This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

A. J. Cambam

Q
Horatius
Flaccus

—— ex Recensione et cum Notis
atq; Emendationibus R. Bentleii
ed. ii^a Amstelædami 1713 4° 1

S. Bottolph

Pleas return
to Miss C Baynes
The Lawnes Winchester

f. calf

AC

8/ Bes. Edit.

600049632U

2976 d. 17

AMSTELAEDAMI EX OFFICINA WETSTENIANA.

Q. HORATIUS FLACCUS,

Ex RECENSIONE & cum NOTIS

ATQUE

EMENDATIONIBUS

RICHARDI BENTLEII.

EDITIO ALTERA.

AMSTELAEDAMI,

Apud ROD. & GERH. WETSTENIOS HFF.

M. D. CCXIII.

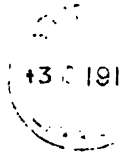
13 191

NOBILISSIMO & PRAESTANTISSIMO

VIRO

ROBERTO HARLEIO,

BARONI DE WIGMORE,
COMITI OXONII,
ET
COMITI MORTIMERO,
MAGNAE BRITANNIAE
THESAURARIO,

RICHARDUS BENTLEIUS.

Q. Horatius Flaccus, VIR NOBILISSIME, Lyricorum Latinorum olim ſummus, hodie ſolus; cum jam diu apud me non illiberali hoſpitio acceptus eſſet, ac tandem domo emigrare velle videretur; interrogatus Quo tenderet & Cujus in patroni aedes ſe recipere cogitaret; ille enimvero, Se quantumvis humili genere natum Primoribus civitatis olim placuiſſe; *majoreſque nido pennas extendentem*, praeter

ter Polliones, Meſſallas, alios, opibus honoribus ſtudiiſque praecellentes, etiam CILNIUM MAECENATEM (clariſſimum in omne aevum cariſſimumque Nomen) ſic conſuetudine ſua ſibi devinxiſſe, ut *Convictor* ei & *Sodalis* appellari meruerit: Huic hodie ſi aut ſimilis aut ſecundus quiſpiam commonſtrari ſibi poſſit; nihil prius ſe habiturum, quam ut illuc continuo advolet: Se quidem, ut ad domum quondam Palatinam ipſius literis Caeſaris accitum ſine ejus offenſione recuſaſſe, ita nunc ad AUGUSTA Penetralia verecundari accedere: Ceterum *cum magnis vixiſſe ſolitum* non poſſe jam *curata tam bene cute* ſenioque ſibi abſterſo humiliora ſectari; ſed, ut his forte temporibus (quamquam o!) Maecenati parem aliquem ſperare vix liceat, infra Polliones ſaltem nolle deſcendere. Miratus equidem ſum tam elegantem tamque paucorum hominum, atque necdum poſt tot elapſa ſaecula *quaeſitae* olim *meritis ſuperbiae* immemorem. Vultuque ego jam tum optata pollicente, Quin bono animo es, inquam, téque illi ipſi HARLEIO, quem jamdudum voto fingere atque ambire mihi videris, tradam & commendabo; illud prius & mea & publica voce dixiſſe auſus, Te omnia quae vel in Maecenate tuo tantopere praedicaſti, aut paria apud Hunc Noſtrum aut potiora reperturum. Nam ut externa illa primum memorem, Genus dico & Imagines; ſcimus Hunc, pariter atque Illum Tuum, *Equeſtri* quidem loco ortum, Gente vero in primis ſplendida ac vetuſta; quae & *Atavos* quoque *Reges* primordiis ſuis attingat; quae a multis retro ſaeculis ſaepe domi foriſque *magnis legionibus imperitarit*; quae nuſquam penitus intermiſſa per tot aetates claritudine non modo nobiliſſimas quaſque Regionum harum Familias cognatione ſibi junxerit; ſed & Galliae quoque, parte ſedem ſolumque mutante, HARLAEOS dederit proceres, tam Sagi illic quam Togae muneribus jam inde ſem-

ſemper illuſtres. Ille quidem Tuus, *intra fortunam ſuam* & in Equeſtri Ordine ſubſtitiſſe contentus, majora conſequi vel nequiit vel non concupivit: Hunc Noſtrum, abnuentem quidem & moras injectantem, cum vota Civium Patriaeque diſcrimina, tum judicia REGINAE non ſaeculi modo ſui ſed omnium aetatum Optimae perpulerunt denique, ut Senatus inferioris Princeps jam tertium lectus ad Celſiſſimum Ordinem vel ſerus aſcenderet; inque titulos VERORUM *Oxonii* quondam *Comitum* & MORTIMERORUM *Baronum de Wigmore*, quos ſibi Conſanguineos in ſtemmate recenſet, non alienus adſciſceretur. Neque vero Sanguinis tantum, ſed & Doctrinae cauſſa aequum erat; ut ab Urbe bonis literis Muſiſque conſecrata Ipſe omnium literatorum Decus & Tutela cognomen ſuum duceret. Jam autem quam tu Tuo mirificam ſive Caeſaris ſeu Patrum Populive gratiam jure olim gratulatus es; cum, ut ex periculoſo morbo recens convaluerat, tota cavea & orcheſtra *laetum theatris ter crepuit ſonum:* hunc Suae dicam an Humanae gentis amorem ſi & Noſtro non minorem obtigiſſe dixero; vel illa dies mihi teſtis erit, cum in ipſa Regia concilioque Procerum a ſceleſtiſſimo omnium nec Britannae nationis ſicario cultello percuſſus eſt: irrito quidem vulnere, ſed haud dubie (niſi praeſens Numen avertiſſet) letali ad praecordia futuro. Illa, inquam, dies, quam carus omnibus viveret, certiſſima dedit teſtimonia. Quo enim gemitu, qua hominum trepidatione, cum ſaucius ad penates ſuos lectica delatus eſt, primus ille nuntius accipiebatur? Qui erat civitatis habitus, qui ſingulorum animi; dum in arto diu ſalutis mortiſque confinio (vix Soſpitatore illo RADCLIVIO laetiora promittere auſo) vita Illi dubia traheretur? communi tum in uno capite periculo vel ab aemulis & adverſariis veras voces eliciente. Qui vero Ipſius interea vultus, quam ſui conſimi-

ſimilis? & ad recentem ictum interritus, & ad lentam ancipitemque curationem imperturbatus: tamquam vel *non doleret vulnus*, vel ſaltem ingens doloris pretium ſolatiumque ſecum ferret; cùm Ipſius pectore feliciter eſt interceptum, quod (ut credere par eſt) in ſanctiſſimum REGINAE pectus quandoque deſtinabatur. Ubi primum vero incolumis ad curas publicas redibat; quo Ille occurſu, qua adclamatione, quibus votis ominibuſque, locis omnibus exceptus eſt? Quid notas ea tempeſtate Principis voces, quid Senatus totius gratulationes commemorem? in Annales utique ituras, neque ſic ſubito fortuitoque ſermone nobis delibandas. Porro autem quas tua aetas in CILNIO naturae doctrinaeve dotes veris olim laudibus in caelum ferebat; ſublimem & erectam indolem, ingenium demerendis hominibus natum, vigore ac lenitate mixtiſſimum animum, maximarum curarum ſub altiſſimae quietis ſpecie capacem, diverſiſſima Reip. munia pari omnia facilitate, felicitateque obeuntem, literarum denique cultum promtamque ſemper in eruditos munificentiam; parce tandem, Horati, metuere, ne ex illis, aut ſiqua illis majora ſunt, in HARLEIO quidquam deſideres. Quippe & Noſter ad ſumma omnia natura formatus, Patriſque optimi & ſapientiſſimi praeceptis innutritus, jam a teneris ferme unguiculis ea Sui documenta dedit; quibus tum protinus quantus hodie eſt ſperari ac praevideri potuerat. Quis enim vel tui meique loci, quos illa bonae mentis Soror ad labores quoſvis ſubeundos vel invitos quondam impulit, tam aſſidue acriterque liberalibus ſtudiis dedit operam, quam Ille ſponte in re Paterna tam praeclara & opulenta? Quis eorum, quibus id ſolum & negotio & victui eſt, tot quot Ille priſcorum annalium volumina, tot leges, ritus, foedera, bella gentium paceſque, verſavit manu memoriaque tenuit? Neque vero, quod in Tuo olim laudabas,

utri-

utriuſque modo *linguae ſermones* edidicit; ſed Latinis Ille Graeciſque literis Hebraicas quoque junxit, raro utique in illa fortuna ſanctoque inſtituto: quo & uſque eo provectus eſt, ut difficilia aliquot Sacri Codicis loca ex Judaicis monumentis egregie illuſtraverit; quae tamen verecundus Sui aeſtimator in ſcriniis premit. Jam autem quid tibi ego Ejus indolem conſuetudinemque praedicem? Ubi laetior ſeveritas, aut gravitate temperatior comitas? Ubi pectus purius aut humanius; cui nec aerugo malignitaſve inolevit, neque contemtor ille animus commune nimis in tam alto faſtigio malum? Quis aut proſpera fert moderatius; aut, ſicubi caſu culpave aliena bene conſulta male ceſſerint, adverſa generoſius? Quid fidem dicam & taciturnitatem; quid orationem ſuadendi diſſuadendive ſemper potentem? Quid res pene diſſociabiles; tam ad ſubita & acuta caſuum velox ingenium, quam ubi in longinquum conſulendum eſt cautum atque providum; tam probis candideque agentibus nudum atque apertum, quam in verſutos & veteratores tectiſſimum & tutum undique? Unum ſcire licet ad juvanda Principis onera quaſi genitum & factum: qui legum juriſque patrii ſcientiſſimus idem & ſervantiſſimus, cum Principi imperii Vim, tum Civibus Libertatem publicam felici connubio junctas norit tueri. Quid porro quod tot negotia adminiſtrat, otianti pene ſimilis; ſub tanta occupationum mole vultu vitaque tranquillus; & deſperanda aliis agens, ſine ulla oſtentatione agendi. Quid quod remiſſionum horas & intervalla curarum, non Ille alea nec hiſtrionibus ceteriſve voluptatibus vulgi, ſed elegante & erudito otio ſolet diſpungere: teque, Flacce, identidem, nunc *rheda iter faciens*, nunc domi ad ſubciſiva temporum Sibi comitem evocabit. Poſtremo autem, quod pene ego primarium exiſtimo, non tu hodie, ut olim Maecenatianam, in ſterilem domum conceſſeris, & quere-

lis *repudiisque quotidianis* turbidam; sed amore casto concordem, pulchraque prole florentissimam: ubi spectare tibi & audire dabitur Juventutis nostrae Principes, Britanniaeque spem geminam, EDVARDUM HARLEIUM *Baronem de Wigmore*, GEORGIUMque HAIUM *Vicecomitem de Dupplin*; ingenuarum virtutum ambos, animique & ingenii vel in prima lanugine adultos; Fortunae autem in quam aluntur plusquam capaces; Illum tanto Parente, Hunc Socero digniſſimum, qui & nunc tam ingenti Ejus imagine minime obscurantur. Neque vero id te retardet, quod in ea (proh dolor) tempora devenimus, ubi sciſſa dissensionibus odiisque communitate (per eos maxime qui ministros se & adjutores Partium venditant) non virtute amplius ac bonis artibus, sed clamoribus utrimque calumniisque certatur. Ut enim olim, licet in Bruti quondam castris Tribunus, Maecenatis Augustique gratiam tenuisti, nullo ea de causſa frigore imminutam: ita nec Noster speculabitur, utrisne tu ex Partibus an ex neutris nunc adveneris; Ipse medius omnibusque aequus, & egregio Publico compescens hinc vel inde nimios factiososque; qui tumultuando adipisci flagitant, quae quiete & modestia jure sibi desperent; quive inita inter paucos potentiae societate ceteris omnibus ad honores aditum intercludunt: pernicioso ambitu (nisi primus Is eat obviam matureque occurrat) vel in ultima gladiorum aliquando erupturo. Sed haec paullo commotius: & meliora ominabimur. Tu vero, si Domus tibi, si Dominus, si Contubernales jam placent, i propere ac pede fausto, *posteramque* istam & recidivam *laudem* laetus capesse. Vix dici potest, VIR PRAESTANTISSIME, quam his vocibus accensus gaudioque delibutus Horatius, non gradu, sed cursu ad Te recta contenderit; adeo ut Commendatitias meas seu festinatione & studio sive sui fiducia neglexerit accipere. Tu tamen, sat scio, Ipsius qui-

quidem praecipue, ſed & Mea nonnihil gratia, cujus Notas Emendationeſque ſecum circumfert, in Tuorum eum numero habebis. Neque enim vereor, ne haec qualiacumque ſunt Noſtra Tibi iſto nomine viliora ſint, quod a mei Ordinis homine proficiſcantur. Ita nunc quidem quorundam importunitas totum gregem apud pleroſque in invidiam adduxit: verum alia Tibi mens eſt, alia morum via: nam & omni vita anteacta & nunc cum maxime auctoritatem ac fidem verbo veteri facis, *Qui bona fide* DEUM *colit, amat &* SACERDOTES. Obtinebunt igitur & haec Noſtra locum aliquem in Bibliotheca tua ampliſſima; qua (praeter parabiles illas Typographiae divitias) magno ſumtu ſtudioque collegiſti vetuſtos omnium linguarum Codices MSStos Mille amplius & octingentos; atque incredibilem inſuper Membranarum vim, cum quos Rotulos tum quas Chartas appellamus; quorum illi ad Mille reor & quingentûm, hae ad tredecim Millium numerum facile aſſurgunt. Hic tibi Inſtrumentorum veterum, partim in Urbe, partim rure in avitis aedibus *Brantoniae* Caſtello (quod ab EDVARDI uſque I aetate per BRYANUM HARLEIUM Equitem ad ſeros adhuc nepotes demiſſum eſt) theſaurus adſervatur: quotidiano quidem is auctu creſcens, & jam nunc multo ditior futurus; niſi ad alia damna per Civiles ſuperiore ſaeculo Tumultus caſtellis, templis, villis, nemoribuſque veſtris illata Bibliothecae quoque locupletiſſimae direptio acceſſiſſet. Macte ea virtute, VIR LITERATISSIME; deque omni Antiquitate, cujus tamquam ex naufragio tabulas conquiris undique & conſervas, perge bene mereri. Haec laudabilis Tua luxuries, haec honeſta avaritia eſt: haec Tibi inter tot egregia non in ultimis laudum erit, qua Tu aliorum ſeu immenſa villarum ſpatia, ſeu pictarum tabularum miracula, ſive pecuniosam ſenectam, & exaeques & antecellas. Neque vero de Ve-

tuſtate ſolum, ſed & de praeſenti poſteraque aetate, ſicut mereris optime, ita porro mereberis: niſi (dictu nefas) deſciſcas atque degeneres ab inſitis Familiae virtutibus; quae potentiſſimae olim MORTIMERANAE domus cum ob ſanguinis conjunctionem tum ob viciniam amicitiis implicata, ruinaeque ejus propinquitate patrimoniis ſuis magnam partem excuſſa, vel in acciſis tamen rebus fortunaeque priſtinae reliquiis egregios bello Duces & pace Senatores ſuis quemque temporibus Reip. praeſtitit. Quis enim, ut antiquiores praeteream, Proavo tuo THOMA Senatore ſapientior? cujus ſi ſanis olim conſiliis JACOBUS ille I ut aurem, ita & mentem commodaſſet, cum novae aulae lenociniis a rectis tutiſque abſtractus ad prava & ancipitia prolaberetur; non utique miſeranda illa & nefanda accidiſſent, quae CAROLUS filius religioſiſſimus Princeps poſtea perpeſſus eſt. Ille vero, praeſago jam tum futurorum animo, non rebus ſe civilibus immiſcere amplius voluit: ſed in agros ſe ſuos recipiens honeſtiſſimo in otio literataque ſenectute octogenarius ibi vixit. Interea tamen Avi tui ROBERTI *Militis de Balneis* praeclaris operis laboribuſque immo & periculis uſa Patria eſt; quippe qui in conventu Senatorum tum praeſens agebat, cum perditiſſima conjuratorum manus Curiam ipſam comitialem ſimul omni cum ſtirpe Regia & utriuſque Ordinis flore ac robore tantum non jam flammis involverat. Tum vero Parentem tuum EDVARDUM, fortiſſimum & integerrimum virum, quis ſatis digne proſequatur? *de Balneis* itidem *Militem*, ſed qui nobiliores *Vicecomitis* titulos delatos ſibi rejecerat, ſua ſatis & ingenita nobilitate conſpicuus. Is cum a CAROLO II *Dunkerkam* praeſidio militari tenendam accepiſſet; idque agi videret, ut urbs iſta tam natura loci quam manu munitiſſima Gallo venderetur, principio ſumma vi in Senatu contendebat, & (fruſtra obnitente aula) in inferio-

re

re domo perfecerat, ut Lege lata, quo alienari ne umquam poſſet, in ditionem Regiam hereditarii juris redigeretur: neque poſtea vel terrore vel precibus vel pretio eoque ingenti perduci potuit, ut incepto deſiſteret urbemve traderet. Praefectura igitur amotus, & ſucceſſore ſibi miſſo Britanniam reverſus, id primum miranti Regi expoſuit, Quae in armamentariis & horreis & cetero apparatu habuerit, vel ſola majoris eſſe quam quanti Ille integram urbem emtori addixerat: tum deinde, non mediocrem numorum ſummam (decem millia pondo erant ſignati argenti) clam in ſubita obſidionis à ſe reſervatam, & in arca illic ferrata relictam: hanc ſibi Rex quamprimum advehi juberet, ne & iſta Gallo tam quaeſtuoſae mercaturae fieret acceſſio. *Heu pietas, heu priſca fides!* quantis exinde *Dunkerkam* proditam calamitatibus luimus! at Hujus ſi tum monitis obtemperatum fuiſſet; eam nobis opportunam hoſtibuſque infeſtam penes nos ſtantem haberemus, quam excidendam mox fore ſoloque aequandam pene ſumma jam votorum & inſtar triumphi eſt. Conſiliime tamen plus mirer, an ſingularis & in exemplis hodie memorandae abſtinentiae? Quam nullo negotio periculove ad ſe avertere potuit tam grandem pecuniam, eam Is recenti licet contumelia offenſior inſperatam & intactam Principi exhibuit. Nihil igitur novum & non Paternum, VIR GENEROSISSIME, vel in ſumma tua integritate atque innocentia dediſti: nec ſane ego innatam Tibi pecuniae contemtionem, quantumlibet alioqui raram, in laudibus Tuis ponendam mihi cenſeo: qua tamen admirabili cum prudentia & ſagacitate conjuncta id nuper conſecutus es; ut Te unum Fiſco Regio praeſidere, ſibi civitas omnis plenius quam Tibi gratuletur. Te certe Aerarii frena moderante, numquam deerunt vel in his Numariae rei anguſtiis paratae civium voluntates; quoad omnes [illegible]riſſimi Belli reliquiae proſpe-

re ſepeliantur. Ecquando tamen & en umquam is dies illuceſcet, quo Europae per tot luſtra in ſe colliſae, neque proeliis ſolum ſed & peſtilentia exhauſtae, laetiſſimus ille PACIS vultus affulgeat; majori jam viventium parti numquam conſpectus? Enimvero in his armis juſtiſſime indutis, tam Principis auſpiciis quam fide Sociorum, tam Ducum conſiliis quam Militum virtute freti, felicem aliquando rerum exitum ſpe certa praecipimus. Quid mali tamen Ductoribus hoſtium non merito imprecemur? quibus etiam victis *bellum utile* eſt; qui in imperiis conſeneſcere cupiunt quantumvis infelicibus; qui toties fuſi ac fugati, caſtriſque & exercitibus atque urbibus exuti, certamen nihilominus trahunt, ut nobis vel vincendo damnoſum, ita ſuis ſibique exitiabile. Sed bene habet, quod ad ſeram ſupplicandi confeſſionem redacti a Clementiſſima REGINA pacem tandem expetunt. Quicumque ſane Peloponneſiaci vel Punici belli (quae diuturnitate cum hoc noſtro fere ſola certare poſſunt) eventus ſecum exputet; & exortos tum ſemper utrimque, qui aut prave pertinaces aut foede cauponantes coaleſcentem ſubinde pacem diſcuterent rumperentque, donec alterutrius demum partis vel internecione vel perpetua ſervitute ſit debellatum: is eandem hodie funeſtam fatalemque gentibus vecordiam jure extimeſcat; cum tam multos eſſe ubique videat, quibus longo uſu jam Bellum negotiatio eſt, & inter omnes pecuniarum vias quaeſtus uberrimus: his profecto vel aequiſſimis licet pactionibus quae tandem pax placere poterit? Accingere igitur, VIR SAPIENTISSIME, & in hac ancipiti tempeſtate quicquid virium in pectore condis excute & exprome. In Te omnium ora converſa ſunt, in Te arrecta expectatio eſt. Haec momenta Te unicum Teque totum expoſcunt. Hic Tibi utrimque pariter & in diverſa laborandum erit; ne qui nulla pace contenti erunt, utiliſſimam

nam exturbent; neu (ut saepe alias) quorum arma vicerimus, eorum arte astutiaque in conditionibus vincamur. Tu vero utramque partem (neque vanum augurium est) pleniſſime exequéris; cum is sis, quem neque callidiſſimus ludificari queat, nec turbulentiſſimus de recto proposito dimovere. Adeste igitur bono cum omine, optatiſſimae Jani Calendae; dignus profecto dies, quo Conventibus de re tanta indictis auspicatum detur exordium; quo totus ille & insequentes anni feliciter fauſteque decurrant; quo, in hac longa armorum serie res dudum desitae & sepultae, sua Populis quies, suus Literis honos, sua denique Commerciis praemia redintegrentur. Jam nunc fallor an clamores ego nauticos & ovantem strepitum audire mihi videor; jam rates navalibus diripiuntur; jam merces variae convolant & regnator omnium Pannus; Tua VIR MAXIME providentia Tuisque ventis ad Oceani sinus ultimos & gravida pretiosis metallis arva convehendae. Ita quidem iniqué comparatum est; antiqua veneratione prosequimur, praesentia livore deprimimus: aderit tamen tempus, cum omnia omnium instituta pulcherrimum hoc Tuum repertum fulgore suo praestinguet: in quo cum omnia prorsus mirifica sint nihil magis tamen admirari subit quam saluberrimam Παλιγγενεσίαν; qua & aere alieno fidem publicam liberaſti, idemque (quod homines sua sponte nunquam aggressi essent) ad Commerciorum incrementa Britannicasque opes immensum olim augendas blandiſſima necessitate convertisti. Quid porro reſiduum est; nisi ut cum alios omnes jam longe post Te reliqueris, Tecum postea certamen instituas? En stadium, quod timide ingrediaris! En palma, quam difficillime auferas! Effice tamen, si poteris, sive humana virtus id recipit, ut praeterita Tua venturis exsuperes. Inque his, ut ad mea me sacra referam, respice oro rem Literariam; afflictam sane atro-

atrocitate licentiaque temporum, atque aegre admodum ex ingruentis barbariae diluvio caput feſſum exſerentem. Si quaeris ſubſcribi ſtatuis PATER ACADEMIARUM; ſi dicto Principis fidem imples, quo LITERATORUM FAUTOR publice audiviſti; haec Te cura quandoque tangat: haec edera inter olivas tuas circum tempora Tibi ſerpat. Sic Te Deus Opt. Max. domumque Tuam diu ſoſpites conſervet: ſic quam hodie habes magnitudinem, illibatam ad ſepulchrum ſero deferas: ſic Tuos Tibi ſuperſtites habeas, Filium ac Filias parvuloſque duos ex filia Nepotes; quorum alter a matre adhuc dulce rubet, alter dimidiatis jam verbis Te Avum ſalutare geſtit; feſtivi ambo amabileſque, & expreſſiſſima Parentum effigies; quique mira natalium felicitate materno genere STAFFORDOS Angliae, paterno HAIOS Scotiae *Conſtabularios* complexi, id ſummi olim faſtigii Vocabulum ex utroque ſibi regno hereditarium ducunt. Vale, VIR NOBILISSIME, & feliciter rem gere. CANTABRIGIAE e Collegio S. TRINITATIS, MDCCXI ſexto Idus Decembres, ipſo HORATII die Natali.

VITA

VITA
Q. HORATII FLACCI,

Auctore C. Suetonio Tranquillo.

Q. Horatius Flaccus Venuſinus, patre, ut ipſe tradit, libertino & exactionum coactore; ut verò creditum eſt, ſalſamentario, cum illi quidam in altercatione exprobraſſet, Quotiens ego vidi patrem tuum brachio ſe emungentem? *Bello Philippenſi excitus à M. Bruto Imperatore, tribunus militum meruit: victiſque partibus venia impetrata, ſcriptum Quaeſtorium comparavit. Ac primò Maecenati, deinde Auguſto inſinuatus, non mediocrem in amborum amicitia locum tenuit. Maecenas quantopere eum dilexerit, ſatis demonſtratur illo epigrammate, ubi inquit*, Ni te viſceribus meis, Horati, Plus jam diligo, tu tuum ſodalem Hinno me videas ſtrigoſiorem. *Sed multò magis extremis judiciis tali ad Auguſtum elogio*, Horatii Flacci, ut mei, memor eſto. *Auguſtus ei epiſtolarum officium obtulit, ut hoc ad Maecenatem ſcripto ſignificat:* Ante ipſe ſcribendis epiſtolis amicorum ſufficiebam; nunc occupatiſſimus & infirmus, Horatium noſtrum a te cupio abducere. Veniet ergo ad iſta paraſitica menſa ad hanc Regiam, & nos in epiſtolis ſcribendis juvabit. *Ac ne recuſanti quidem aut ſuccenſuit quicquam, aut amicitiam ſuam ingerere deſiit. Exſtant epiſtolae, ex quibus argumenti gratia pauca ſubjeci:* Sume tibi aliquid juris apud me, tanquam ſi convictor mihi fueris: recte enim & non temere feceris; quoniam id uſus mihi tecum eſſe volui, ſi per valetudinem tuam fieri poſſet. *Et rurſus*; Tui qualem habeo memoriam, poteris ex Septimio quoque noſtro audire: nam incidit, ut illo coram fieret à me tui mentio. Neque enim, ſi tu ſuperbus amicitiam noſtram ſpreviſti, ideo nos quoque ἀνθυπερηφανοῦμεν. *Praeterea ſaepe inter alios jocos* putiſſimum penem & homuncionem lepidiſſimum *appellat; unaque & altera liberalitate locupletavit. Scripta quidem ejus uſque adeo probavit, manſuraque perpetuo* ut non modo Saeculare carmen componendum injunxerit; ſed & Vindelicam victoriam Tiberii Druſique privignorum; eumque coëgerit propter hoc, tribus Carminum libris ex longo intervallo quartum addere; poſt Sermones quoque lectos, nullam ſui mentionem habitam ita ſit queſtus:* Iraſci me tibi ſcito, quod non in pleriſque ejuſmodi ſcriptis mecum potiſſimum loquaris. An vereris

* * *

ne

ne apud posteros tibi infame sit, quod videaris familiaris nobis esse? *Expressitque Eclogam, cujus initium est,*

Cum tot sustineas & tanta negotia solus,
Res Italas armis tuteris, moribus ornes,
Legibus emendes; in publica commoda peccem,
Si longo sermone morer tua tempora, Caesar.

Habitu corporis brevis fuit atque obesus; qualis à se ipse & in Satiris describitur, & ab Augusto hac epistola; Pertulit ad me Dionysius libellum tuum, quem ego, ut accusem te, quantuluscumque est, boni consulo. Vereri autem mihi videris ne majores libelli tui sint, quam ipse es: sed si tibi statura deest, * unde est. Itaque licebit in sextariolo scribas, cum circuitus voluminis tui sit ‡ στηκάντατος, sicut est ventriculi tui. *Vixit plurimum in secessu ruris sui Sabini aut Tiburtini; domusque ejus ostenditur circa Tiburni lucullum. Venerunt in manus & Elegi sub titulo ejus, & Epistola prosa oratione quasi commendantis se Maecenati; sed utraque falsa puto. Nam elegi vulgares, epistola obscura; quo vitio minime tenebatur. Natus est Sexto Idus Decembres, L. Cotta & L. Torquato coss. Decessit Quinto Calendas Decembres, C. Marcio Censorino, & C. Asinio Gallo coss. post VII. & quinquagesimum annum; herede Augusto palam nuncupato, cum urgente vi valetudinis non sufficeret ad obsignandas testamenti tabulas. Humatus & conditus est extremis Esquiliis juxta Maecenatis tumulum.*

PRAE-

PRAEFATIO
AD
LECTOREM.

PAUCA ſunt, Lector benevole, de quibus certiorem te fieri velim, priuſquam Horatium meo munere, niſi fallor, meliorem nunc cultioremque in manus tibi ſumſeris. Cum ante aliquot annos provinciae cuidam admotus eſſem; ubi aliena negotia, curaeque moleſtiſſimae per caput quotidie ſalientes, ſeveriora omnia ſtudia de manibus mihi excuſſerant: conſtitui mecum, ne Muſarum me amorumque veterum oblivio prorſus caperet, amoeniorem quempiam Scriptorem edendum mihi ſumere, levioris operae materiaeque, quae animum tranquillum & defaecatum non tam requireret, quam efficeret: quaeque horis ſubciſivis edolari, & mille interpellationes ſine gravi damno pati poſſet. Ante alios autem placuit HORATIUS; non quod in eo plura, quam in alio fere quovis ſeu Latino ſive Graeco, reſtituere me & emendare poſſe confiderem; ſed quod is omnium veterum maxime vel merito ſuo vel genio quodam & placendi ſorte in manibus hominum pectoribuſque haereret. Formam vero & inſtitutum operis ſic mihi definivi terminiſque his circumſcripſi; ut ea ſola attingerem, quae ad ſanitatem ſinceritatemque Lectionis pertinerent: cetera illa pluraque, quae ad Hiſtoriam & Mores antiquos grandem illam Commentariorum ſilvam & inſtrumentum ſpectarent, prorſus praeterirem. Per me quidem eruditis viris, qui in illo ſtadio decurrerunt, ſuus honos ſalvus eſto: utiliſſimam ſane operam navarunt; quae, niſi ab illis occupata foret, jam nunc neceſſario impendenda eſſet de integro; ſine qua aditum tibi patere ad haec Noſtra fruſtra ſperaveris. Sic enim ſe res habet: diffuſa illa lectio & eruditio, veteriſque totius Latii & Graeciae notitia, quae in illa ſtudiorum materie totum conſtituit, in hac Noſtra partis duntaxat infimae & initiorum apparatuſque locum obtinet. Omnia quippe tibi iſta in numerato eſſe prius oportet, quam de quovis Scriptore ſine dementiſſimae temeritatis nota cenſuram agere audeas: eſt & peracri inſuper judicio opus; eſt ſagacitate & ἀγχινοίᾳ; eſt, ut de Ariſtarcho olim praedicabant, divinandi quadam peritia & μαντικῇ: quae nulla laborandi pertinacia vitaeve longinquitate acquiri poſſunt, ſed naturae ſolius munere naſcendique felicitate contingunt. Inde eſt, quod, cum in ceteris diſciplinis eventus laboribus votiſque reſpondeat; contra in hac Critices palaeſtra, ex tam multis, qui libris ſtudiiſque inſeneſcentes per integram vitam hoc ſaxum volverunt, exſtiterunt oppido pauci, qui ſperatum ſibi apud poſteros nomen nanciſci valuerunt. Et tamen, ne id forte neſcias, longe longeque difficilius eſt hodie, quam ſuperio-

ribus erat annis, emendationes conscribere. Ita omnia illa, quae ex scriptorum Codicum collatione clare & ultro se ingerebant, praelepta jam sunt & anticipata: neque quidquam fere residuum est, nisi quod ex intima sententiae vi & orationis indole solius ingenii ope sit eruendum. Plura igitur in Horatianis his curis ex conjectura exhibemus, quam ex Codicum subsidio; &, nisi me omnia fallunt, plerumque certiora: nam in variis Lectionibus ipsa saepe auctoritas illudit, & pravae emendationientium prurigini abblanditur; in conjecturis vero contra omnium Librorum fidem proponendis & timor pudorque aurem vellunt, & sola ratio ac sententiarum lux necessitasque ipsa dominantur. Quid quod, si ex uno alterove Codice discrepantem aliis scripturam expromas, frustra es si unico duobusve testibus adversus centum fidem facere postulas; nisi tot argumentis muniveris, quae vel sola pene fine Codicis testimonio ei rei probandae sufficere possint. Noli itaque Librarios solos venerari; sed per te sapere aude, ut singula ad orationis ductum sermonisque genium exigens ita demum pronunties sententiamque feras. Enimvero haud animi me fallit, tot in Flacco emendationes iniquis oculis plerosque aspecturos, nec nisi vi & ingratiis receptas tam diu lectiones veteresque avias sibi revelli passuros. Quippe in aliis auctoribus minus sibi tritis pro libitu id fieri non aegre tulerint; in hoc, quem jam inde a pueritia dies noctesque versarunt, quemque intus & in cute se novisse opinati sunt, tot jam menda detegi, tot absurda sensusque cassa redargui, quasi convicium sibi factum interpretabuntur. Horum ego ut praejudicio & ἀνθολυῇ occurrerem; fuse pleraque & prolixe praeter morem meum in adnotationibus deduxi; ut vel indignantes ac reluctantes cum rationum pondere tum exemplorum numero obruerem, inque meam tandem sententiam vel obtorto eos collo traherem. Hoc rogo in memoria habeat eruditior Lector & acutior; si quando forte, cum duobus verbis rem pervinci potuisse putet, ex longo tractu adnotationis fastidium eum ceperit. Non raro tamen etiam data opera brevior contractiorque fui; partim taedio ut fieri solet furtim obrepente, partim consulto viribus parcens & quae in promtu mihi erant opes dissimulans: ut ne ubique judiciis hominum diffidere viderer, utque stolidi & ad depugnandum parati se in laqueos inopinantes inducrent, risum jocumque nasutioribus daturi. Qualiacumque vero haec sunt, aestivis tantum mensibus (ita tamen ut uno alteroque biennio fuerint prorsus intermissa) & primo impetu ac calore sine lima curisve secundis descripta, sic madida fere charta (ut nemini hic meorum non compertissimum est) ad typographos deferebantur. Neque enim aut animus aut otium erat calamistris illa inurere; nec tanti emerim jejunam illam obscurae diligentiae laudem; ac pudebat praeterea nugis calamique lusibus pondus velle addere, & ἐπὶ Φακῇ quod aiunt μύρον: sic tamen, uti spero, ut nec sermonis puritatem, nec ordinis lumen, neque rationum vim & perspicuitatem vel in his αὐτοσχεδίοις desideres. Porro autem, ut scias quibus opibus instructus periculosae huic me operae accinxerim; praeter vetustos illos codices *Lambino*, *Pulmanno*, *Cruquio*, *Torrentio*, *Berſmanno*, *Statio*, aliisque versatos olim & excussos, aderant & mihi Membranae veteres minime poenitendae. Vetustissimum sane exemplar annorum facile DCCC, cui tamen Epistolarum & Sermonum pars magna deerat, suppeditavit & huc transmisit praestantissimus *Graevius* ὁ μακαρίτης;

post

poſt cujus obitum in Bibliothecam *Sereniſſimi Electoris Palatini* cum reliqua ejus libraria ſupellectile conceſſit. Alterum ſupparis aetatis in Bibl. *Leidenſi* contulerat ὁ κριτικώτατος *Nicolaus Heinſius*, ut & *Zulichemianum* annorum DC: quorum varias lectiones deſcriptas manu *Heinſii*, conjecturis quoque ejus identidem interpoſitis, diſertiſſimi Viri *Petri Burmanni* comitate nactus ſum. *Voſſiani*, prioribus illis optimis non inferioris, & *Markiani* qui Epiſtolas modo habet, lectiones ſerius paullo in manus venerunt, opera eruditi juvenis *Abrahami Frankii* in Batavia deſcriptae. Ex Britannicis, quos omnes ipſi oculis uſurpavimus, palmam facile auſert Codex Collegii *Reginenſis* Oxonii, DCC annorum & ab omni parte integer: poſt hunc Liber e Bibliotheca *Regiae Societatis* Londini, alter *Petrenſis Domus* Cantabrigiae, tertius Collegii *Magdalenenſis* Oxonii, quartus Viri ornatiſſimi *Rogeri Galei*, quintus Reverendi admodum Epiſcopi *Elienſis*, qui ſub initiis Typographiae ſcriptus eſt eadem plane manu ac alter e Collegio *Regio* Cantabrigiae, qui falſo praeconio *Bembinus* venditatur. Praeter hos & alii plures acceſſerunt, qui partem tantummodo Horatianorum operum continebant; *Battelianus*, ex Muſeo Cl. *Joannis Battely* Archidiaconi nuper Cantuarienſis, cui Epiſtolae omnes, & Sermones aliquot libri II^di^ deſunt; alter e Bibliotheca *Regia*, Sermones & Epiſtolas Artemque complexus, cui plane geminus eſt ab eodem Librario deſcriptus in Collegio *Magdalenenſi* Oxonii. Eadem fere habent tria exemplaria ex Collegio noſtro *S. Trinitatis*; Carmina vero & Epodos *Bodleiani* duo & *Vigornienſis*; Artem autem Poëticam *Vigornienſis* alter & *Digbeanus* Oxonii, & *Moreti* liber a *Nic. Heinſio* olim collatus. Porro etiam vidimus, quas e Codice *Colbertino* Lutetiae varias exſcripſerat lectiones vir celeberrimus *Edvardus Bernardus*, & e *Franekerano* neſcio quis; verum uterque pauculas tantum & leviore cura. Hos omnes manu exaratos Codices, quos ſeu ipſi excuſſimus, ſive amicorum beneficio nunc primum literato orbi exhibemus, *Noſtrorum* ſubinde vocabulo indicamus, ut & aliis editoribus ſollemne eſt: quod ideo hic monendum erat, ne cavillator aliquis cornicum hic oculos geſtiat configere. Neque vero Editiones vetuſtas omniumque principes negligendas mihi exiſtimavi, *Venetam* anni MCCCCLXXVIII, & *Argentinenſem Jacobi Loſcher* poëtae laureati anni MCCCCXCVIII; quas Nobiliſſimi Viri CAROLI *Sunderlandiae Comitis* inſtructiſſima bibliotheca mihi ſuppeditavit; quarumque haec non ex exemplaribus Italis jamdudum editis, ſed ex manuſcriptis Germanicis expreſſa eſt. Acceſſerunt his ex Bibliotheca *Regiae Societatis*, altera Veneta anni MCCCCXC, in qua prima ut opinor Scholiaſtae Veteres *Acron* & *Porphyrion* comparuerunt; & *Acronis* exemplar ſcriptum, quod olim erat ſua aetate celeberrimi viri *Bilibaldi Pirkheimeri*. Ceterum ubicumque vel ex codicibus vetuſtis vel ex ingenio ſic clare verba reſtituimus, ut omnino in ipſum quem vocant Contextum ea recipi oporteret: ita caute & pudenter rem geſſimus, ut ne minimum quidem a probatiſſimis editionibus deflexum nobis ſit, quin receptam ſimul lectionem in ima pagina poſuerimus; adeo ut uno lector conſpectu tam novam hanc quam ſuperiores editiones non ſine magno ſuo commodo & voluptate contemplari queat. Ut enim ſtulta eorum ſuperſtitio eſt, qui nihil quicquam in Contextu novari volunt, manifeſtiſſimum ſit licet certiſſimumque; ita rurſus improbanda eſt & non ferenda aliorum fiducia, qui clam.

immutare quicquam & interpolare audent, neque lectorem de ea re vel verbo admonent. Porro autem Orthographiae rationem inſtitui ad Auguſti ſaeculi normam, quae ex Inſcriptionibus, Numis, Vetuſtioribuſque Membranis abunde conſtat, quamque & alii & praeſertim *Nic. Heinſius* in Virgilio ſuo ſecutus eſt. Ergo praeter *Volgus*, *Divom*, *Inpius*, *Conpeſco*, & cetera ejuſmodi, Accuſativos plurales, ubi Genitivi in *ium* exeunt, in *Is* hic terminatos habes. *Urbis*, *Auris*, *Omnis*: quae omnia me in antiquioribus Flacci Codicibus reperiſſe fide optima teſtari poſſum. Neque vero, in Poëtis praeſertim, diſſimulari id oportuit; cum, ut ex Gellio & aliunde notum eſt, judicium artificiumque ſcriptoris verſuumque ſuavitas in illis terminationibus plerumque ſpectetur. *Carminum* vero, non *Odarum*; *Sermonum*, non *Satirarum* libros; atque in his ſingulos quoſque Sermones *Eclogas* inſcripſimus; & Membranarum & Grammaticorum veterum auctoritatem ſecuti. *Eclogarum* ſane nomine Silvas ſuas appellavit Statius, Praefatione libri III. & IV; quin & Flacci Epiſtolam Suetonius, Carmen vero Auſonius in praefatione Griphi, *Eclogam* nuncuparunt. Nimirum omni brevi Poëmatio id olim vocabulum indebatur; ut ex his Plinii conſtat Epiſt. IV, 14. *Unum illud praedicendum videtur, cogitare me has nugas inſcribere,* HENDECASYLLABI, *qui titulus ſola metri lege conſtringitur. Proinde ſive Epigrammata, ſive Idyllia, ſive* Eclogas, *ſive (ut multi) Poëmatia, ſeu quod aliud appellare malueris, licebit voces: ego tantum Hendecaſyllabos praeſto.* Porro ut Terentium ex *Calliopii*, Virgilium ex *Aſterii* Coſ. anno poſt Chriſtum CCCCXCIV, Valerium Maximum ex *Helpidii Domnuli*; ita Flaccum ex *Mavortii* recenſione hodie habemus. Sic enim in antiquioribus Codicibus, Leidenſi Reginenſi aliiſque, poſt Epodos literis majuſculis ſcriptum fertur: VETTIUS AGORIUS BASILIUS MAVORTIUS V. C. ET INL. EXCOM. DOM. EXCONS. ORD. LEGI ET UT POTUI EMENDAVI. CONFERENTE MIHI MAGISTRO FELICE ORATORE URBIS ROMAE: hoc eſt, *Vir Clariſſimus & Inluſtris, Excomite Domeſtico, Exconſule Ordinario.* Quis fuerit ille Magiſter *Felix*, qui eodem hic quo *Donatus* titulo honeſtatur *Oratoris Urbis Romae*, equidem neſcio: at *Mavortius* is ipſe eſt, qui Conſul erat ſine Collega anno poſt Chriſtum DXXVII: unde Faſti egregie illuſtrari poſſunt, cum aliunde iſte *Mavortius* nulla alia re niſi cognomine ſolo innoteſcat. Jam vero & illud monendum eſt, Editiones principes & recentioris aetatis Codices alio ac nunc ſolemus ordine *Artem Poëticam* collocare, poſt Carmen nempe Saeculare ante Sermones & Epiſtolas: vetuſtiores vero omnes Membranas poſt Carminum libros *Artem* Epodis praeponere. Si quaeris, quiſnam ex his ordo recte ſe habeat, ſeriemque temporum, quibus ſingula ab auctore edita ſunt, rite conſervet, vetuſtuſne ille an medius an hodiernus; nullus profecto omnium. Magno quidem ſtudio & acerrima contentione poſt *Tanaquilli Fabri* operam Clariſſimi Viri *Dacerius Maſſonuſque* in hanc arenam deſcenderunt; quorum equidem acumen & eruditionem in partibus laudo; in operis vero ſumma totoque conſtituendo rem eos infeliciter admodum geſſiſſe cenſeo. Horum enim rationibus, & Carminibus & Epodis & Sermonibus Epiſtoliſque ſcribendis uno ac eodem tempore vacaviſſe Noſtrum neceſſe eſt; & ſingula quaeque poëmatia ſeparatim in vulgus edidiſſe: quorum utrumque a vero alienum eſſe mihi pro comperto eſt. Quippe omnibus, qui

ejuſ-

ejuſmodi Poëmatia ſcripſerunt, id in more erat, ut non ſparſas Eclogas, ſed integros Libellos ſemel ſimulque in lucem ederent. Ita *Catullus* fecit, ut ex Epigrammate 1. conſtat, *Cui dono lepidum novum* LIBELLUM: ita *Tibullus*, quem vide Elegia I. libri tertii, v. 7. & 17. ita *Propertius* Eleg. I librorum II, III, & IV. ut & Libri II. Elegia X, v. 25. & XIX, v. 39: ita *Virgilius* Bucolica dedit, uti paret ex ultimo illo, *Extremum hunc, Arethuſa, mihi concede laborem:* ita *Naſo* Amorum & Triſtium & Ponticorum libros, ipſo teſte: ita *Statius* Silvas ſuas: ita *Martialis* Epigrammata, ut Praefationes eorum fidem faciunt: ita *Perſius* Satiras; *Phaedrus* & *Avienus* Fabulas; *Auſonius*, *Prudentius*, *Sidonius*, *Venantiuſque* ſua Carmina; quod ex eorum Prologis abunde patet. Quid quaeris? Ipſe quoque Horatius Libellos ſuos junctim editos aperte indicat; primum Carminum librum ex Prologo; ſecundum tertiumque ex Epilogis; Epodos ex illo XIV. *Inceptos olim promiſſum carmen Iambos Ad umbilicum adducere*; Sermonum priorem librum ex verſu ultimo, *I puer atque meo citus hanc ſubſcribe* LIBELLO; poſteriorem ex Prologo; priorem vero Epiſtolarum & ex Prologo & ex Epilogo. Quartum vero Carminum, & Epiſtolarum ſecundum *longo* poſt cetera *intervallo* emiſſos eſſe, pleniſſimum eſt *Suetonii* teſtimonium; quod qui aut refellere aut eludere conantur, inanem operam inſumunt. His jam poſitis; primum Horatii opus ſtatuo *Sermonum* librum *primum*, quem triennio perfecit intra annos aetatis XXVI, XXVII, XXVIII; poſtea *Secundum* triennio itidem, annis XXXI, XXXII, XXXIII; deinde *Epodos* biennio, XXXIV. & XXXV; tum *Carminum* librum *primum* triennio, XXXVI, XXXVII, XXXVIII; *Secundum* biennio, XL, XLI; *Tertium*que pariter biennio, XLII, XLIII: inde *Epiſtolarum primum* biennio, XLVI, XLVII; tum *Carminum lib. quartum* & *Saeculare* triennio, XLIX, L, LI. Poſtremo *Artem Poëticam* & *Epiſtolarum librum alterum*, annis incertis. Intra hos cancellos omnium poëmatium natales eſſe ponendos, & ex argumentis ſingulorum & ex Annalium fide conſtabit. Inde eſt, quod in Sermonibus & Epodis & Carminum primo, *Caeſar* ſemper, nunquam *Auguſtus* dicitur; quippe qui id nomen conſecutus eſt, anno demum Flacci XXXIX; in ſequentibus vero paſſim *Auguſtus* appellatur. Inde eſt, quod in Sermonibus & Epodis *Juvenem* ſe ubique indicat; & quod ſola Satirarum laude inclaruiſſe ſe dicit, ut Bucolicorum tum Virgilium (Serm. I, 10. v. 46.) nulla Lyricorum mentione facta. In ceteris autem ſingulis procedentis aetatis gradus planiſſimis ſignis indicat: idque tibi ex hac ſerie jam a me demonſtrata jucundum erit animadvertere; cum operibus Juvenilibus multa obſcaena & flagitioſa inſint; quanto annis provectior erat, tanto eum & poëtica virtute & argumentorum dignitate gravitateque meliorem caſtioremque ſemper evaſiſſe. Ceterum ubicumque viri doctiſſimi extra limites hic poſitos in adſignandis temporibus evagantur, toties illi in errores prolabuntur. Facile quidem mihi foret id in ſingulis oſtendere; verum unum modo alterumve hic attingam, cetera tuae induſtriae relinquens. Libri I. Carmen 21, *Dianam tenerae dicite Virgines*, perperam *Saeculare* vocant, & ad Horatii annum XLIX. referunt; ringente Suetonio, qui tres Carminum libros *longo intervallo* eum annum praeceſſiſſe teſtatur. Atqui nihil quicquam hic de *Saecularibus* ludis proditur; ſed aut ad Dianae aut Apollinis feſtum ſpectat, quorum illud menſe Auguſto, hoc Julio ſingulis

gulis annis celebrabatur. Eodem pertinet Catulli carmen XXXV, *Dianae ſumus in fide*; quod *Saeculare* etiam a viris doctis peſſime inſcribitur; cum nihil ibi de *Saeculo* habeatur, iſque diu diem obierit ante Ludos Auguſti Saeculares. Tum & 11, 17, *Ad Maecenatem aegrotum*, immani parachroniſmo ad Horatii annum LV. ultra libri quarti tempora ablegant; idque levi & futili argumento, quod eo anno continua inſomnia vexari coeperit Maecenas triennio ante diem fatalem. Quaſi vero non plus ſemel in tam longa vita aegrotaverit, quem Plinius major VII, 51. *perpetua febre* ab adoleſcentia laboraſſe tradidit. Illud vero in Sermone VI, libri 2, *Quid, militibus promiſſa Triquetra, Praedia Caeſar, an eſt Itala tellure daturus?* non, ut volunt, ad pugnam Actiacam annumque Flacci XXXV. referendum erat, nec ad Philippenſem annumve XXIV: quippe de agrorum diviſione hic agitur, quae poſt *Siculam* de Pompeio victoriam & Lepidi deditionem in Campania alibique facta eſt, anno Flacci XXXI, ut diſertis verbis narrat Dio p. 456, 457. Plutarchus Antonio p. 941, Paterculus II, 81; & Appianus p. 1176. Alia omnia pari facilitate refutari poſſent; ſed his fruere & vale.

Q. HO-

Q. HORATII FLACCI CARMINUM

LIBER I.

I.

AD MAECENATEM.

MAECENAS atavis edite regibus,
O & praesidium & dulce decus meum:

Sunt

PROOEMII, ut res ipsa indicat, sive Prologi locum carmen hoc obtinet, ceterisque hujus Libri absolutis novissimum accessit. Sed vereor equidem, si certa hic est Librariorum fides, ne non ex Pindari sui praecepto πρόσωπον πλανᾶις, non *purpureum qui late splendeat*, sed vilem sordidumque panniculum Noster assuerit. Siquidem omnes jam a literis renatis de impedita hic & salebrosa oratione questi sunt: videamus locum integrum, quem libri scripti editique omnes sic exhibent:

Sunt quos curriculo pulverem Olympicum
Collegisse juvat; *metaque fervidis*
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos evehit *ad Deos.*
Hunc, *si mobilium turba Quiritium*
Certat tergeminis tollere honoribus;
Illum, *si proprio condidit horreo*
Quicquid de Libycis verritur areis:
Gaudentem patrios findere sarculo
Agros, Attalicis conditionibus
Numquam dimoveas, *ut trabe Cypria*
Myrtoum pavidus nauta secet mare.

Jam quaeritur, HUNC & ILLUM unde pendeant, & cuinam verbo connectantur. Aut enim haec structura est, *Juvat hunc, illum*; aut ista est, *Evehit hunc, illum:* aut illa denique, *Dimoveas hunc, illum:* nihil est quartum: & tamen nulla ex his tribus constructio recte procedit. Esto enim; postrema forte prae aliis tibi arriserit: *Numquam*, inquis, *dimoveas* HUNC amplissimis honoribus auctum, ILLUM totius Africae praedia possidentem, ut mutato vitae instituto *Mercatores* esse velint. Ain' vero? Profecto haud stulte sapiunt, si nolunt se tot & tantis periculis sine caussa exponere; neque dubio mari opes quaerere, quas domi jam affatim habent. Quid, quaeso, hic tam mirum? Metuendum credo erat, ne Pompeio quis vel Caesari vel Crasso persuaserit, ut relictis rebus omnibus mercaturam exercerent. Illud quidem, quod mox sequitur, accipio proboque; ubi *Rusticum* paterni agri cultorem vel luculentissimis conditionibus negat *dimoveri* posse, ut pristino vitae genere relicto Mercator esse incipiat; quippe qui parvo contentus, procul que a negotiis & Neptuno vitam agens, securam suam paupertatem operosis incertisque opibus anteponit. Hoc quidem & verum est, & memoratione dignum: illud alterum de Imperatoribus & praedivitibus, qui nolint fieri mercatores, est ineptum prorsus & inficetum; uti jam pridem Julius Scaliger Janusque Rutgersius recte animadverterunt. Sed fortasse jam alteram mavis constructionem, *Juvat* HUNC, si honoratus est; *Juvat* ILLUM, si dives. Recte sane: nisi vetaret hoc emendati sermonis lex & consuetudo. Cum enim integra sententia, *Palmaque nobilis Terrarum dominos evehit ad Deos*, inter verba ista interveniat, numquam ullis machinis efficies, ut τὸ JUVAT per sententiae istius intervallum ad HUNC usque rite transduci possit. Restat tertia, (quae Rutgersii conjectura erat; & itidem Isacii Pontani, narrante & plaudente magno

Sunt quos curriculo pulverem Olympicum
Collegiſſe juvat, metaque fervidis
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos evehere ad Deos:

v. 6. Vulg. EVEHIT.

Hunc,

Gatakero Adverſ. Poſth. c. XVI.) ut diſtinctione conſtituta poſt *Palma nobilis*, EVEHIT ad ſequentia referatur. *Evehit ad Deos* HUNC, ſi honores conſequitur: ſi divitias, ILLUM. Sed & haec conſtructio, prioribus licet illis aliquanto commodior, non uno nomine diſplicet. Quam violentum enim & coactum, ut PALMA divellatur ab EVEHIT, cum ipſa orationis ſeries artiſſime ea connectat? Quam jejunum porro & aridum, omnique Venere ſpoliatum, *Palma nobilis*; niſi reliqua ſubjunxeris? Illud EVEHIT quoque, ut verbi impersonalis hic vice fungatur, quis patienter ferat? Denique unde datum ſumis, ut qui magnam vim frumenti in horreis ſuis occultaverit, continuo ea de cauſſa *ad Deos immortales evehi* dicatur? Haud crediderim tam facilem tritamque fuiſſe ad Superos viam. Indignum vero, ſi triparcos illos *Ummidios*, *Fufidios*, *Staberios*, *Opimios*, & *immundos Nattas* jam Noſter propter auri & frumenti acervos inter *Deos* hic collocet, quos in Satiris vix *hominum* loco aut numero cenſuerat habendos. Numquam, mihi crede, ſic Flaccus deſipuit. At ſi illa ſic conjungis, ut *Palma nobilis ad deos evehat*; jam recte erit & de more, ut qui Olympia vicerint, Diis comparentur. Noſter alibi Carm. IV. 2.

Sive quos Elea *domum reducit*
Palma caeleſtes.

Cicero pro Flacco c. 13. *Homo nobilis Atinas pugil Olympionices: hoc eſt apud Graecos prope majus & glorioſius, quam Romae triumphaſſe.* Vides hos Victores pluris apud Graecos fieri, quam Romae Triumphatores. Jam vero, qui Romae triumphabant, cum Diis comparabantur, ut iterum Noſter Epiſt. I, 17.

Res gerere & capeſſ oſtendere civibus *hoſtes*
Attingit ſolium Jovis & caeleſtia *tentat.*

Ergo aut majore aut pari ſaltem jure Olympionicae ad Deos evehendi erant. Quin illi apud Lucianum in Anacharſi plane ΙΣΟΘΕΟΙ *Diis aequales* perhibentur: unuſque ex iis Philippus poſt obitum, alter Euthymus, etiam vivus ſentienſque, divinos honores conſecutus eſt; uti narrat Herodotus, Plinius, aliique. Ut proinde nullo modo audiendi ſint Rutgerſius ceterique: neque *evehit ad Deos* alio referendum, quam ad Palmam Olympiacam. Quid igitur fiet? Enimvero correctione locus juvandus eſt, priuſquam ullam inde ſani coloris ſententiam extuderis. Eum fic a poeta profectum eſſe pro certo polliceri auſim:

Sunt quos *curriculo pulverem Olympicum*
Collegiſſe juvat, *metaque fervidis*
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos EVEHERE *ad Deos:*
Hunc, *ſi mobilium*——Illum, *ſi proprio*, *&c.*

Ubi ordo & ſententia eſt: Diverſa, o Maecenas, ſunt hominum ſtudia: SUNT-QUOS juvat *palma* Olympiaca, quae nobilis eſt vel ad Deos immortales victorem evehere. HUNC juvat, ſi honores conſequitur; ILLUM, ſi divitias: AGRICOLAE numquam perſuaſeris, ut mercator fiat; neque rurſus MERCATORI, ut rure degat: EST-QUI vitam voluptariam ſequitur; MULTOS militia juvat, QUOSDAM venatio: ME, ſi nomen & famam poetae Lyrici nanciſci poſſum. Hoc totius orationis filum, haec Carminis mens eſt; de Pindaro, ut videtur, adumbrata, cujus haec exſtant apud Sextum Empiricum Pyrrh. Hypot. p. 18.

Ἀλλοτρίδαν μέν τινας εὐφραί-
Νειν ἵππων τιμαὶ καὶ σέφανοι·
Τοὺς δ' ἐν πολυχρύσοις θαλάμοις βιοτά.
Τέρπεταί δὲ καί τις ἐπ' οἴδμ' ἅλιον
Ναῒ θοᾷ σᾶς διατείχων.

SUNT QUOS *juvant velocium* equorum *honores & coronae:* HOS *in auratis thalamis vita:* EST QUI *etiam delectatur, ſi celeri nave ſalvus per mare curſit.* Ubi τινας dedimus pro τιν', ob illud τοὺς quod ſequitur; βιοτὰ autem pro βιοτὰν· σᾶς διατείχων pro σῶν διατείβων. Jam autem ut verba Flacci, cum de ſententia ſatis conſtet, paullatim explicemus; illud primum obſervabis, τὸ SUNT-QUOS junctim & ὑφ' ἓν accipiendum eſſe, perindeque eſſe ac ſi *Quoſdam*, *Aliquos* dixiſſet: ita Graeci Εἰσὶν οὓς, εἰσὶν οἷς paſſim uſurpant. Noſter Serm. I, 4. v. 24.

Quod ſunt-quos *genus hoc minime* juvat, *utpote plures*
Culpari dignos:

ubi niſi ὑφ' ἓν legeris, *digni* utique, non *dignos* dictum oportuit. Arte Poet. 361.

Ut pictura, poeſis: erit-quae, *ſi propius ſtes*

Te

Hunc, si mobilium turba Quiritium
Certat tergeminis tollere honoribus:
Illum, si proprio condidit horreo
Quicquid de Libycis verritur areis.

Gau-

Te capiet magis, & quaedam, *si longius abstes*. & hic quoque, nisi ὑφ' ἓν adsciscis, *quae* erat dicendum, non *quaedam*. Finge itaque hic esse, QUOSDAM *curriculo pulverem Olympicum collegisse juvat*: HUNC, *si mobilium &c.* ILLUM, *si proprio &c.* & familiarior credo ad aures tuas oratio accedet. Illud deinceps notabis, *Juvat collegisse, juvat meta, juvat palma*, vocabulum unicum JUVAT in eadem periodo modo personalis verbi, modo impersonalis potestatem habere: Sic Noster alibi Carm. IV, 1.

Me nec femina, *nec puer*
Jam nec spes *animi credula mutui*,
Nec certare juvat *mero*.

& Juvenalis XI, 199.

——*Spectent juvenes, quos* clamor *& audax*
Sponsio, *quos cultae* decet assedisse *puellae*.

Atque haec paullo insolentior locutio Librariorum oculis caliginem offudit. Sed praecipue eis fraudi fuit ignorantia constructionis, *Nobilis evehere*: quod loquendi genus a Graeco fonte deductum, Horatio & sequentis aevi poëtis admodum familiare est. Sic Carm. I, 37. *Impotens sperare*. III, 12. *Celer excipere*, *Catus jaculari*. I, 12. *Blandus ducere*, I, 10. *Callidus condere*. I, 24. *Lenis recludere*. I, 37. *Fortis tractare*. IV, 14. *Inpiger vexare*, IV, 12. *Largus donare*, *Efficax eluere*. Serm. II, 8. *Ridiculus absorbere*. Ep. I, 17. *Firmus pascere*. Persius I, 118.

Callidus *excusso populum* suspendere *naso*.

Silius Italicus, III, 375. & 387.

Sentabis, & telas Arabum spreviisse superba,
Et Peluſiaco filum componere *lino*.
Asper *frena* pati, *aut jussis* parere *magistri*.

Qualia innumera sunt apud Silium; multa apud Lucanum & Statium. Illud vero apud Nostrum Carm. I, 12. emendationem hanc unice confirmat: quippe ubi idem vocabulum eadem plane junctura exhibetur:

Dicam & Alciden, puerosque Ledae,
Hunc equis, illum superare *pugnis*
NOBILEM.

Cui genuinum omnino est illud Silii lib. XI, 73.

Hic Torquatus avum fronte aequaviisse *severa*
NOBILIS:

& Propertii IV, 10. v. 42.

NOBILIS *e tectis* fundere *gaesa rotis*.

Neque illud Lucani absimile est, III, 697.

EXIMIUS *Phoceus animam* servare *sub undis*
Scrutarique *fretum*:

aut Persii VI, 6. quod sic corrigendum:

Mox juvenes agitare jocos, & pollice honesto
EGREGIUS lusisse *senes*.

Ita duo codices, alter Galeanus, alter Coll. Trinitatis; non ut vulgo *Egregios*. Habes itaque, aut omnia me fallunt, certissimam Flacci emendationem: ubi & sententia mirum quantum erigitur; & oratio novo cultu enitescit.

7. HUNC, SI MOBILIUM] *Mobilium* recte habent codices vetustiores, quatuor Blandinii apud Cruquium, duo apud Pulmannum, Bersmanni unus, & ex nostris optimi Leidensis, Graevianus, & pro varia lectione, eadem tamen manu, codex Collegii Reginae; tum etiam vetus Scholiastes. Desinant itaque ex recentioribus libris NOBILIUM ingerere, quum altero abhinc versu praecesserit, *palmaque nobilis*; quae quam inepta atque invenusta foret repetitio, quis non videat? Sane *Nobiles* Quirites dici poterant, ob imperii Rom. magnitudinem. Fatemur: sed quamobrem tandem *turba nobilium*? quae duo vocabula sic conjuncta se mutuo tollunt & evertunt. Epitheto illo *Mobilium* levitatem & inconstantiam vulgi in honoribus per suffragia sua deferendis notat & perstringit. Sic alibi, Epist. I, 19.

Non ego ventosae *plebis* suffragia *venor*.

Statius Silv. II, 2. v. 123.

Quem non ambigui *fasces, non* mobile *vulgus*,
Non leges, non castra tenent.

Seneca Herc. Fur. v. 169.

Illum populi favor attonitum,
Fluctuque magis mobile *vulgus*
Aura tumidum tollit inani.

Idem diu mendum insedit in omnibus Lucani codicibus, IV, 521.

sic cunctus sustulit ardor
Nobilium *mentes juvenum, &c.*

Tu lege ipsius loci sententiaeque ductu, MOBILIUM *juvenum*: ut Virgil. Georg. III, 165.

Dum faciles animi juvenum, *dum* mobilis *aetas*.

Nam quod apud Nostrum est, Carm. IV, 12. *Juvenum nobilium cliens*, ubi plura afferemus, non

Gaudentem patrios findere ſarculo
Agros Attalicis conditionibus
Numquam dimoveas, ut trabe Cypria
Myrtoum pavidus nauta ſecet mare.
Luctantem Icariis fluctibus Africum
Mercator metuens, otium & oppidi
Laudat rura ſui: mox reficit rates
Quaſſas, indocilis pauperiem pati.
Eſt qui nec veteris pocula Maſſici,
Nec partem ſolido demere de die
Spernit; nunc viridi membra ſub arbuto
Stratus, nunc ad aquae lene caput ſacrae.
Multos caſtra juvant, & lituo tubae
Permixtus ſonitus, bellaque matribus
Deteſtata. manet ſub Jove frigido
Venator, tenerae conjugis inmemor;
Seu viſa eſt catulis cerva fidelibus,
Seu rupit teretis Marſus aper plagas.
Me doctarum ederae praemia frontium
Dîs miſcent ſuperis; me gelidum nemus,
Nympharumque leves cum Satyris chori

Se-

ejuſmodi eſt, ut receptae Lucani lectioni patrocinetur; aut ut cohorti Opiterginae juventutis id epitheton inde donandum ſit.

16. OTIUM ET OPPIDI LAUDAT RURA SUI] Ingenioſa profecto Valentis Acidalii conjectura eſt, in Notis ad Velleium Paterculum, II, 110.

Luctantem Icariis fluctibus Africum
Mercator metuens, otium & oppidi
Laudat TUTA *ſui: mox reficit rates*
Quaſſas, indocilis pauperiem pati.

Quam ſibi tacite adoptavit acutiſſimus Gronovius Pater Obſerv. Eccleſ. c. X. p. 101. ubi ſic emendat Paullini carmen:

Repetitque portum, & terreae tuto viae
Praevertit intutum maris.

Tutum, inquit, *viae: ut Horatio, Otium & oppidi Laudat* TUTA *ſui.* Ego vero ſagaciſſimis viris libenter accedo: nam, ut ferri forte poſſit lectio recepta, tamen aptior venuſtiorque eſt oppoſitio, hinc *Metuens*, illinc *Tuta*. *Tuta* autem abſolute, ut Ovid. Triſt. II, 201.

Unde procor ſupplex ut nos in tuta *releges.*

Tacitus Annal. I, 2. *Ac novis ex rebus auctis* tuta *& praeſentia, quam vetera & periculoſa mallent.* Et XV, 29. *Exin Romanus laudat juvenem, omiſſis praecipitibus* tuta *& ſalutaria capeſſentem.* *Tuta* autem *oppidi*, ut Virgilius, XI, 882.

Moenibus in patriis atque inter tuta domorum.

Recte porro & convenienter junguntur, *Otium & Tuta*; ut Martialis XII, 5.

Plura legant vacui, quibus otia tuta *dediſti.*

& III, 67.

Tu-

Secernunt populo: si neque tibias
Euterpe cohibet, nec Polyhymnia
Lesboum refugit tendere barbiton.
Quod si me Lyricis vatibus inseris,
Sublimi feriam sidera vertice.

II.

Ad Augustum.

Jam satis terris nivis atque dirae
Grandinis misit Pater, & rubente
Dextera sacras jaculatus arces
Terruit Urbem:
Terruit gentis, grave ne rediret
Saeculum Pyrrhae nova monstra questae:
Omne cum Proteus pecus egit altos
Visere montis;
Piscium & summa genus haesit ulmo,
Nota quae sedes fuerat columbis;
Et superjecto pavidae natarunt
Aequore damae.

Vi-

Tuta *luditis* otium *carinae*.
Virgil. Georg. III, 376.
secura *sub alta*
Otia *agunt terra*.
Denique rite & de more *Laudat tuta* aliquis: ut Noster Epist. I, 15.
Nimirum hic ego sum: nam tuta *& parvula* laudo:
praesertim *Mercator*, qui rei parandae causa periculis se objiciens, supremis sibi votis *Tuta otia* pollicetur: ut iterum Noster Serm. I, 1.
nautaeque *per omne*
Audaces mare qui currunt, hac mente laborem
Sese ferre, senes ut in otia tuta *recedant*.
Equidem *rura oppidi* vel simile quid non usquam legisse memini.

10. Nota quae sedes fuerat columbis] Codex Battelianus pro varia lectione PALUMBIS, cui astipulantur illa veteris Scholiastae, *Leviter in re tam atroci & piscium ex* palumborum *meminit*. Nimirum jam olim hic locus obelo notatus est: cum enim arboribus raro aut numquam *Columbae* insideant, quo jure *Ulmum* hic appellat *Notam* columbarum sedem? An reponemus itaque his fidejussoribus PALUMBIS? Illud tamen adversatur, quod & Noster alibi, & Virgilius *Palumbem* solent dicere, non *Palumbum*. Sed & PALUMBUS suos auctores habet, Columellam, Plinium, Martialem, Catonem De Re Rust. cap. XCI. Jam quidem apud Persium III, 15. post Pithoeum sic hodie fertur:

Vidimus flavum Tiberim, retortis
Litore Etruſco violenter undis,
Ire dejectum monumenta Regis,
Templaque Veſtae:
Iliae dum ſe nimium querenti
Jactat ultorem, vagus & ſiniſtra
Labitur ripa, Jove non probante, uxorius amnis.
Audiet civis acuiſſe ferrum,
Quo graves Perſae melius perirent;
Audiet pugnas, vitio parentum
Rara juventus.
Quem vocet Divûm populus ruentis
Imperî rebus? prece qua fatigent
Virgines ſanctae minus audientem
Carmina Veſtam?

Cui

at cur non potius teneroque columbo
Et ſimilis regum pueris.

Verum ibi & veteres editiones & tres quos conſului codices PALUMBO plane exhibent. Excuſari poterit recepta Flacci lectio, ſi dixeris ſub Columbarum nomine etiam Palumbes comprehendi: ſed neque illo pacto vitatur ambiguum & τὸ διδιάβλητον.

31. NUBE CANDENTES HUMEROS AMICTUS] Ita nunc pleraeque editiones: verum principes illae Venetae & Loſcheriana CANDENTI, neque aliter olim Acron Scholiaſtes: *Melius*, inquit, *Nube candenti, quam Candentis humeros.* Idem in codicibus aliquot repererunt Lambinus, Torrentius, aliique, qui tam ſuſpenſo hic pede leviterque rem tranſeunt, ut neſcias cui magis lectioni faveant. Mihi vero in nullo melioris notae codice *candenti* illud eſt viſum: omnes *candentis* clare exhibent: niſi quod in Graeviano litera S mala manu olim eraſa eſt, ita tamen ut vel hodie manifeſto ſe prodat. Sed rem ipſam videamus. Jam primum qualis ſodes hiatus erit, ſi legeris CANDENTI? qualem vel unum alterum nuſquam hic invenieris. Illud deinde animadvertes, participiorum horum caſus ablativos vix umquam apud Noſtrum terminari in TI, ſed in TE: ut hoc ipſo in Carm. *Rubente, probante:* & alibi; *Fulgente arcu, Lamna candente*; &c. Vide quae dicemus ad Carm. I, 25. v. 17. Sed, quod caput eſt, illud *nube candenti* non tam non appoſitum eſt hujus loci ſententiae, quam prorſus contrarium. Nempe nube hic amiciendus erat Apollo, nequis eum mortalium inter ipſos verſantem agnoſceret: Hoc certum: & ſic Homerus, unde hoc Noſter mutuatus eſt, Iliad. E. v. 186.

ἀλλά τις ἄγχι
Ἔστη· ἀθανάτων νεφέλῃ εἰλυμένος ὦμος.

Sed Deorum aliquis prope adſtitit, nube humeros amictus: & ibid. v. 344.

Καὶ τὸν μὲν κατὰ χεῖρα ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ.

i. e. *Atque Aeneam quidem manibus ſuſtulit Apollo, nube nigra* tectus: ſcil. ne a Diomede conſpiceretur. Et ex eodem fonte Virgilius Aen. XII, 416.

Hoc Venus obſcuro *faciem circumdata* nimbo
Detulit.

& I, 15.

At Venus obſcuro *gradientis* aëre *ſepſit,*
Et multo nebulae *circum Dea fudit* amictu,
Cernere ne quis eos, neu quis contingere poſſet.

&

Cui dabit partis ſcelus expiandi
Juppiter? tandem venias, precamur,
Nube candentis humeros amictus
Augur Apollo:
Sive tu mavis, Erycina ridens,
Quam Jocus circumvolat & Cupido:
Sive neglectum genus & nepotes
Reſpicis auctor,
Heu nimis longo ſatiate ludo;
Quem juvat clamor, galeaeque leves,
Acer & Marſi peditis cruentum
Voltus in hoſtem.
Sive mutata juvenem figura
Ales in terris imitaris, almae
Filius Maiae, patiens vocari
Caeſaris ultor:

v. 39. Vulg. MAURI.

Serus

& ibidem 520.

Diſſimulant & nube cava ſpeculantur amicti. Jam autem, quî quaeſo convenit, aut quo poëtae conſilio factum, ut qui oculos fallere & latere conetur, nubis iſtius *candore* ſe ipſe manifeſtet? Hoc tam inepte incommodeque, ut nihil ſupra. Sed quid multis opus? Retinemus ex potioribus membranis CANDENTIS HUMEROS: *Candens, nitens, fulgens*, perpetua ſunt *Humeri* epitheta. Statius Silv. III, 4.

ſed non erat illi
Arcus, & ex humeris *nullae* fulgentibus *umbrae.*

& ibidem iterum.

humeroſque *manu nudare* nitentes.

Tibullus I, 8.

Huic tu candentes *humero ſuppone* lacertos.

Horat. Carm. I, 13.

Uror, ſeu tibi candidos *Turparunt* humeros.

& II, 5.

Non Chloris albo ſic humero nitens.

Quod ſi humeri mortalium recte dicuntur *candere*, multo magis Apollinis, qui totus, quantus quantus eſt, fulget & candet. Virg. VIII, 720.

Ipſe ſedens niveo candentis *limine* Phoebi
Dona recognoſcit populorum.

39. ACER ET MAURI PEDITIS CRUENTUM VULTUS IN HOSTEM] Vir ſagaciſſimus Tanaq. Faber, *Emenda*, inquit, MARSI, *Nam Mauri imbelles: olim correctionem probabo.* Et in hanc ſoceri ſui ſententiam concedit celeberrimus Dacerius; promiſſum tamen ejus mihime abſolvit: illud addit unicum, *ſic extare in vetuſtis editionibus.* Magnopere equidem videre vellem tam raras, quas memorat, editiones: plurimas mihi uſu venit inſpicere; veterrimas in manibus jam habeo; nihil tamen quicquam vel legendo vel fando mihi compertum eſt de ea lectione: ut plane verear, ne ei ſomnium hoc advolaverit per eburneam portam. Nihilo tamen ſecius emendatio iſta certiſſima eſt, refragantibus licet omnibus libris, & ſcriptis & editis. Quippe haec militis deſcriptio eſt, & *Fortis*, & *Peditis*, & *Cominus ſtabilique pede cum hoſte pugnantis.* Tria haec plane indicantur his verbis, *Acer peditis vultus in hoſtem cruentum:* quorum ne unum quidem MAURIS convenire jam tibi oſtendam. Principio multum abeſt, ut hi *Fortes* haberentur; utpote Hiſpanis, & Gallis, nedum Romanis, virtute inferiores. Hirtius de Bel-

lo

Serus in caelum redeas, diuque
Laetus interſis populo Quirini:
Neve te noſtris vitiis iniquum
Ocior aura
Tollat: hic magnos potius triumphos,
Hic ames dici Pater atque Princeps:
Neu ſinas Medos equitare inultos,
Te duce, Caeſar.

III.

lo Africano. cap. 6. *Accidit res incredibilis, ut equites minus triginta Galli* MAURORUM *equitum duo millia loco pellerent, urgerentque in oppidum.* Livius XXIII, 26. *Nec Numida Hiſpano eques par fuit, nec jaculator* MAURUS *cetrato, velocitate pari, robora animi viriumque aliquantum praeſtanti.* Neque vero *Pedites* Mauri ullo in numero erant; *Equitatu* ſolo valebat ea gens; nec *Cominus* denique vel juſta acie pugnabant, ſed *eminus*, & Parthorum fere more ſtatim refugientes, ubi jacula ſemel emiſerant. Valer. Flaccus III, 587.

Ille velut REFUGI *quem contigit improba* MAURI
Lancea.

Hirtius c. 7. *Subito* EQUITES MAURI, *neque opinantibus Caeſarianis, remiges adorti, multos jaculis convulneraverunt, nonnullos interfecerunt. Latent enim in inſidiis cum equis inter convalles, & ſubito exiſtunt*, non *ut in campo* COMINUS *depugnent.* cap. 97. EQUITES MAURI *atque Gaetuli non acie neque* ullo more proelii, *ſed catervatim uti quoſque fors conglobaverat, in noſtros incurrunt.* Tacitus Hiſt. II, 58. *Ingens* Maurorum *numerus per* latrocinia & raptus *apta bello manus.* Claudianus de Bello Gildonico. 432.

Nec vos, barbariem quamvis collegerit omnem,
Terreat. An MAURI *fremitum raucoſque repulſus*
Umbonum & veſtros paſſuri cominus *enſes?*
Non contra clypeis tectos galeiſve micantes
Ibitis. In ſolis longe *fiducia telis.*
Exarmatus erit, cum miſſile torſerit, hoſtis.
Dextra movet jaculum; praetentat pallia laeva.
Cetera nudus EQUES. *Sonipes ignarus habenae.*
Virga regit. Non ulla fides, non agminis ordo.
Arma oneri, fuga praeſidio.

Qui quidem locus vel unus rem totam conficit: cum & *Imbelles* fuiſſe Mauros teſtatur, & ex *Equo* pugnare ſolitos, teliſque *Eminus* miſſis continuo in *fuga* praeſidium quaerere. Et praeterea, cum Horatius haec ita conjunxerit,

Quem *juvat clamor*, galeaeque leves,
Acer & Mauri peditis cruentum
Vultus in hoſtem,

ut plane *Peditem Galeatum* intelligi oporteat; miles ille *Maurus* omnino ſine galea pugnam inire ſolet, ut docet te idem ille locus:

Non contra clypeis tectos GALEISVE *micantes*
Ibitis: in ſolis longe fiducia telis.

Silius quoque X, 605.

patulis illa horrida campis
Sit metuenda lues; muros haud fregerit umquam
Exultare levis nudato corpore Maurus.

Denique ut condonemus haec omnia, demuſque tibi & *Pedites* fuiſſe Mauros, & *Fortes*, & *Cominus*, & *Galeatos* in acie pugnaviſſe; quorum nihil eſt verum: ſtultiſſimus tamen omnium foret Horatius, ſi virtutis hic militaris exemplum de *Maura* gente petiiſſet. Quippe acri illo Mauri peditis vultu *Martem juvari* dicit: eundemque *auctorem* Romulae gentis hic memorat, atque *genus* ſuum ac *nepotes* diu *neglectos* tandem *reſpicere*. Quid ergo? an Mars ille tandem ſuis propitiatus *Mauri* virtute delectetur? At quibus tandem cum hoſtibus conflictati ſunt Mauri magis quam Romanis? Ergo ille hic *cruentus hoſtis*, & a Mauro confoſſus ac trucidatus, erit demum Romanus. Meliora vero, o Noſter; atque apage tam indignam & in *nepotes* & in *auctorem* contumeliam. Illéne ut ullius magis gentis quam virtute Itala juvetur? Recte ita-

III.

Sic te Diva potens Cypri,
Sic fratres Helenae, lucida ſidera,
Ventorumque regat pater,
Obſtrictis aliis praeter Iapyga;
Navis, quae tibi creditum
Debes Virgilium, finibus Atticis
Reddas incolumem, precor,
Et ſerves animae dimidium meae.
Illi robur & aes triplex
Circa pectus erat, qui fragilem truci

Con-

itaque repoſitum eſt, MARSI, qui miles Italorum omnium fortiſſimus ſemper eſt habitus. Strabo V. p. 241. ΜΑΡΣΟΙ καὶ Πέλιγνοι, τὰ ἔθνη ταῦτα μικρὰ μὲν, ἀνδρικώτατα δέ. Appianus Bel. Civil. I. p. 639. de *Marſis* verba faciens; Ἔστι γὰρ τὸ ἔθνος πολεμικώτατον, καὶ φασὶ κατ' αὐτοῦ θρίαμβον ἐπὶ τῷδε τῷ πολέμῳ γενέσθαι μόνῳ λεγόμενον πρότερον, Οὔτε κατὰ ΜΑΡΣΩΝ ἔτε ἄνευ ΜΑΡΣΩΝ γενέσθαι θρίαμβον. Proverbii loco fuiſſe ait, *Neque de* Marſis, *neque ſine* Marſis *triumphum agi poſſe.* Virg. Georg. II.

Haec genus acre virum Marſos *pubemque Sabellam*
Exuliſ.

Horat. Carm. II, 20.

Me Colchus & qui diſſimulat metum
Marſae *cohortis, Dacus.*

Et III, 5. indignatur tamquam de lectiſſimis militibus, quod

Conſenuit ſocerorum in armis
Sub rege Medo Marſus *& Appulus.*

46. LABTUS INTERSIS POPULO QUIRINI] Libri tres apud Lambinum, & ex Cruquianis unus, QUIRINO. Alii omnes omnium, mei certe magno conſenſu, QUIRINI. Illud mavult vir ſummus Nic. Heinſius ad Ovidii Faſt. IV, 375. & diſertiſſimus Broukhuſius ad Propert. IV, 10. Ita nimirum alibi *Gens Romula*, *Venena Colcha*, *Sulpicia horrea* &c. Noſter tamen Ep. II, 2. v. 68.

cubat hic in colle QUIRINI,
Hic extremo in Aventino.

Sed & hic ſimiliter Heinſius libens ſcripſerit QUIRINO. Verum nulli libri ſuffragantur; &, quod majus eſt, ipſae aures repugnant, tinnituque iſto *Quirino* & *Aventino*, graviter offenduntur. Ovid. Metam. XIV, 836.

conjux nunc eſſe Quirini:
Siſte tuos fletus, & ſi tibi cura videndi
Conjugis eſt, duce me lucum pete, colle QUIRINO
Qui viret.

Ubi plerique codices, notante Heinſio, QUIRINI. Ipſe tamen ex paucioribus *Quirino* edidit; & fortaſſe, recte: quia *Quirini* jam praeceſſerat. Idem Faſt. IV, 375.

Qui dicet, Quondam ſacrata eſt colle Quirini
Hac Fortuna die Publica, verus erit.

Sic omnes membranae. Et hic nequicquam Heinſius *Quirino* ſubſtituit. Juven. II, 133.

officium cras
Primo ſole mihi peragendum in colle Quirini.

Ovid. Triſt. I, 3. v. 33. & 7, v. 37.

Dique relinquendi, quos urbs *habet alta* Quirini.
Non ego te placida genitum reor Urbe Quirini.

Ubi omnino fruſtra nobis obtruſeris QUIRINA: cum hoc prohibeant Epitheta illa *alta* & *placida*. Pont. I, 5. v. 73. & Faſt. I, 69.

Dividimur caelo, quaeque eſt procul Urbe Quirini.
Dexter ades, Patribuſque tuis, populoque Quirini.

Metam. XV, 572. & 756.

Seu laetum eſt, patriae laetum populoque Quirini.
Cinyphiumque Jubam populo *adjeciſſe* Quirini.

Sidonius Ep. IX, 16.

geminae petiti Fronde coronae,
Quam mihi indulſit POPULUS QUIRINI.

Ita ſummo conſenſu omnes ubique codices: ut melius opinor fuerit receptam toties lectionem non temere ſollicitare.

Commiſit pelago ratem
Primus, nec timuit praecipitem Africum
Decertantem Aquilonibus,
Nec triſtis Hyadas, nec rabiem Noti:

Quo

18. QUI SICCIS OCULIS MONSTRA NATANTIA] Egregius vero locus, ut & totum ſane carmen non vulgaris eſt ſpiritus atque artis: aut tamen omnia me fallunt, aut turpe hic ſub pelle decora mendum deliteſcit. Videamus quid rei ſit:

Illi robur & aes triplex
Circa pectus erat, qui fragilem truci
Commiſit pelago ratem
Primus; ———
Quem mortis timuit gradum;
Qui ſiccis oculis *monſtra natantia,*
Qui vidit mare turbidum &
Infames ſcopulos Acroceraunia?

Ubi recte Scholiaſtes *Siccis oculis* interpretatur *Sine lacrimis*, teſtem advocans Lucanum, IX, 1044.

qui ſicco lumine *campos*
Viderit Emathios.

Cui addas licet Senecam de Tranquill. XV. *Plerique enim* lacrimas *fundunt, ut oſtendant: & toties* ſiccos oculos *habent, quoties ſpectator defuit.* Propert. I, 17.

An poteris ſiccis *mea fata reponere* ocellis:

Ita *ſiccas genas*, quod idem eſt, poëtae paſſim: Ovid. Triſt. I, 1.

Carmina nec ſiccis *perlegat ipſe* genis.

Martialis XII, 3.

Nec nimium ſiccis *perlegit ipſe* genis.

I, 79.

Siccis *ipſe* genis *flentes hortatus amicos.*

His poſitis expendamus poëtae ſententiam. Quanto, inquit, animi *robore* fuit, quem mortis gradum timuit, qui primus fragili ſe rati committens, monſtroſas belluas, turbidos fluctus, ſcopulos horrendos, res omnium maxime terribiles *ſine lacrimis* videre ſuſtinuit. Egregie ſane: Ego vero vel meticuloſum quemvis, etiam feminam id poſſe praeſtare dico, ut *ſine lacrimis* ea videat; quippe quae in ejuſmodi terrore, prout natura omnes comparati ſumus, etſi maxime velit, lacrimari non poſſit. Prae miſericordia quidem, vel amore, deſiderio, pudore, ad leve periculum praeſens, vel ingentis praeteriti recordationem, etiam invitis oculis identidem oboriuntur lacrimae: at in magno pavore, praeſentique, ut hic, conſternatione nullus lacrimis locus eſt, ne in puella infante quidem. Scimus hoc omnes; quod & vitae magiſtra didicimus, & in nobis ipſis experti ſumus. Quid igitur tam magnum aut mirabile, ſi ſiccis oculis vir fortis ea viderit; quae vel timidiſſimi non aliter poſſunt aſpicere? Immo vero, quo horribilior formido eſt, tanto ſicciores ſunt oculi, ut rigeant plane & immobiles fiant. Virgilius VII, 446. de Turno:

At juveni oranti ſubitus tremor occupat artus:
Deriguere oculi: *tot Erinnys ſibilat Hydris.*

Ergo & Noſter ipſe, in ſimili pavore a fluctibus belluiſque marinis, non *flentem* Europen, quamvis & ſexu & aetate tum timidam, ſed *pallentem* facit, Carm. III, 27.

& ſcatentem
Belluis pontum mediaſque frandes
Palluit *audax.*

Neque vero apud Homerum Virgilium ve, qui Heroas ſuos ἀριδάκρυας & ad lacrimandum proclives inducunt, eoque nomine hodie ab ineptis culpantur, aut Ulixes aut Aeneas in praeſentis naufragii terrore flet; ſed ingemit & vociferatur. Hos enim natura tum ſonos elicit, lacrimas claudit vetatque. Quis ſubito incendio implicatus, quis fluvio profundo hauriendus, quis ſtricto gladii mucrone petitus, in tali tempore lacrimari umquam viſus eſt? Sentis jam, opinor, abſurdum: & *ſiccos* illos *oculos* minus aequis tu oculis incipis aſpicere. Verum illud praeterea contemplare: Qui haec omnia, inquit, *ſiccis oculis* vidit, ei *robur* & aes triplex erat circa pectus, is nullum mortis gradum timere noverat. Atqui ſiccos ad rem aliquam tenere oculos, ubi mortalium pleriſque lacrimae excuterentur, non tam *roboris* eſt, quam duritiae, non tam *audaciae*, quam atrocitatis, non tam *magni animi*, quam feri & inhumani. Ovid. Heroid. XI, 10.

Ipſe necis cuperem noſtrae ſpectator adeſſes;
Auctoriſque oculis exigeretur opus:
Ut ferus *eſt multoque ſuis truculentior Euris,*
Spectaſſet ſiccis *vulnera noſtra* genis.

Similia paſſim apud ſcriptores invenias: adeo ut parum commode apud Noſtrum inſtituatur oratio. Nimirum alios hic quam *ſiccos* oculos jam tempus eſt quaerere, qui mentem interritam fortiſque robur pectoris rite oſtendant. Atque ecce tibi quos affirmare auſim in Horatii ſcriniis olim comparuiſſe:

Quem.

15 Quo non arbiter Hadriae
Major, tollere ſeu ponere volt freta.
Quem mortis timuit gradum,
Qui rectis oculis monſtra natantia,

v. 18. Vulg. Siccis Qui

Quem mortis timuit gradum,
Qui RECTIS *oculis monſtra natantia,*
Qui vidit mare turbidum.

Non ita magna eſt a recepta lectione mutatio; ut incredibile ſit audaculos Librarios hoc in ſe facinus admiſiſſe; praeſertim cum haec dictio paullo rarior eſſet, illa vulgo tritiſſima. Sententia vero jam talis eſt, ut vel ducentis exſcriptoribus fidem omnem & auctoritatem abroget. Seneca Epiſt. CIV. *Nihil illi videtur grave, nihil aſperum, quod virum incurvet.* Terribiles viſu formae letumque laboſque? *Minime quidem, ſi quis* RECTIS OCULIS *intueri illa poſſit, & tenebras perrumpere.* Idem De conſtantia c. 5. *Adverſus apparatus* terribilium RECTOS OCULOS *tenet ſapiens; nihil ex vultu mutat, ſive illi dura ſive ſecunda oſtentantur.* Suetonius Aug. c. 16. *Unde praebitam Antonio materiam putem exprobrandi, ne* RECTIS *quidem* OCULIS *eum aſpicere potuiſſe inſtructam aciem; verum ſupinum, caelum intuentem, ſtupidum cubuiſſe.* Quid jam videtur? Cernis opinor iſta, *Terribiles viſu formas*, & *terribilium apparatus*, ipſa illa monſtra ſcilicet & fluctus & ſcopulos; utque ea non *ſiccis*, ſed *rectis* oculis vir fortis contueatur. Quippe is demum intrepido & invicto eſt animo, qui neque conniveat ad intentatum periculum, neque vultum avertat. *Primi in omnibus proeliis* oculi *vincuntur*; ut vere ac diſerte Tacitus de Mor. Germ. c. 33. Et ſimiliter Plinius Hiſt. XI, 37. *Viginti gladiatorum paria in Caii principis ludo fuere: in iis duo omnino, qui contra comminationem aliquam* non conniverent, *& ob id invicti.* Inde eſt, quod *rectis oculis*, ὀρθοῖς ὄμμασιν, ἀντοφθαλμεῖν, *oculos contra attollere*, ἀντιπρόσωπον βλέπειν, omnia de audaci homine atque impavido praedicentur. Iterum Seneca Epiſt. LXXVI. *Si* RECTIS OCULIS *gladios micantes videt, & ſi ſcit ſua nihil intereſſe, utrum anima per os an per jugulum exeat, beatum voca.* Cicero pro Rabirio Poſthumo, cap. ult. *Hic vos aliud nihil orat, niſi ut* RECTIS OCULIS *hanc urbem ſibi intueri, atque in hoc foro veſtigium facere liceat.* Ubi fruſtra haeſerunt Interpretes: tu accipe, *Fidenter, ſine metu aut pudore.* Statius Theb. X, 537.

non ora virum, non pectora flectit
Imber atrox, rectoſque *tenent in moenia* vultus,
Immemores leti, & tantum ſua tela videntes.

Juvenalis VI, 339.

Cumque paludatis ducibus, praeſente marito,
Ipſa loqui recta facie *ficciſque mamillis.*

Boët. de Conſol. Phil. metro IV.

Fortunamque tuens *utramque* rectus,
Invictum potuit tenere vultum.

Sophocles Oed. Tyr. p. 205. Ed. Steph.

Τοιάνδ' ἰγὼ κηλῖδα μηύσας ἐμὴν,
ΟΡΘΟΙΣ ἴμιλλον ΟΜΜΑΣΙΝ τούτῳ φάος;

Theocritus Idyll. V, 35.

Ἀλλ' ἄτι σκεύδω· μίγα δ' ἄχθομαι· εἰ τύ μα τολμῇς
ΟΜΜΑΣΙ ΤΟΙΣ ΟΡΘΟΙΣΙ ποτιβλέπειν.

Arriani Epictetus, fine libri III. Ταῦτά ἐστι μόνα τὰ τοὺς ἐλευθέρους ποιοῦντα, τὰ τοὺς ἀκωλύτους, τὰ τὸν τράχηλον ἐπαίροντα τῶν τεταπεινωμένων, τὰ ἀντιβλέπειν ποιοῦντα ΟΡΘΟΙΣ ΤΟΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΙΣ πρὸς τοὺς πλησίους, πρὸς τοὺς τυράννους. Archidamus oratione ad Milites, Xenoph. Hellen. VII. p. 620. Ἄνδρες πολῖται, τῶν ἀγαθῶν γιγνόμενοι, ἀναβλέψωμεν ΟΡΘΟΙΣ ΟΜΜΑΣΙΝ. Hierax Stobaei, II. Τοὺς δ' ὑπ' ἐλευθερίας ἐλέγχοντας αὐτοῦ τὸ σκαιὸν τοῦ ἤθους, οὐδὲ ἰδεῖν ΟΡΘΟΙΣ ΤΟΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΙΣ ἀνέχεται. Ariſtides pro Quatuor viris Tom. II. p. 299. de Themiſtocle: Καὶ μόνος ΟΡΘΟΙΣ ΤΟΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΙΣ ἀντίσχειν ἅπασι καὶ τοῖς παροῦσι πράγμασι, καὶ οὐκ ἀποστραφεὶς, ὥσπερ οἱ πρὸς τὸν ἥλιον βλέποντες. Sic Latini *tollere oculos* contra minas & terrorem. Lucret. I, 67.

Quae caput a caeli regionibus oſtendebat,
Horribili ſuper aſpectu mortalibus inſtans:
Primus Graius homo mortales TOLLERE *contra*
Eſt OCULOS *auſus, primuſque obſiſtere contra.*

Ita omnes Lucretii codices *Tollere*; & perperam agunt, qui ex Nonio reponunt *Tendere*. Livius VI, 16. *Nec adverſus dictatoriam vim aut tribuni plebis aut ipſa plebs* ATTOLLERE OCULOS *aut hiſcere audebat.* Seneca Epiſt. LXXI: *Alius jam in tantum profecit, ut contra fortunam audeat* ATTOLLERE OCULOS. Quod ipſum ſic extulit Plutarchus Περὶ εὐθυμίας, p. 847. Τὸ μελιτᾶν καὶ δύνασθαι πρὸς τὴν τύχην ἀντιφθέγγεσθαι τοῖς ὄμμασιν ἀντιβλέπειν, i. e. *Poſſe contra fortunam apertos oculos attollere.* Seneca iterum De Benef. I, 3. *Non audebit adverſus multa* OCULOS ATTOLLERE. Auctor Octaviae, v. 481.

ne quid ſimile tentare audeat,

Qui vidit mare turbidum, &
Infamis ſcopulos Acroceraunia?

v. 19. Vulg. TURGIDUM.

Ne-

Contraque ſanctos conjugis vultus meos
ATTOLLERE OCULOS.

Hoc Graeci eleganti compoſitione Ἀντοφθαλμεῖν dicere ſolent, quod vocabulum Polybio hiſtorico in deliciis erat; ut I, 68. Μὴ οἷον Καρχηδονίους ΑΝΤΟΦΘΑΛΜΗΣΑΙ ποτ' ἂν πρὸς αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις, ἀλλὰ μηδὲ τῶν λοιπῶν μηδένα ῥᾳδίως. Vide ipſum II, 24. & III, 14. 64. & IV, 32. 34. & alibi. Porro & iiſdem Ἀναπεφαμμένοι βλέπειν, *Inconniventibus oculis contueri*, audaciae & fortitudinis ſignum. Ariſtophanes Equit. v. 292.

Βλέψον εἴς μ' ἀσκαρδάμυκτος.

ſic lege, non εἰς ἐμ', ob metri rationem. Lucianus in Κατάπλῳ p. 270. de Megapenthe Tyranno: Ῥᾴδιον γοῦν (lege ῥᾷον) ἄν τις τὸν ὦλιον ἢ τοῦτον ΑΣΚΑΡΔΑΜΥΚΤΙ προσίβλεψεν. Oppianus Cyneget. I, 208. de Equo:

Η πῶς ἄντα δίδορκεν ΑΣΚΑΡΔΑΜΥΚΤΟΙΣΙΝ ὀπωπαῖς
Λίζηοῖσι λόχον πεπυκασμένον ὁπλίτῃσι.

Quem locum vir ſummus Julius Scaliger in Epinomide adducit, ut oſtendat Creticum pedem (qualis hic σκαρδάμυκτ) in Hexametro verſu nonnumquam tolerari. Fruſtra: nèque enim tam terſo poëtae tam indigna licentia placere potuit. Sine dubio ſic reponendum.

Η πῶς ἄντα δίδορκεν ΑΤΑΡΜΥΚΤΟΙΣΙΝ ὀπωπαῖς.

Nimirum ἀτάρμυκτος unum idemque eſt ac ἀσκαρδάμυκτος, *inconnivens*; unde Euphorion apud Etymologum & Suidam. ΑΤΑΡΜΥΚΤΟΝ τρόπον ΟΜΜΑ. Etymol. Ἀτάρμυκτον, ἄφοβον, θρασὺ, κυρίως τὸ μὴ μῦον. Corrigendus inde Heſychius: Ἀτάρβητον, ἄφοβον, θρασύν. Scribe vel ex ipſa verborum ſerie, Ἀτάρμυκτον. Idem alibi: Ταρμύξασθαι, φοβηθῆναι. Et Etymologus: Ταρμύσσειν, τὸ φοβεῖν, ὡς Λυκόφρων. Nota, hoc ex Lycophrone citari. At apud illum hodie legitur, v. 1177.

Κλάγξαισι ταρβήσουσαι ἰνύχοις βροτούς.

Reſtituendum vero, vel Etymologi auctoritate, Ταρμύσσουσαι; ut & ſcriptus codex etiam exhibet. Sed ut tandem manum de tabula, ſatis jam, opinor, & abunde pervicimus, aut ſcripſiſſe RECTIS OCULIS Flaccum, aut ſaltem ita debuiſſe: quorum alterum modo ſi negas; qui Horatius ſit, omnino neſcis: ſin utrumque; vereor ne, qui tu ſis, optimè ſciamus.

19. QUI VIDIT MARE TURGIDUM] Editio Veneta 1478 quam omnium primam eſſe crediderim, habet TURGIDUM; at Germanica Loſcheri 1498, TURBIDUM. Poſtea tamen prior illa lectio fere cunctas occupavit. Codices quidem, etiam optimae notae, alii hanc, alii illam exhibent: & ſane utraque ſat commode tolerari poteſt. Prudentius Peri Steph. V, 475.

Quae TURGIDUM *quondam mare*
Gradiente Chriſto ſtraverat.

Avienus in Arateis.

ſalumque
Fluctibus inſtabile & glauci vada turgida ponti.

Sic Virgil. Tumidum *mare*, Tumida *aequora*, *Maria alta tumeſcunt*; & Graeci, ἅλιον ὄιδμα, ὄιδμα θαλάσσης. Vix tamen dubito, quin TURBIDUM ab Horatii manu fuerit; quod fortius epitheton eſt, & majorem terrorem incutit. Lucret. V, 998.

nec turbida *ponti*
Aequora laedebant navis ad ſaxa virosque.

Ovid. Trift. I, 10.

Cumque ſit hibernis agitatum fluctibus aequor,
Pectora ſunt ipſo turbidiora *mari.*

Idem Leand. Her.

Ipſa vides caelum pice nigrius, & freta ventis
Turbida, *perque cavas vix adeunda vates.*

Et ibidem,

Cumque meae ſunt turbida *mentis freta.*

Seneca Herc. Oet. 456.

concuſſi fretum
Ceſſante vento: turbidum *explicui mare.*

Avienus in Arateis,

Non tum freta turbida *pinus. Quis petat.*

Et iterum,

Quantum ſuſpenſo linquit vada turbida *caelo.*

Et, Turbida *certantes* converrent *aequora Cauri.*

Et, *Si fugiunt volucres raptim freta* turbida *Nerei.*

Ut pene jam metuendum ſit, ne & in iſtis quoque Prudentii & Avieni locis, quae ſupra protulimus, *Turbidum* ſubſtitui debeat.

20. INFAMES SCOPULOS ACROCERAUNIA.] Virgilius Aen. III, 506.

Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta.

Ubi Servius lectionem hanc in Flacco confirmat. *Ceraunia*, inquit, *montes Epiri, a. crebris fulminibus propter altitudinem nominati. Unde Horatius expreſſius dixit,* ACROCERAUNIA, *propter altitudinem & fulminum jactus.* Lactantius ad Statii Theb. I, 133. *Infames Scirone petras. Nota*, inquit, *infames dixit, ut eſt,*

Infames ſcopulos Acroceraunia.

Idem repetit ad III, 121. & ad VI, 156. Sed in ultimo

Nequicquam Deus abſcidit
Prudens Oceano diſſociabilis
Terras,

v. 22. DISSOCIABILI.

ultimo Lactantii loco libri antiqui repraeſentant ALTA CERAUNIA, notante Theod. Marcilio & Georgio Fabricio, in Notis ad hoc Carmen. Unde vir reconditae eruditionis Gulielmus Baxter in nupera ſua Horatii editione ſic edidit,

Infames ſcopulos, alta Ceraunia.

Nollem factum; neque enim ulla unius loci ſuſpecti auctoritas eſt contra duo alia ejuſdem Lactantii loca, & eo vetuſtiorem Servium, & omnes quotquot ubique ſunt Horatii libros: neque ſane tolerari hic poterit duplex epitheton, *Infames*, *Alta*; ut agnoſcent, qui poëticae guſtum habent. Ἀκροκεράυνια, ut Ἀκροκόρινθος: nimirum montes Ceraunii longiſſimo tractu protenduntur, quorum ſummum promontorium Acroceraunia nomen habet. Ovid. Remed. Amor. v. 739.

Haec tibi ſint Syrtes, haec Acroceraunia vita.

Plin. Hiſt. III, 23. *Initium Epiri, montes Acroceraunia*: & iterum eodem libro quater vel quinquies. Lucius Ampelius cap. 5. *Parnaſſus, Acroceraunia in Epiro.* Tum autem, quod idem ſuſpicatur *Acroceraunia ex gloſſemate eſſe, quia vulgatius*; plane aliter res habet. Nam praeter loca jam citata, fruſtra, opinor, alibi *Acroceraunia* quaeſiveris; cum *Ceraunia* vulgatiſſimum ſit, cum apud Poëtas, tum alios.

22. NEQUICQUAM DEUS ABSCIDIT PRUDENS OCEANO DISSOCIABILI TERRAS] Olim hic paſſive (ut Grammatici loquuntur) accipiebant *diſſociabili*; eo ſenſu ut *Deus recte abſciderit terras ab Oceano, quem par erat ab eis diſſociari & abſcindi.* Quomodo & Ovidius Metam. I, 22.

Nam caelo terras, & terris abſcidit *undas.*

Et Statius Silv. III, 2. v. 61.

Quis rude & abſciſſum miſeris animantibus aequor
Fecit iter?

Poſterioribus autem ea melior viſa eſt ſententia, ut *Deus providenter terras diſcreverit, alias ſcilicet ab aliis, interveniente Oceano*; quale illud Lucretii eſt,

Et mare, quod late terrarum diſtinet *oras.*

Et Senecae Conſolat. ad Marciam. c. 18. *Quid — vinculum terrarum* Oceanus, continuationem gentium triplici ſinu ſcindens, & *ingenti licentia exaeſtuans?* Tum autem, quod huic conſentaneum erat, jam non paſſive ut illi priores, verum active ſumere volunt *Diſſociabili, qui terras diſſociat*, ut *genitabilis aura, penetrabile frigus* & id genus alia. Atque haec, ut video, interpretatio jam ſola paſſim obtinet, & pro legitima habetur. Eſto ſane: *Diſſociabilis* active per analogiam defendi poſſit; etſi in ea notione jam nuſquam alibi extet: at vide quam inficeta demum ſententia exoriatur: *Deus abſcidit terras Oceano diſſociabili*, hoc eſt, ut quidam explicant, *Deus abſcidit terras Oceano, qui terras abſcindit.* Quiſquamne ſibi perſuaſerit, putidulum hoc & ταυτόλογον ab Horatio profectum eſſe? Tu vero ſcribe, ſi ſapis, unius literulae adjectione.

Nequicquam deus abſcidit
Prudens Oceano diſſociabilis
Terras.

Hoc eſt, ut hodie moris eſt ſcribere, *diſſociabiles.* Fruſtra, inquit, providentia Dei terras has ab illis conſulto abſcidit, mari interfuſo: ſiquidem homines mare illud navibus trajiciunt, & terras ſic a Deo diſſociatas commercio inter ſe miſcent. Sane & oratio jam & ſententia ſunt omni ex parte commodiſſimae. Ita Statius Siciliam ab Italia *diſſociatam* eſſe memorat, Silv. I, 3. v. 32.

ſic diſſociata *profundo*
Brutia Sicanium circumſpicit ora Pelorum.

Rutilius Itin. I, 330.

Eminus Igilii ſilvoſa cacumina miror,
Quam fraudare nefas laudis honore ſuae.
Gurgite cum modico victricibus obſtitit armis,
Tamquam longinquo diſſociata *mari.*

Florus II, 8. *Euboeam inſulam continenti adhaerentem, tenui freto reciprocantibus aquis Euripus* abſcidit. Valer. Flaccus II, 615.

Aſiamque prementem
Effugit abruptis Europa immanior oris.
Has etiam terras *conſertaque gentibus arva,*
Sic pelago pulſante reor, Neptunia quondam
Cuſpis & adverſi longus labor abſcidit *aevi,*
Ut Siculum Libycumque latus.

Et eodem plane, quo noſter, ſenſu, *bene diſſeptas* a natura terras ait Seneca; atque improbe factum ab Argonautis, quod primi mare tranſcurrere auſi commercia vetita exercerent. Medea 335.

Candida noſtri ſaecula patres
Videre procul fraude remota.
Sua quiſque piger litora tangens
Patrioque ſenex factus in arvo,
Parvo dives; niſi quas tuleras
Natale ſolum non norat opes.
Bene diſſepti *foedera mundi*
Traxit in unum Theſſala pinus,
Juſſitque pati verbera pontum,
Partemque metus fieri noſtri
Mare ſepoſitum. Dedit illa graves

Nunc & in umbroſis Fauno decet inmolare lucis,
Seu poſcat agna, ſive malit haedo.
Pallida mors aequo pulſat pede pauperum tabernas,
Regumque turris. ô beate Seſti,
Vitae ſumma brevis ſpem nos vetat inchoare longam.
Jam te premet nox, fabulaeque Manes,
Et domus exilis Plutonia: quo ſimul meâris,
Nec regna vini ſortiere talis;
Nec tenerum Lycidan mirabere, quo calet juventus
Nunc omnis, & mox virgines tepebunt.

V.

Aetnaei Cyclopes, & huc advertite mentem.
Arma acri faciendа viro: nunc viribus uſus,
Nunc manibus rapidis, omni nunc arte magiſtra:
Praecipitate moras.

Agnoſcis, opinor, magiſtri verba quam acerrime operas *urgentis*. Sed tamen aliud longe melius ſubminiſtrant priſcae membranae. Leidenſis enim octingentûm annorum codex veriſſime exhibet,

Vulcanus ardens VISIT *officinas:*

Quo modo & Lambini aliquot, & Colbertinus pro varia lectione, & Bodleianus, ubi VISSIT ſcriptum eſt; & qui his omnibus antiquior eſt Plotius Grammaticus p. 2663. *Logaoedicum*, inquit, *Archilochi Ithyphallicum ſit quatuor dactylicis pedibus & tribus trochaeis. Exemplum hoc eſt:*

Alterno terram quatiunt pede, dum gravis Cyclopum
Vulcanus ardens uſſit *officinas.*

Ubi hodie quidem, ut vides, editum eſt *uſſit*; ſed ſine dubio librariorum culpa pro VISIT: quo vocabulo nihil Horatianae ſententiae aptius vel fingi vel optari poteſt. Noſter alibi de Venere, Carm. III, 28.

Quae Paphon *Junctis* viſit *oloribus.*

Virgil. Aen. IV, 143.

Qualis ubi hibernam Lyciam Xanthique fluenta
Deſerit, ac Delum maternam inviſit *Apollo.*

Ovidius in Arte, II, 519. de ipſo Vulcano.

Fingit iter *Lemnon: veniunt ad foedus amantes:*
Impliciti laqueis nudus uterque jacent.

Apollonius Rhodius IV, 40.

Ἠὼ δὲ μετὰ δεύτερον ἦλθε θρόνον ἠοῦς.

Ubi habes Venerem, non ut hic ad lunam choreas celebrantem, ſed ut frugi matremfamilias, domi manentem, & domeſtica negotia capeſſentem, dum Vulcanus maritus ſuam Liparae VISIT OFFICINAM. Haec ſcripſeram, cum ſero animadverti ingenioſiſſimum Rutgerſium ante me maluiſſe VISIT, & inſuper locum Apollonii huc attuliſſe.

12. SEU POSCAT AGNAM SIVE MALIT HAEDUM] Ita ſcriptum in tribus Lambini. Unus Cruquii & Berſmanni cum meis Zulichemiano & Regiae ſocietatis, *Agnam*, & *haedos*. Quod paullo propius accedit ad veram lectionem, & plurium & vetuſtiorum codicum ſuffragiis innixam,

Seu poſcat agna, *ſive malit* haedo.

Servius ad Virgil. Eclog. III. Cum faciam vitula. *Figurate, faciam vitula, ut faciam ture, faciam agna.* Horat.

Seu poſcat agna, ſive malit haedo.

Ita legitur etiam apud Marium Victorinum p. 2575 & Plotium 2659. Codex Graevianus in Margine: *Deeſſ*, IMMOLARI SIBI. Rectiſſime: & profecto ſi *agnam* & *haedum* legeris, nihilo ſecius ſubaudiendum erit extrinſecus, Seu poſcit agnam *immolari ſibi*. Atqui tam bene Latine dicitur, poſcit *agna* ſibi immolari, quam, poſcit *agnam* ſibi immolari. Macrobius Saturn. III, 10. Quando enim dicebat Virgilius,

Caelicolum regi mactabam in litore taurum:

„ Si ſciret TAURO IMMOLARI huic deo vetitum? „ aut ſi comprehendiſſet, quod Atteius Capito „ comprehendit, cujus verba ex libro I. De jure „ Sacrificiorum haec ſunt: *Itaque Jovi* TAURO, „ VERRE, ARIETE IMMOLARI *non licet*. Labeo vero LX. & VIII. libro intulit, niſi Neptuno, Apol-

V.

Ad Pyrrham.

Quis multa gracilis te puer in rosa
Perfusus liquidis urguet odoribus
Grato, Pyrrha, sub antro?
Cui flavam religas comam,
Simplex munditiis? heu quoties fidem
Mutatosque Deos flebit, & aspera
Nigris aequora ventis
Emirabitur insolens;

Qui

3. Apollini & Marti TAURUM non immolari. Frustra igitur Grammatici hic quaerunt nodum in scirpo. Illud tamen fortasse pugnabunt, *Poscas agnam* hic legi oportere, ut in Epod. XVII.

Paratus expiare, seu poposcerit
Centum juvencos,

Verum ibi codex meus Battelianus, bonae notae, clare exhibet, *Centum* JUVENCIS; quae vera scriptura est, tamque hujus loci lectionem confirmat, quam ab ea invicem confirmatur.

16. JAM TE PREMET NOX FABULAEQUE MANES] Dubitare poteris pluraline numero hic accipiatur FABULAE, an genitivo singulari. Hoc ille maluit, quicumque fuit, qui margini codicis Graeviani hoc Scholion allevit, *Fabulae, genit. singul. pro Fabularum.* & Prudentius perpetuus nostri imitator, Contra Symmachum I, 190.

Et tot templa dehm Romae, quot in orbe sepulchra
Heroum numerare licet: quos fabula manes
Nobilitat, noster populus veneratus adorat:

plane hunc locum in animo habuit. Illud tamen secutus videtur Persius, cum dixit,

cinis & manes & fabula fies.

Utrumlibet elegeris, eodem fere res redit.

17. ET DOMUS EXILIS PLUTONIA] Daniel Heinsius, & Barthius, cum Adversar. XXX, 13. tum ad Statii Thebaida I, 56. legit

Et domus EXILII.

Nihil umquam vidi dilutius. Domus *exilis*, est egena & inops, sine supellectile & penu: ut alibi Epist. I, 6.

Exilis *domus est, ubi non & multa supersunt,*
Et dominum fallunt, & prosunt furibus.

Sic *tenues penates* Seneca in Hippolyto v. 209.

Cur in Penates rarius tenues *subit*
Haec delicatas eligens pestis domos?

Sic *gracilem larem* Apuleius in Apologia: *Sed quod vivo gracili lare, quod pauciores servos habeo.* Probant hoc & sequentia, *Nec regna vini.* Nihil, inquit, ibi reperies, quo bene sit: neque conviviis, nec amoribus indulgendi facultas erit, aut locus commodus. Neque vero hic quemquam offendere debet geminum Epitheton, *Exilis Plutonia*, quod tamen alias rarum est. Sic enim & alibi, eadem plane forma, Epist. II, 1.

sic horridus *ille*
Defluxit numerus Saturnius.

Et Virgil. Aen. X, 408.

extenditur una
Horrida *per latos acies* Volcania *campos.*

Et Seneca Oedip. v. 228.

Imminens Phoebea *laurus tremuit, & movit domum.*

18. NEC REGNA VINI SORTIERE TALIS] Codex Reginensis:

Nec regna talis sortiere vini.

Quae verborum collocatio magis aperte indicat TALIS esse τοῖς ἀτραγάλοις. Frustra sane sunt, qui damnatam interpretationem TALIS VINI, hoc est, *tam generosi*, recoquere nuper & resuscitare voluerunt. Quasi vero vel vilissimi vini copia esset in domo Plutonia. *Magisterium vini, Regnum vini* recte dixeris: *Regnum vini boni, regnum vini talis*, nequaquam. Usus & sensus repugnant.

19. NEC TENERUM LYCIDAM] Codex inter optimos Reginensis cum duobus Torrentii Graeca forma habet LYCIDAN. Recte: Sic alibi Serm. II, 4.

Pythagoran *Anytique reum doctumque* Platona.

Ita & Virgilius, MENALCAN: & alii passim alia.

8. EMIRABITUR INSOLENS] Sic miro consensu Codices; atque ita Donatus, qui ad Terentii Eunuchum.

Qui nunc te fruitur credulus aurea,
Qui semper vacuam, semper amabilem
Sperat, nescius aurae
Fallacis. miseri, quibus
Intentata nites. me tabula sacer
Votiva paries indicat uvida
Suspendisse potenti
Vestimenta maris Deo.

VI.

nuchum V, 19. hunc locum adducit Flacci: & tamen illud emirandum est vel maxime, neminem quemquam eo vocabulo usum esse praeter Nostrum, idque hoc tantum loco. Quid vero tam dignum in se continet EMIRARI, ut vox nova plane procudi debuerit? *Emirari*, aiunt Interpretes, est magnopere & valde mirari. Atqui & vox notissima DEMIRARI eandem omnino vim habet. Terent. Hecyra IV, 1. *Demiror, quid sit, quamobrem* &c. ubi rectè Donatus, *Demiror, valde miror*. Certe tanti non erat ut verbum prorsus novum fingeret Noster, nec tamen quicquam sententiam adjuvaret. Facile quidem foret substituere DEMIRABITUR; sed, si id ab Horatii manu esset, minime omnium credibile est, tam usitatum verbum in tot libris potuisse corrumpi, ut alterum, & inauditum & nihilo significantius, ubique ejus vicem teneret. Quid, quod neutra quidem ratione confieri res potest: remanet enim in oratione ipsa subabsurdum quid & secum pugnans: *Quoties*, inquit, *emirabitur insolens*! Atqui si TOTIES emirabitur, quomodo, quaeso, INSOLENS? Certe non nisi prima vice *insolens* erit, post illam *expertus* & magis magisque *assuetus* futurus. Haeret itaque hoc negotium. Solus codex Reginensis, quantivis sane pretii, suspicionem mendi hîc praebuit, qui clare habet ET MIRABITUR, punctulo sub T posito a manu secunda, quo delendam esse literam aliquam notare solent librarii. Nempe corrigere locum voluerunt ad aliorum exemplarium fidem. At cur non potius legamus, levissima quidem mutatione, sententia autem commodissima;

heu quotiens fidem
Mutatosque deos flebit! & aspera
Nigris aequora ventis
Ut mirabitur insolens!

Notum illud Virgilii est,

Ut vidi, ut perii! ut me malus abstulit error!

Et Catull. LXVII.

Ut tibi tum toto pectore sollicitae
Sensibus ereptis mens excidit!

ET loco UT facillime obrepere potuit, quia prima cujusque versus litera olim minio describi solita est; atque ideo a librariis plerumque omittebatur, ab aliis postea supplenda. Huc adde, quod in vetusta editione Donati Argentinae MDIII. non EMIRABITUR invenies, sed ET MUTABITUR; in quo vestigia priscae lectionis aliquatenus extant.

3. QUAM REM CUMQUE FEROX NAVIBUS AUT EQUIS MILES TE DUCE GESSERIT] Vereor ut recto talo stare possit haec lectio; licet prima fronte sana esse videatur; & cum in plerisque omnibus libris, tum & in Victorino sic hodie extet, p. 2614. Quid enim? An QUAMCUMQUE rem gesserit Agrippa, sive mediocrem sive leviculam & nullius momenti, dignum *Maeonio Carmine* argumentum erit? An *Victor* erit hostium, etiamsi *male* rem gesserit? nullus dixeris. Profecto *Quamcumque rem gesseris* non sunt ejus verba, qui laudat Agrippam; sed vituperantis potius, nihilque magni de eo pollicentis. Cicero ad Lentulum Epist. I, 9. *Huc accessit commemoranda quaedam & divina Caesaris in me fratremque meum liberalitas, qui mihi*, QUASCUMQUE RES GERERET, *tuendus esset: nunc in tanta felicitate tantisque victoriis, etiamsi in nos non is esset qui est, tamen ornandus videretur*. Ubi luce ipsa clarius est *quascumque res* ita

op-

VI.

AD AGRIPPAM.

SCRIBERIS Vario fortis & hostium
Victor, Maeonii carminis alite,
Qua rem cumque ferox, navibus aut equis,
Miles te duce gesserit.
Nos, Agrippa, neque haec dicere, nec gravem
Pelidae stomachum cedere nescii,
Nec cursus duplicis per mare Ulixei,
Nec saevam Pelopis domum

v. 3. Vulg. QUAM REM.

Co-

opponi *tantis victoriis*, ut parvas maximis, male gestas felicissime gestis. Libenter itaque sequor, quam ex suis libris Muretus lectionem protulit, Var. Lect. IX. 7.

QUA *rem* cumque *ferox navibus aut equis.* *Quacumque*, hoc est, sive *mari* sive *terra*: id enim sibi volunt *navibus aut equis.* Florus II, 2. *Ostendit nihil interesse virtutis, equis an navibus, terra an mari dimicaretur.* Livius XXIII, 40. *Navalibus sociis armatis, ut terra rem gereret.* XXVIII, 23. *Ut terra marique communi consilio rem gererent.* Nepos in Hamilc. *Cum ante ejus adventum & mari & terra male res gererentur.* Rem autem gerere, sine epitheto vel adverbio, dicebant. Valerius Max. II, 7. 10. *Cum apud Contrebiam res gereretur.* Plinius XII, 31. *Res in Arabia gessimus, & Romana arma in magnam partem ejus penetravere.* Seneca de Constant. 19. *Vos enim rem geritis, illi partae victoriae est.* Gualterius Chabotius, Vir eruditus, legit potius πληθυντικῶς QUA RES CUMQUE: quia ἑνικῶς, ut ait, *Rem gerere* de re privata dicitur, numquam de publica, nisi habeat secum Epitheton *prospere*, *male*, vel simile quid. Sed in eo fallitur, ut videre est ex locis jam citatis, quibus alia, si opus esset, possem adjicere. Ceterum, nisi longius paullo id a libris recederet, non male legere poteris, UT *rem cumque ferox*; i. e. *quandoque* sive *quandocumque.* Sic enim alibi Noster Carm. IV, 2. eadem omnino qua hic sententia.

Concines *majore poëta plectro*
Caesarem, quandoque *trahet feroces*
Per sacrum clivum, *merita decorus*
Fronde, *Sicambros.*

Quid quod adhuc propius ad vulgatam lectionem accedere est, eodem sensu,

QUUM *rem cumque ferox:*

Quidni enim *quumcumque* tam commode dicere poteris, ac *quandocumque?* At non extat, inquies. Hodie quidem, tot libris deperditis: qui tamen & ipsi fortasse, nisi corrupti essent, hoc verbum exhiberent. Certe in Senecae Oedipode v. 648.

Proinde pulsum finibus regem ocius
Agite exulem: quodcumque *funesto gradu*
Solum relinquet, *vere florifero virens*
Reparabit herbas: spiritus puros dabit
Vitalis aura, *veniet & silvis decor:*

ubi membranae habent, *quocumque*, *quodcumque*, *quacumque*: vix aliud a Senecae manu proficisci potuit, ac *quumcumque.* Quippe sententia est, *quandocumque*, *quum primum* solum relinquet. Neque aliud ac Thebaïcum solum intelligit, quod tum peste ac fame laborabat.

7. NEC CURSUS DUPLICIS PER MARE ULYSSEI] Vetus Scholiastes: *Amphibolon: Nam & duplicis* Ulixei *potest accipi, quod significat callidi; & duplicis cursus per accusativum pluralem, id est, itus ac reditus.* Ita jam olim dubitatum est de sententia hujus loci; inde nata ambiguitate, quod veteres Accusativum pluralem in Is efferebant in iis nominibus, quibus Genitivus exiret in IUM. Et proinde veteres quique codices hic habent DUPLICIS, recentiores plerique DUPLICES. Priscianus tamen p. 562. *Ulyxes pro* Ὀδυσσεύς, *quod ostenditur in genitivo Ulyxei. Horatius in* I. Carm.

Nec cursus duplices *per mare Ulyxei.*

Et sic tres libri scripti, quos consului. Sed pag. 723.

Conamur, tenues grandia: dum pudor,
Inbelliſque lyrae Muſa potens vetat
Laudes egregii Caeſaris & tuas
Culpa deterere ingenî.
Quis Martem tunica tectum adamantina
Digne ſcripſerit? aut pulvere Troico
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
Tydiden ſuperis parem?

Nos

ubi eadem repetuntur, nunc extat DŪPLICIS: cum tamen iidem codices etiam illic habeant DUPLICES. Reliquum eſt igitur, cum in ſcriptura tam parum auxilii ſit, ut ſententiam ipſam diſcutiamus. Sine dubio Noſter intelligit Argumentum Odyſſeae; ut & *Pelidae Stomachum* Μῆνιν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος ſive Iliada notat. Recte itaque Odyſſeam vocaveris, *curſus Ulixei duplicis*: ſi modo DUPLEX virum callidum & verſutum ſignificet. Sic enim Auctor Priap. de Odyſſea:

Altera materia eſt error fallentis *Ulixei.*

Inde Statio *varius* dictus eſt Ulixes, Achill. II, 174.

qui callida dona,
Grajorumque dolos, variumque *ignorat Ulixen.*

Ita aliis dicitur *fallax*, *pellax*, *furtis aptus*, πολύμητις, πολύτροπος,

Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.

Et ſane Graecis δίπλοος ἀνὴρ eſt, qui aliud loquitur, aliud ſentit. Nemo tamen Latinorum, excepto ſi forte Noſtro, ejuſmodi hominem DUPLICEM vocavit. Nam quod Muretus affert ex Catullo Epig. LXIX.

Nam mihi quam dederit duplex *Amathuſia curam.*

aliud plane eſt, & ad *duplicem ſexum* referri debet, quia Venus Amathuſia & mas & femina erat; ut recte Voſſius ad Catullum, & ante eum Meurſius in Cypro ſua lib. I, c. 8. Sic Statio Centaurus Hylaeus dicitur *duplex*, quia partim homo, partim equus. Theb. IV, 140.

Non aliter ſilvas humeris & utroque refringens
Pectore, montano duplex *Hylaeus ab antro*
Praecipitat.

Videndum itaque erit, an CURSUS DUPLICES commodè interpretari queas. Ubi illud primum quivis videat, in eo falli Scholiaſtam, quod *curſus duplices Ulixei*, *itum & reditum* intelligit. Neque enim quicquam in Odyſſea eſt, de itu Ulixei ad Ilium; neque in eo alios caſus paſſus eſt Ulixes, quam quivis alius Ducum. Meliorem forte viam inſiſtunt, qui *curſus duplices*, hunc per mare internum, illum per externum ſive Atlanticum interpretantur; quos inter eſt Iſaacus Voſſius loco citato, qui huc trahit illa Manilii II, 4. de Ulixe;

Erroremque ducis totidem, quot vicerat, annis
Inſtantem bello, geminata per aequora ponti:

Et *geminata aequora* ea ratione exponit, qua hic *duplices curſus*. Sed pace tanti viri dixerim, nihil ex tam mendoſo loco colligi poterit. Quid enim eſt, *errorem inſtantem bello?* Et quaenam porro *bella* geſſit Ulixes per alterum decennium a Troja capta? *Ponto* etiam habent manuſcripti omnes, etiam & Voſſianus; & qua fide PONTI ex eo citet, ipſe viderit. Si quid in re paene deplorata tentandum eſſet, equidem ſic libens reponerem:

Erroremque ducis totidem, quot fecerat annis
Inſtantem bello, & geminata pericula ponto:

Certe Gemblacenſis cum duobus aliis *per agmina*, Voſſianus cum tribus aliis *per aequora*; ut utrumque librariorum commentum eſſe jure ſuſpiceris. *Fecerat* autem quatuor habent codices cum editionibus primis: Errorem, ait, totidem annis, quot *fecerat* ſive ſcripſerat Homerus eum bello inſtantem. Tibullus II, 3.

Praeda vago juſſit geminare pericula ponto,
Bellica cum dubiis roſtra dedit ratibus.

Sed ecce in aliam jam conjecturam incidi, quam praeſtare tibi auſim certam liquidamque. Cum enim veterrimi codices Gemblacenſis, Lipſienſis, Venetus uno conſenſu praeferant,

geminata per agmina ponto;

in illis utique veſtigiis emendatio inſtituenda eſt. Repono igitur, *geminataque* PERGAMA *ponto*. Eleganter, & argutia vere Maniliana. Sic Claudianus de Bello Get. v. 387.

Et Trebiam *ſocio* geminaſſent *funere* Cannae.

Quaecumque vera fuerit lectio, hoc interim certiſſimum habeo, nihil aliud Manilium voluiſſe, quam Ulixen tot annos in errore, quot in bello con-

Nos convivia, nos proelia virginum,
Strictis in juvenes unguibus acrium,
Cantamus, vacui, sive quid urimur,
Non praeter solitum leves.

v. 18. SECTIS.

VII.

consumfisse. Claudianus in Laude Serenae. v. 26. de Ulixe:

belli pelagique labores,
Et totidem saevi bellis, *quot* fluctibus, *anni*
Conjugii docuere fidem.

Ovid. Art. III, 15.

Est pia Penelope, lustris errante *duobus,*
Et totidem lustris bella *gerente viro,*

Et Amor. II, 1.

Quique tot errando, *quot* bello *perdidit annos.*

Jam autem neque haec neque illud Manilii ad *cursus duplices* omnino faciunt; atque adeo paucos fore crediderim, quibus Vossii sententia rem attigisse videatur. Quippe eo sensu potius *cursus per duplex mare*, quam *duplices per mare cursus* dictum oportuit. Utraque igitur interpretatione tam *duplicis Ulixei*, quam *cursus duplices*, paullisper sepositа, experiamur, an ex conjectura melius quicquam suppeditari possit. Et ut mihi quidem videtur, non magna mutatione non paullo elegantius aut dixit aut dicere potuit Noster,

Et cursus reducis *per mare Ulixei.*

Ea sane Odysseae materia est: ut recte alibi Noster de Ulixe; Epist. I, 2.

Latumque per aequor
Dum sibi, dum sociis reditum *parat.*

Non satisfacit itaque *cursus Ulixei per mare* ad argumentum Odysseae indicandum, nisi addideris REDUCIS. Qui enim ex his verbis, nisi aliunde tibi compertum sit, poteris dignoscere, utrumne cursum velit ab Ithaca Trojam, an retrorsum a Troja Ithacam? Si *errorem* quidem cum Ovidio Manilioque dixisset, id utique verbum satis per se rem conficeret; quia tum, cum Trojam peteret Ulixes, minime erravit, sed in reditu dumtaxat. Nunc cum non *errorem*, sed *cursus* posuit; dubium profecto reliquit, reditumne hic voluerit an abitum. Quare pene inducor, ut credam, non aliter scripsisse Horatium, quam REDUCIS: & sic sane alii de re eadem. Statius Silv. IV, 2.

Alcinoique dapes mansuro carmine monstrat,
Aequore qui multo reducem *consumpsit Ulixen.*

Silv. II, 7.

Nocturnas alii Phrygum ruinas,
Et tarde reducis *vias Ulixi,*
Et puppem temerariam Minervae
Trita vatibus orbita sequantur.

Silv. II, 7.

Maeonium sive ille senem, Trojaeque labores
Diceret, aut casus tarde remeantis *Ulixi.*

14. PULVERE TROICO] Illustrissimus Nic. Heinsius in ora libri sui. *Forte* TROIO. Vide nos ad Carm. III. 3. v. 32.

18. PROELIA VIRGINUM SECTIS IN JUVENES UNGUIBUS ACRIUM] Iterum Nic. Heinsius: SECTOS *Gronovius legit.* In libris editis Gronovii non memini reperisse: verum hoc vel colloquio vel per Epistolam cum Heinsio communicari potuit. Caeterum viro longe acutissimo non potuit non displicere lectio vulgata. Quorsum enim SECTIS unguibus? Jam tibi dicent interpretes, festive oppido hoc dictum esse: ut notet virginum repugnantium proelia non vera esse, sed simulata: ideo enim sibi ungues secare, ne ora secent amatoribus. Itane vero? an & ideo addidit, ACRIUM, ut tam festivum hoc deprenderemus? Sane si usque adeo sunt *acres*, jam periculum erit, ne ferio & infestis unguibus in oculos involent. Propert. III, 6.

Cum furibunda mera mensam percellis, & in me
Projicis insana cymbia plena manu.
Tu vero nostros audax invade capillos,
Et mea formosis unguibus ora nota.

Ovid. Oenone Par.

Id quoque luctando; rupi tamen ungue capillos;
Oraque sunt digitis aspera facta meis.

Art. II, 451.

Ille ego sim, cujus laniet furiosa capillos:
Ille ego sim, teneras cui petat ungue genas.

Claudianus in Epithal. Palladii & Celerinae.

VII.

AD MUNATIUM PLANCUM.

LAUDABUNT alii claram Rhodon, aut Mitylenen,
Aut Ephesum, bimarisve Corinthi

Moe-

concede marito
Tu quoque, nec Scythicas infensis unguibus iras
Exercere velis.

Jam vides, non *sectis* jocose, sed vere iratis unguibus amatorum ora lacerabant. Neque tamen pari hic felicitate versatus est Gronovius, ac alias plerumque solet. *Sectos juvenes*, & *Acres unguibus in juvenes*, non sapiunt ad elegantiam Flacci. Quid quod *secandos*, potius quam *sectos* oportuit, si ita loqui voluisset. Sed quid multa? Certissima emendatio est, quam & ipse Gronovius, si in vivis esset, continuo amplecteretur,

STRICTIS *in juvenes unguibus acrium.*

Quod cum sic olim compendiose scriberetur, *strictis*, literula *i* supra *t* posita; ut norunt qui scriptos codices versavere; proclive erat, ut stupore librariorum degeneraret in *Sectis*. Caeterum ordo est, *Strictis in juvenes*, non *Acrium in juvenes*.

Ovid. Amor. I, 6.

Non timeo strictas in *mea fata manus.*

Trist. V, 2.

Ut taceam strictas in mea fata manus.

Statius Theb. III, 536. de aquilis loquens;

Invasere globum nivei gregis, uncaque pandunt
Caedibus ora novis, & strictis unguibus instant.

1. CLARAM RHODON, AUT MITYLENEN] Imitatus est Martialis IV, 55.

Argivas generatus inter urbes
Thebas *carmine cantet aut* Mycenas;
Aut claram Rhodon, *aut libidinosae*
Ledaeas Lacedaemonis *palaestras.*

Et iterum X, 68.

Cum tibi non Ephesos, *non sit* Rhodos, aut Mitylene,
Sed domus in vico, Laelia, Patricio.

5. INTACTAE PALLADIS URBEM] Athenas sic recte dixeris: quis negat Sed tamen, cum unus Bersmanni habeat ARCEM, non *urbem*; & Lambini aliquot cum optimo meo Reginensi ARCES; longe pronior erat mutatio a figurata voce *Arces* in tritissimam URBEM, quam retrorsum ab *urbem* in ARCES. Statius Theb. VII, 184.

cara submovit ab arce
Hostiles Tritonis aquas.

Et IV, 136.

Illum Palladia sonipes Nemaeus ab arce
Detulit.

Ovid. Pont. IV, 1.

Arcis *et Actaeae vel eburna vel aenea custos,*
Bellica Phidiaca fiat dea facta manu.

Et Metam. VI, 70.

Cecropia Pallas scopulum Mavortis in arce.

Sed adhuc figuratius ARCES dicere solebant, etiam cum de una arce loquebantur. Valerius Flaccus V, 647.

anne ego clara Mycenis
Culmina, virgineas praeder si Cecropis arces.

Auctor Epigram.

Pallas Cecropias tuetur arces.

Virgil. Culice v. 29.

Urit Erichthonias Oriens non ignibus arces.

Et Aen. XI, 477.

Nec non ad templum, summasque ad Palladis arces.

Et Eclog. II.

Pallas, *quas condidit* arces,
Ipsa colat.

Statius Theb. V, 100.

Erumpunt tecto, summasque ad Pallados arces.

Rectius itaque ni fallor, *arces* hic legeris, quam *urbem*. Nam in *Urbe* alii etiam dii erant, in *arce* Pallas praesidebat. Livius XXXI, 30. *Urbis quoque suae* (Athenarum) *similem deformitatem futuram fuisse, nisi Romani subvenissent: eodem enim scelere* URBEM *colentes* DEOS, *praesidemque* ARCIS MINERVAM *petitam.* Sed tamen si cui altera lectio magis arriserit, per me quidem suum cuique arbitrium sit.

7. UNDIQUE DECERPTAE FRONDI PRAEPONERE OLIVAM] Hanc, quae jam plerasque editiones occupat, lectionem primus, ut aiunt, invexit Erasmus, invitis omnibus libris: sic enim in manuscriptis locus exhibetur;

Undique decerptam fronti *praeponere olivam.*

Ac veteres quidem libros tuentur Turnebus & Torrentius cum paucis: pro Erasmo acerrime pugnant Lambinus, Marcilius, Dan. Heinsius, Dacierius

Moenia, vel Baccho Thebas, vel Apolline Delphos
Insignis, aut Thessala Tempe.
Sunt quibus unum opus est intactae Palladis arces
Carmine perpetuo celebrare, &
Undique decerptam fronti praeponere olivam.
Plurimus in Junonis honorem

v. 5. Vulg. Palladis URBEM. 7. DECERPTAE FRONDI. Aptum

cierius aliique. Mihi vero, qui pro operis susceptiratione certaminis hujus expers esse non possum, nihil sane commerita videtur prisca lectio, quamobrem tam diu possesso loco cedere cogatur. Sunt, inquit, poëtae, qui integra & justa volumina conscripserunt de laudibus Athenarum; sive, quibus unum opus est de laudibus Athenarum perpetuum Carmen a prima urbis origine ad sua tempora deducere: atque ea ratione,

Undique decerptam fronti praeponere olivam:

hoc est, ex eo argumento undiquaque exhausto coronam sibi poëticam quaerere. Quid, quaeso, hic vides, quod merito culpetur? Quod vel morosissimi judicis acumen reformidet? Nihil profecto aptius, decentius poni potuit; planeque ex Lucretianis his expressum videtur, quae bis quidem inculcavit magnus ille poëta; adeo in eis sibi placuit: I, 926. & IV, 3.

Avia Pieridum peragro loca, nullius ante
Trita solo: juvat integros accedere fontis
Atque haurire: juvatque novos decerpere *flores:*
Insignemque meo capiti petere inde coronam,
Unde prius nulli velarunt tempora *musae.*

Vides omnia ad amussim respondere; Hic *decerpit* flores, unde coronam *temporibus* nectat: Noster praeponit *fronti* olivam undique *decerptam.* Ita Cicero pro Sestio: *Ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpam ac delibem.* Jam vero, quod objiciunt, non ex oliva coronam, sed hederaceam vel lauream poëtis convenire, id sane levissimum est. Nam pro varietate argumenti varias sibi adsciscunt coronas. Ovidius de Amoribus scripturus Myrteam sibi postulat, quia Myrtus Veneri dicata. Amor. I, 1.

Cingere litorea flaventia tempora myrto,
Musa, per undenos emodulanda pedes.

I, 15.

Sustineamque coma metuentem frigora myrtum,
Atque a sollicito multus amanta legar.

Art. II, 733.

Finis adest operi: palmam date, grata juventus;
Sertaque odoratae myrtea *ferte comae.*

Quî minus itaque de Athenis & Pallade scribentes coronam sibi sumant olivae, quae & Minervae sacrata est, & Athenis nobilissima? Porro autem, qui in Athenarum laudem tam operosa carmina conscripserunt, eos Athenis natos fuisse probabile admodum est. Quae igitur invidia, si ex gentili arbore coronam sibi elegerint? ut decenter sane Hercules, apud Senecam, rem divinam facturus, ipse sibi populeam coronam aptat, Theseo vero oleagineam, utpote Atheniensi: Hercul. Fur. v. 913.

Populea nostras arbor exornet comas:
Te ramus oleae *fronde* gentili *tegat,*
Theseu.

Neque sane pluris est, quod interrogant, Quis mortalium sic umquam locutus est, *Praeponere olivam fronti*, pro eo quod est, frontem olea coronare? Atqui *imponere* coronam, *imponere* diadema, cum Ciceroni, tum aliis dictum est. Virgil. bis. Georg. I, 304. & Aen. IV, 418.

Puppibus & laeti nautae imposuere *coronas.*

Quin & *fronti imponere* dixit Propertius IV, 2.

Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter
Impositus fronti *langueat ante meae.*

Quidni itaque tam Latine dixeris, *praeponere olivam fronti*, quam *imponere olivam fronti?* Quid distat? quid interest? Cum certe si rem ipsam consideres, nulla corona imponatur fronti, quin eadem & praeponatur. Valerius Flaccus III, 436.

glaucaque comis praetexere *frondes*
Imperat.

Tu vero ostende, quid discrepent *praetexere* glaucas frondes, & *praeponere* olivam. Quin & *praecingere*, eadem forma, dixit Seneca Medea v. 70.

Praecingens roseo tempora vinculo.

Atque ita locuti sunt & Graeci, a quibus Noster in Carminibus totus pendet, Παραθέσθαι στέφανον ταῖς κόμαις, quod est verbum de verbo, *Praeponere coronam capillis.* Sappho apud Athenaeum lib. XV. p. 674.

Σὺ δὲ στέφανοις, ἄδελφα, παρθένοις' ἱμεραῖς φοβαῖσι.
Tu vero coronas praepone *amabilibus comis.*

Atque

Aptum dicet equis Argos ditesque Mycenas.
Me neque tam patiens Lacedaemon,

v. 9. DICIT. 10. NEC tam. **Nec**

Atque hactenus de vetere Lectione. Videamus porro, quid tam dignum protulerit Erasmus quique eum sequuntur; cur hac rejecta & repudiata, novam illam & commentitiam tam patienter admittamus;

Undique decerptae frondi *praeponere olivam.*

Hoc est, ut ipsi interpretantur, *omnibus omnium locorum & terrarum frondibus olivam anteponere.* Bene sane: sed illud inprimis scire cupio, quorsum pertineat DECERPTAE, siquidem ea, quam volunt, sententia est? Quid sit *decerpere* olivam, ficum, florem, satis opinor intelligimus omnes. Jam quaero, cur non cuivis arbori, etiam sic stanti & intactae, olivam anteponebant? Quid ad rem, ut prius *decerperetur* frons quaevis, quam cum oliva compararetur? Nihil profecto invenustius vidi, ne dicam, ineptius. Lucretius loco jam citato,

juvatque novos decerpere *flores.*

Quamobrem sodes *decerpere?* nimirum ut ex iis sic decerptis corona fieret;

Insignemque meo capiti petere inde *coronam.*

Similiter in vetere Lectione,

Undique decerptam *fronti praeponere olivam*:

Quid ita *decerptam*, si interrogas: ratio in promptu est, ut corona inde facta fronti praeponatur; quod nisi decerpta prius fronde fieri non potest. Jam vero in novitia lectione, comminiscantur, si poterunt, ullam causam, vel ineptam saltem & pravam; quid referat in comparatione arborum, utra utri praeferenda sit, ut alterius frons decerpatur. Crediderim equidem jam nunc eos judicii sui poenitere; sed & aliud adhuc reliquum est nihilo minus poenitendum. Sic enim narrant, eum, qui Athenas laudare instituit, ante omnia cuivis arbori praeponere debere Olivam, utpote a Minerva inventam, & in ejus arce Athenis consecratam. Esto: & sane multa de Oliva Attica praedicant cum poëtae, tum rhetores & historici: sed in eo jam res vertitur, an ad Horatii sensum hoc faciat; aut cum iis quae praecesserant, non incommode connectatur. Dixerat noster, *Poëtas esse nonnullos, quibus unum opus est Athenarum laudes perpetuo carmine prosequi*: adde jam istorum commentum, & dic; *Et Olivam omnibus arboribus anteferre.* Numquamne tandem ineptiarum pigebit? An *perpetuum* ejusmodi carminis argumentum erat *Olea?* Quid? an reliqua Athenarum miracula, quorum ne centesima pars erat olea, silentio erant praetereunda? Vide modo pauca haec Ciceronis verba, pro Flacco cap. 26. *Adsunt*, ait, *Athenienses*, unde HUMANITAS, DOCTRINA, RELIGIO, FRUGES, JURA, LEGES *ortae, atque in omnis terras distributae putantur*; & quae sequuntur. Quantus vel in his pauculis campus aperitur, quem poëta decurrat: quam foecunda laudum materia vix multis libris exhaurienda. Adde veteres historias, adde nobilitatas fabulas: Haec omnia scilicet intacta transmittenda erant, ut *perpetuo carmine* suam oleam, quasi repetitam cramben, vel ad nauseam usque ponerent. Sine dubio quidem in tali poëmate suam partem habuit Minervae olea; &, si id contendere velis, habuerit praecipuam. Sed quid tum postea? Ne hoc quidem posito, sic locutus fuerit Noster; Sunt qui integris libris id solum argumenti sibi proponunt, ut Athenas omnibus laudibus in caelum tollant, & olivam cuilibet frondi anteferant: quod perinde esset ac si dixerit quis, Titum Livium CXL. libris Romanorum res gestas laudesque celebrasse, & nutricem Romuli Lupam. Viderint itaque, qui tam putidam orationem tam emunctae naris poëtae pergent affingere.

Aliam viam instituit celeberrimus Thomas Gale ὁ μακαρίτης, & pro recondita sua doctrina novam lectionem protulit ex historia vetere sibi oblatam; quae est hujusmodi;

Undique decerptam fonti *praeponere olivam.*

Fabula nimirum erat, apud Graecos decantata. Cum olim Neptunus & Minerva de Athenarum tutela certarent; placuisse Diis, ut ejus esset urbs, qui munus melius mortalibus protulisset: Tunc Neptunum produxisse *fontem* (ut voluit Galeus) Minervam vero *Olivam*, atque eam fonti, Diis judicibus, esse praelatam. Hanc ab Horatio Historiam tangi arbitratus est vir eruditus, ejusque auctores laudat (quod ex ipsius codice comperi) Herodotum, Himerium Sophistam, & Lucium Ampelium. Enimvero multa sunt, quae conjecturam hanc aut minus probabilem faciunt, aut funditus evertunt. Quippe alia plane fabulae hujus narratio, apud Romanos praesertim, invaluit, non *fontem* scilicet, sed *equum* prosiluisse, cum Neptunus terram percuteret; unde Virgilius Georg. I, 12.

Tuque O, cui prima frementem
Fudit equum *magno tellus percussa tridenti,*
Neptune.

Ovidius Metam. VI, 75.

Stare Deum pelagi, longoque ferire tridente

Aspe-

Nec tam Lariſſae percuſſit campus opimae
Quam domus Albuneae reſonantis,
Et praeceps Anio, ac Tiburni lucus, & uda
Mobilibus pomaria rivis.

v. 13. Et Tib. Albus

Aſpera ſaxa facit, medioque e vulnere ſaxi
Exiluiſſe ferum.

Ut parum verisimile ſit, Noſtrum ab amicis ſuis in narratiuncula hac diſcedere voluiſſe. Hoc primum: ſed illud majus, quod nemo quiſquam a Neptuno *Fontem* creatum narrat, ſed *Mare*, ſive *fluctum*. Ipſe Herodotus, a Galeo teſtis laudatus, VIII, 55. Θάλασσαν *mare* nominat, & ſimiliter Apollodorus III, 13. Himerius quoque apud Photium p. 1134. Κῦμα *fluctum* appellat, quo modo & Pauſanias in Atticis cap. 22. Statius denique, ubi hoc deorum certamen memorat, Theb. XII, 632.

Ipſe quoque in pugnas vacuatur collis, ubi ingens
Ilis ſuperûm, dubiis donec nova ſurgeret arbor
Rupibus, & longa refugum mare *frangeret umbra:*

Satis clare, opinor, indicat Neptunum *mare* tum creaviſſe: quamvis Lactantius ibi, prorſus repugnante Poëta, *Equum* ex recepta traditione ſubſtituit. *Collem*, inquit, *Acropolin dicit arcem Thebarum* (immo vero lege, *Athenarum*) *de qua Neptuno & Minervae dicitur fuiſſe certamen: percuſſa Neptuno terra Equum dedit indicium belli, Minervae vero Olivam pacis inſigne. Magnitudinem arboris oſtendit ex umbrae aequalitate qua obſcurat.* Ubi iterum repone, *umbrae quantitate.* Teſtis tertius Ampelius, citatus non reſpondet: nihil enim quicquam de hac re narrat is, qui a Salmaſio in lucem editus eſt: alium autem Ampelium neſcio. Jam vero cui perſuaderi poterit, vel mare ipſum vel falſos Neptuni fluctus *Fontis* nomine notaviſſe Noſtrum? Adde, quod quaecumque contra Eraſmi conjecturam ſuperius diſſeruimus, eadem omnia vel iis plura adverſus hanc militant. Quorſum enim *decerpta* oliva, ut cum Fonte comparetur? Quorſum *Undique* decerpta; cum ſecundum hanc ſententiam ſolae Atticae, quae Μορίαι vocatae ſunt, intelligi debuerint? Quorſum denique in *perpetuo carmine*, quo Athenarum laudes undique congeſtae fuerint, ſolius olivae mentio? Ut ſemel dicam; in refingendo hoc loco perdiderunt plane operam tot viri eruditi; cum vulgata lectio & recta ſinceraque ſit, & eorum commentis longe melior, & ſola ſuo auctore digna.

9. Aptum dicit equis Argos] dicet bis citatur apud Servium Aen. I, 28. & XI, 246. atque ita habent meliores duo libri Pulmanni, Berſmanni unus, & ex meis Graevianus, Zulich. Batt. Magd. quibus accedit Laurentianus Torrentii in quo eſt ducet. *Dicet* igitur Argos, ut antea, *laudabunt* Rhodon. Ceterum non improbat Torrentius, quod in ſuo codice invenit, ducet; cum tamen peſſime interpretetur. Equidem, ſi animus eſſet lectionem iſtam defendere, Propertianum illud potius huc allegarem, I, 7.

Dum tibi Cadmeae ducuntur, *Pontica, Thebae,*
Armaque fraternae triſtia militiae.

Quippe pari omnino ratione dixeris, ducet *Argos*, ac *Ducuntur Thebae.* Sed neque Propertii locus mendo vacat; & nollem elegantiſſimum Broukhuſium contra omnes ſuos codices (ut fatetur ipſe) ſic edidiſſe. Revocanda ſcilicet vetus lectio eſt, dicuntur, *Pontica, Thebae:* ſollemne enim id verbum eſt apud omnes poëtas: ut apud Noſtrum paſſim:

Dices *laborantes in uno*
Penelopen vitreamque Circen.
Et verſis animoſum equis
Parthum dicere.
Terrarumque ſitus, & flumina dicere, *& arces*
Montibus impoſitas, & barbara regna.

Virgil.

Cui non dictus *Hylas puer, & Latonia Delos?*

Et alia innumera. Neque porro veriſimile eſt, Thebaïda ſuam ad Cycliorum poëtarum morem a Thebis conditis & ab ipſa Amphionis Lyra deduxiſſe Ponticum; ſed ſtatim ab Oedipodis orſum eſſe. Nullo tamen pacto tolerari poterit *Ducuntur Thebae*; niſi eum Thebarum Κτίσιν & origines in poëmate ſuo evolviſſe dixeris.

13. Et praeceps anio et tiburni lucus] Leve eſt, quod dicturus ſum (ſi tamen quicquam in cultiſſimo poëta leve exiſtimandum eſt) omnes fere codices habere *Anio* ac, non et. Quod ſane venuſtius eſt, quam ut in uno verſiculo et ter repetatur. Priſcianus p. 684. *Anien & Anio. Horat.*

Et praeceps Anio ac *Tiburti lucus.*

Verum ibi codex manu ſcriptus 600. annorum, ac tiburni. Quae vera lectio eſt; & jam ab aliis ſatis ſuperque vindicata.

14. Mobilibus pomaria rivis] pomeria eſt in Graeviano, Reginenſi, Galei, Batt. in Magdale-

Albus ut obſcuro deterget nubila caelo
Saepe Notus, neque parturit imbris
Perpetuo: ſic tu ſapiens finire memento
Triſtitiam vitaeque labores
Molli, Plance, mero; ſeu te fulgentia ſignis
Caſtra tenent, ſeu denſa tenebit
Tiburis umbra tui. Teucer Salamina patremque
Cum fugeret, tamen uda Lyaeo

v. 17. PERPETUOS. Tem-

dalenenſi a manu ſecunda, in Bodleiano altero a manu prima, & in priſca editione Veneta. Sic etiam in uno Cruquii, qui ad hanc lectionem magis inclinare ſe profitetur. Sed in Cruquio, ut modeſtiam & probitatem numquam, ita judicium & eruditionem ſaepe defideraveris. Marcilius autem legit, *Nobilibus pomaria rivis.* Perperam utrumque. Omnino recte habet POMARIA. Quippe ut per totam Italiam Pomaria frequentiſſima erant, teſte Varrone de R. R. I. 2. *Non arboribus conſita Italia eſt, ut tota pomarium videatur?* ita in Tiburte & Picena regione, omnium erant nobiliſſima. Statius in deſcriptione villae Tiburtinae, Silv. I, 3.

Quid bifera Alcinoi laudem POMARIA, *vosque*
Qui numquam vacui veniſtis in aëra rami?

Columella X, 407.

Et Turni lacus, & POMOSI *Tiburis arva.*

Noſter Serm. I, 4.

Picenis cedunt POMIS *Tiburtia ſucco.*

Symmachus Epiſt. VII, 18. *Num ego ſciro poſſulo, quid in Tiburtibus* POMARIIS *literarii operis exerceas?* Et VII, 19. de Tibure: *Vel ſi adhuc juvat aeſtivos dies in* POMARIIS *tuis ducere.* Propertius IV, 7.

POMOSIS *Anio qua ſpumifer incubat arvis.*

Ut veriſſime & ingenioſe emendavit Broukhuſius; cum antea inſcite ederetur,

Ramoſis Anio qua pomifer incubat arvis.

Quid enim volunt *ramoſa arva?* Quid autem *fluvius pomifer?* Certe aliud egit limatiſſimi judicii Vir N. Heinſius, cum locum Ovidii ſic refinxit, Amor. III, 6. de Aniene:

Nec te praetereo, qui per cava ſaxa volutans
Tiburis Argei pomifer arva rigas.

Iterum enim rogo, quî poterit Anio poma ferre? Nec tamen accedo celeberrimo Broukhuſio, qui *ſpumifer* receptam hic olim lectionem fruſtra tuetur. Quippe inconcinnum ubique duplex Epitheton; hic autem eo magis, quod eodem fere recidit utrumque, *per cava ſaxa volutans & ſpumifer.* Proclive erat reſtituiſſe literam A à ſequente abſorptam:

Tiburis Argui pomifera *arva rigas.*

Silius lib. IV, de eadem re.

Queſque ſub Herculeis taciturno flumine muris
Pomifera arva *creant.*

Nec verearis eliſionem vocalis in poſteriore parte Pentametri: etſi plerumque id caveat Ovidius. Sic Faſt. II, 216.

Silvaque montanas occulere apta feras.

Et alibi non ſemel.

16. NEQUE PARTURIT IMBRES PERPETUOS] Servius ad Virgil. Georg. I, 460. Claro aquilone: *ſereniſico, quia eſt & nubilus, ſicut fere omnes venti.* Horatius,

Albus ut obſcuro deterget nubila caelo
Saepe notus, neque parturit imbres
Perpetuos.

Sic quidem Servii editiones; an manuſcripti ita habeant, dubito. Certe Horatii vetuſtiores codices, tres Blandinii apud Cruquium, & ex meis optimi, Leidenſis, Graevianus, Reginenſis cum duobus aliis clare exhibent PERPETUO. quae melior lectio eſt. *Saepe*, inquit, Auſter ſerenum facit, neque *perpetuo* parturit imbres. Ubi vides antitheta, *ſaepe*, *perpetuo:* quae in altera lectione diſpereunt. Adde quod ſubabſurdum eſt illud *perpetuos.* Quid enim tantopere notandum, quod *perpetuos* imbres non parturiret? Imo vero ne ullo quidem modo id fieri aut concipi poteſt. Nam ſi ipſi imbres *perpetui* eſſent; tum Notus crearet imbres, cum non flaret, hoc eſt, cum ipſe omnino non eſſet. Niſi forte velis Notum quoque perpetuum eſſe, perinde ac imbres: quo nihil abſurdius.

27. TEUCRO DUCE ET AUSPICE TEUCRO] Invitus equidem hunc verſum ſollicito, qui tam apte pulchréque a Chriſtianis hominibus παρῳδεῖσθαι jam ſolet,

Nil

Tempora populea fertur vinxiſſe corona,
Sic triſtis adfatus amicos:
Quo nos cumque feret melior fortuna parente,
Ibimus. ô ſocii comiteſque,
Nil deſperandum, Teucro duce, & auſpice Teucro:
Certus enim promiſit Apollo
Ambiguam tellure nova Salamina futuram.
O fortes, pejoraque paſſi

Mecum

Nil deſperandum Chriſto duce, & auſpice Chriſto. Longe tamen ſe melius habet ea parodia, quam ipſa Horatii verba, ut nunc quidem leguntur. Chriſtus enim vere & dux noſter & auſpex; Teucer hic dux quidem ſuis erat, auſpex an fuerit, dubito. Cur enim auſpex? An quia oraculum Apollinis conſuluit? Cui umquam auditum eſt talem hominem *Auſpicem* vocari? An quia ipſe vates, & interpres Apollinis? Quis tale de Teucro memoriae prodidit? An ex Romanorum more interpretabimur, ut *duce & auſpice Teucro* perinde ſit, ac *ductu & auſpicio* Teucri? ut ſcriptores quidem Latini paſſim loquuntur, *ductu atque auſpiciis Auguſti, Tiberii* &c. Sed neque apud ipſos Romanos quemquam inveneris, qui quae *Auguſti auſpiciis* geſta ſunt, ea *Auguſto auſpice* geſta eſſe dixerit. Nemo, inquam, ita locutus eſt, *Auſpice Caeſare.* *Auſpex* enim numquam de Homine uſurpatur, niſi de eo qui proprie eo verbo ſignabatur. Ovidius quidem, ut nunc ibi fertur, Faſt. I, 26. de Germanico Caeſare:

Si licet & fas eſt, vates rege vatis habenas;
Auſpice te, *felix totus ut annus eat.*

At editiones vetuſtae, & ſcripti plerique codices, in quibus unus eſt doctiſſimi amici HADRIANI RELANDI, rectius habent,

AUSPICIO *felix, totus ut annus eat.*

Ut infra v. 168.

Totus ab auſpicio *ne foret* annus *iners.*

Ubicumque autem μεταφορικῶς accipitur, non hominem ſed Deum aliquem notat. Ita Virgilius Aen. III, 20.

Sacra Dionaeae matri, diviſque ferebam
Auſpicibus tantorum operum.

Et VI, 45.

Diis equidem auſpicibus reor & Junone ſecunda.

Noſter Epiſt. I, 3.

Thebanos aptare modos ſtudet, auſpice Muſa.

Ovid. Faſt. I, 615.

Auſpicibuſque Deis, tanti cognominis heres
Omine ſuſcipiat, quo pater, orbis onus.

Prudentius contra Symmachum II, 707.

Numquid & ille dies Jove conſulit auſpice tantum
Virtutis pretium?

Avienus in Arateis.

auſpice terras *Linquo Jove.*

Neque aliter umquam, niſi valde fallor, ſcriptores Latini. Lucanus quidem *Brutum* vocat *Auſpicem*, ubi nuptias deſcribit Catonis & Marciae. II, 370.

Pignora nulla domus, nulli coïere propinqui;
Junguntur taciti, contentique auſpice Bruto.

Et Seneca Troad. 862. Helenam:

Quicunque hymen funeſtus, illaetabilis
Lamenta, caedes, ſanguinem, gemitus habet,
Eſt auſpice Helena dignus.

Verum ibi proprie accipitur ea vox: cum notiſſimum ſit Auſpices more ſollemni nuptiis adhiberi ſolitos. Sane olim turbabant hic codices, ut ex vetere Scholiaſte patet: AUSPICE, inquit, *hoc eſt, fautore vel ſponſore. Apollinem dicit, cujus reſponſa vel promiſſa ſequebatur.* Ita etiam plane habet Acron manu ſcriptus in Bibliotheca Regiae ſocietatis; ita fere Cruquii Commentator. Atqui ea annotatio cum praeſenti lectione conciliari non poteſt. Inde quoque eſt, quod duo Lambiniani cum totidem meis praeferant *auſpice* TEUCRI. Quae quidem lectio, quantumvis inepta, certe illud evincit, ejus fabricatores non ad Teucrum, ſed Apollinem τὸ AUSPICE retuliſſe. Quid multa? Ipſam, credo, poëtae manum repraeſentabit, qui refinxerit verſum ad hanc ſpeciem:

Nil deſperandum Teucro duce, & auſpice Phoebo.

Profecto longe meliores animos & certiorem ſpem ſuis ſociis addidiſſet Teucer, ſi his verbis eos compellaſſet; quam ſi ad ſuam unius auctoritatem omnia retuliſſet: ſub gemino enim illo praeſidio nihil prorſus *deſperandum* erat. Quid quod hanc videntur emendationem flagitare quae proxime ſequuntur:

Mecum ſaepe viri, nunc vino pellite curas:
Cras ingens iterabimus aequor.

VIII.

AD LYDIAM.

LYDIA, dic per omnis
Te Deos oro, Sybarin cur properes amando
Perdere; cur apricum
Oderit campum, patiens pulveris atque ſolis.
Cur neque militaris
Inter aequales equitat, Gallica nec lupatis
Temperat ora frenis?
Cur timet flavum Tiberim tangere? cur olivum
Sanguine viperino
Cautius vitat? neque jam livida geſtat armis

v.6. Vulg. EQUITET. 7. TEMPERET.

Bra-

Certus enim *promiſit Apollo.*
Quo enim pertinet illud ENIM, ſi in priore verſu nihil quicquam de Apolline memoratum eſt? Quanto aptius haec cum ſuperioribus connectuntur, ſi mecum legeris, *Auſpice Phoebo?* ut in illis Statii Silv. III, 5.

hic auſpice *condita* Phoebo
Teſſa, Dicarchei portus.

Et Silv. II, 2.

reſeretque arcana pudicos
Phemonoë fontes, vel quos meus auſpice Phoebo
Alcius immerſa turbavit Pollius urna.

Neque vero illud te deterreat, quod continuo repetit, *Apollo*,

Certus enim promiſit Apollo:

Tamquam ſatis fuiſſet in priore verſu Phoebum nominaſſe. Sic enim alibi Romuli nomen ſubjungit, cum eum περιφραστικῶς jam nominaſſet, Carm. IV, 8.

quid foret Iliae
Mavortiſque puer, *ſi taciturnitas*
Obſtaret meritis invida Romuli?

Atque alii ita poëtae non raro.

2. TE DEOS ORO, SYBARIN CUR PROPERES.] Pulmanni aliquot codices Berſmannique cum meis Graev. Gal. Regiae Soc. Petrenſi; & Marius Victorinus p. 2533, 2614, 2621. habent *Hoc deos oro.* Sed plures tamen libri cum Diomede p. 509. & Fortunatiano p. 2683, 2703. praeferunt TE. Utrumque probum eſt, ſed hoc videtur concinnius: ſic Serm. I, 8.

Per magnos, Brute, deos te Oro.

6. & 7. INTER AEQUALES EQUITET, — TEMPERET.] Vetuſtiſſimae Graevii membranae clare habent EQUITAT & TEMPERAT. Quidni rectius? Sane hoc pacto παθητικῶτερα fit oratio, ſi per interrogationem proferatur; quam ſi Lydiam narrare haec ſibi jubeat. Mutata vero ſunt a Librariis, quia praeceſſerant *properes* & *oderit.* Neque ſane hic finem feciſſent; quin & verſu decimo VITET, GESTET ſuppoſuiſſent, niſi obſtitiſſet verſus octavus, ubi ex TIMET fieri TIMEAT menſurae ratio prohibebat. Quin & fortaſſe ipſum illud PROPERES ex *oderit* natum eſt: cum tamen

Brachia, saepe disco,
Saepe trans finem jaculo nobilis expedito?
Quid latet, ut marinae
Filium dicunt Thetidis sub lacrimosa Trojae
Funera; ne virilis
Cultus in caedem & Lycias proriperet catervas?

IX.

Ad Thaliarchum.

Vides, ut alta stet nive candidum
Soracte, nec jam sustineant onus
Silvae laborantes, geluque
Flumina constiterint acuto.
Dissolve frigus, ligna super foco
Large reponens; atque benignius
Deprome quadrimum Sabina,
O Thaliarche, merum diota.

Per-

men τὸ ODERIT, teste Priscian p. 1059. interrogative hic positum sit; &, ut idem ait p. 1146. tam Indicativi futurum sit, quam Subjunctivi. Poterimus igitur in versu primo legere PROPERAS; prout nunc extat apud Diomedem p. 509. Victorinum. p. 2533. Fortunatianum p. 2683. & 2703.

1. VIDES, UT ALTA] Haec per interrogationem proferuntur in omnibus editionibus: quae tamen elegantius omittitur. Sic in Carm. III, 28.

Inclinare meridiem
Sentis; ac veluti stet volucris dies,
Parcis deripere horreo
Cessantem Bibuli consulis amphoram.

Et sic Graeca Alcaei, unde haec ad verbum fere conversa sunt;

Ὑες μὲν ὁ Ζεὺς, ἐν δ' ἐσπερῳ μέγας
Χειμὼν, πεπάγασιν δ' ὕδατων ῥοαί.

7. SABINA — DIOTA] Vir Doctissimus Thomas Gale legere maluit SABINO. Credo, quasi a Graeco διώτης. Neque dissimulandum est in vetustissimis codicibus Graeviano & Reginensi, in illo praesertim, posteriorem A formatam videri ex o. Utcumque hoc fuerit; Graece certe διωτος vel διωτὶς diceretur; non διώτης nec διώτη. Neque enim ulla composita ex Οὖς terminationes eas recipiunt. Μυοτώτη herba sic dicta citatur ex Aegineta: sed mendose pro μυοτωτὶς vel μυὸς ὦτα. Hesychius tamen noster, Ἐνώταις, ἐωτίοις. τῇ προσωδίᾳ, ὡς φιλόταις. Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσιν. Qui si locus sincerus esset, nesciremus tamen, utrumne in casu recto ἐνώτης fuerit an ἐνώτη. Sed omnino fallit nos Hesychius, & lippientibus oculis inspexit suos codices, unde ista descripsit. Quippe illi habuerunt Ἐνόταις, non Ἐνώταις. Auctor Etymologici Magni: Ἐνοταῖς, τοῖς ἐωτίοις, ἀπὸ τοῦ ταῖς τῶν ὠτων ὀπαῖς κεῖσθαι. Σοφοκλῆς. Vides hunc ex eodem Sophocle laudare ἐνόταις, & eadem plane significatione, qua alter fuum ἐνώταις. Neque vero dubitabis, quin ἐνόταις rectius sit, tum quod ab ἐνὴ formetur, tum quod ut φιλόταις pronuncietur. Glossae Philoxeni; DIOTA, ἀμφορεὺς, ἀπο-

φόρια.

Permitte Divis caetera: qui ſimul
Stravere ventos aequore fervido
Deproeliantis, nec cupreſſi,
Nec veteres agitantur orni.
Quid ſit futurum cras, fuge quaerere; &
Quem fors dierum cumque dabit, lucro
Adpone: nec dulcis amores
Sperne puer, neque tu choreas.
Donec virenti canities abeſt
Moroſa; nunc & campus, & areae,
Leneſque ſub noctem ſuſurri
Conpoſita repetantur hora:
Nunc & latentis proditor intimo
Gratus puellae riſus ab angulo,
Pignuſque dereptum lacertis,
Aut digito male pertinaci.

X.

φόρτον. Sed nec inde quicquam didiceris, generiſne ſit maſculini, an feminini. Quare tutius eſt, ut in re adeo incerta plurimorum codicum auctoritatem ſequamur.

16. NEQUE TU CHOREAS] Diſplicet viro ſummo Julio Scaligero pronomen TU hic intruſum. *Verſus*, ait, *coëgiſſe videtur eum, ut pronomen interponeret.* Sane a codicibus Petrenſi & Galeano abeſt TU; fortaſſe, quod & Librariis quoque otioſe poſitum videbatur. Cur igitur iidem Virgilio ignoſcunt, qui eodem plane modo locutus eſt, Aen. V, 456.

Praecipitemque Daren ardens agit aequore toto,
Nunc dextra ingeminans ictus, nunc ILLE *ſiniſtra.*

Et Homerus, cum ὄγε ſic uſurpat Odyſſ. B. 326. & alibi:

Η τινας ἐκ Πόλιν ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
Η ὄγε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεὶν περ ἵκηται αἰνῶς.

Seneca Herc. Fur. 1246.

Per ſancta generis ſacra, per jus nominis
Utrumque noſtri, ſive me altorem vocas,
Seu TU *parentem.*

24. AUT DIGITO MALE PERTINACI] Imitatus eſt hunc locum Prudentius, in Praefat. Cathem.

Exin jurgia turbidos
Armarunt animos, & male pertinax
Vincendi ſtudium ſubjacuit caſibus aſperis.

Verum illic *male pertinax* eſt praefracte & obſtinate pertinax; apud Noſtrum autem alio ſenſu ponitur. Neque tamen eſt *parum pertinax*; ut vulgo exponunt; ſed qui ſimulat ſe pertinacem eſſe, & tamen pertinaciam ſuam expugnari cupit. Eodem ſenſu Petronius: *Irrepſi tamen, &* MALE REPUGNANTI *gaudium extorſi.* Et Noſter alibi Carm. II, 12.

Et facili ſaevitia negat,
Quae poſcente magis gaudeat eripi.

1. MERCURI FACUNDE, NEPOS ATLANTIS] Laudant hunc verſiculum Priſcianus p. 739. Servius ad Aen. I, 525. & IV, 558. Ceterum in omnibus, quas vidi, editionibus male interpungitur: ſic enim diſtinguendus eſt,

Mercuri, facunde nepos Atlantis.

Quod cum ipſa ſenſus elegantia doceat, tum & Ovidii locus ex Noſtro manifeſte expreſſus, Faſt. V, 663.

Clare NEPOS ATLANTIS, *ades: quem montibus olim*
Edidit Arcadiis Pleias una Jovi.

Ubi

X.

Ad Mercurium.

Mercuri, facunde nepos Atlantis,
Qui feros cultus hominum recentum
Voce formasti catus, & decorae
More palaestrae:
Te canam, magni Jovis & Deorum
Nuntium, curvaeque lyrae parentem;
Callidum, quicquid placuit, jocoso
Condere furto.
Te, boves olim nisi reddidisses
Per dolum amotas, puerum minaci
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo.

Quin

Ubi obiter mendum occultissimum abolere poteris: quod miror equidem sagacissimum Heinsium non advertisse. Quid enim est Pleïas UNA? An periculum erat, ne duabus matribus genitum esse suspicaremur? Tu vero lege meo periculo;

Edidit Arcadiis Pleïas UDA *Jovi.*

passim Pleiades apud poëtas *aquosae*, *madidae*, *imbriferae* appellantur. Sed & ipsae personae *udae* dicuntur, ut Idem Fast. II, 597.

Dixerat: annuerunt omnes Tiberinides udae.

Et Sappho Phaoni:

Constitit ante oculos Naïas uda meos.

4. ET DECORAE MORE PALAESTRAE] Praeterquam quod omnes libri in hac lectione conspirant, accedit etiam Servius, qui ita locum citat ad Aen. IV, 559. & Lactantius ad Statii Thebaid. VI, 830. Daniel tamen Heinsius pro solita sua περιεργίᾳ incrustare vult locum sincerum; & mirum quam infeliciter corrigit,

Catus & decorae hu——
——more palaestrae.

Mos palaestrae, est lex & institutum palaestrae; ut recte explicavit vir immensae lectionis Barthius Adversar. XXVIII, 1. Terentianus Maurus in Praefat.

Mos *certaminis & modus*,
Sudor dum solitus cadit
Nulla mole palaestrica.

Silius Ital. XVI.

Quo ruis? aut quinam hic rabidi certaminis est mos?
Et nobis & equis letum commune laborus.

Lactantius Placidus ad Ovid. Metam. X. Fab. XI. *Cum Hippomenes* MOREM *certaminis non expaveseret.* Atque haec quidem attulit Barthius, qui laude sua minime fraudandus erat, etsi eadem loca per nos quoque videramus. Adde porro & Lucani illud, quod omnium maxime huc pertinet, IV, 613.

perfudit membra liquore
Hospes, Olympiacae servato more palaestrae.

Similiter & Pindarus Olymp. VI, Herculem ait instituisse Olympiae

ΤΕΘΜΟΝ μέγιστον ἀέθλων,
Morem *maximum certaminum.*

& iterum Olymp. XIII. Isthmia *Neptuni* MOREM appellat,

Ἐν ἀμφιάλοισι Ποτειδᾶνος ΤΕΘΜΟΙΣΙ.

ut itidem Olympia vocat MOREM HERCULIS,

Ἡρα-

Quin & Atridas, duce te, ſuperbos,
Ilio dives Priamus relicto,
Theſſaloſque ignis, & iniquâ Troiae
Caſtra fefellit.
Tu pias laetis animas reponis
Sedibus, virgaque levem coërces
Aurea turbam, ſuperis Deorum
Gratus, & imis.

XI.

Ad Leuconoen.

Tu ne quaeſieris (ſcire nefas) quem mihi, quem tibi
Finem Dî dederint, Leuconoë; nec Babylonios
Tentaris numeros. ut melius, quidquid erit, pati;
Seu pluris hiemes, ſeu tribuit Juppiter ultimam,
Quae nunc oppoſitis debilitat pumicibus mare
Tyrrhenum. ſapias, vina liques, & ſpatio brevi
Spem longam reſeces. dum loquimur, fugerit invida
Aetas: carpe diem, quam minimum credula poſtero.

XII.

Ὕγιαινε δ' ἴσχε πίεσα Ἡρακλέος ΤΕΘΜΟΝ. Illud, credo, Heinſio pruriginem excitavit, quod Julio Scaligero reſonatio illa inſuavis viſa eſt, *Decorae, more.* Sed recta ſine dubio lectio eſt, & neque hujus aures nec illius acumen metuere debet.

19. Superis Deorum Gratus et imis] Hinc aperte mutuatus eſt Ovidius illa de Mercurio, Faſt. V, 665.

Pacis & armorum ſuperis imiſque deorum
Arbiter, alato qui pede carpis iter.

1. Tu ne quaesieris] Variant hic editiones; quarum aliae ſic diſtinguunt,

Tu ne quaeſieris ſcire (nefas) quem &c.

aliae ſic,

Tu ne quaeſieris (ſcire nefas) quem.

Et in diverſa judicia abeunt interpretes. Parva quidem res eſt; quippe utrolibet modo diſtinxeris, bene ſe habebit. Recte enim dixeris *Ne quaeſieris ſcire, quem finem dederint*; ut Noſter Epiſt. I, 3.

Juli Flore, quibus terrarum militet oris
Claudius Auguſti privignus, ſcire laboro.

Recte itidem dixeris, *Ne quaeſieris, quem finem dederint*, ut Ovid. Amor. II, 2.

Nec tu, linigeram fieri quid poſſit ad Iſin,
Quaeſieris: nec tu curva theatra time.

Illa tamen verior interpunctio videtur, quae ambo iſta (*ſcire nefas*) parentheſi concludit. Ovidius Faſt. III, 325.

Quaque trahant ſuperis ſedibus arte Jovem,
Scire nefas *homini: nobis conceſſa canentur.*

Lucanus I, 126.

Quis juſtius induit arma, Scire nefas.

Statius Theb. III, 562.

Quid traſtina volveret aetas,
Scire nefas *homini.*

Prudentius Cathem. III, 116.

Cor-

XII.

AD AUGUSTUM.

QUEM virum aut heroa lyra vel acri
Tibia ſumis celebrare, Clio?
Quem Deum? cujus recinet jocoſa
Nomen imago,
Aut in umbroſis Heliconis oris
Aut ſuper Pindo; gelidove in Haemo,
Unde vocalem temere inſecutae
Orphea ſilvae,
Arte materna rapidos morantem
Fluminum labſus celeriſque ventos,
Blandum & auritas fidibus canoris
Ducere quercus.
Quid prius dicam ſolitis Parentis
Laudibus? qui res hominum ac Deorum,
Qui mare ac terras, variiſque mundum
Temperat horis.

v. 15. Vulg. ET ter.

Unde

Corpora mutua (noſſe nefas)
Poſt epulas inoperta vident.
Noſter Epod. XVI.
Quaeque carent ventis & ſolibus oſſa Quirini
(Nefas videre) *diſſipabit inſolens.*

2. DE DEDERINT] Codex Zulichemianus, & a prima manu Reginenſis, DEDERUNT. Non malè. Nam ſecundum Aſtrologos Babylonios, quos Leuconoë conſultum ibat, jam fato fixum erat, quot annos victura eſſet. Nihil tamen mutandum.

2. TIBIA SUMES CELEBRARE] In Leidenſi & Graeviano SUMES. In caeteris, & in Reginenſi a manu prima, SUMIS. Atque ita libri plerique ab aliis inſpecti. Recte. Sic Noſter alibi Epiſt. I, 3.
Quis ſibi res geſtas Auguſti ſcribere SUMIT?
Sumis celebrare habet vim & notationem temporis futuri; idemque valet, ac ſi dixiſſet, *celebrabis.*

13. QUID PRIUS DICAM SOLITIS PARENTIS LAUDIBUS] Magna hic diverſitas eſt, cum lectionis, tum interpretationis. Plerique codices habent PARENTUM; in quibus ſunt vetuſtiſſimi mei Leidenſis, Graevianus, Reginenſis: quod ſi cuipiam genuinum eſſe videatur, tum meo quidem judicio totus locus ſic erit concipiendus,

Quem *prius dicam ſolitis parentum*
Laudibus? qui res hominum &c.

Vide enim ſeriem orationis; *quem virum aut heroa, quem Deum, o Muſa, celebrabis? Quem prius dicam? Jovem, qui res* &c. Etenim *dicere laudibus*, ut Noſter alibi Carm. I, 21.
Vos Tempe totidem tollite laudibus.
Seneca Troad. 294.
Ferent, & illum laudibus cuncti canent.
Virgil. Georg. II, 95.
& quo te carmine dicam,
Rhoetica?

Unde nil majus generatur ipso;
Nec viget quicquam simile, aut secundum:
Proximos illi tamen occupavit
Pallas honores,

v. 20. Honores. Proeliis audax——Liber. Proe-

Laudibus autem *parentum*, id est, quas parentes Jovi tribuebant: ut Idem Georg. III, 285.

Tum magis atque magis blandis gaudere magistri
Laudibus.

Solitis porro *laudibus*, ut Noster Carm. IV, 15.

Virtute functos, more patrum, *duces*,
Trojamque & Anchisen & almae
Progeniem Veneris canamus.

Atque haec quidem lectio ab omni parte commoda est; cui unice favent illa Statii Theb. I, 48.

Quem prius *heroum*, *Clio*, *dabis? immodicum irae*
Tydea? laurigeri subitos an vatis hiatus?

Alterum autem proponit cum Muretus ex conjectura, tum vetus codex Gemblacensis, quo olim usus est Pulmannus,

Quid prius dicam? solitis parentem
Laudibus, qui res &c.

Sed in ea refellenda morari non est operae pretium; adeo dura & impedita structura est. Veniemus igitur ad tertiam, quam suppeditant Vaticanus codex Lambini, vetustissimus Blandinius Cruquii, Berfmanni unus, & noster Zulichemianus, & Lactantius denique ad Theb. I, 48.

Quid prius dicam solitis Parentis
Laudibus? qui res &c.

Ea vero & per se satis probabilis est, & imprimis cum sequentibus apte convenit:

Parentis, *Unde nil majus generatur ipso.*

Hac itaque contenti esse possumus. Primam tamen lectionem praetulerim, si conjecturam nostram QUEM liber aliquis adstrueret. Imo ea vera omnino est, invitis licet omnibus membranis.

14. QUI RES HOMINUM AC DEORUM] In Lambini quibusdam,

Qui Rex hominum ac Deorum.

quam lectionem ille non damnat. Neque vero ego: sic enim passim Juppiter audit apud Poëtas *Deûm rex*, *Rex superûm*; *Divûm pater atque hominum rex*, βασιλευς, θεῶν τύραννος, & plura ejusmodi. Nihilo tamen minus certissima est illa altera, & loco sententiaeque melius congruit. Virgilius Aen. I, 230.

O *qui* res hominumque deûmque
Aeternis regis imperiis, & fulmine terres.

Ubi obiter moneo, sic potius a Poëta scriptum esse,

O *qui res hominumque* deorumque.

ut Aen. II, 745.

Quem non incusavi amens hominumque deorumque?

Auctor ad Liviam v. 61. de Augusto.

Ille vigil, sutura sacer ille locatus in arce,
Res hominum *ex tuto cernere dignus erat.*

Statius Theb. VI, 48. de Adrasto.

Nunc fata recensans,
Resque hominum *duras, & inexorabile pensum.*

Porro in sequente versu, plerique mei codices habent, *qui mare* AC *terras*; non ET. atque id secuti sumus.

19. PROXIMOS ILLI TAMEN OCCUPAVIT PALLAS HONORES] Argutantur hic interpretes quidam, cur Pallas Jovi proxima dicatur ante maris dominum Neptunum, ante ipsam Tonantis matronam: neque tamen ex ea difficultate expedire se possunt. Quamobrem fecare potius hunc nodum, quam solvere, voluerunt Viri Doctissimi Claudius Puteanus, Daniel Heinsius, Janus Rutgersius, & Dicerius: quippe contra omnes libros sic legendum esse contendunt,

Proximos illi tamen occupabit
Pallas honores.

Occupabit, scilicet in hoc hymno. Nempe mentem poëtae non omnino perceperunt Viri alioquin acutissimi; & si rectam viam jam olim monstraverat vetus Scholiastes.

Unde nil majus generatur ipso:

Ubi UNDE non, ut plerumque, valet *qua ratione*, sed *a quo: a quo Jove*, sive, *a quo parente* (si eam mavis lectionem, solitis PARENTIS *laudibus*) *nil ipso majus generatur*. Nam verbum *unde*, non ad Rem tantummodo, sed etiam ad Personam saepe refertur. Sic Virg. Aen. V, 123.

Scyllaque Cloanthus
Caerulea, genus unde *tibi Romane Cluenti.*

Hoc est, *a quo Cloantho*. Ita V, 568.

Alter Atys, genus unde *Atii duxere Latini:*
a quo Atye. Sic saepe Virgilius: & Noster Serm. I, 6.
Contra Levinum, Valeri genus, unde *superbus*
Tarquinius regno pulsus fugit.
a quo Valerio. Ita Serm. II, 2.
Siquid Stertinius veri crepat, unde *ego mira*
Descripsi docilis praecepta haec.
a quo Stertinio. Jam autem, nisi fallor, eluceſcere incipit sententia poëtae. A quo Jove nihil ipso ma-

Proeliis audax, neque te silebo,
Liber, & saevis inimica virgo
Beluis; nec te, metuende certa
Phoebe sagitta.

Dicam

majus, imo ne simile quidem vel secundum, generatur: tamen inter omnes ejus liberos maximos honores consecuta est Minerva. Vides, opinor, frustra hic laborasse interpretes: neque enim cum Junone vel patruo suo Neptuno comparatur hic Pallas; sed cum sobole Jovis tantum, fratribus sororibusque suis. Et proinde nemo in sequentibus memoratur, praeter Jove genitos; *Bacchum*, *Dianam*, *Apollinem*, *Herculem*, *Pollucem*, & *Castorem*: quorum omnium sine controversia honoratissima erat Minerva. Reliquum est, ut quo consilio hoc inter Jovis laudes poëta posuit, quod neminem se majorem generaverit, breviter indicemus. Atque id quidem gemina de causa factum est. Ipse enim ortus Saturno, major suo parente erat, regnoque eum expulit: nemo tamen ex ipso natus est, qui parem ei vicem referret: unde *Maximi*, *Invicti*, similiumque nominum titulis cumulatus est. Ovid. Metam. XV, 855. ubi Julio Caesari Augustum praeponit;

Sic magni cedit titulis Agamemnonis Atreus:
Aegea sic Theseus, sic Pelea vincit Achilles:
Denique, ut exemplis ipsos aequantibus utar,
Sic & Saturnus minor est Jove.

Sed praeterea erat in fatis, ut si Juppiter cum Thetide, cujus amore flagrabat, concubuisset, nasceretur tandem ipso Jove major, quique de caelo eum & mundi imperio dejiceret, ut ipse olim Saturnum. Saepe hoc Jovi minatur Prometheus apud Aeschylum:

Η μὴν ἐτὶ Ζεὺς, καίπερ αὐθάδης φρενῶν,
Ἔσται ταπεινὸς, οἷον ἐξαρτύσεται
Γάμον γαμεῖν, ὃς αὐτὸν ἐκ τυραννίδος
Θρόνων τ' ἄϊστον ἐκβαλεῖ, πατρὸς δ' ἀρὰ
Κρόνου τότ' ἤδη παντελῶς ἐκπεσόντος,
Ἣν ἐκτινῶν ἐρᾶτο δυσταῖν δυσταν.

Quod cum Jovi innotuisset, Thetidem Peleo nuptum dedit. Ovid. Metam. V, 221.

Namque senex Thetidi Proteus, Dea, dixerat, undae,
Concipe: mater eris juveni, qui fortibus actis
Acta patris vincet, majorque vocabitur illo.
Ergo, ne quicquam mundus Jove majus *haberet,*
Quamvis haud tepidos sub pectore senserat ignes,
Juppiter aequoreae Thetidis connubia vitat:
Inque sua Aeaciden succedere vota nepotem
Jussit, & amplexus in virginis ire marinae.

Jam plane constat, nisi omnino fallor, de consilio poëtae; ut nihil quidem a Jove generatum fuerit ipso majus, vel prorsus simile ei aut secundum: occupaverit tamen Pallas proximos illi honores prae cetera Jovis sobole.

21. PROELIIS AUDAX NEQUE TE SILEBO LIBER] Jam inde a veteris Scholiastae Acronis temporibus nemo est, qui non hoc modo versum interpunxerit, tamquam si *Liber proeliis audax* ab Horatio diceretur. Quod supine adeo & oscitanter factum jure indignari debemus. Quamquam enim fatendum est, ad ultimos Indos victorem Baechum cum Satyrorum suorum Maenadumque thyaso penetrasse: unde eo nomine AUDAX vocatur Valerio Flacco V. 498.

quotque ante secuti
Inde nec audacem *Bacchum nec Persea reges:*

& in Gigantomachia sub leonis imagine Rhoecum laceraſſe: tamen non ab uno alterove facinore, sed a perpetuo Bacchi more & charactere dandum hic fuisset epitheton. Atqui a poëtis Bacchus, tanquam omnium Deorum molliſſimus & meticulosiſſimus, fere semper traducitur. Vide modo Aristophanis Batrachos; ubi miros ludos de ignavia ejus & timiditate facit poëtarum facetiſſimus. Quid multa? Ad Palladem id referendum est, non ad Liberum; & vitiosa distinctio corrigenda ad hunc modum:

Proximos illi tamen occupavit
Pallas honores,
Proeliis audax. Neque te silebo, Liber.

Quod quam aptiſſime Palladi conveniat, caecus plane sit oportet, qui non videat; siquidem eam passim his titulis ornant poëtae; *Bellica*, *bellatrix*, *bellipotens*, *belligera*; &c. & itidem Graeci. Virgilius Aen. XI.

Armipotens belli praeses Tritonia Virgo.

Statius Silv. IV, 5.

Regina bellorum Virago.

Putidum esset plura congerere: sed & illud vide, quanto venustius sententiam inchoet NEQUE; *Neque te silebo, Liber:* quam si, ut vulgo hic fit, in mediam orationem intrudatur, *Proeliis audax neque te.* Illud fortasse objiciet quis, si *proeliis audax* a Baccho seperetur, tum nihil quicquam de Baccho hic dici. Fatemur: atqui & paullo post nihil prorsus de Alcide praedicatur: nudum tantummodo nomen ponitur.

Dicam & Alciden; puerosque Ledae,
Hunc equis, illum superare pugnis
Nobilem: quorum simul alba nautis
refulsit,
Defluit saxis agitatus humor;
Concidunt venti, fugiuntque nubes;
Et minax (sic Dî voluere) ponto
Unda recumbit.
Romulum post hos prius, an quietum
Pompilî regnum memorem, an superbos
Tarquinî fasces, dubito, an Catonis
Nobile letum.

v. 31. Quod sic vol.

Regu-

31. Et minax (quod sic voluere)] Turbant hic mirum in modum codices. Plerique omnes Vetustiores, *quia sic:* recentiores quidam, *Quod sic:* duo Gemblacenses Pulmanni, & Lambini unus, *Nam sic:* Editio Veneta 1478, *Quod si:* Loscheri 1498. *Quod sic dii* · Cod. Reginensis a manu secunda, *Quae sic:* Petrensis, *Quia voluere:* Laurentianus Torrentii, *dii sic vol.* Editi aliquot, *sic dii vol.* Tamen illud *dii* ex glossa irrepsisse videtur, ut in editione Loscheri; & sane Codex Reginensis *dii* habet inter versus, loco explicationis, non lectionis. Sic & Acron, *voluere*) *dii vel pueri Ledae.* Latet hic fortasse ulcus. Interea, dum melius quiddam proferatur, illud recipiamus, quod & Nicolao Heinsio placuit, *sic di voluere.* Ovidius Ibide.

Natus es infelix (sic di voluere) nec ulla
Commoda nascenti stella leviſve fuit.

Idem Metam. IV, 660.

Crescit in immensum (sic di statuistis) & omne.

Metam. XIII. 597. de diis loquens.

Occidit a magno (sic vos voluistis) Achille.

Virgil. Aen. V. 50.

Semper honoratum (sic di voluistis) habebo.

35. An catonis nobile letum] Tacent hic Interpretes: mihi vero mirari plane subit, quo consilio Noster, post Romulum, Numam, & Tarquinium Priscum, continuo ingerat *Catonem*, qui tot saeculis post illos natus est; rursumque ad veteres illos revertatur, Regulum, Scauros, Paullum, ceterosque. Profecto non sat commode divisa sunt temporibus tibi, Flacce, haec. In aliis illis memorandis fastorum fere seriem secutus es: Catonem, qui paucos ante annos in vivis erat, alienissimo loco & tempore inter cascos illos intrudis. Hoc primum, quod merito reprehendas: sed & alterum est, in quo desideres poëtae prudentiam. Cum enim, quod res ipsa loquitur, ideò carmen hoc scripserit, ut ab Augusto & ejus domo gratiam iniret: quo, quaeso, judicio atrocissimum Caesarianorum hostem Catonem tanto hic elogio ornatum voluit? Mirum sane in uno eodemque carmine & Julium Caesarem ad caelum usque tolli, & Catonis letum tantopere nobilitari. Cur enim leto occubuit hic, nisi quod illo principe, vitam sibi putavit morte acerbiorem? Quid? non Caesar ipse Anticatones duos scripsit, in quibus famam & existimationem Catonis acerrimis probris laceravit? Non Brutus, percussor Caesaris, & Augusti hostis, Catonis gener erat? Non ipse Augustus adversus Catonem calamum strinxit, libro cui titulum indidit *Rescripta Bruto de Catone?* Vide Suetonium Aug. c. LXXXV. Illud quoque Macrobii expende, Saturn. II, 4. *Venit*, inquit, *forte Augustus in domum, in qua Cato habitaverat: dein Strabone* (is Seius est Seiani pater) *in adulationem Caesaris male existimante de pervicacia Catonis*, &c. Vides hic, quid auribus Augusti tum dare solerent Aulici. Is quidem ibi composito vultu satis honorifice de Catone, *Quisquis*, ait, *praesentem statum civitatis commutari non volet, & civis & vir bonus est.* Nimirum jam vetus imperandi & sibi hoc dicto cavit, & Strabonem leniter repulit. At si Strabo ipse vel hoc vel simile quid Catonis honori

Regulum & Scauros, animaeque magnae
Prodigum, Poeno ſuperante, Paullum
Gratus inſigni referam Camena,
Fabriciumque.
Hunc, & incomtis Curium capillis
Utilem bello tulit, & Camillum
Saeva paupertas, & avitus apto
Cum lare fundus.

v. 38. PRODIGUM PAULUM, SUP. POENO. Creſcit,

nori ultro dediſſet, vix credo tacitam offenſionem friguſque Principis effugiſſet. Certe qui Catonis letum inter praecipua Romanae gentis decora celebrat, eo ipſo ſe Auguſti dominatum inique ferre veteremque rempublicam repoſcere profitetur. Credat itaque, qui volet, hoc ab Horatio profectum: mihi quidem Librariorum hoc facinus eſſe veriſimilius videtur, qui Catonis mortem declamatoribus adeo decantatam vel obtorto collo huc traxerint, ejecto alio nomine, quod nunc inveſtigandum eſt. Vide vero, annon hunc in modum totus hic locus conſtitui poſſit:

Romulum poſt hos prius, an quietum
Pompili regnum memorem, an ſuperbos
Tarquinii faſces, dubito, anne Curti
Nobile letum.

Marcum Curtium intellige, qui revera *nobiliſſimum* ſibi *letum* pro patria conſcivit; cum armatus & equo inſidens in profundam voraginem, quae medio foro Romae repente nata eſt, inſiluiſſet. Inde lacui Curtio nomen inditum; &, ut narrat Val. Maximus, *quamvis magna poſtea decora in foro Romano fulſerunt, principatum tamen gloriae obtinuit Curtius.* Proinde cum Virgilius, uti plane hic Noſter, principes in gente Romana viros memorare voluit, inter primos Curtium nominat; in Culice v. 360.

Hic Fabii, Deciique, hic eſt & Horatia virtus:
Hic & fama vetus numquam moritura Camilli:
Curtius *& mediis quem quondam ſedibus Urbis*
Devotum bellis conſumſit gurgitis hauſtus.

Hac certe ratione recte procedet oratio: cum inter illos priores, & qui mox ſequuntur, medius aetate ſit Curtius. Recte etiam ANNE. Sic Virgil. Georg. I, 25.

Urbiſne inviſere, Caeſar —
An deus immenſi venias maris —
ANNE *novum tardis ſidus te menſibus addas.*

Idem Georg. II, 158.

An mare, quod ſupra, memorem, quodque adluit infra,
Anne *lacus tantos?*

Auſonius Profeſſ. VIII. ubi horum Flacci verſuum parodiam facit:

Romulum poſt hos prius, an Corinthi,
ANNE *Sperchei, pariterque nati*
Atticas muſas memorem Meneſthei,
Grammaticorum?

38. PRODIGUM PAULLUM, SUPERANTE POENO] Codex optimae notae Reginenſis clare & ſine ulla litura habet.

Prodigum, Poeno ſuperante, Paullum.

Quam compoſitionem, ut ſuaviorem & ποιητικωτέραν ſecuti ſumus. Virgil. Aen. II, 311.

jam Deiphobi dedit ampla ruinam,
Volcano ſuperante, domus.

Priſcianus quidem p. 1123. ſic laudat hunc locum,

Regulum, & Scauros, animaeque magnae
Prodigum Paullum.

Sed ex quatuor Priſciani codicibus, quos data opera conſului, tres non agnoſcunt τὸ PAULLUM; quod indicio eſt, non aliter olim hic lectum eſſe, quam nunc exhibet liber Reginenſis. Lactantius tamen ad Thebaid. III, & VIII, citat *Prodigum Paullum.*

43. SAEVA PAUPERTAS ET AVITUS APTO CUM LARE FUNDUS] Ita omnes, quot vidi, codices: neque quicquam muto. Sic tamen mallem, ſi per libros liceret:

Sancta *paupertas, & avitus* arto
Cum lare fundus.

Sancta, ut Silius Italicus *caſta*, quod idem fere valet, ubi de vetere Senatu loquitur, lib. I.

Concilium vocat auguſtum, caſtaque *beatos*
Paupertate Patres.

Sane quicquid hic muſſitent interpretes, nemini placere poteſt illud SAEVA. Ceterum de *arto lare* vide nos ad Epiſt. I, 7. v. 58. Claudian in Rufin. I, 203.

Crescit, occulto velut arbor aevo,
Fama Marcelli: micat inter omnis
Julium sidus, velut inter ignes
Luna minores.
Gentis humanae pater atque custos,
Orte Saturno, tibi cura magni
Caesaris fatis data: tu secundo
Caesare regnes.
Ille seu Parthos Latio inminentis
Egerit justo domitos triumpho,
Sive subjectos orientis orae
Seras & Indos;

Te

Et casa pugnaces Curios angusta *tegebat.*
Noster Carm. I, 38. sensu eodem;
neque te ministrum
Dedecet myrtus, neque me sub arta
Vite bibentem.

45. CRESCIT, OCCULTO VELUT ARBOR AEVO] Nic. Heinsius in ora libri sui, *Forte*, *Arvo*. Ingeniose. Sic enim Ovidius in Nuce v. 87.
Felix, secreto *quae nata est* arbor *in* arvo,
Et soli domino ferre tributa potest.
Lucret. I, 314.
Stillicidi casus lapidem cavat; *uncus aratri*
Ferreus occulte *decrescit vomer in* arvis.
Propertius I, 2.
Adspice, quos submittat humus formosa colores,
Et veniant hederae sponte sua melius:
Surgat & in solis *formosius arbutus* antris.
Ubi illud, si vigilas, animadvertisti, *Formosa* & *Formosius* indecora repetitione cultissimum poëtam dehonestare. Poterat dixisse metaphora eleganti:
Surgat & in solis ANIMOSIOR *arbutus antris.*
Placet enim hic adjectivum magis, quam adverbium. Vel propius ad receptam lectionem hoc modo;
Surgat & in solis FRONDOSIOR *arbutus antris.*
Illud enim in Arbuto notatur, quod pauca fronde est. Virgilius Ecl. VII, 46.
Et quae vos rara *viridis tegit* arbutus *umbra:*
ubi Servius, *Genus arboris frondibus raris.* Ceterum ad hanc Flacci emendationem imprimis facit Homericum illud, Iliad. P. 53.
Οἷον δὲ τρίφυες ἔρνος ἀνὴρ ἰριθηλὲς ἰλαίης
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ἵνά τ' ἄλλοι ἀναβίβρυχιν ὕδωρ,
Καλὸν, τηλεθάον.
ubi χώρῳ οἰοπόλῳ, est *solo & occulto arvo.* Scholiastes, Οἰοπόλῳ, ἐρήμῳ καὶ μονήρει. Appositе Eustathius: Φασὶ τὰ ἐν ἐρημίᾳ καὶ μονάζοντα φυτὰ μᾶλλον θάλλειν. *Aiunt arbores in loco deserto ac solo plurimum crescere.* Huc itaque res redit; Si *crescit occulto arvo* adsciscis, perinde erit ac *Celeriter, cito crescit:* Sin *occulto aevo*, idem erit ac *Lente tardeque.* Et *celeritatem* quidem in hac metaphora quaesivit Homerus Iliad. Σ. 57. de Achille:
ὁ δ' ἀνέδραμεν ἴκριᾳ ἶσος,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὡς γυνὴ ἀλωῇ.
& Quintus Smyrnaeus de eodem, VII, 645.
ὁ δ' ἀφ' ἅμα θεὸν ἰμερόεσσι βολῇσι
Ἔρως ὅπως ἰριθηλὲς ἀέξετο.
Jam autem si cum plerisque interpretum Marcellum hic intelligis Octaviae filium, qui jam tum, cum haec scriberet Noster, florente adolescentia erat; omnino consequens erit, ut ARVO hic substituas. Atqui repugnat locus ipse seriesque orationis, quae Marcellum veterem quinquies consulem hic accipi flagitat; cujus seri nepotes cum in familiam Juliam adsciti fuerint, dat hic Augusto, ut ejus famam superstitem indies florere dicat, & *usque postera laude recentem crescere.* Nihil igitur mutandum, & rectissime habet AEVO. Quint. Curtius, VII, 33. *Quid? tu ignoras* ARBORES *magnas* DIU *crescere, una hora extirpari?* Prudentius Hamartigenia v. 177.
Qui velut aeterna latitans sub nocte, retrorsum
Vixerit, & tecto semper regnaverit aevo.

Cor-

Te minor latum reget aequus orbem:
Tu gravi curru quaties Olympum;
Tu parum caſtis inimica mittes
Fulmina lucis.

XIII.

AD LYDIAM.

Cum tu, Lydia, Telephi
Cervicem roſeam, lactea Telephi
Laudas brachia, vae, meum
Fervens difficili bile tumet jecur.

v. 2. CEREA TELEPHI. Tunc

Corrigendus quoque forte Lucretii locus, quem modo adduximus. Sic enim citat Servius ad illud Georg. I, 46. ET SULCO ATTRITUS SPLENDESCERE VOMER] Lucretius: *Occulto decreſcit vomer in arvo.* Ita Servius: ſed fine dubio corruptus. Quî enim magis in *occulto arvo* decreſcit vomer, quam in obvio & exercitato? Imo ſi *occultum* eſt arvum; tum & inaratum, neque vomerem terere poteſt. Vide, an ſcripſerit Lucretius:

Stillicidi caſus lapidem cavat: uncus aratri
Ferreus occulto *decreſcit vomer in* aevo.

Ovidius Amor. I, 15.

Ergo cum ſilices, cum dens *patientis aratri*
Deperoant aevo, *carmina morte carent.*

Idem tamen Art. I, 474.

Interit aſſidua vomer aduncus humo.

54. EGERIT JUSTO DOMITOS TRIUMPHO] Celeberrimus Tho. Gale, *Lege*, inquit, DOMINUS vel DOMITOR. Sed nihil mutandum. Noſter Carm. III, 8.

Servit Hiſpanae vetus hoſtis orae
Cantaber ſera domitus *catena.*

55. SIVE SUBJECTOS ORIENTIS ORIS SERAS ET INDOS] Omnes fere editiones maculavit invenuſtum illud ORIS, quo fit ut idem ſibilus per quinque voces continuetur; odioſa aurium offenſione: cum tamen omnes ubique ſcripti codices & editio Veneta 1478. habeant ORAE. Revocetur igitur in ſedem ſuam. Sic Noſter alibi, *Ora* ſeptentrionis, Carm. I, 26.

Quis ſub Arcto
Rex gelidae metuatur orae

57. LATUM REGET AEQUUS ORBEM] Torrentii tres, Pulmanni unus, Lambini aliquot, & ex noſtris Battelianus, Bodl. Magdalenenſis a prima manu, Colbertinus pro varia lectione, LAETUM: quod Torrentio & Dacierio magis placet. Utrumque ſane tolerari poteſt. *Laetum* enim dixerit *orbem*, ut Virgilius de eodem Auguſto Georg. IV, 560.

Caeſar dum magnus ad altum
Fulminat Euphraten bello, victorque volentis
Per populos dat jura, viamque adfectat Olympo.

Rectius tamen *latum reget*, ut vetuſtiores quique libri. Noſter Carm. II, 2.

Latius regnes *avidum domando*
Spiritum, quam ſi Libyam remotis
Gadibus jungas, & uterque Poenus
Serviat uni.

Virgil. Aen. IV, 199.

Templa Jovi centum, latis *imania* regnis.

Et I, 25.

Hinc populum late regem, *belloque ſuperbum.*

Seneca Troad. 879.

Cui regna *campi* lata *Theſſalici jacent.*

Ovid. Metam. IX, 794.

Poſtera lux radiis latum *patefeceraſ* orbem.

2. CEREA TELEPHI LAUDAS BRACHIA] Omnes, opinor, quotquot hodie extant, membranae in ea lectione conſentiunt, firmatque Servius ad Virgil. Eclog. II. ADDAM CEREA PRUNA) *aut cerei coloris; aut mollia. Horatius*, CEREA *Telephi laudas brachia.* Jure tamen diſplicuit Julio Scaligero: cujus verba haec ſunt: *Cum dixit* roſeam cervicem, cerea brachia *colorem quoque indicare ſuſpi-*

Tunc nec mens mihi, nec color
Certa ſede manet: humor & in genas
Furtim labitur, arguens
Quam lentis penitus macerer ignibus.
Uror, ſeu tibi candidos
Turparunt humeros inmodicae mero
Rixae; ſive puer furens
Inpreſſit memorem dente labris notam.
Non, ſi me ſatis audias,
Speres perpetuum, dulcia barbare
Laedentem oſcula, quae Venus
Quinta parte ſui nectaris inbuit.

v. 6. Vulg. MANENT.

Felices

ſuſpicabimur; *ſicut apud poëtam* cerea pruna: *profecto plus ſapiat* LACTEA. Interpretes quidem in omnes partes ſe verſant, & illud *cerea*, quaſi revera cereum eſſet, in quoſcumque volunt ſenſus flectunt finguntque, ut auctorem ſuum vel defendere vel excuſare videantur: ſed laterem plane lavant. Quid enim? an *cerea* de colore interpretabuntur? at faeda res eſt color flavus in brachiis, qualia ſunt ictericorum. Ovid. Pont. I, 10. cum morbo laborabat,

Parvus in exiles ſuccus mihi pervenit artus,
Membraque ſunt cera *pallidiora nova.*

an *cerea* ſunt pulchra, tamquam quae in cereis imaginibus videmus, ut Virgilius *cervicem marmoream* Georg. IV, 523.

Tum quoque marmorea *caput a cervice revulſum.*

& *manum* Martialis VIII, 56.

Adſtabat domini menſis pulcherrimus ille
Marmorea *fundens nigra Falerna manu.*

Atqui illic *marmorea* eſt candida, & colorem notat, non figuram: ita Noſter Carm. I, 19.

Urit me Glycerae nitor
Splendentis Pario marmore *purius.*

Lucretius II, 764.

Cur ea, quae nigro fuerint paullo ante colore,
Marmoreo *fieri poſſint candore repente.*

An igitur *cerea* brachia ſunt lenta, & mollia ut Noſter Epod. XV.

Lentis adhaerens brachiis?

Sed & hoc nihilo magis ſanum eſt; quamvis enim cera mollis eſt & tactui cedit; veſtigium tamen impreſſum ſervat, ut ſolet hydropicorum caro, qua nulla turpior imago eſt. Quod ſi aut horum ullo aut alio quovis ſenſu recte dici poſſent *cerea brachia*; imprudenter tamen, ut vere Scaliger obſervavit, poſt *roſeam* cervicem *cerea* brachia nominaverit Noſter, ne forte lector utrumque *epitheton* de colore ſuſpicetur dictum, & pro formoſo luridum Telephum imaginetur. Quid igitur fiet? Bene ſit vetuſtiſſimo grammatico Flavio Capro, qui ſolus rem impeditam ſolvit, & Horatium omni culpa liberat. Is narrat pag. 2242. ut inter ſe differant *lactans*, *lactens*, *lacteus*. LACTANS, inquit, *qui decipit*. LACTENS, *lacte abundans*, *velut lactens ficus* (ſic enim ibi legendum; non ut editum eſt, *lacteus*, *&*, *lacteas ficus*. Ovid. Faſt. II, 263.

At tibi dum lactens haerebit in arbore ficus)

Lucilius: *Lactentia coagula cum melle bibi*. LACTEA, *candida ſunt*, *ut* LACTEA LAUDAT BRACHIA *dicit Horatius*. Haec opportuniſſime ſane Caper: ubi ſcribe *laudas* pro *laudat*; nam ſine dubio ad hunc ipſum Horatii locum reſpexit; neque de mendo hic ulla ſuſpicio eſt; cum eo fine haec adduxerit, ut probet *lactea* eſſe candida. Quid autem dubitemus, tam bono auctore genuinam lectionem agnoſcere?

Cum tu, Lydia, Telephi
Cervicem roſeam, LACTEA *Telephi*
Laudas brachia:

qua nihil aptius, pulchrius optari potuit. Utrobique a colore laudat; Cervicem *roſeam*, ut Virgilius de Venere Aen. I, 406.

Dixit, & avertens roſea cervice *refulſit.*

Bra-

Felices ter & amplius,
Quos irrupta tenet copula; nec malis
Divolsus querimoniis
Suprema citius solvet amor die.

XIV.

O Navis, referent in mare te novi
Fluctus? ô quid agis? fortiter occupa
Portum. nonne vides, ut
Nudum remigio latus,

Et

Brachia autem *lactea*, ut iterum Virgilius de Ascanio Aen. X, 137.

fusos cervix cui lactea *crines*
Accipit.

Et de Gallis VIII, 660.

Tum lactea *colla*
Auro innectuntur.

Nemesianus II, 80.

Purpureas laudando genas, & lactea *colla.*

Candor autem est brachiorum perpetua laus. Ovid. Amor. III, 7.

Illa tamen nostro subjecit eburnea collo
Brachia, Sithonia candidiora nive.

6. TUNC NEC MENS MIHI NEC COLOR CERTA SEDE MANENT] Libri aliquot Lambini & Pulmanni, MANET; & sic editio Veneta 1478. Rectissime. Neque alterum admittit linguae Latinae consuetudo. Terent. Eunuch. IV, 5.

Neque pes, neque mens satis suum officium facit.

Ubi duo singularia conjunguntur, cum utriusvis numeri verbo congruunt, seu singularis sive pluralis. Ubi vero, ut hic fit, disjunguntur; & usus & ratio postulat, ut verbum etiam sit singulare. Mutatum est ab eruditulis: qui tamen nesciebant brevem syllabam in versus caesura potestatem longae habere posse. Carm. II, 13.

Caeca timet aliunde fata.

16. QUINTA PARTE SUI NECTARIS IMBUIT] Vir Clarissimus Jacobus Talbot, qui paucis abhinc annis luculentam Horatii editionem Cantabrigiae procuravit, non male de Nostro meritum esse autumat, (quem tamen non nominat) qui loco *quinta* substituit,

Quanta *parte sui nectaris imbuit!*

Is autem est Ramirez de Prado in Pentecontarcho suo c. 50. Ita sane Persius Sat. V, 21.

Tibi nunc, hortante Camena,
Excutienda damus praecordia, quantaque *nostrae*
Pars *tua sit, Cornute, animae.*

Tu vero quid *quinta* hic sibi velit, vide, si libet, apud interpretes: nobis semel est constitutum, nullam his rebus turpiculis lucem affundere.

19. NEC MALIS DIVULSUS QUERIMONIIS] Ego vero sine codicum auctoritate tam commodam lectionem non moveo. Tamen, aut fallor, aut elegantior exiret sententia, sic leviter immutata:

Felices ter & amplius
Quos irrupta tenet copula, nec malis
DIVOLSOS *querimoniis*
Suprema citius solvet amor die:

Ita Noster alibi, Carm. III, 9.

Quid si prisca redit Venus,
Diductosque *jugo cogit aëneo.*

& II, 17.

Me *nec Chimaerae spiritus igneae*
Divellet *umquam.*

& I, 36.

nec Damalis novo
Divelletur *adultero.*

Ubi omnia, ut vides, ad amatores, non ad ipsum amorem referuntur.

Et malus celeri ſaucius Africo,
Antennaeque gemant: ac ſine funibus
Vix durare carinae
Poſſint imperioſius
Aequor?

7. VIX DURARE CARINAE POSSINT] *Animadvertendum eſt*, ait Julius Scaliger, *quibus legibus de una modo navi dixit* CARINAS *in numero pluſrali.* Vere & recte hoc Scaliger. Neque enim ullus veterum ita locutus eſt; quippe ſingulae naves non niſi ſingulas carinas habent. Quid hic autem noſtri interpretes, qui libenter Scaligerum ut Horatiomaſtigem inſectari ſolent? Rem callide diſſimulant, inuſtam hanc Flacco notam ſilentio tegentes; interea tamen pergunt in unica navi *carinas* nobis ingerere. Nos, ut tam turpe dedecus a cultiſſimo poëta amoliamur, paullo fuſius explicabimus totum locum.

O navis, referent in mare te novi
Fluctus?

Sic ſcribe per interrogationis notam; & ſic Veneta editio 1478. ceterae, opinor, omnes male omittunt.

o quid agis? fortiter occupa
Portum: nonne vides ut
Nudum remigio latus?

Strenue, inquit, in intimum portum te reconde, ne fluctus ventuſque te retrorſum in altum pellant; quod, niſi caves, eveniet: cum latera tua nuda ſint remigio, quo ſolo poteris vento obſiſtere. *Nudum* autem *remigio* dicit, vel quod tempeſtatibus conflictata navis remos jam fregerat, ut Virgilius,

Franguntur remi, tum prora avertit:

& Noſter Epod. X.

Niger rudentes Eurus inverſo mari
Fractoſque remos differat:

vel quod introeuntes in portum nautae remos ſubducere, atque intra navem reponere ſolent. Sequitur:

nonne vides, ut
Nudum remigio latus,
Et malus celeri ſaucius Africo
Antennaeque gemant? & ſine funibus
Vix durare carinae
Poſſint imperioſius
Aequor?

Sic quidem editiones, *gemant*, &, *poſſint*: adeo ut ſententia ſic procedat: *Nonne vides, ut latus & malus & antennae gemant?* Quid jam videtur? Satin' placet illud, *vides, ut gemant?* oculiſne percipi poterit gemitus? credideram auribus potius ſentiri. Sed illud omnino advertendum, bis apud Servium, ubi locum hunc adducit, Aen. I, 211. & VIII, 577. non *poſſint* legi, ſed POSSUNT. Atque ita clare hic exhibent codex optimus Reginenſis, & Zulichemianus: quibus adde Editionem Loſcheri 1498. Neque vero dubium eſt, quin in aliorum aliquot ſic extiterit: ſed ſaepe deprehendi, ſollemne eſſe interpretibus noſtris, ut reticeant varias lectiones, quas ipſi non approbant. Jam autem, ſi tot auctoribus freti reducemus illud *poſſint*; ſequitur, ut eadem opera etiam GEMUNT legamus. Quid multa? codex Petrenſis D ferè annorum ſine ulla litura utrumque retinet, & *gemunt* & *poſſunt*. Sic itaque totus locus conſtituendus erit, & diſtinguendus,

nonne vides, ut
Nudum remigio latus?
Et malus celeri ſaucius Africo
Antennaeque GEMUNT: *& ſine funibus*
Vix durare carinae
POSSUNT *imperioſius*
Aequor.

Quibus in verbis illud primum indicandum eſt, quod & Scaligerum & Enarratores noſtros fefellit, non de una modo navi *carinas*, ſed de pluribus hic accipi. Tanta, inquit, coorta eſt tempeſtas, o navis; ut malus tua antennaeque gemant; & caeterae naves, quae in eodem portu ſunt, vix poſſint ſtationem tenere, niſi anchoris jactis. Verum haec per partes explicanda veniunt. *Carinas* totas naves denotare tralatitium eſt. *Funibus* autem anchorae ſignificantur, quod tot interpretes fugiſſe quis ſatis mirari poterit? Lucanus II, 621.

Ut tremulo ſtarent contenta fune carinae.

Idem V, 514.

Litora curva legit, primiſque invenit in undis,
Rupibus exeſis haerentem fune carinam.

Virgil. Aen. IV, 575.

Solvite vela citi. Deus aethere miſſus ab alto
Feſtinare fugam, tortoſque incidere funis
Ecce iterum ſtimulat.

Nihil quicquam vulgatius eſt: neque illud omittendum, vel ipſum illud *Funibus* ſatis nos admonere, non de una, ſed pluribus navigiis verba hic fieri.

Aequor? non tibi sunt integra lintea;
Non Dî, quos iterum pressa voces malo:
Quamvis Pontica pinus,
Silvae filia nobilis,

Jactes

fieri. Nemo enim de nave unica *funes* dixit, verum *funem*. Jam autem illud saevissimae tempestatis indicium erat, cum in ipso portu, ut hic, nisi in anchoris stare naves non possent: plerumque enim aliter solebat. Virgilius Aen. I, 172. ubi tranquillum quendam tutumque portum describit,

hic fessas non vincula navis
Ulla tenent, unco non alligat anchora morsu.

Et Homerus Odyss. I. 136.

Ἐν δὲ λιμὴν ἔασιν, ἵν' οὔ τις πείρατά ἐστιν,
Οὔτ' ἰὼν βαλέειν, ὅτε πρυμνήσι' ἀνάψαι.

& N. 100.

Ἔντοσθεν δὲ ἄνυ δίκροος μίνυνθα
Νῆες ἰδέσθαι, ὅταν ὄρμον μέτρον ἵκωνται.

Proinde vide, inquit, O navis, ne in mare te referant fluctus: cum enim in ipso portu tempestas sit, quales tandem in aperto pelago te manent procellae? Illud dumtaxat reliquum est, ut *durare aequor* satis quidem insolentem phrasin pro *perferre*, *sustinere*, similibus, si fieri potest, exemplis adstruamus. Eo enim adigebat optimum Torrentium, ut ineptissimam potius distinctionem admitteret, quam ut ipse hanc locutionem durare vellet. Atqui bis citat hoc Servius, ut probet *durare* esse *sustinere*, ut Virgil. VIII, 577.

Patiar quemvis durare *laborem.*

cui adde Statium Silv. V, 2.

Felix, qui viridi fidens optata juventa
DURABIS *quascumque* VIAS, *vallumque tenebis.*

& Valerium Flaccum VIII, 338.

Occidis? hoc primo potes hoc durare *sub aevo?*

10. NON DI, QUOS ITERUM PRESSA VOCES MALO] Ita omnes, opinor, libri: certe quos ipse vidi; credo, etiam & ceteri. Aliud tamen maluit praestantissimus N. Heinsius; PRENSA scilicet; quod & nobis in mentem diu ante venerat, quam ejus codicem vidimus. Ita sane Noster Carm. II, 16.

Otium divos rogat in patenti
Prensus *Aegaeo.*

ubi perperam in nonnullis membranis, ut hic, *pressus*. Catullus XXV.

velut minuta magno
Deprensa *navis in mari, vesaniente vento.*

Lucretius VI.

Et quaecumque in eo tum sunt deprensa *tumultu*
Navigia, in summum veniunt vexata periclum,

Virgilius in Cir. v. 60.

Dulichias vexasse rates, & gurgite in alto
Deprensos *nautas cantibus lacerasse marinis.*

Et Georg. I.

Deprensis *olim statio fidissima nautis.*

Et Aen. V, 52.

Argolicove mari deprensus, *& urbe Mycenae.*

Ovid. Metam. XI, 663.

Nubilus Aegaeo deprendit *in aequore navim*
Auster.

Idem, Dido Aeneae.

Finge age te rapido (nullum fit in omine pondus)
Turbine deprendi: *quid tibi mentis erit?*

Statius Theb. I, 370.

Ac velut hiberno deprensus *navita ponto.*

Seneca de Vita Beata c. 14. *Sicut* deprehensi *mari Syrtico, modo in sicco relinquuntur, modo torrente unda fluctuantur.* Atque his, credo, auctoritatibus inductus Vir Illustris substituere voluit *prensa*. Nihil tamen hic temere mutandum censeo. Sane si SALO, vel VADO hic haberent codices; equidem accederem, ut PRENSA non incommode legatur: ita tamen ut tum quoque non minus apte legatur PRESSA: nunc cum omnes ubique libri praeferant MALO, receptam lectionem retineo, cui omnino melius congruit *pressa* quam *prensa*. Minucius Felix p. 258. *Et si quis infirmior*, MALO PRESSUS *& vitiis, Christianum se negasset.* Ovidius Amor. II, 11.

O utinam, remo nequis freta longa moveret,
Argo funestas pressa *bibisset aquas.*

Idem Fast. IV.

Sedit limoso PRESSA *carina* VADO.

& Metamorph. XI, 557.

Mergit in ima ratem, cum qua pars magna virorum
Gurgite pressa *gravi.*

Auctor Octaviae. 347.

Ruit in pelagus, rursumque SALO
Pressa *resurgit.*

Digest. lib. XIV. tit. 2. leg. 6. *Navis adversa tempestate* depressa, *ictu fulminis densis armamentis & arbore & antenna, Hipponem delata est.* Ubi tamen vix dubites, quin *deprensa* corrigendum sit; ut res ipsa flagitat: Lege tamen VII ibidem sine dubio *depressa* bene habet: *Cum* depressa *navis aut dejecta esset, quod quisque ex ea suum servasset, sibi*

Jactes & genus & nomen inutile:
Nil pictis timidus navita puppibus
Fidit. tu, nisi ventis
Debes ludibrium, cave.
Nuper sollicitum quae mihi taedium,
Nunc desiderium, curaque non levis,
Interfusa nitentis
Vites aequora Cycladas.

XV.

NEREI VATICINIUM DE EXCIDIO TROJAE.

PASTOR cum traheret per freta navibus
Idaeis Helenen perfidus hospitam;
Ingrato celeris obruit otio
Ventos, ut caneret fera
Nereus fata. Mala ducis avi domum,
Quam multo repetet Graecia milite,
Conjurata tuas rumpere nuptias,
Et regnum Priami vetus.

Eheu,

servare respondit, tamquam ex incendio. Nulla itaque dubitatio est, quin sana sit lectio omnium librorum,

Non di, quos iterum pressa *voces malo.*

Ubi *pressa* valet mersa: & sane *dii* isti (Dioscuros intelligit) etiam mersas & obrutas naves eripiebant periculo: ut Noster Carm. IV, 8.

Clarum Tyndaridae sidus ab infimis
Quassas eripiunt aequoribus rates.

Theocritus in Διοσκούροις vers. 17.

Ἀλλ' ἴμπης ὁμεῖς τε καὶ ΕΚ ΒΙΘΟΥ ἴλασθε νῆας
Ἀντείοις ναύταισιν ἐειμένοις θανέεσθαι.

14. NIL PICTIS TIMIDUS NAVITA PUPPIBUS FIDIT] Galei codex bonae notae, *Tumidus*: quod Scaligero placuerat. *Imo*, inquit ille, *fidebat Brutus, neque timidus erat: quare* tumidus, *non* timidus; *& fidat, non* fidit. Recte quidem omnino, si de Bruto vel per somnium hic cogitasset Noster. Sed Scaligerum, ut pleroscque alios, decepit Quintilianus & Scholiastae veteres, qui perpetuam in hoc carmine allegoriam esse volunt, *& navim pro republica, tempestates pro bellis civilibus, portum pro pace atque concordia dici.* Atqui inane hoc commentum esse recte vidit Vir acutus Tan. Faber, & ante eum elegantissimus Muretus.

9. EHEU, QUANTUS EQUIS, QUANTUS ADEST VIRIS SUDOR] Eleganter hinc mutuatus est Statius illa Theb. III.

QUANTUS EQUIS, QUANTUSQUE VIRIS *in pulvere crasso*
SUDOR, *io quantum crudele rubebitis amnes.*

Ut & illa v. 17. CALAMI SPICULA CNOSSII pulchre imitatus est Prudentius Cathem. V, 52.

Hic fidit jaculis, ille volantia
Praefigit calamis spicula Cnossiis.

Et illa denique

15. IMBELLI CITHARA CARMINA DIVIDES] Expressisse videtur Seneca; sed hodie locus corruptus

Eheu, quantus equis, quantus adeſt viris
Sudor! quanta moves funera Dardanae
Genti! jam galeam Pallas & aegida
Curruſque & rabiem parat.
Nequicquam Veneris praeſidio ferox
Pectes caeſariem, grataque feminis
Inbelli cithara carmina divides:
Nequicquam thalamo gravis
Haſtas & calami ſpicula Cnoſſii
Vitabis, ſtrepitumque, & celerem ſequi
Ajacem: tamen, heu ſerus, adulteros
Crinis pulvere collines.
Non Laërtiaden, exitium tuae
Gentis, non Pylium Neſtora reſpicis?
Urguent inpavidi te Salaminius
Teucerque, & Sthenelus ſciens
Pugnae;

ptus eſt; Herc. Oet. 1080.

Sed cum linqueret inferos
Orpheus carmina fundens;
Et vinci lapis improbus
Et vatem potuit ſequi.

Quippe in verſu ſecundo vicem dactyli vel Cretici occupat Spondaeus, qui niſi in clauſula, quae hic non eſt, locum habere nequit. Atque ideo acutiſſimus Fred. Gronovius pro *fundens* reponit *funditeus*. Vide, annon nos aliquanto melius,

Orpheus carmina dividens.

Sane, cum pro *fundens* ſubſtituimus *dividens*, nulla fit mutatio niſi primae modo literae: nam *un* & *iui* in manuſcriptis vix poteris inter ſe dignoſcere.

21. NON LAERTIADEN, EXITIUM TUAE GENTIS] Tres Blandinii apud Cruquium, totidemque Lambini, GENTI: quodque amplius eſt, praeſtantiſſimi mei codices Graevianus & Reginenſis clare,

Non Laërtiaden, excidium *tuae*
Genti.

Excidium etiam in ſuo invenit Fabricius. Sane quaelibet ex his lectionibus proba eſt, ſive velis *Exitium gentis*, ſive *Exitium genti*; ſeu *Excidium genti*, ſive *Excidium gentis*. Poëta vetus apud Ciceronem de Divin. I, 21. de Paride loquens,

Eum eſſe exitium Trojae, peſtem Pergamo.

Vellejus Paterc. II, 30. *Romanis certam victoriam, partibus ſuis excidium, ſibi turpiſſimam mortem, peſſimo auctoravit facinore.* Plautus Bacch. IV, 9.

Excidium, exitium, exlecebra fiet hic equus hodie auro ſenis.

& paullo poſt;

Scivi ego jamdudum fore me exitium Pergamo.

Manilius lib. I.

Quot poſt excidium Trojae ſunt eruta regna?

Virgil. Eclog.

Idem amor exitium eſt pecori pecoriſque magiſtro.

Et Aen. II.

Tum magnum exitium (quod di prius omen in ipſum
Convertant) Priami imperio Phrygibuſque futurum.

Arridet tamen prae aliis ea, quae & plures membranas & editiones credo omnes occupavit, EXITIUM GENTIS: praeceſſerat enim *genti* verſu undecimo. Cicero de Aruſp. Reſponſ. c. 4. *Scipio natus*

Pugnae; ſive opus eſt imperitare equis,
Non auriga piger. Merionen quoque
Noſces. ecce furit te reperire atrox
Tydides melior patre:
Quem tu, cervus uti vallis in altera
Viſum parte lupum graminis immemor,
Sublimi fugies mollis anhelitu,
Non hoc pollicitus tuae.
Iracunda diem proferet Ilio
Matroniſque Phrygum claſſis Achilleï.
Poſt certas hiemes uret Achaïcus
Ignis Iliacas domos.

XVI.

natus mihi videtur ad interitum exitiumque Carthaginis. Seneca Conſolat. ad Marciam c. 17. *Dionyſius ille Tyrannus, libertatis, juſtitiae, legum exitium.* Ovidius Metam. XIII, 500.

Exitium Trojae noſtrique orbator Achilles.

Sulpicia in Satira.

Romulidarum igitur longa & gravis exitium pax.

Seneca Hercule Fur. 358.

Quidnam iſte, noſtri generis exitium ac lues?

Et Troad. 893.

Quos Helena ſuadet, peſtis, exitium, lues
Utriuſque populi.

24. TEUCERQUE ET STHENELUS] Vetuſtiſſimi quique libri, *Teucer & Sthenelus*, & ſic Editiones priſcae, Veneta & Loſcheri. Alii codices, *Teucer te Sthenelus*; quod amplexae ſunt poſt Lambinum editiones pleraeque. Unus modo ex meis iſque omnium recentiſſimus, *Teucerque & Sth.* niſi quod in Reginenſi ex ſpatii magnitudine inter *Teucer* & *&*, ſuſpicio eſt *que* eſſe eraſum. Atqui Torrentius affirmat ſe in omnibus ſuis inveniſſe *Teucerque &*. Sed nullus dubito, quin Typographi culpa ſit, atque ibi *Teucer & ſit* reponendum. Utcumque fuerit, ea probabilis ſane videtur lectio,

Urgent inpavidi te Salaminius
Teucerque & Sthenelus.

Quippe ſi diriſſet *Te Sthenelus*, non utique plurali numero protuliſſet, *Urgent impavidi.* Amat enim Noſter etiam poſt plures nominativos Verbum ſingulare ponere: ut Carm. IV, 14. quod apprime huc convenit;

Te Cantaber non ante domabilis
Meduſque & Indus, te profugus Scythes
Miratur.

Vide nos ad Carm. I, 24. verſ. 8. Recte igitur *Teucerque & Sthenelus*; ut uterque ſimul eum urgere intelligantur; atque ideo in plurali efferatur verbum *Urgent*. Id quoque obſervavi in codicibus ſcriptis, ubi duplex, ut hic, conjunctio eſt, alteram plerumque a Librariis omitti, ſi modo verſus menſura id fieri patiatur. Si cui tamen *Te Sthenelus* magis arrideat, equidem non valde repugnabo.

5. NON

XVI.

PALINODIA.

O Matre pulchra filia pulchrior,
Quem criminoſis cumque voles modum
Pones iambis; ſive flamma,
Sive mari libet Hadriano.
Non Dindymene, non adytis quatit
Mentem ſacerdotum incola Pythius,
Non Liber aeque, non acuta
Si geminant Corybantes aera,
Triſtes ut irae: quas neque Noricus
Deterret enſis, nec mare naufragum,
Nec ſaevus ignis, nec tremendo
Juppiter ipſe ruens tumultu.

v.8. Vulg. Sic gemi.

Fertur

5. NON DINDYMENE] Vide modo totum locum: *Non Dindymene, non adytis quatit*
Mentem ſacerdotum incola Pythius,
Non Liber aeque, non acuta
Sic geminant Corybantes aera,
Triſtes ut irae.
Ubi nulla alia eſſe poſſit conſtructio, praeterquam haec; *Corybantes non ſic geminant acuta aera, ut triſtes irae geminant acuta aera.* Quocumque te vertas, nihil melius ex his verbis efficies. Quod cum ineptum ſit plane & ἀπαράλλαϑον, cogitandum eſt opinor de emendatione. Crediderunt boni Librarii, neceſſario reponendum eſſe in verſu quarto SIC; ut ſit cui reſpondeat τὸ UT. Atqui aliud potius curare debuerant; cum in verſu tertio hoc ſatis proviſum ſit, ut *aeque* ad *ut* referatur. Vix dubites, quin ita ſcripſerit Flaccus,
Non Liber aeque, non acuta
Si geminant Corybantes aera.
Sententia eſt; Non Cybele, non Phoebus, non Bacchus, non Corybantes ſi acuta aera geminant, aeque quatiunt mentem, ut triſtes irae eam quatiunt. Simile plane loquendi genus eſt Carm. II, 17.
Me nec Chimaerae ſpiritus igneae,
Nec SI reſurgat centimanus Gyges,
Divellet unquam.
Et Carm. III, 21.
Te Liber, & SI laeta aderit Venus,
Segneſque nodum ſolvere Gratiae,
Vivaeque producent lucernae.
Eodem res redibit, ſi legeris, *Si geminent*, aut, *Si ingeminent*, Caeterum quid ſit *geminare aera* diſces ex Lucretio II, 635.
Cum pueri circum puerum pernice choreae
Armati in numerum pulſarent aeribus aera.
Et Ovidio Metam. III, 534.
aerane tantum
Aere repulſa valent, & adunco tibia cornu?
Et Faſt. IV, 184.
Aeraque tinnitus aere repulſa dabunt.
Et ex Statio, Theb. VIII, 221.
gemina aera *ſonant*, *Idaeaque terga*,
Et moderata ſonum vario ſpiramine buxus.

14. AD-

Fertur Prometheus addere principi
Limo coactus particulam undique
Deſectam, & inſani leonis
Vim ſtomacho adpoſuiſſe noſtro.
Ira Thyeſten exitio gravi
Stravere; & altis urbibus ultimae
Stetere cauſae, cur perirent
Funditus, inprimeretque muris
Hoſtile aratrum exercitus inſolens.
Conpeſce mentem. me quoque pectoris
Tentavit in dulci juventa
Fervor, & in celeris iambos
Miſit furentem: nunc ego mitibus
Mutare quaero triſtia; dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas.

XVII.

14. ADDERE PRINCIPI LIMO COACTUS] Offendit Julium Scaligerum illud *coactus: neque enim*, ait, *Prometheus coactus fuit, aut coactus fecit.* Hoc unde compertum Scaligero eſſe potuit, equidem neſcio: cum nullus opinor nunc extet praeter Noſtrum, qui hanc fabulam tangat. Quamquam fatendum ſane eſt, non valde veri ſimile eſſe, ejuſmodi fabulam a quoquam excogitatam, qua Prometheus coactus hoc fecerit. Ipſe enim conſulto hominem formaſſe dicitur, non alterius juſſu & imperio. Siquis igitur a Scaligeri partibus ſteterit, facili mutatione ſic huic loco mederi poterit,

Fertur Prometheus addere principi
Limo coactam *particulam undique*,
Deſectam & inſani leonis
Vim ſtomacho adpoſuiſſe noſtro.

Recte enim *undique coactam*, hoc eſt, collectam, collatam, congeſtam. Virgil. Aen. VIII, 7.

undique cogunt
Auxilia, & latos vaſtant cultoribus agros.

Idem Aen. VII, 582.

Undique collecti coëunt, Martemque fatigant.

Noſter in Arte Poët. v. 3.

Undique collatis membris.

Virgil. Aen. II, 763.

huc undique Troïa gaza Congeritur.

Recte quoque *fertur addere*, pro addidiſſe: etiam cum ſequatur *adpoſuiſſe.* Noſter Carm. III, 20.

Arbiter pugnae poſuiſſe *nudo*
Sub pede palmam
Fertur, *& leni* recreare *vento*
Sparſum odoratis humerum capillis.

Propertius III, 12.

Inter quos Helene nudis capere *arma papillis*
Fertur, *nec fratres* erubuiſſe *deos.*

5. IMPUNE TUTUM PER NEMUS] Enimvero indignandum eſt tot magnis interpretibus haec placere potuiſſe. Certe *impune tutum* conſiſtere una nequeunt. Quid enim tantopere mirandum, ſi per *tutum* nemus *impune* vagantur pecora? mirarer magis, ſi in nemore feris infeſto impune errarent. Apage itaque *tutum*, quod tantum abeſt ut augeat ſententiam, ut plane diminuat deſtruatque. Recte codices quidam Lambino inſpecti, TOTUM: ut & nos ex conjectura prius repoſueramus, quam apud Lambinum id vidimus. Per *totum*, inquit, nemus, per denſiſſima quaeque ſilvarum loca, ubi ferarum latibula ſunt, *impune* pervagantur. Perſius Sat. V, 32.

Cum blandi comites, totaque impune *Suburra*

Per-

XVII.

AD TYNDARIDEM.

VELOX amoenum saepe Lucretilem
Mutat Lycaeo Faunus, & igneam
Defendit aestatem capellis
Usque meis, pluviosque ventos.
Inpune totum per nemus arbutos
Quaerunt latentis & thyma deviae
Olentis uxores mariti:
Nec viridis metuunt colubras,
Nec Martialis haeduleae lupos;
Utcumque dulci, Tyndari, fistula
Valles, & Usticae cubantis
Levia personuere saxa.

v. 5. Vulg. TUTUM. 9. HOEDILIA.

Dî

Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo.
Virgil. Georg. II, 308.
Et totum *involvit flammis* nemus.
& Aen. VI, 358.
procul o procul este profani,
Conclamat vates, totoque *absistite* luco.
Nemesianus II, 68.
tectumque subire
Viminis, & caveam totis *praeponere* silvis.

8. NEC VIRIDES METUUNT COLUBRAS] Viderint, qui reclamantibus fere omnibus ubique codicibus, COLUBROS hic nobis obtrudunt. *Colubras* legebat & Lactantius ad Statii Theb. V. Vide Nonium, ubi exempla profert ex Lucilio, Turpilio, & Varrone. Noster Serm. I, 8.
Utque lupi barbam variae cum dente colubrae.
Juvenal. V, 107.
Vos anguilla manet, longae cognata colubrae.
Arnobius lib. IV. *Mercurius ore facundus, & gestator affabilium* colubrarum.

9. NEC MARTIALES HAEDILIA LUPOS] Vetustissimi nostri Leidenses, Graevianus, Reginenses, HAEDILIAE. Atque ita in suis invenerunt Lambinus & Cruquius, qui tamen *haeduliae* haedorum septa perperam interpretantur. Tu vero scribe, quod minimum ab libris recedit,
Nec Martiales HAEDULEAE *lupos.*
Ut ab equo equuleus, ab hinno hinnuleus, ita ab haedo haeduleus. Et potuit quidem hic dixisse, *haedulei lupos*; sed maluit genus femininum, ut paullo ante *colubras* & *uxores* olentis mariti. Quidni autem *hinnuleae*; cum Varro dixerit *hinnas* & *equulas* apud Nonium Marcellum? Certe qui *haedilia* hic defendunt, praeterquam quod in versu flagitium insigne admittunt, verbum insuper veteribus, credo, Romanis inauditum fingunt. Quippe agni & haedi non seorsim, sed una cum matribus plerumque stabulabantur. Proinde, ut agnorum oviumque stabulum nemo *agnile* dixit, sed *ovile*: ita caprarum haedorumque septum non *haedile* vocabatur, sed *caprile*. Glossarium quidem vetus; Ἐριφοστάσια, *haedilia*; & Ἐρφιᾶνες (lege Ἐριφιᾶνες) *haedilia*: sed apud Rei Rusticae scriptores vel Graecos vel Latinos frustra, opinor, ea verba quaesiveris. Imo vero, quia & oves & caprae plerumque uno septo claudebantur, etiam stabula caprarum *ovilia* vocitabant veteres. Tibullus II, 1.

Dî me tuentur: Dîs pietas mea
Et muſa cordi eſt. hic tibi Copia
Manabit ad plenum benigno
Ruris honorum opulenta cornu.
Hic in reducta valle caniculae
Vitabis aeſtus, & fide Teïa
Dices laborantis in uno
Penelopen vitreamque Circen.
Hic innocentis pocula Leſbii
Duces ſub umbra: nec Semeleïus
Cum Marte confundet Thyoneus
Proelia: nec metues protervum
Suſpecta Cyrum; ne male diſpari
Incontinentis injiciat manus,
Et ſcindat haerentem coronam
Crinibus, inmeritamque veſtem.

14. HINC tibi.

XVIII.

Huic datus, a pleno memorabile munus ovili,
Dux pecoris hircus: duxerat hircus oves.
Ovid. Metam. XIII, 827.

Sunt fetura minor tepidis in ovilibus agni;
Sunt quoque par aetas aliis in ovilibus *haedi.*

14. HINC TIBI COPIA MANABIT] Legendum puto, etiam invitis manuſcriptis, Hic *tibi copia*; ut mox ſequitur, HIC *in reducta valle*. Quod & erudito Dacierio & ante eum Doctiſſimo Fabricio placuiſſe video. Sane ſic habet editio Loſcheri 1498. *Hinc* & *hic* frequentiſſime confunduntur in ſcriptis codicibus. Quod ſi *hinc* legeris, interpretandum quidem fuerit *ob pietatem meam:* atqui eo pacto dicendum potius foret *Hinc* MIHI *copia*, quam *hinc tibi*. Neque enim amicam ſuam Tyndarin vel uxoris conditione habere voluit, vel heredem ſibi inſtituere. Caeterum illud, quod mox ſequitur, RURIS HONORUM, ut eleganter dictum jure laudant interpretes: poterant etiam & exemplis illuſtraſſe: nam imitatus eſt clare Statius Silv. IV, 5.

Parvi beatus ruris honoribus.

& occultius in Theb. X, 783.

hi ſertis, hi veris honore *ſoluto*
Accumulant.

& Silius Italicus III.

Nullum ver uſquam, nullique aeſtatis honores.

19. FIDE TEÏA DICES LABORANTES IN UNO] Codices noſtri, Galei, Zulich. & a ſecunda manu

XVIII.

AD VARUM.

NULLAM, Vare, ſacra vite prius ſeveris arborem
Circa mite ſolum Tiburis, & moenia Catili.
Siccis omnia nam dura Deus propoſuit: neque
Mordaces aliter diffugiunt ſollicitudines.
Quis poſt vina gravem militiam, aut pauperiem crepat?
Quis non te potius, Bacche pater, teque, decens Venus?
Ac ne quis modici tranſiliat munera Liberi,
Centaurea monet cum Lapithis rixa ſuper mero
Debellata: monet Sithoniis non levis Euius;
Cum fas atque nefas exiguo fine libidinum
Diſcernunt avidi. non ego te, candide Baſſareu,
Invitum quatiam; nec variis obſita frondibus
Sub divum rapiam. ſaeva tene cum Berecyntio
Cornu tympana, quae ſubſequitur caecus amor ſui,
Et tollens vacuum plus nimio gloria verticem,
Arcanique fides prodiga, perlucidior vitro.

v. 7. Vulg. AT ne.

XIX.

nu Reginenſis DISCES: ut alibi Noſter Carm. IV, 13. ad Phyllida.

condiſce *modos*, *amanda*
Voce quos reddas.

& II, 19.

Bacchum in remotis carmina rupibus
Vidi docentem (*credite poſteri*)
Nymphaſque diſcentes.

Sed nihil mutandum: nam quid eſt *diſcere fide Teïa?* Nimirum Tyndaris fidibus & voce canere ſciebat, ut Lyde, Carm. III, 28.

Tu curva recines lyra
Latonam, & celeris ſpicula Cynthiae.

7. AT NE QUIS MODICI] Graevianus noſter cum Leidenſi, Batteliano, Petrenſi, & Galei AC. Et ſic, opinor, aliorum aliquot; ſed haec, ut putant, levia male praetereunt. Sane ſic editio Loſcheri 1498. Omnino elegantius eſt, & Horatianum. Sic Epiſt. I, 19. v. 26.

AC *ne me foliis ideo brevioribus ornes.*

ut ibi omnes fere codices: tamen & illic quoque AT editiones occupavit. Epiſt. I, 1. v. 13.

AC *ne forte reges, quo me duce, quo lare tuter.*

Epiſt. II, 1. v. 208.

AC *ne forte putes, me quae facere ipſe recuſem,*

Ovid. Remed. Am. 465.

AC *ne forte putes nova me tibi condere jura.*

Sic ibi editio prima & duo ſcripti, ut fatetur praeſtantiſſimus Heinſius. Vulgo ET. Ipſe nullo praeeunte codice repoſuit AT. Non dubito, quin, ſi haec Noſtra vidiſſet, mutaſſet factum.

XIX.

De Glycera.

Mater saeva Cupidinum,
Thebanaeque jubet me Semeles puer,
Et lasciva Licentia,
Finitis animum reddere amoribus.
Urit me Glycerae nitor
Splendentis Pario marmore purius;
Urit grata protervitas,
Et voltus nimium lubricus aspici.
In me tota ruens Venus
Cyprum deseruit; nec patitur Scythas,
Et versis animosum equis
Parthum dicere, nec quae nihil attinent.
Hic vivum mihi cespitem, hic
Verbenas, pueri, ponite, turaque
Bimi cum patera meri:
Mactata veniet lenior hostia.

XX.

3. Et lasciva licentia] Recte. Sic Sallustius Jugurth. 39. *Militibus, quos soluto imperio licentia atque lascivia corruperat.* Quintilianus Instit. IX, 4. *Quorundam in oratione simili pene licentia lasciviensium.* Scribe tamen hic non *lasciva licentia*, sed *Licentia*; nam Deam intelligit, ut in superioribus Venerem & Bacchum posuit. Cicero de Legibus II, 17. *Vexati nostri Lares familiares: in eorum sedibus exaedificatum templum Licentiae: pulsus a delubris is, qui illa servarat:* sed hoc Cicero ἀντοφινῶς: nam Clodius *Libertati*, non *Licentiae*, id consecraverat. Claudianus de Nuptiis Honorii v. 77. ubi Veneris aulam & comitatum describit;

nec cetera Numina desunt:
Hic habitat nullo constricta Licentia *nodo.*

Poteris etiam non minus eleganter reponere,

Et lasciva libentia.

Libentia enim vel ipsa Venus est, vel Dea quaepiam in Veneris comitatu. Plautus Asinaria, II, 2. *Ut ego vos lubentiores faciam quam* Lubentia *est.* & Sticho II, 2.

Itaque onustum pectus porto laetitia. lubentiaque.

Gellius XV, 2. *Nam cui* Libentiae *Gratiaeque omnes conviviorum incognitae sunt.* Quae ex Gellio sublecta iisdem verbis habentur apud Macrobium Saturn. II, 8. Varro de Lingua Latina lib. V. *A libendo, libido, libidinosus, sic alia ut Libentina.* Sic quidem editi; at Vossii codex scriptus: *libidinosus,*

XX.

AD MAECENATEM.

VILE potabis modicis Sabinum
Cantharis, Graeca quod ego ipse testa
Conditum levi; datus in theatro
Cum tibi plausus,
Clare Maecenas eques, ut paterni
Fluminis ripae, simul & jocosa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago.
Caecubum, & praelo domitam Caleno
Tu bibes uvam: mea nec Falernae
Temperant vites, neque Formiani
Pocula colles.

v. 5. Vulg. CARE.

XXI.

nosus, *ac Venus* Libentia, *& Libitina*, *sic alia*. Porro in versu praecedente plures libri JUBENT, Leidensis, Reginensis, Reg. Societatis, Petrensis & alii: sed rectius Graevianus & Batt. JUBET. Amat enim Noster in ejusmodi constructione singularem numerum, ut alibi pluribus docebo. Vide ad Carm. I, 24. vers. 8.

6. SPLENDENTIS PARIO MARMORE PURIUS] Manifeste hoc imitatus est Seneca Hippolyto 795.

Vexent hanc faciem frigora parcius;
Haec solem facies rarius appetat;
Lucebit Pario marmore clarius.

5. CARE MAECENAS EQUES] Recte quidem pro amicitiae & familiaritatis jure *Care Maecenas* dicere potuit Noster, ut alibi *Dilecte Maecenas*. Sed quid tum de *Equite* fiet? Neque enim *care eques* tolerabile quidem est; & multo minus *eques* sic nudum & Epitheto destitutum. Sine dubio legendum cum codice Regiae Societatis,

Clare, *Maecenas*, *eques*.

ut alibi Carm. III, 16.

Maecenas, *equitum decus*.

& Propertius III, 7.

Maecenas, *eques Etrusco de sanguine Regum*.

Martialis VI, 58.

Sospite me, *sospes Latias reveheris ad urbes*,
Et referes pili praemia CLARUS EQUES.

Plinius Epist. II, 13. *Pater ei in* equestri *gradu* clarus, clarior *vitricus*.

XXI.

In Dianam et Apollinem.

Dianam tenerae dicite virgines:
Intonsum, pueri, dicite Cynthium,
Latonamque supremo
Dilectam penitus Jovi.
Vos laetam fluviis, & nemorum comam,
Quaecumque aut gelido prominet Algido,
Nigris aut Erymanthi
Silvis, aut viridis Cragi:
Vos Tempe totidem tollite laudibus,
Natalemque, mares, Delon Apollinis,
Insignemque pharetra
Fraternaque humerum lyra.

v. 5. Coma.

Hic

5. Vos laetam fluviis, et nemorum coma.] Quatuor Blandinii longe optimi apud Cruquium, & Noster Graevianus comam. Quae melior lectio est, & sequentibus aptius respondet. Vos, inquit, puellae, Dianam cantate, & nemora Algidi, aut Erymanthi, aut Cragi; vos invicem, pueri, Apollinem, & Tempe, & Delon. Quod si legeris coma, tum sola Diana ab illis, ab his vero praeter Apollinem Tempe & Delos canentur. Quomodo ergo jubet *totidem* tollere laudibus? Recte vero nemorum *comam* celebrare imperat: ut alibi Carm. III, 28.

Nos cantabimus invicem
Neptunum, & viridis Nereïdum comas.

Porro aliud agunt Enarratores, cum sequentia sic construunt, Laudate *humerum* Apollinis, *insignem pharetra*. Meliora sane illos vel Porphyrio Scholiastes docere potuisset. Respondent, inquam, haec superioribus, *vos dicite* Dianam *laetam fluviis*; *vos* Apollinem *insignem humerum pharetra*. *Insignis humerum* Hellenismus notissimus est, Nostro quoque familiaris:

Nec Mauris animum mitior anguibus.

& alibi.

13. Hic bellum lacrimosum, hic miseram famem] In praecedentibus & Dianae & Apollinis laudes una celebrantur: jam vero Apollinem solum ait bellum, famem, & pestilentiam a Romanis amoliturum. Quid ergo opus erat supervacuis precibus Dianam sollicitare? Quamobrem, ne nihil omnino hic agat Diana, vide an legendum sit,

Haec *bellum lacrimosum, hic miseram famem.*

Bellum autem lacrimosum intellige *Civile*: ut Carm. III, 8.

Medus infestis sibi luctuosus
Dissidet armis.

Discordiam vero abigit propitia Diana, ut memorat Callimachus, Hymno in Dianam v. 133.

Οὐδὲ διχοστασίη τρώγει γένος, ἤτε καὶ ἔσπερ
Οἵτινες ἰσηῶται ἐείσατο.

2. Non eget Mauris jaculis] Ita prisci quique codices, mauris, ut jamdudum monuerunt Interpretes: mei certe vetustiores Leid. Graev. Zulich.

Hic bellum lacrimoſum, hic miſeram famem
Peſtemque a populo & principe Caeſare in
Perſas atque Britannos
Veſtra motus aget prece.

XXII.

Ad Aristium Fuscum.

Integer vitae, ſceleriſque purus
Non eget Mauris jaculis, neque arcu,
Nec venenatis gravida ſagittis,
Fuſce, pharetra;
Sive per Syrtis iter aeſtuoſas,
Sive facturus per inhoſpitalem
Caucaſum, vel quae loca fabuloſus
Lambit Hydaſpes.

Nam-

Zulich. Batt. & a prima manu Reginenſis. Adde Editionem Loſcheri 1498. & Lactantium Inſtit. V. 18. ubi non aliter citatur hic locus. Quare expugnanda tandem eſt eorum pertinacia, qui alterum illud MAURI etiam in recentiſſimis aliquot editionibus obtrudunt. Quippe & Noſter alibi, *Maura unda*, *Mauris anguibus*, ut ab aliis obſervatum. Trebellius Claudio. c. 14. *Purpura Maura.* Vopiſcus Aureliano c. 12. *Stragula Maura.* Ovid. Faſt. 244.

Attoniti Mauras *pertimuere manus.*

Juvenalis X, 148.

hic eſt quem non capit Africa Mauro
Percuſſa Oceano.

& XII, 4.

Par vellus dabitur pugnanti Gorgone Maura.

Statius Silv. I, 3.

Auratane trabes, an Mauros *undique poſtes?*

Idem Theb. IX, 189.

Sic ubi Maura *diu populatum rura leonem.*

Martialis XIV, 90.

Non ſum criſpa quidem, nec ſilvas filia Maurae.

Avienus in Deſcript. Orb.

ſic caelum vertice fulcit
Maura *Abila, & dorſo conſurgit Iberica Calpe.*

Silius Italic. III.

juga Pyrenes venatibus acer
Metiri, jaculove *extendere proelia* Mauro.

7. FABULOSUS LAMBIT HYDASPES.] Nic. Heinſius ad oram libri ſui; SABULOSUS *legit Grotius Petrus.* Nollem ſane hoc ei excidiſſe; quippe quod & ſententiae & verſui repugnat. *Sabuloſus* enim primam ſyllabam brevem habet; & de *ſolo, terra*, dicitur, non de *fluvio.* *Fabuloſus Hydaſpes* (ut Carm. III, 4. *Fabuloſae palumbes*) hoc eſt, de quo multa in Poëtarum fabulis narrantur. Curtius III, 1. *Marſyas amnis* fabuloſis *Graecorum carminibus inclytus.* Plinius Hiſt. Nat. V, 1. *Montem Africae vel* fabuloſiſſimum *Atlantem.* Quintil. Declam. X. *Filium tuum, mulier infelix, non impoſitae inferis cluſere terrae, non ſpiſſa perpetuae noctis caligo compeſcuit, non* fabuloſa *vatibus palus, multumque celebrati curvato igne torrentes.* Seneca Epiſt. 45. *Nec me Charybdis & Scylla, & fabuloſum iſtud fretum deterrere potuiſſent.*

Namque me ſilva lupus in Sabina,
Dum meam canto Lalagen, & ultra
Terminum curis vagor expeditus,
Fugit inermem:
Quale portentum neque militaris
Daunia in latis alit aeſculetis;
Nec Jubae tellus generat, leonum
Arida nutrix.

Pone

11. CURIS VAGOR EXPEDITUS] Variant hic & ſcripti & editi, dum alii *expeditis*, alii *expeditus* praeferunt. Utramlibet lectionem tuto ſequi poteris: poſterior tamen & verior videtur & elegantior. Sic *expedire ſe moleſtia, metu, crimine, aerumnis, laqueis &c.* paſſim occurrunt. *Expeditus* igitur *curis*, ut illud Senecae Oedip. v. 13.

Curis ſolutus, *exul, intrepidus, vagans.*

& Symmachi Epiſt. VII, 32. *Jamdudum* curis *publicis* abſolutus, *relegere iter debuiſti.* & Terentii Phorm. V, 4.

Hic ſimul argentum reperit, cura *ſeſe* expedivit.

Mutatum ſuſpicor ab eruditulo quodam, qui paullo ante legerat in Carm. VIII.

Saepe trans finem jaculo nobilis expedito:

& proinde, ut ibi *trans finem expedito*, itidem & hic voluit *ultra terminum expeditis*: neſciens ſcilicet, *vagor ultra terminum*, veram hic conſtructionem eſſe.

14. DAUNIA IN LATIS ALIT ESCULETIS] Sic omnes, credo, editi jam ab annis plus centum: nullae tamen, quod ſciam, membranae ſic repraeſentant: verum antiquiores DAUNIAS LATIS; ut praeter aliorum Codices Noſtri Leid. Zulich. Graev. &. a manu prima Reginenſis; nam litera S nunc eraſa eſt: caeteri autem DAUNIA LATIS ſine praepoſitione. Par etiam varietas eſt in editionibus priſcis; Veneta anno 1478. *Daunia latis:* Loſcheri 1498. *Daunias latis:* ut plane credibile ſit lectionem illam, quae hodie obtinet, *Dauniâ in latis*, in nullis omnino manuſcriptis nunc reperiri. Quid igitur fiet? *Daunias, Dauniados*, Graeca enuntiatione, erudite, ut alia omnia, defendit Nicolaus Heinſius ad Ovid. Sappho Phaon. v. 164. *Daunias*, inquit, *more Graeco, ut Cepheſias ora, Phaſias terra, Hadrias unda, Actias Orithyia*; quibus addi poſſent, *Lemnias, Scyrias, Gnoſſias, Myneias*, & alia innumera. Sed illa Graeca ſunt, & Graecam inflexionem libenter accipiunt: quae tamen in Latino *Daunia* invitius, ni fallor, admittetur. Illud igitur magis ad rem, quod, ut ibidem affirmat Vir ſummus, *Appias via* pro *Appia* non uno loco occurrit apud Ovidium. Quidni itaque *Daunias* regio, ut *Appias* via? Sed operae pretium eſt, ut loca integra huc coram adducantur. Artis Amatoriae I, 79.

Et fora *conveniunt* (*quis credere poſſit*) *amori*,
Flammaque in arguto ſaepe reperta foro.
Subdita qua Veneris facto de marmore templo
Appias *expreſſis aera pulſat aquis.*
Illo ſaepe loco capitur conſultus *Amori*:
Quique aliis cavit, non cavet ipſe ſibi.
Hunc Venus è templis, quae ſunt confinia, *videt*:
Qui modo patronus, *nunc cupit eſſe cliens.*

Art. Amat. III, 449.

Redde meum, clamant ſpoliatae ſaepe puellae;
Redde meum, toto ſaepe boante foro.
Has, Venus, e templis multo radiantibus auro
Lenta vides lites, Appiadeſque *tuae.*

Remed. Amor. 659.

Turpe vir & mulier, juncti modo, protinus hoſtes:
Non illas lites Appias *ipſa probat.*

Jam autem in loco ſecundo *Appiadas* interpretatur *meretriculas, quae extra urbem via Appia habitabant*: in ceteris *Appias*, ut opinatur, eſt ipſa via Appia. Profecto alibi occupatus erat vir, ſiquis alius, emunctae naris, cum haec effudit. Nihil enim hic de *Via Appia*, nec de *meretriculis*: in urbe media res agitur, proxime ipſum Forum; quod ſatis ſuperque indicant tot vocabula, *forum, conſultus, confinia, patronus*; ut legenti continuo patebit. Paucis rem explicabimus. Appius Claudius Caecus in cenſura ſua *aquam*, quae ab ipſo *Appia* vocata eſt, ad urbem duxit: ea, praeter alios in aliis Urbis locis, unum exitum ſive Salientem habuit prope Forum, juxta aedem Veneris; quae Venus inde APPIAS cognominata eſt: APPIADES autem ſunt Nymphae vel Deae, qua-

Pone me pigris ubi nulla campis
Arbor aestiva recreatur aura;
Quod latus mundi nebulae malusque
Juppiter urguet:
Pone sub curru nimium propinqui
Solis, in terra domibus negata;
Dulce ridentem Lalagen amabo,
Dulce loquentem.

XXIII.

quarum statuae circa istum Salientem ornamenti gratia ponebantur, & ex ore, mammis, digitis, vel capillitio aquas emittebant. Atque id quidem cum haec ipsa Ovidii loca satis demonstrant, tum imprimis Plinius, lib. XXXVI, 24. *Agrippa*, inquit, *in aedilitate sua, adjecta Virgine aqua, ceteris corrivatis atque emendatis, lacus septingentos fecit: praeterea salientes centum quinque: castella centum triginta, complura etiam cultu magnifica: operibus iis* SIGNA *trecenta aerea aut marmorea imposuit, columnas ex marmore quadringentas.* Equidem haec certissima esse judico: proinde si Venus vel Nympha ad Appiae Salientem collocata *Appias* dicitur, non idcirco & terra *Daunias* vocari poterit; non magis profecto quam *Italias* vel *Sicilias*. Quippe, quod caput rei est, & praecipue advertendum, *Daunia* est nomen substantivum, ut loquuntur Grammatici, aeque ut *Italia* vel *Sicilia*. Festus Pompeius: DAUNIA, *Apulia appellatur a Dauno Illyricae gentis claro Viro, qui eam propter domesticam seditionem excedens patria occupavit*, Polybius III, 88. Εἰς πρώτην ἐνέβαλε τὴν ΔΑΥΝΙΑΝ. & IX, 7. ποιησάμενος τὴν πόρειαν διὰ τῆς ΔΑΥΝΙΑΣ καὶ τῆς Βρεττίας. Stephanus Byzantius: τὸ ἐθνικὸν Δαύνιας, καὶ ΔΑΥΝΙΑ τὸ θηλυκόν. Huc accedit, quod & ipsum *Daunias* substantive hic ponitur, *militaris Daunias*: quod adhuc durius est, quam si pro Epitheto haberetur. Tolerabilius enim foret *Daunias hasta*, vel *Daunias Nympha* vel ejusmodi aliud quid, quam *militaris Daunias*. Tamen & illud refugerunt cum Noster in Carm. II, 1.

quod mare Dauniae
Non decoloravere caedes?

& IV, 6.

Dauniae *defende decus camenae.*

tum & Virgilius Aen. VIII, 146.

Gens eadem quae te crudeli Daunia *bello*
Insequitur.

Et XII, 785.

Procurrit, fratrique ensem dea Daunia *reddit.*

Quae cum ita sint, non ausim sane vetustissimis licet codicibus fidem habere; neque tam κακόζηλον Horatium credere, ut nulla ne versus quidem necessitate cogente DAUNIAS diceret, cum in promptu esset, quod nunc editiones occupat, DAUNIA IN LATIS. Recte enim & de more praepositio hic ponitur, ut paullo ante,

Namque me silva lupus in *Sabina.*

Et Virgil. Georg. III, 224.

Pascitur in *magna silva formosa juvenca.*

Illud tamen difficile dictu est, unde nisi ab ipsa Horatii manu provenire potuerit *Daunias* in priscis membranis. Neque enim quicquam obscuri est in hodierna lectione: neque librariis proclivis erat lapsus a facili & usitato ad inauditum vocabulum. Unde illud evenit, ut in recentioribus Scriptis, litera S erasa, τὸ *Daunias* rursum ad *Daunia* etiam metri damno revocaretur. Si hariolari hic liceret, suspicarer olim, pro *Daunia in*, librariorum errore *Dauniam* scriptum fuisse: unde correctores ut & versui & casui nominativo consulerent, substituisse *Daunias*. Vel exortus est fortasse sciolus aliquis, qui in illis,

Quale portentum neque militaris
Dauniam *latis alit esculetis*,

portentum casu nominativo caperet, & idcirco *militaris*, hoc est, militares *Daunias* accusativum faceret. Utcumque se res habuerit; me sane non invito, utramlibet lectionem sive *Daunias*, sive *Daunia in* pro arbitrio sequetur lector eruditus.

18. ARBOR AESTIVA RECREATUR AURA] Marius Victorinus p. 2603. bis hunc versiculum laudat ad hanc speciem,

Arbor aestiva recreatur umbra.

Sed nihil est, quod a codicibus recedamus. Sane in zona glaciali, quae hic describitur, satis superque erat *umbrae*: neque proinde aestivam umbram

XXIII.

Ad Chloen.

VITAS hinnuleo me similis, Chloë,
Quaerenti pavidam montibus aviis
Matrem, non sine vano
Aurarum & silüae metu.

Nam,

desiderabat, sed *auram*, quae maxime arbores frugesque recreat. Noster Carm. Saeculari,

Nutriant fetus & aquae salubres
Et Jovis aurae.

Catullus Epig. LXIII.

Ut flos in septis secretus nascitur hortis,
Quem mulcent aurae, *firmat sol, educat imber.*

Idem in Nuptiis Pel. & Thet.

Aura *parit flores tepidi fecunda Favoni.*

Ovid. Fast. V, 209.

Est mihi fecundus dotalibus hortus in agris:
Aura *fovet: liquidae fonte rigatur aquae.*

Valerius Flaccus VI, 711.

Qualem siquis aquis & fertilis ubere terrae
Educat, ac ventis *oleam felicibus implet:*
Nec labor assiduus, nec spes sua fallit alentem.

Idem VI, 340.

Dixit, & Edonis nutritum missile ventis
Concitat.

ubi ὁ πάνυ Nic. Heinsius: *Nutritum*, inquit, *missile ventis, ut apud Homerum ἀνεμότρεφες κῦμα, impulsum ventis.* Perperam quidem: ut ex superioribus satis apparet, & adhuc magis ex Seneca Nat. Quaest. V, 18. *Dedit Deus* VENTOS, *ad custodiendam caeli terrarumque temperiem, ad evocandas supprimendasque aquas, ad* ALENDOS *satorum atque arborum fructus, quos ad maturitatem cum aliis caussis adducit ipsa jactatio, attrahens cibum in summa, & ne torpeant, movens.*

4. AURARUM ET SILÜAE METU] Ubi *silüae* tribus syllabis posuit; ut iterum Epod. XIII.

Nunc mare, nunc silüae
Threïcio Aquilone sonant.

Quod equidem non possum non demirari; cum adeo in promptu esset, quod pari elegantia nullaque vi mensurae adhibita dicere potuit,

Aurarum & nemoris metu,

&,

Nunc mare, nunc nemora:

plane ut Virgilius Georg. I, 335.

Nunc nemora ingenti vento, nunc litora plangunt.

Neque tamen vel dubitandum quidem est de lectionis sinceritate; cum eam omnes ubique codices confirment, & Priscianus tribus in locis p. 546, 740, 1039. ubi eo ipso fine locum hunc adducit, ut *Silüae* trisyllabum esse doceat. Similem sane Dialysin in aliis verbis admiserunt non Catullus solum, qui paullo durior est, sed terssissimi Poëtarum Tibullus & Ovidius: ille Eleg. I, 7. & alibi,

Stamina non nulli dissoluenda deo.

hic in Epist. Medeae Iasoni.

Debuerant fusos evoluisse meos.

& passim. Verum alia ratio horum est, alia, ni fallor, *silüae*. *Solvo* enim & *volvo*, si consonantem in vocalem dissolveris, primam brevem habebunt; ut ex supinis & participiis constat, *Solutus, volutus: Silüa* autem, etiam per diaeresin in tres syllabas dissoluta, primam tamen longam retinebit; siquidem certum est a Graeco ὕλη, vel per digamma Aeolicum ὕλϝη, Latinum *Silva* profluxisse. Nam ὕλη quidem apud Graecos syllabam primam semper productam habet. Ita *Milvus* aut *milüus*, sive disyllabon, sive trisyllabon facias, utroque modo primam longam servat. Sed eo tantum haec notamus, ut acuamus eruditorum judicia: non ut poëtam culpae insimulemus, qui sine dubio ex usu sermonis & eruditorum consuetudine scire melius saciliusque haec potuit, quam quivis hodie mortalium ex incertis Analogiae rationibus tanto post intervallo hariolari.

5. NAM, SEU MOBILIBUS VERIS INHORRUIT ADVENTUS FOLIIS] Ita libri quidem nostri magna constantia: ut & plerique aliorum. Solus Muretus ex codicibus suis protulit,

Nam seu mobilibus vitis *inhorruit*
Adventum *foliis.*

Quod ad priorem lectionem attinet, multis ea nominibus cordato lectori displicere debet. Neque enim

Nam, ſeu mobilibus vepris inhorruit
Ad ventum foliis, ſeu virides rubum
Dimovere lacertae,
Et corde & genibus tremit.
Atqui non ego te, tigris ut aſpera
Gaetuluſve leo, frangere perſequor.
Tandem deſine matrem
Tempeſtiva ſequi viro.

XXIV.

v. 5. Vulg. VERIS. 6. ADVENTUS.

enim poterit *veris adventus inhorreſcere foliis*, cum eo tempore nondum nata ſint folia: ver enim ipſum frondes educit. Neque adventu veris *hinnulei matres quaeritant*; cum ante ver adultum cervae non pariant. Neque tunc temporis *Lacertae rubos dimovent*, cum ex latebris ſuis, in quas hieme ſe condunt, tam mature non prodeant. Neque porro, ſi haec omnia ſuſtuleris, Latine dici poteſt, *Adventus veris inhorruit foliis*: cum retro potius oratio inſtituenda ſit, ut *folia inhorreſcant adventu veris*. Jam autem in Mureti lectione illud certe VITIS conſiſtere non poteſt: quippe in *montibus aviis* nullae omnino ſunt vites, quae hinnuleos territent. Alterum vero illud AD VENTUM optime ſe habet; & nulla pene mutatione totus locus ſic legendus eſt,

Nam ſeu mobilibus vepris *inhorruit*
Ad ventum *foliis*; *ſeu virides rubum*
Dimovere lacertae.

Nihil profecto hac conjectura certius eſt; ſuoque ipſa lumine aeque ſe probat, ac ſi ex centum ſcriptis codicibus proferretur. Nam principio, aptiſſime VEPRIS cum *rubo* conjungitur. Plinius XII, 42. *Gignitur* (cinnamomi frutex) *in planis quidem, ſed in denſiſſimis* vepribus rubiſque, *difficilis collectu*. Seneca Hippolyto, 1103.

acutis aſperi vepres rubis,
Omniſque truncus corporis partem tulit.

Columella VII, 6. de pecore caprino; *Nam nec* rubos *averſatur, nec* vepribus *offenditur*. Deinde & ipſa per ſe vepris *horret*, & recte *vento inhorreſcere* ſive intremiſcere dicitur. Virgilius Georg. III, 315.

Horrentiſque rubos, *& amantis ardua dumos*

Georg. I, 151.

ſegniſque horreret *in arvis*
Carduus.

Aen. XI, 579.

Hic natam in dumis interque horrentia *luſtra.*

Georg. III, 198.

tum ſegetes altae campique natantes
Lenibus horreſcunt flabris, *ſummaeque ſonorem*
Dant ſilvae.

Recte poſtremo AD VENTUM, tritiſſimo loquendi genere. Virgil. Aen. IV, 513.

Falcibus & meſſae ad lunam *quaeruntur ahenis*
Pubentes herbae.

Celſus lib. I. cap. 2. & 3. Ad ignem *ungi atque ſudare*. Ovidius Pont. I, 3.

Et jam deficiens, ſic ad tua verba *revixi;*
Ut ſolet infuſo vena redire mero.

Lucretius VI, 1169.

ad ventum *& frigora ſemper,*
In fluvios partim gelidos, ardentia morbo
Membra dabant.

Porro ex Anacreonte hunc locum expreſſum eſſe recte obſervarunt Interpretes; ſed in digerendis ejus verſibus fefellit eos metri ratio; non enim quatuor ſunt, ſed duo tantum, & ſic diſponendi.

Ἄτε πίβρου πεθηλέα γαλαθηνὸν, ὅς᾽ ἐν ὕλῃ
Κερόεσσης ἀπολειφθεὶς ὑπὸ μητρὸς ἐπτοήθη.

Galliambi ſunt, quales frequentes erant apud Anacreontem, teſte Hephaeſtione, qui hoc exemplum producit,

Παρὰ δ᾽ ἔυτι Πυθόμανδρον κατίδνι ἵρατα φεύγων.

Sic enim legendum ex ſcripto codice, non πυθόμαν δὲ, ut vulgo. Atque haec vel his ſimilia cum ad incomparabilem virum Joannem Georgium Graevium τὸν μακαρίτην, *animam qualem neque candidiorem terra tulit*, ante biennium ſcripſeram; his verbis mihi reſponſum dedit IV. Non. Decemb. MDCCII. paullo ante obitum. *Cum nuperius tuas litteras, in quibus aliquot emendationes Horatianas mecum communicaras, recitaſſem Petro Burmanno homini elegantiſſimo, mire tibi applaudebat. Poſt aliquot dies rediit ad me ſecum ferens Horatium, cui non pauca adſcripſerat Nicolaus Heinſius, & Statium. In utriuſque libri margine vir ille doctiſſimus notaverat,*

XXIV.

AD VIRGILIUM.

QUIS desiderio sit pudor aut modus
Tam cari capitis? praecipe lugubris
Cantus, Melpomene, cui liquidam pater
Vocem cum cithara dedit.
Ergo Quintilium perpetuus sopor
Urguet? cui Pudor, & Justitiae soror
Incorrupta Fides, nudaque Veritas
Quando ullum inveniet parem?

v. 8. INVENIENT. Multis

rat, in Od. XXIII. *lib.* I. *Salmasium pro* veris *correxisse* VEPRIS; *quod ex Menagio didicerit. Hoc tu quidem ignorasti., ut tibi laus inventi pulcherrimi debeatur: gaudebis tamen credo idem viro magno in mentem incidisse, quod tuae inciderat.* Haec quidem ad me vir celeberrimus: Ego vero, cum postea doctissimi Burmanni beneficio exemplar Heinsiani Horatii nactus essem, in libri margine hoc adnotatum repperi: VEPRIS, *Salmasius, teste Menagio:* hanc autem, quaecumque est, emendationis praereptae laudem viro maximo libenter concedo; quam habeat secum, servetque sepulcro.

2. PRAECIPE LUGUBRIS CANTUS, MELPOMENE.] Recentiores quidem libri ex meis *Lugubres*; vetusti vero Leidensis, Graevianus, Reginensis cum plerisque Cruquii *Lugubris*: quod tamen eodem redit; cum sollemne sit eisdem codicibus accusativos plurales per *is* scribere. Hinc tamen Danieli Heinsio arrepta est occasio conjecturam minime se dignam proferendi. Vult enim genitivo casu haec concipi, *Melpomene lugubris cantus*, dea scilicet cantus lugubris. Dolet profecto hominem & ingenii & eruditionis gloria alias florentem adeo turpiter se in Horatio dedisse. Cujus enim aures non illud refugient, *Melpomene cantus?* Quis umquam vel fando audivit, *Venus amorum, Apollo musicae, Minerva artium, deus* vel *dea* subintellecto? Adde, quod & sententiam quoque subvertit, dum hujusmodi constructionem facit, *Praecipe, quis modus sit Desiderio*: in quo paria paene ei peccavit Muretus, qui post Scholiastam veterem sic verba ordinat, *Praecipe cantus, quis* sive *quibus desiderio pudor sit & modus.* Intempestiva sane haec videntur, & cum sequentibus pugnant. Nam continuo luctum orditur Noster, *praecepti* istius nimis immemor,

Ergo Quintilium perpetuus sopor
Urget?

Quid, quod odiosum est luctui modum ponere; ut quidem sentit Statius Silv. II, 6.

Saeve nimis, lacrimis quisquis discrimina ponis,
Lugendique modos.

Idem Silv. V, 5.

O nimium felix, nimium crudelis, & expers
Imperii, Fortuna, tui, qui dicere legem
Fletibus, aut fines audet censere dolendi.

Seneca tamen in Consolat. ad Helviam c. 1: *Cui nihil*, inquit, *negares, huic hoc utique te non esse negaturam (licet omnis maeror contumax sit) spero, ut* DESIDERIO *tuo velis a me* MODUM *statui.* Verum, utcumque hoc sit, recte se habet vulgata lectio, per interrogationem.

8. QUANDO ULLUM INVENIENT PAREM.] Silent hic interpretes; adeo ut crediderit quis eos INVENIENT in omnibus suis codicibus inveniisse. Vide hominum securam negligentiam. Equidem in plus decem, quos penes me habeo aut habui, hisce oculis legi INVENIET; illud alterum ne in uno quidem. Et sic plane habent editiones principes, Veneta & Lostheri. Mutatum vero ab iis est, qui tripli-

Multis ille bonis flebilis occidit;
Nulli flebilior quam tibi, Virgili.
Tu fruſtra pius, heu non ita creditum,
Poſcis Quintilium Deos.
Quod ſi Threïcio blandius Orpheo
Auditam moderere arboribus fidem;
Non vanae redeat ſanguis imagini,
Quam virga ſemel horrida,
Non lenis precibus fata recludere,
Nigro compulerit Mercurius gregi.
Durum: ſed levius fit patientia,
Quicquid corrigere eſt nefas.

XXV.

triplicem nominativum *Pudor*, *Fides*, *Veritas* cum plurali numero libentius jungi exiſtimarunt. In quo eos fefellit prorſus & latuit Horatiani ſermonis genius: quem, quia aliquoties in progreſſu operis neceſſe erit obſervare, ſemel hic, ut opera illa defungar, lectori exhibebo. Carm. I, 2.

Quem juvat *clamor, galeaeque leves,*
Acer & vultus.

I, 3.
Sic te diva potens Cypri,
Sic fratres Helenae, lucida ſidera,
Ventorumque regat *pater.*
Illi robur, & aes triplex
Circa pectus erat.

I, 4.
Jam te premet *nox, fabulaeque manes,*
Et domus exilis Plutonia.

I, 6.
dum pudor
Imbelliſque lyrae Muſa potens vetat.

I, 34.
Quo bruta tellus, & vaga flumina,
Quo Styx, & inviſi horrida Taenari
Sedes, Atlanteuſque finis
Concutitur.

I, 35.
Te Spes & albo rara Fides colit
Velata panno.
At vulgus infidum, & meretrix retro
Perjura cedit.

II, 13.
Quin & Prometheus, & Pelopis parens
Dulci laborem decipitur *ſono.*

III, 13.
Hac arte Pollux, & vagus Hercules
Enisus, arces attigit *igneas.*

III, 6.
Jam bis Moneſes, & Pacori manus
Non auſpicatos contudit *impetus.*
Delevit *urbem Dacus & Aethiops.*

III, 11.
Quin & Ixion Tityoſque vultu
Riſit *invito.*
Dum favet *nox & Venus.*

III, 16.
Purae rivus aquae, ſilvaque jugerum
Paucorum, & ſegetis certa fides meae
Fallit *ſorte beatior.*

IV, 5.
Nutrit *rura Ceres almaque Fauſtitas.*
Mos & lex maculoſum edomuit *nefas.*

IV, 8.
Virtus & favor & lingua potentium
Vatum divitibus conſecrat *inſulis.*

Sed abunde, credo, jam exemplorum eſt: & ſimilia porro in ceteris Flacci operibus notabit diligens lector: videbitque vix umquam aliter extare apud Noſtrum, niſi forte cum locus eſt mendoſus.

XXV.

AD LYDIAM.

PARCIUS junctas quatiunt feneſtras
Ictibus crebris juvenes protervi,
Nec tibi ſomnos adimunt: amatque
Janua limen,

Quae

1. PARCIUS JUNCTAS QUATIUNT FENESTRAS ICTIBUS CREBRIS] Codices aliquot mei & aliorum, VINCTAS; ſed recepta lectio recte habet; ut Juvenalis IX, 105.

claude *feneſtras*,
Vela tegant rimas, junge *oſtia*, *tollite lumen.*

Mox pro *ictibus* veterrimi mei Leid. Graev. Regin. & Cruquiani praeter unum omnes JACTIBUS. Quod probare videtur Nic. Heinſius ad Ovid. Metam. IX, 35. *Niſi*, addit, TACTIBUS *mavis, ut apud Claudianum* I. *in Eutrop. v.* 93. *de Laide jam vetula.*

jam turba procax, noctiſque recedit
Ambitus, & raro pulſatur janua tactu.

Sed vereor, ut cuiquam haec perſuaſerit vir praeſtantiſſimus. Equidem fiquid hic mutatum vellem, VECTIBUS *crebris* potius legerim, quam aut *tactibus* aut *jactibus*. Vectibus enim utebantur amatores ad expugnandas amicarum januas & feneſtras, ut Noſter Carm. III, 26.

hic, hic ponite lucida
Funalia, & vectes, & arcus
Oppoſitis foribus minaces.

Eleganter autem *crebris* vectibus: ut Virgilius Aen. II, 492.

labat ariete crebro
Janua, & emoti procumbunt cardine poſtes.

Et alibi *crebra tela*, *crebris bipennibus*. Sed omnino retinenda eſt recepta lectio ICTIBUS; cui aſtipulantur aliorum codices non pauci, & ex meis Petrenſis, Magdalenenſis, Battelianus, Galei; adde editionem Loſcheri 1498. *Crebris ictibus*, ut plane Lucretius IV, 932.

Tundier, atque ejus crebro *pulſarier* ictu.

& ibid. 1277.

Nam leviter quamvis quod crebro *tunditur* ictu.

Virgil. Aen. XII, 713.

tum crebros *enſibus* ictus
Congeminant.

Et ibid. V, 459.

Sic denſis ictibus *heros*
Creber *utraque manu pulſat verſatque Dareta.*

5. QUAE PRIUS MULTUM FACILES MOVEBAT CARDINES] *Facilis*, ut extat in vetuſtiſſimis Cruquii, & Reginenſi noſtro cum aliquot aliis, ambiguum facit, utrumne *facilis janua*, an *facilis cardines* ſit conſtruendum. Et utrumvis ſane optimorum auctorum exemplis tueri poteris. Juvenalis IV, 63.

Ut ceſſit, facili *patuerunt* cardine *valvae.*

Serenus Sammonicus, frequens noſtri imitator,

Aut medio ventris prodeſt adſpergere terram,
Quam ſignaverunt veſtigia preſſa rotarum,
Proderit & pulvis facili *ſub* cardine *raptus.*

Contra autem Ovidius Amor. I, 2.

Difficilem *moto cardine pande* forem.

Tibullus Eleg. I, 2.

Janua difficilis domini, te verberet imber.

quod huc adducit Torrentius: verum hic potius *difficilis domini* conjungenda ſunt, quam *janua difficilis*. Seneca Troadibus 406.

limen & obſidens
Cuſtos non facili *Cerberus* oſtio.

Idem de ira III, 37. *Nunc ille, qui intra jacet, felix fortunatuſque eſt; & beati hominis judicat ac potentis indicium*, difficilem januam: *neſcit* duriſſimum *eſſe* oſtium *carceris*. Atque huc potius inclino, ut *facilis janua* apud Noſtrum ſit verior conſtructio: quamquam majori interpretum parti alterum magis placuit. Convenit enim, ut *facilitas* & benignitas de agente potius quam de patiente dicatur; de *janua quae movebat*, quam de *cardinibus qui movebantur*. Illud autem memineris, *multum facilis* hic accipere, non *multum movebat*: ut Serm. I, 3. *Multum demiſſus homo*. II, 3. *Multum celer atque fidelis*. II, 5. *Multum ſimilis metuenti*. Epiſt. I, 10. *Multum diſſimiles*, & denique II, 2.

Poſcentes vario multum diverſa palato.

7. ME

Quae prius multum facilis movebat
Cardines. audis minus & minus jam,
ME TUO longam pereunte noctem,
Lydia, dormis?
Invicem moechos anus arrogantis
Flebis in solo levis angiportu,
Thracio bacchante magis sub interlunia vento.

v. 7. Vulg. LONGAS NOCTES.

Cum

7. ME TUO LONGAS PEREUNTE NOCTES, LYDIA, DORMIS] Amator exclusus conqueritur, se ejus amore & desiderio pereunte, Lydiam altum dormire. Cur autem *longas noctes?* Satis erat de una illa nocte queri, qua tum excubabat. Certe spem fovebat, se ea ipsa nocte intromissum iri; nequicquam alioqui fores pulsaturus. Quid itaque dubitas, vel invitis codicibus, LONGAM NOCTEM reponere? Sic Ovidius Epistola Paridis.

Sola jaces viduo tam longa nocte *cubili.*

Idem Amor. II, 19.

Et sine me ante tuos projectum in limine postes
Longa pruinosa *frigora* nocte *pati.*

Statius Silv. V, 4.

At nunc, heus, aliquis longa sub nocte *puellae*
Brachia nexa tenens, ultro te, somne, repellit.

Incertus auctor in Epigrammate,

Et ipse longa nocte *dormiet solus.*

Noster Epist. I, 1.

Ut nox longa, *quibus mentitur amica, videtur.*

Meleager in Anthol. lib. VII.

ΝΥΞ ΜΑΚΡΗ, καὶ χεῖμα, μίσην δ' ἐπὶ πλειάδα δύνει,
Κἀγὼ πρὸ προθύροις νείσσομαι ὐόμενος.

Ita recte νείσσομαι vel νίσσομαι, nam utroque modo scribi solet, *ambulo, versor ante fores:* & perperam substituebat magnus Scaliger νάσσομαι; neque melius Theodorus Marcilius κιόσμαι.

11. THRACIO BACCHANTE MAGIS SUB INTERLUNIA VENTO] Dixerat jam ante, *Tu invicem amatoribus destituta, & libidine furens, per vicos & angiportus captabis moechos:* nunc addit, *Borea sub interlunia magis bacchante*, quae summus Criticus Julius Scaliger *ipso Borea frigidiora* esse dicit. Et sane difficile est luculentam aliquam sententiam ex iis extundere. Quid enim? An in solis interluniis conditiones quaerebant meretrices? An tetra & tempestuosa nox, qua nemo extra domum prodibat, opportunior ei quaestui erat, quam serena & sideribus illustris, cum aeque fere ac interdiu plateae frequentabantur? Sed esto: concedamus haec bene se habere: at quid demum cum illo MAGIS facies? Nulla quidem hic comparatio est, neque quicquam apparet quo *magis* referri commode possit. Ut Scaligeri igitur censuram Noster effugiat, vide an aptius haec constitui possint unius litterulae mutatione; (nam *bacchate* vetusti codices exhibent, lineola super *a* ducta.)

Flebis in solo levis angiportu,
Thracio bacchata *magis sub interlunia vento.*

Libidine, inquit, percita, per angiportus quaeres adulteros, bacchata magis quam Boreas sub interlunia bacchatur. Recte enim *bacchata*, ut Virgilius in Culice. v. 112.

Venit Nycteleum fugiens Cadmeïs Agave,
Quae gelidis bacchata *jugis requievit in antro.*

Claudianus I. in Rufinum, de Megaera:

Haec Agamemnonias inter bacchata *penates*
Alternis lusit jugulis.

Recte quoque *magis vento*: ut Noster Serm. II, 8.

Hic herus; Albanum, Maecenas, sive Falernum
Te magis appositis *delectat:*

&, I, 6.

Privatusque magis *vivam* te rege *beatus.*

Jam vero usitatissimum est apud poëtas, ut mulieres amoris aestu incensae, qualem Noster hic Lydiam memorat, *bacchari* & Baccharum more agitari ferrique dicantur. Ita Pholoë apud Nostrum Carm. III, 15.

filia rectius
Expugnat juvenum domos,
Pulso Thyas *uti concita tympano.*

Pasiphaë apud Ovid. Art. Amat. I, 312.

In nemus & saltus thalamo regina relicto
Fertur, ut Aonio concita Baccha *deo.*

Mulier ζηλότυπος ibid. II, 380.

In ferrum flammasque ruit, positoque decore
Fertur, ut Aonii cornibus icta dei.

Pro-

Cum tibi flagrans amor, & libido,
Quae ſolet matres furiare equorum,
Saeviet circa jecur ulceroſum;
Non ſine queſtu,

Laeta

Procris ibidem III, 708.
Nec mora, per medias paſſis furibunda capillis
Evolat, ut thyrſo concita Baccha, *vias.*
Ariadne, in Epiſtola:
Aut ego diffuſis erravi ſola capillis,
Qualis ab Ogygio concita Baccha *Deo.*
Byblis, Metamorph. IX, 640.
Utque tuo motae, proles Semeleïa, thyrſo
Iſmariae celebrant repetita triennia Bacchae:
Byblida non aliter lajos ululaſſe per agros.
Phaedra in Epiſtola:
Nunc feror, ut Bacchi furiis Eleleïdes *actae:*
Quaeque ſub Idaeo tympana colle movent.
Cynthia Propertii III, 6.
Seu ſequitur medias, Maenas *ut icta, vias.*
Tarpeia apud eundem IV, 4.
Illa ruit, qualis celerem prope Thermodonta
Strymonis *abſciſſos fertur aperta ſinus.*
Scylla apud Virgilium in Ciri. v. 163.
Quae ſimul ac venis hauſit ſitientibus ignem,
Et validum penitus concepit in oſſa furorem,
Saeva velut gelidis Ciconum Biſtonis in oris,
Infelix tota virgo BACCHATUR *in urbe.*
Ubi obiter notandum, perperam eos facere, qui verſum tertium ſic interpolant;
Saeva velut gelidis Edonúm Biſtonis oris.
Neque felicius corrigit ὁ πάνυ N. Heinſius ad Ovid. Triſt. IV, 1. v. 42.
Saeva velut Ciconum gelidis Edonis in oris.
Quia *Biſtonis* ſcilicet, ut hi opinantur, ſyllabam mediam ubique habet brevem. Atqui aliud ex Stephano didicimus, qui Biſtonis per O magnum quoque dici teſtatur. Τὸ Θηλυκὸν, inquit, Βισσὶς. ἰκτίσται δὲ καὶ λέγεται Βισσὶς διὰ τοῦ ω. Sed & hic quoque turbat poſtremus Stephani editor Berkelius, vir doctiſſimus, qui Epitomatori dicam ſcribit ob hoc ipſum, negatque ullum exemplum adduci poſſe, ubi media in Biſtonis producitur. Enimvero jam unum ex Ciri citavimus; cujus ſi dubia cuiquam fides eſſe videatur; ecce alterum ex Apollonio Rhodio, quo ſponſorem & fidejuſſorem alium non quaeſiveris meliorem; lib. I, v. 34.
Ὀρφέα μὲν δὴ τοῖον ἐὼν ἐπαρωγὸν ἀέθλων,
Αἰσονίδης, Χείρωνος ἐφημοσύνῃσι πιθήσας,
Δέξατο, Πιερίῃ ΒΙΣΤΟΝΙΔΙ κοιρανέοντα.
Sed ut ad Flaccum revertamur; id etiam poëtis ſolitum eſt, ut furore actos, non *Bacchis* ſolum, ut ſupra, ſed cuivis alii rei comparent, quae concitato motu rapitur. Ita Tibullus amore flagrans ſe aſſimilat Turbini, Eleg. I, 5.
Namque agor, ut per plana citus ſola verbere turben,
Quem celer aſſueta verſat ab arte puer.
quod ex Amata Virgilii expreſſiſſe videtur, Aen. VII, 376.
Tum vero infelix, ingentibus excita monſtris,
Immenſam ſine more furit lymphata *per urbem:*
Ceu quondam torto volitans ſub verbere turbo,
& quae ſequuntur. Noſter autem, non illi quidem luſorio, ſed *ventorum Turbini* comparat quendam prae avaritia inſanientem, Serm. I. 4.
quin per mala praeceps
Fertur, uti pulvis collectus turbine, *ne quid*
Summa deperdat metuens, aut ampliet ut rem.
Eleganter itaque & Lydiam, furiatam illam libidine & per angiportus curſitantem, eidem Turbini comparat, aitque *bacchari* eam per plateas magis Thracio Borea ſub interlunia bacchante. Nam & venti ipſi *bacchari* dicuntur, ut Virgilio in Ciri v. 479.
Afer ut hiberno bacchatur *in aequore* turbo.
& omnium maxime Thracius Boreas, ut Ovid. Triſt. I, 2.
Nunc gelidus ſicca Boreas bacchatur *ab Arcto:*
quippe ventorum omnium violentiſſimus; ut Nemeſian. Cyneg. 270.
Haud ſecus effuſis Nerei per caerula ventis,
Cum ſe Threïcius Boreas *ſuperextulit antro,*
Stridentique ſono vaſtas exterruit undas,
Omnia turbato ceſſerunt flamina ponto:
Ipſe ſuper fluctus ſpumanti murmure ſervens,
Conſpicuum pelago caput eminet: omnis euntem
Nereïdum mirata ſuo ſtupet aequore turba.
& praecipue *ſub interlunia* cum maxime debacchari ſolet; *Interluniorum enim dies tempeſtatibus plenos, & navigantibus quam maxime metuendos, non ſolum peritiae ratio, ſed etiam vulgi uſus intelligit,* ut Vegetius narrat De Re Mil. lib. V, cap. 10. Atque haec quidem a nobis dicta ſint, magis ut lectoris judicium exerceamus, quam ut hoc ab Horatio profectum eſſe praeſtare velimus. Siquidem pace Scaligeri, ſic ſatis commode explicari poteſt

Laeta quod pubes edera virente
Gaudeat, pulla magis atque myrto;
Aridas frondis hiemis ſodali
Dedicet Euro.

v. 17. Vulg. VIRENTI. 20. HEBRO.

XXVI.

poteſt lectio vulgata: Ut olim amatores tui, Lydia, etiam longis & hibernis noctibus fores tuas fruſtra pulſabant, neque intromittebantur: ita tu viciſſim, cum mox anus fueris, prae eorum foribus nequicquam excubabis, flebiſque te excludi tenebroſa & procelloſa nocte, ſub *interluniorum* tempus, cum *Boreas magis* quam alias *debacchatur*.

17. LAETA QUOD PUBES EDERA VIRENTI] *Virenti* in pleriſque meis repperi; nec de ſuis quicquam proferunt interpretes. Sed apud Marium Victorinum p. 2604. legitur VIRENTE, & ſic quidem vetuſtus meus Graevianus clare & ſine litura. Verrius Flaccus apud Chariſium p. 101. *Eorum*, inquit, *nominum, quae NS finiuntur caſu nominativo, ablativus in E dirigendus eſt.* Is eſt Verrius, qui ab Auguſto nepotibus ejus Praeceptor electus, tranſiit in Palatium cum tota Schola, & ſeſtertia centena in annum accepit, ut narrat Suetonius de Illuſt. Gram. cap. 17. ut veriſimile ſit Verrium, ex conſuetudine clarorum Scriptorum Virgilii, Varii, Horatii, aliorumque qui amicitia Auguſti floruerunt, id regulae loco poſuiſſe. Certe ubique fere Noſter ad eam ſpeciem ablativos dirigit: quos, quia aliquoties in hac re peccatum eſt, ut & meae & lectoris operae parcam, omnes hic recenſebo: *abeunte, accedente, aedificante, agente, altercante, arente, bacchante, bellante, candente, continente, crepante, culpante, currente, dante, defendente, deficiente, dicente, ducente, eludente, fallente, florente, fugiente, fulgente, imminente, jubente, mentiente, metuente, naſcente, notante, obſcurante, parente, pellente, pereunte, poſcente, praebente, praeſente, praetereunte, probante, proficiente, quadrante, rapiente, redeunte, referente, rubente, ſaliente, ſapiente, ſerpente, ſonante, ſpectante, ſtante, ſurgente, temperante, tenente, vehemente, volente, urente.* Vide, quam ampla ablativorum ſilva eſt in TE definentium; atque hi interdum quidem in fine verſus, plerumque autem in medio collocantur, ubi nullus errori locus eſt; in omnibus tamen omnes ubique libri conſentiunt. Jam autem ter quaterve tantum, vel ſummum quinquies, in diverſum abeunt codices; de quibus locis quid ſentiendum ſit, jam credo judicare poteris. Quis enim dubitet in hoc, de quo agitur, loco fide Victorini & Graeviani reponere,

Laeta quod pubes edera virente,

cum viderit apud Noſtrum hoc genus ablativos ſexaginta ferme terminari in TE? Fruſtra quoque ſunt, qui Carm. I, 2. ſubſtituere volunt,

Nube candenti *humeros amictus*,

quod ibi refutavimus. Illud quoque Carm. II, 16.

Otium divos rogat in patenti
Prenſus Aegaeo,

corrigatur PATENTE, Batteliano noſtro auctore. Tum & illud Epod. V.

Ut haec trementi queſtus ore conſtitit.

cur non potius ad ceterorum exemplum TREMENTE, quod menſurae lex aeque recipit, ac alterum? & ſic Ovidius Triſt. III, 11.

Exhibuit querulos ore tremente *ſonos.*

& Pont. III, 1.

Haec quoque vix poteris ore tremente *loqui.*

& in Ibide.

Exiguumque petas ore tremente *cibum.*

Porro etiam, quod Serm. I, 2. occurrit,

Contra alius nullam niſi olenti *in fornice ſtantem*,

levi manu mutatum aliorum formam ſequetur, *olente in fornice*: ut & illud Serm. I, 7.

Tum Praeneſtinus ſalſo multumque fluenti
Expreſſa arbuſto regerit convicia.

ubi Daniel Heinſius in ſcriptis quoſdam codicibus *multoque fluente* repperiſſe memorat: quod ſi *fluenti* legas, dubium tamen eſt, ablativusne ſit an dativus. Unicus dumtaxat locus eſt, qui in turbam cogi negat, Carm. II, 19.

Euoe recenti *mens trepidat metu.*

reſpuit enim metri ratio, ut *recente* reponatur. Verum hoc Nomen eſt, non Participium: & proinde alia hujus, alia ceterorum ratio haberi debet.

19. ARIDAS FRONDES HIEMIS SODALI DEDICET HEBRO.] Vera hujus loci interpretatio & lectio de ſuperioribus pendet,

Laeta quod pubes hedera virente
Gaudeat, pulla magis atque myrto:

Quippe haec ſententia eſt, uti recte vidit magnus Salmaſius ad Solinum, Juvenes magis gaudere arboribus ἀειφύλλοις ſemper virentibus, quales

XXVI.

De Aelio Lamia.

Musis amicus, triſtitiam & metus
Tradam protervis in mare Creticum
Portare ventis; quis ſub Arcto
Rex gelidae metuatur orae,

Quid hedera atque myrtus: arida autem & caduca folia nihili aeſtimare. Ut enim *virens hedera*, ſic itidem *pulla myrtus* perpetuo hic epitheto dicitur. Quippe bicolor eſt myrtus; alba, & nigra ſive pulla, quia ex viridi nigreſcit. Sic Dioſcorides & Graeci alii, Μυρσίνη μέλαινα & λευκή. Ovid. in Arte Amat. III, 690.

Silva nemus non alta facit: tegit arbutus herbam;
Ros maris, & lauri, nigraque myrtus *olent.*

Fruſtra igitur laborant, qui comparationem hic eſſe volunt inter virentem myrtum, & nigram. Eadem enim & virens eſt & nigra: neque nigra myrtus minus juventuti in deliciis eſt, quam alba. Infeliciter quoque, ut hic ſolet, Daniel Heinſius corrigit,

Gaudeat pulla magis: atque myrti
Aridas frondes hiemis ſodali
Dedicet.

Imo vero aridae frondes plane opponuntur frondibus hederae ac myrti, ſcilicet quae non areſcunt hieme, ſed perpetuo virent. Atque his ſic explicatis, jam facilis via panditur, quae ad illum *hiemis ſodalem* nos perducat. Nam ſine dubio eum hic Noſter intelligit, qui *frondes* arborum φυλλοβόλων *aridas* & caducas facit. Quorſum igitur HEBRO? Anne Hebrus quicquam in cauſſa eſt, ut folia exareſcant & decidant? Nihil minus. Quamobrem porro Hebrus *ſodalis hiemis* eſt? Eleganter quidem Claudianus Danubium & Rhenum *Martis & Boreae ſodales* vocat, de Bello Getico v. 339.

Ambo habiles remis, ambo glacialia ſecti
Terga rotis, ambo Boreae Martiſque ſodales.

Ita recte tres codices apud Nic. Heinſium, MARTIS; quem miror equidem MARTI, quod in aliis invenit, alteri lectioni praetuliſſe: quod vel hic ipſe Flacci locus, ſi ejus meminiſſet, prohibere potuit, ut & alter Carm. III, 18.

Larga nec deſunt Veneris ſodali
Vina craterae.

Eleganter, inquam, Claudianus: parique aut meliore jure Hebrum dixeris *Boreae & Martis ſodalem*: ſiquidem ut Hebrus Thraciae fluvius eſt, ita Boream Threïcium & Threïcium Martem paſſim apud Poëtas legas. Vereor tamen ut ſimiliter *Hiemis ſodalis* dici poſſit: niſi ſi forte perpetuas ibi hiemes Hebrumque aeterna nivis compede vinctum eſſe audacter finxeris. Sed utcumque hoc habeat; quî quaeſo convenit, ut Juventus Romae degens Hebro, qui longe longeque abeſt, folia dedicet? Dedicare eſt dare, & proinde qui abſenti Deo quid dedicat, dono id ei mittit, ut Earinus Statii capillum ſuum Aeſculapio Pergamum. An ergo & juvenes dedicatas illas frondes Thraciam uſque detulerunt? Nugae. Omnino talis hiemi quaerendus eſt ſodalis, qui & folia decidere faciat, & Romae quoque praeſens ſit. *Is* vero jam praeſto erit; ſi pro *Ebro*, ut in vetuſtis libris ſine aſpiratione plerumque legitur, EURO reponas,

Aridas frondes hiemis ſodali Dedicet EURO.

Ut enim *veris comites* ſunt Zephyri, Carm. IV, 12.

Jam veris comites, *quae mare temperant,*
Impellunt animae lintea Thraciae:

& *Orionis Comes* eſt Notus Carm. I, 28.

Me quoque devexi rapidus comes Orionis
Illyricis Notus obruit undis:

& *Aeſtatis comites* Eteſiae, Lucret. V, 740.

Inde loci ſequitur calor aridus, & comes una
Pulverulenta Ceres, & Eteſia flabra Aquilonum:

ita Eurus recte *Hiemis ſodalis* dici poterit; nam hieme cum maxime flat: ut Virgilius Georg. II, 339.

ver illud erat, ver magnus agebat
Orbis, & hibernis parcebant flatibus Euri:

vel Aquilo, qui Poëtis idem fere ac Eurus eſt: Virgil. Aen. III.

Et glacialis hiems Aquilonibus *aſperat undas.*

Martialis I, 50.

At cum December canus & bruma impotens
Aquilone *rauco mugiet.*

Jam

Quid Tiridaten terreat unice
Securus. ô quae fontibus integris
Gaudes, apricos necte flores,
Necte meo Lamiae coronam,
Pimpleï dulcis: nil ſine te mei
Poſſunt honores. hunc fidibus novis,
Hunc Lesbio ſacrare plectro
Teque tuaſque decet ſorores.

v. 9. PIMPLEA. 10. PROSUNT.

XXVII.

Jam autem quid aliud, quaeſo, *areſcere frondes* & decidere facit, niſi venti hiemales? Ovid. Epiſt. Oenones.

Tu levior foliis, tum cum ſine pondere ſucci
Mobilibus ventis arida *facta volant:*

atque Eurus ſive Aquilo praeſertim, ut Virgil. Georg. II, 404.

Frigidus & ſilvis Aquilo decuſſit honorem.

Severus poëta Chriſtianus:

Quam multis foliis ſilva cadentibus
Nudatur, gelidis tacta Aquilonibus.

Cum itaque Eurus & hiemis ſit comes, & frondes arboribus decutiat, & Romae quoque & ubivis gentium praeſens ſit, ut convenienter ei dedicari quid poſſit; nihil obſiſtere video, quo minus fidenter EURO corrigamus. Atque in hac ſententia erat vir ingenioſus Janus Rutgerſius: cui poſtea acceſſit Tan. Faber: & ſic ſane locus a Scaligero citatur Poëtic. p. 340. Quam equidem laudem integram & illibatam ſervari iis velim; etſi in mentem mihi jam olim emendatio venerat, priuſquam apud illos eam vidiſſem. Neque vero me abſterret celeberrimi Dacierii cunctatio, qui ideo a ſoceri ſui ſententia deceſſit, quia ventis dedicari quicquam non commeminit. Quid? oblitusne eſt Virgiliani illius, Aen. III, 120.

Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

& Epodi X.

Libidinoſus immolabitur caper,
Et agna Tempeſtatibus.

Certe ſi immolatum eſt ventis, cur non utique & dedicatum? Quid, quod Ara Athenis Boreae; & Delphis, Ventis dedicata eſt? Quid, quod Seneca narrat Nat. Quaeſt. V, 17. *Divum Auguſtum Templum Circio vento, cum in Gallia moraretur, & voviſſe & feciſſe?* Adde, quod Noſter jocoſe hic poſuit *dedicare*; nihilque aliud notat, ac donare, mandare, tradere: ut Carmine proxime ſequente,

Muſis amicus, triſtitiam & metus
Tradam *protervis in mare Creticum*
Portare ventis.

& ut Lesbia Catulli vovit ſe

Seletiſſima peſſimi poëtae
Scripta tardipedi Deo datuſam
Infelicibus uſtulanda lignis.

Myrtum igitur atque hederam a juvenibus appeti dicit, caduca vero folia praeteriri atque Euro mandari,

Ut neglecta volent rapidis ludibria ventis.

3. QUIS SUB ARCTO REX GELIDAE METUATUR ORAE] Codex Regiae Societatis, & a manu prima Graevianus QUI SUB. In hoc poſtea adſcriptum eſt S, & inter lineas explicatum *Quibus*. Rectiſſime. Securus, inquit, quis ſive quibus Rex gelidae orae ſub Arcto metuatur. Falluntur interpretes, cum haec aliter accipiunt. Lucan. V, 55.

fidumque per arma
Deiotarum, & gelidae dominum *Rhaſcuporin* orae,

Valerius Flaccus V, 317.

nec fama feſellit
Soligenam Aeeten media regnare ſub arcto.

9. PIMPLEA DULCIS] Omnes, opinor, qui nunc extant, codices aut PIMPLEA aut PIPLEA: nam utroque modo ſcribitur tam apud Latinos, quam Graecos. Doctiſſimus Nic. Heinſius in margine libri ſui: *Lege Pimplaei: ſic vetus Scholiaſtes videtur agnoſcere.* Frequens id genus menda eſt in codicibus ſcriptis. Sic Ovid. Metam. I, 504. *Nympha, precor, Penea, mane:* ubi unus & alter ex optimis recte *Peneï*. Sic ibidem *Dodona, Cadmea, Ledea*, pro *Dodoni, Cadmeï, Ledei*. Iterum Heinſius ad iſtum locum Ovidii, *Nec dubito*, inquit, *apud Horatium* Pimplaeï dulcis *pro* Pimplaea *reponi debere.* Rectiſſime hoc, ut fere omnia, vir inſignis: in eo dumtaxat leviter erratum eſt, quod diphthongum pro ſimplice vocali poſuit: Graece enim Πιμπληΐς eſt, non Πιμπλαΐς. Enimvero hic *Muſam* compellat Horatius, ut res ipſa praedicat:

XXVII.

AD SODALES.

NATIS in usum laetitiae scyphis
Pugnare, Thracum est. tollite barbarum
Morem, verecundumque Bacchum
Sanguineis prohibete rixis.

Vino

atqui Pimplea *locus* est; seu oppidum sit, seu mons, sive fons, sive omnia: *Musa* vero inde denominata Pimpleïs. Callimachus Hymno in Delum v. 7.

Ὡς Μοῦσαι τὸν ἀοιδὸν, ὁ μὴ ΠΙΜΠΛΕΙΑΝ ἀείσῃ,
Ἔχθιστον, τὸν Φοῖβος, ὅτις Δήλοιο λάθηται.

ubi Scholiastes: Πίμπλειαν. ὄρος Θράκης, ἱερὸν Μουσῶν. Lycophron. v. 275.

Λειβηθρίην θ' ὑπερθε ΠΙΜΠΛΕΙΑΣ σκοπῆς.

ubi Tzetzes (sive is Isaacus est, sive, ut Ludolfus noster Kusterus, excellente vir ingenio atque doctrina, primus deprehendit, Johannes Isaaci frater) Πίμπλεια πόλις καὶ Κρήνη καὶ Ὄρος Μακεδονίας. Strabo lib. 10. & 7. Ἔχει ἡ πόλις τὸ Δῖον κάμψαν πλησίον ΠΙΜΠΛΕΙΑΝ, ἔνθα Ὀρφεὺς διέτριβε. Statius Silv. I, 4.

licet enthea vatis
Excludat Pimplea *sitim, nec conscia detur*
Pirene.

ibidem II, 2.

Non mihi si cunctos Helicon indulgeat amnes,
Et superet Pimplea *sitim.*

Inde, inquam, derivata *Pimpleus*, *Pimpleïs*, *Pimpleïas*: ut Catullus Epig. 106.

Pimpleum *scandere montem.*

& Martialis XII, 11.

Cujus Pimpleo *lyra clarior exit ab antro?*

Cave tamen credas, ut *mons Pimpleus*, & *antrum Pimpleum*, ita *Musa* quoque *Pimplea* bene Latine dici: quippe idem habet Catullus,

Collis o Heliconii
Cultor:

Musae tamen non *Heliconiae*, sed Heliconides vel Heliconiades nominantur. Orpheus apud Tzetzem loco jam dicto,

Νῦν δ' ἄγε μοι κούρη ΠΙΜΠΛΗΙΑΣ ἔνεπε μοῦσα.

Martialis XI, 4.

Non urbano mea tantum Pimpleïde *gaudent*
Otia.

Varro lib. VI. de Lin. Lat. p. 69. *Ita ab terrestribus locis cognominatae Musae Libethrides*, PIERIDES, PIMPLEIDES, *Thespiades*, *Heliconiades.* Festus Pompeius. PIMPLEIDES *Musae a fonte Macedoniae dictae propter liquoris ejus unicam subtilitatem.* Porphyrio Schol. ad hunc Flacci locum: PIMPLEIDES *musae dicuntur a Pimplea fonte Macedoniae:* unde colligas hunc certe *Pimpleï dulcis* olim legisse. Imo & fons vel mons ipse *Pimpleis* interdum dicitur: Apollonius Rhodius I, 26.

Οἰάγου σκοπιῆς ΠΙΜΠΛΗΙΔΟΣ ἄγχι τεκέσθαι.

ubi Scholiastes, Πιμπλεὺς, χωρίον κατὰ Πιερίαν. Ausonius Epist. XIV.

Si riguam laetis recolis Pimpleïda *musis.*

Et Etymologici auctor, v. Μίμαντος, alicunde laudat, Πιμπληίδος ἄκρης. Turbat quidem Hesychius, qui habet Πιπλέαι, αἱ μοῦσαι: sed tam corrupta codicis, cum solus est, nulla habenda est ratio.

10. NIL SINE TE MEI PROSUNT HONORES] PROSUNT in plerisque libris extat; & ferri quidem potest: verum cum Lambini aliquot, Bentmanni unus, & Zulichemianus noster POSSUNT exhibeant, non possumus non hanc lectionem alteri praeferre. Sic Virgilius Aen. IX, 446.

Fortunati ambo, siquid mea carmina possunt.

Idem Eclog. III.

Vis ergo inter nos, quid possit *uterque, vicissim*
Experiamur.

Noster Carm. III, 4.

Sed quid Typhoeus & validus Mimas
Contra sonantem Palladis aegida
Possent *ruentes?*

Et Epist. I, 2.

Rursum quid virtus, & quid sapientia possit.

Sed in Arte quidem Poëtica v. 410. nunc legis,

ego nec studium sine divite vena,
Nec rude quid prosit, *video, ingenium.*

Atqui & illic quoque codices nonnulli POSSIT habent; omnino rectius; & sic locum citat Johannes Saresberiensis Metalog. I, 8. ut etiam codex ejus manuscriptus clare habet.

3. VERECUNDUMQUE BACCHUM SANGUINEIS PROHIBETE RIXIS] Equidem non sollicito hanc lectio-

Vino & lucernis Medus acinaces
Inmane quantum diſcrepat. inpium
Lenite clamorem, ſodales,
Et cubito remanete preſſo.
Vultis ſeveri me quoque ſumere
Partem Falerni? dicat Opuntiae
Frater Megillae, quo beatus
Volnere, qua pereat ſagitta.
Ceſſat voluntas? non alia bibam
Mercede. quae te cumque domat Venus,
Non erubeſcendis adurit
Ignibus, ingenuoque ſemper

Amore

lectionem, in qua omnes codices conſentiunt: & explico, *Defendite* Bacchum a rixis, qui, niſi per nos ſteterit, verecundus erit. Ita Cicero dixit, *Rempub. a periculo prohibere*; & Caeſar; *Captivos a conviciis militum prohibere*. Noſter Epiſt. I, 1.

Nodoſa corpus nolis prohibere cheragra,

hoc eſt, *defendere, protegere*. Veruntamen, cum leviſſima mutatione res aliter confieri poſſit; prope adducor ut credam ſollemne ſibi facinus Librarios hic admiſiſſe: *m* enim poſtrema litera τοῦ *morem* abſorpſiſſe mihi videtur praepoſitionem *in*, quae continuo ſequebatur. Hoc infinitis in locis accidiſſe, praeſertim ubi verſus menſura non prohibet, ſciunt qui antiquos codices verſavere. Sic Virgil. Aen. V, 3.

Moenia reſpiciens, quae jam infelicis *Eliſſae*
Conlucent flammis.

Membranae aliquot, quas inſpexit Pierius, *jam felicis* habent; plane contra ſententiam. Quo exemplo fieri poteſt, ut omnes jam Horatii codices hic error poſſederit, cum ab ipſius manu ſic ſcriptum fuerit:

tollite barbarum
Morem, inverecundumque *Bacchum*
Sanguineis prohibete rixis.

Bacchus enim natura ſua inverecundus eſt, & idcirco *inſanus*, μανιώμενος, μανιώδης, ἄγριος, θρασύς, &c. paſſim audit apud poëtas. Prohibete igitur, jam ſenſu uſitatiore, prohibete, inquit, Bacchum a rixis cruentis, ad quas ſponte ſua facilis & prolivis eſt. Noſter Epod. XI. de Baccho:

Simul calentis inverecundus *deus*,
Fervidiore mero arcana promorat loco.

Seneca Epiſt. 83. *Omne vitium ebrietas & incendit & detegit: obſtantem malis conatibus verecundiam removet.* Profecto, niſi valde fallor, & ſimplicius & Bacchi naturae convenientius videtur, ut potius dixerit Noſter, *Prohibete Bacchum, ne in rixas incurrat*, quam *Prohibete rixas, ne in Bacchum incurrant*.

13. CESSAT VOLUNTAS] Mirum vero vetuſtiſſimos quoſque Codices Lambini, Torrentii, & ex noſtris optimos Leidenſem, Graevianum, Reginenſem, non *voluntas*, ſed VOLUPTAS habere. Sed altera lectio ſincerior eſt. Statius Theb. IV, 690.

adjuvat ipſe
Phoebus ad hoc ſummo (ceſſet *ni veſtra* VOLUNTAS)
Limite.

Valer. Flaccus IV, 471.

Quin age, mitte preces; namque eſt tibi noſtra voluntas.

15. NON ERUBESCENDIS ADURIT IGNIBUS, INGENUOQUE SEMPER AMORE PECCAS.] Non videntur percepiſſe haec interpretes. *Ingenuo amore peccare*, hoc eſt, ingenuae mulieris, non ancillae. Qui enim cum ancillis rem habebant, tamquam humiles & ſordidae libidinis homines, male vulgo audiebant, & *Ancillarioli* vocabantur: unde Noſter Carm. II, 4. ſolatur Xanthiam quendam exemplis Achillei, & Agamemnonis.

Ne ſit ancillae tibi amor pudori.

Atque huc, & non alio pertinent illa, *non erubeſcendis ignibus*; hoc eſt, non ancillae, qui erubeſcendi

Amore peccas. quicquid habes, age,
Depone tutis auribus. ah miſer,
Quanta laboras in Charybdi!
Digne puer meliore flamma.
Quae ſaga, quis te ſolvere Theſſalis
Magus venenis, quis poterit Deus?
Vix inligatum te triformi
Pegaſus expediet Chimaera.

XXVIII.

Te maris & terrae, numeroque carentis arenae
Menſorem cohibent, Archyta,
Pulveris exigui prope litus parva Matinum
Munera: nec quicquam tibi prodeſt,
Aërias

beſcendi eſſent. Seneca Controverſ. XXI. contra ſervum, qui domini filiam uxorem duxerat, *Habeamus generum, ſi poſſumus, parem: ſin minus,* NON ERUBESCENDUM, id eſt, non ſervum. Idem Controv. IX. eodem ſenſu. *Non inſaniſſimum diſpendiorum malum,* NON ERUBESCENDOS *amores, neque luxuriantem habitum, neque nepotatus objicis filio.*

19. QUANTA LABORAS IN CHARYBDI] Deeſt praepoſitio in omnibus meis, credo etiam & aliorum. Unde codices aliquot LABORABAS habent, ut Leid. Zulich. & pro varia lectione Battelianus, & editio Veneta 1478. Atque hanc ſcripturam a magni nominis viris vulgatae anteponi video: quorum equidem ſententiae non poſſum accedere. Quo.ium enim *laborabas* tamquam de amore praeterito? Cum jam tum laboraret, cum hoc interrogaretur; ut locus ipſe clare indicat. Quid, quod ne Latinum quidem videtur, *laborabas charybdi?* Laborare *morbo, frigore, inopia* &c. paſſim invenias: atque ea opinor de cauſa praepoſitionem omiſerunt Librarii; quod crederent idem loquendi genus hic locum habere: & deinde exorti ſunt correctores, qui ut laboranti verſui ſuccurrerent, pro *laboras, laborabas* repoſuerunt. In quo ſane fugit eos ratio & dictionis proprietas. Neque enim dixeris, *laborare itinere, ſilva, negotio, mari, ſyrti*; ſed *in itinere, in ſilva* &c. neque *laborare puella*, ſed *in puella*; ut Noſter Carm. I, 17.

Dices laborantes in uno
Penelopen vitreamque Circen.

3. PULVERIS EXIGUI PROPE LITUS PARVA MATINUM MUNERA] Nic. Heinſius, in libri margine, *Forte*, FUNERA. Nollem equidem hoc tanto viro excidiſſe: diſſimulare tamen illud & ſupprimere religio mihi erat.

8. TITHONUSQUE REMOTUS IN AURAS] Male cepit hunc locum eruditiſſimus Dacierius pro *in auras attenuatus, evanidus:* cum tamen recte eum Torrentius explicaviſſet. *Remotus in auras*, hoc eſt, in aetherias auras avectus ab Aurora. Paſſim hoc Poëtae decantant; unicum dumtaxat Statii locum afferam, qui huic noſtro germanus, Silv. I, 2.

Nec ſi Dardania paſtor temerarius Ida
Sediſſes, haec dona forent: nec ſi alma per auras
Te potius prenſa veheret Tithonia biga.

Sententia itaque hujus loci haec eſt: Mortuus eſt Tantalus, etſi conviva deorum fuerit; Tithonus, etſi aetheris incola; Minos, etſi Διὸς ἑταιρὸς, ſive conſiliarius Jovis. Tolle jam hoc, & dic cum Dacierio, (etſi) *in auras ſolutus*; & ſententiam prorſus corruperis. Certe, ut Minois & Tantali, ſic & Tithoni dignitas quaedam & eminentia exprimenda erat, quo talem & tantum homi-

Aërias tentaſſe domos animoque rotundum
Percurriſſe polum, morituro.
Occidit & Pelopis genitor conviva Deorum,
Tithonuſque remotus in auras,
Et Jovis arcanis Minos admiſſus: habentque
Tartara Panthoiden, iterum Orco
Demiſſum; quamvis clypeo Trojana refixo
Tempora teſtatus, nihil ultra
Nervos atque cutem morti conceſſerat atrae;
Judice te, non ſordidus auctor
Naturae verique. ſed omnis una manet nox,
Et calcanda ſemel via leti.
Dant alios Furiae torvo ſpectacula Marti:
Exitio eſt avidum mare nautis:
Mixta ſenum ac juvenum denſentur funera: nullum
Saeva caput Proſerpina fugit.

v. 18. Vulg. AVIDIS.

Me

hominem mortuum tamen eſſe mirabundus fateretur. Caeterum viderit Noſter, quos auctores ſequatur; cum & hic & Carm. II, 16. Tithonum in mortuis numeret. Certe nondum obierat, cum Virgilius ſua Georgica conſcriberet: quippe jam tum, ut antea, ſurgebat

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Quin & poſteriores Poëtae, tum cum Noſter ipſe in domo Plutonia eſſet, Tithonum adhuc in uxoris gremio cubantem viderunt.

18. EXITIO EST AVIDIS MARE NAUTIS] Ita editi plerique; ſed multo major meliorque pars codicum ſcriptorum, mei certe omnes, AVIDUM; quibus accedunt editiones priſcae Veneta & Loſcheri, & Scholiaſtae veteres. Utraque ſane lectio bene habet, ſi verſiculum hunc ab oratione reliqua abſciſſum ipſum per ſe conſideres. Quippe *avidi* ſunt mercatores, &, dum lucro inhiant, *exitium* ſaepe ſibi quaerunt. Propert. III, 5.

Fortuna inſidias pontum ſubſtravit avaris.

Nemeſianus Cyneg. v. 102.

Nec praedas avidus *ſectaris gurgite ponti.*

Atque *avidum* quoque mare eſt, quaſi *exitium* iis machinetur: Noſter Carm. III, 29.

Ne Cypriae Tyriaeque merces
Addant avaro *divitias* mari.

Lucret. I, 1030.

Efficit, ut largis avidum mare *fluminis undis*
Integrent amnes.

Boëtius de Conſ. Phil. II, 8.

Ut fluctus avidum mare
Certo fine coërceat.

Quid ergo? nihilne eſt, unde, utra lectio ſit verior, dijudicari poterit? Nimirum ex orationis ſerie & ex Apti & Decori ratione colligas, potius AVIDUM ab Horatii manu eſſe, quam *avidis*. Sive enim Nauta hic loquitur, quae multorum ſententia eſt, profecto ut male ſibi dicat ſeque avidum vocet, non eſt probabile: ſive, ut alii volunt, Archytae jam oratio eſt; ne id quidem convenit, ut nautae male dicat, a quo humationis officium mox erat rogaturus.

19. MIXTA SENUM AC JUVENUM DENSENTUR FUNERA] *Denſentur* vetuſtiores quique codices, & in his noſtri Leid. Graev. Reginenſis, cum editione Veneta 1478. Tamen adhuc in pleriſque editis DENSANTUR inveneris. Quae haec tandem pertinacia eſt? Virgilius Aen. X, 432. *Extremi addenſent*

Me quoque devexi rapidus comes Orionis
Illyricis Notus obruit undis.
At tu, nauta, vagae ne parce malignus arenae
Ossibus & capiti inhumato
Particulam dare. sic, quodcumque minabitur Eurus
Fluctibus Hesperiis, Venusinae
Plectantur silvae, te sospite; multaque merces,
Unde potest, tibi defluat aequo
Ab Jove, Neptunoque sacri custode Tarenti.
Neglegis inmeritis nocituram
Postmodo te natis fraudem committere? fors &
Debita jura vicesque superbae
Te maneant ipsum: precibus non linquar inultis;
Teque piacula nulla resolvent.
Quamquam festinas, non est mora longa; licebit
Injecto ter pulvere curras.

XXIX.

densant acies. XII, 264. *Ves unanimi densete catervas.* XI, 650.

Et nunc lenta manu spargens hastilia densat.
Vide Nic. Heinsium ad Ovid. Metam. XIV, 369. & Fast. III, 820. & ad Valer. Flac. III, 207. & Gisanium in Indice Lucret. V. *Densere.* Porro in versu 21. *Me quoque devexi*, elegantissimus N. Heinsius in ora libri sui, *Forte* TE QUOQUE: adeo ut a versu demum 23. Archytas loqui incipiat.

32. FORS ET DEBITA JURA VICESQUE SUPERBAE TE MANEANT IPSUM] *Fors* & legendum cum veteribus libris, non *forsan*. De quo vide Nic. Heinsium ad Valer. Flacc. I, 478. Mox, *vices superbae* in plerisque codicibus, & Servio ad Aen. II, 433. Doctissimus tamen Passeratius ex conjectura maluit,

Vicesque, superbe, *Te maneant ipsum.*
non incommode sane: sic enim saepius Seneca; ut Herc. Fur. v. 89.

I nunc, superbe, caelitum sedes pete.
Hippol. 703.

Iterum, superbe, genibus advolvor tuis.
Medea, 1007.

I nunc, superbe, virginum thalamos pete.
Auctor Octaviae 643.

Quos nunc pudor luctusque perpetuus manet
Et te, nefande, meque qui talem tuli.
Et Regiae quidem societatis codex *superbe* cum *e* inter lineas, ut notetur casus esse vocativi. Profecto utraque proba lectio est & *superbae*, & *superbe*. Perperam tamen idem Passeratius substituebat,

precibus non linquar inultus,
pro *inultis*. Valer. Flaccus IV, 14.

dabit impia poenas
Virgo, nec Aeetae gemitus *patiemur* inultos.
Ovid. Metam. IV, 426.

Nil poterit Juno, nisi inultos *flere* dolores?

XXIX.

Ad Iccium.

Icci, beatis nunc Arabum invides
Gazis; & acrem militiam paras
Non ante devictis Sabaeae
Regibus, horribiliſque Medo
Nectis catenas. quae tibi virginum,
Sponſo necato, barbara ſerviet?
Puer quis ex aula capillis
Ad cyathum ſtatuetur unctis,
Doctus ſagittas tendere Sericas
Arcu paterno? quis neget arduis
Pronos relabi poſſe rivos
Montibus, & Tiberim reverti;
Cum tu coëmtos undique nobilis
Libros Panaetî, Socraticam & domum
Mutare loricis Hiberis,
Pollicitus meliora, tendis?

v. 4. Vulg. Horribilique. XXX.

4. Horribilique medo Nectis catenas] Non contendo, quin recte Medus *horribilis* dicatur; ut Catullo *horribiles Britanni:* neque receptam lectionem de poſſeſſione dejicio. Non celabo te tamen, quod in mentem mihi inciderit; ut legatur forte,

horribiliſque *Medo*
Nectis catenas.

hoc eſt, ut nunc ſcribitur, *horribiles catenas*, ut alibi Serm. I, 3.

Ne ſcutica dignum, horribili *ſectere* flagello.

Noſter Carm. II, 13.

Miles ſagittas & celerem fugam
Parthi; catenas *Parthus & Italum*
Robur perhorreſcit.

Eodem redit, ut notum eſt, ſeu Parthum ſive Medum dixeris: eadem quippe gens intelligitur. Jam ergo, ſi *Parthus perhorreſcit catenas Italas*, recte utique legeris, *Nectis catenas horribiles Medo:* ſed viciſſim, ſi *miles* Romanus *perhorreſcit ſagittas Parthi*, recte quoque habebit recepta lectio, *horribili Medo.* Vide tamen, annon loco huic & ſententiae aptius ſit *Horribiles:* quippe jam nunc catenas nectit Iccius, tamquam certus victoriae: nec proinde Medus *horribilis* ei videbatur. Convenit igitur, ut Parthi potius expeditionem Iccii *horreant*, quam ut Iccius Parthos. Sic alibi Noſter Carm. I, 35.

& juvenum recens
Examen Eoïs timendum
Partibus Oceanoque rubro.

& Serm. II, 5.

Tempore quo juvenis Parthis horrendus.

& Epiſt. II, 1.

Et formidatam Parthis, *te principe, Romam.*

13. Cum tu coemtos undique nobiles Libros Panaetii] Editi, opinor, omnes repraeſentant

XXX.

Ad Venerem.

O Venus regina Cnidi Paphique,
Sperne dilectam Cypron, & vocantis
Ture te multo Glycerae decoram
Transfer in aedem.
Fervidus tecum puer, & solutis
Gratiae zonis, properentque Nymphae,
Et parum comis sine te Juventas,
Mercuriusque.

XXXI.

Ad Apollinem.

Quid dedicatum poscit Apollinem
Vates? quid orat, de patera novum
Fundens liquorem? non opimae
Sardiniae segetes feracis;

Non

NOBILES. Plures tamen ex meis codices, Regienſis, Batt. Magdal. Galei, Mori, Petrenſis, NOBILIS. Neque dubites, quin & bona pars librorum, quos Interpretes inſpexerunt, ſic habuerit; quamvis id ipſi ſilentio tegant. Optimus tamen Berſmannus teſtatus eſt, ex tribus ſuis codicibus duos habere *nobilis*. Ambiguum igitur ex vetere ſcribendi ratione fit, *Nobilis* ne *libros* voluerit Noſter, an *nobilis Panaetii*. Ego vero ne dubitare quidem poſſum, quin *nobilis* ad Panaetium attineat, ne *libros* duplice epitheto accumulemus. Qui in Poëtis triti ſunt, hoc ſtatim intelligent. *Nobilis* autem *Panaetii*; ut alibi Noſter Epod. XIII.

Nobilis *ut grandi cecinit Centaurus alumno.*

& Epiſt. I, 19.

Non ego nobilium *ſcriptorum auditor & ultor.*

Scriptorum enim ibi a *Scriptor*, non a *Scriptum*. Ita Cicero; *Magnus & nobilis Rhetor Iſocrates*: &, *Tres illius aetatis* nobiliſſimi *& clariſſimi Philoſophi*. Gellius VII, 5. *Tragoedias poëtarum* nobilium *ſcite atque aſſeverate actitavit*. Suetonius De illuſt. Gramm. c. 10. *Atteius Praetextatus*, nobilis *Grammaticus Latinus*. Sed & cum propriis Nominibus copulant Cicero aliique; *Nobilis Sylla*, *Honoratus & nobilis Thucydides*, *Nobilis & clarus Demetrius*. Recte tamen alias dicere poteris *Nobiles libros*: ut Noſter in Arte, *Nobilibus Ennii tuimetris*: & Martialis VII, 46.

Nam me diligit ille, proximumque
Turni nobilibus *putat* libellis.

Sententia igitur, utramcumque lectionem ſequeris, eodem recidit: in illa tamen conſtructio eſt mollior & venuſtior.

9. Pre-

Non aestuosae grata Calabriae
Armenta; non aurum, aut ebur Indicum;
Non rura, quae Liris quieta
Mordet aqua taciturnus amnis.
Premant Calenam falce, quibus dedit
Fortuna, vitem; dives ut aureis
Mercator exsiccet cululis
Vina Syra reparata merce,
Dîs carus ipsis: quippe ter & quater
Anno revisens aequor Atlanticum
Inpune. me pascant olivae,
Me cichorea, levesque malvae.

v. 9. Vulg. CALENA. 10. Dives ET aur. 15. Vulg. PASCUNT. Frui

9. PREMANT CALENA FALCE, QUIBUS DEDIT FORTUNA, VITEM] Lego, non littera, sed lineola dumtaxat addita,

Premant Calenam *falce, quibus dedit*
Fortuna, vitem.

Sic enim & compositio suavior est, & Epitheton digniori vocabulo tribuitur. Virgil. Georg. I, 157.

& ruris opaci
Falce premes *umbras.*

Noster Epod. 2.

Inutilesque falce *ramos* amputans.

Ubi vides *à falce* nullo Epitheto comitatum. Alibi tamen Noster Carm. I, 20.

Caecubum, & praelo domitam Caleno
Tu bibes uvam.

Atque hinc, credo, Librariis ansa data est ad hunc locum corrumpendum. Sed profecto non parva in his duobus differentia est: *Falce* enim *Calena*, quae alio quovis facile transferri potest, quaevis alia vitis, etiam Veientana, tonderi posset: *praelo* vero *Caleno*, quod inter immobilia magis numeretur, non alia poterit premi uva, nisi quae Calibus nata sit.

10. DIVES ET AUREIS MERCATOR EXSICCET CULULLIS VINA SYRA REPARATA MERCE] Vetustissimi duo ex nostris, Leidensis, & ex prima manu Graevianus,

dives UT *aureis.*

Et sic quoque Scholiastes vetus Porphyrio, quod argutam sane sententiam efficeret, si *reparata* cum vulgo interpretum pro *commutata* acciperemus: Alii Calibus vineta colant, nempe ut pretiosa vina habeant Mercatores, quae mercibus Syriacis permutata ex aureis cululis ebibant. Satirice: tamquam non possessorum mensis vina Calena nascerentur, sed divitum mercatorum, qui à dominis ea emerent. Sed nescio, an quisquam sic umquam locutus sit; *reparata* pro *empta* vel *commutata?* Poteris *vina Syra reparata merce* interpretari vina *condita* sive *medicata* Syriaca nardo. Nam olim divites & luxuriosos, quales hic mercatores describit, vinis unguenta miscuisse & una ebibisse notissimum est. Nardus autem ideo *Merx Syra*, quia ex India per Syriam adveheretur; unde Noster Carm. II, 11. *Assyriam nardum* vocat: & Tibullus IV, 7.

Jamdudum Syrio *madefactus tempora* nardo.

& alii pariter Latini Graecique. Quare placet recepta lectio, *Dives* ET *aureis.*

15. ME PASCUNT OLIVAE] Tanaquillus Faber singulari vir ingenio, *Lego*, inquit, ME PASCANT, *quod sequentia facile probent.* Nihil verius dici potuit; & sic clarè exhibet codex Regiae Societatis. *Premant* alii Calenam vitem, me *pascant* Olivae. Ovidius, Amor. I, 15.

Vilia miretur *vulgus: mihi flavus Apollo*
Pocula Castaliae plena ministret *aquae.*

Tibullus Eleg. I, 1.

Divitias alius fulvo sibi congerat *auro,*
Et teneat *culti jugera magna soli:*
Me mea paupertas vitae traducat *inerti.*

Martialis XII, 48.

Convivas alios cenarum quaere magister,
Ques capiant *mensae regna superba tuae.*

Frui paratis & valido mihi,
Latoë, dones; ac, precor, integra
Cum mente nec turpem ſenectam
Degere, nec cithara carentem.

18. Et prec.

XXXII.

Me meus ad ſubitas invitet *amicus oſellas.*
Prudentius Cathem. III, 61.
Sint *fera gentibus indomitis*
Prandia de nece quadrupedum:
Nos oleris coma, nos ſiliqua
Faeta legumine multimodo
Paverit *innocuis epulis.*
& ſimilia paſſim.

18. Et precor integra] Noſtri libri at: unde legendum cum codicibus Cruquii, editione Veneta 1478. & Scholiaſta Acrone ac. Alioqui nihil erit, quo referatur illud et *valido mihi.* Porro cave interpungas poſt *mente:* quippe conſtructio eſt, *cum mente integra degere, ſenectam.* Cicero de Senectute c. 20. *Sed vivendi finis eſt optimus, cum, integra mente ceteriſque ſenſibus, opus ipſa ſuum, eadem quae coagmentavit, natura diſſolvit.*

1. Poscimur, siquid vacui] *Poſcimur* codices noſtri Leidenſis, Petrenſis, & a prima manu Graevianus & Reg. Soc. In Graeviano manu & atramento eiſdem ſ apponitur ſupra r. Et ſic veteres Scholiaſtae cum Ed. Veneta 1478. *poſcimur.* Atque huic lectioni patrocinatur elegantiſſimi vir ingenii Broukhuſius ad Propert. IV, 1. Certe, quin bene Latine ſic dicatur, *Poſcimur*, hoc eſt, poſcimur carmina, ne dubitandum quidem eſt. Ovid. Faſt. IV, 721.

Nox abiit, orituraque aurora. Palilia poſcor.
Non poſcor *fruſtra, ſi favet alma Pales.*

hoc eſt, *poſcor dicere Palilia.*
Idem Metam. V, 333.

Poſcimur *Aonides. Sed forſitan otia non ſint:*
Nec noſtris praebere vacet tibi cantibus aurem.

i. e. nos Muſae poſcimur canere. Idem Metam. IV, 274.

Poſcitur *Alcathoë, poſtquam ſiluere ſorores:*

ſcilicet ut narret fabulam. Metam. II, 144.

non eſt mora libera nobis:
Poſcimur: *effulget tenebris Aurora fugatis.*

haec Phoebus ad filium Phaëthontem. Hannibal apud Silium Italicum lib. II.

Poſcimur, *o ſocii: Fabiuſque e puppe catenas*
Oſtentat, dominique vocat nos ira ſenatus.

Propertius IV, 1. ex emendatione N. Heinſii;

Averſis Chariſin cantas: averſus Apollo
Poſcitur *invita verba pigenda lyra.*

Ego vero, ut hanc quidem lectionem non aſpernor; ita alteram poscimus, quae plurium membranarum teſtimonio nititur, anteferre ei non dubito.

Poſcimus (*ſi quid vacui ſub antro*
Luſimus tecum) *quod & hunc in annum*
Vivat & pluris, age dic Latinum,
Barbite, Carmen.

Rogamus, inquit, oramus te, Barbite, ſi quid umquam de te bene meriti ſumus, dicas carmen Latinum, quod & in hunc & in plures annos vivat. Et nota ordinem, qui omnes Interpretes fefellit. Dic, ait, carmen, quod diu vivat: ut Carm. III, 11. ad Mercurium,

Dic modos, *Lyde* quibus *obſtinatas*
Applicet aures.

Jam autem *Poſcimus* germanam eſſe lectionem vel ex vocabulo si colligas, quae in obteſtationibus ſollemnis eſt: Virgilius Aen. IV, 317.

Si *bene* quid *de te merui, fuit aut tibi quicquam*
Dulce meum, miſerere domus labentis, & iſtam,
Oro, ſiquis *adhuc precibus locus, exue mentem.*

Idem Aen. VI, 529.

dii talia Graiis
Inſtaurate, pio si poenas ore repoſco.

Suetonius in Tib. cap. XXI. *Deos* obſecro, *ut te nobis conſervent, & valere nunc & ſemper patiantur, si non populum Romanum perofi ſunt.* Noſter Carm. Saec.

Supplices audi pueros, Apollo,
Roma si veſtrum eſt opus.

Carm. III, 13.

Lenis incedas abeaſque parvis

Aequus

XXXII.

AD LYRAM.

POSCIMUS, si quid vacui sub antro
Lusimus tecum, quod & hunc in annum
Vivat & pluris, age dic Latinum,
Barbite, carmen:

Lesbio

v. 1. Sub UMBRA.

Aequus alumnis:
Si *tener pleno cadit haedus anno.*
Serm. II, 6.
nihil amplius oro,
Maia nate, nisi ut propria haec mihi munera faxis:
Si *neque majorem feci ratione mala rem.*
Recte autem POSCIMUS, cum Barbiton alloquitur; ut Martialis Iambum rogat, Epig. I, 96.
Si *non molestum est, teque non piget, Scazon,*
Nostro, rogamus, *pauca verba Materno*
Dicas in aurem, sic ut audiat solus.
& Pindarus Musam obsecratur, Nem. III.
Ω πότνια μοῖσα, μᾶτερ
Ἀμετέρα, ΑΙΣΣΟΜΑΙ,
Ἴκτο Δωρίδα νᾶσον Αἰγίνας.

1. SIQUID VACUI SUB UMBRA LUSIMUS TECUM] *Umbra* habent omnes fere codices; & sic hodie legitur apud Diomedem p. 521. & Servium ad Virg. Ecl. I. Quam equidem lectionem minime damno: sic enim Noster Epist. II, 2.
Scriptorum chorus omnis amat nemus, & fugit urbes
Rite cliens Bacchi, somno gaudentis & umbra.
Tibullus III, v. 15.
Per vos auctores hujus mihi carminis oro,
Castaliamque umbram *Pierioque lacus.*
Statius Silv. V, 3.
Te sine Coryciа quicquid modo Phoebus in umbra,
Quicquid ab Ismariis monstrabat collibus Euan,
Dedidici.
Martialis IX, 84.
Haec ego Pieria ludebam tutus in umbra.
Juvenalis Sat. VII, 7.
Nam si Pegasia quadrans tibi nullus in umbra
Ostendatur.
Verumtamen cum Galei codex, optimae quidem notae, quique solus, ubi ceteri omnes mendosi sunt, sex septem Horatii loca praeclare restituit, diversam hic exhibeat lectionem,

Poscimus, siquid vacui sub antro?
non possumus non ambabus ulnis eam amplecti, ut veram & germanam Horatii manum. Longe enim veri est similius, ut hanc potius in illam, figuratiorem nimirum & περιτικωτέραν in faciliorem, quam vice versa, illam in hanc, mutaverint Librarii. Ita Noster Carm. II, 1.
Mecum Dionaeo sub antro
Quaere modos leviore plectro.
& iterum III, 25.
Quo me, Bacche, rapis tui
Plenum? quae nemora, aut quos agor in specus,
Velox mente nova? quibus
Antris, *egregii Caesaris audiar &c.*
& III, 4. ubi Camenas alloquitur,
Vos Caesarem altum, militia simul
Fessas cohortes reddidit oppidis,
Finire quaerentem labores
Pierio recreatis antro.
Propertius III, 1.
Callimachi manes, & Coi Sacra Philetae,
Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro.
Virgil. Georg. IV, 507. de Orpheo.
Septem illum totos perhibent ex ordine mensis
Rupe sub aëria deserti ad Strymonis undam
Flevisse, & gelidis haec evolvisse sub antris.
Martialis, XII, 11.
Cujus Pimpleo lyra clarior exit ab antro?
Quem plus Pierio de grege Phoebus amat?
Statius Silv. I, 2.
Callimachusque senex, Umbroque Propertius antro.
Idem Silv. IV, 5. ad Septimium Severum poëtam.
sed memor interim
Nostri, verecundo latentem
Barbiton *ingemina* sub antro.
ubi nota & *Barbiton* & *antrum* poni, plane ut apud Nostrum. Idem Silv. IV, 6.
namque haec, quoties chelyn exuit ille,
Desidia est; hic Aonis amor avocat antris.

Lesbio primum modulate civi;
Qui ferox bello, tamen inter arma,
Sive jactatam religarat udo
Litore navem,
Liberum & Musas Veneremque & illi
Semper haerentem puerum canebat,
Et Lycum nigris oculis nigroque
Crine decorum.
O decus Phoebi, & dapibus supremi
Grata testudo Jovis, ô laborum
Dulce lenimen, mihi cumque salve
Rite vocanti.

XXXIII.

AD ALBIUM TIBULLUM.

ALBI, ne doleas plus nimio memor
Inmitis Glycerae, neu miserabilis
Decantes elegos, cur tibi junior
Laesa praeniteat fide;

Insignem

& Ibid. V, 3.
sic sacra Numae rituſque colendos
Mitis Aricino dictabat Nympha sub antro.
Auctor Copae,
Est & Maenalio quae garrit dulce sub antro,
Rustica pastoris fistula *in ore sonans.*
ubi *fistula* sub antro, ut hic *barbiton.* Juvenal. VII, 59.
neque enim cantare sub antro
Pierio, thyrsumve potest contingere maesta
Paupertas.
Rutilius in Itinerario 267.
Haec quoque Pieriis spiracula comparat antris
Carmine Messallae nobilitatus ager.
Claudianus Praefat. in III. Conſ. Honorii,
Me quoque Pieriis tentatum saepius antris
Audet magna suo mittere Roma deo.
Idem de Nuptiis Honorii, 236.
sic mitis in antro
Mnemosyne docili tradit praecepta Thaliae.
Idem Praefat. ad II. de Raptu Proserpinae,
Antraque *Musarum longo torpentia somno*
Excutis.
Avienus in Arateis, de Lyra;
hanc, ubi rursum
Concentus superi complevit pulcher Apollo,
Orphea Pangaeo docuit gestare sub antro.
Sidonius Carm. XXIII, 18.
Nec si me Odrysio canens in antro,
Princeps institusset ille vatum.

15. MIHI CUMQUE SALVE RITE VOCANTI] Scio quid

Insignem tenui fronte Lycorida
Cyri torret amor: Cyrus in asperam
Declinat Pholoën: sed prius Appulis
Jungentur capreae lupis,
Quam turpi Pholoë peccet adultero.
Sic visum Veneri; cui placet inpares
Formas atque animos sub juga aënea
Saevo mittere cum joco.
Ipsum me melior cum peteret Venus,
Grata detinuit compede Myrtale
Libertina, fretis acrior Hadriae
Curvantis Calabros sinus.

XXXIV.

PARCUS Deorum cultor & infrequens,
Insanientis dum sapientiae
Consultus erro; nunc retrorsum
Vela dare, atque iterare cursus

Cogor

quid Interpretes de CUMQUE illo sic nude posito dixerint, quorum ego mentem & industriam laudo. Neque tamen quisquam, quod sciam, vel ex omni, qua patet, Latinitate simile exemplum proferre potuit: neque quicquam de tam singulari loco habent Grammatici veteres. Quamobrem tempus erat, cum impetum cepi corrigendi ad hunc modum,

o laborum
Dulce lenimen, mihi, cuique, salve,
Rite vocanti.

hoc est, salve mihi vel cuicumque alii rite vocanti. Judicet lector ingeniosus; ego enim conjecturam hanc in medium protulisse contentus, tueri & praestare eam non tenebor.

14. MYRTALE LIBERTINA] quidam codices *Mirtale*, alii *Mirtala*, Loscheri Editio 1498. *Myrtile*: Sed melius vetustiores omnes *Myrtale*. Martialis V, 4.

Foetere multo Myrtale *solet vino.*

Recte autem *Libertina*: nam frequens hoc *Libertinarum* cognomen occurrit in Inscriptionibus antiquis. Gruter. 99. 5. DOMITIA. L. L. MYRTALE. 581, 6. FLAVIAE MYRTALAE. 740, 10. SATIAE MYRTALES. 711, 6. VALERIA MYRTALE. 983, 7. VERATIA. Q. L. MOETALE (corrige, *Myrtale*) 749, 4. FEMINIA MYRTAAH. 882, 8. NUMUSCULEIAE MYRTALES. 1046, 2. DORYPHORUS ET MYRTALE PARENTES. Reinef. XIV, 75. GELLIAE MYRTALES. XII, 60. MYRTALE SABINAE ET POMPONIAE FESTAE UXORIBUS. Marm. Felsin. pag. 447. MARCIA MYRTALE.

5. ITE-

5 Cogor relectos. namque Dieſpiter,
Igni coruſco nubila dividens
Plerumque, per purum tonantis
Egit equos volucremque currum:

v. 5. Vulg. RELICTOS.

Quo

5. ITERARE CURSUS COGOR RELICTOS] N. Heinſius in libri ſui margine: *Lege* RELECTOS. *Dixi ad Metamorph.* VIII, 173. Quo quidem loco praeclaram hanc emendationem profert, firmatque ex Valerio Flacco, qui *relegere campum, relegere viam* dixit, & alius *relegere veſtigia*. Equidem, quod ſancte aſſeverare poſſum, ipſe quoque in eandem correctionem multo prius incideram, quam ab Heinſio eam didici. Neque tamen ulla ex parte obſto, quin ſolidam hanc ſibi laudem habeat vir magnus, Poëtarum Latinorum unicus ſoſpitator. Certe numquam mihi placuit *curſus relictos*; etſi praeter omnes Horatii codices, apud Eutychem quoque Grammaticum p. 2182. nunc ita legatur. *Iterare relicta maria, veſtigia, vias, ſpatia*, recte quidem dixeris: *curſus* autem cum non ipſa *via* ſit, ſed per viam decurſio; non dixeris curſus *relictos*, ſed *intermiſſos*; non *deſertos*, ſed *deſitos*. Itaque hac lectione ſemel repudiata, nullo ſtatim negotio perveni ad illam alteram, quam tot in aliis auctoribus exempla memoriae ſuggerebant. Statius Achil. I, 23.

Plenaque materni referens praeſagia ſomni
Culpatum relegebat iter.

Silius Italicus, II.

Dum detur, relegant pontum, *neu ſe addere clauſis*
Feſſinent.

Claudianus de bello Getico, 529.

Ut mea converſo relegam *veſtigia curſu.*

Ovid. Metam. VIII, 172.

Utque ope virginea nullis iterata *priorum*
Janua difficilis filo *eſt inventa* relecto.

ubi plures codices perperam, ut hic, *relicto*. Caeterum miror ingenioſiſſimum Heinſium in priore verſu *ſuperata* magis probare quam *iterata*. Huic enim lectioni favet hic ipſe Flacci locus, *iterare curſus relectos*. Quid quod *multis priorum ſuperata* erat janua, tum cum ad Minotaurum intromittebantur: ſed *iterare* & reverti inde, hic labor erat, hoc opus, ut Ovidius in Ibide v. 373.

Ut qui tecta novi formam celantia monſtri
Intrarunt caecae non redeunda domus.

Seneca Agamemn. 574.

Hanc alia retro *ſpatia* relegentem *ferit*,
Et fracta frangit.

ubi nota *retro*, ut in Noſtro *retrorſum*. Sed ante omnes alios Symmacho in deliciis erat hoc verbum, ut Epiſt. III, 62. *Ut cum iter in patriam* relegere *coeperimus*. IV, 58. Relegite *viam diſſimulati hactenus moris*. VII, 4. *Quibus impletis, iter ad noſtros* relegemus. VII, 24. *Erit optio tua, intendere iter, an* relegere *debeamus*. VII. 32. Relegere *iter, & in conſpectum veſtrum tandem redire meditamur*. VII, 32. *Jamdudum curis publicis abſolutus*, relegere *iter debuiſti*. VIII, 25. Relegere *ad vos iter avidiſſime ſtudeo*. IX, 69. *Quamvis* relegere *iter illico parem*. Seneca Epiſt. 102. *Quanto ſatius eſt, ire aperta via & recta, quam tibi ipſi flexus diſponere, quos cum magna moleſtia debeas* relegere? Valerius Flaccus IV, 54.

Haec fatus, relegitque *vias, & vallibus exit.*

Idem VIII, 121.

Egreſſi relegunt *campos, & fluminis ora*
Summa petunt.

Sed dices fortaſſe; Relegere *campos, vias, iter, ſpatia, aequora* ſatis ſuperque exemplorum habent: verum relegere *curſus*, quod in Flacco reponere vis, nondum video. Atqui jam videbis, idque ex magno Flacci imitatore Prudentio in Apotheoſi v. 1008.

Surſum verſus agit ſeriem, ſcandente nepotis
Corpore, perque atavos curſum relegente *vetuſtos.*

Et ex Paulino quoque in Natali XI, v. 602.

Diximus, ut fugiens non fugerit; utque redactis
Paſſibus emenſos ſua per veſtigia curſus
Incaſſum totiens volvente relegerit *orbe.*

Iterare autem *relectos* idem eſt ac *relegendo iterare*: quod genus loquendi poëtis frequentiſſimum eſt, ut Virgil. v. 500.

Tum validis flexos incurvant *viribus arcus*:

neque hic opus eſt pluribus exemplis. At paene omiſeram inſignem Virgilii locum, qui maxime huc facit Aen. III, 690.

Talia monſtrabat, relegens *errata* retrorſum
Littora Achaemenides.

ubi *retrorſum* una habes, pariter ac apud Noſtrum. Atque hac occaſione admonitus, digreſſionis credo veniam a lectore impetrabo, ſi alteri Virgilii loco, plus mille annos depoſito & deplorato, manum medicam admovero. Is extat Aen. IV, 256.

Hic primum paribus nitens Cyllenius alis

Conſti-

Quo bruta tellus & vaga flumina,
Quo Styx, & inviſi horrida Taenari
Sedes, Atlanteuſque finis
Concutitur. valet ima ſummis
Muta-

Conſtitit: hinc toto praeceps ſe corpore ad undas
Miſit; avi ſimilis, quae circum litora, circum
Piſcoſos ſcopulos humilis volat *aequora juxta.*
Haud aliter terras inter caelumque volabat;
Litus arenoſum Libyae ventoſque ſecabat
Materno veniens ab avo Cyllenia proles.

ubi quam multa merito vituperanda ſint, vides. *Volat* & mox *volabat*. Deinde in continuatis verſibus ingratum auribus ἐμφατίλλυτον, *volabat*, *ſecabat*: ad quod evitandum vetuſtiſſimi aliquot codices apud Pierium mutato ordine ſic verſus collocant,

Haud aliter terras inter caelumque volabat
Materno veniens ab avo Cyllenia proles,
Litus arenoſum & Libyae ventoſque ſecabat.

Sed nihil omnino proficiunt, aut locum adjuvant: adhuc enim relinquitur vitium omnium deterrimum, *ſecabat littus ventoſque*. Quid enim eſt *littus ſecare*, niſi littus arare & effodere? Quid autem hoc ad Mercurium volantem? Nullus dubito, quin ſic ſcripſerit princeps poëtarum:

Haud aliter, terras inter caelumque, legebat
Litus arenoſum Libyae, ventoſque ſecabat
Materno veniens ab avo Cyllenia proles.

Nihil opus eſt, ut pluribus hanc emendationem ſtabiliam aut illuſtrem: adeo ipſa per ſe ſuo lumine clara & manifeſta eſt. *Litus legebat*, ut ſupra, *relegens errata retrorſum litora*. & iterum Aen. III, 292.

Litoraque *Epiri* legimus, *portuque ſubimus*.

& Georg. II, 44.

ades, & primi lege littoris *eram*.

6. IGNI CORUSCO NUBILA DIVIDENS] Totus locus ſic ſe habet:

namque Dieſpiter
Igni coruſco nubila dividens,
Plerumque per purum tonantes
Egit equos volucremque currum.

Quae ob verba ſagaciſſimus Tanaquillus Faber Epiſt. 52. lib. 2. ridiculae ac juvenilis temeritatis Noſtrum incuſat, quod *plerumque* ſine nube tonare dicat, quaſi alternis quibuſque diebus id fieret; cum vel ſecundum vulgus aut Hiſtoricos ex opinione vulgi loquentes rariſſime, ex Phyſicorum autem ſententia numquam id eveniat. Aliam autem viam inſtituit digniſſimus ejus gener Dacierius; quippe non ſerio, ſed urbane ironiceque hic Noſtrum loqui; ideoque data opera rem in majus augere, quo Stoicos Providentiae patronos acerbius derideat. Ego vero neque moveo haec nec exagito, ſed ſuis ſalva auctoribus relinquo: illud ſaltem monuiſſe liceat ex prava & perverſa, quae vulgo obtinet, hujus loci diſtinctione commenta haec nata eſſe, qua ſublata in fumum aut fumo ſiquid levius continuo evaneſcunt. Sic enim interpungo,

namque Dieſpiter,
Igni coruſco nubila dividens
Plerumque, per purum tonantes
Egit equos volucremque currum.

hoc eſt, Ego, qui antehac Epicureus eram, nunc cogor fateri Deos eſſe; quia id quod alias ope nubium naturalibus ex cauſſis fieri ſolebat, nuper caelo ſereno tonuiſſe certum eſt. Quod quidem olim ceu validiſſimum adverſus Atheos argumentum omnibus in ore erat. Nihil ergo hic temere aut juveniliter, nihil ironice aut contumelioſe dictum eſt: ad vulgi quidem guſtum & patriae religionis indolem aptari hoc & accommodari non inficior. Sic & Virgilius, ipſe interea Epicureus, non minus ac Noſter, Georg. I, 486.

Non alias caelo ceciderunt plura ſereno
Fulgura.

Ovid. Faſt. III, 370.

Ter tonuit ſine nube deus, tria fulgura miſit:
Credite dicenti: mira ſed acta loquor.

Varro Lege Maenia, apud Nonium in *Plagae* & *Rimari*.

Nos admirantes, quod ſereno lumine
Tonuiſſet, oculis caeli rimari plagas.

Sic haec conſtitue; nam verſus Iambici ſunt; quod editores non odoratos eſſe miror. Atque hanc emendationem cum ante aliquot annos cum erudito viro Jacobo Talbot communicaveram, ille nuperam ſuam Flacci editionem ea auctam eſſe voluit, mihique candide acceptam retulit. Poſtea tamen, indicio venerandi & praeſtantiſſimi viri JOHANNIS MORI, Norvicenſis Praeſulis, intellexi a Thoma Bangio, cujus ne nomen quidem antea audiveram, diſtinctionem hanc prius animadverſam fuiſſe & occupatam. Is enim Obſervationum Philologicarum Vol. II. p. 1435. *Quando*,

Mutare, & insigne attenuat Deus,
Obscura promens: hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto
Sustulit, hic posuisse gaudet.

XXXV.

AD FORTUNAM.

O Diva, gratum quae regis Antium,
Praesens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos:

Te

v. 13. INSIGNEM.

do, inquit, *Horatius canit*, Plerumque per purum tonantes Egit equos — *ipsi experientiae plane contradicit, quae testatur tonitru rarius puro serenove aëre audiri. Id quod Lucretius observavit lib.* 6. Nam caelo nulla sereno Nec leviter densis mittuntur nubibus umquam. *Et postea*, Denique cur numquam caelo jacit undique puro Juppiter in terras fulmen? *Et quia prodigii instar habebant Ethnici, ut & hoc loco Horatius, quando aëre sereno tonitruavit; quomodo quaeso* plerumque *& saepius id fieri affirmare ausit Horatius? Huic dubio, unico commate voci* plerumque *appositio, facile obviam iveris, hoc pacto:* Namque Diespiter, Igni coruscо nubila dividens Plerumque, per purum tonantes &c. *Hac enim ratione Horatium cum Lucretio de facili conciliaveris, eumque facula distinctionis commode illustraveris.* Atque haec quidem feliciter Bangius: absque quibus esset, siquis est, qui existimet nos propria Minerva hoc eruere non potuisse, is quidem per nos licet existimet, ut volet. Ego vero praeter eam, quam ille profert, ab experientia ductam, etiam alias rationes habui, cur distinctionem vulgatam refugerem. Ea enim posita, plane deliraret Noster, & verba secum pugnantia loqueretur. Quid enim aliud est

Igni coruscо nubila dividens,

quam *ex nubibus fulmen emittens?* Vide igitur, qualis hinc sententia proveniat: *Juppiter ex nubibus fulminans puro & innubilo caelo tonuit.* Quid? an eodem tempore & ex nubibus & sine nube? Necesse est enim uno eodemque tempore haec fieri fatearis, si a recepta distinctione steteris. Tum & illud ne Latine quidem dictum foret,

Plerumque per purum tonantes
Egit equos volucremque currum.

Quomodo sodes *plerumque egit?* hoc est, ut explicant, *saepe egit.* Atqui aliud est *saepe*, aliud *plerumque. Saepe* enim fit aliquid, etiam praeter naturam & consuetudinem: nihil *plerumque* fit, nisi quod natura & consuetudine ita fieri solet. *Saepe* homo senex hilarescit & lubente animo est; at *plerumque* morosus est & difficilis: *saepe* aestate pluvia & grando est; at *plerumque* sudum caelum & serena tempestas: *saepe* sub morte Julii Caesaris per purum tonantes equos egit Juppiter; at *plerumque* igni coruscо nubila dividit. Quod plerumque fit, idem & saepe fit; at non vicissim omne quod saepe fit, plerumque fit. *Saepe* est quod Graecis πολλάκις; at *plerumque* est ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Nihil hac observatione verius: quam tamen pauci animadverterunt. Nemo igitur sanae mentis, nedum Noster, dicere potuit, *Plerumque per purum egit.* Ut enim saepe id fecerit Juppiter: at certe plerumque non facere solet. Verum illud fortasse quibusdam insolens videbitur, adverbium *plerumque* in clausula poni: atqui & alibi ita Noster Epist. II, 2.

statua taciturnius exit
Plerumque, & risu populum quatit.

& Lucretius V, 1131.

Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant
Plerumque, & quae sunt aliis magis edita cumque.

Nam quod vir eruditus inauditum quid hic protulit, ut *plerumque egit*, idem significare possit, ac

Te pauper ambit ſollicita prece
Ruris colonus; te dominam aequoris,
Quicumque Bithyna laceſſit
Carpathium pelagus carina.
Te Dacus aſper, te profugi Scythae,
Urbeſque, genteſque, & Latium ferox,
Regumque matres barbarorum, &
Purpurei metuunt tyranni:
Injurioſo ne pede proruas
Stantem columnam; neu populus frequens
Ad arma ceſſantis, ad arma
Concitet, imperiumque frangat.

Te

ac *interdum egit*, idque ex Noſtro in Arte v. 95. probare conatus eſt,

Interdum *tamen & vocem Comoedia tollit*,
Iratuſque Chremes tumido delitigat ore;
Et Tragicus plerumque *dolet ſermone pedeſtri*:

id ſane nihil aliud eſt, quam errorem veterem novo accumulare. *Interdum*, inquit, vocem tollit Comoedia: & *interdum* Tragoedia vocem ſubmittit: annon hoc voluit Horatius? Recte quidem: at vide quaeſo, ut Noſter verba variaverit. *Interdum*, inquit, Comoedia cothurno incedit: & Tragoedia *plerumque* DOLET verbis ſocco convenientibus: tum ſcilicet, cum *lamentatur* Tragoedia, ſermone pedeſtri loquitur; neque *interdum* ſi modo *dolet*, ſic loquitur, ſed *plerumque* & ut plurimum: in aliis autem affectibus ampullas ſuas & verba ſeſquipedalia profundit.

13. ET INSIGNEM ATTENUAT DEUS, OBSCURA PROMENS] Acute annotavit Dacierius, neceſſitate metri coactum Noſtrum *obſcura* poſuiſſe, cum deberet dicere *Obſcurum* hominem, ut reſpondeat τῷ *inſignem*. Atqui hujus culpae immunis eſt Noſter, ſoliſque ea Librariis impingenda eſt. Equidem nullus dubito, quin ad hunc modum ſcripſerit,

valet ima ſummis
Mutare; *&* infigne *attenuat Deus*,
Obſcura promens.

Ubi omnia vides ejuſdem formae, *ima*, *ſumma*, *inſigne*, *obſcura*. Atque huic emendationi favet codex Reginenſis, qui pro varia lectione habet, *inſigne attenuat decus*: nec moramur, quod Heſiodus in loco ſimili, ad quem forte reſpexit Horatius, ἀρίζηλον *inſignem hominem* poſuerit:

Ῥέα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει,
Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει,
Ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν, καὶ ἀγήνορα κάρφει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης.

Uterque enim ſervavit propoſitum ſuum; Heſiodus omnia illa, *hominibus*, Noſter *rebus* accommodavit; ut alii ex Latinis; Seneca Thyeſte, 598.

Ima *permutat levis hora* ſummis.

Auſonius Epigr. CXLIII. De Fortuna,

Et ſumma in imum *vertit*, *& verſa erigit.*

Seneca Nat. Quaeſt. III. praefat. *Nunc cum maxime Deus alia exaltat, alia ſubmittit.* Unde obiter emendandus eſt alter Senecae locus, fruſtra viris magnis tentatus, De Beneficiis VI, 38. *Agricolam annonae caritas erigit: eloquentiae* exoptat *pretium litium numerus:* lego, *exaltat pretium.*

14. NEU POPULUS FREQUENS AD ARMA CESSANTES, AD ARMA] Scio quid ſit *populus frequens*, & ſic alibi locutum eſſe Noſtrum memini, Carm. II, 17.

cum populus frequens
Laetum Theatris ter crepuit ſonum:

& Ciceronem pro Sextio c. 59. *Equidem exiſtimo nullum tempus eſſe* frequentioris populi, *quam illud gladiatorium*; & alios paſſim. Vide tamen, annon melius aptiuſque huic loco conveniat,

neu populus fremens
Ad arma ceſſantes ad arma
Concitet.

Id enim fere ſollemne verbum eſt in deſcribenda

Te ſemper anteit ſaeva Neceſſitas,
Clavos trabalis & cuneos manu
Geſtans aëna; nec ſeverus
Uncus abeſt, liquidumque plumbum.

Te

ſeditione, & bello. Livius I, 17. Fremere *deinde* plebs, *multiplicatam ſervitutem, centum pro uno dominos factos.* Idem XXIV, 26. *itaque* fremere multitudo, *& comitia poſcere.* Valerius Max. VI, 2, 3. *Totius fori* frementis *ora clauſerunt.* Servius ad Virgil. Aen. I, 60. CIRCUM CLAUSTRA FREMUNT. *Quidam hoc loco* fremunt, *id eſt*, imperia recuſant, *intelligunt; ut a Coſſ.* (lege, *Caſſio:* is eſt Caſſius Hemina Annalium ſcriptor) *Annalium ſecundo: Ne quis regnum occuparet, ſi* plebs *noſtra* fremere *imperia coepiſſet*, i. e. recuſare. Statius Theb. III, 594.

Irrupere Argos, maeſtique ad limina regis
Bella animis, bella ore fremunt.

Virgil. Aen. XI, 453.

Arma manu trepidi poſcunt: fremit *arma juventus.*

idem VII, 460.

Arma amens fremit, *arma toro tectiſque requirit.*

iterum Statius Theb. VI, 6, 8.

Arcades arma fremunt, *armis defendere regem*
Contendunt.

Accius in Epigono apud Nonium V. *vulgus;*

Nonne Argivos fremere *bellum, & velle vi vulgum videt?*

Tum autem illud CESSANTES quid ſibi velit, ſatis videor intelligere: aut enim morantes, tardantes notat, aut quietos, pacatos, otio deditos. Neque vero utramlibet interpretationem aſpernor: neſcio tamen, an potius ſcripſerit Noſter CURSANTES. *Ad arma curſare*, ut in proſa oratione dicere ſolent, *ad arma diſcurrere.* Livius XXIV, 31. *Haec cum recitata eſſent, cum tanto clamore ad arma diſcurſum eſt, ut* &c. Idem XXV, 37. *Inde verſo repente ad iram luctu, diſcurrere ad arma.* Idque verbum apprime convenit cum *fremens* & *concitet*; ut idem libro XXXIV, 37. *Haec inter ſe primo in circulis ſerentes* fremere; *deinde* ad arma *ſubito* diſcurrerunt. Et Seneca de Ira III, 2. *Tota multitudo pauciſſimis verbis* concitata, *ipſum* concitatorem *anteceſſit:* ad arma *protinus igneſque* diſcurſum eſt. Quamobrem conſideres, lector ingenioſe, an totus locus ſic conſtituendus ſit:

neu populus fremens
Ad arma curſantes *ad arma*
Concitet, imperiumque frangat.

Sed profecto, ſive vulgatam lectionem ſequeris, ſive noſtram conjecturam; totus interea locus reprehenſioni obnoxius eſt. Qui enim illi ſunt, quos populus, vel *frequens*, vel *fremens*, ad arma concitet vel *ceſſantes*, vel *curſantes?* An aliqui erant, quos populus concitaret, praeter ipſum populum? An proceres vult, & aulae miniſtros? Intelligo: ſed in ipſis auctoris verbis nihil video, quod eo nos ducat. Quare aut altius latet mendum, aut per me quidem alii Horatium hic excuſent, qui velint aut poſſint.

17. TE SEMPER ANTEIT SAEVA NECESSITAS] Editio Veneta 1478. SERVA, Loſcheri autem 1498. SAEVA: & ex eo tempore pro diverſo Interpretum judicio nunc haec, nunc illa vox libros occupavit. Membranae quoque in diverſa abeunt; Cruquii aliquot omnium veterrimae cum Acrone & Porphyrione *ſerva* habent: ex noſtris omnes melioris notae, Leid. Regin. Graev. Zulich. Batt. Petr. Gale, & a prima manu Reg. Soc. *Saeva:* duabus tantum ex recentioribus ab altera lectione ſtantibus. Sane facilis erat Librariis erratio in vocibus tam inter ſe ſimilibus: unde & ſupra Carm. I, 16. *nec mare naufragum, Nec ſaevus ignis*, in Reginenſi a prima manu erat *Servus ignis.* Utra igitur lectio ſequenda? Profecto, niſi codices turbaviſſent, nihil melius quam *ſaeva neceſſitas* deſideraremus: ſic enim eadem *dura, dira, acerba, δεινὴ, κρατερὴ, σχετλία* &c. dicitur: optimeque id epitheton cum ſequentibus quadrat, ubi clavi & cunei & uncus in ahena ejus manu geſtantur. Tamen & illud *ſerva* argutule poſitum videatur; quippe licet omnium rerum *domina & regina* ſit neceſſitas, ipſa tamen ſibi *ſerva* eſt; nihil enim libere aut voluntarie agit. Nec tamen idcirco hanc lectionem probaverim: imo vero, ſi *ſerva* legeris, ipſa orationis ſtructura poſtulat, ut, non ſibi, ſed Fortunae ſervam eam conſtituas. Quî autem convenit, ut neceſſitas, *quae nulli paret*, ſerva ſit Fortunae? Huc adde, quod ſervae *anteire* dominas non ſolebant. Erant quidem ſervi & clientes pauperculi, qui quod ante dominos ambularent, populumque ſubmoverent de via, Anteambulones.

Te Spes, & albo rara Fides colit
Velata panno, nec comitem abnegat,
Utcumque mutata potentis
Veſte domos inimica linquis.
At volgus infidum, & meretrix retro
Perjura cedit: diffugiunt cadis
Cum faece ſiccatis amici,
Ferre jugum pariter doloſi.

Serves

nes dicti ſunt: Ancillae vero, niſi fallor, a tergo pone ſequebantur, neque Anteambulatrices erant, ſed Pediſequae.

22. NEC COMITEM ABNEGAT] Difficilis quidem hic locus eſt, multoſque non parum torſit. *Spes*, inquit, *& bona Fides fortunam colit, & comitatur: at vulgus, & meretrices & fucati amici eam derelinquunt.* Contra autem dicunt alii, infideles amicos Fortunae comites eſſe: veram autem Fidem minime Fortunam ſequi. Ovidius, Pont. II, 3. de amicitia & fide fucata.

Turpe quidem dictu, ſed (ſi modo vera fatemur)
Vulgus amicitias utilitate probat.
Cura quid expediat prius eſt quam quid ſit honeſtum:
Et cum Fortuna *ſtatque caditque* Fides.

at mox ibidem de fido amico,

Scilicet indignum, juvenis variſſime, ducis
Te fieri comitem *ſtantis in orbe* Deae.

& Pont. I, 9.

Adfuit ille mihi, cum pars me magna reliquit,
Maxime; Fortunae *nec fuit ille* comes.

& iterum Pont. IV, 10.

Quemque refers, imitare virum: vetat ille profecto
Tranquilli comitem *temporis eſſe* Fidem.

Juvenalis Sat. X, 73.

ſed quid
Turba Remi? ſequitur fortunam *ſemper, & odit Damnatos.*

Quid igitur fiet? aut quo tandem pacto tam diverſa haec inter ſe conciliari poterunt? Sane cum Ovidius & Juvenalis *Fortunam* nominant, *Secundam* tantum intelligunt ex recepto loquendi more: & proinde recte dicunt, abeunte Fortuna, manere tamen fidos amicos; neque fortunae comites eſſe. Noſter autem aliam plane imaginem concepit & repraeſentavit; ſub Fortunae enim nomine, eandem & proſperam & adverſam, mutata tantum veſte, intelligit: unde conſequens erat, ut etiam mutatae fortunae Spem, Fidem, & amicos certos adhuc comites & cultores eſſe diceret: meretrices autem & paraſitos retrocedere & diffugere. Et bene quidem hoc Horatio ceſſiſſet, niſi addidiſſet verbum, quod, ut mihi quidem videtur, totam hanc ſcenam deturpat & prorſus corrumpit;

nec comitem abnegat,
Utcumque mutata potentes
Veſte domos inimica linquis.

Quippe, ſi Fortuna *linquit* domos afflictas, unaque comitantur abeuntem Spes & Fides; tum profecto omnes omnino diffugiunt, tam fidi amici, quam infideles: quo nihil abſurdius fingi poteſt. Certe, ſi quid video, vel hoc vel non diſſimili verbo dictum oportuit,

Utcumque mutata potentes
Veſte domos inimica vertis:

hoc eſt, *concutis, affligis.* Spes, inquit, & Fides ſemper te colunt, Fortuna; neque te deſerunt, ſed etiam in afflicta domo, cum veſtem mutaveris, tecum manent: vulgus autem infidum ſtatim diffugiunt. Seneca Epiſt. IX. *Florentes amicorum turba circumſedet: circa* everſos *ingens ſolitudo eſt: & inde amici fugiunt, unde probantur.* Ut ſemel dicam; niſi Fortunam, etiam cum adverſa ſit, in eadem tamen qua prius domo manere finxerit Noſter; nullum hic exitum video, neque quomodo ſententia procedere poſſit, intelligo. Niſi ſiquis fortaſſe ſatirice haec dicta accipiat, Spem Fidemque, ut nunc res hominum ſe habent, Fortunam ſemper comitari: ut ſupra queſtus eſt Ovidius,

Tranquilli comitem temporis eſſe Fidem.
Et cum Fortuna ſtatque caditque fides.

Verum eo pacto non *at vulgus infidum* legendum fuerit, ſed *Tum vulgus*, vel *Et vulgus*, vel aliud quid ſimile.

Serves iturum Caesarem in ultimos
Orbis Britannos, & juvenum recens
Examen Eois timendum
Partibus Oceanoque rubro.

v. 30. Forte, ultimos, ORO, Britannos. Eheu

29. SERVES ITURUM CAESAREM IN ULTIMOS ORBIS BRITANNOS] Hactenus Fortunae vim & potentiam memoravit; nunc precationem orditur, ut servare velit Caesarem & Exercitum. Sed quid illud est, *Ultimos* ORBIS *Britannos?* Satis profecto erat *ultimos Britannos* dixisse, & longe elegantius esset: ut ipse alibi Carm. II, 20.

Dacus, & ultimi.
Noscent Geloni. ——

Epist. I, 6.

Quid maris extremos Arabas *ditantis & Indos?*

Epist. I, 1.

Impiger extremos *curris mercator ad* Indos.

Sic Carm. I, 36.

Qui nunc Hesperia *sospes ab* ultima.

& II, 18.

Premant columnas ultima *recisas* Africa.

Virgil. Georg. I, 30.

tibi serviat ultima Thule.

Aen. XII, 334.

gemit ultima *pulsu*
Thraca *pedum.*

VIII, 689.

& ultima *secum* Bactra *vehit.*

Catullus, Epig. XXX.

quod Comata Gallia
Habebat uncti, & ultima Britannia.

Idem, XI.

Sive in extremos *penetrabit* Indos,
Gallicum Rhenum, horribiles & ultimosque Britannos.

Claudian. in Ruf. II.

quicquid ligat ultima Tethys,
Extremos *ultra volitat gens siqua* Britannos.

Vides, opinor, tot exemplis, elegantius omitti illud *orbis*, neque eo sublato quicquam ad sententiam decesse. Quid, quod si additum quicquam voluisset Noster, *ultimos* credo *hominum* Britannos, non *ultimos orbis* appellasset, ut Virgil. Aen. IX, 727.

Extremique hominum *Morini, Rhenusque bicornis:*

a quo Plinius Hist. XIX, 2. *Ultimique hominum existimati Morini.* Sane *ultimos Orbis*, vel quod perinde est, *ultimos terrae* mihi plane semibarbarum videtur; neque hujusmodi loquendi genus, nisi fallor, apud ullum bonum auctorem invenieris. Unus modo & alter locus occurrit, qui prope huc accedere videatur, qualis ille veteris Tragici apud Ciceronem de Nat. Deorum I, 42. *Omitto*, inquit, *Eleusinam, sanctam illam & augustam,*

Ubi initiantur gentes orarum ultimae.

Ultimae gentes orarum, ut *ultimos Britannos orbis.* Verum ibi *ultimae* genitivus singularis esse potest, ut structura sit, *gentes* (orae) *ultimae orarum:* vel, quod verius puto, corrigendus locus est ad hunc modum,

Ubi initiantur gentes orai ultimae.

Utcumque haec sint, veterum illorum Tragicorum obsoletior est oratio, quam ut inde Horatio contra aevi sui morem patrocinium petas. Alter, quem dixi, locus apud Lucanum extat libro VII, 541, & prima quidem fronte germanus huic Nostro videtur, *extremi Iberi orbis*, ut *ultimos Britannos orbis.*

vivant Galataeque, Syriique,
Cappadoces, Gallique, extremique orbis Iberi,
Armenii, Cilices.

propius autem contuenti plane alia hujus loci ratio, quam Nostri, apparet: quippe *extremi* hic genitivus est singularis, Iberi *orbis extremi*; ut Virgil. Georg. II, 123.

Aut quos Oceano propior gerit India lucos,
Extremi *sinus* orbis.

Ovid. Fast. I, 717.

Horreat Aeneadas & primus & ultimus orbis.

Trist. I, 1.

nobis habitabitur orbis
Ultimus, *a terra terra remota mea.*

Epistola Hypermnestrae:

regnoque domoque
Pellimur: ejectos ultimus orbis *habet.*

Statius Silv. V, 1.

quantum ultimus orbis
Cesserit, & refluo circumflua gurgite Thule.

Recte itaque dixeris, *ultimi orbis Iberos, ultimos* autem minime. Huc etiam accedit quo minus ultimos *orbis* Britannos Horatium dixisse credam, quod non tam *ultimam orbis* Britanniam, quam plane *alium orbem* & a suo diversum appellare soleant poëtae: ut auctor Epigrammatis ad Claudium Caesarem.

Libera

Eheu, cicatricum & ſceleris pudet,
Fratrumque. quid nos dura refugimus
Aetas? quid intactum nefaſti
Liquimus? unde manum juventus
Metu Deorum continuit? quibus
Pepercit aris? ô utinam nova
Incude defingas retuſum in
Maſſagetas Arabaſque ferrum.

v. 39. Vulg. DIFFINGAS.

XXXVI.

Liberæ non hoſtem, non paſſa Britannia regem,
Aeternum noſtro *quae procul* orbe *jacet.*
Claudian. de Conſul. M. Theod. v. 50.
Hiſpana tibi Germanaque Tethys
Paruit, & noſtro diducta Britannia mundo.
Virgilius Ecloga 1.
Et penitus toto *diviſos* orbe *Britannos.*
Ergo cum illud *ultimos orbis* minime recto talo conſiſtere videatur; neque nos juvent Codices MSti; ecquid eſt, quod ex conjectura commode ſubſtitui poterit? Equidem, quia jam tandem Fortunam precari Noſter incipit, plane inducor, ut precandi verbum hinc excidiſſe credam, & locum ſic reponendum eſſe;
Serves iturum Caeſarem in ultimos,
ORO, *Britannos.*
Quid facilius procliviuſve, quam ut *oro* ab ineptis Librariis in *orbis* mutaretur? *Serves, oro:* ut Noſter alibi Serm. II, 4.
ſed des *veniam bonus*, oro.
Ovid. Triſt. I, 4.
Invigiles *igitur noſtris pro caſibus*, oro.
atque alii paſſim. Porro eodem, quo hic, mendo laborat locus Silii Italici lib. III. ubi uxor Hannibalis pro viro ſuo precatur,
Sed tu, bellorum genitor, miſerere, nefaſque
Averte, & ſerva caput inviolabile Teucris.
Quis, quaeſo, eſt iſte *bellorum genitor?* Mars, opinor: ſed ex qua uxore, vel amica, bella genuit? Nugae meae. Tu vero lege meo periculo,
Sed tu, Bele, oro, *genitor, miſerere.*
Nimirum Hannibal originem ſtirpis duxit a *Belo:* unde idem Silius lib. VIII.
Hannibal a noſtro nomen memorabile Belo.
& lib. IV. ſic Hannibalem Boſtar alloquitur,
Maxime Belide, *patriis qui a moenibus arcas*
Servitium dextra.
Virgilius Aen. I, 626.
genitor *tum* Belus *opimam*
Vaſtabat Cyprum & victor ditione tenebat.

36. UNDE MANUS JUVENTUS] *Manus* habet Editio prima Veneta 1478. unde credo in pleraſque editiones ea lectio profluxit. Sed Loſcherus 1498. recte edidit MANUM, ut omnes ubique fere ſcripti; etſi hic taceant Lambinus & Torrentius. Certe ita Noſtri Graevianus, Reginenſis, Battelianus, Regiaeque ſocietatis cum aliis. Et rectius *manum*, quam ut invenuſtum homoeoteleuton fiat, *manus juventus.*

38. O UTINAM NOVA INCUDE DIFFINGAS RETUSUM] *Diffingas* habent Editiones fere omnes, tam veteres, quam recentiores; & ſcripti etiam plerique. Verum ea vox minime huic loco convenit. Cum enim *diffingere* contrarium ſit τῷ *fingere*, uti conſtat ex Carm. III, 29. nihil ab hac ſententia alienius concipi poteſt. *Nova* enim *incude* finguntur res & fabricantur; non diffinguntur & corrumpuntur. Quare melior videtur lectio, quae in duobus Cruquii libris extat DEFINGAS; quibus accedit optimus noſter Reginenſis, ubi DEFI GAS eſt, N per malam manum eraſa. Leidenſis quoque noſter, *deffingas*, *f* geminato. Sane id ſaepe obſervavi, in compoſitis quae a *def* vel *des* incipiunt, pleroſque codices manuſcriptos *diff* & *diſſ* exhibere: ut Epiſt. I, 7.
Deſignatorem decorat lictoribus atris.
codices noſtri Leid. Graev. Regin. cum aliis *Diſſignatorem*; & ſic alibi non raro: quod & in hoc loco contigiſſe credo: ſcribimus igitur *defingas*. Sed jam de ſequente verbo RETUSUM difficilior quaeſtio eſt. *Retuſum*, aiunt Scholiaſtae, civili bello *hebetatum*: recte: & ſic Virgil. Georg. II, 301.

non

XXXVI.

Et ture & fidibus juvat
Placare, & vituli ſanguine debito
Cuſtodes Numidae Deos:
Qui nunc Heſperia ſoſpes ab ultima,

Caris

neu ferro *laede* retuſo
Semina.
Lucan. VI, 161.
confringite tela
Pectoris incurſu, jugulisque retundite ferrum.
Ovid. Amor. II, 9.
Quid juvat in nudis hamata retundere *tela*
Oſſibus?
Silius Ital. XVI.
Jam campi valleſque madent: hebetataque *tela.*
Auctor Octaviae v. 525.
condidit tandem ſuos
Jam feſſus enſes victor, hebetatos *feris*
Vulneribus: & continuit imperium metus.
Sed illud huic interpretationi videtur obſtare, quod *retuſi* gladii potius cotibus acuuntur, quam incudibus renovantur; ut Lucan. VII, 139.
Nec gladiis habuere fidem, niſi cotibus aſper
Exarſit mucro: tunc omnis lancea ſaxo
Erigitur.
Caeterum pro *retuſum*, quod in meis omnibus extat, codex Cruquii RECUSUM, atque id cupide arripuerunt Lambinus, Marcilius, aliique, & *diffingas recuſum* poëtica phraſi dictum volunt, pro *diffingas recudendo.* Verum ut hoc, quod tamen hic durum eſt, concedatur; quis tamen in eodem verſiculo ferre poſſit *incude recuſum?* Ne in oratione quidem ſoluta duo haec vocabula juncta repereris, ubi minus tamen aurium judicio tribuitur, quam in verſu. Mihi vero alia in mentem incidit conjectura; quam ſane veram exiſtimo,
o utinam nova
Incude deſingas recoctum *in*
Maſſagetas Arabaſque ferrum.
Et ſane ſic videtur olim legiſſe vetus Scholiaſtes. Narrat quippe Cruquius ſe in ſcriptis adnotationibus offendiſſe, *confuſum & commaſſatum:* quod mendoſe hodie in Acrone legitur *confuſum & quaſſatum.* Atqui *commaſſatum* plane explicat *recoctum*, non *retuſum* neque *recuſum.* Perſius Sat. V, 10.
Tu neque anhelanti, coquitur *duro* maſſa *camino*,
Folle premis ventos.
Martialis XI, 53.
Altera non deerunt tenui verſata favilla,
Et Velabrenſi maſſa recocta *foco.*
de Caſeo Velabrenſi loquitur, de quo vide Epig. XIII, 29. Virgilius Aen. VII, 636.
Vomeris huc & falcis honos, huc omnis aratri
Ceſſit amor: recoquunt *patrios* fornacibus *enſis.*
Lucanus VII, 145.
Non aliter Phlegra rabidos tollente Gigantas,
Martius incaluit *Siculis* incudibus *enſis:*
Et rubuit flammis *iterum Neptunia cuſpis:*
Spiculaque extenſo Paean Pythone recoxit.
Lucius Florus III, 20. *E* ferro *ergaſtulorum* recocto *gladios ac tela fecerunt.*
Prudentius Περὶ Στεφ. V, 70.
Exciſa fabrili manu, Cavis recocta *& follibus.*
Idem Pſychomachia v. 600.
auri
Sordida fruſta rudis, nec adhuc fornace recoctam
Materiem.
Silius Italicus IV, ſub initio;
Pila novant, ac deterſa rubigine ſaevus
Induitur ferro ſplendor: niveumque repoſtae
Inſtaurant galeae coni decus: haſta juvatur
Amento: renovantque nova fornace bipennes.
ubi quid quaeſo eſt *renovant nova?* quam ineptum & ταυτολόγον praeſertim cum paullo ante dixerat, *pila novant.* Codex vetuſtus Colonienſis habet *revocant:* quod nihilo melius. Lege ſine dubio,
recoquuntque *nova* fornace *bipennes:*
ut Virgilius loco jam dicto, *recoquunt fornacibus*, & Prudentius, *fornace recoctam.* Optat igitur Horatius, ut ferrum, quod civili cruore pollutum & commaculatum erat, jam in maſſam redactum, repurgatum, & recoctum, nova incude formaretur in tela contra Arabas & Maſſagetas.

10. CRES-

Caris multa ſodalibus,
Nulli plura tamen dividit oſcula,
Quam dulci Lamiae; memor
Actae non alio rege puertiae,
Mutataeque ſimul togae.
Creſſa ne careat pulchra dies nota:

Neu

10. CRESSA NE CAREAT PULCHRA DIES NOTA] Vexatiſſimus hic locus eſt, & eruditorum hominum diſputationibus nobilis. Eraſmus & pauci alii *Threſſa* corrigunt ex Plinio, qui lib. VII, 40. *morem* memorat *Thraciae gentis, quae calculos colore diſtinctos pro experimento cujuſque diei in urnam condit*, album dici felici, infelici nigrum aſſignans, *ac ſupremo die ſeparatos dinumerat, atque ita de quoque pronunciat.* Quae omnia Phylarchus apud Zenobium Proverb. VI, 13. *Scythis* tribuit: ex quo Plinius ſua hauſiſſe videtur, notante elegantiſſimo Harduino. Eadem etiam ex Phylarcho profert Suidas in Λευκὴ ἡμέρα. Veteres vero Scholiaſtae, Porphyrio & Acro, plane ſimilia narrant, non de Thracibus aut Scythis, ſed *Cretenſibus*; unde & *Creſſam notam* eodem modo explicant, quo priores illi *Threſſam*. Verum haec quidem interpretatio nequaquam ſatisfacit: cum enim vel Cretenſes vel Thraces, nam utroſlibet dixeris perinde eſt, dies ſingulos, prout bene vel male proceſſiſſent, vel *nigro* calculo vel *albo* notaverint; profecto ſive *Threſſa nota* ſive *Creſſa*, non magis *album* & felicem calculum hic indicaret, quam *nigrum* ac infauſtum: quippe & niger calculus Threſſa certe nota eſt, aeque ac albus. *Threſſa* itaque nota, niſi ſic plene dixeris *candida Thracum nota*, nullo modo diem bonum & pulchrum, qualem hic celebrat Horatius, notare poterit. Proinde aliud quid, & ſi fieri poteſt, melius indagandum eſt. Atque illud inprimis ſe offert, quod eruditiſſimus Harduinus propoſuit, cum ad locum Plinii jam citatum, tum in praeclaro opere de Nummis Populorum & Urbium voce ΚΥΔΩΝ: ubi *Creſſam notam* pro *vini Cretici nota* accipit, ut alibi Noſter Carm. II, 5. & Serm. I, 10. *nota Falerni*, & ſimiliter Cicero in Bruto c. 83. *Cretico* autem *vino diem pulchram* hic celebrari, ut Carm. III, 2. *diem bonum* antiqua teſta, & III, 28. *diem feſtum* recondito Caecubo. Porro vinum Creticum *in maximo pretio habitum fuiſſe Clementem Paedag. II. alioſque permultos docuiſſe.* Huc recidunt, quaecumque pro firmanda ſua ſententia diverſis in locis protulit vir ingenioſus. Utinam vero nominaſſet *permultos* illos, qui Creticum vinum tam magnopere praedicent. Clemens certe Alexandrinus uno verbulo hoc laudat, ὁ εὐώδης καὶ εὔπνους Λέσβιος, καὶ Κρὴς τις γλυκύς, *Creticum quoddam vinum dulce* appellans: & ſic Aelianus Var. Hiſt. XII, 31. Γλυκύς τις, καὶ Κρὴς ἄλλος. Sed quale, amabo, illud *vinum dulce?* non aliud quam *Paſſum*, quod quidem Cretae optimum fiebat. Plinius XIV, 9. *Paſſum a* Cretico *Cilicium probatur, & Africum, & in Italia, finitimiſque provinciis.* Juvenalis XIV, 270. de mercatore,

Qui gaudes pingue *antiquae de littore* Cretae
Paſſum, *& municipes Jovis advexiſſe lagenas.*

Martialis Epigr. XIII, 106.

Paſſum.
Cnoſſia Minoae genuit vindemia cretae
Hoc tibi, quod mulſum pauperis *eſſe ſolet.*

Caeterum *Paſſum* quid ſit & quemadmodum fiat, ex Columella diſces XII, 39. & Palladio in Octob. c. 19. & cur *pingue* & *pauperis mulſum* Juvenali Martialique dicatur, probe intelliges; quippe *ex uvis paſſis in praelo compreſſis effluit, & conditum vaſculo, mellis more, ſervatur.* Jam autem praeter hos modo laudatos, qui paſſum Creticum memorant, nego ullos veterum Romanorum vini Cretici mentionem facere. Quid ergo? faceta ſane & ridicula res eſſet, ſi tot *cari* ſodales, tam *pulchra* ob Numidae reditum die, nihil niſi *paſſum* ſorberent, vel lingerent potius. Habeat id ſibi domi Harduinus, tam bellae comiſſationis novus Magiſter. Quid, quod ſi *notam* vini voluiſſet hic Noſter, omnino Chium potius quam Creticum elegiſſet,

Chii *ne careat pulchra dies nota.*

ut Epod. IX. petit *Aut Chia vina aut Lesbia*: & Carm. III, 19. *Quo Chium pretio cadum mercetur*, interrogat. Satis vero de vini copia proviſum eſt in verſu ſequente, *Neu promtae modus amphorae*, ubi illud NEU plane indicat nihil antea de vino dictum eſſe. Mihi quidem omnia perpendenti nulla verior videtur explicatio, quam ut *Creſſa nota* pro *cretae* vel *cretea nota* capiatur. Quippe priſcos Latinos *cretae*, ab inſula Creta unde eam glebam

Neu promtae modus amphorae,
Neu morem in Salium ſit requies pedum:
Neu multi Damalis meri
Baſſum Threïcia vincat amyſtide:
Neu deſint epulis roſae,
Neu vivax apium, neu breve lilium.
Omnes in Damalin putris
Deponent oculos: nec Damalis novo
Divelletur adultero,
Laſcivis ederis ambitioſior.

XXXVII.

advectam crediderunt, nomen indidiſſe vero ſimillimum eſt. Ita ſane Iſidorus, etſi auctor non optimus, Orig. XVI, 1. *creta*, inquit, *ab inſula Creta, ubi melior eſt.* Quamquam enim Graecis, cui parva inſula Cimolos bene cognita erat, γῆ Κιμωλιὰ *terra Cimolia* vocitata eſt; Latini tamen a majore & nobiliore inſula, quae Cimolo vicina erat, *cretam* vocare poterant: vel quod a nautis forte Cretenſibus adveheretur. Jam igitur ſi *creta* ideo dicta eſt, quia *terra Creſſa* exiſtimaretur, quidni Horatius, ut verbum humile evitaret, *Creſſam notam* pro *cretae nota* & ſplendide & eleganter dixerit? Idem tamen in Sermonibus, ubi propriis & inornatis verbis utitur, *cretam* eodem ſenſu non recuſavit, II, 2.

Quorſum abeant? ſaniin' creta, *an carbone* notati?

quod manifeſte imitatus eſt Perſius, Sat. V.

Quaeque ſequenda forent, quaeque evitanda viciſſim,
Illa prius creta, *mox haec carbone* notaſti.

Porro id ſolenne eſt Scriptoribus Latinis, ut dies felices *creta* vel *albo lapide*, *lapillo*, *calculo*, *gemma* ſignandos & notandos dicant; infauſtos vero *nigro*. Martialis XII, 34.

Triginta mihi quattuorque meſſes
Tecum, ſi memini, fuere, Juli,
Quarum dulcia mixta ſunt amaris:
Sed jucunda tamen fuere plura.
Et ſi calculus omnis huc & illuc
Diverſus bicolorque digeratur,
Vincet candida *turba* nigriorem.

Catullus LXIX, de die fauſto;

Quem lapide *illa diem* candidiore notet;

& CVIII.

o lucem candidiore notā!

Idem Martialis ob Terentii reditum ex Sicilia, & *lactea gemma* diem notat, & vini veteris *amphoram* promit, plane ut Noſter nec *Creſſam notam*, nec *amphoram* deeſſe vult; Epig. VIII, 45.

Priſcus ab Aetnaeis mihi, Flacce, Terentius oris
Redditur: hanc lucem lactea gemma notet.
Deſluat, & lento ſplendeſcat turbida lino
Amphora, *centeno conſule facta minor.*

Idem ob inſperatum reditum Caii Julii Proculi *albam gemmam* & vetuſtum *cadum* poſtulat, XI, 37.

Caius hanc lucem gemma *mihi Julius* alba
Signat, io, votis redditus, ecce, meis.
Hypne quid expectas piger? immortale Falernum
Funde: ſenem poſcunt talia vota cadum.

Perſius quoque & candidum *lapillum* & *merum* poſcit, ob Macrini ſui natalem, Sat. II.

Hunc, Macrine, diem numera meliore lapillo:
Funde merum *Genio.*

Dubiumne vero poſthaec cuiquam eſſe poterit, quin Horatius per *Creſſam notam* idem voluerit, quod

XXXVII.

AD SODALES.

NUNC eſt bibendum, nunc pede libero
Pulſanda tellus: nunc Saliaribus
Ornare pulvinar Deorum
Tempus erat dapibus, ſodales.
Antehac nefas depromere Caecubum
Cellis avitis: dum Capitolio
Regina dementis ruinas,
Funus & imperio parabat,
Contaminato cum grege turpium
Morbo virorum, quidlibet inpotens
Sperare, fortunaque dulci
Ebria. ſed minuit furorem

v. 10. Forte, OPPROBRIORUM quidl.

Vix

quod Martialis Perſiuſque per *lacteam albamve gemmam*, & *meliorem lapillum*? Iterum Martialis, Epig. IX, 52.

Felix utraque lux, dieſque nobis
Signandi melioribus lapillis.

& X, 38.

O nox omnis & hora, quae notata eſt
Caris litoris Indici lapillis.

Plinius junior, Epiſt. VI, 11. *O diem laetum, notandum mihi candidiſſimo calculo!* Sidonius Carm. IV.

Proſper connubio dies coruſcat,
Albus *quem picei* lapillus *Indi*
Signet.

Statius Silv. IV, 6.

Nox, & Erythraeis Thetidis ſignanda lapillis,
Et memoranda diu, geniumque habitura perennem.

Idem Silv. IV, 8.

Litora, quae feſtos cumulare altaribus ignes,
Et redimire chelyn, poſteſque ornare juberet:
Albanoque cadum ſordentem promere fumo,
Et cantu ſignare diem: ſed tardus inerſque
Nunc demum mea vota cano.

ubi male profecto *cantu*; cum jam ante *chelyn* nominaverat, & mox repetit *cano*. Quid autem eſt *ſignare diem cantu*? tu vero lege,

Albanoque cadum *ſordentem promere fumo*,
Et creta *ſignare diem:*

cadum hic cum *creta* conſociat, ut Noſter *amphoram* cum Creſſa nota, Martialis *amphoram* cum *lactea gemma*, *cadum* cum *gemmâ alba*, & Perſius *merum* cum *lapillo candido*, ad diem feſtum faſtumque celebrandum.

9. CONTAMINATO CUM GREGE TURPIUM MORBO VIRORUM] *Vulgatam hanc lectionem* (inquit Joſephus Scaliger Auſon. Lect. I, 17.) *quis ſanus volet tueri? quomodo inde bonum ſenſum efficiet?* Ipſe igitur ex conjectura ſic locum reſtituit,

Contaminato congrege *turpium*
Morbo virorum:

& explicat, *Morbo virorum*, morboſis viris; ut *ſcelus viri*, ſceleſtus. Atque hujus, ut videtur, auctoritatem ſecutus Cruquius, trium tamen, ut narrat, manuſcriptorum codicum fide, etiam in ipſo textu edidit CONGREGE; & ob eam rem laudatus eſt a Barthio Adverſariorum lib. 59. cap. 9. Ac de Cruquio quidem Barthioque non adeo ſolliciti ſumus: Scaligerum tam graviter dormitaſſe non poſſumus non indignari. Quae enim illa ſartago loquendi non modo Venuſino noſtro, ſed & ipſo Ennio & verrucoſis ejus aevi Tragicis in-

Vix una ſoſpes navis ab ignibus:
Mentemque lymphatam Mareotico
Redegit in veros timores
Caeſar, ab Italia volantem

Remis

digna? *Contaminato morbo turpium virorum congrege*; ſive, quod pejorem adhuc ſtribliginem prae ſe fert, *Contaminatis morboſis turpibus viris congregibus*: apage tam foedam ſcabiem a nitidiſſimo ſcriptore! *Morbo virorum* pro morboſis viris nemo unquam dixiſſet. *Congrex* Horatiano ſaeculo vox nondum nata erat. Poſteriores quidem uſurparunt, Apuleius, Auſonius, Prudentius, Auctor Pervigilii Veneris, Cyrillus in Gloſſario; ſed eo ſenſu, qui a Flacci ſententia plurimum diſtat. Quid multa? *Contaminato cum* GREGE minime ſollicitandum eſt: nam vocabulum *grex* turpi illi ſpadonum & cinaedorum contubernio quaſi proprium erat. Aurelius Victor in Tito: *Berenicen nuptias ſuas ſperantem regredi domum, & enervatorum greges abire praecepit.* Curtius III, 8. Spadonumque grex *haud ſane illis gentibus vilis.* Suetonius Tito, c. 7. *Nec minus libido* propter exoletorum & ſpadonum greges *ſuſpecta in eo erat.* Seneca Epiſt. 95. *Tranſeo* agmina exoletorum, *per nationes coloreſque diſpoſita.* Tacitus Annal. 15. 37. *Uni ex illo* contaminatorum grege *in modum ſollemnium conjugiorum denupſiſſet.* Quibus adde Valerium Max. 7, 7. ubi de Lenone & Lupanari loquitur: *Qui fortunas ſuas in* ſtabulum contaminatum *projeceras.* Quae loca & Marſilii errorem ſatis redarguunt, qui ſic conſtituit interpunctionem, ut *contaminato* non cum *grege*, ſed cum *imperio* cohaereat;

Funus & imperio parabat
Contaminato, cum grege &c.

Vera itaque lectio eſt, *contaminato cum grege:* & quae ſequuntur in vulgatis codicibus ſic ſatis commode explicari poſſunt; *cum grege virorum turpium morbo. Morbo turpes dixit* (ſunt verba veteris Scholiaſtae) *quia fere ii effoeminati ſunt.* Recte: ſic enim Claudianus de Cinaedo, Epigr. 26.

Quod pateris turpem *jam cano podice morbum,*
Faemineis *ſignis Luna Venuſque fuit.*

& notum illud Herodoti I, 105. quod Venus irata Scythis inflixerit θήλειαν NOΥΣΟΝ *muliebrem* MORBUM. Catullus Epig. 58.

Pulchre convenit improbis Cinaedis
Mamurrae pathicoque *Caeſarique:*
Morboſi *pariter, gemelli utrique.*

Philoxenus in Gloſſario: *Morboſus*, παθικός. Sine dubio itaque ſententiam Horatii jam tenemus: *cum contaminato grege morboſorum ſpadonum.* Nequeo tamen a me plene impetrare, ut verba ipſa ſic a poëta profecta eſſe credam. *Virorum* nomine, niſi fallor, non dignaretur Eunuchos; qui ſemiviri potius vel faeminae vel monſtra dicendi erant, hoc ſaltem in loco, cum eos execraretur, & contemptui haberet. *Ego tamen* VIR *ſum*, aiebat Veſpaſianus, cum Mucianum notae impudicitiae hominem taxaret. Porro & in illa locutione, Virorum *turpium morbo*, non agnoſco elegantiam Flacci; neque alius, credo, agnoverit, qui aures ab optimorum ſcriptorum lectione adhuc calentes habeat. Quare tentandum, an jacenti & fere deplorato loco conjectura opem ferre poſſimus. Mihi quidem varia excogitanti nihil viſum eſt aut ſententiae aut receptae lectioni propius accedere, quam ſi pro MORBO VIRORUM legerimus OPPROBRIORUM.

Contaminato cum grege turpium
Opprobriorum.

opprobria autem intelligo ſpadones ipſos, *omnibus probris contaminatos*, qui humani generis opprobria ſunt. Notus ille Helleniſmus eſt, jam inde ab Homero, qui homines probroſos ἰλίγγια, hoc eſt, OPPROBRIA vocat; ut Paſtores,

Ποιμένες ἄγραυλοι, καὶ ἰλίγγια, γαστέρες οἶον.

& Argivos,

Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, καὶ ἰλίγγια, εἶδος ἀγητοί.

& Priami filios,

Τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἄρης τὰ δ' ἰλίγγια πάντα λέλειπται.

Sic & illud Sancti Apoſtoli ex Epimenide petitum, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ ἰλίγγια, γαστέρες ἀργαί. Sic proverbiale illud, Ἡρώων παῖδες λᾶβαι, vel ἄτται; *Heroum liberi Opprobria ſunt*, vel *Damna.* Catullus Epig. 29.

At vobis mala multa Di deaeque
Dent, Opprobria, Romuli Remique.

Charinus, adoleſcens luxu perditus, apud Plautum Mercat. Prol. v. 59.

Objurgare pater haec me noctes & dies: —
Convitium *tot* me *annos jam ſe paſcere.*

Sic & illud accipio apud Noſtrum Carm. III, 6.

ſeu vocat Inſitor,
Seu navis Hiſpanae magiſter,
Dedecorum *pretioſus emtor.*

De-

Remis adurgens, (accipiter velut
Mollis columbas, aut leporem citus
Venator in campis nivalis
Haemoniae) daret ut catenis
Fatale monſtrum: quae generoſius
Perire quaerens, nec muliebriter
Expavit enſem, nec latentis
Claſſe cita reparavit oras.

v. 24. Forte, PENETRAVIT. Auſa

Dedecorum, mulierum impudicarum, λωβᾶν, λιγχίαν. Huc accedit, quod alias OPPROBRIUM de Mollibus & Cinaedis aptiſſime uſurpatur, Claudianus in Eutropium Eunuchum I, 57.

Profuerat manſiſſe virum. Felicior extat
Opprobrio. *Serviret adhuc ſi fortior eſſet.*

Propertius de hac ipſa Cleopatra, III, 9.

Quid modo quae noſtris opprobria *vexerat armis,*
Et famulos inter faemina trita ſuos.

Favet etiam, quod *turpium* commodiſſimum epitheton eſt *opprobriorum*, ut Noſter Serm. I, 7.

pudicum,

Qui primus virtutis honos, ſervavit ab omni
Non ſolum facto, verum opprobrio *quoque* turpi.

14. MENTEMQUE LYMPHATAM MAREOTICO REDEGIT IN VEROS TIMORES] Sic conſtanter Codices Miſſ. *in veros:* nec locum ſollicitamus; etſi ad aliorum ſcriptorum exemplum potius *ad veros* dixerimus. Ita Seneca conſtanter; ut Epiſt. 13. *Nemo enim reſiſtit ſibi, cum caeperit impelli: nec* timorem ſuum redigit ad verum. Epiſt. 45. *Ecce tota mihi vita mentitur: hanc coargue: hanc* ad verum, *ſi acutus es*, redige. Epiſt. 95. *Habitus porro animi non erit in optimo, niſi res* ad verum redegerit. Seneca alter Controv. 9. *Nam dum inſanos imitatur* (*Gallus Vibius*) *dum lenocinium ingenii furorem putat; quod ſimulabat*, ad verum redegit. Ita Livius ſaepe, *redigere ad certum, ad irritum & vanum, ad nihilum*; de quibus conſule accuratiſſimum Fred. Gronovium ad Liv. XLI, 23. Illud autem obiter, etſi praeter morem noſtrum, qui non Commentarium, ſed Emendationes ſcribimus, adnotare non piget, male hic rem geſſiſſe Interpretes quos viderim omnes; dum *Lymphatam* intelligunt ebriam, inſanam, furiatam. Imo vero, tu *vano pavore, ſive metu Lymphatico, territam & conſternatam* accipe. Quod ex Hiſtoria verum eſſe comperies. Quippe ipſo ſtatim Actiaci praelii initio, quaſi Panico terrore concuſſa Cleopatra fugam capeſſebat: quem *vanum* timorem ab Auguſto ad *verum* eſſe redactum ait Noſter, cum ille parta victoria mox tota claſſe fugientem eam ſequeretur. Certe niſi hoc ſenſu *Lymphatam* explices, frigebit tota ſententia, vel potius ad nihilum redigetur. Seneca Epiſt. 13. *Nulli tam pernicioſi, tam irrevocabiles, quam* Lymphati METUS *ſunt: caeteri enim ſine ratione, hi ſine mente ſunt.* Idem Epiſt. 85. *Deſcribe captivitatem, verbera, catenas* —— *inter* Lymphaticos metus *numerat ſapiens.* Lucanus VII, 186.

Quid mirum populos, quos lux extrema manebat,
Lymphato *trepidaſſe* metu?

Ita paſſim alii. Urbane autem & amare Noſter, non Pane vel Apolline vel quovis alio numine Lymphatam Cleopatrae mentem, ſed vino Mareotico tradit.

24. NEC LATENTES CLASSE CITA REPARAVIT ORAS.] Quid, obſecro, eſt *reparare oras claſſe?* Nonnulli per Hypallagen interpretantur, *oras claſſe* pro *oris claſſem*; ut ſententia ſit, non collegit denuo exercitum, non inſtauravit bellum navale. Sed veſtram fidem, Grammatici, quis hujuſmodi Hypallagas in poëtarum ſcriptis deprehendit? aut ubi natae ſunt niſi in cerebellis Magiſtrorum: qui, ſi Hypallagen, Hyperbaton, Synchyſin nominaverint, egregie loca quaeque contaminatiſſima ſe putant expedire? Neque illud interea vident, ſe huic loco ineptiſſimum ſenſum affingere; cum illud *generoſo* a Cleopatra factum volunt, quod *claſſem non reparaverit?* Atqui illud timidi prorſus animi fuiſſet, non reparaſſe; ſiquidem reparare potuiſſet. Alii autem, ſtolida illa Hypallage repudiata, *reparavit oras* pro *repetiit, requiſivit*, accipiunt: neque tamen ex omni Latinitate vel unicum ejus ſignificationis exemplum proferre poſſunt. Ego vero, vel reclamantibus quotquot hodie extant codicibus, ſic ab Horatio ſcriptum eſſe contendo,

Auſa & jacentem viſere regiam
Voltu ſereno, fortis & aſperas
Tractare ſerpentis, ut atrum
Corpore conbiberet venenum,
Deliberata morte ferocior:
Saevis Liburnis ſcilicet invidens
Privata deduci ſuperbo
Non humilis mulier triumpho.

nec latentes
Claſſe cita PENETRAVIT ORAS.
hoc eſt, non aufugit in longinqua terrarum loca quo Auguſtus aut non potuiſſet, aut noluiſſet eam perſequi. Et ſententia haec clariſſima eſt, & facilis librariorum lapſus. Virgilius Aen. I.
Antenor potuit mediis elapſus Achivis
Illyricos penetrare *ſinus*, *atque* intima *tutus*
Regna Liburnorum.——
Ubi omnia belle huic loco reſpondent: ſimilis utrinque ab hoſtibus fuga; hic *intimos ſinus*, illa *oras latentes penetrare* potuit. Idem Aen. IX.
Nec ſatis: extremas *Corythi* penetravit *ad urbes.*
Silius Italicus, III.
Maxime Belide, *Libycas* penetravimus oras.
& iterum IV.
Sed Spartam penetrare *deus fratresque negabant.*
Lucanus VIII, v. 216.
remotas
Medorum penetrare *domos*, *Scythicosque receſſus.*
Suetonius in Julio c. 52. *Et eadem* nave *thalamego paene Aethiopia tenus Aegyptum* penetravit. Ammianus 29, 5. *Caprarienſes montes longe* remotos penetravit, *& diruptis rupibus inacceſſos.*

25. AUSA ET JACENTEM VISERE REGIAM VULTU SERENO] Quid ſibi vult *jacentem regiam?* aut *humilem*, credo, & *ignobilem*, ut in Ciceronis Oratore c. 67. *Depreſſam*, *caecam*, jacentem domum, *pluris quam te & fortunas tuas aeſtimaſti*; qui ſenſus huic loco minime convenit: aut *diruptam & deſtructam*; ut illud Senecae Controv. 34. *Duc illum ad* jacentem Olynthum: *duc illo, ubi liberos, ubi domum perdidit.* Atqui & hoc ipſa Hiſtoria aſpernatur: tum enim ſtabat Regia integra & intacta. Conjeceram, invitis, ut tum credebam, codicibus, *Auſa & TACENTEM viſere regiam:* hoc eſt, *deſolatam*, *vacuam*: quippe Aulicorum turba, & paraſitorum agmina diffugerant, lapſis Cleopatrae & Antonii rebus. Ita Noſter Carm. IV, 14. de re eadem;
nam tibi quo die
Portus Alexandrea ſupplex,
Et vacuam *patefecit aulam.*
Claudianus Rapt. Proſerp. III, 148.
Flebilis, *&* tacitae *ſpecies apparuit* aulae.
& mox v. 154.
Dum vacuas *ſedes & deſolata pererrat Atria.*
Lucanus II, 22.
ſic funere primo
Attonitae tacuere *domus.*
Statius Theb. V, 310.
Conticuere domus.
Tacitus Hiſt. III, 85. *Vitellius in Palatium regreditur vaſtum deſertumque — Terret ſolitudo &* tacentes *loci.* Poſtea didici manuſcriptum codicem Berimanni, cujus editionem nondum videram, clare exhibere TACENTEM, non *jacentem.*

XXXVIII.

Ad Puerum.

Persicos odi, puer, apparatus:
Displicent nexae philyra coronae:
Mitte sectari, rosa quo locorum
Sera moretur.
Simplici myrto nihil adlabores
Sedulus cura: neque te ministrum
Dedecet myrtus, neque me sub arta
Vite bibentem.

v.6. Vulg. Curo.

5. Simplici myrto nihil adlabores Sedulus curo] Itane vero? an Horatius tantopere *curat*, ne Servulus praeter mandatum myrto aliquid addat? mirum ni Saturnalia tunc agebantur, & servi dominis imperabant. Tu vero lege, meo periculo, & distingue,

Simplici myrto nihil adlabores
Sedulus, cura.

cura, inquit, sive *cave*, ne nimia diligentia vel rosam vel philyram vel quidquam appares, praeter unicam myrtum. Utrique pro imperio dixisset Noster, *sedulus* mando. Sed sine dubio legendum, cura: Terent. And. V, 2. Simo ad Davum.

tu tamen
Cura *adservandum vinctum.*

Noster Serm. II, 6.

Imprimat his, cura, *Maecenas signa tabellis.*

Favet Manuscriptus Bodleianus, qui habet *curae*. Atque adeo mirabuntur plerique tam conspicuam mendum tam longo tempore indeprensum latere potuisse. Sed aliud longe est erratum corrigere, aliud agnoscere semel correctum.

Q. HORATII FLACCI CARMINUM

LIBER II.

I.

AD ASINIUM POLLIONEM.

MOTUM ex Metello consule civicum,
Bellique causas, & vitia, & modos,
Ludumque Fortunae, gravisque
Principum amicitias, & arma
Nondum expiatis tincta cruoribus,
Periculosae plenum opus aleae,
Tractas, & incedis per ignis
Subpositos cineri doloso.

v. 5. Vulg. UNCTA.

Paullum

5. ET ARMA NONDUM EXPIATIS UNCTA CRUORIBUS] Sic exhibent miro consensu codices Manuscripti, *uncta cruoribus*; & defendi quidem poterit ex alio Horatii loco, Epod. 5.

Et uncta *turpis ova ranae* sanguine.

nisi forte eodem vitio & iste versiculus laboret. Sed simili metaphora *oblita* dixerunt alii, Ovid. Metam. IV, 96.

venit ecce recenti
Caede leaena boum spumantes oblita *rictus.*

& in Epist. Canaces;

Oblitus *a dominae caede libellus erit.*

Cicero pro Roscio c. 52. *Crudelitate sanguinis perlitus.* Ita & *delibuta.* Seneca Controv. 2. *Conversata es diutius inter humano sanguine* delibutos. Noster Epod. 17.

Quantum neque atro delibutus *Hercules*
Nessi cruore.

Quippe *delibutus unctus dicitur*, ut Donatus ait ad Terentium, & vetus Scholiastes ad Nostrum. Quamquam observandum est alios scriptores in eadem Nessi historia, ubi Horatius *delibutus* habet, non *unctus* verum *tinctus* usurpasse. Cicero de Nat. Deorum III, 28. *Nec enim Herculi Dejanira nocere voluit, cum ei tunicam sanguine Centauri* TINCTAM *dedit.* Ovid. Metam. IX, 131.

Excipit hunc Nessus: neque enim morietur inulti
Secum ait: & calido velamina TINCTA *cruore*
Dat munus nuptae.

& paullo infra, quod eodem redit. v. 153.

IMBUTAM *Nessaeo sanguine vestem.*

Seneca Herc. Oetaeo, v. 470. de Nesso;

Cruore tincta *est palla semiferi, pater.*

Lego itaque & hic,

Nondum expiatis TINCTA *cruoribus.*

minima quidem Scripturae differentia, cum in Codd. Mss. *unctus* a *tinctus* nisi contentis oculis vix possis dignoscere: sed non minima sententiae. *Uncta* enim cruore arma vix dici potuerunt, nisi statim a praelio & caede, priusquam tergerentur: *tincta* vero etiam diu postea manserunt; quia macula, quae semel penitus insederat ferro, ablui non

Paullum ſeverae Muſa tragoediae
Deſit theatris: mox, ubi publicas
Res ordinaris, grande munus
Cecropio repetes cothurno,
Inſigne maeſtis praeſidium reis,
Et conſulenti Pollio curiae:
Cui laurus aeternos honores
Dalmatico peperit triumpho.
Jam nunc minaci murmure cornuum
Perſtringis auris: jam litui ſtrepunt:
Jam fulgor armorum fugacis
Terret equos, equitumque voltus.
Videre magnos jam videor duces
Non indecoro pulvere ſordidos,
Et cuncta terrarum ſubacta,
Praeter atrocem animum Catonis.

v. 21. Vulg. AUDIRE.

Juno

non poterat. Quare aptius eſt huic loco & occaſioni TINCTA; & ſic alii paſſim ſcriptores; nemo uſquam, quod ſciam, *uncta*. Virgil. Georg. III.

Ac vix ſuppoſiti tinguuntur ſanguine *cultri*.

Noſter Carm. III, 23.

Victima Pontificum ſecurim Cervice tinguet. Ovid. Triſt. II, 387.

Tingeret *ut ferrum natorum* ſanguine *mater*.

Ibid. IV, 2.

Victima purpureo ſanguine tingat *humum*.

Ibid. IV, 6.

Quam cui tela ſuo ſanguine tincta *rubent*.

Idem in Ibide.

Tincta *Lycambeo* ſanguine *tela dabit*.

& iterum,

Sive meo tingent ſanguine *roſtra lupi*.

& iterum,

Ipſe ſuo melius ſanguine tinxit *humum*.

Quin, ut hic apud Noſtrum *tincta cruoribus*, ita & utramque vocem apud alios ſic poſitam reperias: ut praeter Ovidii & Senecae loca jam citata, ille Pont. III, 2.

Decolor affuſo tincta cruore *rubet*:

Hic Thyeſte, 257.

Cruore *ſaepe regio* tinctas *alit*.

Phaedrus Fab. II, 4.

Tinctum cruore *panem miſit maleſico*.

Boëtius Conſol. II, 5.

Cruor *horrida* tinxerat *arma*.

12. GRANDE MUNUS CECROPIO REPETES COTHURNO] Heinſius pater, *Forte*, ait, *ſcribendum eſt*,

Cecropii repetes cothurni.

Heinſius autem filius, in ora ſui codicis, cujus exemplar penes me eſt, *Forte*, ait, *legendum*,

Cecropios repetes cothurnos.

Sed vix tanti haec videntur, ut a recepta omnium librorum lectione hic recedamus. Caeterum iſta, *Mox ubi publicas Res ordinaris*, perperam accipiunt nuperi Interpretes. Rectius veteres Scholiaſtae, qui *ordinaris* explicant, *ſcripſeris*. *Ordinare* quidem hoc ſenſu inuſitatum eſt ſatis: ſed Noſter magnus Novator a Graecis hoc accepit, quibus Συντάττειν, *ordinare*, eſt *librum ſcribere*, & Σύνταγμα, *liber*, *volumen*. Ipſa plane hic ſententia ſenſum hunc efflagitat.

21. AUDIRE MAGNOS JAM VIDEOR DUCES] Quid ſodes narrant boni illi Duces, quos audire ſibi videtur Noſter?

Audire magnos jam videor duces,

Juno & Deorum quiſquis amicior
Afris, inulta ceſſerat inpotens
Tellure, victorum nepotes
Rettulit inferias Jugurthae.
Quis non Latino ſanguine pinguior
Campus ſepulcris inpia proelia
Teſtatur, auditumque Medis
Heſperiae ſonitum ruinae?
Qui gurges, aut quae flumina lugubris
Ignara belli? quod mare Dauniae
Non decoloravere caedes?
Quae caret ora cruore noſtro?

Sed

Non indecoro pulvere ſordidos;
Et cuncta terrarum ſubacta
Praeter atrocem animum Catonis.

Nihil ſcilicet narrant: neque enim loquentes eos hic introducit. Quo autem iſta pertinent, *Non indecoro pulvere ſordidos?* Pulvis enim & ſordes non ad *auditum*, ſed ad *viſum* pertingunt. In alio quidem loco Calliopen *audire ſibi viſus* eſt, Carm. III, 4.

Audire, & videor pios Errare per lucos:

& merito ſane; quippe tum ea *longum melos* inceptabat: hic vero loci quos audire ſe putat Duces ne hiſcunt quidem. Mirum profecto tot interpretes haec concoquere potuiſſe. Sed ſalvam fortaſſe rem praeſtabunt veteres Scholiaſtae: *Ambiguum*, ajunt, *utrum enim ipſos duces concionantes audire ſe dicat, an Pollionem de ducibus narrantem, incertum eſt.* Quid, obſecro vos, in medio praelii *pulvere* & nube *concionantes?* aut qua licentia illud *concionantes* in manca oratione ſupplendum omittebatur? Tum & poſterius commentum, ut per *Duces* ipſum *Pollionem* intelligamus, quo tandem exemplo defendetur? Nimirum locus corruptus eſt, & explicari quidem negat, ſanari facile patitur. Lego enim,

Videre *magnos jam videor duces*
Non indecoro pulvere ſordidos.

Quid hac lectione clarius? mutarunt tamen boni librarii, quia praeceſſerat paullo ante, *murmure cornuum Perſtringis aures, jam litui ſtrepunt.* Quaſi vero non ejuſdem eſſet hominis, & *audire* lituos canentes, & *videre* duces praelia obeuntes? *Videor videre*, trita ſed eleganti locutione. Plautus Moſtellaria I, 3.

Non videor videre *lenam callidiorem ullam alteram.*

Terent. Adelph. III, 3. Videre videor *jam diem illum, cum hinc egens Profugiet aliquo militatum.* Cicero in Catil. IV, 6. Videor *mihi* videre *hanc urbem ſubito uno incendio concidentem.* Cicero filius in Epiſt. Fam. XVI, 21. Videor *enim* videre *ementem te ruſticas res, cum villico loquentem.* Prudentius Periſteph. II, 558.

Videor videre *inluſtribus*
Gemmis coruſcantem virum.

Sic & ceteri poëtae, in re ſimili, non *audire bella & duces*, (quî enim poſſunt) ſed *videre* & *cernere* ſe fingunt. Virgil. Aen. VI.

Dardanidas venient (mitte hanc de pectore curam),
Sed non & veniſſe volent: bella horrida bella,
Et Tiberim multo ſpumantem ſanguine CERNO.

Claudianus Conſ. Honorii III, 200.

Jam video *Babylona rapi, Parthumque coactum*
Non ficta trepidare fuga; jam Bactra teneri
Legibus, & famulis Gangen palleſcere ripis.

Petronius:

Cerno *equidem gemino jam ſtratos Marte Philippos,*
Theſſalicoſque rogos, & funera gentis Iberae,

Jam fragor *armorum trepidantes* perſonat aures: ubi vides eandem, quae apud Noſtrum, oeconomiam. Ille *Fragorem* armorum *audit*; Philippos, & Theſſalica Hiſpanicaque funera *cernit*: ita Noſter cornuum quidem & lituorum ſonitum

aur

Sed ne relictis, Musa procax, jocis,
Ceae retractes munera naeniae:
Mecum Dionaeo sub antro
Quaere modos leviore plectro.

II.

Ad Crispum Sallustium.

Nullus argento color est avaris
Abdito terris; inimice lamnae
Crispe Sallusti, nisi temperato
Splendeat usu.

v. 2. Abditae.

Vivet

audit, regiones vero subactas, & victores duces *videt*.

38. Ceae retractes munera naeniae] Nicolaus Heinsius ex conjectura legit funera. Chabotius ex *vetustis quibusdam exemplaribus* praefert, vulnera. Nescio equidem quaenam illa sint vetusta exemplaria: mea enim omnia, ut & Lambini, Cruquii, Torrentii, Pulmanni &c. summo consensu retinent, munera. Quod placet. Noli, inquit, suscipere munus viribus tuis impar, quod graviori Simonidis musae magis convenit. Virgil. Aen. V, 846.

Ipse ego paullisper pro te tua munera *inibo.*

Caeterum mox Cod. Petrensis, ipso metro repugnante.

Quaere modos leviore lyra:

plectro tamen inter lineas addito pro varia lectione. *Leviore lyra, leviore chorda, leviore plectro*, eodem omnia recidunt. Ovid. Metam. X, 150.

cecini plectro graviore *gigantas*;

& mox,

Nunc opus est leviore lyra.

Statius Theb. X, 440.

Vos quoque sacrati, quamvis mea carmina surgant
Inferiore lyra.

Seneca Agam. 329.

Sed quale soles leviore lyra
Flectere carmen simplex, lusus
Cum docta tuos Musa recenset.
Licet & chorda graviore sones,
Quale canebas, cum Titanas
Fulmine misso fregere Dei.

Quae omnia ex hoc Horatii loco mutuati sunt isti.

2. Abditae terris inimice lamnae] Magnam se rem praestitisse credidit Lambinus, quod invitis omnibus libris, qui abdito *argento* hic exhibent, abditae *lamnae* reposuerit, hunc in modum:

Nullus argento color est, avaris
Abditae terris inimica lamnae
Crispe Sallusti, nisi temperato
Splendeat usu.

Quippe, inquit, *si ita locutus esset Horatius, Nullus est color argento abdito terris (& proinde minime splendenti) nisi splendeat usu temperato, nonne esset ineptissime locutus? Est enim simile ac siquis ita dicat, Nulla est mulieris deformis gratia & venustas, nisi formosa sit.* Recte quidem disputat Lambinus; modo ita, ut ille somniat, Horatius esset locutus. Sed fefellit plane Lambinum ipsa verborum constructio. Ponamus enim Lectionem in omnibus MStis codicibus receptam, distinctionem tantummodo novam:

Nullus argento color est avaris
Abdito terris; inimice lamnae
Crispe Sallusti, nisi temperato
Splendeat usu.

Jam haec verba non negant colorem esse *argento* abdito, nisi *argentum* illud splendeat; sed Sallustium narrant inimicum esse *lamnae*, nisi *lamna*

Vivet extento Proculeius aevo,
Notus in fratres animi paterni:
Illum aget penna metuente solvi
Fama superstes.
Latius regnes avidum domando
Spiritum, quam si Libyam remotis
Gadibus jungas, & uterque Poenus
Serviat uni.
Crescit indulgens sibi dirus hydrops;
Nec sitim pellit, nisi causa morbi
Fugerit venis, & aquosus albo
Corpore languor.
Redditum Cyri solio Phraaten,
Dissidens plebi, numero beatorum
Eximit virtus; populumque falsis
Dedocet uti

Voci-

illa splendeat. Ubi nunc, obsecro, Lambini acumen? Et tamen omnes fere post ipsum Editiones scabies illa occupavit. Clara jam satis, ut opinor, sententia est. *Nullus color*, nulla gratia, nihil pulchri est *argento abdito terris*, sive in terras defosso, ut avaris mos est thesauros suos sepelire. Noster Serm. I, 1.

Quid juvat *immensum te argenti pondus & auri*
Furtim defossa *timidum deponere* terra?
Quod si comminuas, vilem redigatur ad assem:
At ni id fit, quid habet pulchri constructus acervus?

Hoc verum esse tu, inquit, agnoscis, Crispe Sallusti, qui nihili facis *lamnam*, nisi in quantum humanis *usibus* inserviat. *Lamna* est ipsum argentum, vel aurum. Ovidius Fast. I, 208.

Jura dabat populis posito modo Consul aratro,
Et levis argenti lamina *crimen erat.*

Seneca de Benef. VII, 10. *Nunc volo tuas opes recognoscere*, laminas utriusque materiae, *ad quas cupiditas nostra caligat.*

7. ILLUM AGET PENNA METUENTE SOLVI] Veterrimi quique Torrentii codices, ut & ex nostris Leidensis, Graevianus, Reginensis, cum Porphyrione Scholiasta legunt, AGIT. Retinemus tamen AGET cum recentioribus. Cum enim haec, si recte rationes ponimus, circa annum Horatii XL. Augusto VIII. & Tauro II. Coss., scripta sint, Proculeius tum & diu post in vivis erat, ut ex Historia notum. Ergo *aget fama superstes* post mortem, quam is, narrante Plinio Hist. XXXVI, 59. *in maximo stomachi dolore gypso poto sibi ultro consciv.* postquam Horatius, ut opinor, ad plures abierat. Porro in versu praecedente, vir doctus, qui Horatium nuper edidit, distinguendum censet post *natus*,

Vivet extento Proculeius aevo
Notus, in fratres animi paterni:

quod & miratur neminem ante se vidisse. Ego vero & miror & doleo tam pravam distinctionem in mentem ei veniisse. *Vivet notus*: quanto minus je viusque hoc est, quam *vivet* absolute. Velleius Paterc. II, 66. Vivit vivetque *Cicero per omnium seculorum memoriam*. Ovidius in fine Metamorph.

Ore legar populi: perque omnia saecula fama
(Si quid habent veri vatum praesagia) vivam.

Idem Amor. I, 15.

Vivet *Maeonides*, *Tenedos dum*, *Ilias* & *Ide*:
Dum rapidas Simois in mare volvet aquas.
Vivet & Ascraeus: dum mustis uva tumebit.

Tum & illud, *In fratres animi paterni vir*, minus ut-

Vocibus: regnum & diadema tutum
Deferens uni, propriamque laurum,
Quiſquis ingentis oculo inretorto
Spectat acervos.

III.

AD DELLIUM.

AEQUAM memento rebus in arduis
Servare mentem, non ſecus ac bonis
Ab inſolenti temperatam
Laetitia; moriture Delli,
Seu maeſtus omni tempore vixeris,
Seu te in remoto gramine per dies
Feſtos reclinatum bearis
Interiore nota Falerni.

v. 2. Vulg. IN bon.

Qua

utique multo eſt, quam *Notus animi paterni*: illud enim nude φιλάδελφον fuiſſe Proculeium indicat; hoc, φιλαδελφίας nomine per ora hominum celebrem. Quid quod ſuaviſſimam figuram ex Graeco fonte deductam hoc pacto amiſimus, *notus animi*: quam primus, opinor, Noſter invexit, & poſteris imitandam tradidit. Silius Italicus XV.

Hanc notam formae *conceſſit laetus ovanſque.*

& XVII.

inviſus Marti, notuſque fugarum.

Statius Theb. II, 274.

Cyclopes, notique operum *Telchines*, *amica*
Certatim juvere manu.

Symmachus Epiſt. II, 63.

Suſcipe igitur notum militiae *virum.*

15. ET AQUOSUS ALBO CORPORE LANGUOR] Eleganter haec imitatus eſt Prudentius, Chriſtianorum Maro & Flaccus, Cathem. VIII, 61.

Ergo ne limum fragilem ſolutae
Deſerant vires, *et* aquoſus albis
Humor in venis *dominetur*, *aegrum*
Corpus inerrans.

& iterum Periſteph. II, 241.

Hydrops aquoſus lucido
Tendit veneno intrinſecus.

Sed apertius Serenus Sammonicus cap. 28, de Hydrope;

Unguine quo frangit vires languoris aquoſi:

Quem ad partes citavit etiam Theod. Marcilius, & poſt eum Dacierius: atque eo fine & nos quoque adduximus, ne quis ſuperiore Prudentii loco confiſus temere apud Horatium reponat,

et aquoſus albi Corporis humor.

19. DISSIDENS PLEBI] Verior videtur Jacobo Cruquio Blandiniorum codicum lectio, *Diſſidens plebis*: & ſic ſane Codex noſter Reginenſis cum priſca editione Veneta. Non negamus, quin Graeca conſtructione *Diſſidens plebis* uti potuiſſet Noſter; ſicut alibi habet, *Regnavit populorum*, *Abſtineto irarum*, *Deſine querelarum*: Sed praevalere debet auctoritas Priſciani p. 1158. *Pauca ſunt, quae activa voce tranſitive ſoli Dativo adjunguntur. Diſſideo tibi*: Horatius in II. Carm. *Redditum Cyri ſolio Phraatem* Diſſidens plebi *numero beatorum Eximit virtus.* Et eo melior eſt lectio *Plebi*; quia hoc pacto vitatur ambiguum: ne forte *diſſidens numero plebis* cum Acrone Scholiaſta ridicule quis conſtruat.

2. NON SECUS IN BONIS] Ita noſtri ad unum omnes: ſequimur tamen potius ſcripturam

Qua pinus ingens albaque populus
Umbram hoſpitalem conſociare amant
Ramis, & obliquo laborat
Lympha fugax trepidare rivo;
Huc vina, & unguenta, & nimium brevis
Flores amoenae ferre jube roſae:
Dum res, & aetas, & ſororum
Fila trium patiuntur atra.
Cedes coëmtis ſaltibus, & domo,
Villaque, flavus quam Tiberis lavit:
Cedes; & exſtructis in altum
Divitiis potietur heres.
Diveſne priſco natus ab Inacho,
Nil intereſt, an pauper, & infima
De gente ſub divo moreris,
Victima nil miſerantis Orci.
Omnes eodem cogimur: omnium
Verſatur urna ſerius ocius
Sors exitura, & nos in aeternum
Exſilium inpoſitura cumbae.

IV.

duorum apud Lambinum codicum; *Non ſecus* AC *bonis*. Ea notiſſima eſt conſtructio *nō ſecus*. Noſter in Arte:

& in medias res,
Non ſecus *ac notas, auditorem rapit.*

9. QUA PINUS INGENS] Atque haec etiam lectio eſt ex MStis Lambini; noſtri enim omnes cum editionibus vetuſtis, *Quo pinus*. Sic & illud v. 11. *Ramis*, ET *obliquo*, jam vulgo receptum eſt: ſed adverſus fidem codicum, qui hic habent, *Ramis, quo obliquo*; vel *quoque* vel *quid*, vel *quę* &, vel *qua*. Forte legendum;

Umbram hoſpitalem conſociare amant
RAMOSQUE, & *obl.*

Caeterum lege cum codicibus, ALBAQUE populus: non ALTA, ut Lambinus ſuſpicatur ex Epod. I.

Ergo aut adulta vitium propagine
Altas *maritat populos.*

Cui loco addas licet Ciceron. de Leg. I, 5. *Sic nos inter*

IV.

Ad Xanthiam.

Ne ſit ancillae tibi amor pudori,
Xanthia Phoceu; prius inſolentem
Serva Briſeïs niveo colore
Movit Achillem:
Movit Ajacem Telamone natum
Forma captivae dominum Tecmeſſae:
Arſit Atrides medio in triumpho
Virgine rapta;
Barbarae poſtquam cecidere turmae
Theſſalo victore, & ademtus Hector
Tradidit feſſis leviora tolli
Pergama Graiis.
Neſcias an te generum beati
Phyllidis flavae decorent parentes:
Regium certe genus, & Penatis
Maeret iniquos.
Crede non illam tibi de ſceleſta
Plebe dilectam; neque ſic fidelem,
Sic lucro averſam potuiſſe naſci
Matre pudenda.

v. 18. Vulg. Delectam. Brachia,

inter has proceriſſimas populos *in viridi opacaque ripa inambulantes.* Et Claudian. in Rapt. Proſerp. II. Praefat.

Ardua *nudato deſcendit* populus *Haemo.*

Quippe nihil frigidius eſſet gemino illo ejuſdem ſignificationis epitheto, *Ingens altaque.* Satis autem ex eo intelligitur & *albam* illam *populum* pariter *ingentem* fuiſſe, quod umbram & ramos cum ingente pinu conſociaret; quod, niſi & ipſa quoque procera eſſet, facere nequiret. Ergo non opus erat epitheto *alta*, ad proceritatem indicandam.

17. De scelesta Plebe delectam] Omnes fere codices, DILECTAM: unde ambiguum evadit, utrum *amatam* intelligamus, ut Noſter alibi Epiſt. II, 1.

Dilecti tibi *Virgilius Variuſque poëtae:*

an *ſelectam*, *electam*: ſic enim antiquitus etiam in iſta ſignificatione ſcribebant, DILECTUS *militum* &c. quod & alii notarunt. Uterque ſenſus ſatis eſt commodus; ſed poſterior magis placet. Ovid.

Brachia, & voltum, teretiſque ſuras
Integer laudo: fuge ſuſpicari,
Cujus octavum trepidavit aetas
Claudere luſtrum.

V.

NONDUM ſubacta ferre jugum valet
Cervice, nondum munia conparis
Aequare, nec tauri ruentis
In Venerem tolerare pondus:

v. 24. Forte, CONDERE luſt. Circa

Ovid. Amor. I, 42.
Elige *cui dicas*, *Tu mihi ſola places.*
Plinius Hiſt. VIII, 5. de Elephantis loquens: *Traditur unus amaſſe quandam in Aegypto corollas vendentem; ac nequis vulgariter* electam *putet, mire gratam Ariſtophani celeberrimo in arte Grammatica.* Ita Cl. Harduinus ex ſuis codicibus edidit; nam aliae Editiones, *vulgariter dilectam:* quod eodem redit, neque loco movendum erat. Caeterum fruſtra laborant Interpretes, ut *ſceleſta plebe* exponant *ſervili, miſera, infelice.* Imo vero *ſceleſta* hic, ut ſemper alibi, *ſcelerata, impia.* Sic enim argumentatur poëta: Ex moribus & indole facile conjeceris natam eſſe eam honeſtis parentibus: quippe ſic fidelis, ſic lucro averſa non potuit naſci ex plebe, quae ſceleſta ſemper & infida & lucro addicta eſt. Lucretius II, 623.

Ingrates animos atque impia pectora vulgi
Conterrere metu quae poſſint numine divae.

Sceleſta itaque non ad conditionem vulgi, ſed ad mores ſpectat: ut contra in verſiculo ſequente, Matre *pudenda*, non ad mores referendum, ſed ad conditionem; *matre ancilla, matre libertina.* Suetonius in Vitellio. c. 2. *Contra, plures auctorem generis* libertinum *prodiderunt.* —— *Caeterum, ſive ille ſtirpis antiquae, ſive* PUDENDIS *parentibus atque avis, eques certe Romanus.* Vide quae ſupra diximus ad Carm. I, 37. v. 15.

23. CUJUS OCTAVUM TREPIDAVIT AETAS CLAUDERE LUSTRUM] *Claudere luſtrum* MSti omnes, tam noſtri, quam aliorum. Neque vero ex poſſeſſione ſua dejicio lectionem hanc, quae & ſic ſatis elegans eſt, & non diſpari Nemeſiani loco firmari poteſt, Eclog. I, 45.

Felices anni, noſtrique noviſſimus aevi
Circulus innocuae clauſerunt *tempora vitae.*

Suſpicionem tamen meam diſſimulare non poſſum, irrepſiſſe nempe librariorum ſeu incuria ſive audacia *claudere* pro *condere*,

Cujus octavum trepidavit aetas
CONDERE *luſtrum.*

Quis in Latinis literis adeo hoſpes eſt, ut receptiſſimam hanc locutionem neſciat? Suetonius Auguſto 97. *Cum* luſtrum *in Campo Martio magna populi frequentia* conderet. Vide Livium paſſim, Ciceronem, Valerium Maximum, & alios. *Condere* ibi eſt *finire.* Ut Noſter Carm. IV, 5.

Condit *quiſque* diem *collibus in ſuis.*

& Virgilius,

Cantando longos memini me condere ſoles:

Lucretius III, 1104.

Proinde licet quotvis vivendo condere ſaecla.

12. PURPUREO VARIUS COLORE] Ita noſtri omnes: Lambini tamen aliquot,

Purpureus vario colore.

Et utramvis quidem lectionem ille probat; ego vero neutram. Quis enim vel poëta dixerit, vel pictor finxerit Auctumnum, aut varium colore purpureo, aut vario colore purpureum? Sine dubio ſubeſt mendum. Quid ſi ex conjectura reposueris,

jam tibi lividos
Diſtinguet Auctumnus racemos,
Purpureo varios *colore.*

Certe poſteriora verba ad *racemos*, non ad *Auctumnum* pertinent: Ovidius Metam. III, 483.

Nar-

Circa virentis eſt animus tuae
Campos juvencae, nunc fluviis gravem
Solantis aeſtum, nunc in udo
Ludere cum vitulis ſalicto
Praegeſtientis. tolle cupidinem
Inmitis uvae: jam tibi lividos
Diſtinguet Autumnus racemos,
Purpureo varius colore.
Jam te ſequetur (currit enim ferox
Aetas; & illi, quos tibi demſerit,
Adponet annos) jam proterva
Fronte petet Lalage maritum:

Dilecta,

Non aliter quam poma ſolent, quae candida parte,
Parte rubent: aut ut variis *ſolet uva* racemis
Ducere purpureum, *nondum matura*, colorem.
Qui locus ex Horatiano hoc plane expreſſus videtur: utrobique enim habes *varios racemos*, & *purpureum colorem*. Propertius IV, 2.
Prima mihi variat liventibus uva racemis.
Plinius Hiſt. XVII, 22. *Ubi* uva varia *fieri coeperit*, *vites ſubligato*.
Ovidius in Nuce, 31.
Quaeque ſibi vario diſtinguit poma colore,
Audiat hoc caraſus: ſtipes inanis erit.
13. CURRIT ENIM FEROX AETAS] Et plures & vetuſtiores ex noſtris, Leidenſis, Graevianus, Reginenſis cum aliis, CURRET. Sed placet recepta lectio: quippe ſi *curret* ſcripſeris, de ſolius Lalages aetate capiendum erit: *currit* vero erit γνωμικῶς, & notabit omnem omnium aetatem velociter currere. Cicero Tuſcul. I, 31. *Veniet tempus, & quidem celeriter; & ſive retractabis, ſive properabis: volat enim aetas.* Ovid. Metam. X, 519.
fallitque volatilis aetas,
Et nihil eſt annis velocius.
Juvenal. IX, 126.
feſtinat enim decurrere velox
Floſculus, anguſtae miſeraeque breviſſima vitae
Portio.
Propertius II, 14. v. 7.
Quid ſi jam canis aetas *mea* caneret *annis?*
Et faceret ſciſſas languida ruga genas?
Ita codices ibi, *caneret*: quod adſciſcunt Scaliger & Broukhuſius, dictumque olim volunt utraque conjugatione *Canére* & *cánere*, ut *Fervére* & *férvere*, ac alia ſimilia. Duriſſimum verò iſtud, & a nullo auctore proditum. Sed eſto, quid tum poſtea? quale demum erit illud, *canéret canis?* Apage tam illepidum & ignavum ſchema, quale neuter iſtorum in ſuis verſibus paſſus fuiſſet. Repone, ut hic Horatius,
Quid ſi jam canis aetas mea curreret *annis?*
Sed quid eſt, obſecro, quod ſequitur:
Aetas, & illi, quos tibi demſerit,
Apponet annos.
Id vero explicant ex alio loco in Arte Poëtica:
Multa ferunt anni venientes *commoda ſecum,*
Multa recedentes *adimunt.*
niempe uſque ad medium aetatis clivum anni *venire*; poſtea *recedere*, &, ut volunt interpretes noſtri, *demi* dicuntur. Sed *demere annos*, quod pace eorum dixerim, nihil aliud notare poteſt, quam detrahere de numero annorum, atque adeo vitae ſpatium decurtare. Ovidius Metam. VII, 168.
Deme *meis* annis, & demtos adde *parenti:*
Sunt Jaſonis verba ad Medeam; ut vel ſuorum annorum diſpendio patri Aeſoni annos prorogaret: eadem plane ſententia, qua populus Romanus Trajano adulatus eſt,
De noſtris annis tibi Juppiter augeat annos.
Statius Silv. V, 1. v. 180.
Pars animae victura meae; cui linquere poſſim
O utinam, quos dura mihi rapit *Atropos*, annos.
Ovid. Metam. X, 24.
in quam calcata venenum

Dilecta, quantum non Pholoë fugax,
Non Chloris: albo sic humero nitens,
Ut pura nocturno renidet
Luna mari, Cnidiusve Gyges:
Quem si puellarum insereres choro,
Mire sagacis falleret hospites
Discrimen obscurum, solutis
Crinibus, ambiguoque voltu.

VI.

Ad Septimium.

Septimi Gadis aditure mecum, & Cantabrum indoctum juga ferre nostra, & Barbaras Syrtis, ubi Maura semper
Aestuat unda;

Tibur

Vipera diffudit, crescentesque abstulit annos.
Seneca Consol. ad Marciam c. XX. *Quo quisque primum lucem vidit, iter mortis ingressus est, accessitque fato propior: & illi ipsi, qui* adjiciebantur *adolescentiae* anni, *vitae* detrahebantur. Hoc itaque significare debent, si modo sana sunt, verba Flacci; *amputabit, auferet tuos annos, & ablatos illi addet & apponet.* Atqui hoc a poëtae mente sic alienum est, ut nihil magis. Quid itaque fiet? Vide, an haec conjectura calculo albo notari mereatur,

currit enim ferox
Aetas; & illi, QUOD *tibi demserit,*
Apponet ANNUS.

Hoc est, Quantum tu consenescis, tantum illa adolescet: demet tibi annus de flore aetatis, illi annus additus erit flos ipse. *Annus* hic vel stricte proprieque capi potest, vel laxe pro quovis tempore, ut Nemesianus Eclog. 4.

Donum forma breve est; nec se tibi commodat annus.
Noster Carm. II, 15.

Et mihi forsan, tibi quod *negarit,*
Porriget hora.
Epist. II, 2.

Singula de nobis anni praedantur *euntes:*
Eripuere *joces, Venerem, convivia, ludum.*
& jam illud ex Arte melius huc quadrabit,
Multa ferunt *anni venientes commoda secum,*
Multa recedentes adimunt.
Poteris etiam, eadem sententia, propius ad vulgatam lectionem refingere;

Et illi, QUOT *tibi demserit,*
Apponet annos.

18. Et amicus Aulon Fertili Baccho] *Amicus* in omnibus membranis extat; neque opus est (si modo cetera se recte habeant) ut cum τῷ ταῦτ Nic. Heinsio corrigamus, amictus. Rectissime enim dicitur *amicus Baccho Aulon.* Claudianus in Rapt. Proserp. II, 108.

bellis accommoda cornus,
Quercus amica Jovi.
Seneca in Phoenissis, 607.
Hinc grata Cereri *Gargara.*
Idem Oed. 279.
Secat una gratum *Phocidos* Baccho *solum.*
& Troad. 227.
Et cara Phoebo *Cilla.*
& Herc. Oet. 1874.
Caerula Crete, magne tellus
Cara Tonanti.

Tibur Argeo positum colono
Sit meae sedes utinam senectae:
Sit modus lasso maris & viarum
Militiaeque.
Unde si Parcae prohibent iniquae;
Dulce pellitis ovibus Galesi
Flumen, & regnata petam Laconi
Rura Phalantho.
Ille terrarum mihi praeter omnis
Angulus ridet: ubi non Hymetto
Mella decedunt, viridique certat
Bacca Venafro:
Ver ubi longum, tepidasque praebet
Juppiter brumas, & apricus Aulon
Fertilis Baccho minimum Falernis
Invidet uvis.

v. 18. Vulg. AMICUS. 19. FERTILI.

Ille

Ita optime habet codex longe vetustissimus Florentinus; vulgo, *Clara Tonante:* unde frustra Gronovius, *parvo* tellus Clara Tonante. Trochaeum enim non recipit iste versus. Statius Silv. III, 8.

Caraque *non molli juga Surrentina* Lyaeo.

& IV, 8.

plaga cara madenti
Surrentina deo.

& iterum Silv. I, 2.

Qua Bromio dilectus *ager*, *collesque per altos*
Uritur, *& praelis* non invidet uva Falernis.

ubi totum hunc Horatii locum vel casu, vel de industria expressit. Sed quid tandem erit *fertili Baccho?* Jure id displicuit Passeratio, Cantero, aliisque: nam sane illud Propertii, IV, 6.

Ingenium potis irritat musa poëtis:
Bacche, *soles Phoebo* fertilis *esse tuo*,

nihil ad rem facit; etsi enim *fertilis Phoebo* recte Bacchus dicatur, non ideo absolute & perpetuo epitheto *fertilis Bacchus* dicetur; neque ullo exemplo locutionem hanc defendere aut firmare poteris. Rectius itaque membranae aliquot veteres, ut ex meis Leidens. Petrensesque, una cum Servio ad Virgil. Aen. III, 553. *Fertilis Baccho*; Statius Silv. II, 7.

Quae Tritonide fertiles *Athenas*
Unctis, *Bastica*, *provocas trapetis:*

hoc est, fertiles oleo Athenas. Seneca Agam. 852.

Arborque pomis fertilis *aureis.*

Severus in Aetna.

Caetera materies, *quaecunque est* fertilis igni.

Virgil. Georg. IV, 128.

nec fertilis *illa* juvencis,
Nec pecori opportuna seges, *nec* commoda Baccho.

Ita *felix*, *hilaris Baccho*, Virgil. Aen. VII.

vertunt felicia Baccho
Massica qui rastris.

Claudian. II, Stilich. 457.

hilares Baccho *frugumque feraces.*

Statius Theb. VII, 308.

feracem
Messe Coroniam, Baccho *Glisanta colentes:*

ubi vetus Scholiastes Lactantius, *Duae*, inquit, *civitates duorum numinum pari gaudent munere: Coronia* BACCHO FERTILIS *est.* Sequamur itaque meliorum codicum auctoritatem; fiatque,

& amicus Aulon
Fertilis Baccho.

Sed ecce tibi aliud incommodum: si enim vera

Ille te mecum locus & beatae
Poſtulant arces: ibi tu calentem
Debita ſparges lacrima favillam
Vatis amici.

VII.

Ad Pompeium.

O Saepe mecum tempus in ultimum
Deducte, Bruto militiae duce,
Quis te redonavit Quiritem
Dîs patriis, Italoque caelo,
Pompei, meorum prime ſodalium?
Cum quo morantem ſaepe diem mero
Fregi, coronatus nitentis
Malobathro Syrio capillos.
Tecum Philippos & celerem fugam
Senſi, relicta non bene parmula;
Cum fracta virtus, & minaces,
Turpe, ſolum tetigere mento.
Sed me per hoſtis Mercurius celer
Denſo paventem ſuſtulit aëre:
Te rurſus in bellum reſorbens
Unda fretis tulit aeſtuoſis.

Ergo

lectio eſt, *Fertilis*; tum altera illa *Amicus* vitioſa ſit neceſſe eſt: quippe quae jam nihil habet, quò referatur. Quid multa? lege totum locum leviſſima mutatione,

& apricus *Aulon*
Fertilis *Baccho*, *minimum Falernis*
Invidet uvis.

Virgil. Eclog. IX.

Duceret apricis *in collibus* uva *colorem.*

& Georg. II.

Mitis in apricis *coquitur* vindemia *ſaxis.*

Tibullus I, 4.

Annus in apricis *maturat collibus* uvas.

Recte vero, poſtquam dixiſſet, *tepidas brumas*, ſubjunxit ſtatim *apricus* Aulon; nam *apricitas* illa etiam hyemis teporem notat. Acron Scholiaſtes ad hunc locum: *Tarentini agri deliciis & amaenitate delectari ſe dicit: nam & melle & olivetis praecellit, hiemes quoque* APRICIORES *habet.*

Ergo obligatam redde Jovi dapem;
Longaque feſſum militia latus
Depone ſub lauru mea; nec
Parce cadis tibi deſtinatis.
Oblivioſo levia Maſſico
Ciboria exple: funde capacibus
Unguenta de conchis. quis udo
Deproperare apio coronas
Curatve myrto? quem Venus arbitrum
Dicet bibendi? non ego ſanius
Bacchabor Edonis: recepto
Dulce mihi furere eſt amico.

VIII.

Ad Barinen.

Ulla ſi juris tibi pejerati
Poena, Barine, nocuiſſet unquam;
Dente ſi nigro fieres, vel uno
Turpior ungui;
Crederem: ſed tu, ſimul obligaſti
Perfidum votis caput, eniteſcis
Pulchrior multo, juvenumque prodis
Publica cura.

Expe-

1. Ulla si juris tibi pejerati Poena, Barine] Vitioſum videtur illud nomen *Barine*, ut acute obſervavit Tan. Faber; cum neque Latinum neque Graecum eſſe poſſit, quamvis Graecam formam prae ſe ferat. Immaniter tamen lapſus eſt idem Faber, cum, & teſtante & laudante hoc Dacierio, repoſuit;

Ulla ſi juris tibi pejerati
Poena, Earine, *nocuiſſet unquam.*

Nempe, aiunt, *Earine*, *& Earinus cognomina fuiſſe ſatis frequentia, teſtantur loca Martialis de Earino.* Addant, ſi velint, & Statium Praefat. in Silvarum lib. III. *Earinus Germanici libertus*: & Titulum Silv. III, 4. *Coma Earini*, vel ut Codd. quidam Mſſ. *Iarini*. Extat etiam apud Gruterum pag. 830, 10. Elpidi. earinae. conjugi. Et pag. 1099, 8. quintilia Iarine. & p. 460, 9. Atiliae. Iarinae. concubinae. Reſtituendum credo hoc nomen apud eundem p. 746, 3. ubi mendoſe editum venoniae. Iariliae, pro Iarinae. & iterum p.

Expedit matris cineres opertos
Fallere, & toto taciturna noctis
Signa cum caelo, gelidaque Divos
Morte carentis.
Ridet hoc, inquam, Venus ipſa; rident
Simplices Nymphae, ferus & Cupido,
Semper ardentis acuens ſagittas
Cote cruenta.
Adde, quod pubes tibi creſcit omnis.
Servitus creſcit nova: nec priores
Inpiae tectum dominae relinquunt,
Saepe minati.
Te ſuis matres metuunt juvencis,
Te ſenes parci; miſeraeque, nuper
Virgines, nuptae, tua ne retardet
Aura maritos.

IX.

875, 6. DEIS. MANIBUS. JULIAE. LARINAE, corrigendum opinor, JULIAE. IARINAE. Niſi fortaſſe LARINAE retinere malis ex illo Virgilii Aen. XI, 655.

Larinaque virgo,
Tullaque & aeratam quatiens Tarpeia ſecurim,
Italides.

Sed utcumque hoc ſit; bis peccavit in metri legem Tanaquillus, cum *Earine*, *ἰαρίνη* in verſum Sapphicum intruſit; ter peccaturus, ſi *Iarine* *ἰαρίνη* poſuiſſet. Quippe in *Earine* tres priores ſyllabae Tribrachyn pedem faciunt, in *Iarine* Dactylum. Ipſe, quem citant, Martialis Epig. IX, 11. de Earino.

Nomen nobile, molle, delicatum
Verſu dicere non rudi volebam:
Sed tu Syllaba contumax repugnas:
Dicunt Iarinon *tamen poëtae?*
Sed Graeci quibus eſt nihil negatum.

Proinde aliud quoddam excudendum erit nomen, ſi cui diſplicebit illud BARINE. Certe bona pars codicum habent, VARINE. In Graeviano noſtro vetere, BARINE eſt; ſed tres literae poſteriores a manu recentiore ſunt, ſcriptura antiqua eraſa. Latet certe mendum: & plura quidem nomina ſe offerunt, *Larine*, *Nerine*, &c. ex quibus quodnam ſit verum hariolari non poſſumus, niſi codex alicunde prodiens, quaſi Deus ex machina, rem expediverit.

24. TUA NE RETARDET AURA MARITOS] AURA etiam legitur apud Servium ad Virgil. Aen. VI, 204. ubi exponit, *ſplendor*. Et ſic codices Horatiani ſummo conſenſu, unaque veteres ſcholiaſtae. Miras tamen tempeſtates concitat haec *aura* inter

inter-

IX.

AD VALGIUM.

Non ſemper imbres nubibus hiſpidos
Manant in agros; aut mare Caſpium
Vexant inaequales procellae
Uſque; nec Armeniis in oris,
Amice Valgi, ſtat glacies iners
Menſis per omnis; aut Aquilonibus
Querceta Gargani laborant,
Et foliis viduantur orni.
Tu ſemper urgues flebilibus modis
Myſten ademtum; nec tibi Veſpero
Surgente decedunt amores,
Nec rapidum fugiente ſolem.
At non ter aevo functus amabilem
Ploravit omnis Antilochum ſenex
Annos; nec inpubem parentes
Troïlon, aut Phrygiae ſorores

Fleve-

interpretes: quorum hi *ſplendorem*, illi *odorem*, alii *ventum* hic intelligunt. Mihi jam diu ſuſpicio oborta eſt, *fallacem* hanc *auram* eſſe; & fortaſſe reſcribendum quam minima mutatione unius literulae,

tua ne retardet
CURA *maritos.*

hoc eſt, ne amor tuus retardet, moretur, illigatos teneat maritos ſuos. Propertius I, 1.

Hoc, moneo, vitate malum: ſua *quemque* moretur
Cura, *neque aſſueto mutet amore locum.*

& iterum I, 8.

Tun' igitur demens? nec te mea cura moratur?

Cato in Diris:

Dulcia amara prius fient, & mollia dura:
Quam tua *de noſtris emigret* cura *medullis:*
Quamvis ignis eris; quamvis aqua; ſemper amabo.

Ovid. Remed. Amor. 311.

Haeſerat in quadam nuper mea cura *puella.*

Et Propertius denuo I, 15.

Muta prius vaſto labantur flumina ponto,
Annus & inverſas duxerit ante vices:
Quam tua *ſub noſtro mutetur pectore* cura,
Si quodcumque voles; non aliena tamen.

Noſter denique hoc ipſo in Carmine;

juvenumque prodis
Publica cura.

Qui tamen locus manum mihi injicit, ne nimium fidam huic conjecturae; nam eodem in carmine bis *curam* ingerere non uſquequaque caret culpa.

12. FE-

Flevere ſemper. deſine mollium
Tandem querelarum; & potius nova
Cantemus Auguſti tropaea
Caeſaris: & rigidum Niphaten,
Medumque flumen gentibus additum
Victis, minores volvere vertices;
Intraque praeſcriptum Gelonos
Exiguis equitare campis.

X.

Ad Licinium.

Rectius vives, Licini, neque altum
Semper urguendo; neque, dum procellas
Cautus horreſcis, nimium premendo
Litus iniquum.
Auream quiſquis mediocritatem
Diligit tutus, caret obſoleti
Sordibus tecti, caret invidenda
Sobrius aula.

Saepius

12. Feriuntque summos Fulmina montes] Jam a duobus fere ſaeculis pleraſque editiones occupavit FULMINA: Priſca tamen illa Veneta 1478. & Loſcheri altera 1498. agnoſcunt FULGURA; & ita omnes Cruquii, Berſmanni, Pulmannique codices; mei certe univerſi: ut mirer profecto, quid viro optimo Torrentio in mentem venerit, ut in omnibus ſuis FULMINA ſe repperiſſe aſſeveraret. Id, etſi incredibile eſt, credamus licet; ſed tamen Sanctum Hieronymum, omnibus Horatii codicibus, quotquot hodie extant, antiquiorem alterum illud in ſuis libris inveniſſe conſtat; ſic enim ille in Epitaphio Nepotiani: *Dicat aliquis, Regum talis conditio eſt: feriuntque ſummos* fulgura *montes:* & iterum in Epitaphio Paulae: *Semper quidem virtutes ſequitur Invidia; feriuntque ſummos* fulgura *montes:* denique in Prooemio ad Quaeſtiones Hebraicas: *Semper enim in propatulo fortitudo aemulos habet: feriuntque ſummos* fulgura *montes.* Recipiamus itaque hanc lectionem; nam [illegible]*gur* idem ſaepe notare quod *fulmen* apud optimos Latinitatis auctores, Virgilium, Plinium, Tacitum, Suetonium alioſque, adeo notum eſt, ut exemplis id probare minime hic neceſſe ſit.

18. Quondam cithara tacentem Suscitat musam] Ita quidem codices plerique, & editiones, credo, omnes CITHARA: ſed longe elegantior lectio eſt, quam olim in ſuo codice Bernardinus, & nos in Graeviano noſtro vetere & Bodleiano altero invenimus, CITHARAE. Non enim hoc

Saepius ventis agitatur ingens
Pinus; & celsae graviore casu
Decidunt turres; feriuntque summos
Fulgura montis.
Sperat infestis, metuit secundis
Alteram sortem bene praeparatum
Pectus. informis hiemes reducit
Juppiter; idem
Submovet: non, si male nunc, & olim
Sic erit: quondam citharae tacentem
Suscitat musam, neque semper arcum
Tendit Apollo.
Rebus angustis animosus atque
Fortis appare: sapienter idem
Contrahes vento nimium secundo
Turgida vela.

v. 12. Vulg. FULMINA. 18. CITHARA.

XI.

hoc vult Horatius, Apollinem nescio quam ex novem sororibus tacentem vel dormientem citharа sua suscitare; quod ex vulgata lectione excudunt interpretes: sed illud nimirum dicit, Apollinem, cujus gestamina sunt Arcus & Cithara, non semper arcum, sed aliquando & citharam tendere: illud autem iratus facere solet, hoc laetus & propitius. *Musa* ergo *Citharae* est ipsa Cithara, quam *tacentem suscitat* Phoebus. *Musa* autem *Citharae*, ut alibi Noster, Carm. II, 1.

Paullum severae musa Tragoediae
Desit theatris.

Noster alibi Carm. III, 19.

Cur pendet tacita *fistula cum* lyra?

Ovid. Ep. Sapphus.

Plectra *dolore* tacent, muta *dolore* lyra *est.*

Statius Silv. V, 3.

dux ipsa silenti
Fulta caput cithara.

Claudianus II, Rapt. Proserp. in Praefat.

metuensque leonum
Implorat citharae *vacca* tacentis *opem.*

Drepanius Florus.

Conticuit citharae quondam vox optima nostrae;
Et Lyra dulcimodos pressit amica sonos.

Suscitat autem, pulsat, quasi e somno excitat, ut Lucretius II, 412.

Ac Musaea mele, per chordas organici quae
Mobilibus digitis expergefacta *figurant.*

XI.

Ad Quintium.

Quid bellicosus Cantaber, & Scythes,
Hirpine Quinti, cogitet Hadria
Divisus objecto, remittas
Quaerere; nec trepides in usum
Poscentis aevi pauca. fugit retro
Levis juventas & decor, arida
Pellente lascivos amores
Canitie, facilemque somnum.
Non semper idem floribus est honor
Vernis; neque uno Luna rubens nitet
Voltu. quid aeternis minorem
Consiliis animum fatigas?

v. 9. Vulg. Honos.

Cur

9. Non semper idem floribus est honor Vernis] *Honos* hodie habes in omnibus editionibus: atqui principes illae Veneta & Loscheri cum veteribus membranis, quotquot vidi, *Honor*. Recte, ut vitetur sibilus iste, *floribus*, *honos*, *vernis*. Qui primus mutavit, ei defuit aurium judicium.

17. Dissipat Evius Curas edaces] Nicolaus Heinsius in ora Codicis, *Lege*, ait, dissipet. Non multum interest: tamen, si vetus codex accederet, conjecturam Heinsii libenter receperim.

23. Maturet incomtam Lacaenae more comam religata nodum] De hoc loco quot capita, totidem fere sententiae. Quidam in comtum legunt, duobus verbis, & orationem sic ordinant, *religata comam in nodum comtum*. Sed dubium est, an satis Latine dicatur, *Religare in nodum*. *Colligere in nodum* passim quidem occurrit, ut Virgil. Aen. XI, 775.

chlamydemque sinusque crepantes
Carbaseos fulvo in nodum collegerat *auro*.

Ovid. Metam. III, 170.

Sparsos per colla capillos
Colligit in nodum.

Sic *in nodum torquere* dixit Martialis Spectac. III.

Crinibus in nodum tortis *venere Sicambri*.

Et quod adhuc propius accedit, *in nodosum globum ligare* reperias apud Statium Silv. I, 6.

Hic audax subit ordo pumilionum,
Quos natura brevi statu peracto
Nodosum semel in globum ligavit.

Quidni itaque & *religata in nodum* recte dixerit Horatius: modo reliqua bene se haberent, & sententiam tanto poëta dignam parerent. Verum id aliter evenit: quid enim est *nodus comtus*? Sed totum illud *Comtum* poëtae menti repugnat: jubet enim Lyden *maturare*, neque moram facere in *comendis* capillis: id enim *tarda arte* fieri solebat, ut eleganter Tibullus I, 8.

Illa placet; quamvis inculto *venerit ore*,
Nec nitidum tarda comserit arte *caput*.

Et praeterea non *comti*, sed *neglecti*, *simplices*, *incomti* potius capilli erant, cum *noda* coërcebantur. Ovidius Metam. VIII, 319.

Crinis erat simplex, *nodum collectus in unum*.

& ibid. II, 413.

Vitta coërcuerat neglectos *alba capillos*.

& Fast. V. 79.

Tum sic neglectos *hedera redimita capillos*.

An legamus itaque cum majore parte codicum

In-

Cur non ſub alta vel platano, vel hac
Pinu jacentes ſic temere, & roſa
Canos odorati capillos,
Dum licet, Aſſyriaque nardo
Potamus uncti? diſſipat Euius
Curas edaces, quis puer ocius
Reſtinguet ardentis Falerni
Pocula praetereunte lympha?
Quis devium ſcortum eliciet domo
Lyden? eburna dic age cum lyra
Maturet, incomtam Lacaenae
More comam religata nodo.

v. 23. Vulg. INCOMTUM. 24. NODUM.

XII.

INCOMTUM unica voce?

dic age cum lyra
Maturet incomtum Lacaenae
More comam religata nodum.

Sed neque hoc pacto aut ſententia expeditu facilis eſt, aut verborum conſtructio. Nodus ſiquidem *incomtus* nihilo minus ineptum erit, quam nodus *comtus*. Tum autem, quod volunt Interpretes, ut *maturet incomtum nodum* ſignificationem habeat agentem, ut *maturare fugam, necem* &c. id ſane locum hic habere non poteſt. Jubet enim, ut *cum lyra eburna* maturet; nimirum, ut *maturet venire*, & lyram una ſecum afferat. Nam profecto non tenere debuit lyram, tum cum maturaret nodum. Quid ergo? Codex quidam Torrentio viſus habuit *incomtam*; atque eo auctore totus locus ſic conſtituendus eſt,

eburna dic age cum lyra
Maturet, incomtam *Lacaenae*
More comam religata nodo.

Recte *coma incomta*; quippe, ut amoris Magiſter ait in Arte III, 153.

Et neglecta decet multas coma:

& utcumque ſit, veniam certe meretur mulier, quae amatori placuiſſe feſtinat. Recte etiam *religata nodo*; ut Tibullus I, 8.

Ipſa Venus magico religatum *brachia* nodo
Perdocuit multis non ſine verberibus.

Noſter Carmin. III, 14.

Murreum nodo cohibere *crinem.*

& II, 19.

Nodo coërces *viperino*
Biſtonidum ſine fraude crines.

Seneca Hippolyto. v. 400.

et nodo *comas* Coëgit.

Caeterum crucem interpretibus fixit Noſter, cum *more Lacaenae* comam religare jubet: nihil enim jam reſtat ex veterum monumentis; unde colligamus id magis in more fuiſſe Lacaenis faeminis, quam aliis. Utinam prodiret codex aliquis, qui pro *Lacaenae* exhiberet *Dianae*: nam Dea illa venatrix & pingitur ubique & deſcribitur coma in nodum collecta. Ovidius ita appoſite, ut ad hunc ipſum locum reſpexiſſe videatur. Art. III, 141.

Alterius crines *humero jactentur utroque:*
Talis es aſſumta, Phoebe canore, lyra.
Altera ſuccinctae religetur more Dianae:
Ut ſolet, attonitas cum petit illa feras.

Statius Theb. II, 237.

Pallas, et aſperior Phoebi ſoror, *utraque telis,*
Utraque torva genis, flavoque in vertice nodo,

& ita alii paſſim.

XII.

Ad Maecenatem.

Nolis longa ferae bella Numantiae,
Nec durum Hannibalem, nec Siculum mare
Poeno purpureum sanguine; mollibus
Aptari citharae modis;
Nec saevos Lapithas, & nimium mero
Hylaeum; domitosque Herculea manu
Telluris juvenes, unde periculum
Fulgens contremuit domus

v. 2. Dirum. Saturn.

2. Nec dirum Hannibalem] Editiones quidem hodie occupavit illud *dirum*; sed in Codicibus fere omnibus, meis certe Graeviano, Leidensi, Reginensi cum aliis inferioris notae, haeret vera lectio DURUM: neque aliter habent editio Veneta & Loscheri. Recte *durum*, ut gratius fiat antitheton in MOLLIBUS *aptari citharae modis*. Virgilius:

quis aut Eurysthea durum?

& iterum,

aut duri miles Ulixi.

12. Regum colla minacium] *Minacium* habent vetustiores membranae Cruquii & aliorum. Sic ex nostris Leidensis: at Graevianus cum Reginensi *minatium* contra orthographiae rationem: unde ansa porrecta est recentioribus scribendi MINANTIUM: quod nuperis Editoribus in ipsum textum recipere placuit, altero ejecto. Nollem factum: Quamquam enim aliquorum regum *minantes* fuerint vultus, etiam tum cum catenati in triumpho ducerentur; ut Ovidius Trist. IV, 2.

Vinctaque captiva reges cervice gerentes,
Ante coronatos ire videbit equos:
Et cernet vultus aliis pro tempore versos,
Terribiles *aliis immemoresque sui:*

& mox,

Hic qui nunc in humo lumen miserabile figit,
Non isto vultu, cum tulit arma, fuit:
Ille ferox, oculis *& adhuc hostilibus* ardens,
Hortator pugnae consiliumque fuit.

non tamen omnes *minanti* tum vultu erant, quod hic ipse Nasonis locus satis indicat: imo plures dejecto & lugubri. Auctor Elegiae de morte Drusi v. 373.

Adspiciam regum liventia colla catenis,
Duraque per saevas vincula nexa manus:
Et tandem trepidos vultus, *inque illa* ferocum
Invitis lacrimas decidere ora genis.

Quare melius est, ut Noster dixerit MINACIUM, sicut ille alter *ferocum*: scilicet qui *paullo ante* minaces & feroces erant. Noster alibi, Carm. II, 7.

Cum fracta virtus, & minaces
Turpe solum tetigere mento.

Adde, quod *minacium* utrosque reges comprehendit, tam eos qui paullo ante, quam qui jam adhuc minabantur; ut Carm. III, 4.

Aut quid minaci *Porphyrion statu?*

13. Me dulces dominae musa Licymniae] Membranae aliquot & praesertim recentiores, *Licinias*; quod nollem ab editoribus nuperis receptum, cum in versus mensuram peccet, syllaba secunda brevi; ut paullo ante Carm. X.

Rectius vives, Licini, *neque altum.*

Codex Regiae Societatis, *Lacimniae*; alii *Lycimniae*: sed praestantiores LICYMNIAE, ut apud Virgilium, Aen. IX, 546.

Maeonio Regi quem serva Licymnia *furtim.*

ubi pari Lectionum diversitate Pieriani codices, *Lycimnia*, *Lacimnia*, & *Licinnia* exhibebant. Λικύμνιος notum Graecis nomen apud Homerum, Pindarum, Pausaniam &alios. Caeterum de Licymnia hac insignis sane locus est Scholiastae Acronis ad Serm. I, 2. v. 64. qui meretur hic describi. *Villius in Fausta Syllae gener*) *Semper incerta nomina*

Saturni veteris: tuque pedestribus
Dices historiis proelia Caesaris,
Maecenas, melius, ductaque per vias
Regum colla minacium.
Me dulcis dominae Musa Licymniae
Cantus, me voluit dicere lucidum
Fulgentis oculos, & bene mutuis
Fidum pectus amoribus:
Quam nec ferre pedem dedecuit choris,
Nec certare joco, nec dare brachia
Ludentem nitidis virginibus, sacro
Dianae celebris die.

Num

mina pro certis, ut alibi, Me dulcis dominae musa Licymniae *pro* Terentiae: &, Malthinus tunicis demissis ambulat, *pro* Maecenas: *& hic*, Villius in Fausta, *id est:* Annius in Fausta: *eodem numero syllabarum commutationem nominum fecit.* Haec Acron. Equidem de *Annio* non adsentior, ut ad locum ipsum pluribus dicam: de *Licymnia* autem valde probabile est, sub ficto eo nomine Terentiam Maecenatis uxorem signari. Certe si vero nomine vocaretur haec Licymnia, oportet eam fuisse Libertinam & meretricem, ut probe sciunt antiquitatis periti. Atqui Matronam hic describi certo certius est ex iis, quae statim sequuntur,

Quam nec ferre pedem dedecuit choris,
Nec certare joco, nec dare brachia
Ludentem nitidis virginibus, sacro
Dianae celebris die.

Quippe in sacris sollemnibus non nisi Liberas &. Honestas, seu Virgines seu Matronas, saltitasse compertissimum est: Noster in Arte v. 232.

Ut festis Matrona *moveri jussa diebus.*

& Carm. IV, 6.

Virginum primae, puerique claris
Patribus orti.

Nec matronam tantum, sed & nobilem & primariam sub Licymniae titulo delitescere vel ex verbo illo *dedecuit* non obscure intelligas;

Quam nec ferre pedem dedecuit *choris:*

Neque enim periculum erat, ne inter *virgines lectas* saltare cuivis faeminae *dedecori* esset, excepta forte Livia Augusti vel Terentia Maecenatis, vel Octavia, aliave ex nobilissimis, quarum infra dignitatem id esse severioribus videri potuit. Fictum itaque nomen est *Licymnia*; & *Terentiam* quidem denotari veri est simillimum. Sed observanda sunt imprimis, quae subjungit Scholiastes, *Eodem numero syllabarum commutationem nominum fecit.* Recte hoc: neque eodem tantummodo *numero*, sed & *quantitate* syllabarum. Et data quidem opera id a poëtis factitatum, ut qui ejus rei conscii essent, &, quod dicitur, *clavem* haberent, facile pro ficto nomine verum substituere possent sine versus dispendio; ut hic,

Me dulces dominae musa Terentiae:
Permutare velis crine Terentiae.

Sic & illud Persii,

Auriculas asini Mida *rex habet:*

qui Poëtae consilium noverant, mutato nomine legere poterant,

Auriculas asini Nero *rex habet.*

Non hic praetermittendus est praeclarus Apuleii locus in Apologia: *Eadem igitur opera accusent Catullum, quod Lesbiam pro Clodia nominarit; & Ticidam similiter, quod quae Metella erat, Perillam scripserit? & Propertium, qui Cynthiam dicat, Hostiam dissimulet: & Tibullum, quod ei sit Plania* (alii codices, *Flavia*, *Plautia*) *in animo, Delia in versu.* Vides hic a caeteris poëtis factum, quod in Flacco observavit Acron; commutata nempe esse nomina *eodem numero* (adde & quantitate) *syllabarum*; pro Clodia Lesbiam esse positam, pro Metella Perillam, pro Hostia Cynthiam, pro Plania seu Flavia sive Plautia Deliam. Unde & magni Passeratii error evincitur, qui pro Hostia Propertii

Num tu, quae tenuit dives Achaemenes,
Aut pinguis Phrygiae Mygdonias opes
Permutare velis crine Licymniae,
Plenas aut Arabum domos?
Dum flagrantia detorquet ad oscula
Cervicem; aut facili saevitia negat,
Quae poscente magis gaudeat eripi;
Interdum rapere occupat.

v. 28. Vulg. Occupet.

XIII.

Hostiliam substituere voluit: neque enim convenit syllabarum numerus. De Metella Ticidae testis etiam est Ovidius Trist. II, v. 433.

Quid referam Ticidae, *quid Memmî carmen, apud quos*
Rebus abest nomen, nominibusque pudor?
Cinna quoque his comes est, Cinnaque procacior Anser,
Et leve Cornificî, parque Catonis opus:
Et quorum libris modo dissimulata Perillae,
Nomine nunc legitur dicta, Metelle, *tuo.*

Ubi non Ticidam modo, sed Memmium, Cinnam, Anserem, Cornificium, Catonem, aliosque memorat, qui sub falso Perillae nomine amores suos cum Metella versibus vulgaverant: atque id imprimis notandum addit, verum tandem Metellae nomen (post eorum credo obitus) a Librariis repositum esse, ficto illo rejecto. Caeterum nihil opus est, ut cum τῷ πάνυ Nicolao Heinsio versiculum ultimum sic refingamus, invitis codicibus:

Nomine nunc legitur dicta Metella suo.

Quippe lectio vulgata eodem plane redit, & quidem elegantior est; *dicta nomine Metelli*; hoc ipsum est, *dicta Metella*. Faeminae enim in omni familia a maribus nomina acceperunt; in Clodiorum gente Clodiae erant, in Hostiorum Hostiae, in Metellorum Metellae. Neque vero melius, imo longe deterius succesſit viro magno, cum Rottendorphii sui emendationem secutus, reclamantibus Membranis, in ipso textu reposuit, versu secundo,

Rebus abest omnis *nominibusque pudor.*

Nihil certius, inquit, *ea conjectura*. Imo nihil ea infelicius: nihil recepta codicum lectione certius, argutiusque, & magis Nasonianum;

Rebus abest nomen, *nominibusque pudor.*

Rebus, hoc est, argumento, materia operis: ipse Pont. I, 1.

Invenies, quamvis non est miserabilis Index,
Non minus hoc illo Triste, quod ante dedi.

Rebus *idem*, titulo *differt.*

ubi dicit Epistolas suas ex Ponto *rebus* sive argumento convenire cum priore opere quod Tristia inscripserat, *titulo* tantum & nomine differre. Hoc itaque vult Ovidius; apud Ticidam & ejus similes poëtas rebus sive *argumento* verum *nomen* abesse cum hic *Perillam*, alter *Lesbiam*, alter aliam quam falso inscriberent: *nominibus* porro illis *pudorem* abesse, cum scripta illa praeter turpes amores & fugitiosa adulteria nihil fere aliud continerent.

25. Dum flagrantia detorquet ad oscula. Variant hic libri manuscripti, ut & editiones vetustae. Princeps illa Veneta, Flagrantia; Lescheri, Fragrantia; quae posterior lectio Lambino magis placuit. Sane ea osculorum commendatio est, apud Statium Silv. II, 1.

blandis ubinam ora arguta querelis?
Oscula quique implicîti vernes redolentia flores?

& Martialem Epig. III, 65.

Quod madidas nardo sparsa corona comas:
Hoc tua, saeve puer Diadumene, basia fragrant.

& XI, 9.

Lapsa quod externis spirant opobalsama truncis,
Ultima quod curvo quae cadit astra croco: &c.
Singula quid dicam? non sunt satis: omnia mixta
Hoc fragant *pueri* basia *mane mei.*

Neque tamen ea de causa lectionem hanc alteri praeferimus: tum quia non oscula Licymniae hoc intelligit, cujus vel unus capillus divitiis Arabum praestabat; sed ipsius Maecenatis, quae interdum allium oboluerunt, narrante Nostro in Epod. III, cum in ejus caena allium comedisset:

At si quid unquam tale concupiveris,
Jocose Maecenas, precor
Manum puella suavio opponat tuo.

tum praeterea quia vox *Fragrantia*, sic nude & per se posita, mediae foret significationis, & tam malum quam bonum odorem indicare posset: ut iterum Martialis I, 87.

Ne

XIII.

ILLUM, ô, nefasto te posuit die
Quicumque primum, & sacrilega manu
Produxit, arbos, in nepotum
Perniciem, opprobriumque pagi;
Illum & parentis crediderim sui
Fregisse cervicem, & penetralia
Sparsisse nocturno cruore
Hospitis: ille venena Colcha,

v. 1. ILLE ET nef. 8. COLCHICA.

Et

Ne gravis hesterno fragres, *Fescennia, vino.*
Valerius Flaccus, de Harpyiis, IV, 493.
Fragrat *acerbus odor, patriique expirat Averni*
Halitus.
Quamobrem, ut viteritur haec incommoda, melius est ut cum potioribus membranis, meis certe Leidensi, Graeviano, Reginensi cum aliis, legamus FLAGRANTIA, cujus verbi facilis est interpretatio, nec exemplis aut illustratione est opus.

28. INTERDUM RAPERE OCCUPET] *Occupet* habent editiones, credo, omnes, jam inde a principe illa Veneta & Germanica Loscheri. Silent quoque interpretes, Lambinus, Cruquius, Torrentius, Pulmannus, &c. quasi omnes quos viderint Codices sic exhiberent. At ex meis melior majorque pars habet OCCUPAT, Graevianus certe & Reginensis, Zulichemianus, Galei, Bentelianus, Magdalenensis, & duo Bodleiani: quibus accedunt Acron Scholiastes & Cruquii commentator, siquidem interpretantur *occupat, expetit.* Neque tu dubites, quin plerique aliorum codices sic clare exhibuerint; etsi id dissimulent editores. Recte vero OCCUPAT; ut *detorquet, negat*: & sententia est, Dum aut osculari se abs te patitur, aut grata protervitate negare simulat, aut ipsa prior occupat & oscula a te sumit. Nihil certius. *Magis poscente*, est, magis quam tu ipse qui poscis.

1. ILLE ET NEFASTO TE POSUIT DIE] Vide modo totum locum:

Ille & nefasto te posuit die
Quicumque primum, & sacrilega manu
Produxit; arbos, in nepotum
Perniciem opprobriumque pagi:
Illum & parentis crediderim sui
Fregisse cervicem.

Ita omnes ubique libri, & scripti & editi; *Ille & nefasto:* neque aliter hodie apud Diomedem Grammaticum veterem p. 513. Quocumque tamen te vertas, nullum in his verbis sententiae exitum invenias. Sive enim hoc modo construxeris verba, *Ille, quicumque primum posuit te nefasto die &c.* nihil reliquum erit quo *ille* pertineat: sive, ut vulgo solent, ordinaveris, *Ille & posuit te nefasto die, quicumque primum*; quid, obsecro, erit, quo referatur *quicumque?* Subaudiendum, inquiunt, *posuit*: ille *posuit* te nefasto die, quicumque primum *posuit.* Vah, ut execraretur tam inficetam stribligenem, si ad vivos redire posset Horatius. Quid moramur in redarguenda barbarie? lege, ut edidimus,

ILLUM, ô, *nefasto te posuit die*
Quicumque primum, &c.
Illum parentis crediderim sui
Fregisse cervicem.

Jam, opinor, agnoscis Horatii genium: quid enim clarius, rotundius, acrius dici possit? Repetitio τῦ *illum* indignationem ostentat, ut paullo infra,

Te *triste lignum*, te *caducum*

Atque haec prius commentatus eram, quam sagacissimi Nic. Heinsii codicem nactus essem: ubi cum summa voluptate comperi conjecturae nostrae tantum virum accedere. Legit enim, *Illum & nefasto.* Optime; praeterquam quod non viderit cum illo ET languere sententiam; & necessario reponendum esse, O; quod magnam vim & acrimoniam orationi impertit.

8. ILLE VENENA COLCHICA ET QUICQUID USQUAM] Ita editiones, opinor, omnes; & major pars membranarum, COLCHICA: & sic Noster alibi Epod. 5.

Flam-

Et quicquid uſquam concipitur nefas,
Tractavit; agro qui ſtatuit meo
Te triſte lignum, te caducum
In domini caput inmerentis.
Quid quiſque vitet, numquam homini ſatis
Cautum eſt in horas. navita Boſporum
Poenus perhorreſcit, neque ultra
Caeca timet aliunde fata:

Miles

Flammis aduri Colchicis:
Et 17.
Cales venenis officina Colchicis.
Sed quid opus eſt, ut ſyllaba ultima ad ſequentem verſum rejiciatur? cum pari, ſi non majore, elegantia dicere potuit *Venena* COLCHA: & ſic certe vetuſtiſſimi Codices Cruquii & aliorum, ut & ex noſtris Graevianus & Galei: Reginenſis vero *Colchia*, ut & unus Berſmanni; unde error videtur primum emanaſſe. *Colcha* venena pro *Colchica*; ut *Marſi duelli*, *Italo caelo*, *Mauris jaculis*, de quo vide nos ad Carm. I, 22. Propertius III, 2.
Tuque tuo Colchum *propellas remige Phaſin.*
uti ex libris ſcriptis edidit elegantiſſimus Broukhuſius, cum antea ferretur *Colchon*: atque idem ad Propert. I, 1. probat hic loci apud Horatium *Colcha*, ex Ovidio in Metam. VIII, 394.
Sed poſtquam Colchis *arſit nova nupta* venenis.
Cui addas & ſequentia, Metam. XIII, 24.
Litoraque intravit Pagaſaea Colcha *carina.*
Heroid. VI.
Hanc tamen, o demens, Colchiſque *ablate* venenis.
& XVI.
Laeſa nec eſt Colcha *Theſſala terra manu.*
Amor. III, 3.
Quo duce, trabs Colchas *ſacra cucurrit aquas.*
Faſt. III, 875.
Pervenit in Colchas *aurea lana domos.*
Sidonius Carm. XXIII, 274.
Qui jactos ſuper arva Colcha *dentes*
Expavit.
Martialis XII, 57.
Cum ſecta Colcho *luna vapulat rhombo.*
ubi perperam Nic. Heinſius ad Ovid. Faſt. II, 575. corrigere jubet IOLCO *rhombo*. Dolet inſignem Virum non attendiſſe ad analogiam. Regionis nomen eſt *Colchi*; inde adjectivum gentile *Colchus*, & poſſeſſivum *Colchicus*: ſic ab *Italia* gentile *Italus*, poſſeſſivum *Italicus*; & ſic alia ſexcenta. Jam id poëtis familiare, ut gentilia pro poſſeſſivis uſurpent, ſive, ut Graeci dicunt, ἐθνικὰ ἀντὶ τῶν κτητικῶν; ita *Itala* arva pro *Italicis*, venena *Colcha* pro *Colchicis*. Atqui *Iolcus* nomen urbis tantummodo eſt, non etiam adjectivum gentile: neque *Iolco rhombo* dicere poſſis, ſed *Iolciaco* quippe τὸ ἰωλκικὸν eſt *Iolcius*, & τὸ κτητικὸν, *Iolciacus*.

17. MILES SAGITTAS ET CELEREM FUGAM PARTHI] Iraſcor membranis veteribus, quod conſtanter adeo lectionem hanc repraeſentent *celerem fugam*: certe ceſſavit hic bonus Horatius, ſi eo modo ſcripſit. Videamus, quid per *celerem fugam* commode notari poſſit. Noſter Carm. II, 7.
Tecum Philippos & celerem fugam
Senſi, relicta non bene parmula.
& IV, 8.
non celeres fugae,
Rejectaeque retrorſum Hannibalis minae.
Virgilius Aen. III, 243.
celerique fuga *ſub ſidera labſae*
Semeſam praedam & veſtigia foeda relinquunt.
Silius Italicus XVII.
Impletur terrore vaga cuncta Africa pulſis
Agminibus, volucrique fuga *ſine Marte ruenti.*
Tenduntque attonitos extrema ad litora curſus.
ubi obiter annotandum, *ſine more* potius quam *ſine Marte* legi oportere. Martialis, VIII, 56.
Riſit Tuſcus eques, pauperiemque malignam
Reppulit, & celeri juſſit abire fuga.
Juvenalis XV, 75.
Terga fugae celeri *praeſtantibus omnibus inſtant.*
In his omnibus, & aliis, opinor, quibuſcunque locis non ficta & ſuſpecta, ſed *vera* fuga intelligitur, ubi *celerem* nominant. Quid ergo? an quia cauſae erat, ut miles Romanus *veram* Parthorum fugam *perhorreſceret*? ut victores uſque adeo timerent victos & fugatos? Haud vidi magis. Atque aliud

Miles ſagittas & celerem fugam
Parthi; catenas Parthus & Italum
Robur: ſed inproviſa leti
Vis rapuit rapietque gentis.
Quam paene furvae regna Proſerpinae,
Et judicantem vidimus Aeacum,
Sedeſque diſcretas piorum, &
Aeoliis fidibus querentem

Sappho

v. 17. Forte, REDUCEM fugam.

aliud erat in Parthis perhorreſcendum, ne aſtuta ſcilicet fugae ſimulatione, & incaute ſequentes hoſtes ſagittis figerent averſi, & ſtatim verſis equis redeuntes majore cum impetu incurſarent. Id cum ex hiſtoria compertiſſimum eſt, tum & omnibus fere poëtis decantatum. Propertius III, 7.

Parthorum aſtutae *tela remiſſa fugae.*

IV, 3.

Subdolus *& verſis increpat arcus equis.*

Valerius Flaccus VI, 688.

Nunc fuga converſas ſpargit mentita *ſagittas.*

Statius Silv. V, 2.

Quae ſuſpecta *fides, & quae* fuga vera *ferocis Armenii?*

Seneca Thyeſte 383.

Telis quae procul ingerit
Parthus, cum ſimulat fugam.

& Oedip. 118.

Vidit & verſas equitis ſagittas,
Terga fallacis *metuenda Parthi.*

& ſic alii bene multi. Quod ſi Horatius ad haec exempla dixiſſet, Perhorreſcit miles ſagittas & *aſtutam, ſubdolam, mentitam, ſuſpectam, ſimulatam, fallacem* fugam Parthi, omne utique punctum tuliſſet. Nunc cum *celerem* fugam Parthi nominet, quae aut *veram* prorſus indicat, aut certe *falſam* non indicat, ne excuſari quidem poteſt. Sed, obteſtor vos, an credibile eſt tantum ingenium tam caſtigato judicio praeditum adeo turpiter ſe dediſſe? Ego vero Librarios potius quam ipſum inſimulaverim; & profit mihi, ſi extundere quidquam valeo, quod immunem eum culpae praeſtare videatur. Enimvero non celerem fugam Parthi, ſed celeres ex fuga recurſus miles metuebat, ut Noſter alibi Carm. I, 19.

Et verſis animoſum equis Parthum.

Inde Parthi *refugi* appellati, ut Lucan. VI, 50.

Moenia mirentur refugi *Babylonia Parthi.*

Claud. IV, Conſ. Honorii. 530.

refugo *quae ſit fiducia Partho.*

& I, Conſ. Stilichonis. 68.

Torquebat refugum *; Parthis mirantibus, arcum.*

Quid ergo? placetne ut reſcribamus,

Miles ſagittas & refugam *fugam Parthi.*

Minime vero; neque enim tam inficetam verborum junctūram apud Noſtrum inveneris. Illud & ad ſententiam aeque, & ad compoſitionem melius, & ad receptam lectionem propius convenit; ſi ſic reponas,

Miles ſagittas & REDUCEM *fugam.*

Sic *reduces vias* Statius II, 7.

Et tardi reduces vias *Ulixi.*

Lucanus IX, 408.

Irreducemque viam *deſerto limite carpit.*

& *reduces greſſus* Statius Theb. IV, 771.

tantum reduces *det flectere* greſſus
Juppiter.

& denique *reducem fugam* Prudentius, magnus Noſtri imitator; Cathem. V, 104.

Nec non imbriſero ventus anhelitu
Craſſa nube leves invehit alites,
Quae, difflata in humum cum ſemel agmina
Fluxerunt, reduci *non revolant* fuga.

23. SEDESQUE DISCRETAS PIORUM] Ita noſtri omnes praeter unum ex recentiſſimis in Collegio Regio, quem vocant Bembinum: atque is habet DESCRIPTAS; ſicut & Lambini aliquot, & Cruquii & aliorum. Et poſterior quidem Lectio placuit Gifanio in Indice ad Lucretium: quin etiam in ipſum textum receperunt Lambinus Cruquiuſque. Equidem non inficior recte & Latine dici, *ſedes deſcriptas*, ut Cicero, *deſcribere partes urbis, regionem, jugera*: & Tacitus Annal. XI, 19. *Et natio Friſiorum conſedit apud agros a Corbulone deſcriptos.* Sidonius Carm. II, 412.

Halant rura roſis, indeſcriptoſque *per* agros
Fragrat odor.

Omnino tamen melius eſt, ut cum majore Co-

Sappho puellis de popularibus;
Et te ſonantem plenius aureo,
Alcaee, plectro dura navis,
Dura fugae mala, dura belli.
Utrumque ſacro digna ſilentio
Mirantur umbrae dicere: ſed magis
Pugnas & exactos tyrannos
Denſum humeris bibit aure volgus.
Quid mirum? ubi illis carminibus ſtupens
Demittit atras belua centiceps
Auris, & intorti capillis
Eumenidum recreantur angues?
Quin & Prometheus, & Pelopis parens
Dulci laborem decipitur ſono:
Nec curat Orion leones
Aut timidos agitare lyncas.

v. 38. Vulg. LABORUM.

XIV.

dicum parte & vetuſtis editionibus legamus DISCRETAS *ſedes*, ſive ſeparatas, remotas a ſedibus & contagione impiorum. Majus utique hoc eſt, quam ſi *deſcriptas* tantum dixeris, hoc eſt, certis finibus conſtitutas, & poſitis terminis ab impiorum ſedibus diviſas: ſic enim nihilo minus alterae alteras contingere, & communem inter ſe limitem habere poterant: vel illud potius notaverit τὸ *deſcriptas*; nempe inter ipſos Pios ſingulorum ſedes deſcriptas & definitas eſſe; ne alter alterius limites tranſiliat. Quorum neutrum hic admittendum. Recte itaque *diſcretas*. Claudianus Rufin. II, 477.

quaeſitor in alto
Conſpicuus ſolio pertentat crimina Minos,
Et juſtis dirimit *fontes.*

Virgilius Culice, 374.

Et vaſtum Phlegethonta pati, quo maxima Minos
Conſcelerata pia DISCERNIT *vincula* ſede.

Statius Theb. IV, 524.

Et Styx diſcretis *interflua* manibus *obſtat.*

Denique Lactantius, ex hoc ipſo Horatii loco, Divin. Inſtit. VII, 7. *Eſſe Inferos Zenon Stoicus docuit, &* SEDES PIORUM *ab impiis eſſe* DISCRETAS.

32. DENSUM HUMERIS BIBIT AURE VULGUS] Video omnes Manuſcriptos conſtanter in hanc lectionem conſpirare. Quo tamen illud *humeris*? Utique ſatis eſſet *denſum vulgus*. Sed hoc facile condonari poſſet; ſic enim & Ovidius Metam. XIV, 360.

Juſſit & in denſum trabibus nemus ire videri:

cum *denſum nemus* per ſe ſufficeret. Illud peius; quod *aure* hic epitheto deſtitutum eſt; unde ſicca & jejuna fit oratio, neque aures implet. Senſit hoc praeſtantiſſimus Nic. Heinſius, qui in ora ſui codicis annotavit, *Forte legendum*, HILARI. Ingenioſe: ſed & propius licet ad vulgatam lectionem accedere, ſi reponas, *Denſum* HUMILI; ut ad *ſilentium* illud *ſacrum & admirationem* referatur. Melius tamen, opinor, ſententiae conſuluiſſet Noſter, ſi ſic ſcripſiſſet;

Denſum avida *bibit aure vulgus.*

Ducunt huc nos Scholiaſtae veteres: quorum unus, BIBIT, *avide audit*; alter, *cupidiſſime audit.* Claudianus in Praef. Conſ. Stilich. v. 47.

haec nullis avidam *rumoribus* aurem
Pandit.

Ovid. Pont. III, 4.

Nos

XIV.

Ad Postumum.

Eheu fugaces, Postume, Postume,
Labuntur anni: nec pietas moram
Rugis & instanti senectae
Adferet, indomitaeque morti:
Non si trecenis, quotquot eunt dies,
Amice, places inlacrimabilem
Plutona tauris; qui ter amplum
Geryonen Tityonque tristi
Conpescit unda, scilicet omnibus,
Quicumque terrae munere vescimur,
Enaviganda; sive reges,
Sive inopes erimus coloni.

Frustra

Nos ea vix avidam *vulgo captata per* aurem
Scribimus.
Et nescio an fortasse ita scripserit, & illud *Humoris* ex Glossa in ipsum versum irrepserit.

38. Dulci laborum decipitur sono] *Laborum* habent cum veteres editiones, tum & plerique scripti. Unde ambigua evadit oratio; ubi nescias fere, utrum *decipitur laborum*, an *sono laborum* construi debeat. Equidem nullus dubito, quin qui primi hanc lectionem commenti sunt, τὸ *laborum* ad *sono* retulerint. Superabat scilicet eorum captum elegantissimus ille Hellenismus, qui in potioribus membranis adhuc conspicitur,
Dulci laborem *decipitur sono.*
Ita duo codices Turnebo visi, totidemque Torrentio; & ex nostris Bodleianus, & pro varia lectione Colbertinus: accedit & Battelianus, qui habet *labore.* Recte vero *decipitur laborem.* Nam in figurato & poëtico sermone Passiva, pariter ac Activa sua, cum casu quarto construuntur. Ergo uti dicimus, *decipere, fallere laborem, curas* &c. ut Noster alibi,
Molliter austerum studio fallente laborem:
Ovid. Metam. V, 60.
Brachia dicta movent, studio fallente laborem: & XIV, 121.
Cum duce Cumaea fallit *sermone* laborem:
Statius Theb. XII, 230.
Cum tamen illa gravem luctu fallente laborem:
Ovid. Trist. IV, 10.
Sic tamen absume decipioque diem:
ita passive dicere licet, *decipi laborem.* Ut Virg. Aen. I, 717.
Expleri mentem *nequit, ardescitque* tuendo.
Lucan. IX, 713.
Pluribus ille notis variatam pingitur alvum.
& sic alii non raro: praesertim in Participiis nihil hac figura frequentius.

40. Aut timidos agitare lyncas] Editio Loscheri, timidas: atque ita unus codex Lambini, & alter Bersmanni. Neque aliter optimus noster Reginensis cum Graeviano, Petrensi, Galei, & a manu secunda Batteliano. Sane faemineno genere proferunt Virgilius, Plinius, Statius, aliique. Neque τὸ φωνίας causa variandum erat genus; ut vitaret homoeoteleuton: quippe in *timidas* ultima longa est, in *lyncas* brevis: & proinde diversus est sonus, neque aures offendit. Retinemus tamen timidos, auctore Prisciano, qui p. 689. haec habet, *Horatius in II. Carm.* Nec curat

Fruſtra cruento Marte carebimus,
Fractiſque rauci fluctibus Hadriae;
Fruſtra per Autumnos nocentem
Corporibus metuemus Auſtrum.
Viſendus ater flumine languido
Cocytos errans, & Danai genus
Infame, damnatuſque longi
Siſyphus Aeolides laboris.
Linquenda tellus, & domus, & placens
Uxor: neque harum, quas colis, arborum
Te, praeter inviſas cupreſſos,
Ulla brevem dominum ſequetur.

v. 18. Vulg. COCYTUS.

Abſu-

rat Orion leones, Aut timidos agitare lyncas. *Et notandum eſt de genere, quod maſculino genere protulit Horatius, cum Virgilius faemineno in III. Georgicorum*, Quid Lynces Bacchi variae?

18. COCYTUS ERRANS] Codices noſtri Leidenſis, Zulichemianus, Reginenſis, Magdalenenſis, Galei, Petrenſis, Bodleianus, COCYTOS, terminatione Graeca. Atque horum auctoritatem ſequimur.

27. ET MERO TINGUET PAVIMENTUM SUPERBO] Noſtri quidem omnes SUPERBO *mero*: Lambinus tamen & Fabricius ex ſuis proferunt, SUPERBUM *pavimentum*. Elegans ſane pavimenti hujus epitheton; quod & ſuo marmore ſuperbum erat, & quia tam pretioſo vino tingueretur. Varro de Re Ruſt. III, 1. *Quum villam haberet opere tectorio & inteſtino, & pavimentis nobilibus ſpectandam.* Statius Silv. III, 3.

tu largus Eoa
Germina, tu meſſes Cilicumque Arabumque ſuperbis
Merge rogis:

ideo *ſuperbis*, quia germinibus iſtis & meſſibus eumularentur. Virgilius Aen. II, 505.

Barbarico poſtes *auro ſpoliiſque* ſuperbi:

nempe quia aurum & ſpolia ferrent. Lucretius IV, 1171.

poſteſque ſuperbos
Unguit amaracino:

hoc eſt, propter amaracinum ſuperbos. Nihil itaque lectione hac pulchrius, quantum ad ſententiam: ſed interim, quod & doctiſſimus Dacierius adnotavit, eadem terminatio toties recurrens,

Tinguet pavimentum ſuperbum
Pontificum potiore caenis,

ingratiſſimum ſonum efficit; qualem ſtudioſe evitare ſolet Noſter. Illud tamen fortaſſe vitio huic mederi poteſt; ſi olim legerint aut pronunciaverint, *ſuperbom*. Certe poſt conſonantem v nec *um* ſed *om* proferebant aetate Auguſti, *aetern, divom*, *Calvom* &c. ut cum ex Monumentis ejus aevi, tum ex vetuſtis Virgilii & Horatii codicibus conſtat. Eſto itaque *ſuperbom* quaſi *ſuperum*: nam in Virgilii Ecloga II. *Atque ſuperba pati fastidia*, codex antiquiſſimus Romanus SUPERVA habet, teſte Pierio: ut eodem fere ſono prolata fuiſſe olim minime dubitandum ſit. Quod ſi concedatur, de Homoeoteleuti culpa ſecuri eſſe poſſumus: neque enim ſimilia refugiunt ſummi poetae, ubi etſi non literis, pronunciatione tamen differunt; ut Noſter Carm. I, 2. *Jam* ſatis terris nivis. Virgil. *Aeternis regis imperiis.* Noſter iterum Carm. III, 7. *Non ſine multis Inſomnis lacrimis agit.* Neque tamen damnamus lectionem in plerisque omnibus libris receptam, *mero* SUPERBO: etiamſi miretur Julius Scaliger, quo conſilio id dixerit Noſter. Illud magis diſplicet, quod, cum *ſuperbo mero* dixiſſet, ſtatim alterum epitheton ſubjiciat, eandem rem bis inculcans,

Pontificum potiore *caenis.*

Aliam viam tentat Barthius Adverſ. XXXVI, 11. *In τῷ* ſuperbo, inquit, *ſi quid mutandum*, *malim* ſuperbus, *quam cum Lambino* ſuperbum *ſcribere.* Quo etiam ducit nos Scholiaſtes Porphyrio: *Superbo*,

Abſumet heres Caecuba dignior
Servata centum clavibus, & mero
Tinguet pavimentum ſuperbo,
Pontificum potiore cenis.

XV.

JAM pauca aratro jugera regiae
Moles relinquent: undique latius
Extenta viſentur Lucrino
Stagna lacu; platanuſque caelebs
Evincet ulmos: tum violaria, &
Myrtus, & omnis copia narium,
Spargent olivetis odorem,
Fertilibus domino priori:

Tum

perbo, hypallage, pro *ipſe ſuperbus:* & etiam Acron, qui ſic verba παραφράζει, *Perfundet pavimentum* negligens heres *vino deorum conviviis digno.* Atque hoc pacto, culpa quidem omni liberaveris Horatium: ſed audacis epitheti laude, quae toties feliciter ei ceſſit, eadem opera privaveris.

5. TUM VIOLARIA ET MYRTUS ET OMNIS] Fabricius ex Manuſcripto ſuo ſic edidit,

tum violaria,

Myrtuſque, *& omnis copia narium:*

atque ante illum Glareanus ex conjectura ſic repoſuit. Caeteri omnes libri reclamant, ſummoque conſenſu exhibent,

violaria, &
Myrtus, & omnis copia narium.

Quod mutatum ab iis, qui metuebant, ne verſus pede claudicaret, & Trochaeo, loco Spondaei, incederet. Atqui aliud curare potius debuerunt: ſalva enim verſus menſura eſt; ſiquidem *Myrtus* hic numero plurali legitur, ut ante nos alii monuerunt. Nos id recte ab Horatio factum eſſe demonſtrabimus. *Errant*, inquit Chariſius p. 9. *qui omnia genera arborum quartae declinationi ſolent aſſignare; inventis ipſis, praeſertim apud Virgilium,*

Et vos, o lauri, *carpam, & te, proxima* Myrte.

Contendunt tamen nonnulli, dicentes Laurum & Myrtum *eſſe quartae declinationis, & tantum auctoritate mutari in vocativo caſu.* Vides ex Grammaticorum quorundam ſententia *Myrtus* probe dici numero plurali. Priſcianus tamen p. 717. haec ſola arborum nomina ponit, *quercum, laurum, pinum, cornum, ficum, quae tam ſecundae*, ait, *quam quartae inveniuntur.* Ubi primo perperam omiſit *cupreſſum*, quae utriuſque declinationis eſt, ſi ulla fides habenda eſt veteribus membranis. Noſter in Arte v. 332. *Levi ſervanda cupreſſo:* duo ex noſtris codicibus, *cupreſſu*, Carm. II, 14. *Praeter inviſas cupreſſos:* multi ibi *cupreſſus*, ut videbis apud Lambinum, Torrentium, & alios. Epod. V. *Jubet cupreſſus funebres:* Ita in omnibus fere editionibus jam inde a prima Veneta excuſum eſt: ſic antiquiſſimi noſtri Leidenſis & Graevianus. Virgil. Aen. III, 64. *Atraque cupreſſo:* at in antiquis pleriſque codicibus, *cupreſſu* extare jam dudum notavit Pierius. Atque hoc modo in caeteris etiam poëtis variant ubique fere hanc vocem membranae vetuſtae. Unde id certe pro comperto habeamus, ſi non in illis auctorum locis, at ſaltem in uſu & conſuetudine fuiſſe, ut *Cupreſſus* quartae etiam declinationis haberetur. Sed & *Myrtum* male omiſit Priſcianus, quae declinationis quartae eſt, non tantum in hoc Noſtri loco, ſed apud ipſum Virgilium Georg. II, 64.

Sed truncis oleae melius, propagine vites
Reſpondent, ſolido Paphiae *de robore* myrtus.

ubi contendo *Paphiae myrtus* eſſe nominativi pluralis, ut *Oleae*, & *vites:* etſi recentiores Virgilii interpretes aliter accipiant, ut *Myrtus Paphiae* (Veneris)

Tum ſpiſſa ramis laurea fervidos
Excludet ictus. non ita Romuli
Praeſcriptum & intonſi Catonis
Auſpiciis, veterumque norma.
Privatus illis cenſus erat brevis,
Commune magnum: nulla decempedis
Metata privatis opacam
Porticus excipiebat Arcton:
Nec fortuitum ſpernere ceſpitem
Leges ſinebant, oppida publico
Sumtu jubentes, & Deorum
Templa novo decorare ſaxo.

XVI.

neris) ſingulari numero efferatur. Sed non ita Servius, qui *Paphiae* interpretatur *Veneriae*, non, *Veneris:* & ſic poſt Virgilium alii poëtae; Ovid. Arte III, 181.

Hic Paphias myrtos, *hic purpureas Amethyſtos.*

Statius Theb. IV, 301.

hi Paphias myrtos *a ſtirpe recurvant.*

Seneca Oedipo. 539.

Amara baccis laurus, & tiliae leves,
Et Paphia myrtus.

Certum igitur eſt *Paphiae myrtus* plurali eſſe numero apud Virgilium; & ſic Catullus Epithalamio Pelei,

Quales Eurotae progignunt flumina myrtus:

ita potiores codices & editiones, non *myrtos.*

9. LAUREA FERVIDOS EXCLUDET ICTUS] Jam olim monuit Lambinus nonnullos Codices habere *fervidos* AESTUS; caeteri interpretes tacent. Atqui & ipſos non aliter in quibuſdam inveniſſe, licet id diſſimulent, inde colligas; quod ex noſtris bona pars, Zulichemianus ſcil. Petrenſis, Galei, Bodleianus & pro varia lectione Reginenſis c. repraeſentent AESTUS. Noſter alibi Serm. I, 1.

cum te neque fervidus aeſtus
Dimoveat lucro, neque hiems, ignis, mare, ferrum.

Carm. I, 17.

Hic in reducta valle Caniculae
Vitabis aeſtus.

& III, 24.

ſi neque fervidis
Pars incluſa caloribus
Mundi.

Virgil. Georg. IV, 401.

Ipſa ego te, medios cum ſol accenderit aeſtus.

Haud damnanda itaque haec lectio eſt, *fervidos aeſtus:* alteram tamen jure merito ei praetulerunt quam & primae editiones & plures potiores membranae confirmant,

Laurea fervidos Excludet ictus.

Ovid. Metam. VI, 49.

Et breve poſt tempus candeſcere ſolis *ab* ictu.

XVI.

Ad Grosphum.

Otium Divos rogat in patente
Prensus Aegaeo, simul atra nubes
Condidit Lunam, neque certa fulgent
Sidera nautis:
Otium bello furiosa Thrace,
Otium Medi pharetra decori,
Grosphe, non gemmis, neque purpura venale, nec auro.
Non enim gazae, neque consularis
Submovet lictor miseros tumultus
Mentis, & curas laqueata circum
Tecta volantis.
Vivitur parvo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum;
Nec levis somnos timor aut cupido
Sordidus aufert.

v. 1. Vulg. Patenti.

Quid

ubi pariter interpolatum erat a Librariis, qui pro *ictu* substituerunt *ortu*. Idem Metam. V, 289.

Silva coronat aquas, cingens latus omne; suisque
Frondibus, ut velo, Phoebeos submovet ictus.

ubi & *ignes* ingesserunt. Sic Lucretius non semel, *radiorum exaugeat ictum*, *Verberibus radiorum*, *Gignuntur luminis ictu*, *Ardoribus ictus*, *Solis super icta calore*. Ita & alii poëtae: sed vide hic Lambinum, & ad Ovid. Metam. V, 389. accuratissimum Heinsium. Audacior tamen caeteris Horatius: illi enim metaphoram temperaverunt vocabulo adjecto, *ictus solis*, *ictus Phoebi*, *ictus luminis*; Noster figuratius, *fervidos ictus*, nulla *solis* mentione facta: quae Dithyrambica pene audacia est.

1. In patenti Prensus Aegaeo] Barthius in Adversar. XXXVI, 14. veterrimum quendam codicem clare ait habuisse impatenti; quod & postea in Argentoratensis etiam Bibliothecae libro se reperisse. Quid autem sibi velit *impatenti*, neque ille nos docet, neque alius, opinor, quisquam intelligat. Crediderim Typographi erratum esse, & reponendum ibi impotenti; quae sane tolerabilis foret lectio. Sic enim & Catullus de Phaselo,

Et indo tot per impotentia freta
Herum tulisse.

Et verior tamen & melior est, quam nostri & aliorum codices firmant, & editiones omnes receperunt; in patenti. Virgil. Georg. II, 41.

pelagoque *volans da vela* patenti.

Bene enim, prensus in *patenti* mari; ubi nempe longe erat littus, & nullum a tempestate refugium. Caeterum ex Batteliano nostro, legendum esse patente potius quam *patenti*, monui ad Carm. I, 25. v. 17.

17. Quid

Quid brevi fortes jaculamur aevo
Multa? quid terras alio calentis
Sole mutamus? patriae quis exsul
Se quoque fugit?
Scandit aeratas vitiosa navis
Cura; nec turmas equitum relinquit,
Ocior cervis, & agente nimbos
Ocior Euro.

Laetus

17. QUID BREVI FORTES JACULAMUR AEVO MULTA] Aliud extat in Bodleiano; ut etiam in Colbertino & Regiae societatis codice pro varia lectione: quod prima fronte multis, nisi fallor, mire blandietur,

Quid brevi fontes *jaculamur aevo.*

Unde enim Librariis tam reconditum vocabulum, nisi ab ipso Horatio? Certe id genus hominum vix umquam communia verba delet, & rariora substituit. Re tamen penitius introspecta, damnabunt, credo, *fontes*; & illud alterum loco & sententiae aptius esse deprehendent. Quid *fortes*, ait, multa jaculamur? Quid frustra & nequicquam fortes tot & tanta molimur, mox morituri? Quid refert in tam brevi aevo,

Certare ingenio, contendere nobilitate,
Noctes atque dies niti praestante labore
Ad summas emergere opes, rerumque potiri?

Recte itaque habet *fortes*: & appositе sane Seneca Nat. Quaest. III, 1. *Libet*, inquit, *mihi exclamare illum poëtae inclyti versum*,

Tollimus ingentes animos, *& maxima parvo*
Tempore molimur.

ubi notandum illud *parvo tempore*, ut Horatius *brevi aevo*: & proinde repudiandum est Barthii acumen Adversi. XXXVI, 14. qui, *si codices assentirentur*, arcu *sane quam* aevo *legere mallet*. Multa sane brevi aevo molitus est ipse Barthius; & πολυπραγμοσύνας sive potius πολυπραγματίας gloriam etiam juvenis consecutus est: verum enim cum ad Judicium res deveniunt; *brevi* sane *arcu* plerumque jaculatur, neque ad scopum pertingit.

18. QUID TERRAS ALIO CALENTES] Locus quidem perdifficilis, & qui multos exercuit,

quid terras alio calentes
Sole mutamus? patriae quis exul
Se quoque fugit?

Alio calentes sole, hoc est *dissitas*, *longe remotas*, ut Virgilius;

Atque alio *patriam quaerunt* sub sole *jacentem.*

Quid ergo est, *mutamus terras remotas? Signo nemo mutare dici possit terras, in quas nondum pedem intulit*: ut H. Stephanus ad hunc locum. Quem nodum expediamus, illud imprimis proderit notasse; nempe verbum *Mutare* duplicem recipere constructionem. Exempli gratia, eodem sensu poteris dicere, *Mutavit patriam exilio. Mutavit exilium patria.* Curtius III, 17. *Si[gnum] ses exilium patria sede mutaverat*: quod perinde ac si dixisset, *exilio patriam sedem mutaverat*: in eadem sententia Virgilius Georg. II, 511.

Exilioque domos & dulcia limina mutant:

& Ovid. Fast. VI, 665.

Exilio mutant urbem, Tiburque recedunt.

Jam in hac constructione Locus praesens, (ut Scholastici loquuntur) Terminus a quo, nitur casu accusativo: in illa Locus absens Terminus ad quem: quam formam bis secutus est Noster, ut Carm. I, 17.

Velox amaenum saepe Lucretilem
Mutat Lycaeo Faunus:

& Serm. II, 7.

sub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat strigili:

hoc est, ut communius loquuntur, *Lycaeum Lucretili*, & *Strigilem uva*. His semel animadversis falsum esse apparet Stephanum aliosque, qui contendunt *neminem dici posse mutare terras, in quas nondum pedem intulit.* Imo vero in ea Mutandi constructione, qua Locus absens est casus accusativi, id semper dicitur: Sic *Faunus mutat Lucretilem*, quo nondum pedem intulit; *Puer mutavit uvam*, quam nondum habuit. Quidni igitur *mutamus terras alio sole calentes*; etsi nondum eas attigimus? Eadem plane loquendi forma: in eo tantum differunt, quod hic subintelligitur Terminus a quo; *Mutamus terras alio sole calentes*, terra nostra scilicet. Utique si plene ita dixisset, nihil hic difficultatis esset. Atqui & eius rei natura id facile subaudiri potest, &

Laetus in praeſens animus, quod ultra eſt
Oderit curare, & amara lento
Temperet riſu. nihil eſt ab omni
Parte beatum.
Abſtulit clarum cita mors Achillem:
Longa Tithonum minuit ſenectus:
Et mihi forſan, tibi quod negarit,
Porriget hora.

v. 26. Forte, LENI.

Te

conſuetudine fieri ſolet. Sic cum abſolute dicunt auctores, *Mutare ſedem, ſolum, larem*, & ſimilia, id tacite extrinſecus ſupplendum eſt, *mutare ſedem* ſede, *ſolum* ſolo, *larem* lare. Neque quidquam intereſt, cum dicis *mutare ſedem*, utrum ſedem abſentem intelligas, ſubaudita *ſede praeſente*, an ſedem praeſentem, ſubaudita *abſente*: ut cum Noſter ait Carm. Saeculari,

Juſſa pars mutare lares & urbem
Soſpite curſu;

nihil refert, utrum *lares & urbem* interpreteris *Romam quo ituri erant*, an *Trojam unde ituri erant*. Imo vero, cum Latini dicere ſolent *locum ex loco mutare*, ut Plinius Hiſt. II, 48. *Locum ex loco mutans rapida vertigine*: & II, 37. *Ut volucres ſedem ex ſede mutantes*: luce ipſa clarius eſt ita dici, *mutare ſedem* quo nondum venerant *ex ſede* ubi tunc erant. Recte itaque & de more locutus eſt Horatius,

quid terras alio calentes
Sole mutamus?

quamvis in eas nondum pedem intulimus. Sed aliam viam inſiſtit vir quidam eruditiſſimus, qui nodum hunc non ſolvere, ſed diſcindere conatur, ſic locum legendo & diſtinguendo,

quid terras alio calentes
Sole mutamus patria?

Ingenioſe profecto, quicunque eſt: ipſe enim neſcio. Illud tantum conjecturae huic adverſatur, quod hoc pacto frigeant aliquantulum ea quae ſequuntur,

Quis exul
Se quoque fugit?

Perit nempe Antitheti gratia & venuſtas ſingularis: *Quis* patriae *exul* ſe *quoque fugit?* Se ipſum *non fugiet, quamvis* patriam *fugerit*: ut Virgilius,

Nos patriam fugimus, *& dulcia linquimus arva.*

Recte autem *exul patriae*, ut Ovid. Metam. IX, 409.

Attenituſque malis, exul mentiſque domuſque.

21. SCANDIT AERATAS VITIOSA NAVES CURA] Ita & Noſtri Codices & aliorum, NAVES vel NAVIS: & ſic alibi Noſter Carm. III. 1.

neque Decedit aerata triremi *Cura.*

Elegans tamen ea lectio eſt, quam ſubminiſtrant Excerpta Bodleiana ab annis circiter quadringentis ſcripta,

Scandit aeratas vitioſa PUPPES.

Quippe Cura, cum fugientem navem conſequitur, poſteriorem partem ſive puppem ſcandere debet. Ovid. Metam. VIII, 193.

Juſſit & aeratas *impelli remige* puppes.

Virgil. Aen. V, 198.

vaſtis ſonat ictibus aerea puppis.

26. ET AMARA LENTO TEMPERET RISU] *Lento* habent manuſcripti plerique omnes cum editionibus vetuſtis: unus tantum vel alter *laeto*, quod & editiones aliquot occupavit, Typothetarum magis incuria, ut opinor, quam Editorum conſilio. Quid enim ineptius quam *laetus animus laeto riſu*, eadem in ſententia & prope eodem verſu. Sed & illud *Lento* non uſque adeo ſatisfacit. Nemo alius, quod ſciam, *lentum riſum* dixit. Et cum *amara* dixiſſet & *temperet*, figurâ a ſaporibus ductâ; utique eâdem metaphorâ claudere ſententiam debuit, hoc vel ſimili verbo, *Et amara* dulci: vel, *amara* grato *Temperet riſu.* Certe, niſi me deſtituit judicium, utrumvis ex his *lento illo riſu* melius aptiuſque exit. Cogitemus igitur, annon aliud verbum lateat, quod & receptae lectioni & metaphorae reſpondeat: neque diu quaerendum erat; quippe ecce tibi,

& amara LENI
Temperet riſu.

Nam principio, *Lene* in ſaporibus opponitur *aſpero, auſtero, acri*: Ut Terent. Heauton. III, 1.

aſperum,
Pater, hoc eſt; aliud lenius *ſodes vide.*

Deinde & *lenis riſus*, aptiſſime: ut Cicero in Somn.

Te greges centum, Siculaeque circum
Mugiunt vaccae; tibi tollit hinnitum
Apta quadrigis equa; te bis Afro
Murice tinctae
Vestiunt lanae: mihi parva rura, &
Spiritum Graiae tenuem Camenae
Parca non mendax dedit, & malignum
Spernere volgus.

XVII.

Ad Maecenatem.

Cur me querelis exanimas tuis?
Nec Dîs amicum est, nec mihi, te prius
Obire, Maecenas, mearum
Grande decus columenque rerum.

Ah,

Scip. *Hic* leniter arridens *Scipio*, *Quaeso*, *inquit*, *ne me somno excitetis*. Et postremo *Lenis*, *Levis*, *Laetus* & *Lentus* creberrime a Librariis confundi solent: ut apud Nostrum Carm. III, 18.

Lenis *incedat abeatque*:

Colbertinus Codex pro varia lectione, *Laetus*. Carm. I, 18. *Non* levis *Eurus*; Codex Noster Reginensis, *letus*. Carm. IV, 6. *Levis Agyieu*. unus apud Cruquium, *Laetus*. Virgil. Aen. II, 782.

Leni fluit agmine Tybris:

membranae aliquot Pierii, *Laeto*. Ovid. Epist. Acontii v. 120.

Quique subest nivei laetus *in ore rubor*:

plerique ibi scripti, *Lenis*, ut testatur Nic. Heinsius. Ovid. Metam. VII, 82.

Sic jam lentus *amor*, *jam quem languere putares*:

plures ibi *lenis*, & unus, *laetus*. Quidni itaque & hic pariter errare poterant oculi manusve Librariorum? Sed praeterea mihi suspicio est, adhuc pejus hic grassatam esse horum hominum audaciam. Vide enim, an non veri sit similius sic totum hunc locum ab Horatio profectum esse;

Laetus in praesens animi, *quod ultra est*
Oderis *curare*, *& amara leni*
Temperes *risu*. *Nihil est ab omni*
Parte beatum.

Melius certe videtur, ut secunda persona dirigantur haec ad Grosphum, quam ut sententiose proferantur. Melius quoque, ut ipse Grosphus, quam ut ejus *animus ridere* jubeatur: melius denique illud infertur; quod sequitur paullo post,

Et mihi forsan, tibi *quod negarit*
Porriget hora

tibi nempe, quem prius allocutus sum. Fraudi esse potuit Librariis Hellenismus ille elegans, *Laetus animi*. Velleius Paterculus II, 93. *Marcellus*, *sane*, *ut aiunt*, *ingenuarum virtutum*, laetusque animi *& ingenii*, *fortunaeque*, *in quam alebatur*, *capax*. Symmachus Epist. I, 8. *Ut vos fitis* laeti praesentium. Valerius Flaccus III, 659.

Laetus opum pacisque meae.

Virgil. Aen. XI.

quas laeta laborum
Ipsa suis Dido manibus.

Sic *faelix animi* Juvenalis XIV, 119.

Et pater ergo animi felices *credit avaros*.

Sed plena sunt his poëtarum scripta. Porro *oderis* & *temperes* facile fuit Librariis, patiente id versus mensura, commutare in *oderit*, *temperet*: ita Epod. X. pro *Mergos juveris*, plures membranae *juverit*: Serm. II, 3. v. 133. pro, *ut demens genitricem* occidis *Orestes*; omnes habent *occidit*. II, 5. v. 90.

Ah, te meae ſi partem animae rapit
Maturior vis, quid moror altera,
Nec carus aeque, nec ſuperſtes
Integer? ille dies utramque
Ducet ruinam: non ego perfidum
Dixi ſacramentum: ibimus, ibimus,
Utcumque praecedes, ſupremum
Carpere iter comites parati.
Me nec Chimaerae ſpiritus igneae,
Nec ſi reſurgat centimanus Gyges,
Divellet umquam: ſic potenti
Juſtitiae placitumque Parcis.

v. 14. Vulg. GIGAS, vel GYAS. Seu

v. 90. pro *Difficilem & morosum* offendes *garrulus*; omnes ſimiliter *offendet*.

14. NEC SI RESURGAT CENTIMANUS GIGAS] Sic iterum Carm. III, 4.

Teſtis mearum Centimanus Gigas *Sententiarum.*

Codices omnes tam mei, quam aliorum, conſtanter habent GIGAS, cum editione Veneta & Loſcheriana. Solus Muretus in Var. Lection. VI, 12. in quibuſdam ait ſe *Gygen* inveniſſe, in aliis *Gyan*. Certe ex aliis poëtarum locis nomen proprium hic ſubeſſe conſtat; ſed ubique fere, niſi cum obſtitit verſus ratio, Librariorum ignorantia diſſimulatum. Priſcianus p. 718. *Hic centimanus, hujus centimanus: Horatius in II. Carm. Teſtis mearum centimanus* Gyges *ſententiarum.* Ita quidem Editi. Sed Manuſcripti quos vidi quatuor, *Gigas*. Seneca Herc. Oet. 167.

Quis vaſtus Briareus, quis tumidus Gyges?

& iterum v. 1168.

nec truci rictu Gyges
Pindo cadaver obruit toto meum.

utrobique codex Florentinus longe antiquiſſimus, *Gygas*. Capitolinus in Maximo c. 8. *Tam crudelis fuit, ut illum alii Cyclopem, alii Buſiridem, alii Scironem, nonnulli Phalarim, multi Typhonem vel* Gygem *vocarent*: ubi vetuſtiſſimus Palatinus *Gigantam*. In Ovidio nomen proprium ſervatum eſt, quia *gigantem* verſus ipſi excluſerunt:

Amor. II, 1.

Auſus eram (*memini*) *caeleſtia dicere bella,*
Centimanumque Gygen: *& ſatis oris erat.*

Faſt. IV, 593.

Quid gravius, victore Gyge, *captiva tuliſſem?*

Triſt. IV, 7.

Centimanumque Gygen, *ſemibovemque virum.*

Sed in ultimo loco codex unus *Gyan*, alter *Giam*: ut adhuc dubium ſit, quo nomine Centimanus ille vocandus ſit. Quaeramus igitur apud Graecos, in quorum officinis haec omnia conficta ſunt, & ad Latinos delata. Et Heſiodus quidem habet Γύγης Theogon. 149.

Κόττος τε, Βριάρεώς τε, Γύγης θ', ὑπερφίαλα τέκνα.

618.

Κόττῳ τ' ἠδὲ Γύγῃ δῖον κρατερῷ ἐπὶ δουρὶ

714.

Κόττος τε, Βριάρεώς τε, Γύγης τ' ἄατος πολέμοιο.

734.

Ἔνθα Γύγης, Κόττος τε, καὶ ὁ Βριάρεως μεγάθυμος.

& ſic praeter Heſiodum ſex vel ſeptem Grammatici, quorum loca videre potes apud eruditiſſimos Viros N. Heinſium & Munckerum, illum in Notis ad Ovid. Amor. II, 1. hunc ad Hygini Praefationem. Contra Apollodorus non *Gygen*, ſed Γύην appellat; quin & Heſiodi quaedam optimae notae exemplaria non Γύγης in locis jam citatis, verum Γύης repraeſentant; ſi Mureto conſtat fides. Accedit huc, quod *Gyges*, nomen aliunde ſatis cognitum, priorem ſyllabam productam habeat, ut apud Noſtrum ſupra, Carm. II, 5.

Luna mari Cnidiuſve Gyges.

& III, 7.

Gygen *illo notis actus ad Oricum.*

Virgil. Aen. IX, 762.

Seu Libra, ſeu me Scorpios aſpicit
Formidoloſus, pars violentior
Natalis horae, ſeu tyrannus
Heſperiae Capricornus undae:
Utrumque noſtrum incredibili modo
Conſentit aſtrum. te Jovis inpio
Tutela Saturno refulgens
Eripuit, volucriſque fati
Tardavit alas; cum populus frequens
Laetum theatris ter crepuit ſonum:
Me truncus inlabſus cerebro
Suſtulerat, niſi Faunus ictum

Dextra

Principio Phalerîm, & ſuccîſo poplite Gygen. Propert. III, 9.

Lydia Gygaeo *tincta puella lacu.*

Neque aliter Graeci, ut, Bianor in Anthолog. Epigram. I, 70.

Σάρδις αἱ τοπάλαι ΓΥΓΟΥ πόλις, ἄστ' Ἀλυάττῳ.

& Alpheus ibidem I, 12.

Οὐ τίργω βαθυλπίδας ἀρύρας,
Οὐκ ὄλβον πολύχρυσον, οἷα ΓΥΓΗΣ.

ubi obiter ſic emendandum eſt,

Οὐκ ὄλβον, πολύχρυσος οἷα Γύγης.

ſiquidem plane auctor reſpexit ad notum illum Archilochi locum,

Οὔ μοι τὰ ΓΥΓΕΩ τῦ ΠΟΛΥΧΡΥΣΟΥ μέλει,
Οὐδ' εἶλέ πω με ζῆλος, οὐδ' ἀγαίομαι &c.

ubi caveant tirones, ne Γυγέω primam brevem hic habere exiſtiment; nam diſſyllabon eſt, γεω in unam ſyllabam contracto, ut Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος. Corrigendus itaque eſt Anacreon Carmine XV, & in Anthолog. II, 47. ubi Γύγεω primam corripit, ut nunc quidem legitur:

Οὔ μοι μέλει Γύγεω,
Τοῦ Σαρδίων ἄνακτος,
Οὐδ' αἱρέει με χρυσὸς,
Οὐδὲ φθονῶ τυράννοις.

Certe huic lectioni praeter dialectum etiam ipſa ſententia repugnat. Sic enim Graeca haec vertenda eſſent; *Non curo Gygem; nihili facio Gygem Sardium Regem.* Ergo tum Gyges in vivis eſſe debuit, cum auctor haec ſcriberet: at diu ante Anacreontem natum Gyges ille ad plures abierat. Tu vero lege,

Οὔ μοι μέλει τὰ Γύγεω, Τῦ Σαρδίων ἄνακτος.

hoc eſt, *Nihili aeſtimo opes Gygis*, ſive, *quas Gyges olim habuit.* Nam ut Alpheus ille, quem ſupra citavimus, ita hic ſcriptor (ſi is eſt Anacreon: nam ex iis, quae ſub ejus nomine hodie feruntur, multa ſpuria ſunt) aperte nimis imitatus eſt eundem Archilochi locum,

Οὔμοι ΤΑ ΓΥΓΕΩ τῦ πολυχρύσου ΜΕΛΕΙ.

Alexander tamen Aetolus, ut in his ſane peregrinis nominibus major eſt licentia, priorem in Γύγης corripuit, Epigrammate in Alcmanem, quod vitioſe editum apud Plutarchum Περὶ φυγῆς, correctius & integrius dedit ex Anthologia inedita Lucas Holſtenius ad Steph. Byzantium:

Καὶ μύστις ἰδάων Ἐλικωνίδας, αἳ με τρέφουσιν
Θῆκαν Δασκύλεω μείζονα καὶ Γύγεω.

Ita nunc fertur utroque loco Δασκύλεω: mendoſe tamen, niſi auctori errorem potius quam Librariis impingas. Quippe Daſcylus ſive Daſcyles Gygis pater non tyrannus erat, ſed privatus. Aut ſcripſit, aut ſcripſiſſe debuit;

Θῆκαν Κανδαύλεω μείζονα καὶ Γύγεω.

De Candaule & Gyge tyrannis nota eſt hiſtoria. Quae omnia, ut ad Horatium revertar, dubium quidem faciunt, *Gygeſne*, an *Gyges* ſit ille Centimanus. Nos tamen plurium ſcriptorum auctoritatem ſecuti, prius illud praetulimus: recténe an ſecus, neque ſcire nunc fas eſt, nec hilum intereſt: neque enim Horatii ſalus in hoc nomine vertitur.

23. VOLUCRISQUE FATI TARDAVIT ALAS] Lambini quidam codices, Berſmanni unus, & ex noſtris Petrenſis cum Editione Loſcheri habent, VOLU-

Dextra levaſſet, Mercurialium
Cuſtos virorum. reddere victimas
Aedemque votivam memento:
Nos humilem feriemus agnam.

XVIII.

Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar:
Non trabes Hymettiae
Premunt columnas ultima reciſas
Africa: neque Attali
Ignotus heres regiam occupavi:

Nec

LUCRES. Et ſic etiam legitur apud Servium ad Aen. IV, 610. Quin & vetuſtiores membranae, quae exhibent VOLUCRIS, id ex antiqua ſcribendi ratione ſervant; ut nempe ſit quarti caſus numeri pluralis, non genitivi ſingularis. Et ſic in hac noſtra editione accipi volo, *volucris*, hoc eſt, *volucres*. Elegantius certe *volucres alas fati*, quam *alas fati volucris:* Noſter Carm. III, 29. de Fortuna:

Laudo manentem: ſi celeres *quatit*
Pennas, *reſigno quae dedit.*

Virg. Aen. V, 217.

Radit iter liquidum, celeres *neque commovet* alas. Ovid. Art. II, 45.

Remigium volucres *diſponit in ordine* pennas.

3. NON TRABES HYMETTIAE] Vir celeberrimus Thomas Gale ὁ μαναφίστης ſic legebat ex conjectura;

Non trabes Hymettias
Premunt columnas ultima reciſae *Africa.*

Quod minime contemnendum eſt: ut ordo ſit, non trabes (citreae) ex ultima Africa reciſae premunt columnas marmoris Hymettii. Celebres ſane erant columnae Hymettiae, ut Plinius Hiſt. XXXVI, 3. *Columnas Hymettias non plures ſex.* & ibid. XVII, 1. *Columnas quattuor Hymettii marmoris.* Val. Maximus IX, 1. *Cn. Domitius L. Craſſo objecit, quod columnas Hymettias in porticu domus haberet.* Trabes autem ex arbore citro ab Africa uſque petitae columnis marmoreis imponebantur. Appoſite Statius Silv. IV, 2.

Sed mihi non epulas, Indiſque innixa columnis
Robora Maurorum.

Recte vero *Trabes* de citro: ut Noſter Carm. IV, 1.

Ponet marmoreum ſub trabe citrea:

& vide inſuper ut apte inferatur illud *Reciſae*, de trabibus ligneis: ut Carm. III, 6.

Matris ad arbitrium reciſos
Portare fuſtes.

Atque haec protuliſſe ſufficiat ad Galei conjecturam firmandam. Verum cum omnes ubique codices in recepta lectione conſentiant, & praeterea ex correctione Galei impeditior paullo & invenuſtior fiat ordo verborum; ſatius eſt fortaſſe locum ſat bene ſe habentem non ſollicitare. Trabes enim ſupra columnas poſitae, non e ligno ſolum, ſed e lapide fiebant, ut Architectis notum: & proinde marmor Hymettium tam trabibus conficiendis, quam columnis erat aptum. Plinius narrat in domo Salaucis Colchorum regis trabes fuiſſe argenteas, Hiſt. XXXIII, 3. *Sed & illius aureae camerae, & argenteae trabes narrantur, & columnae, & paraſtaticae.* In Veneris domo Smaragdinas trabes ſuper Hyacinthinas columnas ponit Claudianus de Nuptiis Honorii v. 88.

Admiſcens artem pretio, trabibuſque ſmaragdis
Suppoſuit caeſas hyacinthi rupe columnas.

Jam ergo *columnae* illa *ultima Africa reciſae* erunt columnae marmoris Numidici, quae apud Romanos magno in honore erant, ut multa ſcriptorum loca teſtantur. Juvenalis VII, 182.

Parte alia longis Numidarum *fulta* columnis

Nec Laconicas mihi
Trahunt honeſtae purpuras clientae.
At fides, & ingenî
Benigna vena eſt; pauperemque dives
Me petit: nihil ſupra
Deos laceſſo, nec potentem amicum
Largiora flagito,
Satis beatus unicis Sabinis.
Truditur dies die,
Novaeque pergunt interire Lunae.
Tu ſecanda marmora
Locas ſub ipſum funus, & ſepulcri

Inme

Surgat, & algentem rapiat caenatio ſolem.
Ceterum illud quod mox v. 23. habetur, *Proximos revellis agri terminos*, clare imitatus eſt Quintilianus Declamat. XIII. *Quod cives paſcebat, nunc divitis unius hortus eſt: poſtquam* proximos quoſque revellendo terminos ager *locupletis inundavit.*

30. RAPACIS ORCI SEDE DESTINATA] Editiones principes, utraque Veneta cum Loſcheriana, FINE habent, non SEDE; unde prior illa lectio poſteriores fere omnes occupavit:

Nulla certior tamen
Rapacis orci FINE *deſtinata,*
Aula divitem manet
Herum.

Ubi *Finem orci* Lambinus Dacieriuſque extrema & ima Tartara accipiunt, ubi ſcelerati poenis exercentur. Perperam profecto, ſiquid hic judico. Non enim de poenis, ſed de morte duntaxat hic agitur; ut & haec ipſa verba, & ſequentia quoque clare oſtendunt. Dum tu dives, inquit, proximos quoſque agros coëmendo tuum undique dilatas & extendis; ejicitur ex paterno lare pauper cliens cum uxore & liberis. Eſto autem. Diruitur caſa pauperculi, ne latifundia tua dehoneſtet: ipſe inops vagatur, & laris incerti. Quid tum poſtea? nulla aula Plutoniâ domo ſive ſepulchro certior locupletem dominum manet, pariter ac humilem clientem. Quid enim? *Aequa tellus pauperi recluditur, Regumque pueris.* Eadem mox aeterna domus utrumque coërcebit, & te qui novas tibi domos exſtruis, & illum cui antiquo lare excedenti nulla ne conductitia quidem domus ſupereſt. Vides, opinor, non poſſe ... ima Tartara intelligi, niſi una cum divite & pau... rem illum clientem eo velis detrudere. Quid q... Noſtro haud convenit, Epicureo praeſertim, ... iracunde & vehementer in commune locup... bus vitium intonare; ut qui vicina praedia ... jungat & continuet, ei cum Ixionibus & Sis... aeternae poenae luendae ſint. Quare aliud ... excogitemus, ſi forte ab omnibus fere Libr... propagata lectio defendi & explicari poſſit. U... illud primum erit inquirendum, quid *Finis* ... velit, quid *Deſtinata*. *Deſtinare*, praeter vu... riores ſignificationes, etiam id notat, deſcribere limites, deſignare terminos. Curtius IV, 32. *Cum rex urbis futurae muros polenta, ut Macedonum mos eſt*, deſtinaſſet. Vegetius II, 10. *Erat etiam praefectus caſtrorum —— ad quem caſtrorum poſitio, valli & foſſae* deſtinatio *pertinebat.* Virgilius in Ciceronce, 391.

Conformare locum capit impiger: hunc & in orbem
Deſtinat, *ac ferri capulum repetivit in uſum.*

Plura vide apud accuratiſſimum Gronovium Patrem Obſerv. II, 8. Eodem ſenſu frequentius dicebant *Deſignare*. Virgilius Aeneid. V, 755.

Interea Aeneas urbem deſignat *aratro.*

& VII, 157.

ipſe humili deſignat *moenia foſſa.*

Livius Hiſt. I, 10. *In Capitolium aſcendit Romulus, & ſimul cum dono* DESIGNAVIT *templo Jovi* FINES: qui locus notatu digniſſimus: aeque enim potuit dixiſſe, *deſtinavit fines.* Revertamur jam

Inmemor, ſtruis domos:
Marisque Baiis obſtrepentis urgues
Submovere litora,
Parum locuples continente ripa.
Quid, quod uſque proximos
Revellis agri terminos, & ultra
Limites clientium
Salis avarus? pellitur paternos
In ſinu ferens Deos
Et uxor & vir, ſordidoſque natos.
Nulla certior tamen,
Rapacis Orci ſede deſtinata

Aula

jam ad Horatii verba, in quibus elucescere, ni fallor, incipit & sententiae nova species & constructionis: ubi *Deſtinata* casu patrio accipietur, & ad *Aula*, non ad *Fine* referetur. *Nulla certior*, hoc est, *non certior* (vide Servium ad Georg. I, 125.) aula manet divitem herum, quam pauperem clientem. Qualis vero vel quanta illa aula? *deſtinata ſine Orci*, sive designata & descripta termino ipsius Orci, aeque spatiosa ac ipse Orcus. *Fine* eo sensu eleganter dicunt auctores; Ovid. Pont. I, 4.

Ille eſt in Pontum Pelia mittente profectus,
Qui vix Thessaliae fine *timendus erat.*

hoc est, *Theſſalia tenus*. Idem in Halieutico:

Cercuroſque ferox scopulorum fine *moratus*;

i. e. scopulorum tenus. Lucretius IV, 628.

Deinde voluptas eſt e ſucco fine palati:

Sic ibi legendum, non ut vulgo *in fine*: palato tenus & non ultra, sapores gustamus. Gellius I, 3. Hac fini *ames*, *tamquam forte fortuna oſurus*, hac *itidem* tenus *oderis*, *tamquam forteſſe poſt amaturus*. Huc etiam pertinet illud Ovidii Metam. II, 131.

Zonarumque trium contentus fine, *polumque*
Effugito auſtralem, junctamque aquilonibus Arctos:

& illud Senecae de Beneficiis VI, 23. *Vide in quantum corporibus vagari liceat, quae non coërcuit* fine terrarum, *ſed omnem in partem ſui miſit*. Quod si huic interpretationi accedis; jam & aliud restabit ex conjectura emendandum. Quid enim hic faciet RAPACIS *Orci?* neque vero nescius sum alias sic recte dici, ut Seneca Hippol. 467.

Cum tam rapaces cerneret fati *manus.*

& 1152.

Pallas Actaeae veneranda genti,
Caſta nil debes patruo rapaci,

i. e. Plutoni. Verum hic, ubi Orcus non *perſonam* notat, sed *locum*; & de ejus *fine*, limite, spatio agitur, iners plane epitheton & otiosum videtur illud *Rapax*. Literae versuum initiales facile in manuscriptis mutabantur; quia plerumque omissae erant a Librariis, ut postea minio scriberentur. Id, opinor, hic loci evenit; & corrigendum,

CAPACIS *Orci ſine deſtinata.*

Cur, inquit, ex paternis aedibus extorrem agis pauperem clientem? eadem tandem, qua tu, aula habitabit: atque ea ampla satis, quippe quae *Capacis* Orci spatio terminata est. Ovid. Metam. IV, 439. in descriptione Orci,

Mille capax *aditus*, *& apertas undique portas*
Urbs habet: utque fretum de tota flumina terra;
Sic omnes animas locus accipit ille, nec ulli
Exiguus populo eſt, turbamve accedere ſentit.

Seneca Herc. Fur. v. 658. de Dite,

Fas omne mundi, teque dominantem precor
Regno capaci.

Verum, utcunque haec sic satis speciosa sint; illa tamen, opinor, pluribus arridebit & adlubescet lectio, quam tres codices Cruquiani & ex nostris Zulichemianus subministrant,

Nulla certior tamen
Rapacis Orci SEDE *deſtinatâ*
Aula divitem manet
Herum.

Idque,

Aula divitem manet
Herum. quid ultra tendis? aequa tellus
Pauperi recluditur,
Regumque pueris: nec ſatelles Orci
Callidum Promethea
Revexit, auro captus. hic ſuperbum
Tantalum atque Tantali
Genus coërcet: hic levare functum
Pauperem laboribus,
Vocatus atque non vocatus audit.

XIX

Idque, vel ob unum illum Taciti locum, Annal. I, 8. *Ne, ut quondam nimiis ſtudiis funus Divi Julii turbaſſent, ita Auguſtum in Foro potius quam in Campo Martis* SEDE DESTINATA *cremari vellent.* Quin & ad has partes vocandus erit Servius, qui ad Aeneid. VI, 152.

Sedibus hunc refer ante ſuis, & conde ſepulchro, Sepulchrum, ait, SEDES *vocatur. Horatius: Nulla certior tamen rapacis orci* FINE *deſtinata aula divitem manet herum. Virgilius*, [VII, 3.] *Et nunc ſervat honos* SEDEM *tuus, oſſaque nomen.* Quamvis enim illud FINE, quod hic legis, omnes ubique Servii editiones exhibeant, neque nunc nobis facultas detur Membranas conſulendi; veri tamen ſimile eſt, quod & Lambinus aliique poſt ipſum animadverterunt, SEDE *deſtinata* dediſſe olim Grammaticum; cum eo nomine verba adducat, ut ſepulchrum probet *Sedem* appellari. Verum eſto hoc, ut quiſque volet: illud non omittendum, ſive FINE, ſeu SEDE hic legeris, omnino aptius fore epitheton CAPACIS Orci, quam RAPACIS.

7. PLENOQUE BACCHI PECTORE TURBIDUM LAETATUR] Vir ſummo ingenio Dan. Heinſius pro *Laetatur* ſubſtituit *Lymphatur*: idque adeo, quia τὸ *metu* in verſu praecedente interpretatur, *furore, inſania, lymphatione*; quod & ante illum fecit Torrentius, & poſt Dacierius. Utrumque pa[r]ram: nam & *metu* illic accipiendum pro [fu]ror & recte habet *Laetatur* ſive gaudet. Hoc [e]st fingit Horatius, ſe cum forte in abditis ſilv[is] mina meditans vagaretur, incidiſſe in Bac[chas] cum comitatu Nympharum & Satyrorum: [e]a viſo ſe & *laetitia* & *metu* affectum eſſe: & [la]quidem, tum quia propinquo ejus numine [te]eſſet, tum quia amicum ſibi Deum vidiſſ[et] quidem Poëtae erant ſub Liberi tutela: ut N[ec] Carm. I, 1.

me gelidum nemus
Nympharumque *leves cum* Satyris *chori*
Secernunt populo:

Epiſt. I, 19.

Adſcripſit Liber Satyris *Faunique poëtas:*

& Ep. II, 2.

Rite cliens Bacchi, *ſomno gaudentis & umbra:*
metu vero, quia mortalis non poteſt non [re]deorum immortalium aſpectu: ut Aeneas [fo]rtiſſimus licet, toto corpore cohorruit, [ub]Dii Penates ſibi in ſomno apparuiſſent, V[irg.] Aen. III, 175.

Talibus attonitus viſis, *ac voce deorum.*
Tum gelidus toto manavit corpore ſudor.

& poſtea viſo Mercurio, Aen. IV, 279.

At vero Aeneas aſpectu obmutuit *amens,*
Arrec[tae]

XIX.

In Bacchum.

Bacchum in remotis carmina rupibus
Vidi docentem (credite posteri)
Nymphasque discentis, & auris
Capripedum Satyrorum acutas.
Euoe! recenti mens trepidat metu,
Plenoque Bacchi pectore turbidum
Laetatur. euoe! parce Liber,
Parce, gravi metuende thyrso.
Fas pervicacis sit mihi Thyiadas,
Vinique fontem, lactis & uberes
Cantare rivos, atque truncis
Labsa cavis iterare mella:

v. 9. Est mihi Thyadas. Fas

Arrectaeque horrore *comae, & vox faucibus haesit.* Sponte tamen & Penates & Mercurius se Aeneae conspiciendos dederunt; justior itaque Horatii *metus*, qui inopinatus & injussus Bacchi & Nympharum concilium oculis temeraverat. Quippe, ut vulgo tum creditum est, sine magno malo vel summo discrimine nemo umquam Deum aliquem invitum conspexit. Notum illud Homeri Iliados Υ, v. 131.

Χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.

& Callimachi, Hymno in Palladem v. 100.

Κρύπτει δ' ἄδε λίγοντι νόμοι,
Ὅστις τὸν ἀθανάτων, ὅπα μὴ θεὸς αὐτὸς ἴδηται,
Ἀθρήσῃ, μισθῷ τοῦτον ἰδεῖν μεγάλῳ.

ubi vide plura ad hanc rem apud Illustriss. Spanhemium τὸν πάνυ καὶ τὸν παναρίστον. Jure itaque fingit Horatius, sibi, viso Baccho, cor *metu* trepidare; mixta tamen *laetitia*, quia noverat (Carm. I, 17.) *pietatem suam & Musam diis esse cordi.* Recte igitur habet, turbidum laetatur; ut intelligamus voluptatem eam cum horrore fuisse junctam. Quo modo & Lucretius III, 28.

His tibi me rebus quaedam divina voluptas
Percipit, atque horror.

Recte etiam, mens trepidat metu & laetatur; ut fere Persius dixit, *Laetari praetrepidum cor.* Sed opellae pretium est, ut totus Persii locus hic describatur, cum & explicatione & emendatione egeat, Sat. II, 53.

Si tibi crateras argenti, incusaque pingui
Auro dona feram; sudes, & pectore laevo
Excutias guttas: laetari praetrepidum cor:

ubi perperam magnus Casaubonus *guttas* interpretatur *lacrimas*; & *laevo* pectore, *stulto.* Tu vero lege & distingue; neque mea fide, sed MSti codicis Tho. Galei:

Sudas, & *pectore laevo*
Excutiet *guttas laetari praetrepidum cor.*

Vel, si forte id mavis, *sudes*, & *excutias.* Quorum hic sensus atque ordo est: *Sudes, & cor praetrepidum* sive properans *laetari excutias guttas* sudoris *pectore laevo*, sive sinistra parte pectoris, ubi cor salit, & sudor erumpere solet. *Praetrepidum laetari*, constructione Graeca, & tam Persio, quam Horatio familiari, de qua vide nos ad Carm. I, 1.

9. Fas pervicaces est mihi Thyadas] *Fas est*, ut hic explicant veteres Scholiastae, non significat quod alibi solet, *Licet*, sed *Possibile est*: ut *Nefas* & τὸ ἀνόσιον notat & τὸ ἀδύνατον. Sed utrovis modo acceperis, non belle cohaeret cum

Fas & beatae conjugis additum
Stellis honorem, tectaque Penthei
Disjecta non leni ruina,
Thracis & exitium Lycurgi.
Tu flectis amnis, tu mare barbarum:
Tu separatis uvidus in jugis
Nodo coërces viperino
Bistonidum sine fraude crinis.

Tu,

filo totius carminis. Metu trepidus poëta, ne forte Bacchus a se conspectus graviter offenderetur, & (ut pulchre iidem Scholiastae) *per mentis perturbationem putans sibi infesto thyrso deum imminere*, deprecatur ejus veniam verbis submissis;

Parce, Liber,
Parce gravi metuende Thyrso:

& deinde per totum carmen Bacchum ipsum compellat, & propitium sibi facit; *Tu flectis amnes; Tu cum parentis: Te vidit insons Cerberus.* Unde igitur tanta fiducia, ut statim ingerat, FAS EST *mihi Thyadas & vini fontem* & caetera Liberi Patris miracula vulgo proferre. Haec non sunt verba *metuentis* aut *deprecantis*. Tu vero corrige, reclamantibus licet codicibus,

Fas *pervicaces* sit *mihi Thyadas*:

Bacchum enim his verbis, ut caeteris quae sequuntur omnibus, alloquitur: *Parce*, inquit, quod te inopinus viderim; *fas sit* te a me vitium esse, aliis narrare; *liceat* ea quae viderim carmine celebrare. Id enim nisi cum Bacchi venia non ausus fuisset; ut alibi Carm. I, 18.

non ego te, candide Bassareu,
Invitum quatiam; nec variis obsita frondibus
Sub divum rapiam.

Sic & Virgilius, ea quae sub inferis sunt narraturus, prius Deorum & Manium veniam precatur. Aen. VI, 262.

Di quibus imperium est animarum, umbraeque silentes,
Et Chaos & Phlegethon, loca nocte tacentia late,
Sit mihi fas *audita loqui*: sit *numine vestro*
Pandere res alta terra & caligine mersas.

Porro in hoc ipso versu *Thyadas* vel *Thiddas* habent Horatii codices: Orthographia tamen & auctoritas magis postulat, ut *Thyiadas* scribamus. Velius Longus p. 2220. *Quotiens duabus vocalibus interjecta I litera est, duarum consonantium obtinet vicem; sic non erit ucephalus versus:*

Thyias *ubi audito trepidant trieterica Bacchi,*
&, Troïaque *nunc stares;* &,
Aio *te, Aeacida, Romanos vincere posse.*

Sed tamen editum est *Thyas* etiam apud Velium plane contra ipsius Velii effatum: tria enim exempla profert, ubi duabus vocalibus I interjecta *Aio., Troiā, Thyas.* Versus autem est Virg. Aen. IV, 302.

Thyiás, *ubi audito stimulant trieterica Bacchi.*

Ita olim in suis codicibus Velius reperit; ita, teste Pierio, nunc exhibet vetustissimus Codex Mediceus. Ceteri tamen apud Pierium *Thyas*; & in Inscriptio apud Gruterum p. 599, 1. ATENNIA THYAS. Eadem est diversitas etiam apud Graecos. Θυάδες nunc legitur in editionibus Aeschyli, Sophoclis & aliorum: at Hesychius cum voce gemina, Θυιὰς, Βακχίς· ubi ipse literarum ordo de scriptura dubitare non finit. Placet igitur *Thyadas*, ut *Agyieus, Harpyia, Ilithyia, Orithyia.*

15. DISJECTA NON LENI RUINA] Editiones principes Veneta & Loscheri, cum recentioribus codicibus, habent LEVI. *Non levi ruina*, ut Seneca Phoenissis v. 284.

atque urbes movet
Graias in arma: non levis *sessis venit*
Ruina *Thebis.*

Sic *gravis ruina*, ut Noster Serm. II, 8.

Interea suspensa graves *aulaea* ruinas
In patinam fecere.

Rectius tamen vetustiores membranae LENI, ut Blandiniae Cruquii, & ex meis Leidenses, Gruterianae, & ex prima manu Regimenses. *Non leni*, i.e. *crudeli*: quippe Pentheus a matre lymphata vivus discerptus est. Male igitur *vò levi* hic praeferunt editiones quaedam, etiam recentes: neque enim in eo loco Trochaeum, ut *non le*, admittere solet Noster. Nam quod vir eruditus id

Tu, cum parentis regna per arduum
Cohors Gigantum ſcanderet inpia,
Rhoetum retorſiſti leonis
Unguibus, horribilique mala:

v. 23. Vulg. RHOECUM. Quam-

id ab Alcaeo factitatum obſervat, ut

Ω Βαυχὶ, φάρμακον δ' ἄριστον,

&,

Μολιχρὸν αὐτὰρ ἀμφὶ κόρυμβα,

id quidem verum eſt, ſed nihil ad Horatii morem. Quin & in Sapphico carmine, Trochaeum in ſecundo loco ſaepe adhibuerunt & Alcaeus & Sappho, ut

Ποικιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφρόδιτα,
Παῖ Διὸς δολόπλοκε, λίσσομαί σε·

quod ſecutus eſt etiam Catullus, ut in XI.

Seu Sacas Sagittiferoſque Parthos:

& LII.

Otium, Catulle, tibi moleſtum eſt:

tamen data opera Noſter a Trochaeo in eo loco abſtinuit, tam in hoc Sapphico verſu, quam in illo Alcaïco. Idque optimo conſilio factum; nempe ut verſus illi *tardiores paullo graviorſque venirent ad aures:* nam ſine ſpondaeo celeres nimium volubileſque & ſine pondere feruntur. Vide nos ad Carm. III, 2. v. 1.

23. RHOECUM RETORSISTI LEONIS] Et iterum Carm. III, 4. v. 55.

Quid RHOECUS *evulſique truncis Enceladus?*

Ita nunc editiones pleraeque contra omnium membranarum fidem, quae ſumma conſtantia habent *Rhoetum*, vel *Retum*, vel *Rethum*; ut ſemper ſcribatur litera T, non C. Solus Cruquius ex uno codice profert *Rhoecum:* idem tamen fatetur C in litura fuiſſe; ut ex prima manu etiam iſte codex exhibuerit *Rhoetum.* Neque aliter habent editiones veteres ante annum MDL. Quicumque primus immutavit, id videtur feciſſe auctoritate Apollodori, qui unum ex Centauris POIKON, *Rhoecum* memorat, lib. III. c. 9. *Κενταύρου* POIKOΣ *καὶ Ὑλαῖος:* quo modo & Aelianus XIII, 1. *Δύο τῶν κενταύρων Ὑλαῖός τε καὶ* POIKOΣ; & Callimachus Hymno in Dianam v. 221.

Οὐδὲ μὲν Ὑλαῖον τι καὶ ἄφρονα POIKON *ἴολπα.*

Quin & praeter illum Centaurum, nomen *Rhoecus* aliunde erat Graecis notum, ut POIKOΣ ille, de cujus amoribus cum Nympha Hamadryade vide Scholiaſtem Apollonii Rhodii ad lib. II. v. 479. & Samius ille Architectus & Plaſtes apud Herodotum III, 60. & Pauſaniam lib. VIII. de quo & Plinius XXXV, 12. *Sunt qui in Samo primos omnium Plaſticen inveniſſe* RHOECUM *& Theodorum tradant.* Eſto igitur, ſi velint, Centauri nomen RHOECUS: quid hoc ad *Gigantem*, de quo agit Noſter? Gigantem certe nemo Graecorum, quod ſciam, POIKON nominavit. Quamquam & Centaurum illum non *Rhoeci*, ſed *Rhoeti* nomine ſcriptores Latini appellent, aut alios credo auctores, aut alios codices ſecuti: ut Virgil. Georg. II, 456.

Centauros leto domuit. Rhoetumque *Pholumque,*
Et magno Hylaeum Lapithis cratere minantem.

ita omnes Pierii codices, nullus *Rhoecum.* Ovid. Metam. XII. de pugna Centaurorum cum Lapithis. v. 271.

Ecce rapit mediis flagrantem Rhoetus *ab aris.*

& 285.

Gaudia nec retinet Rhoetus.

& 301.

Rhoetus *& ipſe ſuo madefactus ſanguine fugit.*

Ita omnes apud Heinſium ſcripti. Valer. Flacc. I, 141.

multoque inſanus Iaccho
Rhoetus.

Et III, 65.

Rhoetus *iniqui*
Nube meri.

Sic omnes utrobique membranae tam Heinſii, quam Carrionis. Lucan. VI, 390.

Teque ſub Oetaeo torquentem vertice vulſas,
Rhoete *furor, quas vix Boreas inverteret, ornos.*

ita editiones veteres cum codicibus Pulmanni & Berſmanni: male magnus Grotius in ſuis editionibus, *Rhoece.* Claudianus in Nuptias Honorii, praefat. v. 13.

Centauri Faunique negant; quae flectere Rhoeton,
Quae rigidum poterant plectra movere Pholum?

Jam vides Latinos uno conſenſu *Centaurum* illum *Rhoetum* appellaſſe: ut fortaſſe controverſia movenda ſit de lectione POIKOΣ apud Callimachum, Apollodorum, & Aelianum. Verum hoc eſto, ut libet. Sed nulla interim ratio eſt, cur in *Gigantis* nomine codicum omnium ſcripturam repudiemus, praeſertim cum omnia, quae apud Graecos extant hujus nominis veſtigia lectioni huic patrocinentur. Apollodorus I, 6. de pugna Deorum & Gigantum. *Τῶν δὲ λοιπῶν Ἀπόλλων μὲν Ἐφιάλτου τὸν ἀριστερὸν ἐτόξευσεν ὀφθαλμὸν, Ἡρακλῆς δὲ τὸν δεξιὸν, Εὔρυτος δὲ θυρεῷ ὄφιος ἔπεσε, Κλύ-*

Quamquam, choreis aptior & jocis
Ludoque dictus, non ſat idoneus
Pugnae ferebaris, ſed idem
Pacis eras mediuſque belli.
Te vidit inſons Cerberus aureo
Cornu decorum, leniter atterens
Caudam; & recedentis trilingui
Ore pedes tetigitque crura.

XX.

τιον δὲ φατὶν, Ἐχάτῃ, μᾶλλον δὲ Ἥφαιστος βαλὼν μύδροις. Ubi obſecro te quid haec ſibi volunt, Εὔρυτον δὲ, θυρσῷ δρυὸς: hoc eſt, *Eurytum autem thyrſo quercus peremit Hercules?* Quid, malum, Hercules cum *thyrſo* pugnans? anne *clavam* tum perdiderat? codex manuſcriptus pro δρυὸς habet διός. Corrigendum ſine dubio, Διόνυσος, ut & ante nos vidit Doctiſſimus Galeus ad locum. *Ex Gigantibus*, ait auctor, *Ephialtem ſagittis confecerunt Apollo & Hercules, Eurytum thyrſo interemit Bacchus; Clytium occidit vel Hecate vel Vulcanus.* Habemus jam, opinor, gigantem, quem quaerimus. Vide enim: *Eurytus* a Baccho peremtus eſt, ſecundum Apollodorum: *Rhoetus* ab eodem Baccho ſecundum Horatium. Nimirum iſte *Eurytus* idem eſt, qui *Rhoetus:* & omnino pro Εὔρυτον reſcribendum eſt Ῥοῖτον. οι & υ apud Graecos eodem ſono proferebantur; unde paſſim in ſcriptis Codicibus confundi ſolebant, ut mille locis videre eſt apud Suidam, Heſychium, & alios. Pro Ῥοῖτον igitur ſcriptum erat Ῥότον, inde correctores dederunt Εὔρυτον. Neque nos moveat, quod ille Thyrſo, Noſter ſub Leonis ſpecie Bacchum pugnaſſe dicat: nam in fictis fabulis pro lubitu mentiebantur auctores veteres. Apud Hyginum inter nomina Gigantum habentur, *Ephialtes, Eurytus:* ubi ex Apollodoro reſcribunt *Eurytus*; ego & hic quoque repoſuerim *Roetus*. Scholiaſtes Heſiodi ad Theogoniam, *Nomina*, ait, *Gigantum ſunt haec*, Ἀγριονεὺς, Ἐγχέλαδος, Πορφυριων, Μίμας, Φθῶτος, Ὄμβριμος. Iterum pro corrupto illo Φοῦτος, repono POITOΣ. Haec ſola, ni fallor, nunc apud Graecos reſtant veſtigia hujus nominis ſeu *Rhoeti* ſive *Rhoeci:* & in his, ut vides, litera T eſt, non K; ut longe facilius ex eis extundi poterat POITON quam POIKON. C tamen vel K remanſit apud Naevium in Carmine Belli Punici primo, cujus locus extat apud Priſcianum p. 669. ſic ad Saturnium verſus reducendus:

Inerant ſigna expreſſa, quomodò Titani,
Bicorpores Gigantes, magnique Atlantes,
Rhuncus *atque* Purpureus, *filii Terrâs.*

Nam ſine dubio Rhuncus ille & Purpureus iidem ſunt, ac *Rhoecus* ſive *Rhoetus* & *Porphyrion* apud Horatium & alios. Codex Priſciani ſcriptus habet *Runcus*, alter *Ruchus*. RHOETUM tamen clare confirmat Sidonius Apollinaris Carm. VI, 24.

Pindus, Othrys, Pholoë, dextris cecidere Gigantum.
Decidit & RHOETI jam gravis Oſſa manu.
Sternitur Aegeon, Briareus, Ephialta, Mimasque
Arctoas ſueti lambere calce rotas.
Enceladus *patri jacuit, fratrique* Typhoeus,
Euboicam hic rupem ſuſtinet, hic Siculam.

24. HORRIBILIQUE MALA] Sententia quidem comperta eſt; Bacchum ſcilicet in Leonem ſe transformaſſe, & ſub ea ſpecie cum Rhoeto pugnaſſe: ſed verba non adeo clare id indicant,

Rhoetum retorſiſti leonis
Unguibus horribilique mala.

Nihil enim verba haec vetant, quin verum Leonem intelligas; quales cum Tigridibus & Pardis multos in comitatu habere ſolitus eſt Bacchus. Quare vide, annon forte reſcribendum,

Rhoetum retorſiſti Leonis
Unguibus horribiliſque *mala.*

& ordo erit, *Tu horribilis unguibus malaque leonis retor-*

XX.

Ad Maecenatem.

Non uſitata, nec tenui ferar
Penna biformis per liquidum aethera
Vates; neque in terris morabor
Longius; invidiaque major
Urbis relinquam. non ego, Pauperum
Sanguis parentum, non ego quem vocas,
Dilecte Maecenas, obibo;
Nec Stygia cohibebor unda.

Jam

retorſiſti Rhoetum. Ea particulae *que* ſtructura familiaris Horatio eſt, ut mox in hoc ipſo Carmine,

*ere pedes teſtigi*que *crura.*

III, 1.

*Moribus hic melior*que *fama.*

& III, 4.

Ludo fatigatumque ſomno.

Verum quidem eſt, quot hodie extant codices *horribili* habere: at non ita olim, quantum ex vetere Scholiaſta Acrone licet conjicere; ſic enim ille, Horribilique mala) *maxilla* METUENDUS. Certe haec interpretatio eſt, non τοῦ *horribili*, ſed τοῦ HORRIBILIS.

1. NEC TENUI FERAR] Codices noſtri, Reginenſis & Petrenſis,

Non uſitata, non *tenui ferar.*

3. NEQUE IN TERRIS MORABOR] Graevianus, Reginenſis, Galei, Magdalenenſis, Bodleianus cum pluribus Torrentii, TERRA.

6. NON EGO QUEM VOCAS DILECTE MAECENAS OBIBO] Nolim haec ſana praeſtare, quamvis ita exhibent omnes ſcripti editique. Laborant autem interpretes, ut ſenſum aliquem extundant. Quibuſdam *quem vocas* eſt, quem *ad caenam* vocas; ut Catullus,

Quaerunt in trivio vocationes.

&,

Qui tunc vocat *me, cum malum legit librum.*

& Plautus in Sticho.

Negare nulli ſoleo, ſiquis me vocat.

Verum haec interpretatio paraſiti potius gulam, quam gratum Clientis animum exprimit: Quaſi vero majus eſſet cum Maecenate pulpamenta comedere, quam vitam, pecuniam, & agrum in Sabinis ei debere. Aliam igitur viam inſiſtunt Interpretum pars melior, & ſic locum interpungunt,

non ego, pauperum
Sanguis parentum, non ego quem vocas
Dilecte, Maecenas, obibo.

ut ſententia ſit; non ego, quem ſic tu compellare ſoles *o dilecte*: ſive, quem tu Dilectum vocas. Sed neque haec interpretatio multo melior eſt altera. Nam primo, ab ambiguo laborabit ſententia, quo vitio minime tenebatur Noſter: quippe ſi puncta, ut olim, abfuerint, quis non potius *Dilecte* cum *Maecenas* conjunxerit? ut alibi, *Clare Maecenas eques, Jocoſe Maecenas, Beate Maecenas, Candide Maecenas, Maecenas docte:* & Statius Silv. II, 4. ad Meliorem Atedium,

quo tu, Melior dilecte, *recluſo*
Numquam ſolus eras.

Deinde, inepte hoc & alieno prorſus loco ponetur, *Ego pauper, ego quem Dilectum vocas, non obibo:* quaſi eo magis mirum foret, ſe non obiturum eſſe, quod a Maecenate diligeretur. Recte & acute Vir magnus Julius Scaliger, *Illa tamen*, inquit, *non conveniunt loco*, Non ego, quem vocas Dilecte, Maecenas, obibo: *Quid enim? quod κάθος? Imo nihil mirum, poëtam qui placeat Maecenati, interire.* Sed tantum abſunt, ut Horatium intelligant, ut ne Scaligerum intellexerint. Scripſit enim Scaliger, *Imo nihil mirum, poëtam qui placeat Maecenati*, NON *interire*, hoc eſt, Scripta ejus immortalia fore. Male Typographus negativam particulam omiſit. Quid multa? ſine dubio

Jam jam reſidunt cruribus aſperae
Pelles; & album mutor in alitem
Superne; naſcunturque leves
Per digitos humeroſque plumae.
Jam Daedaleo ocior Icaro,
Viſam gementis litora Boſpori,
Syrtiſque Gaetulas, canorus
Ales, Hyperboreoſque campos.

ſic conſtruendus eſt locus, *Non ego, non ego obibo, quem vocas Sanguis pauperum parentum.* Hic nihil jam ineptum; hic pulchre habet Antitheſis; non ego, quem pauperis Libertini filium vocas, obibo: Neque paupertas neque ignobilitas generis obſtabit, quo minus ſempiternum nomen ex ſcriptis meis conſequar. Sed quale, quaeſo illud, quod *a Maecenate* ſe vocari narrat Libertini filium? Quid? an ille umquam Horatio ſuo ignobilitatem exprobraverit? Ille ne ut hoc fecerit, *qui non* (Serm. I, 6.)

Ut plerique ſolent, naſo ſuſpendit adunco
Ignotos:
Qui referre negat, quali ſit quiſque parente
Natus, dum ingenuus:
qui turpi ſecernit honeſtum,
Non patre praeclaro, ſed vita & pectore puro?

numquam hoc ſerio Maecenas. Proinde aut *ludo jocoque* ſe ſic a Maecenate *vocari* ſolitum intelligamus, aut, quod fortaſſe melius eſt, ſic levi mutatione locum emendemus.

Non ego, Pauperum
Sanguis parentum, non ego quem VOCANT,
Dilecte Maecenas, obibo.

quem Rivales ſcilicet & Invidi ſic fugillare ſolent;

Quem rodunt omnes libertino patre natum.

Proclive autem fuit Librariis pro VOCANT ſubſtituere VOCAS, quia ſtatim ſequitur vocativus ſingularis, quo cum jungendum id eſſe pro ſua ſapientia exiſtimabant.

10. ET ALBUM MUTOR IN ALITEM SUPERNE] Ita Codices plerique omnes SUPERNE; & ſane ultimam corripit auctoritate Lucretii, cujus hoc eſt libro VI, 543.

Terra ſuperne *tremit, magnis concuſſa ruinis.*

& ſic *inferne* ibidem v. 696.

Tecta ſuperne *timent, metuunt* inferne *cavernas.*

Similiter & Prudentius Periſteph. XII, 30.

Omnicolor vitreas pictura ſuperne *tinguit undas.*

& Cathem. III, 10.

Denique quod ſumus aut agimus,
Trina ſuperne *regat pietas.*

ubi Nic. Heinſius *interne* etiam notat ex Auct. Epiſt. V.

Implicitum quam te noſtris interne *medullis.*

Cui addas ex carmine de Burdigala ejuſdem,

Diſtinctas interne *vias mirere domorum.*

Feſtus denique Avienus in Orae Maritimae deſcriptione,

nullus aethram diſcutit
Superne *venti ſpiritus, pigra incubat*
Caligo terras.

Legat itaque, qui volet, & in Horatio SUPERNE. Verum cum diſertiſſimus Muretus aſſeveret vetuſtos quoſdam codices habere SUPERNAS, ſic e Noſtris Zulichemianus, ſi Heinſianis habeptis fides: quibus favent Leidenſis & Mag[illegible]nenſis noſter, ubi habetur SUPERNAE: mihi videtur ut cum Mureto reponamus,

& album mutor in alitem
Superna, *naſcunturque leves.*

Neque enim apud ullum politioris aevi poëtam correptam in his adverbiis ultimam invenies: neque tam aptum hic & appoſitum eſt *Superne*, quam *Superna*. Quippe *ſuperna* nihil aliud notet, quam Supernas corporis partes: at *Superne*, magis quam ſupra corpus & caput ſunt, quam ſuperiora corporis. Elegans vero conſtructio eſt, a Graecis ducta, *Mutor ſuperna* in alitem; ut Ovidius Met. IX, 81.

Sic quoque devicto reſtabat tertia tauri
Forma trucis: tauro mutatus membra *rebellis.*

Neque vero formides ſyllabarum earundem concurſum, *Superna* NASCUNTUR: ſic enim Virgilius *Achaica* caſtra, *Dorica* caſtra; & plura ſimilia.

13. JAM DAEDALEO OCIOR ICARO] Miror eosdem, cur Icari exemplo hic uti voluerit Noſter. Quid opus erat, ut male ſibi ominaretur? Melius profecto ſapuit Carm. IV, 2.

Pindarum quiſquis ſtudet aemulari,

Me Colchus, &, qui dissimulat metum
Marsae cohortis, Dacus, & ultimi
Noscent Geloni: me peritus
Discet Hiber, Rhodanique potor.
Absint inani funere naeniae,
Luctusque turpes, & querimoniae:
Conpesce clamorem, ac sepulcri
Mitte supervacuos honores.

Jule, ceratis ope Daedalea
Nititur pennis, vitreo daturus
Nomina ponto.

Quisquis ergo *Icari* exemplo volaverit, sive *ocior* sive tardior nihil interest, is certe male rem gesturus est, & temerariis ausis excidet in aquis perituras. Vix crediderim tam nasutum poëtam a tam siniſtro omine non sibi caviſſe. Codex noſter Leidenſis plus DCCC annorum pro *ocior* habet NOTIOR. Nimirum jam olim turbabant codices in hoc vocabulo. Quid ſi reſcripſeris:

Jam Daedaleo TUTIOR *Icaro,*
Visam gementis litora Bosphori.

hoc eſt, ego jam in cycnum mutatus, non Icari exemplo, ſed *tutis* pennis volabo, & remotas regiones viſam. Ovid. Triſt. III, 4.

Quid fuit, ut TUTAS *agitarit* Daedalus *alas,*
Icarus *Icarias nomine ſignet aquas?*
Nempe quod hic alte, demiſſius ille volabat:
Nam pennas ambo non habuere ſuas.

ubi recte acutiſſimus Heinſius, *agitarit* pro *agitaret:* debuit quoque ex quatuor ſcriptis *Icarias* pro *immenſas*, quod nive ipſa frigidius eſt. Perperam vero idem contra omnes codices in ipſo textu repoſuit,

Nam pennas ambo nonne *habuere ſuas?*

Recte enim veteres libri: *Non* habuere ſuas: hoc eſt, Ambo enim pennas habuere *non ſuas*, ſive *alienas*, *factitias:* cur non igitur aeque ambo aut tuti erant, aut perierunt? nempe hic alte, ille demiſſe volabat. Virgil. Georg. II, 82.

Miraturque novas frondes & non ſua poma.

Q. HORATII FLACCI

CARMINUM

LIBER III.

I.

ODI profanum volgus, & arceo.
Favete linguis: carmina non prius
Audita Muſarum ſacerdos
Virginibus puerisque canto.
Regum timendorum in proprios greges,
Reges in ipſos imperium eſt Jovis,
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta ſupercilio moventis.
Eſt ut viro vir latius ordinet
Arbuſta ſulcis; hic generoſior
Deſcendat in campum petitor;
Moribus hic meliorque fama
Contendat; illi turba clientium
Sit major: aequa lege neceſſitas
Sortitur inſignis & imos;
Omne capax movet urna nomen.

9. EST UT VIRO VIR LATIUS ORDINET] Ita quidem codices, quotquot extant: ſed excutiamus ſententiam, EST UT, hoc eſt, *fieri poteſt*, ut vir viro, ſive unus altero, ſit ditior, nobilior, melior, gratioſior. *Fieri poteſt* autem? quid hoc tam mirum? imo ita fieri neceſſe eſt; ita ſemper fuit ſemperque erit. Cave igitur credas tam frigidam gnomen ab Horatio profectam eſſe. Corrigo:

ESTO, *ut viro vir latius ordinet*
Arbuſta ſulcis:

hoc eſt; *concedamus*, alium divitiis, alium nobilitate praecellere: hunc moribus & fama, illum gratia & popularitate pollere: Quid tum?

Deſtrictus enſis cui ſuper inpia
Cervice pendet, non Siculae dapes
Dulcem elaborabunt ſaporem;
Non avium citharaeque cantus
Somnum reducent. ſomnus agreſtium
Lenis virorum non humilis domos
Faſtidit umbroſamque ripam,
Non Zephyris agitata Tempe.
Deſiderantem quod ſatis eſt, neque
Tumultuoſum ſollicitat mare,
Nec ſaevus Arcturi cadentis
Impetus, aut orientis Haedi:
Non verberatae grandine vineae,
Funduſque mendax; arbore nunc aquas
Culpante, nunc torrentia agros
Sidera, nunc hiemes iniquas.
Contracta piſces aequora ſentiunt,
Jactis in altum molibus: huc frequens
Caementa demittit redemtor
Cum famulis, dominuſque terrae
Faſtidioſus: ſed timor & minae
Scandunt eodem quo dominus: neque
Decedit aerata triremi, &
Poſt equitem ſedet atra cura.

Quod

proderit? aequa enim lege omnes morientur, tam inſignes, quam infimi. Jam hoc, niſi fallor, poëta noſtro dignum eſt. Et firmat noſtram conjecturam Scholiaſtes vetus Cruquii: EST, ait, *pro* SIT. Imo vero ESTO pro SIT.

39. TRIREMI ET POST EQUITEM] In omnibus Berſmanni, Pulmannique & noſtris Codicibus; crede etiam & aliorum, quamvis illud diſſimulent, deeſt particula ET: deeſt etiam in editione Loſcheri. Princeps tamen Veneta habet ET, unde in ceteras manavit. Mollius, opinor, fluct verſus, ſi ſic legeris ſyllaba liquefacta:

Decedit aerata triremi,
Poſtque equitem ſedet atra Cura.

ut Virgilius Georg. III, 116.

Impoſiti dorſo atque equitem docuere ſub armis.

& Aeneid. X, 893.

Verberat, effuſumque equitem ſuper ipſe ſecutus.

Quod si dolentem nec Phrygius lapis,
Nec purpurarum sidere clarior
Delinit usus, nec Falerna
Vitis, Achaemeniumve costum;
Cur invidendis postibus, & novo
Sublime ritu moliar atrium?
Cur valle permutem Sabina
Divitias operosiores?

II.

ANGUSTAM, amici, pauperiem pati
Robustus acri militia puer
Condiscat; & Parthos ferocis
Vexet eques metuendus hasta;

v. 44. Vulg. ACHAEMENIUMQUE.

43. NEC FALERNA VITIS ACHAEMENIUMQUE COSTUM] Illud QUE non editiones modo, sed & codices quos viderim universi exhibent. Corrigendum nihilominus;

Nec *purpurarum sidere clarior*
Delinit usus, nec *Falerna*
Vitis, *Achaemenium*VE *costum*.

Nec, *nec*, *ve* vel *aut*, in disjunctionibus rite usurpantur; ut ostendemus ad Epod. XVI, 6. & Serm. I, 6. v. 68.

48. DIVITIAS OPEROSIORES] Si accederet codicis alicujus auctoritas, legere posses,

Cur valle permutem Sabina
Divitias ONEROSIORES?

ut Noster alibi. Serm. I, 6. v. 99. de divitiis,

Nollem ONUS, *haud unquam solitus*, *portare molestum*.

Ovid. Metam. IX, 575. onerosior *altera sors est*. Favet Scholiastes Porphyrio, qui locum hunc sic explicat: *Cur*, inquit, *relicto Sabino agro*, *sub quo securam vitam ago contentus*, *appetam amplissimas domuum fundorumque possessiones*, *quae mihi* ONERI *& molestiae sint*. Verum eodem fere redit, sive *operosas* sive *onerosas* opes dixeris: proinde nihil necesse est, ut a recepta lectione recedamus.

1. ANGUSTAM AMICI PAUPERIEM PATI] Multo plures Codices cum editione Veneta & Lescheri AMICE; de quo dubium fuerit, an adverbium sit, an vocativus singularis. Vocativum vero esse vix patitur versus ratio: quamquam Alcaeus, primus hujus Metri auctor, unde & nomen ei accrevit Alcaicum, Trochaeum in eoloco saepe adhibuerit; ut & Hephaestion tradit, & exemplis comperimus: ut

Πάρ μὲν γὰρ ἄντλος ἰσοπέδαν ἴχει.

&,

Εἴ τις δύναιτο, καὶ πτελάταν ἴχοι.

& illud apud Athenaeum lib. X. p. 430.

Οὐ χρὴ παπαῖν᾽ ὑμῖν ἐπιρρίπτειν.
Προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσώτους,
Ὦ Βακχὲ, φάρμακον δ᾽ ἄριστον
Οἶνον ἐπιπαίσαις μεθύσθημεν.

quem locum eo integrum citavimus, ut emendatior fieret: vulgo enim ἀσώτους, & μεθυσθῆναι quorum hoc contra versum est, illud & contra versum & sententiam. Sed quamquam, ut jam vides, Trochaeo hic usus est Parens hujus carminus Alcaeus; numquam tamen Horatius; sed ubique Spondeum eo loci posuit: quo autem consilio abstinuerit a Trochaeo, ostendi ad Carm. II, 19. v. 15. Restat igitur, ut AMICE sit adverbium, & constructio sit, *Puer condiscat* amice pati *angustam pauperiem*. Quamquam hoc jam nimium esse videatur: cur enim adeo *amice*? satis profecto est, si *patitur*: ut alibi Carm. IV, 9.

rectius occupat
Nomen Beati, *qui Deorum*
Muneribus sapienter uti,

Du-

Vitamque ſub divo, & trepidis agat
In rebus: illum ex moenibus hoſticis
Matrona bellantis tyranni
Proſpiciens, & adulta virgo
Suſpiret, Eheu, ne rudis agminum
Sponſus laceſſat regius aſperum
Tactu leonem; quem cruenta
Per medias rapit ira caedes.
Dulce & decorum eſt pro patria mori.
Mors & fugacem conſequitur virum:
Nec parcit inbellis juventae
Poplitibus, timidove tergo.

v. 14. Vulg. PERSEQUITUR. 16. TIMIDOQUE.

Vir-

Duramque *callet* pauperiem pati,
Pejuſque leto flagitium timet.
Quid quod nemo ita locutus eſt, *amico pati* pro facile & aequo animo? Placetne igitur, ut cum duobus libris Pulm. & pleriſque editis legamus,
Anguſtam, AMICI, *pauperiem pati.*
quo nos invitant ἐπιγραφαὶ & Tituli hujus Carminis in membranis vetuſtis. Sic Graevianus & Leidenſis; DE INSTITUTIONE AD AMICOS LOQUITUR. Reginenſis; DE INSTRUCTIONE AD AMICOS LOQUITUR. Acron Scholiaſtes, etiam manuſcriptus; *Hanc oden ad* AMICOS *generaliter ſcribit.* Editio Veneta; *Ad* AMICOS *Paraenetice vivendi.* Sic & alibi Noſter amicos ſuos compellat; ut I, 37.
Tempus erat dapibus, ſodales.
I, 27.
Impium Lenire clamorem, ſodales.
Art. Poët.
riſum teneatis, amici.
Epod. XIII.
rapiamus, amici,
Occaſionem de die.
ubi tamen contrario errore peccaverunt Librarii; nam ut hic *amice* poſuerunt pro *amici*, ita vice verſa in Epodo *amici* pro *amico* ſubſtituerunt, ut ad eum locum oſtendam.

14. MORS ET FUGACEM PERSEQUITUR VIRUM] Tolerabilis ſane lectio eſt *perſequitur*: ſic enim alibi Serm. II, 7. v. 115.
Fruſtra: nam comes atra premit, ſequiturque fugacem.
& Seneca Controverſ. VIII, 4. *Quis miretur eum mori voluiſſe, quem* fugientem *quoque Fortuna* perſequitur? Variatum tamen olim in libris: nam tres Lambini Codices, & unus Gruquii, cum noſtris Graeviano & Petrenſi, PROSEQUITUR. Nimirum facilis & frequens librariorum lapſus erat in praepoſitionibus compoſitis; ut qui manibus membranas veteres verſarunt, probe ſciunt. Quale & hic accidiſſe crediderim. Quippe, quod alii jam obſervarunt, aperte hic Noſter imitatus eſt Simonidem, & verbum de verbo reddidit,
Ὁ δ' ἃν θάνατος ἵκηται καὶ τὸν φυγόμαχον.
Atqui EKIXE majus quiddam eſt, quam *perſequitur*. Nam *perſequi* nihil aliud eſt quam *ſequi*: κιχεῖν vero eſt *aſſequi*, *conſequi*, *nanciſci*, *prehendere*. Quare nullus dubito, quin Horatius ſic ſcripſerit,
Mors & fugacem conſequitur *virum.*
Quid hoc interſit, ex Seneca diſces de Beneficiis, V, 5. *Non eſt turpe non* conſequi, *dummodo* ſequaris. Curtius adeo appoſite, ut ad hunc ipſum Flacci locum reſpexiſſe videatur, IV, 55. *Effugit* mortem, *quiſquis contemſerit*: timidiſſimum *quemque* CONSEQUITUR.

16. POPLITIBUS, TIMIDOQUE TERGO] Rectius aliquot Lambini & Pulmanni cum meis Petrenſi & Galei, TIMIDOVE: & ſic Acron Scholiaſtes, tam editus, quam in Bibliotheca Regiae Societatis manuſcriptus. *Aut* poplitibus, *aut* tergo, non utriſque: quid enim opus, ut bis eundem percuteret Mors, cujus unus quivis ictus letalis eſt. Latinus Pacatus in Panegyrico p. 131. *Miles urgere; eminus, cominus, gladiis, haſtis, punctim, caeſim,*

Virtus, repulſae neſcia ſordidae,
Intaminatis fulget honoribus;
Nec ſumit aut ponit ſecuris
Arbitrio popularis aurae.
Virtus, recludens inmeritis mori
Caelum, negata tentat iter via;
Coetuſque vulgaris, & udam
Spernit humum fugiente penna.
Eſt & fideli tuta ſilentio
Merces: vetabo, qui Cereris ſacrum
Volgarit arcanae, ſub iſdem
Sit trabibus, fragilemve mecum

v. 28. Vulg. FRAGILEMQUE. Solv.

ſim, *ferire*: *alii* poplitibus *imminere*, *alii* terga *configere*; *aut quos curſu non poterant continere*, (lege, contingere) *jaculis occupare*. Ubi nota, *alii* poplitibus, *alii* terga: recte itaque hic *Timidove* non *que*. Livius tamen XXII, 48. Quingenti *Numidae averſam adoriuntur Romanam aciem*, tergaque ferientes AC poplites caedentes, *ſtragem ingentem fecerunt*. Verum, cum de quingentis hoc narrat, non de uno milite; nihil vetat, quin & hic intelligamus, *alios* ex quingentis terga ferire, *alios* poplites caedere.

18. INTAMINATIS FULGET HONORIBUS] Gifanius in Indice Lucretiano pag. 432. reponit ex codice ſuo;

Virtus repulſae neſcia ſordidae incontaminatis *fulget honoribus.*

cui adſentiuntur liber unus Lambini, & Pulmanni duo. Quin & editiones Pulmanni & Cruquii ea lectio occupavit. Caeterum vox *Incontaminatus* Livio, Varroni, aliiſque uſurpata eſt: *Intaminatus*, ut aiunt, nuſquam reperias. Eſto. Annon & alia ſunt verba apud Noſtrum & Ciceronem & alios, quae jam poſt tot ſcriptores deperditos ſingularia ſunt, & ſemel inventa? Certe ut ab abſoleto verbo *Tamino*, compoſita illa in uſu erant, *contaminatus*, *attaminatus*, quidni & *intaminatus*? Juſtin. XXI, 3. *Omnibus ante juratis viris, ne quis ullam* attaminet *faminam*. Priſcianus p. 559. *D in compoſitione tranſit in T, ut Attinet*, Attamino, *Attingo*. Capitolinus in Gordiano Tertio, c. 27. *Ita ut nihil quod ad eorum fortunas pertineret*, attaminaret: ubi Caſaubonus plura profert exempla ex Ambroſio, Auguſtino, Aurelio Victore, & Codice Theodoſiano. Numquam ſatis tur evincent, quin recte & ex analogia formatum ſit *Intaminatus*. Imo vero vox ipſa reperitur apud Cyrillum in Gloſſario: ita tamen, ut jure cum Ovidio dixeris,

tu non inventa reperta
Luctus eras levior:

Quippe contrario plane ſenſu ibi ponitur, magiſque officit receptae apud Flaccum lectioni quam ſi nuſquam extitiſſet. Sic enim Glossographus, INTAMINATA, MIANOENTA. Non ſcis, quid ſit μιανθέντα: *polluta* ſcilicet, *inquinata*. Gloſſographus alter: MIAINΩ, *attamino*, *contamino*, *inquino*, *polluo*, *inceſto*, *violo*. Ergo ſi fides Gloſſario habenda eſt, *Intaminatis honoribus* idem foret, quod *contaminatis*; ſententia a Poëtae mente prorſus aliena. Neque vero contemnenda facile eſt Cyrilli auctoritas. Nam in aliis hujus generis Compoſitis, ubi verbum ſimplex *pollutionem*, *contagium*, vel *mixturam* notat, praepoſitio IN non negativa eſt, ſed auget & intendit ſignificationem: ſic *intinctus*, *illitus*, *incrustatus*, *incoctus*, *infuſcatus*, *impicatus*, *immixtus*, *infucatus*, *inauratus*, *inuſtus*, *inebriatus*, & ſimilia, non negant, verum affirmant. Quidni igitur *contaminare*, *attaminare*, *intaminare* eandem vim habeant; ut *commiſcere*, *admiſcere*, *immiſcere*, & id genus alia? Neque tamen ſum neſcius, participia quaedam cum IN compoſita, duplicis eſſe ſignificationis, & negativae, & affirmativae. Proinde eligat Lector penitus, utrum

Solvat phaselon. saepe Diespiter
Neglectus incesto addidit integrum:
Raro antecedentem scelestum
Deseruit pede Poena claudo.

III.

JUSTUM, & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non voltus instantis tyranni
Mente quatit solida, neque Auster

Dux

v. 29. PHASELUM.

utrum velit; sive INTAMINATIS, sive INCONTAMINATIS honoribus; me quidem volente utrumvis legerit: ita tamen ut ad posteriorem lectionem magis inclinet animus; cum videam Decomposita illa in usu fuisse, apud multos *Incontaminatus*, apud Tertullianum, *Inattaminatus*: De Corona Militis Cap. XV. *Serva Deo rem suam inattaminatam*: quod eo consilio factum videtur, quia compositum *Intaminatus* diversam plane significationem haberet. Sulpicius tamen Severus II, 21. *Dei spiritu praevalentes, ut* intaminata *ab ore corrupto & falsis vera miscente intra sua tantum mysteria continerentur historia.* Ubi, si fides editionibus constat, *intaminata* perinde est atque *incontaminata*, *inattaminata*.

19. NEC SUMIT AUT PONIT SECURES] Tres ex nostris, Reginensis, Battelianus, Vigornienses, *Nec ponit aut sumit*. Frustra: prius enim est *sumere*, quam sumtum *ponere*. Seneca Quaest. Natural. I, 7. *Speciem falsi coloris, qualem columbarum cervix* & sumit & ponit, *utcumque deflectitur*. Lucanus IX, 200.

Juvit sumta *virum*, *juvit* dimissa *potestas*.

26. QUI CERERIS SACRUM VULGARIT ARCANAE] Recte vetusti Codices, Graevianus & Reginensis, VOLGARIT; non ut quidam ex recentioribus, *Vulgavit*. Porro, est qui legendum autumet,

qui Cereris sacrum
Vulgarit ARCANUM.

ut alibi Epod. V.

Arcana *cui sunt* sacra.

Ovid. Epist. Medea.

Per triplicis vultus arcanaque sacra *Dianae.*

Statius Silv. III, 3.

sacrisque *Deorum*
Arcanis *haerere datum.*

Seneca Medea, 912.

Artus juvat secuisse, & arcano *patrem*
Spoliasse sacro.

idem Hippolyto, 107.

Jactare tacitis *conscius* sacris *faces.*

& Troad. 843.

An sacris *gaudens* tacitis *Eleusin.*

Sed nihil mutandum. Nam & idem valet *arcanae*, ac si *arcanum* dixisset, & figuratius est: sic Virgil. Georg. IV, 521.

Inter sacra deûm, nocturnique *orgia* Bacchi:

ubi & editiones veteres & scripti aliquot perperam habent *nocturnaque.*

28. FRAGILEMQUE MECUM SOLVAT PHASELUM] Primo legendum *Fragilemve*, repugnantibus licet codicibus: centies enim millieque *vè ve* mutatum est in *que*, ut sciunt qui manuscriptos tractant. Vetabo, inquit, qui mysteria Cereris revelaverit, *aut* terra sub eodem tecto mecum sit, *aut* mari in eadem navi. Deinde scribe cum Leidensi, Graeviano, Batteliano, & Acrone manuscripto, PHASELON, formatione Graeca: ut Ovid. Amor. II, 10.

Errant, ut ventis discordibus acta Phaselos.

Stat. Silv. III, 2.

Quaeque secaturam religent post terga Phaselon.

Porro imitatus est hunc locum Prudentius contra Symmachum II, 329.

Insliterant tenues cumbae, fragilesque phaseli.

Dux inquieti turbidus Hadriae,
Nec fulminantis magna manus Jovis:
Si fractus inlabatur orbis,
Inpavidum ferient ruinae.
Hac arte Pollux, & vagus Hercules
Enisus arcis attigit igneas:
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar.
Hac te merentem, Bacche pater, tuae
Vexere tigres, indocili jugum
Collo trahentes: hac Quirinus
Martis equis Acheronta fugit;

v. 6. JOVIS MANUS. 10. INNIXUS. Gr.

6. NEC FULMINANTIS MAGNA JOVIS MANUS] Melior suaviorque ordo est in editione Veneta 1478. & omnibus ubique codicibus;

Nec fulminantis magna manus Jovis.

Loscheri tamen editio 1498. priorem lectionem sequitur, unde in posteriores omnes derivata est. Paucis a natura datum est habere aurem.

7. SI FRACTUS ILLABATUR ORBIS] Leidensis noster vetustissimus cum Petrensi & alio recentiore, ILLABETUR. Nihil muta. Hieronymus Epistola ad Demetriadem: *Probans in se verum esse, quod in Lyrico Carmine super justi praeconio dicitur, Si fractus* illabatur *orbis, Impavidum ferient ruinae.* Et sic iterum citat Epistola ad Julianum Diaconum.

10. INNIXUS ARCES ATTIGIT IGNEAS] Sic editiones veteres Veneta & Loscheri, INNIXUS, quarum exemplum posteriores pleraeque secutae sunt. At Graevianus noster & Reginensis cum sex aliis *Innisus*: Leidensis, Petrensis, Vigornienses & Regiae Societatis, ENISUS: neque aliter vetustissimae membranae Cruquii & aliorum. Recte. Qui pondus aliquod sustinet, is fulcro *innititur*, ne cadat: qui in altum ascendere conatur, *enititur*. Itaque apte dicere posses, Hac arte *innixus* Hercules caelum cervicibus tulit, fesso Atlante: nunc, cum alia sententia sit, quod nempe arces igneas attigerit, & ad caelum escenderit, omnino hac arte *enisus* id effecisse dicatur. Tacitus Annal. I, 70. *Tandem Vitellius* in editiora enisus *eodem agmen subduxit.* Valer. Flaccus II, 462.

Restitit Alcides, visuque enisus, *in* alta
Rupe truces manicas defixaque virginis ora
Cornis.

Plinius Hist. XVIII, Sect. 68. *Sol ipse ad Aquilonem scandens, ac* per ardua enisus *ab ea meta inflecti.* Ita alii scriptores passim.

12. PURPUREO BIBIT ORE NECTAR] Recte Graevianus noster, Reginensis, Battelianus, cum Bersmanianis duobus BIBIT: Jam tunc enim *praesidens* erat Augustus, ut recte alii monuerunt. Ceterum frustra hic litigant Interpretes de *purpureo* illo *ore*. Unus purpureum *vultum* intelligit, Ganymedis scilicet pictum, ut Deorum statuae solebant. Sane *vultum & faciem* significavit Statius, cum dixit Theb. III, 440.

Tertia jam nitidum terris Aurora deisque
Purpureo *vehit* ore *diem.*

Sed ineptum est plane hic *vultum* interpretari, cum addat *bibit ore:* quis enim *vultu* bibit? Augustus igitur, ideo purpureum os dici vult, quia rubicundo nectare madidum erat. Frustra utrique. Quin nihil aliud est *purpureo ore*, quam *pulchro & formoso*, quale deo convenit; ut recte veteres Scholiastae. Simonides apud Athenaeum lib. XIII. p. 604.

Πορφυρίῳ ἀπὸ στόματος ἱεῖσα φωνὰν παρθένος.
Virgo ab ore purpureo *vocem mittens.*

Catullus Epigram. XLVI.

At Acme leviter caput reflectens,
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore *suaviata.*

16. MARTIS EQUIS ACHERONTA FUGIT] *Martis equis* Codices nostri omnes; ut & aliorum, quos Flac-

Gratum elocuta conſiliantibus
Junone Divis: ILION, Ilion
Fatalis inceſtuſque judex,
Et mulier peregrina vertit
In pulverem; ex quo deſtituit Deos
Mercede pacta Laomedon, mihi
Caſtaeque damnatum Minervae,
Cum populo & duce fraudulento.
Jam nec Lacaenae ſplendet adulterae
Famoſus hoſpes: nec Priami domus
Perjura pugnacis Achivos
Hectoreis opibus refringit.
Noſtriſque ductum ſeditionibus
Bellum reſedit. protinus & gravis
Iras & inviſum nepotem,
Troïa quem peperit ſacerdos,

v. 32. Vulg. TROÏCA.

Marti

Flaccum ediderunt. Sic Ovidius Remed. Amor. v. 6. Cupidinem alloquens,

Non ego Tydides, a quo tua faucia mater
In liquidum rediit aethera Martis equis.

Sed celeberrimus Barthius Adverſ. XXXIX, 9. *Scribendum*, ait, *cum omnium vetuſtiſſimis membranis*,

PATRIS *equis Acherontа fugit.*

Elegantius certe & majus quiddam videtur *Patris* quam *Martis*. Nam in eo quod *Patrem* dicit, & *Martem* ſatis indicat, & vim inſuper honoremque addit paternae neceſſitudinis. Favet codici Barthiano Scholiaſtes Cruquii, qui ſic παραφράζει: MARTIS EQUIS) *patria virtute*. Enimvero quicumque hoc adnotavit, in ſuo codice invenerat, PATRIS *equis*; alioqui non *patria*, ſed *Martia virtute* interpretaturus. Ovidius Faſt. II, 496. De Romulo, & hac ipſa re loquens.

Hinc tonat, hinc miſſis abrumpitur ignibus aether:
Fit fuga: rex patriis *aſtra petebat* equis.

23. CASTAEQUE DAMNATUM MINERVAE] Vide quaeſo circuitum periodi, *Ilion, Ilion judex & mulier peregrina vertit in pulverem, damnatum mihi & Minervae* &c. hoc eſt, *Ilion damnatum*. Ubi, ut & obſcuritas & ambiguitas evitetur, malim Ilion DAMNATAM: quippe intervenit τὸ *pulverem*, dubiumque prima facie reddit, utrum *Ilion damnatum* an *pulverem damnatum* velit. Porro Ilion faeminino genere declinat Noſter alibi, ut Carm. IV, 9.

Non ſemel Ilios vexata.

Ovid. Epiſt. Penelopae v. 48.

Sed mihi quid prodeſt veſtris disjecta lacertis
Ilios, *& murus quod fuit ante, ſolum.*

Idem Ep. Paridis, 49.

Arſuram *Paridis vates canit* Ilion *igni.*

& Helenae, 240.

Ilion arſuram *praemoniſſe ferunt*,

Ita edidit magnus Heinſius, idque ex unico codice: cum caeteri omnes neutro genere ARSURUM habuerint; ut hic noſtri DAMNATUM.

32. TROICA QUEM PEPERIT SACERDOS] Heinſius in ora ſui exemplaris, *Lege*, inquit, TROIA: atque ita Carm. I, 6. v. 14. *Pulvere* TROICO. *Forte*, ait, TROIO. Tu vide ipſum de hoc plura differentem, ad Ovidium Epiſt. Penel. v. 28. Ubique certe Virgilius & nomen gentile & poſſeſſivum ponit *Troïus*, ut *Troïus heros*, *Troïa caſtra*, *Troïa gaza*: numquam *Troïcus*. Contra, ne unus quidem, quod ſciam, Horatii codex aliter habet, quam *pulvere Troïco*, & *Troïca ſacerdos*. Equidem in prio-

re

Marti redonabo. illum ego lucidas
Inire ſedes, ducere nectaris
Succos, & adſcribi quietis
Ordinibus patiar Deorum.
Dum longus inter ſaeviat Ilion
Romamque pontus; qualibet exſules
In parte regnanto beati:
Dum Priami Paridiſque buſto
Inſultet armentum, & catulos ferae
Celent inultae; ſtet Capitolium
Fulgens, triumphatiſque poſſit
Roma ferox dare jura Medis.
Horrenda late nomen in ultimas
Extendat oras; qua medius liquor
Secernit Europen ab Afro,
Qua tumidus rigat arva Nilus:

Aur

re loco nihil temere mutaverim invitis membranis: quandoquidem & Latinorum alii ſic ſcribunt, & Homerus ſaepius habet τροϊκόν; & Tragici item veteres, τροϊκὸν πήδημα, τροϊκὸν πόλισμα, τροϊκὰς χθονός, & ſimilia. Tamen in poſteriore, cui melius convenit gentile, quam poſſeſſivum; acceſſerim libens Heinſii judicio, & legerim ad Virgilii normam *Troïa ſacerdos*, ubi potuiſſet etiam *Dardana*, ut Statius Silv. I, 2. de hac ipſa Ilia,

niſi Dardana *furto*
Cepiſſet Martem, me non prohibente, ſacerdos.

34. DUCERE NECTARIS SUCCOS] Mirum profecto tot codices vetuſtos habere DISCERE, ut ex noſtris Graevianus, Reginenſis, Battelianus, Vigornienſis, Bodleianus, Galei, & a prima manu Magdalenenſis; & pro varia lectione Colbertinus: neque aliter duo ex Torrentianis, & Editiones principes Veneta & Loſcheri. Agnoſcit etiam Scholiaſtes Porphyrion, & explicat, *Aſſueſcere ſaporibus nectaris*. Quid fiet? enimvero non uſque adeo damnanda haec lectio eſt: *diſcere ſuccos nectaris*, nempe quibus non antea aſſueverat: ut fere Virgil. Eclog. V.

Candidus inſuetum *miratur* limen Olympi,
Sub pedibuſque videt nubes & ſidera Daphnis.

& contra Manilius I, 344.

tum magni Jovis ales fertur in altum,
Aſſueto *volitans geſtet cum fulmina* mundo.

Digna Jove & caelo, quod ſacris inſtruit ar
Sic legendum, *aſſueto mundo*, ſententia ma
ſta; non ut vulgo, *aſſueto-mundi*: in quo
cando fruſtra laborant viri magni Scaliger &
tius. *Diſcere* autem *ſuccos* ita dictum; ut ill
tii Silv. II, 2.

nec cerne jugum diſcentia *ſaxa.*

Sic Seneca Herc. Furente 1077. de ſomno,

Pavidum leti genus humanum
Cogis longam diſcere mortem.

Claudianus Epithalamio. 130. ubi Venus loq
Vivite concordes, & noſtrum diſcite munus;
Oſcula mille ſonent.

Idem Stilich. II, 74.

Hinc fuit, ut primos in conjuge diſceret ignes
& Rapt. Proſerp. II, 368.

unanimi conſortia diſcite *ſomni.*

ubi pariter ut hic in codicibus variatum: p
mi enim *Ducite* habent. Vera tamen apud H
tium lectio eſt, quam alii codices exhibent
Acrone Scholiaſte, DUCERE. *Diſcuntur*
quae vel difficultatem vel metum vel fa

Aurum inrepertum, & ſic melius ſitum
Cum terra celat, ſpernere fortior,
Quam cogere humanos in uſus
Omne ſacrum rapiente dextra.
Quicumque mundo terminus obſtitit,
Hunc tangat armis; viſere geſtiens
Qua parte debacchentur ignes,
Qua nebulae pluviique rores.
Sed bellicoſis fata Quiritibus
Hac lege dico; ne nimium pii,
Rebuſque fidentes, avitae
Tecta velint reparare Trojae.
Trojae renaſcens alite lugubri
Fortuna triſti clade iterabitur,
Ducente victrices catervas
Conjuge me Jovis & ſorore.

Ter

iabent: at in nectare deguſtando nihil horum eſt. Non placet igitur *diſcere*: quod interpolatum ab is exiſtimo, qui *ſuccos* cum Porphyrione *ſapores* nterpretabantur; abſurdum enim iis viſum eſt *ducere*, ſive *bibere ſapores*. Atqui aliud hic per *ſuccos* intelligendum eſt, *liquorem* ſcilicet, *laticem*, *humorem*; ut paſſim uſurpant auctores; & proinde *ſucci* illi *nectaris duci* ſive *bibi* poſſunt. Ovidius Remed. Amor.

Saepe bibi ſuccos, *quamvis invitus*, *amares*.

& in Ibide.

Cantharidum ſuccos, *dante parente*, bibas.

& Pont. IV, 3.

I, bibe *purgantes*, *dixiſſem*, *pectora* ſuccos.

Cicero denique de Divinatione I, 9.

Mollipedeſque boves ſpectantes lumina caeli
Naribus humiferum ducunt *ex aëre* ſuccum.

Ceterum *ducere* idem eſſe ac *bibere* fuſe oſtendit acutiſſimus Heinſius ad Ovid. Metam. XII, 316.

53. QUICUMQUE MUNDI TERMINUS OBSTITIT, HUNC TANGAT ARMIS] Primo, omnes fere codices aliorum, & noſtri praeter unum & alterum ex recentioribus, MUNDO, non *mundi*; & ſic editiones veteres Veneta & Loſcheri, Primus, ut opinor, Lambinus introduxit *mundi*; quem poſteriores plerique male ſecuti ſunt. Quid enim? cuinam *mundi terminus obſtitit?* Romano ſcilicet. Atqui ſi jam *obſtitit* Romano, jam is obſtantem *tetigit*. Unde ergo, quod mox ſequitur, *Hunc tangat armis?* Mira certe elegantia: *Tangat terminum*, *quem jam ante tetigit*. Enimvero ſi *mundi* legeris, neceſſe eſt ut *obſtiterit* legas, non *obſtitit*. Sed recte habet priſca lectio, *Quicumque terminus obſtitit mundo*, hoc eſt, orbem terrarum habitabilem clauſit; Deinde illud non omittendum, multo plures codices cum editionibus vetuſtis habere TANGET, non *tangat*. Sed melius eſt TANGAT, ut ſupra *ſtet*, *poſſit*, *extendat*. Illud denique minus placet, QUICUMQUE *terminus*. Quot enim, obſecro, ſunt mundi termini? Legerim potius,

QUACUMQUE *mundo terminus obſtitit*,
Hunc tangat armis.

ut mox ſequitur, QUA *parte ignes*, QUA *nebulae*. Seneca tamen *terminos* de mundo uſurpat, Epiſt. CX. *Animum in ſordida & humilia pertraximus*, *ut relicto* mundo terminiſque ejus, *& dominis cuncta verſantibus*, *terram rimaretur*. Ut proinde illud *Quicumque* non ſit temere ſollicitandum: quamquam, ſi *Quacumque* adſciveris, jam & illud *Ter-*

Ter si resurgat murus aëneus,
Auctore Phoebo; ter pereat meis
Excisus Argivis: ter uxor
Capta virum puerosque ploret.
Non hoc jocosae conveniet lyrae:
Quo Musa tendis? desine pervicax
Referre sermones Deorum, &
Magna modis tenuare parvis.

IV.

minus vim & potestatem pluralis in se habere possit.

65. TER SI RESURGAT MURUS AHENEUS, AUCTORE PHOEBO] Tres vetusti codices, quorum unus Achillis Statii fuit, alter Cruquii, tertius Pulmanni, habent DUCTORE *Phoebo:* quod editiones aliquot receperunt. Lectio sane non inelegans: ubi *ductore* volunt esse *conditore murorum.* Sic Noster Carm. IV, 6.

Rebus Aeneae potiore ductos
Alite muros.

Virgil. Aen. I, 423.

Instant ardentes Tyrii: pars ducere muros,
Molirique arcem, & manibus subvolvere saxa.

ubi inter alia Servius: *Proprie cum aedificantur muri,* duci *dicuntur; ut Sallustius:* Murum *ab angulo dextri lateris ad paludem haud procul remotam* duxit, His adde Livium I, 44. *Pomoerium est circa murum locus, quem in condendis urbibus quondam Etrusci, qua* murum ducturi *erant, certis circa terminis inaugurato consecrabant.* & Statium Theb. IV, 151.

rarus vacuis habitator in arvis
Monstrat Cyclopum ductas *sudoribus* arces.

Sed idcirco minus placet haec lectio, quia proxime praecesserat,

Ducente *victrices catervas;*

ut inficetum fuerit statim repetere,

Ductore *Phoebo: ter pereat meis.*

ut ne dicam *ductorem* pro *conditore* nusquam reperiri: neque enim sequitur, quia *ducere muros* recte dixeris, ideo te & *ductor murorum* recte dicturum; non magis, quam *dux murorum.* Usus & consuetudo, non Analogia, loquendi normam faciunt. Equidem, si quid mutatum velim, sic potius legerim,

Ter si resurgat murus aheneus,
STRUCTORE PHOEBO.

Notum est enim ex historia veteri, Phoebum & Neptunum suis ipsos manibus Trojae moenia aedificasse, & humeris subvectasse lapides. Ov. Metam. XI. de Apolline,

Cumque tridentigero tumidi genitore profundi
Mortalem induitur formam, Phrygioque tyr.
Aedificat muros, *pacto pro moenibus auro.*

Statius Theb. I, 699. de eodem.

Seu Troiam Thymbraeus habes, ubi fama vol.
Ingratis Phrygios humeris subiisse *molares.*

Recte autem *structor murorum,* ut Seneca H. Fur. 262. de Thebis,

Cujusque muros *natus Amphion Jove*
Struxit, *canoro saxa modulatus trahens.*

Statius Theb. X, 871. de iisdem,

Et quidnam egregium prosternere moenia *mihi*
Structa *lyra?*

ubi obiter corrigendum;

Et QUID TAM *egregium,*

ut docebimus ad Serm. II, 3. v. 283. Silius Italicus, XIV.

structis *qui pube secusa*
In longum ex sese donarunt nomina muris.

Ovidius Epist. Paridis v. 179. de his ipsis Trojae muris,

Ilion aspicies, firmataque turribus altis
Moenia, *Phoebeae* structa *canore lyrae.*

Neptunus apud Virgilium Aen. V, v. 2. de insecto

cuperem cum vertere ab imo
Structa *meis manibus perjurae* moenia *Trojae.*

Cicero Epist. ad Quintum Fratrem II, 6. *A Pom. ut discessi, in aream tuam veni:* res agebatur mihi STRUCTORIBUS; i. e. aedificatoribus. Ac Suleius in Floridis. *Quippe* STRUCTOR *orationis jus egomet, non e meo monte* lapidem *directum sum asseram.* Sed utcumque hoc speciosum fit, & si faverent codices, omni exceptione majus: nihil tamen muto a recepta lectione, quam centum manuscripti confirmant, cum editionibus vetustis; *Ter si resurgat murus aheneus,* AUCTORE *Phoebo.* Sic *Cynthius,* sive Apollo, Virgilio dic-

IV.

Ad Calliopen.

DESCENDE caelo, & dic age tibia
Regina longum Calliope melos;
Seu voce nunc mavis acuta,
Seu fidibus, citharave Phoebi.

Audi-

ctus *Trojae auctor*, Georg. III, 36.

Stabunt & Parii lapides, ſpirantia ſigna,
Aſſaraci proles, demiſſaeque ab Jove gentis
Nomina; Troſque parens, & Trojae Cynthius auctor:

ubi Servius: *Vel Apollinem dicit propter* MUROS; *vel Cynthium regem Trojae, quem in Troïcis ſuis Nero commemorat.* Nugae merae de Rege Cynthio. Recte Philargyrius: *Cynthius, Apollo a Cyntho Deli monte: & utrum, quia ex Oraculo ejus condita eſt Troja, an quia muros ipſe aedificavit, dictus Trojae auctor?* Enimvero utramque ob cauſam. Et ideo valde placet apud Noſtrum, *Auctore Phoebo*; quia utrumque ſenſum comprehendit: ſive, ait, Phoebi monitu, juſſu, auctoritate, auſpiciis, oraculo; ſive adeo ipſius Phoebi manibus aut operis ter reſurgat Troja, ter peribit meo ductu ab Argivis everſa. Utravis ſignificatione recte dicitur *Phoebus auctor murorum*: Priore, ut apud Senecam Agamem. 294.

Auctore Phoebo *gignor: haud generis pudet:*

& Statium Theb. I, 399.

non tu ipſe pater, non docte futuri
Amphiarae, vides: etenim vetat auctor Apollo:

& Theb. X, 894.

gemit auctor Apollo,
Quas dedit ipſe, domos:

poſteriore, ut apud Propertium IV, 6.

Quam niſi defendes murorum *Romulus* auctor
Ire Palatinas non bene vidit aves.

Ita habet codex vetuſtus, non *augur*, teſte diſertiſſimo Broukhuſio ad locum; qui tamen & hic apud Horatium probat, *Ductore*, (ad Propertium I, 7.) & illic mavult *Romulus augur*: quod firmat ex Cicerone de Divin. I, 2. *Hujus urbis* parens *Romulus*. Fruſtra: nam illud ipſum aſtipulatur alterae lectioni, *Auctor*. Quippe *Auctor* idem plane, quod *Parens*. Ovidius Heroid. X.

Nec pater *eſt Aegeus, nec tu Pittheidos Aethrae*
Filius: auctores *ſaxa fretumque tui.*

hoc eſt, *parentes tui*. Ergo ut Cicero, *Parens Urbis*, ita Propertius *auctor* ſive *parens murorum*. Silius Italicus lib. II. de Sagunto:

Urbs habitata diu Fidei, caeloque parentem
Murorum *repetens*,

i. e. Herculem. Nonne hoc idem plane, ac *auctorem murorum?* Sic idem alibi, *Sator murorum*, hoc eſt, parens, auctor, lib. XI. de Capua.

Laetus circumfert oculos, & ſingula diſcit;
Qui muris Sator, *& pubes ſit quanta ſub armis.*

Sic *auctor ſtatuae* & *Tabulae pictae*. Plinius XXXIV. cap. 8. Sect. 35. *In mentione ſtatuarum eſt & una non praetereunda, licet* auctoris *incerti*. Et XXXVI, 5, 8. *Multa in eadem Schola ſine* auctoribus *placent: Satyri quatuor* &c. Idem Praefat. ad lib. I. *Quo apparuit ſummam artis ſecuritatem* auctori *placuiſſe*; hoc eſt, pictori. Denique, ne nimii ſimus, *auctor porticus*, ut Ovid. Art. Amat. I.

Nec tibi vitetur quae priſcis ſparſa tabellis
Porticus auctoris *Livia nomen habet.*

69. NON HAEC JOCOSAE CONVENIUNT LYRAE] Ita Loſcherus anno 1498. *Haec conveniunt:* quod hodie editiones plures ſequuntur. Lambinus ex ſuis profert, *haec convenient*. At Cruquii omnes, Torrentiique, & Pulmanni, cum editione prima Veneta,

Non HOC *jocoſae* CONVENIET *lyrae.*

Recte: & ita noſtri univerſi, niſi quod Batteliānus, Bodleianus, & Vigornienſis *conveniat*; Petrenſis autem *convenit*. Quid opus eſt in re nihili ab omnibus fere membranis diſcedere?

4. SEU FIDIBUS, CITHARAVE PHOEBI] Codex Graevianus magnae vetuſtatis CITHARAQUE habet, litera tamen Q jam eraſa. Neſcio certe, an rectius ſit illud *citharaque*. Nam quid VE ſibi velit, neque ego ſatis intelligo, nec Interpretes quidquam expediunt; cum *fides* aut per ſynecdochen ipſa *Cithara* ſit, aut proprie pars *Citharae*, nempe nervi ſive chordae. Feſtus; *Fides, genus Citharae*. Gloſſarium Latino-graecum: *Fidis*, λύρα,

Auditis? an me ludit amabilis
Insania? audire, & videor pios
Errare per lucos, amoenae
Quos & aquae subeunt, & aurae.

κιθάρα, χορδαί. Graeco-latinum; Χορδαὶ λύρας, *fides.* Χορδὴ ἡ νευρὰ, *fides, chorda.* Νεῦρα, τὰ τῆς κιθάρας, *fides.* S. Ambrosius de obitu Theodosii; *Unde arbitror, quod* fila chordarum citharae *ideo* fides *dicuntur, quoniam & mortuae sonum reddunt.* Vide itaque, annon reducenda sit lectio Graeviani codicis,

Seu fidibus citharaque *Phoebi*;

hoc est, Seu *voce* nunc mavis, Seu *chordis & cithara* Apollinis. Ita Noster alibi *fides* pro *nervis Lyrae*, Carm. IV, 3.

Romanae fidicen Lyrae.

ubi *fidicen lyrae* nihil aliud est, quam *Qui cano fidibus lyrae.* Prudentius Cathem. III, 8.

Quae veterum tuba, *quaeve* lyra,

Flatibus *inclyta vel* fidibus?

ubi *lyra fidibus inclyta*, est chordis, nervis eximia.

6. Et videor pios Errare per lucos] Vetus Scholiastes Acron, cum quibusdam ex recentioribus, *pios lucos* interpretatur *amoenos lucos* Elysii. Unde vir quidam eruditus sic locum corrigendum autumat, & insolentiam Epitheti eo pacto devitat,

audire & videor pios
Errare per lucos:

ut syllaba ultima ad sequentem versum rejiciatur, quod saepe fit apud Nostrum. Ingeniose & docte. Nam *sedes, luci, arva Piorum* in Elysio notissima. Noster supra Carm. II, 13.

sedesque discretas Piorum.

Claudianus Eutrop. v. 453.

tuque ô si forte Piorum
Jugera, & Elysias scindis, Serrane, novales.

Martialis Epig. XII, 52.

Accipient olim cum te loca laeta Piorum,
Non erit in Stygia notior umbra domo.

Nemesianus Eclog. I, v. 20.

Quem nunc emeritae permensum tempora vitae
Secreti pars orbis habet, mundusque Piorum.

Ovid. Metam. XI, 64.

quaerensque per arva Piorum
Invenit Eurydicen, cupidisque amplectitur ulnis.

Valerius Flaccus I, 650.

Nec jam merito tibi, Tiphys, quietum
Ulla parens volet Elysium, manesque Piorum.

& v. 843.

donec silvas *& amoena* Piorum
Deveniant, camposque, ubi sol totumque per annum
Durat aprica dies.

Silius Italicus II.

Elysium, & castas sedes decorate Piorum.

& iterum XIII.

His laeti rediere duces loca amoena Piorum.

Lucanus III, 11.

Sedibus Elysiis campoque expulsa Piorum.

Virgil. Aen. V, 734.

sed amoena Piorum
Concilia Elysiumque cole.

Cicero Philippica XIV. cap. 12. *Vos vero qui tremum spiritum* in victoria *effudistis*, Piorum *sedem & locum consecuti.* Nemo itaque inficias ierit, quin, si codices aftipulentur, & de Elysio agatur, eleganter legi possit, *Et videor* Pios *Errare per lucos.* Neque tamen, vel sic, ego quam temere mutaverim; cum Epithetorum audaciam tantopere sectetur Noster, & potius errare *pios lucos*, quam *Piorum*, data opera videatur. Sic enim & alii dixerunt; ut Auct. Elegiae De morte Drusi. v. 329.

Ille pio (*si non temere haec creduntur*) *in* arvo
Inter honoratos excipietur aves.

Virgilius Culice v. 38.

Et tibi sede pia *maneat locus.*

& ibid. 373.

quo maxima Minos
Conscelerata pia *discernit vincula* sede.

Pio arvo, pia sede; cum Ovidius, Silius aliique locis jam citatis, *Piorum arva, Piorum sedes* dixerint. At alibi Ovidius, eadem figura *Pia sarcina* dixit, Epistola Didûs:

Diva parens, Seniorque pater, pia sarcina *nati*
Currus pios Valerius Flaccus II, 411.

Illic servati genitoris conscia sacra
Pressit acu currusque pios:

& sic alii alia. Recte igitur se habebit recepta apud Nostrum lectio;

audire & videor pios
Errare per lucos, amoenae
Quos & aquae subeunt, & aurae:

etiamsi cum Acrone de Elysio interpreteris. Sed omnino cum Acrone suo falluntur, qui ad Ely-

Me fabuloſae Volture in Appulo,
Altricis extra limen Apuliae,
Ludo fatigatumque ſomno,
Fronde nova puerum palumbes
Texe-

ſios lucos Horatium hic ablegant, tamquam aut ipſe mortuus, aut Eurydicen inde aliquam ad vivos reducturus eſſet. Quin nihil aliud vult niſi Lucos & nemora Muſarum, Liberi patris, Heliconis &c. quibus omnem paginam replent Poëtae, ubi vagari ſe & cum Diis verſari fabulantur. Ita Noſter Carm. III, 25.

Quo me, Bacche, rapis tui
Plenum, quae nemora *& quos agor in ſpecus?*

Statius Silv. V, 3. v. 210.

Me quoque vocales lucos *luſtrataque Tempe*
Pulſantem, cum ſtirpe tua deſcendere dixi,
Admiſere deae.

& ibid. V, 5. v. 6.

Numquid inacceſſo poſui veſtigia luco?
Num vetito de fonte bibi?

Silius XIV.

vatum
Ora excellentum, ſacras qui carmine ſilvas,
Quique Syracoſia reſonant Helicona camena.

Vide etiam quae attulimus ad Carm. I, 32. v. 1.

9. ME FABULOSAE VULTURE IN APPULO] Vix oculis meis fidem habeo, cum lego in ora codicis Heinſiani, *Forte Sabuloſae*. Omnino aliud agebat Vir in his rebus incomparabilis. Bis enim peccat; primo contra metri legem, quia *Sabuloſus* primam ſyllabam corripit: deinde adverſus conſtructionem: neque enim cum veteribus Scholiaſtis & Torrentio *fabuloſae Apuliae* copulandum eſt, ſed *fabuloſae Palumbes*. Vide nos ad Carm. I, 22. v. 6. Et potuerat quidem Horatius vitare ambiguum, ſi cum Lucilio, Plauto, Plinio aliiſque maſculino genere protuliſſet,

Me fabuloſi *Vulture in Appulo* ——
Fronde nova puerum palumbes *Texere.*

Sed obſtinate faemininum hic exhibent codices manuſcripti:

10. ALTRICIS EXTRA LIMEN APULIAE] *Altricis* habent codices noſtri vetuſtiores, Leidenſis, Graevianus, Reginenſis cum aliis: ſed multi & bonae quidem notae NUTRICIS; quod Editores aliquot, qui *Apuliae* nempe, non Regionis, ſed Faeminae nomen eſſe autumant, cupide arripuerunt, veriti ne illud alterum de Muliere dici non poſſit. Sed haec vana formido eſt. Statius Silv. II, 1.

Quid referam altricum *victos pietate parentes?*

Idem Theb. I, 530.

Natarum haec altrix, *eadem fidiſſima cuſtos.*

Seneca Hippolyto. 250. (Phaedra ad nutricem)

Paremus, altrix.

& 258.

Altrix, *profare.*

Propertius IV, 1.

Sanguinis altricem *nunc pudet eſſe lupam.*

Ovid. Metam. II, 683.

Altrici, *quae luctus cauſa roganti,*
Nulla eſt, Halcyone, nulla eſt, ait.

Poteris itaque cum vetuſtis membranis ALTRICIS; utcumque acceperis, ſeu pro muliere nutrice, ſeu pro terra altrice. Sed vide locum totum,

Me fabuloſae Vulture in Appulo,
Altricis extra limen Apuliae,
Ludo fatigatumque ſomno
Fronde nova puerum palumbes Texere.

ubi, ut jam dixi, in diverſa abeunt Interpretes. Pars enim exponunt, *extra limen*, ſive *finem, terminum* terrae *Apuliae*; ut *limen Aeoliae* dixit Valerius Flaccus VI, 364.

magno veluti cum turbine ſeſe
Ipſius Aeoliae *frangunt in* limine *venti.*

Sed quale illud quaeſo eſt, dormientem in Vulture *Appulo* extra limen *Apuliae?* nonne hoc ἀσύστατον eſt, & ſecum pugnat? Utique ſi in monte Appulo; tum *intra* Apuliae fines fuerit, neceſſe eſt. Sed, ut hoc modo ſe expediant, aiunt Vulturem montem in ipſis regionum confiniis ſitum, adeo ut pars ejus Apuliae, pars Lucaniae aſſcriberetur. Quod ex ipſo Horatio colligunt: qui Venuſium, oppidum monti huic proximum, neſcire ſe ait, utrum Lucaniae, an Apuliae adjudicet: Serm. II, 1.

ſequor hunc, Lucanus an Appulus, anceps:
Nam Venuſinus erat finem ſub utrumque colonus.

Dormiebat ergo, aiunt, in Vulture *Appulo* (ſic de parte, quae Apuliae erat, totum montem συνεκδοχῇ Appulum vocavit) in ea tamen montis parte, quae extra limen Apuliae erat, & ad Lucaniam pertinebat. Haec illi: ſed miſeret me Horatii, ſi tali auxilio & iſtis defenſoribus eget. Quid enim? quis in proletario quovis poëta hoc ferret, ut in unam ſententiam haec ἐναντιοφανῆ congere-

Texere: mirum quod foret omnibus,
Quicumque celsae nidum Acherontiae,
Saltusque Bantinos, & arvum
Pingue tenent humilis Ferenti:
Ut tuto ab atris corpore viperis
Dormirem & ursis; ut premerer sacra
Lauroque, conlataque myrto,
Non sine Dîs animosus infans.
Vester, Camenae, vester in arduos
Tollor Sabinos; seu mihi frigidum
Praeneste, seu Tibur supinum,
Seu liquidae placuere Baiae.

Vest

ret? Esto, ut pars Vulturis in Lucaniam pertigerit (quod tamen non probant) & hoc voluerit Horatius: certe in eodem loco & eodem pene versu non totus mons dicendus fuerit *Appulus*. Si hoc ei condonamus; etiam quidvis quantumvis ineptum albo calculo probare possumus. Quid vero ad rem attinet? quem scopum ferit? quid tam dignum memoratu, si modo in Vulture dormiebat, utrum hac vel illa parte jacuit? cum in tota fortasse Roma vel duo vel nemo erat, qui in Vulture confinia illa agnosceret. Imo vero, cum ne Venusium quidem ipsum, oppidum satis celebre, utrum Appulorum an Lucanorum esset, scire se profiteatur: quî fit, ut in montis avii saltibus tam peritus agrorum metator hanc partem Apuliae, illam Lucaniae adsignare sciret? Ergo is ipse locus, quem advocatum sibi duxerunt, Serm. II, 1. *Lucanus an Appulus, anceps*, adversus eos causam dicit, & interpretationem illam prorsus evertit. Proinde alia pars interpretum nomen Mulieris hic intelligunt, *cujus extra limen* evagatus puer Horatius in monte Vulture obdormierit. Melius profecto, quam illi alteri: si *Apulia* aut nomen aut cognomen esse posset. Sed nulla talis familia, neque cognomen usquam occurrit. *Apuleiae* quidem plurimae reperiuntur, sed versus eas recusat. Poteramus quidem levi mutatione rem conficere.

Altricis extra limen Amuliae,
Altricis extra limen Aquiliae:

nisi ineptum plane & absurdum foret, de nutricis nomine hic cogitare? Quid? ille ne *patre Libertino & pauperculo* natus, qui numquam Patrem ipsum aut Matrem in scriptis suis nomine ar lavit, nutriculae suae nomen ingereret? qu vero altricem in tam paupere domo? anc scilicet sole coctam, cui nomen *Phrygiae* cet aut *Syrae*. Nisi potius, servulae inopia, eac la quae peperit, mammam dederit. Care cre igitur, tam vanum & stolidum fuisse No ut sicut Aeneas nutricem Caietam, ita hic *mae aut Dionysii filius* suam memoriae trad Quid itaque fiet? haeret profecto aqua: n quicquam juvant aut enarratores aut codices riclitemur paululum, an conjectura aliqua socordi laboranti poëtae succurrere possimus riatur hic Noster, se ab ipsis incunabulis Dis rum & dilectum fuisse: id eo argumento, *puer* olim, imo *infans*, ut versu 20.

Non sine Dis animosus infans,

ludo fatigatus, obdormiisset solus in monte to: ubi mirum, ni a viperis esset morsus, devoratus ab ursis, qui in iis regionibus freq tes, ut Ovidius Halieutico:

Foedus Lucanis *provolvitur* ursus *ab antris:*

at tandem a suis inventus est, adhuc somno vinctus, sospes & incolumis a feris & serp bus, quinetiam laurea myrtcaque fronde a p lumbibus tectus. Hoc miraculi instar de se n unde jam tum per viciniam famam esse di magnum aliquid de puero isto deos portend Recte igitur & ex decoro addit, *extra limen tricis* vagatum esse; quippe de se *infante* hic quitur, cum adhuc sub nutrice esset. Idque

Veſtris amicum fontibus & choris,
Non me Philippis verſa acies retro,
Devota non extinxit arbor,
Nec Sicula Palinurus unda.
Utcumque mecum vos eritis; libens
Inſanientem navita Boſporum
Tentabo, & arentis arenas
Litoris Aſſyrii viator.
Viſam Britannos hoſpitibus feros,
Et laetum equino ſanguine Concanum:
Viſam pharetratos Gelonos,
Et Scythicum inviolatus amnem.

Vos

miraculi vim, quod ſolus, a nutricis domo evagatus, ſoſpes tamen evaderet; ſi enim cum nutrice & domeſticis fuiſſet, nihil adeo admirandum eſſet. Omnia igitur belle haberent, ſi modo illud APULIAE removere aliquo poſſemus: neque enim nomen mulieris id eſt, neque nutrix hic nomine ſuo indigitari debuit. Equidem crediderim ſic ab Horatio ſcriptum eſſe; *Altricis*, ſive ut alii codices, *Nutricis ſedulae*

Me fabuloſae Vulture in Appulo,
Nutricis extra LIMINA SEDULAE:

Nam primo *Limina* de una domo dicitur, ut Virgilius Aen. I, 392.

Perge modo, atque hinc te reginae ad limina *perfer:*

& ſic idem alibi, aliique paſſim. Deinde *ſedulae* perpetuum eſt *nutricis* Epitheton, ut Noſter in Arte Poët. v. 116.

Maturuſne ſenex, an adhuc florente juventa
Fervidus; &, matrona potens, an ſedula nutrix.

Ovidius Epiſt. Cydippes.

Sedula *me* nutrix *alias quoque ducit in aedes.*

& Metam. X, 438.

Nacta gravem vino Cinaram male ſedula nutrix.

& paullo ante v. 409. ipſa nutrix loquitur,

& in hoc mea (*pone timorem*)
Sedulitas *erit apta tibi.*

Feſtus Avienus in Arateis:

Sique ſues lentae, ſi lanae ſedula nutrix.

Porro neque literae ipſae in LIMINA SEDULAE multum abeunt a LIMEN APULIAE: & praeterea credibile eſt Librarium in ultimam vocem prioris verſus *Appulo* conjeciſſe oculos, eoque errore in ſequenti repoſuiſſe *Apuliae*. Id vero quam ſollemniter peccent exſcriptores, probe ſciunt, quibus datum eſt membranas veteres triviſſe.

27. DEVOTA NON EXTINXIT ARBOS] *Arbos* jam ab annis plus centum in omnibus editionibus viſitur: cum & Loſcheri & Veneta & membranae meae omnes uno conſenſu exhibeant ARBOR. Sic & omnes Pulmannianae: ne de caeterorum codicibus dubites, etſi ipſi diſſimulent. Quae haec prurigo eſt, ut, nullo commodo, contumeliam facere aveant libris vetuſtis? Ita ſupra Carm. II, 11. *honos* pro *honor* contra omnium Mſſ. fidem ſuppoſuerunt; cum tamen verſus ipſe, *floribus eſt honos vernis*, talem correctionem ſibilo explo-deret.

31. TENTABO ET ARENTES ARENAS LITORIS ASSYRII VIATOR] Editio Veneta 1478. ARENTES; at Loſcheri 1498. URENTES; eademque eſt varietas in libris ſcriptis: unde pro vario hominum captu etiam nuperiores editiones nunc hanc, nunc illam lectionem repraeſentant. Neque ſane multum intereſt; utraque enim proba eſt & fidejuſſores ſuos habet. *Urentes* Leidenſis noſter & Reginenſis, cum aliis inferioris notae. Seneca Nat. Quaeſt. II, 30. *Aetna aliquando multo igne abundavit, ingentem vim* ARENAE URENTIS *effudit*. Curtius VI, 18. de Bactriana regione: Arenas *vapor aeſtivi ſolis* accendit; *quae ubi* flagrare *coeperunt, haud ſecus quam continenti* incendio *cuncta torrentur*. Idem IV, 8. de Ammonitide: *Steriles* arenae

je-

Vos Caesarem altum, militia simul
Fessas cohortes reddidit oppidis,
Finire quaerentem labores,
Pierio recreatis antro.

v. 38. Vulg. ABDIDIT.

jacent, quas *ubi vapor solis* accendit, fervido *solo* exurente *vestigia*, *intolerabilis aestus exstitit*: & paullo post, *Et in arido solo & fervido fabulo nulla erat aqua*. Sic *calida arena*; ut Silius Italicus, de Adyrmachidis Libyca gente, lib. III.

Sed mensis asper populus, victuque maligno:
Nam calida *tristes epulae torrentur* arena.

& Marius Victor lib. II.

Australis Libye calidis *quod nutrit* arenis.

& Alcimus Avitus lib. V.

o terque quaterque beati,
Quos morte absumtos calidis *Aegyptus* arenis
Condidit.

sic *arena incensa*, Claudianus II. Rufin. 241.

Te vel ad incensas *Libyae comitabor* arenas.

Sic *fervens* & *ardens arena*, Plin. Hist. VII, 1. *Gymnosophistas* ferventibus arenis *toto die alternis pedibus insistere*. Boëtius Consol. Philos. II, 6.

Quos Notus sicco violentus aestu
Tollit ardentes *recoquens* arenas.

Seneca Nat. Quaest. IV, 2. de Aethiopia: *Saxa velut igni ferveſcunt, non tantum medio, sed inclinato quoque die:* ardens pulvis, *nec humani vestigii patiens*. Non male igitur, siquis URENTES *arenas* apud Horatium legerit. Neque tamen deterior est lectio altera, ARENTES; quam inter alios codex Graevianus magnae vetustatis exhibet, & praeter similia Scriptorum loca, suavis ille syllabarum concursus, *arentes arenas*, magnopere commendat. Silius Italicus lib. V.

Turbidus arentes *lento pede sulcat* arenas
Bagrada.

quod a Lucano hausit, lib. IV, 588.

Bagrada lentus agit, siccae sulcator arenae.

Corippus Africanus, IV.

Cogit dura sitis, cumulosque arentis arenae
Objiciunt, pinguisque soli declivia claudunt.

Dracontius Hexaëmero.

Arida *vipereos angues susceptt* arena.

Seneca Herc. Fur. 319.

Cum per arentem *plagam,*
Et fluctuantes more turbati maris
Abiit arenas.

Avienus in descriptione Orbis.

Aret *humus*, *cassaeque solo torrentur* arenae.

Claudian. Cons. Honor. IV, 436.

Libyes arentis arenas
Audebit superare pedes.

Ita codex vetus teste Heinsio: vulgati, *squalentis*. Sulpicius Severus Dialogo I. de L. *Nulla ibi semina, germina nulla proveniunt: ... instabili solo,* ARENTIBUS ARENIS *ad omnem ... ventorum cedentibus.* Caeterum, quid illud ... so est, *Littoris Assyrii*, cum Assyria non ... maritima, sed mediterranea? Recte Scho... Acron: *Litus etiam camporum extremitatem ... dicebant.* Proinde tu hic intellige arenosos ... Assyriae, ubi Crassus cum toto exercitu ... ii erant in *confiniis* Arabiae & Assyriae, ... καὶ Ἀσσυρίων μεθορίᾳ, ut in Crasso Plut... *Litoris* ergo *Assyrii*; hoc est, extremitatis, ... ginis, orae, confinii. Sed & alia ratio est, ... *litus* vocet: quippe arenae illae ingenti ... undique porrectae potius *litoris* vel *aequoris* ... terrestris regionis speciem ostentant; ut ibidem ... tarchus, Οὐ φυτὸν ὁρῶσιν, οὐ προβολὴν ... τος, ἀλλ' ἀτειχῶς ΠΕΛΑΓΙΟΝ ΤΙ ΧΕΥΜΑ ... ΝΩΝ τινῶν ἐρήμων περιεχόντων τὸν τράχηλον. ... arenis Bactrianis Curtius VI, 18. *Camporum ... alia quam vasti & profundi maris species est.* Sen... loco supra citato:

Et fluctuantes more turbati maris
Abiit arenas.

38. FESSAS COHORTES ABDIDIT OPPIDIS] *Addidit* habent Editiones principes Veneta & L... ri; unde in omnes sequentes derivatum est. Q... defendunt Interpretes ex alio loco Epist. I, 1.

Veianius, armis
Herculis ad postem fixis, latet abditus agro,
Ne populum extrema toties exoret arena.

Atqui hoc aliud est, nempe *occultatus, abscon... latens*; ut Suetonius in Tiberio 12. *Eximiae ... non privatum modo, sed etiam obnoxium & ... egit, mediterraneis* agris abditus, *vitansque ... navigantium officia.* Certe, non metu, neque ... ibi laterent, cohortes suas in oppida misit Aug... stus: sed aut missionem eis & agros militiae ... mia daturus, aut in hibernis eos collocatur... Quare melior omnino lectio est, quam ... pauciores neque deteriores codices exhibe... REDDIDIT: ex meis certe Bodleiani ... Galei, Battelianus, Colbertinus pro varia lect...

Vos lene consilium & datis, & dato
Gaudetis almae. scimus ut inpios
Titanas inmanemque turmam
Fulmine sustulerit coruſco,

v. 44. CADUCO.

Qui

ne. Atque his astipulantur Graevianus vetustus, qui a prima manu habuit REDDITIS, ut ad Musas referatur; & Reginensis, qui REDDITAS. Cohortes scilicet, quas ex *oppidis* deduxerat, cum dilectum institueret militum, jam tandem *missione* facta *oppidis* suis *reddidit*. Nihil verius. Noster Epistola I, 7. *Vitae me* redde *priori*. Tacitus Annal. I, 17. de re eadem. *An praetorias cohortes, quae binos denarios acciperent, quae post sexdecim annos* penatibus suis reddantur, *plus periculorum suscipere?* Et similiter Hist. II, 69. *Cohortes Batavorum in Germaniam remissae:* reddita civitatibus *Gallorum auxilia*. Gellius denique I, 25. *Quid enim dicemus, si induciis mensum aliquot factis* in oppida castris concedatur, *nonne tum quoque induciae sunt?* Caeterum non contemnenda est doctissimi Lambini conjectura, ubi pro *fessas* reponit *fessus*; adeo ut locus totus constituatur hunc in modum,

Vos Caesarem altum, militia simul
Fessus *cohortes* reddidit *oppidis*,
Finire quaerentem labores
Pierio recreatis antro.

Quippe ea quae sequuntur, *quaerentem finire labores*, & *recreatis Caesarem*, efflagitant potius, ut ipse Caesar, quam Cohortes, militia defatigari dicatur. Utinam accederet MStorum auctoritas! tamen, vel reclamantibus eis, vera emendatio est.

44. FULMINE SUSTULERIT CADUCO] Nemo ex omnibus scriptoribus, praeter Nostrum in hoc loco, *fulmen* vocavit *caducum*. Non indignus itaque nodus erat, in quo interpretum cura & industria se exerceret. Nihil tamen hic proferunt praeter unicum locum ex Carm. II, 13.

Te triste lignum, te caducum
In domini caput immerentis.

Quasi vero nihil discrepet, utrum *lignum* prae senio & carie sponte sua ruinosum, an *fulmen* magna manu Tonantis missum & contortum, *caducum* appelletur. Nos verbum & sententiam ipsam considerabimus diligentius. *Cadere* & *decidere* fulmen passim apud Auctores dicitur: neque exemplis in re manifesta est opus. *Caducum* tamen *fulmen*, ut jam dixi, nemo quisquam appellavit. Quid ita? nempe quia τὸ *Caducus*, etsi a *cadendo* ductum sit, notioni tamen cadendi semper superaddat infirmitatem, debilitatem, fragilitatem: adeo ut non quaecumque quoque modo cadant, *caduca* recte dicantur: sed ea sola, quae sponte & suapte imbecillitate ad casum & ruinam tendant. Ita *lignum caducum* apud Nostrum, quia prae vetustate diutius stare non potuit; ita alii, *folia caduca*, *glandes*, *frondes*, *flores*, *guttas*, *rivos*, *lacrimas*, *spes*, *res caducas*, & similia, dixerunt. Quid? anne hoc sensu fulmen in Gigantas actum *caducum* vocitandum est? Haud vidi magis. Sed praeterea vide modo hoc Senecae, de Fulgure sine fulmine, Nat. Quaest. II, 23. *Credibile est*, ait, *& verisimile*, ignem caducum *excuti, & cito interiturum, quia non ex solida materia oritur, nec in qua possit consistere.* Differt igitur inane Fulgur a Fulmine, quia illud *ignis caducus* debilisque sit, *& cito interiturus*: hoc, aliud quid longe fortius & majus. Quid igitur? an bonus ille Juppiter, tum cum maxime caelo suo & imperio metuebat, tam *caduco igne* & debili fulmine contra Titanas usurus erat? Porro autem tralatitium est, *Jovis telum* a poëtis nuncupari fulmen: ut, praeter alios, Ovidio in Ibide,

Aut Jovis infesti telo *feriare trisulco:*

& Amor. II, 5.

Excutere irato tela *trisulca Jovi*,

atqui *telum caducum* est debile & cassum, nullo impetu, & invalido brachio tortum; ut ostendet tibi Propertius Horatii nostri & Maecenatis Sodalis, IV, 2.

Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
Atque hostes turpi terga dedisse fugae.

Ergo lassus, opinor, & viribus defectus Juppiter *caducum telum* & cassum fulmen in Enceladum & fratres jaculatus est. Quin potius centum Librariis fides abroganda est, quam ut Horatium credamus hujus culpae affinem esse potuisse. Crediderim equidem, si res ipsa sineret, ex Aeschylo hoc expressisse Nostrum, qui κέραυνον ΚΑΤΑΙΒΑΤΗΝ dixit, in Prometheo v. 358. ubi Typhoea, ut hic Horatius, a Jove fulminatum narrat,

Ἀλλ' ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος,
Καταιβάτης κέραυνος, ἐκπνέων φλόγα.

quippe καταιβάτης venit a καταβαίνειν, *descendere*, *demittere*: quod a *Cadendo* non procul abest. Verum obstat, ut dixi, auctoritas & sermonis Latini

Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventoſum; & umbras regnaque triſtia,
Divoſque, mortaliſque turbas
Imperio regit unus aequo.
Magnum illa terrorem intulerat Jovi
Fidens juventus horrida brachiis,
Fratreſque tendentes opaco
Pelion inpoſuiſſe Olympo.
Sed quid Typhoeus & validus Mimas,
Aut quid minaci Porphyrion ſtatu,
Quid Rhoetus evolſiſque truncis
Enceladus jaculator audax,

v. 46. Et urbes. 55. Vulg. Rhoecus.

tini ratio, quae nihil quicquam *caducum* dicit, niſi quod infirmum & debile eſt. Quod ſi acrius contendat quiſpiam, potuiſſe Flaccum nove dicere *caducum fulmen* pro *cadente* ſive *καταιβάτῃ*; idem tamen fateatur neceſſe eſt, & incautum, & infelicem hic fuiſſe Noſtrum: cum & ridicule plane in Ambiguum inciderit, & neminem poſt ſe habuerit, qui ſequi & imitari vellet. Sed non ita eſt: neque dubitare poſſum, quin levi mutatione ſic locus ſit refingendus, qualis a poëtae manu primum profectus eſt;

ſcimus ut impios
Titanas immanemque turmam
Fulmine ſuſtulerit CORUSCO:

tam apto & forti & uſitato hoc epitheto, quam illo altero inepto, debili, & inaudito. Ipſe alibi Carm. I, 34.

namque Dieſpiter
Igni coruſco *nubila dividens.*

Virgil. Aen. VIII, 391.

Non ſecus atque olim tonitru *cum rupta* coruſco
Ignea rima micans percurrit lumine nimbos.

& Georg. I, 328.

Ipſe pater media nimborum in nocte coruſca
Fulmina *molitur* dextra.

Ovid. Faſt. VI.

Signa dedit genitor, tum cum caput igne coruſco
Contigit.

Lucret. VI, 236. de Fulmine,

uſque adeo pollens fervore coruſco.

Valerius Flaccus I, 622.

Cum picei fulſere poli, pavidamque coruſcat
Ante ratem cecidere faces.

& VI, 55.

Nec primus radios, miles Romane, coruſci
Fulminis, *& rutilas ſcutis diffunderis alas.*

Statius Theb. I, 216.

taedet ſaevire coruſco
Fulmine.

Silius Italicus VI.

quater inde coruſcum
Conterſit dextra fulmen.

Idem lib. VIII.

Axe ſuper medio, Libyes a parte, coruſcae
In Latium venere faces.

Et lib. XV.

bis terque coruſcum
Addidit augurio fulmen *pater.*

& iterum.

Ut torrens, ut tempeſtas, ut flamma coruſci
Fulminis.

Severus in Aetna, de Jove & Gigantibus;

Juppiter e coelo metuit, dextramque coruſca
Armatus flamma *removet caligine mundum.*

Auctor de Morte Druſi.

Hoc fuit Evadne, tunc cum ferienda coruſcis
Fulminibus *Capaneus impavida ora dedit.*

Petronius de Mutat. Reipubl.

Vix dum finierat, cum fulgure *rupta* coruſco
Intremuit nubes, eliſoſque abſcidit ignes.

Sen

Contra ſonantem Palladis aegida
Poſſent ruentes? hinc avidus ſtetit
Volcanus, hinc matrona Juno, &
Numquam humeris poſiturus arcum,
Qui rore puro Caſtaliae lavit
Crinis ſolutos, qui Lyciae tenet
Dumeta, natalemque ſilvam,
Delius & Patareus Apollo.
Vis conſilî expers mole ruit ſua:
Vim temperatam Dî quoque provehunt
In majus: îdem odere vires
Omne nefas animo moventis.

Teſtis

Seneca Oedip. 1029.

Non ſi ipſe mundum concitans Divûm ſator
Coruſca *ſæva* tela *jaculetur* manu.

Auſonius Epiſt. XXI.

Flammis coruſci fulminis *vibratior*,

Cicero Tuſcul. II, 9.

tuque caeleſtium ſator,
Jace, *obſecro*, *in me* vim coruſcam fulminis:

Sed jam nimii ſumus: i nunc, &, ſi potes, *caducum* potius *fulmen* ab invalida Jovis dextra, quam a terribili brachio *coruſcum* in Gigantas tortum crede.

46. ET URBES, REGNAQUE TRISTIA, DIVOSQUE MORTALESQUE TURBAS] Editio Veneta omnium princeps TURMAS, & ſic major pars Codicum: at Loſcherus *Turbas*, cum Batteliano noſtro & Petrenſi. Recte. Nam jam praeceſſerat, *Immanemque Turmam*; neque ea vox bis inculcari debet. Verum ibi quoque codices aliquot, *Immanemque Turbam*, non *Turmam*. Nimirum hoc certum eſt, aut ibi eſſe legendum *immanemque turbam*, & hic *mortaleſque turmas*; aut ibi *turmam* & hic *turbas* poni oportere. Neque hilum fere intereſt. Sed jam totum locum videamus, ne inani forte verborum ſtrepitu pulſet potius aures, quam ſenſu animum tangat:

Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventoſum & urbes, regnaque triſtia:
Divoſque mortaleſque turbas
Imperio regit unus aequo.

Jam dic, obſecro quid ſibi velit, *urbes & mortales turbas*? Enimvero hoc ineptum eſt, & Tautologia mera. Niſi forte *urbes*, non hominum coetus, ſed lapidum & lignorum congeriem ſtulte hic interpretari velis. Corrige vero mecum, & diſtingue cum vetere Scholiaſte:

Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventoſum; & UMBRAS *regnaque triſtia*,
Divoſque, mortaleſque turbas
Imperio regit unus aequo.

Unus regit omnes, Deos, homines, inferoſque. *Umbras & regna triſtia*; ut Seneca Medea V, 10.

noctis aeternae chaos,
Averſa ſuperis regna, maneſque *impios*,
Dominumque regni triſtis.

Idem Oedipo, 869.

tuque tenebrarum potens,
In Tartara ima, rector umbrarum, *rape*,

Et Hercule Oetaeo, v. 1478.

hic tibi, *emenſo* freta
Terraſque & umbras, *finis extremus datur.*

Virgil. Aen. V, 735.

non me impia namque
Tartara *habent*, triſteſque umbrae.

& alii paſſim.

64. DELIUS ET PATAREUS APOLLO] Codex Noſter Vigornienſis, DELIOS; ut utrobique Graeca enunciatio ſit, *Delios & Patareus*, Δήλιος καὶ Παταρεύς; non, ut Latini, *Delius & Patarenſis*.

Teſtis mearum centimanus Gyges
Sententiarum, notus & integrae
Tentator Orion Dianae,
Virginea domitus ſagitta.
Injecta monſtris Terra dolet ſuis:
Maeretque partus fulmine luridum
Miſſos ad Orcum: nec peredit
Inpoſitam celer ignis Aetnam:
Incontinentis nec Tityi jecur
Relinquit ales, nequitiae additus
Cuſtos: amatorem trecentae
Pirithoum cohibent catenae.

v.69. GIGAS vel GYAS.

69. CENTIMANUS GYGES] *Gygesne* an *Gyas* hic dicendus ſit, jam ſupra diſſeruimus ad Carm. II, 17. ut & de *Rhoeto* verſu hic 55, diximus ad Carm. II, 19. Ceterum male hic in omnibus hoc & ſuperiore ſaeculo editionibus diſtinguitur, *Teſtis mearum centimanus Gyges Sententiarum notus*: tu vero interpunge:

Teſtis mearum Centimanus Gyges
Sententiarum, notus & integrae
Tentator Orion Dianae.

Sic Carm. I, 37. *Fortis & aſperas Tractare ſerpentes:* ubi pari modo a pleriſque peccatum erat. In vulgata diſtinctione, & ſententiae vis perit, & collocationis gratia. Nam ſi *notus* adeo *teſtis*, quid opus ut hic citetur? *notus* vero *tentator Orion*, quippe quem Mythologi & Poëtae paſſim commemorant. Porro eodem, quo nos, modo interpungunt Editiones Principes Veneta & Loſcheri; tum MSti Graevianus, Reginenſis, Battelianus, Petrenſis, aliique, cum Porphyrione Scholiaſta.

8. CONSENUIT SOCERORUM IN ARMIS] Ita omnes, credo, qui nunc extant, codices, ARMIS. Non placet. Quomodo enim in *Socerorum armis*, ſi ſub *rege Medo* erant? Certe non *ſoceri*, ſed *rex ipſe* militibus arma miniſtrabat. Deinde non ceritur, Craſſi milites captivos contra patriam liſſe arma; quod & falſum & inauditum: ſed lud indignatur, quod verum erat, vivos cer in ſervitute apud Parthos conſenuiſſe, quin uxores ibi duxiſſe, Romani nominis oblitos. Qu re diu eſt, cum legendum vidi, *arvis*, non mis, ut & Tanaquil Faber:

Conſenuit ſocerorum in ARVIS:

quod & poſtea ſagaciſſimum Heinſium ſen didici, cujus haec notula in exemplaris ſu gine, *Forte Arvis*. Rectiſſime: ſic enim Sene Epiſt. XLVII. in re ſimili. *Variana clade, m multos ſplendidiſſimo natos fortuna depreſſit: ex illis* paſtorem, *alium* cuſtodem caſae *fecit*. go ut poſt cladem Quintilii Vari, multi Ro norum per Germaniam; ita poſt cladem Cra per Mediam in *arvis* conſenuerunt, hi pa facti, illi caſarum cuſtodes. Id autem ſolle fere apud veteres, ut captivi ad *arva* colenda hiberentur: ut Euripides in Rheſo v. 74.

Οἱ δ' ἐν βρόχοισι δίσμιοι λελημμένοι
Φρυγῶν ἀρούρας ἐκμάθωσι χαιτοῖν.

& mox v. 175.

V.

CAELO tonantem credidimus Jovem
Regnare: praesens Divos habebitur
Augustus, adjectis Britannis
Imperio, gravibusque Persis.
Milesne Crassi conjuge barbara
Turpis maritus vixit? & hostium
(Proh curia, inversique mores!)
Consenuit socerorum in arvis
Sub rege Medo Marsus & Appulus,
Anciliorum & nominis & togae
Oblitus, aeternaeque Vestae,
Incolumi Jove & urbe Roma?
Hoc caverat mens provida Reguli
Dissentientis conditionibus
Foedis, & exemplo trahenti
Perniciem veniens in aevum,

v.8. Vulg. ARMIS. 10. Anciliorum, nominis.

Si

Οὐ μὴν τὸν Οἰνέως παῖδά μ' ἔξαντες λαβεῖν.
Καὶ γεωργεῖν χεῖρες οὐ πεφρίκασιν.

Noster Epist. I, 16. v. 69.

Vendere cum possis captivum *occidere noli:*
Serviet utiliter: sine pascat *durus* aretque.

Quin & olim ARVIS legerunt veteres Scholiastae: quorum hic interpretatur, *Oblitus Romanae virtutis apud Parthos* RESEDISSE; alter, *Velut propriis in* SEDIBUS *omnem jam aetatem agerent.* Quae certe verba non cum *Armis*, sed *Arvis* conveniunt.

10. ANCILIORUM, NOMINIS, ET TOGAE] Ita codices aliquot scripti, & jam pleraeque editiones. Sed conjunctionem ET inserunt Lascherus & Veneta,

Ancilierum, & nominis, & togae:

& sic nostrae Membranae, Graevianae, Reginenses, cum pluribus aliis: quin & sic legitur apud Charisium pag. 46. Cledonium pag. 1898. & Servium ad Virgilii Aen. VII, 188. Recte: ut vitetur ambiguum, ne *nomen ancilierum*, non *nomen Romanum* forte intelligas. Imitatus est hunc locum Florus, IV, 9. de Antonio: *Sed patriae, nominis, togae, fascium* oblitus, *totus in monstrum illud desciverat:* Quod & ante nos vidit optimus & doctissimus Torrentius.

15. ET EXEMPLO TRAHENTI] Ita primus ex conjectura reposuit vir eruditus Gulielmus Canterus, in Novarum Lectionum VII, 30. ex quo tempore plerique in ipsum Versum receperunt: cum in vetustis editionibus, & codicibus, credo, qui nunc extant, omnibus habeatur *trahentis*, hunc in modum:

Hoc caverat mens provida Reguli
Dissentientis conditionibus
Foedis, & exemplo trahentis
Perniciem veniens in aevum.

Quae ineptam plane sententiam efficiunt, & poëtae menti prorsus contrariam. Enimvero, stante hac lectione, sic locus refingendus esset,

Foedis, NEC *exemplo trahentis:*

hoc est, repudiantis foedas conditiones, *neque*

Si non periret inmiſerabilis
Captiva pubes. SIGNA ego Punicis
Adfixa delubris, & arma
Militibus ſine caede, dixit,
Derepta vidi: vidi ego civium
Retorta tergo brachia libero,
Portaſque non clauſas, & arva
Marte coli populata noſtro.
Auro repenſus ſcilicet acrior
Miles redibit? flagitio additis
Damnum: neque amiſſos colores
Lana refert medicata fuco;

Nec

malo ſuo exemplo trahentis perniciem in poſteros. Sed melius omnino Canterus, qui literula una ſemota clarum ſenſum reddidit, ita ut *conditiones illae foedae* ſint *exemplum* trahens perniciem. Livius II, 43. *Injuſſu ſigna referunt, maeſtique redeunt in caſtra: nec huic tam* peſtilenti exemplo *remedia ulla ab imperatore quaeſita ſunt.* Minime itaque ſua laude fraudandus eſt Canterus. Sed, cum mirum mihi viſum eſſet omnes ubique codices *Trahentis* exhibere; neque quicquam in Canteriana Lectione difficultatis appareret, quod Librarios poſſet offendere, ſi eam in ſuis codicibus umquam reperiſſent: ſubiit animum latuiſſe forte hic olim elegantis aliquid & reconditae conſtructionis, quod non intellectum in fraudem eos injecerit. Et e veſtigio ſuſpicionem noſtram res ipſa confirmavit; ſic enim ſcripſerat Horatius,

Diſſentientis conditionibus
Foedis, & EXEMPLI TRAHENTIS
Perniciem veniens in aevum:

hoc eſt, *Conditionibus, quae foedae erant & pernicioſi exempli.* Ita ſolebant hanc vocem genitivo caſu proferre: quam ſtructuram cum ignorarent boni Librarii, locum contaminarunt. Suetonius Aug. 32. *Pleraque* peſſimi exempli *correxit, quae in* perniciem *publicam extiterant.* Idem Vitell. 10. *Quicquid cohortium praetorianarum fuit, ut* peſſimi exempli, *uno exauctoravit edicto.* Plin. Nat. Hiſt. VII, 16. *In feminis ea res* inauſpicati *fuit* exempli. Quintilianus Declam. VI. *Illa* exempli *mulier, illa ſaeculi decus, virum redimi noluit.* Livius I, 28. *Primum ultimumque illud ſupplicium* exempli *parum* memoris *legum humanarum fuit.* II, 55. *Sub hac* peſſimi exempli *victoria delectus edicitur.* III, 44. *Vir* exempli recti *domi militiaeque.* IV, 48. *De ſeditione, quam Maecilius Metiliuſque largitione* peſſimi exempli *cierent.*

17. SI NON PERIRET] Glareanus vir ſua aetate doctus, ex conjectura olim repoſuit,

Si non perirent *immiſerabilis*
Captiva pubes:

ut Virgilius, *Pars in fruſta ſecant*; & ſimilia paſſim. Quippe, ait, in caeſura hac ſemper longam ſyllabam adhibet Horatius. De qua re dixi ad Carm. III, 2. v. 1. Tamen verſiculus hic ex memoria exciderat, cum ea typographo traderem. Hic autem, ſi Glareani ſententiae quis acceſſerit, corrigendus inſuper erit locus hunc in modum,

Si non perirent immiſerabiles
Captiva pubes.

33. QUI PERFIDIS SE CREDIDIT HOSTIBUS] Nemo uſquam ſic locutus eſt, *credidit ſe hoſtibus.* Scribe aut TRADIDIT, aut DEDIDIT; utrum velis, nihil intereſt: ſed hoc aliquanto propius accedit ad lectionem receptam. Silius Italicus lib. X

Succinctique dolis fugerent ceu Punica caſtra,
Dediderant *dextras.*

Cicero de Officiis III, 29. *Quod ni ita eſſet, num quam claros viros Senatus vinctos* hoſtibus dedidiſſet. & paulo poſt, *Qua rogatione accepta*, eſt hoſtibus deditus. Pomponius, Digeſt. lib. 50. Tit. 7 Leg. 17. *Itaque eum, qui legatum pulſaſſet, Quintus Mucius* dedi hoſtibus, *quorum erant legati, ſi*

lita

Nec vera virtus, cum ſemel excidit,
Curat reponi deterioribus.
Si pugnat extricata denſis
Cerva plagis, erit ille fortis,
Qui perfidis ſe dedidit hoſtibus:
Et Marte Poenos proteret altero,
Qui lora reſtrictis lacertis
Senſit iners; timuitque mortem
Hinc, unde vitam ſumeret aptius;
Pacem & duello miſcuit: ô pudor!
O magna Carthago, probroſis
Altior Italiae ruinis!

v. 33. Vulg. CREDIDIT. 37. HIC—INSCIUS.

Fer-

litus eſt reſpondere. Cicero de Invent. II. *Imperatore* Samnitibus dedito, *quidam in Senatu eum quoque dicit, qui porcam tenuerit*, dedi *oportere.* & mox, Dedendus ne *ſit* hoſtibus, *nec ne.* Quintilianus Inſtit. III, 10. *Ut cum illis Opiterginis damus conſilium, Ne* ſe hoſtibus dedant. Livius XXII, 60. *Nunc autem cum prope gloriati ſint, quod* ſe hoſtibus dediderint. Ita ille & Caeſar paſſim: ut Bello Gallico VII, 26. *Ne ſe & communes liberos* hoſtibus *ad ſupplicium* dederent. VII, 71. *Neu ſe in cruciatum* hoſtibus dedant. Corrigendus Quintilianus Declam. 339. ubi hunc Horatii locum reſpexiſſe videatur: *Ille vero, qui ſe inter virtutem hoſti dedit* (lege, qui ſe in ſervitutem hoſti dedidit) *qui abjectis armis parata* (lege, paratas) *in vincula praebuit manus, quam tandem nobis ſpem in poſterum facit?* Multa ad hunc locum profert Lambinus, ut oſtendat *credere* idem interdum eſſe quod *committere:* quid tum? *committere ſe hoſtibus* dicetur, qui in medios hoſtes ardore pugnandi armatus irruit. Atqui de hoc non agitur. Nihil ſane ad rem attulit praeter hoc Ciceronis Epiſt. Fam. IV, 7. *Aut enim renovare bellum conati ſunt, hinc ſe in Africam contuleruns; aut, quemadmodum nos, victori ſeſe crediderunt.* Sed cum omnes fere Codices ibi *eſſe* habeant, non *ſeſe*; *victores eſſe crediderunt:* vel, *ſe victos eſſe crediderunt:* apparet, poſtquam ſemel mendoſe ſcriberetur *eſſe*, tum poſtea interpolatum eſſe *crediderunt*, ut cum τῷ *eſſe* conveniret. Lego itaque etiam illic, *Aut, quemadmodum nos, victori ſeſe dediderunt*, vel, *tradiderunt.* Ipſe Cicero de officiis I, 31. *Num enim alia in cauſa M. Cato fuit, alia ceteri, qui ſe in Africa* Caeſari tradiderunt? Idem pro Sextio, 20. *Navem ſe oppreſſuros minitarentur, niſi me unum ſibi* dedidiſſent: *ſi id vectores negarent, & mecum ſimul interire, quam me* tradere hoſtibus *mallent*, &c. Valerius Max. V, 5. *Non erat dubium, quin Faliſci* trauituri ſe *noſtro imperatori eſſent.* Caeſar B. Gall. VII, 77. *Vitam tolerâverunt, neque* ſe hoſti tranſdiderunt.

37. HIC UNDE VITAM SUMERET INSCIUS] *Inſcius*, quia primas editiones Venetam & Loſcheri poſſederat, poſtea in omnes propagatum eſt; neque quicquam de Lectionis varietate monent Lambinus, Cruquius, Torrentius, Pulmannus. Primus adeo Henricus Stephanus ſe fando audiviſſe narrat, *aptius* legi non *inſcius* in vetuſto libro Antonii Contii. Poſt hunc Berſmannus ex tribus quos inſpexit codicibus unum habere *aptius* memorat. At ſancte teſtari poſſum, ex Noſtris Graevianum, Reginenſem, Regiae Societatis, Petrenſem, Bodleianum clare & ſine litura APTIUS exhibere: neque aliter a prima manu Magdalenenſem; & pro varia lectione Battelianum & Colbertinum. Quid ergo? an credibile eſt, ceteros Interpretes in nullis libris lectionem hanc reperiſſe; cum conſtet plane ex noſtris, qui e variis regionibus huc in Angliam allati ſunt, dimidiam fere librorum partem ei patrocinari. Sed ſollemne eſt iis hominibus, quod non probent aut non intelligant, diſſimulare ac ſupprimere. Nos totum locum, qui ſane impediti ſſimus eſt, evolvere & emendare conabimur.

Et Marte Poenos proteret altero,

Qui

Fertur pudicae conjugis oſculum,
Parvoſque natos, ut capitis minor,
Ab ſe removiſſe, & virilem
Torvus humi poſuiſſe voltum:
Donec labantis conſilio Patres
Firmaret auctor numquam alias dato;
Interque maerentis amicos
Egregius properaret exſul.
Atqui ſciebat, quae ſibi barbarus
Tortor pararet: non aliter tamen
Dimovit obſtantis propinquos,
Et populum reditus morantem;

v. 43. A ſe.

Qui lora reſtrictis lacertis
Senſit iners, timuitque mortem.
Hic, unde vitam ſumeret inſcius,
Pacem duello miſcuit. O pudor!

in quo illud, *timuitque mortem*, jure opinor redarguemus. Quid enim? minor certe culpa eſt *timere mortem*, quam, ea quae praecefferant, abjeciſſe arma, dedidiſſe ſe hoſtibus, & paratas ad lora manus praebuiſſe. *Timet* quidem *mortem* etiam fortiſſimus quiſque: atque ita ipſa natura comparati omnes ſumus. Is demum vir eſt, non qui omnino mortem non timet, ſed qui minus, quam turpem vitam & ſalutem flagitio quaeſitam. Noſter alibi Carm. IV, 9.

Pejuſque leto *flagitium* timet,
Non ille pro caris amicis,
Aut patria timidus perire.

Ergo praeter decorum minuit vim orationis, cum poſt caetera pudenda illud addit ut graviſſimum, *Timuitque mortem.* Deinde quid ſibi vult, HIC? *Hic unde vitam ſumeret inſcius.* Reſpondebunt, opinor, *Hic miles.* Atqui hoc coactum eſt plane, & Horatio indignum. Non enim de uno milite, ſed de multis agitur, ut ſupra. *Et arma* militibus *ſine caede, dixit, Derepta vidi.* Poſtea vero, cum in orationis curſu ait, *erit* ILLE *fortis, qui perfidis ſe dedidit hoſtibus:* ſi de *illo* homine vocabulum *hic* intelligi velis, dicendum utique fuerit,

Ille, *unde vitam ſumeret inſcius.*

Atque hanc, opinor, ob cauſſam non jam pronomen eſſe, *Hic*, ſed adverbium, etſi quivis inepte, credidit Scholiaſtes Acron. HIC, *id eſt, in bello.* Quid multa? levi mutatione tentiae ſubveniet, qui ſic legerit, & diſtin

Qui lora reſtrictis lacertis
Senſit iners, timuitque mortem
HINC, *unde vitam ſumeret* APTIUS;
Pacem ET *duello miſcuit.*

Hinc timuit mortem, *unde* aptius vitam ſum Ut alibi Carm. III, 11.

Surge, ne longus tibi ſomnus, unde
Non times, *detur.*

hinc, id eſt, a pugna, ferro, manu: *unde* fortes aptius vitam quaerunt, quam deditio fuga. Homerus Iliad. O, 741.

Τῷ ἐν χερὶ φάος, ἠ μαλιχίῃ πολέμοιο.

Saluſt. Jugurth. 39. *Ante omnes infeſti ac mu qui bello ſaepe praeclari fuerunt; quod armatus* decore *potius, quam* manu, ſalutem quae Paterculus I, 2. *Quis enim* (Codrum) *non mire qui iis artibus* mortem quaeſierit, *quibus ab i vis* vita quaeri *ſolet.* Deinde addidimus ET *cem* & *duello:* facile enim a Librariis id omiſ ubi ſine verſus diſpendio fieri potuit; ut ſupra hoc ipſo carmine,

Anciliorum, nominis, & togae:

pro *& nominis.*

38. O PUDOR] Notandum illud, *O pudor*; h enim defendi debet recepta lectio apud Ovid Epiſt. Deianirae verſ. 111. de Hercule, cum

Quam si clientum longa negotia
Dijudicata lite relinqueret,
Tendens Venafranos in agros,
Aut Lacedaemonium Tarentum.

VI.

Ad Romanos.

Delicta majorum inmeritus lues,
Romane, donec templa refeceris
Aedesque labentis Deorum, &
Foeda nigro simulacra fumo.
Dis te minorem quod geris, imperas:
Hinc omne principium, huc refer exitum.
Di multa neglecti dederunt
Hesperiae mala luctuosae.

Jam

pud Omphalam desidêret, & leonina pelle illam indueret:

O pudor! *hirsuti* costis *exuta leonis*,
Aspera texerunt vellera molle latus.

ubi perperam praestantissimus Heinsius ex pauculis codicibus reposuit *Pro pudor!* deinde multo infelicius *costas* edidit ex unico libro; *eleganti*, ut ait, *Graecismo*. Dolet virum insignem alibi hic mentem habuisse. Certe cum Virgilius dixit Aen. IV, 517.

Unum exuta pedem *vinclis*,

exuta pedem *suum* subintelligimus; atque ita in omnibus ubicumque Graecismi hujus exemplis. Potesne igitur dicere, *vellera exuta costas* suas? an vellera costas habent? Sed hoc obiter. Valerius Flaccus VIII, 269.

nobis,
O pudor, & muros & stantia tecta reliquit.

Ita edidit & ipse Heinsius: neque variant codices.

43. A SE REMOVISSE.] *A se* habent recentiores & codices & editiones. At Veneta princeps, & membranae meliores, Graevianae, Leidensis, Reginensis, Zulichemianae, Battelianae cum aliis nostris; crede & multis aliorum; AB SE. Recte.

51. DIMOVIT OBSTANTES PROPINQUOS] Loscherus edidit, obstantes *amicos*; & sic sane libri nostri Graevianus, Reginensis, cum quattuor aliis. Atqui hoc versu abhinc quarto praecesserat, *Interque maerentes amicos*. Recte *propinquos*, ut editio Veneta cum bona parte membranarum. Cicero de Officiis I, 13. quem locum Horatius ante oculos videtur habuisse. *Primum*, *ut venit* (Regulus) *captivos reddendos non esse in Senatu censuit: deinde*, *cum retineretur* ab amicis & propinquis, *ad supplicium redire maluit*, *quam fidem hosti datam fallere*. Idem de Amicitia c. 12. *Hunc etiam* (T. Gracchum) *post mortem secuti* amici & propinqui, *quid in P. Scipionem effecerunt*, *sine lacrimis non queo dicere*. Quintilianus Decl. VI. *Pessime de tua feritate sentirem*, *si in quacumque filii curatione non adhiberes* propinquos, *non interrogares* amicos. Ita alibi haud semel ea verba sic junguntur.

Jam bis Moneſes, & Pacori manus
Non auſpicatos contudit impetus
Noſtros, & adjeciſſe praedam
Torquibus exiguis renidet.
Paene occupatam ſeditionibus
Delevit Urbem Dacus & Aethiops;
Hic claſſe formidatus, ille
Miſſilibus melior ſagittis.

10. NON AUSPICATOS CONTUDIT IMPETUS NOSTROS] Scabrum profecto hoc eſt, *inauſpicatos impetus noſtros*, & pedeſtri orationi, quam carmini, ſimilius. Vix crediderim ab Horatio profectum eſſe. In Priſciano p. 891. ubi hunc verſiculum adducit, ſic hodie legitur,

Inauſpicatos contudit impetus
Noſtris.

Sed in duobus, quos verſavi, codicibus ibi quoque *Noſtros* habetur: in tertio tamen, eoque vetuſtiſſimo & optimo, *Noſtris*, & ſupra emendatum *Noſtros*. Imo vero rectiſſime habet *Noſtris*, caſu dativo, ut Serm. II, 7.

poſtquam illi *juſta cheragra*
Contudit *articulos*.

Noſtris autem, hoc eſt, *Romanis*; ut paſſim Hiſtorici Latini, ubi de Suis loquuntur. Hirtius Bello Gallico VIII, 10. *Quae res etſi mediocre detrimentum* Noſtris *afferebat.* & 12. Noſtri, *explorato hoſtium conſilio, ad proeliandum animo atque armis parati.* Poteris etiam legere NOSTRORUM; idque fortaſſe melius:

Non auſpicatos contudit impetus
Noſtrorum, & *adjeciſſe praedam.*

Impetus noſtrorum; ut iiſdem verbis Caeſar Bello Civili II, 25. *Neque vero primum* impetum noſtrorum *Numidae ferre potuerunt:* & ibidem 41. *Numidae integri celeritate* impetum noſtrorum *effugiebant.* Et III, 51. *Neque vero conſpectum aut* impetum noſtrorum *tulerunt.* Sic & alibi ipſe aliique. Certe hac correctione & verbis & ſententiae novus nitor accedit.

20. IN PATRIAM POPULUMQUE FLUXIT] Ita quidem codices ad unum omnes: numquam tamen a me impetrabunt, ut huic lectioni calculum apponam. Quid enim? Ex adulteriis, inquit, tamquam ex fonte, derivata clades in *patriam populumque* fluxit. Quid vero aliud eſt *patria*, quam *populus?* niſi forte in *patriam terram* & *ſolum* perditiſſimi illi mores fluxerint. Non adeo jejunus rerum, aut judicii vacuus erat Noſter, ut ſum illud Synonymum, quaſi diverſum quid gereret. Vix dubito, quin ſic ſcripſerit Ho...

Hoc fonte derivata clades
In*que* PATRES *populumque fluxit:*

in *patres & populum*, hoc eſt, in univerſos Romanos, tam patricios & Senatores, quam bem. Ea ſollemnis formula eſt apud omne Scriptorum, quos hic pleno modio accum... mus, ut audaciam hujus conjecturae numer... denſiſque phalangibus ſuſtentemus. Virgil. ... IV, 682.

Extinxti me teque, ſoror, populumque pa... *Sidonios, urbemque tuam.*

IX, 192.

Aenean acciri omnes, populuſque patreſque. *Expoſcunt.*

Georg. II, 509.

hunc plauſus hiantem
Per cuneos (*geminantur enim*) plebiſque patrum *Corripuit.*

Aen. VIII, 679.

Hinc Auguſtus agmine Italos in proelia Caeſar
Cum patribus populoque, *penatibus & magnis*

Ovidius Metam. XV.

Extinctum Latiaeque nurus, populuſque patresque,
Deflevere Numam.

Martialis VII, 5.

Si deſiderium, Caeſar, populique patrumque
Reſpicis, & Latias gaudia vera togas.

VIII, 50.

Veſcitur omnis eques tecum populuſque patresque

IX, 49.

At tu continuo populumque patreſque vocabis.

XII, 3.

Ille dabit populo patribuſque *equitique legendis*

Statius Silv. I, 4.

Quis mihi tot coetus inter populique patrumque
Sit curae votique locus?

Fecunda culpae ſaecula nuptias
Primum inquinavere, & genus, & domos:
Hoc fonte derivata clades
Inque patres populumque fluxit.

v. 20. Vulg. In patriam pop.

Motus

II, 5.

quod te maeſti populuſque patreſque
Ingemuere mori.

Theb. II, 443.

pudet heu plebiſque patrumque.

Silius Italicus lib. X.

Quod vero reduci tum ſe populuſque patreſque
Offerrent.

& XI.

Et ſenior manus & juxta populuſque patreſque.

Auſonius in Moſella, 409.

Quique caput rerum Romam, populumque patreſque
Tantum non primo rexit ſub nomine.

Prudentius contra Symmachum II, 310.

cum ſcita patrum populique *frequenter*
In tabulis placiti ſententia fixa novarit.

Lucilius apud Lactantium Div. Inſtit. V, 9.

Totus item pariterque dies, populuſque patreſque
Factare indu foro ſe omnes, decedere nuſquam.

Cicero de Divinat. I, 12. ex II. lib. de ſuo Conſulatu,

ſi ſolis ad ortum
Converſa, inde patrum *ſedes* populique *videret.*

& mox ibidem,

Vocibus Allobrogum patribus populoque *patebat.*

Sidonius Apollinaris Epiſt. IX, 16.

Qui patrum ac plebis *ſimul unus olim*
Jura gubernat.

Claudian. Stilich. II, 116.

ques praeficit ipſe regendis
Rebus, ad arbitrium plebis patrumque *reducit.*

idem IV. Conſ. Honor. 332.

Acrior inſerea viſendi principis ardor
Accendit cum plebe patres.

idem Bello Gildonico, 46.

Armato quondam populo patriiſque vigebam
Conſiliis.

Ita edidit vir longe acutiſſimus Nicolaus Heinſius, cui Claudianus nitorem ſuum reſtitutum debet. Sed quid hic, obſecro, eſt *patriis conſiliis?* Sunt verba deae Romae, ex proſopopoeia. Jam autem *patriis conſiliis* eſt *patris mei conſiliis*; neque alio ſenſu ea verba umquam accipi queunt. Ergo hic inepta & aliena ſunt: neque enim Roma patre quoquam nata eſt. Figurate quidem *urbis parens* Romulus dictus eſt: ſed non hic Romuli *conſilia* aut *caſum* intelligit, cum dicit verbis proxime ſequentibus,

domui terras, urbeſque revinxi
Legibus, ad ſolem victrix utrumque cucurri.

Ipſo Heinſio teſte, longe plures codices, nempe ex triginta omnibus ſeptem & viginti, *patrum* habent non *patriis*; & omnes, uno excepto, *armatis populis* non *armato populo*; porro & duo optimi, *conciliis*, non *conſiliis*: Lego igitur, unica duntaxat litera ſepoſita,

Armatis quondam populi patrumque *vigebam*
Conciliis:

certiſſima emendatione; *armatis conciliis populi patrumque*; ut mox verſu 53. *bellatoremque Senatum*, & 97. *Ille diu miles populus.* Valerius Flaccus VIII, 281.

patriae veniam da quaeſo ſenectae:
Quin omnes alti pariter populique patreſque
Mecum adſunt.

ubi idem Heinſius ex conjectura *alto* i. e. *mari*. Ego vero ſic legerim:

Quin omnes alii, *pariter* populuſque patreſque.

hoc eſt, *excuſa modo patris abſentiam*; *alii omnes mecum adſunt.* Cicero de Legibus III, 4. *Cum* populo patribuſque *agendi jus eſto Conſuli.* Tacitus Annal. IV, 2. *Apud* patres & populum *celebraret.* XIII, 17. *Fovendum* patribus populoque *principem.* Livius I, 26. *Atrox viſum id facinus* patribus plebique. I, 40. *Apud* patres plebemque *longe maximo in honore Servius Tullius erat.* Sed jam ſatis ſuperque exemplorum eſt: quare finem hic faciemus, ne omnia cum ipſo pulviſculo corradere videamur. Id vero ingenuitatis eſt noſtrae, ut locum unum & item alterum non praetereamus, quae receptae apud Noſtrum lectioni prima fronte patrocinantur. Prior apud Ovidium eſt Metam. XV, 572. ubi Cipus loquitur civis Romanus;

Quicquid, ait, Superi, monſtro portenditur iſto,
Seu laetum eſt, patriae *laetum* populoque *Quirini;*
Sive minax, mihi ſit.

Quid nunc fiet? nonne magno conatu nihil egimus? Ecce enim tibi, plane ut apud Noſtrum; *patriae populoque.* Ego vero & hic corrigendum eſſe contendo,

Seu laetum eſt, patribus *laetum* populoque Quirini,

Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artibus:

hoc eſt, ut in Monumentis veteribus ſollemne habetur, *Id felix fauſtumque ſit Senatui Populoque Romano.* Quod & ipſe Cipus mox firmat, verſu 590.

Dixit, & extemplo populumque *gravemque* ſenatum
Convocat:

& Ovidius alibi totidem verbis, Faſt. I, 69.

Dexter ades, patribuſque *tuis* populoque Quirini.

Jam hoc telum feliciter evitavimus: poſterior locus extat apud Juvenalem XIV, 71.

Gratum eſt quod patriae *civem populoque dediſti:*
Si facis ut patriae *ſit idoneus, utilis agris,*
Utilis & bellorum & pacis rebus agendis.

Vah, quam inficeta & inconcinna repetitio eſt, *patriae, patriae.* Quin & hic etiam, tot teſtibus & auctoribus freti, fidenter reponimus,

Gratum eſt, quod patribus *civem* populoque *dediſti:*
Si facis ut patriae *ſit idoneus.*

Quod ſi demus in Ovidio & Juvenale recte ſe habere *Patriae:* nihilo minus in hoc Horatii loco vitioſum fuerit. Quippe *Patria* nomen reciprocum eſt, retroque ſemper ad praecedens verbum reſpicit, & ubique pronomen aliquod *mea, tua, ſua* &c. extrinſecus ſubaudiendum habet. Hoc veriſſimum eſſe, qui Latine ſciunt, agnoſcent. Ergo *clades fluxit in patriam ſuam*, ſive *ipſius cladis patriam:* quo nihil abſurdius fingi poteſt. Sed nondum tamen rem totam confecimus: ecce enim vir ſummus Jo: Frid: Gronovius ad Livium XXV, 6. & in Indice, rem ante nobis inauditam docet; nempe *Patriam* ſignificare *Magiſtratum & Senatum:* ut ipſi Senatores *Patres* vocantur. Quod ſi verum & certum probaverit, fruſtra ſane nos hunc Flacci locum ſollicitamus; quippe hoc pacto

In patriam populumque fluxit,

perinde erit, ac ſi dixiſſet, *In ſenatum populumque:* quod ipſum illud eſt, quo nos emendatione noſtra pervenire conamur. Sed videamus locum Livii: ubi milites, Cannenſis cladis reliquiae, in Siciliam ſenatuſconſulto relegati, Marcellum Conſ. alloquuntur; *Niſi hoc*, aiunt, *ſperaſſemus, in provinciam nos morte regum turbatam ad grave bellum adverſus Siculos ſimul Poenoſque miſſi, & ſanguine noſtro* vulneribuſque nos patriae *ſatisfacturos eſſe.* Ubi *patriae* Gronovius interpretatur *Senatui*; (de quo mox dicemus) & teſtimonio citat alterum Livii locum, V, 4. ex oratione Appii Claudii: *Invitus in hac parte orationis, Quirites, moror: ſic enim agere debent, qui* mercenario *milite uti, at nos tamquam cum* civibus *agere volumus; ita tamquam* cum patria *nobiſcum aequum eſt. Cum patria*, hoc eſt, *cum ſenatu.* Sed, quod acutiſſimi pace dictum ſit, nihil tale ex his excudi poteſt. Nam primo, non in Senatu, ſed in concione ad plebem haec loquitur Appius: deinde opponit *mercenarium* ſive extraneum cuivis domeſtico militi & *civi*, qui pro patria & Republica ad bellum mittitur. Ergo *Patria* hic, quam alibi, eſt *civitas, ſedes natalis.* Ipſe vir ſagaciſſimus & Tacitum allegat Annal. I. *Erepto Druſo preces ad vos converto, diique quos coram obteſtor, Auguſti pronepotes ſuſcipite.* Etiam hic *coram patria* vult eſſe *coram* populo. Fruſtra: nam Tiberii verba ſunt in Senatu, Senatum: & idcirco, ſi *patria* hic eſt, perinde foret ac ſi diceret, *Obteſtor vos coram vobis.* Quod cum ineptum inſulſumque ſit, & hic, ut ubique alias, *patria* eſt *Reſpublica & civitas.* Sed revertamur jam ad priorem Livii locum XXV, 6. *Niſi ſperaſſemus, ſanguine noſtro vulneribuſque* nos patriae *ſatisfacturos eſſe.* Ubi verba *nos patriae* ſola Gronovii conjectura nituntur, eamque in contextum temere recepta. Nam teſtante, Codices Manuſcripti pro *nos patriae* habent *noſtratui.* Ergo omnes Gronovii copiae ad hoc efficere voluit *patriam* eſſe *ſenatum*, ſed nihilum redactae ſunt. Quin ſi conjecturam viro in hiſce rebus felici concedimus; nihil nos cogit, ut *patria* ibi notet *ſenatum.* Quidni *nos patriae ſatisfacturos* ſit idem ac *reipublicae?* Ut Cicero alicubi in Philippicis: *C. Panſa aut mea fua aut victoria ſe* ſatisfacturum reipublicae *dixit.* Quid, quod Gronovius Filius aliam emendationis viam tentat; neque *nos patriae*, ſed *noſtratui ſatisfacturos* pro ſolita ſua εὐτοξία vertit, *reſtituit.* Haud vidi magis. Quintilian. I. VIII, 3. *Nam & quae vetera verba nunc ſunt, fuerunt olim nova: & quaedam in uſu perquam recentia; ut Meſſalla primus* reatum, *munerarium Auguſtus primus dixerunt.* Meſſalla iſte & Livius eodem anno nati ſunt, ut in Chronico Hieronymus. Ut proinde merito dubitandum ſit, an verbum illud procuderit Meſſalla, priuſquam Livius ſcripſerit Livius. Sed eſto: ut prius procuderit. Illud non dubitandum, recenti tum & nudo dubiaeque adhuc auctoritatis vocabulo non ſatis rum fuiſſe in Hiſtoriis Livium. Sed quid, oro, eſt Reatus? an culpam, *crimen*, *commissum*

Jam nunc & inceſtos amores
De tenero meditatur ungui.

Mox

voluit Meſſalla, ut Jacobus hic interpretatur? minime gentium. *Reatus*, ut eruditis notum, erat ſtatus & conditio reorum & ſordidatorum, dum judicium in longum procedit; ut *caelibatus*, conditio caelibis & ſimilia. Reatus pro crimine, peccato, eſt barbarorum. Enimvero, etſi fatis arrideat Gronovii Patris conjectura, ſed alio, quam is voluit, ſenſu; leviore tamen manu ſanari poteſt locus hunc in modum: *Niſi ſperaſſemus, ſanguine noſtro vulneribuſque* nos ſenatui *ſatisfacturos eſſe*. Quippe ſenatuſconſulto, non plebis ſcito in Siciliam relegati erant. Dixerant ii milites paullo ante, *Quum primum de nobis, etſi non iniquum, certe triſte* Senatus conſultum *factum eſt*. Ex compendio ſcriptionis pro *Nos ſenatui* factum eſt *Noſtratui*. Sed jam manum de tabula: quippe & nos, niſi fallimur, emendationi huic noſtrae cumulate ſatisfecimus.

22. FINGITUR ARTIBUS] Mire variant hic codices ripti; alii enim *Fingitur artubus*, alii *frangitur artubus* habent. Quae omnes lectiones prima fronte ſatis ſpecioſae ſunt, ſuoſque patronos ſingulae ſunt nactae: ut ſubtilis judicii ſit, quae melior veriorque ſit, & ab Horatii manu fluxerit, dignoſcere.

Motus doceri gaudet Ionicos,
Matura virgo & FINGITUR ARTUBUS;

Hoc ſecuti ſunt Scholiaſtae, editiones veteres, & codicum pars major, mei certe quam plurimi; & defendi poſſe videtur aliorum Scriptorum exemplis. Fingere artus, ut fingere *corpora*, *membra*, *ora*, &c. Virgil. Aen. VIII, 634.

Mulcere alternos, & corpora fingere lingua.

Claudian. Rufin. I, 97.

linguiſque triſulcis
Mollia lambentes finxerunt ora *ceraſtae:*

ſive ut alii ibi codices, *Membra*. Sed illud obſtat (ut animadvertit quoque Lambinus) quod hoc ſenſu *fingitur artus* Graeca conſtructione dicendum foret, non *fingitur artubus*. Nam ablativus hic caſus non poteſt materiem notare, ſed inſtrumentum. Ut in locis Virgilii & Claudiani jam allatis, *fingere linguâ*; & Perſii Sat. III, 24.

nunc, nunc properandus, & acri
Fingendus *ſine fine* rota.

Ut ergo aliud eſt, *fingitur lingua*, lambendo ſcilicet & tergendo; aliud *fingitur linguam*, nempe ad loquelam & orationis cultum: ita *fingitur artus* quid ſibi velit intelligo, *fingitur artubus* tamquam inſtrumento, ne Oedipus, quid ſit, deprehenderit. Itaque melius fortaſſe legeris FRANGITUR ARTUBUS, cum uno Torrentii codice, Pulmanni altero, & pluribus Lambini. Sane hanc lectionem ſolam tuetur & probat magnus Heinſius ad Claudian. Eutrop. I, 262. miraturque verbi hujus elegantiam interpretibus non intellectam: *frangitur artubus*; ut Petronius, *fracti greſſus*; Prudentius, *fracta membra*. Addidiſſe potuit & Ciceronis illud de Finibus, V, 12. *Flexi* fractique motus, *quales protervorum hominum aut mollium eſſe ſolent*. & Sidonii Epiſt. IX, 13.

Juvat & vago rotatu
Dare fracta membra *ludo,*
Simulare vel trementes
Pede, veſte, voce, Bacchas:

& plura loca ſimilia. Sed & haec lectio eodem, quo prior illa, vitio laborat. Quippe *frangitur artus*, non *artubus*, dictum oportuit; ut Noſter alibi Serm. I, 1.

Miles ait, multo jam fractus membra labore:

nam ablativus, ut ibi *re labore*, cauſſam & inſtrumentum deſignaret. Reſtat igitur, ut FINGITUR ARTIBUS, quod duo Codices Cruquii, Pulmanni tres, Lambini aliquot, & duo ex noſtris ſubminiſtrant, quo ſe pretio commendet videamus. Et meo quidem judicio nihil melius, elegantius, venuſtius dici potuit;

Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artibus:

artibus fingitur ad ſaltationem, geſtum, motum, cultumque corporis, ut adulteris placere poſſit. *Artibus*, ut Noſter Carm. IV, 13. de meretrice,

Felix poſt Cinaram, notaque & artium
Gratarum facies.

ubi eleganter Scholiaſtes Blandinii Codicis apud Petrum Nannium Miſcellan. III, 17. *Quae motu oculorum, ſuperciliorum, cervicis placet.* Ovid. Amor. II, 10.

Utraque formoſa eſt: operoſae cultibus ambae:
Artibus *in dubio eſt haec ſit, an illa, prior.*

& ibid. II, 4.

Illa placet geſtu, numeroſaque brachia ducit,
Et tenerum molli torquet ab arte latus.

Propertius I, 4.

Sunt majora, quibus, Baſſe, perire juvat:
Ingenuus color, & multis decus artibus.

Seneca Epiſt. XC. *Itaque hinc textorum, hinc fabrorum officinae, hinc odores coquentium, hinc molles corporis motus* DOCENTIUM, *molleſque cantus & infractos.* Ita Noſter hic, *Docceri motus Ionicos*, quod.

Mox juniores quaerit adulteros
Inter mariti vina: neque eligit,
Cui donet inpermiſſa raptim
Gaudia luminibus remotis:
Sed juſſa coram non ſine conſcio
Surgit marito; ſeu vocat inſtitor,
Seu navis Hiſpanae magiſter,
Dedecorum pretioſus emtor.
Non his juventus orta parentibus
Infecit aequor ſanguine Punico;
Pyrrhumque, & ingentem cecidit
Antiochum, Hannibalemque dirum:
Sed ruſticorum maſcula militum
Proles, Sabellis docta ligonibus
Verſare glebas, & ſeverae
Matris ad arbitrium reciſos

Portare

quod *artis* eſt. Recte vero *fingitur* artibus; ut Gratius V, 512.

ſed tamen illi
Eſt animus, fingitque *meas ſe juſſus in* artes.

Servius ad Virg. Aen. VIII, 534. Fingere *ſignificat*, *formare aliquid*, *& ad integram faciem* arte *perducere*. Seneca Controverſ. I, 2. *Extipitur meretricum oſculis*: docetur *blanditias*, *& in omnem motum corporis* confingitur. Ita codd. Palatini apud Gruterum: male nunc circumfertur, *Confringitur*. Ovid. Remed. Amor. 341.

Proderit & ſubito, *cum ſe non* finxerit *ulli*,
Ad dominam celeres mane tuliſſe gradus.

& Metam. IV, 319.

Quam ſe compoſuit, *quam circumſpexit amictus*,
Et finxit *vultum*, *& meruit formoſa videri.*

Virgil. Aen. VI, 81.

tanto magis ille fatigat
Os rabidum, *fera corda domans*, fingitque *premendo.*

Varius apud Macrobium Saturn. VI, 2.

Quem non ille ſinit lentae moderator habenae
Qua velit ire; ſed anguſto prius ore coërcens,
Inſultare docet campis, fingitque *morando.*

ubi pro *ore* certiſſime legendum *orbe*: de equo loquitur, quem ad greſſus inſtituit magiſter.

23. JAM NUNC ET INCESTOS] Mala diſtinctio hic obtinuit in pleriſque editionibus;

fingitur artibus
Jam nunc; *& inceſtos amores*
De tenero meditatur ungui.

Imo vero, *Jam nunc de tenero ungui*: ut Noſter Epiſt. II, 1. v. 127.

Os tenerum *pueri balbumque poëta figurat*,
Torquet ab obſcaenis jam nunc *ſermonibus aurem.*

Sed cum de praeterito tempore, ut hic, loquuntur; uſitatius dicunt *Jam tunc*. Cicero Epiſt. Fam. III, 12. *Niſi* jam tunc *omnia negotia confeciſſem*. Virgil. Georg. IV, 137.

Ille comam mollis jam tum *tondebat acanthi.*

Aen. VII, 737.

late jam tum *ditione premebat*
Sarraſtis populos.

Sed hic reclamant MSti.

27. CUI DONET IMPERMIſſA] Pulmanni codex & Galeanus noſter, INTERMISSA; alter Pulmanni, & Achillis Statii liber, IMPROVISA. Sed recte habet priſcarum editionum & plurium codicum

Portare fuſtis; ſol ubi montium
Mutaret umbras, & juga demeret
Bobus fatigatis, amicum
Tempus agens abeunte curru.
Damnoſa quid non inminuit dies?
Aetas parentum, pejor avis, tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitioſiorem.

VII.

AD ASTERIEN.

QUID fles, Aſterie, quem tibi candidi
Primo reſtituent vere Favonii,
Thyna merce beatum,
Conſtantis juvenem fide
Gygen?

cum lectio, *impermiſſa gaudia*; etſi nemo veterum, quod meminerim, hanc vocem uſurpaverit. *Impermiſſa*, hoc eſt, *inconceſſa, interdicta*. Virgil. Aen. I, 651.

Pergama cum peteret, inconceſſoſque *Hymenaeos.*

Ovid. Metam. X, 154. inconceſſiſque *puellas*
Ignibus attonitas meruiſſe libidine poenam.

IX, 637.

Jamque palam eſt demens, inconceſſamque *fatetur*
Spem Veneris.

& Amor. III, 4.

Indignere licet: juvat inconceſſa *voluptas.*

Noſter Serm. III, 4.

Ne ſequerer moechas, conceſſa *cum Venere uti*
Poſſem.

& I, 2.

Si interdicta *petes*, *vallo circumdata.*

Ovid. Metam. X, 336.

Spes interdictae *diſcedite: dignus amari*
Ille, ſed ut pater, eſt.

36. HANNIBALEMQUE DIRUM] Torrentii quidam, & Pulmanni codices, & ex noſtris Vigornienſis, DURUM, neque aliter Loſcherus edidit, ut Carm. II, 12. *Nec durum Hannibalem*; ubi ſimiliter codices aliquot, & Editiones pleraeque *Dirum*. Nos ut eo loco *durum* cum majore membranarum parte probavimus: ita hic magis arridet *dirum*, quod codices plurimi repraeſentant. Quintilianus Inſtit. VIII, 2. *At illud jam non mediocriter probandum, quod hoc etiam laudari modo ſolet, ut proprie dictum id ſit, quo nihil inveniri poſſit ſignificantius: ut Cato dixit*, C. Caeſarem ad evertendam Remp. ſobrium acceſſiſſe; *ut Virgilius*, Deductum carmen; *& Horatius*, Acrem tibiam, Hannibalemque dirum.

4. CONSTANTIS JUVENEM FIDE] Editiones principes, Veneta & Loſcheri,

Conſtanti *juvenem* fide.

at membranae omnes ubicumque, *Conſtantis*; & plurimae *fidei*; noſtrae certe omnes; niſi quod Zulichemianae *fidi*. Recte vero Lambini aliquot, & Cruquii unus *fide*, caſu genitivo, more illius aevi. De quo vide A. Gellium IX, 14. Priſcianum fine libri VII, Voſſium de Analogia p. 770. Non placet hic ablativus, *conſtanti fide*; tum quod omnes codices refragentur, tum quod *conſtante* Noſter, non *conſtanti*, dicere voluiſſet; ut ſupra oſtendi ad Carm. I, 25. v. 17.

20. FAL-

Gygen? ille notis actus ad Oricum
Post insana Caprae sidera, frigidas
Noctes non sine multis
Insomnis lacrimis agit.
Atqui sollicitae nuntius hospitae,
Suspirare Chloen, & miseram tuis
Dicens ignibus uri,
Tentat mille vafer modis.
Ut Proetum mulier perfida credulum
Falsis inpulerit criminibus, nimis
Casto Bellerophonti
Maturare necem, refert.
Narrat paene datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolyten dum fugit abstinens:
Et peccare docentis
Fallax historias movet;
Frustra: nam scopulis surdior Icari
Voces audit, adhuc integer. at tibi
Ne vicinus Enipeus
Plus justo placeat, cave.

v. 20. Forte, PELLAX. 20. Vulg. MONET.

20. FALLAX HISTORIAS MONET] Codices tres apud Torrentium, & ex nostris Bodleianus, MOVET, non *monet*. Utrumque recte. Ovidius Art. III, 651.

Quid juvat ambages praeceptaque parva monere? Illud tamen magis placet, ut figuratius & μεταφορικώτερον, *Historias movet*; ut Virgilius bis,

Pandite nunc Helicona, deae, cantusque movete; Et Aen. I, 261.

Hic tibi (*fabor enim, quando haec te cura remordet, Longius & volvens fatorum* arcana movebo) Ovid. Metam. XIV. 20.

At tu, sive aliquid regni est in carmine, carmen *Ore* move *sacro*.

& Fast. III, 11.

Ilia vestalis (*quid enim vetat inde* moveri) *Sacra lavaturas mane petebat aquas:*

inde moveri, id est, inde initium *narrationis* [illegible]. Ita Livius, *Mentionem movere, mentionem* [illegible]. Cicero in Oratore c. 12. *Primisque ab his* [illegible] doto & Thucydide) *ut ait Theophrastus*, [illegible] commota est, *ut auderet uberius, quam superiores & ornatius dicere.*

Porro illud FALLAX non levis mihi suspicio ex interpretatione in versum irrepsisse, pro PELLAX; quod altero non paullo aptius & significantius est. Virgil. Aen. II, 90.

invidia postquam pellacis *Ulixei*:

ubi Servius: *Pellacis, per blanditias decipientis: pellacere enim est per blanditias illicere.* Multi tamen codices apud Pierium *Fallacis* ibi habent. Hieronymus Praefat. in VI. comment. Ezech. *Qui simulantes genetricis antiquae & pellacis Ulixei* [illegible] *nena non deserunt.* Lucretius.

Quam

Quamvis non alius flectere equum sciens
Aeque conspicitur gramine Martio,
Nec quisquam citus aeque
Tusco denatat alveo:
Prima nocte domum claude, neque in vias
Sub cantu querulae despice tibiae:
Et te saepe vocanti
Duram, difficilis mane.

VIII.

AD MAECENATEM.

MARTIIS caelebs quid agam Calendis,
Quid velint flores & acerra turis
Plena, miraris, positusque carbo in
Cespite vivo,
Docte sermones utriusque linguae.
Voveram dulcis epulas, & album
Libero caprum, prope funeratus
Arboris ictu.

Hic

Subdola cum ridet placidi pellacia *ponti.*
Virgil. Georg. IV, 443.
Verum ubi nulla fugam reperit pellacia:
ubi plures ex Scriptis *fallacia:* adeo proclive erat Librariis vocabulum illud corrumpere. Glossae Graecolatinae: Ἐπαγωγὸς, *pellax, illex.* Martianus Capella lib. IV. *Circulatrix* pellacissima, *& metarum Marsicarum incola.* Arnobius lib. II. *Homo, qui sit aut unde sit anceps, varius, mobilis,* pellax, *multiplex, multiformis.* Et lib. V. *Quid pro cycnis & Satyris, quid pro aureis imbribus, in quos idem se* pellax (Juppiter) *fraude induit perfida, formarum varietatibus ludens.*

5. DOCTE SERMONES UTRIUSQUE LINGUAE] Tam veteres editiones, quam omnes fere codices, & mei & aliorum, habent
Docte sermonis *utriusque linguae.*
atque ita Acron Manuscriptus in Bibliotheca Regiae Societatis: *Ordo est, Docte Sermonis utriusque, id est, Graecè & Latinè.* Sane in caesura, etiam syllaba brevis produci potest, ut Carm. I, 3.
Perrupit Acheronta Herculeus labor.
& III, 16.
Quam si quicquid arat impiger Appulus.
Doctus autem *Sermonis*, casu genitivo, ut Statius Theb. II, 692.
ille haec praeviderat omnia, doctus
Aëris, *& nulla deceptus in alite Maeon.*
& Noster ipse in Arte Poët. V, 380.
Indoctusque pilae, *discive, trochive quiescit.*
Sed eo minus placet haec lectio, quod vox alterutra, aut *sermonis*, aut *linguae*, redundans plane & otiosa foret; cum satis sit dicere, vel *docte sermonis utriusque*, vel *Docte linguae utriusque.* Suetonius Claudio c. 42. *Cuidam barbaro Graece & Latine differenti, Cùm* utroque, *inquit*, sermone nostro

Hic dies, anno redeunte, festus
Corticem adstrictum pice dimovebit
Amphorae, fumum bibere institutae
Consule Tullo.
Sume, Maecenas, cyathos amici
Sospitis centum; & vigiles lucernas
Perfer in lucem: procul omnis esto
Clamor & ira.

Mit

stro sis paratus. Idem Illust. Gram. cap. 1. *Idem & Poëtae & Oratores semigraeci erant: Livium & Ennium dico, quos* utraque lingua *domi forisque docuisse adnotum est.* Plinius Hist. XII, 1. *Et platanus una insignis* utriusque linguae *monumentis.* Plinius alter Epist. VII, 25. *Quam Graeca? quam Latina? nam tantum in* utraque lingua *valet.* Martialis X, 76.

Jucundus, probus, innocens, amicus,
Lingua *doctus* utraque.

Apuleius Floridis, 18. *Et vox mea* utraque lingua *jam vestris auribus probe cognita.* Non sum nescius, extare alibi apud Nostrum Serm. I, 10.

at sermo lingua *concinnus* utraque
Suavior, ut Chio nota si commixta Falerni est.

Unde suspicetur quis, eo exemplo posse dici *sermo linguae utriusque.* Sed aliud est. Certe sermo utraque lingua *concinnus*, sive compositus & commixtus tamquam *cinnus ambarum*, ut cum Cicerone loquar, recte dicitur. Poterit etiam dixisse, *sermo utroque sermone concinnus:* sed non ideo quisquam dixerit, *sermo sermonis utriusque*, neque itidem, *sermo linguae.* Quamobrem, si retinere libet *sermonis*, vide annon sic potius rescribendum fuerit,

Docte sermonis utriusque, CILNI:

ut *C. Cilnium Maecenatem* intelligamus. Mirum enim, & propemodum insolens videtur, ut sic aliquem compellet, *Docte sermonis utriusque linguae*, neque tamen quis ille demum sit, nisi octavo post versu certiores nos faciat,

Sume, Maecenas, *cyathos amici.*

Atque hoc pacto primum, *Cilni*, Nomine scilicet eum appellaverit; deinde Cognomine, *Maecenas:* plane ut in Carm. IV, 2. ad Iulum Antonium, primo sic instit,

Pindarum quisquis studet aemulari,
Iule, *ceratis ope Daedalea:*

& postea versu 26.

Multa Dircaeum levat aura cycnum
Tendit, Antoni, *quoties in altos.*

Sed missis conjecturis, tutius satiusque est lectionem alteram sequi, quam duo Lambinian. & Regiae Societatis codex subministrant,

Docte SERMONES *utriusque linguae:*

ut Carm. III, 9.

Dulces docta modos, *& citharae sciens.*

Atque hanc confirmat Donatus ad Terentii Eunuchum III, 2.

quae liberum
Scire aequum est adolescentum, sollertem dare
utrum HAEC *solertem, ut Horatius, Docte sermonis utriusque linguae: an assumendum est* HIS *exercitus?* Equidem in vetere Donati editione an. 1503. & nescio an in aliis, etiam hic repetitionis. Sed inepte, & contra ipsius Donati propositum; qui ideo hoc citat, ut ostendat *solertem* cum accusativo *quae* vel *haec quae* posse jungi. apud Horatium *Doctus* eundem casum recipit. Accedit huic & Consentius vetus Grammaticus p. 2035. *Accusativum vitabunt, sed figurate, docte sermonem, exosus bella, praescius futura.* Neque enim dubites, quin ad hunc Nostri locum respexerit; pariter ut ad Virgilii illum Aen. XII, 51[illegible].

Et juvenem exosum *nequicquam* bella *Menoeten.*

Esto igitur vera lectio, *Docte sermones:* nunc ipsa sententia videamus; quae, si omnes interpretes audis, nihil aliud erit quam hoc: *Tu, qui bene Graece Latineque loqueris, miraris, cur ego cum caelebs sim, Martiis Calendis rem divinam faciam.* Ubi libenter doceri velim, quid ad *Martias Calendas* attineat, aut quomodo *admirationem* Maecenatis aut minuat aut augeat, quod utraque cum linguam bene callere dicit? Quod si nihil ad rem istam occasionemve pertineant ea verba, non video quin putide prorsus & ἀπροσδιονύσως hic ingerantur. Neque enim eximia quaedam Maecenatis laus erat Graece Latineque scire, cum Romae ea tempestate quivis Senatoris Equitisve filius, imo & de plebe innumeri, libertini etiam & servi, Graece loquerentur. Enimvero aliud quid & majus hic significant *Sermones*, nempe *Libros*,

Mitte civilis ſuper Urbe curas.
Occidit Daci Cotiſonis agmen:
Medus infeſtis ſibi luctuoſus
Diſſidet armis:
Servit Hiſpanae vetus hoſtis orae
Cantaber, ſera domitus catena:
Jam Scythae laxo meditantur arcu
Cedere campis.

v. 19. Vulg. INFESTUS SIBI LUCTUOSIS.

Ne-

bros, *Tractatus*, *Hiſtorias*, ut apud Graecos ΛΟΓΟΙ, Xenophontis Οἰκονομικὸς λόγος &c. inde Oratores, Philoſophi, Hiſtorici, Λογογράφοι appellati. Ita Horatius Satiras ſuas *Sermones* ſive Λόγους inſcripſit; & Carm. III, 21.

Non ille, quamquam Socraticis *madet*
Sermonibus, *te negliget horridus:*

id eſt, Σωφρονιστὰς λόγους. Ergo hoc vult Horatius,

Docte ſermones utriuſque linguae, miraris
Martiis caelebs quid agam Calendis.

h. e. tu qui & Latinorum & Graecorum libros accurate legiſti, qui utriuſque gentis hiſtorias, ritus, ſacra probe intelligis, jure miraris, cur ego caelebs Calendis Martiis ſacra faciam; cum nihil aut in Graiorum aut in patriis monumentis ſit, quod feſtum illud ad caelibes quicquam pertinere, ſed ad matronas duntaxat & maritos, ſignificet. Scias itaque, me non publico inſtituto hodie, ſed privatim rem divinam facere, quod hoc quondam die ab interitu ex ruina arboris deorum beneficio conſervatus fuerim.

14. VIGILES LUCERNAS PERFER IN LUCEM] *Perfer* habent editiones veteres & pleraeque ex recentioribus. Nicolaus Heinſius in ora codicis ſui, Forte *Profer*: & ſic Georg. Fabricius, i. e. ut volunt, *protrahe*, *produc*; ut Noſter Carm. III, 21.

Te Liber & ſi laeta aderit Venus,
Vivaeque producent *lucernae,*
Dum rediens fugat aſtra Phoebus:

hoc eſt, producent, protrahent, extendent in lucem uſque. Sane codices noſtri Reginenſis & Magdalenenſis clare habent, PROFER; ceteri cum aliorum codicibus *Perfer*. Utrovis modo legeris; me lubente, facies. Tamen conſulto potius voce *Perfer* hic uſus videtur Horatius, ut ambigui culpam evitaret, quia notiſſimo loquendi genere *proferre in lucem* idem eſt ac palam facere, in medium, in apertum proferre: ut Noſter ipſe Epiſt. II, 2.

Obſcurata diu populo bonus eruet, atque
Proferet in lucem *ſpecioſa vocabula rerum.*

Cicero pro Archia c. 6. *Ut nihil poſſint ex his, neque ad communem afferre fructum, neque in adſpectum* lucemque proferre. Ita alibi bis vel ter locutus eſt, & alii non ſemel. Quare melius, credo, cum multo majore parte Codicum legemus hic *Perfer*. Porro pro SOSPITIS verſu praecedente, Graevianus noſter & Colbertinus, *Hoſpitis*. Sed nihil mutandum. *Soſpitis*, quia cadentis arboris ictum evaſerat. *Centum*, inquit, *cyathos fume*, & totidem annos amico *ſoſpiti* precare; ut Ovidius Faſt. III, 531.

Sole tamen vinoque calent: annoſque precantur,
Quot ſumant cyathos, *ad numerumque bibunt.*
Invenies illic, qui Neſtoris ebibat annos,
Quae ſit per calices facta Sibylla ſuos.

18, OCCIDIT DACI COTISONIS AGMEN] Torrentius memorat multo plures & meliores ex ſuis habere *Cotiſontis*: quod vix credibile eſt, cum mei ad unum omnes, & quantum intelligere datur, aliorum etiam, COTISONIS prae ſe ferant. Atque ita Suetonius in Auguſto c. 63. *Primum eum Antonio filio ſuo deſpondiſſe Juliam, deinde* Cotiſoni *Getarum regi.* Neque ibi in terminatione variant Membranae. Lucius Florus IV, 12. *Daci montibus inhaerent*, Cotiſonis *regis imperio*. Frontinus Strateg. I, X, 4. *Scorylo dux Dacorum, cum ſciret diſſociatum armis civilibus populum Romanum* &c. ubi pro *Scorylo* reponendum fortaſſe *Cotiſo*. Utcumque ſit; ex eo quod *Scorylo* dixerit non *Scorylon* caſu recto, ſatis apparet in obliquis non *entis* more Graeco, ſed *onis* inflectendum eſſe. Neque vero ulla cauſſa erat Romanis, cur Dacum nomen enunciatione Graeca efferrent. Eruditiſſimus tamen Broukhuſius ad Propert. IV, 10. *Cotiſontis* hic malle videtur.

19. MEDUS INFESTUS] Elegans eſt Nic. Heinſii conjectura, quam in margine exemplaris ſui adnotaverat,

Neglegens, ne qua populus laboret,
Parce privatus nimium cavere:
Dona praesentis cape laetus horae, &
Linque severa.

v. 27. RAPE.

IX.

Medus INFESTIS *sibi* LUCTUOSUS
Dissidet armis:

Atque ita clare & sine ulla litura codex noster Galeanus; cui aliquatenus accedunt Regiae Societatis membranae, a prima manu *luctuosus* exhibentes. Propertius IV, 1.

Nec rudis infestis *miles radiabat in* armis.

Ovid. Epist. Oenones.

Tyndaris infestis *fugitiva repositur* armis.

Seneca Phoenissis, 560.

Quin tuae caussae nocet
Ipsum hoc, quod armis *vertis* infestis *solum.*

Livius I, 25. *Datur signum*, infestisque armis *concurrunt. Medus* autem *luctuosus*, ut Carm. III, 6.

Di multa neglecti dederunt
Hesperiae *mala* luctuosae.

Neque tamen ex toto damnari potest recepta lectio, quam & editiones, & praeter Galeanum codices omnes repraesentant,

Medus INFESTUS *sibi* LUCTUOSIS
Dissidet armis.

Nam *luctuosa arma* recte dicuntur, ut Vegetius IV, 12. *Mutuo utrinque periculo, sed majore oppugnantium sanguine, exercentur* luctuosa certamina. Ita Tacitus, *Luctuosum facinus*, Cicero *luctuosum diem, perluctuosum funus.* Tum autem *infestus sibi*, erit sibi adversus, sibi inimicus, ob discordiam nempe civilem. Sed in altera lectione & verborum collocatio venustior est, & sonus syllabarum dulcior; ac non potest non iis placere, qui raras & eruditas aures habent.

26. PARCE PRIVATUS] Nullus est omnium interpretum, quin ad hunc locum, veluti ad scopulum, naufragium fecerit. Praefectus Urbis tum erat Maecenas, cum Horatius haec scriberet; unde illud supra v. 17.

Mitte civiles super urbe curas,

& III, 29.

Tu civitatem *quis deceat status.*
Curas, & urbi sollicitus times.

Ergo hic litigant & turbas concitant, quo fr... idem & *Praefectus Urbis* fuerit, & potuer... *Privatus*; siquidem ista inter se opponuntur. *fortuna*, ait Cicero, *quaeritur, servus sit an ... pecuniosus an tenuis, privatus an cum potestate.* ... rentius, hoc pacto se expedire conatus, q... ut ait, Praefectura Urbis duntaxat Officium e... non Magistratus, jamdudum vapulavit. R... sius, T. Faber, Dacieriusque hic subintel... *tamquam, quasi: Ita parce nimium cavere*, ... quam si *privatus* fores. Quod quam coactum... rum, & sine exemplo sit, nemo non videt: ... merito Rutgersius in repetita Editione no... hanc spongia delevit. Sed emendatione rem ... ficere vult Daniel Heinsius, pro *Parce* subitu... *Parte*; quod & diu ante eum fecerat Matthi... Bonfinis, homo ineptissimus:

Negligens, ne qua populus laboret
Parte *privatus, nimium cavere.*

Sane PARTE habet codex noster Batteliantus, & pro varia lectione Colbertinus: ut ordo sit, *ne qua parte laboret:* plane ut Noster alibi Serm. I, 2.

Audire est operae pretium, procedere recte
Qui moechos non vultis, ut omni parte labor... & favet Acron, qui sic locum enarrat, *Qui ne timeret*, ne qua *Respublica* parte *laboraret.* Sed quid tandem illud erit, *Populus privatus?* (... *οἱ πολλοὶ*, inquit Heinsius. Vellem exempl... ejus locutionis vel unum addidisset. Sed nu... erat: imo vero *privatus* plane opponitur *popu...* tantum abest, ut ita conjungi possit. Cicero in Verrinis: *Quod privatus a populo petit, aut populus a privato, Senatus ex aliqua civitate, qui jud... datur.* Sed esto, ut *populus privatus* sint *οἱ πολλοὶ*: tamen non procedit oratio; neque sententia quicquam est, quod palato non fatuo placere possit. Nos totum locum aperire, & ex tenebris his in apertam lucem proferre, paucis conabimur. Invitaverat Maecenatem Noster, ut Martiis Calendis secum biberet. Hortatur autem, ut animo ven...

IX.

AD LYDIAM.

DONEC gratus eram tibi,
Nec quisquam potior brachia candidae
Cervici juvenis dabat;
Persarum vigui rege beatior.

LYD.

veniat hilari, & a curis publicis privatisque expedito: *Mitte*, inquit, *civiles super Urbe curas*: quid enim? nihil est, cur sollicitus sis: victi praelio sunt *Daci*, *Medi* bellis civilibus occupati, subacti *Cantabri*, *Scythae* repressi, tuta sunt omnia. Quocircâ,

Neglegens, ne qua populus laboret,
Parce privatus nimium cavere:

hoc est, Cum jam *neglegens* sis, *securus* (ut bene Acron) *non timens* (ut Glossae codicis Petrensis) ne qua populus laboret; cum, rebus tam prosperis, non sollicitus sis ne res publica detrimenti quid capiat; parce *privatus* cavere nimium, noli de privatis tuis & domesticis negotiis nimium providere, noli de re familiari nimium attentus atque anxius esse. Proinde animo puro & defaecato ad me veni; & tam *civiles* quam *domesticas* curas vel domi relinque, vel abjice. Haec sine dubio loci hujus sententia est; neque verba ipsa difficultatis quicquam jam habent, si modo stili Horatiani genium agnoveris. *Neglegens*, pro *securus*, *non timens*, nove & eleganter ponitur, ut supra Carm. I, 28.

Neglegis *immeritis nocituram*
Postmodo te natis fraudem committere? fors &
Debita jura vicesque superbae
Te maneant ipsum.

in quo similiter, ut hic, lapsi sunt Interpretes. *Neglegis committere?* hoc est, *non times* committere? *securus* audes committere hanc fraudem; quia non tibi, sed posteris duntaxat tuis nocitura est? at fortasse *su ipse* commissum hoc magno tuo exitio lues. Neque vero in voce *Privatus* jam quisquam haerebit amplius. Quippe rem suam familiarem *privatus* curat etiam Magistratus, etiam si non Praefectus modo Urbis, sed Orbis Princeps fuerit.

27. DONA PRAESENTIS RAPE LAETUS HORAE] *Cape* habent Editiones principes Veneta & Lo- scheri: atque ita multo major pars Codicum. Tamen aliquot habent *Rape*, ut ex Nostris Graevianus, Battelianus, Bodleianus, & pro varia lectione Colbertinus. Atque hoc post Lambinum avide rapuerunt Interpretes; & ex eo alius post alium ad nauseam usque ingerunt Ciceronis illud ex Ennio, De Oratore III, 40.

vive, Ulixes, dum licet,
Oculis postremum lumen radiatum rape:

Non dixit cape, *non* pete: *haberet enim moram sperantis diutius esse sese victurum: sed* rape. *Hoc verbum est ad id aptatum.* Quid tum? esto, ut ibi Ennius efficacius dixerit *rape*, quam *cape*: an ideo ubicumque in aliis auctoribus *cape* occurrit, substituemus illico *rape*? Quin potius ex loci cujusque indole & orationis filo statuimus, hoc an illud magis aptum convenienseque sit. Quemadmodum in his verbis,

Dona praesentis cape *laetus horae*,

ex adjuncto illo *dona* perspicue, si quid sapimus, videmus retinendum hic esse *cape*; neque audiendos esse codices, qui *rape* supponunt. Quid enim opus est, obsecro vos, ut ea quae *donata* sunt, *rapere* velimus? Rapiamus, si fas est, negata aut fugientia: quae oblata praesto sunt, capiamus & sumamus. Nam ut noster ait Epist. I, 17.

Distat sumasne *pudenter*,
An rapias.

hoc est, multum interest, capiasne donatum, an non donatum rapias. Cicero de Legibus III, 4. Donum *ne* capiunto, *neve danto*. Virgil. Aen. III, 489.

cape dona *extrema tuorum*.

Corippus Africanus lib. I.

Rumpe moras, cape dona *dei*.

Caeterum a fine hujus versiculi in omnibus meis Codicibus abest conjunctio ET vel AC; itaque a prioris fine, unde itidem abest in Reginensi nostro & editionibus, huc eam reduximus.

LYD. Donec non aliam magis
Arſiſti, neque erat Lydia poſt Chloën;
Multi Lydia nominis
Romana vigui clarior Ilia.
HOR. Me nunc Threſſa Chloë regit,
Dulcis docta modos, & citharae ſciens:
Pro qua non metuam mori,
Si parcent animae fata ſuperſtiti.
LYD. Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornyti:
Pro quo bis patiar mori,
Si parcent puero fata ſuperſtiti.
HOR. Quid ſi priſca redit Venus,
Diductoſque jugo cogit aëneo?

v. 5. Alia. 14. Vulg. Ornithi.

5. DONEC NON ALIA MAGIS] *Alia* editiones priſcae, & plerique codices: ſed ex noſtris Leidenſis, Reginenſis, Galei, Bodleiani duo, ALIAM. ut Virgilius,

Formoſum paſtor Corydon ardebat Alexin.

Et Gellius VII, 8. *Sed* pueros *forma liberali, naviculis forte aut in vadis litorum conſpectos, miros & humanis modis* arſerunt *delphini*. Tamen alibi Horatius, *Arſit virgine, Arſiſſe Bathyllo*. Non hilum intereſt. Sed, quandoquidem ex duobus non niſi alterutrum a poëtae manu eſſe poteſt, veriſimilius eſt vulgarem hanc, quam figuratam illam conſtructionem, Librariis deberi: & facilius erat literam M in illis codicibus a ſequente abſorberi, quam in his addi.

10. ET CITHARAE SCIENS] A Priſciano p. 1177. ſic citatur hic verſus:

Me nunc Threſſa Chloë regit
Dulces docta modos, & citharam ſciens.

ubi *citharam* ineptum eſt; quippe eſſet, Sciens quid *citharа* ſit. Potuit eſſe *citharâ*; ut Terentius dixit *Scire fidibus*. Sed cum addit Priſcianus ſimile exemplum ex Homero, Πολέμων εὖ ἰδώς, quod ex Iliad. Δ. 310.

Ὡς ὁ γέρων ἵππων πάλαι πολέμων εὖ ἰδώς·

apparet apud ipſum Priſcianum ſcriptum fuiſſe CITHARAE: ut Noſter alibi I, 15. *Sthenelus ſciens pugnae*. Ceterum Petrenſis codex & Torrentiani duo cum editione Loſcheri CRESSA: quod bricius ideo amplectitur, quia *Cretenſes* peritiſ: potuiſſet addere quia *Chloë* nomen cum eſt, non Thracium. Sed haec parvi moti ſunt; nam Libertinae, qualis haec Chloe nova nomina, dum ancillae erant, indeb & in Muſicis aliiſque artibus herili ſumtu bantur. Certe *Creſſa Chloë*, ob aſperitatem nantium duriſſime exit; & omnino, ſi no timum ſonum aure callemus, inverſo po dine poſuiſſet Noſter,

Me nunc Creſſa regit Chloë,
Dulces docta modos,

Quod cum nulli uſquam codices exhibeant: lius eſt, ut *Threſſa Chloë* ſine controverſia mus. *Pro Threſſa* autem Librarii veteres Th liti ſunt ſcribere, ut praeter Torrentianos Graevianus noſter hic habet: unde facilis erat ad *Creſſa*. Porro mira lectio eſt, quam rimi libri Leidenſis, Colbertinus, & a prima nu Graevianus praeferunt,

Me nunc Threſſa Chloë riget,

non *regit*: quam & ſic enarrat Gloſſator Gr nus, *Riget, indurat me, ne te amem*; quo abſurdius fingi poteſt.

14. FILIUS ORNITHI] Miror, unde malis bus ſe in omnes fere editiones intulerit hic thus; cui ſi nomen ἀπὸ τοῦ ὄρνιθος impoſitum

Si flava excutitur Chloë,
Rejectaeque patet janua Lydiae?
LYD. Quamquam ſidere pulchrior
Ille eſt; tu levior cortice, & inprobo
Iracundior Hadria:
Tecum vivere amem, tecum obeam libens.

X.

AD LYCEN.

EXTREMUM Tanain ſi biberes, Lyce,
Saevo nupta viro; me tamen aſperas
Projectum ante fores objicere incolis
Plorares Aquilonibus.

v. 3. PORRECTUM. Audis

ut certe volebat ille, qui primus introduxit) tum vllabam mediam produci oportuit. Tu vero cum ibris meis omnibus & Editione Veneta lege ORNI-I vel rectius ORNYTI, ut Graecis Ὄρνυτος nomen ſt notiſſimum. Apollonius in Argon. II, 65.

Τῷ δ' αὖ Ἄρητός τε καὶ Ὄρνυτος, οὐδέ τι ᾔδειν.

Virgil. Aen. XI, 677.

procul Ornytus *armis*
Ignotis, & equo venator Iapyge ſertur.

Val. Flaccus III, 173.

Nec tibi Theſſalicos jam profuit, Ornyte, *reges.*

Statius Theb. XII, 143.

Squalidus ecce genas, & hianti vulnere pallens
Ornitus.

Silius Italicus XIV.

Innatat ecce ſuper tranſtris fumantibus aſper
Ornytes.

Calpurnius Eclog. I. bis, ter.

Ornite, *jam dudum volui ipſo nomine planus.*

1. EXTREMUM TANAIM] Pro *Tanaim*, quod editiones omnes occupavit, repone ex vetuſtiſſimis meis Leidenſi, Graeviano, Reginenſi, & aliis TANAIN, enunciatione Graeca.

3. PORRECTUM ANTE FORES] Neſcio quo malo fato evenit, ut omnes, quotquot extant, Horatii codices tribus quattuorve locis PORRECTUM habeant pro PROJECTUM: quod ſi in aliis auctoribus idem accidiſſet, jam diu eſt, cum vox *Projectum* extra Linguae Latinae pomoeria projiceretur. Tu vero hic repone, reclamantibus quantum queant & ſcriptis & editis,

me tamen aſperas
PROIECTUM *ante fores objicere incolis*
Plorares Aquilonibus:

Ovidius Amor. II, 19. de eadem re; & iiſdem pene verbis,

Et ſine me ante *tuos* projectum *in limine* poſtes
Longa pruinoſa frigora nocte paſi.

Silius Ital. lib. I.

noctemque vigil ducebat in armis,
Interdum projectus humi.

& lib. VII.

Qua ſuper inſtratos projectus gramine *campi*
Preſſerat ante toros.

& lib. XV.

Stramine projectus *duro patiere ſub aſtris*
Inſomnes noctes, friguſque famemque domabis.

Virgil. Aen. XI, 87.

Sternitur & toto projectus *corpore terrae.*

Statius Theb. I, 387.

hic artus imbri ventoque rigentes
Projicit, *ignotaeque acclinis poſtibus aulae*
Invitat tenues ad dura cubilia ſomnos.

& iterum V, 587.

viridi nam ceſpite terrae
Projectum *temere, & patulo caelum ore trahentem.*

Vide quae dicemus ad Epod. X, v. 22.

6. INTER

5 Audis quo ſtrepitu janua, quo nemus
Inter pulchra ſatum tecta remugiat?

v. 6. SITUM.

6. INTER PULCHRA SITUM TECTA] *Situm* habent Editiones principes Veneta & Loſcheri: unde in ſequentibus locum ſemel poſſeſſum tenuit. Memorant quidem Interpretes ſe in nonnullis codicibus SATUM, non *ſitum* reperiſſe: ſed ea vox, ut variae lectiones pro vario captu hominum ſua fata ſortiuntur, ſpreta & rejecta eſt. Ex noſtris Leidenſis veterrimus, Galei, Colbertinus, & a manu ſecunda Graevianus agnoſcunt *Satum*. Atque ita Acron editus & manuſcriptus, *Inter tecta* Satum *nemus viridarium dicit*. Porro hanc lectionem probat praeſtantiſſimus Nic. Heinſius in ora ſui exemplaris, ubi mittit nos ad Annotata ſua in Propert. IV, 4. verſ. 3. & in Silium Ital. X. 534, quae utinam, ut jam pollicitus eſt, maturaret in lucem edere vir celeberrimus Petrus Burmannus. Interea vicem Heinſii optime ſupplet diſertiſſimus Broukhuſius ad dictum Propertii locum,

Lucus *erat felix bederoſo* conſitus *antro*:

& ad I, 14. verſ. 5.

Et nemus omne ſatas *intendat vertice* ſilvas:

ubi & *Satum* hic in Horatio defendit, & (poſt Torrentium & Marcilium) verba Senecae adducit ex Epiſt. 122. *Non vivunt contra naturam, qui pomaria in ſummis turribus* ſerunt, *quorum ſilvae in tectis domorum ac faſtigiis nutant, inde ortis radicibus, quo improbe cacumina egiſſent?* Porro verſus Silii, quo mittit nos Heinſius, ſic habet:

At ferale decus, maeſtas *ad buſta cupreſſos*.

ubi neſcio an codices MSti inter alias variationes *Satas* exhibeant. Verum id, cum prodibunt Heinſianae notae, videbimus. Interim non deſunt aliunde, quae ad evincendam hanc lectionem ſola ſufficiant. Varro de Re Ruſt: III, 5. *Extra eas columnas eſt* ſilva manu ſata, *grandibus arboribus tecta, ut infima perluceat, tota ſepta maceriis altis.* Alfenus in Digeſt. VIII, 5, 17. *Cum in domo Gaii Seii locus quidam aedibus Annii ita ſerviret, ut in eo loco poſitum habere jus Seio non eſſet, & Seius in eo* ſilvam ſeviſſet. Plinius Hiſt. XV. Sect. 20. *Colitur ficus arbor in foro ipſo: illic areſcit, rurſuſque cura ſacerdotum* ſeritur: —— *eadem fortuito* ſatu *vivit in medio foro:* —— *aeque fortuita eodem loco eſt vitis atque olea, umbrae gratia ſedulitate plebeia* ſatae. & ibid. Sect. 36. *Haud ſcio an prima omnium myrtus in locis publicis Romae* ſata, *fatidico quidem & memorabili augurio.* & Sect. 40. *Et quia* manu ſatarum *receptarumque in domos, laurus fulmine ſola non icitur.* Ex his clare conſtat, ſilvas, arbores, *inter tecta* & in domos **vel loca** urbis publice ſeptas, non *ſitas* **duntaxat, quod** omnibus locisque convenit, ſed SATAS fuiſſe; & pro hic legendum eſſe,

quo **nemus**
Inter *pulchra* ſatum tecta *remugiat.*

7. VENTIS ET POSITAS] Videamus tot cum:

Audis, quo ſtrepitu janua, quo nemus
Inter pulchra ſatum tecta remugiat
Ventis? & poſitas ut glaciet nives
Puro numine Juppiter?

ubi primo riſum jocumque **movet** Tan Faber, vir caetera ingenioſus & doctus; c lut ſomno repente excitus **clamat**, *Mem pe, turpe*, quo ventis. *Iſthuccine vidi nem? lego*, Queis ventis. **Sed** bene eſt errantem ſocerum in viam **reduxit** do Dacierius; nam *ſtrepitu* hic **bis** accipien ſe, *quo ſtrepitu janua, quo ſtrepitu nemus giat ventis*, ante Fabrum **natum** omnes que patreſque, viderunt. Illud & mihi, liore omine, mirari liceat, *vidiſſe nemus* ſurdum illud & ἀπαράλληλον, **quod** in hac tia non latet, ſed plane extat. Tu mecum culum verba redige: *Audis*, quo ſtrepitu & nemus remugiat? & *Audis*, ut Juppiter nives? Quid audio? an gelu & frigus acc cipiuntur? **Nemo** quiſquam **mihi** perſuad Horatium haec ſcripturum **fuiſſe**, aut queis recitabat, tam facile **condonaturos**. non adeo digna haec erant, quae *Jovis a ſervarentur*. Sed notior, opinor, eſt Hor doles, quam ut ipſum, & non Librarios culpae hujus inſimulemus. Quippe leviſſim tatione, nempe unius literulae, quae & ip rumque omittebatur, melius, niſi fallor, r det oratio, in hunc modum.

Audis, quo ſtrepitu janua, quo nemus
Inter pulchra ſatum tecta remugiat?
SENTIS *& poſitas ut glaciet nives*
Puro numine Juppiter.

Sentis, ut ipſe alibi in re non abſimili Carm. III:

Inclinare meridiem
Sentis *& veluti flet volucris dies,*
Parcis deripere horreo
Ceſſantem Bibuli conſulis amphoram.

Remugiat autem abſolute, ſine dativo *ventis* Virgil. Aen. IX, 504.

Sequitur clamor, caelumque remugit.

Sentis & positas ut glaciet nives
Duro numine Juppiter?

v. 7. Remugiat Ventis. 8. Puro.

In-

VII, 928.
Consurgunt gemitu Rutuli, totusque remugit
Mons circum.
Claudianus Eutrop. II, 162.
responsat Athos, Haemusque remugit.
Idem Rapt. Proserp. I, 10.
Auditus fremitus terris, templumque remugit.
Prudentius Apotheos. 286.
Quicquid in aere cavo reboans tuba curva remugit.
Neque vero opus erat, ut *ventis* hic inculcaret Noster; cum jam paullo ante *Aquilones* nominasset. Quid quod necesse est, stante hac lectione, ablativo casu efferri *ventis*; non ut vulgo creditum est, dativo: ut in illis Virgil. Aen. XII, 722.
gemitu *nemus omne* remugit;
Statii Theb. XII, 612.
alio si forte remugit
Bellatore *nemus*:
Martiani Cap. lib. 5.
raucusque per nethram
Cantus, & ignoto caelum clangore remugit.
Jam autem quam inconcinne & pene insulse geminetur hic ablativus, *remugiat ventis strepitu*, nemo est qui non videat. Equidem duo loca, neque plura, memini, ubi dubites, dativusne sit casus, an ablativus; ut Virgilii illud de Sibylla, Aen. VI, 99.
Horrendas canit ambages, antroque remugit:
& Statii Theb. XII, 271. de Cerere & Encelado:
Illius insanis ululatibus *ipse* remugit
Enceladus, raptoque vias illuminat igni.
ubi esto, si ita vis, dativus; adeo ut *remugire* hic sit *contra mugire*: tamen vides, opinor, multum interesse; & tam apte & ex vero dativum hic poni, quam apud Horatium stulte & inepte. Quippe *Sibylla* & *Enceladus* clamorem ex se edere, & contra mugire possunt: *nemus* autem atque *janua* nullum suapte vi faciunt strepitum; sed totum, quantus quantus est, ventis acceptum referunt. Quod si, his spretis obstinate adhuc quisquam retinere velit *ventis*; is aliam viam insistere possit, & pro ET legere EN: atque idem, cum vetusto codice Fabricii, commodius tum leget, *Audi:*
AUDI, *quo strepitu janua, quo nemus*
Inter pulcra satum tecta remugiat
Ventis! EN, *positas ut glaciet nives*
Puro numine Juppiter!

8. Puro numine Juppiter] Nondum ex salebroso hoc loco evasimus: quid enim sibi vult, *puro numine?*

positas ut glaciet nives
Puro numine Juppiter.
qua in lectione codices nostri omnes consentiunt. Et laborant quidem Interpretes, inque omnes partes se vertunt; nulla tamen certior est explicatio, quam quae olim a Porphyrione profecta est, *puro numine*, hoc est sudo & sereno caelo: *nam*, ut ait, *post nivem positam in Aquilone vento serena tum esse solent, praesertim in Italia frequenter.* Atqui non una de causa non placet haec enarratio. Etenim primo, *numen Jovis* sive aeris hic ponitur, tamquam *caussa* gelationis: ergo tale epitheton addi debuit, quale *caussam* illam intenderet & promoveret, ut *frigidum, vehemens, acre, acutum*: jam autem *purum* otiose hic ingeritur; neque enim puritas aëris, etsi gelu plerumque comitetur aut sequatur, ulla ex parte gelationem efficit. Deinde *purum* illud non parum officit sententiae, & consilio poëtae. Tetra enim & pruinosa illa nox verbis exaggeranda erat, ut Lyce citius miserescceret amatoris sub dio ante limen morantis. At *puro* & sudo caelo ad fores excubare non adeo miserum erat, quam foedo & sordido. Male oravit igitur caussam suam, si *puro* hic praeter sententiam addidit. Equidem, ut haec incommoda evitentur, sic potius ab Horatio scriptum esse crediderim;
Sentis & positas ut glaciet nives
DURO *numine Juppiter.*
D in P propter similitudinem facile mutabatur; praesertim, ut saepe dixi, in initio versus. Ideo autem *duro* numine, quia *nives gelu* glaciaret & *duraret*, de quo vide nos ad Carm. III, 24. v. 39. Sic alibi I, 23.
Quod latus mundi nebulae, malusque
Juppiter *urget.*
& I, 1.
manet sub Jove frigido *Venator.*
Claudian. Cons. Olybr. vers. 36.
Audiit & gelido siquem Maeotia pascit
Sub Jove.
Silius Italicus XII.
Queis gelidas justum noctes thorace gravatis
Sub Jove non aequo *trahere.*
Ergo, ad haec exempla, *duro* numine Juppiter nives glaciavit; & sane olim in libris *duro* extitisse non leve est argumentum, quod in codice quodam alia lectio reperta est, memorantibus Cantero & Turnebo;

Ingratam Veneri pone superbiam;
Ne currente rota funis eat retro.
Non te Penelopen difficilem procis
Tyrrhenus genuit parens.
O, quamvis neque te munera, nec preces,
Nec tinctus viola pallor amantium,
Nec vir Pieria pellice saucius
Curvat; supplicibus tuis
Parcas, nec rigida mollior aesculo,
Nec Mauris animum mitior anguibus.
Non hoc semper erit liminis aut aquae
Caelestis patiens latus.

v. 10. Ne c. retro f. c. rota.

XI.

& positas ut glaciet nives
Puro limine *Juppiter:*
in quo frustra sunt, qui pro *limine* reponunt *lumine*, atque id pro genuina hujus loci scriptura venditant: nihil enim illo *lumine* ineptius, cum propter alia, tum quod noctu haec, non interdiu, agerentur. Imo vero, quicumque lectionis illius *limine* primus fuit auctor, sic locum hunc concipiebat,

DURO LIMINE *Juppiter:*

nives positas *duro limine*, ubi tunc Horatius *ante fores projectus* excubabat: sic Epod. XI.

Limina dura, *quibus*
Lumbos & infregi latus.

Ovid. Remed. Amor. 508.

Nec dic blanditias, nec fac convitia posti:
Nec latus in duro limine *pone tuum.*

10. NE CURRENTE RETRO FUNIS EAT ROTA] Alius, &, nisi fallor, melior est verborum ordo in Petrensi nostro & Galei:

Ne currente rota *funis eat* retro.

ut in Arte Poët. currente rota *cur urceus exit?* Et *retro*, cum priorem syllabam corripit, suavius ponitur in fine versus, atque ita semper Noster, ut I, 35.

At vulgus infidum & meretrix retro.

II, 11.

Poscentis aevi pauca: fugit retro.

III, 4.

Non me Philippis versa acies retro.

adde, quod in recepto ordine ambiguum foret, utrum *currente retro rota*, an *funis retro eat*, construendum sit.

18. NEC MAURIS ANIMO MITIOR ANGUIBUS] Editiones primae Veneta & Loscheri, ANIMO; postea nescio quis ANIMUM primus introduxit. Ab eo tempore in hunc usque diem, ut cuique eruditorum visum est, nunc hoc, nunc illud locum obtinuit. Lambinus, Cruquius, Torrentius de suis codicibus tacent. Ex quinque Pulmanni tres *animo*; duo reliqui *animum*, ut etiam ex tribus Bersmanni unus. Certe ex omnibus nostris unicus Graevianus agnoscit *animum*, idque manu recentiore mutatum est in *animo*. Rectum tamen illud, elegante & familiari Poëtis Graecismo. Statius Silv. IV, 6. de Hercule,

Sic mitis vultus, *veluti de pectore gaudens*
Hortetur mensas.

ubi *vultus* non rectus singularis est, sed accusativus pluralis; ut Claudian. Stil. II, 135.

Blanda quidem vultus:

9. QUAE

XI.

Ad Mercurium.

Mercuri, (nam te docilis magiſtro
Movit Amphion lapides canendo)
Tuque Teſtudo reſonare ſeptem
Callida nervis,
Nec loquax olim neque grata, nunc &
Divitum menſis & amica templis;
Dic modos, Lyde quibus obſtinatas
Adplicet auris:
Quae, velut latis equa trima campis,
Ludit exſultim metuitque tangi,
Nuptiarum expers & adhuc protervo
Cruda marito.

Tu

9. Quae velut latis] Anacreon:
Παῖλε Θρηίκιε, τί δή με
Νηλεῶς φεύγεις. ——
Νῦν δὲ λειμῶνας τε βόσεται,
Κοῦφά τε σκιρτῶντα παίζει.
Noſter:
Quae velut latis equa trima campis
Ludit exſultim, metuitque tangi.
Atque haec ex illis expreſſa eſſe, poſt Henricum Stephanum, multi annotarunt. Sed animadvertit ceteris acutior celeberrimus Dacierius, Anacreontis illud λειμῶνας *prata* non ad amuſſim reſpondere *latis campis*: & idcirco, ut propius inter ſe conveniant, contra omnes codices reponendum eſſe contendit, *laetis campis*: ita Carm. II, 5.
Circa virentes *eſt animus tuae* Campos *juvencae.*
Addidiſſe potuit Carm. III, 18.
Ludit herboſo *pecus omne* campo.
& IV, 4.
Qualemve laetis *caprea* paſcuis;
ut Ovidii illud Faſt. IV, 476.
Sacrorumque Melan paſcua laeta *boum.*
Jam ut concedamus Noſtrum Anacreonta illa ante oculos habuiſſe, quamquam hoc quidem incertum eſt; novimus tamen eum non multum amare *fidos* illos *interpretes*, & ſerviles imitatores, qui *verbum verbo* exprimendum curant. Equidem id de plano auſim affirmare, multo aptius loco huic & ſententiae convenire *Latis*, quam *Laetis*. Quippe cum addit, *metuitque tangi*, bene certe poſuit *latos campos*, ubi nimirum fugae erat locus & ſpatium, ne *tangi* & prehendi poſſet. Quid quod de more *latos campos* dixit, perpetuo apud Poëtas epitheto. Virgil. Aen. VI, 888.
Aëris in campis latis, *atque omnia luſtrant.*
& XI, 465.
latis *diffundite* campis.
& III, 537.
Quatuor hic, primum omen, equos *in gramine vidi*,
Tondentes campum late, *candore nivali.*
VII, 486.
cui regia parent
Armenta, & lati *cuſtodia credita* campi.
Stat. Silv. IV, 7.
Jam diu lato *ſpatiata* campo.
Silius Ital. VIII.
jam latis *obvia, credo*,
Stat campis *acies.*
& XVII.

Tu potes tigris comiteſque ſilvas
Ducere, & rivos celeris morari.
Ceſſit inmanis tibi blandienti
Janitor aulae
Cerberus; quamvis furiale centum
Muniant angues caput ejus, atque
Spiritus teter, ſanieſque manet
Ore trilingui.
Quin & Ixion, Tityoſque voltu
Riſit invito: ſtetit urna paullum
Sicca, dum grato Danai puellas
Carmine mulces.

v. 18. Forte, Caput, EXSATQUE. Au-

Ne ſi miſcebit latis *fera praelia* campis.
Sic *lata arva* Ovid. Faſt. I, 546.
Dumque huic hoſpitium domus eſt Tegeaea; vagantur
Incuſtoditae lata *per* arva *boves:*
ubi dolet praeſtantiſſimum Heinſium, pari quo hic Dacierius errore, *lasta arva* ex pauculis codicibus ſubſtituiſſe; cum & major librorum pars & ipſa res alterum efflagitet. *Lata* enim ſine dubio, quia dixerat *vagantur*. Ipſe Ovidius Faſt. II, 210.
Non aliter, quam cum Libyca de rupe leones
Invadunt ſparſos lata per arva *greges.*
ubi recte *lata*, quia *ſparſos*: neque variant codices. Idem Amor. I, 7.
Stravit deprenſos lata per arva *greges.*
18. CAPUT EJUS ATQUE SPIRITUS] Nihil verius, quam quod Dacierius libere & candide hic adnotavit; *Totum*, inquit, *hoc Carmen dehoneſtat vocula* EJUS, *qua utinam Horatius non uſus fuiſſet.* Equidem jamdudum male oderam illud *ejus*, & hanc viri inſignis cenſuram magna cum voluptate poſtea legi:
Cerberus, quamvis furiale centum
Muniant angues caput ejus, *atque*
Spiritus teter ſanieſque manet
Ore trilingui.
Aufer enim hinc *ejus*, & integer tamen ſenſus manebit. Quippe cum *Cerberum* jam nominaſſet, ſatis erat dixiſſe *furiale caput*: neque opus erat τῷ *ejus*, ut cujus ſit caput certo ſcire poſſemus. In Sermonibus quidem, qui ad pedeſtrem orationem proxime accedunt, venia danda eſt Noſtro, cum II, 1. & II, 6. ait.
Scilicet uni aequus virtuti atque ejus *amicis:*
Et quae ſit natura boni, ſummumque quid ejus:
& Lucretio, cum in poëmate Philoſophico paſſim hanc voculam adhibet,
Quin etiam repetunt a caelo atque ignibus ejus.
Nec refert quibus adſiſtas regionibus ejus.
Neque vero peccavit Noſter in Carm. IV, 8.
Ejus, qui *domita nomen ab Africa*
Lucratus rediit, clarius indicant Laudes:
Tolli enim hic non poteſt τὸ *ejus*, niſi cum totius ſententiae diſpendio: ut neque apud Propertium IV, 2. verſ. 35.
Eſt etiam aurigae ſpecies Vertumnus, & ejus
Trajicit alterno qui *leve pondus equo.*
Sed Poëtae Epici, magno ſane cum judicio, vocabulum hoc perpetuo mulctarunt exilio; ne Heroici carminis majeſtatem humi ſerpere cogeret; utpote ſingulis fere periodis recurſurum, ni ſtilo poëtico ſubintelligeretur extrinſecus, neque praeſentia ſua verſus inquinaret. Inde eſt, quod in toto Virgilio ne ſemel quidem occurrit *Ejus*. Bis duntaxat in Ovidio, ut Triſt. III, 4.
Non foret Eumedes orbus, ſi filius ejus
Stultus Achilleos non adamaſſet equos.
ubi ſublato *ejus*, nihil deeſt ſententiae: poſito autem, in proſam orationem verſus degenerat: plane ut hic apud Noſtrum. Eo tamen pejus Noſter, & quod in Carmine Lyrico longe ſupra Ovidii Elegos ſurgere debuerit; & quod ſtatim ſubjunxerit *atque*, Caput *ejus atque*: adeo ut bis tanto carminis ſublimitatem magis depreſſerit. Quin in verbis ſequentibus, eſt quod excuſari fortaſſe poſſit

Audiat Lyde ſcelus atque notas
Virginum poenas, & inane lymphae
Dolium fundo pereuntis imo,
Seraque fata,
Quae manent culpas etiam ſub Orco.
Inpiae, (nam quid potuere majus?)
Inpiae ſponſos potuere duro
Perdere ferro.
Una de multis, face nuptiali
Digna, perjurum fuit in parentem
Splendide mendax, & in omne virgo
Nobilis aevum:

SUR-

poſſit, probari certe & laudari minime mereatur:

Spiritus teter ſanieſque manet:

hoc eſt, *ſpiritus manet*, & *ſanies manet*. Atqui *ſpiritum* ſive halitum *manare* nemo uſquam dixit. *Sanies* quidem *manat*, atque omne genus humorum & liquorum, *lacrimae*, *ſanguis*, *ſudor*, *mel*, *aqua*, *pix* & ſimilia: ſpiritus nequaquam, ſi accurate loquimur. Nam cum Lucretius *ſonitum* & *frigus manare* dixit, illud nimirum vult, per *poros* & *priva foramina corporum permeare*: non ut hic Noſter de *ſpiritu*, cum aperta via per fauces prodeat. Quid igitur fiet? an Horatium hic captum & damnatum ſub cultro relinquemus? an potius,

O Tite, ſiquid ego adjuro curamque levaſſo,
Ecquid erit pretii?

Vide igitur, annon in Librarios potius culpam transferamus, & levi mutatione ab utroque Noſtrum crimine una opera liberemus. Sic ergo repone,

Cerberus: quamvis furiale centum
Muniant angues caput, EXBATQUE
Spiritus teter, ſanieſque manet
Ore trilingui.

Ovidius Metam. III, 75. de Dracone loquens:

plenis tumuerunt guttura venis:
Spumaque *peſtiferos* circumfluit *albida* rictus:
Terraque raſa ſonat ſquamis; quique halitus exit
Ore niger Stygio, vitiatas inficit auras.

ubi paria vides omnia: *ſpuma circumfluit*, plane ut *ſanies manet: halitus* autem *niger exit*, ita ut hic *exeat ſpiritus teter*: & utrobique quidem ex *ore trilingui*: nam & ſerpenti illi, verſu ibi 34.

Tres *vibrant* linguae, *triplici ſtant ordine dentes.*

Iterum Ovidius Triſt. V, 6.

Spiritus *hic Scythica quem non bene ducimus aura,*
Quod cupio, membris exeat *ante meis.*

& ibid. IV, 3.

Spiritus *hic per te patrias* exiſſet *in auras.*

& Art. Amat. III, 745.

Exit, *& incauto paullatim pectore lapſus*
Excipitur miſeri ſpiritus *ore viri.*

Verum hic notandum eſt, quod in his locis *Spiritus exit* de iis duntaxat dicatur, qui moribundi animam expirant. Quare ad evitandum Ambiguum, utinam Noſter ſcripſiſſet potius, *Exeatque Halitus teter.*

30. IMPIAE, NAM QUID POTUERE MAJUS] *Nam quid*, & membranae & editiones. Solus codex Magdalenenſis a manu ſecunda,

Impiae, NUMQUID *potuere majus?*

Non male. Nihil tamen mutaverim, niſi a prima manu codex aliquis *numquid* exhibuerit.

35. ET IN OMNE VIRGO NOBILIS AEVUM] *Nobilis* habent omnes, quod ſciam, & Editi & Scripti. Barthius tamen ad Claudianum ſuum p. 1225. *Legendum*, inquit, NUBILIS *ex vetuſtiſſimis Membranis, non* Nobilis *ut vulgo. Dicere enim vult ingenioſiſſimus poëta, aeternae gloriae velut* nuptui *datam eam virginem, quia torum genialem noluit novi mariti ſanguine conſcelerare, quod tot ipſius ſorores fecerant.* Vide quanti ſit ſapere. Sibi certe bellus homo viſus eſt, cum inſulſum hoc & refutatione indignum protulit. Verum nimirum erat, quod ex puteo ſuo Democritus haſit, τὴν πολυμαθίαν

SURGE, quae dixit juveni marito,
Surge, ne longus tibi ſomnus, unde
Non times, detur: ſocerum & ſceleſtas
Falle ſorores;
Quae, velut nactae vitulos leaenae,
Singulos (eheu) lacerant: ego illis
Mollior nec te feriam, neque intra
Clauſtra tenebo.
Me pater ſaevis oneret catenis,
Quod viro clemens miſero peperci;
Me vel extremos Numidarum in agros
Claſſe releget.

v. 43. Vulg. NEC intra.

νοῦν ἐν διδόντων, multifariam lectionem nemini conferre mentem & judicium; quippe quae Dei & Naturae dona ſunt, non noſtrae operae & laboris.

43. NEC TE FERIAM NEC INTRA] Ita recentiores Editiones: at antiqua Veneta & Loſcheriana NEC te feriam, NEQUE intra. Quis primus mutaverit neſcio, neque ſcire quicquam intereſt; certe non eſt ſecutus meliores pluresve codices. Ex tribus Berſmanni, duo habuerunt NEQUE: & ſic ex noſtris Leidenſis, Graevianus, Reginenſis, Zulichemianus, optimi & vetuſtiſſimi quique, cum aliquot aliis. Ceteri interpretes tacent: quaſi credo nihil referret, *nec* an *neque* ſcripſeris, ubicumque verſus ratio utrumvis admittere poteſt. Equidem, ut in his minutiis nec linguae Latinae neque Flacci ſalutem ſitam eſſe confiteor, ita ſemel ſuſcepto hoc labore, mei jam muneris penſique eſſe exiſtimo, ne leviſſima quidem praeterire. Quamobrem illud animadverto, varietatis hic gratiam quaeſiviſſe Noſtrum, &, quoties liber erat a metri neceſſitate, *Nec*, *neque*, vel *Neque*, *nec*: non bis eandem particulam *nec*, *nec*, aut *neque*, *neque* poſuiſſe. ut Carm. I, 6.

Nos, *Agrippa*, neque *haec dicere*, nec *gravem*.

II, 16.

Groſphe non gemmis, neque *purpura ve-*
Nale, nec *auro*.

Ergo & hic ex MStis legendum; *nec* te feriam, *neque* intra. Et ſimiliter in toto opere decies opinor vel amplius ex melioribus membranis revocavimus: de quibus ſemel hic dixiſſe ſufficiat.

1. MISERARUM EST] Quales ſint in hoc Carmine verſus, & quomodo digerendi, non mediocriter Interpretes, ſed inter vetuſtos Grammaticos magna controverſia eſt: quam ſi aliquando dem dirimere, & rem extra dubium collocare poſſumus; & gratiam, niſi fallimur, inibimus Lectore φιλομούσῳ; & eo pacto inſigne flagitium quod per ducentos jam annos carmen hoc ſublime luxavit, in poſterum cohibebimus. Primo, ſcriptor vitae Horatii a Jacobo Cruquio editus, hanc Oden *tricolon tetraſtrophum* eſſe voluit, ex *quatuor* verſibus conſtare, quorum tres verſa habeant metra: duos autem priores eſſe *Sapphicos trimetros acatalectos*, tertium *Anacreontidimetrum* (lege, trimetrum) *catalecticum*, quartum *Adonium*. Ergo ex hujus hominis ſententia ita gerendi fuerint verſus;

Miſerarum eſt nec amori dare ludum,
Neque dulci mala vino lavere, aut ex-
Animari metuentes patruae
Verbera linguae.

Atque hanc formam ſecutus eſt in editione Cruquius, quam & in tribus vetuſtis codicibus reperiſſe narrat. Sane & in noſtris, Graevii, Reginenſi, Batteliano, diſpoſitio fere eadem, praeterquam quod vocabula in fine verſuum in duas partes ſecant, more Cruquiano,

Studium auſert, Neobule, Liparaei nitor Hebri,
Celer alto latitantem fruticeto excipere aprum:

ſed integra continuant hoc modo,

I, pedes quo te rapiunt & aurae,
Dum favet nox & Venus: i secundo
Omine; & nostri memorem sepulcro
Scalpe querelam.

XII.

AD NEOBULEN.

MISERARUM est, nec amori dare ludum, neque dulci
Mala vino lavere; aut exanimari metuentis
Patruae verbera linguae.

v. 1. Vulg. NEQUE.

Tibi

Studium aufert Neobule, Liparaei
Nitor Hebri.
Celer alto latitantem fruticeto
Excipere aprum.

Quin & eandem normam tenuisse codices Cruquii nullus dubito; atque id ipsum est, quod eos docuit *nonnihil sua ope adjutos fuisse in pedibus ordinandis.* Jam autem quam inepta, prava, distorta, deformia haec sint, quid attinet dicere? Satis profecto superque id constabit ex iis quae dicturi sumus de vero metiendi modo. Pes metricus ex quatuor syllabis constans, quorum priores duae breves, posteriores longae sunt, ut *Diomedes, metuentes, Cytherae*, Graecis Ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος, Latinis *Jonicus minor* appellatur. Hoc unico pede totum Carmen ab initio ad finem usque decurrit: quale unum ab Alcmane olim compositum esse narrat Hephaestion p. 37. cujus hoc initium:

Ἕκατον μὲν Διὸς υἱον τάδε μῶσαι κρονίδαν λιτ:

Ex a Sappho alterum, quod sic incepit,

Τί με Παιδ:ονὶς ἁρπάσα χελιδών:

Ab Alcaeo vero πολλὰ *multa* conscripta esse idem refertur. Praeterea & duo genera fuisse ait (pag. 36) horum carminum Ionicorum: unum (id ἐξ ἴσου vocat) quod nullo certo pedum numero claudebatur; sed ubicumque auctori visum est, vel pedem sistebat, vel pari tenore ultra procedebat: quale crediderim Alcmanis illud & Sapphus fuisse, solis Ionicis constans, caetera legibus soluta. Atque hujus generis unum exhibet Terentianus Maurus, suumne an forte Septimii Severi equidem nescio: pag. 2428.

Diomedem modo magnum dea fecit, dea belli
Dominatrix, Phrygas omnes ut in armis superaret;
Patulis agmina campis jacuerunt data leto:
Pavidi tergaque dantes petierunt trepidae moenia Trojae.

ubi vides pedum numerum non esse definitum sed carmen per synaphiam, ut vocant, quousque velit, progredi. Quod & antea nos docuerat p. 2416.

Non versibus *istud*, numero aut pedum, *coarctant:*
Sed continuo carmine, quia pedes gemelli
Urgent brevibus tot numero jugando longas:
Idcirco vocari voluerunt συνάφειαν.

Alterum Ionicorum genus, quod κατὰ σχίσιν vocat Hephaestion, certo eorundem pedum numero incedebat; quo simul ventum erat, claudebatur sententia: atque inde rursus exordiens pari iterum numero decurrebat: quae *redditio* & *revolutio* (ἀνταπόδοσις καὶ ἀνακύκλησις) toties iterabatur, quoties voluit auctor carminis: ea lege, ut neque pauciores neque plures pedes habuerit in clausulis sequentibus, quam in prima habuit. Tale, inquit, erat Alcaei carmen, cujus hoc initium;

Ἐμὶ δειλὰν, ἰμὶ παρᾶν κακοτάτων ποδ' ἔχοισαν.

qui locus obiter corrigendus est: MSti, quos vidi, παῖδ' habent, non πόδ' solemni errore αι pro ε, quia eodem sono efferebantur: lege igitur,

Ἐμὶ δειλὰν, ἰμὶ παρᾶν κακοτάτων πιδίχοισαν.

Me miseram, me omnium calamitatum expertam. πιδίχοισαν Aeolensium dialecto pro μετέχουσαν. Addit Hephaestion; Ἄπειρος μὲν ὢν τις φήσειεν ἂν αὐτὸ Ἐξ ὁμοίων εἶναι, ἐξ Ἰωνικῆς ἀπ' ἐλάσσονος συζυγίας καταμετρούμενον· ἡμεῖς δὲ, ἐπεὶ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑ ὁρῶμεν αὐτὸ συζυγίας γεγραμμένον, Κατὰ σχίσιν αὐτὸ

Tibi qualum Cythereae puer ales, tibi telas
Operosaeque Minervae studium aufert, Neobule,
Liparei nitor Hebri;

Simul

τὸ γεγράφθαι φαμέν. Hoc est, *Imperitus quidem aliquis hoc carmen Alcaei solutum legibus esse crediderit: nos vero, cum* DECEM *ubique pedibus decurrere videamus, lege id constrictum esse pronunciare possumus.* Ubi in primis observandum, omnes ejus carminis clausulas fuisse DECEM PEDUM. Inde enim luce ipsa clarius constabit, ad Alcaei exemplar hanc, de qua agimus, Odam ab Horatio compositam esse. Quippe haec similiter decem pedibus Ionicis decurrit: inde rursus initio capto stadium idem metitur; & quatuor ejusmodi decapodiis tota finitur. Porro & illud ex verbis Hephaestionis discimus, nullum versiculi finem aut divisionem esse, donec ad *decimum* pedem deventum sit: & proinde nihil referre, utrum tribus, an duabus, aut unicâ, si fieri posset, lineâ decapodia quaeque scribatur: cum nulla pausa aut incisio sit ante decimum pedem. Sed quandoquidem chartae paginaeque spatium tam longam lineam admittere & continere non posset; & proinde necesse esset, ut decempedalis versus in partes divideretur: inde dubium ortum est, quibusnam in locis commodissime fieri posset incisio. Ubi ridiculum plane & insulsum se praebuit Scriptor Cruquianus; qui in medio pede Ionico caesuram posuit, & praeterea sexies in tam brevi carmine versum exire fecit in dimidiatum verbum. At plerisque placuit, ut in tria membra discerperetur, quorum duo priora trimetra Ionica essent, tertium tetrametrum; quo modo omnes hodie Editiones praeter Cruquianam exhibent,

Miserarum est nec amori dare ludum,
Neque dulci mala vino lavere aut ex-
animari metuentes patruae verbera linguae.

Ita dividunt Marius Victorinus. p. 2618. Diomedes p. 510, & 524; Atilius Fortunatianus 2704; Plotius 2660; & Scholiastes Acron. Verum in ea divisione illud incommodi accidit, quod in medio verbo ter fiat incisio, inconcinne prorsus & odiose;

Neque dulci mala vino lavere aut ex-
Simul unctos Tiberinis humeros la-,
Vit in undis eques ipso melior Bel-

quae deformitas nebuloni cuidam ansam porrexit, ut immane facinus aggrederetur, de quo mox plura dicemus. Nos potius in his Graecum Hephaestionem secuti sumus, qui, ut jam vidimus, primam in Alcaeo caesuram fecit τετράμετρον,

Ἐμὲ δεινὰν, ἐμὲ πασᾶν κακοτάτων παθέχουσαν.

Cui accedit Marius Victorinus pag. 2538, 2507, & 2496, ubi exemplum Ionici ἀπ' ἐλάσσονος tetrametri acatalecti hoc adducit;

Miserarum est neque amori dare ludum neque dulci.

Quorum exemplo priores duos in hac nostra editione scripsimus tetrametros, tertium autem dimetrum, hoc modo:

Simul unctos Tiberinis humeros lavit in undis,
Eques ipso melior Bellerophonte, neque pugno,
Neque segni pede victus.

Atque hoc pacto, ut in libro ipso videre est, nulla linea dimidiato vocabulo clauditur: neque aliter ab Horatii manu profectum esse quovis pignore contenderim. Illud tamen semper meminerîs, utcumque scriptionis commodo versus dividatur, unicum tamen revera esse, & continuato cursu properare usque ad decimum pedem.

Caeterum ineptus est Scholiastes Acron, cum *metrum hoc Sotadicum dici* tradit; unde deceptus vir cetera pereruditus mirum somnium habet de scopo & proposito Poëtae; quasi Hebrus ille, quem tantopere laudare videtur Noster, *turpis & vetulus moechus* esset, & *Sotadico hoc Satyricoque rhythmo* ironice sugillaretur. Quippe numquam hoc versu usus esse traditur maledicus ille Sotades: Ionico quidem pede scripsit, unde lapsus est Acron; sed Ionico ἀπὸ μείζονος, sive majore, qui contrarius plane est hujus Carminis pedi, nempe Ionico minori. Hic post duas breves totidem longas habet syllabas, ut *Fruticeto:* ille vice versa a duabus longis exit in totidem breves, ut *Contendere.* Sotadicorum haec exempla notissima sunt (praeter eos Terentiani Mauri hic obiter citatos)

Σείων μελίην Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον.
Εἰς ἅχ' ὁσίην τρυμαλιὴν τὸ κέντρον ἀθεῖς.

ubi vides non Iambeum ab Heroico magis diffonum esse, quam Sotadicum ab hoc Horatii. Neque levius falluntur ii, qui hanc Oden *pede parum elaborato procedere* dictitant, adeo ut bene factum sit, quod semel duntaxat Noster hoc metrum adhibuerit. Imo vero & in primis dulce est metrum & longe omnium operosissimum. Geminas enim breves & geminas longas, repetita identidem vice, pauciſſima verba suppeditabunt; ut agnoscet si quis Musarum cliens in hoc metro periculum sui fecerit. Unde magis credibile est, difficultate operis offensum Horatium non amplius semel hoc conatum esse. Nam magister ejus Alcaeus πολλὰ ut jam vidimus, *multa* carmina hoc metro dete-

suit

Simul unctos Tiberinis humeros lavit in undis
Eques ipso melior Bellerophonte, neque pugno
Neque segni pede victus:

Catus

xuit, & profecto, si ad lyram canatur, ut omnia haec chordis socianda erant, mirum quendam leporem habet Ionicus minor κατὰ σχίσιν iteratus & revolutus: ut jure de hac Oda dixerit Terentianus Maurus p. 2428.

Simili lege sonantes numeros ad Neobulen
Dedit uno modulatus lepide *carmine* Flaccus.

6. LIPARAEI NITOR HEBRI, EQUES IPSO] In editionibus priscis, Veneta & Loscheriana, hac forma & ordine versus hi conspiciuntur:

Studium aufert, Neobule, Liparaei nitor Hebri:
Simul unctos Tiberinis humeros lavit in undis, eques ipso melior Bellerophonte, neque pugno, neque segni pede victus.

Et sic omnia scripta exemplaria, tam mea, quam aliorum, nisi quod verba non dividant in fine versuum. Exortus tamen est ante annos ducentos sceleratus nescio quis, qui os sublevit Aldo Manutio, mentitus *antiquum quendam codicem Viennae apud Stanislaum Zaur* sic versus hos exhibere, nova specie dispositos;

Studium aufert, Neobule, Liparaei nitor Hebri,
Eques ipso melior Bellerophonte,
Neque pugno, neque segni pede victus,
Simul unctos Tiberinis humeros lavit in undis.

Quo mendacio inductus Aldus, neque sibi tum viso eo codice nec cuiquam postea, versus hos ad eam formam in Editionibus suis expressit; & ex eo tempore, quod indignandum magis an dolendum sit nescio, omnes omnium editiones praeter unam Cruquianam flagitium hoc commaculavit. Sed audiamus, quibus rationibus inductus hoc primum commentus est ille nebulo. Primo, *ut servarentur integrae dictiones*; neque tam deformiter in binos versus divellerentur. Atqui ego, antiquo verborum ordine servato, mutatis tantummodo caesurae locis, id melius praestiti. Deinde, ait, *ne claudicet versus in dictione* BELLEROPHONTE, quam corripere ultimam putat, quia genitivum facit *Bellerophontis*. Plumbeum sane pugionem, & facile retundendum! Quippe casus hunc rectus est *Bellerophontes*, ut Graeci Βελλεροφόντης: Seneca Epist. 115. *Dubit in illa fabula poenas* Bellerophontes. Hyginus Fab. 273. *Ludis Acasti, Zethus dolichodromo vicit, Calais diaulo*, Bellerophontes *equo*. Jam autem notissimum est Graeca ejusmodi nomina ablativos E longo saepe producere; ut Juvenalis XIII, 98.

si non eget Anticyra nec
Archigene: quid enim.

quamquam casu genitivo *Archigenis* recte dixeris terminatione Latina. Quod si concedamus *Bellerophonte* esse ultima brevi: nihil tamen ei syllabae consuluit homo imperitus, cum in versus extremum eam trajecit. Quippe, ut jam ante ostendi, versus unus & non interruptus decurrit usque ad decimum pedem: neque ulla hic syllabae communis, qualis in Hexametrorum aliorumve fine licentia est, nisi forte in decimo quôque pede. Pari modo, ac in Anapaestis nulla syllaba communis est, priusquam ad ultimam clausulam sive versum Paroemiacum devenerint; ut primus olim docui in Dissertatione ad Joannem Antiochenum Malelam, & postea multo fusius in Scripto Anglico de Epistolis Phalaridis. Caeterum quis risum tenere potest, cum inter interpretes tot turbas concitaverit novus ordo a terrae filio inductus,

Liparaei nitor Hebri,
Eques ipso melior Bellerophonte.

Quomodo enim *nitor Hebri* est *eques? Nitor Hebri*, inquiunt, est περιφραστικῶς *ipse Hebrus*, ut βίη Ἡρακληείη, *sententia Catonis, sapientia Laeli*, hoc est, Hercules, Cato, Laelius. Hoc plerisque obstruebat os: & eo ipso nomine pulchra dictio videbatur, quia Horatius sic loqui voluit. At *non obtusa adeo gestabant pectora* sagacissimi viri Torrentius & Tan. Faber, quin libere & fidenter clamitabant, *sine exemplo & vitiose locutum esse Horatium, pessimam esse hanc & corruptissimam cacozelium: nitor Hebri equitis*, non *eques* dictum oportuisse. Recte illi & vere: nisi quod pro illo tenebrione poëta vapulavit. Neque tamen hi ipsi ob prolatam libere sententiam sic impune abierunt. Ecce enim, qui eos in jus vocet, & *salvo pudore dejerare possit, hoc loco* Equitis *vitiosum fore.* Ain' vero, vir doctissime? Vide, quanta opinionis vis est! Dum ab Horatii partibus stare se credit, ea laudat & defendit, quae alioqui pro summa sua eruditione cum primis damnavisset. *Nitor Hebri equitis* vitiosum hic foret? Quid illud ergo, Carm. I, 19.

Urit me Glycerae nitor
Splendentis *Pario marmore purius?*

An vitiose ibi locutus est Noster, quia *splendentis* dixit, non *splendens?* Quin potius is locus argu-

Catus idem per apertum fugientis agitato
Grege cervos jaculari, & celer arto latitantem
Fruticeto excipere aprum.

XIII.

Ad Fontem Bandusiam.

O fons Bandusiae, splendidior vitro,
Dulci digne mero, non sine floribus,
Cras donaberis haedo;
Cui frons turgida cornibus

v. 11. Alto. De Carmine xii. vide Notas. 1. Vulg. Blandusiae.

mento est, luxatos esse versus; quippe *equitis* hic dixisset Horatius, ut ibi *splendentis*. Sed praeterea vide, ut ex uno absurdo aliud sequatur. Hoc enim dicit larvatus Horatius; Hebrum *equo*, *pugno*, *pedo*, sive campestribus exercitiis, *invictum esse*,

Simul unctos Tiberinis humeros lavit in undis:

id est, *postea quam lavit*. Atqui hoc plane est ὕστερον πρότερον. Nam primum exercebant se in Campo Martio, & tum postea in Tiberi lavabantur: ut praeter alios Vegetius narrat, I, 3. *Sudorem cursu & campestri exercitio collectum nando juventus abluebat in Tiberi*: & ibidem 10. *Romani veteres Campum Martium vicinum Tiberi delegerunt; in quo juventus post exercitium armorum sudorem pulveremque diluerent, ac lassitudinem cursus natandi labore deponerent*. Quanto igitur melius verus Horatius, qui Neobulen perculsam esse dicit *Hebri nitore*, simul ac ille equitatione, pugilatu, & cursu lassus in Tiberi se abluit, & inde domum rediens se ab exercitio rubentem & roseum puellis visendum praebuit. Quare, aut valde fallor, aut genuinus demum versuum ordo, quem libri omnes uno consensu tuentur, editoribus Flacci in posterum placebit.

10. Catus idem per apertum] *Catus* hoc loco habent codices universi: sed tu totam clausulam contemplare,

Catus *idem per apertum fugientes agitato*
Grege cervos jaculari, & celer *alto latitantem*
Fruticeto excipere aprum.

Catus, inquit, *jaculari*, & *celer excipere*. At amicus quidam meus, vir insigni doctrina, potius vice versa Nostrum scripsisse autumat,

Celer *idem per apertum* — Catus *alto latitantem*.

Nam *celeritatis* est, inquit, *fugientes* cervo consequi: *cati* hominis est excipere aprum latitantem. Atque hoc quidem valde speciosum fateor, & prima fronte mire adblandiri. Sed deamus quid sit *excipere aprum*. Curtius V. *Cum* leo *magnitudinis rarae ipsum invasurus esset, feram non* excepit *modo, sed etiam ut* [illegible] *occidit*. Quintilianus Instit. IV, 2. *Patet quod is* aprum, *quem ipse mucrone obtulerat, ... ptum esse a se* venabulo *confessus esset, in ... sustulit*. Seneca de Ira I, 2. *Atqui* & venatoras excipit *venator*, & *fugientes persequitur*. ... tianus in Caracallo: Excepit apros *frequenter ... tra leonem etiam stetit*. Iterum Seneca, de ... dentia cap. 2. *Si adolescens constantis animi ... tem feram venabulo excepit; si leonis incur... territus pertulit*. Vides jam opinor *celeritatis* ... ribus ei opus esse, qui vel *venientem aprum ... perit*. Is vero ταχυχειρίᾳ insigni esse debet, ut Achilles Homericus, πυρὶ χεῖρας ἐοικυῖα, ... leritatem manus quasi igneam habere, qui ... in fruticeto adhuc *latentem* venabulo occupaverit, neque incurrendi & irruendi modum concedere. Quare placet, quod in Codice habetur, *Celer excipere*: neque minus arridet alterum *Catus jaculari*, non *celer*. Quippe jam antea paucissimis verbis a *celeritate* satis Hebrum commendaverat, *Neque segni pede victus*. Ergo novam laudem memorat, *Catus jaculari fugientes*, & virtutem & artem notat. Qui enim non cervos jaculo consequitur, & valido lacertorum quere illud debet, & docta manu ad scopum rigere.

11. Celer alto latitantem] *Alto* habet ... tio Veneta: at Loscheriana arcto: quod

Primis & Venerem & proelia deſtinat,
Fruſtra: nam gelidos inficiet tibi
Rubro ſanguine rivos,
Laſcivi ſuboles gregis.
Te flagrantis atrox hora Caniculae
Neſcit tangere: tu frigus amabile
Feſſis vomere tauris
Praebes, & pecori vago.

Fies

ventum in codicibus ſuis ſecutus eſt Lambinus: caeteri fere omnes *alto* retinuerunt. Utrumvis ſat bene habet, & bonis auctoribus defendi poteſt. *Alto fruticeto* i. e. profundo, ut ſaepe Homerus ΒΑΘΕΙΗΣ ὕλης, & in re ſimili Iliad. Λ. 415.

Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
Σεύωνται. ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο.

Lucret. V, 42.

Per nemora, ac montes magnos, ſilvaſque profundas.

Virgil. Aen. VII, 515.

Contremuit nemus, & ſilvae intonuere profundae.

Georg. II, 390.

Complentur valleſque cavae, ſaltuſque profundi.

Sed, ut vides, potius *profundus* hoc ſenſu dixerunt Latini, quam *altus*; ad evitandum credo ambiguum, cum de *ſilvis* loquantur. Quamobrem omnino verior eſt lectio altera, quam meliores codices ſubminiſtrant, ut ex Noſtris Bodleiani duo, Galei, Graevianus, & pro varia lectione Battelianus. Seneca Oedip. 277.

Frondifera ſanctae nemora Caſtaliae petens
Calcavit artis *obſitum* dumis *iter*.

Ita recte magnus Gronovius edidit ex omnium veterrimo Mediceo: caeteri libri pari, ut hic, errore *altis* habebant. Et ſane proclivis eſt ad errorem lapſus, quia *Artus* non *Arctus* perpetuo ſcribunt codices antiqui. Silius Italicus lib. X, 82.

Ut canis occultos agitat cum Belgicus apros,
Deprendit ſpiſſis *arcana cubilia* dumis.

Ovid. Metam. I, 123.

domus antra fuerunt,
Et denſi frutices, *& vinctae cortice virgae*.

Sic Homerus, de hac ipſa re, Λοχμῇ πυκινῇ, hoc eſt, verbum verbo, *Arto fruticeto*, Odyſ. T. 439.

Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν ΛΟΧΜΗ ΠΥΚΙΝΗ κατέκειτο μίγας ΣΥΣ.

1. O FONS BLANDUSIAE] Editio utraque, Veneta & Loſcheri, *Blanduſiae*: unde in caeteras propagatum eſt. Et ſic codices aliquot, praeſertim recentiores. At multo potiores & vetuſtate & numero BANDUSIAE; neque aliter Acron MStus in bibliotheca Regiae Societatis. Ita ſane ex noſtris Graevianus, Reginenſis, cum tribus aliis. Quare reſcribamus hic *Banduſiae*: cum enim nihil aliunde compertum ſit de fontis hujus nomine, neque quiſquam mentionem ejus fecerit; quae pervicacia eſt, ex iis codicibus quos ſolos hic auctores habemus, non vetuſtiſſimos atque optimos ſequi? *Blanduſiae* credo ſuppoſuerunt ingenioſi homines, quia fons bellus atque elegans *blando* nomine dignus videbatur.

6. NAM GELIDOS INFICIET TIBI] *Gelidos* habent omnia exemplaria: neque id loco nunc movendum eſt. Tamen cum de hoc ipſo Banduſiae fonte ſic narret alibi Noſter Epiſt. I, 16.

Fons etiam rivo dare nomen idoneus, ut nec
Frigidior *Thracam nec* purior *ambiat Hebrus*;

ubi vides eum non minus a *puritate*, quam a *frigore* commendari: demiror equidem, cur *gelidos rivos* hic maluerit, quam aliud Epitheton a *puritate* tractum. Ego vero, ſi pace tot Exemplarium fieri poſſet, ſic libens reponerem:

Fruſtra: nam LIQUIDOS *inficiet tibi*
Rubro ſanguine rivos
Laſcivi ſuboles gregis.

Hic certe venuſta antitheſis eſt; *liquidos* rivos *rubro* ſanguine inficiet; qui prius liquidi erant & *vitro ſplendidiores* rivi, nunc *rubro* colore inquinabuntur. *Liquidus* autem *rivus* Noſter ipſe Epiſt. I, 12. & *liquidos fontes* paſſim poëtae, ut Virgilius ter quaterque. Sic Ecloga I, 59.

floribus auſtrum
Perditus, & liquidis *immiſſi* fontibus *apros*;

apros ſcilicet, qui fontes prius liquidos volutando turbarent, & polluerent. Pone ibi *gelidis fontibus*, & omnem venerem, imo totam animam de ſententia ſuſtuleris. Atqui eodem modo jacet & languet recepta Flacci lectio. Quorſum enim hic *gelidos*? quid *frigus* aut obſtat aut proficit, aut quo-

Fies nobilium tu quoque fontium,
Me dicente cavis inpositam ilicem
Saxis, unde loquaces
Lymphae desiliunt tuae.

XIV.

De Reditu Augusti.

Hercvlis ritu modo dictus, ô plebs,
Morte venalem petiisse laurum
Caesar, Hispana repetit penatis
Victor ab ora.

Unico

quo modo pertinet ad *colorem rubrum?* Adde huc, quod in sequentibus abunde satis laudat ob frigus & umbram,

Te flagrantis atrox hora Caniculae
Nescit tangere, tu frigus amabile &c.

ut minime necesse fuerit, alieno loco hic *gelidos* inculcare.

15. UNDE LOQUACES LYMPHAE DESILIUNT TUAE] Princeps Veneta habet *Nymphae*, Loscheriana autem *Lymphae*, quod posterius obtinuit in editionibus sequentibus. At non in Veneta tantum edita, sed & scriptis nonnullis reperitur ea lectio, quantumvis hic mussitent Interpretes: Certe ex meis Graevianus, Galei, Regiae Societatis, Bodleianus, & pro varia lectione Colbertinus, NYMPHAE clare exhibent: unde de aliorum membranis conjectura fieri potest. Atque hanc unice probat vir summo ingenio Janus Broukhusius ad Propertium III, 14.

Et cadit in patulos Nympha *Amiena lacus.*

ubi pari atque hic inconstantia membranae aliquot praeferunt *Lympha*. Idem etiam Epod. XV. vers. 48. ubi nunc habetur,

montibus altis
Levis crepante lympha desilit pede:

ex Codice Graeviano, quo nos τοῦ μανιφίτου beneficio nunc utimur, reponit *Nympha*. Certe sic ibi habuerunt quattuor Torrentiani, & Gifanii unus; & ex nostris, praeter Graevianum, pro varia lectione Petrensis. Plura etiam exempla suggerit Nic. Heinsius ad Ovid. Heroid. V, 31. Equidem ut non negaverim *Nympham* aliquoties pro *aqua* poni, ut Martial. VI, 43,

Dum tibi felices indulgent, Cäsarice, Baiae;
Canaque sulfureis Nympha *natatur aquis:*

& 47.

Nympha, *meo Stellae quae fonte domestica puro*
Laberis, & domini gemmea tecta subis:

ita utrobique apud Horatium praetulerim *Lympha*: nam longe figuratius est & πολυπλόκτερον *lymphae* sive *aquae* dare *pedes*, quos non habet; quam *Nymphae*, quos habet, concedere. Atque ita Lucretius bis. V, 273. VI, 638.

Qua via secta semel liquido pede *detulit undas.*

& Virgilius Culice vers. 17.

Castaliaeque fonans liquido pede *labitur unda.*

Porro, cave hic cum vulgo verba construas, *unde lymphae loquaces tuae desiliunt*, quod prosam Orationem sapit; & in hac structura Poëta dixisset *tibi* non *tuae*: sed in hunc modum colloces, *Unde lymphae tuae desiliunt loquaces*, quod Horatiano stilo est pro *loquaciter*.

2. MORTE VENALEM PETIISSE LAURUM] Theodorus Marcilius: *In membranis plerisque*, MARTE *venalem. Recte.* i. e. *pugna & contentione belli.* Ubi illud *plerisque* indictum erat melius; nullae enim ex Nostris, nec Interpretum aliorum, neque Editiones ullae agnoscunt *Marte*. Quare habeat secum Marcilius & ineptissimam lectionem, & nusquam, credo, nisi in somniis sibi repertam. Quanto melius Scholiastes Acron, *Mortis contemptu laus Victoris quaeritur & triumphi*: ut Virgilius, Aen. IX, 205.

Est hic, est animus lucis contemtor, & istum
Qui vita *bene credat* emi, *quo tendis, honorem.*

Nam perinde est, sive *morte venalem*, seu *vita* vena-

Unico gaudens mulier marito
Prodeat, caſtis operata ſacris;
Et ſoror clari ducis, & decorae
Supplice vitta

v. 6. Vulg. JUSTIS operata DIVIS.

Virginum

nalem dixeris: eodem utrumque recidit. Ut & id, quod addit Acron, Aen. V, 230.

Vitamque *volunt pro laude* paciſci,

idem plane ſenſu dicitur, quo Terentius Phorm. 3.

ut mihi liceat tam diu quod amo frui,
Jam depeciſci morte *cupio.*

Quintilianus Inſtit. IX, 3. *Melius atque acrius, quod, ut figurâ jucundum eſt, etiam ſenſu valet:* Emit orte *immortalitatem.*

6. JUSTIS OPERATA DIVIS] *Divis* Editio Venet.; at Loſcheriana SACRIS, ut & dimidia fere ſcr Codicum. Ex noſtris certe Leidenſis, Regienſis, Bodleianus, Colbertinus, Vigornienſis, et pro varia lectione Petrenſis. Quid ab Horatii ſanu profectum hic fuerit, ſubtilis eſt judicii res et lubricae conjecturae. *Operata divis*, ut Curtius III, 33. *Per decem dies* Libero Patri operatum *ebuit exercitum.* Tibullus II, 5.

Tunc operata deo *pubes diſcumbet in herba.*

Ilius Ital. II.

Tartareo eſt operata Jovi, *poenaſque miniſtrat.*

uſtis autem *Divis*, non, ut Lambinus, *patriis*, *conſuetudine atque uſu receptis*, ſed cum Schoaſta, *ſpecialiter* juſtis, *quia victoriam & reditum aeſari* meremti *dederint.* Ovidius in Epiſt. Hypſylae:

Juſtus *ades votis* Juppiter *ipſe meis.*

Triſt. IV, 2.

Donaque amicorum *templis promiſſa* deorum
Reddere victores Caeſar uterque parent.

mox,

Cumque bonis nuribus pro ſoſpite Livia *nato*
Munera det meritis, *ſaepe datura*, deis.

contra Noſter II, 4.

penates *maeret* iniquos.

Silius Ital. XV.

quonam ſe fine minanti
Servitio eripiat, divoſque *evadat* iniquos.

ecte itaque habet recepta nunc in Editis Lectio, *Prodeat* JUSTIS *operata* DIVIS.

eque tamen temere rejiciendum SACRIS, quod t ſcripta exemplaria, & in eis vetuſtiſſima aliot ſubminiſtrant. *Operari* enim *ſacris* puriſſimae itinitatis dictio eſt, ut Virgil. in Ciri, 142.

violaverat inſcia ſedem,

Dum ſacris operata *deae laſcivit.*

Valerius Max. VI, 6. *Ampliſſimi & integerrimi viri ſanctitatem, Reipubl. uſibus & ſacris* operatam. Livius I, 31. *Ipſum regem* (Tullum) *tradunt volventem commentarios Numae, cum ibi quaedam occulta ſollemnia ſacrificia Jovi Elicio facta inveniſſet*, operatum his ſacris *ſe abdidiſſe; ſed non* rite *initum aut curatum id ſacrum eſſe.* Ubi obiter pro *operatum* reſcribendum puto *operaturum.* Sed quid ſodes erit *juſtis ſacris?* an legitimis, &, ut modo Livius, *rite initis & curatis?* Non video, quid aliud denotare poſſit; & tamen friget admodum ſententia. Nullum enim periculum erat, ne ſacris, aut lege vetitis, aut contra caeremonias factis, operaretur Livia. Quamobrem, ſi retinendum erit illud *ſacris*, ſic potius levi mutatione locum conſtituerim,

Prodeat CASTIS *operata* SACRIS:

hoc eſt, prodeat jam Livia ad occurſum Auguſti ex Hiſpania in urbem revertentis, quae toto abſentiae ejus tempore *caſtis ſacris* operata eſt, & *pudica vota* fecit pro ſalvo mariti reditu. Non enim *prodeat operata*, ut Scholiaſtes vetus aliique perperam accipiunt, eſt *prodeat ut nunc operetur:* quippe eo ſenſu *operatura* dicendum fuerit; non *operata*, quod tempus jam praeteritum indicat. *Caſtis* autem *ſacris*; quia Liviam pudicitiae gloria celebrem omnis hiſtoria tradit, unde hic de ea Noſter,

Unico gaudens mulier marito.

Ovidius Amor. III, 13.

Caſta *ſacerdotes Junoni* feſta *parabant.*

Statius Achilleidos I, 370. de Virginibus;

Dehinc ſociare choros, caſtiſque *accedere* ſacris
Hortantur; cedunt que locum, & contingere gaudent.

Hypſipyle Iaſoni verſ. 73.

Adde preces caſtas, *immiſtaque* vota *timori:*
Nunc quoque te ſalvo perſoluenda mihi.

preces & vota pro Iaſonis reditu: ut Liviae pro Auguſti. Deïanira Herculi verſ. 35.

Ipſa domo vidua, votis operata pudicis,
Torqueor; infeſto ne vir ab hoſte cadat.

7. ET SOROR CLARI DUCIS] Ea eſt Octavia. Sed veterrimus noſter Graevianus, CARI, non *clari*:

Virginum matres, juvenumque nuper
Sospitum. vos ô pueri, & puellae
Jam virum expertae, male inominatis
Parcite verbis.

v. 11. Vulg. Ominatis.

clari: ut de eodem Augusto Ovidius Fast. VI, 637.

Te quoque magnifica, Concordia, dedicat aede
Livia, quam caro *praestitit illa* viro.

Verum recte quidem *caro viro*, ut passim *carus genitor, cara nutrix, cari nepotes*, & cetera *necessitudinum* nomina: sed *carus dux* non minus inepte diceretur, quam Carm. I, 20. *Carus eques.* Vide autem, ut incerta & caeca fortuna in exemplaribus dominetur: unus ibi codex Regiae societatis *clare eques* recte habet, cum caeteri omnes *care*: unus hic Graevianus perperam *cari ducis*, cum alii ubique *clari*. Seneca Troad. 255.

Quid caede dira nobilem clari ducis
Aspergis umbram?

& Octav. 677.

Ubi Romani vis est populi,
Fregit claros *quae saepe* duces?

11. Jam virum expertae] Non immerito miratur Torrentius, cur addat *jam virum expertae*; cum potius par erat, ut cum pueris *innuptae* puellae conjungerentur. Unde idem, quod rarissime facit, a conjectura opem petere voluit, & sic locum refingere:

vos o puerae *& puellae*
Jam virum expertae.

Infeliciter profecto: nam & *puerae* obsoletior vox est, quam ut Horatio sub calamum veniret: & ridiculum est, in eodem versu *pueras* dici, quae innuptae sint, *puellas* (quod alterius diminutivum est, atque adeo minori aetati convenit) quae jam virum sint expertae. Sed & aliam viam tentat vir doctissimus, non meliore successu,

Vos o pueri, & puellae, ET
Jam virum expertae:

nam postremum illud *jam virum expertae*, si a *puellae* disjungatur, etiam *virginum matres* comprehendet, quas antea compellaverat: & praeterea versus hoc pacto nimis asper scaberque & rubiginosus exibit. Equidem, si per codices liceret, sic potius emendaverim,

Vos o pueri & puellae
Non *virum expertae:*

ut alibi Noster Epist. II, 1. verf. 132.

Castis cum pueris ignara puella mariti
Disceret unde preces, vatem nisi Musa dedisset?

& Carm. III, 1.

Virginibus puerisque *canto.*

I, 21.

Dianam tenerae dicite, virgines;
Intonsum pueri, *dicite, Cynthium.*

Carm. Saecul.

Virgines *lectas*, pueroque *castos.*

IV, 6.

Virginum *primae*, puerique *claris Pa-*

Nam Virgines eas innuptas & *non virum* fuisse, ostendit quod mox subsequitur,

Nupta *jam dices, ego dis amicum*
Reddidi carmen:

ergo eo tempore nondum nupta erat.

11. Male ominatis Parcite verbis] nes vetustae, Veneta & Loscheri, no- at Codices in diversa distrahuntur: nam pars habent, *nominatis*, & totidem fere adeo ut alteri alteris nec numero neque concedant. Diversa etiam secuti sunt Edi- suo quisque judicio nunc hoc nunc illud rentes. Interea hoc pro comperto jam melius facere ad sententiam *Ominatis*, versus mensuram hiatu suo labefacere Cui tamen opitulari conati sunt Muretus & tus, interjecto D, ad hunc modum,

Jam virum expertae, maled *ominatis.*

In quo ridiculine sint magis, an odiosi, est; cum rubiginem hanc nostro affricare quam in Ennio Naevioque & cascis Oscarminibus vix aequis auribus accipimus. alii defendunt, *male ominatis*; ut neglecta naloephâ vocalis E non elidatur; qualia occurrere putant in tersissimis etiam poqua sententia est sagacissimus Heinsius ad dian. Sec. Conf. Stilich. verf. 167. ubi suo lectionem tuetur. Sed illud non animadvert insignis, pleraque omnia, quae ibi profert tuum exempla in Caesuram sive in primam syllabam cadere: non, ut hic, in Dactylum aut secundam. Atqui hoc multum interesse rhythmorum & musicae periti. Fateor eo etiam extra caesuram saepe negligi Synaloep ut apud Nostrum, Epod. V.

Et Esquilinae alites.

Et Serm. I, 9.

Hic dies vere mihi feſtus atras
Eximet curas: ego nec tumultum,
Nec mori per vim metuam, tenente
Caeſare terras.
I pete unguentum, puer, & coronas,
Et cadum Marſi memorem duelli;
Spartacum ſi qua potuit vagantem
Fallere teſta.

Dic

Si me amas, inquit, paullum hic ades.
ed imprimis notandum, non niſi in longis vocalibus hiatus illos admitti; cujus rei a Muſica ſimiliter petenda eſt ratio. Sic in illis Virgilianis;

Credimus, an qui amant, ipſi ſibi ſomnia fingunt?
Et longum, formoſe, vale, vale, inquit, Iola.
Clamarent, ut litus Hyla, Hyla, omne ſonaret.
Te Corydon, o Alexi —— Pelio Oſſam.
Inſulae Ionio —— Te amice, nequivi.
Glauco & Panopeae & Inoo Melicertae:
Implerunt montes, flerunt Rodopeiae arces.
Victor apud rapidum Simoënta ſub Ilio alto.

rides longam eſſe vocalem, quae hiatum faciat; non brevem, ut hic *male ominatis: male* enim ante conſonantem ſemper poſteriorem corripit. Nuſquam memini obſervaſſe, vocalem brevem extra caeſuram hiatum facere, praeterquam in duobus locis, uno Catulli, Virgilii altero: quorum ille Epigr. III.

O factum male, o miſelle Paſſer.

Verum is verſiculus in mendo cubat: omnes enim membranae ibi praeferunt,

Bonum factum male bonus ille paſſer:

at teſtatur Achilles Statius, qui ex conjectura illud alterum repoſuit. Nihil itaque ex tam dubio loco concludi poterit. Virgilii verſus extat Aen. I, 405.

Et vera inceſſu patuit dea. Ille, ubi matrem
Agnovit.

Verum hic peculiaris hiatus ratio eſt, quae in Horatii verſu locum non habet. Quippe poſt *dea* plena diſtinctio eſt, & tum nova incipit oratio: & quia in pronunciando pauſa & morae ſpatium intercedit, *dea* & *ille* per Synaloepham coaleſcere minime debuerunt. Vitioſum ſiquidem foret, ſiquis hunc in modum verſum componeret;

Et veram inceſſu patuiſſe deam. Ille ubi matrem.

Atqui in Flacco longe aliter ſe res habet: & niſi fallor, ſine exemplo eſt, ut vocalis brevis, extra caeſurae locum, & in medio orationis tractu, non elidatur. Quare haeret haec res; & aut ſententia laborabit, ſi legeris *Nominatis*; aut verſus, ſi *Ominatis*. Sed bono animo eſſe poteris; nam leviſſima mutatione utrique vitio ſuccurrere licet: neque dubites, quin ſic profectum ſit ab Horatii manu;

Jam virum expertae, male INOMINATIS
Parcite verbis.

ut ipſe alibi Epod. XVI.

Inominata *perprimat cubilia.*

Gellius V, 17. *Ante diem quoque quartum Calendas, vel Nonas vel Idus, tamquam* inominalem *diem plerique vitant.* Ubi codex MStus in bibliotheca Regia Pariſiis, cujus excerpta habeo, *Nominalem* praefert: plane ut hic bona pars membranarum, *Nominatis.* Sed *inominalem* recte legitur etiam in Macrobio, qui Saturn. I, 16. celato, ut ſolet, auctoris nomine, haec ex Gellio ſublegit. Ceterum, etſi *Male* non raro minuat & tollat ſignificationem vocabuli adjuncti, ut *male ſanus, male fidus*, perinde eſt ac *inſanus, infidus*; interdum tamen auget eam atque intendit; praeſertim apud Noſtrum, ut Carm. I, 17. *male diſpari.* Serm. I, 3. *male parvus.* I, 4. *male rauci.* I, 9. *male ſalſus:* ut proinde *male inominatis* eandem vel majorem vim habeat, quam *male ominatis.*

20. SI QUA FALLERE TESTA] Videamus contextum orationis:

Et cadum Marſi memorem duelli,
Spartacum ſiqua potuit vagantem
Fallere teſta.

Ubi Torrentius *ſi qua teſta* caſu recto interpretatur, & poſteriorem in *ſiqua* contra Grammaticorum regulas productam eſſe autumat; ut in illo Terentii Heautont. Prologo.

Siqua laborioſa eſt, ad me curritur.

At in eo fruſtra eſt vir optimus: quippe ibi cum codice Faërni Bembino, longe omnium vetuſtiſſimo & optimo, legendum eſt, *Siquae laborioſa eſt.* Unde anſam arripit Philippus Pareus in Lexico Cri-

Dic & argutae properet Neaerae,
Murreum nodo cohibente crinem:
Si per invisum mora janitorem
Fiet, abito.
Lenit albescens animos capillus
Litium & rixae cupidos protervae.
Non ego hoc ferrem calidus juventa,
Consule Planco.

XV.

AD CHLORIN.

UXOR pauperis Ibyci,
Tandem nequitiae fige modum tuae,

v. 22. Vulg. COHIBERE.

Critico voce *Siquae*, etiam hoc in loco similiter corrigendi. Sed uterque fallitur: etenim casu haec ablativo proferenda sunt,

Spartacum siquâ *potuit vagantem Fallere* testâ:
Siquâ testâ cadus fallere potuit, ut Phaedrus *amphora testâ*, III, 2.

Anus jacere vidit epotam amphoram,
Adhuc Falerna faece & testâ nobili
Odorem quae jucundum late spargeret.

22. MYRRHEUM NODO COHIBERE CRINEM] *Murreum*, non *myrrheum* veteres Blandinii apud Cruquium scribunt, & ita nostri, Graevianus, Leidensis, Reginensis, cum aliis. Sed quid illud sibi vult,

Dic & argutae properet *Neaerae*
Murreum nodo cohibere *crinem:*

Properet, inquit, crinem nodo redimire: quid tum postea? an ut domi maneat? imo vero, *properet* ut ad nos veniat; ut una accubet, potet, festum diem celebret, & quae cetera sunt meretricis. Ergo *properet* absolute, i. e. properet venire: ut Carm. I, 30.

Fervidus tecum puer, & solutis
Gratiae zonis, properentque *Nymphae:*

& ipse aliique passim. Quamobrem, vel invitis exemplaribus, corrigendum,

Dic & argutae properet Neaerae,
Murreum modo COHIBENTE *crinem;*

ut alibi Carm. II, 12.

Lyden: eburna dic *age cum lyra*
Maturet, *incomtam Lacaenae*
More comam redimita *nodo.*

Seneca Herc. Oetaeo. 1543.

Et comas *nullo* cohibente nodo,
Femina exertos feriat lacertos.

Properet huc Neaera, nodo duntaxat coh. crinem, prae studio festinandi. Certissima emendatio est: facilis autem Librariorum a *Cohibente* ad *Cohibere.*

3. FAMOSISQUE LABORIBUS] *Forte*, Ca. inquit Daniel Heinsius: credo, quia mem. illud Carm. IV, 9.

Spirat adhuc amor,
Vivuntque commissi calores
Aeoliae fidibus puellae.

Sed frustra: ut fere omnia quae in Hor. natus est vir cetera ingeniosus & doctus. Li. ut hic omnes libri praeferunt, idem quod am. ut Carm. I, 17.

Dices laborantes *in uno*
Penelopen vitreamque Circen.

& I, 27.

Quanta laboras *in Charybdi,*
Digne puer meliore flamma.

9. EXPUGNAT JUVENUM DOMOS] Vigorius noster, EXPUNGAT: sed hic dormitantis exscr. ris est lapsus. Ceterum Lambinus, Torren. aliique figurate haec accipiunt; non quasi re.

Famoſiſque laboribus:
Maturo propior deſine funeri
Inter ludere virgines,
Et ſtellis nebulam ſpargere candidis.
Non, ſi quid Pholoen ſatis,
Et te, Chlori, decet: filia rectius
Expugnat juvenum domos,
Pulſo Thyias uti concita tympano.
Illam cogit amor Nothi
Laſcivae ſimilem ludere capreae:
Te lanae prope nobilem
Tonſae Luceriam, non citharae decent,
Nec flos purpureus roſae,
Nec poti vetulam faece tenus cadi.

XVI.

v. 10. Vulg. THYAS.

xpugnet domos & fores effringat, ut vel invitos uvenes diripiat: ſed *amore ſui ſubvertat domos.* ed quorſum illud, quod ſtatim ſequitur?

Expugnat juvenum domos,
Pulſo Thyias uti concita tympano.

Quid enim? an Bacchae inſtar furioſa meretrix nagis illaqueat adoleſcentum animos, quam verſuta & callida & ineſcandi artifex? Quare recte Dacierius, qui proprie haec accipit, adeo ut Pholoë illa vectibus expugnaverit aedes amatorum. Sed nullum profert auctorem, qui de feminis tale quid narret, quod potius adoleſcentum eſt facinus erga amicas ſuas. Ego vero dabo auctorem, & quidem majorem omni exceptione, Senecam nempe in Praefat. ad IV. Nat. Quaeſt. *Criſpus Paſſienus ſaepe dicebat, Adulationi nos opponere, non claudere,* oſtium: *& quidem ſic, quemadmodum opponi* amicae *ſolet: quae, ſi impulit, rata eſt; gratior, ſi* EFFREGIT. Cui adde Plautum in Mil. Glor. IV, 6. ubi meretrix loquitur:

Immo opperiamur, dum exeat aliquis. Durare nequeo,
Quin eam intro. Occluſae ſunt fores. Effringam.
Sana non es.
Si amavit umquam, aut ſi parem hic ſapientiam
habet ac formam:
Per amorem *ſi quid fecero, clementi mi animo ignoſcet.*

nde explica Carm. III, 9.

Si flava excutitur *Chloë,*
Rejectaeque *patet* janua *Lydiae.*

hoc eſt, Si Chloë *ejicitur*, ut Terent. Eunuch. III, 2.

Homo quatietur *certe cum dono foras;*

& Lydia prius excluſa jam patente janua admittitur. De THYIAS diximus, II, 19, 9.

15. NEC FLOS PURPUREUS ROSAE] Reginenſis noſter, optimae notae codex,

Nec flos PURPUREAE *roſae:*

eadem conſtructione, qua illud Carm. II, 3.

Huc vina, & unguenta, & nimium breves
Flores amaenae *ferre jube* roſae.

& IV, 10.

Nunc & qui color eſt puniceae flore *prior* roſae.

Ubi vide & mirare variam librorum ſortem. Qui ſolus hic habet *purpureae*, idem ſolus illic praefert *puniceo*: ſed hoc poſterius a manu ſecunda. Neutro in loco quicquam mutaverim.

16. NEC POTI VETULAM FAECE TENUS CADI] Editio Veneta, VETULAM; Loſcheri autem, VETULA: atque eadem varietas in Scriptis, qui ab utraque lectione ſtant aequis viribus. Vetuſtiores certe noſtri, Leidenſis, Graevianus, & a manu prima Reginenſis, *vetula.* Utrumque probum eſt. *Vetula faece*, ut Catullus XXVII.

Miniſter vetuli *puer* Falerni:

& Martialis XI, 27.

XVI.

AD MAECENATEM.

INCLUSAM Danaën turris aënea,
Robustaeque fores, & vigilum canum
Tristes excubiae munierant satis
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acrisium virginis abditae
Custodem pavidum Juppiter & Venus
Risissent: fore enim tutum iter & patens,
Converso in pretium Deo.
Aurum per medios ire satellites,
Et perrumpere amat saxa, potentius
Ictu fulmineo. concidit auguris
Argivi domus, ob lucrum

De-

Bassa da nobis vetulo, *puer, uda* Falerno. Columella X. in fine.

Brachia jactantes vetulo *marcentia* vino. Rectius tamen *vetulam*: Decet te vetulam abstinere a conviviis adolescentium. Mutarunt Librarii, ut propiori verbo *faece* conveniret: quae sollemnis est eorum hominum hallucinatio.

7. JUPPITER ET VENUS RISISSENT] Omnes quidem, quos viderim, scripti editique, RISISSENT. Tamen ex stili Horatiani indole scribendum est, RISISSET; ut multis exemplis docui ad Carm. I, 24. v. 8. Favet Lactantius ad Statii Theb. VII, ubi hunc locum citat: nam ibi, etsi alias mendose, editum est MISISSET. Ceterum locum hunc *Inclusam Danaën turris aënea*, expressêrunt Ovidius & Hieronymus: hic Epist. ad Gaudentium. *Quod didicerunt secreto, docent*, inclusamque Danaën *vulgi sermonibus violant*: ille Amor. II, 19.

Si numquam Danaën *habuisset* aënea turris,
Non esset Danaë de Jove facta parens.

13. DEMERSA EXCIDIO] Et Veneta & Loscheri EXITIO: neque aliter plures & potiores codices; ut ex nostris Graevianus, Leidensis, Battelianus cum aliis; atque ita laudat Priscianus p. 890. *Demersa exitio*; nec editus solum, sed & MStus sexcentorum annorum in Bibliotheca publica hic Cantabrigiae. Nescio tamen quo fato pleraque editiones occupavit EXCIDIO, quod codices quidem nonnulli praeferunt, & inter alios Reginensis noster paucis secundus. Sed omnino perperam. Quippe *Demersa* & *excidio* contrariam plane tralationem habent, neque una conjungi possunt. *Excindere* enim est a stirpe & fundamentis *sursum* eruere: *demergere*, est in profundum *deorsum* trudere. Quamobrem, si retinendum foret *excidio*, non *Demersa* dicerem, sed parva mutatione EVERSA;

domus *ob lucrum*

Eversa excidio.

ut Virgil. Aen. X, 45.

per everrae, *genitor*, *fumantia Trojae*

Excidia *obtestor*.

Ovid. Heroid. III.

Lesbides eversa *corpora capta* domo.

Juvenalis X.

Evertêre domos *totas*, *optantibus ipsis*,
Dii faciles.

atque alii non raro. Sed omnino vera lectio est *Demersa exitio*.

18. MAJORUMQUE FAMES] Offensi adeo sunt Librari

Demersa exitio. diffidit urbium
Portas vir Macedo, & subruit aemulos
Reges muneribus. munera navium
Saevos inlaqueant duces.
Crescentem sequitur cura pecuniam,
Majorumque fames. jure perhorrui
Late conspicuum tollere verticem,
Maecenas, equitum decus.
Quanto quisque sibi plura negaverit,
Ab Dîs plura feret. nil cupientium
Nudus castra peto; & transfuga divitum
Partis linquere gestio:
Contemtae dominus splendidior rei,
Quam si quicquid arat inpiger Appulus
Occultare meis dicerer horreis,
Magnas inter opes inops.

v. 13. Vulg. EXCIDIO. 22. A DÎS. 26. NON PIGER. Purae

brarii vocabulo isto *majorum*, ut etiam versus dispendio mutare voluerint. Quippe codex Regiae Societatis sic praefert,

Crescentem sequitur cura pecuniam,
Majorque fames:

& in vetere Graeviano duae literae erasae sunt, *major..que* ſ, quae ex spatio *a*, *m* fuisse videntur. *Major fames*, plane ut Prudentius Hamartig. 257.

Auri namque fames parto sit major ab auro.

Verum hanc emendationem ipse versus aspernatur: at quid illud est, obsecro, *Majorum?* Notissimum est, pro libitu veteres dixisse *pecuniam*, vel *pecunias*. Quare aut hic legendum est,

Crescentes *sequitur cura* pecunias,
Majorumque fames:

aut,

Crescentem sequitur cura pecuniam,
Majorisque *fames.*

Nam ut passim occurrunt *pecunia grandis*, *ingens*, *immanis*, *immensa*, *nimia*, *mediocris*, *tenuis*, *amplissima*, *magna*, *maxima*; quidni & *major* pecunia dicatur? Sic & Scholiastes vetus: *Majorum*, *pecuniarum scilicet.* Atqui fine ulla necessitate numerum mutare, neque vitio caret, nec Horatium ejus reum esse crediderim. Non incommode tamen tueri poteris *Majorum*, si genere neutro acceperis, *τῶν μειζόνων, τῶν πλείονων*: ut Theocrit. Idyll. XVI.

ἀνήρατος δέ οἱ εἴη
Ἄργυρος· αἰεὶ δὲ πλείων ἔχοι ἵμερος αὐτοῦ.
Et immensum ei sit
Argentum: plurium *vero cupido semper eum habeat.*

22. A DIS PLURA FERET] Omnes fere Membranae cum editione Veneta AB DIS; sic alibi, *Ab se*, *ab Jove* ex iisdem revocavimus. Ita passim & alii scriptores, ad exemplaria vetera fideliter recensiti. Plinius XXXIV, 9. *Transiit aes & ab diis ad hominum statuas.*

25. CONTEMTAE DOMINUS SPLENDIDIOR REI] Codex unus & alter Torrentii Pulmannique CONTENTAE; atque ita mala manus in Reginensi nostro fecerat, erasa veteri Lectione CONTEMPTAE, quam & priscae Editiones, & Codices plerique omnes exhibent. Demiror equidem Canterum aliosque *contentae* hic maluisse, sive *mediocris* quod ne Latinum quidem est, neque ullo exemplo fulciri potest. Imo vero recte habet recepta Lectio: quam tamen male explicant Torrentius Dacieriusque; *contemtae rei*, aiunt, quam possessor ipse haud magni facit, vulgus vero divitum

XVI.

AD MAECENATEM.

INCLUSAM Danaën turris aënea,
Robustaeque fores, & vigilum canum
Tristes excubiae munierant satis
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acrisium virginis abditae
Custodem pavidum Juppiter & Venus
Risissent: fore enim tutum iter & patens,
Converso in pretium Deo.
Aurum per medios ire satellites,
Et perrumpere amat saxa, potentius
Ictu fulmineo. concidit auguris
Argivi domus, ob lucrum

De-

Basia da nobis vetulo, *puer, uda* Falerno. Columella X. in fine.

Brachia jactantes vetulo *marcentia* vino. Rectius tamen *vetulam*: Decet te vetulam abstinere a conviviis adolescentium. Mutarunt Librarii, ut propiori verbo *faece* conveniret: quae sollemnis est eorum hominum hallucinatio.

7. JUPPITER ET VENUS RISISSENT] Omnes quidem, quos viderim, scripti editique, RISISSENT. Tamen ex stili Horatiani indole scribendum est, RISISSET; ut multis exemplis docui ad Carm. I, 24. v. 8. Favet Lactantius ad Statii Theb. VII, ubi hunc locum citat: nam ibi, etsi alias mendose, editum est MISISSET. Ceterum locum hunc *Inclusam Danaën turris aënea*, expresserunt Ovidius & Hieronymus: hic Epist. ad Gaudentium. *Quod didicerunt secreto, docent*, inclusamque Danaën *vulgi sermonibus violant*: ille Amor. II, 19.

Si numquam Danaën *habuisset* aënea turris,
Non esset Danaë de Jove facta parens.

13. DEMERSA EXCIDIO] Et Veneta & Loscheri EXITIO: neque aliter plures & potiores codices; ut ex nostris Graevianus, Leidensis, Battelianus cum aliis; atque ita laudat Priscianus p. 890. *Demersa exitio*; nec editus solum, sed & MStus sexcentorum annorum in Bibliotheca publica hic Cantabrigiae. Nescio tamen quo fato pleraque editiones occupavit EXCIDIO, quod codices quidem nonnulli praeferunt, & inter alios Reginensis noster paucis secundus. Sed omnino perperam. Quippe *Demersa* & *excidio* contrariam plane tralationem habent, neque una conjungi possunt. *Excindere* enim est a stirpe & fundamentis *sursum* eruere: *demergere*, est in profundum *deorsum* trudere. Quamobrem, si retinendum foret *excidio*, non *Demersa* dicerem, sed parva mutatione EVERSA;

domus *ob lucrum*
Eversa excidio.

ut Virgil. Aen. X, 45.

per eversae, *genitor, fumantia Trojae*
Excidia *obtestor.*

Ovid. Heroid. III.

Lesbides eversa *corpora capta* domo.

Juvenalis X.

Evertere domos *totas, optantibus ipsis,*
Dii faciles.

atque alii non raro. Sed omnino vera lectio est, *Demersa exitio.*

18. MAJORUMQUE FAMES] Offensi adeo sunt Librarii

Demerſa exitio. diffidit urbium
Portas vir Macedo, & ſubruit aemulos
Reges muneribus. munera navium
Saevos inlaqueant duces.
Creſcentem ſequitur cura pecuniam,
Majorumque fames. jure perhorrui
Late conſpicuum tollere verticem,
Maecenas, equitum decus.
Quanto quiſque ſibi plura negaverit,
Ab Dîs plura feret. nil cupientium
Nudus caſtra peto; & transfuga divitum
Partis linquere geſtio:
Contemtae dominus ſplendidior rei,
Quam ſi quicquid arat inpiger Appulus
Occultare meis dicerer horreis,
Magnas inter opes inops.

Purae

v. 13. Vulg. Excidio. 22. A Dis. 26. Non piger.

rarii vocabulo iſto *majorum*, ut etiam verſus diſpendio mutare voluerint. Quippe codex Regiae ſocietatis ſic praefert,

Creſcentem ſequitur cura pecuniam,
Majorque fames:

& in vetere Graeviano duae literae eraſae ſunt, *major..que*; quae ex ſpatio *a*, *m* fuiſſe videntur. *Major fames*, plane ut Prudentius Hamartig. 257.

Auri namque fames *parto ſit* major *ab auro.*

Verum hanc emendationem ipſe verſus aſpernatur: at quid illud eſt, obſecro, *Majorum?* Noniſſimum eſt, pro libitu veteres dixiſſe *pecuniam*, vel *pecunias*. Quare aut hic legendum eſt,

Creſcentes *ſequitur cura* pecunias,
Majorumque fames:

aut,

Creſcentem ſequitur cura pecuniam,
Majoriſque *fames.*

Nam ut paſſim occurrunt *pecunia grandis*, *ingens*, *immanis*, *immenſa*, *nimia*, *mediocris*, *tenuis*, *amplissima*, *magna*, *maxima*; quidni & *major* pecunia dicatur? Sic & Scholiaſtes vetus: *Majorum*, *pecuniarum ſcilicet.* Atqui fine ulla neceſſitate numerum mutare, neque vitio caret, nec Horatium jus reum eſſe crediderim. Non incommode tamen tueri poteris *Majorum*, ſi genere neutro acceperis, τῶν μειζόνων, τῶν πλειόνων: ut Theocrit. Idyll. XVI.

ἀνάριθμος δέ οἱ οἶτος
Ἄργυρος· αἰεὶ δὲ πλείων ἔχει ἵμερος αὐτόν.
& immenſum ei ſit
Argentum: plurium vero cupido ſemper eum habeat.

22. A DIS PLURA FERET] Omnes fere Membranae cum editione Veneta AB DIS; ſic alibi, *Ab ſe*, *ab Jove* ex iiſdem revocavimus. Ita paſſim & alii ſcriptores, ad exemplaria vetera fideliter recenſiti. Plinius XXXIV, 9. *Tranſiit aes & ab diis ad hominum ſtatuas.*

25. CONTEMTAE DOMINUS SPLENDIDIOR REI] Codex unus & alter Torrentii Pulmannique CONTENTAE; atque ita mala manus in Reginenſi noſtro fecerat, eraſa veteri Lectione CONTEMPTAE, quam & priſcae Editiones, & Codices plerique omnes exhibent. Demiror equidem Canterum aliosque *contentae* hic maluiſſe, ſive *mediocris* quod ne Latinum quidem eſt, neque ullo exemplo fulciri poteſt. Imo vero recte habet recepta Lectio: quam tamen male explicant Torrentius Dacieriuſque; *contemtae rei*, aiunt, quam poſſeſſor ipſe haud magni facit, vulgus vero divitum

Purae rivus aquae, silvaque jugerum
Paucorum, & segetis certa fides meae,
Fulgente imperio fertilis Africae
Fallit sorte beatior.
Quamquam nec Calabrae mella ferunt apes,
Nec Laestrygonia Bacchus in amphora
Languescit mihi, nec pinguia Gallicis
Crescunt vellera pascuis;

v. 31. FULGENTEM.

pro nihilo ducit; quasi *contemtae* esset *exiguae & contemnendae*. Enimvero aliud volunt ea verba, argutius multo & elegantius. Jam ante dixerat Noster,

Nil cupientium *nudus castra peto:*

atque ea ratione, inquit, splendidior ero dominus *rei contemtae*, hoc est, *non cupitae*, quam si totam Apuliam possiderem, more divitum nostrorum utendi & fruendi nescius. Stoicorum scilicet effatum est, sapientem omnia possidere, omnium dominum esse, quamvis nihil habeat: quia nil cupit, neque ullius indiget. Ergo duplex hic paradoxon est: *Ego ero possessor rei non possessae: Ille inter magnas opes inops.* Quod posterius a multis postea expressum est; ut Seneca Epist. LXXIV. *Occurrent, quod genus egestatis gravissimum est*, in divitiis inopes. Idem Herc. Furente 168.

hic nullo fine beatas
Componit opes, gazis inhians,
Et congesto pauper in auro *est.*

Paullinus Natali, IX.

inter opes inopes, *quasi Tantalus ille,*
Inter aquas sitiunt, nec habent quod habere videntur.

26. QUICQUID ARAT IMPIGER APPULUS] Editio Veneta, IMPIGER; Lofcheri autem NON PIGER, unde in sequentes ea lectio derivata est. At membranae omnes & meae & aliorum, *impiger*; quod omnino retinendum. *Arat* in caesura posteriorem producit, ut jam aliquoties vidimus, Carm. I, 13. v. 6. III, 8. v. 5.

31. FULGENTEM IMPERIO] *Fulgentem* exhibent omnes ubique codices magna constantia. Neque vero inficior, quin recte dicatur *fulgens imperio*, ut Tacitus Hist. IV, 42. *Septuagies sestertio saginatus, & sacerdotio fulgens:* Vopiscus in Probo. c. 2. *Cn. Pompeium tribus fulgentem triumphis.* Et Silius Italicus XIII.

Quam vellent numquam sceptris fulsisse *superbis!*

Neque porro negaverim, *fallit* (λανθάνει, elegante sane Graecismo) recte accusativum poss[it] here; *fallit beatior fulgentem*, ut Lucanus: *Primâ quidem* surgens *operum* structura [i]n Pompeium: *velati mediae qui* tutus in [a]r *Sicaniae, rapidum nescit latrare Pelorum: Aut vaga cum Tethys Rutupinaque* litora *Unda Caledonios* fallit turbata Britannos. ubi *fefellit surgens Pompeium*, & *fallit turbatannos*, eodem plane sensu & constructnuntur, ac apud Nostrum, *fallit sorte beagentem:* Graece dicteris, λέληθεν ἀνίσασιν τπόλιν, λανθάνει ταραττομένη τοὺς Βρεττανούς, ει εὐδαιμονεστέρα ἔσται τὸν ἄρχοντα. Itaque [e]jus loci optime se habet; sed excutiamus tiam ipsam:

Purae rivus aquae, silvaque jugerum
Paucorum, & segetis certa fides meae
Fulgentem imperio fertilis Africae
Fallit sorte beatior.

Ubi male rem gesserunt interpretes, cum aliquem Afrum, Syphacem, credo, vel [N]aut Jubam intelligunt. Atqui nemo ex bus *imperium Africae* habuit, sed partis taxat, Numidiae puta aut Mauritaniae. gistratum Romanum voluit Noster, Proscilicet Africae, cui tota Africa provincia rat. *Africam* autem eo nominat, quia sima, & *omnium provinciarum arx* habebnarrat Cicero. *Imperium* praetorium, pro *magistratu* passim occurrit apud H. utique apud Poëtas. Neque perceperunt quid ibi notet *sorte*: alludit enim ad morem manum, quo Provinciae *sorte* ducebantur ro ad Quintum Fratrem I, 1. *Quod si te sors ant Hispanis, aut Gallis praefecisset.* Pro Leg. *Si responderit Tubero*, Africam. *quo* Senatus sorsque *miserat, tibi patrem suum* tradituru Suetonius Vespas. IV. *Exin* sortitus Africa segerrime, *nec* sine *magna dignatione* animi

Inportuna tamen pauperies abeſt:
Nec, ſi plura velim, tu dare deneges.
Contracto melius parva cupidine
Vectigalia porrigam,
Quam ſi Mygdoniis regnum Alyatteï
Campis continuem. multa petentibus
Deſunt multa. bene eſt, cui Deus obtulit
Parca quod ſatis eſt manu.

v. 41. Vulg. ALYATTICI.

XVII.

Tacitus Agricola, 42. *Aderat jam annus, quo Proconſulatum Aſiae & Africae ſortiretur.* Ita *ſors Aſiae, ſors Macedoniae, ſors Provinciarum* paſſim occurrunt. Quamobrem, his recte conſtitutis, ea demum ſurgit ſententia, *Ager meus Sabinus pauorum jugerum fallit Proconſulem Africae ſorte beatior.* Quanto meliora ſunt haec, quam quae Interpretes in tenebris caligantes hic temere effuderunt! Neque tamen ea de cauſſa crediderim vel ab Horatii manu haec eſſe, vel digna quae ſub ejus nomine ferantur. Vide enim, quid in hac ſententia jure culpemus. Ager, inquit, *meus*, cerca fides ſegetis *meae*, ignoratur ab Africae proconſule eſſe ſorte beatior: neſcit ille me in valle Sabina degere fe beatiorem. Non places, Flacce. Unde enim tua ſeges, aut curtus ille agellus Proconſuli Africae notus ſit, nedum regulo Afro (ut volunt interpretes) ultra Garamantas ſeneſcenti? Deinde, quid ſibi vult *beatior?* ubi nomen eſt, cum quo comparatio inſtituatur? an *beatior ſorte?* nihil enim aliud eſt. Sorte ſcilicet *Africae*, aut conditione *Proconſulis*. Atqui ea extrinſecus ſubaudiri nequeunt, ſed pro Linguae Latinae indole diſertis verbis exprimenda erant. Quid multa? vide, annon una litera vel uno potius apice ſemoto, ſic melius legatur:

Purae rivus aquae, ſilvaque jugerum
Paucorum, & ſegetis certa fides meae
FULGENTE *imperio fertilis Africae*
Fallit ſorte beatior.

perſpicuâ ſententiâ, *Fallit*, inquit, *ſorte* (ſive plenae, in ſua ſorte) *beatior proconſulatu Africae:* revera felicior conditio eſt, quamvis id a pleriſque ignoretur. *Fallit* abſolute poſitum, ut λανθάνειν eodem ſenſu paſſim apud Graecos: ſic ipſe Epiſt. I, 18.

An ſecretum iter, & fallentis ſemita vitae.

Fulgente autem *imperio*, ut Silius Italicus XIII.

Sed caſtam ſervate fidem: fulgentibus *oſtro*
Haec potior regnis.

Seneca Troad. 272.

Ego eſſe quicquam ſceptra, niſi vano putem
Fulgore *tectum nomen, & falſo comam*
Vinclo decentem?

Aut ego valde fallor, aut haec emendatio non fallit melior eſſe & elegantior recepta lectione.

41. REGNUM ALYATTICI.] *Alyattici* habent Veneta & Loſcheriana, unde omnes omnium editiones tenuit. Quod ſi interroges, quis ſit iſte *Alyatticus*; Croeſum eſſe reſpondent, a patre Alyatte ſic dictum πατρωνυμικῶς. Mira vero, quae his hominibus placeant. At non adeo obeſae naris erat Tan. Faber: quin libere dicit *errorem eſſe Horatii, ſi ita ſcripſit: nam omnino dicendum* Alyattii; *hoc enim patronymicum eſſe, ut a Laërte Laërtius*; Alyattici *vero poſſeſſivum*. Non fine laude dimittendus eſt vir acutus; etſi geminum in tam paucis verbis errorem admiſerit. Neque enim *Laërtius* eſt patronymicum, ut *Laërtiades*; ſed poſſeſſivum, ut *Laërtia regna*, *Laërtius heros*. Sic *Priamides* & *Priameis* patronymica ſunt, *Priameius* poſſeſſivum, ut *Priameïa conjunx*, *Priameïa virgo*, *Priameïa ſceptra*: ita *Semeleius Thyoneus*, *Semeleia proles*; *Laomedontia pubes*, *Laomedontius heros*, & ſimilia, quae numquam ſola ſine nomine ſubſtantivo ponuntur. Illud, opinor, moneri non neceſſe eſt; cum *Diogenes* dicitur *Laërtius*, non a Laërte patre πατρωνυμικὸν eſſe, ſed a Laërte oppido ἐθνικόν. Numquam ergo *Alyattius*, nude & per ſe poni poterit. Neque porro *Alyattici* poſſeſſivum eſt, ut autumavit Faber. Quin nihil omnino eſt, niſi barbarum & exſcriptore Monacho dignum. Ut enim ab Achilles Ἀχίλλειος Achillêus, ab Oreſtes Oreſtêus, a Bellerophontes Bellerophontêus ducitur, non Achillicus, Oreſticus, Bellerophonticus: ita ab Alyattes Alyattêus poſſeſſivum fuerit, numquam Alyatticus. Satius tamen eſt conantem aliquid cum Fabro excidere, quam ignave adeo cum ceteris in inſulſa lectione conquieſce-

XVII.

Ad Aelium Lamiam.

Aeli, vetusto nobilis ab Lamo,
(Quando & priores hinc Lamias ferunt
Denominatos; & nepotum
Per memores genus omne fastos
Auctore ab illo ducit originem,
Qui Formiarum moenia dicitur
Princeps, & innantem Maricae
Litoribus tenuisse Lirim

v. 5. Vulg. Ducis.

Late

quiescere. Recte quidem rescribere poteris in hunc modum,

Quam si Mygdoniis regnum Alyattium:

ut supra vidimus *Laërtia regna* Virgil. Aen. III, 272. Sed vide hic Interpretum diligentiam: altum apud eos silentium est de varietate lectionis: & tamen vix unum esse crediderim codicem paullo vetustiorem, qui *Alyattici* praeferat: Leidensis noster, cum alio *Alyatthii*, Graevianus a prima manu, *Alyathii*, Regiae Societatis, *Haliati*, Bodleianus *Aliathii*. Quid multa? rescribe vero illico,

Quam si Mygdoniis regnum Alyattei
Campis continuem.

Alyattes Alyattei; ut Noster Epod. XVII.

Heu pervicacis ad pedes Achillei.
Laberiosi remiges Ulixei.

Regnum autem *Alyattei*, ut Carm. I, 12. *Pompili regnum.* I, 15. *Et regnum Priami vetus:* Serm. I, 6. *Ante potestatem* Tulli *atque ignobile* regnum. Sine dubio aut *Alyattium*, aut *Alyattei* reponendum: utrumvis autem feceris, mihi quidem perinde est.

4. Fastos] Jam inde a Prisciani temporibus variatum erat in Codicibus, quorum alii *Fastus* habebant, alii *Fastos*. p. 711. Fastus, *quando a Fastidio est verbo, quartae est: quando vero pro Annali accipitur, a Fastis & Nefastis diebus sic dictum, frequentius secundae est. Invenitur tamen & quartae. Lucanus in X.*

Nec meus Eudoxi vincetur fastibus annus:

quod tamen errore Lucani prolatum dicit Servius in Comment. III. lib. Virgil. cum antiquiores quoque similiter idem protulisse inveniantur. Ovidius Fastorum *inscripsit libros. Nam apud Horatium duplicem invenio scripturam &* Fastos *&* Fastus, *in III. Carm.*

Per memores genus omne fastos:

& fastus *in aliis codicibus.* Haec Priscianus. Certe vetusti nostri Graevianus, & a prima manu Reginensis hic praeferunt Fastus: ubi emendatum postea *Fastos.* At in Carm. IV, 14.

Per titulos memoresque fastos,

Reginensis clare *Fastos*; & Graevianus a prima manu: sed correctum postea *Fastus.* Utrum ab Horatii calamo fuerit, scire hodie non possumus, neque flocci quidem interest. Vide, si libet, Nic. Heinsium ad Claudian. IV. Cons. Honor. vers. 155.

5. Auctore ab illo ducis originem] *Ducit* habent omnes ubique libri, tam scripti quam editi. Ego vero jam olim praevideram corrigendum esse Ducit, priusquam in Danielis Heinsii notulam incidissem. Certe is jam ab annis prope centum emendavit hunc locum; neque tamen ullus postea ex Editoribus aut secutus est ejus correctionem, aut omnino mentione dignatus est. Quid est, si haec non infelicitas est? In toto Horatio vix iterum tertiumve bene conjecit vir magnus quidem, sed iratis Musis hic operatus: & tamen una haec capitalis emendatio probatorem non invenit. Quod eo, opinor, accidit, quia (quod jure mireris) ne verbulo quidem rationem ullam castigationis suae reddidit. Nos ejus vicem illud, ut possumus, explicare conabimur. Vide itaque totum locum, ut libri eum nunc exhibent:

Aeli,

Late tyrannus) cras foliis nemus
Multis, & alga litus inutili
Demiſſa tempeſtas ab Euro
Sternet; aquae niſi fallit augur
Annoſa cornix. dum potis, aridum
Conpone lignum: cras genium mero
Curabis, & porco bimeſtri,
Cum famulis operum ſolutis.

v. 13. Vulg. POTES.

XVIII.

Aeli, vetuſto nobilis ab Lamo,
(Quando & prieres hinc Lamias ferunt
Denominatos. & nepotum
Per memores genus omne faſtos)
Auctore ab illo ducis *originem*
Qui Formiarum moenia dicitur
Princeps, & innantem Maricae
Litoribus tenuiſſe Lirin
Late tyrannus. Cras foliis nemus
Multis —— Dum potes, aridum
Compone lignum; cras genium mero
Curabis.

Conſidera nunc, ſodes, oeconomiam carminis: Tu, Aeli Lamia, a vetuſto Lamo denominate; *tu, inquam, originem ducis a Lamo illo Formiarum rege:* cras magna pluvia erit: ligna ſicca, dum licet hodie, ſub tecto repone: cras enim domi libes otioſus, quia ob pluviam foras exire non potes. Nonne jam vides abſurdum & ineptum eſſe, quod in medio inculcatur? Adeóne directo & in os laudandus erat ob nobilitatem Lamia, ut tem leviculam de *lignis* inferret? *Oh! tu antiquis regibus orundus es: cura, obſecro, ut ligna componantur.* Hoccine ut laudemus hodie, & tamquam pulchrum & decorum admiremur? Vah, quam indignaretur Horatius, ſi ad vivos redire poſſet. Quin tu Heinſii lectionem jam contemplare; ut nova lux exoriatur; ut novus color ſententiae accedat:

Aeli vetuſto nobilis ab Lamo,
(Quando & prieres hinc Lamias ferunt
Denominatos; & nepotum
Per memores genus omne faſtos
Auctore ab illo DUCIT *originem,*
Qui Formiarum moenia dicitur
Princeps, & innantem Maricae
Litoribus tenuiſſe Lirin
Late tyrannus) cras foliis nemus &c.

Ubi *genus omne* eſt caſu recto: *& prieres Lamias, & genus omne nepotum per longam faſtorum ſeriem, ducit originem a Lamo illo, qui primus Formiis regnavit.* Sic autem ordo & conſtructio eſt: *Aeli*, inquit, *Lamia, cras pluvia erit tempeſtas; cura, ut ligna habeas in parato, quia domi manendum.* Non illa putida jam interveniunt: neque enim προσυμένως & ex profeſſo, ſed obiter & per parentheſin inferuntur, quae ad genus & nobilitatem Lamiae ſpectant. Ceterum totam hujus emendationis laudem ſibi ſervet Heinſius; mihi forte aliunde ſupererit, quo nomen pretiumque hominis de Horatio non male meriti nanciſci & tueri poſſim.

7. ET INNANTEM MARICAE] Neſcio quid velit Heinſius, qui in utraque ſua editione MARICA reſcribi jubet: niſi forte a Typographo mendum eſt, quod auctoris oculos effugerit. Certe praeter omnes Codices, ita habet & Servius ad Virgil. Aen. VII, 407. Ceterum LIRIM non *Lirin* edidimus, cum editiones veteres ſecuti, tum & codices ſcriptos. Nam in Italicis nominibus amant potius terminationem Latinam; ut Virgilius,

Qui Tiberim Fabarimque bibunt:
Qui Tuſcum Tiberim, & Romana palatia ſervas.

13. DUM POTES] Tres veterrimi noſtri, Leidenſis, Graevianus, & a prima manu Reginenſis, POTIS, non *potes*. Sine dubio ab Horatii in-

XVIII.

Ad Faunum.

Faune, Nympharum fugientum amator,
Per meos finis & aprica rura
Lenis incedas, abeasque parvis
Aequus alumnis:
Si tener pleno cadit haedus anno,
Larga nec desunt Veneris sodali
Vina craterae; vetus ara multo
Fumat odore.
Ludit herboso pecus omne campo,
Cum tibi Nonae redeunt Decembres:
Festus in pratis vacat otioso
Cum bove pagus:

In

incude: unde enim bonis illis Librariis nummum tam rarae notae? *Dum potis, ἵως ἔξεστι, ἵως δυατόν ἐστι*, Virgilius Aen. III, 670.

Verum ubi nulla datur dextram adfectare potestas,
Nec potis *Ionios fluctus aequare sequendo.*

Arnobius saepe, ut lib. I. *De quo* (deo) *nihil dici & exprimi mortalium* potis est *significatione verborum.* & II. *Quantum* fieri potis *est.*— *Neque enim contrarium insitum esse contrario* potis est. & VI. *Si quid fieri* potis est *injuriosius, contumelioſius, durius.* Vide Interpretes ad Lucretium & Catullum.

12. Cum bove pagus] *Pagus* habet Editio Veneta, at Loscheriana *pardus.*

Festus in pratis vacat otioso
Cum bove pardus.
Inter audaces lupus errat agnos.

Et sane mirum est, ut per omnes fere Codices grassatus sit ille *pardus.* Ita Petrensis noster, Regiae Societatis, Magdalenensis, Vigornienſis, Battelianus, a manu secunda Reginensis, & pro varia lectione Leidensis, Graevianus & Colbertinus. Vide autem, & ride Monachorum ingenium. Quia illud sequebatur de *Lupo inter agnos innocuo*, faceti homines commutarunt *Pagus* in *Pardus.* Esaiae capitulo XI, vers. 6. *Habitabit* LUPUS *agno, &* PARDUS *cum haedo accubabit: & leo & ovis simul morabuntur, & puer parvulus minabit eos.* Nullus dubita, quin ex sacro hoc fonte derivata sit ea lectio; & miror equidem neminem ex Interpretibus hoc animadvertisse. Quam autem insulse admodum & pene impie translata sit ea scriptura; mirifice tamen hoc commentum, & ex quo primum excogitato membranas fere omnes pervolitavit, ut jam dixi. Eja vero: unde in Italia *Pardus*, quae Africam Asiamque non nascitur? quid porro pardus *festus* & *vacans*, hoc est, feriatus & rum solutus? An *pardi* ad agros colendos & rusticum adhibentur? Recte vero *Festus pagus* antiquioribus codicibus, ut Ovidius Fast. I,

Villice, da requiem terrae, semente peracta.
Da requiem, terram qui coluere, viris.

Pagus *agat* festum: *pagum lustrate, coloni:*
Et date paganis annua liba focis.

Porro illud non omittendum, male rem gerere hic Interpretes, cum per totum carmen

Inter audacis lupus errat agnos:
Spargit agreſtis tibi ſilva frondes:
Gaudet inviſam pepuliſſe foſſor
Ter pede terram.

XIX.

Ad Telephum.

Quantum diſtet ab Inacho
Codrus, pro patria non timidus mori,
Narras, & genus Aeaci,
Et pugnata ſacro bella ſub Ilio:
Quo Chium pretio cadum
Mercemur, quis aquam temperet ignibus,
Quo praebente domum, & quota
Pelignis caream frigoribus, taces.
Da Lunae propere novae,
Da noctis mediae, da, puer, auguris
Murenae: tribus aut novem
Miſcentor cyathis pocula commodis:

v. 12. Vulg. Miscentur.

Qui

τοῦτο̃ *a communi* ſingulis ſententiis praeponunt: *Propitius ſis, O Faune*; si *haedus, & vinum, & ira rite tibi adſunt.* Hactenus recte habet, ſed pergunt & continuant; si *pecus ludit*, si *feſtus pavus eſt*, si *lupus inter agnos*, si *ſilva ſpargit frondes*, si *foſſor ſaltat.* Quae omnia prava & inepta ſunt. Vide enim:

Inter audaces lupus errat agnos:

Lenis eſto, O Faune, ſi pietate mea ita merui, ſi ſacra tibi ſollemnia feci, si *lupus inter agnos erravat innocuus.* Quid? an hoc Horatii meritum erat? immo Fauni beneficium. Quamobrem, poſt periculum octavum *Fumat odore*, pleno puncto, ut in noſtra editione, diſtinctio facienda eſt: & quae ſequuntur, ſunt Fauni laudes; *Tibi* pavus ludit, *Tu facis*, ut lupus erret &c. Idem de Fauno praedicat Carm. I, 17.

7. Quo praebente domum et quota] *Quota* habent & ſcripti & editi: neque loco movendum eſt. *Quota hora* ad cenam veniam? octava, an nona, vel quando? Juvenal. I, 49.

Exul ab octava *Marius bibit, & fruitur diis Iratis.*

Noſter Epiſt. I, 7.

Poſt nonam *venies; nunc i, rem ſtrenuus auge:*

Poterat tamen, ſi Manuſcripti accederent, aeque commode legi quotus, ut Epiſt. I, 5.

Tu quotus *eſſe velis, reſcribe.*

& Martialis XIV, 215.

Dic, quotus *& quanti cupias cenare; nec unum Addideris verbum: cena parata tibi eſt.*

12. Miscentur cyathis] Recte hunc locum cepit Nic. Heinſius, qui in exemplaris ſui margine, *Lege*, inquit, miscentor. Quod & ante eum fecerat vir ingenioſus Janus Rutgerſius in Lectionibus Venuſinis cap. VII. Poſteriores tamen glande veſci maluerunt, quam repertas hic fruges agnoſcere. Vide vero integrum locum;

Qui Muſas amat inpares,
Ternos ter cyathos attonitus petet
Vates: tris prohibet ſupra
Rixarum metuens tangere Gratia,
Nudis juncta ſororibus.
Inſanire juvat: cur Berecyntiae

Ceſſ

Da Lunae propere novae,
Da Noctis mediae, da puer, auguris
Murenae: tribus aut novem
Miſcentor *cyathis pocula commodis.*

Omnia hic pro imperio jubet, *Da, da, da, miſcentor*, quaſi Magiſter, aut, ut Plautus ait, Strategus convivii. Quo etiam ducit nos gloſſa codicis Batteliani, *Miſcentur, propinentur.* Certe jacet languetque illud *miſcentur*: neque vero puer *injuſſus* tres vel novem cyathos miſcere auſus fuerit. Illud quoque recte Rutgerſius, *cyathis commodis*, id eſt, plenis. *Tribus* autem *cyathis* cave intelligas *tribus poculis*, quod ineptam orationem efficeret. *Cyathus* quippe hic *menſura* eſt, non poculum, ut ſaepe apud Graecos Latinoſque, praeſertim medicos. Miſceantur, inquit, pocula capientia vel tres vel novem cyathos, χωροῦντα ἢ τρεῖς ἢ ἐννέα κυάθους, quae uno ſpiritu a potoribus exhauriantur. Neque enim cyatho novies hauſto compotatio finita erat, ut male hic vulgo intelligunt; quippe Carm. III, 8. centum cyathi deplendi erant,

Sume, Maecenas, cyathos *amici*
Sospitis centum;

imo trecenti & plures apud Ovidium in Faſtis, loco ibi citato. Ceterum, non male codex Magdalenenſis,

Murenae: aut *tribus aut novem.*

ut Carm. proximo,

Qualis aut *Nireus fuit*, aut *aquoſa*
Raptus ab Ida.

atque alibi paſſim. Saepiſſime prius *Aut* a Librariis omiſſum eſt; ubicumque ſcilicet verſus ratio ſinebat: ut ſuis locis indicabimus. *Aut* tres, inquit, *aut* novem cyathi uno hauſtu ebibantur; utrum vultis? Vos poetae, Muſarum clientes, *novem*, credo, petetis: alii potius *tres* ad numerum Gratiarum. Digna autem ſunt, quae hic ponantur, verba Auſonii Praefat. ad Griphum. *In expeditione, quod tempus, ut ſcis, licentiae militaris eſt, ſuper menſam meam facta eſt invitatio; non illa de Rubrii convivio, ut Graeco more biberetur; ſed illa de* Flacci Ecloga, *in qua propter* mediam Noctem, & novam Lunam, & Murenae aug

Ternos ter cyathos attonitus petit vates.

17. NUDIS JUNCTA SORORIBUS] *Junct* & Editiones, & Scripti, quod ſciam, Theodorus tamen Marcilius, *Melius*, inq *bent Membranae*,

Nudis VINCTA *ſororibus.*

vinculum *enim ſive* nodus *Gratiarum eſt*, *Carm.* XXI.

Segneſque nodum *ſolvere Gratiae.*

Ubi vereor equidem, ne quod ipſe cupiit membranis vidiſſe ſibi viſus ſit. Sed eſto, dex aliquis habuerit *vincta*; facilis enim e in tam obſcuro diſcrimine: tamen & inep eſt, & plumbeum Marcilii argumentum. & *nodo* & *vinculo* JUNCTUS dicitur, ac VINCTUS. Plinius Hiſt. XI, 67. *Cervix, camſpectum, articulorum* nodis jungitur. alter Epiſt. X, 11. *Roſianum Geminum, arctiſſimo* vinculo *metum tua in me bene* runt. Ita *jungi & copulari*, Cicero alique recte habet *juncta*; ut Carm. I.

Junctaeque *Nymphis* Gratiae *decentes.*

24. ET VICINA SENI NON HABILIS Lyco dex Blandinius Cruquii omnium vetu HABILI; ceteri cum editionibus priſcis, LIS. Illud *habili* placuit fagaciſſimo Rutg Lycus inhabilis dicatur uxori, ſenex ne venculae. Neque vero negandum eſt, e fit nomen relativum & quaſi reciprocum tamen ex duobus *inhabile* plerumque dic culpa vel vitio habilitas mutua impeditur. doquidem igitur per Lyci ſenectutem ſter minus alter alteri habiles eſſent; non ill ſed Lycus illi *non habilis* dicendus fuit. It Georg. III, 62.

Cetera nec *feturae* habilis, *nec commoda E* Martialis XIII, 19.

Non habilis *cyathis*, *& inutilis uva Lyae* ſuo ſcilicet vitio *non habilis*. Ovidius Amor

Forſitan immundae, Tatio regnante, Sabinae
Noluerint habiles *pluribus eſſe viris:*

Ceſſant flamina tibiae?
Cur pendet tacita fiſtula cum lyra?
Parcentis ego dexteras
Odi: ſparge roſas: audiat invidus
Dementem ſtrepitum Lycus,
Et vicina, ſeni non habilis Lyco.

Spiſſa

l eſt, ſua illuvie *non habiles*. Valer. Flaccus VII, 31.

Fas mihi non habiles, *fas & tibi linquere Colchos:* empe ob caeli inclementiam & incolarum barariem nobis *inhabiles*. At quia praeſtantiſſimus lic. Heinſius *ſtabiles* ibi legit, non *habiles*, cum d Ovidii Pont. II, 9. tum ad ipſum Valerium; retium operae erit locum integrum deſcribere: ibi Circe, ſive Venus ſub Circes imagine, ſic uadet Medeae, ut Colchos relinquat.

Omnibus hunc potius communem animantibus orbem,
Communes & crede deos: patriam inde vocato,
Qua redit itque dies: nec nos dis nata malignis
Luſerit *hoc* crudo *ſemper ſub frigore* meſſis:
Fas mihi non ſtabiles *fas & tibi linquere Colchos.*

ta praefertur in Heinſii editione poſthuma: tenerarie ſane, & infeliciter. Quid enim *Meſſis* d Medeam & Circen? an agricolarum uxores eant? quid autem *meſſis* ſub *frigore?* meſſis quilem & frigus plane contraria ſunt,

Ante focum, ſi frigus *urit; ſi* meſſis, *in umbra.*

Tum illa, *Luſerit, crudo, ſtabiles*, omnia mitunur ſolâ conjecturâ. Equidem ex variis Codicum cripturis, quas apud ipſum Heinſium videre eſt, ic locum reſtituerim;

nec nos, ô nata, malignus
Cluſerit Arctoo *ſemper ſub frigore* Phaſis:
Fas mihi non habiles, *fas & tibi linquere Colchos.*

Clarâ per ſe ſententiâ: *O nata*, (ita Circe Meleam compellat, quippe ſoror Aeetae, Medeae patris: unde paullo poſt verſ. 242. Medea eam *Matrem* viciſſim vocat) *Omne*, inquit, *ſolum patriam voca: neque angueſtus inviduſque hic Phaſis ſub gelida Arcto ſemper nos cluſerit; quin potius alias regiones petimus magis habiles, magis aptas nobis, & accommodas.* Nihil ingenio hic permiſimus; niſi quod pro *hoc uno*, quod Scripti exhibent, *Arctoo* dedimus. *Sub Arctoo frigore*, ut Lucanus X, 250.

Frigore ab Arctoo *medium revocata ſub axem.*

& VIII, 363.

Omnis in Arctois *populus quicumque* pruinis
Naſcatur.

Vel, ſi ita mavis, retinere licet *hoc uno*, & ſic verſum refingere:

Cluſerit hoc uno *ſemper ſub* cardine *Phaſis:*

ut Ovid Pont. II, 10.

Ipſe quidem extremi cum ſim ſub cardine *mundi.*

& Silius IV.

io, conjux, quocumque in cardine *mundi*
Bella moves.

Poſſis quoque *hoc mundi* pro *hoc uno*. Sed haec obiter. Nunc ut ad Noſtrum revertamur: quamquam, ut vidiſti, uſitatius ſit, ut ex duobus id quod vitio laborat, *inhabile* alteri dicatur; tamen in illa lectione,

Et vicina ſeni non habili *Lyco,*

id erit incommodi, quod *vicina* nullo tum modo *uxorem* ſignificet: quod Rutgerſianae correctionis eſt unicum fundamentum. Ille quidem ex Juvenali id conatur, Sat. VI, 509. de mala uxore;

Nulla viri cura interea, nec mentio fiet
Damnorum, vivit tamquam vicina *marito.*

Sed tuam fidem, vir clariſſime! an quia *tamquam vicina* vivit rei familiaris neglegens uxor, ideone *vicina* abſolute *uxorem* ſignificaverit? quid ſi ſimili ſententia dixeris, *tamquam vipera*, vel *canis?* an ea nomina per ſe poſita *uxorem* notabunt? Quin omnino *vicina* apud Horatium eſt *vicina nobis*; adeo ut *ſtrepitum audire* poſſit ex vicinia: & cum addit, *non habilis ſeni Lyco*, inde demum colligimus, uxorem eam fuiſſe Lyci. Recte igitur ſe habet fere omnium codicum ſcriptura,

Et vicina, ſeni non habilis Lyco:

non habilis, hoc eſt non apta, non par, non conveniens; relativorum enim, ut dixi, reciproca ſignificatio eſt: ſi Lycus uxori non habilis eſt; tum viciſſim uxor non habilis eſt Lyco. Potes & *non habilis* explicare, non tractabilis; quae a ſene marito regi & gubernari non poteſt:

Δίσκοινα γὰρ γήροντι γυμφίῳ γυνή.

Viro enim ſeni nupta, non uxor, ſed domina eſt. Paterculus II, 113. *Cum eum* (exercitum) *majorem, quam ut temperari poſſit, neque* habilem gubernaculo *certaret, dimittere ſtatuit.* Porro Acron, quem

Spissa te nitidum coma,
Puro te similem, Telephe, vespero,
Tempestiva petit Rhode:
Me lentus Glycerae torret amor meae.

XX.

AD PYRRHUM.

Non vides quanto moveas periclo,
Pyrrhe, Gaetulae catulos leaenae?
Dura post paullo fugies inaudax
Proelia raptor:
Cum per obstantis juvenum catervas
Ibit insignem repetens Nearchum:
Grande certamen, tibi praeda cedat
Major, an illi.

v. 27. Vulg. Petit CHLOE.

In-

ad partes suas trahere conatur Rutgersius, in mendo cubat: *uxor quae seni puella* inhabili *conjuncta esset: unde & zelum ejus ostendit, dum* inhabilem *dicit.* Pro *inhabilem* recte Cruquii Acron, & MStus Regiae Societatis *invidum.* Tum autem pro *inhabili* corrigendum esse *inhabilis* ipse ordo & compositio satis ostendit.

27. TEMPESTIVA PETIT CHLOE] Ita Veneta & Loscheri, unde in sequentes editiones est propagatum. At bona pars membranarum, non *Chloë*, sed RHODE. Sic ex nostris Leidensis, Reginensis, Petrensis, Regiae Societatis, Vigorniensis: Colbertinus autem cum Lambini quibusdam, *Rhoda.* Sine dubio vera lectio est: unde enim Librariis in mentem venire potuit? At *Chloë* ex Carm. I, 23. III, 7. 9, 26. huc traducta est, quia *Rhode* aliunde iis ignota erat. *Rhode* Libertinarum cognomen non semel occurrit: Marmora Felsinea p. 415. D. M. T. OCTAVIUS. THALLUS. ET. VIBIA. RHODE. Gruterus. p. 716, 6. ULPIA. RHODE. Idem p. 475, 5. TITIA. RHOPE. MATER. corrige ibi, RHODE. Act. Apostol. XII, 13. προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι ΡΟΔΗ. Menander:

Ἀλλ' ἔχει τόλμης καὶ βίᾳ τοῦτ' ἔργασαι,
Ἐυρημέν' ἀνθρώποις ἀναιδέσιν; ΡΟΔΗ,
Εἰς καταγέλωτα τῷ βίῳ πεπλασμένα.

1. NON VIDES QUANTO MOVEAS PERICLO] Silent hic interpretes; sed Bodleianus Noster, pro *periclo*, TUMULTU habet; & pro varia Scriptura Leidensis, Reginensis, & Colbertinus. Neque aliter codex Henrici Stephani, ut in Praefatione sua monuit. Utrumque probe. *Quanto tumultu moveas*, hoc est, quantum tumultum excites, dum moves. Sic infra Carm. III, 27.

Sed vides quanto *trepidet* tumultu
Pronus Orion.

ubi omnia fere paria sunt & plane gemina. Sed non levis suspicio est, ex posteriore hoc versu traductum esse a Studioso quodam illud *tumultu*: quare nihil muto: nam & Diomedes p. 524. habet *Periclo.*

3. DURA POST PAULLO] Primariae Editiones, Loscheri & Veneta, *Post paullum*, non *Postpaullo*

Interim, dum tu celeris ſagittas
Promis, haec dentis acuit timendos,
Arbiter pugnae poſuiſſe nudo
Sub pede palmam
Fertur, & leni recreare vento
Sparſum odoratis humerum capillis:
Qualis aut Nireus fuit, aut aquoſa
Raptus ab Ida.

XXI.

AD AMPHORAM.

O Nata mecum conſule Manlio,
Seu tu querelas, ſive geris jocos,
Seu rixam & inſanos amores,
Seu facilem pia teſta, ſomnum:
Quocunque lectum nomine Maſſicum
Servas, moveri digna bono die;
Deſcende, Corvino jubente
Promere languidiora vina.

Non

Atque ita Graevianus noſter, Galei, & Magnenſis. Sed recte habet, ut nunc editum. Ita ſter alibi bis vel ter; ita Salluſtius, Caeſar, Tais, aliique. Vide Gronovium ad Livii XXII, Porro verſum 14.

parſum odoratis humerum capillis,
e tranſtulit Ovidius Faſt. II, 309.
bat odoratis humeros *perfuſa* capillis
Moenis, aurato conſpicienda ſinu.

. QUOCUMQUE LECTUM NOMINE MASSICUM]
: alius eſt locus, in quo infelicius ſe geſſerint erpretes: expendamus modo ſententiam inten:

nata mecum Conſule Manlio:
diſertis verbis narrat vinum, quod jam potuerat, preſſum & diffuſum eſſe Conſule Manorquato, quo anno & ipſe natus eſt. Id ein more erat, ut feſto & bono die cadum emerent biberentque ejuſdem qua ipſi aetatis; Epod. XIII.

Tu vina Torquato move
Conſule preſſa meo.

Sequitur hic deinde,

Seu tu querelas, ſive geris jocos,
Seu rixam & inſanos amores,
Seu facilem, pia teſta, ſomnum:

quae omnia plana ſunt, niſi quod epitheton illud non placeat, *pia teſta*. Quomodo enim *pia*, ſi *querelas* forte vel *rixam* geſſerit? Hoc tamen patienter admiſerunt nimis aequi Interpretes. Tu vero verba accipe, quaſi ſic interpungerentur,

Seu facilem pia, Teſta, ſomnum.

Pia enim non omnibus illis conditionibus ex aequo communicandum eſt, ſed ad ultimam illam reſtringendum. *Pia* quidem, ſi *facilem ſomnum* attuleris; ſin *querelas aut rixas*, *impia* potius. Jam ſequitur porro;

Quocumque lectum nomine Maſſicum
Servas, moveri digna bono die:

hoc eſt, ut nunc quidem explicatur, *cujuſcumque*

Non ille, quamquam Socraticis madet
Sermonibus, te neglegit horridus.
Narratur & prisci Catonis
Saepe mero incaluisse virtus.

v. 10. Vulg. NEGLIGET. 12. CALUISSE.

Consulis nomen & annum feras. Quid audio? nonne jam dixerat, *O nata mecum Consule Manlio?* quomodo ergo nunc, *Quocumque Consule nata?* quae haec inconstantia est, & inepta vacillatio? At, inquiunt, corrigere quodammodo errorem videtur: temere enim affirmare visus est, Manlio Consule natam fuisse. Utinam vero ipsi suas chartulas corrigere vellent, neque tam frigidas excusationes Horatio commodare. Certe non placuerunt celeberrimo Dacierio: sed & ipse suo acumine ludum risumque praebet, cum prius de *amphora* interpretatur, posterius de *vino:* adeo ut *testa* quidem a figulo facta sit, Manlio consule: vinum autem testae infusum, consule alio nescio quo. Quid, amabo? an tanti erat sine vino amphora, ut quo anno a rota exierit, memoratu fuerit dignum! Certe non Testae, sed Vini aetas inscribi solebat cadis: ut Galenus, a Marcilio hic citatus, Οἶνον τῶν Φαλερίνων ἐκάστου τὴν ἡλικίαν ἀναγράφειν ἐπιγεγραμμένην τοῖς κεραμίοις. Quid quod novis testis nova vina condebant, ut ineptum sit alio consule natam dicere Testam, alio Massicum. Sin aliter; unde tum noster aetatem Testae scire potuisset? Quanto his meliora protulit Scholiastes Acron, si bene monenti obtemperassent: *Quocumque nomine; ex omnibus supradictis, sive ad* jocos, *sive ad* querelas, & cetera. Nihil verius: aut enim haec verborum sententia est, aut nulla est. Dixerat; *seu querelas, sive jocos, seu amores, sive somnum geris, o Testa;* deinde infert; *quocumque* ex his *nomine Massicum servas, digna* certe ob vetustatem & pretium *bono die moveri, descende. Quocumque nomine*, hoc est, *quocumque titulo, quacumque conditione.* Sic *eo nomine* passim occurrit. Tacitus Annal. XIV, 59. *Decretae* eo nomine *supplicationes*; id est, *eo titulo, ea causa.* Suetonius Galba, 16. *Subinde jactavit, Legere se militem, non emere consuesse: atque* eo *quidem* nomine *omnes, qui ubique erant, exacerbavit.* Fateor equidem exempla haec non ex omni parte similia esse verbis Horatii: neque quicquam legisse memini, quod ad amussim iis respondeat. Nam Catulli illud Epig. XXXV. ad Dianam,

Sis quocumque *placet tibi*
Sancta nomine,

aperte & proprie dictum est; seu *Lucinae*, ait, nomine, seu *Triviae*, seu *Lunae*, sive quoque alio vocari mavis. Verum utcumque Flacci procedant, stentve cadantve: illud & compertum maneat, non aliam esse etiam, quam quae ab Acrone prodita est, si quid in verbis mutatum velis; est in & ad manum, quod commode subiit. Compellat enim *Testam* hic Noster, tanquam *Dea* quaepiam fuerit, ut vere observavit Durius; *seu geris querelas, sive jocos*, vel alias: unde ego sic potius, quod sequitur, interpungo verbis quidem aliis, sed sensu eodem:

Quocumque FACTUM NUMINE *Massicum*
Servas, moveri digna bono die.

quocumque numine factum, hoc est, quae potestate praeditum, sive quae *querelas* tet, sive quae *amores* &c. Et justa, metaphora est, & ad audacem Flacci ingenium commodata. Paucis tamen, opinor, pro quia conjecturae nomine nunc venit: quae Manuscripto aliquo alicunde prodiret, quam fibus exciperetur!

10. TE NEGLIGET HORRIDUS] *Neglegit* Editiones, & codices plerique: at Leidenster veterrimus cum Petrensi, NEGLEGIT. quam non multum intereat, tamen ex dupotius Horatii esse crediderim. *Non* Corvinus; hoc est, non neglegere solet; terdum genialiter se mero invitat. Inde fatio: quod & ita Cato ille Censorius faciebat. At rogabis, quomodo *neglegit* sive solet Testam, quam nondum viderat? nihil est: animadvertis enim, jam de ita loqui Nostrum, quasi de *vino* generatur. Tu *admoves*, ait, lene tormentum *admovebis:* tu *retegis* curas sapientium:

Tu spem reducis *mentibus anxiis*
Viresque, & addis cornua pauperi.

Quid autem? an *anxii* illi & *pauperes* cenrant apud Horatium, ut vino ex hac ipsa depromto curas metusque eluerent? nullus ris. Quamobrem, ut jam dixi, non de testa, sed in universum de vino loquitur: non observatum bonis Librariis fraudi fuit, cum corrumperent.

12. SAEPE MERO CALUISSE] *Caluisse* praec

Tu lene tormentum ingenio admoves
Plerumque duro: tu ſapientium
Curas & arcanum jocoſo
Conſilium retegis Lyaeo:

Tu

ditiones omnes, neque aliter, quod ſciam, membranae. Et ferri quidem poteſt: ſic enim Ovidius Faſt. III, 531.

Sole tamen vinoque calent.

Statius Theb. V, 263.

ſiquando profundo
Nubigenae caluere mero.

Tamen & ex conjectura prius emendaveram, poſtea a vetere Grammatico Mario Victorino 2606. ſic clare citatum repperi,

Narratur & priſci Catonis
Saepe mero INCALUISSE *virtus.*

Omnino melius: nam & verſus ſic ſuavius ad ures accidit, & ea germanae Latinitatis dictio ſt. Livius I, 57. *Incaluerant vino.* Idem XXXIX, 2. *Forte epulantibus iis, cum jam vino incaluiſſent.* Tacitus Annal. XI, 37. *Claudius domum regreſſus, r tempeſtivis epulis, ubi vino incaluit.* Idem Hiſt. V, 29. *ſimul epulantes, ut quiſque* vino incaluerat, *d pugnam temeritate inani ferebantur.* Curtius V, 2. *Omnes* incaluerant mero: *itaque ſurgunt temuti ad incendendam urbem, cui armati peperceram.* Martial. IV, 66.

Incaluit *quoties ſaucia vena* mero.

Deinde & illud vide: ſi *caluiſſe* legis, tum *virtus Catonis* erit περιφραστικῶς *ipſe Cato*; ut hoc dicat untaxat, Catonem ſaepe largiore vino uſum eſe: at in altera lectione majus aliquid meliuſque licit, *virtutem* nempe ejus *incaluiſſe*, ſive *excitaam & auctam eſſe:* quae & vini & Catonis amlior laus eſt. Ita Lucan. VI, 240.

Incaluit virtus; *atque una caede refectus,*
Solvat, ait, poenas &c.

Ovidius Pont. III, 4.

Plauſibus ex ipſis populi lactoque favore
Ingenium *quodvis* incaluiſſe *poteſt.*

Porro illud quod ſequitur,

13. Tu LENE TORMENTUM ingenio *admoves*
Plerumque duro,

nterpretes ad Catones & ſeveriores illos referunt; it rigida atque aſpera ingenia leniri vino & emolri dicantur. Neque repugno, quin hoc voluerit Horatius. Nam & revera ea vini vis eſt, & eo ſenſu *ingenium durum* dixit Terentius, Phorm. III, 2.

Adeon' eſſe ingenio duro *te atque inexorabili?*

& contra, *ingenium lene*, Heautont. I, 1.

Ingenio *te eſſe in liberos* leni *puto.*

Poterit tamen & alia eſſe verborum ſententia, quae non ad Catones, ſed ad poëtas, atque adeo ipſum Horatium ſpectet. Quippe *ingenio duro* eſſe dicitur ſeu poëta ſeu orator, qui arida & difficili vena eſt, qui non εὐφυτικὸς, non pollens inventione & copia. Seneca Epiſt. LVIII, ubi negat τὸ ὄν Latine verti poſſe: *Magis damnabis anguſtias Romanas, ſi ſcieris unam ſyllabam eſſe, quam mutare non poſſum,* τὸ ὄν. Duri *tibi videbor* ingenii; *in medio poſitum; poſſe ſic transferri, Quod eſt.* Ita *dura memoria* dicitur eodem plane ſenſu. Quintil. Inſtit. XII, 2. *Si vero aut* memoria *naturâ* durior *erit, aut non ſuffragabitur tempus, etiam inutile erit ad omnia te verba alligare.* Sic & Noſter *dura natura* de Lucilio, Serm. I, 10.

Quaerere, num illius, *num rerum* dura *negarit*
Verſiculos natura *magis factos & euntes*
Mollius.

Jam ergo, ejuſmodi ingenium, durum plerumque & ſiccum, ubi liberiore vino immaduit, facile, fluens, copioſum fieri narrant; & hoc illud eſt *lene tormentum*, quod obſtructam ingenii venam laxat atque aperit. Ovidius Metam. VII, 432.

agitant convivia patres,
Et medium vulgus; nec non & carmina, vino
Ingenium faciente, *canunt.*

Vide Noſtrum Epiſt. I, 19. Ceterum digna ſunt, quae hic adſcribantur, verba Maecenatis ex opere quod Sympoſium inſcripſit, apud Servium Virgil. Aen. VIII, 310. *Phyſici dicunt ex vino mobiliores oculos fieri: hoc etiam Maecenas in Sympoſio, ubi Virgilius & Horatius interfuerunt, cum ex perſona Meſſallae de vino loqueretur,* aut id e m vinor (forte legendum, *ait*; *Id & in vino eſt*;) *miniſtrat faciles oculos: pulchriora reddit omnia, & dulcis juventae reducit bona.* Quem locum eo libentius adduxi, tum quod Noſter & Virgilius ibi nominentur, tum quod accuratiſſimi Meibomii in vita Maecenatis diligentiam effugerit.

2. Nam-

Tu ſpem reducis mentibus anxiis,
Vireſque; & addis cornua pauperi,
Poſt te nec iratos trementi
Regum apices, neque militum arma.
Te Liber, &, ſi laeta aderit, Venus,
Segneſque nodum ſolvere Gratiae,
Vivaeque producent lucernae,
Dum rediens fugat aſtra Phoebus.

XXII.

In Dianam.

Montium cuſtos nemorumque, Virgo,
Quae laborantis utero puellas
Ter vocata audis, adimiſque leto,
Diva triformis;
Inminens villae tua pinus eſto,
Quam per exactos ego laetus annos,
Verris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem.

v. 19. Neque.

XXII.

2. Nascente Luna, rustica Phidyle] Editiones principes Venetae & Loſcheri, *Philyre*. Sed codices, praeſertim vetuſtiores, *Phidyle*, vel *Phidile*. Tu vide, annon reponendum ſit,

Naſcente Luna, ruſtica Phidyli:

ut ſit a recto *Phidylis*, Φειδυλις, eadem forma, qua *Theſtylis*, *Xyſtylis*, *Erotylis*, *Archylis* apud Terentium, ut ad Ciceronis Tuſculanas correximus; *Hedylis* apud Martialem, ut jam corrigemus, I, 46.

Cum dicis, Propero, fac ſi facis, Hedyli —
Hedyli, *ſi properas, dic mihi, ne properem.*

Ubi Ramireſius *Aedila*, Gruterus & Sc. *Hedyle*; ille nomine errans, hi ſexu. Quae dum autem ab Ἡδυλος femininum ſit Hed. Φειδυλος erit *Phidylis*. Fatendum tamen e. lud *Phidyle* analogiam ſervet, gratius liber in Creticum pedem hoc carmen exire, q. Dactylum.

12. Pontificum secures] Pulmanni Sc. Giſanii, quem vide in Indice Lucretii V. re, habent securim: atque ita ex no. vianus, Reginenſis, Bodleianus, & a P. nu Magdalenenſis. Hoc placet, vel ob eup.

XXIII.

Ad Phidylen.

Caelo ſupinas ſi tuleris manus,
Naſcente Luna, ruſtica Phidyle;
Si ture placaris & horna
Fruge Lares, avidaque porca;
Nec peſtilentem ſentiet Africum
Fecunda vitis, nec ſterilem ſeges
Robiginem, aut dulces alumni
Pomifero grave tempus anno.
Nam quae nivali paſcitur Algido
Devota quercus inter & ilices,
Aut creſcit Albanis in herbis,
Victima pontificum ſecurim
Cervice tinguet: te nihil attinet
Tentare multa caede bidentium,
Parvos coronantem marino
Rore deos, frágilique myrto.
Inmunis aram ſi tetigit manus;
Non ſumtuoſa blandior hoſtia
Mollivit averſos Penatis,
Farre pio, & ſaliente mica.

v. 12. Vulg. Secures. 19. Mollibit. XXIV.

te ter continenter in S exeant verſus, *ilices*, *burbis*, *ſecures*, quod ſtudioſe cavere ſolet Noſter. Prudentius quidem Apotheoſ. 461.

Pontificum *feſtis ferienda* ſecuribus *illic*
Agmina vaccarum ſteterant:

Sed ibi erant plures *vaccae*; hic *victima* in ſingulari. Virgil. Aen. II, 223.

Qualis mugitus, fugit cum ſaucius aram
Taurus, & incertam excuſſit cervice ſecurim.

19. Mollibit averſos penates] Loſcherus quidem *Mollibis*, & ex eo recentiores editiones. At Veneta Mollivit, atque ita bona pars Codicum, ut ex Cruquianis tres, Berſmanni duo, Pulmanni & Giſanii unus, ex meis Magdalenenſis, & a prima manu Reginenſis, cum Acrone Manuſcripto. Certe nemo unus illius aevi Futuros quartae conjugationis in IBO protulit. Quod ſi ab Horatio hoc praeter morem factum fuiſſet, ſine dubio Grammaticorum veterum quiſpiam, ut inſolitum, adnotaſſet. Atqui altum apud illos ſilentium eſt; quia nimirum in ſuis codicibus mollivit tum legebant. Atque hoc profecto non mos

XXIV.

INTACTIS opulentior
Thesauris Arabum & divitis Indiae,
Caementis licet occupes
Tyrrhenum omne tuis, & mare Apulicum:
Si figit adamantinos
Summis verticibus dira Necessitas
Clavos; non animum metu,
Non mortis laqueis expedies caput.

solum loquendi, sed & ipsa sententia postulat:

Immunis aram si tetigit manus;
Non sumtuosa blandior hostia
Mollivit *aversos penates*,
Farre pio & saliente mica.

Ubi Praeteritum ponitur in significatione Praesentis, vel potius Perpetui temporis: qualia passim occurrunt apud Graecos Latinosque. Noster Carm. III, 29.

Plerumque gratae divitibus vices,
Mundaeque parvo sub lare pauperum
Cenae sine aulaeis & ostro
Sollicitam explicuere *frontem.*

Perpetui, inquam, hoc temporis est, perinde ac si dixisset, *explicant*, *explicuerunt*, *explicabunt*. Sic Epist. I, 2.

Non domus aut fundus, non aeris acervus & auri
Aegroto domini deduxit *corpore febres.*

& alibi: sed verbo monere hoc satis est: plena enim sunt omnia. Ergo sententiose haec proferuntur; neque ad Phidylen duntaxat, sed ad omnes pertinent:

Immunis aram si tetigit manus,

immunis, non a scelere, ut male aliquot interpretes: quamquam Ovidius in Epist. Hypermnestrae,

Non piget immunes *caedis habere* manus:

nusquam enim reperitur *ea vox*, ἀτελὴς & per se posita, pro *experte sceleris*: sed *immunis manus*, vacua muneris, sine dono & sumtu; ut Epist. I, 14.

Quem scis immunem *Cinarae placuisse rapaci.*

& Carm. IV.

non ego te meis
Immunem *meditor tinguere poculis.*

Si autem hic valet *etsi*, ut bene Theodorus Marcilius: *Etsi* vacua manus aram tetigit; Etsi vacua manus aram tetigerit: quid tum? quod incommodi?

Non sumtuosa blandior hostia
Mollivit aversos penates
Farre pio & saliente mica.

ubi ordo est, sumtuosa hostia non mollivit penates blandior farre pio, sive, blandius cum. Ita recte uterque Scholiastes *sumtuosa* [illegible] minativi casus esse monuerunt: quos tamen peram hic deserunt posteriores, & mirabitum in sententia, tum inter se concitant. autem? an quia versus syllabam longam et atqui iidem patienter brevem ferunt, Carm.

Si non perirèt immiserabilis.

& praeterea brevis syllaba producitur, quidior a duabus consonantibus incipit; ut ap. tullum passim, & Martialem V, 69.

Quid gladium demens Romana stringis in [illegible]

Jam autem, non cum *manus*, sed cum [illegible] jungi illud *blandior*, vel Ovidius solus ubi Nostrum imitatus est, Fast. V, 300.

Saepe deos aliquis peccando fecit iniquos:
Et pro peccatis hostia blanda *fuit.*

5. SI FIGIT ADAMANTINOS] Difficilis & ta sententia est, ut mirum sit, neminem terpretibus vel verbulo significasse, se non quido poëtae mentem percipere. *Arabum, Indos divitiis antecedas licet, & utrumque mafficiis tuis occupes*: quid tum postea?

Si figit adamantinos
Summis verticibus dira necessitas
Clavos: non animum metu,
Non mortis laqueis expedies caput:

hoc est, si necessitas figit clavos summis ver-

Campeſtres melius Scythae,
Quorum plauſtra vagas rite trahunt domos,
Vivunt, & rigidi Getae;
Inmetata quibus jugera liberas
Fruges & Cererem ferunt;
Nec cultura placet longior annua:
Defunctumque laboribus
Aequali recreat ſorte vicarius.
Illic matre carentibus
Privignis mulier temperat innocens:

Nec

ous, *in metu eris, & morieris.* Pulchre ſane philoſophatur. Quid enim? quid ſi non figat clavos neceſſitas, nonne *morietur* nihilo minus? Dura vero interpretum ilia, quae hoc concoquere potuerunt. Porro, quid ſibi illa volunt *ſummis verticibus?* Reſpondebunt, *verticibus hominum*; ut neceſſitatis clavus in divitis hujus caput adigatur. Fallitur ergo Horatius: nam ego ſpondere auſim, cui clavus per cerebrum adactus ſit, omni *metu* liberum & expeditum futurum. At ſubtilior ceteris Dacierius *aedificiorum* vertices intelligit; *ſi neceſſitas figit clavos ſummis verticibus aedificiorum, quae Tyrrheni & Apulici maris littora ſummovent.* Miror equidem, quid Neceſſitati negotii ſit in ſublminibus aedium. Sed quid deinde? nimirum lives, qui ea exſtruxit, *conſternabitur & morietur.* tane vero? quin magis, opinor, laeto & tranquillo animo fuerit: nam ominandum potius erat, i clavo ſuo trabali aedificia fixiſſet neceſſitas, ea omnium firmiſſima fore neque umquam ruitura. Tu vide, annon *vertices ipſorum clavorum* interpretandum ſit: *figit clavos ſummis verticibus*, ſive, uſque ad ſummos vertices, ſumma ipſorum capita. *Clavulos capitatos* habes apud Varronem de Re Ruſt. II, 9. Deinde totum locum ſic corrigere, & diſtinguere poteris:

Intactis opulentior
Theſauris Arabum, & divitis Indiae,
Caementis licet occupes
Tyrrhenum omne tuis, & mare Apulicum;
(Sic *figit adamantinos*
Summis verticibus dira neceſſitas
Clavos) *non animum metu,*
Non mortis laqueis expedies caput.

licet, inquit, utroque littore villas nobiliſſimas aedifices, omniumque ſis ditiſſimus; non eo pacto aut vitam a metu immunem agere, aut mortem effugere poteris: ſic rerum fato conſtitutum eſt, ita natura comparatum, ſic clavos figit neceſſitas ſummis verticibus, ut nulla vi evelli poſſint. Eandem ſententiam habes Carm. II, 18. *Tu ſecanda marmora* &c. & Epiſt. I, 2.

Non domus & fundus, non aeris acervus & auri
Aegrotо domini deduxit corpore febres,
Non animo curas.

Porro & Scholiaſtas veteres *ſic* olim legiſſe, non *ſi*, ſatis indicat eorum enarratio: *Quamvis*, aiunt, *multa poſſideas, non tamen ſincera voluptate his frui potes:* quippe cum *neceſſitate mortis aſtricta ſit humana conditio, nec poſſis inde te ullo remedio aut praemio redimere.* Rectiſſime: at illa *quippe cum* non *ſi*, ſed *ſic* exprimunt, prout nos emendavimus.

6. DIRA NECESSITAS] Et editi & ſcripti *Dira:* tamen vel reclamantibus iis reſcripſerim DURA; quod proprium Neceſſitatis epitheton eſt, ut Graecis στερρὰ ἀνάγκη, κρατερὴ, σκληρή. Quintilianus Declam. XII. *Fames animi tormentum, corporis tabes, magiſtra peccandi*, duriſſima neceſſitatum, *deformiſſima malorum.* Arnobius lib. III. *At rogo, quae ratio eſt, quae tam* dura neceſſitas, *quae cauſa* &c. Noſter Carm. I, 24.

Durum: *ſed levius fit patientia,*
Quicquid corrigere eſt nefas:

hoc eſt, quicquid *neceſſe* eſt. *Durum* & *dirum* in MStis ubique fere confunduntur; ut mirum ſit tam prave & perverſe hic congruere in pejore ſcriptura.

Nec dotata regit virum
Conjunx, nec nitido fidit adultero.
Dos eſt magna parentium
Virtus, & metuens alterius viri
Certo foedere caſtitas:
Et peccare nefas, aut pretium eſt mori.
O quis, quis volet inpias
Caedes, & rabiem tollere civicam?
Si quaeret pater urbium
Subſcribi ſtatuis; indomitam audeat
Refrenare licentiam,
Clarus poſtgenitis: quatenus, heu nefas,

v. 25. Vulg. O QUISQUIS.

24. AUT PRETIUM EST MORI] Codex inter Pulmannianos optimus, PRETIUM EMORI: cui accedit Battelianus noſter & Berſmanni unus, *pretium mori*. Qua lectione admiſſa diſtinguendus eſt locus;

Dos eſt magna parentium
Virtus, & metuens alterius viri
Certo foedere caſtitas,
Et peccare nefas, aut pretium mori.

ut omnia ad *dos eſt* referantur. Non incommode: quamquam & vulgata lectio non eſt culpanda.

25. O QUISQUIS VOLET IMPIAS] Nihil moror & ſcriptos & editos, qui prava conſpiratione *quiſquis* hic exhibent,

O quiſquis volet impias
Caedes & rabiem tollere civicam.

Quiſquis volet: quaſi vero *multi* eſſent, qui id facere poſſent; quaſi rem factu facillimam poëta deſignaret; cum ex ſequentibus appareat, magis optandum fuiſſe, quam ſperandum, ut ab ullo mortalium id fieri poſſet. Quid autem, *ô quiſquis?* ſiquidem, ſtante hac lectione, exclamatio illa putida eſt, neque ullum habet pathos. Sed cave, Horatio id vitio vertas, ſed obeſis Librariis, qui nequiverunt capere elegantiſſimam conſtructionem,

O quis, quis *volet impias*
Caedes, & rabiem tollere civicam?

O ubi eſt, ſi uſquam eſt, qui perditiſſimos ſaeculi mores corrigere volet? Repetitio illa *quis, quis* mirificam vim & affectum addit ſententiae, ut alibi Carm. IV, 13.

quid habes illius, illius,
Quae ſpirabat amores?

Epod. IV.

Hoc, hoc *tribuno militum.*

Nunc nunc *adeſte*; nunc *in hoſtiles domos*
Iram atque numen vertite.

& VII.

Quo, quo *ſcelesti ruitis?*

Serm. II, 7.

liber, liber *ſum, dic age: non qu*

Porro & Diomedem, Grammaticum ve non aliter olim legiſſe, quamquam hodie ptus habetur, locus ipſe evincet pag. 317. *men finitum, vocativum habere non poteſt*; *mo dicit*, O ego; *niſi* O *exclamatio ſit*, *Horatium* O QUIS VOLET. Scripſit, inquam, medes, O *quis*, *quis volet*, & prius *quis* vo caſu proferri putavit. Quippe ſi legiſſet, *quis volet*, inepte prorſus exemplum hoc a tes citaſſet: quia *quiſquis* foret nominativ referretur ad *volet*: non vocativus cum O landus. Fallit tamen acumen Grammatic utrumque *quis* eſt caſus nominativi.

27. SI QUAERET PATER URBIUM] Praeterum codices aliquot, ex meis Graevianus, dalenenſis, Battelianus habent QUAERIT, *quaeret*. Utrumlibet legeris, perinde eſt. Carm. IV, 1.

Si *torrere jecur* quaeris *idoneum.*

Ovidius Epiſt. Hypſipyles V. 123.

Si quaeris, *cui ſint ſimiles*; *cognoſceris illis.*

Virtutem incolumem odimus,
Sublatam ex oculis quaerimus invidi.
Quid triſtes querimoniae,
Si non ſupplicio culpa reciditur?
Quid leges ſine moribus
Vanae proficiunt; ſi neque fervidis
Pars incluſa caloribus
Mundi, nec Boreae finitimum latus,
Durataeque gelu nives
Mercatorem abigunt? horrida callidi
Vincunt aequora navitae.
Magnum pauperies opprobrium, jubet

v. 39. Vulg. SOLO nives.

Quid-

Contra, Terentius Hecyra I, 2.

Senex ſi quaeret *me; modo iſſe dicito.*

& Noſter Ep. I, 8.

ſi quaeret *quid agam.*

Quare receptam hactenus lectionem non ſollicitabimus.

30. CLARUS POSTGENITIS] Gulielmus Canterus in ſuo codice ſe CARUS reperiſſe memorat; quod magis probant Lambinus, Faber, Dacierius aliique; quia mox ſequitur *Odimus*, cui *carus* apte opponitur:

Carus *poſtgenitis: quatenus heu nefas,*
Virtutem incolumem odimus,
Sublatam ex oculis quaerimus invidi.

Nos vero cum editis vetuſtis, & manuſcriptis, praeter Canterianum, omnibus CLARUS retinemus. Quid enim? nonne itidem ſequitur, *invidi?* Atqui tam bella antitheſis eſt inter *clarus* & *invidi*, quam inter *carus* & *odimus.* Quid enim eſt invidus, niſi obtrectator alienae *claritatis?* Cicero pro Flacco: *Aut beneficii hujus* obtrectator, *aut virtutis hoſtis, aut* laudis invidus *fuiſſet:* Pro Muena; *Quibus Lucullus tantum* laudis *impertit, quantum neque ambitioſus imperator neque* invidus *tribuere alteri in communicanda* gloria *debuit.* Tacitus in Agricola; cap. I, Clarorum *virorum facta moreſque* poſteris *tradere* (habes hic *clarus poſtgenitis*) *antiquitus uſitatum, —— quotiens magna aliqua ac nobilis virtus vicit ac ſupergreſſa eſt ignorantiam recti & invidiam.* Cicero pro Cornelio Balbo. 6. *Mors ipſa* cum extinxiſſet invidiam, *res ejus geſtae ſempiterna nominis* gloria *niterentur.* Seneca de Tranquillitate XIV, de Julio Cano. *Dabimus te* in omnem memoriam, clariſſimum caput, *Caianae caedis magna portio.* Quare recte habet CLARUS, neque audiendi ſunt, qui *carus* ſubſtitutum eunt. Clarus, inquit, poſt obitum: quoniam vivorum laudi & gloriae invidemus, obtrectamus, detrahimus. Nihil verius.

39. DURATAEQUE SOLO NIVES] Numquam mihi placuit *ſolo*, quamvis omnes ubique codices lectioni huic ſuffragantur. Primo enim, otioſe videtur additum, neque quicquam ſententiae confert. Ubi enim, niſi in *ſolo*, jacebunt nives? an periculum erat, ne ſub terris, vel in caelo aut mari duratas eſſe crederemus? Utique ſatis eſſet *duratae nives*, omiſſo *ſolo*; ut Livius XXI, 36. *Ut pleraque, velut pedica capta, haererent in* durata *& alte concreta glacie:* & Seneca de Provid. IV, *Super* durata *glacie perſultant.* Idem Nat. Quaeſt. IV, 5. *Minus algere aiunt pedes eorum, qui fixam & duram* nivem calcant, *quam eorum, qui teneram & labefactam.* Avienus Fabula XXIX.

Cunctaque durato *ſtringeret arva* gelu.

Ovidius in Nuce.

Duratam *renovat non mihi foſſor humum.*

Deinde, ex linguae Latinae indole *duratae ſolo*, non *ſuper ſolo* (ut hic vulgo accipiunt) ſed *a ſolo* tamquam cauſſa & inſtrumento duritiei, interpretari oportet: quo nihil magis abſurdum. Certe quotieſcumque *duratus* ablativum poſt ſe trahit, ibi cauſſam ſignificari jam monitus deprehendes. Ita Curtius III, 6. *Haſtis igne duratis.* IX, 32. *Piſcibus ſole duratis.* Plin. Hiſt. VII, 1. *Solis vapore durari.*

Quidvis & facere & pati,
Virtutiſque viam deſerere arduae.
Vel nos in Capitolium,
Quo clamor vocat & turba faventium,
Vel nos in mare proximum
Gemmas & lapides aurum & inutile,

v. 44. DESERIT.

vari. Quintil. Inſtit. VIII, 1. *Duratos muria piſces.* Livius XXI, 11. *Caementa calce durata.* Sil. Ital. XI. *Bellis durata virorum pectora.* Auctor Moreti: *Durati ſale terga ſuis.* Quamobrem, aut valde fallor, aut ſic potius ſcripſit Horatius,

Durataeque GELU *nives.*

Non adeo magna mutatio eſt, quin majorem ſaepe admiſerint dormitantes Librarii. Potuit etiam *gelo* antiquitus ſcriptum eſſe, quod ad vulgatam propius accedit; quippe *gelus geli*, & *gelum geli* olim in uſu erat, apud Accium, Afranium, Lucretium, Varronem. Jam autem & ſententia, credo, commodior eſt; & verba ipſa adeo trita ſunt apud optimos quoſque Scriptores, ut vix credibile ſit, non ſponte ſua & ἀυτομάτως ſub Horatii calamum veniſſe. Rem ipſam habes apud Curtium V, 21. *Ventum erat ad iter perpetuis obſitum* nivibus, *quas frigoris vis* gelu *adſtrinxerat*: & VII, 12. *Altae* nives *premunt terram*, gelu *& perpetuo rigore conſtrictae.* Ubi bis vides *nives gelu conſtrictas*, ut hic Noſter, *nives gelu duratas.* Verba autem ſaepius occurrunt; Virgil. Aen. IX, 604.

Durum ab ſtirpe genus; natos ad flumina primum
Deferimus, ſaevoque gelu duramus *& undis.*

Statius Achill. II, 394.

Et ferri properatus amor, durataque *multo*
Sole geluque *cutis.*

Valer. Flaccus II, 157.

jam lacte ferino,
Jam veniet durata gelu.

Gellius XVII, 8. *Cur fluviorum atque fontium aquae* gelu durentur, *mare autem incongelabile ſit.* Panegyricus ad Conſtantinum; *Quid immanem multitudinem, quam* duratus gelu *Rhenus illuſerat?* Ammianus Marcell. XV, 12. *Ad militandum omnis aetas* (Gallorum) *aptiſſima*, gelu duratis *artubus & labore aſſiduo.* Ita eodem ſenſu *duratus frigore, pruinis, glacie, rigore.* Columella lib. X.

Denſaque jam pluviis, durataque *ſumma* pruinis
Aequora dulcis humi.

Ovid. Pont. IV, 9.

Mentiar, an coëat duratus frigore *pontus.*

Silius Ital. III.

Tum qua durati *concreto* frigore *collis.*

Val. Maximus III, 3. *Modo Caucaſi mon*rigore *corpora ſua* durantes. Gellius XIX, *aqua* frigore *aëris* duratur *& coit.* Plinius *Quum Danubius ripas* gelu *jungit*, dura cie *ingentia tergo bella tranſportat.* M XXX, 3. Durata pruinis *itinera penetrari firmantes.* Verum omnem rem confic Julii Firmici locus, Aſtrolog. I, 4. de *rum zonarum quae media eſt*, coruſci ſ *luminibus, & ſempiterni ardoris adu*ſ*tione ignito colore perpetui* ruboris *inficitur*: *duae* extremas *mundi continent partes*, dextris *lateribus inhaerentes, caeruleo colore ſignat ſemper* nubibus (*lege* imbribus) *inundantur*, creta (*lege* concretae) glacie *& ſempiterna & DURATIS GELU NIVIBUS obſidentur* pe ut priora illa manifeſte de Virgilio ſu Georg. I, 233.

Quinque tenent caelum zonae, quarum una
Semper ſole rubens, *&* torrida *ſemper ab*
Quam circum extremae dextra laevaque
tur,

Caerulea glacie concretae atque imb ita poſtrema iſta *Duratis gelu nivibus* ex ratii loco clare petita ſunt. I nunc, & bis ἐσοχίαν adfuiſſe; quamvis, cum illa mus, haec Firmici verba de memoria ex Nam certe hinc tam compertum eſt de mendatione, quam ſi ex mille annorum nunc eruereтur.

44. DESERIT ARDUAE] Vide modo ſ integram;

Magnum pauperies opprobrium, jubet
Quidvis & facere & pati,
Virtutiſque viam deſerit arduae.

Quod tolerabile quidem eſt, praeſertim non nimis difficili & faſtidioſo. Sed vide, melius ſic concipi poſſit,

Virtutiſque viam DESERERE *arduae.*

Non enim paupertas *deſerit*, ſed jubet h avaros quidvis *facere patique* & *deſerere* tutis. Utique ipſi homines deſerunt; u

Summi materiem mali,
Mittamus. ſcelerum ſi bene poenitet,
Eradenda cupidinis
Pravi ſunt elementa, & tenerae nimis
Mentes aſperioribus
Firmandae ſtudiis. neſcit equo rudis

v. 49. Vulg. MATERIAM. 54. FORMANDAE. Hae-

libi Epiſt. I, 16.
Perdidit arma, locum virtutis deſeruit, *qui*
Semper in augenda feſtinat & obruitur re.
Lactantius Inſtit. VII, 1. ex hoc loco Flacci; *Et* irtutis viam deſerunt, *cujus acerbitate offenduntur. Deſerere* hic in *deſerit* mutarunt Librarii, pari lane errore ac Carm. I, 1. *evehere* mutarunt in *vehit*. Neque vero tenellas aures offendat litera t ſaepius repetita, *deſerere arduae*: ſic enim infra III, 28.
Parcis deripere horreo:
& Virgilius aliquanto durius Aen. IV, 350.
& nos fas extera quaerere regna.

49. SUMMI MATERIAM MALI] Prima Veneta *materiem*; Loſcherus autem *materiam*, quod in ſequentibus editionibus plerumque obtinuit. Alterum tamen praeferunt & plures & potiores Manuſcripti; ut ex noſtris Leidenſis, Graevianus, Reginenſis, Zulichemianus, Battelianus, cum aliis. Recte; quippe dulcius hic ſonat E vocalis, quam A ter repetita.

54. FORMANDAE STUDIIS] Et in editis & in ſcriptis, quod ſciam, omnibus habetur *formandae*; neque quiſquam interpretum vel leviſſimam ſuſpicionem habuit mendi latentis:
Et tenerae nimis
Mentes aſperioribus
Formandae ſtudiis:
Recte enim dicitur *mentes formandae*, ut alibi Noſter Epiſt. II, 1.
Mox etiam pectus *praeceptis* format *amicis.*
Quintil. Inſtit. I, 1. de Philoſophis: *Ad* formandos animos *inſtituendaſque vitae leges regreſſi.* Ibidem II, 17. *Quin ipſa vitae praecepta, etiamſi naturae ſunt honeſta, plus tamen ad* formandas mentes *valent, quoties* &c. Seneca Epiſt. XVI. Animum format *Philoſophia* & fabricat, *vitam diſponit.* Quin, quod amplius eſt, *tenerae* mentes peculiari ratione *formari* dicuntur; ut Seneca Epiſt. XXXIV. *Qui* ingenia *educaverunt & quae* tenera formaverunt, *adulta ſubito vident.* Idem Ep. XXV. *Reſpice aetatem ejus duram & intractabilem: non poteſt* reformari: tenera finguntur. Statius Achil. I, 477.
cujus ab ortu
Cruda rudimenta & teneros formaverat annos.
Marius Victor, poëta Chriſtianus, Praefat.
Dum teneros formare animos *& corda paramus*
Ad verae virtutis iter puerilibus annis.
Perſius III, 23.
Udum & molle lutum es: nunc, nunc properandus, & acri
Fingendus *ſine fine rota.*
Juvenalis VII: 237.
Exigit, ut mores teneros *ſeu pollice* ducat,
Ut ſi quis cera vultum facit.
Tamen, utcumque haec ſint, nihilo ſecius, ipſius ſententiae vi & neceſſitate ductus, aio affirmoque ſic ab Horatii manu fuiſſe ſcriptum,
& tenerae nimis
Mentes aſperioribus FIRMANDAE *ſtudiis.*
Hanc emendationem poſtulat illud *nimis.* Quid enim? quorſum *nimis* tenerae, ſi *formandae* ſunt? cum, quo teneriores ſint, eo facilius fingi & formari poſſint. Certe ſi in eo vitium eſt, quod *nimis* tenerae ſint mentes; tum ejuſmodi remedium quaerendum eſt, quo *firmari, durari, roborari* queant. Quo etiam pertinet illud *aſperioribus*; cui longe aptius reſpondet *firmandae*, quam *formandae*: quippe & *mollibus* ſtudiis *formari* poterit animus; *firmari*, non niſi *aſperis.* Atque ita noſter alibi Carm. IV, 4.
Doctrina ſed vim promovet inſitam,
Rectique cultus pectora roborant.
& Serm. I, 4.
ſimul ac duraverit *aetas*
Membra animumque *tuum.*
Virgil. in Ciri, 42.
Sed quoniam ad tantas nunc primum naſcimur artes,
Nunc primum teneros firmamus *robore nervos.*
Ovid. Pont. I, 3.
Cum bene firmarunt animum *praecepta jacentem.*
Lucanus V, 797.
nam cetera damna
Durata *jam* mente *malis* firmaque *tulerunt.*
Auctor de Morte Druſi, 198.

Du-

Haerere ingenuus puer,
Venarique timet; ludere doctior,
Seu Graeco jubeas trocho,
Seu malis vetita legibus alea:
Cum perjura patris fides
Consortem socium fallat & hospites,
Indignoque pecuniam
Heredi properet. scilicet inprobae
Crescunt divitiae: tamen
Curtae nescio quid semper abest rei.

v. 60. Vulg. HOSPITEM.

XXV.

Duravitque animum, *destituitque preces.*
Ovid. Remed. Amor. 245.
Si nisi firmata *properabis* mente *reverti.*
& Fast. I, 497.
Vocibus Evander firmata mente *parentis.*
Statius Silv. I, 2.
Ipsa ego te tantos stupui duravisse per aestus,
Firmavique animos.
Quintil. Declam. XVII. *Alia sunt adversa, quae de continuatione sui patientiam parant, quae* durant *assiduitate* firmantque animum. Minucius Felix: Animus *enim, ut luxu solvitur, ita frugalitate* firmatur. Seneca Consol. ad Helviam cap. 13. *Cum semel* animum *virtus* induravit, *undique invulnerabilem praestat.* Epist. CXVII. *Dic, quibus* animum *labantem studiis* firmem. Idem de Tranquill. c. 1. *Non est quod dicas, omnium virtutum* tenera *esse principia, tempore ipsis* duramentum *& robur accedere.* Seneca alter Controv. IV, Praefat. *Nec ante in oratorem corroborantur, quam multis perdomiti contumeliis puerilem* animum *deliciis languidum vero labore* durarunt.

60. CONSORTEM S. F. ET HOSPITEM] Editio Veneta HOSPITES, atque ita melior pars Codicum, ut omnes Blandinii apud Cruquium, & ex meis Leidensis, Graevianus, Colbertinus, cum multis aliis. Quare hic sequamur potius vetustiores; cum aut nihil omnino intersit, *hospitémne* an *hospites* legas: aut hoc potius praeferendum; tum ob varietatem numeri, tum quia *plures* uni homini hospites, etsi *unus* forte consors aut socius. Ceterum, si annueret codex aliquis Manuscriptus, sic potius legerim,

Consortem, ET *socium fallat, & hospites.*

Aliud enim *Consors*, aliud *Socius.* Consortes erant cohaeredes, qui haereditatem non dividebant, sed quicquid ex ea capiebatur, in commune conferebant: Socii, qui in quovis negotio aut re pecuniaria, contractum inibant, ut lucrum ex ea re vel damnum inter se commune foret. Haec nota sunt, neque pluribus doceri postulant. Ergo ut omnis *Consors* fortasse etiam *Socius* dici potuit; ita non vice versa omnis *Socius, Consors.* Quare haud, opinor, sine vitio *consortem socium* junctim hic legamus. *Fallere* autem *socium*, etiam qui non *Consors* in hereditate fuerit, magno olim in crimine ponebatur. Cicero pro Roscio Amerino. cap. 40. *In rebus minoribus* socium fallere *turpissimum est.* & mox; *Recte igitur majores eum, qui* socium fefellisset, *in virorum bonorum numero non putarunt haberi oportere. At vero T. Roscius non unum rei pecuniariae* socium fefellit. &c. Idem pro Roscio Comoedo cap. 6. *Aeque enim perfidiosum & nefarium est, fidem frangere, quae continet vitam; & pupillum fraudare, qui in tutelam pervenit;* & socium fallere, *qui se in negotio conjunxit.* Noster Epist. II, 1.

Non fraudem socio, *puerove incogitat ullam*
Pupillo.

2. QUAE

XXV.

AD BACCHUM.

QUO me, Bacche, rapis tui
Plenum? quae nemora, aut quos agor in ſpecus,
Velox mente nova? quibus
Antris egregii Caeſaris audiar
Aeternum meditans decus
Stellis inſerere, & concilio Jovis?
Dicam inſigne, recens, adhuc
Indictum ore alio. non ſecus in jugis
Edonis ſtupet Euias,
Hebrum proſpiciens, & nive candidam

Thra-

v. 9. Vulg. EXSOMNIS.

2. QUAE NEMORA AUT QUOS] Ita recte habent Veneta & Loſcheriana cum melioribus & pluribus Membranis. Neque aliter citat Servius ad Aen. VII, 568. & Priſcianus pag. 713. Poſtea tamen in ſeraſque editiones irrepſit IN,

Quo me Bacche rapis tui
Plenum? quae IN *nemora aut quos agor in ſpecus.*

Crediderunt ſcilicet, in priore membro praepoſitionem ſubaudiri non poſſe: & recte quidem dixi, *quae in nemora aut quos ſpecus*; ſed non viciſſim, *quae nemora aut quos in ſpecus*. Fruſtra: nam elegantius fere in priore membro omittitur praepoſitio, quam in poſteriore. Virgilius Aen. VI, 592.

Quas ego te terras *& quanta* per aequora *vectum*
Accipio.

Statius Theb. VIII, 384.

Stat mediis campis etiam nunc cuſpide ficta
Bellipotens; jamque hos *clipeum, jam vertit* ad illos.

Inuſitata tamen haec viſa ſunt bonis Librariis: nam Virgilii quidam codices apud Pierium habebant, *Quas ego* per *terras*: & Statii membranae in Collegio Emanuelis, *Jamque* ad *hos*. Idem Achill. II, 390.

nec fracta ruentibus undis
Saxa *nec* ad *vaſtas trepidare* ſilentia *lunae.*

Ita Noſter Epiſt. II, 1. ex noſtra emendatione,

Nil intra eſt olea, *nihil extra eſt* in nuce *duri.*

Neque aliter Graeci; ut Anacreon Carm. IX.

Τί γάρ με δεῖ πάτταλον
Ὄρνυ τε καὶ κατ' ἄγρας.

& XXXIII.

Χειμῶνι δ', εἴς ἄφαντος
Ἡ Νεῖλον ἢ πὶ Μέμφιν.

Ceterum *aut quos* non & habent codices vetuſtiores, ut ex noſtris Leidenſis, Graevianus, Reginenſis cum aliis: neque aliter Servius & Priſcianus locis jam citatis. Codices tamen Priſciani, quos verſavi quattuor MStos, & *quos* praeferebant. Fruſtra: Virgilius Eclog. X.

Quae nemora aut *qui vos ſaltus habuere puellae.*

9. EXSOMNIS STUPET EUIAS] Quid, ſodes, eſt *exſomnis Euias?* Reſpondebunt Interpretes, *ex ſomno experrecta, evigilans.* Atqui hoc ipſum ſomniculoſe proferunt. Numquam enim ea ſignificatione reperitur *exſomnis*; ſed ubique notat *inſomnis, ſine ſomno.* ut Virgil. Aen. VI, 555. de Tiſiphone:

Veſtibulum exſomnis *ſervat noctesque dieſque.*

Silius Ital. IX.

conſul traducere noctem
Exſomnis, *telumque manu vibrare per umbras.*

Velleius Paterculus II, 88. de Maecenate: *Vir, ubi res vigiliam exigeret, ſane exſomnis.* & 127. de Sejano: *Vultu vitaque tranquillum, animo exſom-*

Thracen, ac pede barbaro
Luſtratam Rhodopen; ac mihi devio

v. 12. Vulg. Ut mihi. Ri-

nem. Sic & omnia ejus generis compoſita, *Excors, exos, exſanguis, exſuccus, exlex, exſpes, exſors, exanimis*, id eſt, *ſine anima* &c. Hoc ſemel conſtituto, jam libenter doceri velim, cur Bacchum hic *exſomnem*, ſive inſomnem, ſomni expertem, Noſter appellet. Certe tantum abeſt, ut exſomnes manſerint Bacchae; ut prae nimia laſſitudine frequenter ſomnus iis obrepſerit; ut Propertius I, 3.

Nec minus aſſiduis Edonis *feſſa choreis*
Qualis in herboſo concidit *Apidano:*
Talis viſa mihi mollem ſpirare quietem
Cynthia non certis nixa caput manibus.

Statius Achill. I, 631. de ſacris Trietericis Bacchi:

Conſedere chori, paullumque exercita pulſu
Aera tacent.

& mox verſu 655.

At Bacchi comites, diſcuſſa nube ſoporis,
Signa choris indicta ſuscant.

Sidonius Carm. V, 490.

Bistonides *veluti Ciconum cum forte pruinas*
Ogygiis complent thyaſis; ſeu Strymonis arvis,
Seu ſe per Rhodopen, ſeu qua nimboſus in aequor
Volvit Hyperboreis in cautibus Iſmarus Hebrum,
Dat ſomno vaga turba; *ſimul laſſata quieſcunt*
Orgia, & ad biſorem reboat nec tibia flatum.

Euripides in Bacchis 682.

Εὕδει δὲ πᾶσαι σώφρων παρεμένας,
Αἱ μὲν πρὸς ἐλάτης τῆς ὑψικόμου φόβην,
Αἱ δ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρα
Εἶχον βαλοῦσαι.

Itaque nulla, ut jam vides, ratio eſt, cur quaſi perpetuo epitheto inſomnes vocentur Bacchae: nedum, cur haec ipſa Euias eo epitheto donanda ſit, quae non noctu, ſed interdiu jam bacchatur; quippe, ſtatim ſequitur, *proſpicit* Hebrum, & Thraciam, & Rhodopen: quod niſi die claro facere non potuit. Quid autem? an ideo *exſomnis* dicenda erat, quia de die vigilabat? immo vero ea demum exſomnis eſt, quae diem noctemque, vel noctem ſaltem integram, ſine ſomno tranſigit. Quid, quod illud *in jugis* prorſus aride & inornate ponitur,

non ſecus in jugis
Exſomnis ſtupet Euias.

In quibus, obſecro, vel qualibus *jugis*? certe, ſi jam Horatium novimus, numquam is ita nudum hoc & epitheto deſtitutum languere paſſus faiſſet. Habes jam, cur recepta lectio mihi diſplicuerit: cum autem pro comperto haberem, non ab auctore, ſed a gente Librariorum eam profluxiſſe; verſans huc illuc animum, ſi forte ex conjectura opis aliquid arceſſere poſſem, e veſtigio in veram, ut opinor, ſcripturam incidi, levi unius literae mutatione; nam codices mei vetuſtiores *Exomnis* praeferunt ſine *ſ*, quod majore compendio *Exõnis* ſcribi ſolebat. Lego igitur,

non ſecus in jugis
Edonis *ſtupet Euias,*
Hebrum proſpiciens, & nive candidam
Thracen.

ut Noſter alibi Carm. II, 7.

non ego ſanius
Bacchabor Edonis.

Edoni montes erant Thraciae, vel in confiniis Macedoniae, ubi Bacchi Orgia praecipue celebrabantur; unde ipſe *Edonus* vocitatur, & Bacchae *Edonides*. Ovid. Remed. Amor.

Ibas, ut Edono *referens trieterica* Baccho
Ire ſolet fuſis barbara turba comis.

Idem Metam. XI. de Orphei caede:

Non impune tamen ſcelus hoc ſinit eſſe Lyaeus;
Amiſſoque dolens ſacrorum vate ſuorum,
Protinus in ſilvis matres Edonidas *omnes,*
Quas facere nefas, torta radice ligavit.

Propertius, ut ſupra,

Nec minus aſſiduis Edonis *feſſa choreis.*

Lucanus I, 675.

nam qualis vertice Pindi
Edõnis *Ogygio decurrit plena Lyaeo.*

Silius Italicus lib. IV.

Edõnis *ut* Pangaea *ſuper trieteride motâ*
It juga, *& incluſum ſuſpirat pectore Bacchum.*

ubi obiter notandum, etſi ab aliis id obſervatum ſit, Lucanum Siliumque peperam corripuiſſe ſyllabam ſecundam; cum Graeci ſemper Ἤδωνοι ſcripſerint, numquam Ἠδόνιοι. Mirum tamen, ut velut agmine facto conſpiraverint Latini Librarii in partes Lucani & Silii. Nam apud Noſtrum II, 7. pleraeque membranae *Edoniis*, etiam verſu repugnante: apud Virgilium Aen. XII, 365. & Donatus Grammaticus, narrante Servio, & Pierii codices fere omnes *Edonii Boreae*: ſic apud Valer. Flaccum VI, 340. MSti *Edoniis ventis*; Statium Theb. V, 78. *Edonias hiemes*; XII, 743. *Edonios currus*; Solinum cap. IX. & Martianum Capellam lib. VI. p. 211. *Edonii*. Sed ut ad Noſtrum revertamur; illud maxime firmat hanc emendationem, quod ſtatim ſubjungitur;

non ſecus in jugis

Eda-

Rivos & vacuum nemus
Mirari libet. ô Naïadum potens,

v. 13. Vulg. RIPAS.

Bac-

Edonis ſtupet Euias,
Hebrum *proſpiciens*, *& nive candidam*
Thracen, *& pede barbaro*
Luſtratam Rhodopen:

quippe ex jugis Edonis Hebrus, Thracia, & Rhodope commodiſſime proſpici poſſent. Nam Edoni *Thraciae* gens; & *Hebrus* atque *Rhodope* in Edonorum regione erant. Ovidius Epiſtola *Phyllidis* verſ. III.

Quae tibi ſubjecti latiſſima regna Lycurgi,
Nomine femineo vix ſatis apta regi:
Qua patet umbroſum Rhodope *glacialis ad Haemum*,
Et ſacer admiſſas exigit Hebrus *aquas.*

Enimvero *Lycurgus* ille Ἠδωνὸς *Edonus* vocatur Straboni lib. X. p. 471. & ipſa *Phyllis Edona* in Epigrammate Graeco Antipatri, quod ex Anthologia inedita primus in lucem dedit magnus Holſtenius, & nos poſtea in Notis ad Callimachum p. 428. Illud merito *δυσήνυτον καὶ ἰσοφαλίσιον obſcurum & mendoſum* vocat Librarius; atque ita ſane compertum eſt nobis, cum emendare & explicare conaremur. Nunc autem, ut vineta noſtra noſmet caedamus, cum nemo alius id hactenus fecerit, ſic potius refingendum eſſe hariolamur:

Στρόμιον καὶ μεγάλαν πτολιεθρεύσαν Ἑλλησπόντῳ,
Ἥριον Ἠδωνὶς Φυλλὶς, Ἀμφίπολιν.
Λοιπά τοι Ἀθηναίης Βρισαμίδος ἴχνια πᾶσι
Μίσσεις, καὶ πανυμοῦ τἀμφιπολίχνιον ὄλεο.
Τὴν δέ ποτ' Ἀργείων μεγάλαν ἴρην, ἃς ἁλιπαχὶς
Τρῶχος, ἐπ' ἀμφοτέρους δειράσιν' ἤϊσεν.

Non videtur Epigramma *Inſcriptionem Sepulchralem*, ut falſo titulum dedit Librarius; ſed in Amphipolin Macedoniae urbem ab hoſtibus dirutam. Sententia eſt; O *Amphipoli*, *quae ſita es ad Strymonem & Helleſpontum*, *& monumentum es Phyllidos Edonae: nullum tui veſtigium nunc exſtat praeter Templum Dianae*, *& ſuvium ipſum: illam autem urbem, de qua olim tot bella geſſerunt Athenienſes, nunc utraque ripa diſjectam videmus*, *tanquam laceros pannos poſt naufragium in littus ejectos.* Phyllis autem haec Edona eſt celebris illa Demophontis amica, Edonorum Regina, quae ſuſpendio vitam finivit, & ſepulta eſt in loco, qui mox Ἐνέα ὁδοὶ dictus eſt, poſtea Amphipolis: unde hic Antipatro vocatur, Ἥριον ſepulchrum *Phyllidos*. Cacterum in loco Horatii, quem nunc tractamus, dubitari poteſt, utrum caſu recto *Edonis Euias*, an ablativo *Edonis jugis* ſit conſtruendum. Sed poſterius placet: tum quod, ut jam dixi, illud *jugis* epitheto dignandum ſit, tum quod ita plane Ovidius ſit locutus, Triſt. IV, 1.

Utque ſuum Bacchis *non ſentit ſaucia vulnus*,
Dum STUPET EDONIS *exululata* JUGIS.

Quid rei eſt? & ipſe, credo, obſtupeſcis: nam totidem, ut vides, verbis Horatium expreſſit Naſo, ut ſaepe alias;

Non ſecus in JUGIS EDONIS STUPET *Euias.*

I nunc, &, ſi priora illa ſurdis auribus accepiſti, tandem aliquando vel invitus emendationem agnoſce.

12. UT MIHI DEVIO] Ita omnes Editiones *Ut mihi*, & pleraeque membranae: ſed in tribus Cruquii codicibus erat, AC *mihi*: nimirum ut haec cum ſuperioribus connectantur,

Non ſecus *in jugis*
Edonis ſtupet Euias —— ac *mihi devio*
Ripas & vacuum nemus
Mirari libet.

Non ſecus ac, ut Noſter in Arte Poët.

& in medias res
Non ſecus ac *notas auditorem rapit.*

& Carm. II, 3.

Aequam memento rebus in arduis
Servare mentem, non ſecus ac *bonis* &c.

ubi plures itidem Codices mendoſe habent *in*. Virgil. Georg. III, 346.

Non ſecus ac *patriis acer Romanus in armis.*
Aen. XII, 856.

Non ſecus ac *nervo per nubem impulſa ſagitta.*

Et ſic alii paſſim: nihil enim vulgatius. Neque aliter hic olim legebat Acron Scholiaſtes; cum ſic locum enarrat, *non aliter Baccha proſpiciens Hebrum delectatur*, *quam ego videns nemora.* Quippe *non aliter quam* ad amuſſim reſpondent lectioni illi *non ſecus ac*: quam alteri praeferendam eſſe nullus dubita. Ubicumque enim occurrit *Non ſecus* vel *haud ſecus*, ſemper aliquid aut ante ſe aut poſt ſe habet, cum quo inſtituitur comparatio. Nihil autem hic praecedit apud Flaccum, cui referas *non ſecus*. Ergo adnectendum eſt illis quae ſequuntur, *Non ſecus ſtupet* (miratur) *Euias*, *at ego nunc miror.* Adde huc, quod elegantior haec conſtructio eſt, quam ut a craſſis Librariis confingi potuerit.

13. RIPAS ET VACUUM NEMUS] *Ripas* hic exhibent & Editiones veteres & quotquot extant membranae. Primus, ut perhibent, Muretus introduxit RUPES, quod poſtea multi ſecuti ſunt. Et merito quidem diſplicuit illud *ripas*: nuſquam e-

Baccharumque valentium
Proceras manibus vertere fraxinos.
Nil parvum, aut humili modo,
Nil mortale loquar. dulce periculum eſt,
O Lenaee, ſequi Deum
Cingentem viridi tempora pampino.

XXV.

nim, ubi ſanus locus eſt, repereris abſolute ſic poſitum, nulla mentione fluminis vel aquarum habita. Neque tamen cum Mureto ſubſtituerim *rupes*; licet alibi habeat Noſter Carm. II, 19.

Bacchum in remotis carmina rupibus
Vidi docentem:

Sed in hunc potius modum reſcripſerim,

ac mihi devio
Rivos, *& vacuum nemus mirari libet.*

Rivi & *nemus* apte junguntur; ut Epiſt. I, 10.

Ego laudo ruris amaeni
Rivos, *& muſco circumlita ſaxa*, nemuſque.

Rivos autem & *ripas* ſaepiſſime a Librariis confunduntur, ut Carm. IV, 2.

Vividique Tiburis ripas,

pro *rivos*, ut ibi pluribus oſtendam. *Rivos* autem commodiſſime, ubi Bacchus & *Naïades* rivorum nymphae. Sic apud Euripidem, in convalle Cithaeronis *rivis nivéâ* confidebant Bacchae, verſ. 1049.

Ἦν δ' ἄγνας ὑψίκρημνον ΥΔΑΣΙ ΔΙΑΒΡΟΧΟΝ
Πεύκαισι νυκτίζουσ', ἔνθα Μαινάδες
Κάθηντο.

& 1091.

Πᾶσαί τε Βάκχαι· διὰ δὲ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ νάπης
Ἄγημ' ἐπῴδων, θεοῦ πνοαῖον ἰαμάτων.

Idem Cyclope verſ. 63.

Οὐ τὰ δὲ Βρόμιος· οὐ τάδε χορεὶ,
Βάκχαι τε θυροφόροι.
Θὺ τυμπάνων ἀλαλαγμοὶ,
ΚΡΗΝΑΙΣΙ παρ' ὑδροχύτοις.

Quin etiam, quia *mirari* ſe profitetur, poteris rivos *lactis*, *mellis*, *vini*, vel *aquarum* intelligere, qui ſponte & miraculo profluebant, percuſſo a Bacchis ſolo; ut II, 19.

Vinique *fontem*, lactis *& uberes*
Cantare rivos.

Eurip. Bacch. 142.

Ῥεῖ δὲ γάλακτι πίδαξ,
Ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν νέκταρι.

& 703.

Θύρσον δέ τις λαβὼν ἔπαισεν εἰς πέτραν,
Ὅθεν δροσώδης ΥΔΑΤΟΣ ἐπηυδᾶ νοτίς.
Ἄλλαι δὲ νάρθηκ' εἰς πίδαν πεθῆκαν γῆς,
Καὶ τῆδε κρήνην ἐξανῆκ' ΟΙΝΟΥ θεός.
Ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
Ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
ΓΑΛΑΚΤΟΣ ἱερὸὺς εἶχον.

& verſ. 764.

Πάλιν δ' ἐχώρουν, ὅθεν ἐπήγοσαν πόδα,
ΚΡΗΝΑΣ ἐσ' αὐτὰς, ἃς ἄνακ' αὐταῖς Stec.

ſic ibi legendum, κρήνας ἐσ' αὐτὰς; non ut vulgo habetur, κρήναις ἐσ' αὐταῖς, & minus Graece inconcinne, cum ſtatim repetatur ἀυταῖς. In verſu hic 16, pro *fraxinos* codex noſter vetuſtus Graevianus *fraxinus* praefert, quaſi ſcilicet eſſet declinationis, de qua re vide nos ad Carm. II, 15. 6.

19. O LENAEE, SEQUI DEUM] Ita ſcripſerunt: ſed videamus locum integrum,

dulce periculum eſt,
O Lenaee, ſequi deum,
Cingentem viridi tempora pampino.

ubi veteres Scholiaſtae, *Ambiguum dictum*, ita *utrum ſibi tantum* cingentem, *an quoſcumque numina replere conſuevit.* Imo vero, non tam ambiguum eſt, quod neſcias utrum velit cingere *ſibi*, an *ſuis Myſtis*: poſterius enim hoc nudo ex verbis auctoris exſculpi poteſt. Sed ita ambiguum eſt, utrumne ſic conſtruendum ſit: *Dulce eſt ſequi Deum cingentem*, &c. an, *Dulce eſt ſequi Deum cingentem tempora pampino*, *ſequi Deum.* Quippe

XXVI.

AD VENEREM.

VIXI puellis nuper idoneus,
Et militavi non ſine gloria:
Nunc arma defunctumque bello
Barbiton hic paries habebit,
Laevum marinae qui Veneris latus
Cuſtodit. hic, hic ponite lucida
Funalia, & vectis, & arcus
Oppoſitis foribus minaces.

O

Bacchus ipſe, & omnis Bacchantium chorus, caput pampino coronabant, ut vel pueris notum. Ceterum, utrolibet ordine verba conſtruxeris, illud interim inepte & putide videtur poſitum, *O Lenaee, ſequi deum:* nam perinde eſt ac ſi dixeris, *Dulce eſt, O Bacche, ſequi Bacchum.* Certe jam olim viderunt Librarii, neceſſum eſſe ut *Te* quoris modo in verſum recipiatur: unde Petrenſis noſter & Vigornienſis, etiam metri diſpendio, praeferunt,

O Lenaee ſequi te *deum.*

ed & aliud eſt, quod minima mutatione multo melius venuſtiuſque reddi poterit; nempe ſi *deum* in *ducem* refinxeris,

Dulce periculum eſt
TE, *Lenaee, ſequi* DUCEM,
Cingentem viridi tempora pampino.

Bacchus enim erat *dux* Thiaſorum; & quo ipſe ducebat vocabatque, Bacchae ſequebantur: Euripides Bacchis 194.

Ο θιὸς ἁμαχθεὶ κεῖσε νῦν ΗΓΗΣΕΤΑΙ.

& 410.

Ἐκεῖσ' ΑΓΕ *με, βρόμιε, βρόμιε.*

517.

Σίβιττας ἐ' Εὔιος, ἄξει τε χορεύσων,
Εἰλισσομένας τε Μαινάδας ΑΞΕΙ.

Porro, Codex Galei bonae notae, pro *Lenaee* habet *Iloe*, quod quid ſibi velit aliis divinandum relinquo.

7. ET ARCUS] Arma nominat, quibus aedes amicarum expugnare ſolitus eſt:

hic, hic ponite lucida
Funalia, & vectes, & arcus
Oppoſitis foribus minaces.

ubi illud libenter didicerim, quo fine *Arcus* adhiberi poſſent ad fores effringendas. Silent hic Interpretes, quaſi nihil in nuce duri eſſet: at nos hoc omnino non capere candide profitemur. In margine codicis Reginenſis ſic repperi, *Arcus, quibus janitores terreant.* At Noſter ſuos arcus ipſis *januis*, non *janitoribus*, minaces eſſe dicit. Cur autem janitores terreantur, ſi poſt fores *oppoſitae* tuti conſiſtant? Quid, quod ſagittae non erant arma amantibus apta; cum ſine caedis periculo mitti non poſſent. Quamobrem vide, ne forte ſic ſcripſerit Horatius,

Funalia, & vectis, SECURESQUE
Oppoſitis foribus minaces.

ubi Que primo omiſſum erat a Librariis; utpote ultra metrum excurrens, & ſequenti verſui adjungendum: qui ſollemnis eorum error eſt, cum apud Hunc, tum apud Virgilium. Poſtea, cum alii deeſſe viderent conjunctionem; pro *vectis ſecures*, non adeo magna mutatione, *vectis & arcus* ex conjectura commenti ſunt. Jam autem *ſecures* cum *vectibus* & *funalibus* comiſſatores ebrios ſecum portare ſolitos, quibus domos amicarum expugnent, teſtis eſt Theocritus in Pharmaceutria.

Εἰ δ' ἄλλα μ' ἀθεῖτε, καὶ ἀ θύρα εἴχετο μοχλῷ,
Πάντες καὶ ΠΕΛΕΚΕΙΣ καὶ ΛΑΜΠΑΔΕΣ ἦνθεν ἐφ' ὑμέας.

Plautus Bacch. V, 1.

jube ſis, actutum aperiri fores,
Niſi mavoltis fores & poſtes comminui ſecuribus.

Lucilius apud Nonium V. *Anceps.*

Nemo hos ancipites ferro effringat cardines.

ubi legendum, *ancipiti.* Idem ibidem:

O quae beatam Diva tenes Cyprum, &
Memphin carentem Sithonia nive,
Regina, ſublimi flagello
Tange Chloën ſemel arrogantem.

XXVII.

AD GALATEAM.

IMPIOS parrae recinentis omen
Ducat, & praegnans canis, aut ab agro
Rava decurrens lupa Lanuvino,
Foetaque volpes.

Vecte atque ancipiti ferro *effringam cardines.* ubi *ancipiti ferro* eſt *bipenni, ſecuri.* Virgil. Aen. II, 480.

Ipſe inter primos correpta dura bipenni
Limina perrumpit, poſteſque a cardine vellit.

Porro verſu 9. pro *tenes Cyprum* male praeferunt vetuſti quidam codices *regis*, ut ex noſtris Graevianus, Reginenſis, Battelianus, & Galei; nam *regis*, *Regina* putidum plane eſt. Recte vero iidem cum Leidenſi & editione Veneta, *Memphin*, non *Memphim.*

4. FOETAQUE VULPES] Olim a Librariis turbatum eſt in hoc vocabulo *Foeta.* Blandinius unus apud Cruquium, *Paeſtaque*, alter *Fertaque:* Leidenſis noſter pro varia Lectione *Fataque:* Graevianus *Foſtaque* & in margine *Foetaque.* Nicolaus Heinſius in ora exemplaris ſui, *Forte*, inquit, *Fordaque vulpes.* Nollem hoc a viro illuſtri profectum. *Forda* enim de *bove*, *vacca*, peculiariter dicitur; non de *vulpe* aut aliqua fera. Ovid. Faſt. IV, 630.

Pontifices forda *ſacra litata* bove.

Forda ferens bos eſt, foecundaque, dicta ferendo. Columella VI, 24. *ubi poſt unum coïtum* forda *non admittit taurum:* & mox, *Ne* forda *ſimul operis & uteri gravetur onere.* Deinde, *Forda* eſt *gravida, praegnans:* Varro de Ling. Lat. IV. *Bos forda, quae fert in ventre.* Feſtus; *Fordicidiis boves fordae, id eſt, gravidae immolabantur.* Varro iterum de Re Ruſt. II, 5. *Quae ſterilis eſt vacca, Taura appellata: quae praegnans, Horda.* Feſtus; *Horda, praegnans.* Atqui jam ante dixerat Noſter, *Praegnans canis;* neque ſtatim repetere volu[it] *da*, hoc eſt, *praegnans vulpes.* Non adeo ſicco ingenio erat, quin Epitheton va[ria]ſſet. Servemus igitur receptam in omni[bus] & pleriſque Scriptis lectionem *Foetaque*, neque tamen interpretemur *Gravida* cu[m] ne; quippe eo pacto in idem, quod [ve]mus, vitium recideremus, ſed *enixa*, *pa[ri]rata*, *onere levata*; vide Servium, & [Pom]Marcellum.

5. RUMPAT ET SERPENS] Non injuſ[te] ſunt Interpretes de hujus carminis difficu[l]noviſſime celeberrimus Dacierius, qui [pa]hic ſapere ſibi viſus eſt, longiſſime omn[i]ro aberravit. Videamus, ſiquid nos, tot [au]ſtra expertis, meliore cum ſucceſſu co[n]Dixerat initio, *Impios ducant* mala auſpi[ci]*ra*, *canis*, *lupa*, *vulpes*; Impios, inquam[,] cant; non te, O Galatea: ſic verſ. 21. *uxores puerique* malis tempeſtatibus conſ[u]non tu; Virgilius utrumque conjunxit, [G]III, 513.

Di meliora piis, *erroremque* hoſtibus *illum.* Tum continuo infert Noſter,

Rumpat & ſerpens iter inſtitutum;

hoc eſt, *rumpat* impiorum *iter.* Atqui hoc [ve]ſus contrarium eſt illi, quod jam praeceſſerat: ne enim erit Impiis, ſi rumpant iter inſtitu[tum] ceptum: ſi domum redeant, ubi contra au[ſpi]ſe exire intellexerint. Quin potius *ducat*, [im]pra, dicendum hic fuerit, non *rumpat.* Sed dum hunc ſolvit Graevianus codex inſigni [lec]

Rumpit & ſerpens iter inſtitutum,
Si per obliquom ſimilis ſagittae
Terruit mannos. ego cui timebo
Providus auſpex,
Antequam ſtantis repetat paludes
Imbrium divina avis inminentum,
Oſcinem corvum prece ſuſcitabo
Solis ab ortu.
Sis licet felix ubicumque mavis,
Et memor noſtri, Galatea, vivas:
Teque nec laevus vetat ire picus,
Nec vaga cornix.

v. 5. Vulg. RUMPAT. 15. VETET.

Sed

ite, qui clare hic exhibet,
RUMPIT *& ſerpens iter inſtitutum.*
era profecto haec lectio eſt, & digna quae ſu-
is paullo explicetur. Galateam alloquitur Noſter,
nicam, ut videtur, ſuam; quae Romam relin-
iere, & ad aliam terram navigare conſtituerat:
ente tamen, inquit, feſtina; & vide prius, ne
alis avibus iter auſpiceris. Neque enim tam de-
nato es, opinor, ad navigandum animo, ut
irra, vel cane, vel lupa, vel vulpe occurſante,
:ragas inceptum: Impios potius & hoſtes tam
iniſtra auſpicia ducant. Quin & ſerpens, per viam
blique trajiciens, *rumpere ſolet* iter inſtitutum.
quidem neminem, *cujus ſaluti timeo*, ego pro-
idus auſpex navem conſcendere paterer; priuſ-
uam oſcinem corvum ab oriente crocitantem
ono & liquido augurio ſuſcitaſſem. Siſte itaque
aulliſper; dum omina capimus. Et profecto fau-
a concinuerunt aves. Salvis auſpiciis abire pote-
is, & *ubicumque mavis*, feliciter vitam agere.
Nec *laevus picus*, neque *vaga cornix vetat te ire*
quo libet. Sed illud interim non vides, quod
omnibus auſpiciis majus eſt? non vides, inquam,
nni tempeſtatem navigationi adverſam? Jam *pro-
us cadit Orion*, triſte ſidus, & nautis infeſtum:
lle jam procellas meditatur & generat; quamvis
dhuc mare tranquillum & *lapyx albus* tibi blan-
iantur. Equidem expertus novi, quid infidus
Hadria, quid primus *Orientis Auſtri* ſibilus molia-
ur. Cave itaque te committas tam ſubdolae ma-
is pellaciae. Sic enim & *Europa credidit* latus Tau-
o, planitie aequoris & caeli temperie primum delinita: mox ubi ſenſit ſe in mediis fluctibus de-
prenſam, tum ſero metu expalluit, & in inutiles
queſtus erupit. Habes jam totum hujus carminis
filum; neque, opinor, vel de ſententia vel de e-
mendatione dubitandi locus eſt.

13. SIS LICET FELIX, UBICUMQUE MAVIS] *Mavis* habent editiones veteres, & ſcripti quos vidimus cuncti. Codex tamen Henrico Stephano viſus NAVIS praetulit. Unde Janus Rutgerſius reſcribere voluit,

Sis licet felix, ubicumque NABIS.

Quod & probavit Nic. Heinſius in libri ſui margine: atque addit inſuper aliud,

Sis licet felix, ubicumque AMABIS.

Nollem tam febriculoſas conjecturas viris magnis excidiſſe. Nihil muta. Poteris, inquit, addicentibus auſpiciis, felix degere, ubicumque *mavis*, quacumque terra tibi erit cordi. *Mavis*, ut Serm. I, 4.

At tu conclusas hircinis follibus auras,
Ut mavis, *imitare.*

Perſius Sat. IV.

Ut mavis, *da verba, & decipe nervos.*

15. TEQUE NEC LAEVUS VETET IRE PICUS] Lambinus fide codicis Vaticani VETAT exhibuit, & recte explicavit: cum ceteri tam ſcripti quam editi perperam habuerint VETET. Nec diſplicuit res Torrentio; ſed nimia ſuorum exemplarium reverentia ductus, nihil mutare auſus eſt. Nobis & ratio & res ipſa centum codicibus potiores ſunt, praeſertim accedente Vaticani veteris ſuffragio. VETET enim ex vicinis verbis, *ſis*, *vivas*, refinxerunt Librarii; ut ſupra v. 5. RUMPAT interpo-

Sed vides quanto trepidet tumultu
Pronus Orion? ego quid sit ater
Hadriae, novi, sinus; & quid albus
Peccet Iapyx.
Hostium uxores puerique caecos
Sentiant motus orientis austri, &
Aequoris nigri fremitum, & trementis
Verbere ripas.
Sic & Europe niveum doloso
Credidit tauro latus; at scatentem
Belluis pontum mediasque fraudes
Palluit audax.

v. 26. Vulg. Et scat.

Nu-

polarunt, quia praecesserat *ducat*. Sententia autem hic clare eluceſcet, ex iis quae ibi diximus.

22. SENTIANT MOTUS ORIENTIS AUSTRI] Hanc omnium codicum Lectionem primus immutavit Muretus, qui ex simili loco Carm. III, 1. vers. 28. *orientis* NOTI hic substituit, atque inde in plures editiones labem propagavit. Jam ante dixerat Noster; cum Galatea navem conscensura esset, *pronum* fuisse *Orionem*: quo sidere in occasum vergente, imperitissimus sit oportet rerum caelestium, qui tum demum *oriri hoedum* opinetur: quod & pulchre adnotavit eruditissimus Dacierius. Contra verissimum est, Orione prono *Austrum* nasci, ut alibi Carm. I, 28.

Me quoque devexi *rapidus* comes Orionis
Illyricis Notus *obruit undis.*

recte igitur habet recepta in codicibus lectio: quamquam nove dictum videatur, *orientis* Austri, pro *nascentis*, *surgentis*, *venientis*, ut alii loqui amant. Virgil. Eclog. V, 82.

Nam neque me tantum venientis *sibilus* Austri:

cui verbo si Flacci codex aliquis faveret, etiam ipse accederem.

23. ET TREMENTES VERBERE RIPAS] Codex Regiae Societatis, *Et trementis Verbera ripae*. Non placet. Quippe *ripae verbera* ea potius essent, quae ripa *dat*, quam quae *patitur*; ut Noster alibi, *Patruae verbera linguae*, & Virgilius, *Alarum verbera*, &

Stupea torquentem Balearis verbera fundae.

Quamquam eo sensu Valerius Flaccus *Litoris ictus* vocavit, quos litori fluctus infligunt, I, 330.

quotiens raucos ad litoris *ictus*
Deficiam?

Id audaculum librarium decepit, quod pro veteris scripturae ratione, *trementis* casu accusativo (prout a manu prima habet codex Reginensis & Editio princeps Veneta) genitivus singularis ei videretur. Ceterum, etsi facile concesserim ripas marinas *tremere* pulsu undarum; ut Seneca Hippol. v. 1013.

Saxa cum fluctu tremunt,
Et cana summum spuma Leucaten ferit.

Vix tamen illud aequa aure acceperim, ut in alto (quemadmodum hic) navigantes talem litorum tremorem sentire possint. Quare vide, annon facili mutatione GEMENTES potius scripserit Horatius: siquidem *gemitum* litorum vel e longinquo sentiunt qui navibus praetervehuntur; tremorem vero nemo, nisi qui terra in ipso litore consistit. Quintilianus Declam. 6. *Navigat ergo per horridos fluctus, & gementia litora, & spumantis scopulos.* Noster Carm. II, 20.

Visam gementis litora *Bospori.*

Sophocles Antig. v. 603.

ΣΤΟΝΩ βρέμουσι δ' ἀμφιπλᾶγες ἀκταί.

Silius Ital. XV.

Et spumante ruens per saxa gementia *fluctu.*

Virgil. XII, 334.

gemit *ultima* pulsu
Thraca pedum.

Seneca Agamemn. 468.

Tractuque longo litus *ac petrae* gemunt.

Claudianus Conſ. Mallii v. 205.

qui-

Nuper in pratis ſtudioſa florum, &
Debitae Nymphis opifex coronae,
Nocte ſubluſtri nihil aſtra praeter
Vidit & undas.
Quae ſimul centum tetigit potentem
Oppidis Creten, PATER ô relictum
Filiae nomen, pietaſque, dixit,
Victa furore!

Unde,

quicquid Tyrrhena tunditur unda,
Vel gemit *Ionia.*
Idem Bello Gildonico 220.
Aſſiduoque GEMENS *undarum* VERBERE *nutat.*

26. ET SCATENTEM BELUIS PONTUM] Non moror, quin ſiquis hoc bene ſe habere dicat, judicio ſuo per me fruatur. Melius tamen, opinor, erit, ſi AT pro ET legeris; cum inter bina haec orationis membra Antitheton eſſe debeat. Europa, inquit, in littore ludibunda ſe *audacter* tauro commiſit; AT mox in medias undas abrepta tum demum *metu* expalluit.

34. OPPIDIS CRETEN, PATER Ô RELICTUM FILIAE NOMEN] Codex noſter Vigornienſis,
Oppidis CRETAM, *O pater, ô relictum.*
Quam lectionem ſi admiſeris, tum *filiae* erit caſus genitivi; *O pater, ô nomen filiae a me relictum.* Sed omnes vetuſtiores Graevianus, Reginenſis &c. CRETEN, PATER O. *Pater ô*, ut illud Statii Silv. II, 7.
Et dixit, Puer ô *dicate Muſis,*
Longaevos cito tranſiture vates.
Atque hoc pacto *filiae* erit caſus dativi: *O pater, nomen relictum mihi filiae*, ſive *a me filia.* Utrovis modo bene ſibi conſtat oratio. Poſteriori favet locus Ovidii Torrentio Dacierioque citatus; ubi Ariadne loquitur, Heroid. X.
Nam pater & tellus juſto regnata parenti,
Prodita ſunt facto nomina *cara meo.*
hoc eſt, *prodidi patrem & patriam, duo caritatis* nomina. Tibullus III, 4.
Ah crudele genus, nec fidum femina nomen.
Priori aſtipulantur illa Ovidii Metam. VIII, 464.
pugnant materque ſororque,
Et diverſa trahunt unum duo nomina *pectus.*
& mox ibidem v. 508.
Nunc animum pietas maternaque nomina *frangunt.*
ubi *duo nomina matris & ſororis* ſunt ipſius Althaeae nomina & officia; ſicut hic *nomen filiae* eſt ipſius Europae. Idem Metam. I, 474.
Protinus alter amat, fugit altera nomen amantis.
Nonius in V. *Sanctitudo.* Afranius ſuſpecta:
Tuam majeſtatem, & nominis matronae *ſanctitudinem.*
Idem V. *Deintegrare, diminuere.* Caecilius:
Nomen virginis, *niſi mirum eſt, deintegravit.*
In dubio ſunt illa Hermiones ad Oreſtem, Heroid. VIII, 29.
Vir precor uxori; frater ſuccurre ſorori;
Inſtant officio nomina *bina tuo.*
Neſcias enim, utra ea ſint *nomina, virne & frater*, an *uxor* & *ſoror*: priora tamen magis placent, quia continuo praeceſſerat illud,
Et ſi non eſſes vir *mihi*, frater *eras.*
Quamobrem, ſi haec magis tibi ſedet ſententia, ut *filiae* caſu genitivo proferatur; tum aut cum Vigornienſi codice legendum fuerit,
Quae, ſimul centum tetigit potentem
Oppidis Cretam; O pater, *O relictum*
Filiae nomen, Pietaſque, dixit,
Victa furore!
aut propius ad reliquorum exemplarium fidem,
Oppidis Creten; Pater ô, relictum ô
Filiae nomen!
hoc eſt, *O filiae officium, quod ego deſerui & prodidi*, ut Noſter Epiſt. II, 2. v. 69. *relictis Omnibus officiis.* Quod ſi receptam potius lectionem amplecteris,
pater ô relictum
Filiae nomen!
ea demum ſurget ſententia, *O pater, quem ego filia reliqui, a cujus domo auſugi*; ut poſtea v. 49.
Impudens liqui patrios *penates.*
Et Moſchus de re eadem, in *Europa*, v. 142.
Οἴμοι, ἐγὼ μέγα δή τι δυσάμμορος, ἢ ῥά τι δῶμα
Πατρὸς ἀποπρολιποῦσα, καὶ ἰσταμένη βοὶ τῷ δι.
Tu vero, utrivis interpretationi, me volente, accede: tantummodo illud memineris, ſic conſtruenda & diſtinguenda eſſe ſequentia, ut *Pietas*

Unde, quo veni? levis una mors est
Virginum culpae. vigilansne ploro
Turpe commissum? an vitio carentem
Ludit imago
Vana, quae porta fugiens eburna
Somnium ducit? melinsne fluctus
Ire per longos fuit, an recentis
Carpere flores?
Si quis infamem mihi nunc juvencum
Dedat iratae, lacerare ferro &
Frangere enitar modo multum amati
Cornua monstri.

v. 39. VITIIS. 48. TAURI.

Inpu-

furore victa intelligatur. Quamquam enim, ut plerique hic volunt interpretes, *Europa* ipsa *furore victa* non incommode alias dici possit; ut Dido apud Virgilium Aen. IV, 474.

Ergo ubi concepit furias evicta dolore:

& alia in Culice, v. 109.

quo quondam victa furore
Venit Nyctileum fugiens Cadmeis Agave:

praestat tamen, ne manca hic destituatur oratio (sic enim supplere conantur, *Pietas, filius relicta*) & ut simul argutior concinniorque sensus exsurgat, *Pietatem*, quam parenti praestare debuit Europa, *furore & temeritate victam* interpretari: quomodo saepius Ovidius; ut Metam. XV, 173.

Ergo ne pietas *sit* victa cupidine *ventris.*

Et ibidem XIII.

Victa metu pietas *consortia pectora poenae Dedit.*

Heroid. XIII.

Spes *bona sollicito* victa timore *cadit.*

Et ibidem XV.

Sit procul insano victus amore timor.

Amor. III, 10.

Hinc pudor, ex alia parte trahebat amor:

Victus amore pudor.

39. AN VITIIS CARENTEM LUDIT IMAGO] Quibusnam obsecro, *vitiis?* tamen omnes, quod sciam, codices huic lectioni patrocinantur; nisi quod Reginensis vitiose habeat, VECTUS. Sed quantumvis ii reclament, sine dubio corrigendum est VITIO. *Vigilans ne*, inquit, *ploro turpe commissum* sive concubitum? an potius hoc somnium est, & adhuc pudicitiam salvam habeo? *Vitium* est *stuprum*: ut passim apud Plautum & Terentium, *Virgini vitium oblatum, Pudicitiae vitium allatum.* Gellius II, 23. *Ex eo* vitio gravida *mensibus exactis parturit.* Scholiastes Acron ad locum, *An sum sine* vitio, *& hoc potius somnio?* Pluralem numerum in hoc sensu adhibitum numquam invenies. Quin, ubi sententia non eadem est, amant *vitio carentem* singulari numero efferre. Juvenalis XIV, 69.

Illud non agitas, ut sanctam filius omni
Adspiciat sine labe domum, vitioque carentem.

Seneca Consol. ad Marc. c. XXIII. *Victurem omnium voluptatum animum, emendatum*, carentem vitio.

48. CORNUA TAURI] Ita Loscherus exhibuit 1498; quod a Cruquio, Lambino & Torrentio arreptum plerasque jam editiones occupavit. At princeps Veneta 1478. cum melioribus codicibus Cruquii & Pulmanni, ut & nostris Leidensi, Graeviano, Reginensi, Magdal. Galei, Regiae Societatis &c. multo elegantius praeferunt,

cornua MONSTRI.

Jam enim paullo antea, *infamem juvencum habes*, & mox versu 72. *laceranda reddet cornua taurus*: ut non sine fastidio & nausea tam putidam *tauri* repetitionem ferre possis. Ideo autem *Monstri*, quia fictus ille Taurus, ut primum Cretam appulit, resumsit continuo effigiem humanam, & sic Europam vitiavit. Cave enim cum interpretibus credas, sub tauri imagine id perpetratum esse. Moschus in Europa v. 159.

Φαίνετο μὲν δὴ

Ἐρίφῳ,

Inpudens liqui patrios penatis:
Inpudens Orcum moror. ô Deorum
Si quis haec audis, utinam inter errem
Nuda leones.
Antequam turpis macies decentis
Occupet malas, teneraeque ſuccus
Defluat praedae, ſpecioſa quaero
Paſcere tigris.
Vilis Europe, pater urguet abſens,
Quid mori ceſſas? potes hac ab orno
Pendulum zona bene te ſecuta e-
lidere collum.

Sive

v. 60. Vulg. LAEDERE.

Κρήτη, Ζεὺς δὲ πάλιν ἑτέρῳ ἀνελάζετο μορφὴν,
Λῦσι δὲ οἱ μίτρῳ, καὶ οἱ λίχος ἵππιος ὦρτο.
Ovidius Faſt. V. v. 615.
Literibus taſtis ſtabat ſine cornibus ullis
Juppiter; inque deum de bove verſus erat.
c & Lucianus in dialogo Zephyri & Noti. Τοῦτο ἐκ Φοινίκης ἄχρι τῆς Κρήτης ἐγένετο· ἐπὶ δὲ ἐπὶ τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο· ἐκπλαγεὶς δὲ τῷ χειρὶ ὁ Ζεὺς ἁπτόμενος τὴν Εὐρώπην εἰς τὸ ἔσχατον ἄντρον, ἱρυθριῶντα καὶ κάτω ὁρῶντα. *Simul autem atque inſulam Cretam attigit*, taurus *idem non amplius* comparebat. Juppiter *vero, manu Europae arrepta, deduxit eam in Dictaeum utrum erubeſcentem oculiſque in terram dejectis.*

60. LAEDERE COLLUM] Ita noſtra Exemplaria immo conſenſu: tamen *laedere collum*, pro *elidere, oblidere, frangere* nemo veterum dixit. Quae omnino legendum cum quibuſdam Lambini codicibus.

Pendulum zona bene te ſecuta E-
LIDERE *collum.*

t Carm. I, 2.
Labitur ripa, Jove non probante, u-
Xorius amnis.

t II, 16.
Groſphe, non gemmis, neque purpura ve-
Nale, nec auro.

itque ſic in ora ſui libri correxerat praeſtantiſſimus Nic. Heinſius: Idem ad Ovidii Faſt. IV. v. 71. Reddendum, inquit, id verbum (*elidere*) loratio opinor lib. III. od. XXVII. ubi nunc *laedere collum* circumfertur. Naſo Metam. XI.

Atque onus infelix eliſa fauce *pependit.*

Lucanus libro II.
Hic laqueo fauces eliſaque guttura *fregit.*

Haec Heinſius: quibus adde Metam. XII.
Vincla trahit galeae, quae preſſo ſubdita mento
Elidunt fauces.

& Heroid. IX.
Scilicet immanes eliſis faucibus *hydros.*

& in Ibide v. 569.
Utque loquax in equo eſt eliſus guttur *acerno,*
Sic tibi claudatur pollice vocis iter.

Seneca Herc. Fur. 221.
Et tumida tenera guttura elidens *manu.*

Seneca de Providentia c. 6. *Sive* fauces *nodus* eliſit, *ſive ſpiramentum aqua praecluſit:* Idem Quaeſt. Nat. VI, 28. *Livent corpora, & non aliter quam per vim* eliſae fauces *turnent.* Lactantius de Mort. Perſecut. c. XXX. *Ita* eliſo *& fracto ſuperbiſſimo* gutture *vitam deteſtabilem finivit.* Hieronymus contra Jovinianum lib. II. *Ibique Diogenes per noctem* eliſo gutture, *non tam mori ſe ait, quam febrem morte excludere:* ubi corrigendum opinor, *eludere.* Seneca Hercule Oetaco v. 1235.

Hiſne ego lacertis COLLA *Nemeaei mali*
ELISA *preſſi?*

ut ex codice Mediceo recte edidit Gronovius pater; cum antea *ſpolia* per omnes libros graſſaretur. Prudentius Periſteph. v. 1108.

ELIDIT *illic ſine* COLLUM *martyris*
Lictor nefandus.

Sive te rupes, & acuta leto
Saxa delectant; age, te procellae
Crede veloci: nisi herile mavis
Carpere pensum
Regius sanguis, dominaeque tradi
Barbarae pellex. Aderat querenti
Perfidum ridens Venus, & remisso
Filius arcu:
Mox, ubi lusit satis, ABSTINETO,
Dixit, irarum calidaeque rixae;
Cum tibi invisus laceranda reddet
Cornua taurus.
Uxor invicti Jovis esse nescis?
Mitte singultus; bene ferre magnam
Disce fortunam: tua sectus orbis
Nomina ducet.

v. 71. Forte, JAM tibi.

XXVIII.

71. CUM TIBI INVISUS] *Abstine*, inquit, *irarum & rixae*, CUM invisus *taurus laceranda tibi reddet cornua.* Equidem cum bona eruditissimi Dacierii venia fatebor hic tarditatem meam, qui nihil tam pulchrum & egregium in his verbis deprendere valeo, quae ille tantopere admiratur. *Tum* abstine irarum, *cum* taurus redierit. Quid interea, quaeso, faciet, dum redit ille? an in aestu & fermento tantisper relinquenda erit? Jam nunc, opinor, pacanda potius & consolanda erat misella virgo, prae moerore & ira vix sui compos. *Abstineto* vero irarum, cum Taurus lacerandum se praebuerit. Metuendum scilicet erat, ne si vehementius tum commota esset, deum sub bove latitantem obtruncaret! Haeccine ceu pulchre & decore dicta laudibus prosequimur? non, si sapimus. Editio Veneta anno 1490, DUM *tibi invisus*; non ut alii, CUM. Doctissimus vir Georg. Fabricius 1555. sic edendum curavit, NON *tibi invisus*; sed nulla, quantum conjicere licet, codicum auctoritate. Utcumque sit; facilis erat in illa vocula librariorum lapsus; quia, ut jam saepe monitum, literae versuum initiales plerumque omittebantur. Mihi quidem totus locus sic constituendus videtur;

Mox ubi lusit satis, Abstineto,
Dixit, irarum calidaeque rixae:
JAM *tibi* INJUSSUS *laceranda reddet*
Cornua taurus.

Respondet Venus ad ea, quae superius ab Europa prolata sunt,

Siquis infamem mihi nunc juvencum
Dedat iratae; lacerare ferro &
Frangere enitar modo multum amati
Cornua monstri.

Quid, inquit, irata optas, ut dedat tibi aliquis taurum ferro lacerandum & cornibus truncandum? Quin noli adeo excandescere, quod inultum hoc abstulerit. Ecce tibi *injussus* & sponte sua se tradet, pro libitu tractandum & puniendum. Ve-

XXVIII.

AD LYDEN.

FESTO quid potius die
Neptuni facias? prome reconditum,
Lyde, ſtrenua Caecubum;
Munitaeque adhibe vim ſapientiae.
Inclinare meridiem
Sentis; ac veluti ſtet volucris dies,
Parcis deripere horreo
Ceſſantem Bibuli conſulis amphoram.
Nos cantabimus invicem
Neptunum, & viridis Nereïdum comas:
Tu curva recines lyra
Latonam, & celeris ſpicula Cynthiae:
Summo carmine, quae Cnidon
Fulgentiſque tenet Cycladas, & Paphum
Junctis viſit oloribus,
Dicetur; merita Nox quoque naenia.

v. 2. Vulg. FACIAM. 14. PAPHON.

XXIX.

Petus enim & exercitatus eſt amator, & ſaevientis dominae verbera laetus lubenſque patietur; prorſus ad praeceptum & votum magiſtrorum Amoris,

Tu vero noſtros audax invade capillos,
Et mea formoſis unguibus ora nota.

Et,

Ille ego ſim, cujus laniet furioſa capillos:
Ille ego ſim, teneras cui petat ungue genas.

Haec, niſi fallor, non illepida Ironia eſt, nec Venuſino noſtro indigna. *Injuſſus* autem levi vel nulla mutatione repoſui, pro *inviſus*; quod durius acerbiuſque vocabulum eſt, quam ut aut tauro *modo multum amato*, aut Veneri jocanti conveniat. *Injuſſus* vero idem quod *ſponte & ultro*: ut Noſter Epod. XVI.

Illic injuſſae *venient ad mulctra* capellae.

Virgil. Georg. I, 55.

Arborei fetus alibi, atque injuſſa *vireſcunt*
Gramina.

1. FESTO QUID POTIUS DIE NEPTUNI FACIAM] Apparet hanc Lyden non ancillam, ſed amicam fuiſſe Flacci; atque adeo in Lydae domo, non in Flacci, comiſſationem hanc habitam eſſe. Quare omnino ineptum eſt, quod omnes hic editiones exhibent, *Quid* FACIAM: quaſi ipſe ex ſuo penu *Caecubum* praeberet. Tu vero, vel centum codicibus invitis, non cunctanter repone,

Feſto quid potius die
Neptuni FACIAS? *prome reconditum,*
Lyde, ſtrenua Caecubum.

Equidem miror tot interpretum aciem tam conſpicuum mendum effugere potuiſſe.

14. CYCLADAS ET PAPHON] Codices noſtri Leidenſis, Zulichem. Reginenſis, Petrenſis, Magdal. & alii cum melioribus Torrentii, PAPHUM. Quod placet, ut evitetur ὁμοιοτέλευτον in fine verſuum, *Cnidon, Paphon.*

XXIX.

Ad Maecenatem.

Tyrrhena regum progenies, tibi
Non ante verso lene merum cado,
Cum flore, Maecenas, rosarum, &
Pressa tuis balanus capillis
Jamdudum apud me est. eripe te morae:
Ne semper udum Tibur & Aesulae
Declive contempleris arvum, &
Telegoni juga parricidae.
Fastidiosam desere copiam, &
Molem propinquam nubibus arduis:
Omitte mirari beatae
Fumum & opes strepitumque Romae.
Plerumque gratae divitibus vices,
Mundaeque parvo sub lare pauperum
Cenae, sine aulaeis & ostro,
Sollicitam explicuere frontem.

Jam

17. Andromedis Pater] Editiones veteres, cum codicibus Cruquii & Lambini & Nostris, Andromedae. Recte. Vide Nic. Heinsium ad Ovidii Heroid. XVIII. v. 149.

22. Et horridi Dumeta Silvani] Battelianus, Bodleianus alter, cum duobus Lambini, & Pulmanni, horrida *dumeta*: ut Seneca Hercule Oetaeo v. 135.

Ad Trachina vocor, saxa rigentia,
Et dumeta *jugis* horrida *torridis.*

Sed meliores codices Horridi, quod sequimur. Martial. X, 92.

Et semidocta villici manu fructas
Tonantis aras, horridique Silvani.

28. Tanaisque discors] Non satis expediunt Interpretes, cur Tanais *discors* vocetur. An quia Europam ab Asia disterminet? Sed cur ea de causa *secum ipse discors* sit, non video: neque enim *terminus discors* dicitur, quia fines & limites discernit. An ideo *discors*, quia populi, per quos fluit, intestinis discordiis plerumque vexarentur; aut forte tunc temporis cum *Bactrianis* bellum gererent? Atqui utrumque hoc quam maxime repugnat rationibus Flacci. Neque enim Maecenas *sollicite timere* potuit, quid contra Romanos *pararent* ii, qui domestico bello satis superque occupati erant. Quin potius eam ipsam ob rem timor omnis abjiciendus erat; ut Noster alibi Carm. III, 8.

Mitte civiles super urbe curas;
Motus infestis sibi luctuosus
Dissidet armis.

Equi-

Jam clarus occultum Andromedae pater
Oſtendit ignem; jam Procyon furit,
Et ſtella veſani Leonis,
Sole dies referente ſiccos.
Jam paſtor umbras cum grege languido
Rivumque feſſus quaerit, & horridi
Dumeta Silvani: caretque
Ripa vagis taciturna ventis.
Tu civitatem quis deceat ſtatus
Curas, & Urbi ſollicitus times,
Quid Seres & regnata Cyro
Baetra parent, Tanaiſque diſcors.
Prudens futuri temporis exitum
Caliginoſa nocte premit Deus;
Ridetque, ſi mortalis ultra
Fas trepidat. quod adeſt, memento
Conponere aequus: caetera fluminis
Ritu feruntur, nunc medio alveo
Cum pace delabentis Etruſcum
In mare, nunc lapides adeſos

Stir-

v. 17. Vulg. ANDROMEDES.

Equidem non tam explicandum hunc locum, quam ſuum poëtae verbum, a librariis parum intellectum, reſtituendum eſſe putaverim. Aut fallor enim, aut ſic ſcripſit Horatius;

Quid Seres & regnata Cyro
Baetra parent, Tanaïſque DISSORS.

Ideo autem *diſſors*, quia neque ad Europam, nec ad Aſiam pertineat, inter utramque medius, & quaſi extra ſortem poſitus. Ovidius Amorum I. 12.

At mea ſepoſita eſt, & ab omni milite diſſors
Gloria: nec titulum muneris alter habet.

ta edidit illuſtris Heinſius ex codice optimo Puteaneo; cum ceteri omnes, ut hic, *diſcors* habuerint. Gloſſarium vetus: *Diſſortes*, διαλλησσόντες. *Diſſortium*, διαχωρισμὸς, διάστασις. Sed de hoc vocabulo vide ipſum Heinſium fuſe differentem ad Sabini Epiſt. I. v. 35.

34. NUNC MEDIO ALVEO CUM PACE DELABENTIS] Quod Lambinus ex ſuis notavit, id in noſtris Graeviano & Galeano invenimus, *medio* AEQUORE, cui adſcriptum erat *alveo* pro varia lectione. In ceteris habetur ALVEO, fere cum *aequore* ſuperſcripto. Placet *Alveo*, quod Editiones ſecutae ſunt. Curtius lib. V. c. 13. *Quippe obumbratus amnis preſſo in ſolum dilabitur alveo:* ubi corrige ex Noſtro *delabitur*. Ovidius Amor. II, 13.

Quaque celer Nilus lato delapſus ab alveo
Per ſeptem portus in maris exit aquas.

ubi corrigendum *in alveo*, ex melioribus codicibus Heinſio viſis: & praeterea ex conjectura, *Per ſeptem portas*, id eſt, *oſtia*, ut poëtae paſſim.

43. Cui

Stirpiſque raptas & pecus & domos
Volventis una, non ſine montium
Clamore vicinaeque ſilvae;
Cum fera diluvies quietos
Inritat amnis. ille potens ſui
Laetuſque deget, cui licet in diem
Dixiſſe, VIXI: cras vel atra
Nube polum Pater occupato,
Vel ſole puro: non tamen inritum,
Quodcunque retro eſt, efficiet; neque
Diffinget, infectumque reddet,
Quod fugiens ſemel hora vexit.
Fortuna ſaevo laeta negotio, &
Ludum inſolentem ludere pertinax,
Tranſmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alii benigna.

43. CUI LICET IN DIEM DIXISSE VIXI] Ambiguum eſt, utrum velit poëta: *dixiſſe, in diem vixi*; an *in diem dixiſſe, Vixi.* Prior conſtructio pleriſque interpretibus placuit; ut ille *ſui potens laetuſque degere* hic dicatur, qui *in diem vivat*, ſive ultra unum & praeſentem diem nihil conetur aut conſulat. Quintilianus Declam. XIII. *Non ut ferae volucres, non praeſentis modo cibi memores*, in diem vivunt apes; *duraturus hiemi reponitur victus, & repletis vere cellis tutus annus eſt.* Cicero II. de Oratore: *Si barbarorum eſt* in diem vivere, *noſtra conſilia in ſempiternum tempus ſpectare debent.* Plinius Epiſt. V, 5. *Nam qui voluptatibus dediti quaſi* in diem vivunt, *vivendi cauſas quotidie finiunt.* Et ſic alii ſaepe. Vide Caſaubonum ad Perſii Sat. III. pag. 269. Sed in hac conſtructione illud, ſi aciem intenderis, clare videbis; non omnino *vixi*, ſed *vivo* dici oportuiſſe:

ille potens ſui
Laetuſque deget, cui licet, In diem,
Dixiſſe, vivo: *cras vel atra* &c.

Quare rectius eſt, ut poſteriorem conſtructionem ſequamur; unde etiam ſanior fortiorque ſententia naſcetur. Ille liber hilariſque deget, qui *in diem* ſive ſingulis diebus dixiſſe poteſt. *In diem* enim eſt *quotidie*, quod alias *in ...* ſolent. Noſter Serm. II, 8.

Per totum hoc tempus ſubjectior in diem ... *Invidiae.*

Plinius Hiſt. Nat. VII, 2. *Et ſingula ... facit* in dies ac prope horas *quis enumerat...* Juvenal. Sat. VI.

Horreat, inque diem *ſeptenis oderit h...* *Vixi* autem, hoc eſt, ſatis jam hod... craſtino Deus conſtituat, ut volet. M... pig. III, 15.

Non eſt, crede mihi, ſapientis dicere, V... *Sera nimis vita eſt craſtina; vive hod...* Dido apud Virgil. Aen. IV, 653.

Vixi, *& quem dederat curſum fortuna...* Seneca de Beneficiis V, 17. *Quis extrem... re audet,*

Vixi, *& quem dederat curſum fortuna, quis non recuſans, quis non gemens exit?* Idem Epiſt. XII. *In ſomnum ituri, laeti ... dicamus.*

Vixi, *& quem dederat curſum fortuna, ... craſtinum ſi adjecerit deus, laeti recipiamus.*

Laudo manentem. si celeris quatit
Pennas; resigno quae dedit, & mea
Virtute me involvo, probamque
Pauperiem sine dote quaero.
Non est meum, si mugiat Africis
Malus procellis, ad miseras preces
Decurrere, & votis pacisci,
Ne Cypriae Tyriaeque merces
Addant avaro divitias mari.
Tum me biremis praesidio scaphae
Tutum per Aegaeos tumultus
Aura ferat, geminusque Pollux.

XXX.

EXEGI monumentum aere perennius,
Regalique situ pyramidum altius;
Quod non imber edax, non Aquilo inpotens
Possit

v. 62. Vulg. TUNC. 64. FERET.

lle beatissimus *est*, & securus sui possessor, *qui rastinum sine sollicitudine expectat. Quisquis* dixit, *vixi, quotidie ad lucrum surgit.*

54. AURA FERET GEMINUSQUE POLLUX] Neque nterpretes ceteri, nec ipse Dacierius, qui repreendit ceteros, quicquam hinc extundunt, quod *enusina lucerna dignum* sit. Corrigendus nimirum ocus est, priusquam recte explicari possit. Lege ergo:

Tum me biremis praesidio scaphae
Tutum per Aegaeos tumultus
Aura FERAT *geminusque Pollux.*

Tum libri meliores cum editione Loscheri, non *unc: ferat* autem clare habet codex Galei cum Bodleianis duobus. Si fortuna, inquit, quae delit, auferre volet: aequo animo & libens resigno. Neque si forte in navi magna tempestate deprensus fuero, ea causa (quod alii solent) deos precibus & votis fatigabo, ut argentum & pretiosae merces salvae evadant; me vero in tali tempore *quid sentire putas, quid credis, amice, precari? Tum me biremis* &c. Equidem de reculis meis minime sollicitus, satis habebo, si vel in *scapha* nudus ad litus appellam, mercibus cum ipsa navi naufragio pereuntibus. Juvenalis Sat. XII. de amico suo, qui in simili periculo pretiosissimas res non invitus in mare projecit:

Fundite quae mea sunt, dicebat, cuncta, Catullus;
Praecipitare volens etiam pulcherrima, vestem
Purpuream ——
Sed quis nunc alius, qua mundi in parte, quis audet
Argento praeferre caput, rebusque salutem?

Ideo autem *scaphae praesidio*, quia olim, ut hodie, in tales usus scaphae navibus adjunctae erant: ut eleganter Statius Silv. I, 4.

immensae veluti connexa carinae
Cymba minor, cum saevit hiems, pro parte furentes
Parva receptat aquas, & eodem volvitur austro.

Poſſit diruere, aut innumerabilis
Annorum ſeries & fuga temporum.
Non omnis moriar; multaque pars mei
Vitabit Libitinam. uſque ego poſtera
Creſcam laude recens; dum Capitolium
Scandet cum tacita virgine pontifex.
Dicar, qua violens obſtrepit Aufidus,
Et qua pauper aquae Daunus agreſtium

Re[gnavit]

11. ET QUA PAUPER AQUAE] Jam diu eſt, cum ab aliis recte emendati ſunt hi verſus:

Dicar, qua violens obſtrepit Aufidus,
Et qua Daunus aquae pauper agreſtium
Regnavit *populorum, ex humili potens,*
Princeps Aeolium carmen ad Italos
Deduxiſſe modos.

ubi veteres editiones *Regnator* circumferebant; cum tamen Porphyrio, Servius, & codices Cruquiani ſine dubio veram lectionem exhibeant, *Regnavit populorum*; quibus accedunt ex noſtris Galeanus, Leidenſis, & a prima manu Reginenſis. Unum eſt, in quo plerique interpretes hic lapſi ſunt, alterum in quo omnes. Quippe *Daunum aquae pauperem* fluvium quendam intelligunt: cum rex fuerit Apuliae, regionis aridae & ſiticuloſae; iſque ea cauſa *pauper aquae* eleganter dicatur, ut Silius Italicus lib. III.

Tum chalybis pauper, *Bamurae cruda juventus,*
Contenti parca duraſſe haſtilia flamma.

Apuleius in Floridis: *Et frugum pauperes Ityraeos, & odorum divites Arabas.* Deinde illa verba, *ex humili potens*, perperam de ipſo Horatio accipiunt & veteres Enarratores & novi. *Gloriatur*, aiunt, *ſe libertino patre ad tantam claritatem ſtudiis perveniſſe.* Quod de Cicerone ſimiliter Vomanus in Epigrammate,

Doctrinae antiſtes, rerum mirabilis auctor
Tullius, exiſtens nobilis ex humili.

& Noſter de ſe Epiſt. I, 20.

Me libertino natum patre & in tenui re,
Majores pennas nido extendiſſe loqueris;
Me primis Urbis belli placuiſſe domique.

At pace tantorum virorum, quantumvis ſtudiorum gloria & principum amicitia Noſter floruerit; numquam, ſi bene eum novi, tam invidioſo verbo *potentem* ſe dixiſſet. Quid enim? an qui uno agello in Sabinis contentus, *jure perhorruit Late conſpicuum tollere verticem* (Carm. III, 16.) quemque Maecenas ſuorum in numero h[abere] dignatus eſt, *duntaxat ad hoc quem tollere v[elit] Vellet iter faciens, & cui concredere nugas* (Epiſt. II, 1, 6.) ſuo ipſe praeconio ſe *potentem* eſſe vel[le] ret? Imo vero de rege Dauno, non de ſe c[ecinit] tulit Horatius,

Et qua Daunus aquae pauper agreſtium
Regnavit populorum, ex humili potens:

Daunus ſcilicet, qui primus apud Apulos re[gnum] capeſſivit, & proinde ex homine privato [princeps], ex exule Tyrannus, ex humili pote[ns] factus. Feſtus Pompeius: *Daunia, Apulia a[p]pellatur a Dauno Illyricae gentis claro viro; qui [ob] propter domeſticam ſeditionem excedens patria[m] pavit.* Juvenalis Sat. III, v. 39.

Quales ex humili *magna ad faſtigia rerum*
Extollit, quoties voluit Fortuna jocari.

15. ET MIHI DELPHICA LAURO] Tam [in] occaſione corrigendus eſt obiter deploratus C[ri]locus, Pont. II, 5. ubi comparat inter ſe Ov[i]& Poëtae ſtudia:

Diſtat opus noſtrum; ſed fontibus exit ab [i]ſdem
Artis & ingenuae cultor uterque ſumus.
[*Thyrſus enim vobis, geſtata eſt Laurea nobis*
Sed tamen ambobus debet ineſſe calor.]
Utque meis numeris tua dat facundia nervos:
Sic venit a nobis in tua verba nitor.

ubi medium diſtichon, tanquam ſpurium, [ex]confodit ingenioſiſſimus Nic. Heinſius; [nam] enim illa *vobis*, *nobis*, *ambobus* mire offendit [au]res: & ubi, quaeſo, oratoribus *geſtatur* [Lau]rea? Sed tres libri vetuſtiſſimi apud Heinſium ſic [ver]ſum exhibent;

Delphica non aequo geſtata eſt laurea nobis.

Pro *nobis* repone *vobis*, Oratoribus ſcilicet: & ſatis commoda erit ſententia. *Lauream* enim *Delphicam geſtabant*, qui Poëtae nomen & glo[riam] nacti erant; ut de ſe Noſter hoc ipſo in loco,

c

Regnavit populorum, ex humili potens,
Princeps Aeolium carmen ad Italos
Deduxiſſe modos. ſume ſuperbiam
Quaeſitam meritis, & mihi Delphica
Lauro cinge volens, Melpomene, comam.

& mihi Delphica
Lauro cinge volens, Melpomene, comam.

erum altius in Naſone latet mendum; quo levi inu ſublato, ſpondere auſim verſum ſanum ingrumque, & auctore Ovidio digniſſimum:

Delphica non aeque GUSTATA *eſt Laurea* VOBIS;
Sed tamen ambobus debet ineſſe calor.

os, inquit, Oratores non aeque guſtaſtis laurum, ac nos Poëtae; neque parem inde ac nos enthuſiaſmum concepiſtis: tamen & vobis, aeque ac nobis, *calor* quidem, quamvis non *furor*, ineſſe debet. Notiſſimum eſt, ex morſu Lauri Vates & Poëtas entheos fieri: Juvenalis Sat. VII, 19.

Nemo tamen ſtudiis indignum ferre laborem
Cogetur poſt hac, nectit quicumque canoris
Eloquium vocale modis, Laurumque momordit.

Q. HORATII FLACCI CARMINUM

LIBER IV.

I.

AD VENEREM.

INTERMISSA, Venus, diu
Rursus bella moves? parce precor, precor.
Non sum qualis eram bonae
Sub regno Cinarae. desine, dulcium
Mater saeva Cupidinum,
Circa lustra decem flectere mollibus
Jam durum imperiis: abi
Quo blandae juvenum te revocant preces.

1. INTERMISSA VENUS DIU] Puerilem hic errorem admiserunt Interpretes; cum in his verbis,

Intermissa Venus diu,
Rursus bella moves?

intermissa ad *Venus* referunt. Quod, cum Venus deam hic, non rem veneream notet, ne Latine quidem dici potest. Tu vero, si sapis, *intermissa* cum *bella* conjungens sic locum distingue;

Intermissa, Venus, diu
Rursus bella moves?

ut ordo sit, *O Venus, rursum moves bella diu intermissa?* Petronius p. 379. Edit. Variorum. *Haec ut turbato clamore mulier effudit; haesit paullisper acies, revocataeque ad pacem manus* INTERMISERE BELLUM.

9. TEMPESTIVIUS IN DOMO] Graevianus, Reginensis, Battelianus, Galei, Bodleiani duo, Lambini aliquot & Pulmanni, DOMUM. Quod recipiendum puto. *Comissari in domum*; ut Gellius IV, 14. *Apud eos dixit* comissatorem *Mancinum* ad aedes *suas* venisse. Livius XL, 7. *Quin* comissatum ad fratrem *imus*. Theocritus Idyll. III, 1: μάσδω ποτὶ τὸν Ἀμαρυλλίδα. Noster de eadem Carm. I, 30.

Sperne dilectam Cypron, & vocantis
Thure te multo Glycerae decorum
Transfer in aedem.

18. LARGIS MUNERIBUS RISERIT AENULARIA] Gerentiani duo & unus Bersmanni, LARGI; ita nostri, Vigornienses, Regiae Societatis, manu secunda Graevianus. Recte. Quamquam optime dicitur *largis muneribus*; ut Ars Metam. II. *Donec* muneribus largis *consilia pelago redderetur*: & Boëtio de Cons. Metr. 2.

Largis *cum potius* muneribus *fluens*
Sitis ardescit habendi:

dulcior tamen compositio erit, si LARGIORIS; tum & sententia fortior. *Largus* est liberalis vel prodigus. Cicero de Officiis II, 16. *Duo sunt genera* largorum; *quorum alteri prodigi, alteri liberales.* Majus autem quid denotant

Tempeſtivius in domum
Paulli, purpureis ales oloribus,
Comiſſabere Maximi;
Si torrere jecur quaeris idoneum.
Namque & nobilis, & decens,
Et pro ſollicitis non tacitus reis,
Et centum puer artium,
Late ſigna feret militiae tuae:
Et, quandoque potentior
Largi muneribus riſerit aemuli,
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream ſub trabe citrea.
Illic plurima naribus
Duces tura; lyraque & Berecyntia
Delectabere tibia
Mixtis carminibus non ſine fiſtula.
Illic bis pueri die
Numen cum teneris virginibus tuum

v. 9. Vulg. Domo. 18. Largis. 22. 23. Lyrae, Berecyntiae, Tibiae.

Lau-

aemuli munera, quippe quae ille prodigus iterum iterumque ingerere ſolet; quam *larga munera aemuli*, fortaſſe avari, & ſemel tantum atque invito animo donata.

22. Lyraeque et Berecyntiae Delectabere tibiae] Codex Cruquii Blandinius omnium vetuſtiſſimus cum Lambini quibuſdam & Berſmanni uno,

lyraque & Berecyntia
Delectabere tibia,
Mixtis carminibus, non ſine fiſtula.

Atque haec lectio potior eſt, judice Nic. Heinſio, cujus calculo & ipſe accedo. *Delectabere*, inquit, *lyra & tibia, carminibus mixtis:* qualis verborum conſtructio Poëtis valde familiaris eſt. Virgil. Aen. X, & XII:

aeſtuat ingens
Imo in corde pudor, mixtoque *inſania* luctu.

Lucretius, VI, 377.

Ancipiti quondam bello turbatur utrimque,
Hinc flammis, illinc ventis, humoreque mixto.

Valerius Flaccus, V, 100.

Carmina quin etiam viſos placantia manes
Odryſius dux rite movet, mixtoque *ſonantem*
Percutit ore *lyram.*

Prudentius Pſychom. 351.

Exſtimulans animos, nunc probris, nunc prece mixta.

In vulgata lectione intricatior paullo conſtructio eſt; *delectabere carminibus, mixtis lyrae & tibiae. Mixtis lyrae* autem, ut Ovid. Ep. Parid.

Laetitiae mixtos non habitura metus.

Verum & hoc modo *mixtis lyrâ* libentius, credo, dixiſſet Noſter, quam *mixtis lyrae*: ut Virgil. Aen. VIII.

Gnatum exhortarer, ni mixtus matre Sabella
Hinc partem patriae traheret.

& XII.

vel mixta *rubent ubi lilia multa*
Alba roſa.

& iterum,

Hinc genus Auſonio mixtum *quod* ſanguine *ſurgit.*

Laudantes, pede candido
In morem Salium ter quatient humum.
Me nec femina, nec puer
Jam, nec ſpes animi credula mutui,
Nec certare juvat mero,
Nec vincire novis tempora floribus.
Sed cur heu! Ligurine, cur
Manat rara meas lacrima per genas?
Cur facunda parum decoro
Inter verba cadit lingua ſilentio?
Nocturnis ego ſomniis
Jam captum teneo, jam volucrem ſequor
Te per gramina Martii
Campi, te per aquas, dure, volubilis.

II.

Ad Antonium Iulum.

Pindarum quiſquis ſtudet aemulari,
Iule, ceratis ope Daedalea
Nititur pennis, vitreo daturus
Nomina ponto.

Mo

& XI.

permixti caede *virorum*
Semanimes volvuntur equi.

Caeterum v. 28. pro *quatient* codices magnae vetuſtatis Graevianus & Reginenſis, *quatiunt*.

37. Nocturnis te ego somniis] Illud te, quod editiones Lambini & Torrentii obſedit, atque inde in plures derivatum eſt, non comparet in vetuſtis aut Cruquiana. Neque agnoſcunt ſcripta fere exemplaria. Graevianus, cum Bodleiano altero; *Nocturnis ego te ſomniis*. Reginenſis, *Nocturnis te ſomniis*. Apparet in paucos codices ex notis interlinearibus irrepſiſſe: in ceteris nec vola ejus nec veſtigium eſt.

6. Velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas] Fruſtra codices omnium veterrimi Blandinius Cruquii; Leidenſis & Grae... *Cum ſuper notas ſaliere ripas*, vel *ſaluere*. S... Herc. Fur. v. 933.

nullus hiberna nive
Nutritus *agros* amnis *everſos trahat*.

Statius Achill. II, 430.

rapidiſſimus ibat
Imbribus *aſſiduis* paſtus *nivibuſque ſolutis*
Sperchius.

Lucretius I, 282.

Flumine abundanti, quod magnis imbribus ... Montibus *ex altis magnus* decurſus *aquai*.

Recte igitur ſe habet recepta lectio *aluere*.

13. Seu Deos regesque canit] Ita ed... que; ſed repone ex Lambini quibuſdam, ... bus Berſmanni, & Noſtris, Graeviano, Co...

Monte decurrens velut amnis, imbres
Quem ſuper notas aluere ripas,
Fervet, inmenſuſque ruit profundo
Pindarus ore;
Laurea donandus Apollinari,
Seu per audaces nova dithyrambos
Verba devolvit, numeriſque fertur
Lege ſolutis:
Seu Deos, regeſve canit Deorum
Sanguinem, per quos cecidere juſta
Morte Centauri, cecidit tremendae
Flamma Chimaerae:
Sive, quos Elea domum reducit
Palma caeleſtis, pugilemve equumve
Dicit, & centum potiore ſignis
Munere donat:

v. 13. Vulg. REGESQUE. Fle-

, Galeano & Bodleiano altero, REGESVE, nfra, SIVE *quos Elea*— &, *Flebili ſponſae juvenve raptum.* Neque enim uno carminis ge- e & *Deos* & *Reges* ſive Heroas cecinit Pinda- , ſed illos in ὕμνοις & παιᾶσιν, hos in aliis. ſter Carm. I, 12.

Quem virum, aut *heroa lyra vel acri*
Tibia ſumis celebrare, Clio,
Quem Deum?

: Pindarus Olymp. II.

Ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι,
Τίνα θεὸν, τιν' ἥρωα,
Τίνα δ' ἄνδρα κελαδήσομεν.

17. SIVE QUOS ELEA] Mala interpunctio libros ines hic contaminavit: tu ita diſtingue:

Sive, quos Elea domum reducit
Palma caeleſtes, pugilemve equumve
Dicit.

: eſt, *ſive dicit pugilem aut equum, quos Elea ma nobilitat.* Cave, illud *quos* alio referas, ut go faciunt. *Pugilem & equum* etiam alibi con- xit; ut in Arte Poëtica v. 84.

Et pugilem victorem, & equum certamine primum:

Carmine ſequenti,

Illum non labor Iſthmius
Clarabit pugilem, *non* equus *impiger*
Curru ducet Achaico.

Dio Chryſoſtomus De Regno II. Τὰ μὲν δὴ ἄλλα ποιήματα ἴσως ἡγοῦμαι, τὰ μὲν συμποτικὰ αὐτῶν, τὰ δὲ ἐρωτικὰ, τὰ δὲ ἐγκώμια ΑΘΛΗΤΩΝΤΕ ΚΑΙ ΙΠΠΩΝ νικώντων. Ergo hic & *Equum* dicit *caeleſtem* fieri, palma adepta. Equus enim victor & *encomio* & *corona* honeſtabatur. Plutarchus Symposiacôn II, 5. Καὶ τῶν ζώων μόνῳ τῷ ΙΠΠΩ μαρτυρία ΣΤΕΦΑΝΟΥ καὶ ἀγῶνές ἐσιν, ὅτι μόνος καὶ πίφυκε καὶ ἥκιστα μαχομένοις παρεῖναι καὶ συμπολεμεῖν. Theocritus Idyll. XVI, 46.

τιμὰς δὲ καὶ αἰπὺς ἔλαχον ΙΠΠΟΙ
Οἳ σφῶιν ἐξ ἱερᾶν ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΙ ἤνθον ἀγώνων.

Quae duo loca jam occupata video ab Illuſtriſſimo Viro, cui noſtra aetas nec parem quemquam in literis nec ſecundum habet, Ezechiele Spanhemio, obſervationibus ad Callimachum p. 716. Ceterum corrigendum puto Ovidium, in Triſtibus IV, 10. v. 95.

Poſtque meos ortus Piſaea vinctus oliva
Abſtulerat decies praemia victor eques.

Nullus dubito, quin Naſo ſic ſcripſerit,

Abſtulerat decies praemia victor EQVVS.

23. Au-

Flebili ſponſae juvenemve raptum
Plorat, & vires animumque moreſque
Aureos educit in aſtra, nigroque
Invidet Orco.
Multa Dircaeum levat aura cycnum,
Tendit, Antoni, quotiens in altos
Nubium tractus: ego, apis Matinae
More modoque
Grata carpentis thyma per laborem,
Plurimum circa nemus uvidique
Tiburis rivos operoſa parvus
Carmina fingo.
Concines majore poëta plectro
Caeſarem, quandoque trahet ferocis
Per ſacrum clivom merita decorus
Fronde Sygambros:

v. 31. Vulg. RIPAS.

23. AUREOS EDUCIT IN ASTRA] *Reducit* vel *vedducit* plerique habent codices, etiam vetuſti, ut ex noſtris Leidenſis, & a prima manu Reginenſis. Sed ferri nullo modo poteſt tam inficeta repetitio: cum paullo ante v. 18. jam ſemel habuimus.

Sive quos Elea domum reducit.

Quare cum Editione prima & Graeviano codice antiquiſſimo & aliis nonnullis retineamus EDUCIT. *Educit in aſtra ex orco*; ut infra Carm. VIII.

Ereptum *Stygiis fluctibus Aeacum*
Virtus, & favor & lingua potentium
Vatum divitibus conſecrat *inſulis.*

Seneca Herc. Fur. 95.

Diſcordem deam
Educam, *& imo Ditis e regno extraham.*

29. PER LABOREM PLURIMUM, CIRCA NEMUS] Sic olim & hodie diſtinguit quicquid eſt Interpretum: ut *plurimum* referatur ad *laborem*: mihi contra videtur convenientius, ut ad *nemus* pertineat. *Carpentis per laborem*, hoc eſt, laborioſe carpentis. Saluſtius in Catil. c. 7. *Juventus in caſtris* per laborem *uſu militiam diſcebat.* Ita loqui amant ſcriptores Latini, *per dolum, per iram, per otium, per jocum, per neceſſitatem, per vim*; numquam addito epitheto. Tum autem illud, *Plurimum nemus*, multo opinor nitidius & [illegible] quam *circa nemus* nude arideque prolatum. dius Metam. XIV, 361.

Plurima *qua* ſilva *eſt, & equo loca pervia* [illegible] Virgil. Aen. I.

Jamque aſcendebant collem, qui plurimus [illegible] *Imminet.*

Statius Theb. I.

abrupta qua plurimus *arce Cithaeron*
Occurrit caelo:

Plurimum vero eſſe nemus circa Tibur, [illegible] carmine ſequenti ſatis conſtat,

Sed quae Tibur *aquae fertile praefluunt,*
Et ſpiſſae *nemorum comae.*

adde Statium Silv. I, 3. de villa Tiburtina [illegible]

nemora alta *citatis*
Incubuere vadis; fallax reſponſat imago
Frondibus; & longas eadem fugit umbra [illegible] ubi obiter lege,

& longas *eadem fugit unda per* um[illegible]

Recte igitur *plurimum nemus*; potuiſſet [illegible] magis appoſite, ut comparatio cum *ape* [illegible] per omnia reſponderet: FLOREUM *circa nemus* quod & a vulgata lectione non nimis [illegible]

Quo nihil majus meliuſve terris
Fata donavere bonique Divi,
Nec dabunt, quamvis redeant in aurum
Tempora priſcum.
Concines laetoſque dies, & Urbis
Publicum ludum ſuper inpetrato
Fortis Auguſti reditu, forumque
Litibus orbum.
Tum meae (ſi quid loquor audiendum)
Vocis accedet bona pars; &, O ſol
Pulcher, ô laudande, canam, recepto
Caeſare felix.
Iſque dum procedit, Io triumphe,
Non ſemel dicemus, Io triumphe,
Civitas omnis; dabimuſque Divis
Tura benignis.

v. 45. Vulg. LOQUAR. 49. TUQUE, PROCEDIS. Te

ıcretius III, 1.
Floriferis *ut apes in* ſaltibus *omnia libant.*
rgil. Aen. I, 430.
Qualis apes aeſtate nova per florea rura
Exercet ſub ſole labor.
al. Flaccus V, 344.
Florea *per verni qualis juga duxit* Hymetti,
Aut Sicula ſub rupe choros.
31. UVIDIQUE TIBURIS RIPAS] Omnes quim, quot vidi, ſcripti editique RIPAS: ſatis nen inficete; cum nuſquam, opinor, *ripas* rerias, quin ibidem vel fluvii vel aquarum menfiat. Crediderim a Librariis corruptam eſſe ctionem, qui *Tiburis* hic pro amne *Tiberi* perpm acceperint. Et tamen alias *ripis* pro *rivis*, & ciſſim, frequenter abutuntur exſcriptores. Legero, vel ipſis omnibus invitis,
Plurimum circa nemus, uvidique
Tiburis RIVOS.
ɔſter Carm. I, 7.
Et praeceps Anio, & Tiburni *lucus*, & *uda*
Mobilibus pomaria RIVIS.
vi autem *apibus* gratiſſimi; ut Virgil. Georg. ,19.
At liquidi fontes, & *ſtagna virentia muſco*
Adſint, & *tenuis fugiens per gramina* rivus.
45. SI QUID LOQUAR AUDIENDUM] Graevianus, Reginenſis, Magdalenenſis, Bodleianus cum quibuſdam Lambini, ſine dubio rectius;
Tum meae, (*ſiquid* LOQUOR *audiendum*)
Vocis accedet bona pars.
ſiquid loquor; hoc eſt, ſiquid *loqui ſoleo* Romanorum auribus dignum: quippe jam diu tres Carminum libros emiſerat, qui avidiſſime ab omnibus legebantur.
49. TUQUE DUM PROCEDIS, Io TRIUMPHE] Loſcheri editio cum codicibus quibuſdam inferioris aetatis, TUQUE: at prima Veneta cum ſcriptis omnibus vetuſtioribus, TEQUE. Si illud ſequeris; tum quaeſtio continuo movetur, quonam illud TU referri debeat. Sunt qui ad *ſolem* ſpectare credant, ut ſiat, *Dum tu, O Sol ſive dies pulcher procedis*: quale Virgilii illud Eclog. IX.
Ecce Dionaei proceſſit *Caeſaris aſtrum.*
& Aen. III.
Jamque dies alterque dies proceſſit.
Verum hi faciles ſibi lectores & minime moroſos videntur expectaſſe. Quid enim? an a mane ad veſperam, *dum dies procedit*, uſque ad ravim clamandum erat, *Io triumphe?* Quod ſi maxime hic

Te decem tauri totidemque vaccae,
Me tener ſolvet vitulus, relicta
Matre qui largis juveneſcit herbis
In mea vota;

Solem ſignificare vellet Noſter; certe non *dum tu procedis*, ſed *dum ille procedit*, dicendum fuiſſet, ut orationis ſeriem contemplanti ſole ipſo clarius patebit. *Tum*, inquit, *canam*, O SOL PULCHER; quae ſunt ipſa verba Carminis, quod tum canturum ſe pollicetur, & *materialiter* (ut Grammatici loquuntur) hic ſumi debent. Minime autem jam nunc *Solem* alloquitur; neque ullo modo *tu procedis* de *Sole* intelligi queunt, quem nullis adhuc verbis compellavit. Verum alii potius ad Antonium Iulum, cui carmen hoc inſcribitur, referenda haec opinantur; adeo ut *dum Antonius procedat*, civitas omnis Io triumphe iterare debuerit. Sed quo obſecro nomine *procedet* Antonius? an ut qui triumphum ipſe agat? nihil minus: ſpectant enim haec omnia ad Auguſti triumphum de Sicambris, quem aliquando futurum eſſe vaticinatur hic Noſter. An in alieno quidem triumpho, ſed tamen, utpote vir clarus & magnis honoribus functus, inter primos *procedet*, omnibus conſpiciendus? Sed & hoc nihil eſt: nemini enim, praeterquam ipſi Triumphanti, *civitas omnis* Io Triumphe accinebat. Ovidius Amor. I, 2. de Cupidine triumphante:

Omnia te metuent: AD TE *ſua brachia tendens*
Vulgus, Io, *magna voce*, Triumphe, *canet.*

Idem in Triſt. IV, 2.

Hos ſuper in curru, Caeſar, victore veheris
Purpureus, populi rite per ora tui:
QUAQUE IBIS, *manibus circumplaudêre tuorum,*
Undique jactato flore tegente vias:
Tempora Phoebea lauro cingetur, loque,
Miles, Io, *magna voce*, Triumphe, *canet.*

Idem Amor. I, 7.

I nunc, magnificos victor molire triumphos,
Cinge comam lauro, votaque redde Jovi.
Quaeque TUOS *currus comitatrix turba ſequetur,*
Clamet, Io forti victa puella viro.

Neque *Sol* igitur recte procedit, neque *Antonius*: reſtat, ut ad illos demum Interpretes nos convertamus, quibus Poëta ad ipſum Triumphum converſus hoc dicere videtur. *Dum tu, Io* (ſive *o*) *Triumphe, procedis:* ut in Epodo IX. Triumphum tanquam Deum alloquitur:

Io Triumphe, tu moraris aureos
Currus & intactas boves:
Io Triumphe, nec Jugurthino parem
Bello reportaſti ducem.

Atque hanc expoſitionem neceſſario ſe... illi, qui cum meliore codicum parte ... praeferunt. Verum & hic, ſi penitius ex... nihil ſani reperies. Si TUQUE magis ... tum haec inde orietur conſtructio: *Dum Io* (id eſt, *o*) *Triumphe, procedis; non ... mus* haec verba, Io TRIUMPHE. Quis ... iis condonabit, ut alio ſenſu exponat ... *Triumphe*, alio poſterius? quis in cultiſſ... ta tale portentum admittet? Quod ſi ma... ram lectionem TEQUE; jam illa exibit ... tia; *Dumque, o Triumphe, procedis, non ... dicemus*, ſive carmine celebrabimus, *o Tr...* Ubi, ut mittam illud *o Triumphe* jam ine... ſus & putide repetitum; ut mittam jam ... *omnem*, pueroſque patreſque, carmina ... phum illum ſcripturos, idque *non ſemel*; ... hil fingi poteſt abſurdius: illud unice ha... pretationem evertit, quod procul om... cum Noſter ait, DICEMUS *Io triumphe*; ... verba ſic proferri & acclamari velit: quem... dum & Naſo locis jam citatis;

Miles, Io, magna voce, Triumphe, CANET
Vulgus, Io, magna voce, Triumphe, CANET
CLAMET, *Io forti victa puella viro.*

& Tibullus II, 5.

lauro devinctus agreſti
Miles, Io, magna voce, Triumphe, CANET.

Quin & eam ob cauſam addit, NON SEMEL *mus*; nimirum quia eandem hic acclam... bis poſitam habes,

Tuque dum procedis, Io triumphe,
Non ſemel dicemus, Io triumphe;

ut Ovidius in Arte Am. II, v. 1.

DICITE, *Io Paean, & Io*, BIS DICITE, ... Satis, opinor, ſuperque jam refutata ſu... cumque ad colorem aliquem huic loco ... dum protulerunt Interpretes: & tamen ... illud, quod jam dicturus ſum, vel per ſe ... ret ad utramvis lectionem, ſeu TUQUE ... QUE, funditus ſubruendam. Dico enim, ... nes in bonis ſcriptoribus tritos & ſubact... cum habebo ſentientes, non aliter acci... TUQUE, vel

TEQUE *dum procedis, Io triumphe,*

& illud altero abhinc commate,

Fronte curvatos imitatus ignis
Tertium lunae referentis ortum,
Qua notam duxit, niveus videri,
Cetera fulvus.

III.

TE *decem tauri totidemque vaccae*,
quam de una eademque perſona. Nihil enim intervenit, quo TUQUE & TE ad diverſas ſpectare lector moneatur. Cum autem poſterius illud ad Antonium Iulum referri, & res ipſa clamitet, & omnes ubique conſentiant; prius vero ad eundem Antonium nullo pacto pertinere poſſe jam ſupra probaverim; id reſtat, ut prioris loci lectionem mendoſam eſſe neceſſe ſit: & proinde de emendatione vel certa vel commoda jam ſerio ſit cogitandum. Atque hunc in finem conjectura nos iua impertire voluit vir inſignis Daniel Heinſius, qui fidentius pro more ſuo pronunciat, ſic ab Horatio certiſſime fuiſſe ſcriptum,

DUXQUE *dum procedit, Io triumphe.*

Quis enim, inquit, *praeter Imperatorem in triumpho procedit, cum in Capitolium vehitur? cui niſi Imperatori triumphus clamatur? cujus denique gratia populus rem ſacram facit, niſi ejus qui triumphat?* Bene quidem haec: & profecto rem ipſam quaſi per nebulam vidit; in verbis eruendis hallucinatus eſt. Quippe leviore, ni fallor, cicatrice ſanari poterit hoc ulcus. Dixerat Noſter,

& O Sol
Pulcher, o laudande, canam, recepto
CAESARE *felix:*

quibus illa jam ſubjunge ex correctione noſtra:

ISQUE *dum procedit, Io Triumphe,*
Non ſemel dicemus, Io Triumphe.

SQUE, is eſt CAESAR. Enimvero hoc vocabulum adeo commode rem & ſententiam conficit, adeo parum recedit a lectione vulgata, adeo notam denique & receptum eſt omnibus poëtis, quotieſcumque perſona aliqua jam ſemel ſuo nomine appellata rurſus indicatur; ut ſuo jure procncera hic lectione omnino ſit admittendum. Virilius Aen. IV, 203.

Protinus ad regem curſus detorquet Iarbam--
ISQUE *amens animi, & rumore accenſus amaro.*
V, 708.
Tum ſenior Nautes——
ISQUE *his Aeneam ſolatus vocibus infit.*
VI, 684.
At pater Anchiſes *penitus convalle virenti*--
ISQUE *ubi tendentem adverſum per gramina vidit Aenean.*
& IX, 549.
quorum primaevus Helenor——
ISQUE *ubi ſe Turni media inter millia vidit.*
& XI, 702.
Apenninicolae bellator filius Auni——
ISQUE *ubi ſe nullo jam curſu evadere pugna.*

Porro recte in Triumpho Caeſar *procedere* dicitur: ut Virgil. XI, 94.

Poſtquam omnis longe comitum proceſſerat *ordo.*

Ovid. Faſt. IV.

Omnis eques, mixtaque gravis cum plebe Senatus
Obvius ad Tuſci fluminis ora venit.
Procedunt *pariter matres nataeque nurusque.*

58. TERTIUM LUNAE REFERENTIS ORTUM] ORBEM in nonnullis codicibus repererunt Interpretes; ut & nos in decem ex noſtris. Reginenſis tamen & Regiae Societatis ORTUM; quod in Leidenſi, Graeviano, Battelienſi pro varia lectione ponitur. Si illud ſequeris, tum tertium *menſem* intelliges; quod nihil facit ad poëtae ſententiam. Gellius I, 20. *Quod & Luna* orbem *ſuum luſtret ſeptem & viginti diebus.* Ovid. Faſt. I, 175.

Luna novum decies implerat cornibus orbem.

Idem Metam. II, 454.

Orbe *reſurgebant lunaria cornua nono.*

Tibullus II, 4.

& qualis, ut orbem
Complevit, verſis Luna recurrit equis.

Propertius II, 16.

Septima jam plenae deducitur orbita *lunae.*

Quamobrem cum libris editis retinendum eſt omnino *tertium* ORTUM, hoc eſt, diem tertium. Virgilius Georg. I, 431.

vento ſemper rubet aurea Phoebe:
Sin ortu *in* quarto (*namque is certiſſimus auctor*)
Pura, neque obtuſis per coelum cornibus ibit.

Val. Flaccus II, 367.

Ut lunam quarto *denſam videt imbribus ortu*
Theſpiades.

59. QUA NOTAM DUXIT] In codice Regiae Societatis TRAXIT, ut Ovid. Faſt. I, 596.

Ille Numantina traxit *ab urbe* notam:

Statius Theb. VII, 302.

ac primae genitorem in flore juventae
Conſequitur, traxitque notas, *& miſcuit annos.*

Tamen & *notam duxit* aeque, ſi non magis, ele-

III.

Ad Melpomenen.

Quem tu, Melpomene, ſemel
Naſcentem placido lumine videris,
Illum non labor Iſthmius
Clarabit pugilem; non equus inpiger
Curru ducet Achaico
Victorem, neque res bellica Deliis
Ornatum foliis ducem,
Quod regum tumidas contuderit minas,
Oſtendet Capitolio:
Sed quae Tibur aquae fertile praefluunt,
Et ſpiſſae nemorum comae,
Fingent Aeolio carmine nobilem.
Romae principis urbium
Dignatur ſuboles inter amabilis
Vatum ponere me choros:
Et jam dente minus mordeor invido.

O

gans locutio eſt, & omnium fere codicum ſuffragiis nititur. Propertius I, 5.

Et timor informem ducet *in ore* notam.

Plura vide apud Nicolaum Heinſium Notis ad Ovidii Faſt. VI, 649. Ita *ducere colorem*, *livorem*. Virgil. Eclog. IX, 49.

Duceret *apricis in collibus uva* colorem.

Juvenalis II, 81.

Uvaque conſpecta livorem ducit *ab uva*.

Seneca Herc. Fur. 347.

ducet *e genere inclyto*
Novitas colorem *noſtra*.

10. Sed quae Tibur aquae fertile praefluunt] Sic clare habent veterrimi codices Graevianus, Reginenſis cum aliis: Leidenſis Profluunt. Editio prima Veneta Perfluunt; quod nollem clariſſimos viros Fabricium & Dacierium calculo ſuo probaviſſe. Velleius Paterculus II, 106. *Ad flumen Albim, qui Semnonum Hermundorumque fines* praefluit. Noſter infra Carm. XIV. de Aufido,

Qui regna Dauni praefluit *Appuli*.

Livius, I, 45. *Infima valle* praefluit *Tiberis*. Sic *praelabi*, *praevehi*. Lucanus VI, 76.

Quoque modo Romae praelapſus *maenia Tibris*.
In mare deſcendit.

& X, 307. de Nilo:

Inde plagas Phoebi damnum non paſſus aquarum
Praeveheris.

Vide Gronovium patrem ad Livii XXIX, 32.

23. Romanae fidicen Lyrae] Reſpexit huc Ovidius Triſt. IV, 10.

Et tenuit noſtras numeroſus Horatius *aures*;
Dum ferit Auſonia *carmina culta* lyra.

Quod ſi in mentem praeſtantiſſimo Nic. Heinſio veniſſet, numquam ex conjectura tentaſſet ibi repo-

O teſtudinis aureae
Dulcem quae ſtrepitum, Pieri, temperas;
O mutis quoque piſcibus
Donatura cycni, ſi libeat, ſonum:
Totum muneris hoc tui eſt,
Quod monſtror digito praetereuntium
Romanae fidicen lyrae:
Quod ſpiro & placeo (ſi placeo) tuum eſt.

IV.

DRUSI LAUDES.

QUALEM miniſtrum fulminis alitem
(Cui rex Deorum regnum in avis vagas
Permiſit, expertus fidelem
Juppiter in Ganymede flavo)
Olim juventas, & patrius vigor
Nido laborum propulit inſcium;
Vernique, jam nimbis remotis,
Inſolitos docuere niſus

Venti

onere, *Aeolia lyra.* Quamquam & hoc ſolertiſmo viri ingenio minime indignum; ſic enim de ufo homine Romano Ovidius Pont. IV, 16.

Pindaricae fidicen *tu quoque*, *Rufe*, Lyrae.

7. VERNIQUE JAM NIMBIS REMOTIS] Vir incomparabilis Julius Caeſar Scaliger ſic in Hypercritico ſuo hunc locum trutina caſtigat:

Vernique jam nimbis remotis
Inſolitos docuere niſus
Venti paventem.

am adultum, inquit, *aquilae pullum deſcribit, um attribuit ei juventutem: praeterea cum demittit agnos & in dracones. Quare non poteſt hic* veris *cere mentionem: nam primo ineunte vere aquila rit: incubat tricenis diebus: vix ſexto menſe* (Auguſto) *ad venationem apti ſunt pulli: quippe Septemri etiam ſunt invalidiuſculi.* Quae cum veris ſimia ſint & tanti viri fide tradita; (nam Aldrovandus &c. nihil hic nos docent) videamus quo pacto Torrentius Dacieriuſque Flacci partes tutentur. *De adulto*, aiunt, *vere loquitur Horatius*, jam remotis nimbis, *hoc eſt, ineunte aeſtate: totum enim ver imbriferum eſt.* Mirifica ſane defenſio. Si enim *totum ver* imbriferum ſive nimboſum eſt, quomodo nimbis jam remotis venti adhuc *verni* dicuntur? Aut nihil videmus, aut *aeſtivi* potius dicendi erant. Quanto rectius fuerat non diſſimulaſſe complurium codicum lectionem, quae & Scaligeri experientiae non refragatur, & Horatium tamen ab omni culpa praeſtat immunem:

VERNISQUE *jam nimbis remotis*,
Inſolitos docuere niſus
Venti parentem.

Ita vetuſtiſſimus noſter Leidenſis, & Colbertinus, & Bodleianus alter, & unus Berſmanni: ita Petrenſis, cui VERNI pro varia lectione additum:

Venti paventem: mox in ovilia
Demisit hostem vividus impetus;
Nunc in reluctantis dracones
Egit amor dapis atque pugnae:
Qualemve laetis caprea pascuis
Intenta, fulvae matris ab ubere
Jam lacte depulsum leonem,
Dente novo peritura, vidit:

ita optimi libri Graevianus & Reginensis, in quibus litera S erasa adhuc cernitur. Ut ne dubitandum quidem sit, quin idem in nonnullis suis codicibus Interpretes invenerint: etsi id memoriae tradere non operae pretium videbatur. Profecto non aliter legisse Scholiastam veterem facile odorari poterant: VERNIQUE, ait, *ut ruit imbriferum ver.* Atqui exemplum illud ex Virgil. Georg. I, 313. petitum scripturae isti prorsus repugnat: hic enim *ver imbriferum* sive nimbosum est, illic *verni sunt venti, remotis nimbis.* Sine dubio scripserat Scholiastes; VERNISQUE NIMBIS) *ut, Ruit imbriferum ver.* Jam enim id exemplum adeo apposite citatur, ut nihil magis. Quippe in Italo caelo ver imbribus & nimbis plerumque infestum est. Juvenalis Sat. IV, 87.

Cum quo de pluviis, aut aestibus, aut nimboso
Vere *locuturi fatum pendebat amici.*

Seneca Nat. Quaest. IV, 4. *Quare vere, jam frigore infracto, grando cadat? Cum ver coepit, major inclinatio aëris sequitur, & calidiore caelo majora fiunt stillicidia. Ideo, ut ait Virgilius noster,* Cum ruit imbriferum ver, *vehementior immutatio est aëris undique patefacti & solventis se, ipso tempore* (forte, ipso tepore) *adjuvante. Ob hoc* NIMBI *graves magis vastique quam pertinaces deferuntur.* Statius Silv. IV, 4.

Jam terras volucremque polum fuga veris aquosi
Laxat.

Virgil. Georg. III, 429.

Vere *madent* udo *terrae ac* pluvialibus Austris.

Lucanus V, 415.

Perfida nubiferi *vetat inconstantia* veris.

Recte igitur habet vetustiorum codicum lectio, VERNIS NIMBIS REMOTIS, quam bene sane explicavit manus antiqua in ora Codicis Graeviani; *vernali tempore transacto, quo plumescunt aves.* In recepta vero lectione, *verni venti, jam nimbis remotis*; ubi nimbi *hiberni* necessario intelligi debent, non video quid pro Flacco adversus Scaligerum reponi possit. Ceterum, si cui ... ter repetitum delicatulas aures offendat: ... mum sic cogitet, ineptum esse Euphon... sulere cum totius sententiae dispendio; tum comtempletur hos versus, Virgilii & N... ubi verba singula litera S terminantur. Ae... 708.

Ingentis genitos diversis partibus orbis...

Metam. VII, 540.

Lanigeris gregibus balatus dantibus aegros.

10. VIVIDUS IMPETUS] Codex Regiae ... tis, FERVIDUS. Non placet. Statius de Domitiani:

Cui rigidis stant colla jubis, VIVUSQUE *per...* IMPETUS.

15. JAM LACTE DEPULSUM] Mihi quidem per visum est illud *Lacte* otiosum & *super Leonem*, inquit, *jam depulsum lacte ab ubere vae matris.* Atqui satis erat alterutrum, ... *depulsum*, aut *ab ubere depulsum.* Virgil. Ecl. ... Depulsos a lacte *domi quae clauderet agna.* Prudentius Perist. eph. X, 663.

unum de caterva infantium
Parvum, nec olim lacte depulsum.

Suetonius in Tiberio c. 44. *Infantes firmiores dum tamen* lacte depulsos. Virgil. Georg. III. *Atque haec jam primo* depulsus ab ubere ... *Audeat.*

Varro de Re Rust. II, 4. *Porci* depulsi a m... *a quibusdam Delici appellantur.* Ibidem II, ... depulsi *sunt agni* a matribus, *diligentia ad... est.* Vides utramvis dictionem satis per se ... sed utramque simul nemo, quod sciam, ad... neque adeo sine verbosae garrulitatis nota ... bere poterit. Nam quod viri clarissimi X... & Chabotius adjective hoc accipiunt, *lacte* sive copioso, id absurdius est, quam ut ... mereatur. Equidem crediderim vocabulum ... ex glossa huc irrepsisse; & extrusisse aliud ... quod jam indagandum est. Vide an forte ... scr...

Videre Raetis bella ſub Alpibus
Druſum gerentem Vindelici; quibus
Mos unde deductus per omne
Tempus Amazonia ſecuri
Dex-

v. 17. Vulg. RHOETI.

ripſerit Noſter;

ſulvae matris ab ubere
Jam MANE *depulſum leonem*
Dente novo peritura vidit.

oc eſt, eo primum mane a lacte depulſum: atie inde ait *dente novo*. Mane autem eſurientes ones praedam quaeritant, ut Statius Theb. VII, 70.

Qualis ubi primam lee mane *cubilibus altis*
Erexit rabiem, & ſaevo ſpeculatur ab antro
Aut cervum, aut nondum bellantem fronte juvencum.

n potius hunc in modum;

Jam SPONTE *depulſum leonem.*

d enim generoſae ferae proprium, ut non exectet dum a matre depellatur; ſed ſponte ſe a mamma abigat, ſuarum virium jam conſcia. ic & *aquilam* pullum paullo ante non mater (ut criptores narrant fieri ſolere) ſed *juventus & parius vigor* de nido propulerunt. Iterum Statius heb. IX, 740.

Ut leo, cui parvo mater Getula cruentos
Suggerit ipſa cibos, cum primum creſcere ſenſit
Colla jubis, torunſque novos reſpexit ad ungues,
Indignatur ali; *tandemque effuſus apertos*
Liber amat campos.

Equidem ut non temere contenderim ſic ab Horatio profectum eſſe; ita libere dicam, non derius, immo melius aliquanto hoc eſſe, quam uod vulgo jam circumfertur.

17. VIDERE RHAETI BELLA] Locus hic ab omibus interpretibus diu multumque vexatus ſub oſtrum etiam ſtilum venire jam debet. In Editioibus vetuſtis ſic concipitur:

Videre Rhaeti bella ſub Alpibus
Druſum gerentem Vindelici:

neque aliter in recentioribus pleriſque; adeo ut gens illa a Druſo victa uno nomine appellata fuerit *Rhaeti Vindelici*. Ita quidem jam olim accepiſſe videntur Acron & Porphyrion: quorum hic, *Scripta eſt*, inquit, *haec ecloga in Neronem Druſum; qui Rhetos Vindelicos bello vicit:* ille, *Talem*, ait, *Druſum videre Rhaeti Vindelici, barbarorum gentes.* Servius quoque ad Virgil. Aen. I, 247. *Atque intima tutus Regna Liburnorum*) *Ideo* TUTUS, *quia Rhaetii Vindelici ipſi ſunt Liburni, ſaeviſſimi admodum populi; contra quos miſſus eſt Druſus. Illi autem ab Amazonibus originem ducunt, ut etiam Horatius dicit, Quibus Mos unde deductus per omne Tempus Amazonia ſecuri Dextras obarmet, quaerere diſtuli.* Codex Graevianus in margine: *Retii Vindelici Norici Baioarii unum ſunt.* Atque hanc interpretationem cum plerique alii jam ſequuntur, tum & ipſe Velſerus in Libris Rerum Vindelicarum. Nondum tamen a nobis ſic extorquebunt, unum populum coagmentato nomine *Rhaetos Vindelicos* vocari, quos inter ſe diverſos fuiſſe tot boni auctores tradiderunt. Velleius Paterculus II, 39. *Rhaetiam autem & Vindelicos & Noricos & Scordiſcos novas imperio noſtro ſubjunxit provincias.* Et II, 95. *Quippe uterque* (Tiberius & Druſus) *diviſis partibus* Raetos Vindelicoſque *adgreſſi.* Et 104. *Ego tecum, imperator, in Armenia, ego in* Rhaetia *fui; ego a te in* Vindelicis, *ego in Pannonia, ego in Germania donatus ſum.* Et 122. Vindelicorum Rhaetorumque *victor, curru urbem ingredi.* Suetonius Aug. c. 21. *Domuit autem partim ductu, partim auſpiciis ſuis Cantabriam —— item* Rhaetiam, & Vindelicos, *ac Salaſſos gentes Inalpinas.* Idem Tib. c. 9. *Exin* Rhaeticum Vindelicumque *bellum, inde Pannonicum, inde Germanicum geſſit;* Rhaetico atque Vindelico *gentes Alpinas, Pannonico Breucos & Dalmatas ſubegit.* Plinius Nat. Hiſt. III, 24. *His* (Noricis) *contermini* Rhaeti & Vindelici, *omnes in civitates multas diviſi.* Tacitus Annal. II, 17. *Ni* Rhaetorum Vindelicorumque *cohortes ſigna objeciſſent.* Eutropius de Auguſto: *Romano adjecit imperio, Illyricum*, Raetiam, Vindelicos, *& Salaſſos in Alpibus.* Ita Graeci ſimiliter, Strabo, Ptolemaeus, Agathemerus ΡΑΙΤΟΥΣ ΚΑΙ ΟΥΙΝΔΕΛΙΚΟΥΣ ſemper diſtinguunt. Quid jam de Servio & Scholiaſtis fiet, ficulneis ſane copiis, ſi cum iſtis comparentur? Profecto non aliunde quam ex hoc ipſo loco ſic in menda cubante, commentum illud de Rhaetis Vindelicis hauſerunt. Quod & ex parte vidit celeberrimus Dacierius: atque ideo lectionem aliam revocatum iit, cui editiones codicesque aliquot & in iis Battelianus noſter aſtipulantur,

Videre Rhaeti bella ſub Alpibus
Druſum gerentem ET *Vindelici.*

Multa tamen huic emendationi adverſa ſunt: nullus

Dextras obarmet, quaerere distuli:
Nec scire fas est omnia: sed diu
Lateque victrices catervae
Consiliis juvenis repressae

v. 24. Vulg. REVICTAE.

lus liber paullo vetustior conjunctionem ET agnoscit: tum & Historia ipsa refragatur. Non enim & Rhaeti & Vindelici videre Drusum bellantem; quippe Drusus Vindelicos tantum, Rhaetos Tiberius aggressus est. Paterculus loco jam laudato: *Quippe uterque* (Tiberius & Drusus) DIVISIS PARTIBUS *Raetos Vindelicosque adgressi, multis urbium & castellorum oppugnationibus, nec non directa quoque acie feliciter functi, gentes locis tutissimas, aditu difficillimas, numero frequentes, feritate truces, majore cum periculo quam damno Romani exercitus, plurimo cum earum sanguine perdomuerunt.* Quae verba toti huic carmini quasi Commentarii vicem esse possunt. Noster ipse infra Carm. XIV.

MAIOR NERONUM *mox grave praelium*
Commisit, immanesque RAETOS
Auspiciis pepulit secundis.

Quid ergo? vides in utraque lectione plane aquam haerere: neque sane id mirum, neutra enim vera est. Nos jam olim certam hujus loci scripturam ex conjectura invenimus,

Videre RAETIS *bella sub Alpibus*
Drusum gerentem Vindelici.

atque ad hanc nos deduxit Horatiani stili indoles: noveram enim Nostrum numquam illud *sub Alpibus* sic inornate & nude prolaturum fuisse. Memineram etiam Alpes, ut pro variis regionibus varia fortitae erant nomina, ita & Rhaeticas appellatas esse. Tacitus Hist. I, 70. *Ipse paullulum cunctatus, num* Rhaeticis jugis *in Noricum flecteret.* Claudianus de IV. Cons. Honorii, 442.

Aspera nubiferas qua Rhaetia *porrigit* Alpes.

Iterum Tacitus De Mor. Germ. c. 1. *Rhenus* RHAETICARUM ALPIUM *inaccesso ac praecipiti vertice ortus.* Porro *Raetis* Noster suo more pro *Raeticis*; ut alibi *Venena Colcha, Mauris jaculis, Sulpiciis horreis, Aemilium ludum, Italo coelo.* Denique *sub Alpibus Rhaeticis* Vindelici Drusum viderunt; quia Rhaeti Vindelicis contermini. Hactenus ex conjectura progressi sumus: postea sagacissimum virum Nic. Heinsium nobiscum facere didicimus; qui in ora exemplaris sui, FORTE, inquit, RHAETIS. Accesserunt huc ad partes codex optimus Torrentii & veterrimus noster Graevianus, qui RETII habent; quod a RETIS scribarum errore fluxisse videatur; & magis adhuc Reginensis, in quo RETI nunc habetur, litera quadam quae [illegible] tur erasa. Tandem in impresso codice et [illegible] theca celeberrimi viri Petri Francii, cu[illegible] liquot lectiones ex libris scriptis adnota[illegible] perimus manuscriptum exemplar Ro[illegible] RETIS exhibere: neque parum laeta[illegible] vinationem nostram membranarum auct[illegible] mari; quod & in aliis multis olim event[illegible] guramur, siquis post operam nostram [illegible] codices hic illic latitantes diligenter exc[illegible]

24. CONSILIIS JUVENIS REVICTAE] Q[illegible] binus in nonnullis emendatis codicibus [illegible] se narrat, REPRESSAE; id ego in veterr[illegible] viano vidi, ubi primo erat REVICTAE, [illegible] stea sex posterioribus literis per puncta [illegible] (ut solet) deletis, suprascriptum manu [illegible] mento iisdem PRESSAE. Et quantivis [illegible] tii ea lectio est: nam vulgo recepta v[illegible] placere potest, si vel aurem vel nasum [illegible] mus:

sed diu
Lateque VICTRICES *catervae*
Consiliis juvenis REVICTAE

Sensere, quid mens rite, quid indoles &c. Imo vero REPRESSAE, ut & legit [illegible] Porphyrion: *Consiliis*, ait, *juvenis* REPRE[illegible] *eo pertinet, quod* LATE *victrices dixerat.* N[illegible] rius dici potuit. Qui antea *longe lateque* g[illegible] tur, jam *repressi*, cohibiti, & intra fines [illegible] pulsi sunt. Cicero de Provinciis Consularib[illegible] *Nationes eas, quae numero hominum ac m[illegible] ipsa poterant in provincias nostras* REDUN[illegible] *ista ab eodem esse partim recisas, partim* P[illegible] SAS; *ut Asia, quae imperium nostrum ant[illegible] nabat, nunc tribus novis provinciis ip[illegible]* Et mox c. 13. *Ipse ille C. Marius* INFLUE[illegible] *in Italiam Gallorum maximas copias* REPRE[illegible] *non ipse ad eorum urbes sedesque penetravit.* C[illegible] nus de Bello Getico, v. 400.

Hoc monitu pariter nascentia bella repress[illegible] Val. Maximus VI, 9. 6. de Sylla. *Mi[illegible] compescuit, socialis belli fluctus* repressit. [illegible] de nota, CONSILIIS *juvenis:* nam & [illegible] aptius referas *repressae*, quam *revictae.* Sue[illegible] in Tiberio c. 37. *Reges infestos suspectosque c[illegible] nationibus magis & querelis, quam vi, re[illegible]*

Senſere, quid mens rite, quid indoles
Nutrita ſanctis ſub penetralibus
Poſſet, quid Auguſti paternus
In pueros animus Nerones.

v. 26. FAUSTIS.

For-

ıtra, quam inſulſa ſodes repetitio eſt, *Victri-revictae?* quam qui non odit, is & amatae : polypum depereat. Sed *repreſſae*, inquiunt, ſto minus dicit, quam par eſt: parum enim ſet *reprimere* barbaros. Quid? annon ſatis hoc, id repreſſit *juvenis*, non dux veteranus; quod *illiis*, non praeliis multo ſuorum ſanguine fa-; quod *diu lateque victrices catervas*, non ho-ı numero ſpernendum & prioribus damnis ſtum? Atqui *revictae* multo minus dicit, imo il dicit omnino. Nam *revictus* nihil aliud no-, quam *refutatus*, *convictus*; neque umquam de is & praeliis, ſed de calumniis, criminibus, udiciis uſurpatur. Ovidius Faſt. VI, 432. de ıerva.

Ex quo judicio *forma* revicta *ſuo eſt.*

lius V, 2. *Qui, cum in culpa & maleficio* revicti *, perfugiunt ad fati, neceſſitatem.* Ita Cicero, *cio revinci*; Livius, *crimen revictum*: Lucre-IV, 489.

An poterunt oculos aures reprehendere? *an aures actus? an hunc porro tactum ſapor* arguet *oris?*

An confutabunt *nares? oculive* revincent?

les, opinor, veram hujus vocabuli notionem; Horatii certe ſententia prorſus alienam. Nam ıd ex Lucretio citant, I, 586.

nam ſi primordia rerum
Commutari aliqua poſſent ratione revicta:

V, 410.

nde caduns vires aliqua ratione revictae:

: eſt, victae, labefactae, tentatae: id uti lu-um ſane incertumque eſt, cum varient ibi co-es manuſcripti; ita quantumvis ſit fincerum, ıen nonniſi a judiciis tralatum eſſe videatur; llud de iiſdem Primordiis, lib. I, 530.

Nec ratione *queunt* alia tentata *labare:*

le illud Noſtri Epiſt. I, 18.

Te penitus notum ſi tentent crimina:

ɔroinde illud REVICTAE longe infra Horatii ſum, & Druſi laudes ſit exiſtimandum.

6. NUTRITA FAUSTIS SUB PENETRALIBUS] oliaſtes Porphyrion ad locum: *Quia non poteſt ıſum laudare nunc, ut filium Auguſti: ab eo edu-ım inſtitutumque dicit.* Bene ſane: verum illud ıiror, cum in eo jam ſit Noſter, ut inſtitu-ıem & diſciplinam laudet familiae Auguſtae, aſſeratque pene plus *doctrinae & cultui* Druſum, quam naturae & *indoli* debuiſſe; quo tandem conſilio FAUSTA *penetralia* dixerit. Nullum profecto epitheton vel data opera ſeligere potuit magis alienum. Quorſum enim *diſciplina & cultus*; ſi *fortunae* & *fauſtitati* adſcribenda erant omnia? Haec quidem ſe mutuo ſubvertunt, neque in uno eodemque loco poſſunt conſiſtere. Sed cave credas Horatium hujus culpae affinem eſſe; quanquam omnes quos viderim codices ſcripti editique in lectione hac conſpirent. Auctor enim ſponſorque eſſe auſim, ſic a poëtae manu locum profectum eſſe:

Senſere, quid mens rite, quid indoles
Nutrita SANCTIS *ſub penetralibus.*

Lippus aliquis librarius jam a multis ſaeculis hanc labem invexit, literarum ſimilitudine deceptus. Quippe *ſ* & *n* quam ſimillimas eſſe *ſ* & *u* nemo non videt: in vetuſtis autem membranis *ſt* & *ſt*, ubi uno calami ductu ſcribuntur, vix inter ſe dignoſci poſſe fide optima affirmare poſſum. Ceterum *ſanctis penetralibus* nullum in omni Latio aptius vocabulum eſt, ubi de educatione & moribus, velut hoc in loco, agitur. Cicero Philippica II, c. 27. *O audaciam immanem! tu etiam ingredi illam domum* (Pompeii) *auſus es? tu illud* SANCTISSIMUM LIMEN *intrare?* & MOX c. 28. *Quid enim illa* DOMUS *viderat niſi pudicum, niſi ex optimo more & ſanctissima disciplina?* Juvenalis Sat. XIV, 68.

Illud non agitas, ut SANCTAM FILIUS *omni*
Aſpiciat ſine labe DOMUM, *vitioque carentem?*

Columella, lib. X.

Caſta fides colitur nobis, SANCTIQUE PENATES.

Porcius Latro Declam. in Catilinam. *Nec Druſo* SANCTISSIMI *ſui* PENATES, *nec Saturnino jus ſacroſanctae dignitatis auxiliatum eſt.* Valerius Max. VI, 5, 1. *Tempus eſt Juſtitiae quoque* SANCTA PENETRALIA *adire.* Idem II, 7, 6. *Tu, Poſtumi dictator, A. Poſtumium, quem ad generis* PENETRALIUMQUE SACRORUM *ſucceſſionem propagandam genueras.* Idem IX, 15, 3. de domo Octaviae ſororis Auguſti loquens: *Ut eodem tempore* SANCTISSIMI PENATES, *& veri ſanguinis memoria ſpoliarentur, & falſi ſordida contagione inquinarentur.* Tacitus Annal. V, 1. de Livia Auguſti uxore, Druſi

Fortes creantur fortibus & bonis:
Eſt in juvencis, eſt in equis patrum
Virtus; neque inbellem feroces
Progenerant aquilae columbam.
Doctrina ſed vim promovet inſitam,
Rectique cultus pectora roborant:
Utcumque defecere mores,
Dedecorant bene nata culpae.
Quid debeas, ô Roma, Neronibus,
Teſtis Metaurum flumen, & Haſdrubal
Devictus, & pulcher fugatis
Ille dies Latio tenebris,

v. 31. Nec.

hujus matre: SANCTITATE DOMUS *priſcum in morem, comis ultra quam antiquis feminis probatum.* Peculiari vero ratione penetralia Auguſti *ſancta* vocabantur; cum quia ipſum domini cognomen *ſanctum* ſignificat, ut Gloſſae Philoxeni; *Auguſtus*, ΙΕΡΟΣ, *ſanctus*. Ovid. Faſt. I, 607.

Sed tamen humanis celebrantur honoribus omnes:
Hic ſocium ſummo cum Jove nomen habet.

Sancta *vocans* auguſta *patres: auguſta vocantur*
Templa, ſacerdotum rite dicata manu.

Tum praeterea, quia in ipſo palatio duo templa erant, Veſtae & Apollini dedicata. Idem Metam. XV, 864.

Veſtaque Caeſareos inter ſacrata penates,
Et cum Caeſarea tu Phoebe domeſtice Veſta.

Vides jam quam multis nominibus SANCTA dici mererentur *penetralia* domus Palatinae; tum ob ſanctam diſciplinam, tum ob ſanctum Auguſti nomen, tum ob ſancta Deorum templa ibi aedificata, ut de vera hujus loci reſtitutione vix amplius, opinor, dubitare poſſis.

29. FORTES CREANTUR FORTIBUS ET BONIS] In principe editione Veneta & majore parte membranarum alia diſtinctio eſt;

Fortes creantur fortibus: & bonis
Eſt in juvencis, eſt in equis patrum Virtus:

quam viri inſignes Stephanus, Xylander, aliique amplectuntur. Quibus accedit fere praeſtantiſſimus Nic. Heinſius, ſic reponens ex conjectura;

Fortes creantur fortibus; ut bonis
Eſt in juvencis &c.

Multis tamen nominibus tam interpunctio illa, quam emendatio diſplicet. Principio eri*bus & bonis* receptiſſima apud auctores: nullo modo hic dividi & diſtrahi debet. Epiſt. I, 9.

Scribe tui gregis hunc, & fortem crede bo- Gellius XV, 2. *Tamquam Plato laudi ſcripſiſſet, utilemque eſſe eam* bonis ac for- *cenſuiſſet.* Cicero Epiſt. Fam. III, 11. *etiam in ſumma* bonorum ac fortium *tueri tales viros deberet.* Ibidem V, 10. *omnes* fortes ac boni *viri facere debent.* Verrem III, 69. *Quem ego, judices, qu- num fortemque facile paterer evadere.* alibi ſexies, credo, decieſve diverſis de & ſententiae ipſi vim ac injuriam fa- *bonis* referunt ad *juvencis* & *equis*. Ea paucis explicanda eſt: quia pleroſque perperam haec cepiſſe video. Diſſerit de commodis bonae educationis. Verum quit, & concedimus, Fortes & bonos les procreare: generoſum equum e- generoſum gignere: neque ex aquilis verum aquilas naſci: doctrina tamen naturalem indolem roborant promove- quandocumque eae deficiant, quantu- nata in culpas & vitia prolabuntur. Hae- menti vis eſt, & orationis ſeries: ub- per te vides in *Fortes creantur fortibus* poſtremum caſu dativo, non ablativo, & proinde activam hic ſignificationem. Non enim id vult, *Fortes non niſi a fortib-* verum *Fortes parentes non niſi fortes fu-*

Qui primus alma risit adorea;
Dirus per urbis Afer ut Italas,
Ceu flamma per taedas, vel Eurus
Per Siculas equitavit undas.
Post hoc secundis usque laboribus
Romana pubes crevit, & impio
Vastata Poenorum tumultu
Fana Deos habuere rectos.
Dixitque tandem perfidus Hannibal;
CERVI, luporum praeda rapacium,
Sectamur ultro, quos opimus
Fallere & effugere est triumphus.
Gens, quae cremato fortis ab Ilio
Jactata Tuscis aequoribus sacra
Natosque maturosque patres
Pertulit Ausonias ad urbis,

Duris

Quamobrem, si sequentia sic ordinas, *Virtus parentum est in* BONIS *juvencis & in* BONIS *equis*; corrumpis plane sententiam, quae aliud quid & majus designat: *Virtus* scilicet *patrum est universe & generatim in juvencis & equis*: virtus animalis generosi numquam deficit & degenerat in sobole. Illud igitur interpretes nostros fefellit, & devios abripuit, quod passive & casu ablativo acciperent illud *Fortibus*; *fortes* scilicet *filios non nisi a fortibus parentibus gigni*. Hoc enim posito, recte tum & commode sequeretur illud, *Est in* BONIS *juvenis patrum virtus*, sive *boni pulli non nisi ab equis bonis generantur*. Sed hunc, ut jam diximus, sensum tum argumenti vis & series respuit, tum & sequentia prorsus refutant,

neque imbellem feroces
Progenerant aquilae columbam:

quippe eo pacto, inversis verbis dicendum fuerit,

neque imbelles ferocem
Progenerant aquilam columbae.

Verum haec, quae alicujus forte sunt subtilitatis, hactenus: nam ut sagaci & vigilanti lectori satis diximus, ita tardo aut supino nimium.

36. DEDECORANT BENE NATA CULPAE] Diveram ab hac lectionem secuti sunt Scholiastae veteres; INDECORANT, aiunt, *id est*, *indecora faciunt*, *ac per hoc* DEDECORANT *significat*. Eandem & codices aliquot adhuc servant, Lambini tres, & Pulmanni unus; ex nostris Graevianus veterrimus, Galei, Bodleianus, a prima manu Magdalenensis, & pro varia lectione Batteliamus. Et mihi quidem vera videtur haec scriptura; licet alibi nusquam ea vox jam reperiatur. Unde enim bonis illis Librariis subnasci potuit; nisi in exemplaribus suis ita scriptam invenissent? Certe rite & legitime formata est: ut enim a *dedecore*, *dedecoro*; ita ab *indecore indecoro* deduci potest. Accius in Athamante apud Nonium:

Cujus sit vita indecoris, *mortem effugere turpem haud convenit.*

Virgilius XII, 679.

nec me indecorem, *germana*, *videbis.*

qui & alibi quater eo vocabulo usus est: Claudianus in Rufinum III, 58.

At nos indecores *longo torpebimus aevo.*

Tamen vetus Enarrator Juvenalis ad Sat. XIV. v. 1. citat in hoc Nostri loco DEDECORANT: sed & ibi consulendae erunt membranae.

Duris ut ilex tonſa bipennibus
Nigrae feraci frondis in Algido,
Per damna, per caedis, ab ipſo
Ducit opes animumque ferro.
Non Hydra ſecto corpore firmior
Vinci dolentem crevit in Herculem;
Monſtrumve ſubmiſere Colchi
Majus, Echioniaeve Thebae.
Merſes profundo, pulchrior evenit:
Luctere, multa proruit integrum
Cum laude victorem; geritque
Proelia conjugibus loquenda.
Carthagini jam non ego nuntios
Mittam ſuperbos: occidit, occidit
Spes omnis, & fortuna noſtri
Nominis, Haſdrubale interemto.

v. 66. Vulg. PRORUET. 67. GERETQUE.

60. DUCIT OPES ANIMUMQUE FERRO] Magdalenenſis noſter & Bodleianus ANIMOSQUE: ita prorſus apud Virgilium Aen. II, 799.

Undique convenere animis opibuſque *parati.*

& Statium Silv. III, 1.

Macte animis opibuſque, *meos imitate labores.*

Tamen plures hic & antiquiores ſequimur, in quibus eſt ANIMUMQUE; ut Caeſar de Bello Gallico VII, 76. *Omneſque* & animo & opibus *in id bellum incumberent.* Sane Noſter varietatem numeri videtur ſtudio conſectatus eſſe, ut ſupra Carm. IV, 2.

& vires animumque moreſque
Aureos educit in aſtra.

ubi potuit pariter ANIMOSQUE; uti ſane a prima manu exhibet codex Petrenſis; neque aliter Virgilius Aen. II, 617.

Ipſe pater Danais animos vireſque *ſecundas*
Sufficit.

Valerius Flaccus I, 243.

Vos quoque nunc vires animoſque *adſerte paternos.*

Idem IV, 621.

Sed te non animis, *nec ſolis* viribus *aequum.*

Maluit tamen VIRES ANIMUMQUE, & varietatis & Euphoniae gratia: ut Virgilius quoque IX, 717.

Hic Mars armipotens vires animumque *Addidit.*

& ibidem 764.

Juno vires animumque *miniſtrat.*

Statius Silv. I, 4.

Ipſe veni, vireſque *novas* animumque

& Theb. VIII, 522.

Tum magis atque magis vires animuſque *dunt.*

Severus in Aetna.

Tum vero, ut cuique eſt animus vireſque,
Tutari conantur opes.

Caeſar de Bello Civ. I, 64. *Quorum aut* [illegible] *aut* vires *videbantur ſuſtinere non poſſe.* Cic. Partit. Orat. c. 35. *Si aut* vires, *aut* animum, *copias, aut opes abfuiſſe demonſtrabit.* Livius IV. *A. Cornelius Coſſus*, animo *ac* viribus *par.* XXI. 17. *Ceterum Acerranis plus* animi *quam* [illegible] *erat.* XXIV, 8. *T. Manlium fidentem & animi* viribus. Seneca Suaſoria V. *Functus eſt & animo & viribus.*

65. MERSES PROFUNDO, PULCHRIOR EVENIT

NIL Claudiae non perficiunt manus;
Quas & benigno numine Juppiter
Defendit, & curae ſagaces
Expediunt per acuta belli.

V.

AD AUGUSTUM.

DIVIS orte bonis, optime Romulae
Cuſtos gentis, abes jam nimium diu:
Maturum reditum pollicitus Patrum
Sancto concilio, redi.
Lucem redde tuae, dux bone, patriae:
Inſtar veris enim voltus ubi tuus
Adfulſit populo; gratior it dies,
Et ſoles melius nitent.
Ut mater juvenem, quem Notus invido
Flatu Carpathii trans maris aequora
Cunctantem ſpatio longius annuo
Dulci diſtinet a domo,

Vo-

v. 73. PERFICIENT.

n Graeviano & Regiae ſocietatis recte MERSES: ceteri fere noſtri cum Lambini aliquot & Cruquii MERSUS; quod nullo modo ferri poteſt. Oportuit enim *merſa*, non *merſus*; cum referatur ad ENS *quae cremato fortis ab Ilio*. Mox v. 66. & 67. Galei codex, PRORUIT & GERITQUE; quorum prius etiam in veterrimo Graeviano eſt, poſterius in Zulichemiano. Utrumque placet; ut reſpondeant τῷ EVENIT. Et certe hic tempus praeſens, Haſdrubale jam tum victo & occiſo, fortiores & praeſentiores vires arguit. Denique & in v. 73.

Nil Claudiae non perficient *manus*,
praeſtat, opinor, cum vetuſtiſſimo omnium Blandinio, & altero inter Pulmannianos optimo, & quibuſdam Lambini, reponere PERFICIUNT. Gens Claudia, inquit, per omnes aetates rebus geſtis clariſſima, nihil non perficit, quodcumque aggreditur.

9. QUEM NOTUS INVIDO FLATU] Tres apud Torrentium fideliſſimi, ut ait, codices UVIDO habent; quod ſollemne eſt Noti epitheton: ut Noſter alibi Epod. X.

Jonius udo *cum remugiens ſinus*
Noto *carinam ruperit.*

Statius Silv. I, 6.

quas udo *Numidae rapuere ſub* Auſtro.

& iterum II, 4.

Nec quas humenti *Numidae rapuere ſub* Auſtro.

Virgil. Georg. I, 417.

& Juppiter uvidus Auſtris.

Avienus in Arateis:

nam craſſus daſuper aër
Cornua caeca premit, NOTUS UVIDUS *aëra cogit.*

Melior tamen eſt recepta lectio, quam & in omnibus noſtris invenimus,

quem notus INVIDO

Votis ominibuſque & precibus vocat;
Curvo nec faciem litore demovet:
Sic deſideriis icta fidelibus
Quaerit patria Caeſarem.
Tutus bos etenim rura perambulat:
Nutrit farra Ceres, almaque Fauſtitas:
Pacatum volitant per mare navitae:
Culpari metuit fides:

v. 18. Vulg. Nutrit RURA.

Flatu Carpathii trans maris aequora
Dulci diſtinet a domo.

Vvido enim perpetuum & generale hic adjectivum eſſet, nihilque adderet ſenſui praeter poëticam dignitatem: at illud INVIDO non ornat modo, ſed & auget ſententiam; neque de communi petitum eſt, ſed ex ipſo loci ſolo enaſcitur. Sic Hero Leandro, apud Ovidium, v. 21.

Aut mare proſpiciens, ODIOSO *concita vento*
Corripio verbis aequora paene tuis.

& ibidem, 120.

Quoque minus venias, INVIDA *pugnat hiems.*

Statius Silv. V, 1. v. 149.

ſic plena MALIGNO
Afflantur vineta NOTO: *ſic alta ſeneſcit*
Imbre ſeges nimio: rapidae ſic obvia puppi
INVIDET, *& velis adnubilat* AURA *ſecundis.*

13. VOTIS, OMINIBUSQUE ET PRECIBUS VOCAT] Turbant hic codices Manuſcripti: Reginenſis; *Votis omnibuſque & precibus advocat.* Galeanus: *Votis omnibus & cum precibus vocat:* Ceteri fere, *Votis omnibuſque & precibus vocat.* Editio Veneta 1478. *Votis omnibus atque precibus vocat.* Altera 1490. *Votis omnibus hunc & precibus vocat.* Illud OMNIBUS ſpecioſum eſt ſatis. Caeſar de Bello Gall. VI, 31. *Caſivulcus* omnibus precibus *deteſtatus Ambiorigem.* Ibidem VII, 26. *Flenteſque projectae ad pedes ſuorum,* omnibus precibus *petierunt.* & 78. *Cum ad munitiones acceſſiſſent, flentes,* omnibus precibus *orabant.* Seneca Oedip. V, 205.

Adeſt petitus omnibus votis *Creon.*

Quintilianus Declam. VI. *Et, ut cupiditas fecerat blandum, obſecravit* omnibus precibus. Cicero Caeſari, in Epiſt. ad Atticum IX, 11. *Quamobrem a te peto, vel potius* omnibus precibus *oro & obtoſtor.* Idem pro Cn. Plancio c. 10. *Quod Marium linquantem terram esse, quam ſervaverat,* [illegible] votiſque omnibus *proſecuti ſunt:* ubi tam [illegible] ſimus & mihi, dum vixit, amiciſſimus [illegible] *ὁ μανάριτης* ex membranis Erfurtenſibus [illegible] *terram, quam ſervaverat,* votis, omnibus [illegible] miſque *proſecuti ſunt.* Recte hoc & pro [illegible] judicio vir celeberrimus. Quin & in [illegible] la illa ſana eſt lectio, quae nunc ub[illegible] obtinet, & ex Acrone, codice Leiden[illegible] ſtabilitur;

Votis OMINIBUSQUE *& precibus vocat*

Livius Lib. I. in Praefatione. *Cum ho[illegible]* OMINIBUS, VOTISQUE, *&* PRECATIONIBUS [illegible] *Dearumque (ſi ut poëtis, nobis quoque [illegible] libentius inciperemus.* Auſonius Epiſt. XXV [illegible] nifeſta Noſtri imitatione,

Accurre, ô noſtrum decus, ô mea maxima
VOTIS, OMINIBUSQUE *bonis,* PRECIB[illegible]
vocatus
Adpropera.

18. NUTRIT RURA CERES] Vide modo diſtichon:

Tutus bos etenim RURA *perambulat:*
Nutrit RURA *Ceres, almaque Fauſtitas.*

& deinde tecum cogita, ecquam gratiam [illegible] nerem habeat iſta repetitio. Mihi quidem RURA rus merum & librariorum ſtupor[illegible] re videtur: quod & cenſuit excellente vir[illegible] Tanaquillus Faber; & proinde priorem [illegible] ſic voluit refingere:

Tutus bos etenim PRATA *perambulat.*

Et ne dubium quidem eſt, quin, ſi ita fuerit, ſic ſcribere potuerit Noſter, [illegible] III, 18.

Feſtus in pratis *vacat otioſo*
Cum bove *pagus.*

Nullis polluitur casta domus stupris:
Mos & lex maculosum edomuit nefas:
Laudantur simili prole puerperae:
Culpam poena premit comes.
Quis Parthum paveat? quis gelidum Scythen?
Quis Germania quos horrida parturit
Foetus? incolumi Caesare, quis ferae
Bellum curet Hiberiae?

Condit

eneca Herc. Fur. v. 141.

Ludit prato *liber aperto*
Nondum rupta fronte juvencus.

'erum ut in vitio detegendo sagax, ita in medina facienda infelix fuit Tanaquillus: sanus enim c sincerus est prior versiculus; neque incrustatioe est opus. In posteriore illo latet ulcus,

Nutrit rura Ceres almaque Faustitas:

Quid enim, amabo, est *nutrire rura? Rura* sunt rva, prata, campi, saltus, &c. pro varia terraum forma & situ. Quis vero mortalium *nutriri* lixit res ejusmodi? Nihil *nutriri* dicitur, ne per netaphoram quidem, nisi quod augeri & increnentum capere potest, ut *arbores*, *segetes*, *fructus*; it *odium*, *amor*, *bellum*, *incendium*, & id genus lia. Quî malum igitur Ceres *rura nutrire* potet? an illa rus exiguum aut modicum reddet ingens, quale miluus pervolare nequeat? Quod si ura ipsa non *crescunt*, neque proinde *nutriuntur*. Quid multa? numquam ab Horatio hoc profectum est, neque a quoquam veterum; sed a caeutientibus librariis. Olim enim turbatum fuisse n hoc loco codex Graevii indicio est, in quo iodie sic habetur,

Nutrit...ra Ceres,

c superne scriptum est alia manu *ru*. Illud vero ngenue monendum est (ne lector plus aequo forasse faveat conjecturae nostrae) unicam modo iteram erasam esse, ut ex spatiolo constat: adeo it a primo forte exaratum fuerit NUTRITURA. Sed utcumque hoc sit; vix dubito, quin sic locus exierit ab Horatii manu:

Tutus bos etenim RURA *perambulat:*
Nutrit FARRA *Ceres, almaque Faustitas.*

Omnia enim mirifice conveniunt, sive ad scripturam respicias, seu ad sententiam. Recte enim dixeris, NUTRIT *farra*, ut Ovidius Fast. IV, 913. Robiginem alloquens,

Tu SATA *sideribus caeli* NUTRITA *secundis*
Crescere, dum fiant falcibus apta, sinas.

sic & *grandia farra*: quae autem grandescunt, *nutriuntur*: Servius ad Georg. I, 101. *carmen rusticorum antiquum* memorat.

Hiberno pulvere, verno luto, grandia farra,
Camille, metes.

Idem habes apud Macrobium Saturn. V, 20. Contra *vegrandia farra* sunt parva & exigua. Ovid. Fast. III, 445.

Nunc vocor ad nomen: vegrandia farra *colonae*,
Quae male creverunt; vescaque parva vocant.

Recte itidem *Nutrit farra* CERES: ea enim sub Cereris tutela sunt. Ovid. Fast. I, 672.

Placentur matres frugum Tellusque Cereque
Farre *suo, gravidae visceribusque suis.*

& mox v. 679. easdem sic alloquitur,

Vos date perpetuos teneris sementibus AUCTUS.

& ibidem II, 519.

Farra *tamen veteres jaciebant*, farra *metebant:*
Primitias Cereri farra *resecta dabant.*

Atque inde explicandum est illud, *almaque Faustitas*; quod nove protulit Horatius, neque alibi hodie reperitur. *Faustitas* enim est *prosperitas*, & ad fruges sive *farra*, non ad *rura*, referri debet; ut ipse carmine sequenti,

Rite crescentem face Noctilucam,
Prosperam frugum.

Contra, in vulgato illo, *Nutrit rura Ceres*, etiamsi bene Latine dici possent *rura nutriri*, non enim illa omnem *ruris* proventum nutrit & tuetur; non vites, non olivas, non poma; sed farra tantum & fruges: ut de vera hujus loci emendatione vix ambigendum esse videatur.

Condit quiſque diem collibus in ſuis,
Et vitem viduas ducit ad arbores:
Hinc ad vina venit laetus, & alteris
Te menſis adhibet Deum:
Te multa prece, te proſequitur mero
Defuſo pateris; & Laribus tuum
Miſcet numen, uti Graecia Caſtoris
Et magni memor Herculis.
LONGAS ô utinam, dux bone, ferias
Praeſtes Heſperiae; dicimus integro
Sicci mane die, dicimus uvidi,
Cum ſol Oceano ſubeſt.

VI.

AD APOLLINEM.

DIVE, quem proles Niobea magnae
Vindicem linguae, Tityoſque raptor
Senſit, & Trojae prope victor altae
Phthius Achilles,

v. 31. Vulg. REDIT.

Ce-

31. HINC AD VINA REDIT LAETUS] Veteres quidem editiones habent REDIT; idque locum ſemel poſſeſſum ſola Interpretum verecundia tenuit. Vetuſtiſſimi enim noſtri Graevianus & Reginenſis cum Bodleiano, & Lambini quibuſdam, & ex Pulmannianis optimo,

Hinc ad vina VENIT.

Quod & altero ſuavius eſt, & tutius ab exceptione. Nam qui *redit ad vina*, jam tum antea vino ſe invitaſſe videatur. At hic venit ſiccus ſobriuſque ab opere ruſtico.

37. LONGAS O UTINAM, DUX BONE, FERIAS] Iidem Codices optimae notae Graevianus & Reginenſis, cum duobus Berſmaani, & Vigornienſi noſtro ſequioris aetatis,

Longas o utinam, REX *bone*, *ferias.*

quod fortaſſe non contemnendum. Jam enim praeceſſerat *dux bone*, verſu quinto:

Lucem redde tuae, dux bone, *patriae:*

neque ſatis ſcio an decenter & ſine omni faſtidio hic repeti poſſit. Quorſum autem tum maxime *dux bonus* dicatur, cum *longas ferias* praeſtet: quando illud ad bellicam laudem, hoc ad pacem atque otium pertinet? Scimus quidem Auguſtum, ut & ſequentes Imperatores, Regium nomen averſatum eſſe: at hic non tam potentiae, quam familiaritatis appellatio erit; ut Epiſt. I. 7. etiam Maecenatem *regem* vocat,

REXQUE *paterque*
Audiſti coram; nec verbo parcius abſens;

ubi *Rex* eſt patronus, potens amicus. Porro *Rex bone*, nota formula eſt, & aliis uſitata. Virgil. Aen. XI, 344. de Latino.

Rem nulli obſcuram, noſtrae nec vocis egentem
Conſulis, O BONE REX.

Statius Theb. II, 460. de Eteocle.

aſt horum miſeret, quos ſanguine vilis
Projicis excidio, BONE REX.

Quam-

Ceteris major, tibi miles inpar;
Filius quamvis Thetidis marinae
Dardanas turris quateret tremenda
Cuſpide pugnax.
Ille, mordaci velut icta ferro
Pinus, aut inpulſa cupreſſus euro,
Procidit late, poſuitque collum in
Pulvere Teucro.
Ille non incluſus equo Minervae
Sacra mentito, male feriatos
Troas & laetam Priami choreis
Falleret aulam;
Sed palam captis gravis, heu nefas heu!
Neſcios fari pueros Achivis
Ureret flammis, etiam latentem
Matris in alvo:

v. 19. Vulg. LATENTES.

Ni

Quamobrem de hoc loco ampliandum eſſe exiſtio, dum vetuſtiores codices hinc illinc eruantur.

17. SED PALAM CAPTIS GRAVIS] Editiones Italae veteres CAPTIS; at Germanica Roſcheri CAPTOS: quorum illud jam vulgo obtinuit; ſed neutrum placet. Sive enim *gravis* abſolute, ſive *gravis captis*, hoc eſt, iratus, inteſtus, elegeris: vix mediocris poëtae famam impleveris. Mire variant hic membranae; Regienſes cum aliis CAPTIS; Petrenſes pro varia lectione CAPTOS; a Regiae ſocietatis codice vox illa, quaecumque fuerit, exulat; ut & a Graeviano, ubi tamen ſuperne adſcriptum eſt CAPTIS. Et ſane ſuſpicio eſt jam olim vocabulum diſſyllabum ex verſu excidiſſe; & pro vario ſequentium librariorum captu variis modis ſubſtitutum eſſe. Nam Magdalenenſis & Bodleiani duo, cum Lambini aliquot & uno Torrentii, VICTOR: quod admitti forte mereretur, vel ob locum Virgilii Georg. III, 83.

dum GRAVIS *aut hos,*
Aut hos verſa fuga VICTOR *dare terga ſubegit:*

cui non abſimile eſt illud Accii in Philocteta:

Gravis *Dardaniis gentibus* ultor *Laërtiade.*

niſi jam ſupra habuiſſemus, *Et Trojae prope* VICTOR *alvae*; & mox, ex plurimorum quidem codicum lectione, *Ni tuis* VICTUS. Galeanus vero Noſter habet, RAPTOR; ut Plautus Epidico Act. II. Sc. 2.

Auro opulentus, magnus miles, Rhodius, RAPTOR *hoſtium.*

& Virgil. Aen. II, 374.

alii rapiunt *incenſa feruntque*
Pergama.

ſed verſu ſecundo vox eadem tum recurret, *Tityoſque rapter.*

19. ETIAM LATENTES MATRIS IN ALVO] Ita jam paſſim circumfertur poſt Lambinum, & Cruquium, qui ſic in ſuis ediderunt, diſſimulata veterum codicum ſcriptura: quorum plerique cum omnibus antiquitus impreſſis LATENTEM habent. Ita Torrentius, Pulmannus Berſmannuſque in ſuis invenerunt: ita ipſe in Graeviano, Leidenſi, Zulich. Magd. Petrenſi, Galei, Vigorn. Quidni itaque recipiatur: pronum enim fuit librariis pluralem hic ex ſingulari facere, quia praeceſſerat *neſcios fari pueros*: contra ex plurali ſingularem facere & varietatis gratiam captare ſupra eorum captum erat. Expreſſit autem Noſter Homeri locum Iliad. Z. v. 60.

μηδ'

Ni tuis flexus Veneriſque gratae
Vocibus Divom pater adnuiſſet
Rebus Aeneae potiore ductos
Alite muros.
Doctor argutae fidicen Thaliae
Phoebe, qui Xantho lavis amne crinis,
Dauniae defende decus Camenae,
Levis Agyieu.
Spiritum Phoebus mihi, Phoebus artem
Carminis, nomenque dedit poëtae.
Virginum primae puerique claris
Patribus orti,

v. 21. VICTUS. Deli.

μηδ' ΟΝΤΙΝΑ γαστρὶ μήτηρ
Κύρσι ἴσσετο φέρει, μηδ' ΟΣ φύγοι ἀλλ' ἅμα
ΠΑΝΤΕΣ
Ἰλίῳ ἐξαπολοίατ', ἀνίδεοι καὶ ἄθαπτοι.

Ceterum nunc Torrentii, & Pulmanni alter IACENTEM; ſed bene habet vox recepta. Seneca Epiſt. CXXIV. *Siquis diceret illum in materno utero* latentem, *tenerum & imperfectum & informem.* & paullo poſt, *Qui maternorum viſcerum* latens *onus eſt.* Tacitus Hiſt. II, 13. *Cum per cruciatus interrogarent, ubi filium occuleret; illa uterum oſtenderet,* LATERE *reſpondit.*

21. NI TUIS VICTUS] Sine membranarum ope nemo hanc lectionem in dubium vocaverit: *vocibus* enim ſive *precibus victus* paſſim occurrit. Livius XXIII, 8. *Victus patris precibus lacrimiſque.* & XLII, 22. *Praetor Popilliae familiae precibus victus.* Tacitus Annal. IV, 57. *Auguſtus precibus uxoris victus.* Noſter Epod. ult.

Caſtor
Fraterque magni Caſtoris victi prece.

Sed Blandiniae membranae Cruquii, omnium antiquiſſimae, ſuggerunt *flexus:*

Ni tuis FLEXUS *Veneriſque gratae*
Vocibus Divum pater adnuiſſet.

Valerius Flaccus III, 615.

Ergo animum flexus dictis *inſtantis,*

Virgil. Georg. IV, 399.

Nam ſine vi non ulla dabit praecepta, neque illum
Orando flectes.

ubi codex Mediceus apud Pierium, *Orando vinces*; ut Noſtri hic habent *victus.* Ovidius Epiſt. Hedenae.

His ego blanditiis, ſi poetatura fuiſſem,
Flecterer.

Utram igitur lectionem praeferemus; cum utraque proba ſit; Mihi quidem FLEXUS arridet magis, cum ob venerandam Blandinii codicis auctoritatem, tum ob vocem quae ſequitur, ADNUISSET. Qui enim *adnuit*, eo ipſo *flectitur*; & vox continuatur metaphora. Quid quod Ovidius ipſum locum videtur imitatus, Art. Amat. I.

Hectora donavit Priamo prece motus Achilles:
FLECTITUR *iratus* VOCE *rogante deus.*

& Corippus Africanus lib. I.

VOCIBUS *his* FLEXUS *ceſſit.*

25. DOCTOR ARGUTAE FIDICEN THALIAE pollo *doctor* eſt Muſarum & Poëtarum: quis negat? Lucanus in Panegyrico:

Sive chelyn digitis & eburno verbere pulſas,
Dulcis Apollinea ſequitur teſtudine cantus:
Es tu credibile eſt Phoebo didiciſſe magiſtro.

Quin & Muſae Poëtaeque *arguti* ſunt, ut Graecis Μοῦσαι λιγεῖαι: Noſter Epiſt. II, 2.

Qui minus argutos *vexat furor iſte poëtas?*

Martialis Epigr. VI, 34.

Nolo quos arguto *dedit exerata* Catullo
Lesbia.

& VIII, 73.

Fama eſt arguti *Nemeſis formoſae* Tibulli.

Bene itaque habent DOCTOR ARGUTAE, quae temere ſunt de loco movenda, quem antiquis Typographiae initiis in editionibus ſuis poſſederunt. Manuſcripti tamen hic variant: tribus ſuis invenit Torrentius. DUCTOR ARCU

Deliae tutela Deae, fugacis
Lyncas & cervos cohibentis arcu,
Lesbium ſervate pedem meique
Pollicis ictum;
Rite Latonae puerum canentes,
Rite creſcentem face Noctilucam,
Proſperam frugum, celeremque pronos
Volvere menſis.
Nupta jam dices; Ego Dîs amicum,
Saeculo feſtas referente luces,
Reddidi carmen, docilis modorum
Vatis Horatî.

VII.

atque equidem *ductor* ipſe quoque reperi in Reginenſi & Vigornienſi; *Argivae* autem Leidenſis & Graevianus in margine exhibent pro varia lectione. Unde quadruplicem jam habemus ſcripturae differentiam,

Doctor argutae
Ductor argutae
Doctor Argivae
Ductor Argivae
} *fidicen Thaliae.*

Quaenam autem ex his quattuor una vera & ſincera ſit, conjectando aſſequi, res lubrica eſt & aleae plena. Placuit optimo Torrentio, quam ex libris ſuis protulit, *Ductor Argivae*. Et *ductor* quidem *Thaliae*, ut erudite ipſe explicat, erit *Apollo* ΜΟΥΣΑΓΕΤΗΣ *Muſarum ductor*, quod Phoebi cognomen apud Graecos notiſſimum eſt. Et ſic Euripidi in Medea v. 425. *Phoebus* eſt DUCTOR CARMINUM,

Φοῖβος ΑΓΗΤΩΡ ΜΕΛΕΩΝ.

Id tamen non nihil officit huic lectioni, quod continuo jam praeceſſerat,

meliore DUCTOS *Alite muros.*

Ductos enim & *ductor* ſic proxime poſita ingratum quiddam ſonant, ut & bene animadvertit Dacierius. *Doctor* itaque, ſi cui ea vox magis arridet, eadem prorſus notione ſubſtitui poteſt. Quippe Μουσηγέτης verti poterit *Doctor Muſarum*; ut χορηγὸς ſive ἡγεμὼν χοροῦ, *dux chori* eſt idem qui χοροδιδάσκαλος *chori doctor & magiſter*. Heſychius: Χορηγὸς, διδάσκαλος, ἔξαρχος. Pollux IX, 5. Ἐπάλλων δὲ διδασκαλεῖον καὶ χορὸν (lege χορηγεῖον) ἐντὸς καὶ τὸν διδάσκαλον, χορηγὸν καὶ τὸ διδάσκειν, χορηγεῖν. Quod ad ARGIVAE attinet, id ſane mirifice placet; & *Argivae Thaliae* perinde fuerit, ac ſi *Graecae Muſae* dixiſſet: ut Carm. II, 16.

Spiritum Graiae *tenuem* Camenae.

IV, 8.

Calabras Pierides.

IV, 9.

Ceas Camenae.

Ovidius Triſt. II.

Praecepit Lyrici Teïa muſa *ſenis.*

Martialis XII, 94.

Fila lyrae movi Calabris *exculta* Camenis.

Auſonius Epiſt. XII.

ΕΛΛΑΔΙΚΗΣ *μετίχαν* ΜΟΥΣΗΣ Latiaeque Camenae.

Virgilius Eclog. VI.

NOSTRA *nec erubuit ſilvas habitare* THALIA:

ubi Servius, *Noſtra*, id eſt, ROMANA. Atque his jam conſtitutis, vide quam pulchra & venuſta ſententia effulgeat,

Doctor Argivae *fidicen* Thaliae,
Phoebe, qui Xantho lavis amne crines,
Dauniae *defende decus* Camenae,
Levis Agyieu.

Tu, inquit, qui *Alcaeum & Sapphonem* tuo numine afflatos divina olim carmina pangere docuiſti, mihi quoque, qui in *Daunia* natus primus Italorum illos imitatus ſum, eundem jam ſpiritum & artem & honorem imperti. Porro ſub *Argivorum* nomine omnes Graecos, atque adeo *Lesbios*, comprehendi poſſe, facile ex multis poëtarum locis probaveris. Virgil. Aen. I, 44.

VII.

AD TORQUATUM.

DIFFUGERE nives: redeunt jam gramina campis,
Arboribusque comae:
Mutat terra vices; & decrescentia ripas
Flumina praetereunt:
Gratia cum Nymphis geminisque sororibus audet
Ducere nuda choros.
Inmortalia ne speres, monet annus, & almum
Quae rapit hora diem.
Frigora mitescunt zephyris: ver proterit aestas,
Interitura, simul
Pomifer autumnus fruges effuderit: & mox
Bruma recurrit iners.

Dam-

Pallasne exurere classem Argivûm?
& II, 254.
Et jam Argiva *phalanx instructis navibus ibat.*
Propert. II, 19.
Vidistis quondam Argiva *prodire figura,*
Vidistis nostras: utraque forma sapit.
Martial. IV, 55.
Argivas *generatus inter urbes,*
Thebas carmine cantet & Mycenas ——
Nos Celsis genitos & ex Iberis
Nostrae nomina duriora terrae
Grato non pudeat referre versu.
ubi *Argivi* clare designant Graecos quoscumque; & proinde *Argiva Thalia* eadem erit ac *Graeca*; & ex opposito respondebit *Camenae Dauniae* sive *Romanae.*

7. ET ALMUM QUAE RAPIT HORA DIEM] Duo Torrentiani ALBUM; & similiter Franekeranus; & Graevianus pro varia lectione. Sed *dies albus* esset *hilaris, laetus, faustus*, ut Graecis Λευκὴ ἡμέρα, ἡδεῖα καὶ ἀγαθή. Quod ad Horatii mentem nihil facit: non enim quaelibet *hora* diem hilarem & candidum solem vehit. Silius Italicus lib. XV.

Sed current ALBUSQUE DIES, *horaeque serenae*
Et molli dabitur victu sperare senectam.
Quare retinendum est cum editis ALMUM petuum *Divi* epitheton. Virgil. Eclog. VIII.
Nascere, praeque diem veniens age, Lucifer mum.
& Aen. V, 64.
si nona diem *mortalibus* almum
Aurora extulerit.
Boëtius in Consol. IV, 6.
Vesper seras nuncias umbras,
Revehitque diem *Lucifer* almum.
Ceterum Vigornienfis noster absurde POLUM *diem* ingerit.

15. QUO PIUS AENEAS] Ita jam in ed... que circumfertur: verum aliud suggerit ... pars membranarum. Codex antiquissimus H... nius, *Quo* PATER *Aeneas*: atque ita no... ginensis, Battelianus, Magdalenensis, B... duo, & a prima manu Graevianus; neque unus Torrentii & Lambini aliquot. Quod ... solam Blandinii auctoritatem reducendum ... sane *pater Aeneas* vicies aut amplius apud ... lium occurrit: idque ex more, quia Pa...

Damna tamen celeres reparant caeleſtia lunae:
Nos ubi decidimus
Quo pater Aeneas, quo Tullus, dives & Ancus,
Pulvis & umbra ſumus.
Quis ſcit an adjiciant hodiernae craſtina ſummae
Tempora Dî ſuperi?
Cuncta manus avidas fugient heredis, amico
Quae dederis animo.
Cum ſemel occideris, & de te ſplendida Minos
Fecerit arbitria;
Non, Torquate, genus, non te facundia, non te
Reſtituet pietas.
Infernis neque enim tenebris Diana pudicum
Liberat Hippolytum:
Nec Lethaea valet Theſeus abrumpere caro
Vincula Pirithoo.

v. 15. Vulg. PIUS Aen.

VIII.

gentis Romanae, unde Aeneadae vocabantur. Ennius Annal. I.

Te nunc ſancta procor Venus & genetrix
Patris noſtri.

Neque vero opus eſt, ut *pius* ideo aſſumatur, quo oſtendat nec *pietatem* neque *divitias* adverſus mortem valere. Eandem enim ſententiam ſine illo epitheto poſuit Epiſt. I, 6.

Ire tamen reſtat, Numa quo devenit & Ancus.

Illud vero de *pietate* mox habemus verſu 23.

Non, Torquate, genus, non te facundia, non te Reſtituet pietas.

Quod & ipſum maximo eſt argumento, rejicienlum eſſe τὸ PIUS; ne in tam brevi carmine bis adem ſententia putide repetatur. Quin & illud emiror, quo nomine ſive Tullum ſive Ancum *ivitem* appellaverit: quando uterque ſcriptoribus liis inter antiquae paupertatis exempla memoreir. Juvenalis Sat. V. v. 57. de puero formoſo:

Flos Aſiae ante ipſum, pretio majore paratus,
Quam ſuit & Tulli cenſus *pugnacis*, & Anci.

Claudianus de Bello Gildonico v. 110.

Ipſa nocet moles, utinam remeare licerest
Ad veteres fines, & moenia pauperis Anci.

Cur igitur hic *dives* ſit, ſane nequeo conjicere: niſi forte librariorum facinus eſt, & ſic a primo erat ſcriptum,

Quo pater *Aeneas, quo Tullus*, pauper *& Ancus.*

16. PULVIS ET UMBRA SUMUS] Battelianus noſter,

Pulvis & OSSA ſumus.

ut Auſonius Epitaph. XXXVIII.

Mutus in aeternum ſum CINIS, OSSA, *nihil.*

Idem tamen Epitaph. XVII. lectionem receptam confirmat, manifeſta imitatione:

Naſles Amphimachuſque Nomionis inclyta proles,
Ductores quondam, pulvis & UMBRA ſumus.

19. CUNCTA MANUS AVIDAS] Meo quidem judicio ſuavior eſſet compoſitio, ſi ſic legeretur,

Cuncta manus AVIDI *fugient heredis, amico*
Quae dederis animo.

Ita Sat. II, 3. v. 151.

Ni tua cuſtodis, avidus *jam haec auferet* heres.

Sed membranae, quarum adhuc notitia eſt, repugnant: aliae ſunt e tenebris eruendae.

VIII.

Ad Censorinum.

Donarem pateras grataque commodus,
Censorine, meis aera sodalibus:
Donarem tripodas, praemia fortium
Graiorum: neque tu pessima munerum
Ferres, divite me scilicet artium
Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas;
Hic saxo, liquidis ille coloribus
Sollers nunc hominem ponere, nunc Deum.

9. Non tibi talium] Blandinius antiquissimus cum Graeviano nostro, Reginensi, & melioribus aliis, nec. Quod etsi leve est, non ideo tamen neglegendum.

12. Pretium dicere muneri] Editio Veneta muneri, Germanica Loscheri muneris. Inde in sequentibus pro vario Interpretum judicio nunc hoc, nunc illud obtinuit & adhuc obtinet. Sed melioris notae Codices, in quibus Leidensis noster & Graevianus cum aliis muneri; atque id fine dubio rectius. *Pretium dicere muneri*, i. e. *statuere, ponere.* Terent. Prolog. Hecyrae.

Si numquam avare pretium statui arti *meae.*

Seneca Epist. 87. *Quis pleno* saeculo *ullum* pretium ponit, *nisi quod pecuniae in eo conditae numerus effecit?* Sic *dicere alicui diem, nomen, mulctam* &c.

17. Non incendia Carthaginis] Omnino meretur hic locus, vel ipsius Horatii causa, cujus honos & doctrina hic maxime periclitantur, diligenter expendi:

Non celeres fugae
Rejectaeque retrorsum Hannibalis minae;
Non incendia Carthaginis impiae,
Ejus qui domita nomen ab Africa
Lucratus rediit, clarius indicant
Laudes, quam Calabrae Pierides.

ubi, ut hodie quidem exhibent omnes ubique codices, hoc clare dicitur, *Non Hannibal ex lia fugatus, & retro in Libyam pulsus, nec thago incensa, clarius indicant laudes Scipion cani, quam Musa Ennii Calabri, qui bell bistoriam versibus condidit.* In quibus hem sane hallucinatio est, quae vix in ullum h nem de media plebe cadere potuit. Primo *Hannibalis fugam & Carthaginis incendium* eidem Scipioni adscribit. Atqui Hannibal Italia retraxit P. Cornelius P. F. Scipio, ab Urbe condita dl; idemque diem suum circa annum dlxvi. Carthaginem vero dit P. Cornelius Scipio Aemilianus, filius dem L. Paulli Aemilii naturalis, nepos v perioris Scipionis adoptivus, A. U. C. DC plus annis xl ab alterius obitu. Deinde nium innuit in poëmate suo Carthaginis dium attigisse; cum Ennius A. U. C. dlv mortuus sit, neque Annales suos ultra a dlxvii deduxerit. Quid cum illo facias, q portenta admittit; qui avum a nepote, P bellum secundum a tertio nescit distinguere dinsidii saeculi intervallum susque deque Tamen haec dissimulant plerique Interpret verecundia magis, ut crediderim, quam rantia: soli Chabotius Dacieriusque ingenue perte culpam arguunt; in eo tantum injur Horatio ipsi crimen impingant, non libra tius omnia contaminantibus. Quid enim re fere recente, tum id ignoraverit, quod

Sed non haec mihi vis; nec tibi talium
Res eſt aut animus deliciarum egens.
Gaudes carminibus: carmina poſſumus
Donare, & pretium dicere muneri.
Non inciſa notis marmora publicis,
Per quae ſpiritus & vita redit bonis
Poſt mortem ducibus; non celeres fugae
Rejectaeque retrorſum Hannibalis minae;
Non incendia Carthaginis inpiae,
Ejus qui domita nomen ab Africa
Lucratus rediit, clarius indicant
Laudes, quam Calabrae Pierides: neque

v. 9. Vulg. Non tibi.

Si

decimo & ſeptimo poſt ſaeculo pueri decennes ſciunt? Fidem hominum appellamus: apage tam veſanam ſuſpicionem: numquam hoc, o Flacce, de te credemus; Ἄλλοις ἐπ' ἰσθλοῖς τόνδ' ἀπωθοῦ ψόγον. Quid enim vultis, o boni? nullumne habuit amicorum (recitare enim iis ſua omnia ante editionem ſolebat) qui tam conſpicuum errorem tollere poſſet aut vellet? qui tam recondium arcanum proderet, duos fuiſſe Scipiones, cognomine Africanos? O rem ridiculam? ſed interea quid fiet, dices: quo tandem pacto Venuinum tuum ex crimine evolves? Ego vero cum prisco Catone *Carthaginem delendam eſſe* cenſeo; & ſpurio illo verſu abolito, ſic ceteros continuandos eſſe,

non celeres fugae,
Rejectaeque retrorſum Hannibalis minae,
Ejus qui domita nomen ab Africa.

Agnoſco enim verſum Monachalis plane geniſ & coloris. Praeter enim ἀνισομετρίας crimen, cujus iam eum damnavimus, peccat inſuper adverſus carminis menſuram & modulationem. Quippe metri hujus indoles & artificium requirit, ut ſyllaba ultima Choriambi, in qua caeſura & pauſa it, vocem terminet: ut,

Dona | rem pateras | grataque commodus
Cenſo | rine mais | aera ſodalibus.

Numquam ne ſemel quidem (ſciens hoc affirmo) iſceſſit ab hac regula Noſter, in verſu Aſclepiaeo. Captum itaque tenemus tenebrionem, qui modorum & artis imperitus caeſuram in media voce conſtituit,

Non in | cendia Car | thaginis impiae:

quod quale ſit flagitium, ii demum animadvertent, qui aurem habent, & quibus olim naſcentibus propitia Melpomene adfuit. Aliter autem ſe res habet (nequis forte hic erret ignarus) in verſu proxime antecedente,

Rejectaeque retrorſum Hannibalis minae.

Non enim (ut prima fronte videri poſſit) mediam ibi vocem diffindit caeſura. Quippe M litera cum vocali ſua rejicitur, & perinde eſt ac ſi ſic ſcriberetur,

Rejec | taeque retrorſ | Hannibalis minae:

cujuſmodi in toto opere ſunt hi duntaxat, qui ſequuntur, I, 21.

Hic bellum lacrimoſ | um hic miſeram famem.

24.

Auditam moderor | e arboribus fidem.

III, 24.

Pravi ſunt elementi | a & teneras nimis.

30.

Exegi monumenti | um aere perennius.
Vitabis Libitin | am uſque ego poſtera.
Regnavit populor | um ex humili potens.

IV, 5.

Mos & lex maculoſ | um edomuit nefas.

Aliter

Si chartae ſileant quod bene feceris,
Mercedem tuleris. quid foret Iliae
Mavortiſque puer, ſi taciturnitas
Obſtaret meritis invida Romuli?
Ereptum Stygiis fluctibus Aeacum
Virtus, & favor, & lingua potentium
Vatum divitibus conſecrat inſulis.
Dignum laude virum Muſa vetat mori:
Caelo Muſa beat. ſic Jovis intereſt
Optatis epulis inpiger Hercules:
Clarum Tyndaridae ſidus ab infimis
Quaſſas eripiunt aequoribus rates:
Ornatus viridi tempora pampino
Liber vota bonos ducit ad exitus.

IX.

Ad Lollium.

Ne forte credas interitura, quae
Longe ſonantem natus ad Aufidum
Non ante volgatas per artes
Verba loquor ſocianda chordis;

Non

Aliter porro res ſe habet in unico illo verſiculo, Carm. II, 12.

Dum flagrantia de | torquet ad oſcula:

ubi caeſura in mediam vocem incidere cuipiam videatur. Cujus licentiae arcanam rationem, ne forte eandem veniam *Carthagini* dandam exiſtimes, jam tibi aperiam. Dico igitur praepoſitionem *De* quaſi ſeparari a verbo *Torquet:* quippe quae non nativa vocabuli ejus pars ſit, ſed adventitia & externa. Sine injuria itaque divelli poterit per caeſuram, & non incommode [illegible] ſuſtinere. Quod & alio exemplo tibi con[illegible] in verſu Alcaïco, qui Choriambi acceſſ[illegible] Aſclepiadeo naſcitur; ut

Nullam | Vare ſacra | vite prius | ſeveris arborem.

Cum enim & hujus metri ſuavitas in eo ma[illegible] conſiſtat, ut bini illi Choriambi ſemper de[illegible] in voce integra, ut jam vidiſti; idque ubiq[illegible] ligenter caverit Flaccus (Graeci enim hic [illegible]

Non, ſi priores Maeonius tenet
Sedes Homerus, Pindaricae latent
Ceaeque, & Alcaei minaces
Steſichorique graves Camenae:
Nec, ſi quid olim luſit Anacreon,
Delevit aetas: ſpirat adhuc amor,
Vivuntque commiſſi calores
Aeoliae fidibus puellae.
Non ſola comtos arſit adulteri
Crinis & aurum veſtibus inlitum,
Mirata regaliſque cultus
Et comites, Helene Lacaena:
Primuſve Teucer tela Cydonio
Direxit arcu: non ſemel Ilios
Vexata: non pugnavit ingens
Idomeneus Sthenelusve ſolus
Dicenda Muſis proelia: non ferox
Hector, vel acer Deïphobus gravis
Excepit ictus pro pudicis
Conjugibus puerisque primus:
Vixere fortes ante Agamemnona
Multi; ſed omnes inlacrimabiles
Urguentur ignotique longa
Nocte, carent quia vate ſacro.

Paul-

entiores erant) in uno duntaxat verſiculo praepoſitionem a ſuo verbo diſſolvere auſus eſt,

Arca | nique fides | prodiga per | lucidior vitro.

Eandem itaque veniam & ſperavit & impetravit hic in *Perlucidior*, quam illic in *Detorquet*; ut praepoſitio ſcilicet caeſuram ſuſtineat, tamquam verbo diviſa. Id quod fruſtra, opinor, expectaſſet; ſi invita Lyra & non ſine aurium vulnere illud abſonum concinuiſſet,

Non incendia Car | rhoginis impiae.

Nullis enim fidiculis divelli poteſt ea ſyllaba; utpote non extrinſecus adducta, ſed inhaerens & inſita: & proinde ad pauſam ſuſtinendam inepta plane & inhabilis. Habeat itaque ſuum ſibi Falarius, & hiſtoriae & artis ignariſſimus; neque candidis ſtellis maculam inſpergat: quem ſi omnibus veſtigiis indagare & comprendere conati ſumus; eruditus lector vel ipſius Horatii cauſa, cujus res hic agitur, votis ſuis favebit.

Paullum ſepultae diſtat inertiae
Celata virtus. non ego te meis
Chartis inornatum ſilebo,
Totve tuos patiar labores
Inpune, Lolli, carpere lividas
Obliviones. eſt animus tibi
Rerumque prudens, & ſecundis
Temporibus dubiiſque rectus;

v. 31. Vulg. SILERI.

29. PAULLUM SEPULTAE DISTAT INERTIAE CELATA VIRTUS] Ego vero vix ſatis capio, quid ſibi velit aut quomodo ſententiam juvet illud *Sepultae*: immo vereor, ne officiat magis quam proſit. Et inde opinor eſt, quod Scholiaſtae veteres ſic enarrant, *Non laudata virtus ſimilis eſt inertiae*; omiſſo illo emblemate *ſepultae*. Et quidem illud probe intelligo, *celata virtus paullum diſtat inertiae*: ſin autem *ſepultae* addidero, continuo ſententiae caligo neſcio quae oboritur. Quid enim vis? an *ſepultae* erit, ut vulgo interpretantur, extinctae, oblivione obrutae? Atqui celata virtus haud magis a viva & vigente inertia diſtat, quam ab extincta: quippe *virtus celata* habet ſpeciem *inertiae patentis*: ſicut inertia bene diſſimulata habere poſſit larvam virtutis. Et ut illud addam; *inertia ſepultus* recte quidem dici de ignavo homine & deſidioſo: verum ipſam *inertiam ſepelire* erit hominis ſe erigentis & ad bonam frugem evigilantis. Ita *Somno vinoque ſepultus* ſcimus quid velit: at ipſum *ſomnum ſepelire* perinde eſt ac abigere, excutere. Plaut. Moſt. V, 3. v. 1.

Ubi ſomnum ſepelivi *omnem & obdormivi crapulam.*

Ergo hoc ad exemplum *ſepulta inertia* valebit idem ac *excuſſa, depulſa*; quod loco huic alienum & prorſus contrarium eſt. Vide igitur, an levi immutatione ſanior ſic exeat verſus;

Paullum ſepultae diſtat INERTIA
Celata virtus.

Ubi ordo eſt: *Virtus inertiâ* poëtarum, ſcriptorum, teſtium *celata, paullum diſtat* virtuti *ſepultae*. Atque hoc pacto novum ſibi colorem ſententia inducit, totique orationi, ni fallor, magis accommodatum. *Vixere*, inquit, *multi fortes ante bellum Trojanum: ſed ignoti jacent & longa nocte urgentur*, eorumque *virtus* aeterna oblivione *ſepulta* eſt, *quia vate ſacro carent*. Quin & viva *virtus inertia* & neglegentia ſcriptorum *celata paullum diſtat ſepultae*. Quare ne *tot tuos labores* lis olim *carpat oblivio, non ſilebo* &c. *Inertia*, ut Quintilianus Inſtit. I, 1. *Scidit dein diligentiam, & inertiâ factum eſt, ut artes eſſe paucae derentur*. Terentius Prol. Adelph.

Fortunam factum exiſtimetis, an locum
Reprehenſum, qui praeteritus neglegentiâ
Ita paſſim apud Claſſicos, ut & Juriſconſ.

31. CHARTIS INORNATUM SILERI] Ed. veteres, Venetae duae & Loſcheri, ſic hunc exhibent,

non ego te meis
Chartis inornatum SILEBO,
Totve tuos patiar labores
Impune, Lolli, carpere lividas
Obliviones.

Poſtea ſubſtituebat neſcio quis SILERI, atq. jam pleraſque editiones occupat. Ab utraque ſtant codices manuſcripti. Graevianus m. Zulich. Vigorn. Colbertinus, & a prima m. Magdalenenſis, SILERI. Contra, praeter p. Lambini (quem immerito hic mendacii p. bonus Torrentius) & Pulmanni Canteriq. quot, SILEBO praeferunt Leidenſis noſter. ginenſis, Battelianus, Petrenſis, Regiae S. tatis, Bodleianus, & Galeanus a manu p. Cum itaque hinc & hinc aequis ſtent viri. ſtimonia; reſtat, ut quid ipſa res & ratio c. examinemus. Quod ad SILEBO attinet, eſt quod vel moroſiſſimus in eo culpet: ſen. recte procedit, dictio poëtis aliis & Flacc. ſatis cognita; Carm. I, 12.

neque te ſilebo,
Liber.

Ovid. Faſt. III, 55.

Non ego te, *tantae nutrix Laurentia gentis.*
Nec taceam *veſtras, Fauſtule pauper*, opes

Valerius Flac. VI, 135.

Non ego *ſanguineis geſtantem tympana bellis*

Vindex avarae fraudis, & abſtinens
Ducentis ad ſe cuncta pecuniae:
Conſulque non unius anni;
Sed, quotiens bonus atque fidus
Judex honeſtum praetulit utili &
Rejecit alto dona nocentium
Voltu, & per obſtantis catervas
Explicuit ſua victor arma.

Non

hyrſageten, cinctumque vagis poſt terga ſilebo Pellibus.

rgil. X, 793.

Non *equidem nec* te, *juvenis memorande*, ſilebo. iod ſi SILERI reponis, ut conſtructio ſit, *Non patiar te ſileri inornatum meis chartis*; vide mo-, quam inficetus & ineptus ſenſus enaſcitur. n PATIAR, inquit, *te ſileri* MEIS *chartis.* iorſum, amabo, illud *patiar?* quid tantopere orandum erat? Quaſi vero *Lollius* interdixerit icco, ne quid de ſe ſcriberet: aut quaſi *Charejus* invitae & reluctantes geſta Lollii referit. Si illud modo dixiſſet, *Non patiar te chartis ri*; ut mox dicit, *Non patiar tuos labores oblime carpi*; recte promiſiſſet ſe Lollii laudes ſcriarum, aliorum poëtarum neglegentia praeteri-. Nunc cum additum ſit, MEIS *chartis*; illud ro ſignificaret, ſe, repugnante & vetante vel ollio, vel alio quopiam, id aggreſſurum eſſe. uod cum abſurdum ſit & a vero abhorreat, apret illa PATIAR & MEIS una conſiſtere non ſſe. Revocanda igitur eſt altera lectio SILEBO; quem in primis editionibus locum habuit, eam in noviſſimis conſequatur.

39. CONSULQUE NON UNIUS ANNI] Locus hic rdifficilis eſt, & varia hominum judicia exper. *Eſt tibi*, inquit, ANIMUS, *avarae fraudis* NDEX, *non unius anni* CONSUL, *bonus atque us* JUDEX, *qui rejicit nocentium dona* ALTO LTU, *& per obſtantes catervas* VICTOR. Haec nia in periodi hujus curſu de Lollii *animo* praeantur: quorum praeſertim illa, *animus Conſul*, *alto vultu*, celeberrimis viris Fabro & Dacie- κακόζηλα & male affectata videntur, neque a m juſtam excuſationem habere poſſe. Videamus tamen, cum bona eorum venia, ſiquid contra pro Horatio dici poſſit. Et imprimis obſervandum, optimos quoſque ſcriptores non aliter terdum de animo, quam de perſona quapiam loqui: qualia illa ſunt, *Animus* CONTEMTOR: ut apud Saluſtium in Bello Jugurth. c. 64. *Tamen inerat* contemtor animus, *& ſuperbia, communa nobilitatis malum.* Virgil. Aen. IX, 205.

Eſt hic, eſt animus *lucis* contemtor, *& iſtum*
Qui vita bene credat emi, quo tendis, honorem.

& Senecam Epiſt. XXIV. *Cato generoſum illum* contemtoremque *omnis potentiae* ſpiritum *non emiſit, ſed ejecit. Animus* VICTOR: plane ut hic apud Noſtrum. Seneca Conſol. ad Helviam c. 11. *Ut pudeat* animum, *tot miſeriarum* victorem, *aegre ferre unum vulnus in corpore tam cicatricoſo.* Et ad Marciam c. XXIII. *Cum videres* victorem *omnium voluptatum* animum, *emendatum, carentem vitio.* Sulpicius Severus Epiſt. III. *Eſt tamen* animus victor *annorum, & cedere neſcius ſenectuti.* Boëtius Praefat. in Arithmet. *Attuli non ignava opum pondera, quibus ad meritum nihil vilius, cum ea ſibi* victor animus *calcata ſubjecit.* Animus RECTOR, & REX, & DOMINUS. Seneca de Beneficiis I, 16. *Refert, quo ille* rector (animus) *impellat, a quo forma datur rebus.* Ibidem V, 25. *Paucis* animus *ſui* rector *optimus: proximi ſunt, qui admoniti in viam redeunt.* Idem Epiſt. CXIV. REX *noſter eſt* animus, *hoc incolumi, cetera manent in officio.* Idem Nat. Quaeſt. VII, 24. *Quid tamen ſit* animus *ille*, rector dominuſque *noſtri, non magis tibi quiſquam expediet, quam ubi ſit.* Animus LIBERATOR. Livius I, 56. *Ut ſub ejus obtentu cognominis*, liberator *ille populi Rom.* animus (Junius Brutus) *latens opperiretur tempora ſua.* Animus AESTIMATOR, DEPRECATOR. Seneca De Ira III, 5. *At ille ingens* animus *& verus* aeſtimator *ſui, non vindicat injuriam, quia non ſentit.* Ibidem 28. *Ubiquè enim cauſſae irarum ſuperſunt, niſi* deprecator animus *acceſſit.* Animus CONTEMPLATOR, ADMIRATOR, CORRUPTOR. Seneca Conſol. ad Helviam c. VIII. Animus contemplator admiratorque *mundi, pars ejus magnificentiſſima.* Tacitus Annal. III,

Non poſſidentem multa vocaveris
Recte beatum: rectius occupat
Nomen beati, qui Deorum
Muneribus ſapienter uti,
Duramque callet pauperiem pati,
Pejuſque leto flagitium timet;
Non ille pro caris amicis
Aut patria timidus perire.

X

34. *Corruptus ſimul & corruptor*, *aeger ac flagrans animus*. Animus CARNIFEX, PROSCRIPTOR. Plinius Hiſt. Nat. VII, 7. *His principiis naſcuntur tyranni, his* carnifex animus. Ibidem 12. *Ut ille* proſcriptor animus, *modo & contumelia furens* (M. Antonius) *non aliud in cenſu magis ex fortuna ſua duceret*. Animus ADULTER. Alcimus Avitus, ad Sororem:

non caſtam dicere carnem
Jure poteſt, animus *quem ſi corrumpat* adulter.

Animus SPECULATOR, CENSOR: Seneca de Ira III, 36. *Cum aut laudatus eſt* animus, *aut admonitus, & ſpeculator ſui* cenſorque *ſecretus cognoſcit de moribus ſuis*. Salvianus contra Avaritiam lib. I. *Sed fatiſcente jam corpore, ubi exercebit diſtrictionis officium* cenſor animus? Atque his, ut vides, titulis, ceu perſonam quandam, *animum* ſignarunt, etiam in oratione ſoluta: quantillum autem hi diſtant ab illo Horatii? Si animus *Proſcriptor*, *Carnifex*, *Cenſor* recte appellatur; quidni & CONSUL? Credo equidem, ſi haec exempla ad manum habuiſſent doctiſſimi ſocer generque, parcius paullo & verecundius acturos fuiſſe. Nam quod exclamant, *Quid tandem illud eſt*, *Animus* tuus rejecit *alto vultu* dona nocentium? ſane nihil eſt, ut ait ille, quin male narrando poſſit depravari. Omittunt enim illud, quod interpoſuit Horatius, quo durities hujus metaphorae mollitur & temperatur. *Quoties*, ait, *animus tuus, bonus atque fidus* judex, *alto vultu rejecit dona nocentium*. Jam autem illud *vultu*, non ad *animus* proxime; ſed ad *judex* refertur. Quo verbo interveniente, quicquid de *judice* dici ſolet, etiam de *animo* commode dicetur. Quale illud Boëtii eſt, modo laudatum; *Cum ea ſibi victor animus calcata ſubjecit*. Non magis enim *calcare* quid poteſt animus, quam *vultu rejicere*. Sed quia Victoris eſt calcare rebelles; ut Judicis, rejicere dona alto vultu; idcirco & *animus*, ubi ſemel Victor aut Judex nominatur, ope ſumtae metaphorae ad omnia Victoris aut Judicis munera coopta poteſt. Quidni enim recte dicamus, Ille *carnifex* animus tot innocentium hominum fauces elisi? Ille *adulter* animus tot honeſtorum civium domos ſtupris polluit, & ſic de ceteris. Atque haec praeter morem noſtrum; ne Horatius, cujus honor nobis eſt cordi, *παροξυλίας* poſtulatus ſic fine patrono reus peragereturr. Illud magis ex inſtitu monebimus, particulam ET poſt *utili* & *pulchro*, neque in editionibus priſcis neque in uno codice noſtro comparere: quod & Torrentius aliique de ſuis memorant: & tamen quicumque primus ex conjectura eam addidit, recte & neceſſario id feciſſe videtur.

2. PLUMA SUPERBIAE] Nondum inter interpretes convenit, quid ſibi in hoc loco velit *pluma*.

Inſperata tuae cum veniet pluma ſuperbiae.

Pluma, aiunt Scholiaſtae, eſt *prima barba*, *barba incipiens*; quos ſequuntur Lambinus, Cruquius, Torrentius. At nemo quiſquam poëtarum tralatione hac uſus eſt, ut barbam vocaret *plumam*. Neque vero ratio ulla excogitari poteſt; cur ſi vellet Horatius, non proprio & ſuo nomine *barbam* appellaverit,

Inſperata tuae cum veniet barba ſuperbiae:

Non enim verbi humilitate offendi potuit, quo omnes fere poëtae, etiam in carmine Epico, non ſunt aſpernati. Sed, quod maximum eſt, paullo infra in verſu quinto *barbam* attingit; ubi ait,

in faciem verterit hiſpidam:

ut putidum plane ſit bis eandem ſententiam continuo inculcare: ut ne addam abſurdum eſſe, quam barbam jam *plumam* hoc eſt *mollem* vocaverit, eandem e veſtigio *hiſpidam* fieri. Quia alia via inſiſtebat Theodorus Marcilius, ut *p*

X.

Ad Ligurinum.

O crudelis adhuc, & Veneris muneribus potens;
Inſperata tuae cum veniet pluma ſuperbiae,
Et quae nunc humeris involitant, deciderint comae,
Nunc & qui color eſt puniceae flore prior roſae,
Mutatus, Ligurine, in faciem verterit hiſpidam:

v. 5. Vulg. Ligurinum.

Dices

mam hic interpretaretur *canitiem*; quale illud ait Naſonis eſſe, Triſt. IV, 8.

Jam mea cycneas imitantur tempora plumas.

Recte quidem cycnea pluma canitiem notat; quia cycni ſunt candidi: ſed dic ſodes, an omnis omnino pluma eſt alba? Quonam igitur pacto *pluma*, per ſe & nude poſita, alborem denotabit? Vidit, opinor, hanc abſurditatem eruditiſſimus Dacierius; at cum diverſum quid inveſtigaret, eo redactus eſt, ut, ne nihil diceret, omnibus his abſurdiorem ſenſum comminiſceretur. *Cum pluma veniet tuae ſuperbiae*; *hoc eſt*, inquit, *cum id quo ſuperbiebas avolarit & abierit*; *more loquendi Graecis & Orientalibus noto.* Quinam, amabo, illi ſunt Graeci? ut de Orientalibus concedam; qui tamen ipſi non *plumam*, ſed *pennas* ſive *alas* eo ſenſu uſurpant: & unde ii Horatio imitandi? Enimvero quid cum *pluma* illa fiet, nequeo divinare: ſed cum tot alii de ſcopo aberraverint, vide modo, an nos propius collimemus. Quid ſi igitur totus locus ſic concipiatur?

Inſperata tuae cum veniet BRUMA *ſuperbiae;*
Et, quae nunc humeris involitant, deciderint comae;
Nunc & qui color eſt puniceae flore prior roſae,
Mutatus, Ligurine, in faciem verterit hiſpidam.

Paſſim apud Scriptores adoleſcentia *veri*, provectior aetas *auctumno & brumae* comparatur. Et praeterea *bruma* pro tempore adverſo ponitur; ut Ovid. Epiſt. Oenones:

Illa dies fatum miſeras mihi dixit: ab illa
Peſſima mutari coepit amoris hiems.

Ergo, *Cum veniet bruma, inſperata tuae ſuperbiae*, perinde eſt ac ſi dixerit, *ubi nata grandior fuerit*: ſive *ubi calamitas ſuperbiam tuam oppreſſerit.* Pergit vero in metaphora ab *hiſmo* tradueta: *Cum comae*, inquit, *deciderint*; quod ad utramvis aeque refertur, ſive brumam, ſive aetatem. Quippe ut hieme *arborum comae* decidunt, unde illud Carm. IV, 7.

Diffugere nives; redeunt jam gramina campis,
Arboribuſque comae:

ita & poſtmodum Ligurino exoleto *comae* tondebuntur. Tum & illud demum, *In faciem verterit hiſpidam*, ad utramque pariter reſpicit. Ut enim in matura viri aetate *hiſpida barba* eſt, ita hieme *hiſpida* eſt *agrorum facies:* ut Carm. II, 9.

Non ſemper imbres nubibus hiſpidos
Manant in agros, *nec* glacies iners.

Quid jam videtur? nonne apte & concinne quadrant omnia? Levis a codicibus variatio eſt, ſententia aperta, metaphora pulcherrime continuata. Quamobrem rem ipſam fortaſſe divinando attigimus.

5. Ligurinum in faciem] Omnes editiones, & membranae, quas ipſe viderim, ſic locum hunc repraeſentant,

Nunc & qui color eſt puniceae flore prior roſae,
Mutatus Ligurinum in faciem verterit hiſpidam.

Tamen jam olim vidi neceſſario corrigendum eſſe,

Mutatus, LIGURINE, *in faciem verterit hiſpidam:*

idque ex illis verbis perſonae ſecundae, *Dices*, *Videris*, &c. Niſi enim, *Ligurine*, legeris; nullus alius reliquus eſt, quem ſic alloquatur. Poſtea vero didici, doctiſſimum Torrentium ſic clare in duobus ſuis vetuſtiſſimis reperiſſe. *Verterit* autem, ut ipſe recte explicat, idem hic eſt ac *verſus fuerit.* Sic enim paſſim ea vox neutraliter & abſolute uſurpatur. Virgilius Georg. III, 365.

Et totae ſolidam in glaciem vertere *lacunae.*

Suetonius Aug. c. 23. *Si reſpublica in meliorem ſtatum* vertiſſet. Tacitus Annal. VI, 46. *Ne memoria*

Dices heu! quotiens te in ſpeculo videris alterum,
QUAE mens eſt hodie, cur eadem non puero fuit?
Vel cur his animis incolumes non redeunt genae?

XI.

AD PHYLLIDEM.

EST mihi nonum ſuperantis annum
Plenus Albani cadus; eſt in horto,
Phylli, nectendis apium coronis;
Eſt ederae vis

Auguſti, ne nomen Caeſarum in ludibrium & contumelias verterent. Ibidem XI, 37. Verterat *pernicies in accuſatorem.* Exortus tamen eſt, qui Torrentio ſagacior neget poſſe dici, *Color* (roſeus genarum) *vertit*, ſive verſus eſt, *in faciem hiſpidam*, ſive barbam hirſutam. Mirum ſane faſtidium: cujus utinam rationem aliquam reddidiſſet. Idem vero eleganter dici credit, *Color mutatus Ligurinum vertit in faciem hiſpidam.* Haud vidi magis diſpar ſibi palatum. Qui modo tam nauſeabundus erat, nunc ferrum ipſum aut ſiquid eo durius poteſt concoquere. *Color*, inquit, *vertit Ligurinum in faciem hiſpidam:* ergo miſer ille Ligurinus jam totus facies erat, totus barba: quanto infelicior amico illo Catulli;

Quod tu cum olfacies; deos rogabis,
Totum te faciant, Fabulle, naſum.

6. TE SPECULO] Ita Veneta antiqua: Germanica Loſcheri TE IN SPECULO: & ſimiliter codices duo Blandinii, Leidenſis, Reginenſis, & alii. Placet, vel propter illud Virgilii Eclog. II.

Nec ſum adeo informis: nuper me IN *littore vidi.*

9. CUNCTA FESTINAT MANUS] Praeſtantiſſimus Nic. Heinſius in exemplaris ſui margine, *Malo*, inquit, *Feſtinant*;

Cuncta FESTINANT *manus.*

Sane amavit illum loquendi morem Heinſius, & quacumque data occaſione ſic in editionibus ſuis repoſuit. Sic in Ovidii Faſtis IV, 104.

Depoſita taurus ſequitur feritate juvencam,
Quem toti ſaltus, quem nemus omne TREMUNT.

& ibidem v. 156.

Supplicibus verbis illam placato: ſub illa
Sit formia, & mores, & bona fama MANENT.

Ita ex unico codice Voſſiano edidit; cum c. tum, credo, alii exhibuerint TREMIT, MAN. Sic paſſim & ubique plurales numeros introc. prorſus contra morem Horatianum, ut fu. ſtendimus in Notis ad Carm. I, 24. Neque r. lius ei ſucceſſit haec Flacci emendatio: prom. nim codicum lectio eſt,

Cuncta FESTINAT *manus:*

ut Carm. III, 6.

Jam bis Moneſes & Pacori manus
Non auſpicatos contudit *impetus:*

& Serm. I, 4.

Multa poëtarum veniet manus, *auxilio quae*
Sit mihi:

ubi nullus erroris metus aut ſuſpicio eſt: nam cum priorem verſus ipſe tutatur; in poſteriore *venient* repoſueris: tum & dicendum fuerit, *auxilio qui ſint mihi.*

11. FLAMMAE TREPIDANT] Ita omnes ſcripti ditique cum veteribus Scholiaſtis,

Sordidum flammae TREPIDANT *rotantes*
Vertice fumum.

ubi *trepidant* erit, aut *tremulo motu feruntur*, Virgil. Eclog. VIII.

Aſpice, corripuit tremulis *altaria* flammis:

(verum iſti ſenſui exprimendo verbum *rotantis* per ſe ſuffecerit) aut potius *feſtinans*; ut idi. luerit Noſter, *cunctam manum*, *mixtas puerit. ellas*, etiam *ipſas flammas*, *feſtinare?* Sed vix cr. diderim tam inanem & frigidam figuram tam. vero judicio placere potuiſſe. Quare vide, an. forte legendum ſit,

Sordidum flammae CREPITANT *rotantes*
Vertice fumum.

Cere

Multa, qua crinis religata fulges:
Ridet argento domus: ara caſtis
Vincta verbenis avet inmolato
Spargier agno:
Cuncta feſtinat manus: huc & illuc
Curſitant mixtae pueris puellae:
Sordidum flammae trepidant rotantes
Vertice fumum.
Ut tamen noris quibus advoceris
Gaudiis; Idus tibi ſunt agendae,
Qui dies menſem Veneris marinae
Findit Aprilem:

Jure

Certe ea vox & ſententiae novum aliquid addit, & poëtis aliis in ſimili deſcriptione mirifice placuit. Virgil. Georg. I, 85.

Atque levem ſtipulam crepitantibus *urere* flammis.

Aen. VII, 74.

Atque omnem ornatum flamma crepitante *cremari.*

Lucretius VI.

Nec res ulla magis, quam Phoebi Delphica laurus, Terribili ſonitu flamma crepitante *crematur.*

Tibullus II, 5.

Ut ſuccenſa ſacris crepitet *bene laurea* flammis.

Nemeſianus Eclog. IV.

Incendens vivo crepitantes *ſulfure lauros.*

Propertius, IV. 3.

Et crepat *ad veteres herba Sabina focos.*

Plinius Hiſt. II, 22. *Ergo ut e flagrante ligno carbo cum* crepitu, *ſic a ſidere caeleſtis ignis expuitur.* Ovidius Faſt. IV.

Moxque per ardentes ſtipulae crepitantis *acervos.*

Prudentius Periſteph. III, 13.

Cum crepitante *pyra trepidos*
Terruit aſpera Carnifices.

V, 156.

Flamma crepans *volat in faciem.*

Silius Italicus lib. IV.

Uritur omne nemus, lucoſque effuſus in altos
Immiſſis crepitat *victor Vulcanus habenis.*

Claudian idem lib. V.

ſtipula crepitabat *inani*
Ignis iners, caſſamque dabat ſine robore flammam.

Statius lib. XVII.

Ipſius ingenti regis tentoria ſaltu
Lugubre increpitans *late circumvolat ardor.*

Idem lib. XIV.

Perque altam molem & toties creſcentia tecta
Scandit ovans, rapidiſque vorat crepitantia *flammis*
Robora.

Ita doctiſſimus Modius ex membranis, in Lect. Novantiq. cap. 44. cum antea circumferretur *trepidantia.* Saepius enim eae voces à Librariis confunduntur; ut in hoc Flacci loco credo eveniſſe. Idem Silius lib. XVI.

nam concitus Hanno
Adventabat agens crepitantibus *agmina cetris.*

& hic etiam ante Modium Lect. Novant. c. 19. libri vulgati *trepidantibus.* Prudentius Periſteph. VI, 100.

Haec inter rapidis focos crepantes
Intrant paſſibus, & minantur ipſis
Flammarum trepidantibus *caminis.*

Ita codices potiores apud Nic. Heinſium: ceteri *crepitantibus.* Sed notandum, ideo hic recte habere *trepidantibus*, quia praeceſſit *minantur:* ipſi enim camini prae metu & terrore *trepidare* hic finguntur. Quo modo & apud Senecam Oedipo v. 383.

Neque ipſa, quae te pepulit, armenti gravis
Vox eſt, nec uſquam territi reſonant greges:
Immugit aris ignis, & trepidant foci.

& Thyeſte v. 767.

impoſitas dapes
Tranſiliit ignis, inque trepidantes *focos*

Jure ſollemnis mihi, ſanctiorque
Pene natali proprio; quod ex hac
Luce Maecenas meus adfluentis
Ordinat annos.
Telephum, quem tu petis, occupavit
Non tuae ſortis juvenem puella
Dives & laſciva, tenetque grata
Compede vinctum.
Terret ambuſtus Phaëthon avaras
Spes: & exemplum grave praebet ales
Pegaſus, terrenum equitem gravatus
Bellerophonten,
Semper ut te digna ſequare; &, ultra
Quam licet ſperare nefas putando,
Diſparem vites. age, jam meorum
Finis amorum,
(Non enim poſthac alia calebo
Femina) condiſce modos, amanda
Voce quos reddas: minuentur atrae
Carmine curae.

XI

Bis ter rejectus, & pati juſſus moram
Invitus ardet.

Ita rectè Gronovius pater ex vetuſtiſſimo Mediceo: cum recentiores habuerint *Crepitans*, & *Crepitantes:* nimirum ipſi hic foci prae horrore diri ſacrificii *trepidabant*. Cum autem nihil ejuſmodi culinam Flacci perterrefecerit, ubi Maecenatis natalis luculento foco & laeto ſtrepitu tum celebrabatur; meo quidem judicio melius fuerit, ut *crepitent* ibi flammae, quam ut *trepident*.

35. MINUENTUR ATRAE CARMINE CURAE] Codex unus Berſmanni, & Acron Regiae Societatis manuſcriptus, MINUUNTUR. Quod ſi placet, tum ſententioſe dictum erit; ut illud Carm. II, 11.

diſſipat Euius
Curas edaces.

Sin potius arridet, quod reliquae membra praeferunt, MINUUNTUR: tum ad ſolam Telephi lida reſpiciet, quae adverſo Telephi amore triſtabatur. Atque hoc melius.

7. QUOD MALE BARBARAS] Liber Regiae Societatis, QUAE: ut ad *avis* referatur. Sed ſtat recepta lectio. Ideo aeternum opprobrium *quod* ſive *quia* male ulta eſt mariti libidines.

11. NIGRI COLLES ARCADIAE] Battelianus varia lectione;

Delectantque Deum, cui pecus & NIGRAE
Colles Arcadiae placent.

Eodem plane redit ſententia, & compoſitio elegantior.

16. NARDO VINA MERENTEM] Ita editiones ſcae; unde locum ſemel occupatum hacten

XII.

Ad Virgilium.

Jam veris comites, quae mare temperant,
Impellunt animae lintea Thraciae:
Jam nec prata rigent, nec fluvii ſtrepunt
Hiberna nive turgidi:
Nidum ponit, Ityn flebiliter gemens,
Infelix avis, & Cecropiae domus
Aeternum opprobrium, quod male barbaras
Regum eſt ulta libidines.
Dicunt in tenero gramine pinguium
Cuſtodes ovium carmina fiſtula;
Delectantque Deum, cui pecus & nigrae
Colles Arcadiae placent.
Adduxere ſitim tempora, Virgili:
Sed preſſum Calibus ducere Liberum
Si geſtis, juvenum nobilium cliens,
Nardo vina mereberis.
Nardi parvus onyx eliciet cadum,
Qui nunc Sulpiciis adcubat horreis,
Spes donare novas largus, amaraque
Curarum eluere efficax.

v. 11. Vulg. Et nigri. 16. Merebere.

Ad

ait. Sed Lambini & Berſmanni aliquot, cum etere noſtro Graeviano, Magdalenenſi, & Bodiano MEREBERIS; atque ita Battelianus pro iria lectione. Quod quare non recipiatur, nihil deo: libentius enim hunc verſum pede Cretico, iam Dactylo, claudere ſolet Noſter: & ſane ilcius aurem ferit. Ceterum de verſu praeceante inanem litem agitant Interpretes,

Si geſtis, juvenum nobilium *cliens:*

iorum alii Tiberium & Druſum & Marcellum, ii Caium & Lucium Caeſares interpretantur. ruſtra utrique: nam *nobiles juvenes* quoſcumque hic intelligit, qui, ut ubique uſu venit, principem ſui aevi poëtarum clientem & ſodalem ſibi adſciſcebant. Valerius Max. IX, 16. *Siquidem forum noſtrum, & patris Curionis graviſſimum ſupercilium, & filii ſexcenties ſeſtertium aeris alieni aſpexit, contractum famoſa injuria* nobilium juvenum. Et ibidem 17, de Clodio; *Noctes matronarum & adoleſcentium nobilium magna ſumma emtae.* Seneca de Clementia, I, 9. *Ego ſum* nobilibus adoleſcentibus *expoſitum caput, in quod mucrones acuant.*

Ad quae si properas gaudia, cum tua
Velox merce veni: non ego te meis
Inmunem meditor tinguere poculis,
Plena dives ut in domo.
Verum pone moras & studium lucri;
Nigrorumque memor dum licet ignium,
Misce stultitiam consiliis brevem:
Dulce est desipere in loco.

XIII.

AD LYCEN.

AUDIVERE, Lyce, Dî mea vota, Dî
Audivere, Lyce. fis anus, & tamen
Vis formosa videri,
Ludisque & bibis inpudens:

7. DOCTAE PSALLERE CHIAE] Reginensis notae optimae codex clare habet, THIAE. Et *Thia* quidem dea est, Hyperionis uxor, mater Solis: Pindarus Isthm. V.

Μᾶτερ ἀελίου πολυώνυμε Θεία·

unde nos olim insignem Catulli locum feliciter emendavimus,

Ille quoque everſus mens est, quem maximum in oris
Progenies THIAE *clara supervehitur.*

Inde & in nomen mulieris adoptari potuit. Sed CHIAE tamen retinemus ceterorum codicum auctoritate; quae ab insula Chio nomen nacta sit, ut a Lesbo *Lesbia*, a Delo *Delia*. Gruterus in Inscrip. XV, 5, P. VINIA. CHIA. & DCXLII, 9. CAECILIAE. C. L. CHIAE. Porro illa quae sequuntur.

Pulchris excubat in genis,

ex Sophoclis Antigona versa sunt, ut notarunt jam Interpretes,

Ἔρως ἀνίκατε μάχαν, ὃς ἐν μαλακαῖς
Παρειαῖς νεανίδος ἐννυχεύεις.

Unde obiter mutilus Plutarchi locus suppleri & restitui potest, in Erotico p. Ed. Steph. 1353. *Σκόπει τοίνυν αὖθις, τοῖς Ἀρείοις ἔργοις ὅσον Ἔρως περίεστιν; οὐκ ἀργὸς ὢν, ὡς Εὐριπίδης, ἀλλ' ἀσράτευτος, ἀλλ' ἐν μαλακαῖσι παρειαῖς* Corrige, *μαλακαῖσιν* ΕΝΝΥΧΕΥΩΝ *παρειαῖς*.

14. NEC CLARI LAPIDES] Ita Veneta v. Loscheriana; unde locum in recentione- que servavit: monuerunt tamen Inter- bona codicum parte extare CARI: inter Blandinius vetustissimus, Graevianus non- ginensis. Et CLARI quidem facile defend- cum ex re ipsa, tum ex aliis scriptoribus. lo Epig. LXX.

Non illam raras labefactes munere vestis,
Non perluciduli *deliciis* lapidis.

Tibullo, II, 4.

& Coa puellis
Vestis, & e rubro lucida concha *mari.*

Seneca Epist. XC. *Illi quidem non aurum, gentum, nec* perlucidos lapides *ima terrae quaerebant.* Et Nat. Quaest. III, 25. Ka- *pellant Graeci hunc* perlucidum lapidem. tamen LAPIDES arridet magis, ut n. habent potiores; & Scholiastes Acron. *mentorum cultum & gemmarum pretia* inte- Martialis X, 38.

O nox omnis & hora, quae notata est
Caris *litoris Indici* lapillis.

Et cantu tremulo pota Cupidinem
Lentum ſollicitas. ille virentis &
Doctae pſallere Chiae
Pulchris excubat in genis.
Inportunus enim tranſvolat aridas
Quercus, & refugit te, quia luridi
Dentes, te quia rugae
Turpant & capitis nives.
Nec Coae referunt jam tibi purpurae,
Nec cari lapides tempora, quae ſemel
Notis condita faſtis
Incluſit volucris dies.
Quo fugit Venus? heu! quove color? decens
Quo motus? quid habes illius, illius
Quae ſpirabat amores,
Quae me ſurpuerat mihi?

v. 14. Vulg. CLARI.

Felix

: I, 110.
Iſſa eſt blandior omnibus puellis,
Iſſa eſt carior *Indicis* lapillis.
)vid. Art. Amat. III, 129.
Vos quoque non caris *aures onerate* lapillis,
Quos legit in viridi decolor Indus aqua.
:laudianus Epiſt. ad Serenam:
Ore legant rubri germina cara *maris.*
eneca de Beneficiis: *Non ſatis muliebris inſania vi-*
s ſubjecerat, niſi bina ac terna patrimonia auribus
pendiſſent. Ceterum quod Tanaquillus Faber ex
onjectura maluit REFERENT in verſu proxi-
10, id nos invenimus in Colbertino pro varia
:ctione. Sed nihil mutandum. Si *Referent purpu-*
ae & gemmae legis: tum eas intelliges, quas Ly-
e poſſidere cuperet aut poſſet; ſi *referunt*, tum
as quas jam poſſedit. Atque hoc veriſimilius.
17. QUOVE COLOR DECENS] Invaluit in omni-
us editionibus ea interpunctio, ut *decens* ad *color*
eferatur:
Quo fugit Venus? heu! quove color decens?
Quo motus? quid habes illius, illius.
)uid vero ſit *color decens* equidem neſcio, qui
ecorem credideram in habitu, geſtu, motu conſiſtere: neque *quo fugerit* talis color, valde curandum; quem neſcias an fuerit fucatus, & proinde facile reparari potuerit. Ab aliis id potius requiri ſolet, ut ſit color *verus* & *ingenuus*, quam *decens:* Terent. Eunucho II, 3.
nova figura oris papae!
Color verus, *corpus ſolidum, & ſucci plenum:* hoc eſt, *qui non de cura eſt ac de fuco, ſed naturalis*; ut recte ibi Donatus. Propertius I, 4.
Haec ſed forma mei pars eſt extrema furoris,
Sunt majora, quibus, Baſſe, perire juvat:
Ingenuus color, *& multis decus artibus:*
ubi obiter corrigendum credo, *multis* DECOR *artibus.* Sed in Horatio alium plane colorem induet ſententia, diſtinctione tantum mutata, in hunc modum,
Quo fugit Venus? heu! quove color? decens
Quo motus?
Enimvero non *omnis motus*, quod vulgata innuit lectio, jam Lycen reliquerat (quippe quae, invita licet Venere, *ludebat, bibebat, & cantabat*) ſed *motus decens.* Quod quale ſit ex Quintiliano diſces, Inſtit. I, 16. *Corporis quoque* DECENS *& aptus* MOTUS, *qui dicitur* Εὐρυθμία, *eſt neceſſarius.*

Felix poſt Cinaram, notaque & artium
Gratarum facies: ſed Cinarae brevis
Annos fata dederunt,
Servatura diu parem
Cornicis vetulae temporibus Lycen:
Poſſent ut juvenes viſere fervidi,
Multo non ſine riſu,
Dilabſam in cineres facem.

XIV.

AD AUGUSTUM.

QUAE cura Patrum, quaeve Quiritium,
Plenis honorum muneribus tuas,
Auguſte, virtutes in aevum
Per titulos memoreſque faſtus

& Tibullo IV, 2.

Illam quicquid agit, quoquo veſtigia MOVIT,
Componit furtim ſubſequiturque DECOR.

Ceterum, hac diſtinctione poſita, conſtructio Virgilianae illi ſimillima erit, Aen. VI, 122.

quid Theſea? magnum
Quid memorem Alciden?

21. ET ARTIUM GRATARUM FACIES] Planiſſima quidem haec prima fronte videntur, neque ullam difficultatem habere:

Felix poſt Cinaram, notaque, & artium
Gratarum facies.

Felix facies, quaſi per exclamationem, ut illud Terentii, Eunuch. II, 3.

O faciem pulchram! deleo omnes debinc ex animo mulieres.

Ubi optime Donatus: *Faciem modo, non partem corporis dicit, ſed totam ſpeciem, quae apparet & cernitur.* Quo modo & hic Horatius integram formam, non os & vultum intelligit. *Facies* autem *gratarum artium*; ut Carm. IV, 1.

Namque & nobilis, & decens,
Et centum puer artium.

Eleganter Scholiaſtes Cruquii; *Artium gratarum facies dicitur, quae oculis, nutu ſuperciliorum, cervicis volubilitate, capitis gratia, totius corporis motu placet.* Quid videtur clarius? Ille non contentus celeberrimus Dacierius ſi. corrigere tentavit,

Felix poſt Cinaram, notaque & artium
Gratarum FACIE.

Nota facie artium, idem ait eſſe, ac *nota*. Quis vero vel fando inaudivit, *facies artium artes?* ubi locorum natus eſt iſte mos lo Vereor, ut ne faciem quidem correctio habeat. Neque vero correctione ulla h diſtinctione tantum juvanda ſententia ei in modum:

Felix poſt Cinaram, notaque & artium
Gratarum facies.

Tollenda, inquam, interpunctio poſt N quae omnes omnino editiones huc uſque & inquinavit. Quid enim eſſet *nota fa* poſitum? egregia vero laus Lyces, ſi *no* bus, & Suburranarum meretricum triſti At ſublato illo commate, vide quanta ſe gantia eſt. *Felix*, ait, *facies poſt Cinaram, etiam artium gratarum.* Noſter Carm. II, 2.

Vivet extento Proculeius aevo,
NOTUS *in fratres* ANIMI *paterni.*

Aeternet? ô, qua ſol habitabilis
Inluſtrat oras, maxime principum,
Quem legis expertes Latinae
Vindelici didicere nuper,
Quid Marte poſſes. milite nam tuo
Druſus Genaunos, inplacidum genus,
Breunoſque velocis, & arces
Alpibus inpoſitas tremendis
Dejecit acer plus vice ſimplici.
Major Neronum mox grave proelium
Conmiſit, inmaniſque Raetos
Auſpiciis pepulit ſecundis:
Spectandus in certamine Martio
Devota morti pectora liberae
Quantis fatigaret ruinis,
Indomitus prope qualis undas

v. 20. Vulg. INDOMITAS.

Exer-

ta alii, *notus formae*, *notus militiae*, *notus operum*, hoc eſt, celebris ob formam &c. ut ad illum locum fuſius oſtendimus. ET autem valere ITIAM vel pueri ſciunt; ut, *Non ſi male nunc*, & *olim ſic erit*: *Non ſiquid Pheloën ſatis*, Et *te*, *Chlori*, *decet*.

28. DILAPSAM IN CINERES FACEM] Variant hic codices ſcripti & olim editi, ut in illa praepoſitione ubique ſolent. Veneta *Dilapſam*, Loſcheri *Delapſam*. Blandinius antiquiſſimus priorem lectionem ſervat, notante & probante Petro Nannio Miſcell. III, 17. atque ita noſtri Graevianus & Reginenſis & Acro Manuſcriptus. Leidenſis DEATAM habet: plures *delapſam*. Neque melius inter Interpretes convenit, quorum alii hoc, alii illud ſequuntur. Tamen de verborum vi & none conſtat. *Dilabitur*, quod diſſipatur; *delabitur*, quod decidit. Atqui fax extincta non decidit in cineres; quippe qui nulli ſubjacent. Fax enim accenſa manu geſtatur, & ambulantibus vel arrentibus inſervit.; non poſita quieſcit, inſtar cernae. Nulli ergo ſuberunt cineres, in quos poſſit delabi. Recte ergo habet DILAPSAM *in cineres*: conſumta enim fax, tota vertitur in cinerem, atque adeo dilabitur & diſſipatur. Ceterum Graevianus noſter cum uno Berſmanni,

Dilapſam in CINEREM *facem*:

ſic Ovidius Metam. II.

Cumque ſuis totas populis incendia gentes
In cinerem *vertunt*.

& in Epiſt. Penelopae.

Verſa eſt in cinerem *ſoſpite Troja viro*.

in quo loco ſequiores codices habent *cineres*, ut hic noſtri. Retinemus tamen CINERES, ut vitetur κακοζηλία *rem facem*.

v. 19. QUANTIS FATIGARET RUINIS] Graevianus noſter & Reginenſis corrupte, FATIGARAT. Nicolaus Heinſius in ora ſui libri, *Forte*, inquit, FATIGARIT. Sed recepta lectio ſana eſt. Eo ipſo tempore *ſpectandus*, tum eum *fatigaret*. Si legeris *fatigarit*, tum hoc dices, *Nunc* ſpectandus, quantis ruinis *olim* fatigaverit. Quod priore illo deterius eſt.

20. INDOMITAS PROPE QUALIS] Tiberium victorem Auſtro comparat, Rhaetos undis. Vide itaque, quo conſilio id protulit,

Indomitas *prope qualis* undas
Exercet Auſter.

Scio equidem generali epitheto *mare indomitum* poëtis dici, ut Ovidio Triſt. I, 12,

Exercet Auſter, Pleïadum choro
Scindente nubes; inpiger hoſtium
Vexare turmas, & frementem
Mittere equum medios per ignis.

Jactor in indomito *brumali luce* profundo.
Tibullo II, 3.
Claudit & indomitum *moles* mare.
& II, 5.
Prodigia indomitis *merge ſub* aequoribus.
Verum illud in hac comparatione diſplicet; quod Rhaetos, quos jam *ruinis fatigatos* dixerat, poſtea *indomitos* appellet. Quamobrem dubito, annon id, quod recepta lectio Rhaetis aſſignat, Tiberio potius tribuendum ſit, hunc in modum:
Devota morti pectora liberae
Quantis fatigaret ruinis,
INDOMITUS *prope qualis undas*
Exercet Auſter.
Quod & eo magis placet; quia geminus huic & germanus eſt Ovidii locus, Epiſtola Sapphûs, v. 9.
Uror, ut, indomitis ignem exercentibus Euris,
Fertilis accenſis meſſibus ardet ager.
Vides hic *indomitos Euros exercere ignem*, plane ut apud Flaccum ex noſtra correctione *indomitus Auſter exercet undas.* Et profecto cum haec ſcriberet Naſo, verba ipſa, de quibus agimus, in mente habuit. Quin & Porphyrion ita olim, ut nunc nos, legiſſe cenſendus eſt. Sic enim παραφράζει, *Qualis eſt Auſter, cum ortu Virgiliarum ſeu Pleiadum* CONCITATUS *exercet undas:* ubi *concitatus* reſpondere videtur τῷ *indomitus*; *undas* vero epitheto caret. Porro Galeanus noſter mendoſe praefert INDOMITOS, quod forte ab *indomitus* natum eſſe videatur.

24. MEDIOS PER IGNES] Mallem, ſi ſcripti codicis auctoritas accederet,
impiger hoſtium
Vexare turmas, & frementem
Mittere equum medios per ENSES.
Enſes enim cum *hoſtium turmis* aptius conjungi videntur, quam *ignes.* Statius Theb. X, 709.
i, praelia miſce
Per Danaas acies; mediosque per *obvius* enſes.
Idem VII, 488.
excipiunt juſſi, mediosque per enſes
Dant iter.
& ibidem 280.
Mactae animo juvenis: medios *parat ire* per enſes
Nudaque pro caris opponere pectora muris.
Silius Ital. III.
ruis ipſos *acer* in enſes,
Objectaſque caput telis.
Virgil. Aen. IX, 400.
an ſeſe medios *moriturus* in enſes
Inferat, & pulchram properet per vulnera mortem
Idem Eclog. X, 45.
Tela inter media, *atque adverſos detinet* [hoſtes]
& Aen. X, 237.
muro foſſiſque tuetur
Tela inter media, *atque horrentis Martis in armis*
XII, 682.
Perque hoſtes, per tela *ruit.*
& ſic alibi. & Silius Ital. IV.
ferrur per tela, *per hoſtes Intrepidus*
Quod ſi receptam lectionem ſervas, omnino ſtat *veros ignes* intelligere, quam metaph. cum interpretibus *medium pugnae fervorem.* Virg. VII, 296.
medias acies, mediosque per ignes
Invenere viam.
& II, 164.
quod me per tela, per ignes *Eryc*
Utrobique loquitur de Trojae incendio, [me]taphora. Noſter Serm. II, 3.
Alterum & huic varium & nihilo ſapientius
Per medios *fluvioſque ruentis.*
Silius Italicus XV.
Ni fugis hos ritus, virtus te ſaeva jubebit
Per medias volitare acies, mediosque per [ignes]
qui alibi utrumque conjunxit, & *ignes &* [enſes]
lib. XIV.
Si tibi per medios ignes mediosque per [enſes]
Non dederit mea dextra viam.
Quamobrem, niſi fortaſſe veram hic [lectionem]
tangat Noſter, quae in ore hominum tunc [erat]
Tiberium nempe in bello Rhaetico per [medios]
ignem equo perrupiſſe; vix aliter ſcribere [potuit]
quam *medios per enſes.*

26. QUI REGNA DAUNI] Quin & hic etiam codex ullus aſtipularetur, libentius legerim,
Sic tauriformis volvitur Aufidus,
QUA *regna Dauni praefluit Appuli.*
ut & infra fortaſſe verſ. 47.
Te belluoſus, QUA *remotis*
Obſtrepit Oceanus Britannis.
Non enim Geographum hic agit, ut ſitus [terra]rum quaſi ex profeſſo doceat. Catullus Ep[igr.]

Sic tauriformis volvitur Aufidus,
Qua regna Dauni praefluit Appuli,
Cum ſaevit, horrendamque cultis
Diluviem minitatur agris;

v. 26. Vulg. QUI. 28. MEDITATUR. Ut

Sive in extremos penetrarit Indos,
Sive QUA *ſeptemgeminus coloras*
Aequora Nilus.

Tacitus Annal. II, 6. *Rhenus ſervat nomen & vi-olentiam curſus,* QUA *Germaniam praevehitur.* Li-vius XXII, 2. *Per paludem,* QUA *fluvius Arnus ver eos dies ſolito magis inundaverat.*

28. DILUVIEM MEDITATUR AGRIS] Ita Veneta editio princeps; ſed Loſcheri MINITATUR, quod omnes noſtri codices praeter tres ex recentiſſimis ſequuntur; neque aliter citat Nonius voce *Diluvies.* Utrumque probum eſt, ut neſcias fere utri palmam des. Falluntur enim, qui verbum *minitari* leve quid & ludicrum notare, neque ad rei hujus atrocitatem aut dignitatem carminis aſſurgere, putant. Livius II, 49. *Ibant Veienti populo* perniciem *minitantes.* Virgil. Aen. XII, 761.

terretque trementes
Exciſurum *urbem minitans.*

Cicero bis vel ter: *Urbi,* vel *patriae,* ferro flammaque *minitari.* Quin & hac lectione, melius, opinor, ſibi conſtabit, & ſui ſimilis procedet ſententia,

Cum SAEVIT, *horrendamque cultis*
Diluviem MINITATUR *agris.*

Aptiſſime enim haec duo inter ſe conjunguntur, *ſaevire* & *minari.* Ovidius in Remediis Amoris v. 664.

Horrebant ſaevis *omnia verba* minis.

Seneca Herc. Fur. v. 329.

Sed ecce ſaevus, *ac* minas *vultu gerens.*

Statius Thebaide I, 187.

Cernis, ut erectum torva ſub fronte minetur
Saevior *aſſurgens demto conſorte poteſtas?*

Pacuvius in Antiopa.

Minitabiliterque *increpare dictis* ſaevius *incipit.*

Recte denique *fluvii* exundantes *minitari* dicuntur; ut Claudianus de Mallii Conſ. 237.

Torrentes *immane fremant, laſſiſque* minentur
Pontibus: involvant ſpumoſo vortice ſilvas.

Contra, haud ita belle inter ſe conveniunt *ſaevire* & *meditari:* quippe *meditari* non eſt jam *ſaevientis,* ſed tam potius diſſimulantis & ſubdole occultantis, quo violentius poſtea erumpat. Idcirco & jam olim ſub rerula criticorum vapulavit hic locus. Porphyrio: *Male dixit,* MEDITATUR *diluviem; quia in ipſo actu eſt: nec debet cogitare ac condiſcere id, quod jam facit.* Excuſare conatur Servius; ita tamen, ut antiquum loquendi morem fuiſſe, poſtea deſiiſſe fateatur, ad bina illa Virgilii loca Georg. III, 153. Aen. IV, 171.

Inachiae Junonis peſtem meditata juvencae.
Nec jam furtivum Dido meditatur amorem.

MEDITATA, ait, *inferens & exercens, accipiamus; ut Horatius;* Horrendamque cultis diluviem meditatur agris; *id eſt, infert, exercet. Nam in ipſa meditatione exercitium & actus eſt. Sciendum tamen eſt hoc hodie in uſu non eſſe.* Meo tamen judicio & fruſtra hoc accuſat Porphyrion, & perperam defendit Servius. Neque enim aut apud Virgilium aut Noſtrum *meditari* eſt *inferre,* & ipſam rem, quam meditatur aliquis, agere, ut voluit Servius; ſed cogitare, parare, deſignare; ut ubique alias: neque Aufidus jam *facit diluviem,* ut arguit Porphyrion. Eo enim poſito, utrumque vocabulum aeque culpandum eſſet. Nemo enim *minitatur* id quod jam *facit*; non magis, quam *meditatur.* Verum haec eſt, ni fallor, Horatii ſententia: *Qualis,* inquit, *Aufidus* volvitur; *cum aquis per pluvias adauctis* ſaevit ac fervet; *& tantiſper intra ripas ſe continens,* meditatur *ſive* minitatur *extra alveum exire, & late agros inundare.* Atque haec imago omnium efficaciſſima eſt ad Tiberii impetum exprimendum. Rapidiſſimus enim fluit amnis, dum alveo adhuc cohibetur mox exiturus; at poſtquam in patentes agros effuſus ſtagnaverit, tum vero lentior & ſegnior incedit. Quamobrem, ut jam dixi, non adeo facile eſt dijudicare, utra verior meliorve ſit lectio. *Meditatur* agnoſcunt Scholiaſtae veteres & Servius: at Nonius his antiquior & potiores Horatii codices, *Minitatur.* Equidem, etſi Interpretes fere diſſentientes hic habeam, poſterius verbum praetulerim: cum quia melius quadret cum *ſaevis*; tum quia praeſentius quiddam fortiuſque ſignificet. *Minitamur* enim in praeſens, *meditamur* in longinquum. *Meditari* ergo diluviem etiam tenuis & ſicco fere alveo potuerit Aufidus: *minitari,* non niſi plenus & fervens. Jam autem, quod aiunt ideo ſe malle *meditari,* quia audacior metaphora eſt, & humanum affectum cum fluvio communicat; in eo judicium eorum deſidero. Quippe

Ut barbarorum Claudius agmina
Ferrata vaſto diruit impetu,
Primoſque & extremos metendo
Stravit humum, ſine clade victor:
Te copias, te conſilium, & tuos
Praebente Divos. nam tibi, quo die
Portus Alexandrea ſupplex
Et vacuam patefecit aulam,
Fortuna luſtro proſpera tertio
Belli ſecundos reddidit exitus,
Laudemque & optatum peractis
Imperiis decus adrogavit.
Te Cantaber non ante domabilis,
Meduſque & Indus, te profugus Scythes
Miratur, ô tutela praeſens
Italiae dominaeque Romae.
Te fontium qui celat origines
Niluſque, & Iſter, te rapidus Tigris,
Te beluoſus qui remotis
Obſtrepit Oceanus Britannis,
Te non paventes funera Galliae,
Duraeque tellus audit Hiberiae:
Te caede gaudentes Sygambri
Conpoſitis venerantur armis.

v. 49. PAVENTIS. XV.

pe & *minitari* aeque eſt affectus humanus: neque rei inanimatae niſi per tranſlationem poteſt competere.

49. TE NON PAVENTIS] Ita quidem editi omnes, & codices vetuſtiores. Ceterum in recentioribus duobus, uno Collegii Regii, & altero Epiſcopi Norvicenſis, ut & in Acrone Regiae Societatis manuſcripto diverſam lectionem reperi,

Te non PAVENTES *funera Galliae,*
Duraeque tellus audit Hiberiae.

Galliae autem numero plurali paſſim apud ſcriptores occurrit. Suetonius in Julio c. 49.

Gallias *Caeſar ſubegit, Nicomedes Caeſarem.*

ita Tacitus aliique ſaepiſſime. Conſtructio vero figurata erit, & plane Horatiana: Galliae, *& tellus Hiberiae* audit: ut Carm. I, 3.

Sic fratres *Helenae, lucida ſidera,*
Ventorumque regat *pater.*

Vide nos Carm. I, 24. & IV, 11. Jucundior etiam forte erit variatio caſuum, *Galliae non pa-*

XV.

AUGUSTI LAUDES.

PHOEBUS volentem proelia me loqui
Victas & urbis increpuit lyra;
Ne parva Tyrrhenum per aequor
Vela darem. tua, Caesar, aetas
Fruges & agris rettulit uberes,
Et signa nostro restituit Jovi
Derepta Parthorum superbis
Postibus, & vacuum duellis
Janum Quirini clausit, & ordinem
Rectum evaganti frena licentiae
Injecit, emovitque culpas,
Et veteres revocavit artis;
Per quas Latinum nomen & Italae
Crevere vires, famaque, & imperî
Porrecta majestas ad ortum
Solis ab Hesperio cubili.

Custo-

ntes, & *Hiberiae tellus*; ut Carm. III, 6.
Jam bis Moneses & Pacori manus
Non auspicatos contudit impetus.
pectamus tamen, dum codex aliquis vetustior
ipturam hanc confirmet.
). JANUM QUIRINI CLAUSIT] Sic libri habent
istanter: tamen viri doctissimi Passeratius &
onovius pater corrigendum hic autumant,
Janum QUIRINUM *clausit.*
enim aliis *Janus* est *Quirinus*, non *Janus Qui-*
, ut Suetonio Aug. c. 22. *Janum Quirinum*
clusit. Festo v. *optima. Tertia spolia*, Jano Qui-
agnum marem caedito. Macrobio Saturn. I, 9.
acris quoque invocamus Janum Geminum, Ja-
Patrem, Janum Junonium, Janum Consi-
, Janum Quirinum, *Janum Patulcium &*
sivium. Atque haec quidem Gronovius ad di-
n Suetonii locum: quibus adde illa Servii ad
Aen. VII, 610. *Alii Janum Clusivium dicunt, a-*
lii Patulcium. Idem Junonius —— idem Quirinus,
unde trabeatum consulem aperire portas dicunt, eo
habitu quo Quirinus fuit. Veruntamen ut *Janus*
Junonius recte etiam *Junonis* dici poterit; ita ni-
hil prohibet, quin *Janus Quirinus* itidem *Quirini*
dicatur. *Quirinus* enim hic nomen adjectivum vi-
detur, ut Propert. IV, 10.

Hic spolia ex humeris *ausus sperare* Quirinis.

Quid, quod noster κακοφωνίαν vitasse videtur in
eadem terminatione, JANUM *Quiri*NUM.

15. AD ORTUM SOLIS] Veneta prima, & Lo-
scheri ORTUS, atque omnes fere codices nostri
praeter Graevianum, qui a manu prima habet
ORTUM. Utrumque suos auctores habet. Virgi-
lius Georg.

non Eure, tuos, neque solis ad ortus.

Plinius Nat. Hist. VII, 27. *Ad* solis ortus *missus.*

Cuſtode rerum Caeſare, non furor
Civilis aut vis exiget otium;
Non ira, quae procudit enſis,
Et miſeras inimicat urbes.
Non qui profundum Danubium bibunt,
Edicta rumpunt Julia; non Getae,
Non Seres infidive Perſae,
Non Tanain prope flumen orti.
Noſque & profeſtis lucibus & ſacris,
Inter jocoſi munera Liberi,
Cum prole matroniſque noſtris
Rite Deos prius adprecati,
Virtute functos more patrum duces,
Lydis remixto carmine tibiis,
Trojamque & Anchiſen & almae
Progeniem Veneris canemus.

Prudentius Apotheoſ. v. 424.
Audiit adventum domini, quem ſolis *Hiberi*
Veſper habet, roſeos & qui novus excipit ortus.
Ovidius Epiſt. Paridis:
Nec tibi par uſquam Phrygiâ, nec ſolis ab ortu.
Salluſtius Catil. c. 36. *Cui cum ad occaſus* ab ortu ſolis *omnia domita armis parerent.* Et Jugurth. c. 17. *Ab occidente fretum noſtri maris & Oceani*, ab ortu ſolis *declivem latitudinem.* Ac nos quidem, etſi major pars membranarum ORTUS exhibeant, ORTUM tamen cum paucioribus probamus; ne toties ſibilet litera S in *majeſtas ad ortus ſolis.*

18. EXIGET OTIUM] Scholiaſtes Porphyrion: *Exiget; nunc, excludet; ut ſit, quaſi extra aget; ut Terentius, ſpectandae an exigendae ſint vobis prius.* Atque hanc lectionem ſequuntur praeter aliquot Lambini Leidenſis noſter & Colbertinus, quibus in margine adſcriptum EXIMET pro varia lectione. Contra, Graevianus & Reginenſis EXIMET in ipſo verſu habent, & EXIGET ad oram ablegant. Ceteri omnes cum Acrone Manuſcripto & editionibus priſcis EXIMET retinent; nulla diverſae ſcripturae mentione facta. Utra jam harum retinenda erit? an *eximet otium*, hoc eſt, adimet, tollet? ut Ovidius Remed. Am.
Otia *ſi* tollas, *periere cupidinis artes.*
Statius Silv. I, 2. v. 182.
Ergo age junge toros, atque otia deme *juvent.*
Ovid. Pont. I, 2.
Hoſtibus in mediis interque pericula verſor,
Tamquam cum patria pax *ſit* ademta *mihi.*
Verum illud officit, quod *eximere* de re dicitur plerumque dicitur, ut *eximere curam, metum, ſpinas, faſtum*, atque alia ejuſmodi, quae *intra* corpus aut animum verſantur; & ex eo eximi, educi, extrahi, evelli. *Otium* vero & *pacem* & caetera laeta, quae extra hominem conſiſtunt, non tam *eximi* quam *adimi* dixerim. Rectius igitur legemus,
Civilis aut vis EXIGET *otium*,
id eſt, excludet, expellet, exturbabit; ut alibi, *Exactos tyrannos.* Tacit. Annal. VI, 3. *pretium Gallio meditatae adulationis tulit, exactus provincia, deinde Italia* exactus. Et XIV, 28. *Vocundus repetundarum damnatur, atque exactus* tur. Plautus Capt. V, 4.
Ubi labore laſſitudo eſt exigunda *ex corpore.*
Vide plura apud Nonium Marcellum v. *Exigere.*

Q. HORATII FLACCI

EPODON LIBER.

I.

AD MAECENATEM.

IBIS Liburnis inter alta navium,
Amice, propugnacula,
Paratus omne Caesaris periculum
Subire, Maecenas, tuo?
Quid nos, quibus te vita si superstite
Jocunda; si contra, gravis?
Utrumne jussi persequemur otium,
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem mente laturi, decet
Qua ferre non mollis viros?

v. 5. Vulg. Vita SIT.

Fere-

5. QUIBUS TE VITA SIT SUPERSTITE] Sic hodie post Venetam principem pleraeque editiones. At Germanica Loscheri aliam lectionem praefert,

Quid nos? quibus te vita SI superstite
Jucunda; si contra, gravis.

Atque ita nostri Graevianus, Battelianus, Galeidensis, & a prima manu Reginensis & Regiae Societatis. Eandem ex suis protulerunt Pulmannus & Torrentius & Barthius in Adversar. lib. XXVII. c. 15. Neque aliter olim legit Scholiastes Porphyrion: *Bis*, inquit, *posuit particulam* (male vulgo *periculum*) SI; *semel abundat*, *melius enim sic loqueretur.* Quibus te superstite vita jucunda est; si contra, gravis est: *ergo verbum extrinsecus recipiendum est* SIT, *ut plena fiat elocutio.* Sic & annotator Graevianus; *Vacat* SI: unde in Petreni, Magdalenensi, & Bodleiano vox ea desideratur; & habetur tantum, *Vita superstite.* Quid multa? Recipiendum est omnino SI, cum ob tot codicum auctoritatem, tum ob singularem suam elegantiam. *Quibus vita*, ait, *jucunda; si te superstite* vivitur; *si contra, gravis.* Neque enim *vacat* SI aut *abundat*, ut Enarratores crediderunt. Posterius *si* pro *sin* ponitur; ut alii scriptores loqui amant, numquam Horatius. Terent. And. I, 3.

Si *illum relinquo, ejus vitae timeo*: sin *opitulor, hujus minas.*

Noster contra Epist. I, 5.

Si *potes Archiacis conviva recumbere lectis* —
Si *melius quid habes, arcesse.*

& Serm. I, 3.

Si *peteret per amicitiam patris atque suam; non Hilum proficeret*: si *collibuisset, ab ovo.*

Carm. III, 29. *Laudo manentem* (hoc est, laudo, si manet) si *celeres quatit pennas, resigno quae dedit.* Atque ita semper Noster; in quibus locis *sin* ponere aliis usitatius est. Ceterum illud,

Ibis Liburnis inter alta navium,

per interrogationem efferendum putamus: id enim vehementius & παθητικώτερον.

Feremus: & te vel per Alpium juga
Inhoſpitalem & Caucaſum,
Vel occidentis uſque ad ultimum ſinum
Forti ſequemur pectore.
Roges, tuum labore quid juvem meo
Inbellis ac firmus parum?
Comes minore ſim futurus in metu,
Qui major abſentis habet:
Ut adſidens inplumibus pullis avis
Serpentium adlabſus timet
Magis relictis; non uti ſit auxilî
Latura plus praeſentibus.

v. 17. Vulg. Sum. 21. Non ut absit.

17. Sum futurus in metu] Lege ex emendatione praeſtantiſſimi Nic. Heinſii:

Comes minore SIM *futurus in metu.*

ſim, ut reſpondeat τῷ *juvem*.

21. Non, ut adsit, auxilii] Vide modo ſeriem verborum: Avis, inquit, incubans magis timet pullis ſuis abſentibus; *non latura plus auxilii praeſentibus, ut adſit*; hoc eſt, *quamvis adſit*. Nonne jam ſentis eandem rem bis dici? ſine dubio alterutrum ſupervacuum eſt, aut *praeſentibus*, aut, *ut adſit*. Satis per ſe rem exprimit, *Non latura plus auxilii, ut adſit*: demto *praeſentibus*; vel, *Non latura plus auxilii praeſentibus*; demtis, *ut adſit*. Haec tamen tot Interpretes patienter tulerunt; quia ſic invenerant in editionibus priſcis. At, ſi bonis ſuis uti noviſſent, meliora eos docere poterant codices ſcripti; quorum veterrimus Blandinius, & Pulmanni unus cum aliquot Lambini ſic verba repraeſentant,

Magis relictis; non UTI SIT *auxili*
Latura plus praeſentibus.

Quibus fere accedunt Graevianus noſter & Galeanus cum ſex aliis, qui *ut ſit* exhibent, ex illo altero leviter corruptum. Et ſententia & dictio clariſſima eſt. *Plus timet pro pullis abſentibus, non uti* (id eſt, *non quo, non quod*) *praeſentibus plus auxilii latura ſit.*

26. Aratra nitantur meis] Scabies mera & rubigo eſt, quae in omnibus fere editionibus lectio circumfertur,

Non ut juvencis illigata pluribus
Aratra nitantur mea.

Omnino reponendum eſt ex codicibus Cu. Lambini & Berſmanni,

Non ut juvencis illigata pluribus
Aratra nitantur MEA.

Sic & ex noſtris habet Bodleianus, & pro lectione Battelianus. Verum quidem eſt veres membranas MEIS praeferre: ſed perp. Poſſeſſivum enim *meus* cum propiore no conjungi debet: neque vero in *meis plu. vencis* aut duplex adjectivum, aut prava & collocatio tolerari poteſt. Porro pro NITAN Torrentii codices aliquot & unus Fabr. noſtris Galeano & Magdalenenſi NECTANTU Avienus Fabula XXXII.

Haerentem luteo ſub gurgite ruſticus exem
Liquerat, & nexos ad juga tarda boves.

& XXVIII.

Cautus & immenſo cervicem innectit *aratro.*

Sed hoc in loco *illigata nectantur* eſſet *ſatis* & bis idem dicere. Quare retinemus *nitantur*, ſive, luctentur, gemant, in dura tellure ponendo.

28. Lucana mutet pascua] Loſcherus idem, PASCUA edidit; ſed eo vetuſtior Veneta,

Pecuſve Calabris ante ſidus ſervidum
Lucana mutet PASCUIS.

cui patrocinantur omnes Blandinii apud Cruq. omnes Torrentii, plures Lambini, Pul. Berſmannique, & ex noſtris Graevianus, A. nenſis cum aliis quinque. Leidenſis tamen ve. vetuſtatis cum Batteliano & Regiae Soc. PASCUA; ut ratione potius quam auctoritate

Libenter hoc & omne militabitur
Bellum in tuae ſpem gratiae:
Non ut juvencis inligata pluribus
Aratra nitantur mea;
Pecuſve Calabris ante ſidus fervidum
Lucana mutet paſcuis:
Neque ut ſupini villa candens Tuſculi
Circaea tangat moenia.
Satis ſuperque me benignitas tua
Ditavit: haud paravero,
Quod aut avarus ut Chremes terra premam;
Diſcinctus aut perdam ut nepos.

v. 26. MEIS. 28. PASCUA. 29. NEC ut SUPERNI. II.

idi haec lis debeat. Nos ideo PASCUIS praefeimus, ne in tribus continuis Epodis eadem exeat erminatio,

Aratra nitantur mea.
Lucana mutet paſcua.
Circea tangat moenia.

Quod vitium ſedulo evitare ſolet Noſter, ex reonditae artis praecepto. Ceterum figuratior erit ocutio, *mutet Lucana Calabris paſcuis*, & Horaio familiaris, ut hoc ipſo in carmine,

Roges, tuum labore *quid juvem* meo?

t Art. Poët. v. 273.

ſi modo ego & vos
Scimus inurbanum lepido *ſeponere* dicto.

t Serm. II, 4. ex lectione codicis Regii,

Ante meum nulli *patuit quaeſita* palato.

29. NEC ut SUPERNI] Quantumvis conſpirent odices ſcripti editique in propaganda hac lectioe,

Nec ut SUPERNI *villa candens Tuſculi*
Circea tangat moenia,

ix tamen extorquebunt, ut vocabulum *ſuperni* ro vera Horatii ſobole agnoſcamus. *Supernus* eim nomen eſt relativum; ſemperque aliud quid ecum trahit, cujus reſpectu ſuperiorem locum occupare cenſetur: quod hic non fit. Quamobrem egendum potius exiſtimo.

Neque ut SUPINI *villa candens Tuſculi.*

deo enim *ſuperni* volunt, quia Tuſculum in *colle* oſitum erat. Atqui ob ipſam illam rationem leimus *Supini*; ut Noſter Carm. III, 4.

ſeu mihi frigidum
Praeneſte, ſeu Tibur SUPINUM,
Seu liquidae placuere Baiae.

ubi Acron Scholiaſtes: *Supinum*] *montuoſum, ut, Colleſque ſupinos: ſitum autem civitatis deſcripſit, quia in aſcenſu montis eſt conſtituta.* Porphyrion: *Supinum*, inquit, *Tibur, ad ſitum ejus reſpiciens; nam in latere montis eſt conſtitutum.* Virgil. Georg. II, 276.

Sin tumulis acclive ſolum, colleſque ſupinos.

& III, 555.

Arenteſque ſonant ripae, colleſque ſupini.

Statius Theb. IV, 238.

auget reſupina *maniplos*
Elis, *depreſſae populus ſubit incola Piſae.*

Dracontius Hexaëmero.

Et colles *tumidi cumulis juga celſa* ſupinant.

Tuſculum autem ſitum erat in clivo leniter aſſurgente, ut affirmat accuratiſſimus Cluverius, teſtis oculatus. Talis autem locus proprie *ſupinus* dicitur; quippe non praeceps & praeruptus; ſed molliter acclivis & aſcenſu facilis: unde etiam loca plana & undique aperta nonnunquam *ſupina* appellantur. Apuleius in Floridis: *Alibi montium vertices arduos extulit, alibi camporum* ſupinam planitiem *coaequavit.* Ammianus Marcellinus XVIII, 6. *Et* planities ſupina *camporum.* Plinius Nat. Hiſt. IX, 1. *In* mari *autem tam late* ſupino. Male igitur Scholiaſtes Juvenalis ad verſum Satirae III, 192.

Simplicibus Gabiis, aut proni Tiburis *arce.*
In praecipiti, ait, *poſita*; *ut Horatius, Clivumque ſupinum.* Immo vero, in declivi, non *in praeci-*

II.

VITAE RUSTICAE LAUDES.

BEATUS ille, qui procul negotiis,
Ut priſca gens mortalium,
Paterna rura bobus exercet ſuis,
Solutus omni fenore?
Neque excitatur claſſico miles truci,
Nec horret iratum mare;
Forumque vitat, & ſuperba civium
Potentiorum limina.
Ergo aut adulta vitium propagine
Altas maritat populos;
Aut in reducta valle mugientium
Proſpectat errantis greges;

v. 5. Vulg. Nec.

piti; neque hodie in Horatio ea verba reperiuntur. Jam autem *ſupini Tuſculi* id abſolute ſignificat, quod *ſuperni* non niſi relative & comparate denotare poteſt.

13. INUTILESQUE FALCE RAMOS] Primus omnium vir doctiſſimus Georgius Fabricius anno MDLXX, & poſtea Henricus Stephanus aliique, horum verſuum ordinem inverterunt, in hunc modum:

Ergo aut adulta vitium propagine
Altas maritat populos;
Inutileſque falce ramos amputans,
Feliciores inſerit:
Aut in reducta valle mugientium
Proſpectat errantes greges.

Idque ex ſola conjectura contra omnium codicum auctoritatem: nimirum, ne duo diſticha illa de arborum cultu, alterum de maritatione, alterum de putatione & inſitione, ſeparentur, ut vulgo fit, ac divellantur, interveniente illo,

Aut in reducta valle mugientium
Proſpectat errantes greges.

Quod utrum recte atque ordine ab iis factum ſit necne, non cujuſvis eſt dijudicare. Poſſe quidem ejuſmodi errores exſcriptorum ſocordia furtim irrepere, & nonnunquam re ipſa irrepſiſſe, nemo dubitaverit, niſi qui in veteribus membr[anis] ſpes ſit. Equidem ſancte teſtari poſſum [me] lum Horatii codicem verſaviſſe, qui non [unum] unum vel alterum verſum de ſede ſua [mo]ex aliis tamen facile corrigendus, & pler[um] a manu ſecunda in ordinem reductus. Na[m] nus haud temere contra omnium codicum verſuum ſeriem invertendam eſſe, neque ultimam neceſſitatem, omnes cordati ſen[ſus] ſtimarunt. Videamus igitur, quid in lect[ione] cepta tantopere culpandum ſit, & quid [ad] utilitatis apportet iſta immutatio. Poſt ver[ba] quiunt, de maritatione vitis continuo ſe[qui] bent alteri de inſitione, propter argumen[ti] tionem. Recte quidem, ſi eodem tempo[re] continenter utrumque opus per ruſticos [fi]. Atqui *maritatio* fit menſe Octobri, *putatio* & *ſitio* menſe Martio. Columella lib. XI, 2. *Ie[i]dies* (menſe Octobri) *ulmi vitibus recte* mari[tan]*ipſaeque in arbuſtis ac vineis recte propagan[tur]*. ibidem: Inſitio *quoque arborum atque vinar[um] dis locis hoc tempore* (menſe Februario) *[re] adminiſtratur*. Et paullo poſt: *Igitur a Ca[l.] Martii eximia eſt vitium* putatio *uſque in [id.] Calendarum Aprilium; ſi tamen ſe gemmae [non] moveant: ſurculi quoque ſilentes ad* inſitionem

Inutiliſve falce ramos amputans,
Feliciores inſerit;
Aut preſſa puris mella condit amphoris;
Aut tondet infirmas ovis.
Vel, cum decorum mitibus pomis caput
Autumnus agris extulit,
Ut gaudet inſitiva decerpens pyra,
Certantem & uvam purpurae,
Qua muneretur te, Priape, & te, pater
Silvane tutor finium!
Libet jacere modo ſub antiqua ilice,
Modo in tenaci gramine:
Labuntur altis interim ripis aquae;
Queruntur in ſilvis aves;

v. 13. INUTILESQUE. 18. ARVIS. Fon-

raecipue utiliterque leguntur; *& ipſa* inſitio *vitium atque arborum longe nunc eſt optima.* Similia habes apud Catonem & Palladium. Quid tam magnum itaque, ſi in carmine ſeparantur duobus verſiculus, quae in opere ipſo dividuntur toto quinque menſium intervallo? Deinde illud ipſum quod intervenit, quale tandem ſit, videamus:

Aut in reducta valle mugientium
Proſpectat errantes greges.

Enimvero nihil hic diutini operis eſt, ſed brevis tantum intermiſſio & voluptas, *proſpectus armentorum paſcentium*; qui non modo inter maritationem & inſitionem, ſed etiam in ipſis intervenire poteſt & ſolet. Aut igitur valde fallimur, aut melius eſt tantiſper manum abſtinere, dum codex liquis alicunde (quod numquam forte eveniet) mutationi iſti patrocinetur. Nos interea lectionem vulgatam aliquantum adjuvimus, pro *inutileſque* reponentes

INUTILESVE *falce ramos amputans*;

ſcrout caetera illa procedunt, *Ergo* aut *adulta*, Aut *in reducta*, Aut *preſſa puris*, Vel *cum decorum*. Et ſimiliter verſu 35.

Pavidumve leporem & advenam laqueo gruem.

ſcripto *pavidumque* ſubſtituimus. Graevianus hic *Pavidum leporem* ſine particula exhibet; & ubique vere in uno aut altero codice QUE & VE inter ſe commutantur.

18. AUCTUMNUS ARVIS EXTULIT] Ita Loſcherus & editio Veneta 1490. cum codicibus aliquot, quos inter Battelianus, Petrenſis & Vigornienſis noſtri. At editio prima 1478, cum omnibus fere Lambini & Cruquii, & Graeviano, Leidenſi, Reginenſi aliiſque & numero & vetuſtate potioribus,

Auctumnus AGRIS *extulit:*

quod & agnoſcit Scholiaſtes Porphyrion. Cur autem antiquiores & plures teſtes hic deſeramus? Virgilius Georg. II, 10.

tibi pampineo gravidus auctumno
Floret ager.

Tibullus I, 9.

Non tibi ſi Bacchi *cura Falernus* ager.

Illud *arvis extulit* videtur natum ex Virgiliano loco Georg. II, 541.

Cum primum lucem pecudes hauſere, virúmque
Ferrea progenies duris caput extulit arvis:

ubi obiter corrigendum ex Lactantio, TERREA *progenies:* quos Lucretius *Terrigenas* vocat, lib. V. v. 1410.

Quam ſilveſtre genus capiebat terrigenarum.

Quis enim omnium poëtarum *ferream* hominum aetatem *primam* fuiſſe finxit? ſed haec alibi fortaſſe fuſius.

25. LABUNTUR ALTIS INTERIM RIVIS AQUAE] RIPIS habent editiones veteres; ſed manuſcripti

in

Fonteſque lymphis obſtrepunt manantibus,
Somnos quod invitet leves.
At cum tonantis annus hibernus Jovis
Imbris niveſque conparat,
Aut trudit acris hinc & hinc multa cane
Apros in obſtantis plagas;
Aut amite levi rara tendit retia,
Turdis edacibus dolos;
Pavidumve leporem, & advenam laqueo gruem,
Jocunda captat praemia.
Quis non malarum, quas amor curas habet,
Haec inter obliviſcitur?
Quod ſi pudica mulier in partem juvet
Domum atque dulcis liberos,
Sabina qualis aut peruſta ſolibus
Pernicis uxor Appuli;
Sacrum vetuſtis exſtruat lignis focum,
Laſſi ſub adventum viri;
Claudenſque textis cratibus laetum pecus,
Diſtenta ſiccet ubera;
Et horna dulci vina promens dolio,
Dapes inemtas adparet;

v. 35. Vulg. PAVIDUMQUE.

Non

in diverſa abeunt, alii RIPIS, alii RIVIS praeferentes, etiam antiquiſſimi. Placet *labitur ripis*: quippe *auctumno*, cum areſcunt flumina, non *alti* ſunt *rivi*, ſed *altae ripae*. Noſter Carm. I, 2. de Tiberi:

vagus & ſiniſtra
Labitur ripa.

Lucretius III, 362.

Fluminaque ulla queunt ſummis labentia ripis
Oblectare animum, ſubitamque avertere curam.

Ovid. Amor. II, 17.

Sed neque diverſi ripa labuntur *eadem*
Frigidus Eurotas populiferque Padus.

Quintilianus Inſtit. XII, 2. *Ut vis amnium major eſt* altis ripis *multoque gurgitis tractu fluentium, quam tenuis aquae & objectu lapillorum reſultantis.* Valerius Flaccus IV, 402.

inde per urbes
Raptatur Graias, atque ardua *flumina* ripis.

52. AD HOC VERTAT MARE] Illuſtriſſimus Nic. Heinſius in libri ſui margine, *Forte*, inquit, *legendum*,

Vel quos Eois intonata fluctibus
Hiems ad hoc VERRAT *mare.*

Sed praeterquam, quod omnes Flacci codices ſummo conſenſu VERTAT hic agnoſcunt; etiam apud Priſcianum bis ita legitur p. 863. & 930. neque variant ibi, quos conſului, quatuor ſcripti.

Anſam

Non me Lucrina juverint conchylia,
Magiſve rhombus aut ſcari,
Si quos Eois intonata fluctibus
Hiems ad hoc vertat mare.
Non Afra avis deſcendat in ventrem meum,
Non attagen Ionicus
Jocundior, quam lecta de pinguiſſimis
Oliva ramis arborum,
Aut herba lapathi prata amantis, & gravi
Malvae ſalubres corpori,
Vel agna feſtis caeſa Terminalibus,
Vel hoedus ereptus lupo.
Has inter epulas, ut juvat paſtas ovis
Videre properantis domum!
Videre feſſos vomerem inverſum boves
Collo trahentis languido;
Poſitoſque vernas, ditis examen domus,
Circum renidentis Lares!
Haec ubi locutus fenerator Alfius,
Jam jam futurus ruſticus,
Omnem redegit Idibus pecuniam;
Quaerit Calendis ponere.

v. 69. Vulg. RELEGIT.

III.

nſam Heinſio correctionis illud videtur porreſſe, quod habetur Serm. II, 3. v. 235.

tu piſces hiberno *ex aequore* verris.

erum aliud longe eſt, piſcatorem cum reti & rriculo piſces *ex mari verrere* (proprie enim c dictum eſt) aliud, *hiemem* & tempeſtatem ſces *ad mare verrere*. Talis enim locutio nulm, credo, habet auctorem. Quare nihil mundum.

69. OMNEM RELEGIT IDIBUS PECUNIAM] Haec ctio eſt editionis primae & codicum aliquot ex centioribus. Placuit autem pleriſque interpretis, &, quod majus eſt, elegantiſſimo Nic. einſio ad Ovidii Faſt. II, 540. *Relegit*, aiunt, *pecuniam*, hoc eſt, *recollegit*. Et ſane *colligere* in ſimili ſenſu reperias; ut apud Lentulum Epiſt. Ciceronis ad Fam. XII, 15. *Ut & reliqua vectigalia exigerem, & quam depoſui* pecuniam colligerem: & Noſtrum Epiſt. I, 10.

Imperat aut ſervit collecta pecunia *cuique*.

Sed ne unicum quidem exemplum, ubi *relegere pecuniam* dicitur, aut ipſi afferunt, aut egomet obſervavi. Male autem colligunt, ex eo quod *colligere pecuniam* recte dicatur, idcirco & *relegere* bene dici. Ex *colligo* enim notiſſimum compoſitum eſt *recolligo*; neque *relego* & *recolligo* eandem habent notionem. Revocanda eſt igitur Loſcheriana olim lectio,

III.

Ad Maecenatem.

Parentis olim si quis impia manu
Senile guttur fregerit;
Edit cicutis allium nocentius.
O dura messorum ilia!
Quid hoc veneni saevit in praecordiis?
Num viperinus his cruor
Incoctus herbis me fefellit, an malas
Canidia tractavit dapes?
Ut Argonautas praeter omnis candidum
Medea mirata est ducem,
Ignota tauris inligaturum juga
Perunxit hoc Iasonem:
Hoc delibutis ulta donis pellicem,
Serpente fugit alite.
Nec tantus unquam siderum insedit vapor
Siticulosae Apuliae:

Omnem REDEGIT *idibus pecuniam:* quam firmant vetustissimi omnium Blandinii, & Torrentii plures potioresque, cum nostris Leidensi, Graeviano, Reginensi, Magdalenensi &c. Neque aliter Acron in Regiae Societatis Bibliotheca MS. etsi *recollectam* in paraphrasi habeat. Sic enim & Graevianus annotator; *Redegit pecuniam*; *collegit.* Nimirum *redigere pecuniam* est, aut apud varios debitores collocatam exigere, cogere, colligere; aut domo vel mancipiis vel fundis divenditis aurum aut argentum recipere. Nihil usitatius est hac locutione: ut demirer equidem viros eruditos adeo transversos hic a vero abiisse. Plinius Epist. III, 9. *Io, io, liber ad te venio: jam sestertium quadragies* redegi, *parte vendita Baeticorum.* Cicero Divinat. in Q. Caecilium c. 17. *Deinde bona vendit*, pecuniam redigit: & mox, *Cogit quaestorem suum* pecuniam, *quam ex Agonidis bonis* redegisset, *annumerare & reddere.* In Verr. I, 36. *Reliqua vendidit*, pecuniam exegit: *cum ex H-S vicies quinquies* redegisse *constaret*: & c. 38. *Pecuniae redactae.* Contra Rullum c. 3[illegible] *omnem* pecuniam *ex aerario exhausisses, ex [illegible] galibus* redegisses. Pro Flacco c. 36. *[illegible] omnis* pecunia *reddita est? si petita? si* rec[illegible] Pro Rabirio c. 11. *Solitne is dicere in eum*, [illegible] cuniam redegit, *qui in illum, cujus nomine [illegible] cunia* redigeretur, *non dixerit?* Philipp. V, [illegible] *ta* pecunia *una in domo coacervata est, ut [illegible] genus in unum* redigatur, *non sit pecunia Po[illegible] mano defutura.* Philipp. XIII, 5. *Decrevistis ut [illegible]* pecuniam *Pompeio, quantam ex bonis patris, praedae dissipatione inimicus victor* redegisset. L[illegible] II, 42. *Quicquid captum ex hostibus est*, ver[illegible] *Fabius Consul, ac* redegit *in publicum.* Idem XX[illegible] 49. *Non de pondere auri argentique & redactae* [illegible] cuniae *convenit.* Et XXXVIII, 59. *Tantum [illegible] quantum* venditis *omnibus bonis* redigi *non* [illegible]

Nec munus humeris efficacis Herculis
Inarsit aestuosius.
At si quid unquam tale concupiveris,
Jocose Maecenas, precor
Manum puella savio opponat tuo,
Extrema & in sponda cubet.

IV.

AD MAENAM POMPEII LIBERTUM.

LUPIS & agnis quanta sortito obtigit,
Tecum mihi discordia est,
Hibericis peruste funibus latus,
Et crura dura compede.
Licet superbus ambules pecunia,
Fortuna non mutat genus.
Videsne, sacram metiente te viam
Cum bis trium ulnarum toga,

v. 8. Vulg. Bis TER uln.

Ut

Quintilianus Declam. V. *Pater universis bonis in unum* redactis *profectus est*. Idem Declam. CCLXIX. *Si domum, si mancipia, si vendita esse omnia, si in* pecuniam redacta *constabit; supersit ut deponendae pecuniae habuerim causam.* Eutropius lib. VIII. *Instrumentum regii cultus distraxit, ac per duos continuos menses* venditio *habita est, multumque auri* redactum. Digest. lib. III. tit. 5. sect. 35. *Non enim vestigio in officio deliquit, si non protinus res suas distraxit ad* pecuniam redigendam. Ibid. V, 3, 20. Redactae *ex pretio rerum venditarum* pecuniae *usuras non esse exigendas.* X, 2, 26. Pecuniam *ex pretio* redactam *ei numerari, cui legata sit.* X, 2, 38. *Hic communes* pecunias *ex reditibus* redactas *singulis subministraverat.* XX, 4, 2. *Quamvis ex ceteris* pecuniam *suam* redigere *possit.* Asconius Pedianus ad Verr. I. c. 20. Quaestorem] *eum ad quem* redigun-tur pecuniae *ex praestripti bonis, & a quo sociis adsumerantur.* Atque haec hactenus: quae eo fusius accumulavimus, ut vera lectio, quae toties vi & injuria de loco suo pulsa est, tandem aliquando in sedibus propriis secura requiescat.

8. CUM BIS TER ULNARUM TOGA] Numquam vidi nequiorem lectionem tam impune omnes interpretes lusisse. Quid enim, amabo, *bis ter ulnae?* quis omnium mortalium sic locutus est? Sine dubio legendum,

Cum bis TRIUM *ulnarum toga:*

hoc est, *cum sex ulnarum toga*, (ut recte Porphyrion) *hanc autem justae togae mensuram intelligendum est.* Scholiastes Persii ad Satiram V. v. 14. *Mensura togae justae senas ulnas habebat.* Isidorus Orig. XIX, 24. *Mensura autem togae justae, si sex ulnas habeat.* Atqui *sex ulnae* sunt *bis tres*, non *bis ter ulnae?* quae mera est barbaries. Lactantius in carmine De Phoenice:

Per bis sex ulnas *eminet iste locus.*

Silius Ital. XVII.

Perque bis octonos *primus fuit Hannibal* annos.

Prudentius Apotheosi v. 1001.

Ut ora vertat huc & huc euntium
Liberrima indignatio?
SECTUS flagellis hic triumviralibus
Praeconis ad faſtidium,
Arat Falerni mille fundi jugera,
Et Appiam mannis terit?
Sedilibuſque magnus in primis eques,
Othone contemto, ſedet?
Quid attinet tot ora navium gravi
Roſtrata duci pondere

Com

Quam bis terna *malis vexarunt* ſabbata *noxis.* atque ita alii paſſim. Ceterum diu poſtquam hanc emendationem feceram, etiam πολυμαθέστατος Barthium in Adverſariis LIV, 26. in eandem incidiſſe animadverti, quam proinde ei ingenue & libenter reſigno.

16. OTHONE CONTEMTO SEDET] Editio prima quae Venetiis prodiit anno 1478, aliud quid profert:

Sedilibuſque magnus in primis eques
Othone CONTENTO *ſedet:*

Quod, ſi admittatur, ita erit explicandum; adeo divitem ſcilicet fuiſſe Maenam, ut res ejus *ſufficerit* & plene *ſatisfecerit* legi Othonis, qua ſancitum, ut nemo ſpectaret in ſedilibus equitum, qui quadringenta millia nummûm in cenſu non haberet. Sed ſcripti codices ad unum omnes, & editiones reliquae CONTENTO habent; veram quidem lectionem, ſed hactenus perperam intellectam. *Quomodo*, inquit Julius Scaliger, contemnebat *Othonis legem? quae permittebat habenti quadraginta millia, ſedere in quattuordecim:* ſiquidem Maena multo plus in reditibus habuit. Huic ut objectioni occurrant Torrentius, Marcilius, Dacierius aliique, hoc comminiſcuntur: Lege illa Othonis hoc inter alia fuiſſe cautum, nequis *Libertus* aut *Libertinus* in quattuordecim ordinibus ſederet, quantumlibet dives eſſet. *Contemſit* itaque Othonem Maena, qui Libertus in iis gradibus ſpectare auſus eſt. Unde vero compertum hoc habent, lege iſta Libertis aut eorum filiis honorem eum interdictum eſſe? Ex hoc ipſo, aiunt, Horatii loco. Eja vero, ut errorem errore defendunt. Nam hic ipſe locus adhuc in obſcuro eſt; neque lucem, quam non habet, alteri commodare poteſt; ſed aliunde debet accipere. Tantum abeſt, ut libertinis lege Othonis Roſcia hoc interdictum ſit; ut ea ipſa lege tum primum retur, ut quocumque patre natus, modo dringenta ſeſtertia poſſideret, in XIIII g... ſpectare poſſet. Hoc clare oſtendit locus ... venalis Sat. III, 152.

Nil habet infelix paupertas durius in ſe,
Quam quod ridiculos homines facit. Exeat, ...
Si pudor eſt, & de pulvino ſurgat equeſtri,
Cujus res legi non ſufficit: & ſedeant hic
Lenonum pueri quocumque in fornice na...
Hic plaudas nitidi praeconis filius, inter
Pinnirapi cultos juvenes, juvenemque lani...
Sic libitum vano, qui nos diſtinxit, Othon

Ubi vetus Scholiaſtes: *Legi Othonis, qua ... qui quadringentorum ſeſtertiorum haberent ... in numero Equitum eſſe.* Hinc patet vel ... Libertos, ſi ad CCCC millium cenſum ... perveniſſent, eo ipſo equites fuiſſe. Contra, eandem legem ingenuos & ingenuis prog... ſi forte infra illum cenſum decidiſſent, ... cenſeri ſolitos. Noſter ipſe clare docet Epi...

Eſt animus tibi, ſunt mores & lingua fidesque
Si quadringentis *ſex ſeptem millia deſunt,*
Plebs *eris.*

Roſcia, *dic ſodes, melior* lex, *an puerorum*
Naenia?

Adhuc igitur quaerendum eſt, quid ſibi ill... lint, *Othone contemto:* nullo enim ſulta fun... cine, quae docti interpretes hactenus attul... Neque longe ea de cauſſa proficiſcendum ... ecce enim tibi e media re & ipſis ex verbis ... tem explicationem, quae omnem, ut opinor, ... merum abſolvet:

Sedilibuſque magnus in primis eques,
Othone contemto, ſedet.

Contra latrones atque ſervilem manum?
Hoc, hoc tribuno militum.

V.

In Canidiam veneficam.

At ô Deorum quicquid in caelo regit
Terras & humanum genus,
Quid iſte fert tumultus? & quid omnium
Voltus in unum me truces?

Per

jure, inquis, ut eques, in quattuordecim ſe-
t Maena; cur additur *Othone contento?* Eam
ſam ob rationem, Quia jure ibi ſedit. Vetuerat
iim L. Roſcius Otho, nequis infra CCCC M.
:nſum in gradibus illis ſederet. Quiſquis igitur,
: Maena, ſupra illum cenſum longe evectus fuit,
nteminere potuit Othonem, & legi ejus impune
ppedere. Quid reditus meos, Otho, rimaris &
tploras; ſi forte lege tua damnatus de quattuor-
:cim gradibus deturbandus ſim? ego vero cen-
s meos bene novi, & te tuamque legem *εἰμάι-*
ιν jubeo. Jam tandem, opinor, perſpicis, qua
lucia fretus Maena Othonem contemſerit. Sed
i *contemnendi* ſignificatio latuit hic interpretes.
mile tamen quid Juvenalis habet de Marco
ullo, qui

Antoni gladios potuit contemnere, *ſi ſic*
Omnia dixiſſet.

17. TOT ORA NAVIUM GRAVI] Julius Scaliger Hypercritico hunc locum ſic caſtigat,

Quid attinet tot ORA *navium gravi*
Roſtrata duci pondere?

:ſcio, ait, *an* ora *dicamus navium recte, quia &* ſtrum: *nam ſane* roſtrum *triremibus eſt*, os *non*. Muſſant hic Interpretes, quamquam alias linter adverſus Scaligerum inſurgunt. Equidem :ebor me apud neminem Poëtarum *os navis* reriſſe: neque tam inſolentem metaphoram exſare, nedum admirari poſſum. Vide tamen, non forte in librarios transferenda ſit ſiquae eſt lpa, qui oſcitanter pro *aera* legerint *ora*.

Quid attinet tot AERA *navium gravi*
Roſtrata duci pondere.

t *aera roſtrata* idem ſit ac *roſtra aerata*: ut illud irgilii,

Quot prius aeratae *ſteterant ad litora* prorae.

Roſtra enim aere munita fuiſſe notiſſimum eſt; unde Graecis naves χαλκέμβολοι *aheneroſtrae* vocatae ſunt. *Aera* autem *navium*, ut Virgilius Aen. XI, 329.

jacet omnis ad undam
Materies: ipſi numerumque modumque carinis
Praecipiant: nos aera, *manus, navalia demus.*

1. AT Ô DEORUM QUICQUID IN CAELO REGIT] Apud Diomedem p. 527. & Priſcianum p. 1105. ſic locus hic adducitur,

At ô deorum QUISQUIS *in caelo* REGIS:

quale illud Senecae in Oedipode v. 248.

Quiſquis deorum *regna placatus* vides.

& Ovidii Metam. I, 32.

Sic ubi diſpoſitam, quiſquis *fuit ille* deorum,
Congeriem ſecuit, ſectamque in membra redegit.

Verum illud *quiſquis* omnes membranae averſantur, ſummo conſenſu exhibentes QUICQUID: atque hoc melius eſt. *Quiſquis* enim unum aliquem deorum notat, *quicquid* ſimul omnes. Noſter Serm. I, 6.

Non quia, Maecenas, Lydorum quicquid *Etruſcos*
Incoluit fines, nemo generoſior eſt te.

& Livius XXIII, 9. *Paucae horae ſunt, intra quas jurantes per* quicquid deorum eſt, *dextrae dextras jungentes, fidem obſtrinximus.* Quae duo loca a doctiſſimo Lambino appoſite citata ſunt. De altero illo, REGIS legendum ſit an REGIT, magna codicum diſſenſio eſt. Pauci quidem ex noſtris atque ii recentiores *Regit*: plures & potiores *Regis*, ut Leidenſis, Reginenſis, a manu prima Graevianus & Magdalenenſis, aliique cum Acrone manuſcripto. Contra, Blandinii omnes apud Cruquium REGIT; atque ita citatur Servio ad Aen. VII, 363. & IX, 144; quin & Donato ad

Per liberos te, si vocata partubus
Lucina veris adfuit,
Per hoc inane purpurae decus precor,
Per inprobaturum haec Jovem:
Quid ut noverca me intueris, aut uti
Petita ferro belua?
Ut haec tremente questus ore constitit
Insignibus raptis puer,
Inpube corpus, quale posset inpia
Mollire Thracum pectora:
Canidia brevibus inplicata viperis
Crinis & incomtum caput,

v. 11. Vulg. TREMENTI.

Terentii Andriam Act. IV. Sc. 1. in veteribus editionibus ann. 1483, 1488, 1503: nam recentiores hic male habent *quisquis* & *regis*. Quid igitur fiet? & cuinam parti accedemus? Torrentio quidem *Regis* magis abblanditur: mihi fixum firmumque est *Regit* ab Horatio profectum esse. Non enim puer ille, quicumque erat, deos hic precatur; sed Canidiam & socias alloquitur; ut ex ipso carmine patet. Alioqui, si deos hic precaretur, tum versu quarto, *omnium vultus truces* de deorum vultibus accipiendum foret; quod ab omni sensu alienum. Lego igitur,

At ô deorum quicquid in caelo REGIT.

Neque vero invocatio deorum est; sed exclamatio duntaxat, & obtestatio: qualia ista, *Di boni, Di magni, Proh Juppiter, Pro deúm atque hominum fidem.* Per omnes, ait, deos, per quicquid deorum in caelo est, quid tumultus iste sibi vult?

11. UT HAEC TREMENTI QUESTUS ORE] *Trementi* habent quotquot vidi codices, & Priscianus p. 707. Legerim tamen potius,

Ut haec TREMENTE *questus ore constitit:*

ut purus sit Iambicus, qualis iste proxime antecedens,

Quid ut noverca me intueris, aut uti.

Nam ablativos hosce in TE definere apud Nostrum, fuse ostendi ad Carm. I, 25. v. 17. ubi & ter *ore tremente* ex Nasone laudavi: cui & Tibullum adde, III, 5.

Inficitur teneras ore rubente genas.

&,

Felices cantus ore sonante dedit.

28. ECHINUS AUT CURRENS APER] Scholiastes: *Currens, furens: sic, Inhorrescit.* Quod varia potius lectio, quam interpretandum:

Echinus, aut FURENS *aper.*

Sic & Apuleius Metam. VIII. *Nec diu cunctatus aper eum invadit jacentem.* Sane, quid est aper hic faciat, nullus video. Non enim *currit*, sed cum *fiat* & pugnae se aptat, maxime inhorrescit. Id quod Virgilius expressit, Aen. X, 710.

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper, multos Vesulus quem pinifer alit
Defendit, multosque palus Laurentia, postquam
Pastus arundinea, postquam inter retia saevit
Substitit, *infremuitque ferox, & inhorruit omnes.*

Sic & Homerus, τάντα καὶ μένοντα, *manentem* aprum, non *currentem*, sciens facit, Iliad. N. v. 471.

Ἀλλ' ἴμεν', ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθὼς
Ὀρθὸς MENEI πολεμιστὴν ἐπερχόμενον περ ἰόντα
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ΦΡΙΣΣΕΙ δέ τε νῶτα περὶ ἀμφί

& Odyss. V. v. 446.

Ἔνθα δ' ἀρ' ἐν λοχμῇ πυκινῇ κατέκειτο μένων περ
ὁ δ' ἀντίος ἔκ ξυλόχοιο
ΦΡΙΞΑΣ εὖ λόφιον, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδήει
ΣΤΗ ρ' αὐτῶν σχεδόθεν.

& similiter Silius Italicus lib. I.

Cum silvam occursu *venantem perdidit.* Horrescit *saevus dorso, & postrema cruore*
Praelia, candentem mandens aper ore timentem.

Jubet ſepulcris caprificos erutas,
Jubet cupreſſus funebris,
Et uncta turpis ova ranae ſanguine,
Plumamque nocturnae ſtrigis,
Herbaſque, quas Iolcos atque Hiberia
Mittit venenorum ferax,
Et oſſa ab ore rapta jejunae canis,
Flammis aduri Colchicis.
At expedita Sagana per totam domum
Spargens Avernalis aquas,
Horret capillis ut marinus aſperis
Echinus, aut Laurens aper.

v. 28. Vulg. CURRENS aper.

Abacta

Quamobrem *furens* libentius apud Noſtrum legerim, quam *currens*: ſed neutrum placet. Aliud nim melius veriuſque ſuppeditat acutiſſimi Nic. Heinſii conjectura,

Horret capillis ut marinus aſperis
Echinus, aut LAURENS *aper.*

ic enim is in libri ſui margine; *Forte legendum, Laurens. vide notas ad Naſonis Faſtos II.* Nihil inenioſius, nihil certius dici poteſt. *Laurens aper*, erpetuum epitheton poëtis Italis. Praeter illum Virgilii locum jam citatum alia tibi indicat ipſe Heinſius ad Faſt. II, v. 23.

Sicut aper *ſilvis longe* Laurentibus *actus*,
Fulmineo celeres diſſipat ore canes.

ibi plures codices perperam, *latratibus*. Idem Metam. XIV.

Exierat tectis Laurentes *Picus in agros*,
Indigenas *fixurus* apros.

Horatius Serm. II, 4.

Umber & iligna nutritus glande, rotundas
Curvat aper *lances carnem vitantis inertem:*
Nam Laurens *malus eſt, ulvis & arundine pinguis.*

Martialis IX, 49.

Inter quae rari Laurentem *ponderis* aprum
Miſimus.

& X, 45.

Ilia Laurentis cum tibi demus apri.

& Catalecta Vet. Poët.

Vite Sabine, Lacon ſulco, ſue *cognite* Laurens.

Atque haec Heinſius: quibus nihil addam, praeterquam quod Virgilii verſus ſupra laudatos in tranſitu corrigam:

Actus aper, multos Veſulus quem piniſer annos
Defendit, multoſque palus Laurentia, ſilva
Paſtus arundinea &c.

ubi Servius: *Paſtus, pro paſtum: nam ſupra ait Quem: Ergo Antiptoſis eſt.* Recte quidem animadvertit *paſtum* hic dici oportere, non *paſtus*. Quid ergo? an ideo barbariſmi abſolvit Virgilium, quia *Antiptoſin* nominat? Quae, malum, illa Antiptoſis? aut unde ei tantum jus, ut communem loquendi morem pro libitu ſubvertat? ſed praeterea illud vide, *quem multos annos Veſulus defendit, multoſque palus Laurentia defendit*, quam inane, verboſum, invariatum, & a Virgilii more & genio prorſus alienum. Sine dubio igitur locus corruptus eſt, &, niſi valde decipior, ſic reſtitui debet:

Actus aper, multos Veſulus quem piniſer annos
Defendit, multoſque palus Laurentia ſilva
PASCIT *arundinea.* vel PAVIT.

Neque vero in re adeo clara plura verba conſumam: ſed aliud potius mendum in verſu hunc locum proxime antecedente tollam: neſcio enim quo fato pagina illa Virgilii jam ante Servii aetatem ſupra alias corrupta erat.

Nec non Euathen Phrygium, Paridiſque Mimanta
Aequalem comitemque, una quem nocte Theano
In lucem genitori Amyco dedit, & face praegnans
Ciſſëis regina Parim creat: urbe paterna
Occubat: ignarum Laurens habet ora Mimanta.

ubi iterum Servius: *Urbe paterna occubat: ſubaudis, Paris. Quod ut non diceret, metri eſt neceſſita-*

te

Abacta nulla Veia conſcientia,
Ligonibus duris humum
Exhauriebat, ingemens laboribus:
Quo poſſet infoſſus puer
Longo die bis terque mutatae dapis
Inemori ſpectaculo;

v. 33. TERVE.

te compulſus : nam deeſt Qui : ut ſit , Qui urbe paterna occubat. Recte & hic notavit Servius, deeſſe nominativum verbo *occubat :* ſed nulla *metri neceſſitas* poëtam excuſare poſſit ; ſi id re ipſa omiſerit. Quin & illud quam redundans & ſupervacuum, Theano *in lucem dedit*, & Ciſſeïs CREAT? ut ne dicam, inconcinne tempora mutari, *dedit*, & *creat*. Quid multa? ſic credo olim fuiſſe a manu Virgilii.

una quem nocte Theano
In lucem, GENITORE *Amyco*, *dedit*, *& face praegnans*
Ciſſeïs regina Parim. PARIS *urbe paterna*
Occubat : ignarum Laurens habet ora Mimanta.

Unà, ait, *nocte Theano Mimanta*, *& Hecuba Parim in lucem dedit.* At quam diſpari fato? *Paris* in urbe patria ſepultus eſt; *Mimas* in terra longinqua ignotus jacet. Oſcitantes librarii (quod ſollemne eorum peccatum eſt) verbum bis poſitum, ſemel tantum ſcripſerunt: inde alii ad verſum fulciendum ineptum illud *creat* ſuppoſuerunt.

33. BIS TERVE MUTATAE DAPIS] Ab Aldo, ut opinor, defluxit haec lectio in omnes, quae poſtea prodierunt, editiones. Sed veteres ante annum MD, & codices noſtri ad unum omnes cum Porphyrione Scholiaſta,

Longo die bis TERQUE *mutatae dapis*
Inemori ſpectaculo.

Quae duo contraria plane ſunt; nam *bis terque* ſignificat *ſaepe*; *bis terve*, *raro*. Cicero Epiſt. ad Fam. II, 1. *A te vero* bis terve, *ſummum*, *& eas perbreves litteras accepi.* Noſter Art. Poët. 440.

melius te poſſe negares
Bis terque *expertum fruſtra.*

Recte igitur hic, *Bis terque mutatae :* nam, ut optime Porphyrio, *Ut magis incitaretur puer, ait illi opponi epulas & SAEPE mutari.* Contra, apud Noſtrum Art. Poët. v. 358. ubi editiones habent,

Sic mihi qui multum ceſſat, fit Choerilus ille,
Quem bis terque bonum cum riſu miror;

corrigendum ex codice Regio,

Quem bis TERVE *bonum.*

Raro enim Choerilum, bis fortaſſe ve[r]num fuiſſe ſignificat.

37. EXSUCTA UTI MEDULLA] Mire va[r] codices ſcripti: major enim meliorque [p]SECTA vel EXECTA cum editione Ve[n]. Scholiaſtis. Graevianus noſter *Exſecta* cum pretatione, *extracta*. Lambini quidam, [S]manni unus, EXSUCTA. Battelianus [p]lectione, EXUCTA; Divaeus Cruqu[i]. Torrentianus unus, EXUSTA; ut a pr[i]. Magdalenenſis. Berſmanni unus, EXU[S]thii (in Adverſ. XXXVII, 15.) EXULTA. [B]mianus, una litera eraſa, EXU..TA. [P]editio, EXERTA, & pro varia lectione [L]nus. Et plures quidem ex his ſatis com[m]probabiles ſunt; ut tanto ſit difficilius, [q]ex omnibus pro vera & ſincera adm[i]ſtatuere. Primo enim EXSUCTA mag[is] ritatibus defendi poteſt: Juvenalis Sat. V.

Oſſa vides regum vacuis exſucta medul[lis]
ubi Scholiaſtes, *Exhauſta a rectoribus.* A[d] Marcellinus XXX, 4. *In quas* (litium [i]*captus ceciderit quiſquam, non niſi per m[a]luſtra, aduſque ipſas* medullas exſuctus. [C]nus Inſtitut. XII, 10. *Unde nunc quoque* A[d] imitatores) *aridi*, *& exſucti*, *& ex[h]*lius XX, 8 *Luna nunc videlicet ſeneſcit; ea quoque, ſicut quaedam alia, tenuis* ex[ſ]Quamquam in duobus poſtremis locis [d]dum forte eſt EXSUCCI & EXSUCCA. *ſine ſucco.* Onomaſticon vetus Vulcan[i]*cum*, ἄχυμον. Neque vero illud EXUST[A] duo codices praeferunt, ſuis auctoribus [C]nilius lib. I.

Aut gravibus morbis & lenta corpora tab[e]
Corripit exuſtis *letalis flamma* medull[is].

Petronius:

neque enim minor ira reti[n]
Pectore in hoc, levioreque exurit *flamma* [m]

Seneca Hercule Oetaeo VI 1219.

quis, fervida
Plaga revulſus, cancer infixus meis
Urit medullas?

Cum promineret ore, quantum exſtant aqua
Suſpenſa mento corpora:
Exeſa uti medulla, & aridum jecur
Amoris eſſet poculum;
Interminato cum ſemel fixae cibo
Intabuiſſent pupulae.

v. 37. EXSUCTA. Non

Quin & exigua mutatione refingere etiam poteris,

EXHAUSTA *uti medulla & aridum jecur:*

Quod verbum jam ante habuiſti in Scholiaſte Juvenalis, tamquam interpretamentum τοῦ *exſucta.* Ita enim Seneca Hercule Oetaeo v. 1227.

Exedit artus penitus, & totas malum
Hauſit medullas.

Paullinus de Vita S. Martini lib. II.

Arentes *penetrat praeſens benedictio venas,*
Et rigat exhauſtas *verborum rore* medullas.

Et lib. V.

Nec prius abſiſtit, jugi cruciata labore,
Proterere exhauſtis arentia *membra* medullis:

Hoc eſt, imminutis, ſiccatis, conſumtis. Quinlianus Declam. XII, de iis qui magna fame coente carnes humanas comedebant: *Nunc occurunt effuſa praecordia, & lividae carnes, & expreſſum dentibus tabum,* & exhauſtae *oſſibus* medullae. Verum hoc in loco *exhauſtae* idem notat ac *exactae*; quo ſenſu plane convenit cum illa altera actione, EXSECTA *uti medulla.* Quae, etſi aurium & antiquiorum codicum teſtimonio nitatur, ideo tamen hic minus arridet, quia deſerit plane & deſtituit ſententiam. Longo, inquit, jamio enecandus erat puer, ut *medulla exſecta* & refactum jecur potionem amatoriam facerent. Itaqui medulla *exſecari* & extrahi ex corpore pleno & pingui facilius & uberius poſſet, quam ſonta fame emaciato. Quare requiritur hic epithetum, quod diuturnae illius inediae cauſſam reddat, quale illud eſt quod ſequitur, *aridum jecur*: quo medulla quoque exſiccata pariter intelligi poſſit. Atque huic ſenſui longe aptius conveniunt illa, quae jam attigimus, EXSUCTA, EXUSTA, EXAUSTA, quam EXSECTA. Nihil tamen tam certi: omni parte quadrat, quam quod magnus Heinſius divinavit, in ora ſui exemplaris, *Lego*, inquit, EXESA *vel* EXESTA; *ad verſum*, *Eſt molliflamma medullas.* Ubi refert nos ad Annotationes ſuas in Virgilium, quae jam magno rei literiae damno furto ſurreptae, proh nefas, interierunt. Verum & antea in Notis ad Ovidium conjecturam hanc propoſuerat, Metam. XIV. v. 208. Horat. Epod. V.

EXESA *uti medulla, & aridum jecur*
Amoris eſſet poculum.

„ Ita, ait, ſcribo. Nam vulgati *exerta.* Lambi-
„ nus, Faërnus, Cruquius, Torrentius, *Exſuſta,*
„ ut in illo Juvenalis Sat. VIII.
„ *Oſſa vides regum vacuis* exſucta *medullis.*
„ Sed ibi allegorice locutus eſt. Scripti fere om-
„ nes *Exſecta* vel *Execta.* Nifi *exeſta* dixerit Ho-
„ ratius, ut *comeſto patrimonio* Salluſtius, quod
„ ex illo a Grammaticis citatur. Et ſane archaiſ-
„ mos hujuſmodi multos in Epodis Horatius ad-
„ hibuit. *Eſtrices* etiam dicit in Caſina Plautus,
„ & *urſas hominum ambeſtrices* Ammianus Mar-
„ cellinus lib. XIX. *Siccam* dixit *medullam* Pro-
„ pertius II, 12. quae *exeſta* eſt Horatio. Valerius
„ Flaccus lib. IV.
„ Exedit *labor*, & *miſeris feſtina ſenectus.*
„ Caſtigandus ejuſdem locus lib. V.
„ *Robur cura ducis magnique* edere *laboret.*
„ Ineptiſſime & contra auctoris mentem *dedere*
„ nunc legitur. Apud eundem Valerium III. v.
„ 693.
„ *multuſque viri cunctantia corda*
„ Eſt *dolor.*
„ ubi *fert dolor* nunc legitur, minus bene. Quo-
„ modo & apud Naſonem Pont. I, 1.
„ Eſtur *ut occulta vitiata teredine navis.*
„ multi codices *fertur* agnoſcunt. *Odiis urbem exe-*
„ *dere* apud Maronem Aen. V. *Exedi cura, mae-*
„ *rore, inedia, ira, dolore*, familiare eſt optimis
„ auctoribus. *Exeſt angor* apud Lucretium. Haec
ibi vir illuſtriſſimus. Nos archaïſmis illis valere juſſis, retinemus hic EXESA, quod praeter loca Heinſio citata confirmant amplius, Catullus in coma Berenices,

Quam penitus maeſtas exedit *flamma* medullas!

ut olim emendavimus notis ad Callimachum: vulgo, *Cum penitus.* Idem Epigr. XXXVI.

ex eo miſellae
Ignes interiorem edunt medullam.

& iterum LVI.

Non defuiſſe maſculae libidinis
Ariminenſem Foliam,
Et otioſa credidit Neapolis,
Et omne vicinum oppidum:
Quae ſidera excantata voce Theſſala
Lunamque caelo deripit.
Hic inreſectum ſaeva dente livido
Canidia rodens pollicem,
Quid dixit? aut quid tacuit? O rebus meis
Non infideles arbitrae,
Nox, & Diana, quae ſilentium regis,
Arcana cum fiunt ſacra;
Nunc, nunc adeſte: nunc in hoſtilis domos
Iram atque numen vertite:
Formidoloſis dum latent ſilvis ferae,
Dulci ſopore languidae:
Senem, quod omnes rideant, adulterum
Latrent Suburanae canes,

N

Deſoſſus tamen omnibus medullis,
Et multis languoribus pereſus.
Corippus Africanus lib. II.
Et contracta rigent arentibus *oſſa* medullis.
Paullinus de vita Martini lib. I.
Huic febris totas penitus depaſta medullas.
& mox ibidem,
Et cutis exeſis *dudum jam lurida* membris.
& lib. IV.
Exeſis *penitus vehementi febre* medullis.
Silius XIV.
membriſque *cutis tegit oſſa* pereſis.
Statius Silv. II, 1.
quod non mors lenta jacentis
Exedit *puerile decus.*
Seneca, ut ſupra,
Exedit artus *penitus, & totas malum*
Hauſit medullas.

Seneca Epiſt. CXIV. *Cum vero magis ac magis* [illegible] *res morbus* exedit, & *in* medullas *nervo suo* [illegible] *dere deliciae.* Quintilianus Declam. XII. [illegible] confectis loquens: *Figura tibi* exeſos [illegible] *creſcentem populum, jam praemortuas vires.* [illegible] ronymus Epiſt. ad Heliodorum: *Super nuda tuis humum* EXESA IEIUNIIS *membra.* Seneca Epiſt. CXII. *Si vetus & exeſa eſt: infirma graciliſque, aut non recipiat ſuccum, non alet.* Silius lib. II.
jam lumina retro
Exeſis *fugere genis.*
Noſter Carm. III, 4.
nec peredit
Impoſitam color ignis Aetnaeus.
Silius XII.
Mulciber immugit, laceratasque viſcera [illegible]
Mandit, & exeſos *labefactat murmure* [illegible]
& ibidem.
Depaſti *flammis ſcopuli.*
& lib. XIV.

Nardo perunctum, quale non perfectius
Meae laborarint manus.
Quid accidit? cur dira barbarae minus
Venena Medeae valent?
Quibus ſuperbam fugit ulta pellicem,
Magni Creontis filiam;
Cum palla, tabo munus inbutum, novam
Incendio nuptam abſtulit.
Atqui nec herba nec latens in aſperis
Radix fefellit me locis.
Indormit unctis omnium cubilibus
Oblivione pellicum.
Aha! ſolutus ambulat veneficae
Scientioris carmine.
Non uſitatis, Vare, potionibus
(O multa fleturum caput!)
Ad me recurres: nec vocata mens tua
Marſis redibit vocibus:

v. 71. Vulg. AH, AM.

Majus

Nam Lipare, vaſtis ſubter depaſta *caminis*,
Sulfureum vomit exeſo *de vertice fumum.*

ta *adedit ignis* familiare bonis auctoribus; de quo ride ipſum Heinſium ad Ovidii Amores I, 15.

55. FORMIDOLOSIS DUM LATENT SILVIS FERAE] Loſcheri editio *Formidoloſis ſilvis*; cui accedunt Torrentii aliquot, Blandinii veteres (ut ex verbis Cruquii patet, quamvis ſecus ſit editum) Leidenſis & Reginenſis noſtri, & Battelianus pro varia lectione. Ceteri cum editione prima FORMIDOLOSAE *ferae*. Utram jam lectionem mavis? *Formidoloſus* ambigue ſignificat, & qui formidat, & qui formidatur: quorum neutrum convenit *feris*, dum *ſopore languidae* ſunt. Placet igitur *formidoloſis*, ut perpetuum ſit ſilvarum epitheton. Virgil. Georg. IV, 468.

Et caligantem nigra formidine *lucum.*

& Aen. I, 169.

tum ſilvis ſcena coruſcis
Deſuper, horrentique *atrum nemus imminet umbra.*

Statius Theb. v. 577.

ſeu tu pavidi *ferus incola* luci,
Sive deus.

Lucanus III, 411.

Arboribus ſuus horror ineſt.

63. QUIBUS SUPERBAM FUGIT ULTA PELLICEM] Editiones veteres cum Acrone Scholiaſte, & dimidia parte codicum, in quibus Reginenſis & Leidenſis noſtri,

Quibus SUPERBA *fugit.*

ita & apud Senecam Chorus Medeam *ſuperbam* vocat, v. 855.

Vultus citatus ira Riget, & caput feroci
Quatiens ſuperba *motu, Regi minatur ultro.*

Rectius tamen SUPERBAM *pellicem* cum Blandiniis aliiſque legeris: Dulcior enim compoſitio eſt, & epitheton aptiſſimum. Auctor Octaviae v. 125.

Adice his ſuperbam pellicem, *noſtrae domus*
Spoliis nitentem.

Majus parabo: majus infundam tibi
Faſtidienti poculum.
Priuſquę cælum ſidet inferius mari,
Tellure porrecta ſuper,
Quam non amore ſic mei flagres, uti
Bitumen atris ignibus.
Sub haec puer jam non ut ante mollibus
Lenire verbis inpias;
Sed dubius unde rumperet ſilentium,
Miſit Thyeſteas preces.
VENENA, magnum fas nefaſque, non valent
Convertere humanam vicem.
Diris agam vos: dira deteſtatio
Nulla expiatur victima.
Quin, ubi perire juſſus exſpiravero,
Nocturnus occurram furor;
Petamque voltus umbra curvis unguibus;
Quae vis Deorum eſt Manium:

v. 81. Mro.

87. VENENA MAGNUM] Duriſſimus locus, neque quocumque modo vertas & excutias, ſententiam commodam praebens:

Venena, magnum fas nefaſque, non valent
Convertere humanam vicem.

Scio equidem, ut conati ſint explicare veteres novique Interpretes; ſed, ſiquid video, laterem laverunt. Neque rectius Rutgerſio proceſſit, qui ſic corrigebat;

Venena, MAGICUM *fas nefaſque, non valent.*

hoc eſt, ait, *Venena, quae totum magorum fas & nefas ſunt.* Nihil vidi infelicius: neque enim verba eum ſenſum, quem concipit, admittunt; neque ſenſus ipſe ullam hic venerem aut elegantiam habet. Multa quidem ipſe nequicquam tentavi, quae piget hic referre: tamen ne omnino aſymbolus veniam, dicam aliquid; quod, etſi ne mihi quidem placeat, Rutgerſiano haud deterius fore credo. Ergo ecce tibi correctionem, qualiſcumque eſt,

Venena MAGICA *fas nefaſque non valent,*

NON VERTERE HUMANAS VICES.

Venena, ait, *magica*; id enim epitheton rerum hic videtur: quippe *venena*, per ſe & ante poſita, non poſſunt rem magicam dem. Valerius Flaccus VII, 327.

Utque procul magicis *ſpirantia tecta* venena,
Et ſaevae patuere fores.

Ea vero, inquit, *non valent vertere fas &c.* Ita Virgilius loquitur Georg. I, 505.

Quippe ubi fas verſum atque nefas; *tot bella per orbem,*
Tam multae ſcelerum facies.

Seneca de Ira II, 8. *Numquid enim ſinguli ad hoc rupere legem? undique, velut ſigno dato, ad nefaſque miſcendum coorti ſunt.* Negat itaque venena magica, quamvis poſſint

Siſtere aquam fluviis, & vertere ſidera retro,
Vertere *& in tacitos juvenilia corpora pectus*
Fulminis & rapidi carmine vertere *iter,*

& alia id genus portenta facere; negat, inquam, naturam juſti & injuſti poſſe itidem *vertere.*

Et inquietis adſidens praecordiis,
Pavore ſomnos auferam.
Vos turba vicatim hinc & hinc ſaxis petens
Contundet obſcaenas anus.
Poſt inſepulta membra different lupi
Et Eſquilinae alites.
Neque hoc parentis heu mihi ſuperſtites
Effugerit ſpectaculum.

VI.

In Cassium Severum.

Quid inmerentis hoſpites vexas, canis,
Ignavus adverſum lupos?
Quin huc inanis, ſi potes, vertis minas,
Et me remorſurum petis?
Nam qualis aut Moloſſus aut fulvus Lacon,
Amica vis paſtoribus,

Agam

objicies fortaſſe cum Lambino & Dacierio, rem aliter ſe habere, & *veneficia* re ipſa fas nefaſque vertere, ut *bella* & *ſcelera* vertunt apud Virgilium. Verum illud viri docti non animadverterunt, diverſis nominibus utrumque verum eſſe, & quod vertant fas & nefas, & quod non vertant. Vertunt quidem, quod ad ipſas veneficas attinet: quippe quibus, ut Senecae verbis utar Controv. II. *omne fas nefaſque luſus eſt*; quae, ut Tacitus loquitur Hiſt. II, 56. *in omne fas nefaſque vidae ſunt & venales*;

Quae *fas atque nefas exiguo fine libidinum*
Diſcernunt avidae;

et de Thracibus Noſter Carm. I, 18. Atque ita explicat Servius Virgilii illud, *Quippe ubi fas verum atque nefas*] *Apud homines ſcilicet, qui ſperunt licita, appetentes illicita.* Non tamen vertunt quoad naturam rerum, & divinam providentiam: et Virgilius Aen. I, 547.

Si genus humanum & mortalia temnitis arma;
At ſperate deos memores fandi atque nefandi.

quemadmodum & puer hic humana ope deſtitutus ad deos ultores ſe convertit:

Diris agam vos; dira deteſtatio
Nulla expiatur victima.

Poſtremo negat veneficia *vertere vices humanas*, ſive effugere poſſe poenam, quae claudo licet pede ſceleſtos tandem conſequitur. *Vices*, ut optime hic Porphyrion, *appellantur poenae, quae in ſceleratos regeruntur*: ut Noſter Carm. I, 28.

ſors &
Debita jura, viceſque *ſuperbae*
Te maneant ipſum: precibus non linquar inultis,
Teque piacula nulla reſolvent.

& Ovidius Triſt. III, 11.

Humanaeque *memor ſortis, quae tollit eoſdem*
Et premit: incertas ipſe verere vices.

Atque haec quidem ideo diximus, ne nihil diceremus. Fruſtra tamen, opinor, labor omnis impenditur: & fortaſſe locum ſpurium & interpolatum curamus, qui ſola ſpongia ſanari poterit, nulla alia medicina.

Agam per altas aure ſublata nivis,
Quaecumque praecedet fera.
Tu cum timenda voce complesti nemus,
Projectum odoraris cibum.
Cave, cave: namque in malos asperrimus
Parata tollo cornua:
Qualis Lycambae spretus infido gener,
Aut acer hostis Bupalo.
An si quis atro dente me petiverit,
Inultus ut flebo puer?

VII.

Ad Populum Romanum.

Quo, quo scelesti ruitis? aut cur dexteris
Aptantur enses conditi?

Parum-

12. Unquam nisi in dispar feris] Ita prima Veneta Editio & Loscheri, cum codicibus melioris notae, in quibus Graevianus & Regimensis Nostri. Leidensis FERAS, unde Nicol. Heinsius ex conjectura,

Umquam nisi dispari in fera.

Petrensis Noster,

Umquam nisi in disparibus feris.

Editio Veneta anni 1490.

Numquam nisi in disparibus feris.

Miror equidem tot viros eruditos, & praesertim acutissimum Heinsium, non vidisse veritatem adeo in aperto & nudo positam. Quippe sine dubio scripsit Noster;

Neque hic lupis mos, nec fuit leonibus;
NUMQUAM, *nisi in dispar, feris.*

Cur, inquit, ô Romani, non adversus Poenos aut Britannos, sed civis contra civem arma geritis? *ne lupis quidem & leonibus hic mos est, qui* NUMQUAM *feri & saevi sunt, nisi in* animal *dispar.* Lupus enim in lupum, & leo in leonem mitis est & innocuus. *In dispar*; ut Cicero Tuscul. v. 13. *Atque earum* (bestiarum) *quaeque suum tenens munus, cum in* disparis animantis *vitam transire non possit, manet in lege naturae.* Eleganter Juvenalis Sat. XV.

Sed jam serpentum major concordia: parcit
Cognatis maculis similis fera: quando leoni
Fortior eripuit vitam leo? quo nemore unquam
Expiravit aper majoris dentibus apri?
Indica tigris agit rabida cum tigride pacem
Perpetuam; saevis inter se convenit ursis.

Plinius Hist. Nat. VII, 1. *Denique cetera animantia in suo genere probe degunt: congregari videmus & stare contra* dissimilia: *leonum feritas inter se non dimicat: serpentium morsus non petit serpentes: nec maris quidem beluae ac pisces, nisi in* diversa genera, *saeviunt.* Seneca Epist. 95. *Non pudet hominem, mitissimum genus, gaudere sanguine alterno? bella gerere, gerendaque liberis tradere, cum inter se etiam mutis ac feris pax sit.* Una omnium locorum sententia est: sed quo Horatius argumento utitur, ne Romanus contra Romanum; eodem illi φιλοστοργότερον utuntur, ne Homo contra Hominem bella gerat.

13. Furorne caecus] Recte quidem *furor caecus*; ut Seneca Herc. Furente v. 991.

quo se caecus *impegit* furor?

& Thyeste, 27.

mentes caecus *instigat* furor.

& Oedipode 590.

Tum torva Erinnys sonuit, & caecus Furor.

Sed elegans tamen lectio est, quam servat codex Regiae Societatis cum duobus Torrentii,

Furor-

Parumne campis atque Neptuno ſuper
Fuſum eſt Latini ſanguinis?
Non ut ſuperbas invidae Carthaginis
Romanus arcis ureret;
Intactus aut Britannus ut deſcenderet
Sacra catenatus via:
Sed ut, ſecundum vota Parthorum, ſua
Urbs haec periret dextera.
Neque hic lupis mos, nec fuit leonibus;
Numquam niſi in diſpar feris.
Furorne caecos, an rapit vis acrior,
An culpa? reſponſum date.
Tacent: & albus ora pallor inficit;
Menteſque perculſae ſtupent.

v. 12. Vulg. UNQUAM. 13. CAECUS. 15. ORA PALLOR ALBUS.

Sic

Furorne CAECOS, *an rapit vis acrior,*
An culpa? reſponſum date.
itque ita plane citat Scholiaſtes Porphyrio in Edione Veneta MCCCCXC; in recentioribus male iutatum eſt *caecos* in *caecus*. Vix dubites, quin Horatii manu fuerit; unde enim librariis tam on vulgarem conſtructionem? contra, receptam ctionem ex hac procudere proclive iis fuit. *Furne rapit caecos?* ut Virgil. Aen. II, 357.
quos improba ventris
Exegit caecos rabies.
tatius Theb. III, 630.
arma
Quo rapitis? quae vos Furiarum *verbera* caecos
Exagitant?
loſter Serm. II, 3. v. 44.
Quem mala ſtultitia & quaecumque inſcitia veri
Caecum agit.
ivius XXVIII, 22. *Cum* caeci furore *in vulnera ac rum audaci vecordia ruerent.* Ceterum illud inrpretes noſtros ſollicitos habet, quid proprie nont, & quomodo inter ſe differant *furor, vis acior, & culpa.* Tu, ſi ſapis, ſic explicabis & dingues:
Furorne caecos, an rapit vis acrior,
An culpa?
oc eſt, *utrumne furore & vecordia in bellum civiruitis, an vi & ira deorum acti, an ſcientes prudentes & veſtra culpa?* Ita Ciris fere apud Virgilium dubitat, utrum fato an caſu an culpa in amorem inciderit: verſu 455.
Vel fato *fuerit nobis haec debita peſtis,*
Vel caſu *incepto*, merita *vel denique* culpa.
ubi obiter corrigendum, *Vel caſu* INCERTO. *Vis acrior* eadem eſt, quae *Vis major.* Gaius in Digeſt. XIX. Tit. II. leg. 25. ſect. 6. *Vis major, quam Graeci θεῖα βίαν, id eſt, vim divinam, appellant, non debet conductori damnoſa eſſe.* Vegetius I, 24. *Sed ubi* vis acrior *immineat hoſtium, tum legitima foſſa ambitum convenit munire caſtrorum.* Porro *vis* illa *major* opponitur *culpae:* ut hic, *An rapit vis acrior, an culpa?* Digeſt. XIII, 7, 13. *Venit in hac actione & dolus &* culpa, *venit & cuſtodia*, vis major *non venit.* Ibid. XIII, 7, 30. Culpam *dumtaxat ei praeſtandam, non* vim majorem. Tandem autem reſpondet Horatius,
Sic eſt: acerba fata Romanos agunt:
hoc eſt, *vi majore, divina ira, & fatali neceſſitate haec eveniunt.* Errant hic interpretes.

15. ET ORA PALLOR ALBUS INFICIT] Recte hoc quidem: ſed elegantius tamen Editio Loſcheri, alio verborum ordine,
Tacent, & ALBUS ORA PALLOR *inficit.*
Quod & firmant codices noſtri Reginenſis & Regiae ſocietatis, cum Acrone & edito & manuſcripto. Quidni ergo recipiamus?

17. IL-

Sic eſt: acerba fata Romanos agunt,
Sceluſque fraternae necis;
Ut inmerentis fluxit in terram Remi
Sacer nepotibus cruor.

VIII.

IN ANUM LIBIDINOSAM.

ROGARE longo putidam te ſaeculo,
Vires quid enervet meas?
Cum ſit tibi dens ater, & rugis vetus
Frontem ſenectus exaret;
Hietque turpis inter aridas nates
Podex, velut crudae bovis.
Sed incitat me pectus, & mammae putres,
Equina quales ubera;
Venterque mollis, & femur tumentibus
Exile ſuris additum.
Eſto beata: funus atque imagines
Ducant triumphales tuum:
Nec ſit marita quae rotundioribus
Onuſta baccis ambulet.
Quid, quod libelli Stoici inter ſericos
Jacere pulvillos amant?

17. ILLITERATI NUM MINUS NERVI] Infeliciter hunc locum tentavit Nic. Heinſius, hic in libri ſui margine, & ad Ovidii Amor. III, 7. v. 67. & infelicius multo Dacierius. Accedo ad Guieti ſententiam, qui notis ad Terentii Andriam IV, 1. ſic corrigebat:

Illiterati num minus nervi rigent?
MAGISVE *languet faſcinum?*

vel, ILLITERATIS. Cur autem ſi interroges; non dicam: haud immemor verborum Quintiliani in Inſtitutionibus I, 13. *Utiles Tragoediae & Lyrici: ſi tamen in his non auſteres magis etiam partes operis elegeris. Nam & Graecis* MULTA; *& Horatium in* QUIBUSDAM *interpretari.*

1. QUANDO REPOSTUM] Lege ex conjectura elegantiſſimi Nic. Heinſii:

Quando O repoſtum Caecubum ad feſtas dapes

Illud O facile a praecedente abſorberi potuit a librariis omitti: reſtitutum vero miniſtri

Inliterati num minus nervi rigent?
Minuſve languet faſcinum?
Quod ut ſuperbo provoces ab inguine,
Ore adlaborandum eſt tibi.

IX.

Ad Maecenatem.

Quando ô repoſtum Caecubum ad feſtas dapes,
Victore laetus Caeſare,
Tecum ſub alta (ſic Jovi gratum) domo,
Beate Maecenas, bibam?
Sonante mixtis tibiis carmen lyra,
Hac Dorium, illis Barbarum:
Ut nuper; actus cum freto Neptunius
Dux fugit uſtis navibus,
Minatus Urbi vincla, quae detraxerat
Servis amicus perfidis.
Romanus (eheu poſteri negabitis)
Emancipatus feminae
Fert vallum & arma miles, & ſpadonibus
Servire rugoſis poteſt:
Interque ſigna turpe militaria
Sol aſpicit conopium.

v. 1. Vulg. Quando repoſt. 5. Mixtum. Ad

: vehementiam ſententiae impertit.

5. Sonante mixtum tibiis] Duo codices nobiles optimae apud Lambinum habent,

Sonante MIXTIS *tibiis carmen lyra:*

nod ut ei non diſplicet, ita mihi quidem praeulgata placet. Vide nos ad Carm. IV, 1. v. 22. iquis tamen MIXTUM hic maluerit, non admodum pugnabo.

16. Sol aspicit conopeum] Ita quidem codices: ſed ſcribendum potius CONOPIUM. Graeci ſcilicet utrumque habuerunt, κωνώπειον & κωνώπιον; ut κηρύκειον & κηρύκιον, φοινίκειον & φοινίκιον, κυλλόπειον & κυλλόπιον & ſimilia. Ergo cum producta eſt penultima ſyllaba, ſcribendum *conopeum*; ut apud Juvenalem Sat. VI.

Ut teſtudineo tibi, Lentule, conopeo:

cum correpta eſt, *conopium*; ut hic & apud Propertium III, 9.

Foedaque Tarpeio conopia *tendere ſaxo.*

Atque hoc placuit etiam ſagaciſſimo Nic. Heinſio.

Ad hoc frementis verterunt bis mille equos
Galli, canentes Caesarem:
Hostiliumque navium portu latent
Puppes sinistrorsum citae.

v. 17. Ad HUNC.

17. AD HUNC FREMENTES] Locus difficillimus:

Ad hunc frementes verterunt bis mille equos
Galli, canentes Caesarem.

Boscherus & sequentium plerique AD HUNC, ut Graevianus, & Reginensis nostri cum sex aliis. Editio Veneta ADHUC, ut Leidensis a prima manu, Bodleianus, & Servius ad Aen. VI, 613. Cruquiani aliquot cum duobus Pulmanni & Zulichemiano ac Vigornienſi, AT HUC. In tanta varietate, omnium pessime rem gerunt, qui *Ad hunc* retinent, & interpretantur *contra Antonium*. Neque enim *Hunc* de Antonio accipere possis, qui nusquam antea hic nominatur aut describitur: neque *Ad hunc verterunt equos* perinde est ac *adversus hunc*. Omnino enim hic indicatur Gallos hosce fuisse transfugas, & ad Augustum ab Antonio equos vertisse: ut proinde *ab hoc* dicendum fuerit, non *ad hunc*. Servius loco jam laudato: *Si culpat eos, qui contra fidem datae veniae dimicarunt, tangit Augustum. Nam transierunt* ad eum ab Antonio *duo millia equitum, per quos est victoriam consecutus; ut Horatius, Adhuc frementes* &c. Velleius Paterculus de bello Actiaco loquens II, 84. *Hinc ad Antonium nemo, illinc ad Caesarem quotidie aliquid transfugiebat*. Neque multo felicius se expediunt, qui alteram lectionem sequuntur,

AT HUC *frementes verterunt bis mille equos.*

Hinc, inquiunt, id est, *ad nos, ad Caesaris partes*. Recte quidem; si carmen hoc in castris Caesarianis praesens scripsisset Noster: is vero tum Romae erat cum Maecenate urbi praefecto. Jam autem quae reliqua est lectio ADHUC, nullum hactenus fautorem invenit; neque sane ullum hic sensum parit. Fa tamen, ni fallor, omnium proxime ad veram scripturam accedit: sic enim legendum arbitror:

Interque signa turpe militaria
Sol aspicit conopium.
AD HUC *frementes verterunt bis mille equos*
Galli, canentes Caesarem.

Ad hoc, id est, ad hoc conopium, ad hoc turpe spectaculum: vel forte, AD HAEC: hoc est, *ad has res*, nempe quod feminae & eunuchis parendum esset, quod inter signa conopeum viseretur, prae indignatione transfugerunt. Nost. I, 19.

ad haec *ego naribus usi Formi-*

i. e. ad haec verba. Naso Pont. I, 3.

Et jam deficiens, sic ad tua verba *reviv,*
Ut solet infuso vena redire mero.

Rem vero ipsam optime enarrat Porphyr. que ita quidem, ut plane, uti nos nunc legisse olim videatur. *Significat*, ait, *equ. lorum duo millia ab Antonii partibus ad C. transfugisse: quorum ideo mentio facta est, manos, qui sub Praepositis spadonibus ac militarent, magis oneraret per comparation lorum, qui* hoc dedignati *ad Caesarem t runt*. Vix est, ut aut aliter scripserit H. aut legerit Porphyrio.

20. PUPPES SINISTRORSUM CITAE] F. locus omnium interpretum ingenia exer posthac fortasse exercebit. Neque enim tere audemus, nos expositione nostra dubitationibus satisfacturos: idque, qua bello Actiaco gestarum tenuem hodie habemus. Ut enim nullus jam extat illud equitum Gallorum transfugium praeter ipsum Horatium: ita & hoc loco liquam tangi existimo, de qua hodie mi de compertum habemus. Quare laudem aut veniam saltem, merebimur; si ter divinando aut verum ipsum aut veri qu mum eruere poterimus. Accingamur ipsa verba paullatim evolvenda:

Interque signa turpe militaria
Sol aspicit conopium.
Ad hoc frementes verterunt bis mille equos
Galli. canentes Caesarem:
Hostiliumque navium portu latent
Puppes, sinistrorsum citae.

Ubi primo id novissima emendatione (AD H consecuti videmur, ut poëtae mentem ju nus etiam hic odorari valeamus. Vix enim esse potest, quin ut districho priore *terra, mari* defectionem ab Antonio significet. *Ad* inquit, Galli defecerunt; *ad hoc* hostes latuerunt in portu, sinistram versus actae. quale sit, mox videbimus. *Puppes*, ait, *portu latent*: id more sollemni; puppes e

Io Triumphe; tu moraris aureos
Currus, & intactas boves.
Io Triumphe; nec Jugurthino parem
Bello reportasti ducem;
Neque Africanum, cui super Carthaginem
Virtus sepulcrum condidit.

v. 25. Vulg. AFRICANO.

Terra

ore statuebantur, quo naves expeditius rectis ris e portu exirent; neque opus esset inhibenremis eas convertere. Notum illud Virgilii: *Ancora de prora jacitur: stant litore puppes.* ae autem participium est a *cieo* prima correpta; contra a *cio citus* primam producit; ab eo *cónis*, ab hoc *concitus* deducitur. Cum itaque *pupnavium citas* fuisse dicit; necesse est, ut intelamus naves retrorsum fuisse actas, ita ut pups praecederent, prorae sequerentur: quod Graeπρύμναν πρόσασθαι, *puppem ciere*; Latini *inhie remis & retro navem inhibere* dicunt. Id quod rumque fieri solebat, quoties aut jam classe stium propinqua navale praelium detrectarent, t post congressionem fugam pararent. Ita Theistocles apud Justinum II, 12. Ionas ad defectiom his verbis sollicitat. *Quin vos in haec nostra tra ex ista obsidione transitis?* (sive transfugitis) *ut si hoc parum tutum est; at vos commisso praeite cessim, inhibete remis, & a bello discedite.* rgo hoc tandem in Horatii verbis habemus; Nas aliquot hostium ex praelio vel paullo ante aelium recessisse, & in portu aliquo se condisse. Jam autem quid *sinistrorsum* hic denotet, on satis liquido apparet. Nescias enim; an fornautica fuerit locutio, & perinde sit ac *retrorm inhibere*. Quod si admittatur, jam nulla relia erit difficultas. Tutius tamen est hic significtione communi *sinistrorsum* accipere; quia de a, quae rei nauticae propria fuerit, nihil nunc nstat. Ergo *sinistrorsum citae* erunt sinistram parm versus remigio actae. Auctori autem haec omae scribenti, & pugnae locum in oculis haenti, ad sinistram erant litora Epiri, & proontorium Actium. Quidni ergo sic totum loam interpretemur; ut Antonii aliquot naves ab defciscentes retrorsum in puppem remigando igam capessiverint, & in portum aliquem Actio propinquum ad sinistram se receperint. Nam quod etus Scholiastes & recentiorum plerique *sinistrorm* Alexandriam versus exponant, & de navius Antonium ipsum vehentibus accipiant; id ero cum sequentibus pugnat, neque hic potest consistere. Nesciebat enim tum Horatius Antonium Alexandriam petiturum, nedum jam tum in *portu* Alexandrino *latere*. Sic enim mox loquitur;

Aut ille centum nobilem Cretam *urbibus*
Ventis iturus non suis;
Exercitatus aut petit Syrtes *noto*,
Aut fertur incerto mari.

Quare, aut valde fallor, aut melius est de parte classis Antonianae, quae ab illo transfugerit aut pugnam detrectaverit, verba haec accipere. At dices fortasse, quis Historicorum memoriae id tradidit? Nemo quidem, qui nunc extat: at quot sunt deperditi? quis autem Gallorum equitum defectionem disertis verbis memorat praeter ipsum Horatium? Nam Servius ex Horatio solo habuit, quod ea de re narrat. Satis est, si verba ipsa, quae jam excutimus, eo nos recta via ducunt, ut defectionem talem intelligamus: siquidem & Plutarchus refert in vita Antonii p. 1729. Edit. Steph. τὸ ναυτικὸν ἐν παντὶ δυσπραγοῦν, καὶ πρὸς ἅπασαν ὑστερίζον βοήθειαν, *classem Antonii paullo ante pugnarem omnem male gessisse, & ubique tarde nimis auxilio adfuisse*. Quod quantulum abest a detrectatione praelii? Ceterum quod ex Cruquii libris duobus afferunt, *sinistrorsum* SITAE, id parvi momenti est; etsi magnos fautores habeat. Ipse enim Cruquius fatetur a prima manu eos ipsos codices CITAE exhibuisse; ut sane omnes nostri & aliorum cum editionibus vetustis clare praeferunt.

22. CURRUS ET INTACTAS BOVES] Nic. Heinsius in margine exemplaris sui, *Forte*, ait, INTACTOS. Sed vetat hoc vetustus Grammaticus Valerius Probus p. 1462. *Hic & haec bos hujus bovis: Horatius: Intactas boves.* Erudite Scholiastes Porphyrion: *Intactas boves, hoc est, indomitas. Non sic dixit, quasi feminis tantum triumphantes sacrificent; sed quia metro quid gratius feminino genere boves, quam masculino.* Porro etiam *intactas* habent omnes scripti cum vetustis editionibus.

25. NEQUE AFRICANO] In priscis Editionibus Veneta & Loscheriana sic locus hic exhibetur.

Terra marique victus hostis Punico
Lugubre mutavit sagum.
Aut ille centum nobilem Cretam urbibus
Ventis iturus non suis,
Exercitatas aut petit Syrtis noto,
Aut fertur incerto mari.
Capaciores adfer huc, puer, scyphos;
Aut Chia vina aut Lesbia,
Vel, quod fluentem nauseam coërceat,
Metire nobis Caecubum.
Curam metumque Caesaris rerum juvat
Dulci Lyaeo solvere.

v. 34. Et Chia.

Io Triumphe, nec Jugurthino parem
Bello reportasti ducem;
Neque AFRICANUM, *cui super Carthaginem*
Virtus sepulchrum condidit.

Neque aliter praeferunt Pulmanni Berſmannique & Torrentii & noſtri codices. Primus, opinor, Aldus Manutius illud alterum invexit; quod deinceps propagatum ſilentio tranſmiſerunt Lambinus & Cruquius, diſſimulata membranarum ſcriptura: nullus enim dubito, quin illi in ſuis idem invenerint. Quid vero eſt *Africano bello?* annon & *Jugurthinum* etiam erat Africanum? Si id voluit Horatius, bello *Punico* dictum oportuit, non *Africano:* quo quidem nomine hoc ab illo diſtingui non poteſt. Sed eſto hoc: quid deinde erit, quo illud *cui* referatur? *cui bello* in ea conſtructione neceſſario accipiendum erit; quo nihil ineptius fingi poteſt. Recipienda igitur membranarum lectio: *Nec Marium*, ait, *parem Auguſto ducem reportaſti, nec Scipionem Africanum.* Illud interea dubium, & inter interpretes magnopere controverſum eſt; utrum hic velit Scipionem, avumne an nepotem? & quid iſta ſignificent,

cui ſuper Carthaginem
Virtus ſepulchrum condidit.

Eorum diſſidentes ſententias videat, cui animus & copia eſt. Ego vero, utrumcumque Scipionem hic intelligam, longe aliter atque illi faciunt, verba explicem. Si majorem, tum ſic velim enarrare: *Cui virtus ſua* a poëta Ennio decantata *ſepulchrum condidit, majus clariuſque ipſa Carthagine.* Quid vero, inquies, an Ennii poëma, utcumque Scipionem praedicet, ejus ſepulchrum d[e]
Quidni autem, ut Homeri Ilias ſepulc[h]
ctoris dicitur in Epigrammate, Antho[l]

Μή μι τάφῳ σύγχριτε τὸν Ἕκτορα, μηδ' [ἀ]
Μίτρει τὸν πάσης Ἑλλάδος ἀντίπαλον.
Ἰλιὰς, αὐτὸς Ὅμηρος ἐμοὶ ΤΑΦΟΣ, Ἑλλὰ[ς]
Φεύγοντες. τούτοις πᾶσα ἐχαπόμεθα.

Ut Lucani Pharſalia Pompeii ſepulchrum in Silv. II, 7.

Tu Peluſiaci ſcelus Canopi
Deflebis pius, & Pharo ſuperba

Pompeio *dabis altius* ſepulchrum:
Ut Simonidis carmen ſepulchrum naufra[gi]
dam Valerio Maximo dicitur, lib. I, 7. *M[a]*
tem beneficii Simonides elegantiſſimo eum car[-]
ternitati conſecravit, melius illi & diuturnio[ri]
mis hominum ſepulchrum *conſtituens*, *qua[m]*
ſertis arenis ſtruxerat. Ita metaphora non [a]
monumentum paſſim occurrit, ut Noſter III, 30.

Exegi monumentum aere perennius.

Notes autem velim illa praecipue verba: *Pharo, melius & diuturnius quam:* illud ipſum eſt *ſuper* Carthaginem. Silius Italicus eodem Scipione, lib. IV.

Nam tibi ſervantur, ni vano caſſa volatu
Mentitur ſuperos praepes, poſtrema ſubaſtis
Fata, puer, Libyae, & majus Carthagine

Quod ſi cui haec minus arrideant, tum [Scipi]nem Aemilianum majoris nepotem poteri[t] telligere: & deinde, ſi me audiet, ſic ic[irco]tatione locum refinget.

X.

In Maevium.

MALA ſoluta navis exit alite
Ferens olentem Maevium.
Ut horridis utrumque verberes latus,
Auſter, memento fluctibus.
Niger rudentes Eurus, inverſo mari,
Fractoſque remos differat.
Inſurgat Aquilo, quantus altis montibus
Frangit trementis ilices.

Nec

Neque Africanum, QUO *ſuper Carthaginem*
Virtus ſepulchrum condidit.

t ordo ſit, *Neque Aemilianum, ſuper quo virtus Carthaginem ſepulchrum condidit.* Ipſa ſcilicet Carthago, quam funditus delevit Scipio, ſepulchrum jus eleganter dicetur; ut Salamis Themiſtoclis ſepulchrum eſt in Germanici Epigrammate Anthol. III, 5.

Ἀντὶ τάφου λιτοῖο θὴς Ἑλλάδα. θὴς δ' ἐπὶ τούτῳ
Δούρατα βαμβαρικᾶς σύμβολα ναυφθορίας.
Καὶ τύμβῳ πρηπῖδα περίγραφε Περσικὸν Ἄρη,
Καὶ Ξέρξην. τούτοις θάπτε Θεμιστοκλέα.
Στάλα δ' ἀ ΣΑΛΑΜΙΣ ἐστιλίσσεται, ἔργα λέγουσα
Τάμά. τί με σμικροῖς τὸν μέγαν ἐντίθετε;

t Europa & Aſia Alexandri magni, ibidem in pig. Parmenionis;

Τύμβον Ἀλεξάνδροιο Μακηδόνος ὅν τις ἀείδῃ,
ΗΠΕΙΡΟΥΣ κεῖνο σῆμα λίγ' ἀμφοτέρας.

bi pro ἀείδῃ *canat*, corrigendum obiter ἐρείῃ *quaerat, interroget.* Ut Graecia tota denique Euripidis ſepulchrum eſt, ibidem III, 25.

Μνῆμα μὲν ΕΛΛΑΣ ἅπᾶσ' Εὐριπίδου. ὀστᾶ δ' ἴσχει
Γῆ Μακεδών. ἡ γὰρ δέξατο τίμια βίου.

34. ET CHIA VINA AUT LESBIA] In vetuſtis codicibus Torrentii, & Galeano noſtro non poſtremae notae, alia lectio eſt; quae ſi diſtinctione djuvetur, vulgatae facile palmam praeripiet:

Capaciores affer huc, puer, ſcyphos:
AUT *Chia vina, aut Lesbia,*
Aut, quod fluentem nauſeam coërceat,
Metire nobis Caecubum.

bi conſtructio erit, *Metire aut Chia vina, aut Lesbia, aut Caecubum:* non, ut nunc circumfertur, *Affer Chia aut Lesbia, aut metire Caecubum.* Quis non videt illud elegantius eſſe? Quin, etiam ſi ET *Chia vina* cum majore codicum parte legeris, diſtinctio tamen poſt *ſcyphos* ponenda erit; ut ſane habet princeps editio Veneta.

1. MALA SOLUTA NAVIS EXIT ALITE] Apud Marium Victorinum p. 1252. maſculino genere effertur,

MALO *ſoluta navis exit alite.*

Sed, praeterquam quod omnes codices & uterque Scholiaſtes in altera lectione conſpirant, ita citatur & Servio ad Eclogam Virgilii III. & Diomedi p. 482. Lactantius ad Statii Theb. lib. III. *Et te mala protinus ales Qua redeo*] *id eſt, malum augurium. Quotieſcumque enim ales feminino genere dicitur, malum portendit augurium; ut Horatius: Mala ſoluta navis exit alite.* Retinendum ergo hic genus femininum, tot auctoritatibus fultum. Delirat tamen acumen Grammatici; nam eodem genere & bonum augurium ſignificat. Noſter ipſe Epod. XVI.

Sic placet? an melius quis habet ſuadere? ſecunda
Ratem occupare quid moramur alite?

Tamen codex optimus Reginenſis clare illic praefert, SECUNDO. Catullus Epigram. LXII.

bona cum bona.

Nubat alite virgo.

8. FRANGIT TREMENTES ILICES] Plotio Grammatico veteri ſic locus hic citatur, p. 1647.

Inſurgat Aquilo, quantus altis montibus
FREGIT *trementes ilices.*

Et ſane dulcius quid apud Poëtas prae ſe ferunt

Nec ſidus atra nocte amicum appareat,
Qua triſtis Orion cadit:
Quietiore nec feratur aequore
Quam Graia victorum manus;
Cum Pallas uſto vertit iram ab Ilio
In inpiam Ajacis ratem.
O quantus inſtat navitis ſudor tuis,
Tibique pallor luteus,

Praeterita, quam Praeſentia: ut Carm. IV, 4.
Qualem miniſtrum fulminis alitem —
Egit *amor dapis atque pugnae.*
Virgilius:
Quales mugitus, fugit *cum ſaucius aram*
Taurus, & incertam excuſſit *cervice ſecurim.*
Neutrum tamen hic admiror, quia jam verſu proximo habuit,
FRACTOSQUE *remos differat.*
Equidem VERTIT vel STERNIT vel ſimile quid dixiſſem potius, quam bis continenter idem verbum inculcaſſem.

19. IONIUS UDO] Locus hic, ut in Loſcheri & pleriſque editionibus habetur,
Ionius udo cùm remugiens ſinus
Noto carinam ruperit,
nihil videtur difficultatis habere. Recte enim *Ionius ſinus*, ut Propertius IV, 6.
Qua ſinus Ioniae *murmura condit* aquae.
& Servius ad Aeneid. III, 211. *Et ſciendum* Ionium *ſinum eſſe immenſum ab Ionia uſque ad Siciliam.* Recte etiam *udo noto*, ut Statius Silv. I, 6.
quas udo *Numidae rapuere ſub* Auſtro,
de quo vide plura ad Carm. IV, 5. verſ. 9. Editio tamen Veneta, quod & Cruquius ex Blandiniis ſuis profert & recipit,
Ionius udo cum remugiens SINU
NOTUS *carinam ruperit.*
Quo nihil umquam frigidius & inſulſius vidi. Quid enim eſt *Ionius Notus?* quis umquam *Notum* eo epitheto donavit? Quod ſi maxime *Ionius notus* diceretur; tamen ineptum plane eſſet hoc in loco, quia Maevius in *Ionio mari* jam navigabat. Nam & *Threicius* quidem *Boreas* dicitur; ſed non in Thracia verſantibus: & *Notus Libycus*; ſed non Afris ipſis, verum aliis inter Libyam & ſeptentrionem degentibus. Et quid jam erit *udo ſinu?* ſinu velorum, inquit: quid? an *vela* nominaverat antea Noſter; ut commode hic ſubintelligi poſſit? ut in illo Claudiani, mox iterum citando,
Ionium tegitur velis, *ventique Labor.*
Tot curvare ſinus.
Nugae merae. Tolerabilior longe eſt al.
Ionius udo cum remugiens SINU
Noto carinam ruperit:
quam Torrentius in quattuor codicibus ſecutus eſt, ac poſtea Ianus Rutgerſius, nuper eruditiſſimus Baxterus. Ubi con. rit, *Cum Ionius udo ſinu remugiens noto ca. rinam.* Et *Ionius*, aiunt, abſolute pro I. ri, ut Graecis ὁ Ἰόνιος. Recte quidem n. Graecis, qui & vincta oratione & ſoluta. num hic uſurpant, ſubaudito πέλαγος. A. neutrum magis amant, quippe *quibus* . intelligitur. Ovidius Faſt. IV, 565. de Cer.
Hinc init Aegaeum, quo Cycladas a.
Ioniumque rapax *Icariumque legit.*
Lucanus VI, 27.
Ioniumque *furens rapido cum tollitur A.*
Claudianus IV. Conſ. Honorii v. 209.
Ionium *tegitur velis, ventique labor.*
Tot curvare ſinus.
& I. Stilich. v. 174.
Vexillum navale dares; ſub puppibus ibat
Ionium.
Nam quod ex Juvenali citant, ubi maſcul. nere effertur, Sat. VI, 92.
Tyrrhenos igitur fluctus, lateque ſonantem
Pertulit Ionium:
aut refingi fortaſſe debet *lateque ſonorum*; a. verbo praecedente ſubſtantivum ſibi adſci. teſt *fluctum*; aut certe ob raritatem non. Horatio adfingendum eſt. Sed & aliud in lectione incommodum eſt & odioſum: geminus hic ablativus *remugiens ſinu Noto* i. plane movet. *Noto* enim ablativo caſu hic certo ſcire poteris ex iis quae ad Carm. II. v. 7. adnotavimus. Retinenda ergo eſt lec. ctio, in qua nihil eſt quod vel Momus ipſe aut faſtidiat. Atque eam ſolam noſtri co.

Et illa non virilis ejulatio,
Preces & aversum ad Jovem;
Ionius udo cum remugiens sinus
Noto carinam ruperit.
Opima quod si praeda curvo litore
Projecta mergos juveris;
Libidinosus inmolabitur caper,
Et agna Tempestatibus.

v. 22. Vulg. PORRECTA.

XI.

agnoscunt; nisi quod in Petrensi corrector
io quis, iratis Musis, hoc inter lineas interserit,
nio udus *cum remugiens sinus*
Notus *carinam ruperit.*
2. PORRECTA MERGOS JUVERIS] Jam semel
a in hoc vocabulo librariorum incuriam ex-
i sumus, Carm. III, 10. v. 3. & ecce tibi iterum
em chorda oberrantes. Quantumvis enim ii si-
l omnes reclament, meo periculo rescribe,
pima quod si praeda curvo littore
PROJECTA *mergos juveris.*
id enim, amabo, hic facit *Porrecta?* Tacent
rpretes novi: sed antiquus rem omnem expe-
t. *Porrecta*, ait, *est extenta: ut Virgilius,*
Quae jacet medium Rhodope porrecta *sub axem.*
cor Zenodoti! sed dic, sodes, quid mergo-
n intererat, utrum *extentus*, an incurvatus, &
idem quadrupes constrictus jaceret? Nam ut-
mque, opinor, positi cadaveris rimari & lace-
e viscera potuerunt. Sed, ut jam dixi, ab Ho-
ii manu fuit, *Projecta litore praeda*; hoc est, quae
umata, insepulta, abjicitur, ut supra Epod. VI.
Projectum *odoraris cibum.*
atius Theb. XII, 749.
Sic juvat exanimis projectaque praeda *canesque*
Degenereseque lupos: magnos alit ira leones.
ucretius III, 890.
Vivus enim sibi cum proponit quisque futurum,
Corpus uti volucres *lacerent in morte* feraeque;
Ipse sui miseret; neque enim se vindicat hilum,
Nec removet satis a projecto *corpore.*
V, 223.
Tum porro puer, ut saevis projectus ab undis
Navita, nudus humi jacet.
vid. Epist. Phyllidis.
Ad tua me fluctus projectam littora *portent,*
Occurramque oculis intumulata tuis.
ropertius I, 22.
Tu projecta *mei perpessa es membra propinqui,*
Tu nullo miseri contegis ossa solo.
Statius Theb. XII, 328.
projectos *cespite nudo,*
Hoc patriae telluris habes.
Lucanus VI, 625.
pererrat
Corpora caesorum, tumulis projecta *negatis.*
& VII, 565.
obit latis projecta *cadavera campis.*
Cicero Tusc. I, 23. *Diogenes* projici *se jussit inhumatum. Tum amici*, Volucribusne *& feris?* Idem de Divinat. I, 27. *Unum de Simonide: qui cum ignotum quendam* projectum *mortuum vidisset, eumque humavisset.* Ibidem II, 69. *Alcibiades cum esset* projectus *inhumatus, ab omnibusque desertus jaceret.* Quintilianus Declam. VI. *Rursusque cum dicis lex, Insepultus abjiciatur: non utique id significat, ut non liceat eum sepeliri, postquam* projectus *est.* Seneca Epist. XCII. *Utrum* projectum aves *differant, an consumatur canibus data praeda marinis, quid ad illum?* —— *Non conterret, inquit, me nec uncus, nec* projecti *ad contumeliam cadaveris laceratio, foeda visuris* —— *Quem saevitia* projecerit, *dies condet.* I nunc, & mirare tot eruditos interpretes tam neglegenter hic esse versatos. Ceterum codices nostri ad unum omnes JUVERIT, ut & Torrentii & aliorum cum editionibus vetustis. Solus Lambinus in octo suis, si credibile est, JUVERIS invenit. Sed undecumque hoc habuerit, sine dubio rectum est; & a Barthii codice Adversar. XXXVII, 15. & Adnotatore Cruquiano confirmatur. *Juveris*, ait, *paveris.* Et miror equidem illud alterum placuisse optimo Torrentio; non animadvertenti, si JUVERIT legamus, tum incertum fore, utrum ipse Maevius, an quivis alius ex *navitis suis*, an simul omnes, hic *praeda mergorum* intelligendi sint. Tollendum igitur illud ambiguum; neque sane aliud ab indoctis librariis expectandum erat, quam ut JUVERIT hic substituerent; quod vi & lege syntaxeos necessario hic requiri pro eruditione sua crediderunt.

Pessi-

XI.

AD PETTIUM.

PETTI, nihil me, ſicut antea, juvat
Scribere verſiculos, amore percuſſum gravi;

v.2. PERCULSUM. Vide Notas.

PESSIMUM hic flagitium fecit, alioqui de Flacco bene meritus, doctiſſimus Lambinus. Cum enim antea ubique ſic verſus hi ederentur,

Petti nihil me, ſicut antea, juvat
Scribere verſiculos, amore perculſum gravi:

& ſimiliter in Epodo XIII.

Horrida tempeſtas caelum contraxit, & imbres
Niveſque deducunt Jovem, nunc mare nunc ſilvae:

primus ille, partim, ut ait, Buchanani auctoritate motus, partim codices quoſdam antiquiſſimos ſecutus, alternum quemque verſum in binos divifit hoc modo,

Scribere verſiculos,
Amore perculſum gravi:

&,

Niveſque deducunt Jovem,
Nunc mare, nunc ſilvae.

& deinceps idem mos in omnibus fere editionibus obtinuit, Dauniis, opinor, Muſis prae dolore lacrimantibus. De re ipſa mox videbimus: at quod codices hic nobis obtrudit bonus Lambinus, eras credo, hodie nihil. Cur enim *codices quoſdam* hic univerſe memorat male titubans & falſi conſcius? cur non ſingulatim, ut ſolet, vel Vaticanum, vel Faërni, vel alium nominat? certe in omnibus noſtris alternus ille verſus unicus eſt, non geminus: atque ita omnes praeter Lambinum in ſuis repererunt; ita exhibent Loſcherus, & editio princeps Veneta; ita denique Grammatici veteres citant, & Scholiaſtae confirmant. Rubrica codicum Leidenſis & Graeviani ſic habet: I. TERNARIUS IAMBUS. II. QUADRATUS COMPOSITUS A DACTYLO IN IAMBUM. Similiter fere Acron: *Metrum primo verſu ternarium iambicum. Secundus ex penthemimeri dactylica & iambica. Alii dicunt eſſe ternarium iambicum, & II. quadratum a dactylo & Iambico.* Eorundem & Reginenſis Rubrica ad Epod. XIIJ. I. SENARIUS EPICUS. II. QUADRATUS A IAMBO IN DACTYLON. At Rubrica Reginenſis ad Epodon hunc XI. paullo diverſa eſt: METRUM PRIMO VERSU IAMBICUS TERNARIUS, SECUNDUS E LONGA IAMBICUS SCANDITUR ITA, *Scribere | verſicu | los | amo | re per | culſum* gr. Ubi pro *e longa jambicus*, quod nullum ſenſum habet, corrigendum ELEGOIAMBICUS, quius in ſuis invenit, compoſitus nempe & giaco verſu & Iambico. *Elegiamborum*, & *Iambelegum* habes apud Marium Victorin. 2592. Ἰαμβίλεγοι apud Hephaeſtionem p. 51. ro quid in alteris Rubricis & Acrone quaeTUS ſibi velit, non omnes, opinor, ſcio. quidem corruptum eſſe dico ex Graeco vo. lo per Latinos librarios vitioſe ſcripto, ΑΣΥΝΘΕΤΟΣ. Cruquius enim in Blandiniis ſuis ΑΝΤΙΤΑΤΟΥΣ reperit, ſibi minime intellectum. Sic & hic Ἀντιάρτητος reponendum eſt; quaſit, & totum ſimul hujus Epodi artificium tibi elucidabo. Sub primis Poëticae artis ſimplici pede verſus decurrebant, Heroctylo, Trochaïcus & Iambicus uterque ſuubi, pes omnibus illis cognatus, Spondeus ponebatur, quo verſus, ut Noſter ait, *paullo graviorque ad aures veniret.* Poſtea, rietatis gratiam aucuparentur, cola quaepartes Heroici verſus cum colis Trochaeris vel Iambici, & viciſſim, in unum verſcebant; unde magnus novorum verſuum rus illico naſcebatur: quos Graeci magiſtr ἀρτήτους, hoc eſt, *inconnexos* vocabant; quterum colon altero diverſi generis connecagmentari non poteſt, utcumque uno verutrumque ſit concluſum. Horum ἀντιαρτητωmerum ad LXIV. uſque exſurgere narrant Sſtes Hephaeſtionis p. 52. & Marius Victorin 2552. Parens autem & inventor horum erchilochus. Πρῶτος ἀντιαρτήτοις Ἀρχίλοχος χρῆται ait Hephaeſtion p. 48. *Primus inconnexis Archilochus uſus eſt:* ubi & diverſa eorum gprofert; quorum ea tantum hic memoraFlaccus imitatus eſt. Unum ergo ait (pag. conſtare ἐκ δακτυλικῆς τετραποδίας καὶ τροχαϊκῆς, hoc eſt, prius colon eſſe tetrametrum roicum, poſterius tres trochaeos: quale illud chilochi;

Οὐκ ἔθ' ὁμῶς θάλλεις ἁπαλὸν χρόα | κάρφεται ἤδη.

d ſemel duntaxat Flaccus expreſſit, Carm.

ılvitur acris hiems grata vice | veris, & Favoni.

iterum Cruquius ex Blandiniis ſuis profert ρτητῆς pro ἀσυνάρτητος; atque idem inepte ex bus colis duos verſus conſtituit in hunc mo-

ılvitur acris hiems grata vice
Veris & Favoni:

lem plane errore, quo in hiſce Epodis pecca- Lambinus. Ea enim Ἀσυναρτήτων ratio ipſa & initio eſt, ut δύο κῶλα ἀπὸ ἑνὸς μόνου παραλαμ-ανται σίχου, *duo cola pro unico verſu accipiantur:* 48. Alterum Archilochi ἀσυνάρτητον (p. 51.) ıſtabat ἐκ δακτυλικῆς πενθημιμερῆς, καὶ ἰαμβι-διμέτρου ἀκαταλήκτου, ſive prius colon erat pars giaci, poſterius pars Iambici; quale illud,

Ἀλλά μ' ὁ λυσιμελὴς | ὃν ταῖρι δάμναται πόθος.

ıd hoc exemplum ſemel tantum decurrit Hous in hoc ipſo Epodo. XI.

cribere verſiculos | amore perculſum gravi.

rtium autem Aſynarteti genus, quale nullum Archilocho profert Hephaeſtion, eſt illud Eli XIII; ubi ordine inverſo, pars Iambici praeit, & pars Elegiaci ſubſequitur; tamquam ſi beres,

Ν' ταῖρι δάμναται πόθος | ἀλλά μ' ὁ λυσιμελής.

Niveſque deducunt Jovem | nunc mare nunc ſilüae.
Occaſionem de die | dumque virent genua.

rum autem hoc invenerit Horatius, an ex Arlocho acceperit, neſcias hodie; quandoquin hujus opera ad noſtram aetatem non perenerunt. Si Attilio Fortunatiano credis, Horainventum eſt: ſic enim ait p. 2684. *Omnia mevariantur — aut permutatione, tamquam*
Occaſionem de die | dumque virent genua.
ım cum Archilochus Heroi partem priorem cum nbici priore parte compoſuerit, ita ut antecederet roum, in hunc modum;
Scribere verſiculos | amore percuſſum gravi:
ratius immutavit, ut antecederet Iambici pars, ueretur Heroi, ſic;
Occaſionem de die | dumque virent genua.

dem fere habes apud eundem p. 2699. Tamen, inor, Horatio ipſi de ſe potior fides habenda; qui clare negat ſe ullius carminis modos imıtaſſe, Epiſt. II, 19.

Parios ego primus Iambos
Oſtendi Latio, numeros *animoſque ſecutus*
Archilochi, *non res & agentia verba Lycamben.*
Ac ne me foliis ideo brevioribus ornes,
Quod timui mutare modos *& carminis artem,*

certe hunc ipſum verſum *Archilochium* vocat omedes p. 515. & Scholiaſtes Blandinius de Me; apud Cruquium in fine libri. Sed utcumque c fuerit; utrumque Epodon, & hunc XI, & alterum XIII, alternos verſus Ἀσυναρτήτους habere, ex duobus colis conſtantes; atque ea cola intra unum verſiculum concludenda eſſe, non, ut Lambinus voluit, in binos diſſecanda, jam certo, puto, compertum tibi eſt, ex iis quae modo attulimus. Atque illis concinunt omnes ubique Grammatici, quotieſcumque de his metris agunt, ut Diomedes p. 511. & 528; Marius Victorinus p. 2549, 2619, 2622. & Attilius Fortunatianus p. 2706. Sic & auctor Carminis de Paſiphaë (apud Blandinium de metris ſcriptorem, & Pithoeum) quo omnia Horatiana metra eleganter complexus eſt, ſingulis verſibus ſingula Aſynarteta exhibuit,

Cecropides juvenis | quem perculit fractum manu,
Filo reſolvens Cnoſſiae | triſtia tecta domus.

Denique diſertiſſimus ille de Metris ſcriptor, Terentianus Maurus, in ipſo fine operis, ex duobus colis *unum verſum fieri* bis clare teſtatur; cujus locum, ob ſingularem viri auctoritatem & elegantiam, integrum hic ſubjiciam; ubi de Flacco loquitur,

Nec non trimetro talem Epodum comparat.
Pentametri partem dactylicam ſubicit,
Atque dimetron ad hoc; | unumque verſum reddidit:
Petti, nihil me, ſicut antea, juvat
Scribere verſiculos | amore perculſum gravi.
Semelque & iſtud functus eſt.
Idemque Epodon non trimetro reddidit:
Sed verſum heroum voluit praemittere totum,
Dein dimetrum conlocat | commaque dactylicum;
Et hic, ut ante, verſus unus *ut foret:*
Horrida tempeſtas caelum contraxit, & imbres
Niveſque deducunt Jovem | nunc mare nunc ſilüae.

Quid ergo? jamne vides, in quanta harum rerum ignoratione verſati ſint, qui per integrum jam ſaeculum, duce Lambino, editiones ſuas hoc emblemate dehoneſtarunt. Nam quod arguit optimus Torrentius; ſi unico verſu duo cola illa concludantur, inverecunde nimis Flaccum nunc brevem ſyllabam produxiſſe, nunc vocalem ante vocalem non abjeciſſe, ut in illis,

Arguit & latere | petitus imo ſpiritus.
Fervidiore mero | arcana promerat loco.
Levare diris pectora | ſollicitudinibus,

in eo oſtendit ſe verſus Ἀσυναρτήτου indolem non omnino percepiſſe. Diſerte enim docet Hephaeſtion, optimus metrorum auctor, ſyllabam ultimam prioris coli perinde eſſe communem, ac ſi integrum Hexametrum vel Iambicum clauderet: unde & Archilochum ait in illo, de quo jam egimus, Aſynarteto,

Οὐκ ἴσ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὰν χρόα | κάρφεται γὰρ ἤδη,

etiam Creticum pedem διὰ τὴν ἐπὶ τέλους ἀδιαφορίαν

Amore, qui me praeter omnis expetit
Mollibus in pueris aut in puellis urere.
Hic tertius December, ex quo deſtiti
Inachia furere, ſilvis honorem decutit.
Heu me, per Urbem (nam pudet tanti mali)
Fabula quanta fui! conviviorum ut poenitet,
In quis amantem & languor & ſilentium
Arguit, & latere petitus imo ſpiritus!
Contrane lucrum nil valere candidum
Pauperis ingenium, querebar adplorans tibi;
Simul calentis inverecundus Deus
Fervidiore mero arcana promorat loco.

v. 8. Et poen.

pro dactylo poſuiſſe, ut in hoc,

Καὶ βύσσας ὁρίων δυσπαίπαλος | οἷος ἂν ἐφ' ἵππῳ.

Vides tamen nihilo minus, tam haec cola apud Archilochum, quam illa apud Flaccum, in unum verſum coaleſcere.

2. AMORE PERCULSUM GRAVI] Editio Loſcheri, & Veneta anni 1490. PERCUSSUM. At Veneta princeps PERCULSUM, quod poſtea in omnibus ferme obtinuit. Variant etiam & ſcripti codices: vetuſtiores noſtri ab hac parte ſtant; Petrenſis & Regiae Societatis a Loſchero; atque ita tres Torrentii, quorum unum longe optimum fuiſſe praedicat. Ceteri interpretes tacent; non quod in omnibus ſuis *percuſſum* invenerint; cave iſtud credas: ſed quod aut neglegenter eos verſaverint, aut alteram lectionem crediderint memoratu indignam. Quippe haec duo vocabula nuſquam non confuderunt librarii; ut in Lucretii, Virgilii, Ovidii membranis eruditi viri adnotarunt. Quin & Grammaticis locus hic ambigue citatur. Apud Diomedem p. 527. habetur *percuſſum*; at ibidem p. 511. *percuſſum*; ut & apud Marium Victorinum p. 2549, 2619, 2622. & Attilium Fortunatianum p. 2684, 2699. Rurſus tamen apud Attilium *percuſſum* extat p. 2706. & Terentianum Maurum p. 2450. Utram jam harum praeferas? nam utraque aequali fere auctoritate nititur, utraque ſic ſatis apta ſententiae eſt; ut elegante aliquo formarum ſpectatore ſit opus, qui venuſtiorem ex iis ſeligere poſſit. Si Agroetio & Bedae credis, *percuſſum* ad corpus, *percuſſum* ad animum refertur. Hanc differentiam pueri olim omnes in ludis docebantur; unde, ut opi... & ubicumque de *animo* agitur, *percu...* interſerunt eruditi Librarii. Sed hoc ... eſt, & trivialium magiſtrorum comment... trumque enim de utroque dicitur, de ... prie, de *animo* μεταφορικῶς. *Percellere* ta... jus quid quam *percutere* ſignificat; tanta vi percutere, ut evertas & ſolo proſterna... rentius Eunucho II, 3.

Quo trudis? perculeris *jam tu me.*

Cato apud Gellium II, 22. *Ventus Circius, ... quare, buccam implet; armatum hominem ... ſtrum eneratum* percellit. Virgil. Aen. v. ... *victorem immani corpore Buten*

Perculit, *& ſulva moribundum extendit ...* Ergo in re graviore *perculſus* aptius ... eſt; *Perculſus terrore, metu, formidine, ... na, damno, diſcordiis*, paſſim in auctor... currunt. Contra, in leviore affectu *per...* tius dixeris; ubi animus ſcilicet eſt *itus*, ... non everſus tamen & conſternatus. Rect... apud Noſtrum Epod. VII.

Tacent, & albus ora pallor inficit:
Menteſque perculſae *ſtupent:*

etſi ibi quoque Battelianus codex, *percu...* recte viciſſim in hoc loco,

Scribere verſiculos, amore PERCUSSUM *gra...*

Virgilius Georg. II, 476. de Muſis,

Quarum ſacra fero, ingenti percuſſus amore

& Aen. IX, 197.

Obſtupuit magno laudum percuſſus *amore*

ut utrobique praefert accuratiſſima Nic. H...

Quod ſi meis inaeſtuet praecordiis
Libera bilis, ut haec ingrata ventis dividat
Fomenta, vulnus nil malum levantia;
Deſinet inparibus certare ſubmotus pudor.
Ubi haec ſeverus te palam laudaveram;
Juſſus abire domum, ferebar incerto pede
Ad non amicos heu mihi poſtis & heu
Limina dura, quibus lumbos & infregi latus.
Nunc gloriantis quamlibet mulierculam
Vincere mollitie amor Lyciſci me tenet:
Unde expedire non amicorum queant
Libera conſilia, nec contumeliae graves;

v. 14. Vulg. MOLLITIA.

Sed

itio, & confirmant vetuſtiſſimi codices apud erium. Vulgo *perculſus* ibi circumfertur. Statius hebaide IV, 260.

Proſilit audaci Martis percuſſus amore.

ucretius I, 921.

ſed acri
Percuſſit *thyrſo laudis ſpes magna meum* cor.

oſter Carm. IV, 5.

Sic deſideriis icta *fidelibus*
Quaerit patria Caeſarem.

ucretius V, 1074.

Pinnigeri ſaevit calcaribus ictus amoris.

nnius in Medea:

Medea, animo aegra, amore *ſaevo* ſaucia.

ucretius IV, 1041.

Idque petit corpus mens, unde eſt ſaucia amore.

irgilius Aen. IV, 1.

At regina, gravi jamdudum ſaucia cura,
Vulnus *alit venis, & caeco carpitur igni.*

4. MOLLIBUS IN PUERIS] Non placet il-d *in pueris, in puellis:* ubi praepoſitio geminaotioſa & elumbis videtur. Scripſerat, opinor, uctor,

Mollibus AUT *pueris, aut in puellis urere.*

iod mutarunt Librarii, quia in priore membro ſiderari praepoſitionem credebant; quae tamen eganter abeſſe ſolet, ut oſtendi ad illud, Carm. I, 25.

quae nemora, aut quos agor in ſpecus.

7. HEU ME! PER URBEM] Theodorus Marcilius corrigebat, *Heu mi*, ſive *heu mihi.* Credo, quia alicubi apud Plautum ſic editum eſt. Sed nihil mutandum. Terent. And. IV, 1.

Heu me *miſerum, qui tuum animum ex animo ſpectavi meo.*

Seneca in Troadibus 681.

Repellor? heu me! *rumpe fatorum moras.*

& Herc. Oetaeo v. 1761.

Anilis, heu me! *recipit Alciden ſinus.*

& Octavia v. 32.

Conjugis, heu me! *pater inſidiis*
Oppreſſe jaces.

Graeci tamen οἴμοι caſu dativo efferunt.

8. CONVIVIORUM ET POENITET] In Magdalenenſi deeſt ET; in Lambini quibuſdam ponitur ante *conviviorum.* Apud Plotium Grammaticum veterem p. 2662. ſic editum eſt, *Convicierum poenitet.* Nos unius literulae mutatione languentem & jacentem ſententiam erexímus in hunc modum:

Fabula quanta fui! conviviorum UT *poenitet!*

Neque dubites, quin auctor ita ſcripſerit, licet centum librarii vel jurati negaverint.

24. VINCERE MOLLITIA AMOR] Ita editi omnes: ſed Zulichemianus noſter, & a prima manu, ut videtur, Graevianus,

Vincere MOLLITIE *amor Lyciſci me tenet.*

quod recipimus, ut evitetur vaſtus ille & inconditus ſonus A A: ſic & alibi Serm. II, 2. mollitiem *dixit, non* mollitiam.

Sed alius ardor aut puellae candidae,
Aut teretis pueri longam renodantis comam.

XII.

QUID tibi vis, mulier nigris dignissima barris?
Munera quid mihi, quidve tabellas
Mittis, nec firmo juveni, neque naris obesae?
Namque sagacius unus odoror,
Polypus, an gravis hirsutis cubet hircus in alis,
Quam canis acer, ubi lateat sus.
Qui sudor vietis, & quam malus undique membris
Crescit odor! cum pene soluto
Indomitam properat rabiem sedare; neque illi
Jam manet humida creta, colorque
Stercore fucatus crocodili; jamque subando
Tenta cubilia tectaque rumpit.
Vel mea cum saevis agitat fastidia verbis:
INACHIA langues minus ac me:
Inachiam ter nocte potes; mihi semper ad unum
Mollis opus. pareat male, quae te

v. 2. CUR mihi. 7. QUIS sudor. 9. Vulg. NEC.

2. MUNERA CUR MIHI, QUIDVE TABELLAS] Sic extat in editione prima Veneta & Loscheri: at in altera anni 1490. est *cur mihi cúrve*. Acron manuscriptus habet *quid mihi cúrve*; at editus *quid mihi quidve*: atque ita citat Marius Victorinus p. 2619. Neque aliter codices nostri Reginenses, Magdalenenses, & Regiae Societatis, & unus Gulielmi Canteri. Revocamus ergo ut omnium simplicissimum & elegantissimum,

Munera QUID *mihi, quidve tabellas.*

7. QUIS SUDOR VIETIS] Lege QUI *sudor*; ut praeter sex Torrentii, Graevianus noster, Leidenses, Reginenses cum tribus aliis. Praeterea in versu proximo CRESCAT habet editio Loscheri, & codex Galei, & a prima manu Graevianus; hoc est, *odoror, qui sudor crescat*. Sed taedet hoc sordium: & sane hoc carmen indignum est, aut emendetur, aut legatur.

25. O EGO NON FELIX] Codices quidam aliorum quam nostri, sed ii non ultimae vetis, *O ego* INFELIX; & sic hic versus Charisio p. 131. Servio De ultimis syllabis & Martiano Capellae p. 64. Sed nihil mutat. Auctor de morte Drusi v. 145.

Jamne ego non felix? *jam pars mihi rapta* [illegible] *num.*

Ausonius, de Ambiguitate vitae

sic nempe pudicum
Perdidit Hippolytum non felix *cura pudoris.*

Sabinus, Epistola Demophoontis,

Lesbia quaerenti taurum monſtravit inertem:
Cum mihi Cous adeſſet Amyntas;
Cujus in indomito conſtantior inguine nervus,
Quam nova collibus arbor inhaeret.
Muricibus Tyriis iteratae vellera lanae
Cui properabantur? tibi nempe:
Ne foret aequalis inter conviva, magis quem
Diligeret mulier ſua, quam te.
O ego non felix, quam tu fugis, ut pavet acris
Agna lupos, capreaeque leones.

XIII.

AD AMICUM.

HORRIDA tempeſtas caelum contraxit; & imbres
Niveſque deducunt Jovem: nunc mare, nunc ſilüae
Threïcio Aquilone ſonant. rapiamus, amice,
Occaſionem de die: dumque virent genua,
Et decet, obducta ſolvatur fronte ſenectus.
Tu vina Torquato move conſule preſſa meo.
Cetera mitte loqui: Deus haec fortaſſe benigna
Reducit in ſedem vice. nunc & Achaemenio

v. 2. De Metro vide Notas. 3. AMICI. 8. Vulg. ACHAEMENIA. Per-

Et jam non felix *omine Demophoon.*
Prudentius Periſteph. v. 42.
Audeſne non felix, *ait*,
Jus hoc deorum & principum
Violare verbis aſperis?

De hujus carminis metro vide quae jam dixi-mus ad Epod. XI.

3. RAPIAMUS AMICI] Legendum apparet, quam-is magna pertinacia codices ſcripti refragantur,
rapiamus, AMICE,
Occaſionem de die.
Non enim plures, *ſed* unum *hic alloquitur*, cui ad-erſi aliquid acciderat; ut ex ſequentibus conſtat:
Tu *vina Torquato* move *Conſule preſſa meo:*
Caetera mitte *loqui. Deus haec fortaſſe* &c.

8. NUNC ET ACHAEMENIA] Primus, ut credo, Aldus Manutius *Achaemenia* edidit; a quo in po-ſteriores editiones receptum eſt. Vide autem hic ſupinam tot interpretum neglegentiam: quorum ne unus quidem ullam lectionis varietatem notat. Atqui praeter veteres ante Aldum editiones & Acronem Scholiaſtam, omnes noſtri codices ſine ulla litura *Achaemenio* hic exhibent. Neque fas eſt dubitare, quin in illorum codicibus idem haberetur, male ſilentio praetermiſſum. Recte autem *Achaemenio nardo* genere neutro, ut Noſter alibi Epod. V.

Perfundi nardo juvat, & fide Cyllenea
Levare duris pectora ſollicitudinibus:
Nobilis ut grandi cecinit Centaurus alumno;
INVICTE, mortalis Dea nate puer Thetide,
Te manet Aſſaraci tellus, quam frigida parvi
Findunt Scamandri flumina, lubricus & Simois:

v. 10. DIRIS.

Nardo *perunctum*, quale *non perfectius*
Meae laborarint manus.
Tibullus II, 2.
Illius puro *diſtillant tempora* nardo.
Celſus lib. V. cap. 11. *Juncus quadratus*, nardum, *cinnamomum:* atque ita alii ſaepe. Ideo autem genus neutrum faeminino hic praetulit Auctor, ut vitaret inſuavem homoeoteleuti ſonum in fine verſus;
Reducet in ſedem vice, nunc & ACHAEMENIO
Perfundi nardo juvat; & fide Cyllenea.
Scribe enim cum vulgatis, *Achaemenia, Cyllenea*; & aurem tuam, niſi hebes & ſtolida eſt, verberari & offendi ſenties.

10. LEVARE DIRIS PECTORA] *Dirus* pro *durus* non ſemel ſubſtituerunt oſcitantes librarii, ut ſupra Carm. III, 24. *dira neceſſitas:* & nunc quoque *diras ſollicitudines* nobis obtrudunt, pro *duris*, ut clare exhibet codex noſter Galeanus & editio Loſcheri:
Levare DURIS *pectora ſollicitudinibus,*
Sic Virgilius Aen. IV, 488.
aſt alios duras *immittere* curas.
Nemeſianus Eclog. I, 59.
duras *docuiſti fallere* curas.
Noſter Carm. II, 13.
dura *navis,*
Dura *fugae mala*, dura *belli.*
& Carm. I, 18.
Siccis *omnia nam* dura *Deus propoſuit, neque*
Mordaces aliter diffugiunt ſollicitudines.

12. INVICTE MORTALIS] Riſum hic movent Interpretes, cetera tamen eruditi; qui haec duo *Invicte mortalis* conſtructione jungunt: credo, ut Plautus olim *mortalem malum, mortalem catum*, aut *lepidum* dixit. Quo nihil hoc quidem in loco putidius ineptiuſve excogitari poteſt. Tu vero ſic divide verba & diſtingue,
Invicte, mortalis dea nate puer Thetide.
hoc eſt, *qui natus es mortalis matre licet immortali.* Quaeſitum eſt ab Horatio illud antitheton, & ſane elegantiſſimum eſt. Ita Lucretius III, 883.
Mortalem *vitam mors cui* immortalis *ademit.*
Sophocles apud Dicaearchum:
Θήβας λίγεις μοι, τὰς πύλας ἐπτασκόπους,
Οὗ δὴ μόνον τίκτουσι αἱ θνηταὶ θεούς.
Invicte autem per ſe abſolute poſitum ex Virgilio Aen. VI, 365.
Eripe me his, invicte, *malis.*
& VIII, 293.
tu nubigenas, invicte, *bimembri*
Hylaeumque Pholumque manu.
& Claudiano de Nuptiis Honorii v. 336.
Quod gener eſt, invicte, *tuus.*

13. QUAM FRIGIDA PARVI] *Parvi* habent ces omnes, qui hodie extant. Sed Sch Cruquii variantem lectionem ſuggerit, *Pa id eſt, exigui, aut ſi* PRAVI *legas, id eſt non recti, ſinuoſi.* Ubi nimis quam ineptu *pravi:* ſed eo excitatus elegantiſſimus Nic ſius, FLAVI ex conjectura reponebat. E quidem *Scamander*, ut *flavus Tiberis*: ſe *flavi* ob ejuſdem literae concurſum ſcabre exibit. Nos, ſi quid mutatum vellemus, f pius ad vulgatum reponeremus, *Quam* PRONI *Findunt Scamandri flumina*; ut *rivus*, *pronus amnis* paſſim. Sed nihil ſcit dum.

15. CERTO SUBTEMINE PARCAE] Parcarum temen *certum* erat; id in confeſſo eſt: ut Conſolationis ad Liviam v. 240.
Quondam ego tentavi Clothoque duaſque ſorores
Pollice *quae* certo *penſa ſevera trahunt*
Illud tamen inquirendum eſt, an epitheton generale loco huic atque ſententiae apte amuſſim reſpondeat. Singula itaque verba de, & videbis forte ὕπτιλον quiddam & inſi hic ſubeſſe. Quippe *rupere reditum ſubter* riſſima videtur locutio; niſi *ſubtemine* quopiam juvetur, quod affinitatem aliquam *rupere* habeat. Atqui illud *certo* nihil omn *abruptionem* facit. Quo, opinor, argumen ductus, vir eruditiſſimus Achilles Statius, ad Tibulli lib. III. Eleg. 3. *ſecto* reponeb *certo. Rupere ſecto ſubtemine*, id quidem ſententiam prius hiantem ſatis apte cong

15 Unde tibi reditum certo ſubtemine Parcae
Rupere; nec mater domum caerula te revehet.
Illic omne malum vino cantuque levato,
Deformis aegrimoniae dulcibus alloquiis.

XIV.

erum illud habet incommodi, quod jam tum iortuum nobis Achillem exhibeat, priuſquam 'rojam proficiſcatur. Quippe ſi jam *fectum* erat ibtemen, cum Chiron haec loquitur; apud inros haec Achilli fabuletur, neceſſe eſt. Semel iim *fecto* uniuſcujuſque filo, illico eundum eſt *Illuc, unde negant redire quemquam.*

)uamobrem vide, ſi non alio vocabulo, quod eque a vulgata lectione tantum abſcedat, neque llum ejuſmodi incommodum ſecum trahat, rengi poſſit locus in hunc modum:

Unde tibi reditum CURTO *ſubtemine Parcae Rupere.*

n voce *curtus* ſaepius peccatum eſt a Librariis, um modo *curvus*, modo *certus* pro eo ſubſtiiunt; de quo vide Nic. Heinſium ad Ovidii Faos II, 408. & 645. *Unde Parcae*, ait, *rupere tibi ditum brevi vitae tuae ſtamine.* Contra Juvenalis at. X, 252. de Neſtore,

Attendas quantum de legibus ipſe queratur Fatorum, & nimio de ſtamine.

)uod ſi ne hoc quidem tibi placeat; tum, ſi me udies, vulgatam lectionem ſic explicabis; ut *ibtemine* non ad *rupere*, ſed ad *Parcae* referatur. *'arcae certo ſubtemine*, id eſt, *quae certum ſtamen ere ſolent*, abſolute & *per defectionem* dictum, ut lacrobius loquitur Saturnal. VI, 8. Sic Virgilius, ien. III, 618.

domus ſanie dapibuſque cruentis.

'I, 187.

Ipſe Quirinali lituo.

171.

Intus aquae dulces, vivoque ſedilia ſaxo.

:que alia id genus plura.

18. AEGRIMONIAE DULCIBUS ALLOQUIIS] Ita iidem exhibent codices ſcripti, tam aliorum iam noſtri; neque in ullo vidi conjunctionem additam, niſi inter lineas, ut habent Batteliius, Regiae Societatis, Graevianus, Reginenſis.)lus Magdalenenſis in ipſo verſu perperam ſtait, *Dulcibusque alloquiis*. Ergo hac lectione adiſſa, neceſſario cum interpretibus explicandum it, *Vino cantuque alloquiis* (ſive quae alloquia & ſolatia ſunt) *deformis aegrimoniae*. Et ſic quidem Graeci παραμύθιον ἀτυχίας, παραμύθιον κακοπραγίας &c. *alloquium infortunii, egeſtatis.* Sed non opinor tam quaerendum eſt, quid Graeci dicere auſi ſint, quam quid Romanorum aures ſeveriores propitie accipere poſſint. Neque vero unum hic adducunt locum Latini ſcriptoris, quo *aegrimoniae alloquium* aut ſimile quid reperitur. Sane *alloqui* eſt *ſolari*, & *alloquium* & *allocutio* eſt *conſolatio*: ſed ea ſemper ad perſonam aegram referuntur, numquam (ut hic volunt) ad aegritudinem ipſam. Sic in iis quae citant, Senecae & Catulli,

Alios parentes alloqui *in luctu decet,*
Tibi gratulandum eſt.
Quem tu quod minimum fatillimumque eſt,
Qua ſolatus es allocutione?

& illo Statii Theb. VI, 46.

ſolatur Adraſtus
Alloquiis *genitorem ultro.*

& XI, 196.

Coeperat & leni genitor mulcere furentem
Alloquio.

in his, ut vides, non *alloqui luctum*, *alloqui furorem* dicitur; ſed perſonas lugentes & furentes. Ut profecto magis ex linguae Latinae uſu fuerit; ſi & vel *ac* interjecto ſic legeretur,

Illic omne malum vino cantuque levato
Deformis aegrimoniae, AC *dulcibus alloquiis.*

Et facile quidem *A c* a praecedentibus *A o* abſorberi poterant; & alioqui ſollemne eſt Librariis omittere particulas, ubi in verſus ſcanſione neceſſariae non ſunt. Jam ſutem conſtructio erit, *Illic levato omne malum aegrimoniae vino cantuque ac dulcibus alloquiis. Malum aegrimoniae*, ut Carm. II, 13.

dura navis,
Dura fugae mala, *dura* belli.

Dulcibus vero *alloquiis* quid hic denotent, jam conſiderandum. Et primo commode interpretari poſſis, *dulcibus* ſodalium *alloquiis*; neque enim ſolus, opinor, & ſine conviva *vino* ſe invitaverit Achilles. Quippe jocoſis ſodalium confabulationi-

XIV.

Ad Maecenatem.

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis
Oblivionem ſenſibus,
Pocula Letheos ut ſi ducentia ſomnos
Arente fauce traxerim,
Candide Maecenas, occidis ſaepe rogando:
Deus, Deus nam me vetat
Inceptos, olim promiſſum carmen, Iambos
Ad umbilicum adducere.
Non aliter Samio dicunt arſiſſe Bathylio
Anacreonta Teïum,
Qui perſaepe cava teſtudine flevit amorem
Non elaboratum ad pedem.

Ure

tionibus miſcenda & temperanda erant Bacchi munera: ut Noſter Carm. I, 27.

dicat Opuntiae
Frater Megillae, quo beatus
Vulnere, qua pereat ſagitta.
Ceſſat voluntas? non alia bibam
Mercede.

Atque ita Serm. I, 5. Sarmenti, ait, & Cicerri facetiis exhilarati,

Prorſus jucunde coenam producimus illam.

& Serm. II, 6. ſuaves ſermones inter vina ſpargebantur;

prout cuique libido eſt,
Siccat inaequales calices conviva, ſolutus
Legibus injanis, ſeu quis capit atria ſortis
Pocula, ſeu modicis uveſcit laetius. Ergo

Sermo *oritur, non de villis domibuſve alienis* &c.

Ergo praeter vinum & cantum, *dulcia* etiam *alloquia* in maerorum ſolatium bene hic advocat Chiron: plane ut Valerius Flaccus I, 250.

Hanc vero, o Socii, venientem in litore laeti
Dulcibus alloquiis & ludo educite noctem.

Nec multum abſimile illud Auſonii in Pro ptico:

Sic neque Peliden terrebat Achillea Chiron
Theſſalico permixtus equo; nec piniſer Atlas
Amphitryoniaden puerum: ſed blandus uterque
Mitibus alloquiis *teneros mulcebat alumnos.*

& ejuſdem Valerii VII. 373.

Dat dextram vocemque Venus, blandiſque *venientem*
Alloquiis, *junctoque trahit per moenia paſſu.*

Vel ſecundo intelligere poteris, *dulcibus rerum alloquiis*, blandis ſuſurris, ὁμιλίαις ΟΑΡΜΟΙΣ: ut Venerem ipſam verecunde his vocibus obumbret. Ergo tria hic aegrimoniae remedia proponuntur, *vinum*, *cantus*, & *Venus*. Quae militer una jungit & Ovidius Amor. III, 12.

Cur ego ſim triſtis, *cum ſit tibi nata reperta,*
Regnaque, quam Juno, ſorte minore regat?
Feſta dies Veneremque *vocat*, cantuſque, decorumque:
Haec decet ad dominos munera ferre deos.

Et quod majus eſt, ipſa Thetis hoc Achilli ſuo filium dedit, ut ad ſollicitudines levandas cum viviis & Venere uteretur, Iliad. Ω. v. 130.

Τὸν

Ureris ipſe miſer: quod ſi non pulchrior ignis
Accendit obſeſſam Ilion,
Gaude ſorte tua. me libertina, neque uno
Contenta, Phryne macerat.

XV.

AD NEAERAM.

NOX erat, & caelo fulgebat luna ſereno
Inter minora ſidera;
Cum tu magnorum numen laeſura Deorum
In verba jurabas mea,
Arctius atque edera procera adſtringitur ilex,
Lentis adhaerens brachiis:

DUM

Τίτυον ἰρὸν, τὸ μάχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεῖσθαι
Σὴν ἴδιαι κραδίην, μαιμυκάσιος ὄνί τι σίτῳ,
Οὔτ' εὐτὸς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
Μίσγεσθαι.

lic & Noſter Carm. I, 9. amico ſuo conſulit, ut *Donec virenti canities abeſt moroſa* (plane ut hic, *nunque virent genua, & decet*) non ſperneret *mo-em, nec choreas, nec dulces amores, nec lenes ſub octem ſuſurros.* Tales intellexit Statius Silv. II, 1. e Glaucia Melioris puero, v. 230.

tu pectora mulce,
Tu prohibe manare genas; nocteſque beatas
DULCIBUS ALLOQUIIS, *& vivis vultibus imple.*

3. UT SI DUCENTIA SOMNOS] *Ut ſi* habent Editio princeps, codex Reginenſis a manu prima, Petrenſis, & Bodleianus. Sed Loſcherus cum Magdalenenſi, & Batteliano,

Pocula Lethaeos VELUTI *ducentia ſomnos:*

Graevianus perperam, *Lethaeos uti ducentia:* & Paleanus, *uti ſi duc.* Retinemus vulgatam UT SI. ic alibi Serm. I, 1. v. 46.

ut ſi
Reticulum panis venales inter onuſto
Forte vehas *humero.*

it verſ. 90.

ut ſi *quis aſellum*
In campum doceat *parentem currere fraenis.*

t II, 8. v. 58.

Rufus poſito capite, ut ſi
Filius immaturus obiſſet, *flere.*

Ceterum verſum hic ſeptimum,

Inceptos olim promiſſum carmen Iambos,

de hoc toto libro accipe, qui nunc Epodôn inſcribitur: quod miror interpretes non animadvertiſſe. Sic Epiſt. I, 19.

Paries ego primus Iambos
Oſtendi Latio.

& Epiſt. II, 2. v. 59.

Carmine tu gaudes, hic delectatur Iambis.

Utrobique intelligit librum hunc Epodôn. Nam Iambos ſimplices diu ante oſtenderant Latio Tragici aliique. Porro, quod addubitat Porphyrion, utrum *olim inceptos*, an *olim promiſſum* conſtruendum ſit; equidem poſterius probo, ut Poët. Art. V, 45.

Hoc amet, hoc ſpernat promiſſi carminis *auctor.*

& ſignificat magnam fuiſſe hominum de his Epodis expectationem.

3. NUMEN LAESURA DEORUM] Doctiſſimus Nic. Heinſius, *Forte*, inquit, *Luſura.* Sed nihil eſt opus. *Ludere, fallere, laedere deos* aeque quidem apud Auctores occurrunt. Sed *laedere* hic, ut fortius verbum & atrocius, ſententiae magis convenit; & Neaeram perjurii ſui poena magis territat.

DUM pecori lupus, & nautis infestus Orion
Turbarit hibernum mare,
Intonsosque agitarit Apollinis aura capillos,
Fore hunc amorem mutuum:
O dolitura mea multum virtute, Neaera.
Nam si quid in Flacco viri est,
Non feret assiduas potiori te dare noctis;
Et quaeret iratus parem.
Nec semel offensi cedet constantia formae,
Si certus intrarit dolor.
Et tu, quicumque es felicior, atque meo nunc
Superbus incedis malo;

v. 8. Vulg. TURBARET. 9. AGITARET. 15. OFFENSAE. 17. AT.

8. TURBARET HIBERNUM MARE] Vide modo totum locum:

Cum tu magnorum numen laesura deorum,
In verba jurabas mea,
Dum pecori lupus, & nautis infestus Orion
Turbaret hibernum mare,
Intonsosque agitaret Apollinis aura capillos,
Fore hunc amorem mutuum.

ubi ordo est, *amorem hunc mutuum* FORE, *dum Orion* TURBARET, *& aura* AGITARET. Et jam sentis, opinor, male convenire haec, & futura praeteritis jungi. Quippe *fore* ad tempus futurum spectat; *turbaret & agitaret* ad praeteritum. Certe & sensus & Latinitas poscit, ut *turbet* vel *turbaverit* hic reponatur:

TURBARIT *hibernum mare,*
Intonsosque AGITARIT *Apollinis aura capillos.*

ut infra Epod. XVI. *Sed juremus in haec, simul imis saxa* renarint, *Padus* laverit, *Apenninus* procurrerit, *amor* junxerit. Et sic clare exhibet codex Bodleianus: cui adde alium Barthio visum Adversar. XXXVII, 15. & editionem Loscheri anno MCCCCXCVIII.

15. NEC SEMEL OFFENSAE] Oleum hic & operam perdunt Interpretes, dum colorem aliquem his versibus inducere laborant,

Nec semel offensae cedet constantia formae,
Si certus intrarit dolor.

Offensus, aiunt, interdum active significat, non qui offenditur, sed qui alium offendit; & tum idem valet, ac *ingratus*, *odiosus*, *invisus*. Verum quidem hoc; & Ciceronem aliosque sic eo verbo usos non diffitemur. Ergo haec demum dum ipsos exoritur sententia: *Nec constantia cedet formae tuae semel offensae vel invisae*: rogo vos, quid causae erat, cur *forma* Horatio invisa foret? non enim vetula jam erat, non morbo aliquo deturpata; nihil vel verbo significatur. *Formam* quidem eius cum maxime amabat Noster; sed mores, tiam, inconstantiam, perfidiam, aversum animum & rivali suo deditum, jam coepisse. Quorsum autem illud *cedet?* enim satis indicat magnam ejus formae potestatem, qua verendum erat, ne quantacumque constantia etiamnum, labascere & vinci Quid enim mirum, si *formae offensae* & non cederet? si non illam deperiret, quampem jam & deformem esse crederet? Nunc des, opinor, tot interpretes meram hic nem pro luce offudisse. Quid multa? Corrodus est locus, librariorum audacia & ignocorruptus; qui lectionem veram *offensi* ideo mutabant, ut cum *formae*, substantivo ut bant suo, genere & casu conveniret. Id quicenties iis male cessisse sciunt, qui meum veteres manibus versarunt.

Nec semel OFFENSI *cedet constantia formae,*
Si certus intrarit dolor.

perspicua sententia; nec constantia mei semsi & *irati* cedet formae tuae, ubi vere iniro. Numquam alio sensu vocabulum hoc N usurpat; ut mox Carm. XVII.

Infamis Helenae Castor offensus *vicem.*

Sis pecore & multa dives tellure licebit,
Tibique Pactolus fluat,
Nec te Pythagorae fallant arcana renati,
Formaque vincas Nirea;
Eheu translatos alio maerebis amores:
Aſt ego viciſſim riſero.

XVI.

Ad Populum Romanum.

ALTERA jam teritur bellis civilibus aetas;
Suis & ipſa Roma viribus ruit.

Quam

Serm. II, 1.
Ingenio offenſi, *aut laeſo* doluere *Metello*,
& Epiſt. I, 7.
Offenſus *damnis*.
Nondum itaque amori Neaerae nuntium remiſerat: ſed jam nunc in perpetuum facturum minatur; ſi pergat laedere. Nam quod illa forte praeformae fiducia ſperet, ſe una falſa lacrimula dolorem ejus facile reſtincturam eſſe: id eam frustra expectare. Quippe ſe, ubi ſemel perdoluerit, numquam poſtea in gratiam rediturum; ſed *conſtanter* in propoſito permanſurum: contra ac vulgo amatores ſolent; qualis Ovidius Amor. III, 12.
Luctantur, pectuſque leve in contraria tendunt,
Hac amor, hac odium: ſed, puto, vincit amor.
Nequitiam fugio: fugientem forma *reducit.*
Averſor morum crimina: corpus amo.
Porro & Acron Scholiaſtes non aliter, ac nunc nos, legiſſe olim videtur: ſic enim verba enarrat: *Nunc conſtantia amatoris cedit formae mulieris, quando laeſus non audet abſcedere. Et hoc eſt quod dicit:* Si offenſus *fuero, non cedam formae tuae, id eſt, non tibi ſerviam, non perſeverabo, injuriam paſſus.* Lectiſſime. Si cui tamen haec non plene ſatisfaciunt: is per me licet vulgatam lectionem ſic interpretetur, ut *forma* figurate ipſam Neaeram ſignificet: & tum ſententia ſit; Nec conſtantia mea cedet *tibi*, o formoſa Neaera, ſemel mihi invitae: ut illud Propertii II, 4.
Cynthia, forma *potens*; *Cynthia*, forma *levis*.
ſed hoc durius eſt; & prior, ni fallor, explicatio pluribus placebit.

17. AT TU, QUICUMQUE ES] Ita nunc ubique editur, AT TU, Aldo ut opinor Manutio praeeunte. Sic Ovidius in Remed. Amor. v. 371.
At tu, quicumque es, *quem noſtra licentia laedit.*
& Art. Amat. III, 683.
Sed te, quaecumque es, *moderate injuria turbet.*
Lucanus IX, 538.
At tibi, quaecumque es, *Libyco gens igne diremta.*
Tibullus I, 5.
At tu, *qui potior nunc es, mea fata caveto.*
Tamen, cum & veteres editiones, & membranae aliorum ac meae omnes praeter unam ex recentioribus ET TU hic exhibeant, placet hic antiquam lectionem retinere. *Et tu*, etiam tu, quicumque es, maerebis amores alio translatos, pariter atque *ego* nunc maereo. Sic infra XVII, 45.
Et tu (*potes nam*) *ſolve me dementia.*

2. SUIS ET IPSA] Doctiſſimus Barthius in Adverſ. XXXIX, 9. vix dubium ſibi ait eſſe, quin Flaccus ſic ſcripſerit,
Altera jam teritur bellis civilibus aetas,
Suis UT *ipſa Roma viribus ruit.*
hoc eſt, altera jam aetas eſt, *ut*, ſive ex quo, Roma ſuis ipſa viribus ruit. Certe talis ejus particulae ſignificatio familiaris eſt bonis ſcriptoribus. Nihil tamen hic mutaverim; tum quia omnes codices & Grammatici veteres, qui ſaepe hunc verſum citant, ſic ubique exhibent; tum quia ſequentia refragantur. Non enim id dicit, quod

Quam neque finitimi valuerunt perdere Marſi,
Minacis aut Etruſca Porſenae manus,
Aemula nec virtus Capuae, nec Spartacus acer,
Noviſve rebus infidelis Allobrox;
Nec fera caerulea domuit Germania pube,
Parentibuſve abominatus Hannibal;
Inpia perdemus devoti ſanguinis aetas:
Feriſque rurſus occupabitur ſolum.
Barbarus heu cineres inſiſtet victor, & Urbem
Eques ſonante verberabit ungula:
Quaeque carent ventis & ſolibus oſſa Quirini
(Nefas videre) diſſipabit inſolens.
Forte quid expediat, communiter, aut melior pars,
Malis carere quaeritis laboribus?

v. 6. Vulg. NOVISQUE. 8. PARENTIBUSQUE.

Barthius autumat; ſed ideo Romam jam ſuis viribus ruere, quia altera etiam aetas civilibus bellis teratur: adeo ut non prior, ſed poſterior & ſua aetas ruinam rebus Romanis minaretur; ut verſ. 9.

Quam neque finitimi valuerunt perdere
Marſi ——
Inpia perdemus *devoti ſanguinis* aetas.

6. NOVISQUE REBUS INFIDELIS] Lege hic & verſu octavo *ve* pro *que* in hunc modum;

Aemula nec virtus Capuae, nec Spartacus acer,
Novisve rebus infidelis Allobrox;
Nec fera caerulea domuit Germania pube,
Parentibusve abominatus Hannibal.

Quid enim Allobrogibus cum Spartaco, aut quid Hannibali cum Germanis? Anne hi una Romanis bellum intulerunt, ut particula QUE conjungendi fuerint? Immo vero lege VE, quod aeque disjungit, & perinde hic valet, ac *Neque. Nec Capua, nec Spartacus*, aut *Allobrox*. Ita Noſter Carm. III, 23.

Nec *peſtilentem ſentiet Africum*
Fecunda vitis, nec *ſterilem ſeges*
Robiginem, aut *dulces alumni*
Pomifero grave tempus anno.

& Serm. I, 6. v. 68.

Si neque *avaritiam*, neque *ſordes*, aut *mala luſtra:*

ut ibi legendum eſſe pluribus oſtendam ad locum. Vulgo circumferuntur ibi *Nec* & *A*.

15. FORTE QUID EXPEDIAT] Ita omnes editique. Sed valde laborant Interpretes in dienda verborum conſtructione:

Forte quid expediat, communiter, aut melior
Malis carere quaeritis laboribus.

Julius Scaliger ad hunc modum verba c: *Forte communiter quaeritis, quid expediat: a lior pars quaeritis carere laboribus. Atqui* quit, *idem eſt.* Et proinde cenſura ſua cr tum hunc locum damnat. Sane *quid exte* hil aliud notare poteſt, quam *quid utile ſ* dem autem recidunt quid utile ſit, & ma ribus carere. Cicero Epiſt. ad Famil. V. *enim res profecto maxima: quid rectum ſit, a* quid expediat, *obſcurum eſt*; & pro Marce *Multi dubitant, quid optimum eſſet*; *multi* ſibi expediret; *multi, quid deceret*; *nonnu quid liceret.* Ovidius Pont. II, 2.

Cura, quid expediat, *prius eſt*, *quam* honeſtum:
Et cum fortuna ſtatque caditque fides.

Alii hoc ordine verba contexunt; *Forte com ter aut melior pars quaeritis, quid expedia malis laboribus:* in quam ſententiam greg dibus accedunt Lambinus, Torrentius, rius aliique. Sed, quod pace eorum dict

Nulla ſit hac potior ſententia: Phocaeorum
Velut profugit exſecrata civitas
Agros atque lares patrios, habitandaque fana
Apris reliquit & rapacibus lupis:
Ire, pedes quocumque ferent, quocumque per undas
Notus vocabit, aut protervus Africus.
Sic placet? an melius quis habet ſuadere? ſecunda
Ratem occupare quid moramur alite?
Sed juremus in haec: Simul imis ſaxa renarint
Vadis levata, ne redire ſit nefas:
Neu converſa domum pigeat dare lintea, quando
Padus Matina laverit cacumina;
In mare ſeu celſus procurrerit Apenninus,
Novaque monſtra junxerit libidine

Mirus

lim, numquam ex illis verbis ſic poſitis excudent rum ſenſum, quem ſibi confingunt. Sic enim explicare volunt; *Quid expediat carere*, hoc eſt, *quid ſubveniat, promoveat, adjuvet; quid auxilio & adjumento ſit, ut careatis.* Enimvero aliud plane narent ea verba, ab auctoris mente prorſus alienum. *Quaeritis, quid expediat carere malis laboribus;* hoc eſſet, *quid referat, quid attineat, quid juvet, quid commodi appertet.* Atqui valde expedit, permagni efert, permultum attinet malis laboribus liberari: ut ſtultum ſit de hoc *quaerere* & deliberare. Jt ne addam vitioſiſſimam fore hoc pacto verborum collocationem: nam *carere quaeritis*, ut loco e mutuo contingunt, ita in conſtructione non unt ſeparanda. Ergo vir egregius Janus Rutgerius in Venuſinis Lectionibus aliam viam inſiſtit: ic enim corrigendum eſſe pronuntiat;

Forte (QUOD *expediat*) *communiter, aut melior pars Malis carere quaeritis laboribus?*

uod ſic explicat: *Fortaſſe vel communiter* (*quod primum quidem erat*) *vel ſi id non poteſt, melior altera pars laboribus carere quaeritis?* Atqui eo enſu *expediet* potius dicendum foret, quam *expediat*. Nos emendationem ipſam viro eleganiſſimo libenter acceptam referimus: ſed nora & nova interpretatione donatam proponinus. Sic enim precationis ſenſu verba enarranda unt; Forte, (*quod expediat*, hoc eſt, *quod proſit, uod utile & ſalutare ſit, quod bene eveniat, quod bene & feliciter vertat, quod bonum felix fauſtumque ſit*) aut omnes, aut certe major pars quaeritis malis laboribus carere, ſive de remedio civilibus bellis inveniendo conſultatis? Noli dubitare, quin veram hic Horatii manum, veramque adeo ſententiam habeas: ita omnia clara ſunt & conſpicua, & de ritu Romanorum ſollemni ſumta. Nam deliberationes & conſultationes, ut hic, fere ſemper ſimili precatione auſpicari mos erat. Livius I, 28. *Tullus Mettium benigne alloquitur:* quod bene vertat, *caſtra Albanos Romanis caſtris jungere jubet.* Et III, 26. *Rogatus*, *ut* (quod bene verteret *ipſi reique publicae*) *togatus ſenatûs mandata audiret:* & ibidem 34. *Populum ad concionem advocaverunt*; & (quod bonum fauſtum felixque *reip. ipſis, liberiſque eorum eſſet*) *ire & legere leges propoſitas juſſere.* Cato de Re Ruſtica c. 142. *Impera ſuovetaurilia circumagi cum divis volentibus*, quodque bene eveniat. Vide plura apud eruditiſſimum Briſſonium de Formulis. Porro hanc loci hujus ſententiam eſſe eo magis apparet, quod mox ſequatur,

Sic placet? an melius quis habet ſuadere?

Placet enim illud ex formula ſollemni itidem petitum eſt: Cum enim conſulebant, ſic loquebantur, *Placetne? Quid fieri placet?* & in decernendo, *Placere ſenatui*, vel, *Non placere*: de quibus vide eundem Briſſonium. Nihil amplius addam in re certa: illud tantum monebo, per interrogatio-

XVII.

HORATIUS: CANIDIA.

JAM jam efficaci do manus ſcientiae;
Supplex & oro regna per Proſerpinae,
Per & Dianae non movenda numina,
Per atque libros carminum valentium

Ref

5. REFIXA CAELO DEVOCARE SIDERA] Editio Veneta princeps, & Loſcheriana DEFIXA habent; at Veneta altera anni 1490. REFIXA. Inde in ſequentibus nunc hoc, nunc illud receptum eſt, pro vario editorum palato & judicio. Sane praeter unum librum Torrentii & alterum Barthii Adverſ. XXXVII, 25. plures ex noſtris *defixa* habent, ut Leidenſis, Zulich. Graevianus, Galei, Petrenſis. Et de *defixionibus* magicis res nunc notiſſima eſt, & loca ſcriptorum jam ab aliis citata. Virgilius Ciri v. 375.

Pergit Amyclaeo ſpargens altaria thallo
Regis Iolciacis animum defigere *votis.*

Auctor Herculis Oetaei v. 524.

Tunc verba moriens addit: Hoc, inquit, magae
Dixere amorem poſſe defigi *malo.*

Plin. Hiſt. Nat. XXVIII, 4. Defigi *quidem diris deprecationibus nemo non metuit.* Seneca de Beneficiis VI, 35. *Execraris enim illum, & caput ſanctum tibi dira imprecatione* defigis. Sed in his omnibus quis non animadvertit, utut metaphorice hic accipiatur *defigere*, tamen ex propria & nativa ſignificatione adhuc aliquid retinere; *Defigi* enim *veneficiis* ſic vere dicitur, ut *defigi pavore, ſtupore, defixus malis animus.* Numquam itaque commiſiſſet Horatius, (neque quiſquam alius poëtarum id fecit) ut eadem in ſententia tam diverſas & contrarias ideas poneret; ut ſidera & *defixa* ſint, & ſimul *de caelo derepta & devocata.* Quare legendum cum Blandiniis codicibus, & noſtris Reginenſi, Batteliano, & Regiae Societatis,

REFIXA *caelo devocare ſidera;*

Et ſic plane Acron manuſcriptus in Bibliotheca Societatis Regiae: nam vulgati perperam habent *Defixa.* Neque aliter Cruquii commentator vetus: *Refixa*, ait, *detracta, evulſa, ut Virgilius Aen.* V, 360.

Neptuni ſacro Danais de poſte refixum.

cui addas alium locum magis appoſitum, ibidem 527.

coelo *ſeu ſaepe* refixa

Transcurrunt, crinemque volantia ſidera *ducunt.*

Ideo autem *refixa* incantationibus ſidera, colloqui naturaliter *affixa* ſunt. Plinius Hiſt. Nat. 8. *Hinc redeamus ad reliqua naturae.* Sidera, affixa *diximus mundo* &c. & ibidem, 14. *Altitudo cogit errantes ſtellas minores luna videri.* affixa caelo *ſolis fulgor interdiu non cerni.*

11. UNXERE MATRES ILIAE] Editio Veneta princeps, *unxere*: at altera anni 1490. cum Loſcheriana LUXERE: poſteriores nunc hoc, nunc illud pro captu editorum. Par quoque diſſitas in codicibus ſcriptis. Blandinii quattuor, pluribus Lambini & Torrentii, duobus Pulmanni, uno Barthii Adverſ. XXXVII, 15. & Nonii, Graeviano, Zulich. Batteliano, Regiae Societatis, Petrenſi, Bodleianis duobus, UNXERE. Codices praeter Lambini aliquot, & Torrentii unum, duos Pulmanni & Berſmanni totidem, tres quoque Lucenſes omnium vetuſtiſſimos, (ut ait Michael Brutus) Leidenſis noſter & Galeanus, & prima manu Reginenſis, & pro varia lectione Petrenſis & Bodleianus alter, LUXERE. Atque hanc lectionem in priore Editione Lambinus receperat, & egregie explicavit; poſtea pertinacia quorundam fatigatus & victus aut mutavit ſententiam, aut certe dubius haeſit. Neque vero mirum videri debet *unxere*, utpote facilius & de medio petitum. Plures advocatos reperiſſe. Notum enim illud Virgilii;

corpuſque lavant frigentis & unguunt.

& illud Ennii;

Tarquinii corpus bona femina lavit & unxit.

Ovidius Faſt. IV. 853. de Remi cadavere,

Arſuroſque artus unxit: *facere quod ille,*
Fauſtulus & maeſtas Acca ſoluta comas.

& Epiſt. Ariadnae 123.

Nec poſitos artus unget *amica manus.*

Ego vero eam ipſam ob cauſſam hoc a Lib[ro] alterum ab Auctore profectum eſſe nullus du[bito]

Ut

Refixa caelo devocare ſidera;
Canidia, parce vocibus tandem ſacris,
Citumque retro ſolve, ſolve turbinem.
Movit nepotem Telephus Nereïum,
In quem ſuperbus ordinarat agmina
Myſorum, & in quem tela acuta torſerat.
Luxere matres Iliae addictum feris
Alitibus atque canibus homicidam Hectorem;

v. 11. Vulg. UNXERE.

Poſt-

uxere enim quivis de plebe literatorum repone- potuit, *Luxere* nemo niſi apprime eruditus. einde illud vide, *Matres Iliae unxere*, hoc eſt, *nes matronae Iliades.* Id vero quî fieri potuit? t quid attinuit tali officio tot manus adhiberi? ngebant cadaver aut pollinctores, aut propinqui, t certe pauci. Inde in Miſeni funere, Aeneid. I, 218.

PARS *calidos latices & ahena undantia flammis*
Expediunt, corpuſque lavant frigentis, & unguunt.
t *omnes* Teucri ibi *luxere* Miſenum, ut hic o- nes Iliades *luxere* Hectorem: v. 212.

Nec minus interea Miſenum in litore Teucri
Flebant, *& cineri ingrato ſuprema ferebant,*
220.

Fit gemitus: *tum membra toro* defleta *reponunt.*
ecta igitur & genuina lectio eſt.

LUXERE *matres Iliae addictum feris*
Alitibus atque canibus homicidam Hectorem:
uod vocabulum ſatis ſignificat ſollemni funeris ompa Hectorem ſepultum eſſe. Recte enim a- madvertit Lambinus, fruſtra id cavillante Tor- ntio, ſollennes illos ploratus & luctus, non ni- praeſente mortuo corpore, eſſe ſolitos uſurpa- Inde toties poëtis junctim proferuntur ea ver- , ἄκλαυστος καὶ ἄταφος, *indefletus & inſepultus:* ia numquam *defletus* dicitur, qui ſepulchro ca- it. Euripides Phoeniſſis.

Ἐᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς βοράν.

t ita bis terque alibi, citante Lambino. Quibus de Homeri illud de Elpenore Odyſſ. λ. v. 53.

Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἀκλαυτον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.

v. 74.

Μή μ' ἄκλαυτον, ἄθαπτον ἰὼν ἔπιθεν καταλείπειν.

irgilius Aen. XI, 372.

Nos animae viles, inhumata infletaque *turba.*

Quid quod, ſi ex praecepto ſuo *famam* & hiſto- am hic *ſecutus* eſt Flaccus, numquam dicere po- tuit, matres Ilias Hectorem *unxiſſe.* Lotus enim & unctus & nitidis veſtibus indutus eſt Hector in tentorio Achillis; priuſquam Ilium deportandus Priamo redderetur: Iliad. Ω. 582.

Δμωὰς δ' ἐκέλευσε λοῦσαι πίλνσί τ' ἀμφὶ τ' ἀλεῖψαι.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα.

Neque vero unctionem illam a Troadibus iteratam eſſe aut ulli uſui fuit, aut poëta vel verbulo indicavit. At *luxiſſe* eum matres Iliadas multis verſibus ibi memorat; primo enim praedicit Priamus ſollemnem *luctum* per novem dies extrahendum eſſe, v. 664.

Ἐπτῆμαρ μὲν κἀπτὸν ἐνὶ μεγάροις ΓΟΑΟΙΜΕΝ.

Deinde, ubi Trojam delatum eſt cadaver, & in *lecto* poſitum v. 720. (nihil hic de repetita lotione aut unctione aut veſtitu) ἀοιδοὺς θρήνων ἐξάρχους *poëtas ſive praeficos planctuum principes* conſtituebant, quibus adgementes reſponderent mulieres; v, 522.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον· ἐπὶ δ' ἴσταντο γυναῖκες.

Deinceps vero Andromache, & poſtea Hecuba, & tertia tandem Helena, lamenta ceteris feminis ordiebantur:

Τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο.

& v. 745.

Ὡς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δ' ἴσταντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη ἀδινὴ ἐξῆρχε γόοιο.

& v. 760.

Ὡς ἔφατο κλαίουσα· γόον δ' ἀλίαστον ὄρνυε.
Τῇσιν δ' αὖθ' Ἑλένη τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο.

& v. 776.

Ὡς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δ' ἴσαν δῆμος ἀπείρων.

Quis ulterius dubitet, quin *luxerint* Hectorem matres Iliades, potius quam *unxerint?* Illud enim ex ritu ſollemni & hiſtoriae fide ductum: hoc & ſupervacuum, & nulli auctori memoratum. Elegantiſſimus ſcriptor Conſolationis ad Liviam, v. 429.

Poſtquam relictis moenibus rex procidit
Heu pervicacis ad pedes Achilleï.
Setoſa duris exuere pellibus
Laborioſi remiges Ulixeï,
Volente Circa, membra: tunc mens & ſonus

v. 17. CIRCE.

Hectora *tot fratres, tot* DEFLEVERE *ſorores,*
Et pater, & conjux, Aſtyanaxque puer,
Et longaeva parens: tamen ille redemtus ad ignes;
Nullaque per Stygias umbra renavit aquas.

Qui quidem locus vel ſolus ſufficeret ad lectionem noſtram ſtabiliendam. Accedat tamen Dictys Cretenſis IV, 1. *Dein exorto quam maximo ululatu, poſtrema funeri* (Hectoris) *peragunt, hinc feminis cum Hecuba* deflentibus, *hinc reclamantibus Trojanis viris, & poſtremo ſociorum gentibus. Quae per dies decem conceſſa bellandi requie, ab ortu ſolis uſque ad veſperam per Trojanos geſta, nuſquam remiſſo* lugendi *officio.* & Juvenalis X, 260.

Incolumi Troja Priamus veniſſet ad umbras
Aſſaraci magnis ſollemnibus, Hectore funus
Portante, ac reliquis fratrum cervicibus, inter
Iliadum lacrimas; *ut primos edere* planctus
Caſſandra inciperet, ſciſſaque Polyxena palla.

Sic apud Virgilium in funere Polydori Aen. III, 65.

Stant circum Iliades *crinem de more ſolutae,*

id eſt, *de more plangentium*, ut recte Servius. Et iterum in funere Pallantis XI, 37.

Circum omnis famulumque manus, Trojanaque turba,
Et maeſtum Iliades *crinem de more ſolutae.*

Ubique, opinor, vides in funere ſollemni matres Iliadas, non ad *unctiones*, ſed ad *luctus* & *planctus* & *lacrimas* advocari.

17. VOLENTE CIRCE] Diſertiſſimus Janus Broukhuſius ad Propertii II, 7. ſic reponit,

Volente CIRCA, *membra: tunc mens & ſonus;*

idque, ut ait, ex optimo codice, quem ſaepe laudat, Graeviano. Ego vero eundem codicem jam nunc ante oculos habeo, & *circa* quidem ibi extare video; ſed *ca* illud a manu ſecunda eſt, & poſt raſuram; ut vel primo conſpectu apparet. Olim autem *circe* fuiſſe, ut in aliis omnibus, quos viderim codicibus, ex ſpatii anguſtia facile cognoſcas. Et vereor mehercle, ne a ſtolido quodam interpolatum ſit, qui *circa membra* ſic acceperit; quaſi ſi *circa* praepoſitio eſſet. Sed utcumque ceciderit haec ſuſpicio; etiam caecus ſcopum feriebat. Quippe jam olim Latina inflexione, *Volente Circa*, ſcriptum hic fuiſſe, teſtis eſt l
ples Valerius Probus p. 1446. *E nomina termi
Graeca ſunt, ut Danaë, Euterpe, Circe, A
In genitivo* ES *& in accuſativo* EN, *hujus Da
hanc Danaën. Ablativum enim, quia Graecum
non habent, & convertuntur. Sic ex* E *littera* A
*& dicitur Circa: unde eſt illud Horatii, Volent
ca.* Ergo Valerii auctoritate, qui tanto antic
eſt omnibus qui nunc extant Flacci codicibus
cipimus CIRCA. Et ſane obſervavi in Ian
Sermonibus, & Epiſtolis Latinas declination
bentius adhibere Noſtrum; in Carminibus
cas. In illis *Cretam, Helenae, Penelopam* h
in his *Creten, Helene, Penelopen.* Quippe i
puram & nativam orationem ſectatus eſt; i
plus exotici nitoris & tranſmarinae elegantia
ſectavit. *Circa* itaque Latine nunc extulit
Plautus in Epidico, *Circam, Solis filiam.* S
apud Virgilium Aen. III, 386.

Inſernique lacus, Aeaeaeque inſula Circes,

omnes Pierii codices aut CIRCE ibi habe
aut CIRCAE. Quin & magnus Cujacius Obſ
XII, 18. ſe in veteribus Horatii codicibus
inveniſſe teſtatur.

18. TUNC MENS ET SONUS RELATUS] I
Veneta princeps RELATUS; at altera cum
ſcheriana RELAPSUS, quod agnoſcunt codice
ſtri Graevianus, & Reginenſis, cum quinq
liis: & Plotius Grammaticus p. 2643. Semp
re in hac voce variabant Librarii; ut Carm
13. *Dilapſam in cineres facem:* Leidenſis
Delatam. & Serm. I, 10. v. 68.

Si foret hoc noſtrum fato dilatus *in aevum;*

major pars membranarum *dilapſus.* In loco a
quem nunc tractamus, non permultum int
relatus legas, an *relapſus.* In eo dumtaxat
runt, quod *relatus* externa vi reductum ſign
relapſus ultro & ſponte ſua reverſum. Atqu
opinor ſenſus commodior eſt, & rei conve
tior. Simul enim ac Circe magicarum canti
vim aboleverat; extemplo priſtina mens & v
figura ſponte redierunt.

19. SATIS SUPERQUE POENARUM TIBI] Le
Dedi ſatis ſuperque poenarum tibi, O

Relabſus, atque notus in voltus honor.
Dedi ſatis ſuperque poenarum tibi,
Amata nautis multum & inſtitoribus.
Fugit juventas; & verecundus color
Reliquit ora, pelle amicta lurida.

v. 18. RELATUS. 22. OSSA.

Tuis

Amata nautis multum & inſtitoribus.
Sic oratio, quae prius languida & hiulca erat, novas vires novamque junĉturam acquirit. Ita verſu 46.

Et tu, potes nam, ſolve me dementia;
O nec paternis obſoleta ſordibus.

Ideo autem (ut ſolent) omiſerunt id Librarii; quia ine eo menſura verſus plena & integra eſt.

22. RELIQUIT OSSA] Vide modo integrum lo-um; & miraberis ſervile quorundam ingenium, ui melius pejus, jure injuria, quidvis defendunt, uod a magno auctore profectum credunt:

Fugit juventas, & verecundus color
Reliquit oſſa pelle amicta lurida.

Quibus verbis olim offenſus vir magnus Julius caliger, *Quis*, inquit, *dicat colorem reliquiſſe oſſa? n igitur debuit dicere oſſa amicta pelle, ſed reli-iſſe pellem amicientem oſſa.* Nihil hac cenſura ju-us clariuſve dici poteſt. Sed quid hic noſtri In-rpretes? ſunt qui rem callide diſſimulent; & ſic-pede ſapienter tranſiliant: eſt qui Scaligerum *villari* hic dicat; & tandem exortus eſt, qui id ſum, quod ille vituperat, in caelum ferat, & *mirabile* eſſe pronuntiet. En quo tandem perve-mus; ut miremur ſcilicet ea, quae nemo in-ligit; imo quae probe intelligimus inepta eſſe, falſa, & abſurda. Quid enim? *Verecundus color* rubor. Id quidem ſine controverſia eſt. *Rubor* go *reliquit oſſa.* Qui pote, ut locum relinquat, i numquam fuit? quis *rubra oſſa* vel fando audi-? Quod ſi ſtulte contendat quiſpiam, oſſa vivi minis rubere: at oſſa hominis aegroti, qualem : ſe deſcribit Horatius, haud minus rubent, inor, quam ſani. Andromache apud Virgilium n. III, 307. conſpecto derepente Aenea,

Diriguit viſu in medio, CALOR OSSA RELIQUIT.

matri Euryali, Aen. IX, 475. audita filii ſui orte,

ſubitus miſerae CALOR OSSA RELIQUIT.

ec quidem hoc: nam in conſternatione & a-ni deliquio ſubitum frigus per ipſa oſſa perma-, vitali calore totum corpus relinquente. *Ca-* itaque tum *relinquit oſſa:* ſed ſcire velim, qua dem animi corporiſve affectione *color oſſa re-linquat.* Hic opinor morbus & Hippocratas omnes & Galenos effugit, ſoliſque Ariſtarchis compertus eſt. Quid quod *verecundus color* non quivis *rubor* eſt, nec in qualibet parte corporis; ſed proprius *genarum.* Nemo enim, cui ſanum eſt ſinciput, ſanguinem, aut vulnus, aut naſum, aut ſupercilia, aut capillum, aut quidvis praeter genas *verecundo colore* ſuffuſum dixerit. Quid ergo? an *rubor genarum reliquit oſſa?* Hoccine *admirari* nos jubetis, ut a divino poëta prolatum? Quanto melius erat, & ab illo & a vobis tam foedam maculam abſterſiſſe? quod quidem non ita magni negotii eſt: in aperto enim & facili poſita eſt vera emendatio:

Fugit juventas; & verecundus color
Reliquit ORA, *pelle amicta lurida.*

Ora, inquam, reliquit, non *oſſa*; quippe in *ore* ſolo ſedem & locum habet. Ovidius Epiſt. Phyllidos.

Flava verecundus *tinxerat* ora rubor.

& Metamorph. I, 384.

Pulchra verecundo *ſuffunditur* ora rubore.

Seneca Hippolyto 376.

Non ora *tingens nitida* purpureus rubor.

Ergo queritur Horatius ſe Canidiae veneficiis pallidum & *luridum* factum eſſe, & ruborem priſtinum *ora reliquiſſe:* ut plane Canace apud Ovidium Epiſt. XI.

Fugerat ore color: *macies adduxerat artus:*

& Camilla moribunda Aen. XI, 819.

Labitur exſanguis, labuntur frigida leto
Lumina: purpureus *quondam* COLOR ORA RELIQUIT.

Ceterum codices Reginenſis & Magdalenenſis, AMICTUS, & Bodleianus AMICTAS: quae neſcio equidem quid ſibi velint: alii ingenioſiores hic ſe exerceant. Ideo autem crediderim Librarios *oſſa* hic interpolaviſſe; quia *oſſa pelle tegi & amiciri* vulgari dicto notiſſimum erat. Plautus Captivis I, 2.

Oſſa atque pellis *ſum miſer a macritudine.*

Silius Ital. XIV.

ſanies immixta cruore
Expuitur, membriſque cutis tegit oſſa *pereſis:*

Tuis capillus albus est odoribus.
Nullum a labore me reclinat otium.
Urguet diem nox, & dies noctem: neque est
Levare tenta spiritu praecordia.
Ergo negatum vincor ut credam miser,
Sabella pectus increpare carmina,
Caputque Marsa dissilire naenia.

Idem libro II.

jam lumina retro
Exesis fugere genis; jam lurida sola
Tecta cute, *& venis male juncta trementibus* ossa
Extant, consumtis visu deformia membris.

Ora vero dici *pelle amicta*, duriusculum forte, aut certe novum iis videbatur. Atqui & *ora* & omnia corporis membra cute teguntur: & si *ora pelle nudata* bene dixeris; quidni itidem & *pelle amicta?*

24. NULLUM A LABORE] Graevianus cum duobus aliis,

Nullum AB *labore me reclinat otium.*

ut Terentius Hecyra Prolog. II.

Ab studio, atque ab labore, *atque arte musica*, & Noster Carm. III, 17.

Aeli vetusto nobilis ab Lamo.

Sed parvi interest: neque tantillam ob caussam editiones convellendae sunt.

30. O MARE ET TERRA, ARDEO] Acron & editus, & manuscriptus sic exhibet,

O *mare*, O *terra*, *ardeo:*

quod explicat ex illo Terentiano, *O caelum, O terra, O maria Neptuni.* Recte: nam longe vehementius quid sonat O repetitum. Plinius Epist. I, 9. *O mare, o litus, verum secretumque* μουσῖον.

33. VIRENS IN AETNA FLAMMA] Editiones veteres URENS, & major pars manuscriptorum; sane ex nostris omnes, praeter Graevianum & Collegii Regii, qui VIRENS habent. *Virens* etiam in quibusdam ex suis invenerunt Lambinus, Torrentius, Pulmannus, Cruquius & Gifanius. Equidem, si alterutrum ex his necessario recipiendum esset, *virens* praetulerim. Quis enim *urens* absolute & intransitive dixit? Hoc quidem sensu sine dubio *ardens* posuisset, non *urens*. Sed esto, ut *urens* idem sit ac *ardens*: quae deinde sententiae vis & venustas erit? *flamma urens in fervida Aetna.* Si *flamma*, si *fervida*; mirum certe, si non *ureret.* Quid ergo attinebat tam iners, tam redundans, tam invariatum epitheton in... At illud alterum *virens*, si nihil aliud, ce... vam metaphoram orationi impertit: id... plerisque interpretum placuit, & eleg... Nic. Heinsio tam hic, quam ad Ovid... 234. Jam autem *flammam virentem* inter... *validam & inextinctam*: ferme ut *virida... virent genua*, χόνυ χλωρόν. Sed haec exe... scopum non pertingunt. Non enim si *ata...* latione a vernis floribus sumta, *virere* ... citur; idcirco etiam & *flamma*, quae te... re dispar est. Illa paullo validiora sunt, ... *mae*, πυρὸς ἄνθος, *igne & flammis florere*, ... cretio I, 898.

Donec flammai *fulserunt* flore *coorto.*

& IV, 451.

Bina lucernarum florentia *lumina* flamm...

& Statio Theb. II, 276.

arcano florentes igne *Smarag...*

Sed rogo vos, si de levi aliqua flamma a... *nae*, aut *gemmae*, aut *fomitis* felici & aud... taphora *florere* usurpatur; an ideo de ... Aetnae incendio recte etiam procedet? A... ctor hic dixisset, *Florens in Aetna flamma*... pitiis auribus acciperetis? Vix crediderim... men hoc magis illo veniam meretur: h... etsi in re plane diversa, auctores suos ha... lud indictum prorsus & inauditum. Na... Heinsius ad Ovidium *virens flamma* ex ... citat, in eo accuratissimum virum meml... fellit. Ibi enim *aurum virens*, non *flam...* tur. Epigr. XII, 15.

Miratur Scythicas virentis auri
Flammas Juppiter.

Tum autem, quod quidam de colore f... Aetneae, utpote ex sulfure & bitumine ... *virens* interpretatur, id levi manu refell... Flamma enim *in Aetna* nullum colorem ... neque ex Aetna prorumpens, *viridem.* Q... ta? si illud volunt, ut *virens* hic pro v... numquam moriente flamma accipiatur; ...

Quid amplius vis? ô mare, ô terra, ardeo,
Quantum neque atro delibutus Hercules
Neſſi cruore, nec Sicana fervida
Furens in Aetna flamma. tua, donec cinis
Injurioſis aridus ventis ferar,
Calet venenis officina Colchicis.
Quae finis? aut quod me manet ſtipendium?

v. 30. Mare ET terra. 33. VIRENS. TU. 35. CALES.

Effa-

quidem, quod nulla fere mutatione non ſic reſuerint,

nec Sicana fervida
VIRENS *in Aetna flamma.*

uod ſane minime contemnendum eſſet, ſi libri ccederent: Sic Noſter Carm. III, 21.

Vivaeque *producunt* lucernae.

t Ovidius Faſt. VI, 291.

Nec tu aliud Veſtam, quam vivam *intellige* flammam,

t Faſt. IV, 553.

Inque foco pueri corpus vivente favilla
Obruit.

everus in Aetna:

Proxima vivaces Aetnaei verticis ignes
Impia ſollicitat Phlegraeis fabula caſtris.

ed quid opus eſt conjecturis? cum ipſi codices eram lectionem ſuppeditent, nempe ex Torrenanis aliquot, & Pulmanni unus, Berſmannique ter;

O mare, o terra, ardeo
Quantum neque atro delibutus Hercules
Neſſi cruore, nec Sicana fervida
FURENS *in Aetna flamma.*

nimvero haec lectio omne aufert punctum: pulram enim habet tranſlationem ab humano affetu; & ſimul, ut fieri hic oportet, ingentem ammae vehementiam oſtendit. Sic Virgilius en. V, 662.

furit *immiſſis* Volcanus *habenis*
Tranſtra per & remos, & pictas abiete puppes.

t IV, 670.

flammaeque furentes
Culmina perque hominum volvantur perque deorum.

t Georg. III, 100.

Ut quondam in ſtipulis magnus ſine viribus ignis
Incaſſum furit.

t Aen. II, 759.

Ilicet ignis *edax ſumma ad faſtigia vento*
Volvitur: exſuperant flammae: furit aeſtus *ad auras.*

Seneca Medea, 885.

Avidus per omnem regiae partem furit
Ignis.

& Herc. Oet. 1958.

cum plurimus
In caelum fureret flammae *metus.*

Sed praecipue amant hoc verbum poëtae, ubi de *Aetna*, ut hic, loquuntur: ſic Lucretius II, 593.

Eximiis vero furit *ignibus impetus* Aetnae.

Severus in Aetna.

Aetnaei *montis fremitus, animumque* furentis,

Lucanus X, 447.

Non ſecus in Siculis fureret tua flamma *cavernis,*
Obſtrueret ſummam ſiquis tibi, Mulciber, Aetnam.

Seneca Herc. Fur. 106.

acrior montem excoquat,
Quam qui caminis ignis Aetnaeis furit.

& Hippolyto, 190.

Opifex triſulci fulminis ſenſit deus,
Et qui furentes *ſemper* Aetnaeis *jugis*
Verſat caminos.

& Herc. Oetaeo 285.

quis ignis *tantus in caelum* furit
Ardentis Aetnae?

Porro *furens*, initiali litera de more omiſſa aut minio notata, facile a Librariis mutabatur in *urens*, aut *virens*.

35. CALES VENENIS] Expedi mihi, ſi potes, hunc locum; & magnam gratiam a me inibis:

tu, donec cinis
Injurioſis aridus ventis ferar,
Cales venenis officina Colchicis.

Tu, inquit, *O Canidia, cales officina venenis Colchicis.* Quid hoc? aut quo pertinet? Dicet forte Porphyrion Scholiaſtes: *Ipſam mulierem officinam venenorum diſerte dixit.* Neque hilum praeterea habent interpretes novi. Sed vereor, ne aliud longe, ac illi exiſtimant, his verbis, ut nunc quidem extant, denotetur. Quippe (ſi ſic legis) Canidia ipſa ſive corpus Canidiae erat *officina venenorum*, & corpus Canidiae *calebat venenis*. Se-

Effare: jussas cum fide poenas luam;
Paratus expiare, seu poposceris
Centum juvencis, sive mendaci lyra
Voles sonari: tu pudica, tu proba
Perambulabis astra sidus aureum.
Infamis Helenae Castor offensus vicem,
Fraterque magni Castoris, victi prece,
Ademta vati reddidere lumina.

v. 39. JUVENCOS. 42. VICE.

quitur ergo, ut ipsa Canidia veneficiis acta & fascinata fuerit, non ut Horatium fascinaverit. Qui enim *calet officina venenis*, sive qui calida officina venenorum est, is profecto non veneficus est, sed veneficia patitur. Qualem ipse se hic describit Horatius; nam *calebas*, & *ardebat: fugerat color, incanuerant capilli*; & praeterea *pectus, caput, praecordia*, & totum denique corpus dolebat; ut quasi *officina* seu domicilium venenorum dici potuerit: eodem plane jure, quo variis morbis affecti *domicilia morborum* vocantur Arnobio lib. VII. *Nonne alios*, ait, *videmus ex illis* domicilia esse morborum; *extinctis luminibus, atque auribus obseratis, pedum carere processu, truncos sine manibus degere.* Quare vide, ne non ita magna mutatione ad Horatium haec forte referenda sint,

NUM, *donec cinis*
Injurioſis aridus ventis ferar,
CALEO *venenis officina Colchicis?*

Sic, inquam, potius legerim, si cum Porphyrione *officinam* de homine interpretarer: sed mihi quidem dura & plebeia & Horatio indigna videtur metaphora; tantum abest, ut *diserte* dictum existimem. Quidni autem *officinam* accipiamus de loco, ubi omnis veneficiorum apparatus repostus erat? Qualia erant Medeae illa penetralia. Valer. Flacc. VII, 327.

Utque procul magicis spirantia tecta venenis
Et saevae patuere fores; oblataque contra
Omnia, quae Ponto, quae manibus eruit imis.

Appuleius Metam. III. de Pamphila saga: *Apparatu solito instruit feralem* OFFICINAM, *omne genus aromatis, & ignorabiliter laminis literatis* &c. Seneca Controvers. XXXIII. *Volo mehercules nosse illud specum tuum, illam humanarum calamitatum* officinam, *illud infantium spoliarium.* Ita Cicero *officinam nequitiae, officinam falsorum chirographorum*, Columella *contemtissimorum vitiorum officinas* dixit; sed de loco & domo, non de persona. Ergo & hic *officinam venenorum*, non de ipsa Canidia, sed de ejus domo intelligendum est: atqui eo magis, quod ea vero nomine Gratidia appellata *officinam* unguentariam Neapoli exercebat; veteribus Scholiastis, ut sane est, fides habenda est. Jam vero, si hanc sententiam amplecteris, sic locus erit constituendus;

Furens in Aetna flamma. TUA, *donec cinis*
Injurioſis aridus ventis ferar,
CALET *venenis officina Colchicis.*

ubi in primo versu pes quartus erit Tribrachys, ut in versu XII.

Alitibus atque canibus homicidam Hectorem.

& LXXIV.

Vectabor humeris tunc ego inimicis eques.

Et sententia quidem hac nihil clarius videtur; vera autem sit Horatii manus necne, penes alios judicium esto.

39. CENTUM JUVENCOS] Elegans est scriptura, quam codex Battelianus pro varia lectione suppeditat,

Paratus expiare, ſeu poposceris
Centum JUVENCIS.

hoc est, *seu poposceris expiari juvencis centum*; ut Carm. I, 4. v. 11.

Seu poscat agna, *sive malit* haedo.

vide plura, quae ibi diximus.

40. VOLES SONARI] Codex Reginensis, & duo Bodleiani, & a prima manu Graevianus,

ſive mendaci lyra
Voles SONARE.

quod est, *sive voles me sonare mendaci lyra, Tu pudica, tu proba.*

42. OFFENSUS VICE] Odiosa est cacophonia in clausulis horum versuum,

Infamis Helenae Caſtor offenſus vice,
Fraterque magni Caſtoris, victi prece.

quod homoeoteleuton, si bene eum novi, numquam auctor admisit. Et opportune quidem ab

solvi

Et tu (potes nam) ſolve me dementia,
O nec paternis obſoleta ſordibus,
Neque in ſepulcris pauperum prudens anus
Novendialis diſſipare pulveres.
Tibi hoſpitale pectus, & purae manus;
Tuuſque venter Pactumeius; & tuo
Cruore rubros obſtetrix pannos lavit,
Utcumque fortis exſilis puerpera.

v. 50. PARTUMEIUS.

CA-

lvit eum ab hac culpa codex unus Torrentii, ii ſic locum exhibet,

Infamis Helenae Caſtor offenſus VICEM.

oli dubitare, quin genuina ſit haec lectio. Ita ivius VIII, 35. *Tribunos ſtupentes, & ſuam jam* cem *anxios:* & XXVIII, 19. *Clamor undique ab llicitis* vicem *imperatoris militibus ſublatus:* & XXIV, 32. *Remittimus hoc tibi, ne* vicem no- am *iraſcaris:* & XLIX, 3. *Sollicito conſuli eorum* cem, *quos paucos praemiſerat.* Curtius VII, 4. *taeſtus, non ſuam* vicem, *ſed propter ipſum peri- itantium fratrum:* & VII, 41. *Rex non cupidine agis potiundi loci, quam* vicem *eorum, quos ad ıro manifeſtum periculum miſerat, ſollicitus.*

43. FRATERQUE MAGNI CASTORIS] Vide modo lud epitheton,

Infamis Helenae Caſtor offenſus vicem,
Fraterque magni *Caſtoris.*

Certe ſi hiſtoriam ſequimur, legemus potius, *Fraterque* MAGNUS *Caſtoris*, vel, *Fraterque* MAJOR, it Terent. Phorm. I, 2.

Senis noſtri, Dave, fratrem majorem *Chremem Noſtin'.*

Quippe Pollux erat frater major Caſtoris; ma- or & natu, & virtute. Sed Latini veteres etiam pſum Pollucem nomine Caſtoris appellaſſe vi- lentur.

50. TUUSQUE VENTER PARTUMEIUS] Nulla foe- lior ſordes uſquam Horatium inquinavit, quam hoc n loco; ubi ex malae notae codicibus *partumeius*, verbum ad ultimam Barbariam ablegandum, no- ois obtrudunt. Quid autem eſt *venter partumeius?* Reſpondebunt tam lepidae mercis mangones, compoſitum eſſe a *partu* & *meiere*; qui tam faci- le ſcilicet & ſine ullo nixu pariat, ut potius meie- re, quam parturire videatur. Quid autem? quiſ- quamne alius hac voce uſus eſt? Non. An ad analogiae regulas formatum eſt? ne hoc quidem. Sunt tamen, qui *ſubmeias* & *ſubmeius*, id eſt, *qui in lectulo mingit* (ſic enim loquuntur) ex infi- ma corruptae Latinitatis faece depromant. Prae- clare vero comparatum eſt, ſi Flaccus ex Mar- cello Empirico Latine loqui diſcet. Sed ignoſcen- dum fortaſſis eſſet tam plebeio & ſordido voca- bulo; ſiquid urbani & arguti ſenſus inde exſurge- ret. Jam autem id pro comperto eſt, auctorem hic, dum acerbiſſimis probris lacerare quaerit Canidiam, falſa tamen Ironia laudare eam vide- ri. Ergo cum ait,

Tibi hoſpitale pectus, & purae manus,

quae vera laudatio eſt; contrarium tamen vult in- telligi. Et ſimiliter, ubi ſtatim addit,

Tuuſque venter partumeius, & tuo
Cruore rubros obſtetrix pannos lavit;

re ipſa quidem innuit, partus ſibi ſuppoſuiſſe; ſed verbo tenus *vera* puerperia enixam eſſe dicit. Male igitur hic convenit ſpurcum illud *partumeius*, quod & re & verbo ipſo contumelia, non *laudatio* eſt. Male quoque ſubjungit *cruore*, (quod & verum & non adeo facilem partum indicat) ſi *partumeius* Canidiae venter tam facile offas ſuas effunderet, quaſi emitteret urinam. Revocanda igitur eſt antiqua & vera lectio,

Tuuſque venter PACTUMEIUS, *& tuo*
Cruore rubros obſtetrix pannos lavit:

quam ſolam agnoſcunt Scholiaſtes uterque, & editiones priſcae ante Aldum, & omnes opinor membranae paullo vetuſtiores, ut Blandiniae a- pud Cruquium, & ex noſtris omnes praeter co- dicem & notae & aetatis ſequioris Petrenſem. Nam in Reginenſi & Regiae Societatis a prima manu erat *Pactumeius*. quod poſtea immutatum eſt ab inſulſis correctoribus. Leidenſis & editio Loſcheri *Pactomeius*; Veneta 1490. *Patumeius*. Sed vera ſcriptura & pluribus codicibus confirma- ta, eſt *Pactumeius*; nomen ſcilicet Canidiae filii. Ita Digeſt. XXVIII, 6, 92. Pactumeius Andro- ſthenes Pactumeiam Magnam *filiam* Pactumei Ma-

gni

CANID. Quid obſeratis auribus fundis preces?
Non ſaxa nudis ſurdiora navitis
Neptunus alto tundit hibernus ſalo.
Inultus ut tu riſeris Cotyttia
Volgata, ſacrum liberi Cupidinis?
Et Eſquilini pontifex veneficî
Inpune ut Urbem nomine inpleris meo?
Quid proderat ditaſſe Pelignas anus,
Velociuſve miſcuiſſe toxicum?
Sed tardiora fata te votis manent:

v. 60. PRODERIT. 62. SI tard. Ingr

gni *ex aſſe haeredem inſtituerat.* & ibidem XL, 7, 21. Pactumeius Clemens *aiebat.* Lampridius in Commodo c. 7. *Interemit ex Conſularibus Allium Fuſcum* —— Pactuleium Magnum *cum ſuis.* Ubi recte eruditi interpretes *Pactumeium* reponunt; ut fane hic eodem errore *Pactuleius* praefert Torrentii codex. Gruterus in Inſcriptionibus, DCCCXVI, 8. PACTUMEIAE. CAMPANAE. & DCCCLXXXII, 7, PACTUMEIAE. THEOPHILAE. DULCISSIMAE. Sententia autem eſt, *Pactumeius erat tuus venter*, hoc eſt, verus filius, non ſuppoſitus; *partus ventris tui*, ut exponit vetus Annotator Graevianus: & quidem ridiculum illud *Partumeius* a ſimili gloſſemate natum eſſe pro certo habendum eſt. *Venter* autem, ſive *uterus*, pro infante, qui in ventre eſt, non inuſitata bonis auctoribus locutio. Tacitus Annal. I, 59. *Arminium, ſupra inſitam violentiam, rapta uxor, ſubjectus ſervitio uxoris* uterus, *vecordem agebant:* & ibidem XV, 23. *Jam ſenatus* uterum *Poppaeae commendaverat diis.* Quintilianus Declam. CLXXVII. *Illa igitur prior damnavit* ventrem *ſuum:* victurus *autem fuit* ille, *ſi ego adulteram non occidiſſem.* Digeſt. XXXVII, 9. *Totiens autem mittitur in poſſeſſionem* venter. —— *Si* venter *ab inſtitutis exhaeredatus ſit, a ſubſtitutis praeteritus.* —— *Rationem non eſſe, cur* venter *repelli debeat.* —— *Non in totum repelli* uterus *debet.* —— *Solet mulier curatorem* ventri *petere.* & ibidem V, 5, 3. *Antiqui libero* ventri *ita proſpexerunt, ut in tempus naſcendi omnia ei jura integra reſervarent.*

60, & 63. QUID PRODERIT DITASSE] Ita nunc vulgo editur hic locus;

Quid proderit ditaſſe Pelignas anus,
Velociuſve miſcuiſſe toxicum,
Si tardiora fata te votis manent?

Quae ad verba jam olim adnotavit Porphyr *fallere hic ſenſum*, & ambiguum eſſe, utrum Canidiam haec, an ad Horatium referenda Concludit tamen, ad Horatium potius pertine ut ſic ſint intelligenda, *Quid tibi proderit, Hor ditaſſe Pelignas anus*, ut te a meis incantation per potentiores incantationes liberarent? *aut proderit tibi miſcuiſſe velocius toxicum*, quo po tibi a me irrogatas cita morte effugeres? At in hanc ejus ſententiam omnis fere interpre ſenatus pedibus accedit. Ego vero altera po via inſiſtendum exiſtimo. Neque enim vel ve indicavit Horatius in priore parte Carminis ab aliis veneficis antidota petiiſſe: neque par erat, ut qui vanitatem magicam tam falſe derideat, ad eaſdem artes ſe devolutum eſſe retur: multo minus mortem toxico ſibi arce voluiſſe: id enim ipſius orationi plane repug Omnibus enim precibus jam obſecraverat C diam, ut ſolveret ſe dementia, vitaeque ſpe valetudinem ſibi reſtitueret. Ergo de Cani non de Horatio, haec verba accipienda ſ quae tamen prius emendare oportet. Quippe *proderit* veterrimus codex Leidenſis, & non mae notae Magdalenenſis PRODERAT clare hibent: & pro *ſi tardiora*, editiones vet Venetae, Porphyrio Scholiaſtes, Torrentii quot codices ex optimis, Pulmanni unus l mannique alter, & a prima manu Regin noſter, SED *tardiora*. Sic igitur totus locu fingendus videtur:

Quid PRODERAT *ditaſſe Pelignas anus,*
Velociuſve miſcuiſſe toxicum?
SED *tardiora fata te votis manent.*

Cujus haec demum erit ſententia, & ſic exp cedentibus colligenda. *Inultus* ut tu ſacra ma

Ingrata miſero vita ducenda eſt, in hoc,
Novis ut uſque ſuppetas laboribus.
Optat quietem Pelopis infidi pater,
Egens benignae Tantalus ſemper dapis;
Optat Prometheus obligatus aliti:
Optat ſupremo conlocare Siſyphus
In monte ſaxum: ſed vetant leges Jovis.
Voles modo altis deſilire turribus,
Modo enſe pectus Norico recludere;
Fruſtraque vincla gutturi nectes tuo,

v. 64. Doloribus. 65. Infidus. 72. Innectes.

Fa-

:riſeris, & *impune* me famoſo carmine proſcide-
ı ? Numquam a me, ne ſpera, hanc veniam
ıpetrabis. Quid enim *proderat* mihi, etiam plu-
ım ſagarum auxilium magno pretio conciliaſſe,
ıt *velocius* potentiuſque toxicum tibi miſcuiſſe;
nunc te inultum & impunitum dimitto? Noli
men, quia *velocius* dixi, brevem vitae exitum
erare, qui cito te a tormentis eripiat. Vita
ıim tibi etiam invito producetur; ut diutius cru-
eris. Nihil quidem hac ſententia clarius aut ſim-
icius. *Quid proderat* autem; ut Cicero III. in
errem, Quid proderat *tibi te expenſum illis non*
ıliſſe? Seneca Praefat. in lib. III. Controverſ.
ni illi proderat *excuti: melius ſemper fortuna, quam*
ira de illo meruerat. Salvianus De Gubernatione
ei lib. III. *Quod ſi ita eſſet*, quid proderat *tamen*
suum a ſcelere deſiſtere, & multos in ſceleribus per-
anere? & alii ſaepe. Porro & plurium veneficа-
ım opem ſibi adſciviſſe Canidiam, patet ex Epo-
o quinto & Serm. II, 7. ubi ejus conſciae Sagana,
eia, & Ariminenſis Folia nominantur.

64. Suppetas doloribus] Ita quidem editio-
es Venetae; ſed Loſcheriana laboribus: cui
:cedunt Lambini codices aliquot, & vetus noſter
eidenſis. Utrumque probum eſt; ſed illud po-
us hujus interpretamentum videtur, & ex ſpa-
o interlineari in verſum irrepſiſſe.

65. Pelopis infidus pater] Iterum Editio-
es Venetae infidus; contra Loſcheriana in-
idi: quam tamen hic, ut & loco ſuperiore,
:centiores fere deſeruerunt. Perperam. Nam,
ıfidi etiam exhibent omnes fere aliorum codi-
es, & noſtri. In Reginenſi quidem & Regiae
ocietatis, *infidus* nunc extat, ſed altera lectione
rius eraſa. Soli id habent a prima manu Magda-
lenenſis & Bodleianus. Revocanda igitur eſt priſca
lectio, & pluribus teſtimoniis firmata,

Optat quietem Pelopis infidi *pater,*
Egens benignae Tantalus ſemper dapis.

Uterque quidem *infidus*, & pater & filius; ut Ovid. Amor. III, 12.

Proditor *in medio* Tantalus *amne ſitit.*

Statius Theb. I, 246.

neque enim arcano de pectore fallax
Tantalus, *& ſaevae periit injuria menſae.*

Catullus de Nuptiis Pelei.

Treïcaque obſidens longinquo moenia bello
Perjuri Pelopis *vaſtabit tertius heres.*

Sed hic potius filio donandum eſt epitheton: quia pater ſuum habet verſu ſequente. Qui poëtae ſunt, hoc ex more & decoro fieri facile agnoſcent.

72. Gutturi innectes tuo] Sic editiones veteres, & recentiorum pleraeque: ſed bona pars codicum, ut ex noſtris Graevianus & Galei cum quattuor aliis, nectes: quae vera & genuina lectio eſt:

Fruſtraque vincla gutturi nectes *tuo.*

Sic enim loquuntur boni ſcriptores *nectere vincla gutturi*; minime autem *innectere vincla gutturi*, ſed (quod interpretibus noſtris non animadverſum eſt) *innectere guttur vinclis.* Noſter Epiſt. I, 19.

Nec ſponſae laqueum *famoſo carmine* nectit.

Auſonius Epig. XXIII.

Qui laqueum collo nectebat, *repperit aurum.*

Plinius Epiſt. IX, 28. *Jam* tibi compedes nectimus; *quas perfringere nullo modo poſſis.* Contra, Virgilius Aen. V, 510.

& vincula linea rupit,
Quis innexa pedem *malo pendebat ab alto.*

& V, 425. de caeſtibus loquens,

Faſtidioſa triſtis aegrimonia.
Vectabor humeris tunc ego inimicis eques;
Meaeque terra cedet inſolentiae.
An quae movere cereas imagines,
(Ut ipſe noſti curioſus) & polo
Deripere lunam vocibus poſſim meis,
Poſſim crematos excitare mortuos,
Deſiderîque temperare pocula;
Plorem artis in te nil agentis exitum?

v. 78. & 79. POSSUM. 80. POCULUM.

Et paribus palmas *amborum* innexuit armis.
& VIII, 60.
tum lactea colla
Auro innectuntur.
Ovid. Triſt. V, 3.
Feſtaque odoratis innectunt tempora ſertis.
Metam. X, 378.
laqueoque innectere fauces
Deſtinat.
& XI, 252.
Ignaram *laqueis* vincloque innecte *tenaci.*
Claudian. II. Stilich. 374.
Barbara ferratis innectunt colla catenis.
& VI. Conſ. Honorii 378.
Palladiaque comas innexus arundine *Triton.*
& II. de Raptu Proſerp. 369.
Mutuaque alternis innectite colla lacertis.
Prudentius Periſtephanon, X, 353.
Innexa crines vinculis *regalibus.*
& Pſychom. 357.
his rigidas nodis innectier ulnas.
Vides, opinor, ad haec exempla dicendum omnino fuiſſe,
Fruſtraque vinclis guttur innectes tuum,
non ut nunc circumfertur,
Fruſtraque vincla gutturi innectes tuo.
Haud enim temere ſic poſitum invenies apud bonos ſcriptores. In unum duntaxat vel alterum locum incidi: ut Arnobii lib. III. p. 146. Edit. Heraldi; *Innectuntur*, ait, *cervicibus laquei:* verum hujus levis eſt auctoritas, & fortaſſe ſcripſerat, *nectuntur.* Et Silii Italici XI, 250.
huic *agedum* (*nam cur indigna feramus*)
Magnanimo, miles, meritas innecte catenas.
Verum haec, opinor, haud Silii locutio eſt, ſed librariorum: ſic enim corrigo,
Magnanimo, miles, meritas i, necte *catenas*
Sequitur enim mox verſu 258.
At Decius, dum vincla ligans, Necte *etiam,*
Nam ſic Hannibalem decet intraviſſe, catenis
Denique & Statii Theb. IV, 26.
Haeret amica manus: certans innectere
Brachia: *manantesque oculos hinc oſcula*
Hinc magni caligo maris.
Sed & hic forte corrigendum:
Haeret amica manus, certatim nectere
Brachia.
78. & 79. VOCIBUS POSSUM MEIS, POSSUM CREMATOS] Legendum cum editionibus antiquis pleriſque codicibus, noſtris certe ad unum nibus,
Deripere caelo vocibus POSSIM *meis,*
POSSIM *crematos excitare mortuos.*
80. TEMPERARE POCULUM] Placet magis in noſtris Leidenſi, Zulich. Reginenſi, Nanenſi, Bodleiano, Regiae Societatis, & pria lectione Petrenſi invenimus,
Deſiderique temperare POCULA.
Norat enim Canidia plura philtrorum & num genera conficere: unde ipſa ſic Varo tur Epod. V. v. 73.
Non uſitatis, *Vare,* potionibus
Ad me recurres.
Majus *parabo,* majus *infundam tibi*
Faſtidienti poculum.
Ergo hic, ubi de arte & potentia ſua gl *pocula* magis convenit. Tum & hoc pacto odioſum homoeoteleuton verſus ſequentis *lum, exitum.* Ceterum ex hoc metiri poſſ pretum diligentiam; qui nullam variation ſuis codicibus memorant: credo, quia jam in omnibus editionibus receptum erat

Q. HORATII FLACCI
CARMEN SAECULARE.

PHOEBE, ſilvarumque potens Diana,
Lucidum caeli decus, ô colendi
Semper & culti, date quae precamur
Tempore ſacro:
Quo Sibyllini monuere verſus
Virgines lectas puerosque caſtos
Dîs, quibus ſeptem placuere colles,
Dicere carmen.
Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis & celas, aliuſque & idem
Naſceris, poſſis nihil urbe Roma
Viſere majus.
Rite maturos aperire partus
Lenis Ilithyia, tuere matres;
Sive tu Lucina probas vocari,
Seu Genetyllis:

v. 16. Vulg. GENITALIS.

Diva

16. SEU GENITALIS] Oſtentant hic eruditionem ſuam docti Interpretes; nemo tamen ex illis, quod maxime conandum erat, Dianam ſive Lucinam proprio cognomine *Genitalem* Romanis eſſe dictam, ex ullo alio auctore probare potuit. Neque ſane mirum: aliud enim quid, & ab huius loci ſententia plane diverſum ea vox ſignificat, & diis pluribus attribuitur. Ennius apud Servium ad Aen. VI, 764.

Romulus in caelo cum Dis Genitalibus *aevum*
Degit.

Ubi Paullus Merula *deos genitales* Saturnum, Jovem, Venerem, Aeneam, Martem intelligit, quod ab iis Romulus divina quadam ſerie *genitus* fuerit. Eoſdem fere Hieronymus Columna: proprie tamen ait *Genitales deos* eoſdem eſſe ac Indigetes, qui ſcilicet prius homines fuerint, & poſtea in deorum numerum adſciti, quales erant Hercules, Caſtor, Pollux, & Aeneas. Nos plane contrarium ab Ennio notari credimus; quippe *deos genitales* ibi accipimus deos genitos & naturales; non adoptivos & adſcititios; qui ſtatim nati ſunt caeleſtes & immortales, non qui mortalitate exuta caelo poſtea donati ſint. Hi Genitales duodecim numero erant, ſex mares, & totidem feminae; Gentium ſcilicet majorum dii; quorum nomina idem Ennius hoc diſticho comprehendiſſe memoratur;

Diva, producas ſubolem; Patrumque
Proſperes decreta ſuper jugandis
Feminis, proliſque novae feraci
Lege marita:

Cen

Juno, *Veſta*, *Ceres*, *Diana*, *Minerva*, *Venus*, *Mars*,
Mercurius, *Jovi*, *Neptunus*, *Volcanus*, *Apollo*.

Ergo hoc voluit Ennius, non mortuum eſſe Romulum, ſed cum diis immortalibus in caelo vivere. Neque aliter ejus mentem cepiſſe olim Ciceronem, vel inde patet, quod Tuſc. Quaeſt. I, 12. ſic locum hunc citaverit,

Romulus in caelo cum dis agit aevum,

ut famae aſſentiens dixit Ennius. Quippe perinde eſſe putavit, utrum poëtice *cum diis genitalibus*, an abſolute *cum diis* diceret. Atqui vox *dii*, cum abſolute & per ſe ponitur, deos immortales & ἀϊσγενίτας ſemper ſignificat. Eodem modo & Servius ad Virgil. Aen. VI, 777. *deos* univerſe in hoc Ennii loco interpretatur: *Romulus*, ait, *ſecundum Ennium refertur* inter deos *cum ave ſuo Aenea*. Sed adhuc clarius ex Auſonio diſcere poteris, quinam fuerint *dii genitales*. Is enim periocham IV. libri Iliados hoc diſticho concluſit,

Juppiter interea cum dîs genitalibus *una*
Concilium cogit ſuperûm de rebus Achivis.

Non enim Indigetes, ſed Deos majores ibi intelligi, liber ipſe Homeri indicio eſt,

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
Χρυσείῃ ἐν δαπέδῳ.

Undecim enim illi, quos jam ex Ennio memoravimus, Jovi erant a conſiliis: unde Ovidius Metam. VI, 72.

Bis ſex caeleſtes medio Jove ſedibus altis
Auguſta gravitate ſedent.

Et Plautus in Epidico, Act. V. Sc. 1.

Si undecim deos praeter ſeſe ſecum adducat Juppiter.

Denique & ex Feſto adhuc amplius conſtabit, *Genitales* Ennii *deos* majorum eſſe gentium, non deos ex hominibus factos. Sic enim ille: *Geniales* (lege, ut & alii viderunt, *Genitales*) *deos dixerunt Aquam*, *Terram*, *Ignem*, *Aërem*: *ea enim ſunt ſemina rerum*, *quae Graecorum alii* Στοιχεῖα, *alii* Σπέρματα *vocant*. *Duodecim quoque ſigna*, *Lunam & Solem inter hos deos computabant*. Haec autem ex ſententia Phyſicorum dicit, qui vulgarem Theologiam de Elementis & Aſtris allegorice exponebant. Numquam tamen Indigetes deos, ſed naturales duntaxat & aeternos allegoriis ſuis eo trahebant. Sed utcumque Ennii verba acceperis, ſive de his, ſeu de illis; illud inde rec... vix fieri poſſe ut Diana proprio cognom... *talis* appellata fit. Quippe id vocabulum, ... getes notet, de Diana non omnino; ſi ... illos, quos Hetruſci Conſentes vocabant, ... ſola dici non poteſt. Ut neque illud, ... duobus Criſpinae nummis occurrit apud ... barbum, DIS GENITALIBUS; nam ... nam tantummodo & ejus comitatum eo ... ſignaſſent Romani; non DIS, ſed DEAR... que dixiſſent. Quid ergo fiet? & quo pa... tantis tenebris in lucem tandem emergem... quidem locum eſſe corruptum & contam... exiſtimo, vel potius certo ſcio. Leviſſima ... mutatione veram Horatii manum non du... agnoſces:

Rite maturos aperire partus
Lenis, *Ilithyia*, *tuere matres*;
Sive tu Lucina probas vocari,
Seu GENETYLLIS.

Genetyllis enim apud Graecos *Dianae* cogn... a γενίσει ei inditum, quia partubus prae... alii quidem id ad *Venerem* referebant; ſed p... ſecutus eſt auctor. Suidas: Γενετυλλὶς, ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης, γενίσεως αἰτίας, ἀπὸ τῆς γενέσεως παίδων ἀποφαίνει· πεποίηται δὲ τὸ ὄνομα τὴν γένεσιν. Οἱ δὲ, περὶ τὴν ARTEMIN φασι τῶν τοιούτων ἰφόρους, καὶ πάλιν περὶ (lege τὴν γένεσιν· GENETYLLIS, *dea*, *Veneris* ... *generationis auctor*, *a voce* γένεσις *dicta*. Al... *tyllidas* DIANAE *comites dicunt*, *partuum ... des*, *a voce* γένεσις, *ut antea*, *appellatas*. L... Ariſtophanis a Suida hic citatus extat Tha... phor. p. 515.

Ὡς ἡδὺ τὸ μέλος, ὦ πότνιαι Γενετυλλίδες,
Καὶ θηλυδριῶδες, καὶ κατηγλαϊσμένον.

Idem iterum in Nubibus p. 62.

Οἷον λαφυγμοῦ, Καλιάδος, Γενετυλλίδος.

Et in Lyſiſtrata, ipſo principio:

Ἦ ῥᾳδίως, ὦ Παιὼν, ἢ 'πὶ Καλιάδ', ἢ 'ς Γενετυλλίδος.

Porro ut quidam *Genetyllidas* Veneris vel Di... & *Ilithyias* Dianae *comites*; ita alii Genet... eſſe ipſam Venerem vel Dianam, & Ili... eſſe ipſam Dianam prodiderunt. Scholia... locum Nubium: Γενετυλλὶς, ἡ τῆς γενέσεως ... Ἀφροδίτη. Etymol. Magnum. Εἰλείθυια, Ἀ... τικτουσῶν ἴφορος, Διὸς καὶ Ἥρας θυγατέρες. Ἀ...

Certus undenos decies per annos
Orbis ut cantus referatque ludos,
Ter die claro totienſque grata
Nocte frequentis.
Voſque veraces cecinisse Parcae,
Quod ſemel dictum ſtabilis per aevum
Terminus ſervet, bona jam peractis
Jungite fata.

v. 26. Vulg. Dictum EST, STABILISQUE RERUM.

Fer-

io *Ilithyia* hic eſt ipſa Diana: & ſimiliter Getyllis, non θεὰ περὶ τὴν Ἄρτεμιν, ſed ipſa Ἄρτεμις. Locus Heſychii de Genetyllide ſingularis ine eſt, & dignus qui emendationem accipiat. ΓΕΝΕΤΥΛΛΙΣ, γυναικεία θεὸς, περιποιμένη τοῦ ἐνέτους παρὰ τὰς γενέσεις, ἰσιακῇ τῇ ἑορτῇ, διὸ καὶ ταύτῃ κύνας προστίθεσαν. Ubi κύνας ſine dubio endoſum, & idcirco a Scaligero & Meurſio utatum in κύησις. Sed dic ſodes, quid illud ſibi lit, θεὰ ἰσιακὴ τῇ ἑορτῇ, *dea ſimilis feſto?* Ego ro ſic totum locum corrigendum exiſtimo. ενετυλλὶς —— ἰσιακῇ τῇ ΕΚΑΤΗ, διὸ καὶ ταύτῃ ΥΝΑΣ ΠΡΟΣΕΤΙΘΕΣΑΝ. *Genetyllis —— dea ecatae ſimilis; quamobrem & huic quoque canes tribuerunt.* Habes, opinor, emendationem clam & certam. Atqui *Hecate* eadem eſt ac *Diana:* ide Noſter Carm. III, 22.

Quae laborantes utero *puellas*
Ter vocata audis, adimisque leto,
Diva triformis.

ecte igitur ſtatuimus, cum Suidae, tum Hechii auctoritate nixi,

Sive tu Lucina probas vocari,
Seu Genetyllis.

ıvet autem huic emendationi, quod auctor in ɔc Carmine Saeculari, & Illo IV, 6. quod hus quaſi praefatio & commendatio eſt, Graeca ɔmina quaſi de induſtria ſectari videatur. Sic *leis Ilithyia* dixit, & *levis Agyieu*; quae vocabula ique Latinis auribus tam inaudita tum erant, ıam noſtrum *Genetyllis*. Neque vero aliter leſſe olim credibile eſt Servium & Porphyrionem; ıantum ex locis hodie contaminatis conjectura ſequi datur. Sic enim ille ad Virgilii Eclogam IV. *aſta fave Lucina*) *modo Lucinam Dianam accipimus. Sic Horatius: Sive te Lucinam probas vocari, ſeu te penitus Junonem.* Quae poſtrema in aperto ıendo cubantia ſi ſic refingas ex lectione hodierna, *ſeu te Genitalem*; immane quantum a ſcriptura abſcedes: multo propius abiturus, ſi ſic a Servio profectum eſſe dicas, *ſeu te Genetyllidem.* Porphyrionis autem verba ſic habent ad hunc ipſum auctoris locum. *Oſtendit*, ait, *eandem Lucinam & Genitalem deam appellari.* Animadvertis, opinor, verba prave collocata, & ſede ſua divulſa. Quippe ſi id voluit, ſic omnino verba diſpoſuiſſet; *Oſtendit eandem deam Lucinam & Genitalem appellari.* Sed quid opus eſt *deam?* quaſi vero id quiſquam docendus erat, Lucinam *deam* fuiſſe. Vix aliter eſſe poteſt, quam ut ſic olim ſcripſerit; *Oſtendit eandem Lucinam & Genetyllidem appellari:* quae vox, utpote Librariis ignota & mendi ut putabant manifeſta, in *genitalem deam* reformabatur. Accedit huc codex noſter veterrimus Graevianus, ubi *genitalis* quidem nunc habetur; ſed litera quarta *i* alia manu inſerta eſt; & quattuor poſtremae poſt raſuram interpolatae. Videtur ergo a prima manu *gentilis* exaratum eſſe. Quod maximo indicio eſt in quibuſdam exemplaribus *genetillis* fuiſſe ſcriptum. Hoc enim ab ignaris correctoribus pro mendoſo habitum in *gentilis* immutari facile potuit: at vulgatum *genitalis* nemini offendiculo erat; neque quiſquam adeo inficetus, ut ex verbo facili & noto contra ipſum metrum *gentilis* excuderet.

26. STABILISQUE RERUM TERMINUS SERVET] Minime quidem mirandum eſt & veteres & novos interpretes in hoc loco ceſpitaſſe. Quocumque enim te vertas, nullum exitum invenies; adeo magnis undique difficultatibus obſeſſa & circumvallata haeret ſententia:

Voſque veraces cecinisse, Parcae,
Quod ſemel dictum eſt, ſtabilisque rerum
Terminus ſervet, bona jam peractis
Jungite fata.

Principio enim, illa *dictum eſt*, & *ſervet*, in ſyntaxeos legem peccant: unde Aldus & complures eum ſecuti SERVAT ediderunt, tam manifeſto

Fertilis frugum pecorisque tellus
Spicea donet Cererem corona:
Nutriant foetus & aquae salubres
Et Jovis aurae.
Condito mitis placidusque telo
Supplices audi pueros, Apollo:
Siderum regina bicornis audi,
Luna, puellas:

vitio ire obviam conati; atque ita sane inveni in Magdalenensi, & a manu secunda in Regiae Societatis codice. Sed ceteri nostri, meliores illis vetustioresque, ut & Cruquii, Torrentii, Bersmanni, Pulmanni, Lambinique exemplaria SERVET retinent; quod a Scholiaste etiam & Servio agnoscitur. Et profecto Latini sermonis ratio poscit & efflagitat, ut post *cecinisse quod* verba modi subjunctivi, non indicativi, sequantur; *Parcae veraces cecinisse, quod semel dictum* SIT, *stabilisque rerum terminus* SERVET. Ita Carm. I, 32.

Lusimus tecum, quod & hunc in annum
Vivat & *plures.*

Epod. II.

Fontesque lymphis obstrepunt manantibus,
Somnos quod invitet *leves.*

Epist. I, 17.

aspice, si quid
Et nos, quod cures *proprium fecisse, loquamur.*

Neque usquam aliter boni auctores. Deinde & ipsa sententia languet, nutat, & vacillat. *Quod semel*, ait, *dictum est.* Quorsum amabo illud *semel?* quam vim, quam elegantiam habet? nullam opinor, ut quidem hic nude positum & destitutum est: nisi sequatur aliquod antitheton, quod jacentem sensum exsuscitet, *Quod* semel *dictum sit, &* semper *stabile permaneat.* Neque vero illud, si sapiam, laudaverim, *stabilis rerum terminus servet.* Quidnam obsecro ille *servet?* Nihil. Nihil enim hic sequitur, quod *servandum* esse intelligamus. Hisce omnibus difficultatibus si levi verborum mutatione occurrere potero; ecquis est adeo duri & feri ingenii, ut conatibus nostris, si non faveat & applaudat, aequum saltem & candidum se non praebeat? Sic itaque emendo:

Vosque veraces cecinisse, Parcae,
Quod semel dictum stabilis PER AEVUM
Terminus servet, bona jam peractis
Jungite fata.

Dictum hic jam vides casus esse accusativi [illegible] ne EST in veterrimo nostro Graeviano [illegible] neas tantum, non in ipso versu habetur; [illegible] autem abest a Servio, ubi hunc locum [illegible] Virgilii Eclogam IV, 47. Recte ergo [illegible] mus: si tamen quovis pacto retinendum [illegible] stimas, tum, si me audis, hoc modo ver[illegible] finges,

Quod, simul dictum est, stabilis per aevum
Terminus servet.

Simul dictum est, hoc erit, *simul atque, ut* [illegible] *dictum est: simul* autem & *semel* ubique [illegible] Librariis confunduntur, ut norunt qui vet[illegible] emplaria manibus versaverunt. Prius tam[illegible] & rectius est & elegantius. Jam autem si [illegible] *que rerum & per aevum* ductus literarum co[illegible] pleris, fateberis, opinor, procliveni fuisse [illegible] lem librariorum lapsum. Sententia vero [illegible] quantum ea ratione promovetur & attol[illegible] *mel* dictum, stabile servetur *per aevum*; [illegible] in perpetuum, in aeternum. Elegans loc[illegible] modus, & optimis scriptoribus familiaris [illegible] cretius I, 549.

Nec ratione queant alia servata per aevum
Ex infinito jam tempore res reparare.

ubi & illud notes *servata* dici per *aevum*, [illegible] hic *servet per aevum.* Iterum ibidem v. 6[illegible]

Discrepat aeternum tempus potuisse manere
Innumerabilibus plagis vexata per aevum.

& v. 950.

Sed quoniam docui solidissima materiai
Corpora perpetuo volitare invicta per aevum.

& lib. V, 62.

Nec posse incolumes magnum durare per aevum.

Propertius IV, 2.

Sed facias, Divûm fator, ut Romana per a[illegible]
Transcat ante meos turbâ togata pedes.

Ovidius Metam. V, 227.

Quin etiam monumenta dabo mansura per ae[illegible]

Manilius II, 100.

Roma ſi veſtrum eſt opus, Iliaeque
Litus Etruſcum tenuere turmae,
Juſſa pars mutare lares & urbem
Soſpite curſu:
Cui per ardentem ſine fraude Trojam
Caſtus Aeneas patriae ſuperſtes
Liberum munivit iter, daturus
Plura relictis.
Dî, probos mores docilis juventae,
Dî, ſenectutis placidae quietem
Romulae genti date, remque prolemque
Et decus omne.

v. 45. Docili. 46. Senectuti.

Quae-

Denique ſic pecudes & muta animantia terris
Cum maneant ignara ſui legiſque per aevum.
IV, 291.
Et celeres motus mutataque cuncta per aevum.
atius Theb. I, 362.
nulliſque aſpecta per aevum
Solibus umbroſi patuere aeſtiva Lycaei.
VII, 200.
videt axis, & iſta per aevum
Mecum aeterna domus.
ius X, 421.
ſacroſque per aevum
Aetherio ramus populantur ſulfure flammae.
aud. IV. Conſ. Honorii, 284.
nec vi connexa per aevum.
Conſpirent elementa ſibi.
udentius Periſteph. VIII, 23.
Ut ſe per aevum *conſecrandos autument.*
Hamartig. 660.
Excitat e tumulis homines, regnique per aevum
Participes jubet eſſe ſui.
gnoſcis jam opinor emendationem noſtram re-
o talo inſiſtere: at contra, illud vulgatum *ſta-*
lis rerum terminus diverſum, ac vulgo creditur,
nſum parit, & ab auctoris mente prorſus alie-
am. *Rerum* enim *terminus* idem eſſet, ac rerum
iis & extremitas. Quid autem hoc eſt, *Rerum*
tremitas ſervat effata Parcarum? Nihil inſulſius
:l fingi poteſt. Seneca Hercule Fur. 290. (ubi
legara Herculem obteſtans, ut e Tartaro diu
:peĉtatus tandem aliquando redeat, haec loqui-
r)

Talis parentes, liberos, patriam petens,
Erumpe, rerum terminos *tecum efferens*;
hoc eſt; *imas terrae radices tecum evellens.* Seneca Epiſt. XCIV. *Adjice nunc quod ſapientis praecepta* finita *eſſe debent, & certa: ſi qua* finiri *non poſſunt, extra ſapientiam ſunt: ſapientia* rerum terminos *novit.* Iterum Epiſt. CX. *Sed ipſum illud Cadere non habet in ſe mali quicquam; ſi exitum ſpectes, ultra quem natura neminem dejicit. Prope eſt* rerum omnium terminus, *prope eſt, inquam, & illud unde felix ejicitur, & illud unde infelix emittitur.* Jam vero *terminus* hic apud Noſtrum, non ea venit notione, qua *ultimum* & *extremum* ſignificat; ſed qua *fixum & immobile.* Unde dicitur *ſtabilis terminus*; atque hoc ſenſu abſolute poni ſolet, non ſequente genitivo *rerum.* Virgil. Aen. IV, 614.

Et ſic fata *Jovis poſcunt: hic* terminus haeret.

Lucretius, ter vel quater.

quid queat eſſe,
Quid nequeat: finita poteſtas denique cuique
Quanam ſit ratione, atque alte terminus haereat.

Quin & *fatorum terminum* dixit Attius in Hecuba apud Priſcianum p. 716.

Veter fatorum terminus *ſic juſſerat.*

45. & 46. Docili juventae, Di senectuti] Qui aut ipſe eſt poëta, aut alioqui ingenio & judicio valet, mirabor, ſi hanc ſtrophen aeque ac ceteras admirabitur:

Di, probos mores docili juventae,
Di ſenectuti placidae quietem,

Ro-

Quaeque vos bobus veneratur albis
Clarus Anchiſae Veneriſque ſanguis,
Inpetret; bellante prior, jacentem
Lenis in hoſtem.
Jam mari terraque manum potentem
Medus, Albanaſque timet ſecuris:
Jam Scythae reſponſa petunt, ſuperbi
Nuper & Indi:

v. 49. QUIQUE. 51. IMPERET. 53. MANUS POTENTES.

Romulae genti date remque, prolemque,
Et decus omne.

Quid enim? Annon *juvenes* & *ſenes* Romanos intelligit? quſ itaque ſit, ut tertio demum verſu *Romulam gentem* inferat, tamquam ſi in prioribus pro alia gente precaretur? Praeterea autem hiulca eſt oratio, ac ſine nervis & articulis diſſoluta. *Date* enim extra ſedem ſuam male collocatur; & *dii* illud in hac quidem conſtructione tertia vice repetendum erat. Quid multa? jam olim ex conjectura veram lectionem divinaveram,

Di, probos mores DOCILIS *juventae,*
Di, SENECTUTIS *placidae quietem*
Romulae genti date, remque prolemque
Et decus omne.

Poſtea autem in Batteliano noſtro *docilis* inveni a manu prima: nunc enim litera *ſ* ab inepto correctore eraſa eſt; ita tamen ut intento oculo ſtatim ſe prodat. *Senectutis* vero clare extat in optimis noſtris codicibus Graeviano & Reginenſi, ut & Colbertino & duobus aliis inferioris notae. Idem reperit in duobus ſuis Berſmannus: neque dubites quin in aliis pluribus habeatur, utcumque ab interpretibus neglectum. Quanto autem haec vulgatis meliora, rotundiora, & elegantiora ſint, quid attinet dicere? *Di*, inquit, *date Romanis probos juventae mores, placidae ſenectutis quietem, remque, prolem, & decus omne.* Ubi *juventa* & *ſenectus* non homines ipſos, ut in recepta lectione, ſed aetates ſignificant. Porro & in Batteliano ſic amplius variatum eſt,

Di, ſenectuti PLACIDAM *quietem:*

&, quod in ceteris omnibus extat, *placidae*, pro diverſa ſcriptura apponitur. Sane *placida* perpetuum fere *quietis* epitheton eſt. Virgil. Aen. I, 695.

At Venus Aſcanio placidam *per membra* quietem.

IV, 5.

placidam *membris dat cura* quietem.

V, 836.

placida *laxarunt membra* quiete.

IX, 187.

nec mens placida *contenta* quiete e[st]

Varro apud Senecas Controv. XVII, & [al.]

Omnia noctis erant placida *compoſita* qui[e]

Boëtius Conſolat. III, 10.

Hic portus placida *manens* quiete,
Hoc patens unum miſeris aſylum.

Tamen & *ſenectus* etiam *placida* vocatur [in] de Senectute c. 5. *Eſt etiam quietа & pura ter actae aetatis* placida *ac lenis* ſenectus. de Vita beata cap. 21. *Et in multa* ſenec[t] cidus *viret.* Quare ſatius eſt, quod ce[r] dices & editiones amplectuntur, *pla[c]* nere.

49. & 51. QUIQUE VOS BOBUS] Hic qu[i] fruges repertas & palam poſitas glande v[e] luerunt plerique interpretes. Sic enim [A] Aldum ediderunt,

Quique vos bobus veneratur albis,
Clarus Anchiſae Veneriſque ſanguis,
Imperet.

At priſcae editiones, duae nempe Vene[t] ſcheriana, *Quaeque*; neque aliter codic[es] res Cruquii, Pulmanni, Berſmanni & [al] cum noſtris Graeviano, Reginenſi a pr[i]nu, & aliis duobus. Quin & Acron han[c] nem agnoſcit, tam editus anno 1490, q[uo] nuſcriptus: nam poſtea Fabricius male [in]terpolavit. Priſcianus p. 774. *Bobus euphon[ia] pro bovibus, Horatius: Quique vos boëus [al]albis.* Ita quidem Putſchius verba exh[i]vulgatas credo. Flacci editiones refing[u]rum tres ſcripti codices, quos data opera lui, clare ibi praeferunt *Quaeque.* Praete[a] *imperet*, quod editiones etiam priſcas [in] iidem in pleriſque ſuis *impetret* reperer[un]ipſe in Petrenſi, Batteliano, & a manu [2] duobus aliis Reginenſi & Magdalenenſi. S[ic] reponimus,

Jam Fides, & Pax, & Honos, Pudorque
Priſcus, & neglecta redire Virtus
Audet; adparetque beata pleno
Copia cornu.
Augur, & fulgente decorus arcu
Phoebus, acceptuſque novem Camenis,
Qui ſalutari levat arte feſſos
Corporis artus,

v. 57. Vulg. HONOR.

(Si

) UAEQUE *vos bobus veneratur albis*
larus Anchiſae Veneriſque ſanguis,
MPETRET, *bellante prior, jacentem*
Lenis in hoſtem.
il clarius. *Et quae*, inquit, *vos veneratur*,
, *precatur Auguſtus, impetrat & conſequatur*;
recte jam olim enarravit Scholiaſtes Blandi-
; & poſtea pluribus explicuit doctiſſimus Tor-
ius. Hac ſcilicet occaſione pro re Romana, pro
domo ſua preces & vota faciebat ipſe Augu-
; quae omnia ut Dii rata habeant, jam verbis
ratii Chorus veneratur. At in vulgata lectione,
rſum attinebat orare, ut, *imperaret* Auguſtus;
uod jam multos annos, amotis omnibus aemu-
ſecurus & tranquillus fecerat? Altera igitur le-
praeferenda eſt; & profecto ut ex illa vulga-
procuderent ſtolidi Librarii, longe erat facil-
im, vixque aliter evenire poterat: contra, ut
vulgata & facili tam reconditam & argutam
iminiſci aut vellent aut poſſent, minime eſt
libile.

3. JAM MARI TERRAQUE MANUS POTENTES] *udiendum utique eſt Romanorum*, ait Porphy-
. Neque aliter recentiores accipiunt. Equi-
non repugno: quamquam ſi codex aliquis
ſtus accederet, libentius legerim,
'am mari terraque MANUM POTENTEM:
le Auguſto intelligatur. Sic alibi de eodem,
m. II, 5. v. 62.
'empore quo juvenis Parthis horrendus, *ab alto*
)emiſſum genus Aenea, tellure marique.
Magnus *eris*.
gil. Aen. VII, 233.
'ata per Aeneae juro, dextramque potentem.
id. Metam. I.
'arva mora eſt, *alas pedibus*, *virgamque* potenti
lomniferam ſumſiſſe manu, *tegimenque capillis*.
udianus Carm. XIII.
Junge potenti *pignora* dextra.

Prudentius Cathem. VI, 85.
Hujus manum potentem
Gladius perarmat anceps.

57. ET HONOR PUDORQUE] Tres Pulmanni codices, & ex noſtris Leidenſis, Graevianus, & Galei, *Jam fides, & pax, & HONOS, pudorque.* quod euphoniae gratia merito recipimus.

65. SI PALATINAS VIDET AEQUUS ARCES] Praeter veterrimos Cruquii Blandinios, & aliorum aliquot, etiam Colbertinus noſter & Regiae Societatis codex, & pro varia lectione Graevianus cum Batteliano ARAS habent non *arces*. Atque illam lectionem agnoſcit Porphyrion: *Apparet*, inquit, *jam eo tempore ab Auguſto dedicatum fuiſſe in Palatio Apollinis templum: & ſenſus eſt, Si acceptus* aras *habet Apollo, quas in Palatio dedicatas ſunt.* Cetera exemplaria cum priſcis editionibus ARCES, vel, ut Leidenſis noſter, ARCIS retinent. Sane *aras* & *arcis* tam ſimiles habent ductus literarum, ut librarios, etiam minime lippientes, facile decipere poſſent. Sic in Ciceronis Orat. pro Balbo c. 17. *Qui & veterem illam ſpeciem foederis Marciani ſemper omni* arce *duxerunt ſanciendam*: exſcriptores illud *arce* ſubſtituerunt pro *ara*, ut recte repoſuit Lambinus, fruſtra obnitentibus Gulielmio & Grutero. Contra apud Tacitum Annal. XI, 23. *Capitolio & ara Romana*, membranae praeferunt pro *arce*; ut jam viderunt eruditi ibi interpretes. Quod ad Flacci hunc locum attinet, utraque quidem lectio proba eſt & venuſta; ut neſcias fere, utri priores partes jure ſint deferendae. Verum enim eſt, in Palatio templum Apollini conditum eſſe, unde noſter Epiſt. I, 3.

Scripta Palatinus *quaecumque recepit* Apollo.

Propertius IV, 6.

Muſa, Palatini *reſeramus* Apollinis aedem.

& Ovidius Metam. XV, 865.

Veſtaque Caeſareos inter ſacrata Penates,
Et cum Caeſarea tu, Phoebe domeſtice, *Veſta.*

65 (Si Palatinas videt aequus arces
Remque Romanam Latiumque) felix
Alterum in luſtrum meliuſque ſemper
Prorogat aevum.

v. 68. Vulg. PROROGET.

& alii complures. Recte igitur habet *Palatinas aras*. Lectio tamen altera neſcio quomodo magis arridet; cum quia *arces* poëticum magis & figuratius videtur; tum quia praeter domum Auguſti Palatinam etiam ipſum Apollinis *templum* ſenſu comprehendit. Ita Virgil. Aen. XI, 477.

Nec non ad templum *ſummaſque ad* Pallados arces
Subvehitur magna matrum regina caterva.

Noſter antea verſu ſeptimo:

Dis, quibus ſeptem *placuere* colles.

Claudianus Bello Gildonico v. 119.

tuque ó, ſi ſponte per altum
Vecta Palatinis *mutaſti* collibus *Idam.*

Colles autem iſti paſſim apud Poëtas *arces* vocantur. Idem in VI. Conſ. Honorii v. 617.

unaque totis
Intonat Auguſtum ſeptenis arcibus *Echo.*

& Carm. XII, 19.

Aurea ſeptemgeminas
Roma coronet arces.

& II. Conſ. Stilichonis v. 30.

Non alium certe Romanae *clarius* arces
Suſcepere ducem.

Virgil. Georg. II, 172.

Imbellem avertis Romanis arcibus *Indum.*

& Aen. X, 12.

Cum fera Carthago Romanis arcibus *olim*
Exitium magnum atque Alpes immittet apertas.

Statius Silv. III, 4.

tunc Auſonias, *ait*, *ibis ad* arces?

& IV, 4.

Atque ubi Romuleas *velox penetraveris* arces.

66. REMQUE ROMANAM LATIUMQUE FELIX] Ambiguus locus, & variarum conſtructionum capax:

Si Palatinas videt aequus arces,
Remque Romanam, Latiumque felix,
Alterum in luſtrum, meliuſque ſemper
Prorogat aevum.

Ubi Scholiaſtes Cruquianus: *Felix*) *ſecundus e ut poëta* (Aen. I, 334.)

Sis felix, *noſtrumque leves quaecumque laborem.*

Erudite quidem: ſed cum in priore verſu *aequus Apollo* dicatur, non convenit, ut eadem plane ſignificatione *felix* continuo vocetur. Deterius tamen recentiores, qui ſic verba conſtituunt; *Proroget rem Romanam, Latiumque felix, in alterum luſtrum & in melius ſemper aevum.* Equidem inficior, quin alio in loco *felix Latium* recte queat; ut Statius Silv. III, 3.

premit felix *regum diademata* Roma.

Verum hic quidem minus apte inculcaretur epitheton: id enim jam factum eſſe ſupponit, quod ab Apolline conatur precibus impetrare: praeterea *felix* a *Latio* disjungendum eſſe docet locus Enni Annal. I. unde Noſter haec verba tuatus eſt,

Audire eſt operae pretium, procedere recte
Qui REM ROMANAM, LATIUMQUE *augere*

Varro apud Nonium in Nutritur. *Natis, ſi nimium nimiumque nimis, nimpea haereſis nutricata eſt, tutores do,*

Qui rem Romanam Latiumque *augeſcere*

Qualis autem precatio eſſet, *proroget Latium in alterum luſtrum?* quaſi vero ſatis eſſet, intra proximum quinquennium imperium everteretur. Enimvero aut valde in diverſo plane ordine conſtruenda ſunt verba *Apollo*, inquit, *aequus videt Palatinas arces Romanam Latiumque; proroget aevum in alterum felix luſtrum meliuſque ſemper. Proroget*, inquit, *rem Romanam*, ſed *aevum*: ea enim copula eſſe declarat locus in Arte Poët. v. 364.

Hic meret aera liber Soſiis, hic & mare tranſit
Et longum noto ſcriptori prorogat aevum.

ſic *prorogare horam, diem, annos, aetatem*. familiares ſunt locutiones, *Felix* autem ut *felix ſaeculum*. Quintilianus Inſtit. V. Tropis. *Sicut ex eo quod continet, id quod continetur, uſus recipit; ut Bene moratas urbes, & bonum epotum & Saeculum felix.* Ovid. Trist. I.

Hoc duce, ſi dixi, felicia ſaecula; *prodest*
Caeſare tuta pius Caeſaribuſque dedit.

Seneca in Apocolocyntoſi; *Initio ſaeculi felicis* & iterum,

felicia *laeſis*
Saecula *praeſtabit.*

Nummi antiqui ſaepe, FELICIA TEMPORA. FELICITAS TEMPORUM. FELICITAS SAECULI. Auctor Panegyrici ad Conſtantium: *clara fertur Catonis oratio de* LUSTRI PROROGATE. *Jam tunc enim in illa vetere re Cenſorum laudem pertinebat, ſi* LUSTRUM

Quaeque Aventinum tenet Algidumque,
Quindecim Diana preces virorum
Curat; & votis puerorum amicas
Adplicat auris.

v. 71. Vulg. CURET. 72. APPLICET. Haec

idiſſet, ſi horrea meſſis impleſſet, ſi vindemia redaſſet, ſi oliveta larga fluxiſſent. Lucilius apud ellium IV, 17.

Scipiadae magno improbus objiciebat Aſellus,
LUSTRUM *illo Cenſore malum* INFELIXQUE *fuiſſe.*

ide autem elegantiam ſingularem: *Proroget*, inuit, ſive producat, propaget, continuet *aevum felix alterum luſtrum. Felix alterum:* id enim Auſti auribus donat, & alioqui verum & par erat, : luſtrum elapſum pro felici haberetur. Optat tamen, ut currentibus luſtris, priore poſterius *meus meliuſque ſemper* evadat. Sic Ovid. Faſt. I, 87. e Calendis Januariis:

Salve laeta *dies*, meliorque *revertere* ſemper.

'ibullus I, 7. de natali Meſſallae:

At tu, natalis, multos celebrande per annos,
Candidior ſemper candidiorque *veni.*

bi *redi* reponendum ex codice Achillis Statii; lane, ut Naſo, *revertere.*

68. PROROGET AEVUM, & v. 71. CURET, & . 72. APPLICET AURES] Hinc quoque, ut ex nultis aliis locis, apparet permultum interpretis nterefſe, judicium ſimul afferat, an ſolam eruditionem. Quippe, cum in editionibus priſcis & uae eas excipiebant, ſic uno conſenſu poſitum nvenirent, *Proroget, curet, applicet*; id alba linea ignabant, & calculis ſuis comprobabant omnis fe- interpretum chorus. Nimium ſane patienter, iquid mihi judicii eſt. Neque enim inanis & puidae loquacitatis notam effugere potérit auctor; i ad eorum ſententiam ſub precationis formula aec protulit. Dixerat jam verſu 33.

Condito mitis placiduſque telo
Supplices audi pueros, Apollo:
Siderum regina bicornis audi,
Luna, puellas.

Nunc iterum tandem, quaſi aut priorum oblitus eſſet, aut deorum aures eadem ingerendo fatigare vellet & obtundere, ſub ipſo exitu denuo precatur,

Quindecim Diana preces virorum
Curet, & votis puerorum *amicas*
Applicet aures.

Praeterea jam ea *vota* facta & finita erant; neque poſtea ullum novum concipitur: adeo ut inceptum & praepoſterum ſit, cum tu vota nuncupare deſieris, tum demum deos ſollicitare, ut votis tuis aures aperiant. Hoc quidem in prectum initio factum oportuit, in fine nimis ſero fit, in utroque loquaciter & ſtolide. Sed meliora ſuppeditabant veteres membranae; ſi modo ſagaces lectores nactae fuiſſent. Quattuor enim Blandinii apud Cruquium, Berſmanni unus, cum Leidenſi noſtro & a manu prima Reginenſi, *Prorogat, curat, applicat.* Porro & *curat, applicat*, praeter tres Berſmanni, Graevianus noſter, Regiae Societatis, Bodleianus, & pro varia lectione Battelianus. *Curat* etiam Galei codex, & *prorogat* a prima manu Magdalenenſis. Quid quod *curat* & *applicat* diſerte agnoſcunt Scholiaſtes uterque: quamvis abſurde quidem enarrant, *particula* SI *ex ſuperiore ſenſu per Zeugma arteſſita*; ut ordo ſit: Si *Diana preces curat, ſi aures applicat, proroget aevum in melius.* Belle ſane, quod Zeugma illud, tamquam deum aliquem ex machina, introducunt: cujus ope & numine quibuslibet ſoloeciſmis & barbariſmis patrocinari queant. Tamen & ipſos aura quaedam veri affliviſſe videatur. Sic enim annotant: *Proroget, dilatet, differat: & eſt tempus pro tempore, Prorogabit.* Certe quicumque haec ſcripſit; *prorogat, dilatat, differt* ſcripſiſſe videtur. Quippe ſi *proroget* precandi & optandi modo extuleris, ſtultum fuerit enallagen temporis ſomniare, & per *Prorogabit* explicare: contra, ſi *prorogat* legeris; non inconcinne id quidem, etſi non adeo neceſſario, per futurum tempus enarrabitur. Adde huc illud Porphyrionis: *Si propitius Romanos aſpicit Apollo, melius ſaeculum* tribuet *in futurum.* Sic enim ex ſuis membranis Cruquius edidit; non ut vulgo, *tribuat futurum.* Unde amplius conſtat nonnullos, (nam Scholia vetera centones ſunt ex variis conſuti) legiſſe olim, *prorogat.* Quid multa? tu tot auctoribus fretus non dubitanter reſtitue:

Alterum in luſtrum meliuſque ſemper
PROROGAT *aevum.*

&

Quindecim Diana preces virorum
CURAT, *& votis puerorum amicas*
APPLICAT *aures.*

Nihil verius decentiuſve dici potuit. Primo enim Chorus pro imperio & re Romana, pro principe

Haec Jovem sentire Deosque cunctos,
Spem bonam certamque domum reporto,
Doctus & Phoebi chorus & Dianae
Dicere laudes.

& civibus vota Apollini & Dianae nuncupat: tandem quasi praesenti numine affiatus toti coetui & coronae circumstanti fidenter narrat, vota sua ab diis exaudiri, precesque ratas haberi. Unde continuo addit,

Haec Jovem sentire *deosque cunctos*
Spem bonam certamque domum reporto.

& Epist. II, 1. v. 134. ubi ad hoc ipsum carmen respicit Noster,

Poscit opem chorus, & praesentia numina sentit.

Ita Tiresias apud Senecam Hercule Furente v. 571.

Graviore manes voce & attonita ciet,

& post aliquam moram,

Audior, *vates ait*,

Rata verba fudi.

& Statius Silv. III, 2.

Soli Zephyro sit copia caeli
Solus agat puppes, summasque supernatet undas.

Audimur: *vocat ipse ratem.*

Id vero videtur fraudi fuisse librariis, ut priscam lectionem *prorogat* interpolarent; quia praecesserat illud de Apolline,

Si *Palatinas* videt *aequus arces*
Remque Romanam Latiumque:

Autumabant enim post illud si, obtestandi particulam necessario sequi debere modum verbi optativum, *Prorogat* aevum: ut sane passim apud Poëtas subsequi solet. Virgil. Aen. II, 536.

Di, siqua *est caelo pietas, quae talia curet*,
Persolvant *grates dignas & praemia* reddant.

& V. v. 797.

liceat *Laurentem attingere Thybrim*,
Si *concessa peto*, si *dant ea moenia Parcae.*

In quo tamen eos opinio fefellit. Eam enim particulam usurpare sollemne est, non tantum cum deorum opem precantur, verum etiam cum deos propitios certo sibi pollicentur; ut hic, *Prorogat*, inquit, *aevum in melius, si aequus rem Romanam videt.* Ovidius Pont. II, 11.

O referant grates, quoniam non possumus ipsi,
Di tibi: qui referent, si *pia facta vident.*

Ovid. Trist. II.

Per superos igitur, qui dent tibi longa, dabuntq
Tempora, Romanum si *modo nomen amas.*

75. DOCTUS ET PHOEBI] Codex Manuscrip
Barthio memoratus Adversar. XXXVIII, 18.

Doctus & PHOEBO chorus, & Dianae
Dicere laudes.

Utrumque probum est, & *Phoebe*, & *Ph*
Ovidius Art. Amat. II. in fine.

Me vatem celebrate, viri, mihi dicite laudes.

Tibullus I, 3.

Ut mea votivas persolvens Delia voces
Ante sacras lino tecta fores sedeat;
Bisque die resoluta comas, tibi dicere laudes
Insignis turba debeat in Pharia.

Virgil. Georg. II, 393.

Ergo rite suum Baccho dicemus *honorem*
Carminibus patriis.

Et sane fatendum est, si *Phoebo* scripserit auc
vix aliter evenire potuisse, quam ut *Phoebi*
posuerint plerique librariorum: contra si *Ph*
vix unum e multis *Phoebo* interpolaturum.
rumtamen, cum caeteri omnes scripti & edi
nes priscae miro consensu *Phoebi* exhibeant, r
mutandum censemus. Virgil. Aen. VIII.

Hic juvenum chorus, ille senum, qui carmine lau
Herculeas *& facta ferunt.* *i. e.* Hercu

Idem Eclog. VI.

namque super tibi erunt, qui dicere laude
Vare, tuas *cupiant, & tristia condere bella.*

Sidonius Apollinaris Carm. IX. v. 226.

Non quod per satiras Epistolarum,
Sermonumque sales, novumque Epodon,
Libros Carminis, & Poëticam artem,
Phoebi laudibus *& vagae Dianae*
Conscriptis, voluit sonare Flaccus.

Q. HORATII FLACCI

SERMONUM

LIBER I.

ECLOGA I.

QUI fit, Maecenas, ut nemo, quam ſibi ſortem
Seu ratio dederit, ſeu fors objecerit, illa
Contentus vivat; laudet diverſa ſequentis?
O fortunati mercatores, gravis annis
Miles ait, multo jam fractus membra labore.
Contra mercator, navem jactantibus Auſtris,
Militia eſt potior. quid enim? concurritur: horae
Momento aut cita mors venit, aut victoria laeta.
Agricolam laudat juris legumque peritus,
Sub galli cantum conſultor ubi oſtia pulſat.
Ille, datis vadibus qui rure extractus in urbem eſt,
Solos felices viventis clamat in urbe.
Caetera de genere hoc (adeo ſunt multa) loquacem
Delaſſare valent Fabium. ne te morer, audi
Quo rem deducam. ſi quis Deus, En ego, dicat,

Jam

3. MOMENTO CITA MORS] Ita quidem editiones veteres, & codices plerique; noſtri certe omnes. Neque aliter citat Johannes Saresberienſis in Policratico VII, 16. Libri tamen Lambini omnes attuor,

Momento AUT *cita mors venit, aut victoria laeta.*

Quod elegantius & magis Horatianum: Sic Carm. III, 20.

Qualis aut *Nireus fuit*, aut *aquoſa*
Raptus ab Ida.

IV, 8.

Quas aut *Parrhaſius protulit*, aut *Scopas.* Serm. II, 7.

Aut *inſanit homo*, aut *verſus facit.*

& ſaepe alibi. Librarii autem hic omiſerunt, quia, demto eo, verſui ſuum metrum conſtabat. Atqui illud animadvertere debuerunt, *Horae momento cita mors venit*, niſi particula disjunctiva inſeratur, ominoſum plane & infauſtum eſſe.

Jam faciam quod volcis: eris tu, qui modo miles,
Mercator; tu conſultus modo, ruſticus: hinc vos,
Vos hinc, mutatis diſcedite partibus. eia,
Quid ſtatis? nolint. atqui licet eſſe beatis.
Quid cauſae eſt, merito quin illis Juppiter ambas
Iratus buccas inflet, neque ſe fore poſthac
Tam facilem dicat, votis ut praebeat aurem?
Praeterea (ne ſic, ut qui jocularia ridens
Percurram: quamquam ridentem dicere verum
Quid vetat? ut pueris olim dant cruſtula blandi
Doctores, elementa velint ut diſcere prima:
Sed tamen amoto quaeramus ſeria ludo.)
Ille gravem duro terram qui vertit aratro,
Perfidus hic caupo, miles, nautaeque per omne
Audaces mare qui currunt, hac mente laborem
Seſe ferre, ſenes ut in otia tuta recedant,

38. ET ILLIS UTITUR ANTE QUAESITIS PATIENS] *Patiens*, quod editiones veteres occupaverat, primus expulit eruditiſſimus Lambinus; & in ejus locum ex quinque ſuis *ſapiens* repoſuit. Illud tamen repoſcunt non modo Douza, Torrentius, & Marcilius, Lambino ſemper iniqui: ſed, quod magis miror, acerrimi vir judicii Gronovius pater ad Senecae Thyeſtem v. 470. Nempe aiunt *formicam* recte dici *patientem*; ut illud de *mure*, Serm. II, 6. v. 91.

quid te juvat, inquit, amice,
Praerupti nemoris patientem *vivere dorſo?*

ſane quidem; ſine dubio formica eſt *patiens* laboris. Verum illud nunc non quaeritur, numquamne alias ea beſtiola *patiens* vocari poſſit; ſed an loco, ſenſui, & auctoris menti id epitheton conveniat. Id quod jam examinandum venit. Principio ſi legere velis *quaeſitis utitur ſapiens*, perinde erit, ac ſi hilariter, genialiter, non perparce & ſordide uti dixeris. Sic Carm. I, 11.

ſapias, vina liques, *& ſpatio brevi*
Spem longam reſeces.

& I, 7.

ſic tu ſapiens *finire memento*
Triſtitiam vitaeque labores

Molli, Plance, mero:

quae duo loca Lambinus appoſite citavit. adde Ep. I, 15. v. 45.

Vos ſapere, *& ſolos aio* bene vivere, *quos*
Conſpicitur nitidis fundata pecunia villis.

& I, 10. v. 44.

Laetus *ſorte tua* vives ſapienter, *Aristi.*

& Carm. IV, 9.

Neu poſſidentem multa *vocaveris*
Recte beatum: rectius occupat
Nomen beati, qui deorum
Muneribus ſapienter uti.

Quin & *uti* vel *frui* per ſe ſola idem ſignificat, ut Art. Poët. v. 170.

Quaerit, *& inventis miſer abſtinet*, *ac timet*

Epiſt. I, 7. v. 57.

Et properare loco, & ceſſare, & quaerere

& Epiſt. I, 4.

dî tibi formam,
Dî tibi divitias dederunt, artemque frui.

Haec ergo erit ſententia; Tu, avare, [illegible] defendere & excuſare quaeris exemplo formicae: illa enim, laboribus per aeſtatem ſtrenue peractis, hiemem in otio genialiter tranſigit: ita totam aetatem quaerendo & laborando con-

Aiunt, cum ſibi ſint congeſta cibaria: ſicut
Parvola, nam exemplo eſt, magni formica laboris
Ore trahit quodcumque poteſt, atque addit acervo
Quem ſtruit haud ignara ac non incauta futuri.
Quae, ſimul inverſum contriſtat Aquarius annum,
Non uſquam prorepit, & illis utitur ante
Quaeſitis ſapiens: cum te neque fervidus aeſtus
Demoveat lucro, nec hiems, ignis, mare, ferrum,
Nil obſtet tibi, dum ne ſit te ditior alter.
Quid juvat inmenſum te argenti pondus & auri
Furtim defoſſa timidum deponere terra?
Quod, ſi conminuas, vilem redigatur ad aſſem:
At, ni id fit, quid habet pulchri conſtructus acervus?
Millia frumenti tua triverit area centum:
Non tuus hoc capiet venter plus ac meus: ut ſi

v. 38. Vulg. PATIENS. 39. NEQUE hiems. 46. Plus QUAM meus.

Reti-

:que umquam ceſſas, aut quaeſitis uti vel acer-
im comminuere audes. Jam autem pro *ſapiens*
bſtitue *patiens*; & totam ſententiam labefactas.
atiens, aiunt, *utitur quaeſitis formica*, hoc eſt,
rca, frugalis, paucis contenta. Imo vero, non
auco victu, ſed *duro*, inopi, & ſordido conten-
Sic enim exponendum eſt, quod de *mure* di-
am afferunt,

Praerupti nemoris patientem *vivere dorſo*;

oc eſt, *lolio & adoreo* viliſſimo cibo patienter vi-
tantem; cum in urbe ſuaviſſimis ferculis & bel-
iis ſatur quotidie eſſe poſſit. Ita Epiſt. I, 17.

Si pranderet olus patienter, *regibus uti*
Nollet Ariſtippus:

eſt, ſi vilibus *herbis & urtica* patienter veſci
ſſet; non menſas regias ſectaretur, mullorum
rhomborum nidore tractus. Ergo haec demum
undum ipſos exorietur ſententia: *Avari & for-*
icae diverſa longe ratio eſt: haec enim quaeſitis pa-
ns *utitur*; *dureque & miſere ac ſordide victitans*
r totam hiemem ſub terra latitat: ille quaerendis
mper inhiat, neque tamen pro quaeſtus ratione ſum-
m in ſe facit; ſed quaeſitis miſer abſtinet, & uti
net. Bella vero antitheſis, quaeque magnis viris
o merito placet. Illud vero per ſe quale eſt,
ervo farris conſtructo, patiens utitur quaeſitis?
aemnam, amabo, cibum alium *farri* praetule-
rit formica? Qualis ergo ea *patientia* eſt; ſi & ci-
bo gratiſſimo veſcitur, & de magno acervo fi-
ne parſimonia tollit, & pingui otio fine labore
perfruitur? Quid quod nuſquam ſatis apte dixe-
ris, *Patienter uti quaeſitis? Uti* enim, ut vidimus,
ipſum per ſe geniale quid ſignificat: *patientis* au-
tem eſt carere potius & abſtinere, quam uti. Re-
cte ergo ſe habet Lambini lectio,

Non uſquam prorepit, & illis utitur ante
Quaeſitis SAPIENS;

illa, inquit, *ſapiens quaeſitis laete lauteque fruitur;*
tu miſer & ſtultus guſtare & tangere tua non audes.
Atque hanc ſolam agnoſcit Porphyrio Scholiaſtes:
neque aliter omnes fere codices paullo vetuſtio-
res, ut praeter Lambini aliquot & Torrentii,
Cruquiani omnes; & ex noſtris optimi Leidenſis,
Graevianus, & Reginenſis a ſecunda ſed antiqua
manu, cum aliquot aliis.

46. NON TUUS HOC CAPIET, VENTER PLUS QUAM MEUS] Editiones quidem veteres *plus quam meus* in ſequentes propagarunt: idque ſilentio tranſmiſerunt interpretes omnes; excepto Berſmanno, qui ex duobus ſuis *plus ac meus* protulit. Ego vero in Graeviano, Reginenſi, & octo praeterea aliis eandem lectionem reperi, *quam* autem in duobus tantum, eiſque notae ſequioris: ut inde de aliorum codicibus conjecturam

Reticulum panis venalis inter onuſto
Forte vehas humero; nihilo plus accipias quam
Qui nil portarit. vel dic, quid referat intra
Naturae finis viventi, jugera centum an
Mille aret? At ſuave eſt ex magno tollere acervo.
Dum ex parvo nobis tantundem haurire relinquas,
Cur tua plus laudes cumeris granaria noſtris?
Ut, tibi ſi ſit opus liquidi non amplius urna,
Vel cyatho; & dicas, Magno de flumine malim
Quam ex hoc fonticulo tantundem ſumere. Eo fit,
Plenior ut ſi quos delectet copia juſto,
Cum ripa ſimul avolſos ferat Aufidus acer.
At qui tantuli eget, quantum eſt opus, is neque limo
Turbatam haurit aquam, nec vitam amittit in undis.
At bona pars hominum decepta cupidine falſo,
NIL ſatis eſt, inquit: quia tanti, quantum habeas, ſis.
Quid facias illi? jubeas miſeram eſſe libenter,
Quatenus id facit: ut quidam memoratur Athenis

v. 55. Vulg. MALLEM. 59. QUANTO. 60. NEQUE vitam. 63. MISERUM.

capere poſſis. Revocanda igitur membranarum ſcriptura,

Non tuus hoc capiet venter plus, AC *meus.*

Plus AC, *minus ac*, *aliter ac* &c. notiſſimae locutiones. Serm. II, 3. v. 270.

nihilo plus *explicet*, ac *ſi*
Inſanire paret certa ratione modoque.

Ideo autem hoc in loco AC maluit auctor, quia mox verſu abhinc uno habetur,

nihilo plus *accipias*, quam:

Variare itaque ſermonem voluit, ut faſtidium evitaret.

55. MAGNO DE FLUMINE MALLEM] Etiam *mallem* de loco movere veriti ſunt Interpretes, quia in prioribus editionibus obtinuerat. Solus Lambinus, in quinque ſuis *malim* ſe inveniſſe memorat; ceteri tacent. At idem exhibet melior majorque pars noſtrorum, Graevianus, Leidenſis, Colbertinus, Galei, Battelianus aliique, & a prima manu Reginenſis. Lege igitur,

magno de flumine MALIM,

Quam ex hoc fonticulo tantundem ſumere. Praeſentis enim temporis verbum hic rec... Si tibi *ſit* opus — & *dicas*, *Malim* ſum... *mallem* legis; tum dicendum fuerit, *Si ... & Dixeris.*

59. AT QUI TANTULI EGET, QUANTO EST *Tantuli* habent meliores noſtri, Graev... a prima manu Reginenſis, cum aliis ... editiones vetuſtae; non *tantulo*. Porro &... extat *Quanto eſt opus*. Nicolaus Heinſius ... jectura, *Quantillo opus*. Mihi quidem n... det ea lectio, quam in ſuis quibuſdam L... invenit,

At qui tantuli eget, QUANTUM *eſt opus.* Nam & eo pacto ſententia fit paullo con... & praeterea locutio ejuſmodi eſt, ut non... a Librariis ſubſtitui poſſet; quibus ſolen... reconditas & raras lectiones in familiares ... mutare; non viciſſim. Lactantius III, ... *vulgus interdum plus ſapit, quia tantum* ... tum opus eſt, *ſapit*. Quadrigarius apud ...

Sordidus ac dives, populi contemnere voces
Sic ſolitus: Populus me ſibilat; at mihi plaudo
Ipſe domi, ſimul ac nummos contemplor in arca.
Tantalus a labris ſitiens fugientia captat
Flumina. quid rides? mutato nomine, de te
Fabula narratur. congeſtis undique ſaccis
Indormis inhians, & tamquam parcere ſacris
Cogeris, aut pictis tamquam gaudere tabellis.
Neſcis quo valeat nummus, quem praebeat uſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius; adde
Quîs humana ſibi doleat natura negatis.
An vigilare metu exanimem, noctiſque dieſque
Formidare malos fures, incendia, ſervos,
Ne te compilent fugientes, hoc juvat? horum
Semper ego optarim pauperrimus eſſe bonorum.
At ſi condoluit tentatum frigore corpus,
Aut alius caſus lecto te adfixit; habes qui

Ad-

XVII, 2. *Nihil ſibi* divitias *opus eſſe*. Lucretius II, 1137.

Unde queat tantum ſuboriri ac ſuppeditare,
Quantum opus eſt; *& quod ſatis eſt, natura* novare.

Ita Cicero ſaepe, *Quod opus eſt, Quae opus erunt, Nummos opus eſſe, Dux nobis & auctor opus eſt*, & ſimilia.

62. JUBEAS MISERUM ESSE LIBENTER] Vide modo locum integrum.

At bona pars hominum decepta cupidine falſo,
Nil ſatis eſt, inquit, quia tanti, quantum habeas, ſis.

Quid facias illi? jubeas miſerum eſſe libenter.

ibi haec ſeries dictionis eſt, *Bona pars hominum inquit.* — *Quid facias illi* bonae hominum parti? *Jubeas miſerum eſſe libenter.* Quid audio? imo vero *miſeram*; niſi ſoloeciſmum facere velis. Lege igitur, invitis licet codicibus,

Quid facias illi? jubeas MISERAM *eſſe libenter.*

Quod poſtea Marcilium quoque animadvertiſſe vidi. Is tamen pro judicii ſui modulo *miſerum* nihilominus retinet. *Vertit*, inquit, *poëta ſilum orationis*; *ut ſi* hominem *dixiſſet, non* partem hominum. At quid opus erat, o bone? Annon *quid facias illi hominum parti*, aeque commode dicitur, ac *illi homini?* annon tam *pluribus* ea formula convenit, quam *uni?* Lactantius III, 20. Quid his facias, *qui inconceſſa ſcrutari volunt?* &, V, 12. Quid his facias, *qui jus vocant carnificinas veterum tyrannorum?* Quorſum itaque attinebat *filum vertere?* cum filum perducendo & ſententiae magis, & orationi aeque conſultum eſſet.

81. LECTO TE AFFIXIT] Editio prima Veneta, *Afflixit*; altera & Loſcheri *affixit*. Inde in partes itum eſt ab interpretibus: ita tamen ut pluribus placuerit *afflixit*, quod profecto & in pluribus membranis reperitur. Verior tamen ea lectio eſt, quae pauciores advocatos ſibi nacta eſt. Seneca Epiſt. LXVII. *Ago gratias ſenectuti, quod me lectulo affixit.* Ubi nulla in tot codicibus variatio eſt, praeterquam quod tres apud Gruterum Palatini *lecto* pro *lectulo* exhibeant; atque eo propius ad hanc Flacci lectionem accedant. Cicero in Verrem. V. c. 7. *Nam pater, grandis natu, jam diu lecto*

Adſideat, fomenta paret, medicum roget, ut te
Suſcitet, ac natis reddat cariſque propinquis?
Non uxor ſalvum te volt, non filius; omnes
Vicini oderunt, noti, pueri atque puellae.
Miraris, cum tu argento poſt omnia ponas,
Si nemo praeſtet, quem non merearis, amorem?
An, ſi cognatos, nullo natura labore

v. 83. Vulg. Ac reddat natis. 88. At ſi.

lecto tenebatur; quod perinde eſt ac *affigebatur*. *Morbus* quidem *afflixit*, vel *caſus afflixit* recte dixeris; atque ita ſaepe Celſus aliique: minime vero, *caſus lecto afflixit*. *Affligere* enim, ſequente dativo, vim & impetum in illidendo ſignificat: atqui aegroti lecto decumbunt, non lecto illiduntur. Vide nos ad Serm. II, 2. v. 79.

83. Suscitet, ac reddat natis] Quia ſemel in veteribus editis ſic conſtituta eſt lectio, veriti ſunt immutare plerique interpretes. At Cruquius in tribus Blandiniis, in uno ſuo Pulmannus, in Graeviano, Zulichemiano, Magdalenenſi, & Franekerano nos alio ordine *natis reddat* reperimus. Scribe igitur,

Suſcitet, ac natis reddat, *cariſque propinquis.*

quae verborum collocatio & dulcior & elegantior eſt.

88. At si cognatos] Salebroſus ſane locus, unde haud facile eſt pedem inoffenſum referre:

At ſi cognatos, nullo natura labore
Quos tibi dat, retinere velis ſervareque amicos,
Infelix operam perdas: ut ſiquis aſellum
In campo doceat parentem currere frenis.

ubi primo videndum erit, quo pertineant illa *nullo labore*. Et nos quidem cum veteribus Scholiaſtis ad *naturam* referenda eſſe cenſemus; *quos ſcilicet natura ſponte, ultro, & gratuito, tibi dat ſine ullo* tuo *labore*. Seneca in Apocolocyntoſi:

Sponte *ſua feſtinat opus*, nulloque labore
Mollia contorto deſcendunt ſtamina fuſo.

i. e. *nullo* Parcarum *labore*. Statius Theb. VIII, 315. de Tellure loquens,

aſtriferumque domos Atlanta ſupernas
Ferre laborantem nullo *vehis ipſa* labore.

i. e. *nullo* tuo. Seneca Epiſt. LXXXIV. *Deinde adhibita ingenii cura & facultate, in unum ſaporem varia illa libamina confundere: ut etiamſi apparuerit unde ſumtum ſit, aliud tamen eſſe quam unde ſumtum eſt appareat: quod in corpore noſtro videmus* ſine ulla opera *facere* naturam. Interdum pronomen exprimitur; non ſubintelligitur: Cic. contra Rullum c. 6. *Nobis traditam libertatem*, lo veſtro labore, *conſule adjutore, defendere*. nius Hiſt. XXXII, 1. *Infrenat impetus Etrusc. domat mundi rabiem*, nullo ſuo labore, *re- nendo, aut alio modo quam adhaerendo*. Ve- liam hic conſtructionem inſtituunt viri doc quorum primus Torrentius rem dubius & diſſentiens propoſuit; mox ab illo arrepta cierius aliique tamquam certam & indubi denter obtruſerunt: ut ordo ſit, *At ſi labore retinere cognatos, quos natura tibi da* quo certe, praeter coactam & impeditam nem, jocularem hominum errorem & ridere licet. Sic enim ſecundum ipſos ſententia: *ſi nullo labore, ſive ſine ulla op gnatos retinere velis, infelix* operam *perdas*. an opera perditur, quae non omnino in *Si nullum*, aiunt, *laborem impendere velis, perdas*. Haud vidi magis operam ſine ſu oleo navatam. Sed venia danda eſt viris ἄλλοις ἐπ' ἰσθλοῖς; quam & nos viciſſim p ſiquid ſimile uſquam nobis incogitantibus ſerit. Illud jam porro inquirendum, quid lit & quo ſpectet tota haec oratio: quod cepta quidem lectione deſperandum mihi *Tu avare*, inquit, *ſi cognatorum tuorum ſervare & retinere velis, perdas operam in* tenus quidem rem intelligere poſſe vide ſtra enim avarus benevolentes ſibi cogna ret, ſine ſumtu & largitione: omnis a rogando, obteſtando, blandiendo, inca mitur. Sed repudiant hunc ſenſum quae junguntur:

ut ſi quis aſellum
In campo doceat parentem currere frenis:

haec enim non in avarum ipſum, ſed in tos culpam transferunt. Quippe ſuperiore tia is ipſe eſt *aſinus ad lyram*, & indoc utendi cognatis ſuis: hac, contra, cogna perantur, tamquam *aſelli fremorum imm*

Quos tibi dat, retinere velis ſervareque amicos,
Infelix operam perdas; ut ſi quis aſellum
In campo doceat parentem currere frenis?
Denique ſit finis quaerendi: cumque habeas plus,
Pauperiem metuas minus; & finire laborem
Incipias, parto quod avebas: ne facias quod
Ummidius, qui tam (non longa eſt fabula) dives

v. 94. Nec facias. 95. Quidam.

Ut

uibus omnis cura cultuſque impenſus in irritum adit. Vides jam, opinor, locum undique obſetum eſſe; unde pedem aut proferre, aut refer- nullo modo poſſis. Quid ergo? Mihi quidem mnino revocanda videtur lectio, quam uterque choliaſtes memorat, quam & Cruquii duo co- ices, Pulmanni quattuor, Torrentiique aliquot gnoſcunt, & pro varia lectione Leidenſis noſter, An *ſi cognatos*, ——? t ſententia ſit hujuſmodi? An miraris, quod te on ament cognati; quos tu nulla benignitate onciliare tibi ſtudeas? An potius nihili facis a ognatis amari; & omne, quod ad demerendos os impendi debet, male locatum & perditum i putas? quaſi ſi aſinum traderes magiſtro, qui a Campo eum inſtituat

Inſultare ſolo, & greſſus glomerare ſuperbos?

n quo tamen male tibi conſulis: quid enim?

Uni nimirum tibi recte ſemper eunti

dveniet fortaſſe tempus, cum cognatorum ope t benevolentia indigeas. Vel *denique*, ſi eorum ratiam non ita magni aeſtimas; cave ſaltem, ne varitia tua & ſordibus perniciale familiae odium a te concites: ne fortaſſis, ut miſer ille *Ummi- ius*, ſecuri vel toxico ſublatus digniorem haere- em locupletes.

94. Nec facias quod Umidius quidam] Pri- o pro *Nec facias*, quod ex priſcis editionibus ale derivatum eſt, ſcribendum ne *facias*; ut mnes ubique codices & aliorum & noſtri exhi- ent ſummo conſenſu. Neque aliter citat Chari- us p. 202. Ne, *quotiès pro eo quod eſt apud Grae- s* ina mh *accipitur, optativa recipit, ut apud oratium, Ne facias quod Numidius.* Eadem pla- e habes apud Diomedem p. 388. Sententia au- em aperta eſt, quam & ſupra illuſtravimus. Mox avari divitis nomine valde in codicibus varia- im eſt, *Unidius, Uvidius, Vinidius, Numidius, midius, Ummidius.* Placent duo poſtrema, quo- im illud in Reginenſi noſtro eſt, hoc in Grae- ano. Apud Gruterum occurrit c. umidius. c. l. optatus. apud Reineſium umidii avi- ti. in Marmoribus Felſineis c. umidius ac- tius. Iterum apud Gruterum habes ummidiae cale. &. . mmidio hermetioni. & p. 432. 1. ummidio secundo. & 895, 10. um- midiae manes —— ummidiae c. f. et p. ummidio primigenio. —— p. ummi- dius anoptes. Varro de Re Ruſtica, III, 3. *Non Philippus, cum ad Immidium hoſpitem Caſini diver- tiſſet, & ei e tuo flumine lupum piſcem formoſum ap- poſuiſſet, atque ille guſtaſſet & expuiſſet, dixit, Per- eam, ni piſcem putavi eſſe?* Ubi pro *Immidium*, quale nomen nuſquam alias habetur, reponen- dum credo *Ummidium*: & fortaſſe is ipſe eſt, de quo loquitur Horatius; ut & *Philippum* illum ali- bi memorat Epiſt. I, 7. nam ex dicto Philippi a- cerbo ſane & contumelioſo conjicias Ummidium illum pro avaro & ſordido habitum fuiſſe. Illud quod ſequitur ſubtilioris eſt diſquiſitionis,

ne facias, quod
Ummidius quidam (non longa eſt fabula) dives,
Ut metiretur nummos; ita ſordidus, ut ſe
Non umquam ſervo melius veſtiret; ad uſque
Supremum tempus, ne ſe penuria victus
Opprimeret, metuebat.

ubi animadverte ſodes, ut aliquantum ſcabrior & paene hiulca ſit oratio: *Ne facias, quod Ummidius quidam, dives & ſordidus: metuebat ſemper, ne victus inopia moreretur.* Certe ad ſententiam plene & diſerte efferendam qui particula requiritur: *Dives & ſordidus*, qui *metuebat*; aut, Qui *dives & ſordidus metuebat.* Unde nata mihi ſtatim conjectura eſt, quae minima mutatione ſcabritiem illam leviget, & hiantem dictionem coagmentet:

ne facias, quod
Ummidius, qui tam (*non longa eſt fabula*) *dives.*
Qui tam dives, ait, *ut pecuniam modio metiretur;*
ita ſordidus & parcus, ut honeſtum veſtitum ſibi gra-
varetur: metuebat tamen, ne &c. Porro *Tam di-*
ves; ut, plane ut ſupra verſu 20.

Tam

Ut metiretur nummos, ita ſordidus ut ſe
Non umquam ſervo melius veſtiret, ad uſque
Supremum tempus ne ſe penuria victus
Opprimeret metuebat: at hunc liberta ſecuri
Diviſit medium, fortiſſima Tyndaridarum.
Quid mî igitur ſuades? ut vivam Maenius aut ſic
Ut Nomentanus? Pergis pugnantia ſecum

Frontibus adverſis componere?

Tam facilem *dicat*, *votis* ut *praebeat aurem*.
Etſi alioqui *tam* vel *ita* interdum apud Noſtrum ſubaudiri non ignorem; ut Serm. I, 7.

Ira fuit capitalis, ut *ultima divideret mors*.

Neque vero ineleganter inter *tam* & *dives* parentheſis interjicitur, licet in medio orationis curſu. Ovidius Faſt. II, 283.

Cur igitur currant, & *cur* (ſic currere mos eſt)
Nuda ferunt poſita corpora veſte, *rogas*.

Quintilianus Inſtit. IX, 2. *Utile autem aliquando diſſimulatio eſt*: *ut in eo* (nota enim fabula eſt) *qui*, *cum eſſet contra eum dictum*, *Jura per patroni tui cineres*, *paratum ſe eſſe reſpondit*. Poſtremo nihil opus erat quaſi de homine ignoto *quidam* ſubjungere, non magis quam mox de *Maenio* & *Nomentano*. Nam & *Ummidium*, vel luculentas illas divitias, vel etiam ipſam avaritiam, celebrem & famoſum reddidiſſe veri admodum ſimile eſt.

100. FORTISSIMA TYNDARIDARUM] Jam diu eſt, cum haec verba crucem Grammaticis fixerunt; quippe ſi maſculinum eſt genus *Tyndaridarum* a recto *Tyndarides*, ſententia impeditur; ſi femininum a *Tyndarida*, analogia violatur. Quem tamen nodum non ſolvere, ſed ſecare nuper conatus eſt vir & ingenio & eruditione celebris Joannes Clericus in opuſculo Gallico *Bibliotheque Choiſie* Tomo III. p. 256. Sic enim reponit, eodem, ut putat, ſenſu, literis non multum diverſis:

at hunc liberta ſecuri
Diviſit medium fortiſſima Tyndaris. Horum
Quid mi igitur ſuades? ut vivam Naevius? aut ſic
Ut Nomentanus?

Quod equidem nollem, viro ſagaci & ibidem de notulis meis ad Horatium promiſſis tam bene exiſtimanti, ſub calamum umquam veniſſet. Nam ut condonetur illud *fortiſſima Tyndaris*, quod tamen non una de cauſſa diſplicet: illa certe quae ſequuntur, *Quid igitur* horum *mihi ſuades*, nullo pacto poſſunt conſiſtere. Non enim *Naevius* pro avaro, & *Nomentanus* pro nepote hic proponitur; ut ſententia ſit, Utrum *horum* imitari malis: ſed uterque prodigus erat & nebulo. Neque vero, poſtquam tot verſibus avaritiam in ſtatus eſſet, ſic ſe interrogari fingeret Noſter *Quid igitur? ſuadeſne, ut vivam avarus?* id eni ineptum plane & abſurdum eſſet. Sed is interr gationis ſenſus eſt, *Video te nolle*, *ut Ummidii re vivam*: *ſuadeſne igitur*, *ut in morem nepot Naevii aut Nomentani?* Cui apta ſtatim reddit reſponſio,

pergis pugnantia ſecum
Frontibus adverſis componere?

Ummidium nempe cum Naevio & Nomentan Male igitur ceſſit conjectura viro alioquin ing nioſo. Imo vero nihil hic ſollicitandum eſſe m net omni exceptione major Quintiliani aucto tas. Is enim Inſtit. XI, 4. *Eſt in eo quoque*, inqu *nonnihil*, *quod ſic ſingulis verbis bini pedes contin tur*, *quod etiam in carminibus eſt permolle*: *nec lum ubi* quinae ſyllabae *nectuntur*, *ut in his*, FO TISSIMA TYNDARIDARUM; *ſed etiam ubi quaterna cum verſus cluditur* Apennino, & Armament & Oriona. Vides, opinor, adeo expreſſis ſig notiſque haec citari; ut de lectionis ſinceri nulla controverſia eſſe debeat. Quare adhuc in gra Grammaticorum lis erit, quid de *Tyndari rum* cauſſa ſit ſtatuendum. Et feminino quide genere pro *Tyndaridum* accipit illuſtris Nic. He ſius ad Ovidii Met. V, 268. quo exemplo & A ſonium ex conjectura corrigit Gripho num Ternarii,

Et Lyrici vates numero ſunt Mnemonidarum, hoc eſt, *Mnemonidum*: Mnemonides enim M ſae. Membranae tamen *Mnemoſynarum* ibi pr ferunt. Idem cum Heinſio de hoc Horatii lo ſentit magnus Scaliger ad Manilium; ut *Tynda darum* ſit haec Tyndarida hujus Tyndarida quo exemplo a *lampade*, *hebdomade*, Latinos caſu recto *lampada*, *hebdomada*, formaviſſe n rat. Equidem non negaverim fieri potuiſſe, priuſquam linguae Graecae uſus vulgo Rom

ino

Frontibus adverſis conponere? non ego avarum
Cum veto te fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Eſt inter Tanain quiddam ſocerumque Viſellî:
Eſt modus in rebus; ſunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit conſiſtere rectum.
Illuc, unde abii, redeo. nemon' ut avarus
Se probet, ac potius laudet diverſa ſequentis?

Quod-

noleverit, veteres illi feminina Graeca in ις vel ας exeuntia terminatione Latina ſecundae declinationis efferrent. Illud tamen numquam conceſſerim, in mediis Athenis inſtitutum Horatium, & illo praeſertim ſaeculo, quod verba Graeco fonte deducta libentiſſime recepit, tam caſce & ſpice locutum eſſe: niſi forte hoc hemiſtichion ab Ennio vel Accio vel Lucilio prius dictum & ore hominum celebratum in ſuos uſus tranſtulerit. ſed quod, ut pro comperto haberi jam nequit, ita non admodum verisimile eſt. Nam & illi ipſi, quantum ex eorum reliquiis conſtat, terminationes Graecas praetulerunt. Lucilius apud Nonium v. Unguentum:

Eumenidum ſanctiſſima Erinnys:

non *Eumenidarum*: & iterum v. Contendere:

Theſtiados Ledae atque Ἰξιονίης ἀλόχοιο:

non *Theſtiadae*. Sic *Ennius Eumenidibus*, *Levii Alceſtis*, *Accius in Thebaide* & *Troadibus* citantur; non *Eumenidis*, *Alceſtida*, *Thebaida*, *Troadis*. Ita apud Accium *Tantalidarum*, apud Pacuvium *Pelopidarum* invenies, non a *Tantalida Pelopida* retis faemininis deducta, ſed a *Tantalides*, *Pelopides*.

Quinam Tantalidarum *internecioni modus?*

idem adhuc citantur in *Antenoridis*, *Agamemnonidis*, *Phinidis*; ubi filii, non filiae, denotantur. quare ſatius eſt, opinor, plebeiam illam, quam oratio adfingunt, terminationem miſſam in aeſens facere: atque ita locum exponere (quod olim tetigit Lambinus) ut *Tyndaridarum* genequidem maſculino utriuſque ſexus liberos, tam ias quam filios, comprehendat. Liberta igitur a Ummidii erat altera Clytemneſtra, *fortiſſima nium liberorum Tyndari*; quo modo & ſalva ſententia, neque ulla ſcabies nitidiſſimo poëtae fricabitur. Synefii Philoſophi Epigramma, Anolog. IV, 4.

Οἱ τρεῖς ΤΥΝΔΑΡΙΔΑΙ, *Κάστωρ*, ΕΛΕΝΗ, *Πολυδεύκης.*

Tres illi Tyndaridae, *Caſtor*, Helena, *& Pollux.* Helena ergo, ut vides, erat *una* & quidem pulcherrima *Tyndaridarum*. Quin & alias Maſculinum genus ſub ſe alterum concludit. Digeſt. II, 10, 38. *Lucius & Titia* fratres. & 14, 35. *Tres fratres Titius & Maevius & Seia*. Livius XXXVII, 3. *Legati ab Ptolemaeo & Cleopatra*, regibus *Aegypti*, *venerunt*. Tacitus Annal. XII, 4. Fratrumque *non inceſtum*, *ſed incuſtoditum amorem ad infamiam traxit*: hoc eſt, Silani & Juniae Calvinae. Ubi accuratiſſimus Gronovius pater & illa Senecae adducit, Medea v. 56. & 59.

Ad regum *Thalamos numine proſpero.*
Primus ſceptriferis colla Tonantibus.

regum, id eſt, Jaſonis & Creuſae; *Tonantibus*, id eſt, Jovi & Junoni. Atque haec ſcripſeram; cum in memoriam demum redii, eruditiſſimum Munckerum in commentario ad Hyginum *Tyndarida* in caſu recto multis exemplis adſtruere; qualia ſunt *Briſeïda* pro *Briſeis*, *Chryſeïda* & *Tritonida* apud Hyginum; *Nereïda* & *Aulida* apud Dictyn Cretenſem; *Heroïda* apud Fulgentium; *Titanida* apud Martianum Capellam, *Symplegada* apud Iſidorum, & alia plura ejus farinae. Quae omnia, ſive ipſis auctoribus, ut fieri poteſt, ſive delirantibus librariis imputanda ſint, meo quidem judicio nihil ad Horatium faciunt. Abſit enim, ut Auguſteo aevo & probatiſſimo quidem ſcriptori verba tribuamus, quibus poſt multa ſaecula, late tum graſſante barbarie, ſcriptores aliquot proletarii chartas inquinarunt.

101. UT VIVAM MAENIUS, AUT SIC UT NOMENTANUS] Plerique codices *Naevius* habent; Editiones veteres Mevius; ut & Galeanus noſter, & a prima manu codex Regiae Societatis. Unde recte videntur repoſuiſſe *Maenius*, qui ex Epiſtola I, 15. notus eſt luxuriae. Porro & Reg. Soc. liber,

ut vivam Mevius, AN *ſic*
Ut Nomentanus?

Nimirum hunc pro nebulone, Mevium pro avaro & ſordido cepit librarius: quam ſententiam

Quodque aliena capella gerat distentius uber,
Tabescat? neque se majori pauperiorum
Turbae comparet? hunc atque hunc superare laboret?
Sic festinanti semper locupletior obstat:
Ut cum carceribus missos rapit ungula currus;
Instat equis auriga suos vincentibus, illum
Praeteritum temnens extremos inter euntem.
Inde fit, ut raro, qui se vixisse beatum
Dicat, & exacto contentus tempore, vita
Cedat uti conviva satur, reperire queamus.
Jam satis est: ne me Crispini scrinia lippum
Conpilasse putes, verbum non amplius addam.

ECLOGA II.

AMBUBAIARUM collegia, pharmacopolae,
Mendici, mimae, balatrones; hoc genus omne
Maestum ac sollicitum est cantoris morte Tigellî:
Quippe benignus erat. contra hic, ne prodigus esse

Dic

v. 120. Vulg. LIPPI.

supra refutavimus. Melius itaque cum ceteris leges, *ut vivam Naevius*, AUT *sic*; aut quod adhuc minus ambigui habet, *ut vivam Naevius*, AC *sic*, cum Leidensi codice, & Collegii Trinitatis. *Aut* & *ac* ab exscriptoribus confundi solere passim animadverti.

120. CRISPINI SCRINIA LIPPI] Ipse quidem Horatius *lippus erat*, ut ipse de se confitetur non semel. Serm. I, 5. v. 30.

Hic oculis ego nigra meis collyria lippus
Illinere.

& ibidem v. 49.

dormitum ego Virgiliusque:
Namque pila lippis *inimicum & ludere crudis.*

& Epist. I, 1. v. 29.

Restat, ut his ego me ipse regam solerque elementis.
Non possis oculo quantum contendere Lynceus;
Non tamen idcirco contemnas lippus *inungi.*

Impudentis ergo hominis & stolidi esse videatur, imo communi plane sensu carentis, Crispin ob lippitudinem deridere, cum ipse eodem lorum vitio laboraret. Numquam equidem diderim adeo sui oblitum & decori insciem fuisse nostrum, ut hoc faceret. Neque vero Sc liastae veteres vel verbulo indicant lipp Crispinum: & tamen illi ex commentariis v rum non pauca didicerunt, praesertim circa sonas, quae hodie aliunde scire numquam po mus: quale illud de *Tanai* & *Visellii socero*, v ros. illum scilicet spadonem fuisse, hunc niosum. Imo inde potius sanis eum fuisse oc recte colligas: quippe Annotator Cruquianus *oculorum ratione, sed mentis, quod insulsus* poëta, lippum hic vocatum memorat: alius Glossator, cognomen ei *Lippo* fuisse indit Quae cum absurda sint, & otioforum homin commenta; tanto magis tamen ostendunt ab lorum morbo immunem eum fuisse: quod ad

Dicatur, metuens, inopi dare nolit amico,
Frigus quo duramque famem depellere poſſit.
Hunc ſi perconteris, avi cur atque parentis
Praeclaram ingrata ſtringat malus ingluvie rem,
Omnia conductis coëmens obſonia nummis:
Sordidus, atque animi quod parvi nolit haberi,
Reſpondet. laudatur ab his, culpatur ab illis.
Fufidius vappae famam timet ac nebulonis,
Dives agris, dives poſitis in fenore nummis.
Quinas hic capiti mercedes exſecat; atque
Quanto perditior quiſque eſt, tanto acrius urguet:
Nomina ſectatur, modo ſumta veſte virili
Sub patribus duris, tironum. Maxime, quis non,
Juppiter, exclamat, ſimul atque audivit? At in ſe
Pro quaeſtu ſumtum facit hic. Vix credere poſſis
Quam ſibi non ſit amicus: ita ut pater ille, Terentî
Fabula quem miſerum gnato vixiſſe fugato
Inducit, non ſe pejus cruciaverit atque hic.
Si quis nunc quaerat, Quo res haec pertinet? Illuc:

Dum

neptias deſcendere coacti ſint, quo rationem huus epitheti pravam ſaltem & falſam eruerent. Quid ergo? mihi nulla quidem dubitatio eſt, quin auctor ſic ſcripſerit.

Jam ſatis eſt: ne me Criſpini ſcrinia LIPPUM
Compilaſſe putes, verbum non amplius addam.

Nam enim hoc urbane & facete de ſe dixerit, quam de Criſpino ſtolide & inhumane. Hoc ſcilicet Maecenatem dicturum ſibi fingit: *Quorſum haec tam putida? mirum, ni hic lippus Criſpini ſcrinia compilaverit.* Ecquid vero jam videtur? annon ſordet prae hac noſtra lectio illa vulgata? Ego quoque, utpote in re clara & certa, verbum non amplius addam.

6. FAMEM DEPELLERE POSSIT] Editiones veteres, Venetae duae & Loſcheriana, PROPELLERE: atque ita major pars codicum. Utrumque probum videtur. *Propellere* quidem *famem aut frigus* non nemini legiſſe: at *propulſare*, quod proxime accedit, non ſemel occurrit. Cicero de Finibus IV, 25. *Vacemus, an cruciemur dolore*; frigus, famem propulſare *necne poſſimus*. Tacitus Annal. XIV, 24. *Carne pecudum* propulſare famem *adacti*. Praeſtat tamen retinere DEPELLERE, quod poſt Aldum omnes fere Editiones ſecutae ſunt; & ita nos in Graeviano, Magdalenenſi, Batteliano, & Coll. Trinitatis reperimus. Cicero de Oratore III, 38. *Ut veſtis* frigoris depellendi *cauſſa reperta*. Seneca Epiſt. IV. *Ut* famem *ſitimque* depellas. Quintilianus Declam. V. *Quid tam publicum, quam ut alicujus* famem *proximus quiſque* depellat? Tacitus Annal. XV, 12. *Ut ſimul hoſtem* famemque depelleret. Idem Hiſt. V, 4. *Effigies animalis, quo monſtrante errorem* ſitimque depulerunt. Sic denique hunc verſum citat Scholiaſtes Juvenalis ad Sat. XIV, 273.

Frigus quo duramque famem DEPELLERE *poſſit.*

Dum vitant ſtulti vitia, in contraria currunt.
Malchinus tunicis demiſſis ambulat: eſt qui
Inguen ad obſcaenum ſubductis uſque facetus:
Paſtillos Rufillus olet, Gargonius hircum.
Nil medium eſt. ſunt qui nolint tetigiſſe, niſi illas,
Quarum ſubſuta talos tegat inſtita veſte:
Contra alius nullam, niſi olente in fornice ſtantem.
Quidam notus homo cum exiret fornice; Macte
Virtute eſto, inquit ſententia dia Catonis.
Nam ſimul ac venas inflavit tetra libido,
Huc juvenes aequum eſt deſcendere, non alienas

v. 25. Vulg. MALTHINUS. 27. GORGONIUS. 30. OLENTI.

25. MALTHINUS TUNICIS] Ita Editio Veneta prima: ſed altera cum Loſcheriana MALCHINUS. Par quoque in membranis diverſitas. Codex Graevianus, *Malthinus*, Leidenſis, Torrentianus & Barthianus Adverſ. XXXVIII, 6. *Maltinus*; Reginenſis cum pluribus aliis, *Malchinus*, duo *Malchimus*. Qui *Maltinus* ſcribunt, deductum volunt a vetere vocabulo *Malta*, quo *mollis* ſignificatur, ut Lucilius XXVII.

Inſanum vocant, quem maltam *ac feminam dici vident.*

Ergo ſi *Malta* inter cognomina erat (quod non memini me legiſſe) erit a *Malta Maltinus*, ut ab *Agrippa Agrippinus*. Quibus autem *Malthinus* magis arridet, it a μαλθακὸς *mollis* nomen formatum putant: verum haec ſententia vix ullam veri ſpeciem habet. Mihi quidem tutius hic videtur, in re adeo incerta plurimorum codicum veſtigiis inſiſtere; ut MALCHINUS cognomen ſit a *Malcho* derivatum. Gruterus 317, 7. T. AEL. MALCO. LICTORI. 93, 5. SUB. CURA. M. ULPII. MALCHI. unde & 627, 13. P. METTIO. MALCHIONI. 578, 2. T. STATILIUS. MALCHIO. A *Malcho* autem *Malchinus*, ut *a Paullo Paullinus*, *a Rufo Rufinus*, *a Balbo Balbinus*, & alia infinita.

27. GORGONIUS HIRCUM] Ita quidem Editiones veteres, *Gorgonius*, ut & verſu mox 35, *Cupennius*. Quorum poſterius ex melioribus codicibus, qui *Cupiennius* exhibent, recte reformarunt Interpretes. Ita Cicero in fine Epiſtolarum ad Atticum, CICERO C. CUPIENNIO S. *Hoc te vehementer, mi Cupienni, etiam atque etiam rogo.* Reineſius in Inſcript. V, 23. C. CUPIENNIUS PRIMITIVUS. Prius tamen illud *Gorgonius* ſedibus ſuis quietum reliquerunt, nihil ex cibus proferentes. Solus Pulmannus ingeretur, quattuor ſuos & hic & infra Sat. IV. GARGONIUS exhibere: quibus aſtipulantur noſtris optimi Graevianus, Reginenſis cum gio & Franekerano. Atque haec melior, dice, lectio eſt. *Gorgonius* enim ἀπὸ τῆς deductum ſecundam ſyllabam corripere Extat autem apud Gruterum 1031, 8. GORGONIAE: Symmach. Epiſt. I, 29. *Gorgonius:* Ammian. Marc. XV, 2. *Gorgonius erat thalami Caeſariani cura commiſſa.* ibi quoque, ut hic, exſcriptores erraverint & alibi ſaepe ita peccatum eſt. Cicero c. 48. *Omnium rabularum acutiſſimum ſtris ordinis C. Gorgonium.* Ita quidem impreſſi; ſed membranae *Gargonium* habent ſte Grutero. Seneca Suaſoria VII. *Gargonia duas res, quibus* ſtultiores *ne ipſe quidem dixerat.* Ita membranae & editiones: ſunt qui ex conjectura *Gorgonius* hic reponere Idem Controv. 34. *Gargius multo* ſtultius *Promethei Parrhaſius ſupplicium finxiſſet: Equit, ardente Olyntho, non odiſſem ignium rem?* Etiam hic repone *Gargonius*, nam eſſe res ipſa clamitat. Idem Controv. *nius in hac controverſia foedo genere cacozel dixit, Iſtud publicum adulterium eſt ſub tropaeis concumbere.* Iterum Controv. 7. *finis Buteonis auditor, poſtea Scholae quoq ſor, vocis obtuſae, ſed pugnaciſſimae, Scurra rem venuſtiſſimam dixit: Centum*

Permolere uxores. Nolim laudarier, inquit,
Sic me, mirator cunni Cupiennius albi.
Audire eſt operae pretium, procedere recte
Qui moechos non voltis, ut omni parte laborent;
Utque illis multo corrupta dolore voluptas,
Atque haec rara, cadat dura inter ſaepe pericla.
Hic ſe praecipitem tecto dedit: ille flagellis
Ad mortem caeſus: fugiens hic decidit acrem
Praedonum in turbam: dedit hic pro corpore nummos:
Hunc perminxerunt calones; quin etiam illud
Accidit, ut cuidam teſtis caudamque ſalacem

v. 38. Vulg. MOECHIS.

De-

tem habes. Hic putavit, varium colorem ſe exco-ſſe pro patre. Ege, inquit, dictavi, Duplum bo, ſi manus non praecideritis. Librario una ſyl-a excidit, Non: & ſcripſit, ſi praecideritis. gna res quae vece illa diceretur. Utrobique ſilet uterus: & tamen hic ipſe ſine dubio eſt, qui ra Suaſoria VII. *Gargonius* vocatus eſt. Atque ec loca eo libentius exſcripſimus; quia eun-m hunc *Gargonium* eſſe credimus, quem Ho-ius *hircum olere* dicit. Aetas enim & cetera nia pulchre conveniunt. Similiter & *Baro ille rra*, ſive ut codices Gruteri, *Baros*, idem mihi e videtur, qui Horatio *Barrus* vel *Barus* dici-, Serm. I, 7. v. 8.

adeo ſermonis amari

liſennas, Barros *ut equis praecurreret albis.*

TO *Gargonius* nomen erat Romanum: Grute-Inſcript. 685, 3. CN. GARCONIO CN. FILIO ILLINO: atque ei alia affinia, *Gargennius, Gar-es, Gargilianus:* Grut. 543, 5. Q. GARGENNIUS F. SCA. CELER. Martialis III, 96.

i te prendero, Gargili, *tacebis.*

III, 30.

Dic mihi, quid Romae, Gargiliane, *facis?*

O. OLENTI IN FORNICE STANTEM] Codices dem, quos vidi, *olenti:* ſed ad morem Ho-anum ſcribendum eſt, OLENTE. Vide nos Carm. I, 25. v. 17. Antiquitus videtur ſcriptum , *olentin fornice:* inde facilis Librariis anſa da-ſt, ut *olenti in* reponerent.

3. TETRA LIBIDO] Novi virum ingenioſum, ex conjectura reponere voluit,

Iam ſimul ac venas inflavit tenta *libido:*

atque ejus emendationis Petronium ſponſorem dedit; *Ut pateretur ſatisfieri ſibi, & cetera quae* libido diſtenta *dictabat.* Satis quidem appoſite: retinemus tamen omnium codicum lectionem, TETRA. Porcius Latro in Catilinam; *Adjutore* teterrimarum libidinum, *ſocio maximorum periculorum.* & iterum, *In exercitatione* teterrimarum libidinum. Lactant. Div. Inſt. VI. *De iſtis loquor, quorum* teterrima libido *ne capiti quidem parcit.*

38. QUI MOECHIS NON VULTIS] Parodiam hanc eſſe ex verſibus Ennianis monent Scholiaſtae:

Audire eſt operae pretium, procedere recte
Qui moechis non vultis.

Ennii autem verba ſic citant:

Audire eſt operae pretium, procedere recte
Qui rem Romanam, Latiumque augeſcere vultis.

Unde facile erat divinare, quo propior eſſet & perfectior imitatio, ſic potius ſcripſiſſe Noſtrum,

procedere recte
Qui MOECHOS *non vultis.*

Atque ita poſtea reperi in codice Leidenſi, & in Excerptis Bodleianis, & Collegii Trinitatis Codice pro varia lectione, & in Reginenſi a manu ſecunda. Neque aliter legiſſe Acronem, ex ejus paraphraſi, quantumvis inepta & abſurda, licet animadvertere. *Operae*, ait, *pretium eſt audire* moechos, *qui non vultis procedere recte ad meretricem.* Porro, quod ad ſententiam attinet, eodem recidit, ſive *moechos recte procedere* dixeris, ſive *recte procedere moechis.* Terentius Adelph. Act. & Scen. ult.

Syre, proceſſiſti hodie pulchre:

quod perinde eſt, ac *pulchre tibi hodie proceſſit.*

Dum vitant ſtulti vitia, in contraria ba negabat.
Malchinus tunicis demiſſis amb claſſe ſecunda!
Inguen ad obſcaenum ſubdu in qua
Paſtillos Rufillus olet, qui moechatur. at hic ſi,
Nil medium eſt. ſur ſuraderet, quaque modeſte
Quarum ſubſuta vellet bonus atque benignus
Contra alius ſatis eſſet, nec ſibi damno
Quidam n verum hoc ſe amplectitur uno,
Virtute & laudat: Matronam nullam ego tango.
Nam
H

v. 28. DEMETERET FERRUM. 48. IN QUAS.

v. 28. DEMETERET FERRUM] In vetuſtis editionibus hic exhibetur,

quin etiam illud
Accidit, ut quidam teſtes caudamque ſalacem
Demeterent ferro.

Quae cum manca & imperfecta oratio ſit (deeſt enim nomen caſus dativi) cumque Lambinus in duobus ſuis *cuidam*, non *quidam*, invenerit; ille partim eos ſecutus, partim conjecturae ſuae fiſus, ſic edi curavit,

Accidit, ut cuidam *teſtes caudamque ſalacem*
Demeteret ferrum.

Quin & Cruquius in uno ſuo *cuidam* pro varia lectione adſcriptum reperit; in altero ultima ſyllaba *rō ferro* in litura erat; ut a prima manu *ferrum* fuiſſe videatur. Henricus autem Stephanus utrumque, & *cuidam* & *ferrum*, ex veteribus codicibus edidiſſe ſe memorat; quem tamen non alios praeter Lambinianos & Cruquianos velle hic ſuſpicor. Mihi vero *demeteret ferrum* (praeterquam quod codices id abnegent) figuratius paullo & elatius videbatur, quam ut Sermonibus hiſce per humum repentibus conveniret: quale illud Virgilii, Aen. X, 394.

Nam tibi, Thymbre, caput Evandrius abſtulit enſis:

& praeterea *ferro demetere* receptam bonis ſcriptoribus phraſin, non temere mutandam eſſe cenſebam. Silius Ital. XVI.

Tantum acies, hominumque ferox diſcordia ferro
Demetit.

Lactantius V, 9. *Qui virilia ſua* ferro metant. Seneca Agam. v. 986.

Aegiſthe, ceſſas impium ferro *caput*
Demetere?

Ovid. Metam. V, 204.

Huic Chromis amplexo tremulis altaria palmis
Demetit enſe *caput.*

ubi plura vide apud Heinſium in notis. obrem unius literulae vel apicis potius ad ſic locum refingebam, cum ſuperioribus ctens:

Hunc perminxerunt calones; quin etiam illi
Accidit, ut CUIDAM *teſtes caudamque ſa*
DEMETERENT *ferro:*

ſcilicet, *calones demeterent:* quibus enim ejuſmodi opus mandandum erat? Ita in Plauti Glorioſo Scena ultima, Periplecto moechum deprenſum Carioni & Sceledro verberandum & caſtrandum committit;

Ducite iſtum: ſi non ſequitur, rapite ſublim
ras:

Vide ut iſtic tibi ſit acutus, Cario, culter p

Atque haec olim mihi in mentem veni cum poſtea animadverti πολυμαθίστατον Bar in Adverſar. XXXVIII, 6. in eandem plan jecturam incidiſſe. Ille itaque hanc palma habeat, qui prior occupavit.

48. SALLUSTIUS IN QUAS NON MINUS IN
At potius caſus Ablativus hic requiri videt
Epod. XI.

Hic tertius December, ex quo deſiſti
Inachia furere.

& Serm. I, 4. v. 49.

meretrice nepos inſanus amica.

& v. 27.

Hic nuptarum inſanit amoribus, *hic pueror*

& Carm. I, 17.

Dices laborantes in uno
Penelopen vitreamque Circen.

Unde acutiſſimus Nic. Heinſius in exemplari margine, *Forte*, inquit, IN QUIS *corrige* Recte quidem, quod ad dictionem attinet. tamen, ni fallimur, verius propiuſque ad ptam lectionem;

Tutior at quanto merx eſt in claſſe ſecunda,

Ut quondam Marſaeus amator Originis, ille
Qui patrium mimae donat fundumque laremque,
Nil fuerit mî, inquit, cum uxoribus umquam alienis.
Verum eſt cum mimis, eſt cum meretricibus: unde
Fama malum gravius, quam res, trahit. an tibi abunde
erſonam ſatis eſt, non illud, quicquid ubique
ficit, evitare? bonam deperdere famam,
em patris oblimare, malum eſt ubicumque. quid inter
Eſt in matrona, ancilla, peccesne togata?

v. 63. PECCESVE.

Libertinarum dico: Salluſtius in QUA
Non minus inſanit, quam qui moechatur.
hoc eſt, in *qua claſſe libertinarum.* Atque ita poſtea invenimus clare & ſine ulla raſura in Codice Regio. Poteris tamen vulgatam defendere ex Seneca Her. Oet. v. 370.

Referam quid alias? nempe Theſpiades vacant,
Brevique in illas arſit *Atrides face.*

Ubi tamen idem Heinſius (referente Gronovio) *in illis arſit* repoſitum voluit; ut apud Ovidium Metam. VII, 21.

quid in hoſpite *regia virgo*
Ureris?

& VIII, 50.

merito deus arſit in illa.

Verum, utcumque de Senecae loco fiat; tot utique exemplis freti manuſcripti Regii auctoritatem tuto ſequemur. Quin & Joannes Saresberienſis ita olim videtur legiſſe: nam aperte huc alludit in Policrat. VIII, 3. *Dignus eſt ergo Thraſo, qui intromittatur ad Thaidem, excluſo Phaedria, qui in ea non minus inſanit.*

49. AT HIC SI] Optimus noſter Graevianus clare, *ut hic ſi.* Et in Reginenſi *at* quidem hodie erat, ſed alia manu & poſt raſuram: unde initio fuiſſe *ut* non falſo licet conjicere. Lege igitur, & diſtingue:

Tutior at quanto merx eſt in claſſe ſecunda;
Libertinarum dico: Salluſtius in qua
Non minus inſanit, quam qui moechatur: UT *hic ſi,*
Quo res — vellet bonus atque benignus Eſſe.

Quanto tutior, inquit, *merx eſt*: *adeo ut ſi Salluſtius vellet* &c. vulgata quidem ferri poteſt; ſed haec verior & elegantior.

63. PECCESVE TOGATA] Sine dubio legendum, ut recte olim Lambinus conjecerat,

quid inter —
Eſt, in matrona, ancilla, peccesne togata?

atque ita codices noſtri, Colbertinus, Batteliānus, & Collegii Trinitatis. Ordo eſt, *Quid intereſt, in matrona, ancilla, togatáne pecces?* ſic infra v. 76.

tuo vitio, rerumne laboret,
Nil referre putas?

Ne encliticum idem hic valet, ac *an*: & aut alterutrum aut utrumque in hac locutione neceſſarium eſt. Epiſt. II, 2. v. 166.

Quid refert, vivas numerata nuper, an *olim?*

Serm. II, 3. v. 157.

Quid refert, morbo, an *furtis pereamve rapinis?*

& v. 166.

quid enim differt, balatrone
Denes quicquid habes, an *numquam utare paratis?*

& II, 7. v. 8.

Quid refert, uri virgis ferroque necari
Auctoratus eas, an *turpi clauſus in arca?*

Carm. II, 3.

Dives ne *priſco natus ab Inacho*
Nil intereſt, an *pauper.*

Tibullus IV, 5.

Annue: quid refert, clamne palamne roget?

Vulgata itaque lectio ne Latina quidem eſt. Et ſi *ve* retinere malis, tum legendum, ut codex Regius habet, & pro varia lectione codex Regiae Soc.

quid inter —
Eſt, an *matrona, ancilla, peccesve togata.*

Et *pecces* quidem *matrona*, ſine praepoſitione; ut Carm. I, 33.

Quam turpi Pholoë peccet adultero.

Sed eo pacto ordo vitioſus erit; ſic enim dicendum erat; *Quid intereſt, matrona, an ancilla togatave pecces.* Quare lectio ſuperior ſola eſt ſincera.

64. VIL-

Demeterent ferro. jure omnes. Galba negabat.
Tutior at quanto merx eſt in claſſe ſecunda!
Libertinarum dico: Salluſtius in qua
Non minus inſanit, quam qui moechatur. at hic ſi,
Qua res, qua ratio ſuaderet, quaque modeſte
Munifico eſſe licet, vellet bonus atque benignus
Eſſe; daret quantum ſatis eſſet, nec ſibi damno
Dedecorique foret. verum hoc ſe amplectitur uno,
Hoc amat & laudat: Matronam nullam ego tango.

v. 46. DEMETERET FERRUM. 48. IN QUAS.

46. DEMETERET FERRUM] In vetuſtis editionibus ſic locus hic exhibetur,

quin etiam illud
Acſidit, ut quidam teſtes caudamque ſalacem
Demeteret ferro.

Quae cum manca & imperfecta oratio ſit (deeſt enim nomen caſus dativi) cumque Lambinus in duobus ſuis *cuidam*, non *quidam*, invenerit; ille partim eos ſecutus, partim conjecturae ſuae fiſus, ſic edi curavit,

Accidit, ut cuidam *teſtes caudamque ſalacem*
Demeteret ferrum.

Quin & Cruquius in uno ſuo *cuidam* pro varia lectione adſcriptum reperit; in altero ultima ſyllaba τοῦ *ferro* in litura erat; ut a prima manu *ferrum* fuiſſe videatur. Henricus autem Stephanus utrumque, & *cuidam* & *ferrum*, ex veteribus codicibus edidiſſe ſe memorat; quem tamen non alios praeter Lambinianos & Cruquianos velle hic ſuſpicor. Mihi vero *demeteret ferrum* (praeterquam quod codices id abnegent) figuratius paullo & elatius videbatur, quam ut Sermonibus hiſce per humum repentibus conveniret: quale illud Virgilii, Aen. X, 394.

Nam tibi, Thymbre, caput Evandrius abſtulit enſis:

& praeterea *ferro demetere* receptam bonis ſcriptoribus phraſin, non temere mutandam eſſe cenſebam. Silius Ital. XVI.

Tantum acies, hominumque ferox diſcordia ferro
Demetit.

Lactantius V, 9. *Qui virilia ſua* ferro metant. Seneca Agam. v. 986.

Aegiſthe, ceſſas impium ferro *caput*
Demetere?

Ovid. Metam. V, 204.

Huic Chromis amplexo tremulis altaria palmis
Demetit enſe *caput.*

ubi plura vide apud Heinſium in notis. Quobrem unius literulae vel apicis potius addi ſic locum refingebam, cum ſuperioribus c ctens:

Hunc perminxerunt calones; quin etiam illu
Accidit, ut CUIDAM *teſtes caudamque ſala*
DEMETERENT *ferro:*

ſcilicet, *calones demeterent:* quibus enim ejuſmodi opus mandandum erat? Ita in Plauti Glorioſo Scena ultima, Periplecto moechum deprenſum Carioni & Sceledro verberandum & caſtrandum committit;

Ducite iſtum: ſi non ſequitur, rapite ſublim
ras:
Vide ut iſtic tibi ſit acutus, Cario, culter p

Atque haec olim mihi in mentem veni cum poſtea animadverti πολυμαθέστατον Bar in Adverſar. XXXVIII, 6. in eandem plan jecturam incidiſſe. Ille itaque hanc palma habeat, qui prior occupavit.

48. SALLUSTIUS IN QUAS NON MINUS IN At potius caſus Ablativus hic requiri videt Epod. XI.

Hic tertius December, ex quo deſtiti
Inachia furere.

& Serm. I, 4. v. 49.

meretrice nepos inſanus amica.

& v. 27.

Hic nuptarum inſanit amoribus, *hic puero*

& Carm. I, 17.

Dices laborantes in uno
Penelopen vitreamque Circen.

Unde acutiſſimus Nic. Heinſius in exempla margine, *Forte*, inquit, IN QUIS *corrig* Recte quidem, quod ad dictionem attinet. tamen, ni fallimur, verius propiuſque ad ptam lectionem;

Tutior at quanto merx eſt in claſſe ſecunda,

Ut quondam Marſaeus amator Originis, ille
Qui patrium mimae donat fundumque laremque,
Nil fuerit mî, inquit, cum uxoribus umquam alienis.
Verum eſt cum mimis, eſt cum meretricibus: unde
Fama malum gravius, quam res, trahit. an tibi abunde
Perſonam ſatis eſt, non illud, quicquid ubique
Officit, evitare? bonam deperdere famam,
Rem patris oblimare, malum eſt ubicumque. quid inter-
Eſt in matrona, ancilla, peccesne togata?

v. 63. PECCESVE.

Vil-

Libertinarum dico: Salluſtius in QUA
Non minus inſanit, quam qui moechatur.
ic eſt, in *qua claſſe libertinarum.* Atque ita poſt-
invenimus clare & ſine ulla raſura in Codice
gio. Poteris tamen vulgatam defendere ex Se-
ca Her. Oet. v. 370.
Referam quid alias? nempe Theſpiades vacant,
Brevique in illas arſit *Atrides face.*
bi tamen idem Heinſius (refetente Gronovio)
illis arſit repoſitum voluit; ut apud Ovidium
etam. VII, 21.
quid in hoſpite *regia virgo*
Ureris?
VIII, 50.
merito deus arſit in illa.
erum, utcumque de Senecae loco fiat; tot u-
que exemplis freti manuſcripti Regii auctorita-
m tuto ſequemur. Quin & Joannes Saresberien-
ita olim videtur legiſſe: nam aperte huc allu-
: in Policrat. VIII, 3. *Dignus eſt ergo Thraſo, qui*
romittatur ad Thaidem, excluſo Phaedria, qui
ea non minus inſanit.
49. AT HIC SI] Optimus noſter Graevianus
ire, *ut hic ſi.* Et in Reginenſi *at* quidem hodie
tat, ſed alia manu & poſt raſuram: unde ini-
) fuiſſe *ut* non falſo licet conjicere. Lege igitur,
diſtingue:
Tutior at quanto merx eſt in claſſe ſecunda;
Libertinarum dico: Salluſtius in qua
Non minus inſanit, quam qui moechatur: UT
hic ſi,
Qua res — vellet bonus atque benignus Eſſe.
anto tutior, inquit, *merx eſt: adeo ut ſi Salluſtius vellet* &c. vulgata quidem ferri poteſt; ſed
ec verior & elegantior.
63. PECCESVE TOGATA] Sine dubio legendum,
: recte olim Lambinus conjecerat,
quid inter —
Eſt, in matrona, ancilla, peccesne togata?
atque ita codices noſtri, Colbertinus, Battelianus, & Collegii Trinitatis. Ordo eſt, *Quid intereſt, in matrona, ancilla, togatáne peccet?* ſic infra v. 76.
tuo vitio, rerumne laboret,
Nil referre putas?
Ne encliticum idem hic valet, ac *an:* & aut alterutrum aut utrumque in hac locutione neceſſarium eſt. Epiſt. II, 2. v. 166.
Quid refert, vivas numerata nuper, an *olim?*
Serm. II, 3. v. 157.
Quid refert, morbo, an *furtis pereamve rapinis?*
& v. 166.
quid enim differt, balatrone
Dones quicquid habes, an *numquam utare paratis?*
& II, 7. v. 8.
Quid refert, uri virgis ferroque necari
Auctoratus eas, an *turpi clauſus in arca?*
Carm. II, 3.
Dives ne *priſco natus ab Inacho*
Nil intereſt, an *pauper.*
Tibullus IV, 5.
Annue: quid refert, clamne palamne roget?
Vulgata itaque lectio ne Latina quidem eſt. Et ſi *ve* retinere malis, tum legendum, ut codex Regius habet, & pro varia lectione codex Regiae Soc.
quid inter —
Eſt, an *matrona, ancilla, peccesve togata.*
Et *peccet* quidem *matrona*, ſine praepoſitione; ut Carm. I, 33.
Quam turpi Pholoë peccet adultero.
Sed eo pacto ordo vitioſus erit; ſic enim dicendum erat; *Quid intereſt, matrona, an ancilla togatave peccet.* Quare lectio ſuperior ſola eſt ſincera.

64. VIL-

Villius in Fauſta Sullae gener, hoc miſer uno
Nomine deceptus, poenas dedit uſque ſuperque
Quam ſatis eſt; pugnis caeſus, ferroque petitus,
Excluſus fore, cum Longarenus foret intus.
Huic ſi, mutonis verbis, mala tanta videnti
Diceret haec animus: Quid vis tibi? numquid ego a
Magno prognatum depoſco conſule cunnum,
Velatumque ſtola, mea cum conferbuit ira?
Quid reſponderet? Magno patre nata puella eſt.

64. VILLIUS IN FAUSTA SYLLAE GENER] Scholiaſtae ad locum; *Villius*, inquiunt, pro *Annio* ponitur, ut Carm. II, 12. v. 13. *Licymnia* pro *Terentia*; *eodem numero ſyllabarum commutationem nominum fecit. Quippe Fauſta Syllae filia T. Annio Miloni nupta eſt.* Et quidem Fauſtam Miloni nuptam fuiſſe bona fide narrant Scholiaſtae; neque dubitare debuit optimus Torrentius. Aſconius in Argumento orat: Milon: *Milo*, inquit, *rheda vehebatur cum* uxore Fauſta *filia L. Syllae Dictatoris.* Et iterum: *Poſtulaverunt familiam Milonis, item* Fauſtae uxoris ejus, *exhibendam.* Servius ad Aeneïd. VI, 612. *Salluſtium ſignificat, quem* Milo *deprehenſum ſub ſervi habitu verberavit in adulterio* uxoris ſuae, *quae fuerat* Fauſta *Syllae filia.* Idem indicat & Cicero Epiſt. ad Atticum V, 8. Atqui eo ipſo, quod fides in hac re Scholiaſtis conſtat, in altera eis abneganda eſt, cum *Annium* tecto nomine *Villium* hic vocari volunt. Non enim hic de *maritorum*, ſed *Moechorum* incommodis periculiſque Noſter agit; ut bene animadvertit Lambinus. Ergo *Villius* iſte, quicumque fuerit, erat adulter Fauſtae, non conjux. *Villius in Fauſta Syllae gener*, eleganter dictum; ut Tacitus Annal. III, 24. *D. Silanus* in nepti *Auguſti adulter.* Quamobrem ſi fictum *Villii* nomen exiſtimarem, *Fulvium* potius, notum Fauſtae adulterum, perſtringi hic crederem: de quo Macrobius Saturn. II, 2. *Fauſtus Syllae filius, cum* ſoror ejus *eodem tempore duos moechos haberet*, Fulvium *Fullonis filium & Pompeium Maculam; Miror, inquit, ſororem meam habere maculam, cum fullonem habeat.* Sed quorſum opus erat, ut *moechum* falſo nomine celaret Noſter, cum *Fauſtam* ſuo & vero prodiderit? Hoc plane ineptum eſt. Quare aut FULVIUS hic pro VILLIUS reponi poterit; cum demta litera initiali proxime accedat ad ſcripturam receptam: aut fortaſſe ipſum *Villium* Cicer. Epiſt. Fam. II, 6. *Nondum audivimus te ad Italiam adventare, cum Servilium*, Milonis mei familiarem, *cum his literis miſi.* Nota enim moechorum ars, ſe familiaritatem inſinuare, cum ad uxores affectant.

68. MALA TANTA VIDENTIS] *Videntis* tum veteres editiones, tum ſcripti codices num omnes; certe quibus ego uſus ſum. Sic ita ſententia poſtulat, *Huic Villio videnti tanta, ſcilicet ſe pugnis caeſum, ferro petitum, foris excluſum eſſe, ſi animus diceret.* Eo... ror, unde illud *videntis* in tot editiones pedem intulerit: cum nihil eo inſulſius: ve fingi poſſit.

81. SIT LICET HOC, CERINTHE, TUUM] Locus implicatiſſimus, quemque fruſtra aggressi viri eruditi:

Nec magis huic inter nivеos viridesque lacertos
(Sit licet hoc, Cerinthe, tuum) tenerum cor aut crus

Rectius: atque etiam melius perſaepe togatae. *Ne huic* matronae, ait, *magis tenerum cor aut crus rectius.* Rectius quo? omnino quid, quocum comparatio fiat. Deinde de, *Sit licet hoc, Cerinthe, tuum.* Quamobo, illud *tuum?* hic vero in angu... ſari probe ſentiunt Interpretes. Quidam explicant, *hoc tuum*, Cerinthe, nivеos geſtare: alii, *hoc tuum* matronas lapillos deperire. Quae, ut ſine teſte & auctore ... tur (quis enim de Cerintho talia prodi... verbis auctoris nullis tormentis elici, ... jure ſubintelligi poſſunt. *Hoc tuum* ... conſtructionis nuſquam aliò referri poteſt ... ad *femur aut crus.* Id quod ſatis offendit

At quanto meliora monet, pugnantiaque iſtis
Dives opis natura ſuae! tu ſi modo recte
Diſpenſare velis, ac non fugienda petendis
Inmiſcere. tuo vitio, rerumne labores,
Nil referre putas? quare, ne poeniteat te,
Deſine matronas ſectarier: unde laboris
Plus haurire mali eſt, quam ex re decerpere fructus.
Nec magis huic, inter niveos viridiſque lapillos
Sit licet, ô Cerinthe, tuo tenerum eſt femur, aut crus

v. 81. Vulg. Sit licet HOC, Cerinthe, TUUM.

Re-

ai locus p. 701. *Hoc femur femoris: Horatius: Femur, o Cherinte, tuum:* ſive ut in Codd. MSS. extat, *Femur Cerinthe tuum.* Quae conſtructio rum ineptam aut nullam potius ſententiam efficiat; ideo ad coacta illa, & conſcii quidem abſurditatis, confugerunt interpretes. Nos locum ipſum prius emendabimus; deinde rerum ſingularum rationes reddemus: ſic itaque legimus & diſtinguimus;

Nec magis huic, inter niveos virideſque lapillos
Sit licet, O Cerinthe, TUO *tenerum eſt femur, aut crus*
Rectius: atque etiam melius perſaepe togatae EST.

ibi ordo eſt, *Nec huic*, cuicumque ſtolatae ſcilicet & diviti, *ſit licet inter niveos virideſque lapillos, magis tenerum femur aut crus rectius eſt tuo, O Cerinthe: imo vero perſaepe crus femurve melius eſt togatae, quam illi ſtolatae.* Cerinthus, ut recte hic veteres Scholiaſtae, puer erat ex delicatis, omnium iis temporibus formoſiſſimus; qualis Lyciſcus ille Epod. XI. qui *quamlibet mulierem mollitie vincere gloriari* poſſet. De hoc Cerintho & ejus eximia ſpecie multa habet Tibullus lib. IV. Ex ipſo certe cognomine apparet ſervum fuiſſe, etſi poſtea manumiſſum. Eſt enim a Graeco Κήρινθος; & ſcribendum eſt *Cerinthe*; non ut plerique codices & Flacci & Tibulli habent *Cherinte*, vel *Cherinthe*. Gruterus 838, 8. M. BLOSSIUS CERINTHUS. 1044, 3. T. LARCII CERINTHI. 1129, 7. CERINTHUS. Marmora Felſinea p. 251. C. TERENTII CERINTHI. Eodem tamen, quo librarii, errore Lapidarius ledit apud Grut. 996, 7. T. ANNIO CHERINTO. Sententia itaque jam nunc ſatis aperta eſt: Nullius matronae margaritis & ſmaragdis onuſtae fenur tenerius aut crus rectius eſt tuo, o formoſiſſime Cerinthe, qui ejuſmodi ornamentis cares. Porro, *O Cerinthe*, non *hoc*, praeferunt duo Cruquii & totidem Berſmanni codices, optimuſque noſter Reginenſis. Facile autem O in *hoc* a Librariis mutatum eſt, quia ſequens vocabulum a litera C inciperet. Sic Ovid. Triſt. III, 3. v. 27.

liquet, o cariſſima, nobis
Tempus agi ſine me non niſi triſte tibi.

plurimi codd. *hoc cariſſima*: & ita alibi paſſim. *Tuo* autem habent, non *tuum* Turnebi & Lambini aliquot cum Colbertino noſtro. Cave vero credas illud *tuum* Priſciani auctoritate firmari; cum citet ex Horatio, *Femur, Cerinthe, tuum.* Non enim, quod ipſe vides, eo ordine & modo, quo apud auctorem extant, verba laudavit; ſed ſuis uſibus variando accommodavit: idque jure ſuo; quippe & nos, qui *tuo* legimus, *Cerinthi femur* intelligimus. Denique poſt *togatae* EST exhibetur in Blandiniis Cruquianis. Ceterum Codex Coll. Trinitatis paullo ornatius verba collocat,

Nec magis huic NIVEOS INTER *virideſque lapillos.*

Imitatus vero eſt elegantiſſimus Boëtius Conſol. Philoſ. III, 10.

Aut Indus calido propinquus orbi
Candidis *miſcens* virides lapillos.

& III, 4.

Quamvis ſe Tyrio ſuperbus oſtro
Comeret, & niveis lapillis.

Seneca Hippol. 392.

nec niveus lapis
Deducat aures, Indici donum maris.

Poſtremo non aliter, quam nos, legiſſe veteres Scholiaſtas conſtabit ex ipſorum enarratione, quae ſic habet: *Nec femur aut crus magis tenerum eſt huic matronae, licet ſit inter niveos & virides lapillos, quam tuum, o Cerinthe: cum tenerius femur*

Rectius: atque etiam melius persaepe togatae est.
Adde huc, quod mercem sine fucis gestat; aperte
Quod venale habet, ostendit; neque si quid honesti es
Jactat habetque palam, quaerit quo turpia celet.
Regibus hic mos est, ubi equos mercantur; opertos

v. 82. Vulg. Deest EST. 84. NEC.

atque etiam melius crus persaepe sit togatae. Nihil verius. Certe *quam tuum, o Cerinthe*, liquidissima est paraphrasis nostrae lectionis,

Sit licet, O Cerinthe, tuo.

86. UBI EQUOS MERCANTUR, OPERTOS INSPICIUNT] Editio princeps Veneta *opertos:* sed altera cum Loscheriana *apertos.* Prius tamen in recentioribus magis obtinuit; utpote & a Scholiastis agnitum, & in plerisque melioris notae codicibus inventum, ut in nostris, Leidensi, Graeviano, Reginensi aliisque. In margine Graeviano a manu vetere sic annotatum est: *Divites prudentia callentes, cum equos emunt*, opertos *considerant; ne specie & magnitudine illorum decipiantur: ac per hoc potius* ungulam *pedis considerant, utrumnam mollis habeatur.* Rectissime; & his gemina fere habes apud Acronem & Porphyrionem. Nempe hoc modo argumentatur Horatius: Amatores stulte rem suam gerere: quippe amati corporis pulchriora tantum membra considerare; cetera si qua sint deformia praetermittere: in *brachiis*, si forte, candidis & pluma mollioribus, in *crure* recto & teretibus suris, defixos stupere: atque *nasum* interim pravum & nimium, *latus* breve & curtum, *pedem* longum & enormem minime animadvertere. Multo autem rectius sapere principes, cum generosos equos mercari eis opus sit. Cavere enim, ne pulchriorum equi partium admiratione abrepti praviores non videant, aut videntes ignoscant. Quonam autem pacto id sibi cavent? Nempe reliquo equi corpore stragulis tantisper tecto & operto, pedes (quorum praecipue habenda est ratio) diligenter inspiciunt; si *ungula* alta sit & concava, brevi & rotundo & solido cornu: tum demum his probatis, caetera nudant, & contemplantur *caput* breve & argutum, *cervicem* mollem & excelsam, *clunes* rotundos & torosos, ceteraque quae in nobili equo pulchritudinem absolvunt. Quid in hac expositione vituperandum sit, equidem nullus video. Magnus tamen Lipsius ad Senecae Epist. LXXX. *opertos* hic apud Flaccum legit; Scilicet, ut ibi Seneca, *equum emturus, solvi jubes stratum; detrahis vestimenta venalibus, nequa vitia corporis lateant.* & iterum Ep. XLVII. *Stultus est, qui equum emturus, non ipsum inspicit, sed stratum ejus frenos:* quae verba & plura ibidem suo m suffuratus est Macrobius Saturn. I, 11. Apul de deo Socratis circa finem, Lipsio etiam lau tus; *Quippe non intelligit, aeque divites spectari lere, ut equos mercamur. Neque enim in eme equis phaleras consideramus, & baltei polimina i cimus, & ornatissimae cervicis divitias contem mur: —— sed istis omnibus exuviis amolitis eq ipsum nudum, & solum corpus ejus & animum templamur.* Quid ergo? annon ubi equos cantur reges, *apertos* inspiciunt? Sine dubi quidem: at nihilo tamen minus lectio altera est sincera. Primum enim *opertos* inspiciunt, tisper dum pedes probantur: tum denique t nudos & *apertos* considerant. Atque hunc sen locus ipse & auctoris propositum plane effla Non enim amatores hic redarguit, quod cor amati *nihil omnino* videant (& tamen, si a legeris, id foret admittendum) sed quod sola poris *optima* contemplentur, *O crus, o bra* exclamantes: in vitiis interim explorandis Hyp caeciores. Quos potius exemplo eorum, q quos mercantur, facere hortatur. Ut enim specioſas equi partes tegunt & operiunt, quo dibus ejus scrutandis fideliorem dent operam vos, ait, laudata illa *crura & brachia* tant praetermittite; ut de *nasi* & *lateris* & *pedum* formitate verius judicare possitis. Quid, abfurdam plane efficiunt sententiam, qui a subſtituunt? *Apertos scilicet inspiciens equos, n lities pedum lateat & fallat emptores.* Atqui ea tela nihil hic juvat. Ut enim stratum detra & apertum nudumque equum stiteris; non occulta pedum vitia deprehendas. Ad ea e randa alia arte opus est. Neque vero quisq venditor *pedes* equi occulere solet aut potes ad hanc rem supervacuum prorsus consiliu de equo *aperiendo.* Denique, ut jam ex Se & Apuleio vidimus, *stultus* omnino & bard oportet, qui equum emturus, non nudu *apertum* inspicit: *omnes*, quicumque equos camur, exuviis amolitis, *corpus ipsum* consi mus. Quorsum itaque solis *regibus* tribuendus qui omnium mos est? Enimvero *apertos* e

Inſpiciunt: ne ſi facies, ut ſaepe, decora
Molli fulta pede eſt; emtorem ducat hiantem,
Quod pulchrae clunes, breve quod caput, ardua cervix.
Hoc illi recte. tu corporis optima Lyncei
Contemplare oculis; Hypſaea caecior, illa

v. 88. INDUCAT. 90. NE COR. OPT. LYNCEIS. 91. CONTEMPLERE.

Quae

piciunt omnes, *opertos* ſoli reges & principes: iippe his non niſi pulcherrimi equi venales pronuntur,

Quis pulchrae clunes, breve quis caput, ardua cervix:

proinde id praecipue eis cavendum eſt, ne fa- illa decora capti & deliniti vitioſo pedi ignont: aliis, qui pro re anguſta viliores ignobireſque mercari ſolent, non par eſt periculum. que haec quidem eo exactius proſecuti ſumus, m ob ſummam Lipſii auctoritatem, tum quod perius duo viri inſignes Faber & Dacierius pro ctione altera *apertos* acerrime contenderunt. uorum tamen rationes, ſi cum his noſtris comnantur, inanes & pravas reperies. *Si* operti, jutiunt, *forent equi, certe* pulchrae *illae* clunes *equis non apparerent, quod tamen ab Horatio positum eſt manifeſtiſſime.* Quomodo ſodes *poſitum?* o vero contrarium prorſus. Opertos enim inciunt, NE pulchrae clunes appareant, & emrem hiantem ducant. Quid hoc manifeſtius? *ſi equorum clunes apparent, qui tandem pedes ipſi* erti *erunt?* Iterum, o boni, eadem chorda, quidem turpius. Clunes enim non *apparent*, l occuluntur: pedes vero *opertos* vel fingere riculum eſt. Cetera taedet ventilare & excutere: iis enim, quae jam diximus, ſponte ſua laſcunt & corruunt.

88. EMTOREM INDUCAT HIANTEM] Ita quidem iti & ſcripti, quos vidimus. Pace tamen eorum, debimus reponere,

Molli fulta pede eſt, emtorem DUCAT *hiantem:*

egantiſſimum certe in hac ſententia vocabulum. *ducere* enim eſt univerſim perſuadere & illicere, e bene cedat, ſeu ſecus: *ducere* vero eſt male rſuadere, & in fraudem & damnum illicere. rſius Sat. V. v. 176.

Jus habet ille ſui, palpo quem DUCIT HIANTEM *Cretata ambitio?*

uis ambigat, quin frequentiſſimus Flacci imitar ad hunc ipſum locum reſpexerit? Noſter ipſe rm. II, 2. v. 35.

Ducit *te ſpecies, video.*

cies te ducit & fallit, plane ut hic, *facies ducat torem.* Epiſt. II, 1. v. 75.

Injuſte totum ducit venitque *poëma.*

hoc eſt, ducit emtorem & venundatur; ut ibi corrigendum eſſe ſuo loco oſtendemus. Terentius And. I, 2.

Id voluit, nos ſic nec opinantes duci *falſo gaudio.*

& IV, 1.

Quid tandem? etiam nunc me ducere *iſtis dictis poſtulas?*

Ceterum facillime *in* adhaerere potuit *τῷ ducat* ex ultima litera *m* vocis praecedentis.

90. NE CORPORIS OPTIMA LYNCEIS] At interpretes non uſque adeo Lynceis hic uſos eſſe oculis, jam opinor manifeſtum erit. Videamus totum locum:

Hoc illi recte: tu corporis optima Lynceis
Contemplare oculis; Hypſaea caecior illa
Quae mala ſunt ſpectes. O crus, o brachia!

Ubi primo, *Lynceis* quidem *oculis* recte dicitur, ut Boëtio Conſ. Philoſ. III, 8. *Quod ſi, ut Ariſtoteles ait*, Lynceis oculis *homines uterentur:* ſed loco huic minime convenit. Nam a Λυγκεὺς, Λύγκειος *Lyncēus* formatur, ſecunda ſyllaba producta: ut ab Ἀχιλλεὺς Ἀχίλλειος *Achillēus*, Θησεὺς Θήσειος *Theſēus* &c. & proinde per Craſin in diſyllabon coaleſcere non poteſt. Propertius III, 20.

Scandam ego Theſeae *brachia longa viae.*

Ovidius Triſt. I, 1.

Solus Achillēo *tollere more poteſt.*

Idem Faſt. V. v. 709.

Pectora trajectus Lyncēo *Caſtor ab enſe.*

Corrige ergo cum vetuſtiſſimo Blandinio apud Cruquium, & Graeviano noſtro, *Lyncei*, caſu genitivo a *Lynceus*; ut illud Virgilii Aen. I, 41.

Unius ob noxam & furias Ajacis Oïlei.

Dein vero & ſententiam perpende. *Hoc illi*, ait, *recte:* reges ſcilicet equos emturi opertos eos inſpiciunt; *ne tu*, amator, *optima corporis amicae tuae oculis Lyncei contempleris, mala autem oculis Hypſaeae.* Itane vero? an eo conſilio reges equos conſiderant, ne amatores in amicarum forma caecutiant? Tam comes & facetos reges non temere hodie, credo, inveneris. Sed dic, amabo: an tibi credibile eſt, tam ineptum hoc ab auctore profectum eſſe? cave, dixeris. Quin ignaros potius librarios incuſare jus & fas eſt; qui antithe-

Quae mala ſunt, ſpectas. O crus, ô brachia! verum
Depugis, naſuta, brevi latere, ac pede longo eſt.
Matronae, praeter faciem, nil cernere poſſis;
Caetera, ni Catia eſt, demiſſa veſte tegentis.
Si interdicta petes, vallo circumdata, (nam te
Hoc facit inſanum) multae tibi tum officient res;
Cuſtodes, lectica, ciniflones, paraſitae;
Ad talos ſtola demiſſa, & circumdata palla
Plurima, quae invideant pure adparere tibi rem.
Altera nil obſtat: Cois tibi pene videre eſt
Ut nudam; ne crure malo, ne ſit pede turpi:
Metiri poſſis oculo latus. an tibi mavis
Inſidias fieri, pretiumque avellier, ante
Quam mercem oſtendi? LEPOREM venator ut alta
In nive ſectetur, poſitum ſic tangere nolit:

v. 92. Vulg. SPECTES. 106. SECTATUR.

ſin a Flacco hic poſitam interpolatione ſua perdiderunt. Sine dubio enim ſic ille ſcripſerat,

Hoc illi recte: TU *corporis optima* LYNCEI
CONTEMPLARE *oculis; Hypſaea caetior, illa*
Quae mala ſunt, SPECTAS.

Et *contemplare* quidem praeferunt, praeter Torrentianos aliquot, Reginenſis noſter & alter Collegii Trinitatis: unde anſa porrigitur ad cetera corrigenda. *Hoc quidem*, ait, *illi recte: tu contra inepte & ſtulte facis, qui corporis optima acutiſſime cernis, mala vero negligis & praetermittis.*

106. IN NIVE SECTATUR] At editiones vetuſtae, & membranae fere omnes, antiquiores praeſertim, tam aliorum, quam noſtrae, SECTETUR. Et miror equidem (cum Epigramma Callimachi, unde haec ad verbum ſunt traducta, jam editum & omnibus expoſitum ſit) veram lectionem conſtructionemque adhuc in incerto eſſe. Tu vero ſic ſcribe & diſtingue.

Leporem venator ut alta
In nive SECTETUR, *poſitum ſic tangere nolit,*
Cantat: & apponit, Meus eſt amor huic ſimilis;
nam
Tranſvolat in medio poſita, & fugientia captat.

ubi ordo eſt, *Cantat, ut venator ſectetur leporem.* Ita Virgilius Eclog. VI, 31.

Namque canebat, uti *magnum per inane coa*
Semina terrarumque animaeque mariſque fu
& verſ. 64.
Tum canit, *errantem Permeſſi ad flumina G*
Aonas in montes ut duxerit *una ſororum.*
Vel illud *nolit* per ſe ſatis oſtendit legendum *ſectetur.*

110. CURASQUE GRAVES E PECTORE PELL priſcae editiones, & codices noſtri Graevi Reginenſis cum aliis, ut Carm. I, 7.

nunc vino pellite curas.

Silius Ital. XIII.

Virius a Poeno nullam docet eſſe ſalutem,
Vociferans, pulſis *vivendi* e pectore curis.

Tamen alliteratio illa, *pectore pelli*, ingratum dam ſonat. Unde diſertiſſimus Nic. Hein conjectura corrigebat, *e pectore* VELLI: qu Collegii Trinitatis codice clare exhibetur omnium veterrimus Blandinius, cum codic gio & Galei, & Regiae Societatis, & a manu Magdalenenſi, TOLLI habent. Et quidem *velli* minus placet. Reliquorum u cunque legas, non flocci intereſt. Dabim men Blandinii codicis honori, ut *tolli* repon

111. NONNE CUPIDINIBUS STATUIT NA Si vulgatam lectionem ab editionibus primis

Cantat, & adponit, MEUS eſt amor huic ſimilis: nam
Tranſvolat in medio poſita, & fugientia captat.
Hiſcine verſiculis ſperas tibi poſſe dolores,
Atque aeſtus, curaſque gravis e pectore tolli?
Nonne, cupidinibus ſtatuat natura modum quem,
Quid latura, ſibi quid ſit dolitura negatum,
Quaerere plus prodeſt; & inane abſcindere ſoldo?
Num, tibi cum faucis urit ſitis, aurea quaeris
Pocula? num eſuriens faſtidis omnia praeter
Pavonem rhombumque? tument tibi cum inguina, num, ſi
Ancilla aut verna eſt praeſto puer, impetus in quem
Continuo fiat, malis tentigine rumpi?
Non ego: namque parabilem amo venerem, facilemque.
ILLAM, Poſt paullo, Sed pluris, Si exierit vir,
Gallis: Hanc, Philodemus ait, ſibi, quae neque magno
Stet

v. 110. PELLI. III. STATUIT.

atam retines; vix erit, ut ſententiam expedire oſſis, adeo implicata & ſalebroſa eſt:

Nonne cupidinibus ſtatuit natura modum? quem, Quid latura ſibi, quid ſit dolitura negatum, Quaerere plus prodeſt, & inane abſcindere ſoldo.

oc eſt, ut quidem enarrant, *Quem modum*, vielicet, *Quid latura ſibi, quid negatum dolitura t, quaerere plus prodeſt.* Ubi, praeterquam quod oc modo claudicat oratio, & adſcititio illo *vielicet* tamquam baculo innitens non recte ambuit; illud inſuper attendendum eſt, *modum cupinum* & *quod naturae negari poteſt vel non poteſt* on unam & eandem rem eſſe (quod illi arbirantur) ſed alteram ex altera colligi. At quan› rotundius elegantiuſque eſt, quod in meliobus membranis exhibetur; modo recte interungas?

Nonne cupidinibus STATUAT *natura modum quem, Quid latura, ſibi quid ſit dolitura negatum, Quaerere plus prodeſt, & inane abſcindere ſoldo?*

: *ſtatuat* quidem praeter Cruquianos omnes Pulianni ſex, Lambini & Berſmanni aliquot, etiam x noſtris Graevianus, Galei, Petrenſis, Batteanus clare praeferunt; neque aliter Scholiaſtae eteres, ut ex enarratione eorum conſtat: *Nonne ſtius eſt quaerere, quem cupiditatibus finem natura* ſtatuerit, *quid tolerare poſſit ſi denegetur, quid denegatum ſuſtinere non poſſit?* Recte hoc atque ordine: ſiquidem ea vera conſtructio eſt, *Nonne plus prodeſt quaerere, quem modum natura ſtatuat cupidinibus* &c. Ceterum *quaerere, quem ſtatuat* modo ſubjunctivo; ut Serm. II, 3. v. 20.

olim nam quaerere *amabam*,
Quo *vafer ille pedes* laviſſet *Siſyphus aere*.

& Epiſt. II, 1. 163.

quaerere *coepit*,
Quid *Sophocles & Theſpis & Aeſchylus utile* ferrent.

121. GALLIS HANC, PHILODEMUS AIT:] Mirari ſane licet interpretum aut incuriam aut tarditatem, qui toties haec recuderunt, pravam & ineptam diſtinctionem non animadvertentes:

Illam, Poſt paullo, Sed pluris, Si exierit vir; Gallis hanc, Philodemus ait: ſibi quae neque magno.

Quis enim non videat, in hac conſtructione *illam* & *hanc* eidem orationis membro inepte aſſignari? Tolle itaque tam foedam maculam, & ſic interpunge:

Illam, Poſt paullo, Sed pluris, Si exierit vir, Gallis: hanc, Philodemus ait, ſibi, quae neque magno

Stet pretio; nec cunctetur, cum eſt juſſa venire.
Candida rectaque ſit; munda hactenus, ut neque longa,
Nec magis alba velit, quam det natura, videri.
Haec, ubi ſuppoſuit dextro corpus mihi laevum,
Ilia & Egeria eſt: do nomen quodlibet illi.
Nec vereor, ne, dum futuo, vir rure recurrat;
Janua frangatur; latret canis; undique magno
Pulſa domus ſtrepitu reſonet: ne pallida lecto
Deſiliat mulier; miſeram ſe conſcia clamet;

v. 122. Vulg. Neque. 129. Vepallida.

Stet pretio, nec cunctetur, cum eſt juſſa venire. hoc eſt, *Illam, quae tot moras & conditiones ferat, Gallis: hanc ſibi, quae* &c. *Gallos* autem hic ſpadones & Cybeles ſacerdotes accipio; qui tam lentas ambages facile & patienter ferre queant. Si Philodemi Epigramma ex angulo aliquo eruueretur, ut ex Anthologia inedita productum eſt illud Callimachi; tum certius ſcire poſſemus, utrum Γάλλυς vellet an Γαλάτας.

129. Vepallida lecto Deſiliat mulier] *Quidam putaverunt*, aiunt veteres hic Scholiaſtae, vepallida *nunc unam partem orationis eſſe, ut* Vegrandi ſubere coctum, *quod ait Perſius Flaccus, ut ſignificet* valde pallida: *ſed magis dividendum eſt, ut* vae *interjectio ſit.* Atqui quod illis diſplicuit, recentioribus mirifice placuit; adeo ut nunc in omnibus fere editionibus *vepallida* circumferatur. At recte an ſecus, paulliſper examinemus. *Vepallida*, inquiunt, eſt valde pallida. Mirum vero, aut nemmem alium hoc uſum eſſe vocabulo, ſi in frequente hominum ſermone eſſet; aut, ſi adeo inſolitum, non Flaccum id tamquam ſcopulum effugiſſe. Sed eſto, ut novum verbum fingere voluerit *vepallida:* multo certe rectius erat, ut *parum*, imo *minime pallida*, imo *rubicunda* ſignificaret, quam quod volunt interpretes. *Ve* enim in compoſitione non minuit ſolum & negat, ſed contrarium etiam ponit. Ita *vecors* & *veſanus* non modo *parum cordis* aut *ſani* habens, ſed & *furioſus: vegrandis* non *parum grandis* modo, ſed & *parvus.* Ovid. Faſt. III, 445.

Nunc vocor ad nomen: vegrandia *farra colonae*
Quae male creverunt, veſcaque *parva vocant.*
Vis ea ſi verbi eſt: cur non ego Vejovis *aedem*
Aedem non magni ſuſpicer eſſe Jovis.

Auſonius Epiſt. XXII.

Hic ſaepe falſus meſſibus vegrandibus
Nomen peroſus villici.

Varro de Re Ruſtica II, 2. Vegrandes *fiunt* [illegible] *& imbecillae.* Adde illud Martialis XI, 73. qu hic deſcribi non meretur. Ad haec exempla, jam vides, *vepallida* eſſet pallidae contraria, ne contra auctoris mentem. Sed *ve*, inquiu in compoſitione interdum *auget.* Eſto: tamen terea ineptum faciunt Horatium, qui nulla ceſſitate adactus & ſe & lectorem ambigua v eluſit. Atqui ne illud quidem extorquebunt, ticulam *ve* ſignificationem vocis, cui adjuncta uſquam augere. Quippe in illo Perſii loco, in editis quam ſcriptis, *praegrandi* exhibetur, *vegrandi.* Sat. I, 96.

Arma virum *nonne hoc ſpumoſum & cortice* [illegible] *gui?*
Ut ramale vetus, praegrandi *ſubere coctum.*

Atque etiam ſi maxime hic *vegrandi* legeretur, valde grandem, ut illi volunt, ſed minimum berem notaret. Nimirum ſi *praegrandi* ſcripſit ſius, jocoſe & per ironiam; ſi *vegrandi*, ſerio vere reſpondit. Hoc enim vult, Virgilii ſtil nihil inflatum & φλοιώδες, nihil corticis ſube que habere: ſed totum eſſe de duro & ſolido bore. At ad Feſtum nos amandant, qui, *Vegra* inquit, *ſignificare alii aiunt male grande, alii vum ſive minutum.* Optimum ſane advocatu cui ipſi alio patrono opus eſt. Nam *male gra* & *parvum*, non contrarium neque adeo div ſum, ſed idem plane ſignificare ſolent. At nius diſerte ait: *Vegrande, valde grande. Luc libro* XXVI.

Non iccirco extollitur, nec vitae vegrandi datu

Sed quoties fatuus ille turpiſſime ſe dat, & ctorum loca prave & ſiniſtre interpretatur? taſſe etiam & hic lapſus eſt; & *vegrandis vita* cilio erat vita humilis & miſera; ut ſi talem ſum anteponas;

Cruribus haec metuat, doti haec deprenſa, egomet mî.
Diſcincta tunica fugiendum eſt, ac pede nudo;
Ne nummi pereant, aut puga, aut denique fama.
Deprendi miſerum eſt: Fabio vel judice vincam.

ECLOGA III.

OMNIBUS hoc vitium eſt cantoribus, inter amicos
Ut numquam inducant animum cantare rogati;
Injuſſi

v. 131. Doti depr.

Nec in adverſis rebus ſapiens conſtitutur, neque proſperis:
Non iccirco extollitur, nec vitae vegrandi datur.
de, quod idem Nonius ex meliore, ut videe, exemplari verſum hunc aliter citet, V. Efe:
Non iccirco extollitur, vel irae, vel gaudii dator.
eo ut & levis alioquin, & incerta ſit hac in re nii auctoritas. Sed quid A. Gellio facias? qui o V, 12. & XVI, 5. *Particula* VE, ait, *& auidae rei & minuendae valet, ſicut aliae particulae rimae; propter quod accidit, ut quaedam vocabuquibus particula iſta praeponitur, ambigua ſint & oqueverſum dicantur; veluti Veſcum, Vehemens, Vegrande.* Haec quidem dici fateor, ſed nullo s idoneo auctore. Quis enim ei conceſſerit, emens & acre & remiſſum ſignificare? *Veſcum* dem exile & gracile notat: hoc agnoſcimus. contrario ſenſu apud Lucretium poni volunt I, 326. pro *edaci:*
Nec mare quae impendent, veſco ſale ſaxa pereſa.
l quidni & hic quoque communi acceptione natur, *veſco ſale*, id eſt, tenui & minutiſſimis tibus conſtante, atque ideo penetrabili? Ut bo dicam, *ve* ſignificationem augere & intene, non ſatis compertum eſt: & utcumque fue, in ambiguae vocis *vepallida* uſu ridendus foHoratius. Ergo hac lectione miſſa, videamus, iid melius ferat altera illa,

VAE *pallida lecto*
Deſiliat mulier, miſeram ſe conſcia clamet.

Ovidius Amor. III, 6.
Huic ego: vae *demens narrabam fluminum amores?*
tullus Epithal. Pelei.
meas audite querelas,
Quas ego vae *miſera extremis proferre medullis*
Cogor inops.
Virgil. Eclog. IX.
Mantua vae *miſerae nimium vicina Cremonae.*

Sed & huic lectioni obſtat, quod in his & ſimilibus locis, *vae demens, vae miſera* junctim conſtruuntur; in *vae pallida* id non poteſt, (ridiculum enim foret) ſed *vae* ſolum hic & incomitatum incedit. Indagandum igitur aliud quid: & ſane codices aliquot, etiam ex noſtris, *vel pallida* habent. Unde N. Heinſius in libri ſui margine, *Forte*, ait, *Reſonetve, & pallida:* quod quo pertineat, non equidem intelligo. Ne multis morer; pro *ve* corrigendum opinor *ne*, ut clare exhibent Petrenſis noſter & Zulichemianus: quod cum ſuperioribus ſic conjungendum: *Nec vereor*, inquit, NE *vir rure returrat,*

Janua frangatur, latret canis, undique magno
Pulſa domus ſtrepitu reſonet: NE *pallida lecto*
Deſiliat mulier, miſeram ſe conſcia clamet.

Ne illud in ſingulis orationis membris ſubauditur; & in illo venuſte repetitur: ut ſupra V, 102.

ne *crure malo*, ne *ſit pede turpi.*

& Serm. II, 8, 68.

ne *panis aduſtius,*
Ne *male conditum jus apponatur.*

& Epiſt. I, 5.

ne *turpe toral*, ne *ſordida mappa*
Corruget nares; ne *non & cantharus & lanx*
Oſtendat tibi te; ne *fidos inter amicos*
Sit, qui dicta foras eliminet.

Atque hoc, opinor, contenti, facile illo *vepallida* in poſterum carere poſſumus.

131. DOTI DEPRENSA] Lege cum ſagaciſſimo Nic. Heinſio;

Cruribus haec metuat, doti HAEC *deprenſa, egomet mi.*

Hoc eſt, *cruribus haec* (ancilla) *metuat, doti haec* (matrona.) Neceſſarium quidem id pronomen eſt: neque enim *deprenſa* per ſe dominam ſignificare poterit: cum & conſcia, & adultera, & adulter ipſe *deprenſi* fuerint.

7. Us-

Injuſſi numquam deſiſtant. Sardus habebat
Ille Tigellius hoc. Caeſar, qui cogere poſſet,
Si peteret per amicitiam patris atque ſuam, non
Quicquam proficeret: ſi conlibuiſſet, ab ovo
Uſque ad mala iteraret, Io Bacche, modo ſumma
Voce, modo hac, reſonat quae chordis quattuor ima:
Nil aequale homini fuit illi: ſaepe velut qui
Currebat fugiens hoſtem; perſaepe velut qui

v. 7. CITARET.

7. USQUE AD MALA CITARET, IO BACCHE] *Io Bacche* videtur fuiſſe initium Cantici: ſic enim olim ſolebant & cantica & poëmata a primis vocabulis deſignare. Perſius Sat. I.

Arma virum, *nanne hoc ſpumoſum & cortice pingui?*

Ovid. Triſt. II.

Sumſerit Aeneadum genetrix *ubi prima*; *requiret*,
Aeneadum genetrix unde ſit alma Venus.

ubi illud Aeneïda, hoc Lucretii opus ſignificat. Ariſtophanes Equitibus p. 219.

Ατασ' ἀ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ, πλὴν, Δωρῖ συνοπάδιλε,
Καὶ, Τεκτόνες τὸ σκαλάμων ὕμνον' ὕτως ὤοθετον ἐκεῖνος.

& Nubibus p. 108.

Εἶτ' αὖ προμαθεῖν ἄνδ' ἐδίδασκεν, τὸν μηρὸν μὴ ξυνέχοντας,
Η, Παλλάδα περσέπολιν δεινὴν, ὦ, Τηλέπορόν τι βόαμα.

ubi recte notat Scholiaſtes illis Cratini, his Lamproclis & Cydidae cantica ex primis eorum verbis indicari. Ita & Heſiodi opus Ηοῖαι inſcribebatur, eo quod multi ibi verſus ab Η οἵη inciperent; quorum aliquot reliquiae etiam hodie ſervantur,

Η οἵη διδύμας ἱερὰς ταίσατο κολαπτάς.
Η οἵη Φθίην χαρίεσσαν ἄπο κάλλος ἔχουσα.
Η οἵη Υρίη πυκινόφρων Μηκιστέη.

Ergo ad haec exempla *Io Bacche* notat canticum, quod ab his verbis eſt inchoatum; & eandem credo ob cauſam Poëma Archilocho adſcriptum *Iobacchi* vocabatur: Hephaeſtio p. 55. Οἷόν ἐστι τὸ ἐν τοῖς Αρχιλόχῳ ἀναπεπομένοις ΙΟΒΑΚΧΟΙΣ,

Δημητρὸς ἀγυιᾶς καὶ κόρης τὴν παυήγυριν σίβων.

Proclus Chreſtomathia p. 342. Εἰς θεὺς ἀναφέρεσθαι ὕμνον —— Ἀδωνίδιον, Ἰόβακχον. & 34[illegible] τὸ δὲ ὁ Ἰόβακχος ἐν ἑορταῖς καὶ θυσίαις Διονυσιακαῖς βακτηριόντες πολλῷ φρυάγματι. Ita & Bacchus appellabatur Hymnus in Bacchum; quia [illegible]ter ibi ingeminabatur, Βάκχε, Βάκχε, Βάκ[illegible] riſtoph. Equitibus p. 212.

Ηοθίντα καὶ παιηόνιον καὶ Βακχίβακχον [illegible]

Grammatici tamen narrant, deum ipſum Βάκχον & Ἰόβακχον vocatum eſſe. Ceterum Horatium *Io Bacche* ſyllabam ultimam p[illegible] poteſt, quia in caeſuram incidit. Sunt qui metro metuentes *Io Bacchae* reponant. ne habet Editio prima Veneta, & Pulmodices quattuor, Berſmannique unus: [illegible] firmare volunt ex Euripidis Bacchis v. 5[illegible] Ω ἴτε βάκχαι, ὦ ἴτε βάκχαι. Magis t[illegible] poſite verſum ibidem 577. laudare potu[illegible]

Ἰὼ κλύετ', ἰμᾶς κλύετ' αὐδᾶς,
Ἰὼ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.

Sed utcumque hoc fuerit; illud jam viderit, quid ſibi velit *citaret*:

ſi collibuiſſet, ab ovo
Uſque ad mala citaret, *Io Bacche, modo*
Voce, modo hac, reſonat quae chordis
ima.

Citaret, aiunt Scholiaſtae, id eſt, *clam[illegible] recitaret*. Neque quidquam hic addunt [illegible] pretes. Atqui id erat ſedulo faciendum: [illegible] ut aiunt, aptiſſimo hic uſum eſſe Noſtr[illegible] ſuaſuros ſeſe ſperaverint. Quippe cum [illegible] vidimus, *Io Bacche* ſit canticum; apud q[illegible] quaeſo auctorem *citare cantilenam* repe[illegible] *Citare* eſt vocabulum Juris, & ſignifi[illegible] *quempiam, ut ſe coram in loco ali*[illegible] *citare ſenatum, reos, teſtes, judices. Citare Io Bacche* ne Latinum quidem eſt. Ne[illegible] *citaret*: neque vero ipſum *recitaret* ad [illegible] propoſitum quidquam faceret. *Cantor* e[illegible]

Junonis ſacra ferret: alebat ſaepe ducentos,
Saepe decem ſervos: modo reges atque tetrarchas,
Omnia magna loquens; modo, Sit mihi menſa tripes, &
Concha ſalis puri, & toga quae defendere frigus
Quamvis craſſa queat. decies centena dediſſes
Huic parco, paucis contento; quinque diebus
Nil erat in loculis. noctes vigilabat ad ipſum
Mane; diem totum ſtertebat. nil fuit umquam

Sic

v. 11. Vulg. HABEBAT.

gellius, & cantilenam hanc modo *ſumma* mo- *ima voce* cecinit. Sed aliud opinor eſt *cane-* aliud *recitare*. Quid multa? jam diu eſt, cum conjectura vere divinabam, ſic eſſe corrigen- m:

ſi collibuiſſet, ab ovo
Uſque ad mala ITERARET, *Io Bacche.*

uod ideo interpolatum credidi, quia plerum- e Librarii *ter* & *ter* & *ler* & ſimilia ſoliti eſſent mpendioſe ſcribere, conſonantem tantum po- ntes cum apice ſuperne adſcripto. Ergo *uſque mala itaret* tandem eſt lectum; apice illo prae tuſtate evanido & oculos fugiente. Quod cum verſus metri leges peccaret, laudabilem operam navaſſe credidit, qui primus ad verſum fulci- dum *citaret* repoſuit. Poſtea, ubi veterrimi co- is Reginenſis copia mihi contigit, *citaret* qui- m ibi inveni, ſed ita ut tres priores literae *cit* a manu ſcriptae ſint; & ex ſpatio conſtet quat- or literas eraſas fuiſſe, quae vix aliae quam *iter* e potuerunt. Atque id quidem multis oſtendi, orum nemo dubitavit, quin, ut ante viſum rn codicem correxeram, a prima manu *itéraret* rit ſcriptum. Quippe hoc vocabulum adeo ap- concinne, & quaſi ad amuſſim ſententiae & bis convenit; ut ſine ullius codicis auctoritate rito foret recipiendum. *Ut ab ovo*, inquit, *ad la iteraret*, *Io Bacche*: hoc eſt, *iterum iterum- cantaret*: neque enim per totam caenam pro- hi potuit una cantilena, niſi ſaepe repetita. ıter Carm. II, 19.

lactis & uberes
Cantare *rivos*, *atque truncis*
Lapſa cavis iterare *mella.*

ıedrus lib. V. fab. 8.

Magnoque riſu canticum *repeti jubet:*
teratur *illud.*

uleius Metam. XI. *Sequebatur lectiſſimae juven- is Chorus*, carmen *venuſtum* iterantes. Sulpi- cius Severus Epiſt. II. *Cum inter Benedictionis verba ſollemnia familiare illud ori ſuo Crucis nomen* ite- raret. Plautus Caſina V. 2.

Operam date, dum mea facta itero: *eſt operae, auribus percipere:*
Ita ridicula auditu, iteratu *ea ſunt, quae ego intus turbavi.*

Lucretius IV, 580.

ita colles, collibus ipſis
Verba repulſantes, iterabant *dicta referre.*

Noſter Epiſt. I, 8.

Sic iterat *voces*, *& verba cadentia tollit.*

10. HABEBAT SAEPE DUCENTOS SAEPE DECEM SERVOS] Voſſianus codex, cujus variantes lectiones ſerius ad me pervenerunt, pro *Habebat* corrupte habet *Halebat*; unde tamen fortaſſis emendandum eſt,

ALEBAT *ſaepe ducentos,*
Saepe decem ſervos.

Alere ſervos eleganter, ut Graeci ad verbum Βόσκειν οἰκέτας; Ariſtoph. Lyſiſtrata. v. 1205.

Εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν ἐστι, ΒΟΣΚΕΙ δ' ΟΙΚΕΤΑΣ
Καὶ σμικρὰ πολλὰ παιδία.

Quod ſi quis veſtrum pane caret, & ſervos alit
Multoſque parvos liberos.

Terent. Andr. I, 1. v. 30.

Ut animum ad aliquod ſtudium adjungant, aut equos
Alere, *aut canes ad venandum, aut ad philoſophos.*

& Heaut. IV, 3. v. 3.

Illanccine mulierem alere *cum illa* familia.

Plaut. Menaech. I, 1. v. 22.

Nam illic homo homines *non* alit, *verum educat Recreatque.*

Sic impar ſibi. nunc aliquis dicat mihi, Quid tu?
Nullane habes vitia? Imo alia, & fortaſſe minora.
Maenius abſentem Novium cum carperet: Heus tu,
Quidam ait, ignoras te, an ut ignotum dare nobis
Verba putas? Egomet mî ignoſco, Maenius inquit.
Stultus & inprobus hic amor eſt, dignuſque notari.

v. 20. Vulg. HAUD fort.

20. IMO ALIA, HAUD FORTASSE MINORA] Et editiones priſcae & exemplaria ſcripta ad unum omnia longe aliter habent,

Nulla ne habes vitia? imo alia, ET *fortaſſe minora*,

Primus, opinor, Aldus Manutius ſincerum vas incruſtare voluit, & repoſuit *Haud minora*; quem deinceps plerique omnes nimium patienter ſecuti ſunt. Quid enim? an credibile eſt, hoc faſſum eſſe Horatium? ſua vitia non minora eſſe illis, quae in Tigellio tam acerbe notaverat? Cur itaque *Clodius accuſat moechos?* cur ἄλλων ἰατρὸς, αὐτὸς ἕλκεσι βρύων? Imo vero ſibi *mediocria* tantum vitia eſſe alibi gloriatur, non Tigellianis ſimilia. Serm. I, 4. 130.

ex hoc ego ſanus ab illis
Perniciem quaecumque ferunt; mediocribus & quis
Ignoſcas vitiis *teneor*.

& 6, 65.

Atqui ſi vitiis mediocribus, *ac mea* paucis
Mendoſa eſt natura, alioqui recta; velut ſi
Egregio inſperſos reprehendas corpore naevos:
Si neque avaritiam, neque ſordes, aut mala luſtra
Objiciet vere quiſquam mihi; purus & inſons,
Ut me collaudem, ſi & vivo carus amicis.

Credat jam qui poterit, hunc Tigellio ſe aut poſtponere aut comparare. Immo enim modeſte reſpondet, ſe alia quidem vitia habere (neque enim Maenii exemplo ſuis ſe vitiis ignoſcere, dum alios carpat) *& tamen fortaſſe* Tigellianis illis leviora. Summa urbanitas eſt in τῷ *fortaſſe*: quaſi non pugnaturus foret, ſi quis vel aequalia eſſe diceret. Ceterum & Acron Scholiaſtes lectionem noſtram clare agnoſcit; cum ſic locum enarrat: *Confiteor me habere vitia, ſed leviora: nec ſum ſimilis Maenio, qui dicebat ſe ignoſcere peccatis ſuis.* Ita recte *nec ſum* Fabricius & Cruquius & codex manuſcriptus Reg. Soc. exhibent; non ut alii perperam, *ſed ſum*.

25. CUM TUA PERVIDEAS OCULIS MALA LIPPUS INUNCTIS] *Praevideas*, quod legendum hic ex conjectura contendit elegantiſſimus Rutger non improbante Nicolao Heinſio ad Ovidii I, 7. v. 43. clare & fine ulla litura praefert Regiae Societatis: cui favet Acron manuſcri in quo habetur *provideas*. Ergo in hac le quieſcendum tandem videtur: ut *praevideas* ſit ac *praetervideas*, παραβλέπῃς, παροφᾷς, gas, *praeteruas*. Quo pertinet locus ille Poëta teris, jam ab aliis ſaepius adductus,

Τί τἀλλότριον, ὄνθρωπε βασκαίνεις κακὸν ὀφθαλμοῖς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις;

Illud tamen fatendum eſt, ſi *pervideas* nihil plius ſignificaret quam ſimplex *videas*; a Horatiani genium propius hoc acceſſurum quam illud alterum. *Cum lippus inunctis ocu mala videas*, hoc eſt, *non videas*, non magis lippi ſolent: qui loquendi modus Noſtro fe culiaris eſt. Ita ſupra Serm. I, 2. v. 91.

tu corporis optima Lynceï
Contemplare oculis; Hypſaea caecior, *illa*
Quae mala ſunt, ſpectas:

hoc eſt, *non omnino ſpectas*. Carm. III, 7.

Fruſtra: nam ſcopulis ſurdior *Icari*
Voces audit *adhuc integer*.

quod perinde eſt, ac *non audit*. Quomodo audit, ſi ſcopulis ſurdior eſt? Unde duo Pu ni codices & Berſmanni unus ſic locum ibi polant,

Voces ſpernit *adhuc integer*.

Sed & illi fruſtra: quippe Euripidis locum ter imitatus eſt ex Medea v. 28.

ὡς δὲ ΠΕΤΡΟΣ, ὦ θαλάσσιος
κλύδων, ΑΚΟΥΕΙ ναύτιλον φίλων.

Recta igitur & plane Horatiana locutio *Cum tua mala lippus* VIDEAS; quo vocab terque Scholiaſtes in enarratione ſua utitur. certum interim & indubitatum eſt, compo illud *pervideas* non poſſe hic conſiſtere. Q *pervidere* ubique ſignificat, *acute & perſpicue nitus rem videre*: & proinde inexcuſabile p & intolerabile hic eſſet cacozelon. Neque quicquam proficit cum *Oxymoro* ſuo Daci quaſi vero magnam rem faceret, qui Oxy

Cum tua praevideas oculis male lippus inunctis;
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum,
Quam aut aquila, aut ſerpens Epidaurius? at tibi contra
Evenit, inquirant vitia ut tua rurſus & illi.
Iracundior eſt paullo: minus aptus acutis
Naribus horum hominum: rideri poſſit, eo quod

v. 25. PERVIDEAS OC. MALA.

Rusti-

& Enallagen & cetera Grammaticorum emplastra quibuſcumque ulceribus adhiberet. Equidem potius ſic reponerem,

Cum tua TU *videas oculis mala lippus inunctis:*

& pronomen illud dicerem a voce praecedente abſorptum eſſe: poſteaque ad verſum ſupplendum *pervideas*, *praevideas*, *provideas* pro vario librariorum ingenio conficta eſſe. Ceterum pro *mala* Cruquii aliquot codices *male*; & ſic *in bonis exemplaribus legi* a Mureto didicit Hercules Ciofanus, ad Ovidii Metam. p. 80. Ergo totus locus ad hunc modum conſtituendus eſt:

Cum tua PRAEVIDEAS *oculis* MALE *lippus inunctis,*
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum?

ubi *tua vitia* ſubaudiendum eſt ex altero orationis membro *in amicorum vitiis*. Neque aliter olim egiſſe videtur Acron Scholiaſtes: *Ordo*, ait, *Cum tua oculis inunctis lippus videas, id eſt, cum tua vitia cernas quaſi caecus.* Ita exemplar ſcriptum, & editio Veneta 1490: male autem Fabricius dedidit, *Cum tua male oculis — pervideas.* Eleganter vero *male lippus*, i. e. admodum & valde lippus, ut alibi *male ſaluſus*, *male parvus*, *male aucus*. *Mala* autem pro *male* paſſim a Librariis Bononi, docebit te praeſtantiſſimus N. Heinſius ad Ovid. Faſt. II, 170.

29. MINUS APTUS ACUTIS NARIBUS HORUM HOMINUM] Quid hic ſibi velint *minus aptus naribus acutis*, non adeo liquidum eſt. Scholiaſtae veteres ſic explicant: *paullo iracundior eſt, ut non poſſit veridentium urbanitatem ſuſtinere.* Neque ab hoc recedunt interpretes novi. Et profecto interpretationem hanc ſententia poſtulare videtur; verba tamen ipſa aut invita eam recipiunt, aut plane recuſant. Nam *acutae nares*, non ſannae & derisionis, ſed morbi & mortis jam inſtantis ſignum. Lucretius in deſcriptione peſtis, VI, 1191.

item ad ſupremum denique tempus
Compreſſae nares, naſi primoris acumen
Tenue, *cavati oculi*, *cava tempora*, *frigida pellis*,

Cornelius Celſus II, 6. *Ad ultima vero jam venisse teſtantur* NARES ACUTAE, *collapſa tempora*, *oculi concavi.* Quae ex Hippocrate verſa ſunt, Prognoſt. c. 2. ΡΙΣΣ ΟΞΕΙΑ, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, κρόταφοι ξυμπεπτωκότες. Ergo fieri poteſt, ut librariorum hic error ſit, qui *acutis* pro *aduncis* ſcripſerint;

Iracundior eſt paullo: minus aptus ADUNCIS
Naribus horum hominum:

ut ipſe alibi, Serm. I, 6.

Ut plerique ſolent, naſo ſuſpendis adunco
Ignotos.

& Perſius, perpetuus noſtri imitator Sat. I, 54.

rides, ait, & nimis UNCIS
NARIBUS *indulges.*

Cui ſuſpicioni favet, quod codex Collegii Trinitatis in poſteriore Flacci loco pro *aduncо* habet *acuto*. Alioqui *acutae nares* ingenioſum & ſagacem denotare poſſunt; ut contra *obeſa naris* ſtolidum & nihil ſentientem, Epod. XII. Verum hoc ad auctoris mentem nihil facere videtur. Poſſunt & iracundum ſignificare; nam ut Ariſtoteles, in Phyſiognomonicis c. 6. Οἱ τὴν ῥῖνα ἄκραν ὀξεῖαν ἔχοντες ὀργίλοι; *Quibus nares acutae ſunt, ad iram ſunt promiores.* Quo ſenſu & illud Auſonii videtur accipiendum, Praefatione ad Griphum: *Neque me fallit fore aliquem, qui hunc jocum* acutis naribus *& caperata fronte condemnet.* Sed & iracundiae notio huic Flacci loco minus apta eſt: & erit fortaſſe qui *acutis naribus* tam apud Flaccum, quam apud Auſonium pro deriſoribus & ſannionibus poni exiſtimet. Atque hoc quidem in medio relinquo. Ceterum non Virgilium hic deſcribit & χαρακτηρίζει, ut & olim & hodie a multis creditum eſt, ſed ſeipſum. Primo enim ipſe ſe compellat,

Cum tua praevideas oculis MALE LIPPUS *inunctis.*

Lippus enim fuit Horatius; vide nos ad Serm. I, 1. v. 120. Sequitur mox:

Evenit, inquirant vitia *ut* tua *rurſus & illi.*

id eſt, tua, o Flacce, vitia: & te abſentem his verbis carpant: IRACUNDIOR EST PAULLO. Hoc unum ex Horatii vitiis, ut ipſe de ſe Serm. II, 3. v. 323.

Non dico horrendam rabiem.

Ruſticius tonſo toga defluit, & male laxus
In pede calceus haeret. at eſt bonus, ut melior vir
Non alius quiſquam: at tibi amicus: at ingenium ingens
Inculto latet hoc ſub corpore. denique teipſum
Concute, numqua tibi vitiorum inſeverit olim
Natura, aut etiam conſuetudo mala. namque
Neglectis urenda filix innaſcitur agris.
Illuc praevertamur, amatorem quod amicae
Turpia decipiunt caecum vitia, aut etiam ipſa haec

D.

& Epiſt. I, 20.

Iraſci facilem, *tamen ut placabilis eſſem.*

RUSTICIUS TONSO. Hoc etiam ad Horatium pertinet: ut Epiſt. I, 1.

Si curatus inaequali tonſore *capillos*
Occurri, ——

—— *&* prave ſectum *ſtomacharis ob unguem.*

TOGA DEFLUIT; & hoc quoque ibidem de ſe fatetur:

ſi forte ſubucula pexae
Trita ſubeſt tunicae, vel ſi toga diſſidet impar.

Mox virtutes quaſdam addit, ut cum vitiis compenſentur: & hae quoque virtutes ad Horatium ipſum referendae ſunt. AT EST BONUS, ut Carm. I, 22.

Integer vitae *ſceleriſque purus.*

& Serm. II, 1. v. 85.

ſi quis
Opprobriis dignum laceraverit, integer ipſe.

& ſaepe alibi. AT TIBI AMICUS. Serm. I, 6. v. 70.

purus & inſons,
Ut me collaudem, ſi & vivo carus amicis.

vide & I, 4. v. 101. AT INGENIUM INGENS. Carm. II, 18.

At fides & ingenî
Benigna vena eſt.

Sed haec obiter, & praeter morem noſtrum; qui emendationes ſcribimus, non commentarium. Quis enim eſſet modus? Doluit tamen locum hunc tam prave ab interpretibus acceptum eſſe, & in tranſitu eos tribus ſaltem verbis admonendos eſſe cenſuimus.

34. SUB CORPORE] Lambini aliquot codices & Pulmanni Torrentiique,

at ingenium ingens
Inculto latet hoc ſub pectore.

atque ita quattuor ex noſtris. Quod miror equidem Lambinum non improbaſſe, & Torrentium amplius etiam vulgato praetuliſſe. Nam abſurdius: & perinde eſſet ac *ingens ingenium inculto hoc ingenio*, ut Epiſt. I, 3.

non tibi parvum
Ingenium, *non* incultum *eſt, nec turpiter* hirtum
Pectus enim ipſum ingenium notat: ut [illegible]

Non tu corpus eras ſine pectore.

i. e. ſine mente, ſine ingenio. Ovid. M. XIII, 290.

Artis opus tantae rudis & ſine pectore *Indueret?*

Recte ergo cum melioribus membranis & editionibus *ſub inculto corpore:* ut ad *tonſuram, togam defluentem*, & *laxos calceos* ratur. Porro ſaepius haec duo vocabula brariis permutantur; ut apud Virgil. Aen. V. *Ille inter veſtis & levia* pectora *labitur*: Pieriani aliquot codices *corpora* habuerunt.

40. POLYPUS AGNAE] Si *Agnae* hic non femineum, ut eſſe debet, ſed virilem erit: ut *Aſina, Scrofa, Pica, Panthera, Vacca, Capella, Vaccula*, etſi ipſa feminini neris, virorum tamen ſunt cognomenta. legendum cum duobus Torrentii codicibus *Delectat, veluti Balbinum polypus* HAGNAE *Hagna* ſive *Hagne* Graecorum eſt ΑΓΝΗ, unde Libertinam fuiſſe recte colligas. G 957., 8. DIS MANIBUS VETTIAE HA 820, 4. ULPIAE HAGNE CONIUGI. TURRANIAE HAGNE. 754, 13. NUMI HAGNE. Reineſius, XVI. 16. CLAUDIA XIV, 152. VIDIAE HAGNAE. Marmora Fe 378. HAGNAE CONSERVAE MEAE.

47. ILLUM BALBUTIT SCAURUM] Locu tiſſimus; in quo tamen interpretes, d um ingenioſi eſſe volunt, nubes & inan venditant:

Delectant; veluti Balbinum polypus Hagnae.
Vellem in amicitia ſic erraremus, & iſti
Errori nomen virtus poſuiſſet honeſtum.
At, pater ut gnati, ſic nos debemus, amici
Si quod ſit vitium, non faſtidire. ſtrabonem
Adpellat Paetum pater; & Pullum, male parvus
Si cui filius eſt, ut abortivus fuit olim
Siſyphus: hunc Varum, diſtortis cruribus; illum
Balbutit Scaurum, pravis fultum male talis.

40. Vulg. AGNAE. Par-

ſtrabonem
Appellat Paetum pater; & Pullum, male parvus
Si cui filius eſt, ut abortivus fuit olim
Siſyphus: hunc Varum, diſtortis cruribus; illum
Balbutit Scaurum, pravis fultum male talis.

aetus, Pullus, Varus, Scaurus cognomina ſunt, : recte vidit diſertiſſimus Rutgerſius, a formae tiis pueris impoſita; ita tamen ut ὑποκοριστικῶ iodam vitia illa extenuentur. Sic qui ſtrabis & iſtortis oculis eſt, non *ſtrabo* a parentibus, ſed *aetus* vocatur; quod in cognatis oculorum vis multo leviſſimum eſt, & Veneri ipſi aſſigna- ir. Appoſite Ovidius Art. Amat. 659.

Nominibus mollire licet mala; fuſca vocatur,
Nigrior Illyrica cui pice ſanguis erit.
Si paeta eſt, Veneri ſimilis; ſi flava, Minervae:
Sit gracilis, macie quae male viva ſua eſt.

ɔi verſum tertium ex vetuſtis codicibus, qui *craſia eſt v. ſ. ſi parva, Minervae*, exhibent, ſic fingit ſagaciſſimus Nic. Heinſius;

Si qua ſtraba *eſt, Veneri ſimilis; ſi* rava, *Minervae.*

ptime ad ſententiam; niſi quod verſus paullo abrior ſit, quam ut Ovidianus eſſe videatur. os levi emendatione ſic veram poëtae manum aeſtabimus;

Si ſtraba, ſit *Veneri ſimilis; ſi rava, Minervae.*

ɔc eſt, *ſi ſtraba eſt, meliore nomine vocatur Pae-* : plane ut hic Horatius. Ceterum *Pullus* cognomen notat *parvulum*, & eſt nani & pumilionis ὑποκοριστικόν. *L. Junius Pullus* in Faſtis occurrit A. U. C. 504. quod obſervavit Rutgerſius; i addo 9. *Numiterium Pullum* apud Ciceronem e Invent. II, 34. quem alibi *Pullum Numitorem* ɔcat De Finibus, V, 22. Male itaque D. Heinius *Putum* hic reponit. Porro idem Rutgerſius agno apparatu conjecturam ſuam ſtabilire cotur, qua verſum ſequentem ſic interpolat,

Siſyphus; hunc Varum, diſtortis cruribus: HILLUM,
Balbutit; Scaurum, pravis fultum male talis.

ubi ſic verba explicat, particula *si* ex prioribus repetita: *Pullum vocat pater, ſi filius eſt male parvus; Hillum vocat, ſi balbutit.* Et mirifice quidem hic ſibi placuit vir celeberrimus: ſed numquam vidi doctiorem operam infelicius collocatam. *Hillum*, ait, balborum more qui R literam per L efferunt, poſuit pro *Hirrum.* Unde vero *Hirrus* eſt balbutientis pueri cognomen, ut Pullus nani, & Paetus ſtrabonis? Imo ait, C. Lucium Hirrum hic tangit, qui balbus fuit, ut ex joco Ciceronis conjicere licet, Epiſt. Fam. II, 10. *De te, quia quod ſperabam; de Hillo (balbus enim fuit) quod non putaram.* Lubrica ſane & periculoſa ratio, quae unam conjecturam ſuper alia ſtruit: neque enim ulli ſcripti codices *de Hillo* habent, ſed *de nihilo.* Sed eſto: cur idcirco ipſum Hirrum balbum fuiſſe credemus? Tota, inquit, joci elegantia jacet, niſi hoc ſtatuamus. Mihi alia longe ſententia eſt. Ut enim, qui R literam pronunciare non poterant, Balbi & Blaeſi cognominabantur; ita (ut mihi videtur) ab *hirriendo* Hirri vocabantur, qui R nimis crebro & nimis duriter efferebant: quales olim fuerunt Eretrienſes & Lacedaemonii, qui σκληρότερ, & τὸρ βαιτιλίαρ, τὸρ ῥήτοραρ, & ſimilia pronunciabant, pro ſigma identidem rho ponentes. *Hirrus* itaque & *Balbus* contraria linguae vitia notant: unde Cicero, utpote Hirro competitor & inimicus, Balbum ſe eſſe jocoſe dicit, atque adeo pro *Hirro Hillum* pronunciat. Sed utcumque hoc fuerit; illud quaeſo quam incredibile eſt, Hirrum illum, jam ut veriſimile eſt mortuum, ab Horatio hic ſugillari. Scripſit enim Epiſtolam eam Cicero A. U. C. 702. Horatio tum puero quindecenni. Quid autem? nulline tum balbi in vivis erant Romae, quos ho-

Parcius hic vivit: frugi dicatur. ineptus
Et jactantior hic paullo eſt: concinnus amicis
Poſtulat ut videatur. at eſt truculentior atque
Plus aequo liber: ſimplex fortiſque habeatur.
Caldior eſt: acris inter numeretur. opinor,

honeſtius nominare poterat, ſi homo lippus balbum deridere geſtiret? Quid quod non Horatii haec verba ſunt, ſed parentum: quos mollioribus ait nominibus filiorum vitia ſolari & excuſare ſolitos. Atqui, ſi filium balbutientem facetus pater Hillum cognominet, non tam Hirrum, quam Filium ipſum deridendum propinet. Valeat itaque conjectura, ſententiae auctoris prorſus contraria: neque vero, ſi cetera omnia recte procederent, conſtructio ipſa ſtare poſſet. *Hillum, balbutit:* i. e. *ſi balbutit.* Nego vero *ſi* illud ſubintelligi hic poſſe: repeti enim oportuit; niſi ipſum quoque Flaccum data opera balbutire & incondite loqui exiſtimemus. Atque haec quidem contra Rutgerſium paullo accuratius, propter ſummam viri famam & auctoritatem. Alioqui nodum in ſcirpo quaerat, qui tam clara & perſpicua ſollicitare velit,

hunc varum, diſtortis cruribus; illum
Balbutit Scaurum, pravis fultum male talis.

illum enim ad *hunc* ex oppoſito refertur, & erudite Scholiaſtae, *Suaviter*, aiunt, *dixit* Balbutit Scaurum: *ſic enim blandientes infantibus infingere* (lege, *infringere*) *linguam ſolent, ut quaſi eos imitentur.* Quid amplius deſideres? Celeberrimus tamen Dacierius, ut balborum vitium urbanius & falſius exprimatur, ſic emendandum eſſe pronunciat,

Balbutit SCAULUM.

ubi miror, cur non itidem VALUM pro *Varum* repoſuerit; quippe verbum *balbutit* utrique commune eſt. Sed fruſtratur ſe & lectorem vir cetera ingenioſus. Neque enim, ſi Ariſtophanes ſic Alcibiadem introducit blaeſe loquentem, in Veſpis p. 312.

Ολᾶς, Θέωλος τὴν ψοφαλὴν κόλακος ἔχει,

ut in voce κόλακος pro κόρακος jocum captaret: idcirco & Horatius hoc blaeſe efferre debuit, ubi nulla ſimilis joci materia eſt: quid enim ſignificat *Saulus?* In Ariſtophane quidem urbanum erat: in noſtro putidum foret & inſulſum. Neque vero *balbus*, & *balbutire* unum idemque ſunt ac Graeca illa τραυλὸς & τραυλίζειν; id quod ſatis indicat Lucretii locus, IV, 1157. ubi amatores ridet, quod Venerum ſuarum vitia mollioribus nominibus occulere ſtudent,

Balba, *loqui non quit*, τραυλίζει: *mutis dens eſt.*

At ſtragrans, odioſa, loquacula, Λαυκὰ: *Balbus* itaque gravius vitium Latine notat, Graece τραυλός. Tamen ut interdum eam fateamur: nihil in recepta lectione movebit. Iterum Lucretius, & ſuaviſſime quidem de primo hominum ſaeculo, V, v. 1021.

Et pueros commendarunt, muliebreque vulgus
Vocibus & geſtu cum balbe ſignificarent,
Imbecillorum eſſe aequum miſereriier omnis.

An & hic blaeſe reponet Dacierius,

Imbecillolum eſſe aequum miſelelilel omnis?

Quid, cum Cicero de Divinatione I, 3. ait, *omnes praeter Epicurum*, balbutientem *naturam Deorum, divinationem probaverunt*: ita quoque leget, *De natula deolum?* Non commemini hoc inter Jocos Ciceronis a veteribus latum eſſe.

57. MULTUM DEMISSUS HOMO ILLI] Homo quaſi ſcopulus eſt, Interpretum omnium ingeniis infamis. Videamus, ſi nos ſalvi eum pervehi poſſumus.

At nos virtutes ipſas invertimus, atque
Sincerum cupimus vas incruſtare. probum te
Nobiſcum vivit; multum demiſſus homo.
Tardo cognomen pingui damus.

hoc eſt, ex communi interpretum ſententia: *probus* quis eſt, nos per contumeliam *malum* vocamus; ſi *tardus* eſt, *pinguem.* In eo quod a veteribus Novi diſcedunt, quod illi inverſis enarrant, Si *pinguis* eſt, *tardum* vocamus; contra, ſi *tardus* eſt, *pinguem*: quia docent ſcilicet, utrum utro verbum ſit contrarium. Mirum vero eſt, nec hos neque illos unquam attendiſſe animos ad verba auctoris. Ille inquit, *ipſas invertimus: Cautum* hominem ſapientem, fictum & aſtutum vocamus; *probum* in communi ſenſu carere dicimus: *probum* enim hoc omine traducimus. Vides, opinor, *virtutes* ipſas *ingenii, prudentiam, ſimplicitatem, probitatem* ſub cognatorum vitiorum nominibus deſcribi infuſcari ſolitas auctor indignatur. Jam cum exponunt Interpretes, *ſi tardus eſt, i.*

Haec res & jungit, junctos & ſervat amicos.
55 At nos virtutes ipſas invertimus, atque
Sincerum cupimus vas incruſtare. probus quis
Nobiſcum vivit, multum demiſſus homo ille:
Tardo ac cognomen pingui damus. hic fugit omnis

57. ILLI. 58. Tardo, cog. Inſi-

vcamus, vel viciſſim, *ſi pinguis eſt, tardum*: ſci- : velim, utrum ex his nomen pro *virtute* hic ıberi cenſeant? *tarditatemne* ingenii, an *pinguidinem?* Quid jam haeſitant, & muſſant? Diſpu-:t ſane tot viros doctrina & ingenio excellentes m neglegenter hic verſatos eſſe; neque enim ſos *tardorum pinguiumve* nomen hic ſibi quaeſiſſe fas nobis eſt dicere. Sine dubio & *tardi* & *nguis* cognomina contumeliae loco hic poſita ınt: ut Terentius Eunucho V, 8.

Fatuus eſt, inſulſus, tardus, ſtertit noctesque & dies.

ɔi Donatus, *Intellectu tardos vocamus, qui ſtulti ınt. Pingue* autem *ingenium* pro *ſtupido* Noſter & ɔvidius dixerunt. Quaerendae itaque jam ſunt, ĸ mente auctoris, virtutes illae, quas aegre ille :rt ſub horum vitiorum larva traduci & derideri. ſeque vero diu indagandae ſunt: ſic enim in ɔomptu eſt vera hujus loci lectio:

probus quis
Nobiſcum vivit, multum demiſſus homo ILLE;
Tardo AC *cognomen pingui damus.*

ɔc, eſt, ſi *probus* quis & *demiſſus* nobiſcum vivit, ırdum ac *pinguem* nominamus. *Ille* autem extat ı Blandinio Cruquii omnium vetuſtiſſimo: *Ac* ĸ conjectura addidimus, quod facile per Libra-os elidi potuit, cum propter orationis hyperba-ɔn, tum ob conſonantem C proxime ſequentem. ım vero, quod ad ſententiam attinet, *probus & mıiſſus* propinquas & cognatas virtutes notant, leoque hic conjunguntur, ut apud Ciceronem e Oratore II. c. 43. *Facilitatis, liberalitatis, manıetudinis, pietatis, grati animi, non appetentis, on avidi, ſigna proferri perutile eſt: eaque omnia,* uae PROBORUM, DEMISSORUM, *non acrium, on pertinacium, non litigioſorum, non acerborum ınt, valde benevolentiam conciliant.* Iterum Cice-ɔ pro Murena c. 40. *Sit apud vos modeſtiae locus, t* demiſſis hominibus *perfugium, ſit auxilium puıri.* Ex his facile intelligis, *Probum, demiſſum, ıanſuetum, modeſtum, pudentem*, virtutes inter ; affines ſignificare; ut apud Graecos, ἠπιαῦ, ῥᾷον, μέτριον, χρηστόν. Quid itaque hic faciunt, ui omnia in pejus interpretantur? nempe ejuſıodi hominem, quia *non acer eſt*, non vehemens & fervidus, pro *tardo & pingui* traducunt: idque *ex more*, ut ait Noſter alibi, *cognata vocabula rebus imponentes.* Exigua enim ſunt virtutum vitiorumque confinia; & omnino paullum intereſt inter *non acrem & tardum*: facile itaque probitatem qui calumniari vult, *tarditatem* appellat; ut viciſſim cum laudare ſtudet, *probitatis* nomen & patrocinium *tarditati* praetexit. Plutarchus vita Artoxerxis p. 1852. Ἦν δέ τις καὶ ΜΕΛΑΗΣΙΣ ἐν τῇ φύσει τοῦ βαρβάρου, ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ φανομένη τοῖς πολλοῖς. *Erat autem & Tarditas quaedam in regio indole, quae a multis* Probitas *putabatur.* Quintilianus Inſtit. VI, 5. *Nam eſt res animi jacentis, & mollis ſupra modum frontis; ſallitque plerumque, quod* Probitas *vocatur, quae eſt* Imbecillitas. Recte itaque explicavimus auctoris ſententiam: Probus enim & demiſſus, tamquam tardus & pinguis, facile vituperatur; ut *homo minime malus*, qui idem eſt ac probus, pro *bobete* ponitur. Et miror equidem Lambinum, qui in priore editione verum ex parte viderat, poſtea in curis ſecundis ſeque & illud deſeruiſſe. Ceterum illud in conſtructione ambiguum eſt; utrumne *vivit multum*, an *multum demiſſus*, inter ſe conjungenda ſint. Ita Cicero, *Vivam tecum multum*, *Multum uti aliquo*; *Multum eſſe cum aliquo*: contra idem, *Vir multum bonus*, & Noſter, *Multum facilis, multum celer atque fidelis.* Et poſterius quidem placet; ut diſtinguendum ſit,

Nobiſcum vivit, multum demiſſus homo ille.

nobiſcum vivit, id eſt, amicus, ſodalis eſt nobis. Terentius: *Imo ſic homo eſt perpaucorum hominum: imo nullorum arbitror, ſi* tecum vivit. Martialis: *Nec* tecum *poſſum* vivere, *nec ſine te.* Porro eleganter, *demiſſus homo* ILLE: Plinius Paneg. c. 30. Nilus *cunctanter alveo ſeſe & languide extulerat, ingentibus quoque tunc quidem* ille *fluminibus conferendus.* Denique ſynchyſis iſta five hyperbaton Horatio familiare eſt: ut Serm. I, 6. v. 65.

Atqui ſi vitiis mediocribus ac mea paucis
Mendoſa eſt natura.

& VIII. v. 34.

Serpentes atque videres
Infernas errare canes.

60. Cum

Insidias, nullique malo latus obdit apertum;
Cum genus hoc inter vitae versemur, ubi acris
Invidia, atque vigent ubi crimina: pro bene sano
Ac non incauto, fictum astutumque vocamus.
Simplicior quis & est; (qualem me saepe libenter
Obtulerim tibi, Maecenas) ut forte legentem
Aut tacitum inpediat quovis sermone molestus:
Communi sensu plane caret, inquimus. eheu
Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!
Nam vitiis nemo sine nascitur: optimus ille est,
Qui minimis urguetur. amicus dulcis, ut aequum est,

v. 60. Versetur. 63. At est. 65. Impellat. Cu

60. Cum genus hoc inter vitae versetur] Ita quidem editiones, & nostri codices. Sed veterrimus Cruquii Blandinius, versemur, Quod me quidem judice, verius altero & elegantius est. Sententia enim haec universim saeculi mores. temporumque conditionem tangit. Neque enim vult *cautum* hunc in pejore vitae genere, quam alios versari; neque huic magis, quam aliis, insidias calumniasque vitandas; sed ejusmodi cautelam & prudentiam in omni vitae genere maxime probandam esse. Adde huc, quod proclive fuit librariis pro *versemur*, ob constructionis facilitatem, substituere *versetur*: contra, non item.

63. Simplicior quis at est] Primus Lambinus at reposuit, codices suos, ut ait, secutus. Ego vero & in priscis editionibus & scriptis, quos viderim, omnibus repperi,

Simplicior quis et *est*.

Atque idem de suis testantur Cruquius, Pulmannus, & Torrentius. In solo Reginensi *at* habetur pro varia lectione, a manu recenti. Sed nihil caussae est, ut membranas veteres hic deseramus. Nam ideo, ut videtur, mutarunt; quia haec omnia per interrogationem efferri voluerunt. Quod non modo non necesse est, sed etiam sententiam aliquanto deteriorem facit.

65. Ut forte legentem Aut tacitum impellat] Haec quidem omnium membranarum lectio est; atque ita editi vetusti. Nullo tamen modo consistere hanc posse, judicavit Lambinus. Quippe *impellere*, cum ad corpus refertur, est ictu quodam urgere, trudere, percellere: cum ad animum, suadere, movere, incitare: quorum utrumvis a loci hujus sensu alienum credidit. Quare idem reposuit appellet, inge se quidem & docte: in quo ab uno codice pto se adjutum narrat, utpote qui habuerit *a lat.* De codice autem (non enim nominat) penes auctorem esto: ceterum valde favet correctioni Acron Scholiastes, cujus verba s *Si quis libere & sine observatione temporis* appell rit *amicum suum* —— *siquis est simplex, ut le tem, aut cogitantem molestus* interpellet; *st eum carere communi sensu dicimus.* Recte & apposite ad sententiam Lambinus. Vide men, fiquid & nos afferamus, quod aut lius aut certe non deterius esse videatur. L itaque,

ut forte legentem
At tacitum impediat, *quovis sermone*
lestus.

Enimvero hoc commodi habet nostra conje ra, quod a recepta lectione minimum absce neque vero precario admitti postulat, sed jure & magnis auctoribus se tuetur. Char lib. V. p. 261. ubi *idiomata accusativi casus* re set, impedio legentem, exempli loco fert. Id autem ex hoc Flacci loco desumtum videatur,

ut forte legentem
Aut tacitum impediat, *quovis sermone*
lestus:

ut quod ibidem adducit, commeio lectum, hac ipsa Ecloga petitum est v. 90.

Comminxit lectum *potus, mensave*
num &c.

Adde huic Diomedem p. 297. qui similiter *sativi idiomata* memorans, impedio lector

Cum mea compenſet vitiis bona: pluribus hiſce
(Si modo plura mihi bona ſunt) inclinet, amari
Si volet. hac lege, in trutina ponetur eadem.
Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum,
Poſtulat; ignoſcet verrucis illius. aequum eſt,
Peccatis veniam poſcentem reddere rurſus.
Denique, quatenus excidi penitus vitium irae,
Caetera item nequeunt ſtultis haerentia; cur non
Ponderibus moduliſque ſuis ratio utitur? ac, res
Ut quaeque eſt, ita ſuppliciis delicta coërcet?
Si quis eum ſervom, patinam qui tollere juſſus

v. 74. Vulg. IGNOSCAT.

Se-

bet. *Impedit* vero *legentem* aut *meditantem*, qui ovis ſermone moleſtus interpellat & obturbat. rro quam proclive fuerit Librariis *Impellat* pro *pediat* ſubſtituere; vel inde diſcas, quod alias e verſa *Impedit* ſuppoſuere pro *Impellit*, apud necam De conſtantia Sapientis, c. 9. *Adjice nc, quod injuriam nemo immota mente accipit, ad ſenſum ejus perturbatur: caret autem perturtione vir erectus, moderator ſui, altae quietis & cidae. Nam ſi illum tangit injuria; & movet, & pedit.* Ubi liquido legendum eſt, *Et movet, &* IPELLIT. Ceterum penes lectorem ſit judium, cuinam ex his lectionibus priores partes ferat. Illud tantum moneo; ſi cui ab exemplaus ſcriptis diſcedere hic religio eſt, is, ſi me diet, τὸ *impellat* ſic explicabit; ut *ſimplicior* il-, qui hic deſcribitur, legentem ſiquem aut metantem offenderit, manu vel cubito prius feriat *impellat*, & deinde ſic excitatum verbis appel-: qui hodie ruſticiorum & agreſtiorum homium mos eſt. Porro quid ſibi hic velit *ſenſus communis*, non ſatis viderunt Interpretes: varie enim ud varios accipitur. Vide Ciceronem pro Plan- c. 13. & 14. de Oratore I, 3. Juvenalem III, . Senecam Epiſt. 5. & 105; Phaedrum Fab. III: Lucretium, I, 422. Quintilianum Inſtit. 2: Arnobium IV. p. 160. & 166. Editionis Heldi: Gellium XII, 12. ubi ἀνοικονόμητοι *communi nſu carentes* verti debet. Niſi potius in loco Gellii gendum ſit cum Henrico Stephano, ἀνοικονόμητοι, *conomiae imperiti*. Adi & Marcum Antoninum I, ; & ibi doctiſſimum Gatakerum, ubi κοινοσυνοίαν enarrat. Certe haec omnia loca, in quis *ſenſus communis* occurrit, non ſunt uno & communi ſenſu explicanda. Iſte homo ab Horatio hic denotatur; qui cetera bono ſenſu praeditus, tempus, locum, perſonas obſervare & diſtinguere neſcit. Seneca de Beneficiis I, 12. *Sit in beneficio* ſenſus communis: *tempus, locum, perſonas obſervet: quia momentis quaedam grata & ingrata ſunt.* Cicero de Oratore II, 16. *Quae verſantur in conſuetudine vitae, in ratione reipublicae, in hac ſocietate civili*, in ſenſu hominum communi, *in natura, in moribus, comprehendenda eſſe oratori puto.* Communi igitur ſenſu ideo hic carere dicitur, quia legentem aut tacitum, alieno cum maxime tempore, ſermone ſuo obturbat. Quales & illi, quos Sermone proximo v. 76. ſugillat;

inanes
Hoc juvat, haud illud quaerentes, num ſine ſenſu,
Tempore *num faciant* alieno.

hoc eſt, *ſine ſenſu communi*, quia *tempore alieno.*

74. IGNOSCAT VERRUCIS ILLIUS] Ita editiones credo omnes poſt Aldum exhibuerunt. At vetuſtiores Venetae duae cum Loſcheriana, IGNOSCET; quod Pulmannus in ſuis omnibus, Berſmannus in duobus repperit. Ceteri tacent. At quam bona fide, ex meis quoque diſcere potes; quorum melior majorque pars *ignoſcet* clare praeferunt. Atque id altero lenius & urbanius. Civile enim magis eſt, Futuris quam Imperativis praecipere, idque Horatio ſollemne: ut Epiſt. I, 18. v. 37.

Arcanum neque tu ſcrutaberis *ullius umquam:*
Commiſſumque teges, *& vino tortus & ira:*
Nec tua laudabis *ſtudia, aut aliena* reprendes.

Sic alibi paſſim. Ut Arte Poët. 385.

Tu nihil invita dices facieſve *Minerva.*

Semesos piscis tepidumque ligurrierit jus,
In cruce suffigat; Labeone insanior inter
Sanos dicatur. quanto hoc furiosius atque
Majus peccatum est? paullum deliquit amicus,

82. Forte, LABIENO.

82. LABEONE INSANIOR INTER SANOS DICATUR] Porphyrio ad locum: *M. Antistius Labeo, praetorius, juris etiam peritus, memor libertatis, in qua natus erat, multa contumaciter adversus Caesarem dixisse & fecisse dicitur: propter quod nunc Horatius adulans Augusto insanum eum dixit.* Quibus gemina habet Acron; & eandem cantilenam iterant interpretes novi. Ego vero, si usquam alias, judicium hic in iis desidero. Videamus enim verba ipsa:

Siquis eum servum, patinam qui tollere jussus
Semesos pisces tepidumque ligurrierit jus,
In cruce suffigat, Labeone insanior inter
Sanos dicatur:

hoc est, ab omnibus *sanis* Labeone *insanior* habeatur. Perperam enim Dacierius accipit, sic verba construens; *Cum insanior sit Labeone, illéne inter sanos dicatur, sive numeretur?* Quo quidem nihil infelicius dici potuit. Ergo hoc pro comperto habendum est, *Labeonem* illum, quicumque fuerit, jam tum priusquam haec scriberet Horatius, à sanis hominibus pro insano fuisse habitum. Videant igitur, qui Antistium Labeonem inter veteres Jurisconsultos facile principem a Flacco hic traduci existimant. Quid enim? illéne ut virum Senatorem, dignitate, opibus, sapientiae gloria, & gratia apud cives florentissimum, multis denique rebus sese meliorem, tam vecordi contumelia laceraret? Esto enim, ut in gratiam Augusti laedere eum gestiret: quo tamen ore, non sibi solum, sed *omnibus sanis* insanum eum videri, dicere potuit? Hoc certe convitio, sibi ipse cognomen insani & furiosi merito inveniisset. Audiamus enim Tacitum Annal. III, 75. *Consulatum Capitoni Ateio acceleraverat Augustus, ut* Labeonem Antistium *iisdem artibus* (eloquentiae & jurisprudentiae) *praecellentem dignatione ejus magistratus anteiret. Namque illa aetas duo pacis decora simul tulit. Sed* Labeo *incorrupta libertate, & ob id fama celebratior: Capitonis obsequium dominantibus magis probabatur,* Illi, *quod praeturam intra stetit, commendatio ex injuria: huic, quod consulatum adeptus est, odium ex invidia oriebatur.* Idem est, qui toties quasi juris quoddam oraculum, in Digestis laudatur. Pomponius I, 2, 47. *Post hunc maximae auctoritatis fuerunt Ateius Capito, & Antistius Labeo, qui omnes hos audivit: institutu autem a Trebatio. Ex his Ateius Consul fuit:* La *noluit, cum offerretur ei ab Augusto consulatus, suffectus fieret, honorem suscipere. Sed plurimum diis operam dedit —— itaque reliquit quadrin volumina; ex quibus plurima inter manus ve tur ——* Labeo *ingenii qualitate, & fiducia d nae, qui & ceteris operis sapientiae operam ded plurima innovare instituit.* Justinianus Instit. I de Codicillorum usu & origine differens, *quae tempora,* inquit, *cum & Labeo codicill cisset; jam nemini dubium erat, quin codicill optimo admitterentur.* Quid jam videtur? Ar *pacis togaeque decus* & suo aevo & apud pos est habitus, idem tum mente captus vulgo batur? Sed gratificatur, aiunt, Flaccus Aug cui Labeo propter nimiam libertatem off erat. Quî malum *gratificatur?* An credibil tam foeda & absurda adulatione aut Augu capi potuisse, aut Flaccum captare ausum Quî autem *offensus?* Nempe (ut ejus aet Ateius Capito apud Gellium XIII, 12.) *ag hominem libertas quaedam nimia & vecors;* quam, *Divo Augusto jam principe & rempu obtinente, ratum tamen pensumque nihil ha nisi quod* jussum *sanctumque esse in Romani quitatibus legisset.* Ita obiter corrigendum; il codice Regio Lutetiae omnium optimo; h conjectura: vulgo edunt *usque eo ut,* & *j* Et *Libertatis* quidem ejus exemplum afferun tonius Augusto c. 54. & Dion l. LIIII. Qua men negant uterque fraudi aut detrimento e se apud Augustum; apud cives autem m honori fuisse, jam ex Tacito audivimus. & Praetura & proconsulatu provinciae Narb sis functus est; & ab ipso Augusto inter T nominatus est, quorum arbitratu Senatus l tur. Enimvero qui tali viro cognomen *Insa* fuerint, ii ipsi multo magis furere & desipe deantur. Quamobrem, si receptam sequim ctionem, alius opinor intelligendus erit L cujus hodie licet ignoti famosa tum fuerit i Frequens enim Labeonum cognomen, & i lis non familiis locum habuit. Fabius Labeo nius Labeo, Asconius Labeo, Segutius L Cethegus Labeo, Pomponius Labeo, aliiqu

Quod nisi concedas, habeare insuavis: acerbus
Odisti & fugis, ut Rusonem debitor aeris;
Qui nisi, cum tristes misero venere Calendae,
Mercedem aut nummos unde unde extricat, amaras

86. DRUSONEM. Por-

Antistium, apud auctores occurrunt. Aut si ijecturae locus hic concedatur, equidem leviss- mutatione pro *Labeone Labienum* reposuerim: vera forte lectio fuerit,

n cruce suffigat; LABIENO *insanior inter anos dicatur.*

is autem & qualis Labienus iste fuerit, quó- : jure insani nomen hic ferre possit, ex Sene- cognosces, Praefat. ad lib. V. Controversia- ı : *De* LABIENO *interrogatis? — magnus tor, qui per multa impedimenta eluctatus, ad fa- m ingenii confitentibus magis hominibus perve- , quam volentibus. Summa egestas erat, summa imia, summum odium. — Libertas tanta, ut rtatis nomen excederet; &, quia passim homines ineque laniaret,* RABIENUS *vocaretur. Ani- s per vitia ingens, & ad similitudinem ingenii sui lentus; & qui Pompeianos spiritus nondum in tan- bace posuisset. In hunc primum excogitata est nova a. Effectum est enim per inimicos, ut omnes ejus i incenderentur. Res nova & insueta, supplicia de liis sumi. — Non tulit hanc Labienus contume- n, nec superstes esse ingenio suo voluit; sed in monu- ata se majorum suorum ferri jussit, atque ita in- li. Veritus scilicet, ne ignis, qui nomini suo subs- ıus erat, corpori negaretur; non finivit tantum se , sed etiam sepelivit. Memini aliquando cum re- eret historiam, magnam partem convolvisse, & isse: Haec quae transeo, post mortem meam le- tur. Quanta in illis libertas fuit, quam etiam genus extimuit? Cassii Severi, hominis Labieno tissimi, belle dicta res ferebatur. Illo tempore, libri Labieni ex SC urebantur: Nunc me, in- t, vivum uri oportet, qui illos edidici.* Haec de bieno Seneca: ex quibus illud, opinor, constat, lum potius hominem, quam hunc, Insaniae nomine hic taxari a Flacco nostro debuisse. mpus enim convenit: cum Labienus sub Au- to vixerit & decesserit. Idem vulgo *Rabienus* insania & rabie vocitatus: idem in *summo odio* a apud Cives, tum apud Principem: idem *sto Severo junctissimus*, quem Horatius virulen- mis Iambis laceravit, Epod. VI. Huc accedit, od exemplum hic a Nostro ponitur, non cu- ris mente capti & delirantis, verum hominis e iracundia & rabie insanientis;

Si quis eum servum — In cruce suffigat: quo nullum aptius pertinet, quam hoc Labieni, qui eo ipso furoris genere Rabieni nomen est consecutus. Qualis & ille *Domitius* erat, *cui*, ut narrat Gellius XVIII, 7. *cognomentum* INSANO *factum est, quoniam erat natura intractabilior & morosior.* Haec quidem omnia me facile inducunt, ut de hoc, & non alio, locutum esse Flaccum existimem: saltem absit, ut Antistius ille Labeo, *flos delibatus populi, suadaeque medulla*, ab homine quoquam, qui ipse sanus sit, pro insano habeatur.

86. Fugis, UT DRUSONEM DEBITOR AERIS] Ita post Aldum plerique ediderunt; cum prima Veneta *Rusonem*, altera *Rissonem*, Loscheriana *Russonem* exhibeat. Lege vero RUSONEM, quod membranae fere omnes tam nostrae, quam aliorum, agnoscunt. Atque ita Acron & MStus, & Venetiis olim editus. *Ruso* satis frequens apud Romanos cognomen. Gruterus 64, 9. P. CALVISIO RUSONE COS. 302, 1. M. OCCIUS RUSO. 464, 9. RUSP. ASTROPHILI RUSON. Martialis V, 28.

Pietate fratres Curtios licet vincas,
Probitate Macros, comitate Rusones.

Cn. Octavius Ruso, apud Sallustium in Jugurth. c. 104. *Abudius Ruso*, Tacitus Annal. VI, 30. *Cremutius Ruso*, Plin. Epist. VI, 23. vide & IX, 19. In tribus quidem nostris Magdalenensi, Petrensi, & Batteliano *Drusonem* clare habetur: sed nusquam alibi illud verbum legisse meminimus. Ceterum in hujus loci interpunctione non leviter ab interpretibus peccatum est:

paullum deliquit amicus,
Quod nisi concedas, habeare insuavis; acerbus
Odisti, & fugis, ut Rusonem debitor aeris.

Sic, inquam, distinguendum: *Habeare insuavis, nisi concesseris: at tu acerbus odisti.* At vulgo ἀσυνδέτως conjungunt, *habeare insuavis, acerbus:* quod quanto vilius deteriusque sit nostro, nihil opus est dicere. Non concedere & condonare, *insuavis* est; at odisse & fugere, *acerbi.* Porro & illud vide, annon & vetere scribendi ratione error irrepserit, *quod* pro *quoi:*

paullum deliquit amicus,
QUOI *nisi concedas, habeare insuavis.*

Porrecto jugulo hiſtorias, captivus ut, audit.
Conminxit lectum potus, menſave catillum
Evandri manibus tritum dejecit: ob hanc rem,
Aut poſitum ante mea quia pullum in parte catini
Suſtulit eſuriens, minus hoc jucundus amicus
Sit mihi? quid faciam, ſi furtum fecerit, aut ſi
Prodiderit conmiſſa fide, ſponſumve negarit?
Quîs paria eſſe fere placuit peccata, laborant,
Cum ventum ad verum eſt: ſenſus moreſque repugna
Atque ipſa utilitas, juſti prope mater & aequi.
Cum prorepſerunt primis animalia terris,
Mutum & turpe pecus, glandem atque cubilia prop
Unguibus & pugnis, dein fuſtibus, atque ita porro
Pugnabant armis, quae poſt fabricaverat uſus:
Donec verba, quibus voces ſenſuſque notarent,

v. 91. Forte, TORTUM.

id eſt, *cui delicto*: ut Ecloga proxima v. 140.

hoc eſt mediocribus illis
Ex vitiis unum, cui *ſi* concedere *noles*.

& v. 130.

mediocribus, *&* quîs
Ignoſcas, *vitiis teneor*.

91. CATILLUM EVANDRI MANIBUS TRITUM] Diſſident inter ſe veteres novique interpretes, de hujus loci explicatione. Hi fere in ea ſunt ſententia, ut Evander Rex intelligatur, & ideo catillus tum ob vetuſtatem, tum ob tantum olim poſſeſſorem jam pretioſior ſit. Favet his imprimis Martialis Epigramma, VIII, 6.

Archetypis vetuli nihil eſt odioſius Eucti:

ubi Euctus ille gloriatur ſua pocula olim fuiſſe Laomedontis, Lapitharum, Neſtoris, Achillis, Didûs:

Hi duo longaevo cenſentur Neſtore fundi:
Pollice *de Pylio* TRITA *columba nitet*.

Verum obſtat magis, quod Evander ille antiqua erat paupertate, neque nobilium artificum pocula in ſupellectile habere potuit. Tum autem *catillus* hic, quia *dejectus* frangebatur, ſine dubio fictilis erat: at incredibile eſt, ut vas fictile ab Evandri uſque aetate ad Horatii tempora ſervari poſſet integrum & ſincerum. Adde, quod figlina opera non *trita* fiunt uſu & in manibus habendo; ſed metalla tantum. Audiendi ergo ja Scholiaſtae, qui Evandrum hunc, no ſed plaſtem & caelatorem accipiunt: ſonis, inquiunt, *Horatianis ſcripſerunt*, drum hunc caelatorem & plaſtem ſtatuar Marcum Antoninum ab Athenis Alexan tuliſſe; *inde inter captivos Romam* per ta opera mirabilia feciſſe. Enimvero hae temere repudianda: quippe prolata a ctoribus, qui ab aetate Flacci proxime Idem ille videtur, cujus meminit P XXXVI, 5. *Timothei manus Dianae Rom latio*, *Apollinis delubro*: *cui ſigno caput r lanius Evander*. Et ſententia quidem ar ut *catillus* hic ob artificis celebre no jore pretio haberetur. Sed interea qu illo TRITUM? Membranae quidem inter lineas fere enarrant, *Tritum*, *fa bricatum?* ut annotator Cruquianus, *caelatum*. Virgil. Georg. II, 444.

Hinc radios trivere *rotis*, *hinc* tympana

Ubi Servius; *Trivere*: *tornavere*, torno. Gloſſarium Philoxeni: *Tritor*, nius Hiſt. XXVI, 36. *Vitrum alii d aliud* torno teritur. Vide Salmaſium profequentem ad Solinum & Lampri recte ſatis procedet illud *Evandri manu*

Nominaque invenere: dehinc abſiſtere bello,
Oppida coeperunt munire; & ponere leges,
Ne quis fur eſſet, neu latro, neu quis adulter.
Nam fuit ante Helenam cunnus teterrima belli
Cauſſa: ſed ignotis perierunt mortibus illi,
Quos venerem incertam rapientis more ferarum
Viribus editior caedebat, ut in grege taurus.
Jura inventa metu injuſti fateare neceſſe eſt,
Tempora ſi faſtoſque velis evolvere mundi.
Nec natura poteſt juſto ſecernere iniquum,
Dividit ut bona diverſis, fugienda petendis:
Nec vincet ratio hoc, tantundem ut peccet idemque,
Qui teneros caulis alieni infregerit horti,
Et qui nocturnus ſacra Divûm legerit. adſit
Regula, peccatis quae poenas inroget aequas:

v. 116. FREGERIT. 117. DIVUM ſacra.

Ne

oc eſt, tornatum, caelatum, fabricatum. Tamen codex Collegii Trinitatis SCULPTUM clare raefert, non *tritum*: ſed ille & aetatis & notae equioris eſt. Et ſatis apparet, ex gloſſa quadam oc irrepſiſſe, quae *tritum* enarraverat *ſculptum*. At codex Regius egregie,

menſave catillum
Evandri manibus TORTUM *dejecit:*

ui voci pro explicatione ſuperne adſcribitur, *ornatum*. *Tortum* etiam a manu ſecunda exhibet odex alter Magdalenenſis. Et *tortum* quidem nterpretamur, *rota figuli fabrefactum*. Statius ilv. V, 9.

Ollares, rogo, non licebat uvas,
Cumano patinas *in orbe* tortas.
Aut unam dare ſyntheſin (*quid horreſt*)
Alborum calicum, atque caccaborum?

oc eſt, *patinas Cumana rota fictas*: ut Tibullus I, 3.

At tibi laeta trahant Samiae convivia teſtae,
Fictaque Cumana lubrica terra rota.

Martialis in Xeniis, XIII, 25. VAS COCTANOUM.

Haec tibi quae torta *veneruns condita* meta,
Si majora forent coctana, ficus erant:

oc eſt, *vaſa figlina ad metae formam torto & ficto.*

116. ALIENI FREGERIT HORTI] Acutiſſimus Heinſius ex conjectura, *Forte*, inquit, *legendum*,

Qui teneros flores alieni INFREGERIT *horti.*

Recte, opinor: quod & ipſe ante viſum ejus codicem de meo excogitaram. Syllaba *in* abſorpta eſt ab ultima vocis praecedentis. Ovidius Metam. X, 19.

Ut ſi quis violas, *riguove* papaver *in hôrto*,
Liliaque infringat, *fulvis haerentia virgis.*

Cicero pro Cornelio Balbo c. 6. *Eſt enim hujus ſaeculi labes quaedam & macula, virtuti invidere, velle ipſum* florem *dignitatis* infringere. At *frangere flores* non memini legiſſe: adde, quod verſus ex hac correctione dulcior & numeroſior incedit.

117. DIVUM SACRA LEGERIT] Ita dederunt poſt Aldum Manutium interpretes omnes,

Et qui nocturnus divûm ſacra *legerit:*

neque quiſquam de varia lectione monuit, praeter Berſmannum, qui in omnibus ſuis inverſo ordine reperit,

Et qui nocturnus SACRA DIVUM *legerit.*

Quod & ipſe in plus decem inveni; alterum autem ne in uno quidem. Revocetur igitur antiqua lectio; praeſertim, cum in priſcis etiam editio-

Ne ſcutica dignum horribili ſectere flagello.
Nam, ut ferula caedas meritum majora ſubire
Verbera, non vereor: cum dicas eſſe pares res
Furta latrociniis; & magnis parva mineris
Falce reciſurum ſimili te, ſi tibi regnum
Permittant homines. ſi dives, qui ſapiens eſt,
Et ſutor bonus & ſolus formoſus & eſt rex:
Cur optas quod habes? Non noſti quid pater, inquit,
Chryſippus dicat. ſapiens crepidas ſibi numquam
Nec ſoleas fecit: ſutor tamen eſt ſapiens. Quî?
Ut, quamvis tacet Hermogenes, cantor tamen atque
Optimus eſt modulator; ut Alfenus vafer, omni
Abjecto inſtrumento artis clauſaque taberna,
Tonſor erat: ſapiens operis ſic optimus omnis
Eſt opifex ſolus, ſic rex. Vellunt tibi barbam

v. 128. Vulg. Quo? 132. Sutor erat. 133. Est op., ſic rex ſolus. L:

nibus compareat, Venetis binis, & Loſcheriana. Certe nova illa radit vulneratque aures ſua aſperitate: haec ut lenior molliorque eſt, ita ſine dubio verior. Magdalenenſis tamen longius abſcedit,

Et qui ſacra deûm nocturnus *legerit:*

ut Virgilius in Georgicis, II, 473.

Sacra deûm, *ſanctique patres.*

& IV, 521.

Inter ſacra deûm, *nocturnique orgia Bacchi.*

Verum hoc ornatius paullo eſt, & altius aſſurgit quam pro humilitate Satirae Horatianae. Quare plurium vetuſtiorumque auctoritatem hic ſequemur.

128. Sutor tamen est sapiens. Quo?] Ita quidem editi: ſed lege cum Blandinio Cruquii, & Cod. Collegii Trinitatis:

Nec ſoleas fecit: ſutor tamen eſt ſapiens. Qui? *Quî*, id eſt, quomodo, quo pacto, qua ratione? Terent. Andria V, 4.

Davo ego iſthuc dedam jam negoti. Non poteſt.

Quî? *Quia habet aliud magis ex ſeſe & majus.*

Ita Comici paſſim, & noſter ipſe ſaepius:

Quî *fit*, *Maecenas*, *ut nemo* &c.

Sic & *Qui dum* iidem Comici ſenſu eodem. At *Quo* numquam valet *quo pacto*, ſed *quem ad finem*: quod ab hoc loco alienum eſt.

131. Clausaque taberna Sutor erat] editi ad unum omnes, & codices noſtri: tor. Sed ſi ſententiae filum ſequaris; ret tibi credo, quod nonnihil diſplicebit. inquit, *quamvis ſoleas ſibi non facit, eſt tor: plane ut Hermogenes, quamvis tacet,* tor; & *Alfenus, etiam cum clauſerat erat* Sutor. Aufer quaeſo illud *ſutor?* Ce plum non ex eodem artificii genere, ſed verſo petendum erat: Sapiens, etſi ſol facit, eſt *ſutor:* ut Cleon, etiam cum imperaret, *coriarius* erat; ut Agathocles, poſtquam regnaret, *figulus.* Inconcinnum que, ſi ad idem opificium revertatur ora tem concinnius eſſe, ſi per varia diſcur invitus fatebere. Quid ergo? Placeme ctamur vetuſtiſſimi omnium Blandinii le qui *eraſis characteribus*, id eſt, opinor, a nu, teſtante Cruquio, ſic habuit,

ut Alfenus vafer, omni
Abjecto inſtrumento artis, clauſaque taberna
Tonsor *erat:*

Cui accedit Acron MStus Regiae Societ *bane*, inquit, *ſatis Alfenum Varum Cre deridet, qui abjecta* tonstrina, *quam*

Laſcivi pueri; quos tu ni fuſte coërces,
Urgueris turba circum te ſtante, miſerque
Rumperis & latras, magnorum maxime regum.
Ne longum faciam: dum tu quadrante lavatum
Rex ibis; neque te quiſquam ſtipator, ineptum
Praeter Criſpinum, ſectabitur; & mihi dulces
Ignoſcent, ſi quid peccâro ſtultus, amici:
Inque vicem illorum patiar delicta libenter,
Privatuſque magis vivam te rege beatus.

ECLOGA IV.

EUPOLIS, atque Cratinus, Ariſtophaneſque poëtae,
Atque alii, quorum comoedia priſca virorum eſt,
Si quis erat dignus deſcribi, quod malus ac fur,
Quod

v. 134. NISI. 140. PECCAVERO. 3. AUT fur.

cipio ſuo exercuerat, Romam venit: magiſtroque is Sulpitio Juriſconſulto, ad tantum pervenit ſcien-, ut & Conſulatum gereret. Editiones habent, *ſecta ſutrina.* Quin &, notante eodem Cruquio, exander ab Alexandro, qui ferme ducentis ab-ac annis vixit, Genialium Dierum VI, 23. *Al-ium hunc ab adoleſcentia* TONSTRINAM *exer-iſſe*, aliaque narrat, quae non niſi a ſcripto quo-m Acronis vel Porphyrionis codice haberi po-erunt. Certe utrum *ſutor* an *tonſor* fuerit Alfe-s, non aliunde jam datur cognoſcere; malim men Horatii cauſſa, ut pro *Tonſore* potius ha-atur.

133. EST OPIFEX, SIC REX SOLUS] Etiam hic oque Aldum male ſecuti ſunt poſteriorum ple-ue. Quippe editiones Aldo priores, & mem-nae opinor omnes, hoc ordine verba collo-at,

Eſt opifex ſolus, ſic rex.

ae terſior & elegantior lectio eſt.

140. SI QUID PECCAVERO STULTUS] Hoc a ſcis editionibus propagatum in omnibus hodie cumfertur. Perperam: neque enim O finale in rbis temere invenies correptum, apud ejus aevi iptores; & adhuc durius eſt, ubi ſequens vo-ulum a duabus mutis conſonantibus inchoa-tur. Melius itaque Leidenſis noſter, Reginenſis, Franekeranus, cum Lambini & Pulmanni non-nullis,

Ignoſcent, ſi quid PECCARO *ſtultus, amici.*

Cicero ad Atticum X, 8. *Ab illis eſt periculum, ſi* peccaro: *ab hoc, ſi recte fecero.* Porro v. 142. pro *privatuſque* codex Leidenſis PRIVATIMQUE; & pro varia lectione Reginenſis. Mutatum videtur, ut evitetur cacophonon illud *Privatus, beatus.* Verum nihil eſt opus: nam in pronunciatione non cadit accentus in medias utriuſque ſyllabas, *privátus, beátus*; ſed efferendus eſt verſus in hunc modum;

Privatúſque magis vivam te rege beátus.

ubi latet plane & fallit τὸ ὁμοιοτέλευτον: ut etiam in illo Virgilii,

Cornua *velátarum obvertimus antennárum.*

3. QUOD MALUS AUT FUR] Illud *Aut* ex editionibus antiquis profluxit: nos in uno tantum codice invenimus, eoque infimae notae. Ceteri ſummo conſenſu,

Siquis erat dignus deſcribi, quod malus AC *fur.*

Berſmannus quoque in ſuis idem reperit: nec mihi dubium eſt, quamvis notare praetermiſerint, ceteros quoque interpretes ita in ſuis offendiſſe. *Malus* quidem utique non abſolute hic ponitur;

ma-

Quod moechus foret, aut ſicarius, aut alioqui
Famoſus; multa cum libertate notabant.
Hinc omnis pendet Lucilius, hoſce ſecutus,
Mutatis tantum pedibus numeriſque; facetus,
Emunctae naris, durus conponere verſus:
Nam fuit hoc vitioſus; in hora ſaepe ducentos,
Ut magnum, verſus dictabat ſtans pede in uno:

malus, aut fur, aut moechus, aut ſicarius; quaſi & ii ipſi non ſint *mali*: ſed de eodem homine dicitur, *malus ac fur*, hoc eſt, *vaſer, aſtutus, malus*, ac proinde *fur*. Terent. Andria IV, 3.

Myſis, nunc opus eſt tua
Mihi ad hanc rem expromta malitia atque aſtutia.

Noſter Serm. I, 1. v. 75.

Formidare malos fures, *incendia, ſervos.*

14. CRISPINUS MINIMO ME PROVOCAT] Quid ſit *minimo provocare* jam diu in controverſia eſt. Scholiaſtae veteres: *Senſus ex proverbiali conſuetudine ductus. Solemus enim dicere*, Minimo digito provocat, *cum volumus quem intelligi tantum valere minimo digito, quantum alius totis viribus.* Atque his fere aſtipulantur recentiores interpretes, & in Adagiis Eraſmus. Sed neque ullum exemplum afferunt iſtius locutionis, *Minimo digito provocare:* neque ſermonis Latini indoles, aut vita adeo communis pati poterit, ut *digito* per Ellipſin ſubintelligatur. Qualis enim perturbatio & confuſio, ſi lingua interpres animi tam ambiguos mutiloſque ſenſus efferret? Vidit hoc, opinor, perſpicaciſſimus N. Heinſius; & iccirco tanquam loco mendoſo medicinam ferre conatus eſt, ſic ex conjectura reponens,

Criſpinus MIMO *me provocat.*

ubi *mimo*, ni fallor, voluit, cum riſu & contemtu & geſticulatione mimica. Sed & hoc parum ſatisfacit; & ſine auctore profertur. Aliud porro ſuppeditat Acron Fabricii (nam in editionibus priſcis & codice ſcripto verba ea deſiderantur) *Minimo provocare dicuntur hi, qui in reſponſione plus ipſi permittant, quam exigant ab adverſario.* Quae corrupta ſic reſtitue, *Qui in* SPONSIONE *plus ipſi* PROMITTANT, *quam exigant ab adverſario.* Hoc nimirum voluit annotator, Criſpinum cum Horatio ſponſionem feciſſe, Ni plures verſus citius componeret: idque inaequali pignore; ut ſuo ſi forte talento, Horatii mina. Quo oſtendere voluit Criſpinus victoriam ſibi non dubiam fore, & prope in manibus haberi, ſi adverſter ſponſionem ſuſcipere. Et ſententia egregia eſt: ſed nullus video, quibus verbis mentis *minimo provocare*, id quod vult auctor exprimere & ſignificare poſſit. Tamen [illegible] quaſi per tranſennam, veram poetae ſententiam vidiſſe? certum enim eſt, ex ipſa locutione mula, de ſponſione (quod noſtrates dicunt wager) hic agi. *Criſpinus minimo me* PROVOCAT. Ita Valerius Maximus, II, 8, 2. *Valerius* [illegible] ne Lutatium provocavit, *Ni ſuo ductu claſſis eſſet oppreſſa.* Petronius Traguri [illegible] *Et coepit ſubinde* dominum ſuum ſponſione provocare, *Ni praſinus proximis Circenſibus palmam.* Recte, opinor, haec procedunt. [illegible] faciamus illo *minimo?* Deeſt ſiquidem [illegible] ſumma, quam perderet is, qui ſponſionem retur. Aſconius Pedianus in Verrinam de [illegible] ra Urbana p. 100. *Sponſione ipſe provocasse verſario*, certae pecuniae aut aeſtimationis *amittat, Ni ſua ſit hereditas de qua contro* cero ipſe in Verrem de Frumento, c. 55. *dilius eandem ſponſionem de ſocietate fec* [illegible] *ſponſio Seſtertium quinque millibus.* Idem dem de Suppliciis c. 54. *Cogere eum coep* [illegible] *tium duobus millibus ſponſionem facere ſuo, Ni furtis quaeſtum faceret.* Vides certam pecuniae ſummam in ſponſionibus mi ſolere. Quid ergo? Leviſſima vel [illegible] mutatione (totidem enim ſunt literarum) novam lectionem ex conjectura affero adeo ipſe quavis ſponſione laceſſere au vera & indubia ſit:

Criſpinus NUMMO *me provocat.*

Nihil clarius argutiuſve dici poteſt. Obſcr Criſpinum tangit, quaſi egenum & me qui non majore pignore, quam uno n certare voluerit. Servorum enim & pa rum erat, nummo ſponſiones facere. Epidico Act. V. Sc. 2. Loquuntur Heras nes, & Epidicus ſervus:

Cum flueret lutulentus, erat quod tollere velles:
Garrulus, atque piger ſcribendi ferre laborem;
Scribendi recte: nam, ut multum, nil moror. ecce
Criſpinus nummo me provocat: Accipe, ſi vis,
Accipe jam tabulas: detur nobis locus, hora,
Cuſtodes: videamus uter plus ſcribere poſſit.
Dî bene fecerunt, inopis me quodque puſilli

v. 14. Vulg. MINIMO. 15. ACCIPIAM tab. Fin-

P. *Qua fiducia auſus primum, quae emta eſt nudius tertius*
Filiam meam dicere eſſe? E. *Libuit: ea fiducia.*
P. *Ain tu? Libuit? E. Aio: vel da pignus, Ni ea ſit filia.*
P. *Quam negat noviſſe mater? E. Ni ergo matris filia eſt,*
In meum NUMMUM, *in tuum Talentum, pignus da.*

& ſupra Criſpino egeſtatem exprobravit, Serm. I. v. 138.

Ne longum faciam: dum tu quadrante *lavatum rex ibis; neque te quiſquam ſtipator ineptum praeter* Criſpinum *ſectabitur.*

TO *minimo* & *nummo* facile a Librariis confun- oſtendet locus Suetonii, in Caeſ. c. 50. *Am- ima praedia ex auctionibus haſtae* minimo *ad- t:* ubi plures codices *nummo* exhibent, alii *imo.* Et Torrentius quidem Caſaubonuſque terius ſequuntur: ego vero, ſi a tantis viris entire licet, prius praetulerim; ut Noſter pla- Serm. II, 5. in fine,

Die ex parte tua, ſeu fundi, ſive domi ſit mtor, gaudentem nummo *te* addicere.

erius Max. V, 2, 10. *Ut exequiarum apparatus rtio* nummo ipſis addicerentur. Quintilianus t. XI, 3. *Et cum bona C. Rabirii* uno ſeſtertio cit, *O meum miſerum acerbumque praeconium.* pro *uno* itidem legendum eſt *nummo.* Quip- ex Cicerone haec petita ſunt, Pro Rabirio umo, c. 17. *Ecquis eſt ex tanto populo, qui bo- ?. Rabirii Poſtumi* nummo ſeſtertio ſibi addici *? —— tua, Poſtume,* nummo ſeſtertio a me cuntur? *O meum* &c. Seneca Epiſt. XCV. *tiae, gratia, potentia,* ſeſtertio nummo *aeſti- da ſunt.* Gruterus 308, 9. H. S. N. L. DONA- NIS CAUSA MANCIP..... Quae ſic ex- nda & ſupplenda ſunt, *Seſtertio nummo dona- causa mancipio dedit.* Vitruvius I, 4. *Conſti- ue moenia, & areas diviſit,* nummoque ſe- o *ſingulis municipibus mancipio dedit.* Recte ergo apud Suetonium, *nummo addixit:* nam quod ex Digeſtis Torrentius objicit, XIX, 2, 46. & XLI, 2, 10. *Conductionem, quae uno nummo ſit, nullam eſſe, quia donationis inſtar inducit;* id levioris momenti eſt. Certum eſt enim, temporibus iſtis emtiones, quae nummo ſeſtertio fierent, ratas firmaſque fuiſſe. Ceterum ſi quis obſtinate apud Flaccum retinere velit, *minimo me provocat;* is ſaltem non de *digito* accipiet, ſed de *viliſſimo pignore,* quale ſeſtertius nummus eſt. Ita Digeſt. II, 15, 3. *Debitor, cujus pignus creditor diſtraxit, cum Maevio, qui ſe legitimum creditoris haeredem eſſe jactabat,* minimo *tranſegit.* Sed aut valde fallor, aut qui vel minimum judicii habet, veram Horatii manum in conjectura noſtra agnoſcet.

15. ACCIPE, SI VIS, ACCIPIAM TABULAS] Ita Editio Veneta princeps, cum majore parte codicum; quod interpretes plerique amplexi ſunt. At altera cum Loſcheriana, & membranis etiam non paucis,

accipe, ſi vis,
ACCIPE JAM *tabulas: detur nobis locus, hora,*
Cuſtodes: videamus, uter plus ſcribere poſſit.

Cui cur alteram praetulerint, non poſſum non demirari. Haec enim lectio *μιμητικῶς charactere provocantem ad ſcribendum Criſpinum* pulchre oſtendit. *Accipe, jam accipe tabulas.* Ex repetitione enim conjicias, quam acer ſit ad contentionem. *Jam nunc,* ait, accipe: jactat enim extemporalem carminis facultatem; & veretur, ne Horatius certamen effugiat, ſi in aliud tempus differatur. Neque vero opus eſt illo *Accipiam:* Criſpinus enim, utpote provocator, domo ſecum tabulas extuliſſe, & in ſinu paratas habuiſſe cenſendus eſt. Porro & plures codices habent DENTUR; quia ſequebatur, credo, nominativus pluralis, *cuſtodes.* Sed retinemus DETUR cum editionibus priſcis; idque ex ſtili Horatiani genio; ut videbis in Notis ad Carm. I, 24. v. 8.

Finxerunt animi, raro & perpauca loquentem:
At tu concluſas hircinis follibus auras,
Uſque laborantis dum ferrum emolliat ignis,
Ut mavis, imitare. beatus Fannius, ultro
Delatis capſis & imagine: cum mea nemo
Scripta legat volgo recitare timentis, ob hanc rem,
Quod ſunt quos genus hoc minime juvat; utpote plur
Culpari dignos. quemvis media elige turba;
Aut ab avaritia; aut miſera ambitione laborat.
Hic nuptarum inſanit amoribus, hic puerorum:

v. 18. Vulg. Loquentis. 20. Molliat. 25. Erue. 26. Ob avaritiam. H

18. Raro et perpauca loquentis] Dura & coacta oratio, citra ullam neceſſitatem:

Di bene fecerunt, inopis me *quodque puſilli*
Finxerunt animi, *raro & perpauca* loquentis.

Quamobrem Lambino facile aſſentior, qui emendavit, loquentem, ut Aen. II, 79.

nec ſi miſerum *fortuna Sinonem*
Finxit, vanum *etiam* mendacemque *improba* finget.

Multo enim ſimplicius hoc, atque ideo & verius. Mutarunt autem Librarii, ut *loquentis* ad proximum Nomen *animi* referretur. Id quod nuſquam non faciunt, quotieſcumque commode poſſunt: ut Carm. IV, 1.

Largis muneribus riſerit aemuli,

largis interpolarunt pro *largi*, propioris ſubſtantivi gratia. & III, 9.

Medus infeſtus ſibi luctuoſis
Diſſidet armis;

pro *infeſtis* & *luctuoſus*. Adde quod in codice Jannoctiano Michaëlis Bruti, & Faërniano Lambini loquentes habebatur; in quo verae lectionis ſervantur veſtigia.

20. Dum ferrum molliat ignis] Vix a me impetrare poſſum, ut hoc ipſo in loco, quo Lucilianos verſus ceu ſcabros & impolitos taxat Noſter, in eandem culpam, quam in illo exagitat, ipſum incidiſſe credam. Vide enim quam durum exit, & quanto labiorum conatu,

Uſque laborantes, dum ferrum molliat *ignis.*

Quanto autem mollius leniuſque fluit, literula interjecta?

Uſque laborantes, dum ferrum emolliat *ignis.*

Plinius Hiſt. XXVI, 14. *Plantago* igni emollita *melior*. Librarii autem particulas paſſim ejicere ſolent; ubi ſine metri diſpendio fieri poteſt. Codex Leidenſis, *ferrum dum molliat ignis*: quod vulgato aſperius & horridius eſt.

25. Quemvis media erue turba] Illu ab Aldo, opinor, in poſteriores editiones gatum eſt. Priores cum Acrone Scholiaſte Quin & ſcripti plerique *Elige*; *erue* pauciſſi Pulmanni unus, Leidenſis noſter, & a ma cunda Reginenſis. Jam vero in *Elige* nihil e quiſquam reprehendat: niſi quod ob ipſa litatem ſuſpicantur aliqui ex gloſſa irrepſiſſ *ge, excerpe, quemvis è media turba: ne un dem ſine vitio eſt.* At *erue* (quamvis jam p placeat, & inter ipſos ſagaciſſimo N. H mihi quidem nullo modo admittendum v Quippe *eruere* eſt, latentem aliquem, au tem, invitum, extrahere & in medium pr Cicero Epiſt. Fam. *Profecto tibi illum reperia in Dalmatiam aufugerit; & inde tamen eli* eruam. Tacitus Hiſtor. III, 83. *Abditos in t aut ſiquam in domum perfugerant*, erui *jus expoſtulant*. Quid ergo? An Horatius *erue* quemvis media turba, quaſi occultantem fugam meditantem? cave dixeris; nam abi mum quidem foret. Sine dubio enim alte vult, aut obvium quemvis *prehendere*, aut quem libet de multis *eligere*. Facile itaque c ti eſſe poſſumus & priſcarum editionum rium Membranarum lectione. Tamen ut ſentio, libere dicam, & *erue* & *elige* ex L rum officina eſſe arbitror. Veterrimi enim Cruquium Blandinii, & Pulmannianus unu pe, habent: ex quo, quia non injuria im tum erat, alii *erue*, alii *elige* confinxiſſe v tur. Et profecto *eripere turba* eſſet, diſtin turba, & ſupra vulgus tollere: ut Cicero to c. 97. *Et te* eripias *ex ea, quam ego co*

Hunc capit argenti ſplendor: ſtupet Albius aere:
Hic mutat merces ſurgente a ſole, ad eum quo
Veſpertina tepet regio: quin per mala praeceps
Fertur, uti pulvis collectus turbine; ne quid
Summa deperdat metuens, aut ampliet ut rem.
Omnes hi metuunt verſus, odere poëtam.
Foenum habet in cornu; longe fuge: dummodo riſum
Excutiat ſibi, non hic cuiquam parcet amico:
Et quodcumque ſemel chartis inleverit, omnis
Geſtiet a furno redeuntis ſcire lacuque,

v. 33. POETAS. Et

hunc ſermonem, turba *patronorum*. Quod ab auctoris mente toto caelo hic diſtat. Veruntamen ex mendoſa hac lectione melius quid, ut ſpero, veriuſque excudere licebit; quam quae librarii de ſuo dederunt. Sic enim Horatium ſcripſiſſe autumo:

quemvis media ARRIPE *turba.*

Ac primo, pro more veteri ſcriptum fuit *Mediarripe*; altero *A* extrito, ut non raro in Pandectis Florentinis, & membranis vetuſtioribus: poſtea ex priore *R* effinxerunt *E*. *Quemvis media turba arripe*, hoc eſt, *comprehende, occupa, interroga, excute; invenies aut avarum aut ambitioſum, aut alio aliquo vitio laborantem.* Cicero de Oratore, I. c. 34. *Effudi vobis omnia, quae ſentiebam; quae fortaſſe, quemcumque patrem familias* ARRIPUISSETIS EX ALIQUO CIRCULO, *eadem vobis percunctantibus reſpondiſſet.* Seneca Epiſt. XXII. *Nemo non ita exit e vita, tamquam modo intraverit.* QUEMCUMQUE VIR, OCCUPA, *adoleſcentem, ſenem, medium: invenies aeque timidum mortis, aeque inſcium vitae.* Idem de Brevitate vitae, c. 3. *Libet itaque ex ſeniorum* TURBA COMPREHENDERE *aliquem: Perveniſſe te ad ultimum aetatis humanae videmus; agedum ad computationem aetatem tuam revoca.* Noſter Arte Poët. in fine:

Indoctum doctumque fugat recitator acerbus:
Quem vero ARRIPUIT, *tenet occiditque legendo.*

hoc eſt, quem ex turba arripuit, nactus eſt, comprehendit, occupavit.

26. AUT OB AVARITIAM] Ita quidem libri habent. Sed inſigni vir ingenio Janus Douza pater ſic olim corrigebat ex conjectura,

Aut AB AVARITIA, *aut miſera ambitione laborat.*

Poſtea idem dedit Theodorus Marcilius, tamquam *ex membranis*. Deinde & Daniel Heinſius idem quaſi de ſuo protulit: & poſt omnes Tanaquillus Faber, uti novum quid & prius inauditum ſibi id adſcripſit. Et de auctore quidem emendationis lector videbit; illud indignandum plane, quod editores toties admoniti pus merum & ſcabiem impune adhuc prodire patiantur. Neque enim Latine dicere poſſis *laborare ob avaritiam*; aut ſi maxime poſſis, tum & *miſeram ambitionem* eodem caſu dicas neceſſe eſt. Recte igitur *ab avaritia*; ut Cicero aliique *laborare ex invidia, ex inſcitia* &c. At repugnat vir quidam doctiſſimus, additque *ſe ſemper ab Horatii partibus ſtare.* Quaſi vero qui emendare locum tentant, non ipſum *auctorem*, ſed *librarios* errantes & ceſpitantes corrigere ſe non exiſtiment. Porro Leidenſis Petrenſiſque noſtri cum Torrentianis aliquot, MISER. Sed nihil mutamus. Noſter Serm. I, 6. v. 129.

Vita ſolutorum miſera ambitione *gravique.*

33. ODERE POETAS] Quod pace omnium codicum dicere liceat; ſingulari numero hoc efferendum eſt,

Omnes hi metuunt verſus, odere POETAM:

idque verba ſequentia ita clare oſtendunt; ut ab interpretibus non viſum eſſe merito mireris:

Foenum habet *in cornu; longe fuge: dummodo riſum*
Excutiat *ſibi, non hic cuiquam* parcet *amico:*
Et quodcumque ſemel chartis illeverit, *omnes*
Geſtiet *a furno redeuntes ſcire lacuque.*

Interpolarunt boni Librarii; quia non *certum* quendam poëtam, ſed *omnes* his hominibus odio eſſe intelligebant. Quaſi vero non & numero ſingulari omnes comprehenderentur. Noſter Epiſt. I, 18. v. 89.

Et pueros & anus. Agedum, pauca accipe contra.
Primum ego me illorum, dederim quibus esse poëtis,
Excerpam numero: neque enim concludere versum
Dixeris esse satis; neque si qui scribat, uti nos,
Sermoni propiora, putes hunc esse poëtam.
Ingenium cui sit, cui mens divinior, atque os
Magna sonaturum, des nominis hujus honorem.
Idcirco quidam, Comoedia necne poëma
Esset, quaesivere: quod, acer spiritus ac vis
Nec verbis nec rebus inest; nisi quod pede certo
Differt sermoni, sermo merus. At pater ardens
Saevit, quod meretrice nepos insanus amica
Filius, uxorem grandi cum dote recusat;
Ebrius & (magnum quod dedecus) ambulet ante
Noctem cum facibus. Numquid Pomponius istis
Audiret leviora, pater si viveret? ergo
Non satis est puris versum perscribere verbis;
Quem si dissolvas, quivis stomachetur eodem

v. 39. Vulg. POETAS. 41. SI QUIS.

Oderunt hilarem *tristes*, tristemque *jocosi*,
Sedatum *celeres*, agilem gnavumque *remissi*:
Potores bibuli media de luce Falerni
Oderunt porrecta negantem *pocula*.

39. DEDERIM QUIBUS ESSE POETAS] Etiam hic invitis licet codicibus repone:

Primo ego me illorum, dederim quibus esse POETIS.

ita infra Serm. I, 6. v. 25.

quo tibi, Tilli,
Sumere depositum clavum, fierique tribuno:

ubi Acron Scholiastes: *Fieri tribuno, figuratè per dativum: ut supra, Dederim quibus esse* POETIS. Quid videtur? Nonne monstri simile est, lectionem hanc tam diu in propatulo fuisse, neque a quoquam interpretum animadversam? Atqui & notissima est bonis scriptoribus locutio, & Nostro perquam familiaris: ut Serm. I, 1. v. 19.

Quid satis? nolint. Atqui licet esse beatis.

& I, 2. v. 50.

quaque modeste
Munifico *esse licet.*

& Art. Poët. v. 372.

mediocribus *esse poëtis*
Non homines, non di, non concessere columnae.

Neque vero nimium mireris universos codices i mendo hic consentire: nam & *tribunum*, *munif cum* pars eorum major, accusativos pro dativis ponunt. Ceterum, postquam haec commentatu essem, animadverti accuratissimum N. Heinsiu & in libri sui ora, & in Notis ad Nasonis Heroid XIV. v. 64. veram lectionem ante nos prod disse.

41. NEQUE SI QUIS SCRIBAT, UTI NOS] Re pone ex codicibus nostris Leidensi & Franeke rano,

neque SI QUI *scribat, uti nos:*

quod dulcius quiddam sonat. *Si qui* in vetustiss mis exemplaribus passim apparet, ubi hodie i editis *si quis* circumfertur. Saepius in Horatio lt peccatum est, ut suis locis indicabimus.

68. ET PURIS VIVAT MANIBUS] Nescio, und hoc in Lambinianam & sequentes editiones ve nerit

Quo perſonatus pacto pater. his, ego quae nunc,
Olim quae ſcripſit Lucilius, eripias ſi
Tempora certa modoſque, & quod prius ordine verbum eſt,
Poſterius facias, praeponens ultima primis;
Non (ut ſi ſolvas, POSTQUAM DISCORDIA TETRA
BELLI FERRATOS PÓSTIS PORTASQUE REFREGIT)
Invenias etiam disjecti membra poëtae.
Hactenus haec: alias juſtum ſit necne poëma,
Nunc illud tantum quaeram; meritone tibi ſit
Suſpectum genus hoc ſcribendi. Sulcius acer
Ambulat & Caprius, rauci male, cumque libellis;
Magnus uterque timor latronibus: at bene ſi quis
Et vivat puris manibus; contemnat utrumque.
Ut ſis tu ſimilis Caelî Birrîque latronum;
Non ego ſim Caprii neque Sulcî: cur metuas me?
Nulla taberna meos habeat neque pila libellos,
Quîs manus inſudet volgi Hermogeniſque Tigellî:
Nec recitem quicquam, niſi amicis, idque coactus;

Non

v.68. Vulg. Et puris vivat. 69. BYRRHIQUE. 70. CAPRÎ. 73. NON RECITO CUIQUAM.

it, cum vetuſtiores omnes, & codices quos erim univerſi, alio ordine praeferant,

at bene ſi quis,

t VIVAT PURIS *manibus.*

tavit aliquis, qui Horatio nitoris & ornatus culum de ſuo largiri voluit; quo tamen Ser- ies, utpote ſimplices munditiis, facile carere unt, & ſine eo placere.

). CAELI BYRRHIQUE LATRONUM] Acroni ſunt *ius & Byrrius*, Porphyrioni *Caelius & Byrrhus.* cum vetuſtioribus & pluribus membranis edi- us,

r ſis tu ſimilis Caeli BIRRIQUE *latronum.*

enim *Caelius* ſive *Coelius*, ita & *Birrius* fami- Romanae nomen apud Gruterum.

). NON EGO SIM CAPRI] Editiones quidem res *Capri:* quod in recentioribus haeſit. At ces noſtri Magdalenenſis, Battelianus, & a ia manu Reginenſis,

on ego ſim CAPRII.

e *Caprii* melius hic quam *Capri*; qula & ſu- perius ſyllabam primam corripit, v. 66.

Ambulat & Caprius.

73. NON RECITO CUIQUAM] Primus, ut opinor, Aldus Manutius *Non recito* dedit; cum ſuperiores editiones habeant *Nec recito:* atque ita codices fere omnes tam aliorum, quam noſtri. Porro amplius Lambini aliquot, *Non recitem:* idque, ut videtur, rectius: ut eodem modo verba continuentur, *ſim, habeat, recitem.* Denique ex noſtris Magdalenenſis *quicquam* habet, non *cuiquam:* unde ſic totum locum refingere oportet:

Nulla taberna meos habeat *neque pila libellos:*
NEC RECITEM QUICQUAM, *niſi amicis, idque coactus.*

Certe dativus ille *cuiquam* omnino ſupervacuum eſt: quippe *non recito, niſi amicis* tantundem ſignificat, quantum *non recito cuiquam, niſi amicis.* At accuſativus *quicquam* ſententiam auget: *nihil* enim, ne breviſſimum quidem poëmation, ſe vulgo recitare dicit. Sic & alibi accuſativum huic verbo ſubjunxit; ut hic v. 75.

Non ubivis, coramve quibuslibet. in medio qui
Scripta foro recitent, ſunt multi; quique lavantes:
Suave locus voci reſonat concluſus. inanis
Hoc juvat, haud illud quaerentis, num ſine ſenſu;
Tempore num faciant alieno. Laedere gaudes,
Inquit, & hoc ſtudio pravus facis. Unde petitum
Hoc in me jacis? eſt auctor quis denique eorum
Vixi cum quibus? abſentem qui rodit amicum;
Qui non defendit, alio culpante; ſolutos
Qui captat riſus hominum, famamque dicacis;
Fingere qui non viſa poteſt; commiſſa tacere
Qui nequit; hic niger eſt: hunc tu, Romane, caveto.
Saepe tribus lectis videas cenare quaternos;
E quibus unus amet quavis aſpergere cunctos,
Praeter eum qui praebet aquam: poſt hunc quoque pe
Condita cum verax aperit praecordia Liber.

79. Vulg. INQUIS. 87. AVET.

in medio qui
Scripta *foro* recitent, *ſunt multi, quique lavantes.* Epiſt. I, 19.

ſpiſſis indigna theatris
Scripta *pudet* recitare.
& Arte Poët. 438.
Quintilio ſi quid recitares.

78. LAEDERE GAUDES, INQUIS] Galeanus noſter, cum duobus Torrentii, INQUIT. Ita Serm. II, 2. v. 99.

jure, inquis, *Tranſius iſtis*
Jurgatur verbis:

meliores ibi codices ſimiliter, INQUIT. Rectiſſime. Quippe *Inquit* perpetua formula eſt, ubi aliquid ex adverſo nobis objici & opponi fingimus; ſive id ab uno, ſeu pluribus: ſive ab abſente, ſeu praeſente fiat. Cicero pro Cluentio c. 34. *Hoc* vos *Cluentio judicium* putatis *obeſſe oportere? Quam ob cauſſam? ſi ex lege ſubſortitus non erat Junius, aut ſi in legem aliquando non juraverat, idcirco illius damnationis aliquid de Cluentio judicabatur? Non*, inquit; *ſed ille idcirco his legibus condemnatus eſt, quod contra aliam legem commiſerat.* Hic *inquit* perinde eſt ac ſi *inquitis* dixiſſet. Idem pro Flacco c. 23. *Nunc tantum a* Trallianis *requiro, quam pecuniam a ſe ablatam queruntur, ſuamne ſibi a civitatibus collatam in uſum ſuum, dire. Non*, inquit, *dicimus. Quid igitur? ad nos, creditam nobis, L. Flacci patris hujus dies feſtos atque ludos. Quid tum?* inquit, *capere non licuit.* Hic *inquit* idem *inquiunt.* Seneca Controverſia XXVII. inquit, *occidi. At patrem quantulo minus* cidiſti? —— *Pater*, inquit, *adeſt. enim tantum patrem, etiam patronum* ce *Pater*, inquit, *juſſit. Ergo frater* tuus *qui patri non paruit.* —— *Pater*, inqui *Ita* tu *non tyranno tantum, ſed patri cidio* viſus es. Hic *inquit* tantundem va *quis.* Ita centies ſexcentieſque apud Ser Quintilianum. Et eodem modo patrem ad Livium XXXIV, 3.

87. AVET QUAVIS ASPERGERE CUNCTOS] tum, ſi *avet* aſpergere? modo *reapſe* gat, nihil eſt cur *comis urbanus liberque* Quanto majus & ſignificantius, quod Blandinio extat, *Amet aſpergere?*

Saepe tribus lectis videas cenare quaternos.
E quibus unus AMET *quavis aſpergere cu*

Hic tibi comis & urbanus liberque videtur,
Infesto nigris: ego si risi, quod ineptus
Pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum,
Lividus & mordax videor tibi? mentio siqua
De Capitolini furtis injecta Petillî
Te coram fuerit; defendas, ut tuus est mos:
Me Capitolinus convictore usus amicoque
A puero est, causaque mea permulta rogatus
Fecit; & incolumis laetor quod vivit in Urbe:
Sed tamen admiror, quo pacto judicium illud
Fugerit. Hic nigrae succus loliginis, haec est
Aerugo mera: quod vitium procul afore chartis,
Atque animo prius, ut si quid promittere de me
Possum aliud vere, promitto. liberius si
Dixero quid, si forte jocosius; hoc mihi juris
Cum venia dabis. insuevit pater optimus hoc me,

v. 92. Vulg. GORGONIUS.

Ut

Praeter eum, qui praebet aquam.
net, id est, *soleat*; prae quo illud *aves* languium plane & debile est. Serm. II, 3. v. 214.
Siquis loctica nitidam gestare amet *agnam.*
: I, 10. v. 60.
amet *scripsisse ducentos*
Ante cibum versus.
Quid quod ipsa constructio requirit modum subinctivum? *Videas* quaternos caenare, e quibus nus *amet.* Reponatur igitur praestantissimi codis lectio.

92. GORGONIUS] Reginensis cum Magdaleensi GARGONIUS. Vide notas ad Serm. I, 2. . 27.

105. INSUEVIT PATER OPTIMUS HOC ME] Nicolaus Heinsius in codicis sui margine, *Lege*, inuit, INSEVIT MI *cum Lambino.* Nollem fatum: etsi, quod Lambinus ex conjectura prolit *insevit*, id a prima manu in Reginensi extet, r inter lineas in codice Collegii Trinitatis. Non nim hoc ex natura & indole *insitum* fuit Horao, sed ex institutione & doctrina quaesitum. *suescere* autem & *assuescere*, *consuescere*, *desuescere* actionem saepe notant, perinde ac *consuefacere.* lonius Marcellus: *Desuevi illum*, *pro desuefeci illum, id est, consuetudinem abstuli*: Titinnius Gemina:
Parasitos amovi, lenonem aedibus absterrui;
Desuevi, *nequo ad caenam iret extra consilium meum.*
Lucretius VI, 396.
An tum brachia consuescunt, *firmantque lacertos?*
Prudentius contra Symmachum I, 541.
Clara tropaea refert sine sanguine, remque *Quirini*
Adsuescit *supero pollere in saecula regno.*
Columella VI, 2. *Nam ubi plostro aut aratro* juvencam consuescimus. & XI, 1. Consuescatque rusticos, *circa larem domini focumque familiarem semper epulari.* Idem VI, 4. *Maxime tamen habetur salutaris amurca, si tantundem aquae misceas, & ea* pecus insuescas. Virgil. Aen. VI, 833.
Ne pueri, ne tanta animis assuescite bella.
Noster Serm. II, 2. v. 109.
Pluribus assuevit mentem *corpusque superbum.*
Jam autem, quod praecipue urget Lambinus; utcumque unum accusativum regat, at geminum tamen regere non posse, *insuevit hoc me:* id levis est momenti. Quid enim vetat, quo minus geminum post se trahat, ut cetera verba cognatae

Ut fugerem exemplis vitiorum quaeque notando.
Cum me hortaretur, parce, frugaliter, atque
Viverem uti contentus eo quod mî ipſe paraſſet:
Nonne vides, Albî ut male vivat filius, utque
Barus inops? magnum documentum, ne patriam rem
Perdere quis velit. a turpi meretricis amore
Cum deterreret: Scetani diſſimilis ſis.
Ne ſequerer moechas, conceſſa cum venere uti
Poſſem: Deprenſi non bella eſt fama Treboni,
Aiebat: ſapiens, vitatu quidque petitu
Sit melius, cauſſas reddet tibi: mî ſatis eſt, ſi
Traditum ab antiquis morem ſervare, tuamque,

v. 109. Forte, UT QUI PANIS INOPS. 112. SECTANI.

tae ſignificationis, *Docuit me hoc, Erudiit me hoc, Monuit me hoc:* quae vel pueris notiſſima ſunt? Ne illud addam, fieri poſſe ut alius ſit verborum ordo; *Inſuevit me pater, ut* hoc fugerem, *notando vitiorum quaeque exemplis. Hoc fugerem*, hoc ſcilicet, de quo jam locutus ſum, *livoris & aeruginis vitium.* Atque ita plane enarrat Porphyrio: *In eam me conſuetudinem induxit, ut neque cogitarem quid* maligne *neque dicerem.* Atque haec quidem conſtructio ſententiae videtur aptior.

108. QUOD MI IPSE PARASSET] Codex Leidenſis eximiae vetuſtatis, PARASSEM. Sed Priſcianus p. 1034. Atque *poëtice poſtponitur. Horatius in I. Sermonum,*

Cum me hortaretur, parce, frugaliter atque,
Viverem uti contentus eo, quod mi ipſe paraſſet.

ubi *paraſſet* itidem inveni in tribus codicibus ſcriptis. Ceterum delirat acumen Grammatici; cum *atque* hic poſtponi exiſtimat. Ordo enim eſt, *Uti viverem parce, frugaliter, atque contentus eo quod ipſe mî paraſſet:* ut ſciunt etiam qui nondum aere lavantur.

110. UTQUE BARUS INOPS] *Male vivere* & *inopem eſſe* unum idemque ſignificant: ut *bene vivere*, eſt in re lauta & bene uncta eſſe. Ergo ubi Noſter dicit,

Nonne vides, Albî ut male vivat *filius, utque*
Barus inops? *magnum documentum, ne patriam rem*
Perdere quis velit:

brevius utique potuiſſet dicere, *ut Albî filius & Barus male vivant.* Hoc primum. Deinde in ſequentibus unicum cujuſque vitii exemplum nit; amoris meretricii, *Scetanium*; adul *Trebonium:* ut incongruum ſit, prodigentiae exempla dari, *Albî filium & Barum.* Adde quod continuo infert, *magnum documen* quod de uno exemplo commode dicitur: de ribus *documenta* potius dixiſſet. Poſtremo i mine *Barus* mira membranarum diſcordia *Barrus, Barus, Rarus, Bartus, Varus, Bai* hibentium; ita tamen ut in pluribus *Baius* pareat. Ob haec omnia, vide, annon conjec locus ſit concedendus hunc in modum:

Nonne vides, Albi ut male vivat filius, u
PANIS *inops? magnum documentum.*

Et quidem *ut qui* clare habet codex noſter nus, qui non ſemel, ceteris aberrantibus, gio nobis eſt auxilio. *Male vivit, ut qui in nis.* Serm. I, 8. v. 32.

Cerea ſuppliciter ſtabat, ſervilibus ut quae
Jam peritura modis:

ubi ſimiliter editiones & codices aliquot ram habent, *utque.* Serm. I, 1. v. 23.

Praeterea ne ſic, ut qui *jocularia ridens,*
Percurram.

& I, 3. v. 9.

Nil aequale homini fuit illi: ſaepe velut qu
Currebat fugiens hoſtem; perſaepe velut qui
Junonis ſacra ferret.

Plinius Ep. IX, 22. *Amat* ut qui *veriſſime*; d qui *impatientiſſime*; *laudat* ut qui *benigniſſim dit* ut qui *facetiſſime. Inops panis* autem *me* Juvenalis X, 277. de Mario:

Dum cuſtodis eges, vitam famamque tueri
Incolumem poſſum. ſimul ac duraverit aetas
Membra animumque tuum, nabis ſine cortice. Sic me
Formabat puerum dictis: & ſive jubebat
Ut facerem quid, Habes auctorem, quo facias hoc:
Unum ex judicibus ſelectis objiciebat:
Sive vetabat; An hoc inhoneſtum & inutile factu
Necne ſit, addubites, flagret rumore malo cum
Hic atque ille? Avidos vicinum funus ut aegros
Exanimat, mortiſque metu ſibi parcere cogit:
Sic teneros animos aliena opprobria ſaepe
Abſterrent vitiis. ex hoc ego ſanus ab illis,

v. 119. Vulg. Possim.

Per-

Et mendicatus *victa Carthagine* panis.
›teris etiam legere FARRIS *inops.* Furius Bibalus de Catone poëta,
Quem ſex coliculi, ſelibra farris,
Racemi duo tegula ſub una
Ad ſummam prope nutriunt ſenectam.
venalis IX, 122. de ſervis;
Quorum animas & farre *ſuo cuſtodit & aere.*
›ſter Serm. I, 5. v. 69.
Denique cur unquam fugiſſet, cui ſatis una
Farris *libra foret gracili ſic tamque puſillo.*
venalis VII, 60. *Maeſta paupertas atque aeris inops:*
l adhuc maeſtior eſt, quae *panis* vel *farris* eſt
›ps; & proinde *magno* eſt *documento*, ne quis
n paternam luxuria profundat.

112. SECTANI DISSIMILIS SIS] Retentum eſt
c nomen ex editionibus priſcis: neque in mem-
nis apparet niſi in uno codice Cruquii. Ceteri
e omnes SCETANI. Et neutrum quidem ho-
n alibi legiſſe memini. Tutius tamen eſt in
ertis plurium exemplarium auctoritatem ſe-
i.

119. INCOLUMEM POSSIM] Et hoc quoque, quia
ıcl editiones priſcas occupaverat, patienter tu-
mt Interpretes; etſi in omnibus fere membra-
POSSUM reperiri ultro fateantur. Atqui uſus
uendi indicativum modum hic poſtulat: *ſatis*
nihi, *ſi* poſſum *vitam & famam tuam tueri in-*
mem. Terent. Phorm. V, 6.
atin' eſt, *ſi te delibutum gaudio* reddo.
, 4.
Quid? ſi adſimulo, *ſatin eſt?*
& IV, 5.
Non ſatis eſt, *tuum te officium facere*, *ſi non id*
fama adprobat?
& ita paſſim ipſe aliique.

126. AVIDOS VICINUM FUNUS UT AEGROS] Pro *avidos* Leidenſis noſter, Battelianus, Galei, Colbertinus VIDES habent; & ſic aliorum aliquot. Quod, etſi quibuſdam non diſpliceat, ſenſumque pariat ſatis commodum, merito tamen receptae lectioni poſtponimus:

Avidos *vicinum funus ut* aegros
Exanimat, mortiſque metu ſibi parcere cogit:

avidos, hoc eſt, *intemperantes*, ut recte Scholiaſtae. Celſus II, 16. *Neque ulla res magis adjuvat laborantem, quam tempeſtiva abſtinentia.* Intemperantes *homines apud nos ſibi cibi tempora, modum curantibus dant. Rurſus alii, tempora medicis pro dono remittunt, ſibi ipſis modum vendicant.* Idem in Praefat. Aegrorum *enim qui ſine medicis erant, alios propter* aviditatem *primis diebus protinus cibum aſſumſiſſe.* Seneca Epiſt. LXV. *Donec intervenerunt amici, qui mihi vim afferrent, & tamquam* aegrum intemperantem *coercerent.* & Epiſt. XCIV. *Quid quod habent* aegri *ſanique quaedam commuſtia, de quibus admonendi ſunt? tamquam ne* avide *cibos appetant.* Plinius Epiſt. II, 8. *Quae ſic* concupiſco, ut aegri *vinum, balnea, fontes.* Porro quod ſequitur, *Sibi parcere*, eſt *valetudinem curare.* Noſter Epiſt. I, 7. v. 11.

Ad mare deſcendet vates tuus, & ſibi parcet,
Contractuſque leget.

Perniciem quaecumque ferunt: mediocribus, & quîs
Ignoſcas vitiis, teneor. fortaſſis & iſtinc
Largiter abſtulerit longa aetas, liber amicus,
Conſilium proprium. neque enim, cum lectulus aut m:
Porticus excepit, deſum mihi: Rectius hoc eſt:
Hoc faciens vivam melius: ſic dulcis amicis
Occurram: hoc quidam non belle: numquid ego illi
Imprudens olim faciam ſimile? Haec ego mecum
Conpreſſis agito labris. ubi quid datur otî,
Inludo chartis. hoc eſt mediocribus illis
Ex vitiis unum: cui ſi concedere noles,
Multa poëtarum veniet manus, auxilio quae
Sit mihi (nam multo plures ſumus) ac veluti te
Judaei, cogemus in hanc concedere turbam.

ECLOGA V.

EGRESSUM magna me accepit Aricia Roma
Hoſpitio modico: rhetor comes Heliodorus,
Graecorum longe doctiſſimus: inde Forum Appî,

v. 140. Vulg. NOLIS. 141. VENIAT. Dif

140. & 141. CUI SI CONCEDERE NOLIS] Totus hic locus ad hunc modum conſtitui debet:

cui ſi concedere NOLES,
Multa poëtarum VENIET *manus, auxilio* QUAE
Sit mihi.

At Editio prima Veneta cum codicibus aliquot, *auxilioque:* Veneta altera cum Loſcheriana *auxiliumque.* Ubi autem *que* ſemel admiſſum eſt loco *quae*; reſtabat ut *veniat* reponeretur, quo aptius conveniret cum *ſit. Veniet* tamen recte habetur in Zulichemiano, & uno Berſmanni. *Veniet* manus poëtarum & *cogemus.* Si *veniat* retines, utique dicendum erit *cogamus.* Joannes Saresberienſis III, 13. *Illico multa adulatorum* veniet *manus, & veluti te Judaei cogent in ſuam concedere turbam.* Recte autem *veniet quae ſit:* ut Seneca loco paullo ante laudato Epiſt. LXV. Intervenerunt *amici, qui mihi vim* afferrent, *& tamquam aegrum ne rantem* coërcerent. Supereſt igitur, ut pro reſcribamus *noles:* nam pro *noles, nolis, ne les, velis* paſſim ſubſtituunt Librarii.

7. PROPTER AQUAM, QUOD ERAT DETES Codex Pulmannianorum optimus TETERR quod placet: etſi & alterum bene ſe habet Propertius & Lucretius, *tetra venena, tet finthia.* Idem VI, 21.

Partim quod tetro *quaſi conſpurcare* ſapore & II, 509.

Namque aliis aliud retro quoque tetrius e *Naribus, auribus, atque oculis,* oriſque *teterrima* igitur, quia & malo ſapore, & lubris.

15. ABSENTEM CANTAT AMICAM] Tom codices non pauci *abſentem* UT *cantat,* qu

Differtum nautis, cauponibus atque malignis.
Hoc iter ignavi diviſimus, altius ac nos
Praecinctis unum: minus eſt gravis Appia tardis.
Hic ego, propter aquam, quod erat deterrima, ventri
Indico bellum, cenantis haud animo aequo
Exſpectans comites. jam nox inducere terris
Umbras, & caelo diffundere ſigna parabat.
Tum pueri nautis, pueris convicia nautae
Ingerere. Huc adpelle: trecentos inſeris: ohe
Jam ſatis eſt. Dum aes exigitur, dum mula ligatur,
Tota abit hora. mali culices, ranaeque paluſtres
Avertunt ſomnos. abſentem ut cantat amicam
Multa prolutus vappa nauta, atque viator
Certatim: tandem feſſus dormire viator
Incipit; ac miſſae paſtum retinacula mulae
Nauta piger ſaxo religat, ſtertitque ſupinus.
Jamque dies aderat, nil cum procedere lintrem
Sentimus: donec cerebroſus proſilit unus,
Ac mulae nautaeque caput lumboſque ſaligno
Fuſte dolat. quarta vix demum exponimur hora.

v. 7. Vulg. DETERRIMA. 15. Abſentem cantat. 20. Cum nil.

Ora

neſcire ſe confitetur. At e ſex Pulmanni haud uciores quinque idem praeferunt. Quin etiam noſtris Leidenſis, Galeanus, Magdalenenſis, anekeranus, & a prima manu Petrenſis in eam lectione conſpirant. Neque vero quid ſibi lit ſcire difficile eſt: continuanda enim ſenten- eſt in hunc modum,

abſentem UT *cantat amicam*
Multa prolutus vappa nauta atque viator
Certatim: tandem feſſus dormire viator &c.

c eſt, UT, ſive *dum cantat nauta, & viator icas; tandem viator ſomno opprimitur.* Terent. lelph. III, 3.

Nam ut *numerabatur forte argentum, intervenit Homo de improviſo.*

ıut. Menaech. Prol.

Nam rus ut *ibat, forte* ut *multum pluverat,*
Ingreſſus fluvium rapidum ab urbe haud longule,
Rapidus raptori pueri ſubduxit pedes.

Quanto melius hoc concinniuſque ſit vulgato, quivis opinor videat. Ceterum extritum eſt *Ut* a Librariis quibuſdam; tum quia (quod Torrentius paſſus eſt) quid eſſet neſciebant; tum quia eo ejecto menſura verſûs incolumis adhuc manebat.

20. CUM NIL PROCEDERE LINTREM] Etiam hoc, ut opinor, ab Aldi editione eſt. Superiores enim omnes, & Membranae Pulmanni, Berſmanni, meaeque alio & meliore ordine verba conſtituunt,

Jamque dies aderat, NIL CUM procedere lintrem.

Neque alitér credo in ſuis Lambinus, Cruquius, Torrentiuſque, quamvis taceant, invenerunt.

Ora manuſque tua lavimur, Feronia, lympha.
Millia tum pranſi tria repimus; atque ſubimus
Inpoſitum ſaxis late candentibus Anxur.
Huc venturus erat Maecenas, optimus atque
Cocceius, miſſi magnis de rebus uterque
Legati; averſos ſoliti conponere amicos.
Hic oculis ego nigra meis collyria lippus
Inlinere. interea Maecenas advenit, atque
Cocceius, Capitoque ſimul Fonteius, ad unguem
Factus homo; Antoni, non ut magis alter, amicus.
Fundos Aufidio Luſco praetore libenter
Linquimus, inſani ridentes praemia ſcribae,
Praetextam, & latum clavom, prunaeque batillum.
In Mamurrarum laſſi deinde urbe manemus,
Murena praebente domum, Capitone culinam.
Poſtera lux oritur multo gratiſſima: namque
Plotius & Varius Sinueſſae, Virgiliuſque
Occurrunt; animae, qualis neque candidiores
Terra tulit, neque quis me ſit devinctior alter.

24. LAVIMUS.

24. ORA MANUSQUE TUA LAVIMUS] Praeſtantiſſimus N. Heinſius in codicis ſui margine; *Forte*, inquit, LAVIMUR. Nihil veriſimilius: nam in his & ſimilibus Paſſiva potius uſurpant boni ſcriptores. Ita Arte Poët. v. 302.

Qui purgor *bilem ſub verni temporis horam.*

ubi codices non pauci mendoſe habent *purgo*. Quintil. Inſtit. I, 11. *At* lavimur, *& tondemur, & convivimus ex conſuetudine.* C. Gracchus apud Gellium X, 3. *Uxor edixit ſe in balneis virilibus* lavari *velle: datum eſt negotium, uti balneis exigerentur, qui* lavabantur. Plinius Epiſt. II, 14. Lavabatur *Largius Macedo in villa Formiana* —— *Cum in publico Romae* lavaretur. Ovidius Faſt. II, 167.

Hac, ait, in ſilva, virgo Tegeaea, lavemur.

Epigramma vetus apud Pithoeum p. 3.

Parce meum, quiſquis tangis cava marmora, ſomnum
Rumpere: ſive bibas, ſive lavere, *tace.*

Ita & Graeci Λούεσθαι uſurpant. Apud Eu[tro]quidem Grammaticum *Lavimus* hodie [le]p. 2186. *Lavo lavis tertiae conjugationis: a[ti]tius II. Carm. Villaque flavus quam Tiber[is]. Idem Serm. lib. I. Ora manuſque tua* lav[i]*nia limpha. Quod & primae conjugationis [e]Juvenalis lib. I. Nec pueri credunt, niſi qui[bus] aere* lavantur. Neque tamen inde colligas Eutychen ſic legiſſe. Poterat enim paſſ[um] ferre, ut ex Juvenalis loco conſtat. Ceterentius & activum & paſſivum ſimul [in] Eunuch. III, 5.

Cape hoc flabellum, ventulum huic ſic ſa[ne] lavamur:

Ubi nos laverimus, *ſi voles*, lavato: *ac[tive]*

Ubi *lavamur* acceptum referimus Donato. dicibus Faërni Bembino & Victoriano. omnes perperam *Lavamus*; ut hic Horaces *lavimus*.

27

O qui conplexus, & gaudia quanta fuerunt!
Nil ego contulerim jocundo ſanus amico.
Proxima Campano ponti quae villula, tectum
Praebuit? & parochi, quae debent, ligna ſalemque.
Hinc muli Capuae clitellas tempore ponunt.
Luſum it Maecenas, dormitum ego Virgiliuſque:
Namque pila lippis inimicum & ludere crudis.
Hinc nos Cocceii recipit pleniſſima villa,
Quae ſuper eſt Caudî cauponas. nunc mihi paucis
Sarmenti ſcurrae pugnam Meſsîque Cicirri,
Muſa, velim memores: & quo patre natus uterque
Contulerit lites. Meſsî clarum genus Oſci:
Sarmenti domina exſtat. ab his majoribus orti
Ad pugnam venere. prior Sarmentus; Equi te
Eſſe feri ſimilem dico. Ridemus: & ipſe
Meſſius, Accipio: caput & movet. O, tua cornu
Ni foret exſecto frons, inquit, quid faceres; cum
Sic mutilus miniteris? at illi foeda cicatrix
Setoſam laevi frontem turpaverat oris.

52. Vulg. CICERRI. 60. MINITARIS.

Cam-

27. MAECENAS OPTIMUS] Melior, opinor, diinctio erit, ſi ſic interpunges:
Huc venturus erat Maecenas, optimus atque
Cocceius.
t ſupra v. 4.
Diſſertum nautis, cauponibus atque malignis.
ptimus enim eſt compellatio paullo familiarior, uam ut Maecenati, regi ejus & patrono, deco: tribui poſſit. Sic Epiſt. I, 16.
Ne perconteris, fundus meus; optime Quinti.
:rm. I, 6. v. 56.
optimus *olim*
Virgilius, *poſt hunc Varius, dixere quid eſſem.*
: I, 10. v. 82.
Valgius & probet haec Octavius, optimus *atque*
Fuſcus; *& haec utinam Viſcorum laudet uterque.*
: & ibi diſtinguendum puto; non, *Octavius timus.*

52. MESSIQUE CICERRI] Primus, ut puto, Aldus *Cicerri* invexit. Vetuſtiores, duae ſcilicet Venetae & Loſcheriana, CICIRRHI. Sic & Torrentii, Pulmanni, Berſmannique aliquot cum Regio CICIRRI. Revocanda eſt utique lectio antiqua. *Cicirrus* eſt κιχίρρος, *gallus.* Heſychius: Κιχίρρος, ἀλεκτρυών.

60. CUM SIC MUTILUS MINITARIS] Etiam hoc, opinor, Aldi facinus eſt: antiquiores enim MINITERIS, cum majore parte membranarum. Recte. Quid *faceres* ſalvo cornu, cum ſic mutilus *miniteris?* Quidni enim plures codices ſequimur; ubi utralibet lectio bene ſe habet? Virgilius Eclog. III, 16.
Quid domini faciant, audent *cum talia fures?*
Terent. Eunuch. III, 5.
Quid ego ejus tibi nunc faciem praedicem *aut* laudem, *Antipho*,
Cum ipſum me noris, *quam elegans formarum ſpectator ſiem?*

Campanum in morbum, in faciem permulta jocatus,
Paſtorem ſaltaret uti Cyclopa, rogabat:
Nil illi larva aut tragicis opus eſſe cothurnis.
Multa Cicirrus ad haec: Donaſſet jamne catenam
Ex voto Laribus, quaerebat: ſcriba quod eſſet,
Nihilo deterius dominae jus eſſe. rogabat
Denique, cur umquam fugiſſet; cui ſatis una
Farris libra foret, gracili ſic, tamque puſillo.
Prorſus jocunde cenam producimus illam.
Tendimus hinc recta Beneventum; ubi ſedulus hoſpes
Pene, macros, arſit, turdos dum verſat in igni.
Nam vaga per veterem dilabſo flamma culinam
Volcano, ſummum properabat lambere tectum.
Convivas avidos cenam, ſervoſque timentis
Tum rapere, atque omnis reſtinguere velle videres.

v. 65. Vulg. CICERRUS. 67. DETER: NIHILO. 70. PRODUXIMUS. 72. PE. ARS. MAC. DUM TUR. V. IN IGNE.

67. DETERIUS NIHILO] Ita quidem editi: at membranae omnes, quae paullo vetuſtiores ſunt, tam aliorum quam noſtrae, aliter verba collocant,

NIHILO DETERIUS *dominae jus eſſe.*

Recte; & pronunciandum eſt, quaſi ſcriptum fuerit *Nilo*, ut plane habent duo Berſmanni: Sic Epiſt. II, 2.

Vehemens & liquidus, puroque ſimillimus amni.

ubi codices nonnulli mendoſe, ut hic, *Et vehemens liquidus.* Sic in Epigrammate veteri:

Ad partem veniet ſalax aſellus,
Nihilo deterius *mutoniatus.*

Quin & illud animadverti, quotieſcumque apud Noſtrum occurrit *nihilo*, comparativo ſuo ſemper praeponi: ut Serm. I, 1.

nihilo plus *accipias, quam.*

& II, 3. v. 56.

nihilo ſapientius, *ignes.*

& ibidem 52.

nihilo *ut* ſapientior *ille.*

& 270.

nihilo plus *explicet, ac ſi.*

& Epiſt. I, 22.

cum ſis nihilo ſapientior.

Ergo ad haec exempla legendum eſt hic quoque *Nihilo deterius.*

70. CENAM PRODUXIMUS ILLAM] Haec in priſcis editionibus. Meliores enim codices cii, Pulmanni, Torrentii, Berſmanni DUCIMUS: quibus conſentiunt ex noſtris Leidenſis, Reginenſis cum pluribus aliis. me. Ita ſupra v. 25.

Millia tum pranſi tria repimus *atque* ſub

& 35.

Fundos libenter linquimus.

& 50.

Hinc nos Cocceii recipit *plenissima villa.*

& 71.

Tendimus *hinc recta Beneventum.*

& 86.

Quatuor hinc rapimur *viginti & millia.*

ubi, ut vides, omnia verba praeſenti tempore efferuntur.

72. PENE ARSIT MACROS DUM TURDOS] verborum ordinem primus ex uno, ut aiunt, ce induxit Lambinus; quam & ego in ri, ſed eo chartaceo & infimae notae atque tis. Ceteri omnes tam aliorum quam noſtri *macros arſit*, atque ita legerunt Acron &

Incipit ex illo montis Appulia notos
Oſtentare mihi, quos torret Atabulus; & quos
Numquam erepſemus, niſi nos vicina Trivici
Villa recepiſſet, lacrimoſo non ſine fumo,
Udos cum foliis ramos urente camino.
Hic ego mendacem ſtultiſſimus uſque puellam
Ad mediam noctem exſpecto: ſomnus tamen aufert
Intentum veneri: tum inmundo ſomnia viſu
Nocturnam veſtem maculant, ventremque ſupinum.
Quattuor hinc rapimur viginti & millia rhedis,
Manſuri oppidulo, quod verſu dicere non eſt,
Signis perfacile eſt. venit viliſſima rerum
Hic aqua; ſed panis longe pulcherrimus, ultra
Callidus ut ſoleat humeris portare viator:
Nam Canusî lapidoſus; aquae non ditior urna.
[Qui locus a forti Diomede eſt conditus olim.]

Flen-

on. Scholiaſtes Perſii ad Sat. VI. v. 24. *Turdarum xit abuſive, cum turdorum debuerat; ut Horatius nit:*

Pene macres arſit, dum turdes verſat in IGNI.

ɔi notandum illud *igni*; ſic enim & Berſmanni ɔdex, & Regius, & a prima manu Reginenſis. lque recte: ut Carm. I, 4.

Ac neque jam ſtabulis gaudet pecus, aut arator igni. : I, 34.

Igni *coruſco nubila dividens.*

a & alibi *ungui*, & *imbri*, caſu ablativo: ſic & ucretius, Virgilius, Ovidius aliique aureae aeta-ɜ. Ceterum Berſmanni unus & Battelianus no-er, *In ignem.*

92. QUI LOCUS A FORTI DIOMEDE] Locus ab ıterpretibus multum vexatus, quique viciſſim ɔs multum vexavit. Videamus integrum:

Manſuri oppidulo, quod verſu dicere non eſt,
Signis perfacile eſt: venit viliſſima rerum
Hic aqua; ſed panis longe pulcherrimus, ultra
Callidus ut ſoleat humeris portare viator:
Nam Canusî lapidoſus: aquae non ditior urna:
Qui locus a forti Diomede eſt conditus olim.
Flentibus hinc Varius diſcedit maeſtus amicis.

bi oppiduli nomen, quod verſus hexametrus non recipit, *Equum Tuticum* intelligit, ut recte Scholiaſtae veteres. Doctiſſimus tamen Cluverius p. 1217. ex ſitu locorum conjicit *Arpos*, quae & *Argyrippa* dicitur, ab Horatio hic deſcribi. Vix tamen id perſuadebit, cum utrumvis vocabulum verſus facile admittat; auctore Virgilio Aen. XI, 246.

Ille urbem Argyripam *patriae cognomine gentis.*

& Silio IV, 556.

Allius Argyripa, *Daunique profectus ab arvis.*

Ab Equo Tutico igitur panem portare ſolent viatores Canuſium uſque, quia ibi panis lapidoſus eſt, *aquae non ditior urna*: hoc eſt, aquae copia non uberior eſt Canuſii, quam Equi Tutici. *Ditior*, abundantior, copioſior; non ut quidam codices perperam hic habent, *dulcior*. Auſonius Epigramm. IV. de Danubio:

Et qua dives aquis *Scythico ſolvo oſtia ponto.*

Contra Noſter Carm. III, 30.

Et qua pauper aquae *Daunus agreſtium*
Regnavit populorum.

Ergo oppidum Canuſium & aquae inopia & panis vitio laborabat. Aquae tamen penuriae ſubveniebat poſtea Herodes Sophiſta. Philoſtratus in ejus vita p. 550. Ὦχυτο καὶ τὸ ἐν Ἰταλίᾳ Κανύσιον, ὃπο-

Non umquam pretio pluris licuisse, notante
Judice, quo nosti, populo; qui stultus honores
Saepe dat indignis, & famae servit ineptus;
Qui stupet in titulis & imaginibus. quid oportet
Vos facere, a volgo longe longeque remotos?
Namque esto: populus Laevino malet honorem
Quam Decio mandare novo: Censorque moveret
Appius, ingenuo si non essem patre natus:
Vel merito, quoniam in propria non pelle quiescam.

v. 15. Vulg. QUEM NUSTI. 18. Nos. LONGE LATEQUE.

Pone animos, &c. pulsus abi.] Lactantius I, 13. *Nimirum senex* (Saturnus) *a juvene facile victus est, ac spoliatus imperio.* Fugit *igitur* expulsus, *& in Italiam navigio venit.* Et mox: *Censetne aliquis deum esse, qui* pulsus est, *qui* fugit, *qui latuit?* Ovid. Metam. VII, 290.

Pulsa fugit *macies: abeunt pallorque situsque.*

Haec quidem nitida sunt, culta sunt, & auctoribus suis digna: at vulgatum illud *pulsus fuit*, quam iners & languidum?

15. NOTANTE, JUDICE, QUEM NOSTI, POPULO] Ita nunc passim editum reperies; cum tamen & vetustae Editiones, & quicquid usquam est codicum manu scriptorum, sic clare exhibeant,

Judice, QUO nosti, populo, qui stultus honores, &c.

Hoc certe de omnibus suis praedicant Cruquius, Pulmannus, Bersmannus, Torrentiusque; hoc in meis universis reperi. Et Torrentius quidem Cruquiusque libenter hanc lectionem recíperent; si per interrogationem efferatur, *Judice: quo? nosti: populo:* vel hoc modo: *Judice: quo, nosti? populo:* metuebant scilicet, ne parum Latine dictum esset, nisi distinctionibus illis sublevaretur. Ponite vero, ô boni, istos metus: elegantissima enim locutio est, a fonte Graeco hausta, *Judice, quo nosti, populo:* ubi Pronomen eodem casu ponitur, quo Nomen antecedens. Terentius Heaut. I, 1.

Scire hoc vis? Hac quidem caussa, qua dixi *tibi.*

Cicer. Epist. Fam. V, 14. *Cum scribas, & aliquid agas eorum*, quorum consuesti, *gaudeo.* Ovidius Trist. V, 6.

Elige nostrorum minimum minimumque laborum,
Illo, quo reris, *grandius illud erit.*

Gellius I, 3. *Theophrastus autem, in eo*, quo dixi, *libro disserit.* Et I, 15. *Iccirco ex his*, quibus dixi, *vocibus nomen inducíarum connexum est.* Et II, 26. *Sed id iis tamen coloribus*, quibus modo dixisti, *denominandis.* Ceterum Graeca exempla proferuntur. Vide Nos ad Ciceronis Tusculanas V, 14.

17. QUID OPORTET NOS FACERE A VOBIS LONGE LATEQUE REMOTOS?] Id primo hic animadvertendum, male ex scriptis Editionibus tentum esse LONGE LATEQUE; cum omnium fere omnium codices habuerint, LONGE LONGEQUE. Primus ex suis Cruquius veram lectionem reposuit, Ciceronis loco fretus De Finibus II, 21. *Plurimum se, & longe longeque rimum, tribuere honestati.* Cui tamen bene nenti nemo, quod sciam, obtemperavit, pr Baxterum nostratem in nupera sua editione: difficile est homines diuturno errore palant viam rectam reducere. Posthac tamen, ut sp veritati manus dabunt, & corrigi se patie Ovid. Met. IV, 325.

Sed longe *vinclis* longeque *potentior illis.*

Gellius XIII, 27. *Ego quidem sic existimo,* longeque *esse amplius, prolixius, fusius, mortales, quam multos homines dixisse.* Idem *Ac multo etiam antequam nascerentur, &* longe atque longe *per infinitum.* Digest. IV, *Vendentibus curatoribus minoris fundum, empt titit Lucius Titius, & sex fere annis possedit* longe longeque *rem meliorem fecit.* Mamertu Genethliaco Maximiani p. 308. *Etenim qu ille Romani criminis primus auctor* (lege, carn nam Ennium intelligit) *A sole exoriente ad Maeotidas paludes, id nunc* longius longiusqu *tendere licet.* Germanam Latini Sermonis lem haec spirant: ita passim, *Magis mag Minus minusque, Etiam etiamque, Iterum it que, Nimium nimiumque, Minimum minimu Candidior candidiorque*, & alia similia. Atque opinor, satis justae sunt caussae, cur lecti hanc, quam codices fere ad unum omnes a

Sed fulgente trahit constrictos gloria curru
Non minus ignotos generosis. quo tibi, Tilli,
Sumere depositum clavum, fierique tribuno?
Invidia adcrevit, privato quae minor esset.
Nam ut quisque insanus nigris medium impedit crus
Pellibus, & latum demisit pectore clavum;
Audit continuo; Quis homo hic, aut quo patre natus?
Ut si qui aegrotet quo morbo Barrus, haberi
Ut cupiat formosus; eat quacumque, puellis

v. 24. Tulli. 29. Hic est? 31. Et cup. Inji-

unt, in sedes avitas denuo revocemus. Est tamen adhuc majus, & in quo magis etiam desidero judicium Interpretum. Fatemur quidem *Longe lateque* frequentissime apud Scriptores occurrere; *longe lateque patere, spargi, diffundi* &c. nempe ibi res ipsae, de quibus sermo est, tam in latum diffunduntur, quam protenduntur in longum. Idem tamen pernegamus, *Longe lateque removeri*, ut dictum esse a quoquam veterum, aut sane dici potuisse. Quippe vox *Remotus* longitudinem solam denotat, latitudinis sensum plane respuit. Et quod *longe* vel *longissime* a re quapiam *remotum* sit; idem ex omni parte & quaque versus ab eadem re remotum sit necesse est. Ut ineptum plane fuerit *late remotum* dicere quid; ubi semel dixeris *longe*. Illud deinde excute, quod omnes codices & editiones maculavit,

quid oportet

Nos *facere a vulgo longe longeque remotos?*

Nihil profecto pravius tetriusque vidi. Quid enim narrat? Nos, hoc est, cum aliis sex tam longe a vulgo remotum? quemne hoc ipso Sermone confitetur *libertino* esse *patre*, & *nullis majoribus?* quo vero nomine tam remotum? non genere, non re, non loco & conditione. At ingenio forsan dices & virtute atque doctrina: apage sodes istanc jactantiam. Non cognosco Nostrum tam superbum & gloriosum. Quin, si oculos animumque advertis, videbis hoc pugnare cum totius orationis filo & contextu. Non ideo, inquit, ô Maecenas, quia ipse summo genere natus es, contemnis homines novos & ignobiles, ut EGO REM: quorum multos recte tibi persuades & privatim probos & egregio publico vixisse: contra aliquot praecaris parentibus, ut Laevinum Valerium, non uno propterea esse pluris habitos esse, vel populo ipso judice, qui ceteroqui genus & proavos, imagines & titulos, maxime admirari solet. Quod si vulgus tam recte judicat; quanto magis id oportet

Vos *facere a vulgo longe longeque remotos?*

Vos dico *Augustos, Maecenates, Polliones, Messallas*, &c. non quali quisque sit natus parente, sed quo ingenio, qua virtute sit, quaerere oportet. Sentis, opinor, emendationem, quam orationis ductu abreptus, priusquam constitueram, insciens posui. Quod si NOS substituatur, pessum ibit tota sententia: quippe haud SEX inter generosos numerat, qui de hominibus novis candide & aeque judicent; sed se istis novis accenset, qui aequa nobilium judicia sperare sibi & polliceri audeant.

24. Quo TIBI, Tulli] Quod editiones hactenus possedit, TULLI, ex versu nono videtur irrepsisse. At ibi de Servio Tullio rege sermo est: hic de homine alio nescio quo. Quidni igitur revocamus plurium codicum lectionem, TILLI? ut de suis testantur Bersmannus, Pulmannus, Torrentiusque: in nostris hic quidem duobus duntaxat apparet, Regio & Petrensi: at infra versu 107, in Leidensi, Zulich. Magd. & Batteliano extat. Cicero Philip. II. cap. 11. *Tillius Cimber*. Idem Ep. Fam. VI, 12. Seneca de Ira, III, 12. & Epist. LXXXIII. Suetonius Jul. c. 85. *Cimber Tillius*: quibus omnibus in locis eadem ac hic variatio est in scriptis codicibus. Gruterus in Inscript. AFER TILIUS. &, Q. TILLIUS, &, M. TILLIUS, M. L. PHANIAS. TILLIA M. L. LUCCEIA.

29. Quis HOMO HIC EST? QUO PATRE NATUS?] Ita libri aliquot: alii, *Quis homo hic? Et quo patre natus?* Editiones vetustae, *Quis homo hic? Aut quo*: ut etiam codex Regius, & optimus Reginensis.

31. Et CUPIAT FORMOSUS] Ita Cruquius Torrentiusque ex suis, quos posteriores fere secuti sunt: At Venetae editiones & Loscheri, una cum pluribus Lambini Codicibus, & veterrimo

Injiciat curam quaerendi singula, quali
Sit facie, sura, quali pede, dente, capillo:
Sic qui promittit, civis, Urbem sibi curae,
Imperium fore, & Italiam, & delubra Deorum;
Quo patre sit natus, num ignota matre inhonestus,
Omnis mortalis curare & quaerere cogit.
Tune Syri, Damae, aut Dionysî filius, audes
Dejicere e saxo civis, aut tradere Cadmo?
At Novius collega gradu post me sedet uno:
Namque est ille, pater quod erat meus. Hoc tibi Paullu
Et Messalla videris? at hic, si plostra ducenta,
Concurrantque foro tria funera, magna sonabit

Co

nostro Leidensi aliisque tribus,

Ut si qui aegrotet, quo morbo Barrus, haberi
UT *cupiat formosus.*

Atque hanc lectionem alteri illi praeferimus. *Morbus* enim sive vitium Barri erat, quod formosus haberi cuperet; morbus utique mentis, non corporis. Sed si ET legeris; de morbo etiam corporis suspicari possis; quasi is scabie vel polypo fortasse laboraret, *& tamen* formosus haberi magnopere vellet: quod ab Horatii mente alienum esse existimo.

38. DIONYSI FILIUS] Scribe hic *Dionysî*, (non ut pleraeque editiones *Dionysi*) a recto *Dionysius*. *Syrus*, *Dama*, & *Dionysius* nomina servilia. Cicero Ep. Fam. XIII, 77. *Dionysius servus meus aufugit*. Sic alibi ibidem, & Ep. ad Atticum saepius. Suetonius vita Horatii: *Pertulit ad me* Dionysius *libellum tuum*. Plin. Ep. X, 105. *C. Valerius Dionysius*. Gruterus, 1036, 2. PUBLICIO DIONYSIO. 845, 7. M. AYP. ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ. Marm. Felsin. p. 425. M. ULPIUS DIONYSIUS. M. JULIUS DIONYSIUS.

47. NUNC QUIA, MAECENAS, TIBI SIM CONVICTOR] Editio prima Veneta alium verborum ordinem statuit;

Nunc, quia sum tibi, Maecenas, convictor; at olim,
Quod mihi pareret legio Romana tribuno.

quem etiam agnoscunt caeterae editiones priscae, & nostri codices praeter unum recentem omnes; praeterquam quod plures ex iis SIM habeant, non SUM. Idem de suis perhibent Pulmannus Bersmanusque; ne de caeterorum libris, etsi taceant, dubites. Quis primus contra veter exemplarium fidem mutaverit, nescio: sed ut opinor, ausus est, quo versus numerosior e deret. Nos vero, tam fastidiosis auribus va jussis, ipsa simplicitate compositionis capin Neque vero numeri viliores hic sunt, quam sa alias in his Sermonibus.

53. FELICEM DICERE NON HOC ME POSS De interpunctionis loco jam, opinor, hic c venit inter interpretes; non *felicem hoc casu* di guendum esse; sed *hoc* sive hac re *felicem*, *casu fortitus*. Quin & Danielis Heinsii non conjectura, qui *hic* pro *hoc* substituere voluit, ab omnibus explosa est. Sic ergo locum co tuunt,

felicem dicere non hoc
Me possum, casu quod te fortitus amicum:
Nulla etenim tibi me fors obtulit.

Et *possum* quidem, sive quod in pluribus est *sim*, omnes quos viderim libri exhibent, & teres editiones. Tamen, si verum dicendum arrogantiae quid prae se ferre videtur illud, POSSUM *eo me felicem dicere, quod natus si amicum*. Itane vero? Non cognosco tuum Flacce, tam superbum. Ut enim hoc vere posset; tu tamen non idoneus qui id diceres. que vero, si bene te novimus, dicere unqu voluisti. Ecce enim, quam Commentator v memoriae tradidit, saniorem lectionem:

felicem dicere non hoc
Me POSSUNT, *casu quod te fortitus amicum.*

Cornua quod vincatque tubas: saltem tenet hoc nos.
Nunc ad me redeo libertino patre natum:
Quem rodunt omnes libertino patre natum:
Nunc, quia sum tibi, Maecenas, convictor; at olim,
Quod mihi pareret legio Romana tribuno.
Dissimile hoc illi est: quia non, ut forsit honorem
Jure mihi invideat quivis, ita te quoque amicum;
Praesertim cautum dignos adsumere, prava
Ambitione procul. felicem dicere non hoc
Me possunt, casu quod te sortitus amicum:
Nulla etenim tibi me fors obtulit. optimus olim
Virgilius, post hunc Varius, dixere quid essem.
Ut veni coram; singultim pauca locutus,

v. 47. Quia, Maecenas, tibi SIM. 53. POSSUM. 54. MIHI TE. (In-

hoc est, ut verba sunt Scholiastae Cruquiani; *non iccirco me felicem nominare* DEBENT, *quod casu aliquo aut fortunae beneficio tibi sim factus amicus; cum nulla fors me tibi obtulerit, sed amicorum & virorum bonorum commendatio, qui me noverant.* Agnoscis, opinor, hunc, quisquis erat, enarratorem non *possum*, ut nunc habetur, sed *possunt* in suis olim exemplaribus reperisse. Quinam autem illi, qui hoc non possunt vere dicere? invidi nempe & obtrectatores, qui quotidie *rodunt me libertino patre natum*; qui felicitate me quadam, & nullo meo merito, ad amicitiam tuam perveniisse mentiuntur. Sic enim Garrulus ille, Serm. IX, 45. de hac ipsa re,

Nemo dexterius fortuna *est usus.*

& VI. lib. II. vers. 49.

Fortunae filius, *omnes* secum mussitabant.

Certe si ex illorum persona *possunt* legeris, verecunde dictum est; sin ex Horatii *possum*, insolenter & gloriose.

54. NULLA ETENIM MIHI TE FORS OBTULIT] Disquirunt hic Interpretes, utrumne *Fors* an *fors* legendum sit; quorum illud in principe Veneta, hoc in Loscheri editione comparet. Certe in vetustioribus nostris codicibus clare exhibetur FORS; ne hac de causa Lambini fidem labefactet semper erga illum iniquior Torrentius. Tacitus Annal. XIV, 5. *Contis, & remis, &, quae* fors obtulerat, *navalibus telis conficitur.* Ibidem II, 42. *Struxitque causas, aut* forte oblatas *arripuit.* At Hist. IV, 1. *Passim trucidatis, ut quemque fors obtulerat*: ubi tamen, ut antea, *fors* reponendum est. Sed, dum leviculum hoc sollicitos eos habet, illud interim, quod longe gravius est, impune hic grassari patiuntur,

Nulla etenim mihi te *fors obtulit.*

Ita omnes ubique dederunt editores: neque sentiunt illud *mihi te* quam insscite & stolide hic dictum sit, ut nihil magis. Quid enim? An patrono & rege suo Maecenate, cui vitam, opes, omnia debuit, majorem hic se gerit coactoris Graeculi filius? *Tibi* vero, ô noster, *Maecenatem* fors obtulerit? quod sodes ex te verbum audio? Immo *te Maecenati*: nisi omnium quotcumque fuerunt, sunt, eruntve, Suffenorum primus es. Certe sic alibi solebas, ut Serm. I, 3. v. 64.

Simplicior quis & est? qualem me *saepe libenter*
Obtulerim tibi, Maecenas.

Recte hoc quidem, & verecunde: & bene factum, quod tam turpem maculam effugisti. Sic enim & hoc in loco nullus dubitabam, quin sic a principio fuerit;

Nulla etenim TIBI ME *fors obtulit.*

Atque sic postea latentem hanc lectionem deprendi in Scholiaste Cruquiano, loco paullo ante laudato: *Cum nulla fors*, inquit, ME TIBI *obtulerit, sed amicorum commendatio.* Denique ita clare extare vidi in codice manuscripto, quem nuper adeo Bibliothecae Collegii nostri donavit vir insigni eruditione & humanitate Thomas Rud.

(Infans namque pudor prohibebat plura profari)
Non ego me claro natum patre, non ego circum
Me Satureiano vectari rura caballo,
Sed, quod eram, narro: respondes (ut tuus est mos)
Pauca: abeo: & revocas nono post mense, jubesque
Esse in amicorum numero. magnum hoc ego duco,
Quod placui tibi, qui turpi secernis honestum,
Non patre praeclaro, sed vita & pectore puro.
Atqui si vitiis mediocribus ac mea paucis
Mendosa est natura, alioqui recta; (velut si
Egregio inspersos reprendas corpore naevos)
Si neque avaritiam, neque sordis, aut mala lustra
Objiciet vere quisquam mihi; purus & insons,
(Ut me collaudem) si & vivo carus amicis;
Causa fuit pater his: qui macro pauper agello
Noluit in Flavî ludum me mittere; magni
Quo pueri magnis e centurionibus orti,

v. 68. Ac mala.

68. NEQUE SORDES, NEC MALA LUSTRA] Editiones veteres; & codices quos viderim omnes AC MALA habent: Perabsurdum tamen videtur, *sordes ac lustra* una inter se jungere; cum vitia prorsus contraria sint, neque in unum hominem eodem tempore possint recidere. Lambinus quidem ita loqui debuisse Nostrum putat;

Si neque avaritiam, neque sordes, nec mala lustra.

Postea autem Cruquius, non ut ille ex conjectura, sed ex vetustissimo suo Blandinio NEC illud protulit. Sane vir probus videtur fuisse Cruquius; neque temere fides ei detrahenda est: sed vereor, ne non fuerit a prima scriptoris manu vò NEC, sed a correctore interpolatum: qua in re, quae maximi quidem momenti est, subinde annotanda nimium ille securus & indiligens erat. Equidem haud dubito, quin sic scripserit ipse auctor,

Si neque avaritiam, neque sordes, AUT mala lustra.

Aut enim & *Ac* passim a Librariis alterum pro altero substituuntur: & solet alias Noster post duas particulas negativas *Aut* tertio loco subjunge ut Carm. III, 12.

Miserarum est, neque *amori dare ludum*, nec *dulci*
Mala vino lavere, aut *exanimari metuentes.*

III, 23.

Nec *pestilentem sensit Africum*
Fecunda vitis, nec *sterilem seges*
Robiginem, aut *dulces alumni*
Pomifero grave tempus anno.

Serm. II, 2. 22.

neque *ostrea*,

Nec *scarus*, aut *poterit peregrina juvare lagois.*

I, 9. 31.

nec *hostilem auferet ensis*,

Nec *laterum dolor*, aut *tussis*, nec *tarda podag*

II, 1, 15.

neque *enim quivis horrentia pilis*
Agmina, nec *fracta pereuntes cuspide Gallos*,
Aut *labentis equo describat vulnera Parthi.*

Virgil. Aen. IV, 339.

neque *ego hanc abscondere furto*

Laevo ſuſpenſi loculos tabulamque lacerto,
Ibant octonis referentes Idibus aera:
Sed puerum eſt auſus Romam portare, docendum
Artis, quas doceat quivis eques atque ſenator
Semet prognatos. veſtem ſervoſque ſequentis,
In magno ut populo, ſi qui vidiſſet; avita
Ex re praeberi ſumtus mihi crederet illos.
Ipſe mihi cuſtos incorruptiſſimus omnis
Circum doctores aderat. quid multa? pudicum
(Qui primus virtutis honos) ſervavit ab omni
Non ſolum facto, verum opprobrio quoque turpi:
Nec timuit, ſibi ne vitio quis verteret olim,
Si praeco parvas, aut (ut fuit ipſe) coactor
Mercedes ſequerer; neque ego eſſem queſtus. ad haec nunc
Laus illi debetur, & a me gratia major.
Nil me poeniteat ſanum patris hujus: eoque
Non, ut magna dolo factum negat eſſe ſuo pars,

Quod

v. 79. Vulg. SI QUIS. 87. OB HOC NUNC.

peravi, ne finge, fugam; nec *conjugis unquam praetendi taedas*, aut *haec in foedera veni*.

I quid multis opus? cum AUT clare habeat oliaſtes Acron, cum in Bibliotheca Societatis giae manuſcriptus, tum Venetiis olim editus o MCCCCXC: recentiores enim locum conmarunt.

9. IN MAGNO UT POPULO SIQUIS VIDISSET] ia a vetuſtis editionibus demiſſam erat SIQUIS, iti ſunt id ejicere recentiores interpretes: atfatentur in Blandiniis aliiſque melioris notae icibus SI QUI haberi; ut & ego reperi in veimis meis Leidenſi & Regienſi. Apage ergo tam clementiam: & ſibilantem illam literam ecemus. Lenius certe eo pacto fuaviuſque proit verſus; neque aliter ſcribit Noſter Verſu 30.

t ſi qui *aegrotet, quo morbo Bestius*:

erum quod Lambinus ait, neſcio quos verum ordinem turbare; quem ipſe ſic conſti-

Ut ſiquis magno in populo vidiſſet; in ea re ltum fallitur, & plerique omnes, qui eum ſontur. Sic enim diſtinguenda ſunt verba: *Siqui, ut in magno populo, veſtem vidiſſet.* Ovid. Pont. IV, 5.

Siquis, ut in populo, *qui ſcits, & unde requiret.* Idem Triſt. I, 1.

Siquis, ut in populo, *noſtri non immemor illic.* Sulp. Severus I, 84. *Ninive, alens virorum millia* C. & XX. *atque*, ut in magno populo, *abundans vitiis.*

87. OB HOC NUNC LAUS ILLI DEBETUR] Ita editiones veteres, & ex Manuſcriptis recentiores aliquot. At priſci codices uno fere conſenſu AD HOC vel AD HAEC. Acron Scholiaſtes: *Ad haec nunc*) *Alii* AD HAEC *legunt, ut ſit, Ad haec quae praeſtitit: alii* AD HOC, *ſcilicet ne me poeniteret, quia patrem habui operarium & libertum, qui bonus vir fuit.* Prius magis arridet; *ad haec* ſcilicet; quippe multa praeſtitit in educatione filii; non ſumtus ſolum, ſed ſtudium pene ſupra facultates plane ſingulare. *Ad* ſaepe idem fere valet, quod *ob* vel *propter*: ut Epod. 9.

Ad hoc *frementes verterunt bis mille equos.* Epiſt. 9.

ad haec, *ego naribus uti Formido.*

107. QUAS.

Quod non ingenuos habeat claroſque parentes,
Sic me defendam. longe mea diſcrepat iſtis
Et vox & ratio. nam ſi natura juberet
A certis annis aevum remeare peractum,
Atque alios legere ad faſtum quoſcumque parentes
Optaret ſibi quiſque: meis contentus, honeſtos
Faſcibus & ſellis nollem mihi ſumere; demens
Judicio volgi, ſanus fortaſſe tuo: quod
Nollem onus, haud umquam ſolitus, portare moleſtum
Nam mihi continuo major quaerenda foret res,
Atque ſalutandi plures; ducendus & unus
Et comes alter, uti ne ſolus rufve peregreve
Exirem; plures calones atque caballi
Paſcendi; ducenda petorrita. nunc mihi curto
Ire licet mulo, vel ſi libet uſque Tarentum,
Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos
Objiciet nemo ſordis mihi, quas tibi, Tilli,
Cum Tiburte via praetorem quinque ſequuntur

v. 107. Vulg. TULLI.

107. QUAS TIBI, TULLI] Scribe potius TILLI, ut ſupra docui ad verſum 24.

126. FUGIO RABIOSI TEMPORA SIGNI] Omnium, quotquot ſuperiore ſaeculo extitiſſe novimus, vetuſtiſſimum optimumque codicem ex Bibliotheca Blandinia Gandavi nactus eſt Cruquius: quod exemplar utinam adhuc ſalvum eſſet (periiſſe enim opinor) & in manus noſtras incidiſſet; multa, ni fallor, & praeclara inde erueremus, quae illius aut oculos aut captum effugerunt. Eſt tamen utcumque quod gaudeamus, non pauca ab ipſo Cruquio depromta eſſe ex eo libro; quae, abſque illo fuiſſet, fruſtra in ceteris omnibus quaereremus. Cujuſmodi hoc eſt, quantivis ſane pretii, quod his verbis memorat: *Codex*, ait, *Blandinius antiquiſſimus habet*, FUGIO CAMPUM LUSUMQUE TRIGONEM: *ſed ſuppoſita ſunt puncta, vulgataque lectio eſt adnotata, Fugio rabioſi tempora ſigni.* Haec tantum Cruquius: neque verbum praeterea addit: &, quod magis mirum eſt, nemo omnium interpretum, qui tot tantique poſt illum manus Horatio admoverunt, vel m ne dignum judicarunt variantem hanc lectio Bene vero factum, quod interpolator ille p ſubnotatis (ut Librariis, qui ſcripta ſua lituri pari nolebant, facere ſollemne erat) delen verba ſignificaverit; ac non ipſe ſcalpello ſu nitus eraſerit. Aut enim egregie fallor, aut la ſincera lectio eſt, & Venuſina lucerna Videamus locum integrum.

Ad quartam jaceo: poſt hanc vagor aut ego
Aut ſcripto, quod me tacitum juvet: ungor
Non quo fraudatis immundus Natta lucerni
Aſt ubi me feſſum ſol acrior ire lavatum
Admonuit, fugio CAMPUM LUSUMQUE
GONEM.
Pranſus non avide ——
domeſticus otior.

Haec jam ſingula examinanda ſunt. *Ad q jaceo:* quod cave accipias pro *dormio*, ut faciunt Interpretes: quippe non niſi otioſi nis erat, vel ad horam uſque primam ſomn

Te pueri, laſanum portantes oenophorumque.
Hoc ego commodius, quam tu, praeclare ſenator,
Millibus atque aliis vivo. quacumque libido eſt,
Incedo ſolus: percontor quanti olus, ac far:
Fallacem Circum, veſpertinumque pererro
Saepe forum: adſiſto divinis: inde domum me
Ad porri & ciceris refero laganique catinum.
Cena miniſtratur pueris tribus: & lapis albus
Pocula cum cyatho duo ſuſtinet: adſtat echinus
Vilis, cum patera guttus, Campana ſupellex.
Deinde eo dormitum; non ſollicitus, mihi quod cras
Surgendum ſit mane, obeundus Marſya, qui ſe
Voltum ferre negat Noviorum poſſe minoris.
Ad quartam jaceo: poſt hanc vagor, aut ego lecto,
Aut ſcripto quod me tacitum juvet. unguor olivo,
Non quo fraudatis inmundus Natta lucernis.
Aſt ubi me feſſum ſol acrior ire lavatum
Admonuit, fugio Campum luſumque trigonem.

v. 126. Vulg. FUGIO RABIOSI TEMPORA SIGNI. Pran-

ılgere: ut Epiſt. I, 17.
Si te grata quies & primam ſomnus in horam
Delectat.
: Epiſt. I, 18.
Dormiet in lucem, *ſcorto poſtponet honeſtum*
Officium, nummos alienos paſcet.
rgo ad quartam ſtertere, deſidioſi plane fuerit,
: Nomentani nepotis, potius quam Flacci. Quid
go? *Jacere* hic perinde eſt ac *ſtudere*, in *lectulo*
ilicet lectioni aut ſcriptioni vacare: qui mos e-
it antiquorum, jam notiſſimus. Noſter ſupra,
at. I, 4. v. 133.
neque enim cum lectulus *aut me*
Porticus excepit, deſum mihi.
eneca Epiſt. LXXII. *Quaedam ſunt, quae poſſis*
r in ciſio ſcribere: quaedam lectum *& otium & ſe-*
retum deſiderant. Plinius Epiſt. V, 5. *Viſus eſt ſibi*
:. Fannius per nocturnam quietem JACERE IN LE-
TULO *ſuo compoſitus in habitum* ſtudentis, *habere*
nte ſe ſcrinium, *ita ut ſolebat.* Atque haec qui-
em interpretatio ex ſequentibus verbis magis ad-
huc conſtabit;
poſt hanc vagor aut ego lecto,
Aut ſcripto, quod me tacitum juvet.
ubi ordo eſt, *Poſt hanc*, horam ſcilicet quartam,
quae nobis nunc decima eſt antemeridiana, *ego*
vagor; aut lecto, aut ſcripto, quod me tacitum ju-
vet. Ubi ſine dubio *lecto* & *ſcripto*, ſunt ablativi
participiorum *lectus* & *ſcriptus.* Cujuſmodi jam
paſſim obſervata eſt a Grammaticis conſtructio.
Tacitus Annal. II, 7. *Caeſar*, audito *caſtellum Lup-*
piae obſideri, ſex legiones eo duxit. IV, 36. *Fonteius*
Capito abſolvitur, comperto *ficta in eum crimina*
per Vibium Serenum: & alibi paſſim. Hoc quidem
recte olim Janus Douſa: adeo ut me illorum mi-
ſereat, qui *lecto* hic & *ſcripto* Verba eſſe volunt,
pro *lectito* & *ſcriptito*; verba utique inaudita, &
in ultimam Barbariam releganda. Decepit, credo,
eos pronomen *Ego*, cum id extra locum ſuum
hic poſitum videatur: quod tamen minime mira-
ri debent, qui aut hunc Noſtrum aut Terentium
umquam verſarunt. Noſter loco jam citato:

Pranſus non avide, quantum interpellet inani
Ventre diem durare, domeſticus otior. haec eſt
Vita ſolutorum miſera ambitione gravique.
His me conſolor, victurum ſuavius, ac ſi
Quaeſtor avus, pater atque meus, patruuſque fuiſſet.

v. 131. Vulg. FUISSENT.

Neque enim cum lectulus aut me *Porticus excepit.* Nihil uſitatius: atque adeo elegantiam quandam prae ſe fert. Ergo hoc dicit Horatius, *Poſt horam quartam vagor; cum jam tunc aut legerim aut ſcripſerim quid, quod me tacitum juvet.* Sine dubio itaque non *ad quartam dormivit*, qui ante eam horam *ſcripſit aliquid aut legit.* Sed pergamus porro: & inveſtigemus *quo vagari* ſit ſolitus: atque id quidem ſcire dabitur, ex iis quae ſequuntur,

ungor olivo:
Poſt ubi me feſſum ſol acrior ire lavatum
Admonuit, fugio campum luſumque trigonem:

Nimirum in Campum Martium, ubi homines beatiores aut ſpatiari & alios ludentes viſere, aut ipſi ludere & exercere ſe ſolebant. Deſcribit hic ſcilicet quotidianae ſuae vitae conſuetudinem, quo pacto diem integrum tranſigere ſoleret. „ *Veſpere*, inquit, Circum & Forum pererro; „ inde ad cenam domum redeo: tandem eo dor- „ mitum; & mane experrectus, uſque ad quar- „ tam ſtudiis vaco; inde in Campum me confe- „ ro, & olivo unctus (non rancido quidem foe- „ tidoque, ut Natta) pila ludo, & ludentes a- „ lios ſpecto. Demum, ubi Solis aeſtus mole- „ ſtior eſt, relinquo Campum ac Trigonem, & „ lavatum eo: poſtque prandium, tenue id qui- „ dem & parcum, domi otior uſque ad *veſperem.* Jam autem exercitia campeſtria prius oleo perunctos obiiſſe, res pervulgata eſt, neque hic adeo probanda. Unde noſter de Sybari Carm. I, 8. *Cur* olivum *ſanguine viperino cautius vitat*; ſaepe diſco, *ſaepe trans finem* jaculo *nobilis expedito?* Ovid. Metam. X, 176.

Corpora veſte levant, & ſucco pinguis olivi
Splendeſcunt, latique ineunt certamina diſci.

Porro in Campo pila luſitare ſolitum eſſe Noſtrum, atque una interdum cum Maecenate, teſtis ipſe de ſe eſt optimus, Serm. II, 6. v. 49.

ludos ſpectaverit una,
Luſerit in campo: *Fortunae filius, omnes.*

Quod erudite ſic enarrat Scholiaſtes Cruquianus: *Siquis me una cum Maecenate in Campo videbat, ſtatim dicebat me eſſe fortunae filium. Solebant autem Romani in Campo Martio ludere* PILA TRIGONA. Quibus, opinor, verbis jam, ſi minus ant perſentiſcere incipis, quid ſibi illa velint,

fugio CAMPUM LUSUMQUE TRIGONI. *Trigonis* enim *luſus* pilae ludum ſignificabit, id ut creditur, ſic dictus, quod luſores paribus i ſe ſpatiis ad Trigoni ſive trianguli formam di bant. Martialis in Apophoretis, XIV, 44.

PILA TRIGONALIS.

Si me mobilibus ſcis expulſare ſiniſtris,
Sum tua: ſi neſcis, ruſtice, redde pilam.

Idem IV, 19.

Seu lentum ceroma teris, tepidumve TRIGONA
Sive harpaſta manu pulverulenta trahis.

& XII, 81.

Captabit tepidum dextra laevaque TRIGONEM,
Imputet exceptas ut tibi ſaepe pilas.

& VII, 72.

Sic palmam tibi de TRIGONE nudo
Unctae *det favor arbiter* coronae:
Nec laudet Polybi magis ſiniſtras.

Quo poſtremo loco inductus, equidem libe apud Noſtrum pro illo *Luſum* vel *Ludum* repo rim NUDUM,

fugio CAMPUM NUDUMQUE TRIGONEM; *Uncti* enim, & proinde *nudi*, *pila* & *diſco* alii id genus ludis certabant, ut jam vidimus. At haec omnia magis magiſque confirmantur ex quod Noſter continuo addit, ſe tum *lavatum* ſolitum. Quippe a Pilae luſu ſtatim balnea bant, aut, ſi ſerius ludum inciderant The jam clauſis, in Tiberi vel Aqua Virgine lava tur; ut iterum Martialis, XIV, 161.

TINTINNABULUM.

Redde pilam: ſonat aes Thermarum. ludere pe
Virgine vis ſola lotus abire domum.

Vides jam, opinor, ut apte inter ſe cohaer omnia: quae cum minime intelligeret interp tor ille; ſpongia, ut erat audacia, emendare luit. At enimvero, quam egregia atque illis, par erat, meliora de ſuo nobis largitus ſit, rae pretium erit cognoſcere:

Aſt ubi me feſſum ſol acrior ire lavatum

ECLOGA VII.

PROSCRIPTI Regis Rupilî pus atque venenum
Hybrida quo pacto ſit Perſius ultus, opinor
Omni-

dmonuit, fugio rabioſi tempora ſigni.
mpe *aeſtuoſos dies caniculares* intelligit, ut recte
rrant Scholiaſtae veteres; veteres, inquam,
n diu eſt, quod haec macula fere omnes co-
s inquinavit. Ego vero *aeſtus Caniculae*, *ra-*
s, *calores* ſub umbra *vitari* poſſe probe nove-
i; ut noſter Carm. I, 17.
tic in reducta valle Caniculae
vitabis aeſtus:
Caniculae *tempora* quo pacto effugerit noſter,
idem neſcio; niſi forte ſub umbras illas ſe
duxerit,
unde negant redire quemquam,
allentes umbras Erebi, *noctemque profundam.*
ut hoc ei condonemus; quippe & Tibullus
d multo minus improprie locutus eſt; Eleg. I, 1.
ed canis *aeſtivos* ortus vitare *ſub umbra*
Arboris, *ad rivos praetereuntis aquae*;
inus utique locus eſt, & non *ictus* potius quam
s erit legendum: illud potius conſideremus,
m concinne atque apte cum orationis ſerie &
toris inſtituto congruat hoc, quod dedit, Em-
na. *Ab hora quarta*, *inquit*, *foras prodeambu-*
tum ungor: & ubi appetente fere meridie Solis ar-
ingraveſcit, *fugio tempora Caniculae.* Quid,
lum, Caniculam nobis narras? Deſcribit uti-
: poëta, quid quotidie facere ſoleat, commu-
us anni temporibus, Romae, ubi *Forum &*
cus: non quid diebus tantum Canicularibus,
rum intemperiem ruri plerumque in ſilva Sa-
a abditus fallere & ſolari conſueverat. Jamne
tis, quam indignis modis impoſtor ille nobis
ſerit? Quaſi vero ſub caelo Italo ſol meridia-
, non niſi ardente Sirio, moleſtus eſſet ſub
o morantibus? Et profecto ineptum eſſe hoc
urdumque quaſi per caliginem vidiſſe ii viden-
; qui *rabioſi tempora ſigni*, non *anni* tempus,
diei interpretantur. Unde vero petitum, tam
chrum commentum nobis propinant? Ex Per-
nempe, cujus illud eſt, Sat. III.
ſiccas inſana Canicula meſſes
Jam dudum coquit, *& patula pecus omne ſub umbra eſt:*
Canicula, ut putant, improprie pro quovis
: aeſtuoſo ponitur. Bene ſane: & eſt quod Per-
ſius gratiam iis habeat. At non videre interea, *ſiccas* illas *meſſes*, tam bellam interpretationem prorſus evertere? Sed mittamus hos; quos merito ſane caſtigat celeberrimus Dacierius: ipſe interim majoris culpae reus, cum ex contaminato hoc Flacci loco illud nobis ut obſervatione dignum excudit, Veteres ſcilicet, niſi diebus Caniculari-bus, balneis non uſos eſſe. Veſtram fidem, Quirites! Satius profecto fuerat, non veteribus adeo omnibus, ſed poëtis ſolis (& in eis Flacco) illuviem illam exprobraſſe, quorum, ut ipſe ait,
bona pars non ungues ponere curat,
Non barbam, *ſecreta petit loca*, balnea vitat.
Rides: ſed tamen recte id colligas, quantumvis falſum ſit & inhoneſtum, ſi vulgatam hic lectionem ſemel admiſeris. Vel furcis itaque expellenda eſt, quae tam lepidas enarrationes nobis procudit. Certe quocumque te verteris, ſive *diei* tempus, ſive *anni* tibi finxeris; laterem profecto laveris, ex ipſo lavacro ſordes colligentem.

131. PATRUUSQUE FUISSENT] Per ſaeculum, credo, & amplius editionibus omnibus inſedit illud *Fuiſſent*: Et Interpretes omnes quaſi compacto ſilentium agunt. At Venetae illae antiquae cum Loſcheriana;
ſuavius, *ac ſi*
Quaeſtor avus, *pater atque meus*, *patruuſque*
FUISSET:
Neque aliter codices ex noſtris, Battelianus, Regius, Galeanus cum aliis duobus. Enimvero bis peccavit, quicumque ex libris ſuis pluralem hic numerum primus repoſuit. Quippe primo ignarus erat ſtili Horatiani; Noſter enim pluribus licet Nominativis, modo ultimus ſit numero ſingulari, etiam Verbum eodem numero ſemper ſubnectit; ut multis oſtendi ad Carm. I, 24. Deinde, quod multo gravius eſt, etiam Latinitatis ignarus erat; ut videbis, ſi ſic verba ſolvas, *Ac ſi avus meus & pater patruuſque* FUISSENT QUAESTOR. Quid jam videtur? Utique, ſi *fuiſſent* legeris, dicendum fuerit *Quaeſtores*. Vah, quam multa prava & abſurda nos effugiunt; dum quae pueri admirari ſolebamus, poſtea ſecure & ſupine grandiores natu percurrimus.

Omnibus & lippis notum & tonſoribus eſſe.
Perſius hic permagna negotia dives habebat
Clazomenis, etiam litis cum Rege moleſtas;
Durus homo, atque odio qui poſſet vincere Regem;
Confidens, tumiduſque; adeo ſermonis amari,
Siſennas, Barros ut equis praecurreret albis.
Ad Regem redeo. poſtquam nihil inter utrumque

C

3. OMNIBUS ET LIPPIS NOTUM ET TONSORIBUS ESSE] Tanaquillus Faber acutiſſimo vir ingenio, *Si res*, inquit, *& omnibus lippis & tonſoribus nota eſt, quid igitur attinet illam narrare? Ridiculus foret Horatius. Lego itaque,*

Omnibus HAUD *lippis notum & tonſoribus eſſe.*

Ubi non dico, invitis omnibus libris repoſuiſſe hoc Fabrum; idem enim & nos non ſemel fecimus & poſthac faciemus, ſed melioribus, ni valde fallimur, argumentis freti. Quorſum enim *ridiculus?* adeone oblitus eſt Faber, quod in Ovidio olim legerat, Arte I, 681.

Fabula nota quidem, ſed non indigna relatu?

Celebris quidem tum vulgo erat Perſii jocus: ſed Horatius, qui Rupilium male oderat, omnibus eum ſaeculis traductum & laceratum voluit. Ergo literis mandat perennaturis; quod alioqui, licet per ora hominum volitaret, tamen intercideret. Neque vero *Haud notum lippis* melius huc aptiuſve convenit. Quomodo enim tam arcanum & paucis notum eſſe potuit; quod publice in Praetorio actum eſt, & populo & milite audiente? Quare optimum eſt, ut receptam lectionem tutemur: illud duntaxat quaeſituri, quo conſilio Noſter *Lippis* hoc & tonſoribus notum eſſe dixerit. De *Tonſoribus* quidem res clara eſt: cum in tonſtrinis homines otioſi & rumigeruli deſidere & tempus terere ſolerent; ut recte ex Plutarcho aliiſque Lambinus poſt Eraſmum obſervavit. At quamobrem quaeſo *Lippis?* Unde illis datum, ut magis aliis quibuſvis rumores confectentur? Lippi, aiunt, loquaces & curioſi eſſe ſolent; quia prae oculorum vitio nihil aliud, quod agant, habent: unde & proverbium eſſe natum de re pervulgata, *Lippis omnibus & tonſoribus notum.* Haec quidem recentiores: at quanto melius Vetus Scholiaſtes locum enarrat! *Adeo ait divulgatum eſſe, quibus modis infectatus ſit Perſius Rupilium, ut & in* Tonſtrinis *haec & in* Medicinis *narrata ſint. Fere autem in his officinis otioſi ſolent conſidere, ac res rumoribus frequentatas fabulis celebrare.* Recte quidem & erudite. *Medicinis* autem hic poſuit pro nis medicorum; ubi non minor, quam in *ſtrinis*, hominum erat frequentia: unde illa ti in Amphit. IV, 1.

Nam omnis plateas perreptavi, gymnaſia & ropolia:
Apud emporium, atque in macello, in palaeſt que in foro:
In medicinis, *in* tonſtrinis, *apud omnis a cras:*
Sum defeſſus quaeritando; uſquam invenio cratem.

Sine dubio haec Flacci ſententia eſt: & r quidem erat, ut ſic potius verſum conſtitue

Omnibus & medicis *notum & tonſoribus eſſ*

Ut enim *tonſores*, ita & *medici*, quorum pl tum liberti erant & in vilibus tabernis dege omnia illa audire poterant, quae adventor garriebant. Hallucinantur itaque, qui ad hinc nobis extundunt, *Lippis & Tonſoribus:* certe, ſi ullum eſt, ſic omnino efferri *Medicis & Tonſoribus.* Quorſum itaque hic ab Horatio poſitum? Urbane quidem id factum: ut, cum inimicum ſuum Rupiliu ſectari hic & proſcindere voluit, à ſe prim peret, & quod haberet vitii ridens agnoſ idque Vatinii illius noto exemplo; quem ſunt Senecae de Conſtantia cap. XVII.) *fu fuiſſe venuſtum & dicacem memoriae proditu In pedes ſuos* (ob podagram) *ipſe plurima di & in fauces conciſas:* (ob ſtrumam) *ſic inimic quos plures habebat quam morbos, & in prin ceronis urbanitatem effugit.* Pari itaque co non *medicos* hic Noſter cum tonſoribus junxi *Lippos*, qui inter alios curationis cauſſa ad cinas confluebant; atque ibi, ut fit, dum ra trahitur, & audiebant fabulas & narraba

4. NEGOTIA DIVES HABEBAT CLAZOMENIS vius ad Aen. IV, 345. pro *habebat* citat hic BAT. Quamquam autem & *Negotium agere tem agere* recte dicitur: nihil tamen hic m

Convenit: hoc etenim ſunt omneſ jure moleſti,
Quo fortes, quibus adverſum bellum incidit. inter
Hectora Priamiden, animoſum atque inter Achillem
Ira fuit capitalis, ut ultima divideret mors:
Non aliam ob cauſam, niſi quod virtus in utroque
Summa fuit. duo ſi diſcordia verſet inertis;

v. 15. Vulg. VEXET. Aut

am, adverſus omnium Codicum fidem. Cicero piſt. Fam. I, 3. *Aulo Trebonio, qui in tua provincia* magna negotia *& ampla & expedita* habet. III, 30. *Sed quum* habet *praeterea* negotia *vetera Sicilia ſua.* XIII, 57. *Ut ſuum* negotium, *quod* abet *cum populo Sardiano conficiat.* Et alibi ſaepe.

7. CONFIDENS TUMIDUSQUE] Ita Editiones anquae, & manu ſcriptorum pars longe maxima. uid itaque attinet QUE ejicere? quamnam lurabimur elegantiam?

11. INTER HECTORA PRIAMIDEN] Vitioſum ſae loquendi genus & ἰδιωτικόν· quodque magni merim numquam ab Horatio prolatum:

inter
Hectora Priamiden, animoſum atque inter *Achillem Ira fuit capitalis.*

t alibi Epiſt. I, 2.

Neſtor componere lites
Inter *Peliden feſtinat, &* inter *Atriden.*

Quivis alius ſcriptor τὸ *Inter* ſemel tantum poſuerit; ut Terent. Andr. III, 3.

Irae ſunt inter Glycerium & gnatum.

t & Graeci, Μεταξὺ κόλπου καὶ χείλεος ἄκρου. Μεταξὺ Κοίλης καὶ Σικυῶνος. Et ſic alii ubique mnes. Neque vero magis ab uſu, quam a ratioe receſſit Noſter. Quomodo enim ſodes *inter Peiden?* cum praepoſitio illa duos hinc & hinc terminos vi ſua & notione deſignet. Non ergo *inter Hectorem* fuit ira, atque iterum *inter Achillem:* ed ſemel & ſimul *inter utrumque.* Hebraiſmus quiem eſt; quem Septuaginta expreſſerunt, Ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τῆς σκότους: at Latinus nterpres noluit dicere, *Inter lucem & inter tenebras*, utpote ſermone Latino alienum. Cum haec utem ſcripſiſſem; ſero animadverti, virum longe loctiſſimum, Gatakerum noſtratem Adverſar. II, 2. le Hebraiſmo hoc plura adnotaſſe; quem neque atinis prorſus inſolentem fuiſſe ex priore hoc Flacci loco conatus eſt oſtendere; cui & addidit ivii illud, XXII, 35. *Romae juri dicundo urbana ors Pomponio:* inter *cives Romanos &* inter *peregrinos P. Furio Philo evenit.* Ita quidem olim ferebatur: at jamdudum eſt, cum meliorum codicum juſſu poſterius illud *Inter* de Livio exulavit. Aliud vero ſuggerit Marcilius, ex Cicer. Paradox. I. *Sic te ipſe abjicies atque proſternes, ut nihil* inter *te atque* inter *quadrupedem aliquam putes intereſſe?* Equidem neſcio, ex qua cloaca foetorem hunc excitaverit; cum & editiones quas viderim omnes, & codices Graevio viſi rite habeant, *Inter te atque quadrupedem.* Quid igitur? inquis: duras & indignas Horatii vices praedicas; ſi ex omnibus aliis eluetur, in illo ſolo macula reſidet? Ego vero, ſi Horatio contra Librarios faves, facile ſuppeditare poſſum, quod & huic tam inhoneſtam labem abſtergat: in priore loco, ſi ſic legas,

Hoc etenim ſunt omnes jure moleſti,
Quo fortes, quibus adverſum bellum incidit. OLIM
Hectora Priamiden animoſum atque inter Achillem
Ira fuit capitalis, ut ultima divideret mors.

In poſteriore vero, ſi ſic refingas:

Neſtor componere lites
PRIMUS *Peliden feſtinat & inter Atriden.*

At haec nimium quantum, inquies, a vulgata lectione recedunt. Fateor equidem; verum haud una eſt mendorum origo: alia literarum ſimilitudini, alia interpretamentis debentur. Et, ſi tu dicis cauſſa mihi concedes OLIM & PRIMUS ab Horatio prodiiſſe; qui evenire potuerit, ut *Inter* & *Inter* interpolatum ſit hodie, jam ego tibi oſtendam. Cum enim iſta legerent olim, *Hectora atque inter Achillem, Peliden & inter Atriden*; novitate conſtructionis attoniti, prioribus illis accuſativis *Inter* inter lineas apponebant: quo factum, ut ab aliis demum exſcriptoribus in verſum reciperetur *Inter*, quia forte fortuna cum metri rationibus apte quadraret. Ita alibi bis terque peccatum eſt; vide nos ad Carm. III, 25. v. 2. Epod. XI, 4. Epiſt. II, 1. v. 31.

15. DUO SI DISCORDIA VEXET INERTES] Lambinus in ſuis nonnullis VERSET invenit: quod rectius puto. Sic alibi Serm. II, 3, 249.

Si quem delectet barbatum; amentia verſet.

ubi ſimiliter codices nonnulli *vexet.* Paſſim haec verba inter ſe commutantur a Librariis.

Aut ſi diſparibus bellum incidat, ut Diomedi
Cum Lycio Glauco: diſcedat pigrior, ultro
Muneribus miſſis. Bruto praetore tenente
Ditem Aſiam, Rupilî & Persî par pugnat, uti non
Conpoſiti melius cum Bitho Bacchius. in jus
Acres procurrunt; magnum ſpectaculum uterque.
Perſius exponit cauſam: ridetur ab omni
Conventu: laudat Brutum, laudatque cohortem:
Solem Aſiae Brutum adpellat, ſtellaſque ſalubris
Adpellat comites, excepto Rege: Canem illum,
Inviſum agricolis ſidus, veniſſe: ruebat
Flumen ut hibernum, fertur quo rara ſecuris.
Tum Praeneſtinus ſalſo multoque fluenti
Expreſſa arbuſto regerit convicia; durus
Vindemiator, & invictus, cui ſaepe viator
Ceſſiſſet magna conpellans voce cuculum.

20. Vulg. Compositus. 28. Multumque.

20. Compositus melius cum Bitho Bacchius] Hic, ut fere ſemper in nominibus propriis, variant codices: *Bitho*, *Bito*, *Bico*, & *Bacchius*, *Bachius*, &c. Sed bene habent receptae lectiones: Gruterus 702, 12. Bithus crescens. Marm. Felſinea p. 21. Cn. Pompeius Bithus. Gruterus iterum: L. Bacchius. & 961, 1. A. Appulеius A. L. bitus. Ceterum quod editiones omnes praeferunt,

Rupili & Persi par pugnat, uti non
Compositus *melius cum Bitho Bacchius:*

dimidia fere pars codicum ſic exhibent,

Compositum *melius cum Bitho Bacchius.*

Et utrumque quidem ſat bene habet, quantum ad conſtructionem attinet: illud defenditur ex Seneca Praefat. ad IV. Nat. Quaeſt. *Quamvis ſtaturam habeas Threcis cum Threce compoſiti:* hoc ſic conſtituitur, *Par* ita *compoſitum*, uti non melius Bacchius cum Bitho. Cicero Acad. Quaeſt. II, 46. *Unum igitur par, quod depugnet, reliquum eſt, Voluptas cum Honeſtate.* Auctor ad Liviam v. 301.

Par bene compoſitum, *juvenum fortiſſimus alter,*
Altera tam forti mutua cura viro.

Sed omnium, ni fallor, optime codex Magdalenenſis;

Compositi *melius cum Bitho Bacchius.*

Ea vetus & vera lectio eſt; quam cum reperent Librarii, partim *compoſitum*, *partim poſitus* nobis dederunt. At elegantiſſima e Syllepſis, *Bithus cum Bacchio compoſiti:* ut Faſt. IV, 54.

Ilia cum Lauſo de Numitore ſati.

& V, 330.

Conſul cum conſule ludos
Poſtumio Laenas perſolüere *mihi.*

& Metam. II, 257.

Fors eadem Iſmarios *Hebrum cum Strymone*

& ita alii ſaepe. Certe hoc pacto evitabis illum auribus ingratum, *Compoſitus melius.*

28. Salso multumque fluenti] Ita e & major pars codicum. Torrentiani tamen quot melioris, ut ait, notae, multoque bus accedunt Berſmanni duo, & ex noſtris trenſis, Galei, & Franekeranus, & Schol. quoque Porphyrion. Agnoſco veram Horatium:

Tum Praeneſtinus ſalſo multoque *fluenti*
Expreſſa arbuſto regerit convitia, durus
Vindemiator, &c.

ubi ordo eſt: *Tum Praeneſtinus* Rupilius, *l.*

At Graecus, poſtquam eſt Italo perfuſus aceto,
Perſius exclamat: Per magnos, Brute, Deos te
Oro, qui reges conſueſti tollere, cur non
Hunc Regem jugulas? operum hoc, mihi crede, tuorum eſt.

ECLOGA VIII.

OLIM truncus eram ficulnus, inutile lignum:
Cum faber, incertus ſcamnum faceretne Priapum,
Maluit eſſe Deum. Deus inde ego, furum aviumque
Maxima formido: nam fures dextra coërcet,
Obſcaenoque ruber porrectus ab inguine palus:
Aſt inportunas volucres in vertice arundo
Terret fixa, vetatque novis conſidere in hortis.
Huc prius anguſtis ejecta cadavera cellis
Conſervus vili portanda locabat in arca.

v. 34. Vulg. CONSUERIS.

Hoc

ndemiator, expreſſa arbuſto convitia regerit Perſio *lſo multoque fluenti*; qui ſcilicet, hiberno flumimodo comparatus, falſus multuſque contra Rulium fluebat. *Multo fluenti*, πολλῷ ῥέοντι, ut ait emoſthenes, cujus profecto locum in animo hait Noſter, ex Oratione de Corona: Τότε μὲν ἐγὼ τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ ΠΟΛΛΩ ΡΕΟΝΤΙ Θ' ὑμῶν ὐχ ὑπεχώρουν: *Tunc quidem ego Pythoni ſtori, ferocienti & MULTO FLUENTI adverſus s, minime ceſſi.* Ita Graeci alibi, Λαβρὸς ῥέων, βρὸς ἰπαιγίζων: & adjectivum hic omnino elrtius eſt adverbio. Virgil. Georg. III, 23.

Atque hic undantem bello, magnumque fluentem
Nilum, ac navali ſurgentis aere columnas.

c. μέγαν ῥέοντα, non genere neutro *magnum* pro *ngnè*; ut male vulgo accipiunt. Porro & illud ıtandum, *falſo* cum *fluenti* connectendum eſſe, dem ut *multo*: ἀλμυρῷ ῥέοντι καὶ πολλῷ: multo ıim venuſtius hoc, quam ſi *falſo* ſeparatum eſras. Quid jam clarius & apertius toto hoc lo? Quam inepta jam tibi videbitur Dan. ɔinſii conjectura? quae tamen ipſi ne dubitanı quidem viſa eſt, & magnos ſibi fautores repɛrit;

falſo MUSTOQUE *fluenti*
Expreſſa arbuſto.

Scilicet in eodem errore verſatus eſt Heinſius, quo ceteri ante eum interpretes & veteres & novi: quibus id unum denſiſſimam hic caliginem offudit, quod *falſo* & *fluenti* non ad *Perſium*, verum ad *arbuſtum* referrent. Atqui ea conſtructio nullo modo procedere poteſt: & laudandus utique eſt Dacierius, qui (ut nunc video, poſtquam haec commentatus ſum) primus iſta ad Perſium ſpectare animadvertit, eo duntaxat infelix, quod partem aliquam veri attigit, integrum non potuit adſequi.

34. QUI REGES CONSUERIS TOLLERE] Editio Veneta cum Acronis & Porphyrionis Scholiis MCCCCXC, tam in verſu ipſo, quam in utriuſque Enarratione CONSUESTI habet; atque ita ſine ulla litura codex noſter Galeanus. Zulichemianus vero, *Conſueras*. Illud placet: modus enim Indicativus aptius hic convenit; & *Conſueſti* potius dicere ſolebant, quam *conſueviſti*. Cicero Ep. Fam. XV, 3. *Tu velim, ut* conſueſti, *nos abſentes diligas & defendas*. Ad Attic. XII, 37. *Etſi tu meam ſtultitiam* conſueſti *ferre*.

35. Quo-

Hoc miſerae plebi ſtabat commune ſepulcrum,
Pantolabo ſcurrae, Nomentanoque nepoti.
Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum
Hic dabat: heredes monumentum ne ſequeretur.
Nunc licet Eſquiliis habitare ſalubribus, atque
Aggere in aprico ſpatiari; qua modo triſtes
Albis informem ſpectabant oſſibus agrum.
Cum mihi non tantum fureſque feraeque ſuetae
Hunc vexare locum curae ſunt atque labori,
Quantum carminibus quae verſant atque venenis
Humanos animos. has nullo perdere poſſum
Nec prohibere modo; ſimul ac vaga luna decorum
Protulit os, quin oſſa legant herbaſque nocentis.
Vidi egomet nigra ſuccinctam vadere palla
Canidiam, pedibus nudis, paſſoque capillo,
Cum Sagana majore ululantem. pallor utraſque

v. 15. Vulg. Quo.

Fe-

15. Quo MODO TRISTES] Lege, invitis licet codicibus;

Aggere in aprico ſpatiari; QUA *modo triſtes*
Albis informem ſpectabant oſſibus agrum.

Quo enim neque ut adverbium, nec ut pronomen huc quadrat: tum autem ambigue & negligenter cum *modo* conjungitur: *Quo modo* enim aliud prorſus plerumque ſignificat. More autem ſollemni corruperunt locum Librarii, ut pro eruditione ſua ſyntaxi conſulerent, *Aggere in aprico, quo.*

32. SERVILIBUS UTQUE JAM PERITURA MODIS] Lege ex duobus Torrentii, Pulmanni tribus, Gifanii uno, quem laudat in Indice Lucretiano V. *Commune ſepulcrum*; & noſtris denique Galeano & Magdalenenſi:

Cerea ſuppliciter ſtabat, ſervilibus UT QUAE
Jam peritura modis.

ſuppliciter ſtabat, ut quae peritura: hoc eſt, *utpote quae* peritura eſſet. Sed inſurgit hic doctiſſimus Lambinus: *Errant*, inquit, *vehementer, atque adeo plane caecutiunt, qui legi volunt,* UT QUAE. *Nam ſi ita eſſet, deeſſet verbum* erat *ſeu* eſſet. Atque haec quidem tam acerba in re levi Gifanii, ut videtur, cauſſa protulit, quem cane & angue pejus oderat propter editum ab illo Lucretium: at eadem opera ceteros, opinor, a lectione illa deterruit. Ne ſaevi vero tantopere, o bone. Quaſi enim quicquam facilius aut familiarius, quam ut *eſſet* ſubintelligatur? Noſter Serm. I, 1, 23.

Praeterea ne ſic, ut qui *jocularia* ridens,
Percurram.

& I, 3, 9.

Nil aequale homini fuit illi: ſaepe, velut qui,
Currebat, fugiens *hoſtem.*

ubi nunc, ſodes, error ille & caecitas, quae exprobraſti? Enimvero *ut quae* longe hic elegantius eſt, quam *utque:* Terent. Andr. I, 1.

Ita tum diſcedo ab illo, ut qui *ſe filiam*
Neget daturum.

Vide nos ad Serm. I, 4. 110.

38. VENIANT MICTUM ATQUE CACATUM] Jam bis terque, opinor, Horatii morem indicavimus: ſcilicet is, etſi poſt plures Nominativos, ſingulari tamen numero Verbum amat efferre. Recteque hic olim dederunt Editiones Venetae & Loſcheri,

atque in me VENIAT *mictum atque cacatum*

Ju-

Fecerat horrendas aſpectu. ſcalpere terram
Unguibus, & pullam divellere mordicus agnam
Coeperunt: cruor in foſſam confuſus, ut inde
Manes elicerent, animas reſponſa daturas.
Lanea & effigies erat, altera cerea: major
Lanea, quae poenis conpeſceret inferiorem.
Cerea ſuppliciter ſtabat, ſervilibus ut quae
Jam peritura modis. Hecaten vocat altera, ſaevam
Altera Tiſiphonen. ſerpentis atque videres
Infernas errare canes; lunamque rubentem,
Ne foret his teſtis, poſt magna latere ſepulcra.
Mentior at ſi quid, merdis caput inquiner albis
Corvorum; atque in me veniat mictum atque cacatum
Julius, & fragilis Pediatia, furque Voranus.
Singula quid memorem? quo pacto alterna loquentes
Umbrae cum Sagana reſonârint triſte & acutum?

v. 32. Vulg. UTQUE. 38. VENIANT. 41. RESONARENT.

Ut-

Julius, & fragilis Pediatia, furque Voranus. Et diſerte hoc exhibent, praeter ſex Pulmannianos, noſtri etiam codices, Leidenſis, Reginenſis cum aliis quattuor. Cruquius Torrentiuſque tacent. Videat itaque Lambinus, qui VENIANT hic repoſuit, idque ait habere omnes fere libros veteres. Utinam meliore fide in his rebus ageretur: jam non hic ceteros poſt ſe omnes in errorem induxiſſet. Priſcianus quidem pag. 875. ubi locum hunc adducit, *veniant* habet hodie: at correctorum id facinus eſt, qui loca ex auctoribus illic citata ad vulgatas eorum editiones refingunt. Tria enim Priſciani ſcripta vidi exemplaria; quorum duo *veniat* ibi praeferunt, tertium *venit*. Revocetur itaque vetus lectio numero Singulari; & vide nos ad Carm. I, 24. & alibi.

41. RESONARENT TRISTE ET ACUTUM] Videamus totum locum:

Singula quid memorem? quo pacto alterna loquentes
Umbrae cum Sagana reſonarent *triſte & acutum?*
Utque lupi barbam variae cum dente colubrae
Abdiderint *furtim terris, & imagine cerea*
Largior arſerit *ignis? & ut non teſtis inultus*
Horruerim *voces furiarum & facta duarum?*

Quis jam illud non videat, reclamantibus quantumvis codicibus, RESONARINT hic reponendum eſſe; ut cum ſequentibus congruat, *Abdiderint, Arſerit, Horruerim?* Hoc ab Horatio fuiſſe mea fide & periculo auſim contendere; illud a correctoribus, qui ex analogia opinati ſunt non *reſonarint*, ſed *reſonuerint* dici oportere. Atqui & alibi Noſter *ſono ſonavi* protulit, Serm. I, 4. v. 44.

Magna ſonaturum: *des nominis hujus honorem:*

& ſimiliter *tono tonavi*: Epod. II.

Si quos Eois intonata *fluctibus.*

Manilius lib. V.

Aura per extremas reſonavit *flebile rupes.*

Prudentius in fine Cathemerinon.

Juvabit ore perſonaſſe *Chriſtum.*

Sane illud *reſonarent* ne Latinum quidem hic eſt: quippe tempus perfectum neceſſario requiritur, *Quid memorem, ut abdiderint, ut arſerit, ut horruerim, quo pacto reſonarint.* Virgil. Eclog. VI.

Tum canit, errantem Permeſſi ad flumina Gallum
Aonas in montes ut duxerit *una ſororum;*
Utque *viro Phoebi chorus* adſurrexerit *omnis,*

Ita alii ſemper in locis ſimilibus.

Utque lupi barbam variae cum dente colubrae
Abdiderint furtim terris, & imagine cerea
Largior arserit ignis? & ut non testis inultus
Horruerim voces Furiarum & facta duarum?
Nam, disploſa sonat quantum vesica, pepedi
Diffissa nate ficus. at illae currere in Urbem:
Canidiae dentes, altum Saganae caliendrum
Excidere, atque herbas, atque incantata lacertis
Vincula, cum magno risuque jocoque videres.

ECLOGA IX.

IBAM ut forte via Sacra, sicut meus est mos,
Nescio quid meditans nugarum, totus in illis:
Adcurrit quidam notus mihi nomine tantum;
Arreptaque manu, Quid agis, dulcissime rerum?
Suaviter, ut nunc est, inquam; & cupio omnia quae vis.
Cum adsectaretur; Numquid vis? occupo. at ille,
Noris nos, inquit: docti sumus. Hic ego, Pluris
Hoc, inquam, mihi eris. Misere discedere quaerens,
Ire modo ocius, interdum consistere, in aurem

v. 1. Vulg. IBAM FORTE.

Di-

1. IBAM FORTE VIA SACRA] Etiam hic venia mihi impetranda est a lectore nimis religioso; quod sine ullius codicis auctoritate particulam UT versui ingesserim. Displicebant enim ista concisa, & dissoluta, & hiantia, *Ibam via sacra. Accurrit mihi quidam.* Quae & vinculo melius continentur, & nitorem quoque lucrantur, si sic refinxeris:

Ibam UT *forte via sacra, sicut meus est mos,*
Nescio quid meditans nugarum, totus in illis:
Accurrit quidam notus mihi.

hoc est, *Ut ibam, dum ibam, accurrit mihi quidam.* Sic Terentius Phorm. IV, 3.

Ut *abii abs te, fit forte* obviam *mihi Phormio.*

Et Eunuch. II, 3.

Is, dum *hanc sequor, fit mihi* obviam.

Ita supra Serm. V. v. 15. ex codicibus restituimus,

absentem UT *cantat amicam.*

ubi vide quae adnotavimus.

11. O TE, BOLLANE, CEREBRI FELICEM] Nescio cur editiones *Bollane* jam nobis obtrudant; cum vetustae & codices fere omnes BOLANE cum unica L habeant. Ita Ciceroni Ep. Fam. XIII, 77. M. *Bolanus*, Statio Silv. V, 2. ter quaterque *Bolanus*; Tacito saepius *Vettius Bolanus*; Grutero 128, 5. M. VETTIO BOLANO COS. & 163, 7. M. VETTII BOLANI COS.

16. PERSEQUAR. HINC QUO NUNC ITER EST TIBI?] Hoc quidem in omnibus editis visitur: at quanto melius est, quod in pluribus codicibus comperet?

Pro-

Dicere neſcio quid puero. cum ſudor ad imos
Manaret talos; O te, Bolane, cerebri
Felicem, aiebam tacitus. cum quidlibet ille
Garriret; vicos, urbem laudaret; ut illi
Nil reſpondebam: Miſere cupis, inquit, abire,
Jamdudum video: ſed nil agis; uſque tenebo:
Proſequar hinc, quo nunc iter eſt tibi. Nil opus eſt te
Circumagi: quendam volo viſere non tibi notum:
Trans Tiberim longe cubat is, prope Caeſaris hortos.
Nil habeo quod agam, & non ſum piger; uſque ſequar te.
Demitto auriculas, ut iniquae mentis aſellus,
Cum gravius dorſo ſubiit onus. incipit ille:
Si bene me novi, non Viſcum pluris amicum,
Non Varium facies: nam quis me ſcribere pluris
Aut citius poſſit verſus? quis membra movere
Mollius? invideat quod & Hermogenes, ego canto.
Interpellandi locus hic erat: Eſt tibi mater,
Cognati, quis te ſalvo eſt opus? Haud mihi quiſquam:
Omnis conpoſui. Felices! nunc ego reſto.
Confice: namque inſtat fatum mihi triſte, Sabella
Quod puero cecinit mota divina anus urna:

v. 11. Vulg. Bollanb. 16. Persequar. 30. Divina mota.

HUNG

Proſequar *hinc, quo nunc iter eſt tibi:*
duo Blandinii apud Cruquium, tres Berſman-, ex noſtris Leidenſis, Reginenſis, Galeanus, trenſis, Battelianus, cum aliis duobus. Sententeſt, *Proſequar & comitabor te hinc, ad locum o nunc tibi eſt iter; proſequar te honoris cauſſa.* ſſim eo ſenſu occurrit vox *Proſequor* apud Cicenem, Liviam, Tacitum, alioſque. Martialis l, 25.

Dum te proſequor, *& domum reduco.*

opertius III, 7.

Proſequar *& curras utroque ab littore evantes.*

vid. Amor. I, 4.

Qua licet, ad ſaevas proſequar *uſque feras.*

i pariter codices deteriores *Perſequar*. Ceterum *mittendi* hic ſenſum poſtulant ea, quae ſequuntur,

nil opus eſt te
Circumagi: quendam volo viſere non tibi notum:

hoc eſt, *Non opus eſt, ut una mecum eas; viſo quendam tibi ignotum, & perlonga eſt via. Perſequar* autem aliud quid notat, a ſententia poëtae alienum.

30. Divina mota anus urna] Ambigua ſane oratio, ut adnotavit Scholiaſtes Acron;

namque inſtat fatum mihi triſte, Sabella
Quod puero cecinit divina mota anus urna:

Neſcias enim, utrum caſu recto *mota anus*, an caſu ablativo *mota urna divina*, dicatur. Mihi quidem neutrum placet. Etſi enim *urna divina* facile in poëta placere poſſit; ut in Silio Italico *flammae divinae*, lib. III.

Fibrarum, & pennae, divinarumque *ſagacem*

HUNC neque dira venena, nec hoſticus auferet enſis,
Nec laterum dolor, aut tuſſis, nec tarda podagra:
Garrulus hunc quando conſumet cumque: loquacis,
Si ſapiat, vitet, ſimul atque adoleverit aetas.
Ventum erat ad Veſtae, quarta jam parte diei
Praeterita: & caſu tunc reſpondere vadatus

v. 36. Vulg. VADATO.

De-

Flammarum *miſit dives Gallaecia pubem:*
tamen ſi tertium illud addis, *divinâ urnâ motâ*; adeo ſcabrum atque horridum exit, ut ne proletario quidem vate, nedum Horatio, dignum ſit. Vel illud alterum tolerabilius eſt, *mota anus*, hoc eſt, *commota, agitata, furore percita:* qualis Manto apud Naſonem Metam. VI, 158.

Per medias fuerat, divino concita motu,
Vaticinata vias.

Et illa apud Tibullum I, 7.

Sic fieri jubet ipſe deus: ſic magna ſacerdos
Eſt mihi divino *vaticinata* ſono.

Haec ubi Bellonae motu eſt agitata; *nec acrem*
Flammam, non amens verbera torta timet.

Sed vel hoc pacto haeret ſordetque tota oratio: quid enim illis facias, motâ *anus urnâ divinâ?* an illa ab urna in furorem acta eſt? Vel illud vis potius, mota anus *cecinit urnâ divinâ*, ſive *exurna?* an illa in urnam repſerat? adde, quod ſine praepoſitione ipſa dictio eſt utrobique vitioſa. Quare nihil, opinor, melius eſt veriuſve, quam ut duo vocabula locum inter ſe permutent, hunc in modum:

namque inſtat fatum mihi triſte, Sabella
Quod puero cecinit MOTA DIVINA *anus urna:*

hoc eſt, *fatum, quod Sabella anus, divina ſive ſortilega, mihi puero cecinit, poſtquam urnam moverat.* Urna enim mota, ſortes ejiciebantur; unde Seneca Troad. v. 974.

Verſata *dominos* urna *captivis dedit.*

Virgil. Aen. VI, 432.

Quaeſitor Minos urnam movet.

Claud. II. Rapt. Proſerp. 332.

Urna *nec incertas* verſat *Minoïa ſortes.*

Noſter Carm. III, 1.

Omne capax movet urna *nomen.*

Sane hac parvula mutatione omnia expedita fiunt, &, ſiquid ego judico, multo meliora. Neque vero duplex epitheton timeas *Sabella anus divina:* facile enim hoc admittitur, cum alterutrum nomen eſt proprium: ut Noſter Carm. I, 4.

Et domus exilis Plutonia,

& Virgil. Aen. X, 408.

Horrida per latos acies Vulcania *campos.*

Ceterum & divinare licet, cur hanc lectionem, ſic, ut jam dedimus, ab Horatio profectam, immutaverit Librarius: quanquam haud dedita fortaſſis opera, ſed forte fortuna, & aliud agens, mutare aliquis potuit. Is igitur, quicumque erat, *divina* hic non pro *hariola & conjectrice*, ſed notiore ſenſu pro *caeleſti* accepiſſe videatur: ut proinde non delirae aniculae, ſed *urnae* potius convenire crediderit. Atque haec quidem mihi olim in mentem venerant, poſtea apud bonum Cruquium eandem conjecturam reperi. Is ergo, quando haec ei rara avis eſt & fere unica, gloriam hanc me volente obtineat. Mihi ſatis erit, ſi, cum nemo hactenus monenti ei obtemperaverit, poſthac me adjutore magis morigeros Editores habuerit.

33. GARRULUS HUNC QUANDO CONSUMET CUMQUE] Ecquid erit pretii, ſi ſpinam hinc eximam, quae interpretes noſtros diu male habuit?

Hunc neque dira venena, nec hoſticus auferet enſis,
Nec laterum dolor, aut tuſſis, nec tarda podagra:
Garrulus hunc quando *conſumet* cumque.

Quorum verborum haec ſententia ſit neceſſe eſt: *Neque venenum, nec gladius, nec morbus hunc occidet; ſed garrulus aliquando hunc enecabit.* De ſententia, inquam, conſtat: de verbis non itidem liquet. Negant enim Lambinus Torrentiuſque (at qui viri?) τὸ *quandocumque* uſquam alibi inveniri in ſignificatione τοῦ *aliquando:* neque ſane quiſquam hactenus exemplum aliud protulit. Ergo hanc viam inſiſtunt, ut *quando* hic (ut ſaepe alias) valeat *quoniam, quandoquidem, ſiquidem:* & illud *cumque* abſolute accipiatur pro *quovis tempore*; ut Carm. I, 32.

mihi cumque *ſalve Rite vocanti.*

unde haec oritur conſtructio, *Non venenum, neque morbus hunc interimet: quoniam garrulus hunc quovis tempore conſumet.* At quorſum, obſecro, illud *quovis tempore?* cum ſemel duntaxat emori quis poſſit. Si *quovis tempore* hic admittunt; tum neceſſe eſt, ut *conſumet* perinde ſit ac *conſumet*

pe

Vita labore dedit mortalibus. Haec dum agit, ecce
Fuscus Aristius occurrit, mihi carus; & illum
Qui pulchre nosset. consistimus. Unde venis? &
Quo tendis? rogat, & respondet. vellere coepi,
Et prensare manu lentissima brachia, nutans,
Distorquens oculos, ut me eriperet. male salsus
Ridens dissimulare: meum jecur urere bilis.
Certe nescio quid secreto velle loqui te
Aiebas mecum. Memini bene; sed meliore
Tempore dicam: hodie tricesima sabbata. Vis tu
Curtis Judaeis oppedere? nulla mihi, inquam,
Religio est. At mî: sum paullo infirmior, unus
Multorum: ignoscès: alias loquar. Hunccine solem
Tam nigrum surrexe mihi? fugit improbus, ac me
Sub cultro linquit. casu venit obvius illi
Adversarius, &, Quo tu, turpissime? magna
Inclamat voce, &, Licet antestari? ego vero

v. 50. Vulg. UNQUAM. 69. VIN' TU. 76. EXCLAMAT.

Op-

scit se vinci posse. Rectissime. Conscius scilicet suae facilitatis Maecenas, se vel invitum expugnari posse ab improbis flagitatoribus, aditum adversus tales intercludit, janitori, nomenclatori, cubiculario, duris & morosis servulis, mandando, ne quem nisi ex intima amicitia ad se intromittant. Haec sane dubio mens Flacci est; quam firmant & declarant ea quae statim sequuntur:

haud mihi deero,
Muneribus servos *corrumpam: non, hodie si*
Exclusus *fuero, desistam; tempora quaeram.*

Recta igitur & sana est recepta lectio: at illa Dousae quot secum fert incommoda? *Maecenas*, ait, *poscit vinci.* Quo ore de Maecenate Noster hoc dixerit? *Poscere* enim *se vinci*, & per lenta obsequia tardasque moras expugnari denique, hominis est vani & stolide superbi. Adde huc, quod, vel ex Dousae conjectura, non utique *Poscit* dicendum fuerit; sed quod longius a libris recedit, *Poscat. Est qui vinci poscat*; ut Cic. ad Att. VII, 5. *Nam ego is sum*, qui *illi concedi* putem *utilius esse quod postulat, quam signa conferri.* X, 10. *Sed ego is non sum*, qui *statuere* debeam. Ep. ad Brutum XV. *Ego vero is sum*, qui *non modo non* supplicem, *sed etiam* coërceam *postulantes ut sibi supplicetur.*

68. SED MELIORI TEMPORE DICAM] Loscheri editio & Veneta MCCCCXC. habent MELIORE; quo modo Pulmanni codices quattuor, & unus alterque ex nostris. Idque recte, ut opinor; sic enim solet Noster: *Concines* majore *Poëta plectro. Digne puer* meliore *flamma.* Meliore *ductos alite muros. Quicquid vita* meliore *parasti. Ut studio* majore *petant. Et centum* potiore *signis Carmina donat.* Cicero ad Atticum X, 7. *Quod ut* meliore tempore *possimus, facit Dolabella.*

69. VIN' TU CURTIS JUDAEIS OPPEDERE?] Lege hic, VIS TU; vide quae dicemus ad Serm. II, 6. v. 92.

Vis tu *homines urbemque feris praeponere silvis?*

75. QUO TU, TURPISSIME? MAGNA EXCLAMAT VOCE] Sic editiones: neque quidquam ex libris suis proferunt Interpretes, excepto Bersmanno: is vero in duobus se testatur inveniisse,

quo tu, turpissime? magna
INCLAMAT VOCE.

Et

Oppono auriculam, rapit in jus: clamor utrinque,
Undique concursus. sic me servavit Apollo.

ECLOGA X.

NEMPE inconposito dixi pede currere versus
Lucilî. quis tam Lucilî fautor inepte est,
Ut non hoc fateatur? at idem, quod sale multo
Urbem defricuit, charta laudatur eadem.
Nec tamen hoc tribuens, dederim quoque caetera: nam sic
Et Laberî mimos, ut pulchra poëmata, mirer.
Ergo non satis est risu diducere rictum
Auditoris: & est quaedam tamen hic quoque virtus:
Est brevitate opus, ut currat sententia, neu se
Inpediat verbis lassas onerantibus auris:
Et sermone opus est modo tristi, saepe jocoso;

De-

Et sic plane codices nostri, Galeanus, Regius, Societatis Regiae, & Collegii Trinitatis, & pro varia lectione Reginensis. Rectius sine dubio: *Inclamat & increpat hominem his verbis, Quo tu, turpissime?* Lucret. III, 967.

Non merito inclamet *magis, & voce increpet acri,*
Auser abhinc lacrimas, barathro, & compescit querelas.

Vide Plautum, Ciceronem, Livium, alios.

21. QUINE PUTETIS DIFFICILE ET MIRUM] Manuscripti quidam, tam aliorum, quam nostri PUTATIS: sed plures & meliores PUTETIS; & sic editiones quoque priscae, & Priscianus p. 1032. ubi tria quae vidi exemplaria lectionem confirmant. Recte igitur habet,

o seri studiorum, quine putetis
Difficile & mirum, Rhodio quod Pitholeonti
Contigit?

Terent. Adelph. II, 3.

Quid est? Quid sit? illius opera, Syre, nunc vivo: festivum caput,
Quin' *omnia sibi* postputarit *esse prae meo commodo?*

Ita ibi legendum, ex Donato, & codicibus Faërni, & duobus Britannicis notae optimae: & hic quidem locus Horatiano geminus plane & germanus est. Ovid. Fast. II, 45.

Ah nimium faciles, qui *tristia crimina caedis*
Fluminea tolli posse putetis *aqua.*

ubi codices non pauci, ut hic apud Nostrum, PUTATIS. Atque hic etiam locus germanissimus est; unde illud quoque discere licet, τὸ NE apud Terentium & Nostrum aut παρίλιον esse, ut ibi censet Donatus, aut, ut mihi potius videtur, interrogativum; certe non, ut Prisciano, confirmativum. Ceterum in Rhodii illius nomine variant codices: alii *Phitoleonti*, alii *Pitoleonti*, alii denique, ut nunc editum, atque hoc rectum, *Pitholeon*, Πειθολέων. Scholiastes Acron: *Dicitur Pitholeon Epigrammata ridicula scripsisse, in quibus Graeca verba mixta erant cum Latinis.* Is ipse est, ni fallor, qui Julium Caesarem famosis carminibus laceravit; ut narrat Suetonius cap. LXXV. *Auli*, ait, *Cascinae criminosissimo libro & PITHOLAI carminibus maledicentissimis laceratam existimationem suam civili animo tulit. Pitholaus* enim iste, quia in Hexametrum versum non veniret, *Pitholeon* dictus est Nostro: quod nomen unum idemque ac illud alterum: Πειθόλαος, Πειθόλεως, Πειθολίων; ut Τιμόλαος, Τιμολέων; Μενέλαος, Μενέλεως; Ἀγγελίας,

Defendente vicem modo rhetoris atque poëtae;
Interdum urbani parcentis viribus, atque
Extenuantis eas consulto. ridiculum acri
Fortius & melius magnas plerumque secat res.
Illi, scripta quibus Comoedia prisca viris est,
Hoc stabant, hoc sunt imitandi: quos neque pulcher
Hermogenes umquam legit, neque simius iste,
Nil praeter Calvom & doctus cantare Catullum.
At magnum fecit, quod verbis Graeca Latinis
Miscuit. O seri studiorum! quîne putetis
Difficile & mirum, Rhodio quod Pitholeonti
Contigit? At sermo lingua concinnus utraque
Suavior, ut Chio nota si conmixta Falerni est.
Cum versus facias: teipsum percontor, an & cum
Dura tibi peragenda rei sit caussa Petillî?
Scilicet oblitus patriaeque patrisque Latini,

v.27. Vulg. LATINE.

Cum

λεως, Ἀγριλας, Ἀγριλιος. Dictum ejus non ficetum memorat Macrobius, Saturn. II, 2. *arcus*, inquit, *Otacilius* Pitholaus, *cum Caninius bilus uno tantum die Consul fuisset, dixit, Ante eminos, nunc Consules diales fiunt.* Pitholaus eriste, sive Pitholeon, natione Rhodius, sub mino Otacilio Romae serviebat; a quo demum inumissus, pro recepto more libertorum, none herili & cognomine servili, Marcus Otaius Pitholaus est dictus.

27. OBLITUS PATRIAEQUE PATRISQUE, LATI-] Multum hic locus negotii interpretibus fasit;

an & cum
Dura tibi peragenda rei sit caussa Petilli?
Scilicet oblitus patriaeque patrisque, LATINE
Cum Pedius caussas exsudet Poplicola atque
Corvinus, patriis intermiscere petita
Verba foris malis, Canusini more bilinguis?

primus reposuit Lambinus, ex duobus, ut codicibus; quem secuti Cruquius Torrenque plerosque omnes sua auctoritate in hanc tem traxerunt. Male vero ab iis factum & praquippe, si verum libere dicendum est, *χάλκια ἀντὶ χρυσίων* nobis dederunt. Quale enim illud, *oblitus patriae patrisque?* quorsum adeo *patris?* cur non & *avorum majorumque* omnium? Qualia etiam illa, *Cum Pedius & Corvinus Latine caussas agunt?* Quasi vero alias solerent Graece agere? Jam vero non dicit *caussas agere*; sed, qua Satiram decet metaphora, *caussas exsudare.* At vero quicquid verbo proprio convenit, non idem quoque verbo translato. *Latine caussas orare* recte dicitur; *Latine exsudare*, portentum plane est; & in ignotas terras deportandum, ubi incolae Latine vomunt & Latine ventrem exonerant. Haeccine tam eruditis viris tantopere placuisse? Pudet profecto taedetque: & revocemus illico lectionem veterem, quam indigne adeo Lambinus amovit, quamque omnes aliorum codices, nostri certe universi, uno consensu exhibent,

Scilicet oblitus patriaeque patrisque LATINI.

Latinus autem *pater*, is est socer Aeneae, ponitur hic tamquam vetustissimus Latini nominis. Virgil. Aen. VII, 61.

Quam pater *inventam, primas cum conderet arces,*
Ipse ferebatur Phoebo sacrasse Latinus.

92.

Hic & tum pater *ipse petens responsa* Latinus.

Cum Pedius cauſſas exſudet Poplicola atque
Corvinus, patriis intermiſcere petita
Verba foris malis, Canuſini more bilinguis?
Atqui ego cum Graecos facerem, natus mare citra,
Verſiculos; vetuit tali me voce Quirinus
Poſt mediam noctem viſus, cum ſomnia vera:
In ſilvam non ligna feras inſanius, ac ſi
Magnas Graecorum malis inplere catervas.
Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona, dumque
Defingit Rheni luteum caput; haec ego ludo,
Quae neque in Aede ſonent, certantia judice Tarpa,
Nec redeant iterum atque iterum ſpectanda theatris.

v. 32. Vulg. Me tali. 38. Nec.

Ar-

XI, 469.

Concilium ipſe pater *& magna incepta* Latinus.

Vel *pater Latinus* adjective ſumi poteſt, ut *pater Romanus*. Virgil. Aen. IX, 448.

Dum domus Aeneae Capitoli immobile ſaxum
Accolet, imperiumque pater Romanus *habebit.*

Utrovis modo acceperis, perinde eſt: ſed prior magis arridet. Elegantiſſime vero dictum; quaſi quis Attico alicui dixiſſet, *Tune, oblitus Athenarum & Cecropis, ex Graeculo Tuſcus factus es?* Quemadmodum autem hic in ipſo ſcirpo nodum inveſtigarunt interpretes; ita mox in ipſa nuce nihil duri repererunt. Sic enim ſequentia conſtituunt & enarrant: *An cum Petillii cauſſa tibi peragenda eſt, tu patrii ſermonis oblitus Latinis Graeca intermiſcere vis, cum Pedius & Corvinus contra Petillium cauſſas exſudent?* Quot, obſecro, *cauſſas?* ſiquidem unicam litem habuit Petillius, furti ſcilicet reus, quod ex Capitolio coronam abſtulerit. Id quod ſatis indicat verſus praecedens,

Dura tibi peragenda rei ſit cauſſa *Petilli.*

Quare & hic *cauſſam exſudent* dicendum fuerit; ſi de actione contra Petillium in his verbis agitur. At *cauſſam* hic reponi vel metri ratio prohibet. Quid multa? Mihi quidem totus locus levi mutatione ſic videtur refingendus:

Cum verſus facias: te ipſum percontor, an & cum
Dura tibi peragenda rei ſit cauſſa Petilli?
Scilicet oblitos *patriaeque patriſque* latini,
Cum Pedius cauſſas exſudet Poplicola atque
Corvinus, patriis intermiſcere petita
Verba foris malis, Canuſini more bilinguis?

Vel, ut Reginenſis & Petrenſis habent, exsudat. Quorum verborum hic ordo, haec ſententia eſt: *Probas verba Graeca Latinis miſceri: nempe in verſibus faciendis. Rogo, an & in cauſſis agendis? Scilicet, cum Pedius & Corvinus, clari oratores, cauſſas orant, malis eos oblitos patrii ſermonis verba foris petita orationibus ſuis inſerere?* Hoc certe pacto evitantur omnia incommoda; quae utrinque hunc locum premunt, ſeu *Latini*, ſive *Latine* legeris. Nam *Latine* quidem hic legi, non Latinitas, non ratio, non codices conceſſere. Quod ſi *Latini* legeris; niſi tamen *oblitos* pro *oblitus* ſubſtitueris, neſcias ſane quid hic faciant aut quorſum pertineant Pedius & Corvinus cum *cauſſis* ſuis.

32. Vetuit me tali voce Quirinus] Codex Collegii Trinitatis commodius verba haec collocat,

Verſiculos: vetuit tali me *voce Quirinus.*

Porro in verſu praecedente atqui cum Cruquio & Lambino dedimus, eundem codicem & veruſtiſſimum Leidenſem ſecuti. Alii habent *Atque.*

37. Defingit Rheni luteum caput] *Defingit* hic habent cum editiones veteres, tum codicum pars melior. Quin & libri, qui *diffingit* exhibent, id ex vitioſa ſcribendi ratione facere cenſendi ſunt: ut nobis obſervatum ad Carm. I, 35. v. 39. Perperam itaque agunt, qui diffingunt hic in ſuis editionibus reponunt. Hoc enim non *male fingere*, ut quidem putant, ſed *fictum corrumpere* notat; ut Carm. III, 29.

Diffinget, infectumque reddet.

Recte itaque *defingit*; hoc eſt, verſibus deſcribit lu-

Arguta meretrice potes, Davoque Chremeta
Eludente ſenem, comis garrire libellos
Unus vivorum, Fundani: Pollio regum
Facta canit pede ter percuſſo: forte epos acer,
Ut nemo, Varius ducit: molle atque facetum
Virgilio adnuerunt gaudentes rure Camenae.
Hoc erat, experto fruſtra Varrone Atacino,
Atque quibuſdam aliis, melius quod ſcribere poſſem,
Inventore minor: neque ego illi detrahere auſim
Haerentem capiti cum multa laude coronam.
At dixi fluere hunc lutulentum, ſaepe ferentem
Plura quidem tollenda relinquendis. age, quaeſo,

v. 49. Vulg. MULTA CUM.

Tu

eum caput Rheni fluminis. Sunt etiam codices, DEPINGIT hic habeant: ſed perperam. Ca- enim *luteum* formare, Fictoris eſt ſive Pla-, non Pictoris. Sed peſſime omnium exem- ria illa, quae DEFIGIT hic repraeſentant: od nollem (referente Nic. Heinſio in libri ſui rgine) noſtro Graevio placuiſſet, *ut ad defixio- magicas referatur.* Quid enim negotii aut Poë- aut Rheno cum defixionibus magicis eſſe poſ-, equidem nullus video. Ceterum quinam fue- iſte *turgidus Alpinus*, docere nos voluit Scho- es Acron: *Vivalium quendam*, inquit, *poëtam lum tangit.* Ubi vero gentium quaeramus iſtum *alium?* Cruquius ex conjectura edidit, *Riva- quendam:* & ea occaſione data mirificum nium venditat. Tu vero pro *Vivalium* repone *aculum.* Sic enim Librarii ſolent ſcribere apud robium, Plinium, alios: quem fideliores co- s *Bibaculum* vocant. Eundem alibi ſugillat ter Serm. II, 5. v. 41.

ſeu pingui tentus omaſo
urius *hibernas cana nive conſpuit Alpes.*

optime idem Acron: *Furius Bibaculus in pra- via belli Gallici,*
apitor hibernas cana nive conſpuit Alpes.

eo vide Catullum, Suetonium, Tacitum, ntilianum. Plinius Praefat. Hiſt. Natur. *Noſtri ores, Antiquitatum, Exemplorum, Artiumque* os inſcripſerunt) *facetiſſimi, Lucubrationum, ui* Bibaculus *erat & vocabatur.* Ita recte dede- Harduinus, & ad Catullum Iſ. Voſſius: ti ibi codices *Vivaculus.* Ergo Furius ille *Bi- baculi* cognomen lucratus eſt, quia bibax erat: idem erat *pingui tentus omaſo:* utpote non minus cibi appetens, quam vini. Atque ex his omnibus facile equidem ab Acrone perſuaderi me patior, non alium quam Bibaculum hic ab Horatio per- ſtringi. *Turgidus* enim ille, quia pingui omaſo tentus: *Alpinus* autem, vel quia *Gallus*, vel quia *Bellum Gallicum* verſibus ſcripſit, vel (quod ego potius exiſtimo) ob male natum iſtum verſicu- lum, CONSPUIT ALPES; quo riſus jocoſque dedit illius aevi poëtis, ipſe alias & ingenio & fama non incelebris.

38. QUAE NEC IN AEDE SONANT] Pro NEC repone NEQUE ex Leidenſi, Reginenſi & mul- tis aliis: de quo jam ſupra dixiſſe meminimus.

49. MULTA CUM LAUDE CORONAM] Ita Editio Loſcheri, & Veneta MCCCCXC: at altera his prior, anno nempe MCCCCLXXVIII, alio ver- borum ordine,

Haerentem capiti CUM MULTA *laude coronam:*

quem & ipſe in plus decem codicibus vidi. Amat Noſter quotidiani ſermonis inornatam ſimplicita- tem. Sic Serm. I, 8, 50.

Vincula cum magno *riſuque jocoque videres.*

II, 3, 112.

Correctus vigilet cum longo *fuſte.*

II, 7, 35.

cum magno *blateras clamore, fugiſque.*

Art. Poët. 260.

In ſcenam miſſus cum magno pondere *verſus.*

Plinius Epiſt. VII, 9. *Multos videmus ejuſmodi cer- tamina ſibi* cum multa laude *ſumſiſſe.*

Cum Pedius cauſſas exſudet Poplicola atque
Corvinus, patriis intermiſcere petita
Verba foris malis, Canuſini more bilingu
Atqui ego cum Graecos facerem, nat
Verſiculos; vetuit tali me voce Qui
Poſt mediam noctem viſus, cum
In ſilvam non ligna feras inſan
Magnas Graecorum malis in
Turgidus Alpinus jugulat
Defingit Rheni luteum
Quae neque in Aede ſ
Nec redeant iterum

v. 32. Vulg. Me

XI, 469.
Concilium ipſe pater *& magna*
Vel *pater Latinus* adjective ſu
Romanus. Virgil. Aen. IX,
Dum domus Aeneae Ca
Accolet, imperiumque
Utrovis modo accepe
magis arridet. Ele
quis Attico alicui
& Cecropis, e
admodum aut
nerunt inter
repererun
rant: *A*
patrii
cum
fu

At ſiquis, vel *An ſi-*
Hexametros facere, ducentos
, & totidem a cena ſcribere ſoleat?
quid ſequitur? Nihil enim. Tu vero
plumbus & melioris notae codicibus, &
Quaerere, num illius num rerum dura negarit
ingenio natura magis ſaeclos & euntes
Antiquos, ac ſi quis, pedibus quid claudere ſenis
(hoc tantum) contentus, amet ſcripſiſſe ducentos
Ante cibum verſus, totidem cenatus?
Mollius, ac ſi, hoc eſt, *mollius, quam ſi*; ut paſ-
ſim apud Scriptores, ita Serm. I, 6, 130.
victurum ſuavius, ac ſi
Quaeſtor avus, pater atque meus, patruuſque
fuiſſet.
Sententia autem clara & luculenta: Quid vetat
& nos quaerere, num Lucilii ingenium, num
argumentum ipſum negaverit verſus politiores &

temporales, impolitos,
Haec profecto mens Horatii eſt; quam
deo & Theodorum Marcilium ex parte a
eſſe.

77. EXPLOSA ARBUSCULA DIXIT] Co
ſtus Reginenſis ARBUSTULA, quaſi ab
Battelianus AURICULA. Sed recte habe
Lectio: quam & firmat Servius ad Vir
gam. X. Cicero ad Attic. IV, 15. *Quaer*
Arbuſcula. *Valde placuit. Ludi magnific*
Ea ipſa eſt, quam hic memorat Horatiu
mor Praeneſtinum apud Fabricium p.
NAEVIUS SEX. L. PHILEMO. NAEVIA SEX.
ARBUSCULA. Unde tamen male colligit v
ctiſſimus huic mimae nomen fuiſſe *Naev*
que adeo hoc ejus monumentum eſſe.
nim libertae erant eo cognomine.
XIX, 28. GRANIA P. L. ARBUSCULA. Gru
2. VOLUSIAE ARBUSCULAE. 1041, 5. FL

SERMONUM LIB

Si foret hoc, noſtrum fato dilatus in aevum,
eter eret ſibi multa: recideret omne, quod ultra
fectum traheretur: & in verſu faciendo
caput ſcaberet, vivos & roderet unguis.
ſtilum vertas, iterum quae digna legi ſint.
us: neque, te ut miretur turba, labores,
s paucis lectoribus. an tua demens
ludis dictari carmina malis?
nam ſatis eſt equitem mihi plaudere: ut audax,
liis, exploſa Arbuſcula dixit.
, cimex Pantilius, aut cruciet, quod
tem Demetrius? aut quod ineptus
genis laedat conviva Tigellî?
ius, Maecenas, Virgiliuſque,
et haec Octavius, optimus atque
inam Viſcorum laudet uterque:

ER.

Am-

...ea eae
Valer.
...o: &
...ift. I,
...buſ-
...vi-
...XIII.

...arbuſculas.

MEN' MOVEAT CIMEX PANTILIUS, AUT CRUCIET] In nullo, opinor, codice invenias CRUCIET; quippe omnes cum vetuſtis editionibus CRUCIET clare exhibent. Mutatum eſt ab aliquo, qui conſtructionis hic modum ignoraret; quae ſic inſtituenda:

Men' moveat, cimex Pantilius, aut CRUCIET *quod*
Vellicet abſentem Demetrius:

ubi ordo eſt, *Men' moveat, quod cimex Pantilius; aut men' cruciat, quod Demetrius abſentem vellicet? Men' moveat* abſolute hic ponitur, non ad *Pantilius* refertur. Sic Perſius, qui hunc ipſum locum in animo habuit, Sat. I, 88.

doctius poſſuiſſe figuras
Laudatur: bellum hoc. hoc bellum? an Romule ...eres?

Men' moveat? *quippe ...or, cantet ſi naufragus, aſſem*
Protulerim?

Lucanus VII, 282.

Armeniorum movet, *Romana potentia cujus*
Sit ducis?

Digeſt. XIII, 1. 17. *Nec* me movet, *praeſens homo fuerit, necne.* XXXIX, 2. 32. *Et hoc pleriſque placet: ſed* movet me, *quod ipſe meas aedes reficere poſſim.* Ceterum illud hic advertendum; prius *Quod* hic omiſſum eſſe: plena enim oratio eſt, *Quod cimex Pantilius, quod Demetrius vellicet abſentem.* Idque more plane Horatiano; ut Serm. II, 8. v. 15.

Hic herus; Albanum, Maecenas, ſive Falernum
Te magis appoſitis delectat, habemus utrumque.

pro *ſive Albanum, ſive Falernum:* & hac ipſa Ecloga. v. 90.

Demetri, teque, Tigelli,
Diſcipularum inter jubeo plorare cathedras,

pro, *Te, Demetri, teque, Tigelli.* Severus in Aetna.

Mines, tuaque, Aeace, in umbris
Jura canunt.

pro, *Tua, Mines, tuaque, Aeace.* Equidem his fretus rationibus vulgatam lectionem eſſe ſanam, & minime ſollicitandam exiſtimo.

Tu nihil in magno doctus reprehendis Homero?
Nil comis tragici mutat Lucilius Accî?
Non ridet verſus Ennî gravitate minores?
Cum de ſe loquitur, non ut majore reprenſis.
Quid vetat & noſmet Lucilî ſcripta legentis
Quaerere, num illius, num rerum dura negarit
Verſiculos natura magis factos & euntis
Mollius, ac ſi quis, pedibus quid claudere ſenis
(Hoc tantum) contentus, amet ſcripſiſſe ducentos
Ante cibum verſus, totidem cenatus? Etruſci
Quale fuit Caſsî rapido ferventius amni
Ingenium; capſis quem fama eſt eſſe libriſque
Ambuſtum propriis. fuerit Lucilius, inquam,
Comis & urbanus; fuerit limatior idem,
Quam rudis & Graecis intacti carminis auctor,
Quamque poëtarum ſeniorum turba: ſed ille,

Si

59. MOLLIUS AC SIQUIS] Veneta princeps AC *ſiquis:* altera cum Loſcheriana & Scholiaſte Acrone, AT *ſiquis:* unde nunc in hanc, nunc in illam partem trahuntur Interpretes. Dacierius vero neutram ſecutus, ex conjectura emendat, AN *ſiquis.* In qua, ut neque in altera AT, nullum orationis exitum invenias. *At ſiquis*, vel *An ſiquis, contentus modo Hexametros facere, ducentos verſus ante cenam, & totidem a cena ſcribere ſoleat?* Quid tum? quid ſequitur? Nihil enim. Tu vero lege cum pluribus & melioris notae codicibus, & ſic diſtingue:

Quaerere, num illius num rerum dura negarit
Verſiculos natura magis factos & euntes
Mollius, AC ſi quis, pedibus quid claudere ſenis
(Hoc tantum) contentus, amet ſcripſiſſe ducentos
Ante cibum verſus, totidem cenatus?

Mollius, ac ſi, hoc eſt, *mollius, quam ſi*; ut paſſim apud Scriptores, ita Serm. I, 6, 130.

vitiorum ſuavius, ac ſi
Quaeſtor avus, pater atque meus, patruuſque fuiſſet.

Sententia autem clara & luculenta: Quid vetat & nos quaerere, num Lucilii ingenium, num argumentum ipſum negaverit verſus politiores & molliores, quam ſiquis ſine cura & lima extemporales hexametros fundat? Scilicet Lucilius ipſe, ſi majorem diligentiam adhibuiſſet, etiam in Satiris (argumento licet duro & ornari fere negante) cultiores utique verſus dare potuiſſet, quam quales nunc dedit ipſe & Caſſius Parmenſis, extemporales, impolitos, ſcabros & incomptos. Haec profecto mens Horatii eſt; quam nunc video & Theodorum Marcilium ex parte aſſecutum eſſe.

77. EXPLOSA ARBUSCULA DIXIT] Codex vetuſtus Reginenſis ARBUSTULA, quaſi ab *Arbuſto*. Battelianus AURICULA. Sed recte habet recepta Lectio: quam & firmat Servius ad Virgil. Eclogam. X. Cicero ad Attic. IV, 15. *Quaeris nunc de* Arbuſcula. *Valde placuit. Ludi magnifici & grati.* Ea ipſa eſt, quam hic memorat Horatius: Marmor Praeneſtinum apud Fabricium p. 89. SEX. NAEVIUS SEX. L. PHILEMO. NAEVIA SEX. LIBERTA. ARBUSCULA. Unde tamen male colligit vir ille doctiſſimus huic mimae nomen fuiſſe *Naeviam*; atque adeo hoc ejus monumentum eſſe. Plures enim libertae erant eo cognomine. Reineſius XIX, 28. GRANIA P. L. ARBUSCULA. Gruterus 593, 2. VOLUSIAE ARBUSCULAE. 1041, 5. FLAVIAE ARBUSCU-

Si foret hoc, noſtrum fato dilatus in aevum,
Detereret ſibi multa: recideret omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in verſu faciendo
Saepe caput ſcaberet, vivos & roderet unguis.
Saepe ſtilum vertas, iterum quae digna legi ſint
Scripturus: neque, te ut miretur turba, labores,
Contentus paucis lectoribus. an tua demens
Vilibus in ludis dictari carmina malis?
Non ego: nam ſatis eſt equitem mihi plaudere: ut audax,
Contemtis aliis, exploſa Arbuſcula dixit.
Men' moveat, cimex Pantilius, aut cruciet, quod
Vellicet abſentem Demetrius? aut quod ineptus
Fannius Hermogenis laedat conviva Tigellî?
Plotius, & Varius, Maecenas, Virgiliuſque,
Valgius, & probet haec Octavius, optimus atque
Fuſcus; & haec utinam Viſcorum laudet uterque:

v. 78. Vulg. Cruciet.

Am-

muscum cauper. Ceterum ſervile nomen eae ſunt nactae ab *arbuſcula* ſive *parva arbore*. Valer. Max. IX, 1. *Si decem* arbuſculas *inde ſuccidere*: & mox, *Decem arbuſcularum umbrae*. Plin. Epiſt. I, 24. *Omneſque viticulas ſuas noſſe & numerare* arbuſculas *poſſunt*. II, 11. *Quid* arbuſculae *tuae, quid vineae, quid ſegetes agunt?* Quintil. Declam. XIII. *conſitas manibus meis* arbuſculas.

78. Men' moveat cimex Pantilius, aut cruciet] In nullo, opinor, codice invenias cruciet; quippe omnes cum vetuſtis editionibus cruciat clare exhibent. Mutatum eſt ab aliquo, qui conſtructionis hic modum ignoraret; quae ſic inſtituenda:

Men' moveas, cimex Pantilius, aut cruciat *quod*
Vellicet abſentem Demetrius:

ubi ordo eſt, *Men' moveat, quod cimex Pantilius; aut men' cruciet, quod Demetrius abſentem vellicet?* *Men' moveas* abſolute hic ponitur, non ad *Pantilius* refertur. Sic Perſius, qui hunc ipſum locum in animo habuit, Sat. I, 88.

doctus poſuiſſe figuras
Laudatur: bellum hoc. hoc bellum? an Romule cevus?
Men' moveat? quippe &, cameat ſi naufragus, aſſem
Proluerint?

Lucanus VII, 281.

Armeniorum movet, *Romana potentia cujus*
Sit ducis?

Digeſt. XIII, 1. 17. *Nec* me movet, *praeſens homo fuerit, necne.* XXXIX, 2. 32. *Et hoc pleriſque placet: ſed* movet me, *quod ipſe meas aedes reficere poſſim.* Ceterum illud hic advertendum; prius *Quod* hic omiſſum eſſe: plena enim oratio eſt, *Quod cimex Pantilius, quod Demetrius vellicet abſentem.* Idque more plane Horatiano; ut Serm. II, 8. v. 15.

Hic herus; Albanum, Maecenas, ſive Falernum
Te magis appoſitis delectat, habemus utrumque.

pro *ſive Albanum, ſive Falernum:* & hac ipſa Ecloga. v. 90.

Demetri, teque, Tigelli,
Diſcipularum inter jubeo plorare cathedras,

pro, *Te, Demetri, teque, Tigelli.* Severus in Aetna.

Minos, tuaque, Aeace, in umbris
Jura canunt.

pro, *Tua, Minos, tuaque, Aeace.* Equidem his fretus rationibus vulgatam lectionem eſſe ſanam, & minime ſollicitandam exiſtimo.

Ambitione relegata, te dicere poſſum,
Pollio; te, Meſſalla, tuo cum fratre; ſimulque
Vos Bibule, & Servi; ſimul his te, candide Furni;
Compluris alios, doctos ego quos & amicos
Prudens praetereo: quibus haec, ſunt qualiacunque,
Adridere velim; doliturus, ſi placeant ſpe
Deterius noſtra. Demetri, teque, Tigelli,
Diſcipularum inter jubeo plorare cathedras.
I puer, atque meo citus haec ſubſcribe libello.

v. 86. Vulg. Bibuli. 88. Sint.

86. Vos, Bibuli et servi] Ergo plures hic alloquitur *Bibulos & Servios*, ut ſupra *Viſcos* duos? Sed illud repugnat, quod *Servii* in vocativo plurali contractionem non admittit. Atqui illud extra dubitationem eſt, *Servi* hic a recto *Servius* fluere, non a *Servus*. Quare & elegantiſſima eſt & certiſſima Nicolai Heinſii emendatio,

Vos, BIBULE & SERVI; *ſimul his te, candide Furni.*

88. Quibus haec, sint qualiacumque] Olim in vetuſtis editionibus dederunt,

quibus haec, SUNT *qualiacumque:*

nunc a ſaeculo & amplius ubique obtinuit, SINT. Codices quoque alii hoc habent, alii illud. In re levicula quid potius ſequemur? Suetonius Aug. c. LXXXVII. *Et cum hortatur ferenda eſſe praeſentia*, qualiacumque ſint: *contenti ſimus hoc Catone.* Cicero De Oratore XXXVII. *Quae*, qualiacumque *in me* ſunt, *me ipſum pertaedet quanta ſint.* Sed haec & ſimilia ex dubia librariorum fide pendent: in Poëtis vel ex metri neceſſitate certius quid explorabimus. Ovid. Pont. IV, 13.

Qualis *enim* cumque eſt, *non latet eſſe meam.*

Amor. III, 15.

Quantulacumque eſtis, *vos ego magna voco.*

Martialis Epigr. I, 70.

Sic licet excuſes: quia qualiacumque leguntur *Iſta, ſalutator ſcribere non potuit.*

Quid ergo opus erat, Venetarum editionum & Loſcherianae lectionem loco movere?

Si foret hoc, noſtrum fato dilatus in aevum,
Detereret ſibi multa: recideret omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in verſu faciendo
Saepe caput ſcaberet, vivos & roderet unguis.
Saepe ſtilum vertas, iterum quae digna legi ſint.
Scripturus: neque, te ut miretur turba, labores,
Contentus paucis lectoribus. an tua demens
Vilibus in ludis dictari carmina malis?
Non ego: nam ſatis eſt equitem mihi plaudere: ut audax,
Contemtis aliis, exploſa Arbuſcula dixit.
Men' moveat, cimex Pantilius, aut cruciet, quod
Vellicet abſentem Demetrius? aut quod ineptus
Fannius Hermogenis laedat conviva Tigellî?
Plotius, & Varius, Maecenas, Virgiliuſque,
Valgius, & probet haec Octavius, optimus atque
Fuſcus; & haec utinam Viſcorum laudet uterque:

v. 78. Vulg. Caucira.

Am-

scular conquei. Ceterum ſervile nomen eae it nactae ab *arbuſcula* ſive *parva arbore*. Valer. IX. 1. *Si decem* arbuſculas *inde ſuccidere*: & X, *Decem arbuſcularum membrum*. Plin. Epiſt. I, *Omneſque viticulas ſuas noſſe & numerare* arbuſas *poſſint*. II, 11. *Quid* arbuſculae *tuae, quid vie, quid ſegetes agunt?* Quintil. Declam. XIII. *ſitas manibus meis* arbuſculas.

78. Men' moveat cimex Pantilius, aut cruer] In nullo, opinor, codice invenias cruer; quippe omnes cum vetuſtis editionibus ucier clare exhibent. Mutatum eſt ab ali-, qui conſtructionis hic modum ignoraret; e ſic inſtituenda:

Men' moveat, cimex Pantilius, aut cruciet *quod*
'ellicet abſentem Demetrius:

ordo eſt, *Men' moveat, quod cimex Pantilius; men' cruciet, quod Demetrius abſentem vellicet? n' moveat* abſolute hic ponitur, non ad *Panti-* refertur. Sic Perſius, qui hunc ipſum locum animo habuit, Sat. I, 88.

doctus poſuiſſe figuras
Laudatur: bellum hoc, hoc bellum? an Romule caves?

Men' moveat? *quippe &, cauſet ſi naufragus, aſſem*
Protulerim?

Lucanus VII, 281.

Armenirus movet, *Romana potentia cujus*
Sit ducis?

Digeſt. XIII, 1. 17. *Nec* me movet, *praeſens homo fuerit, necne.* XXXIX, 2. 32. *Et hoc pleriſque placet: ſed* movet me, *quod ipſe meas aedes reficere poſſim.* Ceterum illud hic advertendum; prius *Quod* hic omiſſum eſſe: plena enim oratio eſt, *Quod cimex Pantilius, quod Demetrius vellicet abſentem.* Idque more plane Horatiano; ut Serm. II, 8. v. 15.

Hic herus; Albanum, Maecenas, ſive Falernum
Te magis appoſitis delectat, habemus utrumque.

pro *ſive Albanum, ſive Falernum:* & hac ipſa Ecloga. v. 90.

Demetri, teque, Tigelli,
Diſcipularum inter jubeo plorare cathedras,

pro, *Te, Demetri, teque, Tigelli.* Severus in Aetna.

Minos, tuaque, Aeace, in umbris
Jura canunt.

pro, *Tua, Minos, tuaque, Aeace.* Equidem his fretus rationibus vulgatam lectionem eſſe ſanam, & minime ſollicitandam exiſtimo.

Aut, ſi tantus amor ſcribendi te capit, aude
Caeſaris invicti res dicere, multa laborum
Praemia laturus. Cupidum, pater optime, vires
Deficiunt: neque enim quivis horrentia pilis
Agmina, nec fracta pereuntis cuſpide Gallos,
Aut labentis equo deſcribit volnera Parthi.
Attamen & juſtum poteras & ſcribere fortem,
Scipiadam ut ſapiens Lucilius. Haud mihi deero,
Cum res ipſa feret: niſi dextro tempore, Flacci
Verba per attentam non ibunt Caeſaris aurem:
Cui male ſi palpere, recalcitret undique tutus.

v. 10. Vulg. RAPIT. 15. DESCRIBAT. 20. RECALCITRAT. Quan-

10. SI TANTUS AMOR SCRIBENDI TE RAPIT] Mira hic pertinacia lectionem malam propugnant codices: ſolus Colbertinus recte dedit,

Aut, ſi tantus amor ſcribendi te CAPIT.

Amor te capit, odium capit, ubique ſe legentibus ingerunt; ut ineptum ſit exempla hic adducere. *Amor te rapit* nimium plane & affectatum eſſet, &, quod me movet maxime, Trebatii perſonae incongruens. Extat quidem hodie apud Naſonem Faſt. II, 762.

Interea juvenis furiatos regius ignes
Concipit, & caeco raptus amore *ruit.*

Quod etſi in Ovidio praetulerim, quia praecedit *concipit*: decem tamen codices, referente ibi Heinſio, habent *captus amore*: ut Virgil.

Singula dum capti *circumvectamur* amore:

& alibi:

ſiquis tamen haec quoque, ſiquis
Captus amore *leget.*

Verum utcumque de Ovidii loco decernas, in Horatiano certe CAPIT longe aptius & familiarius eſt.

15. DESCRIBAT VULNERA PARTHI] Haeſit hoc ex editionibus vetuſtis. Plures enim codices, in quibus Blandinii veteres, DESCRIBET vel DESCRIBIT. Placet poſterius, quod agnoſcunt ex noſtris Reginenſis, Regiae Societatis, Battelianus, Magdalenenſis cum Petrenſi. Sic Noſter Arte Poët. 263.

Non quivis videt *immodulata poëmata judex.*

Martialis VIII, 48.

Non quicumque capit *ſaturatas murice veſtes:*
Nec niſi deliciis convenit iſte color.

20. CUI MALE SI PALPERE, RECALCITRAT UNDIQUE TUTUS] Vel lege cum codice Petrenſi,

Cui male ſi PALPARE, *recalcitrat undique tutus:*

vel potius cum Batteliano,

Cui male ſi palpere, RECALCITRET *undique tutus.*

Melius enim eſt, ut utrumque Verbum eodem Modo efferatur. Sic Serm. II, 3, 214.

Si quis *loctica nitidam geſtare* amet *agnam,*
interdicto huic omne adimat *jus*
Praetor, & ad ſanos abeat *tutela propinquos.*

& 249.

Si quem delectet *barbatum, amentia* verſet.

& 259.

Sume, catelle; negat: ſi non des, optet.

Cum autem tranſlatio hic ſit ab equo calcitroſo, & de Caeſare ſit ſermo; mollior ſane honeſtiorque eſt Subjunctivus modus, *Recalcitret ſive recalcitrare velit*, quam *Recalcitrat*; quod de Caeſare nimis familiariter dictum foret, & pene contumelioſe. Digeſt. IX, 1, 1. *Ideoque ſi equus dolore concitatus, calce petierit, ceſſare actionem*: —— *at ſi, cum equum permulſiſſet quis, vel* palpatus eſt, [&] *calce eum percuſſerit, erit actioni locus.* Ubi pro *palpatus eſt &*, ſine dubio corrigendum, *palpatus eſſet.*

22. NOMENTANUMQUE NEPOTEM] Rectius codex Reginenſis, Colbertinus, Regiae Societatis, Petrenſis, Collegii Trinitatis, cum duobus Berſmanni;

Pantolabum Scurram, NOMENTANUMVE *nepotem.*

24. SALTAT MILONIUS] Codex Regius, MILLONIUS. Gruterus 54, I. M. MILLONIUS M. L. AUCTUS.

31. NE-

Q. HORATII FLACCI

SERMONUM

LIBER II.

ECLOGA I.

SUNT quibus in Satira videar nimis acer, & ultra
Legem tendere opus: ſine nervis altera, quicquid
Conpoſui, pars eſſe putat, ſimiliſque meorum
Mille die verſus deduci poſſe. Trebati,
Quid faciam, praeſcribe. Quieſcas. Ne faciam, inquis,
Omnino verſus? Aio. Peream male, ſi non
Optimum erat: verum nequeo dormire. Ter uncti
Tranſnanto Tiberim, ſomno quibus eſt opus alto;
Inriguumque mero ſub noctem corpus habento.

Aut,

1. SUNT QUIBUS IN SATIRA VIDEAR] Dimidia re codicum pars VIDEOR, altera VIDEAR. Utrumque probum: ut Carm. I, 7.

Sunt quibus *unum opus* eſt *intactae Palladis urbem.*

I, 1.

Sunt quos *curriculo pulverem Olympicum Collegiſſe* juvat.

rm. I, 4, 24.

Quod ſunt quos *genus hoc minime* juvat.

rm. II, 4, 47.

Sunt quorum *ingenium nova tantum cruſtula* promit.

rſius Sat. I.

Sunt quos *Pacuvius & verrucoſa* moretur *Antiopa.*

Sat. VI.

Solis natalibus eſt qui
Tingat *olus.*

Seneca Controv. XVI. *Sunt qui caſtra timeant, ſunt qui vicatricibus gaudeant.* Et alii paſſim. Quare VIDEAR, quod hactenus editiones occupavit, poſſeſſione ſua depellere & iniquum foret & inutile.

2. ET ULTRA LEGEM TENDERE OPUS] Praeſtantiſſimus Nic. Heinſius mavult,

& ultra
Legem INTENDERE *opus:*

quod & in libris quibuſdam extare prodidit Lambinus. In noſtris omnibus eſt *Tendere.* Sane *in* a praecedente litera *m* abſorptum videri poteſt; *Intendere* enim pro augere, provehere, promovere paſſim occurrit; *tendere* in eo ſenſu legiſſe non memini. Lucanus tamen, VI, 39.

Franguntur montes, plauſtrique per ardua Caeſar
Ducit opus:

ubi Codex Collegii Trinitatis, notae ſane optimae, TENDIT OPUS.

Aut, si tantus amor scribendi te capit
Caesaris invicti res dicere, multa lab
Praemia laturus. Cupidum, pate
Deficiunt: neque enim quivis h
Agmina, nec fracta pereunt
Aut labentis equo describ
Attamen & justum por
Scipiadam ut sapiens
Cum res ipsa fere
Verba per atte
Cui male si

v. 10. Vulg

10. SI TANTUS
Mira hic pertinaci
codices: solus C
Aut, si tan *nuntuo:*
Amor te ca ERAT, *usquam*
ingerunt
Amor *neque si bene:*
&,
ir
hoc est, Nusquam alio praeterquam ad libros decur-
rebat; seu bene ei cesserat in scribendo, *seu male.*
Scilicet quovis ille die scribere amabat, sive aptus
quem ad studium, seu, ut saepe usu venit, inep-
tiens; seu Musis faventibus, sive aversis. Sueto-
nius in Vita Terentii: *Nepos auctore certo compe-*
risse se ait, C. Laelium quondam in Puteolano Kal.
Martiis admonitum ab uxore, temporius ut discum-
beret, petiisse ab ea, ne interpellaretur: serius tan-
dem ingressum triclinium, dixisse, Non saepe in scri-
bendo magis successisse sibi: *deinde rogatum ut*
scripta illa proferret, pronuntiasse versus, qui sunt in
Heautontimorumeno,

Satis pol proterve me Syri promissa huc induxe-
runt.

Seneca Praef. ad Controv. lib. II. *Nec est quod in-*
sidias putes tibi fieri, quasi id agam, ut te bene ce-
dentis studii *labor teneat.* Idem Controv. XXVIII.
Nam & Ovidius nescit, quod bene cessit, *relinque-*
re. Ovid. Pont. IV, 2.

At tu, cui bibitur felicius Aonius fons,
Utiliter studium *quod tibi* cedit, *ama.*

Idem Trist. V, 12.

An quia cesserunt *primo* bene carmina, *suades*
Scribere, successus ut sequar ipse meos?

37. QUO NE PER VACUUM ROMANO] Frustra
Lambini aliquot codices, QUA NE. *Quo ne* idem

ut ne. Digest. XXI, 1, 17. *Si edendi causa,*
ne ad dominum reverterentur, fugissent; fugis-
se esse.

Missus ad hoc, pulsis (vetus est ut fama) Sabellis;
Quo ne per vacuum Romano incurreret hostis,
Sive quod Appula gens, seu quod Lucanus Iollum
Incuteret violenta.

Romano autem, non *populo*, ut vulgo hic Interpretes; sed *agro*: *Ne hostis incurreret Romano*; hoc est, *ne incursionem faceret in agrum Romanum*; ut verba sunt Livii I, 32. *Romano* absolute, *agro* subaudito: ut Cicero, *In Volaterrano*, *Ex Lanuvino*, Caesar, *In Thurinum*; & similia passim. Porro illud *Quod* ut pronomen sit, non conjunctio, necesse est: *bellum quod*, *bellum aliquod*. Sententia enim est, quam Acron Scholiastes recte olim accepit: *Missus ad hoc*, ne cum Appuli aut Lucani bellum forte inferrent, per locum illum praesidio vacuum facile in agrum Romanum incursionem facerent. Fortasse tamen sic scripsit Horatius, & diserte magis, & minus ambigue:

Sive QUID *Appula gens, seu* QUID *Lucanis*
BELLI
Incuteret violenta.

ut mox infra v. 80.

Sed tamen ut monitus caveas, ne forte negoti
Incutiat tibi quid *sanctarum inscitia legum.*

Quin, si codicis alicujus auctoritas accederet, etiam amplius libens reponerem,

Sive quid Appula gens, seu quid LUCRINA BUELLI,

Gens *Appula*, aut gens *Lucana*. *Duellum* autem amavit Noster, ut qui maxime: saepius enim is unus vocabulum illud usurpavit, quam ceteri omnes scriptores, qui nunc quidem extant. Ceterum

Quanto rectius hoc, quam triſti laedere verſu
Pantolabum ſcurram, Nomentanumve nepotem?
Cum ſibi quiſque timet; quamquam eſt intactus, & odit.
Quid faciam? ſaltat Milonius, ut ſemel icto
Acceſſit fervor capiti, numeruſque lucernis.
Caſtor gaudet equis; ovo prognatus eodem,
Pugnis. quot capitum vivunt, totidem ſtudiorum
Millia. me pedibus delectat claudere verba,
Lucilî ritu, noſtrum melioris utroque.
Ille velut fidis arcana ſodalibus olim
Credebat libris; neque, ſi male ceſſerat, uſquam

v. 22. Vulg. NOMENTANUMQUE. 31. GESSERAT. De-

31. NEQUE SI MALE GESSERAT, USQUAM] *Geſſerat* quidem omnes quos vidi codices uno conſu exhibent; ut & Torrentii, Cruquii, & aorum:

Ille velut fidis arcana ſodalibus olim
Credebat libris; neque ſi male geſſerat, *uſquam*
Decurrens alio, neque ſi bene.

iod, cum ne Latinum quidem eſſe recte vide: eruditiſſimus Lambinus; (deeſſe enim *rem*; *male rem geſſerat*) lectionem in quibuſdam editis ventam repoſuit, CESSERAT. Hîc vero reclaare illico Torrentius Cruquiuſque; violari omum codicum fidem; etiam *Gerere* interdum abute poni, ut *A ſpe bene gerendi aboſſe* dixit Ciro lib. V. de Finibus. Quorum auctoritate fum eſt, ut, ſpreto jam Lambino, illud *Geſſet* in nuperis editionibus denuo compareat. Orae autem pretium eſt cognoſcere, quali teſtionio freti vò *Gerere* abſolute poni praedicent. ocus integer Ciceronis ſic ſe habet De Finibus , 19, *Quid, quod homines infima fortuna, nulla* rerum gerendarum, *epiſtes denique, delectantur ſtoria? maximeque eos videre poſſumus* res geſtas *dire & legere velle, qui a ſpe* gerendi *abſunt con-ti ſenectute.* Quid jam videtur? quis non videat *erendi* non abſolute hic poni; ſed *Res* e commapraecedente repeti hic & ſubintelligi? Quale im nihil in hoc Flacci loco contingat; bene Lane hoc dictum eſſe, *ſi male geſſerat*, fidenter nemus. Reviviſcet itaque, credo, altera lectio, conjectura fortaſſe nata: quam ſane tuetur ſaciſſimus Nic. Heinſius, tam hic in libri ſui marine, quam ad Faſtos Naſonis, II, 380. notiſſiam ſcilicet locutionem, & ex germana Latinitate. Ovid. Met. X, 80.

omnemque refugerat Orpheus
Femineam Venerem; ſeu quod male ceſſerat *illi*,

& Heroid. X, 141.

Non te per meritum, quoniam male ceſſit, *adoro.*

Plinius Paneg. c. 44. *Pauci adeo ingenio valent, ut non turpe honeſtumque prout*, bene ac (lege *aut*) ſecus ceſſit, *expetant fugiantve.* Vegetius III, 10. *Illa autem ante tentanda ſunt, quae* ſi male ceſſerint, *minus noceant; ſi bene, plurimum proſint.* Seneca De Benef. I, 1. *Dignus eſt decipi, qui de recipiendo cogitavit, cum daret. At* male ceſſit. *Et liberi, & conjuges ſpem feſellerunt.* Ibidem IV, 33. *Exſpecta, ut niſi* bene ceſſura *non facias, & niſi comperta veritate nihil moveris.* Agnoſcis, opinor, phraſin cum primis legitimam: diſquiramus porro, an loco ſerviat, & orationis filo apte conveniat:

Ille velut fidis arcana ſodalibus olim
Credebat libris, neque ſi male ceſſerat, *uſquam*
Decurrens alio, neque ſi bene.

hoc eſt, ut aiunt, *ſive quid ei male evenerat, ſive proſpere, chartis ſuis committebat.* Nempe hoc pacto eadem redit ſententia, quam Cruquius Torrentiuſque volunt, cum ſic legunt, *Seu. mala* (rem) *geſſerat, ſive bene.* Atqui aut nihil hic videmus, aut aliud prorſus hic cogitavit Horatius. Quid enim? Nihilne aliud in Satiris agebat Lucilius, quam ut de rebus propriis, ſeu adverſis, ſive proſperis loqueretur? Extant hodie reliquiae earum ſatis luculentae, quas Franciſcus Douſa collegit & digeſſit: ubi plerumque nihil minus quam res ſuas narrat Lucilius. Quin & Noſter mox v. 34. ſe *Lucilium ſequi* & in argumentis Satirarum imitari profitetur: at vero in his Sermonibus

Decurrens alio, neque si bene: quo fit ut omnis
Votiva pateat veluti descripta tabella
Vita senis. sequor hunc, Lucanus an Appulus, anceps:
Nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus,
Missus ad hoc, pulsis (vetus est ut fama) Sabellis,
Quo ne per vacuum Romano incurreret hostis;
Sive quod Appula gens, seu quod Lucania bellum
Incuteret violenta. sed hic stilus haud petet ultro
Quemquam animantem, & me veluti custodiet ensis
Vagina tectus: quem cur destringere coner,
Tutus ab infestis latronibus? ô pater & rex

Jup-

bus quotusquisque est, qui de Horatii rebus agit? qui non locum aliquem moralem & communem tractat? Quid multis opus? Equidem nova via insistens tam verba, quam sententiam, extra omnem reprehensionis aleam sic constituo:

neque si male CESSERAT, *usquam*
Decurrens alio, neque si bene:

hoc est, *Nusquam alio praterquam ad libros decurrens, seu bene ei cesserat* in scribendo, *seu male.* Scilicet quovis ille die scribere amabat, sive aptus tum ad studium, seu, ut saepe usu venit, ineptior; seu Musis faventibus, sive adversis. Suetonius in Vita Terentii: *Nepos auctore certo composuisse se ait, C. Laelium quendam in Puteolana Kal. Martiis admonitum ab uxore, temporis ne dissumberet, petuisse ab ea, ne interpellaretur: serius tandem ingressum triclinium, dixisse, Non saepe* in scribendo magis successisse sibi: *deinde rogatum ut scripta illa proferret, pronunciasse versus, qui sunt in Heautontimorumeno,*

Satis pol proterve me Syri promissa huc induxerunt.

Seneca Praef. ad Controv. lib. II. *Non est quod insidias putes tibi fieri, quasi id agam, ut te* bene cedentis studii *labor teneat.* Idem Controv. XXVIII. *Num & Ovidius nescit, quod* bene cessit, *relinquere.* Ovid. Pont. IV, 2.

At tu, cui bibitur felicius Aonius fons,
Utiliter studium *quod tibi* cedit, *ama.*

Idem Trist. V, 12.

An quia cesserunt *primo* bene carmina, *suadis*
Scribere, successus ut sequar ipse meos?

37. QUO NE PER VACUUM ROMANO] Frustra Lambini aliquot codices, QUA NE. *Quo ne* idem est ac *ut ne.* Digest. XXI, 1, 17. *Si admonuit caupo, quo ne ad dominum reverteretur, fugisse; fugitivum esse.*

Missus ad hoc, pulsis (vetus est ut fama) Sabellis,
Quo ne per vacuum Romano incurreret hostis,
Sive quod Appulæ gens, seu quod Lucania bellum
Incuteret violenta.

Romano autem, non *populo*, ut vulgo hic interpretes; sed *agro: Ne hostis incurreret Romanum*; hoc est, *ne incursionem faceret in agrum Romanum*; ut verbo sunt Livii I, 32. *Romano* absolute, *agro* subaudito: ut Cicero, *In Volaterrano*, *Ex Leontino*; Caesar, *In Thurinum*; & similia passim. Porro illud *Quod* ut pronomen sit, non conjunctio, necesse est: *bellum quod, bellum aliquod.* Sententia enim est, quam Acron Scholiastes recte olim accepit: *Missus ad hoc*, ne cum Appuli aut Lucani bellum forte inferrent, per locum illum praesidio vacuum facile in agrum Romanum incursionem facerent. Fortasse tamen sic scripsit Horatius, & differte magis, & minus ambigue:

Sive QUID *Appula gens, seu* QUID *Lucania*
BELLI
Incuteret violenta.

ut mox infra v. 80.

Sed tamen ut monitus caveas, ne forte negoti
Incutiat tibi quid *sanctorum insciția legum.*

Quin, si codicis alicujus auctoritas accederet, etiam amplius libens reponerem,

Sive quid Appula gens, seu quid LUCANA DUELLI.

Gens *Appula*, aut gens *Lucana*. *Duellum* autem amavit Noster, ut qui maxime: saepius enim is unus vocabulum illud usurpavit, quam ceteri omnes scriptores, qui nunc quidem extant. Ce-

terum

Juppiter, ut pereat positum robigine telum,
Nec quisquam noceat cupido mihi pacis! at ille,
Qui me commorit, (melius non tangere, clamo)
Flebit, & insignis tota cantabitur urbe.
Cervius iratus leges minitatur & urnam;
Canidia Albuci, quibus est inimica, venenum;
Grande malum Turius, si quid se judice certes.
Ut, quo quisque valet, suspectos terreat; utque
Imperet hoc natura potens, sic collige mecum.
Dente lupus, cornu taurus petit; unde, nisi intus
Monstratum? Scaevae vivacem crede nepoti

v. 49. Vulg. Si quis. Certet.

Ma-

terum pessime hic totus locus tractatur a recentioribus interpretibus.

45. Qui me commorit] Elegantissimus Rutgersius, *Non inepte quis*, ait, commordit *ipsendum suspicari possit: verum nihil equidem muto.* Hoc sic timidiuscule vir ingeniosus: sed, opinor, confidentior paullo fuisset, si resciviſſet codicem Regium clare & a prima manu commordit hic exhibere; quod ipse oculatus testis vere affirmare possum. Nihil tamen hoc est: & recepta lectio omnino retinenda. Priscianus p. 885. *Invenio*, ait, *Horatium auctoritate faciſſe in quibusdam conſiſſemem, quamvis poſitio Verbi habeat V conſonantem, Morsus morsi meciſti; ex quo* Commôrit *pro* Commoverit *ponit in* II *Serm. ut ille Qui me commorit, melius non tangere, clamo.* Idem fere iterum habet Priscianus p. 1037. Recte Scholiastes Acron; *Commorit*) *commoverit, lacesſerit, provocaverit.* Illud alterum & verbo ipso & sententia minus placet.

49. Grande malum Turius] Cruquius & Marcilius, ex Asconio Pediano, qui de *L. Furio Praetore* eandem fere historiam habet, quam hic de *Turio* memorant veteres Scholiastae, sic versiculum hunc refingunt,

Grande malum Furius, *si quis se judice certet:*

obliti scilicet nomen *Furius* primam syllabam productam habere. Noster Serm. II, 5. v. 4.

Furius *hibernas cana nive conſpuit Alpes.*

Catullus Epigr. IX.

Furi *et Aureli comites Catulli,*
Sive in extremos penetrabis Indos.

Naso in Epigrammate,

Cur ego non dicam, Furia, te furiam?

Rejiciatur itaque *Furius*; etsi id agnoscat codex Regiae Societatis. *Turius* autem occurrit apud Gellium XIV, 2. *L. Turius* apud Ciceronem in Bruto c. 67. Q. *Turius* Epist. Fam. XII, 26. Ceterum in editionibus priscis, utraque Veneta & Loscheriana, habetur, si quid *se judice certet:* etiam in Reginensi codice *ſiquid* pro varia lectione ponitur. Vestigium sane hoc est verae lectionis. Scribe enim, ut clare exhibent Galeanus noster & Battelianus, & olim a prima manu Magdalenensis,

Grande malum Turius, siquid *se judice* certes. hoc est, *si quam rem certes, ſiquam litem habeas.* Noster Serm. II, 5. v. 27.

Magna minorve foro ſi res certabitur *olim.*

Vulcatius Sedigitus apud Gellium XV, 23.

Multos incertos certare hanc rem *vidimus,*
Palmam poëtae comico cui deferant.

Noli de hac lectione dubitare; quam paullatim corruperunt Librarii, primo *certet*, deinde *ſiquis* substituentes: quod crederent *certare* non posse regere casum accusativum. Extabat quidem apud Martialem XIII, 89. in vilioribus scilicet editionibus,

Inter aves Turdus, ſiquis me judice certet,
Inter quadrupedes gloria prima Lepus.

At ex vetustis codicibus sic postea dedit diligentissimus Gruterus,

Inter aves Turdus, ſiquid me judice certum eſt,
Inter quadrupedes mallea prima Lepus.

Adeo ut nihil ex hoc Martialis loco petere possis, quo receptam Flacci lectionem jure defendas.

Matrem; nil faciet ſceleris pia dextera: mirum
Ut neque calce lupus quemquam, neque dente petit bos:
Sed mala tollet anum vitiato melle cicuta.
Ne longum faciam: ſeu me tranquilla ſenectus
Exſpectat, ſeu mors atris circumvolat alis;
Dives, inops; Romae, ſeu, fors ita juſſerit, exſul;
Quiſquis erit vitae, ſcribam, color. O puer, ut ſis
Vitalis metuo; & majorum ne quis amicus
Frigore te feriat. Quid? cum eſt Lucilius auſus
Primus in hunc operis conponere carmina morem,
Detrahere & pellem, nitidus qua quiſque per ora
Cederet, introrſum turpis; num Laelius, & qui
Duxit ab oppreſſa meritum Carthagine nomen,

v. 65. Vulg. Aut qui.

In-

55. Ut neque calce lupus quemquam] Sic locum hunc exhibent codices plerique & editiones omnes:

Scaevae vivacem crede nepoti
Matrem; nil faciet ſceleris pia dextera: mirum:
Ut neque calce lupus quemquam, neque dente petit bos:
Sed mala tollet anum vitiato melle cicuta.

Ubi *mirum* ad ſuperiora refert Scholiaſtes Acron: *Miraris; quia dixi, non utitur dextera ſua ad occidendum matrem: noli mirari, nam eam occidit veneno.* Atque eodem modo recentiores. Quid autem? Adeone *mirum* eſt, matrem a filio ſuo non occidi? dii meliora. Certe melius ſententiae conſulas, ſi *mirum* ad ſequentia referas,

mirum,
Ut neque calce lupus quemquam, neque dente petit bos.

quaſi dicas θαυμαστῶς, *Mirandum vero eſt, quod bupus calce non petit, neque bos dente.* Ad quam interpretationem clarius nos ducunt veterrimus Codex Leidenſis, & Regius, & Regiae Societatis; in quibus ſic habetur,

mirum,
Ut neque calce lupus quemquam; neque dente PETAT *bos.*

Mirum, ut petat: Sic Carm. III, 4.

mirum *quod foret omnibus,*
Ut *tuto ab atris corpore viperis*
Dormirem & *urſis,* ut premerer *ſacra Lauro,*

Tacitus Hiſt. I, 79. Mirum *dictu*, ut fit *omnis Sarmatarum virtus velut extra ipſos.* Atque hanc lectionem equidem alteri praetulerim. Poteſt tamen altius latere mendum: ut fortaſſe ſic ſcripſerit Horatius,

nil ſceleris faciet pia dextera: mirum
Ni *neque calce lupus quemquam, neque dente petit bos:*

vel, quod in hac locutione aeque locum habet, *petat. Mirum ni* perinde eſt ac *nimirum. Pia*, inquit, *dextra nil ſceleris faciet. Nimirum neque lupus dente, neque bos petit calce; Nempe neque lupus* &c. Ita Plautus & Terentius paſſim. Eunuch. II, 3.

Mirum ni *hanc dicit modò huic quae data eſt dono.*

Andria III, 4.

Age igitur, ubi nunc eſt ipſus? Mirum ni *domi eſt.*

Amphit. I, 1.

Mirum ni *hic me quaſi muraenam jam exoſſare cogitat.*

Sulpicius Lupercus in Catalectis Pithoei p. 23.

Mirum ni *pulchras artes Romana juventus*
Diſcat, & egregio ſudet in eloquio.

Ovid. Triſt. III, 12.

Illo quidem mirum ni *de regione propinqua*
Non niſi vicinas tutus ararit aquas.

ubi illud obiter adnotandum, male ab optimo Nic. Heinſio *cautus* hic ex unico codice reponi; cum caeteri omnes *tutus* agnoſcant. *Tutus* enim ſaepe idem eſt qui *cautus*, qui tutus eſſe cupit & laborat. Noſter in Arte:

Ser-

Ingenio offenſi? aut laeſo doluere Metello,
Famoſiſque Lupo cooperto verſibus? atqui
Primores populi arripuit populumque tributim;
Scilicet uni aequus virtuti atque ejus amicis.
Quin ubi ſe a volgo & ſcena in ſecreta remorant
Virtus Scipiadae & mitis ſapientia Laeli;
Nugari cum illo, & diſcincti ludere, donec
Decoqueretur olus, ſoliti. quicquid ſum ego, quamvis
Infra Lucilî cenſum ingeniumque; tamen me
Cum magnis vixiſſe invita fatebitur uſque
Invidia; & fragili quaerens inlidere dentem,
Offendet ſolido: niſi quid tu, docte Trebati,
Diſſentis. Equidem nihil hinc diffingere poſſum.

Sed

v. 79. Vulg. HIC DIFFINDERE.

Serpit humi tutus nimium, timiduſque procellae.
Vel denique, praeter *Mirum ut*, vel *Mirum ni*, etiam tertium quid ſubſtitui poterit,

mirum,
SI *neque calce lupus quemquam, neque dente petit bos.*

Sic Propertius II, 7. v. 28.

Inferior multo cum ſim vel matre vel armis,
Mirum ſi *de me jure triumphat amor.*

Quintil. Declam. XIII, de Apibus. *At extra imperia poſitum eſt.* Mirum *hercle*, ſi *negato commercio ſermonis humani ſunt in ceterorum animalium forma.*

64. NITIDUS QUA QUISQUE PER ORA CEDERET] Nicolaus Heinſius in libri ſui ora, *Lege, ait,*

nitidus qua quiſque per ora INCEDERET, *introrſum turpis.*

Sane *incederet* vocabulum eſt hoc ſenſu maxime proprium. Ita Salluſtius Jugurth. XXXI. *Sed* INCEDUNT PER ORA *veſtra magnifici, ſacerdotia & conſulatus, pars triumphos ſuos oſtentantes.* Virgil. Aen. I, 50.

Aſt ego, quae Divûm incedo *regina.*

& alii paſſim. Tamen cum *cedere* hic poni pro *incedere* diſerte notent Scholiaſtae; & repetitio ejuſdem Syllabae *incedere, introrſum* ingrata ſit auribus; melius fuerit lectionem receptam non movere. Siquidem ex Plauto locum adducunt Lambinus Torrentiuſque, ubi *cedere* itidem eſt pro *incedere*. Pſeud. IV, 1.

Non prorſus, verum ex tranſverſo cedit, *quaſi cancer ſolet.*

Poſſent quoque & aptiorem citaſſe ex Caſina II, 8.

At candidatus cedit *hic maſtigia.*
Candidatus cedit, plane ut hic Noſter, *nitidus cederet*. Porro in poſteriore loco Plautino nulla mendi ſuſpicio eſt; quia *incedit* ibi rationi carminis repugnat.

65. NUM LAELIUS AUT QUI] Scribe ex veruſtis editionibus, & melioribus libris, noſtris certe Reginenſi, Magdalenenſi & Colbertino,

num Laelius ET *qui*
Duxit ab oppreſſa meritum Carthagine nomen
Ingenio offenſi, aut laeſo doluere Metello?

Num Laelius ET *Scipio Africanus offenſi doluere?* AUT enim, quod editiones jam obſidet, ex pejoris notae codicibus male petitum, ne Latinum quidem eſt: quippe tum verba ſingulari numero ponenda forent, *Num Laelius* AUT *Scipio offenſus doluit?*

70. EQUIDEM NIHIL HIC DIFFINDERE POSSUM] Miris modis in hoc vocabulo indulſerunt ſibi Librarii, *Diffigere, Deſſingere, Diffindere, Diffidere.* Cuinam ex his lectionibus palmam dabis? Jam a ſaeculo & quod excurrit DIFFINDERE hic maluerunt Interpretes, Acronem Scholiaſten ſecuti, qui hic adnotat *Juris verbo uſum eſſe Trebatium. Praetor enim dicere ſolebat, Hic dies diffiſſus eſto.* Praeterea ex Feſto in voce *Reus*, ex Ulpiano Di-

85 Opprobriis dignum laceraverit, integer ipſe?
Solventur riſu tabulae: tu miſſus abibis.

v. 85. Vulg. LATRAVERIT.

ECLO-

Eſto: ſi quis mala. Sed bona ſi quis
Judice condiderit laudatus Caeſare? ſi quis
Opprobriis dignum laceraverit, integer ipſe?
Quid tum fiet, Trebati? an etiam, ſi ſic ſit, dabitur injuriarum actio? Immo enim, reſpondet Trebatius, alia jam cauſſa eſt, & diſſimilis ratio;

Solventur riſu tabulae: tu miſſus abibis:
ſi nebulo iſte ſale nigro perfrictus in jus te vocaverit; ſubvenient tibi cum riſu judices, & te impunitum dimittent.

85. SI QUIS OPPROBRIIS DIGNUM LATRAVERIT, INTEGER IPSE] Jam diu eſt, cum Lambinus in ſuis aliquot codicibus invenit, LACERAVERIT: alterum tamen illud LATRAVERIT omnes ubique editores ut melius elegantiuſque amplexi ſunt: mihi vero, quod bona eorum venia dictum ſit, aliud plane videtur. *Latraverit*, inquiunt, poſitum eſt pro *allatraverit*. Eſto ſane hoc: nam & alibi Noſter active uſurpavit, Epod. V. *Senem adulterum latrant*. Epiſt. I, 2. *Cervinam pellem latravit*: de conſtructione non litigabimus. Verum illud negamus vel *latrare* vel *allatrare* vel ulla hujus verbi compoſita ſententiae huic & loco convenire:

ſi quis
Opprobriis dignum latraverit, integer ipſe.
ubi hoc dici manifeſtum eſt, *ſi quis vitae integer, puris moribus, latraverit alium quendam, hominem infamem & impurum*. Jam primum aio metaphoram hanc a canibus ignavis traductam, qui *latrant* ſcilicet, non mordent, nullo pacto hic locum habere. Recte quidem dixeris, *ſi homo malus & nequam latraverit virum integrum*: minime vero vice verſa, *ſi vir integer latraverit hominem nequam*. Idque tum ratio ipſa, tum bonorum ſcriptorum auctoritas ſatis te docebit. Nuſquam enim quemquam hac metaphora uſum reperies; niſi ubi ſignificet, homines invidos vel ignavos obtrectare aliis ſeſe melioribus. Livius XXXVIII, 34. *Morte Africani crevere inimicorum animi: quorum princeps fuit M. Porcius Cato, vivo quoque eo* allatrare *ejus magnitudinem ſolitus*: ad quem locum reſpexit Quintilianus Inſtit. VIII, 6. ubi de Tropis agens, *Et ut Livius*, ait, *Scipionem a Catone* adlatrari *ſolitum refert*. Columella in Praefat. *Sed ne* canimum *quidem, ſicut dixere veteres, ſtudium praeſtantius, locupletiſſimum quemque* adlatrandi, *& contra innocentes pro nocentibus latrocinium*. Martialis Epigr. V, 62.

Allatres *licet uſque nos & uſque,*
Et gannitibus improbis laceſſas.
Suetonius in Veſpaſ. c. 13. *Demetrium Cynicum in itinere obvium ſibi poſt damnationem, ac neque aſſurgentem, neque ſalutare ſe dignantem*, oblatrantem *etiam neſcio quid, ſatis habuit Canem appellare*. Seneca de Vita beata XVII. *Siquis ex iſtis, qui Philoſophiam* conlatrant, *quod ſolent, dixerit*. Vides jam, opinor, *allatrare, oblatrare, collatrare*, contumeliae loco ubique poni; adeo ut turpiſſime peccaverit Horatius, ſi partes homini *integro* dederit, quae ſunt *invidi* aut *ignavi*. Ergo & ipſe *allatraſti* Pantolabum ſcurram, & Pantilium cimicem? Nempe tu homo nihili tunc obtrectabas civi optimo,

Qui melior multis, quam tu, fuit, improbe, rebus.
Quis autem tibi fidem habeat, de te tam male & abſurde loquenti? Equidem a me impetrare hoc numquam potero: neque dubito, quin ſit olim a te profectum fuerit,

ſiquis
Opprobriis dignum LACERAVERIT, *integer ipſe:*
quod vocabulum unice huic loco aptum & appoſitum eſt. Suetonius de Illuſt. Grammat. c. XV. *Lenaeus tanto amore erga Pompeii memoriam exſtitit, ut Salluſtium Hiſtoricum, quod eum oris probi, animo inverecundo ſcripſiſſet, acerbiſſima* SATIRA LACERAVERIT. Idem in Julio c. LXXVI. CARMINIBUS *maledicentiſſimis* LACERATAM *exiſtimationem ſuam civili animo tulit*. Tiberio c. LXVI. *Artabani Parthorum regis* laceratus eſt *literis, parricidia & caedes & ignaviam & luxuriam objicientis*. Domitiano XXIII. *Contra Senatus adeo laetatus eſt, ut repleta certatim curia non temperaret, quin mortuum contumelioſiſſimo atque acerbiſſimo acclamationum genere* laceraret. Livius XXXI, 6. *Aegre eam rem paſſi Patres*; laceratuſque probris *in ſenatu tribunus plebis*. XXXII, 22. *Hoc tractus vinculo quum rediſſet, ingenti cum invidia in Senatum venit: ibi quum* laceratus jurgiis *multorum eſſet*. XLIII, 4.

La-

ECLOGA II.

QUAE virtus & quanta, boni, sit vivere parvo,
(Nec meus hic sermo est; sed quae praecepit Ofellus
Rusticus, abnormis Sapiens, crassaque Minerva)

v. 2. Vulg. QUEM.

Discipulus. Prima dicendi via. Quae virtus & quanta, boni, sit vivere parvo. Nec meus hic sermo est: sed QUAE praecepit Ofellus. Quod & elegantius est, & castigatius. Sic alibi Noster Epist. I, 10.

HAEC tibi dictavi post fanum putre Vacunae.

& Serm. II, 7.

Dum QUAE *Crispini* docuit *me janitor*, edo.

Terent. Heaut. III, 3.

Clitipho, haec ego praecipio *tibi?*

Adelph. III, 3.

Ubi siquid *bene* praecipias, *nemo obtemperet.*

& V, 9.

Docui, monui, bene praecepi *semper*, quae *potui, omnia.*

Equidem *praecepit sermonem*, quod vulgata lectio exhibet, nollem dicere. Ceterum pro OFELLUS legendum esse videatur OFELLA; ut & v. 53. *Ofella*, pro *Ofello*; & v. 112. *Ofellam* pro *Ofellum*. Quippe *Ofella* cognomen erat Romanis notum, ut Lucretiorum. Velleius Paterculus II, 27. *Ofella Lucretius*. Aurelius Victor in C. Mario: *Lucretius Ofella*. Livii Epitome lib. LXXXVIII. *C. Marius Praenestè obsessus ab Lucretio Ofella*, & LXXXIX. *Q. Lucretium Ofellam, contra voluntatem suam consulatum petere ausum, jussit* (Sylla) *interimi in foro.* At *Ofellus* nusquam legisse memini. *Ofellius* quidem & *Ofillius* habes apud Gruterum & Reinesium: sic Plin. Hist. VII, 49. *Claudia Ofilii*; & ibidem 54. *M. Ofilius Hilarus*: Appianus de Bello Civili lib. VI ὁ χιλίαρχος Ὀφίλλιος. Johannes tamen Saresberiensis a vulgata lectione stat, Policrat. II, 1. *Rusticanum & forte* Ofelli *proverbium est, Qui somniis & auguriis credit, numquam fore securum.* Quamobrem sine codicis scripti auctoritate nihil mutabimus.

3. ABNORMIS SAPIENS, CRASSAQUE MINERVA] Nullus est interpretum, qui non prodiderit in suis aliquot ABNORMI haberi: in quibus sunt tres Blandinii apud Cruquium omnium veterrimi, Idem nos invenimus in Leidensi, Batteliano, & tribus aliis: Quaeritur jam, utrum sit praeferendum, *Abnormis & crassa Minerva*, an *Abnormis sapiens*. Mihi quidem posterius magis placet. *Sapiens* hic idem est, ac *Philosophus*. Quemadmodum

Lucretium tribuni plebis absentem concionibus *assiduis* lacerabant. Tacitus Annal. IV, 42. *Audivit Tiberius* probra, *quibus per occultum* lacerabatur. Attilius Fortunatianus p. 2692. *Iambica maledica carmina appellant, quod hoc metro olim* lacerare & *laedere solebant.* Sed haec satis superque: plena enim exemplorum sunt omnia. Illud, ergo, in his jam animadvertis, *Lacerare concionibus, literis, jurgiis, probris, Carminibus, Iambis, Satira*, plane apud illos dici, ut apud Nostrum *lacerare opprobriis.* Cave enim, *opprobriis* cum vulgo ad *dignum* retuleris. Ordo enim est, *siquis, ipse integer, opprobriis laceraverit dignum.* Multo utique elegantius hoc est, ut *dignum* absolute sine adjuncto ponatur. Sic Noster alibi, Serm. II, 2. v. 103.

Cur eget indignus *quisquam, te divite?*

Cicero apud Servium ad Aen. VI, 611. Dignis *igitur largiendum est.* Incertus apud Scholiastem Juvenalis Sat. V.

Digna dignis: *sic Sarmentus habeat crassas compedes.*

Plautus Curcul. IV, 2. v. 27.

Indignis *si male dicitur, maledictum id esse duco: Verum si* dignis *dicitur, benedictum est meo quidem animo.*

si male dicitur, inquit, *dignis*: prorsus ut apud Nostrum construenda sunt verba; *si opprobriis laceraverit dignum.* Atque hinc etiam recte colligas, spurium esse & interpolatum illud *Lacraverit*: Quippe *lacerare opprobriis* ne fando quidem auditum est; ut vel Interpretibus nostris absonum & absurdum videatur. Itaque eo confugiant necesse est, ut *opprobriis* ad *dignum* referant; quo tamen insignis, ut dixi, hujus loci elegantia perditur. Denique haec legas velim S. Hieronymi in Epitaphio Nepotiani: *Cave, ne committas, quod aut qui reprehendere volunt,* DIGNE LACERASSE *videantur; aut qui imitari, cogantur delinquere.* Equidem nullus dubito, quin cum haec scriberet Patrum doctissimus, hunc ipsum Flacci locum in mente habuerit, DIGNUM LACERAVERIT.

2. SED QUAM PRAECEPIT OFELLUS] Tres codices Torrentii:

Nec meus hic sermo est: sed QUAE *praecepit Ofellus.*

Discite, non inter lances mensasque nitentis;
Cum stupet insanis acies fulgoribus, & cum
Adclinis falsis animus meliora recusat:
Verum hic impransi mecum disquirite. Cur hoc,
Dicam, si potero. male verum examinat omnis
Corruptus judex. leporem sectatus, equove
Lassus ab indomito; vel (si Romana fatigat
Militia adsuetum graecari) seu pila velox,
Molliter austerum studio fallente laborem,
Seu te discus agit, pete cedentem aëra disco:
Cum labor expulerit fastidia; siccus, inanis
Sperne cibum vilem: nisi Hymettia mella Falerno,
Ne biberis, diluta. foris est promus, & atrum

v. 14. Vulg. EXTUDERIT.

De-

dum autem *Stoicus sapiens*, *Academicus sapiens*, pro sectae ratione dicitur: ita Ofellus erat *abnormis sapiens*, hoc est, sapiens nullius normae, nullius sectae & disciplinae, *αἰνοδίδακτος*, natura & moribus, non doctrina & disciplina sapiens. Cicero in Laelio c. 5. a Lambino hic olim citatus: *Numquam ego dicam C. Fabricium, M. Curium, T. Coruncanium, quos Sapientes nostri majores judicabant, ad istorum (Graecorum) NORMAM fuisse SAPIENTES.* Ergo *abnormis sapiens* recte dicitur & eleganter: *abnormis* vero *Minerva* non ita concinne, meo quidem judicio.

14. CUM LABOR EXTUDERIT FASTIDIA] *Extuderit*, inquit Acron Scholiastes, *id est, excusserit, delicias sibi ejecerit.* Recte quidem hoc ad mentem Horatii, *excusserit fastidia*: ut Seneca Epi. CXIX. *Inter reliqua hoc nobis natura praestitit praecipuum, quod necessitati fastidium excussit.* Sed illud valde dubito, an *extuderit fastidia* possit idem esse ac *excusserit & ejecerit*: immo alterum ab altero immane quantum discrepare contendo. *Extundere* enim *aliquid*, non est excutere, ut *ejicias & expellas*, sed ut *invenias & obtineas*. Virgil. Georg. I, 138.

Ut varias usus meditando extunderet artes:

hoc est, ut recte Servius exponit, *studiose reperiret & coleret*. Ibidem IV, 315.

Quis deus hanc, Musae, quis nobis extudit artem?

id est, ut iterum Servius, *studiose reperit*: & v. 326.

Et etiam, hunc ipsum vitae mortalis honorem,
Quem mihi vix frugum & pecudum custodia sollers
Omnia tentanti extuderat, *te matre, relinquo.*

id est, *invenerat & acquisierat*. Plautus Mostell. I, 3. v. 64.

Atque olim, priusquam id extudi, *quam illi subblandiebar:*

id est, *obtinui, impetravi, extorsi*. Et eodem plane sensu Suetonius Vespas. cap. II. *Nec compelli nisi a matre potuit: ea demum* exegit, *magis convicio quam precibus vel auctoritate*: & Valerius Max. I, 4, 4. *Vixque* extuderunt, *ut domum redirent*. Gellius XVII, 20. *Existimans eloquentiae unius extundendae gratia Athenas venisse*: hoc est, *quaerendae, comparandae*. Auctor dialogi De causis corruptae eloquentiae c. 9. *Ut cum toto anno unum librum* extudit *& elucubravit*. Ne multa; id polliceri tibi ausim, ubicumque hoc vocabulum occurrit, eodem quo in his locis sensu inveniendi, acquirendi, impetrandi, extorquendi venire. Jam ergo si ad haec exempla locum Flacci examines; *Extundere fastidia alicui*, erit homini cuidam, nimium simplici & circa victum indifferenti, & ne immunda quidem aspernanti, tandem aliquando debitum fastidium creare & excitare. Quod quam alienum sit & quidem contrarium menti poëtae, nihil opus est dicere. Quid nunc agimus? Ceteri quidem interpretes tacent: solus hic Torrentius ingenue lectorem monet, suos codices pene omnes habere EXTULERIT, non EXTUDERIT; quod,

Defendens piſcis hiemat mare: cum ſale panis
Latrantem ſtomachum bene leniet. unde putas, aut
Quî partum? non in caro nidore voluptas
Summa, ſed in teipſo eſt. tu pulmentaria quaere
Sudando: pinguem vitiis albumque neque oſtrea,
Nec ſcarus, aut poterit peregrina juvare lagois.
Vix tamen eripiam, poſito pavone, velis quin
Hoc potius quam gallina tergere palatum,
Corruptus vanis rerum; quia veneat auro
Rara avis, & picta pandat ſpectacula cauda
Tamquam ad rem attineat quicquam. num veſceris iſta,
Quam laudas, pluma? cocto num adeſt honor idem?
Carne tamen quamvis diſtat nihil, hac magis illa;

v. 21. Vulg. Nec.

In-

d, inquit, *alii affirmanti vix crediderim.* Quid vero, vir optime? quaſi incredibile aut mi- n ſit veſtigia ſanae lectionis in ullis codicibus are? Quin & noſtri, Reginenſis, Galeanus, renſis, clare itidem habent *extulerit*; & a pri- manu Magdalenenſis. Unde minima mutatio- mihi facile fuit ſic locum reconcinnare, *ſum labor* EXTULERIT *faſtidia.*

que poſtea Excerpta Bodleiana, annis, opinor, iinc CCCC ſcripta, ſine litura mihi exhibue- t. *Faſtidium expellere*, plane ut Plinius, *faſti- m abigere*; Seneca, *faſtidium excutere.* Noſter iſt. II, 2. v. 137.

Expulit *helleboro morbum bilemque meraco.*

ie & ipſum *extulerit* ſatis commode ferri poteſt, eſt, *abſtulerit*, *deduxerit*, ut alii ſunt locuti.

.1. Nec ostrea, Nec scarus] Lege ex ſcri- & olim editis, NEQUE *oſtrea.* Semel antea his monui, quod ſatis eſt.

.8. Cocto num abest honor idem] Vocula n non elidítur hic in ſcanſione, ſed pronun- ur; ut frequenter apud Comicos, etiam vo- ſequente. Sic Terentius. Dum *erio commo- o*: Cum *ego poſſim in hac re mediari mihi*: Quam *argentum efficere.* Id duntaxat obſervandum, nquam hoc fieri in ultima pedis ſyllaba, cujus rationem ſuo Muſici intelligent. Lucretius III, 59:

ſed dum *abeſt quod avemus, id exſuperare videtur.*

Nihil ergo opus eſt ſagaciſſimi Nic. Heinſii conjectura, qui ad Claudiani II. Conſ. Stil. V. 167. fortaſſis ait legendum: *Coctóne adeſt honor idem*; ſine vocalis eliſione. Hoc enim multo adhuc durius eſt & horridius: quippe vocalis brevis nuſquam hiatum facit, ſed ſemper eliditur, ut docui ad Carm. III, 14. v. 11. Equidem, ſiquid mutatum vellem, ſic potius legerem,

Coctóne etiam eſt *honor idem?*

Etiamne cocto honor idem eſt? Sane codex Battelianus, *Cocto num eſt honor*: Galeanus vero & alter, *Cocto nec adeſt.*

29. Carne tamen quamvis] Quam ſudent hic & omnia moliantur interpretes, quo verborum conſtructionem explicent & evolvant, vide, ſi vacat aut copia eſt, apud ipſos. Nos ſic in vulgata lectione, quam omnes fere exhibent ſcripti editique libri, ſimpliciſſime verba ordinamus:

Carne tamen quamvis diſtat nihil, hac magis illa;
Imparibus formis deceptum te patet. Eſto.
Unde datum ſentis, lupus hic, Tiberinus an alto
Captus biet?

Quamvis, ait, nihil diſtat, nihil excellit carne hac pavonis, magis illa gallinae; tamen patet te, deceptum imparibus formis avium, hanc carnem illi praeponere. *Eſto hoc*: concedo, permitto tibi, do veniam tuae ſtultitiae, ut forma hic decipiaris. *At unde* ſodes dignoſcis & diſcernis, hic lupus piſcis utrumne in Tiberi an in alto mari captus ſit? Certe eadem utrobique eſt forma:

Inparibus formis deceptum te patet. esto.
Unde datum sentis, lupus hic, Tiberinus, an alto
Captus hiet? pontisne inter jactatus, an amnis
Ostia sub Tusci? laudas, insane, trilibrem
Mullum; in singula quem minuas pulmenta necesse est.
Ducit te species, video, quo pertinet ergo
Proceros odisse lupos? quia scilicet illis
Majorem natura modum dedit, his breve pondus.
Jejunus raro stomachus vulgaria temnit.
Porrectum magno magnum spectare catino
Vellem, ait Harpyiis gula digna rapacibus. at vos
Praesentes, Austri, coquite horum obsonia. quamquam
Putet aper rhombusque recens, mala copia quando
Aegrum

neque idem in lupo, quod in pavone, poteris praetendere. *Hac magis illa* quod perinde est atque *hac magis quam illa:* ut Serm. II, 8. v. 17.

Albanum Maecenas, sive Falernum
Te magis appositis *delectat.*

Lucret. V, 729.

Aut minus hoc illo *sit cur amplectier ausis.*

Jam, opinor, in hac expositione transitio ad sequentia plana est & a proximo petita: tum & tota sententia seriesque orationis clare eluceſcit. Nihil ergo opus est Xylandri hariolatione, sic locum refingentis; quam & Chabotius non improbat:

Carne tamen, quam vis, *distat nihil hac magis illa.*

ubi praeter alia jure culpanda vocabulum *hac* prorsus redundabit. Multo minus opus illa Marcilii correctione, carioſa sane & rancida:

Carni tamen (quamvis distat nihil hac magis illa)
Imparibus formis deceptum te patet.

Neque enim indigna illa veterum licentia Noſter usquam abusus est, ut S in fine vocis elideret: neque vero *carnis*, sed *plumarum* forma deceptus est iſte ganeo. Denique etiam libenter carere possumus Torrentii opera, qui ex nescio quibus in uno & altero codice variis lectionibus sic locum constituit,

Carne tamen quamvis distat nihil; hac magis illam
Imparibus formis deceptum te petere esto.

ubi potius scribendum fuerit, *hanc magis illa.* Quippe si *hac magis illam* legeris; sic fiet, ut caro gallinae pavonis carni praeferatur, prorsus contra poetae mentem. Sed quod hanc emendationem funditus evertit, illud est; quod *Esto*, vox concedentis, semper orationem inchoet; numquam, ut hic, claudat.

31. UNDE DATUM SENTIS] Hoc est, *Unde tibi datum, quod sentis; Unde tibi concessum, ut sentias.* Doctissimus tamen Nic. Heinsius in ora sui codicis, *Forte*, ait, *legendum*,

Unde RATUM *sentis, lupus hic; Tiberinus an alto*
Captus hiet?

Nollem factum: vulgata enim lectio, quam omnes ubique libri firmant, facile se tuetur loco illo Ovidii, Fast. VI, 103.

Prima dies tibi, Carna, datur; Dea cardinis haec est.
Numina clausa aperis, claudis aperta suo.

UNDE DATAS *habeat vires, obscurior aevo*
Fama: sed e nostro carmine certus eris.

Sed & hic quoque vir idem praestantissimus emendat RATAS, quamvis fatetur omnes ibi codices a recepta lectione stare. Scire equidem vellem, quid vitio vertat: ipse enim tacet. Atqui, aut plane nihil video, aut uterque locus, tam Horatii, quam Nasonis, firmo talo postea stabit, utpote a Persio fultus, cujus hoc est in Sat. V. v. 124.

Libet

Aegrum ſollicitat ſtomachum; cum rapula plenus
Atque acidas mavolt inulas. necdum omnis abacta
Pauperies epulis regum: nam vilibus ovis,
Nigriſque eſt oleis hodie locus. haud ita pridem
Galloni praeconis erat acipenſere menſa
Infamis. quid? tum rhombos minus aequora alebant?
Tutus erat rhombus, tutoque ciconia nido;
Donec vos auctor docuit praetorius. ergo
Si quis nunc mergos ſuavis edixerit aſſos;
Parebit prayi docilis Romana juventus.
Sordidus a tenui victu diſtabit, Ofello
Judice. nam fruſtra vitium vitaveris illud;
Si te alio pravus detorſeris. Avidienus,

v. 48. Vulg. AEQUOR ALEBAT. 55. PRAVUM. Cui

Liber ego. UNDE DATUM *hoc ſumis, tot ſubdite rebus?*
:que enim dubites, quin perpetuus Noſtri imi-
or hunc ipſum locum in animo habuerit; prae-
tim ubi ſcias in codice ſcripto Galeano, quem
e olim verſavi, ſic clare haberi;
Liber ego. Unde datum *hoc* SENTIS, *tot ſubdite rebus?*
tum igitur hic valet *conceſſum*: Unde conceſſum
i, ut diſcernas, Lupus hic marinus ſit, an flu-
tilis? natura & guſtu, an prava opinione? Sic
artialis Epigr. I, 42.
Non cuicumque datum *eſt habere naſum.*
:rentius Eunucho III, 1.
eſt illuc datum
Profecto, ut grata mihi ſint, quae facio omnia.
icret. II, 302.
& creſcunt, inque valebunt,
Quantum cuique datum *eſt per foedera naturae.*
40. VELLEM, AIT HARPYIS GULA DIGNA RAPINUS] Nic. Heinſius, *Lege*, inquit, AIS. Sed
te habet perſona tertia, AIT; etiamſi aliquem
adverſo reſpondentem fingimus; ut docui ad
rm. I, 4. v. 79.
48. AEQUOR ALEBAT] Plurali haec efferunt nu-
:ro Editiones Venetae & Loſcheriana,
quid? tum rhombos minus AEQUORA ALEBANT?
ibus accedunt bona pars codicum, ut inter no-
os Reginenſis, Battelianus, Petrenſis, Lambe-
thinus, & a prima manu Magdalenenſis. Quo igitur pertinebat, receptam in vetuſtis editionibus lectionem e loco ſuo ejicere? Certe, ſiquid intereſt, hanc potius praetulerim. Neque enim unum aequor, ſed *plura alebant* rhombos: & *minus aequor* in fronte gerit neſcio quid ambigui, quod in altera lectione penitus evitatur.

53. SORDIDUS A TENUI VICTU DISTABIT, OFELLO JUDICE] Sic extat in editionibus priſcis: at meliores Cruquii, Pulmanni, Berſmannique, & ex noſtris optimi Leidenſis, Reginenſis cum quattuor aliis, DISTARAT: quod fortaſſe nihilo deterius. Haec enim jam olim ab Ofello praecepta. Si *diſtabat* hic legis, tum Horatii verba ſunt, de Ofello hoc narrantis: ſin *diſtabit*, ipſe Ofellus haec loquitur: & *Ofello judice* perinde eſt ac *me judice*. Sic Phaedra apud Naſonem Heroid. IV. v. 74.

Quemque vocant aliae vultum rigidumque trucemque.
Pro rigido, Phaedra judice, *fortis erat.*

Porro alius poëta ſic potius ſcripſiſſet,

Sordidus a tenui VICTUS *diſtabit.*

Sed ſic alibi noſter Epod. I.

Roges, tuum labore *quid juvem meo?*

& Art. Poët. v. 273.

Scimus inurbanum *lepido ſeponere* dicto.

55. SI TE ALIO PRAVUM DETORSERIS] Elegantiſſima certiſſimaque eſt Berſmanni codicis lectio: noſtri enim omnes a vulgata ſtant:

Cui Canis ex vero ductum cognomen adhaeret;
Quinquennis oleas est, & silvestria corna;
Ac, nisi mutatum, parcit defundere vinum; &
Cujus odorem olei nequeas perferre (licebit
Ille repotia, natalis, aliosve dierum
Festos albatus celebret) cornu ipse bilibri
Caulibus instillat, veteris non parcus aceti.
Quali igitur victu sapiens utetur, & horum
Utrum imitabitur? hac urguet lupus, hac canis, aiunt.
Mundus erit, qua non offendat sordibus, atque
In neutram partem cultus miser. hic neque servis,
Albuci senis exemplo, dum munia didit,

v. 65. Vulg. QUI NON OFFENDIT.

Sac-

Si te alio PRAVUS *detorseris.*
qualis adjectivorum constructio sollemnis est Nostro, ut studiosus lector passim notabit. Ita Serm. II, 7. v. 71.

quae bellua ruptis,
Cum semel effugit, reddit se prava *catenis?*

& Serm. I, 4. v. 79.

Laedere gaudes,
Inquit, & hoc studio pravus *facis.*

ubi, si ita visum foret, *studio prave* dicere potuisset; ut Livius XLII, 63. *Non ob aliam causam, quam* pravo studio; *quo etiam in certaminibus ludicris vulgus utitur, deteriori atque infirmiori favendo.* Ceterum hoc in loco non constructio solum figuratior, sed & ipsa sententia melior efficitur:

nam frustra vitium vitaveris illud;
Si te alio pravus *detorseris:*

ideo scilicet pravus, *quod* te alio detorqueas. Atqui si *pravum* legeris; *jam tum* fuisse pravum criminaberis, *priusquam* ad aliud vitium se detorserit: quod falsum est.

56. CUI CANIS EX VERO DUCTUM COGNOMEN ADHAERET] Editiones veteres dederunt, *Ex vero dictum*; & sic codices multo plures, nostri certe ad unum omnes: sic Graeci: Ἐτυμολογούμενον, quod ad verbum reddas, *ex vero dictum.* Livius I, 1. *Stirps virilis, cui Ascanium parentes* dixere nomen. Noster Epist. I, 7. v. 92.

pol me miserum, patrone, vocares,
Si velles, inquit, verum mihi dicere nomen:

ut ibi habent tum editi antiqui, tum veterrimi aliquot codices, Gravianus, Leidensis, & alii. Sallustius Jugurth. c. 78. *Ceterum situm inter duas Syrtis, quibus nomen* ex re inditum —— *Syrtes a tractu nominatae.* Ovid. Fast. II, 859.

Ex vero positum *permansit Equiria nomen.*

Sane *ex re inditum, ex vero positum* propius accedunt ad *dictum*, quam ad *ductum*. Tolerabilis itaque ea lectio est; ut mirum adeo non sit, si adhuc nonnullis placeat. DUCTUM tamen hic jure reposuerunt ex vetustissimo codice Blandinio. Sic Naso Fast. I, 467.

Ipsa mone, quae nomen habes a carmine ductum.

& Fast. III, 387.

Jam dederat Saliis: a saltu nomina ducunt:

ubi vide Heinsium. Idem ibidem v. 733.

Nomine ab auctoris ducunt *Libamina nomen.*

Noster Serm. II, 1. v. 65.

hoc Laelius & qui
Duxit ab oppressa meritum Carthagine nomen.

Cicero De Nat. Deor. II, 27. *Nec longe absunt ab hac vi dii Penates, sive a penu nomine* ducto &c. Et ibidem III, 24. *Nullum est nomen, quod non possis una litera explicare, unde* ductum *sit.* Ceterum codex vetustus Pulmanni,

Cui canis ex vero dictum cognomen ADHAESIT:

Sic Serenus Sammonicus c. 65. ubi hunc locum imitatus est,

Interdum exsistit turpi verruca papilla;
Hinc quondam Fabio verum cognomen adhaesit.

Sed in Flacco recte habet *Adhaeret.* Hic enim de

Saevus erit; nec sic ut simplex Naevius, unctam
Convivis praebebit aquam: vitium hoc quoque magnum.
Accipe nunc, victus tenuis quae quantaque secum
Adferat. in primis valeas bene: nam variae res
Ut noceant homini, credas, memor illius escae
Quae simplex olim tibi sederit. at simul assis
Miscueris elixa, simul conchylia turdis;
Dulcia se in bilem vertent, stomachoque tumultum
Lenta feret pituita. vides, ut pallidus omnis
Cena desurgat dubia? quin corpus onustum
Hesternis vitiis animum quoque praegravat una,

Atque

de Avidieno vivo, Sermonicus de Verrucoso nomine locutus est.

59. CUIVIS DOLEAT OLEI] Vide modo locum:

Cuivis oleorum sibi nequeam perferre (licebit
Ille nepotis, natalis, dicere dierum)
Fossis allectus nidoris, cocum ipse bilibri
Candidus insidiis.

Quid? annc *insidiis oleorum olei?* immo *oleum* ipsum. Ergo tres Torrentii codices cum nostro Colbertino lectionem eam praeferunt:

Cuivis oleorum OLEUM *nequeam perferre.*

Quid agamus? sane utra harum potior sit, dictu difficile est. Quippe si *oleum* legis, Synechysis illa Horatio est familiaris: Sin *olei*, figurata est locutio, haud minus Nostro usitata. *Cuivis olei oleorum perferre nequeam, insidiis.* Hoc est, *Oleum, cuivis oleorum.* Casum scilicet Nominis ad pronomen retulit, non ad verbum: ut in illis Terentii;

Prosalo ut placerent, quae *fecisset* fabulas.

Quas *crediit esse* has, *non sunt verae sapientiae.* Sententia igitur utrobique eadem redit: & dubitamus id tot editionibus, ut *olei* retineamus.

65. MUNDUS ERIT, QUI NON OFFENDET SORDIBUS] Locum hic & interpretes male habuit, & ab illis vicissim male habitus est:

Quali igitur victu sapiens utetur, & horum
Utrum imitabitur? hoc unge lupus, hoc canis, aiunt.
Mundus erit, qui non offendet sordibus, atque
In neutram partem cultus miser.

ubi in diversas partes trahuntur; alii ex praecedentibus *victus* huc repetunt; *Mundus victus erit*, qui non offendet sordibus: alii ex sequentibus *cultus* huc retrahunt, *Mundus cultus erit*, qui non offendet sordibus, atque miser in neutram partem: plures denique *Homo* subintelligunt, *Mundus homo is erit*, qui non offendet &c. Perperam omnes: neque enim Ofellus hic definit aut statuit, Quinam *homo*, vel quinam *cultus victusve* sit mundus: id in vita communi notum erat omnibus. Quid igitur restat? Nimirum & in editionibus priscis & codicibus prope omnibus habetur OFFENDAT. Hoc recte: deinde in Blandiniis Cruquii & Scholiaste Acrone QUA, non QUI. Lege ergo,

Mundus erit, QUA NON OFFENDAT *sordibus.*

Nempe supra quaesiverat, *Quali victu sapiens utetur*: nunc autem respondet; *Mundus erit*, hoc est, *Sapiens mundus erit, qua non offendat sordibus.* Qua hic absolute est positum, pro *Eatenus qua*, ut passim apud bonos auctores. *Eatenus mundus erit, quae non offendat sordibus*; qua non sordibus offendam & fastidium moveat: non affectabit cultum alio mundiorem: *in neutram partem cultus miser erit*; neque inclinans in nimiam & supervacuam mundiciem, neque in victum immundum & sordidum. Noster Serm. I, 2. v. 123.

Candida rectanus sit, munda hactenus, *ut mox*
Nec malis labra sordeant, quam det natura videri.

Seneca Contror. XV. *Matrona prodeat in tantum ornata, ne immunda sit.* Varro apud Gellium XIII, 11. *Dominum autem convivii esse oportet non tam lautum, quam sine sordibus.*

79. At-

Atque adfligit humo divinae particulam aurae:
Alter, ubi dicto citius curata sopori
Membra dedit, vegetus praescripta ad munia surgit.
Hic tamen ad melius poterit transcurrere quondam;
Sive diem festum rediens advexerit annus,
Seu recreare volet tenuatum corpus: ubique

v. 79. Vulg. AFFIGIT.

Ac-

79. ATQUE AFFIGIT HUMO DIVINAE PARTICULAM AURAE] *Affigit* & veteres editiones habent, & omnes omnium codices; praeterquam quibus usus est Lambinus, quorum duodecim, si fides est, ADFLIGIT praeferebant. Nos sane in nullo id vidimus. Neque vero id multum refert, utrum ulli qui nunc quidem extant, ita habeant necne: cum satis constet tam ex alio Flacci loco Serm. I, 1. v. 81. quam ex multis aliorum auctorum, voces *Affigere* & *Affligere* passim a Librariis confundi solere. Hoc igitur hic agamus; non utra lectio plures codices sponsores habeat, sed utra melior, loco aptior, & ad sententiam convenientior. Et de hoc quidem litigant Interpretes; neque ullus litigandi finis erit, nisi si auctor ab umbris excitatus controversiam ipse dirimat. Quippe utraque lectio proba est; ut necesse sit hanc illi, illam alteri pro vario hominum gustu magis placere. Ceterum *affigere humo* quid sit, norunt omnes; *affligere humo* est cum vi & impetu terrae illidere. Ovidius XII, 139.

Quem super impulsum resupino pectore Cygnum
Vi multa vertit, terraeque adflixit *Achilles*.

& XIV, 206.

quo vidi bina meorum
Ter quater affligi *sociorum corpora* terrae.

Auctor Octaviae v. 685.

AFFLIGAT HUMO *violenta manus*
Similes nimium vultus dominae.

Florus IV, 12. *Mulieres, deficientibus telis, infantes ipsos* AFFLICTOS HUMO *in ora militum adversa misere.* Valerius Max. IX, 2. 4. *Infantesque alios in conspectu parentum* HUMO INFLIGI *jussit.* Tacitus Hist. I, 41. *Dereptam Galbae imaginem* solo afflixit. Sueton. Domit. C. XXIII. *Clypeos & imagines ejus coram detrahi, & ibidem* solo affligi *juberet.* Silius Italicus lib. VII.

trepideque levantem
Membra afflicta solo, *pressa violentius hasta*
Implicuit terrae.

Lucanus II, 31.

Has lacrimis sparsere deos, has pectora duro
Adflixere solo.

Ubi tamen acutissimus Jo. Frid. Gronovius, Observ. IV, 8. ex Manuscriptis suis reponit *Adfixere*: neque enim, ait, impetu se illisi prosternebant, sed procumbebant duntaxat. Nollem hoc a viro sagacissimae mentis profectum. Recte enim ibi habet, *Adfixere*; idque vel epitheton *duro* satis ostendit. Id enim rem exaggerat, quod etiam *duro* & marmoreo templorum solo pectora adfixerint. Frigebit autem epitheton, si placide & lente procubuerint; nihil enim tum intererit, *duro* ne dixeris an *molli*. Quid quod in magno luctu sollemne erat humo corpora affligere, & capite & pectoribus solum tundere, ut pluribus probare facile foret, si id nunc ageremus. Sic de sene Amphitryone Seneca in Herc. Fur. v. 1317.

Vivamus: artus alleva afflictos solo,
Thesea, parentis:

Et Hypsipyle apud Statium Theb. V. 602.

huc magno cursum rapit effera luctu,
Agnoscitque nefas; terraeque illisa *nocenti*
Fulminis in morem, non verba in funere primo,
Non lacrimas habet.

& de sene Gordiano Capitolinus in Maximinis c. XIV. *Gordianum, reclamantem & se* terrae affligentem, *opertum purpura imperare coegerunt.* Unde & in illo Silii de legatis Saguntinis, lib. I. sub finem,

Tandem ut finitae voces; (*miserabile visu*)
Affigunt *proni squallentia corpora* terrae.

non dubitem reponere *Affigunt*, repugnante licet Dausqueio, & eo multo majore Gronovio. Atque satis jam, opinor, superque Lambino tulimus suppetias, qui copiose hunc locum enarrans eo maxime ad incitas redactus est, quod *affligere ad terram* compluribus exemplis, *affigere terrae* vel *humo* ne uno quidem confirmare potuit. Jam autem, si locutio tam bene se tuetur, haud minus, puto, & sententia ipsa se commendabit. *Corpus*, inquit, *hesterna crapula onustum, animum quoque divinae auras particulam ipsa secum praegravat, & humo affligit.* Certe nihil hic reprehendas; nisi illud forte, quod *humo affigere*, sive in solum dejicere, non satis morae denotet, qua animus,

Accedent anni, & tractari mollius aetas
Inbecilla volet. tibi quidnam accedet ad iſtam,
Quam puer & validus praeſumis, mollitiem? ſeu
Dura valetudo inciderit, ſeu tarda ſenectus.
Rancidum aprum antiqui laudabant: non quia naſus
Illis nullus erat; ſed, credo, hac mente, quod hoſpes

Tar-

us, etſi ſua natura caeleſtis, vitiis tamen praeavatus humi teneatur. Quod enim *humo affixum* eſt, cito forte ſe erigere & ſublevare poteſt; uod *humo* ſemel *affixum*, vix aut ſero poteſt rrgere. Recte quidem: ſed contra reponent, on requiri hic diuturnam moram, quae per tom vitam perduret; agi hic de *heſternis* tantum *riis*, de *caena dubia*, de una adeo crapula, quae oinde animum ad terram *deprimat*, ſed minie *defigat*: qua ſcilicet vel labore vel abſtinentia l denique ſomno diſcuſſa, animus ſe ſtatim reperet, & humo tollat. Recta igitur, ni fallor, extra omnem reprehenſionem poſita eſt lectio a Lambini. Neque tamen hilo minus tibi arrat illa altera, quam aliorum codices tanto conſu ſubminiſtrant,

Atque ADFIGIT *humo divinae particulam auras.*

c enim Seneca Epiſt. LVIII. *Quaedam animan impetum habent, incedunt, tranſeunt: quaedam lo affixa radicibus aluntur & creſcunt.* Livius VIII. *Quem Manlius ab jugulo, ita ut per coſtas ſerum emineret*, terrae affixit. & XXIX, 2. *Poſtam ii, qui circa regem, ſeminecem reſtantem, de pilo* terrae affixum, *pugnabant.* Ergo *adfigere mo animum* perinde erit, ac clavo vel fibula vel o quodam vinculo, terrae adnectere. Id quod re fere eadem Plato habet in Phaedone, Ἐκάδονὴ καὶ λύπη, ὥσπερ ἧλοι ἔχουσα, προσηλοῖ τὴν υχὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ: *Omnis voluptas ac dolor animum corpori, quaſi clavo & fibula, figit.* Quo alludit Plutarchus Sympoſiacis VIII, Ὁ γὰρ ἡδονῆς καὶ ἀλγηδόνος ἧλος, ὃς πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν προσηλοῖ, μέγιστον κακὸν ἔχειν ἔοικε: *doloris enim & voluptatis clavus, qui corpori animum adfigit, magnum malum eſſe videtur.* Itaque ic dicit Horatius, *Corpus cibi vinique onere gratum una animum deprimere*, & quaſi clavo *terae affigere*, προσπερονᾶν καὶ προσηλοῦν τὴν ψυχὴν τῇ . Quo in primis pertinent illa Sancti Hieronyi contra Jovinianum Libro II. *Porro* ciborum *iditas, quod animum quaſi quibuſdam compedibus* gravatum in terra teneat, *quis ignorat?* Sane ut Horatius fortaſſe ad illum Platonis locum, ita ad hunc Horatii Hieronymus probabiliter admodum reſpexiſſe videatur.

85. ACCEDENT ANNI, ET TRACTARI] In omnibus Pulmanni & Berſmanni Codicibus, & in pluribus Torrentii deſideratur particula ET; adeo ut locus ſic conſtituatur,

Hic tamen ad melius poterit tranſcurrere quondam;
Sive diem feſtum rediens advexerit annus,
Seu recreare volet tenuatum corpus: ubique
Accedent anni, tractari mollius aetas
Imbecilla volet.

Abeſt etiam ET ab editionibus vetuſtis, & a Libris meis praeter Reginenſem omnibus. Si tollis τὸ ET, tum clauditur oratio poſt illa *tenuatum corpus*; & reliqua ſententioſe proferuntur; *Ubi autem ſenectus ingraveſcet, ea aetas imbecilla lautius & delicatius tractari poſtulabit.* Atque haec quidem lectio ſic ſatis commoda eſt, & libris pleriſque omnibus fundata. Nequaquam tamen ambigo, quin altera illa, quam clare habet Codex Reginenſis, ſola vera & ſincera ſit; dummodo pro QUE ex conjectura reponas VE:

Sive *diem feſtum rediens advexerit annus:*
Seu *recreare volet tenuatum corpus; ubi* VE
Accedent anni, ET *tractari mollius aetas*
Imbecilla volet.

Quo pacto orationis curſus ſic continuabitur; Hic poterit ad melius tranſcurrere, *ſive* dies feſtus ſit; *ſeu* labore exhauſtus recreare ſe volet; *ubive*, vel *ſive ubi* ſeneſcere ſe ſentit. *Ve* enim particula disjunctiva cum *ſeu* & *ſive* tertium locum obtinere ſolet. Sic Noſter Carm. IV, 2.

Seu *per audaces nova dithyrambos.*
Seu *deos regeſve canit deorum.*
Sive *quos Elea domum reduxit.*
Flebilis ſponſae juvenemve raptum.

Et Arte Poët. v. 63. Sive *receptus terra Neptunus* — *ſterilisve diu palus* — ſeu *curſum mutavit.* & Carm. III, 4.

Seu *voce nunc mavis acuta*
Seu *fidibus citharave Phoebi.*

Tardius adveniens vitiatum commodius, quam
Integrum edax dominus conſumeret. hos utinam inter
Heroas natum tellus me prima tuliſſet.
Das aliquid famae, quae carmine gratior aurem
Occupet humanam? grandes rhombi, patinaeque
Grande ferunt una cum damno dedecus. adde
Iratum patruum, vicinos, te tibi iniquum,
Et fruſtra mortis cupidum; cum deerit egenti
As, laquei pretium. Jure, inquit, Trauſius iſtis
Jurgatur verbis: ego vectigalia magna,
Divitias habeo tribus amplas regibus. Ergo,
Quod ſuperat, non eſt melius quo inſumere poſſis?

v. 95. Vulg. OCCUPAT. 99. INQUIS, TRASIUS.

Cur

& I, 2.

Sive *per Syrtes iter aeſtuoſas*,
Sive *facturus per inhoſpitalem*
Caucaſum, vel *quae loca.*

Recte igitur hic habet *Ubivo*: atque hoc modo evitabitur ambiguitas vocabuli *Ubique*; quae legentem continuo offendit.

95. AUREM OCCUPAT HUMANAM] Plures vetuſtioreſque codices OCCUPET; & ſic noſtri Reginenſis, Leidenſis cum aliis quinque; atque hoc Lambino & Cruquio Torrentioque placuit;

Das aliquid famae, quae carmine gratior aurem
Occupet *humanam?*

Fama eſt vox τῶν μίσων, nunc *bonam* nunc *malam* ſignificans: itaque haec erit conſtructio; *Das aliquid famae, quae bona & jucundiſſima ſit?* Verum hoc pacto non *aurem humanam*, ſed *aurem tuam* rectius dixiſſet. Quare malim hic ſequi alios codices, licet numero & antiquitate inferiores, in quibus ſunt Magdalenenſis & Collegii Trinitatis cum editionibus priſcis;

Das aliquid famae? quae carmine gratior aurem
OCCUPAT *humanam:*

Ubi *famae* abſolute poſitum eſt pro *bonae famae*. Sic Seneca de Clementia lib. I, 15. *Quilibet noſtrum debuiſſet adverſus opiniones malignas ſatis fiduciae habere in bona conſcientia: principes multa debent etiam* FAMAE DARE. Tacitus Annal. I, 7. DABAT *&* FAMAE; *ut vocatus electuſque potius a Rep. videretur.* Jam autem *bona fama*, exiſtimatio, laus, *humanas aures* jucundiſſime afficit. Plinius Epiſt. VII, 32. *Eſt enim, ut Xenophon ait,* ἡδίστον ἄκουσμα ἔπαινος. Locus extat in Hierone, ubi Simonides loquitur; Τοῦ μὲν ἡδίστου ἀκροάματος ἐπαίνου ἔχοντι στενίζειν· τοῦ δ' αὖ χαλεπωτάτου, λοιδορίας ἀνήκοοι εἶεν. Cicero pro Archia c. 9. *Themiſtoclem dixiſſe aiunt, cum ex eo quaereretur, Quod* acroama *aut cujus vocem libentiſſime audiret: Ejus, a quo ſua virtus optime praedicaretur.* Eleganter hic Porphyrio: *Hoc Antiſthenes dixiſſe traditur: Is enim cum vidiſſet adoleſcentem luxurioſum Acroamatibus deditum, ait, Miſerum te, adoleſcens, qui numquam audiſti ſummum acroama, laudem tuam.* Ergo *occupat* elegantius hic & verius quam *occupet*.

99. AS LAQUEI PRETIUM] Editiones quidem veteres, & codicum major pars AES, i. e. ut Petrenſis inter lineas enarrat, *Obolus*. Lucianus in Timone: Ἐγὼ δὲ καὶ πολλοὺς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμί σοι, χθὲς μὲν οὐδὲ ὀβολὸν ὄντα πρίασθαι βρόχον ἰσχνότατον, ἄφνω δὲ τίμιον πλουτίνα: hoc eſt, *Ego vero multos tibi memorare poſſum, hodie repente divites, qui heri ne* Obolum quidem, quo laqueum emerent, *habuerint*. Placet tamen potius AS ex Blandinius & noſtris aliquot, ut unum nummulum indicet; quam AES, quod ſummae incertae eſt. Lucianus itaque *obolum*, Noſter *aſſem*, Plautus *drachmam*, certum omnes nummulum, pro laquei pretio nominarunt. Pſeud. I, 1. v. 83.

CA. *Actum hodie de me eſt. Sed potes nunc mutuam*
Drachmam *dare mi unam, quam cras tibi*
dibo tibi?
PS. *Vix hercle opinor, ſi me opponam pignori.*

Sed

Cur eget indignus quiſquam, te divite? quare
Templa ruunt antiqua Deûm? cur, inprobe, carae
Non aliquid patriae tanto emetiris acervo?
Uni nimirum tibi recte ſemper eunt res.
O magnus poſthac inimicis riſus! uterne
Ad caſus dubios fidet ſibi certius? hic qui
Pluribus aſſuerit mentem corpuſque ſuperbum;
An qui contentus parvo metuenſque futuri,
In pace, ut ſapiens, aptarit idonea bello?
Quo magis his credas: puer hunc ego parvus Oſellum
Integris opibus novi non latius uſum,

Quam

v. 106. RECTE TIBI. ſemper ERUNT.

Sed quid de duobus ſcurre vis? CA. *Rectum vult. Mihi omnes.* PR. *Quamobrem?* CA. *Qui me ſaciam ridiculum:*

Certum eſt mihi nunc tandem tandem perſequi.

In ille Plauti locus eſt legendus.

Ind. JURE, inquis, TRAHUS ISTIS JURGATOR VERUS] Primo INQUIT hic legendum cum editionibus vetuſtis & codicibus nobiſcum notae, ut Leidenſi & Reginenſi cum aliis. Vide nos ad Serm. I, 4. v. 79. Deinde in nomine Ilo mire variant, ut ſolent, exemplaria; *Trafus*, *Trafius*, *Lafius*, *Trocius*, *Tofus*, *Trahus*, *Trahius*, *Trahius*, *Trocius*. Nos TRAUSIUS, ſive TROSITUS quod idem eſt, ut *Claudius Cladius*, *Plauſtrum plo-ſtrum* &c. ex Blandinio Cruquii, & noſtris quibuſdam, & editione prima Veneta praeferimus. Gruterus 744, 3. C. TRAUSIO LUCRIONI. TRAUSIUS FILIUS. TRAUSIA AUGE LIB. & 64, 2. IN HONOREM M. TROSII DAPHNI ET M. TROSII CISSI M. TRONEI MODESTES. & 170, 3. C. AVILIUS LICINIUS TROSIUS. Reinesius XVI. 30. P. TROSIUS P. F. PORTIO. TROSIA C. F. TERTIA. Apud eoſdem & TRATIUS habes; uti hic apud Flaccum exhibent Leidenſis & Reginenſis. Capitolinus in Marco c. 11. *Uſus eſt Grammaticis Latinis*, *Troſio Aſro*, &c.

106. UNI NIMIRUM RECTE TIBI SEMPER ERUNT RES] Alio ordine Codices noſtri, Leidenſis, Zuſchemianus, Galeanus, & Reg. Societatis, TIBI RECTE; niſi quod nonnulli male praeferant RECTAE. *Uni nimirum tibi*, id eſt, *ſoli tibi*: ita haec melius conjunguntur. Deinde pro *erunt* legendum ex ingeniosa Nic. Heinſii conjectura *erunt*:

Uni nimirum tibi recte ſemper ERUNT *res.*

In Cicero ad Atticum XIV, 15. *Incipit res melius ire, quam paravimus.* & XIV, 22. *Deinde ſi primus ille annus, & haec contra Antonium cuncta nobis proſpere ſuccedunt videntur: proſpere* hae res. Tacitus Annal. XII, 58. *Cuncta cuiquam ſecunda*, Ire in melius *nuncupationes principis.* Ita *res procedunt*, *bene vadunt*, *poſſunt ire*, *rotare ire*, *retro ire*, *retro* dicuntur. Ceterum facilis erat Librariorum lapſus ab ERUNT ad ERUNT. Sic Serm. II, 7, 50. *Ambitioſus ero*: ubi Cruquiani & Reginenſis melius *Erus*. Porro hae verba non, ut vulgo, per interrogationem efferendas eſſe: ſed affirmative & *ironice*. Quae in bonis ſcriptoribus verba ſint, ad eum ipſum verbo *Nimirum* verum eſſe intellegenti.

113. INTEGRIS OPIBUS NOVI NON LATIUS USUM] Scripſi omnes editique *Latius*: at Henricus Stephanus ex conjectura, plaudente Cruquio, *Latius*: acutiſſimus Nic. Heinſius in libri ſui margine, *Lautius*. Dolet dictum hoc a viro praeclariſſimo. Siquidem melior longe eſt Stephani correctio. Ulpianus Digeſt. V, 3, 25. *Si quis re ſua lautius uſus ſit contemplatione delatae ſibi hereditatis.* & infra ibidem, *Si quid lautius contemplatione hereditatis impendit.* & iterum, *Utique enim, etſi non tam laute erogaſſet, aliquid tamen ad victum cottidianum erogaſſet.* Sed nihil in Noſtro mutandum: accederem potius ad Duareni ſententiam, qui in Ulpiano *Latius* ſubſtituit. Juvenalis Sat. XIV, 234.

Nemo ſatis credit tantum delinquere, quantum
Permittas: ædes indulgent ſibi latius *ipſi.*

Recte igitur *Latius uti*; ut contra *Anguſte uti*. Caeſar de Bello Civili III, 16. *Rem frumentariam expediendam*, *qua* anguſte utebatur. Sic *res anguſta*,

Quam nunc acciſis. videas metato in agello
Cum pecore & gnatis fortem mercede colonum,
NON ego, narrantem, temere edi luce profeſta
Quicquam, praeter olus fumoſae cum pede pernae.
Ac mihi ſeu longum poſt tempus venerat hoſpes,

v. 118. Vulg. Ac m. cum.

Sive

ſta, res arcta. Eodem redeunt *largius uti, laxius uti.* Salluſtius Catil. XVI. *Plerique Sullani milites,* largius ſuo uſi, *rapinarum & victoriae veteris memores, civile bellum exoptabant.* Seneca de Brevitate Vitae c. VIII. *Nemo aeſtimat tempus:* utuntur illo laxius, *quaſi gratuito.*

118. AC MIHI, CUM LONGUM] Miror, unde malum huc pedem intulerit illud CUM, cum omnes codices & editiones vetuſtae habeant SEU. *Seu hoſpes, ſive conviva.* Quid manifeſtius?

123. POST HOC LUDUS ERAT CULPA POTARE MAGISTRA] Locus omnium difficillimus, quique Interpretibus ſummam moleſtiam creavit. Nobis quoque pro penſi noſtri ratione jam eadem adeunda eſt alea: quae ſi poſt tot & tantos viros melius forte aut ſaltem non deterius ceſſerit, erit quod ab aequo lectore vel gratiam vel veniam impetremus. Jam primum id ab omnibus teſtatum eſt, univerſos qui adhuc viſi ſunt codices uno conſenſu habere, CULPA MAGISTRA. Id quid ſibi velit, & an huic ſententiae poſſit adaptari, jam diſquirendum erit. Cato in Diris:

Iſtius atque utinam facti mea CULPA MAGISTRA
Prima foret: letum vita mihi dulcius eſſet.

ubi *magiſtra iſtius facti*, ſive Veneris furtivae, eſt *dux, inventrix, auctor.* Eodem ſenſu Curtius III, 5. *Adhuc illa diſciplina* paupertate magiſtra *ſtetit.* Cicero, *Natura ipſa magiſtra ac dux.* Virgilius ſemel atque iterum, *Arte magiſtra.* Silius Italicus IV.

Exclamat Ligur; huic ſuperos ſentire monentes
Ars fuit, ac penna *monſtrare futura* magiſtra.

Quid ergo? an *culpa* hic erit *magiſtra*, dux, & inventrix *potandi?* Atqui ex hac ſignificatione nullus hujus loci ſenſus elici poteſt, qui ſit paullo tolerabilis. Sed praeter hanc laxiorem ſignificationem alia propria eſt ad compotationes pertinens; ut proinde illam ab Horatio hic innui ſit veri ſimillimum. Quippe in conviviis moris erat vel jactu talorum vel coronae impoſitione Magiſtrum aliquem bibendi arbitrum conſtituere, qui poculorum modum & numerum omnibus praeſcriberet. Perſaepe autem femina ad id munus delecta, ſi forte ſcorta in convivio aderant. Catullus Epigr. XXVII.

Miniſter vetuli puer Falerni
Inger mi calices amariores,
Ut lex Poſtumiae *jubet* magiſtrae.

Plautus Perſa IV, 1.

Do hanc tibi florentem florenti, tu hic eris dictatrix *nobis.*

Atque ad hunc morem ſine dubio reſpicit Horatius; ſi modo tam felix eſſe poterit quiſpiam, ut latentem hic ſententiam extundat:

Poſt hoc ludus erat culpa *potare* magiſtra.

Sunt qui, duce Turnebo, ſic exponant; ludum ſcilicet hunc fuiſſe, ut ſiquis convivarum in aliqua re culpam admiſerat, is calicem vice poenae exhaurire juberetur: atque ideo *culpam* hic vocari bibendi *magiſtram.* Unde vero tam bellum ludum nobis comminiſcuntur? nimirum ex Plautino illo. Stich. V, 4.

Agedum, Stiobe, uter demutaſſit, poculo multatitur:

hoc eſt, ut aiunt, *poculum unum obibet extra ordinem.* Atqui contrarium plane ibi eſt *poculo multari*: id enim *privari* denotat: ut *multari agris, pecunia, dote, fortunis, regno*, paſſim apud auctores: id quod ex verſu ſequente clare apparet;

Age ergo obſerva: ſi peccaſſis, multam hic retinebo illico.

Ergo ad hoc exemplum, id potius voluerit Oſellus; Ut ſiquis quid peccaverit, is culpa ſua magiſtra cyatho plecteretur, neque prius biberet, quam rurſum ad ſe cyathus per menſam rediiſſet. Sed utrovis modo acceperis, dura ſane & coacta haec expoſitio eſt; ut pleraeque magni illius Turnebi, dum falſis lectionibus ſupra modum adhaeret. Quale enim illud convivium; ubi ſingula verba captanda & torquenda erant, ſiquam *culpam* faterentur? cenſura utique foret, non *ludus*: citiuſque rixae inde & jurgia, quam joci & hilaritas naſcerentur. Quod ſi optime & ſuaviſſime haec ceſſerint; putidum tamen & καπόζηλον eſſet, ideo *culpam* nominare *magiſtram*, ut alii *Poſtumiam* aut *Lydiam.* Equidem quidvis potius quam hoc ab Horatio profectum crediderim. Et recte ſane Lambinus, qui ſtribligine hac non contentus melius quiddam ex conjectura indagandum ſibi putavit.

Sive operum vacuo gratus conviva per imbrem
Vicinus; bene erat, non piſcibus urbe petitis,
Sed pullo atque hoedo: tum penſilis uva ſecundas
Et nux ornabat menſas, cum duplice ficu.
Poſt hoc ludus erat cupa potare magiſtra.

v. 123. Vulg. Culpa.

Ac

t. Is igitur leviſſima mutatione, ſic defungi ſe ſe credidit,

oſt hoc ludus erat CUPPA *potare magiſtra*:
ſt, ut ipſe explicat, nullo alio bibendi ma-
ro adhibito, niſi ipſa cuppa; ſuo ſcilicet ar-
atu quiſque potabat, ſeu grandia mallet pocu-
ſive modica. *Cuppam* itaque pro poculo, ca-
, cyatho accepit Lambinus. Atqui illud vi-
eximium fefellit, Cuppam, non poculum
, ſed ingens vas vinarium inſtar ſeriae, vel
ii. Ita tribus locis uſurpat Varro apud Nonium
rcellum. Inde ad frumentum conſervandum &
pontium fabricam adhiberi ſolita. Lucanus
, 420.

Iamque ratem vacuae ſuſtentant undique cuppae.

getius III, 7. *Navigeri amnes, colligatis inani-*
cuppis *additiſque trabibus, tranſitum praebent.*
pitolinus in Maximinis C. XXIV. *Ponte itaque*
pis *facto, Maximinus fluvium tranſivit.* Fronti-
Strateg. III, 14. *Hirtius Coſ. ſalem* cuppis *con-*
tra per amnem intromiſit. Caeſar Bel. Civ. II, 11.
pas *taeda ac pice refertas incendunt, eaſque de*
ro in muſculum devolvunt. De iiſdem vide Ca-
em & Palladium de Re Ruſtica, Gloſſaria Lab-
i, Ulpianum Digeſt. VII, 1, 15. XXXIII, 6,
XXXIII, 7, 8. & 12. Scaevolam XXXII, 1, 93.
enum XIV, 2, 31. Auguſtinus Confeſſ. lib. IX.
3. *Nam cum de more puella juberetur a parenti-*
, de cuppa vinum *depromere ſubmiſſo poculo.* Ex
, opinor, abunde conſtat *Cuppam* ſive *Cupam*,
nde vas eſſe; cujus quidem *aedificandae* ratio-
n docet Cato cap. XXI. Quod autem viri e-
iti tradunt, cuppam etiam poculum notare,
n linguis hodiernis *Cup*, & apud Heſychium
βα, ποτήριον; id ſane gratis dicunt & ſine ullo
ore. Ipſum enim Heſychii Κύββα mendoſum
pro κύμβα. Athenaeus XI, 9. Κύμβα ποτήριον
ἀλλόδαποις Παφλαγόσι. Hoc ipſum voluit Heſy-
us; ſed deceptus eſt, ut ſaepe alias, ſimilitu-
e literarum μ & π: ſic enim τὸ β ante ali-
ot ſaecula ſcribere ſolebant. Tum autem,
od ex Naevio citant, *Qui duas cuppas mero*
as exhauſit, id ſpurium eſt, & ex turbi-
Huguitionis lacunis petitum. Et, ſi maxime
uinum foret, nihil tamen colligas ex hoc frag-
mento, quo minus cupa hic, ut alibi, ſit dolii ſpecies, non poculi. Denique quod ex Epigrammate laudat Turnebus, *Sunt cupae, calices, cyathi*; id quidem olim ferebatur in Virgilii Copa:

Sunt cupae, calices, *cyathi, roſa, tibia, chordae,*
Et trichila umbriferis frigida arundinibus:

ſed in ſcriptis codicibus alia longe eſt lectio,

Sunt topia & calybae, *cyathi* &c.

quam ſolam veram eſſe jam diu eſt quod oſtenderunt viri maximi Joſ. Scaliger ad locum, & Salmaſius ad Hiſtoriam Auguſtam. Quid ergo? Jam plane concidit Lambini enarratio: neque enim *cuppa* bibebant, tamquam calice, ut ejus modulus pro magiſtro inſervire poſſet: ut ne dicam, eandem hic ineptiam & κυποξυλίαν redire, quam in Turnebi expoſitione jam antea faſtidivimus. Ut enim *cuppa* notaverit calicem; quis tamen illud tulerit, calicem bibendi magiſtrum & modimperatorem dici? In eodem luto haerent Danielis Heinſii, & Theodori Marcilii interpretationes; quas proinde non eſt operae pretium hic ventilare. Erit etiam fortaſſe, qui *cupam* hic pro cado vel dolio accipiat, & ideo *cupam magiſtram* dici velit; quaſi ea bibendi lex & conditio eſſet, ut tota cupa exhauriretur: quemadmodum apud Noſtrum *Pholoen detebant* Carm. III, 15.

Epoti vetula faece tenus cadi;

& Serm II, 8. *Vibidius Balatroque vinaria tota invertebant.* Hoc ſane, quantum ad dictionem attinet, ſpecioſius illis prioribus eſſe videatur: ſed in re ipſa & decori ratione peccat. Non enim convenit, adeo damnoſe bibere Sapientem noſtrum ruſticum, ut integram cupam una caena invertat & capite fiftat. Hoc non eſt parci illius & ſobrii Oſelli, ſed Trauſii & Nomentani nepotum. Vir ſummus Nic. Heinſius in libri ſui ora, *Forte*, ait, RULPA. *Pulpa* autem proprie eſt caro ſine oſſibus; at apud Perſium per tranſlationem uſurpatur, Sat. II, 63.

Quid juvat hoc, templis noſtros immittere mores?
Et bona dis ex hac ſcelerata ducere pulpa?

Sed nequeo equidem divinare, quo ſenſu vir ingenioſus hoc verbum huc intruſerit: neque enim caelum nec terram tangere videtur. Dicis, opinor, cauſſa & aliud agens hoc adnotabat; magis-

Ac venerata Ceres, ita culmo surgeret alto,
Explicuit vino contractae seria frontis.
Saeviat atque novos moveat fortuna tumultus;
Quantum hinc inminuet? quanto aut ego parcius, aut vos,
O pueri, nituistis, ut huc novus incola venit?
Nam propriae telluris herum natura neque illum,
Nec me, nec quemquam statuit. nos expulit ille;
Illum aut nequities aut vafri inscitia juris,

v. 124. Vulg. Ut culmo.

Postre-

ut de eo postea deliberaret, quam quod tum serio probaret. Me quod attinet, (his enim repudiatis mea jam proferenda sunt) duplex mihi huc illuc mentem versanti conjectura incidit. Primo haud ita magna mutatione *nulla* subsituebam pro *culpa*;

Post hoc ludus erat NULLA *potare magistra:*

hoc est, nullis ἀναγκαιοτάτοις legibus obstrictos, suo quemque, non bibacis alicujus magistrae arbitrio, potare. Hoc ipsum est, quod in rure suo Sabino beatum praedicat Noster Serm. II, 6. v. 67.

prout cuique libido est,
Siccat inaequales calices conviva, solutus
Legibus insanis: *seu quis capit acria fortis*
Pocula, seu modicis uvescit laetius.

Nulla autem *magistra*; ut Ovidius Trist. I, 5. licet nihil ibi de convivio,

Sive tibi hoc debes, nulla *pia facta* magistra.

& in Arte amandi, II, 479.

Quid faciemus, ipse nullo *didicere* magistro.

Prudentius Hamartigenia v. 204.

qui se corrumpere primum,
Mox hominem didicit, nullo *informante* magistro.

Quis hoc ausit reprehendere, si codex aliquis astipularetur? Sed & aliud mihi in mentem veniebat, & vulgatae lectioni propius, & adhuc, ni fallor, ad sententiam convenientius;

Post hoc ludus erat CUPA *potare magistra.*

Ubi *Cupa* eadem erit, quae *Copa*, *Caupona*, Κάπηλις, mulier quae vinum e taberna vendit. Vox *Cupa* eo sensu occurrit apud Ciceronem, & Virgilium. Quippe poëmation illud Virgilio inscriptum, quod *Copa* hodie dicitur, olim *Cupa* vocabatur. Sosipater Charisius p. 47. *Communia*, Cupo cuponis, *Fullo fullonis*; *quamvis Virgilius librum suum* Cupam *inscripserit*. Caupo, copo, cupo; & copa, cupa: sic plaustrum plostrum, claudo cludo, & similia. Lege igitur apud Virgilium,

CUPA *Syrisca, caput Graia redimita mitella.*

Copa tamen est apud Suetonium in Nerone c. 27. *Insignes ganeae, & matronarum institoria* copas *imitantium atque hinc inde hortantium, ut appelleret.* Porro illud hinc intellegas, Ofellum nostrum non domi e cella sua, sed foris e taberna venale vinum petiisse. Id enim apud veteres sollemne erat hominibus modico censu. Unde Noster Epist. I, 14. ideo angulum illum ruris Sabini displicere villico suo memorat, quia, ait,

Non vicina subest, vinum praebere taberna
Quae possit tibi; nec meretrix tibicina, cujus
Ad strepitum salium, terrae gravis.

Quippe vini expers & prorsus abstemius ibi Villicus degebat: nulla enim domi cella, nulla foris taberna. Qui tenui, inquam, censu erant, de cupa vinum emebant: nam ditiores domi de suo habebant. Unde illud in Claudio tamquam extremi stuporis arguit Suetonius; quod jam imperator, in ipsa Curia, fassus est se olim e tabernis vinum sibi paravisse; cap. XL. *Cum de laniis*, ait, *ac vinariis ageretur, Exclamavit in curia, Rogo vos, quis potest sine offula vivere? descripsitque abundantiam veterum* tabernarum, *unde solitus esset* vinum *olim & ipse petere.* Et L. Pisoni Cicero inelegantem luxuriam & sordidam gulam exprobrat, Orat. c. 27. quod *pistor ei domi nullus, nulla cella; panis & vinum a propola, atque de* CUPA. Itaque Ofellus noster, quo hospitem suum lautius & prolixius acciperet, vinum de taberna petiit; & mensis demum remotis ipsam *Cupam*, τὴν κασπαλίδα, ut Horatius suam Lyden aut Phyllidem, accersivit, qua & *potandi magistra*, & saltatrice, & crotalistria, & siquid amplius vellent, convivae uterentur. Omnia enim illa praestitit Cupa Virgilii,

Cris-

Poſtremum expellet certe vivacior heres.
Nunc ager Umbreni ſub nomine, nuper Oſelli
Dictus erat: nulli proprius; ſed cedit in uſum
Nunc mihi, nunc alii. quocirca vivite fortes,
Fortiaque adverſis opponite pectora rebus.

v. 132. Vulg. POSTREMO. 134. ERIT. CEDET.

ECLO-

Criſpum ſub crotalo *docta movere latus.*
Candida formoſae decerpes ora *puellae:*
Ah pereat, cui ſunt priſca ſupercilia.
Pone merum & talos: *pereat qui craſtina curat:*
Mors aurem vellens, Vivite, ait, venio.

Habes jam meam conjecturam; quae, ſi omne punctum tulerit, gratus accipies: ſin minus; ipſe, me plaudente, meliorem excogitabis. Certe idem error in Pandectis Florentinis haeſit, XIX, 2, 31. *Quod ſi ſeparatim tabulis aut horreis aut in alia* culpa *cluſum uniuſcujuſque tritici fuiſſet.* Ubi pro *culpa* reponendum eſſe *cupa* jam pridem viderunt juris periti. Palma in medio poſita eſt; detur optimo conjectori.

124. AC VENERATA CERES, UT CULMO SURGERET ALTO] *Ut* jam in editionibus fere obtinet, ſed ſine codicum auctoritate. Cruquius & Lambinus ſic dederunt,

Ac venerata Ceres, uti *culmo ſurgeret alto.*

& nuper vir eruditus,

Ac venerata Ceres, ita *culmo* uti *ſurgeret alto:*

obliti ſcilicet vocabulum *uti* poſteriorem ſyllabam ſemper producere. Editiones priſcae, & membranae, opinor, omnes, certe noſtrae exhibent,

Ac veneruta Ceres, ITA *culmo ſurgeret alto.*

Rectiſſime: *ut* enim hic abeſſe, tralatitium eſt. *Ita ſurgeret*, ita ſcilicet, ut jam nunc ſurgit. Nempe *per imbrem* convivium hoc actum eſt; caelo autem pluvio, & Ceres creſcit, & ruſtici otiantur ac bibunt. Ariſtophanes in Pace; p. 477. Edit. Baſ.

Οὐ γάρ ἐσθ' ἥδιον, ἢ τυχεῖν μὲν ἤδη σπαρμένα,
Τὸν θεὸν δ' ἱκετεύειν καὶ τὸν εἰκῆ γείτονα,
Εἰπέ μοι, τί τημικαῦτα δρᾶμεν, ὦ Κωμαρχίδη;
Ἐμπιεῖν ἐμοί γ' ἀρέσκει, τοῦ θεοῦ δρῶντος καλῶς.

132. POSTREMO EXPELLET] Neſcio quare poſt Lambinum & Cruquium jam omnes fere editiones POSTREMO hic praeferant; Venetae enim & Loſcheriana, & membranae omnes notae melioris POSTREMUM.

134. ERIT NULLI PROPRIUS, SED CEDET IN USUM] Ita omnes & olim & nuper editi: neque quidquam ex libris ſuis afferunt magni Interpretes. Solus Berſmannus in duobus ERAT, in uno CEDIT reperiiſſe ſe teſtatus eſt. Lege ergo, & diſtingue;

Nunc ager Umbreni ſub nomine, nuper Oſelli
Dictus ERAT: *nulli proprius; ſed* CEDIT *in uſum*
Nunc mihi, nunc alii.

Et *cedit* quidem Battelianus noſter; *erat* cum ille, tum Galeanus, Magdalenenſis, Societatis Regiae, & Collegii Trinitatis habent. Quae ſine dubio vulgata lectione meliora ſunt. Si *cedit* hic admittis, perpetui temporis erit; & *cedit mihi* etiam praeteritum tempus includet, cum Oſellus agri dominus erat. At ſi *cedet* legis, tum non recte addideris *mihi Oſello*, utpote jam poſſeſſione depulſo. Dicendum utique fuerit, *Nunc huic, nunc alii*; huic ſcilicet Umbreno. Quare recte habent *erat* & *cedit*. Ceterum & alio modo ordinare verba & conſtruere potes;

Nunc ager Umbreni ſub nomine, nuper Oſelli,
Dictus erat nulli proprius; ſed cedit &c.

ubi *dictus erat proprius* perinde erit ac *datus, donatus, dicatus, conſtitutus.* Virgil. Aen. I. 77.

Connubio jungam ſtabili, propriamque dicabo.

ubi notat Servius, tam a dico dicas, *dicatus*, quam a dico dicis *dictus* eodem ſenſu uſurpari; ut in illo Aen. VI, 138.

Aureus & foliis & lento vimine ramus
Junoni infernae dictus *ſacer.*

dictus, inquit, *dicatus.* Sic agrum, pecuniam, vel aliud quid doti *dicere*, eſt conſtituere. Ergo, ait, hic ager nunc ſub Umbreni, nuper ſub Oſelli nomine, nulli proprius & perpetuus a natura dicatus, conſtitutus erat.

L SIC

ECLOGA III.

Si raro ſcribes, ut toto non quater anno
Membranam poſcas, ſcriptorum quaeque retexens,
Iratus tibi, quod vini ſomnique benignus
Nil dignum ſermone canas: quid fiet? at ipſis
Saturnalibus huc fugiſti ſobrius. ergo
Dic aliquid dignum promiſſis. incipe. nil eſt.
Culpantur fruſtra calami, inmerituſque laborat
Iratis natus paries Dîs atque poëtis.

v. 1. Vulg. Sic raro scribis. 4. Ab ipſis. Atqui

1. Sic raro scribis] Permanſit hoc ex editionibus priſcis. Tres Blandinii & alter apud Cruquium, si *raro ſcribis:* duo Pulmanni, si *raro* scribes; *ſcribes* etiam tertius habet. Repone igitur,

Si *raro* scribes, *ut toto non quater anno*
Membranam poſcas, ſcriptorum quaeque retexens,
Iratus tibi, quod vini ſomnique benignus
Nil dignum ſermone canas: quid fiet?

Atque hoc eſt quod voluit Acron Scholiaſtes; *Quid fiet? Hyperbaton*, inquit, *a ſuperioribus, ſi raro ſcribis —— quid fiet?* Ita Terentius Phorm. IV, 4.

cedo nunc porro, Phormio
Dotem ſi *accipiet, uxor ducenda eſt domum:*
Quid fiet?

Raro ſcribes, ut non quater poſcas membranam; hoc eſt, *adeo ut*; ut ſaepe Noſter alibi: Serm. I, 7. v. 13.

Ira fuit capitalis, ut ultima divideret mors.

Quod cum non intelligerent boni Librarii, sic ſubſtituerunt, quia deeſſe videbatur particula comparandi. Quod ſi sic retinere velis, tum per interrogationem efferas cenſeo,

Sic raro ſcribes, ut toto non quater &c.
Nil dignum ſermone canas? quid fiet?

4. Ab ipsis Saturnalibus huc fugisti] Neglegenter ſane hic verſati ſunt interpretes; ut nuſquam magis: Cruquius in vetuſtiſſimo Blandinio at *ipſis* invenerat; ſed fortuna ſua uti neſcivit. Idem & nos reperimus in optimo Leidenſi, & a prima manu in Reginenſi. Agnoſco veram Horatii manum:

Quid fiet? at ipſis
Saturnalibus huc fugiſti.

Saturnalibus abſolute poſitum, ut paſſim apud alios: Catull. XV.

Miſti, continuo ut die periret,
Saturnalibus, optimo dierum.

Martialis VI, 24.

Nil laſcivius eſt Chariſiano:
Saturnalibus ambulat togatus.

At in vulgata lectione ne ſententia quidem conſiſtit: Quomodo enim *ab Saturnalibus* fugere potuit? quid, malum, annon tam rure, quam in urbe, dies Saturnalium erant? an ad villam abeundo, triduum de menſe decembri ſuſtulit? Mirum vero, tot enarratoribus tam ſpiſſum & abſurdum mendum placere potuiſſe. Neque vero iſequentibus felicius rem geſſerunt,

Sobrius ergo
Dic aliquid dignum promiſſis.

Quid hoc eſt, obſecro, niſi palam inſimulare Noſtrum plerumque fuiſſe ebrium? Quanto melior ea diſtinctio eſt, quae in pluribus membranis apparet?

at ipſis
Saturnalibus huc fugiſti ſobrius. Ergo
Dic aliquid dignum promiſſis.

Tu, inquit, ſobrius in villam te abdidiſti, dum alii feſtos dies Romae luxurioſe celebrant. Seneca Epiſt. XVIII. de Saturnalibus loquens: *Hoc multo fortius eſt, ebrio ac vomitante populo, ſiccum & ſobrium eſſe.* Juvenalis Sat. VII, 96.

Tunc par ingenio pretium, tunc utile multis
Pallere, & vinum toto neſcire decembri.

De poëtis loquitur, qui ipſis Saturnalibus, ut Noſter

Atqui voltus erat multa & praeclara minantis,
Si vacuum tepido cepiſſet villula tecto.
Quorſum pertinuit ſtipare Platona Menandro,
Eupolin Archilocho? comites educere tantos?
Invidiam placare paras, virtute relicta?
Contemnêre, miſer. vitanda eſt inproba Siren
Deſidia; aut quicquid vita meliore paraſti
Ponendum aequo animo. Dî te, Damaſippe, Deaeque
Verum ob conſilium donent tonſore. ſed unde
Tam bene me noſti? Poſtquam omnis res mea Janum
Ad medium fracta eſt; aliena negotia curo,

v. 12. Vulg. ARCHILOCHUM. Ex-

turba & epulis abſtinebant, & carminibus endis operam dabant. Ceterum in uno Cru- Blandinio pro ERGO erat ESTO: ut ſane : a Librariis confundi ſolere non ſemel ani- verti. Venuſta ſane lectio:

Quid fiet? AT ipſis
turnalibus huc fugiſti ſobrius. ESTO:
ic aliquid dignum promiſſis.

igaverat Noſtrum Damaſippus ut deſidioſum: *to*, inquit, *anno vix quater ſcriptioni vacabit; fiet?* Mox illa ſubjungit, tanquam occupan- t reſpondente Horatio: *At dices*, ait, *Ipſis rnalibus huc fugi ſobrius.* Agnoſco hoc: *eſto: dic r aliquid dignum hoc feceſſu atque otio.* Sane u- ıvis, tam *eſto* quam *ergo*, tuto poteris admit- : ſed illud *At* prorſus neceſſarium eſt.

. CEPISSET VILLULA TECTO] Nihil quidem nuto, quandoquidem omnia exemplaria in lectione conſentiunt. Sic alibi Serm. I, 5. 5.

roxima Campano ponti quae villula tectum *aebuit.*

o tamen hic diſſimulare, quod in conjectu- mihi venerat: ne quis forte poſthac in ean- incidens me tardiuſculum fuiſſe criminetur, illam non viderim. Quid ſi igitur legas?

vacuum tepido cepiſſet villula LECTO:

ſcilicet lucubratorio: ut Serm. I, 4. v. 133.

neque enim cum lectulus *aut me*
rticus excepit, deſum mihi.

:ca Epiſt. LXXII. *Quaedam ſunt, quae poſſis & ſio ſcribere: quaedam* lectum, *& otium, & ſe- im deſiderant.* Catullus XXXII.

quid beatis eſt ſolutius curis?
Cum meus onus reponit; ac peregrino
Labore feſſi venimus larem *ad noſtrum,*
Deſideratoque acquieſcimus lecto.

12. EUPOLIN, ARCHILOCHUM, COMITES] Venuſta lectio eſt in codice Reginenſi, etſi a manu ſecunda:

Quorſum pertinuit ſtipare Platona Menandro,
Eupolin ARCHILOCHO? *comites educere tantos?*

Certe iratis Muſis natus ſit oportet, qui vulgata elegantiorem hanc eſſe non perſentiſcat. *Tantos* autem, *tam grandes*, tot ac tantis voluminibus: ut recte Acron; *Tantos, ad codices retulit.* Sed fortaſſis altius hic mendum latet: vetus enim Perſii Scholiaſtes ad Sat. III. ſic locum hunc profert, *Quin tu invidiam placare paras:* quam eandem ſcripturam inveni etiam in alio quodam Perſii enarratore MSto, qui habetur in Bibliotheca Regia. Unde ex doctiſſimi Rutgerſii conjectura totus hic locus ſic concinnari poterit:

Quorſum pertinuit ſtipare Platona Menandro?
Eupolin, Archilochum, comites educere? QUID, TU
Invidiam placare paras, virtute relicta?
Contemnere miſer.

ut illud Terentii Eun. II, 2.

Quid, tu *his rebus credis fieri? tota errus via.*

Sane apte ſatis hoc & commode exire, nemo poteſt inficiari: contenti tamen erimus lectione illa, quam hodie ſuppeditant Flacci exemplaria. Ceterum quam ſecundo loco conjecturam protulit idem Rutgerſius, QUINCTE; ut Horatium hic praenomine compellet blandiens Damaſippus; eam, etſi auctori mirifice placuit, multo deteriorem eſſe judico.

Excuſſus propriis. olim nam quaerere amabam,
Quo vafer ille pedes laviſſet Siſyphus aere;
Quid ſculptum infabre, quid fuſum durius eſſet:
Callidus huic ſigno ponebam millia centum:
Hortos egregiaſque domos mercarier unus
Cum lucro noram: unde frequentia Mercuriale
Inpoſuere mihi cognomen compita. Novi;
Et miror morbi purgatum te illius. Atqui
Emovit veterem mire novus; ut ſolet, in cor
Trajecto lateris miſeri capitiſve dolore:
Ut lethargicus hic cum ſit pugil, & medicum urguet.
Dum ne quid ſimile huic, eſto ut libet. O bone, ne te
Fruſtrere: inſanis & tu, ſtultique prope omnes,
Si quid Stertinius veri crepat; unde ego mira
Deſcripſi docilis praecepta haec, tempore quo me
Solatus juſſit ſapientem paſcere barbam,
Atque a Fabricio non triſtem ponte reverti.
Nam, male re geſta, cum vellem mittere operto
Me capite in flumen; dexter ſtetit, &, Cave faxis
Te quicquam indignum: pudor, inquit, te malus angit,
Inſanos qui inter vereare inſanus haberi.
Primum nam inquiram, quid ſit furere: hoc ſi erit in te

So-

v. 27. Vulg. Et morbi miror. 29. Capitisque. 39. Urget.

27. Et morbi miror purgatum te illius] Miror equidem, unde hoc malo pede ſe in omnes ſuperiore ſaeculo editiones intulerit. Alium enim verborum ordinem ſervant, & antiquitus excuſi libri, & ſcripti credo universi, noſtri certe ad unum omnes,

Et miror morbi *purgatum te illius.*

Quod & ſoni ſuavitate, & compoſitionis ſimplicitate, altero praeſtat.

29. Lateris miſeri capitisque dolore] Etiam hic per interpretum neglegentiam impune graſſata eſt ſciolorum hominum audacia. Cum enim Venetae & Loſcheriana editio recte habuiſſent VE:

ut ſolet in cor
Trajecto lateris miſeri capitisVE dolore:

neſcio quomodo jam per ſaeculum & amplius illud QUE in excuſis omnibus locum obtinuit. Atqui non illud vult Horatius, eundem hominem & latere & capite dolere, atque utrumque dolorem in cor una trajici. Nam ex comparatione, *Et miror morbi purgatum te illius*, de uno hic morbo, non de pluribus agi manifeſtum eſt. Ergo VE huc reſtituendum; in alio ſcilicet *capitis* dolor, in alio *lateris*, in *cor* trajici ſolet. *Ve* etiam habet Battelianus & Regius, cum uno Berſmanni;

Solo; nil verbi, pereas quin fortiter, addam.
Quem mala ſtultitia, & quemcumque inſcitia veri
Caecum agit, inſanum Chryſippi porticus & grex
Autumat. haec populos, haec magnos formula reges,
Excepto ſapiente, tenet. nunc accipe quare
Deſipiant omnes, aeque ac tu, qui tibi nomen
Inſano poſuere. velut ſilvis, ubi paſſim
Palantis error certo de tramite pellit,
Ille ſiniſtrorſum, hic dextrorſum abit; unus utrique
Error, ſed variis inludit partibus: hoc te
Crede modo inſanum; nihilo ut ſapientior ille,
Qui te deridet, caudam trahat. eſt genus unum
Stultitiae, nihilum metuenda timentis; ut ignis,
Ut rupis fluvioſque in campo obſtare queratur:
Alterum & huic varium & nihilo ſapientius, ignis
Per medios fluvioſque ruentis. clamet amica
Mater, honeſta ſoror, cum cognatis pater, uxor,
Hic foſſa eſt ingens, hic rupes maxima; ſerva:
Non magis audierit, quam Fufius ebrius olim,
Cum Ilionam edormit; Catienis mille ducentis,
Mater, te adpello, clamantibus. huic ego volgus
Errori ſimilem cunctum inſanire docebo.

v. 60. Vulg. Fusius. 62. Vulgum.

In-

quin & Scholiaſtes Acron clare agnoſcit; ubi locum enarrat; *Qui lateris aut capitis dolore cepti ſunt.*

9. Pudor, inquit, te malus urget] Reſtenda eſt Blandiniorum codicum lectio, ANT, quam Torrentius, Berſmannus, Pulmannus in compluribus ſuis invenerunt. Ex noſtris ipſis habet Battellianus. Similis librariorum lapſus ubi occurrit: ut in Virg. Aen. IX, 89.

nunc ſollicitam timor anxius urget.

melioribus membranis *angit* reperit Pierius, ſic in ſua editione dedit Nic. Heinſius. Certum *urget* paullo ante habuimus v. 30; ut inconcinne hic repetatur.

60. Quam Fusius ebrius olim] Melius Torrentii codices quinque, Pulmannique unus, Fufius. Et ſic a prima manu noſter Reginenſis. *Fuſios* ſaepe habes apud Gruterum & Reineſium, ſed nullos *Fuſios*. *Fuſi* etiam apud Ciceronem, Caeſarem, Tacitum, alios occurrunt: ſed deteriores libri paſſim ibi *Fuſios* obtruduant.

62. Huic ego vulgum] Repone vulgus ex duobus Pulmanni & Galeano noſtro. Nuſquam alibi *volgus* maſculino genere uſurpat Horatius; ſemper neutro. Adde, quod *vulgum ſimilem cunctum* ingratam *anaſpaſtum* habent.

Insanit veteres statuas Damasippus emendo:
Integer est mentis Damasippi creditor? esto:
Accipe, quod numquam reddas mihi, si tibi dicam;
Tum insanus eris, si acceperis? an magis excors
Rejecta praeda, quam praesens Mercurius fert?
Scribe decem a Nerio: non est satis: adde Cicutae
Nodosi tabulas centum, mille adde catenas:
Effugiet tamen haec sceleratus vincula Proteus.
Cum rapies in jus malis ridentem alienis;
Fiet aper, modo avis, modo saxum, &, cum volet, arbor.
Si male rem gerere insani, contra bene sani est;
Putidius multo cerebrum est (mihi crede) Perillî
Dictantis, quod tu numquam rescribere possis.
Audire, atque togam jubeo conponere, quisquis
Ambitione mala, aut argenti pallet amore;
Quisquis luxuria, tristive superstitione,
Aut alio mentis morbo calet: huc propius me,
Dum doceo insanire omnis, vos ordine adite.
Danda est ellebori multo pars maxima avaris:
Nescio an Anticyram ratio illis destinet omnem.

v. 74. Vulg. Insani est, c. b. sani.

He-

74. SI MALE REM GERERE INSANI EST, CONTRA BENE SANI] Duo ex nostris, Galeanus & Regiae Societatis,

Si male rem gerere insani, contra bene sani EST.

Et sic credo in pluribus aliorum, etsi ipsi taceant. Res quidem parvula est: ex duabus tamen lectionibus hanc praetulerim; quia hoc pacto clare magis oratio ad sequentia continuatur.

76. QUOD TU NUMQUAM RESCRIBERE POSSIS] Praestantissimus Nic. Heinsius in libri sui margine, *Forte*, ait, *legendum*, QUOI. Perperam, ut opinor. *Rescribere* enim est, *reddere*, *solvere*; & accusativum post se trahit. Terentius Phorm. V, 7.

Sed transi sodes ad forum, atque illud mihi
Argentum *rursum jube* rescribi, *Phormio.*
Quodne ego discripsi porro illis quibus debui?

ubi Donatus: *Quoniam ad numerationem pecuniae antecedit scriptura*, rescribere *dicebant pro* renumerare. Servius ad Virgilii Aen. VII, 422. *Scribi ei dari*, *Rescribi reddi*; Horatius:

Dictantis, quod *tu numquam rescribere possis.*

Vide nos ad Epist. II, 1. v. 105. ubi illud etiam ad examen revocabimus, *Scribe decem a Nerio.*

86. ARBITRIO ARRI, FRUMENTI QUANTUM] Lego,

atque epulum arbitrio Arrî, ET
Frumenti quantum metit Africa.

Centum paria, *atque epulum*, *& frumentum.* Id Librariis perpetuum est, ut voculam vel syllabam, siqua ultra senos versiculi pedes excurrit, penitus omittant. *Et* vero omnium facillime intercipi solebat, quia non literis, sed punctis duntaxat, olim notabatur.

93. Uno

Heredes Staberî ſummam incidêre ſepulcro;
Ni ſic feciſſent, gladiatorum dare centum
Damnati populo paria, atque epulum arbitrio Arrî, &
Frumenti quantum metit Africa. Sive ego prave,
Seu rectè; hoc volui: ne ſis patruus mihi. Credo
Hoc Staberî prudentem animum vidiſſe. Quid ergo
Senſit, cum ſummam patrimoni inſculpere ſaxo
Heredes voluit? Quoad vixit, credidit ingens
Pauperiem vitium, & cavit nihil acrius: ut, ſi
Forte minus locuples uno quadrante periret,
Ipſe videretur ſibi nequior. omnis enim res,
Virtus, fama, decus, divina humanaque, pulchris
Divitiis parent; quas qui conſtruxerit, ille
Clarus erit, fortis, juſtus. Sapienſne? Etiam & rex,
Et quicquid volet. hoc, veluti virtute paratum,
Speravit magnae laudi fore. Quid ſimile iſti
Graecus Ariſtippus? qui ſervos projicere aurum
In media juſſit Libya; quia tardius irent
Propter onus ſegnes. uter eſt inſanior horum?
Nil agit exemplum, litem quod lite reſolvit.

v. 86. Vulg. Et *deeſt.* Si

93. Uno quadrante periret] Ita editiones riſcae, & pleraeque ex recentioribus. Sed codi- s Blandinii, & ex noſtris vetuſtiores Leidenſis, eginenſis, PERISSET.

ut, ſi
Forte minus locuples uno quadrante periſſet,
Ipſe videretur *ſibi nequior.*

ubſtituebant, credo, *periret*; quia utrumque erbum, & *periret* & *videretur*, eodem tempo- : efferendum eſſe autumabant. Atqui hoc mini- ie neceſſe eſt. Terent. Phorm. I, 1.

Non, ſi rediſſet, *ei pater veniam* daret?
delph. II, 2.

Si attigiſſes, ferres *infortunium.*
loſter Serm. I, 6. v. 79.

In magno ut populo ſi qui vidiſſet, *avita*
Ex re praeberi ſumtus mihi crederet *illes.*

96. Divitiis parent, quas qui construxerit] Sic priſcae editiones dederunt, unde in ceteras derivatum eſt. Bona tamen pars codicum, in quibus noſtri Leidenſis, Reginenſis cum quatuor aliis, CONTRAXERIT: neque aliter Scholiaſtes Fabricii. Quod nuper adeo a docto Editore in Textum receptum eſt, altero rejecto. Sane ſic uſurpat Apuleius Metam. IX. *Ad iſtum modum, divinationis aſtu captioſo, non parvas* contraxerant *pecunias.* Verius tamen elegantiuſque eſt CONSTRUXERIT: ut Noſter alibi Serm. I, 1. v. 44.

At ni id ſit, quid habet pulchri conſtructus *acervus?*

Carm. II, 3.

& exſtructis in altum
Divitiis *potietur heres.*

Cicero I. contra Rullum: *Videtis omnibus rebus & modis* conſtructam *& coacervatam pecuniam decemvira-*

Si quis emat citharas, emtas conportet in unum,
Nec ſtudio citharae, nec Muſae deditus ulli;
Si ſcalpra & formas non ſutor; nautica vela
Averſus mercaturis: delirus & amens
Undique dicatur merito. quî diſcrepat iſtis,
Qui nummos aurumque recondit, neſcius uti
Conpoſitis, metuenſque velut contingere ſacrum?
Si quis ad ingentem frumenti ſemper acervum
Projectus vigilet cum longo fuſte; neque illinc
Audeat eſuriens dominus contingere granum;
Ac potius foliis parcus veſcatur amaris:
Si, poſitis intus Chii veteriſque Falerni
Mille cadis, nihil eſt, tercentum millibus, acre
Potet acetum: age, ſi & ſtramentis incubet unde-
Octoginta annos natus, cui ſtragula veſtis,

v. 108. Vulg. QUID. 112. PORRECTUS. Blat-

viralem. Phil. II, 38. *Itaque tanti acervi nummorum apud iſtum* conſtruantur. Perſius Sat. II, 44.

Rem ſtruere *exoptas, caeſo bove.*

Nihil igitur hic immutandum.

108. QUID DISCREPAT ISTIS?] Miror pleraſque editiones QUID hic obtrudere; cum Venetae antiquae & Loſcheriana QUI recte dediſſent: quibus aſtipulantur quicquid uſquam fere eſt codicum ſcriptorum. *Qui*, i. e. *quomodo:* ut Acron Scholiaſtes. Ita infra v. 260. *Amator excluſus qui diſtat?*

112. PORRECTUS VIGILET CUM LONGO FUSTE] Jam antea, Carm. ſcilicet III, 10. & Epod. XI. pro *porrectus*, quod omnes ibi codices quaſi de compacto perperam exhibebant, ſubſtituimus *projectus.* Atque hic quoque vox eadem reponenda erit, quantumvis reclamantibus Librariis, quorum paucis datum erat habere naſum.

Si quis ad ingentem frumenti ſemper acervum
PROJECTUS *vigilet cum longo fuſte,*

Quid enim hic facit *porrectus?* An tu credis avarum hunc, ſordidum & triparcum, in molli lectulo & culcitra plumea ad acervum frumenti decubuiſſe? atque adeo prae deliciis membra ſibi exporrexiſſe? Certe id denotat *porrectus*, ut Serm. II, 6. v. 106.

Ergo ubi purpureo porrectum *in veſte locavit.*

& ibidem v. 88.

Cum pater ipſe domus palea porrectus *in horna:*

molliter enim tum & delicate recubuit mus ille ruſticus, cui recens palea pro cubili erat. Prudentius Hamartig. v. 856.

Illic purpureo latus exporrecta *cubili*
Floribus aeternis ſpirantes ibat odores.

Immo vero nudo, opinor, ſolo vel vili ſtramine *projectus* vigilabat ille, Euclionum omnium miſerrimus. Silius Italicus lib. XV.

Stramine projectus *duro patiens ſub aſtris*
Inſomnes noctes.

Statius Theb. V, 587.

viridi nam caeſpite terrae
Projectum *tenuare, & paſtus caelum ore trahentem.*

Vide plura ad Carm. III, 10. v. 3. Ceterum *porrectus* & *projectus* paſſim a Librariis confundi teſtantur, qui Catullum, Ovidium, alios ad ſcriptorum codicum fidem ediderunt.

127. SI QUIDVIS SATIS EST] Codex Petrenſis, QUODVIS: Excerpta Bodleiana, QUOD HS cum virgula ſuperne poſita; id eſt, *Si quod habes ſatis eſt.* Ex compendioſa ſcribendi ratione orta eſt variatio. Ceterum, etſi illud *quod habes* arridere cuipiam poſſit, tamen recte habet QUIDVIS, ut editiones dederunt. Plautus Mil. III, 1. v. 155.

Cum-

Blattarum ac tinearum epulae, putreſcat in arca:
Nimirum inſanus paucis videatur; eo quod
Maxima pars hominum morbo jactatur eodem.
Filius aut etiam haec libertus ut ebibat heres,
Dîs inimice ſenex, cuſtodis? ne tibi deſit:
Quantulum enim ſummae curtabit quiſque dierum,
Unguere ſi caulis oleo meliore, caputque
Coeperis inpexa foedum porrigine? quare,
Si quidvis ſatis eſt, perjuras, ſurripis, aufers
Undique? tun' ſanus? populum ſi caedere ſaxis
Incipias, ſervoſve tuo quos aere pararis;
Inſanum te omnes pueri, clamentque puellae.
Cum laqueo uxorem interimis, matremque veneno,
Incolumi capite es? quid ni? neque enim hoc facis Argis,

v. 129. Vulg. TUOS. 132. Quid ENIM? neque TU hoc. Nec

mundiſſima obſcena, ne magno ſumtu: mihi quidvis ſat eſt.
pilius Lindia, apud Priſcianum de Metris Co-
s:
reſecto ne quiſquam minimo contentus ſuit,
a fortunatam vitam vixit maxime,
philoſophi aiunt, iſti quibus quidvis ſat eſt.
19. SERVOSVE TUOS, QUOS AERE PARARIS] Re-
quidem *aere parâris*, ut Salluſtius Jugurth. c.
XI. *Servi*, aere parati, *injuſta imperia domino-*
rum perferunt. Sed illud inconcinne admo-
,
ſervoſve *tuos*, quos aere pararis.
nim ſemel *tuos* dixeris, nihil attinet illa adji-
, *quos aere pararis*: ut ne addam *ſervos tuos*
conſpurcia ſua aures offendere & vulnerare.
idem autem quavis ſponſione contendere nun-
n hoc ab Horatio profectum eſſe. Quid mul-
leviſſima ſane mutatione locum integrum o-
praeſtiti; quod poſtea vidi ab elegantis inge-
viro Tanaquillo Fabro occupatum, & a ce-
rrimo Dacierio comprobatum:
ſuos ve, TUO *quos aere pararis.*
i vel e tripode verum dici potuit. Terent.
rm. III, 2. v. 26.
ndidit. Quam indignum facinus, ancillam aere
emtam ſuo.
er Epiſt. II, 2. v. 12.

meo *ſum pauper in* aere.
Sic *aere de ſuo monumentum poſuit.* Gruter. pag.
549. 10. C. LANIUS C. L. EROS AERE DE SUO.
132. QUID ENIM? NEQUE TU HOC FACIS ARGIS] Locus ſane difficilis & interpretibus mo-
leſtus:
Cum laqueo uxorem interimis matremque veneno,
Incolumi capite es? quid enim? neque tu hoc facis
Argis,
Hoc ferro, ne damnes genetricem occidis Oreſtes.
Ubi *quid enim* matricidae verba eſſe volunt, negantis ſe ideo inſanire. Atqui *quid enim* non negantis eſt oratio, ſed confirmantis. Ita Serm. I, 1.
Militia eſt potior: quid enim? *concurritur: horae*
Momento aut cita mors venit, aut victoria laeta.
Probat hic, ut vides, colligitque, militiam eſſe potiorem. Atque ita paſſim uſurpant boni auctores. Sine dubio igitur ſunt verba haec Stoici, in argumentatione pergentis. Atque adeo priora illa ſine interrogatione per Ironiam proferenda ſunt, *Incolumi capite es. Quid enim?* Sic enim recte procedet oratio, & *Quid enim* hoc pacto confirmantis erit, quod poſt interrogationem eſt negantis. Quae autem ſequuntur, *Neque tu hoc facis Argis*, Stoicus quidem loquitur, ſed ex matricidae perſona: & perinde eſt ac ſi diceret, *Dices, neque hoc Argis facio, neque ferro matrem occido: cur itaque, ut Oreſtes, inſanus vocor? Quid?* reſpondet Stoi-

Nec ferro ut demens genetricem occidis Oreſtes.
An tu reris eum occiſa inſaniſſe parente?
Ac non ante malis dementem actum Furiis, quam
In matris jugulo ferrum tepefecit acutum?
Quin, ex quo eſt habitus male tutae mentis Oreſtes,
Nil ſane fecit quod tu reprehendere poſſis:
Non Pyladen ferro violare, auſuſve ſororem eſt
Electram: tantum maledicit utrique, vocando
Hanc furiam, hunc aliud, juſſit quod ſplendida bilis.
Pauper Opimius argenti poſiti intus & auri,
Qui Veientanum feſtis potare diebus
Campana ſolitus trulla vappamque profeſtis,

v. 133. Vulg. OCCIDIT. 139. EST *deeſt.*

Quon-

Stoicus, *An tu Argis demum, occiſa ibi matre, tum primum inſaniſſe Oreſtem putas? Quin multo ante, dum peregre fuit, inſanivit, priuſquam matrem occidiſſet. Nihil itaque attinet, quo loco, aut quo modo id ſcelus perpetres: ſiquidem matrem interimis, certe inſanus haberi debes.* Nullam aliam, ſi ſapis, in recepta lectione ſententiam quaeres. Sane quattuor apud Pulmannum codices pro *quid enim* QUID NI exhibent. Quippe *enim* in ſcriptis exemplaribus hoc fere modo (*n.*) compendioſe notatur; unde proclivis erat Librariis lapſus a *quid ni* ad *quid enim*, & viciſſim. Porro & *tu* in illis quae ſequuntur, *Neque tu hoc facis Argis*, facile pro *n* ſive *enim* decipere potuit; quin & a codice Reginenſi omnino abeſt. Levi igitur brachio ſic verſum concinnare poteris,

Incolumi capite as? QUID NI? neque ENIM hoc
facis Argis.

quorum alterum a ſcriptis codicibus venit, alterum ab eruditiſſimi Lambini conjectura. *Quidni incolumi?* ait Stoicus, urbane & εἰρωνικῶς: *neque enim aut Argis aut ferro matrem jugulas; ut pro Oreſte habendus ſis.* Eadem facetia, Noſter alibi Art. Poët. 382.

Qui neſcit, verſus tamen audet fingere. quid ni?
Liber & ingenuus, praeſertim cenſus equeſtrem
Summam nummorum, vitioque remotus ab omni.

Equidem, ut vulgatam lectionem, demta interrogatione, non improbo: ita hanc fortiorem & elegantiorem eſſe plures, opinor, cenſebunt.

133. UT DEMENS GENETRICEM OCCIDIT ORESTES] Ita ſane: quia in proximo erat nominativus *Oreſtes*, tertiam in verbo *occidit* perſonam nobis dederunt, ut ſupra Epod. X. *Juveris* ſubſtituerunt pro *Juveris*; nempe quia *praeda* id flagitare videbatur. At quanto melius Pulmanni codices duo, Berſmanni unus, ex noſtris Regius & Magdalenenſis & Lambethanus & a prima manu optimus Reginenſis,

neque tu hoc facis Argis,
Nec ferro, ut demens, genetricem OCCIDIS,
Oreſtes.

Sententia quidem eadem utrobique eſt: at orationem hoc modo nitidiorem venuſtioremque fieri, hoſpes plane in poëtis ſit, qui non ultro agnoſcat.

137. MALE TUTAE MENTIS ORESTES] Non placuit hoc ſummo viro Nic. Heinſio: *Forte*, ait, *male* MOTAE, *ut infra* v. 278. *commotae crimine mentis.* Scilicet haud meminerat medicorum verbum eſſe *Tutus*, perinde fere ac *ſanus*, *incolumis.* Celſus II, 3. *Haec valetudo, ut ſpatium aliquod habebit, ſic* tuta *erit.* II, 8. *Alvus in hac valetudine eâ* tuta *eſt, quae quotidie coacta, eaque conveniens his quae aſſumuntur reddit.* & ibidem: *In quo omnia haec ſunt, is ex toto* tutus *eſt.* Ergo eleganter dictum eſt, *male tutae mentis*, ut *male ſanae:* neque quidquam hic immutandum.

139. AUSUSVE SOROREM ELECTRAM] Pulmanni liber optimus cum Regio addunt *eſt: auſuſve ſororem* EST *Electram.* Recte. Librarii pro more ſuo omiſerunt; quia Hexameter citra id integer eſt.

151. AVIDUS JAM HAEC AUFERET HERES] Nic. Heinſius ex conjectura emendat:

Ni

Quondam lethargo grandi eſt oppreſſus; ut heres
Jam circum loculos & clavis laetus ovanſque
Curreret. hunc medicus multum celer atque fidelis
Excitat hoc pacto: menſam poni jubet, atque
Effundi ſaccos nummorum, accedere pluris
Ad numerandum: hominem ſic erigit. addit & illud;
Ni tua cuſtodis, avidus jam haec auferet heres.
Men' vivo? Ut vivas igitur, vigila: hoc age. Quid vis?
Deficient inopem venae te, ni cibus atque
Ingens accedit ſtomacho fultura ruenti.
Tu ceſſas? Agedum, ſume hoc ptiſanarium oryzae.

v. 154. Vulg. ACCEDAT.

Quan-

i tua cuſtodis, avidus jam JAM *auferet heres.*
s quidem probabiliter: neque tamen recepta
io temere ejicienda.

54. INGENS ACCEDAT STOMACHO] Vide modo duos verſiculos:

eficient inopem venae te, ni cibus atque
ngens accedat ſtomacho fultura ruenti.

primo ACCEDIT reponendum eſt, fide co-
im multo plurium, novem ſcilicet ex no-
, quinque ex ſex Pulmannianis, trium ex
mannianis quattuor. Ceteri interpretes, edi-
es veteres patienter ſecuti, variantem hic le-
nem diſſimulant. *Ni accedit*; ut paullo ante
51. *Ni tua cuſtodis.* Serm. I, 2. 95. *Ni Catia eſt.*
7. v. 118. *Ocius hinc te Ni rapis.* Illud deinde
um conſidera, *Ni cibus atque ingens fultura*
dit ſtomacho ruenti. Quid ſodes ſibi illa volunt
s atque ingens fultura? Sane *cibus* ſtomachi ful-
i eſt; ut Lucret. II.

t fulcire cibis *atque omnia ſuſtentare.*

865.

raptereа capitur cibus, ut ſuffulciat artus.

umella VI, 24. *Quae vacca, cum partum edi-*
, niſi cibis fulta eſt, *quamvis bona nutrix, la-*
ſatigata nato ſubtrahit alimentum. Vinum quo-
potentiſſime reficit & *fulcit venas deficientes.*
eca Epiſt. XCV. *Antiqui medici neſciebant dare*
am *ſaepius, &* VINO fulcire venas cadentes.
m De Beneficiis III, 9. *Quid aſſediſſe aegro, &*
valetudo ejus ac ſalus momentis conſtaret, ex-
ſſe idonea cibo *tempora, &* cadentes venas
o refeciſſe, *& medicum adduxiſſe morienti?*

Naſo in Pont. I, 3.

Et jam deficiens *ſic ad tua verba revixi,*
Ut ſolet infuſo vena redire MERO.

Recte ergo & eleganter hic habet *fultura*: locum tamen integrum & ſanum eſſe nondum auſim praeſtare. Quippe illud *ingens* fultura, ut quovis loco non optimum foret epitheton, ita hic peſſimum eſſe videtur. Non enim ideo deficiunt venae, ſi non *ingenti* fultura ſuſtinentur: modica utique & quantulacumque fultura praecaveri id malum poteſt. *Deficient*, inquit, *venae, niſi ingens fultura accedit*; quod perinde eſt ac ſi diceret, *Morieris; niſi ex toto incolumis es*: cui enim ingens fultura ſuppetit, is ex toto tutus eſt. Quare facile inducor; ut illud *ingens* in mendo cubare exiſtimem. Quid ſi ſic corrigamus?

Deficient inopem venae te; ni cibus, atque
PRAESENS *accedit ſtomacho fultura ruenti.*

Ni fultura praeſens accedit: unde aegrotus, maturandum eſſe auxilium ratus, continuo infert, *Tu ceſſas?* Sic *praeſens auxilium, praeſens remedium, praeſens medicina* paſſim apud auctores. Certe *praeſens* vel ſimile quid neceſſarium videtur ſententiae. Non enim de moribundo duntaxat, ſed de quovis etiam ſaniſſimo id verum erit, *Deficient te venae, niſi cibus accedit*: fame enim tandem morietur. Sed illud intereſt, quod alteri *praeſenti* auxilio opus eſt; alter ſine periculo differre poteſt aliquantiſper. Qui melius quid conjecerit, eum ego vatem optimum libens perhibebo.

Quanti emtae? Parvo. Quanti ergo? Octussibus. Eheu!
Quid refert, morbo, an furtis pereamve rapinis?
Quisnam igitur sanus? Qui non stultus. Quid avarus?
Stultus & insanus. Quid? si quis non sit avarus;
Continuo sanus? minime. Cur, Stoice? Dicam.

v. 156. Vulg. Octo assibus. 157. Peream que. Non

156. Quanti ergo? octo assibus] Lambini hoc facinus est; qui explosa vetere lectione octussibus, primus hanc quae nunc passim circumfertur in ejus sedem intrusit: *ineptam* scilicet alteram & *corruptam* clamitans, quippe *octusse* numero singulari, non *octussibus* numero multitudinis dictum oportuisse. Hunc sequuntur Cruquius Torrentiusque, etsi inviti quodammodo & repugnantes. Ita demum evenit, ut quod germanissimae Latinitatis & nativae elegantiae est, indignis modis quasi furca hinc ejiceretur. Nos pro more & penso nostro pergemus de Horatio bene mereri; & veram lectionem, neglegentia interpretum proditam, postliminio revocabimus:

Quanti emtae? parvo. quanti ergo? octussibus. Utrumvis quidem recte dixeris, *Ptisanarium oryzae venit octusse*, vel *venit octussibus*: magis tamen amabant veteres in hac locutione numerum pluralem. Cicero De Officiis II, 17. *Ne Marco quidem Seio vitio datum est, quod in caritate* asse *modium populo dedit.* Vides hic numerum singularem: sed Livius, Plinius aliique pluralem maluerunt. Livius IV, 16. *L. Minucius bove aurato donatus est, ne plebe quidem invita, quia frumentum Maelianum* assibus *in modios aestimatum plebi divisit.* Plinius Hist. XVIII, 3. *Manius Marcius aedilis plebis primum* (lege *primus*) *frumentum populo in modios* assibus *donavit.* Et mox, *Trebius in aedilitate* assibus *populo frumentum praestitit.* Et iterum, *M. Varro auctor est, cum L. Metellus in triumpho plurimos duxit elephantos,* assibus *singulis* (lege *singulos*) *farris modios fuisse.* Festus in voce Peculatus: *Postquam aere signato uti coepit populus R. Tarpeia lege cautum est, ut bos* centussibus, *ovis* decussibus *aestimaretur.* Animadvertis, opinor, non modo *assibus modios* gemino plurali dici; sed & *assibus frumentum, bovem centussibus, ovem decussibus* altero singulari: plane ut apud Nostrum, *ptisanarium octussibus.* Quod perinde est, ac si diceret, *singula id genus ptisanaria de medicorum officinis octussibus emi solere.* Sic itaque loquebantur; *Hoc quidem, quod in manibus fero, ptisanarium* octusse *sive octonis assibus emtum est: hoc genus ptisanarium* octussibus *emitur.* Posteriorem autem phrasin hic usurpavit medicus; quia non unico ptisanario ingesto sanari potuit Opimius; sed pluribus quotidie opus habuit, donec paullatim integre convalesceret. Itaque uno responso & pretium ptisanarii indicavit Medicus; & illud insuper significavit, plura id genus fumi oportere. Quo damno exanimatus ille avarus, continuo exclamat, *Eheu, quid refert, morbone an medendi sumptibus peream.* Rectius igitur octussibus hic legemus; quod & editiones veteres & omnes omnium codices exhibuerunt. Nam quod Lambinus suspicatur, olim hic extitisse *oct' assibus*: quia *U* litera in libris aliquot litura non vacabat; in ea re, credo, fallitur: & potius est, ut *octossibus* fuerit; quod in codice Regio habetur, litera *U* superne adscripta. Tum autem quod Cruquius memorat, in vetustissimo Blandinio esse *oct. assibus*, id quidem a manu secunda interpolatum fuisse veri simillimum est: nam in ea re subinde annotanda nimium is indiligens erat. Sic in Magdalenensi nostro nunc quidem *octoassibus* praefertur; at a principio erat *octussibus*, ut rasura & literae vestigia manifeste indicant.

157. An furtis peream que rapinis] Ita olim dederunt editiones priscae: mox exorta est interpolatorum ratio, qui ne pro *que* passim ediderunt;

Quid refert morbo, an furtis, pereamne rapinis?

Quod ne Latinum quidem est: *ne* enim in hac locutione semper antecedit *vel an*, numquam subsequitur; ut Carm. II, 3.

Divesne prisco natus ab Inacho
Nil interest, an *pauper.*

Hoc igitur, ut sane meritum erat, repudiato, veterem lectionem que in sedes pristinas restituerunt Lambinus & Cruquius. Sed cum codices ex nostris aliquot, Regius scilicet, Galeanus, & Magdalenensis clare habeant ve; idque ipsum voluisse videantur, qui ne hic exhibeant; nulla mihi dubitatio est, quin ea sola vera sit Horatii scriptura,

Quid refert morbo, an furtis pereamve rapinis?

Quid refert, *morbo* peream, *an furtis* medici, *rapinisve* heredis? Ceterum ve & *octussibus* probavit

Non eſt cardiacus, Craterum dixiſſe putato,
Hic aeger. recte eſt igitur, ſurgetque? negabit:
Quod latus, aut renes morbo tentantur acuto.
Non eſt perjurus, neque ſordidus. inmolet aequis
Hic porcum Laribus. verum ambitioſus & audax.

v. 163. Vulg. TENTENTUR.

Na-

iam doctiſſimus Baxterus. Si NE admittis, ollendum erit *an:*
d refert, morbo, furtis, peraamne rapinis?
. QUISNAM IGITUR SANUS? QUI NON STUL- Non animadvertunt Interpretes elegantiam loci; cum ſic verba illa accipiunt, *Qui non ltus.* Tu vero ſic potius interpretare, *Qui n ſtultus.* Haec autem quam non prorſus n ſint, aut jam, opinor, ſentis, aut mox ntiſces. Cicero pro Fonteio cap. VI. *Quid ſi* ſapiente *judice? quid oratore* non ſtulto? in Oratore c. 7. *Ut ea qui utantur,* non ſtul- *vines haberi poſſint, etiam plerumque* pruden- Seneca Controv. XXI. *Servus* non ſtultus *ter- & caput ſuum deliciis praeſentibus praetulit.* rov. XXXII. *Ego* ſanitatis *meae, ſi potuero, enta colligam. Diam in Senatu* non ſtulte *tiam.* Plautus Moſtell. I, 3.
uidem pol mirer te non ſtultam *ſtulte facere.* nt. Heaut. II, 3.
um eſſe in potiundo periculum non vis: haud ſtulte *ſapis.*
tuenda ea lectio Naſoni, perſpicaciſſimo Nic. ſio non intellecta, Triſt. lib. V. Eleg. 5. ubi i inter Getas uxoris natalem celebrans & rem am faciens, miratur fumos e ture aſcenden- aliam verſus ferri:
ſpice, ut aura tamen fumos e ture coortos
In partes Italas & loca dextra ferat.
r prope eſt, ut ſenſu eos praeditos eſſe cre- quales olim in funere Eteoclis & Polyni- duas partes ſe ſcidiſſe, tamquam odiis ar- um fratrum ipſi eſſent animati, Callimachus dit:
ſus ineſt igitur nebulis, quas exigit ignis.
quidem antea pro fabula habuiſſe illud Cal- hi; nunc tamen fidem ei habere, cum huic umo ſenſum ineſſe videat:
c memini quondam fieri non poſſe loquebar:
Et me Battiades judice falſus erat.
nia nunc credo: cum tu CONSULTUS *ab Arcto*
Terga, Vapor, dederis, Auſoniamque petas.
ex conjectura edidit Heinſius, & *conſultus* ad *καιροφώνιον* refert. Perperam profecto; neque pro ſolita ſua ſagacitate: nulla enim hinc omina aut praeſagia captabat Ovidius: ne unicum verbum eſt, quod illo trahi poſſit. Enimvero reponenda eſt elegantiſſima ſcriptorum codicum lectio, quam *nihili eſſe* vir ſummus pronuntiat, ipſe mirum in modum deceptus & falſus animi:
Omnia nunc credo: cum tu NON STULTUS *ab Arcto*
Terga, Vapor, dederis, Auſoniamque petas.
Non ſenſu modo praeditus erat ille fumus, ſed *non ſtulte* ſapuit, Naſone judice; cum relictis regionibus Geticis Italiam verſus volaret, ab horrido illo caelo ad beatiores tractus migraturus: ipſo ſcilicet poëta idem facturo, ſi copia daretur. Quid, rogo te, hac lectione verius? quid venuſtius? Sic idem alibi in Arte Am. III, 253.
Aut Helene; quam non ſtulte, *Menelae, repoſcis;*
Tu quoque non ſtulte, *Troica raptor, habes.*
& ibidem 357.
Cantaque non ſtulte *Latronum praelia ludat.*
Propertius III, 21.
Et quaecumque volens reperit non ſtulta *puella.*
Iterum Cicero De Oratore II, 68. *Ut vel* non ſtultus *quaſi ſtulte cum ſale dicat aliquid.*
163. MORBO TENIENTUR ACUTO] Venetae priſcae & Loſcheriana, TENTANTUR, atque ita major pars codicum; ex noſtris octo: neque aliter citat Priſcianus p. 691. ubi & tres manuſcriptos in eadem lectione conſentire vidi,
Quod latus aut renes morbo TENTANTUR *acuto.*
Quod indicativum modum hic recipit, ut ſupra v. 120.
eo quod
Maxima pars hominum morbo jactatur *eodem.*
Revocetur itaque antiqua ſcriptura, nullo ſuo merito de avitis ſedibus depulſa. Ceterum imitatus eſt Serenus Sammonicus cap. III.
Portio ſi capitis morbo tentetur acuto.
& XXIII.
Si latus immeritum morbo tentatur acuto.

Naviget Anticyram. quid enim differt, balatróne
Dones quicquid habes, an numquam utare paratis?
Servius Oppidius Canusî duo praedia, dives
Antiquo cenſu, gnatis divîſſe duobus

v. 166. Vulg. BARATHRONE.

Fer-

166. BARATHRONE DONES QUICQUID HABES] Jam olim, ut ex Scholiaſtis diſcere licet, locus hic ambiguae erat lectionis. Plures quidem codices, & editiones omnes habent, *Barathrone dones:* quod erit, in ventrem & ingluviem profundere: ut Epiſt. I, 15. Maenius ille helluo *macelli barathrum* dicitur. Atque hanc enarrationem ſecuti ſunt Treſviri Interpretes. Quam tamen ſi admittis; vide annon elegantius reponere poſſis *damnes* pro *dones:*

quid enim differt, barathrone
DAMNES *quicquid habes, an numquam utare paratis?*

ut Sidonius Apollinaris Carm. V. verſ. 325.

poſt quina Vitelli
Millia, famoſi ventris damnata barathro.

Illud tamen lectionem hanc penitus evertit, quod nondum *helluones & nepotes* perſtringit noſter (quos verſu demum 224. inſectatur) ſed *ambitioſos & audaces* hic ſugillat, ut recte vidit vir egregius Dan. Heinſius. Conſideranda itaque eſt alia, quam ſuppeditant codices noſtri Reginenſis & Galeanus, & Scholiaſtae quoque agnoſcunt;

quid enim differt, BALATRONE
Dones quicquid habes, an numquam utare paratis?

hoc eſt, *dones ne & profundas quicquid habes, ut balatro.* Balatro autem eſt homo nihili, decoctor, qui ſua ſtulte prodigit. Gloſſae Labbaei: Ἄσωτος, *ganearius, luxurioſus, prodigus, profuſus, ſumtuoſus, balatro.* Varro de Re Ruſt. II, 5. *Videbo jam vos, inquit,* balatrones, *& huc afferam meum corium & flagra.* Lucretius III, 968.

Auſer abhinc lacrimas, balatro, *& compeſce querelas.*

Ita veriſſime emendavit Nic. Heinſius ad Ovidii Amor. III, 3. cum ſcripti codices ibi *barathro* habeant, ut hic apud Flaccum. Profecto ſua ſe facilitate & bonitate ſatis commendat haec lectio, *Balatróne:* atque illud haud levem ei gratiam conciliat, quod Nic. Heinſio placuerit: adhuc tamen reſtat altera, in duobus codicibus a Berſmanno reperta, quae fortaſſis omnibus palmam praeripere ſuo jure mereatur.

quid enim differt, BALATRONI
Dones quicquid habes, an numquam utare paratis?

Certe particula disjunctiva *Ne* tuto hinc abeſſe poteſt; ut Epiſt. II, 2. v. 166.

Quid refert, vivas numerato nuper, an *olim?*

& Serm. II, 7. v. 58.

Quid refert, uri virgis ferroque necari
Auctoratus eas, an *turpi clauſus in arca?*

Jam autem ſententia erit, Quid differt, utrumne avarus numquam rebus partis utare, an ambitioſus & *audax* ſive turbulentus, ſeditioſus, bona omnia profundas in aucupanda plebis gratia & ſuffragiis venandis? *Dones balatroni,* ut Serm. I, 2. v. 56.

Qui patrium mimae donat *fundumque laremque.*

Balatrones, autem & ejuſmodi nebulones nullius bonae frugis ſectari & comedere ſolebant ambitioſos, qui muneribus ludiſque exhibendis, & pauperibus ſportula deliniendis, aliiſque id genus ſumtibus, largos ſe benignoſque eſſe & haberi ſtudebant. Unde illud initio Sermonis I, 2.

Mendici, mimae, balatrones, *hoc genus omne*
Moeſtum ac ſollicitum eſt cantoris morte Tigelli;

Quippe benignus *erat.*

Favent quoque huic lectioni appoſitiſſima loca Vopiſci in Carino c. 20. & 21. ubi Junium quendam Meſſallam, plane *ambitioſum* hunc Horatianum, culpat; quod popularis aurae gratia patrimonium omne in balatrones & hiſtriones prodegerat. *Legat,* inquit, *hunc locum Junius Meſſalla, quem ego libere culpare audeo: ille enim patrimonium ſuum* Scenicis dedit, *heredibus abnegavit; matris tunicam dedit* mimae, *lacernam patris* mimo, &c. *Et haec quidem idcirco in literas retuli, quo futuros editores* (munerum) *pudor tangeret, ne patrimonia ſua, proſcriptis legitimis haeredibus,* MIMIS ET BALATRONIBUS DEPUTARENT. Sane Vopiſcus hunc ipſum Flacci locum reſpexiſſe videtur. Et res enim & verba utrobique ſunt eadem. Nam inter alia de impenſis *munerum & ludorum* hic agi, vel ex verſu 182. conſtiterit,

In cicere atque faba bona tu perdaſque lupinis?

Donare autem *balatroni* id ipſum eſt quod *deputare balatronibus:* ſingularem enim hic numerum vim pluralis habere, vulgatum eſt & tralatitium. Ceterum debita laude fraudandus non eſt Heinſius pater; qui hoc ipſum ex conjectura, ut videtur, feliciter protulit; in eo tantum ſe fruſtra-

tus,

Fertur, & hoc moriens pueris dixiſſe vocatis
Ad lectum: Poſtquam te talos, Aule, nuceſque
Ferre ſinu laxo, donare, & perdere vidi;
Te, Tiberi, numerare, cavis abſcondere triſtem:

v. 170. Vulg. Haec. 172. Ludere.

Ex-

quod *balatronem* de uno quodam paraſito, ſe tota nebulonum & ſcurrarum turba intertus eſt.

5. Et haec moriens.] Editiones vetuſtae, anuſcripti fere omnes, *Hoc moriens pueris di-* Quod altero rectius: ſic infra v. 190. Dice- *tod* ſentit; non ut vulgo, *Quae.*

2. Donare et ludere vidi] Sic quidem arii quaſi conjurati in omnibus codicibus trarunt: quaero, an ipſe Auctor? Equidem fortaſſis id credere poſſim, hodie certe nihil. endamus paullisper locum integrum:

poſtquam te talos, Aule, nuceſque
rre ſinu laxo, donare & ludere vidi;
e, Tiberi, numerare, cavis abſcondere triſtem.
are, inquit Scholiaſtes, *ad Nuces refertur, lu- ad Talos.* Nihil potuit ineptius: *Ludere* enim ad nuces, quam talos refertur; & *donare* m ad utrumque. Suetonius Auguſto c. 83. *imi laxandi cauſſa modo piſcabatur hamo, modo s aut ocellatis* nucibuſque ludebat *cum pueris utis.* Ergo vitio hic dat pater Aulo filiolo, od *talis nucibuſque* ludere. Nimium pro- to iracunde, atque, ut illud addam, ſtulte. orſum enim datos eſſe talos aut nuces, niſi ut *luderetur?* Hoccine ut in puerulo quis crimi- ur? Quin & alter ille Tiberius, qui jam tum iritiae ſemina oſtendebat, *ludebat* ſine dubio n fraterculo. Illud etiam vide, quam praepo- re iſta ſocientur, *Donare & ludere*: qui enim nel talos *donaverit*, quomodo ſodes *ludere* iis ſtea potuerit? Haec ſane abſurditatem omnem erant. Quid ergo hic reprehendit pater Oppi- is? Non utique quod talis *luderet* filius; ſed od *ſinu laxo* & neglegenter eos ferret, ut ſae- excideren & *perderentur*; temere etiam cuivis s *donaret*; finito luſu, ſic projectos relinque- t, neque in poſterum ſervandos reponeret; at- ie adeo negligentis & prodigi olim hominis ſpe- men exhiberet. In fratre vero contraria indoles ucebat, avaritiae ſcilicet & ſordium; cum ſta- m a luſu ſtudioſe talos *numeraret*, quin & in ivis anguliſque *abſconderet*, metuens & ſollicitus e a quoquam ſurriperentur. *Sinu laxo*, ut ele- anter Seneca de Beneficiis IV, 24. *Non recipit* rdidum *Virtus amatorem*, ſoluto *ad illam* ſinu *veniendum eſt.* Quid ergo? Equidem, vel centum Librariis obnitentibus, aio & contendo ſic Horatium dediſſe;

Ferre ſinu laxo, donare & PERDERE vidi.

Sententiam, opinor, jam vidiſti: verba ipſa ſic inter ſe conveniunt, ut nequeant ſine injuria divelli, Martialis IV, 40.

Jam donare *potes*, *jam* perdere; *plenus honorum*,
Largus opum. Expecto, Poſtume, quid facias.

VI, 30.

Sex ſeſtertia ſi ſtatim dediſſes,
Cum dixti mihi, Sume, tolle, dono:
Deberem tibi, Paete, pro ducentis.
At nunc cum dederis *diu moratus*,
Sex ſeſtertia, Paete, perdidiſti.

Seneca de Benef. VI, 4. *Si cum daret, ſuſpiravit, vultum adduxit*, perdere *ſe credit*, *non* donare. VII, 32. *Non eſt magni animi* dare & perdere: *hoc eſt magni animi* perdere & dare. De Vita Beata XXIV. *Quid tu, inquit, recepturus* donas? *immo*, *non* perditurus. Tacitus Hiſt. I, 30. *Falluntur, quibus luxuria ſpecie liberalitatis imponit*: perdere *iſte ſciet*, *non* donare. Ceterum *perdere talos* non ſolum extra luſum, ſed in ipſo etiam luſu potuit Aulus; cum frater ſcilicet Tiberius, ludo lucroque attentior, omnes illius talos victor auferret. Elegantiſſimus locus eſt apud Apollonium Rhodium, ubi Cupidinem & Ganymedem inducit talis aureis ludentes; quorum ille aſtutus & nequam ſimplici Ganymedi manum adierit, & os ſubleverit; hic omnes talos, duobus exceptis, mox & iſtos quoque moerens *perdiderit*. Digni ſane ſunt verſus, qui & hic legantur; lib. III. v. 117.

ἀμφ' ἀστραγάλοισι δὲ παῖγε
Χρυσείοις ἄνεω πυρὸς ὁμήθεϊ ἐψιόωντε·
Καὶ ῥ' ὁ μὲν ἤδη πάμπαν ἐπίπλειον φῶ ὑπὸ παλζῷ
Μάργος Ἔρως λαιῇς ὑποΐσχανε χειρὸς ἀγοσσῷ
Ὀρθὸς ἰφιστώς· γλυκερὸν δὲ οἱ ἀμφὶ παρειὰς
Χροιῇ θάλλεν ἔρευθος. ὁ δ' ἐγγύθεν ἑλκεδὸν ἧστο
Σίγα παταφιόων, δοιὼ δ' ἔχεν, ἄλλον ἰδ' αὖτις
Ἄλλῳ ἐπιπροΐεις, κιχόλητο δὲ παγχαλόωντι.
Καὶ μὲν τούς γε παρᾶσσον ἐπὶ προτέροισιν ΟΛΕΣ-
ΣΑΣ
Βῇ πεπαῖς σὺν χερσὶν ἀμύχμους.

Extimui, ne vos ageret vesania discors;
Tu Nomentanum, tu ne sequerere Cicutam.
Quare per Divos oratus uterque Penatis,
Tu cave ne minuas, tu ne majus facias id,
Quod satis esse putat pater, & natura coërcet.
Praeterea, ne vos titillet gloria, jure-
Jurando obstringam ambo: uter aedilis, fueritve
Vestrum praetor, is intestabilis & sacer esto.

In

Quare omnino reponendum est *perdere*; seu in lusu id factum esse malis, seu extra lusum: certe de Horatii corio & fama ludebant, qui primi hic substituebant *ludere*.

174. AGERET VESANIA DISCORS] Nic. Heinsius in libri sui margine, *Forte*, inquit, *legendum, Vesania* DISSORS. De quo vocabulo consule ipsum, si vacat, ad Epistolam Sabini primam, vers. 35. & nos ad Carm. III, 29. v. 28. Ceterum hic potius retineo vulgatam lectionem: Avaritia quippe & Luxuria dissident inter se & discordant.

183. LATUS UT IN CIRCO SPATIERE, AUT AENEUS UT STES] Editiones Venetae & Losscheriana, & aliae credo omnes ante Lambinum LAETUS. Quod & scriptis codicibus repugnat, & manifeste vitiosum est. Heinsius filius ex conjectura, *Forte*, inquit, LENTUS; quod & mihi in mentem venerat. Sane *lentus* & *spatiari* aptissime junguntur, ut apud Ovidium Art. I, 67.

Tu modo Pompeia lentus spatiare *sub umbra.*

Metam. II, 572.

nam dum per litora lentis
Passibus, ut solet, summa spatiarer *arena.*

Sed illud huic emendationi incommode accidit, quod non *Aedilis* & *Praetoris* duntaxat, sed cujusvis hominis otiosi erat, *lento in circo spatiari*: quid enim vetuit? Noster, cum a negotiis vacuus *Fallacem* Circum *vespertinumque perrerabat Saepe forum*, lente, opinor, & tardo gradu incedebat, non quasi hostem fugiens currebat. Quare satius erit, ut lectionem omnium codicum auctoritate nixam, LATUS, retineamus. Ut enim *sublimis incedere*, pro fastuose & magnifice, saepius occurrit: Auctor Octaviae v. 704.

Sublimis *inter civium laeta omina* Incessit:

ita eodem sensu, & pari metaphora, *latus incedere* vel *spatiari* dictum esse videatur. Cicero certe & *erigi* & *latiorem fieri* eadem translatione pro *animos tollere* posuit; Acad. II, 41. *Est enim animorum ingeniorumque naturale quoddam quasi pabulum consideratio contemplatioque naturae*: erigimur, latiores *fieri videmur*, *humana despicimus*. Et ut Graeci ἀνηρὸς ποσὶ βαίνειν, ἐπ' ἄκρων ἐνέχειν βαδίζειν, *summis pedibus ingredi*, de homine sublimiter & superbe incedente usurpant: ita qui alis subnixis & cubitis ansatis fastuose ambulant, nescio cur non *lati incedere* recte dicantur. Plautus Persa II, 5.

Subnixis alis *me insequam, atque amicibor* gloriose;
Sed quis hic ansatus *ambulat?* Magnifice *conspexerabor.*

Seneca Epist. LXXVI. de Histrionibus: *Cum praesente populo* elati incesserunt *& cothurnati; simul exieruns, exalceantur, & ad staturam suam redeunt*, ubi MSti omnes LATI, teste Grutero. Iterum de iisdem Epist. LXXX. *Ille qui in scena* elatus incedit, *& haec resupinus dicit, En impero Argis.* Etiam hic plerique apud Gruterum codices LATUS vel LATIUS. Et iterum de divitibus & nobilibus Epist. CXV. *Omnium istorum, quos* incedere altos *vides, brattata felicitas est.* Silet hic Gruterus: tu perpende, annon hic olim fuerit LATOS. Ovid. Heroid. IX, 127.

Ingreditur late *lato spectabilis auro.*

Verum hic potius τὸ *late* referendum erit ad *spectabilis*; ut noster Carm. III, 16.

Late conspicuum *tollere verticem.*

Ceterum, pro *aut aeneus*, repono ex veterrimi Leidensi & Colbertino,

Latus ut in circo spatiere, ET AENEUS *ut stes*:

ut non alteruter tantum honos, sed uterque obtingat. Necessaria est sane haec emendatio: nusquam enim *aneus* trisyllabon apud veteres poëtas invenias (nisi forte ubi prave ediderunt pro *aereus*) sed ubique aut *aëneus* aut *aënus*.

187. ATRIDA, VETAS CUR] Ita recte Editione at perperam codices aliquot notae deterioris, ATRIDE: hoc enim ultimam producit, ut Atrīdæ. Sane insignis injuria facta est optimo Prisciano; cum vel in celebri illa Putschii editione ej

In cicere atque faba bona tu perdaſque lupinis,
Latus ut in circo ſpatiere, & aëneus ut ſtes;
Nudus agris, nudus nummis, inſane, paternis?
Scilicet ut plauſus, quos fert Agrippa, feras tu,
Aſtuta ingenuum volpes imitata leonem.
Ne quis humaſſe velit Ajacem, Atrida, vetas cur?
Rex ſum: nil ultra quaere plebeius: et aequam

v. 183. Vulg. AUT AENEUS. 188. QUAERO. Rem

erba exhibentur p. 731. *Latina vero propor-*
F correptam vult Vocativum primae declinatio-
minari, etiam in Graecis; unde Horatius in
monum;
uis humaſſe velit Ajacem, Atride, *vetas cur?*
uor enim manuſcripti, quibus uſus ſum, cla-
habent, *in A correptam*, & poſtea, *Atrida.*
is ad Aen. III, 475. *Anchiſa Vocativus Grae-*
ic Atridas, Atrida fecit, ut Horatius;
uis humaſſe velit Ajacem, Atrida, *vetas cur?*
. NIL ULTRA QUAERO PLEBEIUS] *Quaero* & in
nibus & in pleriſque omnibus ſcriptis habe-
ama aliorum, quam noſtris; niſi quod in u-
ollegii Trinitatis, QUAERAM. Agnoſcit quo-
am lectionem Acron Scholiaſtes. At vetu-
us Cruquii Blandinius a prima manu habuit
RE; quomodo, vel contra omnium exem-
m fidem, ex conjectura legendum cenſuit
anterus Novar. Lect. IV, 12. Quid hic a-
? Certe ſubtili hic, ſi uſquam alias, judi-
ius eſt; quo Bonum a Meliore diſcernamus,
ſane ſine ſeparatum. Utraque quidem le-
itis commoda; ſed utraque vera & genuina
equit. Prior illa, quam pluribus placuiſſe

ſum. Nil ultra quaero *plebeius. Et aequam*
imperite, &c.
haec vult eſſe ejus, qui ſupra ex Agamem-
quaeſiverat, *Cur Ajacem ſepeliri vetuiſſet.* Si
inquit, tamquam rex, & pro imperio dun-
jubes: ego unus de plebe nihil amplius quae-
milis fere locus eſt Juvenalis Sat. X, 72. de
Sejani:

ſed quo cecidit ſub crimine? quisnam
ator? quibus indiciis, quo teſte probavit?
horum: verboſa & grandis epiſtola venit
Capreis, Bene habet: nil plus interrogo.
ior autem lectio totam hanc orationem A-
mnoni tribuit;

ſum: nil ultra QUAERE *plebeius: & aequam*

Rem imperito: at ſi cui videor, non juſtus; inulto
Dicere, quod ſentit, permitto.

Rex, inquit, ſum; hoc ſatis eſt tibi plebeio, cujus non eſt in regem tuum, quid aut quare faciat, curioſius inquirere: & praeterea etiam aequum bonumque eſt, quod jubeo: ac ſi tibi vel alii cuicumque injuſtum hoc & iniquum videtur, impune contradicere & redarguere licebit. Mihi quidem, pace tot interpretum qui aliter ſentiunt, poſterior haec enarratio melior & concinnior videtur. Quippe in altera id, opinor, jure reprehendas; quod, ut primum Agamemnon dixerat, *Rex ſum*; continuo ille reſpondet, *Nil ultra quaero.* Atqui jam *plus quaeſiverat* in verſu ſuperiore,

Ne quis humaſſe velit Ajacem, Atrida, vetas
CUR?

Cur, inquit, *vetas?* quam ob rem, qua de cauſa, quibus rationibus inductus, hoc vetas? Deſerit ergo orationem inceptam; ſi ſtatim, audito illo *Rex ſum*, contentus & mutus abiturus eſt. Siquidem illud *Rex ſum* non omnino ſatisfacit interrogationi *Cur vetas:* immo reſponſionem potius abnegat. Hoc primum: quod vel ſolum, niſi fallor, perſpicaci lectori ſuffecerit. Sed & alterum etiam eſt, quo ſi non aeque, aliquatenus tamen peccat ea lectio. Quippe vox *plebeius* inclementius paullo ac convitii loco hic dicitur; & Agamemnoni quidem aptiſſime convenit; qui ſubinatus & indigne ferens a percontatore interpellari, conditionis eum ſuae verbo illo admonere voluit: ut Ulixes Iliad. B. v. 200.

Ὃν δ' αὖ ΔΗΜΟΝ τ' ἔπεφνε καὶ ὃν ἴδεν, βοόωντα τ' ἐρεύ-
γοντ',
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ἀφειδήσειέν τε μύθῳ,
Δειλόν, ἀνάρμενον ἦτορ, &c.

At contra, percontatoris hoc perſonae non ita belle aptatur: cur enim ipſe ſe ultro vili pendendum indicaret? Jam autem, quod hic objiciunt viri eruditi, ſi Agamemnoni illud tribuas, *Nil ultra quaero plebeius*, pugnaturum eſſe cum iis quae ſequuntur,

Rem imperito. at ſi cui videor non juſtus; inulto
Dicere, quod ſentit, permitto. Maxime regum,
Dî tibi dent capta claſſem deducere Troja.
Ergo conſulere, & mox reſpondere licebit?
Conſule. Cur Ajax heros ab Achille ſecundus
Putreſcit, totiens ſervatis clarus Achivis:
Gaudeat ut populus Priami Priamuſque inhumato,
Per quem tot juvenes patrio caruere ſepulcro?
Mille ovium inſanus morti dedit, inclutum Ulixen
Et Menelaum una mecum ſe occidere clamans.

v. 190. Vulg. QUAE. 191. REDUCERE.

ac ſi cui videor non juſtus, inulto
Dicere quod ſentit permitto:

quomodo enim, aiunt, & vetat quaerere, & permittit? in eo certe valde falluntur, neque totius orationis oeconomiam percipiunt. Primo enim oſtendit Agamemnon, ſe, ſi regium decus & faſtigium tutari vellet, nullum reſponſum eſſe daturum: tamen, quod apud omnes gratioſus eſſe cuperet, & edicti ſui aequitati fideret, paratum eſſe cuicumque rationem ejus reddere. Quid, amabo, aut indecorum hic, aut ſibi ipſi repugnans? Quin & eadem prorſus redit, ſiqua eſt quam volunt, repugnantia; ſive Agamemnoni verba illa tribuas, ſive plebeio. Qui enim dicit, *Rex ſum*; etiam, cum tacet, praedicat *nihil ultra quaerendum eſſe* ſeu plebeio, ſeu nobili. Ita apud Naſonem ipſe Agamemnon, ubi Briſeïda ſibi arrogat, Remed. Amor. v. 475.

Eſt, ait Atrides, illi quam proxima forma;
Et, ſi prima ſinas ſyllaba, nomen idem:
Hanc mihi, ſi ſapias, per ſe concedat Achilles:
Si minus; imperium ſentiat ille meum.
Quod ſi quis veſtrum factum hoc incuſat, Achivi;
Eſt aliquid, valida ſceptra tenere manu.
Nam, ſi REX EGO SUM, *nec mecum dormiet illa,*
In mea Therſites regna licebit eat.

Enimvero Sulmonenſis ille ad hunc ipſum Flacci locum reſpexiſſe videatur. Unum tantummodo huc addam; quod, qui uſu & diligenti ſcriptorum codicum lectione Librariorum ingenium bene noverit, facile credet illud QUAERE interpolari potuiſſe ab illis ſciolis, ut laboranti verſui mederentur: ignaris ſcilicet & virtute Caeſurae & ob duplicem conſonantem τὸ *quaere* hic poſteriorem ſyllabam producere: contra, ſi QUAERO ab Horatii manu fuiſſet, nuſquam quemquam inventum iri, qui τὸ *quaere* vel ſomnio ſubſ tueret.

189. AT SI CUI VIDEOR NON JUSTUS] nuper ediderunt, AT SI, ex codice omnium terrimo Blandinio. Sed rectius eſt AC SI, alli omnes, ſcripti editique, ſummo conſenſu hibent.

190. DICERE QUAE SENTIT PERMITTO] Co Venetae antiquae & Loſcheriana QUOD *ſe* olim dediſſent, poſtea exorti ſunt neſcio q qui QUAE *ſentit* ſubſtituerent. Idque per int pretum negligentiam paſſim nunc obtinet, c tra omnium fere codicum fidem, quorum p rimi *quod* habent, pauci *quid*. Revocetur ve lectio,

Dicere, QUOD ſentit, permitto.

Cicero Philip. II, 15. *Ego autem*, dicendum *eſt*, *Patres conſcripti*, quod ſentio. Ibidem, V *Non jam levitatis eſt, ſed ut* quod ſentio dica *dementiae*. De Oratore, I, 40. *Fremant omnes cet*, dicam quod ſentio. Et II, 90. Dicam *vere, amiciſſimi homines*, quod ſentio. In Brut 41. *De Servio autem & tu probe dicis, & ego* dic quod ſentio. Et c. 85. Dicam, *opinor*, q ſentio. Paradox. I. Dicam *tamen*, quod ſe Seneca Controv. I, 5. Dicam quod ſentio, *gis iraſceretur, ſi unam tantum rapuiſſet*. Qui Declam. VI. Dicam *tamen* quod ſentio; *ſatius odiſſet virum, quam filium*. Seneca E LXXV. Quod ſentimus, *loquamur*; quod lo mur, *ſentiamus*. Ceterum illud *quid* ſtare non teſt, niſi modus Subjunctivus ſequatur, *Di quid ſentiat*.

191. CLASSEM REDUCERE TROJA] Veneta ceps REDUCERE, altera anni MCCCCXC. Loſcheriana DEDUCERE. Prius, ut video

Tu cum pro vitula ſtatuis dulcem Aulide natam
Ante aras, ſpargiſque mola caput; inprobe, ſalſa;
Rectum animi ſervas? quorſum inſanus, quid enim Ajax
Fecit? cum ſtravit ferro pecus; abſtinuit vim
Uxore & gnato, mala multa precatus Atridis:
Non ille aut Teucrum, aut ipſum violavit Ulixen.
Verum ego, ut haerentis adverſo litore navis
Eriperem, prudens placavi ſanguine Divos.
Nempe tuo, furioſe. Meo, ſed non furioſus.
Qui ſpecies alias, veri ſceleriſque tumultu

Per-

ſibus placuit; qui id ſatagunt, ut oſten-
educere primam ſyllabam interdum habere
ſtam. Quaſi vero illud potiſſimum hic age-
ac non ipſa potius ſententia in conſidera-
n veniret. Quam ſi attendiſſent; vidiſſent
: τὸ *deducere*, quod & codex Zulichemianus
et, ſolum eſſe ſincerum & ab Horatio pro-
n. Quippe in Aſia haec dicuntur, ubi in
Trojano inſepultus jacuit Ajax: *deduci* igi-
de debuit claſſis, ut poſtea ad Graeciam ap-
petur. *Reduci* vero eam rurſus in Aſiam, qui
oret; is ſane malam peſtem & magnum in-
ium Agamemnoni precatur. Recte igitur

tibi dene captæ claſſem DEDUCERE *Troja.*
. Georg. I, 255.
veniat quando armatas deducere claſſes.
II, 71.
ducunt *ſocii* naves, *& litora complent.*
, 398.
& litore celſas
ducunt *tota* naves: *natat uncta carina.*
, CUR AJAX PUTRESCIT] Scriptorum codi-
bona pars PUTRESCIT: Quam ſcripturam
ui alteri praeferant; ſunt qui nihil intereſſe
:, hanc an illam ſequaris. Ego vero neutris
o: quippe *puteſcit* nuſquam alibi legitur, non
quam *foeteſcit*. Tum autem, etſi legeretur
i, ambigue tamen hic & prave poneretur;
ntere & foetere etiam de hominibus *vivis* di-
r. *Putreſcit* igitur, atque id ſolum, recipi-
quod eſt ipſum illud Homeri, πόθεται
A. 395.
ὁ δέ ϑ' αἷμα γοῶν ἐρύϑεν
ΘΕΤΑΙ· *εἰανὸὶ δὶ περὶ πλείς ἐὶ γυναῖκες.*
lyſſ. A. 162.

'Ανίρος, ὃ δή που λείπ' ἐνία ΠΥΘΕΤΑΙ ἐμβρυα.
Seneca de Tranquill. c. XIV. *Nam quod ad ſepulturam attinet, ô te ineptum, ſi putas intereſſe, ſupra terram an infra* putreſcam. Quintilianus Declam. IV. de projecto cadavere: Putreſcit *interim corpus, nec totum in ſicco jacet.*

208. QUI SPECIES ALIAS VERI SCELERISQUE TUMULTU PERMIXTAS CAPIET] Locus lubricus, quem nullus Interpretum non attigit, nullus dubium adhuc & incertum non reliquit. *Veri* quidem & codices & veteres editiones exhibent; niſi quod unus Cruquianus a prima manu *veris* habuit, alter a ſecunda *vero*. Sane Lambinus, nondum viſa Cruquiani codicis lectione, ex conjectura repoſuit *alias veris*, id eſt, *alienas* & diverſas *a veris*, ſive falſas: ut Noſter alibi, *alius Lyſippo, alium ſapiente bonoque:* & Phaedrus III, 5.
Quod ſi accuſator alius Sejano *foret.*
Contra hunc inſurgunt Xylander Torrentiuſque, qui *alias veri* ſenſu non diſpari pro *alias a vero* ſtare poſſe exiſtimant; ut *alienus* tam cum genitivo, quam ablativo ſociant Latini, *alienum majeſtate, officio, exiſtimatione; alienum ſalutis, aſſenſionis, naturae Deorum:* Graeci autem ἄλλο ἐναντίωμα, ἕτερος τοῦ πόλεμος & alia id genus paſſim uſurpant, ipſo Lambino plura exempla ſuggerente. Equidem ex his duobus prius illud Lambini praetulerim: concinnius enim eſt, ſiquid judico, *alias ſpecies a veris*, ſcil. ſpeciebus, quam *alias a vero*, ubi in diverſum genus tranſitur. Sic Curtius IV, 59. *Sive ludibrium oculorum, ſive* vera ſpecies *fuit.* Sed in neutra, opinor, lectione pede recto procedit oratio; ſive legeris,
Qui ſpecies alias veris, *ſceleriſque tumultu*
Permixtas capiet;
ſive *alias veri*, quod in hac conſtructione eandem

Permixtas, capiet, commotus habebitur: atque
Stultitiane erret, nihilum distabit, an ira.
Ajax, cum inmeritos occidit, desipit, agnos:
Tu, prudens scelus ob titulos cum admittis inanes,
Stas animo? & purum est, vitio tibi cum tumidum est cor?
Si quis lectica nitidam gestare amet agnam;
Huic vestem, ut gnatae, paret ancillas, paret aurum;
Rufam aut Posillam adpellet, fortique marito
Destinet uxorem; interdicto huic omne adimat jus
Praetor, & ad sanos abeat tutela propinquos.

Quid?

v. 211. Vulg. Ajax imm. DUM OCC. 212. CUM p. s. ob t. adm. 216. PUSAM AUT PUSILLAM.

sententiam parit. Quid enim illo fiet, *scelerisque tumultu permixtas?* Non cognosco illum *sceleris tumultum*. Certe tumultus est, ubi res diversae & contrariae miscentur inter se & confunduntur; ut Noster Serm. II, 2. v. 75.

at simul assis
Miscueris elixa, *simul* conchylia turdis,
Dulcia se in bilem vertunt, stomachoque tumultum
Lenta feret pituita.

Quare vide, annon sic potius distinguenda sint verba,

Qui species alias, veri scelerisque tumultu
Permixtas, capiet.

Quae enarratio & olim Scholiastae Acroni, & superius Xylandro Torrentioque placuit. Jam enim recte *tumultum* dixeris, ubi verum & scelus permiscentur. *Verum* autem hic erit *rectum*, *aequum*, *bonum*, ut saepius apud Nostrum aliosque usurpatur. Quod divos placaverit Agamemnon, ut propitiis eis classem deduceret, hoc *verum* & rectum erat; quod ea de causa filiam immolaverit, illud *scelus*. Itaque scelus & verum tumultu permixta; ut Virgil. Georg. I, 505.

Quippe ubi fas versum atque nefas.

Catullus Epithalamio Pelei prope finem,

Omnia fanda nefanda malo permixta furore.

Alias autem *species* absolute, pro alienis a veritate, aliis ac ipse opinatus est, quidni cum Xylandro accipere possimus? aut levi mutatione, *falsas* vel *vanas* non incommode substituere? quemadmodum initio Art. Poët.

velut aegri somnia vanae
Fingentur species:

& apud Livium III, 5. *Portentaque alia, aut obversata oculis, aut* vanas *exterritis ostentavere* species: & Celsum III, 18. *Aut cum aegre, quamvis adhuc sapiat, tamen quasdam* vanas imagines accipit. Ubi animadverte etiam illud *accipit*. Recte enim inde colligas, *species* CAPIET, hic legendum; non ut codices quidam habent, CUPIET. Quippe & Seneca Epist. LIV. *Nam qui leviter dormit, & species secundum quietem* capit. Et De Ira, II, 1. *Nam* speciem capere *acceptae injuriae, & ultionem ejus concupiscere.* Et II, 3. *Sed ille se quem impetus, qui* speciem *injuriae non tantum* accepit, *sed approbavit.* Ceterum satis mihi erit, diversas hic sententias proposuisse, nova aliqua luce perfusas: quaenam autem ex his palmam auferre debeat, id lectoris judicio permittendum censeo.

211. AJAX IMMERITOS DUM OCCIDIT] Derivatum est hoc ab Editionibus priscis; inde in plerisque nunc circumfertur. At solus ex nostris Reginensis DUM; ceteri CUM, ut plerique aliorum habent; & id versus sequens confirmat, *Cum prudens admittis.* Ceterum aliter verba ordinantur cum in Cruquianis, tum in nostris, Zulichemiano, Magdalenensi, & Regiae Societatis;

Ajax cum inmeritos occidit, desipit, agnos.

Quod altero concinnius cultiusque exire, qui artem habet, facile sentiet; & merito viris eruditis Cruquio Baxteroque placuisse.

212. CUM PRUDENS SCELUS OB TITULOS ADMITTIS INANES] Pro *admittis* Cruquiani plures, unus Pulmanni, & duo nostri COMMITTIS. Ita opinor, ortum est ex veteri lectione, *cum admittis*. Sic enim lego:

Tu *prudens scelus ob titulos* CUM *admittis inanes*

Quid? ſi qui gnatam pro muta devovet agna,
Integer eſt animi? ne dixeris. ergo ubi prava
Stultitia, hic ſumma eſt inſania: qui ſceleratus,
Et furioſus erit: quem cepit vitrea fama,
Hunc circumtonuit gaudens Bellona cruentis.
Nunc, age, luxuriam & Nomentanum arripe mecum:
Vincet enim ſtultos ratio inſanire nepotes.
Hic ſimul accepit patrimonî mille talenta,
Edicit, piſcator uti, pomarius, auceps,
Unguentarius, ac Tuſci turba impia vici,
Cum ſcurris fartor, cum Velabro omne macellum

Mane

n hic & venuſtatem affert ſententiae; ut v. 199.

cum pro vitula ſtatuis dulcem Aulide natam.

rm. II, 7. v. 40.

cum ſis quod ego & fortaſſis nequior.

cum projectis inſignibus, annulo equeſtri.

dubitare, quin ſic Horatius ſcripſerit.

. HUIC VESTEM, UT GNATAE, PARET] Eler codex Magdalenenſis,

ic veſtem, NATAE UT, *paret.*

bi Noſter Serm. I, 3. v. 89.

recto jugulo hiſtrionis, captivus ut, *audit.*

. Amor. III, 11.

:ubui clauſam, ſervus ut, *ante domum.*

5. PUSAM AUT PUSILLAM APPELLET] Exemhic ponit cujuſdam, qui *imaginibus*, *non* , *falſus*, ut Celſi verbis utar III, 18. agnam umana ſpecie viderit, & filiam eſſe ſuam derit, veſtem illi & ancillas paraverit, nomuliebre ei indiderit, & marito uxorem deerit; Ajaci ſimilem errorem inſaniens, qui rietes jugulavit Atridas & Ulixen ſe credens lere. Videamus auctoris verba:

uis lectica nitidam geſtare amet agnam;
ic veſtem, ut natae, paret ancillas, paret nurum;

ſam aut Puſillam *appellet*, *ſortique marito ſtituet uxorem:*

Manuſcriptorum quantum ubique eſt, & mes priſcae habent *Ruſam aut Puſillam*; niſi l nonnulli & pro *aut*, & vetuſtiſſimus Blanis *Puſillam*. Ceterae quae circumferuntur leies, ſunt febriculoſae conjecturae, quae per vanas imagines auctoribus ſuis illudebant. *Puſam aut puſillam* Cruquius dedit, *Pupam aut pupillam* Lambinus; *Putam aut putillam*, Scaliger; *Pupam aut puſinnam*, Nic. Heinſius: quae omnia, cum nomina ſint appellativa & ὀνοκοριστικὰ, minime hic locum habere poſſunt. Quivis enim ſine ulla dementiae ſuſpicione vel *agnam* vel *catellam* vel *doreada* vel ſimile aliud delicium iſtis vocabulis appellare poterit. Prudentius certe illi faciunt, qui *Ruſam aut Ruſillam* legunt; ipſa nimirum ſententia flagitante non blanda verba & ὀνοκοριστικὰ, ſed vera faeminarum nomina: quale ſiquis *agnae* imponat, faeminam eam eſſe credens, proque filia nuptum daturus, is ſine dubio ad agnatos & gentiles erit deducendus. Sed quid opus *Ruſillam* hic, invitis codicibus, reponere? Vera ſola & genuina lectio eſt, quam ipſi ſuppeditant,

RUFAM *aut* POSILLAM *appellet.*

Ita, ut dixi, codex veterrimus Blandinius; ſed eodem redit, quod in ceteris libris extat, PUSILLAM. Et *Ruſa*, & *Poſilla* ſive *Puſilla*, frequens mulierum cognomen. Gruterus DCCCLIX, 1. ATILIAE. M. F. POSILLAE. & CCCCLXX, 8. MELENSIA SEX. F. POSILLA. & DCCXXXVII, 8. T. POMPEIUS T. F. REGINUS POSILLAE UXORI SUAE. Reineſius XVII, 178. CASTRICIAI POSILLAI. Iterum Gruterus DCLXI, 11. OCTAVIAE C. L. PUSILLAE. CXV, 5. PRO SE ET IVLIA PUSILLA VOTUM SOLVIT. DCI, 6. JULIAE PUSILLAE CON. SUAE. Marmora Felſin. pag. 438. L. JULIUS. ARISTEAS ET AELIA PUSILLA. Porro *Ruſae* cognomen paſſim habes apud Gruterum & Reineſium, in gentibus Apuſtia, Aurelia, Calpurnia, Eppia, Flavia, Manlia, Maria, &c.

Mane domum veniant. qui cum venere frequentes,
Verba facit leno: Quicquid mihi, quicquid & horum
Cuique domi eſt, id crede tuum; & vel nunc pete, vel cras.
Accipe, quid contra juvenis reſponderit aequus.
Tu nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum
Cenem ego: tu piſcis hiberno ex aequore verris:
Segnis ego, indignus qui tantum poſſideam. aufer;
Sume; tibi decies: tibi tantundem: tibi triplex,
Unde uxor media currit de nocte vocata.

v. 230. Vulg. QUID TUM. 234. IN nive. 238. CURRAT. Filius

230. QUID TUM? VENERE FREQUENTES] Locus integer ita ſe habet:

Edicit, piſcator uti, pomarius, auceps &c.
Mane domum veniant. Quid tum? venere frequentes,
Verba facit leno.

Ubi recte illud *venere frequentes*: ſic enim & Cicero pro Quintio c. 6. *Ipſe ſuos neceſſarios corrogat, ut ad tabulam Sextiam ſibi adſint hora ſecunda poſtridie:* veniunt frequentes. *Teſtificatur ille* &c. Livius I, 50. *In diem certam ut ad lucum Ferentinae conveniant, indicit: eſſe, quae agere de rebus communibus velit:* conveniunt frequentes *prima luce.* Atqui his, opinor, exemplis animadvertis, illud *Quid tum* ultra perfectum trahi; atque adeo, ſi commode poteſt, recidi debere. Quorſum enim pertinuit, orationem incidere & interturbare, quaſi res inexpectata ſequeretur? Cui perſonae convenit *quid tum?* Damaſippo narranti, an Horatio interloquenti? neutri certe: neque enim mirum erat, ſi turba illa nebulonum de re & commodo ſuo convocati *venirent frequentes.* Torrentii duo codices QUID ENIM hic habent: quod, etſi illi diſplicuit, mihi quidem prae vulgato probatur: & plena oratio erit, *Quid enim* aliud facerent? *venere frequentes.* Sed Codex noſter Battelianus, QUI TUM; quod levi mutatione ſic potes refingere;

Mane domum veniant, QUI CUM *venere frequentes*,
Verba facit leno.

Certe hoc pacto leniter fluit oratio, quae, ut nunc habet, ſcabra eſt & interciſa. *Qui cum*, ut paſſim boni auctores. Terentius:

Qui cum *hunc accuſant*, *Naevium*, *Plautum*, *Enniun*
Accuſant.

Cicero pro Sextio c. XLVI. Qui cum *auctores ſunt & duces ſuorum ſtudiorum vitiorumque nati, in rep. fluctus excitantur.* Et LXVII. Qui cum *L. Saturninum cenſor notaſſet, de civitate mavit, quam de ſententia dimoveri.* Et alii paſſim.

234. IN NIVE LUCANA DORMIS] Quis non hic quoque, ut ſupra v. 212. TU deſiderari videat?

Tu *nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum*
Cenem ego: tu *piſces hiberno ex aequore verris.*

Praepoſitio IN facile abeſſe poteſt; ut Noſter Epodis, *Projecta curvo litore.* Virgilius: *Jacet ingens litore truncus.* Vel legere etiam poteris,

TU *in nive Lucana dormis ocreatus:*

qualis ſynaloepha apud Noſtrum non eſt infrequens: ut infra v. 291.

Mane die quo tu *indictis jejunia nudus.*

Epiſt. I, 14.

Horum tu in *numerum voto ruis.*

235. TU PISCES HIBERNO EX AEQUORE VERRIS] Duplex jam olim hic ferebatur ſcriptura, Scholiaſtae quoque obſervata, VERRIS & VELLIS. Et *vellis* quidem Editiones priſcae exhibent, ac dimidia fere pars codicum: ceteri ab altera lectione ſtant. Si *vellis* hic admittitur, tum ad arundinem piſcatoriam & hamum; ſin *verris*, tum ad rete & everriculum referri debet. Atque hoc placet. Auſonius Moſella, v. 244.

Hic medio procul amne trahens humentia lina,
Nodoſis detecta plagis examina verrit.

& 281.

Illo hamis & rete potens, ſcrutator oporti
Nereos, aequoream ſolitus converrere *Tethyn.*

Apuleius Apologia: *Ut ſaltem mihi piſcem* everreret, *ut piſcator mutuo lignum dedolaret.* Silius Italicus XIV, 264.

Turgemino venit numero ſecunda Panormus,
Seu ſilvis egitare feras, ſeu rotibus aequor

Ver-

Filius, Aeſopi detractam ex aure Metellae
(Scilicet ut decies ſolidum abſorberet) aceto
Diluit inſignem baccam: quî ſanior, ac ſi
Illud idem in rapidum flumen jaceretve cloacam?
Quinti progenies Arrî, par nobile fratrum,
Nequitia & nugis pravorum & amore gemellum,
Luſcinias ſoliti inpenſo prandere coëmtas:
Quorſum abeant? ſanin' creta, an carbone notati?
Aedificare caſas, ploſtello adjungere mures,

v. 240. Vulg. Exsorberet. 246. Sani notandi.

Lu-

errere, *ſeu caelo libeat traxiſſe volucrem.*
legendum puto: *agitare*, non *ſectare*: unde
n *ſecto* pro *ſector* in illius aevi poëta?
38. Currit de nocte vocata] Editiones quae currit, & codices fere omnes. Sed *at*, quod poſtea per Typographos irrepſerat, Lambino intactum permanſerat, nunc paſſim umfertur. Si *currat*, erit pactum de ſtupro ris futuro; ſi *currit*, erit ſtupri jam conſueti tium: quae probabilior ſententia eſt. Ceterum rrentii unus, & alter Collegii Trinitatis, sur-: etiam eleganter; ut Carm. III, 6.
ed juſſa coram non ſine conſcio
lurgit *marito.*
men recepta lectio placet: *currere* enim dicit, oſtendat, quam officioſa & morigera ſit. Ob dem rem aliae *venire* dicebantur, haec vero *rere.* Noſter Serm. I, 2. v. 122.
Neque cunctetur, cum eſt juſſa venire.
rtialis I, 71.
Et quia nulla venit, *tu mihi, ſumme, veni.*
le plura apud elegantiſſimum Nic. Heinſium Naſon. II. Art. v. 11. Porro & citata allegat phyrion pro *vocata*: ſed hoc rectius, ut Carm. ,6. *Seu* vocat *inſiter.*
40. Scilicet ut decies ſolidum exsorber] Ita quidem editiones veteres; unde, diſſilantibus Lambino, Cruquio, & Torrentio, in omnibus obtinet. At in pluribus ſuis Pulnnus Berſmannuſque absorberet; idem: ego in meorum meliore parte reperi: quo edunt nonnulli, qui nimis antique *obſorberet* exent. Placet illud alterum, utpote plurium explarium ſuffragiis munitum. Macrobius de re ili Saturn. II, 13. *Cleopatra unionem demtum ex ri & aceto diſſolutum* abſorbuit. Et Plinius Hiſt. , 35. *Itaque expectante quidnam eſſet actura* (Cleopatra) *detractum alterum* (ex aure unionem aceto) *morſit, ac liquefactum* abſorbuit. Et paullo poſt, de hac ipſa re, quam hic narrat Horatius: *Prius id fecerat Romae in unionibus magnae taxationis Clodius tragoedi Aeſopi filius; ut experiretur in gloria palati, quid ſaperent margaritae: atque ut mire placuere, ne ſolus hoc ſciret, ſingulos uniones convivis quoque* abſorbendos *dedit.* Unde & illud forte colligi poſſit, ſic olim dediſſe Horatium;

Clodius *Aeſopi detractam ex aure Metellae:*

& illud *filius* ex gloſſemate & interpretatione fluxiſſe.

246. Quorsum abeant sani? creta, an carbone notandi?] Principio, diſtinctione prava jam vulgo laborat hic locus; *Quorſum abeant ſani?* ſi enim *ſani* ſunt, nulla jam dubitatio eſt, *quorſum*, hoc eſt, *quo abeant:* nempe ad partes ſanorum. Sic Terentius Eunucho II, 3.

Neſcio hercle, neque unde eam, neque quorſum eam.

Interpungendum itaque poſt *abeant*, *Quorſum abeant?* ut & Acron aliique viderunt. Deinde & codices aliquot tam aliorum, quam noſtri, *Sani ut, creta:* quod elegantia non caret, ut alibi Serm. I, 3.

Perrecto jugulo hiſtorias, captivus ut, audit.

Vide quae ſupra diximus ad v. 215. Sed praeterea ſunt codices, qui *ſani creta* habent; codex Regius *ſani an creta*, ut & editiones veteres, Veneta utraque & Loſcheriana. Inter utraſque has lectiones quae media venit correctio, veriſſima mihi videtur:

Quorſum abeant? Sanin' creta, an carbone notati?

Sanin' autem ut paſſim apud Comicos, *Dixin', Noſtin'.* Virgilius; *Pyrrhin' connubia ſervas?*

Mortalin' decuit violari vulnere Divum?

Denique notati habent plures melioresque codices;

Ludere par impar, equitare in arundine longa,
Si quem delectet barbatum; amentia verſet.
Si puerilius his ratio eſſe evincet amare;
Nec quicquam differre, utrumne in pulvere, trimus
Quale prius, ludas opus, an meretricis amore
Sollicitus plores: quaero, faciaſne quod olim
Mutatus Polemon? ponas inſignia morbi,
Faſciolas, cubital, focalia? potus ut ille
Dicitur ex collo furtim carpſiſſe coronas,
Poſtquam eſt inpranſi correptus voce magiſtri.
Porrigis irato puero cum poma, recuſat:
Sume, Catelle; negat: ſi non des, optet. amator
Excluſus quî diſtat? agit ubi ſecum, eat, an non,
Quo rediturus erat non arceſſitus; & haeret
Inviſis foribus: Ne nunc, cum me vocat ultro,

v. 259. Vulg. OPTAT. 262. NEC VOCET.

Ac-

dices; non quod ex editionibus priſcis nunc paſſim obtinet, *Notandi*. Atque illud, opinor, melius: non enim *abeunt* ablegati ad inſanos, *notandi* carbone; ſed jam tum *notati* illuc deportantur. Sed mira ſane lectio eſt in codice Colbertino, & a manu ſecunda in Reginenſi, *Samii creta*: quod annotator in margine ſic enarrat, *Creta Pythagoras Samii: is enim invenit, ut mala notarentur nigro lapillo, bona albo.* Nugae merae, & indoctorum hominum ſomnia. Certe, ſiquid in hac lectione bonae frugis eſt, ſic locum potius diſtinguendum & interpretandum cenſuerim:

Quorſum abeant Samii? *creta, an carbone notati?*

ubi *Samii* erunt ἐστιγμένοι, *ſtigmatibus notati*: ut alluſum ſit ad celebrem Ariſtophanis verſum, ubi conſpiciens quis Babylonios e piſtrino prodire notis compunctos, *Samios* eos appellavit, quia Samii captivi ab Athenienſibus notis inuri in fronte ſolebant;

Σαμίαν ὁ δῆμός ἐστι, ὡς πολυγράμματος.

Vide de hoc Suidam, Heſychium, & Plutarchum in Pericle. Sed nihil omnino ſani eſt in hac ſcriptura; quae, ut facile licet conjicere, a *ſanie* profluxit; ubi enim punctum ſupra literam *i* abeſt, ut abeſſe ſolet a ſcriptis vetuſtis, vix poteris *Sanie* & *Samii* inter ſe dignoſcere. *Saniin'*, ut jam video, etiam Marcilius dedit.

259. SUME, CATELLE, NEGAT: SI NON DES, OPTAT] Editio prima Veneta, *Catelle*; altera cum Loſcheriana *Citelle*, quod & codices aliquot agnoſcunt. Petrenſis, *Catille*: Nic. Heinſius ex conjectura, *Catalle*. Placet, quod & meliores codices & editiones pleraeque exhibent, CATELLE. Eſt *verbum blandientis*, ut recte accepit Scholiaſtes; & puer ipſe eo ὑποκορίστως compellatur; contra ac nuper ſenſit interpres eruditus. *Agnellus, hoedillus, vitellus, catellus*, & ſimilia plura, blanditiae erant amantium. Plautus Aſin. III, 3. v. 76.

Dic igitur me paſſerculum, gallinam, coturnicem;
Agnellum, hoedillum, me tuum dic eſſe, vel vitellum.

& v. 103.

Dic igitur me anaticulam, columbulam, catellum,

Hirundinem, monedulam, paſſerculam, pullum.

Hieronymus Epiſt. ad Euſtoch. Terentio etiam laudatus; *Iſtius modi mulierculae ſoertari ſolent & dicere*, Mi Catelle, *rebus tuis utere, &, Vive dum vivis; &, Numquid filiis tuis ſervas?* Praeterea, pro OPTET, quod editiones veteres repraeſentant, neſcio cur in omnibus fere nunc appareat,

op-

Accedam? an potius mediter finire dolores?
Excluſit; revocat: redeam? non, ſi obſecret. ecce
Servus non paullo ſapientior: O here, quae res
Nec modum habet neque conſilium, ratione modoque
Tractari non volt. in amore haec ſunt mala: bellum,
Pax rurſum. haec ſi quis tempeſtatis prope ritu
Mobilia, & caeca fluitantia ſorte laboret
Reddere certa ſibi; nihilo plus explicet, ac ſi
Inſanire paret certa ratione modoque.
Quid? cum Picenis excerpens ſemina pomis,
Gaudes, ſi cameram percûſti forte; penes te es?
Quid? cum balba feris annoſo verba palato,
Aedificante caſas quî ſanior? adde cruorem
Stultitiae, atque ignem gladio ſcrutare. modo, inquam,
Hellade percuſſa, Marius cum praecipitat ſe,

Cer-

TAT. Quo admiſſo, legendum inſuper fue- *ſi non* DAS: quod tamen in nullo codice vi- eſt hactenus. Vide nos ad Serm. II, 1. v. 20. rocanda eſt igitur lectio antiqua,
ieme, Catelle; negat: ſi non des, OPTET:
ue hanc agnoſcit multo melior majorque pars mbranarum veterum.

62. NEC NUNC, CUM ME VOCET ULTRO] Ino- it hoc ex editionibus vetuſtis: Tu reſcribe NE NC ex codice Leidenſi, Zulichemiano, Bata- ano, Collegii Trin. & a manu ſecunda Regi- ıſi: & praeterea VOCAT pro *vocet*, etiam in- is membranis:

NE *nunc, cum me* VOCAT *ultro*,
Accedam, an potius mediter finire dolores?

preſſit ſcilicet Terentium in Eunucho I, 1.
Quid igitur faciam? non eam, NE nunc quidem,
Cum ACCERSOR *ultro?*

ieca de Benef. VII, 26. *Semper illum poenitebit,* e NE nunc *quidem poenitet.* Salluſt. Jugurth. 31. i ne nunc *quidem obnoxiis inimicis exſurgitis.* Cic o Epiſt. ad Quintum Fratrem III, 1. *Hippoda* s ne nunce *quidem quid velim rogavit.* Parradox. *Ergo ego ſemper civis; tu* ne nunc *quidem.* Epiſt. Fam. III, 6. *Quod* ne nunc *quidem deſpero.* XIV. *Sed multa me impedierunt, quae* ne nunc *quidem edita ſunt.* Eundem Terentii locum expreſſit etiam Perſius Sat. V, 171.

Quidnam igitur faciam? NE nunc, cum accerſar,
& ultro
Supplicet, accedam? ſi totus & integer illinc
Exieras, nec nunc.

Ita ediderunt viri maximi Pithoeus & Caſaubonus: unde quivis colligat, VOCET in Horatio legendum; ut hic *accerſat* & *ſupplicet*. Sed & Perſius in mendo cubat, eodem modo corrigendus:

ne nunc, cum accerſor, *& ultro*
Supplicat, *accedam? ſi totus & integer illinc*
Exieris, ne nunc.

Accerſor habent tres manuſcripti, Galeanus, Regius, & Collegii Trinitatis: *ſupplicat*, Galeanus: *ne nunc* Coll. Trin. & veterrimus Pithoei. Porro pro NE paſſim in quibuſvis ſcriptoribus Librarii dederunt NEC: ut Virgil. Georg. I, 124.

Nec ſignare quidem aut partiri limite campum.

Ita habet & caſtigatiſſima Nic. Heinſii editio: ſed repone ex veterrimo codice Romano apud Pierium, & ex Lactantio Divin. Inſtit. V, 5.

NE *ſignare quidem.*

Plura hoc genus errata detexerunt viri ſummi Gronovius pater & Graevius ad Sueton. Tiberium C. XV, quos ibi vide.

283. QUID

Cerritus fuit? an commotae crimine mentis
Abſolves hominem, & ſceleris damnabis eundem,
Ex more imponens cognata vocabula rebus?
Libertinus erat, qui circum compita ſiccus
Lautis mane ſenex manibus currebat, &, Unum
(Quid tam magnum? addens) unum me ſurpite morti,
Dîs etenim facile eſt, orabat; ſanus utriſque
Auribus atque oculis. mentem, niſi litigioſus,
Exciperet dominus, cum venderet. hoc quoque volgus
Chryſippus ponit fecunda in gente Menenî.
JUPPITER, ingentis qui das adimisque dolores,
Mater ait pueri menſis jam quinque cubantis,
Frigida ſi puerum quartana reliquerit; illo

Mane

283. QUID TAM MAGNUM? ADDENS] Cum in editionibus priſcis haberetur *Quiddam magnum*; recte hic viri eruditi ex melioribus codicibus, quibus accedunt Zulichemianus, Colbertinus, Lambethanus, & a prima manu Reginenſis, repoſuerunt *Quid tam magnum? Non magnam*, ait, *rem poſtulo; ut unum ſaltem ex tot millibus morti eripiatis: vobis certe, o dî, hoc facilu facillimum eſt.* Poterat quidem eodem plane ſenſu dixiſſe, *Quid tam parvum?* ut Perſius Sat. V. verſ. 120.

Nil tibi conceſſit ratio: digitum exſere, peccas.
Et quid tam PARVUM? *ſed nullo ture litabis,*
Haereat in ſtultis brevis ut ſemuncia recti.

Et appoſite admodum Seneca, Conſol. ad Polyb. XXII. QUANTULUM erat tibi, *O fortuna, immunem ab hac injuria praeſtare eum hominem, in quem videbatur indulgentia tua ratione certa pervenisſe, & non ex tuo more temere incidiſſe?* Sed maluit Noſter, *Quid tam magnum?* quod εἰρωνικῶς dictum eodem recidit. Virgilius Aen. XI, 705.

quid tam egregium *ſi femina ſorti*
Fidis aequo?

Stat. Theb. X, 871.

Et quidnam egregium, proſternere moenia molli
Structa lyra?

Ubi, vel ex ipſo Virgilio, corrigendum, *Et quid tam egregium*: etſi tres codices ſcripti, quorum copia mihi obtigit, vulgatam ibi lectionem tutentur. Perperam itaque fecit Theodorus Marcilius, qui *Quidnam magnum*, apud Noſtrum repoſuit: ſed pejus adhuc nuperrime doctus interpres, qui vulgatum illud, *Quiddam magnum*, inauſpicato revocavit, non magis membranis vetuſtioribus, quam ſententiae ipſi injuriam faciens.

301. QUA ME STULTITIA] Recte, opinor, Cruquius ex codice Martinio, & Lambinus ante eum ex conjectura, dederunt,

QUAM *me* STULTITIAM, *quoniam non eſt genus unum,*
Inſanire putas?

ut Noſter ſupra V, 63.

huic ego vulgus
Errori ſimilem *cunctum* inſanire *docebo.*

& Epiſt. I, 1. v. 101.

Inſanire *putas* ſollemnia *me, neque rides.*

Certe plus fidei vel uni codici habendum eſt in ſervando Helleniſmo, quam centum in interpolando.

303. QUID? CAPUT ABSCISSUM DEMENS CUM PORTAT AGAVE] Non hic cum quoquam litigabimus, utrum cum editionibus ABSCISSUM legendum ſit, an cum codicibus pleriſque omnibus ABSCISUM; quorum illud ex *ab* & *ſcindo*, hoc ex *abs* & *caedo* componitur: ut *recido*, *concido* pariter dicunt, ac *raſcindo*, *conſcindo*. Vide viros doctiſſimos, Gronovium patrem ad Livium & Senecam Tragicum, Heinſium filium ad Prudentium, & Munckerum ad Scriptores Mythologos. Sane, etſi membranae *abſciſos* plerumque apud quoſvis ſcriptores, non *abſciſſos* exhibent; utrumque

Mane die, quo tu indicis jejunia, nudus
In Tiberi ſtabit. Caſus medicuſve levarit
Aegrum ex praecipiti; mater delira necabit
In gelida fixum ripa, febrimque reducet.
Quone malo mentem concuſſa? timore Deorum.
Haec mihi Stertinius, ſapientum octavus, amico
Arma dedit, poſthac ne conpellarer inultus.
Dixerit inſanum qui me, totidem audiet; atque
Reſpicere ignoto diſcet pendentia tergo.
Stoice, poſt damnum ſic vendas omnia pluris;
Quam me ſtultitiam (quoniam non eſt genus unum)
Inſanire putas? ego nam videor mihi ſanus.
Quid? caput abſciſſum manibus cum portat Agave

v. 302. Vulg. QUA ME STULTITIA. 303. DEMENS cum. Gnati

imen in uſu fuiſſe ex praeteritis verborum
it. Martialis III, 66.
ſcelus admiſit Phariis Antonius armis:
Abſcidit *vultus enſis uterque ſacros:*
a praeſente *Abſcido* deducitur. Seneca Thye-
062.
illa lentis ignibus
lare juſſi: membra nervoſque abſcidi:
i praeſente *abſcindo*. Verum haec leviora
illud majoris momenti, quod in vetuſtiſſi-
landinio invenit Cruquius, in optimo ſuo-
Pulmannus, ego denique in Regio & Zuli-
iano, & pro varia lectione in codice Regiae
tatis:
id? caput abſciſſum MANIBUS *cum portat*
Agave
ati infelicis, ſibi tum furioſa videtur?
lem judicium Interpretum hic deſidero; qui
ivis pretii lectionem jam a ſeſquiſaeculo pro-
n neglectamque reliquerunt. Certe illud *de-*
non modo otioſum hic eſt (id enim aliquo
) eſſet ferendum) ſed ſententiam plane one-
gravat, immo putidam reddit & inficetam.
inquit Horatius, *videor mihi pulchre ſanus.*
empe, regerit Damaſippus: *quid tum poſtea?*
putas, cum Agave filii caput avulſum geſtaret
eſſe credens, ſibi tum furioſa eſſe videbatur?
jam in priore orationis membro *demens A-*
; & ſententiae vim diminuis addendo: ut
r emunctae naris facile agnoſcet. Satis enim
eſt, ſi in poſteriore membro τὸ *furioſa* compáret;
in utroque vitioſe ponitur. At contra, illud MANIBUS PORTAT, quod liber omnium optimus ſuppeditat, non iners hic ſtat & aures laſſat, ſed atrocitatem foeditatemque facinoris mirifice auget: unde & ab aliis poëtis eſt inculcatum. Sic Euripides Bacchis, v. 967; de hac ipſa re,
Φερόμενος ἕξεις ἐν ΧΕΡΣΙ ΜΗΤΡΟΣ.
& v. 1137.
πρῶτα δ' ἄθλιον,
Ὅστερ λαβοῦσα τυγχάνει ΜΗΤΗΡ ΧΕΡΟΙΝ,
Πέξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον.
& 1275.
Τίνες πρόσωποι δῆτ' ἐν ΑΓΚΑΛΑΙΣ ἴχεις;
Εα, τί λέγω; τί φέρομαι τόδ' ἐν ΧΕΡΟΙΝ;
Seneca, ſive alius potius, in Phoeniſſis v. 363.
Felix Agave facinus horrendum manu,
Qua fecerat, geſtavit: *& ſpolium tulit*
Cruenta nati Maenas in partes dati.
& v. 18. ibidem:
qua per obſcurum nemus,
Silvamque opacae vallis inſtinctus deo
Egit ſorores mater; & gaudens malo,
Vibrante fixum praetulit thyrſo *caput.*
Ovid. Metam. III, 725.
viſis ululavit Agave,
Collaque jactavit, movitque per aëra crinem,
Avulſumque caput digitis complexa *cruentis*
Clamat, Io &c.
Aſconius Pedianus de re non diſſimili, ad Cice-

Gnati infelicis, ſibi tum furioſa videtur?
Stultum me fateor (liceat concedere veris)
Atque etiam inſanum: tantum hoc edifſere, quo me
Aegrotare putes animi vitio. Accipe: primum
Aedificas; hoc eſt, longos imitaris, ab imo
Ad ſummum totus moduli bipedalis: & idem
Corpore majorem rides Turbonis in armis

Spi-

ronis Orationem In toga candida: *Me etiam Mori. Gratidiani* caput abſciſſum *per urbem* SUA MANU *Catilina tulerat*: ubi ipſius Ciceronis verba ſunt haec: *Quod caput, etiam tum plenum animae & ſpiritus, ad Sullam uſque ab Janiculo ad aedem Apollinis*, MANIBUS *ipſe ſuis detulit.*

310. TURBONIS IN ARMIS] Codex Zuſchemianus TREBONIS; unde, credo, inductus praeſtantiſſimus Nic. Heinſius, *Forte*, inquit, TUBERONIS. Sed receptam in ſcriptis editiſque lectionem vel ſolus ſatis tuetur Priſcianus p. 683. *Turbo turbinis, quando de vi ventorum loquimur: nam ſi ſit proprium, ſervat O in genitivo, hic Turbo, nomen proprium gladiatoris, Turbonis. Sic Horatius in II. Sermonum:*

Corpore majorem rides Turbonis *in armis*
Spiritum.

Cui addo Servium ad Virgilii Aen. VII, 378. *Hic turbo, unde turbinis facit: nam ſi turbonis ſit, erit a proprio nomine genitivus, ut Horatius, Turbonis in armis.* Ceterum *Turbo* cognomen Romanis haud ignotum. *Martius Livianus Turbo* ſaepe laudatur Spartiano in Vita Hadriani: idem Xiphilino Τούρβων vocatur. Gruterus CCCCXXXVII, 1. Q. MARIO TURRONI: ubi aut MARTIO corrigendum; aut apud Spartianum *Marius* reponendum erit: de uno enim eodemque utrobique agi videtur.

313. TANTO DISSIMILEM, ET TANTO CERTARE MINOREM] Turpiſſimum hic mendum inſedit; dum lectionem ex antiquis derivatam ſecure tranſmittunt Interpretes. Atqui Cruquius in Blandinio veterrimo ut & altero bonae notae Tomiano, TANTUM invenit: quod non tam ipſum, quam alios poſtea doctiores neglexiſſe miror & indignor. *Tantum diſſimilis*; non *tanto*, quod ne Latinum quidem eſt: ſic *multum ſimilis* aut *diſſimilis*, non *multo*; Serm. II, 5. v. 92.

Stes capite obſtipo, multum ſimilis *metuenti.*
Epiſt. I, 10. v. 3.

hac in re ſcilicet una
Multum diſſimilis, *at cetera paene gemelli.*

Ergo *tantum diſſimilem* perinde eſt, ac *tam diſſimilem*; ut mox v. 317. *tantum magna* pro *tam magna*. Sic alibi Serm. II, 5, 80.

Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinae;

id eſt, *tam, quam ſtudioſa*. Ceterum pro CERTARE Nic. Heinſius ex conjectura ponit CAPTARE. Vir egregius, ut video, non recte accepit loci hujus conſtructionem: & neſcio ſane an alius quiſquam: taceant enim omnes quos noverim; ſolo Cruquio excepto, qui in errore hic verſatur.

An quodcumque facit Maecenas, te quoque verum eſt,

TANTUM *diſſimilem, & tanto certare minorem!* ubi ordo eſt; *An verum* & par *eſt, te* facere, *quodcumque Maecenas facit?* te, inquam, *tantum* ei *diſſimilem, & tanto minorem certare* cum illo? *Tanto minor certare*, tam impar certamini; Helleniſmus Noſtro valde amatus; de quo conſule nos ad Carm. I, 1. Sic alibi Carm. III, 3. v. 50.

Aurum irrepertum ſpernere fortior.

& III, 24.

Ludere doctior.

Perſius Sat. IV, 16.

Deſinis, Anticyras melior ſolidere *moratas.*

Minor autem hic valet *inferior*; ut Epiſt. I, 10. v. 35.

Equus minor *in certamine longo.*

Eleganter imitatus eſt hunc locum Silius Italicus lib. V. v. 76.

Heu vanis munitus; fruſtraque moranti Parcas
Prodigia! heu fatis ſuperi certaſſe minores!

317. NUM TANDEM DE INSANS, SIC MAGNA FUISSET?] Locus hic in vulgatis editionibus foede interpolatus, jam olim a Cruquio ex melioribus membranis recte conſtitutus eſt: cui tamen certiſſimam facem praeferenti nemo hactenus fidem habuit. Sic autem vulgo exhibent:

illa rogare,

Quae

Spiritum & inceſſum: quî ridiculus minus illo?
An quodcunque facit Maecenas, te quoque verum eſt,
Tantum diſſimilem, & tanto certare minorem?
Abſentis ranae pullis vituli pede preſſis,
Unus ubi effugit, matri denarrat, ut ingens
Belua cognatos eliſerit. illa rogare,
Quantane? num tantum, ſufflans ſe, magna fuiſſet?

v. 313. Vulg. TANTO diſſ. 317. Num TANDEM, SE IUFLANS, &c. Ma-

tane? *num* tandem, ſe inflans, ſic *magna fuiſſet?*
r *dimidio. num* tanto? *cum magis* &c.
us vero ex ſuis ſic repoſuit:
num TANTUM, SUFFLANS SE, *magna fuiſſet?*
r *dimidio? num* TANTUM?
imo, *num tantum* praeferunt vetuſtiſſimus
aeus cum Tonſano, & codex Coll. Trini-
Agnoſcit etiam Porphyrion, ſi modo verba
viter emendentur: *Num* TANDEM] *Admo-*
n TANDEM *pro* TAM *poſitum, id eſt, tam*
. Quis enim non videt *tandem* hic pro *tam*
x contextu irrepſiſſe? *Tantum* pro *tam*; hoc
m recte habet, & ſatis frequenter occurrit:
d *Tandem* pro *tam* quis umquam vel ſando
ivit? Ergo olim hic *num tantum* legebat
yrion: & recte quidem. Quorſum enim
m: cum jam *prima vice* rana ſe inflaverit;
a iterum & tertio, *magis magiſque?* Certe
m poſtremo conatui, non primo convenit.
autem, quod ſequitur, SUFFLANS SE in
bus Cruquii & aliorum exſtat; in aliis & in
's editionibus SUFFLANS SI; in nonnullis
FLANS SIC; in nullo, quod ſciam, *ſe in-*
, quod a correctore neſcio quo prolatum vi-
, ex verſu ſequente, *Cum magis atque* ſe
inflaret: & ex Phaedro fortaſſe, Fab. I, 25.

dum vult validius
flare ſeſe, *rupto jacuit corpore.*

he vocabulum *ſufflans* ſententiae non minus
m eſt. Plin. Hiſt. XI, 18. *Verum & rubetae ve-*
: uſtro, adrepentesque foribus per eas ſufflant.
VIII, 28. *Alia ſolertia in metu Melibus:* ſuffla-
utis diſcretu *iſtius hominum & morſus canum*
n. Plautus Bacchid. IV, 2.

ffiatus *ille huc veniet.* Dirruptum *volim.*
richo, V, 4.

ago tibicen,
ffla *celerius tibi buccas; quaſi proſerpens baſilia.*
ius perpetuus Horatii imitator, Sat. IV, 19.
inomachus ego ſum: ſuffla: *ſum candidus. Eſto.*

Ordo autem hic eſt: *illa rogare, Quantane? & ſufflans ſe*, rurſum rogare, *num tantum magna fuiſſet? Tantum magna* perinde eſt ac *tam magna*, ut ſupra, *tantum diſſimilis, tantum ſtudioſa:* Catullus Epigr. 87.

Nulla in tam magno *eſt corpore mica ſalis.*

Lucanus III, 83.

gaudet tamen eſſe timori
Tam magno *populis.*

ubi *tam magno*, ut etiam hic *tantum magna*, majus quiddam ſonat & ſignificat; quam ſi brevius *tanto* & *tanta* dixiſſent. Quippe rana etiam ſuam ſufflatae molem admirari intelligitur; cum dicit, *Num tantum magna?* Quod ſi horum loco poſueris, *Num tanta fuiſſet*; perit praecipua narrationis gratia & venuſtas, neque intumeſcentis ranae ſuperbia tam pulchre innoteſcit. Jam illud deinceps, quod in vulgatis circumfertur,

Major dimidio. num TANTO?

quam non abſurditatem intus habet? *Belua illa*, inquit ranae pullus, *dimidio major erat. Num* TANTO *major?* reſpondet mater, in ampliorem molem ſe diſtendens. Quid, obſecro, ſibi vult illud *tanto?* an quanto magis ſe rana ſufflaret, *tanto* ea major erat vitulus? quid ſtultius dici poteſt? certe ſi antea *dimidio* tantum *major* erat; jam poſt repetitam inflationem *tantillo* major eſſe debuit. Praeterea totum illud, *Num tanto*, comparationem aliquam inſtituat, neceſſe eſt. Dic ergo, qua cum re comparatum eſt. *Num tanto me major*, quanto, quid? quanto ego ſum toto corpore; quanto ego ſum major titivilitio. Nihil enim eſt praeterquam ipſius ranae corpus, quo cum fiat comparatio. Ergo rana, quae poſt primam inflationem *dimidio* ſolum *minor* erat vitulo, poſt iteratam inflationem minor jam minorque fit, &, quod portentoſum plane eſt, creſcendo minuitur. Haeccine tot interpretes tam patienter tuliſſe? haeccine nos tamquam pulchra & exacta in ſcholis admirari? Quin reponatur illico, quod codices Cruquiani exhibent, & ex

Major dimidio. Num tantum? cum magis atque
Se magis inflaret; Non, si te ruperis, inquit,
Par eris. haec a te non multum abludit imago.
Adde poëmata nunc; hoc est, oleum adde camino;
Quae si quis sanus fecit, sanus facis & tu.
Non dico horrendam rabiem. Jam desine. Cultum
Majorem censu. Teneas, Damasippe, tuis te.
Mille puellarum, puerorum mille furores.
O major tandem parcas insane minori.

ECLOGA IV.

UNDE, & quo Catius? Non est mihi tempus aventi
Ponere signa novis praeceptis; qualia vincant

v. 318. Vulg. TANTO. 2. VINCUNT.

Py-

nostris Leidensis & Collegii Trinitatis liber,

Major dimidio. num TANTUM?

num tantum *magna* scilicet: ut supra se inflans rogaverat, *Num tantum magna fuisset?* Hoc profecto tam recte se habet, quam illud alterum prave & perverse. Atque hactenus quae culpavimus, Librariis merito imputanda sunt: illud quod jam dicturus sum, nescio an auctori ipsi sit vitio vertendum. Qua enim veri specie aut decori ratione, respondet hic ranula, *Major* DIMIDIO? An credibile hoc aut memorabile est, ranam vel prima sufflatione dimidio duntaxat minorem bove visam esse? Certe, ut Noster bene alibi, vel ipsa Fabula non quidvis sibi credi postulet, sed veris proxima & fidem aliquatenus habitura proferat. Quid, quod si primo conatu dimidium bovem rana exaequaverat; non deerat spes, ut iteratis inflationibus integri magnitudinem tandem assequeretur. Ergo non a vero solum abhorret haec narratio, sed & sibi ipsa disconvenit. Et tamen omnes, credo, ubicumque codices in lectione hac consentiunt. Quid fiet? an ipsum Flaccum hujus culpae damnabis? an ob magnas multasque ejus virtutes quidlibet potius in quemvis impinges, quam ut tantae incogitantiae reus peragatur? Equidem sic potius scripsissem,

Quan:ane? num tantum, sufflans se, magna fuisset?
Major PERNIMIO. *num tantum?*

Lucretius lib. V. v. 565.

Nec nimio major *solis rota, nec minor ardor.*

Terent. Adelph. III, 4. v. 30.

nimium inter vos, Demea, ac
Non quia ades praesens dico hoc, pernimium *interest.*

Certe hoc vocabulum & sententiae aptissime congruit; &, si compendiosam scripturam *pnimio* contempleris, haud ita multum abludit a recepta lectione. Quod si ejusmodi est, ut Horatio non tam dari, quam reddi & restitui videatur, equidem ejus causa gaudebo: sin ita est, ut *ni dimidio* nullo pacto possit ab auctore abjudicari; id tamen nostrum omnium interest, ut in veterum scriptis non omnia aeque sine cura discriminis probare videamur.

2. PRAECEPTIS QUALIA VINCUNT PYTHAGORAN] Ex membranis aliae *vincunt* habent, aliae *vincent*, aliae denique *vincâne*. Primum nunc fere obtinet, ex priscis editionibus ductum; at secundum ei facile praetulerim; *novis* enim praeceptis futurum tempus magis convenit. Sed vera & sincera lectio est, quae tertio loco venit; Lambino etiam & Cruquio probata. Sic Joannes Saresberiensis in Policrat. VIII, 8. *In usus istorum licet & Catio,*

Ponere signa novis praeceptis, qualia VINCANT
Pythagoran, Anytique rem, doctumque Platona.

Sic ibi & codex MStus Bibliothecae publicae Cantabrigiensis. Noster Epist. I, 4. v. 3.

Seri-

Filius, Aeſopi detractam ex aure Metellae
(Scilicet ut decies ſolidum abſorberet) aceto
Diluit inſignem baccam: quî ſanior, ac ſi
Illud idem in rapidum flumen jaceretve cloacam?
Quinti progenies Arrî, par nobile fratrum,
Nequitia & nugis pravorum & amore gemellum,
Luſcinias ſoliti impenſo prandere coëmtas:
Quorſum abeant? ſanin' creta, an carbone notati?
Aedificare caſas, ploſtello adjungere mures,

v. 240. Vulg. Exsorberet. 246. Sani. notandi.

Lu-

Verrere, *ſeu caelo libeat traxiſſe volucrem.*
legendum puto: *agitare*, non *ſectare*: unde m *ſecto* pro *ſector* in illius aevi poëta?
38. Curbat de nocte vocata] Editiones iquae currit, & codices fere omnes. Sed *rat*, quod poſtea per Typographos irrepſerat, a Lambino intactum permanſerat, nunc paſſim umfertur. Si *curras*, erit pactum de ſtupro oris futuro; ſi *currit*, erit ſtupri jam conſueti tium: quae probabilior ſententia eſt. Ceterum rrentii unus, & alter Collegii Trinitatis, sur-: etiam eleganter; ut Carm. III, 6.
ed juſſa coram non ſine conſcio
urgit *marito.*
nen recepta lectio placet: *currere* enim dicit, oſtendat, quam officioſa & morigera ſit. Ob dem rem aliae *venire* dicebantur, haec vero *ere.* Noſter Serm. I, 2. v. 122.
Iequa cunctetur, cum eſt juſſa venire.
tialis I, 71.
t quia nulla venit, *tu mihi, ſemne, veni.*
e plura apud elegantiſſimum Nic. Heinſium Naſon. II. Art. v. 11. Porro & citata allegat phyrion pro *vocata:* ſed hoc rectius, ut Carm. 6. *Seu* vocat *inſiter.*
40. Scilicet ut decies ſolidum exsorbe-] Ita quidem editiones veteres; unde, diſſiantibus Lambino, Cruquio, & Torrentio, in omnibus obtinet. At in pluribus ſuis Pulnus Berſmannuſque absorberet; idemego in meorum meliore parte reperi: quo dunt nonnulli, qui nimis antique *obſorberet* exnt. Placet illud alterum, utpote plurium exlarium ſuffragiis munitum. Macrobius de re li Saturn. II, 13. *Cleopatra unionem demtum ex & aceto diſſolutum* abſorbuit. Et Plinius Hiſt. 35. *Itaque expectante quidnam eſſet actura* (Cleopatra) *detractum alterum* (ex aure unionem aceto) *morſit, ac liquefactum* abſorbuit. Et paullo poſt, de hac ipſa re, quam hic narrat Horatius: *Prius id fecerat Romae in unionibus magnae taxationis Clodius tragoedi Aeſopi filius; ut experiretur in gloria palati, quid ſaperent margaritae: atque ut mire placuere, ne ſolus hoc ſciret, ſingulos uniones convivis quoque* abſorbendos *dedit.* Unde & illud forte colligi poſſit, ſic olim dediſſe Horatium;
Clodius *Aeſopi detractam ex aure Metellae:*
& illud *filius* ex gloſſemate & interpretatione fluxiſſe.
246. Quorsum abeant sani? creta, an carbone notandi?] Principio, diſtinctione prava jam vulgo laborat hic locus; *Quorſum abeant ſani?* ſi enim *ſani* ſunt, nulla jam dubitatio eſt, *quorſum*, hoc eſt, *quo abeant:* nempe ad partes ſanorum. Sic Terentius Eunucho II, 3.
Neſcio hercle, neque unde eam, neque quorſum eam.
Interpungendum itaque poſt *abeant*, *Quorſum abeant?* ut & Acron aliique viderunt. Deinde & codices aliquot tam aliorum, quam noſtri, *Sani ut, creta:* quod elegantia non caret, ut alibi Serm. I, 3.
Perrecto jugulo hiſtorias, captivus ut, audit.
Vide quae ſupra diximus ad v. 215. Sed praeterea ſunt codices, qui *ſani creta* habent; codex Regius *ſani an creta*, ut & editiones veteres, Veneta utraque & Loſcheriana. Inter utraſque has lectiones quae media venit correctio, veriſſima mihi videtur:
Quorſum abeant? Sanin' creta, an carbone notati? Sanin' autem ut paſſim apud Comicos, *Dixin', Noſtin'.* Virgilius; *Pyrrhin' connubia ſervas?*
Mortalin' decuit violari vulnere Divum?
Denique notati habent plures melioresque codices;

Dulcior: irriguo nihil eſt elutius horto.
Si veſpertinus ſubito te oppreſſerit hoſpes;
Ne gallina malum reſponſet dura palato,
Doctus eris vivam miſto merſare Falerno:
Hoc teneram faciet, pratenſibus optima fungis
Natura eſt: aliis male creditur. ille ſalubris
Aeſtates peraget, qui nigris prandia moris
Finiet, ante gravem quae legerit arbore ſolem.
Auſidius forti miſcebat mella Falerno,
Mendoſe: quoniam vacuis committere veris
Nil niſi lene decet. leni praecordia mulſo

v. 19. Vulg. Misto.

Pro-

illa, quae in ciborum natura inquiri & conſiderari ſolent; quaeque pariter conjunxit Celſus lib. II. capp. 19. & 20. ſcilicet ut & ſint *boni ſucci*, quae εὔχυμα Graeci vocant; & *firmi robuſtique alimenti*, quae εὔτροφα. Ergo ova oblonga melioris eſſe ſucci & magis alentia dicit, quam rotunda: cur iſtud? *namque calloſa ſunt, & marem vitellum cohibent.* Jam certe recto pede procedit argumentum: quippe ſecundum medicorum placita, in quovis genere mares valentioris ſunt materiae, feminae contra leviorem & imbecilliorem cibum praeſtant. Tum autem *oblonga ova mares edere*, quantumvis ſit falſum & ineptum, graviſſimi tamen auctores tradiderunt, Columella VIII, 5. & Plinius Hiſt. X, 74. cujus verba ſunt, *Quae oblonga ſunt ova, gratioris ſaporis putat Horatius Flaccus. Feminam edunt, quae rotundiora gignuntur, reliqua marem.* De colore, ut vides, ne verbum quidem. Fallitur tamen hic ſcriptor egregius, cum *melioris ſucci* interpretatur *gratioris ſaporis*. Alia enim res eſt: *ſapor* ad palatum duntaxat ſpectat; *ſuccus* ad totum corporis habitum: vide Celſum loco laudato, & alios. Ceterum dices fortaſſis, vix alibi occurrere *alma* pro *alentibus*, *nutrientibus*. Ob eam ipſam cauſſam, inquam ego, Librarii *alba* ſubſtituerunt. At ea vocabuli vis & ſenſus eſt, ut eleganter huic ſignificationi aptari queat: at alii, quorum ſcripta perierunt, ſic forte uſurparunt. *Alma*, inquit Feſtus, *ſancta ſive pulchra, vel* ALENS *ab alendo ſcilicet.* *Alma proprie tellus eſt*, ait Servius, *ab eo quod nos alat. Lux alma dicta, quod* alat *univerſa; unde alma Ceres, quod nos* alat. Quin & Acron Scholiaſtes ita olim legiſſe videatur: cujus verba ſic habent in editione prima Venet. & codice Miſto Regiae Societatis: *Quia meliora ſunt longiora ova, quam rotunda; & albiora aut fortiora.* Equidem ſcripſiſſe credo, *Almiora aut fortiora.* Quippe *magis alma* perinde eſt ac *fortiora, firmiora, robuſtiora, valentiora*, ad nutriendum ſcilicet. At qui *albiora* (ut nunc editum eſt) per *fortiora* enarrat; nae ille dignus eſt, quem vel pueri ſub ferula adhuc militantes albis, quod aiunt, dentibus derideant.

16. IRRIGUO NIHIL EST ELUTIUS HORTO] Ita omnes ſcripti editique uno conſenſu:

Caule ſuburbano, qui ſtrictis crevit in agris
Dulcior: irriguo nihil eſt elutius horto.

Dummodo tamen vir ingenio Daniel Heinſius, *Scripſerat*, inquit, *abſque dubio poëta, Irrigui nihil eſt elutius horti*; ut *caule* a ſuperioribus repetatur. Vide, quo provectus ſit prurigine corrigendi. Certe, ſi bene hominem novi, in ſuis ipſe carminibus prius longe praetuliſſet. Dictum quippe eſt, ut illud Plinii Hiſt. XVIII, 5. *Nihil eſt damnoſius deſerto agro.* Neque ullam venerem habet Heinſii lectio, quam non altera majorem in modum poſſideat.

19. DOCTUS ERIS VIVAM MISTO MERSARE FALERNO] Quid, rogo, ſibi vult *miſto Falerno*; cum nihil quicquam hic ſit, quo cum miſceatur? Ergo ſubintelligi hic volunt interpretes, *cum aqua.* Unde hoc iis compertum? Cur magis *cum aqua*, quam cum *melle*, *oleo*, vel alio quovis liquore? Oedipus enim aut hariolus ſit oportet; qui, cum auctor nihil dicat, mentem ejus aſſequi conjectando profiteatur. Quod ſi is recte conjecerit; auctor tamen haud minore in culpa eſt, cui, ut ſcias quid velit, conjectore eſt opus. Certe Noſter, ſi

Accedam? an potius mediter finire dolores?
Excluſit; revocat: redeam? non, ſi obſecret. ecce
Servus non paullo ſapientior: O here, quae res
Nec modum habet neque conſilium, ratione modoque
Tractari non volt. in amore haec ſunt mala: bellum,
Pax rurſum. haec ſi quis tempeſtatis prope ritu
Mobilia, & caeca fluitantia ſorte laboret
Reddere certa ſibi; nihilo plus explicet, ac ſi
Inſanire paret certa ratione modoque.
Quid? cum Picenis excerpens ſemina pomis,
Gaudes, ſi cameram percûſti forte; penes te es?
Quid? cum balba feris annoſo verba palato,
Aedificante caſas quî ſanior? adde cruorem
Stultitiae, atque ignem gladio ſcrutare. modo, inquam,
Hellade percuſſa, Marius cum praecipitat ſe,

Cer-

TAT. Quo admiſſo, legendum inſuper fue-, *ſi non* DAS: quod tamen in nullo codice vi- n eſt hactenus. Vide nos ad Serm. II, 1. v. 20. vocanda eſt igitur lectio antiqua, *Sume, Catelle; negat: ſi non das,* OPTET: ue hanc agnoſcit multo melior majorque pars mbranarum veterum.

162. NEC NUNC, CUM ME VOCET ULTRO] Ino- it hoc ex editionibus vetuſtis: Tu reſcribe NE NC ex codice Leidenſi, Zulichemiano, Bat- ano, Collegii Trin. & a manu ſecunda Regi- nſi: & praeterea VOCAT pro *vocet*, etiam in- is membranis:

NE *nunc, cum me* VOCAT *ultro,*
Accedam, an potius mediter finire dolores?

preſſit ſcilicet Terentium in Eunucho I, 1. *Quid igitur faciam? non eam,* NE *nunc quidem,*
Cum ADCERSOR *ultro?*

neca de Benef. VII, 26. *Semper illum poenituit,* e NE NUNC *quidem poenitet.* Salluſt. Jugurth. 31. *i* ne nunc *quidem obnoxiis inimicis exſurgitis.* Ci- o Epiſt. ad Quintum Fratrem III, 1. *Hippada-* s ne nunc *quidem quid velim rogavit.* Paradox. *Ergo ego ſemper civis; tu* ne nunc *quidem.* Epiſt. Fam. III, 6. *Quod* ne nunc *quidem deſpero.* XIV. *Sed multa me impedierunt, quae* ne nunc *quidem edita ſunt.* Eundem Terentii locum expreſſit etiam Perſius Sat. V, 172:

Quidnam igitur faciam? NE *nunc, cum accerſar, & ultro*
Supplicet, accedam? ſi totus & integer illinc
Exieras, nec nunc.

Ita ediderunt viri maximi Pithoeus & Caſaubonus: unde quivis colligat, VOCET in Horatio legendum; ut hic *accerſar* & *ſupplicet*. Sed & Perſius in mendo cubat, eodem modo corrigendus:

ne nunc, cum accerſor, *& ultro*
Supplicat, *accedam? ſi totus & integer illinc*
Exieris, ne nunc.

Accerſor habent tres manuſcripti, Galeanus, Regius, & Collegii Trinitatis: *ſupplicas*, Galeanus: *ne nunc* Coll. Trin. & veterrimus Pithoei. Porro pro NE paſſim in quibuſvis ſcriptoribus Librarii dederunt NEC: ut Virgil. Georg. I, 124.

Nec ſignare quidem aut partiri limite campum.

Ita habet & caſtigatiſſima Nic. Heinſii editio: ſed repone ex veterrimo codice Romano apud Pierium, & ex Lactantio Divin. Inſtit. V, 5.

NE *ſignare quidem.*

Plura hoc genus errata detexerunt viri ſummi Gronovius pater & Graevius ad Sueton. Tiberium C. XV, quos ibi vide.

283. Quid

Ignarum quibus est jus aptius, & quibus affis
Languidus in cubitum jam se conviva reponet.
Umber, & iligna nutritus glande, rotundas
Curvet aper lances carnem vitantis inertem:
Nam Laurens malus est, ulvis & arundine pinguis:
Vinea submittit capreas non semper edulis.
Fecundae leporis sapiens sectabitur armos.
Piscibus atque avibus quae natura & foret aetas,
Ante meum nulli patuit quaesita palatum.
Sunt quorum ingenium nova tantum crustula promit.

v. 41. Vulg. CURVAT. 44. FECUNDI.

Ne-

meliusque sit:

Nec satis est cara pisces averrere *mensa,*
Ignarum, quibus est jus aptius, & quibus affis
Languidus in cubitum jam se conviva reponet:

hoc est, Neque sufficit pisces impenso pretio coëmtos in mensa sua exhibere, qui pro reliquiis *averrantur*; utpote quos nemo convivarum tangere velit, propterea quod aptum cuique condimentum desit. Opera potius danda est, ut & pisces pretiosi ponantur, & ita suaviter condîti, ut vel languido convivae appetitum renovent; adeo ut nihil demum ex iis reliquum sit, quod a ministrantibus pueris *averri* possit. Non satis est pisces intactos *cara mensa averrere*, & solo sumtu te ostentare: si artem cenarum tibi arrogas, id potius effice, ut prae suavitate omnia consumantur, nihil supersit. Haec, ni fallor, enarratio & sententiae & verbo appositae congruit. Cicero ad Cassium Epist. XII, 4. *Vellem idibus Martiis me* ad cenam *invitasses:* reliquiarum *nihil fuisset.* Priscianus p. 900. Verro *secundum Charisium in praeterito* Verri *facit, quod & usus comprobat: Licinius Macer pro Tuscis; Quis oportuit amissa restituere, hisce etiam* RELIQUIAS AVERRERUNT. Seneca Controv. XXV. *Inter temulentas ebriorum* reliquias *humanum* everritur *caput.* Et iterum, *Inter purgamenta & jactus venantium, & sparsam in convivio scobem, humanus sanguis* everritur. Non deerunt, opinor, qui huic, quam primi nunc proponimus, sententiae accedent. Sed & alterae duae, tam Gronovii, quam veterum, fautores adhuc suos sine dubio habebunt. Quid mirum? ubi quaevis ex tribus, pari probabilitatis specie certans, dubiam duabus ceteris palmam facit.

41. CURVAT APER LANCES] Veteres quidem Editiones cum multo majore parte codicum CURVAT: postea fere obtinuit altera lectio CURVET, quam suppeditant Torrentii libri aliquot, unus Pulmanni, & codex Collegii Trinitatis. Utramvis tuto sequi poteris: si *curvet*, erit vox praecipientis, quid fieri oportet; si *curvat*, erit approbantis, quod recte fit.

44. FECUNDI LEPORIS] Sic editiones priscae cum codicibus plerisque, nostris quidem omnibus: neque aliter nunc extat apud Donatum ad Terentii Eunuchum, III, 1. vers. 36. Scio etiam *leporem* masculino genere dici solere, etiam *fecundum* & *praegnantem.* Varro de Re Rust. III, 12. QUI *lepus dicitur, cum praegnans sit, etiam concipere.* Plinius Hist. VIII, 55. *Lepus* SOLUS *praeter dasypodem superfetat, aliud educans, aliud in utero gerens.* Vulgatam igitur lectionem tantis auctoribus, qui volet, facile tuebitur. Vide virum summum Gerardum Vossium de Analogia lib. I. cap. 16. Mirifice tamen placet, quod in omnium optimo Blandinio, & in altero non contemnendo codice Tonsano Cruquius invenit,

FECUNDAE *leporis sapiens sectabitur armos.*

Unde enim hoc Librariis, nisi ab ipso auctore profectum esset? Ignoscendum quidem est iis, qui cum vulgo loquuntur: sed rationi naturaeque magis congruum hic femininum genus esse quis negabit? Sapit etiam, siquid ego judico, morem Horatianum, & ingenium novandi sermonis cupidissimum. Priscianus pag. 658. *hic & haec lepus* prisca auctoritate dici memorat: quod fortassis ex hoc ipso loco petitum habuit; vel si ex alio scriptore nescio quo, at certe vel sic, novo demum tibicine haec lectio fulcitur. Quod si spernis ista, quae Priscianus nullo teste producit; imo vero,

Nequaquam ſatis in re una conſumere curam:
Ut ſi quis ſolum hoc, mala ne ſint vina, laboret;
Quali perfundat piſcis ſecurus olivo.
Maſſica ſi caelo ſubpones vina ſereno;
Nocturna, ſi quid craſſi eſt, tenuabitur aura,
Et decedet odor nervis inimicus: at illa
Integrum perdunt lino vitiata ſaporem.
Surrentina vafer qui miſcet faece Falerna
Vina, columbino limum bene colligit ovo:
Quatenus ima petit volvens aliena vitellus.

v. 51. Vulg. SUPPONAS. Toſtis

ſquam quemquam *hanc leporem* dixiſſe conce-
is: nihilo tamen minus *ſecundae* & doctior &
abilior hic lectio erit, quam *ſecundi*. Ita
tus in Sticho I, 3. v. 14.

audivi ſaepe hoc vulgo dicier,
lore elephantum gravidam *perpetuos decem*
ſe annos:

it dicere *gravidum*, quamvis nemo alias *hanc*
antum vel fando audivit. Ita ipſe Plinius IX,
Cordylae appellantur Thynnorum *partus, qui*
is redeuntes in mare auctumno comitantur. Et
5. *Generatio* murium *lambendo conflare, non*
, dicitur: ex una *genitos* CXX. *tradiderunt:*
Perſas vero, praegnantes & in ventre parentis
rtas. Vides de Thynnis & Muribus feminis
, una, repertas, dixiſſe: licet nemo alias Thyn-
aut Murem feminino genere extulerit. De-
itaque hoc venerandae antiquitatis codici, ut
ıabus lectionibus, quarum utraque quidem tuta
altera & erudita, hanc potius ſequamur, quam
ſubminiſtrat. Quin & obſervatione dignum
eoſdem illos codices, Blandinium dico &
ſanum Cruquii, *anſeris albae* exhibere Serm.
. 88. ubi ceteri fere omnes, ut hic, maſcu-
n genus ſuppoſuerunt.

1. NEQUAQUAM SATIS IN RE UNA] Nimium
ırgutatur Dan. Heinſius, cum hoc modo di-
uere jubet:

ınt quorum ingenium nova tantum cruſtula pre-
mit;
'equaquam ſatis in re una conſumere curam:

ſatis explicat non ἄλις, ſed ἄλις ἔν· hoc eſt,
non ſit ſatis, vel *Quandoquidem nequaquam*
atis. Sed quis, obſecro, ſic locutus eſt? nam
ſecto exempla, quae ibi profert, nihil ad rem
faciunt. Immo enimvero *ſatis* hic eſt ἄλις ἐσί:
quippe hoc ad ſequentes verſus potius, quam ad
praecedentem refertur. Unde factum, ut τὸ *eſt*
in nonnullis codicibus verſui inſeratur: in duobus
Cruquianis ſic,

Nequaquam ſatis in re una eſt *conſ. curam.*

in Regio,

Nequaquam ſatis in re una conſ. curam eſt.

Equidem ſic potius conſtituerim,

Nequaquam EST *ſatis in re una conſ. curam.*

vel ſic,

Neq. ſatis EST *in rem unam* INSUMERE *curam:*

Nam Lambethanus codex, etſi is recentior eſt,

Neq. ſatis eſt *in re una* abſumere *curam.*

Certe, etſi hac locutione Noſter vehementer de-
lectari & ſaepiſſime uſus eſſe deprehenditur, num-
quam tamen τὸ *ſatis* nudum & incomitatum po-
ſuit ſine verbo *eſt*, ut Carm. III, 1. *Deſiderantem*
quod ſatis eſt. III, 16. *Parca quod ſatis eſt manu.*
Serm. I, 1. *Nil ſatis eſt, inquit.* Et, *Jam ſatis eſt,*
ne me. I, 2. *An tibi abunde Perſonam ſatis eſt.* Et,
Uſque ſuperque Quam ſatis eſt. I, 4. *Non ſatis eſt*
puris. &, *Mi ſatis eſt, ſi.* I, 5. *Obe, jam ſatis eſt.*
I, 10. *Ergo non ſatis eſt.* &, *Non ego, nam ſatis eſt.*
II, 3. *Scribe decem a Nerio: non eſt ſatis.* &, *Si quid-*
vis ſatis eſt. II, 4. *Nec ſatis eſt cara.* II, 5. *Non ſa-*
tis eſt Ithacam revehi. Epiſt. I, 2. *Quod ſatis eſt, cui*
contingit. I, 6. *Ultra quam ſatis eſt.* I, 7. *Jam ſatis*
eſt. &, *Ultra quam ſatis eſt.* I, 10. *Ubi plura Cogere*
quam ſatis eſt. I, 18. *Haec ſatis eſt orare Jovem.*
Art. Poët. *Non ſatis eſt pulchra eſſe poëmata.* &, *Nec*
ſatis eſt dixiſſe. Ergo ad haec exempla etiam hunc
locum liceat refingere.

51. MASSICA SI CAELO SUPPONAS VINA SERE-
NO] Editiones veteres, duae Venetae & Loſche-

Toſtis marcentem ſquillis recreabis & Afra
Potorem cochlea: nam lactuca innatat acri
Poſt vinum ſtomacho: perna magis, ac magis hillis
Flagitat in morſus refici: quin omnia mavolt,

v. 61. Vulg. MALIT.

Quae-

riana SUPPONES. Poſtea Typographi Aldum, opinor, ducem ſecuti SUPPONAS paſſim dederunt: quod per interpretum indiligentiam etiamnum obtinet. Revocetur lectio antiqua, cui plures Lambini & Berſmanni codices aſtipulantur: ceteri Editores ſilentio hoc male tranſeunt. Equidem in plus decem exemplaribus *ſuppones* inveni, *ſupponas* in ſolo Magdalenenſi.

61. FLAGITAT IN MORSUS REFICI] *Refici in morſus*, ait Lambinus, *ita dictum eſt*, ut Virgil. Aen. XI, 731. *Reſcitque in praelia pulſos.* Haud vidi magis. Quiſnam, obſecro, hic reficitur in morſus? videamus locum integrum:

Toſtis marcentem ſquillis recreabis & Afra
Potorem cochlea: nam lactuca innatat acri
Poſt vinum ſtomacho: perna magis ac magis hillis
Flagitat in morſus refici: quin omnia malit
Quaecumque immundis fervent allata popinis.

Quis, inquam, hic *flagitat refici? potor*, an *ſtomachus?* Equidem hic *ſtomachum* intelligo: is ſcilicet *flagitat*, is *malit* a popinis allata: ut Serm. II, 2. v. 44.

mala copia quando
Aegrum ſollicitat ſtomachum: *cum rapula plenus*
Atque acidas mavult *inulas.*

Quod ſi ita ſit, nihil jam hac lectione ſtultius: quî enim ſtomachus refici poteſt in morſus? an ſtomachus dentes habet? Immo enimvero, licet *potorem* hoc flagitare dixeris, quam tamen malam eſſe conſtructionem puto, ineptum hoc nihilominus erit ac putidum. Perna ſcilicet & hillis *comeſtis*, reficitur potor *in morſus*: quid magis praepoſterum? utique in morſus debet refici, *priuſquam* quidquam poſſit comedere. Nihil certe *in morſus refici* tolerabiliter dici poteſt, niſi *dentes* hebetati & inſtabiles, qui jam morſibus inhabiles ſunt; non *potor*, non *ſtomachus*: & abſit, ut cultiſſimo poëtae tam illepidum dictum affingamus. Neque vero audiendi ſunt Cruquius & Chabotius, qui *morſus* hic *minuta fruſtula* interpretantur; *morſus* enim & *morſellus* pro offa, fruſto, non niſi barbarorum eſt. At editio priſca Loſcheri, cui illa Roberti Stephani accedit, IMMORSUS hic exhibet. Neque aliud volunt codices noſtri Reginenſis, Petrenſis, Regius, Galeanus, Magdalenenſis, Battelianus, Collegii Trinitatis; qui uno vocabulo ex priſca ſcribendi ratione IMMORSUS clare praeferunt. Atque haec lectio eruditiſſimis viris placuit, Bonaventurae Vulcanio, Petro Scriverio, Danieli Heinſio. *Immorſus* autem exponunt ex Gloſſario Iſidori, *jejunus*: & ſic etiam codex Regius inter lineas enarrat, *immorſus, jejunus. Sane ſenſu optimo*, ait Heinſius: *ante oſtendit, quomodo marcentem reficere; jam vero, quomodo jejunum excipere oporteat.* Ego vero neque ſenſum orationi, neque verbum ſenſui convenire dico. De *marcente* enim ſtomacho, non *jejuno* & famelico, hic agi tam manifeſtum eſt, quam quod uſquam manifeſtiſſimum. Cui autem credibile eſt, *immorſus* activam ſignificationem habere, *qui non momordit, qui nihil comedit?* Quis auctor, quis ſponſor rei tam inauditae? Gloſſographus neſcio quis, ſemibarbarus; cujus ex turbidis latunis pudeat quicquam haurire, quod Horatio impertiatur. Paſſivam ſignificationem huic verbo donat Cyrillus apud Labbaeum, Ἀδηκτος, *immorſus*; hoc eſt, qui non eſt morſus. Ego vero contra *immorſus* ſic accipio, ut *admorſus*, *demorſus*, pro eo qui morſus eſt. Statius Theb. II, 628. ubi Chromis quidam

Dum clamat, ſubit ore cavo Theumeſſia cornus,
Nec prohibent fauces — tranſmiſſa morte per artus
Labitur, immorſaque *cadens obmutuit haſta.*

Ubi, ut hic apud Noſtrum, *immorſa* habet vetus codex Collegii Petrenſis, Propertius III, 6. v. 2.

Immorſo *aequales videant mea vulnera collo:*
Me doceat livor mecum habuiſſe meam.

Ita ex conjectura dederunt viri & eruditione & ingenio praeſtantes Nic. Heinſius & Janus Broukhuſius; cum in vulgatis ſic *In morſo*, diviſo, ut hic, vocabulo. Quid ergo hinc extundemus? profecto levi mutatione ſic ſatis commode conſtitui locus poterit;

perna magis ac magis hillis
Flagitat inmorſis *refici.*

perna ac hillis immorſis, hoc eſt, admorſis, commanducatis, deguſtatis: quippe, *mordere*, etſi id rarius, eſt ubi *mandere & comedere* ſignificat. Juvenalis Sat. VI, 301.

Grandia quae mediis jam noctibus oſtrea mordet.

IV.

Quaecumque inmundis fervent adlata popinis.
Eſt operae precium duplicis pernoſcere juris
Naturam. Simplex e dulci conſtat olivo.
At pingui miſcere mero muriaque decebit,

v. 65. Vulg. QUOD PINGUI miſc.

Non

2.
inum ad ſaxum Rutupinove edita fundo
ea, callebat primo deprendere morſu.
uid opus eſt ulla mutatione? ſine dubio
i lectio eſt, quam diſerte exhibent manu-

perna magis ac magis billis
itat INMORSUS *refici.*
chus flagitat refici *immorſus perna & billis*,
e id genus ſalſis cibis atque acribus, qui *in*
ſcilicet vendi ſolent; ut praeter Noſtrum
ilis I, 41.
d fumantia qui tomacla raucus
umfert tepidis coquus popinis.
ſus hic eſt *vellicatus, excitatus, punctus,*
ſus. Acria enim & ſalſa *mordere* dicuntur
s, ut Graecis δάκνειν: inde *mordax acetum*
, δακνώδες, δριμύ, Sat. V, 86.
eas hic aurem mordaci *lotus* aceto.
ilis VII, 24.
cibus ipſe juvat morſu *fraudatus* aceti.
; Hiſt. XII, 25. *Balſami ſemen*, mordens
ſervenſque in ore. & ibid. 19. *Caſia lento*
eniter mordens. XV, 29. *Folia myrti, leni-*
rdaci *pulvere.* XXVII, 13. *Radix ſmyrnii gu-*
i mordet. XXI, 18. *Odoratus juncus, vinoſae*
citatis *ad linguam.* Et ſic alibi ſaepe. Ergo
ilt Catii magiſter, Marcentem & reſolutum
hum eo pacto optime refici, ſi cibis acri-
rmorſus & vellicatus fuerit; quales Serm. II,
idienus ille in eodem, ut videtur, ludo
s appoſuit;

acria circum
ola, lactucae, radices, qualia laſſum
ellunt ſtomachum, *ſiſer, allec, faecula Coa.*
. v. 61. QUIN OMNIA MALIT] Rectius codex
ius & unus Berſmanni,
itat immorſus refici: quin omnia MAVULT.
it & mavult, eodem modo efferri debent.
rm. I, 4. v. 30.
mutat *merces ſurgente a ſole, ad eum quo*
ertina tepet regio: quin *per mala praeceps*
tur, *uti pulvis collectus turbine.*
II, 13.

& inſerti capillis
Eumenidum recreantur *angues:*

Quin *& Prometheus & Pelopis parens*
Dulci laborem decipitur *ſono.*
Et alibi paſſim, cum apud hunc, tum apud alios.

62. QUAECUNQUE IMMUNDIS FERVENT ALLATA POPINIS] Cruquii codices, uti affirmat, omnes *in mundis* quibus ipſe aſſentitur. Ita & noſtri unus & alter ex deterioribus: ceteri uno verbo *inmundis*, ex priſca orthographiae ratione, ut paullo ante *inmorſus. Immunda popina* perpetuo epitheto, ut Martiali *nigra.* VII, 60.

Occupat aut totas nigra popina *vias.*

Porro, ait Lambinus, *quidam libri extuſi habent* illata (ita editio Simonis Colinaei) *qua ex ſcriptura ſuſpicatus ſum aliquando legendum* illota. *Sed codices omnes* allata, *quos ſequor.* Unde nuper vir eruditus etiam in contextu dedit *illota*; quippe, ait, *auctore Lambino, alii codices* illata, *alii* illota *habent.* Vide, incuria & feſtinatio quid facit. Conjectura mera, ipſi quoque auctori ſpreta & repudiata, jam pro codicum ſcriptorum lectione venditatur. Quorſum autem *illota?* an *ferventia* tomacula, & jam convivis ponenda, lavari debuerunt poſtea? Nullus quidem ex noſtris codicibus aut *illata* aut *illota*; unus & alter ex vilioribus *ablata*, ceteri cum editionibus ALLATA habent; quod rectiſſimum eſt. *Fervent allata*, perinde eſt ac ſi dixiſſet, *ferventia afferuntur*, a coquis ſcilicet vel miniſtris. Noſter Serm. II, 8. v. 42.

Affertur *ſquillas inter muraena natantes.*

& v. 86.

diſcerpta ferentes
Membra gruis.

Martialis, loco jam ante laudato, I, 41.

Quod fumantia *qui tomacla raucus*
Circumfert *tepidis coquus popinis.*

Petronius in Cena Trimalchionis: Adlata *eſt cum guſtatio valde lauta*: & mox, *Guſtantibus adhuc nobis, repoſitorium* adlatum *eſt cum corbe.* Et iterum, *Statim* adlatae *ſunt amphorae vitreae diligenter gypſatae.*

65. QUOD PINGUI MISCERE MERO] Locus intricatus & moleſtus:

Eſt operae pretium duplicis cognoſcere juris
Naturam. Simplex e dulci conſtat olivo:
Quod pingui miſcere mero muriaque decebit,
Non alia, quam qua Byzantia putruit orca.

Non alia quam qua Byzantia putuit orca:
Hoc ubi confuſum ſectis inferbuit herbis,

v. 66. Vulg. PUTRUIT.

Cory-

Ubi principio, ſunt qui longe melius, mutatis hinc & hinc partibus, *pingui olivo* & *dulci mero* dictum fore putent; ut aut ſic legendum fuerit,

ſimplex e pingui *conſtat olivo:*

Quod dulci *miſcere mero muriaque decebit*;

aut conſulto poëta ſic prave locutus ſit, quo Catium magis deridendum lectori propinet. Ita ſane *pingue oleum* & *pinguis olivi* Virgilius; *dulci vino* & *dulci mero* Noſter alibi dixit. Haec quidem illi: in quibus, ut plerumque alias, judicium magis quam eruditionem deſideres. Quippe illud hic non vident, *oleum pingue* & *merum dulce* generalia & perpetua epitheta eſſe, & idcirco huic Catii orationi, qua juris compoſitionem tradit, inepta prorſus & aliena. Quid enim attinet *pingue olivum* praeſcribere; cum omne oleum pingue ſit? aut *dulce merum*, cum merum quodcumque eo nomine vocent poëtae, *amara curarum eluere efficax?* Quod ſi merum *dulce*, non cum poëtis, ſed cum medicis & rei ruſticae ſcriptoribus, *auſtero* hic opponas: tamen vel ſic ambiguum eſſet praeceptum; quot enim & quam diverſa meri dulcis genera ſunt? Satius ergo eſt receptam omnium codicum lectionem ſequi,

ſimplex e dulci conſtat olivo:

hoc eſt, non rancido, non foetido: ut in ſimplici jure munditiem, in compoſito artem & ſapientiam praeceptor hic oſtentet. Iſta vero quae ſequuntur,

Quod pingui miſcere mero muriaque decebit.

erucem ſane figunt interpretibus. Quodnam enim eſt *pingue merum?* Porphyrioni *mulſum* eſt. At quſ, quaeſo, fieri poteſt, ut idem & *merum* ſit & *mulſum*; & ἄκρατον & μελίκρατον; & nulla re mixtum, & melle temperatum? Hoc abſurdiſſimum eſt: unde ſunt qui pro mulſo *muſtum* apud Scholiaſtem reponunt: idque jure factum eſſe videatur: muſtum enim *pingue* dicitur. Tibullus I, 1.

Nec ſpes deſtituat, ſed frugum ſemper acervos
Praebeat, & pleno pinguia muſta *lacu.*

Columella libro X, ipſo fine:

Ferveat ut lacus, & multo completa Falerno
Exſudent pingui *ſpumantia dolia* muſto.

Itaque, ſi hoc voluit Noſter, recte utique dixiſſet,

Quod pingui muſto & muria miſcere decebit.

Verum aliud longe eſt *pingue muſtum* dicere, aliud *pingue merum* pro muſto ponere: illud elegans & poëticum; hoc putidum, ναυσῆλον, & Horatio prorſus indignum. An *pingue* ergo *merum* cum Lambino & Torrentio interpretabimur *craſſum, non defaecatum, non ſacco colatum?* An potius *pingue* hic opponetur *tenui?* Celſus I, 6. *Numquam vinum ſalſum bibere expedit, ne* tenue *quidem, aut dulce: ſed auſterum*, & plenius, *neque id ipſum pervetus.* Idem itaque fortaſſis erit *pingue* vinum, quod *plenum.* Iterum Celſus II, 18. *Id vinum, quod paucorum annorum, vel auſterum, vel* pingue *eſt, in media materia eſt.* Ita edidit eruditiſſimus Lindenius: Ronſaeus in contextu *Lene* dederat, *pingue* ad marginem ablegaverat. Habemus igitur *merum pingue:* ſed haeret hic nihilominus aqua: quo enim referemus illud *Quod?*

Eſt operae pretium duplicis cognoſcere juris
Naturam. Simplex e dulci conſtat olivo:
Quod *pingui miſcere mero muriaque decebit.*

Quod jus hic accipiemus, an *quod olivum?* Prius placuit Torrentio; qui, ut conſtructio apertior fiat, verba illa (*ſimplex e dulci conſtat olivo*) parentheſi includi velit. Bene ſane: ſed nullis parentheſeos hamis aut uncis (qui in veteribus membranis nuſquam compárent) id clarum aut elegans efficietur; quod vel ſine illis nativam perſpicuitatem nitoremque non habeat. Recentiorum haec inventa ſunt, & utiliter ſane excogitata: ſed non ut quovis in loco cuicumque ulceri ſanando efficaciter adhiberi queant. Sane illud *quod* nullis machinis aut technis divelli poteſt ab *olivo:* & non leviter peccavit Horatius, ſi, his verbis interjectis, *jus* ſuum jam frigidum & ἴυλον huc transferre voluit. Ergo alii, ut ſane ordo & conſtructio flagitat, *quod olivum* hic intelligunt, atque ad *jus duplex* condiendum, *oleum* hic mero muriaque miſcendum praeſcribi volunt. Sed illud interea non animadvertunt, non hic, ſed verſu abhinc quarto, *oleum* in hanc mixturam venire;

inſuper addes
Preſſa Venafranae quod bacca remiſit olivae.

Jus quidem hoc mixtum erat *vino, muria, ſecta herbis, croco*, & *oleo:* ut Naſidieni illud non abſimile, *oleo, garo, vino, pipere*, & *aceto.* At certe eidem juri bis oleum praeſcribi & ingeri, abſurdiſſimum eſt. Quid ergo? videamus, an codices aliqui ſuppetias nobis adveniant. Liber Collegii Trinitatis CUM PINGUI habet; ſed ille mendis ubique ſcatet, neque is eſt, cui confidere poſſis. Simeo Boſius, vir tam ingenio quam doctrina praeſtans, in antiquo ſuo invenit, AT

PIN-

Spiritum & inceſſum: quî ridiculus minus illo?
An quodcunque facit Maecenas, te quoque verum eſt,
Tantum diſſimilem, & tanto certare minorem?
Abſentis ranae pullis vituli pede preſſis,
Unus ubi effugit, matri denarrat, ut ingens
Belua cognatos eliſerit. illa rogare,
Quantane? num tantum, ſufflans ſe, magna fuiſſet?

v. 313. Vulg. TANTO diſſ. 317. NUM TANDEM, SE INFLANS, etc. Ma-

antane? num tandem, ſe inflans, ſic *magna fuiſſet?*
jor dimidio. num tanto? *cum magis* &c.
uius vero ex ſuis ſic repoſuit:
num TANTUM, SUFFLANS SE, *magna fuiſſet?*
jor dimidio? num TANTUM?
primo, *num tantum* praeferunt vetuſtiſſimus
liaris cum Tonſano, & codex Coll. Trini-
Agnoſcit etiam Porphyrion, ſi modo verba
eviter emendentur: *Alius* TANDEM] *Adhuc*
m TANDEM *pro* TAM *poſitum, id eſt, tam*
a. Quis enim non videt *tandem* hic pro *tam*
x contextu irrepſiſſe? *Tantum* pro *tam*; hoc
m recte habet, & ſatis frequenter occurrit:
id *Tandem* pro *tam* quis umquam vel fando
ivit? Ergo olim hic *num tantum* legebat
yrion: & recte quidem. Quorſum enim
n: cum jam *prima vice* rana ſe inflaverit;
iterum & tertio, *magis magiſque?* Certe
n poſtremo conatui, non primo convenit.
autem, quod ſequitur, SUFFLANS SE in
us Cruquii & aliorum exſtat; in aliis & in
editionibus SUFFLANS SI; in nonnullis
LANS SIC; in nullo, quod ſciam, *ſe in-*
quod a correctore neſcio quo prolatum vi-
, ex verſu ſequente, *Cum magis atque* ſe
inflaret: & ex Phaedro fortaſſe, Fab. I, 25.

dum vult validius
are ſeſe, *rupto jacuit corpore.*

vocabulum *ſufflans* ſententiae non minus
eſt. Plin. Hiſt. XI, 18. *Verum & rubetae ve-*
ſalero, adrepentesque ſoribus per eas ſufflant.
VIII, 28. *Alia ſolertia in metu Melibus:* ſuffla-
tis diſtentu *ictus hominum & morſus cautum*
. Plautus Bacchid. IV, 2.
flatus *ille huc veniet.* Dirumpar *volim.*
cho, V, 4.

age tibicen,
ſta *colubrior tibi ducas; quaſi proſerpens beſtia.*
s perpetuus Horatii imitator, Sat. IV, 19.
omachus ego ſum: ſuffla: ſum candidus. Eſto.

Ordo autem hic eſt: *illa rogare, Quantane? & ſufflans ſe*, rurſum rogare, *num tantum magna fuiſſet? Tantum magna* perinde eſt ac *tam magna*, ut ſupra, *tantum diſſimilis, tantum ſtudioſa*: Catullus Epigr. 87.

Nulla in tam magno *eſt corpore mica ſalis.*

Lucanus III, 83.

gaudet tamen eſſe timori
Tam magno *populis.*

ubi *tam magno*, ut etiam hic *tantum magna*, majus quiddam ſonat & ſignificat; quam ſi brevius *tanto* & *tanta* dixiſſent. Quippe rana etiam ſuam ſufflatae molem admirari intelligitur; cum dicit, *Num tantum magna?* Quod ſi horum loco poſueris, *Num tanta fuiſſet*; perit praecipua narrationis gratia & venuſtas, neque intumeſcentis ranae ſuperbia tam pulchre innoteſcit. Jam illud deinceps, quod in vulgatis circumfertur,

Major dimidio. num TANTO?

quam non abſurditatem intus habet? *Bellua illa*, inquit ranae pullus, *dimidio major erat. Num* TANTO *major?* reſpondet mater, in ampliorem molem ſe diſtendens. Quid, obſecro, ſibi vult illud *tanto?* an quanto magis ſe rana ſufflaret, *tanto* ea major erat vitulus? quid ſtultius dici poteſt? certe ſi antea *dimidio* tantum *major* erat; jam poſt repetitam inflationem *tantillo* major eſſe debuit. Praeterea totum illud, *Num tanto*, comparationem aliquam inſtituat, neceſſe eſt. Dic ergo, qua cum re comparatum eſt. *Num tanto me major*, quanto, quid? quanto ego ſum toto corpore; quanto ego ſum major titivilitio. Nihil enim eſt praeterquam ipſius ranae corpus, quo cum fiat comparatio. Ergo rana, quae poſt primam inflationem *dimidio* ſolum *minor* erat vitulo, poſt iteratam inflationem minor jam minorque fit, &, quod portentoſum plane eſt, creſcendo minuitur. Haeccine tot interpretes tam patienter tuliſſe? haeccine nos tamquam pulchra & exacta in ſcholis admirari? Quin reponatur illico, quod codices Cruquiani exhibent, & ex

Picenis cedunt pomis Tiburtia ſucco:
Nam facie praeſtant. Venucula convenit ollis:
Rectius Albanam fumo duraveris uvam.
Hanc ego cum malis, ego faecem primus & allec,
Primus & invenior piper album cum ſale nigro
Incretum puris circumpoſuiſſe catillis.
Inmane eſt vitium, dare millia terna macello,
Anguſtoque vagos piſcis urguere catino.
Magna movet ſtomacho faſtidia; ſeu puer unctis
Tractavit calicem manibus, dum furta ligurrit:
Sive gravis veteri craterae limus adhaeſit.
Vilibus in ſcopis, in mappis, in ſcobe, quantus
Conſiſtit ſumtus? neglectis, flagitium ingens.
Ten' lapides varios lutulenta radere palma,
Et Tyrias dare circum inlota toralia veſtis;

v. 78. Vulg. MOVENT.

Obli-

Maenaque *quod prima nondum defecerit* orca.

Haec quidem nota ſunt: ſed & hic erant attingenda. Orca autem *Byzantia*, eſt Byzantio advecta; quia Thynni piſces, unde muria confici ſolebat, ibi optimi erant. Archeſtratus apud Athenaeum VII, 14. de Thynno;

Ἐσι δὲ γενναῖος BYZANTIΩ ἴντι Καρύστῳ.

& iterum.

Καὶ θύννος ὡραῖον ἴχειν, ἣν θυνίδα φασὶ
Τὴν μεγάλην, ἧς μητρόπολις BYZANTION ἐστι.

& Antiphanes ibidem:

Τῆς τε βελτίσης μειζόν' θυνίδος BYZANTIAΣ
Τίμαχος ἐν τούτῳ λαμπροῖς κρύπτεται σιγάσματι.

& idem apud eundem, III, 32.

BYZANTIAΣ δὲ θυνίδος ὀσμαῖσι χαίρει.

Jam autem *muriam* ex Thynnorum ſanie fieri, & in teſtis ſive orcis recondi, res notiſſima eſt: Martialis XIII, 103.

MURIA.

Antipolitani fateor ſum filia Thynni;
Eſſem ſi Scombri, non tibi miſſa forem.

& IV, 89.

Antipolitani nec quae de ſanguine Thynni
Teſta *rubet, nec quae coſtang parva gerit.*

Quin & non *Thynnis* duntaxat, ſed & *Scombris* etiam nobilitatum erat Byzantium: ibi enim omnium piſcium captura erat, qui in Pontum quotannis intrabant. Plinius IX, 15. *Cum* thynnis *amia & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum ſuis quaeque ducibus, & primi omnium* SCOMBRI. Heſiodus, vel alius potius apud Athenaeum III, 30.

Θύννων δ' ὠμαῖον BYZANTION ἵπλατο μύτῃ,
Καὶ ΣΚΟΜΒΡΩΝ βυθίοντε.

Ut fortaſſe nobilior illa Scombrorum ſanies, non Thynnorum hic intelligatur. Utcumque tamen hoc ſit, iterum vides curioſam gulam praeceptoris Catiani, qui noluit *muriam* de propinquo ex Antipoli petitam, ſed a diſſito loco vel a Byzantio uſque. Jam autem, quod reſtat, garum & muriam graviter olere & *putere* quis neſcit? magiſque adeo vaſa, in quibus ſervantur? Unde Perſius III, 72.

nec invideas, quod multa fidelia putet
In locuplete penu.

Ergo plana jam ſunt omnia; *Muria*, inquit, *utendum eſt, qua orca Byzantia*, ſive teſta a Byzantio per mercatores allata, *putuit*. Ceterum doleo virum eruditum in nupera ſua editione ſic perperam exhibuiſſe.

Non

Oblitum, quanto curam ſumtumque minorem
Haec habeant; tanto reprehendi juſtius illis,
Quae niſi divitibus nequeant contingere menſis?
Docte Cati, per amicitiam Divoſque rogatus,
Ducere me auditum, perges quocumque, memento.
Nam quamvis memori referas mihi pectore cuncta;
Non tamen interpres tantundem juveris. adde
Voltum habitumque hominis; quem tu vidiſſe beatus
Non magni pendis, quia contigit: at mihi cura
Non mediocris ineſt, fontis ut adire remotos,
Atque haurire queam vitae praecepta beatae.

v. 87. Vulg. NEQUEUNT. 90. REFERAS MEMORI.

ECLO-

n alia, quam quae Byzantiâ putuit orcâ.
enim, non *quae*, habent omnes ſcripti me-
notae. Quid autem in hac lectione boni eſt,
non in recepta longe melius ſit? Certe *orca*
multo honeſtius dicitur, quam ipſa *muria*
s ingerenda. Tum autem diva illa *Synaereſis*,
ii foede claudicanti e machina ſubveniens, in
m rem ire & ſuas ſibi res habere poſſit: ne-
enim ullum hic ulcus eſt, quod tam defor-
medicinam poſtulet.

. MAGNA MOVENT STOMACHO FASTIDIA] Sic
res editiones: neque Cruquius Lambinuſve
quam diverſi ex codicibus ſuis proferunt. At
rentius in quinque ſuorum MOVET reperit:
e recte vulgatae lectioni praetulit, & poſt
doctiſſimus Baxterus. Equidem in ſex meis
inveni, Galeano, Petrenſi, Batteliano, Vi-
ienſi, Societatis Regiae, & Collegii Trinita-
quae ſine dubio melior ſcriptura eſt,
agna MOVET *ſtomacho faſtidia*, *ſeu puer* &c.
et hic abſolute & imperſonaliter poſitum eſt:
Nos ad Serm. I, 10. v. 78. Et praeterea,
ſeu & *ſive* disjunctiva ſint; ſingularem utique
erum, non pluralem, hic requirunt.

87. NEQUEUNT CONTINGERE MENSIS] Editiones quidem priſcae, *nequeunt*. Lambinus & Cruquius *nequeant* in contextu dederunt, codices ſuos ſecuti. Ego quoque in optimo Reginenſi & quattuor aliis idem reperi: idque placet. *Nequeant*, ut prius *habeant*.

90. NAM QUAMVIS REFERAS MEMORI MIHI PECTORE CUNCTA] Ita ſane: quia in primis editionibus ſic ſemel obtinuit, nemo omnium de loco ſuo hoc movere vel cogitavit, vel ſuſtinuit. Atqui in omnibus tam Berſmanni, quam noſtris codicibus (adde, ſi vis, & aliorum, qui hic tacent) alio ordine verba collocantur,

Nam quamvis memori referas *mihi pectore cuncta.*

Quin & eodem modo haec citat Priſcianus p. 772. atque ibi ſic exhibent quattuor Priſciani exemplaria manuſcripta, quae conſulendi mihi copia erat. Ceterum, qui hanc lectionem vulgata elegantiorem eſſe non ſtatim perſentiſcit; is, moneo, ut poëtarum ſcripta diligentius legat: hoſpes enim jam in iis ſit neceſſe eſt.

3. JAM-

ECLOGA V.

Hoc quoque, Tireſia, praeter narrata, petenti
Reſponde: quibus amiſſas reparare queam res
Artibus atque modis. quid rides? Jamne, doloſe,
Non ſatis eſt Ithacam revehi, patrioſque penatis
Aſpicere? O nulli quicquam mentite, vides, ut
Nudus inopſque domum redeam, te vate: neque illic
Aut apotheca procis intacta eſt, aut pecus. atqui
Et genus & virtus, niſi cum re, vilior alga eſt.
Quando pauperiem miſſis ambagibus horres;
Accipe, qua ratione queas diteſcere. turdus,
Sive aliud privum dabitur tibi; devolet illuc,
Res ubi magna nitet domino ſene. dulcia poma,
Et quoſcumque feret cultus tibi fundus honores,
Ante Larem guſtet venerabilior Lare dives:
Qui quamvis perjurus erit, ſine gente, cruentus
Sanguine fraterno, fugitivus; ne tamen illi
Tu comes exterior, ſi poſtulet, ire recuſes.
Utne tegam ſpurco Damae latus? haud ita Trojae
Me geſſi, certans ſemper melioribus. Ergo

v. 3. Vulg. Doloso.

Pau-

3. Jamne doloso Non satis est Ithacam revehi] Ita editiones, & membranae fere omnes. *Non ſatis eſt* tibi *doloſo?* Ut Serm. I, 2, v. 59. *An* tibi *abunde perſonam* ſatis eſt *evitare?* & I. 4. v. 16. *Mi ſatis eſt.* Ergo hic dativus *doloſo* ſatis commode ſtare poteſt. Mirifice tamen placet Danielis Heinſii conjectura: *Scribe*, inquit, Doloſe; *ut lepidiſſime illi alteri reſpondeat, O nulli quicquam mentite.* Recte quidem, ſiquid judico: & ita clare habet codex Petrenſis, *doloſe*; alterum autem illud *doloſo* pro varia lectione.

jamne, dolose
Non ſatis eſt Ithacam revehi, patrioſque penates
Aſpicere? O nulli quicquam mentite, vides &c.

Alter alterum, ut vides, vocativo caſu compellat. *Non ſatis eſt* abſolute ponitur, ſine dativo ſequente; ut ſaepe alias. Noſter Serm. I: 10. v. 97.

Non ego: nam ſatis eſt, equitem mihi plaudere.

Terent. Phorm. V, 6. v. 17.

Satin' eſt, ſi te delibutum gaudio redde?

38. Fi cognitor ipse: Persta atque obdura] Quinam ſit *cognitor*, vide hic apud Interpretes, & acutiſſimum Gronovium patrem de Pecunia veterum. Ceterum pro *Fi* editio Veneta princeps *Si*; altera & Loſcheriana *Sis*, unde in ſequentes editiones propagatum eſt. Sed recte Lambinus Cruquiuſque ex membranis dederunt, *Fi cognitor*: atque ita ex noſtris Leidenſis, Zulichemianus, Battelianus & Magdalenenſis. Sic Livius XXXIX, 5. *Alienarum vero ſimultatum tribunum*

Pauper eris. Fortem hoc animum tolerare jubebo:
Et quondam majora tuli. tu protenus, unde
Divitias aeriſque ruam, dic, augur, acervos.
Dixi equidem, & dico. captes aſtutus ubique
Teſtamenta ſenum: neu, ſi vafer unus & alter
Inſidiatorem praeroſo fugerit hamo,
Aut ſpem deponas, aut artem inluſus omittas.
Magna minorve foro ſi res certabitur olim;
Vivet uter locuples ſine natis, inprobus, ultro
Qui meliorem audax vocet in jus, illius eſto
Defenſor: fama civem cauſaque priorem
Sperne; domi ſi natus erit, fecundave conjunx.
Quinte, puta, aut Publi (gaudent praenomine molles
Auriculae) tibi me virtus tua fecit amicum:
Jus anceps novi: cauſas defendere poſſum:
Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te
Contemtum caſſa nuce pauperet: haec mea cura eſt,
Ne quid tu perdas, neu ſis jocus: ire domum, atque
Pelliculam curare jube: ſi cognitor: ipſe
Perſta, atque obdura; ſeu rubra Canicula findet
Infantis ſtatuas, ſeu pingui tentus omaſo

Furius

num plebis cognitorem fieri, *turpe.* Quintilianus Inſtit. III, 8. *Non licet tibi agere mecum*; cognitor *enim* fieri *non potuiſti.* Cicero pro Q. Roſcio Comoedo, c. 18. *Qui per ſe litem conteſtatur, ſibi ſoli petit: alteri nemo poteſt, niſi qui* cognitor *eſt* factus. —— *Quod ſi quiſquam petere poteſt alteri, qui* cognitor *non eſt* factus. —— *Tu in eum litem Roſcii* cognitor *fis* factus. *Quoniam tuus* cognitor *non eſt* factus. Idem in Verrem II, 43. *Invenire neminem Siculum potuit, qui pro ſe* cognitor fieret? —— *Cedo, cui Siculo, cum is reus fieret, civis Romanus* cognitor factus *unquam ſit.* Porro elegantius, opinor, veriuſque ſic verba interpunxeris:

Pelliculam curare jube: ſi cognitor: ipſe
Perſta atque obdura.

Illum locupletem reum jube ire domum, & genio indulgere: ipſe vero perſer & obdura, nec frigus neque aeſtum flocci faciens.

40. SEU RUBRA CANICULA FINDET INFANTES STATUAS] Statuas *infantes* tam veteres quam novi Interpretes *mutas, quae fari non poſſint*, hic intelligunt. Sane ita Noſter Epiſt. II, 2. v. 83. *Statua taciturnius.* & Serm. I, 6. v. 57.

Infans *namque* pudor *prohibebat plura profari.*

Ita Cicero *infans*, pro infacundo, indiſerto; *Scipionem accepimus non* infantem *fuiſſe. Nihil accuſatore Lentulo* infantius. *Si nihil dixiſſem, ne* infantiſſimus *exiſtimarer.* Haec quidem recte habent: ſed quid tum poſtea? an quia homo ſtupidus & elinguis *ſtatuâ infantior* vel taciturnior recte dicitur; idcirco & ipſae ſtatuae *infantes* dicentur? credo, quia hae ſtatuae magis mutae erant, quam

Furius hibernas cana nive conſpuet Alpis.
Nonne vides (aliquis cubito ſtantem prope tangens
Inquiet) ut patiens, ut amicis aptus, ut acer?
Plures adnabunt thunni, & cetaria creſcent.
Si cui praeterea validus male filius in re
Praeclara ſublatus aletur; ne manifeſtum
Caelibis obſequium nudet te, leniter in ſpem
Adrepe officioſus, ut & ſcribare ſecundus
Heres; &, ſi quis caſus puerum egerit Orco,
In vacuum venias. perraro haec alea fallit.
Qui teſtamentum tradet tibi cumque legendum,
Abnuere, & tabulas a te removere memento:
Sic tamen, ut limis rapias, quid prima ſecundo
Cera velit verſu: ſolus, multiſne coheres,
Veloci percurre oculo. plerumque recoctus
Scriba ex quinqueviro corvum deludet hiantem;
Captatorque dabit riſus Naſica Corano.

Num

aliae: & cum ceterae magna voce opem Quiritium implorarent contra aeſtum caniculae, hae mutae & elingues impune fundebantur. Senſit hanc abſurditatem celeberrimus Dacierius; & hoc a poëta quodam ſumtum comminiſcitur, quem Horatius derideat. Sed unde hoc ei compertum? quibus ſignis & indiciis? Certe illud quod ſequitur, *conſpuit Alpes*, palam Noſter aſcribit Furio Bibaculo: hoc, cum adeo tecte & occulte neſcio cui ſurripiat, *incipit eſſe ſuum*. Quam vellem, non a Poëta ſumtum diceretur, ſed a poëtria, cui nomen *Canicula*: ſcilicet ut eodem jure haec *infantes ſtatuas findere* dicatur, quo Furius *Alpes conſpuere*. Sed miſſo joco, equidem Dacierii ſuſpicionem tutari malim, quam frigidum eorum commentum, qui *mutos Cauſſidicos* perſtringi hic exiſtimant. Certe obmuteſcere multo ſatius eſt, quam talia proferre. Quid ergo? Ut homo recens natus *infans* dicitur, ita ſtatuae recentes, novellae, nuper factae, nuper natae, eleganter *infantes* appellantur: eoque magis, quia forma ſunt humana:

ſeu rubra canicula findet
Infantes ſtatuas:

ligneas intellige, quae aeſtivo calore fimas plerumque agunt & finduntur, praeſertim recente & viridi materia. Etſi & *aereas* hic accipere poteris cum Servio, qui ad illa Virgilii Georg. III, 363. *Aeraque diſſiliunt vulgo*, haec habet: *Paſſim crepant; nam tam nimio frigore, quam calore aera rumpuntur: Perſius*, FINDIT INFANTES STATUAS. Hunc ipſum locum reſpexit, etſi vel memoriae vel Librarii culpa Perſius pro Horatio auctor citetur. *Infans ſtatua*, ut Plinio *infans boletus* lib. XXII. c. 22. *Nec tunicae minor gratia in cibo infantis boleti.* Ovidius Faſt. VI, 145.

Pectoraque exſorbent avidis infantia linguis.

& alibi, *infantia ora*, *infantia guttura*, *infantes umbras*. Vide Nic. Heinſium ad Heroid. IX, 86. Ceterum, poſtquam haec ſcripſiſſem, didici etiam ante me virum ſummum Franciſcum Junium, in libro de Pictura veterum p. 284. recte hic *infantes ſtatuas* pro novellis accepiſſe.

59. QUICQUID DICAM, AUT ERIT AUT NON] Torrentii codices, ut ipſe ait, meliores DICO habent: noſtri omnes cum editionibus priſcis,

DI-

Num furis, an prudens ludis me, obscura canendo?
O Laërtiade, quicquid dicam, aut erit, aut non:
Divinare etenim magnus mihi donat Apollo.
Quid tamen ista velit sibi fabula, si licet, ede.
Tempore quo juvenis Parthis horrendus, ab alto
Demissum genus Aenea, tellure marique
Magnus erit; forti nubet procera Corano
Filia Nasicae, metuentis reddere soldum.
Tum gener hoc faciet: tabulas socero dabit, atque
Ut legat orabit: multum Nasica negatas
Accipiet tandem, & tacitus leget; invenietque
Nil sibi legatum, praeter plorare, suisque.
Illud ad haec jubeo: mulier si forte dolosa,
Libertusve senem delirum temperet; illis
Accedas socius: laudes, lauderis ut absens.
Adjuvat hoc quoque: sed vincit longe prius ipsum
Expugnare caput. scribet mala carmina vecors?

Lau-

DICAM. Neque aliter hunc locum citat Priscianus p. 730. etiam in tribus, quos consului, scriptis. Boët. Consol. V, 3. *Quae haec est praescientia, quae nihil certum, nihil stabile comprehendit? aut quid hoc refert* (lege, *differt*) *vaticinio illo ridiculo Tiresiae, Quicquid* dicam, *aut erit, aut non?* Ceterum, ut hôc obiter dicam, recte hujus loci sententiam cepit Boëtius: & ipsi se deridendos praebent, qui nihil ridiculi his verbis inesse volunt. Tamen in his magna nomina habes, Turnebos, Torrentios, Marcilios, aliosque. Neque vero novum hoc est recentiorum acumen; sed & in codicum veterum marginibus haec legimus adscripta: *Quicquid dicam, aut erit, si dixero fore; aut non, si dixero non fore. Quicquid dicam futurum, erit; quicquid dicam non futurum, non erit.* Atqui, ô boni, nullis umquam fidiculis hanc sententiam ex verbis auctoris extorquebitis. Nihil ex iis extundi potest, praeterquam hoc: *quicquid dicam, aut eveniet, aut non eveniet.* Itaque deridet Noster & tollit omnem divinationem, utpote Epicureus. Facetum autem est, & Schema, ut Grammatici vocant, παρὰ προσδοκίαν, *praeter expectationem*, tanto apparatu nihil dicere:

O Laërtiade, quicquid dicam, aut erit, aut non:
Divinare etenim magnus mihi donat Apollo.

Quale illud Plauti, sed multo minus lepidum, in prologo Captivorum:

Hos quos videtis stare hic captivos duos,
Illi qui astant, hi stant ambo, non sedent:
Vos vos mihi testes estis me verum loqui.

Contra, si ex illorum sententia verba enarrantur, nihil frigidius, aut proposito minus conducens excogitari potest. Porro in codice Reginensi & illo Regiae Societatis, non *magnus mihi* habetur, sed *mihi magnus*: unde suspicetur quis τὸ *mihi*, cum locum certum non sit nactum, spurium esse & ex glossa petitum: atque adeo legendum esse cum codice Collegii Trinitatis, etsi is notae sit non optimae,

Divinare etenim magnus DONAVIT *Apollo.*

Certe jam olim divinationis munus permanens & perpetuum ei donaverat vel Phoebus, vel, ut alii, Minerva, vel, ut alii denique, Juppiter: at si *donat* admittis, jam tum Phoebi numine afflatum & novo allapsu entheum intelliges.

75 Laudato. ſcortator crit? cave te roget: ultro
Penelopam facilis potiori trade. Putaſne,
Perduci poterit tam frugi tamque pudica,
Quàm nequiere proci recto depellere curſu?

Venit

76. PENELOPEN FACILIS POTIORI TRADE] Editiones quidem veteres *Penelopen*, idque nunc paſſim obtinet. At Lambinus Cruquiuſque, ex codicibus, opinor, dederunt PENELOPAM; in annotationibus tacent. Noſtri ſane Reginenſis & Franekeranus Latina terminatione *Penelopam* exhibent: eáque vera lectio eſt. Nempe in Carminibus, ubi Alcaeum & Sappho imitatur, graeciſſat magis; in Sermonibus, ubi Lucilium ſequitur, Latinus eſt. Vide nos ad Epod. XVII. v. 17. Sic Epiſt. I, 2. v. 23. & 28.

Sirenum voces, & Circae pocula noſti.
Sponſi Penelopae, nebulones, Alcinoique.

ut ibi habent codices meliores. Plautus Sticho I, 1.

Credo ego miſeram fuiſſe Penelopam.

Lucilius in VII. apud Priſcianum p. 864.

ad Penelopam *converſus ait ſic;*
Nupturum te nupta negas, quia vivere Ulixen
Speras.

Auſonius Epiſt. IX.

Qualem Penelopae *nebulonum menſa procorum.*

Porro & verſu mox 81. *Sic tibi* Penelope *frugi eſt*, & Lambini Cruquiique editiones, & noſtri codices habent, inflexione Graeca. At eodem exemplo *Penelopa* ibi poſuit Horatius, quo antea *Penelopam*. Syllaba autem ſuſtentatur, cum caeſurae virtute, tum ob duas, quae ſtatim eam excipiunt, conſonantes. Quod cum Librarii neſcirent; mirum foret, ni verbum interpolaviſſent. Seneca Epiſt. LXXXVIII. *Quid quaeris, an* Penelopa *impudica fuerit, & verba ſua ſaeculo dederit?*

79. VENIT ENIM MAGNUM DONANDI PARCA JUVENTUS] Sic ſane habent omnes, quos noverim, ſcripti editique. Et nimium quidem patienter hoc admittunt Interpretes, more ſuo, ubi nihil in codicibus variae lectionis eſt. Neque poſthac, opinor, deerunt, alii qui excuſabunt, alii qui defendent & admirabuntur. Equidem *magnum donandi*, ſi alio comitatu veniret, libens admitterem: ut Propert. II, 8.

Quamvis magna daret, *quamvis* majora daturus.

& Perſ. Sat. V. v. 66.

quid quaſi magnum,
Nempe diem donas?

At illud totum *parca donandi magnum* vix poſſum a me impetrare, ut a Venuſino noſtro profectum eſſe credam. Quippe res contrarias in unam ſententiam conglomerat, & κλάθος quod aiunt τὰ ἀσύγκλητα, parſimoniam & prodigentiam. *Parcus donandi magnum* perinde eſt ac ſi dixeris, *parcus largitatis, garrulitatis modicus*, aliaque ejuſmodi, quae ipſa ſecum pugnant, & mutuo ſe tollunt. Mihi quidem non vana, credo, ſuſpicio eſt τὸ *magnum* in mendo cubare, & *parca donandi* abſolute hic poni; ut apud Lampridium in Alexandro cap. XXXVII. *Spectacula frequentavit cum ſummâ* DONANDI PARSIMONIA. Hoc ſemel poſito fundamento, videamus ſiquid huc auxilii ex conjectura peti poſſit. Elegans ſane & concinna, ac Tanaquillo Fabro judice *admirabilis* eſt Simeonis Boſii emendatio, quam cum Lambino is communicavit,

Venit enim MAGNO: *donandi parca juventus:*
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinae.

Venit magno tua Penelope, hoc eſt, magno ſe emi poſtulat: illi vero parci & ſordidi, ac ventri magis quam Veneri ſtudentes: caſta eſt itaque, quia nemo eam pretio ſuo praeſtinavit. Certe vel a diſſentientibus laudem meretur haec egregii viri conjectura: mihi tamen, ut quod ſentio dicam, ingenioſior videtur quam verior. Principio enim, nimium ſane & pernimium ſali nigro indulſit Noſter, ſi pro Penelopa Thaidem quandam aut Bacchidem nobis depinxit. Non omnia vel ipſi Satirae licent. Hactenus quidem fas erat, Caſtam eam nunc eſſe, adeo tamen ut ingentibus muneribus expugnari tandem poſſit ejus pudicitia: hoc ſcilicet mulieris eſt: at illud *venire* &, licet quamplurimo, venalem ſe habere, meretricis eſt plane, & quidem procacis. Hoc igitur vult Tireſias, *perduci* demum poſſe Penelopam, ſi donis uſque & uſque cumuletur: at ultro ſe *venalem* proſtituere, atque adeo quaeſtum meretricium ſponte occipere, quis ea calumniantem ferat? Illud quoque in hac conjectura diſplicet, quod verba ea, *Donandi parca juventus*, abſolute jam poſita, non procos illos nebulones qui ad Penelopam acceſſerant, ſed omnem omnino juventutem ſignificare debent. Ergo hoc nunc dicit, *Omnes juvenes donandi parces eſſe, & culinae quam Veneris ſtudioſiores:* quorum utrumque falſiſſimum eſſe Comoedia omnis clamitat. Noſter ipſe in charac-

re

Venit enim (indignum) donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinae.
Sic tibi Penelopa frugi eſt: quae, ſi ſemel uno
De ſene guſtarit tecum partita lucellum,

v. 79. Vulg. Venit enim MAGNUM.

Ut

ıvenis Art. Poët. v. 164.
ilium tardus proviſor, prodigus aeris,
ıblimis, cupiduſque, *& amata relinquere pernix.*
toteles Rhetor. II, 12. *Οἱ μὲν δὴ νέοι, τὰ ἤθη ἐπιθυμητικοί· καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν, τὰ ἀκολαστότατοι εἰσι ταύτῃς* (lege τῇ) *περὶ τὰ ἀφροδίσια, καὶ ἀκρατεῖς τούτων. Juvenes*, ait, *rebus reis maxime ſunt dediti, & in iis intemperantes.* ique & illud *venit*, a *Venio*, aptiſſimum huic vocabulum, non pati poſſum, ut ad alteſignificationem detorqueatur. *Venerunt*, ait, ; ut Terentius, *amans acceſſit*, Andria I, 1. *ıd poſtquam amans* acceſſit, *pretium pollicens.*
commeare ad mulierem idem Heaut. III, 1. 5.
rimum olim potius quam paterere filium
ommeare *ad mulierculam, quae paullulo*
ium erat contenta.
verſum claudicantem, qui tot viros doctiſſi- fruſtra exercitos habuit, ſic levi manu obiſanare, erit parvae opellae pretium: lego e-

commétare *ad mulierculam, quae paullulo.*
méto eſt verbum frequentativum a *commeo: meo, commíto*, ut jacto jactito, dicto dictito imilia, & deinde per craſin *commẽto.* Plautus tivis I, 2. v. 82.
lam meus ſcrupoſam victus commetat *viam.*
codex vetuſtiſſimus Camerarii cum aliis Pala- apud Paraeum. Vulgo *commeas* (ut hic apud entium) perperam: raro enim aut nuſquam ede quinta Jambum pedem uſurpant Comici ini. Nonius Marcellus: COMMETARE, *commeare: Afranius Virgine:*
uo tu commétas? *ubi confixus defides?*
ius Bubulco cerdone:
unum ad lupam noſtram tam multi crebro commétant *lupi.*
haec pluribus, ſi a majoribus negotiis otium , ad ipſum Terentium: illud animadvertas m, loca illa Afranii & Novii appoſite ad Houm facere: ibi enim *commetant* ad mulierem ıtores, plane ut apud Noſtrum *veniunt.* Quid ? Quamquam periculoſa alea eſt poſt Boſii ndationem quicquam tentare; vide annon haec ra jure non reformidet ſe illi comparari:

Venit enim (INDIGNUM) *donandi parca juventus,*
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinae.

Tireſias ſcilicet male falſus haec loquitur, quaſi & Penelopae & Ulixei vicem indignabundus: Quid tu mihi *frugi & pudicam* narras? quippe *venerunt* ad eam neſcio qui nebulones & ventres meri, culinae magis nidore quam amoris aura concitati, qui neſciunt donare & profundere, ut veri amatores ſolent: facinus hercle *indignum:* nam ſi alii veniſſent, ad largiendum alacres & potentes; jam abſens ex uxoris quaeſtu dives factus eſſes, & rem tuam conſtabiliviſſes; hi contra, tantum abeſt ut donent, ut ipſi aſymboli tuo comedant: quid mirum autem, ſi inter tales pudica eſt? Sed bono eſto animo: tu domum redux locupletes & ſcortatores ſenes conquire; quorum unum ineſcatum ſi ſemel uxor emunxerit, numquam poſtea illius praedae obliviſcetur. Haec quidem ſententia totius Sermonis filo videtur aptiſſima: verbum autem ita appoſitum, ut nihil magis. Sic Noſter Epiſt. I, 6. v. 22.

Ne plus frumenti detalibus emetat agris
Mutus, & (INDIGNUM) qui ſit pejoribus ortus,
Hic tibi ſit potius, quam tu mirabilis illi.

Ovidius Amorum I, 6.

Janitor (INDIGNUM) *dura religate catena,*
Difficilem moto cardine pande forem.

& Metam. V. v. 37.

Pectora rupiſſet: niſi poſt altaria Phineus
Iſſet: & (INDIGNUM) ſcelerato profuit ara.

Jam autem, quam prope abſcedat a vulgata ſcriptura, quid attinet dicere? *in* & *m* in codicibus eandem ſpeciem habent; *di* & *a* non valde diſſimilem. Certe qui emendationem hanc reſpuent, id vel inviti fatebuntur; ſi Horatius, ut nos quidem credimus, *indignum* ſcripſerat, vix tamen in hac ſententia evenire aliter potuiſſe, quam ut Librarii *magnum* ſubſtituerent. Quare aut hoc nobiſcum utantur, aut ipſi aliquid rectius de ſuo impertiant. Nam qui pro recepta lectione contendere & depugnare parati erunt, nihil interea novi in medium proferentes, tales equidem nihil morabor.

Ut canis a corio numquam abſterrebitur uncto.
Me ſene quod dicam factum eſt. anus inproba Thebis
Ex teſtamento ſic eſt elata: cadaver
Unctum oleo largo nudis humeris tulit heres:
Scilicet, elabi ſi poſſet mortua; credo,
Quod nimium inſtiterat viventi. cautus adito:
Neu deſis operae, neve inmoderatus abundes.
Difficilem & moroſum offendes garrulus ultro.
Non etiam ſileas. Davus ſis comicus; atque
Stes capite obſtipo, multum ſimilis metuenti.
Obſequio graſſare: mone, ſi increbruit aura,

v. 90. Vulg. OFFENDET.

Cau-

90. DIFFICILEM ET MOROSUM OFFENDET GARRULUS ULTRO] Ita omnes ubique, niſi quod Leidenſis habeat *offendit*. Mendoſus tamen eſt locus, & non multo labore ſic reſtituendus:

cautus adito:
Neu deſis *operae*, *neve immoderatus* abundes:
Difficilem & moroſum OFFENDES *garrulus ultro*:
Non etiam ſileas: *Davus* ſis *comicus*.

Caecus ſit oportet, qui emendationem hanc non agnoſcat: nam ni ita ſit, videbit & advertet omnia haec ſecunda perſona efferri. More autem ſuo tertiam hic ſuppoſuerunt Librarii, quia *garrulus* eam flagitare videbatur. Ita alibi Epod. X. *praeda juverit* dederunt, pro *juveris*; & Serm. II, 3. v. 133. *Occidit Oreſtes*, pro *occidis*. Offendes autem *garrulus*, hoc eſt, ſi garrulus fueris; locutione huic Noſtro valde familiari.

100. QUARTAE SIT PARTIS ULIXES] Lege ex noſtris Magdalenenſi & Colbertino, & Lambini quibuſdam:

Et certum vigilans, *Quartae* ESTO *partis Ulixes*,
Audieris, *heres*.

Imitatus eſt ſcilicet Teſtamentorum formulam; Seneca Controv. XV. *Sola mihi heres* ESTO. —— *Omnis pecuniae meae ſola heres* ESTO. —— *Uxor mea heres* ESTO. Juſtin. Inſtit. II, 13, 14, 15, 16. *Titius filius meus exheres* ESTO. —— *Uſque ad calendas illas heres* ESTO. Digeſt. L, 16. 142. *Titius & Maevius ex parte dimidia heredes* SUNTO. —— *Sempronius ex parte dimidia heres* ESTO. Et alibi ſaepe. Porro *certum vigilans* quid ſibi velit, non aliunde melius ſciveris quam ex contraria locutione *incertum vigilans*. Ovidius Epiſt. Ariadne:

Incertum vigilans, *a ſomno languida*, *movi*
Theſea prenſuras ſemiſupina manus.

Statius Theb. V, v. 212.

Turbidus, incertumque *oculis* vigilantibus, *hoſtem*
Occupat.

104. GAUDIA PRODENTEM VULTUM CELARE] Locus ſane ſcaber & moroſus; etſi interpretes ſecure illum praetervolent:

Sparge ſubinde: *& ſi paullum potes*, *illacrimare*.
Eſt
Gaudia prodentem vultum celare.

Ita nunc vulgo diſtinguunt, ut *illacrimare* ſit modi imperativi ab *illacrimor*: tum autem *Eſt* valebit *licet*, *ἔξεστι*, *δυνατόν ἐστι*. Quidni autem *poſſibile* eſt *vultum celare*? dubiumne id cuiquam eſt? putida quidem ſententia & Horatio indigna. Quare aliae editiones ſic interpungunt,

&, *ſi paullum potes*, *illacrimare*, *eſt*
Gaudia prodentem vultum celare.

ut ordo ſit, Et illacrimare, ſi paullum potes, eſt celare vultum prodentem gaudia. Ita *illacrimo* uſurparunt Livius, Virgilius, Valerius Flaccus aliique. Melius profecto hoc quam alterum. Fictis enim lacrimis commodiſſime celantur incluſa mentis gaudia. Lucanus IX, 1040. de Caeſare loquens, Pompeii caput abſciſum ſpectante,

lacrimas non ſponte cadentes
Effudit, *gemituſque expreſſit pectore laeto*;
Non aliter manifeſta putans abſcondere mentis
Gaudia, quam lacrimis.

Tamen, vel hac ſententia, ſic potius ſcripſerim, nitidius paullo & clarius;

Sparge ſubinde: *&* SIC *paullum potes illacrimare*, ET
Gaudia prodentem vultum celare.

Sed

Cautus uti velet carum caput: extrahe turba
Oppositis humeris: aurem substringe loquaci.
Importunus amat laudari? donec Ohe jam!
Ad caelum manibus sublatis dixerit, urgue; &
Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.
Cum te servitio longo curaque levarit;
Et certum vigilans, Quartae esto partis Ulixes,
Audieris, heres: Ergo nunc Dama sodalis
Nusquam est? unde mihi tam fortem, tamque fidelem?
Sparge subinde: &, si paullum potes inlacrimare, est
Gaudia prodentem voltum celare. sepulcrum

v. 100. Vulg. QUARTAE SIT.

Per-

quid illud demum est, *celare vultum gaudia autem?* haec videntur ἀσύστατα & secum pugnantia. Quippe si vultus *celatur*, quomodo *prodit*? Vultus quidem saepe *prodit* secretos animi motus; ut Seneca Hippol. 362.

& inclusus quoque,
Quamvis tegatur, proditur vultu *furor.*

Manilius III, 356.

cum turbato jam prodita vultu
Attonitum ducis, tandem testata est voce dolorem.

Silius Italicus VI, 384.

Turbabam vultus *ducis*, & prodentia sensum
Lumina, & *obtutu perstabam intentus eodem.*

Pastor Consolationis ad Liviam, v. 87.

Vidimus attonitum fraterna morte Neronem
Squallida promissa flere per ora coma,
Dissimilemque sui vultu profitente dolorem.
Hei mihi, quam toto luctus in ore fuit!

Pro Heinsius ὁ πάνυ malit *profitente colorem* vel *prote colorem.* Quid enim est *dolor dissimilis sui? ctus*, credo. quid potest absurdius? Neque enim equam nos adjuvat vir ingeniosus & celebris, ficto Goralli nomine editionis nuperae auctor; , quamvis fatetur *vultum* hic *dissimilem sui* debuisse, non *dolorem*, tamen hoc per *Metasin* excusari posse credit. Placetne vero? ergo nis opera, recensendis libris impensa, frustra incassum erit. Quidvis enim & quantumvis ium sic poterit defendi: *omnia protinus alba* et, & favente modo Figurae alicujus numine, *Scire licet signi posse ex non sensibus sensus.* ain nihil hic opus est aut hujus excusatione, aut us correctione. Quippe *dissimilem sui* neque ad *lorem*, nec ad *colorem* refertur, verum ad Neronem: *vidimus*, inquit, *Neronem attonitum fraterna morte,*

Dissimilemque sui; vultu profitente dolorem.

Sic verba distingue. Ovidius Metam. XI, 273.

Lucifero genitore satus, patriumque nitorem
Ore ferens Ceyx; illo qui tempore maestus
Dissimilisque sui, *fratrem lugebat ademtum.*

Nimirum alter alterutrum hic compilavit; adeo gemina sunt loca. Porro *profitente* hic lege, non cum Heinsio *prodente.* Nero enim non *invitus* prodebat dolorem, sed *volens* profitebatur. Sed, his missis, qui fiat, ut jam dixi, ut & vultus *prodat* affectus, & tamen *celetur*, nullus equidem video. Mutila, ut videtur, oratio est, & ita suppleri debet; *Celare vultum*, alioqui *prodentem gaudia.* Sed quo jure, qua venia, vox sententiae tam necessaria desiderari & subintelligi potest? Quin & illud *celare vultum* vix videor intelligere. Non enim jubet pallio vultum obtegere & velare. Vultus itaque non *celatur* nisi alio vultu simulato: sed & sic, non *celatur*, sed *mutatur*: ut Nostet Serm. II, 8. v. 84.

Nasidiene, redis mutatae frontis.

& Terentius Hec. III, 3. v. 9.

Sed continuo vultum earum sensi immutari *omnium.*

Equidem *vultu celare*, *tegere*, *abscondere* aliquid, saepe memini legere; ipsum *vultum celare* hac quidem sententia numquam. Quare vide, annon melius forte hic quadret illa scriptura, quam ὁ χαλκίντερος & infinitae vir lectionis Barthius ex veterrimo, ut ait, codice depromit, Adversar. XXVII. 1. quamque ille tanti facit, ut *prorsus textui inserendam putet*:

Permiſſum arbitrio, ſine ſordibus exſtrue. funus
Egregie factum laudet vicinia. ſi quis
Forte coheredum ſenior male tuſſiet; huic tu
Dic, ex parte tua ſeu fundi, ſive domus ſit
Emtor, gaudentem nummo te addicere. ſed me
Imperioſa trahit Proſerpina; vive, valeque.

ECLOGA VI.

Hoc erat in votis: modus agri non ita magnus,
Hortus ubi, & tecto vicinus jugis aquae fons,
Et paullum ſilvae ſuper his foret. auctius atque
Dî melius fecere. bene eſt. nil amplius oro,

Maia

v. 4. Vulg. NIHIL.

& , ſi paullum potes , illacrimare. eſt Gaudia PRUDENTUM VULTU *celare.* *Prudentum eſt* officium, ut illud Livii, XLII, 62. *Modum imponere ſecundis rebus, nec nimis credere ſerenitati praeſentis fortunae*, prudentis *hominis & merito felicis eſt.* Vultu *autem* celare, ut Apuleius Metam. VIII. Vultu *tamen* gaudium tegit, *& frontem aſſeverat, & dolorem ſimulat.* Contra, Ovid. Art. Amat. I, 678.

Ut ſimulet vultu gaudia, *triſtis erit.*

Cicero pro Sextio c. 10. *Animus ejus* vultu, *flagitia parietibus* tegebantur. Idem in Verrem I, 8. *Cupiebam animi dolorem* vultu tegere, *& taciturnitate* celare, Lucan. IX, 1106.

abſcondunt gemitus & pectora laetâ
Fronte tegunt.

Nemeſianus Ecloga IV.

Quid vultu *mentem* premis, *& ſpem fronte ſerenas?*

Virgil. Aen. VI, 477.

Conſilium vultu tegit, *& ſpem fronte ſerenat,*

Ergo ad hanc faciem, praeclare quidem codex Barthianus, *vultu gaudia celare:* totum tamen illud, *Prudentum eſt celare gaudia vultu*, neſcio qui minus placet. Neque enim convenit, Tireſiam, qui per totam hanc Satiram ſcurrae perſonam ſuſtinet, jam *ſententias loqui*; praeſertim hanc, quae tantum abeſt ut in univerſum vere dicatur, ut plerumque falſa ſit. Raro enim *prudentibus* uſu venit, ut gaudia vultu *celare*; ſaepe contra, ut aperte *profiteri*; ſaepius ut *ſimulare* debeant: utpote quibus plura ſecundis adverſa ſoleant contingere. Aeneas itaque viri *prudentis* officio fungitur, cum

Spem vultu ſimulat, *premit altum corde dolorem.*

Quid multa? neque haec Barthii lectio, neque illa vulgata placet: alios libros excutiant, quibus copia eſt, & qui de Horatio bene mereri ſtudent. Simplicius quidem, me judice, clariuſque ſic ſcribere potuiſſet,

Sparge ſubinde: & ſic paullum potes illacrimare, et *Gaudia* prudenter vultu *celare.*

106. FUNUS EGREGIE FACTUM LAUDET VICINIA] Ita omnes, quos noverim, codices: ſed Nic. Heinſius in margine ſui libri, *Lege*, ait, LAUDENT. Nempe quia *vicinia* eſt nomen collectivum, ideo numero ſingulari verbum hic plurale ſubjungi voluit. Amavit ſane vir ſummus hanc figuram, quam Syntheſin vel Syllepſin vocant; eamque fere omnibus in locis inculcat, qua jure, qua injuria. Vide ipſum ad Ovidii Faſt. III, 189. Metamorph. II, 688. Remed. Amor. 164. At Noſter ſingularem numerum praetulit, tam hic, quam alibi: Epiſt. I, 17. v. 62.

Quaere peregrinum, vicinia rauca reclamat.

& Epiſt. I, 16. v. 44.

Sed videt *hunc omnis domus & vicinia tota.*

ubi non codices tantum, ſed & metri ratio lectionem certam facit. Perſius IV, 45.

egregium cum me vicinia dicat.

Ita

Maia nate, niſi ut propria haec mihi munera faxis.
Si neque majorem feci ratione mala rem,
Nec ſum facturus vitio culpave minorem:
Si veneror ſtultus nihil horum, O ſi angulus ille
Proximus accedat, qui nunc denormat agellum!
O ſi urnam argenti fors quae mihi monſtret! ut illi,
Theſauro invento qui mercenarius agrum
Illum ipſum mercatus aravit, dives amico
Hercule: ſi, quod adeſt, gratum juvat: hac prece te oro,
Pingue pecus domino facias, & cetera praeter
Ingenium; utque ſoles, cuſtos mihi maximus adſis.
Ergo ubi me in montis & in arcem ex Urbe removi,
Quid prius inluſtrem Satiris Muſaque pedeſtri?

Nec

v. 10. Vulg. Fors QUA.

raeter editos habent tria ſcripta, quibus uſus , exemplaria. Idem Heinſius poſt duos nomi- os, quorum propior eſt ſingularis, verbum n plurale ubique ingerit, contra plurium & orum codicum fidem; ut Faſt. IV, 104. & 156. *uem toti ſaltus, quem nemus omne* tremunt. *forma, & mores, & bona fama* manent. lle ex unico dedit codice, eoque non adeo ıſto: cum ceteri magno numero *tremit* & *ma-* habeant, idque meis auribus gratius. Certe r in Virgilio ſuo reperit, Aen. V, 343. utatur *favor Euryalum, lacrimaeque decorae.* atius vero nuſquam plurali uſus eſt in ſimili ıtione, ſed ſemper ſingulari, ut docui ad Carm. 4. v. 8. & alibi.

. NIHIL AMPLIUS ORO] Scribe ex plus decem ris codicibus, NIL *amplius oro*: & ſic quinque manni.

c. O SI URNAM ARGENTI FORS QUA MIHI ISTRET] Ita libri poſt Aldum excuſi; QUA, id *ſiquo pacto, ſiqua ratione*: unde dormitanti- hic interpretibus, etiamnum circumfertur. At cae editiones tres, & Pulmanni Berſmannique res, omnes denique a nobis viſi codices; *ſi urnam argenti fors* QUAE *mihi monſtret*: eterquam quod Regius habet QUAM: *O ſi quam am argenti fors mihi monſtret.* Sed placet *Quae*, od plurium auctoritate fulcitur. *O ſiquae fors ur- n argenti mihi monſtret. Siquae fors*, ut alibi *ſi- s caſus.* Serm. II, 5. v. 49.

ſiquis caſus *puerum egerit orto.*

Terentius Hecyra III, 3. v. 26.

Quaeque fors *fortuna eſt, inquit, nobis quae te hodie obtulit.*

Virgilius Aen. II, 94.

& me, fors ſiqua *tuliſſet*,
Promiſi ultorem.

& VII, 559.

Cede locis. ego, ſiqua *ſuper* fortuna *laborum eſt.*

IX, 41.

ſiqua *interea* fortuna *fuiſſet.*

& 214.

ſiqua *id* fortuna *vetabit.*

XI, 128.

Et te ſiqua *viam dederit fortuna.*

ad quae exempla forte & illud X, 458.

Ire prior Pallas; ſi quâ *fors adjuvet auſum*
Viribus imparibus;

ſic refingendum erit:

ſiquae fors *adjuvet auſum*:

ut Terentius Prologo Heautont.

Siquae *laborioſa eſt, ad me curritur.*

Nam & hic, praeter vetuſtiſſimum Bembinum, ceteri omnes codices *ſiqua* habent, licet verſu ipſo repugnante. Sic & apud Ciceronem multis locis *ſiquae, nequae* in membranis veteribus extant, ubi hodie *ſiqua* & *nequa* circumferuntur. Vide Franciſcum Fabritium ad Cic. Offic. II, 21.

Nec mala me ambitio perdit, nec plumbeus Auſter
Autumnuſque gravis, Libitinae quaeſtus acerbae.
Matutine pater, ſeu Jane libentius audis,
Unde homines operum primos vitaeque labores
Inſtituunt (ſic Dis placitum) tu carminis eſto
Principium: Romae ſponſorem me rapis: Eia,
Ne prior officio quiſquam reſpondeat, urgue!
Sive Aquilo radit terras, ſeu bruma nivalem
Interiore diem gyro trahit, ire neceſſe eſt.
Poſtmodo, quod mi obſit, clare certumque locutus,
Luctandum in turba, & facienda injuria tardis.
Quid tibi vis, inſane, & quam rem agis? improbus urget
Iratis precibus. tu pulſes omne quod obſtat,
Ad Maecenatem memori ſi mente recurras.
Hoc juvat, & melli eſt; non mentiar. at ſimul atra

v. 28. Vulg. Turba, ſic. 29. Quid vis, inſane, & quas res agis.

28. LUCTANDUM IN TURBA; FACIENDA] Scribe ex Bentinianni Pulmannique codicibus, noſtriſque ad unum omnibus, & tribus editionibus vetuſtis; *Luctandum in turba, et facienda injuria tardis.* Piget ſane tam minuta memorare: ſed quid fiet? Jam poſſi ſemel ſuſcepti ratio exigit, ut vel parva mendа cum magnis ſimili falce reſcindantur.

29. QUID VIS INSANE, ET QUAS RES AGIS] In noſtris omnibus membranis, (adde ſi vis, & aliorum, etſi ipſi taceant) verſus hic ſic ultra menſuram excurrit:

Quid VIS tibi vis inſane, & quas res agis improbus urget:

Unde pio variis correctionum captu variis modis interpolatus eſt. Tres priſcae editiones ſic dederunt, *tibi agis* ejecto,

Quid tibi vis, inſane, & quas res? improbus urget.

At editi poſt Aldum retinuerunt *vis agis*, & *tibi* poſtea exculſerunt,

Quid vis, inſane, & quas res agis? improbus urget.

eaque jam lectio per interpretum patientiam impune circumferri. Tu vero, ſi me audies, ſic poſthac locum refinges:

Quid VIS tibi vis, inſane, & QUAS RES AGIS improbus urget.

Quid tibi vis paſſim apud Comicos [illegible] *tibi* nullo pacto hinc poteſt abeſſe; [illegible] *inſane* ei adhaeret. Cicero de Orat. [illegible] *Quid* tibi vis, *inquit*, *inſane?* tanta [illegible] *multitudo civium, ut penuria annui* [illegible] *ruinas ſit ventura.* Propertius, I. 2. [illegible]

Quid tibi vis inſane? *meum ſpumare furorem*

Perſius V. v. 143.

quo deinde, inſane, redis?

Quid tibi vis?

Illud vero *quas res agis*, non [illegible] Horatii manu fuerit: quod [illegible] illi, quibus durior eſſe vis [illegible] qui eodem modo elidit: [illegible]

Committes TEM[illegible] famam.

Neque aliter Poëtae Comici; [illegible] III. 1. v. 45.

Rem faciam. Quid agis? [illegible] ſuſpecta, vide quam [illegible]

Heautont. I. 1. v. 37.

rabies [illegible]

Appone; ne labora. Alienus. Quid [illegible]

Ventum eſt Eſquilias; aliena negotia centum
Per caput & circa ſaliunt latus. Ante ſecundam
Roſcius orabat ſibi adeſſes ad Puteal cras.
De re communi ſcribae magna atque nova te
Orabant hodie meminiſſes, Quinte, reverti.
Inprimat his cura Maecenas ſigna tabellis.
Dixeris, Experiar: Si vis, potes, addit, & inſtat.
Septimus octavo propior jam fugerit annus,
Ex quo Maecenas me coepit habere ſuorum
In numero: dumtaxat ad hoc, quem tollere rheda
Vellet, iter faciens; & cui concredere nugas
Hoc genus, Hora quota eſt? Threx eſt Gallina Syro par:
Matutina parum cautos jam frigora mordent:
Et quae rimoſa bene deponuntur in aure.
Per totum hoc tempus, ſubjectior in diem & horam

In-

4. v. 18.
aducenda eſt. Quam rem agis, *ſcelus? Ego'? argentum audo.*
1. v. 69.
vea omnia bona dixiſſe illi. Quam rem agis?
Menaech. I, 2. v. 6.
go eam, quam rem agam, *quid negoti geram.*
iunt in promtu exempla; ſed haec ſatis: e tribus Terentii codicibus judicium ferre qui ſic habebant:
ſibi vis? quas res agis, inſane? improbus urget.
o, ſi haec eorum lectio erat, & non ipſius hominis emendatio; multo omnium peſſima & contaminatiſſima.
IMPROBUS URGET IRATIS PRECIBUS] Dacinſius, *Omnino*, ait, *ſcribendum eſt, Improbus urget, iratus, precibus:* infeliciter ſane, neo cetera ingenii & eruditionis fama. Nihil orrectione deterius, nihil recepta lectione ima. Sic Tacitus, *preces contumaces.* Annal. *Reſponſum a Piſone* precibus contumacibus; *neque aperuis edixi. Iratis* autem figurate dixit Martialis *horaendis angelus*, Juvenalis *irato ſiſtro*, Propertius *irata manus*, *iratam ſitim*; & alii alia.

32. Hoc JUVAT, ET MELLI EST; NON MENTIAR] Magdalenenſis, Colbertinus, Lambethanus, cum uno Berſmanni, NON MENTIOR. Sic Apuleius in Apologia: *Reliquit Rufino huic* (non mentior) HS XXX *deuovendum.* Plautus Menaech. V, 7. v. 37.
Me horum tuum non eſſe. Non tacis? Non mentior.
Sed codex Petroenſis paullo rectius, NE *mentiar.* Cicero Epiſt. ad Famil. III, 4. *Quod ſcribis, tibi mandi conſilium eum fuiſſe, ut me convenirem; id mihi*, ne mentiar, *gratum eſt.* Plautus Prologo Caſinae:
Eſt ſervus eii quidam, qui in morbo cubat;
Immo hercle vero in lecto, ne quid mentiar.
Terent. Adelph. III, 3.
Quid agatur? veſtrum neminem video ſatis
Rationum. Eſt hercle impia, ne dicam dolo.
Placet tamen recepta lectio, NON MENTIAR. Plautus Menaech. II, 1.
Nulla eſt voluptas navitis, Meſſenio,
Major, meo animo; quam quom ex alto procul
Terram conſpicimus. Major, non dicam dolo,
Si adveniens terram videas, quae fuerit tua.

Invidiae noſter. ludos ſpectaverit una:
Luſerit in campo: Fortunae filius, omnes.
Frigidus a Roſtris manat per compita rumor:
Quicumque obvius eſt, me conſulit; O bone, (nam te
Scire, Deos quoniam propius contingis, oportet)
Numquid de Dacis audiſti? Nil equidem. Ut tu
Semper eris deriſor! At omnes Dî exagitent me,
Si quicquam. Quid? militibus promiſſa Triquetra
Praedia Caeſar, an eſt Itala tellure daturus?
Jurantem me ſcire nihil miratur, ut unum
Scilicet egregii mortalem altique ſilentî.
Perditur haec inter miſero lux; non ſine votis,
O rus, quando ego te aſpiciam? quandóque licebit,
Nunc veterum libris, nunc ſomno & inertibus horis,
Ducere ſollicitae jucunda oblivia vitae?
O quando faba Pythagorae cognata, ſimulque

v. 48. Vulg. SPECTAVERAT. 49. LUSERAT. 57. MIRANTUR. Un-

48. NOSTER LUDOS SPECTAVERAT UNA, LUSERAT] Locum haetenus male acceptum ſic lego & diſtinguo:

Per totum hoc tempus ſubjectior in diem & horam
Invidiae noſter. ludos SPECTAVERIT *una:*
LUSERIT *in campo: Fortunae filius, omnes.*

Ubi primo, *ſubjectior invidiae*, ut Juvenalis, X, 56.

Quoſdam praecipitat ſubjecta *potentia magnae*
Invidiae.

Deinde *noſter* ad *ſubjectior* referendum; alioquin ambiguum foret, utrum ſe an (quod ineptum eſt) Maecenatem dicat invidiae obnoxium. Eleganter autem *noſter* cum verbo tertiae perſonae perinde eſt ac *ego*. *Ego*, inquit, *per totum hoc tempus ſubjectior ſum invidiae: ſi ludos una cum Maecenate ſpectavero, ſi in Campo Martio una luſero; omnes illico qui adſtant, Fortunae filius, ſecum aiunt taciti.* Plautus Rudente IV, 7. v. 19.

Egone ut quod ad me adlatum eſſe alienum ſciam,
Celem? minime iſtuc faciet noſter Daemones.

At ibi Daemones ipſe loquitur, ut hic ipſe Horatius: ergo *noſter faciet* eſt idem plane quod *ego faciam*. Idem Epidico I, 2. v. 44.

Facile tu iſtuc, ſine pericło & cura, corde libero,
Fabulare: novi ego noſtros: *mihi dolet, cum*
ego vapulo.

ubi *noſtros* recte, opinor, interpretantur *nos*: niſi potius emendandum ſit, *Novi ego noſtrum*, id eſt, *me*: ut in ſimili fere periculo Antipho ait apud Terent. Phorm. I, 4. *Egomet me novi & peccatum meum*. Ceterum prp *ſpectaveras*, *luſerat*, quae in vulgatis haetenus obtinuerunt, repoſuimus ex Galeano noſtro, Lambethano, & Collegii Trinitatis codice, SPECTAVERIT; & ex poſtremo eorum, LUSERIT. *Ludos ſpectaverit una*, hoc eſt, *Si ſpectaverit*; ut ſupra v. 39. *Dixeris*, expe*riar*, pro *ſi dixeris*: & Serm. ſequente, v. 32. *Juſſerit ad ſe Maecenas*, pro *Si juſſerit*. I, 3. v. 55. *Decies centena dediſſes Huic parco*, pro *Si dediſſes*. Perſius Sat. V. in fine:

Dixeris *haec inter varicoſos centuriones.*

Virgil. Aen. VI. v. 31.

tu quoque magnam
Partem opere in tanto, ſineret *dolor*, *icare*, habe*res.*

Omnia, opinor, jam plana ſunt & extra aleam conſtituta. Aliorum hic explicationes in tenebris cęſp

Uncta ſatis pingui ponentur oluſcula lardo?
O noctes, cenaeque Deûm! quibus ipſe meique
Ante Larem proprium veſcor, vernaſque procacis
Paſco libatis dapibus: cum, ut cuique libido eſt,
Siccat inaequalis calices conviva, ſolutus
Legibus inſanis: ſeu quis capit acria fortis
Pocula; ſeu modicis uveſcit laetius. ergo
Sermo oritur, non de villis domibuſve alienis,
Nec male necne Lepos ſaltet: ſed quod magis ad nos
Pertinet, & neſcire malum eſt, agitamus; utrumne
Divitiis homines, an ſint virtute beati:
Quidve ad amicitias, uſus rectumne, trahat nos:
Et quae ſit natura boni, ſummumque quid ejus.
Cervius haec inter vicinus garrit anilis
Ex re fabellas. ſi quis nam laudat Arellî
Sollicitas ignarus opes; ſic incipit: Olim

v. 67. Vulg. PROUT. 78. NAM SI QUIS.

Ru-

ſpitantium parco exagitare: tute jam facile per videris, ut omnes in nervum denique erumpant.

57. MIRANTUR UT UNUM SCILICET] Praeceſſerit, *Quicumque obvius eſt, me convenit*: nunc ſequitur numero mutato, *Mirantur*: quod etſi multis aliorum exemplis defendi poteſt, placet tamen magis Batteliani codicis lectio, MIRATUR. Quippe *convenit* ſupra dixerat; non, ut potuit, *convenient*. Et neſcio quomodo ſingulari numero delectatur Horatius, ut ſaepe diximus, & praeſertim ad Carm. I, 24. v. 8.

64. UNCTA SATIS PINGUI LARDO] *Pingue lardum* dixit Plinius, & *pinguia larda* Ovidius. Sed non ſatis placet illud *ſatis* pingui: quod ignavum ſic & verſui duntaxat ſuſtentando natum videtur. An legendum *Focis? Faba & oluſcula & lardum ponentur* focis. Juvenalis XI, 79.

Curius, parvo quae legerat horto,
Ipſe focis *brevibus* ponebat oluſcula.

Alioqui *ponentur* hic de *menſa* accipe; ut Martial. V, 80.

Ponetur *digitis tenendus unctis*
Nigra coliculus virens patella, —
Et pallens faba cum rubente lardo.

Ceterum Noſtri imitatione, ut ſolet, Serenus Sammonicus c. XL. de Faba loquens;

Pythagorae cognata *levi condita cumino*
Proderit, & madida fermentum polline turgens.

67. PROUT CUIQUE LIBIDO EST] Illud *Prout* ſententiae quidem ſatis convenit; ſed durioris eſt ſoni, cum in unam ſyllabam coaleſcit; ut vel hebetes, credo, aures offendat. Certe in nullo poëta, ne in Comico quidem, hoc verbum legiſſe memini. Quamobrem libens hic accipio Colbertini codicis lectionem,

Paſco libatis dapibus: CUM, *ut cuique libido eſt,*
Siccat inaequales calices conviva.

Quin & in optimo Reginenſi PRO eſt a manu ſecunda, poſt manifeſtam raſuram: quod vero eraſum nunc eſt, CUM, fuiſſe videtur. Continuatur autem orationis filum, *O cenae deum*; CUM *conviva, ut cuique libido eſt, ſiccat calices.*

78. NAM SI QUIS LAUDAT ARELLI] Sic editiones priſcae: unde diſſimulata ab Interpretibus lectionis varietate, perpetuum obtinuit. At enim, quod in ſuis invenit Berſmannus, ego etiam reperi in Leidenſi, Reginenſi, Batteliano, Petrenſi, Magdalenenſi, Regio, Regiae Societatis, aliiſque, SIQUIS NAM LAUDAT: duo ſoli eique

Ruſticus urbanum murem mus paupere fertur
Accepiſſe cavo, veterem vetus hoſpes amicum;
Aſper, & attentus quaeſitis; ut tamen artum
Solveret hoſpitiis animum. quid multa? neque ille
Sepoſiti ciceris, nec longae invidit avenae:
Aridum & ore ferens acinum, ſemeſaque lardi
Fruſta dedit, cupiens varia faſtidia cena
Vincere tangentis male ſingula dente ſuperbo:
Cum pater ipſe domus palea porrectus in horna
Eſſet ador loliumque, dapis meliora relinquens.
Tandem urbanus ad hunc, Quid te juvat, inquit, amice,
Praerupti nemoris patientem vivere dorſo?
Vis tu homines urbemque feris praeponere ſilvis?
Carpe viam (mihi crede) comes: terreſtria quando
Mortalis animas vivunt ſortita, neque ulla eſt

v. 83. Vulg. IIII. 92. VIS' TU.

omnium recentiſſimi habent *Nam ſi quis*. Egregii ſcilicet correctores conjunctionem illam non niſi primo loco ſtare poſſe crediderunt. Atqui & ſecundum interdum locum ſortita eſt, ut Sat. II, 3. v. 20. *Dum nam quaerere amabam*. v. 41. *Primum nam inquiram*. v. 302. *Ego nam videor mihi ſanus*. Epiſt. II, 1. v. 186. *Hi nam plebecula gaudet*. & alibi. Ergo & hic in ſecunda ſede eſt collocanda; ſic enim lenior fluit verſus; & numquam tam rarum hoc dediſſent Librarii, niſi de manu auctoris accepiſſent.

83. NEQUE ILLE SEPOSITI CICERIS] Lectio haec Lambino debetur, quam poſteriores nimis temere ſecuti ſunt. At veteres Editiones, plures Pulmanni & Torrentii, Berſmannique codices, noſtri autem, quot manibus propriis verſare licuit, duodecim, ILLE habent, non *illi*. Rectius ſane, ſi quid judico;

Aſper & attentus quaeſitis; ut tamen artum
Solveret hoſpitiis animum. quid multa? neque ILLE
Sepoſiti ciceris, nec longae invidit avenae.

Ille ruſticus ſcilicet, cujus ingenium jam narraverat. Sic Serm. II, 3. v. 104.

quid enim? Ajax
Ille, cum flavoſ ferret pro vertice crines,
Clarus & ingens, multa mulier pretioſus Ulixe;

Non ille aut Teucrum, aut ipſum [illegible]
& Carm. IV, 9.

qui devovit
Munera Dianae ſagittam rei,
Duramque vellet paupertatem pati,
Pejuſque leto flagitium timens:
Non ille *pro caris amicis*
Aut patria timidus perire.

Peculiarem hanc elegantiam habent; [illegible] men aſſequi & intelligere paucis [illegible] Ergo ſiquis adhuc a Lambini [illegible] judicio per me ſtabunt. Fruſtra de [illegible] tatio eſt, ubi alterutri aut [illegible] aut diverſum.

92. VIS' TU HOMINES [illegible] inquit Lambinus, *ſic codices* [illegible] *vulgati*, VIS TU, [illegible] quod vos' tu in pleriſque [illegible] paret. At de codicibus ipſe [illegible] bus noſtris, ut & Cruquius, Pulmannusque in ſuis, VIS TU [illegible] aliter habent Venetae & Lambiana lectio *minus ventoſa* ſit, [illegible] Siquidem *Vis tu* elegantiſſima [illegible] cutiſſimo Gronovio [illegible] enarratus ad Senecam De [illegible]

Aut magno aut parvo leti fuga. quo, bone, circa,
Dum licet, in rebus jocundis vive beatus:
Vive memor, quam ſis aevi brevis. Haec ubi dicta
Agreſtem pepulere; domo levis exſilit: inde
Ambo propoſitum peragunt iter, urbis aventes
Moenia nocturni ſubrepere. jamque tenebat
Nox medium caeli ſpatium; cum ponit uterque
In locuplete domo veſtigia: rubro ubi cocco
Tincta ſuper lectos canderet veſtis eburnos;
Multaque de magna ſupereſſent fercula cena,
Quae procul exſtructis inerant heſterna caniſtris.
Ergo ubi purpurea porrectum in veſte locavit
Agreſtem; veluti ſuccinctus curſitat hoſpes,
Continuatque dapes: necnon verniliter ipſis
Fungitur officiis, praelibans omne quod adfert.

v. 108. Vulg. VERNALITER. 109. PRAELAMBENS.

Ille

LVIII. & Praefat. ad IV. Natur. Quaeſt. Martialis X, 83.

Rares colligis hinc & hinc capillos —
Vis tu *ſimplicius ſenem fateri?*

Juvenalis V. v. 74.

Vis tu *confuetis, audax convivа, caniſtris*
Imbui, paniſque tui noviſſe colorem?

Seneca de Conſtantia XV. Vis tu *fortius loqui, & illam Fortunam ex toto ſubmovere?* De Brevitate Vitae XIX. Vis tu, *relicto ſolo, mente ad iſta caeleſtia reſpicere?* Vide multo plura apud Gronovium. In illis omnibus τὸ VIS non interrogantis modo eſt ut VIM; ſed orantis, hortantis, flagitantis, jubentis. *Vis tu homines urbemque feris praeponere ſilvis?* hoc eſt, *an dubitas praeponere? non pudet non praeponere? praepone, amabo, ſi ſapis.* Et ad haec exempla, etiam invitis codicibus, repoſuimus Serm. I, 9. v. 69. VIS *tu curtis Judaeis oppedere?* hoc eſt, *Nam tu vis oppedere? an tu metuis oppedere?* Quare valeat Lambinus, cumque ſuis *codicibus*, cumque ſua *concinnitate.*

108. NEC NON VERNALITER IPSIS] Ita quidem editiones, & major pars codicum. Sed Blandinii quatuor apud Crequium omnium veterrimi, & Pulmanniani tres VERNILITER: quod Nicolao Heinſio hic placet. Nonius Marcellus, *Verniliter, adulatorie. Caecilius Venatore: Credo, nimis tandem hoc ſit verniliter.* Seneca de Beneficiis II, 11. *Velle me ſcis omnia illi praeſtare; & haec ipſa non verniliter.* Idem alibi & Quintilianus *Vernilitatem*; Tacitus *vernile dictum* & *verniles blanditias* habent. Utraque tamen lectio ſatis commode admitti poteſt. Nam & in laudato Senecae loco Manuſcripti quidam *Venaliter* habent, teſte Gratero; quod interpolatum eſſe credo a *Vernaliter*: & Onomaſticon vetus Labbaei: *Vernalis*, οἰκογενής. *Vernilis*, πολίτικος, οἰκεῖος. Quin & in vetuſtis membranis Virgilii, Pierio teſtante, *juvenali in corpore* ſemel iterumque ſcribitur, non ut vulgo *juvenili*: & ſic habet caſtigatiſſima Nic. Heinſii editio.

109. PRAELAMBENS OMNE QUOD AFFERT] Vide mihi locum integrum:

nec non verniliter ipſis
Fungitur officiis, praelambens omne quod affert.

Sic quidem libri; neque quidquam hic Interpretes offendit. Atqui hoc parum *officioſe* & *verniliter* facit; ſi *praelambit* quodcumque affert. Quippe colapho vel ſcutica caſtigandus fuerit verna, qui id facere auſus ſit. Notum illud Juvenalis IX, 5.

Nos colaphum incutimus lambenti *cruſtula ſervo.*

Quo

Ille cubans gaudet mutata ſorte, boniſque
Rebus agit laetum convivam: cum ſubito ingens
Valvarum ſtrepitus lectis excuſſit utrumque.
Currere per totum pavidi conclave; magiſque
Exanimes trepidare, ſimul domus alta Moloſſis
Perſonuit canibus. tum ruſticus, Haud mihi vita
Eſt opus hac, ait, & valeas: me ſilva cavuſque
Tutus ab inſidiis tenui ſolabitur ervo.

ECLO-

Quo trahendum videtur Lucilii fragmentum apud Priſcianum p. 884.

Jocundaſque puer qui lamberat *ore placentas.*

Non igitur, quod Scholiaſtes voluit, *praelambere* perinde eſt ac *praeguſtare*: poſterius aperte & per officium fieri ſolitum; prius clam & domino ignaro, ac, ſi reſciverit, punituro. Adde quod *praelambere* nuſquam, opinor, alibi occurrit, niſi cum de fluvio dicitur alveum lambente & radente. Prudentius Hamart. v. 347.

Sed dum liventes liquor incorruptus arenas
Praelambit.

& Cathem. V, v. 120.

Spirant & folium, fonte quod abdito
Praelambens *fluvius portat in exitum.*

Avienus in Deſcript. Orbis:

Per quos flaventes Tybris pater explicat undas,
Romanoſque lares lapſu praelambit *alumno:*

& mox:

& glauci praelambitur *aequoris undâ.*

Quid ergo? quantivis ſane pretii lectio eſt, quam ſubminiſtrat codex Regius, & alter Magdalenenſis, ab eodem, ut videtur, Librario ſcriptus:

Fungitur officiis, PRAELIBANS *omne quod affert.*

Non potuit melius: ſiquidem *praelibare* id ipſum eſt, quod Scholiaſtes fruſtra in altero quaeſivit, *praeguſtare*. Ovidius Amor. I, 4. v. 34.

Si tibi forte dabit, quos praeguſtaverit *ipſe,*
Rejice libatos *illius ore cibos.*

Noſter paullo ante v. 67. *vernaſque procaces*
Paſco libatis *dapibus.* Et Virgil. Aen. V, 92.
Libavitque dapes: Statius Silv. III, 4. v. 60.

Care puer, ſuperis qui praelibare *verendum*
Nectar, & ingentem toties contingere dextram
Electus.

& figurate Achill. II, v. 88.

Tum vero intentus vultus ac pectora Ulixes
Praelibat *viſu.*

Ceterum facilis & proclivis erat Librariorum lapſus: ſimilis enim occurrit apud eundem Statium Silv. II, 1. v. 171.

Tu modo fuſus humi lucem averſaris iniquam;
Nunc torvus pariter veſtes & pectora rumpis;
Dilectoſque premis viſus, & frigida lambis
Oſcula.

Apage illud *lambis*: foedum enim & inhoneſtum. Sine dubio legendum,

& frigida LIBAS
Oſcula.

quod illud Virgilii Aen. I, 260. *Oſcula libavit natae*, vel ſolum ſatis oſtendit.

1. JAMDUDUM AUSCULTO] Hunc verſum & ſequentes mire exagitant Interpretes, quorum hic tot fere ſententiae, quot capita:

Jamdudum auſculto, & cupiens tibi dicere ſervus
Pauca reformido. Davuſve? Ita Davus, amicum
Mancipium domino, & frugi, quod ſit ſatis, hoc eſt,
Ut vitale putes.

Abrupta, aiunt, oratio more Comicorum. Bene ſane: ſed quale illud principium eſt, quod Davus hic dedit, *Jamdudum auſculto?* Quid, obſecro, auſcultavit, cum herus nihil adhuc dixerit? At, inquiunt, intelligitur is vehementius paullo ſervos inclamaſſe; quorum unus ſe jamdudum auſcultare dicit. At enimvero, ſi ita eſſet, non utique *auſculto* diceret Davus, ſed *audio*: ut qui Latine ſciunt, ſtatim agnoſcent. At, ait alius, longum ſermonem habuerat Flaccus, in quo mala multa ingeſſerat ſervis: quorum Davus ceteris argutior, par pari referre, & vernilibus herum ſalibus defricare geſtit. Atqui & hoc nihilo felicius: nam ipſis Saturnalibus, dierum optimo, ſervis tantopere iraſci incivile prorſus & importunum erat. Sed condonemus haec: fuerit ſervis locutus, quicquid hi ſomniare poſſunt; putidum tamen & ineptum eſſet ab illis initium ſumere, quae qualiacumque fuerint nullo modo ad Sermonem ſequentem pertinent. Neque vero illud huic ſimile eſt Serm. II, 5.

Hoc

ECLOGA VII.

JAMDUDUM auſculto; & cupiens tibi dicere ſervus
Pauca, reformido. Davuſne? Ita, Davus, amicum
Mancipium domino, & frugi: quod ſit ſatis, hoc eſt,
Ut vitale putes. Age, libertate Decembri
(Quando ita majores voluerunt) utere: narra.

Pars

: *quoque, Tireſia, praeter narrata, petenti*
ponde:
ıim *narrata*, quae ibi tacentur, quivis ex
ero reſcire poſſit: & duobus illis verbulis,
r narrata, tempus, locus, & ſcena ſequen-
amatis pulcherrime lectori indicantur. Con-
quae hic ſervulis ſuis locutus eſt Horatius,
e lectori poſſunt innoteſcere, neque quic-
ı ad rem faciunt, quae poſtea agitur. Quor-
igitur *auſculto?* Melius profecto fic ſermonem
ɔaſſet Davus;
ımdudum hic adſto, & *cupiens tibi dicere ſervus*
ıuca, reformido.
.t, opinor, abſurditatem ingeniofiſſimus Rut-
us; & ut illam evitaret, non Davo, ut vul-
ɔlet, ſed Horatio haec verba tribuit; deinde
m Davi verba leviter immutat & corrigit,
: in modum:
. *Jamdudum auſculto.* D. At *cupiens tibi dicere*
ſervus
ıuca reformido. H. *Davuſne?* D. *Ita Davus.*
quamvis haec meliora ſunt fortaſſis, quam
: vulgo afferuntur; peccant tamen & ipſa,
ıe inter ſe cohaerent. Qui enim *jamdudum*
ultavit, ſine dubio interpellandi ſui poteſta-
jam antea fecerat: at hic quinto demum poſt
u *narrandi* dat veniam. Mitto alia brevitatis
io, quae merito hic reprehendi poſſent. Rem
m potius dicam; qua ſemel conſpecta, caete-
omnium opiniones, quaſi majore luce obru-
, ſtatim evaneſcent. *Jamdudum auſculto*, ait
rus; *tibi nempe Sermonem ſuperiorem tecum reci-*
i: ſi pace tua liceat, pauca habeo quae contra
nam. Id modo dixiſti tibi in votis eſſe, ut rure
ul a turbis & negotiis degas, tibique & Muſis
ans, quieto illic otio & modicis opibus ſuaviter
ıris. Recte quidem; ſi modo naviter pertendere,
in eodem voto conſtanter ac perpetuo manere poſſis.
vero, incertus animi & propoſiti, alternis quaſi
ſibus huc illuc agitaris. Jam cum in Urbe es,
ſic quotidie tute tecum, O rus, quando ego te aſpi-
ciam? quando licebit nunc libris incumbere, nunc
ſomno & ludo jucunde tempus fallere? quando olerı-
bus & lardo ſobriiſque poculis, antiquo more, cenas
inſtruere? His quotidie votis deorum aures obtundis:
tamen

Siquis ad illa deus ſubito te agat, uſque re-
cuſes:

Romae enim rus optas; at abſentem ruſticus urbem
tollis ad aſtra levis: Si nuſquam ad cenam vocatus
es, tum laudas ſecurum domi olus: at ſi Maecenas
te vocaverit; tum, ſpreto domicenio, tota domus
abiturientis clamore completur. Haec & ſimilia Da-
vus; ex quibus jam clare, opinor, vides, Ser-
monem hunc ad ſuperiorem referri debere; aut
fortaſſe una cum eo connecti. Quicquid enim ibi
de ſe dixerat Horatius, illud omne hic Davus
refellit: adeo ut uterque Sermo Dialogi plane
ſpeciem exhibeat. Atque inde, opinor, eſt, quod
in optimis Blandiniis & Buſlidiano apud Cru-
quium, uti & in noſtris Petrenſi & Regiae So-
cietatis, haec a ſuperioribus indiviſa ſint, & u-
nam Satiram conſtituant. Parvi tamen intereſt,
unamne an binas eſſe velis: modo illud explora-
tum ſit, inde Davum incipere, in quo dominus
finem fecerat; atque adeo vulgatam hic lectio-
nem, ſententia jam comperta, ſanam & perſpi-
cuam eſſe. Ceterum cave tibi a Gronovii patris
explicatione, qui Obſerv. IV, 24. multis verbis
efficere conatur, ut illa *Hoc eſt, ut vitale putes*,
non Davo, ſed Horatio tribuantur. *Tun' frugi?*
ſubjicit Flaccus: *ita vero frugi, ut ubi poſſis, vita-*
le putes; hoc eſt, *vitalia mihi imputes, ſanguinem*
mihi exſugas, arrodas & exedas viſtera rei meae fa-
miliaris. Dolet ſane tam coactam, tam pravam
interpretationem tanto ingenio excidiſſe. Quis
enim *vitale* numero ſingulari pro *vitalibus* dixit?
quis autem *putare* pro *exedere, mandere, rodere?*
Neque vero ſententia, quam affingit, minus du-
ra eſt, quam ipſa verba. Nimis profecto iracun-

Pars hominum vitiis gaudet constanter, & urguet
Propositum: pars multa natat, modo recta capessens,
Interdum pravis obnoxia. saepe notatus
Cum tribus annellis, modo laeva Priscus inani,
Vixit inaequalis, clavum ut mutaret in horas:
Aedibus ex magnis subito se conderet, unde
Mundior exiret vix libertinus honeste:
Jam moechus Romae, jam mallet doctus Athenis
Vivere: Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis.
Scurra Volanerius, postquam illi justa cheragra
Contudit articulos, qui pro se tolleret atque
Mitteret in phimum talos, mercede diurna
Conductum pavit: quanto constantior idem
In vitiis, tanto levius miser, ac prior ille
Qui jam contento, jam laxo fune laborat.

Non

de hoc & inclementer: neque ad hanc faciem tam tristem cetera, quae sequuntur, ullo modo respondent. Quid multa? recte fere hunc locum acceperunt Torrentius, Marcilius, Rutgersius, aliique. *Frugi mancipium, quod sit satis, hoc est, ut vitale esse existimes.* Quae enim supra modum sunt, ante diem, ut vetus querela est, plerumque moriuntur. Seneca Controv. I. de Alfio Flavio loquens: *Semper de illius ingenio Cestius & praedicavit & timuit: aiebat, tam immaturum magnum ingenium non esse* VITALE. Martialis VI, 29.

Immodicis brevis est aetas, & rara senectus:
Quicquid ames, cupias non placuisse nimis.

Statius Silv. II, 7. de Lucano:

O saevae nimium gravesque Parcae!
O numquam data festa longa summis!
Cur plus ardua casibus patetis?
Cur saeva vite magna non senescunt?

Urbane igitur Davus, & facete, ut nihil supra: *In tantum*, ait, *sum fidelis & frugi, quantum satis sit*, pro captu & modulo servulorum: gloriari enim non est meum; neque talem me haberi postulo, cui prae immodicis virtutibus metuant homines, *ne vitalis esse non possim.* Mihi quidem per mores meos a Parcarum invidia tuto esse & licet, opinor, & libet.

13. JAM MALLET DOCTUS ATHENIS VIVERE] Sic veteres editiones: at ex codicibus alii *doctus*, & totidem fere DOCTOR. Quorum quid verius sit, nescire contenti erimus; cum nihil nunc aliunde de Prisco hoc discere liceat. Si *doctor* potius arridet; erit aut Grammaticae, aut Rhetoricae, aut Philosophiae praeceptor. Si *doctus*; tum sic accipies, Inconstantem hunc & inaequalem homuncionem nunc Romae voluptatibus & libidini, nunc Athenis *doctrinae* & studiis operam dedisse.

15. POSTQUAM ILLI JUSTA CHIRAGRA CONTUDIT ARTICULOS] Recte codex optimus Reginensis, CHERAGRA, χειράγρα, & sic ubique scribendum, quoties primam syllabam corripit, ut apud Persium & Martialem. Nam *chiragra*, sive χειράγρα primam producere debet. Ceterum vetustissimus Blandinius & Torrentiani aliquot CONTIGIT habent, pro *contudit*. Quod etsi ferri fortasse possit; sequimur tamen vulgatam lectionem, quam & nostri codices praeferunt. Ita Persius, ubi hunc ipsum locum expressit, Sat. V, v. 61.

sed cum lapidosa cheragra
Fregerit articulos, *veteris ramalia fagi.*

Macrobius Saturn. II, 4. *Vatinius confusus podagra, volebat tamen videri discussisse jam vitium, & mille passus ambulare se gloriabatur.* Emenda, CONTUSUS *podagra.*

34. Ne-

Non dices hodie, quorsum haec tam putida tendant,
Furcifer? Ad te, inquam. Quo pacto, pessime? Laudas
Fortunam & mores antiquae plebis; & idem,
Si quis ad illa Deus subito te agat, usque recuses:
Aut quia non sentis, quod clamas, rectius esse;
Aut quia non firmus rectum defendis, & haeres,
Nequicquam coeno cupiens evellere plantam.
Romae rus optas: absentem rusticus Urbem
Tollis ad astra levis. si nusquam es forte vocatus
Ad cenam, laudas securum olus; ac, velut usquam
Vinctus eas, ita te felicem dicis amasque,
Quod nusquam tibi sit potandum. jusserit ad se
Maecenas serum sub lumina prima venire
Convivam; Nemon' oleum fert ocius? ecquis
Audit? cum magno blateras clamore, fugisque.

Mul-

v. 34. Vulg. FERET.

34. NEMON' OLEUM FERET OCIUS?] Illud *feret*, quia semel in editionibus priscis locum obtinuit, veriti sunt Interpretes ex eo dejicere. At iidem in dimidia ferme codicum parte FERT invenerunt, ut & nos in Leidensi, Magdalenensi, & aliis quattuor: quod efficacius & velocius quiddam prae se fert. Sic infra versu ultimo; *Ocius hinc te Ni* rapis. Quin & in v. 35. *Cum multo blateras clamore fugisque*, hoc malim quam quod alii codices praeferunt, FURISQUE; etsi id plerisque Interpretum placuisse video. Quorsum enim *fureret?* nempe omnis morae impatiens magno clamore servos vocaverat. Illi vero, ut par est, illico accurrere, & quisque pro se sedulo jussa domini capessere. Certe nulla *furendi* causa erat; nisi si vocati non obtemperaverunt: quod neque per se verisimile est, neque Davus id ultro fassus esset. Ergo *fugit*, opinor, prae festinationis studio; ut alibi, ad Maecenatem memori mente *recurrebat*. Praeterea versu abhinc tertio MULVIUS repono ex codice Vigornensi & Reginensi; pro *Milvius*, quod hactenus editiones occupavit. Ita *Pons Mulvius* in potioribus Membranis apud Ciceronem Catil. III. & ad Attic. XIII, 33. Sallustium Cat. XLV; Trebellium in Gallieno XVIII; Ammianum Marcellinum XXVII, 3; Lactantium De Mort. Persec. XLIV; Prudentium contra Symm. I, 483. Ita Cicero ad Atticum II, 15. *Controversia Mulviana*. Plinius XV, 10. *Cotoneum Mulvianum*. Val. Max. VIII, 1. *M. Mulvius Triumvir*. Quin & apud Gruterum in Inscript. tres MULVIOS & totidem MULVIAS habes; nullum *Milvium*. 989, 5. OPTATAE MULVIAE. Quinetiam illud obiter monendum, in versu 35. *Dixerit ille*, non quemvis hominem, τὸν δεῖνα, sed Mulvium illum, intelligi; qui expectata cena fraudatus haec secum mussitare fingitur; *Cur, malum, ad Maecenatem fugis, & me domo tua famelicum ejicis? Equidem fateor me ventris caussa ad te accedere; idque mihi quotidie exprobrare soles. Qui tu me melior, qui tam Maecenatis caenas sectaris, quam ego tuas?* Illa vero versu 42. *Quid si me stultior ipso*, Davi jam verba sunt: *Quid si, non Mulvio solum, scurra quidem illo & popinone, sed me quoque servulo drachmis paucis amto stultior deprenderis?* Denique illa v. 39. *siquid vis, adde, popino*, sic enarrare oportet; *imbecillus fumo, iners, & adde, si vis, popino*. Sic Cicero ad Atticum VII, 2. *Tironem Patris aegrum reliqui, adolescentem, ut aestu; & adde, siquid vis, probum: nihil vidi melius.* Haec, quia vulgo male accipi solent, tribus verbis explicare, non praeter rem esse videbatur.

Mulvius & ſcurrae, tibi non referenda precati,
Diſcedunt. etenim fateor me, dixerit ille,
Duci ventre levem: naſum nidore ſupinor:
Inbecillus, iners, ſi quid vis, adde, popino.
Tu, cum ſis quod ego, & fortaſſis nequior, ultro
Inſectere, velut melior? verbiſque decoris
Obvolvas vitium? quid, ſi me ſtultior ipſo
Quingentis emto drachmis deprenderis? aufer
Me voltu terrere: manum ſtomachumque teneto,
Dum, quae Criſpini docuit me janitor, edo.
Te conjunx aliena capit, meretricula Davum:
Peccat uter noſtrum cruce dignius? acris ubi me
Natura incendit; ſub clara nuda lucerna
Quaecumque excepit turgentis verbera caudae,
Clunibus aut agitavit equum laſciva ſupinum,
Dimittit neque famoſum, neque ſollicitum, ne
Ditior aut formae melioris meiat eodem.
Tu, cum projectis inſignibus, annulo equeſtri
Romanoque habitu, prodis ex judice Dama.
Turpis, odoratum caput obſcurante lacerna;
Non es quod ſimulas? metuens induceris, atque
Altercante libidinibus tremis oſſa pavore.
Quid refert, uri virgis ferroque necari
Auctoratus eas; an turpi clauſus in arca,

Quo

68. EVASTI? CREDO, METUES] Alio verborum ordine codex Regiae Societatis,

Evaſti? METUES, CREDO, doctuſque cavebis.

quod & elegantius & clarius: nam in vulgata lectione neſcias prima fronte, utrum ad *evaſti* an ad *metues* referendum ſit illud *credo*: & praeterea medium clauſulae libentius occupat, quam initium. Cicero pro Deiotaro: cap. 9. *Speravit*, credo, *difficiles tibi Alexandriae fore exitus.* Philip. V. cap. 13. *Dubitaret*, credo, *homo amentiſſimus bellum inferre nobis?* & VIII, 9. *Nuncia hoc*, credo, *admonuit.* Nat. Deor. I, 24. *Sed ubi eſt veritas in mundis*, credo, *innumerabilibus.*

78. ADDE SUPRA DICTIS, QUOD NON LEVIUS VALEAT] Nemo hanc lectionem mendi incuſare poſſet, niſi aliam ſubminiſtrarent codices. Quippe quattuor Pulmanni, totidemque ex noſtris, Petrenſis, Galeanus, Vigornienſis, & a prima manu Reginenſis SUPER habent, non *ſupra*. Lege ergo, & diſtingue:

Adde SUPER, *dictis quod non levius valeat:*

hoc eſt, *ſuperadde, adde inſuper, quod valeat non levius*

Quo te demiſit peccati conſcia herilis,
Contractum genibus tangas caput? eſtne marito
Matronae peccantis in ambo juſta poteſtas?
In corruptorem vel juſtior. illa tamen ſe
Non habitu, mutatve loco, peccatve ſuperne;
Cum te formidet mulier, neque credat amanti.
Ibis ſub furcam prudens, dominoque furenti
Conmittes rem omnem & vitam & cum corpore famam.
Evâſti? metues, credo, doctuſque cavebis:
Quaeres, quando iterum paveas, iterumque perire
Poſſis: ô totiens ſervus! quae belua ruptis,
Cum ſemel effugit, reddit ſe prava catenis?
Non ſum moechus, ais. neque ego, hercule, fur, ubi vaſa
Praetereo ſapiens argentea. tolle periclum,
Jam vaga proſiliet frenis natura remotis.
Tune mihi dominus, rerum imperiis hominumque
Tot tantiſque minor? quem ter vindicta quaterque
Inpoſita haud umquam miſera formidine privet?
Adde ſuper, dictis quod non levius valeat: nam
Sive vicarius eſt, qui ſervo paret, uti mos
Veſter ait; ſeu conſervus: tibi quid ſum ego? nempe
Tu, mihi qui imperitas, aliis ſervis miſer; atque
Duceris, ut nervis alienis mobile ſignum.

v. 68. Vulg. CREDO, METUES. 78. SUPRADICTIS. 82. LIGNUM.

Quiſ-

ius iis quae dixi. Plinius Hiſt. XXIII, 2. *Acetum odeſt*, ſuper ea quae diximus, *aceſcentibus cibis.* irgil. Aen. II, 592.

roſeoque haec inſuper addidit *ore.*

I, 107.

& verbis haec inſuper addit.

per idem ac *inſuper.* Vide Servium. Noſter Epiſt. , 2. v. 33.

Accipit & bis dena ſuper *ſeſtertia nummûm.* haedrus IV, 23.

Super *etiam factas, tegere quod debet pudor.*

82. DUCERIS, UT NERVIS ALIENIS MOBILE LIGNUM] *Lignum* & omnes omnium codices agnoſcunt, & veteres Scholiaſtae, qui *ſimulachra de ligno facta* interpretantur. Primus ex conjectura SIGNUM repoſuit nobiliſſimus Douza pater, & poſt illum Theodorus Marcilius. Recte, ſiquid judico; etſi nemini Editorum hactenus id perſuaſerint, Non, quod neſciam *Neuroſpaſta* illa plerumque *lignea* fuiſſe; ut Apul. de Mundo: *Etiam illi, qui in* ligneolis hominum figuris *geſtus movent, quando ſilum membri, quod agitare ſolent* (lege, *volunt*) *traxerint; torquebitur cervix, nutabit caput, oculi vibrabunt, manus ad miniſterium praeſto erunt,*

Quiſnam igitur liber? Sapiens: ſibi qui imperioſus;
Quem neque pauperies, neque mors, nec vincula terrent;
Reſponſare cupidinibus, contemnere honores

For-

nec invenuſte totus videbitur vivere. & Lucian. de Dea Syria: Φαλλὸς Ἕλλησι τῷ Διονύσῳ ἐγείρουσι, ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσι, ἄνδρας μικρὸς ἐκ ΞΥΛΟΥ πεποιημένους μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας· καλέονται δὲ τάδε Νευρόσπαστα. Sed nihilominus *ſignum* hic magis arridet, quam *lignum*. Neque enim illi ſimpliciter *ligna* dixerunt; ſed *ligneolas hominum figuras, homunculos ex ligno factos*; quod perinde eſt ac ſi *ſigna* dixiſſent. Quae & ex alia materia fiebant, non ex ligno ſolo: Petronius in Cena Trimalchionis: *Potantibus ergo* larvam argenteam *attulit ſervus ſic aptatam, ut articuli ejus vertebraeque laxatae in omnem partem verterentur.* Quorſum igitur *Lignum*, cum aeque fiat ex metallo vel ebore? cui etiam ligno niſi *effigiem* addas, pro Neuroſpaſto accipi jure non poteſt: ſiquidem trabs quaevis aut truncus fune ductus *nervis alienis mobile lignum* eſt. Recte ergo cum Douza legemus,

Duceris, ut nervis alienis mobile SIGNUM.

Sic & Herodotus ἀγάλματα *ſigna* appellavit, II, 48. Ἀντὶ δὲ φαλλῶν, ἄλλα σφι ἐστὶ ἐξευρημένα οὐσῆτι γυναῖα ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΝΕΥΡΟΣΠΑΣΤΑ, τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας καὶ γυναῖκας. Et Marcus Antoninus VII, 3. Σιγιλλάρια νευροσπαστούμενα, *ſigna parva nervis ducta.* Gloſſae Philoxeni: *Sigillari*, νευρόσπαστοι; quod recte emendat popularis noſter, magnus Gatakerus, *Sigillaria*, νευρόσπαστα. Vide plura ad hanc rem facientia apud eundem in eximio Commentario ad Antoninum. Ceterum facilis erat librariorum lapſus, *lignum* pro *ſignum*; ut Epiſt. II, 2. v. 134.

Et ſigno laeſo non inſanire lagenae:

codex Leidenſis *ligno* habet. Sic & Ovid. Amor. III, 7.

Truncus iners jacui, ſpecies & inutile ſignum:

ſcriptus codex apud Heinſium, *lignum*. Qui locus etiam ob ſententiam huic noſtro valde appoſitus eſt, ut & alter Metam. II, 831,

Oraque duruerant, ſignumque *exſangue ſedebat.*

Signo enim hic comparantur homines, etſi illi minime νευροσπαστούμενοι.

83. SAPIENS, SIBIQUE IMPERIOSUS] Ita poſt Lambinum omnes, credo, editiones dederunt. At Antiquiores, Venetae & Loſcheriana, cum pleriſque Codicibus, ex noſtris certe novem, QUI habent non QUE:

Quiſnam igitur liber? Sapiens: ſibi QUI *imperioſus;*
Quem neque pauperies, neque mors, nec vincula terrent;
Reſponſare cupidinibus, contemnere honores
Fortis; & in ſe ipſo totus teres atque rotundus,
Externi nequid valeat per leve morari;
In quem manca ruit ſemper fortuna.

Rectiſſime: non enim *Que* hic locum habet; quaſi *imperioſus ſui* alius eſſet a *ſapiente*. Davus, a Criſpini janitore doctus, Stoicorum hic doctrinam ſequitur. *Quiſnam liber? Sapiens ille Stoicus*: cetera autem, quae ſequuntur, deſcriptio eſt Sapientis, quantum ad libertatem illam attinet. Sapiens, inquit, ſolus eſt liber: quippe *qui* imperioſus ſibi, *quem* nihil terret, *qui fortis* reſponſare cupidinibus &c. *Imperioſus* autem *ſibi* eſt, qui ſibi imperat, qui ſui poteſtatem habet, vel qui ſe habet in poteſtate. Seneca de Beneficiis, V, 7. *Quem magis admiraberis, quam* qui imperat ſibi, *quam* qui ſe habet in poteſtate? Idem Epiſt. LXXV. de ſummo Sapientiae gradu loquens, *Quaeris quae ſint iſta? non homines timere, non deos; nec turpia velle, nec nimia*; in ſe ipſum habere maximam poteſtatem: *inaeſtimabile bonum eſt* ſuum fieri. Epiſt. XC. *Feliciſſimum eſſe cui felicitate opus non eſt; potentiſſimum eſſe*, qui ſe habet in poteſtate. Ep. XCIII. *Cum animus ſibi bonum ſuum reddidit, & ad ſe poteſtatem ſui tranſtulit.* Ceterum dictione hac utuntur & alii, ſed ſententia paullum diverſa: Statius Silv. II, 6. de Phileto Flavii Urſi puero:

ne comprime fletus,
Ne pudeat: rumpat fraenos dolor iſte (deiſque
Si tum dura placent) hominem gemis (hoc mihi, ſubdo
Ipſe faces) hominem, Urſe, ſuum cui dulce volenti
Servitium; cui triſte nihil; qui *ſponte* ſibique
Imperioſus *erat.*

Quem locum, nulli hactenus intellectum, fruſtra ſollicitant viri doctiſſimi, Gevartius & Gronovius patet. Excuſat nempe Urſum poëta, quod in *famuli* morte tam *acerbe* lugeret: *Famulum*, inquit, *gemis, ſed pium, ſed mente ingenuum:*

Famulum (quoniam rerum omnia caeca
Sic miſcet fortuna manu, nec pectora novit)
Sed famulum gemis, Urſe, pium — cui ſtemmate major
Libertas ex mente fuit.

Eſto igitur famulus; (*ſi deiſque tam dura placent*; hoc eſt, ut tam liberalis puer indolis vel naſcendi conditione vel captivitatis ſorte foret ſervus) *at hominem gemis*; quid hic pudendum? quanto hoc juſtius, quam quod *Perſae equum ſortem, Maſſ-*

Fortis; & in ſeipſo totus; teres atque rotundus,
Externi ne quid valeat per leve morari;
In quem manca ruit ſemper fortuna. poteſne

Ex

nemo fidem legent extinctum? Haec Statii ſenteſt; & notum eſt illud Senecae; *Servi ſunt? homines. Servi ſunt? immo contubernales. ſunt? immo humiles amici.* Illud quoque iidem iter, *Hominem, Urſe, tuum*; ut *homo* hic notet, quemadmodum ſaepe apud Juriſtros: immo vero *tuum*, non ad *hominem*, *ſervitium* refer; ut ſupra interpunximus: *em, cui tuum, Urſe, ſervitium erat volenti* ut paullo infra,

vidi ipſe animoſque notavi
tantum cupientis horum?

e cui in univerſum *dulce ſervitium eſt*, is non non *poſtore liber* cenſendus, ſed Cappadoomnium poſtremus. Atque haec obiter, non ita, ſed ſponte oblata elucidavimus. Ut ilideam, unde diſceſſi; Seneca quoque, ſed lane ſenſu, eandem phraſin uſurpavit, Praef. V. Nat. Quaeſt. *Tibi tecum optime convenit; virum paucis id contingere*: imperioſi nobis ip*moleſti ſumus.* Propius ad Flacci mentem ac Plinius Hiſt. XXXIV, 8. *Mire gratum Tiberio pi, qui non quivit temperare ſibi in eo, quam* imperioſus ſui *in initio principatus.* Porro & rſu ſequente ſuccurrendum eſt Horatio conterpretes, qui ignari & nihil mali cogitanententiam pulcherrimam ſtrangulant & eli-

& in ſe ipſo totus teres atque rotundus.

i enim, amabo, eſt *totus rotundus?* utique ſimpliciter rotundus eſt, totus ſit rotundus ſſe eſt, quid autem *rotundus in ſeipſo?* quaquis *extra ſe* rotundus eſſe poſſit. Tu, ſi ſapis, aſſingue,

& in ſe ipſo totus; teres atque rotundus,
xterni nequid valeat per leve morari:

ex una non bona ſententia duae exoriantur e optimae. Primo enim, *ſapiens in ſe ipſo toeſt*, hoc eſt, in ſe uno ſua ponit omnia; non erit ſe extra ſe; nihil ſuum, niſi ſe, eſſe exiat. Cicero Paradox. II. *Non poteſt non beatiſſieſſe*, qui totus aptus eſt ex ſeſe, qui in ſe uſua ponit omnia. Idem Tuſcul. V. *Nec dolore te pauperiate terreri*, omniaque ſibi in ſeſe eſſe ta. Et ibidem: *Cui viro* ex ſe ipſo apta ſunt nia, *quae ad beate vivendum ferunt.* Seneca nſol. ad Helviam XIII. *Ignominia tu putas quemm Sapientem moveri poſſe, qui* omnia in ſe reuit? De Conſtantia cap. V. *Sapiens autem nihil perdere poteſt*, omnia in ſe repoſuit. Et cap. VI. *Nec* quicquam ſuum, niſi ſe, putet eſſe, *ea quoque parte qua melior eſt.* De Vita beata XVI. *Quid enim deeſſe poteſt extra omne deſiderium poſito? quid extrinſecus opus eſt ei, qui* omnia ſua in ſe collegit? Epiſt. CXXIV. *Animus ſupra humana ſe extolleus*, nihil extra ſe ſui ponens. Secundo, *Sapiens teres eſt & rotundus, ne quid externi per leve morari valeat*: alterum hoc Stoicorum effatum. Auſonius Idyll. XVI.

Vir bonus & ſapiens, qualem vix repperit unum
Millibus e multis hominum conſultus Apollo,
Judex ipſe ſui totum ſe explorat ad unguem;
Quid proceres vanique ferat quid opinio vulgi,
Securus; mundi inſtar habens, teres atque rotundus,
Externae nequid labis per levia ſidat.

Qui locus pene ad verbum ex Horatio expreſſus, vel ſolus admonere potuit Interpretes, haec a ptioribus disjungenda eſſe. Sapiens *totus in ſe ipſo eſt*: idem eſt *rotundus, & teres*, hoc eſt, levis & minime ſcaber, adeo ut nihil vitii aut labis adhaerere ei poſſit extrinſecus. Erudite autem Auſonius, *mundi inſtar habens*; quippe ex ſphaerica Mundi figura haec metaphora traducta eſt. Quod Empedocles de Mundo dixerat, id Sapienti adaptarunt Stoici, Σφαῖρον κυκλοτερῆ, *Sphaeram eum eſſe rotundum.* Inde Marcus Antonin. VIII, 41. *Mentem nihil impedit aut attingit*, ὅταν γένηται Σφαῖρος κυκλοτερής, *ubi facta fuerit, ſphaerae inſtar, teres & rotunda.* Et XII, 3. *Tranquille generoſeque vitam tranſiges*, ἐὰν ποιήσῃς σαυτὸν, οἵας ὁ Ἐμπεδόκλειος

Σφαῖρος κυκλοτερὴς, δίνῃ περιηγέϊ γαίων:

ſi feceris te talem, qualis mundus hic Empedocli dicitur,

Orbis habens inſtar, fugi vertigine gaudens.

ubi δίνῃ repoſuerunt viri magni ex conjectura. Antonini exemplar κονῇ; alii citant μονῇ vel μυ.ῇ. Omnino δίνῃ περιηγέϊ non placet: neque enim dixeris *motu rotundo*: quod *rotundum* eſt, aut figura erit aut corpus. Quid, quod nollet, credo, Marcus ſapientem ſuum infortunio mactare, ut perpetua vertigine Ixionis inſtar rotaretur. Quare vide, annon ζώνῃ περιηγέϊ *zona rotunda*, vel κόνῃ, *trocho, rhombo, turbine*, vel μορφῇ *figura*, vel ſimile quid rectius ſubſtitui poſſit.

Ex his, ut proprium, quid noſcere? quinque talenta
Poſcit te mulier, vexat, foribuſque repulſum
Perfundit gelida: rurſus vocat. eripe turpi
Colla jugo: Liber, liber ſum, dic age. non quis:
Urguet enim dominus mentem non lenis, & acris
Subjectat laſſo ſtimulos, verſatque negantem.
Vel cum Pauſiaca torpes, inſane, tabella;
Qui peccas minus atque ego, cum Fulvî Rutubaeque
Aut Placideiani contento poplite miror
Praelia, rubrica picta aut carbone, velut ſi
Re vera pugnent, feriant, vitentque moventes
Arma viri? nequam & ceſſator Davus: at ipſe
Subtilis veterum judex, & callidus audis.
Nil ego, ſi ducor libo fumante: tibi ingens
Virtus atque animus cenis reſponſat opimis?
Obſequium ventris mihi perniciosius eſt cur?
Tergo plector enim: quî tu inpunitior illa,
Quae parvo ſumi nequeunt, obſonia captas?

v. 106. Vulg. Cum obſonia.

Nem-

106. Cum obsonia captas] Ejice conjunctionem illam cum, & lege:

qui tu impunitior illa,
Quae parvo ſumi nequeunt, obſonia captas?

Ita & veteres editiones exhibent, & codices noſtri ad unum omnes; non, ut editi aliquot, *Quid tu*, neque *Cum obſonia*. Ordo autem eſt, *Quî tu impunitior captas illa obſonia, quae nequeunt parvo ſumi?* Utramque lectionem firmat unus Perſii locus de Noſtro expreſſus, Sat. V, v. 130.

ſed ſi intus & in jecore aegro
Naſcantur domini; quî tu impunitior exis,
Atque hic, quem ad ſtrigiles ſcutica & metus egit herilis?

109. Sub noctem qui puer uva Furtivam mutat strigilem] Peſſimo facinore corrupit haec, & in alias editiones propagavit Lambinus, alioqui de Horatio praeclare meritus. Nam & editiones veteres & omnes fere omnium codices ſic praeferunt:

an hic peccat, ſub noctem qui puer UVAM
Furtiva *mutat* STRIGILI.

Quo autem conſilio mutatum iverit Lambinus, nequeo conjicere: ipſe enim ad Carm. I, 16. varia hujus locutionis exempla profert, inque iis hunc ipſum locum, *uvam mutat ſtrigili*: quod vulgo ſic potius efferret quis, *uva mutat ſtrigilem*. Sic Carm. III, 1.

cur valle permutem Sabina
Divitias operoſiores?

Et Epod. IX.

Pumice
Lugubre mutavit ſagum.

Quod autem novem Codices mutationis hujus auctores citat, de hoc ipſe viderit. Certe ab alia parte ſtant Torrentiani, Cruquiani & omnes quos ipſe verſavi. Quin extra omnem dubitationis aleam ponit Priſcianus p. 767. *Strigilis*, ait, *rationabiliter in I terminavit ablativum. Horatius in Serm.*

an hic peccat, ſub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat STRIGILI?

I. Ut

Nempe inamareſcunt epulae ſine fine petitae;
Inluſique pedes vitioſum ferre recuſant
Corpus. an hic peccat, ſub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat ſtrigili? qui praedia vendit,
Nil ſervile gulae parens habet? adde, quod idem
Non horam tecum eſſe potes, non otia recte
Ponere; teque ipſum vitas fugitivus & erro,
Jam vino quaerens, jam ſomno fallere curam:
Fruſtra: nam comes atra premit, ſequiturque fugacem.
Unde mihi lapidem? Quorſum eſt opus? Unde ſagittas?
Aut inſanit homo, aut verſus facit. Ocius hinc te
Ni rapis, accedes opera agro nona Sabino.

ECLOGA VIII.

UT Naſidieni juvit te cena beati?
Nam mihi convivam quaerenti, dictus here illic
De medio potare die. Sic, ut mihi numquam

v.2. Vulg. Quaerenti convivam.

In

UT NASIDIENI JUVIT TE CENA BEATI?] i *Naſidienus* ſyllabam ſecundam corripiat, (ut idunt verſus 75. & 84.
aſidienus *ad haec: tibi di quaecumque proceris:*
aſidiene, *redis mutatae frontis, ut arte:*
lud Martialis VII, 54.
ut vigila aut dormi, Naſidiene, *tibi:*
.ucani IX, 790.
aſidium *Marſi culturem torridus agri*)
is hic turbas dederunt Librarii, ut pro peritia verſui conſulerent. Quidam ſic interpolarunt,
t te Naſidieni juvit cena beati?
ſic:
Naſidieni qui te juvit cena beati?
lii aliter: ſed omnes inepte & abſone prae illquod & priſcae editiones & membranae meres exhibent, & Priſcianus p. 1055. Nimirum tera, ut alias U, conſonantis hic vice fungitur; ſi more hodie uſitato ſic ſcribas,
t Naſidjeni *juvit te cena beati?*
Sic apud Virgilium, *labat arjete trabes*; *Arjetat in portas*; *Abjetibus juvenes patriis*; *Parjetibuſque promunt artis*; *Flavjorum rex Eridanus*; *Genua labant*; *Tenvia nec lanae*: & Propertium, III, 17.
Induit abjegnas cornua falſa bovis.
& Silium VI, 226.
Cetera ſinvatis glomerat ſub pectore gyris.
& ita paſſim apud alios.

2. NAM MIHI QUAERENTI CONVIVAM] ita libri, opinor, omnes, tam ſcripti quam editi: ſed alio verborum ordine Priſcianus p. 1011. *Heri*, inquit, *adverbium*; *dicitur tamen & Here. Horatius in II. Sermonum*,

Nam mihi CONVIVAM QUAERENTI *dictus*
here illic
De medio potare die.

Atque ita quattuor ibi codices, quorum copia mihi obtigit. Quod qui vulgato venuſtius & ποιητικώτερον eſſe non per ſe videt, is ne me quidem dicente credere volet.

In vita fuerit melius. Dic (ſi grave non eſt)
Quae prima iratum ventrem placaverit eſca.
In primis Lucanus aper: leni fuit Auſtro
Captus, ut aiebat cenae pater; acria circum
Rapula, lactucae, radices, qualia laſſum
Pervellunt ſtomachum, ſiſer, allec, faecula Coa.
His ubi ſublatis, puer alte cinctus acernam
Gauſape purpureo menſam perterſit, & alter
Sublegit quodcumque jaceret inutile, quodque
Poſſet cenantis offendere; ut Attica virgo
Cum ſacris Cereris, procedit fuſcus Hydaſpes
Caecuba vina ferens; Alcon, Chium maris expers.
Hic herus; Albanum, Maecenas, ſive Falernum
Te magis adpoſitis delectat; habemus utrumque.

Divi-

4. DA, SI GRAVE NON EST] Omnes omnium codices DIC habent, non *da*: neque aliter editiones principes, Venetae binae cum Loſcheriana. At pexus neſcio quis magiſtellus, qui Virgilii credo Bucolica pueris praelegerat, interpolare hoc auſus eſt ex Ecloga prima,

Sed tamen iſte deus qui ſit, da, *Tityre, nobis.*

Quid ergo? an, quia ſemel apud Virgilium *Da* occurrit pro *dic*; ut ſaepe alias *accipe* pro *audi*, idcircone, vel invitis codicibus, illud ſubſtituere licebit, ubicumque in hoc incidimus? jocularem ſane audaciam. Et tamen per bina ferme ſaecula editiones omnes impune contaminavit. Quouſque tandem ignoti homuncionis temeritatem graſſari hic patiemur?

18. DIVITIAS MISERAS!] In diverſa hic abeunt Interpretes; hi Naſidieni verba eſſe volunt, reculas ſuas extenuantis; quod, ut libere dicam, ineptiſſimum eſt: alii Horatio tribuunt; de ſenſu tamen ambigunt. At Daniel Heinſius, *Siquid*, inquit, *Horatium intelligo & ejus naſum; ſcripſit*, DIVITIAS MIRAS: *& hoc verum eſt.* Haud vidi magis. Certe Heinſianum hoc non convenit, ſive *ſipuriκῶς* dixerit Horatius, ſive ex animo. Neque enim cujuſvis erat *Chium*, *Caecubum*, *Albanum* & *Falernum* una praebere; ut hoc Horatius ſanna exceperit: neque tam rarum erat & inauditum, ut admirationem excitarit homini divitionibus menſis aſſueto. Enimvero recte habet; *Divitias miſeras!* ideo ſcilicet miſeras, quod nactae fuerint dominum fatuum, & indignum qui eas poſſideret. Sic Martialis I, 37.

Ventris onus miſero, *nec te pudet*, *excipis* auro.

nempe quod ad ſpurcos & contumelioſos uſus damnaretur. Idem Heinſius v. 25. ſic corrigit,

Nomentanus ad hoc, QUO *ſiquid forte lateret*,
Indice monſtraret.

Sed recepta lectio ſana eſt, *ad hoc*, QUI *monſtraret*, ut Serm. II, 6. v. 42.

duntaxat ad hoc, quem *tollere rheda*
Vellet iter faciens.

24. RIDICULUS TOTAS SIMUL ABSORBERE PLACENTAS] Ita ſane libri excuſi, & major pars membranarum. Sunt tamen codices qui SEMEL habeant, non *ſimul*, ut ex noſtris Zulichemianus & Leidenſis. At Franekeranus SEMUL, priſca ſcribendi ratione, quae paſſim comparet in veterrimo Plauti codice Camerariano: unde anſa librariis tradita nunc *ſemel*, nunc *ſimul* effingendi. Et utrumvis quidem hic probum eſt, tam *ſimul* quam *ſemel*, hoc eſt, *uno hauſtu abſorbere*; niſi quod neſcio qui poſterius magis arridet,

Ridiculus totas SEMEL *abſorbere placentas.*

Seneca Nat. Quaeſt. IV, 2. *Quod ſi e mari ferretur Atlantico Nilus*, ſemel *oppleret Aegyptum: at nunc per gradus creſcit.* Et ibidem VII, 31. *Non* ſemel *quaedam ſacra traduntur: Eleuſin ſervat, quae oſtendat reviſentibus; rerum naturae ſacra ſua non*

ſi

Divitias miseras! sed quis cenantibus una,
Fundani, pulchre fuerit tibi, nosse laboro.
Summus ego, & prope me Viscus Thurinus, & infra
(Si memini) Varius; cum Servilio Balatrone
Vibidius, quos Maecenas adduxerat umbras:
Nomentanus erat super ipsum; Porcius infra,
Ridiculus totas simul absorbere placentas:
Nomentanus ad hoc, qui, si quid forte lateret,
Indice monstraret digito. nam cetera turba,
Nos inquam, cenamus avis, conchylia, piscis,
Longe dissimilem noto celantia succum:
Ut vel continuo patuit, cum passeris assi, &
Ingustata mihi porrexerat ilia rhombi.
Post hoc me docuit melimela rubere, minorem

v. 29. Vulg. Passeris, ATQUE. 30. PORREXERIT.

Ad

tradit. Idem Epist. LXXI. *Quemadmodum quosdam colores* semel *ducit, quosdam, nisi s macerata & recocta, non perbibit.* Idem ol. ad Helviam, c. 13. *Non singula vitia, sed r omnia prosternit: in universum* semel *vinci-* Quintil. Declam. XII. *Hic ipsa vitalia serimunubi populus ruit, ubi continuis funeribus omnis atque aetas* semel *sternitur.* Idem CCCXLVIII. *iberi vestri conjugesque traditam a majoribus por is in hoc usque tempus libertatem* semel *perde-* Vopiscus Aureliano, 29. *Tabulas publicas ad torum securitatem exuri in foro Trajano* semel Cicero de Officiis III, 15. *Scaevola, cum pos-set, ut sibi fundus, cujus emtor erat,* semel *aretur.* Digest. VII, 3. 1. *Quamquam usufructex fruendo consistat, hoc est, facto aliquo ejus fruitur & utitur, tamen* semel *cedit dies.* —— *quaeri potest, si ususfructus cui per dies singulos ur, vel in annos singulos, an* semel *cedat? Et non cadere* simul, *sed per tempora adjecta, ut a legata sint.*

). & 30. CUM PASSERIS ATQUE INGUSTATA MI-PORREXERIT ILIA RHOMBI] Plures quidem co-s cum vetustis editionibus PORREXERIT: tamen Lambini, Cruquianus unus, & noster gdalcuensis PORREXERAT; quod jure, opi-, Lambinus aliique aliquot in textum recepe-t. Non enim tum *sapor patuit*, cum ille *porrexerit*; sed postquam *porrexerat*, atque alter acceptum gustaverat. Ceterum pro *passeris atque*, quod & nostri omnes agnoscunt, Lambinus in suis quibusdam reperit,

cum passeris ASSI, ET
Ingustata mihi PORREXERAT *ilia rhombi.*

Noli dubitare, quin ab Horatii manu sit: unde enim indoctis Librariis tam elegantem lectionem? at illud *atque* facile obrepere potuit dormitantibus. Nempe passerem piscem & rhombum, non elixos, sed *assos* exhibuit Nasidienus: idque pro hujus Sermonis indole minime hic tacendum erat. Quippe ex praecepto Catii, Nasidieni credo hujus asseclae, Serm. II, 4. v. 38.

Non satis est cara pisces *averrere mensa,*
Ignatum quibus est jus aptius, & quibus assis
Languidus in cubitum jam se convivia reponet.

Apuleius in Apologia. *Alios etiam* pisces *multis versibus lecoravit Ennius; &, ubi gentium quisque eorum inveniatur, ostendit; qualiter* assis *aut jurulentus optime sapiat.* Plautus Asinaria I, 3. v. 28.

Quasi piscis, *itidem est amator lenae, nequam est nisi recens;*
Is habet succum, is suavitatem; cum novis nolo condias;
Vel patinarium, vel assum *versos, quo pacto lubet.*

Inde Pseudapicius de re Culinaria C. X. *Jus in Mullos assos —— in Pelamidem assum —— in Murenam*

Ad lunam delecta. quid hoc interſit, ab ipſo
Audieris melius. tum Vibidius Balatroni;
Nos, niſi damnoſe bibimus, moriemur inulti:
Et calices poſcit majores. vertere pallor
Tum parochi faciem, nil ſic metuentis ut acris
Potores: vel quod maledicunt liberius; vel
Fervida quod ſubtile exſurdant vina palatum.
Invertunt Allifanis vinaria tota
Vibidius Balatroque, ſecutis omnibus: imi
Convivae lecti nihilum nocuere lagenis.
Adfertur ſquillas inter muraena natantis
In patina porrecta. ſub hoc herus, Haec gravida, inquit,
Capta eſt; deterior poſt partum carne futura.
His mixtum jus eſt; oleo, quod prima Venafri
Preſſit cella; garo de ſuccis piſcis Hiberi;
Vino quinquenni, verum citra mare nato,
Dum coquitur; cocto Chium ſic convenit, ut nor
Hoc magis ullum aliud; pipere albo, non ſine aceto,
Quod Methymnaeam vitio mutaverit uvam:
Erucas viridis, inulas ego primus amaras
Monſtravi incoquere; inlotos Curtillus echinos,
Ut melius muria, quam teſta marina remittit.
Interea ſuſpenſa gravis aulaea ruinas
In patinam fecere, trahentia pulveris atri
Quantum non Aquilo Campanis excitat agris.
Nos majus veriti, poſtquam nihil eſſe pericli
Senſimus, erigimur. Rufus poſito capite, ut ſi

Fi-

ramam aſſam —— pro Dentice aſſo —— in Auratam aſſum. Et Platina de tuenda valetudine: Paſſeri *piſci*, *elixo petroſelinum*, aſſo *malaurantii ſuccum indes.*

75. TIBI DI QUACUMQUE PRECARIS] Editiones priſcae PRECARIS, atque ita ſcripti ex noſtris quinque, ſed recentiores. Martialis VI, 87.

Di tibi dent, & tu, Caeſar, quaecumque mereris:
Di mihi dent, & tu, quae volo, ſi mereor.

& X, 34.

Di-

Filius inmaturus obiſſet, flere. quis eſſet
Finis, ni ſapiens ſic Nomentanus amicum
Tolleret? Heu, Fortuna, quis eſt crudelior in nos
Te Deus? ut ſemper gaudes inludere rebus
Humanis! Varius mappa compeſcere riſum
Vix poterat. Balatro ſuſpendens omnia naſo,
HAEC eſt conditio vivendi, aiebat: eoque
Reſponſura tuo numquam eſt par fama labori.
Tene, ut ego accipiar laute, torquerier omni
Sollicitudine diſtrictum; ne panis aduſtus,
Ne male conditum jus adponatur; ut omnes
Praecincti recte pueri comtique miniſtrent?
Adde hos praeterea caſus; aulaea ruant ſi,
Ut modo; ſi patinam pede labſus frangat agaſo.
Sed convivatoris, uti ducis, ingenium res
Adverſae nudare ſolent, celare ſecundae.
Naſidienus ad haec: Tibi Dî, quaecumque preceris,
Commoda dent; ita vir bonus es, convivaque comis:
Et ſoleas poſcit. tum in lecto quoque videres
Stridere ſecreta diviſos aure ſuſurros.
Nullos his mallem ludos ſpectaſſe: ſed illa
Redde, age, quae deinceps riſiſti. Vibidius dum
Quaerit de pueris, num ſit quoque fracta lagena,
Quod ſibi poſcenti non dentur pocula; dumque
Ridetur fictis rerum, Balatrone ſecundo:
Naſidiene, redis mutatae frontis, ut arte
Emendaturus fortunam. deinde ſecuti.

Ma-

Di tibi dent quicquid, Caeſar Traiane, mereris. Recte tamen PRECARIS repoſuerunt viri docti ex melioribus membranis. Bene quidem Martialis, *mereris*; non *merearis*; quod contumeliae loco foret: jam tum enim bona merebatur Caeſar. At Balatroni optat Naſidienus, non quae nunc deos *precatur* (nihil enim) ſed quaecumque alias *precetur*. Plaut. Aſin. I, 1.

Di tibi dent quaecumque optes: *redde operam mihi.* Pſeudolo IV, 1. *Tantum tibi boni di immortales duint, Quantum tu tibi* optes. Mil. Glor. IV, 2. *Di tibi dent, quae* optes: & ſaepe alibi.

Mazonomo pueri magno discerpta ferentes
Membra gruis, sparsi sale multo non sine farre,
Pinguibus & ficis pastum jecur anseris albi,
Et leporum avolsos, ut multo suavius, armos.
Quam si cum lumbis quis edit. tum pectore adusto
Vidimus & merulas poni, & sine clune palumbis;
Suavis res, si non causas narraret earum, &
Naturas dominus: quem nos sic fugimus ulti,
Ut nihil omnino gustaremus; veluti si
Canidia adflasset, pejor serpentibus atris.

v. 94. VELUT ILLIS. 95. AFRIS.

88. JECUR ANSERIS ALBI] Non contemnenda lectio est vetustissimi Blandinii, & alterius codicis apud Cruquium, & unius ex Pulmannianis optimi.
Pinguibus & ficis pastum jecur anseris ALBAE.
Videtur enim hoc ineptam Nasidieni περιεργίαν belle exprimere, quod anser *femina* esset, quod colore *albo*; quarum rerum causas subtilis palati dominus narrabat, tamquam magni interessent ad suavem saporem. Vide nos ad Serm. II, 4. v. 44.

94. VELUT ILLIS CANIDIA AFFLASSET PEJOR SERPENTIBUS AFRIS] *Illis* summo consensu habent codices; tamen in hac sententia casus accusativus requiri videtur. Sic Naso Metam. V.
Crinales vittas afflabat *anhelitus oris.*
& VIII, de serpente:
Seque viro inspirat, fauceque & pectus & ora
Afflat.
Prudentius Cathem. VII.
Ne de propinquo sordium contagio
Dirus propinquum mundus afflaret virum.
Aen. II. v. 649.
ex quo me *divûm pater atque hominum rex*
Fulminis afflavit *ventis, & contigit igni.*
Ergo sic potius legendum fuerit,
velut ILLAE
Canidia afflasset, pejor serpentibus Afris.
Sed elegantius, ni fallor, hinc aberit proponsen; quia τὸ *nihil* antecedit. Scribo igitur, non magna mutatione,
Ut nihil omnino gustaremus; VELUTI SI
Canidia adflasset.
ut Serm. I, 6. v. 66.
Mendosa est natura, alioqui recta; velut si
Egregio inspersos reprehendas corpore naevos.
Et II, 7. v. 98.
Revera pugnent, feriant.
& Epist. II, 1. 99.
Sub nutrice puella velut si *luderet infans.*
Virgil. Aen. XII, 67.
Indum purpureo veluti *violaverit ostro*
Si *quis ebur.*
Tum praeterea pro *serpentibus Afris* Lambini aliquot codices & noster Vigornienſis *Atris.* Quarum lectionum utraque quidem proba est; sic enim alibi Carm. III, 10.
Nec Mauris *animosum nitior* anguibus:
& serpentes Libyae cum aliunde, tum ex solo Lucano satis noti sunt. Tamen nescio qui altera magis arridet, quippe quam recepit & quodammodo sacravit optimorum poëtarum consuetudo. Noster ipse Carm. III, 4.
Ut tuto ab atris *corpore* viperis.
Silius Italicus III, 191.
Ater *letifero stridebat turbine* serpens.
Virgil. Georg. I, 214.
nigris *exesa* chelydris.
& ibidem 129.
Ille malum virus serpentibus *addidit* atris.
Et Aen. IV, 472.
Armatam facibus matrem & serpentibus atris.
Juvenalis Sat. V. v. 90.
Quod tutos etiam facit a serpentibus atris.
Prudentius in Diptycho v. 45.
Fervebat via sacra eremi serpentibus atris.
Hoc autem dicit Fundanius: *Nihil ex dapibus gustasse tamvivas, perinde ac si viperae, aut illis pejor Canidia eas halitu suo infecisset.* Ergo rectius credo, *Atris*, quam *Afris.* Unde enim Mauri serpentes tanto intervallo nocere hic possent suo afflatu?

Q. HORA-

HORATII FLACCI
EPISTOLARUM
LIBER I.

EPISTOLA I.

Ad Maecenatem.

Prima dicte mihi, ſumma dicende camena,
Spectatum ſatis, & donatum jam rude, quaeris,
Maecenas, iterum antiquo me includere ludo.
Non eadem eſt aetas, non mens. Veianius, armis
Herculis ad poſtem fixis, latet abditus agro;
Ne populum extrema totiens exoret arena.
Eſt mihi purgatam crebro qui perſonet aurem;
Solve ſeneſcentem mature ſanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat.
Nunc itaque & verſus & cetera ludicra pono:
Quid verum atque decens, curo & rogo, & omnis in hoc ſum:
Condo, & conpono, quae mox depromere poſſim.
Ac ne forte roges, quo me duce, quo lare tuter:
Nullius addictus jurare in verba magiſtri,
Quo me cumque rapit tempeſtas, deferor hoſpes.
Nunc agilis fio, & merſor civilibus undis,
Virtutis verae cuſtos, rigiduſque ſatelles:
Nunc in Ariſtippi furtim praecepta relabor,
Et mihi res, non me rebus, ſubjungere conor.

Ut

Ut nox longa, quibus mentitur amica; dieſque
Lenta videtur opus debentibus: ut piger annus
Pupillis, quos dura premit cuſtodia matrum:
Sic mihi tarda fluunt ingrataque tempora, quae ſpem
Conſiliumque morantur agendi gnaviter id, quod
Aeque pauperibus prodeſt, locupletibus aeque;
Aeque neglectum pueris ſenibuſque nocebit.
Reſtat, ut his ego me ipſe regam ſolerque elementis:
Non poſſis oculos quantum contendere Lynceus;
Non tamen idcirco contemnas lippus inungui:
Nec, quia deſperes invicti membra Glyconis,
Nodoſa corpus nolis prohibere cheragra.
Eſt quadam prodire tenus, ſi non datur ultra.
Fervet avaritia, miſeroque cupidine pectus?
Sunt verba & voces, quibus hunc lenire dolorem
Poſſis, & magnam morbi deponere partem.

v. 21. Vulg. LONGA vid. 28. OCULO. 32. QUODAM.

Lau-

21. DIESQUE LONGA VIDETUR OPUS DEBENTIBUS] Satis inconcinna repetitio, *Nox longa, dies longa.* Quamobrem libens amplector, quod ex vetuſto codice protulit Barthius Adverſ. XXXVII. 19.

Ut nox longa quibus mentitur amica, dieſque
LENTA *videtur opus debentibus, ut piger annus.*

Elegantius enim hoc eſt, quam ut librario cuipiam acceptum referri debeat. Variavit autem Noſter dedita opera, Dies *longa*, nox *lenta*, annus *piger*. Dies lenta hic eſt, quae lente ſive tarde procedere videtur. Ovid. Heroid. I, v. 8.

Nec quererer tardos ire *relicta* dies.

Silius Ital. XIII, 487.

At gente in Scythica ſuffixa cadavera truncis
Lenta dies *ſepelit, putri liquentia tabo.*

Sollemnis autem ſcribarum lapſus a *lentus* ad *langus*. Sic Ovid. Faſt. II, 722.

Et patitur lentas *obſidione* moras.

Ita Nic. Heinſius ὁ πάνυ ex melioribus membranis repoſuit; cum prius *longas* circumferretur, Sic Martialis Spectac. XXIII.

Iamne, & lentas *corripe, turba*, moras.

Idem tamen alibi inconſulte, ex pluribus licet codicibus, *longa* in contextu edidit, ubi antea recte habebatur *lenta*, Triſt. IV, 1. v. 86.

Hic ego ſollicitae jaceo novus incola ſedis:
Heu nimium fati tempora lenta *mei.*

Queritur poëta diem mortis, quae ſe tantis malis eriperet, nimis lente & tarde accedere; aut certe, verbis Suetonii in Caeſare c. 87. *lentum hoc genus mortis* (exilium) *aſpernatus, ſubitam ſibi celeremque optat.*

18. NON POSSIS OCULO QUANTUM CONTENDERE LYNCEUS] Lambini codex a prima manu OCULOS; quod ille admiſit: ceteri omnes, ut noſtri & aliorum, OCULO. Utrumque recte dici videtur. *Contendere oculo*, ut *voce contendere*: Cicero pro Ligario cap. III. *Quantum potero* voce contendam, *ut populus hoc Romanus exaudiat.* Sed & hic *vocem* ex conjectura dedit Lambinus, invitis membranis. Atqui eo pacto & Celſi locus interpolandus fuerit, I, 4. *Scribere, legere*, voce contendere, *hoc minime opus eſt; utique poſt cenam.* Neque tamen dubito, *quin vocem contendere* probe dicatur; unde *vox contenta* eidem Ciceroni in Oratore c. XVII. *Et* contenta voce *atrociter dicere; & ſummiſſa,*

Laudis amore tumes? ſunt certa piacula, quae te
Ter pure lecto poterunt recreare libello.
Invidus, iracundus, iners, vinoſus, amator;
Nemo adeo ferus eſt, ut non miteſcere poſſit,
Si modo culturae patientem commodet aurem.
Virtus eſt, vitium fugere; & ſapientia prima,
Stultitia caruiſſe. vides, quae maxima credis
Eſſe mala, exiguum cenſum, turpemque repulſam,
Quanto devites animi capitiſque labore.
Inpiger extremos curris mercator ad Indos,
Per mare pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignis:
Ne cures ea, quae ſtulte miraris & optas,
Diſcere, & audire, & meliori credere non vis?
Quis circum pagos & circum compita pugnax
Magna coronari contemnat Olympia, cui ſpes,
Cui ſit conditio dulcis ſine pulvere palmae?

Vilius

miſſa, leniter. Sic & *oculi contenti* Suetonio in lib. VII. *Et ſemel omnino ex occurſu viſam Agrippinam adeo* contentis *& tumentibus* oculis *proſecutus eſt.* Et *acies oculorum contenta* Lucretio, I, 324.

Nulla poteſt oculorum acies contenta *tueri.*

Unde etiam rite colligas, *contendere oculos* legitimam eſſe locutionem. Poëta vetus apud Nonium in Derepente:

Contendit oculos: *derepente abiit celox.*

Seneca Epiſt. CX. *Tanti putemus* oculos intendere: *jam apparebit quam brevis res, quam incerta, quam tuta timeatur.* Lucretius IV, 806.

Nonne vides oculos *etiam, cum tenvia quae ſint*
Cernere ceperunt, contendere ſe *atque parare.*

Idem I, 66. ut Nonio Marcello citatur,

Primum Grajus homo mortales tendere *contra*
Eſt oculos *auſus.*

Virg. Aen. V, 508.

Alta petens, pariterque oculos *telumque* tetendit.

Sic utrumque apud ſcriptores invenias, *contendere animum*, & *animo*; *contendere nervos*, & *nervis.* Quare utramlibet lectionem tuto poſſis admittere. Pluralis tamen hic numerus arridet magis; quia Noſter utrumque oculum collyrio inungere ſolebat, ut Serm. I, 6.

Hic oculis *ego nigrâ meis collyria lippus*
Illinere. Nollet ergo ſingulari ambigue uti.

32. EST QUODAM PRODIRE TENUS] Editiones priſcae *quoddam*; codices plerique *quodam*; quod & plures editiones occupavit. At in vetuſtiſſimo Blandinio alteroque notae optimae libro QUADAM invenit Cruquius: idque recte in contextum recepit; ut prior illo Lambinus ex conjectura. Germana ſine dubio haec lectio eſt; ceterae ne Latinae quidem ſunt. *Tenus* enim, ubi pronominibus jungitur, ablativum femininum ſemper exigit; *Hactenus, Eatenus, Quatenus, Aliquatenus, Quadamtenus.* Ergo hoc vult, *Eſt*, ἔξεστι, *licet, quadamtenus*, ſive *aliquatenus prodire*; *ſi non datur ultra: Aliquantum ſaltem in philoſophia proficere licet, ſi non plurimum.* Plinius XIII, 7. *Huic ſimilis* quadamtenus *quae vocatur Cypria ficus.* XV, 28. *Citreis odor acerrimus, ſapor aſperrimus*, quadamtenus *& Cotoneis.* XXIV, 14. *Alterum Rhamni genus eſt ſilveſtre, nigrius, &* quadamtenus *rubens.* Et alibi.

Vilius eſt auro argentum, virtutibus aurum.
O cives, cives, quaerenda pecunia primum eſt;
Virtus poſt nummos: haec Janus ſummus ab imo
Prodocet; haec recinunt juvenes dictata ſeneſque,
Laevo ſuſpenſi loculos tabulamque lacerto.
Eſt animus tibi, ſunt mores, eſt lingua fideſque:
Sed quadringentis ſex ſeptem millia deſint;
Plebs eris. at pueri ludentes, Rex eris, aiunt,
Si recte facies. Hic murus aëneus eſto,
Nil conſcire ſibi, nulla palleſcere culpa.
Roſcia, dic ſodes, melior lex, an puerorum eſt
Naenia, quae regnum recte facientibus offert,

v. 51. Vulg. Vilius arg. eſt auro. 55. PERDOCET. 57. ET lin. 58. SI quad—DESUNT. *Et praecedit Verſum* 57. 62. EST *deeſt.*

Et

52. VILIUS ARGENTUM EST AURO] Meliores codices Torrentii,

Vilius eſt argentum *auro*, *virtutibus aurum.*

Liber Collegii Trinitatis,

Vilius eſt auro argentum, *virtutibus aurum.*

quod dulcius neſcio quid & numeroſius in ſe habet.

54. HAEC JANUS SUMMUS AB IMO PERDOCET] Editiones veteres PRAEDOCET; inde PERDOCET paullatim obtinuit. At Membranae fere omnes PRODOCET, ut praeter alias veterrimae noſtrae Graevianae, Leidenſes, Reginenſes. Quod, etſi haud alibi quod ſciam occurrat, recte tamen admiſiſſe videntur Lambinus Cruquiuſque, ob unanimem tot priſcorum codicum conſenſionem. Ceterum falluntur, qui *Janos* tres hinc ſibi fingunt, *ſummum*, *medium*, *imum*: cum unus fuerit vicus, Jani nomine inſignitus. Ovidius Ibide v. 181. de Tityo,

Jugeribuſque novem qui ſummus *diſtat* ab imo,
Viſceraque aſſidnae debita praebet avi.

An & tres Tityos hinc comminiſcentur? Noſter Serm. II, 3. v. 308. de ſeipſo:

ab imo
Ad ſummum *totus moduli bipedalis*:

& Art. Poët. 154. Primus ad extremum *ſimilis ſibi*. Ergo Janus *ſummus ab imo* eſt *totus*, *univerſus*. *Medius* autem *Janus* dicitur, quemadmodum *media mulier* Terentio, & alia ſexcenta.

57. EST ANIMUS TIBI SUNT MORES] Vel hic locus documento eſſe poteſt, quam aegre homines ab errore ſemel admiſſo & per manus tradito ad verum revocentur. Et libri vulgati & ſcripti plerique hoc ordine verſus exhibent;

Si quadringentis ſex ſeptem millia deſunt;
Eſt animus tibi, ſunt mores, & lingua fideſque;
Plebs eris.

Ubi quis non, vel ſola conjectura fretus, poſteriorem verſiculum loco ſuo motum, atque adeo priori praeponendum eſſe pronunciaverit? Cum ſententia ſatis ſit manifeſta, *Quamtumvis animi dotibus excellas, ingenio, virtute, eloquentia, fide; ſi tamen ſex vel ſeptem millia nummorum de quadringentis millibus tibi deſunt, ſi non integram quadringentorum ſummam in cenſu habes, Plebeius eris, lege Roſcia id ſanciente.* Hoc, inquam, vel ipſius vi ſententiae, pro explorato eſſe poterat cuivis lectori non adeo naris obeſae. Sed ecce tibi Cruquius, qui in vetuſtiſſimo codice Buſlidiano ſic plane ſcriptum invenit, idque optimo jure in contextum recepit: idem poſtea ex duobus ſuis Pulmannus, ex uno ſuo Berſmannus prodidit, neque tamen quiſquam adhuc exortus eſt, qui Cruquium audire & recte monenti auſcultare vellet. In Magdalenenſi noſtro prior ille verſus ultra alium qui abhinc quartus eſt rejicitur, hoc exemplo:

Nil conſcire ſibi, nulla palleſcere culpa,
Sed quadringentis ſex ſeptem millia deſunt.
Roſcia, dic ſodes melior lex, an puerorum.

Unde palam, opinor, fit, jam olim ab oſcitante Librario

Et maribus Curiis & decantata Camillis?
Iſne tibi melius ſuadet, qui, Rem facias; rem,
Si poſſis, recte; ſi non, quocumque modo rem;
Ut propius ſpectes lacrimoſa poëmata Pupî:
An qui, fortunae te reſponſare ſuperbae
Liberum & erectum, praeſens hortatur & aptat?
Quod ſi me populus Romanus forte roget, cur
Non, ut porticibus, ſic judiciis fruar iſdem;
Nec ſequar aut fugiam, quae diligit ipſe vel odit:
Olim quod volpes aegroto cauta leoni
Reſpondit, referam; Quia me veſtigia terrent,
Omnia te adverſum ſpectantia, nulla retrorſum.

Belua

verſiculum hunc omiſſum fuiſſe; poſteaque rgine, ut fit, appoſitum, per ignorantiam n qui exemplar illud deſcripſerunt, in ſedes uas tranſiiſſe. Sed & alia non deſunt argua, quae omnem ſcrupulum eximant & nuldubitationi locum relinquant. Pro SI *quantis* meliores ſcripti SED habent, octo Lamplerique Torrentii, tres Pulmanni, Berſique totidem, ex noſtris veterrimi Leiden-Graevianus, Reginenſis. Unde hoc, ſi iſte ulus, quem nunc tenet, locum ſemper occit? Nihil utique abſurdius hac lectione; nemnium librariorum tam plumbeus, qui hanc niniſceretur. At eadem longe aptiſſima eſt, odo verſus ad ſedem vetuſtam reducatur; ertim ſi pro *deſunt*, cum Leidenſi & Reginoſtris multiſque aliorum ſubſtituas *deſint*. ultis morer; ſic totus locus ex membranis dus eſt,

animus tibi, ſunt mores, EST *lingua, fideſque:*
D *quadringentis ſex ſeptem millia* DESINT,
bs eris.

ngua in Lambini quibuſdam extat, in uno anni optimo, & altero Collegii Trinitatis. inquit, *Vir probus es, & prudens, & diſerquis hoc poteſt negare? ſed deſit modo tantillum d cenſum equeſtrem, ſex puta vel ſeptem millia adringentis millibus; plebeius eris.* Quis non it, SI illud a librariis loco SED tum demum tutum eſſe; poſtquam verſibus ſemel luxatis nullo ſenſu ſententiam inchoaret?

. AN PUERORUM NAENIA] Lege ex membranis potioribus,

Roſcia, dic ſodes, melior lex, an puerorum EST *Naenia.*

Ita uno demto omnes Cruquiani, Lambini ſex, Berſmanni quattuor; Pulmanni omnes, ex noſtris Graevianus, Leidenſis, Zulichemianus. Deinde verſu 65. ſcribe, *Qui, rem facias, rem*; ejecto illo UT, quod neque in editionibus priſcis, nec in membranis comparet. Quin & in v. 67. PUPI lege, non *Puppi:* ſic enim libri vetuſtiores, Leidenſis, Graevianus, Reginenſis. Ita *L. Pupius primipili centurio*, Caeſ. Bell. Civil. I, 13. *Cn. Pupius duumvir*, Liv. XXII, 33. *P. Pupius quaeſtor*, IV, 53. *L. Pupius aedilis*, XXXIX, 44. & XL, 19. Male vero editum *Puppius*, XXXIX, 39. *Cn. Pupius*, Cic. Ep. Fam. XIII, 9. *Pupius Piſo*, Aſcon. ad Orat. in Piſonem. Inde *lex Pupia*, & IMP. CAES. PUPIENUS in nummis & hiſtoriis; in inſcriptionibus multi PUPII & PUPIAE, nulli *Puppii*. Denique & v. 69. lege, *Hortatur & aptat*, non *optat*. *Aptat ſcilicet te reſponſare fortunae*; ſive, *aptat te certamini cum fortuna*. Sic Virg. Aen. X, 588.

projecto dum pede laevo
Aptat ſe pugnae.

Quintil. Declam. IV. *Arma ipſe circumdedit, & ſuis* ad pugnam *manibus* aptavit. Seneca Epiſt. CI. *Qui hoc modo* ſe aptabit, *cui vita ſua quotidie ſuis tota, ſecurus eſt.* Et CVII. *Ad hanc legem animus noſter* aptandus eſt; *hanc ſequatur, huic pareat.* Statius Achil. II, 415.

Jamque & ad enſiferos vicina pube tumultus
Aptabar.

Belua multorum eſt capitum. nam quid ſequar, aut quem?
Pars hominum geſtit conducere publica: ſunt qui
Cruſtis & pomis viduas venentur avaras,
Excipiantque ſenes, quos in vivaria mittant:
Multis occulto creſcit res fenore. verum
Eſto, aliis alios rebus ſtudiiſque teneri:
Iidem eadem poſſunt horam durare probantes?
Nullus in orbe ſinus Baiis praelucet amoenis,
Si dixit dives; lacus & mare ſentit amorem
Feſtinantis heri: cui ſi vitioſa libido
Fecerit auſpicium; cras ferramenta Teanum

v. 76. Vulg. Es. Tol-

In his omnibus plerique Interpretes hallucinati ſunt.

76. BELUA MULTORUM ES CAPITUM] Corrige, vel invitis librariis,

Belua multorum EST *capitum.* ——

Es autem pro EST ideo ſuppoſuerunt; quod continuo praeceſſerant iſta, *Omnia* TE *adverſum* &c. Inepte quidem & prave. Non enim & hoc ex Aeſopi fabula deſumptum eſt; neque ullo modo aptari ei poteſt. Leo certe non eſt *multorum capitum belua.* Conſtat itaque non ex vulpis Aeſopicae hoc, ſed auctoris perſona eſſe. Tolle igitur ambigui vitium; & repone, *Belua eſt*, perſona tertia. Duplex enim habes reſponſum & ſententiae plane diverſae. Prius oſtendit, imitationem vulgi periculoſam eſſe; poſterius, ſtultam eſſe & vanam. *Nam quid ſequar aut quem?* cum quot homines, tot ſint ſententiae.

91. QUID PAUPER? RIDE. MUTAT CENACULA] Oſtenderat per exempla aliquot inconſtantiam divitum; jam idem in pauperibus redarguit:

Quid pauper? ride. *Mutat cenacula, lectos,*
Balnea, tonſores; conducto navigio aeque
Nauſeat, ac locuples quem ducit priva triremis.

Sic editiones praeferunt conſtanter; ut & manuſcripti: niſi quod unus & alter notae ſequioris, RIDES: quibus accedit Scholiaſtes Cruquianus; *Fingit*, ait, *Maecenatem ridere quaſi praeſentem.* Profecto ſi *rides* poſuit Horatius, *fingit* Maecenatem ridere; ſi *ride*, jubet, non fingit. Atqui ſi his modo verbis prolatis, *Quid pauper?* continuo *fingit* Maecenatem ſuum ridere, priuſquam, quid noſter dicturus foret, reſciſceret; ineptum ſane eum & inſulſum fingit; *Nam riſu inepto res ineptior nulla eſt.* Abſit itaque, ut huic lectioni accedamus. Neque tamen multo melior eſt illa altera, qua *jubetur* Maecenas, ut rideat. Quid enim hic riſu dignum? Certe nec in verbis quae ſequuntur, nec in re quidquam eſt ridiculi. Nam Ridicula utique ſunt ſingulorum aut paucorum, non quae ad omne genus humanum pertinent: qualia illa ſunt, loci mutatione gaudere, & in navigatione nauſeare. Illud quoque mecum conſidera, quod paullo poſt ſequitur; *Si occurro tibi inaequaliter tonſus, aut togam habens tunicae diſſidentem,* RIDES, *o Maecenas: at cum ſententia mea ſecum pugnat, & toto vitae ordine ſibi diſconvenit,* NON RIDES. Cur non, ſodes? *quia hoc* ſollemne & *commune omnium vitium eſſe exiſtimas.* Negat ergo Maecenas rem ſollemnem & omnibus innatam riſu excipiendam eſſe. Quid ergo? an minus ſollemnia erant, quae Noſter in pauperibus caſtigat, *mutare domos & balnea?* nulla igitur neque illic materia riſus: & ſtulte profecto jubet ridere, quem minime riſurum fore probe intelligit. Quare habeant ſibi ſuum RIDE faceti illi Librarii; tu, ſi ſapis, ſic locum corriges,

Quid pauper? VIDEN' UT *mutat cenacula, lectos,*
Balnea, tonſores?

Nulla fere a recepta ſcriptura variatio eſt, N' UT enim abſorpta ſunt a ſyllaba ſequente MUT: at in ſententia mirum quantum novae lucis exoritur. Silius Italicus XII, 713.

viden' ut *Laconia virgo*
Accenſas quatiat Phlegethontis gurgite taedas?

Tibullus II, 1.

viden' ut *felicibus extis*
Significet placidos nuntia fibra deos?

&

Tolletis, fabri. lectus genialis in aula eſt?
Nil ait eſſe prius, melius nil caelibe vita:
Si non eſt, jurat bene ſolis eſſe maritis.
Quo teneam voltus mutantem Protea nodo?
Quid pauper? viden', ut mutat cenacula, lectos,
Balnea, tonſores; conducto navigio aeque
Nauſeat, ac locuples quem ducit priva triremis?
Si curatus inaequali tonſore capillos
Occurro; rides. ſi forte ſubucula pexae
Trita ſubeſt tunicae, vel ſi toga diſſidet inpar;
Rides. quid, mea cum pugnat ſententia ſecum;

v. 91. Vulg. RIDE. mutat. 94. CURATUS. 95. OCCURRI.

Quod

,2.

viden' ut *trepidantibus advolet alis*,
svaque conjugio vincula portet Amor?
nimadvertis, credo, verba hic apponi modo
nctivo: ut ad haec exempla corrigendum
n reſtet, MUTET & NAUSEET. Atque id
em, ſi opus eſſet, ſine crimine, opinor, fa-
liceret; ſed nihil neceſſe eſt. Catullus Ep. LXII.
rgo adeſt. Viden' ut *faces*
lendidas quatiunt *comas?*
XIII.
certe. viden' ut *perniciter* exiluere?
il. Aen. VI, 78.

viden' ut *geminae* ſtant *vertice criſtae*,
pater ipſe ſuo ſuperûm jam ſignat *honore?*
n Culice 215.

viden' ut *flagrantia taedis*
mina collucent *infeſtis omnia templis?*

. SI CURTATUS INAEQUALI TONSORE CAPIL-
In antiquis Venetis CURATUS; in Loſche-
I CURTATUS. Quorum poſterius, etſi in
icibus ſcriptis vix uſquam extare fateantur,
neorum ne uno quidem reperi) admiſerunt
en magni Interpretes; rejecto altero & priſca-
editionum & Manuſcriptorum auctoritate
. Nollem factum; nam aut nihil hic video,
curtatus inaequali tonſore tam inter ſe diverſa
, ut nullo pacto in eandem ſententiam com-
i queant. *Inaequalis* eſt *tonſor*, qui tam prave
ſum ſecat, ut ab una parte brevior ſit, ab
a longior: nec ideo culpatur, quod laevam
em *curtaverit*; ſed quod pariter non curtave-
lextram. Nec vero ridiculum erat *curto capillo*
dere; id enim erat hominum ſeveriorum: ſed
ſola inaequalitas, cum tonſoris imperitiâ vel in-
curiâ crinis hinc quam inde promiſſior erat, riſu
excipiebatur. Ergo *curtatus inaequali tonſore* plane
ἀσύνετον eſt, & conjungit diſſociabilia. Revocan-
da igitur priſca lectio CURATUS *capillos*; quae
quid ſibi velit, primus ex recentioribus docuit
acutiſſimus Gronovius pater. Nempe idem hic
loci notat ac *tonſus*, *ſectus*. Petronius, *Volverunt*
enim, antequam conſcenderent, exonerare capita mo-
leſto & ſupervacuo (capillorum) *pondere: ſed celerior*
ventus diſtulit CURATIONIS *propoſitum*. Vide
ipſum Gronovium fuſius hoc enarrantem Obſervat.
lib. I. c. 23. ut & Janum Broukhuſium ad Proper-
tii III, 12. Julius quidem Rufinianus, inter Rhe-
toras Pithoei p. 32. *Curtatus* ex hoc loco exhibet.
Epiſtrophe eſt, inquit, *cum in eadem verba plures*
ſententiae deſinunt; ut Horatius,

Si curtatus inaequali tonſore capillos
Occurri, rides. *Si forte ſubucula pexae*
Trita ſubeſt tunicae, rides.

Sed hoc nihil moror: cum vix dubitem, quin
Pithoeus, non ad ſcripti exemplaris fidem hoc
ediderit; ſed ad vulgatas Horatii editiones re-
finxerit.

95. OCCURRI, RIDES.] Reginenſis noſter & Zulichemianus, OCCURRO, & ſic aliquot a-
liorum. Placet: nam & praeſens tempus magis
idoneum; & ſonus auribus gratior.

97. QUID, MEA CUM PUGNAT SENTENTIA SE-
CUM] Tres Torrentiani, & noſtri aliquot, etiam
ex optimis, MECUM. Sed recepta lectio eſt po-
tior. Ovidius Metam. XV, 27.

Surgit Alemeonides, tacitaque recentia mente
Viſa refert: pugnatque diu ſententia ſecum.

Quod petiit, ſpernit; repetit quod nuper omiſit;
Aeſtuat, & vitae diſconvenit ordine toto;
Diruit, aedificat, mutat quadrata rotundis?
Inſanire putas ſollemnia me, neque rides,
Nec medici credis, nec curatoris egere
A praetore dati; rerum tutela mearum
Cum ſis, & prave ſectum ſtomacheris ob unguem
De te pendentis, te ſuſpicientis amici.
Ad ſummam, ſapiens uno minor eſt Jove, dives,
Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum;
Praecipue ſanus, niſi cum pituita moleſta eſt.

v. 105. Vulg. RESPICIENTIS.

EPI-

105. DE TE PENDENTIS, TE RESPICIENTIS AMICI] Ita ſcripti editique; neque quidquam hic interpretes offendit. Solus, quod ſciam, Chabotius vir eruditus candide profitetur, ſe nuſquam alibi verbum *Reſpicere* in hoc ſenſu legiſſe. Recte hoc: nam profecto *Reſpicere* eſt actio ſuperioris erga inferiorem, potentis verſus inopem. Terent. Adelph. III, 2. *Nam hercle alius nemo reſpicit nos.* Et V, 8. *Nec qui eam* reſpiciat, *quiſquam eſt: ſola eſt.* Noſter Carm. I, 2.

Sive neglectum genus & nepotes
Reſpicis auctor.

Martialis X, 10.

Qui me reſpiciet, *dominum regemque vocabo.*

Et ſic alibi paſſim. Atqui hic Noſter plane ἄνω ποταμῶν cliens *reſpicit* patronum, pauperculus amicus dominum. Dices fortaſſis, in utroque ſenſu uſurpari potuiſſe. Cras credo; ſed illud hodie ſcire videor, non tam vacui capitis fuiſſe Noſtrum, ut in erubeſcendum hoc ambiguum vel inſciens vel prudens incurreret. Quid igitur fiet? inquis: ſed bono animo es: nam & auctori & loco ſuus honos conſtabit, ſi cum praeſtantiſſimo Nic. Heinſio ſic corrigas levi mutatione,

De te pendentis, te SUSPICIENTIS *amici:*

id eſt, admirantis, colentis, venerantis; ut infra Epiſt. VI.

I nunc argentum & marmor vetus aeraque & artes
Suſpice; cum gemmis Tyrios mirare colores.

Ovid. Ep. Helenae.

Cumque ſuo Priamum Laomedonte refer.
Quos ego ſuſpicio: *ſed qui tibi gloria magna eſt*
Quintus, is a noſtro nomine primus erit.

Sed exempla obvia ſunt, & ſine numero. Certe qui *de aliquo pendet*, non *reſpiciat* eum unde pendet, ſed *ſuſpiciat* neceſſe eſt.

4. PLENIUS AC MELIUS CHRYSIPPO] Vide incertas lectionum viciſſitudines. Editiones principes, tam Venetae, quam Germanica PLANIUS AC MELIUS; & ſic dimidia fere pars Codicum; neque aliter Acron Scholiaſtes, ut ex his ejus verbis manifeſtum eſt: *In hac*, inquit, *Epiſtola vult oſtendere* melius & APERTIUS *ſe diſcere praecepta Philoſophiae ab Homero, quam a Philoſophis.* Nam *apertius* illud ſine dubio ad *planius* ſpectat, ad *plenius* nequaquam. Ita Cicero haec conjungere ſolet, *planius & apertius, apertiſſime ac planiſſime.* Tamen neſcio quomodo, rejecta hac priorum editionum ſcriptura, jam plus ſaeculo in omnibus libris dominatur illa altera PLENIUS. Quid nos, qui non tam auctoritate, quam ratione duci ſolemus? Enimvero aut nihil ſapimus, aut prior illa huc revocanda eſt poſtliminio, ſola ſcilicet auctori agnoſcenda. Hoc enim hic praedicat; ſe honeſtum & turpe, utile & damnoſum, melius diſcere ex Homeri *exemplis*, quam ex Crantoris & Chryſippi *praeceptis.* Atqui ea vis & virtus

Exem-

EPISTOLA II.

AD LOLLIUM.

TROJANI belli ſcriptorem, maxime Lolli,
Dum tu declamas Romae, Praeneſte relegi:
Qui, quid ſit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Planius ac melius Chryſippo & Crantore dicit.
Cur ita crediderim, niſi quid te detinet, audi.
Fabula, qua Paridis propter narratur amorem
Graecia Barbariae lento colliſa duello,
Stultorum regum, & populorum continet aeſtus.
Antenor cenſet belli praecidere cauſſam:
Quod Paris, ut ſalvus regnet vivatque beatus,

Cogi

v. 4. Vulg. PLENIUS. 10. QUID Paris?

Exempli eſt, ut rem apertius & *planius* explicet; non utique *plenius* & copioſius. Auctor ad Herennium IV, 49. *Exemplum rem* apertiorem *facit, cum id quod ſit obſcurius magis* dilucidum *reddit: ante oculos rem ponit, cum exprimit omnia* perſpicue, *ut res dicta prope manu tentari poſſit.* Ergo huc convenit PLANIUS DICIT; & ſic alii frequenter. Cicero in Verrem III, 85. *Dic, dic, inquit, planius.* De Oratore II, 80. *Poſſis, ſemel ſi obſcurius dixeris, dicere alio loco planius.* & III, 13. *Ita nos plerumque ipſi docent, ut non deſideres planius dici:* Tuſcul. IV, 5. *Tu tamen, ut ſoles, dices iſta ipſa obſcura planius, quam dicuntur a Graecis.* Lactantius de Opificio Dei c. 21. *Tunc ex ego te ad veram Philoſophiae doctrinam & planius & verius cohortabor.*

10. QUID PARIS? UT SALVUS REGNET] Expendamus paullisper locum integrum:

Antenor cenſet belli praecidere cauſſam.
Quid Paris? ut ſalvus regnet vivatque beatus,
Cogi poſſe negat.

Ubi primum interrogatio illa *Quid Paris?* coactum quid & affectatum prae ſe fert: illa vero ſequentia,

Negat poſſe cogi, ut ſalvus regnet, vivatque beatus,

abſurda plane ſunt & naturae repugnantia. Non enim vi opus eſt, ut ſalvus quis & beatus velit vivere: ſponte ſiquidem & motu animi voluntario ad beatitatem ferimur, ipſa nos Natura ducente & docente:

Οὐδεὶς ἑκὼν πόνηρος, ἀλλ' ἄκων μάκαρ.

Non ſum neſcius ſudare hic interpretes, & omnem lapidem vertere, ut alium ſenſum ex his verbis extorqueant; qualem ſcilicet vis ipſa ſententiae monſtrare videbatur. Sed fruſtra: pugnat enim conſtructio, & *cogi poſſe negat, ut* aliud quicquam dicat, quam quod modo memoravimus. Utinam exemplaria ſua ſcripta diligentius paullo excuſſiſſent, potius quam in corrupta lectione explicanda laborem inanem ſumerent. Noſtri enim libri veterrimi, Graevianus, Reginenſis, Leidenſis, Voſſianus, Colbertinus, Regius, & unus e Collegio Sanctae Trinitatis QUOD clare exhibent, non QUID. Sic igitur locum reſtitue, & interpunge:

Antenor cenſet belli praecidere cauſſam:
QUOD *Paris, ut ſalvus regnet vivatque beatus,*
Cogi poſſe negat.

Omnia jam clara & perſpicua. *Quod* (ut *belli* ſcilicet *cauſſam praecidat*, & Helenam ſuis reddat) *negat ſe poſſe* ulla mercede *cogi* aut induci; etiam *ut ſalvus regnet vivatque beatus:* quippe ipſa vitae & ſalute cariorem ducit Helenam. *Quod cogi*, ut *Quae nunc condonabitur*, accuſativus cum paſſivo, ut vel pueri probe norunt. *Negat eſſe*; hoc eſt ple-

Cogi posse negat. Nestor componere litis
Inter Peliden festinat & inter Atriden:
Hunc amor, ira quidem communiter urit utrumque:
Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.
Seditione, dolis, scelere, atque libidine, & ira,
Iliacos intra muros peccatur & extra.
Rursum, quid virtus, & quid sapientia possit,
Utile proposuit nobis exemplar Ulixen:
Qui domitor Trojae, multorum providus urbis
Et mores hominum inspexit; latumque per aequor,
Dum sibi, dum sociis reditum parat, aspera multa

v. 17. Vulg. Rursus.

Per-

plene, *negat se posse*: ut
Ait fuisse navium celerrimus.
Virgil. Georg. II, 234.
Sin in sua posse negabunt *Ire loca.*

12. INTER PELIDEN] Ἰδιοτικῶς hic locutus est Noster, *Inter Peliden & inter Atriden.* Diximus ad Serm. I, 7. v. 11.

17. RURSUS QUID VIRTUS] Reginensis noster a prima manu,

RURSUM *quid virtus, & quid sapientia possit.*

Recte. Idem profecto sensus est; sed, si aurium judicio standum est, aliquid interest, hoc an illud verbum usurpes. Suavius hic sonat *Rursum*, & evitatur homoeoteleuton *Rursus virtus.*

23. ET CIRCES POCULA NOSTI] Meliores ex nostris, CIRCAE, & infra v. 28. PENELOPAE; ut recte ex suis Lambinus edidit; vide quae diximus ad Epod. XVII, v. 17.

25. SUB DOMINA MERETRICE] Reginensis noster notae optimae codex,

Sub DIVA *meretrice fuisset turpis & excors.*

Quod non contemnendum. Circe enim *Diva*, ut cum ex poëtis, tum & aliunde notum est. Livius I, 49. *Octavius Mamilius Tusculanus ab Ulixe Deaque Circe oriundus.* Plin. Hist. XXV, 5. *Imprimis Itala Circe Diis etiam ascripta.* Ergo *Diva meretrix*, ut Propertius III, 9.

Scilicet incesti meretrix regina *Canopi.*

Juvenalis Sat. VI, 118.

Sumere nocturnos meretrix Augusta *cucullos.*

Plin. Histor. IX, 58. *Cleopatra, superbo simul & procaci fastu, ut* regina meretrix. Vera tamen lectio est DOMINA: cui praeter codices ceteros ad unum omnes etiam Servius ad Aen. VII, 19. & Johannes Saresburiensis Polic. lit. I, 4. patrocinantur. Quae cum sic compendiose scriberetur DNA, lineolâ superne ducta; a Librario dormitante DIVA legebatur.

31. AD STREPITUM CITHARAE CESSATUM DUCERE CURAM] Miror eos, qui hoc eleganter dictum existimant, ut nihil supra. Mihi contra nec dictio placet, nec sententia. Scio equidem *Cessare* esse ludo, amori & genio indulgere: ut Noster alibi *Cessare & ludere, Nequam & cessator:* Esto: sed an ipsa cura ducetur cessatum? an Cura otiabitur, ludet, vino & epulis se invitabit? Apage tam pravum & putidum schema. Non amplius Cura fuerit, si hoc fecerit. Quis Somnum ad Pervigilia invitaverit? quis Inertiam ad certamen Olympicum? Alius poëta dixisset, *Lenire, laxare, solari curam ad strepitum citharae*: nemo, opinor, id, quod hic Horatio adfingitur. Sed ut ignoscamus locutioni, quis ipsam sententiam vindicaverit? Nam luxuriosi hi nebulones, otio & vino marcentes, quid Cura sit, nesciebant: unde ergo illis Curam, quam cessatum ducerent? Illud praeterea vide; quaecunque de illis memorat; in vitio & vituperio esse: sic *in medios dies dormire, incute curanda* totam operam ponere. Cur igitur addit, quasi grave crimen fuerit, *ad citharam curas lenire?* Hoc utique & honestorum hominum & laboriosorum est: neque solis nebulonibus concessum. Quoties hoc profitetur ipse de se & suis? ut Carm: IV, 11.

condisce modos, amanda
Voce quos reddas: minuentur atrae
Carmine curae.

&

Pertulit, adverſis rerum immerſabilis undis.
Sirenum voces, & Circae pocula noſti:
Quae ſi cum ſociis ſtultus cupiduſque bibiſſet;
Sub domina meretrice fuiſſet turpis & excors:
Vixiſſet canis immundus, vel amica luto ſus.
Nos numerus ſumus, & fruges conſumere nati,
Sponſi Penelopae, nebulones, Alcinoique
In cute curanda plus aequo operata juventus;
Cui pulchrum fuit in medios dormire dies, &
Ad ſtrepitum citharae ceſſantem ducere Somnum.

v. 31. Vulg. CESSATUM duc. CURAM.

Ut

d. IX.
im *metumque Caeſaris rerum juvat*
Dulci Lyaeo ſolvere.
go diſplicet recepta lectio: & potius om-
tanda ſunt, quam ut Horatii nomen & fa-
ericlitari hic ſinamus. Joſephus Scaliger,
os Literatorum, ſic locum reſinxit,
ſtrepitum citharae CESSATAM *ducere curam*:
conjectura, licet Dan. Heinſio diſplicere
otuit, mihi quidem parum placet. Nam
quam, quod iiſdem, quibus recepta lectio,
tatibus labbrat, etiam illud inſuper vitii
quod cura, quae jam *ceſſata* eſt, *duci* ad
m non poteſt. Videtur ſane locus jam a
ſaeculis mendo inquinatus eſſe, & a librariis
olatus. Blandinii enim quattuor apud Cru-
, notae optimae, SOMNUM praeferunt, non
. Graevianus Noſter veterrimus CURAM qui-
verſu habet, ſed in margine ab eadem manu
UM pro varia lectione. Magdalenenſis nunc
n CURAM; verum aliud quid olim praefe-
ut ex raſura conſtat. Suſpicari quis poſſit
EM illic a prima manu fuiſſe; ut Serm. II,
14.
vino quaerens, jam ſomno fallere curam,
t vetus Pulmanni, *fallere noctem*. Unde ſta-
on magna mutatione conjectura naſcitur non
ans;
pulchrum fuit in medios dormire dies, &
ſtrepitum citharae CERTATUM *ducere* NO-
CTEM.
; concinnam oppoſitionem, *in medios dies*
re, & *totas noctes vigilare*. Ceterum *ducere*
n frequentiſſima Poëtis dictio eſt; *certatim*
n & ad vulgatum quam proxime accedit, &
ſententiae apprime convenit. Statius Theb. I, 73.
Tyriis ea cauſſa colonis
Inſomnem ludo CERTATIM EDUCERE NOCTEM
Suaſerat.
Virg. Aen. IX, 166.
noctem *vigilem* ducit
Inſomnem ludo.
Georg. III, 379.
Hi noctem *ludo* ducunt.
Sil. Ital. XI, 411.
Aut noſtro vigiles ducat *ſub numine* noctes.
Martial. II, 89.
Quod nimio gaudes noctem producere *vino.*
Val. Flaccus I, 251.
Dulcibus adloquiis & vino educite noctem.
I, 277.
Thracius hic noctem *dulci* teſtudine *vates*
Extrahit.
Seneca Thyeſte v. 466.
nec ſomno dies,
Baccheque nox ducenda *pervigili datur.*
Ubi perperam ex Etruſco codice, cetera praeſtantiſſimo, Gronovius patet reponit; *Nox jungenda.* Quid enim clarius ceterorum codicum lectione? *dies ſomno ducitur, nox contra pervigili Baccho*; plane, ut hic Horatius, ſi hanc conjecturam admittis. Utcumque tamen blandiatur; cave ſodes, fidem habeas: nullo enim pacto cum ſequente verſu aptari poteſt,
Ut jugulent hominem ſurgunt de nocte *latrones.*
Certe *noctem* & nox *nocte* repetitio foret odioſa; &, quod majus eſt, niſi *Somnum* hinc potius, quam *Pervigilium* expreſſeris, illud *Ut jugulent* &c. plane ex abrupto inchoabitur, neque ad praecedentia quidquam ſpectabit. Quamobrem, aut omnia me fallunt, aut antiquorum codicum lectio,

Ut jugulent hominem, ſurgunt de nocte latrones:
Ut teipſum ſerves, non expergiſceris? atqui
Si noles ſanus, curres hydropicus: & ni
Poſces ante diem librum cum lumine; ſi non
Intendes animum ſtudiis & rebus honeſtis;

v. 32. Vulg. HOMINEM.

Invi-

ctio, ſi levi mutatione adjuvetur, omne punctum tollet;

Cui pulchrum fuit in medios dormire dies, & Ad ſtrepitum citharae CESSANTEM *ducere* SOMNUM.

Ceſſantem reponimus loco *ceſſatum*; Nam Editio Loſcheriana, & Veneta 1490, & Chriſt. Landinus CESSANTUM habent, quod exponunt *Oſioſorum. Ceſſantem ſomnum ducere* perinde erit, ac *tardantem, morantem allicere, invitare.* Noſter Carm. III, 28.

Pareis deripere horreo
Ceſſantem *Bibuli conſulis amphoram.*

Virg. Georg. IV, 138.

Aeſtatem increpitans ſeram, zephyroſque morantes.

Ducere autem *ſomnos*, etſi frequenter apud Poëtas pro *dormire* accipitur, ut in illo,

Nate dea, potes hoc ſub caſu ducere ſomnos?

interdum tamen & pro *ſomnum facere*, ut hic, ponitur. Noſter Epod. XIV.

Pocula Lethaeo ut ſi ducentia ſomnos
Arente fauce traxerim.

Seneca Herc. Oetaeo v. 645.

Ceſpes Tyrio mollior oſtro
Solet imparibus ducere ſomnos.

Jam autem *ad ſtrepitum citharae* conciliari poſſe ſomnum res vulgatiſſima eſt; unde Noſter, de Tyrannorum miſeria loquens, Carm. III, 1.

Non avium citharaeque cantus
Somnum reducent.

Seneca de Providentia c. III. *Feliciorem ergo tu Maecenatem putas? cui amoribus anxio & moroſae uxoris quotidiana repudia deflenti* ſomnus per ſymphoniarum cantum *ex longinquo lene reſonantium quaeritur.* Acron ad locum, *Ad ſtrepitum*) *Quia adhibemus ſuaſum citharae ac lyrae, ut facilius ſopiamur.* Apparet, credo, hunc Scholiaſten in exemplari ſuo SOMNUM repperiſſe. Hoc itaque in nebulonibus illis culpat auctor, Quod in medios uſque dies ſomnum protraherent; quin & fugientem citharae cantu revocarent. Unde capta occaſione, tranſit ad praecepta quaedam contra ignaviam & Deſidiam tradenda,

Ut jugulent hominem ſurgunt de nocte latrones:
Ut te ipſum ſerves, non expergiſceris? &c.

32. UT JUGULENT HOMINEM] Quod alii de ſuis codicibus narrant, idem ego de meis praedico; Antiquiores omnes HOMINEM praeferre, non *homines.* Quouſque igitur ex ſede ſua exulabit & ſuavior lectio, & majoribus teſtibus probata? Ovid. Amor. III, 8.

Forſitan & quoties hominem jugulaverit, ille
Indicet: hoc faſſus tangis, avara, manus?

34. SI NOLES SANUS, CURRES HYDROPICUS] Locus acri judicio expendendus:

Ut jugulent hominem, ſurgunt de nocte latrones:
Ut te ipſum ſerves, non expergiſceris? atqui
Si noles *ſanus*, curres *hydropicus: & ni*
Poſces ante diem librum cum lumine, ſi non
Intendes animum ſtudiis & rebus honeſtis,
Invidia vel amore vigil torquebere.

Ita nunc paſſim editiones *Noles*, *Curres*, ex quo tempore magni interpretes Lambinus, Cruquius, & Torrentius lectionem hanc in codicibus nonnullis repertam, ſuis calculis approbarunt: at principes illae Venetaeque & Loſcheriana ſic olim dederunt;

Si NOLIS *ſanus*, CURRES *hydropicus.*

quibus aſtipulantur veterrimi noſtri ſcripti, Leidenſis, Graevianus, Voſſianus, Reginenſis, & ſane omnes praeter unum alterumve ex recentioribus. Quid agimus? Utraque ſane defendi poteſt, utraque ſuum locum aliquatenus tenere: utra vero praeferenda ſit, & ſola parenti ſuo agnoſcenda, ſtatuere & declarare, non proletarii eſt interpretis. Prioris haec erit ſententia, *Si noles ſanus currere, hydropicus curres*; ſi non ſponte te curſu exercebis, ut bene valeas; at ingratiis id facies, cum in hydropem per ignaviam incideris. Recte hoc: nam eo morbo laborantibus curſu olim medebantur. Notus eſt Celſi locus de Hydropicis, III, 2. *Multum ambulandum*, currendum *aliquando eſt.* Porphyrio Scholiaſtes: *Curres hydropicus*) *Quia hydropici jubentur a medicis* currere: *ita enim morbus eorum ſolet extenuari labore.* Verum illud in hac lectione diſplicet; quod cum prima illa, *Ut te ipſum ſerves*, *non expergiſceris*, & poſtrema etiam, *Et ni poſces ante diem librum cum lumine*, de Somno & Vigilantia

Invidia vel amore vigil torquebere. nam cur,
Quae laedunt oculum, festinas demere; si quid
Est animum, differs curandi tempus in annum?
Dimidium facti, qui coepit, habet, sapere aude:

v. 38. Vulg. Oculos.

In-

tia tractent; haec media plane ἀπροσδιόνυσα sunt; non, uti par erat, cum extremis connexa & congruentia; sed a re prorsus aliena, Cursu scilicet, huc traducta & prave interposita. Quid, quod ne per se quidem veri speciem habeat, *Si noles sanus, curres hydropicus?* An omnibus *sanis* quotidie currendum est, ut ab hydrope sibi caveant? quis e medicorum filiis hoc praecepit? Hac lege, ne ipse quidem Horatius ab hydrope immunis fuerit: qui Serm. I, 6. ubi vitae suae consuetudinem describit, singulis se diebus *vagari* quidem, & postea *domesticum otiari* solere commemorat; de *cursu* ne verbum quidem. Vides jam, opinor, lectionis hujus incommoda: quae ut evitentur, jam alteram illam inspiciamus; si forte melius quid & sententiae aptius in se continet. *Atqui*, inquit, *si nolis sanus expergisci, cures expergisci hydropicus.* Haec verba sic plene efferenda & supplenda esse quivis, opinor, videat: ordo hoc ipse & constructio flagitat. *Cures* autem *expergisci* Horatiana plane dictio: ut Epist. I, 17.

Et nos, quod cures *proprium* feciſſe, *loquamur.*

Ep. II, 2.

Sunt qui non habeant, est qui non curat habere.

Art. Poët. v. 98.

Si curat *cor spectantis* tetigisse *querela.*

v. 133.

Nec verbum verbo curabis reddere.

& alibi non semel. Jam autem haec pulcherrime cum prioribus & sequentibus convenire, plane in aperto est. Haec enim series est totius orationis. „ Nos sponsi Penelopae & nebulones, in medios „ dies stertimus; etiam arte somnum concilia„ mus. Stulte profecto & prave. Nonne vides, „ ut latrones de nocte surgant, hominem jugu„ laturi? tu contra, ut te ipsum serves, non „ expergiscēris? atqui si nolis sanus expergisci „ (adhuc enim sanitate frueris) at postea per som„ nolentiam istam Hydropicus factus, cures sal„ tem expergisci jussu medici, ne morbus evadat „ letalis. Quin & expergefactus aut aliquid agas „ necesse est, aut dabis supplicium: nam si non „ honesto alicui studio vacabis, si non librum ad „ lucernam leges, invidia vel amore vel alia ani„ mi poena vigil torquebere. Sentis, opinor, filum orationis quam aptissime continuari: ut nihil hic desideretur, praeter id unicum, quo compertum fiat somnolentos ad Hydropem saepe transire, & Hydropicos *vigilare* oportere, non minus quam ambulare vel *currere.* Atqui illud omnium saeculorum experientia comprobatum est; adeo ut Latinis uterque morbus, & quem *Lethargum* Graeci, & quem *Hydropem* nominabant, uno *Veterni* nomine indicetur. Festus Pompeius: *Veternosus dicitur, qui gravi premitur somno: Cato veternosum* hydropicum *intelligi voluit, cum ait, Veternosus, quam plurimum bibit, tam maxime sitit.* Idem Cato apud Gellium I, 16. *Nunquam tacet; quem morbus tenet loquendi, tamquam* Veternosum bibendi *atque dormiendi.* Servius ad Georg. I, 124. *Veterno,*) *Pigritia, otio; quia plerumque otiosos solet hic morbus incessere; ut Plautus in Addicto:*

Opus facere nimio, quam dormire, mavolo:
Veternum metuo.

Veternus autem dicitur morbus intercutis, hydrops, *qui homines efficit pigros.* Donatus ad Eunuchum IV, 4. *Veternosus morbo vetere, conflictus, id est, veterno: quales sunt, qui* hydropem *patiuntur.* Glossae veteres. *Veternosus*, ὑδρωπικός. Ὕδρωψ, *veternum.* Plautus Menaechmis, V, 4.

Quid esse illi morbi dixeras? narra senex.
Num larvatus, aut territus? fac sciam.
Num eum veternus, *aut* qua intercus *tenet?*

Quid jam videtur? enimvero, si pace tot Interpretum fieri potest, me volente haec lectio rursum recipietur in textum. Nam, ut opinor, non carebimus posthac Danielis Heinsii correctione,

Si NON IS *sanus, curres hydropicus.*

Unum addam, fortius & nervosius sic scribi posse v. 33.

Tu, *teipsum* UT *serves, non expergiscēris?*

Vide nos ad Serm. II, 3, v. 212. & 234.

38. QUAE LAEDUNT OCULOS FESTINAS DEMERE] Meliores nostri, Graevianus, Reginensis, Leidensis, Vossianus OCULUM: quod cum & caeteri interpretes de suis testantur, quid dubitemus in versum recipere? nam & hic ut supra v. 32. numerus singularis est elegantior.

Incipe. qui recte vivendi prorogat horam,
Rusticus expectat dum defluat amnis: at ille
Labitur, & labetur in omne volubilis aevum.
Quaeritur argentum, puerisque beata creandis
Uxor; & incultae pacantur vomere silvae.
Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet.
Non domus & fundus, non aeris acervus & auri
Aegroto domini deduxit corpore febris,
Non animo curas. valeat possessor oportet,
Si comportatis rebus bene cogitat uti.
Qui cupit aut metuit; juvat illum sic domus & res,
Ut lippum pictae tabulae, fomenta podagrum,
Auriculas citharae collecta sorde dolentis.

v. 52. Vulg. PODAGRAM.

Sin-

41. INCIPE VIVENDI RECTE QUI PROROGAT HORAM] Codices plerique alio ordine,

Incipe. Vivendi qui recte *prorogat horam.*

Sed in hac lectione ambiguum est, utrum *recte vivendi* velit, an *recte prorogat*. In aliis quibusdam sic habetur; *vivendi recte qui*. Simplicissimum videtur, quod in vetusto Codice Pulmanni, in Bersmanni altero, & in Petrensi & Regiae Societatis extat,

Incipe. qui recte vivendi *prorogat horam.*

Sic enim alibi Noster solet praeponere: ut Epist. I, 16.

Tu recte vivis, *si curas esse quod audis.*

& I, 16. *Si bene qui cenat*, bene vivit. I, 11. *Navibus atque Quadrigis petimus* bene vivere. I, 15. *Vos sapere & solos aio* bene vivere. I, 6. *Vis* recte vivere? *quis non?* Serm. I, 4. *Nonne vides, Albi ut* male vivat *filius?* Carm. II, 10. Rectius vives, *Licini.*

52. UT LIPPUM PICTAE TABULAE, FOMENTA PODAGRAM] Equidem scio *juvare podagram*, pro *levare, lenire*, recte posse dici: ut Seneca Hippolyto v. 120.

quis meas miseras deus,
Aut quis juvare *Daedalus* flammas *queat?*

Sed si seriem orationis contempleris, non satis venuste hic dicitur,

Juvat illum *sic domus & res,*
Ut lippum *pictae tabulae, fomenta* podagram,
Auriculas *citharae collecta sorde dolentes.*

In illis aut personam, aut membrum corporis dicit, *illum, lippum, auriculas*; in hoc ipsum morbum, *podagram.* Et ferrem quidem, si ex manu auctoris sic profectum esse constaret; nunc cum melius quid ex conjectura suppetat, cur non hoc potius Horatio ascribemus?

Ut lippum pictae tabulae, fomenta PODAGRUM. *Podager* idem est qui podagricus vel podagrosus. Priscianus p. 829. *Poëtor verbum, ut Ennius: Nunquam poëtor, nisi podager.* Ita & editi, & scripti codices, quorum quattuor mihi visi. Claudianus Epigr. XXIX.

IN PODAGRUM.

Atque nihil prorsus stare putas podager.

Lampridius in Heliog. XXIX. *Habuit & hanc consuetudinem, ut octo calvos rogaret ad caenam, & item octo luscos: & item octo* podagros. Sic codex veterrimus Palatinus, teste Salmasio, ubi vulgo *Podagrosos.* Idem ait in prisco Symposii codice, lemmate XCI. MILES PODAGER haberi; ubi editi *Podagricus.*

60. DOLOR QUOD SUASERIT ET MENS] Henricus Stephanus corrigebat, EXMENS, sive *demens, amens.* Non absurde quidem: sed nihil opus est correctore: *Mens* siquidem hic est θυμὸς, *ira, sive irae sedes:* ut mox v. 62. *Ira furor brevis est:* animum *rege*; id est, τὸν θυμὸν. Carm. I, 16.

Compesce mentem: *me quoque pectoris*
Tentavit in dulci juventa
Fervor, *& in celeres Iambos*

Miss

Sincerum eſt niſi vas; quodcumque infundis, aceſcit.
Sperne voluptates: nocet emta dolore voluptas.
Semper avarus eget: certum voto pete finem.
Invidus alterius macreſcit rebus opimis:
Invidia Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum. qui non moderabitur irae,
Infectum volet eſſe, dolor quod ſuaſerit & mens,
Dum poenas odio per vim feſtinat inulto.
Ira furor brevis eſt. animum rege. qui, niſi paret,
Imperat; hunc frenis, hunc tu compeſce catena.
Fingit equum tenera docilem cervice magiſter
Ire, viam qua monſtret eques: venaticus, ex quo.

v. 65. Vulg. IRE VIAM, QUAM MONSTRAT.

Tem-

iſit furentem.
llus Epig. XV.
ed ſi te mala mens furorque *vecors*
tantam impulerit, ſceleſte, culpam.
allus IV, 3.
vis furor eſt, quae mens *denſae indagine ſaltus*
Claudentem teneras laedere velle manus?
. Aen. II, 519.
— *quae* mens *tam dira, miſerrime conjunx,*
pulit his cingi telis?
. QUI NISI PARET, IMPERAT:] Rurſum Henricus Stephanus ex vetuſto, ut narrat, codice
ndum eſſe praecipit
animum rege: qui niſi paret,
MPERA, ET *hunc frenis, hunc tu compeſce catena.*
iirum eo adactus eſt ex prava vulgatorum lirum interpunctione;
ra furor brevis eſt, animum rege: qui niſi paret,
mperat: hunc frenis, hunc tu compeſce catena.
vulgo diſtinguunt & interpretantur, magno que ſententiae diſpendio; quae ad hoc exemm nihil Veneris in ſe habet, nihil rotundi. Tu, ipis, ſic mecum repones:
ra furor brevis eſt, animum rege. Qui niſi paret,
mperat; hunc frenis, hunc tu compeſce catena.
i rationem vides, cur frenis & catena compendus tibi ſit animus; nam ni ita fiat, te ipſe ena vinctum ducet; quippe aut paret aut imat, aut ſervus eſt aut dominus: nihil eſt tertium. Eadem fere ſententia paullo infra Ep. X. Imperat aut ſervit *collecta pecunia cuique,*
Tortum digna ſequi *potius quam* ducere funem.
Ducas tu potius funem pecuniam, quam ut ab ea funem ducaris: nam aut ſerviet tibi aut imperabit.

65. IRE VIAM QUAM MONSTRAT EQUES] Et huic quoque loco multum elegantiae deperiit, negligentia interpretum; qui cum in pluribus codicibus QUA & MONSTRET inveniſſent, receptam tamen priorum editionum lectionem ſollicitare vel veriti ſunt vel obliti. Sane & nos in Pettenſi QUA offendimus, *Monſtret* in pluribus eiſque optimis, Reginenſi, Graeviano, Voſſiano & aliis; quae ſine dubio vera lectio eſt:

Fingit equum tenera docilem cervice magiſter
Ire, viam QUA MONSTRET *eques.*

Sic diſtingue; ut non ſit *ire viam* (etſi Virgilius, *Itque reditque viam toties*) ſed *viam monſtret*. Ennius apud Cicer. Offic. I, 16.

Homo, qui erranti comiter monſtrat viam.

Et ipſe Cicero, Off. III, 13. *Quid enim eſt aliud, erranti* viam *non* monſtrare?
Ovid. Triſt. I, 1.

Qui mihi monſtraret *vix fuit unus* iter.

Qua autem lege; ut Virgil. Aen. I, 418.

Corripuere viam interea, qua *ſemita* monſtrat.

Varius apud Macrob. Sat. VI, 2. itidem de *Equo*:

Quem non ille ſinit lentae moderator habenae
Qua velit ire; ſed auguſto prius orbe coërcens.
Inſultare docet campis fingitque morando.

Utrumque denique & *Qua* & *Monſtret*; ut Livius XXXII, 11. *Pedites jubet,* QUA *dux* MONSTRARET VIAM, IRE.

Tempore cervinam pellem latravit in aula,
Militat in silvis catulus. nunc adbibe puro
Pectore verba puer; nunc te melioribus offer.
Quo semel est inbuta recens, servabit odorem
Testa diu. quod si cessas, aut strenuus anteis;
Nec tardum opperior, nec praecedentibus insto.

EPISTOLA III.

AD JULIUM FLORUM.

JULI Flore, quibus terrarum militet oris
Claudius Augusti privignus, scire laboro.
Thracane vos Hebrusque nivali compede vinctus;
An freta vicinas inter currentia terras;
An pingues Asiae campi collesque morantur?

v. 4. Vulg. TURRES.

Quid

4. AN FRETA VICINAS INTER CURRENTIA TURRES] Editiones quidem universae TURRES; & codices plerique cum veteribus Scholiastis, qui *turres Herûs & Leandri*, sive *Sestion & Abydon* accipiunt. Sane in Sesto turris erat, Lucernâ Herûs nobilitata; in Abydo vero similem turrim nemo veterum memorat. Ovidius Epist. Leandri v. 31.

Lumina quin etiam summa vigilantia turre,
Aut videt, aut acies nostra videre putat.

v. 105.

Cetera nox, & nos, & turris *conscia novit.*

Musaeus v. 24.

Δίζεο μοί τινα ΠΥΡΓΟΝ, *ὅπη ποτε Σηστὶς Ηρὼ*
Ιστατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἠγερέθουσι Δεάνδρῳ.

Et 30.

ΠΥΡΓΟΝ *ἀπὸ πρηγῖνα παρὰ γείτονι νηῒ θαλάσσῃ.*

Lucanus IX, 955.

Threiciasque legit fauces, & amore natatum
Aequor & Heroas *lacrimoso litore* turres.

Statius Theb. VI, 546.

Contra autem frustra sedet anxia turre *suprema*
Sestias in speculis.

Haec omnia de turre Sestia: de Abydena ne verbum quidem. Equidem ex tritissima hac Leandri historia, suppositam esse lectionem hanc suspicor Librariorum facinore. Nam Blandinius apud Cruquium omnium veterrimus cum altero itidem bono TERRAS praeferunt: quibus astipulantur ex nostris optimi Graevianus & Reginensis, qui TERRES habent, & v alia manu superscriptum. Quidni igitur reponimus,

Et freta vicinas inter currentia TERRAS?

Asiam scilicet & Europam: Ovidius de Tanai fluvio, Pont. IV, 10.

Quique duas terras, *Asiam Cadmique sororem,*
Separat, & cursus inter utramque *facit.*

Hero ipsa apud eundem, v. 141, ubi ventum alloquitur;

Parce ferox, latoque mari tua praelia misce.
Seducit terras *haec brevis unda duas.*

Leander quoque v. 127.

Vel tua me Sestos, vel te mea sumat Abydos:
Tam tua terra *mihi, quam tibi nostra placet.*

Ausonius Mosella. v. 290.

Quis Chalcedonio consbratum ab litore pontum,
Regis opus magni: mediis euripus ubi undis
Europaeque Asiaeque vetus concurrere terras.

Pomponius Mela II, 2. *Est & regio, in qua Persarum exercitus divisas spatio pelagoque* terras *ausus pontibus jungere.* Lucanus loco jam citato,

& Heroas lacrimoso litore turres,
Qua pelago nomen Nepheleïas absulit Hellae:

Non

Quid ſtudioſa cohors operum ſtruit? hoc quoque curo.
Quis ſibi res geſtas Auguſti ſcribere ſumit?
Bella quis & paces longum diffundit in aevum?
Quid Titius, Romana brevi venturus in ora?
Pindarici fontis qui non expalluit hauſtus,
Faſtidire lacus & rivos auſus apertos:
Ut valet? ut meminit noſtri? fidibuſne Latinis
Thebanos aptare modos ſtudet, auſpice Muſa?
An tragica deſaevit & ampullatur in arte?
Quid mihi Celſus agit? monitus, multumque monendus,
Privatas ut quaerat opes, & tangere vitet
Scripta, Palatinus quaecumque recepit Apollo:
Ne, ſi forte ſuas repetitum venerit olim
Grex avium plumas, moveat cornicula riſum
Furtivis nudata coloribus. ipſe quid audes?

v. 6. Vulg. HAEC.

Quae

Non Aſiam *brevioris aquae diſterminat uſquam*
Fluctus ab Europa.
Valerius Flaccus II, 615, etiam de Helleſponto loquens,
Qua brevibus furit aeſtus aquis; Aſiamque *prementem*
Effugit abruptis Europa *immanior oris.*
Has etiam terras *conſertaque gentibus arva*
Sic pelago pulſante, reor, Neptunia quondam
Cuſpis, & adverſi longus labor abſcidit aevi.
Ut Siculum Libycumque latus: ſtupuitque fragorem
Janus & occiduis regnator montibus Atlas.
Ubi in verſu poſtremo *Janus* manifeſte vitioſum eſt. Nic. Heinſius ad Ovid. Faſt. V, 83. *canus* ex conjectura repoſuit; & poſtea, cum Valerium ederet, in ipſum textum recepit. Miror equidem; nam, ut *canus* ſit Atlas, perpetua ſcilicet nive obſitus; & *Pangaea cana* Lucano I, 680. *Video Pangaea nivoſis Cana jugis:* illa tamen quo pacto conjungi poſſunt, *Canus, & regnator?* Quis tulerit ſic loquentem, *Horatius canus, & princeps Lyricorum?* Hoccine ut laudet Heinſius, & critica & poëtica laude nobilis? Saltem & illud addidiſſe oportuit, IN reponendum eſſe pro ET,

Canus in *occiduis regnator montibus Atlas.*
hoc enim aliquo modo ferri poſſet. Sed cur ſodes unus Atlas fragorem audiebat, ceteri montes Helleſponto propiores ſurdi erant? Quid ſi ſic corrigendum ſit?

ſtupuitque fragorem
Aemus, *& occiduis regnator montibus Atlas.*

Et Haemus, inquit, Helleſponto primum irrumpenti propinquus, & ultimus etiam Atlas ſtupuit. Vel, ſi a monte diſcedere velis, ſic legas,

ſtupuitque fragorem Indus, *& occiduis* &c.

tantus videlicet fragor erat, ut ab ortu ſolis ad occaſum, ab omnibus terris audiretur.

6. QUID STUDIOSA COHORS] Editiones principes ſic dederunt,

Quid ſtudioſa cohors operum ſtruit? HAEC *quoque curo.*
Quis ſibi res geſtas Auguſti ſcribere ſumit? &c.

Unde per omnes ſequentes ea lectio propagata eſt. Atqui, quod in ſuis Pulmannus & Berſmannus (ceteri enim animum non adverterunt) ego etiam in meis omnibus reperi;

—— HOC quoque curo.

Rectiſſime: quippe ad unam rem reſpicit, *Quid operum ſtruat cohors ſtudioſa.* Fruſtra enim ſunt, qui HAEC ad ſequentia referunt. *Quis res Auguſti, Quis bella & paces ſcribit? Quid Titius, quid Celſus agit?* Quippe vetat hanc interpunctionem illud *Quoque.* Haec enim, quae memorat, ſunt ipſa opera ſtudioſae cohortis, non aliquid diverſum.

22. IN-

Quae circumvolitas agilis thyma? non tibi parvum
Ingenium, non incultum eſt & turpiter hirtum.
Seu linguam cauſis acuis; ſeu civica jura
Reſpondere paras; ſeu condis amabile carmen:
Prima feres ederae victricis praemia. quod ſi
Frigida curarum fomenta relinquere poſſes;
Quo te caeleſtis ſapientia duceret, ires.
Hoc opus, hoc ſtudium parvi properemus & ampli;
Si patriae volumus, ſi nobis vivere cari.
Debes hoc etiam reſcribere, Si tibi curae eſt,
Quantae conveniat, Munatius; an male ſarta
Gratia nequicquam coit, & reſcinditur; ac vos
Seu calidus ſanguis, ſeu rerum inſcitia vexat,
Indomita cervice feros? ubicumque locorum

v. 22. Vulg. Nec turp. 30. Sit tibi curae, 32. At vos. Vi-

22. Ingenium, non incultum est] Editi quidem omnes jam inde ab incunabulis Typographiae,

non tibi parvum
Ingenium, non incultum eſt, nec *turpiter hirtum.*

At in melioribus noſtris Graeviano, Voſſiano, Reginenſi, cum aliis pluribus, elegantius & verius extat,

non incultum eſt et *turpiter hirtum.*

Neque enim *incultum* & *hirtum* diverſas res ſignificant, ut ſint disjungenda: ſed quia unam eandemque rem amplificant & exaggerant, ſunt copulanda.

30. Debes hoc etiam rescribere] Videamus locum integrum.

Debes hoc etiam reſcribere, sit *tibi curae*
Quantae conveniat Munatius; an male ſarta
Gratia nequicquam coit & reſcinditur.

Diſſident hic & libri & interpretes: alii si tibi, alii sit tibi exhibent; ab illa parte ſtant Leidenſis noſter & Graevianus, ab hac Reginenſis cum Voſſiano; ne de recentioribus memorem. Et utrumque quidem probe, ſi per ſe ſpectetur. *Sit tibi curae*, ἐλλειπτικῶς, hoc eſt plenè, *An ſit, ſi ſit, Sit ne tibi curae:* nihil vulgatius; atque hanc ſcripturam Nic. Heinſius in libri ſui margine amplectitur. Atqui illud non animadvertit Vir ſummus; poſita hac lectione, tum ſequentia fore vitioſa *coit & reſcinditur*. Nam dicendum utique fuerit, *Si tibi curae Munatius, an nequicquam coeat & reſcindatur gratia.* Retinemus igitur, Si *tibi curae*, quod pro an paſſim accipitur etiam ſequente verbo modi indicativi; ut Noſter Epiſt. I, 7. v. 39.

Inſpice, ſi poſſum *donata reponere laetus.*

Terent. Heaut. I, 1. v. 118. *ibo, viſam* ſi *domi eſt.* Nos, ut ambiguum evitetur, *Eſt* addidimus: quod cum in ſcriptis vel ſimplici e vel notula plerumque ſcribatur, & praeterea ultra Verſum excurrat, facile a praecedente litera in curae abſorberi potuit.

31. & 33. At vos Heu calidus sanguis heu rerum] Venetae & Loſcherianae ſic olim,

Gratia nequicquam coit & reſcinditur? at vos
Seu *calidus ſanguis*, seu *rerum inſcitia verſat*
Indomita cervice feros.

Et interpretes quidem hoc diligenter notant, alios codices heu heu, alios seu seu exhibere; quod & de noſtris affirmamus; illud diſſimulant, non at ſed ac in vetuſtiſſimis extare; ſic certe Graevianus noſter, & Reginenſis, & cum Voſſiano Petrenſis & Regius. Nimirum connectenda ſunt haec cum praecedentibus uno orationis ductu:

an male ſarta
Gratia nequicquam coit & reſcinditur; ac *vos*
Seu

Vivitis, indigni fraternum rumpere foedus,
Paſcitur in veſtrum reditum votiva juvenca.

EPISTOLA IV.

Ad Albium Tibullum.

Albi, noſtrorum ſermonum candide judex,
Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?
Scribere quod Caſsî Parmenſis opuſcula vincat?
An tacitum ſilvas inter reptare ſalubris,
Curantem quicquid dignum ſapiente bonoque eſt?
Non tu corpus eras ſine pectore. Dî tibi formam,
Dî tibi divitias dederunt, artemque fruendi.
Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
Qui ſapere, & fari poſſit quae ſentiat; & cui

v. 9. Vulg. Quam ſap.

Gra-

calidus ſanguis, seu *rerum inſcitia vexat*
mita cervice feros?
adeo plana ſunt, ut explicatione non e-
. Quod ſi at cum vulgatis retineas; inter-
is ſententiae filum, & arenam relinquis ſine
Ceterum, repudiato illo *Heu* (cur enim
putide hic exclamet) alterum admiſimus:
e duas fraternae inimicitiae cauſſas diverſas
, *Seu* calidum ſanguinem, *ſeu* rerum inſci-
ſive, inquit, fervore & iracundia ſcientes
tis, ſive ignorantia officii inſcientes. Illud
ue conſidera (quamquam receptam lectio-
ſine codicis auctoritate non ſollicito) an-
Veri potius quam *Rerum* ab auctoris manu

calidus ſanguis, ſeu veri *inſcitia vexat.*
veri accipies *recti*, ut paſſim apud Noſtrum.
. II, 3. v. 43.
em mala ſtultitia & quemcunque inscitia veri
ecum agit.
l. Metam. VII, 92.
—— *nec me* ignorantia veri
cipiet; ſed amor.
tus Agric. c. I. *Vitium parvis magniſque civita-*
commune, ignorantiam recti & *invidiam.*
Quam sapere et fari ut possit] Digla-

diantur hic Interpretes, in loco, ut mihi quidem videtur, non adeo difficili, qui ſic vulgo editur,

Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
Quam *ſapere & fari* ut *poſſit*, *quae ſentiat*,
& cui
Gratia, fama, valetudo contingat abunde.

At illud *ut* neque in priſcis editionibus, neque in ullo noſtrorum codicum invenitur. *Quam* autem cum ſequentibus *Et cui* nullo pacto coaptari poteſt; aut enim cui tum redundabit, aut in ei mutandum fuerit. Unde recte Lambinus, dum ſcripturae illi *Quam* adhaereret pro *Et cui* ex conjectura repoſuit utque; non procedente, niſi hoc fiat, conſtructione. Atqui illud *Et cui* in omnibus ubique codicibus viſitur; neque opus eſt ut interpoletur; cum Blandinii quattuor apud Cruquium & veterrimus noſter Graevianus cum Voſſiano qui habeant, non quam: quibus aſtipulantur alii Quin praeferentes. Lege igitur optimorum codicum auctoritate,

Qui *ſapere*, *& fari poſſit quae ſentiat*, *&* cui.

Ubi nihil eſt, quod difficultatem aut moram lectoribus facit. Quid enim his clarius, *Alumno*, *qui poſſit ſapere & quae ſentiat fari*, *& cui gratia*, *fama*, *valetudo abunde contingat*, *quid majus voveat nutricula?* Vides, opinor, orationis ſeriem

Gratia, fama, valetudo contingat abunde,
Et domus, & victus, non deficiente crumena?
Inter ſpem curamque, timores inter & iras,
Omnem crede diem tibi diluxiſſe ſupremum.
Grata ſuperveniet, quae non ſperabitur, hora.
Me pinguem & nitidum bene curata cute viſes,
Cum ridere voles, Epicuri de grege porcum.

v. 11. Vulg. Et mundus victus.

EPI-

ſatis expeditam. Illud, ut videtur, Interpretibus librariiſque turbas dedit; quod nutriculae vota de alumno *infante* hic acciperent; unde iis proclive erat *Quam* ſubſtituere; quo tempus, non ut hic praeſens, ſed *futurum* indicetur. Atqui etiam adultis alumnis bene precantur nutriculae; etiam tum ſaepe ſuperſtites, ut & in vita ipſa & in ſcena videre eſt. Id quoque Librariis anſam porrexit, ut *Quam* interpolarent; quia praeceſſerat *Majus*; neſcientibus abſolute hic poni; ut Epiſt. XII.

Si ventri bene, ſi lateri eſt pedibuſque tuis; nil
Divitiae poterunt regales addere majus.

11. Et mundus victus,] Editi omnes cum majore parte codicum,

& cui
Gratia, fama, valetudo contingat abunde,
Et mundus *victus, non deficiente crumena.*

Neque aliter citat Joannes Saresb. Metalog. I, 7. cujus etiam ſcriptum exemplar inſpeximus. Quis lectionem tam idoneam & commodam in jus vocare auſit, niſi veterum exemplarium patrocinio fretus? *Mundus victus*, ut contra Noſter Serm. II, 2.

Sordidus *a tenui* victus *diſtabit.*

Et Gellius XII, 7: *Cum dicere vellet* inopi *quendam* miſeroque victu *vivere.* Amm. Marcellinus XXIX, 5. mundiore victu *ſtipendioque milite recreato.* Verumtamen cum, praeter aliquot Lambino & Berſmanno viſos, vetuſtiſſimi noſtri Graevianus, Leidenſis, Voſſianus una cum Petrenſi *Et* modus et *victus* exhibeant; non poſſum non ſuſpicari ſic ab Horatio profectum eſſe,

Et domus et *victus, non deficiente crumena.*

Certe vix omitti potuit *Domus* inter vota nutriculae; ne forte cum omnibus iſtis naturae & fortunae bonis alumnus ſuus vel incerto lare vel nullo vagaretur. Noſter Epiſt. I, 2.

Non domus *& fundus, non aeris acervus & auri*, &c.
Qui cupit aut metuit, juvat illum ſic domus *& res*, &c.

Ovid. Epiſt. Helenae. 160. *reſque* domuſque,
Et tibi ſit curae Troïus hoſpes, ait.

Vides inter bona externa principem locum tenere *domum.* Quin & cum *victu* commodiſſime jungitur; ut Cic. de Amicitia c. 27. *Una* domus *erat, idem* victus *iſque communis.* Gellius I, 14. *Quod viderent multa ad ſplendorem* domus atque victus *deſiderii, neque pro magnitudine dignitateque lautum paratum eſſe.* Ceterum cum addit, *non deficiente crumena*, eo ipſo ſatis oſtendit ſine ullius epitheti ope & domum ſplendidam atque magnificam, & victum lautum atque elegantem.

1. Si potes Archaicis] Quibus hic verbis interpretes compellem? Pudet hercle tot viros praeſtantes in re clara & manifeſta tam turpiter ſe dediſſe. Editiones Venetae & Loſcheri ſic olim,

Si potes Archaicis *conviva recumbere lectis.*

Inde, etſi ſe aliud in omnibus fere ſcriptis reperiſſe fateantur, certatim hoc arripiunt Editores, & *archaicos lectos* intelligunt ἀρχαϊκοὺς, *antiqui* operis ſcilicet & rudis. Eſto autem, ut Graeci dixerint ἀρχαϊκὰς τραπέζας, ἀρχαϊκοὺς ἀνδριάντας, & alia ſimilia; unde tamen illud verbum in Scriptore Latino? Numquid apud alium quemvis id reperiunt? Remittent nos fortaſſis ad auctorem illum ferreum, Fulgentium Planciadem Mytho-

log.

Pertulit, adverſis rerum inmerſabilis undis.
Sirenum voces, & Circae pocula noſti:
Quae ſi cum ſociis ſtultus cupiduſque bibiſſet;
Sub domina meretrice fuiſſet turpis & excors:
Vixiſſet canis immundus, vel amica luto ſus.
Nos numerus ſumus, & fruges conſumere nati,
Sponſi Penelopae, nebulones, Alcinoique
In cute curanda plus aequo operata juventus;
Cui pulchrum fuit in medios dormire dies, &
Ad ſtrepitum citharae ceſſantem ducere Somnum.

v. 31. Vulg. CESSATUM duc. CURAM.

Ut

od. IX.
am *motumque Caeſaris rerum juvat*
Dulci Lyaeo ſolvere.
rgo diſplicet recepta lectio: & potius om-
ittanda ſunt, quam ut Horatii nomen & fa-
ericlitari hic ſinamus. Joſephus Scaliger,
ps Literatorum, ſic locum reſinxit,
ſtrepitum citharae CESSATAM *ducere curam:*
conjectura, licet Dan. Heinſio diſplicere
otuit, mihi quidem parum placet. Nam
quam, quod iiſdem, quibus recepta lectio,
tatibus laborat, etiam illud inſuper vitii
quod cura, quae jam *ceſſata* eſt, *duci* ad
m non poteſt. Videtur ſane locus jam a
ſaeculis mendo iniquinatus eſſe, & a librariis
latus. Blandinii enim quattuor apud Cru-
, notae optimae, SOMNUM praeferunt, non
. Graevianus Noſter veterrimus CURAM qui-
verſu habet, ſed in margine ab eadem manu
M pro varia lectione. Magdalenenſis nunc
I CURAM; verum aliud quid olim praefe-
ut ex raſura conſtat. Suſpicari quis poſſit
EM illic a prima manu fuiſſe; ut Serm. II,
4.

vino quaerens, jam ſomno fallere curam,

vetus Pulmanni, *fallere noctem.* Unde ſta-
n magna mutatione conjectura naſcitur non
ns;
ulchrum fuit in medios dormire dies, &
ſtrepitum citharae CERTATUM *ducere* NO-
CTEM.
concinnam oppoſitionem, *in medios dies*
, & *totas noctes vigilare.* Ceterum *ducere*
frequentiſſima Poëtis dictio eſt; *certatim*
& ad vulgatum quam proxime accedit, & ſententiae apprime convenit. Statius Theb. I, 73.

Tyriis ea cauſſa colonis
Inſomnem ludo CERTATIM EDUCERE NOCTEM
Suaſerat.

Virg. Aen. IX, 166.

noctem *vigiliis* ducit
Inſomnem ludo.

Georg. III, 379.

Hi noctem *ludo* ducunt.

Sil. Ital. XI, 411.

Aut noſtro vigiles ducat *ſub numine* noctes.

Martial. II, 89.

Quod nimio gaudes noctem producere *vino.*

Val. Flaccus I, 251.

Dulcibus adloquiis & vino educite noctem.

I, 277.

Thracius hic noctem *dulci* teſtudine *vates*
Extrahit.

Seneca Thyeſte v. 466.

nec ſomno dies,
Bacchoque nox ducenda *pervigili datur.*

Ubi perperam ex Etruſco codice, cetera praeſtantiſſimo, Gronovius pater reponit; *Nox jungenda dies ſomno ducitur, nox contra pervigili Baccho*; plane, ut hic Horatius, ſi hanc conjecturam admittis. Utcumque tamen blandiatur; cave ſodes, fidem habeas: nullo enim pacto cum ſequente verſu aptari poteſt,

Ut jugulent hominem ſurgunt de nocte *latrones.*

Certe *noctem* & nox *nocte* repetitio foret odioſa; &, quod majus eſt, niſi *Somnum* hinc potius, quam *Pervigilium* expreſſeris, illud *Ut jugulent* &c. plane ex abrupto inchoabitur, neque ad praecedentia quidquam ſpectabit. Quamobrem, aut omnia me fallunt, aut antiquorum codicum lectio,

Et Moſchi cauſſam. cras nato Caeſare feſtus
Dat veniam ſomnumque dies. inpune licebit
Aeſtivam ſermone benigno tendere noctem.
Quo mihi fortunam, ſi non conceditur uti?
Parcus ob heredis curam nimiumque ſeverus
Adſidet inſano. potare & ſpargere flores
Incipiam, patiarque vel inconſultus haberi.
Quid non ebrietas deſignat? operta recludit:
Spes jubet eſſe ratas: ad proelia trudit inertem:
Sollicitis animis onus eximit: addocet artis.
Fecundi calices quem non fecere diſertum?
Contracta quem non in paupertate ſolutum?
Haec ego procurare & idoneus imperor, & non
Invitus: ne turpe toral, ne ſordida mappa
Corruget naris; ne non & cantharus & lanx
Oſtendat tibi te; ne fidos inter amicos
Sit, qui dicta foras eliminet; ut coëat par,
Jungaturque pari. Butram tibi Septiciumque,
Et, niſi cena prior potiorque puella, Sabinum,
Detinet, adſumam. locus eſt & pluribus umbris:

v. 12. Vulg. FORTUNA. 26. BRUTUM tibi SEPTIMIUMQUE.

Sed

11] AESTIVAM SERMONE BENIGNO TENDERE NOCTEM] Editiones Venetae & Loſcheri cum aliis ſuperioris ſaeculi EXTENDERE. Seneca de Benef. IV, 13. *Mundus in quid vices ſuas abſolvit? in quid Sol* diem extendit *& contrahit*. De Vita beata. c. 21. *Tamen ſi nihil prohibet*, extendit aetatem, *& in multa ſenectute placidus vivet*. Epiſt. CX. *Nos utraque* extendimus, *& longa ea ſpe ac metu facimus*. Noſter Carm. II, 2.

Vivet extento *Proculeius* aevo.

Rejecerunt tamen hoc Interpretes; & quod in ſcriptis repererunt TENDERE, ejus vice ſubſtituerunt. Sane noſtri omnes *Tendere*; praeterquam quod in vetere Reginenſi ſyllaba ſcalpello eraſa ſit, ut olim aut fuerit *extendere*, aut *intendere*. In Voſſiano recentiore plene ſcribitur *Extendere*. Ceterum ſimplex potius quam compoſitum a poëtae manu eſſe vel unus oſtendat Hieronymi locus, Ep. ad Demetriadem: *Numquam*, inquit, *dies tibi longi erunt; ſed qui vis* AESTIVIS TENDUNTUR *ſolibus, breves videbuntur*. Fallor, an hunc ipſum locum in memoria habuit, quem imitatus eſt ſane eleganter.

12. QUO MIHI FORTUNA, SI NON CONCEDITUR UTI] Ita cum editionibus priſcis codices plerique, FORTUNA. Unde quidam conjectura FORTUNAS. Sed ſine dubio illud veriſſimum, quod in duobus Cruquius, in uno Berſmannus, in ſuis aliquot Lambinus, nos in Leidenſi, & a prima manu in Graeviano & Reginenſi invenimus,

Quo mihi FORTUNAM, *ſi non conceditur uti?*

Ovid. Amor. II, 19.

Quo mihi fortunam, *quae numquam fallere curat?*

In

Sed nimis arta premunt olidae convivia caprae.
Tu, quotus esse velis, rescribe; & rebus omissis
Atria servantem postico falle clientem.

EPISTOLA VI.

AD NUMICIUM.

NIL admirari, prope res est una, Numici,
Solaque quae possit facere & servare beatum.
Hunc solem, & stellas, & decedentia certis
Tempora momentis, sunt qui formidine nulla
Inbuti spectent. quid censes, munera terrae?
Quid, maris extremos Arabas ditantis & Indos?
Ludicra, quid, plausus & amici dona Quiritis?
Quo spectanda modo, quo sensu credis & ore?
Qui timet his adversa, fere miratur eodem
Quo cupiens pacto: pavor est utrobique molestus:
Inprovisa simul species exterret utrumque:
Gaudeat, an doleat; cupiat, metuatne; quid ad rem:
Si, quicquid vidit melius pejusve sua spe,

De-

vetusto Puteaneo dedit Nic. Heinsius; cum vulgo ferretur *Quid mihi fortuna est*; vel *fortuna mihi*; ut plane apud Flaccum sequiori exhibent. Ibidem III, 7.

o mihi fortunae tantum, *quo regnae fine usu?* a Controv. I, 2. *Quo mihi sacerdotem, cujus ia est castitas?* Natur. Quaest. I, 16. *Quo non meam, si ad naturae modum pecco?* Vide ovium patrem ad dicta Senecae loca, & Nic. ium ad Ovid. Heroidas II, v. 53. *Fortunam* singulari numero mallem, quia sequitur ta Livius XXXIII, 12. *Quae utraque prosi, si* fortunâ uti *vellet.* Virg. Aen. IX, 240.

si fortuna *permittitis* uti.

r Serm. I, 9.

no dexterius fortuna est usus.

BRUTUM TIBI SEPTIMIUMQUE] Auser istos *Brutum* & *Septimium*, qui invocati in convivium irrumpunt. Alios invitaverat Horatius; si, ut sane par est, veteribus membranis fides habetur. Pulmanni Bersmannique codices, *Butram* & *Septicium* vel *Septitium* nominant; *Butram* etiam Torrentiani. Neque aliter nostri meliores, Reginensis *Butram* & *Septitium*, Graevianus cum Petrensi, Regio, Galeano *Butram* & *Septicium*; Vossianus, *Brutram* & *Septicium*. Lege igitur,

Jungaturque pari. BUTRAM *tibi* SEPTICIUMQUE.

Butra viri est cognomen. Gruterus Inscript. MLXXI, 4. PRO SALUTE ITU ET REDITU BUTRAE. *Septicios* autem habes apud Cicer. in Verrem III, 14. apud Plinium in Epistolis, Spartianum in Hadriano, Scaevolam in Digest. II, 15, 3. denique apud Gruterum & Reinesium.

Defixis oculis, animoque & corpore torpet?
Insani sapiens nomen ferat, aequus iniqui;
Ultra quam satis est, virtutem si petat ipsam.
I nunc, argentum & marmor vetus, aeraque & artis
Suspice: cum gemmis Tyrios mirare colores:
Gaude, quod spectant oculi te mille loquentem:
Gnavus mane forum, & vespertinus pete tectum;
Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
Mutus, & (indignum; quod sit pejoribus ortus)
Hic tibi sit potius, quam tu mirabilis illi.
Quicquid sub terra est, in apricum proferet aetas:
Defodiet condetque nitentia. cum bene notum
Porticus Agrippae, & via te conspexerit Appî;
Ire tamen restat, Numa quo devenit & Ancus.
Si latus aut renes morbo tentantur acuto,
Quaere fugam morbi. vis recte vivere? quis non?
Si virtus hoc una potest dare; fortis omissis
Hoc age deliciis. virtutem verba putes, &

v. 22. Vulg. MUCIUS, INDIGNUM. 31. PUTAS, UT.

Lu-

22. MUCIUS; INDIGNUM] Ut in loco superiore, sic & hic peccant Interpretes, dum nomina virorum rariora in trita & communia permutant: hic tamen eo gravius est delictum, quo cum majore sententiae detrimento admittitur. Sic enim vulgo edunt,

Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
MUCIUS: *indignum, quod sit pejoribus ortus:*
Hic tibi sit potius, quam tu mirabilis illi.

Apage haec diffoluta & hiantia, sine caemento, immo sine sensu. Viderat haec inconcinna esse & absurda Marcilius; viderat Dacierius; & idcirco uterque emendationem tentavit; ille quidem non malam, hic tam coactam & duram, ut vel recepta lectione deterior sit. Aliam viam insistebat Daniel Heinsius. Atqui haud opus erat correctore; cum & omnes melioris notae codices tam aliorum quam nostri, & editiones principes Veneta cum Loscheriana sic recte verba exhibeant,

Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
MUTUS, ET (*indignum; quod sit pejoribus ortus*)
Hic tibi sit potius, quam tu mirabilis illi.

Tu, inquit, quotidie a mane ad vesperem quaere, parce, rem auge; ne Mutus te ditior sit, & hic tibi potius mirabilis sit propter opes, quam tu illi: quod indignum fuerit, cum ille paupertioribus parentibus ortus sit. Nihil, opinor, hic difficile aut salebrosum. *Mutus*, ut superius *Butra*, viri cognomen: & sane in plerisque codicibus *nomen proprium* esse inter lineas adnotatum est: quod cum credere nollent Interpretes, in diversa abierunt, & nebulas pro Junone captarunt. Gruterus Inscript. CCCII, 1.

M. OCCIUS RUFO.
P. ALBURIUS. P. F. MUTUS.

Ceterum illa, ut vides, parenthesi inclusimus: sic enim poëtae solent. Ovid. Metam. V, v. 37.

missi pars altaria Phoenes
Isset; & (indignum) scelerato profuit ara.

Vide, quae diximus ad Serm. II, 5. v. 79. Unum tantummodo addam; omnes codices mihi visos QUOD SIT diserte exhibere: neque vero reprehen-

Lucum ligna? cave ne portus occupet alter:
Ne Cibyratica, ne Bithyna negotia perdas:
Mille talenta rotundentur, totidem altera, porro &
Tertia ſuccedant, & quae pars quadret acervum.
Scilicet uxorem cum dote, fidemque, & amicos,
Et genus, & formam, regina Pecunia donat;
Ac bene nummatum decorat Suadela Venuſque.
Mancipiis locuples, eget aeris Cappadocum rex.
Ne fueris hic tu. chlamydes Lucullus, ut aiunt,
Si poſſet centum ſcenae praebere rogatus,
Quî poſſum tot? ait: tamen & quaeram, & quot habebo,
Mittam. poſt paullo ſcribit, ſibi millia quinque
Eſſe domi chlamydum: partem, vel tolleret omnis.
Exilis domus eſt; ubi non & multa ſuperſunt,
Et dominum fallunt, & proſunt furibus. ergo,
Si Res ſola poteſt facere & ſervare beatum;
Hoc primus repetas opus, hoc poſtremus omittas.
Si fortunatum ſpecies, & gratia praeſtat;

Mer-

). Tamen aut fallor, aut elegantius ſtultio
, hoc exemplo:
plus frumenti dotalibus emetas agris
ITUS, ET (*indignum*) QUI *ſit pejoribus ortus,*
tibi ſit potius, quam tu mirabilis illi.
iant, quibus mens & copia eſt, codices ve-
res.

VIRTUTEM VERBA PUTAS, UT LUCUM LI-
] Ita quidem codices recentiores, & edi-
principes PUTAS UT; unde in ceteras om-
opagatum eſt. Saresber. Policrat. VII, 12.
t, qui virtutem verba putant, ut *lucum ligna;*
ibi codex ſcriptus. At antiquiora exempla-
r, non UT; notantibus Pulmanno, Berſ-
o, Torrentioque. PUTAS autem, non Pu-
in ſuis reperit Cruquius. Nos quidem *Putas*
optimis noſtris Graeviano, Reginenſi, Voſ-
vidimus; *Putas &* in mediocribus; *Putas ut*
entiſſimis. Revocemus ergo, quod & au-
as & ratio jubet,
utem verba PUTES, ET *Lucum ligna?*
ſententia eſt; Potéſne exiſtimare, virtutem verba eſſe, & Lucum conſecratum a quavis ſilva non differre? hoc eſt, Poteſne & virtutem & religionem exuere? Apparet igitur, mollius & verecundius dici *Putes*, quam *Putas?* Ovid. Heroid. XIX, 41.

Jamne putes *exiſſe domo mea gaudia, Nutrix?*
Pallada jam pingui fingere membra putes?

Ita codices probiores, teſte Heinſio: ubi recentiores ut hic, *putas*. Nec vero parum intereſt, ET an UT legas: prius indicabit aeque aut magis eſſe difficile religionem abnegare quam virtutem; poſterius, virtutem quidem veri ſpeciem habere; religionem vero & Flacco & pleriſque aliis inter fabulas numerari. Quod & probe animadvertit Torrentius; qui, *Omnino*, inquit, *legendum eſt* ET LUCUM: *nam retenta vulgari lectione videri poſſit Horatius de Luco id ſentire, quod alterum rogat: & ſenſiſſe quidem credo; ſed ita ſentire videri hoc loco noluit.* Haec ſenex doctiſſimus acute & vere. ſed poſteriores interpretes ea minime aſſecuti ſunt.

51. Qui

Mercemur ſervum, qui dictet nomina, laevum
Qui fodicet latus, & cogat trans pondera dextram
Porrigere: Hic multum in Fabia valet, ille Velina:
Cui libet is faſcis dabit; eripietque curule
Cui volet importunus ebur: Frater, Pater, adde:
Ut cuique eſt aetas, ita quemque facetus adopta.
Si bene qui cenat, bene vivit; lucet: eamus
Quo ducit gula: piſcemur, venemur, ut olim

v. 51. Vulg. FODIAT. 53. CUILIBET HIC.

Gar-

51. QUI FODIAT LATUS] Manſit hoc, ex vetuſtis Editionibus acceptum. At membranae vetuſtiores FODICET, ut ab omnibus notatum. Ita noſtri Leidenſis & Graevianus habent cum Magdalenenſi. In Reginenſi & Voſſiano *Fodiet*, proxime ad verum: in ſequioribus *Fodiat*. *Fodicare* habes apud Plautum, Ciceronem; alios.

53. CUILIBET HIC FASCES DABIT] Ita codices proletarii cum editionibus: neque quidquam adnotant Interpretes; niſi quod ſolus Berſmannus in uno ſuo IS pro HIC extitiſſe memorat. At nos in veteribus noſtris, Graeviano, Reginenſi, & Voſſiano ſic invenimus.

hic multum in Fabia valet, ille Velina:
CUI LIBET IS *faſces dabit, eripietque curule*
Cui volet importunus ebur.

Rectiſſime. *Hic*, *Ille*, IS; ubi *Is* tertium quendam ſignificat: at *Hic* idem erit qui primus, prorſus contra mentem auctoris. Illud deinde *Cuilibet* ineptum plane eſt & abſurdum. An is *cuilibet*, hoc eſt, *cuivis*, *cuicumque obvio*, τῷ τυχόντι, dabit faſces? an omnibus aeque favet, & neminem habet eximium? Immo disjunge voces; ut *cui libet* perinde ſit, ac ſequente verſu *cui volet*. Ovidius Triſt. III, 7.

Nempe dat id cuicumque libet *Fortuna*, *rapitque.*

59. DIFFERTUM TRANSIRE FORUM] Locus hic nec interpretem oſcitantem, nec lectorem ſupinum patienter feret:

Gargilius, *qui mane plagas*, *venabula*, *ſervos*,
Differtum tranſire forum populumque *jubebat*;
Unus ut e multis, populo *ſpectante*, *referret*
Emtum mulus aprum.

Codices nihil hic variant; ultra quos vix audent ſapere commentatores. Unus Tanaquillus Faber, vir acri judicio, errorem hic latere ſagaciter animadvertit. Quorſum enim inhoneſta illa repetitio, *populumque* & *populo*? caviſſet hoc poëtarum diligentiſſimus. Hoc Faber; cujus ſententiae accedit eruditiſſimus gener Dacierius. Verum aliud eſt & majus, quod in recepta lectione jure caſtiges. Quid enim illud, *Differtum forum populumque*? quo differtum erat forum, niſi populo? an pecudibus, ut quaſi aliud quid populum hic ſuperadderet? Deinde utrique verbo commune epitheton eſt *Differtum*; hoc ipſa conſtructio flagitat. Quisquamne autem dixerit *populum differtum*? *Conſertum* quidem de ipſa *turba* dici paſſim invenies: *differtum* & *refertum* tantummodo ad *locum* pertinent turba plenum. Noſter Serm. I, 5.

inde forum *Appi*
Differtum *nautis*, *cauponibus atque malignis.*

Cicero Philipp. III, 13. *Videmus* refertum forum, *populumque R. ad ſpem recuperandae libertatis erectum.* & VII, 8. *Qui pleno ac* referto foro *his me una mente atque voce in concionem vocavit.* Ergo abeat in malam rem tam inficeta lectio *Populumque*: nos, ſi fieri poteſt, meliorem & ſuam Venuſino noſtro recuperemus. Dacierius quidem poſt ſocerum *Pontemque* ex conjectura reponit: *quippe Gargilio in Tuſcos ad venandum tendenti iter erat per pontem Sublicium.* Sed bis hic peccatum eſt a viris cetera perſpicacibus. Neque enim venatum *exibat* per forum, ſed a venatione *redibat*: id ex ipſis verbis pro comperto habendum; *Jubebat*, inquit, *ſervos per forum tranſire*, *ut populo ſpectante mulus aprum* REFERRET. Ergo ante lucem pro ſolito venatorum more exierat: & *mane* ſive ante meridiem pleno tum foro redibat. Neque vero recta via domum tendebat Gargilius; ut ea de cauſſa *Pontem* reponere debeas, *quia iter ei erat per Sublicium*: hoc quoque verba ipſa demonſtrant. JUBEBAT, inquit, *ſervos forum plenum tranſire*: atqui, opinor, *injuſſi* recta domum ituri erant: *juſſu* domini opus erat, ut recta via diverterent, & flexo circuitu per forum irent, ut populo ibi conferto oſtentarent aprum, non captum ut credi volebat, ſed emtum. Ergo aut aliis rationibus de-

Gargilius: qui mane plagas, venabula, ſervos
Differtum tranſire Forum Campumque jubebat;
Unus ut e multis populo ſpectante referret
Emtum mulus aprum. crudi tumidique lavemur,
Quid deceat, quid non, obliti; Caerite cera
Digni; remigium vitioſum Ithacenſis Ulixei:
Cui potior patria fuit interdicta voluptas.
Si, Mimnermus uti cenſet, ſine amore jociſque

Nil

v. 59. Vulg. Forum POPULUMQUE.

lendum eſt illud *Pontem*; aut iſta conjectuponte dejicienda eſt. Omnino quidem veri- eſt, praeter *Forum* hic commemorari alium celebrem, & multitudine hominum fre- em. Duo certe hic loca legiſſe olim videtur aſtes Cruquii; *Per* LOCA, ait, *frequentiora volebat, ut a pluribus cerneretur.* Et *Pons* n ſatis frequens erat, ſed mendicorum turui a tranſeuntibus ſtipem petebant. Seneca ta beata c. XXV. *In ſublicium pontem me r, & inter egentes abjice: non ideo tamen me um, quod in illorum numero confideo, qui mad ſtipem porrigunt.* Vide Ovidii Ibin v. 418; lem X, 5; Juvenalem Sat. IV. & XIV. His, r, mendicis non ſtudebat ſe oſtentare Gar- ergo alius locus inquirendus eſt, honeſtio- ivium frequentia celebris. Et ecce tibi ipſum quem ab Horatio olim hic poſitum eſſe ne re quidem fas eſt: Lege igitur, ertum tranſire forum CAMPUMQUE *jubebat.* : vero id te abſterreat, quod *campum* a reelectione *populum* recedere longius videtur: enim ex compendioſa ſcriptura ortus eſt; llud *cpum*, hoc *pplum* lineolis ſuperductis exararent. Unde & in aliis auctoribus idem nolevit, ut Statio Theb. VII, 775.

vade dies populis *promiſſa voluptas Elyſiis.*

iti omnes, & ſcripti plerique: ſed vetus ex collegio Emmanuelis clare ibi exhibet, te opinor,

CAMPIS *promiſſa voluptas.*

lud Virgilii,

mvis Elyſios *miretur Graecia* campos.

autem *Forum Campumque* celeberrima loca & ob eam rationem plerumque una meſolita, multi te auctores docebunt. Ovid. . III, 8.

nia poſſideant: illis Campuſque Forumque *erviat: ibi pacem crudaque bella gerant.*

Pont. I, 8.

Te modo Campus *habet, denſa modo Porticus umbra; Nunc, in quo ponis tempora rara,* Forum.

Auctor de morte Druſi, v. 49.

Nec vires erraſſe tuas Campoque Foroque.

Cicero Catil. IV, 1. *Ego ſum ille conſul; cui non* Forum *in quo omnis aequitas continetur, non* Campus *conſularibus auſpiciis conſecratus, non Curia* &c. Cat. II, 1. *Non in* Campo, *non in* Foro, *non in Curia, non denique inter domeſticos parietes pertimeſcemus.* Pro Murena c. 21. *Petitorem ego, praeſertim Conſulatus, & in* Forum *& in* Campum *deduci volo.* Ibidem c. 37. *Quorum ego ferrum & audaciam reject in* Campo, *debilitavi in* Foro, *compreſſi etiam domi.* Et 39. *Verſabitur in caſtris furor, in curia timor, in* Foro *conjuratio, in* Campo *exercitus, in agris vaſtitas.* Pro Sulla c. 17. *ut victi in* Campo, *in* Foro *vinceretis.* ibid. c. 31. *Huic miſero notiora ſunt judiciorum itinera & Fori, quam* Campi *& diſciplinarum.* Seneca de Conſtantia c. 12: *Hi eadem in* Campo Foroque *& in Curia ſerio ludunt:* Plinius Paneg. c. 77. *Iter illi ſaepius in* Forum, *frequenter tamen & in* Campum. Tertullianus de Pallio c. 5. *Ego, inquit, nihil* Foro, *nihil* Campo, *nihil Curiae debeo.* Cicero pro Quintio c. 18. *Natura triſti ac recondita fuit: non ad* Solarium, *non in* Campo, *non in conviviis verſatus eſt.* Solarium autem in Foro ſitum fuiſſe notiſſimum eſt. Seneca de Ira II, 7. *Quid ſingula perſequor? cum videris* Forum *multitudine refertum, & ſepta concurſu omnis frequentiae plena, & illum Circum, in quo maximam ſui partem populus oſtendit; hoc ſcito, iſtic tantundem eſſe vitiorum, quantum hominum.* Ubi *Septa* intellige *Campum*; quippe in Campo Martio extitiſſe Septa ſive Ovilia vel pueri ſciunt. Jam vides, opinor, cur oſtentator ille Gargilius per Forum Campumque deportari aprum juſſerit; ut aut de hac emendatione conſtet, aut nihil omnino in literis certi ſit.

Nil eſt jocundum; vivas in amore jociſque.
Vive, vale. ſi quid noviſti rectius iſtis,
Candidus imperti: ſi non, his utere mecum.

EPISTOLA VII.

AD MAECENATEM.

QUINQUE dies tibi pollicitus me rure futurum,
Sextilem totum mendax deſideror. atqui,
Si me vivere vis ſanum recteque valentem,
Quam mihi das aegro, dabis aegrotare timenti,
Maecenas, veniam: dum ſiccus prima calorque
Deſignatorem decorat lictoribus atris:
Dum pueris omnis pater, & matercula pallet:
Officioſaque ſedulitas, & opella forenſis
Adducit febris, & teſtamenta reſignat.
Quod ſi bruma nives Albanis inlinet agris;
Ad mare deſcendet vates tuus, & ſibi parcet,

---

11. VIR BONUS ET SAPIENS DIGNUS AIT ESSE PARATUS] Indignor, cum in uſu editionibus videro illud PARATUM, quod ne Latinum quidem eſt. Recte Cruquius ex vetuſtiſſimis Blandinii expreſſit.

Vir bonus & ſapiens dignis ait eſſe PARATUS.

Ita quoque in uno ſuo Berlinianum, ego in Gravianis ſepem. Neque vero membranae tantum, ſed & veteres Grammatici lectionem hanc confirmant. Chariſius Lib. IV. p. 130. *Soleciſmus per Caſus, ut Vir bonus & ſapiens dignus ait eſſe paratus, pro Paratum.* Servius ad Aen. II, 373. *Iungit multos delapſos in hoſtes. Nominativum pro accuſativo poſuit: ut Horatius: Vir bonus & ſapiens dignis ait eſſe paratus.* Sed valeant Grammatici cum Soloeciſmo ſuo: neque enim aliter loqui debuit. Catulli illud noſti:

Ait *fuiſſe navium* celerrimus.

Pone hic accuſativum: & niſi te addideris, tum demum vere in Soloeciſmum incides.

19. FORTE PER ARGUTAM TENUES VULPECULA RIMAM] Arge aures, lector, & cum animo; dum locum Sacri exponimus, ventus ſeſtamus.

Vates per *anguſtam ſenuis vulpecula rimam*
Repſitat in cumeram frumenti, pallet, & ore
Sic ſatur pleno: cubilibus occupor heſternis.
Cui cognata preces, &c.

Mater [illegible]

Sic locum & edit omnes, & [illegible] exhibent: noſtri vero [illegible] LA: neque aliter [illegible] mores, inquit, *facilis Pater, & mea lapſum mater, quibus vellicata reſtimenta ſibum ad id quod optant* [illegible] reſtringunt. Nec ibi de [illegible] autem ad verum. Ille [illegible] ad limen de quo agitur [illegible] peculiar. Jam autem [illegible] tui licet vocibus [illegible] te immutem, nulla [illegible] quam auctori ipſi [illegible]

Contractuſque leget: te, dulcis amice, reviſet
Cum Zephyris, ſi concedes, & hirundine prima.
Non, quo more pyris veſci Calaber jubet hoſpes,
Tu me feciſti locupletem. Veſcere ſodes.
Jam ſatis eſt. At tu quantumvis tolle. Benigne.
Non inviſa feres pueris munuſcula parvis.
Tam teneor dono, quam ſi dimittar onuſtus.
Ut libet: haec porcis hodie comedenda relinques.
Prodigus & ſtultus donat quae ſpernit & odit:
Haec ſeges ingratos tulit & feret omnibus annis.
Vir bonus & ſapiens dignis ait eſſe paratus?
Nec tamen ignorat, quid diſtent aera lupinis?
Dignum praeſtabo me, etiam pro laude merentis.
Quod ſi me noles uſquam diſcedere; reddes
Forte latus, nigros anguſta fronte capillos:
Reddes dulce loqui: reddes ridere decorum, &
Inter vina fugam Cinarae maerere protervae.
Forte per anguſtam tenuis nitedula rimam

v. 22. Vulg. PARATUM. 29. VULPECULA.

Re-

: Horatio Bavius nobis Maeviuſve repente
at. Quid enim? *Vulpecula*, inquit, *repſerat*
neram frumenti; *unde paſta* (frumento ſcilicet)
non potuit. Veſtram fidem, Venatores, Ru-
Phyſici! Frumento veſcitur Vulpecula? vel fando hoc audivit, quis prodidit? Nulla
ſto fame adigas vulpem, ut comedat fru-
um: neque enim poteſt; cum planos latoſ-
lentes non habeat, quibus grana comminuat;
ventriculus id cibi genus natura non appetat.
ſne autem tam ſtolidum, tam vacuo capite
Noſtrum, ut hoc neſciverit? neminem ſal-
micorum, quibus recitare ſua conſueverat,
civiſſe; aut ſcientem erroris admonuiſſe? dibile proſus: & tamen, quod jure mire-
ſolus omnium interpretum Dacierius ulcus
detexit; quóque ejus foetorem officioſe ab
cio abigat, hanc lectionem commiſcitur;
ite per anguſtam tenuis Vulpecula rimam
pſerat in CAMERAM *frumenti*.
ic ſane Loſchetus edidit, &. interpretatur *Granarium*. Sed, praeterquam quod omnes ubique codices repugnant, *cameram frumenti* ne Latinum quidem eſſe facile eſt evincere. *Camera* quippe eſt *fornix*, *arcus*, *teſtudo*; quis autem dixerit *formicem frumenti*? ſiquidem ea non *capere* poteſt frumentum, ſed duntaxat *tegere*. Dacierius quidem ex Columella rem conficere conatur, I, 6. *Neque me praeterit ſedem* frumentis *optimam quibuſdam videri horreum* Camera *contectum*. Poterat & Frontinum ad partes vocare, Stratag. III, 4, 6. *Simulato foedere* frumenta *apud eos depoſuit: deinde data opera, ut tectorum* camerae, *in quibus id conſervabatur, reſciſſae pluviam reciperent*. Quid vero ex his proficiat, non video: *cameram* quidem *horrei*, & *cameram tecti* recte hinc dixeris; *cameram frumenti* minime: ut *operculum vaſis* probe dicimus, *operculum vini aut tritici* prave & ineptè: quippe, ut jam dixi, camerae, formices, operculi tantummodo tegant, non capiunt quidquam & continent. Sed ut hoc Dacierio condonemus; videamus quo rem deducere ſtudeat. *Si cameram*,

Repſerat in cumeram frumenti; paſtaque, rurſus
Ire foras pleno tendebat corpore fruſtra.
Cui muſtela procul, Si vis, ait, effugere iſtinc;
Macra cavum repetes artum, quem macra ſubiſti.
Hac ego ſi compellor imagine, cuncta reſigno:

Nec

inquit, *reponimus*; *ſalva erit Flacci exiſtimatio: non enim is vulpem intromittit, ut frumentum ibi comedat; ſed ut pullos & columbas captet.* Vah commentum facetum & callidum! Frugi ſane ruſticus, qui in horreum pullos admiſerit: ſarta tecta fine dubio camera, & arcendae pluviae idonea, quae etiam columbis patuerit. Atqui, o bone, quocumque te verteris, haerebit haec Horatio macula, toto oceano non eluenda. Ipſa enim vis conſtructionis flagitat, cogit, imperat, ut vulpecula vel in camera tua frumento veſcatur. Quid enim attinebat *frumentum* hic memorare, niſi alimenti & pabuli cauſſa? An quia vera hiſtoria erat, & ſic, ut res erat, narranda? Atqui fabulam ſcimus eſſe Aeſopicam, ad arbitrium auctoris conſictam: ut haud neceſſe eſſet res alienas & ad exitum fabulae non ſpectantes contra decorum immiſcere. Maneat ergo, quod in omnibus ubique codicibus viſitur, CUMERA *frumenti:* quod quid ſit, recte explicat Acron ad Serm. I, 1. *Cumera vas eſt ingens vimineum; vel fictile ſimile doliis, ubi frumentum ſuum reponebant agricolae: vel vas minus, capiens quinque ſive ſex modios.* Jam autem in hujus moduli vaſe *rima*, inquit, erat *anguſta*: certe; nam per *laxam & hiantem* rimam ipſum frumentum effluereet; dominuſque quantumvis negligens mature obturandam curaret. Atqui, ait, per hanc rimam anguſtam *macra Vulpecula* irrepſit. Quid audio? per tantillam rimulam Vulpes? vix equidem credederim, etiamſi eſſet

Oſſa atque pellis miſera macritudine.

Neque enim, cum *Vulpeculam* dicit Noſter, tu parvum vulpis pullum accipies; ſed vulpem adultam. Ita Cicero de Offic. I, 13. *Fraus quaſi vulpeculae, vis Leonis videtur.* Quod ſi catulum vulpis hic intelligis, ipſa tum fabula non poterit recte procedere. Catulus enim, non pinguior ſolum in cumera ſed & *grandior* factus, non poterat rurſus ire per arctum cavum; etiamſi tam macer eſſet, quam cum primum intraverat. Talem igitur tu vulpem, adultam, grandem, per anguſtam cumerae rimam introducis? Quid vero nobis *cumeram* narras; qua ſodes via in ipſam domum, ubi cumera ſita erat, vulpes inſinuavit? cur hoc ſiles? de domeſtico potius & κατοικιδίῳ animalculo, quam de vulpe ſilveſtri, fabulari videris. Sed ecce & majus portentum: ubi ſemel penetraverat in cumeram, ibi ſecure habitare coepit, ſilvarum & prioris vitae prorſus obſita. Non enim, ne id forte neſcias, pleno ventre, ſed *pleno corpore*, non ſatura, ſed *pinguis* tum primum exire tendebat. Quid Aeſopus, primus hujus fabulae auctor, ſecutus ſit, equidem neſcio. *Plenum* tamen *ventrem* ille potius; ſi Sto Hieronymo fides. Quo fortaſſis alludens, Cleonem exagitat Comicus, *quod vacuo ventre in Prytaneum curreret, pleno excurreret:*

ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
Εἰσέρχεται εἰς τὸ πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκβαῖνει πλίαν.

Sed in Horatiana hac fabula non ſaturatam modo vulpem, ſed & pinguefactam eſſe conſtat. Id quod verba ipſa declarant: *macra* enim & *tenuis* irrepſerat, *pleno corpore* exire fruſtra conabatur. Quid ſit *corpus plenum* Celſus te docebit, nempe macro & tenui contrarium, pingue, obeſum. VIII, 9. *Id agendum cibis uberioribus eſt, ut* corpus quam pleniſſimum *fiat, quo melius os veſtiat.* I, 3. Tenuis *vero homo implere ſe debet*, plenus *extenuare.* Quot igitur dies noctesque commorata eſt in cumera Vulpes; dum ex macra & ſtrigoſa corpulentior atque habitior facta eſt? Nonne monſtri ſimile eſt, intra hoſtium parietes, inter familiae ſtrepitum, tamdiu ſecure eam veſci & dormire potuiſſe? Enimvero omnibus modis portentoſa erat ea Vulpes: cum enim Aeſopicae illae beſtiarum omnium aſtutiſſimae fuerint & callidiſſimae; haec contra ſtultitiae & fatuitatis exemplo eſt; ut vel Muſtela, beſtiola illa ignobilis, quacum vulpes illae Aeſopicae vel fabulari numquam dignatae ſunt, haud paullo ſapientior inducatur. Appello jam te, quicumque es, qui vel de limine umquam Horatium ſalutaſti: potéſne in animum inducere, tam indecora haec, tam abſurda, tam incredibilia Venuſino noſtro imputanda eſſe? ut vulpes comedat frumentum; ea gratia in cumeram ſe inſinuet per anguſtum foramen vix muribus pervium: quae ipſa cumera intra ruſticum larem & clauſos parietes ſita erat; ut in ipſo pariete vel janua rima alia opus fac-

Nec ſomnum plebis laudo ſatur altilium, nec
Otia divitiis Arabum liberrima muto.
Saepe verecundum laudaſti: Rexque, Paterque
Audiſti coram, nec verbo parcius abſens:
Inſpice, ſi poſſum donata reponere laetus.
Haud male Telemachus proles patientis Ulixei;

NON

fuerit, qua ad cumeram penetraverit: ibi vero, bis licet captiva, tam in cumera, quam in domo, ſecure tamen genio litaverit, donec in rebus bonis obeſula evaſerit; denique tam inops conſilii, tam aſtutiarum veterum oblita fuerit, ut qua arte egrederetur neſciverit, niſi muſtela, ſi Muſis placet, quid facto opus, irridens ſubmonuiſſet. Quin jam ipſe per te, opinor, intelligis, de *Vulpecula* minime hic agi poſſe; ſed de animalculo domeſtico, quod frumento victitare ſoleat, quod per rimulam repere poſſit, & in cumera facile latere; &, ut clare dicam, non cum *Vulpe* hic muſtelam, ſed cum MURE fabulari oportere. Sane, ut in recepta lectione prava omnia & abſurdiſſima ſunt: ita contra, ſi MUS aliquo pacto ad partes hic vocari poterit; nihil non erit argutum, ſpecioſum, venuſtum. Utrumque enim animal in domibus verſari ſolet: ut rite hic & decore Sermonem inter ſe conferant. Cicero de Nat. Deorum II, 6. *Si domum magnam pulchramque videris; non poſſis adduci, ut, etiamſi dominum non videas*, muribus *illam* & muſtelis *aedificatam putes.* Plautus in Sticho III, 2.

Muſtela murem *mi abſtulit praeter pedes.*

Unde & in pluribus apud Aeſopum fabulis mus cum muſtela loquebatur: ut Ariſtoph. Veſpis p. 354. Edit. Baſ.

Ἐγῷδα τοίνυν τᾶργε πάνυ κατ' εἰκότα
Ἐκεῖνον, ὡς ἔστω ποτ' ἦν ΜΥΣ ΚΑΙ ΓΑΛΗ.

Novi, inquit, *ex domeſticis fabulis illam, Ut erat* MUS ET MUSTELA. Denique hanc ipſam fabulam, quam ab Aeſopo Horatius tranſtulit, de *Muſtela & Mure*, non *Vulpecula*, confictam olim eſſe, teſtem tibi dabo exceptione omni majorem, S. Hieronymum Ep. ad Salvinam De Virginitate ſervanda: *Docet*, inquit, *& Aeſopi fabula plenum* MURIS *ventrem per anguſtum foramen egredi non valere.* Hic igitur nobis Mus e latibulo ſuo excitandus eſt; ut Horatio periclitanti ſuppetias ferre poſſit. Sed unde, inquies, talem, qui verſum hiantem implere poſſit & labantem ſuſtinere? Ecce igitur tibi, qui & id facere queat, & Libraniis ignotus facile eis pro Mure *Vulpecula* videri poſſit. Lege enim,

Forte per anguſtam tenuis NITEDULA *rimam*
Repſerat in cumeram frumenti.

Nitedula, ſive *Nitela* eſt mus agreſtis, μῦς ἀγρυαῖος, frumento victitans, & areas & cumeras agricolarum infeſtans. Virgil. Georg. I, 181.

Tum variae illudunt peſtes, ſaepe exiguus mus
Sub terris poſuitque domos atque horrea fecit.

ubi Servius ad locum: *Exiguus mus*, NITELA, *mus agreſtis rubens; cujus Cicero meminit in Seſtiana.* Extat is locus Ciceronis, Pro Publio Sextio. c. 33. *Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta* NITEDULA *rempublicam conaretur arrodere.* Sic libri ſcripti editique: & ne de lectione dubites, faciet Priſcianus p. 613. *Vepres*, ait, *veprecula, ut Cicero pro Seſtio: Vepreculis extracta* NITEDULA. Arnobius lib. II. p. 95. Edit. Heraldi: *Non enim ſi negemus muſcas, ſcarabeos, & cimices*, NITEDULAS, *curculiones, & tineas omnipotentis eſſe Dei opus.* Plin. Hiſt. VIII, 57. *Senium* (*glirium*) *finitur hiberna quiete: conditi enim & hi cubant: ſimili &* NITELIS *quiete:* ubi priſca editio, NITEDULIS. Gloſſae Philoxeni: NITELA, δενδροβάτης. Quid amplius vis; niſi forte ut *nitedulam* priores duas ſyllabas producere oſtendam? atqui illud quoque in promtu eſt. Prima in verſu producta eſt, apud Martialem V, 39.

Quae trine vincit Baetici gregis vellus,
Rhenique nodos, aureamque NITELAM.

Quod ad ſecundam attinet; cum *Nitedula* eâdem terminatione ſit, qua *Acredula*, *Monedula*, *Ficedula*, *Querquedula*; eaſdem cum illis menſurae leges habere debet: atqui illa verba ſecundam longam habent. Ovid. Metam. VII, 468.

Nigra pedem, nigris velata. Monedula *pennis.*

Cicero Divin. I, 8.

Et matutinis acredula *vocibus inſtat.*

Martialis XIII, 5.

Cerea quae patulo lucet ficedula *lumbo.*

Non eſt aptus equis Ithace locus, ut neque plas
Porrectus ſpatiis, nec multæ prodigus herbæ:
Atride, magis apta tibi tua dona relinquam.
Parvum parva decent. mihi jam non regia Roma,
Sed vacuum Tibur placet, aut inbelle Tarentum.
Strenuus & fortis, cauſſiſque Philippus agendis
Clarus, ab officiis octavam circiter horam
Dum redit, atque foro nimium diſtare Carinas
Jam grandis natu queritur; conſpexit, ut aiunt,
Adraſum quendam vacua tonſoris in umbra

v. 41. Vulg. ITHACAE.

41. NON EST APTUS EQUIS ITHACAE LOCUS] Ubi *locus Ithacae* erit regio Ithacae. Vbi erit id quisque dilectum: ſed ſatum ambigui cito male laborat; quippe *locus Ithacae* idem potius fuerit, ac locus in Ithaca: ut Ovid. Metam. XV, 332.

Eſt locus Arcadiae, *Thoenen dixere priores.*

Vide igitur, annon Caſo recto ſcribendum ſit, terminatione Graeca, *Ithace*.

Non eſt aptus equis ITHACE *locus; ut neque plantis*
Porrectus ſpatiis, nec multae prodigus herbae.

Ita Ovid. Triſt. I, 4.

Nec mihi Dulichium domus eſt Ithacive *ſenilis.*

& Metam. XIV, 169.

Nec mihi ſi pulcher domus eſt Ithacoque *carina.*

Porphyrion ad locum: *Equis minus apta convenientesque* Ithace, *& aegre auguſti & ſteriles ſunt.* Satis certum eſt, Scholiaſten illum in ſuis eruditis *Ithace* reperiſſe?

56. PAUPERUM TENUI CENSU, SINE CRIMINE NOTUM] Sic habent omnes typis cuſi, & codices plerique. *Sine criminis auctum*, id eſt, nunc hominem probitate & innocentiae. Ovid. Amor. I, 7.

Et nulli caſſura fides, ſine crimine *mores*,
Nudaque ſimplicitas, purpureuſque pudor.

& Triſt. IV, 3.

Denique ut, ut vixi, ſine crimine *mortuus eſſem.*

Seneca Phoeniſſ. 513.

Sine crimine exul.

Quinct. Declam. CCCXXXI. *Non ſum quidem locuples; ſed quatuor quidquid inopi cenſu, ſed integro*, ſine crimine, *pro fabula: non indignus aliquando haec dicitis vos, qui animos velatis.* Capitolinus in Marco c. 10. *Multis* pauperibus, ſine crimine, *ſignatum* [illegible] poteſt locho incoyra. Sed cum [illegible] Dulcitii liber de alter Marcus [illegible] ram,

Praeterea unus eſt, [illegible] hinc eſt, carne pacis, [illegible] potius impetrati vitiatis [illegible] his verbis reſpondentes ad [illegible] *Hae pro patre* cui illum [illegible] ram Ovidius Amor. III, 4.

Ite quae Martigenae [illegible] *Romulus Ilialis*, [illegible]

Triſt. II, 497.

Pallada conſpecta, [illegible] *Pallados* quare, [illegible]

Metam. IX, 13.

Nam quid ſi pellax [illegible] *Jupiter aut falſus pater eſt*, [illegible]

Aſtius VI, 439.

Caſta vel ipſum, [illegible] *Invidiae* [illegible]

Livius IV, 3. Servilius Tullus, [illegible] *Una ultium*, *patre nullo*, [illegible] *ex vulgato corpore genitum*, [illegible] *tam habere.* Cicero pro [illegible] *pa non dubie*, *ut patre pene* [illegible] III, 23. *Herodes in Antonio* [illegible] *dicunt.* Hinc igitur [illegible] ex duobus ab Horatio [illegible] tum datur; & Interpretes [illegible] *ſe* diſtinxerunt.

58. GAUDENTEM PATRIOS FASTIGIO [illegible] RE CERTO] Et de hac [illegible] judice lis erat. Libri [illegible]

Cultello proprios purgantem leniter unguis.
Demetri, (puer hic non laeve juſſa Philippi
Accipiebat) abi, quaere, & refer; unde domo, quis,
Cujus fortunae, quo ſit patre, quove patrono.
It, redit, & narrat, Volteium nomine Menam,
Praeconem, tenui cenſu, ſine crimine natum,
Et properare loco & ceſſare, & quaerere & uti,
Gaudentem parviſque ſodalibus & lare curto,
Et ludis & poſt deciſa negotia Campo.
Scitari libet ex ipſo, quodcunque refers. dic

v. 56. Vulg. NOTUM. 58. CERTO.

Ad

branarum LARE CERTO; Cruquiani duo codices, LARE CURTO. Utrumvis probum eſt; ut neſcias utrum utri ſit praeferendum. Seneca Medea v. 478.

Per ſpes tuorum liberûm, & certum larem.

& ibid. v. 19.

Vivat, per urbes erret ignotas egens,
Exul, pavens, inviſus, incerti laris.

Virgil. Georg. IV, 155.

Et patriam ſolae & certos novere penates.

Aen. VI, 673.

Nulli certa domus, *locis habitamus opacis.*

Petronius:

Nulla eſt certa domus, *nullum ſine pignore corpus.*

Salluſt. de Rep. Ord. *Sed ubi eos paullatim expulſos agris inertia atque inopia* incertas domos *habere ſubegit.* Et in Catil. c. 20. *Illos binas aut amplius domos continuare; nobis* larem familiarem nuſquam ullum *eſſe.* Contra & LARE CURTO, hoc eſt, *parvo, exiguo, gracili, anguſto* eleganter quoque legeris. Lucan. V, 528.

o vitae tenuis facultas
Pauperis anguſtique lares.

Noſter Carm. III, 29.

Mundaeque parvo ſub lare *pauperum Cenae.*

Silius VII, 173.

Nec pigituit parvoſque lares *humiliſque ſubire*
Limina taedicolam teſtis

Seneca Phoen. 595.

liceat exiguo lare
Penſare regnum.

Tacitus Annal. II, 84. *Quod, rarum laetumque etiam* modicis penatibus, *tanto gaudio principem adfecit, ut* &c. Capitolinus in Albino: *Hic tamen natus* lare modico, *patrimonia portenti.* Apuleius Metam. I. Exiguo lare *incluſus, & aeruginis ſanper intentus.* & iterum, *Si contentus* lare parvulo, *Theſei virtutes aemulaveris.* & V. *Et* lares pauperes *noſtros, ſed plane ſobrios reviſamus.* & in Apolog. *Sed quod vivo* gracili lare, *quod pauciores ſervos habeo.* Arnobius lib. VII. *Honeſtum unus & locuples; alter* anguſto lare. Noſter denique Carm. I, 12.

& avitus apto
Cum lare *fundus.*

ubi *apto* erit modico, commodo, niſi forte *Arto* ibi potius legendum ſit, ut ibi admonuimus. Jam autem CURTO LARE ad hanc ſententiam probe & venuſte dici, quis negare? Sic Noſter Carm. III, 24.

Curtae *neſcio quid ſemper abeſt* rei.

Perſius Sat. IV.

Tenam habita, ut noris quam ſit tibi curta ſupellex.

Et Sat. VI.

Iratus, quod rem curtaveris.

Ovid. Amor. II, 2.

Sic tibi ſemper honos, ſic curta peculia *croſtum*; ut recte edidit acutiſſimus Heinſius, cum libri veteres habeant *ſic alta, ſic orta.* Vide ipſum & ibi & ad Faſt. II, 408, & 645. fuſe de hoc vocabulo differentem: ubi & lectionem hanc apud Flaccum memorat, *lare curto.* Nos certe in hanc partem potius propendemus; cum quia parum verſimile eſt tam reconditum epitheton a Librariis fuppoſitum eſſe, tum quia ſententiae & verbis adjunctis convenire aptius videtur, *Gaudentem*, hoc eſt, contentum, laetum *parvis ſodalibus & lare exiguo.* Parvi ſodales cum parvulo lare bene congruunt: contentus autem *curto* & parvo, potius quam *curta*: quippe certo lare etiam locupletiſſimi gaudenti

63. Ne-

Ad cenam veniat. non ſane credere Mena:
Mirari ſecum tacitus. quid multa? Pernigne,
Reſpondet. Neget ille mihi? Negat inprobus, & te
Neglegit, aut horret. Volteium mane Philippus,
Vilia vendentem tunicato ſcruta popello,
Occupat, & ſalvere jubet prior. ille Philippo
Excuſare laborem & mercenaria vincla,
Quod non mane domum veniſſet; denique quod non
Providiſſet eum. Sic ignoviſſe putato
Me tibi, ſi cenas hodie mecum. Ut libet. Ergo
Poſt nonam venies: nunc i, rem ſtrenuus auge.
Ut ventum ad cenam eſt; dicenda, tacenda locum
Tandem dormitum dimittitur. hic ubi ſaepe
Occultum viſus decurrere piſcis ad hamum,
Mane cliens, & jam certus conviva; jubetur
Rura ſuburbana indictis comes ire Latinis.
Inpoſitus mannis, arvum caelumque Sabinum
Non ceſſat laudare. videt, ridetque Philippus:

v. 63. Vulg. NEGAT.

63. NEGAT ILLE MIHI? NEGAT IMPROBUS] Ita & olim & nuper excuſi. Plaut. Moſtell. 3, 1.

TR. *Etiam fatetur de hoſpite?* TH. *Immo pernegat.*

TR. Negat? TH. Negat *inquam.*

Terent. Phorm. II, 3.

PH. *Hanc Demiphо* negat *eſſe cognatam?* C. Negat. Sed antiquiſſimi ex noſtris Graevianus, Reginenſis, Voſſianus cum Berſmanni uno, *Neget.*

NEGET *ille mihi? Negat inprobus.*

Etiam & ceteros Interpretes in vetuſtioribus ſuis ſic reperiſſe ſuſpicor: ſed neglexiſſe & ſuſque deque habuiſſe. Atqui, aut valde fallor, aut fortius hoc eſt meliuſque vulgato: *Neget ille mihi?* Illene mihi *negare poteſt*, pauperculus diviti & potenti? Vide ſupra ad Epiſt. I, 6. v. 31.

73. HIC UBI SAEPE OCCULTUM VISUS] Graevianus veterrimus ſic habet, ſyllaba deficiente:

Tandem dormitum dimittitur. ubi ſaepe.

Eam pro ingenii modulo varie ſupplebant Librarii. Codex Leidenſis cum altero, AST *ubi ſaepe*; Voſſianus, ERGO *ubi ſaepe.* Codex Trin. HUC *ubi ſaepe:* Reginenſis cum [illegible] *ubi ſaepe.* Aut retinendum eſt ELC. Noſter Serm. II, 6. v. 16.

Ergo ubi *ma in manes* & [illegible] *mane.*

& 106.

Ergo ubi *purpurea parricidam* [illegible] Epiſt. II, 2. 136.

Hic ubi *cognatorum opibus* [illegible]

75. MANE CLIENS, ET JAM CERTUS] Variant & codices & olim cuſi: alii ETIAM. De ceteris omnibus quae ego quidquam ſolliciti: hunc codex accederet: vide annon poſſes reponere,

Mane client, etiam CERTUS [illegible] ubi oppoſito, opinor, venuſte [illegible] *veſpere* conviva. Noſter Serm. II, 3.

Matutinas ſerum *ſub lumina prima* [illegible] Convivam.

Et ſibi dum requiem, dum riſus undique quaerit,
Dum ſeptem donat ſeſtertia, mutua ſeptem
Promittit; perſuadet, uti mercetur agellum.
Mercatur. ne te longis ambagibus ultra
Quam ſatis eſt morer; ex nitido fit ruſticus, atque
Sulcos & vineta crepat mera: praeparat ulmos:
Inmoritur ſtudiis, & amore ſeneſcit habendi.
Verum ubi oves furto, morbo periere capellae;
Spem mentita ſeges, bos eſt enectus arando;
Offenſus damnis, media de nocte caballum
Arripit, iratuſque Philippi tendit ad aedis.
Quem ſimul aſpexit ſcabrum intonſumque Philippus;
Durus, ait, Voltei, nimis attentuſque videris
Eſſe mihi. Pol me miſerum, patrone, vocares;
Si velles, inquit, verum mihi ponere nomen.
Quod te per Genium dextramque Deoſque Penatis
Obſecro, & obteſtor; vitae me redde priori.
Qui ſemel aſpexit, quantum dimiſſa petitis

v. 96. Vulg. SIMUL.

Prae-

UI SIMUL ASPEXIT, QUANTUM] Turpiſſimederunt hic Interpretes; dum vitioſorum turbae potius, quam uni alterive recte fidem habent,

te per genium, dextramque, deoſque penates
o & obteſtor; vitae me redde priori.
mul *aſpexit, quantum dimiſſa petitis*
nt; mature redeat repetatque relicta.
ſe quamque ſuo modulo & pede verum eſt.

ret ſententia, neque exitum ſibi invenit. quit, *ſimul* (hoc eſt, *ſimul ac*) *aſpexit.* eretur illud *Qui?* eſſne Philippus an Vuli poſterior; tum utique *rediit repetiitque* n fuerit: ſi prior, junguntur gryphes em poſterius periodi membrum nullo moulippum attinet. Vide tamen ut Lambiuſtare conetur: *Qui* (inquit) Philippus, *aſpexit, quantum dimiſſa praeſtent petitis, Mature redeat* Vulteius *repetatque relicta.* ſi hoc eſt interpretari, nihil erit poſthac duri: vaniſſima quaeque ſatuorum Librariorum ſomnia jam bene ſe habebunt; & tamen inventus eſt qui in hujus ſententiam pedibus iret Dacierius. Atqui, o boni, ut cetera vobis condonemus; vel ex ipſa narratione conſtat, jam ab initio probe cognitum eſſe Philippo, Vulteio vitam urbanam optabiliorem eſſe ruſtica: unde iſta, *Vides* ridetque *Philippus*, &, Occultum *viſus decurrere piſcis* ad hamum. Quid igitur ſibi vult, SIMUL *aſpexit?* quaſi tum demum ex Vulteii oratione hoc intelleriſſet. Piget ſane in his refutandis morari: neque tamen eis meliora ſunt, quae Marcilius profert; *ſimul*, ſive ſimiliter, *qui*, ſive quicumque *aſpexit* mutationem in pejus, *mature redeat*, ut fecit Vulteius. Recte quidem vidit, quaſi ἐκμοθίως loco haec dici ſententioſe; ſed ubi gentium natus eſt, qui *ſimul* pro *ſimiliter* poſuit? reſtat etiam, ut pro *Simia* poni poſſit. Sed aufer haec; & tu, ſi ſapis, cum veterrimo Cruquii codice alteroque Berſmanni ſic locum reſtitue,

Qui SEMEL *aſpexit, quantum dimiſſa petitis*

Praestent; mature redeat, repetatque relictu
Metiri se quemque suo modulo ac pede, verum e

EPISTOLA VIII.

Ad Celsum Albinovanum.

Celso gaudere & bene rem gerere Albinovan
Musa rogata, refer, comiti scribaeque Nom
Si quaeret, quid agam; dic, multa & pulchra mo
Vivere nec recte, nec suaviter: haud quia grando
Contuderit vitis, oleamve momorderit aestus,
Nec quia longinquis armentum aegrotet in agris
Sed quia mente minus validus quam corpore toto,
Nil audire velim, nil discere, quod levet aegrum
Fidis offendar medicis, irascar amicis;
Cur me funesto properent arcere veterno:
Quae nocuere sequar, fugiam quae profore credan
Romae Tibur amem, ventosus, Tibure Romae.
Post haec, ut valeat; quo pacto rem gerat & se

v. 5. Vulg. Oleamque.

Praestent, mature redeat repetatque relictu. Hic *semel*, notissima hujus verbi significatione, perinde fere est ac *Primum*. *Qui primum abscessit*, sive, *Ut primum quis abscessit*. Noster in Arte Poet.

Hoc amavit, scripto & carta fecit
Cum semel *imbuerit, speremus carmina fingit*
Epist. I, 20.

memoria Lenis,
Cum semel *accepit solem furcillandus acutum*.
Ita passim, Cicero, Terentius, Plautus, & omnes ubique Scriptores. Postquam haec scripseram, loco animadverti eruditum Bentleium Interpretem, Gulielmum Baxterum, recte illud SEMEL ut tempus recepisse.

5. Oleamque momorderit aestus] Editiones fic plerisque;

haud quia grando
Contuderit vites, oleamque momorderit aestus.
Quasi eo uno eodemque tempore & *grando* vitibus nocet, & *aestus olea*? Insulsa Regiensis a prima manu

OLEAMVE

Aut hoc, aut illud: non simul Lemniarum in hac vocum pariet

12. Romae Tibur [illegible] Romam? Quod in [illegible] praeclarissimis Codicibus

Romae Tibur amem, ventosus
Tibure Romae;

idem ego in vetust[illegible] no, Regiensique [illegible] lo VII. hujus Epistolae [illegible] bent *servitio*, ut ad [illegible] fpectat, Adversi. XXXVII. [illegible] commendo; eos [illegible] quium invenram [illegible], ut [illegible] quoribus ne memorare [illegible] enim quiddam est, [illegible]

Ut placeat Juveni, percontare, utque cohorti.
Si dicet, Recte: primum gaudere, subinde
Praeceptum auriculis hoc instillare memento;
Ut tu fortunam, sic nos te, Celse, feremus.

EPISTOLA IX.

AD CLAUDIUM NERONEM.

SEPTIMIUS, Claudi, nimirum intellegit unus,
Quanti me facias. nam cum rogat, & prece cogit
Scilicet, ut tibi se laudare & tradere coner,
Dignum mente domoque legentis honesta Neronis;
Munere cum fungi propioris censet amici;
Quid possim, videt ac novit me valdius ipso.
Multa quidem dixi, cur excusatus abirem:
Sed timui, mea ne finxisse minora putarer,
Dissimulator opis propriae, mihi commodus uni.
Sic ego, majoris fugiens opprobria culpae,
Frontis ad urbanae descendi praemia. quod si

De-

Amem Tibure Romam: hoc se loca relicta *laudare modo & optare*, illud *repetere & revisere*, quod majoris impatientiae est, indicat. Sic Ennius apud Gellium XIX, 10.

Immo huc, hinc illuc, *cum illuc venerim eo*, ire illinc lubet:

Incerto errat animus; praeterpropter vitam vivitur. Lucret. III, 1077.

Currit agens manibus ad villam hic *praecipitatur*,
Auxilium tollis quasi ferre ardentibus instans:
Osciter extemplo, tetigit cum limina villae;
Aut abit in somnum gravis atque oblivia quaeris;
Aut etiam properans urbem petit atque revisit.
Hoc se quisque modo fugitat.

Tamen, si ad orationis seriem paullisper attenderis,

Fidis offendar medicis, irascar amicis,
Cur me funesto properent arcere veterno:
Quae mutare, sequar; fugiam, quae prosore credam:

Romae Tibur amem, venturus *Tibure Romam*: videbis, opinor, epitheton quoddam commodissime huc induci; quo alius animi morbus, levitas scilicet & inconstantia, a prioribus illis diversus significetur: nisi enim hoc fit; id videbitur dicere Horatius, se *Tibur amare & sequi*, quod ei nocuerat; *Romam fugere*, quae profuerat: quod & per se ineptum est, & ab ejus mente alienum. Recte igitur VENTOSUS; atque ita olim legit Servius, membranis quae hodie supersunt omnibus aetate prior; ad Aen. IV, 224. *Tyria Carthagine qui nunc Expectat*) *Carthagine dixit pro Carthaginem, & pro adverbio in loco, de loco posuit: sic Horatius: Romae Tibur amem*, VENTOSUS, *Tibure Romam.* Ubi nulla suspicio esse potest de lectionis integritate. Si enim *venturus* hic reponis; jam illud *Tibure* non erit *in loco*, sed *de loco*, plane contra Servii sententiam; qui ea gratia locum citat, ut ostendat *Tibure* apud Flaccum esse *in loco*, ut apud Maronem *Carthagine*.

Depositum laudas ob amici jussa pudorem;
Scribe tui gregis hunc, & fortem crede bonumque.

EPISTOLA X.

AD FUSCUM ARISTIUM.

URBIS amatorem Fuscum salvere jubemus
Ruris amatores; hac in re scilicet una
Multum dissimiles: at cetera pene gemelli,
Fraternis animis: quicquid negat alter, & alter:
Adnuimus pariter: vetuli notique columbi,
Tu nidum servas; ego laudo ruris amoeni
Rivos, & musco circumlita saxa, nemusque.
Quid quaeris? vivo & regno, simul ista reliqui
Quae vos ad caelum fertis rumore secundo.
Utque sacerdotis fugitivus, liba recuso;

v. 3. Vulg. AD cetera.

Pa-

3. AD CETERA PENE GEMELLI] Meliores codices AT *cetera*, ut Torrentii duo totidemque Berfmanni, Vossianus noster, & Blandiniorum veterrimus apud Cruquium; qui & recte in ipsum contextum recepit;

hac in re scilicet una
Multum dissimiles, AT *cetera pene gemelli.*

Ubi *Cetera* absolute ponitur. Sic Noster alibi Carm. IV, 2.

Qua notam duxit, niveus videri;
Cetera *fulvus.*

& hac ipsa Epist. v. 50.

Excepto quod non simul esses, cetera *laetus.*

Virgil. Aen. III, 594.

immissaque barba,
Consertum tegumen spinis; AT CETERA *Graius.*

Prudentius Apoth. v. 812.

His animam similem sibi conditor effigiavit,
Cetera *dissimilem.*

Plin. Hist. VIII, 16. *Feram, quae Bonasus vocatur, equina juba*, cetera *tauro similem.* Et ita alii passim. Vidit hoc, & pluribus exemplis firmavit acutissimus Nic. Heinsius ad Ovid. Metam. IX, 99.

19. DETERIUS LIBYCIS OLET AUT NITET HERBA LAPILLIS?] Ita libri & typis cusi & manu scripti. *Libycos* autem *lapillos* recte accipiunt tessellata & sectilia pavimenta, λιθόστρωτα, ex variis Libyci marmoris fruslis elaborata. Ergo haec erit sententia, Nonne jucundius est super herbam rure *incedere & deambulare*, quam urbe super pavimenta marmorea? Recte hoc: neque quicquam de loco moveo, praesertim cum omnes ubique codices obnitantur. Tamen, cum in versu priore de *somno* sit facta mentio, suspicio inde mihi suborta est, pro *lapillis* ab auctoris manu *tapetis* forte extitisse, non magna mutatione;

Est ubi divellat somnos minus invida cura?
Deterius Libycis olet aut nitet herba TAPETIS?

hoc est, Cum meridiari voles, suavior rure lectulus est herba virens, & florida, quam urbe Libyca tapetia. Noster de se loquens Epist. XIV, 35.

Cena brevis juvat, & prope ripam somnus in herba.

Claudianus in simili plane comparatione Ruf. I, 208.

rapiunt Tyrios ibi vellera fucos,
Et picturatae saturantur murice vestes.

His

Pane egeo; jam mellitis potiore placentis.
Vivere naturae si convenienter oportet,
Ponendaeque domo quaerenda est area primum;
Novistine locum potiorem rure beato?
Est, ubi plus tepeant hiemes? ubi gratior aura
Leniat & rabiem Canis, & momenta Leonis,
Cum semel accepit solem furibundus acutum?
Est, ubi divellat somnos minus invida cura?
Deterius Libycis olet aut nitet herba lapillis?
Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum,
Quam quae per pronum trepidat cum murmure rivum?
Nempe inter varias nutritur silva columnas,
Laudaturque domus, longos quae prospicit agros.
Naturam expelles furca; tamen usque recurret,
Et mala perrumpet furtim fastidia victrix.
Non, qui Sidonio contendere callidus ostro

Nescit

v. 24. Vulg. EXPELLAS.

Hic radiant flores, *&* prati *viva voluptas*
Ingenio variata suo. Fulgentibus illic
Surgunt strata *toris: hic mollis panditur* herba,
Sollicitum curis non abruptura soporem.
Seneca Herc. Oet. 644.
Cespes *Tyrio mollior* ostro
Solet inpavidos ducere somnos.
Calpurnius Ecloga VI, 70.
Venimus, & tacito sonitum tutabimur antro,
Seu residere libet, dabit ecce sedilia tophus:
Ponere seu cubitum, melior viret HERBA TAPETIS.
Qui locus Horatiano huic adeo similis & geminus est; ut alter ab altero expressus esse videatur: neque illud praetereundum est, vetustas Calpurnii editiones, notante id Jano Ulitio, LAPILLIS hic exhibere pro TAPETIS; nullo quidem ibi sensu, sed proclivi tantummodo Librariorum lapsu. Jam vero super stratis tapetis ditiores dormire solitos quis est qui nesciat? Virgil. Aen. IX, 325.
Rhamnetem aggreditur, qui forte tapetibus altis
Exstructus toto proflabat pectore somnum.
Libyca vero *tapetia* & fama & pretio celebrata esse res est notissima. Plautus Pseud. I, 2.
Neque Alexandrina *belluata conchyliata* tapetia.
Martialis XIV, 150.
CUBICULARIA POLYMITA.
Haec tibi Memphitis *tellus dat munera: victa est*
Pectine Niliaco *jam Babylonis acus.*
Hermippus apud Athenaeum lib. I. p. 28. ubi varias merces memorat ex variis regionibus petitas;
Καρχηδὼν δάπιδας καὶ ποικίλα προσκεφάλαια.
Carthago, ait, *mittit tapetas & varia cervicalia.* Plin. VIII, 48. *Plurimis vero liciis intexere, quae* Polymita *appellant*, Alexandria *instituit.* Vopiscus in Aureliano c. 12. TAPETIA AFRA *decem, stragula Maura decem.*

24. NATURAM EXPELLAS FURCA] Et libri primitus cusi & membranae fere omnes tam nostrae, quam aliorum, EXPELLES. Unde ergo in tot editiones irrepsit EXPELLAS? Quid autem & quantum interfit, hanc an illam lectionem sequaris, dicam tibi, si potero. *Expellas* perinde erit ac *possis expellere*; *Expelles* vero idem, ac *vis, cupis, conaris expellere.* Cum autem Natura minime expelli *possit*; stulti tamen & fastidiosi saepe id *frustra conentur*; utra utri lectio praeferenda sit, jam tardus es, si non probe intelligis.

Repſerat in cumeram frumenti, paſſaque, mala
Ire foras pleno tendebat corpore frustra.
Cui muſtela procul, Si vis, ait, effugere iſtinc,
Macra cavum repetes artum, quem macra ſubibit.
Hac ego ſi compellor imagine, cuncta reſigno.

inquit, *reponimur; ſalva erit Flacci exiſtimatio; non enim is vulpem intromittit, ut frumentum illa comedat; ſed ut pellis & columbos reponat.* Vah commentum ſarcinis & calcibus! Frugi ſane ruſticus, qui in horreum pellis admiſerit; jam tutis fine dubio cumera, & accendat pluviæ iconem, quæ etiam columbis patuerit. Atqui, o bone, quicumque te verterit, barcheo hæc Hagnia miracula, toto oceano non evanda. Ipſa enim vis conſtructionis flagitat, coqit, imperat, ut vulpecula vel in cumera tua frumento vellerit. Quid enim aliment *frumentum* hic momarare, niſi alimenti & pabuli cauſſa? An quia vera hiſtoria erat, & ſic, ut res erat, narranda? Atqui fabulam finxiſſe Aeſopicam, ad arbitrium auſtoris conſtitutum; ut haud neceſſe eſſet res alienas & ad exitum fabulæ non ſpectantes contra decorum immiſcere. Manent ergo, quod in omnibus ubique codicibus vitiose, CUMERA *frumenti*; quod quid ſit, *recte* explicat Acron ad Serm. I, 1. *Cumera vas eſt ingens vimineum*; vel *fictile ſimile dolio*, *ubi frumentum ſolent reponere agricolæ*; *vel vas minus*, *capiens quinque fere ſex modios*. Jam autem in hujus moduli vale *rima*, inquit, erat *anguſta*: certe; nam per *laxum* ac *hiantem* rimam ipſum frumentum effluxiſſet; dominuſque quantumvis negligens mature ſaltem curaſſet. Atque, ait, per hanc unam anguſtam *macra Vulpecula* irrepſit. Quid audio? per tenuiſſimam rimulam Vulpes? vix equidem credidiſſem, etiamſi eſſet

Oſſa atque pelle miſera macritudine.

Neque enim, cum *Vulpeculam* dicit Noſter, tu parvum vulpis pullum accipies; ſed vulpem adultam. Ita Cicero de Offic. I, 31. *Erant quaſi vulpeculæ, ſic Lentuli videbar.* Quod ſi catulam vulpem hic intelligis, ipſa tum fabula non poterit recte procedere. Catulus enim, non pinguior ſtolum in cumera *ſed* & *grandior* ſaltim, non poterat mihi per arctum cavum; etiamſi tam macer eſſet, quam cum primum intraverat. Talem igitur ex vulpem, adultam, grandiore, per angulum cumeræ ramum introduxit? Quid vero nobis *tumorem* narras, qua fide vix in ipſum dominum, ubi cumera ſua erat, vulpes inſiluerit? *Sed hunc florem de Homeri ſchola petitum* [illegible] *Sed in Horatium haec fabula* [illegible] *in vulpem, ſed & pingue ſuillum* [illegible] *quod verba ipſa declarant* [illegible] *interpres*; *plena repleri*; [illegible] *Quid ut corpus plenum.* Celſus [illegible] *medicæ de venæ ſectione*, [illegible] VIII. 9. *Si quidem* [illegible] *pus quam plenſſimum fuit*, [illegible] I, 3. *Tumor vere bonus* [illegible] *tumuerat.* Quod ſibi [illegible] *ea eſt in cumera Vulpes*; [illegible] *gofi* [illegible] *ne moveri* [illegible] *ter familiæ receptum*. [illegible] & dormire poſſe? [illegible] *poterunt* erat ea Vulpes? [illegible] *illic hoſpitium* [illegible] *vallidiſſimæ*; [illegible] *exemplo eſt*: ut vel Mures, [illegible] *bis*, *quarum vulpes* [illegible] *nunquam ſtipatus* [illegible] *indurato*. Appello [illegible] *vel de limbis omnium* [illegible] *retire in arctum* [illegible] *tem abſurda*, [illegible] *imputanda eſt*? ut vulpes [illegible] *ea gratia in cumeram* [illegible] *ſtirpem vix morſibus* [illegible] *ra intra ſuillum* [illegible] *erat*; ut in ipſo [illegible]

Nec ſomnum plebis laudo ſatur altilium, nec
Otia divitiis Arabum liberrima muto.
Saepe verecundum laudaſti: Rexque, Paterque
Audiſti coram, nec verbo parcius abſens:
Inſpice, ſi poſſum donata reponere laetus.
Haud male Telemachus proles patientis Ulixei;

NON

, qua ad cumeram penetraverit: ibi vero, et captiva, tam in cumera, quam in doſecure tamen genio litaverit, donec in reonis obeſula evaſerit; denique tam inops ii, tam aſtutiarum veterum oblita fuerit, a arte egrederetur neſciverit, niſi muſtela, ſis placet, quid facto opus, irridens ſubmot. Quin jam ipſe per te, opinor, intellide *Vulpecula* minime hic agi poſſe; ſed de alculo domeſtico, quod frumento victitare , quod per rimulam repere poſſit, & in ra facile latere; &, ut clare dicam, non *Vulpe* hic muſtelam, ſed cum MURE fabuportere. Sane, ut in recepta lectione pramnia & abſurdiſſima ſunt: ita contra, ſi aliquo pacto ad partes hic vocari poterit; non erit argutum, ſpecioſum, venuſtum. mque enim animal in domibus verſari ſout rite hic & decore Sermonem inter ſe conit. Cicero de Nat. Deorum II, 6. *Si domum am pulchramque videris; non poſſis adduci, ut, ſi dominum non videas*, muribus *illam & mu- aedificatam putes.* Plautus in Sticho III, 2.

uſtela murem *mi abſtulit praeter pedes.*

e & in pluribus apud Aeſopum fabulis mus muſtela loquebatur: ut Ariſtoph. Veſpis p. Edit. Baſ.

γῶδα τοίνυν τοῦτο πάνυ κατ' εἰκόνα
κεῖνο, ὃς ἔστω ποτ' ἦν ΜΥΣ ΚΑΙ ΓΑΛΗ.

i, inquit, *ex domeſticis fabulis illam, Ut erat* ET MUSTELA. Denique hanc ipſam fabu-, quam ab Aeſopo Horatius tranſtulit, de *ela & Mure*, non *Vulpecula*, confictam olim , teſtem tibi dabo exceptione omni majorem, Hieronymum Ep. ad Salvinam De Virginitate anda: *Docet*, inquit, *& Aeſopi fabula plenum* RIS *ventrem per anguſtum foramen egredi non re.* Hic igitur nobis Mus e latibulo ſuo excidus eſt; ut Horatio periclitanti ſuppetias ferpoſſit. Sed unde, inquies, talem, qui verſum ntem implere poſſit & labantem ſuſtinere? Ecigitur tibi, qui & id facere queat, & Libraignotus facile eis pro Mure *Vulpecula* videri poſſit. Lege enim,

Forte per anguſtam tenuis NITEDULA *rimam*
Repſerat in cumeram frumenti.

Nitedula, ſive *Nitela* eſt mus agreſtis, *μῦς ἀγρεύς*, frumento victitans, & areas & cumeras agricolarum infeſtans. Virgil. Georg. I, 181.

Tum variae illudunt peſtes, ſaepe exiguus mus
Sub terris poſuitque domos atque horrea fecit.

ubi Servius ad locum: *Exiguus mus*, NITELA, *mus agreſtis rubens; cujus Cicero meminit in Seſtiana.* Extat is locus Ciceronis, Pro Publio Sextio. c. 33. *Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta* NITEDULA *rempublicam conaretur arrodere.* Sic libri ſcripti editique: & ne de lectione dubites, faciet Priſcianus p. 613. *Vepres*, ait, *veprecula, ut Cicero pro Seſtio: Vepreculis extracta* NITEDULA. Arnobius lib. II. p. 95. Edit. Heraldi: *Non enim ſi negemus muſcas, ſcarabeos, & cimices*, NITEDULAS, *curculiones, & tineas omnipotentis eſſe Dei opus.* Plin. Hiſt. VIII, 57. *Senium* (*glirium*) *finitur hiberna quiete: conditi enim & hi cubant: ſimili &* NITELIS *quiete:* ubi priſca editio, NITEDULIS. Gloſſae Philoxeni: NITELA, *δενδροβάτης*. Quid amplius vis; niſi forte ut *nitedulam* priores duas ſyllabas producere oſtendam? atqui illud quoque in promtu eſt. Prima in verſu producta eſt, apud Martialem V, 39.

Quae trine vincit Baetici gregis vellus,
Rhenique nodos, aureamque NITELAM.

Quod ad ſecundam attinet; cum *Nitedula* eâdem terminatione ſit, qua *Acredula*, *Monedula*, *Ficedula*, *Querquedula*; eaſdem cum illis menſuras leges habere debet: atqui illa verba ſecundam longam habent. Ovid. Metam. VII, 468.

Nigra pedem, nigris velata. Monedula *pennis.*

Cicero Divin. I, 8.

Et matutinis acredula *vocibus inſtat.*

Martialis XIII, 5.

Cerea quae patulo lucet ficedula *lumbo.*

Cunctane prae Campo & Tiberino flumine sordent?
An venit in votum Attalicis ex urbibus una?
An Lebedum laudas, odio maris atque viarum?
Scis, Lebedus quid sit: Gabiis desertior atque
Fidenis vicus: tamen illic vivere vellem;
Oblitusque meorum, obliviscendus & illis,
Neptunum procul e terra spectare furentem.
Sed neque qui Capua Romam petit imbre lutoque
Aspersus, volet in caupona vivere; nec qui
Frigus collegit, furnos & balnea laudat,
Ut fortunatam plene praestantia vitam:
Nec si te validus jactaverit Auster in alto,
Idcirco navem trans Aegaeum mare vendas.
Incolumi Rhodos & Mitylene pulchra facit, quod
Penula solstitio, campestre nivalibus auris,
Per brumam Tiberis, Sextili mense caminus.
Dum licet, ac voltum servat fortuna benignum,
Romae laudetur Samos, & Chios, & Rhodos absens.
Tu, quamcumque Deus tibi fortunaverit horam,
Grata sume manu; neu dulcia differ in annum:
Ut, quocumque loco fueris, vixisse libenter
Te dicas. nam si ratio & prudentia curas,
Non locus effusi late maris arbiter, aufert;
Caelum, non animum, mutant qui trans mare currunt;
Strenua nos exercet inertia: navibus atque
Quadrigis petimus bene vivere. quod petis, hic est,
Est Ulubris; animus si te non deficit aequus.

v. 23. Vulg. NEC dulcia.

EPI-

23. NEC DULCIA DIFFER IN ANNUM] Hanc in editionibus priscis receptam lectionem pergunt nobis obtrudere recentiores. Cum tamen & nostri & aliorum codices NEU habeant, non NEC; quid moramur iis auscultare:

Grata sume manu, NEU dulcia differ in annum.

2. CON-

EPISTOLA XII.

Ad Iccium.

Fructibus Agrippae Siculis, quos colligis, Icci,
Si recte frueris; non eſt ut copia major
Ab Jove donari poſſit tibi. tolle querelas:
Pauper enim non eſt, cui rerum ſuppetit uſus.
Si ventri bene, ſi lateri eſt, pedibuſque tuis; nil
Divitiae poterunt regales addere majus.
Si forte in medio poſitorum abſtemius, herbis
Vivis & urtica; ſic vives protenus, ut te
Confeſtim liquidus fortunae rivus inauret:
Vel quia naturam mutare pecunia neſcit,
Vel quia cuncta putas una virtute minora.
Miramur, ſi Democriti pecus edit agellos
Cultaque, dum peregre eſt animus ſine corpore velox?
Cum tu inter ſcabiem tantam & contagia lucri
Nil parvum ſapias, & adhuc ſublimia cures:
Quae mare compeſcant cauſſae: quid temperet annum:
Stellae ſponte ſua, juſſaene vagentur & errent:
Quid premat obſcurum lunae, quid proferat orbem:
Quid velit & poſſit rerum concordia diſcors:
Empedocles, an Stertinium deliret acumen.
Verum ſeu piſcis, ſeu porrum & caepe trucidas,
Utere Pompeio Groſpho; &, ſi quid petet, ultro
Defer: nil Groſphus niſi verum orabit & aequum.

Vilis

9. Confertim liquidus fortunae rivus inauret] Membranae omnes ubique liquidus. Eutyches tamen vetus Grammaticus p. 2160. *Ab aurum*, ait, *Inauro*. Horat.

ut te
Confeſtim largus *fortunae rivus inauret.*
Non placet.

Vilis amicorum eſt annona, bonis ubi quid deeſt.
Ne tamen ignores, quo ſit Romana loco res:
Cantaber Agrippae, Claudî virtute Neronis
Armenius cecidit: jus imperiumque Phraates
Caeſaris accepit, genibus minor. aurea fruges
Italiae pleno defundit Copia cornu.

EPISTOLA XIII.

AD VINIUM.

Ut proficiſcentem docui te ſaepe diuque,
Auguſto reddes ſignata volumina, Vini;
Si validus, ſi laetus erit, ſi denique poſcet:
Ne ſtudio noſtri pecces, odiumque libellis
Sedulus inportes, opera vehemente miniſter.

v. 29. Vulg. DIFFUDIT.

Si

29. ITALIAE PLENO DIFFUNDIT COPIA CORNU] Variant hîc libri: alii *diffundit*, alii, *diffundit*, *defundit*, *defudit*. Ex poſtremis his alterutrum probamus: ſi *Defudit* cum Voſſiano & Leidenſi legeris, poſt meſſem ſcripta erit Epiſtola; ſi *defundit* cum Blandiniis & Reginenſi, ipſo meſſis tempore.

2. SIGNATA VOLUMINA, VINNI] Repone VINII, ut recte adnotavit Torrentius; *Vinius* enim Romanae familiae nomen, non *Vinnius*. Tacitus in Hiſtoriis paſſim, *Titus Vinius*; & Suetonius in Galba, c. 14. Gruterus in Inſcriptionum opere p. 189. SER. GALBA. II. T. VINIO. COS. Vide Panvinium ad Faſtos ann. MDCCXXII.

6. SI TE FORTE MEAE GRAVIS URET SARCINA CHARTAE] Henricus Stephanus ex libro ſcripto profert, URGET; atque ita unus codex Pulmanni, & alter Coll. Trinitatis pro varia lectione. Haud male ſane dixeris, *Sarcina urget*: ut Plautus Poenulo IV, 2. *At* onus urget. *At tu appone, & reſpice ad me. Facere.* Ovid. Faſt. IV, 515.

Reſtitit & ſenior, quamvis onus urget; *& orat*
Tecta ſuae ſubeat quantulacumque caſae.

Placet tamen communis fere omnium membranarum lectio, URET: utpote figuratior & ποιητικώτερος: quam & firmat Priſcianus p. 1132. Horat. *Si te forte meae gravis* uret *ſarcina chartae?* ubi quattuor mihi inſpecti codices URAT; ut & hîc habet Codex Coll. Trin. quod ab *urget* magis abſcedit. Livius XXXVI, 25. *Aetolos propter pauciatem eoſdem dies noctesque aſſiduo labore urente:* ubi liber Sigonii *urgente*. Nimirum ea vocabula ſolleniter a Librariis confunduntur, de quo confule Nic. Heinſium ad Amor. Ovidii I, 2.

8. CETTELLIUS FERUS NOSTER] Nic. Heinſius in libri ſui ora. *Alii*, inquit, Feſſus. *Forte*, SERO. Videtur eo inductus, quod Aſini ſint *tardi*. Sed nollem hoc viro ſagaciſſimo excidiſſe. Cum enim *ferus* dixit Noſter, eo ipſo ad Aſinae cognomen alludit: *Ferus* enim de aſino recte dicitur; ut alibi de equo, & cervo. Commodiſſime autem junguntur *Ferus impingas*: nimirum id Vinium hortatur & monet, ne libellos intempeſtive & importune Auguſto porrigat, quaſi abjicere velle videatur; ſed commodo tempore, & verecunde, & rogatus denique ei tradat. Ceterum Loſcheri editio & Veneta anni 1490. FESSUS quidem habent; ſed nimis abſurde. In omnibus membranis FERUS, & ſic Priſciani codices quattuor loco jam citato. p. 1132.

12. SIC POSITUM SERVABIS ONUS] Daniel Heinſius pro ſolita ſua infelicitate, *Poſtulat*, inquit, *lepor poëtae, qui eſt incredibilis in hac Epiſtola, re-ſcribi*,

SEPOSITUM *ſervabis onus*.

quod

Si te forte meae gravis uret ſarcina chartae;
Abjicito potius, quam quo perferre juberis
Clitellas ferus impingas, Aſinaeque paternum
Cognomen vertas in riſum, & fabula fias.
Viribus uteris per clivos, flumina, lamas.
Victor propoſiti ſimul ac perveneris illuc,
Sic poſitum ſervabis onus: ne forte ſub ala
Faſciculum portes librorum, ut ruſticus agnum,
Ut vinoſa glomus furtivae Pyrrhia lanae;
Ut cum pileolo ſoleas conviva tribulis.
Neu volgo narres te ſudaviſſe ferendo
Carmina, quae poſſint oculos auriſque morari
Caeſaris, oratus multa prece, nitere. porro
Vade, vale: cave ne titubes, mandataque frangas.

v. 14. Vulg. GLOMOS. 16. NE.

EPI-

quod & temere in textum receptum editiones nonnullas infecit. Non enim advertit vir cetera egregius leporem hujus dictionis, *Sic poſitum ſervabis onus:* quem tamen ex Martiale diſcere potuit, qui Epig. V, 6. Partheniun rogat, ut Domitiano libellum velit tradere; eodem prorſus modo, quo Noſter hic Vinium,

Nec parvexeris iſta., ſed teneta
SIC, *tamquam nihil offeras agaſque.*
Si novi dominum nevem ſororum,
Ultro *purpureum* petet *libellum.*

Ubi omnia plane gemina vides, ut ex Horatio petita jure videantur. *Sic teneto*; ut Noſter, *Sic poſitum ſervato: Ultro petet*; ut Noſter, *ſi denique poſcat.* Ceterum & alias *ſic poſitum* non rare occurrit. Noſter Serm. I, 2, 106.

Leporem venator ut alte
In nive ſectatur, poſitum ſic *tangere nolit.*

Virgil. Eclog. II.

Sic poſitae *quamvis ſuaves miſcentis odores.*

Georg. IV, 203. Sic poſitum *in clauſo linquunt.* Aen. II. 644.

Sic o ſic poſitum *adſuti diſcedite corpus.*

14. UT VINOSA GLOMUS] Codices in diverſis abeunt, hi *globus*, illi *glomos*, alii *glomus*, unus Fabricii *glomen*. Tu, ſi ſapis, tertium ex his elige, & reſcribe,

Ut vinoſa GLOMUS *furtivae Pyrrhia lanae.*

Ita Blandinius Cruquii, Regienſis, & Markianus. *Glomus* enim *glomeris* neutro eſt genere, unde *glomero* &c. Lucret. I, 360.

Nam ſi tantundem eſt in lanae glomere, *quantum*
Corporis in plumbo eſt, tantundem pendere par eſt.

Plin. Hiſt. XXXVI, 13. *Labyrinthum extricaveris, quo ſiquis improperet ſine* glomere *fili, exitum invenire nequeat.* Aiunt quidem & *glomus glomeris* dici, & *glomus glomi*; ſed nullo auctore idoneo; ſi hunc ipſum locum, de quo quaeſtio eſt, excipias. Priſcianus lib. V. p. 658. *Neutra quaedam ſolebant etiam maſculino genere proferre, vel e contrario, ut hic & hoc gutur, murmur, hic & hoc globus, quod etiam hoc glomus hujus glomeris dicitur, hic fretus & dorſus pro hoc fretum & dorſum.* Ubi hoc vult Priſcianus, *Hic globus* dici, & *Hoc glomus*: nimirum idem eſſe utrumque credidit B mutato in M: Ita lib. I. p. 559. B *tranſit in* M, *ut ſubmitto, ſummitto, globus glomus.* Unde igitur nobis *glomus lanae?* Satis profecto erit Pyrrhiae, ſi unum furtivae lanae glomus ſub ala reconditat: ex pluribus enim hoc vel illud excidet, & furti eam manifeſto arguet.

16. NE VOLGO NARRES] Zuſichemianus & alius NEC; ſed recte codex Galeanus, NEU *vulgo narres.*

v. Vu-

EPISTOLA XIV.

AD VILLICUM.

VILLICE ſilvarum & mihi me reddentis agelli,
Quem tu faſtidis habitatum quinque focis, &
Quinque bonos ſolitum Variam dimittere Patres;
Certemus, ſpinas animone ego fortius, an tu
Evellas agro; & melior ſit Horatius, an res.
Me quamvis Lamiae pietas & cura moratur
Fratrem maerentis, rapto de fratre dolentis
Inſolabiliter; tamen iſtuc mens animuſque
Fert, & avet ſpatiis obſtantia rumpere clauſtra.
Rure ego viventem, tu dicis in Urbe beatum.
Cui placet alterius, ſua nimirum eſt odio ſors.
Stultus uterque locum inmeritum cauſſatur inique.
In culpa eſt animus, qui ſe non effugit umquam.
Tu mediaſtinus tacita prece rura petebas:
Nunc Urbem & ludos & balnea villicus optas.

v. 9. Vulg. AMAT. Me

1. VILLICE SILVARUM ET MIHI ME REDDENTIS AGELLI] Barthius Adverſ. XV, 3. ex vetuſtiſſimo, ut ait, codice reſcribit,

mihi me REDIMENTIS *agelli.*

Perperam: nam recepta lectio longe elegantior eſt. Noſter Epiſt. I, 18. v. 101.

Quid minuat curas, quid te tibi reddat *amicum.*

& contra Carm. IV, 13.

Quae me ſurpuerat mihi.

Seneca de Brevitate vitae c. VIII. *Nemo reſtituet annos; nemo iterum* te tibi reddet.

5. MELIOR SIT HORATIUS AN RES] Videamus orationis ſeriem;

Certemus, ſpinas animo*ne ego fortius, an tu*
Evellas agro; *& melior ſit* Horatius, *an* res.

Ubi eleganter ſane reponit Daniel Heinſius,

melior ſit Horatius, an RUS.

Quam ei conjecturam ipſa oppoſitorum ratio, *animo & agro*, *dominus & rus*, facile ſubminiſtrabat. Fallitur tamen, cum receptam lectionem adeo damnat ſpernitque, tamquam quae nullo modo locum tueri poſſit. Utraque enim proba eſt & commoda; ut quae melior ſit vix poſſis dijudicare. Digeſt. IV, 4, 39. *Vendentibus curatoribus minoris* fundum, *emptor extitit Lucius Titius, & ſex fere annis poſſedit, & longe longeque* REM MELIOREM *fecit.* Ubi vides ipſa Flacci verba *meliorem rem* de fundo itidem dici, ut hic de agro. Velleius Paterculus, II, 68. *Quippe pejor illi* res *familiaris, quam* mens *erat.* Et mox, 91. *Nec melior illi* res *familiaris quam* mens *foret.* Contra, Heinſianum illud *Rus* ex Sidonio Apollinari Epiſt. VIII, 4. firmari videtur: *Ubi ipſe*, inquit, *dum non minus ſtilo quam vomeri incumbis; difficile diſcernitur, domini pluſne ſit cultum* RUS *an* INGENIUM. Quid? noſti videtur tibi Sidonius hunc ipſum Flacci locum tum in animo habuiſſe? *Rus* autem accipies, non *agrum* tantummodo, ſed & hortum, ſilvas, villam, jumenta, pecora, inſtrumenta ruſtica, omnia denique quae ad villici

Cu-

Si te forte meae gravis uret ſarcina chartae;
Abjicito potius, quam quo perferre juberis
Clitellas ferus inpingas, Aſinaeque paternum
Cognomen vertas in riſum, & fabula fias.
Viribus uteris per clivos, flumina, lamas.
Victor propoſiti ſimul ac perveneris illuc,
Sic poſitum ſervabis onus: ne forte ſub ala
Faſciculum portes librorum, ut ruſticus agnum,
Ut vinoſa glomus furtivae Pyrrhia lanae,
Ut cum pileolo ſoleas conviva tribulis.
Neu volgo narres te ſudaviſſe ferendo
Carmina, quae poſſint oculos auriſque morari
Caeſaris, oratus multa prece, nitere. porro
Vade, vale: cave ne titubes, mandataque frangas.

v. 14. Vulg. GLOMOS. 16. NE.

EPI-

ic temere in textum receptum editiones
llas infecit. Non enim advertit vir cetera
is leporem hujus dictionis, *Sic poſitum ſervus*: quem tamen ex Martiale diſcere poui Epig. V, 6. Partheniun rogat, ut Do- libellum velit tradere; eodem prorſus quo Noſter hic Vinium,

parrexeris iſtuc, ſed tunsta
, tamquam nihil offeras agaſque.
vi dominum mavens ſororum,
o purpureum petet *libellum.*

mnia plane gemina vides, ut ex Horatio jure videantur. *Sic tenere*; ut Noſter, *Sic ſervate*: *Ultro petet*; ut Noſter, *ſi deſcet*. Ceterum & alias *ſic poſitum* non rare t. Noſter Serm. I, 2, 106.

Leporem venator ut alta
in nive ſectatur, poſitum ſic *tangere nolit.*

Eclog. II.

poſitae *quoniam ſuavem miſcentis odorem.*
IV, 103. Sic poſitum *in clauſo linquunt.*
I. 644.
) ſic poſitum *adſuti diſſolvit corpus.*

UT VINOSA GLOMUS] Codices in diverſa , hi *globus*, illi *glomos*, alii *glomus*, unus i *glomen*. Tu, ſi ſapis, tertiam ex his eli- reſcribe,

Ut vinoſa GLOMUS *furtivae Pyrrhia lanae.*

Ita Blandinius Cruquii, Reginenſis, & Markianus. *Glomus* enim *glomeris* neutro eſt genere, unde *glomero* &c. Lucret. I, 360.

Nam ſi tantundem eſt in lanae glomere, *quantum*
Corporis in plumbo eſt, tantundem pondere par eſt.

Plin. Hiſt. XXXVI, 13. *Labyrinthum extricaberis, quo ſiquis improperet ſine* glomere *fini, exitum invenire nequeat.* Aiunt quidem & *glomus glomeris* dici, & *glomus gleni*; ſed nullo auctore idoneo; ſi hunc ipſum locum, de quo quaeſtio eſt, excipias. Priſcianus lib. V. p. 659. *Neutra quaedam ſolebant etiam maſculino genere proferre, vel e contrario, ut hic & hoc guttur, murmur; hic & hoc globus, quod etiam hoc glomus hujus glomeris dicitur, hic fretus & dorſus pro hoc fretum & dorſum.* Ubi hoc vult Priſcianus, *Hic globus* dici, & *Hoc glomus*: nimirum idem eſſe utrumque credidit B mutato in M: Ita lib. I. p. 559. B *tranſit in* M, *ut ſubmitto, ſummitto, globus glomus.* Unde igitur nobis *glomos lanae*? Satis profecto erit Pyrrhiae, ſi unum furtivae lanae glomus ſub ala recondat: ex pluribus enim hoc vel illud excidet, & furti eam manifeſto arguet.

16. NE VULGO NARRES] Zuſichemianus & alius NEC; ſed recte codex Galeanus, NEU *vulgo narres.*

EPISTOLA XIV.

AD VILLICUM.

VILLICE ſilvarum & mihi me reddentis agelli,
Quem tu faſtidis habitarum quinque focis,
Quinque bonos ſolitum Variam dimittere Patres,
Certemus, ſpinas animone ego fortius, an tu
Evellas agro; & melior ſit Horatius, an res.
Me quamvis Lamiae pietas & cura moretur
Fratrem maerentis, rapto de fratre dolentis
Inſolabiliter; tamen iſtuc mens animusque
Fert, & avet ſpatiis obſtantia rumpere claustra.
Rure ego viventem, tu dicis in Urbe beatum.
Cui placet alterius, ſua nimirum eſt odio ſors.
Stultus uterque locum immeritum cauſſatur iniquè.
In culpa eſt animus, qui ſe non effugit unquam.
Tu mediaſtinus tacita prece rura perebas:
Nunc Urbem & ludos & balnea villicus optas.

V. p. Volg. Anat.

1. VILLICE SILVARUM ET MIHI ME REDDENTIS AGELLI] Barthius Adverſ. XV, 3. ex vetuſtiſſimis, ut ait, exulice reſcribit,

mihi me REDIMENTIS *agelli.*

Perperam: nam recepta lectio longe *elegantior* eſt. Noſter Epiſt. I, 18, v. 101.

Quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum.

& contra Carm. IV, 13.

Quae nec ſurpuerat mihi.

Senera de Brevitate vitae c. VIII. *Nemo reſtituet annos; nemo iterum te tibi reddet.*

3. MELIOR SIT HORATIUS AN RES] Vidramus omnionis ſeriem:

Certemus, ſpinas animone ego fortius, an tu
Evellas agro; & melior ſit Horatius, an res.

Ubi elegantiae laus tribuenda Daniel Heinſius, *melior ſit Horatius, an res.*

Quam ei conjecturam ipſa oppoſitorum ratio, *Animo an agro, Animus & res*, facile ſubminiſtrabat. Pallitur tamen, cum receptam lectionem

aſſeri damnat ſpernendae [illegible] modo iterum meum [illegible] vit & commodi; ut [illegible] diſponere. Digeſt. IV, 4. [illegible] *hoc minuit fundum* [illegible] *vel fere omnes poſſide* [illegible] MELIOREM *fecit.* Ubi vulgo [illegible] *meliorem rem* [illegible] ſero Veſpaſian Patrocles, II. [illegible] *res familiares*, quam [illegible] *Nec melior illi res* [illegible] ITA, Heinſianum [illegible] Epiſt. VIII, 4. [illegible] *dum non minus ſua quam* [illegible] *differentur, domus* [illegible] DENTIUM. Quid? [illegible] ipſum Horatii locum [illegible] aulem accipies, non [illegible] lautam, ædes, villas [illegible] ſtrumenta ruſtica, [illegible]

Me conſtare mihi ſcis; & diſcedere triſtem,
Quandocumque trahunt inviſa negotia Romam.
Non eadem miramur: eo diſconvenit inter
Meque & te. nam quae deſerta & inhoſpita teſqua
Credis, amoena vocat mecum qui ſentit; & odit
Quae tu pulchra putas. fornix tibi & uncta popina
Incutiunt Urbis deſiderium, video; & quod
Angulus iſte feret piper & tus ocius uva;
Nec vicina ſubeſt vinum praebere taberna
Quae poſſit tibi; nec meretrix tibicina, cujus
Ad ſtrepitum ſalias terrae gravis: & tamen urgues
Jampridem non tacta ligonibus arva, bovemque
Disjunctum curas, & ſtrictis frondibus exples:
Addit opus pigro rivus, ſi decidit imber,
Multa mole docendus aprico parcere prato.
Nunc age, quid noſtrum concentum dividat, audi.
Quem tenues decuere togae nitidique capilli,
Quem ſcis inmunem Cinarae placuiſſe rapaci,
Quem bibulum liquidi media de luce Falerni,

Cena

n pertinebant. *Melior* dominus, an *rus*; ut :nt. Heaut. I, 1.

agrum *in his regionibus* . . eliorem, *neque prati majoris nemo habet.* :ca de vita beata, c. XVII. *Quare* cultius rus *ſit, quam naturalis uſus deſiderat?* Quidni au- de *rure*, quod tantopere diligebat, hic ver- iceret Horatius? Scis, opinor, iſta; *O rus, do ego te aſpiciam? Rure meo quidvis poſſum rre patique.* Nolim tamen receptae lectioni m impingere, ſine codicis alicujus teſtimo-

FERT ET AMAT SPATIIS OBSTANTIA RUMPE-CLAUSTRA] *Amat* hic accipiendum eſt *cupit*; pſa flagitat ſententia. Verum *amat rumpere* a- quid potius ſignificaverit, ut Carm. III, 15. *urum per medios ire ſatellites*, *Et* perrumpere amat *ſaxa*; eſt, *ſolet*, φιλεῖ. Vide nos ad Serm. I, 4. v. 87. mobrem, ne aliud auctor in mente habeat, aliud verbis dicat, nos cum bona Librariorum venia ſic locum reſtituemus:

tamen iſtuc mens animuſque
Fert, & AVET *ſpatiis obſtantia rumpere clauſtra.*

Catullus Epig. XLVII.

Jam mens *praetropidans* avet *vagari.*

Lucret. II, 265.

Nonne vides etiam, patefactis tempore puncto Carceribus, non poſſe tamen prorumpere *equorum Vim cupidam tam deſubito, quam* mens avet *ipſa.*

Cicero Philip. V, 5. Avet animus *apud conſilium illud pro reo dicere.* Arnob. lib. V. Avet animus *ſcire, quibus ſuis eloquiis tam periculoſa negotia defenſuri.* Ceterum fruſtra Barthius Adverſ. XV, 3. ex vetuſto ſuo codice laudat,

tamen iſtuc mens ME *animuſque*
Fert.

Quid? ne illud quidem ex diſcipulorum cathedris in mentem veniſſe, *In nova fert animus?*

Ad mare cum veni, generoſum & lene requiro,
Quod curas abigat, quod cum ſpe divite manet
In venas animumque meum, quod verba miniſtret,
Quod me Lucanae juvenem commendet amicae.)
Tractus uter pluris lepores, uter educet apros;
Utra magis piſcis & echinos aequora celent;
Pinguis ut inde domum poſſim Phaeaxque reverti:
Scribere te nobis, tibi nos adcredere, par eſt.
Maenius, ut rebus maternis atque paternis
Fortiter abſumtis urbanus coepit haberi;
Scurra vagus, non qui certum praeſepe teneret;
Inpranſus non qui civem dignoſceret hoſte;

Quae-

neceſſario; ſi ad *vinum* modo ſpectes. *Quodvis* enim *vinum* dicendum erat, non *quidvis*. Sed & *vinum* hic & alia omnia reſpicit; Rure, ait, meo, tam liquido & defaecato ſum animo, ut omnia mihi ſapiant placeantque. Cicero Offic. I, 30. *Itemque alii*, qui quidvis perpetiantur, *cuivis deſerviant, dum quod velint conſequantur.*

30. QUAELIBET IN QUEMVIS OPPROBRIA FINGERE SAEVUS] Heinſius in ora libri, *Forte Stringere*. Ingenioſe quidem. Sed recepta lectio non eſt ſollicitanda. Cicero in Verrem I, 5. *Ut mihi magis timendum ſit, ne multa* crimina *praetermittere, quam nequa* in iſtum fingere *exiſtimer*. Ammianus Marcellinus XVII, 11. *Legimus* in veteres *quoque magnificos duces* vitia criminaque finxiſſe *malignitatem*. Fingere crimen in aliquem, ut, fingere opprobria in quemvis. Deinde & ſaevius atrociuſque eſt fingere opprobria, quam ſtringere; *Stringere* enim & vera opprobria poterit quis, *fingere* non niſi falſa: adde quod eo ipſo quo fingit, itidem & ſtringit.

31. QUICQUID QUAESIERAT, VENTRI DONABAT AVARO] Haeſit illud *donabat* ex editionibus primis, quae ſic dederunt. At Membranae, praeſertim vetuſtiores, aliud crepant; ex noſtris quidem Voſſianus, Leidenſis, Reginenſis cum aliis pluribus DONARAT. Lege unius literae mutatione, *Quicquid quaeſierat, ventri* DONARET *avaro.* Continuatur ſcilicet orationis ſeries, *Qui non* teneret *certum praeſepe; non civem hoſte* dignoſceret; *quicquid quaeſierat, ventri* donaret.

38. DICERET URENDOS CORRECTUS BESTIUS] Locus, qualis hodie circumfertur, obſcurus & perdifficilis:

Hic ubi nequitiae fautoribus & timidis nil
Aut paullum abſtulerat, patinas cenabat omaſi
Vilis & agninae, tribus urſis quod ſatis eſſet,
Scilicet ut ventres lamna candente nepotum
Diceret urendos correctus Beſtius.

Ubi editiones priſcae habent, CORREPTUS *Beſtius*, ut & codices aliquot: ſed CORRECTUS plures & meliores. Qui pro *Beſtio Maenium* hic ſubſtituerunt; & ſententiam peſſundant, & a ſcriptis omnibus recedunt. Ordo autem orationis hujuſmodi eſt: *Hic Maenius, ubi nihil nuſi & opari habuit, vilibus cibis ſe avide implebat; ſcilicet ut diceret* (Maenius) *nepotum ventres lamna candente urendos eſſe*, CORRECTUS BESTIUS. Sine dubio illud *diceret* a nominativo *Maenius* regitur; quod & ſententiae indoles & orationis tenor omnino poſtulant. Quippe ſi alio modo conſtruxeris, *Scilicet ut Beſtius diceret nepotum ventres*, &c. & orationi vim facies, & ſententiae meras tenebras offundes. Cur enim tum maxime Beſtius ille in nepotes declamaret, cum Maenius minime nepotem ageret, vulgari cibo contentus? Hoc plane intempeſtivum & ineptum. Ergo *Maenius* ipſe, cum nepotes puniendos diceret, per epexegeſin nominatur *Beſtius*; ſicuti cum aliquem appellamus *tertium Catonem*, *Achillem alterum*. Vellejus Paterc. II, 18. *Mithridates, ſemper animo maximus, conſiliis dux, miles manu, odio in Romanos* Hannibal. Quo poſito, ſcire aveo quid ſibi velit aut poſſit illud CORRECTUS? Nihil inde extuderis, quod

Quaelibet in quemvis opprobria fingere ſaevus;
Pernicies & tempeſtas barathrumque macelli,
Quicquid quaeſierat, ventri donaret avaro:
Hic, ubi nequitiae fautoribus & timidis nil
Aut paullum abſtulerat, patinas cenabat omaſi,
Vilis & agninae; tribus urſis quod ſatis eſſet:
Scilicet ut ventres lamna candente nepotum
Diceret urendos corrector Beſtius. idem
Si quid erat nactus praedae majoris; ubi omne
Verterat in fumum & cinerem, Non hercule miror,
Aiebat, ſi qui comedunt bona: cum ſit obeſo
Nil melius turdo, nil volva pulchrius ampla.

v. 32. Vulg. DONABAT. 37. CORRECTUS. 38. QUICQUID.

Ni-

quod cum verbis adjunctis quadret aut quoquo modo congruat; ut vel ex ineptis & prorſus abſurdis Interpretum opinationibus erit videre. Repone ergo non magna mutatione;

Scilicet ut ventres lamna candente nepotum
Diceret urendos, CORRECTOR *Beſtius.*

Ita in antiquiſſimo, ut ait, codice Lambinus reperit: & quaſi per tranſennam veritatem hujus lectionis agnovit; eo ſolo infelix, quod dum pro Beſtio *Maenium* cum vitioſis editionibus obtrudit, totam ſententiam ponere non potuit. Nihil autem feſtivius & urbanius hac lectione. Maenius, cum prae inopia nepotari ipſe non potuit, in cenas nepotum acriter elatrat, tamquam alter *corrector Beſſius.* Nimirum ἐπανιχῶς & invidioſe *Corrector* dicitur, qui, ut hic Maenius, aut alios caſtigat ipſe ejuſdem culpae reus, de quo Davi illud recte uſurpes, Serm. II, 7.

Tu cum ſis quod ego & fortaſſis nequior, ultro
Inſectere, velut melior?

aut qui id in aliis reprehendit, quod ipſe prae re domi anguſta imitari non poteſt; in quem verba illa Micionis jure competunt, Adelph. I, 2.

haec ſi neque ego neque tu fecimus,
Non ſiit egeſtas facere nos. tu nunc tibi
Id laudi ducis, quod tum feciſti inopia?
Injurium eſt, nam ſi eſſet unde id fieret,
Faceremus.

Cicero Philip. II, 17. *Jam enim, quoniam criminibus ejus ſatis reſpondi, de ipſo emendatore &* CORRECTORE *noſtro quaedam dicenda ſunt.* In Oratore c. 56. *Sed tamen hic* corrector, *in eo ipſo loco, quo reprehendit, immittit imprudens ipſe ſenarium.* Pro C. Balbo. c. 8. *O praeclarum interpretem juris, auctorem antiquitatis*, correctorem atque emendatorem *noſtrae civitatis.* Plin. Ep. V, 21. *Invenimus qui curva* corrigeret. *Quid? ante hunc Praetores non fuerunt? quis autem hic eſt, qui* emendet *publicos mores?* Terent. Adelph. IV, 7.

Corrector! *nempe tua arte viginti minae*
Periere.

Caeterum *Beſtium* illum oportet fuiſſe notum hominem, antiquae frugalitatis, aut ſaltem ſeveritatis fictae, qui, ut ille ait, *in mores, in luxum, & prandia regum* frequenter & libere intonaret. Atque hinc, opinor, Beſtii nomen correctori ejuſmodi imponit Perſius Sat. VI, 37.

Tune bona incolumis minuas? & BESTIUS *urget*
Doctores Graios: Ita fit, poſtquam ſapere urbi
Cum pipere & palmis venit hoc veſtrum maris exper;
Foeniſecae craſſo vitiarunt unguine pultes.

ubi *venit hoc veſtrum* reſcripſimus ex codice antiquo; cum perperam in vulgatis feratur, *Venit noſtrum hoc.*

38. IDEM, QUICQUID ERAT NACTUS PRAEDAE MAJORIS] Et in editis omnibus & in membranis pleriſque QUICQUID. At codices aliquot Torrentii habent,

SI QUID *erat nactus praedae majoris.*

Rectiſſime: hoc enim & juſtius vulgato eſt, & ſignificantius. *Si forte majoris praedae quid nactus erat*; quo oſtenditur, tam largam fortunam & rarius & difficilius ei obtigiſſe.

Ad mare cum veni, generosum & lene requiro,
Quod curas abigat, quod cum spe divite manet
In venas animumque meum, quod verba ministret,
Quod me Lucanae juvenum commendet amicae;
Tractus uter plenis lepores, uter eluceat apris;
Utra magis pisces & echinos aequora celent;
Pinguis ut inde domum possim Phaeacaque rerum
Scribere te nobis, tibi nos accredere, par est.
Maenius, ut rebus maternis atque paternis
Fortiter absumtis urbanus coepit haberi,
Scurra vagus, non qui cervum praelego teneret,
Ingratus non qui civem dignoscere posset;

accessum; & ad *virum* modo spectes. *Quodque enim virum dicendum erat, non quidem.* Sed & *virum* hic & alibi omnia refert. Rure, ait, vera, tam liquido & depasta huic animo, ut omnia mihi ridere placeantque. Cicero Offic. I, 30. *Itemque alii, qui quidvis perferuntur, homines deserviant, dum quod velint consequantur.*

30. QUAERERET IN QUIBUSVIS OPPROBRIIS VERITAS RARIOR] Hiatum in ea libri, *Rarior illingere.* Ingeniose quidem. Sed recepta lectio non est infelicitanda. Cicero in Verrem I, 9. *Ut mihi magis invidendum sit, si multa crimina praetermittere, quam si nupta in illum fingere videantur.* Ammianus Marcellinus XVII, 11. *Legimus* in veteres *quoque magnificos duces vitia criminaque horrida malignitate.* Fingere crimen in aliquem, is, fingere opprobria in quemvis. Deinde & facilius invocaque est fingere opprobria, quam fringere: *scribere* enim & vera opprobria potest quis; *fingere* tum nisi falsa: adde quod ex ipso quoque fingi, indeque & fictum.

31. QUICQUID QUAERITERAT, VENTRI DOMABAT AVARO] Haesit illud *donabat* ex editionibus prunis, quae hic dederunt. At Mediolanense, praestantis vetustatis, aliud exhibent; ex nobili quidem Vossianos, Leidenses, Regiomalos cum aliis plurimis MORABAT. Lege unius literae mutatione,

Quicquid quaesierat, ventri MORABAT avaro.

Continuatur bellum orationis finem, *Qui non vexavit rectum praeceptis; non civem hosti* dignoscit; *quicquid quaesierat, ventri* donavit.

38. DICERET OLIVOS CORRECTOS ILLEXIOS] Locus, quem [illegible] perstillavi:

Ut ubi negotium postulat explicandus et
Aut publicum absolvi, fori par [illegible]
Vilis et agilem, celeri [illegible]
Scilicet ut vocem [illegible]
Dicere urendos correctos Ilexios.

Ubi olivumos pollicis [illegible], [illegible] *flue*, ut *&c* codices vulgati, [illegible] *plures & meliores.* Quo pro [illegible] *lenissimum*, & [illegible] pollicis [illegible] *plus omnibus* recedunt. Unde [illegible] *solumodo* est: *ita dixerim, ut nihil nisi [illegible] pati habeat, nihilque ultra, & [illegible] ut dicere* (Mercurio) [illegible] *te urendos esse, CORRECTOS VERSUS* dulcem illud *dicere* [illegible] quod & sententiae [illegible] & [illegible] *rium* postulabat. Quippe & [illegible] *scilicet ut Rufum dicere* [illegible] orationi vim [illegible], & [illegible] offendet. Cur [illegible] *nepotes* declamaret, [illegible] *pocula* agere], vulgo [illegible] ne intempestivum & [illegible] cum nepotes publicandos [illegible] nominantur *Rufos*; [illegible] *tortilem Catonem*, [illegible] [illegible] Ep. II, 18. *Albucium*, [illegible] *crudos duos, mille malos*, [illegible] bol. Quo pacto, [illegible] possit illud CORRECTOS? [illegible]

Quaelibet in quemvis opprobria fingere ſaevus;
Pernicies & tempeſtas barathrumque macelli,
Quicquid quaeſierat, ventri donaret avaro:
Hic, ubi nequitiae fautoribus & timidis nil
Aut paullum abſtulerat, patinas cenabat omaſi,
Vilis & agninae; tribus urſis quod ſatis eſſet:
Scilicet ut ventres lamna candente nepotum
Diceret urendos corrector Beſtius. idem
Si quid erat nactus praedae majoris; ubi omne
Verterat in fumum & cinerem, Non hercule miror,
Aiebat, ſi qui comedunt bona: cum ſit obeſo
Nil melius turdo, nil volva pulchrius ampla.

v. 32. Vulg. DONABAT. 37. CORRECTUS. 38. QUICQUID.

Ni-

cum verbis adjunctis quadret aut quoquo mo- ngruat; ut vel ex ineptis & prorſus abſur- terpretum opinationibus erit videre. Repo- go non magna mutatione;

ieet ut ventres lamna candente nepotum
:eret urendos, CORRECTOR *Beſtius.*

antiquiſſimo, ut ait, codice Lambinus re- : & quaſi per tranſennam veritatem hujus le- is agnovit; eo ſolo infelix, quod dum pro *Maenium* cum vitioſis editionibus obtrudit, ı ſententiam ponere non potuit. Nihil au- feſtivius & urbanius hac lectione. Maenius, prae inopia nepotari ipſe non potuit, in ce- ıepotum acriter elatrat, tamquam alter *cor- Beſtius.* Nimirum ὑπονοιῶς & invidioſe *Cor-* dicitur, qui, ut hic Maenius, aut alios ca- : ipſe ejuſdem culpae reus, de quo Davi il- ecte uſurpes, Serm. II, 7.

ı cum ſis quod ego & fortaſſis nequior, ultro
ſectere, valut melior?

qui id in aliis reprehendit, quod ipſe prae omi anguſta imitari non poteſt; in quem ver- la Micionis jure competunt, Adelph. I, 2.

haec ſi neque ego neque tu fecimus,
on ſiit egeſtas facere nos. tu nunc tibi
! laudi ducis, quod tum feciſti inopia?
jurium eſt, nam ſi eſſet unde id fieret,
acieremus.

:ro Philip. II, 17. *Jam enim, quoniam crimi- s ejus ſatis reſpondi, de ipſo emendatore &* COR- CTORE *noſtro quaedam dicenda ſunt.* In Ora- : c. 56. *Sed tamen hic* corrector, *in eo ipſo loco, quo reprehendit, immiſtit imprudens ipſe ſenatum.* Pro C. Balbo. c. 8. *O praeclarum interpretem juris, auctorem antiquitatis*, correctorem atque emendatorem *noſtrae civitatis.* Plin. Ep. V, 21. *Invenimus qui curva* corrigeret. *Quid? ante hunc Praetores non fuerunt? quis autem hic eſt, qui* emendet *publicos mores?* Terent. Adelph. IV, 7.

Corrector! *nempe tua arte viginti minae*
Periere.

Caeterum *Beſtium* illum oportet fuiſſe notum hominem, antiquae frugalitatis, aut ſaltem ſeveritatis fictae, qui, ut ille ait, *in mores, in luxum, & prandia regum* frequenter & libere intonaret. Atque hinc, opinor, Beſtii nomen correctori ejuſmodi imponit Perſius Sat. VI, 37.

Tune bona incolumis minuas? & BESTIUS *urget*
Doctores Graios: Ita fit, poſtquam ſapere urbi
Cum pipere & palmis venit hoc veſtrum maris exper;
Foeniſecae craſſo vitiarunt unguine pultes.

ubi *venit hoc veſtrum* reſcripſimus ex codice antiquo; cum perperam in vulgatis feratur, *Venit noſtrum hoc.*

38. IDEM, QUICQUID ERAT NACTUS PRAEDAE MAJORIS] Et in editis omnibus & in membranis pleriſque QUICQUID. At codices aliquot Torrentii habent,

SI QUID *erat nactus praedae majoris.*

Rectiſſime: hoc enim & juſtius vulgato eſt, & ſignificantius. *Si forte majoris praedae quid nactus erat*; quo oſtenditur, tam largam fortunam & rarius & difficilius ei obtigiſſe.

Dictitet, occultam febrem ſub tempus edendi
Diſſimules; donec manibus tremor incidat unctis.
Stultorum incurata pudor malus ulcera celat.
Si quis bella tibi terra pugnata marique
Dicat, & his verbis vacuas permulceat auris;
TENE magis ſalvum populus velit, an populum tu,
Servet in ambiguo, qui conſulit & tibi & Urbi,
Juppiter; Auguſti laudes agnoſcere poſſis.
Cum pateris ſapiens emendatuſque vocari;
Reſpondeſne tuo, dic ſodes, nomine? nempe

Vir

36. IDEM SI CLAMET FUREM] Nullus, quod ſciam, Interpretum filum & ductum hujus orationis recte accepit:

Cum pateris ſapiens emendatuſque videri,
Reſpondeſne tuo dic ſodes nomine? nempe
Vir bonus & prudens dici delector ego ac tu.
Qui dedit hoc hodie, cras ſi volet, auferet: ut ſi
Detulerit faſces indigno, detrahet idem.
Pone, meum eſt; inquit: pono, triſtiſque recedo.
Idem, ſi clamet furem, neget eſſe pudicum,
Contendat laqueo collum preſſiſſe paternum,
Mordear opprobriis falſis mutemque colores.

Ubi hic ordo, haec ſententia eſt: *Qui hodie dedit hoc*, nomen ſc. ſapientis & emendati, mihi indigno; *cras auferet, ſi volet. Pone*, inquit, iſtud nomen, quo tibi adulatus ſum: *meum eſt*, quod eo nomine tibi places. Ego vero *pono, & triſtis recedo. Idem* ego, qui fallis prius laudibus criſtas erigebam, *mordear etiam opprobriis falſis, ſi clamet me furem eſſe, impudicum, parricidam.* Ejuſdem enim eſt, *falſo honore juvari, & mendaci infamia terreri.* IDEM igitur primae hic perſonae eſt; *Pono triſtiſque recedo: Idem mordear opprobriis falſis.* Ita Noſter paſſim; ut Epiſt. II, 2. v. 104.

Multa foro, ut placem genus irritabile vatum,
Cum ſcribo, & ſupplex populi ſuffragia capto:
Idem, *finitis ſtudiis & mente recepta,*
Obturem *patulas impune legentibus aures.*

& in Arte v. 358.

Quem bis terve bonum cum riſu miror; & idem
Indignor, *quandoque bonus dormitat Homerus.*

Cicero Epiſt. Fam. IV, 4. *Et ego ipſe me non eſſe verborum admodum inopem agnoſco: ſed tamen* idem facile cedo *tuorum ſcriptorum ſubtilitati.* At Interpretes τὸ *Idem* tertiae hic perſonae eſſe arbitrantur, & ultima illa *mutemque colores* per interrogationem efferunt: quo omnis ſententiae vis corrumpitur, & orationis filum interciditur.

38. MUTEMQUE COLORES] Unus & alter exnoſtris recentioribus COLOREM; ut tres Cruquii, quos ſe ſequi profitetur. Sane in hac ſententia Latini ſingularem plerumque numerum adhibent. Plautus Merc. II, 3.

Quid eſt tibi, quod commutatu'ſt color?

Cicero pro Cluentio cap. 19. *Suſpenſus incertuſque vultus, crebra* coloris *mutatio.* Aurelius Victor in Nerva: *Perinde trepidavit, ut* mutato colore, *verbis amiſſis, vix conſiſteret.* Recte tamen ſe habet COLORES, quod in omnibus paullo vetuſtioribus extat. Propertius I, 16.

Quis te cogebat multos *pallere* colores,
Et fletum invitis ducere luminibus?

Lucianus in Eunucho: Καὶ πωποῖος ἦν, εἰς μοῦς τραπόμενος ΧΡΩΜΑΤΑ, καὶ ψυχρῷ τῷ ἱδρῶτι μίμενος. Significat, non ſemel, ſed crebro pallorem ruboremque ire & redire.

40. QUEM NISI MENDOSUM ET MENDACEM] Quod in priſcis editionibus ſic exhibetur,

Falſus honor juvat, & mendax infamia terret
Quem, niſi mendoſum & mendacem?

vetuſtiores plerique codices ad hunc modum variant,

Quem niſi mendoſum & MEDICANDUM?

Ita quattuor Blandinii cum tribus aliis apud Cruquium, ita unus Berſmanni & bini Pulmannian.: ita ex noſtris optimi Leidenſis & Reginenſis. Et Cruquius quidem ſic edidit, ſuorum auctoritate fretus, quem tamen nemo imitari auſus eſt praeter Baxterum noſtratem. Torrentius vero illud *Medicandum, ut inſulſum plane & inſipidum, rejicit.* Quo magis elaborandum eſt nobis, qui Cruquianam quidem lectionem ſequimur, licet alio

prop-

Vir bonus & prudens dici delector ego, ac tu.
Qui dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet: ut si
Detulerit fascis indigno, detrahet idem.
Pone, meum est; inquit: pono, tristisque recedo.
Idem, si clamet furem, neget esse pudicum,
Contendat laqueo collum pressisse paternum,
Mordear opprobriis falsis, mutemque colores.
Falsus honor juvat, & mendax infamia terret
Quem, nisi mendosum & medicandum? vir bonus est quis?
Qui consulta Patrum, qui leges juraque servat;

v. 40. Vulg. ET MENDACEM.

Quo

prorsus modo interpretemur; ut sententiae nostrae ratio constare, & a posterorum cavillationibus immunis aetatem ferre possit. Quis igitur est *medicandus?* is profecto, cui medicina, emendatione, correctione opus est. Nam ut *morbi*, ita & *medicinae* vocabulum ad animum transferri solet, apud optimos quosque scriptores. Terent. And. v. 1.

Ejus labore atque ejus dolore gnato ut medicarer *tuo.*

Noster Epist. I, 8.

Sed quia mente *minus validus, quam corpore toto*
Nil audire velim, nil discere, quod levet aegrum;
Fidis offendar medicis, *irascar amicis.*

Seneca Epist. L. *Nemo se esse avarum intelligit, nemo cupidum. Caeci tamen ducem quaerunt, nos sine duce erramus: & ideo difficulter ad* sanitatem *pervenimus, quia nos aegrotare nescimus: nec quaerimus quidem* medicum; *erubescimus discere bonam mentem.* Ita apud Graecos θεραπεία & θεραπεύεσθαι de mente passim usurpantur. Plutarchus Περὶ Ἀοργησίας p. 806. Ed. Steph. Τὸ τοῦ Μανίου, Δεῖν ἀεὶ θεραπευομένους βιοῦν τοὺς σώζεσθαι μέλλοντας. Marcus Antoninus I, 7. Παρὰ Ῥουφίου, τὸ λαβεῖν φαντασίαν τοῦ χρήζειν διορθώσεως καὶ θεραπείας τοῦ ἤθους. Ergo hoc vult Horatius: Qui falso honore delinitur, aut falsa infamia cruciatur; is certe mendosus est, & medicinae indiget; quantumvis se sanum & ab omnibus animi morbis liberum esse opinetur. Nihil profecto aptius ad totam orationis seriem vel fingi poterit. Sic enim antea dixerat, eadem qua hic tralatione:

Jactamus jampridem omnis te Roma beatum:
Sed vereor, ne cui de te plus quam tibi credas;
Neve putes alium sapiente bonoque beatum:
Neu, si te populus sanum recteque valentem
Dictitet, occultam febrem *sub tempus edendi*
Dissimules; donec manibus tremor incidat unctis.
Stultorum incurata pudor malus ulcera *celat.*

Haec omnia μεταφορικῶς de animi morbis accipienda esse quivis videat. Ergo ubi in versibus sequentibus quaesiverat, an amicus ille suus & falsis laudibus non delectari, & infamia falsa non concuti didicisset, tandem eadem metaphora sic argumentum claudit.

Falsus honor juvat, & mendax infamia terret
Quem nisi mendosum & MEDICANDUM?

Si his, inquit, rebus concuteris, morbo utique laboras & *medicandus* es, quantumvis *sanum te & recte valentem* & populus dictitet, & tu credulus sic existimes. Noster Serm. I, 6. v. 65.

Atqui si vitiis mediocribus & mea paucis
MENDOSA *est natura, alioqui recta.*

& iterum I, 4, 130.

Ex hoc ego SANUS *ab illis*
Perniciem quaecumque ferunt, mediocribus & quois
Ignoscas vitiis teneor.

Ex his locis inter se collatis facile perspectu est, quam vere apteque vocabula illa hic conjungantur, MENDOSUM & MEDICANDUM. Mendosi siquidem sumus ob *vitia:* & vitia illa *sanatione* & *medicina* indigent. Omnis itaque mendosus propterea est *medicandus:* at non omnis mendosus necessario est *mendax:* poterit enim quis menda sua cognoscere & confiteri: ut Noster loco jam laudato, Serm. I, 4, 130. De qua re vide egregie differentem Senecam De Tranquillitate cap. 1. Quid quod *Medicandum* olim legit Porphyrio Scholiastes? *Mendosum*, inquit, *Vitiosum. Mendacem, hoc est, non sanum.* Ita quidem Georgii Fa-

Quo multae magnaeque ſecantur judice lites;
Quo res ſponſore, & quo cauſſae teſte tenentur.
Sed videt hunc omnis domus & vicinia tota
Introrſus turpem, ſpecioſum pelle decora.
Nec furtum feci, nec fugi; ſi mihi dicit
Servus: Habes pretium; loris non ureris, aio.
Non hominem occidi: Non paſces in cruce corvos.
Sum bonus, & frugi: renuit negitatque Sabellus.
Cautus enim metuit foveam lupus, accipiterque
Suſpectos laqueos, & opertum miluus hamum.
Oderunt peccare boni, virtutis amore:
Tu nihil admittes in te, formidine poenae.
Sit ſpes fallendi, miſcebis ſacra profanis.

v. 43. Vulg. Quo RESPONSORE. 45. INTRORSUM. 46. DICAT. 49. NEGAT ATQUE.

Nam

bricii editio praefert: ſed naris eſſe obeſae debet, qui illud *Non ſanum* minime ad *Mendacem*, ſed ad *Medicandum* ſpectare non ſubodoretur. Atque ita clare exhibet Editio Veneta anni MCCCCXC. *Medicandum, hoc eſt, non ſanum.* Valeant itaque, qui *Mendacem* hic ſupponunt, magno ſententiae diſpendio: quamquam in iis eſt Joannes Sarisburienſis vir ſuae aetatis eruditiſſimus, qui ante annos plus quingentos ſic in ſuis codicibus legebat,

Quem niſi mendoſum & mendacem?

ut videbis Policrat. II, 14. nam & ſic ibi codex ſcriptus in Bibliotheca hujus Academiae publica. Sed hujus auctoritati praeponderant & codices qui octingentos annos facile ſuperant, & Scholiaſtes his omnibus prior, &, quod maximum eſt, ipſa ratio & ſeries orationis.

43. Quo RESPONSORE] Conſpirant fere in hanc lectionem & noſtri codices & aliorum omnes:

Vir bonus eſt quis?
Qui conſulta patrum, qui leges juraque ſervat;
Quo multae magnaeque ſecantur judice lites;
Quo reſponſore, *& quo cauſſae teſte tenentur.*

Ubi ſi interroges, quis iſte *reſponſor* eſt, reſpondebunt tibi Interpretes *jure conſultum* hic intelligi. Audio: verum, etiamſi *reſponſa prudentum* appellatae fuerint interpretationes juris a conſultis profectae; nego tamen apud ullum ſcriptorem conſultos dici *Reſponſores*. Adde, quod ipſa loci ſententia ab hac interpretatione abhorret. Quaerit enim Flaccus, Quis apud vulgus *vir bonus* audiat? Qui leges, inquit, & jura ſervet, qui teſtis gravis habeatur, qui arbiter litium exceptione major, qui *reſponſor?* Quid, ſodes, *reſponſor?* annon haec ad omne vitae inſtitutum attinent; intra certum aliquod minime coërcenda? an ſoli, an omnes juris prudentiae profeſſores *viri boni* tum habebantur? an excludendi erant ceteri omnes, ſeu Senatores, ſive Equites; ne Populum dicam, & Philoſophos, & noſtrum ipſum Poëtam? Nemone uſquam vir bonus, niſi qui *de jure reſpondere* noverit? Quid ergo? ſolus laboranti loco hic conſulit codex veterrimus Blandinius, qui hanc lectionem exhibet,

Quo RES SPONSORE, *& quo cauſſae teſte tenentur.*

Rectiſſime: *Quo*, inquit, *ſponſore res tenentur; quo teſte cauſſae.* Cornelius Nepos in Attico: *Ut nullum illa fuerit vadimonium ſine Attico: his* SPONSOR *omnium* RERUM *fuerit.* Ita *ſponſor* & *teſtis* una veniunt apud Cic. de Prov. Conſ. c. 18. *Si denique Cn. Pompeius idem mihi* teſtis *de voluntate Caeſaris, & ſponſor eſt illi de mea.* Stultus autem fuerit creditor, qui *ſponſorem* aliquem acceperit, niſi *virum probum* & exiſtimationis integrae. Eleganter Perſius Satira Quinta:

Verterit hunc dominus? momento turbinis exit
Marcus Dama. Papae! Marco ſpondente, *recuſas*
Credere tu nummos? Marco ſub judice *palles?*
Marcus dixit: *ita eſt. adſigna, Marce, tabellas.*
Haec mera libertas: hoc nobis pilleum donat.

Ubi

Vir bonus & prudens dici delector ego, ac tu.
Qui dedit hoc hodie, cras, ſi volet, auferet: ut ſi
Detulerit faſcis indigno, detrahet idem.
Pone, meum eſt; inquit: pono, triſtiſque recedo.
Idem, ſi clamet furem, neget eſſe pudicum,
Contendat laqueo collum preſſiſſe paternum,
Mordear opprobriis falſis, mutemque colores.
Falſus honor juvat, & mendax infamia terret
Quem, niſi mendoſum & medicandum? vir bonus eſt quis?
Qui conſulta Patrum, qui leges juraque ſervat;

v. 40. Vulg. ET MENDACEM.

Quo

is modo interpretemur; ut ſententiae no-
atio conſtare, & a poſterorum cavillationi-
nmunis aetatem ferre poſſit. Quis igitur eſt
andus? is profecto, cui medicina, emenda-
, correctione opus eſt. Nam ut *morbi*, ita
dicinae vocabulum ad animum transferri ſo-
apud optimos quoſque ſcriptores. Terent.
v. 1.
is labore atque ejus dolore gnato ut medicarer
tuo.
er Epiſt. I, 8.
l quia mente *minus validus, quam corpore toto*
l audire velim, nil diſcere, quod levet aegrum;
lis offendar medicis, *iraſcar amicis.*
ca Epiſt. I. *Nemo ſe eſſe avarum intelligit, ne-*
upidum. Caeci tamen ducem quaerunt, nos ſine
erramus: & ideo difficulter ad ſanitatem *per-*
unus, quia nos aegrotare neſcimus: nec quaeri-
quidem medicum; *erubeſcimus diſcere bonam*
em. Ita apud Graecos Ὑγιαινειν & Ὑγιαινόν-
de mente paſſim uſurpantur. Plutarchus
Ἀοργησίας p. 806. Ed. Steph. Τὸ τοῦ Μιτυληνίου,
ἀεὶ διαπτυομένους βιοῦν τοὺς σώζεσθαι μέλλον-
Marcus Antoninus I, 7. Παρὰ Ῥουστικοῦ, τὸ λα-
φυσσαινειν τοῦ χρόζειν διορθώσεως καὶ διαπτείας
θυς. Ergo hoc vult Horatius: Qui falſo ho-
delinitur, aut falſa infamia cruciatur; is
: mendoſus eſt, & medicinae indiget; quan-
vis ſe ſanum & ab omnibus animi morbis li-
m eſſe opinetur. Nihil profecto aptius ad to-
orationis ſeriem vel fingi poterit. Sic enim
a dixerat, eadem qua hic tralatione:

ıclamus jampridem omnis te Roma beatum:
d verter, ne cui de te plus quam tibi credas;
rva putes alium ſapiente bonoque beatum:

Non, ſi te populus ſanum rectèque valentem
Dictitet, occultam febrem *ſub tempus edendi*
Diſſimules; donec manibus tremor incidat unctis.
Stultorum incurata pudor malus ulcera *celat.*

Haec omnia μεταφορικῶς de animi morbis accipienda eſſe quivis videat. Ergo ubi in verſibus ſequentibus quaeſiverat, an amicus ille ſuus & falſis laudibus non delectari, & infamia falſa non concuti didiciſſet, tandem eadem metaphora ſic argumentum claudit,

Falſus honor juvat, & mendax infamia terret
Quem niſi mendoſum & MEDICANDUM?

Si his, inquit, rebus concuteris, morbo utique laboras & *medicandus* es, quantumvis *ſanum te & recte valentem* & populus dictitet, & tu credulus ſic exiſtimes. Noſter Serm. I, 6. v. 65.

Atqui ſi vitiis mediocribus & mea paucis
MENDOSA *eſt natura, alioqui recta.*

& iterum I, 4, 130.

Ex hoc ego SANUS *ab illis*
Perniciem quaecumque ferunt, mediocribus & queis
Ignoſcas vitiis teneor:

Ex his locis inter ſe collatis facile perſpectu eſt, quam vere apteque vocabula illa hic conjungantur, MENDOSUM & MEDICANDUM. Mendoſi ſiquidem ſumus ob *vitia*: & vitia illa *ſanatione* & *medicina* indigent. Omnis itaque mendoſus propterea eſt *medicandus*: at non omnis mendoſus neceſſario eſt *mendax*: poterit enim quis menda ſua cognoſcere & confiteri: ut Noſter loco jam laudato, Serm. I, 4, 130. De qua re vide egregie differentem Senecam De Tranquillitate cap. 1. Quid quod *Medicandum* olim legit Porphyrio Scholiaſtes? *Mendoſum*, inquit, *Vitioſum. Mendacem, hoc eſt, non ſanum.* Ita quidem Georgii Fa-

Semper in augenda festinat & obruitur re.
Vendere cum possis captivum, occidere noli:
Serviet utiliter: sine pascat durus aretque:
Naviget, ac mediis hiemet mercator in undis:
Annonae prosit, portet frumenta pennisque.
Vir bonus & sapiens audebit dicere, Pentheu
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges? Adimam bona. Nempe pecus, rem,
Lectos, argentum: tollas licet. In manicis &
Compedibus saevo te sub custode tenebo.
Ipse Deus, simul atque volam, me solvet. opinor,
Hoc sentit; Moriar. mors ultima linea rerum est.

EPI-

PRODIDIT *arma, locum virtutis* deseruit, *qui Semper in augenda festinat & obruitur re.*

Quippe memineram *Prodere* & *Deserere* passim apud veteres Scriptores jungi solere. Cicero pro Flacco: *Quem ego sum secutus, is me* deseruit, & prodidit. Epist. ad Q. Fratrem I, 3. *Amici partim* deseruerunt *me, partim etiam* prodiderunt. Orat. post reditum in Senatu, cap. 4. *Non modo* deseruerunt, *in caussa praesertim publica & consulari, sed* prodiderunt. Ibid. 13. *Ut me & Remp. non modo* desererent, *sed etiam hostibus rēp.* proderent. Et iterum: *Me a magistratibus partim oppugnatum, partim* proditum, *partim* derelictum. Pro Domo sua cap. 1. *Quae in Rep. ab aliis oppressa, ab aliis* deserta, *ab aliis* prodita, *gesta sunt.* Pro Sextio c. 23. *Nonne si meam vitam* deseruissem, *remp.* prodidissem? Philip. XI, 9. *At vero ita decernunt, ut liberate Bruto: id enim restabat,* ut relicto, deserto, prodito. De Finibus, III, 19. *Nec magis vituperandus est* proditor *patriae, quam communis utilitatis aut salutis* desertor. Caesar Bello Civili, II, 32. Desertos *enim se ac* proditos *a vobis dicunt.* Livius II, 57. *Rempublicam* prodi *per motum ac* deseri. Idem XXVI, 13. *Et Hannibal fortes socios sciet abs se* desertos *ac* proditos *esse.* Seneca de Beneficiis IV, 27. *Quid ergo. Decius mortem timet? Marcius* proditor? *Camillus* desertor? Ob sollemnem, inquam, hanc & ubique obviam verborum horum conjunctionem, eo ferebat animus, ut pro *perdidit* substituerem PRODIDIT. Neque enim Librarios multum morabar, cum probe scirem haec vocabula passim ab illis confusa, & plerumque illud in hujus locum temere esse inductum: de quo consule Nic. Heinsium ad Ovidii Fast. II, 46. & 454. IV, 715. Remed. Amor. 453. Poëta ipse Fast. III, 114. de veteribus Romanis loquens, philosophiae tum ignaris;

Non illi coelo labentia signa *movebant,*
Sed sua: quae magnum prodere *crimen erat.*

Ita fidenter repone ex uno codice apud Heinsium; ceteri omnes *Perdere.* Sic *prodere aquilam*, Caesar de Bello Gallico, IV, 25. *Deserite, commilitones, si vultis, aquilam, atque hostibus* prodite. Verumtamen re attentius pensitata, nunc in ea sum sententia, ut vulgatam lectionem minime sollicitandam censeam. *Prodere* enim *signa* publica recte dixeris; privata cujusque *arma* non item; sed *tradere arma, projicere, abjicere, amittere, perdere.*

Vir-

Nam de mille fabae modiis cum ſubripis unum;
Damnum eſt, non facinus, mihi pacto lenius iſto.
Vir bonus, omne forum quem ſpectat & omne tribunal,
Quandocumque Deos vel porco vel bove placat,
Jane pater, clare, clare cum dixit, Apollo:
Labra movet metuens audiri; Pulchra Laverna,
Da mihi fallere, da juſto ſanctoque videri:
Noctem peccatis, & fraudibus objice nubem.
Quî melior ſervo, quî liberior ſit avarus,
In triviis fixum cum ſe demiſit ob aſſem,
Non video: nam qui cupiet, metuet quoque: porro
Qui metuens vivit, liber mihi non erit umquam.
Perdidit arma, locum virtutis deſeruit, qui

v. 61. Vulg. JUSTUM SANCTUMQUE.

Sem-

des tria illa, quae Horatius memorat, hic
ri; *ſponſorem*, *judicem*, *teſtem*. Recte igi-
ruquius ex ſuo codice RES SPONSORE
etſi ante nos nullum ſibi comitem inve-

INTRORSUM TURPEM] Silent hic Interpre-
d veterrimi noſtri Leidenſis, Voſſianus, & a manu Reginenſis,
RORSUS *turpem*, *ſpecioſum pelle decora*.
ine dubio & concinne: ne tria verba con-
in eandem literam exeant.
SI MIHI DICAT] Editi quidem libri, *Dicat*;
ginenſis & Voſſianus cum duobus recentio-
& Berſmanni tribus, DICIT: codex Re-
ocietatis DICET. Lege igitur,
furtum feci, nec fugi; ſi mihi DICIT
ius: habes pretium, loris non ureris; aio.
no reponendum eſt *Dicit*, ob verbum ſe-
Aio: ſi enim *Dicat* admiſeris; tum certe
igendum fuerit, non *aio*, ſed modus ſub-
vus *dicam* vel *dixerim*.
RENUIT, NEGAT ATQUE SABELLUS] Vitioſa
ollocatio *tũ atque*; & a tam puro poëta fur-
eliminanda. Quod veterrimus Blandinius
ii, id quoque a prima manu praetulit opti-
Reginenſis,
bonus & frugi: renuit NEGITATQUE *Sa-*
bellus.
equentativo uſi ſunt Plautus, Lucretius, Ci-
Salluſtius. Neque de lectionis fide dubitan-
dum: etſi id quoque non inelegans ſit, quod codex Berſmanni exhibet,

Renuitque negatque Sabellus.

56. DAMNUM EST NON FACINUS] Codices plerique & typis excuſi,

Damnum eſt, non facinus, mihi pacto lenius iſto.

At Magdalenenſis, cum Excerptis in Bibliotheca Bodleiana,

Damnum eſt, non facinus, pacto mihi lenius iſto.

Quod aliquanto rotundius eſt, & numeroſius.

61. DA JUSTUM SANCTUMQUE VIDERI] Sic editiones veteres, ſic novae pleraeque *juſtum ſanctumque*: at quanto elegantius eſt, quod Cruquius Torrentiuſque dederunt,

Da mihi fallere, da JUSTO SANCTOQUE *videri.*

Ita duo codices apud Canterum Var. Lect. IV, 12, totidem apud Lambinum & Pulmannum, Blandiniorum veterrimus apud Cruquium, cum aliquot Torrentianis. Noſtri vero omnes mendoſe hic accuſatives agnoſcunt. *Da mihi videri juſto*; ut Serm. I, 4. v. 39.

Primum ego me illorum, dederim quibus eſſe poëtis,

Excerpam numero.

Ubi vide quae adnotavimus. Plane hoſpes in his literis ſit, qui hanc lectionem ab auctore eſſe, illam ſcribis librariis deberi, non ſtatim agnoverit.

67. PERDIDIT ARMA, LOCUM VIRTUTIS DESERUIT] Erat, cum hunc locum ſic refingendum eſſe opinarer,

PRO-

Semper in augenda festinat & obruitur re.
Vendere cum possis captivum, occidere noli:
Serviet utiliter: sine pascat durus aretque:
Naviget, ac mediis hiemet mercator in undis:
Annonae prosit, portet frumenta penusque.
Vir bonus & sapiens audebit dicere, Pentheu
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges? Adimam bona. Nempe pecus,
Lectos, argentum: tollas licet. In manicis &
Compedibus saevo te sub custode tenebo.
Ipse Deus, simul atque volam, me solvet: opinor
Hoc sentit; Moriar. mors ultima linea rerum est.

PRODIDIT *arma, locum servili* deseruit, *qui semper in augenda festinat & obruitur re.*

Quippe meminerant *Prodere* & *Deserere* passim apud veteres Scriptores jungi solere. Cicero pro Flacco: *Quem ego sum secutus, is me* deseruit, *& prodidit.* Epist. ad Q. Fratrem I, 3. *Amici partim* deseruerunt *me, partim etiam* prodiderunt. Orat. post reditum in Senatu, cap. 4. *Non modo* deseruerunt, *in causa transeundi publica & consulari, sed* prodiderunt. Ibid. 13. *Ut me & Remp. non modo* desererent, *sed etiam hostibus vell.* proderent. Et iterum: *Me a magistratibus partim oppugnatum, partim* proditum, *partim* derelictum. Pro Domo sua cap. 1. *Quae in Rep. ab aliis oppressa, ab aliis* deserta, *ab aliis* prodita, *fessa sunt.* Pro Sextio c. 33. *Rempe si meam vitam* deseruissem, *remp.* prodidissem? Philip. XI, 9. *At vero ita decernunt, ut liberato Bruto: id enim restabat,* ut religio, desertio, prodito. De Finibus, III, 19. *Nec magis virtus ullo modo est* proditor *patriae, quam* contemptor utilitatis aut salutis desertor. Caesar Bello Civili, II, 31. Desertos *enim se ac* proditos *a suis* dicunt. Livius II, 57. *Respublicam* prodi *per metum ac* deseri. Idem XXVI, 13. *Et Hannibal fortes fidosque* [illegible] *ubi se* deserta *ac* prodita *esse* [illegible] cile IV, 27. *Quid ego* [illegible] *dixi* proditor? *Cumulat* [illegible] *impium, sunt & utique* [illegible] *compendiarium, ea* [illegible] *illi* substituerunt. [illegible] brarios multum mor[illegible] vocabula passim [illegible] illud in hujus loc[illegible] quo consule [illegible] &c. 454. IV, 715. Remed. [illegible] 946. III, 114. de [illegible] voluptuaz tum ignavi;

Non illi vano laborat lingua [illegible]
Sed sua; quae magnum [illegible]

Ita fidentes reponit ex uno codice [illegible] ceteri omnes *Perdere.* Sic paulo [illegible] de Bello Gallico, IV, 25. [illegible] *si velit, aquilam, atque hostia* [illegible] tamen te attentius pensitare, [illegible] sentias, ut vulgatam lectionem [illegible] dam censeam. *Prodere* enim [illegible] xerit; privata custodiae [illegible] *dere arma, projicere, abjicere,*

EPISTOLA XVII.

AD SCAEVAM.

QUAMVIS, Scaeva, ſatis per te tibi conſulis, & ſcis
Quo tandem pacto deceat majoribus uti;
Diſce, docendus adhuc quae cenſet amiculus: ut ſi
Caecus iter monſtrare velit: tamen aſpice, ſi quid
Et nos, quod cures proprium feciſſe, loquamur.
Si te grata quies & primam ſomnus in horam
Delectat; ſi te pulvis ſtrepituſque rotarum,
Si laedet caupona; Ferentinum ire jubebo.
Nam neque divitibus contingunt gaudia ſolis;
Nec vixit male, qui natus morienſque fefellit.
Si prodeſſe tuis, paulloque benignius ipſum
Te tractare voles; accedes ſiccus ad unctum.
Si pranderet olus patienter; regibus uti
Nollet Ariſtippus. Si ſciret regibus uti;
Faſtidiret olus, qui me notat. utrius horum
Verba probes & facta, doce: vel junior, audi

Cur

ius Aen. I, 478.
te *alia fugiens* amiſſis *Troilus* armis.
ſtinus Digeſt. XLIX, 16, 3. *Miles qui in bel-*
ia amiſit, *vel* alienavit, *capite punitur.* Pau-
idem 14. Arma alienaſſe *grave crimen eſt, & ea*
de ertioni *exaequatur.* Marcellus Digeſt. XLIX,
. *Non idem in armis juris eſt: quippe nec ſine*
o amittuntur: *arma enim poſtliminio reverti*
ur, *quod turpiter* amittantur. Appuleius Me-
IX. de milite cui ereptus erat gladius: *Nam*
r *propriam contumeliam militaris etiam ſacra-*
genium ob amiſſam ſpatham *verebatur.* Plau-
pidico Act. I. Sc. I. v. 28.
—— *ubi arma ſunt Stratippocli?*
l *iſta ad hoſtes transfugerunt. Armane?*
Et quidem cito.
id *eſt, Epidice? Perdidit me. Quis?*
Ille qui perdidit arma.

3. DISCE DOCENDUS ADHUC] Ineptiſſima interpunctio eſt, quae editiones pleraſque maculat,

Diſce docendus adhuc, quae cenſet amiculus: ut ſi Caecus iter monſtrare velit.

Tu vero ſic diſtingue,

Diſce, docendus adhuc quae cenſet amiculus:

ubi ordo eſt, Diſce, quae amiculus cenſet ipſe adhuc docendus, ipſe praeceptoris indigens. Conſtat hoc ex verbis ſequentibus, *Ut ſi caecus iter monſtrare velit:* ſed jam alii hoc occuparunt. Ipſe tibi primus indicabo, Auſonium bis haec Flacci verba expreſſiſſe: Praefat. ad Centonem: *Et ſi pateris, ut* doceam docendus ipſe; *Cento quid ſit abſolvam.* & Epiſt. XVII. *Ego te* docebo, docendus adhuc, *ſi eſſem id aetatis ut diſcerem.*

Cur ſit Ariſtippi potior ſententia. namque
Mordacem Cynicum ſic eludebat, ut aiunt;
Scurror ego ipſe mihi, populo tu: rectius hoc &
Splendidius multo eſt. equus ut me portet, alat rex,
Officium facio: tu poſcis vilia rerum,
Dante minor; quamvis fers te nullius egentem.
Omnis Ariſtippum decuit color & ſtatus & res,
Tentantem majora, fere praeſentibus aequum:
Contra, quem duplici panno patientia velat,
Mirabor, vitae via ſi converſa decebit.
Alter purpureum non exſpectabit amictum;
Quidlibet indutus celeberrima per loca vadet;
Perſonamque feret non inconcinnus utramque.
Alter Mileti textam cane pejus & angui
Vitabit chlamydem; morietur frigore, ſi non
Rettuleris pannum: refer, & ſine vivat ineptus.
Res gerere & captos oſtendere civibus hoſtis,
Attingit ſolium Jovis & caeleſtia tentat.
Principibus placuiſſe viris, non ultima laus eſt.
Non cuivis homini contingit adire Corinthum.
Sedit, qui timuit ne non ſuccederet: eſto:
Quid? qui pervenit, fecitne viriliter? atqui
Hic eſt, aut nuſquam, quod quaerimus. hic onus horret,

Ut

20. SPLENDIDIUS MULTO EST] Et hic quoque locus in omnibus quot vidi editionibus à prava interpunctione laborat:

Scurror ego ipſe mihi, populo tu: rectius hoc &
Splendidius multo eſt, equus ut me portet, alat rex.
Officium facio: tu poſcis vilia rerum.

Immo tu contra ſic divide orationem; ut τὸ *rectius* ad praecedentia referatur; non, ut vulgo, ad ſequentia:

Scurror ego ipſe mihi, populo tu: rectius hoc &
Splendidius multo eſt. Equus ut me portet, alat rex,
Officium facio; tu poſcis vilia rerum.

Rectius, inquit, *hoc eſt*; ſcurrari ſcil. mihi, quam, quod tu facis, populo. Ego *officium facio*, *ut equus me portet*, &c. ut grande operae pretium conſequar: *tu* tuis officiis *vilia rerum* captas. At in vulgata illa diſtinctione prava ſunt omnia: neque ſanam inde ſententiam ullo modo exſculpere poteris.

30. CANE PEJUS ET ANGUE] Scripti quidem & excuſi omnes ANGUE hic repraeſentant: at ab auctoris manu aliam ea vox terminationem habuit,

Alter Mileti textam cane pejus & ANGUI
Vitabit chlamydem.

Fidem

Ut parvis animis & parvo corpore majus:
Hic ſubit, & perfert. aut virtus nomen inane eſt,
Aut decus & pretium recte petit experiens vir.
Coram rege ſua de paupertate tacentes
Plus poſcente ferent. diſtat, ſumaſne pudenter;
An rapias. atqui rerum caput hoc erat, hic fons.
Indotata mihi ſoror eſt, paupercula mater,
Et fundus nec vendibilis nec paſcere firmus,
Qui dicit; clamat, Victum date. ſuccinit alter,
Et mihi dividuo findetur munere quadra.
Sed tacitus paſci ſi poſſet corvus, haberet
Plus dapis, & rixae multo minus invidiaeque.
Brundiſium comes aut Surrentum ductus amoenum,
Qui queritur ſalebras & acerbum frigus & imbris,
Aut ciſtam effractam & ſubducta viatica plorat;
Nota refert meretricis acumina, ſaepe catellam,
Saepe periſcelidem raptam ſibi flentis: uti mox
Nulla fides damnis veriſque doloribus adſit.
Nec ſemel inriſus triviis attollere curat
Fracto crure planum. licet illi plurima manet
Lacrima; per ſanctum juratus dicat Oſirin,
Credite, non ludo; crudeles, tollite claudum:
Quaere peregrinum, vicinia rauca reclamat.

v. 43. Vulg. Suo.

EPI-

Fidem tibi faciet Priſcianus p. 766. *Anguis, ab Angue, vel Angui. Horatius in I. Epiſt.*

Alter Mileti textam cane pejus & angui
Vitabit chlamydem.

Sic & quattuor ſcripta Priſciani Exemplaria: ſic alibi in fine verſiculi *ungui, imbri, igni:* Vide quae diximus ad Serm. I, 5. v. 72.

43. CORAM REGE SUO] Vide modo quod omnes ubique editiones prae ſe ferunt,

Coram rege ſuo de paupertate tacentes
Plus poſcente ferent.

Regem hic recte accipies, amicum divitem & potentem. Quid ergo? an nemo coram ejuſmodi rege de paupertate loqui poteſt honeſte? non de aliena paupertate? non ut inopi amico per alterius liberalitatem ſubveniat? periit itaque gratiſſimum officii genus, & utiliſſimus amicitiae fructus. Ego vero vel ex conjectura corrigendum eſſe vidi:

Coram rege SUA *de paupertate tacentes.*

Recte hoc & prudenter praecipit: atque ita poſtea in Codice Petrenſi ſine litura offendi.

EPISTOLA XVIII.

Ad Lollium.

Si bene te novi, metues, liberrime Lolli,
Scurrantis ſpeciem praebere, profeſſus amicum.
Ut matrona meretrici diſpar erit atque
Diſcolor, infido ſcurrae diſtabit amicus.
Eſt huic diverſum vitio vitium prope majus,
Aſperitas agreſtis & inconcinna graviſque:
Quae ſe commendat tonſa cute, dentibus atris;
Dum volt libertas dici mera, veraque virtus.
Virtus eſt medium vitiorum, & utrimque reductum.
Alter in obſequium plus aequo pronus, & imi
Deriſor lecti, ſic nutum divitis horret,
Sic iterat voces, & verba cadentia tollit;
Ut puerum ſaevo credas dictata magiſtro
Reddere, vel partis mimum tractare ſecundas:
Alter rixatur de lana ſaepe caprina, &
Propugnat nugis armatus: Scilicet, ut non

v. 8. Vulg. Mera dici. 15. Et *deeſt.* Sit

8. Dum vult libertas] Ita libri typis editi,

Dum vult libertas mera dici, *veraque virtus.*

Sed melius & concinnius omnes ubique membranae,

Dum vult libertas dici mera, *veraque virtus.*

Equidem in plus duodecim ita repperi, ne uno quidem diſſentiente: atque itidem in ſuis Torrentius, Pulmannus, Berſmannus, & in Adverſar. XXXVII, 22. Barthius. Qui autem eruditam habet, quid interſit, facile percipiet.

11. Sic nutum divitis horret, Sic iterat voces] Codex Collegii Trinitatis,

— *ſic* vultum *divitis horret.*

Utrumque ſane junxit Livius XXXIX, 5. *Suo quemque judicio & homines odiſſe aut diligere, & res probare aut improbare, debere: non pendere ex alterius* vultu ac nutu, *nec alieni momentis animi circumagi.* Praeſtat tamen nutum retinere cum ceteris codicibus. Cicero Parad. V. *Hereditatis ſpes quid iniquitatis in ſerviendo non ſuſcipit? quem* nutum *locupletis orbi ſenis non obſervat? loquitur ad voluntatem.* Sic & alibi: *Ad voluntatem nutumque; Ad arbitrium nutumque.* Plutarchus de Educatione Puerorum. Κόλακες, οἱ πρὸς τὸ τοῦ πλουσίου ΝΕΥΜΑ ζῶντες; *Aſſentatores, qui* ad nutum divitum *vivunt.* Porro pro iterat voces, quod in membranis omnibus reperi, Barthius ex vetuſtiſſimo, ut narrat, codice Adverſ. XXXVIII, 22. ſic verba exhibet,

Sic verat *voces, & verba cadentia tollit.*

hoc eſt, ait, *Verus voces eſſe jubet, calculo ſuo ve-*

Sit mihi prima fides? &, vere quod placet, ut non
Acriter elatrem? pretium aetas altera ſordet.
Ambigitur quid enim? Caſtor ſciat an Docilis plus;
Brundiſium Minucî melius via ducat, an Appî.
Quem damnoſa Venus, quem praeceps alea nudat,
Gloria quem ſupra vires & veſtit & unguit,
Quem tenet argenti ſitis inportuna fameſque,
Quem paupertatis pudor & fuga; dives amicus,
Saepe decem vitiis inſtructior, odit & horret:
Aut ſi non odit, regit; ac, veluti pia mater,
Plus quam ſe ſapere & virtutibus eſſe priorem
Volt: & ait prope vera; Meae (contendere noli)
Stultitiam patiuntur opes: tibi parvula res eſt:
Arta decet ſanum comitem toga: deſine mecum
Certare: Eutrapelus, cuicumque nocere volebat,
Veſtimenta dabat pretioſa. beatus enim jam
Cum pulchris tunicis ſumet nova conſilia & ſpes;
Dormiet in lucem; ſcorto poſtponet honeſtum
Officium; nummos alienos paſcet; ad imum
Threx erit, aut olitoris aget mercede caballum.

Arca-

s. Bellum ſane hominem, qui tam caſco & o vocabulo poëtam noſtrum impertit. Atqui ɔud cinctutos illos *verare* abſolute dictum erat *vera dicere.* Gellius XVIII, 2. *Quaeſitum eſt, um* Verant, *quod ſignificat* vera dicunt, *quiſ- veterum poëtarum dixerit? — nemo enim com- ineras dictum eſſe a Q. Ennio id verbum in* XIII. *alium in iſto verſu,*

— *ſatin' vates* verant *aetate in agunda?*

ueas itaque tranſitive dicere, *verare voces:* e dicam ſententiam ipſam clare *vò iterat* fla- e.

. ALTER RIXATUR DE LANA] Noſtri omnes ices cum editionibus priſcis,

lter rixatur de lana ſaepe caprina,
opugnat nugis armatus.

Quae cum hiulca & inconnexa editores merito offenderent, Muretus ex conjectura dedit,

Alter RIXATOR.

Cruquius ex duobus, ut ait, codd.

Alter RIXATUS.

Nos addita conjunctione, quae in fine verſus, ſi ſalvo fit metro, facillime ſolet excidere, ſic locum refinximus,

Alter rixatur de lana ſaepe caprina, ET
Propugnat nugis armatus.

Neque enim nomen *Rixator* apud quemquam veterem reperimus; nec *Rixatus* admittere potuimus ſine labe ſententiae; quae, ſi participio opus foret, *Rixans* omnino poſtulat, temporis praeſentis.

Tuterisque tuo fidenter praesidio: qui
Dente Theonino cum circumroditur, ecquid
Ad te post paullo ventura pericula sentis?
Nam tua res agitur, paries cum proximus ardet:
Et neglecta solent incendia sumere vires.
Dulcis inexpertis cultura potentis amici:
Expertus metuit. tu, dum tua navis in alto est,
Hoc age, ne mutata retrorsum te ferat aura.
Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosi.
Sedarum celeres, agilem gnavumque remissi
Potores liquidi media de luce Falerni
Oderunt porrecta negantem pocula; quamvis
Nocturnos jures te formidare tepores.
Deme supercilio nubem: plerumque modestus

v. 81. Vulg. FIDENTEM. 91. Pot. FIBRIS ex DE VOCVE.

ejus: ita Cicero pro P. Sestio c. 42. *Ut aliquae praesidio regni & curriculo & jugulum ac latera tectiora habeat.* c. 37. *Utemque suum sceleris & fraudis praesidio, non juris judicio rempublicam defendit.* At autem pro DVE subtilimi literulae quidem unius damno, sed magno compendio sententiae, quae conjunctionem hic discretivam, non cuilibet, necessario exigit. Et DVE quidem eam vim habere potuit, si additum ESSET. *Illum indignum amicis tuum: ut tamen positus inter servos & inimicos*; vel, *ita tamen ut, sed tamen ut.* Noltet Epist. I. 20.

Irasci aliorum, tamen ut *placabilis essem.*

Serm. II. 6. 53.

Aspice ut divertar quaesiti, ut tamen *avidum*
Solvatur beffisti ardentem.

II. 1. 80.

equidem nihil hinc diffingere possum:
Sed tamen ut *memini* (*aiebat*).

Adde huc igitur *Tamen*, & ipsum illum sensum efficies, quem nos ut consequamur, EX PRI DVE subtilissimus. *At parvi tuteriique* imperativi modi vim habet, ut puto: neque aliter olim, ut videtur, legebant Scholiastae, qui *defende*, *tuere*, *protege* in enarratione hujus loci usurpant. Quod si sequeretur quispiam DVE per se posituum perinde esse ac *at tamen*, me quidem assentientem non habet; & interea eam ipsam interpretationem nihil refert exequamur. [illegible] v. 107.

91. Potores liberi [illegible] ut] Varro: *equidem*, ut [illegible] fari hic verisimile videatur, a [illegible] nostris Vindiana & Regiana [illegible] ortopar & 2 manu [illegible] alias aliquotiens [illegible] [illegible] ilito Epist. XIV. 14.

Quae ita [illegible]

Quem Illudens [illegible] [illegible] num IS ille MANET, [illegible] [illegible] recensionibus nullus praebetur [illegible] sive ab auctore profecta; DVE, [illegible] hinc exciderat, a scribe quo [illegible] dissimiles hasce circumspice, & [illegible] fortissime pectas. Quo [illegible] MANET? an ad [illegible] [illegible] de animo est ac II. *parvo potare Falerno*, ut hanc varietas [illegible] ut aliqua repellatur fugatve [illegible] primi: *libabat* enim ut [illegible] illud deinde quale est [illegible] tum quantum hic subtrahitur [illegible] esse quidem, & vel ad [illegible] [illegible] & negotia [illegible] omnium, sed cum [illegible]

Surge, & inhumanae ſenium dépone Camenae,
Cenes ut pariter pulmenta laboribus emta:
Romanis ſollemne viris opus, utile famae,
Vitaeque, & membris: praeſertim cum valeas, &
Vel curſu ſuperare canem, vel viribus aprum
Poſſis. adde, virilia quod ſpecioſius arma
Non eſt qui tractet. ſcis quo clamore coronae
Proelia ſuſtineas campeſtria: denique ſaevam
Militiam puer & Cantabrica bella tuliſti
Sub duce, qui templis Parthorum ſigna refigit

v. 56. Vulg. REFIXIT.

Nunc

56. SUB DUCE, QUI TEMPLIS PARTHORUM SIGNA REFIXIT] Haeſit haec lectio ex editionibus priſcis; omnes tamen Interpretes in pleriſque codicibus REFIGIT ſe reperiſſe clare teſtati ſunt: ita ſane in veterrimis noſtris extat, Leidenſi, Reginenſi, & Voſſiano. Quid ergo dubitamus, in ſedem priſtinam poſtliminio revocare?

Sub duce, qui templis Parthorum ſigna REFIGIT
Nunc: & ſiquid abeſt Italis adjudicat armis.

Scripta ſcilicet haec Epiſtola eſt, ſub ipſo tempore, quo Phraates Perſarum rex ſigna & captivos reſtituit, Auguſto tum in Bithynia agente; Tiberio in Armenia; M. Appuleio, P. Silio Nerva Coſſ. cum Horatius annum aetatis XLVI. ingrederetur. *Nunc refigit*; ſic enim diſtinguunt potiora exemplaria, ut ſcias praeſens tempus hic denotari & requiri. Porro & illud mecum contemplare,

Nunc, & ſiquid abeſt, Italis adjudicat ARMIS:

quod calide ſatis diſſimulant Interpretes, & intactum fere praetereunt. Atqui hujus orationis aut haec ſententia, aut nulla eſt; *Non a Parthis ſolum ſigna recuperat, ſed ab aliis gentibus, ſiqua per totum terrarum orbem Romanis erepta ſunt.* Quo poſito, bis in Hiſtoriam peccatur: neque enim eo tempore aut ab ulla gente praeter Parthos ſigna repoſcebantur; aut uſquam gentium erant praeterea, unde repeti poſſent. Equidem ex vi & notione verbi *Adjudicat*, ſic locum concinnandum & reſtituendum cenſeo:

Nunc, & ſiquid abeſt, Italis adjudicat ARVIS.

Quippe id vocabulum proprie uſurpatur in controverſiis De Finibus conſtituendis. Digeſt. X, 1. *Judici finium regundorum permittitur, ut, ubi non poſſit dirimere fines*, adjudicatione *controverſiam dirimat.* Et mox, *Si alter fundus duorum, alter trium ſit; poteſt judex uni parti* adjudicare locum, *de quo quaeritur, licet plures dominos habeat: quoniam magis* fundo *quam perſonis* adjudicari fines *intelliguntur.* Cicero Offic. I, 10. de Q. Fabio Labeone loquens, qui arbiter de Finibus datus eſt; *Itaque illorum fines, ſicut ipſi dixerunt, terminavit; in medio relictum quod erat, populo Romano* adjudicavit. Valerius Max. de eodem Labeone, VII, 3. *Conſtitutis deinde finibus, ut ipſi terminaverant; quicquid reliqui ſoli fuit, populo Romano* adjudicavit. Cicero De Lege Agraria, 22. *Audivit, poſſidere agros in ora maritima regem Hieroſolymorum, quos P. Africanus populo Romano* adjudicarit. Suetonius Aug. XXXII. *Loca in urbe publica juris ambigui poſſeſſoribus* adjudicavit. Frontinus de Coloniis. *Caudinum oppidum muro ductum a Caeſare coloniae Beneventanae cum territorio ſuo eſt* adjudicatum. Seneca Hippolyto v. 109.

Nec adire caſtis precibus aut ritu pio
Adjudicatae *praeſidem* terrae *deam.*

Recte igitur & proprie Noſter, *Italis adjudicat* ARVIS: quandoquidem *fundo* magis, ut Paullus loco jam dicto, quam *perſonae* adjudicari fines intelliguntur. Unde haec demum hujus loci ſententia naſcitur; *Sub eo duce militaſti, qui jam nunc ſigna Romana a Parthis recipit, Imperiique fines profert & conſtituit, Provinciis ordinatis, & Armenia, quae ditioni noſtrae deerat, populo Romano adjudicata.* Quippe eodem hoc anno & ſigna recepta ſunt, & Armenia capta eſt. Velleius Paterc. II, 94. *Nec multo poſt miſſus ab eodem vitrico Tiberius cum exercitu ad viſendas ordinandaſque quae ſub oriente ſunt provincias, cum legionibus ingreſſus* Armeniam, redacta ea in poteſtatem Populi Romani, *regnum ejus Artavaſdi* (Tigrani) *tradidit.* Suetonius Tiberio,

Nunc; &, ſi quid abeſt, Italis adjudicat armis.
Ac ne te retrahas, & inexcuſabilis abſtes;
Quamvis nil extra numerum feciſſe modumque
Curas, interdum nugaris rure paterno.
Partitur lintris exercitus: Actia pugna,
Te duce, per pueros hoſtili more refertur:
Adverſarius eſt frater; lacus Hadria: donec
Alterutrum velox victoria fronde coronet.
Conſentire ſuis ſtudiis qui crediderit te,
Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum.
Protenus ut moneam; (ſi quid monitoris eges tu)
Quid de quoque viro, & cui dicas, ſaepe videto.

v. 58. Vulg. ABSIS.

Per-

rio, XI. *Deinde ductо in Orientem exercitu, regnum* Armeniae *Tigrani reſtituit, ac pro tribunali diadema impoſuit: recepit & ſigna, quae M. Craſſo ademerant Parthi.* Noſter de eadem re Epiſt. I, 12.

Ne tamen ignores, quo ſit Romana loco res;
Cantaber Agrippae, Claudi virtute Neronis
Armenius cecidit: *jus imperiumque Phraates*
Caeſaris accepit, genibus minor.

Ubi, cum omnino falſum eſſe clamitent, *Phraaten* flexis genibus ab Auguſto accepiſſe imperium, neque tam foedae adulationi (ſi id ſcripſerit Horatius) ullum colorem aut excuſationem dari poſſe; videndum erit, ne interpolatori potius quam poetae tam turpe & inſignitum contra hiſtoriae fidem mendacium imputandum ſit. Certe aliud quid a Flacci manu profectum eſſe, fas erit ſuſpicari,

jus imperiumque TIGRANES
Caeſaris accepit genibus minor.

Tigranem quidem *jus & imperium Caeſaris accepiſſe* ſuper Armenios, praeter Suetonium, etiam Tacitus, Joſephus, & Dio confirmant: *genibus* autem *flexis* coronatum fuiſſe a Tiberio, ideo nobis perſuaſum eſt, quod Suetonius memorat *pro tribunali diadema impoſitum.* Illum enim morem ſervavit poſtea Nero, cum alium Armeniae regem Tiridatem coronaret; *quem primo per devexum pulpitum ſubeuntem* ADMISIT AD GENUA, *allevatumque dextra exoſculatus eſt; dein precanti, tiara deducta, diadema impoſuit:* Sueton. Ner. c. 13. Ceterum ut cum hiſtoriae, ita & cum metri rationibus belle convenit *Tigranes*, ſecundam ſilicet ſyllabam producens. Lucanus II, 637.

Pharios hinc concute reges,
Tigranemque *meum; nec Pharnacis arma relinquas.*

Prima autem ſyllaba, praeſertim in nomine barbaro, vel corripi vel produci ad libitum poteſt ob liquidam ſequentem: ut *Mithridates* prima brevi effertur, Manilio, Martiali, & Juvenali: ut idem Manilius *Tigrim*, tam cum fluvium, quam cum beſtiam notat, corripit; quam vocem alii ſolent producere: IV, 804.

Et Tigris, *& rubri radiantia litora ponti.*

IV, 235.

Exorare tigres, *rabiemque auferre leoni.*

Sed de hoc quiſque ſentiat, ut volet: illud utique, quod de ARVIS modo propoſui, egregie illuſtratur & pene evincitur ex Naſonis loco, Art. Amat. I, 177.

Ecce parat Caeſar domito, quod defuit, orbi
Addere; nunc, Oriens ultime, noſter eris.

nam profecto, *Quod defuit, domito orbi addere*, geminum plane & germanum eſt huic, de quo agimus, *Quod abeſt, Italis arvis adjudicare. Arma* denique pro *Arvis* jam ante Librarii ſubſtituerant Carm. III, 5.

Conſenuit ſocerorum in arma.

ubi vide quae adnotavimus.

58. ET INEXCUSABILIS ABSIS] Ita quidem libri ABSIS; ſed aliquanto elegantius poterat dixiſſe, & dixit, ſiquid judico,

Sed ne te retrahas, & inexcuſabilis ABSTES.

Qui enim *retrahit* ſe, accuratius & juſtius eſt u

cum

EPISTOLA XIX.

AD MAECENATEM.

PRISCO si credis, Maecenas docte, Cratino;
Nulla placere diu nec vivere carmina possunt,
Quae

es sunt; non tam animus qui *aequo* quam *teste* eas ferat, requiritur: contra in re anel adversa vel dubia aequus animus cernister Carm. II, 3.

uam *memento rebus in* arduis
are mentem.

, II.

quod petis hic est,

Mubris: animus *si te non deficit* aequus.

s Casina, II, 6.

remo, si illuc quod volumus eveniet, gaudebimus: secus, patiemur aequis animis.

I, 3.

animus aequus *optimum est aerumnae condimentum.*

I, 2.

illa, quae aequo animo *patietur sibi esse pejus, quam fuit.*

opinor, exemplis jam satis compertum est, *bus* & *bona copia* mentem aequam jactitare urdum quiddam esse & *ἀνεπιθύμητον.* Quod inetur, tum certe recurrendum tibi erit ad nem alteram,

vitam, det opes: animum mihi ego *ipse parabo.*

nimum virtutem intelliges, & omnia mentis

Det mihi Deus bona corporis & externa, animi quae penes me ipsum sunt egomet parabo. Multa sane in hanc sententiam e is & Graecis corradere facillimum est; sed Ciceronis loco contenti erimus, De Natura um, III, 36. *Atque hoc quidem omnes mortahabent; Externas commoditates — a diis se e: virtutem autem nemo umquam acceptam deo t. Nimirum recte. propter virtutem enim jure imur, & in virtute recte gloriamur: quod non geret, si id donum a Deo non a nobis haberet. — Numquis quod vir bonus esset, gratias diis umquam? at quod dives, quod honoratus, quod mis. Jovemque optimum maximum ob eas res lant; non quod nos justos, temperatos, sapientes t, sed quod salvos, incolumes, opulentos, co-. Neque Herculi quisquam decimam vovit umsi sapiens factus esset. — Ad rem autem deam, judicium hoc omnium mortalium est, Fortunam a Deo petendam, a se ipso sumendam esse sapientiam.* Sarisburiensis loco jam dicto: *Hoc autem esse arbitror, quicquid in moribus egregium de naturae beneficio & exercitio mentis citra gratiam Philosophi sibi repromittunt, eo ipso evanuerunt in cogitationibus suis de libero confisi arbitrio; & dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt stultique apparuerunt: unde Ethicus,*

Satis est orare Jovem qui donat & aufert,
Det vitam, det opes: animum mihi ego ipse parabo.

Sanius quidem veriusque ex Christiano dogmate hic philosophatur; verum hinc liquido constat (qua gratia in partes eum citavimus) non de animo *aequo*, sed de mente & moribus in universum jam olim loqui visum esse Horatium. Quamobrem, si huic demum lectioni accedis, *Animum*, inquit, sive virtutem mihi parabo. Sic Epist. I, 1.

Est animus tibi, *sunt mores, & lingua fidesque.* Epod. XVI, 39.

Vos, quibus est animus, *muliebrem tollite luctum:* prout codex scriptus illic exhibet, cum ceteri *virtus* habent; ad quem locum plura congessimus. *Animum* autem *parabo*; ut versu hic 100,

Virtutem *doctrina* paret, *naturane donet.*

vel *praeparabo, excolam*, ut *parare se* apud Terentium saepe. Eun. II, 2.

Itan' parasti te, ut spes nulla reliqua in te esset tibi ubi apposite Donatus: *Objurgatur, tamquam in illo sit quod miser est:* ut Noster in se esse & a se sumendum esse dicit, ut animum colat. Cicero aliique saepe, *Paratus animo, Paratissimo animo.* Virgil. Aen. II, 799.

Undique convenere, animis *opibusque* parati.

Illud denique *mihi ego ipse parabo*; ut Noster Carm. I, 20.

— *Graeca quod* ego ipse *testa*
Conditum levi.

Et Epist. I, 1.

Restat, ut his ego me ipse *regam solerque elementis.*

Utcumque hoc fuerit; illud certe veri est simillimum, cum codices aliquot hoc ordine verba praeferant,

Det vitam, det opes: animum mi aequum *ipse parabo.*

Quae ſcribuntur aquae potoribus. ut male ſanus,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater nunquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda. Forum putealque Libonis

ſtrer autem ille cum Sarisburienſi ſic exhibent,

Da veram, dic quo: animum mihi ego ipſe parabo;

aut pro *ego ſi aequum*, aut contra pro *aequum ſi ego* ab indigente literario eam fabricatum eſſe.

10. Hic simul [IOCOSIT] Locus hic paululum negotii jam dudum faceſſit doctis interpretibus:

Priſce ſi credis, Maecenas docte, Catone;
Nulla placere diu nec vincere carmina poſſunt,
Quae ſcribuntur aquae potoribus, ut male ſanus,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater nunquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda. Forum putealque Libonis
Mandabo ſiccis: adimam cantare ſeveris.
Hoc ſimul HORSIT: non verſibus edere poſſum
Ruſticus urticae ſpretus, pater horrea.

Ubi principio, quod Naſus ait Oratium narrat, ejus verbis ſic ferebatur:

"Ille (ſi vera quaeſo dicis de vate) poeta,

vel ut alii habent,

Ille (ſi vera mihi dicis de vate) poeta.

Extat Epigramma nobile, ſed auctoris incerti; quidque apud alii Nicerati, alii Demetrii Halicarnaſſenſis, alii Aſclepiadis, alii Theaetetei reperiant: id hic deſcribere operae pretium fuerit, ut & Horatium illuſtrem, & ipſum illuſtretur:

Οὐκ εἰ χρηίζεις μῆλα παρὰ Τηλεφίδαο;
"Ἦλθε δὲ πέρην χαρὶς ἐπὶ δεκάδος·
Ταῦτ' ἔπεφνε, δύω τε, καὶ ἕνδεκα, καὶ μίαν ἄλλην
Κριούς, ἀλλ' ἀπάτῃ ἐξάλλεσε πίδαξ.
Τοῦτον ἐγὼ ἐθέλοντα δόλῳ ἔβαλον, οὐχὶ δὲ κεῖθι
Μίνουσα, οὐδ' αὐτὸν, ἀπορραίσασα.

Vinum velox aqua ſit paſtus ingeniolo:
Aquam vero libens nihil boni poposcerit:

Haec Oratium ſtudiat, & Bacche; & magna ſpereabat,

Non unum ſibi vinum, ſed integrum dulium vellebat.

Quamobrem cyathis decem vicaria erat; & ſeptem ipſi habebat,

Illud in, ut vitrea vitreis colore ſimilem,

Pro *ſeverioribus* magnus Caſaubonus *ſiccis* reſtituit, *ſeveris* quod ego *ſiccis* interpretor. Infeliciter: nempe mihi *ſiccis* invidio *ſiccis*, ſed *ſeveris*. Et reſtituo *ſeveris*, quod non Adimam ſeveris ſed lugubre codicum praeferunt. Hoc Caſaubonus, quemadmodum Scaliger ſuum *ſeveris* interpretatus, invitus invitum fecit. Quae olim Bentleius, Tan. Fa. Poet. Horatium, crocei ſum coryti; multa Dionyſiacum. Ut cuncta cuncti:

Κρατῆρι δὲ τε Διὸς, καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀγαθοῖσιν

Κεκριμένῳ ἐν ἀγορῇ χαλκεύσατο

Plin. Hiſt. XVI. 32. *Alibi* CRUSATUM, *nobis* [illegible] *illi, minus nigrici, quam pallidi ſplendoris* [illegible] *chiam* [illegible]

Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.

[illegible] *plenique ita jam exhibent, ut* [illegible] *poſſeverim, ſcripſerit* [illegible] *a primis Poetices incunabulis Faunis & Satyris ſtudium, ut ruſticis olim Latinae linguae cultoribus praeſtitisse. Hoc Caſaubonus, quemadmodum Scaliger ſuum* [illegible] *interpretatus, invitus invitum fecit. Quae olim Bentleius, Tan. Fa. Poet. Horatium, crocei ſum coryti; multa Dionyſiacum. Ut cuncta cuncti:*

Κρατῆρι δὲ τε Διὸς, καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀγαθοῖσιν

Κεκριμένῳ ἐν ἀγορῇ χαλκεύσατο

Κεκριμένῳ [illegible]

Κεκριμένῳ ἐν ἀγορῇ χαλκεύσατο

Plin. Hiſt. XVI. 32. *Alibi* CRUSATUM, *nobis* [illegible] *illi, minus nigrici, quam pallidi ſplendoris* [illegible] *chiam* [illegible]

Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.

[illegible] *plenique ita jam exhibent, ut* [illegible] *poſſeverim, ſcripſerit* [illegible] *a primis Poetices incunabulis Faunis & Satyris ſtudium, ut ruſticis olim Latinae linguae cultoribus praeſtitisse. Hoc Caſaubonus, quemadmodum Scaliger ſuum* [illegible] *interpretatus, invitus invitum fecit. Quae olim Bentleius, Tan. Fa. Poet. Horatium, crocei ſum coryti; multa Dionyſiacum. Ut cuncta cuncti:*

Κρατῆρι δὲ τε Διὸς, καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀγαθοῖσιν

Κεκριμένῳ ἐν ἀγορῇ χαλκεύσατο

Κεκριμένῳ [illegible]

Mandabo ſiccis, adimam cantare ſeveris.
Hoc ſimul edixi; non ceſſavere poëtae
Nocturno certare mero, putare diurno.
Quid? ſi quis voltu torvo ferus, & pede nudo,
Exiguaeque togae ſimulet textore Catonem;
Virtutemne repraeſentet moreſque Catonis?

v. 10. Vulg. EDIXIT.

Rudies haec eſt, qua te celebrare Poëtae,
modo non fallunt tempora, Bacche, ſolent;
que odoratis innectunt tempora ſertis,
dicunt laudes ad ſua vina tuas?
quos memini, dum me mea fata ſinebant,
in inviſa tibi pars ego ſaepe fui.

Epiſt. II, 2. v. 77.

torum chorus omnis amat nemus, & fugit urbes,
cliens Bacchi ſomno gaudentis & umbra.

niamus demum ad locum illum, qui maxim olim lites concitavit,
ſimul EDIXIT, &c.

unt enim, quis ille ſit qui hoc edixerit, ſine an Maecenas, an Ennius, an Liber? enim ex his aſſertores ſuos habuerunt. Et oppido ſunt qui pro Cratino & Ennio digla: quaſi vero aut hic aut ille de Puteoli Liquicquam edicere poſſet, quorum utrique to ſaeculo ante occiderant, quam Libo iſte tur; ille vero Athenis natus morienſque mae quidem ipſius nomen fando audiverat.

minus, etſi minus turpiter, peccant Siboſius & Dacierius, qui Libero edictum hoc unt. Quid enim? Non ante Puteal illud um licebat poëtis vino ſe invitare? cur igiuſſi & ſine edicto quos hic memorat omHomerus, Cratinus, Ennius, & ipſae Cavina mane oluerunt? Parum profecto liber egit Liber, qui poëtis Graecis nihil tale at. Theodorus quidem Marcilius, ut Cra oc edictum aſſereret, laxatos eſſe verſus ſoat, & decimum undecimumque verſum uartum inſerebat; oblitus illud EDIXIT o referendum eſſe ad verba illa quaſi ex fos edicti,

ndabo ſiccis, adimam cantare ſeveris.

e ſanius Daniel Heinſius, qui ad Maecenoc refert, levi immutatione corrigens, Hoc EDIXIT: nihil enim eſt quod in hac lectione rituperes, praeterquam quod ſequentia aliò ucunt, & Horatio ipſi, non Maecenati, edictum hoc adjudicant. Legendum enim,

Hoc ſimul EDIXI; non ceſſavere poëtae
Nocturno certare mero, putare diurno.

Ita clare habet Reginenſis noſter, cui accedunt duo Berſmanni, Torrentii unus, & a manu ſecunda unus Lambini. Suos enim, non alterius cujuſquam imitatores hic ſale perfricat Horatius: ut ex toto Epiſtolae filo conſtat. Verſu 18.

quod ſi
Pallerem caſu, biberent exangue cuminum.

Quo ſodes illud Pallerem, niſi de ſe & ſuo edicto jam fuerit locutus? utique, ſi Maecenatis edictum ſupra intellexit, Palleres hic dicere voluiſſet: ſin autem dei Liberi, aut mortuorum Cratini vel Ennii; jam totum hoc de pallore fuerit abſurdiſſimum. Fixum igitur & conſtitutum eſto, lectionem illam Edixi ſolam eſſe ſinceram & Horatio agnoſcendam: quod & viderant Viri ſummi Torrentius Heinſiuſque, ſed ſententiis fluctuantes non auſi ſunt clare aſſerere. Ceterum cave credas tum primum hoc edixiſſe Horatium, cum hanc Epiſtolam edolaret: unde enim tot e veſtigio imitatores naſcebantur, dum unum aut alterum verſiculum pangeret? Immo jam olim & in ſcriptis & in vita profeſſus erat, ſine Libero Muſam ſuam nihil magni poteſſe: Epiſt. I. 5.

Quid non ebrietas deſignat? —— addocet artes.
Fecundi calices quem non fecere diſertum?

Carm. III, 25.

Quo me, Bacche rapis tui
Plenum? quae nemora aut quos agor in ſpecus,
Velox mente nova? ——
Dicam inſigne, recens, adhuc
Indictum ore alio.

Sed & inter convictores, cum homuncio lepidiſſimus ab Auguſto vocari meruit, ſine dubio ſiccos & ſoveros Helicone ſaepe excluſerat, unde pravi & inepti imitatores, quem vini ſomnique benignum noverant, vitiis imitati, idcirco & virtutes ejus & ſpiritum & artem ſe conſequi poſſe ſtulte crediderunt.

19. Ur

Sit bona librorum & proviſae frugis in annum
Copia: neu fluitem dubiae ſpe pendulus horae.
Sed ſatis eſt orare Jovem, quae ponit & aufert:
Det vitam, det opes: aequum mî animum ipſe parabo.

v. 110. Vulg. NE. III. QUI DONAT.

EPI-

demi facile patiar; cum enim, ut Serm. II, 6.

Hoc erat in votis, modus agri non ita magnus; auctius atque di melius fecere. Quod ſupereſt autem aevi, mihi & meo modo *vivere* contingat. Recte hoc, ut opinor: nam in recepta lectione conjunctio cauſſalis UT ſententiam labefactat. *Opto*, tum inquiet, minorem mihi rem fieri, *ut* mihi reliquum vitae exigam. Atqui hoc minime volebat Noſter: neque enim tam ampla res erat, ut oneri & moleſtiae fuerit. Porphyrion, ut videtur, diſcretive UT accipit, pro *Dummodo: Etiam minus ſit, dummodo mihi vivam.* Recte quidem quoad ſententiam, ſi verba paterentur: ſed illius ſignificationis exemplum requiro: tu tamen conſulas licet, quae ad v. 80. adnotavi. Porro, pro NE *fluitem*, vetuſtiores & plures codices NEU praeferunt. Et hic quoque haud nihil intereſt, utram lectionem ſequaris. Si NE; rationem voti reddit, cur annuae frugis bonam copiam precetur: ſi NEU; nova jam precatio eſt: *Sit librorum, ſit frugis bona copia,* NEVE *dubius ſpei pendeam.* Jam vero in verſu ſequente, pro SED *ſatis eſt orare Jovem* QUI DONAT, ſunt libri, ſed ex recentioribus, qui exhibeant HAEC *ſatis eſt*; & in illo altero majores turbae fiunt; ſiquidem & QUI DONAT, & QUAE DONAT, & QUI PONIT, & QUAE PONIT paribus fere ſingula teſtimoniis comprobantur. Denique verſu ultimo pro ANIMUM MI AEQUUM mirifica ſane lectio eſt in Codice Coll. Trinitatis, ANIMUM MIHI EGO IPSE PARABO; cui aſtipulatur Joannes Sarisburienſis Policr. III, 9. Ex his omnibus, quanto minutiora eſſe videantur, tanto majoris ſubtilitatis eſt quid melius veriuſque ſit dijudicare: ut vel ex Interpretibus patere poteſt, qui haec breviter memoraſſe contenti ſine criſi & diſquiſitione tranſmitttunt. Nobis integer hic locus ſic videtur refingendus:

Sit mihi quod nunc eſt; etiam minus: ET *mihi vivam*
Quod ſupereſt aevi, ſiquid ſupereſſe volunt Di:
Sit bona librorum & proviſae frugis in annum
Copia: NEU *fluitem dubiae ſpe pendulus horae.*
SED *ſatis eſt orare Jovem,* QUAE PONIT *& aufert.*

Poſt vota de *vita* & librorum frugiſque *bona copia*, jam aliam precem addiderat, *Neve*, inquit, *fluitem dubiae ſpe pendulus horae*; hoc eſt, ut verſu 99. dixerat,

Neu pavor *& rerum mediocriter utilium* ſpes *vexet me agitetque:* quod cum τι τῶν ἐφ' ἡμῖν & in ſua poteſtate eſſet, utpote non ad bona externa ſed ad animum ſpectans, revocat illud votum ut ex vulgi opinione magis quam ex vera ratione conceptum, & ſe corrigens; Sed ſatis eſt, inquit, in duobus illis votis ſubſiſtere, quorum penes deos poteſtas eſt; neque id eos rogare, quod in mea ſolius manu eſt, ut conſequar:

SED *ſatis eſt orare Jovem, quae ponit & aufert:*
Det vitam, det opes: animum mihi ego ipſe parabo.

Det modo *ſanum vivere*, det *bonam copiam*; ego me ita parabo, *ut ne dubius fluitem.* Vides jam, opinor, cur NEU & SED merito amplectamur; & proinde QUAE hic locum ſibi vindicare, non QUI. *Orare quae*, ut Carm. I, 31.

Quid dedicatum poſcit Apollinem
Vates? quid orat?

& Carm. Saecul.

Quaeque *vos bubus* veneratur *albis:*

ubi pariter ac hic deteriores codices *Qui* exhibent. PONIT autem pro *Donat*, etſi parum intereſt, eo nobis arridet, quod & in antiquiſſimis Cruquii libris conſpicitur, & Librariorum nationi minus obvium erat, quam illud alterum. *Ponit & aufert* antitheta ſunt; ut Carm. I, 34.

Fortuna cum ſtridore acuto
Suſtulit, *hic* poſuiſſe *gaudet.*

Jam vero de verſu poſtremo quid fiet? ex unone codice, neque eo melioris notae, tot vetuſtiores redarguentur? an ſarta tecta ſervabitur ſua priſcis membranis auctoritas?

Det vitam, det opes: aequum mî animum ipſe *parabo.*

Equidem, cum ad illa reſpicio, *Neu fluitem dubiae ſpe pendulus horae*, ſatis apte huc quadrare videtur *aequus animus*, inter ſpem ſcilicet & pavorem minime fluctuans: contra, cum ad *opes* & *bonam copiam* oculos adverto, quid hoc in loco *animus aequus* ſibi velit, parum perſpicio. Ubi enim

EPISTOLA XIX.

AD MAECENATEM.

PRISCO si credis, Maecenas docte, Cratino;
Nulla placere diu nec vivere carmina possunt,

Quae

enim *opes* sunt; non tam animus qui *aequo* quam qui *modesto* eas ferat, requiritur: contra in re angusta vel adversa vel dubia aequus animus cernitur. Noster Carm. II, 3.

Aequam *memento rebus in* arduis
Servare mentem.

Epist. I, 11.

quod petis hic est,
Est Ulubris: animus *si te non deficit* aequus.

Plautus Casina, II, 6.

Postremo, si illuc quod volumus eveniet, gaudebimus:
Sin secus, patiemur aequis animis.

Rud. II, 3.

Ergo animus aequus *optimum est aerumnae condimentum.*

Stich. I, 2.

Et illa, quae aequo animo *patietur sibi esse pejus, quam fuit.*

His, opinor, exemplis jam satis compertum est, in *opibus* & *bona copia* mentem aequam jactitare subabsurdum quiddam esse & ἀπροσδιόνυσον. Quod si obtinetur, tum certe recurrendum tibi erit ad lectionem alteram,

Det vitam, det opes: animum mihi ego *ipse parabo.* ubi *animum* virtutem intelliges, & omnia mentis bona. Det mihi Deus bona corporis & externa, bona animi quae penes me ipsum sunt egomet mihi parabo. Multa sane in hanc sententiam e Latinis & Graecis corradere facillimum est; sed uno Ciceronis loco contenti erimus, De Natura Deorum, III, 36. *Atque hoc quidem omnes mortales sic habent; Externas commoditates — a diis se habere: virtutem autem nemo umquam acceptam deo retulit. Nimirum recte. propter virtutem enim jure laudamur, & in virtute recte gloriamur: quod non contingeret, si id donum a Deo non a nobis haberemus, — Numquis quod vir bonus esset, gratias diis egit umquam? at quod dives, quod honoratus, quod incolumis. Jovemque optimum maximum ob eas res appellant; non quod nos justos, temperatos, sapientes efficiat, sed quod salvos, incolumes, opulentos, copiosos. Neque Herculi quisquam decimam vovit umquam, Si sapiens factus esset. — Ad rem autem ut redeam, judicium hoc omnium mortalium est, Fortunam a Deo petendam, a se ipso sumendam esse sapientiam.* Sarisburiensis loco jam dicto: *Hoc autem esse arbitror, quicquid in moribus egregium de naturae beneficio & exercitio mentis citra gratiam Philosophi sibi repromittunt, eo ipso evanuerunt in cogitationibus suis de libero confisi arbitrio; & dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt stultique apparuerunt: unde Ethicus,*

Satis est orare Jovem qui donat & aufert,
Det vitam, det opes: animum mihi ego ipse parabo.

Sanius quidem veriusque ex Christiano dogmate hic philosophatur; verum hinc liquido constat (qua gratia in partes eum citavimus) non de animo *aequo*, sed de mente & moribus in universum jam olim loqui visum esse Horatium. Quamobrem, si huic demum lectioni accedis, *Animum*, inquit, sive virtutem mihi parabo. Sic Epist. I, 1.

Est animus tibi, *sunt mores, & lingua fidesque.*

Epod. XVI, 39.

Vos, quibus est animus, *muliebrem tollite luctum?* prout codex scriptus illic exhibet, cum ceteri *virtus* habent; ad quem locum plura congessimus. *Animum* autem *parabo*; ut versu hic 100,

Virtutem *doctrina* paret, *naturane donet.*

vel *praeparabo*, *excolam*, ut *parare se* apud Terentium saepe. Eun. II, 2.

Itan' parasti te, *ut spes nulla relliqua in te esset tibi* ubi apposite Donatus: *Objurgatur, tamquam in illo sit quod miser est:* ut Noster in se esse & a se sumendum esse dicit, ut animum colat. Cicero aliique saepe, *Paratus animo, Paratissimo animo.* Virgil. Aen. II, 799.

Undique convenere, animis *opibusque* parati.

Illud denique *mihi ego ipse parabo*; ut Noster Carm. I, 20.

— *Graeca quod* ego ipse *testa*
Conditum levi.

Et Epist. I, 1.

Restat, ut his ego me ipse *regam solerque elementis.*

Utcumque hoc fuerit; illud certe veri est simillimum, cum codices aliquot hoc ordine verba praeferant,

Det vitam, det opes: animum mi aequum *ipse parabo.*

Quae ſcribuntur aquae potoribus. ut male ſanos,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poëtas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater numquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda. Forum putealque Libonis

Man-

alter autem ille cum Sarisburienſi ſic exhibeat,

Det vitam, det opes: animum mihi ego ipſe parabo;

aut pro *ego τὸ aequum*, aut contra pro *aequum τὸ ego* ab indiligente librario caſu ſubſtitutum eſſe.

10. HOC SIMUL EDIXIT] Locus hic permultum negotii jam dudum faceſſit doctis Interpretibus:

Priſco ſi credis, Maecenas docte, Cratino;
Nulla placere diu nec vivere carmina poſſunt,
Quae ſcribuntur aquae potoribus, ut maleſanos,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poëtas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater numquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda, Forum putealque Libonis
Mandabo ſiccis, adimam cantare ſeveris.
Hoc ſimul EDIXIT; *non ceſſavere poëtae*
Nocturno certare mero, putere diurno.

Ubi principio, quod Noſter de Cratino narrat, ejus verbis ſic ferebatur;

Ὕδωρ δὲ πίνων χρηστὸν οὐδὲν ἂν τύχοις,

vel ut alii habent,

Ὕδωρ δὲ πίνων καλὸν οὐ τύχοις ἵππος.

Extat Epigramma nobile, ſed auctoris incerti; quippe quod alii Nicerato, alii Demetrio Halicarnaſſenſi, alii Aſclepiadae, alii Theaeteto tribuunt: id hic deſcribere operae pretium fuerit, ut & Horatium illuſtret, & ipſum illuſtretur:

Οἶνος τοι χαρίεντι πῶλε ταχὺς ἵππος ἀοιδῷ·
Ὕδωρ δὲ πίνων χρηστὸν οὐδὲν ἂν τύχοις·
Ταῦτ' ἔλεγεν, Διόνυσε, καὶ ἔπινεν, οὐχ ὑὸς ἀσκῷ
Κρατῖνος, ἀλλὰ πανὸς ὀδοδὺς πίδυι.
Τοιγάρτοι στεφάνων δόμος ἔβρυεν, εἶχε δὲ κιττῷ
Μίτωπον, οἷα καὶ σύ, πεπρωμένον.

Vinum velox equus eſt poëtae ingenioſo:
Aquam vero bibens nihil boni pepereris:
Haec Cratinus dicebat, o Bacche; & magna ſpirabat,
Non unum vini utrem, ſed integrum dolium redolens.
Quamobrem coronis domus referta erat; & frontem ipſe habebat,
Sicut tu, ab edera croceo colore tinctam.

Pro πεπρωμένον magnus Caſaubonus ad Athenaeum repoſuit, πεπριωμένον quod exponit *annulo cinctam*. Infeliciter: neque enim πεπριωμένον eſt annulo *cincta*, ſed *trajecta*: & recte ſe habet πεπρωμένον, quod non Athenaei modo, ſed Anthologiae codices praeferunt: Hoc ſcilicet vult; Cratino, quemadmodum Bacchi ſtatuis, ob perpetuam geſtationem coronae ederaceae frontem colore croci infectam fuiſſe. Certe ederae nigrae, qua olim Bacchus, Pan, & Poëtae coronabantur, crocei ſunt corymbi: unde Theocrito in Epigram. III. *crocea* vocatur:

Ἀγρεύει δέ νυ Πὰν, καὶ ὁ τὸν προπάντα Πρίηπον
Κισσὸν ἰῷ ἰμερτῷ κρατὶ καθαπτόμενος.

Plin. Hiſt. XVI, 34. *Alicui ederae ſemen nigrum, alii* CROCATUM, *cujus coronis* Poëtae *utuntur, foliis minus nigris; quam quidam* Nyſiam, *alii* Bacchicam *vocant*. Dioſcorides II, 210. Ὁ δὲ μέλας κισσὸς φέρει τὸν καρπὸν μέλανα ᾧ προσίζουσι, ὃν δὲ καὶ ἰδιῶται Διονύσιον καλοῦσι. Quod ſi quis non *tinctam*, ſed *cinctam* crocea edera frontem interpretari hic volet, ea de re nullam litem movebo. Illa deinde quae ſequuntur, quae cave Cratini verba eſſe cum Cl. Dacierio credas, ſunt enim Flacci;

ut maleſanos,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque Poëtas;

plerique ita jam explicant, ut τὸ UT ſignificet *Poſquam*, *Ex quo*. Non accedo; *ſemper* enim & a primis Poëticae incunabulis Poëtas ſibi vindicavit Bacchus; ut nullum hic locum habeat τὸ *Poſquam*. Tu igitur ſic accipe: Poëtas comitatui & choro ſuo adſcripſit Liber, *tamquam* maleſanos. Quomodo autem aut quare Satyris eos adſcripſit? interrogat Daniel Heinſius: reſpondetque, Poſt inventas Fabulas Satyricas, quas ſcilicet non ſcribebant modo, ſed & agebant olim poëtae Scenici, Satyris aſſimulati. Fruſtra hoc: nam & veteres illi Homerus, Archilochus, Anacreon aliique ante Comoediam inventam, & poſtea omne genus Poëtarum in Bacchi tutela erant: unde Romae quotannis menſe Martio feſto die Bacchi Liberalibus rem divinam faciebant Poëtae. Ovid. Triſt. V, 3.

Illa

Mandabo siccis, adimam cantare severis.
Hoc simul edixi; non cessavere poëtae
Nocturno certare mero, putere diurno.
Quid? si quis voltu torvo ferus, & pede nudo,
Exiguaeque togae simulet textore Catonem;
Virtutemne repraesentet moresque Catonis?

v. 10. Vulg. EDIXIT.

Rudictum hoc adjudicant. Legendum enim,

Hoc simul EDIXI; *non cessavere poëtae*
Nocturno certare mero, putere diurno.

Ita clare habet Reginensis noster, cui accedunt duo Bersmanni, Torrentii unus, & a manu secunda unus Lambini. Suos enim, non alterius cujusquam imitatores hic sale perfricat Horatius: ut ex toto Epistolae filo constat. Versu 18.

quod si
Pallerem *casu, biberent exangues cuminum.*

Quo sodes illud *Pallerem*, nisi de se & suo edicto jam fuerit locutus? utique, si Maecenatis edictum supra intellexit, *Pallerem* hic dicere voluisset: sin autem dei Liberi, aut mortuorum Cratini vel Ennii; jam totum hoc de *pallore* fuerit absurdissimum. Fixum igitur & constitutum esto, lectionem illam *Edixi* solam esse sinceram & Horatio agnoscendam: quod & viderant Viri summi Torrentius Heinsiusque, sed sententiis fluctuantes non ausi sunt clare asserere. Ceterum cave credas tum primum hoc edixisse Horatium, cum hanc Epistolam edolaret: unde enim tot e vestigio imitatores nascebantur, dum unum aut alterum versiculum pangeret? Immo jam olim & inscriptis & in vita professus erat, sine Libero Musam suam nihil magni potesse: Epist. I. 5.

Quid non ebrietas designat? —— addocet artes.
Fecundi calices quem non fecere disertum?

Carm. III, 25.

Quo me, Bacche, rapis tui
Plenum? quae nemora aut quos agor in specus,
Velox mente nova? ——
Dictam insigne, recens, adhuc
Indictum ore alio.

Sed & inter convictores, cum *homuncio lepidissimus* ab Augusto vocari meruit, sine dubio *siccos & severos* Helicone saepe excluserat, unde pravi & inepti imitatores, quem *vini somnique benignum* noverant, vitiis imitati, idcirco & virtutes ejus & spiritum & artem se consequi posse stulte crediderunt.

Ilia dies haec est, qua te celebrare Poëtae,
Si modo non fallunt tempora, Bacche, solent;
Festaque odoratis innectunt tempora sertis,
Et dicunt laudes ad sua vina tuas.
Inter quos memini, dum me mea fata sinebant,
Non invisa tibi pars ego saepe fui.

Noster Epist. II, 2. v. 77.

Scriptorum chorus omnis *amat nemus, & fugit urbes,*
Rite cliens Bacchi *somno gaudentis & umbra.*

Sed veniamus demum ad locum illum, qui maximas jam olim lites concitavit,

Hoc simul EDIXIT, &c.

Quaerunt enim, quis ille sit qui hoc edixerit, *Cratinusne* an *Maecenas*, an *Ennius*, an *Liber?* singuli enim ex his assertores suos habuerunt. Et festivi oppido sunt qui pro *Cratino* & *Ennio* digladiantur: quasi vero aut hic aut ille de *Puteali Libonis* quicquam edicere posset, quorum utrique plus toto saeculo ante occiderant, quam Libo iste nasceretur; ille vero Athenis natus morienque ne Romae quidem ipsius nomen fando audiverat. Neque minus, etsi minus turpiter, peccant Simeo Bosius & Dacierius, qui *Libero* edictum hoc vindicant. Quid enim? Non ante Puteal illud conditum licebat poëtis vino se invitare? cur igitur injussi & sine edicto quos hic memorat omnes, Homerus, Cratinus, Ennius, & ipsae Camenae vina mane oluerunt? Parum profecto liberaliter egit Liber, qui poëtis Graecis nihil tale edixerat. Theodorus quidem Marcilius, ut *Cratino* hoc edictum assereret, laxatos esse versus somniabat, & decimum undecimumque versum post quartum inserebat; oblitus illud EDIXIT omnino referendum esse ad verba illa quasi ex formula edicti,

Mandabo *siccis*, adimam *cantare severis.*

Longe sanius Daniel Heinsius, qui ad Maecenatem hoc refert, levi immutatione corrigens, *Hoc simul* EDIXI: nihil enim est quod in hac lectione jure vituperes, praeterquam quod sequentia aliò nos ducunt, & Horatio ipsi, non Maecenati, e-

Non erit emisso reditus tibi. Quid miser egi?
Quid volui? dices; ubi quid te laeserit, & fis
In breve te cogi, plenus cum languet amator.
Quod si non odio peccantis desipit augur,
Carus eris Romae, donec te deserit aetas.
Contrectatus ubi manibus sordescere volgi
Coeperis; aut tineas pasces taciturnus inertis,
Aut fugies Uticam, aut vinctus mitteris Ilerdam.
Ridebit monitor non exauditus: ut ille,
Qui male parentem in rupis protrahit asellum
Iratus. quis enim invitum servare laboret?
Hoc quoque te manet, ut pueros elementa docentis

v. 6. Vulg. QUIS TE. 8. CUM PLENUS. 13. UNCTUS.

7. UBI QUID TE LAESERIT, ET SCIS IN BREVE TE COGI] Illud QUID ex vetustis editionibus locum usque tenuit; at in omnibus fere membranis, Pulmanni, Bersmanni, & nostris (adde si vis aliorum, etsi fileant & dissimulent) clare exhibetur,

ubi QUID *te laeserit.*

Rectius, sine dubio, ut rem, non hominem, intelligamus. Ita passim boni scriptores. Noster in Arte, v. 203.

Tunc tua res Horatium *lacedet.*

Epist. I, 17. v. 8.

Si laedit rumpena.

& II, 2. v. 16.

Excepta nihil te si fuga laedit.

8. CUM PLENUS LANGUET AMATOR] Codex Bersmanni, *Cum languet plenus amator*; alter e Collegio Trinitatis, *Plenus cum languet*; quod ut rotundius & numerosius admittendum puto; repone ergo;

Quid miser egi?
Quid volui? dices; ubi quid *te laeserit, & sis*
In breve te cogi, plenus cum *languet amator.*

Plenus autem est satur, fastidiens, lassus lectione vel sui vel aliorum poematum. Ovid. Pont. III. 4. v. 55.

Cetera sertatim de magno scripta Triumpho
Jam pridem populi suspicor ore legi.
Illa bibit siticns lector, mea pocula plenus:
Illa recens potus est, nostra reposcit aquas.

Martialis IV, 29.

Olfat, cara Fadet, [illegible]
Lectissimque frequens [illegible]

Ceterum mirificum est [illegible] *amator*, non lector est, [illegible] si sis esset, dignus [illegible]

Qui non risisti [illegible] ut si indoctus [illegible] tionibus possint explicari.

13. AUT UNCTUS MITTERIS ILERDAM] [illegible] puto, tam alienum quam [illegible] habent; plerasque [illegible] primis Veneta & Lodiana [illegible] unus locum integrum;

Carus eris Romae, donec te deserat aetas
Contrectatus ubi manibus sordescere volgi
Coeperis; aut tineas pasces taciturnus inertis
Aut fugies Uticam, aut vinctus mitteris Ilerdam.

Ubi qui *unctus* malunt (in quibus est N. Heinsium) de [illegible] scilicet, sive aromatum [illegible] ut deferendus si [illegible]

Ex plevi, & qui quid [illegible]
Unctus [illegible]
Cujus ubi fori, [illegible]
Destina tibi [illegible]
Ne sitiam sim [illegible]
Cordylas [illegible]
Vel turis piperisve [illegible]

& XIII, 1.

Ne [illegible]
Aut inepta [illegible]

Occupet extremis in vicis balba ſenectus.
Cum tibi ſol tepidus pluris admoverit auris;
Me libertino natum patre, & in tenui re,
Majores pennas nido extendiſſe loqueris;
Ut quantum generi demas, virtutibus addas:
Me primis Urbis belli placuiſſe domique;
Corporis exigui, praecanum, ſolibus aptum;
Iraſci celerem, tamen ut placabilis eſſem.
Forte meum ſi quis te percontabitur aevum;
Me quater undenos ſciat impleviſſe Decembris,
Collegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

lite Niliacas, Muſae, mea damna, papyros:
; Silv. IV, 9.
ſane jocus iſte, quod libellum
iſti mihi Gripho, pro libello. —
roſum times ſituque putrem,
les aut Libycis madent olivis,
tus Niliacum piperve ſervant,
Byzantiacos colunt lacertos.
quam tamen a me impetrabunt, ut huic
tiae accedere velim. Neque enim eo res re-
t, ut metuendum fuerit Horatio, ne libelli
ſalſamentarios damnarentur. Hoccine ut
co ſe vereri fingeret, qui Epiſtola praece-
tam magnifice ſua extulerat; qui annum
gens XLVI. poſt tres Carminum libros edi-
r totum orbem Romanum poëta a Virgilio
nus ferebatur? Illud quoque vide, *Mitteris*,
, *Ilerdam*, *aut fugies Uticam*. Atqui aroma-
Romae degentes non merces ſuas alio ex-
ant, ſed aliunde convectas in urbe vende-
Adde quod libellorum chartulae in ſolidis
bus trans mare devehendis nullum uſum
ere poterant; ſed quae particulatim & domi
vicinos diſtrahebantur, eae ſolum merces
is involvebantur, ab emptore manibus de-
dae. Quorſum itaque, ſi *unctus* fuerit hic
, aut *Uticam* ablegandus erat aut *Ilerdam*?
ae utique & domi patiendum hoc ei fuerat,
non ea gratia peregre abeundum. Sed alia prorſus
hujus loci ſententia eſt; ROMAE, inquit, carus
eris, quamdiu eris novus. Ubi vero in vulgi ma-
nus veneris, & novitatis gratiam amiſeris, quid
tum fiet? Si ROMAE adhuc manſeris, tineas
blattaſque paſces nulli amplius legendus. Quod ſi
evitare voles, in provincias tibi eundum erit,
Africam puta aut *Hiſpaniam*, ubi iterum novitatis
cauſſa paulliſper placere poſſis, Romae jam vetus
& obſoletus. Noli aliam quaerere interpretatio-
nem, nec membranarum omnium lectionem ſol-
licitare. Hanc poſtulat illud ROMAE, quod mi-
nime attenderunt Interpretes: hanc flagitat anti-
theton illud,

Aut fugies *Uticam*, *aut* vinctus mitteris *Ilerdam*.
fugies ſcilicet ſponte, *vinctus mitteris* invitus nem-
pe & coactus a Bibliopola. Noſter Epiſt. II, 7. v. 30.

ac velut uſquam
Vinctus eas, *ita te felicem dicis amaſque,*
Quod nuſquam tibi ſis potandum.

Facete fingit, malle librum, ſi Roma abeundum
ſit, Africam petere quam Hiſpaniam. Ceterum
in more fuiſſe Bibliopolis, ubi Romae annona
jam refrixerat, venales libros in provincias mitte-
re, quid opus eſt dicere? Martialis XII, 3.

Ad populos mitti qui nuper ab Urbe ſolebas,
Ibis in Romam, nunc peregrine Liber.

Quae ſcribuntur aquae potoribus. At male ſanes,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater nunquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda. Forum putealque Libonis

alius autem ille cum ſarcaſmoſe ſic exhibeat,

Dat cibum, dat opes: animum mihi ego ipſe parabo;

nil nec ego ei reſpuam, aut contra pro *nequam* vi ego ſic indigente libario cuſo ſalutationem eſſe.

20. Hoc simul ebrius] Locus hic parumper negotii jam dudum faceſſit doctis Interpretibus:

Priſce ſi credis, Maecenas docte, Cratino;
Nulla placere diu nec vincere carmina poſſunt,
Quae ſcribuntur aquae potoribus, et male ſanes
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater nunquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda. Forum putealque Libonis
Mandabo ſiccis; adimam cantare ſeveris.
Hoc ſimul EDIXIT, *non eſſe mane poetae*
Nocturno certare mero, putere diserto.

Ubi principio, quod Noſter de Cratino narrat, ejus verbis ſic ſtrabatur;

Τὸν δ' οὐκ ἔγωγ' ἔλεγε δεῖν ὀρᾶν πάλαι,

vel ut alii habent;

Τὸν δ' οὐκ ἐμοὶ γοῦν δεῖν ὀρᾶν πάλαι.

Extat Epigramma nobile, ſed auctoris incerti; quippe quod alii Nicerato, alii Demetrio Halicarnaſſeo, alii Aſclepiadae, alii Theaetero tribuunt; id hic deliberare operae pretium fuerit, ut ſic Horatium illuſtret, ſe ipſum illuſtrantem:

Οὐκ ἐθέλω γαμέειν· πάντες γυναῖκες ἀνῆρ·
Τὸν δ' οὐκ ἐμοὶ γοῦν δεῖν ὀρᾶν πάλαι.
Τοῦτ' ἔστιν, Δίωνι, καὶ Γναθι, καὶ τῇ δεῖνα δεῖνι
Κρατίνος, ἀλλὰ πανθ' ἁπλῶς εἴρηκε τοῦτο.
Τοιγαροῦν εὐθέως ἔπινε ἕξης, τὸν δὲ πεῖσαι
Μέθυσον, οὐ καλὸν ἦν, ἀπομάττεσθαι.

Vinum velut aquis ſe praeſtare ingemiſcit:

Aquam vero bibere nihil boni portendit:

Illum Cratinus dicebat, a Baccho; & magna ſperabat,

Hunc autem nihil aliud, ſed intercum deliraturum.

Quamobrem ſereno domus veteris erat; et frontem ipſe habebat;

Sive id, ut idem ait Naevius, ſi idem ſitim ſedare.

Pro *ἀπομάττεσθαι* magnus Casaubonus *ἀποκάττεσθαι* reſtituit, *stercorari*, vini reſpuam *stillam*. Infelicem! magna dicat animadverſio eſſe, ſed nugella! & vile [illegible] nomen, quod tam Aſcetarum eruditi [illegible] logiae cultores praeterire! Hoc [illegible] tum, quandoquidem [illegible] tuam gubernatoris comitem [illegible] loco coci infectam [illegible] quis olim Bacchus; Per [illegible] tur, cruor [illegible] pigram. Hi. [illegible]

Ad [illegible]

Vide Hist. XVI. 34. [illegible] ad Cocci [illegible] hic inimo negoti, [illegible] chicum [illegible] [illegible] [illegible] Ilam, [illegible] tari hoc volet, [illegible] le deinde [illegible] [illegible] verſus alle [illegible] Flacci;

[illegible]

Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poetas.

[illegible] plerique [illegible] Poſſpeam, [illegible] a primis Poetice [illegible] vir Bacchus; [illegible] nauſea. Tu igitur [illegible] choro hos adſcripſit Liber, [illegible] Quomodo autem [illegible] interrogas. Dicam [illegible] inveniet Faunos Satyrica, [illegible] helaum modo, [illegible] O, Satyris adnumeran. [illegible] res ille Homerus, Archebiche, [illegible] ante Comoediam inveniant, [illegible] rum Poetarum in [illegible] quantumvis [illegible] rum divinam [illegible]

Mandabo ſiccis, adimam cantare ſeveris.
Hoc ſimul edixi; non ceſſavere poëtae
Nocturno certare mero, putere diurno.
Quid? ſi quis voltu torvo ferus, & pede nudo,
Exiguaeque togae ſimulet textore Catonem;
Virtutemne repraeſentet moreſque Catonis?

v. 10. Vulg. EDIXIT.

Ru-

lies haec eſt, qua te celebrare Poëtae,
modo non fallunt tempora, Bacche, ſolent;
que odoratis innectunt tempora ſertis,
dicunt laudas ad ſua vina tuis:
quos memini, dum me mea fata ſinebant,
m invitſa tibi pars ego ſaepe fui.

Epiſt. II, 2. v. 77.

orum chorus omnis *amat nemus, & fugit urbes,*
cliens Bacchi *ſomno gaudentis & umbra.*

niamus demum ad locum illum, qui maxim olim lites concitavit,
ſimul EDIXIT, &c.

ant enim, quis ille ſit qui hoc edixerit, ſive an *Maecenas*, an *Ennius*, an *Liber?* enim ex his aſſertores ſuos habuerunt. Et oppido ſunt qui pro *Cratino* & *Ennio* digla-: quaſi vero aut hic aut ille de *Puteali Li*uicquam edicere poſſet, quorum utrique to ſaeculo ante occiderant, quam Libo iſte tur; ille vero Athenis natus morienſque nae quidem ipſius nomen fando audiverat. minus, etſi minus turpiter, peccant Siioſius & Dacierius, qui *Libero* edictum hoc nt. Quid enim? Non ante Puteal illud im licebat poëtis vino ſe invitare? cur igiaſſi & ſine edicto quos hic memorat omlomerus, Cratinus, Ennius, & ipſae Cavina mane oluerunt? Parum profecto lir egit Liber, qui poëtis Graecis nihil tale t. Theodorus quidem Marcilius, ut *Cra*c edictum aſſereret, laxatos eſſe verſus ſoit, & decimum undecimumque verſum iartum inſerebat; oblitus illud EDIXIT referendum eſſe ad verba illa quaſi ex fordicti,

dabo *ſiccis*, adimam *cantare ſeveris.*

ſanius Daniel Heinſius, qui ad Maecenac refert, levi immutatione corrigens, *Hoc* EDIXI: nihil enim eſt quod in hac lectione tuperes, praeterquam quod ſequentia aliò cunt, & Horatio ipſi, non Maecenati, edictum hoc adjudicant. Legendum enim,

Hoc ſimul EDIXI; *non ceſſavere poëtae*
Nocturno certare mero, putere diurno.

Ita clare habet Reginenſis noſter, cui accedunt duo Berſmanni, Torrentii unus, & a manu ſecunda unus Lambini. Suos enim, non alterius cujuſquam imitatores hic ſale perfricat Horatius: ut ex toto Epiſtolae filo conſtat. Verſu 18.

quod ſi
Pallerem *caſu, biberent exangue cuminum.*

Quo ſodes illud *Pallerem*, niſi de ſe & ſuo edicto jam fuerit locutus? utique, ſi Maecenatis edictum ſupra intellexit, *Pallores* hic dicere voluiſſet: ſin autem dei Liberi, aut mortuorum Cratini vel Ennii; jam totum hoc de *pallore* fuerit abſurdiſſimum. Fixum igitur & conſtitutum eſto, lectionem illam *Edixi* ſolam eſſe ſinceram & Horatio agnoſcendam: quod & viderant Viri ſummi Torrentius Heinſiuſque, ſed ſententiis fluctuantes non auſi ſunt clare aſſerere. Ceterum cave credas tum primum hoc ediviſſe Horatium, cum hanc Epiſtolam edolaret: unde enim tot e veſtigio imitatores naſcebantur, dum unum aut alterum verſiculum pangeret? Immo jam olim & in ſcriptis & in vita profeſſus erat, ſine Libero Muſam ſuam nihil magni poteſſe: Epiſt. I. 5.

Quid non ebrietas deſignat? —— addocet artes.
Fecundi calices quem non fecere diſertum?

Carm. III, 25.

Quo me, Bacche, rapis tui
Plenum? quae nemora aut quos agor in ſpecus,
Velox mente nova? ——
Dicam inſigne, recens, adhuc
Indictum ore alio.

Sed & inter convictores, cum *homuncio lepidiſſimus* ab Auguſto vocari meruit, ſine dubio *ſiccos & ſeveros* Helicone ſaepe excluſerat, unde pravi & inepti imitatores, quem *vini ſomnique benignum* noverant, vitiis imitati, idcirco & virtutes ejus & ſpiritum & artem ſe conſequi poſſe ſtulte crediderunt.

19. Ur

Rupit Iarbitam Timagenis aemula lingua;
Dum ſtudet urbanus, tenditque diſertus haberi.
Decipit exemplar vitiis imitabile. quod ſi
Pallerem caſu, biberent exſangue cuminum.
O imitatores, ſervum pecus; ut mihi ſaepe
Bilem, ſaepe jocum veſtri movere tumultus!
Libera per vacuum poſui veſtigia princeps,
Non aliena meo preſſi pede. qui ſibi fidit,

Dux

19. UT MIHI SAEPE BILEM, SAEPE JOCUM] Idem ille codex e Collegio Trinitatis, qui ſuperioris Epiſtolae verſu ultimo habebat,

animum mihi ego ipſe parabo,

etiam hic lectionem ſubminiſtrat haud minus ſingularem:

O imitatores, ſervum pecus; ut mihi bilem,
Ut mihi ſaepe *jocum veſtri movere tumultus!*

Quae quamvis elegantia ſua non careat; noli tamen, ſi me audis; receptae anteponere; quod vir eruditus perperam volebat. Illud enim *ſaepe* & alibi geminare ſolet Noſter; ut Carm. I, 8.

ſaepe *diſco*,
Saepe *trans finem jaculo nobilis expedito.*

Sermon. I, 3.

ſaepe *velut qui*
Currebat fugiens hoſtem, perſaepe *velut qui*
Junonis ſacra ferret: alebas ſaepe *ducentos*,
Saepe *decem ſervos.*

Epiſt. XVII, 55.

ſaepe *catellam*,
Saepe *periſcelidem raptam ſibi flentis.*

Virgil. Eclog. VIII.

His ego ſaepe *lupum fieri & ſe condere ſilvis*
Moerin, ſaepe *animas imis excire ſepulchris.*

Aen. III, 185.

Et ſaepe *Heſperiam*, ſaepe *Itala regna vocare.*

Quae ad exempla etiam hic retine, ut vulgo fertur;

ut mihi ſaepe
Bilem, ſaepe *jocum veſtri movere tumultus!*

29. SED REBUS ET ORDINE DISPAR] Difficilis locus, unde expedire ſe nemo hactenus potuit Interpretum; ac neſcio an ipſe mihi meliores ſucceſſus auſim polliceri; faciendum tamen periculum eſt:

Parios ego primus Iambos
Oſtendi Latio, numeros animoſque ſecutus
Archilochi, non res & agentia verba Lycamben.
Ac ne me foliis ideo brevioribus ornes,
Quod timui mutare modos & Carminis artem;
Temperat Archilochi muſam pede maſcula Sappho,
Temperat Alcaeus: ſed rebus & ordine diſpar,
Nec ſocerum quaerit, quem verſibus obliuat atris,
Nec ſponſae laqueum famoſo carmine nectit.
Hunc ego non alio dictum prius ore Latinus
Vulgavi fidicen.

Ubi hoc primum vult, ſe imitatorem fuiſſe Archilochi, non interpretem; modos quidem & argumenti acerbitatem ſecutum eſſe, non res ipſas & verba verbis reddidiſſe. Ac ne ideo, inquit, me minoris aeſtimes, quod non, ut res, ita & metrum immutavi & novavi, (Lucilii ritu, qui Comoediae veteris ſcriptores *mutatis tamen numeris & pedibus* expreſſit)

Temperat Archilochi muſam pede maſcula Sappho,
Temperat Alcaeus, ſed rebus & ordine diſpar.

Quid vero haec ſibi volunt? In partes hic diſcedunt Interpretes: quorum alii ſic accipiunt, Miſcemus Pariis Iambis Alcaïca & Sapphica; ſive, Praeter Epodon librum etiam & Carminum libros edidimus: alii autem ſic, In ipſis Epodis acerbitatem & fel Archilochi cum Alcaei & Sapphus lenitate temperamus. Quarum ſententiarum ſi utramvis amplectaris; eo res veniet, ut pro SED, cui nihil loci relictum erit, ET neceſſario reponendum ſit.

Temperat Alcaeus, ET *rebus & ordine diſpar*: Et fuit profecto, cum ipſe priori ſententiae addictus ſic emendandum arbitrarer: levis enim mutatio fuerit, ET pro SET (ut olim ſcribebant) praeſertim cum S litera a verbo praecedente poſſet abſorberi: ſyllaba vero brevis recte ſuſtineretur ratione Caeſurae. Sed re & verbis accuratius aeſtimatis, neutram ex his enarrationibus recto talo ſtare poſſe continuo deprehendi. Qualis enim, amabo, haec excuſatio eſt? Noli, inquit, id mihi vitio vertere, quod Archilochi numeros non mutaverim. Cur ſodes? Quia alia opuſcula numeris Alcaicis & Sapphicis poſtea confeci. Hoc

quo

Dux regit examen. Parios ego primus Iambos
Oſtendi Latio; numeros animoſque ſecutus
Archilochi, non res & agentia verba Lycamben.
Ac ne me foliis ideo brevioribus ornes,
Quod timui mutare modos & carminis artem:
Temperat Archilochi Muſam pede maſcula Sappho;
Temperat Alcaeus, ſed rebus & ordine diſpar:
Nec ſocerum quaerit, quem verſibus oblinat atris;

Nec

aleat nullus video; aut quomodo illorum, eſt, pravitas horum bonitate excuſetur. ſic potius me defendam; Ideo numeros iutavi, quia in Epodis virus & rabiem Archi Alcaicae humanitatis condimento miti- Atqui hoc & falſum eſt, & cauſſae inin; falſum, quia in Epodis *animos* Archiloſecutum profiteris, & hoc ſuo malo ſenſeCanidia, Mena, Caſſius Severus aliique: e autem ideo nocet, quia tanto hercle mamutandi erant numeri, ſi acerbitas, numee iſtis propria, a chartis exulabat. Sentis opinor, neutram ex his interpretationibus conſtare. Quid igitur fiet? Enimvero & ex argumentationis vi, & ex vocum ordine nſtructione veram tandem ſententiam erue- Quippe haec ſeries eſt orationis. *Sappho mumperat pede Archilochi*: non ut vulgo acci-, *Sappho muſam Archilochi temperat pede.* Ce- hanc vocum ordinationem lege verſus & rationis norma flagitari, nemo, uti credo, r Poëtas aut in Poëtis verſatiſſimos agnoſillud quivis mox fatebitur ſenſum ipſum hanc ulorum ſeriem clare dictare. Quippe haec loci ſententia eſt: Ne mireris, inquit, aut ris, quod numeros Archilochi non mutaveſcias & Sapphonem & Alcaeum (quos poë-*muſam ſuam illius pede temperare*; ſcias uque Archilocheos numeros ſuis Lyricis imre. Quos igitur illi tantopere probabant, egofaſtidirem & repudiarem? Juſtam jam habes iſionem & cauſſam vincibilem atque opti-. *Pedem* itaque hic verſiculum integrum ine; ut Carm. IV, 6.

sbium *ſervate* pedem, *meique*
Pollicis ictum.

bi Lesbius eſt integer Tetracolos. Arte Poët.

rchilochum proprio rabies armavit Iambo;
hunc ſocci cepere pedem, *grandeſque cothurni.*

Non ſimplicem pedem hic accipe, ſed totum Senarium. Jam vero rem ſic ſe habere, & Lyricos iſtos adoptaſſe numeros Archilochi, res ipſa fidem tibi faciet: neque enim id, opinor, ignoras hunc illis omnibus aetate multo priorem fuiſſe; neque id quoque, nullum metri genus, quod in Flacci Carminibus habetur, non a biga illa Lyricorum petitum eſſe. Iſte igitur, qui hexametro ſubjicitur, Carm. IV, 7.

Arboribuſque comae,

Archilocheus verſus erat, teſte Hephaeſtione,

Ἐν δὲ Βατιαμβικοῖς.

& alter itidem Carm. I, 7. hexametro etiam ſuccinens,

Aut Epheſum bimarisve Corinthi,

ejuſdem erat, teſte eodem,

Φανήσεται κατὰν οἰκάδ' ἄγεσθαι.

& ille denique Carm. I, 4. ab eodem petitus eſt,

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni.
Οὐκ ἴδ' ὅπως θάλλουσι κἀπαλὸν χρόα, καρφεταὶ γὰρ ἤδη.

Atque haec quidem ex pauculis Archilochi Fragmentis agnoſcuntur; plura fortaſſis futura, ſi plura ejus hodie extarent. Muſam itaque, ut jam vides, Archilochi pede & Sappho temperat, &

Temperat Alcaeus, ſed rebus & ordine diſpar,
Nec ſocerum quaerit, quem verſibus oblinat atris.

Ubi recte habet τὸ SED, ſi hanc noſtram enarrationem ſequeris; in aliis turbat & ſenſum evertit; *Numeros* quidem adhibet, *ſed* argumento & ordine diſpar eſt. Quid autem, rogo vos, per ORDINEM hic denotatur? Ne per ſomnium quidem hoc viderunt commentatores. Adſcivit, inquit, Alcaeus metra quaedam Archilochi; ſed *ordine* variavit, ſed aliis, ac ille fecerat, metris aptavit ea & connexuit; ut Dactylicum illud *Arboribuſque comae* cum Hexametro junxit Alcaeus,

Diffugere nives, redeunt jam gramina campis,
Arboribuſque comae;

At eundem Iambo comitem dedit Archilochus:

Nec ſponſae laqueum famoſo carmine nectit.
Hunc ego, non alio dictum prius ore, Latinus
Volgavi fidicen. juvat inmemorata ferentem
Ingenuis oculiſque legi, manibuſque teneri.
Scire velis, mea cur ingratus opuſcula lector
Laudet ametque domi, premat extra limen iniquus?
Non ego ventoſae plebis ſuffragia venor
Inpenſis cenarum, & tritae munere veſtis:
Non ego nobilium ſcriptorum auditor & ultor,
Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor.
Hinc illae lacrimae. Spiſſis indigna theatris
Scripta pudet recitare, & nugis addere pondus,
Si dixi; Rides, ait, & Jovis auribus iſta
Servas: fidis enim manare poëtica mella

Te

Εὖτε πρὸς ἄιθλα δῆμος ἐφριζέτω,
Ἦ δὲ βακτιαίδης.

&

Ἐρέω τιν' ὑμῖν αἶνον, ὦ Κηφισίδη,
Ἀχιλλέϊ στυτάλη.

Hoc, opinor, illud eſt, quod Alcaeum *ordine diſparem* Archilocho facit, etiam cum numeros ejus mutuos ſumeret. Illud denique quod ſequitur,

Hunc ego non alio dictum prius ore Latinus
Volgavi fidicen,

perperam omnino ad *Archilochum* referunt quicquid hodie eſt Interpretum. Atqui illud jam ſupra dixerat, v. 23.

Paries ego primus Iambos
Oſtendi Latio;

ut ineptum & putidum fuerit intra paucos verſiculos bis idem ingerere. Quo accedit, quod *hunc*, quiſquis eſt, Lyricum fuiſſe clare ſignificent illa, *Latinus fidicen*, ut Carm. IV, 3. *Romanae fidicen Lyrae*: ſi *fidicen*, ſi Lyricus ſit Noſter, quia vulgaverit: ſequitur, ut Lyricus itidem ſit, quem vulgaverit. Archilochum vero nemo omnium poëtis Lyricis adſtripſit. Pindarus, Bacchylides, Anacreon; Steſichorus, Ibycus, Simonides; Alcman, Alcaeus, Sappho novenarium Lyricorum numerum & conſtituunt & claudunt. Sine venia igitur peccant Interpretes, cum *Latinis fidicinis* nomen meruiſſe Noſtrum ſomniant, quod Archilochi Epodos primus Latio oſtenderit. Immo vero ad *Alcaeum* haec pertinent, quod & ordo orationis & res ipſa clamitant. Praeter Parios Iambos, *Alcaei* etiam, inquit, numeros primus Latine vulgavi: quod & alibi profitetur. *Dicar*, ait Carm. III, 30.

Princeps Aeolium carmen ad Italos
Deduxiſſe modos.

& IV, 9.

Ne forte credas interitura, quae
Longe ſonantem natus ad Aufidum
Non ante vulgatas per artes
Verba loquor ſocianda chordis.

Cur autem *Alcaeum* ſe primum vulgaviſſe memorat, non etiam *Sapphonem*? Quia Catullus & alii jam Sapphica quaedam ediderant, nemo Alcaica.

39. NON EGO NOBILIUM SCRIPTORUM AUDITOR ET ULTOR] Gulielmus Canterus Nov. Lect. IV, 12. ex ſcripto codice ſubſtituit, *Auditor & actor*. Voſſius filius ad Paterculum p. 11. ex conjectura, *Auditor & ALTOR*. Perperam uterque. Negat ſe Horatius nobilium poëtarum auditorem & ultorem eſſe; *Auditorem*, dum alios audit ſcripta ſua recitantes; *Ultorem*, dum ipſe viciſſim ſua illis recitat. Idem negavit Serm. I, 4.

Non recito *quicquam niſi amicis, idque coactus;*
Non ubivis, coramve quibuſlibet.

& hac ipſa Epiſtola,

ſpiſſis indigna Theatris
Scripta pudet recitare, *& nugis addere pondus.*

Recte

Te ſolum, tibi pulcher. Ad haec ego naribus uti
Formido; &, luctantis acuto ne ſecer ungui,
Diſplicet iſte locus, clamo, & diludia poſco.
Ludus enim genuit trepidum certamen, & iram;
Ira truces inimicitias, & funebre bellum.

EPISTOLA XX.

Ad Librum suum.

VERTUMNUM Janumque, liber, ſpectare videris:
Scilicet ut proſtes Soſiorum pumice mundus.
Odiſti clavis, & grata ſigilla pudico;
Paucis oſtendi gemis, & communia laudas;
Non ita nutritus. fuge quo deſcendere geſtis:

v. 5. Vulg. Discedere.

Non

Recte vero & urbane *Ulter*. Juvenalis Sat. I.

Semper ego auditor *tantum: numquamne* reponam,
Vexatus toties rauci Theſeide Codri?

Ubi *reponere* perinde eſt ac *ulciſci*. Noſter Ep. II, 2. v. 96. de poëtis ſcripta invicem recitantibus:

Caedimur, & totidem plagis conſumimus hoſtem,
Lento Samnites ad lumina prima duello.

hic falſe & facete *ultorem* expreſſum vides. Plinius Epiſt. I, 13. *Poſſum jam repetere ſeceſſum, & ſcribere aliquid quod non* recitem; *ne videar quorum recitationibus affui, non* auditor *fuiſſe, ſed* creditor. Eleganter hic *creditorem* dixit, pari metaphora ac Noſter *ulcerum*.

5. Fuge. quo discedere geſtis] Loſcheri quidem editio & Veneta anni MCCCCIC. DISCEDERE, quod omnes deinceps neſcio quo fato obſedit. At illa Princeps MCCCCLXXVIII. cum omnibus fere quicquid uſquam eſt codicibus DESCENDERE. Rectiſſime; & ita reponendum. Fuge, inquit, ad Janum Vertumnumque, hoc eſt, ad Forum, quo geſtis *deſcendere*. Nempe Forum in loco plano atque humili erat, quo iturus *deſcendendum* erat ex collibus propinquis; ut Libro huic ex Eſquiliis ubi Noſter habitabat. Seneca de Providentia c. 3. *Quid ergo? felix eſt L. Sylla, quem illi* deſcendenti ad Forum *gladio ſubmoventur?* Idem De Benef. III, 27. *Ufus conſilio, deſcendenti Caeſari occurrit*: de Palatio ſcilicet ad Forum. Ibidem IV, 39. *Sponſum* deſcendam, *quia promiſi*: hoc eſt, in Forum. Cicero de Oratore II, 66. *Ita ſibi ipſum magnum videri Memmium, ut* in Forum deſcendens *caput ad fornicem Fabii demitteret*. Q. Cicero de Pet. Conſ. c. 1. *Prope quotidie* ad Forum tibi deſcendenti *meditatum hoc ſit, Novus ſum*. Et iterum c. 14. *Quod tibi quotidie* ad forum deſcendenti *meditandum eſſe dixeramus*. Ita *Sacra via deſcendere*; ea enim ad Forum ducebat. Noſter Epod. VII.

Intactus aut Britannus ut deſcenderet
Sacra catenatus via.

Cicero ad Atticum IV, 3. *A. d.* III. *Idus Novemb. cum* ſacra via deſcenderem: ubi vide quae Graevius noſter erudite adnotavit. Sic & *in Campum deſcendere*. Noſter Carm. III, 1.

hic generoſior
Deſcendat in Campum *petitor*.

Cicero de Fato c. 15. *Nec quod* in campum deſcenderim, *id fuiſſe cauſſae, cur pila luderem*. Denique *Deſcendere* ſimpliciter idem ſaepe eſt, ac in publicum prodire, ut pluribus dicto loco Graevius oſtendit. Vicimus ergo, ni fallimur, ut poſtea reponamus,

Fuge, quo DESCENDERE *geſtis.*

Non erit emisso reditus tibi. Quid miser egi,
Quid volui? dices; ubi quid te laeserit, & scis
In breve te cogi, plenus cum languet amator.
Quod si non odio peccantis desipit augur,
Carus eris Romae, donec te deserit aetas.
Contrectatus ubi manibus sordescere volgi
Coeperis; aut tineas pasces taciturnus inertis,
Aut fugies Uticam, aut vinctus mitteris Ilerdam.
Ridebit monitor non exauditus: ut ille,
Qui male parentem in rupis protrusit asellum
Iratus. quis enim invitum servare laboret?
Hoc quoque te manet, ut pueros elementa docentem

v. 6. Vulg. QUIS TE. 8. CUM PLENUS. 13. UNCTUS.

Occ-

7. UBI QUIS TE LAESERIT, ET SCIS IN BREVE TE COGI] Illud QUIS ex vetustis editionibus locum usque tenuit; at in omnibus fere membranis, Pulmanni, Bersmanni, & nostris (adde si vis aliorum, etsi fileant & dissimulent) clare exhibetur,

ubi QUID *te laeserit.*

Rectius, sine dubio, ut rem, non hominem, intelligamus. Ita passim boni scriptores. Noster in Arte, v. 203.

Tunc tua me infortunia laedent.

Epist. I, 17. v. 8.

Si laedit *caupona.*

& II, 2. v. 16.

Excepta nihil te si fuga laedit.

8. CUM PLENUS LANGUET AMATOR] Codex Bersmanni, *Cum languet plenus amator*; alter e Collegio Trinitatis, *Plenus cum languet*; quod ut rotundius & numerosius admittendum puto; repone ergo;

Quid miser egi?
Quid volui? dices; ubi quid *te laeserit, & scis*
In breve te cogi, plenus cum *languet amator.*

Plenus autem est satur, fastidiens, lassus lectione vel tui vel aliorum poëmatum. Ovid. Pont. III, 4. v. 55.

Cetera certatim de magno scripta Triumpho.
Jam pridem populi suspicor ore legi.
Illa bibit sitiens lector, mea pocula plenus:
Illa recens pota est, nostra tepescit aqua.

Martialis IV, 29.

Obstat, care Pudens, nostris sua turba libellis:
Lectioremque frequens lassat & implet opus.

Ceterum mirificum est Dacierii acumen, cui *amator*, non lector est, sed ipse Horatius: quod si ita esset, dignus sane erat Noster,

Qui sine rivali, seque & sua solus amaret:

ut & ii itidem digni sunt, qui tam bellis explicationibus possunt applaudere.

13. AUT UNCTUS MITTERIS ILERDAM] Omnes, puto, tam aliorum quam nostri Codices VINCTUS habent; pleraeque tamen editiones UNCTUS, a primis Venetis & Lossehero transmissum. Videamus locum integrum:

Carus eris Romae, donec te deserit aetas.
Contrectatus ubi manibus sordescere vulgi
Coeperis; aut tineas pasces taciturnus inertes,
Aut fugies Uticam, aut unctus mitteris Ilerdam.

Ubi qui *unctus* malunt (in quibus nollem fuisse N. Heinsium) de involucro mercium, olivarum scilicet, sive aromatum interpretantur, nimirum ut deferendus sit miscellus Liber

in vicum vendentem tus & odores,
Et piper, & quicquid chartis amicitur ineptis.

Unctus igitur, ut *madida papyrus* Martiali, III, 2.

Cujus vis fieri, Libelle, munus?
Festina tibi vindicem parare.
Ne nigram cito raptus in culinam
Cordylas madida *tegas* papyro,
Vel turis piperisve sis cucullus.

& XIII, 1.

Ne toga cordylis, ne penula desit olivis,
Aut inopem metuat sordida blatta famem;

pu-

Occupet extremis in vicis balba ſenectus.
Cum tibi ſol tepidus pluris admoverit auris;
Me libertino natum patre, & in tenui re,
Majores pennas nido extendiſſe loqueris;
Ut quantum generi demas, virtutibus addas:
Me primis Urbis belli placuiſſe domique;
Corporis exigui, praecanum, ſolibus aptum;
Iraſci celerem, tamen ut placabilis eſſem.
Forte meum ſi quis te percontabitur aevum;
Me quater undenos ſciat impleviſſe Decembris,
Collegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

Perdite Niliacas, Muſae, mea damna, papyros: Statius Silv. IV, 9.

Eſt ſane jocus iſte, quod libellum
Miſiſti mihi Griphe, pro libello. —
Tu roſum tineis ſituque putrem,
Qualos aut Libycis madent olivis,
Aut tus Niliacum piperve ſervans,
Aut Byzantiacos colunt lacertos.

Numquam tamen a me impetrabunt, ut huic ſententiae accedere velim. Neque enim eo res recciderat, ut metuendum fuerit Horatio, ne libelli ſui ad ſalſamentarios damnarentur. Hoccine ut vel joco ſe vereri fingeret, qui Epiſtola praecedente tam magnifice ſua extulerat; qui annum jam agens XLVI. poſt tres Carminum libros editos per totum orbem Romanum poëta a Virgilio proximus ferebatur? Illud quoque vide, *Mitteris*, inquit, *Ilerdam, aut fugies Uticam*. Atqui aromatarii Romae degentes non merces ſuas alio exportabant, ſed aliunde convectas in urbe vendebant. Adde quod libellorum chartulae in ſolidis mercibus trans mare devehendis nullum uſum praebere poterant; ſed quae particulatim & domi inter vicinos diſtrahebantur, eae ſolum merces chartis involvebantur, ab emptore manibus deferendae. Quorſum itaque, ſi *unctus* fuerit hic liber, aut *Uticam* ablegandus erat aut *Ilerdam*? Romae utique & domi patiendum hoc ei fuerat, non ea gratia peregre abeundum. Sed alia prorſus hujus loci ſententia eſt; ROMAE, inquit, carus eris, quamdiu eris novus. Ubi vero in vulgi manus veneris, & novitatis gratiam amiſeris, quid tum fiet? Si ROMAE adhuc manſeris, tineas blattaſque paſces nulli amplius legendus. Quod ſi evitare voles, in provincias tibi eundum erit, *Africam* puta aut *Hiſpaniam*, ubi iterum novitatis cauſſa paulliſper placere poſſis, Romae jam vetus & obſoletus. Noli aliam quaerere interpretationem, nec membranarum omnium lectionem ſollicitare. Hanc poſtulat illud ROMAE, quod minime attenderunt Interpretes: hanc flagitat antitheton illud,

Aut fugies *Uticam*, *aut* vinctus mitteris *Ilerdam*.

fugies ſcilicet ſponte, *vinctus mitteris* invitus nempe & coactus a Bibliopola. Noſter Epiſt. II, 7. v. 30.

ac velut uſquam
Vinctus eas, *ita te felicem dicis amaſque,*
Quod nuſquam tibi ſit potandum.

Facete fingit, malle librum, ſi Roma abeundum ſit, Africam petere quam Hiſpaniam. Ceterum in more fuiſſe Bibliopolis, ubi Romae annona jam refrixerat, venales libros in provincias mittere, quid opus eſt dicere? Martialis XII, 3.

Ad populos mitti qui nuper ab Urbe ſolebas,
Ibis tu Romam, nunc peregrine Liber.

Quae scribuntur aquae potoribus. ut male sanus,
Adscripsit Liber Satyris Faunisque poëtas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinosus Homerus.
Ennius ipse pater nunquam nisi potus ad arma
Prosiluit dicenda. Forum putealque Libonis

dixer autem die cum Sanabuenſi ſic exhibent,

Dei vitam, dei opes! animum mihi ego ipſe pa-
rabo;

aut pro *ego ipſe* aequum, aut contra pro *aequum* ſi
ego ab indigente librario eſſe abſorptum. Hoc omne tenuit) Locus hic permultum negotii jam dudum faceſſit doctis Interpretibus:

Priſca ſi vetuſti, Maecenas docte, Cratini;
Nulla placent diu nec vivunt carmina poſſunt,
Quae ſcribuntur aquae potoribus, ut male ſanus,
Adſcripſit Liber Satyris Faunisque poëtas.
Vina fere dulces oluerunt mane Camenae.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus.
Ennius ipſe pater nunquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda. Forum putealque Libonis
Mirabile dictu: audacem cantare ſenatum.
Hic ſimul exhibuit; non auſpicato parcus
Nullarum verbis aut pater urbium.

Ubi principio, quod Noſter de Cratino narrat, ejus verbis ſic ferebatur;

Ὕδωρ γὰρ πίνων μέλη ἐδύνατο ποιεῖν οὐδέν,

vel ut alii habent,

Ὕδωρ δὲ πίνων οὐδὲ ἓν ἐδύνατο ἔπος.

Exiſtit Epigrammatis nobile, ſed auctoris incerti: quippe quod alii Niceratо, alii Demetrio Halicarnaſſenſi, alii Aſclepiadae, alii Theaetetо tribuunt: id hic deſcribere operae pretium fuerit, ut & Horatium illuſtret, & ipſum illuſtretur:

Οὐκ οἶνος ἐμοὶ μάχας ποτὲ τοῦτο ἔπεισε λαλεῖν
Ὕδωρ δὲ πίνων οὐδὲ ἓν ἐδύνατο εἰπεῖν ἔπος.
Τοῦτ' ἴσθι, Δάμων, οὐκ ἔστιν, ἐγὼ δὲ λέγω σοι
Κωφὸν, ἀλλὰ σοφὸν ἄνδρα πιεῖν οἶνον.
Τοιγάρτοι ἐφθέγξω ἅπαντ' ἔπη, ἔτρεσε δὲ κεῖνος
Μίτυνον, οἷα καὶ σύ, νεηνιεύμενον.

Vinum velox equus eſt poëtae ingenioſo:
Aquam vero bibens nihil boni peperit:

Hoc Cratinus dicebat, e Baccho; & magna ſpe-
rabat,
Non eum ubi utrem, ſed integrum Deliam re-
dolere.
Carminum cernit humus relicta erat; & frons
ejus laeta habebat,
Illi io, ah videra cruce volare Gallum.

Vtro *πεπωκότων* magnus Caſtalidum ſi fuerit, quaeritur. Infideliter vetuſtas [illegible] ſimulo [illegible], [illegible] quod non Athenaeus modo, ſed logica cludere praeterea: Hoc [illegible] tuno, quemadmodum Deoſa [illegible] ſuam gallettuarii [illegible] ſine vino mihidum Gallo. Cave [illegible] qua olim Bacchus, Pan, & Pythia [illegible] tur, credi [illegible] pigram. III. [illegible]

Ἀγνοεῖς δὲ τὸ Βάτ, καὶ ὁ ἐν [illegible]
Κινεῖν δὲ ἐκέλευσε [illegible]

Plin. Hiſt. XVI. 32. *Alnus [illegible] alii ἐ ΡΟΔΟΤΟΝ [illegible] alii minus argute; quam [illegible] chicem vocant.* Dioſcorides II, [illegible] *Ἄμπελος Ἄγρια [illegible] Ἄμπελος Κισσὸς [illegible] Ἅμη, ſed ruellam [illegible] tari hic volui, ex de [illegible] la deinde quae [illegible] verbo eſſe cum Cl. Dalecam. [illegible] Plauto:*

ad [illegible]

Adſcripſit Liber Satyris [illegible] plerique ita jam eruditi, [illegible] Poëtarum, [illegible] a primis Poëtices [illegible] vi Bacchus: ut notum [illegible] quam. Tu igitur [illegible] chum hoc adſcripſit Liber, [illegible] Quemadmodo autem [illegible] interegit Daniel Heinſius, [illegible] inventas Fabulae Satyricae, [illegible] bebant modo, ſed [illegible] ut, Satyros adjunxerit. [illegible] vos ille Homericus, Archilochus, [illegible] xanto Comoediam inveniam, [illegible] nus Poëtarum in Bacchi [illegible] quotannis mense Martio [illegible] eum divinum mysterium [illegible]

Mandabo siccis, adimam cantare severis.
Hoc simul edixi; non cessavere poëtae
Nocturno certare mero, putere diurno.
Quid? si quis voltu torvo ferus, & pede nudo,
Exiguaeque togae simulet textore Catonem;
Virtutemne repraesentet moresque Catonis?

v. 10. Vulg. EDIXIT.

Ru-

dies haec est, qua te celebrare Poëtae,
modo non fallunt tempora, Bacche, solent;
aque odoratis innectunt tempora sertis,
t dicunt laudes ad sua vina tuas:
r quos memini, dum me mea fata sinebant,
on invisa tibi pars ego saepe fui.

Epist. II, 2. v. 77.

torum chorus omnis *amat nemus, & fugit urbes,*
cliens Bacchi *somno gaudentis & umbra.*

eniamus demum ad locum illum, qui maxi-
im olim lites concitavit,
simul EDIXIT, &c.
unt enim, quis ille sit qui hoc edixerit,
ase an *Maecenas*, an *Ennius*, an *Liber?*
enim ex his assertores suos habuerunt. Et
oppido sunt qui pro *Cratino* & *Ennio* digla-
ur: quasi vero aut hic aut ille de *Puteali Li-*
quicquam edicere posset, quorum uterque
xto saeculo ante occiderant, quam Libo ista
etur; ille vero Athenis natus morienſque
mae quidem ipsius nomen fando audiverat.
minus, etsi minus turpiter, peccant Si-
Bosius & Dacierius, qui *Libero* edictum hoc
ant. Quid enim? Non ante Puteal illud
um licebat poëtis vino se invitare? cur igi-
jussi & sine edicto quos hic memorat om-
Homerus, Cratinus, Ennius, & ipsae Ca-
vina mane oluerunt? Parum profecto li-
er egit Liber, qui poëtis Graecis nihil tale
at. Theodorus quidem Marcilius, ut *Cra-*
oc edictum assereret, luxatos esse versus so-
at, & decimum undecimumque versum
uartum inferebat; oblitus illud EDIXIT o-
referendum esse ad verba illa quasi ex for-
edicti,
ndabo *siccis*, adimam *cantare severis.*
e sanius Daniel Heinsius, qui ad Maecena-
oc refert, levi immutatione corrigens, *Hoc*
EDIXII: nihil enim est quod in hac lectione
ituperes, praeterquam quod sequentia aliò
ucunt, & Horatio ipsi, non Maecenati, e-

dictum hoc adjudicant. Legendum enim,

Hoc simul EDIXI; *non cessavere poëtae*
Nocturno certare mero, putere diurno.

Ita clare habet Reginensis noster, cui accedunt duo Bersmanni, Torrentii unus, & a manu secunda unus Lambini. Suos enim, non alterius cujusquam imitatores hic sale perfricat Horatius: ut ex toto Epistolae filo constat. Versu 18.

quod si
Pallerem *casu, biberent exangues cuncinnum.*

Quo sodes illud *Pallerem*, nisi de se & suo edicto jam fuerit locutus? utique, si Maecenatis edictum supra intellexit, *Palleres* hic dicere voluisset: sin autem dei Liberi, aut mortuorum Cratini vel Ennii; jam totum hoc de *pallore* fuerit absurdissimum. Fixum igitur & constitutum esto, lectionem illam *Edixi* solam esse sinceram & Horatio agnoscendam: quod & viderant Viri summi Torrentius Heinsiusque, sed sententiis fluctuantes non ausi sunt clare asserere. Ceterum cave credas tum primum hoc edixisse Horatium, cum hanc Epistolam edolaret: unde enim tot e vestigio imitatores nascebantur, dum unum aut alterum versiculum pangeret? Immo jam olim & in scriptis & in vita professus erat, sine Libero Musam suam nihil magni potesse: Epist. I. 5.

Quid non ebrietas designat? —— addocet artes.
Fecundi calices quem non fecere disertum?

Carm. III, 25.

Quo me, Bacche, rapis tui
Plenum? quae nemora aut quos agor in specus,
Velox mente nova? ——
Dicam insigne, recens, adhuc
Indictum ore alio.

Sed & inter convictores, cum *homuncio lepidissimus* ab Augusto vocari meruit, sine dubio *siccos & severos* Helicone saepe excluserat, unde pravi & inepti imitatores, quem *vini somnique benignum* noverant, vitiis imitati, idcirco & virtutes ejus & spiritum & artem se consequi posse stulte crediderunt.

19. Ur

Rupit Iarbitam Timagenis aemula lingua;
Dum ſtudet urbanus, tenditque diſertus haberi.
Decipit exemplar vitiis imitabile. quod ſi
Pallerem caſu, biberent exſangue cuminum.
O imitatores, ſervum pecus; ut mihi ſaepe
Bilem, ſaepe jocum veſtri movere tumultus!
Libera per vacuum poſui veſtigia princeps,
Non aliena meo preſſi pede. qui ſibi fidit,

19. UT MIHI SAEPE BILEM, SAEPE JOCUM.] Idem ille codex e Collegio Trinitatis, qui ſuperiorem Epiſtolae verſu ultimo habebat,

animum mihi ego ipſe parabo,

etiam hic lectionem ſubministrat haud minus ſingularem:

O imitatores, ſervum pecus, ut mihi bilem,
Ut mihi ſaepe ſecum veſti recreare tumultus!

Quae quamvis elegantia ſua non careat; mihi tamen, ſi me audis, recipias antiquiora; quod vir eruditus perperam volebat. Illud enim *ſaepe* & alibi geminare ſolet Noſter; ut Carm. I. 5.

ſaepe diſce,
Saepe trahe novum ſanctis nobilem expedita.

Sermon. I. 3.

ſaepe velut qui
Curreret fugiens hoſtem, perſaepe velut qui
Junonis ſacra ferret, olebat ſaepe minutos,
Saepe decem ſervos.

Epiſt. XVII. 55.

ſaepe catellam,
Saepe perifloſſem raptans ſibi ſimia.

Virgil. Eclog. VIII.

His ego ſaepe lupum fieri & ſe condere ſilvis
Moerin, ſaepe animas imis evolvere ſepulcris.

Aen. III. 185.

Ic ſaepe Heſperiam, ſaepe *Italia regna vocare.*

Quae ad exempla etiam hic refine, ut vulgo fertur:

ut mihi ſaepe
Bilem, ſaepe jocum veſtri movere tumultus!

20. SED REBUS ET ORDINE DIVERSA.] Difficilis locus, unde expedire ſe nemo hactenus potuit interpretum; ac neſcio an ipſe mihi melius caſſus ſuſim polliceri; facundum tamen periculum ſit:

Partes ego primae locutae
Liſtendi Latio, numeros animoſque ſecutus
Archilochi, non res & agentia verba Lycamben.
At me meis ſolus ideo brevioribus ornat,

Quod tumidi maerent rumpi ex Cornificia
Tempora Archilochi, maculam quod frontis adurat
Temperat Hipponax. quid calceus olim, quod pes
Tardo ſocerorum gravis? incedis per mea ſcripta
Nec ſpargis lacrymas chartis? ego non alio dictum pro Sulla
Vulgavi fidicen.

Ubi hoc primum vidi, ſi [illegible]
ſtabiliri; num interpretes, [illegible]
primum Horatianae [illegible]
& verba verbis redditurus. [illegible]
me minime aeſtimes, quod [illegible]
meorum animum; & noveris, [illegible]
Cinnamidis, veteris [illegible]
meos ex publico expreſſit.

Temperat Archilochi, [illegible]
Temperat Hipponax, ſed calceus [illegible]
Quid vetus haec ſibi vellent? [illegible]
dium interpretem; quorum [illegible]
mum Parii ſunto Archilochi [illegible]
ver Epodos Mevium vocat. [illegible]
ultimos; alii autem hi. [illegible]
xeum & ad Archilochi [illegible]
nitate reſpexerunt. [illegible]
nunvis amplectentes; [illegible]
qui nihil laſi ſentiunt, [illegible]
ſcendum ſit.

Temperat Hipponax, ex [illegible]
Et bene profecto, cum [illegible]
diſſus in emendandis [illegible]
talio fieret, ex quo [illegible]
praeſertim cum ſi [illegible]
fet abſorberi; ſyllaba [illegible]
tur retinere Caeſarem. [illegible]
aeſtimare, rerum ex [illegible]
talo ſtare poſſe contra [illegible]
mebat, haec evenisſe? [illegible]
di vitio vertere, quod [illegible]
mutaverint. Cur [illegible]
metris Alcaicis & Sapphicis [illegible]

Dux regit examen. Parios ego primus Iambos
Oſtendi Latio; numeros animoſque ſecutus
Archilochi, non res & agentia verba Lycamben.
Ac ne me foliis ideo brevioribus ornes,
Quod timui mutare modos & carminis artem:
Temperat Archilochi Muſam pede maſcula Sappho;
Temperat Alcaeus, ſed rebus & ordine diſpar:
Nec ſocerum quaerit, quem verſibus oblinat atris;

Nec

valeat nullus video; aut quomodo illorum, eſt, pravitas horum bonitate excuſetur. o ſic potius me defendam; Ideo numeros mutavi, quia in Epodis virus & rabiem Archi Alcaicae humanitatis condimento miti-

Atqui hoc & falſum eſt, & cauſſae inim; falſum, quia in Epodis *animos* Archilo- ſecutum profiteris, & hoc ſuo malo ſenſe- Canidia, Mena, Caſſius Severus aliique: ae autem ideo nocet, quia tanto hercle mamutandi erant numeri, ſi acerbitas, numere iſtis propria, a chartis exulabat. Sentis opinor, neutram ex his interpretationibus conſtare. Quid igitur fiet? Enimvero & ex argumentationis vi, & ex vocum ordine nſtructione veram tandem ſententiam erue-

Quippe haec ſeries eſt orationis. *Sappho muemperat pede Archilochi*: non ut vulgo acci-, *Sappho muſam Archilochi temperat pede.* Cen hanc vocum ordinationem lege verſus & cationis norma flagitari, nemo, uti credo, er Poëtas aut in Poëtis verſatiſſimos agnoſillud quivis mox fatebitur ſenſum ipſum hanc bulorum ſeriem clare dictare. Quippe haec s loci ſententia eſt: Ne mireris, inquit, aut iris, quod numeros Archilochi non mutaveſcias & Sapphonem & Alcaeum (quos poë- *muſam ſuam illius pede temperare*; ſcias uque Archilocheos numeros ſuis Lyricis imere. Quos igitur illi tantopere probabant, egot faſtidirem & repudiarem? Juſtam jam habes nſionem & cauſſam vincibilem atque opti-. *Pedem* itaque hic verſiculum integrum inge; ut Carm. IV, 6.

esbium *ſervate* pedem, *meique*
Pollicis ictum.

bi Lesbius eſt integer Tetracolos. Arte Poët.).

rchilochum proprio rabies armavit Iambo;
nunc ſocci cepere pedem, *grandeſque cothurni.*

Non ſimplicem pedem hic accipe, ſed totum Senarium. Jam vero rem ſic ſe habere, & Lyricos iſtos adoptaſſe numeros Archilochi, res ipſa fidem tibi faciet: neque enim id, opinor, ignoras hunc illis omnibus aetate multo priorem fuiſſe; neque id quoque, nullum metri genus, quod in Flacci Carminibus habetur, non a biga illa Lyricorum petitum eſſe. Iſte igitur, qui hexametro ſubjicitur, Carm. IV, 7.

Arboribuſque comae,

Archilocheus verſus erat, teſte Hephaeſtione,

Ἐν δὲ Βατιαμβοῖς.

& alter itidem Carm. I, 7. hexametro etiam ſuccinens,

Aut Ephyſum bimarisve Corinthi,

ejuſdem erat, teſte eodem,

Φασὶ μέτρον κατὰ εἰλικὰ ἄγεσθαι.

& ille denique Carm. I, 4. ab eodem petitus eſt,

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni.
Οἶκ ἴδ' ὅπως θάλλουσι ἀπαλὰν χρόα, καρφεταὶ γὰρ ἤδη.

Atque haec quidem ex pauculis Archilochi Fragmentis agnoſcuntur; plura fortaſſis futura, ſi plura ejus hodie extarent. Muſam itaque, ut jam vides, Archilochi pede & Sappho temperat, &

Temperat Alcaeus, ſed rebus & ordine diſpar,
Nec ſocerum quaerit, quem verſibus oblinat atris.

Ubi recte habet τὸ SED, ſi hanc noſtram enarrationem ſequeris; in aliis turbat & ſenſum evertit; *Numeros* quidem adhibet, *ſed* argumento & ordine diſpar eſt. Quid autem, rogo vos, per ORDINEM hic denotatur? Ne per ſomnium quidem hoc viderunt commentatores. Adſcivit, inquit, Alcaeus metra quaedam Archilochi; ſed *ordine* variavit, ſed aliis, ac ille fecerat, metris aptavit ea & connexuit; ut Dactylicum illud *Arboribuſque comae* cum Hexametro junxit Alcaeus,

Diffugere nives, redeunt jam gramina campis,
Arboribuſque comae;

At eundem Iambo comitem dedit Archilochus:

Nec ſponſae laqueum famoſo carmine nectit.
Hunc ego, non alio dictum prius ore, Latinus
Volgavi fidicen. juvat immemorata ferentem
Ingenuis oculiſque legi, manibuſque teneri.
Scire velis, mea cur ingratus opuſcula lector
Laudet ametque domi, premat extra limen iniqua:
Non ego ventoſae plebis ſuffragia venor
Impenſis cenarum, & tritae munere veſtis:
Non ego nobilium ſcriptorum auditor & ultor,
Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor.
Hinc illae lacrimae. Spiſſis indigna theatris
Scripta pudet recitare, & nugis addere pondus,
Si dixi; Rides, ait, & Jovis auribus iſta
Servas: fidis enim manare poetica mella

Ἔστι γὰρ ἀλλὰ θεῶν ἔμμεν ἐπιστάμενος.
Ita fit Iuvenalis:

&

Ἔρρει τὸ σπεῖσαι μόνον, ὦ Κηφισόδωρε,
Ἀρχιλόχοις ἐπέεσσι.

Hoc, opinor, illud eſt, quod Alcaeum *ſodes diſſuram* Archilocho fecit, etiam cum numerum ejus munus ſumeret. Illud denique quod ſequitur,

Hunc ego non alio dictum prius ore Latinus
Volgavi fidicen,

perperam omnino ad *Archilochum* referunt quicquid hodie eſt Interpretum. Augui illud jam ſupra diverſi, v. 23.

Parios ego primus Iambos
Oſtendi Latio;

ut inceptum & puſillum fuerit intra paucos verſiculos his idem ingerere. Quo accedit, quod *hunc*, quiſquis eſt, Lyricum fuiſſe clare ſignificent illa: *Latinus fidicen*, ut Carm. IV, 3. *Romanae fidicen Lyrae*: ſi *fidicen*, ſi Lyricus ſit Noſter, quia vulgaverit: ſequitur, ut Lyricus iſidem ſit, quem vulgaverit. Archilochum vero nemo omnium poetis Lyricis adſcripſit. Pindarus, Bacchylides, Anacreon; Steſichorus, Ibycus, Simonides; Alcman, Alcaeus, Sappho novenarium Lyricorum numerum & conſtituunt & claudunt. Siae venia igitur peccant Interpretes, cum *Latini fidicinis* nomen meruiſſe Noſtrum ſomniant, quod Archilochi Epodos primus Latio oſtenderit. Immo vero ad *Alcaeum* hanc [illegible] mationis & rei ipſa [illegible] Iambico, *aliud* rerum, [illegible] Latine vulgavi: quod ſe [illegible] ait Carm. III, 30.

Romanae Aeolium carmen ad Italos
Deduxiſſe modos.

& IV, 9.

Ne ſivere avidos tumultuare, quae
Longi ſonantem natum ad Aſopum
Non ante vulgatas per artes
Verba loquor ſociante Muſa.

Cur autem *Alcaeum* [illegible] rat, non etiam *Sapphonem*? Quia [illegible] jam *Sapphum* quendam edidiſſet;

30. *Non ego nobilium ſcriptorum auditor & ultor.*] Gulielmus [illegible] ait, ea ſcripta eruditi [illegible] Voſſius illius ad Patercul[illegible] *Auditor & ultor*. Perperam [illegible] Horatium *nobilium poetarum* [illegible] rem eſſe; *Auditorem*, [illegible] recitantes; *Ultorem*, [illegible] etiam Idem negavit Scal. L. [illegible]

Non recito cuiquam niſi amico, idque
Non alienis, ſervorum quidem,

& hac ipſa Epiſtola,

Scripta pudet recitare, & nugis addere pondus.

Te ſolum, tibi pulcher. Ad haec ego naribus uti
Formido; &, luctantis acuto ne ſecer ungui,
Diſplicet iſte locus, clamo, & diludia poſco.
Ludus enim genuit trepidum certamen, & iram;
Ira truces inimicitias, & funebre bellum.

EPISTOLA XX.

AD LIBRUM SUUM.

VERTUMNUM Janumque, liber, ſpectare videris:
Scilicet ut proſtes Soſiorum pumice mundus.
Odiſti clavis, & grata ſigilla pudico;
Paucis oſtendi gemis, & communia laudas;
Non ita nutritus. fuge quo deſcendere geſtis:

v. 5. Vulg. DISCEDERE.

Non

ero & urbane *Vltor*. Juvenalis Sat. I.
r ego auditor *tantum : numquamne* repo-
nam,
us toties rauci Theſeida Codri?
nere perinde eſt ac *ulciſci*. Noſter Ep. II,
de poëtis ſcripta invicem recitantibus:
mur, & totidem plagis conſumimus hoſtem,
Samnites ad lumina prima duello.
: & facete *ultorem* expreſſum vides. Plinius
13. *Poſſum jam repetere ſeceſſum, & ſcri-*
uid quod non recitem; *ne videar quorum*
ribus affui, non auditor *fuiſſe, ſed* creditor.
er hic *creditorem* dixit, pari metaphora ac
ltorem.

GE QUO DISCEDERE GESTIS] Loſcheri qui-
ritio & Veneta anni MCCCCXC. DISCE-
quod omnes deinceps neſcio quo fato
At illa Princeps MCCCCLXXVIII. cum om-
re quicquid uſquam eſt codicibus DESCEN-
Lectiſſime; & ita reponendum. Fuge, in-
l Janum Vertumnumque, hoc eſt, ad
quo geſtis *deſcendere*. Nempe Forum in
ino atque humili erat, quo ituris *deſcen-*
erat ex collibus propinquis; ut Libro huic
iliis ubi Noſter habitabat. Seneca de Pro-
c. 3. *Quid ergo? felix eſt L. Sylla., quali*
ndenti ad forum *gladio ſubmoveatur?* Idem
ſ. III, 27. *Ufus conſilio*, deſcendenti *Cae-*
ſari occurris: de Palatio ſcilicet ad Forum. Ibi-
dem IV, 39. *Sponſum* deſcendam, *quia promiſi*:
hoc eſt, in Forum. Cicero de Oratore II, 66.
Ita ſibi ipſum magnum videri Memmium, ut in Fo-
rum deſcendens *caput ad fornicem Fabii demitteret.*
Q. Cicero de Pet. Conſ. c. 1. *Prope quotidie* ad Fo-
rum tibi deſcendenti *meditatum hoc ſit, Novus*
ſum. Et iterum c. 14. *Quod tibi quotidie* ad forum
deſcendenti *meditandum eſſe dixeramus.* Ita *Sacra*
via deſcendere; ea enim ad Forum ducebat. No-
ſter Epod. VII.

Intactus aut Britannus ut deſcenderet
Sacra catenatus via.

Cicero ad Atticum IV, 3. *A. d.* III. *Idus Novemb.*
cum ſacra via deſcenderem: ubi vide quae Grae-
vius noſter erudite adnotavit. Sic & *in Campum*
deſcendere. Noſter Carm. III, 1.

hic generoſior
Deſcendat in Campum *petitor.*

Cicero de Fato c. 15. *Nec quod* in campum de-
ſcenderim, *id fuiſſe cauſſae, cur pila luderem.* De-
nique *Deſcendere* ſimpliciter idem ſaepe eſt, ac in
publicum prodire, ut pluribus dicto loco Grae-
vius oſtendit. Vicimus ergo, ni fallimur, ut po-
ſtea reponamus,

Fuge, quo DESCENDERE *geſtis.*

Et ſapit, & mecum facit, & Jove judicat aequo.
Non equidem inſector, delendave carmina Laevî
Eſſe reor, memini quae plagoſum mihi parvo
Orbilium dictare; ſed emendata videri
Pulchraque, & exactis minimum diſtantia, miror:
Inter quae verbum emicuit ſi forte decorum,
Si verſus paullo concinnior unus & alter;
Injuſte totum ducit venitque poëma.
Indignor quicquam reprehendi, non quia craſſe

v. 69. Vulg. Livi. 73. Decor. et. 75. Venditque.

Con-

rerim, eam ego lectoribus invidere nolui:

Si veteres ita miratur laudatque poëtas,
Ut nihil anteferat: nihil illis comparet, errat:
Si quaedam nimis antique, ſi pleraque dure
Dicere CEDIT *eos, ignave multa fatetur;*
Et ſapit, & mecum facit, & Jove judicat aequo.

Me quidem, ut primum viſa eſt, elegantia ſua ita perculit & cepit, ut vel in contextum eam admittere non dubitaverim. Apte ſane haec juncta ſunt, *ſi concedit, ſi* FATETUR: ut Noſter alibi, Serm. II, 3. v. 305.

Studium me fateor, *liceat* concedere *veris:*

& quod plus eſt, magis morate hic ponitur *concedis*. Quippe ille veterum *mirator & laudator*, non niſi invitus & coactus & veris victus *concedere haec faterique* cenſendus eſt. Belle autem hoc exprimitur, & CEDIT huc aſſumis: nullum contra hujus indicium eſt in lectione vulgata: *credit* enim, & facilius quidem, etiam calumniator & contemtor veterum. *Cedere* autem hic pro *Concedere*, ſicut alibi pro *Incedere*, ſimplex loco compoſiti; Serm. II, 1. v. 65.

nitidus qua quiſque per ora
Cederet.

ubi vide quae ex Plauto attulimus, & eis adde locum Bacchid. IV, 9. v. 146.

Hoc eſt incepta efficere pulchre, uti mihi
Evénit, ut ovans praeda onuſtus cederem:

Ita certe & neceſſario legendum, ex metri ratione: vulgo ibi *Incederem* circumfertur. *Cedere* vero & *concedere* paſſim eodem ſenſu feruntur apud Juris conſultos veteres. Digeſt. VIII, 2, 20. *Si tu mihi per aream tuam in domum meam ire agere* CESSISTI. VIII, 3, 20. *Si mihi eodem tempore* CONCESSERIS *& ire agere per tuum locum, & uti frui jus eſſe: ſi tibi* conceſſero, *jus eſſe aedificare.* VIII, 3, 3. *Vicino poſſe te* CEDERE, *jus ei eſſe terram, rudus, ſaxa jacere.* VIII, 3, 10. *Si ut quaerere liceat*, cedere *poſſumus; etiam ut inventa ducatur*, cedi *poteſt.* VIII, 2, 21. *Si tibi* conceſſero, *jus eſſe invito me altius tollere aedificia tua.* Vides ex his, nam ibi plura & infinita ſunt, nihil intereſſe *cedere* an *concedere* dicas. Ita illud Noſtri *concedere veris*, frequentius dicitur *cedere*. Igitur hoc vult; *Si cedit*, ſi concedit, ſi dat, veteres iſtos pleraque dure dicere; mecum ſentit & recte judicat.

69. Delendaque carmina Livi Esse reor] Ita quidem editi ferunt: ſed inſpiciamus locum:

Non equidem inſector delendaque carmina Livi
Eſſe reor, memini quae plagoſum mihi parvo
Orbilium dictare, ſed emendata videri
Pulchraque & exactis minimum diſtantia miror.

Livius ille cognomine Andronicus primus omnium Latine verſibus ſcripſit; unde minime mirum, ſi, quod Cicero ait in Bruto, *ejus fabulae non ſatis dignae erant, quae iterum legerentur*: unde & Noſter ſupra, cum poëtas veteres recenſeret ab Ennio inciptens, ita Livium tandem memorat, ut ex eorum numero ceu nimis vetuſtum excerpere videatur:

habet hos numeratque poëtas
Ad noſtrum tempus Livi *ſcriptoris ab aevo.*

Vix igitur crediderim Orbilium illum (utcumque acerbum & plagoſum, magni certe tum nominis Grammaticum, Suetonio teſte, cui ſtatua publice poſita eſt, quippe & filium & ſervum, a ſe inſtitutos, profeſſores poſt ſe reliquit) tam pravo & perverſo fuiſſe judicio, ut opica illa Livii Neuquinont, *Duſmoſo*, *Noegum*, *Topper*, & cetera portenta, nobilibus pueris praelegeret. Hoc omnem ſuperat fidem: ut & illud aeque, repertos tum eſſe, qui Liviana, etiam ipſi Ennio pro obſoletis & rancidis ſpreta, pulchra eſſe atque emendata, & exactis minimum diſtare contenderent.

Quam-

Conpoſitum inlepideve putetur, ſed quia nuper:
Nec veniam antiquis, ſed honorem & praemia poſci.
Recte necne crocum floreſque perambulet Attae
Fabula, ſi dubitem; clament periiſſe pudorem
Cuncti pene patres: ea cum reprehendere coner,
Quae gravis Aeſopus, quae doctus Roſcius egit.
Vel quia nil rectum, niſi quod placuit ſibi, ducunt;
Vel quia turpe putant parere minoribus, & quae

In-

Quamobrem lectionem aliam LAEVI libens accipio, quam ſuppeditat codex egregius Reginenſis,

Non equidem inſector delendave carmina LAEVI
Eſſe reor.

VI etiam adſcifco, non QUE, ex Leidenſi vetere atque aliis Cruquii & Torrentii. *Laevius* autem Erotopaegnion libros ſcripſit, argumento captandis pueris accommodato, unde verſus aliquot non invenuſti citantur: de eo vide Scaligerum & Scriverium ad Auſonii Centonem Nuptialem. *Livium* autem pro *Laevio* & paſſim in Nonio ac Priſciano ſubſtituebant Librarii, & hic eo facilius, quod is paullo ante nominabatur. Atqui jam Noſter diverſum a ſupra recenſitis introducit *Laevium*, ut paullo poſt *Attam*, v. 79.

75. INJUSTE TOTUM DUCIT VENDITQUE POEMA] Sic omnes editiones, neque ſuſpicio latentis mendi a quoquam injecta eſt:

Inter quae verbum emicuit ſi forte decorum, &
Si verſus paullo concinnior unus & alter,
Injuſte totum ducit venditque poëma.

Ubi primum TE ET a fine verſus reſcindimus, auctoritate duorum codicum Collegii Trinitatis, & totidem Torrentii. Elegantius repetitur *Si* ſine conjunctione, *Si* verbum decorum, *Si* verſus paullo concinnior. Ita Noſter Epiſt. I. 17.

Si *te grata quies & primam ſomnus in horam*
Delectat; ſi *te pulvis ſtrepituſque rotarum*,
Si *laedit caupona*; *Ferentinum ire jubebo.*

& hic ſupra v. 66.

Si *quaedam nimis antique*, ſi *pleraque dure.*

Jam vero quod mox ſequitur, *ducit venditque*, interpretes graviter exercet. Quid enim eſt, *ducit poëma?* producit, inquiunt, oſtentat, ut mangones ſolebant greges venalium. Mirum vero & monſtri ſimile, ſi verſiculus in libro ſcriptus librum ipſum in pompa producere poteſt. Immo, inquiunt; *ducit librum totum*, ut pulchri pueri venalitiam mangonum familiam ducebant, quo vendibiliorem redderent. Hoc ſi verum eſſet; melius procederet oratio, & minor eſſet metaphorae licentia. Sed vereor, ut e re mangonum magis fuerit, formoſos pueros a deformioribus mancipiis ſecludere, ne hi conſpectu & comparatione pulchriorum magis evileſcerent: quod ab eis factitatum eſſe Martialis indicat IX, 60. de Maemurra:

Inſpexit molles pueros, oculiſque comedit,
Non hos quos primae proſtituere caſae:
Sed quos arcanae ſervant tabulata cataſtae,
Et quos non populus, nec mea turba videt.

Singularem vero lectionem hic ſuggerit quantivis pretii codex Reginenſis,

Injuſte totum ducit VENITQUE *poëma.*

Ubi Poëma caſu recto effertur; Si verbum, inquit, decorum, ſi unus & alter verſus paullo concinnior emicuit; totum poëma injuſte *ducit* emtorem & *venit*. Cicero de Finibus II, 31. de Epicuro: *Ita redarguimur ipſe a ſeſe,* VENEUNTQUE *ſcripta ejus probitate ipſius & moribus. Ducit* autem, decipit, fuco fallit, palpo percutit, appoſitiſſimum in re venali & mala merce vocabulum. Noſter Serm. I, 2. v. 88.

ne ſi facias, ut ſaepe, detora
Molli fulta pede eſt, emtorem ducat *hiantem.*

ubi vide plura, quae ad firmandam illam lectionem citavimus: vulgati enim libri *Inducat*. Illis adde & Plauti locum Moſtel. III, 2. v. 26.

Hoc habet: reperi qui ſenem ducerem,
Quo dolo a me dolorem procul pellerem.

& Captiv. IV, 2. v. 7.

Quom extemplo ad forum venero; omnes loquentur,
Hic ille eſt ſenex ductus, *quoi verba data ſunt.*

Habes egregii codicis lectionem: tu utram earum malis, tecum conſtitue.

85. IM-

Inberbi didicere, ſenes perdenda fateri.
Jam Saliare Numae carmen qui laudat, & illud
Quod mecum ignorat, ſolus volt ſcire videri;
Ingeniis non ille favet plauditque ſepultis,
Noſtra ſed inpugnat, nos noſtraque lividus odit.
Quod ſi tam Graiis novitas inviſa fuiſſet,
Quam nobis; quid nunc eſſet vetus? aut quid haberet,
Quod legeret tereretque viritim publicus uſus?
Ut primum poſitis nugari Graecia bellis
Coepit, & in vitium fortuna labier aequa;

v. 85. Vulg. IMBERBES. 90. GRAECIS.

Nunc

85. IMBERBES DIDICERE] Ita noſtri Codices. at Cruquius ex vetuſtiſſimis ſuis recte edidit,

IMBERBI *didicere, ſenes perdenda fateri.*

ut & Art. Poët. v. 161. ex optimo omnium quotquot ſunt Blandinio reponendum eſt,

IMBERBUS *juvenis tandem cuſtode remoto.*

Ubi hebeti aure eſt, quem vulgatum illud *Imberbis juvenis* ſibilante ſuo homoeoteleuto non offendit & vulnerat. Ceterum nota haec ſunt eruditis, neque crambe recoquenda eſt. Vide Nonium in *Imberbi*, & Charifium p. 74.

90. QUOD SI TAM GRAECIS NOVITAS] Pro *Graecis* iterum repono GRAIIS, etſi nondum in codice quoquam reperi: nam & ſupra v. 28. unus Reginenſis GRAIORUM nobis ſervavit. Paſſim illud ut vulgo notius intruſerunt Librarii. Hic vero eo certior correctio eſt, quod verſu abhinc tertio rurſus occurrit GRAECIA; inconcinna repetitione, ſi receptam hic ſcripturam ſequaris.

105. CAUTOS NOMINIBUS CERTIS EXPENDERE NUMMOS] Variant hic codices ſcripti; SCRIPTOS *nominibus* Barthii codex veterrimus Adverſ. XXXVII, 18. quo accedere videtur Pulmanni unus & alter ex Collegio Trinitatis, qui mendoſe habent CAPTOS. Deinde pro *Certis* omnes fere vetuſtiores tam aliorum quam noſtri, RECTIS. Eodem pene redeunt haec omnia, ſive legeris,

Cautos *nominibus* certis *expendere nummos.*

ſive,

Cautos *n.* rectis *expendere nummos.*

ſive,

Scriptos *n.* certis *expendere nummos.*

ſive,

Scriptos *n.* rectis *expendere nummos.*

Nos pro ſuſcepti operis ratione & exemplis haec illuſtrare, & ſi quid interſit diſcernere & dijudicare conabimur. Principio CAVERE *pecuniam* dicitur debitor, qui ſe chirographo obligat, Digeſt. L, 8, 3. inde *Cautiones pecuniarum.* Cicero Pro domo c. 50. Rarius quidem eſt, ut *Cautus* participium in ea ſententia occurrat: Quintilianus tamen Declam. CCCXVIII. *Ante omnia, teſtamento* tempus *non eſt* cautum *quo ſolvam; ac ne* caveri *quidem potuit.* Diocletianus Cod. IV, 7, 5. *Et* cautae quantitatis *ob turpem cauſam exactioni locum non eſſe.* Ulpianus Digeſt. L, 13, 1. *Si cui* cautum eſt honorarium, *videamus an petere poſſit.* Et ibidem, *Si* cauta *eſt honoraria* ſumma. Scaevola Dig. XLVI, 3, 89. *An ex ceteris chirographis, quae non Stichus cavit, ſed ipſe debitor, integra manet actio ex reliquis* chirographis *per ipſum debitorem* cautis. Ex his, opinor, vides, ut cautum tempus, cautam ſummam, cautum chirographum, ita & *cautos nummos* recte dici. Rurſus & SCRIBERE dicitur debitor, hoc eſt, mutuum ſumere, chirographo ſe debitorem agnoſcere. Plautus Aſinaria II, 4. v. 34.

Adducit domum etiam ultro, & ſcribit nummos.

Idem Curcul. III. v. 40.

Novi edepol nomen: nam mihi iſtoc nomine
Dum ſcribo, explevi totas ceras quattuor.

& Truc. I, 1. v. 53.

Ubi aera perſcribantur *uſuraria.*

Cicero pro Q. Roſcio c. 1. Scripſiſſet *ille, ſi non juſſu hujus* expenſum *tuliſſet? Non* ſcripſiſſet *hic, quod ſibi* expenſum *ferri juſſiſſet?* Ad Atticum IX, 2. *Viri boni* uſuras perſcribunt? *ego ipſe ſedeo?* Suetonius Caeſ. XLII. *Siquid uſurae nomine numeratum aut* perſcriptum *fuiſſet.* Appuleius in Apolog.

Qui

Nunc athletarum ſtudiis, nunc arſit equorum:
Marmoris aut eboris fabros aut aeris amavit:
Suſpendit picta voltum mentemque tabella:
Nunc tibicinibus, nunc eſt gaviſa tragoedis:
Sub nutrice puella velut ſi luderet infans,
Quod cupide petiit, mature plena reliquit.
Quid placet, aut odio eſt, quod non mutabile credas?
Hoc paces habuere bonae, ventique ſecundi.
Romae dulce diu fuit & ſollemne, recluſa
Mane domo vigilare, clienti promere jura:
Scriptos nominibus rectis expendere nummos:

v. 165. Vulg. CAUTÒS nom. CERTIS.

Majo-

iores venere, ſigno dato pro adulteris depre-
ir; & quaſi ad diſcendum venerint, non
runt, quam aliquid ſcripſerint. Digeſt.
,9. *Non tantum autem ſibi ſolvere tutor,*
iam ſibi debitam pecuniam ſcribere *poteſt.*
1, 40. *Lucius Titius* ſcripſi *me accepiſſe* a
Maevio *quindecim mutua numerata mihi*
Ubi illud nota *a Publio Maevio quinde-*
le enim Noſtri illud pulchre explicatur,
,3. v. 69.
decem a Nerio.
legendum cum ſcriptis vetuſtioribus; non
cem Nerio. Operam autem ludit acutiſſi-
novius pater De Pecun. Vet. p. 643. ubi
ontendit Nerium hunc Juriſconſultum in-
on Foeneratorem. Scholiaſtes vetus Perſii
Nerius morto conjugum locupletatus foe-
ſt factus notiſſimus, de quo Horatius, Scri-
n Nerio. Porphyrion ad Serm. II, 3. *Ju-*
ſcribere *eſt mutuum ſumere*; Reſcribere,
Noſter ibidem v. 76.
tis, quod tu numquam reſcribere *poſſis:*
hos verſus laudat Servius ad Aen. VII,
Scribi, ait, *eſt dari, Reſcribi reddi.* Te-
rm. V, 7. v. 29.
nſi ſodes ad forum, atque illud mihi
um rurſum jube reſcribi, *Phormio.*
ego diſcripſi *porro illis quibus debui?*
atus, *Reſcribi, reddi, renumerari.* Auſo-
t. V.
us praedictos jam nunc reſcribe *Darios,*
edime, ut mora ſit libera defidiae:
lios a me *totidem dabo.*
is notandum *a me*, ut apud Noſtrum *a*
Nerio. Jam autem tute per te animadvertes, eo-
dem ut dixi redire ſeu *Cautos* ſive *Scriptos nummos*
dixeris, illud tamen Juriſconſultis fere proprium,
hoc populari & vulgari uſu magis tritum & re-
ceptum eſſe. Reſtat, ut illud jam diſquiramus,
CERTISne *nominibus* hic retinendum ſit, ut fere
libri editi, an RECTIS, ut ſcripti omnes paullo
vetuſtiores. Cicero pro Quintio, c. XI. *Moritur*
C. Quintius; qui tibi, ut ais, certis nominibus
grandem pecuniam debuit. In Verrem III, 78. *Ex*
omni pecunia, quam araloribus ſolvere debuiſti, cer-
tis nominibus *deductiones fieri ſolebant; primum pro*
ſpectatione & colybo, deinde pro neſcio quo ceratio.
Aſconius in I. in Verrem c. 49. *Tabulas protulit,*
per quas probavit abiiſſe a ſe pecunias certis nomini-
bus *inſcriptas.* Digeſt. XIV, 6, 1. *Qui pecuniam, ne*
quid amplius diceretur, incertis nominibus *crederet.*
Ex his locis facile intelligi poteſt, *certis nominibus*
haud aliud denotare, quam certis cauſſis, prae-
textis, titulis; ſicuti cum paſſim dicitur, *eo no-*
mine, alio nomine, multis nominibus: Certis quo-
que non aliud eſſe ac *quibuſdam*, vel *certis qui-*
buſdam. Atqui hoc, opinor, haud pertingit ad
ſententiam Horatii; cui non eſt ſatis *certis quibuſ-*
dam nominibus pecuniam mutuam dare, ſed *nomi-*
nibus bonis ſive locupletibus & bonae fidei debito-
ribus. Columella I, 7. *Vel* optima nomina *non ap-*
pellando fieri mala, *foenerator Alfius dixiſſe veriſſi-*
me fertur. Seneca De Benef. V, 22. *Multi ſunt,*
qui nec tam boni ſunt quam grati, nec tam mali
quam ingrati, ſegnes & tardi, lenta nomina, non
mala. Ibidem VII, 29. *Quaedam* nomina, bona
lentus ac ſapiens creditor facit, qui ſuſtinuit ac mora
fervit. Ubi pro *ſapiens* lege *Lentus ac patiens*, ut

Majores audire, minori dicere, per quae
Crescere res posset, minui damnosa libido.
Mutavit mentem populus levis, & calet uno
Scribendi studio: puerique patresque severi
Fronde comas vincti cenant, & carmina dictan
Ipse ego, qui nullos me adfirmo scribere versus,
Invenior Parthis mendacior; & prius orto
Sole vigil, calamum & chartas & scrinia posco.
Navem agere ignarus navis timet: abrotonum æ
Non audet, nisi qui didicit, dare: quod medicor
Promittunt medici: tractant fabrilia fabri:
Scribimus indocti doctique poemata passim.
Hic error tamen & levis haec insania quantas
Virtutes habeat, sic collige: vatis avarus
Non temere est animus: versus amat, hoc studet
Detrimenta, fugas servorum, incendia ridet:
Non fraudem socio, puerove incogitat ullam

v.109. Vulg. Pueri pat.

bis utraque ea jungit Cicero. *Contrarium plane dicis ac supra* Alfius loquebatur. Cicero ad Fam. V, 6. *Ego autem meis rebus gestis hoc sum consecutus, ut bonum nomen existimer.* Cicero ad Atticum V, 21. *Nam aut bonis nominibus* [illegible] *erat; aut non bonis quaerenda* [illegible]. In his locis *Nomen* ipse Debitor accipitur; alibi vero Debitum, ut Cicer. pro Q. Roscio c. 5. *Nomen magnum, parvum, tenue, leve, falsum;* & saepe in Digest. *Nomen dubium, confessum, idoneum, deperditum.* Quidni igitur & *Nominibus rectis* idoneis scilicet, legitimis, recte & rite factis, *recte cauta pecunia;* Cod. II, 4, 1.

109. PUERI PATRESQUE SEVERI] Ita nunc passim legitur, neque aliter scripti nostri. Cinquius vero ex suis, & editiones principes, ambae Venetae cum Lesclierana,

Scribendi studio. Pueri patresque severi.

quod suavius est & modulatius. Ista semel quidem [illegible] priorem syllabam in *patres* producunt & [illegible] & Virgilius.

115. QUOD MEDICORUM EST, PROMITTUNT MEDICI] Nulla lectionis varietas est, nec in edi-

tis, neque in Membranis [illegible] a S. Hieronymo [illegible] epistola ad Paulinum [illegible] Polit. L. 4. [illegible] hodie [illegible]

Navem agere ignarus navis [illegible]
Non audet, nisi qui didicit, [illegible]
[illegible] est.

Promittunt medici [illegible]
Certe & hic [illegible]

[illegible]
Jam enim [illegible]
illa [illegible] *abrotonum* [illegible]
didicit, dare. [illegible]
est. Ergo hoc [illegible]
nisi medicus abrotonum [illegible]
mittunt quod medicorum [illegible]
[illegible]
[illegible]
hujusmodi exempli [illegible]
[illegible]

Pupillo: vivit filiquis, & pane secundo:
Militiae quamquam piger & malus, utilis urbi;
Si das hoc, parvis quoque rebus magna juvari;
Os tenerum pueri balbumque poëta figurat:
Torquet ab obscaenis jam nunc sermonibus aurem:
Mox etiam pectus praeceptis format amicis,
Asperitatis & invidiae corrector & irae:
Recte facta refert: orientia tempora notis
Instruit exemplis: inopem solatur & aegrum.
Castis cum pueris ignara puella mariti
Disceret unde preces, vatem ni Musa dedisset?
Poscit opem chorus, & praesentia numina sentit:
Caelestis implorat aquas, docta prece blandus:
Avertit morbos, metuenda pericula pellit:
Inpetrat & pacem, & locupletem frugibus annum:
Carmine Dî superi placantur, carmine Manes.
Agricolae prisci, fortes, parvoque beati,

Con-

audet, nisi qui didicit, dare: quod MELICORUM est,
vitium MELICI: tractent fabrilia fabri.
sunt musici, organici, citharoedi. Lucret. 1, 536.
res etiam quaedam nunc artes expoliuntur,
ac etiam augescunt: nunc addita navigiis sunt
ala; modo organici melicos peperere sonores.
II, 412.
musica mele, per chordas organici quae
digitis excita figurant.
melicos modos Ausonius dixit, medicum poëtam
os, medicum poëma Cicero. Ergo hoc dicit
ius. Navem agere timet, nisi qui norit: est; abrotonum dare, nisi qui medicus; cicamen, nisi qui medicus; fabrilia tractare, ni faber. Medicus ergo & musicus in simili mutatione jungit & Cicero De Divinatione II, enim ad aegros non nisi aut medicos, sed mos solemnis adducere: nec vero qui fidibus aut tibi velunt, ab haruspicibus accipiunt earum rerum sed a musicis. Et Boëtius de Consol. L. II, 6. Sic musica quidem musicos, medicina medicos, rhetorica rhetoras facit. Mexicularios autem & Musicos Dio Chrysostomus Orat. X. p. 148. Τί δαὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς κυβεύταις ὁ αὐτὸς λόγος, ἀλλὰ ΚΙΘΑΡΑΙ χρήσαιτο ἂν ὁ ἄμουσος, ὃ ἰσχνομῶν οὐκ ἂν εἴη καταγέλαστος, πρὸς τῷ αὐτὸν ἐργάζεσθαι καὶ τὰ κιθάραν διαφθείρας καὶ ἀπορήξας τοὺς φθόγγους; Τί δαὶ, εἴ τις ΑΥΛΟΙΣ οὐκ ἂν αὐλητικὸς ἰδίᾳ χρῷτο, καὶ παισὶν εἰς τὰ θέατρα αὐλῶν; οὐκ αὖτις τῇ θύσει δίκην βαλλόμενος, καὶ τοὺς αὐλοὺς ἂν σπαράξῃ συντρίψαντος; ὃς δ' ἂν ἐπιχειρῇ ΠΗΔΑΛΙΩι χρῆσθαι, οὐκ ἐπισάμενος κυβερνᾶν, ἆρ' ὅπως οὐκ ἂν τάχιστα ἀνατρίψας τὴν ναῦν αὐτόν τε ἀπολέσειε καὶ τοὺς ἐμπλέοντας; Persius vero, ubi ut solet Nostrum imitatus est, & medicos & naucleros & musicos advocavit in comparatione simili, Sat. V, 100.

Dilues helleborum, *certo compescere* pondo
Nescius examen? *unctas hoc nosse* medendi.
Navem *si poscat sibi* peronatus arator,
Luciferi rudis: *exclamat* Idibus ecce *gravis*
Frontem de rebus.

Hic medicos, & navalem gubernatorem habes: musicos vero paullo ante indumerat v. 95.

Sambucam citius caloni *aptaveris alto.*

Condita post frumenta, levantes tempore festo
Corpus & ipsum animum spe finis dura ferentem,
Cum sociis operum pueris & conjuge fida,
Tellurem porco, Silvanum lacte piabant,
Floribus & vino Genium memorem brevis aevi.
Fescennina per hunc invecta licentia morem
Versibus alternis opprobria rustica fudit;
Libertasque recurrentis accepta per annos
Lusit amabiliter: donec jam saevus apertam
In rabiem coepit verti jocus, & per honestas
Ire domos impune minax. doluere cruento
Dente lacessiti: fuit intactis quoque cura
Conditione super communi: quin etiam lex
Poenaque lata, malo quae nollet carmine quemquam

v. 142. Vulg. Operum ET. 145. INVENTA. 149. VERTI COEPIT.

De-

142. CUM SOCIIS OPERUM ET PUERIS ET CONJUGE FIDA] Et priscae editiones & codices nostri omnes praeter duos ex recentioribus omittunt conjunctionem,

levantes tempore festo
Corpus & ipsum animum spe finis dura ferentem,
Cum sociis operum, pueris *& conjuge fida.*

Recte vero abesse vidit Torrentius, qui & suos codices laudat sex, e quibus τὸ ET exulabat. Fugit autem ratio Dacierium, cum virum doctissimum, a quo pleraque vel accepit vel surripuit, redarguere hic conatus est. Quid enim? annon pueri & conjunx erant *socii operum?* an illi otiosi domi sedebant? si hoc dixeris, nisi dum per aetatem opus facere non possent, vel Ofello teste possis refutari, Serm. II, 3. v. 115. quem

videas metato in agello
Cum pecore & gnatis fortem mercede colonum;

qui & mox sic filios compellat,

quanto aut ego parcius aut vos,
O pueri, *nituistis, ut huc novus incola venit?*

Quin & *fida conjux* partem laborum sibi vindicat; ut Epod. II.

Quod si pudica mulier *in partem juvet*
Domum atque dulces liberos,
Sabina qualis aut perusta solibus
Pernicis uxor Appuli, &c.

Atqui si ET illud huc adsciscis; necessario tum sequetur, ut *pueros & conjugem* a societate operum excludas: *Cum sociis operum,* ET *pueris:* alii quippe in hac oratione socii erunt operum, pueri conjunxque minime. Facessat itaque conjunctio: neque hic aut *famulos* quaeramus, quos pauperes illi agricolae non alebant, aut *amicos*; qui, ut opinor, messis tempore *cum frumenta conderentur* domi habebant quod agerent. Ceterum eadem phrasi utitur & Varro de Re Rust. III, 5. de Tauro: *Hic* socius *hominum in rustico* opere *& Cereris minister.* Et III, 16. *Vespa, quae similitudinem habet apis,* socia *est* operis. Ovidius Metam. III, 147. de Actaeone:

Cum juvenis placido per devia lustra vagantes
Participes operum *compellat Hyantius ore.*

145. FESCENNINA PER HUNC INVENTA LICENTIA MOREM] Sic codices & editiones: durius tamen exit, & insolens prorsus est *inventa licentia.* Servius quidem ad Aen. VII, 695. *Fescennium,* ait, *oppidum est, ubi nuptialia* inventa *sunt carmina.* Verum aliud est *invenire carmina,* aliud *invenire licentiam:* neque de Fescennii incolis loquitur Flaccus, sed de totius Romani agri cultoribus. Quamobrem legebam ex conjectura,

Fescennina per hunc INVECTA *licentia morem.*

Festus: *Fescennina versus, qui canebantur in nuptiis, ex urbe Fescennina dicuntur* ALLATI. Scholiastes uterque ad hunc locum: *Dicta sunt Fescennina carmina,*

Deſcribi. vertere modum, formidine fuſtis
Ad bene dicendum delectandumque redacti.
Graecia capta ferum victorem cepit, & artis
Intulit agreſti Latio. ſic horridus ille
Defluxit numerus Saturnius, & grave virus
Munditiae pepulere: ſed in longum tamen aevum
Manſerunt, hodieque manent, veſtigia ruris.
Serus enim Graecis admovit acumina chartis;
Et poſt Punica bella quietus quaerere coepit,
Quid Sophocles & Theſpis & Aeſchylos utile ferrent:
Tentavit quoque rem, ſi digne vertere poſſet:
Et placuit ſibi, natura ſublimis & acer.
Nam ſpirat tragicum ſatis, & feliciter audet;
Sed turpem putat inſcitus metuitque lituram.

v. 167. Vulg. IN SCRIPTIS.

Cre-

ab oppido unde primum PROCESSERUNT. is Max. II, 5. *Tibicinum collegium ſolet in foro ludos in ſe convertere: inde* TRACTA LIA. Poſtea animadverti πολυμαθέστατον Barad Claudianum p. 765. ſic hunc locum cieſcio utrum ex libris, an ex ingenio: neim verbo de varietate lectionis nos comecit.

IN RABIEM VERTI CAEPIT JOCUS] Alio haec ferunt, & editiones vetuſtae, & codices idi omnes;

donec jam ſaevus apertam
ibiem caepit verti *jocus.*

; hoc certe & ſonantius, quam illud alte- & quo conſilio, quiſquis erat, primus verſeriem contra librorum fidem mutaverit,) divinare.

ET GRAVE VIRUS MUNDITIAE PEPULERE] ſane acumen Aurati & Rutgerſii, qui pro diviſis ſyllabis, VI RUS ſubſtituere volueideo quia *agreſte Latium* hic nominat, & ubjungit *veſtigia ruris.* Atqui ob hoc ipſum re manus debebant, ne putida & ipſo *ru*etior repetitio fieret. Recte vero ſe habet recepta:

& grave VIRUS
nditiae pepulere.

octorem figurate ponit, τὸν γράον, *virus alarum* &c. quod *immundos*, & illuvie ſordidos comitatur. *Grave* autem huic proprium Epitheton. Plinius Hiſt. XXVIII, 23. *Aes contactum* grave virus *odoris accipere & aeruginem.* IX, 60. *Sed unde conchyliis pretia? queis* virus grave *in ſuco.* XI, 115. *Animae leonis* virus grave, *urſi peſtilens.* XXVII, 8. *Floris Aſclepiadis* virus grave.

167. SED TURPEM PUTAT IN SCRIPTIS] Manſit illud *In ſcriptis* ex editionibus priſcis: at quod omnes Interpretes de libris ſuis teſtati ſunt, idem nos in veterrimis noſtris Voſſiano, Leidenſi, Reginenſi invenimus INSCITE: quod & Scholiaſtae agnoſcere videntur, qui ſic enarrant, STULTE *erubeſcit & timet.* Quidam codices mendoſe habent INSCITIAE, pauci illud IN SCRIPTIS, unus ex Collegio Trinitatis IN LIBRIS. Lego,

Nam ſpirat Tragicum ſatis, & feliciter audet,
Sed turpem putat INSCITUS *metuitque lituram.*

Noſter amat adjectiva vice adverbiorum: ut ſupra v. 161.

Serus *enim Graecis admovit acumina chartis.*

Et alibi, *Ludiſque & bibis* impudens, *Si veneror* ſtultus *nihil horum, Nunc i, rem* ſtrenuus *auge.* Qualia ſingulis fere paginis obſervari poſſunt. Plautus Truculento I, 1.

Si aliud quod volumus dicitur, palam cum mentiuntur,
Verum eſſe inſciti *credimus.*

Creditur, ex medio quia res arcessit, habere
Sudoris minimum; sed habet Comoedia tanto
Plus oneris, quanto veniae minus. aspice, Plautus
Quo pacto partis tutetur amantis ephebi;
Ut patris attenti, lenonis ut insidiosi:
Quantus sit Dossennus edacibus in parasitis:
Quam non adstricto percurrat pulpita socco.
Gestit enim nummum in loculos demittere: post hoc
Securus, cadat an recto stet fabula talo.
Quem tulit ad scenam ventoso gloria curru,
Exanimat lentus spectator, sedulus inflat.
Sic leve, sic parvum est, animum quod laudis avarum
Subruit ac reficit. valeat res ludicra, si me
Palma negata macrum, donata reducit opimum.

v. 180. Vulg. Aer.

Horat. IV, 10.
Quem si ad vitium, quam ad rectum propensiorem videris, observa diligenter.
Mosell. V, 3.
... collegisti te ac non infrequentem.
Primo ut *desertor* facile corruptis illa militibus, *in scripti*, *subsidium* quia ille subsidiorum pars habitum in silvestribus reponebatur. Jam vero hujus verbi significatus praecipue adhibendus, quo Horatius noluerunt, ne alibi quam in scripti & libri lectore illos exercitii exercitatos, cui operis id sum dictum sit. Sic in Arte v. 355. sine exercitio librorum;
... nemo nascitur artifex, quod non
Mavult ille; et nullis ipsum vitiis emovit.
180. Subruit ac reficit.] Codex noster Regiomontanus cum duobus aliis,
Si res, si parvum est animum quod laudis avarum
Subruit ac reficit.
Quod verius rationique est: illae nempe laudi, aegre-salvo reficit. Ita noster opposita habet commodius. Epist. I, 18.
... sed fortis est vocem, quae ponat & aufert.
Horat. II, 3. v. 152.
Jupiter, ingentes qui das adimisque dolores.
Ars Poet. 180.

saepe, etiam audacem, fugat hoc terretque poëtam;
Quod numero plures, virtute & honore minores,
ndocti, ſtolidique, & depugnare parati
si diſcordet eques, media inter carmina poſcunt
Aut urſum aut pugiles: his nam plebecula gaudet.
Verum equiti quoque jam migravit ab aure voluptas
Omnis, ad ingratos oculos, & gaudia vana.
Quattuor aut pluris aulaea premuntur in horas;
Dum fugiunt equitum turmae, peditumque catervae:
Mox trahitur manibus regum fortuna retortis:
Eſſeda feſtinant, pilenta, petorrita, naves:
Captivum portatur ebur, captiva Corinthus.
Si foret in terris, rideret Democritus; ſeu
Diverſum confuſa genus panthera camelo,

Sive

v. 187. Vulg. EQUITIS. 189. INCERTOS.

barum explanata verba, INCERTOS o- *gradum errantem, vertiginem capitis*, &c. hoc ad ſententiam Flacci? Quare olim ebant hic Interpretes, dubitationis offen- manifeſti. Porphyrion: *Incertos dicit ſe- cademicos, qui contendunt oculos noſtros in- i, & ideo viſis quoque non eſſe credendum.* : quaſi vero non iidem & auribus quo- n ſimiliter abnegarent. Recentiores: *Quia nt & vagi, & varietate ſpectantium cogita- trahunt.* Jam vero multum profecimus: n & aures itidem hebeſcere, obtundi, mbiguitate decipi, ſonorum diverſitate mentem ſolerent. Quorſum itaque *in-* los? Cum in pompa hic tarde & claro ederent *eſſeda, pilenta, petorrita, naves, nati, elephas albus, camelopardalis*; annon certis oculis cerni poterant, quam vox certis auribus percipi? Enimvero aut nos culos incertos obtuſoſque gerimus, aut t Horatius, non magna mutatione,

EQUITI *quoque jam migravit ab aure voluptas*
ad INGRATOS *oculos & gaudia vana.*

vero oculos vocat, quod cito voluptatis ntur, nullumque ex ea fructum perci- t reddant. Sic eodem ſenſu *ingratam in-* Serm. I, 2. v. 8.

Hunc ſi perconteris, avi cur aequa parentis
Praeclaram ingrata *ſtringat malus* ingluvie *rem.*

Utrumque autem locum ex his Callimachi videtur expreſſiſſe;

Καὶ γὰρ ἐγὼ τὰ μὲν ὄσσα παρήμενος τῦνος ἴδοιμα,
Καθθὰ σὺν ἠέλιος ἀμφαλιῶῦ σταθμοῖς.
Ἄτερα πάντ' ἐγίνοντο παραχρῆμ'· ὄσσα τ' ἀθέντων
Ἐνθέῳ στιμίῃσι τ' εἰς ἀχάριστον ἴδω.
Καὶ τᾶν μὲν ἤμαυν ἐς αὔριον· ὄσσα δ' ἀκμαῖς
Εἰσθίομεν, τί μοι μῦθα πάρεισι τάδε.

Etenim quaecumque ego capiti tum dedi
Unguenta cum ſuaveolentibus corollis,
Eadem omnia ſtatim fabla ſunt; quaecumque e- *tiam*
Intra dentes & INGRATAM INGLUVIEM ie- *runt,*
Horum quoque nihil manſit in craſtinum: quae *vero*
AURIBUS *indidi, haec ſola nunc mihi adſunt.*

Nihil magis appoſitum dici potuit. Quae *oculis*, quae *ventri* data ſunt,

omnia pertuſum congeſta quaſi in vas
Commode perfluxere atque ingrata *interiere*;

contra quae *auribus* commiſſa ſunt, memoria cuſtodiuntur, & praecepta formando animo vitaeque excolendae ſemper ſubminiſtrant.

196. SIVE

Sive elephas albus volgi converterit ora:
Spectaret populum ludis attentius ipsis,
Ut sibi praebentem mimo spectacula plura:
Scriptores autem narrare putaret asello
Fabellam surdo. nam quae pervincere voces
Evaluere sonum, referunt quem nostra theatra?
Garganum mugire putes nemus, aut mare Tuscum.
Tanto cum strepitu ludi spectantur, & artes,
Divitiaeque peregrinae: quibus oblitus actor
Cum stetit in scena, concurrit dextera laevae:
Dixit adhuc aliquid? nil sane. quid placet ergo?
Lana Tarentino violas imitata veneno.
Ac ne forte putes me, quae facere ipse recusem,
Cum recte tractent alii, laudare maligne:
Ille per extentum funem mihi posse videtur
Ire poëta; meum qui pectus inaniter angit,
Inritat, mulcet, falsis terroribus implet,
Ut magus; & modo me Thebis, modo ponit Athenis.
Verum age & his, qui se lectori credere malunt,
Quam spectatoris fastidia ferre superbi,
Curam impende brevem: si munus Apolline dignum
Vis complere libris; & vatibus addere calcar,
Ut

v. 196. Vulg. CONVERTERET. 216. REDDE.

196. SIVE ELEPHAS ALBUS VULGI CONVERTERET ORA] Priscianus bis hunc versum laudat pag. 642, & 649. ubi vetustus & eximius codex in Bibliotheca publica Cantabrigiae sic verba exhibet,

Si foret in terris rideret Democritus, seu
Diversum confusa genus panthera camelo,
Sive elephas albus vulgi CONVERTERIT *ora.*

Placet hic praeteritum tempus, magis quam imperfectum: sic alibi Serm I, 1.

Qui fit, Maecenas, ut nemo quam sibi sortem
Seu ratio dederit, *seu fors* objecerit, *illa*
Contentus vivat.

Quamquam utrumvis sat commode admitti potest; hac levi sensus differentia: Rideret, si forte *converteret*, Rideret, si jam *converterit*.

216. CURAM REDDE BREVEM] Videamus locum:

Verum age & his, qui se lectori credere malunt,
Quam spectatoris fastidia ferre superbi,
Curam REDDE *brevem.*

ubi sententia quidem ex adjunctis satis constat: *De his curam aliquam adhibe:* verba vero nulla vi, nullis tormentis coges, ut sensum eum fundant. Nusquam enim dictum est, *reddere curam alicui* pro *curam alicujus agere:* neque adeo per Latini sermonis indolem recte dici potest. Quod & Interpretes sensisse palam est, cum coacti & inviti novas & duras explicationes hic quaerunt. Alii enim

Ut ſtudio majore petant Helicona virentem.
Multa quidem nobis facimus mala ſaepe poëtae,
(Ut vineta egomet caedam mea) cum tibi librum
Sollicito damus, aut feſſo: cum laedimur, unum
Si quis amicorum eſt auſus reprendere verſum:
Cum loca jam recitata revolvimus inrevocati:
Cum lamentamur non adparere labores
Noſtros, & tenui deducta poëmata filo:
Cum ſperamus eo rem venturam, ut, ſimul atque
Carmina reſcieris nos fingere, commodus ultro
Arceſſas, & egere vetes, & ſcribere cogas.
Sed tamen eſt operae pretium cognoſcere, qualis
Aedituos habeat belli ſpectata domique
Virtus, indigno non conmittenda poëtae.
Gratus Alexandro regi Magno fuit ille
Choerilos, incultis qui verſibus & male natis
Rettulit acceptos, regale nomiſma, Philippos.
Sed veluti tractata notam labemque remittunt
Atramenta, fere ſcriptores carmine foedo
Splendida facta linunt. idem rex ille, poëma
Qui tam ridiculum tam care prodigus emit,
Edicto vetuit; ne quis ſe praeter Apellen

Pin-

enim ſic enarrant, *Redde his curam*, fatiga eos cura, redde eos magis ſollicitos & diligentes: alii contra in hunc modum, *Brevem redde his curam*, effice ut his cura brevis vel nulla ſit, fac ut ne diſtrahantur curis a verſibus ſcribendis. Quae quam ebriculoſa ſint & plane aegrotorum ſomnia, neque digna quae refellantur, res ipſa clamat. Quid igitur? Deus utique ex machina prodit, ac laboranti loco ſubvenit Codex Collegii Trinitatis, qui lare & ſine litura exhibet,

curam IMPENDE *brevem.*

Quod cum olim ſcriptum eſſet, *Inpende*; tute per e vides, ut ſyllaba *in* a praecedente litera facile abſorberi, & *pĕde* item in *redde* permutari poſſet. Ceterum *curam*, *laborem*, *operam alicui impendere* vulgatiſſima ſunt apud quoſvis ſcriptores. Virgilius Georg. II, 433.

Et dubitant homines ſerere, atque inpendere curam?

III, 73.

Praecipuum jam inde a teneris inpende laborem.

124.

inſtant ſub tempus, & omnes
Inpendunt curas *denſo diſtendere pingui.*

Ovid. Art. Amat. 297.

Omnibus his, quoniam proſunt, inpendite curam.

Pingeret, aut alius Lysippo duceret aera
Fortis Alexandri vultum simulantia. quod si
Judicium subtile videndis artibus illud
Ad libros & ad haec Musarum dona vocares;
Boeotum in crasso jurares aëre natum.
At neque dedecorant tua de se judicia, atque
Munera, quae multa dantis cum laude tulerunt,
Dilecti tibi Virgilius Variusque poetae:
Nec magis expressi vultus per aënea signa,
Quam per vatis opus mores animique virorum
Clarorum adparent. nec sermones ego mallem
Repentis per humum, quam res componere gestas,
Terrarumque situs & flumina dicere, & arces
Montibus impositas, & barbara regna, tuisque
Auspiciis totum confecta duella per orbem,
Claustraque custodem pacis cohibentia Janum,
Et formidatam Parthis, te principe, Romam:
Si quantum cuperem, possem quoque. sed neque parvum
Carmen majestas recipit tua; nec meus audet
Rem tentare pudor, quam vires ferre recusent.
Sedulitas autem stulte, quem diligit, urget,
Praecipue cum se numeris commendat & arte.
Discit enim citius, meminitque libentius illud

v. 240. Vulg. Ducerat.

240. Aut alius Lysippo duceret aera.] Cum membranae hic omnes ducaret prae se ferant; Lambinus ex conjectura proposuit, cuderet, Virgilii loco inducto Aen. VI, 848.

Excudent alii spirantia mollius aera.

Quae emendatio tamsi non Bentleio placuit, ut eam in contextum recepit, Contra illum Lambinum insurgunt, & cum ex ipso illo Virgilii loco, tum ex Plinio, & Apuleio vulgatam Lectionem firmare contendunt. Videamus, quis pervenerit:

Excudent alii spirantia mollius aera,

Credo equidem, & vivos ducent de marmore vultus.

Plinius Hist. VII, 38. [illegible] ducerent *alii*, negari [illegible] eos, quam Lysippus [illegible] aere ducere. Apuleius [illegible] *duo nominis alii fuere, aliquot [illegible] aëneos alii fecere, alii [illegible] Polycletus aere duxerit, [illegible] aeneos, [illegible] Praxiteles [illegible] Ritschelius scripsit Lambinus [illegible] illud eli *ducere aere*, alii [illegible]

Quod quis deridet, quam quod probat & veneratur.
Nil moror officium, quod me gravat: ac neque ficto
In pejus voltu proponi cereus uſquam,
Nec prave factis decorari verſibus opto:
Ne rubeam pingui donatus munere, & una
Cum ſcriptore meo capſa porrectus operta,
Deferar in vicum vendentem tus & odores,
Et piper, & quicquid chartis amicitur ineptis.

EPISTOLA II.

Ad Julium Florum.

Flore, bono claroque fidelis amice Neroni,
Si quis forte velit puerum tibi vendere natum
Tibure vel Gabiis, & tecum ſic agat; Hic &
Candidus, & talos a vertice pulcher ad imos,
Fiet eritque tuus nummorum millibus octo;
Verna miniſteriis ad nutus aptus herilis:
Literulis Graecis inbutus, idoneus arti
Cuilibet: argilla quidvis imitaberis uda:
Quin etiam canet indoctum, ſed dulce bibenti:
Multa fidem promiſſa levant, ubi plenius aequo
Laudat venalis, qui volt extrudere, merces:

Res

ducere Alexandrum ex aere, ducere aere effigiem: ſiquidem in his forma ducitur, in illo materies ipſa. Seneca Epiſt. LXV. *Aes prima ſtatuae cauſſa eſt: numquam enim facta eſſes, niſi fuiſſet id, ex quo ea funderetur* ducereturve. Et hic quoque ſtatua *ex aere duci* dicitur; nempe ex materia effigies. Virgilius iterum, VII, 634.

alii thoracas aënos,
Aut leves ocreas lento ducunt *argento.*

Quin & hic figuram habes *thoraces & ocreas* ex materia *argentea*. Servius quidem ad locum, *Ducunt*, ait, *id eſt Extendunt*. Quomodo fortaſſis accipiendum eſt illud Tibulli I, 3. v. 48.

Non acies, non ira fuit, non bella: nec enſem
Immiti ſavus duxerat *arte faber.*

Quippe ſic plane Juvenalis XV, 168.

Neſcierint primi gladios extendere *fabri.*

Utcumque hoc fuerit; certe non nuda hic materia *ducitur*; ſed enſis e materia formatus. Quare locum hunc in medio relinquimus; hoc prius admonentes, ſi *caderet* apud Flaccum reponis, omnia plana ac tuta eſſe; ſi *ducitur*, vix ſatis probabiliter poſſe defendi. *Ducere* porro & *cudere* confuderunt Librarii, in Art. Poët. v. 59.

Res urguet me nulla: meo ſum pauper in aere:
Nemo hoc mangonum faceret tibi: non temere a me
Quivis ferret idem: ſemel hic ceſſavit, & (ut fit)
In ſcalis latuit metuens pendentis habenae:
Des nummos, excepta nihil te ſi fuga laedit.
Ille ferat pretium, poenae ſecurus, opinor.
Prudens emiſti vitioſum: dicta tibi eſt lex:
Inſequeris tamen hunc, & lite moraris iniqua.
Dixi me pigrum proficiſcenti tibi, dixi
Talibus officiis prope mancum: ne mea ſaevus
Jurgares ad te quod epiſtola nulla veniret.
Quid tum profeci, mecum facientia jura
Si tamen attentas? quereris ſuper hoc etiam, quod
Exſpectata tibi non mittam carmina mendax?
Lucullì miles collecta viatica multis
Aerumnis, laſſus dum noctu ſtertit, ad aſſem
Perdiderat: poſt hoc vehemens lupus, & ſibi & hoſti
Iratus pariter, jejunis dentibus acer,
Praeſidium regale loco dejecit, ut aiunt,
Summe munito, & multarum divite rerum:
Clarus ob id factum, donis ornatur honeſtis,
Accipit & bis dena ſuper ſeſtertia nummûm.
Forte ſub hoc tempus caſtellum evertere praetor
Neſcio quod cupiens, hortari coepit eundem
Verbis, quae timido quoque poſſent addere mentem:
I, bone, quo virtus tua te vocat: i pede fauſto,
Grandia laturus meritorum praemia: quid ſtas?
Poſt haec ille catus, quantumvis ruſticus, Ibit,

v. 16. Vulg. LAEDAT. Ibit

16. EXCEPTA NIHIL TE SI FUGA LAEDAT] Editiones quidem *Laedat*: ſed antiquiſſimus Cruquii ms. *Des nummos, excepta nihil te ſi fuga* LAEDIT. ex more Horatiano. Blandinius cum uno ex noſtris.

63. RE-

Ibit eo quo vis, qui zonam perdidit, inquit.
Romae nutriri mihi contigit, atque doceri
Iratus Graiis quantum nocuisset Achilles.
Adjecere bonae paullo plus artis Athenae:
Scilicet ut possem curvo dignoscere rectum,
Atque inter silvas Academi quaerere verum.
Dura sed emovere loco me tempora grato;
Civilisque rudem belli tulit aestus in arma,
Caesaris Augusti non responsura lacertis.
Unde simul primum me dimisere Philippi,
Decisis humilem pennis, inopemque paterni
Et laris & fundi, paupertas impulit audax
Ut versus facerem: sed, quod non desit, habentem
Quae poterunt umquam satis expurgare cicutae,
Ni melius dormire putem, quam scribere versus?
Singula de nobis anni praedantur euntes;
Eripuere jocos, venerem, convivia, ludum;
Tendunt extorquere poëmata. quid faciam vis?
Denique non omnes eadem mirantur amantque.
Carmine tu gaudes: hic delectatur iambis:
Ille Bioneis sermonibus, & sale nigro.
Tres mihi convivae prope dissentire videntur,
Poscentes vario multum diversa palato.
Quid dem? quid non dem? renuis quod tu, jubet alter:
Quod petis, id sane est invisum acidumque duobus.
Praeter cetera, me Romaene poëmata censes

v. 63. Vulg. RENUIS TU, QUOD.

Scri-

RENUIS TU, QUOD JUBET ALTER] Codex mus Leidensis, & Regius, & alter Regiae itis cum uno Bersmanni, vocabulis inverbent,

I dem, quid non dem? renuis quod tu, *jubet alter:*

Quod petis, id sane est invisum acidumque duobus.

Ubi ordo est, *Quod tu renuis, alter jubet; quod petis, alteris invisum est*: Simplicius certe & elegantius, quam quod vulgo circumfertur.

Scribere poſſe, inter tot curas totque labores?
Hic ſponſum vocat, hic auditum ſcripta, relictis
Omnibus officiis: cubat hic in colle Quirini,
Hic extremo in Aventino; viſendus uterque:
Intervalla vides humane commoda. verum
Purae ſunt plateae, nihil ut meditantibus obſtet.
Feſtinat calidus mulis geruliſque redemtor:
Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum:
Triſtia robuſtis luctantur funera plauſtris:
Hac rabioſa fugit canis, hac lutulenta ruit ſus.
I nunc, & verſus tecum meditare canoros.

Scri-

80. VIS CAMENAE ET CONTACTA SEQUI VESTIGIA VATUM] Turbant hic mirum in modum codices ſcripti; quorum plures CONTACTA habent, CONTRACTA non pauci, unus apud Cruquium CANTATA, alter CUNCTATA, Galeanus ex noſtris CINCTUTA. Ex his poſteriora illa, tamquam manifeſte mendoſa, rejiciunt Interpretes; de prioribus litigant & in partes diſcedunt. Qui *contacta* Flacco adjudicant, ſic verba enarrant, *Vis me ſequi contacta vatum veſtigia*, Vis me ita ſequi, ut tangam, & pedem pede premam. Qui vero fieri poteſt, ut *ſequaris contacta?* ut ſequaris quae jam contigeris & aſſecutus ſis? haec plane pugnant, & a ſenſu uſuque abhorrent. At alii *contracta* hic adſciſcunt, hoc eſt, aiunt, anguſta, exigua. Quorſum autem *exigua?* quaſi vero poëtae, quo nobiliores, non eo majora & clariora veſtigia poſt ſe relinquant; quae quidem a longinquo facile videas, propius attingere fruſtra coneris. Quid multis te moror? Lege minima mutatione:

Tu me inter ſtrepitus nocturnos atque diurnos,
Vis canere, & NON TACTA ſequi veſtigia vatum.

Hoc eſt, Tu, Lolli, qui *carmine ſive Odis gaudes* (v. 59.) vis me *canere*, ſive carmina ſcribere, & ſequi *veſtigia* Lyricorum Latinis ante me *intacta*. Hoc quippe eſt, quo ſaepe gloriatur, ut Epiſt. I, 19.

Libera *per vacuum poſui* veſtigia *princeps*,
Non aliena meo preſſi pede.

& mox,

Patrios ego primus *Iambos*
Oſtendi Latio.

& iterum de Alcaeo:

Hunc ego non alio dictum prius ore Latinus
Vulgavi fidicen.

ubi nos plura ad hanc ſententiam produximus. Quae *intacta* ſint *veſtigia*, jam, opinor, vides. Noſter de Ennio Serm. I, 10. v. 66.

Quam rudis & Graecis intacti carminis *auctor.*

Manilius appoſite, lib. III, 1.

In nova ſurgentem majoraque viribus auſum,
Nec per inacceſſos *metuentem tendere ſaltus*
Ducite, Pierides. ——
Non annoſa canam Meſſanae bella ruentis, —
Non reges magnos, ſpatio majore canenda,
Quam ſi TACTA *loquar.*

Haec quidem pulchre ad Flaccum fiſciunt; ſed, ut ingenue fatear, mendoſa ſunt, ſicut infinita alia in illo opere a librariis peſſime accepto: ſic autem emendanda ſunt e libris melioribus:

Non Regis Magni ſpatio majore canenda,
Quam SINT ACTA, *loquar.*

Argute, ut ſolet Manilius: *Non Alexandri Magni geſta loquar, majore ſpatio canenda, quam acta ſint:* ſiquidem ille paucis annis ſtupenda celeritate totam Aſiam ſubegit. Statius Silv. I, 2.

Quaerit Hymen thalamis intactum *dicere* carmen.

& ibidem III, 1.

Aſſidue moreſque viri, pacemque, noveſque
Pieridum flores, intactaque carmina *diſcens.*

Juvenalis Sat. VII. de ipſo Statio;

ſed cum fregit ſubſellia verſu;
Eſurit, intactam *Paridi niſi vendat* Agaven.

NON TACTA autem, ut Noſter Epiſt. I, 14. v. 27.

& tamen urget
Jam pridem non tacta *ligonibus arva.*

Mar-

Scriptorum chorus omnis amat nemus, & fugit urbis,
Rite cliens Bacchi ſomno gaudentis & umbra:
Tu me inter ſtrepitus nocturnos atque diurnos
Vis canere, & non tacta ſequi veſtigia vatum.
Ingenium, ſibi quod vacuas deſumſit Athenas,
Et ſtudiis annos ſeptem dedit, inſenuitque
Libris & curis, ſtatua taciturnius exit
Plerumque, & riſu populum quatit: hic ego rerum
Fluctibus in mediis, & tempeſtatibus Urbis,
Verba lyrae motura ſonum connectere digner?
Frater erat Romae conſulti rhetor; ut alter

v. 80. Vulg. CONTACTA.

Al-

II, 19.
s non tactas *vincere juſſe nives.*

ue primas liliumque non tactum.
RATER ERAT ROMAE CONSULTI RHETOR]
imus Daniel Heinſius, praeſtante vir in-
quattuor hos & quinquaginta verſus, ni-
b 87. uſque ad 140, ex ſede ſua, quam
aecula Librarii eis aſſignarunt, pro im-
icit, & in Epiſtolam priorem ad Augu-
ſt verſum 229. transducit & collocat; ubi,
lio fides, tam opportunus eis & debitus
t, quam hic incommodus, alienus, &
Poſt autem exortus eſt Cl. Boivinus, qui
ſii ſententiam hactenus concedit, ut nul-
in hac Epiſtola ſedem eſſe pronunciet;
ı ut poſt verſum ſuperioris Epiſtolae 118,
Heinſius 229, tamquam in amiſſam poſ-
m reponat. Uterque temere & perperam.
enim hos LIV nulla ratione huc facere,
Epiſtolae argumento alienos eſſe clamitant,
ıs ratio. Summa ſiquidem argumenti eſt,
iones & defenſiones ad Lollium parare,
mina quae promiſerat Lyrica mendax non
In his prima eſt, ſe jam *divitem* eſſe
ut melius nunc dormire ſit quam verſus
: altera, ſe jam *ſonem* eſſe (v. 55.) nec
lim juvenis fecerat nunc per aetatem poſſe;
neſcire quae potiſſimum ſcribat (v. 58.)
ıa poſcere: quarta, Romae inter tot curas
ırus (v. 65.) otium & ſilentium ſibi deeſſe:
, quae his LIV. verſibus continetur, du-
miſeram eſſe poëtarum omnium condi-
ı: rideri enim qui male ſcribunt, utcum-
que ſtulte ſibi placeant, (v. 87.) & mutuo ſe ut
muli ſcabant; ringi autem & torqueri (v. 109.)
qui exactum quid & legitimum pariunt: ſe qui-
dem ex his conditionibus vel priorem malle
(v. 126.) ut delirus aliis videatur, dum ſibi pla-
ceat, quam angi & cruciari, ut aliis placeat:
qui vero ſapit (v. 141.) nihil omnino ſcripturum
eſſe.

Nimirum ſapere eſt abjectis utile nugis,
Et tempeſtivum pueris concedere ludum.

Eant nunc, & haec optime cohaerere negent.
Videamus jam porro, quid in priore Epiſtola la-
cerum & hiulcum eſſe praedicent, quo hi LIV.
tam commode (ſi Muſis placet) ab his Duumviris
ut nova colonia deducantur. *Verum age*, inquit,
o Auguſte (v. 214.) & poëtis Epicis, Lyricis, a-
liiſque qui lectori, non Scenae ſcribimus, curam
aliquam impende. *Multa quidem nobis mala faci-*
mus, (v. 220.) cum librum tibi tradimus feſſo vel
occupato, tempore alieno; cum amicis recitan-
tes tepide ac neglegenter audiri querimur (v. 224.)
vel offendimur, ſi unum quis verſum reprehen-
dat; cum ſperamus fore, (v. 226.) ut cum pri-
mum nos ſcribere audieris, arceſſas ultro, & pe-
cunia vel fundo locupletes. Utcumque autem
haec inepte & inſcite ſaepe faciamus: intereſt ta-
men eorum, qui res memoria dignas gerunt (v. 229.)
ut praeſtantiora ingenia honore praemiiſque ad
ſcribendum excitentur:

Sed tamen eſt operae pretium cognoſcere, quales
Auditus habeat bulli ſpectata domique
Virtus, indigno non committenda poetae.

Quid jam videtur? enimvero tam arcte haec co-
haerent, tam apte coagmentantur; ut ſi intra

com-

Alterius ſermone meros audiret honores:

Grac-

commiſſuras verſus illos LIV. cum Heinſio intrudere velis, maximam Epiſtolae labem & ruinam intuleris. Boivinus vero vel ipſo Heinſio infelicior eſt, cum ante verſum 118. inſerendos eſſe contendit. Dixerat paullo ante Noſter, totum fere populum Romanum, pueros patreſque, doctos pariter & indoctos uno ſcribendi poëmata ſtudio calere: ridiculum quidem hoc eſſe, cum nemo vel navem agere, vel medicamenta miſcere, vel quaecunque id genus tractare auſit, niſi prius didicerit. Ubi haec dixerat, continuo infert,

Hic error tamen & levis haec inſania quantas
Virtutes habeat, ſic collige: vatis avarus
Non temere eſt animus, &c.

ubi palam eſt, *errorem* eum & *inſaniam* inſanum illud ſcribendi ſtudium denotare. Inſere jam cum Boivino verſus illos LIV; & eorum extremi, qui de Argivo illo agunt in vacuo theatro miros ludos imaginante, ſic cum primis his coaleſcent;

pol me occidiſtis, amici,
Non ſervaſtis, ait; cui ſic extorta voluptas,
Et demtus per vim mentis gratiſſimus error,
Hic error *tamen & levis haec inſania quantas*
Virtutes habeat, ſic collige.

ubi jam *error*, quem tantopere hic laudat Horatius, erit error commotae mentis, in vacuo theatro tragoedos & hiſtriones, ut ſibi videbatur, ſpectantis & audientis. Hoccine ut obtrudat nobis Boivinus? enimvero qui jam monitus in ea ſententia obſtinate perſtiterit, vix illo Argivo ſanior videatur. Vidimus, quam incommode atque infeliciter uterque ſibi locum ſelegerit, ubi hos verſus inſereret. Nunc ſemel demonſtrabimus, minime eos ad Auguſtum rerum dominum, ſed ad amicum familiarem, qualis erat Lollius, omnino eſſe ſcriptos. Quippe in his illi ſunt, v. 95.

Mox etiam ſi forte vacas ſequere, *& procul audi,*
Quid ferat & quare ſibi nectat uterque coronam.

Si Lollio hoc dicit, bene habet: ſi Auguſto, rus merum eſt, neque dignitatis ejus, quocum loquitur, rationem ullam habet. Quid enim jubet? ut Auguſtus ſequatur poëtas otioſos, & pone a tergo ſermones eorum captet? apage ab urbano homine & aulico tam ruſticam ſimplicitatem. Faceſſant itaque, qui hos verſus a poſſeſſione ſua exturbare & extorres agere conantur; quorum Heinſius cum hic tum alibi & praeſertim in Arte Poëtica miras ſibi luxationes fingit, prava ut videtur Scaligeri ſui aemulatione ductus; cui in aliis ſcriptoribus periculoſus iſte aleae jactus nonnumquam bene ceciderat, interdum & male. Ceterum eas Heinſii hariolationes, cum ejuſdem plane ſolertiae ſint, lectorum acumini relinquemus.

87. FRATER ERAT ROMAE CONSULTI RHETOR] Nondum ex hoc loco diſcedere licet, qui iterum negotium faceſſit. Diſertiſſimus quippe Heinſius, inſolentia dictionis offenſus, *Quis ita loquatur*, inquit, Romae rhetor frater Juriſconſulti erat, ut alter alterum laudaret, & honores meros attribueret? *Aut ne a verbis recedamus,*

Frater erat Romae conſulti rhetor, ut alter
Alterius ſermone meros audiret honores.

Quis Latinus ſcriptor umquam ita eſt locutus? Quis ſanus dicat, Ego orator, frater meus erat poëta, ut alter alterum ſemper laudaremus? *Et tamen idem eſt, quod hic ſcripſit Flaccus. Ex quo cuivis jam appareat neceſſe eſt, nihil minus quam integram ſententiam eſſe. Quare ut efficeret, quod voluit, hoc aut aliquo ſaltem ſimili modo fuerat ſcribendum;*

inſani ita demens
Frater erat Romae conſulti rhetor, ——

Manifeſtius igitur hiatus eſt, & ſententiae defectus. Enimvero non hoc de nihilo eſt, quod vir doctiſſimus iraſcitur: & miror equidem Interpretes, tam qui ante quam qui poſt Heinſium ſcriptori huic operam impenderunt, altiſſimo haec ſilentio praeterire. Sed hoc ſapere eſt; quae neque emendare potes nec ullo exemplo defendere, tranſilire tamquam ſana neque in ſuſpicionem vocanda. UT quidem pro *Ita ut* & alibi Noſter adhibet, ſatis inuſitate: Serm. I, 7. v. 13.

Ira fuit capitalis, ut *ultima divideret mors.*

& Epiſt. I, 16. v. 12.

Fons etiam rivo dare nomen idoneus, ut *nec*
Frigidior Thracam nec purior ambiat Hebrus.

quae perinde ſunt, ac ſi plene dixiſſet, *Ita* capitalis ut; *Ita* idoneus ut. Verum in hoc de quo agimus loco ipſum illud Adjectivum deficit, ſententiae ſane neceſſarium, Frater erat conſulti rhetor ita *demens* (ut commode ſupplet Heinſius) ita *ſtultus & ſtolidus*, ut alter alterum magnificis nominibus compellarent. Sed nec hoc emplaſtro totum ulcus contegitur, ut vidit quoque Heinſius: requiritur ſiquidem ut ambo fuerint ſtolidi; *Erat Romae ſtolidus rhetor ſtolidi itidem conſulti frater*, &c. Quid ergo? magni ſane emerim interpretem, qui locum hunc expedire poſſit: nam, ut nunc vulgo circumfertur, non id efficit quod voluit Horatius:

Frater erat Romae conſulti rhetor, ut alter
Alterius ſermone meros audiret honores.

Quid tum poſtea? quid in hoc vituperas? quid prohibet, cur non, ut meros, ita & meritos honores

Gracchus ut hic illi, foret huic ut Mucius ille.

v. 89. Vulg. HIC ut Mu. ILLI.

Quî

irent? nihil enim dicis, quo minus exi- alterum re ipſa conſultiſſimum fuiſſe, liſertiſſimum. Jam vero quod *fratres* fuiſ- ; tanto hercle minus deriſui ſunt, cum nae neceſſitudinis cauſſa aut defendi aut cuſari poſſint. Haeret profecto haec res; Hercules ſubveniat: interea vide, quid nentem venerit, qui ſic ab Horatio pro- ſſe ſuſpicor.

s *erat Romae* CONSULTO *rhetor, ut alter is ſermone meros audiret honores*;
us ut hic illi foret, huic ut Mucius ille.

o, ſi hanc lectionem adſciveris, ſenten- erit & egregia: quippe eo ipſo ridiculi & erant, quod *paciſcerentur*, ut alter alte- gnifice laudarent; quaſi gloriam & rem nis laudibus apud populum aucupaturi. lta calliditas nec noſtri temporis quibuſ- ſt; quorum mutuas quaſi ex pacto conven- tiones vident ridentque naſutiores. Hujus inquit, furor etiam nos poëtas agitat, *puro vero ſed mutua aſſentatione* (Porphyrio- a ſunt) alter alterum in caelum efferimus:

Alcaeum alterum praedicat, ea nundina- ut ipſe a me viciſſim *Callimachus*, vel, ſi ſatis eſt, *Mimnermus* appelletur; cum a- ni & intra limen, καὶ τίκτοι τίκτον καὶ ἀ- ιδῷ, uterque utrique invidemus & male is. Atque hinc maxime confirmatur emen- noſtra PACTUS ERAT; abſque qua eſſet, us ille & Rhetor non compoſito, ſed ve- x animo laudaviſſe invicem merito crede-

Neque vero tam longe abſcedit a vulga- one, quam harum rerum imperitis poteſt cum ſi literam initialem demſeris, & ter- ones notis pro Librariorum more, non li- ripſeris, reſiduae erunt hae tantum literae & ACT, lippientem ſcribam facile dece- . Livius XLIV, 26. *Hi* PACTI ERANT, *lenos praeſentes aureos, pedes quinos.* Cicero extio c. 25. *Ut Gabinio pro illa ſua Cilicia, ſibi ſi remp. prodidiſſet* PACTUS ERAT, *Sy- retur.* Digeſt. II, 14, 17. *Hoc Julianus ſcri- Patre, qui* PACTUS ERAT, *ne a ſe neve a fi- retur.* Recte autem *Pactus, ut audiret.* O- ſetam. IV.

mea ſit, virtute mea ſervata, paciſcor.
t. IV, 613.

Pactus *niſi Juppiter eſſet,*
tribus ut *coelo menſibus illa* foret.

tonius Caeſare XIX: Pactus, ut *is nummos communi nomine per centurias* pronuntiaret. Atque ita paſſim ſcriptores. Quin & illud recte *Pactus conſulto* caſu dativo; etſi frequentius ſit *cum conſulto.* Ovid. Herold. XVI, 35.

Te peto quam lecto pepigit *Venus aurea noſtro.*

& XX, 157.

Haec mihi *ſe* pepigit; *pater hunc* tibi, *primus ab illa.*

Digeſt. II, 14, 27. *Servus* heredi *poſt aditum nominatim* paciſci *non poteſt*; *quia nondum is dominus ſit: ſed ſi in rem pactum conventum factum ſit, heredi adquiri poteſt.*

89. GRACCHUS UT HIC ILLI FORET, HIC UT Mucius ILLI] Apage iſtam loquendi ſtrabilginem & fatuitatem; Ut *hic illi* Gracchus foret, *hic illi* Mucius. Nimirum haec eadem eſt, quam Epicharmus olim joco fecerat, ταυτολογίαν·

Τόνα μὲν ὁ τόνος ἐγὼν ἦν, τόνα δὲ παρὰ τόνοις ἐγών.

Recte vero Lambinus, qui ringentibus fruſtra Librariis ſic in editione ſua repoſuit,

Gracchus ut hic illi foret, HUIC *ut Mucius* ILLE: quem tamen vel duo vel nemo ſecutus eſt, receptis lectionibus quantumlibet ineptis pertinaciter adhaerentes. Cicero pro Milone c. 12. *Numquid igitur aliud in judicium venit, niſi uter utri inſidias fecerit? profecto nihil. Si* HIC ILLI, *ut ne ſit impune; ſi* ILLE HUIC, *tum nos ſcelere ſolvamur.* Sed & aliud hic majus eſt, & Lambino & aliis omnibus intactum, quod nefas eſt praeterire. Siquidem mihi pene perſuaſum eſt, non GRACCHUM hic, ſed CRASSUM ab Horatio memorari;

CRASSUS *ut hic illi foret, huic ut Mucius ille.*

ubi P. Licinium Craſſum *eloquentium juriſperitiſſimum*, & Q. Mucium Scaevolam *juriſperitorum eloquentiſſimum* mecum intelliges. Hi enim aequales erant, & in omnibus magiſtratibus collegae, praeter Tribunatum & Cenſuram; una Conſules A. V. C. 659. At Caius Gracchus & aetate Mucio prior, & in oratoria laude Craſſo inferior. Autor Dialogi De Oratoribus c. 18. *Sicut Catoni ſeni comparatus* C. Gracchus *plenior & uberior*; *ſic* Graccho *politior & ornatior* Craſſus. Rectius itaque Craſſus, quam Gracchus, cum Mucio Scaevola componitur. Vide modo Ciceronis librum de Oratore primum, ubi dialogi partes ſuſtinent Craſſus hic & Mucius, & De claris Oratoribus c. 39, 40, 43; & mecum ſenties, ut polliceri auſim. Unum inde locum hic tibi delibabo. *Noli exiſtimare his duobus quidquam fuiſſe in noſtra civitate praeſtantius. Nam, ut paullo ante dixi conſultorum alterum diſertiſſimum, diſertorum alterum con-*

90 Qui minus argutos vexat furor iste poetas?
Carmina compono, hic elegos: mirabile visu
Sacraumque novem Musis opus, aspice primus

v. 90. Vulg. VEXAT. al. CARPERE.

fuit, fuisse; *fe in reliqui rebus ita affectus, nemo unquam fuit, fuerit, et tamen non pejor vir, et melior fuerimus.* Crafſo erat *eloquentiam parcimoniæ*; Scævolæ *parcimoniam eloquentiæ.* Craſſus *se fuisse contiare habitat pauciores fuisse*; Scævola *multo se pauciores esse dicere tamen consuevit.* Et *Cicilium* quidem pro *Craſſo* tenuiſſe Lælium ſuſpicatur, *Lucilio* & Horatius *Scævolæ*; neque enim ſibi *Lælium*, ſed hoc ei *proprium*, *imperia* Epiſt. CXIV. *Gracchus ille et Craſſus et Numantinus Scipio ſibi et veteres fuit: ad ſpectum atque ad exemplum vultum.* Ammianus Marc. XXX, 4. de primis Valentinis loquens: *Mediocres animi et triumphales, Craſſi atque Lælii, et cum Philippi Scævolæ aliique memorati.*

90. QUI MINUS ARGUTOS VEXAT FUROR ISTE POETAS? Pejus quidem hic exhibent ſcripti editique: *minus* apte meo quidem judicio; *cum* juvet potius & delectet, quam *vexet*. Quare *reponunt* et conjectant,

Qui minus argutos VEXAT *furor iſte poetas?*
Noſter Sarth. II, 3. v. 249.

Ludere par impar, equitare in arundine longa
Si quem delectat barbatum, amentia vellet

ubi multum inter ea mollia verba, *dirt* verat ebullit proferunt, & paſſim. Ora brevi a labentia conſtituuntur, hic & ſpes, timor, pavor, pudor, amor, rara *vexare* dicuntur. Lucilius apud Ciceronem,

vocumque lepores,

Quæ nunc te rapiſt et vertit jub pectore noſtro.
Propert. III, 15.

Ipſaque tirmarunt animum vertiſſe virorum.
Senecæ tamen Epiſt. XXXIX. *Ejusmodi ſupervacuis atque inſanis libellis ut hoc unum poſſe quidem, quod quæ fecere, patientur: nec invenietis hic illas* VERBA VEXAT. Sed hos apud Scriptorem vere ſuum *vexat* & male habet; illos apud Naſonem *verſo* quidem, ſed voluptate & lucro allectos.

91. CARMINA COMPONO, HIC ELEGOS? Locus ſe olim & unus cum maxime doctorum virorum diſceptationibus celebri:

Carmina compono, hic elegos: mirabile viſu,
Cæteraque unum Musis opus, aſpice primum,
Quanto cum ſtilo, quantis meditatur in horis —
Ipſe licet venias Musarum cacitus ardens,

ubi pejorem *hic* veſtigia, quod ni *hic* quis referendum illud *mirabile viſu*. Sed qui ad novemque opus

Carmina compono, hic elegos; mirabile viſu
Sacraumque novem
opus
Quanto cum ſtilo, *quantis meditatur in horis*
Ipſe licet, *venias Musarum cacitus ardens*,

Quanto cum faſtu, quanto molimine circumpectemus; vacuam Romanis vatibus aedem.
Mox etiam (ſi forte vacas) ſequere, & procul audi, Quid

erit; *Aſpice, cum quanto faſtu circumus viſu mirabile & novem Muſis ſacran Romanis vatibus vacuam. Opus* illud vel Bibliothecam Apollinis Palatini ab onditam, vel aedem Herculis Muſaippo inſtauratam & exſtructam: utrumn opus mirabile & Muſis conſecratum. Noſter clare Epiſt. I, 3.

& tangere vitet
'alatinus *quaecumque recepit* Apollo.

ro & hic & Serm. I, 10. v. 38.

haec ego ludo,
c in aede *ſonent, certantia judice Tarpa.*

locis *Aedem Muſarum* acceperunt veliaſtae: nam & illa, credo, in biblioim cedebat, & ſtudioſis hominibus vavenalis Sat. VII, 37. ubi poëtam allo-

nunc artes, ne quid tibi conferat iſte
olit, & Muſarum & Apollinis aede *recta.*

a eſt, & Muſarum aedem poëtis fren eſſe. Ovidius Triſt. III, 1. v. 69. ubi is queſtus erat ſe Bibliotheca Apollinis eſſe, mox addit,

templa peto vicino juncta Theatro:
quoque erant pedibus non adeunda meis.
', quae doctis patuerunt prima libellis,
a Libertas tangere paſſa ſua eſt.

la recte, opinor, interpretantur, Temrculis Muſarum, Theatro vel Pompeii vel Marcelli vicinum: nam trina illa in rbis regione erant ac Templum Muſaleo autem facilius ad Scholiaſtas accedo, *em Muſas* hic memorat Noſter: nam in llo Herculis Fulvius Nobilior NOVEM *, hoc eſt, omnium* CAMAENARUM *ex enſi oppido tranſlata ſub tutela fortiſſimi nuſecravit*, ut narrat Eumenius in Panegyngit quoque & Plinius Hiſt. XXXV, 10. les illa Muſarum vocitata eſt, vel Hercurum. Jam autem, ni fallor, etiam per te aris, cur pro illo CAELATUM, ut ſcripti exhibent, SACRATUM repoſuerim. Quorm *caelatum*, aut qua ſententia? Vicimus ea multis argumentis, non poſſe ad Lioc referri: quibus adde, abſurdum eſſe ut Muſae *unius* & ejuſdem operis caelatrices fuerint. Unde, ni fallor, eo redactus eſt Porphyrion, ut figurate exponeret *Novem Muſis, hoc eſt, omni metrorum genere variatum & quaſi pictum.* Belle ſane & cogitate: cum hic de *Elegis* ſermo ſit, qui uno metro alternis verſibus brevioribus decurrunt. Enimvero, etiamſi de Libro, ut volunt, hic ageretur, SACRATUM, hoc eſt, conſecratum, dedicatum reponerem; ut Ovid. Triſt. II, 55. de Faſtis ſuis loquens,

Idque tuo nuper ſcriptum ſub nomine, Caeſar,
Et tibi ſacratum *ſors mea rupit* opus.

ubi & *opus* quoque appoſite venit. Sic Herodoti Hiſtoria Novem Muſis, quarum nomina prae ſe fert, *ſacrata* recte dicetur: *caelatam* nemo dixerit, niſi ludibrium debiturus. Ergo alterutrum certe obtinebo; ut aut, ſi Librum hic intelligis, *ſacratum* mecum reponas; aut, ſi *caelatum* hic quovis modo retines, de Aedificio mecum interpreteris. Fieri enim poteſt, ut utraque ex illis aedibus *Novem Muſis caelata* fuerit: id enim argumentum Bibliothecae parietibus vel faſtigio commodum eſt. Sic autem loquitur Martialis X, 19.

Illic parva tui domus *Pedonis*
Caelata eſt *aquilae minore penna.*

Verum, cum Apollinis aedes *Danaidum*, Herculis autem *Muſarum* ſtatuis maxime inſignes eſſent; neque quiſquam in illa Muſarum iconas memoret, in hac autem & nobiliſſimas Muſarum ſtatuas & earundem caelaturas una fuiſſe incredibile ſit; ſupereſt ut, obſtrepentibus licet Librariis, legamus,

mirabile viſu
SACRATUMQUE *novem Muſis opus.*

Quippe *ſacratum* eo quo diximus ſenſu paſſim apud ſcriptores venit. Virgilius de Auguſto, VIII, 715.

votum immortale ſacrabat,
Maxima tercentum totum delubra *per orbem.*

Ovid. Art. Amat. III, 389.

Viſite laurigero ſacrata palatia *Phoebo.*

Faſt. I, 290.

Sacravere *patres hac duo* templa *die.*

Tacitus Annal. II, 49. *Spei* aedes *a Germanico* ſacratur. Jam vero *Opus* & *Opera* de aedificiis dici, nemini ignotum eſt. Ovidius de porticu Octaviae, Art. I, 70.

Quid ferat, & quare ſibi nectat uterque coronam.
Caedimur, & totidem plagis conſumimus hoſtem,
Lento Samnites ad lumina prima duello.
Diſcedo Alcaeus puncto illius: ille meo quis?
Quis, niſi Callimachus? ſi plus adpoſcere viſus;
Fit Mimnermus, & optivo cognomine creſcit.
Multa fero, ut placem genus inritabile vatum,
Cum ſcribo; & ſupplex populi ſuffragia capto:
Idem, finitis ſtudiis, & mente recepta,
Obturem patulas inpune legentibus auris.
Ridentur mala qui conponunt carmina: verum

Gau-

Aut ubi muneribus nati ſua munera mater
Addidit, externo marmore dives opus.

Sacratum autem, ſi utrinque literam initialem tollas, haud ita multum a *caelatum* diſtabat; ut non facile neglegens Librarius ſimilitudine deciperetur. Multa quidem diximus; verum adhuc reſtant dicenda: niſi nova doctiſſimi amiciſſimique Viri commentatione haec omnia ſubrui & ſubverti patiamur. Is locum hunc non de Aede vel Templo, ſed de privatis aedibus interpretatur: multaque operoſe congerit, & acute, ut ſolet, eo pertrahit, ut ſententiae ſuae aſtipulentur. Dolet tamen, ipſa ei fundamenta tam male poſita eſſe: fallitur enim graviſſimeque errat, cum AEDEM numero ſingulari pro privata domo accipit: ubique enim Templum, vel aedificium ſacratum aut auguratum ſignificat. Hoc ſanciunt veteres Grammatici; hoc omnium Scriptorum auctoritas decernit & conſtituit; hoc belle oſtendit Juvenalis loco jam citato, Sat. VII, 40.

Quem colis, & Muſarum & Apollinis aede *relicta,*
Ipſe facit verſus atque uni cedit Homero
Propter mille annos: aut ſi dulcedine famae
Succenſus recites, Maculonis commodat aedes.

ubi vides Dei *aedem* dici, civis & privati *aedes*. Unde illud Noſtri Carm. I, 30. ad Venerem,

& vocantis
Thure te multo Glycerae decoram
Transfer in Aedem.

recte Scholiaſtae & Lambinus *Sacellum* accipiunt, quod in parte aedium Veneri dicarat: & fruſtra obloquitur optimus Torrentius, dum nimio contradicendi ſtudio Lambino iniquior eſt. Uno ſcilicet Gellii loco & is & alii ſe tuentur, qui *Aedem* de quavis domo recte dici contendunt: eum vero locum jam nos inſigni (praefiſcine dixerim) emendatione ſic eis eripiemus, ut poſtea, ſi ſapiant, ne hiſcere quidem velint. Lib. IV, 14. *A. Hoſtilius Mancinus aedilis curulis fuit: is Mamilia meretrici diem ad populum dixit, quod de tabulato ejus noctu lapide ictus eſſet, vulnuſque ex eo lapide oſtendebat. Mamilia ad Tribunos plebei provocavit: apud eos dixit comeſſatorem Mancinum* ad aedes ſuas *veniſſe: eum ſibi fas recipere non fuiſſe* in aede ſua: *ſed, cum vi irrumperet, lapidibus depulſum.* Ubi illud continuo ferit oculos, primo *aedes ſuas*, at mox *aede ſua* & ſuperflue & prave iterari; ut vel inde de menda jure oriatur ſuſpicio. Sagaciſſimus quidem Gronovius pater pro *In aede ſua* mavult *In aedes ſuas*. Sed in codice Regio Lutetiae vetuſtiſſimo omnium atque optimo deſunt illud FAS & IN. Unde unius literae mutatione vere reſtituo, *Eum ſibi recipere non fuiſſe* EI SUA. Non *e re ſua fuit*, non utile ſibi, non commodum; quippe quae aut aegra forte erat, aut religionis cauſſa ſecubabat, aut alium tum amatorem intus habebat. Jam vero illud ad rem ſuam contorquet Vir egregius,

Quanto cum faſtu, quanto molimine circum-
Spectemus *vacuam Romanis vatibus aedem.*

hoc eſt, ait, undique per urbem quaeramus nobis domum vel conductitiam vel gratuitam, ubi recitemus. Non agnovit ſcilicet, quid eſſet *Cum faſtu circumſpectare*; nec quanto cum lepore geſtum motumque hominum faſtuoſorum Noſter hic deſcripſerit. Cicero pro Q. Roſcio c. 2. *Uſque adeone te diligis, & magnifice circumſpicis, ut pecuniam non ex tuis tabulis ſed ex adverſariis petas? ſuam*

Gaudent ſcribentes, & ſe venerantur, & ultro,
Si taceas, laudant; quicquid ſcripſere, beati.
At qui legitimum cupiet feciſſe poëma,
Cum tabulis animum cenſoris ſumet honeſti:
Audebit quaecumque parum ſplendoris habebunt,
Et ſine pondere erunt, & honore indigna ferentur,
Verba movere loco; quamvis invita recedant,
Et verſentur adhuc intra penetralia Veſtae:
Obſcurata diu populo bonus eruet, atque
Proferet in lucem ſpecioſa vocabula rerum,
Quae priſcis memorata Catonibus atque Cethegis

Nunc

odicem teſtis loco recitare, arrogantiae eſt: perſcriptionum & liturarum adverſaria proen amentia eſt? Vides, opinor, arroganſe magnifice circumſpicere: at nullus opinorrat, circumire vicos ut domum hic illic ecarent. Hoc non faſtuoſi eſt, ſed humilis & demiſſi. Illud vero, quod ſequitur,

etiam (ſi forte vacas) ſequere & procul audi,

acto ad ſuos ſenſus alliciet vir eruditus? enim? jubetne ut ſequatur per urbem diſtes? an in ipſa domo ſequatur, poſtquam m nacti fuerint? unde vero domum quae e poſſit, niſi ab iis certior factus? aut quoſequatur in domo ſcamnis & ſubſelliis pro e recitantium more ſtipata & referta? Imiud longe vult Horatius; Si ipſe forte in eabibliotheca es, & a legendo vacas, ſequere aedis angulum concedentes, ut alter alteri mus. Nam profecto quod ille ſtrenue negat, in Apollinis aut Muſarum aede publice re ſolitos, ut illi id concedamus, nihil huc Non enim hic publicam recitationem narloratius; neque Aedem cathedris & amas completam nos imaginamur. Ipſa verba lio ducunt, quae privatim hoc agi oſtennon publice ubi non alter alteri ſed unus bus recitabat. Quo & ipſo penitus concidit ſſimi viri interpretatio. Quo enim opus donductitia, cum unus tantum auditor eſſet? enique, quae locum hunc claudunt,

vacuam Romanis vatibus aedem,

obſecro cum Dacierio & ejus anteceſſoribus ces, vacuam & inanem, niſi per nos eſſet: imrero vacantem, liberam, apertam vatibus Romanis, ut vere olim Porphyrion, & nuper Daniel Heinſius ex Salluſtio & Livio. Salluſt. Cat. XV. Pro certo creditur Catilina, necato filio, vacuam domum ſceleſtis nuptiis feciſſe. Cicero Cat. I, 6. Nuper cum morte ſuperioris uxoris, novis nuptiis domum vacuam feciſſes. Ubi nollem Graevium noſtrum edidiſſe vacuefeciſſes. Livius I, 46. Cum domos vacuas novo matrimonio feciſſent. Haec loca, licet ab aliis animadverſa, produxi; quo hanc pravam interpretationem per editiones nobiles propagatam tandem aliquando ſubmoveam. His adde illa Plautina, Pſeud. I, 5.

Fac ſis vacivas, Pſeudole, aedes aurium,
Mea ut migrare dicta poſſint, quo volo.

Idem Caſina III, 4.

Ut bene vacivas aedes feciſti mihi!

Dixerat de re eadem III, 1.

Fac vacent aedes. Quin edepol ſervos, ancillas domo
Certum eſt omnes mittere ad te.

& III, 2.

Liberae aedes ut ſibi eſſent;

& ibidem,

Liberi loci poteſtas,

&

Liberum praebet locum.

Atque hinc iterum revincitur viri celeberrimi interpretatio: ut enim domus privata, ſeu procerum alicujus gratuita, ſive alterius conductitia, vacua fieri poëtis occaſione aliqua poſſet; vacua tamen eſſe perpetuoque libera & aperta nulla praeterquam Aedes publica & eorum uſibus dicata potuit.

Nunc ſitus informis premit & deſerta vetuſtas:
Adſciſcet nova, quae genitor produxerit uſus:
Vehemens, & liquidus, puroque ſimillimus amni,
Fundet opes, Latiumque beabit divite lingua:
Luxuriantia compeſcet: nimis aſpera ſano
Levabit cultu: virtute carentia tollet:
Ludentis ſpeciem dabit, & torquebitur, ut qui
Nunc Satyrum, nunc agreſtem Cyclopa movetur.
Praetulerim ſcriptor delirus inerſque videri,
Dum mea delectent mala me, vel denique fallant,
Quam ſapere, & ringi. fuit haud ignobilis Argis,
Qui ſe credebat miros audire tragoedos,
In vacuo laetus ſeſſor plauſorque theatro:
Cetera qui vitae ſervaret munia recto
More; bonus ſane vicinus, amabilis hoſpes,
Comis in uxorem, poſſet qui ignoſcere ſervis,
Et ſigno laeſo non inſanire lagenae:
Poſſet qui rupem & puteum vitare patentem:
Hic ubi cognatorum opibus curiſque refectus
Expulit elleboro morbum bilemque meraco,
Et redit ad ſeſe: Pol me occidiſtis, amici,
Non ſervaſtis, ait; cui ſic extorta voluptas,

Et

152. AUDIERAS, CUI REM DI DONARENT] Plurimi ex ſcriptis DONARENT, Berſmanni unus DONARUNT, unus ex Collegio Trinitatis DONARANT. Lege, quod omnes hos Librarios fefellit & latuit,

audieras, cui
Rem Di DONARINT, *illi decedere pravam*
Stultitiam.

Audieras illi ſtultitiam decedere, cui Dii rem *donaverint.* Ita loquuntur, qui pure ſcribunt.

161. CUM SEGETES OCCAT, TIBI MOX FRUMENTA DATURUS] Quod in vetuſtiſſimis Blandiniis Cruquius, in duobus ſuis Torrentius, in uno Berſmannus, idem ego in potioribus noſtris Graevianо, Leidenſi, Reginenſi, Voſſiano reperi,

& Villicus Orbi,
Cum ſegetes occat tibi mox frumenta DATURAS,
Te dominum ſentit.

Atque hoc probant quidem Torrentius Cruquiuſque; cur autem ita ſentiant (nam ſubtile id & difficile eſt) non dicunt. Dacierius contra *tibi Daturus* tuetur, hoc ſcilicet argumento, quod eo pacto *propoſitum Villici indicatur, non domini laborantis, ſed emtori.* Vah, quantuli laboris eſſet ſic chartas meas complere mulierculis & centurionibus legendas. Nam *propoſitum*, quod narrat, & non ita eſt; & ſi eſſet, per utramvis lectionem aeque monſtraretur. Nobis nullum dubium eſt, quin

Et demtus per vim mentis gratiſſimus error.
Nimirum ſapere eſt abjectis utile nugis,
Et tempeſtivum pueris concedere ludum:
Ac non verba ſequi fidibus modulanda Latinis,
Sed verae numeroſque modoſque ediſcere vitae.
Quocirca mecum loquor haec, tacituſque recordor:
Si tibi nulla ſitim finiret copia lymphae;
Narrares medicis. quod quanto plura paraſti,
Tanto plura cupis, nulline faterier audes?
Si volnus tibi monſtrata radice vel herba
Non fieret levius; fugeres radice vel herba
Proficiente nihil curarier. audieras, cui
Rem Dî donarint, illi decedere pravam
Stultitiam: &, cum ſis nihilo ſapientior, ex quo
Plenior es, tamen uteris monitoribus iſdem?
At ſi divitiae prudentem reddere poſſent,
Si cupidum timidumque minus te; nempe ruberes,
Viveret in terris te ſi quis avarior uno.
Si proprium eſt, quod quis libra mercatus & aere eſt;
Quaedam (ſi credis conſultis) mancipat uſus;
Qui te paſcit ager, tuus eſt: & villicus Orbî,
Cum ſegetes occat tibi mox frumenta daturas,

v. 152. Vulg. DONARENT. 161. DATURUS. Te

Daturas Horatius ſcripſerit; & experiamur, od animo concipere videmur, eloqui poſ- Utraque quidem lectio ſatis proba eſt, & n ferme recidit: ac tanto difficilius eſt ra- reddere, cur hanc illi praetuleris. At pri- in propatulo ſitum eſt, codices vetuſtiores RAS agnoſcere, qui, ubi hinc & illinc ae- ondera ſunt, omnino ſunt audiendi; & il- uoque, ſi *Daturas* legeris, rotundiorem & ltiorem fore conſtructionem; verique eſſe us ut pro *Daturas* Librarii *Daturus*, quam i, ſubſtituerint. Jam autem *ſegetes*, non fru- verum ipſa arva hic denotare vel ex adjun- *cat* manifeſtum eſt. Ergo, inquit, *Orbii villicus, cum occat agrum tibi mox frumenta daturum*, tibi revera occat, & *te dominum ſentit*. *Dare* hic eſt, ferre, gignere, parere, praebere. Sic ſaepe ſcriptores rei Ruſticae. Virgil. Georg. II, 442.

Dant *alios aliae foetus*: dant *utile lignum*
Navigiis pinos.

& 520.

Dant *arbuta Silvae*.

Omnia utique in hac lectione recte procedunt: Villicus ille, ſi occat ſegetes frumenta tibi *daturas*; utique tum, *cum occat*, te dominum habet. At, ſi occat, frumenta tibi *daturus*, non idcirco, *cum occat* hunc vel illum agrum, te habet dominum; quia fortaſſis in alio agro nata frumenta

Te dominum ſentit. das nummos; accipis uvam,
Pullos, ova, cadum temeti. nempe modo iſto
Paullatim mercaris agrum, fortaſſe trecentis,
Aut etiam ſupra, nummorum millibus emtum.
Quid refert, vivas numerato nuper an olim?
Emtor Aricini quondam Veientis & arvi
Emtum cenat olus; quamvis aliter putat: emtis
Sub noctem gelidam lignis calefactat aënum.

Sed

ta tibi venditurus eſt. Adde quod *Daturus*, parum proprie & accurate pro *venditurus* hic poneretur. Siquidem *emtor* dat, quippe prior & ultro praeſtinatum veniens. In verſu ſequente:

das *nummos*, *accipis uvam.*

& Serm. II, 4. v. 76.

dare *millia terna macello.*

171. LIMITIBUS VICINA REFUGIT JURGIA] Libri quidem fere omnes *Refugit*. Et ſic hodie apud Servium fertur, ad Aen. VI, 603. ubi *Adſita* exponit *ſata*, τῷ *Ad* vacante; ut apud Virgilium *Adſimilis.*

qua populus adſita certis
Limitibus vicina refugit *jurgia.*

Quorſum autem *refugit*, tempore praeterito? id ſic intellige, tamquam ea olim cauſſa manu ſata eſſet populus, ut litem de finibus inter vicinos ortam ſedaret. *Refúgit* autem morate accipies, quaſi dominus *fugitans litium* cederet finibus vicino, ut vel periculum litis vel impendia evitaret. Sed Lambini aliquot codices & a manu ſecunda Petrenſis aliud quid ſuppeditant,

Limitibus vicina REFIGIT *jurgia.*

Et ſane tempus praeſens huic loco magis videtur accommodatum; praeſertim cum non unam aliquam litem, ſed plurative *jurgia* dixerit. *Refigit jurgia*, quae quovis tempore inter vicinos de finibus conſtituendis exercitari poſſint. *Refigere* idem hic quod *Reſolvere:* ut Noſter Serm. II, 3. v. 103.

Nil agit exemplum, litem *quod lite* reſolvit.

Jurgia enim ſunt *Lites.* Cicero De Leg. II, 8. *Feriis* jurgia *amovento.* & 14. *Feriarum feſtorumque dierum ratio in liberis requietem habet* litium & jurgiorum; *in ſervis operum & laborum.* Digeſt. X, 2. 57. *Licet arbiter ſententiam* jurgio peremto *non dixerit.* Varro de Re Ruſt. I, 15. *Fines praedii notis* arborum *tutiores fiunt, ne familiae* rixentur cum vicinis, *ac limites ex* litibus *judicem quaerant.*

173. NUNC VI, NUNC SORTE SUPREMA] Editiones priſcae Venetae & Loſcheri MORTE habent; at illud SORTE ab Aldo ſubſtitutum omnes poſtea editiones occupavit: cum tamen compertum ſit codices Torrentii, Pulmanni, Berſmanni, Noſtros (adde, ſi vis, Lambini & Cruquii, qui hic tacent) miro conſenſu exhibere,

Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc MORTE SUPREMA,

Commutet dominos, & cedat in altera jura.

Utra vero ex his melior ſit & Flacco adjudicanda, non cujuſvis eſt pronuntiare. Virgil. Aen. V, 190.

Hectorei ſocii, Troiae quas SORTE SUPREMA *Delegi comites:*

Hinc, opinor, accepit, qui primus apud Horatium repoſuit *ſorte.* Prudentius Peri Steph. I, 53.

Stans parati ferre, quicquid ſors *tuliſſet* ultima.

Lucan. VII, 172.

Omne malum victi, quod ſors *ferat* ultima *rerum,*
Omne nefas victoris erit.

Avienus Arateis in Ophiucho:

In Styga decurſis parcarum ab origine fuſis
Merſerat Hippolytum ſors ultima.

Quintilianus Decl. V. *Paulliſper aeger vidit propinquos: & quamvis* ſuprema ſorte *collabens, priusta-men luce caeli libera ſatiatus eſt.* Amm. Marcell. XXVIII, 5. *Stetere tamen mox conglobati*, extremaque ſorte *vires licet non integras ſuggerente, conſigere cogebantur.* Atque his quidem exemplis defendi poteſt lectio, quae nunc circumfertur: contra non deſunt quae & membranarum omnium ſcripturam ſuſtentare queant. Noſter Serm. I, 7. v. 13.

Hectora Priamiden animoſumque inter Achillem
Ira fuit capitalis, ut ULTIMA *divideret* MORS.

Silius Ital. V, 417.

Flaminium imploraſſe tamen jam MORTE SUPREMA
Haud fruſtra fuit.

Boëtius Conſol. Phil. II, 7. *Quid autem eſt, quod ad praecipuos vires, qui virtute gloriam petunt; quid,*

Sed vocat uſque ſuum, qua populus adſita certis
Limitibus vicina refigit jurgia: tamquam
Sit proprium quicquam, puncto quod mobilis horae
Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc morte ſuprema
Permutet dominos, & cedat in altera jura.
Sic, quia perpetuus nulli datur uſus, & heres
Heredem alternis, velut unda ſupervenit undam;
Quid vici proſunt, aut horrea? quidve Calabris

v. 171. Vulg. Refugit. 173. Sorte. 176. Alterius.

Sal-

inquam, eſt quod ad hos de fama poſt reſolutum morte ſuprema *corpus attineat?* Ibidem IV, 6.

Eadem rapiens condit & auſert
Obitu *mergens orta* ſupremo.

Ovidius Metam. III, 136.

dicique beatus
Ante obitum nemo ſupremaque funera *debet.*

Ita *ſuprema buſta, noviſſima fata, ultima fata* paſſim Poëtae. Alcimus Avitus lib. V.

Sentiat Aegyptus, ſapiens vel morte ſuprema,
Quam nihil invitis proſit contendere divis.

& mox ibidem:

Quo monſtraſſet iter Pharia mors ultima *regi.*

Idem tamen libro ad Sororem;

Quam licet hinc celeri tulerit ſors ultima *leto.*

Petronius de Troiae Haloſi,

hic graves alius mero
Obtruncat, & continuat in mortem ultimam *ſomnos.*

Quid jam fiet? nam utrinque vides paria fere teſtimonia. Meo quidem judicio *morte ſuprema* hic retinendum; cum quia quicquid eſt ſcriptorum codicum hanc lectionem tutantur; tum quia ex pleriſque omnibus locis illud licet animadvertere, non mortem ipſam *ſuprema ſorte* denotari, ſed periculum, diſcrimen, neceſſitatem ante mortem: plane ut Tacitus Hiſt. I, 72. *Accepto* ſupremae neceſſitatis *nuntio.* Atqui non ſupremo diſcrimine, ſed ſuprema demum morte novus heres ſuccedit. Adde huc, quod in his Flacci locis non tam perpetuum ac otioſum epitheton eſt, quam ex adjunctis natum eiſque connexum; adeo ut pro more quaſi in adverbium reſolvi debeat; *Aut prece*, inquit, *aut precio, aut vi, aut ſupremo*, poſtremo, denique, *morte:* & iterum, *Ira ſuit ſocialis*, tam implacabilis, *ut ultimo*, vix tandem, *mori eam dividerent.* Ita Serm. II, 2, 132.

nos expulit ille:
Cum aut nequities aut vafri inſcitia juris,
Poſtremo *expellet certe vivacior heres.*

Hanc elegantiam non ceperunt, qui alterum illud *ſorte* per tot editiones propagarunt.

176. Et heres Heredem alterius] Semper mihi inens & inconcinnum viſum eſt illud *Alterius:*

Sic quia perpetuus nulli datur uſus; & heres
Heredem alterius *velut unda ſupervenit undam.*

Heres, inquit, *ſupervenit heredem* [*alterius*] *velut unda undam.* Oneratur profecto & polluitur ſententia; non paullo cultior & rotundior exitura, ſi τὸ *Alterius* auferatur. Omnis quidem heres eſt *alterius* heres, ut nihil opus fuerit tam ſupervacuo emblemate. Quid quod ambiguum quid hoc pacto legentibus obverſatur; dum incerti ſunt quo tendat oratio, *Heres heredem* alterius; quod prima fronte eſſet, Heres *Titii* heredem *Maevii*, ex alia gente & familia. Vide igitur, an ſic corrigendus ſit locus, puſilla & prope nulla mutatione;

& heres
Heredem alternis, *velut unda ſupervenit undam.*

Alternis, abſolute, fieri paſſim dicitur, quod vicibus & certa viciſſitudine ſit. *Alternis* heres expellit & expellitur, *alternis* unda ſupervenit & ſupervenitur. Ovid. Met. XV, 180.

ſed ut unda impellitur unda,
Urgeturque prior venienti, urgetque priorem:
Tempora ſic fugiunt, pariter pariterque ſequuntur.

hoc eſt, *Alternis urget & urgetur unda*; urget priorem, urgetur ſequente. Neque enim neceſſe eſt, ut *alternatio* reciproca ſit, ut unda ſequentem viciſſim urgeat, aut heres ſuum heredem ſuperveniat. Paſſim eo ſenſu *Alternis* apud ſcriptores uſurpatur, ubi viciſſitudo illa non reciprocatur, ſed progreditur. Ita credo olim hic legerat Porphyrion Scholiaſtes; cum ſic locum enarrat; *Si temporalis* viciſſitudo *ſervetur* (lege verſetur, *in-*

Saltibus adjecti Lucani? ſi metit Orcus
Grandia cum parvis, non exorabilis auro.
Gemmas, marmor, ebur, Tyrrhena ſigilla, tabellas,
Argentum, veſtis Gaetulo murice tinctas,
Sunt qui non habeant; eſt qui non curat habere.
Cur alter fratrum ceſſare, & ludere, & ungui
Praeferat Herodis palmetis pinguibus; alter
Dives & inportunus, ad umbram lucis ab ortu
Silveſtrem flammis & ferro mitiget agrum:
Scit Genius, natale comes qui temperat aſtrum,
Naturae deus humanae, mortalis in unum-
Quodque caput, voltu mutabilis, albus & ater.
Utar, & ex modico, quantum res poſcet, acervo
Tollam: nec metuam, quid de me judicet heres,
Quod non plura datis invenerit. & tamen idem
Scire volam, quantum ſimplex hilariſque nepoti
Diſcrepet, & quantum diſcordet parcus avaro.
Diſtat enim, ſpargas tua prodigus, an neque ſumtum

v. 182. Vulg. CURET.

In-

ter homines: ut fluctus ſuper ſe invicem *veniunt, cum ex immenſo volvuntur mari.* Enimvero cum *viciſſitudinem* & *invicem* dicit, omnino interpretari videtur *Alternis*, non *Alterius*. Facillima vero erat Librariis erratio. Lactantius De Ira Dei c. 5. *Ut ira flatum mentis immutet, ardeſcant oculi, os tremat, lingua titubet, dentes concrepent*, alternis *vultum maculet nunc ſuffuſus rubor, nunc pallor albeſcens.* Ita recte nunc editum fertur; at in vetuſtis, ut Juntina MDXIII, *alterius* mendoſe extat.

182. SUNT QUI NON HABEANT; EST QUI NON CURET HABERE] Neſcio unde aut quam ob cauſſam jam plures editiones occupet CURET; cum & editiones vetuſtae & ſcripti omnes melioris notae, in quibus Graevianus, Leidenſis, Regienſis, Voſſianus, magno conſenſu habeant,

Sunt qui non habeant; eſt qui non CURAT *habere.*

Volebant ſcilicet eodem modo utrumque efferri, *habeant, curet.* Atqui latuit eos ſententiae energia; ſunt, inquit, qui non *habeant*, hoc eſt, *habere nequeunt*, cum tamen deſiderent: eſt qui non *curat habere*, non deſiderat. Recte igitur CURAT, ut Carm. I, 1.

Eſt qui *nec veteris pocula Maſſici*
Spernit.

199. PAUPERIES IMMUNDA DOMUS PROCUL ABSIT] Locus elegans, ſed in omnibus editionibus male acceptus & depravatus:

Pauperies immunda domus *procul abſit: ego, utrum*
Nave ferar magna an parva, ferar unus & idem.

ubi quorſum obſecro *Domus*, cum de *Nave* hic ſermo ſit? abſurdum utique, ut nihil ſupra, in eadem comparatione primo *domum*, poſtea *navem* ingerere. Nimirum hoc bellum emblema Librariorum liberalitas ſubminiſtravit. Vetuſtiſſimi noſtri Graevianus Voſſianuſque non agnoſcunt *Domus*; ſed mutilum verſum exhibent,

Pauperies immunda procul abſit: ego utrum.

Editiones autem priſcae cum libro e Collegio Trinitatis inverſa verba collocant,

Pau-

Sed vocat uſque ſuum, qua populus adſita certis
Limitibus vicina refigit jurgia: tamquam
Sit proprium quicquam, puncto quod mobilis horae
Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc morte ſuprema
Permutet dominos, & cedat in altera jura.
Sic, quia perpetuus nulli datur uſus, & heres
Heredem alternis, velut unda ſupervenit undam;
Quid vici proſunt, aut horrea? quidve Calabris

v. 171. Vulg. Refugit. 173. Sorte. 176. Alterius.

Sal-

, *eſt quod ad hos de fama poſt reſolutum*
uprema *corpus attineat?* Ibidem IV, 6.
rapiens condit & aufert
mergens orta ſupremo.
Metam. III, 136.
dicique beatus
obitum nemo ſupremaque funera *debet.*
ma buſta, noviſſima fata, ultima fata paſ-
tae. Alcimus Avitus lib. V.
ut Aegyptus, ſapiens vel morte ſuprema,
nihil invitis proſit contendere divis.
ibidem:
monſtraſſet iter Pharia mors ultima *regi.*
amen libro ad Sororem;
licet hinc celeri tulerit ſors ultima *leto.*
ius de Troiae Haloſi,
hic graves alius mero
uncat, & continuat in mortem ultimam
nos.
jam fiet? nam utrinque vides paria fere
nia. Meo quidem judicio *morte ſuprema*
inendum; cum quia quicquid eſt ſcripto-
odicum hanc lectionem tutantur; tum quia
riſque omnibus locis illud licet animadver-
non mortem ipſam *ſuprema ſorte* denotari,
riculum, diſcrimen, neceſſitatem ante mor-
plane ut Tacitus Hiſt. I, 72. *Accepto* ſupre-
ieceſſitatis *nuntio.* Atqui non ſupremo diſcri-
, ſed ſuprema demum morte novus heres
lit. Adde huc, quod in his Flacci locis non
erpetuum ac otioſum epitheton eſt, quam
junctis natum eiſque connexum; adeo ut
iore quaſi in adverbium reſolvi debeat; *Aut*
inquit, *aut precio, aut vi, aut ſupremò,*
mò, denique, *morte:* & iterum, *Ira fuit*
lis, tam implacabilis, *ut ultimò*, vix tan-
mors eam divideret. Ita Serm. II, 2, 132.
nos expulit ille:
m aut nequitiae aut vafri inſcitia juris,

Poſtremo *expellet certe vivacior heres.*
Hanc elegantiam non ceperunt, qui alterum illud *ſorte* per tot editiones propagarunt.

176. Et heres Heredem alterius] Semper mihi iners & inconcinnum viſum eſt illud *Alterius:*

Sic quia perpetuus nulli datur uſus; & heres
Heredem alterius *velut unda ſupervenit undam.*

Heres, inquit, *ſupervenit heredem* [*alterius*] *velut unda undam.* Oneratur profecto & polluitur ſententia; non paullo cultior & rotundior exitura, ſi τὸ *Alterius* auferatur. Omnis quidem heres eſt *alterius* heres, ut nihil opus fuerit tam ſupervacuo emblemate. Quid quod ambiguum quid hoc pacto legentibus obverſatur; dum incerti ſunt quo tendat oratio, *Heres heredem* alterius; quod prima fronte eſſet, Heres *Titii* heredem *Maevii*, ex alia gente & familia. Vide igitur, an ſic corrigendus ſit locus, puſilla & prope nulla mutatione;

& heres
Heredem alternis, *velut unda ſupervenit undam.*

Alternis, abſolute, fieri paſſim dicitur, quod vicibus & certa viciſſitudine fit. *Alternis* heres expellit & expellitur, *alternis* unda ſupervenit & ſupervenitur. Ovid. Met. XV, 180.

ſed ut unda impellitur unda,
Urgeturque prior venienti, urgetque priorem:
Tempora ſic fugiunt, paritur pariterque ſequuntur.

hoc eſt, *Alternis urget & urgetur unda*; urget priorem, urgetur ſequente. Neque enim neceſſe eſt, ut *alternatio* reciproca ſit, ut unda ſequentem viciſſim urgeat, aut heres ſuum heredem ſuperveniat. Paſſim eo ſenſu *Alternis* apud ſcriptores uſurpatur, ubi viciſſitudo illa non reciprocatur, ſed progreditur. Ita credo olim hic legerat Porphyrion Scholiaſtes; cum ſic locum enarrat; *Si temporalis* viciſſitudo *ſervetur* (lege verſetur) *in-*

Vivere si recte nescis, decede peritis:
Lusisti satis, edisti satis, atque bibisti:
Tempus abire tibi est: ne potum largius aequo
Rideat & pulset lasciva decentius aetas.

Serm. II, 3. v. 292.
casus medicusve levarit
Aegrum ex praecipiti.
Epod. XI, 17.
Fomenta vulnus mil malum levantia.
& XVII, 26.
Levare *tenta spiritu praecordia.*
Carm. Saec. v. 63.
Qui salutari levat *arte fessos*
Corporis artus.
Scribonius Largus, 6. *Comitiali morbo corruptos & caligine impeditos ex magna parte* levat. Plin. Hist. XXVIII, 4. *Capillus puerorum, qui primus decisus est, podagrae impetus dicitur* levare *circumligatus*; & sic alibi passim. Perperam igitur codices nostri omnes JUVAT: operae quippe pretium esset, unam de pluribus spinam eximi, si *levaret*; etiamsi non *juvaret*, quod altero majus quid & amplius est.

216. LASCIVA DECENTIUS AETAS] Codex Colbertinus LICENTIUS; & sic vetustissimus Barthii Adv. XXXVIII, 18. quam ipse lectionem amplectitur. Ita sane Noster, Carm. I, 19.
Et lasciva Licentia.
Sagacissimus autem Nic. Heinsius in ora codicis sui, Forte, inquit, FREQUENTIUS. Immo vero & sana & egregia lectio est, quam editi scriptique praeferunt,
ne potum largius aequo
Rideat & pulset lasciva decentius *aetas.*
Decentius lasciva, quam magis *decet* lascivire & ludere, quam senectutem sub vitae occasu. Noster Epod. XIII.
dumque virent genua,
Et decet, *obducta solvatur fronte senectus.*
Carm. III, 5.
Non si quid Pholoen satis,
Et te, Chlori, decet: *filia rectius*
Expugnat juvenum domos.
Juvenal. XI.
spectent juvenes, quos clamor & audax
Sponsio, quos cultae decet *assidisse puellae.*
Terent. Adelph. I, 2.
& tu illum tuum, si esses homo,
Sineres nunc facere, dum per aetatem licet:
Potius quam ubi te exspectatum ejecisset foras.
Alieniore aetate *post faceret tamen.*
Ubi Micio modestius *Licet*; noluit enim dicere *Decet*; ne severum & iracundum fratrem gravius offenderet.

Q. HORATII FLACCI

ARS POETICA.

EPISTOLA AD PISONES.

HUMANO capiti cervicem pictor equinam
Jungere si velit, & varias inducere plumas

Un-

2. ET VARIAS INDUCERE PLUMAS] Sic in omnibus editionibus fertur; scriptique astipulantur, uno excepto. Videamus locum integrum:

Humano capiti cervicem pictor equinam
Jungere si velit, & varias inducere PLUMAS
Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Desinat in piscem mulier formosa superne.

Ubi vereor, ne illud *varias inducere plumas* aliud prorsus Latinis auribus sonet, quam vulgus interpretum opinatur. Plerique enim sic accipiunt, *Si pictor quis capiti mulieris cervicem equi & alas volucris, & caudam piscis velit jungere:* quae quidem sententia sic satis commode admitti posset, ni ipsa verba reluctarentur & repugnarent. Alarum quippe *pennae* sunt; *plumis* autem reliquae corporis partes velantur. Ovid. Met. II, 374. de Cycno transformato:

Cum vox est tenuata viro, canaeque capillos
Dissimulant plumae: *collumque a pectore longum*
Porrigitur; digitosque ligat junctura rubentes:
Penna *latus vestit: tenet os sine acumine rostrum.*

& XIV, 500.

Vox pariter vociscque via est tenuata, comaeque
In plumas *abeunt:* plumis *nova colla teguntur,*
Pectoraque & tergum: majores brachia pennas
Accipiunt; cubitique leves sinuantur in alas.

Ergo *inducere plumas membris* perinde erit, ac ipsum caput, cervicem, caudam, & cetera membra undique collata plumis obducere & tegere. id enim est *Inducere.* Ovid. Met. X, 271.

& pandis inductae *cornibus aurum*
Conciderant ictae nivea cervice juvencae.

& IX, 391.

sine, numine vestro
Contegat inductus *morientia lumina cortex.*

Jam vero illud omnia portenta & omnium aegrorum somnia longe exsuperet, si *mulieris* facies, si *equi* cervix, si cauda *pistricis* plumis vestiantur. Vestram fidem, pictores; ubi terrarum, in qua usquam perguia tam prodigiosa tabula prostabat? Ipse vero poëta, si quid sapio, non levius existimationis discrimen subit, qui tam absurda fingere voluit, quam ille siquis est qui velit pingere. Qui, malum, *formosa superne* mulier, cui caput & tota facies plumis obducta erat? Elegans sane formarum spectator, dignusque cui talis Glycera vel Inachia cum plumeis genis de nocte veniat. Unde porro sciet spectator, *piscem* esse in tabula, si non squamis, sed plumis totus obtegatur? Qui divinabit *atrum* esse *piscem*, cui *variae* & diversis coloribus *plumae* inductae sunt? Id enim, ne nescias, *variae plumae* tibi significabunt: Propertius III, 11.

Aut variam *plumae* versicoloris *avem.*

Plinius Hist. X, 38. *Meleagrides Africae, hoc est, gallinarum genus, gibberum*, variis sparsum plumis. Varro de Re Rust. III, 9. *Gallinae Africanae sunt grandes*, variae, *gibberae.* Tot, ut vides, absurda, tot incredibilia vel Ifiacis pictoribus abneganda vulgatam lectionem sequuntur. Levius quidem peccat codicis Regii scriptura, qui clare & sine litura exhibet,

varias inducere PENNAS:

sed nec haec sagaci lectori fucum facere poterit. Cur enim *varias* obsecro? Non satis monstrosum erat, si unius cujusvis coloris *pennae* sive alae appingerentur? Quis ferat in ipsis ineptiis tam ineptam & putidam diligentiam? Numquam, mihi crede, sic desipuit Horatius; etsi jam olim in ejus libris haec menda inoleverit: sic enim hunc locum citat Joannes Saresberiensis Polic. II, 8. *Disjuncta*, inquit, *conjungit:, ut si Humano capiti cervicem jungat equinam, varias inducens undique* plumas, *ut juxta Poëtam, turpiter atrum Desinat*

Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Desinat in piscem mulier formosa superne;
Spectatum admissi risum teneatis amici?
Credite, Pisones, isti tabulae fore librum
Persimilem, cujus, velut aegri somnia, vanae
Fingentur species; ut nec pes, nec caput uni
Reddatur formae. Pictoribus atque poëtis
Quidlibet audendi semper fuit aequa potestas:
Scimus, & hanc veniam petimusque damusque vicissim:
Sed non ut placidis coëant inmitia; non ut
Serpentes avibus geminentur, tigribus agni.
Inceptis gravibus plerumque & magna professis,
Pur-

in piscem mulier formosa superne. Ubi *plumas* habet & codex scriptus Cantabrigiensis. Enimvero cui fama & salus Venusini nostri cordi erit, sic, opinor, mecum non invitus reponet:

Humano capiti cervicem pictor equinam
Jungere si velit, & varias inducere FORMAS
Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Desinat in piscem mulier formosa superne.

Levis est in recepta scriptura aberratio; quam si somniculosis librariis imputabis, cetera tibi praestare possum. Omnia enim, quaecumque non stulte fingere velis, in se continet haec nostra lectio; & plura utique, quam vulgatum illud *Plumas* vel *Pennas*. Quippe ex *variis formis* & *alas* si vis, & pedes, & dorsum, & ventrem adjungere poteris; ut omnes Scyllas & Chimaeras varietate naturarum facile antecellat. Siquis, inquit, humano capiti cervicem equinam addat, & sic porro varias formas inducat membris undique collatis, ita ut in piscem definat, quae capite mulier erat. Recte autem *inducere formas membris*, ut Ovid. Metam. VII, 624. de Formicis in homines mutatis;

Et maciem numerumque pedum nigrumque colorem
Ponere, & humanam membris inducere formam.

Sic *inducere faciem.* Met. IV, 374.

Vota suos habuere deos. nam mixta duorum
Corpora junguntur; faciesque inducitur *illis*
Una.

Sic & *trahere formas* Prudent. Apotheos. 1037.

omnia jussu
Imperitante novas traxerunt *edita* formas.

Varias autem *formas*; ut Idem Hamartig. 291.

Additur ars, ut fila herbis saturata recentis
Inludant varias *distincto flamine* formas.

Ovid. Met. XI, 613. de Somno deo:

Hunc circa passim varias *imitantia* formas
Somnia vana jacent.

XV, 137.

animam sic semper eandem
Esse, sed in varias *doceo migrare* figuras.

& in Ibide:

Utque pater solitae varias *mutare* figuras.

Porro Quintilianus VIII, 3. *Vitium est*, inquit, *siquis sublimia humilibus, vetera novis, poëtica vulgaribus misceat. Id enim tale est monstrum, quale Horatius in prima parte libri de Arte Poëtica fingit, Humano capiti cervicem pictor equinam Jungere si velis, & cetera ex diversis naturis subjiciat.* Adverte animum, ut *diversis naturis* dicat: magnum utique argumentum, non aliter eum olim legisse, quam nos hodie emendamus: siquidem perinde id est ac si dixisset, *Et cetera ex variis formis subjiciat.* Ipse denique Flaccus, cum apodosin seu redditionem sententiae facit, v. 8. *cujus vanae*, inquit, *fingentur species.*

ut nec pes, nec caput UNI
Reddatur FORMAE.

Utique cum in posteriore orationis κώλῳ *uni* dicit *formae*; vix aliter in priore membro dicere potuit, quam *varias formas.* Ceterum in versu tertio pro *atrum piscem* Gronovius pater Observ. I, 28. & Nic. Heinsius in codicis sui margine sic po-

HORATII FLACCI
ARS POETICA.

EPISTOLA AD PISONES.

HUMANO capiti cervicem pictor equinam
Jungere si velit, & varias inducere plumas

Un-

VARIAS INDUCERE PLUMAS] Sic in omnibus fertur; scriptique adstipulantur, uno. Videamus locum integrum:

Humano capiti cervicem pictor equinam
Jungere si velit, & varias inducere PLUMAS
Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Desinat in piscem mulier formosa superne.

Horor, ne illud *varias inducere plumas* aliud Latinis auribus sonet, quam vulgus interpretatur. Plerique enim sic accipiunt, *Si humano capiti mulieris cervicem equi & alas volucri caudam piscis velit jungere:* quae quidem sic satis commode admitti posset, ni ipsa reluctarentur & repugnarent. Alarum quippe sunt; *plumis* autem reliquae corporis velantur. Ovid. Met. II, 374. de Cycno nato:

Nox est tenuata viro, canaeque capillos
Pennae nitent plumae: collumque a pectore longum
Existit: digitosque ligat junctura rubentes:
Latus vestit: tenet os sine acumine rostrum.

500.

Scriptor vocisque via est tenuata, comaeque
Plumas habuere: plumis nova colla tegumtur,
Pectus & tergum: majores brachia pennas
Sumunt; cubitisque leves firmantur in alas.

Inducere plumas membris perinde erit, ac ipsa ut, cervicem, caudam, & cetera membra ique collata plumis obducere & tegere. Sic est *Inducere.* Ovid. Met. X, 271.

Et pandis inductae *cornibus aurum*
Gerant ictae nivea cervice juvencae.

191.

Sine, numine vestro
Vigas inductus *morientia lumina cortex.*

Horo illud omnia portenta & omnium aegrotantium somnia longe exsuperet, si *mulieris* facies, si *equi* cervix, si cauda *pistricis* plumis vestiantur. Vestram fidem, pictores; ubi terrarum, in qua usquam perguia tam prodigiosa tabula prostabat? Ipse vero poëta, si quid sapio, non levius existimationis discrimen subit, qui tam absurda fingere voluit, quam ille siquis est qui velit pingere. Qui, malum, *formosa superne* mulier, cui caput & tota facies plumis obducta erat? Elegans sane formarum spectator, dignusque cui talis Glycera vel Inachia cum plumeis genis de nocte veniat. Unde porro sciet spectator, *piscem* esse in tabula, si non squamis, sed plumis totus obtegatur? Qui divinabit *atrum* esse *piscem*, cui *variae* & diversis coloribus *plumae* inductae sunt? Id enim, ne nescias, *variae plumae* tibi significabunt: Propertius III, 11.

Aut variam *plumae versicoloris avem.*

Plinius Hist. X, 38. *Meleagrides Africae, hoc est, gallinarum genus, gibberum*, variis sparsum plumis. Varro de Re Rust. III, 9. *Gallinae Africanae sunt grandes*, variae, *gibberae.* Tot, ut vides, absurda, tot incredibilia vel Isiacis pictoribus abneganda vulgatam lectionem sequuntur. Levius quidem peccat codicis Regii scriptura, qui clare & sine litura exhibet,

varias inducere PENNAS:

sed nec haec sagaci lectori fucum facere poterit. Cur enim *varias* obsecro? Non satis monstrosum erat, si unius cujusvis coloris *pennae* sive alae appingerentur? Quis ferat in ipsis ineptiis tam ineptam & putidam diligentiam? Numquam, mihi crede, sic desipuit Horatius; etsi jam olim in ejus libris haec menda inoleverit: sic enim hunc locum citat Joannes Saresberiensis Polic. II, 8. *Disjuncta*, inquit, *conjungit, ut si Humano capiti cervicem jungat equinam, varias inducens undique* plumas, *ut juxta Poëtam, turpiter atrum Desinat in*

Deficiunt animique: profeſſus grandia turget:
Serpit humi tutus nimium timiduſque procellae:
Qui variare cupit rem prodigialiter unam,
Delphinum ſilvis adpingit, fluctibus aprum.
In vitium ducit culpae fuga, ſi caret arte.
Aemilium circa ludum faber, unus & unguis
Exprimet, & mollis imitabitur aere capillos;
Infelix operis, ſumma: quia ponere totum

v. 32. Vulg. FABER IMUS, ET.

Ne-

bebis: in hoc vero Horatii loco LENIA omnino legendum eſſe vel oppoſitionis ratio clare evincet,

ſectantem lenia nervi
Deficiunt.

Ubi vides in orationis genere *Lene* opponi *Nervoſo:* recte hoc; at ineptus ſit, qui τῷ *levi* nervoſum oppoſuerit. Cicero in Bruto. c. 48. de C. Julio: *Sunt ejus aliquot orationes, ex quibus, ſicut ex ejuſdem tragoediis,* LENITAS *ejus* SINE NERVIS *conſpici poteſt.* Noſter Serm. II, 1.

Sunt quibus in ſatira videar nimis acer, *& ultra*
Legem intendere opus: ſine nervis *altera, quicquid*
Compoſui, pars eſſe putat.

Vides τὸ *acre* hic opponi τῷ *ſine nervis*; atqui *acre* eſt contrarium *leni*, non *levi*. Cicero in Bruto c. 25. *Hoc in oratore Latino primum mihi videtur* lenitas *illa apparuiſſe Graecorum.* Ibidem c. 44. *Multa in ea oratione graviter, multa* leniter, *multa* aſpere, *multa facete dicta ſunt.* In Oratore c. 6. *Elaborant alii in* lenitate *& aequabilitate, & puro quaſi quodam & candido genere dicendi.* Ibidem c. 28. *Qui enim nihil poteſt tranquille, nihil* leniter, *nihil partite, definite, diſtincte, facete dicere.* Ibid. c. 30. *Nihil enim ample Cotta, nihil* leniter *Sulpicius, non multa graviter Hortenſius.* Ibid. c. 31. *Demoſthenes nihil Lyſiae ſubtilitate cedit, nihil argutiis & acumine Hyperidi, nihil* lenitate *Aeſchini & ſplendore verborum.* De optimo genere Orat. c. 2. *Sed & verborum eſt ſtructura quaedam duas res efficiens, numerum &* lenitatem. De Legibus I, 4. *Ut jam oratio tua non multum a Philoſophorum* lenitate *abſit.* Ad Herennium I, 7. *In exordienda cauſſa ſervandum eſt, ut* lenis *ſit ſerma, & uſitata verborum conſuetudo.* De Oratore II, 15. *Verborum autem ratio & genus orationis fuſum atque tractum, & cum* lenitate *quadam aequabili profluens, ſine hac judiciali* aſperitate, *& ſine ſententiarum forenſium aculeis perſequendum eſt.* Ibid. c. 29. *Harum trium partium prima* lenitatem *orationis, ſecunda acumen, tertia* vim *deſiderat.* Ubi vides *vim*, ſimiliter ac *nervos*, lenitati opponi. Caeſar de Terentio:

Lenibus *atque utinam ſcriptis adjuncta foret* vis,
Comica ut aequato virtus polleret honore
Cum Graecis, neque in hac deſpectus parte jaceret.

Sic diſtingue, ut ſit *virtus Comica*, non *vis Comica*; de qua quae & qualis ſit fruſtra quaeſiverunt viri eruditi. Quintilianus IX, 4. *In Herodoto vero, cum omnia* leniter *fluant, tum ipſa dialectus habet eam jucunditatem, ut latentes etiam numeri complexa videatur.* Ibidem: *Haec enim* lenis *& fluens contextus decet.* Iterum: Lenia *ſpatium, ſublimia & ornata claritatem quoque vocum poſcunt.* Et mox, *Quo minus id mirum in pedibus orationis; cum debeant ſublimia ingredi,* lenia *duci,* acria *currere, delicata fluere.* Et rurſus: Aſpera *contra Iambis maxime concitantur, non ſolum quod ſunt e duabus ſyllabis, eoque frequentiorem quaſi pulſum habent, quae res* lenitati *contraria eſt.* Et denique: *Et certe nullum verbum aptum atque idoneum praetermittemus gratia* lenitatis. Idem X, 1. *Quoſdam elatior ingenii vis & magis concita & plena ſpiritus capit: ſunt & lenis & nitidi & compoſiti generis non pauci amatores.* Et X, 2. *Etiam hoc ſolet incommodi accidere his qui ſe uni alicui generi dediderunt; ut ſi* aſperitas *his placuit alicujus, hanc etiam in* leni *ac remiſſo cauſſarum genere non exuant.* Et mox: *Sintque alia* leniter, *alia* aſpere; *alia concitate, alia remiſſe; alia docendi, alia movendi gratia dicenda.* Idem XII, 10. *Nam & ſubtili plenius aliquid atque ſubtilius, & vehementi remiſſius atque vehementius invenitur: ut illud* lene *aut aſcendit ad* fortiora *aut ad tenuiora ſubmittitur.* Seneca Epiſt. XLVI. *Compoſitio viriis & ſancta; nihilominus interveniebat dulce illud & loco* lene. Epiſt. C. *Eſt decor proprius orationis* leniter *lapſae.* CXV. *Apte verba contexta, & oratio fluens* leniter. Seneca Controv. III, 19. *Compoſitio quoque Calvi in actionibus ad exemplum Demoſthe-*

Purpureus, late qui ſplendeat, unus & alter
Adſuitur pannus: cum lucus & ara Dianae,
Et properantis aquae per amoenos ambitus agros,
Aut flumen Rhenum, aut pluvius deſcribitur arcus.
Sed nunc non erat his locus: & fortaſſe cupreſſum
Scis ſimulare: quid hoc, ſi fractis enatat exſpes
Navibus, aere dato qui pingitur? amphora coepit
Inſtitui, currente rota, cur urceus exit?
Denique ſit quidvis; ſimplex dumtaxat & unum.
Maxima pars vatum, pater & juvenes patre digni,
Decipimur ſpecie recti. brevis eſſe laboro,
Obſcurus fio: ſectantem lenia nervi

v. 23. Vulg. QUOD VIS. 26. LEVIA. Defi-

;endum ſuſpicantur,
ut turpiter ATRAM
in PRISTIM *mulier formoſa ſuperne:*
ta Virgilius & Claudianus de Tritone;
X, 211; hic de Nuptiis Honorii v. 147.
cui Laserum tenus hiſpida nanti
ominem praefert, in priſtim *deſinit alvus.*
tendebat biſido veſtigia cornu,
iſtis *commiſſa viro.*
cum eodem pacto decem amplius alio-
arum loca contra fidem codicum immu-
t, melius eſt manum abſtinere: de quo
cum vacas, diſertiſſimum Broukhuſium
lum I, 5.
NIQUE SIT QUOD VIS SIMPLEX DUNTAXAT
] Ubi *quod vis* interpretantur, *quod in-*
uod componis. Recte: ſed & friget ea le-
in ambiguitatem incidit, & immodula-
lit verſum. Ego vero ex tribus noſtris,
& Moreti codice, & ex uno Statii, cer-
tibi lectionem promo; quae vel ſine ope
narum & facile inveniri poterat, & ad-
rebatur:
amphora coepit
i, *currente rota cur urceus exit?*
ue ſit QUIDVIS, *ſimplex dumtaxat & u-*
num.
ı ſimilitudine: Amphoram incepiſti, cur
›hora exit; ſed partim amphora, partim
denique *quidvis* ſit, amphora, vel urceus,
, vel cadus, vel dolium; modo unum
ıplex.

26. SECTANTEM LEVIA NERVI DEFICIUNT ANIMIQUE] Codex Achillis Statii, mutatâ literula,
Sectantem LENIA *nervi*
Deficiunt animique.
Utram jam utri praeferemus? quippe haud minus ſenſu quam ſcriptura altera alteri propinqua eſt. LEVIA *carmina* Terentianus Maurus p. 2419.
Creticus in noſtris, ſi levia carmina *pangas,*
Raro invenitur: qualis hic Maronis eſt,
Inſulae Ionio in magno quas dira Celaeno:
Creticus offendit pes primus, & aſperat *aures.*
Ita quidem editiones: ſed ne ex adjunctis quidem ſciveris, *leviane* an *lenia* dederit auctor: cum *aſperum* apud Latinos & *levi* & *leni* opponatur. Terent. Heaut. III, 51. v. 50.
aſperum,
Pater, hoc eſt: aliud lenius *ſodes vide.*
Lucretius V, 1379.
At liquidas avium voces imitarier ore
Ante fuit multo, quam levia carmina *cantu*
Concelebrare homines poſſent aureſque juvare.
Propertius I, 9.
Plus in amore valet Mimnermi verſus Homero
Carmina *manſuetus* lenia *quaerit amor.*
Verum utrobique turbant codices nonnulli, illic *lenia*, hic *levia* exhibentes; ut ad neutram partem haec loca facere queant. Favet illud magis, quod eadem metaphora Graeci Rhetores τὸ γλαφυρὸν & τὸ λεῖον, cui τὸ τραχὺ contra ſtatuunt, ſaepe praedicent; nam λεῖον utique *leve* eſt, non *lene*. Latinos tamen in hac ſententia *lene* & *lenitatem* paſſim alias maluiſſe pro comperto mox habebis:

Ut jam nunc dicat, jam nunc debentia dici
Pleraque differat & praesens in tempus omittat.

In

46. HOC AMET, HOC SPERNAT] Difficilis locus, quique integer apponi debet, ut accuratius excutiatur;

Ordinis haec virtus erit & Venus, aut ego fallor,
Ut jam nunc dicat; jam nunc debentia dici
Pleraque differat, & praesens in tempus omittat;
Hoc amet, hoc spernat promissi carminis auctor.
In verbis etiam tenuis cautusque serendis,
Dixeris egregie, notum si callida verbum
Reddiderit junctura novum.

Distinguunt plerique hodie & suspendunt orationem a versu medio, *ut jam nunc dicat:* deinde illud ordiuntur, quod cuivis magnam admirationem moveat: *Jam nunc debentia dici pleraque differat.* Enimvero si jam nunc dici *debent*, recte & ordine jam nunc *dicentur.* An jubes, ut quae in hac adnotatione jam nunc a me dici oportet, ea differam & omittam? Ergo aut tacendum mihi est, aut alia, quaedam dicenda sunt, quae nunc dici non debebant. Bellum sane praeceptum, cui mihi illi cum maxime obtemperare videntur, qui hunc locum tam prave enarrare sustinent. Ego vero, quam ut tam absurda & ἀσύστατα commentarer, sic potius distinguerem, quemadmodum olim Lambinus,

Ut jam nunc dicat jam nunc debentia dici;
Pleraque differat; & praesens in tempus omittat.

Servatur, inquit, rectus ordo & lucidus; si jam dicas quae locus postulat ut jam dicantur; pleraque vero, quibus scilicet praesens locus non est, in tempus aliud & locum commodiorem differas. Atqui haec Ordinis fuerit quasi definitio generalis: Noster vero *virtutem* hic quandam & arcanam ordinis *venerem* indicat, reconditam scilicet gratiam & venustatem, caute nec sine periculo tentandam: inde est quod addit, *Aut ego fallor.* Atqui, si Lambinum sequeris, haud verendum erat ut falleretur: immo adeo planum certumque est, ut ne praeceptione quidem opus sit. Quid igitur? Enimvero falluntur hic Interpretes in tritissimis illis vocabulis *Jam nunc:* quae ubi semel veniunt, praesens tempus denotant; ubi vero repetuntur, idem valent ac *Interdum.* Et in simplicibus quidem *Jam* & *Nunc*, vel pueris hoc notissimum est: Noster Serm. II, 2. & Epist. II, 1.

Qui jam *contento*, jam *laxo fune laborat.*
Nunc *athletarum studiis*, nunc *arsit equorum.*

Sed & compositio *Jam nunc* sic utitur Persius, perpetuus Nostri imitator: Sat. V, 110.

Et modicus voti, presso lare, dulcis amicis?
Jam nunc *adstringas*, jam nunc *granaria laxes?*

Quod ad exemplum, hunc de quo agimus locum interpretaberis;

Ut jam nunc *dicat*, jam nunc *debentia dici*
Pleraque differat, & *praesens in tempus omittat.*

hoc est, ut *interdum* dicat omnia, *interdum* pleraque quae debebant dici & ad locum pertinebant differat in aliud tempus; ne mole scilicet τῶν πρεσβύτερον obruatur lector, & narrationis filum amittat. Hoc si cum judicio fiet, singularem gratiam veneremque conciliabit. Jam vero illud quorsum obsecro pertinebit?

Hoc amet, hoc spernat promissi carminis auctor.

Promissum carmen est, nam & sunt qui hoc male accipiunt, quod magnam sui exspectationem movit: Juvenalis VII, 82.

Curritur ad vocem jucundam & carmen amicae
Thebaidos, laetam cum fecit Statius urbem
Promisitque diem:

Alibi hoc appellat Noster *poëma legitimum:* Epist. II, 2. v. 109.

At qui legitimum cupiet fecisse poëma.

Jam autem talis poëmatis auctor *Hoc*, inquit, *amet, hoc spernat*; Quaenam vero ista sunt *hoc* & *hoc?* nam sunt qui ad praecedentia referre volunt. *Amet* igitur, si vis, jam dicere jam dici debentia: sed quid est sodes, quod *spernat?* An spernat *pleraque differre?* Atqui id non vetuerat Noster, sed praeceperat: non ut *spernendum*, verum ut *amandum* proposuerat. Praeterea vide modo seriem & constructionem: *Ordinis virtus & venus erit, ut* auctor promissi carminis *amet hoc, spernat illud*; non persentiscis illud *promissi carminis* sententiam labefactare? Quid enim? nullus erit ordo, nulla ejus norma vel ratio, nisi carmen *promissum* sit? Nimirum hic opera luditur; neque ullo pacto versiculum hunc cum prioribus possis connectere. Senserunt hoc Interpretes quidam & nuper & olim: unde inviti licet & coacti eo demum recurrerunt, ut integrum hinc praeceptum formarent & cuderent, per se constans & a reliquis omnibus abscisum:

Hoc amet, hoc spernat promissi carminis auctor.

Ita certe Servius ad Georg. II, 475. ME vero primum dulces ante omnia Musae] *Suam personam pro quocumque ponit: sic paullo post:* Rura MIHI placeant, *pro cuilibet. Sic in primo:* Non illa quisquam ME nocte per altum Ire. *In tertio:* Ne MIHI tunc molles sub divo carpere somnos: *Et*

hoc

Neſciet. hunc ego me, ſi quid conponere curem,
Non magis eſſe velim; quam naſo vivere pravo,
Spectandum nigris oculis nigroque capillo.
Sumite materiam veſtris, qui ſcribitis, aequam
Viribus; & verſate diu, quid ferre recuſent,
Quid valeant humeri. cui lecta potenter erit res,
Nec facundia deſeret hunc, nec lucidus ordo.
Ordinis haec virtus erit & venus, aut ego fallor;

v. 36. Vulg. PRAVO v. NASO.

Ut

nihil in illa placidum, nihil lene *eſt, emendata & fluctuantia. hic tamen in epilogo, non* eniter *componit, ſed & infracte.* Appuleius igia: *Ut in illa oratione neque Catonis gravitatem, neque Laelius* lenitatem, *neque Graccum, nec Caeſar calorem, nec Hortenſius* nem, *nec Calvus argutias, nec parſimoniſtius, nec opulentiam Ciceronis.* Quid ergo? i opinor ſuperque fidem fecimus, non *lenium* LENIA deinceps hic reponendum eſſpere tandem audebunt editores.

EMILIUM CIRCA LUDUM FABER IMUS, ET EXPRIMET] Crucem interpretibus fixit is ille *Faber imus:* ita in omnes partes ſe , in cauſſa vel nominis vel epitheti exquimum inquit Porphyrion, *hoc eſt, in angubernam habentem.* Acron *nomen proprium* pit; quod & in membranis ſaepe inter linotatum vidi: *alii tamen*, inquit, *dicunt brevem; alii, in extrema parte ludi poſitum.* os cancellos non egredi audent recentioc id mirum; cum neque de homine neangulo illo ludi nunc quicquam amplius ſciſcere. Tu vero, contemtis his naeniis, m & veterem lectionem huc revoca; miutatione;

lium circa ludum faber, UNUS *& ungues imet, & molles imitabitur aere capillos,*
x operis ſumma.

unum optime capillos & ungues exprimet, vero membra & totam adeo ſtatuam poon poterit. Quid clarius certiuſve? Eleillud *unus* ſic poni ſolet. Noſter Serm. I, 2.

ita moretrice potes, Davoque Chremeta
ente ſenem comis garrire libellos,
us vivorum, Fundani.

I, 3. v. 24.

os egregiaſque domos mercarier UNUS
Cum lucro noram.

Epod. XII.

Namque ſagacius UNUS *odorer.*

Nepos in Cimone: *Cum* UNUS *in civitate maxime floreret.* Virgil. Aen. II, 426.

cadit & Riphaeus, juſtiſſimus UNUS
Qui fuit in Teucris, & ſervantiſſimus aequi.

Ubi recte Servius: UNUS, *non ſolus, ſed praecipuus.* Ergo faber iſte, omnium optime, praecipue, unice ungues & crines exprimebat, in ceteris deficiebat. Tolle vero vocabulum UNUS; & ſententiam ipſam una opera ſuſtuleris. Quid enim eſt *Exprimet ungues?* Qui ſcias ex iſto, utrum affabre & eleganter, an craſſe illepideque, an mediocriter expreſſerit? Atqui in exprimendis unguibus *praeſtantiam artificii* hic commemorari, vel ſententiae redditio fidem facit, ubi ex adverſo ponit in quibuſdam corporis partibus *formae excellentiam*,

Spectandum nigris oculis nigroque capillo.

Ceterum UNUS clare exhibet codex Oxonienſis, qui Digbeanus vocatur; & a prima manu, prout ex litura conjicere licet, Graevianus & Regiae Societatis. Et ſic quoque locum citat Joannes Saresberienſis praefatione Libri VI. Viderat hunc Theodorus Marcilius: *Sed melius*, inquit, IMUS. Ita quidem: ſi *faber unus* idem effet ac *faber aliquis.* Sed elegantiam vocis non aſſecutus eſt.

36. QUAM PRAVO VIVERE NASO] Reſtitue ex omnibus codicibus tam noſtris quam aliorum, verborum ordine mutato,

Non magis eſſe velim, quam NASO *vivere* PRAVO.

Illud vero, cum in editionibus priſcis, utraque Veneta & Loſcheriana, ſemel inſederat, patienter nimis ne dicam ignave perpeſſi ſunt interpretes. Siquidem, praeterquam quod codices abjudicant, etiam invenuſtus ille trium ſyllabarum concurſus VOVIVE pravitatem ejus redarguit.

Dixeris egregie, notum ſi callida verbum
Reddiderit junctura novum. ſi forte neceſſe eſt
Indiciis monſtrare recentibus abdita rerum;
Fingere cinctutis non exaudita Cethegis
Continget: dabiturque licentia ſumta pudenter.
Et nova factaque nuper habebunt verba fidem; ſi
Graeco fonte cadent, parce detorta. quid autem

v. 52. Vulg. FICTA.

Cae-

vocandus notatur; ſcilicet ne librum venalem aut mercede ſcriptum litura dehoneſtet. Ubi vero hae in margine literulae negleguntur aut evaneſcunt; eo tandem res venit, ut longo temporis tractu Librarii unius erratio per omnia deinceps apographa propagetur.

52. ET NOVA FICTAQUE NUPER HABEBUNT VERBA FIDEM] *Ficta verba* habent codices noſtri, ut editiones omnes; recte quidem, ſi alio loco eſſet. At nunc verſu abhinc altero praeceſſerat eodem ſenſu *Fingere*. Quamobrem ne tam putida repetitione nitidiſſimum carmen maculetur, adſciſcimus certiſſimam lectionem, quam Fabricii codices ſubminiſtrarunt,

Et nova FACTA*que nuper habebunt verba fidem, ſi Graeco fonte cadent.*

Cicero in Oratore c. 20. *Ego autem etiam ſi quorundam grandis & ornata vox eſt poëtarum, tamen in ea licentiam ſtatuo majorem eſſe* faciendorum *jungendorumque* vocabulorum. Et c. 24. *Ergo ille tenuis orator, modo ſit elegans, nec in* faciendis verbis *erit audax, & in transferendis verecundus, & parcus in priſcis.* Et c. 52. *Eſt enim Iſocrates, ut in transferendis* faciendiſque verbis *tranquillior, ſic in ipſis numeris ſedatior.* Idem de Oratore III, 38. Novantur *autem* verba, *quae ab eo qui dicit ipſo gignuntur ac* fiunt. De Partit. Orat. c. 21. *Utendum erit iis in oratione ſingulorum verborum inſignibus, quae habent plurimum ſuavitatis; id eſt, ut* factis verbis *aut vetuſtis aut tranſlatis frequenter utamur.* De Finibus III, 15. *Cum uteretur Zeno in lingua copioſa* factis tamen nominibus ac novis. Et iterum: *Sed non alienum eſt, quo facilius vis verbi intelligatur, rationem hujus* verbi faciendi *Zenonis exponere.* Gellius XIII, 15. *Qui* verba *Latina* fecerunt, *quique his probe uſi ſunt*, Humanitatem *appellaverunt id propemodum quod Graeci παιδείαν vocant.* Ita Graeci dicunt, ῥήματα ποιεῖν & πεποιημένα.

59. SIGNATUM PRAESENTE NOTA] Etiam hic locus deſcribi meretur;

ego cur acquirere pauca
Si poſſum invideor? cum lingua Catonis & Enni
Sermonem patrium ditaverit, & nova rerum
Nomina protulerit. *Licuit ſemperque licebit*
Signatum praeſente nota producere nomen.

Mirificum ſane epiphonema: *Licuit ſemperque licebit nomen producere.* Cur igitur, ſi hoc ita certum & conceſſum erat, tot verſibus defenſionem paraſti, quod *pauca* nomina produxeris. Vides, opinor, vitium; cum in hac acclamatione, ut nunc quidem fertur, nihil arguti ſit, neque quidquam, quod non in ipſa κατασκευῇ ſive narratione iiſdem verbis continebatur. Illud etiam vide, *nomina protulerit* & continuo rurſus *producere nomen*: quis ferat tam inficetam repetitionem tam brevi intervallo? neque enim aliud eſt *producere* quam *proferre.* Quamobrem, aut valde fallor, aut ſic ſcripſit Horatius,

licuit ſemperque licebit
Signatum praeſente nota PROCUDERE NUMMUM.

Et *procudere* quidem firmatur ex ſcriptis, apud Lambinum, Achillem Statium, Jaſonem de Nores, & Franciſcum Luiſinum: quorum noviſſimus & *Nummum* ſe libentius legere ait, ſequentibus tamen editoribus non potuit hoc perſuadere. Atqui ut lectio recepta, prout jam vidimus, inanis eſt & putida; ita quae nunc a nobis adſciſcitur egregia prorſus & perquam venuſta eſt. Caudit nempe argumentationem nota illa ſimilitudine a Nummo petita. Verba ſiquidem ut nummus ſunt, cui forma publica eſt. Cum igitur nummum praeſente nota ſignare ſemper licuit & licebit; quidni & idem jus erit verbis procudendis? Notiſſima, ut dixi, comparatio eſt ſermonis cum Moneta; adeo ut nude apud Noſtrum poſita neque probatione neque accommodatione indigeret. Symmachus Epiſt. I, 4. *Unus aetate noſtra* monetam *Latieris eloquii Tulliana* incude finxiſti. Quintilianus I, 9. *Conſuetudo certiſſima loquendi magiſtra: utendumque plane ſermone, ut* nummo cui publica forma eſt.

Cu-

In verbis etiam tenuis cautuſque ſerendis,
Hoc amet, hoc ſpernat, promiſſi carminis auctor.

v. 46. 45. *ordine inverſo.*

Di-

iod dicit Horatius in Arte Poëtica, Hoc
)c ſpernat promiſſi carminis auctor. Et
V, 412. Improbe amor, quid non] *Ex-*
i POETA *contra amorem: & hoc eſt quod*
licit, Hoc amet, *&c.* Et ad v. 415. Fru-
tura] *Fruſtra, ex judicio* POETAE *dictum*
lorat. Hoc amet, *&c.* Ergo ex Servii
hoc praecipit Horatius, ut poëta non-
n ex perſona ſua loquatur, ſe rebus in-
ıt, ſuum judicium interponat. Vides,
ctus ſit, ut ſenſum aliquem extunderet.
)fecto neque ex his verbis praeceptum il-
:itur; nihil minus: neque quiſquam ſa-
eneratim praecepti loco tradiderit. Quid
Comoedia Tragoediave fiet, ubi num-
oëta ſe intermiſcet? Quin & in Epico
aliiſque fieri quidem poteſt; praecipi niſi
& ſtulte non poteſt. Deſerunt itaque
recentiores, & *delectum rerum ipſarum*
ligunt, *Hoc amandum, hoc ſpernendum eſt*;
obandum, aliud rejiciendum. Enimvero
ıaerea exclamare libet,

pulchre! nunquam vidi melius conſilium
dari.

ıto, inquit, *hoc ſpernito*: an tu in Poëtica
lare quiddam mones, quod in omnibus
, in omni vitae genere notiſſimum eſt,
n fugienda eſſe, quaedam petenda?
ıcito: *recte ſane. Hoc* fugito: *callide.*
c in culina aeque ac in libris locum ha-

alſum eſt, hoc aduſtum eſt, hoc lautum eſt
parum:
recte eſt: iterum ſic memento.

ſcilicet doctiores & ad Poëticam inſtructio-
edimus, hoc arcano praecepto onuſti. At
Cl. Dacierius, qui locum hunc ante ſuas
difficillimum & obſcuriſſimum fuiſſe con-
, ſic pulchre rem expedire ſibi viſus eſt,
:a enarrat; *ſpernat hoc, vel illud*, neque
ſingillatim exequatur, quae quovis modo
ımentum & narrationem *incidunt*. Novam
li Muſis placet, & intactam aliis dixit, cum
ıia nominavit: quid hoc ſodes aliud eſt
delectus rerum? quid aliud, quam quod ver-
ıum 150 habetur,

& quae
erat tractata nitoſcere poſſe, relinquit?

que bis idem diceret Noſter; neque tam
aut verborum pauper erat, ut praecepto
illo de Incidentibus tam breviter loviterque de-
fungeretur, *Hoc amet, hoc ſpernat.* Quid multa?
Reſtituo huic verſui ſuum locum & ordinem jam
plus mille annos, ut ex Servio paret, amiſſum;
eoque indignius, quod de Ordine jam nunc tra-
ctatum erat.

Ordinis haec virtus erit & venus, aut ego fallor,
Ut jam nunc dicat jam nunc debentia dici;
Pleraque differat & praeſens in tempus omittat.
In verbis etiam tenuis cautuſque ſerendis,
Hoc amet, hoc ſpernat promiſſi carminis au-
ctor.
Dixeris egregie, notum ſi callida verbum
Reddiderit junctura novum.

Vides, unius verſiculi trajectio quas turbas dede-
rit, quot coactas & ineptas Commentationes pe-
pererit. Subtilis, inquit, & cautus ac difficilis in
verbis admittendis, Hoc (verbum) amet, hoc
ſpernat: hoc ut probum recipiat, illud ut κακοῦ
κόμματος repudiet atque abjiciat, utcumque popu-
lari uſu quaſi civitate donetur. Sic & Epiſt. ad
Florum II, 2. v. 109.

At qui legitimum cupiet feciſſe poëma,
Cum tabulis animum cenſoris ſumet honeſti:
Audebit quaecumque parum ſplendoris habebunt,
VERBA *movere loco, quamvis invita recedant,*
Et verſentur adhuc intra penetralia Veſtae:
Obſcurata diu populo bonus eruet, atque
Proferet in lucem ſpeciosa VOCABULA *rerum, &c.*

Sentis, opinor, in promiſſo & legitimo carmi-
ne haec verba poëtae *amanda*, haec *ſpernenda*
eſſe. Quin & ſequentia illa, *Dixeris egregie*, jam
cultius & concinnius poſt hanc emendationem
feruntur: nam antea, cum ſic juncta ponerentur,

In verbis *etiam tenuis cautuſque ſerendis.*
Dixeris egregie notum ſi callida verbum;

Verbis utique & *verbum* tam propinqua repetitione
meram ſcabiem & ſordes prae ſe ferebant. Jam
autem ſimilis plane in pleriſque libris trajectio eſt
Epiſt. I, 1. v. 57. illic tamen unus & alter codex
rectam ſeriem ſervavit, hic nullus. Nempe prior
& antiquior luxatio haec eſt, quam altera. Ceterum illud ſancte affirmare poſſum, me nullum uſquam aut Horatii aut cujuſvis poëtae veteris manuſcriptum exemplar verſaviſſe, in quo ſcriba verſum aliquem caſu non omiſerit. Qui error, ubi aliquandiu latuit, in margine demum corrigitur: ubi ſtatim deprehenſus eſt, verſus extra ſeriem ſcribitur; & literulis AB ad ſuam ſedem re-

Prima cadunt: ita verborum vetus interit aetas,
Et juvenum ritu florent modo nata vigentque.
Debemur morti nos, noſtraque: ſive receptus

ita & ſermonem faſtidire coepit, & nova parturire verba, quae juvenum ritu ipſa modo florent & vigent, ut ait Horatius,

Ut FOLIA IN SILVIS *pronos mutantur in annos,*
Prima cadunt; ita verborum vetus interit aetas,
Et juvenum ritu florent modo nata vigentque.

Addé & illud, quod dure admodum & inconcinne illa ſubnectuntur, *Prima cadunt*; niſi nominativum *Folia* in praecedentem verſum adſciveris. Qualis enim ſodes oratio eſt, *ſilvae mutantur foliis: prima cadunt?* Immo *folia mutantur ſilvis*, & tum demum apte commodeque ſubjunxeris, *Prima cadunt.* Heinſius quidem Daniel *non dubitaverit*, ut ait, *praeferre, quod a Diomede adducitur.* Utinam vero manuſcripti mihi codicis copia eſſet; veram opinor lectionem apud illum Grammaticum deliteſcentem reperirem. Nunc quia res conjecturis agenda eſt; non crediderim ab Horatii manu eſſe, quod profert Diomedes: quippe quod ita clarum ac facile eſt, ut incredibile ſit a Librariis noſtris interpolari potuiſſe. Illi etenim difficilia & recondita facilioribus, non contra, ſolent mutare: neque quiſquam inauditum illud *Ut ſilvae foliis mutantur* perverſe ſubſtitueret, ſi in exemplari ſuo inveniſſet quod extra omnem exceptionem eſt, *Ut folia in ſilvis.* Virgil. VI, 309.

Quam multa in ſilvis *autumni frigore primo*
Lapſa cadunt folia.

Manilius lib. V.

Quot delapſa cadunt foliorum *millia* ſilvis.

Quamobrem, aut valde fallor, aut ſic dedit Horatius;

Ut SILVIS FOLIA *pronos mutantur in annos.*

ubi ſyllaba brevis ſuſtentatur, tum Caeſurae ratione, tum ob binas quae ſequuntur conſonantes: qualia paſſim apud Virgilium & alios occurrunt. Hanc porro licentiam cum Librarii datam eſſe neſcirent; quid magis in proclivi, quam ut *ſilvae foliis* officioſe reponerent? Sed & aliud, opinor, hic mendum latet, in lucem jam protrahendum. Quid enim eſt *in annos pronos?* an vergentes, declinantes, ſub auctumno ſcilicet; ut *prona dies*, decedens, apud Statium Theb. II, 41.

Aſt ubi prona dies.

Hoc quidem Dacierius voluit: verum haud patitur hanc ſententiam indoles locutionis, ubicumque enim dicunt, *in horas, in dies, in menſes, in annos*; totos & integros neceſſario denotant, non aliquam eorum partem. Ergo *pronos* in univerſum annos accipi licet, *declivos, cito labentes*, & neca *praecipitem annum* appellat,

properat cur
Vita citato, volucrique die

Rota praecipitis *volvitur* anni. Atqui apud Senecam morata or de vitae brevitate querimur, be tem annum & volucrem diem lias iidem ut lenti nimis & m tur,

Et queritur tardos *ire relicta* di Atqui nullus hic apud Flaccum locus eſt; & profecto cum *In a* prorſus utrumvis addidiſſet, ſeu *dos*, neque enim quiſquam in ſi tum epitheton uſquam adjunxit. cum reſtituo;

Ut SILVIS FOLIA PRIVOS *m* Amavit hoc vocabulum Noſter, *priva triremis*, & *Turdus, ſive a* ſtus: *Privos privaſque antiqui di* Gellius X, 20. *Veteres Priva dixe gula dicimus.* Ut folia, inquit, *los annos*; ita verborum vetus a exoritur. Lucretius V, 275.

Aëra nunc igitur dicam, qui c
Innumerabiliter privas mutatu Quid autem? nonne gemina ſunt, *Privas mutatur in horas tur in annos?* Iterum V, 732.

Inque dies privos *aboriſci quae* Ceterum unum idemque eſt, u *vas ſeu ſingulas*, an brevius *in h* ſter infra in Arte v. 160.

geſſit paribus collude
Colligit ac ponit temere, & mu Serm. II, 7, 10.

modo laev
Vixit inaequalis, clavum ut m Ingere huc, ſi vis, quodcumq terquam *privas* aut *ſingulas*: & tionem efficies. Porro *in dies ſingulos, in ſingulos annos* paſſim Livium, alioſque occurrunt; exemplis eſt immorandum. *Primus*, & *Pronus* ob compe

Caecilio Plautoque dabit Romanus, ademtum
Virgilio Varioque? ego cur adquirere pauca,
Si poſſum, invideor? cum lingua Catonis & Ennî
Sermonem patrium ditaverit, & nova rerum
Nomina protulerit. licuit, ſemperque licebit
Signatum praeſente nota procudere nummum.
Ut ſilvis folia privos mutantur in annos;

v. 59. Vulg. PRODUCERE NOMEN. 60. SILVAE FOLIIS PRONOS. Pri-

Fortunatianus lib. III. *Vir perfectiſſimus dicendum eſt verbis, ut* nummis publica monetis. Et iterum: *Aperta quomodo erit eloquutemur verbis propriis, uſitatis, ſicut* numismate *dixi*, publica moneta ſignatis. Juvenalis

Utrum egregium, cui non ſit publica vena,
Quidnihil expoſitum ſoleat deducere, nec qui
Tribuni ſeriat carmen triviale moneta.

Seneca de Benef. III, 35. *Jam tempus eſt quaedam audere, ut ita dicam, moneta proferri.* Recte NUMMUM SIGNATUM: ita Minucius Felix. *Literas imprimere*, nummos ſignare, *impreſſa conficere.* Tertullianus Apolog. c. 10. ſignatus nummus. Prudentius Peri Steph.

Nullum, nullorum, haud ullam tuus
Signavit deus pecuniam.

Boëthius in Topic. c. 13. Si pecunia ſignata *argentum legata eſt mulieri: eſt autem* pecunia ſignata *legata igitur.* Gellius II, 10. *Non rudem argentumque, ſed ſignata & ſignata* pecunia. Anonymus in vita Pauli Eremitae: *In quibus ferramenta incudas & mallei, quibus* pecuniae olim *ſignabantur, viſebantur.* Seneca de Tranquill. c. 11. *Quidquid factum ſignatumque argentum, donatum mutuumque meam reddo, reſtituo.* Recte itidem & FACTUM NOTA. Aurelius Victor in Aurelio: *Monetae opifices deles, quod nummariam notam corrupiſſent.* Varro de Re Ruſt. II, 1. *Et quod ſignatiſſimum pecore eſt* notatum. Plinius Hiſt. 68. figurate: *Dicebat hoc diſcrimen indubitatis ſignaſſe naturam. Nota* igitur in numismate eſt ac *forma*, cum in locis ſupra citatis, tum illo Senecae de Benef. V, 29. *Non eſt marmarius, quem barbarus & ignarus* formae pudet. Ergo, inquit Flaccus, ut cuivis aetati & licebit, vel *nummos* ex nova materia cudere vel veteres jam tritos & obſoletos conflare, ac praeſente nota denuo ſignare; ita *Verba* licuit & licebit vel nova prorſus fingere & facere, vel antiquata & defita recenti incude reformare, nova terminatione vel modulatione variare, nova junctura alio declinare & flectere.

60. UT SILVAE FOLIIS PRONOS MUTANTUR IN ANNOS] Inſolens profecto loquendi genus, *Silvae foliis mutantur*; quodque nullo, ut opinor, exemplo defendi aut excuſari poteſt. In hac conſtructione legerim potius, mutatione minima,

Ut ſilvae foliis pronos NUDANTUR *in annos.*

Cicero in Arateis:

Denudant foliis *ramos, & cortice truncos.*

Claudianus de Bello Getico v. 166.

Frigida ter decies nudatum frondibus *Haemum*
Tendit hiems veſtire gelu.

Sen. Hippol. 966.

Ut nunc canae frigora brumae
Nudent ſilvas: *nunc arbuſtis*
Redeant umbrae.

Severus, poëta Chriſtianus;

Quam multis foliis ſilva *cadentibus*
Nudatur, *gelidis tacta aquilonibus.*

Vel eadem prorſus ſententia legerim, levi item mutatione,

Ut ſilvae foliis pronos VIDUANTUR *in annos.*

Plane ut Noſter Carm. II, 9.

Aut foliis viduantur *orni.*

Virgil. Georg. IV. 518.

Arvaque Riphaeis numquam viduata *pruinis.*

Silius Ital. III, 601.

Nec Stygis ille lacus, viduataque *lumine regna.*

& XII, 370.

Serpentum tellus pura, & viduata venenis.

Et ſunt quidem, ni fallor, qui utramvis ex his conjecturis plauſu excipere velint: ſed ubi contextum orationis accuratius conſidero, plane alia via incedendum eſſe video. Cum enim *Folia* hic, non Silvae, cum *Verbis* comparentur; oportet utique, ut id vocabulum caſu recto efferatur, & ducat ſententiam. Atque ita ſane locus hic citatur a Diomede p. 394. *Sed injecit*, inquit, *poſtera aetas manum; & veluti diſciplinam priſtini ſaeculi,*

Seu curſum mutavit iniquum frugibus amnis,
Doctus iter melius: mortalia cuncta peribunt;
Nedum ſermonum ſtet honos, & gratia vivax.
Multa renaſcentur, quae jam cecidere; cadentque,
Quae nunc ſunt in honore vocabula: ſi volet uſus,
Quem penes arbitrium eſt, & jus, & norma loquendi.
Res geſtae regumque ducumque, & triſtia bella

Quo

v. 68. Vulg. FACTA PERIBUNT.

mentum ut futile vituperes. Erythraeus vero cachinno excipiendus eſt, qui literam S abjiciendam putat, *palu' aptaque remis*, more veterum poëtarum, qui *Hibernis paſtibu' pulſi*, *Subito ex infantibu' parvis*, & alia ad id exemplum paſſim uſurpabant; ignarus, hoc ante conſonantes ſolum, & ubi US natura breve erat, vel veteribus illis licuiſſe. Jam autem ſtrenue frontem perfricat Theodorus Marcilius, qui *ex veteribus* Horatii Priſcianique *membranis* veram, ut ait, lectionem profert, *Sterilisque palus aptataque remis*. Ubi enim gentium ſunt tales membranae? aut qui ſodes credibile eſt apud Priſcianum produci, qui ideo citat ut corripi oſtendat? quid quod *aptata remis*, minime quidem *palus*, ſed *navis* vel *ratis* recte dicitur: *Palus* vero *apta remis*. Ovidius Art. Amat. II, 126.

O quoties illum doluit properare Calypſo;
Remigioque aptas *eſſe negavit aquas.*

Claudianus Bello Get. v. 339. de Rheno & Danubio:

Ambo habiles remis, *ambo glacialia ſecti*
Terga rotis.

Quid igitur fiet? favebunt, ut bene ominor, qui Horatio bene volunt; ſi & ipſe in re jam deplorata & depoſita quid poſſim tentavero. Principio igitur nemo a me impetrabit, quin Grammaticos illos vitioſis exemplaribus deceptos eſſe credam: qualia pleraque Virgilii erant, teſte Gellio, diu ante quam illi naſcerentur. Incredibile enim eſt, ut *palus* corripuerit Flaccus, contra ſermonis genium & normam, omniumque aliorum morem, tam profecto quam ſi *Virtus* aut *Tellus* breviter eum extuliſſe contenderis. Poſito igitur & conceſſo, locum, ut hodie fertur, in mendo cubare; ſic reſtituendum & reponendum arbitror:

Regis opus: ſterilisve palus PRIUS *aptaque remis*
Vicinas urbes alit & grave ſentit aratrum.

ubi illud VE ex Voſſiano, Graeviano, & Batteliano adſciſcimus; *Sive* Neptunus — *ſterilisve* palus — *ſeu* annis curſum mutavit: ut Carm. IV, 2.

Seu *deos regeſque canit*, ——
Sive *quos Elea domum reduxit* ——
Flebili ſponſae juvenemve raptum Plorat.

Que vero nullum hic locum habet; ut miror hic tot editoribus ſomnum obrepſiſſe. Jam autem ut DIU in PRIUS mutaremus, & vocum ſimilitudo, praeſertim ubi *Prius* compendioſe ſcribitur, & ipſa ſententia monuerunt. Hoc enim ſine dubio voluit Flaccus, Quae *ab omni aevo* ſterilis palus fuerat, nunc exſiccata ſegetes fert. Atqui in hac ſententia rectius *prius palus* dixeris, quam *diu*. Noſter Carm. I, 3.

Semotique prius *tarda neceſſitas*
Leti corripuit gradum.

Prius ſemoti, nempe ab ipſis humani generis primordiis. Ovid. Metam. I, 135.

Communemque prius, *ceu lumina ſolis & auras*,
Cautus humum longo ſignavit limite menſor.

& II, 174.

Quaeque polo poſita eſt glaciali proxima ſerpens.
Frigore pigra prius, *nec formidabilis ulli*,
Incaluit.

Pone jam in his locis *Diu* pro *prius*; verſus quidem aeque utrumque recipiet, ſententia non item. Quippe *Diu* fuiſſe dicuntur, quae a longo tempore ſic erant; vix quae ab omni: *Prius* vero utrique ſenſui ex aequo convenit. Virgil. Georg. III, 362.

Concreſcunt ſubitae currenti in flumine cruſtae,
Undaque jam tergo ferratos ſubſtinet orbes,
Puppibus illa prius *patulis*, *nunc hoſpita plauſtris.*

& Aen. X, 123.

innabant pariter, fluctuſque ſecabant,
Quot prius *aeratae ſteterant ad litora prorae.*

Cum autem PRIUS a dormitante Librario in DIU mutatum eſſet, *ſterilisque palus diu aptaque remis*; reliquum erat, ut proximus exſcriptor ipſius, ut putabat, verſus gratia verba illa inverteret.

68. MORTALIA FACTA PERIBUNT, NEDUM SERMONUM] Spondere tibi auſim me inhoneſtiſſimam labem

Terra Neptunus classis Aquilonibus arcet,
Régis opus; steriliſve palus prius aptaque remis
Vicinas urbis alit: & grave ſentit aratrum:

v. 65. Vulg. STERILISQUE DIU PALUS. Seu

facillime a Librariis permutabantur. Sic
1. v. 98.
amnites ad lumina prima *duello.*
ndinii apud Cruquium *prona.* Virgil. X,

in arma jube.
ani aliquot codices *Pronus.* Lucret. III,

his rebus nequaquam ſumere poſſis
iti, quod ſancta viri ſententia ponit;
s atque animi primordia ſingula primis
a, alternis variare & nectere membra.
ſcripti editique: ſed ſine dubio corrigen-

s atque animi primordia ſingula PRIVIS
a.
Singula corporis primordia ſingulis animi ap-
lis argumentis freti *privos in annos* apud
adſcivimus, non *pronos.* Nam quod *pro-*
hic dictum opinantur, ut *pronos menſes*
, 6; in eo judicium eorum & acumen

atonae puerum canentes,
ſcentem face Noctilucam,
am frugum, celeremque pronos
olvere menſes.
quidem ubi *celerem* addidit & *volvere,*
s hic menſes finxit, quaſi a capite ſum-
num per prona devolvendos. Silius Ital.

paſſim per prona voluti
to inſtabiles ſundebant corpore vitam.
II, 30. *Fluctus excitatos quaſi* per prona
eler enim Luna eſt comparatione Fratris,
e Sol comparatione Saeculi; Seneca Oe-

, o ſereni maximum mundi decus,
rda celeri *ſecula evolvis* rota.
mnia, ut vides, morate dicuntur, prout
auſſa, perſona, ſententia variat: atqui
ſter ſi *In menſes* vel *In annos* dixerat, ubi
el *ſingulos* tacite ſubauditur, numquam,
de, *pronos* addidiſſet. Quamquam & hoc
icio eſt ſcholiaſtas veteres legiſſe olim,
celeremque PRIVOS *Volvere menſes:*
terque ſic enarrat, *Quia* SINGULIS *menſi-*
cum circulum Luna pertranſit. Verum de
que ſentiat, ut volet. Recte vero PRI-
MA *cadunt:* neque hanc quiſpiam lectionem ſollicitet, aut *priva* ſubſtituat. Hieronymus Praefat. ad II. Librum Oſeae: *Poſtquam alia venerit generatio*, primiſque foliis cadentibus *virens ſilva ſuccreverit.*

65. STERILISQUE DIU PALUS APTAQUE REMIS] Cum ex analogia & pronunciationis lege *Palus* poſteriorem ſyllabam producat; ut Virgilio,

Limoſoque palus *obducat paſcua junco.*
Cocyti tardaque palus *inamabilis unda.*
Dicitur & tenebroſa palus *Acheronte refuſo.*
Atque hinc vaſta palus, *hinc ardua moenia cingunt:*

gravat profecto Flacci manes ſceleratus hic verſiculus, *atque ignaratas premit artis crimine turpi;* ubi ſyllaba iſta Muſis indignantibus corripitur:

Regis opus: ſteriliſque diu palus *aptaque remis*
Vicinas urbes alit, & grave ſentit aratrum.

Neque vero ullum in codicibus ſubſidium eſt: hi omnes & Grammatici etiam veteres jam a mille annis lectionem hanc & notarunt & propagarunt. Servius ad Aen. II, 65. *Sane Tellus* US *longa eſt, & pauca ſunt, quae* US *producunt, ut Senectus, Juventus, Salus, Virtus, Palus, Servitus, Incus, Tus, Rus, Mus, Pus. Palus tamen brevis nonnumquam invenitur, quia in* DIS *exit genitivus: ut Horatius,* Steriliſque diu palus aptaque remis. Idem Aen. VI, 107. *In Palus bene Virgilius produxit* LUS, *quia Paludis facit; quod ſupra plenius diximus. Horatius corripuit; ut,* Steriliſque diu palus aptaque remis. Idem De ultimis ſyllabis p. 1813. US *vero, cum in genitivo creſcente longa permanſerit, producitur, excepto uno Palus, ut eſt hoc,* Steriliſque diu palus aptaque remis: Quae totidem verbis habentur apud Bedam De metris p. 2360. Denique & Priſcianus p. 718. *Palus tamen etiam correpta* US *invenitur apud Horatium de Arte Poetica,* Steriliſque diu palus aptaque remis. Vides hoc Noſtri loco omnes inniti, quodque pejus eſt, hoc uno; neque quemquam alium ſcriptorem ad partes vocare. Doluerunt itaque recentiores Horatii vicem, nullumque non lapidem moverunt, ut tam foedum a caro capite dedecus amolirentur. Alciatus hoc effugium reperit, ut *Palus* in unam ſyllabam coaleſcat, & quaſi *Plus* efferatur; quemadmodum apud Comicos *Meum, Tuum, Novum* ad monoſyllaba ſaepe rediguntur; cujus animum quidem laudes, commen-

Alternis aptum ſermonibus, & popularis
Vincentem ſtrepitus, & natum rebus agendis
Muſa dedit fidibus Divos, puerosque Deorun
Et pugilem victorem, & equum certamine p
Et juvenum curas, & libera vina referre.
Deſcriptas ſervare vices operumque colores,
Cur ego, ſi nequeo ignoroque, poëta ſaluto
Cur neſcire, pudens prave, quam diſcere m
Verſibus exponi tragicis res comica non volt
Indignatur item privatis ac prope ſocco

92. SINGULA QUAEQUE LOCUM TENEANT SORTITA DECENTER] Codex inter Blandinios vetuſtiſſimus cum altero apud Cruquium, & Vigornienſis noſter,

Singula quaeque locum teneant ſortita DECENTEM.

Elegantius meliuſque. Sic alibi Noſter, *Decens Venus, decens juvenis, decens motus, decentes Gratiae, decentes malae.* Certe & hoc pacto compoſitio dulcior eſt & τὸ *ſortita*, prout par eſt, active ſumetur; cum, ſi *decenter* legeris, vix eſt ut non paſſive contra morem accipiatur.

96. TELEPHUS ET PELEUS, CUM PAUPER] Locus hic ab omnibus Interpretibus perperam intellectus eſt;

Interdum tamen & vocem Comoedia tollit,
Iratuſque Chremes tumido delitigat ore:
Et Tragicus plerumque dolet ſermone pedeſtri.
Telephus & Peleus, cum pauper & exſul uterque,
Projicit ampullas & ſeſquipedalia verba.

In hac certe diſtinctione *Tragicus* eſt ipſe Poëta; & ſic enarrat Scholiaſtes Cruquii, *Scriptor Tragoediarum.* Atqui inepte quiſpiam dixerit, Poëtam in Tragoedia dolere; quippe qui numquam ex perſona ſua loquitur. Vidit hoc, ut opinor, Cl. Dacierius: & idcirco *actorem* hic interpretatur, non *ſcriptorem.* Livius quidem Ariſtonem quendam *Tragicum actorem* memorat; verum nemo actorem abſolute *Tragicum* dixit, ſed *Tragoedum.* Tu lege & diſtingue,

Et tragicus plerumque dolet ſermone pedeſtri
Telephus AUT *Peleus: cum pauper & exſul uterque,*
Projicit ampullas & ſeſquipedalia verba.

Ubi conſtructio eſt, *Tragicus Telephus*, aut *Tragicus Peleus* plerumque humili ſermone dolet. Noſter Serm. II, 5. v. 91. *Davus* ſis *comicus.* Cicero in Piſonem c. 20. *Ego te non vete non mente captum, non* tragi Athamante *dementiorem putem* logia: *Quamquam teterrimum* Thyeſta tragico *demutet*: ub *Theſpi* aut aliud neſcio quid re *ſervi, Comici ſenes*, apud Plau 5. v. 44.

Sed potius mundi Thais pretio
Cum ferit aſtutos comica
Caecilius Epiclero apud Ci c. 26.

Hodie me ante omnes comice
Verſaris atque luſeris lautiſſim

ubi pro *luſeris* Palatinus primu *ris:* unde corrigo certiſſime,

Verſaris atque emunxeris *la*

Litera M virgula tantum ſup praecedente abſorbebatur: vi tium & progreſſum. Recte i conjunximus, *Tragicus Teleph* do pulchram oppoſitionem, *Chremes* tumido, in Tragoe humili ſermone utitur. AUT vimus, ſententia jubente, lic ſic infra v. 104. *Telephe* VEL jam vidiſti, *Oreſte* AUT *Athe*

99. NON SATIS EST PULCH DULCIA SUNTO] Anxios & ſ buit hic locus Interpretes; cu ponit, oppoſitio inter *Pulch* chrum enim quaſcumque car ipſam dulcedinem in ſe cont Noſter Serm. I, 10. de Lucilio

Nec tamen hoc tribuens de
nam ſic

Quo ſcribi poſſent numero, monſtravit Homerus.
Verſibus impariter junctis querimonia primum,
Poſt etiam incluſa eſt voti ſententia compos.
Quis tamen exiguos elegos emiſerit auctor,
Grammatici certant, & adhuc ſub judice lis eſt.
Archilochum proprio rabies armavit iambo.
Hunc ſocci cepere pedem grandeſque cothurni,

Al-

hoc loco abſterſurum: in quo, ubi Noſtra ifica & praeclara Regum opera enumerat, hoc epiphonemate ſententiam claudit,

mortalia FACTA *peribunt,*
ſermonum ſtet honos & gratia vivax.

:, o Librarii; nimirum ut antitheſis illa exeat, *Facta* & *Sermonum*. Portus, initis Neptuno & Tellure facti, paludes flumina in novos alveos deducta, hae ipendae longo aevo fatiſcent: denique, dicam, mortalia *facta*, hoc eſt, ſtrigior, & calcei, peribunt. Quid mirum ore & ſpiritu in auras diffiatae pereant, ibus *facta* nempe ollae & cacabi interetin' hoc tibi placet? putaſne Noſtrum ius judicii, ut poſt illa ingentia quaſi maid & mirabilius *facta* ingereret? Quid *ta* ne Latinum quidem in hac ſententia *Opera*. Livius I, 2. *Secundum inde praeinis, Aeneae etiam ultimum* operum mortit. Lactantius VII, 15. *Nihil eſt humanis , quod non ab humanis aeque viribus deit: quoniam* mortalia ſunt opera mortaneca Epiſt. XCI. *Enumerare omnes fatorum gum eſt: hoc unum ſcio:* OMNIA MORA OPERA *mortalitate damnata ſunt: inura vivimus.* Nota illud *Omnia* apud Seſ & meo periculo hic ſcribe;

mortalia CUNCTA *peribunt,*
n ſermonum ſtet honos & gratia vivax.

ſingulis memorandis moror? uno verbo mortalia peribunt; nedum ut ſermones ices. *Mortalia* autem abſolute & quaſi ſubponitur, ut Virgil. Eclog. VIII.

urare deum credis mortalia *quemquam.*

I, 466.

lacrimae rerum, & mentem mortalia *tangunt.*

Metam. XIII, 70.

iunt oculis ſuperi mortalia *juſſis.*

quoque *mortalia cuncta*; ut Prudentius Pſychom. v. 493.

Omne hominum rapit illa genus, mortalia cuncta
Occupat.

Idem contra Symm. I, 429.

& orbi
Imperitat, & cuncta potens mortalia *calcat.*

& contra Symmachum II, 601.

Miſcebat Bellona potens mortalia cuncta.

& 657.

nam cum mortalia cuncta *vetuſtas*
Imminuat; mihi longa dies aliud parit aevum.

Ubi ipſam plane Flacci ſententiam habes, *Vetuſtas cuncta mortalia imminuet.* Ammianus Marcell. XXIII, 6. De Abiis loquens: *Abii, genus piiſſimum, calcare* cuncta mortalia *conſuetum.* Et XXV, 4. de Juliano: *Opum contemtor*, mortalia cuncta *deſpiciens.* Tacitus Annal. XIV, 54. *Quae quidem, ut* omnia mortalia, *infra tuam magnitudinem jacet.* Et ibidem I, 72. Cuncta mortalium *incerta, quantoque plus adeptus foret, tanto ſe magis in lubrico.* Ceterum jamdudum hoc ex conjectura emendaveram, & cum amicis nonnullis communicaveram; cum poſtea in manus meas venit codex Galeanus, qui CUNCTA fine ulla litura ſex literis exaratum habet. Ceteri quidem omnes cum vulgatis faciunt, neque adeo mirum ſi *cuncta* compendioſe ſcriptum in *facta* tranſiret; praeſertim cum arrideret naſutulis interpolatoribus bellum illud, ut videbatur, antitheton, *Facta & Verba.* Cave autem cum Achille Statio *Debemus* ex ſcripto Priſciani codice ſubſtituas v. 63. ubi ſcripti editique recte exhibent,

DEBEMUR *morti nos noſtraque.*

Sic & Ovidius Metam. X, 32. ubi Manes alloquitur:

Omnia debemur *vobis*: *paulumque morati,*
Serius aut citius ſedem properamus ad unam.

Debemur etiam Servius habet ad Aen. IX, 95. & ſcriptus Priſciani codex Cantabrigiae, Statiano melior.

Ut ridentibus adrident, ita flentibus adflent
Humani voltus. si vis me flere, dolendum e
Primum ipsi tibi: tunc tua me infortunia lae
Telephe, vel Peleu, male si mandata loquer
Aut dormitabo, aut ridebo. tristia maestum
Voltum verba decent; iratum, plena minar
Ludentem, lasciva; severum, seria dictu.
Format enim natura prius nos intus ad omne

v. 101. Vulg. ADSUNT.

ornata constructione : Mediocris est , quae constat ex humiliore , neque tamen ex infima & pervulgatissima verborum dignitate : Attenuata est , quae demissa est usque ad usitatissimam puri sermonis *consuetudinem.* Caesar de Terentio:

Tu quoque , tu in summis , o dimidiate Menander,
Poneris & merito; puri sermonis *amator:*
Lenibus *atque utinam scriptis adjuncta foret vis.*

ubi *puri* & *lenis* accipies , non tumidi , non inflati , non poëtici. Sic *lene* & *purum* conjunxit ipse Terentius, Prologo Heaut.

Si quae laboriosa est ad me curritur;
Si lenis est , ad alium defertur gregem.
In hac est pura *oratio.*

Quam hic *puram* vocat orationem , alibi *tenuem* ac *levem* appellat, Prolog. Phorm.

Qui ita dictitat , quas antehac fecit fabulas
Tenui *esse oratione ac scriptura* levi.

Verum illic ex sua, hic ex adversarii persona loquitur; qui, ut aemuli & invidi solent , virtutem orationis finitimi & propinqui vitii nomine traducit. Satis tamen ostendit , quid *purum* sit, cui confine & proximum vitium est *tenue* ac *leve.* Hanc ergo , cui recepta non satisfacit , Vigornienſis codicis lectionem sequatur : nos, ut nihil pronuntiamus, ita non poenitebit in medium eam protulisse, & pro modulo illustrasse.

101. UT RIDENTIBUS ARRIDENT , ITA FLENTIBUS ADSUNT] Legendum sine dubio, ut jam olim Michaël Piccartus , Theodorus Marcilius , Tanaquillus Faber viderant,

Ut ridentibus adrident , ita flentibus ADFLENT
Humani voltus.

Mendum in vulgata lectione satis produnt Reginenſis & duo alii ex nostris qui ADSINT habent; magis illi, qui , teste Marcilio , ADFLANT. Ego vero, cum manuscriptos varii generis in bibliotheca Vigornienſi juvenis versarem , in Grammatico quodam anonymo versum hunc citatum obiter reperi, & clare habebat inquit, *adrident* ridentibus , Nihil certius : ut aut pervica dicere nolo , qui ineptum i tueantur. Plautus Paenulo V.

Ut adflet, *quo illud gestu fa*

Et Persa I, 3. v. 72.

Et ut adflet, *cum ea memor*

Sic *Adgemere*, *adstupere*, *attr* XI, 247.

Flent moesti retro comites , *c*
Adgemit.

& III, 406.

cui fida manus proc
Adstupet *oranti.*

& ibid. 309.

terras , *caeli*
Attremere *oranti.*

Ovid. Metam. III, 459.

Cum risi, arrides: lacrimas
Me lacrimante, *tuas.*

Seneca de Ira II, 2. *Inde est* , dentibus, & contristat *nos tu effervescimus ad aliena certamin*

113. ROMANI TOLLENT E CACHINNUM] Vitiosa & inep ab omnibus Librariis recepta pe quae & sententia & dictio enim *pedites* dicebantur nisi m pho forte vel pompa : domi pellabantur. Nemo , inquan locutus est; nisi Plautus sem sona servuli risum captantis, de aedibus lenoniis:

Quodvis genus ibi hominum runtem veneris:
Equitem , peditem , *liberti gitivum velis.*

Nihil igitur iste ad Nostrum

Dignis carminibus narrari cena Thyeſtae.
Singula quaeque locum teneant ſortita decentem.
Interdum tamen & vocem Comoedia tollit,
Iratuſque Chremes tumido dilitigat ore.
Et tragicus plerumque dolet ſermone pedeſtri
Telephus aut Peleus: cum pauper & exſul uterque
Projicit ampullas & ſeſquipedalia verba,
Si curat cor ſpectantis tetigiſſe querela.
Non ſatis eſt pulchra eſſe poëmata; dulcia ſunto,
Et quocumque volent, animum auditoris agunto.

v. 92. Vulg. DECENTER. 96. ET PAL. Ut

ri mimus, ut pulchra poëmata *mirer.*
s pulchra, & facetum quod Lucilio tri-
cetera omnia comprehendere. Epiſt. II,

ſed emendata videri,

aque, *& exactis minimum diſtantia miror.*
pulchra ita *dulcibus* opponunt, ut illa ſint
ta, ſplendidis & magnificis verbis mican-
id autem? annon & exiles Elegi in ſuo
ulchri eſſe poterunt? Neque vero de
ſolum Tragico, ſed de Comoediae ſoc-
mone pedeſtri jam verba fecerat Noſter;
bra utrique ſtilo tam tenui quam grandi
convenire oporteat. Achilles Statius,
libello eruditam operam impendit, *pul-*
pit, quibus vis boni in ipſa forma eſt,
s adeſt cultus & ornatus: deinde & Dio-
Halicarnaſſenſem in partes citat, qui
oratione ſeparat ἀπὸ τοῦ καλοῦ, plane ut
ulce a pulchro. Vix tamen ſe extricat;
go Lectori, quid ex his ſequatur & prae-
aecipere volo. Novam tantummodo le-
ex Vigornienſi codice producam, quae
:

utis eſt PURA *eſſe poëmata: dulcia ſunto:*
cumque volent animum auditoris agunto.

manu, in contextu erat *Pulchra*; poſtea
am *Pura* repoſitum eſt, & *pulchra* inter
o varia lectione relegatum. Ergo hic,
ue fuit, in alio exemplari *Pura* inveneriori lectioni praetulit. Videamus quid
quam apte cum praecedentibus cohaereat.
jam Noſter, Telephum & Peleа, qui
& exules inducuntur, non poëticis &
dalibus verbis, ſed pedeſtri & civili ſermone uti. Recte hoc & ex decoro: ſed addit tamen continuo:

Non ſatis eſt pura eſſe poëmata: dulcia ſunto.

Nondum autem de iiſdem loqui deſiiſſe, ſequentia perſuadent; ubi eoſdem compellat v. 104.

Telephe vel Peleu, *male ſi mandata loqueris.*

Ergo hoc vult, Non ſatis eſt, ut puris & civilibus verbis utatur Telephus; etiam dulcibus loquatur, quae affectus moveant, quae auditoris animum quocunque volent ad miſericordiam, indignationem, dolorem, fletum rapiant. Jam autem *Pura* perinde eſſe ac civilia, popularia, quotidiana, locus inſignis apud Noſtrum tibi oſtendet, quem neſcio an ullus Interpretum recte aſſecutus ſit, Serm. I, 4. 54. ubi de ſtilo Comoediae agit,

numquid Pomponius iſtis
Audiret leviora, pater ſi viveret? ergo
Non ſatis eſt puris *verſum perſcribere* verbis,

(Nota illud, *Non ſatis eſt puris*, plane ut hic, *Non ſatis eſt pura eſſe*)

Quam ſi diſſolvas, quivis ſtomachetur eodem
Quo perſonatus pacto pater.

Ubi liquido accipiendum eſt, *Puris*, uſitatis, non poëticis, quibus quivis de plebe pater, ubi filium ſtomachans objurgat, pariter utatur. Apud Gellium XIII, 28. ſugillaverat quidam illud Claudii Quadrigarii *Mortalibus multis* pro *Hominibus multis*, tamquam *nimis poëtice* dictum: cui Fronto ibi reſpondet, *Nihil autem arbitrare cauſſae fuiſſe, quod vir* modeſti atque puri ac prope quotidiani ſermonis *Mortalibus maluit quam Hominibus dicere?* Auctor ad Herennium IV, 8. ubi de tribus orationis generibus ſive figuris agit: *Gravis eſt*, inquit, *quae conſtat ex verborum gravium laevi ac*

Mercatorne vagus, cultorne virentis agelli;
Colchus, an Assyrius; Thebis nutritus, an Argis.
Aut famam sequere, aut sibi convenientia finge,
Scriptor. Homereum si forte reponis Achillem;

v. 120. Vulg. HONORATUM.

Impi-

lectione distet: neque dubitabis, utra utri praeferenda sit. Consule quae diximus ad Serm. I, 2. v. 63. & II, 4. v. 10.

120. SCRIPTOR, HONORATUM SI FORTE REPONIS ACHILLEM] Videamus locum integrum:

Aut famam sequere, aut sibi convenientia finge,
Scriptor, HONORATUM *si forte reponis Achillem*;
Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,
Jura neget sibi nata, nihil non arroget armis.
Sit Medea ferox invictaque, flebilis Ino,
Perfidus Ixion, Io vaga, tristis Orestes.

Ubi multum se torquent recentiores (Scholiastae enim nihil de hoc verbo annotant) cur Achillem *Honorati* epitheto poeta donaverit. Expressit, aiunt quidam, Homericum illud ΔΙΟΣ Αχιλλεὺς, quod singulis fere paginis occurrit. Bene sane: quasi non alii quivis eodem titulo ibi honestentur, etiam ipse adulter *Paris*, & bonus ille *Subulone*, δῖος Ἀλέξανδρος & δῖος συφεστής. At Cl. Dacierius, *Latine*, inquit, *vertit epitheton τετιμένον, quod ubique Achilli ab Homero datur.* Enimvero, si sic agemus, facillime & nullo negotio curva omnia corrigentur: cum ter quaterve, non saepius, in toto Homero compareat id vocabulum, neque semel ad Achillem pertineat. Immo, ait Lambinus, idcirco *Honoratus* Achilles; quod Thetis Jovem oraverit, ut filium *honoraret*, Il. I, 508.

Ἀλλὰ σὺ μέν μιν ΤΙΣΟΝ, ὀλύμπιε μητιετὰ Ζεῦ.

atque id sub exitu Iliados a Jove concessum est. Vide quo devenimus, in quas angustias compulsi. Quippe tota Ilias ob Μῆνιν illam Ἀχιλλῆος, quod in *nullo honore* haberetur, composita & scripta est; nulla omnino futura, nisi *contumelia* Achilli facta materiam & argumentum suppeditavisset. Ipse Achilles jam a principio queritur, nec Jovem nec Agamemnonem se vel hilum *honoravisse*. I, 354. & 412.

Τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Γαῖα δὲ καὶ Ατρεΐδης εὐρυκρείων Αγαμέμνων
Ἠ ἄτην, ὅτ' ἄρισον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἐτίσην.

Immo adhuc indignatur libro IX, se ut *nullius pretii* homunculum & *inhonoratum exsulem* ignominiose tractatum esse: v. 642.

Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἰοῦσιν
Μυρμιδόνεσσι, ὡς μ' ἀνόρουσεν ἐν Ἀργείοισιν ἰμάξαι
Ἀτρεΐδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

hoc est, vertente Cicerone Tusc. III, 9.

Corque meum penitus turgescit tristibus iris,
Cum decore *atque omni me* orbatum laude *recordor:*

Neque id solum in caussa Briseidos, quam Agamemnon vi abduxerat: verum etiam cum inlento illo novem annorum bello tres & viginti urbes sua manu jam cepisset, meliorem ait praedae partem abstuliisse Agamemnonem; sibi nihil eximii cessisse, non magis quam si in castris otiosus sedisset. v. 319. 333.

Ἓν δὲ ἑῇ τιμῇ ἡμὶν πολὺς, οὐδὲ καὶ ἐοῦλος.
Δεξάμενος διὰ πεῖρα δασάσσατο, πολλὰ δ' ἔχουσι.

Eant igitur, & novas hujus vocabuli rationes excogitent. Ego vero, quantumvis *honoratus* sit Achilles, utcumque alias justum aptumque fuerit epitheton, hoc tamen loco prave absurdeque poni contendo. *Famam*, inquit, *sequere, & si reponis honoratum Achillem; sic impiger, iracundus, inexorabilis.* Atqui & illud *Honoratus*, uti cetera quae sequuntur, *fama* acceptum est, & partem characteris constituit. Ergo stulte in priore sententiae colo ponit, quod in posteriore dicendum erat, hoc exemplo, *Si Achillem reponis, sit* honoratus, *impiger*, &c. At nunc perinde est, ac si dixerit, Si *impigrum* Achillem describis, sit *iracundus*. Quis ferat ὕστερα πρότερα tam praepostere narrantem? & quis non sentiat nullum in priore membro moratum & χαρακτηρίζον epitheton esse collocandum? Ita recte in ceteris; *Medea sit ferox, Ino sit flebilis, Ixion sit perfidus, Io sit vaga, Orestes sit tristis*; nuda hic vides nomina. Pone jam adjectiva χαρακτηρίζοντα, *Impudica Medea sit ferox, Fidus Orestes sit tristis*; & ridicule in protasi id anticipas, quod in apodosi demum venire debebat. Atque hoc quidem adeo certum est, & sua luce clarum, ut Cl. Dacierius, utcumque in notis frustra incrustare conatus sit, in versione tamen Gallica sciens prudensque τὸ *Honoratus* omiserit. Recte tamen dicere poteris, *Medea* Colchis *sit ferox*, Agamemnonius *Orestes sit tristis*; quia haec & similia morem, indolem, ingenium, condi-

Fortunarum habitum; juvat, aut impellit ad iram,
Aut ad humum maerore gravi deducit, & angit:
Poſt effert animi motus interprete lingua.
Si dicentis erunt fortunis abſona dicta,
Romani tollent equiteſque patreſque cachinnum.
Intererit multum, Divuſne loquatur, an heros;
Maturuſne ſenex, an adhuc florente juventa
Fervidus; & matrona potens, an ſedula nutrix;

v. 113. Vulg. EQUITES PEDITESQUE. 116. AN mat. Mer-

s facetias ſpernit, & nunc cum maxime
riam agit. Martialis VIII, 50.
tur omnis eques *tecum* populuſque *patreſque.*
populum dicere, non *pedites*; etſi verſus hoc
at: neque aliter quiſquam. Peccat deinde,
, in ſententiam: non enim id voluit No-
eque tam bene de populo exiſtimavit, ex-
eum cachinnos ſublaturum eſſe, ſiquid
oqueretur perſonae ſuae inconveniens. Im-
ro ſemper eum ab Equitibus ſecernit; hos
enatoribus ſolos poëtarum arbitros praedi-
lebem ut ineptam & indoctam procul arcet
novet. Serm. I, 10. v. 76.
ego: nam ſatis eſt equitem *mihi plaudere, ut*
audax.
emtis aliis exploſa Arbuſcula dixit.
II, 1. v. 182.
e etiam audacem fugat hoc terretque poëtam,
l numero plures virtute & honore minores,
)cti ſtolidique & depugnare parati,
ſcordet eques.
tu ſtolidos tam acres & peritos fabularum
s credis, ut riſum repente tollant, ſi mi-
a quid contra τὸ πρέπον a poëta peccatum
? Immo vero fidenter repone, Librariorum
) valere juſſo,
ıani tollent equiteſque PATRESQUE *cachinnum.*
ſi id mavis, *Equites Patreſque.* Non ita ma-
utatio eſt; & proclive erat, ut poſt equites
inducerent. Noſter infra v. 248.
ndentur enim quibus eſt equus *& pater & res:*
ſiquid fricti ciceris probas & nucis emtor,
uis accipiunt animis donantve corona.
, opinor, *equites* & *patres*, ut locis in thea-
ta & judiciis, a populo diſcriminari: illos
in his Muſarum donis legitimos & honeſtos
res eſſe; plebeculam cum cicere ſuo nihil
pere.

AN MATRONA POTENS, AN SEDULA NUTRIX] Impune jam per tot editiones nimis diu graſſata eſt inſiceta lectio. AN *matrona* habent primae Venetae & Leſcheriana; inde per reliquas dominata eſt. At in ſuis pleriſque codicibus Achilles Statius, Pulmannus, Berſmannuſque ET *matrona* repererunt; contenti tamen id indicaſſe modo, quaſi nihil intereſſet hoc an illud legeris. Nos ne in uno quidem τὸ AN vidimus, niſi quod Reginenſis utrumque habet ET AN *matrona*. Poſtea igitur ſic, opinor, legemus:

Intererit multum, Divuſne loquatur an heros;
Maturuſne ſenex, an adhuc florente juventa
Fervidus; ET *matrona potens, an ſedula nutrix;*
Mercatorne vagus, cultorne virentis agelli;
Colchus an Aſſyrius; Thebis nutritus, an Argis.

Praecipit hic, ut decorum in perſonis ſervetur pro varietate naturae, aetatis, conditionis, vitae generis, nationis, gentis. Ergo bina hic inter ſe opponuntur, Deus & heros, ſenex & juvenis, matrona & nutrix, mercator & agricola, Colchus & Aſſyrius, Thebanus & Argivus. Recte hoc; & ſic quidem procedet oratio, ſi ET adſciveris: nam unum idemque eſt, ut hic vides, utrum NE in priore membro ponatur necne. Atqui ſi AN legeris, tum inter quattuor iſta fiet oppoſitio, *Multum interit, ſenexne an juvenis an matrona an nutrix loquatur. An* ſiquidem non dividit, ſed continuat: ut Carm. I, 12.

Romulum poſt hos prius, an *quietum*
Pompili regnum memorem, an *ſuperbos*
Tarquini faſces dubito, an *Catonis*
Nobile letum.

ubi vides quattuor iſtos Romulum, Numam, Tarquinium, Catonem inter ſe hic comparari. Jam autem putidiſſimus fuerit Noſter, ſi ſcriptori ut ſingulare quiddam cavendum praeceperit, ne fervidus adoleſcens eodem modo loquatur ac matrona vel nutrix: quis enim tam vacui capitis, ut hoc neſciat? Vides jam, quantum haec ab illa

Si quid inexpertum scenae committis, & audes
Personam formare novam; servetur ad imum
Qualis ab incepto processerit, & sibi constet.
Difficile est proprie communia dicere: tuque
Rectius Iliacum carmen deducis in actus,
Quam si proferres ignota indictaque primus.
Publica materies privati juris erit, si
Non circa vilem patulumque moraberis orbem
Nec verbum verbo curabis reddere fidus
Interpres; nec desilies imitator in artum,
Unde pedem proferre pudor vetet aut operis l

133. NEC VERBUM VERBO CURABIS REDDERE] Ita nunc passim editores, *verbum verbo*; & eodem ordine bis profert Servius ad Aen. I, 227. & XI, 1. Hieronymus ad Pammachium de optimo genere interpretandi: *Sed & Horatius vir acutus & doctus hoc idem in Arte Poëtica erudito interpreti praecipit, Nec* verbum verbo *curabis reddere fidus interpres.* Ubi obiter notandum, falli hic eruditissimum Patrem; ac male accepisse, quemadmodum & multi hodie, verba Flacci. Non enim praecipit Interpreti; verum praecipit Scriptori Tragico, *ne interpres velit esse.* Huc alludit & Boëthius in Porphyrium I, p. 46. *In quo quidem vereor, ne subierim fidei* (lege *fidi*) *interpretis culpam, cum* verbum verbo *expressum comparatumque reddiderim.* Alio tamen ordine verba collocant editiones principes, Venetae ambae & Lascheriana, quibus accedunt veterrimi codices, Vossianus, Graevianus, Leidensis, Reginensis cum aliis Nostris, ut & pluribus aliorum,

Nec VERBO VERBUM *curabis reddere.*

Utrum ex his auctor dederit, arbitrio aurium dijudicandum est. Claudius Quadrigarius apud Gellium IX, 13. *Manlius animo magis quam arte confisus* scutum scuto *percussit, atque statum Galli conturbavit.* Ita nunc quidem fertur: sed Regius Lutetiae codex cum altero Morelli *scuto scutum* ibi habent; & sic opinor alii. Livius de eadem pugna VII, 10. *Romanus, mucrone surrecto, cum* scutum scuto *imum perculisset.* Sic hodie editores: verum olim dederant, *cum scuto scutum imum:* quod & compositio videtur poscere. Cicero Tusc. IV, 35. *Etiam novo quodam amore veterem amorem, tamquam* clavo clavum *ejic*

135. UT SCRIPTOR CYCLICUS] sis a manu prima, & Vossianus *Nec sic incipies, ut scriptor* Cy Recte: quippe Graecis κύκλιοι cuntur. Euripides Helena v. 13 ΚΥΚΛΙΩΝ χορῶν ἔξω παρθ Aristophanes Nubibus: ΚΥΚΛΙΩΝ τε χορῶν ἀσματ & Ranis: ΚΥΚΛΙΟΙΣΙ χορείοις ὑπάδ & Avibus, ΚΥΚΛΙΑ μέλη, & Atque haec quidem ad *Cyclios* alii erant *Cyclii Epici*, qualem rat Flaccus. Epigramma in Ap cam:

Μὴ ΚΥΚΛΙΩΝ ζήτει πολ
γὰρ ἀθρῶν
Εὑρήσεις ἐν ἐμοὶ πάνθ' ὅσα κ

Anthologia II, 40. In Poëtas:

Τοὺς ΚΥΚΛΙΟΥΣ τούτους,
γοντας
Μισῶ λωποδύτας ἀλλοτρίων

Et hi quidem interdum Κυκλ Graecos Scholiastas, si non me plaria, sed tutius est vetustiores sonat *Cyclius olim*, quam *Cyclic*

139. PARTURIENT MONTES] cum editis, excepto Regio, q bet, ut & duo Pulmanniani,

PARTURIUNT *montes, na* Valerius quidem Probus p. 1 Aen. VIII, 83. *Parturient*, ut

Nec ſic incipies, ut ſcriptor Cyclius olim:
FORTUNAM Priami cantabo, & nobile bellum.
Quid dignum tanto feret hic promiſſor hiatu?
Parturiunt montes: naſcetur ridiculus mus.
Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte:
DIC MIHI, Muſa, virum, captae poſt moenia Trojae,
Qui mores hominum multorum vidit, & urbis.
Non fumum ex fulgore, ſed ex fumo dare lucem
Cogitat, ut ſpecioſa dehinc miracula promat,
Antiphaten, Scyllamque, & cum Cyclope Charybdin.
Nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,

v. 136. Vulg. CYCLICUS. 139. PARTURIENT. 141. POST TEMPORA. Nec

rùntur. Contra, S. Hieronymus contra Jovinianum lib. 1. *Non eſt conſentus noſtro, id eſt, humano more loqui: altius quiddam aggreditur.* Parturiunt *montes, naſcetur ridiculus mus.* Recte, & ita hic reponendum. Quippe illa omnia quae in URIO deſinunt, *parturio, nupturio, mictturio, eſurio*, quae Meditativa recte vocant Grammatici, etiam in primo tempore Futuri vim habent. *Parturio* perinde eſt ac ſi dicas, *meditor parere, inibi eſt ut pariam.* Ita quae Graeci ἐπιθυμητικὰ *Deſiderativa* vocant in ΕΙΩ exeuntia, qualia γαμητείω, βρωτείω, πολεμητείω, χεσείω, habere dicuntur ἔμφασιν τῦ μέλλοντος *ſignificationem futuri.* Perperam igitur & indocte Librarii noſtri, quia *Naſcetur* continuo ſequitur, *Parturient* eadem forma interpolarunt. Nam id ipſum, o boni, quod quaeritis, jam habetis. *Parturiunt* enim idem eſt, ac *jam parient:* & ſic mus *naſcetur.* At ſi *Parturient* ſubſtituitis, hoc eſt, olim meditabuntur parere; quando erit obſecro, ut mus iſte naſcatur?

140. CAPTAE POST TEMPORA TROJAE] Codex pervetus Achillis Statii MOENIA, non *Tempora*; & ita noſter Vigornienſis *Moenia* in contextu, *Tempora* inter lineas pro varia lectione ponit. Auſonius in Periocha I Libri Odyſſeae:

Dic mihi, Muſa, virum, captae poſt MOENIA *Trojae*
Qui mores hominum multorum vidit & urbes.

Ita codices Auſoniani; quod ex vulgatis Horatii libris Mariangelus Accurſius primus interpolavit. Recte vero *Moenia*, quod figuratius & ποιητικώτερον· & *Captae* Trojae moenia, pro *capta*: qua locutione nihil poëtis frequentius. Unde vero talis lectio, niſi auctor dediſſet, a Librariis excogitari potuit? *Poſt moenia capta*, ut Virgil. XI, 279.

Nec mihi cum Teucris ullum poſt eruta *bellum*
Pergama.

Sabinus Epiſt. II.

Quicquid mite fuit poſt diruta Pergama.

Ovidius Faſt. III, 438.

Fulmina poſt auſos *caelum affectare* gigantas
Sumta Jovi: primo tempore inermis erat.

Claud. Eutrop. II, 11.

veteri poſt obruta *morbo*
Corpora, *Paeonias nequicquam admoveris herbas.*

Equidem ſiquid hic mutatum vellem, *Funera* potius dicerem quam *Tempora*, ut Noſter Carm. I, 8.

Sub lacrimoſa Trojae Funera.

Lucretius V, 337.

Cur ſupera bellum Thebanum & funera Trojae
Non alias alii quoque res cecinere poëtae?

Sabinus Ep. I.

Nunc primum Pallas verſae poſt funera Trojae
Viſa mihi: medium temporis ira tulit.

145. ANTIPHATEN, SCYLLAMQUE, ET CUM CYCLOPE CHARYBDIN] Non ita belle disjungitur Scylla a Charybdi; & ſatis erat Charybdin ponere, ut Scylla agnoſceretur. Quare nequeo non ſuſpicari ſic potius ab auctore fuiſſe;

Antiphaten CIRCAMque, *& cum Cyclope Charybdin.*

Nam nulla ibi *miracula tam ſpecioſa* ſunt quam *Circae*; quae homines in brutorum formas virga magica vertebat. Quaerant, quibus antiquorum codicum eſt copia.

Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ov
Semper ad eventum festinat; & in medias res
Non secus ac notas, auditorem rapit: & qua
Desperat tractata nitescere posse, relinquit:
Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet,
Primo ne medium, medio ne discrepet imum
Tu, quid ego & populus mecum desideret,

154. SI PLAUSORIS EGES AULAEA MANENTIS] Vide modo locum:

Si plausoris *eges aulaea manentis, & usque*
Sessuri, donec cantor, vos plaudite, *dicat.*

Numquam quisquam a me impetrabit, ut hanc inhonestam scabiem Horatio imputem: *Plausoris*, qui sedeat usque ad *Plaudite*. Sentis, opinor, rusticam inconcinnitatem. Et sane in plerisque codicibus illud *Plausoris* correctoris manum passum est. Graevianus primum habuit *plus oris*; Vossianus *Pluſoris*: unus Oxonienſis *Plaſoris*: in Reginensi integrum verbum in litura demersum est, & suppositum alia manu *Plausoris*. Repone, eadem quidem sententia, verbo tamen hic commodiore,

Si FAUTORIS *eges aulaea manentis, & usque*
Sessuri, donec cantor, Vos plaudite, dicat.

Noster Epist. I, 18. v. 66.

Fautor *utroque tuum laudabit pollice ludum.*

& alibi, *Fautor Lucilii, Fautor veterum.* Utrumque junxit Epist. II, 1. v. 88.

Ingeniis non ille favet plauditque *sepultis.*

Quin in theatro *Fautor*, pariter ac *Plausor*. Plautus Prol. Amphit. v. 67.

Nunc hoc me orare a vobis jussit Juppiter,
Ut conquisitores singuli in subsellia
Eant per totam caveam spectatoribus;
Si cui FAUTORES *delegatos viderint,*
Ut iis in cavea pignus capiatur togae.——
Virtute ambire oportet, non FAVITORIBUS.
Sat habet FAVITORUM *semper, qui recte facit.*

Tacitus Annal. XIII, 25. *Ludicram quoque licentiam & fautores histrionum velut in proelia convertit.* Et iterum 28. *Quod immodestos* fautores histrionum *& a praetore in vincula ductos tribunus omitti jussisset.* Cicero pro Roscio Comoedo c. 10. *Quod studium, & quem* favorem *secum in scenam attulit Panurgus? Quod Roscii fuit discipulus, qui diligebant hunc, illi* favebant. Appuleius in Floridis: *Cum primis hoc spectandum esse, quid in Theatro deprehendas: nam si Mimus est, riseris; si Funerepus, timueris; si Comoedia est, phus, didiceris.*

157. MOBILIBUSQUE DECOR ET ANNIS] Ego vero quaena *naturae*, parum intelligo:

Aetatis cujusque notandi sunt
Mobilibusque decor naturis da

Quippe variae hominum natu aliis iracundiores, audaciores adeo non sunt *mobiles*, hoc e ut nulla quidem industria mut ter Lucretius III, 308.

Sic hominum genus est: quan
Constituat pariter quosdam,
Naturae *cujusque animi vesti*
Nec radicitus evelli mala pos
Quin proclivius hic iras decu
Ille metu citius paullo tentetu
Tertius accipiat quaedam cle
Inque aliis rebus multis differ
Naturas *hominum varias, n*

Vides naturarum singularum na nec institutione penitus d abest ut *mobiles* sint & se ipsa Ovidius Epist. Hypermnestrae

Femina sum & virgo, natu
Non faciunt molles ad fer

mitis annis, quia *virgo*; miti *na*: ut non magis natura, mobilis. Infinita sunt apud P nem praesertim, huc facienti ras & ingenia per totam vita cupiditates pro aetate variar *Naturae* hic apud Nostrum, *aetatum mores* commemorat Terent. Hec. II, 2.

Aliud fortasse alii vitii est:
natus;
Non possum adversari meis.

Antipho adolescens, demissu I, 4.

Nec ſic incipies, ut ſcriptor Cyclius olim:
FORTUNAM Priami cantabo, & nobile bellum.
Quid dignum tanto feret hic promiſſor hiatu?
Parturiunt montes: naſcetur ridiculus mus.
Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte:
DIC MIHI, Muſa, virum, captae poſt moenia Trojae,
Qui mores hominum multorum vidit, & urbis.
Non fumum ex fulgore, ſed ex fumo dare lucem
Cogitat, ut ſpecioſa dehinc miracula promat,
Antiphaten, Scyllamque, & cum Cyclope Charybdin.
Nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,

v. 136. Vulg. CYCLICUS. 139. PARTURIENT. 141. POST TEMPORA. Nec

contra, S. Hieronymus contra Jovinia-
1. *Non eſt contentus noſtro, id eſt, huma-*
noqui: altius quiddam aggreditur. Parturi-
es, naſcetur ridiculus mus. Recte, & ita
iendum. Quippe illa omnia quae in URIO
, *parturio, nupturio, micturio, eſurio*, quae
va recte vocant Grammatici, etiam in pri-
ore Futuri vim habent. *Parturio* perinde eſt
is, *meditor parere, inibi eſt ut pariam.* Ita
aeci *ἐπιθυμητικὰ Deſiderativa* vocant in
euntia, qualia *γαμητίω, βρωτίω, πολε-*
τίω, habere dicuntur *ἔμφασιν τῆ μέλ-*
λησι significationem futuri. Perperam igitur & in-
brarii noſtri, quia *Naſcetur* continuo ſe-
Parturiens eadem forma interpolarunt.
ipſum, o boni, quod quaeritis, jam ha-
rturiunt enim idem eſt, ac *jam parient:*
is *naſcetur*. At ſi *Parturient* ſubſtituitis,
olim meditabuntur parere; quando erit
ut mus iſte naſcatur?

CAPTAE POST TEMPORA TROJAE] Codex
Achillis Statii MOENIA, non *Tempora*;
oſter Vigornienſis *Moenia* in contextu,
inter lineas pro varia lectione ponit. Au-
Periocha I Libri Odyſſeae:
ihi, Muſa, virum, captae poſt MOENIA
Trojae
ores hominum multorum vidit & urbes.
ces Auſoniani; quod ex vulgatis Horatii
ariangelus Accurſius primus interpolavit.
ero *Moenia*, quod figuratius & *ποιητικώτε-*
Captae Trojae moenia, pro *captae*: qua
ie nihil poëtis frequentius. Unde vero ta-
, nili auctor dediſſet, a Librariis excogitari potuit? *Poſt moenia capta*, ut Virgil. XI, 279.

Nec mihi cum Teucris ullum poſt eruta *bellum*
Pergama.

Sabinus Epiſt. II.

Quicquid mite fuit poſt diruta Pergama.

Ovidius Faſt. III, 438.

Fulmina poſt auſos *caelum affectare* gigantas
Sumta Jovi: primo tempore inermis erat.

Claud. Eutrop. II, 11.

veteri poſt obruta *morbo*
Corpora, *Paeonias nequicquam admoveris herbas.*

Equidem ſiquid hic mutatum vellem, *Funera* potius dicerem quam *Tempora*, ut Noſter Carm. I, 8.

Sub lacrimoſa Trojae Funera.

Lucretius V, 337.

Cur ſupera bellum Thebanum & funera Trojae
Non alias alii quoque res cecinere poëtae?

Sabinus Ep. I.

Nunc primam Pallas verſae poſt funera Trojae
Viſa mihi: medium temporis ira tulit.

145. ANTIPHATEN, SCYLLAMQUE, ET CUM CYCLOPE CHARYBDIN] Non ita bene disjungitur Scylla a Charybdi; & ſatis erat Charybdin ponere, ut Scylla agnoſceretur. Quare nequeo non ſuſpicari ſic potius ab auctore fuiſſe;

Antiphaten CIRCAMque, *& cum Cyclope Cha-*
rybdin.

Nam nulla ibi *miracula tam ſpecioſa* ſunt quam *Circae*; quae homines in brutorum formas virga magica vertebat. Quaerant, quibus antiquorum codicum eſt copia.

Inberbus juvenis, tandem cuſtode remoto,
Gaudet equis canibuſque & aprici gramine camp
Cereus in vitium flecti, monitoribus aſper,
Utilium tardus proviſor, prodigus aeris,
Sublimis, cupiduſque, & amata relinquere per
Converſis ſtudiis, aetas animuſque virilis

172. DILATOR, SPE LONGUS, INERS, AVIDUSQUE FUTURI] Quid illud *ſpe longus* hic ſibi velit, anxie quaerunt, neque ſe expediunt Interpretes. Experiamur & nos, ſi majorem forte lucem obſcuriſſimae dictioni poſſimus affundere. Principio illud pro comperto habendum eſt, in his aetatum characteribus ut Ariſtotelem Naturae, ita Noſtrum Ariſtotelis veſtigiis inſtitiſſe. Is igitur Rhet. II, 13. ſenes *δυσέλπιδας* eſſe tradit, hoc eſt, *deſperantes, vix & tarde & tenuiter ſperantes*; idque cum ob *experientiam*, quod pleraque in vita male cecidiſſe meminerunt, tum ob *timiditatem*. Idem ſenectutis vitium & Cicero perſtringit, Epiſt. ad Fam. II, 16. *Recordor enim deſperationes eorum, qui ſenes erant, adoleſcente me. Eos ego ſortaſſe nunc imitor, & utor* aetatis vitio. *Spe longus* itaque idem apud Noſtrum notare debet, quod apud Graecum *δυσέλπις*; id vero qui fieri poſſit, aut non contrarium potius ſignificet, haud ita manifeſtum eſt. Phraſi quidem hac *ſpe longus* nemo quiſquam qui hodie extant veterum uſquam eſt uſus: id tamen quodammodo aut pene certo quid ſibi velit ſcire poſſumus, ſi *ſpes longa* quae ſit ſemel reſcierimus. Noſter Carm. I, 4.

Vitae ſumma brevis ſpem *nos vetat inchoare* longam.

Jam te premet nox, fabulaeque Manes.

& I, 11.

ſapias, vina liques, & ſpatio brevi
Spem longam *reſeces: dum loquimur, fugerit invida*
Aetas.

Seneca Epiſt. XXII. *Facile eſt occupationes evadere; ſi occupationum praemia contemſeris: illa ſunt, quae nos morantur & detinent. Quid ergo? tam* longas ſpes *relinquam? ab ipſa meſſe diſcedam?* Idem alibi: *O dementiam in brevi aetate* ſpes longas *inchoantium!* Sic Ἐλπίδες μακραὶ Plutarcho Περὶ τῆς εἰς ἄγγεια φιλίας. p. 881. De muliere infantem alente. Τίνων ταῦτα μισθῶν ἡ χριῶν ἐκείνοις; ἀλλ' οὐδὲ τοῖς γῦν· αἱ γὰρ ἐλπίδες ἄδηλοι καὶ μακραί. Statius Theb. II, 321.

excedère animum dolor iraque demens,
Et qua non gravior mortalibus a
Spes *ubi* longa *venit.*

& I, 322. eleganter;

ſpes *anxi*
Extrahit, & longo *conſumit g*

quod pari elegantia expreſſit & nus in Prob. & Olyb. v. 65.

non anx

Spes *agit*, & longo *tendit prae*

Juvenalis I, 133.

Veſtibulis abeunt veteres laſſique
Votaque deponunt: quamquam
Spes *homini: caulis miſeris atqu*

Salluſtius apud Servium: *Et Me* longa ſpes *auxiliorum*. In his o *longa* eadem eſt quae *ſera*, *lon* longinquum extenditur. Tacitus *Poſſe illi regnum ſtabile contingere*, ginqua & ſera, praeſentem *potio* Livius V, 6. *Inſueſcere militem no parta victoria frui; ſed, ſi res etia taedium*, & *quamvis* ſerae ſpei Statius Silv. II, 1. v. 52.

O ubi venturae ſpes non longin & Theb. XII, 339.

gratum eſt fortuna
Spes longinqua *viae.*

Quamobrem, ſi *ſpe longus* (id q dum quidem eſt) is demum rect *longas*, longinquas, ſeras ſolet me omnium hoc ſenibus compet mo vitae curriculo non niſi *pra* quas audent aſſumere. *Spe long* aetatis vitium notabit, minime de juvene: X, 547.

Dixerat ille aliquid magnum,
Crediderat, caeloque animum ſ
Canitiemque ſibi & longos *prom*

At ſenibus contra ſpes curtae br certae & neceſſariae mortis conſ γὰρ τοῦ μέλλοντός ἐστι, τὸ δὲ τοῦ β των τὸ μέλλον ὀλίγον, ait Graecu *futuri eſt; at in vita* ſenum *quod*

Si fautoris eges aulaea manentis, & uſque
Seſſuri, donec cantor, Vos plaudite, dicat:
Aetatis cujuſque notandi ſunt tibi mores,
Mobilibuſque decor, maturis dandus & annis.
Reddere qui voces jam ſcit puer, & pede certo
Signat humum; geſtit paribus colludere, & iram
Colligit ac ponit temere, & mutatur in horas.

v. 154. Vulg. Si plausoris. 157. Decor maturis. In-

ium apud me: Non poſſum immutarier.
ippo lenitas, Antiphoni timiditas a *natura*
n tu omnes ideo ſenes in ſcenam induxe-
& obſequentes? juvenes autem, *modeſtos*
uloſos? Immo hoc ipſo in loco praecipit
ut *difficiles*, *queruli* inducantur ſenes, ju-
utem *ſublimes*, *cupidi*, feroces. *Oſtendit*
, ait Donatus, NATURAE *ſuae timiditatis adhortationibus ejici poſſe.* Videsjam aliud
um *aetatis*, aliud *naturae*: & tam falſo *mobiles* hic dici, quam inepte cum *annis*
um *moribus* conjungi. Et ſenſiſſe quidem
commoda videntur ſagaciores Interpretum;
llicite quaerunt & reſpondent, quid hic
ſibi velint. At Cl. Dacierius ita nulla hic
ate offenſus eſt, ut *bellum eſſe verſum* ex-
, *Naturas* autem hic eſſe *Aetates*. Belle ſa-
tamen, ſi me audis, hoc bellum admira-
relinque, & ſic ocius repone:

tis cujuſque notandi ſunt tibi mores;
libuſque decor, MATURIS *dandus & annis.*

annis, hoc eſt ſeniorum, *Mobilibus*, hoc
iorum, ſuus quibuſque decor tribuendus
nod quomodo fiat, per ſingulos aetatum
fuſe mox perſequitur. *Maturi*, inquam,
nt ſeniles & viriles. Noſter ſupra v. 115.

uruſne ſenex, *an adhuc florente juventa*
idus.

m. IV, 4.

ſque maturoſque patres.

. Aen. V, 73.

Helymus facit, *hoc* aevi maturus *Acceſtes.*

Met. VIII, 617.

Lelex animo maturus & aevo.

617.

Remulus maturior annis.

110.

ipit Auſonumus, *poſito ſervare juventae*
turus mitiſque inter juvenumque ſenumque.

Tacitus Ann. I, 4. *Tiberium Neronem*, maturum annis, *ſpectatum bello.* Sic *matura aetas*, *maturitas aetatis*, *matura ſenectus*, paſſim. Cicero de Senectute c. 10. *Suus cuique parti aetatis tempeſtivitas eſt data; ut & infirmitas puerorum, & ferocitas juvenum, & gravitas jam conſtantis aetatis, & ſenectutis* maturitas *naturale quiddam habeat, quod ſuo tempore percipi debeat.* Ubi obiter nota illud *Conſtantis aetatis*; ut & infra c. 20. *Sunt & inſunt in adoleſcentiae ſtudia; num ea* conſtans *jam requirit* aetas, *quae* media *dicitur? ſunt etiam hujus aetatis: ne ea quidem quaerantur a ſenectute.* Inde enim diſces, quae & quamobrem *mobilis aetas* dicatur: *conſtans* enim & *mobilis* ſunt Oppoſita. Cicero pro Q. Roſcio. c. 16. *Venit ad Clavium: quem hominem? levem? immo graviſſimum*: mobilem? *immo* conſtantiſſimum: *familiarem? immo alieniſſimum.* Ergo ut *maturi anni* conſtantem & ſenilem aetatem, ita *mobiles* puerilem juvenilemque denotant. Virgil. Georg. III, 165.

Jam vitulos hortare, viamque inſiſte domandi,
Dum faciles animi juvenum, *dum* mobilis aetas.

Atque hanc equidem emendationem jam olim ex conjectura feceram; poſtea vero nactus Vigornienſem codicem, ut vidi, ut delectatus ſum, cum inter lineas ibi pro varia lectione adſcriptum reperi, *Alitur* MATURIS. Codici igitur huic fidem habeat, qui argumentis & rationibus duci non poteſt. Quin & olim inter Scholiaſtas erant qui ſic legerent, ut ex laceris illis reliquiis divinare poſſis. Enarrator Cruquianus: *Maturis*] *aliud enim puerum decet, aliud adoleſcentem, aliud* MATURUM *ſenem.* Acron: *Puero, adoleſcenti, &* MATURO *ſeni* (ſic MS. non ſenc) τὸ πρέπον, *id eſt, decorum cuique proprium tribuendum eſt.* Profecto qui haec commentati ſunt, non *maturis*, ſed *maturis* interpretari jure videntur. Jam autem praeter ſententiae virtutem, etiam compoſitionem hoc pacto dulciorem & nitidiorem eſſe, qui aurem purgatam habet facile agnoſcet.

Inberbus juvenis, tandem custode remoto,
Gaudet equis canibusque & aprici gramine campi:
Cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
Utilium tardus provisor, prodigus æris,
Sublimis, cupidusque, & amata relinquere pernix.
Conversis studiis, ætas animusque virilis

XI. DILATOR, SPE LONGUS, IRRETIT, &c.] Quid illud *Spe longus* hîc sibi velit, omnia quærenti, neque se expedienti interpretis, laxeramus & nos, si majorem forte locum obscurissimæ dictioni possimus affundere. Principio illud pro comperto habendum est, in his animum characteribus ut Aristotelem Naturæ, ita Noſtrum Aristotelis vestigia instituisse. Is igitur Rhet. II, 13. *senes constituit*, ello vrallt, hinc est, *de speratores, vix & tarde & tenuiter sperantes*; idque cum ob *experientiam*, quod plerique in vita male cessisse meminerunt, tum ob *timiditatem*. Idem lucetium vitium Et Cicero perstringit, Epist. ad Fam. II, 16. *Recorder animi desperationem veram, qui sensi animi, nihil sperantis me. Tum ego sæpissime mihi similis, & meæ ætatis vitio. Spe longus* itaque idem apud Nostrum notare debet, quod apud Græcum ἐλπίσας; id vero qui fieri posse, an non contrarium potius significet, haud ita manifestum est. Virum quidem hunc *spe longum* recens quisquam qui bodie extant veterum aliquando est ullus; id tamen quodammodo aut pene certo quid sibi velit dixe possumus, & *spe longa* quæ in tumel reliquerimus. Nostri Carm. I, 4.

Vitæ summa brevis spem nos vetat inchoare longam.

Jam te premet nox, fabulæque Manes.

Et I, 11.

sapias, vina liques, & spatio brevi
Spem longam reseces: dum loquimur, fugerit invida
Ætas.

Seneca Epist. XXII. *Nulla est occupatorum requies, si occupationum præmia contemseris: illa sunt, quæ nos torquent & distrahunt. Quid ergo? tam longas spes relinquam? ab ipsa vestra desistam? Idem alibi: Si demseritis in brevi ætate spes longas inchoaveritis.* Sic Euripides passim. Plautus Trin. v. 1. *sic loquor ipsus.* p. 881. De mulierum inconstantia alienata. *Tam velim credas à genere humano, & dii nihil sibi sint.* Statius Theb. II, 311.

excidit animum dolor irague dimovet.

Et qui non spectat [illegible]
Spes alit incertas [illegible]
Et I, 311. elegantes.

[illegible]

Fecundus, ex longo [illegible] quod pars eloquentiæ [illegible] hus in Prob. & Dyst. V, 17.

[illegible]

Spes agit, ex longo [illegible] Juvenalis I, 133.

[illegible]

Spes longa, quali [illegible] Sallustius apud Servium [illegible] longa spes [illegible] longa eadem vis quam *spes*, [illegible] longinquum excogitat. [illegible] *Pugile illi regnum subito evanescit, spes* [illegible] quoque de vera, [illegible] Livius V, 6. *Defectione sociorum adempta parta victoria spes, fuit, si* [illegible] *tardiora, & quæ* [illegible] Seneca Ep. II, 5. 72.

O ubi nostrum spes vana [illegible] & Thebi XII, 559.

gaudia est fervens [illegible]

Spes longinqua vita.

Quintilianus, *Si spe longus* [illegible] dum quidem est: si demum [illegible] *longus*, longinquus; ita ille [illegible] me omnium hoc tempus [illegible] non vitæ curriculo [illegible] quas eadem illuxerit. [illegible] acerbo mihi nascitur, [illegible] de juvent. X, 242.

Dilexit ille aliquid magnum [illegible] *Urebatur*, [illegible]

Cunctisque filii [illegible] At heroibus Gallia [illegible] certus & nascitur [illegible] [illegible] vel eloquio, ita, si de eo [illegible] vitæ [illegible] *spe longus*, ut Cicero [illegible] *fuerit est, ut in vita* [illegible]

Quaerit opes & amicitias, inſervit honori;
Commiſiſſe cavet quod mox mutare laboret.
Multa ſenem circumveniunt incommoda; vel quod
Quaerit, & inventis miſer abſtinet, ac timet uti;
Vel quod res omnis timide gelideque miniſtrat,
Dilator, ſpe lentus, iners, paviduſque futuri;

v. 172. Vulg. SPE LONGUS, AVIDUSQUE.

Diffi-

Ubi nunc ſunt, qui imperioſe jubent *ſpe* σελπις accipere? ſententia quidem hoc ipſa jubet; verba vero refragantur & it, immo contraria prorſus ſunt; cum ım vidimus, *ſpe longi* juvenes merito di- ınt, ſenes autem *ſpe breves*. Quid ergo? ut Horatio credamus excidere potuiſſe? um certe aliquid eſt, ſi forte damnatum n & ſub furca caedendum calumnia peri- liberemus. Id quidem in proclivi eſt, s & LENTUS paſſim a Librariis permu- e. Noſter, ut vulgo nunc fertur, Epiſt. *Dies longa*; ſed ibi Barthii codex *lenta* Ovid. Faſt. II, 722: *lentas moras*; ubi alii *longas*. Triſt. IV, 1. v. 86. *Tempora lenta*; es ibi membranae *longa*. In Claudiani lo- citato,

& longo *tendit praecordia voto*:

quae *lento* exhibent, teſte Heinſio: & lo variatum eſt in ſcriptis quibuſcumque. r, ſi Horatio faves, idem hoc in loco ıdmiſſum crede, & ſic mecum reſtitue:

r, *ſpe* LENTUS, *inops*, *aviduſque futuri*.

quidem tardus eſt, & *ſpe lentus* recte di- σελπις, qui tarde, aegre, difficulter ad gi poteſt. Et *lenta* quidem *ſpes* utramque , & *longam ſpem* & *tardam*; & quae longe ır, & quae diuturna mora trahitur, & rde aſſumitur, & quae timide fovetur. *l*, 5. *Brevis enim profecto res eſt, ſi nimo te- ıgitur; nec ipſe per interminatos has inter-* lentiorem ſpem *noſtram facimus*. Idem *Quae poſtquam nulla eruptione impediri videt; ſe animi ratus in hoſte, quam ut in eo tam* ɔei *victoriam exſpectaret*. Idem XXX, 28. *ſuaſſent per aliquot annos bellum ante oculos ue aliis Italiae partibus* lenta ſpe *in nullum um debellandi finem gereret*. Ovid. Heroid.

quoque lenta *fuit: tarde quae credita laedunt, dimus: invita nunc & amante nocent.*

ɔcis *ſpes lenta* eſt, quae longa mora extra- it alibi eſt, quae lente, ſegniter, & cun- ctanter inchoatur. Idem Heroid. XVII, 107. ubi Helena Paridi:

Si te vidiſſem, primus de mille fuiſſes.
Judicio veniam vir dabit ipſe meo.
Ad poſſeſſa venis praeceptaque gaudia ſerus.
Spes *tua* lenta *fuit*; *quod petis*, *alter habet*.

Ubi palam eſt, *ſpem lentam* eſſe, aut quae ſero mimis & tarde incepta eſt, aut quae timide frigideque nutrita; ut ſit aut *Priuſquam* tu tardus ſpem mei aliquam cepiſti, aut *Dum* dubitas, cunctatis, & ceſſas, alius te praevenit, & me uxorem duxit. Utrovis autem ſenſu, ſive potius utroque, *ſpe lentus* erit δυσελπις, & ad ſenes pertinebit; qui & *tarde* & *timide* ſperant omnia. LENTUS SPE, caſu auferendi, vel *Lentus ſpei* caſu patrio; *ſpe* enim, ne id forte neſcias, genitivi caſus poterit eſſe, ut alibi apud Noſtrum *Conſtantis fide*, & ſic apud alios. Silius Italicus III, 136.

Dum lentus coepti *terra cunctaris libera.*

Ita *Pronus ſpei*, Appul. Metam. III. & VIII. Ita *felix operum*, *laetus laborum*, & alia id genus Poëtis frequentiſſima. Verbo ut dicam, *Lentus ſpe* erit & tardus & timidus; *Longus* vero neutrum.

Ibidem v. 172. INERS, AVIDUSQUE FUTURI] Nondum nobis conceſſum eſt, pedem hinc proferre: quid enim illud obſecro eſt?

Dilator, *ſpe lentus*, *iners*, AVIDUSQUE *futuri*.

Interpretes quidem tam veteres quam novi, *futuri avidum* vitae cupidum accipiunt, ut idem ſit quod Ariſtoteles dixerat; φιλοζωοι, και μαλιστα επι τη τελευταια ἡμερα, *ſenes vitae appetentes*, & *praeſertim ſub ſupremo vitae die*: atque hoc dicto probe & egregie rem explicuiſſe ſe arbitrantur. Atqui, o boni, unde nobis *futuri* perinde erit ac *vitae*? Certe qui *avidus futuri* eſt; & odit praeſentia, & ſperat in poſterum meliora. An igitur *ſupremo die* ſenex eſt futurorum cupidus, cum mors adeſt prae foribus, & januam pulſat? quomodo igitur φιλοζωος? an ideo futuri cupidus, quia oraſtina ſemper meliora ſperat? quomodo ergo δυσελπις? Haec inepta ſunt & plane ἀνοητα. Ego vero jam olim vidi legendum;

Difficilis, querulus, laudator temporis acti
Se puero, caſtigator cenſorque minorum.
Multa ferunt anni venientes commoda ſecum,
Multa recedentes adimunt: ne forte ſenilibus
Mandentur juveni partes, pueroque virilis.
Semper in adjunctis, aevoque morabimur aptis.
Aut agitur res in ſcenis, aut acta refertur:
Segnius irritant animos demiſſa per aurem,
Quam quae ſunt oculis ſubjecta fidelibus, & quae
Ipſe ſibi tradit ſpectator. non tamen intus
Digna geri promes in ſcenam: multaque tolles
Ex oculis, quae mox narret facundia praeſens:
Ne pueros coram populo Medea trucidet;

v. 159. Vulg. Nec.

Dilator, ſpe longus, iners, AVIDUS futuri.
groſſa in eximio codice Regienſi literam unam animadverti ante si *avidus* jam eraſam eſſe; quae nulla alia praeterquam *s* eſſe potuit. Noſter Serm. II, 1. v. 110.

Ac qui contentus parvo, metuensque futuri,
In patre ut ſapiens, abnorit libertus herilis.

Evander ſenex apud Virgilium VIII, 560.

Dum vana ambigimus, dum ſpes incerta futuri.

Lucretius III, 847. de Anima loquens:

Praeſtat enim quam quid parabit cum corpore motus,
Advenit id quod eum de rebus ſaepe futuris
Maeroris, ingens metus male habet, curaque ſatiget.

Ovid. Metam. VI, 137.

ne ſit ſecura futuri.

IX, 423.

Finierat quoque cura futuri
Tempus.

& XIII, 363.

Tu vives ſine mente gelu; mihi cura futuri eſt.

Noſter Serm. I, 1.

haud ignara ac non incauta futuri.

Omnia haec, ut viles, ad curam & metum futuri ſpectant. *Pavidus* ergo *futuri*, id ipſum quod Ariſtoteles de Senibus tradit, δειλοὶ καὶ πάντα προβλητικοὶ, *timidiores & de omnibus futuris paventes.* Attende autem, ut pulchre jam omnia ſibi contrariam, & eodem collimantia: *dilator, futuri pavidus, aevoque* [illegible] *futuris, ſignatum, cunctabundus, propinquo & cognata vitia. Et quae inde conſequentia, inane & vacuum ſibi, nihil curans.* [illegible] *dicto a natura & facto abhorrens, cum ſortalio dici poteſt, qui omne impulſum eſt, aut praeterita ſequitur, aut futura. AVIDUS futuri*, alio longe ſenſu dictus, nempe hominum aut rerum. Quod ſi idem illi *futuri* ac *futuris* (ſc. ut non antea) dicamus ad vitam tranſitus aut similitudinem; magis ſententiae minus convenit, quam [illegible]

184. NEC PUEROS CORAM POPULO MEDEA TRUCIDET. [illegible] *Ne pueros coram populo Medea trucidet;*
Trifles, ingrum, et acidus; [illegible] poſſe negavit ſua & avorum [illegible] damnatur. Ut paullo ante v. 178.

Multa ferunt anni venientes commoda ſecum,
Multa recedentes adimunt: ne forte ſenilibus
Mandentur juveni partes

Aut humana palam coquat exta nefarius Atreus;
Aut in avem Procne vertatur, Cadmus in anguem.
Quodcumque oſtendis mihi ſic, incredulus odi.
Neve minor, neu ſit quinto productior actu
Fabula, quae poſci volt, & ſpectata reponi.
Nec Deus interſit, niſi dignus vindice nodus
Inciderit: nec quarta loqui perſona laboret.
Actoris partes chorus, officiumque virile
Defendat: neu quid medios intercinat actus,
Quod non propoſito conducat & haereat apte.
Ille bonis faveatque & conſilietur amice,
Et regat iratos, & amet pacare tumentis:
Ille dapes laudet menſae brevis, ille ſalubrem

v. 197. Vulg. PECCARE TIMENTES.

Juſti-

rm. I, 1. v. 94. Amat hanc conjunctio-
ratius.

ET REGAT IRATOS, ET AMET PECCARE
ES] Sic quidem editiones omnes, ſed,
le fallimur, aut gemino mendo laborat
c de Choro:

nis faveatque & conſilietur amice,
as iratos, & amet peccare timentes:
apes laudet menſae brevis, ille ſalubrem
iam legeſque, & apertis otia portis.

aecos Tragicos & Senecam verſaverunt,
his haerebunt, quantum ad rem attinet:
quod in dictione jure vituperemus. Qui-
im illi ſunt *peccare timentes?* non a bonis,
diverſi ſunt. At jam dixerat *faveat bonis,*
ut idem aut plus eſt, quam *amet bonos.*
gitur novi ad ſententiam haec conferunt?
Epiſt. I, 16. v. 52.

unt peccare boni, virtutis amore:
ihil admittes in te, formidine poenae.

ni, ut vides, *oderunt peccare:* prave vero &
ingenia *timent peccare:* illos *amor virtutis*
, hos *poenae formido* coercet. Quid ergo?
ut hos chorus amet & laudet? Quid,
ſum illud *Amet* nimis inops & languidum
; neque attingit ad felicitatem Horatia-
Praecipit enim, quid chorus dicat, non
ntiat; quid laudet, cui faveat & conſilium
on quem *amet*: quod, cum intra pectus
ir, nihil ad ſpectatores attinet. Faceſſant
igitur haec; & meliora illa reponantur,

Et regat iratos, & amet PACARE TUMENTES.

Pacare Manuſcripti aliquot Statii, unuſque Cru-
quii exhibet: Graevianus *Pocare*, prope verum.
At Pulmanni liber utrumque praefert, *Pacare tu-
mentes.* Regat, inquit, iratos, & *amet*, ſive fo-
leat, tumentes lenire, *pacare*, ſive *placare*; nam
haec unum fere idemque ſunt, & variant plerum-
que codices ſcripti. Noſter Serm. II, 8. 5.

Quas prima iratum *ventrem* placaverit *eſca.*

ubi quinque ex noſtris *placaveris* habent, ſeptem
pacaverit. Virgil. Aen. I, 142.

Sic ait, & dicto citius tumida *aequora* placat.

Claudianus IV. Conſ. Hon. v. 225. de Virtute:

Hanc tamen haud quiſquam, qui non agnoverit ante
Semet, & incertos animi pacaverit aeſtus,
Inveniet.

Recte vero *Irati* & *Tumentes* junguntur. Virgil.
VIII, 40.

Nec bellî terrore minis, tumor omnis & irae
Conceſſere deûm.

ubi vett. edd. male *timor*. Expreſſit hic Virgilium
Statius, Theb. V, 435. de Minyis Lemnum ad-
venientibus.

Eminus abrupto quatiunt nova littora ſaltu,
Magnorum decora alta patrum, jam fronte ſerenâ,
Noſcendique habitu, poſtquam tumor iraque *ceſſit*
Vultibus.

Ita legendum, non *timor*, quod & edili & quat-

tuor

Juſtitiam, legeſque, & apertis otia portis:
Ille tegat commiſſa, Deoſque precetur & oret,
Ut redeat miſeris, abeat fortuna ſuperbis.
Tibia non, ut nunc, orichalco juncta, tubaeque
Aemula; ſed tenuis ſimplexque foramine pauco,
Aſpirare & adeſſe choris erat utilis, atque
Nondum ſpiſſa nimis complere ſedilia flatu
Quo ſane populus numerabilis, utpote parvus
Et frugi caſtuſque verecunduſque coibat.
Poſtquam coepit agros extendere victor, & rus
Laxior amplecti murus, vinoque diurno
Placari Genius feſtis impune diebus;
Acceſſit numeriſque modiſque licentia major.

v. 203. VINCTA. 209. LAXIOR.

tum noſtri rudiores exhibent. Virgilius VI. 427. de Charonte:

Tumida ne vix ea tam cerula reſident.

& ibidem 49. de Sibylla:

ſed poſtus anhelum, Et rabie fera corda tument.

Noſtra ſupra v. 64.

Intuſque *Chremes* tumido *delituit* ore.

Seneca Thyeſte. 579.

Pectoraque anguis ira, & ex anima tumor
Exeſſus ebuit.

& Phoeniſſ. 356.

Tumet *animus* ira, *ſervat* concuſſum *dolor.*

Capitolinus in Pertinac. c. 11. *Sed cum unus e Tungris in iram & lamentum militem lapſuſque adduxiſſet.* Ita recte coniecerat Salmaſius, cum vulgo eſſet *tinnitum.* Livius XXXI, 8. *Malos ſe Italiae contra ſuos cives Punici belli ſeciſſe*, tanquam inde tumultus. Lactantius Divin. Inſt. v. 18. *Deligit ipſe ſpatium, ut reſpondeat ſex intervallum temporis ſeptimi numeri, habeat modum caſtigatis.* Arnobius lib. I. *Nullus rumor indignationis audiretur.* Quintilianus Declam. XIII. *Tetanus decem regibus ſeptimo ſolitus ad ſolitum reſolvere ſe.* Ita, *vulgus poterat nil nobis poena docti eſſe? tumor tumori.* Seneca de Ira III, 1. *Videtis iſtorum tumorem talis? nec datum tempus, quo reſidere cupiunt publicum.* Statius Theb. IX. 79. de Polynice, quem ſibi ſtatuit:

exuerat ſuperas turbidus ardor, &
Aſpectuque nitet, tumidos remorat, fuerque

Cultior, *laetique vices ac ſpes reſidere ſuburbi* Tiburtini.

Ubi *ſalari tumultus* plenus [illegible]
tumores &c., in merum dicta [illegible]
de Liberalis ſuperbo hunc [illegible]
des Statii Peregrinus [illegible]
Jam igitur, opinor, [illegible]
quam ut ſine tumultu [illegible]
pendigerum, & ita fere [illegible]
haec magna fuerit. [illegible]
do, ita dolore [illegible]
tumo tollit artus, [illegible]
nullus vultuum, [illegible]
ubi, ut in Anno Mar[illegible]

Ita [illegible]
Ita tamen, ut dolore [illegible]
ſis, *Et pudore incaluerat* [illegible]
reſolviſſet. Et ſi. *Sed quae* [illegible]
quod in ea tranſeamus [illegible]
ſubſtantivi libri, quem [illegible]
ſimum: quidque erat [illegible]
& Tumores ſedant [illegible]
Hoc unum [illegible]
inſolitud & dolorem [illegible]
& Agrum.

Paucumque *agris* [illegible]
tumore & numerus [illegible]
illuſa vindicare [illegible]
quod plures [illegible]

Tantum de medio ſumtis accedit honoris.
Silvis deducti caveant, me judice, Fauni,
Ne velut innati triviis, ac pene forenſes,
Aut nimium teneris juvenentur verſibus umquam,
Aut inmunda crepent ignominioſaque dicta.
Offenduntur enim, quibus eſt equus, & pater, & res;
Nec, ſi quid fricti ciceris probat & nucis emtor,
Aequis accipiunt animis, donantve corona.
Syllaba longa brevi ſubjecta vocatur Iambus,
Pes citus: unde etiam Trimetris adcreſcere juſſit
Nomen iambeis, cum ſenos redderet ictus
Primus ad extremum ſimilis ſibi: non ita pridem,
Tardior ut paullo graviorque veniret ad auris,
Spondeos ſtabilis in jura paterna recepit
Commodus & patiens; non ut de ſede ſecunda
Cederet aut quarta ſocialiter. hic & in Accî
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Ennî.
In ſcenam miſſus cum magno pondere verſus,

Aut

v. 260. Vulg. MISSOS MAGNO CUM P.

appareat. Sic in his Ennii Accîque apud Ciceronem:

Argo, quae vecti Argivi delecti viri:
Colchis imperio regis Peliae per dolum:
Fremebunda ex alto ingenti ſonitu & ſpiritu:
Ita dum interruptum credas nimbum volvier:

in his inquam, omnibus nullus eſt Iambus, praeterquam in loco ſexto. At, inquit Noſter, hujuſmodi *verſus, cum magno* ſpondeorum vel Anapaeſtorum *pondere in ſcenam miſſus, premit* ſcriptorem aut incuriae crimine, aut ignorantiae. Verum quidem hoc eſt: non tamen ignorantia, ſed negligentia & ſpe veniae peccabant veteres. Cum enim Latinus ſermo pauciores habeat breves ſyllabas, quam Graecus: qui primi Graeca verterunt, labore & difficultate territi, ſimulque & ſpectatorum imperitia fidentes atque abutentes, ſpondeos paſſim pro Iambis intruſerunt. Cumque in re nova nemo eſſet qui correctius ſcriberet; ſine comparatione pulchriorum vel deformia illa ſatis pulchra videbantur.

Et data Romanis venia eſt indigna poëtis.

Poſtea tamen ſub Horatii aetate, cum Graeca paſſim in manibus eſſe coeperunt, non ulterius aequis auribus accipiebantur tarde volventes ſpondei, ſed coacti ſunt poëtae ad artis legem & normam Graecorum modulatius ſcribere. Quod cum ex Senecae Tragoediis jam licet cognoſcere, tum ex Fragmentis quae ex Ovidii, Varii, Gracchique Fabulis hodie ſuperſunt. Ovidius Medea, apud Quintil. VIII, 5.

Servare potui, perdere an poſſim rogas?

Varius Thyeſte, ibid. III, 8.

Jam ſero inſandiſſima,
Jam facere cogor.

Gracchus Thyeſte, apud Priſcianum VI. p. 719.

Merſit ſequentis humidum plantas humum.

Ita legendum arbitror, non *plantis*. *Humum* nominativus eſt, generis neutrius. Idem Atalanta, ibidem p. 683.

O grata cardo, regium egreſſum indicans.

Hi trimetri, qui ſoli nunc reſtant ex Horatio ſup-

Verum ita risores, ita commendare dicacis
Conveniet Satyros, ita vertere seria ludo;
Ne quicumque Deus, quicumque adhibebitur heros
Regali conspectus in auro nuper & ostro,
Migret in obscuras humili sermone tabernas:
Aut, dum vitat humum, nubes & inania captet
Effutire levis indigna Tragoedia versus,
Ut festis matrona moveri jussa diebus,
Intererit Satyris paullum pudibunda protervis.
Non ego inornata & dominantia nomina solers
Verbaque, Pisones, Satyrorum scriptor amabo:
Nec sic enitar tragico differre colori,
Ut nihil interfit, Davusne loquatur & audax
Pythias emuncto lucrata Simone talentum,
An custos famulusque Dei Silenus alumni.
Ex noto fictum carmen sequar: ut sibi quivis
Speret idem; sudet multum, frustraque laboret
Ausus idem. tantum series juncturaque pollet:

---

nihil. Ea scenam ingressa ludum cum poscerem versum] *Me loquor, scyphi allusi in hac audiere, non parum,* ut ait ipse, *de Antiphone exercuit:*

Me & in Arte
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni
In scenam missis magno cum pondere versis,
Aut operae illorum olim non cognitus inertis,
Aut ignotus egenis vafer ex consulte rapi.

Ego nobilem sapientiae sibi visus est, immota dictione,

apparet rarus: & Enni
In scenam missis magno cum p. &c.

Ego vero, quid profit, aut ut laborent hoc moderatur haec dictatio, cujus video. Legit quidem & fragmenta orationem, dissolutam aliquam & loquacem: ipsum vero difficultatem intactam relinquit. *Me*, inquit, *pes lambus, rasus apparet in Arvi trimetris; & premi versus Ennii ignotus arte.* Quid narras? An versus aut scimus, aut ignoramus artem metricam? Quis ita locutus est? Illud quoque quale est? *premi versus ignotus arte.* An versus se ipse facturus, si non sciret, in crimina incudem ejus, ut pingatur? *Lambus rasus*, quia non magna pondera tulit: quomodo tulit aut *trimetra premi*, cum sit & in tragoedia & in Homerico versu? Ita vero legi meretur & [illegible]

Nobilibus trimetris apparet rarus
In scenam missis magno cum p. &c.
Aut operae illorum olim, &c.

Cum tandem, rogavi, ea sola a me ne res in unoquoque versuum [illegible] in secunda collocare & quasi [illegible] persuaserunt hoc posse versum [illegible] rumpi; tantum enim [illegible] hum locum (sine quo [illegible] esset) in secundo [illegible] Iambus cum pedem

Viſuros peccata putem mea; tutus & intra
Spem veniae cautus? vitavi denique culpam,
Non laudem merui. vos exemplaria Graeca
Nocturna verſate manu, verſate diurna.
At veſtri proavi Plautinos & numeros &

v. 270. Vulg. NOSTRI.

Lau-

correctio. Verum haec interpretatio cum ſequentibus pugnat: qui enim accurate ſcribit, omni peccatorum venia ſibi praecifa, non *culpam* modo *vitat*, ſed & *laudem meretur*. Nimirum ea, quam jam adſciſcimus, lectio ſola rem omnem expedit: *Tutus &* in tantum, eatenus, hactenus *cautus*, ut veniam non deſperem, *etſi* omnes mea peccata animadverſuros exiſtimem. Vides jam, quid ſibi velit *Intra ſpem veniae cautus*. At mirificus plane eſt Dacierius, qui Lambini quidem enarrationem ſequitur, retinet tamen INTRA; contenditque *Intra ſpem*, perinde eſſe ac *Extra ſpem*, ſive *ſine ſpe veniae*. Arrigamus aures: ut novum hoc & inauditum vel ſero diſcamus. Sic, inquit, apud Florum *intra gloriam* idem eſt ac *ſine gloria*. Hoc vero vix minus admirandum eſt, quam illud alterum. Videamus locum I, 3. ubi de Horatio agitur, qui ſororem poſt ejus victoriam flentem ferro occiderat; *Citavere leges neſas: ſed abſtulit virtus parricidam; & facinus* INTRA GLORIAM *fuit*. Quid ergo? an hoc *ſine gloria* interpretabimur? haud vidi magis. Immo idem hic *Intra*, quod ubique alias ſignificat. Facinus *intra gloriam* fuit, non exceſſit victoriae gloriam, obruebatur & extinguebatur a gloria, ſic ut reus abſolveretur. At ſi *ſine gloria* erat facinus; mirum adeo ni reus damnaretur. Faceſſant igitur febriculoſae explicationes; & vera lectione reperta conquieſcamus: quam & Scholiaſtae olim Acroni cognitam & probatam conjicere licet. Sic enim ille enarrat: *An debeo ſecurus eſſe, data venia,* QUAMVIS *palam erunt peccata mea?* Certe qui haec commentabatur, non AN, verum UT, ſicut nos hodie, legebat.

270. AT NOSTRI PROAVI PLAUTINOS] Ita nunc fere editores, *Noſtri proavi*: cum & editiones principes & omnes fere omnium membranae, noſtrae certe meliores, Graevianae, Voſſianae, Leidenſes, Reginenſes cum aliis habeant,

At VESTRI *proavi Plautinos & numeros &*
Laudavere ſales; nimium patienter utrumque,
Ne dicam ſtulte, mirati.

Quid autem attinet a codicum auctoritate diſcedere; ut lectionem, ſi non deteriorem, at certe nihilo meliorem adoptemus? *Veſtri proavi, ô Piſones*; nam hos jam compellaverat:

Vos *exemplaria Graeca*
Nocturna verſate manu, verſate diurna.
At veſtri *proavi Plautinos &c.*

Nihil profecto hic eſt, quod quempiam offendat. At illud *Noſtri proavi* magna circumveniunt incommoda. Quippe omnium ſe cachinnis expoſuiſſet Noſter; ſi patre libertino, homine Graeculo, ut equidem puto, vel Syro forte aut Afro natus, *Noſtros* proavos ſeu incaute ſive glorioſe dixiſſet: quaſi ipſe Paulus vel Meſſalla vel Pompilius ſanguis eſſet. Id quod olim Victorius Lambinuſque recte judicarunt. At manum injicit Theodorus Marcilius, qui, *Perperam*, ait, *correxere* VESTRI: *nam civi & equiti & tribuno militum fas erat dicere* Noſtri proavi; *quemadmodum Seneca, quamquam Iberici generis*, Noſtris majoribus *dixit*. Atqui, o bone, non *veſtri*, ſed illud tuum *Noſtri* a correctoribus eſt; cum & ſcripti libri & primitus cuſi prius agnoſcant. Senecae vero dictum huc pertrahere, & ut par vel ſimile huic proponere, cujus eſt judicii? Epiſt. I. ad Lucilium: *Tu tamen malo ſerves tua, & bono tempore uti incipias: nam, ut viſum eſt* majoribus noſtris, *ſera parſimonia in fundo eſt*. Quinam hic *Majores?* an dictum hoc vetus, ex Heſiodo ductum, ad ſolos *Romanos* attinebat? verum, eſto ut ad eos ſolos: Seneca, ut notum eſt, equeſtri genere eſt ortus, Cordubae, coloniae veteris Romanae, ob primorum colonorum nobilitatem Patriciae cognominatae; ut nihil obſtet, quin Senecae majores vel a Regibus uſque Romani fuerint. Hunc tu in Familiae quaeſtione Noſtro comparas, qui, *nullis majoribus ortus*, primus ſuorum ingenuus erat? Immo ut ſcias quo hominum riſu, quo ſuo ſtupore *Noſtri proavi* dicturus hic eſſet Flaccus; vide modo Vopiſci locum in Caro Cap. 4. ubi contra eos qui Carum Mediolanenſem fuiſſe tradiderant, *Ipſe*, inquit, *ut epiſtola ejus indicat, Romanus vult videri*. Verba Epiſtolae ſunt, *Majores* NOSTRI *Romani illi principes* &c. Et mox, *Fac igitur majoribus* NOSTRIS, *id eſt Romanis non diſcrepemus viris*: ad quae Vopiſcus, *Vides*, ait, *quod tota epiſtola majores ſuos Romanos vult intelligi*. Hoc, opinor, exemplo, ſi noſtros.

Aut operae celeris nimium curaque carentis,
Aut ignoratae premit artis crimine turpi.
Non quivis videt immodulata poemata judex:
Et data Romanis venia est indigna poetis.
Idcircone vager, scribamque licenter? ut omnia

v. 265. Vulg. An omnia.

paribus Tragicis, aptissime servant leges Choreorum: ut ex his de integris Fabulis idem existimare licent. Video jam, opinor, clarum liquidumque esse quam *Bentleium* emendaverim.

In sinuem nullus cum magno pondere versus. Ubi insuper *cum magno pondere* exemplaribus scripsi & Bentleianæ adscivimus. *Silenus* sese audire, CUM MAGNO PONDERE, inquit, Bentleianus: non advertit scilicet & alias hic locutus Noster (vide Serm. I. 10. v. 49.) & hic Venerem quandam in ipsa pronuntiatione studio quæsitam elle: *Cum magno pondere*; quæ dum profers, ipsum illud pondus & lente ambulantes spondeos voce & spiritu persentiscis. Lapsus vero gravior est opinatus Victorius ad Ciceronis Fam. V, 2. ubi ex membranis quibusdam reponi hic jubet,

hic & in Ariel
Mobilibus *trimetris apparet rarus & Pœni*

Nihil infelicius dici potuit. Illic enim ut Iambi sive Trimetri, ubi pure sunt, cati, celeres, involucres, properes appellentur: ut hic utique, ubi rarus ille pes Trimetrus ingreditur, sed stabilibus spondeis loco cedere cogitur, tantum abest ut *mobiles* & inciti sint Trimetri Pœnici, ut tardi, lenti, graviter, ponderose incedant, quod ipsum hic queritur & vituperat Flaccus. Recte igitur *Mobilibus*, *ferentes*; quos illi fautores & admiratores veterum in cælum ferebant. Ceterum hujus locum diu torserunt; eam primi deprehendi, & Theodorum Marcilium illud *avevos* primum ex conjectura dedisse, & Cl. etiam Dacierum in illius sententiam recte & prudenter concessisse.

265. SCRIBAMQUE LICENTER, AN OMNIA VITIOSA RECTIS] Difficilis locus, & ab Interpretibus vexatus; quamvis non vitiosus multum negotii & frustranei est:

Et data Romanis venia est indigna poetis.
Idcircone vager, scribamque licenter? an omnia
Vitiosa peccatis paria rectis, recta & inepta
Xpere nostræ laudis? satiram dimittere pergam,
Hoc ludrim pacto.

Ubi Cirilolus, Lallinus, & Marcilius aliam distinc-

Et data Romanis venia est indigna poetis.
Idcircone vager, scribamque licenter? an omnia
Vitiosa peccata paria rectis?
Spes nostræ laudis?

Quasi frustra in hoc [illegible]
licenter scribam, [illegible]
[illegible], an omnia
Non perinde ab erudito [illegible]
sus, *licet*, *pejora* [illegible]
ea apud lectorem occurrat? Vid.
v. 73.

Ut *servent immotas*, [illegible]
dam?

Ergo hoc vellet Horatius: [illegible]
immodulata Tragœdia; [illegible]
carum fautores. Et qui [illegible]
tum? *Idcirco* licens [illegible]
vager, *ut scribam licenter?* [illegible]
& vitia pejus omnia carere; [illegible]
peccata non æquare? [illegible]
qua laus nostri vatis [illegible]
et certe ea pœna [illegible]
nium omnia imperavi, [illegible]
ro, O Pilumne, [illegible]
laudem eruditæ, [illegible]
unque [illegible]
gregia sententia] unde [illegible]
[illegible]
quod [illegible]

Vitiosa peccata paria sana,
Spes nostra laudis?

Et hoc, & AN hic legens, & [illegible]
lis esse sensum, *Scribamne* [illegible]
licenter (et vanus) quandoquidem [illegible]
ea vitiosa paria, [illegible]

Viſuros peccata putem mea; tutus & intra
Spem veniae cautus? vitavi denique culpam,
Non laudem merui. vos exemplaria Graeca
Nocturna verſate manu, verſate diurna.
At veſtri proavi Plautinos & numeros &

v. 270. Vulg. NOSTRI.

Laur-

Verum haec interpretatio cum ſequen-
nat: qui enim accurate ſcribit, omni
im venia fibi praeciſa, non *culpam* mo-
ſed & *laudem meretur*. Nimirum ea,
n adſciſcimus, lectio ſola rem omnem
Tutus & in tantum, *cetenus*, hactenus
t veniam non deſperem, *etſi* omnes mea
nimadverſuros exiſtimem. Vides jam,
velit *Intra ſpem veniae cautus*. At mirifi-
eſt Dacierius, qui Lambini quidem enar-
ſequitur, retinet tamen INTRA; conten-
tra ſpem, perinde eſſe ac *Extra ſpem*, ſive *ſine*
Arrigamus aures: ut novum hoc & inau-
ſero diſcamus. Sic, inquit, apud Florum
am idem eſt ac *ſine gloria*. Hoc vero vix mi-
randum eſt, quam illud alterum. Videa-
m I, 3. ubi de Horatio agitur, qui ſo-
ſt ejus victoriam flentem ferro occide-
vere leges nefas: ſed abſtulit virtus parrici-
facinus INTRA GLORIAM *fuit*. Quid
hoc *ſine gloria* interpretabimur? haud
is. Immo idem hic *Intra*, quod ubique
ficat. Facinus *intra gloriam* fuit, non ex-
:oriae gloriam, obruebatur & extingue-
loria, ſic ut reus abſolveretur. At ſi *ſine*
t facinus; mirum adeo ni reus damna-
ceſſant igitur febriculoſae explicationes;
:ctione reperta conquieſcamus: quam &
ae olim Acroni cognitam & probatam
licet. Sic enim ille enarrat: *An debeo*
ſe, data venia, QUAMVIS *palam erunt*
ea? Certe qui haec commentabatur, non
um UT, ſicut nos hodie, legebat.

AT NOSTRI PROAVI PLAUTINOS] Ita nunc
ores, *Noſtri proavi*: cum & editiones
& omnes fere omnium membranae,
erte meliores, Graevianae, Voſſianae,
s, Reginenſes cum aliis habeant,

STRI *proavi Plautinos & numeros &*
vere ſales; *nimium patienter utrumque*,
am ſtulte, *mirati*.

tem attinet a codicum auctoritate diſce-
lectionem, ſi non deteriorem, at certe
eliorem adoptemus? *Veſtri proavi*, *ô Pi-*
ſones; nam hos jam compellaverat:

Vos *exemplaria Graeca*
Nocturna verſate manu, verſate diurna.
At veſtri *proavi Plautinos &c.*

Nihil profecto hic eſt, quod quempiam offendat. At illud *Noſtri proavi* magna circumveniunt incommoda. Quippe omnium ſe cachinnis expoſuiſſet Noſter; ſi patre libertino, homine Graeculo, ut equidem puto, vel Syro forte aut Afro natus, *Noſtros* proavos ſeu incaute ſive glorioſe dixiſſet: quaſi ipſe Paulus vel Meſſalla vel Pompilius ſanguis eſſet. Id quod olim Victorius Lambinuſque recte judicarunt. At manum injicit Theodorus Marcilius, qui, *Perperam*, ait, *correxere* VESTRI: *nam civi & equiti & tribuno militum fas erat dicere* Noſtri proavi; *quemadmodum Seneca, quamquam Iberici generis*, Noſtris majoribus *dixit*. Atqui, o bone, non *veſtri*, ſed illud tuum *Noſtri* a correctoribus eſt; cum & ſcripti libri & primitus cuſi prius agnoſcant. Senecae vero dictum huc pertrahere, & ut par vel ſimile huic proponere, cujus eſt judicii? Epiſt. I. ad Lucilium: *Tu tamen malo ſerves tua, & bono tempore uti incipias: nam, ut viſum eſt* majoribus noſtris, *ſera parſimonia in fundo eſt*. Quinam hic *Majores?* an dictum hoc vetus, ex Heſiodo ductum, ad ſolos *Romanos* attinebat? verum, eſto ut ad eos ſolos: Seneca, ut notum eſt, equeſtri genere eſt ortus, Cordubae, coloniae veteris Romanae, ob primorum colonorum nobilitatem Patriciae cognominatae; ut nihil obſtet, quin Senecae majores vel a Regibus uſque Romani fuerint. Hunc tu in Familiae quaeſtione Noſtro comparas, qui, *nullis majoribus ortus*, primus ſuorum ingenuus erat? Immo ut ſcias quo hominum riſu, quo ſuo ſtupore *Noſtri proavi* dicturus hic eſſet Flaccus; vide modo Vopiſci locum in Caro Cap. 4. ubi contra eos qui Carum Mediolanenſem fuiſſe tradiderant, *Ipſe*, inquit, *ut epiſtola ejus indicat, Romanus vult videri*. Verba Epiſtolae ſunt, *Majores* NOSTRI *Romani illi principes* &c. Et mox, *Fac igitur majoribus* NOSTRIS, *id eſt Romanis non diſcrepemus viris:* ad quae Vopiſcus, *Vides*, ait, *quod tota epiſtola majores ſuos Romanos vult intelligi*. Hoc, opinor, exemplo, ſi

Nanciſcetur enim pretium nomenque poëtae,
Si tribus Anticyris caput inſanabile numquam
Tonſori Licino conmiſerit. ô ego laevus,
Qui purgor bilem ſub verni temporis horam!
Non alius faceret meliora poëmata: verum
Nil tanti eſt. ergo fungar vice cotis, acutum
Reddere quae ferrum valet, exſors ipſa ſecandi.
Munus & officium, nil ſcribens ipſe, docebo;
Unde parentur opes; quid alat formetque poëtam;
Quid deceat, quid non; quo virtus, quo ferat error.
Scribendi recte, ſapere eſt & principium & fons.
Rem tibi Socraticae poterunt oſtendere chartae:
Verbaque proviſam rem non invita ſequentur.
Qui didicit patriae quid debeat, & quid amicis;
Quo ſit amore parens, quo frater amandus & hoſpes;

Quod

318. ET VERAS HINC DUCERE VOCES] Et veteres editiones, & omnes Statii, Cruquii, Pulmanni, Berſmanni, noſtrique codices

Reſpicere exemplar vitae morumque jubebo
Doctum imitatorem & VIVAS hinc ducere voces.

Acron MS. & editionis Venetae. VIVAS, *veras.* Poſtea vero in contextum recepta eſt vox *Veras*; & inverſo ordine Acron Fabricianus, VERAS, *vivas. Veras* quidem *voces* ſaepius apud ſcriptores legas: Lucretius III, 57.

Quo magis in dubiis hominem ſpectare periclis
Convenit, adverſiſque in rebus noſcere quis ſit.
Nam verae voces *tum demum pectore ab imo*
Eliciuntur; & eripitur perſona, manet res.

Lucanus I, 360.

Si licet, & jus eſt veras *exprimere* voces.

Ovid. Rem. Amor. 125.

Aggrediar melius, tunc cum ſua vulnera tangi
Jam ſinet, & veris vocibus *aptus erit.*

Ammianus Marcellinus XXV, 7. *Exploratorum perfugarumque* veris vocibus *docebatur.* Manilius lib. III.

Huc ades, o quicumque meis advertere coeptis
Aurem oculoſque potes, veras *& percipe* voces.

Virgil. Aen. I, 413.

Quid natum toties crudelis tu quoque falſis
Ludis imaginibus? cur dextrae jungere dextram
Non datur, ac veras *audire & reddere* voces?

In his locis palam eſt, *veras* accipi non falſas, non fictas, non compoſitas, non fucatas, non mendaces. Atqui hoc minime hic voluit Horatius. Qui enim vitae & morum exemplar reſpicit, ut cuique perſonae convenientia ſciat reddere; ſaepe ei uſu veniet, ut non *veras voces*, ſed falſas, fraudulentas promat, ubi aut ſycophantae Phormionis, aut veteratoris Syri vel Davi perſonam inducit. Quare melius eſt, ut membranarum lectionem ſervemus, *vivas voces*; quales ſcilicet ipſe Syrus aut Phormio, vel cujuſcumque conditionis alius, vivus loqueretur. Noſter Serm. I, 4. v. 53.

Numquid Pomponius iſtis
Audiret leviora, pater ſi viveret?

Ergo ardens ſtomachanſque in Comoedia pater ſimilibus verbis in ſcena iraſcetur; ac cum in vita verus, non perſonatus pater, non poëtae ſed ſua & *viva voce* filium objurgat. Quintilianus II, 1. *Licet enim ſatis exemplorum ad imitandum ex lectione ſuppeditet, tamen* viva illa ut dicitur vox *alit plenius; praecipueque ejus praeceptoris quem diſcipuli & amant & verentur.* Seneca Controv. I. de Cicerone loquens: *Et quod vulgo de alio dici ſolet, ſed de illo proprie debet, potuit* vivam vocem *audire.* Sic Luciano ἔμψυχος λόγος, *vivus animatuſque ſermo.*

Quod ſit conſcripti, quod judicis officium; quae
Partes in bellum miſſi ducis; ille profecto
Reddere perſonae ſcit convenientia cuique.
Reſpicere exemplar vitae morumque jubebo
Doctum imitatorem, & vivas hinc ducere voces.
Interdum ſpecioſa locis, morataque recte
Fabula, nullius veneris, ſine pondere & arte,
Valdius oblectat populum meliuſque moratur,
Quam verſus inopes rerum nugaeque canorae.
Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo
Muſa loqui, praeter laudem nullius avaris.
Romani pueri longis rationibus aſſem
Diſcunt in partis centum diducere. Dicas,
Filius Albini, ſi de quincunce remota eſt
Uncia, quid ſuperet. poterat dixiſſe, Triens? Eu!

v. 318. Vulg. VERAS. 326. DICAT. 328. SUPERAT? POTERAS. Rem

ſerme. Cum autem *Exemplar* & *Imitatorem* & *Ducere* dicit Noſter, a Pictura ſimilitudinem ducit; Virgil. VI, 849.

Credo equidem, vivos ducent *de marmore vultus.*

Statius Silv. I, 3.

Vidi artes, veterumque manus, variiſque metalla
Viva *modis.*

Scio equidem in Pictura *verum* perinde fere eſſe ac *vivum.* Plinius XXXV, 33. *Gladiatorum omnium* veris imaginibus *redditis.* Et 35. *Plaſtem Poſim, a quo facta poma & uvas, ut non poſſes diſcernere a* veris. Et c. 8. *Tabula paſtoris ſenis cum baculo; de qua Teutonorum legatus reſpondit, interrogatus quanti eam aeſtimaret, ſibi donari nolle talem* vivum verumque. Nolim tamen ad hoc exemplum *veras voces* hic adoptare; cum quia in ambiguum, ut vidimus, incidit oratio, tum quia ſcripti quos ſciverim omnes reclamant.

326, 328. DICAT FILIUS ALBINI, SI DE QUINCUNCE] Locus non admodum difficilis, pluribus tamen mendis obſitus.

Romani pueri longis rationibus aſſem
Diſcunt in partes centum diducere. dicat
Filius Albini, ſi de quincunce remota eſt
Uncia, quid ſuperat? poteras *dixiſſe, Triens. Eu,*
Rem poteris ſervare tuam. redit uncia: quid ſit?

Morata eſt oratio, & magiſtrum inducit ſic pueros interrogantem: ubi primo DICAS repono, pro *Dicat:* illud enim ſequentia poſtulant. *Dicas filius Albini*, hoc eſt, Dicas tu qui Albini filius es. Mutavere Librarii, quia *Filius*, non *Fili*, hic haberetur. Atqui & ſupra ſic loquitur, v. 292.

Vos o
Pompilius *ſanguis, carmen reprehendite.*

& ſic alii frequenter. Deinde pro *ſuperat*, unus & alter ex noſtris *ſupereſt*, Zulichemianus SUPERET. Probiſſime. *Dicas*, quid de quincunce *ſuperet* ſive ſuperſit, ſi uncia remota eſt. Sic Serm. I, 1. v. 49.

vel dic, *quid* referat *intra*
Naturae fines viventi, jugera centum an
Mille aret.

Virgil. Eclog. III.

Dic, *quibus in terris inſcripti nomina regum*
Naſcantur *flores, & Phyllida ſolus habeto.*

Porro pro *poteras* quattuor Berſmanni, & quinque ex noſtris POTERAT. Nimirum Horatius jam loquitur, non Magiſter. *Poteras*, inquit, *dixiſſe, Triens?* continuo infit Magiſter, *Euge, rem tuam ſervare poteris.* Unde jam paret, & *dicas* ſupra corrigendum fuiſſe. Si enim *Dicat* admiſe-

Rem poteris ſervare tuam. redit uncia: quid fit?
Semis. an, haec animos aerugo & cura peculî
Cum ſemel inbuerit, ſperamus carmina fingi
Poſſe linenda cedro, & levi ſervanda cupreſſo?
Aut prodeſſe volunt, aut delectare poëtae;
Aut ſimul & jocunda & idonea dicere vitae.
Quicquid praecipies, eſto brevis: ut cito dicta
Percipiant animi dociles, teneantque fideles.
[Omne ſupervacuum pleno de pectore manat.]
Ficta voluptatis cauſſa ſint proxima veris:
Ne, quodcumque volet, poſcat ſibi fabula credi;
Neu pranſae Lamiae vivum puerum extrahat alvo.
Centuriae ſeniorum agitant expertia frugis:

v. 330. Vulg. AD HAEC. 339. NEC quodc. Celſi

ris; conſequens erit, ut perſona itidem tertia ſubjungas, *Rem poteris ſervare ſuam.* Ceterum qui *Poteras dixiſſe* legunt, & Magiſtri verba eſſe volunt, diſcipulum corripientis quod haeſitanter & tardiuſcule reſponderet; ii quid urbanum ſit in narratione, quid putidum, haud ſatis dignoſcere videntur.

330. AD HAEC ANIMOS AERUGO ET CURA PECULI] AD HAEC Editiones; una tamen & altera AT HAEC. Lege cum tribus vetuſtiſſimis Blandiniis, quod & Statius ex conjectura protulerat,

AN, *haec animos aerugo & cura peculi*
Cum ſemel imbuerit, ſperamus carmina fingi
Poſſe linenda cedro, & levi ſervanda cupreſſo?

Ubi ordo eſt, *An ſperamus carmina* &c. *cum haec aerugo ſemel animos imbuerit?* Ceterum SPERAMUS habet eximius codex Reginenſis cum aliis quinque; Graevianus vero, & Leidenſis, & Voſſianus cum aliis itidem quinque SPEREMUS. Sic & in tribus ſuis Pulmannus reperit; ceteri Interpretes tacent: Utrumque probum eſt, ut neſcias utrum utri praeferendum ſit: niſi quod, ubi aequae utrinque ſunt lances, locum ſervare ea lectio debet, quae prior occupavit. Si *An ſperamus* adſciſcis, ſpem habitam ſed inanem reprehendis; ſi *An ſperemus*, ſpem omnino omnem vetas & abſcindis.

337. OMNE SUPERVACUUM PLENO DE PECTORE MANAT] Verſus ſuſpectus. Solebant olim ſententioſa hujuſmodi in margine allinere, quae poſtea in contextum irrepſerunt:

Omne ſupervacuum pleno de pectore manat.

Ubi *corpore* habet codex Digbeanus Oxonii. Sammonicus c. XXXV. de Haemorrhagia:

Si modicus pleno manat de corpore *ſanguis,*
Subvenit: at nimius cum vita funditur ipſa.

Certe & nullius eſt veneris hic verſiculus, & ab ambiguitate male laborat. Si enim *ſupervacua* tantum effluunt; quid pericli erit, ſi in *praecipiendo* longior prolixiorque fueris? Ergo nocet magis ſententiae, quam auxiliatur. Deinde illud vide Epiſt. I, 19. v. 44.

fidis enim manare *poëtica mella*
Te ſolum, tibi pulcher:

& videbis te contrariis verbis recte dicere poſſe; *Omne* eximium & egregium *de pleno pectore manat.* Nam & poëtis ipſis, Noſtro puta & Virgilio, ubi e divite vena fundunt opes, luculenta illa carmina *de pleno* & fecundo pectore *manare* dicentur. Vereor igitur, ne monacho potius quam Flacco verſiculus debeatur. Ejuſdem quoque commatis videtur ille, Serm. II, 2. v. 38. de quo dicere, ubi locus erat, neſcio quo caſu oblitus ſum:

Jejunus raro ſtomachus vulgaria temnit.

Quippe ibi & orationis curſum male intercipit; & in ambigui vitium incidit. Jam olim enim a Scho-

Celsi praetereunt austera poëmata Ramnes.
Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci,
Lectorem delectando, pariterque monendo.
Hic meret aera liber Sosiis, hic & mare transit,
Et longum noto scriptori prorogat aevum.
Sunt delicta tamen, quibus ignovisse velimus:
Nam neque chorda sonum reddit, quem volt manus & mens;
Poscentique gravem persaepe remittit acutum:
Nec semper feriet, quodcumque minabitur, arcus.
Verum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
Aut humana parum cavit natura. quid ergo est?
Ut scriptor si peccat idem librarius usque,

v. 353. Vulg. Est *deest.*

Quam-

Scholiastis dubitatum est, utrum *raro jejunus* an *raro temnit* sit accipiendum. Nimirum aut fallor, aut hae sententiae ex libris trivialibus, qui tum pueris praelegebantur, nunc perierunt, desumtae sunt: & cum in exemplaris ora velut loco appositae & consimiles a quopiam notarentur, posterioribus Librariis fucum fecerunt. Eadem mihi suspicio est de Juvenalis loco XII, 50. ubi narrat, ut Catullus suus in summo naufragii discrimine, quo navem levaret, pretiosissimam supellectilem in mare projecerit:

Sed quis nunc alius, qua mundi parte, quis audet
Argento praeferre cibos, rebusque salutem?
[*Non propter vitam faciunt patrimonia quidam,*
Sed vitio caeci propter patrimonia vivunt.]
Jactatur rerum utilium pars maxima: sed nec
Damna levant.

Vides hic in mediam narrationem sententiolas has intrudi, putide prorsus & perquam inscite. Quorsum enim hic *Quidam?* cum jam dixerat, ne unum quidem ulla mundi parte vitam patrimonio praeferre. Quale autem illud, *facere patrimonia?* quae scabies locutionis? Quam alienum & pannosum illud *Vitio caeci?* quod eo tantum assuitur, ut versiculi cento farciatur. Ergo obelo configendos hos versus censeo; etiamsi vetus ibi Scholiastes, ut hic quoque apud Nostrum, pro genuinis agnoverit. Denique, ut magis scias sententias illas passim mala manu inferciri; narro jam tibi disticha Epimythia, quae singulis Avieni fabulis subjunguntur, omnia suppositicia esse καὶ καινοῦ κόμματος, & in Galeano quo usus sum codice nulla comparere.

339. NEC QUODCUMQUE VELIT POSCAT] NEC editiones jam ab annis amplius centum: at principes illae cum pluribus codicibus, vetustioribus certe omnibus, Graeviano, Leidensi, Reginensi, (Vossianus hic deficit)

Ficta voluptatis causa sint proxima veris:
NE *quodcumque volet, poscat sibi fabula credi.*

Ita loqui amat Noster: vide supra v. 185.

453. AUT HUMANA PARUM CAVIT NATURA. QUID ERGO?] Codices & nostri omnes & aliorum, ut etiam editiones principes Lascheriana & Venetae, verbum substantivum hic adsciscunt;

Aut humana parum cavit natura. quid ergo EST?

Neque video, cur a recentioribus ejici meruerit. Livius XLIV, 22. Quid ergo est? *primum a prudentibus monendi imperatores sunt.* Cicero pro Quintio: Quid ergo est? *primum magnitudo periculi* &c. Iterum: Quid ergo est? *Cum ei natura nihil melius* &c. Et mox. Quid ergo est? *vereor mehercule* &c. Et rursus: Quid ergo est? *homines erant ab hoc omnes alienissimi.* Ita hic, & alii passim.

Quamvis eſt monitus, venia caret; ut citharoedus
Ridetur, chorda qui ſemper oberrat eadem:
Sic mihi qui multum ceſſat, fit Choerilos ille,
Quem bis terve bonum, cum riſu miror; & idem
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.
Verum operi longo fas eſt obrepere ſomnum.
Ut pictura, poëſis: erit quae, ſi propius ſtes,
Te capiat magis; & quaedam, ſi longius abſtes:
Haec amat obſcurum; volet haec ſub luce videri,
Judicis argutum quae non formidat acumen:
Haec placuit ſemel; haec decies repetita placebit.
O major juvenum, quamvis & voce paterna
Fingeris ad rectum, & per te ſapis; hoc tibi dictum
Tolle memor: certis medium & tolerabile rebus
Recte concedi: conſultus juris, & actor
Cauſſarum mediocris; abeſt virtute diſerti
Meſſallae, nec ſcit quantum Caſcellius Aulus;

Sed

v. 355. Vulg. Et cith. 358. Terque. 360. Opere in l.

355. Et citharoedus Ridetur] Non et, ſed ut habent Lambini quidam codices, & ex noſtris Colbertinus, Battelianus, & pro varia lectione Vigornienſis:

Ut *ſcriptor ſi peccat idem librarius uſque,*
Quamvis eſt monitus, venia caret; ut *citharoedus*
Ridetur, chorda qui ſemper oberrat eadem.

Miror neminem ex editoribus hanc lectionem praeripuiſſe. Ut *ſcriptor librarius*, Ut *citharoedus*. Quis non ſentiat ſuaviorem & vividiorem fieri orationem, ſi ut repetatur? Sic alibi Epiſt. I, 13.

ne forte ſub ala
Faſciculum portes librorum, ut *ruſticus agnum*,
Ut *vinaſa glomus furtivae Pyrrhia lanae*,
Ut *cum pileolo ſoleas conviva tribulis.*

Et Epiſt. I, 2.

Ut *nox longa quibus mentitur amica, dieſque*
Lenta videtur opus debentibus; ut *piger annus*
Pupillis, quos dura premit cuſtodia matrum.

Pone in his et pro ut, & magna ex parte vis & venus orationis evaneſcit.

358. Quem bis terque bonum cum riſu miror] Codex Regius, & ſolus quod ſciam, rectiſſime habet,

Quem bis terve bonum cum riſu miror, et idem
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.

Nam ſine dubio hoc vult, Choerilum *raro* evigilare & bonum eſſe, contra raro dormitare Homerum: ergo ridere ſe, quandocumque ille bonus eſt; indignari vero, quandocumque hic dormitat. Atqui & ratio & uſus te docebit, *Bis terque*, ut *Terque quaterque*, ſemper habere ſignificationem crebritatis; raritatis autem *Bis terve*. Quamobrem omnino hic legendum, *Quem* bis terve *bonum*. Vide quae diximus ad Epod. V. v. 33. atque iis adde locum Senecae Epiſt. LXXXVI. *Parum eſt ſumere unguentum*; *ni* bis *die* terque *renovetur*, *ne evaneſcat in corpore*: ubi indicat, ſaepe, crebro, frequenter renovari.

360. Verum opere in longo fas est obrepere somnum] Ita malunt hodie, & ſic ſcripti aliquot, in quibus Reginenſis noſter. At vetuſtae editiones, & multo melior pars membranarum, Cru-

Sed tamen in pretio eſt: mediocribus eſſe poëtis
Non homines, non Dî, non conceſſere columnae.
Ut gratas inter menſas ſymphonia diſcors,
Et craſſum unguentum, & Sardo cum melle papaver
Offendunt; poterat duci quia cena ſine iſtis:
Sic animis natum inventumque poëma juvandis,
Si paullum ſummo deceſſit, vergit ad imum.
Ludere qui neſcit, campeſtribus abſtinet armis;
Indoctuſque pilae, diſcive, trochive, quieſcit;
Ne ſpiſſae riſum tollant impune coronae:
Qui neſcit verſus, tamen audet fingere. quid ni?
Liber & ingenuus, praeſertim cenſus equeſtrem
Summam nummorum, vitioque remotus ab omni.
Tu nihil invita dices facieſve Minerva:
Id tibi judicium eſt, ea mens. ſi quid tamen olim
Scripſeris, in Maecî deſcendat judicis auris,
Et patris, & noſtras; nonumque prematur in annum,

Mem-

i libri omnes, Leidenſis, Graevianus a ma &c. *operi longo* exhibent. Utrumque robe: nam *obrepere* & abſolute ponitur. Epiſt. Herus:

vet obrepens ſomnus *anile caput.*

is De opificio Dei C. XVIII. *Dum intentus in ea de quibus cogitat, repente* ſomnus Et dativo quoque jungitur. Ovid. Faſt.

quies furtim victis obrepit ocellis.

Troad. 441.

ne ſeſſis ſomnus obrepſit genis.

cum utrumvis legitimum ſit, ob codi- toritatem retinemus hic dativum:

OPERI LONGO *fas eſt obrepere ſomnum.*

us, inquies, non *operi*, ſed auctori ſub- ecte quidem: & idcirco cum hoc figura- c dictu inſolentius, a Librariis immuta- credibile eſt; illud tam planum & facile m ſollicitaturi, ſi a principio in codici- riſſent. Ceterum ſimili figura Statius Theb. 8.

nox addita curas

Obrepit, & facilis lacrimis irrepere *ſomnus. lacrimis*, ut *operi*, *obrepere*; hoc eſt, dum flemus, dum opus facimus: nam *lacrimae* utique non magis dormiunt, quam *opus* dormit. Hieronymus ad Pammachium & Oceanum: *Quod ſiquis Judas Zelotes oppoſuerit nobis errores ejus, audias libere, Interdum magnus dormitat Homerus; Verum* OPERI LONGO *fas eſt obrepere ſomnum.* Ita omnes doctiſſimi patris editiones, & codex ſcriptus in Collegio Emmanuelis Cantabrigiae.

387. IN METII DESCENDAT JUDICIS AURES] Editiones recentes *Metii*. Et *Metius* quidem ſive *Mettius* paſſim in Hiſtoricis, & nummis, Marmoribuſque occurrit. Nos tamen maluimus,

in MAECI *deſcendat judicis aures.*

Ita plane Graevianus *Maecii*, Leidenſis *Mecii*, Reginenſis *Meci*, licet a manu ſecunda; prout ex ſuis Lambinus & Cruquius ediderunt. Is ipſe eſt, quod & viderunt Manutius Lambinuſque, de quo Cicero Epiſt. Fam. VII, 1. *Reliquas vero partes diei tu conſumebas his delectationibus quas tibi ipſe ad arbitrium tuum comparas: nobis autem erant ea perpetienda, quae* Sp. Maecius *probaviſſet.* Quod ſi ita eſt;

Membranis intus positis. delere licebit
Quod non edideris: nescit vox missa reverti.
Silvestris homines sacer interpresque Deorum
Caedibus & victu foedo deterruit Orpheus;
Dictus ob hoc lenire tigris rabidosque leones.
Dictus & Amphion, Thebanae conditor arcis,
Saxa movere sono testudinis, & prece blanda
Ducere quo vellet. fuit haec sapientia quondam,
Publica privatis secernere, sacra profanis;
Concubitu prohibere vago; dare jura maritis;
Oppida moliri; leges incidere ligno.
Sic honor & nomen divinis vatibus atque
Carminibus venit. post hos insignis Homerus
Tyrtaeusque mares animos in Martia bella
Versibus exacuit. dictae per carmina sortes,

Et

est; oportet ut *Maecius* hic non verus & vivus, sed figurate quivis alius legitimus & peritus judex accipiatur. Quippe scripta est Epistola illa Ciceronis quadraginta prius annis, quam Ars haec Poëtica. Ceterum prava hic interpunctio editores omnes decepit;

nonumque prematur in annum.
Membranis intus positis, delere licebit
Quod non edideris: nescit vox missa reverti.

Nam hac utique distinctione, bis idem dicitur in eodem orationis colo. Quid enim aliud est *Membranis intus positis*, quam *Quod non edideris?* alterutrum sententiae satisfacit, utrumque onerat polluitque. Tu vero sic tolles hanc maculam, pausa immutata:

in Maeci descendat judicis aures,
Et patris & nostras; nonumque prematur in annum,
Membranis intus positis. Delere licebit,
Quod non edideris: nescit vox missa reverti.

402. TYRTAEUSQUE MARES ANIMOS IN MARTIA BELLA VERSIBUS EXACUIT] Hic quidem locus sanissimus est facillimusque: verum hac occasione fas erit depravatissimum L. Ampelii locum emendare, c. XIV. de Ducibus Lacedaemoniorum: *Othryades vir bellator —— tropaeum suo sanguine scripsit*, tertiusque *Messenio bello, ex oraculo Apollinis dux ab Atheniensibus per ludibrium missus*, poenateas vota, *militum animos concitavit, ut tam diuturnum praelium victoria consummarent.* Corrige, TYRTAEUSQUE —— *dux per ludibrium missus*, POEMATE SUO ITA *militum animos concitavit*, ut *tam* &c. Vide rem apud Justinum III, 5.

410. NEC RUDE QUID PROSIT VIDEO INGENIUM] Veteres aliquot apud Lambinum codices & unus apud Franciscum Luisinum, *Quid* POSSIT; atque sic locus citatur a Joanne Saresb. Metal. I, 8. ubi & editi & MS. *possit*. Rectissime. Sic Carm. I, 26.

Pimplea dulcis, nil sine te mei
Possunt *honores.*

ubi vide quae adnotavimus; & eis adde Carm. IV, 14.

didicere nuper,
Quid *Marte* posses.

Et Epist. I, 9.

Quid possim, *videt & novit me valdius ipso.*

Plaut. Asin. III, v. 46.

Vidistin' viginti minae quid pollent, quidve possunt?

Quid possit, τί δύναται ἀν, quid laudabile, quid egregium pariat. At *quid prosit, τί ἂν ὠφελοῖ*, minus

Et vitae monſtrata via eſt, & gratia regum
Pieriis tentata modis, luduſque repertus,
Et longorum operum finis: ne forte pudori
Sit tibi Muſa lyrae ſolers, & cantor Apollo.
Natura fieret laudabile carmen, an arte,
Quaeſitum eſt. ego nec ſtudium ſine divite vena,
Nec rude quid poſſit video ingenium: alterius ſic
Altera poſcit opem res, & conjurat amice.
Qui ſtudet optatam curſu contingere metam,
Multa tulit fecitque puer; ſudavit & alſit;
Abſtinuit venere & vino. qui Pythia cantat
Tibicen, didicit prius, extimuitque magiſtrum.
Nec ſatis eſt dixiſſe, Ego mira poëmata pango:
Occupet extremum ſcabies: mihi turpe relinqui eſt,
Et, quod non didici, ſane neſcire fateri.

v. 410. Vulg. Prosit. 416. Nunc satis.

Ut

rus eſt humiliuſque, quam quod poſcit ſententia. Nam & Choerilo, cum incultis verſibus aureos Philippos abſtulerat, *profuit* quidem rude ingenium; quantillum vero erat, quod *potuit*, vidit optima judex Poſteritas.

416. NUNC SATIS EST DIXISSE, EGO MIRA POEMATA PANGO] Percipe ſodes intento animo filum ductumque orationis:

Qui ſtudet optatam curſu contingere metam,
Multa tulit fecitque puer; ſudavit & alſit;
Abſtinuit venere & vino: qui Pythia cantat
Tibicen, didicit prius, extimuitque magiſtrum.
NUNC *ſatis eſt dixiſſe, Ego mira poëmata pango:*
Occupet extremum ſcabies: mihi turpe relinqui eſt,
Et quod non didici ſane neſcire fateri.

Qui, inquit, Olympia certat Curſor, qui Pythia cantat Tibicen, non audet in certamen deſcendere ſine longa & aſſidua ſub magiſtro exercitatione: NUNC *ſatis eſt dixiſſe* &c. NUNC vero ſine ulla doctrina vel uſu quivis Poëticam ſibi arrogat. Quorſum obſecro illud *Nunc?* cum nulla hic temporum, ſed ſtudiorum duntaxat oppoſitio eſt. Non enim praeſentes poëtas cum antiquis in ſtadio curſoribus, cum priſcis tibicinibus comparat: nam & qui nunc, inquit, STUDET *metam contingere*, quique nunc CANTAT *Pythia*, prius arte ſe & labore formant praeparantque. Vides jam, opinor, τὸ ἀναπόλυθον, vides illud NUNC- & nihil ad rem facere, & ſententiam ſubvertere. Enimvero, ſi NUNC *ſatis eſt* voluiſſet Horatius; conſequens erat, ut non in diverſis Artibus, ſed in una eademque comparatio inſtitueretur, hoc modo: Olim quidem homines non ſine magno apparatu, ſine multo doctrinae inſtrumento & ſupellectile *Poëticam* attingere auſi ſunt; *Nunc* ſatis eſt dixiſſe, Ego Poëta ſum, & ſic illotis pedibus ad Muſarum fores accedere. Quid ergo fiet? Sine dubio mendoſum erit illud NUNC; & ſane codex Digbeanus Oxonii NON; at Vigornienſis noſter, alterque ex bibliotheca Epiſcopi Elienſis NEC clare exhibent. NUNC vero pro NEC proclive erat, ut Librarii ſubſtituerent; cum minimum ſcriptione differant *nc* & *nec*. Certiſſima igitur emendatio eſt;

qui Pythia cantat
Tibicen, didicit prius, extimuitque magiſtrum.
NEC *ſatis eſt dixiſſe, Ego mira poëmata pango.*

In nulla, inquit, arte ſine labore & ſtudio nomen nanciſceris: Nemo aut curſu aut cantu palmam ſibi ſpondere audet ſine legitima exercitatione: NEC in Poëſi *ſatis eſt dixiſſe*, &c.

423. Et

Ut praeco, ad merces turbam qui cogit emendas;
Adſentatores jubet ad lucrum ire poëta
Dives agris, dives poſitis in fenore nummis.
Si vero eſt, unctum qui recte ponere poſſit,
Et ſpondere levi pro paupere, & eripere artis
Litibus inplicitum; mirabor, ſi ſciet inter-
Noſcere mendacem verumque beatus amicum.
Tu ſeu donâris, ſeu quid donare voles cui;
Nolito ad verſus tibi factos ducere plenum
Laetitiae: clamabit enim, Pulchre, bene, recte;
Palleſcet; ſuper his etiam ſtillabit amicis
Ex oculis rorem; ſaliet; tundet pede terram.

v. 423. Vulg. ATRIS.

Ut

423. ET ERIPERE ATRIS LITIBUS IMPLICITUM] *Atrae* quidem *lites* ſatis bene dici poſſunt, ut *atrae curae*, *atri luctus*, & ſimilia. Atqui eo pacto vagum tantummodo perpetuumque erit epitheton: cum tamen in promtu erat aliud aptius & ſingularius, quod ex ipſo ſolo enaſcitur, & quod adjunctis vocabulis vim mutuam donat debetque. Neque enim dubito, quin ſic dederit Horatius;

Si vero eſt unctum qui recte ponere poſſit,
Et ſpondere levi pro paupere, & eripere ARTIS
Litibus implicitum.

Ideo *Artis litibus* (ſic enim olim ſcribebant, non ut prave nunc *Arctis*) quia dixerat *Implicitum*; haec enim ſe mutuo reſpiciunt: ſtrictis, nodoſis litibus, unde eripi & liberari cute ſalva difficile eſt, implicatum & irretitum. Prudentius Peri Steph. X, 202.

Qui ſi citetur legibus veſtris reus
Laqueis *minacis* implicatus *Juliae.*

Lucretius V, 1146.

Sponte ſua cecidit ſub leges artaque jura.

Statius Silv. III, 5.

Nulla foro rabies, aut ſtrictae jurgia legis.

Juvenalis VIII, 50.

Qui juris nodos *& legum aenigmata ſolvat.*

Plinius Hiſt. XVI, 5. *Additae* leges artae, *& ideo ſuperbae.* Cicero pro Sextio c. 41. *Ut illum exſultantem & tripudiantem* legum, *ſi poſſet*, laqueis *conſtringeret.* Pro Coelio c. 70. *Eo maleficio erant* implicati, *ut ex nullius* legis laqueis *emittendi viderentur.* In Vatinium c. 5. *Cum homines negotia gerentes judiciis iniquiſſimis* irretires. Et rem & verba habes apud Ammianum Marcell. XXX, 4. de Rabulis forenſibus: *Qui inter ſollicitudines judicum per multa diſtentas* irreſolubili nexu vincientes *negotia, laborant ut omnis quies* litibus implicetur, & nodoſis quaeſtionibus *de induſtria judicia circumſcribunt: quae cum deprävantur*, foveae *ſunt fallaces & caecae, in quas ſi* captus *ceciderit quiſquam, non niſi per multa exiliet luſtra, adusque ipſas medullas exſuctus.*

435. QUEM PERSPEXISSE LABORENT] Et veteres Editiones, & plerique omnes codices, *Laborant.* Revocetur itaque; & deinceps ſcribamus:

Reges dicuntur magnis urgere culullis,
Et torquere mero, quem perſpexiſſe LABORANT,
An ſit amicitia dignus.

In duobus ſolis reperi *Laborent*; quorum in uno emendatum erat, *Laborant.* Sane quid modus ſubjunctivus hic faciat, non video.

441. ET MALE TORNATOS INCUDI REDDERE VERSUS] *Tornatos* quidem *verſus*, notiſſima & aptiſſima tranſlatione, recte alias dici numquam negaverim. Sic enim & Propertius II, 25. v. 43.

Incipe jam anguſto verſus includere torno.

Lucanus in Panegyrico Piſonis:

hinc exornata figuris
Advolat excuſſo velox ſententia torno.

Gellius IX, 8. *Hanc ſententiam memini a Favorino inter ingentes omnium clamores* detornatam incluſamque *verbis his pauciſſimis.* Ubi obiter nota illud *incluſam*: inde enim firmatur recepta lectio in ſuperiore Propertii loco, contra Scaligeri ſententiam, qui *verſus includi torno* recte poſſe dici negabat.

Ut qui conducti plorant in funere, dicunt
Et faciunt prope plura dolentibus ex animo: ſic
Deriſor vero plus laudatore movetur.
Reges dicuntur multis urguere culullis,
Et torquere mero, quem perſpexiſſe laborant,
An ſit amicitia dignus. ſi carmina condes,
Numquam te fallant animi ſub volpe latentes.
Quintilio ſi quid recitares, Corrige ſodes
Hoc, aiebat, & hoc. melius te poſſe negares,
Bis terque expertum fruſtra? delere jubebat,
Et male ter natos incudi reddere verſus.

v. 435. Vulg. LABORENT. 441. TORNATOS. Si

bat. Appuleius in Floridis, IX. *Meum vero unumquodque dictum acriter examinatis, ſedulo penſiculatis, ad limam & lineam tertam redigitis, cum* torno *& cothurno iterum comparatis.* Sic & Graeci eadem metaphora ἀποτορνεύειν *tornare periodum.* Philoſtratus in Polemonis vita: Καὶ ὅτι ἀποτορνεύοιτο περίοδον, τὸ ἐπὶ πᾶσιν αὐτῇ κῶλον σὺν μειδιάματι φέρων, *Et cum* detornaret *periodum, poſtremum ei colon* ridente vultu *inferebat.* Plutarchus Περὶ τοῦ ἀκούειν; *in Lyſiae*, inquit, *oratione De Amore laudat id Plato, ὅτι τῶν ἐνθυμάτων σαφῶς καὶ τρογγύλως ἕκαστα ἀποτετόρνευται, quod verborum unumquodque clare & rotunde* detornaretur. Platonis ipſius verba in Phaedro habentur: Ὅτι σαφῆ καὶ τρόγγυλα καὶ ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν ἐνθυμάτων ἀποτετόρνευται. Quin & figura fere ſimili γλυπτοὺς καὶ τορευτοὺς λόγους *ſculptas & caelatas orationes* bis dixit Dionyſius Halicarnaſſenſis; De Compoſitione Verborum p. 30. Ἄλλως τε καὶ τῶν τότε ἀνθρώπων οὐ γραπτοῖς, ἀλλὰ γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἰσοκώλοις ἐκφερόντων λόγοις. & De Demoſthene p. 194. Ὁρῶν τοὺς κρατίστους λόγων ποιητὰς νομιζομένους, Ἰσοκράτην καὶ Πλάτωνα, γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἰσοκώλοις ἐκφέροντας λόγοις. Crinagorae Epigramma in Callimachum:

Καλλιμάχου τὸ τορευτὸν ἔπος τόδε.

Ariſtophanes Theſmoph. v. 995.

Ἀλλ' εἶ' ἐπ' ἄλλ' ἀνάστροφ' εὐρυθμῷ ποδί,
Τόρευε πᾶσαν φδήν.

Ubi tamen Τόρευε reponendum arbitror, ut loco convenientius: *Verum age, alio te converte compoſito pede*; Torna *totam cantilenam.* Idem in ſimili ſententia pluria de fabrili opificio ſumſit vocabula, verſu ibidem 58.

Κάμπτει δὲ νέας ἀψῖδας ἐπῶν·
Τὰ δὲ ΤΟΡΝΕΥΕΙ, τὰ δὲ κολλομελεῖ,
Καὶ γναμπτυκτεῖ, καἰντονομάζει,
Καὶ πυροχυτεῖ, καὶ γογγυλίζει,
Καὶ χωνεύει.

Ubi obiter ob Anapaeſti legem emendandum erit, Καὶ γογγυλίζει: ut φάρυγος correpte pro φάρυγγος & ſimilia dixerunt: *Flectit autem novas verſuum curvaturas; Nunc* tornat, *nunc conglutinat; Nunc ſententias ponit, nunc antonomaſias; Nunc incerat, nunc rotundat, nunc conflat.* Quod vero hic particulatim dixit, fingula fere fabrilis officinae memorans inſtrumenta; ſummatim alii dixerunt, *Fabros* carminum Poëtas appellantes: ut Cratinus in Eumenifi Comoedia, apud Schol. Ariſtoph. Equit. v. 527. Τίκτουσι ὑπαλλάμων ὑμῶν. & Pindarus Nem. III. Μελιγαρύων τίκτουσι κώμων ναυπήγαι. Porro ex eadem officina traducta ſunt, quae paſſim occurrunt, *Opus limatum, politum, expolitum,* & alia id genus: ut ineptus plane ſit & in veterum ſcriptis hoſpes, qui *verſus tornatos*, quod apud Noſtrum nunc circumfertur, in univerſum ſigno atro notaverit. Nihilo tamen minus jam diu eſt, cum elegantioris ingenii homines Horatium culpant; non quod *tornatos verſus* dixerit, ſed quod *incudi reddere* parum caute addiderit; reſque plane diverſas, *Tornum* & *Incudem*, una conjunxerit;

Et male tornatos incudi reddere verſus.

Recte illi quidem & vere: quid enim torno cum incude? Siquidem hoc eſt, quod ipſe jam dixerat,

Delphinum ſilvis appingere, fluctibus aprum.

Si defendere delictum, quam vertere, malles;
Nullum ultra verbum, aut operam insumebat inanem,
Quin

Ego vero Venusinum nostrum, subtili siquis alius & castigato judicio poëtam, extra culpam esse dico; codices autem a dormitantibus Librariis esse depravatos. Videamus locum integrum:

Quintilio siquid recitares, Corrige sodes
Hoc, aiebat, & hoc. melius te posse negares,
Bis terque *expertum frustra? delere jubebat,*
Et male tornatos *incudi reddere versus.*

Enimvero corrigendum aio,

Et male TER NATOS *incudi reddere versus.*

Ubi levissima sane mutatio est, sententia vero jam clara & perspicua. Quereris, inquit Quintilius, te bis TERque frustra conatum esse versus istos lambendo & fingendo meliores reddere? Tu vero, qui TER male exierunt versus prorsus abjice: neque jam limam amplius adhibe ad eos frustra poliendos, sed incude potius utere formandis & fabricandis novis. Recte autem, *Versus ter* MALE NATOS: ita Noster alibi, Epist. II, 1. v. 233.

Gratus Alexandro regi Magno fuit ille
Choerilus, incultis qui versibus & MALE NATIS
Rettulit acceptos regale nomisma Philippos.

Haec ubi ante sedecim ferme annos in Notis ad Callimachum, & iisdem pene verbis, dixeramus; nisi quod plura nunc Veterum loca producimus; tum ibi obiter tantum, hic rem ex industria agamus: diversis, ut fieri solet, hominum judiciis conjectura haec excepta est. Plures & in his omnes χαριέστεροι & honestiores assentire & plaudere; GRAEVIUS praecipue ὁ μακαρίτης, & natura & diuturno usu judex acerrimus, ut quantivis eam pretii sodalibus laudare; literis ad me datis IV. Non. Dec. MDCCII, *non conjecturam* dicere, *sed certam emendationem; quam qui videat & non probet, eum in his rebus caeciorem esse quavis talpa.* Recte sane natura comparatum est, ut in re literaria semper vilis annona sit istiusmodi Talparum; qui doctis atque oculatioribus & oblectamento sint, & comparatione pretium famamque augeant.

In his Gronovius *nomen profitetur suum*, qui Notis ad A. Gellium IX, 8. contra hanc emendationem cornicari aliquid voluit; quodque jam a decennio consueverat, contumeliosis me verbis accipere. Videamus, an forte per obscurae & faeculentae orationis nebulas, quid demum sibi velit, perspicere valeamus. Ergo id primum velle dicere videtur (nam de mente ejus hariolandum est) perperam a nobis fundamenti loco positum, *Res plane diversas esse Tornum & Incudem*: quippe ejusdem officinae utrumque instrumentum esse; torni usum esse in ferro & ceteris metallis; & ferramenta quae sub torno male processerunt, ad incudem denuo revocari solere. Sane in hoc & alios se multo sagaciores secum habet sentientes. Dacierius quidem hoc evicisse sibi visus est ex Strabonis loco sub finem lib. XIII: Ἴδιον δ' ἐστὶ Κιβύρα, τὸ τὸν σίδηρον TOPEYΕΣΘΑΙ φάναι: *Ill. Cibyra habet peculiare, quod ferrum facile apud eos* TORNATUR. Ita versio Latina, quae vulgo circumfertur, Strabonis. Nimirum evellendus ex animis hominum communis ille error, qui Lexica omnia tam vetera quam recentia occupavit, quique & mihi ipsi dum scribo & mentem forte aliis intentam habeo, eam res ista non agitur, semel iterumve subrepsit. Omnes enim a prima adolescentia falso docemur, TOPEYEIN Latine esse TORNARE, atque idem esse quod TOPNEYEIN: cum tamen certissimum sit, τορνόειν apud Graecos nusquam aliud significare, quam *caelare, sculpere*: inde *Toreutae*, & *Toreutice* Plinio; *Toreumata* Ciceroni & Martiali: Clemens Strom. I. ὁ τῶν ἐν ταῖς σφραγῖσιν ἐντετυπωμένων τορευτικός: Τορνόειν contra, nihil aliud esse, quam *tornare, rotundare*. Quod ita fuse eruditeque ostendit Salmasius in Plinianis, ut vix quidquam addi possit, atque eo lectorem remittimus. Ergo locus ille Strabonis sic erat vertendus; *Quod ferrum facile apud eos* CAELATUR. Neque vero vel unus apud veteres Scriptores locus extat, quo Τόρνος vel *Tornus* metallis elaborandis adhibetur: sed lignis tantum, & lapidibus, ebori, vitro, utique sola *rotundatione* vel circulari sculptura. Etymologicon Magnum: Ἀπατοῦσι λέγοντες, τετορευμένοις, τορευτοῖς ἢ στρογγύλοις· δῆλος γὰρ ὁ τόρνος. Appuleius De Mundo: *Ut in* tornando *artifex solet forcipe materiam comprehensam* reciproco volumine rotundare. Plinius Hist. XVI, 40. *Thericles calices ex* Terebintho *solitus facere* torno. XIII, 9. Lignum (Cuci) *firmae duritiae, ex quo velares* detornant *anulos.* XI, 39. *Hippopotami* corii *crassitudo talis, ut inde* tornentur *hastae.* XXXVI, 13. *Turbines ita librati pependerunt, ut* puero circumagente tornarentur *columnae.* Ibidem 18. *Albos* lapides torno *duriores, quam Parios.* Et 22. *In Siphno* lapis *est, qui cavatur* tornaturque *in vasa coquendis cibis utilia.* Et 26. *Vitrum aliud flatu figuratur, aliud* torno teritur, *aliud argenti modo caelatur.* Virgilius Georg. II.

Nec

Quin ſine rivali teque & tua ſolus amares.
Vir bonus & prudens verſus reprehendet inertis,

Cul-

Nec tiliae leves & torno raſile buxum.

Idem Eclog. III. de poculis faginis:

Lenta quibus torno facili ſuperaddita vitis:
Diffuſos edera veſtit pallente corymbos.

Quem locum egregie explicabat idem Salmaſius: *Superaddita facili torno*, caſu dativo: hoc eſt, ligno prius torni ope excavato, vitis & edera caeli arte ſuperaddebantur. Fruſtra ſunt, qui aliam interpretationem hic quaerunt. Quid ergo? Num aut lignea vitreave pocula, aut columnae lapideae, aut haſtae coriaceae incudibus parabantur? An jam tandem ſentire incipis, *diverſas plane eſſe res* Tornum & Incudem? Nam ſuavis ſane eſt Dacierius; qui ideo Tornum ad incudem & folles pertinere contendit, quod Propertius loco dicto *Tornum* & *Ignes* conjungit,

Deſine Achilleo componere verba cothurno,
Deſine, & ad molles membra reſolve choros.
Incipe jam anguſto verſus includere torno:
Inque tuos ignes, dure poëta, veni.

Ubi *In tuos ignes veni* interpretatur, *Remitte tuos verſus in fornacem, ut molliores inde exeant.* Obſtupebam equidem, cum haec primum legerem. Quis enim neſcit *ignes* perinde eſſe ac *Amores*, notiſſima Poëtis figura, ut *Meus ignis Amyntas?* Praecipit igitur Lynceo, poëtae Epico qui in amorem nuper inciderat, ut relicto Heroico & grandi carmine, *choros* & *amores* anguſtis Elegis ſcribat. Quid hoc facit ad *fornacem?* Immo vero, ut concedamus illis, & Tornum fabricando ferro olim inſerviiſſe, & τορεύειν *tornare* idem eſſe nonnumquam ac τορεύειν *caelare*, *ſculpere*; quorum illud inauditum eſt, hoc falſum: numquam tamen efficient, rectum probumque eſſe quod in Flacco nunc habemus, *Male tornatos verſus incudi reddendos eſſe.* Nam ſi id accipiunt, *Ferrum tornari ſolitum:* at numquam uſu venire poteſt, ut ferrum tornatum ad incudem revocandum ſit. Quippe tornus *facilis* eſt, ut jam apud Virgilium habuimus, inſtrumentum omnium certiſſimum, quod ipſius turbinis ratione ſemper paret artifici, nulli errori obnoxium. Numquam igitur a torno & turbinibus ad incudem reverti opus erat; ut vel Fabrorum pueris riſum deberet Noſter, ſi ex eorum officina tam prave & imperite ſimilitudinem traheret. Quod ſi alterum jam malunt, ut *Tornatus* idem fuerit ac *ſculptus*, *caelatus:* pari vel majore potius incommodo mactabuntur. Ain' tu? tune praeceperis Polycleto aut Pyrgoteli vel Myroni aut Mentori, ut ſiquid iis ſub manu non ad votum ſucceſſerit, incudi redderetur? Quid, malum, ſculptoribus cum incude? quorum opus materiam licet cariſſimam longo intervallo ſuperabat. At ſi opus, inquis, male ceſſerit, quidni incudi materia reddatur? Gemmam ne reddes aut argentum incudi? immo ferrum vel aes. Quantum vero lucellum in tantula aeris materia? Quae tam inepta parſimonia, quae exiguum ſigillum vel annulum denuo conflaverit? In tenui illis labor erat: & infeliciſſimus omnium artifex fuerit, cui vel aberrantis manus tam incaſſum ceciderit opus, ut nihil prorſus nudae materiae precii accederet. Stultus itaque ſit, qui ſculptorem ſibi parum ſatisfacientem ad folles & incudem ire jubeat; praeſertim cum ea domi inſtrumenta non habeat, utpote alterius artis & officinae. Ergo, ut omnia illis dederimus, nihil tamen rei erit ſeu torno ſive caelo & γλυφάνῳ cum incude. Satis, opinor, liberales fuimus; ut tamen plus eis largiamur, eſto ut opus aliquod tornatum revocari queat ad incudem: multum tamen aberit, ut defendi queat totum illud,

Et male *tornatos incudi reddere verſus.*

Illud enim a me accipe, & in imum pectus demitte; Quamquam in ipſis operibus fabrilibus & *infabre ſculptum* & *durius fuſum*, & *neglegentius limatum*, & contra ἰύξεσιν, & ἰϋσμίλωτον ſaepe memorantur; fore tamen omnium abſurdiſſimum, ἀσύστατον plane & ſecum pugnans, ſi quis in metaphoris a Fabrili arte petitis MALE TORNATOS ſive *male Limatos* verſus appellet, quos incultos & male factos ſignificare velit. Quippe omnia illa per eandem ſimilitudinem huc tracta, *Tornatus*, *Limatus*, *Politus*, *Expolitus*, *Raſus*, habent in ſe notionem Perfecti, abſoluti, ſuis partibus ac numeris expleti: adeo ut *male tornatus* dicere, perinde fuerit, ac *male bonus*, *mutile perfectus.* Atque inde eſt, quod non modo non *male tornatus*, *male limatus* (πολλοῦ γε καὶ δεῖ) ſed ne *bene* quidem *tornatus*, *bene limatus* μεταφορικῶς dictum apud quemquam ſcriptorem invenias; quippe & hoc aeque putidum & otioſum foret, ac *bene abſolutus.* Et idcirco in locis ſuperius citatis, τὸ τορευτὸν ἔπος, γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς λόγοις, &c. ipſum illud per ſe τορευτὴν virtutem operis ſatis deſignabat, abſque τῷ Εὖ vel τῷ Καλῶς, vel ullo alio adverbio. Sic & ubi *Lima* vel *Limatus* in hac tranſlatione occurrit; nudum id & ſolum ſine ope adverbii perfectionem indicat. Noſter ſupra v. 291.

ſi non offenderet unum

Culpabit duros, incomtis adlinet atrum
Transverſo calamo ſignum; ambitioſa recidet

Or-

Quemque poëtarum limae *labor & mora.*
Et Serm. I, 10. v. 65. de Lucilio:
fuerit limatior *idem,*
Quam rudis & Graecis inſtructi carminis auctor.
Ovid. Pont. I, 5.
Scilicet incipiam lima *mordacius uti:*
Et ſub judicium ſingula verba vocem.
II, 4.
Utque meus lima *raſus liber eſſet amici.*
IV, 6.
Quae tibi tam tenui cura limantur.
I, 5.
Cur ego ſollicita poliam *mea carmina cura?*
Martial. V, 82.
Quem cenſoria cum meo Severo
Docti lima *momorderit Secundi.*
X, 2.
Nota leges quadam, ſed lima *raſa recenti.*
VI, 64.
Sed tibi plus mentis, tibi cor limante *Minerva*
Acrius, & tenues finxerunt pectus Athenae.
Perſius Sat. I, 85.
Fur es, ait Pedio. Pedius quid? crimina raſis
Librat in antithetis.
Gellius XIX, 9. *Verſus, quibus mundius, venuſtius,* limatius, *terſius, Graecum Latinumve nihil quicquam reperiri puto.* Verum omnium maxime metaphoris hiſce delectatus eſt Cicero; apud quem paſſim habes, *Limatus oratione, Limatulum judicium, Limatum dicendi genus, Perpolita, polita, expolita oratio;* & alia id genus ὅσα κόνις. Sic & Graecis in hac tranſlatione, κατερρινημένα, ἀπεξεσμένα, ἀπεσμιλευμένα, ipſa per ſe excellentiam ſignificant. Ariſtoph. Ranis de Euripide v. 930. Τὸν μὲν ἀστεῖόν τι λέξειν καὶ κατερρινημένον, *Feſtivum quid & limatum.* Syneſius in Dione: Καὶ τὸ λέξει καθῆραί τε καὶ ἀπεσμιλεῦσαι, *Dictionem purgare & ſcalpro polire.* Dioſcorides Epigram. in Aeſchylum;
Αἰσχύλος ἐξύψωσε, νεοσμίλευτα χαράξας
Γράμματα.
Sic olim recte emendavimus νεοσμίλευτα, *nova ſculpta verba.* Quin & ſimiliter a fabris Lignariis accepta, ſed traducta alio verba, *Edolatus, Exaſciatus,* nativam poteſtatem ubique ſervant, neque uſquam τὸ *Bene* aut *Male* ſibi aſſumunt. Plautus Aſin. II, 2. *Jam hoc opus eſt* exaſciatum. Cicero ad Attic. XIII, 47. *Ea quae in manibus habebam, abjeci: quod juſſeras,* edolavi. Varro Bimargo, apud Nonium. *Quum Quintipor Clodianus tot comoedias ſine ulla fecerit Muſa; ego unum libellum non* edolem, *ut ait Ennius?* Denique in ejuſmodi Metaphoris a quavis re ſumtis & tranſlatis, *Enucleatus, Defaecatus,* &c. ut Cicero ſaepe, *Acer, acutum,* enucleatum; Enucleate *& polite; Elegantter* enucleateque; *Subtiliter, preſſe,* enucleate; Plautus quoque, ut Aulul. I, 2.
Nunc defaecato *demum animo egredior domo:*
in his, inquam, omnibus τὸ *Bene* per ſe ineſt, ut vides; neque opus eſt adverbiis, quibus id illud indicetur: nedum ut uſquam gentium fuerit quis, qui *male enucleatus, male defaecatus, male edolatus* dixerit. Uſus enim ſenſuſque repugnant, neque talem loquendi ſartaginem verborumque chaos patiuntur, ut contraria prorſus inter ſe,
Frigida jungantur calidis, humentia ſiccis.
Sentis itaque jam tandem, aut nihil ſentis, hujuſmodi verba non eſſe τῶν μέσων, ut Grammatici vocant, quae in utramvis partem ſeu bonam ſive malam flecti poſſint: & ut nimius, putiduſque fuerit, qui *Bene tornatum* verſum diceret, in ſtultum plane ac dementem fore, qui *Male tornatum.* Faceſſat igitur hoc, unde malum pedem promoverat; & revocemus tandem lectionem, ſolam utique Horatio dignam,
Et male TER NATOS *incudi reddere verſus.*
Contenti enim erimus *incude* ex officina fabrili petita, ſine bello illo emblemate *Ternatos.* Sic & Ovidius Triſt. I, 7.
Ablatum mediis opus eſt incudibus *illud:*
Defuit & ſcriptis ultima lima *meis.*
Sidonius Apoll. IX, 13. *Praeter hoc poſcis,* ut Horatiana incude *formatos Aſclepiadeos tibi quoſpiam, quibus inter bibendum pronunciandis exerceare, transmittam.* Et IV, 1. *Cujus* Philoſophica incude *formatus, nunc varias nobis rerum ſermonumque rationes, ipſo etiam qui docuerat probante, pandebas.* Ubi nota ſodes illud *Formatos & Formatus.* Idem verbum habet Acron adlocum: *Ferramentum male ductum redditur incudi, & bene ibi* formatur. Et Porphyrion: *Incudi reddere; hoc eſt, Denuo verſus ſcribere, quomodo ferramentum* male formatum *incudi redditur, ut ibi reformetur.* Et vetus Annotator in Graevii codice: *Tractum eſt a fabris, qui ferramentum* non bene formatum *iterum incudi committunt.* Hinc jam tibi facillimam correctionem promam: quam mirabor equidem, ſi Gronovius & Gronoviani noſtrae illi non anteferant,
Et male FORMATOS *incudi reddere verſus.*
Auſcultabimus quid ſentiant muſſitentque, pone tabulam latentes; & ſi ſimiles ament labra lacru-

cas,

Ornamenta; parum claris lucem dare coget;
Arguet ambigue dictum; mutanda notabit;

Fiet

nvidebimus. Interea delectat nos homo
icetus; qui, quod ipſe in proſa explion *male ter natos*, ſed *ter male natos* u-
, a me petitum telum in me torquet;
ecundum Latinorum & Flacci ipſius mo-
ile a Participio, Verbo, Adjectivo ſuo
u poſſe ſejungi; & idcirco inter *male* &
interponi *ter*: cum Flaccus alibi *male*
ale *ominatis*, *male pertinaci*, *male feria-*
junctim ubique proferat. Numquam
niſi hoc monitore, tam ridiculo argu-
nte occurreram: itaque eo nomine me
, quia neſcio an alios lectores habeam
utiores. Ain' igitur, τὸ *male* non poſſe
cui ſenſu cohaeret, verſu ſeparari? Quid
Serm. II, 3. *Nam* male *re* geſta *cum vel-*
e? & II, 1. *Cui* male *ſi* palpere, *recal-*
uid & illud Carm. III, 27. *Pendulum zo-*
e ſecuta *elidere cullum?* & IV, 12. *Quod*
aras Regum eſt ulta *libidines?* Et ne hoc
tu *male barbarus* cavilleris, quid illud
Amor. II, 1.
ale *ſi tellus* ulta *eſt*, *ingeſtaque Olympo?*
1 Arte II.
e *peccantem Tyndaris* ulta *virum?*
iptores aliique, ſingulis fere paginis. Pu-
em talibus immorari: ſed quid facias?
ſarii ſunt; ita morem geras, & infra te
uam deſcendas, neceſſe eſt. Idem ite-
uo Gellio IV, 11. ſugillare me voluit,
Callimachi verſu,

ἄλλων ἀπὸ χείρας ἔχειν ἀνίητον ἔδεσθαι.
βίωτά τ' ἔδ ιτθαι. *Quae*, inquit, *vel exi-*
nquitas eſt inter ἄβιωτά τ' & ἀνίητον? *Si*
ιτιντον, *videre potes viciniam literarum.* Ita
iteras apiceſque crepat; has penſando &
ndo correctiones venatur, ſententiae in-
curus ignaruſque: velut hic, cum ἄπιτο-
ituit, & eo pacto *piſces*, qui ἄπιτοι ſunt,
reis comedendos ſtolide apponit. Sed ain'
io, ἄπιτον tuum receptae lectioni vici-
e, quam illud noſtrum? ΠΝΕΥΣ prope
e ad ΝΙΩΝ? Os durum. Sed mitto hoc;
lud potius, quod in proximo eſt, IX, 5.
converto; ubi in caelum laudibus effert *vi-*
mi Pearſoni conjecturam; (ipſum quidem
erito, conjecturam vero *renuit negitatque*
quod Hieroclis Stoici rotundum & tor-
in Epicureos dictum ſic refinxerit, Ἡδονὴ
πόρης δόγμα· οὐκ ἔστι πρόνοια οὐδὲν, πόρης
δόγμα (*Voluptas ſummum bonum*, *meretricis dogma*: *non eſt providentia nihil*, *meretricis dogma*) cum antea pro πρόνοια inepte haberetur πορνεία. Atqui ſcias, ô Zenodote, jam ab annis tredecim in ſcripto Anglico verius hoc concinniuſque a me emendatum eſſe. Nam ut ſcabiem dictionis condonem, οὐκ ἔστι πρόνοια οὐδέν; cum paſſim οὐκ εἶναι πρόνοιαν Epicureorum dogma veniat, neque caudam trahat οὐδέν: falſum omnino eſt Meretrices providentiam tollere; cum in omnibus Comoediis Veneri ceteriſque Diis, pariter ut Matronae ſolent, vota & rem divinam faciant. Quid quod in tota hac, vel ut nunc corrigitur, ſententia nihil argutum, nihil acre ſit; ut *in ore eam atque lingua* ſemper haberet philoſophus Taurus. Quid multis opus? tu, ſi capis, mecum corrige; &, ut ſoles, *literarum viciniam* contemplare; Ἡδονὴ τέλος, πόρης δόγμα· οὐκ ἔστι πρόνοια, οὐδὲ πόρης δόγμα: *Voluptas ſummum bonum*, *meretricis dogma*: *Non eſt providentia*, *ne meretricis quidem dogma.* Nimirum bina ſimul Epicureorum decreta belliſſime confodit; illud meretrice dignum eſſe, hoc vel infra meretricem eſſe. Sentis jam aeuleum? confiteberis hoc rite excogitatum? an perges, uti coepiſti, quaecumque mea ſunt rodere; limamque miſer, ut in fabula eſt, ſibilante quidem lingua, ſed & dolente lambere? Pergat vero, ſi volet, & quod ultimum invidiae & telum & perfugium eſt, plagiarium me inſimulet, ut & Heroa τὸν μακαρίτην EZECHIELEM SPANHEMIUM. Et fas quidem hic eſſet indignari; niſi jam utrique noſtrum ſatis ſupplicii dediſſet. Nam quod rurſus nupero libello me oblique impetivit, ut & alter neſcio quis; uterque ſane operam & oleum perdiderunt: nondum enim eorum ictus tanti facio, ut iterum a me vapulent:

Multo majoris colaphi mecum veneunt.

Praeſertim cum eos corio eſſe videam ſupra omnes Comicos ſervos craſſo & ad plagas exercitato; ſic ut ab ipſis flagris animos ducere videantur, & ferociores mox prodeant. Adeo aut nihil ſentiunt, aut, quod haud minor eſt virtus, nihil ſentire prae ſe ferunt. Hos igitur mittam, & terminum hic ſtatuam. Fuſius quidem prolixiuſque hanc annotationem deduximus: cum quia primum hoc ſpecimen & quaſi pignus noſtrarum in Flaccum emendationum accuratius mihi tuendum erat; tum ut vel hinc ſciant, ſiqui in his noſtris examinandis ingenii aleam ſubibunt, adhuc plures nobis ſagittas, κατὰ τὸν Πίνδαρον, in pharetra ſupereſſe,

Fiet Ariſtarchus: non dicet, Cur ego amicum
Offendam in nugis? hae nugae ſeria ducent
In mala deriſum ſemel, exceptumque ſiniſtre.
Ut mala quem ſcabies aut morbus regius urguet,
Aut fanaticus error, & iracunda Diana;
Veſanum tetigiſſe timent fugiuntque poëtam,
Qui ſapiunt: agitant pueri, incautique ſequuntur.
Hic, dum ſublimis verſus ructatur, & errat,
Si veluti merulis intentus decidit auceps
In puteum, foveamve; licet, Succurrite, longum
Clamet, io cives: non ſit qui tollere curet.
Si curet quis opem ferre, & demittere funem;
Quî ſcis, an prudens huc ſe projecerit, atque
Servari nolit? dicam: Siculique poëtae

v. 450. Vulg. NEC dicet. 461. Si QUIS CURET. 462. DEJECERIT. Nar-

quibus recte dicta, ſi uſus ferat, defendere valeamus: quae enim prava invenientur, ut peccare ſane & hominis eſt & praeſertim aliud ſaepe agentis, ea primus ipſe projicio, cuilibetque impune redarguenda vel rodenda deſtituo.

450. NEC DICET, CUR EGO AMICUM OFFENDAM IN NUGIS] *Nec dicet* propagatum eſt huc uſque ex editionibus priſcis. At codices ſcripti, ut apud Pulmannum Berſmannumque videre eſt, ex noſtris certe decem, & in his omnes vetuſtiores;

Fiet Ariſtarchus: NON *dicet, cur ego amicum Offendam in nugis.*

Quod, ſi aures conſulis, plenius fortiuſque exit; quin & ſententiae quoque ponderis nonnihil gravitatiſque addit.

461. SI QUIS CURET OPEM FERRE] Neſcio quis fuerit, qui primus contra veterum editionum omniumque codicum fidem lectionem hanc induxit. Lege ut illi jubent, noſtri certe omnes, & Berſmanni Pulmannique, ut de reliquis conjectare poſſis,

non ſit, qui tollere curet.

Si curet quis *opem ferre & demittere funem.*

Eandem tmeſin alibi habet Noſter: Serm. I, 4.

magnum documentum, ne *patriam rem Perdere* quis *velit.*

& I, 16.

Nec timuit ſibi ne *vitio* quis *verteret.* II, 8.

Quam ſi *cum lumbis* quis *edit.*

Ceterum, cum ad ſcanſionem hic nihil interſit, ad ſuavitatem tamen & varietatem non nihil refert. Siquidem hac lectione prius *cúret* accentum in prima habet, poſterius *curét* in ſecunda. Sed in vulgata, priorem utrobique ſyllabam occupat accentus; quod evitare voluit Noſter.

462. QUI SCIS, AN PRUDENS HUC SE DEJECERIT] Sic editiones principes Loſcheri & Venetae; unde omnes poſteriores haec lectio perambulavit. Atqui & multo plures codices, & omnes paullo vetuſtiores habent:

Si curet quis opem ferre & demittere funem:
Qui ſcis an prudens huc ſe PROJECERIT, *atque Servari nolit, dicam.*

Dejecerit hic interpolarunt, quia de *puteo foveave* agitur. Atqui & *projicere* illic uſurpatur, ubi per pronum vel in praeceps quis decidit. Ita Virgil. V, 859. Somnus Palinurum,

cum puppis parte revulſa,
Cumque gubernaclo liquidas projecit *in undas*

Praecipitem, *ac ſocios nequicquam ſaepe vocantem.*

Noſter Epiſt. I, 20.

Qui male parentem in rupes protruſit *aſellum.*

Ubi eodem errore irretiti primi editores Veneti & Loſcherus *Detruſit* ſuppoſuerunt. Jam autem, ideo hic praeferendum erat *Projecerit*; quia *proji-*

cere

Narrabo interitum. Deus inmortalis haberi
Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Aetnam
Inſiluit. ſit jus, liceatque perire poëtis.
Invitum qui ſervat, idem facit occidenti.
Nec ſemel hoc fecit; nec ſi retractus erit jam,
Fiet homo, & ponet famoſae mortis amorem.
Nec ſatis adparet, cur verſus factitet; utrum
Minxerit in patrios cineres, an triſte bidental
Moverit inceſtus: certe furit, ac velut urſus
Objectos caveae valuit ſi frangere clathros,
Indoctum doctumque fugat recitator acerbus.
Quem vero arripuit, tenet, occiditque legendo,
Non miſſura cutem, niſi plena cruoris, hirudo.

am, *projicere ſe*, quae in bonis Scriptorio occurrunt, ubique habent ſignificatio- *ntarii diſcriminis*, deque eo dicuntur, qui it *nolit* aut deſperet. Loco itaque & ſenoc aptius eſt, quam *Dejecerit*. Quin & im culto poëmate non eſt nihili faciendum; quod in recepta lectione *Démittere funem*; *Dejecerit atque*, duobus verſibus continuis eadem ſyllaba *De* eandem metri ſedem & ſtationem occupat. Qui naevus hic, ubi omnia nitent, curioſis oculis deprehenditur; quamvis alibi fortaſſis inter plures ejuſmodi maculas facile latere poſſit.

FINIS.

EPI-

EPIGRAMMA VETUS,

OMNIA METRA

HORATIANA

Continens.

1 *Filia Solis*
2 *Aeſtuat igne novo,*
3 *Et per prata juvencum*
4 *Mentem perdita quaeritat:*
5 *Non illam thalami pudor arcet,*
6 *Non regalis honos, non magni cura mariti:*
7 *Optat in formam bovis*
8 *Convertier vultus ſuos,*
9 *Et Proetidas dicit beatas:*
10 *Ióque laudat, non quod Iſis alta eſt,*
11 *Sed quod juvencae cornua in fronte elevat.*
12 *Siquando miſerae copia ſuppetit;*
13 *Brachiis ambit fera colla tauri,*
14 *Floreſque vernos cornibus inligat,*
15 *Oraque jungere quaerit ori.*
16 *Audaces animos efficiunt tela Cupidinis,*
17 *Inlicitiſque gaudent.*
18 *Corpus includit tabulis efficiens juvencam;*
19 *Et amoris pudibundi maleſuadis*
20 *Obſequitur votis, & procreat (heu nefas!) Bimembrem:*
21 *Cecropides juvenis quem perculit fractum manu,*
22 *Filo reſolvens Cnoſſiae triſtia tecta domus.*

EADEM

EADEM METRA
HORATIANA,
ARCHILOCHI, ALCAEI, & SAPPHUS
Verſibus expreſſa.

1 Πότνια θυμόν. Sapp.
2 Ἀχνυμένη σκυτάλη. Arch.
3 Νῦν δ' ἀβρᾶς ἐρόεσσαν. Alc.
4 Οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον. Alc.
5 Φαινόμενον κακὸν οἰκάδ' ἄγεσθαι. Arch.
6 Ἔσπερε πάντα φέρων, ὅσα φαίνολις ἐσκέδασ' αὐώς. Sapp.
7 Ἐκ με λάσας ἀλγέων. Alc.
8 Τίς σὰς παρήειρε φρένας; Arch.
9 Λαῖφος δὲ πᾶν ἄδηλον ἤδη. Alc.
10 Χαίροισα νύμφα, χαιρέτω δ' ὁ γάμβρος. Sapp.
11 Τῶδ' ἆρ' ἀλώπηξ κερδαλῆ συμήντετο. Arch.
12 Ἄνδρες γὰρ πόλιος πύργος ἀρήϊος. Alc.
13 Ποικιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφροδῖτα. Sapp.
14 Τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται. Alc.
15 Ναὶ φορήμεθα σὺν μελαίνᾳ. Alc.
16 Μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. Alc.
17 Οὐκ ἔτος ὦ γυναῖκες. Ariſtoph.
18 Δεῦτε νῦν ἀβραὶ Χάριτες καλλίκομοί τε Μοῖσαι. Sapp.
19 Ἐμὲ δείλαν, ἐμὲ πασᾶν κακοτάτων [πεδέχουσαν]. Alc.
20 Τοῖος γὰρ φιλότητος ἔρως ὑπὸ καρδίην ἐλυσθείς. Arch.
21 Ἀλλά μ' ὁ λυσιμελὴς, ὦ τᾶιγε, δάμναται πόθος. Arch.
22 Ω τᾶιγε δάμναται πόθος ἀλλά μ' ὁ λυσιμελής. Vide Notas, pag. 321.

EPIGRAMMA VETU

OMNIA METRA

HORATIAN

Continens.

1 *Filia Solis*
2 *Aeſtuat igne novo,*
3 *Et per prata juvencum*
4 *Mentem perdita quaeritat:*
5 *Non illam thalami pudor arcet,*
6 *Non regalis honos, non magni cura mariti:*
7 *Optat in formam bovis*
8 *Convertier vultus ſuos,*
9 *Et Proetidas dicit beatas:*
10 *Ióque laudat, non quod Iſis alta eſt,*
11 *Sed quod juvencae cornua in fronte elevat.*
12 *Siquando miſerae copia ſuppetit;*
13 *Brachiis ambit fera colla tauri,*
14 *Floreſque vernos cornibus inligat,*
15 *Oraque jungere quaerit ori.*
16 *Audaces animos efficiunt tela Cupidinis,*
17 *Inlicitiſque gaudent.*
18 *Corpus includit tabulis efficiens juvencam;*
19 *Et amoris pudibundi maleſuadis*
20 *Obſequitur votis, & procreat (heu neſas!) Bimen*
21 *Cecropides juvenis quem perculit fractum manu,*
22 *Filo reſolvens Cnoſſiae triſtia tecta domus.*

EADEM METRA
ORATIANA,
RCHILOCHI, ALCAEI, & SAPPHUS
Verſibus expreſſa.

τια θυμόν. Sapp.
χυμένη σκυτάλη. Arch.
ν δ' ἀβρῶς ἐρέεσσαν. Alc.
νου δ' ἐξέπιον κάδον. Alc.
ιόμενον κακὸν οἰκάδ' ἄγεσθαι. Arch.
πτερε πάντα φέρων, ὅσα φαίνολις ἐσκέδασ' αὐώς. Sapp.
με λάσας ἀλγέων. Alc.
σὰς παρήειρε φρένας; Arch.
ῖφος δὲ πᾶι ἄδηλον ἦδη. Alc.
ροισα νύμφα, χαιρέτω δ' ὁ γάμβρος. Sapp.
δ' ἆρ' ἀλώπηξ κερδαλῆ συμήντετο. Arch.
ρες γὰρ πόλιος πύργος ἀρήϊος. Alc.
ιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφροδῖτα. Sapp.
ιὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται. Alc.
φορήμεθα σὺν μελαίνᾳ. Alc.
ἓν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλῳ. Alc.
ἔτος ὦ γυναῖκες. Ariſtoph.
τε νῦν ἀβραὶ Χάριτες καλλίκομοί τε Μοῖσαι. Sapp.
δείλαν, ἐμὲ πασᾶν κακοτάτων [πιδέχοισαν]. Alc.
γὰρ φιλότητος ἔρως ὑπὸ καρδίην ἐλυσθείς. Arch.
ά μ' ὁ λυσιμελὴς, ὦ 'ταῖρε, δάμναται πόθος. Arch.
κῖρε δάμναται πόθος ἀλλά μ' ὁ λυσιμελής. Vide Notas, pag. 321.

INDEX VERBORUM

quae in his NOTIS explicantur.

A.

Ablativus in I *exit*, igni, ungui *&c.* 411. 599
Ablativus Comparativorum in RE *exit.* 435
Ablativus Participiorum in NS *exeuntium per* NTE *profertur.* 65. 302. 369.
Ab Dis. 203
Ab labore. 340
Ab se. 169
Abnormis sapiens. 453. 454
Absorbere. 489
Ac ne. 51
plus Ac, i. e. quam. 359. 360
Acrior vis. 311
Acrocerunia. 12. 13
Acutae, aduncae, nares. 383
Ad haec 419
Ad hoc. 314
Adflere flentibus. 672
Adjudicare arvis. 603
Aedes *sing.* templum; *plur.* privatae. 648
Aeneas pius, Aeneas pater. 268. 269
Aequus animus. 608. 609
Aera ducere, cudere. 638
Aere suo, meo. 475
Aetolae, Aeoliae plagae. 601
Aevo occulto. 38. 39
Affigere, affligere humo. 460. 461
Affigere lecto. 361. 362
Afflare. 538
Air esse paratus. 566
Alere servos 381
Alite malo, mala. 317
Alloquia dulcia. 327. 328
Alma, alentia, *τρόφιμα.* 497. 498
Almus, albus dies. 268
Alpinus turgidus. 439
Alternis. 653. 654
Altis ripis, rivis. 296
Altrix, nutrix. 157
Alyatsei regnum, Αλυάττεια. 205. 206
Amat, solet. 403
Amicus Baccho. 106
Amor capit, rapit 444
Amore percussus, non perculsus. 322
Amphipolis Phyllidos sepulchrum 227
An *&* ne. 497. 590. 673
Ancus pauper, *an* dives. 269
Angit malus pudor. 471
Animus opesque, Animus viresque. 260
Animus contemtor, victor, rector, rex, dominus, liberator, aestimator, deprecator, contemplator, admirator, corruptor, carnifex, proscriptor, adulter, speculator, censor, consul. 275. 276
Animus, virtus. 334
Anser alba. 538
Antrum Musarum. 77. 78
Aper, furens, currens, Laurens. 302. 303
Appias, Appiades. 56. 57
Apricus Aulon. 108
Apta, aptata remis. 667. 668
Aptare. 543
Aqua jugis, dulcis. 587
Arbuscula. 440
Arcana Ceres, sacra. 149
Arces Pallados. 22
Archiaci, non archaici lecti. 558. 559
Arctoum frigus. 211
Ardere aliam, aliâ. 182
Arenae, arentes, urentes, ardentes. 159. 160
Argiva, argiua, Thalia. 267. 268
Arto lare. 37
Artum fruticetum. 195
Arvo occulto. 38. 39
As, aes, obolus, drachma, laquei pretium. 462
Asclepiadei versus ratio. 272
Ασυνάρτητοι versus, Archilochei. 320. 321
Ατάρμοστος, ἀσυναρμόστος. 12
Attollere oculos. 11. 12
Auctor murorum. 155
Avertere, averrere mensa. 499
Avet mens, animus. 585
Avida auris. 122. 123
Avidi, intemperantes aegri. 405
Avidum mare. 71
Aura arbores fovet. 58
Auspice Phoebo. 27. 28
Auspice Teucro, *male.* 28
Aut, aut. 210. 317. 323. 357.

B.

BAlatroni donare. 480
Balbus. 385. 386
Barathro donare, damnare. 480
Barine, *nomen suspectum.* 109
Belus genitor. 87
Bibaculus Furius. 439
Bis terve, bis terque. 304. 696
Bistrium ulnarum, *non* Ter. 299
Bistonis, Βιστωνὶς, media longa. 64
Bolanus. 430
Bone dux, bone rex. 264
Bruma superbiae insperata. 277
Butra, *nomen propr.* 561
Byzantia orca, thynni, scombri. 506. 507

C.

CAecus furor, caecus furore. 310. 311
Caelatum opus. 646
Caesura syllabam brevem producit. 41. 177. 204
Calena vitis, non falx. 75
Calor ossa reliquit. 339
Candentes humeri. 6. 7
Capere dona. 181
Cari lapides. 282

INDEX SCRIPTORUM,

qui in his NOTIS obiter emendantur.

A.

Æaeus apud Athenaeum. 146
apud Hephaeſtionem. 191
s Lucius. 698
n. 59. 132
gia Epigrammatum. 63. 132. 227. 317. 610. 701
Antoninus. 531
rus. 139
is. 529. 670
nes. 12. 701. bis.
es Rhet. 513
is. 146
eſti, verſus ſpurii. 695

B.

De Conſolat. Philoſ. 511

C.

ammaticus. 40. 282. 305
e Nat. Deor. 86
ſt. Fam. 167. expl. 385
lio. 670
is. 66. 171. 239

D.

ſive Pandect. 43. 444

E.

es apud Antoninum. 531 expl. 347. 348
Bacchis. 228

F.

Julius. 222
; Planciades. 558

G.

390. 450. 648. 705
Cyneget. 602

H.

). 198
12. 29. 349. 465
140

I.

es Gruteri. 79. 109. 494
Juvenalis exp. 137. em. 172. 318
verſus ſpurii. 695

L.

Latinus Pacatus. 147
Livius. 172. 197
Lucanus. 3. 4. 139. 460
Lucianus. 12
Lucilius apud Nonium. 229
Lucretius. 11. 39. 135
Lycophron. 12

M.

Macrobius. 174. 526
Maecenas in Sympoſio. 215
Mamertinus in Panegyrico. 414
Manilius. 20. 152. 642
Martialis. 120. 216

N.

Naevius apud Priſcianum. 140
Nonius. 81. 229

O.

Oppianus. 12
Ovidius. 26. 27. 30. 80. 118. 143. 169. 171. 187. 239. 242. 247. 252. 278. 385. 448. 456. 479. 516. 596. expl. 56
Auctor Conſol. ad Liviam. 515
Perſius. 3. 5. 137. 456. 491. 589. expl. 378
Pindarus. 2
Plautus. 463. 513. 616. expl. 464
Plinius Hiſt. Nat. 104. 478. bis. notatus. 498
Plinius Panegyr. 445
Plotius Grammat. 15. 16
Plutarchus. 282
Pollux. 267
Priſcianus. 140. 182. 352. 482. 687.
Propertius. 25. 38. 105. 155. 283. 700

Q.

Quintilianus. 167. 397

R.

Rutilius Itiner. 620

S.

Scholiaſtes Heſiodi. 140
Horatii. 190. 211. 321. 350. 386. 396. 494. 495. 497. 558. 559. 653. 679. 680.
Statii. 13
Seneca, Hercule Oetaeo. 44. 45. 106. 107
Oedipode. 13
Thyeſt. 549
de Beneficiis. 83. 619
de Conſtantia. 389
Controverſ. 174. 362
Nat. Quaeſt. 254
Servius. 84. 215. 349
Sextus Empiricus. 2
Silius Italicus. 87. 120. 345. 460. 488
Spartianus. 494
Statius, Silvis. 91. 248. 524
Theb. 154. 346. 492. 565. 683
expl. 530. 531
Suetonius. 397
Suidas. 348

T.

Tacitus. 417
Terentius, Adelph. 436
Heaut. 513
Tibullus. 355. 423

V.

Valerius Flaccus, expl. 58. emend. 171. 211. 555. 620.
Varius apud Macrobium. 174
Varro apud Nonium. 81
De Re Ruſtica. 363
Velius Longus. 138
Virgilius Aen. 34. 81. 138. 303. 304. Georg. expl. 125. 427. emend. 491
Ciri. 64.

INDEX VERBORUM

quae in his NOTIS explicantur.

A.

Ablativus in I *exit*, igni, ungui *&c.* 411.599
Ablativus Comparativorum in IORE *exit.* 435
Ablativus Participiorum in NS *exeuntium per* NTE *profertur.* 65-302. 369.
Ab Dis. 203
Ab labore. 340
Ab se. 169
Abnormis sapiens. 453. 414
Absorbere. 489
Ac ne. 51
plus Ac, i. e. quam. 359. 360
Acrior vis. 313
Acrocerunia. 12. 13
Acutae, aduncae, nares. 383
Ad haec 419
Ad hoc. 314
Adflere flentibus. 672
Adjudicare arvis. 603
Aedes *sing.* templum; *plur.* privatae. 648
Aeneas pius, Aeneas pater. 268. 269
Aequus animus. 608. 609
Aera ducere, cudere. 638
Aere suo, meo. 475
Aeolae, Aeoliae plagae. 601
Aevo occulto. 38. 39
Affigere, affligere humo. 460. 461
Affigere lecto. 361. 362
Afflare. 538
Ait esse paratus. 566
Alere servos 381
Alite malo, mala. 317
Alloquia dulcia. 327. 328
Alma, alentia, τρέφουσα. 497. 498
Almus, albus dies. 288
Alpinus turgidus. 439
Aeternis. 653. 654
Altis ripis, rivis. 296
Altrix, nutrix. 157
Alyattei regnum, Αλυάττεια. 105. 106
Amat, solet. 405
Amicus Baccho. 106
Amor capit, rapit 444
Amore percussus, non perculsus. 321
Amphipolis Phyllidos sepulchrum 227
An & ne. 497. 590. 673
Ancus pauper, an dives. 169
Angit malus pudor. 471
Animus opesque, Animus viresque. 260
Animus contemtor, victor, rector, rex, dominus, liberator, aestimator, deprecator, contemplator, admirator, corruptor, carnifex, proscriptor, adulter, speculator, censor, consul. 273 276
Animus, virtus. 334
Anser alba. 538
Antrum Musarum. 77. 78
Aper, furens, currens, Laurens. 301. 323
Appias, Appiades. 56. 57
Apricus Aulon. 108
Apta, aptata remis. 667. 668
Aptare. 143
Aqua jugis, dulcis. 587
Arbuscula. 440
Arcana Ceres, sacra. 149
Arces Pallados. 22
Archiaci, non archaici lecti. 518. 519
Arctoum frigus. 211
Ardere aliam, alia. 162
Arenae, arentes, urentes, ardentes. 159. 160
Argiva, argura, Thalia. 267. 268
Arto lare. 37
Artum fruticetum. 195
Arvo occulto. 38. 39
As, ses, obolus, drachma, laquei pretium. 462
Asclepiadei versus ratio. 272

:ra. 197
culari cervum. 194
immi. 629
nale, bene. 445. 446
pro incedere. 449. con-
:. 626
uver. 610
cipere sprum. 194
iuga. 120. 121
achia, *male*. 40
i. 526
ibertina. 282
409
lente, 338. 512. 548
istrorsum puppes. 315
ides. 282
ux. 197. 198
ques. 53
oftgenitis. 221
enena. 119. 120
mutare. 592
a reliquis. 339
49
rrunae fides. 85
i in domum. 244
ire. 513
um par. 426
n, conopeum. 313
rur mors fugacem. 247
m fallere. 214
re divitias. 473
i res. 203. 204
Othone. 306
re oculos, oculo. 540.
541
re articulos. 526
ertus, ferus. 572
589
fulmen. 162. 163
Cotisonis. 179
racchus) & Mucius. 645.
646
flammae. 278. 279. 280
s. 89. 90
passum. 89
Κάμβα. 465
â, cum magno. 439
umenti. 568
22. 466
IV. declinationis. 125
ir. 111
ldere, impendere. 636.
637
pillos. 545
ile letum. 37
certum, parcamus sub-
tenem. 327
Cyathus, mensura. 209. 210
Cyclius, Cyclicus scriptor. 676
Cytherea Venus. 14. 15

D.

DAunia, *non* Daunias. 56. 57
unde Datum sentis? 457
Decedens sol. 590
Decens motus, *non* color. 283
Decentius lasciva. 656
Decipitur laborem. 123
Dedere se hostibus. 166. 167
Demersa exitio, *non* excidio. 202
Demetere ferro. 370
Demissus homo. 386. 387
Denseri. 71. 72
Depellere, propellere, famem. 367
Deprensa navis. 43. 44
Depulsus lacte, ab ubere. 254. 255
Descendere in forum. 615
Descriptae sedes. 121. 122
Destinata sedes, finis. 134. 135
Dicere pretium muneri. 270
Dies alba nota signandus. 89. 90.
91
Differtus, confertus, refertus. 564.
565
Diffingere, diffindere, defringere, diffidere. 449. 450. 551
Dignus, indignus. 453
Dii, Sic Di voluere. 36
Dilapsa in cineres fax. 285
Dionysius Libertus. 416
Dirus Hannibal. 175
Discretae sedes. 121. 122
in Dispar ferus, 310
Dissidens plebi, *an* plebis. 101
Dissimilis sui. 515
Dissociabiles terrae. 13. 14
Dissociabilis Oceanus, *male. ibid.*
Dissors Tanais, *an* Disors. 238.
239
Divina anus. 431. 432
Divulsus amator, amor, 41
Doctor, ductor Thaliae Phoebus. 166. 267
Doctus sermonis, sermones. 177.
178. 179
Domina, diva meretrix. 348
Donare & perdere. 481. 482
Ducere, discere, succos. 152. 153
Ducere emtorem. 375. 627
Ducere noctem. 549. somnum.
550
Ducere notam. 251. 252
Ductor murorum. 155
Ductum, dictum, nomen. 458
Ducuntur Thebae, *male*, 85
Duplex Ulixes, duplex Amarhusia, duplex Hylaeus. 19. 20
Dura necessitas, *non* dira. 219
Durae sollicitudines. 326
Durare aequor. 43
Durae gelu nives. 221. 222
Durum ingenium. 215
Durus Hannibal. 116

E.

EArine. 109. 110
Edonis, *secundâ brevi, Statio & Lucano.* 226. 227
Edónis Euias. 227
Ejus, *humile verbum in Carmine.* 188
Elidere collum, fauces. 235
Ellipsis particulae, Quod, Te, Tua, Sive. 441
Emirari. 17. 18
Enisus. 150
Equites patresque, eq. peditesque. 672. 673
Equus victor coronatus. 247
Erubescendus amor quis. 69. 70
Esse, *cum dativo.* 400. Videri. 595
Et item, etiam. 624
Eunt res recte. 463
Excidium genti. 45. 46
Exempli, *casf. gen.* 166
Exesa medulla. 305. 306
Exigere, eximere, otium. 290
Exilis domus Plutonis. 17
Exit halitus, spiritus. 189
Exitium gentis. 45
Expeditus curis. 56
Expugnare domos, & effringere fores meretricum mos. 200. 201
Exsomnis Euias, *male.* 215. 216

F.

FAbulae manes. 17
Fabulosae palumbes. 157
Fabulosus Hydaspes. 55. 56
Facilis janus, cardo. 62
Facta, ficta verba. 664
Fallit, λανθάνει. 204
Fama, famae dare. 462
Farra nutrit Ceres. 263

Fas eſt, fas ſit. 137.138
Faſtidia expulit, extulit, extudit. 454.455
Faſtus, & Faſtor. 206
Fautor, plauſor, in Theatro. 678
Felix, luſtrum, ſæculum. 355
Fertilis Baccho. 106.107.108
Fervidi æſtus, ictus. 126.127
Fi cognitor. 508.509
Fide conſtantis. 175
Fidenter tutari. 605.606
Fides, lyra, chordæ. 155.156
Fingere opprobria. 588
Fingitur artibus. 173.174
Firmandæ ſtudiis mentes. 123. 124
Flamma, furens, virens, vivens. 340.341
Flexus precibus. 266
Floreum nemus. 248
Fodicare latus. 564
Forda bos, bacca. 230
Formandæ ſtudiis mentes. 123
Formidolosæ ſilvæ, ferax. 307
Fors obtulit. 417
Fortes bonique. 258.259
Forum campuſque. 564.565
Frequens populus, an frementis. 83.84
Fuſius. 471
Fulgens imperium, imperio. 104. 105
Fulgur, *fulmen*. 112
Fulmen coruſcum, non cæſarum. 162.163
Fultura, fulcire cibis. 477
Furens in Ætna flamma. 341
Futuri pavidus, avidus. 681.682

G.

Galliambi verſus. 58
Galliæ non parentes. 288
Gargonius. 368
Gementes ripæ. 232
Genetyllis, Lucina, Diana. 348. 349
Genitales dii. 347.348
Glomus, Glomeris. 583
Gorgonius, Gargonius. 368
Grex ſpadonum. 92
Gyges, Gigas, centimanus. 132

H.

Habilis. 211.212
Hædulæ. 49
Hagna, non Agna, libertina. 384
Heu mel 313
Hirrus. 385.386
Homerëas, honoratus, Achilleas. 674.675
Homericus Hector, Ajax, &c. 675
Horribiles catenæ. 37
Horrida dumeta, Horridus Silvanus. 238
Hydropicis currendum, vigilandum. 551
Hymettiæ tubæ, columnæ. 133

I.

Jaceo ad quæſtum. 421.422
Jam nunc, jam nunc. 661
Janus Quirinus, Quirini. 289
Janus ſummus ab imo. 542
Ictus crebri. 62
Ilios, Ilion, *gen. ſem.* 151
Ille. 722
Immorſus. 502.503
Immanis manus. 218
Impedire, impellere, legentem. 388.389
Incaleſcere vino. 215
Inclamare. 435.436
In diem vivere, dicere. 240
Indignum. 523.562
Indomitus Auſter, indomitum mare. 285.286
Inducere formas, plumas. 657.658
Infantes ſtatuæ, novellæ. 509. 510
Infeſta arma. 180
Infinitiva poſt Adjectiva. 3.494
Infringere flores. 393
Ingentia facta, fata. 619.620
Injuſſus reddet. 236
Innixus. 150
Inominata verba. 159
Inquit, inquis. 402.458.463
Inſanire in aliqua. 370
Inſanire ſtultitiam. 492
Inſcitus. 633.634
Inſignis humerum. 14
Inſuevit hoc me. 403.404
Inſtaminatus, Incontaminatus. 148. 149
Inter & inter, *Intimus*. 427. 548
Intermiſſa bella, non Venus. 244
Introrſus, introrſum. 595
Invecta, inventa, licentia. 632. 633

*a, pari numero & quanti-
illabarum.
tonſoribus notum. 424
Horatius, non Criſpi-
366. 367
ivi. 195
ie, arrae. 700
ſyrium. 169
ondere, male. 412
ox, 63
ngeque. 415
s Medus. 280
cantus. 60
bis, lunae ortus. 251
claudere, condere. 104
ectorem. 337. 338
i metus. 93
deſiliunt, an Nymphae.
196
ynceis oculis. 375. 376
midi, timidae. 123. 124
aana, Auſonia. 253. 254

M.

s, Metius, judex. 697.
698
nens. 308
culpa, cuppa, cupa,
465. 466
s, Malthinus. 368
ninatis. 199
, male ter nati verſus.
700. 701
inax. 30
ati verſus, male, 700.
701
portare. 493. 494
is eſſe. 624. 625
ites. 7. 8. 9
ni. 679
uli. 54. 55
pelles. 8
nocte, luce. 606. 607
is. 592. 593
er enſes, medios per
286
, minitatur diluviem.
287. 288
xſucta, exſucca, exuſta,
a, exſecta, exeſa. 305
631
μὸς, ira. 552
rovocare. 397
, Mirum ni. 448. 449.
ſi. 449

Miſcere. 305
Mitis animum. 286
Mixtis lyrâ carminibus. 245. 313
Mobiles anni, naturae. 678. 679
Mobiles Quirites. 3
Monſtrare viam. 553
Morboſi. 92
Mors ſuprema. 652. 653
Mortalia cuncta, facta, opera. 669
Morte, vita, venalis, 196. 197
Mos palaeſtrae. 31
Mota urna. 432
Movere, monere hiſtorias. 176
Movet me. 441. 507
Multum facilis. 62. multum demiſſus. 387
Mulvius. 527
Murorum, auctor, ductor, ſtructor, augur, ſator, parens. 155
Muſa citharae. 112. 113
Muſtela & Mus, fabula. 569
Muſtum Falernum. 499
Mutare terras, &c. 128. 129. 532
Myrtale libertina. 79
Myrtus IV. declinationis. 125. 126

N.

NArdum Achaemenium, nardus Achaemenia. 325. 326
Naſidienus, τετραόλλαβον. 533
Natus, notus, ſine crimine. 570
Navium aera, ora. 301
Ne, exclitica. 371
Ne, ἵνα μὴ. 363. 682. 695
Ne nunc quidem. 491
Nec, nec, ve. Nec, nec, aut. 146. 332. 418. 419
Nec, neque. 190
Neceſſitas, ſaeva, an ſerva. 84
Nectere vincla gutturi, Innectere vinclis guttur. 345. 346
Nefas ſcire. 32
Negitare. 595
Neglegens. 181
Nigra Arcadia. 280
Nihilo deterius. 410
Nitedula, mus agreſtis. 569
Nobiles juvenes. 281
Nobilis evehere. 3
Nobilis, Panactius, an liber. 73. 74
Nodo cohibere. 200
Nodo religare, in Nodum colligere. 115
Nomen filiae relictum. 233
Nomina certa, recta, bona, &c. 629. 630
Non felix. 324. 325
Non ſecus ac. 227
Non ſtultus. 479
Noſter. 520
Noſtri, id eſt Romani. 170
Nota artium facies. 284
Notam ducere, trahere. 251. 252
Notus animi, operum, militiae. 101
Nudari foliis. 665
Numen, nomen, Auguſti. 621
Nummi cauti, ſcripti. 628
Nummo provocare, addicere. 396
Nutrit farra Ceres. 262
Nutus, vultus, divitis. 600

O.

O Pudor, Prô pudor. 168. 169
O quis, quis volet. 220
Obrepit operi ſomnus. 697
Octuſſibus emtum. 478
Oculi incerti, ingrati. 635
Ofellus, Ofella. 453
Offenſus. 330. 331
Officina venenorum. 342
Ominibus, votis, precibus. 262
Omnibus precibus. ibid.
Onus urit, urget. 582
Operata divis, ſacris. 197
Opertos equos inſpicere. 374
Opprobria, probroſi. 92. 93
quantum Opus eſt. 360. 361
Opus intendere, tendere. 443
Ora Orientis. 39
Orcus rapax, capax. 135
Ordinare, ſcribere, συντάττειν. 97
Ornare moenibus, moribus. 618. 619.
Ornytus, non Ornithus. 182. 183
Ὀρθοὶ ὀφθαλμοὶ. 11.
ad Ortum ſolis, ad Ortus ſolis. 289. 290
Oſcula fragrantia, flagrantia. 118
Othonis lex Roſcia. 300

P.

PAcare tumentes, timentes. 683. 684
Pactumeius, non Partumeius. 343
Pactus erat. 645
Pagus feſtus. 208. 209
Palatinae arces, aſae. 354

Pallas

INDEX

582. 583
10
mus, ſignatus notâ. 564. 565
ταυρον. 530
brevi. 58
uri verbum poſt duos nominativos. 61. 202. 98. 423. 428. 429. 516. 517
ſiqua fors. 517
400. 419
632
:. 224
s Eurus, *non* Me- 66. 67
652
us. 192
enta; Spe longus, 680. 681
594. 595
, 22
rum. 154
495
verſus. 191
528. 529
t. 307
rum, pavimentum. 124
:rne, mutor. 142
:ulum, ſupernum. 293. 294
546
it-quae, ὑφ' ἓν. 2

T.

1, cithara. 112. 113
a. 94
ilis. 494
us. 495
577
is. 386. 387
12
ndere noctem. 560
443
rres, vicinae. 554. 555
bido. 369
282
89

Thyiades, Thyades, Θυιάδες. 138
Tigranes. 604
Tillius, Tullius. 415
Tincta cruoribus. 96. 97
Tithonus an mortuus ſit. 70. 71
Τορεύειν. 702
Tornati verſus. 700. *&c.*
Tornus, τορεύειν. 700. 1. 2. 3. 4
Totum nemus. 48. 49
Tragicus Peleus. 670
Traſius, Troſius. 463
Trepidant flammae. 278. 279
Trigonis pila, luſus. 422
Trimetri nobiles. 688
Tritus, tortus, ſculptus. 392. 393
Trochaeum in Alcaico & Sapphico ſpondeo mutavit Hor. 239. 146. 166
Turba media eruere, eligere, eripere, arripere. 398. 399
Turbidum laetatur. 136. 137
Turbidum mare. 12
Turbo, *nom. prop.* 494
Turgidum mare. 12
Tuta oppidi. 4
Tutus, cautus. 448
Tutus, ſanus. 476
Tyndaridarum fortiſſima. 364

V.

VAcuae aedes. 648. 649
Vadarus. 433
Variae plumae. 657
Varii racemi, variae uvae. 104. 105
Uda Pleias. 30. 31
Ve, *an in compoſitione augeat.* 378
Venire ad vina. 264
Venit poëma. 627
Venter, infans. 344
Vepallidus, *male.* 378
Vepris inhorruit. 59. 60. *com. gen.* 591
Verare. 600. 601
Vernaliter, verniliter. 523
Verni nimbi. 253. 254
Veri inſcitia. 557
Verrere, vellere piſces. 488
Vertere, *neutrale.* 277
Vertere humanas vices. 308. 309
Veſtigia contracta, contacta, non tacta. 642
Verſat, vexat diſcordia. 425. 646
Verſus, tornati, limati, edolati, *&c.* 700. 1. 2. 3. 4.
Verſus luxati. 543. 644. 662
Verſus ſpurii. 271. 272. 273. 694. 695
Veternus, hydrops. 551
Vetula faex. 201. 202
Vexiſſe qui canerent. 690. 691
Victa furore pietas. 233. 234
Victus precibus. 266
mundus Victus, domus & Victus. 558
Vicem, vice. 342. 343
Viden' ut. 544. 545
Videre videor. 98
Viduari foliis. 665. 666
Villius in Fauſta adulter. 372
Virus grave. 633
Vis tu? 435. 522. 523
Viſit officinas. 16
Vitale. 525. 526
Vitio carere. 234
Vivae, verae voces. 692. 693
Vivet, *abſolute.* 100
Vividus, vivus, impetus. 254
Vivitur. 434
Ultimi Britanni. 86. 87
Ultimus orbis. *ibid.*
Ummidius, Umidius. 363
Uncta cruoribus. 96
Unctus, vinctus. 616. 617
Unus, praecipuus, unicus. 661
Uret officinas, *male.* 16
in URIO *meditativa verba.* 677
ſervus Ut, captivus ut. 487. 489
Ut in populo. 419
Ut, *pro* adeo ut, ita ut. 363. 364. 371. 468. 644
Ut ſi. 329
Ut cantat, dum cantat. 406. 407. 430
Ut qui. 404. 428
Ut, Ut tamen. 606
Ut, ut. 696
Utriuſque linguae, ſermonis. 178
Uvidus Notus. 261. 318
Vultu prodente, profitente. 515
Vultu celare, tegere, premere, ſimulare. 514. 515

FINIS.

Emendanda in contextu Horatiano.

Lib. I. Od. XVI. vers. 17. *Ne* lege *Nec*.
Epod. XIII. vers. 8. *Rubens* lege *Rubens*.
Epod. XIV. vers. 3. *Lubrici* lege *Lubrice*.
Lib. I. Ecl. V. vers. 46. *Evanuit & furvis*, [illegible]

IN NOTIS.

Pag. 458. col. 2. v. 17. *Diffugere* lege *Diffugere*.
Pag. 497. col. 1. v. 25. *Gravem* lege *Avium*.

INDEX
IN
HORATIUM FLACCUM
)lim quidem collectus a THOMA TRETERO,
deinde omnibus editionibus accommodatus a
DANIELE AVEMAN,
Nunc vero,
etiam V. Cl. RICHARDI BENTLEJI variantibus lectionibus,
ribus quam mille & quingentis locis auctus & emendatus
ab
ISAACO VERBURGIO.

Abigunt. III. Od. 24, 40.
Abil. I. S. 1, 106.
Abjectus. I. Epl. 13, 7.
Abire. Ep. 11, 10. I. S. 3, 14. II. Epl. 2, 115.
Abiteris. I. Epl. 9, 7.
Abiit. I. S. 5, 14.
Abito. III. Od. 24, 24.
Ablativus abſolutus.
Excepto, quod &c. I. Epl. 10, 18.
Mente ſalubri. III. Od. 3, 4.
Neglectis. II. S. 4, 82.
Ablativus participiorum in dus. vltimo anceps. II. Epl. 1, 18. 82.
maledicis vocando furiam. II. S. 3, 140.
nefas putando. IV. Od. 9, 30.
Abludit. II. S. 4, 320.
Abnegat. I. Od. 35, 26.
Abnormis ſapiens. II. S. 3, 3.
Abnuere. II. S. 1, 18.
Abominatus parentibus Annibal. Ep. 16, 8.
Aborſirus. I. S. 3, 46.
Abrotonum *ægro dare.* II. Epl. 2, 214. 215.
Abrumpere. IV. Od. 7, 29.
Abſcidit. I. Od. 3, 21.
Abſcindere. Ep. 10, 32.
Abſcilium. II. S. 3, 303.
Abſcondere. *ibid.* 173.
Abſens II. S. 5, 72. I. Epl. 7, 28.
Abſentem. I. S. 3, 21. 4, 81. 5, 15. 10, 79. II. 7, 28.
Abſentes. Ep. I, 28.
Abſentis. II S. 3, 374.
Abſint. II. Od. 20, 21.
Abſis. I. Epl. 18, 18.
Abſiſtere. I. S. 3, 104.
Abſit. II. Epl. 2, 189.
Abſolves. II. S. 1, 270.
Abſona fortunis dicta. A. P. 172.
Abſorbere placentas. II. S. 8, 24.
Abſorberet decies ſolidum. *Iamb.* II. S. 3, 240.
Abſtemius in mediis paſcuorum. I. Epl. 12, 7.
Abſterrebimur. II. S. 7, 83.
Abſterrem. I. S. 4, 129.
Abſtes. A. P. 362.
Abſtes inexcuſabilis. *Iamb.* I. Epl. 18, 58.
Abſtinens. III. Od. 7, 28. IV. 8, 37.
Abſtinet. A. P. 170. 318.
Abſtinere. III. Od. 17, 62.
Abſtinus Valeres & vlum. A. P. 414.
vim promet & gnum. II. S. 3, 100. 303.
Abſtractum pro concreto.
facundia pro facundo. A. P. 284.
Abſtulerat. I. Epl. 15, 34.
Abſtulerit. I. S. 4, 132.
Abſtulit. II. Od. 10, 19. Ep. 5, 66.
Abſumet. II. Od. 14, 25.
Abſumpſit. I. Epl. 15, 25.
Abunde Glis eſt. I. S. 2, 59.
Abunde *non neceſſarium.* Vbi modo exuerit abunde. I. Epl. 4, 10.
Ac. I. Od. 4, 3. 7, 13. *Iamb.* 11, 14. 14, 8. 18, 10. 31, 16. *Iamb.* II. 3, 2. 10, 15. III. 8, 17. 23, 11. 25, 21. 28. Ep. 1, 16. 11, 14. I. S. 1, 31. 46. *Iamb.* 6, 17. 124. 169. 2, 3. 10. 74. 131. 3, 15. *Iamb.* 69. 78. 4, 3. *Iamb.* 46. 140. A. P. 86. 148. 243. 474.
Ac *pro* ſicut. I. Epl. 18, 32.
Ac *poſt* ſimul. I. S. 3, 18. 4, 21. 8, 33. 9, 10. I. Epl. 13, 11.
Academi ſylvas. II. Epl. 2, 45.
Accedam. II. S. 2, 103.
Accedas. 3, 274.
Accedes. 3, 134. A. P.
Accedens pro apto alii legunt Accedunt. II. S. 2, 83.
Accedente. II. Epl. 2, 211.
Accedere. II. S. 3, 220.
Accedes. II. S. 7, 114. I. Epl. 17, 12.
Accedes. IV. Od. 2, 48.
Accedit. A. P. 243.
Accedit ſtomachus. *Iamb.* II. S. 3, 150.
Accendit. Ep. 14, 14.
Acceperis. II. S. 3, 82.
Accepiſſe. 6, 81.
Accepit. 3, 116. I. Epl. 10, 17. 15, 28.
Acceptus. II. Epl. 1, 234.
Acceptus C. S. 68.
Accerſus. II. Epl. 1, 118.
Accerſe. I. Epl. 5, 6.
Accerſit. II. Epl. 2, 102.
Accuſat. A. P. 111.
Acci. I. S. 10, 73. A. P. 258.

.Od. 27, 73. I. S. 3, 22.
. 20, 4.
P. 347.
. 5, 43. II. Epl. 1, 165.
. A. P. 121.
I. S. 1, 58.
p. 12, 6.
us. IV. Od. 9, 22.
14, 13.
S. 10, 43.
:p. 6, 84.
. 16, 5.
I. S. 4, 46.
ibid. 65.
:. Od. 2, 39. 40.
videor. II. S. 1, 1.
is deteribus. II. Epl. 2,

1. Ep. 7, 17.
birinæ. II. S. 6, 19.
Epl. 18, 99.
. S. 3, 85.
. A. P. 474.
nenſam. II. S. 8, 10.
ris. III. Od. 8, 2.
. Epl. 2, 47.
. S. 1, 34. 51. II. 2,

I. Od. 2, 24. II. S. 5.

II. S. 3, 221. I. Epl. 6,

. S. 1, 44. I. Epl. 2, 47.
Epl. 2, 54.
. 2, 62.
. 7, 32. II. 3, 240. 8,

fuſus. I. S. 7, 32.
I. S. 3, 117.
V. Od. 3, 5.
I. Od. 15, 35.
2. II. Od. 22, 21.
a (Achæmenio *Bentl.*)
8.
um. III. Od. 1, 44.
. I. Od. 9, 36.
e. III. Od. 4, 14.
I. S. 3, 193.
. Od. 15, 34. Ep. 17,

II. Od. 4, 4. 16, 29.
2. A. P. 120.
IV. Od. 6, 34. II. Epl. 2,

Epl. 2, 14.
I. Od. 6, 18. II. 8, 5,

194. II. Epl. 1, 33.
Achivos. III. Od. 3, 27.
Achilas. II. S. 2, 44.
Acidum. II. Epl. 2, 64.
Acies. III. Od. 4, 16. II. S. 2, 5.
Acinaces. I. Od. 27, 5.
Acinum. II. S. 6, 58.
Acipenſere. 2, 47.
Acquirere. A. P. 55.
Acre. II. S. 3, 116.
Æres aprot. Ep. 2, 31. 32.
inter numeretur. I. S. 3, 60.
in jus procurrunt. 7, 20. 21.
lupos. Ep. 12, 25. 26.
porcos. II. S. 8, 96. 37.
ſtimulos. 7, 93. 94.
Acrem. I. Od. 29, 2. I. S. 2, 42.
Acri. I. Od. 12, 1. III. 2, 2. I. S. 10, 24. II. 4, 59.
Acria. II. S. 6, 69. 8, 7.
Acrior. I. Od. 33, 15. III. 5, 25. Ep. 7, 13. I. S. 6, 129.
Acris. I. Od. 4, 2. I. S. 3, 60. II. 7, 47.
Acriſium. III. Od. 16, 5.
Acriter. I. Epl. 18, 18.
Acrium. I. Od. 6, 18.
Acrius. I. S. 2, 15. II. 3, 92.
Acquoeraunia. I. Od. 3, 20.
Actæ. A. P. 179.
Actæ. I. Od. 36, 8.
Acti. A. P. 173.
Actia. I. Epl. 18, 201.
Actor. II. Epl. 1, 204. A. P. 369.
Actu. A. P. 189.
Actum. II. S. 3, 135.
Actus *pro* fugatus. III. Od. 7, 5. Ep. 9, 7.
Actus pro partibus fabularum. A. P. 189. 194.
Acuens. II. Od. 8, 15.
Acuis linguam cauſis. I. Epl. 9, 23.
Acuiſſe. I. Od. 2, 21.
Acuit dentes timendos. III. Od. 20, 10.
Acumen Stertinii deliret. I. Epl. 12, 20.
Acumen argutum judicis. A. P. 364.
Acumina. I. Epl. 17, 55.
Acumina chartis admovit. II. Epl. 1, 161.
Acus æra. I. Od. 16, 7. 8.
belli. IV. 4, 76.
letho ſaxa. III. 27, 61. 62.
cula. Ep. 17, 10.

voce. III. Od. 4, 3.
Acutas. II. Od. 19, 4.
Acutis. I. S. 3, 29.
Acutum ferrum. II. S. 3, 136. A. P. 304. 305.
cernis. I. S. 3, 26.
reſonarunt. 8, 41.
ſonum. A. P. 348. 349.
ſolem. I. Epl. 10, 17.
Ad. I. Od. 2, 6. 22. 17, 15. 35. 15. bis. II. 12, 25. III. 4, 75. &c.
Ad cætera penè gemelli. I. Epl. 10, 3.
Ad imum *pro* ad finem. A. P. 126.
Ad hæc laus illi debetur. *Bentl.* I. S. 6, 87.
Ad lumina prima. II. Epl. 2, 101.
Ad unguem factus vis. A. P. 294.
Ad ventum inhorruit vepres. *Bentl.* I. Od. 22, 5.
Ad *pro* adverſus. Ep. 9, 17.
Ad *omiſſum*. Ventum eſt Eſquilias. II. S. 6, 32.
Adamantina. I. Od. 7, 23.
Adamantinos. III. Od. 24, 5.
Addam. I. S. 1, 121. II. S. 3, 42.
Addant. III. Od. 29, 61.
Addas. I. Epl. 20, 22.
Adde II. Od. 8, 17. I. S. 1, 74. 2, 83. II. 2, 96. 3, 69. 70. 275. 321. 4, 91. 7, 39. 78. 111. 8, 71. I. Epl. 6, 54. 18, 52.
Addens. II. S. 3, 283.
Addere. I. Od. 16, 13. I. Epl. 12, 6. 19, 42. II. 2, 36.
Addes. II. S. 4, 68.
Addicere. II. S. 5, 109.
Addictum. Ep. 17, 51.
Addictus. I. Epl. 1, 14.
Addidit. III. Od. 2, 30. A. P. 214.
Addis. III. Od. 21, 18.
Addit. I. S. 1, 34. II. 3, 150. 6, 39. I. Epl. 14, 29.
Additis. III. Od. 5, 26.
Additum. II. Od. 9, 21. Ep. 8, 10.
Additus. III. Od. 4, 78.
Addocet. I. Epl. 5, 18.
Addubitem. I. S. 4, 125.
Adducere. Ep. 14, 8.
Adduxit. I. Epl. 7, 9.
Adductum. I. Epl. 16, 11.
Adduxerat. II. S. 8, 22.
Adduxerit (*alii legunt* Advexerit)

II. S. 2, 85.
Adempta Ep. 17, 44.
Adempram. II. Od. 9, 10. A. P. 74.
Adempras. II. Od. 4, 10.
Adeo. I. S. 1, 13. 7, 2. I. Epl. 1, 39.
Adeo omiſſum ante ut. I. S. 1, 95. II. 7, 10.
Adorat. III. Od. 17, 26. I. S. 3, 20. 6, 11.
Adoria. III. Od. 21, 21.
Adsis. I. 8. 3, 38.
Adſit. I. Od. 15, 9. III. 29, 32. II. S. 2, 28. 6, 13.
Adſtite. Ep. 2, 33.
Adſunt humani vultus ſimilitudinem. *Invit.* A. P. 101.
Adtorrens Ep. 15, 6.
Adtinuit. II. S. 2, 56.
Adtollit. 4, 80.
Adtribe. III. Od. 28, 2. I. Epl. 2, 67. ubi rectius legitur adtilit.
Adtubebium. A. P. 227.
Adtuleris. IV. Od. 5, 36.
Adhuc. III. Od. 7, 25. 25, 11. 23, 7. IV. 10, 1. I. Epl. 15, 32. 17, 3.
Adhuc *pro* jam. II. Epl. 1, 206.
Adjecere. II. Epl. 2, 43.
Adjecille. III. Od. 8, 11.
Adjecti. II. Epl. 2, 178.
Adjectis. III. Od. 1, 3.
Adjectiva adverbialiter ſumta.
audax in jus vocet. II. S. 1, 29.
bibis impoſitus. IV. Od. 13, 4.
cernis acutum. I. S. 3, 26.
diſſipabis inſolens. Ep. 16, 14.
dulce ridens, dulce loquens. I. Od. 22, 24.
frequens. III. Od. 1, 34.
indictum ſemi. II. Epl. 2, 9.
libens, exercet anxiem. I. Epl. 14, 44.
lucidum fulgentes oculi. II. Od. 12, 14.
nullum reſponſet. II. S. 4, 18.
molle & facetum annuerunt. I. 10, 44.
perfidum ridens Venus. III. Od. 27, 67.
*pruden*s abſcidit. I. Od. 3, 22.
admittis ſcelus. II. S. 3, 212.
ibis ſub furcam. 7, 66.
planavi Divus. II. S. 3, 106.
Adjectiva cum ablativo.
aures deorſum. II. Epl. 2, 79.
blandus doctæ preces. 1, 130.
clarus caſtis egenis. I. Epl. 7, 46.
diſpar rebus & ordine. 11, 18.
ferus vultu torvo. *ibid.* 15.
ſimilis vitiis. *ibid.*
ferus divitiis. I. Od. 20, 8.
mundus pumice. I. Epl. 10, 2.
nitens alba humero. II. Od. 5, 18.
pauper macro agello. I. S. 6, 71.
rugoſus fronte. I. Epl. 18, 101.
ſacer ſurdique auribus anguis oculis. II. S. 3, 259.
varius duellis Janus. IV. Od. 15, 8.
validus manu. I. Epl. 2, 7.
vidua pharetra. I. Od. 10, 11.
Adjectiva cum genitivo.
abſtemius paſtorum in menſa. I. Epl. 18, 71.
abſtinens gruniæ. IV. Od. 9, 35.
alii dierum. II. S. 2, 60.
avarus nullius. A. P. 322.
avidior futuri. *ibid.* 175.
benignus vini, & ſumti. II. S. 3, 3.
bibulus Falerni. I. Epl. 14, 34. 18, 91.
canitie Albuni. II. 6. 2, 48.
cupidus mortis. *ibid.* 78.
dimanus longi laboris. II. Od. 14, 18.
Dapis meliora. II. S. 6, 80.
divex artium. IV. Od. 8, 5.
rerum. II. Epl. 2, 51.
docilis modorum. IV. Od. 6, 43.
pravi. II. S. 2, 30.
dolium ionici lymphæ. III. Od.

ſcriptorum. II. S. 3, 2.
vitiorum. I. 4, 106.
im ſummæ. II. 3, 123.
l Lydorum. I. 6, 1.
dierum. II. 3, 123.
ninum. III. Od. 2, 9.
ecunda culpæ, 6, 17.
tum. A. P. 218.
tharæ. III. Od. 9, 10
gnæ. I. 15, 24.
pœnæ. II. Epl. 2, 17.
iorum. I. S. 10, 21.
ræ. A. P. 407.
perum. III. Od. 18, 16.
imi Deorum. I. 10,

procellæ. A. P. 28.
ltorum. I. S. 3, 71.
orum. 10, 42.
Viſcorum. *ibid.* 83.
perum. II. 2, 114.
um. *ibid.* 25.
ena minarum. A. P.

um infinitive.
perire. I. Od. 15, 27.
nnia perpeti. 3, 25.
condere. 10, 7.
ulari cervos. III. 12,

ipere aprum. *ibid.* 12.
ci. I. Epl. 20, 25.
ii. I. Od. 15, 18.
ere. IV. 6, 39.
lpari. I. S. 4, 25.
ſcribi. *ibid.* 3.
llere. IV. Od. 13, 7.
ıtare. I. S. 10, 19.
ere laudes. C. S. 75.
ıdere ſagittas. I. Od.
29, 9.
rſare glebas. III. 6, 38.
erre jugum. I. 35, 28.
nponere verſus. I. S.

ıere. IV. Od. 12, 20.
ernere. III. 3, 5.
onſare. II. S. 7, 86.
tare ſerpentes. I. Od.
7, 26.
lare nomen. I. Epl.

erſare &c. IV. Od.

ſperare. I. 37, 10.
ſutire. A. P. 231.

indigni rumpere fœdus. I. Epl. 3, 35.
largus donare. IV. Od. 12, 19.
lenis aperire partus. C. S. 13.
recludere. I. Od. 24, 17.
lubricus adſpici. 19, 18.
metuens audiri. I. Epl. 16, 60.
neſcius dicere. I. Od. 6, 6.
fari. IV. 6, 18.
nobilis ſuperare. I. 12, 26.
paratus ſubire periculum. Ep. 1, 3.
pernix relinquere. A. P. 165.
pertinax ludere. III. Od. 29, 50.
piger ferre laborem. I. S. 4, 12.
prudens diſſipare pulveres. Ep. 18, 47
ridiculus abſorbere placentas. II. S. 8, 24.
ſævus fingere oppobria. I. Epl. 15, 34.
ſegnes nodum ſolvere gratiæ. III. Od. 21, 22.
ſolers ponere nunc hominem, nunc Deum. IV. 8, 8.
ſoliti componere amicos. I. S. 5, 29
timidus mori. III. Od. 19, 2.
perire. IV. 9, 52.
valens devocare ſydera. Ep. 17, 4
vertere fraxinos. III. Od. 25, 15.

Adjectiva ſubſtantive ſumta.
abdita rerum. A. P. 49.
acuta belli IV. Od. 4, 76.
adverſa rerum. I. Epl. 2, 22.
Afrum *pro* Africa. III. Od. 3, 47.
altum *pro* mari. II. 10, 1.
amara curarum. IV. 12, 19.
amor pravorum. II. S. 3, 244.
cuncta terrarum. II. Od. 1, 23.
dura navis, dura fugæ mala, dura belli. 13, 27. 28.
ficta rerum. II. S. 8, 83.
inſigne recens, adhuc indictum. III. Od. 25, 7
intra præſcriptum equitare. II. 9, 23
magnum fecit. I. S. 10, 20.
minimum ſudoris. II. Epl. 1, 169.
negatum credam. Ep. 17, 27.
non eſt meum. III. Od. 29, 57
obſcurum Lunæ. I. Epl. 12, 18
per arduum ſcandere. II. Od. 19, 21
per obliquum. III. 27, 6.
rectum animi. II. S. 3, 201.
ſeria mala. A. P. 451. 452.
Adjiciant. IV. Od. 7, 17.
Adimam. I. Epl. 16, 75.
cantare. 19, 9.
Adimat. II. S. 3, 217.
Adimis puellas letho. III. Od. 22, 3 & das dolores. II. S. 3, 288.
Adimunt. A. P. 176.
Adire. II. S. 4, 94. I. Epl. 17, 36.
Adite. II. S. 3, 81.
Adito. 5, 88.
Aditum (*alii legunt* additum) II. Od. 19, 13.
Aditure. 6, 1.
Aditus. I. S. 9, 56.
Adytis. I. Od. 16, 5.
Adjudicat. I. Epl. 18, 57.
Adjunctis. A. P. 178.
Adjungere. II. S. 3, 247.
Adjutorem. I. 9, 46.
Adjuvat. II. 5, 73.
Admirari. I. Epl. 6, 1.
Admiror. I. S. 4, 99.
Admiſſi. A. P. 5.
Admittes. I. Epl. 16, 53.
Admittis. II. S. 3, 212.
Admonuit ſol me ire *pro* ut irem. I. 6, 126.
Admoverit. I. Epl. 20, 19.
Admoves. III. Od. 21, 23.
Admovit. II. Epl. 1, 161.
Adoleverit ætas. I. S. 9, 34.
Adopta. I. Epl. 6, 55.
Ador. II. S. 6, 89.
Adorea. IV. Od. 4, 41.
Adpoſcere. II. Epl. 2, 100.
Adraſum. I. 7, 50.
Adria. II. Od. 11, 2. III. 9, 23. I. Epl. 18, 63.
Adriæ. I. Od. 3, 15. 33, 15. II. 14, 14. III. 3, 5. 27, 16. *Bentl.* Hadriæ.
Adriano. I. Od. 16, 4.
Adſciſcet. II. Epl. 2, 119.
Adſcribi. III. Od. 3, 35.
Adſcripſit. I. Epl. 21, 4.
Adſis. II. S. 6, 15.
Adſit. Ep. 1, 21. I. S. 3, 117. I. Epl. 17, 57.
Adſita. II. Epl. 2, 170.
Adſtricto. 1, 174.
Adſtrictum. III. Od. 8, 10.

Abigunt. III. Od. 24, 40.
Abii. I. S. 1, 108.
Abjicito. I. Epl. 13, 7.
Abire. Ep. 11, 20. I. S. 9, 24. II. Epl. 2, 215.
Abirem. I. Epl. 9, 7.
Abit. I. S. 5, 14.
Abito. III. Od. 14, 24.
Ablativus absolutus.
Excepto, quod &c. I. Epl. 10, 50.
Mente solidâ. III. Od. 3, 4.
Neglectis. II. S. 4, 82.
Ablativus participiorum in dus.
æstimat anteferendo. II. Epl. 1, 19. 21.
maledicit vocando furiam. II. S. 3, 140.
nefas putando. IV. Od. 9, 30.
Abludit. II. S. 4, 310.
Abnegat. I. Od. 35, 22.
Abnormis sapiens. II. S. 2, 3.
Abnuere. II. S. 5, 52.
Abominatus parentibus Annibal. Ep. 16, 8.
Abortivus. I. S. 3, 46.
Abrotanum ægro dare. II. Epl. 1, 114. 115.
Abrumpere. IV. Od. 7, 27.
Abscidit. I. Od. 3, 21.
Abscindere. Ep. 16, 35.
Abscissum. II. S. 3, 303.
Abscondere. *ibid.* 173.
Absens II. S. 5, 72. I. Epl. 7, 38.
Absentem. I. S. 3, 21. 4, 81. 6, 15. 10, 79. II. 7, 28.
Absentes. Ep. I, 18.
Absentis. II S. 3, 314.
Absint. II. Od. 20, 21.
Absis. I. Epl. 18, 58.
Absistere. I. S. 3, 194.
Absit. II. Epl. 2, 199.
Absolves. II. S. 3, 279.
Absona fortunis dicta. A. P. 112.
Absorbere placentas. II. S. 8, 24.
Absorberet decies solidum. *Bentl.* II. S. 3, 240.
Abstemius in medio positorum. I. Epl. 12, 7.
Absterrebitur. II. S. 5, 83.
Absterrent. I. S. 4, 129.
Abstes. A. P. 362.
Abstes inexcusabilis. *Bentl.* I. Epl. 18, 58.
Abstinens. III. Od. 7, 18. IV. 9, 37.
Abstinet. A. P. 170. 379.
Abstineto. III. Od. 27, 69.
Abstinuit Venere & vino. A. P. 414.
vim uxore & gnato. II. S. 3, 202. 203.
Abstractum pro concreto.
facundia *pro* facendo. A. P. 184.
Abstulerat. I. Epl. 15, 34.
Abstulerit. I. S. 4, 132.
Abstulit. II. Od. 16, 29. Ep. 5, 66.
Absumet. II. Od. 14, 25.
Absumptis. I. Epl. 15, 27.
Abunde satis est. I. S. 2, 59.
Abunde *cum nominativo.* Valetudo contingat abunde. I. Epl. 4, 10.
Ac. I. Od. 4, 3. 7, 13. *Bentl.* 12, 14. 14, 6. 28, 19. 31, 18. *Bentl.* II. 3, 2. 20, 23. III. 8, 27. 25, 11. 25, 12. 28, 6. Ep. 1, 16. 12, 14. I. S. 1, 35. 46. *Bentl.* 65. 67. 104. 109. 2, 3. 12. 75. 132. 3, 58. *Bentl.* 62. 78. 4, 3. *Bentl.* 46. 142. A. P. 90. 149. 245. 472.
Ac *pro* sicut. I. Epl. 16, 32.
Ac *post* simul. I. S. 2, 18. 4, 119. 8, 21. 9, 34. I. Epl. 13, 11.
Academi sylvas. II. Epl. 2, 45.
Accedam. II. S. 3, 263.
Accedas. 5, 72.
Accedat. 3, 154. 6, 9.
Accedent pro quo alii legunt Accedunt. II. S. 2, 85.
Accedente. II. Epl. 2, 211.
Accedere. II. S. 3, 149.
Accedes. II. S. 7, 118. I. Epl. 17, 12.
Accedet. IV. Od. 2, 46.
Accedit. A. P. 243.
Accedit stomacho. *Bentl.* II. S. 3, 154.
Accendit. Ep. 14, 14.
Acceperis. II. S. 3, 67.
Accepisse. 6, 81.
Accepit. 3, 226. I. Epl. 10, 17. 12, 28.
Acceptos. II. Epl. 1, 234.
Acceptus C. S. 62.
Accersas. II. Epl. 1, 228.
Accerse. I. Epl. 5, 6.
Accersit. II. Epl. 2, 168.
Accessit. A. P. 211.
Acci. I. S. 10, 53. A. P. 248.
Accidit. Ep. 5, 61.
Accipe. I. S. 4, 14. 15. *Bentl.* 36. II. 3, 46. 66. 233. 307. 5, 10.
Accipiar. II. S. 8, 67.
Accipias. I. S. 1, 48.
Accipiebat. I. Epl. 7, 53.
Accipiet. II. S. 5, 68. I. Epl. 10, 28.
Accipio. I. S. 5, 58.
Accipis. II. Epl. 2, 162.
Accipit. *ibid.* 33.
Accipiter adurget molles columbas. I. Od. 37, 17. 18.
Accipiter laqueos timet. I. Epl. 16, 50. 51.
Accipiunt. A. P. 250.
Acclivis. II. S. 2, 114.
Accius. II. Epl. 1, 56.
Acclivis. II. S. 2, 6.
Accredere. I. Epl. 15, 25.
Accrescere. A. P. 252.
Accrevit. I. S. 6, 26.
Accubat. IV. Od. 12, 18.
Accusativus græcus, qui supplatur per κατὰ.
amictus humeros. I. Od. 2, 31.
cætera fulvus. IV. 2, 60.
cætera lætus. I. Epl. 10, 50.
concussi mentem. II. S. 3, 295.
confusa genus. II. Epl. 1, 195.
coronatus nitentes capillos. II. Od. 7, 7.
curtatus capillos. I. Epl. 1, 94.
fractus membra. I. S. 2, 5.
implicata crines viperis, & incomptum caput. Ep. 5, 15.
inquiner caput. I. S. 8, 37.
insignis humerum. I. Od. 21, 11.
mitior animum. III. 10, 18.
mutor superna. II. 20, 10.
ornatus tempora. IV. 8, 33.
perunctî ora fæcibus. A. P. 277.
perustus latus & crura. Ep. 4, 3. 4.
religata comam. II. Od. 11, 24.
religatus crines. IV. 11, 5.
stratus membra. I. 1, 21.
supinor nasum. II. S. 7, 38.
suspensi loculos & tabulam. I. S. 6, 74. I. Epl. 1, 56.
Tempe agitata umbrosam ripam. III. Od. 1, 23.
tramis ossa. II. S. 3, 57.
vincti comas. II. Epl. 1, 110.
Accusativus personæ omissæ.
sc. I. Epl. 2, 11.

re. III. Od. 27, 73. I. S. 3, 22. I. Epl. 20, 4.
vos. A. P. 347.
Acer. II. S. 5, 43. II. Epl. 1, 165.
Achilles. A. P. 121.
Acidus. I. S. 1, 58.
canis. Ep. 12, 6.
Deiphobus. IV. Od. 9, 22.
Druſus. 14, 23.
epos. I. S. 10, 43.
hoſtis. Ep. 6, 14.
ſpartacus. 16, 5.
ſpiritus. I. S. 4, 46.
ſulcius. *ibid.* 65.
vultus. I. Od. 2, 39. 40.
Acer nimis videor. II. S. 1, 1.
Acer jejunis dentibus. II. Epl. 2, 29.
Acerba fata. Ep. 7, 17.
Acerbæ Libitinæ. II. S. 6, 19.
Acerbi. I. Epl. 18, 99.
Acerbus. I. S. 3, 85.
reſiſtor. A. P. 474.
Acernam menſam. II. S. 8, 10.
Acernæ thuris. III. Od. 8, 2.
Acervi. II. Epl. 2, 47.
Acervo. I. S. 1, 34. 51. II. 2, 105.
Acervos. II. Od. 2, 24. II. S. 5, 21.
Acervum. II. S. 3, 111. I. Epl. 6, 35.
Acervus. I. S. 1, 44. I. Epl. 2, 47.
Acefcit. I. Epl. 2, 54.
Aceti. II. S. 2, 62.
Aceto. I. S. 7, 32. II. 3, 240. 8, 49.
Italo perfuſus. I. S. 7, 32.
Acetum. II. S. 3, 117.
Achaico. IV. Od. 3, 5.
Achaicus. I. Od. 15, 35.
Achæmenes. II. Od. 12, 21.
Achæmenia (Achæmenio *Bentl.*) Ep. 13, 8.
Achæmenium. III. Od. 1, 44.
Acheronta. I. Od. 3, 36.
Acherontiæ. III. Od. 4, 14.
Achille. II. S. 3, 193.
Achillei. I. Od. 15, 34. Ep. 17, 14.
Achillem. II. Od. 4, 4. 16, 29. I. S. 7, 12. A. P. 120.
Achilles. IV. Od. 6, 14. II. Epl. 2, 42.
Achivi. I. Epl. 2, 14.
Achivis. IV. Od. 6, 18. II. 8, 3. 194. II. Epl. 1, 33.
Achivos. III. Od. 3, 27.
Achlys. II. S. 2, 44.
Acidum. II. Epl. 2, 64.
Acies. III. Od. 4, 26. II. S. 2, 5.
Acinaces. I. Od. 27, 5.
Acinum. II. S. 6, 58.
Acipenſere. 2, 47.
Acquirere. A. P. 55.
Acre. II. S. 3, 116.
Æres aprol. Ep. 2, 31. 32.
inter numeretur. I. S. 3, 60.
in jus procurrunt. 7, 20. 21.
lupos. Ep. 12, 25. 26.
porcos. II. S. 8, 96. 97.
ſtimulos. 7, 93. 94.
Ærem. I. Od. 29, 2. I. S. 2, 42.
Acri. I. Od. 12, 1. III. 2, 2. I. S. 10, 84. II. 4, 59.
Acria. II. S. 6, 69. 8, 7.
Acrior. I. Od. 33, 15. III. 5, 25. Ep. 7, 13. I. S. 6, 125.
Acris. I. Od. 4, 1. I. S. 3, 60. II. 7, 47.
Acriſium. III. Od. 16, 5.
Acriter. I. Epl. 18, 18.
Acrium. I. Od. 6, 18.
Acrius. I. S. 2, 15. II. 3, 92.
Acroceraunia. I. Od. 3, 20.
Acta. A. P. 179.
Actæ. I. Od. 36, 8.
Acti. A. P. 173.
Actia. I. Epl. 18, 301.
Actor. II. Epl. 1, 204. A. P. 369.
Actu. A. P. 189.
Actum. II. S. 3, 135.
Actus *pro* fugatus. III. Od. 7, 5. Ep. 9, 7.
Actus pro partibus fabularum. A. P. 189. 194.
Acuens. II. Od. 8, 15.
Acuis linguam cauſis. I. Epl. 3, 23.
Aculiſſe. I. Od. 2, 21.
Acuit dentes timendos. III. Od. 20, 10.
Acumen Stertinii delires. I. Epl. 12, 20.
Acumen argutum judicis. A. P. 364.
Acumina. I. Epl. 17, 55.
Acumina chartis admovit. II. Epl. 1, 161.
Acus æra. I. Od. 16, 7. 8.
belle. IV. 4, 76.
letho ſaxa. III. 27, 61. 62.
tela. Ep. 17, 16.
voce. III. Od. 4, 3.
Acutas. II. Od. 19, 4.
Acutis. I. S. 3, 29.
Acutum ferrum. II. S. 3, 236. A. P. 304. 305.
cernis. I. S. 3, 26.
reſonarunt. 8, 41.
ſonum. A. P. 348. 349.
ſolem. I. Epl. 10, 17.
Ad. I. Od. 2, 6. 22. 17, 15. 35. 15. bis. II. 12, 25. III. 4, 75. &c.
Ad cætera penè gemelli. I. Epl. 10, 3.
Ad imum *pro* ad finem. A. P. 126.
Ad hæc laus illi debetur. *Bentl.* I. S. 6, 87.
Ad lumina primæ. II. Epl. 2, 101.
Ad unguem caſtigavit. A. P. 294.
Ad ventum inhorruit vepres. *Bentl.* I. Od. 23, 5.
Ad *pro* adverſus. Ep. 9, 17.
Ad *omiſſum*. Ventum eſt Eſquilias. II. S. 6, 32.
Adamantina. I. Od. 7, 23.
Adamantinos. III. Od. 24, 5.
Addam. I. S. 1, 121. II. S. 3, 42.
Addant. III. Od. 29, 62.
Addas. I. Epl. 20, 22.
Adde II. Od. 8, 17. I. S. 1, 74. 2, 83. II. 2, 96. 3, 69. 70. 275. 321. 4, 91. 7, 39. 78. 111. 8, 71. I. Epl. 6, 54. 18, 52.
Addens. II. S. 3, 283.
Addere. I. Od. 16, 13. I. Epl. 12, 6. 19, 42. II. 2, 36.
Addes. II. S. 4, 68.
Addicere. II. S. 5, 109.
Addictum. Ep. 17, 21.
Addictus. I. Epl. 1, 14.
Addidit. III. Od. 2, 30. A. P. 214.
Addis. III. Od. 21, 18.
Addit. I. S. 1, 34. II. 3, 150. 6, 39. I. Epl. 14, 29.
Additis. III. Od. 5, 26.
Additum. II. Od. 9, 21. Ep. 8, 10.
Additus. III. Od. 4, 78.
Addocet. I. Epl. 5, 18.
Addubitem. I. S. 4, 125.
Adducere. Ep. 14, 8.
Adduxit. I. Epl. 7, 9.
Adductum. I. Epl. 16, 11.
Adduxerat. II. S. 8, 22.
Adduxerit (*alii legunt* Advexerit) II.

Abigunt. III. Od. 24, 40.
Abii. I. S. 1, 108.
Abjicito. I. Epl. 13, 7.
Abire. Ep. 11, 20. I. S. 9, 24. II. Epl. 2, 215.
Abirem. I. Epl. 9, 7.
Abit. I. S. 5, 14.
Abito. III. Od. 14, 24.
Ablativus abſolutus.
Excepto, quod &c. I. Epl. 10, 50.
Mente ſolidâ. III. Od. 3, 4.
Neglectis. II. S. 4, 82.
Ablativus participiorum in dus.
æſtimat anteferendo. II. Epl. 1, 19. 21.
maledicit vocando furiam. II. S. 3, 140.
nefas putando. IV. Od. 9, 30.
Abludit. II. S. 4, 320.
Abnegat. I. Od. 35, 22.
Abnormis ſapiens. II. S. 2, 3.
Abnuere. II. S. 5, 52.
Abominatus parentibus Annibal. Ep. 16, 8.
Abortivus. I. S. 3, 46.
Abrotanum ægro dare. II. Epl. 1, 114. 115.
Abrumpere. IV. Od. 7, 27.
Abſcidit. I. Od. 3, 21.
Abſcindere. Ep. 16, 35.
Abſciſſum. II. S. 3, 303.
Abſcondere. *ibid.* 173.
Abſens II. S. 5, 72. I. Epl. 7, 38.
Abſentem. I. S. 3, 21. 4, 81. 5, 15. 10, 79. II. 7, 28.
Abſentes. Ep. I, 18.
Abſentis. II S. 3, 314.
Abſint. II. Od. 20, 21.
Abſis. I. Epl. 18, 58.
Abſiſtere. I. S. 3, 194.
Abſit. II. Epl. 2, 199.
Abſolves. II. S. 3, 279.
Abſona fortunis dicta. A. P. 112.
Abſorbere placentas. II. S. 8, 24.
Abſorberet decies ſolidum. *Bentl.* II. S. 3, 240.
Abſtemius in medio poſitorum. I. Epl. 12, 7.
Abſterrebitur. II. S. 5, 83.
Abſterrent. I. S. 4, 129.
Abſtes. A. P. 362.
Abſtes inexcuſabilis. *Bentl.* I. Epl. 18, 58.
Abſtinens. III. Od. 7, 18. IV. 9, 37.
Abſtinet. A. P. 170. 379.
Abſtineto. III. Od. 27, 69.
Abſtinuit Venere & vino. A. P. 414.
vim uxore & gnato. II. S. 3, 202. 203.
Abſtractum pro concreto.
facundia *pro* facendo. A. P. 184.
Abſtulerat. I. Epl. 15, 34.
Abſtulerit. I. S. 4, 132.
Abſtulit. II. Od. 16, 29. Ep. 5, 66.
Abſumet. II. Od. 14, 25.
Abſumptis. I. Epl. 15, 27.
Abunde ſatis eſt. I. S. 2, 59.
Abunde *cum nominativo.* Valetudo contingat abunde. I. Epl. 4, 10.
Ac. I. Od. 4, 3. 7, 13. *Bentl.* 12, 14. 14, 6. 28, 19. 31, 18. *Bentl.* II. 3, 2. 20, 23. III. 8, 27. 25, 11. 25, 12. 28, 6. Ep. 1, 16. 12, 14. I. S. 1, 35. 46. *Bentl.* 65. 67. 104. 109. 2, 3. 12. 75. 132. 3, 58. *Bentl.* 62. 78. 4, 3. *Bentl.* 46. 142. A. P. 90. 149. 245. 472.
Ac *pro* ſicut. I. Epl. 16, 32.
Ac *poſt* ſimul. I. S. 2, 18. 4, 119. 8, 21. 9, 34. I. Epl. 13, 11.
Academi ſylvas. II. Epl. 2, 45.
Accedam. II. S. 3, 263.
Accedas. 5, 72.
Accedat. 3, 154. 6, 9.
Accedent pro quo alii legunt Accedunt. II. S. 2, 85.
Accedente. II. Epl. 2, 211.
Accedere. II. S. 3, 149.
Accedes. II. S. 7, 118. I. Epl. 17, 12.
Accedet. IV. Od. 2, 46.
Accedit. A. P. 243.
Accedit ſtomacho. *Bentl.* II. S. 3, 154.
Accendit. Ep. 14, 14.
Acceperis. II. S. 3, 67.
Accepiſſe. 6, 81.
Accepit. 3, 226. I. Epl. 10, 17. 12, 28.
Acceptos. II. Epl. 1, 234.
Acceptus C. S. 62.
Accerſas. II. Epl. 1, 228.
Accerſe. I. Epl. 5, 6.
Accerſit. II. Epl. 1, 168.
Acceſſit. A. P. 211.
Acci. I. S. 10, 53. A. P. 258.
Accidit. Ep. 5, 61.
Accipe. I. S. 4, 14. 15. *Bentl.* 38. II. 3, 46. 66. 233. 307. 5, 10.
Accipiar. II. S. 8, 67.
Accipias. I. S. 1, 48.
Accipiebat. I. Epl. 7, 53.
Accipiet. II. S. 5, 68. I. Epl. 10, 28.
Accipio. I. S. 5, 58.
Accipis. II. Epl. 2, 162.
Accipit. *ibid.* 33.
Accipiter adurget molles columbas. I. Od. 37, 17. 18.
Accipiter laqueos timet. I. Epl. 16, 50. 51.
Accipiunt. A. P. 250.
Accifis. II. S. 2, 114.
Accius. II. Epl. 1, 56.
Acclivis. II. S. 2, 6.
Accredere. I. Epl. 15, 25.
Accreſcere. A. P. 252.
Accrevit. I. S. 6, 26.
Accubat. IV. Od. 12, 18.
Accuſativus græcus, qui ſupplatur per κατὰ.
amictus humeros. I. Od. 2, 31.
cætera fulvus. IV. 2, 60.
cætera lætus. I. Epl. 10, 50.
concuſſa mentem. II. S. 3, 295.
confuſa genus. II. Epl. 1, 195.
coronatus nitentes capillos. II. Od. 7, 7.
curtatus capillos. I. Epl. 1, 94.
fractus membra. I. S. 1, 5.
implicata crines viperis, & incomptum caput. Ep. 5, 15.
inquiner caput. I. S. 8, 37.
inſignis humerum. I. Od. 21, 11.
mitior animum. III. 10, 18.
mutor ſuperna. II. 20, 10.
ornatus tempora. IV. 8, 33.
perunctî ora fæcibus. A. P. 277.
perufius latus & crura. Ep. 4, 3. 4.
religata comam. II. Od. 11, 24.
religatus crines. IV. 11, 5.
ſtratus membra. I. 1, 21.
ſupinor naſum. II. S. 7, 38.
ſuſpenſi loculos & tabulam. I. S. 6, 74. I. Epl. 1, 56.
Tempe agitata umbroſum ripam. III. Od. 1, 23.
tramis edita. II. S. 3, 57.
vincti comas. II. Epl. 1, 110.
Accuſativus perſonæ omiſſus.
ſc. I. Epl. 2, 11.

. II. Epl. 1, 248.
. *ibid.* 232.
. S. 3, 130.
li. III. Od. 17, 10.
II. S. 5, 8.
Od. 21, 6. III. 23, 9.
8.
C. S. 69.
d. 27, 13. IV. 11, 33.
10. II, 4, 66.
I. Od. 9, 5. I. S. 7, 14
II. S. 3, 208.
III. Od. 5, 46. I. S.
, 72. II. Epl. 1, 17
S. 1, 110. 4, 128. 9, 50
. 4, 57. 6, 33. 7, 46.
8, 39. 77. 19, 22.
. S. 2, 34.
116.
, 57. II. 3, 72. 6, 71.

S. 4, 78.
. Epl. 18, 35.
III. Od. 29, 52. II. S.

I. Od. 7, 1. I. S. 4, 2.
1, 209.
)d. 3, 4. I. S. 6, 111.
'7. II. 4, 21. 7, 81. I.
1.
d. 36, 8. III. 25, 8. I.
II. 3, 80. I. Epl. 19,

Ep. 15, 23. II. S. 1, 32.

. S. 6, 4. 66.
)d. 28, 17. I. S. 6, 95.
II. 2, 60. I. Epl. 1, 81.
I. S. 2, 94. 105. 3, 6.
1, 206.
S. 3, 19. II. 5, 42.
plur. Ep. 12, 5. II. S.

. 22, 14. A. P. 66.
)d. 6, 2. III. 3, 61. IV.
Ep. 10, 1. 16, 24.
. Ep. 3, 14.
Od. 18, 4. III. 5, 50.
9. II. Epl. 2, 168. *ubi legunt* alter.
. Od. 20, 10. IV. 4, 1.
. 5, 100.
67.
ibid. 12.
S. 4, 103. II. 3, 141.
, 49.

Allum. I. Epl. 16, 20.
Aliunde. II. Od. 13, 16.
Alius. III. 7, 25. Ep. 11, 27. C. S. 10. I. S. 2, 30. 3, 33. II. Epl. 1, 240. A. P. 303.
Allaborandum. Ep. 18, 20.
Allabores. I. Od. 38, 5.
Allapſus *ſubſtant.* Ep. 1, 20.
Allata. II. S. 4, 62.
Allinet. A. P. 446.
Allium. Ep. 3, 3.
Allobrox. 16, 9.
Alma. IV. Od. 4, 41. 5, 18.
magis. *Bentl.* II. S. 4, 2.
Almæ. I. Od. 2, 42. III. 4, 42. IV. 15, 31.
Alme Sol. C. S. 9.
Almum. IV. Od. 7, 7.
Alpes. II. S. 5, 41.
Alphius. Ep. 2, 67.
Alpibus. IV. Od. 4, 17.
tremendis arces impoſitas. 14, 11. 12.
Alpinus. I. S. 10, 36.
Alpium. Ep. 1, 11.
Allit. A. P. 413.
Alta domo. Ep. 9, 3.
domus. II. S. 6, 114.
humus. Ep. 16, 52.
nive. I. Od. 9, 1. I. S. 2, 105.
platano. II. Od. 11, 13.
propugnacula. Ep. I. 1, 2.
Altæ Trojæ victor. IV. Od. 6, 3.
Altas. Ep. 2, 10. 6, 7.
Alte. II. S. 8, 10.
Alter. I. S. 5, 33. 42. 6, 102. II. 2, 80. 5, 24. 8, 11. I. Epl. 6, 32. 10, 4. bis. 17, 27. 48. II. 1, 50. 74 2, 63. 184. A. P. 15.
Alter *pro* alius *comparativo poſtpoſ.* ditior alter. I. S. 1, 40.
Altera. I. Od. 15, 29. II. 17, 6. Ep. 16, 1. I. S. 2, 101. 8, 30. 33. 34. II. 1, 2. I. Epl. 6, 34. 16, 18. II. 2, 174. A. P. 411.
Alteram. II. Od. 10, 14.
Altercante. II. S. 7, 57.
Alteris menſis *pro* ſecundis. IV. Od. 5, 31.
Alterius. III. 24, 22. I. Epl. 2, 57. 14, 11. II. 2, 176. A. P. 420.
Alterna. I. S. 8, 40.
Alternis. II. Epl. 1, 146. 2, 176. *Bentl.* A. P. 81.
Alterno. I. Od. 4, 7.
Altero. III. Od. 5, 34.
Alterum. IV. 10, 6. C. S. 67. II. S. 3, 56.
Alterutrum. I. Epl. 18, 64.
Alti. II. S. 6, 58. II. Epl. 1, 56.
Altilium. I. Epl. 7, 35.
Altis. I. Od. 16, 18. Ep. 2, 25. 10, 7. 16, 47. 17, 70.
Altius. III. Od. 30, 2. I. S. 5, 5.
Alto Ænea *pro* veteri. II. S. 5, 62. 63.
culmo. 2, 124.
fruticeto. III. Od. 12, 12. *pro quo alii legunt* Arcto.
ſalo. Ep. 17, 55.
ſomno. II. S. 1, 8.
tecto. I. 5, 103.
vulku rejecit dona. IV. Od. 9, 42. 43.
Alto i. e. mari. II. S. 2, 31. I. Epl. 11, 15. 18, 87.
Altos. I. Od. 2, 7. IV. 2, 26.
Altricis. III. 4, 10.
Altum. II. 3, 19. III. 1, 34. 4, 37. I. S. 8, 48.
Alveo. III. 7, 28. 29, 34.
Aluere. IV. 2, 6.
Alumni. III. 23, 7. A. P. 239.
Alumnis. III. Od. 18, 4.
Alumno. Ep. 13, 11. I. Epl. 4, 8.
Alvo. IV. Od. 6, 20. I. Epl. 16, 47. A. P. 340.
Aliphanis, *vel, ut alii ſcribunt,* Aliſanis. II. S. 8, 39.
Alyattëi regnum. *Bentl.* III. Od. 16, 41.
Amabam. II. S. 3, 20.
Amabile. III. Od. 13, 10. I. Epl. 3, 24.
Amabiles. IV. Od. 3, 14.
Amabilem. I. 5, 10. II. 9, 13.
Amabilis. III. 4, 5. II. Epl. 2, 132.
Amabiliter. II. Epl. 1, 148.
Amabitur. *ibid.* 14.
Amabo. I. Od. 22, 23. A. P. 235
Amanda. IV. Od. 11, 34.
Amando. I. 8, 2.
Amandus. A. P. 313.
Amant. II. Od. 3, 10. Ep. 8, 16. II. Epl. 2, 58.
Amantem. Ep. 11, 9.
Amanti. II. S. 7, 65.
Amantis. Ep. 2, 57. II. Epl. 1, 171.

II. S. 2, 83.
Adempta Ep. 17, 44.
Ademptum. II. Od. 9, 10. A. P. 54.
Ademptus. II. Od. 4, 10.
Adeo. I. S. 1, 13. 7, 7. I. Epl. 1, 39.
Adeo omiſſum ante ut. I. S. 1, 95. II. 7, 10.
Aderat. III. Od. 27, 66. I. S. 5, 20. 6, 82.
Aderit. III. Od. 21, 21.
Ades. I. S. 9, 38.
Adeſt. I. Od. 15, 9. III. 29, 32. II. S. 2, 28. 6, 13.
Adeſte. Ep. 53, 53.
Adſient humani vultus flentibus. *Benſl.* A. P. 101.
Adhærens Ep. 15, 6.
Adhæret. II. S. 2, 56.
Adhæſit. 4, 80.
Adhibe. III. Od. 28, 4. I. Epl. 2, 67. ubi rectius legitur adbibe.
Adhibebitur. A. P. 227.
Adhibet. IV. Od. 5, 32.
Adhuc. III. Od. 7, 22. 11, 11. 25, 7. IV. 10, 1. I. Epl. 12, 15. 17, 3.
Adhuc *pro* jam. II. Epl. 1, 206.
Adjecere. II. Epl. 2, 43.
Adjeciſſe. III. Od. 6, 11.
Adjecti. II. Epl. 2, 178.
Adjectis. III. Od. 5, 3.
Adjectiva adverbialiter ſumta.
audax in jus vocet. II. S. 5, 29.
bibis impudens. IV. Od. 13, 4.
cernis acutum. I. S. 3, 26.
diſſipabit inſolens. Ep. 16, 14.
dulce ridens, dulce loquens. I. Od. 22, 24.
frequens. III. Od. 1, 34.
indoctum canit. II. Epl. 2, 9.
libens exerceat artem. I. Epl. 14, 44.
lucidum fulgentes oculi. II. Od. 12, 14.
malum reſponſet. II. S. 4, 18.
molle & facetum annuerunt. I. 10, 44.
perfidum ridens Venus. III. Od. 27, 67.
prudens abſcidit. I. Od. 3, 22.
admittis ſcelus. II. S. 3, 212.
ibis ſub furcam. 7, 66.
placavi Divos. II. S. 3, 206.
ſe dejecerit. A. P. 462.
ſapiens prætereo. II. S. 7, 73.
ſerum venire. *ibid.* 33.
ſimile faciam. I. 4, 137.
ſuave reſonat. *ibid.* 76.
tragicum ſpirat. II. Epl. 1, 166.
triſte & acutum reſonarent. I. S. 8, 41.
turbidum lætatur. II Od. 19, 6.
utitur ſapiens quæſitis. I. S. 1, 38.
Adjectiva cum ablativo.
acer dentibus. II. Epl. 2, 29.
blandus docta prece. 1, 135.
clarus cauſſis agendis. I. Epl. 7, 46.
diſpar rebus & ordine. 19, 29.
ferus vultu torvo. *ibid.* 17.
imitabile vitiis. *ibid.*
lætus fluviis. I. Od. 21, 5.
mundus pumice. I. Epl. 20, 2.
nitens albo humero. II. Od. 5, 18.
pauper macro agello. I. S. 6, 71.
rugoſus frigore. I. Epl. 18, 105.
ſanus utrisque auribus atque oculis. II. S. 3, 284.
vacuus duellis Janus. IV. Od. 15, 8.
validus mente. I. Epl. 8, 7.
viduus pharetrâ. I. Od. 10, 11.
Adjectiva cum genitivo.
abſtemius poſitorum in medio. I. Epl. 12, 7.
abſtinens pecuniæ. IV. Od. 9, 37.
alii dierum. II. S. 2, 60.
avarus nullius. A. P. 324.
avidus futuri. *ibid.* 172.
benignus vini, & ſomni. II. S. 3, 3.
bibulus Falerni. I. Epl. 14, 34. 18, 91.
cupidus mortis. *ibid.* 98.
damnatus longi laboris. II. Od. 14, 19.
Dapis meliora. II. S. 6, 89.
dives artium. IV. Od. 8, 5.
rerum. II. Epl. 2, 31.
docilis modorum. IV. Od. 6, 43.
pravi. II. S. 2, 52.
dolium inane lymphæ. III. Od. 11, 28.
egens deliciarum. IV. Od. 1, 10.
dapis. Ep. 17, 66.
expers frugis. A. P. 341.
legis Latinæ. IV. Od. 14, 7.
maris. II. S. 8, 15.
exſors ſecandi. A. P. 305.
felix cerebri. I. S. 9, 11.
fertilis frugum tellus. C. S. 29.
ignara puella mariti. II. Epl. 1, 132.
ignarus navis. *ibid.* 114.
incautus futuri. I. S. 1, 35.
immemor ſepulcri. II. Od. 18, 18.
indoctus pilæ. A. P. 380.
inops paterni laris, & fundi. II. Epl. 2, 50.
inſcius laborum. IV. Od. 4, 6.
integer animi. II. S. 3, 220.
mentis. *ibid.* 65.
laſſus maris, viarum, militiæ. II. Od. 6, 8.
major juvenum. A. P. 366.
medius pacis & belli. II. Od. 19, 28.
metuens alterius viri. III. Od. 24, 22.
metuens futuri. II. S. 2, 110.
rixarum. III. Od. 19, 16.
mille ovium. II. S. 3, 197.
minor capitis. III. Od. 5, 42.
Noviorum. I. S. 6, 121.
neſcia virtus repulſæ. III. Od. 2, 27.
parca donandi. II. S. 5, 79.
parcus aceti. 2, 62.
patiens culturæ. I. Epl. 1, 40.
patiens cæleſtis aquæ. III. Od. 10, 20.
pauperrimus bonorum. I. S. 5, 79.
peſſima munerum. IV. Od. 8, 4.
piger militiæ. II. Epl. 1, 124.
plus dapis. I. 18, 51.
potens Naiadum. III. Od. 25, 14.
ſylvarum. C. S. 1.
prodiga arcani. I. Od. 18, 16.
prodigus æris. A. P. 164.
animæ. I. Od. 12, 37.
proſpera frugum. IV. 6, 39.
prudens futuri temporis. III. 29, 29.
rerum. IV. 9, 35.
purus ſceleris. I. 21, 1.
quæ vitiorum. I. S. 3, 35.

11, 2.
. Od. 27, 16. 17
es. I. Epl. 1, 36.
pendi. 7, 85
. 2, 37.
4, 111.
erunt peccare boni.
5, 52.
. 15, 10. I. Epl. 2, 6.
ortis ponit. A. P. 469
teſtudine. Ep. 14, 11
S. 1, 87.
pl. 1, 84.
dunt. II. Od. 9, 11.
9, 15.
II. 6, 23.
1, 3.
I. 11, 7.
V. 13, 19.
mœrebis. Ep. 15, 23.
udum. III. Od. 12, 1.
itis animum reddere.

lum pectus. II. 11,

inſanit. I. S. 4, 27.
lum. Ep. 5, 38.
is. IV. Od. 11, 32.
0, 10.
. 1, 27.
. Epl. 2, 46. *alii le-*
ere.
Od. 15, 21. *alii le-*
it.
ſtus ſaxa movere ſo-
dinis. A. P. 394. 395
utatur ceſſiſſe amo-
. Epl. 18, 83.
ides canendo. III. Od.

I. Epl. 18, 41.
. P. 21.
Læſtrygonia Bacchus.
6, 34.
. 36, 11. III. 8, 11.
Bibuli conſulis deri-
eo. III. 28, 8.
Ep. 2, 15.
pl. 15, 41.
is regibus divitias *pro*
nas. II. S. 2, 101.
. P. 209.
. I. S. 2, 53.
pagni. I. Epl. 3, 28.
S. 4, 32.
II.

Amplius. I. Od. 13, 17. Ep. 17, 30. I. S. 1, 54. 121. II. 6, 4. I. Epl. 2, 46.
Amplum. II. Od. 14, 7.
Ampullas. A. P. 97.
Ampullatur. II. Epl. 3, 14.
Amputans. Ep. 2, 13.
Amyntas. 12, 18.
AN *dubitandi, ter repetitum.* I. Od. 12, 33. 34. 35.
AN. II. 3, 22. 4, 13. III. 4, 5. 20, 8. 27, 39. 43. IV. 7, 17. Ep. 1, 9. 3, 7. 6, 15. I. S. 1, 50. 76. 83. *Bentl.* 2, 59. 103. 4, 124. 9, 41. 10, 74. II. 1, 34. *&c.*
Anacoluthon. Frater erat Romæ conſulti rhetor, ut alter *&c.* II. Epl. 2, 87.
Anacreon. IV. Od. 9, 9.
Anacreonta. Ep. 14, 10.
Anadiploſis. III. Od. 3, 60. 61
Anceps. II. S. 1, 34. 5, 4.
Anchiſæ. C. S. 50.
Anchiſen. IV. Od. 15, 31.
Anciliorum. III. 5, 10.
Ancilla. I. S. 2, 63. 117. I. Epl. 18, 72
Ancillæ. II. Od. 4, 1.
Ancillas. II. S. 3, 215.
Ancus. IV. Od. 7, 15. I. Epl. 6, 27.
Andromedes (Andromedæ. *Bentl.*) III. Od. 29, 17.
Anellis. II. S. 7, 9.
Angat. I. Epl. 18, 75.
Angiportu. I. Od. 25, 10.
Angit. II. S. 2, 64. II. Epl. 1, 211 A. P. 110.
te malus pudor. *Bentl.* II. S. 3, 39.
Anguem. A. P. 187.
Angues. II. Od. 13, 36. III. 9, 18.
Angue. I. Epl. 17, 30.
Anguibus. III. Od. 10, 18.
Angulo. I. 9, 22.
Angulus. II. 6, 14. II. S. 6, 8. I. Epl. 14, 23.
Anguſta. I. Epl. 7, 26.
Anguſtam. III. Od. 2, 1. I. Epl. 7, 29.
Anguſtis. II. Od. 10, 21. I. S. 8, 8
Anguſto. II. S. 4, 77.
Anhelitu. I. Od. 15, 31.
Anilea. II. S. 6, 77.

Animæ *ſing.* I. Od. 3, 8. 12, 37. II. 17, 5.
plur. III. 9, 12. I. S. 5, 41.
Thraciæ *pro* venti. IV. Od. 12, 2.
vox blandientis. Si parcent animæ fata ſuperſtiti. III. 9, 12.
Animalia. I. S. 3, 99.
Animantem. II. 1, 40.
Animas. I. Od. 10, 17. I. S. 8, 29. II. 6, 94.
Animi *ſing.* II. Od. 2, 6. IV. 1, 30. I. S. 2, 10. 4, 18. II. S. 3, 201. 220. 307. I. Epl. 1, 44. A. P. 27. 111.
plur. II. Epl. 1, 249.
dociles. A. P. 336.
ſub vulpe latentes. *ibid.* 437.
Animis IV. Od. 10, 8. I. Epl. 5, 18. 10, 4. 17, 40. A. P. 250. 377.
Animo. IV. Od. 7, 20. I. S. 4, 102. I. 5, 8. II. 3, 16. I. Epl. 14, 4.
deduxit curas I. Epl. II. 48, 49.
nefas omne moventes. III. Od. 4, 68.
percurriſſe polum. I. Od. 28. 6.
ſtas. II. S. 3, 213.
torpet. I. Epl. 6, 14.
Animos. I. S. 4, 128. 8, 20. I. Epl. 19, 24.
ærugo & cura peculi cum ſemel imbuerit. A. P. 330. 331.
in Martia bella verſibus exacuit. A. P. 402. 403.
irritant. *ibid.* 180.
lenit. III. Od. 14, 25.
ſub juga mittere. I. 33, 11.
Animoſum. I. Od. 19, 11. I. S. 7, 12.
Animoſus. II. Od. 10, 21.
Animum. III. 10, 18. IV. 2, 22. 4, 60. I. S. 4, 120. II. 3, 89. I. Epl. 11, 27. A. P. 100.
atrocem. II. Od. 1, 24.
conſiliis fatigas. 11, 12.
eſt *pro* rodit. I. Epl. 2, 39.
fortem hoc tolerare jubebo. II. S. 5, 20.
inducant cantare. I. S. 3, 2.
intendes ſtudiis & rebus honeſtis. I. Epl. 2, 36.
laudis avarum. II. 1, 179.

Adventam. Ep. 2, 35.
Adveniens. II. S. 2, 91.
Advenit. I. 5, 31.
Adventum. Ep. 2, 44.
Adventus. I. Od. 23, 6.
Adverſa. I. Epl. 6, 9.
Adverſæ. II. S. 8, 74.
Adverſam (*alii legunt* averſam) II. Od. 4, 19.
Adverſarius. I. S. 9, 75. I. Epl. 18, 63
Adverſis auſtris. II. Epl. 2, 202
frontibus. I. S. 1, 103.
rebus. II. 2, 136.
undis. I. Epl. 2, 22.
Adverſo. II. S. 3, 205.
Adverſum. Ep. 6, 2. I. S. 7, 11. I. Epl. 1, 75
Adulta. III. Od. 2, 8. Ep. 2, 9.
Adulter. I. S. 3, 106.
Adulteræ. III. Od. 3, 25.
Adulteretur. Ep, 16, 32.
Adulteri. IV. Od. 9, 13.
Adulteris. III. 16, 4.
Adultero. I. Od. 33, 9. 36, 19. III. 24, 20.
Adulteros. I. 15, 19. III. 6, 25
Adulterum. Ep. 5, 57.
Adunco. I. S. 6, 5.
Advoceris. IV. Od. 11, 13.
Adurgens. I. 37, 17.
Aduri. Ep. 5, 24.
Aduris. I. Od. 27, 15.
Aduſque. I. S. 1, 97. 5, 96.
Aduſto. II. S. 8, 90.
Aduſtus. *ibid.* 68.
Æaci. III. Od. 19, 3.
Æacum. II. Od. 13, 22. IV. 8, 25.
Æde. I. S. 10, 38.
Ædem. I. Od. 30, 4. II. 17, 31. II. Epl. 2, 94.
Ædes. III. Od. 6, 3. I. Epl. 7, 89.
Ædibus. II. S. 7, 11.
Ædificante. 3, 275.
Ædificare. *ibid.* 247.
Ædificas. *ibid.* 308.
Ædificat. I. Epl. 1, 100.
Ædilis. II. S. 3, 180.
Ædituos. II. Epl. 1, 230.
Ægæo. II. Od. 16, 2.
Ægæos. III. 29, 63.
Ægæum. I. Epl. 11, 16.
Ægida. I. Od. 15, 11. III. 4, 57.
Ægri. A. P. 7.
Ægrimonia. Ep. 17, 73.
Ægrimoniæ. 13, 18.
Ægris. I. Epl. 15, 7.
Ægro. II. 1, 114.
Ægros. I. S. 4, 126.
Ægrotare. II. S. 3, 307. I. Epl. 7, 4
Ægrotet. I. S. 6, 30. I. Epl. 8, 6.
Ægroto. I. Epl. 1, 73. 2, 48.
Ægrum. II. S. 2, 44. 3, 293. I. Epl. 8, 8. II. 1, 131.
Æli. III. Od. 17, 1.
Æmilium. A. P. 32.
Æmula. Ep. 16, 5. I. Epl. 19, 15. A. P. 203.
Æmulari. IV. Od. 2, 1.
Æmuli. 1, 18.
Æmulos. III. 16, 14.
Ænæa. II. S. 5, 63.
Ænææ. IV. Od. 6, 23.
Ænæas. 7, 15. C. S. 42.
Æneus. II. S. 3, 183.
Æoliæ. IV. Od. 9, 12.
Æolides. II. 14, 20.
Æoliis fidibus. 13, 24.
Æolio. IV. 3, 12.
Æolium. III. 30, 13.
Æqua fortuna *pro* favens. II. Epl. 1, 94.
poteſtas *pro* æqualis. A. P. 10.
Æquâ lege. III. Od. 1, 14.
Æquale. I. S. 3, 9.
Æquales. I. Od. 8, 6. Ep. 12, 23.
Æquali. III. 24, 16.
Æquam. II. 3, 1.
materiam viribus ſumere *pro* æqualem. II. S. 3, 188. A. P. 38.
Æquare. II. Od. 5, 3.
Æquas pœnas peccatis irroget *pro* æquales. I. S. 3, 118.
Æquata. II. Epl. 1, 25.
Æque. I. Od. 16, 7. II. 17, 7. III. 7, 26. 27. II. S. 3, 47. I. Epl. 1, 21. bis 26. 92
Æqui. I. S. 3, 98.
Æquis. II. 3, 164.
Æquo animo. I. 5, 8.
imperio. III. Od. 4, 48.
jove judicat *pro* favente. II. Epl. 1, 68.
largius. 2, 215.
pede. I. Od. 4, 13.
plenius. II. Epl. 2, 10.
plus. I. S. 3, 52. I. Epl. 2, 29.
Æquor. III. Od. 6, 34.
Atlanticum. I. 31, 14.
imperioſius. 14, 8. 9.
ingens. 7, 42.
lacum. I. Epl. 2, 20.
Tyrrhenum. IV. Od. 15, 3.
Æquora. I. 14, 20. IV. 5, 10. II. S. 2, 47. ubi *alii legunt* æquor. I. Epl. 15, 23
aſpera. I. Od. 5, 6. 7.
contracta. III. 1, 33.
horrida. 24, 40. 41.
falſa. Ep. 16, 34.
Æquore. I. Od. 2, 12. 9, 10. Ep. 10, 11. II. S. 3, 235.
Æquoribus. IV. Od. 4, 54. 8, 32
Æquoris. I. 35, 6. III. 27, 23.
Æquum. I. S. 2, 74. I. Epl. 11, 23.
Æquus. I. Od. 12, 57. III. 18, 4. 29, 33. C. S. 65. II. S. 1, 70. I. Epl. 6, 15.
animus *pro* tranquillus. I. Epl. 1, 30.
juvenis *pro* favens. II. S. 3, 233
Æra. I. S. 6, 75. I. Epl. 6, 17.
acuta. I. Od. 16, 7. 8.
fortis Alexandri vultum ſimulantia. II. Epl. I, 240. 241.
grata. IV. Od. 8, 1. 2.
meret liber. A. P. 345.
quid diſtent Lupinis. I. Epl. 7, 23.
Aëra vacuum. I. Od. 3, 34.
cedentem diſco. II. S. 2, 13.
Ærata. III. Od. 1, 39.
Æratas. II. 16, 21.
Ære. III. 30, 1. Ep. 16, 64. 65. I. S. 4, 28. II. 3, 21. 129. II. Epl. 2, 12. 158. A. P. 21.
Aëre craſſo. II. Epl. 1, 244.
denſo. II. Od. 7, 14.
Aërias domos tentaſſe. I. 28, 5.
Æris acervos ruam. II. S. 5, 22.
acervus. I. Epl. 2, 47.
debitor. I. S. 3, 86.
eget rex Cappadocum. I. Epl. 6, 39.
fabros amavit. II. Epl. 1, 96.
prodigus. A. P. 164.
Ærugo mera hæc eſt. I. S. 4, 101.
animos imbuerit. A. P. 330. 331.
Æs exigitur. I. S. 5, 13.
laqueî pretium. II. 2, 99.

II. 5, 60.
ıciduſque telo. C. S.
. I. Epl. 3, 15.
Inachiam ter nocte
p. 12, 15.
II. S. 5, 7.
. Od. 10, 22.
Ep. 10, 9.
II. Epl. 1, 250.
I. S. 2, 100. II. Epl. 1,
.S. 59. A. P. 259. 470
p. 2, 48.
. S. 3, 45. 7, 25.
, 12.
I. 3, 216.
id. 62.
3. I. Epl. 6, 26.
. 5, 6.
. 4, 14.
A. P. 30.
5. 6, 21.
res amicas votis. C. S.
II. Od. 11, 8.
Ep. 11, 12.
II. S. 8, 69.
Od. 9, 15.
I. 5, 15.
S. 2, 107.
I. 8, 17.
I. Od. 16, 16.
V. 15, 28.
S. 1, 38.
Od. 14, 26. Ep. 2,
5. 5, 77.
Od. 33, 7.
. 4, 9.
9. 16, 26.
2.
i. A. P. 162.
S. 8, 15. I. Epl. 14,
es. I. Od. 26, 7.
on. *Bentl.* II. 6, 18.
8, 3. I. Epl. 6, 24.
. Od. 11, 16.
6, 20.
. I. Epl. 15, 22.
Od. 12, 12. II. S. 2,
. I. Epl. 6, 61. 18, 51.
. 16, 35. I. Epl. 7, 43.
Aptentur. Ep. 7, 2.
Aptare. I. Epl. 3, 13.
Aptari. II. Od. 12, 4.
Aptarit. II. S. 2, 111.
Apte. A. P. 195.
Aptior. II. Od. 19, 25.
Aptis. A. P. 178.
Aptius. II. S. 4, 38.
Aptius vitam ſumere. *Bentl.* III. Od. 5, 47.
Apto. I. Od. 12, 43.
Aptum. 7, 9. I. Epl. 20, 24. A. P. 81.
Aptus. I. S. 9, 29. II. 5, 43. I. Epl. 7, 41. II. 2, 6.
Apud. III. Od. 29, 5.
Apuliæ. 4, 10. Ep. 3, 16.
Aqua purior. I. Epl. 10, 20.
quieta. I. Od. 31, 7. 8
viliſſima rerum. I. S. 5, 88. 89.
Aquæ. III. Od. 30, 11. IV. 3, 10. Ep. 2, 25. 5, 35. I. S. 5, 91. I. Epl. 19, 3.
amœnæ. III. Od. 4, 7. 8.
augur annoſa cornix. 17, 12. 13.
cæleſtis patiens latus. 10, 19. 20.
jugis fons. II. S. 6, 2.
properantis ambitus. A. P. 17.
puræ rivus. III. Od. 16, 29.
puteos perennes. I. Epl. 15, 15. 16.
ſacræ. I. Od. 1, 22.
ſalubres. C. S. 31.
Aquam. III. Od. 19, 6. I. S. 4, 88. 5, 7. II. 2, 69.
turbatam. I. S. 1, 60.
Aquarius. *ibid.* 36.
Aquas. III. Od. 1, 30. IV. 1, 40. Ep. 5, 26.
Aquila. I. S. 3, 27.
Aquilæ feroces. IV. Od. 4, 31. 32.
Aquilo. Ep. 10, 7. II. S. 8, 56.
impotens. III. Od. 30, 3.
terras radit. II. S. 6, 25.
Aquilone. Ep. 13, 3. II. Epl. 2, 201
Aquilonibus. I. Od. 3, 13. II. 9, 6. III. 10, 4. A. P. 64.
Aquinatem. I. Epl. 10, 27.
Aquoſa Ida. III. Od. 20, 15. 16.
Aquoſus languor. II. 2, 15. 16.
Aquoſus Eurus. Ep. 16, 54.
Ara caſtis vincta verbenis. IV. Od. 11, 6. 7.
Ara Dianæ. A. P. 16.
vetus. III. Od. 18, 7.
Arabas. I. Epl. 6, 6.
Arabum. I. Od. 29, 1. II. 12, 24. III. 24, 2. I. Epl. 7, 36.
Aram. III. Od. 23, 17.
Arando. I. Epl. 7, 87.
Arare. 14, 43.
Aras. II. S. 3, 200. II. Epl. 1, 16
Arat. III. Od. 16, 26. Ep. 4, 15. II. S. 1, 35. *alii tamen legunt* erat.
Arator. I. Od. 4, 3.
Aratra. Ep. 1, 26.
Aratro. II. Od. 15, 1.
Aratrum. I. 16, 21. A. P. 66.
Aravit. II. S. 6, 12.
Arbitrer Adriæ. I. Od. 3, 15.
locus effuſi maris. I. Epl. 11, 26.
pugnæ. III. Od. 20, 11.
Arbitræ infideles rebus meis. Ep. 5, 49. 50.
Arbitria ſplendida fecerit Minos de te. IV. Od. 7, 22.
Arbitrium. III. 6, 40. A. P. 72.
Arbitrum. II. Od. 7, 25.
Arbor. I. 12, 45. II. S. 3, 73
Arbore. III. Od. 1, 30. II. S. 4, 23
Arborem. I. Od. 18, 1. Ep. 16, 46
Arboribus. I. Od. 24, 14. IV. 7, 2
Arboris. III. 8, 8.
Arborum. II. 14, 22. Ep. 2, 56.
Arbos. II. Od. 13, 3. III. 4, 27.
Arbuſcula. I. S. 10, 77.
Arbuſta. III. Od. 1, 10.
Arbuſto. I. S. 7, 29.
Arbuto. I. Od. 1, 21.
Arbutos. 17, 5.
Arca. I. S. 1, 67. 8, 9. II. 3, 119. 7, 59
Arcadiæ. IV. Od. 12, 11.
Arcana credebat. II. S. 1, 30.
promôrat. Ep. 11, 14.
Pythagoræ. 15, 21.
ſacra. 5, 52.
Arcanæ. III. Od. 2, 27.
Arcani. I. 18, 16.
Arcanis. 28, 9.
Arcanum. III. 21, 15. I. Epl. 18, 37.
Arcem. II. S. 6, 16.
Arceo. III. Od. 1, 1.

Amantium. III. Od. 10, 14.
Amara. II. 16, 26. IV. 12, 19.
Amaras. II. S. 8, 51. *ubi alii legunt*, amaris.
Amare *pro* amicam habere. 3, 250.
Amares. A. P. 444.
Amari sermonis. I. S. 7, 7.
Amari. 3, 71.
Amaris foliis. II. 3, 114.
inulis. 8, 51. *ubi quidam legunt* amaras inulas.
Amas. I. 9, 38. II. 7, 31.
Amat. I. Qd. 25, 3. III. 16, 10. I. S. 2, 54. II. 5, 96. I. Epl. 14, 9. II. 1, 120. 2, 77. A. P. 363.
Amata. Ep. 17, 20. A. P. 165.
Amati. III. Od. 27, 47.
Amator. 18, 1. I. S. 2, 55. II. 3, 259. I. Epl. 1, 38. 20, 8.
Amatorem. III. Od. 4, 79. I. S. 3, 38. I. Epl. 10, 1.
Amatores. I. Epl. 10, 2.
Amavit. II. 1, 96.
Amazonia. IV. Od. 4, 20.
Ambagibus. II. S. 5, 9. I. Epl. 7, 82.
Ambas. I. S. 1, 20.
Ambiat. I. Epl. 16, 13.
Ambigitur. 18, 19. II. 1, 55.
Ambiguo. II. Od. 5, 24. I. Epl. 16, 28.
Ambigue. A. P. 449.
Ambire. I. Epl. 19, 40.
Ambit. I. Od. 35, 5.
Ambitione. I. S. 4, 26. 6, 52. 129. 10, 84. II. 3, 78. II. Epl. 2, 207.
Ambitio. II. S. 6, 18.
Ambitiosior hederâ. I. Od. 36, 20.
Ambitiosius. II. S. 3, 165.
Ambitus. A. P. 17.
Ambo. II. S. 6, 99.
Ambo jurejurando obstringam. 3, 179. 180.
Ambos. 7, 62.
Ambubajarum. I. 2, 1.
Ambulat. Ep. 5, 71. I. S. 2, 25. 4, 51. *ubi alii legunt* ambulet, & 66.
Ambules. Ep. 4, 5.
Ambulet. 8, 14.
Ambustum. I. S. 10, 64.
Ambustus. IV. Od. 11, 25.
Amem. III. Od. 9, 24. I. Epl. 8, 12.
Amens. II. S. 3, 107.
Amentia. *ibid.* 249.
Ames. I. Od. 2, 50.
Amet. Ep. 16, 34. I. S. 10, 60. II. 3, 214. I. Epl. 19, 36. A. P. 45, 197.
unus quavis aspergere cunctos. *Bentl.* I. S. 4, 87.
Amica. I. Od. 16, 27. III. 11, 6. Ep. 6, 6. I. S. 4, 49. II. 3, 57. I. Epl. 1, 20. 2, 26.
Amicæ. I. S. 3, 38. I. Epl. 15, 21.
Amicum. I. S. 5, 15.
Amicas aures adplicare. C. S. 71.
Amice. II. Od. 9, 5. 14, 6. Ep. 1, 2. 13, 3. *Bentl.* II. S. 6, 90. I. Epl. 7, 12. 18, 106. II. 2, 1.
Amice *adv.* A. P. 411.
Amici *sing.* II. Od. 6, 24. III. 8, 13. I. S. 3, 43. I. Epl. 6, 7. 9, 5. 12. 18, 44. 73. 86.
Amici *plur. num.* I. Od. 35, 27. III. 2, 1. Ep. 13, 3. I. Epl. 1, 105. II. 2, 138. A. P. 5.
Amicis. IV. Od. 9, 51. I. S. 3, 50. 4, 73. 135. 6, 70. II. 1, 70. 5, 43. I. Epl. 8, 9. II. 1, 128. A. P. 196. 312.
oculis. A. P. 429. 430.
Amicior. II. Od. 1, 25.
Amicitia. I. S. 3, 41. A. P. 436.
Amicitiam. 3, 5. II. 4, 88.
Amicitias. II. Od. 1, 4. II. S. 6, 75. A. P. 167.
Amicitur. II. Epl. 1, 270.
Amico. II. Od. 7, 28. IV. 7, 29. I. S. 2, 5. 4, 35. 96. II. 3, 296. 6, 12.
Amicorum. Ep. 11, 25. I. S. 3, 26. 6, 62. I. Epl. 12, 24. II. 1, 222.
Amicos. I. Od. 7, 24. Ep. 11, 21. I. S. 3, 1. 54. 5, 29. 10, 87. I. Epl. 5, 24. 6, 36. 10, 33.
Amicta. Ep. 17, 22. I. Epl. 16, 3.
Amictum. Epl. 17, 27.
Amictus. I. Od. 2, 31.
Amiculus. I. Epl. 17, 3.
Amicum. II. Od. 18, 12. III. 4, 25. 6, 43. IV. 6, 41. Ep. 10, 9. I. S. 3, 73. 6, 50. 53. 9, 22. II. 5, 33. 6, 81. 7, 2. 8, 60. I. Epl. 18, 101. A. P. 425, 450.
Amicum *pro* gratum. II. Od. 17, 1
Amicus. Ep. 9, 10. I. S. 3, 84. 5, 33. II. 1, 60.
Amicus Aulon. II. Od. 6, 18.
discolor. I. Epl. 18, 4.
dives. 18, 24.
dulcis. I. S. 3, 69.
grex. Ep. 16, 50.
liber. I. S. 4, 132.
minus jucundus. 3, 93.
Musis. I. Od. 26, 1.
sibi. I. S. 2, 20. *alii legunt*, & tibi. 3, 33.
Amissas. II. 5, 2.
Amissos. III. Od. 5, 27.
Amistide. I. 36, 14.
Amite. Ep. 2, 33.
Amittit. I. S. 1, 60.
Amne. IV. Od. 6, 26.
Amneis. II. 19, 17.
Amnem. III. 4, 36.
Amni. I. S. 10, 62. II. Epl. 2, 120.
Amnis. IV. Od. 2, 5. II. S. 2, 32. A. P. 67.
cacumus. I. Od. 31, 8.
volubilis. I. Epl. 2, 43.
uxorius. I. Od. 2, 20.
Amo. I. S. 2, 119.
Amœna. I. Epl. 14, 20.
Amœnæ aquæ & auræ. III. Od. 4, 7, 8
latebræ. I. Epl. 16, 15.
rosæ. II. Od. 3, 14.
Amœnis Bajis. I. Epl. 83.
Amœnos agros. A. P. 17.
Amœnum Lucretilem. I. Od. 17, 1
Surrentum. I. Epl. 17, 52.
Amor. I. Od. 13, 20. 33, 6. II. 4, 1. III. 15, 11. IV. 4, 12. 9, 10. Ep. 11, 24. I. S. 2, 107. II. 1, 10. I. Epl. 2, 13.
cœcus. I. Od. 18, 14.
flagrans. 25, 13.
habet curas. Ep. 2, 37.
lentus. III. Od. 19, 28.
mirus. Ep. 16, 31.
stultus & improbus. I. S. 3, 24.
Amore. II. S. 3, 272. 267. I. Epl. 6, 65. 66. A. P. 313. Ep. 11, 3.
argenti pallet. II. S. 3, 78
flagres. Ep. 5, 81.

II. S. 5, 48. (*alii legunt*
)
Epl. 7, 89.
I. S. 1, 69. A. P. 475.
n. III. Od. 26, 12.
. I. 25, 9.
IV. 14, 40.
I. S. 4, 35. A. P. 122.
S. 8, 44.
. 14, 9.
n. *Bentl.* (*alii* aliâ.) III.

,7. IV. 9, 13. I. S. 5,

Od. 3, 9. II. Epl. 1, 59.
A. P. 320.
.. P. 31.
urus fortunam. II. S. 8,
5
. I. Od 12, 9.
A. P. 295.
C. S. 63.
I. Epl. 3, 14.
ıcer. I. 5, 18.
ım puerum. I. S. 6, 76.

ſpectantur. II. Epl. 1,

ıgreſſi Latio. *ibid.* 156.

: vulgarem. IV. Od. 9, 8.
ıt. II. Epl. 2, 13.
I. 6, 17.
revocavit. IV. Od. 15,

minis. 6, 29. 30.
n ſibi arrogat. II. S. 4,

: quam ſcit. I. Epl. 14,

ıibi dederant Dii. 4, 7.
ımittas. II. S. 5, 16.
ol. 2, 7. A. P. 214.
I. S. 5, 3. II. Epl. 1,

II. S. 7, 16.
17, 81. I. S. 3, 131. II.
II. Epl. 2, 43. A. P.

ıus implicitum. *Bentl.*
423.
V. Od. 2, 15. 8, 5. 13,

cero. *Bentl.* III. 12, 11,
5, 28.
). 64.

Arva. Ep. 16, 41, 42.
Marte populata. III. Od. 5, 34.
non tacta ligonibus. I. Epl. 14, 27.
radat aquoſus Eurus imbribus. Ep. 16, 54.
rigat Nilus. III. Od. 3, 48.
Arvi. II. Epl. 2, 167.
Arvis. *Bentl.* III. Od. 5, 8. Ep. 2, 18. (*alii legunt* agris) I. Epl. 8, 6.
Arundine. II. S. 3, 248. II. 4, 42.
Arundo. I. 8, 6.
Arvo. I. Epl. 16, 2.
Arvum. 7, 77.
declive. III. Od. 29, 7.
pingue. 4, 15.
Aſcello. II. Epl. 1, 199.
Aſellum. I. S. 1, 90.
Aſellus iniquæ mentis. 9, 19.
Aſia. 7, 24. I. Epl. 3, 5.
Aſiam. I. S. 7, 19.
Aſinæ. I. Epl. 13, 8.
Aſpectu. I. S. 8, 26.
Aſper. I. Od. 35, 9. II. S. 6, 82. A. P. 163. 221
Aſpera. I. Epl. 2, 21. II. 2, 122.
æquora. I. Od. 5, 6. 7.
bella. II. Epl. 1, 7.
tigris. I. Od. 23, 9.
Aſperæ. II. 20, 9.
Aſperam. I. 33, 6.
Aſperas fores. III. 10, 2. 3.
ſerpentes. I. 37, 26. 27.
Aſpergere. I. S. 4, 87.
Aſperioribus. III. Od. 24, 63.
Aſperis. Ep. 5, 27.
Aſperitas agreſtis & inconcinna graviſque. I. Epl. 18, 6.
Aſperitatis. II. 1, 129.
Aſperrimus. Ep. 6, 11.
Aſperſus. I. Epl. 11, 14.
Aſperum. III. Od. 2, 10.
Aſperſit. I. Epl. 7, 90. 96.
Aſpice. 17, 4. 18, 76. II. 1, 170. 2, 92
Aſpicere. II. S. 5, 5.
Aſpici. I. Od. 19, 8.
Aſpicium. II. S. 6, 60.
Aſpiciat. I. Epl. 16, 6.
Aſpicit. II. Od. 17, 17. Ep. 9, 16.
Aſpirare. A. P. 204.
Aſſaraci. Ep. 15, 23.
Aſſectaretur. I. S. 9, 6.
Aſſem. 1, 48. I. Epl. 16, 64. A. P. 325.

Aſſentatorem. A. P. 430.
Aſſi paſſeris ilia. *Bentl.* II. S. 8, 29.
Aſſideat. I. 1, 82.
Aſſidens. Ep. 1, 19. 5, 95.
Aſſidet. I. Epl. 5, 14.
Aſſiduas. Ep. 15, 13.
Aſſignant. II. Epl. 1, 8.
Aſſis miſcueris elixa. II. S. 2, 73. 74.
Aſſis. 4, 38.
Aſſiſto. I. 6, 114.
Aſſos. II. 2, 51.
Aſſuerit. *ibid.* 109.
Aſſuetum. *ibid.* 11.
Aſſuitur. A. P. 16.
Aſſumam. I. Epl. 5, 28.
Aſſumere. I. S. 6, 51.
Aſſyriâ nardo. II. Od. 11, 16.
Aſſyrii. III. 4, 32.
Aſſyrius. A. P. 118.
Aſt. Ep. 15, 24. I. S. 6, 125. 8, 6.
Aſtat. I. S. 6, 137.
Aſterie. III. Od. 7, 8.
Aſtra. 27, 31.
deducit in aſtra. IV. 2, 23.
fugat Phœbus. III. 21, 24.
perambulabis. Ep. 17, 41.
ad aſtra urbem tollis. II. S. 7, 28. 29.
Aſtri. Ep. 16, 61.
Aſtringitur. 15, 5.
Aſtrum. II. Od. 17, 32. II. Epl. 2, 187.
Aſtuta. II. S. 3, 62.
Aſtutum. I. 3, 62.
Aſtutus. II. 5, 23.
Aſyndeton. Dicam inſigne, recens, adhuc indictum. III. Od. 25, 7.
AT. I. Od. 28, 23. 31, 18. 35, 25. II. 9, 13. 18, 9. III. 7, 21. 27, 26. *Bentl.* Ep. 3, 19. 5, 25. 15, 17. I. S. 1, 64. 51. 67.
At *in initio orationis.* Ep. 5, 1.
Atabulus. I. S. 5, 78.
Atacino. 10, 46.
Atavis. I. Od. 1, 1.
Ater. II. Epl. 2, 189.
cocytus. II. Od. 14, 17.
dens. Ep. 8, 3.
ſinus Adriæ. III. Od. 27, 28.
Athenæ. II. Epl. 2, 43.
Athenas. *ibid.* 81.
Athenis. I. S. 1, 64. II. 7, 13. II. Epl. 1, 213.

menu expedias. III. Od. 24, 7. 8.
prægravat. II. S. 2, 78.
reddas. I. Od. 16, 28.
reddere amoribus. 19, 4.
rege. I. Epi. 2, 62.
solveret hospitiis. II. S. 6, 83.
Animus. II. Od. 5, 5. I. S. 2, 69. II. 7, 103. I. Epl. 1, 58. 14, 8. 13.
æquus. I. Epl. 11, 30.
avarus. II. 1, 119. 120.
deliciarum egens. IV. Od. 8, 10.
lætus. II. 16, 25.
paternus. IV. 4, 27. 28.
prudens, rectus, vindex fraudis, abstinens pecuniæ. 9, 34. 35. 36. 37.
velox. I. Epl. 12, 13.
virilis. A. P. 166.
Anio præceps. I. Od. 7, 13.
Annabunt. II. S. 5, 44.
Annellis. 7, 9.
Anni *sing.* IV. Od. 9, 39.
Anni *plur.* II. S. 2, 85.
euntes. II. Epl. 2, 55.
fugaces. II. Od. 14, 1.
venientes. A. P. 175.
Annibal parentibus abominatus. Ep. 16, 8.
perfidus. IV. Od. 4, 49.
Annibalem dirum. II. Od. 12, 2. III. 6, 36.
Annibalis. IV. 8, 16.
Annis. I. S. 1, 4. I. Epl. 7, 21. II. 1, 48.
certis. I. S. 6, 94.
mobilibus. A. P. 157.
Anno. I. Od. 31, 14. II. S. 3, 1. II. Epl. 1, 40. 44.
pleno. III. Od. 18, 5.
pomifero. 23, 8.
redeunte. 8, 9.
Annona. I. Epl. 12, 24.
Annonæ. 16, 27.
Annorum. III. Od. 30, 5.
Annos. II. 5, 15. 9, 15. IV. 13, 23. C. S. 21. II. S. 3, 118. II. Epl. 1. 36. 39. 2, 82.
affluentes. IV. Od. 11, 19. 20.
exactos. III. 22, 6.
pronos. A. P. 60.
recurrentes. II. Epl. 1, 147.
Annosa cornix. III. Od. 17, 13.
volumina vatum. II. Epl. 1, 26.
Annoso palato. II. S. 3, 274.
Annua cultura. III. Od. 24, 14.
Annuerunt. I. S. 10, 45.
Annuimus. Epl. 10, 5.
Annuisset muros *pro* concessisset. IV. Od. 6, 22.
Annum. I. 32, 2. IV. 11, 1. I. Epl. 2, 39. 11, 23. 12, 16. 18. 109.
Annum locupletem frugibus. II. Epl. 1, 137.
Annumerant. I. S. 10, 45. *alii legunt* annuerunt.
Annuo spatio. IV. Od. 5, 11.
Annulo. II. S. 7, 53.
Annus. IV. Od. 7, 7. II. S. 6, 40. II. Epl. 1, 35.
hibernus *pro* hieme. Ep. 1, 1. 29.
piger. I. Epl. 1, 21.
rediens. II. S. 2, 83.
Anormis. 2, 3. *alii* abnormis.
Anseris albi. 8, 88.
Ante. I. Od. 29, 3. III. 10, 3. 27, 9. 53. 29, 2. IV. 9, 3. 25. 14, 41. Ep. 1, 27. 5, 83. I. S. 1, 37. 2, 104. 3, 92. 107. 4, 51. 6, 9. 10, 61. II. 3, 135. 4, 23. 5, 14. 6, 34. 66. I. Epl. 2, 35.
Antea. Ep. 11, 1.
Antecedens ex prioribus repetendum. 11, 28.
Antecedens emissum. III. Od. 5, 49. 16, 43. I. S. 2, 37. II. 3, 196. 6, 42. I. Epl. 1, 20.
Antecedens relativo postpositum. Quæ loca. I. Od. 22, 7. Quod latus. *ibid.* 19. III. 7, 1.
Antecedentem. III. Od. 2, 31.
Anteferat. II. Epl. 1, 65.
Anteferendo. *ibid.* 19.
Antehac. I. Od. 37, 5.
Anteis. I. Epl. 2, 70.
Anteit. I. Od. 35, 17.
Antennæ. 14, 6.
Antenor. I. Epl. 2, 9.
Antestari. I. S. 9, 76.
Anticyram. II. 3, 83. 166.
Anticyris. A. P. 300.
Antilochum. II. Od. 9, 14.
Antiochum. III. 6, 36.
Antiphatem. A. P. 145.
Antiquâ ilice. Ep. 2, 33.
Antiqua templa. II. S. 2, 104.
Antiquæ. 7, 23.
Antique. II. Epl. 1, 66.
Antiqui. II. S. 2, 89.
Antiquis. I. 4, 117. II. Epl. 1, 78.
Antiquissima. Epl. II. 1, 28.
Antiquo. II. S. 3, 169. I. Epl. 1, 3.
Antium. I. Od. 35, 1.
Antoni. I. S. 5, 33.
Antonius. I. Epl. 15, 3.
Antris. III. Od. 25, 4.
Antro Dionæo. II. 1, 39.
grato. I. 5, 3.
Pierio. III. 4, 40.
sub antro lusimus tecum. *Bentl.* I. 32, 1.
Anum. II. S. 1, 56.
Anus *sing.* I. Od. 25, 9. IV. 13, 2. I. S. 9, 30.
improba. II. 5, 84.
prudens. Ep. 17, 47.
Anus *plur.* Ep. 17, 60. I. S. 4, 38.
Anus obscœnas. Ep. 5, 98.
Anxiis. III. Od. 21, 17.
Anxur. I. S. 5, 26.
Anyti. II. 4, 3.
Apella. I. 5, 100.
Apellem. II. Epl. 1, 239.
Apenninus. Ep. 16, 29.
Aper. 5, 28. II. S. 2, 42. 3, 73. 4, 41.
Lucanus. 8, 6.
Marsus. I. Od. 1, 28.
Aperire. C. S. 13.
Aperit. I. S. 4, 89.
Apertam. II. Epl. I, 148.
Aperte. I. S. 2, 83.
Apertis. A. P. 199.
Apertos. I. Epl. 3, 11.
Apertum. III. Od. 12, 10. I. S. 3, 59.
Apes Calabræ. III. Od. 16, 33.
Apicem. I. 34, 14.
Apices. III. 21, 20.
Apio udo. II. 7, 23. 24.
Apium. IV. 11, 3.
vivax. I. 36, 16.
Apollinări laurea. IV. 2, 9.
Apolline. I. 7, 3. II. Epl. 1, 216.
Apollinem. I. Od. 31, 1.
Apollinis. 21, 10. Ep. 15, 9.
Apollo. I. Od. 10, 12. II. 10, 20. I. S. 9, 78. I. Ep. 16, 59.
augur. I. Od. 2, 32.
cantor. A. P. 407.
certus. I. Od. 7, 28.
Delius & Patareus. III. 4, 64.

mit-

uriformia. IV. Od. 14,
III. 30, 10.
pl. 7, 71.
16, 68.
S. 5, 22. I. Epl. 20, 9.
I. Od. 2, 32.
inoſa cornix. III. 17,
C.S. 61.
II. Od. 16, 11.
V. 14, 3.
. 9, 19. IV. 2, 43. 4,
l. 3, 2. 7. 16, 29. II.
. Epl. 13, 2.
III. Od. 5, 3.
5. I. S. 2, 7.
. S. 4, 45. A. P. 13.
Od. 23, 4.
. 7, 19.
. 6, 127.
d. 18, 11.
II. S. 2, 55.
xtis (avidum mare.
Od. 28, 18.
. 4, 126. 5, 75.
. Od. 2, 9.
. 4, 58. II. S. 3, 151.
ibus. I. Od. 23, 2.
2, 26. 3, 73.
. 2, 53.
ullis implumibus. 1,
I. Od. 27, 10.
V. 12, 6.
eas parentum. III. 6,
6, 79.
Od. 3, 59.
, 6.
43.
1, 20. I. S. 8, 3. I.
. 29, 7. II. 10, 8. 18,
l. 1, 87. 2, 66.
)d. 11, 16.
. 8, 54. 71. II. Epl. 1,
P. 154.
Od. 29, 15.
6, 16. 14, 36.
3, 171.
199.
)d. 6, 18.
371.
Aura. II. Od. 8, 24. III. 29, 64. IV. 2, 25. II. S. 5, 93. I. Epl. 18, 88.
æſtiva. I. Od. 22, 18.
Apollinis *pro* vento. Ep. 15, 9.
gratior. I. Epl. 10, 15.
ocyor. I. Od. 2, 48.
nocturna. II. S. 4, 52.
Auræ. I. Od. 5, 11. III. 2, 20. 4, 8. C. S. 32. II. S. 2, 78.
Aurarum. I. Od. 23, 4.
Aurea. 28, 8. I. S. 4, 19.
Aure. Ep. 6, 7. II. S. 3, 239. 8, 78. A. P. 274.
bibit. II. Od. 13, 32.
in rimoſa bene deponuntur. II. S. 6, 46.
Aurea. I. Od. 5, 9. 10, 19. II. S. 2, 114. I. Epl. 12, 28.
Aureæ. IV. Od. 3, 17.
Aurcam. II. 10, 5.
Aureis. I. 31, 10.
Aureo. II. 13, 26.
Aureos. IV. 2, 23. Ep. 9, 21.
Aurem. Demiſſa per aurem. A. P. 180.
in aurem dicere. I. S. 9, 9.
occupat carmine. II. 2, 94. 95.
patientem commodet culturæ. I. Epl. 1, 40.
per aurem attentam non ibunt verba. II. S. 1, 19.
purgatam perſonet. I. Epl. 1, 7.
ſubſtringe loquaci. H. S. 5, 95.
torquet ab obſcœnis ſermonibus. II. Epl. 1, 127.
votis præbent. I. S. 1, 22.
Aures acutas. II. Od. 19, 3. 4.
amicas. C. S. 71. 72.
applicet obſtinatas. III. Od. 11, 7. 8.
dimittit. II. 13, 34. 35.
in judicis deſcendat. A. P. 387.
laſſas impediunt verbis onerantibus. I. S. 10, 10.
morari. I. Epl. 13, 17.
patulæ non retinent commiſſa fideliter. 18, 70.
patulas. II. 2, 105.
perſtringis murmure. II. Od. 2, 18.
veniret ad aures. A. P. 255.
Aureum. II. Od. 18, 1. Ep. 16, 64. 17, 42.
Auri. II. S. 3, 142.
acervus. I. Epl. 2, 47.
Auri pondus. I. S. 1, 41.
Auribus. II. 3, 285.
Jovis iſta ſervas. I. Epl. 19, 43. 44.
obſeratis fundis preces. Ep. 17, 53.
turis depone. I. Od. 27, 18.
Auriculæ. II. S. 5, 33.
Auriculam. I. 9, 77.
Auriculas. *ibid.* 20. I. Epl. 2, 53.
Auriculis. I. Epl. 8, 16.
Auriga. I. Od. 15, 26.
Auris equi eſt in ore frenato. I. Epl. 15, 13.
Auris nivalibus. 11, 18.
Auro. II. Od. 16, 8. 18, 36. III. 5, 25. II. S. 2, 25. I. Epl. 1, 52. II 2, 179. A. P. 228.
Aurum. I. Od. 31, 6. III. 3, 49. 16, 9. 24, 48. IV. 2, 39. II. S. 3, 100. 109. 215. I. Epl. 1, 52.
veſtibus illitum. IV. Od. 9, 14.
Auſa. I. 37, 25.
Auſcultro. II. S. 7, 1.
Auſi. A. P. 287.
Auſim. I. S. 10, 48.
Auſonias. IV. Od. 4, 56.
Auſpex providus. III. 27, 8.
Auſpicatos 6, 10.
Auſpice. I. 7, 27. I. Epl. 3, 13.
Auſpiciis. II. Od. 15, 12. IV. 14, 16. II. Epl. 1, 2. 4.
Auſus. I. S. 6, 76. II. S. 1, 62. 3, 39. I. Epl. 3, 11. II. 1, 222. A. P. 242.
Aut. I. Od. 4, 3. 9. 10. 6, 3. 7, 1. 24. 9, 24. 12, 1. 5. 6. 18. 18, 5. 21, 6. 7. 8. I. S. 1, 8. 72. 81. 101. 2, 81. 117. 133. 3, 27. 36. 39. 65. 88. 92. 94. *&c.*
Autem. II. Epl. 1, 199. 260. A. P. 53.
Autor. I. Od. 2, 36. 28, 14. III. 5, 46. I. S. 4, 80. 10, 66. II. 2, 50. 4, 11. A. P. 45.
Autoratus. II. S. 7, 59.
Autore. III. Od. 3, 66.
pro generis principe. 17, 5.
Autorem. I. S. 4, 122.
Autoris (*alii legunt* actoris) A. P. 193.
Autumat. II. S. 3, 45.
Autumnos. II. Od. 14, 15.
Autumnus purpureo varius colore. 5, 11. 12.

Autumnus decorum mitibus pomis caput exulit arvis. Ep. 2, 17. 18.
gravis Libitinæ quæſtus acerbæ. II. S. 6, 19.
Pomifer. IV. Od. 7, 11.
Avulſos. I. S. 1, 58. II. 8, 89.
Avus. I. 6, 3. 131
Auxili. Ep. 1, 21.
Auxilio. I. S. 4, 141.

B.

BAbylonios numeros. I. Od. 11, 2. 3.
Bacca. II. 6, 18. II. S. 4, 69.
Baccam. II. S. 3, 241.
Bacchabor. II. Od. 7, 27.
Bacchantur. I. 25, 11.
Baccharum. III. 25, 15.
Bacche. 25, 1. I. S. 3, 7.
Pater. I. 18, 6. III. 3, 15.
Bacchi. II. 19, 6. II. Epl. 2, 78.
Bacchius. I. S. 7, 20.
Baccho. I. Od. 7, 3. II. 6, 19.
Bacchum. I. 27, 3. II. 19, 1.
Bacchus langueſcit in amphora. III. 16, 34.
Baccis. I. Epl. 16, 2.
rotundioribus imbuler *pro* margaritis. Ep. 8, 14.
Bactra. III. Od. 29, 28.
Bajæ liquidæ. 4, 24.
Bajano. II. S. 4, 32.
Bajas. I. Epl. 15, 2. 12.
Bajis. II. Od. 18, 20.
amœnis nullus finus *in* orbe præluceat. I. Epl. 1, 83.
Balanus. III. Od. 29, 4.
Balatro. II. S. 8, 40. 64.
Balatrone. 8, 11. 83. *Bentl.* 3, 166.
Balatrones. I. 2, 2.
Balatroni. II. 8, 33.
Balbs. I. Epl. 20, 18.
Balbinum. I. S. 3, 40.
Balbum. II. Epl. 1, 116.
Balbutit. I. S. 3, 48.
Balnea. I. Epl. 1, 92. 11, 13. 14, 15. A. P. 298.
Banduſiæ fons. *Bentl.* III. Od. 13, 1.
Barbam. I. S. 3, 133. 8, 42. II. 3, 35. A. P. 298.
Barbara. I. Od. 29, 6. III. 5, 5. II. Epl. 1, 253.
Barbaras. II. Od. 6, 3. IV. 12, 7.
Barbaræ. II. 4, 9. III. 27, 66. Ep. 5, 61.
Barbare. I. Od. 13, 14.
Barbariæ. I. Epl. 2, 7.
Barbaro. III. Od. 25, 11.
Barbarorum. I. 35, 11. IV. 14, 23.
Barbarum. II. 19, 17. Ep. 9, 6. I. Od. 27, 2.
Barbarus. III. 5, 49. Ep. 16, 11.
Barbarum. II. S. 3, 249.
Barbitæ. I. Od. 32, 4.
Barbiton Lesboum. 1, 34.
defunctum bello. III. 26, 3. 4.
Bari mœnia piſcoſi. I. S. 5, 87.
Barium. I. Epl. 14, 3.
Barinæ. II. Od. 8, 2.
Barris. Ep. 12, 1.
Barros. I. S. 7, 8.
Barrus. 4, 110. 6, 30.
Baſſareu. I. Od. 18, 11.
Baſſum. 36, 14.
Batillo. Ep. 14, 3.
Batillum. I. S. 5, 36.
Batinos. III. Od. 4, 15.
Beabit. II. Epl. 2, 122.
Bearis. II. Od. 3, 1.
Beat. IV. 8, 29.
Beata. Ep. 8, 11. 16, 41. C. S. 59. I. Epl. 2, 44.
Beatæ. II. Od. 6, 21. 18, 13. III. 29, 11. II. S. 4, 95.
Beatam. III. Od. 26, 9.
Beate Mecœnas. Ep. 9, 4.
Beati. II. Od. 4, 13. 3, 38. IV. 9, 47. II. S. 6, 74. 8, 1. II. Epl. 1, 139. 2, 108.
Beatior. III. Od. 9, 4. 16, 32.
Beatis. I. 29, 1. I. S. 1, 19.
Beato. I. Epl. 10, 14.
Beatorum. II. Od. 2, 18.
Beatum. 16, 28. III. 7, 3. IV. 8, 46. I. S. 1, 117. I. Epl. 6, 2. 47. 14, 10. 16, 18.
Beatus. I. Od. 27, 11. II. 18, 14. Ep. 2, 1. I. S. 3, 142. 4, 21. II. S. 4, 92. 6, 96. I. Epl. 2, 10. A. P. 425.
Bect. I. Epl. 18, 75.
Bella fama. I. S. 4, 114.
Bella. II. Od. 12, 1. IV. 1, 2.
acuta. IV. 4, 76.
aſpera. II. Epl. 1, 7.
Cantabrica. I. 18, 55.
Martia. A. P. 402.
matribus deteſtata. I. Od. 1, 24. 25.
pagnas ſic [illegible]
Perſica. II. Ep. [illegible]
terra pugnax [illegible]
25.
rultia. A. P. 73
Bellaare. C. S. 51
Bellantis. III. Od. [illegible]
Bellis. I. S. 2, 12
Bellerophontæ. II. [illegible]
Bellerophontes. II. [illegible]
Bellerophontis. II. [illegible]
Belli. II. 7, 2. 5. [illegible]
IV. 14, 3. I. [illegible]
I. Epl. 2, 1. 6. [illegible]
230. 2, 16.
Bellica res. IV. Od. [illegible]
Bellicoſis. III. 3, 5
Bellicoſus. II. 12
Bellis. Ep. 16, 2. [illegible]
Bello. I. Od. 12, 2
26, 5. III. 2
I. S. 5, 104. [illegible]
Bellona. II. S. 3, 2
cenſiceps. II. Od.
ingens. II. S. 2
multorum ope
26.
penita ſorte. Ep.
parva. II. S. 2, 7
Belluis. III. Od. 1
grvis. I. 12, 2
Bellum. II. 7, 19
S. 5, I. 1,
265. A. P. 3
ductum ſeſſa
III. Od. 3, 3
funebre I. Epl.
hoc libenter
tum genus
inurere. Lucr.
38.
indico vetui. I.
lacrymoſum. I.
nobile. A. P. 3
Trojanum. A. P.
Benæ. II. Od. 1, 36
4, 17. 87. 2, 12
Bene *pro* valde. M
chus. II. Od. 2
no. I. S. 2, 8.
Beneventanum. I. S.
Benigna. II. Od. 1
12.
Benigne. I. Epl. 5
Benigni regnes. 6
Benignis. IV. Od. 1

Arripere. II. S. 5, 48. (*alii legunt* arrepere)
Arripit. I. Epl. 7, 89.
Arripuit. II. S. 1, 69. A. P. 475.
Arrogantem. III. Od. 26, 12.
Arrogantes. I. 25, 9.
Arrogavit. IV. 14, 40.
Arroget. II. S. 4, 35. A. P. 122.
Arſerit. I. S. 8, 44.
Arſiſſe. Ep. 14, 9.
Arſiſti aliam. *Bentl.* (*alii* aliâ.) III. Od. 9, 6
Arſit. II. 4, 7. IV. 9, 13. I. S. 5, 72.
Arte. III. Od. 3, 9. II. Epl. 1, 59. 261. A. P. 320.
caret. A. P. 31.
emendaturus fortunam. II. S. 8, 84. 85
materna. I. Od. 12, 9.
miſera. A. P. 295.
ſalutari. C. S. 63,
Tragica. I. Epl. 3, 14.
Artes addocet. I. 5, 18.
docendum puerum. I. S. 6, 76. 77.
& ludi ſpectantur. II. Epl. 1, 203.
intulit agreſti Latio. *ibid.* 156. 157.
non ante vulgatæ. IV. Od. 9, 8.
prægravat. II. Epl. 1, 13.
ſuſpice. I. 6, 17.
veteres revocavit. IV. Od. 15, 12.
Artem Carmina. 6, 29, 30.
cœnarum ſibi arrogat. II. S. 4, 14.
exerceat quam ſcit. I. Epl. 14, 44.
fruendi ſibi dederant Dii. 4, 7.
illuſus omittas. II. S. 5, 26.
Arti. II. Epl. 2, 7. A. P. 214.
Artibus. II. S. 5, 3. II. Epl. 1, 242.
Articulos. II. S. 7, 26.
Artis. Ep. 17, 81. I. S. 3, 131. II. 4, 7. II. Epl. 2, 43. A. P. 262.
Artis litibus implicitum. *Bentl.* A. P. 428.
Artium. IV. Od. 2, 15. 8, 5. 13, 21.
Arto fruticeto. *Bentl.* III. 12, 12.
Arrubus. 6, 20.
Artus. C. S. 64.
Arva. Ep. 16, 41, 42.
Marte populata. III. Od. 5, 34.
non tacta ligonibus. I. Epl. 14, 27.
radat aquoſus Eurus imbribus. Ep. 16, 54.
rigat Nilus. III. Od. 3, 48.
Arvi. II. Epl. 2, 167.
Arvis. *Bentl.* III. Od. 5, 8. Ep. 2, 18. (*alii legunt* agris) I. Epl. 8, 6.
Arundine. II. S. 3, 248. II. 4, 42.
Arundo. I. 8, 6.
Arvo. I. Epl. 16, 2.
Arvum. 7, 77.
declive. III. Od. 29, 7.
pingue. 4, 15.
Aſello. II. Epl. 1, 199.
Aſellum. I. S. 1, 99.
Aſellus iniquæ mentis. 9, 20.
Aſia. 7, 24. I. Epl. 3, 5.
Aſiam. I. S. 7, 19.
Aſinæ. I. Epl. 13, 8.
Aſpectu. I. S. 8, 26.
Aſper. I. Od. 35, 9. II. S. 6, 82. A. P. 163. 221
Aſpera. I. Epl. 2, 21. II. 2, 122.
æquora. I. Od. 5, 6, 7.
bella. II. Epl. 1, 7.
tigris. I. Od. 23, 9.
Aſperæ. II. 20, 9.
Aſperam. I. 33, 6.
Aſperas fores. III. 10, 2. 3.
ſerpentes. I. 37, 26. 27.
Aſpergere. I. S. 4, 87.
Aſperioribus. III. Od. 24, 63.
Aſperis. Ep. 5, 27.
Aſperitas agreſtis & inconcinna graviſque. I. Epl. 18, 6.
Aſperitatis. II. 1, 129.
Aſperrimus. Ep. 6, 11.
Aſperſus. I. Epl. 11, 12.
Aſperum. III. Od. 2, 10.
Aſperxit. I. Epl. 7, 90. 96.
Aſpice. 17, 4. 18, 76. II. 1, 170. 2, 92
Aſpicere. II. S. 5, 5.
Aſpici. I. Od. 19, 8.
Aſpicium. II. S. 6, 60.
Aſpiciat. I. Epl. 16, 6.
Aſpicit. II. Od. 17, 17. Ep. 9, 16.
Aſpirare. A. P. 204.
Aſſaraci. Ep. 15, 23.
Aſſectaretur. I. S. 9, 6.
Aſſem. 1, 48. I. Epl. 16, 64. A. P. 325.
Aſſentatores. A. P. 430.
Aſſi paſteris ilia. *Bentl.* II. S. 8, 29.
Aſſideat. I. 1, 82.
Aſſidens. Ep. 1, 19. 5, 95.
Aſſident. I. Epl. 5, 14.
Aſſiduas. Ep. 15, 13.
Aſſignant. II. Epl. 1, 8.
Aſſis miſcueris elixa. II. S. 2, 73. 74.
Aſſis. 4, 38.
Aſſiſto. I. 6, 114.
Aſſos. II. 2, 51.
Aſſuerit. *ibid.* 109.
Aſſuetum. *ibid.* 81.
Aſſuitur. A. P. 16.
Aſſumam. I. Epl. 5, 28.
Aſſumere. I. S. 6, 51.
Aſſyriâ nardo. II. Od. 11, 16.
Aſſyrii. III. 4, 32.
Aſſyrius. A. P. 118.
Aſt. Ep. 15, 24. I. S. 6, 125. 8, 6.
Aſtat. I. S. 6, 117.
Aſterie. III. Od. 7, 8.
Aſtra. 27, 31.
deducit in aſtra. IV. 2, 23.
fugat Phœbus. III. 21, 24.
perambulabis. Ep. 17, 41.
ad aſtra urbem tollis. II. S. 5, 28. 29.
Aſtri. Ep. 16, 61.
Aſtringitur. 15, 5.
Aſtrum. II. Od. 17, 32. II. Epl. 2, 187.
Aſtuta. II. S. 3, 62.
Aſtutum. I. 3, 62.
Aſtutus. II. 5, 23.
Aſyndeton. Dicam inſigne, recens, adhuc indictum. III. Od. 25, 7.
AT. I. Od. 28, 23. 31, 18. 35, 25. II. 9, 13. 18, 9. III. 7, 32. 27, 26. *Bentl.* Ep. 3, 19. 5, 25. 15, 17. I. S. 1, 44. 51. *cet.*
At *in initio orationis.* Ep. 4, 1.
Atabulus. I. S. 5, 78.
Atacino. 10, 46.
Atavis. I. Od. 1, 1.
Ater. II. Epl. 2, 189.
cocytus. II. Od. 14, 17.
dens. Ep. 8, 3.
ſinus Adriæ. III. Od. 27, 28.
Athenæ. II. Epl. 2, 43.
Athenas. *ibid.* 81.
Athenis. I. S. 1, 64. II. 7, 13. II. Epl. 1, 213.

Autumnus decorum mitibus pomis caput extulit arvis. Ep. 2, 17. 18.
gravis Libitinæ quæſtus acerbæ. II. S. 6, 19.
Pomifer. IV. Od. 7, 11.
Avulſos. I. S. 1, 58. II. 8, 89.
Avus. I. 6, 3. 131
Auxili. Ep. 1, 21.
Auxilio. I. S. 4, 141.

B.

BAbylonios numeros. I. Od. 11, 2. 3.
Bacca. II. 6, 16. II. S. 4, 69.
Baccam. II. S. 3, 241.
Bacchabor. II. Od. 7, 27.
Bacchante. I. 25, 11.
Baccharum. III. 25, 15.
Bacche. 25, 2. I. S. 3, 7.
Pater. I. 18, 6. III. 3, 15.
Bacchi. II. 19, 6. II. Epl. 2, 78.
Bacchius. I. S. 7, 20.
Baccho. I. Od. 7, 3. II. 6, 19.
Bacchum. I. 27, 3. II. 19, 1.
Bacchus langueſcit in amphora. III. 16, 34.
Baccis. I. Epl. 16, 2.
rotundioribus ambulet *pro* margaritis. Ep. 8, 14.
Bactra. III. Od. 29, 28.
Bajæ liquidæ. 4, 24.
Bajano. II. S. 4, 32.
Bajas. I. Epl. 15, 2. 18.
Bajis. II. Od. 18, 20.
amœnis nullus ſinus in orbe prælucet. I. Epl. 1, 83.
Balanus. III. Od. 29, 4.
Balatro. II. S. 8, 40. 64.
Balatrone. 8, 21. 83. *Bentl.* 3, 166.
Balatrones. I. 2, 2.
Balatroni. II. 8, 33.
Balba. I. Epl. 20, 18.
Balbinum. I. S. 3, 40.
Balbum. II. Epl. 1, 126.
Balbutit. I. S. 3, 48.
Balnea. I. Epl. 1, 92. 11, 13. 14, 15. A. P. 298.
Banduſiæ fons. *Bentl.* III. Od. 13, 1.
Barbam. I. S. 3, 133. 8, 42. II. 3, 35. A. P. 298.
Barbara. I. Od. 28, 5. III. 5, 5. II. Epl. 1, 253.
Barbaras. II. Od. 6, 3. IV. 14, 7.
Barbaræ. II. 4, 9. III. 27, 66. Ep. 5, 61.
Barbare. I. Od. 13, 14.
Barbariæ. I. Epl. 2, 7.
Barbaro. III. Od. 25, 11.
Barbarorum. I. 35, 11. IV. 14, 29.
Barbarum. II. 19, 17. Ep. 9, 6. I. Od. 27, 2.
Barbarus. III. 5, 49. Ep. 16, 11.
Barbatum. II. S. 3, 249.
Barbite. I. Od. 32, 4.
Barbiton Lesboum. 1, 34.
defunctum bello. III. 26, 3. 4.
Bari mœnia piſcoſi. I. S. 5, 97.
Barium. I. Epl. 14, 3.
Barine. II. Od. 8, 2.
Barris. Ep. 12, 1.
Barros. I. S. 7, 8.
Barrus. 4, 110. 6, 30.
Baſſareu. I. Od. 18, 11.
Baſſum. 36, 14.
Batillo. Ep. 14, 9.
Batillum. I. S. 5, 36.
Batinos. III. Od. 4, 15.
Beabit. II. Epl. 2, 121.
Bearis. II. Od. 3, 5.
Beat. IV. 8, 29.
Beata. Ep. 8, 11. 16, 41. C. S. 59. I. Epl. 2, 44.
Beatæ. II. Od. 6, 21. 19, 13. III. 29, 11. II. S. 4, 95.
Beatam. III. Od. 26, 9.
Beate Mecænas. Ep. 9, 4.
Beati. II. Od. 4, 13. 3, 39. IV. 9, 47. II. S. 6, 74. 8, 1. II. Epl. 1, 139. 2, 208.
Beatior. III. Od. 9, 4. 16, 32.
Beatis. I. 29, 1. I. S. 1, 89.
Beato. I. Epl. 10, 14.
Beatorum. II. Od. 2, 18.
Beatum. 16, 28. III. 7, 3. IV. 9, 46. I. S. 1, 117. I. Epl. 6, 2. 47. 14, 10. 16, 18.
Beatus. I. Od. 27, 11. II. 18, 14. Ep. 2, 1. I. S. 3, 142. 4, 21. II. S. 4, 92. 6, 96. I. Epl. 2, 10. A. P. 425.
Beet. I. Epl. 18, 75.
Bella fama. I. S. 4, 114.
Bella. II. Od. 12, 1. IV. 1, 2.
acuta. IV. 4, 76.
aſpera. II. Epl. 1, 17.
Cantabrica. I. 18, 55.
Martia. A. P. 402.
matribus deteſtata. I. Od. 1, 24. 25.
pugnata ſub Ilio. III. Od. 19, 4.
Punica. II. Epl. 1, 162.
terra pugnata marique. I. 16, 25.
triſtia. A. P. 73.
Bellante. C. S. 51.
Bellantis. III. Od. 2, 7.
Belle. I. S. 4, 136.
Bellerophonte. III. Od. 12, 7.
Bellerophontem. IV. 11, 28.
Bellerophonti. III. 7, 15.
Belli. II. 1, 2. 34. 13, 28. 19, 18. IV. 14, 38. I. S. 3, 107. 4, 61. I. Epl. 2, 1. 9. 20, 23. II. 1, 230. 2, 47.
Bellica res. IV. Od. 3, 6.
Bellicoſis. III. 3, 57.
Bellicoſus. II. 12, 3.
Bellis. Ep. 16, 1. II. Epl. 1, 93.
Bello. I. Od. 12, 42. 32, 6. II. 16, 5. III. 26, 3. Ep. 9, 24. I. S. 3, 104. II. 2, 111.
Bellona. II. S. 3, 223.
centiceps. II. Od. 13, 34.
ingens. II. S. 3, 325. 326.
multorum capitum. I. Epl. 1, 76.
petita ferro. Ep. 5, 10.
prava. II. S. 7, 70. 71.
Belluis. III. Od. 27, 27.
ſævis. I. 12, 22. 23.
Bellum. II. 7, 25. IV. 5, 27. I. S. 5, 8. 7, 11. 16. II. 3, 267. A. P. 315.
ductum ſeditionibus ſedit. III. Od. 8, 30.
funebre I. Epl. 19, 49.
hoc libenter militabitur in ſpem tuæ gratiæ Ep. 1, 23. 24.
incuteret Lucanis. II. S. 1, 34. 39.
indico ventri. I. 5, 7. 8.
lacrymoſum. I. Od. 21, 13.
nobile. A. P. 137.
Trojanum. A. P. 147.
Bene. II. Od. 7, 10. 10, 14. I. S. 4, 17. 67. 9, 22. 44. 68. &c.
Bene *pro* valde. Bene ſodum potus. II. Od. 12, 15. Bene mano. I. S. 3, 61.
Beneventum. I. S. 5, 71.
Benigna. II. Od. 18, 10. III. 16, 52.
Benigne. I. Epl. 7, 16. 62. 16, 4.
Benigni vepres. 16, 8.
Benignis. IV. Od. 2, 52.

Be-

H. Od. 16, 38.
IV. 9, 8.
næ. I. Epl. 18, 47.
:. A. P. 275.
C. S. 62.
ſupellex. I. S. 6, 118.
. II. 3, 144.
. 8, 56.
I. 5, 45.
n. *ibid.* 62.
. I. Epl. 11, 18.
t. III. Od. 24, 9.
ı. I. Epl. 16, 54.
ous. A. P. 379.
igues Aſiæ. I. Epl. 3, 5.
it. IV. Od. 1, 40. A. P.

. Od. 22, 17. 37, 19.
. III, 8, 24. 11, 9. 16,
7, 1. Ep. 7, 3.
II. Od. 18, 9. II. S. 3,
9. I. Epl. 7, 59. 11, 4.
I. Od. 5, 6. 20, 16.
I. 8, 4. III. 1, 11. I. S.

n tranſire. *Bentl.* I. Epl.

entl. I. S. 6, 126.
I. Od. 7, 11. 9, 18. II.

conſpuet alpes. II. S.

b. IV. Od. 2, 47. II. S.

. II. S. 3, 4.
Ep. 1, 29.
I. Epl. 15, 36.
I. Od. 2, 31.
ıs. I. S. 5, 26.
II. 6, 103.
.2, 123.
III. Od. 9, 2. Ep. 11, 27.
III. Od. 25, 10.
. 18, 11. Ep. 14, 5. I.
5. I. Epl. 4, 1.
II. Od. 7, 1.
ıs. I. S. 5, 41.
III. Od. 15, 6.
V. 1, 27.
I. 13, 9.
9, 1. Ep. 11, 11.
I. Epl. 6, 68. II. 2, 4.
:a trudit apros in ob-
ı plagas. Ep. 2, 31. 32.
angue. I. Epl. 17, 30.
. Od. 32, 10.

Canem. I. S. 7, 25. I. Epl. 18, 51.
Canemus. IV. Od. 15, 32.
Canendo. III. 11, 2. II. S. 5, 58.
Canentes. IV. Od. 6, 37.
Canere. II. Epl. 2, 80.
Canerent. A. P. 277.
Caneret. I. Od. 15, 4.
Canes. I. Epl. 18, 46.
infernæ. I. S. 8, 35.
Suburranæ. Ep. 5, 58.
Canet. II. Epl. 2, 9.
Canibus. Ep. 17, 12. II. S. 6, 115. A. P. 162.
Canicula rubra. II. S. 5, 39.
Caniculæ flagrantis atrox hora. III. Od. 13, 9.
Canidia. Ep. 3, 8. 5, 15. 48. 17, 6. II. S. 8, 95.
Albutii. II. S. 1, 48.
Canidiæ. I. 8, 48.
Canidiam. *ibid.* 24.
Canis acer. Ep. 12, 6.
animal domeſticum. I. S. 2, 128. II. 2, 64. 5, 83.
jejunæ. Ep. 5, 23.
ignavus. 6, 1. 2.
immundus. I. Epl. 2, 26.
prægnans. III. Od. 27, 2.
pro fidere. I. Epl. 10, 16.
rabioſa. II. Epl. 2, 75.
Canis *propr.* II. S. 2, 56.
Caniſtris. II. S. 6, 105.
Canit. IV. Od. 2, 13. I. S. 10, 43.
Canitie. II. Od. 11, 8.
Canities moroſa. I. 11, 17. 18.
Canoræ. A. P. 322.
Canoris. I. Od. 12, 11.
Canores. II. Epl. 2, 76.
Canorus. II. Od. 20, 15.
Cantaber. III. 8, 22. IV. 14, 41. I. Epl. 12, 26.
Cantaber bellicoſus. II. Od. 11, 1.
Cantabimus. III. 28, 9.
Cantabitur. II. S. 1, 46.
Cantabo. A. P. 137.
Cantabrica. I. Epl. 18, 55.
Cantabrum. II. Od. 6, 2.
Cantamus. I. 6, 19.
Cantare. I. S. 10, 19.
inducant animum. 3, 2.
rivos. II. Od. 19, 11.
Cantat. I. S. 2, 107. 5, 15. A. P. 414.
Cantemus. II. Od. 9, 19.
Cantharis. I. 20, 2.
Cantharus. I. Epl. 5, 23.
Canto. III. Od. 1, 4. I. S. 9, 25.
Lalagen. I. 22, 10.
Cantor. I. S. 3, 129. A. P. 155. 407.
Cantoribus. I. S. 3, 1.
Cantoris. 2, 5.
Cantu. III. Od. 7, 30.
Cantu levato omne malum. Ep. 13, 17.
tremulo ſollicitas Venerem. IV. Od. 13, 5. 6.
Cantum. I. S. 1, 10.
Cantus. I. Od. 24, 3. II. 12, 14. III. 1, 20. C. S. 22.
Canum vigilum excubiæ. III. Od. 16, 2. 3.
Canuſi. I. S. 5, 91. II. 3, 168.
Canuſini. I. 10, 30.
Capacibus. II. Od. 7, 22.
Capaciores. Ep. 9, 33.
Capax. III. Od. 1, 16.
Cape. *Bentl.* 8, 27.
Capella. I. S. 1, 110.
Capellæ. Ep. 16, 49. I. Epl. 7, 86.
Capellis æſtatem defendit. I. Od. 17, 3.
Caper. Ep. 10, 23.
Capeſſens. II. S. 7, 7.
Capiet. I. 1, 46. II. 3, 209. A. P. 362.
Capilli nitidi. I. Epl. 14, 32.
Capillis. II. Od. 13, 35. III. 29, 4.
aſperis. Ep. 5, 27.
incomptis. I. Od. 12, 41.
odoratis. III. 20, 14.
unctis. I. 29, 7. 8.
Capillo. I. S. 6, 33.
nigro. A. P. 37.
paſſo. I. S. 8, 24.
Capillos. I. Epl. 1, 94.
canos. II. Od. 11, 15.
intonſos. Ep. 15, 9.
molles. A. P. 35.
nigros. I. Epl. 7, 26.
nitentes coronatus Malabatro Syrio. II. Od. 7, 7. 8.
Capillus albeſcens. III. 14, 25.
Albus. Ep. 17, 23.
Capit. I. S. 4, 28. II. 6, 69. II. 7, 46.
te tantus amor ſcribendi. *Bentl.* II. 1, 10.
Capitalis. I. 7, 13.
Capite *Nomen.* II. 2, 38. 132. 5, 92. 8, 58.

Brutum. I. S. 7, 23. 24. I. Epl. 5, 26.
Bubalo. Ep. 6, 14.
Buccas. I. S. 1, 21.
Bullati. I. Epl. 11, 1.
Buſto. III. Od. 3, 40.
Butram. *Bentl.* I. Epl. 5, 26.
Byzantia. II. S. 4, 6.

C.

CAballi. I. S. 6, 103.
Caballo. 6, 59.
Caballum. I. Epl. 7, 88. 18, 36.
Caballus. 14, 43.
Cacatum. I. S. 8, 38.
Cachinnum tollent. A. P. 113.
Cacumina. Ep. 16, 28.
Cadant. II. Epl. 1, 52. A. P. 53. *alii legunt* cadent.
Cadat. I. S. 2, 40. II. Epl. 1, 47. 176.
Cadaver. II. S. 5, 85.
Cadavera. I. 8, 8.
Cadent. A. P. 70.
Cadi. III. Od. 15, 16.
Cadis. *nom.* II. S. 3, 116.
nec parce tibi deſtinatis. II. Od. 7, 20.
ſiccatis cum fæce diffugiunt amici. I. 35, 26. 27.
Cadmo. I. S. 6, 39.
Cadmus. A. P. 187.
Cado. III. Od. 29, 2.
Caduco. 4, 44.
Caducum. II. 13, 11.
Cadit. III. Od. 18, 5. IV. 1, 36. Ep. 10, 19.
Cadum. III. Od. 14, 18. 19, 5. IV. 12, 17.
temeti. II. Epl. 2. 163.
Cadunt. A. P. 61.
Cadus. IV. Od. 11, 2.
Cæca. II. Od. 13, 16. II. S. 3, 269.
Cæcilio. A. P. 54.
Cæcilius. II. Epl. 1, 59.
Cæcior. I. S. 2, 91.
Cæcos. III. Od. 27, 21. rapit furor. *Bentl.* Ep. 7, 13.
Cæcuba. II. Od. 14, 25. II. S. 8, 15.
Cæcubam. I. Od. 20, 9.
Cæcubum. 37, 5. III. 28, 3. Ep. 9, 36.
Cæcum. I. S. 3, 39. II. 3, 44.
Cæcus. I. Od. 18, 14. Ep. 7, 13. I. Epl. 17, 4.
Cædam. II. Epl. 1, 220.
Cædas. I. S. 3, 120.
Cæde. III. Od. 5, 20. 23, 14.
Cædebat. I. S. 3, 110.
Cædem. I. Od. 8, 16.
Cædere ſaxis populum. II. S. 3, 128.
Cædes. II. Od. 1, 35. III. 2, 12. 24, 26. IV. 4, 59.
Cædibus. A. P. 392.
Cædimur. II. Epl. 2, 97.
Cælatum novem Muſis opus. 2, 92.
Cæmenta. III. Od. 1, 35.
Cæmentis. 24, 3.
Cæpe. I. Epl. 12, 21.
Cærula. Ep. 13, 16.
Cæruleæ. 16, 7.
Cæſa. 2, 59.
Cæſar. I. Od. 2, 52. 37, 16. III. 14, 3. IV. 15, 4. I. S. 3, 4. II. Epl. 1, 4.
Cæſare. I. Od. 12, 52. 21, 14. III. 14, 16. IV. 2, 48. 5, 27. 15, 17. Ep. 9, 2. II. S. 1, 84. I. Epl. 5, 9
Cæſarem. I. Od. 35, 29. III. 4, 37. IV. 2, 34. 5, 16. Ep. 9, 28.
Cæſariem. I. Od. 15, 14.
Cæſaris. 2, 44. 6, 11. 12, 51. II. 9, 20. 12, 10. III. 25, 4. Ep. 1, 3. 9, 37. I. S. 9, 18. II. S. 1, 11. 19. I. Epl. 12, 28. 13, 18. II. 2, 48.
Cæſus. I. S. 2, 42. 66.
Cætera. I. Od. 9, 9. III. 29, 33. IV. 2, 60. Ep. 13, 7. I. S. 1, 13. 2, 95. 3, 77. 10, 5. II. 6, 14. 8, 26. I. Epl. 1, 10. 10, 3. 50. II. 1, 20. 2, 65. 131. 205.
Cæteris. IV. Od. 6, 5.
Calaber. I. Epl. 7, 14.
Calabræ. III. Od. 16, 33. IV. 8, 20.
Calabriæ. I. 31, 5.
Calabris. Ep. 1, 27. II. 2, 177.
Calabros. I. Od. 33, 16.
Calais. III. 9, 14.
Calami. I. 15, 17. II. S. 3, 7.
Calamo. A. P. 447.
Calamum. II. Epl. 1, 113.
Calcanda. I. Od. 28, 16.
Calcar. II. Epl. 1, 217.
Calce. II. S. 1, 55.
Calceus. I. 3, 32. I. Epl. 10, 48
Caldior. I. S. 3, 53.
Calebo. IV. Od. 13, 33.
Calefactat. II. Epl. 2, 169.
Calenam vitem falce premere. I. Od. 31, 9
Calendæ. I. S. 3, 87.
Calendis. III. Od. 8, 1. Ep. 2, 70.
Calentem. II. Od. 6, 22.
Calentes. 16, 19.
Calentis. Ep. 11, 13.
Cales (calet. *Bentl.*) Ep. 17, 35.
Calet. I. Od. 4, 19.
Calet morbo mentis. II. S. 3, 80.
Calet ſcribendi ſtudio. II. Ep. 1, 108. 109.
Calibus. IV. Od. 12, 14.
Calicem. II. S. 4, 79.
Calices. 8, 35.
fœcundi quem non fecere diſertum. I. Epl. 5, 19.
ſiccat. H. S. 6, 68.
Calidæ. III. Od. 27, 70.
Calidus. 14, 27. I. Epl. 3, 33. II. 2, 71.
Caliendrum *triſyl.* I. S. 8, 48.
Caliginoſa. III. Od. 29, 30.
Callemus. A. P. 274.
Callida. III. Od. 11, 4. A. P. 47.
Callidi. III. Od. 24, 40.
Callidum. I. 10, 7. II. 18, 35.
Callidus. II. S. 3, 83.
Callimachus. II. Epl. 2, 100.
Calliope. III. Od. 4, 2.
Calo argutus. I. Epl. 14, 42.
Calena. I. Od. 31, 9.
Caleno. 20, 9.
Calones. I. S. 6, 103.
Calor. I. Epl. 7, 5.
Calores. IV. Od. 9, 11.
Caloribus. III. 24, 37.
Caluiſſe. 21, 12.
Calvum. I. S. 10, 19.
Camelo. II. Epl. 1, 195.
Cameram. II. S. 3, 273.
Camillis. I. Epl. 1, 64.
Camillum. I. Od. 12, 42.
Camino. I. S. 5, 81. II. 3, 321.
Caminus. I. Epl. 11, 19.
Camœna. I. Od. 12, 39. I. Epl. 1, 1.
Camœnæ. III. Od. 4, 21. Dauniæ. IV. 6, 27.
duloes. I. Epl. 19, 5.
gaudentes rure. I. S. 10, 45.

Grajæ. II. Od. 16, 38.
graves. IV. 9, 8.
inhumanæ. I. Epl. 18, 47.
Tragicæ. A. P. 275.
Camœnis. C. S. 62.
Campana ſupellex. I. S. 6, 118.
trulla. II. 3, 144.
Campanis. 8, 56.
Campano. I. 5, 45.
Campanum. *ibid.* 62.
Campeſtre. I. Epl. 11, 18.
Campeſtres. III. Od. 24, 9.
Campeſtris. I. Epl. 18, 54.
Campeſtribus. A. P. 379.
Campi pingues Aſiæ. I. Epl. 3, 5.
Campi *genit.* IV. Od. 1, 40. A. P. 162.
Campis. I. Od. 22, 17. 37, 19. II. 9, 24. III, 8, 24. 11, 9. 16, 42. IV. 7, 1. Ep. 7, 3.
Campo. III. Od. 18, 9. II. S. 3, 55. 6, 49. I. Epl. 7, 59. 11, 4.
Campos. II. Od. 5, 6. 20, 16.
Campum. I. 8, 4. III. 1, 11. I. S. 1, 91.
differtum tranſire. *Bentl.* I. Epl. 6, 59.
fugio. *Bentl.* I. S. 6, 126.
Campus. I. Od. 7, 11. 9, 18. II. 1, 30.
Cana nive conſpuet alpes. II. S. 5, 41.
Canam *verb.* IV. Od. 2, 47. II. S. 4, 11.
Canas *verb.* II. S. 3, 4.
Candens. Ep. 1, 29.
Candente. I. Epl. 15, 36.
Candentes. I. Od. 2, 31.
Candentibus. I. S. 5, 26.
Canderet. II. 6, 103.
Candida. I. 2, 123.
Candidæ. III. Od. 9, 2. Ep. 11, 27.
Candidam. III. Od. 25, 10.
Candide. I. 18, 11. Ep. 14, 5. I. S. 10, 86. I. Epl. 4, 1.
Candidi. III. Od. 7, 1.
Candidiores. I. S. 5, 41.
Candidis. III. Od. 15, 6.
Candido. IV. 1, 27.
Candidos. I. 13, 9.
Candidum. 9, 1. Ep. 11, 11.
Candidus. I. Epl. 6, 68. II. 2, 4.
Cane multa trudit apros in obſtantes plagas. Ep. 2, 31. 32.
pejus & angue. I. Epl. 17, 30.
Canebat. I. Od. 32, 10.
Canem. I. S. 7, 25. I. Epl. 18, 51.
Canemus. IV. Od. 15, 32.
Canendo. III. 11, 2. II. S. 5, 58.
Canentes. IV. Od. 6, 37.
Canere. II. Epl. 2, 80.
Canerent. A. P. 277.
Caneret. I. Od. 15, 4.
Canes. I. Epl. 18, 46.
infernæ. I. S. 8, 35.
Suburranæ. Ep. 5, 58.
Canet. II. Epl. 2, 9.
Canibus. Ep. 17, 12. II. S. 6, 115. A. P. 162.
Canicula rubra. II. S. 5, 39.
Caniculæ flagrantis atrox hora. III. Od. 13, 9.
Canidia. Ep. 3, 8. 5, 15. 48. 17, 6. II. S. 8, 95.
Albutii. II. S. 1, 48.
Canidiæ. I. 8, 48.
Canidiam. *ibid.* 24.
Canis acer. Ep. 12, 6.
animal domeſticum. I. S. 2, 128. II. 2, 64. 5, 83.
jejunæ. Ep. 5, 23.
ignavus. 6, 1. 2.
immundus. I. Epl. 2, 26.
prægnans. III. Od. 27, 2.
pro fidere. I. Epl. 10, 16.
rabioſa. II. Epl. 2, 75.
Canis *propr.* II. S. 2, 56.
Caniſtris. II. S. 6, 105.
Canit. IV. Od. 2, 13. I. S. 10, 43.
Canitie. II. Od. 11, 8.
Canities moroſa. I. 11, 17. 18.
Canoræ. A. P. 322.
Canoris. I. Od. 12, 11.
Canoros. II. Epl. 2, 76.
Canorus. II. Od. 20, 15.
Cantaber. III. 8, 22. IV. 14, 41. I. Epl. 12, 26.
Cantaber bellicoſus. II. Od. 11, 1.
Cantabimus. III. 28, 9.
Cantabitur. II. S. 1, 46.
Cantabo. A. P. 137.
Cantabrica. I. Epl. 18, 55.
Cantabrum. II. Od. 6, 2.
Cantamus. I. 6, 19.
Cantare. I. S. 10, 19.
inducant animum. 3, 2.
rivos. II. Od. 19, 11.
Cantat. I. S. 2, 107. 5, 15. A. P. 414.
Cantemus. II. Od. 9, 19.
Cantharis. I. 20, 2.
Cantharus. I. Epl. 5, 23.
Canto. III. Od. 1, 4. I. S. 9, 25.
Lalagen. I. 22, 10.
Cantor. I. S. 3, 129. A. P. 155. 407.
Cantoribus. I. S. 3, 1.
Cantoris. 2, 5.
Cantu. III. Od. 7, 30.
Cantu levato omne malum. Ep. 13, 17.
tremulo ſollicitas Venerem. IV. Od. 13, 5. 6.
Cantum. I. S. 1, 10.
Cantus. I. Od. 24, 3. II. 12, 14. III. 1, 20. C. S. 22.
Canum vigilum excubiæ. III. Od. 16, 2. 3.
Canuſi. I. S. 5, 91. II. 3, 168.
Canuſini. I. 10, 30.
Capacibus. II. Od. 7, 22.
Capaciores. Ep. 9, 33.
Capax. III. Od. 1, 16.
Cape. *Bentl.* 8, 27.
Capella. I. S. 1, 110.
Capellæ. Ep. 16, 49. I. Epl. 7, 86.
Capellis æſtatem defendit. I. Od. 17, 3.
Caper. Ep. 10, 23.
Capeſſens. II. S. 7, 7.
Capiet. I. 1, 46. II. 3, 209. A. P. 362.
Capilli nitidi. I. Epl. 14, 32.
Capillis. II. Od. 13, 35. III. 29, 4.
aſperis. Ep. 5, 27.
incomptis. I. Od. 12, 41.
odoratis. III. 20, 14.
unctis. I. 29, 7. 8.
Capillo. I. S. 6, 33.
nigro. A. P. 37.
paſſo. I. S. 8, 24.
Capillos. I. Epl. 1, 94.
canos. II. Od. 11, 15.
intonſos. Ep. 15, 9.
molles. A. P. 35.
nigros. I. Epl. 7, 26.
nitentes coronatus Malabatro Syrio. II. Od. 7, 7. 8.
Capillus albeſcens. III. 14, 25.
Albus. Ep. 17, 23.
Capit. I. S. 4, 28. II. 6, 69. II. 7, 46.
te tantus amor ſcribendi. *Bentl.* II. 1, 10.
Capitalis. I. 7, 13.
Capite *Nomen.* II. 2, 38. 131. 5, 92. 8, 58.

Cerrus. II. Od. 10, 3. II. S. 5, 88. 94. I. Epi. 16, 50. A. P. 46. 267. II. S. 3, 34.
Certum. I. Epi. 7, 13.
Cervus. II. S. 6, 116.
Cesarque. IV. Od. 9, 17.
Cecidere. IV. Od. 2, 14. 4, 36 A. P. 70.
Cecidit *penult. producta.* III. Od. 5, 35.
Cecidit *penult. brev.* IV. 2, 19. I. Epi. 12, 17.
Cecilius. C. S. 55.
Cecinit. Ep. 13, 63. I. S. 9, 30.
Cecropius. IV. Od. 12, 6.
Cecropius. II. 1, 21.
Cedat. III. 30, 7. I. S. 3, 91. II. Epi. 2, 174.
Cede. I. Epi. 18, 44.
Cedentem. II. S. 2, 13.
Cedere. III. Od. 8, 24.
Celatus. II. S. 1, 69. A. P. 258.
Celer. II. Od. 3, 17, 19.
Celer. Ep. 17. II. 17, 71. II. S. 1, 134.
Celit. I. Od. 35, 26. II. Epi. 1, 67. *Bonit.*
ager mihi in ufum *Bonit.* II. S. 6, 114.
Cedro. A. P. 332.
Celsa. II. S. 4, 70.
Celebrem. 4, 61.
Celamus. 8, 48.
Celare. 5, 104. 8, 74.
Celsa. C. S. 10.
Celar. III. Od. 3, 50. IV. 14, 45. I. Epi. 16, 24.
Celare. IV. Od. 9, 30.
Celeberrima. I. Epi. 17, 28.
Celebrare. I. Od. 7, 6. 12, 2. A. P. 237.
Celebret. II. S. 1, 62.
Celebris. II. Od. 12, 20.
Celeni. III. 3, 42. I. Epi. 15, 25.
Celer. II. Od. 7, 13. III. 4, 76. 12, 18.
Celerem. I. Epi. 20, 25. IV. Od. 6, 38.
Celeres. I. Od. 21, 10. 15, 3. 16, 24. III. 11, 14. 20, 9. 29, 53. IV. 7, 21. 8, 15. I. Epi. 18, 50.
Celeri. I. Od. 24, 5.
Celeris. III. 28, 15. A. P. 201.
Celer. I. S. 2, 65.
Celia. II. 8, 46.
Cellis. I. Od. 37, 6. I. S. 8, 2.
Celfe. II. Od. 16, 22. III. 4, 18.
Celfe. I. Epi. 8, 17.
Celfi. A. P. 346.
Celfo *progr.* I. Epi. 8, 1.
Celfus Apronianus. Ep. 16, 19.
Celfus *progr.* I. Epi. 3, 15.
Cenfebo. I. Epi. 14, 44.
Cenfes. I. Epi. 6, 5.
Cenfet. 2, 9. 6, 85. 8, 5. 17, 3.
Cenfor. I. S. 6, 120. A. P. 174.
Cenforius. IV. Od. 8, 2.
Cenfora. II. Epi. 2, 120.
Cenfu. II. S. 3, 169. 312. I. Epi. 7, 36.
Cenfum. II. S. 2, 13. I. Epi. 7, 25.
Cenfus. II. Od. 15, 13.
Cenfus *pro in cenfu profcribere.* Cenfus equeftrem nummum. A. P. 383.
Centauros. I. Od. 18, 2.
Centauri. IV. 2, 13.
Centauro. Ep. 19, 11.
Centeno. I. S. 2, 42.
Centiceps bellua. II. Od. 13, 34.
Centimanum gigan. 17, 14. alio loco Gyas.
Centum. 14, 26. 20, 31. III. 8, 14. 16, 13. 17, 13. IV. 2, 43. 3, 19. Ep. 6, 8. 27, 31. I. S. 2, 45. 50. II. S. 3, 37. 70. 83. 6, 23. I. Epi. 7, 91. II. 1, 36. 39. A. P. 324.
Centuria. A. P. 346.
Centurionibus. I. S. 2, 13.
Cepere. A. P. 80.
Cepiffet. II. S. 3, 10.
Cepit. 3, 224. II. Epi. 1, 156.
Cera. II. S. 3, 14. I. Epi. 6, 62.
Ceratis. IV. Od. 2, 3.
Cerberus immanis janitor tuus. III. 11, 23. 26. 27.
Infons. II. 14, 19.
Cerea. I. 17, 2. I. S. 8, 30. 34.
Cerea imagine. I. S. 6, 43.
Cereus. Ep. 17, 10.
Cerebri in feliem. I. S. 2, 22. 32.
Cerebro trunca illapfus. II. Od. 17, 27.
Cerebrofus *pro facile irafcens.* I. S. 7, 28.
Cerebrum. II. 3, 23.
Cererem jugera innocuus ferunt III. Od. 23, 11. 13.
Cererem tellus inerma reddit. Ep. 16, 43.

is. I. S. 6, 94.
s. II. Epl. 2, 170. 171.
is. I. 6, 3. 4.
us. II. 1, 109.
i. P. 368.
. S. 2, 108. I. Epl. 10,
ere. III. Od. 24, 23.
Epl. 7, 58.
. P. 158. I. S. 4, 47.
ne. Ep. 13, 15.
II. S. 3, 49.
I. S. 5, 100. 6, 27.
. Epl. 2, 5. 6.
15, 28.
ollo *pro* verax. I. Od.
. I. Epl. 7, 75.
ip. 15, 16.
.. S. 21. 22.
Od. 1, 27.
orum præda rapacium.
4, 50.
bacha ferre jugum. II.
gaces cohibentis arcu.
, 33. 34.
s jaculari. III. 12, 10.
15, 29. I. Epl. 10, 34.
o. III. Od. 8, 4.
I. 19, 13. II. 15, 17.
mina tibiæ. II. 19, 19.
. III. 28, 8. I. Epl.
ad ſtrepitum citharæ
. I. Epl. 2, 31.
Epl. 7, 57. 10, 46. II.
I. Od. 35, 15.
. 27, 58. II. S. 3, 155.
, 70.
Od. 27, 13. I. Epl. 7, 78.
7.
I. S. 7, 100.
I. Epl. 2, 31.
19, 10.
I. 2, 14.
I. Od. 1, 26.
Bentl. II. S. 1, 32.
. Epl. 18, 43.
I. S. 7, 31.
. Od. 11, 15.
. S. 5, 44.
II. Epl. 2, 117. A. P.
Ceu. IV. Od. 4, 43.
in Charybdi laboras. I. Od. 27, 19.
Charybdim. A. P. 145.
Charta. I. S. 10, 4.
Chartæ *gen. ſing.* 5, 104. I. Epl. 13, 6.
Chartæ *nom. plur.* IV. Od. 8, 21. A. P. 310.
Charus. II. Epl. 1, 113.
Chareis. IV. Od. 9, 31. I. S. 4, 36. 101. 139. II. Epl. 2, 35. 161. 270.
Chœrilus. II. Epl. 1, 233. A. P. 357.
Chia. Ep. 9, 34.
Chiæ. IV. Od. 13, 7.
Chii. II. S. 3, 115.
Chimæra. I. Od. 27, 24.
Chimæræ. II. 17, 13. IV. 2, 16.
Chio. I. S. 10, 24.
Chios. I. Epl. 11, 1. 22.
Chiragra juſta contudit articulos. II. S. 7, 15. 16.
nodoſa. I. Epl. 1, 31.
Chium. III. Od. 19, 5. II. S. 8, 15. 48.
Chlamydem. I. Epl. 17, 31.
Chlamydes. 6, 40.
Chlamydum. *ibid.* 44.
Chloë. I. Od. 23, 1. III. 9, 9. 19. 19, 27.
Chloën. III. 7, 10. 9, 6. 26, 12.
Chlori. 15, 8.
Chloris. II. Od. 5, 18.
Chorda ſemper obberrat eadem. A. P. 356.
ſonum reddit. *ibid.* 348.
Chordis. I. S. 3, 8.
verba ſocianda loquor. IV. Od. 9, 4.
Choreas. I. 9, 16.
Choreis. II. 29, 25. IV. 6, 15.
Chori leves. I. 1, 31.
Choris. III. 4, 25.
nec ferre pedem dedecuit. II. 12, 17.
Choro Pleiadum ſcindente nubes. IV. 14, 21. 22.
puellarum inſereres. II. 5, 21. 22.
Choros ducit. I. 4, 5.
inter amabiles vatum ponere. IV. 3, 14. 15.
Chorus. C. S. 75. II. Epl. 1, 134. 2, 77. A. P. 193. 283.
Chremes. Ep. 1, 33. A. P. 94.
Chremeta I. S. 10, 40.
Chryſippi. II. 3, 44.
Chryſippo. I. Epl. 2, 4.
Chryſippus. I. S. 3, 127. II. 3, 287.
Cibaria. I. 1, 32.
Cibo. Ep. 5, 39.
Ciboria lævia Maſſico exple. II. Od. 7, 21. 22.
Cibum projectum odoreris. Ep. 6, 10.
Cibus. II. S. 3, 153.
Cicatricum. I. Od. 35, 33.
Cicatrix fœda. I. S. 5, 60.
Cicere. II. 3, 182.
Ciceris. I. 6, 115. II. 6, 84.
Cicerri (Cicirri. *Bentl.*) I. 5, 52.
Cicerrus (Cicirrus. *Bentl.*) *ibid.* 65.
Ciconia. II. 2, 49.
Cicorea. I. Od. 31, 16.
Cicuta. II. S. 1, 56.
Cicutæ. II. Epl. 2, 53.
Cicutæ *propr.* II. S. 3, 69.
Cicutam *propr. ibid.* 175.
Cicutis allium nocentius. Ep. 3, 3.
Cimex. I. S. 10, 78.
Cinctus. II. 8, 10.
Cinctutis. A. P. 50.
Cinerem. I. Epl. 15, 39.
Cineres. II. Od. 8, 9. IV. 13, 28. Ep. 16, 11. A. P. 471.
Cineri. II. Od. 1, 8.
Cinge. III. 30, 16.
Cingentem. 25, 20.
Ciniflones. I. S. 2, 98.
Cinis. Ep. 17, 33.
Cippus. I. S. 8, 12.
Circa. I. Od. 3, 10. 18, 2. 25, 15. II. 5, 5. IV. 1, 6. 2, 30. II. S. 6, 34. A. P. 132.
Circæa. Ep. 1, 30.
Circæis. II. S. 4, 33.
Circe (circa. *Bentl.*) Ep. 17, 17.
Circen. I. Od. 17, 20.
Circes. I. Epl. 2, 23.
Circiter. 7, 47.
Circo. II. S. 3, 183.
Circum. I. Od. 1, 34. II. 16, 11. Ep. 2, 66. I. S. 3, 135. 6, 58. 82. II. 3, 146. 281. 4, 84. 8, 7. I. Epl. 1, 49. bis. II. 2, 93.
Circumagi. I. S. 9, 17.
Circumdata. 2, 96. 99.
Circumgemit. Ep. 16, 52.

Cautus. II. Od. 10, 3. II. S. 5, 88. 94. I. Epl. 16, 50. A. P. 46. 267. II. S. 5, 94.
Cavum. I. Epl. 7, 33.
Cavus. II. S. 6, 116.
Ceæque. IV. Od. 9, 17.
Cecidere. IV. Od. 2, 24. 4, 9. A. P. 70.
Cecidit *penult. producta.* III. Od. 6, 35.
Cecidit *penult. brevi.* IV. 2, 15. I. Epl. 12, 27.
Cecinisse. C. S. 25.
Cecinit. Ep. 13, 11. I. S. 9, 30.
Cecropiæ. IV. Od. 12, 6.
Cecropio. II. 1, 22.
Cedat. III. 20, 7. I. S. 1, 119. II. Epl. 2, 174.
Cede. I. Epl. 18, 44.
Cedentem. II. S. 2, 13.
Cedere. III. Od. 8, 24.
Cederet. II. S. 1, 65. A. P. 258.
Cedes. II. Od. 3, 17. 19.
Cedet. Ep. 15, 15. 17, 75. II. S. 2, 134.
Cedit. I. Od. 35, 26. II. Epl. 2, 67. *Bentl.*
ager mihi in usum. *Bentl.* II. S. 2, 134.
Cedro. A. P. 332.
Cedunt. II. S. 4, 70.
Celabitur. 4, 11.
Celantia. 8, 28.
Celare. 5, 104. 8, 74.
Celas. C. S. 10.
Celat. III. Od. 3, 50. IV. 14, 45. I. Epl. 16, 24.
Celata. IV. Od. 9, 30.
Celeberrima. I. Epl. 17, 28.
Celebrare. I. Od. 7, 6. 12, 2. A. P. 287.
Celebret. II. S. 2, 62.
Celebris. II. Od. 12, 20.
Celent. III. 3, 42. I. Epl. 15, 23.
Celer. II. Od. 7, 13. III. 4, 76. 12, 12.
Celerem. I. Epl. 20, 25. IV. Od. 6, 39.
Celeres. I. Od. 22, 10. 15, 3. 16, 24. III. 11, 14. 20, 9. 29, 53. IV. 7, 22. 8, 15. I. Epl. 18, 90.
Celeri. I. Od. 24, 5.
Celeris. III. 28, 12. A. P. 261.
Celet. I. S. 2, 85.
Cella. II. 8, 46.
Cellis. I. Od. 37, 6. I. S. 8, 8.
Celsæ. II. Od. 10, 10. III. 4, 14.
Celse. I. Epl. 8, 17.
Celsi. A. P. 342.
Celso *propr.* I. Epl. 8, 1.
Celsus Apenninus. Ep. 16, 29.
Celsus *propr.* I. Epl. 3, 15.
Censebo. I. Epl. 14, 44.
Censes. I. Epl. 6, 5.
Censet. 2, 9. 6, 65. 9, 5. 27, 3.
Censor. I. S. 6, 20. A. P. 174.
Censorine. IV. Od. 8, 2.
Censoris. II. Epl. 2, 110.
Censu. II. S. 3, 169. 324. I. Epl. 7, 56.
Censum. II. S. 1, 75. I. Epl. 1, 43.
Census. II. Od. 15, 13.
Census *pro* in censu professus. Census equestrem summam. A. P. 383.
Centaurea. I. Od. 18, 8.
Centauri. IV. 2, 15.
Centaurus. Ep. 13, 11.
Centena. I. S. 3, 15.
Centiceps bellua. II. Od. 13, 34.
Centimanus gigas. 17, 14. *alii legunt* Gyas.
Centum. 14, 26. 16, 33. III. 8, 14. 11, 17. 27, 33. IV. 1, 15. 2, 19. Ep. 9, 29. 17, 32. I. S. 1, 45. 50. II. S. 3, 23. 70. 85. 6, 33. I. Epl. 6, 41. II. 1, 36. 39. A. P. 326.
Centuriæ. A. P. 341.
Centurionibus. I. S. 6, 73.
Cepere. A. P. 80.
Cepisset. II. S. 3, 10.
Cepit. 3, 222. II. Epl. 1, 156.
Cera. II. S. 5, 54. I. Epl. 6, 62.
Ceratis. IV. Od. 2, 2.
Cerberus immanis janitor aulæ. III. 11, 15. 26. 17. insons. II. 19, 29.
Cerea. I. 13, 2. I. S. 8, 30. 32.
Cerea imagine. I. S. 8, 43.
Cereas. Ep. 17, 16.
Cerebri te felicem. I. S. 9, 11. 12.
Cerebro truncus illapsus. II. Od. 17, 27.
Cerebrosus *pro* facile irascens. I. S. 5, 21.
Cerebrum. II. 3, 79.
Cererem jugera immetata ferunt III. Od. 24, 12. 13.
Cererem tellus inarata reddit. Ep. 16, 43.
Cererem spicea corona decet. C. S. 30.
Cereris arcanæ sacrum III. Od. 2, 26. 27.
Cereris sacris. II. S. 8, 14.
Ceres nutrit rura. IV. Od. 5, 18. venerata ut culmo surgeret alto. II. S. 2, 124.
Cereus. II. Epl. 1, 265. in vitium flecti. A. P. 163.
Cera cerite digni. I. Epl. 6, 62.
Cerinthe. I. S. 2, 81.
Ceritus *alii legunt* cerritus. II. S. 3, 278.
Cernere. I. 2, 94.
Cernis. 3, 26.
Certa. I. Od. 12, 23. 13, 6. II. 16, 3. III. 16, 30. I. S. 4, 58. II. 3, 270. 271. I. Epl. 1, 36.
Certabitur. II. S. 5, 27.
Certam. C. S. 74.
Certamen grande. III. Od. 20, 7. trepidum. I. Epl. 19, 48.
Certamina divitiarum *pro* de divitiis. I. Epl. 5, 8.
Certamine equum primum. A. P. 84.
In certamine Martio spectandus. IV. Od. 14. 17.
In certamine longo minor. I. Epl. 10, 35.
Certans *cum dativo.* Certans moribus. II. S. 5, 19.
Certant. A. P. 78.
Certantem *cum dativo.* Certantem uvam purpuræ. Ep. 2, 20.
Certantis. I. S. 10, 38.
Certare *cum dativo.* Define mecum. I. Epl. 18, 30. 31. imparibus. Ep. 11. 18. joco. II. Od. 12, 18. mero. IV. 1, 31. I. Epl. 19, 11. tanto. II. S. 3, 313.
Certas hiemes. I. Od. 15, 35.
Certat. 1, 8. II. 6, 15.
Certatim. I. S. 5, 17.
Certavit. A. P. 220.
Certe. II. Od. 4, 15. I. S. 9, 67. II. 2, 132.
Certe *pro* saltem. Certe furit. A. P. 472.
Certemus. I. Epl. 14, 4.
Certet (certes *Bentl.*) II. S. 1, 49.
Certi. I. 1, 106.
Certior. II. Od. 18, 29.

V. Od. 7, 13. I. Epl.
I. Od. 10, 20. IV. 2,
3, 27.
lucidum. C. S. 2.
mittere tecto. I. S. 5,
ox cœli medium spa-
I. 6. 101.
Epl. 1, 88.
S. 5, 47.
p. 16, 56.
d. 7, 4. 8, 11. III. 4,
23, 1. Ep. 5, 1.
ins sereno. Ep. 15, 1.
ipit. 5, 46.
. IV. Od. 8, 29.
idere signa parabat.
o.
tergit nubila notus.
, 15.
carc sidera. Ep. 17, 5.
ina sereno. II. S. 4,
7. I. Epl. 7, 77. 15, 1.
tempestas. Ep. 13, 1.
nore secundo. I. Epl.
serus redeas. I. Od.
um mutant. I. Epl.
ultitia. I. Od. 3, 38.
irtus. III. 2, 21. 22.
us mari. Ep. 5, 79.
S. 2, 9.
. 3, 245.
. Od. 3, 17.
29, 13.
, 116. II. 2, 77. 6,
, 1. I. Epl. 5, 27. 14,
1. 376.
pl. 15, 34.
, 91.
d. 29, 15. II. S. 6,
5, 57. II. 7, 30. I.
1. 72. II. 1, 177. alii
enam.
o duximus illam. I.
I. 8, 27.
Epl. 1, 110.
S. 5, 8.
II. 8, 18.
4, 86. I. Epl. 5, 2.
Cœnarum. II. S. 4, 35. I. Epl. 19, 38.
Cœnas *verb.* I. Epl. 7, 70.
Cœnat. 6, 56. II. 2, 168.
Cœnatus. I. S. 10, 61.
Cœnem. II. 3, 235.
Cœnes. I. Epl. 18, 48.
Cœnis, II. Od. 14, 28. II. S. 7, 103.
Cœno cupiens evellere plantam. II. S. 7, 27.
Cœperunt. I. 3, 105. 8, 28.
Cœpi. 9, 63.
Cœpit. I. 9, 42. II. 6, 47. I. Epl. 2, 40. 15, 27. II. 1, 94. 149. 162. 2, 35. A. P. 208.
Coërceat. Ep. 9, 35.
Coërces. I. Od. 10, 18. II. 19, 19. I. S. 3, 134.
Coërcet. II. Od. 18, 38. I. S. 3, 79. 8, 4. II. 3, 178.
Coërcuit. A. P. 293.
Cœtus. III. Od. 2, 23.
Cogas. II. Epl. 1, 228.
Cogat. I. 6, 51.
Cogemus. I. S. 4, 143.
Cogere. III. Od. 3, 51. I. S. 3, 4. I. Epl. 10, 46.
Coges. I. Epl. 16, 75.
Coget. A. P. 448.
Cogi. I. Epl. 2, 11. 20, 8.
Cogimur. II. Od. 3, 25.
Cogit. III. 9, 18. 15, 11. I. S. 4, 127. 6, 37. I. Epl. 9, 2.
Cogit. A. P. 419. *pro* colligit in unum.
Cogitat. I. Epl. 2, 50. A. P. 144.
Cogitet. II. Od. 11, 2.
Cognata. II. S. 3, 280. 6, 63.
Cognati. I. S. 9, 27.
Cognatis. II. 3, 58.
Cognatorum. II. Epl. 2, 136.
Cognatos. I. S. 1, 88. II. 8, 316.
Cognitor. 5, 38.
Cognomen. I. 3, 58, II. 2, 56. 3, 26. I. Epl. 13, 9.
Cognomine. II. 2, 101.
Cognoscere. 1, 229.
Cogor. I. Od. 34, 5.
Cohæredum. II. S. 5, 107.
Cohæres. 5, 54.
Cohibebor. II. Od. 20, 8.
Cohibent. I. 28, 2. III. 4, 80. II. S. 4, 14.
Cohibente nodo crinem. *Bentl.* III. Od. 24, 22.
Cohibentis. II. Epl. 1, 255.
Cohibentis. IV. Od. 6, 34.
Cohibere. III. 14, 22.
Cohibet. I. 1, 33.
Cohors febrium. 3, 31.
Gigantum. II. 19, 22.
laboriosa Ulyssei. Ep. 16, 60.
operum studiosa. I. Epl. 3, 6.
Cohortes fessas abdidit. III. Od. 4, 38.
Cohortem. I. S. 7, 23.
Cohorti. I. Epl. 8, 14.
Cohortis. II. Od. 20, 18.
Coibat. A. P. 207.
Cois *alii legunt* Chlorin. I. S. 2, 101.
Coit. I. Epl. 3, 32.
Colcha venena. *Bentl.* II. Od. 13, 8.
Colchi. IV. 4, 63.
Colchica. II. 13, 8.
Colchicis. Ep 5, 24. 17, 35.
Colchis. 16, 58.
Colchos. 5, 21. *alii legunt* Tolchos.
Colchus. II. Od. 20, 17. A. P. 118.
Colendi. C. S. 2.
Coli. III. Od. 5, 24.
Colis. II. 14, 22.
Colit. I. 35, 21.
Colla II. 12, 12.
Colla eripe turpi jugo. II. S. 7, 91. 92.
Collata. III. 4, 19.
Collatis. A. P. 3.
Collaudem. I. S. 6, 70.
Colle. II. Epl. 2, 68.
Collecta. I. 2, 53. 10, 47. II. 2, 26.
Collectos. I. 15, 15.
Collectus. I. S. 4, 31.
Collega. 6, 40.
Collegam. I. Epl. 20, 28.
Collegia. I. S. 2, 1.
Collegisse. I. Od. 1, 4.
Collegit. I. Epl. 11, 13.
Colles. I. Od. 20, 12. IV. 12, 12. C. S. 7. I. Epl. 3, 5.
Collibuisset. I. S. 3, 6.
Collibus. IV. Od. 5, 29. Ep. 12, 20.
Collige. II. S. 1, 51. II. Epl. 1, 119.
Colligis. I. Epl. 12, 1.
Colligit. II. S. 4, 56.
Collines. I. Od. 15, 20.

Circumlita. I. Epl. 10, 7.
Circumpoſuiſſe. II. S. 4, 75.
Circumroditur. I. Epl. 18, 88.
Circumtonuit. II. S. 3, 223.
Circumvolat. I. Od. 2, 34. II. S. 1, 58.
Circumvolitas. I. Epl. 3, 21.
Ciſtam effractam plorat. 17, 54.
Citâ claſſe. I. Od. 37, 24.
Cita mors. II. 16, 29. I. S. 1, 8.
Citæ. Ep. 9, 20.
Citaret. I. S. 3, 7.
Cithara. I. Od. 24, 4. 31, 20.
imbelli carmina dividet. I. 15, 15.
Citharæ. I. Epl. 2, 31. 53.
ad ſtrepitum ceſſatum ducere curas. 2, 31.
cantus. III. Od. 1, 20.
modis aptare. II. 12, 4.
Muſa. *Bentl.* 10, 18.
ſciens. III. 9, 10.
ſtudio deditus. II. S. 3, 105.
te non decent. III. Od. 15, 14.
Citharas. II. S. 3, 104.
Citius. I. Od. 13, 20. II. S. 2, 80. 5, 35. II Epl. 1, 261.]
Cito. A. P. 335.
Citra. I. S. 1, 107. 10, 31. II. 8, 47.
Citum. Ep. 17, 7.
Citus. I. Od. 37, 18. III. 7, 27. A. P. 252.
pro citò. I. S. 10, 92.
Civem. II. 5, 30. I. Epl. 15, 29.
Cives. I. Od. 2, 21. I. S. 6, 34. 39. I. Epl. 1, 53. A. P. 460.
Civi. I. Od. 32, 5.
Civibus. I. Epl. 17, 33.
Civica jura. 3, 23.
Civicam rabiem. III. Od. 24, 26.
Civicum motum. II. 1, 1.
Civiles. III. 8, 17.
Civilia. I. S. 9, 39.
Civilibus. Ep. 16, 1.
Civilis. IV. Od. 15, 18. II. Epl. 2, 47.
Civitas. IV. Od. 2, 51. Ep. 16, 18. 36.
Civitatem. III. Od. 29, 25.
Civium. 3, 2. 5, 21. Ep. II, 7.
Clade triſti fortuna iterabitur. III. Od. 3, 62.
ſtravit humi ſine Clade victor. IV. 14, 32.
Clades hoc fonte derivata in patriam populumque fluxit. III. Od. 6, 19. 20.
Clamabit. A. P. 428.
Clamans. II. S. 3, 198.
Clamantibus. *ibid.* 62.
Clamas. 7, 25.
Clamat. I. 1, 12. I. Epl. 17, 48.
Clament. II. S. 3, 230. II. Epl. 1, 80.
Clamet. I. S. 2, 130. II. 3, 57. I. Epl. 16, 36. A. P. 460.
Clamo. II. S. 1, 45. I. Epl. 19, 47.
Clamor. I. Od. 2, 38. III. 8, 16. 24, 46. I. S. 9, 77.
Clamore coronæ prælia ſuſtineas. I. Epl. 18, 53. 54.
magno blateras. II. S. 7, 35.
montium. III. Od. 29, 38. 39.
Clamorem compeſce. II. 20, 23.
lenite ſodales. I. 27, 7.
Clara. II. S. 7, 48.
Clarabit hunc. IV. Od. 3, 4.
Claram. I. 7, 1.
Clare. II. S. 6, 27. I. Epl. 16, 59. bis.
Mæcenas. I. Od. 20, 5.
Clari. III. 1, 7. 14, 7. IV. 13, 14.
Clarior. III. 1, 42. 9, 8.
Claris. IV. 6, 31. A. P. 289. 448.
Claro. C. S. 23. I. S. 6, 58. II. Epl. 2, 1.
Clarorum. II. Epl. 1, 250.
Claros. I. S. 6, 91.
Clarum. IV. Od. 8, 31.
Clarus. III. 24, 30. 29, 17. C. S. 50. II. S. 3, 97. 194. II. Epl. 2, 32.
cauſſis agendis. I. Epl. 7, 47.
Claſſe. I. S. 2, 47. III. Od. 11, 48.
cita reparavit oras. I. Od. 37, 24.
formidatus. III. 6, 15.
Claſſem captas deducere Troja. II. S. 3, 191.
Claſſes aquilonibus arcet. A. P. 64.
Claſſico cruci. Ep. 2, 5.
Claſſis. I. Od. 15, 34.
Clathros. A. P. 473.
Claude domum. III. Od. 7, 29.
Claudens. Ep. 2, 45.
Claudere. II. Od. 4, 24. I. S. 10, 59. II. 1, 28.
Claudi *propr.* I. Epl. 9, 1. 12, 16.
Claudiæ. IV. Od. 4, 73.
Claudius. IV. Od. 14, 29. I. Epl. 3, 2.
Claudo pede. III. Od. 2, 32.
Claudum. I. Epl. 17, 61.
Claves. II. S. 3, 146. I. Epl. 20, 3.
Clavibus. II. Od. 14, 26.
Clavos Adamantinos. III. 24, 5. 6.
trabales. I. 35, 18.
Clauſa. I. S. 3, 131.
Clauſas. III. Od. 5, 23.
Clauſit. IV. 15, 9.
Clauſtra. III. 11, 44. I. Epl. 14, 9. II. 1, 255.
Clauſus. II. S. 7, 59.
Clavum depoſitum ſumere. I. 6, 25.
latum. I. 5, 36. 6, 28.
mutaret in horas. II. 7, 10.
Clazomenis. I. 7, 5.
Clemens. III. Od. 11, 46.
Cliens. IV. 12, 15. I. Epl. 7, 75. II. 2, 78.
Clientem. I. Epl. 5, 31.
Clientes. II. Od. 28, 8.
Clienti. II. Epl. 1, 104.
Clientium. II. Od. 18, 25. III. 1, 23.
Clio. I. 12, 2.
Clitellas. I. S. 5, 47. I. Epl. 13, 8.
Clivos. I. Epl. 13, 10.
Clivum. IV. Od. 2, 35.
Cloacam. II. S. 3, 242.
Clune. 8, 91.
Clunes. I. 2, 89.
Clunibus. II. 7, 50.
Cluſinis. I. Epl. 15, 9.
Clypeo. I. Od. 28, 11.
Cnidon. III. 28, 13.
Cos. II. S. 8, 9.
Coactor. I. 6, 86.
Coactus. I. Od. 16, 14.
Coæ. IV. 13, 13.
Cocceji. I. S. 5, 50.
Coccejus. *ibid.* 28. 32.
Cocco. II. 6, 102.
Cochlea. 4, 59.
Cocto. 2, 28.
Cocytus æter. (Cocytos *Bentl.*) II. Od. 14, 17. 18.
Codrus. III. 19, 2.
Coëant. A. P. 12.
Coëat. I. Epl. 5, 25.
Cœlebs. II. Od. 15, 4.
Cœleſtes. II. Epl. 1, 135. IV. Od. 2, 18. *ubi alii legunt* cœleſtis.

. I. S. 9, 28. II. 1, 3.
. I. 4, 138.
I. 8, 70.
IV. Od. 9, 13.
t Mercurius nigro gre-
, 18.
6, 9.
. III. 4, 34.
I. S. 3, 85.
4, 140. 143. II. Epl.
I. Epl. 7, 13.
. P. 369.
. I. Epl. 5, 12.
. 14, 31.
. S. 4, 113.
. I. Od. 28, 13.
A. P. 373.
S. 3, 14.
I. 4, 28.
. Od. 7, 23.
Ep. 2, 49. II. S. 4, 30.
II. Od. 16, 11.
I. 12, 30.
. A. P. 196.
I. Od. 25, 6. *alii legunt*
onſilio. IV. 5, 4.
IV. 2, 33. 41.
I. Epl. 11, 2.
. II. 1, 74.
I. S. 3, 50.
II. Od. 13, 9.
. 15, 10.
35, 16.
II. S. 6, 113.
I. 4, 40.
ibid. 19.
ibid. 76.
I. Epl. 12, 19.
II. S. 6, 43.
A. P. 398.
s. Ep. 3, 19.
I. S. 6, 43.
I. Epl. 1, 205.
I. S. 1, 7.
. 3, 295.
3, 35.
I. Od. 34, 12.
, 8.
ientl. II. 4, 24.
. S. 7, 11.
'. 436.
pl. 6, 25.
I. S. 1, 82. 84.
Od. 1, 9. II. 16, 3.
Condis. I. Epl. 3, 24.
Condiſcat. III. Od. 2, 3.
Condiſce. IV. 11, 34.
Condit. 5, 29.
Condita. 13, 15. I. S. 4, 89. II. Epl. 1, 140.
Conditi. Ep. 7, 2.
Conditio. II. S. 8, 65.
Conditione. II. Epl. 1, 152.
Conditionibus. I. Od. 1, 12. III. 5, 14.
Conditor. C. S. 33. *alii hoc loco legunt* condito. A. P. 394.
Conditum *penult. producta.* II. S. 8, 69.
Conditum *penult. brevi.* I. Od. 20, 3.
Conditus. I. S. 5, 92.
Condo. I. Epl. 1, 12.
Condoluit. I. S. 1, 80.
Conducat. A. P. 195.
Conducere. I. Epl. 1, 77.
Conducti. A. P. 431.
Conductis. I. S. 2, 9.
Conducto. I. Epl. 1, 92.
Conductum. II. S. 7. 18.
Condunt. II. Epl. 1, 8.
Coner. I. 9, 3. II. 1, 81. II. S. 1, 41.
Confecta duella *pro* finita. II. Epl. 1, 254.
Conferbuit. I. S. 2, 71.
Confeſtim. I. Epl. 12, 9.
Confice. I. S. 9, 29.
Confidens. 7, 7.
Confundet. I. Od. 17, 23.
Confuſa. II. Epl. 1, 195.
Confuſum. II. S 4, 67.
Confuſus. I. 8, 28. A. P. 213.
Congeris. I. S. 1, 72. *alii legunt* coogeris.
Congeſta. *ibid.* 32.
Congeſtis. *ibid.* 70.
Conjuge. III. Od. 3, 64. 5, 5. II. Epl. 2, 142.
Conjugibus. IV. Od. 4, 68. 9, 24.
Conjugis. I. 1, 26. II. 19, 13. III. 5, 41.
Conjurat. A. P. 411.
Conjurata. I. Od. 15, 7.
Conjux. III. 24, 20. II. S. 5, 31. 7, 46.
Connecte. II. Epl. 2, 86.
Conopeum. Ep. 9, 16.
Conor. I. Epl. 1, 19.
Conſcia. II. S. 7, 60.
Conſcientia. Ep. 5, 29.
Conſcio. III. Od. 6, 29.
Conſcire. I. Epl. 1, 61.
Conſcripti. A. P. 314.
Conſecrat. IV. Od. 8, 27.
Conſentire. I. Epl. 18, 65.
Conſentit. II. Od. 17, 22.
Conſenuit. III. 5, 8.
Conſequitur mors virum fugacem. *Bentl.* 2, 14.
Conſervus. I. S. 2, 9. II. 7, 80.
Conſidere. I. 8, 7.
Conſili expers vis. III. Od. 4, 65.
Conſilia libera. Ep. 11, 26.
nova. I. Epl. 18, 33.
Conſiliantibus. III. Od. 3, 17.
Conſiliis æternis animum fatigas. II. 11, 12.
juvenis catervæ revictæ. IV. 4, 23. 24.
ſtultitiam miſce. 12, 27.
Conſilio firmaret patres. III. 10, 45. 46.
Conſilium. IV. 14, 33. I. S. 4, 133. II. 3, 17. I. Epl. 1, 24.
arcanum retegis. III. Od. 21, 15. 16.
lene datis. 4, 41.
Conſiſtere. I. S. 1, 107. 9, 9.
Conſiſtimus. 9, 62.
Conſiſtit. II. 4. 82.
Conſociare. II. Od. 3, 10.
Conſolor. I. S. 6, 130.
Conſortem. III. Od. 24, 60.
Conſpectus. A. P. 228.
Conſpexerit. I. Epl. 6, 26.
Conſpexit. 7, 49.
Conſpicitur. III. Od. 7, 26.
Conſpicuum. 16, 19.
Conſpuet. II. S. 5, 41.
Conſtanter. 7, 6.
Conſtanti. III. Od. 7, 4.
Conſtantia. Ep. 15, 15.
Conſtantior. 12, 19. II. S. 7, 18.
Conſtare. I. Epl. 14, 16.
Conſtat. II. S. 4, 64.
Conſtet. A. P. 127.
Conſtiterint. I. Od. 9, 4.
Conſtrictos. I. S. 6, 23.
Conſtructus. 1, 44.
Conſtruxerit. II. 3, 96.
Conſueris (conſueſti. *Bentl.*) I. 7, 34.
Conſuerudo. 3, 36.
Conſul. IV. Od. 9, 39.
Conſularis. II. 16, 9.

Collisa. I. Epl. 2, 7.
Collo indocili jugum trahentes. III. Od. 3, 14. 15.
languido vomerem trahentes. Ep. 2, 63. 64.
ex collo furtim carpsisse coronas. II. S. 3, 256.
Collocare. Ep. 17, 68.
Colludere. A. P. 159.
Collum contendat laqueo pressisse. I. Epl. 16, 37.
pendulum zonâ lædere. III. Od. 27, 59. 60.
posuit pulvere. IV. 6, 11. 12.
Collyria. I. S. 5, 30.
Coloni. II. Od. 14, 12.
Colono. II. 6, 5.
Colonum. II. S. 2, 115.
Colonus. I. Od. 35, 6. II. S. 1, 35.
Colophon. I. Epl. 11, 3.
Color. I. Od. 13, 5. II. 2, 1. IV. 12, 4. 13, 17. Ep. 12, 10. 17, 21. II. S. 1, 60. I. Epl. 17, 23.
Colore. II. Od. 4, 3. 5, 12.
Colori. A. P. 236.
Coloribus. IV. Od. 8, 7. I. Epl. 3, 20.
Colores. III. Od. 5, 27. I. Epl. 6, 18. 16, 38. A. P. 86.
Colubræ. I. S. 8, 42.
Colubros virides. I. Od. 17, 8.
Columba. Ep. 16, 32.
Columbam. IV. Od. 4, 32.
Columbas. I. 37, 18.
Columbi. I. Epl. 10, 5.
Columbino. II. S. 4, 56.
Columbis. I. Od. 2, 10.
Columen. II. 17, 4.
Columnas. 18, 4. I. Epl. 10, 22.
Colunt. II. Epl. 1, 7.
Coma spissa. III. Od. 19, 25.
Comæ. IV. 7, 2.
spissæ nemorum. 3, 11.
Comam flavam. I. 5, 4.
lauro cinge. III. 30, 16.
longam renodantis. Ep. 11, 28.
nemorum. I. Od. 21, 5.
nodum religata. II. 11, 24.
Comas vincti fronde. II. Epl. 1, 110.
virides Nereïdum. III. Od. 28, 10.
Combiberet. I. 37, 28.
Comedenda. I. Epl. 7, 19.
Comes. I. Od. 28, 21. IV. 5, 24. Ep. 1, 17. I. S. 5, 2. 6, 102. II. 5, 17. 6, 93. 7, 115. I. Epl. 7, 76. 17, 52. II. 2, 187.
Comessabere. IV. Od. 1, 1.
Comica. A. P. 89.
Comicus. II. S. 5, 91.
Comis. I. Od. 30, 7. I. S. 4, 90. 10, 41. 53. 65. II. 8, 76. II. Epl. 2, 133.
Comitem. I. Od. 35, 22. I. Epl. 18, 30.
Comitis. II. Od. 17, 12. III. 11, 13. IV. 9, 16. 12, 1. I. S. 5, 9. 7, 25.
Comiti. I. Epl. 8, 2.
Commendare. A. P. 225.
Commendat. I. Epl. 18, 7. II. 1, 261.
Commendes. I. Epl. 18, 76.
Commender. I. 15, 21.
Comminuas. I. S. 1, 43.
Comminxit. I. 3, 90.
Commiserit. A. P. 301.
Commisit. I. Od. 3, 11. IV. 14, 15.
Commissa I. S. 3, 95. 4, 84. I. Epl. 18, 70. A. P. 200.
Commissi. IV. Od. 9, 11.
Commissum. III. 27, 39. I. Epl. 18, 38.
Commissum arbitrio. II. S. 5, 105.
Commista. I. 10, 24.
Committenda. II. Epl. 1, 231.
Committere. I. Od. 28, 31. II. S. 4, 25.
Committes. 7, 67.
Committis. A. P. 125.
Commoda. II. S. 8, 76. I. Epl. 14, 7. II. 1, 3. 2, 70. A. P. 175.
Commodet. I. Epl. 1, 40.
Commodis. III. Od. 29, 12. IV. 8, 1.
Commodius. I. S. 6, 110. II. 2, 91.
Commodus. I. Epl. 9, 9. II. 1, 227. A. P. 257.
Commôrit. II. S. 1, 45.
Commotæ. 3, 278.
Commotus. 3, 209.
Commune. II. Od. 15, 14.
Communia. A. P. 128.
pro publica. Communia laudas. I. Epl. 20, 4.
Communibus. 10, 34.
Communiter. Ep. 16, 15. I. Epl. 2, 13.
Comœdia. I. S. 4, 45. 10, 16. II. Epl. 1, 169. A. P. 93. 281.
Comparat. Ep. 2, 30.
Comparatio collativa meri cum unâ. II. Od. 14, 26. 27. 28.
Comparationis collativæ altera pars omissa. II. Od. 10.
Comparativus cum genitivo.
minor capitis. III. Od. 5, 42.
Comparativus rarior.
impunitior captus. II. S. 7, 105.
instructior decem vitiis. I. Epl. 18, 25.
puerilius esse his. II. S. 3, 47.
scientioris veneficæ. Ep. 5, 72.
rusticius toga defluit. I. S. 3, 31.
Comparer. 1, 112. II. Epl. 1, 65.
Comparis. II. Od. 5, 2.
Compede. IV. 11, 24. Ep. 4, 4.
Compedibus. I. Epl. 16, 77.
Compellans. I. S. 7, 31.
Compellar, *alii legunt* compeller. I. Epl. 7, 34.
Compellarer. II. S. 3, 297.
Comperit. II. Epl. 1, 12.
Compescant. I. 12, 26.
Compesce. I. Od. 16, 22. II. 10, 23. I. Epl. 2, 63.
Compenset. I. S. 3, 70.
Compescceret. I. 8, 31.
Compescet. II. Epl. 2, 122.
Compescit. II. Od. 14, 9.
Compilasse. I. S. 1, 121.
Compilent. 1, 78.
Compita. II. 3, 26. 281. 6, 56. I. Epl. 1, 49.
Complesti. Ep. 6, 9.
Complere. II. Epl. 1, 217. A. P. 205.
Complexus. I. S. 5, 43.
Complures. 10, 87.
Compone. III. Od. 17, 14.
Componere. 29, 33. I. S. 1, 103. 4, 8. 5, 29. II. 1, 63. 3, 77. I. Epl. 2, 11. II. 1, 251. A. P. 35
Compono. I. Epl. 1, 12. II. 2, 91.
Componunt. 1, 8. 2, 106.
Comportatis. I. 2, 50.
Comportet. II. S. 3, 104.
Compos. A. P. 76.
Composita. I. Od. 9, 20.
Compositis. IV. 14, 52. II. S. 3, 110.
Compositum. II. Epl. 1, 77.
Compositus (compositi. *Bentl.*) I. S. 7, 20.

lamore prælia ſuſtinent.
l. 18. 53, 54.
Philyra. I. Od. 38, 2.
III. 27, 30.
iſum tollant. A. P. 321.
hærentem crinibus ſcin-
I. Od. 17, 27. 28.
m capiti detrahere. I.
), 48. 49.
II. Epl. 2, 96.
. Od. 26, 8.
m. III. 23, 15.
I. Epl. 1, 50.
II. Od. 7, 24. III. 14,
S. 3, 256.
II. Od. 7, 7.
I. Epl. 18, 64.
V. Od. 11, 3.
II. S. 3, 310. 7, 67. I.
3, 7. 12, 13.
. Od. 2, 15.
I. Epl. 2, 48.
ret venenum. I. Od.
I.
I. S. 6, 67.
3, 34.
. Epl. 17, 40.
, 31.
ore dedit numnos. I.
3.
. Od. 4, 61.
. Epl. 6, 14.
4, 17.
ubres mulvæ. Ep. 2,
II. Od. 14, 16.
S. 64. I. S. 2, 90.
), 24.
Epl. 1, 31. 4, 6. II.
Ep. 5, 13.
mero. II. S. 1, 9.
, 2, 125.
I. Od. 35, 3.
II. S. 2, 77.
2, 109.
frigore. I. 1, 80.
II. 2, 84.
7, 108. 109.
ciſtius. *Bentl.* I. Epl.
. 1, 129.
15, 37.
I. S. 3, 257.
). 438.
Od. 24, 20.
Od. 3, 33.

Corruget. I. Epl. 5, 23.
Corrupta. I. S. 2, 39.
Corruptam. 9, 57. *alii legunt* corrumpam.
Corruptius. 5, 95.
Corruptorem. II. 7, 63.
Corruptus. 2, 9. 25.
Cortice. III. Od. 9, 22. I. S. 4, 120.
Corticem. III. Od. 8, 10.
Corvino. 21, 7.
Corvinus. I. S. 10, 29.
Corvorum. 8, 38.
Corvos in cruce paſcem. I. Epl. 16, 48.
Coruſco igni. I. Od. 34, 6. fulmine. *Bentl.* III. 4, 44.
Corvum oſcinem. 27, 11. deludet hiantem. II. S. 5, 56.
Corvus. I. Epl. 17, 50.
Corybantes. I. Od. 16, 8.
Corycio croco. II. S. 4, 68.
Coſtam Achæmenium. III. Od. 1, 44.
Cote cruenta. II. 8, 16.
Cothurnis. I. S. 5, 64.
Cothurno. II. Od. 1, 12. A. P. 280.
Cotis. A. P. 304.
Cotiſonis. III. Od. 8. 18.
Cotyttia. Ep. 17, 56.
Cumcore. I. Epl. 2, 4.
Cous Amyntas. Ep. 12, 18.
Cras I. Od. 7, 32. 9, 13. III. 17, 9. 14. 29, 43. II. S. 3, 232. 6, 35. I. Epl. 1, 86. 5, 9. 16, 33.
Craſtis. Deinde *diſſyl.* I. S. 5, 37. cereâ *diſſyl.* 8, 42. calendrum. *triſyl. ibid.* 48. Oſtrea. *diſſyl.* II. S. 2, 21. decrit. *diſſyl.* 2, 108. Eadem *diſſyl.* I. Epl. 1, 71.
Craſſa. I. S. 3, 15. II. 2, 3.
Craſſe. II. Epl. 1, 76.
Craſſi. II. S. 4, 52.
Craſſi *nom. propr.* III. Od. 5, 5.
Craſſo. II. Epl. 1, 244.
Craſſum. A. P. 375.
Crateræ. III. Od. 18, 7.
Crarerum diſſidia putaro. II. S. 3, 161.
Cratibus. Ep. 2, 45.
Cratino. I. Epl. 19, 1.
Cratinus. I. S. 4, 1.
Creandis. I. Epl. 2, 44.

Creantur. IV. Od. 4, 29.
Crebris. I. Od. 25, 2.
Crebro. I. Epl. 1, 7.
Credam. 8, 11.
Credas. IV. Od. 9, 1. II. S. 2, 72. 112. I. Epl. 16, 19. II. 1, 101.
Credat. I. S. 5, 100. II. 7, 65. II. Epl. 1, 67. *alii hoc loco legunt* credit.
Crede. II. Od. 4, 17. III. 27, 63. I. S. 7, 35. II. 1, 53. 3, 75. 232. 7, 93. I. Epl. 4, 13. 9, 13.
Credebat. II. S. 1, 31. II. Epl. 2, 129.
Credere. I. S. 2, 19. I. Epl. 1, 48. 7, 61. II. 1, 214.
Crederem. II. Od. 8, 5.
Credi. A. P. 339.
Credibile. I. S. 9, 52.
Crediderim. II. Od. 13, 5. I. Epl. 2, 5.
Credidimus. III. Od. 5, 1.
Credidit. *ibid.* 33. 27, 26. Ep. 5, 43. II. S. 3, 91.
Credis. I. Epl. 1, 42. 101. 6, 8. 14, 20. 16, 15. 18, 106. 19, 1. II. 2, 159.
Credit. A. P. 296.
Credite. II. Od. 19, 2. I. Epl. 17, 61. A. P. 8.
Creditor. II. S. 3, 65.
Creditur. 4, 21. II. Epl. 1, 168.
Creditum. I. Od. 3, 5. 24, 11.
Credo. II. S. 2, 90. 3, 88. 5, 87. 7, 68.
Credula. I. Od. 11, 8. IV. 1, 30. Ep. 16, 33.
Credulus. I. Od. 5, 9.
Cremato. IV. 4, 53.
Crematos. Ep. 17, 79.
Creontis. 5, 64.
Crepante. 16, 48.
Crepat. II. S. 3, 33. I. Epl. 7, 84.
Crepent. A. P. 247.
Crepidas. I. S. 3, 127.
Crepuit. II. Od. 17, 28.
Creſcam. III. 30, 8.
Creſcent. II. S. 5, 44.
Creſcentem. III. Od. 16, 17. IV. 6, 38. II. S. 5, 98.
Creſcere. II. Epl. 1, 107.
Creſcit. I. Od. 12, 45. II. 2, 13. III. 23, 11. Ep. 12, 8. I. Epl. 1, 80. II. 2, 101.
Creſcunt. III. Od. 16, 30. 24, 63.

Circumlita. I. Epl. 10, 7.
Circumpoſuiſſe. II. S. 4, 75.
Circumroditur. I. Epl. 18, 88.
Circumtonuit. II. S. 3, 223.
Circumvolat. I. Od. 2, 34. II. S. 1, 58.
Circumvolitas. I. Epl. 3, 21.
Ciſtam effractam plorat. 17, 54.
Citâ claſſe. I. Od. 37, 24.
Cita mors. II. 16, 29. I. S. 1, 8.
Citæ. Ep. 9, 20.
Citaret. I. S. 3, 7.
Cithara. I. Od. 24, 4. 31, 20.
imbelli carmina divides. I. 15, 15.
Citharæ. I. Epl. 2, 31, 53.
ad ſtrepitum ceſſatum ducere curas. 2, 31.
cantus. III. Od. 1, 20.
modis aptare. II. 12, 4.
Muſa. *Bentl.* 10, 18.
ſciens. III. 9, 10.
ſtudio deditus. II. S. 3, 105.
te non decent. III. Od. 15, 14.
Citharas. II. S. 3, 104.
Citius. I. Od. 13, 20. II. S. 2, 80. 5, 35. II Epl. 1, 261.
Cito. A. P. 335.
Citra. I. S. 1, 107. 10, 31. II. 8, 47.
Citum. Ep. 17, 7.
Citus. I. Od. 37, 18. III. 7, 27. A. P. 252.
pro citò. I. S. 10, 92.
Civem. II. 5, 30. I. Epl. 15, 29.
Cives. I. Od. 2, 21. I. S. 6, 34. 39. I. Epl. 1, 53. A. P. 460.
Civi. I. Od. 32, 5.
Civibus. I. Epl. 17, 33.
Civica jura. 3, 23.
Civicam rabiem. III. Od. 24, 26.
Civicum motum. II. 1, 1.
Civiles. III. 8, 17.
Civilia. I. S. 9, 39.
Civilibus. Ep. 16, 1.
Civilis. IV. Od. 15, 18. II. Epl. 2, 47.
Civitas. IV. Od. 2, 51. Ep. 16, 18. 36.
Civitatem. III. Od. 29, 25.
Civium. 3, 2. 5, 21. Ep. II, 7.
Clade triſti fortuna iterabitur. III. Od. 3, 62.
ſtravit humi ſine Clade victor. IV. 14, 32.
Clades hoc tenus derivata in patriam populumque fluxit. III. Od. 6, 19. 20.
Clamabit. A. P. 428.
Clamans. II. S. 3, 198.
Clamantibus. *ibid.* 62.
Clamas. 7, 25.
Clamat. I. 1, 12. I. Epl. 17, 48.
Clament. II. S. 3, 130. II. Epl. 1, 80.
Clamet. I. S. 2, 130. II. 3, 57. I. Epl. 16, 36. A. P. 460.
Clamo. II. S. 1, 45. I. Epl. 19, 47.
Clamor. I. Od. 2, 38. III. 8, 16. 24, 46. I. S. 9, 77.
Clamore coronæ prælia ſuſtineas. I. Epl. 18, 53. 54.
magno blateras. II. S. 7, 35.
montium. III. Od. 29, 38. 39.
Clamorem compeſce. II. 20, 23.
lenite ſodales. I. 27, 7.
Clara. II. S. 7, 48.
Clarabit hunc. IV. Od. 3, 4.
Claram. I. 7, 1.
Clare. II. S. 6, 27. I. Epl. 16, 59. bis.
Mæcenas. I. Od. 20, 5.
Clari. III. 1, 7. 14, 7. IV. 13, 14.
Clarior. III. 1, 42. 9, 8.
Claris. IV. 6, 31. A. P. 289. 448.
Claro. C. S. 23. I. S. 6, 58. II. Epl. 2, 1.
Clarorum. II. Epl. 1, 250.
Claros. I. S. 6, 91.
Clarum. IV. Od. 8, 31.
Clarus. III. 24, 30. 29, 17. C. S. 50. II. S. 3, 97. 194. II. Epl. 2, 32.
cauſſis agendis. I. Epl. 7, 47.
Claſſe. I. S. 2, 47. III. Od. 11, 48.
cita reparavit oras. I. Od. 37, 24.
formidatus. III. 6, 15.
Claſſem captæ deducere Troja. II. S. 3, 191.
Claſſes aquilonibus arcet. A. P. 64.
Claſſico truci. Ep. 2, 5.
Claſſis. I. Od. 15, 34.
Clathros. A. P. 473.
Claude domum. III. Od. 7, 29.
Claudens. Ep. 2, 45.
Claudere. II. Od. 4, 24. I. S. 10, 59. II. 1, 28.
Claudi *propr.* I. Epl. 9, 1. 12, 26.
Claudiæ. IV. Od. 4, 73.
Claudius. IV. Od. 14, 29. I. Epl. 3, 2.
Claudo pede. III. Od. 2, 32.
Claudum. I. Epl. 17, 61.
Claves. II. S. 3, 146. I. Epl. 20, 3.
Clavibus. II. Od. 14, 26.
Clavos Adamantinos. III. 24, 5. 6.
trabales. I. 35, 18.
Clauſa. I. S. 3, 131.
Clauſas. III. Od. 5, 23.
Clauſit. IV. 15, 9.
Clauſtra. III. 11, 44. I. Epl. 14, 9. II. 1, 255.
Clauſus. II. S. 7, 59.
Clavum depoſitum ſumere. I. 6, 25.
ſatum. I. 5, 36. 6, 28.
mutaret in horas. II. 7, 10.
Clazomenis. I. 7, 5.
Clemens. III. Od. 11, 46.
Clens. IV. 12, 15. I. Epl. 7, 75. II. 2, 78.
Clientem. I. Epl. 5, 31.
Clientes. II. Od. 28, 8.
Clienti. II. Epl. 1, 104.
Clientium. II. Od. 18, 25. III. 1, 13.
Clio. I. 12, 2.
Clitellas. I. S. 5, 47. I. Epl. 13, 8.
Clivos. I. Epl. 13, 10.
Clivum. IV. Od. 2, 35.
Cloacam. II. S. 3, 242.
Clune. 8, 91.
Clunes. I. 2, 89.
Clunibus. II. 7, 50.
Cluſinis. I. Epl. 15, 9.
Clypeo. I. Od. 28, 11.
Cnidon. III. 28, 13.
Coa. II. S. 8, 9.
Coactor. I. 6, 86.
Coactus. I. Od. 16, 14.
Coæ. IV. 13, 13.
Cocceji. I. S. 5, 50.
Coccejus. *ibid.* 28. 32.
Cocco. II. 6, 102.
Cochlea. 4, 59.
Cocto. 2, 28.
Cocytus arcr. (Cocytos *Bentl.*) II. Od. 14, 17. 18.
Codrus. III. 19, 2.
Coëant. A. P. 12.
Coëat. I. Epl. 5, 25.
Cœlebs. II. Od. 15, 4.
Cœleſtes. II. Epl. 1, 135. IV. Od. 2, 18. *ubi alii legunt* cœleſtia.

Co-

114. 116. 122. 3, 21.
2. 87. 97. 99. 121. &c.
itio. I. Od. 1, 31. 12,
3. 18, 8. 19, 15. 24,
. 33, 12. 34, 15. 35,
. I. S. 2, 57. 58. 4, 5.
. 105. 5, 81. 6, 127.
. 17. 8, 25. 41. 42. 50.
, 49. 85. II. 1, 73. 76.
&c.
. *abundans.* Animos sub
ere sævo cum joco.
12. Fortuna cum stri-
em sustulit. 34, 15.
im libertate nocebat.

. *omissa.* Miles Crassi
barbara turpis mari-
III. Od. 5, 5. Fidibus
vere. A. P. 216.
o fideliter. Ep. 17, 37.
la. Pater dedit illi vo-
im cithara. I. Od. 24, 3.
habebat. I. S. 7, 5.
pl. 15, 11.
rumenti. 7, 30.
S. 1, 53.
I. Epl. 19, 18.
Od. 1, 23. III. 1, 8.
9. 9, 38. 11, 9. II. S.
. I. Epl. 13, 4. 12, 11.

eribunt. *Bentl.* A. P.

IV. Od. 5, 11.
I. S. 2, 128.
pl. 1, 81.
S. 73. I. S. 4, 87.
I. S. 3, 63.
Od. 35, 18.
2, 36.
id. 70.
rima belli causa. I. S.
8.
quandocunque. I. Od.

magistrâ. *Bentl.* II.

I. 2, 36.
I. Epl. 1, 257.
9, 53.
1. I. Epl. 6, 12.
pl 1, 100.
ractu. III. Od. 16,

1, 61.

misera fervet pectus. I. Epl. 1, 33.
Cupidinem immitis uvæ tolle. II. Od. 5, 9. 10.
lentum sollicitas. IV. 13, 5. 6.
Cupidinibus respondere. II. S. 7, 85.
statuit natura modum. I. 2, 111.
Cupidinis. Ep. 17, 57.
pravi eradenda sunt elementa. III. Od. 24, 51. 52.
Cupidinum mater sæva. I. 19, 1.
Cupido *nom. subst.* 2, 34.
ferus. II. 8, 14.
inops. I. Epl. 18, 98.
fordidus. II. Od. 16, 15. 16.
Cupido *adj.* II. S. 1, 44.
Cupidon. III. Od. 14, 26.
Cupidum. II. S. 1, 12. 2, 98. II. Epl. 2, 156.
Cupidus. I. Epl. 2, 24. A. P. 165.
Cupiens. II. S. 6, 86. 7, 1. 27. I. Epl. 6, 10. II. 2, 35.
Cupientium. III. Od. 16, 22.
Cupiet. I. Epl. 16, 65. II. 2, 109.
Cupimus. I. S. 3, 56.
Cupio. 9, 5.
Cupis. 9, 14. II. Epl. 2, 148.
Cupit. I. S. 5, 100. I. Epl. 2, 51. A. P. 29. 465.
Cupressi. I. Od. 9. 12.
Cupresso levi. A. P. 332.
Cupressos invisas. II. Od. 14, 23. funebres. Ep. 5, 18.
Cupressum. A. P. 19.
Cupressus. IV. Od. 6, 10.
Cur. I. 8, 2. 3. 5. 8. 16, 19. 33, 3. II. 11, 13. 17, 1. III. 1, 45. 47. 19, 18. 20. IV. 1, 33. bis. 35. I. S. 3, 26. 77. 126. 4, 70. &c.
Cur *pro* propterea quod. I. Epl. 8, 10.
Cur *pro relativo* quibus. 9, 7.
Cura. *nom.* I. Od. 12, 50. III. 16. 17. IV. 14, 1. II. S. 5, 36. I. Ep. 14, 6. II. Epl. 1, 151. A. P. 262.
Cura invida. I. Epl. 10, 18.
non levis. I. Od. 14, 18.
non mediocris. II. S. 4, 93. 94.
peculi. A. P. 330.
publica. II. Od. 8, 8.
te levarit. II. S. 5, 99.
vitiosa. II. Od. 16, 21. 22.
Cura *verb.* I. Od. 38, 6. *Bentl.* II. S. 6, 38.
Curabis. III. Od. 13, 15. A. P. 133.
Curæ. I. S. 6, 34. 8, 18. II. 4, 8. I. Epl. 3, 30.
atræ. IV. Od. 11, 35. 36.
sagaces. 4, 75.
Curam. I. Epl. 4, 12. 5, 13.
consumere. II. S. 4, 48.
ducere cessarum. I. Epl. 2, 31.
fallere somno. II. S. 7, 14.
injiciant quærendi. I. 6, 32.
Lyæo solvere. Ep. 9, 37. 38.
redde brevem. II. Epl. 1, 216.
sumtumque minorem hæc habeant. II. S. 4, 85. 86.
Curanda. I. Epl. 2, 29.
Curandi. 2, 39.
Curantem. 4, 5.
Curare cogit. I. S. 6, 37.
leviter videtur. II. Epl. 1, 51.
oderit quod ultra est. II. Od. 16, 25. 76.
pellicum. II. S. 5, 38.
Curarier. II. Epl. 2, 151.
Curarum eluere efficax amara. IV. Od. 12, 19. 20.
fomenta relinquere frigida. I. Epl. 3, 26.
Curas *nom.* Abigat. 15, 19.
amor habet. Ep. 2, 37.
animo non deducit. I. Epl. 2, 48. 49.
atras eximat. III. Od. 14, 23. 14.
civiles mitte. 8, 17.
edaces dissipat Euius. II. 11, 17. 18.
graves è pectore tolli. I. S. 2, 110.
juvenum referre. A. P. 85.
minuat. I. Epl. 18, 101.
prudentia non locus aufert. I. Epl. 11, 25. 26.
sapientum retegis Lyæo. III. Od. 21, 14. 15. 16.
scribere tot inter curas. II. Epl. 2, 66.
vino pellite. I. 7, 31.
volantes summovet. II. Od. 16, 10. 11.
Curas *verb.* Civitatem. III. Od. 29, 25. 26.
bovem disjunctum. I. Epl. 14, 27. 28.
esse quod audis. 16, 17.
nil extra numerum modumque feciste. 18, 59.
Curat. II. Od. 7, 25. III. 5, 30. I. Epl. 17, 58. II. 2, 182. *alii*

hoc loco legunt curet. A. P. 98, 197.
Diana procer. *Bentl.* C. S. 71.
Orion leones agitare. II. Od. 13, 19.
Curata. II. S. 2, 80. I. Epl. 4, 15.
Curatorib. I. Epl. 1, 102.
Curatius capillus. *Bentl.* 1, 84.
Currit de media nocte. *Bentl.* II. S. 5, 228.
Curem. A. P. 35.
Cures. I. Epl. 1, 47. 2, 34. 17, 5. sublimia. 12, 15.
Curet. IV. Od. 5, 28. C. S. 71. A. P. 461.
Curia. III. Od. 1, 7.
Curiæ. II. 1, 14.
Curiis. I. Epl. 1, 64.
Curiosum. Ep. 17, 77.
Curis expeditus. I. Od. 22, 21. & libris intentus. II. Epl. 2, 82. 83.
refectus. 2, 136.
Curium. I. Od. 12, 41.
Curo. 38, 6. II. S. 3, 19. I. Epl. 1, 11. 3, 6.
Curras. I. Od. 28, 36.
Curras. I. S. 10, 9. II. 3, 238.
Currebat. I. 3, 10. II. 3, 282.
Currens. Ep. 5, 26.
Currente. III. Od. 10, 10. A. P. 22.
Currentia. I. Epl. 3, 4.
Curretc. I. S. 1, 91. 8, 47. 10, 1. II. 6, 113.
Curreret. 3, 147.
Curriculo. I. Od. 1, 3.
Curris. II. 3, 12. I. Epl. 1, 45. de media nocte. *Bentl.* II. S. 3, 238.
Curru abeunte. III. Od. 6, 44. Achaico. IV. 3, 5. Solis. I. 12, 11. 12. fulgente. I. Epl. 16, 7. fulgente I. S. 6, 23. gravi quæstus Olyanpum. I. Od. 12, 38. nitido. C. S. 3. ventoso. II. Epl. 2, 177.
Currum volucrem egit. I. Od. 34, 8.
Currunt. I. S. 1, 30. 2, 24. I. Epl. 11, 27.
Currus. I. Od. 15, 12. Ep. 9, 21. I. S. 1, 114.
Cursitant. IV. Od. 11, 10.
Cursitat. II. S. 6, 107.
Cursu contingere metam. A. P. 412. rectis depellere. II. S. 5, 78. sospite. C. S. 40. superare canem. I. Epl. 18, 51.
Cursum. A. P. 88.
Cursus. I. Od. 6, 7. iterare. 24, 9.
Curtabit. II. S. 3, 124. *alii legunt* curtsit.
Curtæ. III. Od. 24, 64.
Curtatus. I. Epl. 1, 94. *alii legunt* curatus.
Curtillus. II. S. 8, 52.
Curtis. I. S. 9, 70.
Curto lare gaudens. *Bentl.* I. Epl. 7, 38.
Curva lyra. III. Od. 28, 11.
Curvantis. I. 33, 16.
Curvat. III. 10, 16.
Curvatos ignes. IV. 2, 57.
Curvet (*alii* curvat) II. S. 4, 41.
Curvis unguibus. Ep. 1, 105.
Curvo dignoscere rectum. II. Epl. 2, 44. litore. IV. Od. 4, 14.
Curule. I. Epl. 6, 55.
Cuspide fracta. II. S. 2, 14. tremenda pugnax. IV. Od. 6, 7. 8.
Custode remoto. A. P. 161. rerum Cæsare. IV. Od. 15, 17. sub custode tenebo. I. Epl. 16, 77. Tarenti. I. Od. 28, 29.
Custodem pacis Janum cohibentia claustra. II. Epl. 1, 255. pavidula virginis aditæ. III. Od. 16, 5. 8.
Custodes. I. S. 2, 98. 4, 16. Deos. I. Od. 36, 3. ovium. IV. 12, 10.
Custodia. I. Epl. 1, 22.
Custodiet. II. S. 3, 40.
Custodis eges. I. 4, 118.
Custodis rura. II. 3, 213. 152.
Custodit. III. Od. 26, 6.
Custos. I. S. 6, 81. Dei. A. P. 139. gentis humanæ. I. Od. 12, 49. mihi maximus adfis. II. S. 6, 15. montium. III. Od. 22, 3. Romulæ gentis. IV. 5, 1. 2. virorum Mercurialium. II. 17, 29. 30. virtutis verus. I. Epl. 1, 17.

S. 5, 11. A. P. 51.
Od. 2, 39.
18.
6, 53.
l. 35, 9. II. 10, 18. III.
. 2, 2.
20, 13.
, 34.
I. 1, 16.
. II. S. 7, 54.
5, 101.
e. I. Od. 2, 11. 12.
I. S. 6, 38. II. 9, 30.
Od. 36, 17.
13. 18.
I. S. 3, 16.
id. 65.
ibid. 64.
Od. 4, 59.
nt. 7, 13.
. S. 3, 279.
l. 86.
II. Od. 3, 23.
. 14, 19.
fides adſit. I. Epl.
, 88.
ret. I. S. 2, 52. 53.
mno dedecus gran-
. II. 2, 96.
lo. II. Epl. 1, 107.
8, 21.
mus. II. S. 8, 34.
tis flagitio. III. Od.
ier. I. Epl. 20, 28.
im omnia vendas
. S. 3, 300.
, 58. II. Epl. 1, 221.
viciſſim veniam.
Od. 16, 1.
nfame. II. 14, 18.
nine mulces. III. 11,
, 82.
157.
8, 17. I. S. 2, 25.
17, 22.
l. 1, 246.
fundum. IV. Od.
um redde Jovi. II.

Dapes continuat. II. S. 6, 108.
feſtas. Ep. 9, 1.
inemptas apparet. 2, 48.
malas tractavit. 3, 7. 8.
menſæ brevis. A. P. 198.
Siculæ. III. Od. 1, 18.
Dapibus grata teſtudo. I. 32, 13.
paſco libatis. II. S. 6, 67.
Saliaribus ornare pulvinar Deorum. I. Od. 37, 2. 3. 4.
Dapis amor. IV. 4, 12.
benignæ egens Tantalus. Ep. 17, 66.
meliora relinquens. II. S. 6, 89.
muneris inemori ſpectaculo. Ep. 2, 33. 34.
plus haberet corvus tacitus. I. Epl. 17, 50.
Dardanæ genti. I. Od. 15, 10. 11.
Dardanas turres quateret. IV. 6, 7.
Dare. III. 16, 38. I. S. 2, 5. II. 2, 85. 4, 76. I. Epl. 6, 30. II. 1, 115.
brachia virginibus. II. Od. 12, 18. 19.
jura maritis. A. P. 397.
jura Modis. III. Od. 3, 44.
lintea converſa domum. Ep. 16, 27.
lucem parum claris. A. P. 448.
lucem ex fumo. A. P. 143.
millia terna macello. II. S. 4, 76.
noctes potiori. Ep. 15, 13.
particulam arenæ oſſibus & capiti inhumato. I. Od. 28, 23. 24. 25.
rivo nomen. I. Epl. 16, 12.
vela retrorſum. I. Od. 36, 3. 4.
verba. I. S. 3, 22, 23.
Darem. IV. Od. 15, 4.
Daret. I. 32, 20. I. S. 2, 92.
Das. II. S. 2, 94. 3, 288. I. Epl. 7, 4. II. 1, 125. 2, 162.
Dat. I. S. 1, 89. *alii legunt* dant. 6, 16. I. Epl. 5, 10.
Data. I. Od. 12, 51. A. P. 264.
Date. Ep. 7, 14. C. S. 3, 47. I. Epl. 17, 48.
Dati. I. Epl. 1, 103.
Datis. I. Od. 3, 35. III. 4, 42. I. S. 1, 11. II. Epl. 2, 192.
Dato. III. Od. 4, 41. 5, 46. A. P. 21.
Datur. Ep. 16, 66. I. S. 4, 128. I. Epl. 1, 32. II. 2, 174.
Daturas. I. S. 8, 29.
frumenta ſegetes occare. *Bentl.* II. Epl. 2, 161.
Daturos. III. Od. 6, 47.
Daturus. IV. 2, 3. C. S. 43. II. S. 6, 56. II. Epl. 2, 161.
Datis. I. Od. 20, 3.
Dauni. IV. 14, 26.
Daunia. I. 22, 14.
Dauniæ. II. 1, 33. IV. 6, 27.
Daunus. III. 30, 11.
Davo. I. S. 10, 40.
Davum. II. 7, 46.
Davus. 5, 91. A. P. 114. 237. II. S. 7, 2. bis. 100.
De. I. Od. 1, 10. 35, 2. 35, 2. II. 3, 23. 7, 23. 13, 25. I. Epl. 1, 105. 2, 32. 4, 16. 7, 88. 96.
aliquo arbitria facere. IV. Od. 7, 21. 22.
conchis capacioribus funde. II. 7, 23.
die occaſionem rapiamus. Ep. 13, 5.
die ſolido partem demere. I. Od. 1, 20.
Luce media. *Bentl.* I. Epl. 18, 19.
mediâ luce bibulus. 14, 34.
mediâ nocte bibuli. 18, 91.
medio potare die. II. S. 8, 3.
medio ſumtis accedit. A. P. 243.
nobis anni eunte prædantur. II. Epl. 2, 55.
nocte ſurgens latrones. I. Epl. 2, 32.
patera fundens liquorem. I. Od. 31, 2.
pectore manat. A. P. 387.
pinguiſſimis ramis oliva lecta. Ep. 2, 55.
pluribus ſpinis una. II. Epl. 2, 212.
pueris quærit. II. S. 8, 82.
rapto fratre dolens. I. Epl. 14, 7.
tenero ungui mederi. III. Od. 6, 4.
Deâ nate puer. Ep. 13, 12.
Debacchentur. III. Od. 3, 55.
Debeat. A. P. 312.
Debebar. I. S. 9, 37.
Debellata. I. Od. 18, 9.
Debemur. A. P. 63.
Debemus. I. S. 3, 43.
Debent. 5, 46.
Debentia diſci differat. A. P. 44.

De-

Debemur. I. Epi. 5, 21.
Debemus. IV. Od. 4, 37.
Debes. I. 3, 6. 14, 10. I. Epi. 3, 17.
Debet. II. Epi. 1, 87.
Debetur. I. S. 2, 88.
Debilitat. I. Od. 11, 5.
Debita. 28, 38. II. 6, 83.
Debitae. III. 27, 30.
Debitis. I. 18, 2.
Debitum. 2116. I. S. 3, 86.
Decantata. I. Epi. 1, 24.
Decernere. I. Od. 12, 3.
Decies. III. 29, 21. I. Epi. 6, 62. 27, 6. A. P. 368.
Decisti. II. S. 4, 63. I. Epi. 17, 38.
Declamandi. I. Epi. 9, 3.
Declinato. II. 1, 1134.
Decocta. II. S. 4, 53.
Decoctor. III. Od. 3, 38.
Decoctum. II. 6, 13. 9, 13.
Decoquit. IV. 1, 6. 4, 53. I. S. 3, 12. II. 3, 69. I. Epi. 15, 11.
Decorabat. Ep. 13, 5.
Decorandis. II. Od. 15, 24.
Decorum. I. 28, 6. IV. 1, 13. 13, 27. I. Epi. 1, 11.
Decorum *per ambages*. Decens parva parvum. I. Epi. 7, 44.
ad lunae fontes. III. Od. 15, 14.
verba tristia mestum vultum. A. P. 105, 106.
Decentem locum fortita. *Scal. alii legunt* decenter. A. P. 92.
Decentes. I. Od. 4, 6. III. 27, 13.
Decentius. II. Epi. 2, 216.
Decepta. I. S. 1, 61.
Deceptum. II. S. 2, 30.
Deceptus. I. Epi. 18, 79.
Decerpens. Ep. 2, 59.
Decerpere. I. S. 2, 79.
Decerptæ (decerptam. *Bentl.*) I. Od. 7, 7.
Decertarem. 3, 13.
Decernimus. II. S. 4, 83. 8, 67. I. Epi. 1, 61.
Decet. I. Od. 4, 9. 11. 26, 12. III. 13, 8. Ep. 1, 9. 13, 7. II. S. 4, 26. I. Epi. 18, 36.
Decidentis. IV. Od. 10, 3.
Decidimus. 7, 14.
Decidit. I. S. 2, 42. I. Epi. 14, 29. A. P. 458.
pro mortuus est. II. Epi. 2, 36.
Decidunt. II. Od. 10, 11.
Decies. C. S. 21. I. S. 3, 19. II. S. 1, 23. 2, 120. A. P. 326. 329.
Decius. I. S. 2, 58.
Declyve. I. Epi. 18, 77.
Decoquus (decoctus *Bentl.*) II. Od. 13, 38.
Decrepitus. I. S. 1, 120.
Decrevi. I. Epi. 3, 15.
Decrevit. II. 2, 50.
Declamas. I. 1, 7.
Declivi. III. Od. 28, 7.
Decolaverat. II. 13, 35.
Decorporatum. II. S. 1, 74.
Decor. II. Od. 11, 8. A. P. 317.
Decore. I. S. 1, 20. I. Epi. 16, 28.
Decora. I. Od. 10, 3. III. 19, 7.
Decorum. I. 30, 3.
Decoris. II. 15, 20.
Decorari. II. Epi. 1, 101.
Decorat. I. 1, 18. 7, 6.
Decorem. II. Od. 4, 14.
Decori. 16, 8.
Decoris. II. S. 7, 41.
Decus. IV. Od. 1, 37.
Decorum. I. 31, 19. II. 15, 5. III. 2, 13. Ep. 4, 15. I. S. 2, 21. I. Epi. 7, 27. II. 1, 73.
Decorus. IV. Od. 2, 35. C. S. 4
Decoctricula. IV. Od. 7, 5.
Decrete. C. S. 18.
Decuere. I. Epi. 14, 32. *alii* decuit *post* docuere.
Decuit. 17, 13.
Decurrens. III. Od. 27, 3. IV. 2, 11. II. S. 1, 32.
Decurrere. III. Od. 16, 19. I. Epi. 7, 74.
Decus. IV. Od. 6, 29. C. S. 45. II. S. 1, 21. I. Epi. 17, 48.
arcemque. II. Od. 12, 5.
dulce. I. 1, 8.
equitum. III. 14, 20.
grande. II. 17, 4.
impetus animi. IV. 14, 46.
nimis. Ep. 1, 7.
lucidum. C. S. 8.
nimium. A. P. 280.
Phaeti. I. Od. 28, 16.
Decuma. Ep. 13, 6.
Dedat. III. Od. 25, 20.
Dedecet. I. 28, 7.
Dedecorant. IV. 4, 38. II. Epi. 1, 243.
Dedecori. I. S. 2, 53.
Dedecorum pretiosæ emptor. III. Od. 2, 32.

. Epl. 1, 15.
II. S. 3, 153.
crumena. I. Epl. 4, 11.
,30.
II. S. 1, 13. I. Epl. 15,
.27.
. 10, 37.
rum retuſum. *Bentl.*
,39.
Epl. 6, 14.
Od. 28, 28. III. 27, 55.
42.
)d. 12, 29. I. S. 3, 31.
. Epl. 1, 158.
6. 25.
I. S. 6, 9.
ip. 13, 18.
. 1, 42.
o, 4.
. 5, 41.
. Epl. 1, 22.
aboribus. III. Od. 24,
uges. *Bentl.* I. Epl.
Od. 29, 42.
, 20.
16, 65. I. S. 3, 104.
. 144.
9.
d. 462.
IV. Od. 14, 13.
enſâ. I. S. 3, 90. 91.
regale loco ſumme
II. Epl. 2, 30. 31.
monumenta regum.
6, 39.
5, 97. *Bentl.*
8, 80.
7. 6, 119. II. 8, 85.
. Od. 9, 22.
1, 14.
32.
V. Od. 1, 23.
, 18.
. P. 344.
II. Epl. 1, 155.
Od. 27, 62. IV. 12,
.
. 353.
1, 28. 8, 249. 8,
, 7.
Epl. 2, 59.
10, 30.
Delectent. II. Epl. 2, 127.
Delectet. I. S. 1, 57.
Delector. I. Epl. 16, 32.
Delenda. II. 1, 69.
Delere. A. P. 389. 440.
Delevit. III. Od. 6, 14. IV. 9, 10.
Deli. II. 3, 4.
Deliæ. IV. 6, 33.
Deliberata. I. 37, 29.
Delibutis. Ep. 3, 13.
Delibutus. 17, 31.
Delicinum. IV. Od. 8, 10.
Deliciis. I. Epl. 6, 31.
Delicta. I. S. 3, 141. A. P. 347.
majorum lues. III. Od. 6, 1.
ſuppliciis coërcet. I. S. 3, 79.
Delictum. A. P. 442.
Deliis foliis. IV. Od. 3, 6.
Delinit. III. 1, 43.
Deliquit. I. S. 3, 84.
Delira. II. 3, 293.
Deliranc. I. Epl. 2, 14.
Deliret. 12, 20.
Delirum. II. S. 5, 71.
Delirus. II. S. 3, 107. II. Epl. 2, 126.
Delitigat. A. P. 94.
Delius. III. Od. 4, 64.
Delon. I. 21, 10.
Delphica. III. 30, 15.
Delphinum. A. P. 30.
Delphis. *ibid.* 219.
Delphos. I. Od. 7, 3.
Delubra. I. S. 6, 35.
Delubris. III. Od. 5, 19.
Deludet. II. S. 5, 56.
Dem. II. Epl. 2, 63. bis.
Demas. I. 20, 22.
Deme. 18, 94.
Demens. I. S. 6, 97. 10, 74. II. 3, 133. 303.
Dementem. III. Od. 19, 23. II. S. 3, 135.
Dementes. I. Od. 37, 7.
Dementia. Ep. 17, 45.
Demere. I. Od. 1, 20. I. Epl. 2, 38.
Demeret. III. Od. 6, 42.
Demerſa. 16, 23.
Demeteret ferrum (demeterent ferro. *Bentl.*) I. S. 2, 46.
Demetri. 10, 90. I. Epl. 6, 52.
Demetrius. I. S. 10, 79.
Demiſit. IV. Od. 4, 10. I. S. 6, 29. II. 7, 60.
Demiſſa. III. Od. 27, 11. I. S. 2, 99. I. Epl. 7, 96. A. P. 180.
Demiſſis. I. S. 2, 25.
Demiſſum. I. Od. 28, 11. II. S. 5, 63.
Demiſſus. I. S. 5, 57.
Demittere. A. P. 461.
Demittit. II. Od. 13, 34. III. 1, 35. I. Epl. 16, 64.
Demitto. I. S. 9, 20.
Demo. II. Epl. 1, 46. bis.
Democriti. I. 12, 12.
Democritus. II. 1, 194. A. P. 297.
De ſerit. II. Od. 5, 14.
De tus. II. Epl. 2, 140.
De tum. I. S. 5, 23.
Dena. II. Epl. 2, 33.
Denarrat. II. S. 3, 315.
Denatat. III. Od. 7, 28.
Deneges. 16, 38.
Denique. I. S. 1, 92. 106. 2, 133. 3, 76. 4, 80. 5, 68. I. Epl. 1, 107. 7, 68. 18, 54. II. 2, 58. A. P. 23. 267.
Denominatos. III. Od. 17, 3.
Denormat agellum angulus. II. S. 6, 9.
Denos. C. S. 21.
Dens. Ep. 8, 3.
Denſa. I. Od. 7, 20.
Denſantur. 28, 19.
Denſis. III. 5, 31.
Denſo. II. 7, 14.
Denſum. 13, 32.
Dent. II. S. 3, 191. 8, 76.
Dente aſtro. Ep. 6, 15.
cruento. II. Epl. 1, 150. 151.
invido. IV. Od. 3, 16.
livido. Ep. 5, 47.
nigro. II. Od. 8, 3.
notam impreſſit. I. 13, 12.
novo. IV. 4, 16.
petit. II. S. 1, 51, 55.
ſuperbo. 6, 87.
theonino. I. Epl. 18, 82.
Dentem illidere. II. S. 1, 77.
Dentes. I. S. 8, 48.
acuit timendos. III. Od. 20, 10.
luridi. IV. 13, 10. 11.
Dentibus aſtris. I. Epl. 18, 57.
jejunis. II. 2, 29.
Dentur. II. S. 8, 82.
Deo. I. Od. 5, 18.
Deorum. I. 10, 5. 19. 12, 14 35, 37. II. 1, 25. III. 3, 30. 27, 50. IV. 2, 13. Ep. 5, 1. II. S. 3, 295. A. P. 83.

Creſſa. I. Od. 36, 10.
Creta. Ep. 12, 10. II. S. 3, 246.
Cretam. Ep. 9, 29.
Creten. III. Od. 27, 34.
Creticum. I. 26, 2.
Crevere. IV. 15, 14. A. P. 216.
Crevit. IV. Od. 4, 46. 62. II. S. 4, 15.
Crimina. I. S. 3, 61. I. Epl. 18, 80.
Crimine. I. Epl. 7, 56. A. P. 262.
Criminibus. III. Od. 7, 14.
Criminoſis. I. 16, 2.
Crine. II. 12, 23.
Crine nigro decorum. I. 32, 11. 12.
Crinem myrrheum nodo cohibere. III. 14, 23.
Crines. I. 15, 20. III. 4, 62. IV. 6, 26.
comptos. IV. 9, 13. 14.
implicata brevibus viperis. Ep. 5, 15.
nodo coërces. II. Od. 19, 19.
religata fulges. IV. 11, 5.
Crinibus. I. 17, 28. II. 5, 24.
Criſpe Salluſti. II. 2, 3.
Criſpini. I. S. 1, 120. II. 7, 45.
Criſpinum. I. 3, 139.
Criſpinus. 4, 14.
Critici. II. Epl. 1, 51.
Croco. II. S. 4, 68.
Crocodili. Ep. 12, 11.
Crocum. II. Epl. 1, 70.
Crœſi. I. 11, 2.
Cruce. II. S. 7, 47.
in cruce ſuffigat. I. 3, 82.
paſces in cruce corvos. I. Epl. 16, 48.
Cruciaverit. I. S. 2, 22.
Crucier. 10, 78.
Cruda. III. Od. 11, 12.
Crudæ. Ep. 8, 6.
Crudeles. I. Epl. 17, 61.
Crudelior. II. S. 8, 61.
Crudelis. IV. Od. 10, 2.
Crudi. I. Epl. 6, 62.
Crudis. I. S. 5, 49.
Cruenta. II. Od. 8, 16. III. 2, 11.
Cruentis. II. S. 3, 223.
Cruento dente laceſſiti. II. Epl. 1, 150. 151.
Marte. II. Od. 14, 13.
Cruentum. I. 2, 39.
Cruentus. II. S. 5, 15.
Crumena. I. Epl. 4, 12.
Cruor. I. S. 8, 28.
facer. Ep. 7, 20.
viperinus. 3, 6.
Cruore. II. Od. 1, 36. 13, 7. Ep. 17, 32. 51.
Cruorem. II. S. 3, 275.
Cruoribus. II. Od. 1, 5.
Cruoris. A. P. 476.
Crura. II. Od. 19, 32. Ep. 4, 4.
Crure. I. Epl. 17, 59. I. S. 2, 102.
Cruribus. II. Od. 20, 9. I. S. 2, 131. 3, 47.
Crus. I. S. 2, 81. 92. 6, 27.
Cruſtula. 1, 25. II. 4, 47.
Cubans. II. 6, 110.
Cubantis. I. Od. 17, 11. II. S. 3, 289.
Cubat. I. S. 9, 18. II. Epl. 2, 68.
Cubet. Ep. 3, 22. 12, 5.
Cubili. IV. Od. 15, 16.
Cubilia. I. S. 3, 100.
inominata. Ep. 16, 38.
tenta. 12, 12.
Cubilibus indormit. 5, 69.
Cubitale. II. S. 3, 255.
Cubito remanente preſſo. I. Od. 27, 8.
tangens. I. S. 5, 42.
in cubitum ſe conviva reponet. II. S. 4, 39.
Cucullum. I. 7, 31.
Cuderet æra ſimulantia vultum Alexandri. *Bentl.* II. Epl. 1, 240.
Cui. I. Od. 2, 29. 5, 4. 24, 3. 6. 33, 10. II. 1, 15. 16, 13. III. 1, 17. 6, 27. 13, 4. 16, 43. 26, 7. 29, 42. IV. 4, 2. 12, 11. Ep. 9, 25. 12, 22. I. S. 3, 46. 4, 43. bis. 140. 5, 60. 6, 106. 7, 30. II. 1, 20. 2, 56. 3, 118. 189. 5, 45. 6, 43. I. Epl. 1, 50. 51. 85. 2, 30. 46. 4, 9. 6, 94. 64. 7, 32. 10, 42. 12, 4. 14, 11. 16, 19. 18, 68. II. 2, 139. 151. A. P. 40. 426.
Cuicunque. I. Epl. 18, 31.
Cuilibet. 6, 53. II. 2, 8.
Cuiquam. I. S. 4, 35, 73.
Cuique. I. S. 9, 52. II. 6, 67. I. Epl. 6, 55. 10, 47. A. P. 316.
Cuivis. I. Epl. 17, 36.
Cujus. I. Od. 12, 3. II. 4, 23. Ep. 12, 19. II. S. 2, 59. I. Epl. 7, 54. 14, 25. A. P. 7.
Cujuſque. A. P. 156.
Culices mali. I. S. 5, 14.
Culinæ ſtudioſa. II. S. 5, 80.
Culinam. I. 5, 38. 73.
Culmo ſurgeret alto Ceres. II. S. 2, 124.
Culpa. Ep. 7, 14.
in culpa eſt animus. I. Epl. 14, 13.
ingeni deterere. I. Od. 6, 12. *alii legunt* deterrere.
palleſcere nulla. I. Epl. 1, 61.
potare magiſtra. II. S. 2, 123.
quem ſua culpa premet. I. Epl. 18, 79.
ſupplicio recidivus. III. Od. 24, 34.
Culpabit. A. P. 446.
Culpæ dedecorant bene natæ. IV. Od. 4, 36.
fœcunda ſecula. III. 6, 17.
fuga in vitium ducit, ſi caret arte. A. P. 31.
fugiens opprobria. I. Epl. 9, 10.
virginum levis una mors eſt. III. Od. 27, 37. 38.
Culpam denique vitavi. A. P. 267.
pœna premit comes. IV. Od. 5, 24.
Culpante. III. 1, 31. I. S. 4, 82.
Culpari. IV. Od. 5, 20. I. S. 4, 25.
Culpas amovit. IV. Od. 15, 11.
manent fata ſub orco. III. 1, 28. 29.
Culpatur. I. S. 2, 11.
Culta. I. Epl. 12, 13.
Cultello. 7, 51.
Culti. C. S. 3.
Cultis. IV. Od. 14, 27.
Cultor. I. 34, 1.
Cultro. I. S. 9, 74.
Cultu. II. Epl. 2, 123.
Cultum. II. S. 3, 323.
Cultura annua. III. Od. 24, 14.
potentis amici. I. Epl. 18, 86.
Culturæ patientem præbet agrum. 1, 40.
Cultus feros. I. Od. 10, 2.
miſer. II. S. 2, 66.
recti. IV. Od. 4, 34.
regales. 9, 15.
virilis. I. 8, 16.
Cultus fundus. II. S. 5, 13.
Culullis. I. Od. 31, 11. A. P. 434.
Cum *adverb.* I. Od. 2, 7. 7, 11. 13, 1. 15, 1. 18, 8. 10. 20, 25, 13. 29, 13. 33, 13. I. S. 1, 32. 38. 58. 86. 104. 114. 2, 31. 67.

Ep. 9, 5.
. II. Epl. 1, 121.
20, 15.
16, 34.
Od. 11, 39. I. S. 4,
Epl. 6, 27.
)d. 28, 21.
6.
), 3.
V. Od. 4, 39.
I. S. 5, 42.
25, 12.
:pl. 1, 44.
. Od. 11, 21.
2, 3. IV. 8, 8. 12, 14.
13.
nzque. II. S. 6, 65.
:e periculum. III. Od.
19.
s adhibet akeris. IV.
2.
ant. II. S. 2, 104.
:p. 17, 5.
S. 5, 11.
. Od. 4, 27. 23, 20.
16, 9.
. S. 3, 219.
. 18, 3. 27, 22. 34,
. 16, 43. 29, 30. Ep.
4, 6. bis. I. S. 1, 15.
7, 24. I. Epl. 18, 22.
A. P. 191. 227.
uis eſt in nece, de Fur-
ens. II. S. 8, 61. 62.
ucuræ. II. Epl. 2,
s. A. P. 464.
ius. Ep. 11, 13.
. Od. 3, 21. 22.
II. S. 3, 38.
7, 10. II. S. 2, 54.
:05.
i ſacras jaculatus. I.
:entes odi. III. 19, 21.
S. 9, 45.
d. 17, 29. III. 3, 52.
pl. 6, 51. 7, 94.
)d. 4, 21.
7, 1.
1, 125. II. 1, 18.
3, 50.
:pl. 16, 6.
Dis ſententiis Cenſoris. I. S. 2, 32.
Diadema tutum. II. Od. 2, 21.
Diarœſis Siluæ. Ep. 13, 3.
ſuetæ. I. S. 8, 17.
Diana. IV. Od. 7, 25. Ep. 5, 51. C. S. 70.
iracunda. A. P. 454.
ſylvarum potens. C. S. 1.
Dianæ ara. A. P. 16.
dicere laudes. C. S. 75. 76.
integræ tentetur Orion. III. Od. 4, 70. 71.
numina non movenda. Ep. 17, 3.
Dianam. I. Od. 21, 1.
Diaria urbana rodere. I. Epl. 14, 40.
Dic. I. Od. 8, 1. 32, 3. II. 11, 21. III. 4, 1. 21, 7. 24, 21. I. S. 1, 49. II. 3, 6. 5, 22. 108. 7, 92. I. Epl. 1, 62. 7, 60. 8, 3. 16, 31. A. P. 141.
Dicaces Satyros. A. P. 225. 226.
Dicacis. I. S. 4, 83.
Dicam. I. Od. 12, 13. II. S. 3, 66. 160. 5, 59. 84. I. Epl. 4, 2. A. P. 272.
Alciden. I. Od. 12, 25.
inſigne, recens. III. 25, 7.
interitum Siculi Poëtæ. A. P. 463. 464.
meliori tempore. I. S. 9, 68. 69.
ſi potero. II. S. 2, 8.
Dicar. III. Od. 30, 10.
Dicas. I. S. 1, 55. 3, 121. I. Epl. 16, 11. 18, 68. A. P. 326. *Bentl.*
Dicat. I. Od. 27, 10. I. S. 1, 15. 22. 118. 3, 19. 127. I. Epl. 16, 26. 46. 17, 60. A. P. 43. 155. 326.
Dicatur. I. S. 2, 5. 3, 49. 83. II. 3, 108.
Dicemus. IV. Od. 2, 50.
Dicenda. 9, 21. I. Epl. 7, 72. 19, 8.
Dicende. 1, 1.
Dicendum. II. 2, 25.
Dicens. III. Od. 7, 11.
Dicente. 13, 14.
Dicentis. A. P. 172.
Dicere. II. Od. 13, 30. I. S. 6, 92. 10, 84. II. 3, 190. 7, 1. I. Epl. 16, 73. II. 1, 67. 106.
antique, dure. II. Epl. 1, 66. 67.
carmen. C. S. 8.
communia proprie dicere difficile eſt. A. P. 128.
in aurem. I. S. 9, 9. 10.
jucunda & idonea. A. P. 334.
laudes. C. S. 76.
lucidum fulgentes oculos, ſidum pectus. II. Od. 12, 14. 15. 16.
Parthum. I. 19, 12.
pretium muneri. IV. 8, 12.
res Cæſaris invicti. II. S. 1, 11.
terrarum ſitus, flumina & arces. II. Epl. 1, 252.
verſus. I. S. 5, 87.
verum nomen. I. Epl. 7, 93. *alii legunt* ponere.
verum ridentem quid vetat. I. S. 1, 24. 25.
Dicerer. III. Od. 16, 27.
Diceret. I. S. 2, 69. I. Epl. 15, 37.
Dices. IV. Od. 6, 41. 10, 6. II. S. 7, 21. I. Epl. 20, 7.
Dices fide Tëia. I. Od. 17, 18. 19.
hiſtoriis præſta Cæſaris. II. 12, 10.
nil invita Minerva. A. P. 385.
Dicet. II. Od. 7, 26. I. Epl. 8, 15. 15, 13. A. P. 450.
Dicetur. III. Od. 28, 16.
Dici. I. 2, 50. I. Epl. 16, 32. 18, 8. A. P. 43.
Dicimus. IV. Od. 5, 38. 39.
Dicis. II. S. 7, 31. I. Epl. 14, 50.
Dicit (dicet. *Bentl.*) I. Od. 7, 9.
Dicit. IV. 2, 19. I. Epl. 2, 4. 17, 48. I. 16, 46. *Bentl.*
Dicite. I. Od. 21, 1. 2.
Dicitur. III. 17, 6. II. S. 3, 256. II. Epl. 1, 57. A. P. 276.
Dico. III. Od. 3, 58. I. S. 2, 48. II. 3, 323. 5, 23.
Dicta. II. S. 6, 97. II. Epl. 2, 18. A. P. 335.
diſſona fortunis. A. P. 111.
foras eliminet. I. Epl. 5, 25.
ignominioſa. A. P. 247.
ſulphura elidere morbum. I. Epl. 15, 6.
Dictabam. I. Epl. 10, 49.
Dictabat. I. S. 4, 10.
Dictæ per carmina ſortes. A. P. 403.
Dictant. II. Epl. 1, 110.
Dictantis. II. S. 76.
Dictare. II. Epl. 1, 71.
Dictari. I. S. 10, 75.
Dictata. I. Epl. 1, 55. 18, 13.
Dicte. 1, 1.
Dicter. 6, 50.

Dicite fecundas puerum. I. S. 4. 244.
Dicite solide. II. 1, 76.
Dicitur. I. Epi. 18, 22. II. 2, 15.
Dicite vacuum. III. S. 3, 80.
lepida. A. P. 233.
Dicto. A. P. 307.
Dictum. C. S. 21. II. S. 1, 18. I. Epi. 19, 32. A. P. 307. 440.
Dictus. II. Od. 19, 16. III. 14, 1. II. S. 1, 134. 3, 6. A. P. 283. 304.
Dicunt. I. Od. 8, 20. IV. 12, 3. Ep. 18, 9. II. Epi. 1, 71. A. P. 451.
Dicuntur. A. P. 414.
Didicere. IV. Od. 14, 3. II. Epi. 1, 87.
Didici. A. P. 418. I. S. 2, 101.
Didicit. II. Epi. 1, 113. A. P. 418, 419.
Dida omnia. II. S. 1, 87.
Didicere. A. P. 316. I. S. 10, 7.
Didudum. III. Od. 9, 18.
Die. II. 18, 15. IV. 1, 15. 14, 34. Ep. 13, 4. II. S. 3, 198.
bono. III. Od. 21, 6.
clare. C. S. 23.
festo. III. Od. 18, 1.
longo. IV. 1, 38. 38.
longo. Ep. 5, 52.
medio. II. 2. 8, 3.
nefasto. II. Od. 13, 2.
sacro. 13, 19. 26.
solidus. I. 1, 80.
supremo. 13, 20.
Diebus. I. S. 3, 36.
festis. II. 3, 143.
Diei quarta parte. I. 9, 35.
Diem. 1, 128. II. 2, 83. 6, 47. I. Epi. 2, 51.
carpe. I. Od. 11, 8.
in diem vivisse. III. 29, 42. 43.
mortemque mero fregi. II. 7, 6. 7.
nivalem lucem tulit luctifero gyro. II. S. 6, 55. 56.
non urget. Ep. 17, 25.
promis viridi corpus. C. S. 3.
quisque condit in suis cellibus. IV. Od. 5, 29.
rapit hora. 7, 8.
totum sterrebat. I. S. 3, 18.
Dierum. I. Od. 9, 14. II. S. 2, 60. 3, 124.
Dies fug. num. II. Od. 8, 3. 17, 8. IV. 4, 40. 11, 15. I. S. 3, 20. II. Epi. 1, 34.
Adm. III. Od. 29, 25. I. Epi. 5, 18.
amice. I. 18, 111.
longa. I. Epi. 1, 111.
mala. A. P. 351.
pulchra. I. 12, 16. 17.
tristitiæ non. II. 16, 13.
venerit. III. 28, 1. II. 18, 27.
urget eundum. Epod. 16.
Dies jam nona. I. S. 1, 78. Ep. 1, 4. 5. Epi. 7, 1.
esset. II. Od. 3, 4.
fallax. III. 2, 5.
lucis. IV. 1, 41.
quidem. I. Epi. 1, 30.
sacros. III. Od. 18, 16.
Diesque. 1, 42.
agat cuncta subito desiderium. I. Epi. 1, 5.
Differ. I. Epi. 11, 25.
Differas. Ep. 16, 8. A. P. 88.
Differens. Ep. 1, 59.
Differre. II. S. 3, 172.
Differre cupientem. I. A. P. 156.
Differs. I. Epi. 1, 32.
Differt. I. S. 2, 36. II. 3, 104.
Differtus. I. S. 3, 18. I. Epi. 8, 15.
Difficile. I. S. 10, 42.
Difficiles. III. Od. 24, 12. II. S. 1, 90.
Difficiles. I. S. 2, 26.
Difficili. I. Od. 3, 9.
Difficilis. III. 7, 31. A. P. 172.
Difficilis. 16, 17.
Diffingas. I. 3, 18.
Diffingere. II. S. 1, 72.
Diffinget. III. Od. 10, 17.
Diffisa. I. S. 8, 47.
Diffisidentia. Ep. 16, 1.
Diffudit. I. Epi. 11, 28.
Diffugere. IV. Od. 7, 1.
Diffugiunt. I. 18, 4.
cum ficta simul formidine. 31, 16. 17.
Diffuebere. I. S. 3, 120. II. 3, 18.
Diffundit. I. Epi. 3, 8.
Diffusis. 3, 4.
Diffuso. IV. Od. 2, 24.
Digenuia. I. Epi. 18, 104.
Digitis. A. P. 174.
Digito male pertusa denegatum pignus. I. Od. 25, 15. 16.
Digito prætrepidum monilibus. IV. 3, 22.
Digito malus monstretur. II. S. 8, 26.

Ep. 12, 24.
)d. 10, 6. I. Epl. 3, 72.
:pl. 19, 47.
3, 241.
.
nitatur agris. IV. Od.

quietos amnes ir-
29, 40. 41.
Epl. 4, 13.
S. 3, 318.
. Od. 3, 8. I. Epl. 2,

Epl. 2, 49.
ſtus dono. I. 7, 18.
S. 5, 103. I. Epl. 14,
5.
:pl. 10, 45.
. 7, 51.
. Epl. 7, 73.
Od. 1, 13.
S. 1, 38.
II. Od. 8, 10.
23, 7.
. 5, 51.
I. 16, 5.
moreris. II. 3, 23.
vitam agat. III. 2, 5.
. P. 146.
Od. 1, 39.
. 6, 38.
o. Ep. 5, 89.
III. Od. 24, 6.
. 5, 61. 62.
is. I. Od. 2, 1. 2.
n. II. Epl. 1, 10.
num. IV. Od. 2, 25.
5, 21. IV. 15, 7.
9, 23.
, 18.
. 28, 7.
dinibus. Ep. 13, 10.
. 5, 89.
)d. 14, 30. I. Epl. 1,

Od. 30, 4.
alem. II. 22, 2. III.

V. 4, 42.
II. 2, 13.
, 75. I. Epl. 17, 3.
Epl. 16, 7.
5. 9, 8. I. Epl. 7, 25.
5, 93.
18.
pl. 2, 99.

Diſcedent. II. S. 7, 37. *alii legunt* diſcedunt.
Diſcentes. II. Od. 19, 3.
Diſcere. I. S. 1, 26. I. Epl. 1, 48. 8, 8. A. P. 88.
Diſceret. II. Epl. 1, 133.
Diſcernunt. I. Od. 18, 11.
Diſcerpta. II. S. 8, 86.
Diſceſſit. I. Epl. 10, 37. A. P. 378.
Diſcet. II. Od. 20, 20. II. S. 3, 299.
Diſci. A. P. 380.
Diſcincta. I. S. 2, 132.
Diſcincti. II. 1, 73.
Diſcinctus. Ep. 1, 34.
Diſcipulorum. I. S. 10, 91.
Diſcit. II. Epl. 1, 262.
Diſcite. II. S. 2, 4.
Diſco I. Od. 8, 11. II. S. 2, 13.
Diſcolor. I. Epl. 18, 4.
Diſconvenit. I. 1, 99. 14, 18.
Diſcordet. II. 1, 185.
parcus avaro. 2, 194.
Diſcordia. Ep. 4, 2. I. S. 4, 60. 7, 15.
Diſcors concordia. I. Epl. 12, 19.
ſymphonia. A. P. 374.
Tanais. III. Od. 29, 28.
veſania. II. S. 3, 174.
Diſcrepat. I. Od. 27, 6.
iſtis. I. S. 6, 92. II. 3, 108.
Diſcrepet ſimplex nepoti. II. Epl. 2, 194.
imum medio. A. P. 152.
Diſcrepuit. *ibid.* 219.
Diſcretas II. Od. 13, 23.
Diſcrimen. 5, 23.
Diſcunt. A. P. 326.
Diſerti. *ibid.* 370.
Diſertum. I. Epl. 5, 19.
Diſertus. 19, 16.
Diſſecta. II. Od. 19, 25.
Diſpecti. I. S. 4, 62.
Disjunctum. I. Epl. 14, 28.
Diſpar. Ep. 7, 12. I. Epl. 18, 3. 19, 29.
Diſparem. IV. Od. 11, 31.
Diſpari. I. 17, 25.
Diſparibus. I. S. 7, 16.
Diſpenſare. 2, 75.
Diſpeream. 9, 47.
Diſplicent. I. Od. 28, 2.
Diſplicet. I. Epl. 19, 47.
Diſploſa. I. S. 8, 46.
Diſquirite. II. 2, 7.

Diſſentientis. III. Od. 5, 14.
Diſſentire. II. Epl. 2, 61.
Diſſentis. Niſi quid *diſſentis*. II. S. 1, 79.
Diſſidens plebi. II. Od. 2, 18.
Diſſidet ſibi. III. 8, 20.
toga impar. I. Epl. 1, 96.
Diſſilite. Ep. 17, 29.
Diſſiluit. I. Epl. 18, 42.
Diſſimile. I. S. 6, 49.
Diſſimilem. II. 3, 313. 8, 28.
Diſſimiles. I. Epl. 10, 3.
Diſſimilis. I. S. 4, 112.
Diſſimulare. 9, 66.
Diſſimulat. II. Od. 20, 17.
Diſſimulator. I. Epl. 9, 9.
Diſſimules. 16, 23.
Diſſipabit. Ep. 16, 14.
Diſſipare. 17, 48.
Diſſipat. II. Od. 11, 17.
Diſſociabili (diſſociabilis. *Bentl.*) I. Od. 3, 22.
Diſſocientur. I. Epl. 16, 5.
Diſſolvas. I. S. 4, 55.
Diſſolve. I. Od. 9, 5.
Diſtabit. II. S. 2, 53. 3, 210.
infido ſcurræ amicus. I. Epl. 18, 4.
Diſtantia. II. 1, 72.
Diſtare. I. 7, 48.
Diſtat. II. S. 3, 260. I. Epl. 17, 44. II. 2, 194.
paullum inertiæ celata virtus. IV. Od. 9, 29.
Diſtent. I. Epl. 7, 23.
Diſtenta. Ep. 2, 46.
Diſtentius. I. S. 1, 110.
Diſtet ab Inacho. *de tempore.* III. Od. 19, 1.
Diſtinguere. I. Epl. 10, 29.
Diſtinguet. II. Od. 5, 11.
Diſtorquens. I. S. 9, 65.
Diſtortis. I. 3, 47.
Diſtrictum. II. 8, 68.
Diſtrictus. III. Od. 1, 17.
Diſtuli. IV. 4, 21.
Diſtantis. I. Epl. 6, 6.
Ditaſſe. Ep. 17, 60.
Ditaverit. A. P. 57.
Ditavit. Ep. 1, 32.
Ditem. I. S. 7, 19.
Dites Mycenas. I. Od. 7, 9.
Diteſcere. II. S. 5, 10.
Dithyrambos. IV. Od. 2, 10.
Ditior. I. S. 1, 40. 5, 91. 9, 51. II. 7, 92.

Dixit adeſſe. Ep. 1, 43.
Dixi. I. Od. 6, 16. IV. 2, 1. 4, 25. S. 1. 4, 10. Epiſt. 1, 76. 15, 9. Ep. 1. II. 1, 107. 2, 113. A. P. 56. 86.
Dixi. I. Od. 3, 2. 36, 2. III. 24, 25. 4. C. 2. 25.
Dixi. II. Od. 4, 1.
Dixiſſe. I. Epiſt. 10, 28.
Dixiſſem. I. S. 8, 18.
Dixiſſet. II. Od. 17, 12.
Dixiſſem. I. 92, 29.
Dixerit. I. S. 2, 3. 109. II. Epiſt. 1, 62.
Dixerit. I. S. 3, 51.
Dixerimus. I. Epiſt. 19, 10.
Dixerim. I. S. 1, 121.
Dixit. II. Od. 3, 11. 7, 10. IV. 14, 24. I. S. 6, 47. 3, 119. II. 1, 58. 3, 14. 6, 12. I. Epiſt. 7, 84. 106. II. 2, 185.
Achilles. II. Od. 13, 11. agrio, & poſtea in lenem commuto. A. P. 322.
amicus. I. Epiſt. 18, 24.
antiqua manus. II. S. 3, 168. 189.
arrogans. I. Od. 16, 10. 17.
audita refluxit. Ep. 15, 18.
aquis naturæ fuæ. I. S. 1, 30.
Perſius. 7, 4.
Priamus. I. Od. 10, 14.
poeſis. IV. 11, 24. 25.
Tullius. 3, 14.
Ucalegon. I. S. 1, 91.
Divi. IV. Od. 4, 38.
Dividat. Ep. 14, 16. I. Epiſt. 14, 31.
Dividens. I. Od. 34, 6.
Dividerat. I. S. 7, 13.
Dividet. I. Od. 15, 13.
Dividit. 36, 6. I. S. 3, 124.
Dividuo. I. Epiſt. 17, 42.
Divina. III. Od. 23, 10. A. P. 318.
Divinæ. II. S. 1, 74.
Divinare. 3, 60.
Divinior. I. 4, 45.
Divinis. 6, 114. A. P. 400.
Divis. I. Od. 2, 9. III. 3, 18. 14, 6. IV. 2, 51. 3, 1.
Diviſſimus. I. S. 2, 3.
Diviſit. 1, 100.
Diviſus. II. 8, 78.
Diviſus, alias diviſſe. 3, 169.
Diviſus. II. Od. 13, 3.
Divite. IV. 8, 5. II. S. 2, 103. I. Epiſt. 15, 19. II. 2, 37. 224. A. P. 403.
Divitem. II. Od. 18, 3.
Divites. Ep. 1, 46.
Divitiæ. Epiſt. 2, 171.
ſuperbiæ. III. Od. 24, 30. 31.
propriæ. II. Epiſt. 2, 209.
vagæ. I. 14, 2.
Divitiarum. I. 6.
Divitias. III. Od. 16, 18. II. S. 3, 21.
amplas. II. S. 1, 101.
dubias. I. 3.
querellarum. III. Od. 1, 48.
Divitibus. 12, 13. IV. 3, 17. II. S. 2, 17. I. Epiſt. 18, 8.
Divitis. II. S. 2, 70.
finibus una Hiberiæ metas. I. Epiſt. 7, 36.
poſſeſſio ſit ornata. II. Od. 3, 25, 20.
proceris. II. S. 3, 281. 286.
Divitiis. III. Od. 24, 2. I. Epiſt. 18, 11.
Divitum. III. Od. 21, 6. 16, 23.
Divo. ſub divo natum. I. 12, 7.
Divos. II. 18, 1. IV. 14, 14. II. S. 3, 106. II. 6, 84.
gelidi monte tabernas. II. Od. 8, 11, 12.
perenne. II. S. 3, 286.
Diuina. 7, 17. A. P. 268.
Diurna. I. Epiſt. 18, 87. A. P. 160.
Diuinus. II. Epiſt. 2, 78.
Diuulſa. I. Od. 19, 19.
Diuum. 2, 25. IV. 8, 22. S. 5, 117.
Divus. III. Od. 5, 2.
Diuerſa. I. S. 4, 13.
Diuerſis. 4, 61. II. 1, 120. A. P. 47.
Diuerſi. II. S. 3, 228. 6, 67. 7, 37.
Diuerſo. I. 4, 109.
Diuſ. II. Od. 18, 12. I. S. 10, 1. 10. II. 1, 13.
Diuiſit. III. Od. 24, 43. II. S. 3, 161. 190. A. P. 301. 308.
Divit. III. Od. 1, 28. 12, 52. 29, 31. IV. 4, 42. Ep. 1, 40. I. S. 20, 7. I. Epiſt. 1, 80. 16, 72. II. 1, 200.
Do. Ep. 17, 1. A. P. 2, 128.
Doce. I. Epiſt. 17, 10.
Docen. I. S. 1, 26. 4, 77.
Docebo. II. 3, 43. A. P. 306.
Docendum. I. 4, 30.

.S. 10, 89.
. Od. 11, 27.
,90.
l. 2, 60.
. Ep. 15, 16.
m. I. S. 9, 32.
, 29.
upra voluptas. I. 2,
ıpra nocet. I. Epl.
ire. I. Epl. 1, 34.
ıdimiſque. II. S. 3,
pelli. I. 2, 109. 110.
3, 263.
p. 17, 64. I. Epl. 17,
. EP. 2, 33. 34.
r. II. S. 5, 70.
r. *Bentl.* 5, 3.
. I. Od. 35, 27. 28.
i. II. 1, 8.
eum latus credidit.
. 5. 26.
S. 1, 67. II. Epl. 2,
d. 10, 10.
ıntaber. IV. 24, 41.
. 2, 9.
pl. 1, 12.
l. 27, 14.
. P. 287.
I. S. 6, 128.
. II. 3, 232. 5, 31.
. 6, 44. 19, 36. 20,
Od. 22, 21. II. S. 6,
. 5, 55. I. Epl. 2, 25.
. 5, 67.
II. Od. 27, 65. 66.
12, 13.
19.
la. IV. 14, 44.
35, 6.
A. P. 234.
Od. 13, 12. I. Epl. 2,
Od. 15, 8. II. S. 5,
7, 3. 66.
Od. 1, 6. II. Epl. 2,
I. Od. 4, 6. 14. 24.
16. 20, 40. 26, 20.
62.

Dominus. III. Od. 1, 36. II. S. 2, 92. 3, 113. 286. 7, 75. 8, 93. I. Epl. 18, 74.
Domita. IV. Od. 8, 18.
Domitam. I. 20, 9.
Domitor Trojæ. I. Epl. 2, 19.
Domitos. I. Od. 12, 54. II. 12, 6.
Domitus. III. 8, 22. 4, 72.
Domo. II. 3, 27. 11, 21. 18, 2. IV. 1, 9. II. S. 6, 98. I. Epl. 7, 53. 9, 4. 10, 13. II. Epl. 1, 104.
ætheria. I. Od. 5, 29.
alta. Ep. 9, 3.
dulci. IV. Od. 5, 12.
locuplete. II. S. 6, 102.
plena. IV. Od. 12, 24.
Domos. II. 18, 19. III. 29, 37.
æreas. I. 28, 5.
egregias. II. S. 3, 24.
expugnat. III. Od. 15, 9.
honeſtas. II. Epl. 1, 149. 150.
hoſtiles. Ep. 5, 53.
Iliacas. I. Od. 15, 36.
inquinavere. III. 6, 18.
non humiles. 1, 22.
plenas. II. 12. 24.
potentes. I. 35, 23. 24.
vagas. III. 24, 10.
Domuit. Ep. 16, 7.
Domum. I. Od. 15, 5. III. 7, 29. 19, 7. IV. 1, 9. *Bentl.* 2, 17. Ep. 2, 40. 62. 11, 20. 13, 16. 16, 27. I. S. 5, 38. 6, 114. II. 3, 230. 5, 6. 37. I. Epl. 7, 68. 15, 24.
cæram. C. S. 74.
ſævam. I. Od. 6, 8.
Socraticam. 29, 14.
totam. Ep. 5, 25.
Domus. II. Od. 15, 21. I. S. 2, 129. I. Epl. 2, 47. 51.
Albuneæ reſonantis. I. Od. 7, 12.
alta. II. S. 6, 114.
amfa. IV. Od. 5, 21.
concidis demerſa excidio. III. 16, 11. 12.
et victus. *Bentl.* I. Epl. 4, 11.
exilis. I. Epl. 6, 49.
exilis Plutonia. I. Od. 4, 17.
fulgens. II. 12, 8.
immunda. II. Epl. 2, 199.
omnis. I. 16, 44.
perjura. III. Od. 3, 26. 27.
purior. I. S. 9, 49.
quæ proſpicit agros. I. Epl. 10, 24.
ridet argento. IV. Od. 11, 6.
Domûs Cecropiæ opprobrium. II. 12, 6. 7.
Ditis examen. Ep. 2, 67.
emtor. II. S. 5, 108. 109.
pater. 6, 88.
Dona amici. I. Epl. 6, 7.
apta. 7, 43.
Muſarum. II. 1, 243.
nocentium. IV. Od. 9, 42.
præſentis horæ. III. 8, 27.
Donabat ventri. I. Epl. 15, 32. 14.
Donaberis hædo. III. Od. 13, 3.
Donandi parca juventas. II. S. 5, 79.
Donandus. IV. Od. 2, 9.
Donant. A. P. 250.
Donare. II. S. 3, 72. A. P. 426.
Donare carmina. IV. Od. 8, 11. 12.
Donare ſpes novas. 12, 29.
Donarem. 8, 1. 3.
Donarent (*donarint. Bentl.*) Ih. Epl. 2, 152.
Donaret ventri quidquid quæſierat. *Bentl.* I. 15, 32.
Donari. 12, 3.
Donaris. A. P. 426.
Donaſſem. I. S. 5, 65.
Donat. I. Epl. 18, 112.
fundumque Lartemque. II. S. 2, 56.
munere. IV. Od. 2, 20.
pecunia formam & genus. I. Epl. 6, 37.
quæ ſpernit & odit. I. Epl. 7, 20.
ſeſtertia ſeptem. 7, 80.
Donata. 7, 39. II. 1, 181.
Donatum. I. 1, 2.
Donatura. IV. Od. 3, 20.
Donatus. II. Epl. 1, 267.
Donavere. IV. Od. 2, 38.
Donec. I. Od. 9, 17. III. 5, 49. I. S. 3, 103. 5, 21. II. 1, 73. 2, 58. A. P. 155. &c.
Donem. III. Od. 22, 8.
Donent. II. S. 3, 17.
Dones. I. Od. 31, 18. II. S. 5, 167.
Donet. III. Od. 6, 27. C. S. 30. I. Epl. 18, 100.
Donis delibutis ulta pellicem. Ep. III. 13.
Donis ornatur honeſtis. II. Epl. 2, 32.

Dono-

Deum tremor. I. Epl. 7, 23.
Dirum carmen. Ep. 5, 6.
Dormiat. I. Epl. 18, 34.
Dormire. I. S. 3, 17. II. 3, 7. I. Epl. 4, 10. II. 6, 54.
Dormitem. III. Od. 4, 18.
Dormis. I. 15, 8. II. S. 3, 244.
Dormiturbo. A. P. 105.
Dormitat. *ibid.* 359.
Dormitem. I. S. 3, 98. 6, 119. I. Epl. 7, 74.
Dorienna. II. Epl. 1, 173.
Dorso. II. S. 6, 91.
Dorso equitem non depulit. I. Epl. 10, 38.
fabile onus. I. S. 9, 71.
Dos ait pugna parentium virtus. III. Od. 24, 21, 22.
Doſtilbus. I. Epl. 6, 42.
Dotata. III. Od. 24, 19.
Dote. 19, 56. I. S. 4, 70. I. Epl. 6, 36.
Doti. I. S. 2, 132.
Drances rebellantes. IV. Od. 4, 11.
Drufonem. I. S. 3, 80.
Druſum. IV. Od. 4, 18.
Druſus. 14, 10.
Drachmis quingentis empta. II. S. 7, 43.
Duarum I. 8, 46.
Dubia. II. 2, 77.
Dubiæ. I. Epl. 18, 110.
Dubiis. IV. Od. 9, 36.
Dubius. II. S. 2, 108.
Dubito. I. Od. 12, 35.
Dubius. Ep. 5, 83. I. S. 9, 40.
Ducant. Ep. 8, 12.
Ducat. III. Od. 27, 2. I. Epl. 1, 9. 18, 20.
emtorem hirudo. *Ibid.* I. S. 11, 88.
Duce. I. Od. 2, 52. 6, 4. 7, 27. 10, 13. II. 7, 2. III. 5, 24. I. Epl. 1, 13. 18, 56. 62.
Ducem. Ep. 9, 24.
candidum. 3, 9. 10.
ornatum foliis. IV. Od. 3, 7.
Ducenda. Ep. 17, 63. I. S. 6, 104.
Ducendos. I. S. 6, 101.
Ducent. A. P. 452.
Duenta. I. S. 6, 42.
Ducente. III. Od. 3, 63.
Ducentis. Ep. 14, 3.
Ducentis. II. S. 3, 61.
ad ſe cuncta pecuniæ. IV. Od. 9, 38.
Ducenos. I. S. 3, 87. 4, 20. 10, 20.
Ducere. I. S. 3, 87.
chorum. IV. Od. 7, 6.
curum ſollicitum. I. Epl. 14, 31.
funem. 17, 48.
Ducerem. IV. Od. 11, 20.
ebilivia nihil. II. S. 2, 82.
plenum lætitiæ. A. P. 227. 238.
prave biennis quæ recens. *ibid.* 321. 326.
quotidie Lalagen. I. Od. 22, 12.
11.
ſuccos urbanos. II. 3, 31. 32.
rigere, fluere. 12, 13.
vultus. A. P. 128.
Ducerit. I. Epl. 3, 37. II. 1, 208.
Ducetis. II. S. 7, 52.
Ducis patriæ. I. Od. 12, 21. 22.
ducis auctor. IV. 2, 12.
Ducis non Magnos. II. 2, 22.
navium leves. *Ibid.* III. 16, 16.
virtute functus. IV. 15, 19.
Ducit. II. 17, 9. III. 27, 76. IV. 3, 7.
Ducis. Ep. 4, 18. II. S. 3, 182. A. P. 372.
Ducibus. IV. Od. 8, 17. II. Epl. 1, 16
Ducimus. II. Epl. 2, 204.
Ducis a Deus. II. S. 8, 77.
clari. III. Od. 14, 1.
in bellum mihi. A. P. 415.
Ducis *verb.* I. Od. 12, 3.
originem ab Auſone filio. III. 17, 6.
Ducit. I. S. 10, 44. II. 6, 35. I. Epl. 1, 83. 6, 27.
Chiron. I. Od. 4, 3.
in vitium. A. P. 31.
opes. IV. Od. 4, 60.
originem. *Ibid.* III. 15, 1.
pectus. II. Epl. 2, 75.
ſomnium. III. Od. 27, 40.
vitem ad arbores. IV. 5, 31.
vota ad cælum. 8, 34.
Duco. I. S. 6, 62.
Ducon. II. 7, 109.
Ducta. II. Od. 11, 21.
Ductos. IV. 8, 17.
Ductum ſollicitudinis bellum odit. III. 2, 29. 30.
Ductus. I. Epl. 17, 32.
Ducunt. A. P. 73.
Ducum. II. Epl. 1, 83.
Ducilla. *ibid.* 274.

Detraxerat. Ep. 9, 9.
Detrimenta. II. Epl. 1, 121.
Detrusit. I. 20, 15.
Detulerit. 16, 34.
Detur. III. Od. 11, 39. I. S. 4, 15.
Devenit. I. Epl. 6, 27.
Devexi. I. Od. 28, 21.
Deviæ. 17, 6.
Devictis. 29, 3.
Devictus. IV. Od. 4, 39.
Devinctior. I. S. 5, 42.
Devio. III. 25, 12.
Devites. I. Epl. 1, 44.
Devium. II. Od. 11, 28.
Deum. I. 12, 3. IV. 8, 8. 12, 18. I. S. 8, 13.
noctes cœnæque. II. S. 6, 65.
sequi dulce periculum. III. Od. 25, 18. 19.
Deûm menſis adhibet ahenis. IV. 5, 32. 32.
templa ruunt. II. S. 2, 104.
Devocare. Ep. 17, 5.
Devolet. II. S. 5, 11.
Devota. III. Od. 4, 27. 23, 20. IV. 14, 18.
Devoti. Ep. 16, 9.
Devovet. II. S. 3, 219.
Deus. I. Od. 18, 3. 27, 22. 34, 13. III. 16, 43. 29, 30. Ep. 13, 7. 14, 6. bis. I. S. 1, 15. 8, 3. II. 7, 24. I. Epl. 12, 22. 16, 78. A. P. 191. 227.
crudelior quis eſt in nos, *de Formâ loquens.* II. S. 8, 61. 62.
humanæ naturæ. II. Epl. 2, 188.
immortalis. A. P. 464.
inverecundus. Ep. 11, 13.
prudens. I. Od. 3, 21, 22.
Dexter ſterſe. II. S. 3, 38.
Dextera. Ep. 7, 10. II. S. 1, 54. II. Epl. 1, 209.
Dexterâ arces ſacras jaculatus. I. Od. 2, 3.
Dexteras parcentes odi. III. 19, 21.
Dexterius. I. S. 9, 45.
Dextra. II. Od. 17, 29. III. 3, 52. I. S. 8, 4.
Dextram. I. Epl. 6, 51. 7, 94.
Dextras. IV. Od. 4, 21.
Dexteris. Ep. 7, 1.
Dextro. I. S. 2, 125. II. 1, 18.
Dextrorſum. 3, 50.
Dextrum. I. Epl. 16, 6.
Dia ſententia Catonis. I. S. 2, 32.
Diadema tutum. II. Od. 2, 21.
Diæreſis Siliæ. Ep. 13, 3.
ſuetæ. I. S. 8, 17.
Diana. IV. Od. 7, 25. Ep. 5, 51. C. S. 70.
iracunda. A. P. 454.
ſylvarum potens. C. S. 1.
Dianæ arta. A. P. 16.
dicere laudes. C. S. 75. 76.
integræ tentavit Orion. III. Od. 4, 70. 71.
numina non movenda. Ep. 17, 3.
Dianam. I. Od. 21, 1.
Diaria urbana rodere. I. Epl. 14, 40.
Dic. I. Od. 8, 1. 32, 3. II. 11, 22. III. 4, 1. 21, 7. 14, 21. I. S. 1, 49. II. 3, 6. 5, 22. 108. 7, 92. I. Epl. 1, 62. 7, 60. 8, 3. 16, 31. A. P. 141.
Dicaces Satyros. A. P. 225. 226.
Dicacis. I. S. 4, 83.
Dicam. I. Od. 12, 13. II. S. 3, 66. 160. 5, 59. 84. I. Epl. 4, 2. A. P. 272.
Alciden. I. Od. 12, 25.
inſigne, recens. III. 25, 7.
interitum Siculi Poëtæ. A. P. 463. 464.
meliori tempore. I. S. 9, 68. 69.
ſi potero. II. S. 2, 8.
Diear. III. Od. 30, 10.
Dicas. I. S. 1, 55. 3, 121. I. Epl. 16, 11. 18, 68. A. P. 326. *Bentl.*
Dicat. I. Od. 27, 10. I. S. 1, 15. 22. 118. 3, 19. 127. I. Epl. 16, 26. 46. 17, 60. A. P. 43. 155. 326.
Dicatur. I. S. 2, 5. 3, 49. 83. II. 3, 108.
Dicemus. IV. Od. 2, 50.
Dicenda. 9, 21. I. Epl. 7, 72. 19, 8.
Dicende. 1, 1.
Dicendum. II. 2, 15.
Dicens. III. Od. 7, 11.
Dicente. 13, 14.
Dicentis. A. P. 172.
Dicere. II. Od. 13, 30. I. S. 6, 52. 10, 84. II. 3, 190. 7, 1. I. Epl. 16, 73. II. 1, 67. 166.
antique, dure. II. Epl. 1, 66. 67.
carmen. C. S. 8.
communia proprie dicere difficile eſt. A. P. 128.
in aurem. I. S. 9, 9. 10.
jucunda & idonea. A. P. 334.
laudes. C. S. 76.
lucidum fulgentes oculos, fidum pectus. II. Od. 12, 14. 15. 16.
Parthum. I. 19, 12.
pretium muneri. IV. 8, 12.
res Cæſaris invicti. II. S. 1, 11.
terrarum ſitus, flumina & arces. II. Epl. 1, 252.
verſus. I. S. 5, 87.
verum nomen. I. Epl. 7, 93. *alii legunt* ponere.
verum ridentem quid vetat. I. S. 1, 24. 25.
Dicerer. III. Od. 16, 27.
Diceret. I. S. 2, 69. I. Epl. 15, 37.
Dices. IV. Od. 6, 41. 10, 6. II. S. 7, 21. I. Epl. 20, 7.
Dices fide Tëia. I. Od. 17, 18. 19.
hiſtoriis prælia Cæſaris. II. 12, 10.
nil invita Minerva. A. P. 385.
Dicet. II. Od. 7, 26. I. Epl. 8, 15. 15, 13. A. P. 450.
Dicetur. III. Od. 28, 16.
Dici. I. 2, 50. I. Epl. 16, 32. 18, 8. A. P. 43.
Dicimus. IV. Od. 5, 38. 39.
Dicis. II. S. 7, 31. I. Epl. 14, 10.
Dicit (dicet. *Bentl.*) I. Od. 7, 9.
Dicit. IV. 2, 19. I. Epl. 2, 4. 17, 48. I. 16, 46. *Bentl.*
Dicite. I. Od. 21, 1. 2.
Dicitur. III. 17, 6. II. S. 3, 256. II. Epl. 1, 57. A. P. 276.
Dico. III. Od. 3, 58. I. S. 2, 48. II. 3, 323. 5, 23.
Dicta. II. S. 6, 97. II. Epl. 2, 18. A. P. 335.
dicta fortunis. A. P. 122.
forte eliminet. I. Epl. 5, 25.
ignominioſa. A. P. 247.
ſulphure elidere morbum. I. Epl. 15, 6.
Dictabam. I. Epl. 10, 49.
Dictabat. I. S. 4, 10.
Dictæ per carmina ſortes. A. P. 403.
Dictant. II. Epl. 1, 110.
Dictantis. II. S. 7, 76.
Dictare. II. Epl. 1, 71.
Dictari. I. S. 10, 75.
Dictata. I. Epl. 1, 55. 18, 13.
Dicte. 1, 1.
Dicter. 6, 50.

Edomiti. II. S. 3, 82.
Educere. ibid. 19.
Educet penult. longa. I. Epi. 12, 28.
Educet penult. brevi. 15, 21.
Edulia capreæ 2.a. cibi apros. II. S. 4, 43.
Effere. Ep. 17, 57.
Effert. A. P. 111.
Effertis. I. Epi. 10, 9.
Effetus. Ep. 17, 1.
Efficacis. 3, 17.
Efficax. IV. Od. 14, 20.
Effidens. 4, 73.
Efficit. III. 10, 48.
Effigies. I. S. 5, 30.
Effractum. I. Epi. 15, 34.
Effudere fruges. IV. Od. 5, 22.
Effugere. 4, 52.
Effugerit. Ep. 5, 2.
Effugiet. II. S. 3, 72.
Effugit. ibid. 316. 7, 71.
Effugit penult. brevi. I. Epi. 14, 13.
Effundi. II. S. 3, 148.
Effuſa. I. Epi. 11, 26.
Effutire. A. P. 231.
Egens. IV. Od. 8, 30.
Egentem. I. Epi. 17, 22.
Egenti. II. S. 2, 98.
Egeo. I. Epi. 10, 11.
Egere. 1, 101. II. 1, 116.
Egeria. I. S. 2, 120.
Egerie. I. Od. 12, 54.
Orco pro ad Orcum. II. S. 5, 40.
Eges. I. 4, 118. I. Epi. 18, 87. A. P. 154.
Eget. I. Epi. 2, 56.
arâ. 6, 39.
peculi. I. Od. 22, 2.
mundi, quanto eſt opus. I. S. 1, 59.
Egi. I. Epi. 20, 6.
Egit. I. Od. 1, 7. 34, 8. IV. 4, 18. II. Epi. 1, 82.
Ego. I. Od. 16, 25. 18, 11. 20, 2. 23, 8. II. 7, 26. 17, 9. I. S. 1, 31. 79. 103. 2, 54. 69. 119. 4, 39. 56. 70. 91. 129. 136. 137. 1, 64.
Egomet. I. S. 2, 131. 3, 23. 8, 23. II. Epi. 1, 220.
Egregias. II. S. 3, 24.
Egregie. 1, 106. A. P. 47.
Egregii. I. Od. 6, 11. III. 23, 4. II. S. 6, 58.
Egregio. I. S. 6, 67.
Egressa. III. Od. 1, 48.
Egressum. I. S. 1, 48.
Elian. I. Od. 31, 14. II. 14, 2. III. 3, 30. 11, 21. Epi. 13, 2. S. 6, 62. II. 3, 218.
Ejo. I. S. 2, 18. II. 6, 15.
Ejulatis non virilis. Ep. 10, 17.
Ejus. III. Od. 11, 18. IV. 8, 18. II. S. 1, 70. 6, 38.
Elabi. II. S. 3, 87.
Elaborarunt. III. Od. 3, 10.
Elaboratum. Ep. 10, 13.
Elata. II. S. 3, 84.
Elatum acriter. I. Epi. 18, 18.
Elea palma. IV. Od. 2, 17.
Electum. II. S. 3, 240.
Elegos. II. Epi. 2, 56.
exiguos. A. P. 77.
miserabiles. I. Od. 32, 2.
Elementa. I. Epi. 20, 17.
diſcere prima. I. S. 1, 26.
pravi cupidinis evadendi. III. Od. 24, 31.
Elementis. I. Epi. 1, 27.
Elephus ultus. II. 3, 196.
Elevatur animus curis. I. S. 1, 26.
Elicias. II. Od. 19, 31. IV. 12, 17.
Elidere. III. 29, 20. Sæcula. I. Epi. 7, 6.
Eligo quamvis. Sæcula. I. S. 9, 61.
Eligit. III. Od. 4, 22.
Elimatior. I. Epi. 1, 24.
Elisena. II. S. 3, 318.
Elisi. 6, 74.
Ellipſis unde petenda in Antiquorum. IV. Od. 4, 24.
Elocuta. III. Od. 3, 17.
Eloquium. A. P. 317.
Eluctare. I. Epi. 1, 18.
Eludere. I. S. 10, 48.
Eluere. IV. Od. 12, 20.
Elulus. II. Epi. 2, 48.
Elutius. II. S. 2, 21.
Emancipatus. Ep. 5, 11.
Emat. II. 5, 3, 109.
Emetor. I. 1, 74.
Emendat mores. A. P. 413.
Emendo. II. Epi. 1, 72.
Emendemus. II. S. 6, 82.
Emendetur. I. Epi. 16, 38.
Emendet. II. 1, 3.
Emendo. Ilarus infanis. II. S. 3, 64.
Emetor. I. Epi. 6, 21.
Emetris. II. S. 1, 103.

3, 120. 8, 67. I. Epl.
. P. 222.
illuc. II. Epl. 2, 226.
)d. 3, 25. III. 1, 38.
52.
.S. 3, 121.
.
, 55. 56. I. Epl. 6, 9.
35, 31. Ep. 2, 52.
4, 80.
1, 67.
171.
Od. 7, 2.
Epl. 14, 44.
I. 1, 58.
, 16.
I. S. 3, 27.
Epl. 2, 22.
1, ah! Ep. 5, 72.
:. 6, 11.
:us nam me vetat.
tribuno militum. 4.
) manus. 17, 1.
etidunt cruribus aspe-
:s. II. Od. 20, 9.
II. Epl. 2, 39. 40.
:r, sum. II. S. 7, 92.
: adeste. Ep. 5, 53.
ives. I. Epl. 1, 53.
scelesti ruitis. Ep.
re turbinem. 17, 7.
S. 10, 43.
rum ac tinearum. II.
:eitæ. 7, 107.
:, 61.
. Od. 8, 6.
, 15.
'. 8, 30.
S. 2, 45.
16.
gis apta. II. Od. 16.
11, 9.
, 5. Ep. 16, 12. 17,
. 6, 77. 106.
p. 4, 95.
. Od. 12, 7.
hasta. 2, 4.
s. I. Epl. 15, 12. 13.
. P. 383.
5. 7, 53.

Equi. I. Epl. 14, 13.
fert. I. S. 5, 56. 57.
Equidem. II. 1, 78. 5, 23. 6, 53.
II. Epl. 1, 63.
Equina. Ep. 8, 8.
Equinæ. II. Epl. 1, 45.
Equitem. A. P. 1.
Equino sanguine lætum Concanum. III. Od. 4, 34.
Equis. I. 6, 3. 19, 11.
adest fœdus. 15, 9. 10.
aptum Argos. 7, 9.
frenato est auris in ore. *Bentl.* I. Epl. 15, 13.
gaudet. II. S. 1, 26. A. P. 262.
imperitare. I. Od. 15, 25.
lustræ auriga. I. S. 1, 115.
Martis Acheronta fugit. III. Od. 3, 16.
non est aptus locus Ithacæ. I. Epl. 7, 42.
patrum inest virtus. IV. Od. 4, 50.
præcurreret albis. I. S. 7, 8.
superare. I. Od. 12, 26.
Equitare. 2, 51. II. 9, 24.
in arundine longa. II. S. 3, 248.
Equitavit flamma per tædas, vel Eurus per undas. IV. Od. 4, 44.
Equitem. III. 1, 40. IV. 11, 27. I. S. 10, 56.
non depulit dorso. I. Epl. 10, 38.
Equites Romani. A. P. 113.
Equitet (equitat *Bentl.*) I. Od. 8, 6.
Equitis migravit ab aure voluptas. *Bentl.* II. Epl. 1, 187.
Equitum. II. Od. 1, 20.
Equo indomito. II. S. 2, 10.
labentis. 1, 15.
Minervæ inclusus. IV. Od. 6, 13.
nescit hærere ingenuus puer. III. 24, 54. 55.
Equorum. I. 25, 14.
studiis arsit. II. Epl. 1, 95.
Equos. I. Od. 34, 8. II. 1, 20. Ep. 9, 17. I. S. 2, 86.
Equum. IV. Od. 2, 18. I. Epl. 10, 34.
agitavit. II. S. 7, 50.
certamine primum. A. P. 84.
docilem fingit. I. Epl. 2, 64.
flectere. III. Od. 7, 25.
frementem mittere per ignes medios. IV. 14, 23. 24.
senescentem solve. I. Epl. 1, 8.
Equum. A. P. 248.
impiger. IV. Od. 3, 4.
me portet. I. Epl. 17, 20.
prætergendus. 15, 11.
Eradenda cupidinis pravi elementa. III. Od. 24, 51. 52.
Eram. 9, 1. IV. 1, 3. I. S. 6, 60. 8, 1.
Eras. II. Od. 29, 28. I. Epl. 6, 6.
Erat. I. Od. 3, 10. 37, 4. II. 15, 13. III. 9, 6. Ep. 15, 1. I. S. 2, 4. II. 2, 47. 49. 90. 120. 123. 134. *Bentl.* 3, 9. 261. 281. A. P. 19. 204. 223. &c.
Erectum. I. Epl. 1, 69.
Erepsemus *pro* erepsimemus. I. S. 5, 79.
Ereptum Stygiis fluctibus. IV. Od. 2, 25.
Ereptus. Ep. 2, 60.
Ergo. II. Od. 7, 17. Ep. 2, 9. 17, 27. I. S. 10, 7. II. 2, 35. 50. 101. 3, 5. 89. 156. 192. 220. 5, 19. 6, 16. 70. 106. I. Epl. 6, 46. 7, 70. 18, 78. A. P. 304.
Ergo *Particula indignationi & interrogationi inservions.* I. Od. 24, 5. II. S. 5, 101. II. Epl. 1, 206. A. P. 353.
Erigimur. II. S. 8, 58.
Erigit. 3, 150.
Erimus. II. Od. 14, 12.
Eripe. III. 29, 5. II. S. 7, 81.
Eripere. A. P. 423.
Eriperem. II. S. 3, 206.
Eriperet. I. 9, 65.
Eripi. II. Od. 12, 27.
Eripiam. II. S. 2, 23.
Eripias. I. 4, 57.
Eripiet. II. 5, 35. I. Epl. 6, 53.
Eripiunt. IV. Od. 8, 32.
Eripuere. II. Epl. 2, 56.
Eripuit. II. Od. 17, 24.
Eris. I. S. 1, 16. 9, 8. II. 3, 67. 320. 4, 19. 5, 20. 6, 54. I. Epl. 1, 59. bis.
Erit. I. Od. 11, 3. II. 10, 18. III. 5, 32. 10, 19. II. S. 1, 60. 2, 65. 68. 134. 3, 41. 97. 222. 4, 12. 5, 15. 31. 59. 64. 75. I. Epl. 10, 43. 16, 66. 18, 3. 36. 20, 6. 10. II. 1, 41. 2, 5. A. P. 40. 42. 131. 468.
Eritis. III. Od. 4, 29.
Errans. II. 14, 18.

Errantes. Ep. 1, 12.
Errare. III. Od. 4, 7. I. S. 8, 35.
Erraremus. I. S. 3, 41.
Errat. III. Od. 18, 13. II. Epl. 1, 65. A. P. 457.
Errem. III. Od. 27, 51.
Errent. I. Epl. 12, 17.
Erret. II. S. 3, 210.
Erro *subſtant.* 7, 113.
Erro *verb.* I. Od. 34, 3.
Error. II. S. 3, 49. 51. II. Epl. 1, 118. 2, 140. A. P. 396.
phanaticus. A. P. 454.
Errori. I. S. 3, 42. II. 3, 63.
Erubeſcendis. I. Od. 27, 15.
Eructo viridem. II. S. 8, 31.
Eruc. I. 4, 25.
Eruct. II. Epl. 2, 115.
Erum. II. S. 2, 106. II. Epl. 2, 112. A. P. 111.
Ervo *genus leguminis.* II. S. 6, 117.
Ervum. Ep. 5, 17.
Erycina rident. I. Od. 2, 33.
Erymanthi nigris ſilvis. 21, 7. 8.
Es. Ep. 15, 17. II. S. 3, 121. 273. 7, 29. 56. 8, 76. I. Epl. 1, 76. 17, 21. II. 2, 154. 205.
Eſca. II. S. 8, 5.
Eſcæ. 2, 72.
Eſculetis. I. Od. 22, 14.
Eſquilias arces. II. S. 6, 32. 33.
Eſquiliis ſalubribus. I. 8, 14.
Eſquilinæ alites. Ep. 5, 110.
Eſquilini venefici. 17, 50.
Eſſe. III. Od. 27, 73. I. S. 1, 19. 63. 79. 2, 4. 11. 12. 3, 86. 121. 4, 38. 41. 42. *&c.*
Eſſe *emiſſum.* Ep. 15, 23. I. Epl. 9, 13. 16, 45. *&c.*
Eſſeda. II. Epl. 1, 192.
Eſſem. I. S. 6, 21. 35. 87. I. Epl. 20, 25.
Eſſes. I. Epl. 10, 50.
Eſſet *pro* comederet. II. S. 6, 89.
Eſſet. Ep. 5, 38. I. S. 2, 52. 3, 106. 4, 40. 5, 66. 6, 26. II. 3, 21. 8, 59. I. Epl. 15, 35. II. 1, 91.
Eſt. I. Od. 1, 19. 27. 3, 37. 7, 5. 15, 25. 17, 14. 24, 20. 27, 2. 28, 18. 35. 37, 1. II. 2, 1. 3, 5. I. S. 1, 7. 11. 20. 33. 51. 59. 62. 91. 103. 106. 110. 2, 3. 15. 25. 28. 34. 37. 47 5. 60. 66. 72. 79. 81. 82. *Bentl.* 84. 86. 88. 93. *&c.*
Eſt animum. I. Epl. 2, 52.
oleas & ſilveſtris corna *pro* comedit. II. S. 2, 17.
Eſt celare gaudia prudentem vultum. 5, 103.
haurire plus laboris. I. 2, 59.
levare præcordia ſpiritu. Ep. 17, 25.
melli. II. S. 8, 32.
prodire quodam tenus. Ep. 2, 32.
qui *pro* quidem. I. S. 2, 15.
quod. II. Epl. 1, 30.
ridere pene, ut nudam. I. S. 2, 101.
ut vitra vir latius ordiner mœnia. III. Od. 1, 9.
ut poſſit donari. I. Epl. 12, 2, 3.
Eſto *Concedendi.* II. S. 1, 83. 2, 30. 3, 31. 65. 5, 100. *Bentl.* I. Epl. 1, 81. 17, 37.
Eſto. II. Od. 8, 15. III. 22, 5. Ep. 8, 11. I. S. 2, 32. II. 3, 181. 5, 29. 6, 22. I. Epl. 1, 60.
Eſtæ. III. Od. 29, 6.
Eſuriens. I. S. 2, 115. 3, 93. II. 3, 113.
Et. I. Od. 1, 16. 23. II. 1, 7. 14. III. 1, 1. 15. IV. 1, 13. 14. 15. Ep. 1, 11. 12. 23. I. S. 1, 37. I. Epl. 1, 2. 9. 12. 16. *&c.*
Et *Copulativa & Completiva in eadem perſa iterata.* I. Od. 2, 1. 7, 13. 9, 18. 14, 13. 25. 32. 9. III. 4. 9. 41. 5, 10. *Bentl.* 6, 18. 11, 1. 14, 7. II. Epl. 2, 5. 42. 52. 68. 113. 129. 137. 142. 165. 218. 252. 270. 2, 3. 28. 107. 112. 183. A. P. 116. *Bentl. &c.*
Et *cum ei & indignatione.* II. Od. 3, 19.
Et *emiſſum.* III. 1, 8.
Et *poſtpoſitiva.* I. 2, 3. 18. 39. 13, 6. 28, 31. 29, 14. II. 19, 10. 13. IV. 4, 4. Ep. 16, 42. I. S. 5, 51. 8, 45. 9, 21. 61.
Et *pro* etiam. I. Od. 4, 11. 9, 22. II. 10, 17. II. S. 8, 91.
Et *pro* quin. II. Od. 9, 18.
Et *pro* præterea. A. P. 264.
Etenim. IV. Od. 5, 17. I. S. 6, 54. 7, 10. II. 3, 184. 5, 60.
Etiam. III. Od. 11, 19. IV. 6, 13. I. S. 2, 44. 3, 36. 39. 4, 62. 7, 5. II. 3, 97. 122. 300. *&c.*
Etiamſi *emiſſum.* I. Epl. 19, 18.

r fluctibus. I. Od. 28,
,
dentes fractoſque re-
fferat. Ep. 10, 5. 6.
ias cohiben. I. Od. 1,
I. Epl. 18, 31.
9, 7. II. 1, 1. III. 2,
1. I. S. 1, 51. 52. 56.
4, 123. 129. 140. &c.
us ſignificandum. II.
i.
pro aulicus. I. 29, 7.
tens. III. 30, 13.
m carmen. A. P. 240.
ne. II. S. 4, 36.
ntia pro perfectis. II.
,
entus tempore vitæ.
i.
nnos. II. Od. 13, 31.
ios verſibus in Mar-
A. P. 402. 403.
c Dii. II. S. 6, 54.
i domus. Ep. 2, 65.
I. Epl. 19, 23.
enum. I. Od. 35, 30.
erum male omnis
judex. II. S. 2, 8. 9.
ninum. I. Epl. 19, 18.
II. Od. 12, 3.
querelis. II. 17, 1.
. Epl. 1, 178.
os vicinum funus. I.
5.
gilare metu. 1, 76.
. 6, 114.
tus frontem rugis.
P. 50.
Epl. 20, 24.
lera voce Theſſala
:olo deripit. Ep. 5,
s ictus pro pudicis
us. IV. Od. 9, 23.
icia modico. I. S.
i aut lectulus. 4,
rbera cauda. II. 7,
)l. 2, 16.
.50.
Excepto rege. I. S. 7, 25.
ſapiente. II. 3, 46.
Exceptum ſiniſtre. A. P. 452.
Excerpam me illorum numero.
I. S. 4, 39. 40.
Excerpens ſemina pomis. II. 3,
272.
Excidere. I. 8, 49.
Excidi vitium iræ. 3, 79.
Excidio demerſa domus. III. Od.
16, 12. 13.
Excidit. 5, 29.
libertas in vitium. A. P. 282.
Excipere aptum latitantem celer.
III. Od. 12, 12.
Exciperet. II. S. 3, 286.
Excipiant. I. Epl. 1, 79.
Excipiebat arcton opacam portí-
cus. II. Od. 15, 15. 16.
Exciſus murus meis Argivis pereat.
III. 3, 65. 66. 67.
Excitare crematos mortuos. Ep.
17, 79.
Excitat. II. S. 3, 148. 8, 56.
Excitatur claſſico miles truci. Ep.
2, 5.
Exclamat. I. S. 2, 18.
Excludat jurgia finis. II. Epl. 1, 38.
Excludet ictus fervidos ſpiſſa ra-
mis laurea. II. Od. 15, 9. 10.
ſanos Heliconе Poëtas. A. P.
296.
Excluſit. II. S. 3, 264.
Excluſus. I. 2, 67. 9, 58. II. 3,
260.
Excors. II. 3, 67. I. Epl. 2, 25.
Excubat in pulchris genis. IV. Od.
13, 8.
Excubiæ triſtes vigilum canum.
III. 16, 2. 3.
Excuſare. I. Epl. 7, 67.
Excuſatus. 9, 7.
Excuſſit ſtrepitus valvarum u-
trumque lectis. II. S. 6, 112.
Excuſſus propriis aliena negotia
curo. 3, 19. 20.
Excutiat riſum ſibi. I. 4, 34. 35.
Excutitur. III. Od. 9, 19.
Exeat ſpiritus teter. *Bentl.* 11, 18.
Execrata civitas. Ep. 16, 18.
Execto cornu frons. I. S. 5, 59.
Exegi monumentum ære perenni-
us. III. Od. 30, 1.
Exemplar Siculi Epicharmi. II.
Epl. 1, 58.
vitæ morumque reſpicere. A. P.
317.
vitiis imitabile. I. Epl. 19, 17.
utile propoſuit. 2, 18.
Exemplaria Græca verſare manu.
A. P. 268. 269.
Exemplis inſtruit. II. Epl. 1, 131.
vitiorum quæque notando. I.
S. 4, 106.
Exemplo. II. 2, 67.
eſt. I. 1, 33.
trahentis perniciem. III. Od.
5, 15. 16.
Exemplum grave præbet. IV. 12,
16.
nil agit. II. S. 3, 105.
Exemta. II. Epl. 2, 212.
Exerceat artem. I. 14, 44.
Exercet bobus ſuis paterna rura.
Ep. 2, 3.
nos ſtrenua inertia. I. Epl. 11,
28.
undas Auſter. IV. Od. 14, 20.
21.
Exercitatas Syrtes Noto petiit
Ep. 9, 31.
Exercitus. I. Epl. 18, 61.
inſolens. I. Od. 16, 21.
Exerta medulla. Ep. 5, 37. *alii le-
gunt* exſucta.
Exeſa medulla. *Bentl.* Ep. 5, 37.
Exhauriebat duris ligonibus hu-
mum. Ep. 5, 30, 31.
Exierit. I. S. 2, 120.
Exigit mercedes. *ibid.* 14.
Exigitur æs. 5, 13.
Exiguæ togæ. I. Epl. 19, 13.
Exigui pulveris munera te cohi-
bent. I. Od. 28, 1. 2. 3.
Exiguis equitare campis. II. 9,
24.
torquibus adjeciſſe prædam ra-
nidet. III. 6, 11. 12.
Exiguo. I. 18, 10.
Exiguos Elegos emiſerit autor
A. P. 77.
Exiguum cenſum. I. Epl. 1, 43.
Exile femur. Ep. 8, 9. 10.
Exilis domus. I. Od. 4, 17. I. Epl.
6, 45.
puerpera. Ep. 17, 52.
Exilit II. S. 6, 98.
Exilium in æternum nos ſor-
impoſitura cymbæ. II. Od. 3,
27. 28.
Eximet dies feſtus ætas curas. III.
14. 13. 14
etium vis non ira. IV. 15, 18. 19.

Eximit numero beatorum virtus. II. Od. 2, 18. 19.
anus ſollicitis animis. I. Epl. 5, 18.
Exirem. I. S. 6, 103.
Exiret. 2, 31. II. 7, 12.
Exit. Ep. 10, 1.
ſtatuâ taciturnius. II. Epl. 2, 83.
urceus. A. P. 22.
Exitio demerſa domus. *Bentl.* III. Od. 16, 13.
eſt invidia nautis mare. I. 28, 18.
ſtravere gravi Thyeſten ira. 10, 17. 18.
Exitium Thracis Lycurgi. II. Od. 19, 16.
tuæ gentis. I. 15, 21. 22.
Exiturus. II. 5, 27.
Exitus ad bonos votis ducit. IV. 8, 34.
belli reddidit ſecundos. 14, 38.
Exlex. A. P. 224.
Exorabilis auro. II. Epl. 2, 179.
Exorbero. II. S. 3, 240.
Exoret. I. Epl. 1, 6.
Exoris ſecandi. A. P. 305.
Expalluit hauſtus Pyndarici fontis. I. Epl. 3, 10.
Expavit enſem muliebriter. I. Od. 37, 22. 23.
Expectabit amictum purpureum. I. Epl. 17, 27.
Expectans. I. S. 5, 9.
Expectat. II. S. 1, 58. I. Epl. 2, 42.
Expectata. II. Epl. 2, 25.
Expecto. I. S. 5, 83.
Expediat. Ep. 16, 15.
Expedies caput mortis laqueis. III. Od. 24, 8.
Expediet te vix illigatum Chimæræ triformi Pegaſus. I. 27, 23. 24.
Expedire. Ep. 12, 25.
Expedit. II. Od. 8, 9.
Expedita Sagana. Ep. 5, 25.
Expedito. I. Od. 8, 12.
Expeditus curis. 22, 21.
Expediunt. IV. 4, 76.
Expelles naturam furca. *Bentl.* I. Epl. 10, 24.
Expellet. II. S. 2, 132.
Expendere nummos. II. Epl. 2, 105.
Expergiſcaris. I. 2, 53.
Experiar. II. S. 6, 38.
Experiens. I. Epl. 17, 43.
Expers conſilii vis. III. Od. 4, 65.
maris. II. S. 8, 15.
nuptiarum. III. Od. 12, 11.
Experta. 14, 11.
Expertes legis. IV. 14, 7.
Expertis frugis. A. P. 341.
Experto. I. S. 10, 46.
Expertum. A. P. 440.
Expertus vacuum ſcra Dædalus. I. Od. 3, 34.
Expertus fidelem. IV. 4, 3.
Expetit me præter omnes. Ep. 11, 3.
Explandi. I. Od. 2, 29.
Explare. Ep. 17, 38.
Expiatis uncta crooribus. II. Od. 1, 5.
Expiatur nulla victima. Ep. 5, 80.
Expiravero. *ibid.* 91.
Exple ciboria oblivioſo Maſſico. II. Od. 7, 21.
Exples ſtrictis trunibus. I. Epl. 14, 28.
Explicet. II. S. 3, 270.
Explicuere ſinistram ſollicitam. III. Od. 29, 16.
Explicuit ſua victor arma. IV. 9, 49.
Explicuit vino contracta ſenis frontis. II. S. 2, 125.
Exploſa. I. 10, 77.
Exponi. A. P. 89.
Exponit cauſam. I. S. 7, 22.
Exponimur. 5, 25.
Expreſſa. 7, 29.
Expreſſi vultus per ahenea ſigna. II. Epl. 1, 248.
Exprimet. A. P. 33.
Expugnabis. I. S. 9, 55.
Expugnare caput. II. 5, 84.
Expugnat domos juvenum. III. Od. 25, 9.
Expulerit labor faſtidia. *Bentl.* II. S. 2, 14.
Expulit. 2, 130.
Expulit Helleboro morbum bilemque meraco. II. Epl. 2, 137.
Expurgare. II. Epl. 2, 53.
Exſiccet. I. Od. 31, 11.
Exſpes fractis navibus erratet. A. P. 20. 21.
Exſudet cautus Publicola. I. S. 10, 28.
Exſurdant vina palatum. II. S. 3, 38.

or fastidia. II. S. 2, 14.
utumnus caput. Ep.

pellibus. 17, 15.
, 59. A. P. 96.
III. Od. 5, 48.
16, 19.
, 38.
. 11, 10.

F.

3, 182.
ræ cognata. 6, 63.
. 16, 55.
do narrare putaret
Epl. 199. 200.
es garrit. II. S. 6,

, 2.
A. P. 32.
6, 52.
134.
.
1, 87.
tractant. II. Epl. 1,

. 1, 96.
t, 95. 2, 21. II. 5, 61.
, 6. II. 1, 80. 176.
. 320. 339.
tur. I. S. 2, 69. 70.
. 13, 9.
Ep. 11, 8.
d. 4, 16.
icis. III. 4, 9. 10.
/daspes lambit loca.

em noctilucam. IV.

torret Calais. III.

gna. 11, 33. 34.
eres dilapsam. 13, 28.
4, 43. I. S. 6, 18.
6, 2. 47. II. 1, 208.
. 4, 122. 10, 32. II.

5, 59.
8, 2. II. Epl. 2, 23.

. 10, 44.
5. 4, 7. I. Epl. 6, 55.
s Bentl.) III. Od. 28,
16. 3, 24. 137. 4,

137. 9, 40. 41. II. 1, 5. bis. 24. 57. II. Epl. 2, 57.
Faciant. I. S. 4, 78.
Facias. *ibid.* 59. 122. 10, 25. II. 3, 177. 253. 6, 14. I. Epl. 1, 65. 9, 2. II. 2, 196.
quid illi. I. S. 2, 63.
Faciat. 5, 102.
Facibus. 4, 32.
Facie præstant. II. 4, 71.
Facie. I. 6, 33.
Faciem. 2, 94. II. 8, 36.
dimovet litore curvo. IV. Od. 5, 24.
verterit in bispidam. 10, 5.
in Faciem permulsa jocatus. I. S. 5, 62.
Facienda. II. 6, 28.
Faciendo. I. 10, 70.
Patiens. I. 4, 135. II. 6, 43.
Facientis mecum jura. II. Epl. 2, 23.
Facientibus recte offert regnum puerorum nænia. I. Epl. 1, 62. 63.
Facies *nom.* II. S. 4, 12.
artium gratarum. IV. Od. 13, 21. 22.
decora. I. S. 2, 87.
Facies *Verb.* 9, 23. I. Epl. 1, 60. A. P. 385.
Faciet. II. S. 1, 54. 4, 20. 5, 66.
Facile. 3, 284.
Faciles. I. Od. 25, 5.
Facilem. II. 11, 8. III. 21, 4. I. S. 1, 22. 2, 119.
Facili. II. Od. 12, 28.
Facilis. II. S. 5, 76.
Facimus. II. Epl. 1, 219.
Facinus. I. Epl. 16, 56.
Facio. 17, 21.
Facis. I. S. 4, 79. II. S. 3, 132. 312.
Facit. 1, 64. 2, 19. 97. II. 3, 231. 312. 7, 117. I. Epl. 11, 17. 25. 4. II. 1, 68. A. P. 467.
Faciunt. A. P. 432.
Facta rectè refert. II. Epl. 1, 250.
domestica celebrare. A. P. 287.
& verba probes. I. Epl. 17, 26.
Furiarum horruerim. I. S. 8, 45.
ingentia. II. Epl. 1, 6.
mortalia peribunt. A. P. 68.
nuper verba. *Bentl. ibid.* 52.
regum canit. I. S. 10, 42. 43.
splendida. II. Epl. 1, 237.
Facti dimidium habet, qui cœpit. I. Epl. 2, 40.
Factis prave versibus decorari. II. 1, 266.
Factitet. A. P. 470.
Facto. I. S. 6, 84.
Factos. 10, 58. A. P. 427.
Factu inutile. I. S. 4, 124.
Factum corruptius imbri. 5, 95.
dolo esse negat. 6, 90.
egregie laudat vicinia. II. 5, 106.
est me sene. *ibid.* 84.
ob id clarus. II. Epl. 2, 32.
Facturus. I. Od. 22, 6. II. S. 6, 7.
Facunda lingua parum decoro Inter verba cadit silentio. IV. Od. 1, 35. 36.
Facunde Mercurii nepos Atlantis. I. 10, 1.
Facundia. IV. 7, 23.
deferit hunc. A. P. 48.
narret præsens. *ibid.* 184.
præceps insolitum eloquium tulit. *ibid.* 217.
Fæce. I. Od. 35, 27.
Surrentina miscet Falerna vitis. II. S. 4, 55.
tenuis potî cadi. III. Od. 15, 26.
Fæcem. II. S. 4, 73.
Fæcibus ora perunctî. A. P. 377.
Fæcula Cos. II. S. 2, 9.
Falce Calœna premunt vitem. I. Od. 31, 9. 10.
mineris te rectsurum. I. S. 3, 122. 123.
ramos inutiles amputans. Ep. 2, 11.
Falerna fæce. II. S. 4, 55.
Falernæ vites. I. Od. 20, 10.
vitis. III. 1, 49.
Falerni ardentis pocula restinguet prætereunte lympha. II. Od. 11, 19. 20.
bibuli potores. I. Epl. 18, 91.
fundi arat mille jugera. Ep. 4, 13.
liquidi. I. Epl. 14, 34.
nota Chio commista. I. S. 10, 24.
severi sumere partem. I. Od. 27, 9. 10.
veteris. II. S. 3, 115.
Falernis invidet uvis. III. Od. 6, 19. 20.
Falerno dilata mutis Hymettia ne biberis. II. S. 2, 15. 16.

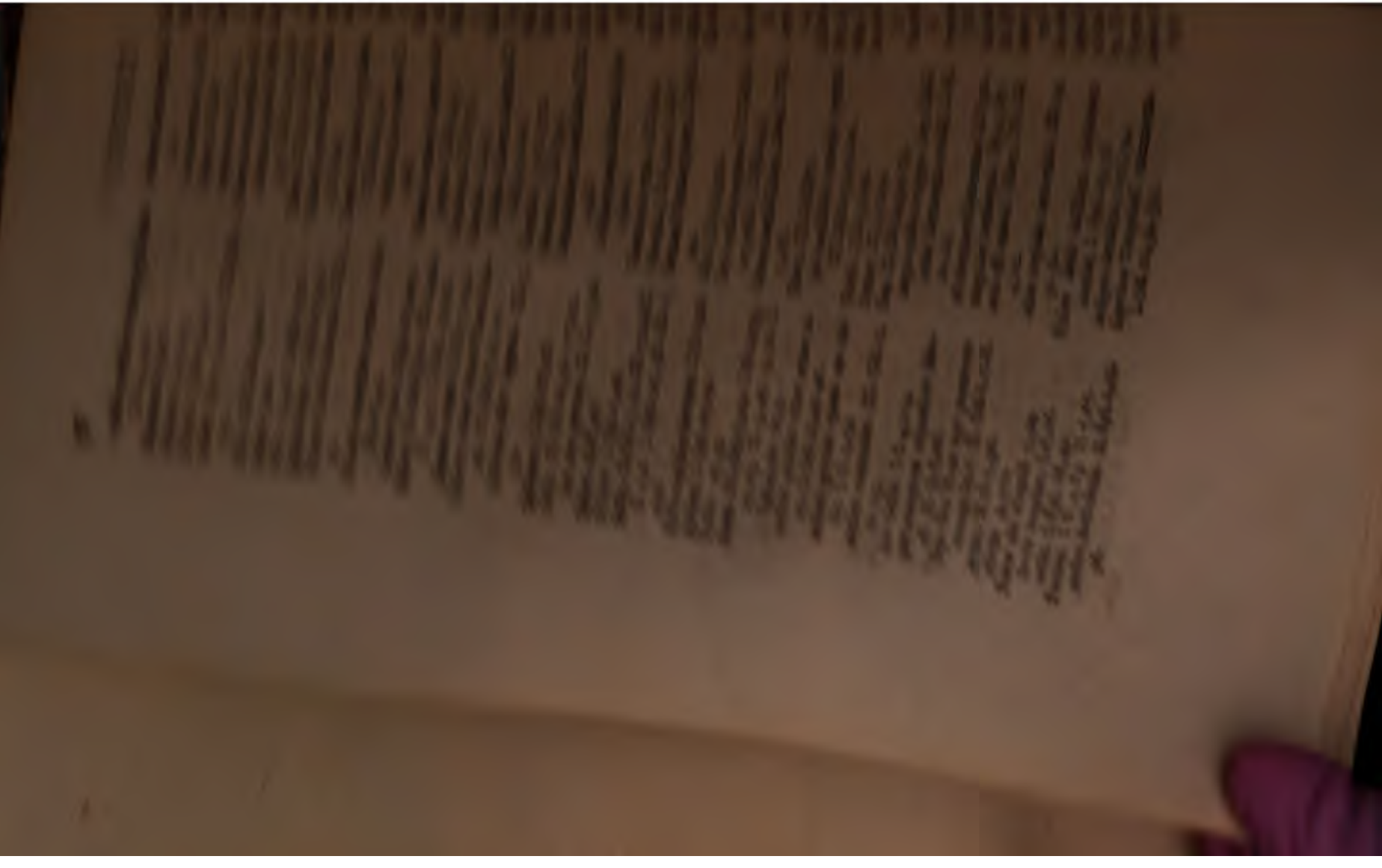

· et cænis. I.
ita ſubegit.
judex. III.
:7.
4. 4. 7, 37.
A. P. 418.
48.
it alas. II. Od.
:xora morti de-
19.
nfiliis æternis
11. 12.
litia affuetum
10. 11.
demeret. III.
noque. 4, 11.
gines Veſtam.
m noſtrum. I.
inſtar. 9, 29.
xerim pocula.
.S. 2, 114.
vocat. III. Od.
is ille. II. Epl.
III. Od. 11, 50.
. 2.
is ſparges. II. 6,
um fugientum
, 1.
ſti. A. P. 244.
ie Liber poetas
pl. 19, 4.
ſis decet immo-
Od. 4, 11.
lium cuſtos viro-
, 28. 29. 30.
. 2.
1. 2.
.
im ploravere ſuis
non reſpondere meritis. II. Epl. 1, 9. 10.
Fauſta *propr.* I. S. 2, 64.
Fauſtis penetralibus nutrita indoles. IV. Od. 4, 25. 26.
Fauſtitas alma. 5, 18.
Fauſto i pede. II. Epl. 2, 37.
Fautor. I. 18, 66. II. 1, 23.
ineptè eſt *pro* favet ineptè. I. S. 10, 2.
Fautoribus nequitiæ. I. Epl 15, 33.
Fautoris eges. *Bentl.* A. P. 154.
Faxis cave. II. S. 3, 38.
hæc mihi propria munera. 6, 5.
Febrem diſſimules ſub tempus edendi. I. Epl. 16, 22. 23.
reducat. II. S. 3, 294.
Febres adducit opella forenſis. I. Epl. 7, 8. 9.
deduxit ægroto domini corpore. 2, 48.
Fecerat horrendas aſpectu pallor. I. S. 8, 25. 26.
Fecere Dii melius. II. 6, 4.
quem non diſertum fœcundi calices. I. Epl. 5, 19.
ruinas aulæa ſuſpenſa. II. S. 8, 54. 55.
Feceris bene. IV. Od. 8, 21.
Fecerit arbitria ſplendida de te Minos. 7, 21. 22.
furtum. I. S. 3, 94.
Fecerunt Dii bene. 4, 17.
Feci furtum. I. Epl. 6, 46.
malam rem. II. S. 6, 4.
Feciſſe. I. Epl. 17, 5.
nil extra numerum. 18, 59.
poëma. II. 2, 109.
Feciſſent. II. S. 3, 85.
Feciſſet. I. 9, 37.
Feciſti me locupletem. I. Epl. 7, 15.
Fecit. II. S. 3, 202. 322. A. P. 468.
magnum. I. S. 10, 20.
me tua virtus tibi amicum. II. 5, 33.
multa. A. P. 413.
nil quod reprehendere poſſis. II. S. 3, 138.
permulta cauſa mea. I. 4, 97. 98.
ſoleas. 3, 128.
viriliter. I. Epl. 17, 38.
Fecundæ leporis arvi. *Bentl.* II. S. 4, 44.
Fefellit caſtra. I. Od. 10, 16.
me cruor herbis. Ep. 3, 7.
natus moriensque. I. Epl. 17, 10.
radix latens in aſperis locis. Ep. 5, 67. 68.
Felicem. I. S. 6, 52. II. 7, 31.
cerebri te ajebam. I. 9, 11. 12.
Felices mirabimur. Ep. 16, 53.
omnes compoſui. I. S. 9, 28.
ter & amplius. I. Od. 13, 17.
viventes clamat in urbe. I. S. 1, 12.
Felicior. Ep. 15, 17.
Feliciores ramos inſerit. Ep. 2, 13. 14.
Feliciter audet. II. Epl. 1, 166.
Felix Latium. C. S. 66.
ô ego non. Ep. 12, 25.
poſt Cynaram. IV. Od. 13, 21.
recepto Cæſare. 2, 47. 48.
ſis. III. 27, 13.
Femina. IV. Od. 1, 29.
calebo. 11, 33. 34.
Feminæ emancipatus. Ep. 9, 12.
Feminis grata carmina. I. Od. 15. 14. 15.
ſuper jugandis decreta. C. S. 18. 19.
Femur exile tumentibus ſuris additum. Ep. 8, 9. 10.
tenerum. I. S. 2, 81.
Feneſtras junctas quatiunt. I. Od. 25, 1.
Fer imperium. I. Epl. 5, 6.
Fera diluvies irritat quietos amnes. III. Od. 29, 40. 41.
Germania. Ep. 16, 7.
quæcunque præcedet. 6, 8.
Fera fata. I. Od. 15, 4. 5.
Feræ Iberiæ bellum quis curet. IV. Od. 5, 27. 28.
Numantiæ bella. II. 12, 1.
Feræ inultæ catulos celent. III. 3, 41. 42.
ſuëtæ vexare locum. I. S. 8, 17. 18.
ſilvis latent formidoloſis dulci ſopore languidæ. Ep. 5, 55. 56.
Feraci in Algido. IV. Od. 4, 58.
lege marita. C. S. 19. 20.
Feracis Sardiniæ ſegetes. I. Od. 31, 4.
Ferant vepres cornа & pruna. I. Epl. 16, 9.
Ferar cinis aridus injuriоſis ventis. Ep. 17, 33. 34.
magna nave an parva, ferar unus & idem. II. Epl. 2, 200.
penna per liquidum æra. II. Od. 20, 1. 2.

Dum tempus. I. Epi. 7, 25.
Dorium carmen. Ep. 9, 6.
Dormiet. I. Epi. 18, 34.
Dormire. I. S. 1, 17. II. 1, 7. I. Epi. 2, 26. II. 2, 34.
Dormirem. III. Od. 4, 18.
Dormis. I. 15, 8. II. S. 3, 256.
Dormitandum. A. P. 105.
Dormiunt. ibid. 359.
Dormitum. I. S. 5, 48. 6, 119. I. Epi. 7, 73.
Dorlotomus. II. Epi. 1, 175.
Dorfo. II. S. 8, 91.
Dorso equitem non depulit. I. Epi. 10, 38.
Solvit omnes. I. S. 9, 81.
Dos eſt magna parentium virtus. III. Od. 24, 21, 22.
Dotalibus. I. Epi. 8, 28.
Dryades. III. Od. 22, 19.
Duas. 19, 36. I. S. 4, 50. I. Epi. 6, 36.
Dubi. I. S. 2, 131.
Draconem reluſtantem. IV. Od. 4, 11.
Drafonem. I. S. 3, 80.
Druſum. IV. Od. 4, 28.
Druſus. 14, 10.
Drachmis quingentis empto. II. S. 7, 43.
Duarum. I. 6, 45.
Duasus. II. 2, 77.
Dubia. I. Epi. 18, 110.
Dubiis. IV. Od. 9, 36.
Dubius. II. S. 2, 108.
Dubito. I. Od. 12, 35.
Dubium. Ep. 5, 85. I. S. 9, 40.
Ducam. Ep. 8, 12.
Ducer. III. Od. 27, 2. I. Epi. 1, 9. 18, 20.
carrorum limitem. Brut. I. S. 11, 88.
Duce. I. Od. 2, 52. 6, 4. 7, 27. 10, 13. II. 7, 2. III. 3, 24. I. Epi. 1, 13. 18, 56. 62.
Ducem. Ep. 3, 24.
emblidum. 3, 9. 10.
arretum ſolem. IV. Od. 3, 7.
Ducenda. Ep. 17, 63. I. S. 6, 104.
Ducendus. I. S. 6, 101.
Ducere. A. P. 432.
Ducenta. I. S. 6, 42.
Ducento. III. Od. 3, 63.
Ducentis. Ep. 14, 3.
Ducentis. II. S. 3, 61.
ad ſe cuncta pecuniæ. IV. Od. 9, 38.
Ducrema. I. S. 3, 21. 22. 119. 120.
Ducere. II. 4, 62.
chorus. IV. Od. 6, 6.
curas ſollicitas. I. Epi. 1, 37.
forem. 15, 48.
libertum. IV. Od. 14, 24.
oblivia vini. II. S. 8, 82.
plenum tabulis. A. P. 437-438.
pocula blanda ante noctem. ibid. 431-432.
quercus ſollicitas. I. Od. 31, 11. 12.
ſacrum nullum. III. 3, 38-41.
tigres, lyncas. 27, 53.
vocem. A. P. 324.
Ducere. I. Epi. 3, 17. II. 1, 248.
Ducetis. II. S. 7, 82.
Ducere pœnas. I. Od. 27, 21. 22.
thoro ſacrum. IV. 5, 21. 24.
Ducere non ſegnes. II. 2, 21.
navium ſevum illaqueare. III. 26, 28.
virtute ſtudium. IV. 15, 29.
Ducet. II. 17, 9. III. 27, 76. IV. 5, 7.
Duci. Ep. 4, 18. II. S. 7, 58. A. P. 370.
Ducibus. IV. Od. 8, 17. II. Epi. 1, 19.
Ducimus. II. Epi. 2, 101.
Duci a Dea. II. S. 8, 73.
clari. III. Od. 14, 7.
in bellum mille. A. P. 312.
Ducis nati. I. Od. 12, 7.
originem ab Anchiſe. IV. 17, 17.
Ducit. I. S. 10, 44. II. 2, 35. I. Epi. 1, 42. 8, 15.
Choros. I. Od. 4, 6.
in virtum. A. P. 37.
ſpes. IV. Od. 4, 62.
originem. Brut. III. 17, 1.
pœnas. II. 13, 1. 3, 15.
ſummiſſum. III. Od. 27, 41.
rhetor ad ſublime. I. 3, 32.
vota ad cælum. 8, 30.
Duco. I. S. 2, 63.
Ducor. II. 7, 102.
Ducta. II. Od. 12, 18.
Ductos. IV. 8, 23.
Ductum ſeſtivalibus tollere rebus. III. 3, 13. 5.
Ductus. I. Epi. 13, 32.
Ducum. A. P. 73.
Ducum. II. Epi. 2, 83.
Duello, 1804, 1179.

I. S. 6, 41. A. P. 23.
. 2, 17. 4, 7. 6, 9.
, 26. 22, 10. 34, 2.
3, 137. 4, 20. 34.
99. 6, 8. 9, 60. 10,
c.
nmodo. Dum ne ſit
. I. S. 1, 40.
7, 15.
II. 3, 168.
169. II. Epi. 2, 64.
. 2, 122.
l. 17, 25.
d. 6, 7. II. S. 4, 63.
18, 3. II. Epi. 2, 141.
l. 35, 34. 35.
. 4, 27.
, 26.
, 4.
ttrum. I. Epi. 1, 62.
S. 4, 18.
im. Ep. 3, 4.
, 22.
. 10, 57. 58.
fugæ, dura belli.
3, 27. 28.
S. 2, 40.
Od. 20, 3. 4.
. Epi. 2, 46.
I. S. 2, 88.
beriæ. IV. Od. 14,
, 32.
Here. I. S. 2, 6.
allet pati. IV. Od.
7. I. S. 6, 128. I.
ives. III. Od. 24,
m fumo. II. S. 4, 72.
. I. 4, 119.
ecula. Ep. 16, 65.
1, 40. II. Epi. 1, 66.
, 31.
us. IV. Od. 4, 57.
p. 5, 30.
. 2, 17.
17, 15.
us. *Bentl.* 13, 10.
, 22.
. Od. 11, 31. 32.
13. 14.
el. 10, 8.
9. II. 12, 2. IV.

Durus. I. Epi. 16, 70. 7, 91.
componere verſus. I. S. 4, 8.
homo. 7, 6.
vindemiator. *ibid.* 29. 30.
Dux. I. Epi. 19, 23.
bone. IV. Od. 5, 37.
Neptunius. Ep. 9, 7. 8.
turbidus Adriæ. III. Od. 3, 5.
Duxit. IV. 2, 59. II. S. 1, 66. I. Epi. 20, 28.
Dyota. I. Od. 9, 8.

E.

E *aut* Ex *prapoſitio omiſſa.*
adytis quærit templa Pythius. I. Od. 16, 5.
agris deſilire turribus. Ep. 17, 70.
arcum humeris poſiturus. III. Od. 4, 60.
cauſſa morbi fugit venis. II. 2, 15.
cura non decedit æratâ triremi. III. 1, 39.
depromere Cæcubum cellis avitis. I. 37, 6.
deripere horreo. III. 28, 8.
excludit Heliconc. A. P. 296.
fugiens portâ eburnâ. III. Od. 27, 41.
Græco fonte cadant. A. P. 53.
imbres nubibus manant. II. Od. 9, 1.
inulta tellure ceſſerat. 1, 26.
latere imo petitus ſpiritus. Ep. 21, 14.
legerit arbore. II. S. 4, 23.
ovo prognatus eodem. 1, 26.
pellebat communibus herbis. I. Epi. 10, 34.
piſces urbe petiti. II. S. 2, 120.
ponit ſecures arbitrio populares auræ. III. Od. 2, 20.
potabis modicis cantharis. I. 20, 1.
præſidium loco dejecit. II. Epi. 2, 30.
ſanies manat ore trilingui. III. Od. 11, 20.
vina promens dolio. Ep. 2, 47.
E. I. S. 2, 110. 4, 87. 6, 39. II. 4, 64. I. Epi. 6, 60. 11, 10.
Ea. I. Epi. 1, 47. II. 1, 81. A. P. 386.
Eâdem. I. S. 3, 72. 10, 4. II. Epi. 1, 29. A. P. 356.

Eadem. IV. Od. 10, 7. I. Epi. 1, 4. 82. 14, 18. II. 2, 58.
Eamus. Ep. 16, 36. I. Epi. 6, 56.
Earum. II. S. 8, 92.
Eas *pronom.* I. 10, 14.
Eas *verb.* II. 7, 31.
Eat. III. Od. 10, 10. I. S. 6, 31. II. 3, 260.
Ebibat. II. S. 3, 122.
Eboris. II. Epi. 1, 96.
Ebria. I. Od. 37, 12.
Ebrietas. I. Epi. 5, 16.
Ebrius. I. S. 4, 51. II. 3, 60.
Ebur. II. Od. 18, 1. I. Epi. 6, 54. II. 2, 180.
captivum. II. Epi. 1, 193.
Indicum. I. Od. 31, 6.
Eburna. III. 27, 41.
Eburno. II. 11, 21.
Eburnos lectos. II. S. 6, 103.
Ecce. I. Od. 15, 27. I. S. 4, 13. 9, 60. II. 3, 264.
Echini. II. S. 4, 33.
Echinos. 8, 52. I. Epi. 15, 23.
Echinus. Ep. 5, 28. I. S. 6, 117.
Echioniæ. IV. Od. 4, 64.
Ecquid. I. Epi. 18, 82.
Ecquis. II. S. 7, 34.
Edaces curæ. II. Od. 11, 17.
Edacibus paraſitis. II. Epi. 1, 173.
turdis. Ep. 2, 34.
Edat. 3, 3. II. S. 8, 90.
Edax dominus. II. S. 2, 92.
Ede. 4, 10. 5, 61.
Edendi tempus. I. Epi. 16, 22.
Edi. II. S. 2, 116.
Edicit. 3, 227.
Edicta. IV. Od. 15, 22.
Edicto. II. Epi. 1, 239.
Ideris. A. P. 390.
Ediſcere. II. Epi. 2, 144.
Ediſcit. 8, 60.
Ediſſere. II. S. 3, 306.
Editti. II. Epi. 2, 214.
Edit agellos pecus. I. 12, 12.
Edite. I. Od. 1, 2.
Editior. I. S. 3, 110.
Edixerit. II. 2, 51.
Edixit (edixi. *Bentl.*) I. Epi. 19, 10.
Edo. II. S. 7, 45.
Edomuit. IV. Od. 5, 22.
Edonis. II. 7, 27.
jugis ſtupet Euias. *Bentl.* III. 25, 9.

Edomuit. II. S. 3, 88.
Educere. *Ibid.* 181.
Educes *penult. longa.* I. Epl. 18, 43.
Edures *penult. brevi.* 15, 11.
Edulis caprea *i. e.* ejus epula. II. S. 8, 43.
Effere. Ep. 17, 17.
Effert. A. P. 111.
Efferis. I. Epl. 10, 9.
Efficaci. Ep. 17, 1.
Efficacis. 3, 87.
Effecta. IV. Od. 12, 18.
Efficient. 4, 75.
Effinxit. III. 10, 46.
Effigies. I. S. 6, 30.
Effractam. I. Epl. 17, 54.
Effuderit frugis. IV. Od. 7, 11.
Effingere. 4, 61.
Effugerit. Ep. 5, 8.
Effugies. II. S. 1, 71.
Effugit. *Ibid.* 115. 7, 71.
Effugit *penult. brevi.* I. Epl. 14, 11.
Effundi. II. S. 6, 349.
Effusi. I. Epl. 11, 16.
Effudit. A. P. 231.
Egens. IV. Od. 8, 10.
Egentem. I. Epl. 17, 10.
Egenti. II. S. 1, 98.
Egeo. I. Epl. 10, 11.
Egere. 1, 101. II. 1, 128.
Egeria. I. S. 2, 126.
Egerii. I. Od. 12, 54.
Orco *pro* ad Orcum. II. S. 5, 80.
Egit. I. 4, 118. I. Epl. 18, 67. A. P. 254.
Egit. I. Epl. 2, 56.
xtis 6, 39.
jacnlis. I. Od. 23, 2.
manuli, quanto eſt opus. I. S. 1, 59.
Egi. I. Epl. 20, 6.
Ego. I. Od. 2, 7. 34, 8. IV. 4, 12. II. Epl. 1, 82.
Ego. I. Od. 16, 25. 18, 11. 20, 21. 23, 9. II. 7, 26. 17, 9. I. S. 1, 14. 19. 103. 2, 54. 69. 114. 4, 38. 56. 70. 92. 129. 138. 137. 076.
Egomet. I. S. 2, 131. 3, 23. 8, 13. II. Epl. 1, 210.
Egregias. II. S. 3, 24.
Egregie. 1, 108. A. P. 47.
Egregii. I. Od. 6, 11. III. 25, 4. II. S. 6, 52.
Egregio. I. S. 6, 67.
Egregium. III. Od. 1, 18.
Egrellus. I. S. 1, 46.
Ehem. I. Od. 11, 11. S. 14, 1. III. 1, 3. 11, 41. Ep. 13, 11. I. S. 3, 66. II. 3, 112.
Eja. I. S. 1, 18. II. 2, 23.
Ejulatu meo *ſcribe* Ep. 20, 27.
Ejus. III. Od. 11, 16. 14. 3, 28. II. S. 2, 70. 6, 28.
Elabi. II. S. 5, 57.
Elaborarunt. III. Od. 1, 23.
Elaborarem. Ep. 14, 11.
Elata. II. S. 3, 25.
Elatum potest. I. Epl. 18, 18.
Elea palma. IV. Od. 2, 22.
Electrum. II. S. 2, 60.
Elegos. II. Epl. 1, 56.
exiguos. A. P. 77.
miſerabiles. I. Od. 32, 2.
Elementa. I. Epl. 19, 11.
diſcens primo. I. S. 1, 26.
primi cupidum cognoſcite. IV. Od. 24, 11. 72.
Elementis. I. Epl. 1, 27.
Elephus ubique. II. 1, 196.
Eliceret mimum matris. I. S. 2, 60.
Elicies. II. Od. 23, 21. IV. 12, 17.
Elidere. III. 25, 20. Epod. I. Epl. 15, 6.
Eligo quamvis. *Scand.* I. S. 4, 11.
Eligit. III. Od. 4, 18.
Elimatum. I. Epl. 3, 16.
Elifere. II. S. 3, 328.
Elixa. 8, 34.
Elliſi verbi perſonalis in nuigentium. IV. Od. 4, 22.
Elocuta. III. Od. 1, 13.
Eloquium. A. P. 117.
Eludebat. I. Epl. 17, 18.
Eludere. I. S. 10, 48.
Elucere. IV. Od. 14, 10.
Eluſus. II. Epl. 2, 47.
Elutior. II. S. 4, 18.
Emancipatus. Ep. 3, 11.
Emar. II. S. 3, 164.
Ematur. I. 2, 14.
Emendat mores. A. P. 415.
Emendate. II. Epl. 1, 71.
Emendatorem. II. S. 6, 85.
Emendatum. I. Epl. 16, 38.
Emendat. II. 1, 3.
Emendo ſtatuo inſuale. II. S. 3, 64.
Emeres. I. Epl. 6, 11.
Emerſit. II. S. 2, 103.

3, 120. 8, 67. I. Epl.
. P. 222.
: illuc. II. Epl. 2, 226.
Od. 3, 25. III. 1, 38.
52.
. S. 3, 125.
.
, 55. 56. I. Epl. 6, 9.

35, 31. Ep. 2, 51.
4, 80.
1, 67.
171.
Od. 7, 2.
Epl. 14, 44.
I. 1, 58.
, 16.
I. S. 3, 27.
Epl. 2, 22.
1, ah! Ep. 5, 71.
:. 6, 11.
:us nam me vetat.

tribuno militum. 4.

› manus. 17, 1.
:tidunt cruribus aspe-
s. II. Od. 20, 9.
II. Epl. 2, 39. 40.
r, sum. II. S. 7, 92.
: adeste. Ep. 5, 53.
ves. I. Epl. 1, 53.
sceleſti ruitis. Ep.

e turbinem. 17, 7.
S. 10, 43.
um ac tincarum. II.

:titæ. 7, 107.
, 61.
. Od. 8, 6.
15.
. 8, 30.
S. 2, 45.
6.
is aptæ. II. Od. 16,

11, 9.
5. Ep. 16, 12. 17,
6, 77. 106.
). 4, 95.
Od. 12, 7.
haſtâ. 2, 4.
:. I. Epl. 15, 12. 13.
. P. 383.
. 7, 53.

Equi. I. Epl. 14, 13.
ferè. I. S. 5, 56. 57.
Equidem. II. 1, 78. 5, 23. 6, 53.
II. Epl. 1, 63.
Equina. Ep. 8, 8.
Equinæ. II. Epl. 1, 45.
Equitem. A. P. 1.
Equino ſanguine lætum Concanum. III. Od. 4, 34.
Equis. I. 6, 3. 19, 11.
adeſt ſudor. 15, 9. 10.
aptum Argos. 7, 9.
frenato eſt auris in ore. *Bentl.* I. Epl. 15, 13.
gaudet. II. S. 1, 26. A. P. 262.
imperitare. I. Od. 15, 25.
inſtar auriga. I. S. 1, 115.
Martis Acheronta fugit. III. Od. 3, 16.
non eſt aptus locus Iliacæ. I. Epl. 7, 41.
patrum ineſt virtus. IV. Od. 4, 30.
præcurreret albis. I. S. 7, 8.
ſuperare. I. Od. 12, 26.
Equitare. 2, 51. II. 9, 24.
in arundine longa. II. S. 3, 248.
Equitavit flamma per tædas, vel Eurus per undas. IV. Od. 4, 44.
Equitem. III. 1, 40. IV. 11, 27. I. S. 10, 56.
non depulit dorſo. I. Epl. 10, 38.
Equites Romani. A. P. 113.
Equitet (equitat *Bentl.*) I. Od. 8, 6.
Equitis migravit ab aure voluptas. *Bentl.* II. Epl. 1, 187.
Equitum. II. Od. 1, 20.
Equo indomito. II. S. 2, 10.
labentis. 1, 15.
Minervæ incluſus. IV. Od. 6, 13.
neſcit hærere ingenuus puer. III. 24, 54. 55.
Equorum. I. 25, 14.
ſtudiis arſit. II. Epl. 1, 95.
Equos. I. Od. 34, 8. II. 1, 20. Ep. 9, 17. I. S. 2, 86.
Equum. IV. Od. 2, 18. I. Epl. 10, 34.
agitavit. II. S. 7, 50.
certamine primum. A. P. 84.
docilem fingit. I. Epl. 2, 64.
flectere. III. Od. 7, 25.
frementem mittere per ignes medios. IV. 14, 23. 24.
ſenescentem ſolve. I. Epl. 1, 8.
Equus. A. P. 248.
impiger. IV. Od. 3, 4.
me portet. I. Epl. 17, 20.
præteragendus. 15, 11.
Eradenda cupidinis pravi elementa. III. Od. 24, 51. 52.
Eram. 9, 1. IV. 1, 3. I. S. 6, 60. 8, 1.
Eras. II. Od. 29, 28. I. Epl. 6, 6.
Erat. I. Od. 3, 10. 37, 4. II. 15, 13. III. 9, 6. Ep. 15, 1. I. S. 2, 4. II. 2, 47. 49. 90. 120. 123. 134. *Bentl.* 3, 9. 261. 281. A. P. 19. 204. 223. *&c.*
Erectum. I. Epl. 1, 69.
Erepſemus *pro* erepſiſſemus. I. S. 5, 79.
Ereptum Scyllæ fluctibus. IV. Od. 8, 25.
Ereptus. Ep. 2, 60.
Ergo. II. Od. 7, 17. Ep. 2, 9. 17, 27. I. S. 10, 7. II. 2, 35. 50. 101. 3, 5. 89. 156. 192. 220. 5, 19. 6, 16. 70. 106. I. Epl. 6, 46. 7, 70. 18, 78. A. P. 304.
Ergo *Particula indignationi & interrogationi inſerviens.* I. Od. 24, 5. II. S. 5, 101. II. Epl. 1, 206. A. P. 353.
Erigimur. II. S. 8, 58.
Erigit. 3, 150.
Erimus. II. Od. 14, 12.
Eripe. III. 29, 5. II. S. 7, 81.
Eripere. A. P. 423.
Eriperem. II. S. 3, 206.
Eriperet. I. 9, 65.
Eripi. II. Od. 12, 27.
Eripiam. II. S. 2, 23.
Eripias. I. 4, 57.
Eripiet. II. 5, 35. I. Epl. 6, 53.
Eripiunt. IV. Od. 8, 32.
Eripuere. II. Epl. 2, 56.
Eripuit. II. Od. 17, 24.
Eris. I. S. 1, 16. 9, 8. II. 3, 67. 320. 4, 19. 5, 20. 6, 54. I. Epl. 1, 59. bis.
Erit. I. Od. 11, 3. II. 10, 18. III. 5, 32. 10, 19. II. S. 1, 60. 2, 65. 68. 134. 3, 41. 97. 222. 4, 12. 5, 15. 31. 59. 64. 75. I. Epl. 10, 43. 16, 66. 18, 3. 36. 20, 6. 10. II. 1, 41. 2, 5. A. P. 40. 42. 131. 468.
Eritis. III. Od. 4, 29.
Errans. II. 14, 18.

miſto merſare vivam gallinam. II. S. 4, 19.
Falernum. 8, 16.
Fallacem. I. 6, 113.
Fallacis. I. Od. 5, 12.
Fallant. Ep. 15, 21. II. Epl. 2, 127.
Fallat. III. Od. 24, 60.
Fallax. 7, 20.
Falle. 11, 40. I. Epl. 5, 31.
Fallendi ſpes. I. Epl. 16, 54.
Fallente ſtudio laborem. II. S. 2, 12.
Fallentis nunquam termes olivæ Ep. 16, 45.
ſemita vitæ. I. Epl. 18, 103.
Fallere. II. Od. 8, 10. III. 14, 20. IV. 4, 52. I. Epl. 16, 61.
ſommo curam. II. S. 7, 114.
Falleret aulam lætam Priami choreis. IV. Od. 6, 15. 16.
hoſpites mire ſagaces. II. 5, 22.
Fallimur. I. Epl. 18, 78.
Fallit. III. Od. 16, 32. 17, 12.
hæc alea perraro. II. S. 5, 50.
Fallor. A. P. 42.
Fallunt. I. Epl. 6, 46.
Falſis. II. Od. 2, 19. III. 7, 14. II. S. 2, 6. I. Epl. 16, 38. II. 1, 212.
Falſo cupidine decepta. I. S. 1, 61.
Falſum. I. Epl. 10, 29.
Falſus. 16, 39.
Fama. IV. Od. 15, 14. I. S. 2, 133. 10, 63. II. 3, 95. 5, 30. I. Epl. 4, 10. 11, 3.
creſcit occulto velut arbor ævo. I. Od. 12, 45. 46.
malum gravius quam res trahit. I. S. 2, 59.
melior contendat. III. Od. 1, 12. 13.
non bella. I. S. 4, 114.
par nunquam reſponſura labori. II. S. 8, 66.
ſuperſtes illum aget penna metuente ſolvi. II. Od. 2, 7. 8.
vetus. II. S. 1, 36.
vitrea. 3, 222.
Famæ das aliquid. 2, 94.
ſervit ineptus. I. 6, 16.
utile. I. Epl. 18, 49.
Famam. I. S. 4, 83. II. 7, 67.
aufert docti ſenis. II. Epl. 1, 55. 56.
bonam evitare deperdere. I. S. 2, 61.
incolumem tueri. 4, 118. 119.
ſequere. A. P. 119.
ſeppæ timet. I. S. 2, 12.
Famem durum depellere. *ibid.* 6.
miſeram à populo in Perſas aget. I. Od. 21, 13. 14. 15. 16.
Fames. III. 16, 18. I. Epl. 18, 23.
Famoſæ ponet mortis amorem. A. P. 469.
Famoſis laboribus fige modum. III. Od. 15, 2. 3.
verſibus Lupo cooperto. II. S. 1, 68.
Famoſo carmine laqueum nectit ſponſæ. I. Epl. 19, 31.
Famoſum. II. S. 7, 51.
Famoſus. I. 4, 5.
hoſpes Lacænæ adulteræ. III. Od. 5, 25. 26.
Famulis. 3, 36. 17, 16.
Famulus. A. P. 259.
Fana habuere rectos Deos. IV. Od. 4, 48.
reliquit apris habitanda. Ep. 16, 19. 20.
Fanaticus error. A. P. 454.
Fannius. I. S. 4, 21. 10, 80.
Fanum Vacunæ purre. I. Epl. 10, 49.
Far. I. S. 6, 112.
Fari neſcios pueros. IV. Od. 6, 18.
ut poſſit. I. Epl. 4, 9.
Farra nutrit Ceres. *Bentl.* IV. Od. 5, 18.
Farre. II. S. 8, 87.
pio mollibit averſos penates. III. Od. 23, 19. 20.
Farris. I. S. 5, 69.
Fartor. II. 3, 229.
Fas. II. Od. 19, 9. 13.
atque nefas exiguo fine libidinum ſecernunt avidi. I. 18, 10. 11.
eſt obrepere ſomnum. A. P. 360.
magnum nefasque. Ep. 5, 87.
non eſt omnia ſcire. IV. Od. 4, 22.
ultra trepidat mortalis. III. 29, 31. 32.
Faſces dabit cuilibet eripietque curule. I. Epl. 6, 53.
indigno detulerit. 16, 34.
ſuperbos Tarquinii memorem. I. Od. 12, 34. 35.
Faſcibus. I. S. 6, 97.
Faſciculum portes librorum. I. Epl. 13, 13.
Faſcinum languet minus. Ep. 8, 18.
Faſciolas. II. S. 3, 255.
Faſtidia agitat ſævis verbis. Ep. 12, 13.
labor extuderit. II. S. 2, 14.
magna movent ſtomacho. 4, 78.
malâ furtim perrumpet victrix. I. Epl. 10, 25.
ſpectatoris ſuperbi ferre. II. 1, 215.
Faſtidienti tibi infundam majus poculum. Ep. 5, 77. 78.
Faſtidioſâ triſtis ægrimoniâ. 17, 73.
Faſtidioſam deſere copiam. III. Od. 29, 9.
Faſtidioſus dominus. 1, 36. 37.
Faſtidire. I. S. 3, 44.
lacus. I. Epl. 3, 11.
Faſtidiret olus. 17, 15.
Faſtidis habitatum quinque focis agellum. I. Epl. 14, 2.
omnia eſuriens. I. S. 2, 115.
Faſtidit. III. Od. 1, 23.
& odit II. Epl. 1, 22.
Faſtidium. Ep. 4, 22.
Faſtis notis condita. IV. Od. 13, 15.
Faſtos evolvere mundi. I. S. 3, 112.
memores. III. Od. 17, 4. IV. 14, 4.
ad Faſtos redit. II. Epl. 1, 48.
Faſtu. 2, 93.
Faſtum. I. S. 6, 95.
Fata acerba Romanos agunt. Ep. 7, 17.
bona peractis jungite. C. S. 27. 28.
breves annos Cynaræ dederunt. IV. Od. 13, 22. 23.
cæca timet. II. 13, 16.
dico Quiritibus. III. 3, 57. 58.
donavere nil majus meliuſve terris. IV. 2, 37. 38.
fera caneret Nereus. I. 15, 45.
ingentia. *Bentl.* II. Epl. 1, 6.
recludere. I. Od. 24, 17.
ſera. III. 21, 28.
ſi parcent. 9, 12. 16.
tardiora te votis manent. Ep. 17, 62.

fluctibus. I. Od. 28,
lentes fractoſque re-
ferat. Ep. 10, 5. 6.
ias cohibet. I. Od. 1,
I. Epl. 18, 31.
9, 7. II. 1, 1. III. 2,
I. I. S. 1, 51. 52. 56.
, 123. 129. 140. &c.
us ſignificandum. II.
.
ro nullicus. I. 29, 7.
tens. III. 30, 13.
n carmen. A. P. 240.
ie. II. S. 4, 36.
atia pro perfectis. II.
:ntus tempore vitæ.
.
inos. II. Od. 13, 31.
ios verſibus in Mar-
A. P. 402. 403.
: Dii. II. S. 6, 54.
domus. Ep. 2, 65.
I. Epl. 19, 23.
enum. I. Od. 35, 30.
erum male omnis
udex. II. S. 2, 8. 9.
inum. I. Epl. 19, 18.
I. Od. 22, 3.
querelis. II. 17, 1.
. Epl. 1, 178.
is vicinum funus. I.
.
gilare metu. 2, 76.
6, 114.
ius frontem rugis.
P. 50.
Epl. 20, 24.
era voce Theſſala
ocilo deripit. Ep. 5,
: ictus pro pudicis
is. IV. Od. 9, 23.
icia modico. I. S.
aut lectulus. 4,
bera caudæ. II. 7,
I. 2, 16.
50.
Excepto rege. I. S. 7, 25.
ſapiente. II. 3, 46.
Exceptum ſiniſtre. A. P. 452.
Excerpam me illorum numero.
I. S. 4, 39. 40.
Excerpens ſemina pomis. II. 3,
272.
Excidere. I. 8, 49.
Excidi vitium iræ. 3, 79.
Excidio demerſa domus. III. Od.
16, 12. 13.
Excidit. 5, 29.
libertas in vitium. A. P. 282.
Excipere aptum latitantem celer.
III. Od. 12, 12.
Exciperet. II. S. 3, 286.
Excipiant. I. Epl. 2, 79.
Excipiebat arcton opacam portâ
cus. II. Od. 15, 15. 16.
Exciſus murus meis Argivis pereat.
III. 3, 65. 66. 67.
Excitare crematos mortuos. Ep.
17, 79.
Excitat. II. S. 3, 148. 8, 56.
Excitatur claſſico miles truci. Ep.
2, 5.
Exclamat. I. S. 2, 18.
Excludat jurgia finis. II. Epl. 1, 38.
Excludet ictus fervidos ſpiſſa ra-
mis laurea. II. Od. 15, 9. 10.
ſanos Helicone Poëtas. A. P.
296.
Excluſit. II. S. 3, 264.
Excluſus. I. 2, 67. 9, 58. II. 3,
260.
Excors. II. 3, 67. I. Epl. 2, 25.
Excubat in pulchris genis. IV. Od.
13, 8.
Excubiæ triſtes vigilum canum.
III. 16, 2. 3.
Excuſare. I. Epl. 7, 67.
Excuſatus. 9, 7.
Excuſſit ſtrepitus valvarum u-
trumque lectis. II. S. 6, 112.
Excuſſus propriis aliena negotia
curo. 3, 19. 20.
Excutiat riſum ſibi. I. 4, 34. 35.
Excutitur. III. Od. 9, 19.
Exeat ſpiritus tetet. *Bentl.* 11, 18.
Execrata civitas. Ep. 16, 18.
Execto cornu frons. I. S. 5, 59.
Exegi monumentum ære perenni-
us. III. Od. 30, 1.
Exemplar Siculi Epicharmi. II.
Epl. 1, 58.
vitæ morumque reſpicere. A. P.
317.
vitiis imitabile. I. Epl. 19, 17.
utile propoſuit. 2, 18.
Exemplaria Græca verſare manu.
A. P. 268. 269.
Exemplis inſtruit. II. Epl. 1, 131.
vitiorum quæque notando. I.
S. 4, 106.
Exemplo. II. 2, 67.
eſt. I. 1, 33.
trahentis perniciem. III. Od.
5, 15. 16.
Exemplum grave præbet. IV. 12,
16.
nil agit. II. S. 3, 105.
Exemta. II. Epl. 2, 212.
Exercent artem. I. 14, 44.
Exercet bobus ſuis paterna rura.
Ep. 2, 3.
nos ſtrenua inertia. I. Epl. 11,
28.
undas Auſter. IV. Od. 14, 20.
21.
Exercitatas Syrtes Noto petiit
Ep. 9, 31.
Exercitus. I. Epl. 18, 61.
inſolens. I. Od. 16, 21.
Exerta medulla. Ep. 5, 37. *alii le-
gunt* exſucta.
Exeſa medulla. *Bentl.* Ep. 5, 37.
Exhauriebat duris ligonibus hu-
mum. Ep. 5, 30, 31.
Exierit. I. S. 2, 120.
Exigit mercedes. *ibid.* 14.
Exigitur æs. 5, 13.
Exiguæ togæ. I. Epl. 19, 13.
Exigui pulveris munera te cohi-
bent. I. Od. 28, 1. 2. 3.
Exiguis equitare campis. II. 5,
24.
torquibus adjeciſſe prædam ra-
nidet. III. 6, 11. 12.
Exiguo. I. 18, 10.
Exiguos Elegos emiſerit auctor
A. P. 77.
Exiguum cenſum. I. Epl. 1, 43.
Exile femur. Ep. 8, 9. 10.
Exilis domus. I. Od. 4, 17. I. Epl.
6, 45.
puerpera. Ep. 17, 52.
Exilit II. S. 6, 98.
Exilium in æternum nos ſolæ
impoſitura cymbæ. II. Od. 3,
27. 28.
Eximet dies feſtus atras curas. III.
14, 13. 14
etium vis non ira. IV. 15, 18. 19.

Ferarum mores rapiendæ. I. S. 3, 109.
Feras ligna in ſilvam. I. S. 10, 34.
plauſus. II. 3, 185.
Ferat *pro* proferat. *Bentl.* III. Od. 29, 64.
Auſidus acer cum ripa ſimul avulſos. I. S. 1, 58.
pretium ſecurus pœnæ. II. Epl. 2, 17.
quo error. A. P. 308.
ſapiens inſani nomen. I. Epl. 6, 15.
te aura mutata retrorſum. 18, 88.
Feratur æquore quietiore. Ep. 10, 11.
Ferax venenorum Iberia. 5, 21. 22.
Fercula. II. S. 6, 104.
Ferebar incerto pede. Ep. 11, 20.
Fere. I. S. 3, 96. I. Epl. 6, 9. 17, 24.
Fere *pro* plerumque. I. Epl. 19, 5. II. 1, 236.
Fereharis pugnæ non ſat idoneus. II. Od. 19, 26. 27.
Feremus laborem. Ep. 1, 9. 11.
te, ut tu fortunam. I. Epl. 8, 17.
Ferendo narres te ſudaviſſe. 13, 16.
Ferens Cocuba vina. II. S. 8, 15.
Deos in ſinu. II. Od. 18, 27.
olentem Mævium navis. Ep. 10, 1. 2.
ore asinum. II. S. 6, 85.
Ferent plus poſcente. I. Epl. 17, 44.
Ferentem dura. II. Epl. 1, 141.
immemorata. I. 19, 33.
Ferentes diſcerpta membra Mazonomo. II. S. 8, 86. 87.
Ferenti humilis arvum pingue. III. Od. 4, 15. 16.
Ferentinum. I. Epl. 17, 8.
Ferentur indigna honore. II. 2, 112.
Feres præmia victricis hederæ. I. 3, 25.
pueris munuſcula. 7, 17.
Feret. II. S. 5, 13. 7, 34.
aura tutum per tumultus. III. Od. 29, 63. 64.
hæc ſeges ingratos omnibus annis. I. Epl. 7, 21.
perſonam. 17, 29.
piper iſte angulus. 14, 23.
quid feret hic dignum tanto promiſſor hiatu. A. P. 138.
ſigna militiæ tuæ. IV. Od. 1, 16.
ſtomacho pituita tumultum. II. S. 2, 75. 76.
Feret *pro* permittet. Ep. 15, 13.
Feri equi te ſimilem dico. I. S. 5, 56. 57.
Feriam. III. Od. 11, 43.
ſidera ſublimi vertice. I. 1, 36.
Feriant. II. S. 7, 99.
Ferias longas præſtes Heſperiæ. IV. Od. 5, 37. 38.
Feriat te frigore. II. S. 1, 62.
Feriatos male Troas. IV. Od. 6, 14. 15.
Feriemus agnam humilem. II. 17, 32.
Ferient impavidum ruinæ. III. 3, 8.
Feriet non ſemper quodcunque arcus minabitur. A. P. 350.
Feris addictum alitibus atque canibus. Ep. 17, 11. 12.
annoſo verba palato. II. S. 3, 274.
leonibus. Ep. 7, 11. 12.
occupabitur ſolum. 16, 10.
ſilvis præponere urbem. II. S. 6, 92.
Feriunt fulmina ſummos montes. II. Od. 10, 11. 12.
Fero multa. II. Epl. 2, 102.
Feroces aquilæ. IV. Od. 4, 31. 32.
Ferocior. I. 37, 29.
Ferocis Parthos. III. 2, 3.
Sygambros. IV. 2, 34. 36.
Feronia. I. S. 5, 24.
Feros Britannos hoſpitibus. III. Od. 4, 33.
cultus hominum voce formaſti. I. 10, 2. 3.
indomita cervice. I. Epl. 3, 34.
Ferox ætas currit. II. Od. 5, 13. 14.
bello. I. 32, 6.
Hector. IV. 9, 21. 22.
Latium. I. 35, 10.
Medea. A. P. 123.
miles. I. Od. 6, 3. 4.
præſidio Veneris. 15, 13.
Roma. III. 3, 44.
Ferramenta. I. Epl. 1, 86.
Ferrata diruit agmina vaſto impetu. IV. Od. 14, 29. 30.
Ferratos belli poſtes refregit. I. S. 4, 61.
Ferre faſtidia ſpectatoris ſuperbi. II. Epl. 1, 215.
Ferre fortunam magnam bene diſce. III. Od. 27, 74. 75.
jube flores roſæ. II. 3, 14.
juga. 6, 2.
jugum. I. 35, 28. II. 5, 1.
nuces ſinu laxo. II. S. 3, 171. 172.
opem. A. P. 461.
pedem choris. II. Od. 12, 17.
recuſant pedes vitioſum. II. S. 7, 108.
recuſent humeri & quid valeant. A. P. 39. 40.
ſecundas res. I. S. 9, 46.
vires recuſant. II. Epl. 1, 255.
vultum. I. S. 6, 121.
Ferrem. III. Od. 14, 27.
Ferrent. II. Epl. 1, 163.
Ferres. IV. Od. 8, 5.
Ferret. I. S. 3, 11.
Ferro ab ipſo ducit opes animumque. IV. Od. 4, 59. 60.
demeteret caudam ſalacem. I. S. 2, 45. 46.
duro perdere. III. Od. 9, 32.
genitricem. occidit Orcſtes. II. S. 3, 133.
lacerare. III. Od. 27, 46.
mitiget agrum. II. Epl. 2, 186.
mordaci pinus icta. IV. Od. 6, 9. 10.
necari. II. S. 7, 58.
petita bellua. Ep. 5, 10.
petitus. I. S. 2, 66.
ſecula duravit. Ep. 16, 65.
ſtravit pecus. II. S. 3, 202.
violare. *ibid.* 139.
Ferrum acuiſſe. I. Od. 2, 21.
acutum tepefecit in matris jugulo. II. S. 3, 136.
acutum valet reddere cos. A. P. 304. 305.
molliat ignis. I. S. 4, 10.
nil obſtet tibi. 1, 39. 40.
retuſum. I. Od. 35, 39. 40.
Fers te nullius egentem. I. Epl. 17, 22.
Fert. Ep. 5, 3. 9, 13. II. S. 3, 181. 185. I. Epl. 14, 9.
nemo ocius oleum. *Bentl.* II. S. 7, 34.
Fertile mare generoſa teſta. 4, 31.
Tybur. IV. Od. 3, 10.
Fertili Baccho (fertilis. *Bentl.*) II. 6, 19.

or fastidia II. S. 2, 14.
utumnus caput. Ep.

pellibus. 17, 15.
, 59. A. P. 96.
II. Od. 5, 48.
16, 19.
, 38.
, 11, 10.

F.

3, 181.
ræ cognata. 6, 63.
. 16, 55.
do narrare putaret
Epl. 199. 200.
es garrit. II. S. 6,

, 2.
A. P. 32.
6, 52.
, 134.
4.
1, 87.
tractant. II. Epl. 1,

. 1, 96.
, 95. 2, 21. II. 5, 61.
, 6. II. 1, 80. 176.
. 320. 339.
tur. I. S. 1, 69. 70.
. 13, 9.
Ep. 11, 8.
l. 4, 16.
icis. III. 4, 9. 10.
dalpes lambit loca.

:m noctilucam. IV.

torret Calais. III.

gna. 11, 33. 34.
:res dilapsum. 13, 28.
4, 43. I. S. 6, 18.
6, 2. 47. II. 1, 208.
. 4, 122. 10, 31. II.

5, 59.
8, 2. II. Epl. 2, 23.

. 10, 44.
. 4, 7. I. Epl. 6, 55.
s *Bentl.*) III. Od. 28,
16. 3, 24. 137. 4,
137. 9, 40. 41. II. 1, 5. bis. 24.
57. II. Epl. 2, 57.
Faciant. I. S. 4, 78.
Facias. *ibid.* 59. 122. 10, 25. II.
3, 177. 253. 6, 14. I. Epl. 1,
65. 9, 2. II. 2, 196.
quid illi. I. S. 2, 63.
Faciat. 5, 102.
Facibus. 4, 32.
Facie præstant. II. 4, 71.
Facie. I. 6, 33.
Faciem. 2, 94. II. 8, 36.
dimovet litore curvo. IV. Od.
5, 24.
verterit in hispidam. 10, 5.
in Faciem permulsa jocatus. I. S.
5, 62.
Facienda. II. 6, 28.
Faciendo. I. 10, 70.
Faciens. I. 4, 135. II. 6, 43.
Facientia mecum jura. II. Epl. 2,
23.
Facientibus rectè effert regnum
puerorum nænia. I. Epl. 1, 62.
63.
Facies *nom.* II. S. 4, 12.
artium gratarum. IV. Od. 13,
21. 22.
decora. I. S. 2, 87.
Facies *Verb.* 9, 23. I. Epl. 1, 60.
A. P. 385.
Faciet. II. S. 1, 54. 4, 20. 5, 66.
Facile. 3, 284.
Faciles. I. Od. 25, 5.
Facilem. II. 11, 8. III. 21, 4. I.
S. 1, 22. 2, 119.
Facili. II. Od. 12, 28.
Facilis. II. S. 4, 76.
Facimus. II. Epl. 1, 219.
Facinus. I. Epl. 16, 56.
Facio. 17, 21.
Facis. I. S. 4, 79. II. S. 3, 132.
312.
Facit. 1, 64. 2, 19. 97. II. 3, 231.
312. 7, 117. I. Epl. 11, 17.
15. 4. II. 1, 68. A. P. 467.
Faciunt. A. P. 432.
Facta rectè refert. II. Epl. 1, 130.
domestica celebrare. A. P. 287.
& verba probes. I. Epl. 17, 16.
Furiarum horruerim. I. S. 8, 45.
ingentia. II. Epl. 1, 6.
mortalia peribunt. A. P. 68.
nuper verba. *Bentl. ibid.* 52.
regum canit. I. S. 10, 42. 43.
splendida. II. Epl. 1, 237.
Facti dimidium habet, qui coe-
pit. I. Epl. 2, 40.
Factis prave versibus decorari. II.
1, 266.
Factitet. A. P. 470.
Facto. I. S. 6, 84.
Factos. 10, 58. A. P. 427.
Factu inutile. I. S. 4, 124.
Factum corruptius imbri. 5, 95.
dolo esse negat. 6, 90.
egregie laudat vicinia. II. 5,
106.
est me sene. *ibid.* 84.
ob id clarus. II. Epl. 2, 32.
Facturus. I. Od. 22, 6. II. S. 6, 7.
Facunda lingua parum decoro in-
ter verba cadit silentio. IV. Od.
1, 35. 36.
Facunde Mercuri nepos Atlantis.
I. 10, 1.
Facundia. IV. 7, 23.
deserit hunc. A. P. 41.
narret præsens. *ibid.* 184.
præceps insolitum eloquium tu-
lit. *ibid.* 217.
Fæce. I. Od. 35, 27.
Surrentina miscet Falerna vitis.
II. S. 4, 55.
tenuis poti cadi. III. Od. 15, 26.
Fæcem. II. S. 4, 73.
Fæcibus ora peruncti. A. P. 177.
Fæcula Cos. II. S. 2, 9.
Falce Calœna premunt vitem. I.
Od. 31, 9. 10.
mineris te rectsitrum. I. S. 5,
122. 123.
ramos inutiles amputans. Ep.
2, 11.
Falerna fæce. II. S. 4, 55.
Falernæ vites. I. Od. 20, 10.
vitis. III. 1, 49.
Falerni ardentis pocula restinguet
prætereunte lympha. II. Od.
11, 19. 20.
bibuli potorem. I. Epl. 18, 91.
fundi arat mille jugera. Ep. 4,
13.
liquidi. I. Epl. 14, 34.
nota Chio commista. I. S. 10, 24.
severi sumere partem. I. Od.
27, 9. 10.
veteris. II. S. 3, 115.
Falernis invidet uvis. II. Od. 6, 19.
20.
Falerno dilecta melle Hymettia ne
biberis. II. S. 2, 15. 16.

multa promiſſa levant. II. Epl. 2, 10.
mutatosque Deos flebit. I. Od. 5, 5. 6.
Fidem moderere blandius Orpheo. 24, 13. 14.
Fidenis. I. Epl. 11, 8.
Fidens juventus horrida brachiis. III. Od. 4, 50.
Fidentem tuo præſidio tuteris (fidenter. *Bentl.*) I. Epl. 18, 81.
Fidentes rebus. III. Od. 3, 59.
Fides. II. 18, 9. I. Epl. 1, 58. 18, 17.
arcani prodiga. I. Od. 18, 16.
audet jam redire. C. S. 56. 57.
certa ſegetis meæ. III. Od. 16, 30.
culpari metuit. IV. 5, 20.
juſtitiæ ſoror incorrupta. I. 24, 6. 7.
nulla damnis. I. Epl. 17, 57.
perjura fallat ſocium. III. Od. 24, 59. 60.
rara albo velata panno. I. 35, 21. 22.
Fidet ſibi certius ad caſus duros. II. S. 2, 108.
Fidibus Æoliis querentem Sappho. II. Od. 13, 24. 25.
canoris auritas quercus ducere. I. 12, 11. 12.
commiſſi Æoliæ puellæ calores vivunt. IV. 9, 11. 12.
dedit Muſa Divos. A. P. 83.
dic melos. III. Od. 4, 1. 2.
juvat placare Deos. I. 36, 1. 3.
novis hunc ſacrare decet. 26, 10. 11. 12.
Latinis aptare modos Thebanos. I. Epl. 3, 12. 13.
Latinis ſequi verba modulanda. II. 2, 143.
ſonoris voces crevere. A. P. 216.
Fidicen. I. Epl. 19, 33.
Romanæ lyræ. IV. Od. 3, 23.
Thaliæ. 6, 25.
Fidis *verb.* I. Epl. 19, 44.
Fidis *nom. adj.* II. S. 1, 30. 31.
Fidit nec nitido conjuge adultero. III. Od. 24, 20.
nil pictis navita puppibus. I. 14, 14. 15.
ſibi dux. I. Epl. 19, 23. 24.
Fidos inter amicos. 5, 24.
Fidum pectus amoribus mutuis. II. Od. 12, 15. 16.
Fidus interpres. A. P. 133. 134.
judex. IV. Od. 9, 40. 41.
Fieres. II. 8, 3.
Fieret. II. Epl. 2, 150. A. P. 408.
Fieri. I. S. 1, 104. 6, 25.
Fies. III. Od. 13, 13.
Fiet. 14, 24. II. S. 3, 4. A. P. 450. 469.
Fige modum nequitiæ tuæ. III. Od. 15, 2.
Figit adamantinos clavos ſummis verticibus dira neceſſitas. 24, 5. 6. 7.
Figura mutata. I. 2, 41.
Figurat os teneorum pueri balbumque Poëta. II. Epl. 1, 126.
Fila trium ſororum pariuntur atra. II. Od. 3, 15. 16.
Filia expugnat juvenum domos. III. 15, 8. 9.
Naſicæ. II. S. 5, 65.
pulchrior matre pulchra. I. Od. 16, 1.
ſilvæ nobilis pinus Pontica. 14, 11. 12.
Filiæ relictum nomen. III. 27, 34. 35.
Filiam magni Creontis ulta. Ep. 5, 63. 64.
Filium Thetidis marinæ. I. Od. 8, 13. 14.
Filius. I S. 1, 84. 3, 46. 4, 50. II. 3, 122. 239. 5, 45.
Albi. I. 4, 109.
Albini. A. P. 327.
Dionyſi. I. S. 6, 38.
Fortunæ. II. 6, 49.
immaturus. 8, 59.
Majæ. I. Od. 2, 43.
Ornithi. III. 9, 14.
Thetidos marinæ. IV. 6, 6.
Veneris. III. 27, 68.
Filix urenda agris neglectis innaſcitur. I. S. 3, 37.
Filo tenui poëmata deducta. II. Epl. 1, 225.
Findere ſarculo patrios agros. I. Od. 1, 11.
Findet canicula rubra ſtatuas. II. S. 5, 39. 40.
Findetur dividuo munere mihi quadra. I. Epl. 17, 49.
Findit dies menſem. IV. Od. 11, 15. 16.
Findunt flumina frigida tellurem. Ep. 13, 14.
Fine exiguo libidinum ſas atque nefas avidi diſcernunt. I. Od. 18, 10. 11.
deſtinata rapacis Orci. II. 18, 30.
ſine petitæ Epulæ inamareſcunt. II. S. 7, 107.
ſupremo invidiam domari comperit *pro* morte. I. Epl. 1, 12.
Fines intra Naturæ viventi. I. S. 1, 49. 50.
denique certi ſunt in rebus. I. S. 1, 106.
Hetruſcos incoluit. 6, 1. 2.
per meos lenis incedas. III. Od. 18, 2. 3.
Finem certum voto pete. I. Epl. 2, 56.
jaculo nobilis expedito. I. Od. 8, 12.
quem tibi Dii dederint. 11, 1. 2.
Finge ſibi convenientia. A. P. 119.
Fingent carmine nobilem Æolio. IV. Od. 3, 12.
Fingentur vanæ ſpecies. A. P. 7. 8.
Fingere carmina. II. Epl. 1, 227.
non exaudita Cethegis cinctutis. A. P. 50.
opprobria in quemvis. I. Epl. 15, 30.
qui non viſa poteſt. I. S. 4, 84.
verſus. A. P. 382.
Fingeris ad rectum voce paterna. *ibid.* 366. 367.
Fingi ſperamus carmina. *ibid.* 331.
Fingit equum docilem. I. Epl. 2, 64.
Fingitur artibus Virgo. III. Od. 6, 22.
Fingo operoſa carmina. IV. 2, 31. 32.
Finibus Atticis reddas incolumem. I. 3, 6. 7.
Finiet prandia nigris moris. II. S. 4, 22. 23.
Finire dolores. 3, 263.
laborem. I. 1, 93.
laborem vitæ triſtitiamque mero. I. Od. 7, 17. 18.
labores quærentem. III. 4, 39.
Finiret ſitim nulla copia lymphæ. II. Epl. 2, 146.
Finis. II. S. 8, 60.
amorum. IV. Od. 11, 32.
Atlanteus. I. 34, 11.
aut quod manet me ſtipendium? Ep. 17, 36.

trum daret cœnis. I.
).21.
e portenta ſubegit.
11.
:ſtusque judex. III.
·3, 111.
,3.
l. 1, 76.
. Epl. 1, 17.
·.3, 305. 4, 4. 7, 37.
)l. 1, 85. A. P. 418.
Epl. 2, 148.
7.
tardavit alas. II. Od.
).24.25.
nis pectora morti de-
14, 18. 19.
um conſiliis æternis
II. 11, 11. 12.
ana militia aſſuetum
l. S. 2, 10 11.
us juga demeret. III.
43.
do ſomnoque. 4, 11.
ce virgines Veſtam.
n ævum noſtrum. I.
mihi inſtar. 9, 29.
: traxerim pocula.
tis. I. S. 2, 114.
rba vocat. III. Od.
geniis ille. II. Epl.
us. III. Od. 11, 50.
s. 1, 2.
rymis ſparges. II. 6,
pharum fugientum
. 18, 1.
leducti. A. P. 244.
iſque Liber poetas
. Epl. 19, 4.
orſis decet immo-
I. Od. 4, 11.
irialium cuſtos viro-
17, 28. 29. 30.
, 1. 2.
, 1. 2.
16.
itum ploravere ſuis
non reſpondere meritis. II. Epl. 1, 9. 10.
Fauſta *propr.* I. S. 2, 64.
Fauſtis penetralibus nutrita indoles. IV. Od. 4, 25. 26.
Fauſtitas alma. 5, 18.
Fauſto i pede. II. Epl. 2, 37.
Fautor. I. 18, 66. II. 1, 23.
ineptè eſt *pro* favet ineptè. I. S. 10, 2.
Fautoribus nequitiæ. I. Epl 15, 33.
Fautoris eges. *Bentl.* A. P. 154.
Faxis cave. II. S. 3, 38.
hæc mihi propria munera. 6, 5.
Febrem diſſimules ſub tempus edendi. I. Epl. 16, 22. 23.
reducat. II. S. 3, 294.
Febres adducit opella forenſis. I. Epl. 7, 8. 9.
deduxit ægroto domini corpore. 2, 48.
Fecerat horrendas aſpectu pallor. I. S. 8, 25. 26.
Fecere Dii melius. II. 6, 4.
quem non diſertum fœcundi calices. I. Epl. 5, 19.
ruinas aulæa ſuſpenſa. II. S. 8, 54. 55.
Feceris bene. IV. Od. 8, 21.
Fecerit arbitria ſplendida de te Minos. 7, 21. 22.
furtum. I. S. 3, 94.
Fecerunt Dii bene. 4, 17.
Feci furtum. I. Epl. 6, 46.
malam rem. II. S. 6, 4.
Feciſſe. I. Epl. 17, 5.
nil extra numerum. 18, 59.
poëma. II. 2, 109.
Feciſſent. II. S. 3, 85.
Feciſſet. I. 9, 37.
Feciſti me locupletem. I. Epl. 7, 15.
Fecit. II. S. 3, 202. 322. A. P. 468.
magnum. I. S. 10, 20.
me tua virtus tibi amicum. II. 5, 33.
multa. A. P. 413.
nil quod reprehendere poſſis. II. S. 3, 138.
permulta cauſa mea. I. 4, 97. 98.
ſoleas. 3, 128.
viriliter. I. Epl. 17, 38.
Fecundæ leporis armi. *Bentl.* II. S. 4, 44.
Fefellit caſtra. I. Od. 10, 16.
me cruor herbis. Ep. 3, 7.
natus moriensque. I. Epl. 17, 10.
radix latens in aſperis locis. Ep. 5, 67. 68.
Felicem. I. S. 6, 52. II. 7, 31.
cerebri te ajebam. I. 9, 11. 12.
Felices mirabimur. Ep. 16, 53.
omnes compoſui. I. S. 9, 28.
ter & amplius. I. Od. 13, 17.
viventes clamat in urbe. I. S. 1, 12.
Felicior. Ep. 15, 17.
Feliciores ramos inſerit. Ep. 2, 13. 14.
Feliciter audet. II. Epl. 1, 166.
Felix Latium. C. S. 66.
ô ego non. Ep. 12, 25.
poſt Cynaram. IV. Od. 13, 21.
recepto Cæſare. 2, 47. 48.
ſis. III. 27, 15.
Femina. IV. Od. 1, 29.
calebo. 11, 33. 34.
Feminæ emancipatus. Ep. 9, 12.
Feminis grata carmina. I. Od. 15. 14. 15.
ſuper jugandis decreta. C. S. 18. 19.
Femur exile tumentibus ſuris additum. Ep. 8, 9. 10.
tenerum. I. S. 2, 81.
Feneſtras junctas quatiunt. I. Od. 25, 1.
Fer imperium. I. Epl. 5, 6.
Fera diluvies irritat quietos amnes. III. Od. 29, 40. 41.
Germania. Ep. 16, 7.
quæcunque præcedet. 6, 8.
Fera fata. I. Od. 15, 4. 5.
Feræ Iberiæ bellum quis curet. IV. Od. 5, 27. 28.
Numantiæ bella. II. 12, 1.
Feræ inultæ catulos celent. III. 3, 41. 42.
ſuetæ vexare locum. I. S. 8, 17. 18.
ſilvis latent formidoloſis dulci ſopore languidæ. Ep. 5, 55. 56.
Feraci in Algido. IV. Od. 4, 58.
lege marita. C. S. 19. 20.
Feracis Sardiniæ ſegetes. I. Od. 31, 4.
Ferant vepres cornua & pruna. I. Epl. 16, 9.
Ferat cinis aridus injuriosis ventis. Ep. 17, 33. 34.
magna nave an parva, ferat unus & idem. II. Epl. 2, 200.
penna per liquidum æra. II. Od. 20, 1. 2.

Ferarum more rapientes. I. S. 3, 109.
Feras ligna in ſilvam. I. S. 10, 34.
plauſus. II. 3, 185.
Ferat *pro* proferat. *Bentl.* III. Od. 29, 64.
Auſtris aeer cum ripa ſimul avulſos. I. S. 1, 58.
pretium ſecurus pœnæ. II. Epl. 2, 17.
quo error. A. P. 308.
ſapiens infani nomen. I. Epl. 6, 15.
ut aura mutata retrorſum. 18, 88.
Feratur æquore quietiore. Ep. 10, 11.
Ferax venenorum Iberia. 5, 21. 22.
Fercula. II. S. 6, 103.
Ferebar incerto pede. Ep. 11, 20.
Ferè I. S. 3, 96. I. Epl. 6, 9. 17, 24.
Ferè *pro* plerumque. I. Epl. 19, 5. II. 1, 236.
Fereberis pugnæ non ſat idoneus. II. Od. 19, 26. 27.
Feremus laborem. Ep. 1, 9. 11.
te, ut tu fortunam. I. Epl. 8, 17.
Ferendo narrare ut ſudaviſſe. 13, 16.
Ferens Cæcuba vina. II. S. 8, 15.
Deos in ſinu. II. Od. 18, 27.
olentem Mævium navis. Ep. 10, 1. 2.
ore acinum. II. S. 6, 85.
Ferent plus poſcente. I. Epl. 17, 44.
Ferentem dura. II. Epl. 1, 141.
immemorata. I. 19, 33.
Ferentes diſcerpta membra Mazonomo. II. S. 8, 86. 87.
Ferenti humilis arvum pingue. III. Od. 4, 15. 16.
Ferentinum. I. Epl. 17, 8.
Ferentur indigna honore. II. 2, 112.
Feros præmia victricis hederæ. I. 3, 25.
pueris munuſcula. 7, 17.
Feret. II. S. 5, 13. 7, 34.
aura rurum per tumultus. III. Od. 29, 63. 64.
hæc ſeges ingratos omnibus annis. I. Epl. 7, 21.
perſonam. 17, 29.
piper iſte angulus. 14, 23.
quid ferex hic dignum tanto promiſſor hiatu. A. P. 138.
ſigna militiæ tuæ. IV. Od. 1, 16.
ſtomacho pituita tumultum. II. S. 2, 75. 76.
Feret *pro* permittet. Ep. 25, 23.
Feri equi te ſimilem dico. I. S. 5, 56. 57.
Ferias. III. Od. 17, 43.
ſidera ſublimi vertice. I. 2, 36.
Feriant. II. S. 7, 99.
Ferias longas præſtes Heſperiæ. IV. Od. 5, 37. 38.
Feriat te frigore. II. S. 1, 62.
Feriatos male Troas. IV. Od. 6, 14. 15.
Feriemus agnam humilem. II. 27, 32.
Ferient impavidum ruinæ. III. 3, 8.
Feriet non ſemper quodcunque arcus minabitur. A. P. 350.
Feris addictum alitibus atque canibus. Ep. 17, 11. 12.
annoſo verba palato. II. S. 3, 274.
leonibus. Ep. 7, 11. 12.
occupabitur ſolum. 16, 18.
ſilvis præponere urbem. II. S. 6, 82.
Feriunt ſulmina ſummos montes. II. Od. 10, 11. 12.
Fero multa. II. Epl. 2, 102.
Feroces aquilæ. IV. Od. 4, 32. 33.
Ferocior. I. 37, 29.
Ferocis Parthos. III. 2, 3.
Sygambros. IV. 2, 34. 36.
Feronia. I. S. 5, 24.
Feros Britannos hoſpitibus. III. Od. 4, 33.
cultus hominum voce formaſti. I. 10, 2. 3.
indomita cervice. I. Epl. 3, 34.
Ferox ætas currit. II. Od. 5, 13. 14.
bello. I. 21, 6.
Hector. IV. 9, 21. 22.
Latium. I. 35, 10.
Medea. A. P. 123.
miles. I. Od. 6, 3. 4.
præſidio Veneris. 13, 13.
Roma. III. 3, 44.
Ferramenta. I. Epl. 1, 86.
Ferrata diruit agmina veſto impetu. IV. Od. 14, 29. 30.
Ferratos belli poſtes refregit. I. S. 4, 61.
Ferre faſtidis ſpectatoria ſuperbi. II. Epl. 1, 225.

retis. II. Od. 15, 7. 8.
æ. III. 16, 31.
tellus. C. S. 29.
o mari. Ep. 9, 32.
ge ſolutis. IV. Od.
r mala. I. S. 4, 30.
ecuris. 7, 27.
itur. I. Od. 7, 23.
. 5, 41. 20, 13. II.
, 80.
bile tumet. I. Od.
popinis. II. S. 4,
ni rapido ingenium.
d. 2, 7.
eraque cupidine pe-
ipl. 1, 33.
a urens in Ætna.
. 33.
II. S. 8, 38.
s. IV. Od. 13, 26.
ro. Ep. 11, 14.
bus incluſa mundi
Od. 24, 36. 37.
meta. I. 1, 4. 5.
ore depræliantes
ere divi. 9, 10. 11.
laurea ſpiſſa ramis
15, 9. 10.
. Ep. 1, 27.
I. S. 1, 38.
nta. A. P. 115. 116.
30, 5.
ieritum ſubire ma-
120.
m cepit Græcia.
.
lta commoda. A. P.
le. II. S. 2, 96.
ſolutæ. I. Od. 4,
. III. 24, 12. 13.
16, 33.
S. 4, 130.
edes ire. Ep. 16,
& pruna. *Bentl.*
6.
. III. Od. 17, 2.
ris ritu. 19, 33.
Fervor acceſſit icto capiti. II. S. 1, 25.
pectoris me tentavit in dulci juventa. I. Od. 16, 22. 23.
Ferus Cupido. II. 8, 14.
eſt adeo. I. Epl. 1, 39.
impingas clitellas. 13, 8.
vultu torvo. 19, 12.
Feſcennina licentia. II. 1, 145.
Feſſas cohortes abdidit oppidis. III. Od. 4, 38.
Feſſi pervenimus. I. S. 5, 94.
Feſſis. II. Od. 4, 11.
vomere tauris. III. 13, 11.
Feſſo. II. Epl. 1, 221.
Feſſos boves. Ep. 2, 63.
corporis artus levat ſaluteri arte. C. S. 63. 64.
Feſſum longa militia latus. II. Od. 7, 18.
me ſol acrius admonuit ire lavatum. I. S. 6, 125. 126.
Feſſus paſtor rivum quærit. III. Od. 29, 21. 22.
viator dormire incipit. I. S. 5, 16. 17.
Feſtas dapes. Ep. 9, 1.
ſeculo referente luces. IV. Od. 6, 42.
Feſtinant. II. Epl. 1, 191.
Feſtinanti. I. S. 1, 113.
Feſtinantis. I. Epl. 1, 85.
Feſtinas. I. Od. 28, 35. I. Epl. 2, 38.
Feſtinat ad eventum. A. P. 148.
calidus mulis gerulisque redemtor. II. Epl. 2, 72.
cuncta manus. IV. Od. 11, 9.
in augenda re. I. Epl. 16, 68.
lites componere. 2, 11. 12.
pœnas per vim odio inulto. 2, 61.
Feſtis diebus. II. S. 3, 143. A. P. 210. 232.
quinquatribus. II. Epl. 2, 197.
terminalibus. Ep. 2, 59.
Feſto die. III. Od. 28, 1.
tempore. II. Epl. 1, 140.
Feſtos alioſve dierum albatus celebret. II. S. 2, 60. 61.
per dies. II. Od. 3, 6. 7.
Feſtum diem adduxerit rediens annus. II. S. 2, 83.
Feſtus dies dat veniam ſomnumque. I. Epl. 5, 9. 10.
dies anno redeunte coercem adſtrictum pice dimovebit. III. Od. 8, 9. 10.
dies atras mihi eximet curas. III. Od. 14, 13. 14.
in pratis vacat otioſo cum bove pagus. 18, 11. 12.
Fias. I. 16, 27.
fabula. I. Epl. 13, 9.
Fiat. I. S. 2, 118.
Ficis pinguibus paſtum jecur anſeris albi. II. 8, 88.
Ficta ſint proxima veris. A. P. 338.
verba. *ibid.* 52.
Fictis. II. S. 8, 83.
Ficto in pejus vultu. II. Epl. 1, 264. 265.
Fictum. I. S. 3, 62.
carmen ex noto ſequar. A. P. 240.
Ficu cum duplice nux ornabat menſas. II. S. 2, 122.
Ficulnus truncus eram inutile lignum. I. 8, 1.
Ficus. *ibid.* 47.
prima calorque Deſignatorem decorat lictoribus atris. I. Epl. 7, 5. 6.
pulla ſuam ornabat arborem. Ep. 16, 46.
Fida conjuge. II. Epl. 1, 142.
Fide conſtanti juvenem. III. Od. 7, 4.
læſa prænitent. I. 33, 4.
cum Fide pœnas luant. Ep. 17, 37.
Fide *pro* fidei. Fide commiſſa prodiderit. I. S. 3, 95.
Fide Cyllenia. Ep. 13, 9.
Tëia dices Penelopen. I. Od. 17, 18. 19 20.
Fidelem. II. 4, 8.
alitem expertus Jupiter. IV. 4, 3. 4.
Fideles animi teneant. A. P. 336.
Fideli ſilentio eſt tuta merces. III. Od. 2, 25. 26.
Fidelibus oculis viſa cerva. I. 1, 27.
deſideriis icta patriæ. IV. 5, 15. 16.
oculis ſubjecta. A. P. 181.
Fidelis. II. S. 3, 147.
Amice. II. Epl. 2, 1.
Fideliter. I. 18, 70.
Fidem. 6, 36.
habebunt verba. A. P. 52.

laudes. II. S. 7, 22. 23.
magnam discе bene ferre. III. Od. 27, 74. 75.
Priami cantabo. A. P. 137.
quo mihi, si non conceditur uti. *Bentl.* I. Epl. 5, 12.
ut tu, sic nos te feremus. 8, 17.
Fortunatam vitam plene praestantia. 11, 14.
Fortunati mercatores. I. S. 1, 4.
Fortunatius arte ingenium. A. P. 295.
Fortunatum species & gratia praestat. I. Epl. 6, 49.
Fortunaverit Deus horam. 11, 22.
Fortunis absona dicta. A. P. 112.
Forum. I. Epl. 19, 8.
Appî. I. S. 5, 3.
differtum transire. I. Epl. 6, 59.
litibus orbum. IV. Od. 2, 43. 44.
omne spectat. I. Epl. 16, 57.
pete. 6, 20.
vespertinum pererro. I. S. 6, 113. 114.
vitat. Ep. 2, 7.
Fossa hic est ingens. II. S. 3, 59.
Fossam. I. 8, 28.
Fossor. III. Od. 18, 15.
Foveam. A. P. 459.
cautus lupus metuit. I. Epl. 16, 50.
Fracta cuspide. II. S. 1, 14.
lagena. 8, 81.
res mea. 3, 18. 19.
virtus. II. Od. 7, 11.
Fracti ciceris emptor. A. P. 249.
Fractis fluctibus. II. Od. 14, 14.
navibus. A. P. 20. 21.
Fracto crure planum triviis attollere curat. I. Epl. 17, 58. 59.
Fractos remos differat Eurus. Ep. 10, 5. 6.
Fractus membra multo labore. I. S. 1, 5.
orbis illabatur. III. Od. 3, 7.
Frena vaganti licentiæ injecit. IV. 15, 10. 11.
Frenati equi auris est in ore. I. Epl. 15, 13.
Frenis compesce. 2, 63.
ora temperet. I. Od. 8, 7.
parentem currere asellum doceat. I. S. 1, 90. 91.
remotis prosiliet. II. 7, 74.
Frenum depulit ore. I. Epl. 10, 38.
recepit. 10, 36.
Fragilem phaselum solvat. III. Od. 2, 28. 29.
ratem pelago commisit. I. 3, 11.
Fragili myrto. III. Od. 23, 16.
quærens illidere dentem. II. S. 1, 77.
Fragilis Pedaria. I. 8, 39.
Frangas mandata *pro* violes. I. Epl. 13, 9.
Frangat imperium. I. Od. 35, 16.
patinam. II. S. 8, 72.
Frangatur janua. I. 2, 128.
Frangere clathros objectos cavex. A. P. 473.
enitar cornua tauri. III. Od. 27, 47. 48.
persequor. I. 23, 10.
Frangit ilices trementes Aquilo. Ep. 10, 7. 8.
Frater. I. Epl. 6, 54. II. 2, 87. A. P. 313.
adversarius est. I. Epl. 18, 63.
Castoris. Ep. 17, 43.
Opuntiæ. I. Od. 27, 10. 11.
Fraterna lyra. 21, 12.
Fraternæ necis scelus. Ep. 7, 18.
Fraternis animis. I. Epl. 10, 4.
moribus. 18, 43. 44.
Fraterno sanguine. II. S. 5, 16.
Fraternum rumpere fœdus. I. Epl. 3, 35.
Fratre. I. S. 10, 85.
de rapto dolentis. I. Epl. 14, 7.
Fratrem mœrentis curæ moratur. *ibid.* 6. 7.
Fratres Helenæ. I. Od. 3, 2.
in Fratres animi paterni. II. 2, 6.
Fratres tendentes opaco Pelion imposuisse Olympo. III. 4, 51. 52.
Fratrum. I. 35, 34. II. Epl. 2, 183.
geminorum gratia diffluit. I. Epl. 18, 41. 42.
nobile par nequitiæ & nugis. II. S. 3, 243. 244.
Fraudaris lucernis. I. 6, 124.
Fraude mala. I. Od. 3, 28.
sine. II. 19, 20. C. S. 41.
Fraudem committere. I. Od. 28, 31.
socio non struxit ullam. II. Epl. 1, 122.
Fraudes medias palluit. III. Od. 27, 27. 28.
Fraudibus objice nubem. I. Epl. 16, 62.
Fraudis avaræ vindex. IV. Od. 4, 37.
Fraudulento duce. III. 3, 24.
Fraxinos proceras manibus vertere. 25, 16.
Fregerit caules alieni horti. I. S. 3, 116.
guttur parentis impia manu. Ep. 3, 1. 2.
Fregisse cervicem parentis. II. Od. 13, 5. 6.
Fregit diem mero. 7, 6. 7.
Frementem equum mittere per ignes. IV. 14, 24.
Frementes equos verterunt. Ep. 9, 17.
Fremitum æquoris nigri. III. Od. 27, 23.
Frequens populus. I. 35, 14.
redemtor. III. 1, 34. 35.
Frequentes venere. II. S. 3, 130.
Frequentes ludos. C. S. 22. 24.
Frequentia compita. II. S. 3, 25. 26.
Freta inter turres vicinas currentia. I. Epl. 3, 3.
per freta navibus traheret. I. Od. 15, 1.
vult ponere. 3, 16.
Fretis acrior Adriæ. 33, 15.
æstuosis unda tulit. II. 7, 16.
Freto actus dux Neptunius. Ep. 9, 7. 8.
Frigida fomenta curarum. I. Epl. 3, 26.
flumina findunt. Ep. 13, 13. 14.
quartana. II. S. 3, 290.
rura. I. Epl. 15, 9.
Frigidas noctes insomnis agit. III. Od. 7, 6. 7. 8.
Frigidior Hebrus. I. Epl. 16, 13.
Frigido sub Jove manet venator. I. Od. 1, 25. 26.
Frigidum Præneste. III. 4, 22. 23.
Frigidus Empedocles. A. P. 465.
rumor. II. S. 6, 50.
Frigora matutina mordent parum cautos. *ibid.* 45.
mitescunt Zephyris. IV. Od. 7, 9.
Frigore morietur. I. Epl. 17, 31.
rugosus pagus. 18, 105.
te feriat. II. S. 1, 62.
tentatum corpus condolait. I. 1, 80.
Frigoribus Pelignis carem. III. Od. 19, 8.

ixque. I. S. 5, 104.
gia. II. Epl. 1, 38.
perum repertus.
. S. 1, 92.
erentem animum.
141.
16, 3.
is Boreæ. III. Od.
us animum redde-
4.
pl. 2, 104.
ylvanus. Ep. 2, 22.
Dii animi puſilli.
. 9, 8.
A. P. 26.
pl. 1, 16.
ites ſtudiis. *Bentl.*
4.
labentes conſilio.
ſecto corpore. IV.
Ep. 12, 3.
II. S. 7, 26.
lens. I. Epl. 17, 47.
Od. 13, 2.
dente ſenecta. II.
r.
icita lyra pendet.
, 20.
ina paſtores. IV.
nere ſaxa. I. 17,
. 1, 1. 44. 56. 217.
Epl. 7, 83. II. 2,
. 329. 357.
na. Ep. 5, 52.
vertice terret vo-
, 6. 7.
p. 5, 39. 40.
poſtem Herculis.
94. I. Epl. 16, 64.
18.
12.
tem cæſus. I. S.
iis ad faſtidium.
2.
li ſectere. I. S.
Chloën. III. Od.

Flagitat. II. S. 4, 61.
Flagito. II. Od. 18, 13.
Flagitio additis damnum. III. 5, 26. 27.
Flagitium ingens. II. S. 4, 82.
pejus letho timet. IV. Od. 9, 50.
Flagrantis hora caniculæ. III. 13, 9.
Flagres amore mei uti bitumen ignibus. Ep. 5, 81. 82.
Flagrantis ad oſcula detorquet. II. Od. 12, 25.
Flagrans amor. I. 25, 13.
Flamina tibiæ ceſſant, III. 19, 19.
Flagret rumore malo. I. S. 4, 125.
Flamma. I. Od. 16, 3.
Chimæræ cecidit. IV. 2, 15. 16.
exſtructa. I. S. 5, 98.
in Ætna furens, *alii legunt* virens. Ep. 17, 33.
meliore digne puer. I. Od. 27, 20.
per tædas equitavit. IV. 4, 43. 44.
properabat lambere tectum. I. S. 5, 73. 74.
Flammæ rotantes vertice ſordidum fumum trepidant. IV. Od. 11, 21. 22.
Flammis aduri Colchicis. Ep. 5, 24.
& ferro mitiget agrum. II. Epl. 2, 186.
ureret. IV. Od. 6, 19.
Flatu complere ſedilia. A. P. 205.
invido Notus detinet à domo trans maris æquora. IV. Od. 5, 9. 10. 12.
Flava Chloë. III. 9, 19.
Flavæ Phyllidis parentes. II. 4, 24.
Flavam religas comam. I. 5, 4.
Flavi *propr.* I. S. 6, 72.
Flavo Ganymede. IV. Od. 4, 4.
Flavos leones. Ep. 16, 33. *alii legunt* Fulvos.
Flavum Tiberim tangere. I. Od. 8, 8.
Tiberim vidimus ire. 2, 13. 15.
Flebili ſponſæ. IV. 2, 21.
Flebilibus modis urges ademptum Myſten. II. 9, 9. 10.
Flebilior nulli quam tibi. I. 24, 10.
Flebilis Ino. A. P. 123.
multis occidit. I. Od. 24, 9.
Flebiliter gemens Iryn. IV. 12, 5.
Flebis moechos arrogantes anus. I. Od. 25, 9. 10.
Flebit. II. S. 1, 46.
mutatos Deos. I. Od. 5. 6.
Flebo inultus ut puer. Ep. 6, 16.
Flectere durum mollibus imperiis. IV. Od. 1, 6. 7.
equum ſciens. III. 7, 25.
Flecti in vitium cereus. A. P. 163.
Flectis amnes. II. Od. 19, 17.
Flentibus adſunt humani vultus. A. P. 101.
amicis diſcedit. I. S. 5, 93.
Flentis. I. Epl. 17, 56.
Flere. II. S. 8, 59. A. P. 102.
Fles. III. Od. 7, 1.
Fleturum multa caput. Ep. 5, 74.
Flevere. II. Od. 9, 17.
Flevit amorem cava teſtudine. Ep. 14, 11.
Flexus tuis vocibus annuit Divum pater. *Bentl.* IV. Od. 6, 21.
Flore impedire caput. I. 4, 9. 10.
roſarum. III. 29, 3.
roſæ puniceæ. IV. 10, 4.
Flore. *propr.* I. Epl. 3, 1. II. 2, 1.
Florent juvenum ritu. A. P. 62.
Florente juventa. *ibid.* 115.
Flores amœnæ roſæ. II. Od. 3, 14.
apricos nocte. I. 26, 7.
perambulat Attæ. II. Epl. 1, 79.
quid velint. III. Od. 8, 2.
recentes carpere. 27, 43. 44.
ſpargere. I. Epl. 5, 14.
Floret vinea impurata. Ep. 16, 44.
Floribus. III. Od. 13, 2.
genium piabant memorem brevis ævi. II. Epl. 1, 143. 144.
non ſemper idem honos. II. Od. 11, 9.
novis tempora vincire. IV. 1, 32.
Florum ſtudioſa. III. 27, 29.
Flos purpureus roſæ. 15, 15.
Fluat tibi Pactolus. Ep. 15, 20.
Fluctibus aprum appingit. A. P. 30.
Eois intonata hyems. Ep. 2, 51.
fractis rauci Adriæ. II. Od. 14, 14.
horridis utrumque latus verberes. Ep. 10, 3. 4.
Heſperiis minabitur Eurus. I. Od. 28, 25. 26.
Icariis luctantem Africum. 2, 15.

in mediis rerum. II. Epl. 2, 84. 85.
Stygiis ereptum Æacum. IV. Od. 8, 25.
Fluctus novi te referent in mare. I. 14, 1. 2.
per longos ire. III. 27, 42. 43.
Fluentem nauſeam coërcet. Ep. 9, 35.
Fluenti arbuſto regerit expreſſa convicia. I. S. 7, 28. 29.
Fluere. I. 10, 50.
Fluit utilis infirmo capiti fons. I. Epl. 16, 12. 14.
Fluitantia. II. S. 3, 269.
Fluitem ſpe dubiæ horæ pendulus. I. Epl. 18, 110.
Flumen. II. S. 3, 38.
dulce. II. Od. 6, 10. 11.
hibernum. I. S. 7, 27.
Medum. II. Od. 9, 21.
Metaurum. IV. 4, 38.
rapidum. II. S. 3, 242.
Rhenum. A. P. 18.
Tanaim. IV. Od. 15, 24.
Flumina. I. Epl. 13, 10.
conſtiterint acuto gelu. I. Od. 9, 3. 4.
decreſcentia prætereunt ripas. IV. 3, 4.
dicere. II. Epl. 1, 252.
frigida. Ep. 13, 13.
fugientia captat Tantalus. I. S. 1, 68. 69.
ignara belli. II. Od. 1, 33. 34.
vaga. I. 34, 9.
Flumine languido Cocytus errans II. 14, 17.
magno. I. S. 1, 55.
Tiberino. I. Epl. 11, 4.
Fluminis paterni ripæ. I. Od. 20. 5. 6.
ritu feruntur. III. 29, 33. 34.
Fluminum lapſus rapidos morantem. I. 12, 9. 10.
Fluvii ſtrepunt. IV. 12, 3.
Fluviis lætam Dianam. I. 21, 5.
gravem ſolantis æſtum. II. 5, 6. 7.
Fluvios in campo obſtare queratur. II. S. 3, 55.
per Fluvios ruentis. *ibid.* 57.
Fluunt tarda ingrataque tempora. I. Epl. 1, 23.
Fluxit cruor Remi in terram. Ep. 7, 19. 20.
hoc fonte derivata clades in patriam populumque. III. Od. 6, 19. 20.
Focalia, faſciolas, cubital, inſignia morbi. H. S. 3, 255.
Focis quinque habitatum. I. Epl. 14. 2.
Foco ſuper large ligna ſeponens. I. Od. 9, 5. 6.
Focum ſacrum lignis vetuſtis exſtruat. Ep. 2, 43.
Focus ſplendet jam dudum. I. Epl. 5, 7.
Fodiat larus (fodicet. *Bentl.*) I. Epl. 6, 51.
Fœcunda conjux ſi domi erit. II. S. 5, 31.
culpæ ſecula nuptias inquinavere. III. Od. 6, 17.
in gente Meneni. II. S. 3, 287.
Fœcundi calices. I. Epl. 5, 19.
leporis. II. S. 4, 44.
Fœda cicatrix. I. 5, 60.
ſimulachra fumo. III. Od. 6, 4.
Fœdera regum. II. Epl. 1, 24.
Fœdere certo caſtitas. III. Od. 24, 23.
Fœdis conditionibus. III. 5, 14. 15.
Fœdo carmine ſplendida facta linunt. II. Epl. 1, 236. 237.
victu Orpheus deterruit homines ſilveſtres. A. P. 391, 392.
Fœdum caput. II. S. 3, 125. 126.
Fœdus rumpere fraternum. I. Epl. 3, 35.
Fœnerator Alphius jam jam futurus ruſticus. Ep. 2, 67.
Fœnore occulto ses creſcit. I. Epl. 1, 80.
omni ſolutus. Ep. 2, 4.
poſitis nummis dives. I. S. 2, 13. A. P. 421.
Fœnum habet in cornu. I. S. 4, 34.
Fœta vulpes *pro* enixa. III. Od. 27, 4.
Fœtus nutriant. C. S. 31.
parturit. IV. Od. 5, 26. 27.
Folia ſilvis mutantur. *Bentl.* A. P. 60.
Foliam Ariminenſem. Ep. 5, 42.
Foliis amaris veſcatur parcus. II. S. 3, 114.
brevioribus me ornes. I. Epl. 19, 26.
mobilibus. I. Od. 23, 5. 6.
multis tempeſtas ſternet nemus. III. 17, 9. 10. 11. 12.
ornatum ducem. IV. Od. 3, 7.
ſilvæ mutantur pronos in annos. A. P. 60.
viduantur orni. II. Od. 9, 8.
Follibus hircinis concluſas aura. I. S. 4, 19.
Fomenta. Ep. 11, 17.
frigida curarum relinquere. I. Epl. 3, 26.
paret. I. S. 1, 82.
podagram juvant. I. Epl. 2, 51.
Fons & principium. A. P. 309.
hic, hoc caput rerum erat. I. Epl. 17, 45.
jugis aquæ. II. S. 6, 2.
nomen rivo dare idoneus. I. Epl. 16, 12.
ſplendidior vitro. III. Od. 13, 1.
Fonte Græco cadant. A. P. 53.
hoc derivata clades. 6, 19.
jus. I. S. 5, 32.
Fontem vini. II. Od. 19, 10.
Fontes lymphis manantibus obſtrepunt. Ep. 2, 27.
Fontes remotos adire. II. S. 4, 34.
Fontibus. III. Od. 4, 25.
integris gaudes. I. 26, 6. 7.
ſtomachum ſupponere. I. Epl. 15, 8.
Fonticulo. I. S. 1, 56.
Fontis Pindarici hauſtus. I. Epl. 3, 10.
Fontium nobilium fies. III. Od. 13, 13.
origines celat Nilus. IV. 14, 45. 46.
Foramine pauco aſpirare. A. P. 203. 204.
Foras. I. Epl. 7, 31. 5, 25.
Fore. Ep. 15, 10. I. S. 1, 21. 2, 67. A. P. 6.
iter tutum. *ſine verbo autendrote.* III. Od. 16, 7.
magnæ laudi. II. S. 3, 99.
Fore. *Ablativus.* I. 2, 67.
Forenſes. A. P. 245.
Forenſis opella. I. Epl. 7, 8.
Fores ante porrectum objicere aquilonibus. III. Od. 10, 3. 4.
robuſtæ munierant. 16, 2. 3.
Foret. 4, 13. IV. 8, 22. Ep. 12, 13. I. S. 2, 53. 4, 4. 5, 59. 69. 6, 100. 8, 36. 10, 68. II. 4, 45. 6, 3.

1, 194. 2, 89. A. P.
ærèt. II. S. 3, 261.
us minaces. III.
8.
fundit gelida. II.
t.
e movit Achillem.
5. 6.
er, & ficus agri
I. Epl. 16, 4.
Ep. 15, 22.
im dictis. I. S. 4,
. II. 7, 52.
conſtantia. Ep.
A. P. 8. 9.
dederant. I. Epl.
a. I. 6, 37.
ites ſtudiis. III.
4.
am novam. A. P.
a non ſutor emat.
6.
iga mittere. I. Od.
12.
cultus hominum.
itura prius intus
i.
ciſpectus. II. Epl.
). A. P. 307.
I. 20, 11.
nia. III. 17, 6.
laboris exemplo
3.
. *ibid.* 77.
pores. I. Epl. 18, 93.
en judicis. A. P.
mam Parthis. II.
le. III. Od. 6, 17.
ilier. II. S. 7, 65.
is vertere modum.
154.
. II. S. 7, 75.
II. Epl. 2, 205.
I. 6, 4. 5.
in te admittes. I.

Formido avium ſarumque maxima. I. S. 8, 3. 4.
Formido. *Verb.* I. Epl. 19, 46.
Formidoloſis ſilvis latent feræ. Ep. 5, 55.
Formidoloſus ſcorpius aſpicit me II. Od. 17, 17. 18.
Formis imparibus deceptum. II. S. 2, 30.
Formoſa mulier ſuperne. A. P. 4.
vis videri. IV. Od. 13, 3.
Formoſus. I. S. 3, 125.
cupiat haberi. 6, 30. 31.
Formula hæc reges tenet. II. 3, 45. 46.
Fornice exiret. I. 2, 31.
plenti. *ibid.* 30.
Fornix. I. Epl. 14, 21.
Foro concurrant tria funera. I. S. 6, 43.
in medio ſcripta recitent. 4, 74. 75.
queritur diſtare carinas. I. Epl. 7, 48.
rea certabitur. II. S. 5, 27.
Fors. 6, 10.
Forſan. I. Od. 28, 31. II. 16, 35.
Forſit *pro* forſan. I. S. 6, 49.
Fortaſſe. Ep. 13, 7. I. S. 3, 20. 6, 98. II. Epl. 2, 164. A. P. 19.
Fortaſſis. I. S. 4, 131. II. 7, 40.
Forte lætus. I. Epl. 7, 26.
Forte. IV. Od. 9, 1. Ep. 16, 15. I. S. 1, 48. 3, 64. 4, 104. 9, 1. &c.
Fortem. II. S. 5, 102. I. Epl. 9, 23.
animum hoc tolerare jubebo. II. S. 5, 20.
colonum. 2, 115.
Scipiadam ſcribere. 1, 16. 17.
Fortes. I. Od. 7, 30. II. 16, 17. I. S. 7, 11. II. Epl. 1, 139.
creantur fortibus. IV. Od. 4, 29.
vivite. II. S. 2, 135.
vixere ante Agamemnona. IV. Od. 9, 25.
Forti Corano. II. S. 5, 64.
Diomede. I. 5, 92.
falerno. II. 4, 24.
marito. 3, 216.
pectore. Ep. 2, 24.
Fortia pectora opponite telis adverſis. II. S. 2, 136.
Fortibus creantur fortes. IV. Od. 4, 29.

Fortis. I. Od. 6, 1. III. 5, 32. I. S. 3, 52. II. 3, 97. 6, 69. 7, 86. I. Epl. 7, 46. II. 1, 50.
Alexandri. II. Epl. 1, 241.
appare. II. Od. 10, 22.
Auguſti. IV. 2, 43.
gens. 4, 53.
utcunque. Ep. 17, 52.
vultu ſereno. I. Od. 37, 26.
Fortiſſima Tyndaridarum. I. S. 2, 100.
Fortiter. I. Od. 14, 2. II. S. 3, 42. I. Epl. 15, 27.
Fortium Grajorum. IV. Od. 8, 3. 4.
Fortius. I. S. 10, 15.
Fortuitum ſpernere ceſpitem. II. Od. 15, 17.
Fortuna dulci ebria. I. 37, 11. 12.
heu quis te crudelior in nos Deus eſt? II. S. 8, 61. 62.
in vitium labier æqua. II. Epl. 1, 94.
manca ruit. II. S. 7, 88.
manibus retortis regum trahitur. II. Epl. 1, 191.
melior quo nos cunque feret ibimus. IV. Od. 7, 25. 26.
nominis noſtri occidit. 4, 70. 71. 72.
non mutat genus. Ep. 4, 6.
novos moveat tumultus. II. S. 2, 146.
proſpera. IV. Od. 14, 37.
quibus dedit vitem. I. 31, 9. 10.
rapax. 34, 14. 15.
redeat miſeris abeat ſuperbis. A. P. 201.
ſævo negotio læta. III. Od. 29, 49.
ſervat vultum benignum. I. Epl. 11, 20.
Trojæ renaſcens triſti clade irrabitur. III. Od. 3, 61. 62.
uſus nemo dexterius. I. S. 10, 45.
Fortunæ. I. Epl. 7, 54.
ad ſummum venimus. II. 1, 32.
filius. II. S. 6, 49.
ludum. II. Od. 1, 3.
quo mihi ſi uti non concediatur. I. Epl. 5, 12.
reſponſare ſuperbæ. 1, 687
rivus te inuret. 12, 9.
Fortunam ante emendaturus. II. S. 2, 84. 85.

laudas. II. S. 7, 22. 23.
magnam discе bene ferre. III. Od. 27, 74. 75.
Priami cantabo. A. P. 137.
quo mihi, si non conceditur uti. *Bentl.* I. Epl. 5, 12.
ut tu, sic nos te feremus. 8, 17.
Fortunatam vitam plene præstantia. 11, 14.
Fortunati mercatores. I. S. 1, 4.
Fortunatius arte ingenium. A. P. 295.
Fortunatum species & gratia præstat. I. Epl. 6, 49.
Fortunaverit Deus horam. 11, 22.
Fortunis absona dicta. A. P. 112.
Forum. I. Epl. 19, 8.
Appî. I. S. 5, 3.
differtum transire. I. Epl. 6, 59.
litibus orbum. IV. Od. 2, 43. 44.
omne spectat. I. Epl. 16, 57.
pete. 6, 20.
vespertinum pererro. I. S. 6, 113. 114.
vitat. Ep. 2, 7.
Fossa hic est ingens. II. S. 3, 59.
Fossam. I. 8, 28.
Fossor. III. Od. 18, 15.
Foveam. A. P. 459.
cautus lupus metuit. I. Epl. 16, 50.
Fracta cuspide. II. S. 1, 14.
lagena. 8, 81.
res mea. 3, 18. 19.
virtus. II. Od. 7, 14.
Fracti ciceris emptor. A. P. 249.
Fractis fluctibus. II. Od. 14, 14.
navibus. A. P. 20. 21.
Fracto crure planum triviis attollere curat. I. Epl. 17, 58. 59.
Fractos remos differat Eurus. Ep. 10, 5. 6.
Fractus membra multo labore. I. S. 1, 5.
orbis illabatur. III. Od. 3, 7.
Frena vaganti licentiæ injecit. IV. 15, 10. 11.
Frenati equi auris est in ore. I. Epl. 15, 13.
Frenis compesce. 2, 63.
ora temperet. I. Od. 8, 7.
parentem currere asellum doceat. I. S. 1, 90. 91.
remotis prosiliet. II. 7, 74.
Frenum depulit ore. I. Epl. 10, 38.
recepit. 10, 36.
Fragilem phaselum solvat. III. Od. 2, 28. 29.
ratem pelago commisit. I. 3, 11.
Fragili myrto. III. Od. 23, 16.
quærens illidere dentem. II. S. 1, 77.
Fragilis Pedatia. I. 8, 39.
Frangas mandata *pro* violes. I. Epl. 13, 9.
Frangat imperium. I. Od. 35, 16.
patinam. II. S. 8, 72.
Frangatur janua. I. 2, 128.
Frangere clathros objectos cavæ. A. P. 473.
enitar cornua tauri. III. Od. 27, 47. 48.
persequor. I. 23, 10.
Frangit ilices trementes Aquilo. Ep. 10, 7. 8.
Frater. I. Epl. 6, 54. II. 2, 87. A. P. 313.
adversarius est. I. Epl. 18, 63.
Castoris. Ep. 17, 43.
Opuntiæ. I. Od. 27, 10. 11.
Fraterna lyra. 21, 12.
Fraternæ necis scelus. Ep. 7, 18.
Fraternis animis. I. Epl. 10, 4.
moribus. 18, 43. 44.
Fraterno sanguine. II. S. 5, 16.
Fraternum rumpere fœdus. I. Epl. 3, 35.
Fratre. I. S. 10, 85.
de rapto dolentis. I. Epl. 14, 7.
Fratrem mœrentis curæ moratur. *ibid.* 6. 7.
Fratres Helenæ. I. Od. 3, 2.
in Fratres animi paterni. II. 2, 6.
Fratres tendentes opaco Pelion imposuisse Olympo. III. 4, 51. 52.
Fratrum. I. 35, 34. II. Epl. 2, 183.
geminorum gratia diffluit. I. Epl. 18, 41. 42.
nobile par nequitiæ & nugis. II. S. 3, 243. 244.
Fraudatis lucernis. I. 6, 124.
Fraude mala. I. Od. 3, 28.
sine. II. 19, 20. C. S. 41.
Fraudem committere. I. Od. 28, 31.
socio non fuisse ullam. II. Epl. 1, 122.
Fraudes medias palluit. III. Od. 27, 27. 28.
Fraudibus objice nubem. I. Epl. 16, 62.
Fraudis avaræ vindex. IV. Od. 4, 37.
Fraudulento duce. III. 3, 24.
Fraxinos proceras manibus vertere. 25, 16.
Fregerit caules alieni horti. I. S. 3, 116.
guttur parentis impia manu. Ep. 3, 1. 2.
Fregisse cervicem parentis. II. Od. 13, 5. 6.
Fregit diem mero. 7, 6. 7.
Frementem equum mittere per ignes. IV. 14, 24.
Frementes equos verterunt. Ep. 9, 17.
Fremitum æquoris nigri. III. Od. 27, 23.
Frequens populus. I. 35, 14.
redemtor. III. 1, 34. 35.
Frequentes venere. II. S. 3, 130.
Frequentes ludos. C. S. 22. 24.
Frequentia compita. II. S. 3, 25. 26.
Freta inter turres vicinas currentia. I. Epl. 3, 3.
per freta navibus traheret. I. Od. 15, 1.
vult ponere. 3, 16.
Fretis acrior Adriæ. 33, 15.
æstuosis unda tulit. II. 7, 16.
Freto actus dux Neptunius. Ep. 9, 7. 8.
Frigida fomenta curarum. I. Epl. 3, 26.
flumina findunt. Ep. 13, 13. 14.
quartana. II. S. 3, 290.
rura. I. Epl. 15, 9.
Frigidas noctes insomnis agit. III. Od. 7, 6. 7. 8.
Frigidior Hebrus. I. Epl. 16, 13.
Frigido sub Jove manet venator. I. Od. 1, 25. 26.
Frigidum Præneste. III. 4, 22. 23.
Frigidus Empedocles. A. P. 465.
tumor. II. S. 6, 50.
Frigora matutina mordent parum cautos. *ibid.* 45.
mitescunt Zephyris. IV. Od. 7, 9.
Frigore morietur. I. Epl. 17, 31.
rugosus pagus. 18, 105.
te feriat. II. S. 1, 62.
tentatum corpus condoluit. I. 1, 80.
Frigoribus Pelignis carem. III. Od. 19, 8.

bum. I. Epl. 17, 53.
feſſis tauris præbes.
d. 13, 10. 11. 12.
I. Epl. 11, 13.
c. I. S. 3, 14.
I. Od. 9, 5.
um. I. Epl. 15, 5.
llere poſſit. I. S. 2, 6.
enant comas vincti.
. 1, 110.
corus. IV. Od. 2, 35.

mbes texere. III. 4,

ronet. I. Epl. 18, 64.
eſtes ſilva ſpargit. III.
, 14.
dali Hebrò dedicet.
9. 20.
que decerptæ præpo-
m. 7, 7.
trictis exples. I. Epl.

ita. I. Od. 18, 12.
æ ilex. IV. 4, 57. 58.
. 8, 12.
. Epl. 7, 26.
nitatus ignes. IV. Od.

lvatur ſenectus. Ep.

II. Od. 5, 15. 16.
nem. I. 33, 5.
ectus exaret rugis.
4.
explicuere. III. Od.

verſis pugnantia ſe-
onere. I. S. 1, 102,

banæ deſcendis præ-
pl. 9, 11.
ſeria vino explicuit.
125.
lis. 8, 84.
tarum hederæ præ-
1, 29.
non ut porticibus.

grato tempore. II.

ulis frueris. I. 12,

decerpere. I. S. 2, 79.
& divitias Dii de-
pl. 4, 7.

Frueris fructibus. I. Epl. 12, 1. 2.
Frugaliter viverem. I. S. 4, 107. 108.
Fruge Lares placaris. III. Od. 23, 3. 4.
Fruges conſumere nati. I. Epl. 2, 27.
Italiæ diffudit copia pleno cornu. 12, 28. 29.
liberas ferunt jugera. III. Od. 24, 12. 13.
pomifer Aurumnus effuderit. IV. 7, 11.
uberes ætas tua retulit agris. 15, 4. 5.
Frugi. I. S. 3, 49. II. 7, 3. I. Epl. 16, 49.
Penelope. II. S. 5, 81.
Penelopen. *ibid.* 76. 77.
populus. A. P. 206. 207.
Frugibus. *ibid.* 67.
locupletem annum. II. Epl. 1, 137.
Frugis expertis. A. P. 341.
proviſæ copia in annum. I. Epl. 18, 109.
Frugum proſperam. IV. Od. 6, 39.
tellus fertilis. C. S. 29.
Frui paratis. I. Od. 31, 17.
Fruitur te credulus. 5, 9.
Frumenta condita. II. Epl. 1, 140.
daturus ager. 2, 160. 161.
portet. I. 16, 72.
Frumenti acervum ingentem. II. S. 3, 111.
centum millia tibi area triverit. I. 1, 45.
copia paſcat populum. I. Epl. 15, 14.
in cumeram. 7, 30.
plus docilibus emerat agris. 6, 21.
quantum metit Africa. II. S. 3, 87.
Fruſta lardi ſemeſa. 6, 85. 86.
Fruſtis. I. Epl. 1, 78.
Fruſtra. I. Od. 24, 11. II. 14, 13. 15. III. 7, 21. 13, 6. Ep. 17, 72. I. S. 10, 46. II. 2, 54. 98. 3, 7. 7, 115. I. Epl. 7, 31. A. P. 241. 440.
Fruſtrere. II. S. 3, 32.
Frutticeto alto latentem aprum excipere. III. Od. 12, 12.
Fucatus color Crocodili ſtercore. Ep. 12, 10. 11.
Fucis. I. S. 2, 83.
Fuco lana medicata. III. Od. 5, 28.
Fucum vellera potantia. I. Epl. 10, 27.
Fudit maculas incuria. A. P. 352.
verſibus opprobria. II. Epl. 1, 146.
Fuerat. I. Od. 2, 10.
Fueris. I. Epl. 6, 40. 11, 24.
Fuerit. I. S. 2, 57. 4, 95. 10, 64. 65. II. 3, 180. 8, 4. 19.
Fuero excluſus. I. 9, 58.
Fuerunt. 5, 43.
Fufius. *Bentl.* II. 3, 60.
Fuga. I. Epl. 18, 24. II. 2, 16.
culpæ fuga in vitium ducit. A. P. 31.
lethi. II. S. 6, 95.
ſecunda. Ep. 16, 66.
temporum. III. Od. 30, 5.
Fugacem comes æra premit ſequiturque. II. S. 7, 115.
virum mors perſequitur. III. Od. 2, 14.
Fugaces anni labuntur. II. 14, 1. 2.
equos. 1, 19. 20.
lyncas cohibentis arcu. IV. 6, 33. 34.
Fugæ celeres. 8, 15.
dura mala. II. 13, 28.
Fugam celerem. 7, 9.
inter vina mœrere. I. Epl. 7, 28.
morbi quærere *pro* à morbo. 6, 29.
Fuges ſervorum ridet. II. 1, 121.
Fugat aſtra rediens Phœbus. III. Od. 21, 24.
audacem terretque Poëtam. II. Epl. 1, 182.
doctum indoctumque recitator acerbus. A. P. 474.
Fugatis tenebris. IV. Od. 4, 39. 40.
Fugato nato. I. S. 2, 21.
Fugax lympha. II. Od. 3, 12.
Pholoë. 5, 17.
Fuge longe. I. S. 4, 34.
magna. I. Epl. 10, 32.
quærere. I. Od. 9, 13.
ſuſpicari. II. 4, 22.
Fugere *penuit. prodaſia.* II. Epl. 2, 206.
Fugere *infinit.* I. 15, 41.
Fugerem. I. S. 4, 106.
Fugeres. II. Epl. 2, 150.
Fugeret. I. Od. 7, 22.
Fugerit ætas invida. 11, 7. 8.

Fugerit annus. II. S. 6, 40.
fusidiatorem hamo præsofo. 5, 25.
judicium. I. 4, 99. 100.
venis causa morbi. II. Od. 2, 14. 15.
Fugi. I. Epl. 16, 46.
Fugiam. 1, 72. 8, 11.
Fugienda. I. S. 2, 75. 3, 114.
Fugiendum. 2, 132.
Fugiens decidit in turbam prædonum. 2, 42. 43.
hora. III. Od. 28, 48.
hostem currebat. I. S. 3, 10.
opprobria culpæ. I. Epl. 9, 10.
pauperiem. 1, 46.
porta eburna. III. Od. 27, 41.
Fugient. IV. 7, 19.
Fugiente curru. I. Epl. 16, 7.
penna. III. Od. 2, 24.
solem rapidum. II. 9, 12.
Fugientes cervos jaculari. III. 12, 10. 11.
servos. I. S. 1, 77. 78.
Fugientia captat. 2, 108.
flumina captat. 2, 68. 69.
Fugientium Nymphārum amator. III. Od. 18, 1.
Fugies. I. 15, 31. III. 20, 3. I. Epl. 20, 13.
Fugimus. II. S. 8, 93.
Fugio. I. 6, 126.
Fugis. Ep. 12, 25. I. S. 3, 86. II. 7, 35.
Fugisset. I. S. 5, 68.
Fugisti. II. 3, 5.
Fugit. Ep. 5, 63. 9, 8.
Acheronta Martio equis. III. Od. 3, 16.
alite serpente. Ep. 3, 14.
Canis rabiosa. II. Epl. 2, 75.
improbus. I. S. 9, 73.
inermem. I. Od. 22, 12.
infidas. I. S. 3, 58. 59.
juventas & verecundus color. Ep. 17, 21.
juventas levis retro. II. Od. 11, 5. 6.
Magnessam. III. 7, 18.
nullum caput Proserpina. I. 28, 20.
se quoque. II. 16, 20.
Tarquinius pulsus regno. *Bentl.* I. S. 6, 13.
Venus. IV. Od. 13, 17.
urbes. II. Epl. 2, 77.
Fugitivus. II. S. 5, 16. 7, 113. I. Epl. 10, 10.
Fugito. I. Epl. 18, 69.
Fugiunt equitum turmæ. II. 1, 190.
nubes. I. Od. 12, 30.
Poëtam vesanum. A. P. 455.
Fui. Ep. 11, 8.
Fuissent. I. S. 6, 131.
Fuisset. II. 3, 317. I. Epl. 2, 25. II. 1, 90.
Fuit. III. Od. 11, 34. 20, 15. 27, 43. IV. 10, 7. Ep. 7, 11. I. S. 3, 9. 18. 46. 107. 4, 9. 6, 3. 13. 71. 86. 7, 13. 10, 62. II. 3, 278. I. Epl. 2, 30. 5, 64. II. 1, 103. 151. 232. 2, 128. A. P. 10. 396.
Fulgebat cœlo sereno luna. Ep. 15, 1.
Fulgens Capitolium. III. Od. 3, 42. 43.
domus. II. 12, 8.
Fulgent certa fidera nautis. 16, 3. 4.
Fulgente arcu decorus. C. S. 61.
curru. I. S. 6, 23.
Fulgentem imperio (fulgente. *Bentl.*) III. Od. 16, 31.
Fulgentes Cycladas. 28, 14.
oculos. II. 12, 15.
Fulgentia signa castra. I. 7, 19. 20.
Fulges relicta crines. IV. 11, 5.
Fulget honoribus. III. 2, 18.
Fulgor armorum. II. 1, 19.
ex Fulgore non fumum, sed ex fumo dare lucem. A. P. 143.
suo urit. II. Epl. 1, 13.
Fulgoribus insanis stupent scies. II. S. 2, 5.
Fulgura feriunt montes. *Bentl.* II. Od. 10, 12.
Fulmina feriunt montes; *illud* inimica mittes lucis. I. 12, 59. 60.
irecunda ponere Jovem non patimur. 3, 39. 40.
Fulminantis Jovis magna manus. III. 3, 6.
Fulmine cadaco sustulerit immanem turmam. 4, 43. 44.
missos ad orcum. 4, 44. 45.
Fulmineo ictu potentius. 16, 10. 11.
Fulminis alitem ministrum. IV. Od. 4, 1.
Fulta molli pede. I. S. 2, 88.
Fultum pravis talis. 3, 48.
Fultura ruenti stomacho accedit. II. 3, 154.
Fulvæ matris. IV. Od. 4, 15.
Fulvi. II. S. 7, 96.
Fulvus cæteris. IV. Od. 2, 60.
Lacon. Ep. 6, 5.
Fumante libo ducor. II. S. 7, 101.
Fumat odore vetus ara. III. Od. 18, 7. 8.
ex Fumo dare lucem. A. P. 143.
Fumo lacrymoso. I. S. 5, 80.
nigro. III. Od. 6, 4.
uvam duraveris Albanam. II. S. 4, 72.
Fumoso cum pede pernæ. 2, 117.
Fumum bibere. III. Od. 8, 11.
ex fulgore dare. A. P. 143.
Romæ mirari. III. Od. 29, 11. 12.
sordidum rotantes flamma. IV. 11, 11. 12.
verterat in fumum & cinerem. I. Epl. 15, 39.
Funalis lucida. III. Od. 26, 6. 7.
Functos virtute duces. IV. 14, 29.
Functum laboribus levare. II. 18, 38. 39.
Functus ævo. 9, 13.
sacris. A. P. 224.
Fundani. I. S. 10, 42. II. 8, 19.
Fundata pecunia villis. I. Epl. 15, 45.
Funde unguenta de conchis capacibus. II. Od. 7, 22. 23.
Fundens liquorem novum de patera. I. 31, 2. 3.
Fundet opes. II. Epl. 2, 211.
Fundi emtor. II. S. 5, 208. 209.
mille jugera arat. Ep. 2, 13.
paterni inopem. II. Epl. 2, 50. 51.
Fundis auribus obstruis preces. Ep. 17, 53.
Funditus. I. Od. 16, 20.
Fundo imo pereuntis. III. 11, 27.
Fundos linquimus. I. S. 5, 34. 35.
Fundum patrium mimæ domat. 2, 56.
Fundus. I. Epl. 2, 47. 16, 1.
avitus. I. Od. 18, 43. 44.
cultus. II. S. 5, 13.
mendax. III. Od. 1, 30.

…ac firmus
…7, 47.
…im laxo la-
…pl. 19, 49.
…Ep. 5, 18.
…P. 461.
…II. Epl. 1,
…10, 48.
…rojæ. I. Od.
…enum ac ju-
…centi. 15, 10.
…IV. 14, 49.
…ro. I. S. 6, 43.
…plaustris. II.
…tu *pro* occisus.
…it næniæ. II.
…i plorant. A. P.
…pior. III. Od.
…triumphos. I,
…cere properent.
A. P. 364.
…mici propioris.
…s optima est na-
…o.
…vernaliter. 6,
…latus perustæ.
…6.
…II. 10, 10.
…actum. II. S. 5,
…it. I. Od. 37, 8.
…armora secanda
3, 17. 18.
…nes ducant trium-
…8, 11. 12.
…s examinat. I. S.
…4, 3. 8, 39. II.
naturam. I. Epl.

Furcam subdis prudens. II. S. 7, 66.
Furcifer. *ibid.* 22.
Furem. I. Epl. 16, 36.
Furens. I. Od. 13, 11.
in Ætna flamma. *Bentl.* Ep. 17, 33.
Furenem. I. Od. 16, 25.
Neptunum à terra spectare. I. Epl. 21, 10.
Furenti domino omnem rem committes. II. S. 7, 66. 67.
Fures. I. 8, 4. 17.
formidare malos. 1, 77.
Furere dulce est recepto amico. II. Od. 7, 28.
Inachiâ. Ep. 11, 6.
Furiæ. I. Od. 28, 17.
Furiale caput muniant centum angues. III. 11, 17. 18.
Furiam. II. S. 3, 141.
Furiare solet amor matres equorum. I. Od. 25, 13. 14.
Furiarum voces horruerim. I. S. 8, 44.
Furibundus. I. Epl. 10, 17.
Furibus prosunt. 6, 46.
Furiis malis actum. II. S. 5, 135.
Furiosa Agave. 3, 303. 304.
Thracæ. II. Od. 16, 5.
Furiose. II. S. 3, 207.
Furiosius. I. 3, 83.
Furiosus. II. 3, 207. 222.
Furis. 5, 58.
Furit. I. Od. 15, 27. III. 29, 18. A. P. 472.
Furius. II. S. 5, 41.
Furni. I. 10, 86.
Furno. 6, 37.
Furnos. I. Epl. 11, 13.
Furor brevis. 2, 62.
civilis. IV. Od. 15, 17. 18.
cæcus. Ep. 7, 13.
minus argutos Poetas vexat. II. Epl. 2, 90.
nocturnus occurram. Ep. 5, 92.
Furore victa pietas. III. Od. 27, 35. 36.
Furorem minuit. I. 37, 12.
Furores puerorum & puellarum mille. II. S. 3, 325.
Furta latrociniis parès res. I. 3, 121. 122.
ligurit. II. 4, 79.
Furtim defossa terra. I. 1, 41.
ex collo carpsisse coronas. II. 3, 256.
fastidia perrumpet. I. Epl. 10, 25.
humor in genas labitur. I. Od. 13, 6. 7.
relabor in præcepta Aristippi. I. Epl. 1, 18.
terris abdiderint. I. S. 8, 43.
Furtis. 4, 94. II. 3, 157.
Furtiva mutat strigili. II. 7, 110.
Furtivæ lanæ fasciculum pectes. I. Epl. 13, 13. 14.
Furtivis nudata coloribus cumicula. 3, 19. 20.
Furto jocoso condere. I. Od. 10, 7. 8.
oves pericre. I. Epl. 7, 86.
Furtum feci. 14, 46.
fecerit. I. S. 3, 94.
Furvæ regna Proserpinæ. II. Od. 13, 21.
Furum aviumque maxima formido. I. S. 8, 3. 4.
Fusce. I. Od. 22, 4.
Fuscum jubemus salvere. I. Epl. 10, 1.
Fuscus. I. S. 9, 61. 10, 83.
Hydaspes. II. 8, 14.
Fusidius. I. 2, 12.
Fusius obtrius. II. 3, 60.
Fuste coercos. I. 3, 134.
cum longo vigilet. II. 3, 112.
saligno lumbos dolat. I. 5, 22. 23.
Fustes rescisos ad arbitrium muros portare. III. Od. 6, 40. 41.
Fustibus pugnabant. I. S. 3, 101. 102.
Fustis formidine vertere modum. II. Epl. 1, 154.
Fusum esset durius. II. S. 3, 22.
Fusumne parum Latini sanguinis. Ep. 7, 3. 4.
Futuo. I. S. 2, 129.
Futura. II. 8, 44.
Futuram. I. Od. 7, 29.
Futuri subjunctivi usus.
juverint *pro* possint juvare. Ep. 2, 49.
paravero *pro* velim parare. 1, 32.
Futuri avidus. A. P. 172.
divina sententia. *ibid.* 218. 219.
metuens in pace. II. S. 2, 110. 111.
non incauta formica. I. 1, 35.
temporis exitum nocte caliginosa premit Deus. III. Od. 29, 29. 30.

Futurum. I. Epl. 7, 1.
Futurus. Ep. 1, 17. 2, 68.

G.

GAbiis. I. Epl. 11, 7. II. 1, 25. 2, 3.
Gabios. I. 15, 9.
Gades. II. Od. 6, 1.
Gadibus. 2, 11.
Galatea. III. 27, 14.
Galba. I. S. 2, 46.
Galeæ leves. I. Od. 2, 38.
Galeam & ægida curruſque & rabiem parat Pallas. 15, 11. 12.
Galeſi flumen. II. 6, 10. 11.
Galli frementes. Ep. 9, 17. 18.
ſub cantum ubi conſultor pulſat oſtia. I. S. 1, 10.
Galliæ paventis funera. IV. Od. 14, 49.
Gallica ora nec temperet frenis lupatis. I. 8, 6. 7.
Gallicis paſcuis creſcunt vellera. III. 16, 35. 36.
Gallina dura malum reſponſet palato. II. S. 4, 18.
tergere palatum. 2, 24.
Thrax par Syro. 6, 44.
Gallis. I. 2, 24.
Galloni. II. 2, 47.
Gallos cuſpide pereuntes deſcribet. 1, 14. 15.
Ganymede flavo. IV. Od. 4, 4.
Gargani quercetа Aquilonibus laborant. II. 9, 6. 7.
Garganum nemus mugire. putes. II. Epl. 1, 202.
Gargilius. I. 6, 58.
Gargonius hircum olet. *Bentl.* I. S. 2, 27. 4, 92.
Garo. II. 8, 46.
Garrire libellos comis. I. 10, 41.
Garriret ille quidlibet. 9, 12. 13.
Garrit aniles fabulas. II. 6, 77.
Garrulus. I. 4, 12. 9, 33. II. 5, 90. I. Epl. 18, 69.
Gaude. I. Epl. 6, 19.
forte tua. Ep. 14, 15.
Gaudeat an doleat. I. Epl. 6, 12.
eripi oſcula. II. Od. 12, 27.
hedera virenti. I. 25, 17. 18.
populus Priami. II. S. 3, 195.
Gaudens cruentis Bellona. 3, 223.
mulier marito. III. Od. 14, 5.
Gaudent molles auriculæ prænomine. II. S. 5, 32. 33.
ſcribentes. II. Epl. 2, 107.
Gaudentem agros ſarculo findere. I. Od. 1, 11. 12.
nummo te addicere. II. S. 5, 109.
parvis ſodalibus & certo Lare. I. Epl. 7, 58.
Gaudentes cæde Sygambri. IV. Od. 14, 51.
Camœnæ rure. I. S. 10, 45.
Gaudentis ſomno Bacchi cliens. II. Epl. 2, 78.
Gaudere. I. 8, 1. 15.
pictis tabellis. I. S. 1, 72.
Gaudes carmine. II. Epl. 2, 59.
carminibus. IV. Od. 8, 11.
excerpens pomis ſemina. II. S. 3, 272. 273.
fontibus. I. Od. 26, 6. 7.
lædere. I. S. 4, 78.
rebus humanis illudere. II. 8, 62.
Gaudet decerpens pyra inſitiva. Ep. 2, 19.
doceri motus Ionicos. III. Od. 6, 21.
equis. A. P. 162.
foſſor terram inviſam pede pepuliſſe. III. Od. 8, 15. 16.
his plebecula. II. Epl. 1, 186.
mutata ſorte. II. S. 6, 110.
poſuiſſe apicem. I. Od. 34, 14. 16.
ſtabulis pecus. 4, 3.
vitiis. II. S. 7, 6.
Gaudetis dato conſilio. III. Od. 4, 41. 42.
Gaudia impermiſſa donat raptim. 6, 27. 28.
non contingunt ſolis divitibus. I. Epl. 17, 9.
prodentem vultum celare. II. S. 5, 104.
quanta fuerunt. I. 5, 43.
vana. II. Epl. 1, 188.
ad Gaudia properas. IV. Od. 12, 21.
Gaudiis advoceris. 11, 13. 14.
Gaviſa Tragœdis. II. Epl. 1, 98.
Gauſape purpureo perterſit menſam, II. S. 8, 11.
Gazæ tumultus mentis non ſubmovent. II. Od. 16, 9. 10. 11.
Gazis beatis Arabum invides. I. 29, 1. 2.
Gelida fixum ripa. II. S. 3, 294.
morte divos carentes. II. Od. 8, 11. 12.
perfundit foribus repulſum. II. S. 7, 90. 91.
unda perluor. I. Epl. 15, 4.
Gelidæ rex metuatur oræ. I. Od. 26, 4.
Gelidam ſub noctem. II. Epl. 1, 169.
Gelide miniſtrat. A. P. 171.
Gelido Algido prominet. I. Od. 21, 6.
Hæmo. 12, 6.
Gelidos rivos inficiet ſanguine. III. 13, 6. 7.
Gelidum nemus. I. 1, 30.
Gelidus rivus Digentiæ. I. Epl. 18, 104.
Geloni ultimi. II. Od. 20, 18. 19.
Gelonos. 9, 23.
pharetratos. III. 4, 35.
Gelu acuto conſtiterunt flumina. I. 9, 3. 4.
duratæ nives. *Bentl.* III. 24, 39.
Gemant antennæ. I. 14, 6.
Gemelli ad cætera. I. Epl. 10, 3.
Gemellum. II. S. 3, 244.
Gemens flebiliter Ityn. IV. Od. 12, 5.
Gementis littora Boſphori. II. 20, 14.
Geminant æra Corybantes. I. 16, 8.
Geminentur ſerpentes avibus *pro* generentur. A. P. 13.
Geminis. IV. Od. 7, 5.
Gemino ab ovo. A. P. 47.
Geminorum. I. Epl. 18, 41.
Geminus. III. Od. 29, 64.
Gemis. I. Epl. 20, 4.
Gemit. 15, 7.
Gemmas. II. 2, 180.
mittamus. III. Od. 24, 48. 50.
Gemmis venale. II. 16, 7. 8.
cum Gemmis Tyrios mirare colores. I. Epl. 6, 18.
Genæ incolumes. IV. Od. 10, 8.
in Genas humor labitur. I. 13, 6. 7.
per Genas rara lacryma manat. IV. 1, 34.
Genaunos. 14, 10.
Gener. II. S. 5, 66.
ſpretus. Ep. 6, 13.
Syllæ. I. S. 2, 64.

llus portentum. I. Od.
5.
nil majus ipso. 12, 17.
S. 1, 13.
ntum demas virtutibus
Epl. 20, 22.
eſtæ non omne mare
e. II. S. 6, 31.
petitor deſcendat in
m. III. Od. 1, 10. 11.
mo. I. S. 6, 2.
gnotos. *ibid.* 24.
perire quærens. I. Od.
2.
& lene requiro. I.
18.
II. Od. 4, 13.
Bentl. C. S. 16.
ctus in aula. I. Epl. 1,
put tangas. II. S. 7, 61.
tremit. I. Od. 23, 8.
. Epl. 12, 28.
pulchris excubat. IV.
3.
C. S. 16.
I. Od. 24, 30.
is rarior.
a Bibuli conſulis. III.
8, 9.
neti. II. Epl. 2, 163.
agani. I. S. 6, 115.
a divitiarum. I. Epl.
frumenti. 7, 30.
bi. 6, 29.
arhi. II. S. 4, 29.
pacis & belli. II. Od.
.
pronæ. III. 27, 30.
eri bimi. I. 19, 5.
maſi. I. Epl. 15, 34.
o accuſativo.
li ciceris, nec longæ
. II. S. 6, 84.
i diverſa activè.
arſæ cohortis. II. Od.
.
ri diverſa paſſivè.
cillæ candidæ. Ep. 11,
mmitis uvæ. II. Od.
im Cæſaris. Ep. 9, 37.
m cari capitis. I. Od.
2.
formido fuſtis. II. Epl. 1, 154.
mortis. 2, 207.
honor ſepulcri. II. Od. 20, 24.
metus aurarum & ſilvæ. I. 23, 4.
Deorum. 35, 27.
mortis. I. S. 4, 127.
ſitis argenti. I. Epl. 18, 23.
ſtudia athletarum. II. 1, 95.
timor Deorum. II. S. 3, 295.
Genitor Pelopis. I. Od. 28, 7.
produxerit uſus. II. Epl. 2, 119.
Genetricem occidit Oreſte. II. S. 3, 133.
Genium memorem brevis ævi floribus & vino piabant. II. Epl. 1, 143. 144.
mero curabis. III. Od. 17, 14. 15.
per Genium dextramque Deosque Penates obſecro. I. Epl. 7, 94. 95.
Genius diurno vino placari cœpit. A. P. 209. 210.
ſcit, qui comes natale aſtrum temperat. II. Epl. 2, 187.
Gens Appula. II. S. 1, 38.
fortis jactata æquoribus Tuſcis. IV. Od. 4, 53. 54.
humana per veritum nefas ruit. I. 3, 26.
priſca mortalium. Ep. 2, 2.
Gente de infima ſub Dio moreris. II. Od. 3, 22. 23.
fœcunda Meneni. II. S. 3, 287.
ſine Gente erit. 5, 15.
Gentes rapuit rapietque vis improviſa lethi. II. Od. 13, 19. 20.
te metuunt. I. 35, 10. 12.
terruit. 2, 5.
Genti Dardanæ moves funera. 15, 10. 11.
piæ ſecrevit littora. Ep. 16, 63.
Romulæ dare reneque prolemque. C. S. 47.
Gentibus intulit ignem. I. Od. 3, 28. 29.
victis flumen additum. II. 9, 21. 22.
Gentis humanæ pater. I. 12, 49.
Romulæ cuſtos. IV. 5, 1. 2.
tuæ exitium. I. 15, 21. 22.
Genua dum virent obducta ſolvatur ſenectus fronte. Ep. 13, 4. 5.
Genuit ludus trepidum certamen. I. Epl. 19, 48.
parens Tyrrhenus. III. Od. 10, 12.
Genus Æaci. 19, 3.
audax Japeti. I. 3, 27.
clarum. I. S. 5, 54.
Danai. II. Od. 14, 18. 19.
demiſſum ab Ænea. II. S. 5, 62. 63.
diverſum confuſa camelo Panthera. II. Epl. 1, 193.
& formam regina pecunia donat. I. 6, 37.
& virtus. II. S. 5, 8.
fortuna non mutat. Ep. 4, 6.
hoc minime juvat. I. S. 4, 24.
nugas concredere vellet. II. 6, 43.
omne. I. 2, 2.
vitæ. 3, 60.
hominum colunt. II. Epl. 1, 7.
humanum. Ep. 5, 2,
jactas. I. Od. 14, 13.
ignotum. A. P. 275.
implacidum. IV. Od. 14, 10.
inquinavere. III. 6, 18.
neglectum. I. 2, 35.
neporum. III. 17, 3. 4.
non eſt unum. II. S. 3, 301.
te reſtituet. IV. Od. 7, 23. 24.
Piſcium. I. 2, 9.
placem irritabile vatum. II. Epl. 2, 102.
Regium. II. Od. 4, 15.
ſuſpectum ſcribendi. I. S. 4, 65.
Tantali. II. Od. 18, 37. 38.
Valeri. I. S. 6, 12.
unum ſtultitiæ. II. 3, 53. 54.
Gerat capella diſtentius uber. I. 1, 110.
rem. I. Epl. 8, 13.
Gerentem bella. IV. Od. 4, 17. 18.
Gerere rem male inſani eſt. II. S. 3, 74.
rem bene. I. Epl. 8, 1.
res. 17, 33.
Geret prælia conjugibus loquenda (geritque. *Bentl.*) IV. Od. 4, 67. 68.
Geri digna intus. A. P. 183.
Gerit jocos. III. Od. 22, 2.
te minorem Diis. 5, 5.
Germania fera. Ep. 16, 7.
horrida quos fœtus parturit incolumi Cæſare. IV. Od. 5, 26. 27.

Germinat. Ep. 16, 45.
Gerulis. II. Epl. 2, 72.
Geryonem. II. Od. 14, 8.
Gesserat. II. S. 1. 31.
Gessorit miles rem te duce. I. Od. 6, 3. 4.
Gessi. II. S. 5, 19.
Gesta re male. 3, 37.
Gestæ res. A. P. 73.
Gestans manu alicna cuneos. I. Od. 35, 18. 19.
Gestare agnam lectica. II. S. 3, 214.
Gestas res componere. II. Epl. 1, 251.
res scribere sibi sumit. I. 3, 7.
Gestat brachia armis livida. I. Od. 8, 10. 11.
merces sine fucis. I. S. 2, 83.
Gestiens vivere. III. Od. 3, 54.
Gestiet. I. S. 4, 37.
Gestio partes divitum linquere. III. Od. 16, 23. 24.
Gestis discedere. I. Epl. 20, 5.
Liberum ducere. IV. Od. 12, 14. 15.
Gestit conducere publica. I. Epl. 1, 77.
nummos in loculos dimittere. II. 1, 175.
paribus colludere. A. P. 159.
Getæ. IV. Od. 15, 22.
rigidi. III. 24, 11.
Getulæ leænæ catulos. 20, 2.
Gerulo murice vestes tinctæ. II. Epl. 2, 181.
Getulus leo. I. Od. 23, 10.
Giganteo triumpho clari Jovis. III. Od. 1, 6. 7.
Gigantum cohors impia. II. 19, 22.
Gigas centimanus. 17, 14.
Glacies iners stat per omnes menses. 9, 5. 6.
Glaciet nives positas Jupiter puro numine. III. 10, 7. 8.
Gladiatorum centum paria. II. S. 3, 85. 86.
Gladio ignem scrutare. *ibid.* 276.
Glande iligna nutritus. 4, 40.
Glandem. I. 3, 100.
Glauco. 7, 17.
Glebas ligonibus verfare. III. Od. 6, 38.
vicini rident. I. Epl. 14, 39.
Glebis siccis urantur semina. Ep. 16, 55.
Glomus lanæ. *Bentl.* I. Epl. 13, 14.
Gloria constrictos trahit fulgente curru. I. S. 6, 23.
ne vos titillet. II. 3, 179.
non sine militavi. III. Od. 6, 2.
plus nimio attollens verticem vacuum. I. 18, 15.
quem ventoso curru tulit ad cœnam. II. Epl. 1, 177.
quem vestit & ungit supra vireis. I. 18, 22.
Gloriantis. Ep. 11, 23.
Glyceræ immitis memor. I. Od. 23, 1. 2.
me lentus torret amor. III. 19, 28.
nitor me urit. I. 19, 5.
te thure multo vocantis. 30, 2. 3.
Glyconis invicti. I. Epl. 1, 30.
Gnatam. II. S. 3, 219.
Gnatæ. *ibid.* 215.
Gnatia. I. 4, 97.
Gnatis. II. 2, 115.
Gnato. 3, 203.
Gnatus. 5, 31.
Gnaviter. I. Epl. 1, 24.
Gnavum. 18, 90.
Gnavus. 6, 20.
Gnidi regina. I. Od. 30, 1.
Gnidius. II. 5, 20.
Gnosii. I. 15, 17.
Gorgonius hircum olet. I. S. 2, 27. 5, 92.
Gracchus. II. Epl. 2, 89.
Gracili. I. S. 5, 69.
Gradu de imo tollere mortale corpus. I. Od. 35, 2. 3.
uno sedet post me. I. S. 6, 40.
Gradum lethi corripuit. I. Od. 3, 33.
mortis timuit. *ibid.* 15.
Græca exemplaria versate manu. A. P. 268. 269.
festa canitum. I. Od. 20, 2. 3.
vestigia deserere. A. P. 286. 287.
Græcari assuetum. II. S. 2, 11.
Græcia capta. II. Epl. 1, 156.
conjurata rumpere nuptias. I. Od. 15, 6. 7.
duello collisa. I. Epl. 2, 7.
memor. IV. Od. 5, 35. 36.
positis bellis augeri cœpit. II. Epl. 1, 93. 94.
Græcis. I. S. 10, 66. II. Epl. 1, 90.
chartis acumina admovit. II. Epl. 1, 161.
literulis imbuetus. 2, 7.
Græco cadant fonte. A. P. 53.
trocho ludere. III. Od. 14, 56. 57.
Græcorum antiquissima quæque scripta. II. Epl. 1, 18. 19.
catervas malis implere. I. S. 10, 35.
doctissimus Heliodorus. 5, 1. 3.
Græcos versiculos fecerem. 10, 31. 32.
Græcus Aristippus. II. 3, 100.
Italo aceto perfusus. I. 7, 32.
Gragi viridis *alii lagani* Cragi. I. Od. 21, 8.
Graja manus victorum. Ep. 10, 11.
Grajæ tenuem spiritum Camenæ mihi non mendax Parca dedit. II. Od. 16, 38. 39.
Grajis dedit Musa ore rotundo loqui. A. P. 323. 324.
ducibus anteferendo. II Epl. 1, 19.
fessis leviora Pergama tradit tolli. II. Od. 4, 11. 12.
iratus Achilles nocuisset. II. Epl. 2, 42.
si novitas invisa fuisset. *Bentl.* 1, 90.
Grajorum fortium. IV. Od. 8, 3. 4.
quæque antiquissima scripta. *Bentl.* II. Epl. 1, 28.
Gramina Martii campi. IV. Od. 1, 39. 40.
redeunt campis. 7, 2.
Gramine aptici campi. A. P. 261.
in remoto ac reclinatum beris. II. Od. 3, 6. 7.
in tenaci jacere. Ep. 2, 23. 24.
Martio. III. Od. 7, 26.
tenero. IV. 12, 9.
Graminis immemor. I. Od. 15, 30.
Grammaticas tribus ambire. I. Epl. 19, 40.
Grammatici certant. A. P. 78.
Granaria plus laudes cumeris. I. S. 1, 53.
Grande certamen. III. Od. 20, 7.
decus. II. 17, 4.
dedecus. II. S. 2, 96.
malum. 1, 49.

l. 1, 194. 2, 89. A. P.

shærèt. II. S. 3, 261.

ircus minaces. III. 7. 8.

erfundit gelida. II. 91.

o.

ffæ movir Achillem. ,4. 5. 6.

iter, & ſitus agri . I. Epl. 16, 4.

a. Ep. 15, 22.

rum dictis. I. S. 4,

ris. II. 7, 52.

dit conſtantia. Ep.

ni. A. P. 8. 9.

ibi dederant. I. Epl.

unia. I. 6, 37.

ientes ſtudiis. III. . 54.

onam novam. A. P.

ipra non ſutor emat. 106.

juga mittere. I. Od. 1. 12.

e cultus hominum.

Natura prius intus 08.

micis pectus. II. Epl.

am. A. P. 307.

Od. 20, 11.

ænia. III. 17, 6.

ni laboris exemplo 33.

res. *ibid.* 77.

vapores. I. Epl. 18, 93.

men judicis. A. P.

Romam Parthis. II.

laſſe. III. Od. 6, 17.

mulier. II. S. 7, 65.

iſtis vertere modum. 1, 154.

vet. II. S. 7, 75.

et. II. Epl. 2, 209.

ti. I. 6, 4. 5.

il in te admittes. I.

Formido avium ſtirumque maxima. I. S. 8, 3. 4.

Formido. *Verb.* I. Epl. 19, 46.

Formidoloſis ſilvis latent feræ. Ep. 5, 55.

Formidoloſus ſcorpius aſpicit me II. Od. 17, 17. 18.

Formis imparibus deceptum. II. S. 2, 30.

Formoſa mulier ſuperne. A. P. 4.

vis videri. IV. Od. 13, 3.

Formoſus. I. S. 3, 125.

cupiat haberi. 6, 30. 31.

Formula hæc regea tenet. II. 3, 45. 46.

Fornice exiret. I. 2, 31.

olenti. *ibid.* 30.

Fornix. I. Epl. 14, 21.

Foro concurrant tria funera. I. S. 6, 43.

in medio ſcripta recitent. 4, 74. 75.

queritur diſtare carinas. I. Epl. 7, 48.

res certabitur. II. S. 5, 27.

Fors. 6, 10.

Forſan. I. Od. 28, 31. II. 16, 31.

Forſit *pro* forſan. I. S. 6, 49.

Fortaſſe. Ep. 13, 7. I. S. 3, 20. 6, 98. II. Epl. 2, 164. A. P. 19.

Fortaſſis. I. S. 4, 231. II. 7, 40.

Forte lætus. I. Epl. 7, 26.

Forte. IV. Od. 9, 1. Ep. 16, 15. I. S. 1, 48. 3, 64. 4, 104. 9, 1. *&c.*

Fortem. II. S. 5, 102. I. Epl. 9, 13.

animum hoc tolerare jubebo. II. S. 5, 20.

colonum. 2, 115.

Scipiadam ſcribere. 1, 16. 17.

Fortes. I. Od. 7, 30. II. 16, 17. I. S. 7, 11. II. Epl. 1, 139.

creantur fortibus. IV. Od. 4, 29.

vivite. II. S. 2, 135.

vixere ante Agamemnona. IV. Od. 9, 25.

Forti Corano. II. S. 5, 64.

Diomede. I. 5, 92.

falerno. II. 4, 24.

marito. 3, 216.

pectore. Ep. 1, 84.

Fortia pectora opponite rebus adverſis. II. S. 2, 136.

Fortibus creantur fortes. IV. Od. 4, 29.

Fortis. I. Od. 6, 1. III. 5, 32. I. S. 3, 52. II. 3, 97. 6, 69. 7, 86. I. Epl. 7, 46. II. 1, 50.

Alexandri. II. Epl. 1, 241.

appare. II. Od. 10, 22.

Auguſti. IV. 2, 43.

gens. 4, 53.

utcunque. Ep. 17, 52.

vultu ſereno. I. Od. 37, 26.

Fortiſſima Tyndaridarum. I. S. 2, 100.

Fortiter. I. Od. 14, 2. II. S. 3, 42. I. Epl. 15, 27.

Fortium Grajorum. IV. Od. 8, 3. 4.

Fortius. I. S. 10, 15.

Fortuitum ſpernere ceſpitem. II. Od. 15, 17.

Fortuna dulci ebria. I. 37, 11. 12.

heu quis te crudelior in nos Deus eſt? II. S. 8, 61. 62.

in vitium labier æqua. II. Epl. 1, 94.

manca ruit. II. S. 7, 88.

manibus retortis regum trahitur. II. Epl. 1, 191.

melior quo nos cunque feret ibimus. IV. Od. 7, 25. 26.

nominis noſtri occidit. 4, 70. 71. 72.

non mutat genus. Ep. 4, 6.

novos moveat tumultus. II. S. 2, 146.

proſpera. IV. Od. 14, 37.

quibus dedit vitem. I. 31, 9. 10.

rapax. 34, 14. 15.

redeat miſeris abeat ſuperbis. A. P. 201.

ſævo negotio læta. III. Od. 29, 49.

ſervat vultum benignum. I. Epl. 11, 20.

Trojæ renaſcens triſti clade irrabitur. III. Od. 3, 61. 62.

uſus nemo dexterius. I. S. 10, 45.

Fortunæ. I. Epl. 7, 54.

ad ſummum venimus. II. 2, 32.

filius. II. S. 6, 49.

ludum. II. Od. 1, 3.

quo mihi ſi uti non concedatur. I. Epl. 5, 12.

reſponſare ſuperbæ. 1, 68.

rivus te *insuret*. 12, 9.

Fortunam ante emendaturus. II. S. 8, 84. 85.

indocili melior pars. Ep. 16, 37.
taurus. I. S. 3, 110.
Gregem torret nullius aſtri impotentia. Ep. 16, 61. 62.
Greges. II. Od. 16, 33.
in proprios regum imperium. III. 1, 5. 6.
mugientium errantes proſpectat. Ep. 2, 11. 12.
Gregi nigro. I. Od. 24, 11.
Gregis. III. 13. 8.
tui hunc ſcribe. I. Epl. 9, 13.
Grex. II. S. 3, 44.
Grex amicus tenta ubera refert. Ep. 16, 50.
avium. I. Epl. 3, 29.
Grex *pro* hircis *ſive* ovibus.
centum greges. II. Od. 16, 33.
laſcivi ſoboles gregis. III. 8, 8.
Groſphe. II 16, 7.
Groſpho. I. Epl. 12, 22.
Groſphus. *ibid.* 23.
Gruem advenam laqueo captat. Ep. 2, 35. 36.
Gruis membra ſparſi ſale. II. S. 8, 87.
Gula digna Harpyis rapacibus. 2, 40.
Gula quo ducit eamus. I. Epl. 6, 56. 57.
Gulæ parens nihil ſervile habet. II. S. 7, 111.
Gurges. II. Od. 1, 33.
Guſtaremus. II. S. 8, 94.
Guſtarit de ſene ſi ſemel uno. 5, 81, 82.
Guſtet. *ibid.* 14.
Guttur ſenile fregerit. Ep. 3, 2.
Gutturi vincula innectes tuo. Ep. 17, 72.
Guttus cum patera. I. S. 6, 118.
Gygen juvenem conſtanti fide. III. Od. 7, 4. 5.
Gyges centimanus. *Bentl.* II. 17, 14. III. 4, 69.
Gnidius. II. 5, 20.
Gyro bruma diem trahit inferiore. II. S. 6, 26.

H.

HAbeant hæc minorem ſumptum. II. S. 4, 85. 86.
Habeare inſuavis. I. 3, 85.
Habeas plus. 1, 92.
quantum. *ibid.* 62.
Habeat ædituos virtus. II. Epl. 1, 230. 231.
non ingenuos parentes. I. S. 6, 91.
nulla taberna meos libros. 4, 71.
virtutes levis hæc inſania. II. Epl. 1, 118. 119.
Habeatur fortis. I. S. 3, 52.
Habebat. *ibid.* 3.
permagna negotia. 7, 4.
ſervos ſæpe ducentos, ſæpe decem. 3, 11. 12.
Habebit hic paries barbiton. III. Od. 26, 4.
Habebitur commotus. II. S. 3, 209.
præſens divus. III. Od. 5, 2.
Habebo. I. Epl. 6, 42.
Habebunt parum ſplendoris. II. Epl. 2, 111.
verba fidem. A. P. 52.
Habemus. II. S. 8, 17.
Habena lævá ſtomachoſus. I. Epl. 15, 12. 13.
Habenæ pendentis metuens. II. 2, 15.
Habendi amore ſeneſcit. I. 7, 85.
Habent tartara Panthoiden. I. Od. 28, 9. 10.
Habentem. II. Epl. 2, 52.
Habentis artis exitum. Ep. 17, 81.
Habento corpus irriguum mero. II. S. 1, 9.
Habeo divitias amplas tribus regibus. 2, 101.
nil quod agam. I. 9, 19.
Habere cœpit me in ſuorum numero. II. 6, 41.
minimum ſudoris. II. Epl. 1, 168. 169.
non curat. 2, 182.
Haberes. I. S. 9, 45.
Haberet plus dapis. I. Epl. 17, 50. 51.
Haberet quod legeret. II. 1, 91. 92.
Haberi cœpit urbanus. I. Epl. 15, 27.
cupit Deus immortalis. A. P. 464. 465.
diſertus tendit. I. Epl. 19, 16.
incipiat formoſus. I. S. 6, 30. 31.
inſanus inter inſanos vereare. II. 3, 40.
parvi animi nolit. I. 2. 10.
patiar inconſultus. I. Epl. 5, 15.
Habes autorem. I. S. 4, 112.
pretium. I. Epl. 16, 47.
qui aſſideat. I. S. 1, 81. 82.
quicquid. I. Od. 27, 17. II. S. 3, 167.
quid illius? IV. Od. 13, 18.
quod, cur optas. I. S. 3, 116.
ſi melius quid. I. Epl. 5, 6.
vitia. I. S. 3, 20.
Habet abſentes. Ep. 1, 18.
aditus primos difficiles. I. S. 9, 56.
amor curas. Ep. 2, 37.
dimidium facti, qui cœpit. I. Epl. 2, 40.
fœnum in cornu. I. S. 4, 34.
hos Roma Poëtas. II. Epl. 1, 61.
nec modum neque conſilium. II. S. 3, 266.
nil ſervile gulæ parens. 7, 111.
palam. I. 2, 85.
plus oneris. II. Epl. 1, 169. 170.
quid pulchri conſtructus acervus. I. S. 1, 44.
ſic. 9, 53.
ſuadere quis melius. Ep. 16, 13.
venale. I. S. 2, 84.
Habilis. III. Od. 19, 24.
Habitabiles oras ſol illuſtrat. IV. 14, 5. 6.
Habitanda fana reliquit apris. Ep. 16, 19. 20.
Habitare Eſquiliis ſalubribus. I. S. 8, 14.
Habitatum quinque focis. I. Epl. 14, 2.
Habitu Romano. II. S. 7, 54.
vel loco non mutat. *ibid.* 64.
Habitum ad omnem nos natum intus format. A. P. 108.
vultumque hominis. II. S. 4, 91.
Habitus mentis male tutæ Oreſtes. 3, 137.
Habuere fana Deos rectos. IV. Od. 4, 48.
hoc bonæ paces. II. Epl. 1, 101.
Hac. II. Od. 11, 13. III. 3, 9. 13. 15. 58. 27, 58. IV. 11, 18. Ep. 9, 6. 16, 17. I. S. 1, 30. 3, 72. 9, 49. II. 2, 90. 6, 13. 116. I. Epl. 7, 34. 10, 2.
Hac *Adverb.* II. S. 2, 64. bis. II. Epl. 2, 75. bis.
Hactenus. I. S. 2, 123. 4, 63.
Hæ. A. P. 451.

bum. I. Epl. 17, 53.
feſſis tauris præbes.
d. 13, 10. 11. 12.
I. Epl. 11, 13.
c. I. S. 3, 14.
I. Od. 9, 5.
um. I. Epl. 15, 5.
llere poſſit. I. S. 2, 6.
enant comas vincti.
. 1, 110.
corus. IV. Od. 2, 35.

umbes texere. III. 4,

oronet. I. Epl. 18, 64.
eſtes ſilva ſpargit. III.
, 14.
dali Hebrò dedicet.
9. 20.
que decerptæ præpo-
im. 7, 7.
trictis exples. I. Epl.

ſita. I. Od. 18, 12.
æ ilex. IV. 4, 57. 58.
. 8, 12.
. Epl. 7, 26.
mitatus ignes. IV. Od.

olvatur ſenectus. Ep.

II. Od. 5, 15. 16.
gnem. I. 33, 5.
nectus exaret rugis.
. 4.
explicuere. III. Od.

lverſis pugnantia ſe-
ponere. I. S. 1, 102,

rbanæ deſcendis præ-
Epl. 9, 11.
ſeria vino explicuit.
. 125.
dis. 8, 84.
ctarum hederæ præ-
l. 1, 29.
s non ut porticibus.
1.
n grato tempore. II.

culis frueris. I. 12,

: decerpere. I. S. 2, 79.
n & divitias Dii de-
Epl. 4, 7.

Frueris fructibus. I. Epl. 12, 1. 2.
Frugaliter viverem. I. S. 4, 107. 108.
Fruge Lares placaris. III. Od. 23, 3. 4.
Fruges conſumere nati. I. Epl. 2, 27.
Italiæ diffudit copia pleno cornu. 12, 28. 29.
liberas ferunt jugera. III. Od. 24, 12. 13.
pomifer Autumnus effuderit. IV. 7, 11.
uberes ætas tua retulit agris. 15, 4. 5.
Frugi. I. S. 3, 49. II. 7, 3. I. Epl. 16, 49.
Penelope. II. S. 5, 81.
Penelopen. *ibid.* 76. 77.
populus. A. P. 206. 207.
Frugibus. *ibid.* 67.
locupletem annum. II. Epl. 1, 137.
Frugis expertis. A. P. 341.
proviſæ copia in annum. I. Epl. 18, 109.
Frugum proſperam. IV. Od. 6, 39.
tellus fertilis. C. S. 29.
Frui paratis. I. Od. 31, 17.
Fruitur te credulus. 5, 9.
Frumenta condita. II. Epl. 1, 140.
daturus ager. 2, 160. 161.
portet. I. 16, 72.
Frumenti acervum ingentem. II. S. 3, 111.
centum millia tibi area triverit. I. 1, 45.
copia peſcat populum. I. Epl. 15, 14.
in cumeram. 7, 30.
plus dominibus emetat agris. 6, 21.
quantum metit Africa. II. S. 3, 87.
Fruſta lardi ſemeſa. 6, 85. 86.
Fruſtis. I. Epl. 1, 78.
Fruſtra. I. Od. 24, 11. II. 14, 13. 15. III. 7, 21. 13, 6. Ep. 17, 72. I. S. 10, 46. II. 2, 54. 98. 3, 7. 7, 115. I. Epl. 7, 31. A. P. 241. 440.
Fruſtrere. II. S. 3, 32.
Fruticeto alto latentem aprum excipere. III. Od. 12, 12.
Fucatus color Crocodili ſtercore. Ep. 12, 10. 11.

Fucis. I. S. 2, 83.
Fuco lana medicata. III. Od. 5, 28.
Fucum vellera potantia. I. Epl. 10, 27.
Fudit maculas incuria. A. P. 352.
verſibus opprobria. II. Epl. 1, 146.
Fuerat. I. Od. 2, 10.
Fueris. I. Epl. 6, 40. 11, 24.
Fuerit. I. S. 2, 57. 4, 95. 10, 64. 65. II. 3, 180. 8, 4. 19.
Fuero excluſus. I. 9, 58.
Fuerunt. 5, 43.
Fufius. *Bonil.* II. 3, 60.
Fuga. I. Epl. 18, 24. II. 2, 16.
culpæ fuga in vitium ducit. A. P. 31.
lethi. II. S. 6, 95.
ſecunda. Ep. 16, 66.
temporum. III. Od. 30, 5.
Fugacem comes æra premit ſequiturque. II. S. 7, 115.
virum mors perſequitur. III. Od. 2, 14.
Fugaces anni labuntur. II. 14, 1. 2.
equos. 1, 19. 20.
lyncas cohibentis arcu. IV. 6, 33. 34.
Fugæ celeres. 8, 15.
dura mala. II. 13, 28.
Fugam celerem. 7, 9.
inter vina mærere. I. Epl. 7, 28.
morbi quærere *pro* à morbo. 6, 29.
Fuges ſervorum ridet. II. 1, 121.
Fugat aſtra rediens Phœbus. III. Od. 21, 24.
audacem terretque Pœtam. II. Epl. 1, 182.
doctum indoctumque recitator acerbus. A. P. 474.
Fugatis tenebris. IV. Od. 4, 39. 40.
Fugato nato. I. S. 2, 21.
Fugax lympha. II. Od. 3, 12.
Pholoë. 5, 17.
Fuge longe. I. S. 4, 34.
magna. I. Epl. 10, 32.
quærere. I. Od. 9, 13.
ſuſpicari. II. 4, 22.
Fugere *penuit. produſta.* II. Epl. 2, 206.
Fugere *infinit.* I. 15, 41.
Fugerem. I. S. 4, 106.
Fugeres. II. Epl. 2, 150.
Fugeret. I. Od. 7, 22.
Fugerit ætas invida. 11, 7. 8.

Incoctus cruor viperinus. Ep. 3, 6. 7.
sectis inferbuit. II. S. 4, 67.
Herboso campo ludit pecus. III. Od. 18, 9.
Hercule *adverb.* II. S. 7, 72.
dives amico. 6, 12. 13.
Herculea manu domitos. II. Od. 12, 6.
Herculem. IV. 4, 62.
Hercules atro cruore Nessi delibutus. Ep. 17, 31. 32.
impiger. IV. Od. 8, 30.
vagus. III. 3, 9.
Herculeus labor Acheronta perrupit. I. 3, 36.
Herculis ad postem fixis armis. I. Epl. 1, 5.
efficacis manus inarsit. Ep. 3, 17. 18.
magni memor. IV. Od. 5, 36.
ritu. III. 14, 1.
Here. II. S. 3, 265. 8, 2.
Heri festinantis amorem sentit. I. Epl. 1, 84. 85.
Herile pensum carpere. III. Od. 27, 63. 64.
Heriles ad mutus aptus. II. Epl. 2, 6.
Herilis peccati conscia. II. S. 7, 60.
Hermogenes. I. 3, 129. 9, 25.
Heroa. I. Od. 12, 1.
Heroas. II. S. 2, 93.
Herodis palmetis praferat. II. Epl. 2, 84.
Heros. A. P. 114. 227.
secundus ab Achille. II. S. 3, 195.
Herum divitem manet Orci sula. II. Od. 18, 30. 31.
pascat arvo an baccis olivæ opulenter. I. Epl. 16, 2.
Herus. II. S. 8, 16. 43.
Hesperia ab ultima sospes. I. Od. 36, 4.
Hesperiæ feriis præstes. IV. 5, 37. 38.
luctuosæ Dii multa mala dedorunt. III. 6, 7. 8.
ruinæ. II. 1, 32.
undæ Tyrannus capricornus. 17, 19. 20.
Hesperiis fluctibus minabitur Eurus. I. 28, 25. 26.
Hesperio à cubili folia. IV. 15, 16.
Hesterna fercula. II. S. 6, 104. 105.
Hesternis vitiis onustum corpus. 2, 77. 78.
Heteroſis casûs. Animæ, quales neque candidiores terra tulit. I. 5, 41.
Heteroſis generis. Mammæ, equina quales ubera. Ep. 8, 8.
Hetrusca manus Porsenæ. Ep. 16, 4.
Hetrusci Cassi ingenium. I. S. 10, 62. 63.
Hetrusco littore. I. Od. 2, 14.
Hetruscos fines incoluit. I. S. 6, 1. 2.
Hetruscum littus. C. S. 38.
mare. III. Od. 29, 35. 36.
Heu. I. 2, 37. 5, 5. 15, 9. bis. 19. 24, 11. III. 24, 30. Ep. 5, 101. 11, 7. 21. *&c.*
Heus. I. S. 3, 21.
Hi. 4, 33.
Hiantem corvum deludes. II. 5, 56.
emtorem inducat. I. 2, 86.
Hiatu tanto dignum. A. P. 138.
Hiberis loricis. I. Od. 29, 15.
Hic. 21, 13. bis. II. 18, 36. 38. III. 1, 10. 12. 5, 37. I. S. 1, 29. 2, 4. 14. 19. 22. 41. 42. 43. 49. bis. 86. 3, 24. 49. 50. 58. 4, 27. bis. 29. 35. 85. 90. 100. 126. *&c.*
Hic *pro* tum. Ep. 5, 47. I. S. 9, 7. II. 8, 16.
Hic *adverb.* I. Od. 2, 49. 50. 17, 14. *Bentl.* 17. 22. 19, 13. bis. 34, 16. III. 26, 6. bis. Ep. 5, 47. I. S. 5, 7. 30. 82. 89. 93. *Bentl. &c.*
Hic *demonſtrativè in primæ perſonæ.* hunc hominem velles si tradere. I. S. 9, 47.
Hic *pro* talis. Ni fueris hic tui. I. Epl. 6, 4.
hunc me non esse velim. A. P. 35.
Hiberna nive fluvii turgidi. IV. Od. 12, 3. 4.
Hibernes Alpes cana nive conspuit. II. S. 5, 41.
Hiberno ex æquore vellis pisces. 3, 235.
Hibernum mare turbaret Orion. Ep. 15, 7. 8.
Hiberum ut flumen rubet. I. S. 7, 26. 27.
Hibernus annus Jovis tonantis *pro* hieme. Ep. 2, 29.
Neptunus. 17, 55.
Hiemat mare defendens pisces. II. S. 2, 17.
Hiemes informes Jupiter idem reducit. II. Od. 10, 15. 16.
finiquas. III. 1, 32.
plures. I. 11, 4.
post certas. 15, 35.
ubi plus repeant. I. Epl. 10, 15.
Hiemet mercator in mediis undis. 16, 71.
Hiemis sodali Hebro. I. Od. 25, 19. 20.
Hiems acris solvitur. 4, 1.
Eois fluctibus intonata. Ep. 2, 51. 52.
nil obstet tibi. I. S. 1, 39. 40.
Veliæ quæ sit. I. Epl. 15, 1.
Hiet captus lupus alto. II. S. 2, 31. 32.
turpis podex inter nates nidus. Ep. 8, 5.
Hilarem oderunt tristes. I. Epl. 18, 89.
Hilaris. II. 2, 193.
Hillis. II. S. 4, 60.
Hinc. I. Od. 27, 14. 34, 14. III. 4, 58. 59. 5, 37. *Bentl.* 17, 2. IV. 5, 31. Ep. 2, 31. 5, 97. bis. I. S. 1, 17. 18. 5, 47. 50. 71. 86. 93. 9, 16. 44. II. 1, 79. *Bentl.* 7, 17. I. Epl. 19, 41. A. P. 318.
Hinc *pro* ab hâc. I. S. 4, 6.
Hinnitum tollit equus. II. Od. 16, 34. 35.
Hinnuleo Chloë similis me vitat. I. 23, 1.
Hippolyten Magnesiam abstinens fugit, III. 7, 18.
Hippolytum pudicum Diana infernis tenebris non liberat. IV. 7, 25. 26.
Hircinis follibus conclusas auras imitare. I. S. 4, 19. 21.
Hircum ob vilem certavit carmine Tragico. A. P. 220.
olet Gorgonius. I. S. 2, 27. 4, 92.
Hircus gravis. Ep. 12, 5.
levis. Ep. 16, 34.
Hirsutis in alis. Ep. 12, 5.
Hirudo cutem non missura. A. P. 476.

endibilis, nec ferrum
tre. I. Epl. 17, 47.
i contento jam laxo la-
II. S. 7, 10.
ɔellum. I. Epl. 19, 49.
Cupreſſus. Ep. 5, 18.
:mittere. A.P. 461.
tentum ire. II. Epl. 1,

ducere. I. 10, 48.
crymoſa Trojæ. I. Od.
4. 15.
enſantur ſenum ac ju-
n. 28, 19.
Jardanæ genti. 15, 10.

Galliæ. IV. 14, 49.
currunt foro. I. S. 6, 43.
uctantur plauſtris. II.
, 74.
arboris ictu *pro* occiſus.
8, 7. 8.
ani abſint næniæ. II.

conducti plorant. A.P.

uro propior. III. Od.

vertere triumphos. I,

erno arcere properent.
10.
cotis. A.P. 364.
ere amici propioris.

:nſibus optima eſt na-
. 4, 20.
fficiis vernaliter. 6,

:ricis latus peruſte.

l. 14, 6.
it. III. 10, 10.
ic factum. II. S. 5,
5.
rabat. I. Od. 37, 8.
marmora ſecanda
. 18, 17. 18.
agines ducant trium-
Ep. 8, 11. 12.
gros exanimat. I. S.
27.
06. 4, 3. 8, 39. II.

as naturam. I. Epl.

Furcam ſubdis prudens. II. S. 7, 66.
Furcifer. *ibid.* 22.
Furem. I. Epl. 16, 36.
Furens. I. Od. 13, 11.
in Ætna flamma. *Bentl.* Ep. 17, 33.
Furentem. I. Od. 16, 25.
Neptunum à terra ſpectare. I. Epl. 11, 10.
Furenti domino omnem rem committes. II. S. 7, 66. 67.
Fures. I. 8, 4. 17.
formidare malos. 1, 77.
Furere dulce eſt recepto amico. II. Od. 7, 28.
Inachiâ. Ep. 11, 6.
Furiæ. I. Od. 28, 17.
Furiale caput muniant centum angues. III. 11, 17. 18.
Furiam. II. S. 3, 141.
Furiare ſolet amor matres equorum. I. Od. 25, 13. 14.
Furiarum voces horruerim. I. S. 8, 45.
Furibundus. I. Epl. 10, 17.
Furibus proſunt. 6, 46.
Furiis malis actum. II. S. 5, 135.
Furioſa Agave. 3, 303. 304.
Thyrſe. II. Od. 16, 5.
Furioſe. II. S. 3, 207.
Furioſius. I. 3, 83.
Furioſus. II. 3, 207. 222.
Furis. 5, 58.
Furit. I. Od. 15, 27. III. 29, 18. A. P. 472.
Furius. II. S. 5, 41.
Furni. I. 10, 86.
Furno. 6, 37.
Furnos. I. Epl. 11, 13.
Furor brevis. 2, 62.
civilis. IV. Od. 15, 17. 18.
cæcus. Ep. 7, 13.
minus argutos Poetas vexat. II. Epl. 2, 90.
nocturnus occurram. Ep. 5, 92.
Furore victa pietas. III. Od. 27, 35. 36.
Furorem minuit. I. 37, 12.
Furores puerorum & puellarum mille. II. S. 3, 325.
Furta latrociniis pares res. I. 3, 121. 122.
ligurit. II. 4, 79.
Furtim defoſſa terra. I. 1, 41.
ex collo carpſiſſe coronas. II. 3, 256.

faſtidia perrumpet. I. Epl. 10, 25.
humor in genas labitur. I. Od. 13, 6. 7.
relabor in præcepta Ariſtippi. I. Epl. 1, 18.
terris abdiderint. I. S. 8, 43.
Furtis. 4, 94. II. 3, 157.
Furtiva mutat ſtrigili. II. 7, 110.
Furtivæ lanæ faſciculum portes. I. Epl. 13, 13. 14.
Furtivis nudata coloribus carnicula. 3, 19. 20.
Furto jocoſo candere. I. Od. 10, 7. 8.
oves periere. I. Epl. 7, 86.
Furtum feci. 16, 46.
fecerit. I. S. 3, 94.
Furvæ regna Proſerpinæ. II. Od. 13, 21.
Furum aviumque maxima formido. I. S. 8, 3. 4.
Fuſce. I. Od. 22, 4.
Fuſcum jubemus ſalvere. I. Epl. 10, 1.
Fuſcus. I. S. 9, 61. 10, 83.
Hydaſpes. II. 8, 14.
Fuſidius. I. 2, 12.
Fuſius ebrius. II. 3, 60.
Fuſte coercens. I. 3, 134.
cum longo vigilet. II. 3, 222.
ſaligno lumbos dolat. I. 5, 22. 23.
Fuſtes reciſos ad arbitrium matris portare. III. Od. 6, 40. 41.
Fuſtibus pugnabant. I. S. 3, 101. 102.
Fuſtis formidine vertere modum. II. Epl. 1, 154.
Fuſum eſſet durius. II. S. 3, 22.
Fuſumne parum Latini ſanguinis. Ep. 7, 3. 4.
Futuo. I. S. 2, 129.
Futura. II. 8, 44.
Futurum. I. Od. 7, 29.
Futuri ſubjunctivi uſus.
juverint *pro* poſſint juvare. Ep. 2, 49.
paravero *pro* velim parare. 1, 32.
Futuri avidus. A.P. 172.
divina ſententia. *ibid.* 218. 219.
metuens in pace. II. S. 2, 110. 111.
non incauta formica. I. 1, 35.
temporis exitum nocte caliginoſa premit Deus. III. Od. 29, 29. 30.

mandare Decio. I. S. 6, 19. 20.
& præmia poſci. II. Epl. 1, 78.
ſilvis decutit. Ep. 11, 6.
Honores meros audiret alter ſermone alterius. II. Epl. 2, 88.
æternos laurus peperit. II. Od. 1, 15. 16.
dat ſæpe indignis. I. S. 6, 15. 16.
fortis contemnere. II. 7, 85. 86.
fundus cultus feret tibi. I. 5, 13.
incertos tranſmutat fortuna. III. Od. 29. 49. 51.
maturos largimur tibi. II. Epl. 1, 15.
mei nil ſine te profunt. I. Od. 26, 9. 10.
proximos illi occupavit. 12, 19. 20.
ſupervacuos ſepulcbri. II. 20, 23. 24.
Honori inſervit. A. P. 167.
Honoribus amplis auctos. I. S. 6, 11.
intermiſſis fulget. III. Od. 2, 18.
tergeminis tollere. I. 1, 8.
Honoris tantum accedit. A. P. 243.
Honorum muneribus æternet. IV. Od. 14, 2. 5.
ruris copia hic manabit. I. 17, 15. 16.
Honos floribus non ſemper idem (honor. *Bentl.*) II. 11, 9.
pure tranquillet. I. Epl. 18, 102.
ſermonum ſtet. A. P. 69.
virtutis primus. I. S. 6, 83.
Hora atrox flagrantis caniculæ. III. Od. 13, 9.
detur nobis. I. S. 4, 15.
diem rapit. IV. Od. 7, 8.
fugiens ſemel vexit. III. Od. 29, 48.
grata ſupervenit quæ non ſperabitur. I. Epl. 4, 14.
mihi porriget quod tibi negarit. II. Od. 16, 31. 32.
quota eſt. II. S. 6, 44.
tota abit. I. 5, 14.
Horâ compoſita ſuſurri repetantur ſub noctem. I. Od. 9, 19. 20.
ducentos verſus dictabat. I. S. 4, 9. 10.
quartâ vix exponimur. 5, 23.
Hora *pro tempore natali.* Horæ natalis pars violentior. II. Od. 17, 18. 19.
Hora *pro anni tempeſtate.* Sub verni temporis horâ. A. P. 302.
Horæ dubiæ ſpe fluitem pendulus. I. Epl. 18, 110.
momento. I. S. 1, 7. 8.
præſentis dona cape lætus. III. Od. 8, 27.
puncto mobilis. II. Epl. 2, 172.
Horam circiter octavam. I. 7, 47.
durare poſſunt. 1, 82.
idem tecum eſſe non potes. II. S. 7, 112.
in primam te ſomnus delectat. I. Epl. 17, 6. 7.
invidiæ. II. S. 6, 47. 48.
quamcunque Deus tibi fortunaverit ſume grata manu. I. Epl. 12, 22. 23.
vivendi recte prorogat. 2, 41.
in Horas aulæa premuntur. II. 1, 189.
in Horas mutaret clavum. II. S. 7. 10.
in Horas mutatur. A. P. 160.
in Horas nunquam homini ſatis cautum eſt. II. Od. 13, 13. 14.
Horati vatis. IV. 6, 44.
Horatius. I. Epl. 14, 5.
Horis inertibus vitæ oblivia ducere. II. S. 6, 61. 62.
Septembribus me dulces latebræ præſtant incolumem. I. Epl. 16, 15. 16.
variis temperat mundum. *Ubi hora pro anni tempeſtatibus ponuntur.* I. Od. 12, 15. 16.
Horna fruge lares placaris. III. 23, 3. 4.
in palea porrectus domus pater. II. S. 6, 88.
Horna vina dulci promens dolio. Ep. 2, 47.
Horrea quid profunt? II. Epl. 2, 177.
Horreis occulere quicquid inpiger Appulus arat. III. Od. 16, 26. 27.
Sulpitiis accubat. IV. 12, 18.
Horrenda Roma. III. 3, 44. 45.
Horrendam diluviem agris Auſidus minitatur. IV. 14, 25. 28.
rabiem. II. S. 3, 323.
Horrendas aſpectu fecere pallor. I. S. 8, 25. 26.
Horrendus Parthis juvenis. II. 5, 62.
Horrentis pilis agmina. 1, 13. 14.
Horreo parcis ceſſantem amphoram diripere. III. Od. 28, 7. 8.
proprio condidit. I. 1, 9.
Horres. II. S. 5, 9.
Horret aſperis capillis ut echinus marinus. Ep. 5, 27. 28.
divitis nutum. I. Epl. 18, 11.
& odit. *ibid.* 25.
iratum mare. Ep. 2, 6.
onus. I. Epl. 17, 39.
te aut negligit. 7, 63. 64.
Horribili flagello ſecbere. I. S. 3, 119.
malâ Rhœtum retorſiti. II. 19, 24.
Medo (horribilis. *Bentl.*) I. Od. 29, 4.
Horrida æquora vincunt nautæ. III. 24, 40. 41.
Germania. IV. 5, 26.
juventus brachiis. III. 4, 50.
Tænari ſedes. I. 34, 10. 11.
tempeſtas. Ep. 13, 1.
virga. I. Od. 24, 16.
Horridi Sylvani dumeta. III. 25, 22. 23.
Horridis fluctibus verbera latus. Ep. 10, 3.
Horridus. III. Od. 21, 10.
numerus Saturnius defluxit. II. Epl. 1, 157. 158.
Horruerim voces furiarum. I. S. 8, 45.
Hortaretur. 4, 107.
Horteri. II. Epl. 2, 35.
Hortatur. I. 1, 69.
Horti alieni cautes fregerit. I. S. 3, 116.
uſum invidet. I. Epl. 14, 41. 42.
Hortis in novis conſidere veſtra. I. S. 8, 7.
Horto. IV. Od. 11, 2.
irriguo nihil eſt elutius. II. S. 4, 16.
Hortos. 3, 24.
Hortus. 6, 2.
Horum. I. S. 1, 78. 3, 30. II. 3, 41. 63. 3, 102. 231. 6, 8. I. Epl. 14, 41. 17, 15.
Hos. I. Od. 12, 33. II. S. 2, 52. 8, 71. II. Epl. 1, 60. bis 61. A. P. 401.

lus portentum. I. Od.
il majus ipſo. 12, 17.
. 1, 13.
ıtum demas virtutibus
Epl. 20, 22.
:ſtæ non omne mare
. II. S. 6, 31.
petitor deſcendat in
n. III. Od. 1, 10. 11.
no. I. S. 6, 2.
notos. *ibid.* 24.
perire quærens. I. Od.
.
& lene requiro. I.
8.
I. Od. 4, 13.
Bentl. C. S. 16.
tus in aula. I. Epl. 1,
ut tangas. II. S. 7, 61.
tremit. I. Od. 23, 8.
Epl. 12, 28.
ulchris excubat. IV.
. S. 16.
. Od. 24, 30.
varior.
Bibuli conſulis. III.
, 9.
ieti. II. Epl. 2, 163.
gani. I. S. 6, 115.
divitiarum. I. Epl.
umenti. 7, 30.
pi. 6, 29.
ithi. II. S. 4, 29.
acis & belli. II. Od.
ronæ. III. 27, 30.
ri bimi. I. 19, 5.
naſi. I. Epl. 15, 34.
accuſativo.
i ciceris, nec longæ
II. S. 6, 84.
diverſa activè.
ırſæ cohortis. II. Od.
diverſa paſſivè.
illæ candidæ. Ep. 15,
nmitis uvæ. II. Od.
m Cæſaris. Ep. 9, 37.
n cari capitis. I. Od.
formido fuſtis. II. Epl. 1, 154.
mortis. 2, 207.
honor ſepulcri. II. Od. 20, 24.
metus aurarum & ſilvæ. I. 23, 4.
Deorum. 35, 27.
mortis. I. S. 4, 127.
ſitis argenti. I. Epl. 18, 23.
ſtudia athletarum. II. 1, 95.
timor Deorum. II. S. 3, 295.
Genitor Pelopis. I. Od. 28, 7.
produxerit uſus. II. Epl. 2, 119.
Genetricem occidit Oreſte. II. S. 3, 133.
Genium memorem brevis ævi floribus & vino piabant. II. Epl. 1, 143. 144.
mero curabis. III. Od. 17, 14. 15.
per Genium dexteramque Deosque Penates obſecro. I. Epl. 7, 94. 95.
Genius diurno vino placari cœpit. A. P. 209. 210.
ſcit, qui comes natale aſtrum temperat. II. Epl. 2, 187.
Gens Appula. II. S. 1, 38.
fortis jactata æquoribus Tuſcis. IV. Od. 4, 53. 54.
humana per vetitum nefas ruit. I. 3, 26.
priſca mortalium. Ep. 2, 2.
Gente de infima ſub Dio moreris. II. Od. 3, 22. 23.
fœcunda Meneni. II. S. 3, 287.
ſine Gente erit. 5, 15.
Gentes rapuit rapietque vis improviſa lethi. II. Od. 13, 19. 20.
te metuunt. I. 35, 10. 12.
terruit. 2, 5.
Genti Dardanæ moves funera. 15, 10. 11.
piæ ſecrevit littora. Ep. 16, 63.
Romulæ dare remque prolemque. C. S. 47.
Gentibus intulit ignem. I. Od. 3, 28. 29.
victis flumen additum. II. 9, 21. 22.
Gentis humanæ pater. I. 12, 49.
Romulæ cuſtos. IV. 5, 1. 2.
tuæ exitium. I. 15, 21. 22.
Genua dum virent obducta ſolvatur ſenectus fronte. Ep. 13, 4. 5.
Gennit ludus trepidum certamen. I. Epl. 19, 48.
parens Tyrrhenus. III. Od. 10, 12.
Genus Æaci. 19, 3.
audax Japeti. I. 3, 27.
clarum. I. S. 5, 54.
Danai. II. Od. 14, 18. 19.
demiſſum ab Ænea. II. S. 5, 62. 63.
diverſum confuſa camelo Panthera. II. Epl. 1, 193.
& formam regina pecunia donat. I. 6, 37.
& virtus. II. S. 5, 8.
fortuna non mutat. Ep. 4, 6.
hoc minime juvat. I. S. 4, 24.
nugas concredere vellet. II. 6, 43.
omne. I. 2, 2.
vitæ. 3, 60.
hominum colunt. II. Epl. 1, 7.
humanum. Ep. 5, 2.
jactas. I. Od. 14, 13.
ignotum. A. P. 275.
implacidum. IV. Od. 14, 10.
inquinavere. III. 6, 18.
neglectum. I. 2, 35.
nepotum. III. 17, 3. 4.
non eſt unum. II. S. 3, 301.
te reſtituet. IV. Od. 7, 23. 24.
Piſcium. I. 2, 9.
placem irritabile vatum. II. Epl. 2, 102.
Regium. II. Od. 4, 15.
ſuſpectum ſcribendi. I. S. 4, 65.
Tantali. II. Od. 18, 37. 38.
Valeri. I. S. 6, 12.
unum ſtultitiæ. II. 3, 53. 54.
Gerat capella diſtentius uber. I. 1, 110.
rem. I. Epl. 8, 13.
Gerentem bella. IV. Od. 4, 17. 18.
Gerere rem male inſani eſt. II. S. 3, 74.
rem bene. I. Epl. 8, 1.
res. 17, 33.
Geret prælia conjugibus loquenda (geritque. *Bentl.*) IV. Od. 4, 67. 68.
Geri digna intus. A. P. 183.
Geris jocos. III. Od. 22, 2.
te minorem Diis. 5, 5.
Germania fera. Ep. 16, 7.
horrida quos fœtus parturit incolumi Cæſare. IV. Od. 5, 26. 27.

Hyarbitam. I. Epl. 19, 15.
Hybrida. I. S. 7, 2.
Hydaſpes fabuloſus quæ loca lambit. I. Od. 22, 7. 8.
fuſcus. II. S. 8, 14.
Hydra firmior ſecto corpore. IV. Od. 4, 61.
Hydram diram contudit. II. Epl. 1, 10.
Hydropicus. I. 2, 34.
Hydrops ſibi indulgens dirus creſcit. II. Od. 2, 13.
Hylæum nimium mero nolis aptari citharæ modis. 12, 5. 6.
Hymettia mella. II. S. 2, 15.
Hymettiæ trabes præmunt columnas. II. Od. 18, 3. 4.
Hymetto mella deceduat. 6, 13. 14.
Hyberboreos campos. 20, 16.
Hyphen. Late tyrannus. III. 17, 9.
poſtgenitis clarus. 24, 3.
Hypſea cædor. I. S. 2, 91.
Hyrpine. II. Od. 11, 2.

I.

I *corripitur in penultima vocis græcæ.* Symphonia. A. P. 374.
I nunc. I. Epl. 6, 17. 7, 71. II. 2, 76.
I pete unguentum. III. Od. 14, 17.
I puer. I. S. 10, 92.
I quo te pedes & auræ rapiunt. III. Od. 11, 49.
I quo te virtus tua vocat, i pede fauſto. II. Epl. 2, 37.
I ſecundo omine. III. Od. 11, 50. 51.
Jacentem in hoſtem lenis. C. S. 51. 52.
regiam auſam viſere. I. Od. 37, 25.
Jacentes ſub pinu potamus. II. 11, 13. 14. 17.
Jaceo ad quartam. I. S. 6, 122.
Jacere inter ſericos pulvillos. Ep. 8, 15. 16.
libet ſub antiqua ilice. Ep. 2, 23.
Jacerer in cloacam. II. S. 3, 242.
Jaceret quodcunque inutile ſublegit. 8, 12.
Jacis hoc in me. I. 4, 80.
Jactantibus auſtris navem. 1, 6.
Jactantior eſt paulo. I. S. 3, 50.
Jactat omnis Roma te beatum. I. Epl. 16, 18.
palamque habet. I. S. 2, 85.
ſe ultorem Iliæ. I. Od. 2, 17. 18.
Jactata gens æquoribus Tuſcis. IV. Od. 4, 53. 54.
Jactatam navem udo littore religarat. I. 32, 7. 8.
Jactatur. II. S. 3. 121.
Jactatus inter pontes. 2, 32.
Jactaverit te Auſter validus in alto. I. Epl. 11, 15.
Jactes & nomen & genus inutile. I. Od. 14, 13.
Jactis molibus in altum. III. 1, 34.
Jaculamur ævo brevi. II. 16, 17.
Jaculator audax Enceladus. III. 4, 56.
Jaculatus ſacras arces dextera. I. 2, 3.
Jaculo trans finem expedito nobilis. 8, 12.
Jam. 2, 1. 15, 11. 4, 3. 5. 16. 8, 10. 9, 2. 25, 6. III. 3, 25. 6, 9. 23. 8, 23. 14, 11. 27, 71. *ex conjectura Bentl.* 29, 17. 21. IV. 1, 7. 30. 38. bis.
Jam jam. II. Od. 20, 9. Ep. 2, 68.
Jam nunc. 1, 17.
Jambeis trimetris accreſcere nomen juſſit. A. P. 252. 253.
Jambis criminoſis pones modum. I. Od. 16, 2. 3.
delectatur. II. Epl. 2, 59.
Jambo rabies Archilochum armavit. A. P. 79.
Jambos celeres. I. Od. 16, 24.
inceptos ad umbilicum adducere. Ep. 14, 7. 8.
oſtendi Latio. I. Epl. 19, 23. 24.
Jambus pes citus. A. P. 251. 252.
Jamdudum. III. Od. 29, 5. I. S. 9, 15. II. 7, 1. I. Epl. 5, 7.
Jampridem. I. Epl. 16, 18.
Jane audis libentius. II. S. 6, 20.
pater. I. Epl. 16, 59.
Janitor immanis aulæ. III. Od. 11, 15. 16.
Janua amat limen. I. 25. 3. 4.
frangatur. I. S. 2, 128.
patet. III. Od. 9, 20.
quo ſtrepitu remugiat. 10, 5. 6.
Janum ad medium res mea fracta eſt. II. S. 3, 18. 19.
cuſtodem pacis clauſtra cohibentia. II. Epl. 1. 255.
Quirini duellis vacuum claſit. IV. Od. 15, 8. 9.
videris liber ſpectare. I. Epl. 20, 1.
Janus ſummus. 1, 54.
Japeti audax genus. I. Od. 3, 27.
Japyga. 3, 4.
Japyx albus quid peccet. III. 17, 19. 20.
Jaſonem. Ep. 3, 12.
Ibam ſacra via. I. S. 9, 1.
Ibant. 6, 75.
Iber peritus me diſcet. II. Od. 20, 19. 20.
Iberi piſcis. II. S. 8, 46.
Iberia ferax venenorum. Ep. 5, 21. 22.
Iberiæ duræ tellus audit. IV. Od. 14, 50.
feræ bellum curet. 5, 28. 29.
Ibericis funibus peruſte latus. Ep. 4, 3.
Ibi. II. Od. 6, 22.
Ibici pauperis uxor. III. 15, 1.
Ibimus quocunque nos fortuna feret. I. 7, 25. 26.
quocunque præcedes. II. 17, 10. 11.
Ibis Liburnis. Ep. 1, 1.
rex. I. S. 3, 138.
ſub furcam. II. 7, 66.
Ibit eo, quo vis. II. Epl. 2, 40.
per obſtantes catervas juvenum. III. Od. 20, 5. 6.
Ibunt verba per non attentam aurem. II. S. 1, 19.
Icariis fluctibus luctantem Africum. I. Od. 1, 15.
Icari ſcopulis ſurdior. III. 7, 21.
Icaro Dædaleo ocior. II. 20, 13.
Icci. I. 29, 1.
Icta deſideriis fidelibus. IV. 5, 15.
pinus mordaci ferro. 6, 9. 10.
Ictibus crebris parcius feneſtras quatiunt. I. 25, 1. 2.
Icto capiti acceſſit fervor. II. S. 1, 24. 25.
Ictu arboris funeratus. III. Od. 8, 7. 8.
fulmineo potentius. 16, 10. 11.
Ictum levaſſet dextra. II. 17, 28. 29.
obliquum medicantis. III. 22, 5.
pollicis. IV. 6, 36.

[.Od.1,11.
burni. A.P.80.
I.S.2,95.
iit. Ep.13,11.
uxorem recuſat. I.S.

ppreſſus. II.S.3,145.
mi profeſſus turget.

enues. I.Od. 6,9.
metit Orcus. II.Epl.
179.
præmia laturus. II.

rberatæ vineæ. III.

is pater miſit terris.

. I.Epl.7,49.
contuderit. I. Epl.

ear eſuriens contin-
3,113.
quio. 5,93.
ing.
veniet. I.Epl. 4,14.
. III. Od.11,5.
urit. I. 19,7.
pl. 17,6.
Od. 11,23.
ibus Jovis. I. 32,13.

].
mpede. I.Od.33,14.
.23.24.
orandus. A.P. 223.
horum quemcun-
s forsumverit. I.Epl.
3.
ſolvitur hiems acrio
14.
nenta.I.Od.31,5.6.
1.2.
minis. I. 15,14.15.
pl. 20,3.
entis. IV.Od.2,29.
is vices. III.29,19.
/.6,21.
um facies. 13,21.22.
nenſus diſcors ſym-
P.374.
numerus. II.Epl 2,

gar. I.Epl.4,10.
his. IV.Od.7,5.
iluit. I.Epl.18,42.

major à me deberur illi. I.S.6,
88.
male ſarta nequiequam coit. I.
Epl.3,31.32.
nudis ſororibus junctæ. III.Od.
19,16.17.
præſtat fortunatum. I.Epl. 6,
49.
regum. A.P.404.
vivax. *ibid.* 69.
Gratiæ decentes Nymphis junctæ.
I.Od. 4,6.
in tuæ ſpem omne bellum mi-
litabitur. Ep.1,23.24.
ſegnes nodum ſolvere. III.Od.
21,22.
ſolutis zonis. I.30,5.6.
Gratior aura leniat. I.Epl. 10,15.
16.
it dies populo. IV.Od. 5,7.
occupat aurem humanam. II.
S.2,94.95.
Graviſſima lux oritur. I. 5,39.
Grato loco me dura tempora amo-
vere. II.Epl.2,46.
mulces carmine. III. Od. 11,
23.24.
ſub antro. I.5,3.
tempore fruaris raptim. II.Epl.
2,198.
Gratum Antium. I.Od.35,1.
eloquio. III.3,17.
juvat. II.S.6,13.
ſic Jovi. Ep.9,3.
Gratus Chœrilus. II.Epl.1,232.
233.
convivæ. II.S.2,118.
eram tibi. III.Od.9,1.
referatur inſigni Camœna. I.12,
39.
riſus. 9,22.
ſuperis & imis Deorum. 10,19.
20.
Gravat me officium. II. Epl. 1,
264.
Graverus terrenum equitem pro
indignatus. IV.Od.11,27.
Grave arretrum. A.P.66.
exemplum. IV. Od.11,26.
non eſt. II.S.8,4.
prælium. IV.Od.14,14.
Pyrrhæ ſeculum. I.2,5.6.
tempus. III.23,8.
virus. II.Epl.1,158.
Gravem æſtum. II. Od. 5,6.7.
militiam. I.18,5.
ſolem. II.S.4,23.
ſonum. A.P.348.349.
ſtomachum. I.Od.6,5.6.
terram. I.S.1,28.
Graves amicitias principum. II.
Od.1,3.4.
Camœnæ Steſichori. IV. 9,8.
contumeliæ. Ep.11,26.
curas. I.S.1,110.
haſtas. I.Od.15,16.17.
ictus excepit. IV.9,23.24.
iras. III.3,30.31.
officinas Cyclopum urit Vul-
canus. I.4,7.8.
Perſæ. 2,22.
ruinas. II.S.8,54.
Gravi ambitione. I.6,129.
amore perculſum. Ep.11,2.
corpori ſalubres malvæ. Ep.2,
57.58.
exitio ſtrenere. I.Od.16,17.18.
mœrore ad humum dedecit.
A.P.100.
pondere. Ep.4,17.18.
thyrſo mentemque. II. Od.19,8.
Gravibus inceptis. A.P.14.
Perſis. III. Od. 5,4.
Gravior ad aures veniret. A.P.
255.
Graviore caſu. II.Od.10,14.
Gravida. II.S.8,43.
pharetra ſagittis. I.Od.22,3.4.
Gravis Æſopus. II.Epl.1,82.
aſperitas. I. Epl.18,6.
Autumnus. II.S.6,19.
captis. IV Od.6,17.
hircus cubet in ſilis. Ep.12,5.
limus. II.S.4,80.
miles annis. I.1,4.5.
minus eſt Appia tardis. 5,6.
ſarcina. I.Epl.13,6.
terræ. 14,26.
vita. Ep.1,5.6.
Gravitate incolumi jocum retine-
vit. A.P.221.
minores. I.S.10,54.
vincere. II.Epl.1,59.
Gravius malum fama. I.S.2,59.
onus ſubiit dorſo. 9,21.
Grege agitato cervos jaculari. III.
Od.12,11.
contaminato turpium virorum
morbo. I.17,9.10.
cum languido. III.29,27.
de Epicuri porcum. I.Epl.4,
16.

indo-

Iliacos intra & extra muros peccatur. I. Epl. 2, 16.
Iliacum carmen. A. P. 129.
Iliæ matres unxere Hectorem homicidam. Ep. 17, 11. 12.
quid foret. IV. Od. 8, 22.
turmæ. C. S. 37. 38.
ultorem ſe jactat. I. Od. 2, 17. 18.
Ilice ex cava manant mella. Ep. 16, 47.
ſub antiqua jacere libet. Ep. 2, 23.
Ilicem. III. Od. 13, 14.
Ilices. 23, 10.
tremuntes Aquilo frangit. Ep. 10, 6. 7.
Ligna nutritus glande. II. S. 4, 40.
Ilio. I. Od. 10, 14. 15, 33. III. 19, 4. IV. 4, 53. Ep. 10, 13.
Ilion. III. Od. 3, 18. bis. 37. Ep. 14, 14.
Ilionam. II. S. 3, 61.
Ilios. IV. Od. 9, 18.
Ilithyia levis maturos partus aperire. C. S. 13. 14.
Illa. III. Od. 1, 14. 4, 49. Ep. 10, 17. 17, 63. I. S. 1, 2. 2, 91. II. 2, 29. 3, 316. 4, 12. 53. 7, 24. 63. 105. 8, 79.
Illabatur fractus orbis. III. Od. 3, 7.
Illacrimabilem Plutona. II. 14, 6. 7.
Illacrimabiles urgentur. IV. 9, 26. 27.
Illacrimare. II. S. 5, 103.
Illæ. I. 8, 47. I. Epl. 19, 41.
Illam. II. Od. 4, 17. III. 15, 11. I. S. 2, 120. 5, 70.
Illapſus truncus cerebro. II. Od. 17, 27.
Illaqueant munera duces. III. 16, 15. 16.
Illas. I. S. 2, 28.
Ille. I. Od. 12, 53. 24, 9. II. 6, 13. 21. 13, 1. 8. 17, 8. III. 5, 32. 6, 15. 7, 5. 9, 22. 21, 9. 29, 41. IV. 4, 40. 6, 9. 13. 8, 7. 9, 51. 13, 6. Ep. 2, 1. 9, 29. I. S. 1, 11. 28. 2, 20. 41. 55. 3, 4. 57. *Bentl.* 68. 4, 126. 6, 41. 9, 6. 12. 21. 41. *&c.*
Ille *omiſſum poſt* qui. III. Od. 1, 18.
Illecebris morandus. A. P. 223.
Illepide. II. Epl. 1, 77.
Illeverit chartis. I. S. 4, 36.
Illi *dat. ſing.* I. Od. 3, 9. 12, 19. 32, 9. II. 5, 14. III. 1, 13. 20, 8. Ep. 12, 9. I. S. 1, 63. 2, 90. 126. 3, 9. 28. 57. 5, 60. 64. 6, 49. 98. 9, 13. 53. 74. 10, 48. II. 5, 16. 6, 10. 7, 15. I. Epl. 6, 23. 17, 59. II. 2, 89. 152.
Illi *nom. plur.* I. S. 3, 108. 10, 16.
Illic. III. Od. 24, 17. IV. 1, 21. 25. Ep. 13, 17. 16, 49. I. S. 9, 48. II. 8, 2. I. Epl. 11, 8.
Illidere fragili dentem. II. S. 1, 77.
Illigata aratra juvencis pluribus. Ep. 1, 25. 26.
Illigatum Chimæræ triformi. I. Od. 27, 23. 24.
Illigaturum tauris juga. Ep. 3, 11.
Illinc *pro* ex eo loco. II. S. 3, 112.
Illinere oculis collyria nigra. I. 5, 30. 31.
Illinet nives bruma Albanis agris. I. Epl. 7, 10. 11.
Illis. II. Od. 13, 33. 15, 13. III. 11, 42. Ep. 9, 6. I. S. 1, 20. 37. 2, 11. 39. 4, 129. 139. 9, 2. II. 2, 36. 90. 3, 83. 4, 86. 5, 71. 8, 94. I. Epl. 11, 9. II. 1, 65.
Illiterati nervi nunc minus rigent. Ep. 8, 47.
Illitum aurum veſtibus. IV. Od. 9, 14.
Illius. IV. 13, 28. I. S. 3, 74. 10, 57. II. 2, 72. 3, 27. 5, 29. I. Epl. 15, 16. II. 2, 99.
Illius arcanum non ſcrutaberis. *Bentl.* I. Epl. 18, 37.
Illo. III. Od. 17, 5. I. S. 5, 77. II. 1, 73. 3, 290. 311.
Illorum. I. S. 3, 141. 4, 39.
Illos. 6, 80.
Illota toralia. II. 4, 84.
Illuc. IV. Od. 11, 9. I. S. 1, 108. 2, 23. 3, 38. II. 5, 11. I. Epl. 13, 11.
Illud. I. S. 2, 44. 60. 4, 64. 77. 99. II. 2, 54. 3, 150. 242. 5, 70. II. Epl. 1, 86. 242. 262.
Illudere rebus humanis gaudet fortuna. II. S. 8, 61. 62. 63.
Illudit variis partibus. 3, 51.
Illudo chartis ſi quid otii datur. I. 4, 138. 139.
Illum. I. Od. 1, 9. 12, 26. II. 1, 7. 13, (1. *Bentl.*) 5. III. 2, 6. 3, 33. IV. 3, 3. I. S. 1, 115. 3, 47. 7, 25. 9, 61. II. 2, 129. 131. 6, 12. I. Epl. 2, 51.
Illuſi pedes recuſant vitioſum ferre. II. S. 7, 108.
Illuſtrat Sol oras habitabiles. IV. 14, 5. 6.
Illuſtrem. II S. 6, 17.
Illuſus. 5, 26.
Illutos echinos. 8, 52.
Illyricis undis notus obruit. I. Od. 28, 22.
Ima petit. II. S. 4, 57.
ſummis mutare. I. Od. 34, 12. 13.
voce. I. S. 3, 7. 8.
Imagine. 4. 22.
cereæ. 8, 43.
hac ego compellar. I. Epl. 7, 34.
Imagines cereas movere. Ep. 17, 76.
triumphales ducunt funeſtum. Ep. 8, 11. 12.
Imagini vanæ ſanguis redeat *pro* cadaveri. I. Od. 24, 15.
in Imaginibus & titulis ſtuper. I. S. 6, 17.
Imago abludit. II. 3, 320.
jocoſa. I. Od. 12, 34.
ludit. III. 27, 40.
Vaticani montis. I. 20, 7. 8.
Imbecilla ætas. II. S. 2, 85. 86.
Imbecillus. 7, 39.
Imbelle Tarentum. I. Epl. 7, 45.
Imbellem columbam aquilæ feroces non progenerant. IV. Od. 4, 31. 32.
Imbelli cithara divides carmina. I. 15, 15.
Imbellis ac parum firmus. Ep. 1, 16.
juventæ. III. Od. 2, 15.
lyræ. I. 6, 10.
Imber decidit. I. Epl. 14, 29.
edax. III. Od. 30, 3.
Imberbes. II. Epl. 1, 85.
Imberbis juvenis. A. P. 161.
Imbre aſperſus. I. Epl. 11, 11. 12.
Imbres perpetuos parturit. I. Od. 7, 16. 17.
Imbres aluere amnem ſuper notas ripas. IV. 2, 5. 6.
bibant collectos. I. Epl. 15, 15.

I. Od. 6, 5. III. 20, 51. IV. 8, 9. Ep. 2, 11. 7, 10. 16, 35. 23. 40. 125. 131. Bentl.) 3, 54. 4, 100. I. 3, 45. bis. 320. 5, 43. I. Epl. 7, 21. II. P. 42. 363. 365. bis.

Ep. 2, 67. 5, 8. 83. 13, 7. I. S. 2, 69. 63. 137. 5, 65. 6, 9, 60. 10. 37. 82. II. 3, 71. 267. 268. 5, 70. 6, 5. 59. 77. I. Epl. 1, 55. 3, 6. 9. 10, 49. 19, 45. II. 39. 145. A. P. 330. donaberis. III. Od.

etuunt martiales lu-. I. 17, 9.
12, 6.
valis campus. I. 37,

A. P. 195.
. Epl. 2, 176.
8, 13.
eri. II. 3, 84. 91.
Od. 24, 62.
is manus fugient. IV.

arcus. I. Epl. 5, 13.
es litore adverso.
ronam capiti detra-10, 48. 49.
ndat. I. Od. 17, 27.
um canebat. 32, 10.
is. I. S. 3, 77.
ingenuus puer ne-l. 24, 54. 55.
t Cæcuba. II. 14,

et. II. S. 3, 151.
cum loculos. *ibid.*

tur. II. Od. 3, 20.
3, 122.
pavi regiam Attali.
, 5. 6.
i. II. S. 5, 100. 101.
ibare. *ibid.* 48.
umeris. *ibid.* 86.
32.
us supervenit. II.

Hæres de me judicet. II. Epl. 2, 191.
Hæret calceus in pede. I. S. 3, 32.
Hæret foribus invisis. II. 3, 261. 262.
Hæsit ulmo summâ piscium genus. I. Od. 2, 9.
Hagnæ. *Bentl.* I. S. 3, 40.
Halyattici regnum Mygdoniis campis continuem. III. Od 16, 41. 42.
Hamo præroso insidiatorem fugerit. II. S. 5, 25.
Hamum ad occultum piscis visus decurrere. I. Epl. 7, 74.
opertum metuit milvius. 16, 50. 51.
Hanc. I. S. 2, 121. 3, 91. 4, 23. 143. 6, 122. II. 3, 141. A. P. 11.
Harpyis rapacibus digna gula. II. S. 2, 40.
Harum. II. Od. 14, 22.
Has. Ep. 2, 61. I. S. 8, 20.
Hasdrubal devictus. IV. Od. 4, 38. 39.
Hasdrubale interemto. *ibid.* 72.
Hasta metuendus eques. III. 2, 4.
Hastas graves vitabis. I. 15, 16. 17.
Haud. Ep. 1, 32. I. S. 1, 35. 3, 20. 4, 77. 5, 8. 6, 99. 9, 27. 56. II. 1, 17. 39. 2, 46. 5, 18. 6, 115. 7, 77. I. Epl. 7, 40. 8, 4. II. 2, 128.
Haurire ex parvo. I. S. 1, 52.
plus laboris mali. 2, 78. 79.
vitæ beatæ præcepta. II. 4, 95.
Haurit aquam limo turbatam. I. 1, 59. 60.
Haustus Pyndarici fontis non expalluit. I. Epl. 3, 10.
Hebri Liparæi nitor. III. Od. 12, 6.
Hebro hiemis sodali (Euro. *Bentl.*) I. 25, 19. 20.
Hebrum prospiciens. III. 25. 10.
Hebrus purior ambiat. I. Epl. 16, 13.
vinctus nivali compede. 3, 3.
Hector ademtus. II. Od. 4, 10.
ferox. IV. 9, 21, 22.
Hectora Priamiden. I. S. 7, 12.
Hectorem homicidam. Ep. 17, 12.
Hectores opibus refringit pugnaces Achivos domus Priami. III. Od. 3, 26. 27. 28.
Hedera procera ilex astringitur. Ep. 15, 5.
virenti læta pubes gaudet. I. Od. 25, 17. 18.
Hederæ præmia doctarum frontium. 1, 29.
victricis præmia feres prima. I. Epl. 3, 25.
vis. IV. Od. 11, 4.
Hederis lascivis ambitiosior. I. 36, 20.
Helenæ fratres lucida sidera. 3, 2.
infamis vice offensus Castor. Ep. 17, 42.
Lacenæ. IV. Od. 9, 16.
Helenam. I. S. 3, 107.
Helenen hospitam traheret per freta. I. Od. 15, 1. 2.
Helicona virentem majore studio petant. II. Epl. 1, 218.
Helicone excludit sanos Poëtas. A. P. 296.
Heliconis in umbrosis oris. I. Od. 12, 5.
Heliodorus Græcorum longe doctissimus. I. S. 5, 2. 3.
Hellade percussa præcipitat Marius. II. 3, 278.
Hellebori multo maxima pars danda avaris. *ibid.* 82.
Helleboro morbum expulit. II. Epl. 2, 137.
Herba. Ep. 5, 67.
Lapathi amantis prata. 2, 57.
nihil proficiente curarier. II. Epl. 2, 150. 151.
niter lapillis. I. 10, 19.
non fieret levius vulnus. II. 2, 149. 150.
somnus in. I. 24, 35.
Herbæ non multæ prodigus locus. 7, 41. 42.
Herbas. I. S. 8, 49.
nocentes. *ibid.* 22.
quas Jolchus atque Iberis mistit. Ep. 5, 21. 22.
Herbis communibus cervus equum pellebat. I. Epl. 10, 34. 35.
& ustica vivis. 12, 8.
largis juvenescit. IV. Od. 2, 55.
in Albanis cresci victima. III. 23, 11. 12.

Hyarbitum. I. Epl. 19, 15.
Hybrida. I. S. 7, 2.
Hydaſpes fabuloſus quæ loca lambit. I. Od. 22, 7. 8.
fuſcus. II. S. 8, 14.
Hydra firmior ſecto corpore. IV. Od. 4, 61.
Hydram diram contudit. II. Epl. 1, 10.
Hydropicus. I. 2, 34.
Hydrops ſibi indulgens ditus creſcit. II. Od. 2, 13.
Hylæum nimium mero nolis aptari citharæ modis. 12, 5. 6.
Hymettia mella. II. S. 2, 15.
Hymettiæ trabes præmunt columnas. II. Od. 18, 3. 4.
Hymetto mella decedunt. 6, 13. 14.
Hyberboreos campos. 20, 16.
Hyphen. Late tyrannus. III. 17, 9.
poſtgenitis clarus. 24, 3.
Hypſea cædor. I. S. 2, 91.
Hyrpine. II. Od. 11, 2.

I.

I *corripitur in penultima vocis græcæ.* Symphonia. A. P. 374.
I nunc. I. Epl. 6, 17. 7, 71. II. 2, 76.
I pete unguentum. III. Od. 14, 17.
I puer. I. S. 10, 92.
I quo te pedes & auræ rapiunt. III. Od. 11, 49.
I quo te virtus tua vocat, i pede fauſto. II. Epl. 2, 37.
I ſecundo omine. III. Od. 11, 50. 51.
Jacentem in hoſtem lenis. C. S. 51. 52.
regiam auſam viſere. I. Od. 37, 25.
Jacentes ſub pinu potamus. II. 11, 13. 14. 17.
Jaceo ad quartam. I. S. 6, 122.
Jacere inter ſericos pulvillos. Ep. 8, 15. 16.
libet ſub antiqua ilice. Ep. 2, 23.
Jaceret in cloacam. II. S. 3, 242.
Jaceret quodcunque inutile ſublegit. 8, 12.
Jacis hoc in me. I. 4, 80.
Jactantibus auſtris navem. 1, 6.
Jactantior eſt paulo. I. S. 3, 50.
Jactat omnis Roma te beatum. I. Epl. 16, 18.
palamque habet. I. S. 2, 85.
ſe ultorem Iliæ. I. Od. 2, 17. 18.
Jactata gens æquoribus Tuſcis. IV. Od. 4, 53. 54.
Jactatam navem udo littore religarat. I. 32, 7. 8.
Jactatur. II. S. 3. 121.
Jactatus inter pontes. 2, 32.
Jactaverit te Auſter validus in alto. I. Epl. 11, 15.
Jactes & nomen & genus inutile. I. Od. 14, 13.
Jactis molibus in altum. III. 1, 34.
Jaculamur ævo brevi. II. 16, 17.
Jaculator audax Enceladus. III. 4, 56.
Jaculatus ſacras arces dextera. I. 2, 3.
Jaculo trans finem expedito nobilis. 8, 12.
Jam. 2, 1. 15, 11. 4, 3. 5. 16. 8, 10. 9, 2. 25, 6. III. 3, 25. 6, 9. 23. 8, 23. 14, 11. 27, 71. *ex conjecturâ Bentl.* 29, 17. 21. IV. 2, 7. 30. 38. bis.
Jam jam. II. Od. 20, 9. Ep. 2, 68.
Jam nunc. 1, 17.
Jambeis trimetris accreſcere nomen juſſit. A. P. 252. 253.
Jambis criminoſis pones modum. I. Od. 16, 2. 3.
delectatur. II. Epl. 2, 59.
Jambo rabies Archilochum armavit. A. P. 79.
Jambos celeres. I. Od. 16, 24.
inceptos ad umbilicum adducere. Ep. 14, 7. 8.
oſtendi Latio. I. Epl. 19, 23. 24.
Jambus pes citus. A. P. 251. 252.
Jamdudum. III. Od. 29, 5. I. S. 9, 15. II. 7, 1. I. Epl. 5, 7.
Jampridem. I. Epl. 16, 18.
Jane audis libentius. II. S. 6, 20.
pater. I. Epl. 16, 59.
Janitor immanis aulæ. III. Od. 11, 15. 16.
Janua amat limen. I. 25. 3. 4.
frangatur. I. S. 2, 128.
patet. III. Od. 9, 20.
quo ſtrepitu remugiat. 10, 5. 6.
Janum ad medium res mea fracta eſt. II. S. 3, 18. 19.
cuſtodem pacis clauſtra cohibentis. II. Epl. 1. 255.
Quirini duellis vacuum claſit. IV. Od. 15, 8. 9.
videris liber ſpectare. I. Epl. 20, 1.
Janus ſummus. 1, 54.
Japeti audax genus. I. Od. 3, 27.
Japyga. 3, 4.
Japyx albus quid peccet. III. 27, 19. 20.
Jaſonem. Ep. 3, 12.
Ibam ſacra via. I. S. 9, 1.
Ibant. 6, 75.
Iber peritus me diſcet. II. Od. 20, 19. 20.
Iberi piſcis. II. S. 8, 46.
Iberia ferax venenorum. Ep. 5, 21. 22.
Iberiæ duræ tellus audit. IV. Od. 14, 50.
feræ bellum curet. 5, 28. 29.
Ibericis funibus peruſte latus. Ep. 4, 3.
Ibi. II. Od. 6, 22.
Ibici pauperis uxor. III. 15, 1.
Ibimus quocunque nos fortuna feret. I. 7, 25. 26.
quocunque præcedes. II. 17, 10. 11.
Ibis Liburnis. Ep. 1, 1.
rex. I. S. 3, 138.
ſub furcam. II. 7, 66.
Ibit eo, quo vis. II. Epl. 2, 40.
per obſtantes catervas juvenum. III. Od. 20, 5. 6.
Ibunt verba per non attentam aurem. II. S. 1, 19.
Icariis fluctibus luctantem Africum. I. Od. 1, 15.
Icari ſcopulis ſurdior. III. 7, 21.
Icaro Dædaleo ocior. II. 20, 13.
Icci. I. 29, 1.
Icta deſideriis fidelibus. IV. 5, 15.
pinus mordaci ferro. 6, 9. 10.
Ictibus crebris parcius fenestræ quatiunt. I. 25, 1. 2.
Icto capiti acceſſit fervor. II. S. 1, 24. 25.
Ictu arboris funeratus. III. Od. 8, 7. 8.
fulmineo potentius. 16, 10. 11.
Ictum levaſſet dextra. II. 17, 28. 29.
obliquum medicantis. III. 22, 5.
pollicis. IV. 6, 36.

rima. I. Epl. 7, 13.
6, 33. IV. 10, 8. Ep.
2, 11. 4, 56. 5, 55.
8, 36. 9, 50. II. 2,
1, 250. 6, 3. 38. 8,
I. Epl. 1, 27. 6, 9.
II. 1, 186. 214. A. P.
9.
109. 3, 70.
victor. III. Od. 14,
magiſter. 6, 31.
oſtis. 8, 21.
aciem verterit. IV.
es. II. 9, 1.
as audit. I. S. 3, 88.
ccare monet. III.
20.
ribus. II. 12, 9. 10.
. II. 8, 13. III. 5,
0, 19. 14, 27. IV.
Ep. 2, 52. 3, 5.
. bis. 5, 7. 101. 9,
S. 1, 13, 56. 78. 2,
81. 90. 97. 3, 1. 4.
3. 115. 4, 9. 24. 65.
105. 124. 129. 134.
. 5, 5. 6, 8. 41. 44.
10. 7, 10. 35. 8,
. bis. 46. 60. 68.
51. 2, 7. 24. 69.
. 88. 89. 98. 132.
. 155. 170. *Bentl.*
. 321. 4, 7. 20. 49.
66. 73. 6, 1. 32.
3. 8, 25. 31. 32.
1, 11. 3, 6. *Bentl.*
5, 31. 48. bis. 8,
. 17, 19. 45. 18,
0, 17. II. 1, 18.
10. 125. 182. 2,
A. P. 20. 45. bis.
bis. 468.
S. 9, 8. 10, 17.
0, 7. I. S. 9, 57.
6, 37. 7, 21. I.
. 16, 33. II. 1,
d. 7, 17.
pectus. 1, 28.
lupos non me-
9.
ui frons turgida
. 13, 3. 4.

Hœdo immolare. I. Od. 4, 11. 12.
Hœdus ereptus lupo. Ep. 2, 60.
tener cadit pleno anno. III. Od. 18, 5.
Homereum ſi reponis Achillem. *Bentl.* A. P. 120.
Homero magno. I. S. 10, 52.
Homerus alter. II. Epl. 1, 50.
bonus quandoque dormitat. A. P. 359.
inſignis. *ibid.* 401.
Maronius. IV. Od. 9, 5. 6.
monſtravit quo numero res geſtæ regum ſcribi poſſent. A. P. 73. 74.
vinoſus. I. Epl. 19, 6.
Homicidam Hectorem. Ep. 17, 12.
Hominem. IV. Od. 8, 8. I. S. 9, 47.
abſolves. II. S. 3, 279.
erigit. *ibid.* 150.
non occidi. I. Epl. 16, 48.
Homines. II. S. 6, 74. 92. A. P. 373.
inſtituunt operum vitæque primos labores. II. S. 6, 21. 22.
regnum tibi permittant. I. 3, 123. 124.
ſilveſtris cædibus & fœdo victu Orpheus deterruit. A. P. 391. 392.
ut jugulent latrones de nocte ſurgunt (hominem. *Bentl.*) I. Epl. 2, 32.
Homini. I. Od. 3, 35. I. S. 3, 9. II. 2, 72.
non cuivis Corinthum adire contingit. I. Epl. 17, 36.
nunquam ſatis in horas cautum eſt. II. Od. 13, 13. 14.
Hominis nomen ede. II. S. 4, 10.
opes imploravit. I. Epl. 10, 36.
vultum habitumque adde. II. S. 4, 91. 92.
Hominum recentium cultus vace formaſti. I. Od. 10, 2. 3.
genus dum colunt terras. II. Epl. 1, 7.
horum. I. S. 3, 30.
mores inſpexit. I. Epl. 2, 20.
vidit. A. P. 142.
pars falſo cupidine decepta. I. S. 1, 61.
geſtit conducere publica. I. Epl. 1. 77.
morbo eodem jactatur. II. S. 3, 121.
pars vitiis gaudet. II. S. 7, 6.
regio. I. Epl. 15, 2.
res. I. Od. 12, 14.
riſus captat. I. S. 4, 83.
tot imperiis minor. II. 7, 75. 76.
Homo durus. I. 7, 6.
factus ad unguem. 5, 32. 33.
fiet jam. A. P. 468. 469.
inſanit. II. S. 7, 17.
multum demiſſius. I. 3, 57.
notus. 2, 31.
quis hic? 6, 29.
Honeſta legentis Neronis. I. Epl. 9, 4.
Honeſta ſoror. II. S. 3, 58.
Honeſtæ clientes. II. Od. 18, 8.
Honeſtæ pallæ repertor. A. P. 278.
Honeſtas per domos jocus ire cœpit. II. Epl. 1, 149. 150.
Honeſte. II. S. 7, 12. II. Epl. 1, 83.
Honeſti. I. S. 2, 84.
cenſoris animum ſumet. II. Epl. 2, 110.
Honeſtis donis ornatur. 2, 82.
rebus intendes animum. I. 2, 36.
Honeſto turpis conſuſus. A. P. 213.
Honeſtus *pro* honeſtatus. I. S. 6, 96.
Honeſtum nomen virtus poſuit errori. 3, 42.
prætulit judex utili. IV. Od. 9, 41.
ſcorto poſtponet. I. Epl. 18, 34.
ſecernis turpi. I. S. 6, 63.
Honor falſus juvat. I. Epl. 16, 39.
idem adeſt. II. S. 2, 28.
notus relapſus in vultus. Ep. 17, 18.
priſcus redire audet. C. S. 57. 58.
venit carminibus. A. P. 400. 401.
Honoratum Achillem. *ibid.* 120.
Honoratus. I. Epl. 1, 107.
Honore indigna ferentur. II. Epl. 2, 112.
minores. 1, 183.
in Honore ſunt. A. P. 71.
in Honorem Junonis plurimus. I. Od. 7, 8.
Honorem addidum ſtellis. II. 19, 13. 14.
des hujus nominis. I. S. 4, 44.
jure mihi quivis invideat. 6, 49. 50.

Iliacos intra & extra muros peccatur. I. Epl. 2, 16.
Iliacum carmen. A. P. 129.
Iliæ matres unxere Hectorem homicidam. Ep. 17, 11. 12.
quid forer. IV. Od. 8, 22.
turmæ. C. S. 37. 38.
ultorem se jactat. I. Od. 2, 17. 18.
Ilice ex cava manant mella. Ep. 16, 47.
sub antiqua jacere libet. Ep. 2, 23.
Ilicem. III. Od. 13, 14.
Ilices. 23, 10.
trementes Aquilo frangit. Ep. 10, 6. 7.
Ligna nutritus glande. II. S. 4, 40.
Ilio. I. Od. 10, 14. 15, 33. III. 19, 4. IV. 4, 53. Ep. 10, 13.
Ilion. III. Od. 3, 18. bis. 37. Ep. 14, 14.
Ilionam. II. S. 3, 61.
Ilios. IV. Od. 9, 18.
Ilithyia levis maturos partus aperire. C. S. 13. 14.
Illa. III. Od. 1, 14. 4, 49. Ep. 10, 17. 17, 63. I. S. 1, 2. 2, 91. II. 2, 29. 3, 316. 4, 12. 53. 7, 24. 63. 105. 8, 79.
Illabatur fractus orbis. III. Od. 3, 7.
Illacrimabilem Plutona. II. 14, 6. 7.
Illacrimabiles urgentur. IV. 9, 26. 27.
Illacrimare. II. S. 5, 103.
Illæ. I. 8, 47. I. Epl. 19, 41.
Illam. II. Od. 4, 17. III. 15, 11. I. S. 2, 120. 5, 70.
Illapsus truncus cerebro. II. Od. 17, 27.
Illaqueant munera duces. III. 16, 15. 16.
Illas. I. S. 2, 28.
Ille. I. Od. 12, 53. 24, 9. II. 6, 13. 21. 13, 1. 8. 17, 8. III. 5, 32. 6, 15. 7, 5. 9, 22. 21, 9. 29, 41. IV. 4, 40. 6, 9. 13. 8, 7. 9, 51. 13, 6. Ep. 2, 1. 9, 29. I. S. 1, 11. 28. 2, 20. 41. 55. 3, 4. 57. *Bentl.* 68. 4, 126. 6, 41. 9, 6. 12. 21. 41. *&c.*
Ille *emissum post* qui. III. Od. 1, 18.
Illecebris morandus. A. P. 223.
Illepide. II. Epl. 1, 77.
Illeverit chartis. I. S. 4, 36.
Illi *dat. sing.* I. Od. 3, 9. 12, 19. 32, 9. II. 5, 14. III. 1, 13. 20, 8. Ep. 12, 9. I. S. 1, 63. 2, 90. 126. 3, 9. 28. 57. 5, 60. 64. 6, 49. 98. 9, 13. 53. 74. 10, 48. II. 5, 16. 6, 10. 7, 15. I. Epl. 6, 23. 17, 59. II. 2, 89. 152.
Illi *nom. plur.* I. S. 3, 108. 10, 16.
Illic. III. Od. 24, 17. IV. 1, 21. 25. Ep. 13, 17. 16, 49. I. S. 9, 48. II. 8, 2. I. Epl. 11, 8.
Illidere fragili dentem. II. S. 1, 77.
Illigata aratra juvencis pluribus. Ep. 1, 25. 26.
Illigatum Chimæræ trifomi. I. Od. 27, 23. 24.
Illigaturum tauris juga. Ep. 3, 11.
Illinc *pro* ex eo loco. II. S. 3, 112.
Illinere oculis collyria nigra. I. 5, 30. 31.
Illinet nives bruma Albanis agris. I. Epl. 7, 10. 11.
Illis. II. Od. 13, 33. 15, 13. III. 11, 42. Ep. 9, 6. I. S. 1, 20. 37. 2, 11. 39. 4, 129. 139. 9, 2. II. 2, 36. 90. 3, 83. 4, 86. 5, 71. 8, 94. I. Epl. 11, 9. II. 1, 65.
Illitersi nervi num minus rigent. Ep. 8, 17.
Illitum aurum vestibus. IV. Od. 9, 14.
Illius. IV. 13, 28. I. S. 3, 74. 10, 57. II. 2, 72. 3, 27. 5, 29. I. Epl. 15, 16. II. 2, 99.
Illius arcanum non scrutaberis. *Bentl.* I. Epl. 18, 37.
Illo. III. Od. 17, 5. I. S. 5, 77. II. 1, 73. 3, 290. 311.
Illorum. I. S. 3, 141. 4, 39.
Illos. 6, 80.
Illota toralia. II. 4, 84.
Illuc. IV. Od. 11, 9. I. S. 1, 108. 2, 23. 3, 38. II. 5, 11. I. Epl. 13, 11.
Illud. I. S. 2, 44. 60. 4, 64. 77. 99. II. 2, 54. 3, 150. 242. 5, 70. II. Epl. 1, 86. 242. 262.
Illudere rebus humanis gaudet fortuna. II. S. 8, 61. 62. 63.
Illudit variis partibus. 3, 51.
Illudo chartis si quid otii datur. I. 4, 138. 139.
Illum. I. Od. 1, 9. 12, 26. II. 1, 7. 13, (1. *Bentl.*) 5. III. 2, 6. 3, 33. IV. 3, 3. I. S. 1, 115. 3, 47. 7, 25. 9, 61. II. 2, 129. 131. 6, 12. I. Epl. 2, 51.
Illusi pedes recusant vitiosum ferre. II. S. 7, 108.
Illustrat Sol oras habitabiles. IV. 14, 5. 6.
Illustrem. II S. 6, 17.
Illusus. 5, 26.
Illutos echinos. 8, 52.
Illyricis undis notus obruit. I. Od. 28, 22.
Ima petit. II. S. 4, 57.
summis mutare. I. Od. 34, 12. 13.
voce. I. S. 3, 7. 8.
Imagine. 4. 22.
cerea. 8, 43.
hac ego compellar. I. Epl. 7, 34.
Imagines cereas movere. Ep. 17, 76.
triumphales ducunt funus tuum. Ep. 8, 11. 12.
Imagini vanæ sanguis redeat *pro* cadaveri. I. Od. 24, 15.
in Imaginibus & tabulis stupet. I. S. 6, 17.
Imago abludit. II. 3, 320.
jocosa. I. Od. 12, 34.
ludit. III. 27, 40.
Vaticani montis. I. 20, 7. 8.
Imbecilla ætas. II. S. 2, 85. 86.
Imbecillus. 7, 39.
Imbelle Tarentum. I. Epl. 7, 45.
Imbellem columbam aquilæ ferèces non progenerant. IV. Od. 4, 31. 32.
Imbelli cithara divides carmina. I. 15, 15.
Imbellis ac parum firmus. Ep. 1, 16.
juventæ. III. Od. 2, 15.
lyræ. I. 6, 10.
Imber dejicit. I. Epl. 14, 29.
edax. III. Od. 30, 3.
Imberbes. II. Epl. 1, 85.
Imberbis juvenis. A. P. 161.
Imbre aspersus. I. Epl. 11, 11.
Imbres perpetuos parturit. I. Od. 7, 16. 17.
Imbres aluere amnem super notas ripas. IV. 2, 5. 6.
bibant collectos. I. Epl. 15, 15.

S. 2,118. 4,10. I. Epl. A.P. 313.
II. Epl. 2, 132.
I. 7, 14.
Lacænæ. III. Od. 3,
. S. 5, 71.
. II. 6, 107.
lveniens. 2, 90. 91.
is te oppreſſerit. 4, 17.
81.
llicitæ nuntius. III.
ctus. Ep. 17, 49.
umbram. II. Od. 3,
elenem. I. 15, 2.
hoſpites. *Bentl.*) III.
nerentes. Ep. 6, 1.
I. Od. 5, 22.
eros Britannos viſam.
mum ſolveret. II. S.
dico me excepit. I.
Od. 13, 8.
l. 10, 37. 15, 29.
)d. 7, 13.
)s oſtendere civibus.
33.
umimus plagis. II.
I. Od. 2, 39. 40.
rrebat. I. S. 3, 10.
n lenis. C. S. 51. 52.
noſtem demiſit vi-
petus. IV. Od. 4, 9.
II. Epl. 2, 28. 29.
ta levior veniet. I.
6.
enares averſos mol-
. 23, 18. 19.
dis ſe credidit. 5, 33.
ibus. 2, 6.
auferet. I. S. 9, 31.
m. I. Od. 16, 21.
uros iram atque mu-
. Ep. 5, 53. 54.
I. Epl. 18, 62.
ium puppes. Ep. 9,
, 37.
14.
verus. III. Od. 9, 21.
victus terra marique. Ep. 9, 27.
Hoſtium. I. Od. 6, 1.
Huc. II. 3, 13. III. 1, 34. 6, 6. IV. 11, 9. Ep. 4, 9. bis. 6, 3. 9, 33. 16, 57. 59. I. S. 2, 34. 83. 5, 12. 27. 8, 8. II. 2, 128. 3, 5. 80. A. P. 462.
Huic. I. S. 2, 68. 80. 107. 3, 16. II. 1, 79. *alii legunt* hinc. 3, 23. 31. 56. 62. 215. 217. 5, 107. I. Epl. 18, 5. II. 2, 89. *Bentl.*
Hujus. I. S. 6, 89.
Humana divinaque. H. 3, 95.
natura. A. P. 353. I. S. 1, 75.
Humana exta coquat Atreus. A. P. 186.
Humanam aurem gratior carmine occupat. II. S. 2, 94. 95.
vicem convertere. Ep. 5, 88.
Humane *pro* modo rerum humanarum. II. Epl. 2, 70.
Humani vultus *pro* mutabiles. A. P. 102.
Humanis rebus gaudes illudere. II. S. 8, 62. 63.
Humanos animos verſant carminibus atque venenis. I. 8, 19. 20.
in uſus cogere. III. Od. 3, 51.
Humanum genus quiſquis in cœlo regis. Ep. 5, 1. 2.
Humaſſe. H. S. 3, 187.
Humeri quid valeant, quid ferre recuſent. A. P. 39. 40.
Humeris denſum vulgus bibit aure. II. Od. 13, 32.
Herculis inarſit munus. Ep. 3, 17. 18.
involitant comæ. IV. Od. 10, 3.
nudis. II. S. 5, 86.
oppoſitis turba extrahe. *ibid.* 94. 95.
poſiturus arcum. III. Od. 4, 60.
ſoleat victor portare. I. S. 5, 90.
vectabor. Ep. 17, 74.
Humero albo nitens. II. Od. 5, 18.
onuſto vehas panis reticulum. I. S. 1, 47. 48.
Humeros candentes nube. I. Od. 2, 31.
candidos rixæ turparunt. 13, 9. 10. 11.
unctos lavit in Tyberinis undis. III. 12, 7.
per Humeros naſcuntur leves plumæ. II. Od. 20, 11. 12.
Humerum inſignem pharetra. I. 21, 11. 12.
odoratis capillis ſparſum. III. 20, 14.
Humeſcit poculis modicis lætius. II. S. 6, 70.
Humi ſerpit. A. P. 28.
victor ſtravit. IV. Od. 14, 32.
vultum poſuiſſe. III. 5, 44.
Humida creta jam manet. Ep. 12, 10.
veſtimenta. I. Od. 5, 14. 16.
Humiles domus ſomnus agreſtium non faſtidit. III. 1, 21. 22. 23.
Humilem agnam feriemus. II. 17, 32.
pennis deciſis dimiſere. II. Epl. 2, 49. 50.
Humili modo loquar. III. Od. 25, 17. 18.
ſermone. A. P. 229.
ex Humili potens. III. Od. 30, 12.
Humilis Ferenti arvum. 4, 15. 16.
non Humilis mulier. I. 37, 32.
Humo affigit particulam divinæ auræ (adfigit. *Bentl.*) II. S. 2, 79.
Humor ſartim labitur in genas. I. Od. 13, 6. 7.
ſaxis agitatus defluit. I. 12, 29.
Humum ligonibus exhauriebat. Ep. 5, 30. 31.
quatient candido pede. IV. Od. 1, 27. 28.
ſignat pede certo. A. P. 158. 159.
udam virtus fugiente penna ſpernit. III. Od. 2, 23. 24.
vitat. A. P. 230.
ad Humum deducit mœrore gravi. *ibid.* 116.
per Humum repentes. II. Epl. 1, 251.
Humus alta viperis inumeſcit. Ep. 16, 52.
Hunc. I. Od. 1, 7. 12, 26. 41. 26, 10. 11. 32, 2. III. 3, 54. Ep. 1, 9. 9, 17. 15, 10. I. S. 1, 99. *etc.*
Hunc atque hunc ſuperare laboret. I. S. 1, 112.
Hunccine. 9, 72.
Hyadas triſtem non timuit. I. Od. 3, 14.

Impensis cœnarum venor plebis suffragia. I. Epl. 19, 37.
Impenso soliti coëmtas luscinias prandere. II. S. 3, 245.
Imperas quod te Diis minorem geris. III. Od. 6, 5.
Imperat aut servit. I. Epl. 10, 47.
nisi paret. 2, 62. 63.
Imperet. C. S. 51.
hoc natura potens. II. S. 2, 51.
Imperfectum pro plusquam perfecto.
crederet *pro* credidisset. I. S. 6, 80.
ferrem *pro* tulissem. III. Od. 14, 27.
posset, haberet *pro* potuisset, habuisset. I. Epl. 17, 50.
Imperi porrecta majestas. IV. Od. 15, 14. 15.
ruentis. I. 2, 25. 26.
Imperiis lenibus amici potentis cede. I. Epl. 18, 44. 45.
mollibus flectere. IV. Od. 1, 6. 7.
peractis decus arrogavit. 14, 39. 40.
tot tantisque minor. II. S. 7, 75. 76.
Imperio adjectis Britannis. III. Od. 5, 3. 4.
æquo mortales regit turmas. 4, 47. 48.
Africæ fulgentem. 16, 31.
funus parabat. I. 37, 8.
Imperiosa Proserpina crahit. II. S. 5, 110.
Imperiosius æquor. I. Od. 14, 8. 9.
sibi. II. S. 7, 83.
Imperitare equis. I. Od. 15, 25.
Imperitarint legionibus magnis (imperitarent. *Bentl.*) I. S. 6, 4.
Imperitas mihi. II. 7, 81.
Imperito rem æquam. 3, 188. 189.
Imperium Cæsaris accepit Phraates. I. Epl. 12, 27. 28.
fer. 5, 6.
frangat. I. Od. 35, 16.
Jovis est in ipsos reges. III. 1, 6.
sibi curæ fore promittit. I. S. 6, 34. 35.
Impermissa gaudia raptim domat. III. Od. 6, 27. 28.
Imperor idoneus. I. Epl. 5, 21.
Imperti candidus. 6, 68.
Impetrat pacem. II. 1, 137.
Impetrato reditu. IV. Od. 2, 42. 43.
Impetu fasto diruit agmina ferrata. 14, 29, 30.
Impetus in quem continuo fiat. I. S. 2, 117. 118.
non auspicatos contudit. III. Od. 6, 10.
sævus Arcturi cadentis. 1, 27. 28.
vividus hostem demisit in ovilia. IV. 4, 9. 10.
Impexa porrigine fœdum caput. II. S. 3, 125. 126.
Impia æras. Ep. 16, 9.
cervice super pendet districtus ensis. III. Od. 1, 17. 18.
cohors gigantum. II. 19, 22.
manu fregerit guttur parentis. Ep. 3, 2. 3.
prælia. II. Od. 1, 30.
Thracum pectora mollire. Ep. 5, 13. 14.
turba vici Tusci. II. S. 3, 228.
Impiæ Carthaginis incendia. IV. Od. 8, 17.
Danaides. III. 11, 30. 31.
dominæ tectum relinquunt. II. 8, 19.
rates. I. 3, 23. 24.
Impiam in ratem Ajacis iram vertit. Ep. 10, 14.
Impias cædes tollere. III. Od. 24, 25. 26.
lenire verbis mollibus. Ep. 5, 84.
Impiger Achilles. A. P. 121.
equus. IV. Od. 3, 4.
Hercules. 8, 30.
Mercator. I. Epl. 1, 45.
turmas hostium vexare. IV. Od. 14, 23. 24.
Impingas clitellas ferus. I. Epl. 13, 8.
Impio Saturno. II. Od. 17, 22. 23.
tumultu. IV. 4, 46. 47.
Impios ducat omen parræ. III. 27, 1. 2.
Titanas. 4, 42. 43.
Implacidum genus. IV. 14, 10.
Implent nascentes lunæ conchylia. II. S. 4, 30.
Implere Græcorum catervas. I. 10, 35.
Impleris urbem meo nomine. Ep. 17, 59.
Implet falsis terroribus. II. Epl. 1, 212.
Impleviſſe Decembres undenos quater. I. 20, 27.
Implicata crines brevibus viperis. Ep. 5, 15. 16.
Implicitum litibus eripere. A. P. 423. 424.
Implorat cœlestes aquas. II. Epl. 1, 135.
Imploravit opes hominis. I. 10, 36.
Implumibus pullis assideas avis. Ep. 1, 19.
Imponens vocabula cognata. II. S. 3, 280.
Importes odium libellis. I. Epl. 13, 4. 5.
Importuna egenti fitis. 18, 23.
pauperies. III. Od. 16, 37.
Importunas volucres. I. S. 8, 6.
Importunus. III. Od. 13, 9. II. Epl. 2, 185.
Importunus laudari amat. II. S. 5, 26.
Importunus curule ebur eripiet. I. Epl. 6, 53. 54.
Imposita vindicta. II. S. 7, 76. 77.
Impositam Ærnam peredit celer ignis. III. Od. 4, 75. 76.
ilicem cavis saxis. 13, 14. 15.
Impositas arces Alpibus tremendis. IV. 14, 11. 12.
arces montibus. II Epl. 1, 252. 253.
Impositum Anxur saxis late candentibus. I. S. 5, 26.
Impositura fors in æternum exitium. II. Od. 3, 27. 28.
Impositus mannis. I Epl. 17, 77.
Impositere mihi cognomen. II. S. 3, 26.
Imposuisse Pelion Olympo. III. Od. 4, 52.
Impotens aquilo. 30, 3.
cesserat tellure. II. 1, 26. 27.
quodlibet sperare. I. 37, 10.
Impotentia nullius astri æstuosa torret gregem *pro* nimis vehemens potentia. Ep. 16, 61. 62.
Impransi mecum disquirite. II. S. 2, 7.
Impransi magistri voce correptus. 3, 257.
Impransus non dignosceret civem hoste. I. Epl. 15, 29.

s excludet lauros. II.
o.
epit pro conjugibus
IV. 9, 23. 24. 25.
A. P. 253.
4. 64. 4, 73. 5, 102.
32. 4, 8. I. Epl. 1,
12. 64. A. P. 386.
II. Od. 10, 15. 16.
. I. 15, 1. 2.
4, 45. I. Epl. 2, 29.
P. 265.
II. Od. 10, 16. 22.
7. III. 12, 10. C. S.
, 3. 65. II. 2, 28. 3,
23. 111. I. Epl. 15,
34. 36. 18, 69. II.
2, 104, 192. 200.

I. S. 3, 115. II. 3,
l. 2, 14. A. P. 241,
67.
19, 26.
69. I. S. 6, 75.
gens. IV. Od. 9, 19.

perit. II. S. 2, 118.
A. P. 334.
r torrere. IV. Od.

uilibet. II. Epl. 2,

rivo dare. I. 16, 12.
ire. 5, 21.
III. Od. 26, 1.
9, 26. 27.
4.
ris. II. S. 8, 88.
5, 37.
umet. I. Od. 13, 4.
I. S. 9, 66.
æris torrere. IV.

, 77.
a tuum. I. Epl. 18,

. Od. 29, 15.
ab ore rapax offa.

II. S. 3, 291.
s acer. II. Epl. 2,

ius. II. S. 2, 38.
. II. 2, 63. 3, 152.
83.
mina. II. Od. 1.

haud futuri. I. S. 1, 35.
mariti puella. II. Epl. 2, 132.
Ignarum. II. S. 4, 38.
Ignarus navim timet agere. II Epl. 1. 124.
opes laudat. II. S. 6, 68. 79.
Ignave. II. Epl. 1, 67.
Ignavi hoc iter diviſimus. I. S. 5, 5.
Ignavus canis. Ep. 6, 1. 2.
in igne turdos verſat. (Igni *Bentl.*) I. S. 5, 72.
Igneæ Chimæræ ſpiritus. II. Od. 17. 13.
Igneam aſtatem defendit capellis. I. Od. 17. 2. 3.
Igneas arces attigit. III. 3, 10.
Ignes curvatos fronte imitatus. IV. 1, 57.
& per ſaxa mercator currit. I. Epl. 1, 45. 46.
incedis per ſuppoſitos doloſo cineri. II. Od. 1, 7. 8.
per medios equum mittere. IV. 14, 27.
qua parte debacchentur viſere. III. 3, 44 55.
queratur obſtare. II. S. 3, 54. 55.
Theſſalos fefellit. I. Od. 10, 15. 16.
velut inter minores luna micat ſidus Iulium. 12, 46. 47. 48.
Ignem gladio ſcrutare. II. S. 3, 276.
intulit gentibus. I. Od. 3, 28.
occultum jam Andromedes pater oſtendit. III. 29, 17. 18.
poſt ſubductum ætheria domo. I. 3, 29.
Igni arator gaudet. 4, 3.
coruſco nubila dividens. 34, 5. 6.
Ignibus aquam temperet. III. 19, 6.
atris flagres. Ep. 5, 81. 82.
lentis macerer. I. Od. 13, 8.
non erubeſcendis adurit. 27, 15. 16.
uri. III, 7, 11.
ab Ignibus ſoſpes. I. 37, 13.
Ignis Achaicus Iliacas domos uret. 15, 35. 36.
celer peredit Ætnam. III. 4, 75. 76.
ferrum molliet. I. S. 4, 20.
largior arſerit. 8, 44.
lucro te non dimoveat. I. S. 1, 39.
pulchrior Ilion accendit. Ep. 14, 13. 14.
ſævus. I. Od. 16, 11.
Ignium nigrorum memor. IV. 12, 26.
Ignobile regnum Tulli. I. S. 6, 9.
Ignobilis. II. Epl. 2, 128.
Ignominioſa dicta crepent. A. P. 247.
Ignorans. I. S. 3, 22.
Ignorat. I. Epl. 7, 23.
Ignoratæ artis crimine turpi premit. A. P. 262.
Ignores. I. Epl. 12, 25.
Ignoro. A. P. 87.
Ignoſcas vitiis. I. S. 4, 131.
Ignoſcat verrucis illius (ignoſcet *Bentl.*) 3, 74.
Ignoſcent mihi amici. *ibid.* 140.
Ignoſcere. II. Epl. 2, 133.
Ignoſces. I. S. 9, 72.
Ignoſcis. II. Epl. 2, 210.
Ignoſco egomet mihi. I. S. 3, 23.
Ignota juga tauris illigaturum Jaſonem. Ep. 3, 11. 12.
primus proferres. A. P. 130.
Ignotâ matre. I. S. 6, 36.
Ignoti longa nocte urgentur. IV. Od. 9, 27. 28.
Ignotis mortibus perierunt. I S. 3, 108.
Ignoto. II. 3, 299.
Ignotos. I. 6, 6. 24.
Ignotum. 3, 22. A. P. 275.
Ignotus hæres. II. Od. 18, 6.
Ignoviſſe. I. Epl. 7, 69. A. P. 347.
Iidem. III. Od. 4, 67. I. Epl. 1, 82.
Iiſdem. III. Od. 2, 27. I. Epl. 1, 71. II. 2, 154.
Ilerdam. I. Epl. 20, 13.
Ilex. I. 16, 9.
duris bipennibus tonſa. IV. Od. 4, 57.
procera adſtringitur hedera. Ep. 15. 5.
Ilia ducat. I. Epl. 1, 9.
dura meſſorum. Ep. 3, 4.
inguſtata rhombi mihi porrexerit. II. S. 8, 30.
Iliacas domos ignis ureret Achaicus. I. Od. 15, 35. 36.

Ilias

In celeres Iambos me furentem miſit fervor pectoris. I. Od. 16, 22. 24. 25.
comtum modum. II. 11, 23.
contraria currunt. I. S. 2, 24.
cubitum ſe reponet conviva. II. 4, 39.
culpa eſt animus. I. Epl. 14, 13.
Damalim deponent. I. Od. 36, 17. 18.
diem vixi. III. 29, 42. 43.
diem ſubjectior. II. S. 6, 47.
dies medios dormire. I. Epl. 2, 30.
diſpar. Ep. 7, 12.
faciem jocatus permulta. I. S. 5, 62.
faſtos redire. *Bentl.* II. Epl. 1, 48.
fratres animi paterni. II. Od. 2, 6.
hæc juremus. Ep. 16, 25.
hoc ſum. I. Epl. 1, 11.
honorem. I. Od. 7, 8.
hora. I. S. 4, 9.
horam. I. Epl. 17, 6.
horas. II. S. 7, 10. II. Epl. 1, 189.
horas mutatur. A. P. 160.
horas nunquam homini ſatis cautum eſt. II. Od. 13, 14.
jura rapies. II. S. 3, 72.
jus vocet. 5, 29.
jus rapit. I. 9, 77.
lucem lucernas perfer. III. Od. 8, 14. 15.
luſtrum. C. S. 67.
majus provehunt Dii. III. Od. 4, 66. 67.
manibus non eſt. II. Epl. 1, 53.
Martia bella animos exacuit. A. P. 402.
medias res auditorem rapit. *ibid.* 148.
morem Salium ſit pedum requies. I. Od. 36, 12.
nonum annum prematur. A. P. 388.
numero ſuorum habere. II. S. 6, 41. 42.
numerum horum voto ruis. I. Epl. 14, 41.
otia recedant tuta. I. S. 1, 31.
parentem mendax. III. Od. 11, 34. 35.
partem juvet *pro* viciſſim. Ep. 2, 39.
In patriam clades fluxit. III. Od. 6, 19. 20.
pede hæret calceus. I. S. 3, 32.
pejus vultu ficto. II. Epl. 2, 264. 265.
præſens animus lætus. II. Od. 16, 25.
præſens tempus omittas. A. P. 44.
pretio eſt. *ibid.* 372.
pueros paternus animus. IV. Od. 4, 27. 28.
pulverem vertit. III. 3, 20. 21.
qua Saluſtius inſanit. *Bentl.* I. S. 11, 48.
rabiem verti. II. Epl. 1, 153.
re curam conſumere. II. S. 4, 48.
ſcenam promes. A. P. 183.
ſeria mala ducent hæ nugæ. *ibid.* 452.
ſpem tuæ gratiæ. Ep. 1, 24.
ſpem arripere. II. S. 5, 47.
templa Deorum recepti. II. Epl. 1, 6.
tempus ultimum deducte. II. Od. 7, 1. 2.
timores redegit veros. I. 27, 15.
titulis ſtupet. I. S. 6, 17.
Venerem ruentis. II. Od. 5, 3. 4.
verba jurabas. Ep. 15, 4.
verba jurare. I. Epl. 1, 14.
vitiis conſtantior. II. S. 7, 18. 19.
vitium ducit fuga culpæ. A. P. 31.
vitium libertas excidit. *ibid.* 282.
vitium cereus. *ibid.* 163.
vitium fortuna æqua labier. II. Epl. 1, 94.
uno laborantes. I. Od. 17, 19.
votis erat. II. S. 6, 1.
votum venire. I. Epl. 11, 5.
unumquodque caput mutabilis genius. II. 2, 188.
uſum ævi poſcentis pauca. II. Od. 11, 4. 5.
uſum lætitiæ. I. 27, 1.
uſum nunc mihi nunc alii cedet. II. S. 2, 134. 135.
uſus humanos ſacrum cogere. III. Od. 3, 51. 52.
uxorem comis. II. Epl. 2, 133.
Inachia furere deſtiti. Ep. 11, 5. 6.
langues minus. 12, 14.
Inacho ab priſco natus. II. Od. 3, 21.
quantum diſtet Codrus. III. 19, I. 2.
Inæquales calices. II. S. 6, 68.
procellæ vexant mare. II. Od. 9, 2. 3.
Inæquali tonſore capillos curans. I. Epl. 1, 94.
Inæqualis vixit. II. S. 7, 10.
Inæſtuet bilis præcordiis meis. Ep. 11, 15. 16.
Inamareſcunt epulæ petitæ fine fine. II. S. 7, 107.
Inane decus purpuræ. Ep. 5, 7.
dolium lymphæ. III. Od. 11, 26. 27.
nomen. I. Epl. 17, 41.
ſoldo abſcindere. I. S. 2, 113.
Inanem operam ſumebat. A. P. 443.
Inanes hoc juvat. I. S. 4, 76. 77.
minas. Ep. 6, 3.
ob titulos admittis ſcelus. II. S. 3, 212.
Inani funere abſint Næniæ. II. Od. 20, 20.
læva Priſcus vixit. II. S. 7, 9. 10.
ventre diem durare. I. 6, 127. 128.
Inania captat. A. P. 230.
Inanis. II. S. 2, 14.
Inaniter angit pectus. II. Epl. 1, 211.
Inarata tellus Cererem angit. Ep. 16, 43.
Inarſit humeris Herculis munus. 3, 17. 18.
Inaudax fugies prælia *pro* timidus. III. Od. 20, 3. 4.
Inauret te fortunæ liquidus rivus. I. Epl. 12, 9.
Inberbi didicere. *Bentl.* II. 1, 85.
Incaluiſſe. *Bentl.* III. Od. 21, 11.
Incantata vincula. I. S. 8, 49. 50.
Incaſtigatum me dimittis. I. Epl. 10, 45.
Incauta non futuri. I. S. 1, 35.
Incauti ſequuntur. A. P. 456.
Incauto. I. S. 3, 62.
Incedas lenis. III. Od. 18, 3.
Incedis per ignes ſuppoſitos doloſo cineri. II. Od. 1, 7. 8.
ſuperbus meo malo. Ep. 15, 17. 18.
Incedo ſolus. I. S. 6, 112.
Incendia Carthaginis impiæ. IV. Od. 8, 17.
formidare. I. S. 1, 77.
neglecta ſolent vires ſumere. I. Epl. 18, 85.

annus hibernus Jovis.
19. 30.
ubibus. II. Od. 9, 1.
deducunt Jovem. Ep.
I. Epl 17, 53.
S. 2, 119.
i corruptius. I. S. 5,
irus aquoſus arva re-
6, 54.
minentum divina a-
)d. 27, 10.
mos cura peculi. A.P.
ſui nectaris. I. Od.
I. Epl. 2, 69. 70.
formidine. 6, 4. 5.
nus tabo. Ep. 5, 65.
:is literulis. II. Epl.
ſor. I. 18, 10. 11.
is gratus. I. Od. 10,
quutis. II. S. 8, 40.
). 14, 1. 2.
:vata. 16, 25. 26.
; exemplar. I. Epl.
olles capillos ære.
lla uda. II. Epl. 2, 8.
n. II. S. 2, 63. 64.
unt. I. 10, 17.
vis. 4, 21.
:m. I. Od. 2, 41.
. 3, 308.
olas Tarentino ve-
Epl. 1, 207.
n. II. S. 3, 186.
; in arctum. A. P.
um reſpicere. ibid.
im pecus. I. Epl.
ignes. IV. Od. 2,
im diſcrepat. I.
4, 76.
. IV. Od. 14, 15.
im. III. 4, 43.
aulæ. 11, 15. 16.
Immaturus filius. I. S. 8, 59.
Immemor conjugis. I. Od. 1, 26.
graminis. 15, 30.
ſepulchri. II. 18, 18. 19.
Immemorata legi ferentem juvat. I. Epl. 19, 33. 34.
Immenſum argenti pondus. I. S. 1, 41.
Immenſus Pindarus. IV. Od. 2, 7. 8.
Immerentes hoſpites. Ep. 6, 1.
Immerentis domini caput. II. Od. 13, 12.
Remi cruor. Ep. 7, 19. 20.
Immeritis mori cœlum recludens virtus *pro* non merentibus. III. Od. 2, 21. 22.
nocituram fraudem committere. I. 28, 30. 31.
Immeritos occidit *pro* immerentes. II. S. 3, 211.
Immeritum locum inique cauſatur. I. Epl. 14, 12.
Immeritus *activè*. Immeritam veſtem ſcindat. I. Od. 17, 27. 28.
Immeritus laborat. II. S. 3, 7.
lues delicta majorum *pro* non merens. III. Od. 6, 1.
Immerſabilis rerum undis adverſis. I. Epl. 2, 22.
Immetata jugera. III. Od. 24, 12.
Imminens villæ pinus. 22, 5.
Imminente luna. I. 4, 5.
Imminentes Latio Parthos. I. 12, 53.
Imminentum imbrium divina avis. III. 27, 10.
Imminuet. II. S. 2, 127.
Immiſcere fugienda petendis. I. 2, 75. 76.
labores vitio rerum. I. 2, 76.
Immiſerabilis captiva pubes. III. Od. 5, 17. 18.
Immitia placidis coëant. A. P. 12.
Immitis Glyceræ memor. I. Od. 33, 1. 2.
Immitis uvæ cupidinem tolle. II. 5, 9. 10.
Immoderatus abundes. II. S. 5, 89.
Immodicæ rixæ. I. Od. 13, 10. 11.
Immodulata poëmata. A. P. 263.
Immolabitur caper libidinoſus. Ep. 10, 23.
Immolare agnum Fauno decet. I. Od. 4, 11. 12.
Immolato agno. IV. Od. 11, 7. 8.
Immolet porcum Laribus. II. S. 3, 164. 165.
Immoritur ſtudiis. I. Epl. 7, 85.
Immortalia ne ſperes. IV. Od. 7, 7.
Immortalis Deus. A. P. 464.
Immunda crepent dicta. *ibid.* 247.
domus. II. Epl. 2, 199.
Immundis popinis fervent allata. II. S. 4, 62.
Immundo viſu ſomnia. I. 4, 84.
Immundus canis. I. Epl. 2, 26.
Natta. I. S. 6, 124.
Immunem poculis tingere meditor. IV. Od. 12, 23.
ſcis Cynaræ rapaci placuiſſe. I. Epl. 14, 33.
Immunis manus aram tetigit. III. Od. 23, 17.
Imo fundo dolium. III. 11, 27.
latere penitus ſpiritus. Ep. 11, 10.
tollere de gradu. I. Od. 35, 2.
ab Imo ad ſummum. II. S. 3, 308. 309.
ab Imo ſummus. I. Epl. 1, 54.
Imo *adverb.* I. S. 3, 20.
Imos ad talos manaret ſudor. 9, 10. 11.
ad talos à vertice pulcher. II. Epl. 2, 4.
& inſignes ſortitur neceſſitas æqua. III. Od. 1, 14. 15.
Impar ludere. II. S. 3, 248.
ſic tibi nil fuit unquam. I. 3, 18. 19.
tibi miles. IV. Od. 6, 5.
toga diſſidet. I. Epl. 1, 96.
Impares formas. I. Od. 33, 10. 11.
Muſas amat. III. 19, 13.
Impariter junctis verſibus querimonia incluſa. A. P. 75. 76.
Impavidi te urgent. I. Od. 15, 23.
Impavidum ruinæ ferient. III. 3, 8.
Impediat aures laſſas verbis onerantibus. I. S. 10, 10.
tacitum moleſtus. *Benti.* 3, 65.
Impedit crus pellibus. 6, 27. 28.
Impedire caput myrto. I. Od 4, 9.
Impellat. I. S. 3, 65.
Impellit ad iram. A. P. 109.
Impellunt lintea. IV. Od. 12, 2.
Impende curam brevem. *Bentl.* II. Epl. 1, 216.

Impenſis cenarum venor plebis ſuffragia. I. Epi. 19, 37.
Impenſo ſolliti coemunt laſcivias prendere. II. S. 3, 245.
Imperat quod te Dius minorem geris. III. Od. 6, 5.
Imperat aut ſervit. I. Epi. 10, 47.
niſi pareat. 2, 62. 63.
Imperet. C. S. 51.
hoc natura potens. II. S. 2, 11.
Imperfectum pro plusquam perfecto.
crederet *pro* credidiſſet. I. S. 6, 80.
ferrem *pro* tuliſſem. III. Od. 14, 27.
puſſet, haberet *pro* potuiſſet, habuiſſet. I. Epi. 17, 50.
Imperii perfecti majeſtas. IV. Od. 15, 14. 15.
tuentis. I. 2, 25. 26.
Imperiis lenibus amici parentis cole. I. Epi. 18, 44. 45.
mollibus flectere. IV. Od. 2, 6. 7.
peractis decus arrogavit. 14, 39. 40.
tot tantiſque minor. II. S. 7, 75. 76.
Imperio adjectis Britannis. III. Od. 5, 3. 4.
æquo mortales regis turmas. 4, 47. 48.
Africæ fulgentem. 16, 31.
funus parabat. I. 37, 8.
Imperioſa Proſerpina trahit. II. S. 5, 110.
Imperioſius æquor. I. Od. 14, 8. 9.
ſibi. II. S. 7, 83.
Imperitare equis. I. Od. 15, 25.
Imperitarint legionibus magnis (Imperitarent. *Bentl.*) I. S. 6, 4.
Imperitas mihi. II. 7, 81.
Imperito rem æquam. 3, 188. 189.
Imperium Cæſaris accepit Phraates. I. Epi. 12, 27. 28.
fer. 5, 6.
frangat. I. Od. 35, 16.
Jovis eſt in ipſos reges. III. 1, 6.
ſibi curæ fore promittit. I. S. 6, 34. 35.
Impermiſſa gaudia raptim domat. III. Od. 6, 27. 28.
Imperor idoneus. I. Epi. 5, 21.
Imperti candidus. 6, 68.
Impetrat paccm. II. 1, 137.
Impetrato ruſtim. IV. Od. 2, 41. 42.
Impero ſubito diruit agmina ferro. 14, 24, 30.
Imperus in quem commune fas. I. S. 2, 117. 118.
non ſuſpicimus comitatis. II. Od. 6, 12.
ſcrvus Achivi cadentis. 2, 25. 28.
vividus hoſtem domuit in ardui. IV. 4, 4. 20.
Impetus porrigine ſcabiem cupis. II. S. 3, 225. 226.
Impia æra. Epi. 16, 3.
cervice ſuper perabet diſſiluiſſe taſis. III. Od. 2, 17. 18.
cohors gigantea. II. 19, 20.
manus frugibus gentur paremis. Epi. 3, 2. 3.
prælia. II. Od. 1, 30.
Thracum pectora mollire. Epi. 5, 13. 14.
turba vici Tuſci. II. S. 1, 228.
Impiæ Carthaginis incendia. IV. Od. 8, 17.
Danaïdes. III. 11, 30. 31.
domûs teſtum reliquerunt. II. 8, 19.
rixæ. I. 3, 25. 26.
Impiam in rerum Ajacis iram venit. Epi. 10, 14.
Impias cædes tollere. III. Od. 24, 25. 26.
lenire verbis mollibus. Epi. 5, 84.
Impiger Achilles. A. P. 121.
equus. IV. Od. 3, 4.
Hercules. 8, 30.
Mercator. I. Epi. 1, 45.
turmas hoſtium vexare. IV. Od. 14, 23. 24.
Impingas clitellas ferus. I. Epi. 13, 8.
Impio Saturno. II. Od. 17, 22. 23.
tumultu. IV. 4, 46. 47.
Impios duræ omen parræ. III. 27, 1. 2.
Titanas. 4, 42. 43.
Implacidum genus. IV. 14, 10.
Implent naſcentes lunæ conchylia. II. S. 4, 30.
Implere Grzcorum exercas. I. 10, 35.
Impleris urbem meo nomine. Epi. 17, 53.

ionum labris dente. I. 2.
abellis signa. II. S. 6,
ratrum muris. I. Od. :.
us. II. S. 5, 84.
fidia vitanda est. 3,
ritiæ crescunt. III. Od. .
im Jovem. Ep. 5, 8.
. S. 2, 104. 3, 200.
dris iracundior. III. 23.
I. S. 5, 28. 6, 29. I. 40.
. 3, 24.
3.
hi vis rapuit *pro* ante
. II. Od. 13, 19. 20.
umque exterret. I. I.
I. S. 4, 137.
us. Ep. 5, 13.
bilon. II. Od. 9, 25.
is. IV. 13, 4.
s penates. III. 27,
or. *ibid.* 50.
chis. Ep. 16, 58.
tra. II. Epl. 1, 89.
is criminibus. III.
ras audax. II. Epl.
cupressus procidit.
0. 11.
, 5. 31, 15. IV. 9,
59. I. Epl. 5, 10.
, 105. A. P. 381.
. S. 7, 105.
i floret. Ep. 16, 44.
epet medio. A. P.
tur *pro* ad finem.
t. *ibid.* 378.
x erit. I. Epl. 18,
P. 32.
.0. 42. 45. 4, 11.
, 16. 12, 5. 6. 13,
. 12. 31. 60. 67. 91.
4. 30. 43. 47. 48.
63. 64. 106. 108. 3, 17. 26. 32.
41. 72. 82. 92. 110. 141. 4, 9.
10. 34. 74. 98. *&c.*

IN *omissum.*
appare animosus rebus angustis. II. Od. 10, 21.
aquilo Campanis agris. II. S. 8, 56.
arcto stipata theatro. II. Epl. 1, 60.
bonis rebus. II. S. 6, 110.
Cois videre est. I. 2, 101.
color manet sede certâ. I. Od. 13. 6.
columnæ ultimâ recisæ Africâ. II. 18, 4.
concurrunt foro. I. S. 6, 43.
condiscat puer aeri militiâ. III. Od. 2, 2.
conditum testâ Græcâ. I. 20, 2.
consecrat insulis divitibus. IV. 8, 27.
daturus prædia tellure Italâ. II. S. 6, 56.
depone tutis auribus. I. Od. 27, 18.
figere clavos summis verticibus. III. 24, 5.
gemmis mirari colores. I. Epl. 6, 18.
hærere equo. III. Od. 24, 54.
imperii rebus. I. 2, 26.
iturus Cretam. Ep. 19, 29.
liquescere limine sacro. I. S. 5, 99.
mansuri oppidulo. *ibid.* 87.
merum defusum pateris. IV. Od. 5, 34.
pecunia villis fundata. I. Epl. 15, 46.
pecus ludit herboso campo. III. Od. 18, 9.
præda curvo littore. Ep. 10, 21.
properare loco. I. Epl. 7, 57.
quærens montibus matrem. I. Od. 23, 2.
quibus oris militet. I. Epl. 3, 1.
recreare aliquem antro Pierio. III. Od. 4, 40.
reponi deterioribus. 5, 30.
retorta tergo brachia. *ibid.* 22.
spargent olivetis odorem. II. 15, 7.
thalamo vitabis. I. 15, 16.
velut silvis. II. S. 3, 48.

In *in compositis significationem intendens.*
impotentia. Ep. 16, 62.
inunctis oculis. I. S. 3, 25.

In *pro* ad. I. Od. 30, 4. 33, 6. II. 7, 15. 9, 2. 13, 3. 12. III. 3, 45. IV. 2, 23. 26. Ep. 17, 18. I. S. 4, 143. 7, 20. II. 1, 71. 4, 15. I. Epl. 18, 34. 45. A. P. 402.

In *pro* adversus. I. Od. 6, 18. 19, 9. 21, 14. 35, 29. 39. III. 4, 21. IV. 4, 11. Ep. 5, 59. 6, 11. 10, 14. 17, 9. 10. C. S. 52. I. S. 2, 117. 3, 67. 4, 80.

In *pro* contra.
artis nil habentis in te. Ep. 17, 81.
nihil admittes in te formidine pœnæ. I. Epl. 16, 53.

In *pro* erga.
in se sumtum facit. I. S. 2, 18.

In actus carmen deducis. A. P. 129.
ære meo pauper sum. II. Epl. 2, 12.
ævum. III. Od. 5, 16.
ævum omne virgo nobilis. 11, 55. 56.
ævum fato dilatus. I. S. 10, 68.
ævum labetur volubilis amnis. I. Epl. 2, 42. 43.
ævum longum manserunt. II. Epl. 1, 159. 160.
altera jura cedat. 2, 174.
altum jactis molibus. III. Od. 1, 34.
altum exstructis divitiis. II. 3, 19. 20.
annum. I. 32, 2.
annum dulcia differ. I. Epl. 11, 23.
annos pronos silvæ mutantur foliis. A. P. 60.
arctum desilies imitator. *ibid.* 134.
arma me æstus belli tulit. II. Epl. 2, 47.
armis consenuit. III. Od. 5, 8.
aure rimosa deponuntur. II. S. 6, 46.
aurem dicere. I. 9, 9. 10.
aurum priscum tempora redeunt. IV. Od. 2, 39. 40.
breve te cogi scis. I. Epl. 20, 8.
cædem propiperet. I. Od. 8, 16.

In celeres Iambos me furentem misit fervor peſtorii. I. Od. 16, 22. 24. 25.
conſtum modum. II. 11, 23.
contraria currunt. I. S. 2, 14.
cubilum ſe reponet conviva. II. 4, 39.
culpa eſt animus. I. Epl. 14, 13.
Damalim deponent. I. Od. 36, 17. 18.
diem vixi. III. 29, 42. 43.
diem ſubjectior. II. S. 6, 47.
dies medios dormire. I. Epl. 2, 30.
diſpar. Ep. 7, 12.
faciem jocatus permulta. I. S. 5, 62.
faſtus redire. *Bentl.* II. Epl. 1, 48.
fratres animi paterni. II. Od. 2, 6.
hæc juremus. Ep. 16, 25.
huc ſum. I. Epl. 2, 11.
honorem. I. Od. 7, 8.
horæ. I. S. 4, 9.
horam. I. Epl. 17, 6.
horas. II. S. 7, 10. II. Epl. 1, 189.
horas mutatur. A. P. 160.
horas nunquam homini ſatis cautum eſt. II. Od. 13, 14.
jura rapies. II. S. 3, 72.
jus vocet. 5, 29.
jus rapit. I. 9, 77.
lucem lucernas perfer. III. Od. 8, 14. 15.
luſtrum. C. S. 67.
majus provehunt Dii. III. Od. 4, 66. 67.
manibus non eſt. II. Epl. 1, 53.
Martia bella animos exacuit. A. P. 402.
medias res auditorem rapit. *ibid.* 148.
morem Sallum ſit pedum requies. I. Od. 36, 12.
nonum annum prematur. A. P. 388.
numero ſuorum habere. II. S. 6, 41. 42.
numerum horum voto ruis. I. Epl. 14, 41.
otia recedant tuta. I. S. 1, 31.
parentem mendax. III. Od. 11, 34. 35.
pariem juvet *pro* viciſſim. Ep. 2, 39.
In patriam clades ſtoxit. III. Od. 6, 19. 20.
pede hærer calceus. I. S. 3, 32.
pejus vultu ficto. II. Epl. 2, 264. 265.
præſens animus Iærus. II. Od. 16, 25.
præſens tempus omittat. A. P. 44.
pretia eſt. *ibid.* 372.
pueros paternus animus. IV. Od. 4, 23. 28.
pulverem vertit. III. 3, 20. 21.
qua Saluſtius inſanit. *Bentl.* I. S. 11, 48.
rabiem verti. II. Epl. 1, 153.
re curam conſumere. II. S. 4, 48.
ſcenam promes. A. P. 183.
ſeria mala ducent hæ nugæ. *ibid.* 452.
ſpem tuæ gratiæ. Ep. 1, 24.
ſpem arripere. II. S. 3, 47.
templa Deorum recepti. II. Epl. 1, 6.
tempus ultimum deducte. II. Od. 7, 12.
timores relegit veros. I. 27, 15.
tirulis ſtupet. I. S. 6, 17.
Venerem tuentis. II. Od. 5, 3. 4.
verba jurabas. Ep. 15, 4.
verba jurare. I. Epl. 1, 14.
vitiis conſtantior. II. S. 3, 18. 19.
vitium docit fuga culpæ. A. P. 31.
vitium libertas excidit. *ibid.* 282.
vitium cereus. *ibid.* 163.
vitium fortuna æqua labier. II. Epl. 1, 94.
uno laborantes. I. Od. 17, 19.
votis erat. II. S. 6, 1.
votum venire. I. Epl. 11, 5.
unumquodque caput mutabilis genius. II. 2, 188.
uſum ævi poſcentis pares. II. Od. 11, 4. 5.
uſum lætitiæ. I. 27, 1.
uſum nunc mihi nunc alii reddere. II. S. 2, 134. 135.
uſus humanos ſacrum cogere. III. Od. 3, 31. 32.
uxorem comis. II. Epl. 2, 133.
Inachia furere deſiti. Ep. 11, 5. 6.
Iangues minus. 12, 14.
Inacho ab priſco natus. II. Od. 3, 21.
quantum differt Codrus. III. 19, 1. 2.

det. II. Epl. 1, 121.
bſtulit nuptam. Ep. 5,
ie acris natura. II.S 6,
avibus. A. P. 14.
id 127.
imbos ad umbilicum
. Ep. 14, 7. 8.
enerem more ferarum
. I. S. 3, 109.
i fertur. Ep. 9, 32.
bar. 11, 20.
nores transmutat. III.
), 51.
I. Epl. 1, 188.
ier *pro* dubius. I. S.
des Turbonis. II. 3,
dit integrum. III. Od.
res. 6, 23.
P. 472.
. Od. 3, 19.
m longam nos vetat
s ſumma. I. 4, 15.
ribus bellum. 7, 15.
remor. I. Epl. 16, 23.
o leges. A. P. 399.
Epl. 14, 36.
ſummam. II. S. 3, 83.
a valetudo. 2, 88.
ius vindicet. A.P. 191.
n: I. 7, 11.
6. I. Epl. 2, 4.
es ſpargere. I. Epl.
rem finire. I. S. 1,
lum cædere. II. 3,
. 136.
6, 79.
pulia mihi notos
5, 77. 78.
ire. *ibid.* 17.
ra publicis notis.
3.
tus. Ep. 8, 7.
ia voce. *Bentl.* I. S.
idiem ſentis. III.

Inclinet amari. I. S. 3, 71.
Includere me antiquo ludo quæris. I. Epl. 1, 2. 3.
Incluſa caloribus pars mundi. III. Od. 24, 37. 38.
verſibus ſententia voti compos. A. P. 76.
Incluſam Danaën. III. Od. 15, 1.
Incluſit dies volucris notis faſtis condita tempora. IV. 13, 15. 16.
Incluſus equo Minervæ. 6, 13.
Inclytum Ulyſſem. II. S. 3, 197.
Incoctus cruor viperinus herbis Ep. 3, 6. 7.
Incogitat fraudem puero. II. Epl. 1, 122.
Incola novus. II. S. 2, 128.
Pythius. I. Od. 16, 6.
Incolis Aquilonibus. III. 13, 3 4.
Incoluit fines Hetruſcos. I. S. 6, 1. 2.
Incolumem famam tueri. I. S. 4, 118. 119.
me præſtante tibi hæ latebræ Septembribus horis. I. Epl. 16, 15. 16.
reddas precor. I. Od. 3, 7.
virtutem odimus. III. 24, 31.
Incolumes genæ non redeunt. IV. 10, 8.
Incolumi. I. Epl. 11, 17.
Cæſare. IV. Od. 5, 27.
capite ex. II. S. 3, 132.
gravitate tentavit jocum. A. P. 222.
Jove & urbe. III. Od. 5, 12.
Incolumis in urbe vivit. I. S. 4, 98.
Incommoda multa circumveniunt ſenem. A. P. 169.
Incommodus. I. Epl. 18, 75.
Incompoſito pede dixi verſus currere. I. S. 10, 1.
Incomptis capillis Curium. I. Od. 12, 41.
verſibus atrum ſignum allinet. A. P. 446. 447.
Incomptum caput. Ep. 5, 16.
nodum comam religata (incomptam. *Bentl.*) II. Od. 11, 23. 24.
Inconcinna aſperitas. I. Epl. 18, 6.
Inconcinnus. 17, 29.
Inconſultus haberi pariar. 5, 15.
Incontinentes manus injiciat. I. Od. 17, 26.
Incontinentis Tityi jecur. III. Od. 4, 77.
Incoquere inulas monſtravi. II. S. 8, 51. 52.
Incorrupta fides. I. Od. 24, 7.
Incorruptiſſimus cuſtos. I. S. 6, 81.
Increbuit aura. II. S. 5, 93.
Incredibili modo. II. Od. 17, 21.
Incredulus odi. A. P. 188.
Increpare carmina. Ep. 17, 28.
Increpet pauperiem. I. Od. 18, 5.
Increpuit lyra. IV. 15, 2.
Incretum album piper cum ſale nigro. II. S. 4, 74. 75.
Incruſtare ſinterum vas. I. 3, 56.
Incubuit terris nova cohors febrium. I Od. 3, 30. 31.
Incude nova diffingas retuſum ferrum. 35, 39. 40.
Incudi reddere male tornatos verſus. A. P. 441.
Incultæ ſilvæ pacantur vomere. I. Epl. 2, 45.
Incultis verſibus & male natis rettulit Philippos acceptos regale numiſma. II. 1, 233. 234.
Inculto ſub corpore hoc latet. I. S. 3, 34.
Incultum ingenium. I. Epl. 3, 22.
Incurata ulcera celat malus pudor. 16, 24.
Incuria maculas fudit. A. P. 352.
Incurreret hoſtis. II. S. 1, 37.
Incuteret bellum Lucanis. *ibid.* 38. 39.
Incutiant tibi pudorem alienæ peccata. I. Epl. 18, 77.
Incutiat tibi quid negoti. II. S. 1, 80. 81.
Incutiunt urbis deſiderium. I. Epl. 14, 22.
Inde. I. S. 1, 117. 5, 3. 94. 6, 114. 8, 3. 28. II. 6, 98. I. Epl. 15, 24.
Indecoro pulvere ſordidos. II. Od. 1, 22.
Indi ſuperbi petunt reſponſa. C. S. 55. 56.
Indiæ divitis. III. Od. 24, 2.
Indicant clarius. IV. 8, 19.
Indicat. I. 5, 14.
Indicativus pro ſubjunctivo.
niſi ſuſtulerat *pro* ſuſtuliſſet. II. 17. 28.
Indice digito monſtraret. II. S. 8, 16.

Inſtituunt vitæ labores. II. S. 6, 21. 22.
Inſto præcedentibus. I. Epl. 2, 71.
Inſtravit modicis tignis pulpita. A. P. 279.
Inſtructior decem vitiis. I. Epl. 18, 25.
Inſtruit exemplis. II. 1, 131.
Inſtrumento artis abjecto. I. S. 3, 131.
Inſuavis habeare. *ibid.* 85.
Inſudet vulgi manus. 4, 72.
Inſuevit pater optimus hoc me. *ibid.* 105.
Inſulas divites. Ep. 16, 42.
Inſulis divitibus. IV. Od. 8, 22.
Inſultet armentum buſto Paridis. III. 3, 40. 41.
Inſumere. II. S. 2, 102.
Inſuper addes. 4, 68.
Inſurgat Aquilo. Ep. 10, 7.
Intabuiſſent pupulæ. 5, 40.
Intacta apotheca procis. II. S. 5, 7.
Intactæ Palladis urbem carmine celebrare. I. Od. 7, 5. 6.
Intactas boves moraris. Ep. 9, 21. 22.
Intacti carminis autor. I. S. 10, 66.
Intactis. II. Epl. 1, 151.
theſauris Arabum opulentior. III. Od. 24, 1. 2.
Intactum quid nefaſti linquimus. I. 35, 35. 36.
Intactus Britannus. Ep. 7, 7.
Intaminatis honoribus fulget. III. Od. 2, 18.
Integer audit. 7, 22.
eſt animi. II. S. 3, 220.
eſt mentis. *ibid.* 65.
ipſe. 1, 85.
laudo. II. Od. 4, 22.
ſuperſtes. 17, 7. 8.
vitæ. I. 22, 1.
Integrâ cum mente. 31, 18. 19.
Integra lintea. 14, 9.
Integræ Dianæ tentator Orion. III. 4, 70. 71.
Integris fontibus gaudes. I. 26, 6. 7.
opibus hunc novi. II. S. 2, 113.
Integro die. IV. Od. 5, 38. 39.
Integrum dominus edax conſumeret. II. S. 2, 92.
inceſto addidit. III. Od. 2, 30.
ſaporem perdunt. II. S. 4, 54.
victorem. IV. Od. 4, 66. 67.
Intelligit unus quanti me faciat. I. Epl. 9, 1. 2.
Intendes ſtudiis animum & honeſtis rebus. 2, 36.
Intenta caprea lætis paſcuis. IV. 4, 13. 14.
Intentata nites. I. 5, 13.
Intentatum Poëtæ noſtri nil liquere. A. P. 285.
Intentum Veneri ſomnus aufert. I. S. 5, 83. 84.
Intentus merulis auceps decidit. A. P. 458.
Inter. I. Od. 8, 6. 12, 46. 47. 32, 6. III. 3, 11. 37. 5, 47. 6, 26. 10, 6. 15, 5. 16, 28. I. S. 1, 105. 116. 2, 40. 80. 3, 1. 53. 82. 7, 9. 11. 12. 10, 91. II. 2, 4. 32. 92. *&c.*
Inter *caſui poſtpoſitum.*
extremos inter. I. S. 1, 116.
genus hoc inter. 3, 60.
hæc inter. Ep. 2, 38.
venales inter. I. S. 1, 47.
veteres inter. II. Epl. 1, 43.
Inter cuncta leges. I. 18, 96.
errare leones. III. Od. 27, 51.
ludere virgines. 15, 5.
Interciderit tibi nunc aliquid. II. S. 4, 6.
Intercinat medios actus. A. P. 194.
Interdicta ſi peres. I. S. 2, 96.
voluptas. I. Epl. 6, 64.
Interdicto huic omne jus adſinat. II. S. 3, 217.
Interdum. II. Od. 12, 28. I. S. 9, 9. 10, 13. II. 7, 8. I. Epl. 18, 60. II. 1, 63. A. P. 93. 319.
Interea. I. S. 5, 31.
Interem. 9, 38.
Interemto Haſdrubale. IV. Od. 4, 72.
Intererit multum. A. P. 114.
Satyris protervis paulum pudibunda. *ibid.* 233.
Intereſt Hercules epulis Jovis. IV. Od. 8, 29. 30.
in matrona ancillave togata pecces. I. S. 2, 62. 63.
nil. II. Od. 3, 22.
Interfuſæ æquora nitentes Cycladas vites *pro* fuſæ inter æquora. I. 14, 19. 20.
Interim. III. 20, 9. Ep. 2, 25.
Interimis uxorem laqueo. II. S. 3, 131.
Interiore nota. II. Od. 3, 8.
Interiore gyro diem trahit bruma. II. S. 6, 25. 26.
Interire novæ lunæ pergunt. II. Od. 18, 16.
Interit verborum vetus ætas. A. P. 61.
Interitu Meleagri. *ibid.* 146.
Interitum Poëtæ Siculi narrabo. *ibid.* 463. 464.
Interitura æſtas ver poterit. IV. Od. 7, 9. 10.
ne credas. 9, 1.
Interlunia. I. 25, 11. 12.
Interminato cibo. Ep. 5, 39.
Intermiſcere verba petita foris. I. S. 10, 29. 30.
Intermiſſa Venus diu bella rurſum moves. IV. Od. 1, 1. 2.
Interpellandi locus hic erat. I. S. 9, 26.
Interpellarim te lævo tempore. II. 4, 4. 5.
Interpellet. I. 6, 127.
Interpres. II. 4, 91.
Deorum. A. P. 391.
fidus. *ibid.* 133. 134.
Interprete lingua. *ibid.* 111.
Interreptare ſilvas ſalubres. I. Epl. 4, 4.
Interſis lætus populo. I. Od. 2, 46.
Interſit hoc ab ipſo. II. S. 8, 32.
nec Deus. A. P. 191.
nihil. *ibid.* 237.
Intervalla. II. Epl. 2, 70.
Inteſtabilis & ſacer. II. S. 3, 181.
Intimo ab angulo. I. Od. 9, 21. 22.
Intonata hiems Eois fluctibus. Ep. 2, 51. 52.
Intonſi Catonis. II. Od. 15, 11.
Intonſos capillos Apollinis aura agitaret. Ep. 15, 9.
Intonſum. I. Epl. 7, 90.
Cynthium pueri dicite. I. Od. 21, 2.
Intorti angues Eumenidum capillis. II. 13, 35. 36.
Intra. 9, 23. III. 11, 43. I. S. 1, 49. I. Epl. 2, 16. 18, 73. II. 1, 31. 2, 114. A. P. 266.
Intrarit dolor. Ep. 15, 16.
Introrſum cederet. II. S. 1, 65.
turpem videt (introrſus. Bentl.) I. Epl. 16, 44. 45.
Intueris me ut noverca. Ep. 5, 9.

Intue-

4, 91.
is. III. Od. 8, 19.
on. Ep. 15, 7.
rubro ſanguine. III.
7.
albus ora. Ep. 7, 15.
ræ rebus meis nox
ip 5, 50. 51.
rox. Ep. 16, 6.
IV. Od. 15, 23.
æ ſpretus gener. Ep.
us diſtabit. I. Epl.
s. I. Od. 35, 25.
clopis (infidi *Bentl.*)
c. II. Od. 3, 22. 23.
ioribus quaſſas ra-
IV. 8, 32.
pplenda per ſciebant
. III. Od. 16, 7.
ns pro participio in
dere belli cauſſam.
rundie in di.
c. II. Epl. 2, 215.
mperfecto indicativi.
irrebant. I. S. 8,
113.
ro diſſimulabat. I.
excuſabat. I. Epl.
I S. 9, 9.
repidabant. II. 6,
iat. I. 9, 66.
rtebat. II. 8, 35.
bino poſteriore.
A. P. 136.
i. II. Epl. 1, 265.
. P. 183.
I. S. 3, 24.
'ergama. II. Od.
IV. 2, 59.
e. I. 26, 2.
no priore.
cia rumpere nup-
15, 7.
8.
re fruges. I. Epl.
gere. I. Od. 23,
properat ſedare rabiem. Ep. 12, 9.
relinquas haurire. I. S. 2, 52.
ſumes celebrare. I. Od. 12, 2.
Infinitivus pro ut *cum ſubjunctivo.*
admonuit ſol me ire. I. S. 6, 125.
vocatus levare. II. Od. 18, 38.
Infirmas oves tondet. Ep. 2, 6.
Infirmior. I. S. 9, 71.
Infirmo capiti. I. Epl. 16, 14.
Infla ſermonibus tumidis utrem creſcentem. II. S. 5, 98.
Inflans. 3, 317.
Inflaret. *ibid.* 319.
Inflat ſedulus ſpectator. II. Epl. 1, 178.
Inflavit venas libido tetra. I. S. 2, 33.
Inflet ambas buccas iratus. I. S. 1, 20. 21.
Informes hyemes. II. Od. 10, 15.
Informem agrum albis oſſibus. I. S. 8, 16.
Informis ſitus premit. II. Epl. 2, 118.
Infortunia tua me lædent. A. P. 103.
Infoſſus puer. Ep. 5, 32.
Infra. II. S. 1, 25. II. 8, 20. 23. II. Epl. 1, 14.
Infregerit teneros caules alieni horti. I. S. 3. 116.
Infregi latus. Ep. 11, 22.
Infrequens. I. Od. 34, 1.
Infundam tibi faſtidienti majus poculum Ep. 5, 77. 78.
Infundis. I. Epl. 2, 54.
Ingemens laboribus. Ep. 5, 31.
Ingenii culpâ deterere. I. Od. 6, 12.
Ingenii benigna vena. II. 18, 9. 10.
Ingeniis ille non favet. II. Epl. 1, 88.
Ingenio lene tormentum admoves. III. Od. 21, 13.
offenſi doluere. II. S. 1, 67.
primorum extremi. II. Epl. 2, 204.
Ingenium arte fortunatius. A. P. 295.
candidum pauperis. Ep. 11, 11. 12.
cui ſit. I. S. 4, 43.
Grajis dedit Muſa. A. P. 323. 324.
inculrum parvum hirtum turpiter. I. Epl. 3, 21. 22.
ingens. I. S. 3, 33.
Lucili. II. S. 1, 74.
præter. 6, 14. 15.
promit cruſtula nova. 4, 45.
quod ſibi deſumpſit vacuas Athenas. II. Epl. 2, 81.
rapido amni ferventius. I. S. 10, 62. 63.
res adverſæ ſolent nudare. II. 8, 73. 74.
rude. A. P. 410.
Ingens æquor. I. Od. 7, 32.
bellua. II. S. 3, 315. 316.
flagitium. 4, 82.
foſſa. 3. 59.
fultura ſtomacho ruenti. 3, 154.
Idomeneus. IV. Od. 9, 19. 20.
ingenium. I. S. 3, 33.
machina. II. Epl. 2, 73.
pinus. II. Od. 3, 9.
valvarum ſtrepitus. II. S. 6, 111. 112.
virtus. 7, 102. 103.
vitium credidit pauperiem. 3, 91. 92.
Ingentes acervos ſpectat irretorto oculo. II. Od. 2, 23. 24.
dolores das adimiſque. II. S. 3, 288.
Ingentem acervum frumenti. *ibid.* 111.
Antiochum cecidit. III. Od. 6, 35. 36.
Ingentia facta. II. Epl. 1, 6.
Ingenuis ferentem immemorata legi juvat. I. Epl. 19, 33. 34.
Ingenuo amore peccas. I. Od. 27, 16. 17.
patre natus. I. S. 6, 21.
Ingenuos claroſque parentes habeat. *ibid.* 91.
Ingenuum leonem imitata vulpes. II. 3, 286.
Ingenuus. I. 6, 8. A. P. 383.
puer. III. Od. 24, 55.
Ingerere nautis convitia. I. S. 5, 11. 12.
Ingluvie ingrata rem ſtringat. 2, 8.
Ingrata tempora I. Epl. 1, 23.
Ingratam Veneri ſuperbiam pone. III. Od. 10, 9.
Ingrato otio ventos obruit. I. 15, 3. 4.

In-

Involitant comæ humeris. IV. Od. 10, 3.
Involvo me mea virtute. III. 29, 54. 55.
Inurbanum ſeponere lepido dicto. A. P. 273.
Inutile aurum. III. Od. 24, 48.
factu. I. S. 4, 124.
lignum. 8, 1.
nomen. I. Od. 14, 13.
quod jaceret, ſublegit. II. S. 8, 12.
Inutiles ramos falce amputans. Ep. 2, 13.
Inutili alga. III. Od. 17, 10.
Iö Bacche. I. S. 3, 7.
cives. A. P. 460.
triumphe. IV. Od. 2, 49. 50. Ep. 9, 21. 23.
vaga. A. P. 124.
Jocatus permulta in faciem. I. S. 5, 62.
Jocis aptior. II. Od. 19, 25.
relictis retractes næniæ munera. 1, 37. 38.
ſine nil eſt jucundum. I. Epl. 6, 65. 66.
ſpecioſa fabula. A. P. 319. 320.
vivas. I. Epl. 6, 66.
Joco certare. II. Od. 12, 18.
cum ſævo ſub juga mittere. I. 33, 11. 12.
& cum riſu videres. I. S. 8, 50.
Jocos dedit. 5, 98.
eripuere anni. II. Epl. 2, 55. 56.
geris. III. Od. 21, 2.
Jocoſa imago. I. 12, 3. 4.
Jocoſæ lyræ hoc non conveniet. III. 3, 69.
Jocoſe Mæcenas. Ep. 3, 20.
Jocoſi Liberi munera. IV. Od. 15, 26.
oderunt triſtem. I. Epl. 18, 89.
Jocoſius dixero. I. S. 4, 104.
Jocoſo furto condere. I. Od. 10, 7. 8.
Lyæo arcanum conſilium retegis. III. 21, 15. 16.
ſermone opus eſt. I. S. 10, 11.
Jocularia percurram ridens. 1, 23. 24.
Jocum tentavit gravitate incolumi. A. P. 222.
tumultus veſtri movere. I. Epl. 19, 20.
Jocundis in rebus beatus vive. II. S. 6, 96.
Jocus circumvolat. I. Od. 2, 34.
cœpit in rabiem verti. II. Epl. 1, 149.
ille te poſtulat. II. Od. 6, 21. 22.
neu ſis. II. S. 5, 37.
Ionicos motus doceri gaudet. III. Od. 6, 21.
Ionius attagen. Ep. 2, 54.
ſinus. 10, 19.
Jove ab æquo tibi multa merces defluit. I. Od. 28, 27. 28. 29.
æquo judicat. II. Epl. 1, 68.
copia major donari poſſit. I. 12, 2. 3.
incolumi. III. Od. 5, 12.
non probante. I. 2, 19.
ſub frigido manet venator. 1, 25. 26.
uno ſapiens eſt minor. I. Epl. 1, 106.
Jovem ad averſum preces. Ep. 10, 18.
hæc ſentire ſpem bonam reporto. C. S. 73. 74.
nives deducunt *pro* cœlum in nubes contractum. Ep. 13, 2.
per improbaturum hæc. 5, 8.
ponere fulmina per noſtrum ſcelus non patimur. I. Od. 3, 39. 40.
ſatis eſt orare qui donat & aufert. I. Epl. 18, 111.
tonantem cœlo regnare credidimus. III. Od. 5, 1. 2.
Jovi intulerat magnum terrorem. 4, 49.
redde dapem obligatam. II. 7, 17.
ſic gratum. Ep. 9, 3.
ſigna noſtro reſtituit. IV. Od. 15, 6.
ſupremo dilectam Latonam. I. 21, 3. 4.
Jovis admiſſus arcanis Minos. 28, 9.
auræ. C. S. 32.
auribus iſta ſervas. I. Epl. 19, 43. 44.
concilio. III. Od. 25, 6.
conjuge & ſorore. 3, 64.
epulis Hercules intereſt. IV. 8, 29. 30.
fulminantis manus magna. III. 3, 6.
imperium in reges. 1, 6.
invicti uxor. III. Od. 27, 53.
leges vetent. Ep. 17, 69.
magni. I. Od. 10, 5.
ſolium attingit. I. Epl. 17, 34.
ſupremi. I. Od. 32, 13. 14.
tonantis annus hibernus. Ep. 2, 29.
tutela. II. Od. 17, 22. 23.
Ipſa. 8, 13. Ep. 16, 2. I. S. 3, 39. 98. II. 1, 18. 4, 11. A. P. 305.
Ipſam. I. Epl. 6, 16.
Ipſas. I. S. 3, 55.
Ipſe. I. Od. 16, 12. 20, 2. Ep. 14, 13. 17, 77. I. S. 1, 67. 4, 108. 5, 57. 6, 86. II. 1, 85. 2, 61. 3, 94. 5, 38. 6, 65. 88. 7, 41. I. Epl. 1, 27. 72. 16, 78. 18, 112. 19, 7. II. 1, 111. 208. A. P. 182. 306.
Ipſi. A. P. 103.
Ipſis à Saturnalibus fugiſti. II. S. 3, 4. 5.
Diis charus. I. Od. 31, 13.
ludis attentius populum ſpectaret. II. Epl. 1, 197.
officiis fungitur. II. S. 6, 108. 109.
Ipſo. I. Od 12, 17. III. 12, 7. IV. 4, 59. II. S. 2, 20. 8, 31. I. Epl. 7, 60. 9, 6.
Ipſos. III. Od. 1, 6.
Ipſum. I. 3, 38. 28, 33. 33, 13. II. 18, 18. I. S. 3, 17. 34. II. 3, 204. 5, 73. 6, 12. 7, 113. 8, 23. I. Epl. 17, 11. II. 1, 141.
Ira capitalis. I. S. 7, 13.
caret. II. Epl. 2, 107.
conſcribuit. I. S. 2, 71.
cruenta per medias cædes rapit. III. Od. 2, 11. 12.
enſes procudit & miſeras urbes inimicat. IV. 15, 19. 20.
erret. II. S. 3, 210.
furor brevis. I. Epl. 2, 62.
genuit inimicitias & funebre bellum. 18, 48. 49.
omnis procul eſto. III. Od. 8, 15. 16.
peccatur. I. Epl. 2, 15. 16.
tortus. 18, 38.
utrumque urit. 2, 13.
Iracunda Achillei claſſis. I. Od. 15, 33. 34.
Diana. A. P. 454.
fulmina. I. Od. 3, 40.
Iracundior improbo Adria. III. 9, 22. 23.

e. I. S. 5, 35.
ilis me ludit. III. Od.

Epl. 1, 118.
I. S. 3, 221.
Boſphorum tentabo.
, 30. 31.
apientiæ. I. 34, 2.
um uter eſt. II. S. 3,

I. S. 3, 82.
co. II. 3, 81.
, 63.
Od. 19, 18.
lagenæ. II. Epl. 2,

ultos vincit ratio.
215.
nc certa modoque.

ſtultitiâ (quam ſtul-
ent.) 3, 30.
I. Epl. 1, 101.
II. S. 3, 32.
acies ſtupet. 2, 5.
utus. 6, 68. 69.
ia parente. 3, 134.
. I. 4, 49.
ituas. II. 3, 64.
17.
I. 2, 49.
moribus. 4, 27.
vam ne feras ligna.

I. Epl. 5, 14.
poſuere. II. S. 3,

s. III. Od. 21, 3.
. II. S. 3, 40.
ſtultum me fateor.
306.
d. 44. 45.
298.
crede. *ibid.* 51. 52.
I. 2, 96. 97.
eri puellæque cla-
3, 130.
. II. 3, 40. 67. 120.

fri. II. 2, 131.

I. Epl. 3, 33.
igit. II. S. 3, 43.

icuram. *Bentl.* II.

Inſcium laborum nido propulit. IV. Od. 4, 6.
Inſcius unde vitam ſumeret. III. 5, 37.
Inſculpere patrimoni ſummam ſaxo. II. S. 3, 90.
Inſectere. 7, 41.
Inſector. II. Epl. 1, 69.
Inſecutæ ſilvæ Orphea. I. Od. 12, 7. 8.
Inſedit ſiderum vapor Appuliæ. Ep. 3, 15. 16.
Inſenuit curis & libris. II. Epl. 2, 82. 83.
Inſepulta membra lupi different. Ep. 5. 99.
Inſequeris. II. Epl. 2, 19.
Inſerere ſtellis. III. Od. 25, 6.
Inſereres puellarum choro. II. 5, 21.
Inſeris. I. S. 5, 12.
me ventis. I. Od. 1, 35.
Inſerit ramos feliciores. Ep. 2, 13. 14.
Inſervit honori. A. P. 167.
Inſeverit tibi vitiorum natura. I. S. 3, 35. 36.
Inſidias omnes fugit. *ibid.* 58. 59.
tibi fieri mavis. 2, 103. 104.
Inſidiatorem fugerit præroſo hamo. II. 5, 25.
Inſidiis. 6, 117.
Inſidioſi lenonis. II. Epl. 1, 172.
Inſigne dicam. III. Od. 25, 7.
præſidium mœſtis reis. II. 1, 13.
Inſignem attenuat Deus (inſigne. *Bentl.*) I. 34, 13.
baccam aceto diluit. II. S. 3, 240. 241.
fronte. I. Od. 33, 5.
Neaſchum repetens. III. 20, 6.
pharetra. I. 21, 11.
Inſignes Delphos Apolline. 7, 3. 4
& imos ſortitur *pro* claros ſive ſummos. III. 1, 15.
Inſigni Camœna referam. I. 12, 39.
Inſignia morbi ponas. II. S. 3, 254.
Inſignibus projectis. 7, 53.
raptis. Ep. 5, 12.
Inſignis Homerus. A. P. 401.
tota urbe cantabitur. II. S. 1, 46.
Inſiluit frigidus ardentem Ætnam. A. P. 465. 466.
Inſiſtet victor barbarus cineres. Ep. 16, 11.

Inſitam vim doctrina promovet. IV. Od. 4, 33.
Inſitiva pyra decerpens. Ep 2, 19.
Inſolabiliter de fratre rapto dolentis. I. Epl. 14, 7. 8.
Inſolens diſſipabit Quirini oſſa. Ep. 16, 13. 14.
emirabitur. I. Od. 5, 8.
exercitus. 16, 20.
Inſolentem Achillem *pro* non ſolitum. II. 4, 2. 4.
ludum pertinax ludere *pro* non ſolitum. III. 29, 50.
Inſolenti à lætitia mentem temperatam ſervare. II. 3, 2. 3. 4.
Inſolentiæ meæ terra cedet. Ep. 17, 75.
Inſolitos niſus docuere. IV. Od. 4, 8.
Inſolitum eloquium præceps facundia tulit. A. P. 217.
Inſomnis agit frigidas noctes non ſine lacrymis. III. Od. 7, 6. 7. 8.
Inſons Cerberus. II. 19, 29.
& purus. I. S. 6, 69.
Inſperata pluma tuæ ſuperbiæ cum veniet. IV. Od. 10, 2.
Inſperſos nævos corpore reprendas. I. S. 6, 67.
Inſpexit mores hominum. I. Epl. 2, 20.
Inſpice. 7, 39.
Inſpiciunt. I. S. 2, 87.
Inſtanti ſenectæ nec pietas moram affert. II. Od. 14, 2. 3. 4.
Inſtantis Tyranni vultus. III. 3, 3.
Inſtar veris vultus tuus affulſit. IV. 5, 6. 7.
Inſtat auriga equis. I. S. 1, 115.
& addit. II. 6, 39.
fatum mihi triſte. I 9, 29.
ſudor navitis. Ep. 10, 15.
Inſtillare auriculis præceptum. I. Epl. 8, 16.
Inſtillat. H. S. 2, 62.
Inſtita. I. 2, 29.
Inſtitor. III. Od 6, 30.
Inſtitoribus multum amata. Ep. 17, 20.
Inſtitui. A. P. 22.
Inſtitutæ amphoræ fumum bibere Tullo conſule *pro* amphoræ cœptæ. III. Od. 8, 11. 12.
Inſtitutum iter ſerpens rumpat. 27, 5.

Inſtituunt vitæ labores. II. S. 6, 11. 22.
Inſto præſentibus. I. Epl. 2, 71.
Inſtravit modicis ſignis pulpita. A. P. 279.
Inſtructior derem vitiis. I. Epl. 18, 25.
Inſtruit exemplis. II. 1, 131.
Inſtrumento artis abjecto. I. S. 3, 131.
Inſuavis habeare. *ibid.* 85.
Inſudet vulgi manus. 4, 72.
Inſuevit pater optimus hoc me. *ibid.* 105.
Inſulas divites. Ep. 16, 42.
Inſulis divitibus. IV. Od. 8, 22.
Inſuliter armentum buſto Paridis. III. 3, 40. 41.
Inſumere. II. S. 2, 102.
Inſuper addes. 4, 69.
Inſurget Aquilo. Ep. 10, 7.
Intabuiſſent pupulæ. 3, 40.
Intacta apothecæ procis. II. S. 5, 7.
Intactæ Palladis urbem carmine celebrare. I. Od. 7, 3. 6.
Intactas boves morabis. Ep. 9, 21. 22.
Intacti carminis autor. I. S. 10, 66.
Intactis. II. Epl. 1, 151.
theſauris Arabum opulentior. III. Od. 24, 1. 2.
Intactum quid nefaſti linquimus. I. 35, 31. 36.
Intactus Britannus. Ep. 7, 7.
Intaminatis honoribus fulget. III. Od. 2, 18.
Integer audit. 7, 22.
eſt animi. II. S. 3, 220.
eſt mentis. *ibid.* 85.
ipſe. 1, 85.
laudo. II. Od. 4, 22.
ſuperſtes. 17, 7. 8.
vitæ. I. 22, 1.
Integrâ cum mente. 31, 18. 19.
Integra lintea. 14, 9.
Integræ Dianæ tentatur Orion. III. 4, 70. 71.
Integris fontibus gaudes. I. 26, 6. 7.
opibus hunc novi. II. S. 2, 113.
Integro die. IV. Od. 1, 38. 39.
Integrum dominus ejus conſumeret. II. S. 2, 92.
increſto addidit. III. Od. 2, 30.
ſaporem perdunt. II. S. 4, 54.
victorem. IV. Od. 4, 66. 67.
Intelligit unus quanti me ſtetis. I. Epl. 5, 1. 2.
Intendes ſtudiis animum & honeſtis rebus. 2, 36.
Intenta caprea lætis paſcuis. IV. 4, 13. 14.
Intenſata nitres. I. 5, 13.
Intentatum Poetæ noſtri nil liquere. A. P. 285.
Intentum Veneri ſomnus aufert. I. S. 5, 23. 84.
Intentus merulis aucupi decidit. A. P. 458.
Inter. I. Od. 8, 6. 12, 46. 47. 32, 6. III. 1, 11. 37. 5, 47. 6, 28. 10, 6. 15, 5. 16, 28. I. S. 1, 105. 116. 2, 40. 82. 3, 133. 82. 7, 9. 11. 12. 10, 31. II. 2, 4. 32. 92. 106.
Inter *caſui poſtpoſitum.*
extremos inter. I. S. 1, 118.
genus hoc inter. 3, 80.
hæc inter. Ep. 2, 38.
venales inter. I. S. 1, 47.
veteres inter. II. Epl. 1, 43.
Inter cuncta leges. I. 18, 96.
errant leones. III. Od. 27, 51.
ludere virgines. 11, 5.
Intercideris tibi nunc aliquid. II. S. 4, 6.
Intercinat medios actus. A. P. 194.
Interdicta ſi pereo. I. S. 2, 96.
voluptas. I. Epl. 6, 64.
Interdictis hunc omne jus abſtinet. II. S. 1, 217.
Interdum. II. Od. 12, 28. I. S. 9, 9. 10, 13. II. 7, 2. I. Epl. 18, 60. II. 1, 63. A. P. 95. 319.
Interea. I. S. 5, 31.
Intercam. 9, 38.
Interemto Hafdrubale. IV. Od. 4, 72.
Intereſt multum. A. P. 114.
Satyris proterva petulum pudibunda. *ibid.* 233.
Intereſt Hercules epulis Jovis. IV. Od. 8, 29. 30.
in matrona ancillave rogata peccet. I. S. 2, 62. 63.
nil. II. Od. 3, 22.
Interfuſæ æquora nitentes Cycladas vites *pro* fuſæ inter æquora. I. 14, 19. 20.
Interim. III. 20, 9. Ep. 2, 26.
Interimis uxorem laqueo. II. S. 3, 131.

magnum terrorem. III. 9.
cm gentibus frende ma- Od. 3, 28.
tes. II. Epl. 1, 156. 157. Ep. 16, 58.
humus alta viperis. 2.
positis. II. S. 3, 115.
ri. A. P. 182, 189.
S. 2, 67.
um. 1, 52. 53.
ra format. A. P. 108.
ri. II. S 3, 142.
iembranis. A. P. 389.
entia. *Bentl.* II. Epl. 1,
omina. I. S. 3, 104.
non majus tormentum . I. Epl. 2, 58. 59.
lura datis. II. Epl. 2,
ius piper album. II. S.
ëræ disjecti membra.
usando ullum parcm. t *Bentl.*) I. Od. 24, 8.
endacior Parthis. II. 2.
ragicæ Camenæ ge- . 275.
cennina licentia. II. 145.
injusti. I. S. 3, 111.
er abstinet. A. P. 170.
suro. II. S. 6, 11.
inor. I. 10, 48.
ëma animis juvandis.
s Deus. Ep. 11, 13.
s. III. Od. 5, 7.
. Ep. 10, 5.
inum Aquarius con- I. S. 1, 36.
trahentes boves vide- 1, 63. 64.
irtutes. I. S. 3, 55.
a vinaria. II. 8, 39.
Od. 25, 9. III. 28. 9.
1. A. P. 129.
13, 12.
is res dicere. II. S.
embra. I. Epl. 1, 30.
Jovis uxor. III. Od. 27, 73.
Invictus vindemiator. I. S. 7, 30.
Invida ætas fugerit. I. Od. 11, 7. 8.
cura. I. Epl. 10, 28.
taciturnitas. IV. Od. 8, 23. 24.
Invidæ Carthaginis. Ep. 7, 5.
Invideant pace tibi rem apparere. I. S. 2, 100.
Invideat quivis mihi jure. I. S. 6, 50.
Invideat quod ego canto Hermogenes *pro* invidere possit. 9, 25.
Invidendâ aulâ caret sobrius. II. Od. 10, 7. 8.
Invidendis postibus. III. 1, 45.
Invidens deduci. I. 37, 30. 31.
Invideor. A. P. 56.
Invides Arabum Gazis. I. Od. 29, 1. 2.
Invidet Falernis uvis. II. 6, 19. 20.
nigro orco. IV. 2, 23. 24.
usum lignorum. I. Epl. 14, 41. 42.
Invidi quærimus sublatam ex oculis virtutem. III. Od. 24, 31. 32.
Invidia accrevit. I. S. 6, 26.
acris. 3, 60. 61.
invita fatebitur. II. 1, 76. 77.
major relinquam urbes. II. Od. 20, 4. 5.
torquebere. I. Epl. 2, 37.
Tyranni Siculi non invenere majus tormentum. I. Epl. 2, 58. 59.
Invidiæ corrector. II. Epl. 1, 129.
haberet minus. I. 17, 50. 51.
in horam & diem subjectior. II. S. 6, 47. 48.
Invidiam comperit domari supremo fine. II. Epl. 1, 12.
paras placare virtute relicta. II. S. 3, 13.
Invidit illi ciceris nec longæ avenæ. 6, 84.
Invido dente mordeor minus. IV. Od. 3, 16.
flatu Notus detinet. 9, 10.
Invidus. I. Epl. 1, 38.
ægris. 17, 7.
Lycus. III. Od. 19, 22. 23.
macrescit opimis alterius rebus. I. Epl. 2, 57.
Inviolatus amnem Scythicum visam. III. Od. 4, 35. 36.
Invisa negotia me Romam trahunt. I. Epl. 14, 16. 17.
non fores pueris munusculæ 7, 17.
Invisam terram pede pepulisse. III. Od. 18, 15. 16.
Invisas cupressos. II. 14. 23.
Invisi horridas sedes Tænari. I. 34, 10. 11.
Invisis foribus hæret. II. S. 3, 261. 262.
Invisum est quod petis. II. Epl. 2, 64.
janitorem. III. Od. 14, 23.
illis me facit. I. Epl. 15, 3. 4.
nepotem. III. Od. 3, 31.
fidus agricolis. I. S. 7, 26.
Invisus taurus. III. Od. 27, 71. 72.
Invita invidia usque fatebitur. II. S. 1, 76. 77.
Minerva nihil dicas faciasve. A. P. 385.
verba non sequentur rem præviſam. A. P. 311.
verba recedant. II. Epl. 2, 113.
Invitet leves somnos. Ep. 2, 28.
Invito vultu risit. III. Od. 11, 21. 22.
Invitum laboret servare. I. Epl. 20, 26.
quicquam. I. Od. 18, 12.
servat. A. P. 467.
Invitus facias sumptum. II. Epl. 2, 195. 196.
non. I. 5, 21. 22.
pones. 10, 31. 32.
Inulas acidas mavult. II. S. 2, 44.
amaras incoquere. 8, 51. 52.
Inulta tellure. II. Od. 1, 26. 27.
Inultæ feræ catulos celent. III. 3, 41. 42.
Inulti moriemur. II. S. 8, 34.
Inultis precibus non linquar. I. Od. 28, 33.
Inulto dicere permitto. II. S. 189. 190.
odio. I. Epl. 2, 61.
Inultos Medos equitare non sinas. I. Od. 2, 51.
Inultus compellarer. II. S. 3, 297.
riseris. Ep. 17, 56.
testis. I. S. 8, 44.
ut puer flebo. Ep. 6, 16.
Inunctis oculis. I. S. 3, 25.
Inungi lippus contemnas. I. Epl. 1, 29.

Juſſa Lares mutare. C. S. 29.
moveri. A. P. 232.
non læve accipiebat. I. Epl. 7, 52.
ob amici pudorem depoſitum laudas. I. Epl. 9, 12.
ſurgit. III. Od. 6, 29. 30.
venire. I. S. 2, 122.
Juſſæ vagentur ſtellæ. I. Epl. 12, 17.
Juſſas poenas luam. Ep. 17, 37.
Juſſerit ita foro. II. S. 1, 59.
venire ad ſe. 7, 32. 33.
Juſſi perſequemur otium. Ep. 1, 7.
Juſſit accreſcere nomen. A. P. 252. 253.
aurum projicere. II. S. 3, 100. 101.
barbam paſcere. *ibid.* 35.
quod bilis ſplendida. *ibid.* 141.
Juſſus domum abire. Ep. 11, 20.
perire. 5, 9.
tollere patinam. I. S. 3, 80.
Juſta Chiragra articulos contudit. II. 7, 15. 16.
in ambos poteſtas. 7, 62.
morte cecidere. IV. Od. 2, 14. 15.
Juſti mater utilitas. I. S. 3, 98.
Juſtior eſt poteſtas marito in corruptorem. II. 7, 61. 62. 63.
Juſtis divis operata. III. Od. 14, 6.
Juſtitiæ potenti ſic placitum. II. Od. 17, 15. 16.
ſoror fides incorrupta. I. 24, 6. 7.
Juſtitiam ſalubrem tegat. A. P. 198. 199. 200.
Juſtius reprendi. H. S. 4, 86.
Juſto ialquum ſecernere. I. 3, 113.
plenior copia ſi quos delectet. 1, 57.
plus placeat. III. Od. 7, 24.
triumpho domitos. I. 12, 54.
Juſtum & fortem ſcribere. II. S. 1, 16.
poëma. I. 4, 63.
ſanctumque videri (juſto ſanctoque videri *Bentl.*) I. Epl. 16, 61.
virum. III. Od. 3, 1.
Juſtus. II. S. 3, 180.
erit. *ibid.* 97.
populus. II Epl. 1, 18.
Juvandis animis natum poëma. A. P. 377.
Juvent caſtra mulcos. I. Od. 1, 23.
Juvare poterit. II. S. 2, 20.
Juvari parvis rebus magna. II. Epl. 1, 125.
Juvat auri & argenti pondus. I. S. 1, 41.
brevis cœna. I. Epl. 14, 35.
clamor galeæque leves. I. Od. 2, 38.
collegiſſe Olympicum pulverem 1, 3. 4.
dominum multa umbra. *Bentl.* I. Epl. 16, 10.
ferentem immemorata. 19, 33.
fidibus & thure placare. I. Od. 36, 1. 2.
genus hoc minime. I. S. 4, 24.
gratum, ſi quod adeſt. II. 6, 13.
hoc & melli eſt. *ibid.* 32.
hoc fugientes. I. 1, 78.
hoc inanes. 4, 76. 77.
honor falſus. I. Epl. 16, 39.
illum ſic res aut domus. 2, 51.
inſanire. III. Od. 19, 18.
Lyæo dulci curam ſolvere. Ep. 9, 37. 38.
mero certare. IV. Od. 1, 31.
nardo perfundi. Ep. 13, 9.
natura. A. P. 108. 109.
quid te una exempta de ſpinis pluribus. II. Epl. 2, 212.
ſc. II. S. 6, 90.
verſiculos ſcribere. Ep. 11, 1. 2.
videre. 2, 61. 62.
Juvem meo labore tuum. 1, 15.
Juvenca votiva paſcitur. I. Epl. 3, 36.
Juvencæ tuæ animus eſt cieca campos virentes. II. Od. 5, 5. 6.
Juvencis pluribus illigata aratra. Ep. 1, 25. 26.
in bonis virtus patrum. IV. Od. 6, 30. 31.
ſuis matres metuunt. II. 8, 21.
Juvencos centum popoſceris (juvencis *Bentl.*) Ep. 17, 38. 39.
Juvencum infamem. III. Od. 27, 45.
Juvenem fide conſtanti. 7, 4.
imitaris. I. 2, 41. 42.
puella occupavit. IV. 11, 21. 22.
ſponſæ raptum. 2, 22.
vocat votis mater. 5, 9, 13.
Juvenentur Fauni verſibus. A. P. 244. 246.
Juvenes digni patre. A. P. 24.
fervidi. IV. Od. 13, 26.
huc deſcendere æquum eſt. I. S. 2, 37.
protervi. I. Od. 25, 2.
ſeneſque recinunt dicta. I. Epl. 1, 55.
telluris *pro* filii. II. Od. 12, 7.
tot ſepulchro patrio caruere. II. S. 3, 196.
in Juvenes. virginum prælia. I. Od. 6, 17. 18.
Juveneſcit herbis largis. IV. 2, 55.
Juveni amicæ commendet. I. Epl. 15, 21.
mandentur partes ſeniles. A. P. 176. 177.
marito. III. Od. 11, 37.
nec firmo. Ep. 12, 3.
placeat. I. Epl. 8, 14.
Juvenis æquus. II. S. 3, 233.
cervici dabat brachia. III. Od. 9, 2. 3.
conſiliis catervæ victrices veritæ. IV. 4, 23. 24.
horrendus Parthis. II. S. 5, 62.
imberbis. A. P. 161.
Juventa calidus. III. Od. 14, 27.
dulci. I. 16, 23.
florente. A. P. 115.
Juventæ docili. C. S. 45.
imbellis. III. Od. 2, 15.
Juventas fugit. Ep. 17, 21.
lævis fugit retro. II. Od. 11, 5. 6.
nido propulit inſcium. IV. 4, 5 6.
parum comis. I. 30, 7.
Juventus continuit manus meas Deorum. 35, 36. 37.
his parentibus non orta. III. 6, 33.
horrida. 4, 50.
in curanda cute plus æquo operata. I. Epl. 2, 29.
quo omnis calet. I. Od. 4, 19. 20.
rara. 2, 24.
Romana docilis pravi. II. S. 2, 52.
Juvenum cura publica prodis. II. Od. 8, 7. 8.
curas referre. A. P. 85.
domos expugnat. III. Od. 15, 9.
examen recens. I. 35, 30. 31.
funera denſantur. 28, 19.

ma-

paulo. I. S. 3, 29.
I. Epl. 1, 38. A. P. 121.
or. II. Epl. 1, 129.
lersbitur. 2, 59.
ſtravere. I. Od. 16,
id. 9.
cidi. I. S. 3, 76.
it temere ac ponit. 60.
ibid. 109.
uit. I. Epl. 19, 48. 49.
hoſtiles domos. Ep. 4.
æque rixæ abſtineto. 7, 69. 70.
3, 30. 31.
ſupremum diem di-crede. I. Epl. 4, 12.
ſ. 8, 9.
m. 20, 25.
ivencum dedat. III. 46.
I. S. 3, 8.
xtructa Gnatia. I. 5,
I. 6, 30.
3, 258.
A. P. 197.
es. III. Od. 29, 21.
Ep. 2, 6.
I. S. 2, 97.
a placaverit. 8, 5.
ba minarum plena
A. P. 106.
s. II. Epl. 2, 42.
dit. I. 7, 89.
rupes detruſit. 20,
. P. 94.
ſti. II. Epl. 2, 28. 29.
S. 1, 20 21.
m. Ep. 15, 14.
S. 1, 47.
A. P. 420.
per medios ſatelli-
)d. 16, 9. 10.
I. S. 6, 104. 105.
5, 37.
ar fruſtra pleno
. Epl. 7, 31.
.
5. 76.
6, 125.
neceſſe. II. S. 6, 26.
ocyus. I. 9, 9.
per domos honeſtas. II. Epl. 1, 149. 150.
per ſunem extentum. ibid. 210. 211.
per fluctus longos. III. Od. 27, 42. 43.
quocunque pedes ferunt. Ep. 16, 21.
recuſes. II S 5, 17.
reſtat quo Numa & Ancus devenit. I. Epl. 6, 27.
viam. 2, 65.
vidimus Tiberim. I. Od. 2, 13. 15.
vetet lævus picus. III. 27, 15.
Irem tardius. II. S. 3, 101.
Ires quo te ſapientia duceret. I. Epl. 3, 27.
Irrepertum aurum. III. Od. 3, 49.
Irreſectum pollicem dente rodens. Ep. 5, 47. 48.
Irretorto oculo ſpectat ingentes acervos. II. Od. 2, 24.
Irrevocabile verbum ſemel emiſſum volat. I. Epl. 18, 71.
Irrevocati revolvimus loca jam recitata. II. 1, 123.
Irriguo horto nihil eſt elutius. II. S. 4, 16.
Irriguum corpus mero. 1, 9.
Irriſus triviis. I. Epl. 17, 58.
Irritabile genus vatum placem. II. 2, 102.
Irritant animos ſegnius. A. P. 180.
Irritat amnes quietos diluvies fera. III. Od. 29, 40. 41.
pectus. II. Epl. 1, 211. 212.
Irritum tamen non efficiet. III. Od. 29, 45. 46.
Irroget peccatis æquas pœnas. I. S. 3, 118.
Irrupta copula quos tenet. I. Od. 13, 18.
Is *pronom.* (*Bentl.* IV. 2, 49.) I. S. 1, 59. 9, 18. II. 3, 181. I. Epl. 1, 65.
Iſta. II S. 2, 27. 5, 61. I. Epl. 10, 8. 19, 43.
Iſtam. II. S. 2, 86.
Iſte. Ep. 5, 3. I. S. 10, 18. I. Epl. 14, 23. 19, 47. II. 2, 90.
Iſter. IV. Od. 14, 46.
Iſthic. I. Epl. 14, 37.
Iſthinc. I. S. 4, 131. I. Epl. 7, 32.
Iſthmius labor. IV. Od. 3, 3.
Iſthuc. I. Epl. 14, 8.
Iſti. I. S. 3, 41. II. 3, 99. A. P. 6.
Iſtis. I. S. 2, 73. 4, 52. 6, 92. II. 2, 99. 3, 108. I. Epl. 6, 67. A. P. 376.
Iſto. I. S. 9, 48. I. Epl. 16, 56. *alii legunt* eſto. II. Epl. 2, 163.
It dies gratior. IV. Od. 5, 7.
It Mæcenas luſum. I. S. 5, 48.
It redit. I. Epl. 7, 55.
Ita. I. Od. 24, 11. II. 15, 10. I. S. 1, 96. 2, 20. 3, 79. 101. 6, 50. II. 1, 59. 2, 46. 124. *Bentl.* &c.
Ita *aut* adeò *omiſſum ante* ut.
ad unguem factus, ut non magis alter. I. S. 5, 3.
ex noto fictum carmen, ut quivis ſperet idem. A. P. 240.
ira fuit capitalis, ut mors divideret. I. S. 7, 13.
jungere velit, ut deſinat in piſcem. A. P. 2. 3.
Itala tellure. II. S. 6, 56.
Italæ vires crevere. IV. Od. 15, 13. 14.
Italas res tuteris armis. II. Epl. 1, 12.
tædas. IV. Od. 4, 42. 43.
Italia volantem. I. 37, 16.
Italiæ fruges diffudit copia pleno cornu. I. Epl. 12, 92.
præſens tutela. IV. Od. 14, 43. 44.
ruinis Carthago altior. III. 5, 39. 40.
Italiam curæ promittit ſibi fore. I. S. 6, 34. 35.
Italis armis adjudicat. I. Epl. 18, 57.
Italo aceto perfuſus. I. S. 7, 32.
cœlo. II. Od. 7, 4.
Italos ad modos carmen deduxiſſe. III. 30, 13. 14.
Italum robur. II. 13, 18. 19.
Itaque. I. Epl. 1, 10.
Item. I. S. 3, 77. II. Epl. 1, 46. *Bentl.* A. P. 90.
Iter cæcus velit monſtrare. I. Epl. 17, 4.
faciens vellet rheda tollere. II. S. 6, 42. 43.
facturus per Syrtes æſtuoſas. I. Od. 22, 5. 6.
hoc ignavi diviſimus. I. S. 5, 5.

inſtitorum rumpat ſerpens. III. Od. 27, 5.
liberum munivit. C. S. 43.
longum carpentes. I. S. 3, 84. 85.
melius doctus iniquum curſum mutavit. A. P. 67. 68.
nunc quo tibi eſt. I. S. 5, 16.
perrupit propoſitum ambu. II. S. 6, 99.
ſecretum & vitæ ſallentis ſemita. I. Epl. 18, 103.
ſupremum carpere parati. II. Od. 17, 11. 12.
tentat negata via. III. 2, 21.
tutum & patens. 16, 7.
Iterabimus ægrum æquor. I. 7, 32.
Iterabitur fortuna clade triſti. III. 3, 62.
Iterare cogor curſus reliſtos. I. 14, 4. 5.
mella cavis cruncis lapſa. II. 19, 11. 12.
Iteraret ab ovo uſque ad mala. *Bentl.* I. S. 3, 7.
Iterat voces. I. Epl. 18, 11. 12.
Iteratæ lanæ vellera Tyriis muricibus. Ep. 12, 21.
Iterum. I. Od. 14, 10. 28, 10. I. S. 10, 39. bis. II. 7, 89. bis. I. Epl. 1, 3. 5, 4.
Ithacam revehi. II. S. 5, 4.
Ithacæ locus equis non eſt aptus (Ithace. *Bentl.*) I. Epl. 7, 41.
Ithacenſis Ulyſſi remigium vitioſum. 6, 63.
Iturum in ultimos orbis Britannos Cæſarem ſerves. I. Od. 35, 29. 30.
Iturus Cretam venis non ſuis. Ep. 9, 29. 30.
Iyn geminæ flebiliter avis. IV. Od. 12, 5. 6.
Jubæ tellus. I. 22, 15.
Jube amœnæ roſæ flores ferre. II. 5, 14.
pelliculam curare. II. S. 5, 58.
Jubeas Græco crocho ludere. III. Od. 24, 56. 57.
libenter eſſe miſerum. I. S. 1, 65.
Jubebat delere. A. P. 440.
ſervos ſorum tranare. I. Epl. 6, 38. 39.
ut facerem. I. S. 4, 121. 122.
Jubebo Ferentinum ire. I. Epl. 17, 8.
hoc animum fortem tolerare. II. S. 5, 10.
reſpicere exemplar vitæ morumque. A. P. 317.
Jubemus ſalvere Fuſcum. I. Epl. 10, 1.
Jubente Corvino. III. Od. 22, 7.
Jubentium civium. 3, 2.
Jubeo audire atque rogum ponere. II. S. 3, 77.
illud ad hæc. 5, 70.
plorare inter diſcipulorum cathedras. I. 10, 91.
te fieri vappam. 1, 104.
Juberet natura. 6, 93.
Juberis proferre. I. Epl. 15, 7.
Jubes in amicorum numero eſſe. I. S. 6, 61. 62.
Jubes ad lucrum ire. A. P. 420.
aduri caprificos & cupreſſos funebres. Ep. 5, 17. 18.
cupidinum Lyca mater animum amoribus finitis reddere. I. Od. 19, 1. 2. 4.
eſſe ſpes rarus. I. Epl. 3, 17.
menſam poni. II. S. 3, 148.
pauperies quidvis facere & pati. III. Od. 24, 42. 43.
pyris veſci. I. Epl. 7, 14.
quod alter, renuis. II. 2, 83.
ſalvere priot. I. 7, 66.
Jubetur ire. *Ibid.* 75. 76.
Jucunda præmia capiat. Ep. 2, 36.
vita. 1, 5. 6.
vitæ dicere. A. P. 332.
vitæ oblivia dicere. II. S. 6, 62.
Jucunde eorum ſtilum proferimus. I. 5, 70.
Jucundior atragen Ionicam. Ep. 2, 54. 55.
Jucundo amico. I. S. 3, 44.
Jucundum ſine amore jocoſque nihil eſt. I. Epl. 6, 65. 66.
Jucundus amicus. I. S. 3, 33.
Judæi. 4, 143.
Judæis curtis oppedere. 9, 70.
Judæus Apella. 5, 100.
Judex bonus atque fidus. IV. Od. 9, 40 41.
candide ſermonum. I. Epl. 4, 1.
corruptus omnis male examinat verum. II. S. 2, 8. 9.
ſtatilis inceſtuſque. III. Od. 3, 25.

icorum ſilva. III. Od.
ona. II. S. 6, 2.
nnes puteos (*alii* dul-
e:) I. Epl. 15, 19.
mnis ſtupet Euhyas.
, 8. 9.
uratis crines nodo
I. 19, 18. 19. 20.
cogit. III. 9, 18.
eripe. II. S. 7, 91.
n. I. 7, 35.
ius Memnona. 10, 36.
nines. I. Epl. 2, 32.
atris ferrum tepefe-
. 3, 136.
ſtorias audit. I. 3, 89.
I. Od. 35, 28.
ollo. III. 3, 14. 15.
erias rettulit. II. 1,
illo. Ep. 9, 23. 24.
2, 2.
, 1.
IV. Od. 15, 22.
o: *ut*, Julium ſidus.
, 39.
is onerata in agros
pl. 18, 45. 46.
nudis ſororibus. III.
6. 17.
tibia. *Eumol.* A. P.
decentes Nymphis.
ras parcius quæſiunt.
icer verſibus. A. P.
phon viſit. III. Od.
5.
s hæc res ſervat. I.
da novum verbum
r. A. P. 47. 48.
let. *ibid.* 242.
a remotis Gadibus.
o. 11.
ari. I. Epl. 5, 25. 26.
rex lupis. I. Od.
am cervicem capiti
P. 1. 2.
amicos. I. S. 3, 54.
Jungite peractis bona fata. C. S. 28. 29.
Junior audi. I. Epl. 17, 16.
tibi præniteat. I. Od. 33, 3. 4.
toto anno. II. Epl. 1, 44.
Juniores adulteros quærit. III. Od. 6, 25.
Juno impotens. II. 1, 25. 26.
matrona. III. 4, 59.
Junone elocuta gratum. 3, 17. 18.
Junonis in honorem. I. 7, 8.
ſacra ferret. I. S. 3, 11.
Junxerit monſtra libidine. Ep. 16, 30.
Jupiter alitem fidelem expertus in Ganymede. IV. Od. 4, 1. 3. 4.
cui dabit partes expiandi ſcelus. I. 2, 29. 30.
defendet benigno numine. IV. 4, 74.
& tibi & urbi conſulit. I. Epl. 16, 28. 29.
exclamat. I. S. 2, 18.
illa littora piæ genti ſacravit. Ep. 16, 63.
informes hiemes reducit. II. Od. 10, 15. 16.
iratus ambas buccas inflet. I. S. 1, 20. 21.
malus urget. I. Od. 22, 19. 20.
pater & rex. II. S. 1, 42. 43.
puro numine glaciet nives. III. Od. 10, 7. 8.
qui das adimisque ingentes dolores. II. S. 3, 288.
riſiſſet cuſtodem virginis abditæ. III. Od. 16, 5. 6. 7.
ruens tremendo tumultu. I. 16, 11. 12.
ſeu plures hiemes ſeu ultimam tribuat. 11, 4.
tepidas brumas præbet. II. 6, 17. 18.
Jura. In Jura civica paras reſpondere. I. Epl. 3, 23. 24.
dare maritis. A. P. 398.
dare Medis. III. Od. 3, 44.
debita te maneant. I. 28, 32. 33.
in altera cedat. II. Epl. 2, 174.
inventa injuſti metu. I. S. 3, 111.
mecum facientia. II. Epl. 2, 23.
nata ſibi negat. A. P. 122.
paterna recepit. *ibid.* 246.
promere clienti. II. Epl. 1, 104.
rapies. II. S. 3, 72.
Jurabas in mea verba. Ep. 15, 4.
Jurandas aras per nomen tuum ponimus. II. Epl. 1, 16.
Jurantem me nihil ſcire. II. S. 6, 57.
Jurare addictus in nullius verba. I. Epl. 1, 14.
Jurares natum in craſſo aëre. II. Epl. 1, 244.
Juret ſolis maritis bene eſſe. I. Epl. 1, 89.
Juratus per Oſirim ſanctum dicat. I. Epl. 17, 60.
Jure nocendi ſublato obticuit. A. P. 284.
Jure. III. Od. 16, 18. IV. 11, 17. I. S. 2, 46. 6, 50. II. 8, 99. hoc omnes ſunt moleſti. I. S. 7, 10.
jurando obſtringam. II. 3, 179. 180.
Juremus in hæc. Ep. 16, 25.
Jures te formidare nocturnos vapores. I. Epl. 18, 93.
Jurgares. II. Epl. 2, 22.
Jurgatur verbis. II. S. 2, 160.
Jurgia excludat finis. II. Epl. 1, 38.
refugit vicina. 2, 171.
Juris conſultus. A. P. 369.
duplicis naturam permoſcere *pro* condimenti. II. S. 4, 63. 64.
hoc mihi dabis cum venia. I. 4, 104. 105.
pejerati pœna. II. Od. 8, 1. 2.
peritus. I. S. 1, 9.
privati erit. A. P. 131.
vatri inſcitia. II. S. 2, 131.
Jus anceps novi. 5, 34.
eſt. 1, 82.
imperiumque Cæſaris aſperit. I. Epl. 12, 27. 28.
nihilo deterius. I. S. 5, 67.
omne interdicto adimat. II. 3, 217.
quibus aptius. 4, 38.
ſit liceatque. A. P. 466.
Jus *pro* conditionibus.
male condictum. II. S. 8, 69.
miſtum oleo. 8, 45.
tepidum liquerit. I. 3, 82.
in Jus procurrunt. 7, 20. 21.
in Jus vocet. II. 5, 29.

Juſſa Lares mutare. C. S. 29.
moveri. A. P. 232.
non læve accipiebat. I. Epl. 7, 52.
ob amici pudorem depoſitum laudas. I. Epl. 3, 12.
ſurgit. III. Od. 6, 29. 30.
venire. I. S. 2, 122.
Juſſæ vagentur ſtellæ. I. Epl. 12, 17.
Juſſas poenas luam. Ep. 17, 37.
Juſſerit ita ſors. II. S. 1, 19.
venire ad ſe. 7, 32. 33.
Juſſi perſequemur otium. Ep. 1, 7.
Juſſit accreſcere nomen. A. P. 252. 253.
aurum projicere. II. S. 3, 100. 101.
barbam paſcere. *ibid.* 35.
quod bilis ſplendida. *ibid.* 141.
Juſſus domum abire. Ep. 11, 20.
perire. 5, 9.
rollere patinam. I. S. 3, 80.
Juſta Chiragra articulos contudit. II. 7, 15. 16.
in ambos poteſtas. 7, 82.
morte cecidere. IV. Od. 2, 14. 15.
Juſti mater utilitas. I. S. 3, 98.
Juſtior eſt poteſtas marito in corruptorem. II. 7, 81. 82. 83.
Juſtis divis operata. III. Od. 14, 6.
Juſtitiæ potenti ſic placitum. II. Od. 17, 15. 16.
ſoror fides incorrupta. I. 24, 6. 7.
Juſtitiam ſalubrem tegat. A. P. 298. 299. 300.
Juſtius reprendi. II. S. 4, 86.
Juſto iniquum ſecernere. I. 2, 113.
plenior copia ſi quos delectet. 2, 57.
plus placeat. III. Od. 7, 24.
triumpho domitos. I. 12, 54.
Juſtum & fortem ſcribere. II. S. 1, 16.
poema. I. 4, 62.
ſanctumque videri (juſto ſanctoque videri *Bentl.*) I. Epl. 16, 61.
virum. III. Od. 3, 1.
Juſtus. II. S. 3, 180.
erit. *ibid.* 97.
populus. II. Epl. 1, 18.
Juvandis animis natum poema. A. P. 377.
Juvans caſtra multos. I. Od. 1, 23.
Juvare poterit. II. S. 2, 20.
Juvari parvis rebus magna. II. Epl. 1, 125.
Juvat auri & argenti pondus. I. S. 1, 41.
brevis cœna. I. Epl. 14, 32.
clamor galeæque leves. I. Od. 2, 38.
collegiſſe Olympicum pulverem 1, 3. 4.
dominum multa umbra. *Bentl.* I. Epl. 16, 10.
ferentem immemorata. 19, 33.
fidibus & thure placare. I. Od. 36, 2. 3.
genus hoc minime. I. S. 4, 24.
gratum, ſi quod adeſt. II. 6, 13.
hoc & melli eſt. *ibid.* 32.
hoc fugientes. I. 1, 78.
hoc inanes. 4, 76. 77.
honor falſus. I. Epl. 18, 39.
illum ſic res aut domus. 2, 51.
inſanire. III. Od. 19, 18.
Lyæo dulci curam ſolvere. Ep. 5, 37. 38.
mero certare. IV. Od. 1, 31.
nardo perfundi. Ep. 13, 9.
natura. A. P. 108. 109.
quid re una exempta de ſpinis pluribus. II. Epl. 2, 212.
re. II. S. 6, 90.
verſiculos teribere. Ep. 12, 12.
videre. 2, 61. 62.
Juvem meo labore tuum. 1, 35.
Juvenca votiva paſcitur. I. Epl. 3, 36.
Juvencæ tuæ animum eſt cieca cupidinis. II. Od. 5, 5. 6.
Juvencis pluribus illigata aratro. Ep. 2, 25. 26.
in bonis virtus patrum. IV. Od. 6, 30. 31.
ſuis matres metuunt. II. 5, 21.
Juvenemne annum poſcoveris (juvencis *Bentl.*) Ep. 17, 38. 39.
Juvencum infamem. III. Od. 27, 45.
Juvenum fide conſtanti. 7, 4.
imitaris. I. 2, 41. 42.
puella occuparit. IV. 11, 21. 22.
ſponſæ raptum. 2, 12.
vocat vocis meæ. 3, 3. 13.
Juvenentur Fauni verſibus. A. P. 244. 246.

.P. 366.
ɔſpitum. III. Od. 14,
cliens. IV. 12, 15.
as obſtantes. III. 20, 5.
V. 1, 8.
nt modo nata. A. P.
non conchylia Lu-
poſſint juvare. Ep. 2,
S. 4, 91.
gos opima præda. Ep.
tigres ſubſidere cer-
. 16, 31.
m. I. S. 6, 123.
ilier in partem. Ep. 2,
ilta dominum. I. Epl.
ſidieni cœna. II. S.
is. A. P. 124.
to riſit. III. Od. 11,

L.

ætres firmarent con-
. Od. 5, 45. 46.
rum ædes refeceris.
runt atramenta. II.
. 236.
hi equo vulnera de-
. S. 1, 15.
ieno. *conjicit Bentl.*)
. 10, 6.
ɔilis in omne ævum.
a æqua in vitium. II.
. I. 2, 42. 43.
mor. I. Od. 13, 7.
. 2, 18. 19.
it faſtidia. II. S. 2,
Acheronta perrupit.
36.
V. 3, 3.
mæ. A. P. 291.
ilonibus querceta
II. Od. 9, 6. 7.
cum ad verum venirem eſt. I. S. 3, 96. 97.
perſpexiſſe. *Bentl.* A. P. 435.
Laborantes auras concluſas folli-
bus imitare. I. S. 4, 19. 20.
dices Penelopen Circenque vi-
ream. I. Od. 17, 19. 20.
puellas utero. III. 22, 2.
ſilvæ. I. 9, 3.
Laborarunt meæ manus. Ep. 5, 60.
Laboras in quanta Charibdi. I.
Od. 27, 19.
Laborat fugax lympha obliquo
trepidare rivo. II. 3, 11. 12.
jam contento jam laxo fune.
II. S. 7, 20.
immeritus. 3, 7.
miſera ambitione ob avaritiam.
I. 4, 26.
a Labore nullum otium me recli-
net. Ep. 17, 24.
Labore capiris vites repulſam.
I. Epl. 1, 43. 44.
fatali ſubegit portenta. II. 1,
11.
nullo tibi dat natura. I. S. 1,
88. 89.
ſine magno nil vitæ mortalibus
dedit. 9, 59. 60.
tuo meum juvem. Ep. 1, 15.
Laborem auſterum fallente ſtu-
dio. II. S. 2, 12.
excuſare. I. Epl. 7. 67.
ferre piget. I. S. 4, 12.
finire incipias. 1, 93. 94.
laturi mente. Ep. 1, 9.
mente ferre. I. S. 1, 30. 31.
per plurimum thyma carpen-
tis. IV. Od. 2, 29. 30.
Laborent omni parte. I. S. 2, 38.
perſpexiſſe. A. P. 435.
Labores vitæ molli mero finire.
I. Od. 7, 17. 18. 19.
Labores *ſuos.*
finire quærentem. III. 4, 39.
intet tot ſcribere. II. Epl. 2.
non patior tuos carpere obli-
viones lividas. IV. Od. 9, 32.
33. 34.
noſtros lamentamur non appa-
rere. II. Epl. 1, 224. 225.
vitæ inſtituunt. II. S. 6, 21. 22.
Labores *urbi.*
parare plura. II. Epl. 2, 196.
rerum vitio. I. S. 2, 76.
ut miretur turba. 10, 73.
Laboret fruſtra. A. P. 241.
loqui. *ibid.* 192.
mutare. *ibid* 168.
ne qua populus. III. Od. 8, 25.
reddere fluitantia certa. II. S.
3, 269. 270.
ſervare invitum. I. Epl. 20, 16.
ſolum hoc. II. S. 4, 49.
ſuperare. I. 1, 112.
Labori ſunt. 8, 18.
tuo nunquam par fama eſt re-
ſponſura. II. 8, 66.
Laboribus defunctum recreat. III.
Od. 24, 15. 16.
empta pulmenta cœnes. I. Epl.
18, 48.
famoſis fige modum. III. Od.
15, 2. 3.
functum levare. II. 18, 38. 39.
ingemens humum exhauriebat.
Ep. 5, 30. 31.
malis quæritis carere. Ep. 16,
16.
novis uſque ſuppetas. *Bentl.* Ep.
17, 64.
ſecundis crevit. IV. Od. 4, 45.
46.
Laborioſa Ulyſſei cohors. Ep. 16,
60.
Laborioſi Ulyſſei remiges. 17, 16.
Laboris longi damnatus Siſyphus.
II. Od. 14, 19. 20.
magni formica. I. S. 1, 33.
plus mali eſt haurire. 2, 78. 79.
Laboro brevis eſſe. A. P. 25.
noſſe. II. S. 8, 19.
ſcire. I. Epl. 3, 2.
Laborum inſcium nido propulit.
IV. Od. 4, 6.
lenimen teſtudo. I. 32, 14. 15.
liber. A. P. 212.
præmia laturus. II. S. 1, 11. 12.
ſono dulci decipitur. II. Od.
13, 38.
Labra movet. I. Epl. 16, 60.
Labris compreſſis hæc mecum
agito. I. S. 4, 137. 138.
flumina fugientia Tantalus
captat. 1, 68. 69.
impreſſit notam dente. I. Od.
13, 12.
Labuntur anni fugaces. II. 14,
1. 2.
aquæ altis ripis. Ep. 2, 25.
Lacænæ adulteræ hoſpes famoſus.
III. Od. 3, 25. 26.

Jussa Larêt mutare. C. S. 29.
moveri. A. P. 232.
non læve accipiebat. I. Epl. 7, 52.
ob amici pudorem depositum laudas. I. Epl. 9, 12.
surgit. III. Od. 6, 29. 30.
venire. I. S. 2, 122.
Jussæ vagentur stellæ. I. Epl. 12, 17.
Jussas poenas luam. Ep. 17, 37.
Jusserit ita fors. II. S. 1, 59.
venire ad se. 7, 32. 33.
Jussi persequemur otium. Ep. 1, 7.
Jussit accrescere numen. A. P. 252. 253.
aurum projicere. II. S. 3, 100. 101.
barbam pascere. *ibid.* 35.
quod bilis splendida. *ibid.* 141.
Justis domum abire. Ep. 11, 20.
perire. 5, 9.
tollere patinam. I. S. 3, 80.
Justa Chiragra articulos contudit. II. 7, 15. 16.
in ambos potestas. 7, 62.
morte cecidere. IV. Od. 2, 14. 15.
Justi mater utilitas. I. S. 3, 98.
Justior est potestas marito in corruptorem. II. 7, 61. 62. 63.
Justis divis operata. III. Od. 14, 6.
Justitiæ potenti sic placitum. II. Od. 17, 15. 16.
soror fides incorrupta. I. 24, 6. 7.
Justitiam salubrem regat. A. P. 198. 199. 200.
Justius reprendi. II. S. 4, 86.
Justo iniquum serernere. I. 7, 113.
plenior copia si quos delectet. 1, 57.
plus placeat. III. Od. 7, 24.
triumpho dominus. I. 12, 54.
Justum & fortem scribere. II. S. 1, 16.
poema. I. 4, 63.
sanctumque videri (justo sanctoque videri *Bentl.*) I. Epl. 16, 61.
virum. III. Od. 3, 1.
Justus. II. S. 3, 180.
erit. *ibid.* 97.
populus. II Epl. 1, 18.
Juvandis animis natum poema. A. P. 377.
Juvant castra multos. I. Od. 1, 23.
Juvare potcrit. II. S. 2, 10.
Juvari parvis rebus magna. II. Epl. 2, 125.
Juvat auri & argenti pondus. I. S. 1, 41.
brevis crena. I. Epl. 14, 33.
clamor galeæque leves. I. Od. 2, 38.
collegisse Olympicum pulverem 1, 3. 4.
dominum multa umbra. *Bentl.* I. Epl. 16, 10.
ferentem immunerata. 19, 33.
fidibus & thure placare. I. Od. 36, 1. 2.
genus hoc minime. I. S. 4, 24.
granum, si quod adest. II. 6, 13.
hoc & melli est. *ibid.* 32.
hoc fugientes. I. 1, 78.
hoc inanes. 4, 76. 77.
honor falsus. I. Epl. 16, 39.
illum sic res aut domus. 2, 51.
insanire. III. Od. 19, 18.
Lyæo dulci curam solvere. Ep. 9, 37. 38.
mero certare. IV. Od. 1, 31.
nardo perfundi. Ep. 13, 9.
natura. A. P. 108. 109.
quid te una exempta de spinis pluribus. II. Epl. 2, 222.
re. II. S. 6, 90.
versiculos scribere. Ep. 11, 1. 2.
videre. 2, 61. 62.
Juvem meo labore tuum. 1, 15.
Juvenca votiva pascitur. I. Epl. 3, 36.
Juvencæ tuæ animus est circa campos virentes. II. Od. 5, 5. 6.
Juvencis pluribus illigata arantia. Ep. 1, 25. 26.
in bonis virtus patrum. IV. Od. 6, 30. 31.
suis matres metuunt. II. 2, 21.
Juvencus centum poposcerit (juvencis *Bentl.*) Ep. 17, 38. 39.
Juvencum infamem. III. Od. 27, 45.
Juvenem fide constanti. 7, 4.
imitatio. I. 2, 41. 42.
puella occupavit. IV. 21, 21. 22.
sponsæ raptum. 2, 22.
vocat votis matei. 5, 9. 13.
Juvenentur Isuni versibus. A. P. 244. 246.

Lepos ſitet. II. S. 7, 71.
Lesbia. Ep. 12, 17.
vina. 9, 34.
Lesbii innocentis pocula. I. Od. 17, 21.
Lesbio civi primum modulatus. 32, 5.
plectro ſacrare. 27, 11.
Lesbium pedem ſervate. IV. 6, 35.
Lesbos nostra. I. Epi. 11, 1.
Lesboum Barbiton tendere. I. Od. 1, 34.
Lestrygonia in amphora Bacchus. III. 16, 34.
Lethæa vincula abrumpere. IV. 7, 27.
Lethæos ſomnos pocula ducentia. Ep. 14, 3.
Lethargicus pugil. II. S. 3, 310.
Lethargo grandi oppreſſus eſt. 3, 145.
Lethi fuga. 6, 99.
gradum corripuit. I. Od. 3, 33.
via ſemel cæſenda. 28, 18.
vis improviſa. II. 13, 29. 20.
Letho adimis. III. 22, 3.
delectant arcuatæ. 27, 62. 62.
pejus timet flagitium. IV. 9, 30.
Lethum nobile Catonis. I. 12, 35. 36.
Levabit ſano calta nimis aſpera. II. Epi. 2, 122. 123.
Lavant fidem promiſſa multa. 2, 10.
Levantes corpus feſto tempore. 1, 140. 141.
Levantia fomenta vulnus. Ep. 11, 17.
Levare functum laboribus. II. Od. 18, 38. 39.
pectora diris ſollicitudinibus. Ep. 13, 10.
præcordia tenaci ſpiritu. 17, 26.
Levarit medicus ægrum ea præcipiti. II. S. 3, 292. 293.
ſervitio longo curaque. 5, 92.
Levaſſet dextra latum. II. Od. 17, 28. 29.
Levat. Bonus. II. Epi. 2, 212.
cygnæus auras. IV. Od. 2, 25.
ſalutari arte ſuffusa artus corporis. C. S. 63, 64.
Levate ſuta vadis. Ep. 16, 25. 26.
Levare omne malum vino cantuque. Epi. 18, 17.
Leucanos. I. Od. 11, 2.
Leve. II. Epi. 1, 179.
mortui. II. S. 7, 87.
Levem me dixerit. II. S. 7, 37. 38.
turbam coërces virga. I. Od. 10, 18. 19.
Leves chori Nymphārum cum Satyris. 1, 31.
digitos. II. 10, 11. 12.
galeæ. 2, 38.
malvæ. 31, 16.
nec præter ſolitum. 6, 20.
ſomnos invitet. Ep. 2, 28.
ſpes. I. Epi. 5, 8.
verſus. A. P. 231.
Leves ægrum. I. Epi. 8, 8.
Levi tenuem.
amice. Ep. 2, 72.
cupreſſo. A. P. 334.
Levi pro paupere ſpondere. ibid. 423.
non Levi ruina. II. Od. 14, 15.
Levi carmen.
ipſe conditum teſtâ. I. Od. 20, 2. 3.
Levis perſonæ ſimul. 17, 12.
ciborum. II. 7, 21. 22.
ſcenarem ſervi deſertum. A. P. 20.
Levino. I. S. 6, 19.
Levinum. ibid. 12.
Levior cortice. III. Od. 5, 28.
Leviora audiret. I. S. 4, 53.
tolli Pergama. II. 4, 11. 12.
Leviore plectro modos quære. I. Od. 2, 40.
Levis Agyieu. IV. 6, 28.
anus. I. 25, 9. 10.
domo exilis. II. S. 6, 98.
Euius. I. Od. 18, 9.
hircus. Ep. 16, 34.
inſania. II. Epi. 1, 18.
juventas. II. Od. 11, 6.
lymphæ. Ep. 16, 48.
mors. III. Od. 27, 37.
non levis cura. I. 14, 18.
populus. II. Epi. 1, 108.
urbem ad aſtra tollis. II. S. 7, 28. 29.
Levius miſer pro minus miſer. 7, 19.
Libæ recuſo. I. Epi. 10, 10.
Libatis dapibus pasco vertias. II. S. 6, 66. 67.
Libet. IV. Od. 3, 20.
Libelli Sociis emuntur parvis imitis ſericos pulvillos. Ep. 8, 15.
Libellis. I. S. 4, 66.
importuna odium. I. Epi. 13, 4. 5.
Libello meo cito hæc ſubſcribe. I. S. 10, 92.
pure lecto. I. Epi. 1, 37.
Libellos comis garrire. I. S. 10, 41.
meos nulla taberna meque pila habent. 4, 71.
Libens amem tecum vivere, tecum obeam. III. Od. 9, 24.
artem exercem. I. Epi. 14, 44.
tentabo inſaniemem Boſphori rum. III. Od. 4, 30. 31.
Libenter illorum delicta pariar. I. S. 3, 141.
jubeas miſerum eſſe. 1, 63.
linquamus fundos. 5, 34. 35.
me tibi ſæpe obtulerim. 3, 63. 64.
viſiſſe. I. Epi. 2, 24.
Libentius audis. II. S. 6, 24.
illud memineris. II. Epi. 1, 262.
Liber pro Bacchо. I. Od. 16, 7.
adſcripſit Bacchus Pana Satyriſque. I. Epi. 19, 4.
audax proeliis. I. Od. 12, 21. 22.
ornatus pampino viridi tempora. IV. 8, 33.
parce metuende genti Thyiſi. II. 19, 7. 8.
pater. II. Epi. 1, 5.
verax condita præcordia aperit. I. S. 4, 89.
Liber Adject. I. Epi. 1, 107.
amicus. I. S. 4, 132.
ac ingenuus. A. P. 385.
laborum, ibid. 212.
non mihi erit unquam. I. Epi. 16, 66.
plus æquo. I. S. 3, 92.
quisnam. II. 7, 83.
ſum. ibid. 98.
Liber pro codice. I. Epi. 20, 1. A. P. 345.
Libera bilis. Ep. 11, 16.
conſilia amicorum. ibid. 29. 30.
veſtigia. I. Epi. 19, 21.
vina referre. A. P. 84.
Liberæ morti pectora devota. IV. Od. 14, 18.
Liberas fruges ferant jugera. III. 24, 12. 13.
Liberos condere Hippolytum. IV. 7, 25. 26.

Lacrima Danaæ. IV. Od. 9, 36.
mœsta comam religans. II. 11, 14, 14.
Lacrimosum pariens. I. 7, 10.
Lacrimabundus Lucretius. III. 5, 18.
Lacrimula destrue tibi autrus redibit. 27, 71. 72.
Lacrimæ vitulos lacrimas. 23, 41, 42.
Lacrimæ fluvii. 27, 46.
Lacrimavit dignum opprobrio. I. S. 1, 81.
Lacrimæ caput tenuis abstemius. II. 9, 15.
Lacrimæ rhodia dimovens nubium. I. Od. 15, 6. 7.
Lacrimæ Augusti non rejunctura. II. Epi. 1, 27. 28.
exhibere lacrimæ virentis. I. S. 8, 49.
lacrimæ fundis. III. Od. 3, 35. 36.
pignus dereptum. I. 9. 23.
Lacrimæ lacus subjecti locutus. I. S. 6, 74. I. Epi. 1, 36.
Lacrimæ tactus lacrimæ asperum. III. Od. 1, 10. 11.
Lacrimæ Barbyce cursus Cocytus thium pelagus. I. 33. 7. 8.
Lacrimæ cruentæ dentis. II. Epi. 1, 150. 244.
Lacrimæ Dous. II. Od. 18, 15.
Lacrimæ fulvus. Ep. 8, 7.
Lacrimæ Phalarus regnaturus. II. Od. 6, 11, 12.
Lacrimæ purpureus. II. 18, 7. 8.
Lacrimæ delitis spargere lacrimæ calentem. 8, 22. 23.
illi plurimæ lacrimæ manet. I. Epi. 17, 59. 60.
mœsta per mœsta genus mœsta. IV. Od. 1, 34.
Lacrimæ hinc illæ. I. Epi. 19, 41.
Lacrimis non fine mollis hilarisque agit nostes. III. Od. 7, 9. 8.
Lacrimosæ Trojæ funera. I. 3, 24. 25.
Lacrimosa Puppi poscunea. I. Epi. 1, 67.
Lacrimosa non fine fumo. I. S. 5, 80.
Lacrimosum bellum. I. Od. 28, 33.
Lacte depulsum lenonem. IV. 4, 35.
Silvanum pabant. II. Ep. 1, 143.
alentes rivos cantare. III. Od. 13, 10. 11.
Lactes Tanaïs amnis. I. Od. 15, 21.
Lactuca Somno hortensi lactucæ pallidæ virosæ. II. 3, 4. 12. 13.
Lactucæ. 8, 8.
Lacus Lucrinus lucrinæ saxosis lacubus valentior. II. Od. 15, 1. 2.
a Lucrino valentior. I. S. 4, 37.
Lacunar patrium in usum domus positum. II. Od. 18, 1. 2.
Lacus adversarius. I. Epi. 18, 49.
Lacus lucri nullumvit amorem. I. 14, 31.
Lacus Albanus. IV. Od. 4, 19.
Gabinus. I. Epi. 7, 11.
Lacus. I. 8. 10, 12. II. Epi. 2, 16.
Lacuna ex fontanis. A. P. 103.
Lacunam. I. Od. 18, 13.
Lædere gaudens. I. S. 9, 74.
pendidem collum sonus. III. Od. 17, 34. 35.
nihil retro. II. 3. 2. 22.
Lædimur. II. 8, 201.
Lædit. I. 17. 8. II. 2, 16. 20.
Lædi. II. 8. 1. 22.
Lælius. Sap. 23.
Lælii laus. 8, 39.
Lælii Sapientis. I. Od. 12, 21.
Lælii. Sap. 22.
Lælii Messallæ Corvini. II. 8, 21. figura. III. Epi. 1, 180.
Lætam mentem Deorum. Ep. 1, 7.
Læta hortorum. III. Od. 12, 40.
pubes. I. 21, 15.
Veneris. III. 12, 11.
victoria. I. 2. 1. 8.
Lætum solemnis tempus. IV. Od. 2, 29. 30.
diadia. I. 21. 2.
Lætus. II. 16. 7.
Lætis pulvinus lucernis cupressus. IV. 4, 13. 14.
Sedilium pia mentem cupressus. I. 10, 17.
ab Lætis fulciorem mercedem fugitivus. II. 7, 8. 9.
Lætitia in alium nunc frugalis pugnare. I. 17, 5. 6.
plenum dicere. A. P. 447. 448.
Lætus humilis portalis mentis. II. 5, 6, 70.
Lætus ille tempestas cursus. II. Od. 16, 22. 23.
Lætus quod in urbe vivis. I. S. 9, 68.
Lætus diis amicum. IV. Od. 1, 46.

: non appetere noſtros
I. Epl. 1, 214. 215.
'. 340.
)d. 36, 7.
8.
:ura me mordeat. I.
6.
Od. 17, 2.
ıre. I. Epl. 15, 36.
:e. II. Od. 2, 2.
). III. 17, 1.
na rixatur. I. Epl. 18,

cata colores amiſſos
rt. III. Od. 5, 29. 28.
ata Tarentino vene-
:pl. 1, 207.
ſæ murice Afro. II.
35. 36. 37.
)mos portes. I. Epl.
4.
lera Tyriis muruci-
12, 21.
: Luceriam nobilem.
15, 13. 14.
2, 4.
urvet. 4, 41.
. I. 8, 30. 31.
is Inachiä. Ep. 12,

cchus in amphora.
34. 35.
)r. I. Epl. 20, 8.
p. 8, 18.
: dulci ſopore. Ep.

ina promere. III.

o boves trahentes
. Ep. 2, 63. 64.
umbras quærit pa-
Od. 29, 21. 22.
ns Cocytus. II. 14,

viva in cubitum ſe
S. 4, 39.
ius. II. Od. 2, 15.

:em. Ep. 11, 12.
;ro lupa decurrens.
.. 3.
:e tibi. I. Epl. 5,

bitsit Deus paſta
. Od. 3, 21. 22.
ncba. II. S. 4, 29.

Lapathi herba pauca tenacis. Ep. 2, 57.
Lapidem. II S. 7, 116.
torquet. II. Epl. 2, 73.
Lapides adeſos. III. Od. 29, 36.
Amphion canendo movit. III. 11, 2.
clari (cari. *Bentl.*) IV. 13, 14.
in mare mittamus. III. 24, 47. 48. 50.
varios lutulenta palma radere. II. S. 4, 83.
Lapideſus. I. 5, 91.
Lapillis Lybicis. I. Epl. 10, 19.
Lapillos niveos virideſque. I. S. 2, 80.
Lapis albus. 6, 116.
Phrygius. III. Od. 1, 41.
Lapithas ſævos. II. 12, 5.
cum Lapithis rixa centaurea. I. Od. 18, 8.
Lapſa mella truncis cavis. II. 19, 11. 12.
Lapſus fluminum. I. 12, 10.
pede. II. S. 8, 72.
Laqueata circum tecta curas volantes. II. Od. 16, 11. 12.
Laquei pretium. II. S. 2, 99.
Laqueis mortis caput non expedies. III. Od. 24, 8.
Laqueo collum preſſiſſe contendat. I. Epl. 16, 37.
gruem capiat. Ep. 2, 35. 36.
uxorem interimis. II. S. 3, 131.
Laqueos ſuſpectos accipiter metuit. I. Epl. 16, 50. 51.
Laqueum nectit ſponſæ. I. Epl. 19, 31.
Lardi ſemeſa fruſta. II. S. 6, 86. 87.
Lardo uncta oluſcula. *ibid* 64.
Lare certo gaudentem. I. Epl. 7, 58.
cum apro fundas. I. Od. 12, 43. 44.
quo me tuter. I. Epl. 2, 13.
ſub parvo. III. Od. 29, 14.
venerabilior. II. S. 5, 14.
Lares horna fruge placaris. III. Od. 23, 3. 4.
mutare. C. S. 39.
proprios. Ep. 16, 29.
reſidentes. Ep. 2, 66.
Larem patrium mimæ donat. I. S. 2, 56.
ante Larem proprium. II. 6, 66.

Larga vina. III. Od. 18, 6. 7.
Large ligna ſuper foco reponens. I. 9, 5. 6.
Largi æmuli. *Bentl.* IV. 1, 18.
Largimur tibi honores maturos. II. Epl. 1, 15.
Largior ignis arſerit. I. S. 8, 44.
Largiora flagito. II. Od. 18, 13.
Largis herbis. IV. 2, 55.
imbribus Eurus radat arva. Ep. 16, 54.
muneribus. IV. Od. 1, 18.
Largiter. I. S. 4, 132.
Largius æquo potum rideat. II. Epl. 2, 215. 216.
Largus ſpes novas donare. IV. Od. 12, 19.
Laribus æquis porcum immolet. II. S. 3, 164. 165.
ex voto cæſanea donaſſet. I. 5, 65. 66.
numen tuum miſcet. IV. Od. 5, 34. 35.
Laris paterni inopem. II. Epl. 2, 50. 51.
Lariſſæ opimæ campus. I. Od. 7, 11.
Larvâ nil opus. I. S. 5, 64.
Laſanum pueri portantes. 6, 109.
Laſciva decentius ætas. II. Epl. 2, 216.
licentia. I. Od. 19, 3.
meretricula. II. S. 7, 46. 50.
puella. IV. Od. 11, 22. 23.
Laſciva verba. A. P. 106. 107.
Laſcivæ capreæ ſimilem. III. Od. 15, 12.
Laſcivi gregis ſoboles. 13, 8.
Laſcivi pueri barbam vellant. I. S. 3, 135. 134.
Laſcivis hederis ambitioſior. I. Od. 36, 20.
Laſcivos amores. II. 11, 7.
Laſſas aures onerariis impedit verbis. I. S. 10, 10.
Laſſi in urbe Mamurrarum manemus. 5, 37.
viri. Ep. 2, 44.
Laſſo aereo ſtimulos ſubjectat. II. S. 7, 93. 94.
ſic modus maris & virum. II. Od. 6, 7.
Laſſum ſtomachum pervellunt. II. S. 8, 8. 9.
Laſſus ab equo indomito. 2, 9. 10.
ſtertit nocta. II. Epl. 2, 27.

Litterulis Græcis imbutus. II. Epl. 2, 7.
Littora gementis Bosphori. II. Od. 20, 14.
Hetrusca prætervolare. Ep. 16, 14.
illa Jupiter piæ genti secrevit. 16, 63.
maris obstreperentis Bajis. II. Od. 18, 20. 21.
Littore adverso. II. S. 3, 205.
curvo. IV. Od. 5, 14. Ep. 10, 21.
Hetrusco. I. Od. 2, 14.
udo. 32, 7. 8.
Littoribus Maricæ innantem Lirim. III. 17, 7. 8.
Littoris Assyrii arentes arenas viator terrebo. 4, 31. 32.
Littus Hetruscum turmæ tenuere. C. S. 38.
iniquum premendo. II. Od. 10, 3. 4.
Marinum. I. 28, 3.
tempestas sternet alga inutili. III. 17, 10. 11. 12.
Litui strepunt. II. 1, 18.
Lituo sonitus tubæ permistus. I. 1, 23. 24.
Litura mutes coercuit carmen. A. P. 292. 293.
Lituram metuit. II. Epl. 1, 167.
Livî carmina. 1, 69.
scriptoris. *ibid.* 62.
Livida brachia armis gestat. I. Od. 8, 10. 11.
Lividas obliviones. IV. 9, 33. 34.
Livido dente pallicem irrefectum rodens. Ep. 5, 47. 48.
Lividos racemos. II. Od. 5, 10. 11.
Lividus & mordax videor tibi. I. S. 4, 93.
nostra odit. II. Epl. 1, 89.
Loca jam recitata irrevoluti revolvimus. *ibid.* 223.
per celeberrima vadet. I. 17, 28.
quæ fabulosus Hydaspes lambit. I. Od. 22, 7. 8.
secreta petit. A. P. 298.
Locabat in arca. I. S. 2, 9.
Locas marmora sub ipsum funus. II. Od. 18, 17. 18.
Locavit. II. S. 6, 106.
Locis in asperis. Ep. 5, 67. 68.
Loco dejecit regale præsidium. II. Epl. 2, 30.
extremi primorum. *ibid.* 203. 204.
grato me dura tempora amovere. II. Epl. 2, 46.
mutet. II. S. 7, 64.
promorat. Ep. 11, 14.
properare. I. Epl. 7, 57.
quo sit res. I. Epl. 12, 25.
quocunque fueris. 11, 24.
verba movere. II. 2, 113.
in Loco dulce est desipere. IV. Od. 12, 28.
quo Locorum moretur. I. Od. 38, 3. 4.
ubicunque Locorum vivitis. I. Epl. 3, 34. 35.
in Loculis nil erat. I. S. 3, 17.
Loculos circumcurreret. II. 3, 146. 147.
lacerto suspensi. I. 6, 74. I. Epl. 1, 56.
in Loculos nummum demittere gestit. II. Epl. 1, 175.
Locum immeritum inique causatur. I. 14, 12.
potiorem rure. 10, 14.
teneant. A. P. 92.
vexare. I. S. 8, 28.
virtutis deseruit. I. Epl. 16, 67.
Locuples. 1, 93.
mancipiis. 6, 39.
minus. II. S. 3, 93.
parum. II. Od. 18, 22.
vivet. II. S. 5, 28.
Locupletè in domo ponit vestigia. 6, 105. 102.
Locupletem annum frugibus. II. Epl. 1, 137.
Locupletibus. I, 1, 25.
Locupletior. I. S. 1, 113.
Locus conclusus. 4, 76.
conditus à Diomede. 5, 92.
effusi maris late arbiter. I. Epl. 11, 26.
est hodie nigris oleis. II. S. 2, 46.
est umbris pluribus. I. Epl. 5, 28.
& hora nobis detur. I. S. 4, 15.
his nunc non erat. A. P. 19.
interpellandi hic erat. I. S. 9, 26.
iste displicet. I. Epl. 19, 47.
mutandus est. 15, 10.
non est equis aptus. 7, 41.
suus est unicuique. I. S. 9, 51. 52.
Locutas Musas in monte Albano. II. Epl. 1, 27.
Locutus. Ep. 2, 67. I. S. 6, 56.
dicenda tacenda. I. Epl. 7, 72.
Lolliginis nigræ succus. 4, 103.
Lolium. II. 6, 89.
Lolli. IV. Od. 9, 33. I. Epl. 2, 1. 18, 1.
Lollius. I. Epl. 20, 28.
Longa militia fessum latus. II. Od. 7, 18.
mora non est. I. 28, 35.
senectus. II. 16, 30.
Longa bella. 12, 1.
negotia clientum. III. 5, 53.
Longæ ætas. I. S. 4, 132.
dies. I. Epl. 1, 30. 21.
fabula. I. S. 1, 95.
facies. II. 4, 12.
nocte. IV. Od. 9, 27. 28.
nox. I. Epl. 1, 20.
syllaba. A. P. 251.
Longæ avenæ. II. S. 6, 84.
vitæ finis. I. 5, 104.
Longam comam renodantis. Ep. 11, 28.
spem inchoare. I. Od. 4, 15.
spem refeces. 11, 7.
Longarenus. I. S. 2, 67.
Longas ferias. IV. Od. 5, 37.
noctes dormis (longam noctem. *Bentl.*) I. 25, 7.
Longe. IV. 9, 2. I. S. 4, 34. 53. 89. 6, 18. 92. 9, 18. II. 5, 73. 8, 28.
Longe longeque remotus à vulgo. *Bentl.* I. S. 6, 18.
Longi laboris damnatus. II. Od. 24, 19. 20.
Longinquis arvis. I. Epl. 8, 6.
Longior cultura. III. Od. 24, 14.
Longis ambagibus. I. Epl. 7, 82. rationibus. A. P. 325.
Longius abstes. A. P. 362.
morabor. II. Od. 20, 3. 4.
spatio annuo cunctantem paulo diutius. IV. 5, 11.
Longo certamine. I. Epl. 10, 35.
die. Ep. 5, 33.
fuste. II. S. 3, 112.
ludo satiare. I. Od. 2, 37.
opere. A. P. 360.
pede. I. S. 2, 93.
seculo. Ep. 8, 7.
sermone morer. II. Epl. 1, 4.
servitio. II. S. 5, 99.
Longorum operum finis. A. P. 406.
Longos agros prospicit domus. I. Epl. 10, 23.
imitaris. II. S. 3, 308.

pes

II. S. 7, 22. 23.
. I. Epl. 11, 6.
rilibrem. II. S. 2, 33.

um. 7, 30.
2, 28.
depoſitum. I. Epl. 9,

olam. I. S. 1, 9.
Epl. 11, 13.
. S. 7, 23.
umæ Saliare. II. Epl.

I. S. 7, 23.

ales. II. Epl. 2, 11.
64.
tas. II. S. 6, 78. 79.
l. 1, 17.
i carmina. II. S. 5,

temporis. A. P. 173.
ro plus movetur de-
433.
iis. I. S. 2, 11.
ice (laudatus. *Bentl.*)

m. I. 10, 4.
Epl. 10, 23.
te palam. Ep. 11,

turinos ſales. A. P.

i recens. III. Od.

IV. 4, 66. 67. I. S.
. Epl. 1, 246.
m vetat mori. IV.

lra. A. P. 281. 282.
entis. I. Epl. 7, 24.
riis arrogavit. IV.
) 40.
A. P. 268.
us avaris Grajis.
324.
5, 73.
ns lauderis. *ibid.*
agnoſcere. I. Epl.

C. S. 75. 76.
s. I. Od. 6, 5. 11.
us. IV. 8, 19. 20.
o, 7.
. Epl. 16, 8.
aria. I. S. 1, 53.

Lauder dapes brevis menſæ. A. P. 198.
egregie factum vicinia. II. S. 5, 106.
hæc uterque. I. 10, 83.
lector opuſcula. I. Epl. 19, 35. 36.
ſequentes diverſa. I. S. 1, 109.
Laudetur Samos Romæ. I. Epl. 11, 21.
Laudi magnæ fore ſperavit. II. S. 3, 99.
Laudibus ſolitis parentum. I. Od. 12, 13. 14.
totidem Tempe tollite. 21, 9.
vini arguitur Homerus vinoſus. I. Epl. 19, 6.
Laudis avarum animum. II. 1, 179.
tumes amore. I. 1, 36.
Laudo manentem fortunam. III. Od. 29, 53.
parvula rura. I. Epl. 15, 42.
rivos amoeni ruris. 10, 6. 7.
ſomnum. II. 7, 35.
teretes ſuras. II. Od. 4, 21. 22.
Lavemur. I. Epl. 6, 61.
Lavere dulci vino mala *pro* lavare. III. Od. 12, 2.
Laverit Padus Matina cacumina. Ep. 16, 28.
Laverna pulchra. I. Epl. 16, 60.
Lavimur ora manuſque. *Bentl.* I. S. 5, 24.
Lavis Xantho amne crines. IV. Od. 6, 26.
Laviſſet Siſyphus pedes ære. II. S. 3, 21.
Lavit humeros unctos in Tyberinis undis. III. Od. 12, 9.
pannos rubros tuo cruore. Ep. 17, 50. 51.
ſoluros crines rore Caſtaliæ. III. Od. 4, 61. 62.
Tiberis. II. 3, 18.
Laurea Apollinari donandus. IV. 2, 9.
ramis ſpiſſa fervidos ictus excludet. II. 15, 9. 10.
Laurens. II. S. 4, 42.
aper. *Bentl.* Ep. 5, 28.
Lauro Delphica cinge Melpomene comam. III. Od. 30, 15. 16.
ſub Lauru mea depone latus feſſum militia. II. 7, 18. 19.

Laurum propriam uni deferens. II. Od. 2, 22.
venalem morte petiiſſe. III. 14, 2.
Laurus æternos honores Dalmatico triumpho peperit. II. 1, 15. 16.
Laus eſt non ultima principibus viris placuiſſe. I. Epl. 17, 35.
illi debetur. I. S. 6, 88.
Laute accipiat. II. 8, 67.
Lautis manibus curreba. 3, 282.
Laxior murus. *Bentl.* A. P. 209.
Laxo arcu meditantur Scythæ campis cedere. III. Od. 8, 23. 24.
& contento fune laborat. II. S. 7, 20.
ſinu nuces ferre. 3, 171. 172.
Laxus calceus in pede hæret. I. 3, 31. 32.
Leænæ Getulæ catulos fugies. III. Od. 20, 2. 3.
nactæ vitulos. I. 11, 41.
Lebedum laudas. I. Epl. 11, 6.
Lebedus Gabiis deſertior. *ibid.* 7.
Lecta cui erit res potenter. A. P. 40.
oliva de ramis pinguiſſimis arborum. Ep. 2, 55. 56.
Lectas virgines. C. S. 6.
Lecti convivæ. II. S. 8, 41.
imi deriſor. I. Epl. 18, 10. 11.
Lectica. I. S. 2, 98.
agnam geſtare. II. 3, 214.
Lectis Archaicis recumbere. I. Epl. 5, 1.
tribus quaternos cœnare. I. S. 4, 86.
utrumque excuſſit valvarum ſtrepitus. II. 6, 112.
Lecto. 8, 77.
deſiliat. I. 2, 129. 130.
libello. I. Epl. 1, 37.
te caſus affixit. I. S. 1, 85.
Lecto *urb. freq.* I. S. 6, 122.
Lector. I. Epl. 19, 35.
Lectorem. A. P. 344.
Lectori. II. Epl. 1, 214.
Lectoribus. I. S. 10, 74.
Lectos ebumos. II. 6, 103.
mutat. I. Epl. 1, 91.
nollas. 16, 76.
Lectulus me excepit. I. S. 4, 233. 234.
Lectum Maſſicum. III. Od. 21, 5.

Luculli. II. Epl. 2, 26.
Lucullus rogatus chlamydes ſcenæ præbere. I. 6, 40. 41.
Lucum. 6, 32.
Lucus Dianæ. A. P. 16.
Tiburti. I. Od. 7, 13.
Ludas opus. II. S. 3, 252.
Ludentem decent verba laſciva. A. P. 106. 107.
virginibus dare brachia. II. Od. 12, 18. 19.
Ludentes pueri. I. Epl. 1, 59.
Ludentis dabit ſpeciem. II. 2, 124.
Ludere cum vitulis. II. Od. 5, 8.
cur alter fratrum præferat. II. Epl. 2, 183. 184.
diſcincti. II. S. 1, 73.
doctior ſeu trocho ſeu alea jubeas. III. Od. 24, 56. 57. 58.
illam ſimilem capreæ laſcivæ cogit amor. 15, 11. 12.
inimicum crudis pila. I. S. 5, 49.
inter virgines. III. Od. 15, 5.
ludum inſolentem. 29, 50.
par impar. II. S. 3, 248.
poſtquam te vidi. *ibid.* 171. 172.
qui neſcit armis abſtinet campeſtribus. A. P. 379.
Ludi cum ſtrepitu ſpectantur. II. Epl. 1, 203.
Ludibrium debes ventis. I. Od. 14, 15. 16.
Ludicra pono. I. Epl. 1, 10.
quo modo ſpectanda. 6, 7. 8.
Ludicra res valeat. II. 1, 180.
Ludis gaudentem. I. 7, 58. 59.
in vilibus carmina dictari malis. I. S. 10, 75.
ipſis attentius populum ſpectaret. II. Epl. 1, 197.
Ludis impudens. IV. Od. 13, 4.
me prudens. II. S. 5, 58.
Ludit equa exultim. III. Od. 11, 9. 10.
imago vana. 27, 40. 41.
inſania amabilis. 4, 5. 6.
pecus herboſo campo. 18, 9.
Ludo amoto quæramus ſeria. I. S. 1, 27.
antiquo me quæres includere. I. Epl. 1, 2. 3.
aptior. II. Od. 19, 25. 26.
fatigatum. III. 4, 11.
nimis longo ſatiare. I. 2, 37.
ſeria vertere. A. P. 226.
Ludo hæc ego. I. S. 10, 37.
non Ludo *pro* non fallo. I. Epl. 17, 61.
Ludos nullos mallem ſpectaſſe. II. S. 8, 79.
optes. I. Epl. 14, 15.
referat. C. S. 22.
ſpectaverat. II. S. 6, 48.
Ludum amori dare. III. Od. 12, 2.
anni eripuere. II. Epl. 2, 55. 56.
circa Æmilium. A. P. 32.
fortunæ. II. Od. 1, 3.
in Flavi magni me noluit mittere. I. S. 6, 72.
incidere. I. Epl. 14, 36.
inſolentem ludere. III. Od. 29, 50.
publicum urbis. IV. 2, 41. 42.
tuum fautor pollice utroque laudabit. I. Epl. 18, 66.
Ludus certamen trepidum & iram genuit. 19, 48.
erat. II. S. 2, 123.
repertus. A. P. 405.
Lues immeritus majorum delicta. III. Od. 6, 1.
Lugubre ſagum mutavit Punico. Ep. 9, 27. 28.
Lugubres cantus. I. Od. 24, 2. 3.
Lugubri alite. III. 3, 61.
Lugubris belli. II. 1, 33. 34.
Lumbis. II. S. 8, 90.
Lumbos dolat fuſte ſaligno. I. 5, 22. 23.
infregi. Ep. 11, 22.
mantica ulceret. I. S. 6, 106.
Lumina ad prima. II. Epl. 2, 98.
ſub prima venire. II. S. 7, 33.
vati adempta reddidere. Ep. 17, 44.
Lumine placido videris. IV. Od. 3, 2.
cum Lumine librum poſces. I. Epl. 2, 35.
Luminibus remotis donet gaudia. III. Od. 6, 27. 28.
Luna bicornis regina ſiderum. C. S. 35. 36.
cœlo ſereno fulgebat. Ep. 15, 1.
micat inter ignes minores. I. Od. 12, 47. 48.
pura mari nocturno renidet. II. 5, 19. 20.
rubens non uno vultu nitet. II. 10. 11.
vaga ea decorum prenalit. I. S. 8, 21. 22.
Lunâ imminente. I. Od. 4, 5.
naſcente. III. 23, 2.
Lunæ teleres. IV. Od. 7, 13.
naſcentes implent conchylia. II. S. 4, 30.
novæ pergunt interire. II. Od. 18, 16.
orbem obſcurum quid profert. I. Epl. 12, 18.
ortum referentis tertium. IV. Od. 2, 58.
Lunam atra nubes condidit. II. 16, 2. 3.
Lupa rava. III. 27, 3.
Lupatis frenis ora temperet. I. 8, 6. 7.
Lupi barbam terris abdiderint. I. S. 8, 42. 43.
different in ſepulta membra. Ep. 5, 99.
Lupinis perdas bona. II. S. 3, 181.
quid diſtent æra. I. Epl. 7, 23.
Lupis Appulis jungentur capreæ. I. Od. 33, 7. 8.
& agnis ſortito diſcordia obtigit. Ep. 4, 1. 2.
mos fuit. Ep. 7, 11.
rapacibus. 16, 20.
Lupo famoſis verſibus cooperto. II. S. 1, 68.
hœdus ereptus. Ep. 2, 60.
Luporum rapacium præda. IV. Od. 4, 50.
Lupos acres agna pavet. Ep. 11, 25. 26.
adverſum ignavus canis. 6, 1. 2.
Martiales. I. Od. 17, 9.
proceros. II. S. 2, 36.
Lupum. I. Od. 15, 30.
Lupus calce non petit. II. S. 1, 55.
cautus metuit foveam. I. Epl. 16, 50.
dente petit. II. S. 1, 52.
errat inter agnos audaces. III. Od. 18, 13.
infeſtus pecori. Ep. 15, 7.
me inermem fugit. I. Od. 22, 9. 12.
Tiberinus. II. S. 2, 31.
vehemens. II. Epl. 2, 28.
urget. II. S. 2, 64.
Lurida oſſa amicta pelle. Ep. 17, 22.

Luridi dentes te turpent. IV. Od. 13, 10. 11. 12.
Luridum ad orcum missos. III. 4, 74. 75.
Luscinias coëmptas soliti prandere impenso. II. S. 3, 245.
Lusco Ausidio. I. 5, 34.
Luserat in campo filius fortunæ (luserit. *Bentl.*) II. 6, 49.
Lusimus tecum. I. Od. 32, 2.
Lusisse pudet. I. Epl. 14, 36.
Lusisti satis. II. 2, 214.
Lusit. III. Od. 27, 69.
amabiliter. II. Epl. 1, 148.
olim Anacreon. IV. Od. 9, 9.
Lustra circa decem. 1, 6.
mala. I. S. 6, 68.
Lustratam Rhodopen barbaro pede. III. Od. 25, 11. 12.
Lustro tertio. IV. 14, 37.
Lustrum alterum. C. S. 67.
octavum ætas trepidavit claudere. II. Od. 4, 23. 24.
Lusum it Mæcenas. I. S. 5, 48.
trigonem fugere. *Bentl.* 6, 126.
Luteum caput Rheni. 10, 37.
Luteus pallor. Ep. 10, 16.
Luto amica sus. II. Epl. 2, 76.
aspersus. I. 11, 11. 12.
Lutulenta palma. II. S. 4, 83.
sus hac ruit. II. Epl. 2, 75.
Lutulentum. I. S. 10, 50.
Lutulentus. 4, 11.
Lux hæc perditur. II. 6, 59.
oritur multo gratissima. I. 5, 39.
Luxere. *Bentl.* Ep. 17, 11.
Luxuria calet. II. S. 3, 79. 80.
Luxuriam addidit arti. A. P. 214.
mecum attrite. II. S. 3, 224.
Luxuriantia compescet. II. Epl. 2, 122.
Lyæo dulci curam solvere. Ep. 9, 37. 38.
jocoso consilium arcanum retegis. III. Od. 21, 15. 16.
uda tempora. I. 7, 22. 23.
Lycæo Faunus mutat Lucretilem. 17, 1. 2.
Lycambe. Ep. 6, 13.
Lycamben. I. Epl. 19, 25.
Lyce. III. Od. 10, 1. IV. 13, 1. 2.
Lycen. IV. 13, 25.
Lyciæ dumeta. III. 4, 62. 63.
Lycias catervas. I. 8, 16.
Lycidam tenerum mirabere. 4, 19.
Lycino. A. P. 301.
Lycio. I. S. 7, 17.
Lyciscі. Ep. 11, 24.
Lyco. III. Od. 19, 24.
Lycorida. I. 33, 5.
Lycum decorum oculis nigris nigroque crine. 32, 11. 12.
Lycurgi Thracis exitium. II. 19, 16.
Lycus. III. 19, 23.
Lyde. 11, 7. 25. 28, 3.
Lyden. II. 11, 22.
Lydia. I. 8, 1. 13, 1. 25, 8. III. 9, 6. 7.
Lydiæ rejectæ janua patet. III. 9, 20.
Lydis tibiis. IV. 15, 30.
Lydorum. I. S. 6, 1.
Lympha crepante. Ep. 16, 48.
fugax. II. Od. 3, 12.
manus lavimus. I. S. 5, 24.
prætereunte restinguat ardentis Falerni pocula. II. Od. 11, 19. 20.
Lymphæ copia nulla finiret sitim. II. Epl. 2, 146.
dolium inane. III. Od. 11, 26. 27.
loquaces desiliunt. 13, 25. 26.
Lymphatam mentem. I. 37, 14.
Lymphis iratis. I. S. 5, 97. 98.
natantibus fontes obstrepunt. Ep. 2, 27.
Lyncas fugaces. IV. Od. 6, 33. 34.
Lynceis oculis contemplere (Lyncei. *Bentl.*) I. S. 2, 90. 91.
Lynceus. I. Epl. 1, 28.
Lyrâ carmen sonante. Ep. 9, 5.
curva recines. III. Od. 28, 11.
delectabere. *Bentl.* IV. 1, 23.
eburna. II. 11, 22.
fraterna. I. 21, 12.
Heroa aut virum celebrare. 12, 1.
increpuit. IV. 15, 2.
mendaci sonari voles. Ep. 17, 39. 40.
suspecta. I. Epl. 18, 42. 43.
tacita pendet. III. Od. 19, 20.
Lyræ carminibus delectabere. IV. Od. 1, 22. 23. 24.
curvæ parentem. I. 10, 6.
imbellis. 6, 10.
jocosæ. III. 3, 69.
Romanæ fidicen. IV. 3, 23.
solers Musa. A. P. 407.
sonum motura verba connectere. II. Epl. 2, 86.
Lyricis vatibus me inseris. I. Od. 1, 35.
Lyris. I. 31, 7.
Lysippo. II. Epl. 1, 240.

M.

MAcedo portas urbium diffidit. III. 16, 13. 14.
Macelli pernicies. I. Epl. 15, 31.
Macello millia terna dare. II. S. 4, 76.
Macellum cum Velabro. 3, 229.
Macerat me Phryne. Ep. 14, 15. 16.
Macerer ignibus lentis. I. Od. 13, 8.
Machina ingens. II. Epl. 2, 73.
Machinæ siccas carinas trahunt. I. Od. 4, 2.
Macies terris incubuit. 3, 30. 31.
turpis occupet decentes malas. III. 27, 53. 54.
Macra repetes cavum arctum quod subisti macra. I. Epl. 7, 33.
Macrescit rebus alterius opimis. 2, 57.
Macro agello. I. S. 6, 71.
Macros turdos in igne versat. 5, 72.
Macrum me palma negata donata opimum ducit. II. Epl. 1, 181.
Mactatâ hostiâ lenior venies. I. Od. 19, 16.
Macte esto virtute. I. S. 2, 31. 32.
Maculant vestem nocturnam. 5, 85.
Maculis offendar. A. P. 352.
Maculosum nefas edomuit. IV. Od. 5, 22.
Madet Socraticis sermonibus. III. 21, 9. 10.
Mæcenas. II. Od. 12, 11. 17, 3. III. 8, 13. 29, 3. IV. 11, 19. Ep. 1, 4. I. S. 1, 1. 3, 64. 5, 31. 48. 6, 1. 47. 9, 43. 10, 81. II. 3, 312. 6, 38. 41. 7, 33. 8, 16. 22. I. Epl. 1, 3. 7, 5.
Mæcenas beate. Ep. 9, 4.
Candide. 14, 5.

Liberi Cupidinis ſacrum. Ep. 17, 57.
jocoſi. IV. Od. 14, 26.
maudicti munera ne quis tranſiliat. I. 18, 7.
Liberior ſervo. I. Epl. 16, 63.
Liberius divero. I. S. 4, 103. 104.
maledicunt. II. 8, 37.
Libero pede pulſanda tellus. I. Od. 37, 122.
tergo brachia tenuta. III. 1, 22.
Liberos dulces. Ep. 2, 40.
per Liberos te precor. 5, 5. 7.
Liberrima indignatio. 4, 10.
otia divitiis Arabum nuno. I. Epl. 7, 56.
Libertine Lolli. 18, 1.
Libera. I. S. 1, 99.
Libertas in vitium excidit. A. P. 282.
per annos recurrentes accepta. II. Epl. 1, 147.
vult dici veraque aſperitas virtus. I. 18, 6. 8.
Libertate cum multa notabant. I. S. 4, 5.
Decembri utere. II. 7, 4.
metallis potiore carei. I. Epl. 10, 39. 40.
Libertina Myrtale. I. Od. 33, 14. 15.
Phryne. Ep. 14, 15. 16.
Libertinarum. I. S. 2, 48.
Libertinis patre natum. 6, 6.
Libertinus. II. 3, 281. 7, 12.
Libertus. 3, 122. 5, 71.
Liberum canebat. I. Od. 32, 5. 10.
hortatur. I. Epl. 1, 69.
iter munivit. C. S. 43.
preſſum Calibus ducere. IV. Od. 12, 14.
Libet jacere ſub antiqua ilice. Ep. 2, 23.
mirari nemus. III. Od. 25, 13. 14.
ſciturl ex ipſo. I. Epl. 7, 60.
ſi ire uſque Tarentum. I. S. 6, 105.
ſive. I. Od. 16, 4.
ut. I. Epl. 7, 19. 70.
cui Liberi is faſces dabit. *Bentl.* I. Epl. 6, 53.
Libidine nova junxerit monſtra. Ep. 16, 30.
Libidine peccatur. I. Epl. 2, 15. 16.
Libidines barbarae regum ultra. IV. Od. 12, 7. 8.
Libidinibus alitrante patrore oſſa tremis. II. S. 7, 17.
Libidinis matronae. Ep. 1, 41.
Libidinoſus eques. 10, 23.
Libido damnoſa. II. Epl. 1, 107.
premit cuique ſub. II. S. 6, 67.
quacunque eſt incedo. I. 6, 111. 112.
quae ſolet matres equorum furere. I. Od. 25, 13. 14.
terra vanas inſeruit. I. S. 2, 33.
vitioſa. I. Epl. 1, 85.
Libitina ſaevit. II. Epl. 2, 49.
Libitinae acerbae quaeſtus autumnus. II. S. 6, 19.
Libitinam vitabit multa mei pars III. Od. 30, 6. 7.
Libo fumante ducor. II. S. 7, 102.
Libonis. I. Epl. 19, 8.
Libra & aere mercatur. II. 2, 158.
ferris. I. S. 3, 89.
me aſpicit. II. Od. 17, 17.
Librarius. A. P. 354.
Libris credebat. II. S. 1, 31.
inſenuit. II. Epl. 2, 82. 83.
propriis ambuſtum. I. S. 10, 63. 64.
veterum. II. 6, 61.
vis munita dignum Apolline complere. II. Epl. 1, 216. 217.
Librorum copia. I. 18, 109. 110.
faſciculum portes. 13, 13.
Libros ad ſubtile judicium vocares. II. 1, 242. 243.
carminum. Ep. 17, 4.
nobiles Panaeti. I. Od. 29, 13. 14.
Pontificum. II. Epl. 1, 26.
Librum ante diem poſces. I. 2, 35.
damus ſollicito. II. 1, 210. 211.
tabulae perſimilem. A. P. 5. 7.
Liburnis ibis. Ep. 1, 1.
ſaevis. I. Od. 37, 29. 30.
Libya in medio juſſit aorum projicere. II. S. 3, 100. 101.
Libyam jungas remotis Gadibus. II. Od. 2, 10. 11.
Libycis de areis quicquid verritur. I. 1, 10.
lapillis olet deterius. I. Epl. 10, 19.

que licebit. A. P. 58;
. I. S. 5, 13.
ım non ferus. I. S.
ıes ſuper foco. I. Od.
.S. 5, 46.
/irtutem putas verba.
,31. 32.
ım calefactat. II. 2,
ſtruas ſacrum focum.
incidere. A. P. 399.
ſum invidet. I. Epl.
um. III. Od. 17, 13.
S. 8, 1.
. 7, 82.
Od. 13, 11.
ımpridem non tacta
Epl. 14, 27.
ebas verſare. III. Od.
tepidum. I. S. 3, 81.
. Od. 1, 33.
10, 6.
. II. S. 4, 79.
. I. Od. 36, 16.
A. P. 291.
o oculo mea com-
l. 14, 37. 38.
. 10, 65.
ımat. I. Od. 25, 3. 4.
. I. Epl. 18, 73.
III. Od. 4, 10.
Ep. 11, 27.
vium potentiorum
7. 8.
I. S. 5, 99.
is latus. III. Od. 10,
II. S. 5, 53.
II. Od. 18, 24. 25.
tis populus adſita.
ro. 171.
urbatam haurit. I.
o.
rticulam undique
addere coactus Pro-
I. Od. 16, 13. 14. 15.
vo columbino col-
, 56.
rateræ adhæſit. 4,

Linea ultima rerum mora. I. Epl. 16, 79.
Linenda cedro carmina. A. P. 331. 332.
Lingua æmula. I. Epl. 19, 15.
Cæcilii & Enni. A. P. 56.
divite beabit Latium. II. Epl. 2, 121.
eſt tibi. I. 1, 58.
facunda cur cadit inter verba parum decoro ſilentio. IV. Od. 1, 35. 36.
interprete animi motus effert. A. P. 111.
Latium potentius. *ibid.* 289. 290.
potentum vatum. IV. Od. 8, 26. 27.
Linguâ utrâque concinnus ſermo. I. S. 10, 23.
Linguæ magnæ vindicem. IV. Od. 6, 1. 2.
patruæ verbera. III. 12, 3.
utriuſque ſermonis docte. 8, 5.
Linguam cauſis acuis. I. Epl. 3, 23.
Linguis favere. III. Od. 1, 2.
Lino vitiata perdunt ſaporem. II. S. 4, 54.
Linquar non inultis precibus. I. Od. 28, 33.
Linque ſevera. III. 8, 28.
Linquenda tellus. II. 14, 21.
Linquere partes divitum geſtio. III. 16, 23. 24.
Linquimus fundos. I. S. 5, 34. 35.
quid nefaſti intactum. I. Od. 35, 35. 36.
Linquis domos. *ibid.* 24.
Linquit me ſub cultro. I. S. 10, 73. 74.
Lintea converſa domum dare. Ep. 16, 27.
impellunt animæ Thraciæ. IV. Od. 12, 2.
tibi non ſunt integra. I. 14, 9.
Lintrem nil procedere ſentimus. I. S. 5, 20. 21.
Lintres exercitus partitur. I. Epl. 18, 61.
Linunt facta ſplendida fœdo carmine. II. Epl. 1, 236. 237.
Liparæi Hebri nitor. III. Od. 12, 6.
Lippi ſcrinia compilaſſe (lippum. *Bentl.*) I. S. 1, 120. 121.
Lippis & tonſoribus notum. 7, 3.
inimicum pila ludere. 5, 49.
Lippum me ne credas compilaſſe ſcrinia Criſpini. *Bentl.* I. S. 1, 120.
pictæ tabulæ juvant. I. Epl. 2, 52.
Lippus collyria illinere oculis. I. S. 5, 30. 31.
inunctis oculis perviderem tua male. 3, 25.
Liquere noſtri Poëtæ nil intentatum. A. P. 285.
Liques vina. I. Od. 11, 6.
Liqueſcere thura ſacro limine. I. S. 5, 99.
Liqui impudens patrios penates. III. Od. 27, 49.
Liquidæ Bajæ. 4, 24.
Liquidam vocem. I. 24, 3. 4.
Liquidi Falerni potores. *Bentl.* I. Epl. 14, 34.
non amplius urna. I. S. 1, 54.
Liquidis coloribus. IV. Od. 8, 7.
odoribus perfuſus. I. 5, 2.
Liquidum æthera. II. 20, 2.
plumbum. I. 35, 20.
Liquidus fundet opes. II. Epl. 2, 120. 121.
rivus fortunæ inaurat. I. 12, 9.
Liquor medius ſecernit Europen ab Afro. III. Od. 3, 46. 47.
Liquorem novum de patera fundens. I. 31, 2. 3.
Lirim innatantem Maricæ littoribus. III. 17, 7. 8.
Lis adhuc ſub judice eſt. A. P. 78.
Lite dijudicata negotia clientum. III. Od. 5, 53. 54.
hunc iniqua moraris. II. Epl. 2, 19.
reſolvit litem. II. S. 3, 103.
Litem perdere. I. 9, 37.
reſolvit lite. II. 3, 103.
Lites componere. I. Epl. 2, 11.
contulerit. I. S. 5, 54.
moleſtas habebat cum rege. 7, 4. 5.
quo multæ magnæque judice ſecantur. I. Epl. 16, 42.
Litibus atris implicitum eripere. A. P. 423. 424.
forum orbum. IV. Od. 2, 43. 44.
Litigioſus dominus. II. S. 3, 285. 286.
Litium cupidos animos lenit albeſcens capillus. III. Od. 14, 25. 26.

Litterulis Græcè imbutus. II. Epi. 1, 71.
Litora genuensis Baſphori. II. Od. 20, 14.
Hetruſca prætervolare. Ep. 16, 14.
illa Jupiter pia genti ſervavit. 16, 63.
maris obſtrepentis ſupra. II. Od. 18, 20, 21.
Litore alverſo. II. S. 3, 105.
curvo. IV. Od. 7, 14. Ep. 10, 21.
Hetruſco. I. Od. 1, 14.
udo. 31, 7. 8.
Livendula Martia lanarum. Lirim. III. 13, 7. 8.
Littoris Aſſyrii arcanes arenas virtus reperiet. 4, 31. 32.
Livor Hetruſcum turpe removere. C. 5. 38.
inſiquum premendo. II. Od. 10, 3. 4.
Marianum. I. 28. 5.
compeſſus ſtarent alga inutili. III. 17, 10. 11. 18.
Lixæ ſtrepere. II. 1, 18.
Lixa ſanitas cibis permiſtus. I. 1, 29. 44.
Lixas modos vocavit carmen. A. P. 191. 197.
Lixarum mercis. II. Epi. 1, 185.
Livi carmina. 1, 69.
ſcriptoris. *ibid.* 61.
Lividi brachia armis geſtet. I. Od. 8, 16. 11.
Lividas obliviones. IV. 9, 33. 34.
Livido dente pallicem arceſſitum videre. Ep. 5, 47. 48.
Lividas racemos. II. Od. 5, 10. 11.
Lividus & mordax videar tibi. I. S. 4, 93.
noſtra odit. II. Epi. 1, 89.
Lora pro ſocium frevolati revulſionis. *ibid.* 225.
per celeberrima ridet. I. 17, 26.
quæ fabuloſus Hydaſpes lambit. I. Od. 22, 7. 8.
ſaxea perit. A. P. 258.
Locabat in arca. I. S. 1, 9.
Locas marmora ſub ipſum funus. II. Od. 18, 17. 18.
Lavavit. II. S. 8, 108.
Locis in alperis. Ep. 5, 67. 68.
Loco dejecit regale præſidium. II. Epi. 2, 50.
extremi primorum. *ibid.* 203. 204.
gnes me ſenis ſanguis minuit. II. Epi. 2, 48.
mutas. II. S. 2, 84.
promotus. Ep. 1, 1, 14.
propriam. I. Epi. 2, 67.
quo te tuo. C. Sæc. 18, 11.
quotcunque ſtabis. 13, 12.
verſo mittere. II. 2, 113.
in Loco dulce eſt desipere. IV. Od. 12, 28.
quo Lucanus apparet. I. Od. 18, 1, 14.
obſcuroque Locorum arcebis. I. Epi. 7, 34. 35.
in Locello eſt nemo. I. S. 3, 17.
Locellos ebeninos ornat. II. 3, 146. 147.
breves ſuſpendi. 7, 174. I. Epi. 1, 58.
de Locellos nummum deorum geſtit. II. Epi. 2, 172.
Locum humerivum ſolique vindice. I. 14, 11.
pudicum tuta. 20, 14.
tenuem. A. P. 92.
vexavit. I. S. 8, 28.
virtute defendi. I. Epi. 18, 17.
Locuples. 1, 93.
mendicus. 6, 30.
minus. II. S. 3, 91.
parum. II. Od. 18, 22.
vivax. II. S. 5, 28.
Locupletat in domo poſſe reſigat. 6, 103. 104.
Locupletavit animum ſingulum. II. Epi. 1, 137.
Locupletibus. I. 1, 81.
Locupletior. I. S. 3, 113.
Locus amictus. 4, 76.
conditus à Diomede. 7, 93.
effuſi animis late arentis. I. Epi. 11, 16.
eſt hoſtis objiciendis. II. S. 2, 48.
eſt umbris plenus. I. Epi. 1, 24.
& hora nobis dicere. I. S. 4, 13.
hic nunc non erat. A. P. 14.
interpellandi hic erat. I. S. 1, 28.
ille diſplicet. I. Epi. 14, 47.
mirandus eſt. 15, 10.
non eſt equis aptus. 7, 41.
ſimus eſt amicitiæ. I. S. 5, 31. 32.
Locutus Muſas in nemore Almone. II. Epi. 1, 17.
Locutus. I. S. 1, 67. I. S. 4, 18.
divenda tacenda. I. Epi. 7, 72.

Majorem cenſu. II. S. 3, 324.
corpore, *ibid.* 320.
modum. 2, 37.
rem feci. 6, 6.
Majores audire. II. Epl. 1, 106.
calices poſcunt. II. S. 8, 35.
ita volverunt. 7, 5.
pennas nido extendiſſe. I. Epl. 20, 21.
Majori turbæ. I. S. 1, 111. 112.
Majoribus ab his orti. 5, 55.
nullis ortos. 6, 10.
quo pacto uti deceat. I. Epl. 17, 2.
Majoris prædæ quicquid nactus erat. I. Epl. 15, 38.
vulgi opprobria fugiens. I. Epl. 9, 10.
Majorum delicta lues. III. Od. 6, 1.
fames. 16, 18.
ne quis amicus. II. S. 1, 61.
Majus facias id. 3, 177.
ipſo nil generatur. I. Od. 12, 17.
monſtrum. IV. 4, 63. 64.
nihil urbe Roma. C. S. 11. 12.
nil addens. I. Epl. 12, 5. 6.
nil fas terris donavere. IV. Od. 2, 37. 38.
parvo corpore. I. Epl. 17, 40.
peccatum. I. S. 3, 84.
poculum. Ep. 5, 77. 78.
quid potuere. III. Od. 11, 30.
quid voveat. I. Epl. 4, 8.
tormentum. 2, 59.
veriti. II. S. 8, 57.
vitium. I. Epl. 18, 5.
in Majus provehunt Dii. III. Od. 6, 66. 67.
Mala ambitio. II. S. 6, 18.
cicuta animum tollet 1, 56.
conſuetudo. I. 3, 36.
copia. II. 2, 42.
ſcabies. A. P. 453.
ſtultitia. II. S. 3, 43.
Mala alite. Ep. 10, 1.
ambitione. II. S. 3, 78.
ævi. I. Od. 15, 5.
fraude. 3, 28.
ratione. II. S. 6, 6.
Mala carmina componunt. II. Epl. 2, 106.
carmina ſcribet. II. S. 1, 82. 5, 74.
delectent me mea. II. Epl. 2, 127.
faſtidia. I. Epl. 10, 25.
in amore hæc ſunt. II. S. 3, 267.
luſtra. I. 6, 68.
maxima. I. Epl. 1, 42. 43.
multa dederunt. III. Od. 6, 7. 8.
multa nobis facimus. II. Epl. 1, 219.
multa precatus. II. S. 3, 203.
tanta. I. 2, 68.
tua pervideas. 3, 25.
vina bevere. III. Od. 12, 2.
in ſeria Mala hæ nugæ ducent. A. P. 451. 452.
quæ Mala ſunt ſpectes. I. S. 2, 92.
per Mala præceps fertur. 4, 30. 31.
Malâ horribili. II. Od. 19, 24.
ad Mala ab ovo citaret. I. S. 3, 6. 7.
Malam rem feci ratione mala. II. 6, 6.
Malas dapes craſtavit. Ep. 3, 7. 8.
decentes antequam macies turpis occuper. III. Od. 27, 53. 54.
Malchinus (Malchinus. *Bentl.*) I. S. 2, 25.
Male. I. Od. 9, 24. 17, 25. II. 10, 17. III. 14, 11. IV. 6, 14. 12, 7. Ep. 12, 16. I. S. 3, 31. 45. 48. 4, 66. 109. 9, 65. II. 1, 6. 20. 31. 2, 8. 3, 37. 74. 137. 4, 21. 5, 45. 107. 6, 72. 87. 8, 69. I. Epl. 3, 31. 7, 40. 17, 10. 19, 3. 20, 25. II. 1, 233. A. P. 104. 441.
Malè prævideas. *Bentl.* I. S. 3, 25.
Male laxus calceus. 3, 31.
Male *pro* non. II. 5, 45.
pro valde. *ibid.* 107.
pro non ſatis. 3, 136.
parvus *pro* valde. I. 3, 45.
falſus *pro* alieno tempore. 9, 65.
Maledicit vocando Furiam. II. 3, 240.
Maledicunt liberius. II. 8, 37.
Mali culices. I. S. 5, 14.
plus haurire. 2, 79.
ſummi materiam aurum mittamus. III. Od. 24, 48. 49, 50.
tanti nam pudet. Ep. 11, 7.
Maligne *pro* parcè. II. Epl. 1, 209.
Malignis cauponibus. I. S. 5, 4.
Malignum vulgus ſperne. II. Od. 16, 39. 40.
Malignus natura. 28, 29.
Malim de magno flumine ſumere. *Bentl.* I. S. 1, 55.
Malis alienis ridentem. II. 3, 72.
Furiis actus. *ibid.* 135.
his domus aliena. I. 9, 49. 50.
laboribus quæritis carere. Ep. 16, 16.
Malis i. e. pomis. II. S. 4, 73.
Malis *Verbum.* III. Od. 24, 58. I. S. 2, 118. 10, 30. 35. 75.
Malit. I. Od. 4, 12. II. S. 4, 61.
Mallem de flumine magno. I. S. 1, 55.
Mallem nullos ludos ſpectaſſe his. *ubi notandus ablat. comparat.* II. 8, 79.
Mallem ego ſermones. II. Epl. 1, 150.
Malles vertere. A. P. 442.
Mallet mandare honorem. I. S. 6, 19. 20.
vivere Athenis doctus. II. 7, 13. 14.
Malo crure. I. S. 2, 102.
mentem concuſſa. II. 3, 295.
meo ſuperbus nunc incedis. Ep. 15, 17. 18.
nulli opertum latus obit. I. S. 3, 59.
preſſa. I. Od. 14, 10.
rumore flagret. I. S. 4, 125.
Malo. *Verb.* A. P. 88.
Malobathro Syrio. II. Od. 7, 8.
Malorum obliviſcitur. Ep. 2, 37. 38.
Malos fures formidare. I. S. 1, 77.
In Malos paratus tollere cornua. Ep. 6, 11. 12.
Malvæ gravi ſalubres corpori. 2, 57. 58.
leves. I. Od. 31, 16.
Maluit. I. S. 8, 3.
Malum fama gravius. 2, 59.
grande. II. 1, 49.
omne vino levato. Ep. 13, 17.
rem patris oblimare. I. S. 2, 62.
vulnus. Ep. 11, 17.
Malum gallina dura reſponſet palato. II. S. 4, 18.
Malunt. II. Epl. 1, 214.
Malus. I. S. 2, 8. 4, 3. II. Epl. 1, 124.
Juppiter te urget. I. Od. 28, 19. 20.
Laurens aper. II. S. 4, 41. 42.
odor. Ep. 12, 7. 8.

pu-

Lucullî. II. Epl. 2, 26.
Lucullus rogatus chlamydes ſeriæ præſcire. I. 6, 40. 41.
Lucum. 6, 32.
Lucus Dianæ. A. P. 16.
Tiburni. I. Od. 7, 13.
Ludas opus. II. S. 3, 252.
Ludentem decent verba laſciva. A. P. 106, 107.
virginibus dare brachia. II. Od. 12, 18. 19.
Ludentes pueri. I. Epl. 2, 59.
Ludentis dabit ſpectem. II. 2, 124.
Ludere cum virtute. II. Od. 5, 8.
cur alter fratrum præferat. II. Epl. 2, 183. 184.
diſcinctî. II. S. 1, 73.
doctior ſeu trochо ſeu alea jubeat. III. Od. 24, 56. 57. 58.
filiam ſimilem capreæ laſcivæ cogit amor. 15, 11. 12.
hamicum crudis pila. I. S. 5, 49.
inter virgines. III. Od. 15, 5.
ludum inſolentem. 29, 50.
par impar. II. S. 3, 246.
poſtquam te vidi. ibid. 171. 172.
qui neſcit armis abſtinet cumpeditibus. A. P. 378.
Ludi cum ſtrepitu ſpectantur. II. Epl. 1, 205.
Ludibrium dabes ventis. I. Od. 14, 15. 16.
Ludicra pono. I. Epl. 1, 10.
quo modo ſpectanda. 6, 7. 8.
Ludicra res valeat. II. 1, 180.
Ludis gaudentem. I. 7, 58. 59.
in vilibus carminis dictari malis. I. S. 10, 75.
ipſis arrentius populum ſpectaret. II. Epl. 1, 187.
Ludis impudens. IV. Od. 13, 4.
me prudens. II. S. 7, 38.
Ludit equus exultim. III. Od. 11, 9. 10.
imago vana. 27, 40. 41.
Infanis amabilis. 4, 5. 6.
pecus herboſis campis. 18, 9.
Ludo mutato quærimus ſeria. I. S. 1, 27.
antiquo me quarere includere. I. Epl. 1, 2. 3.
apilar. II. Od. 19, 25. 26.
ſatigatum. III. 4. 11.
animis longo ſatiatæ. I. 2, 37.
ſeria vertere. A. P. 226.
Ludo hæc ego. I. S. 10, 87.
non Ludo pro non ſalſo. I. Epl. 17, 61.
Ludos molles mollem ſyrinxis. II. S. 1, 79.
opus. I. Epl. 14, 23.
ſeferm. I. S. 20.
ſpectaverat. II. S. 8, 58.
Ludum amori dare. III. 13. 11, 7.
animi rumpere. II. Epl. 2, 137. 138.
circa Æmilium. A. P. 32.
ſermonis. II. Od. 1, 5.
in Flavi magni me malevis notorio. I. S. 6, 74.
incidere. I. Epl. 14, 30.
infelicem ludere. III. Od. 25, 50.
publicum urbis. IV. 1, 41. 42.
ruum ſumat pollice uncque laudatus. I. Epl. 14, 26.
Ludus certamen rapidum & iram geniit. 19, 48.
erat. II. S. 2, 113.
repertus. A. P. 405.
Lucs immeritus malorum deliria. III. Od. 6, 1.
Lugubre ſignum mortis. Punicum. Ep. 5, 17. 18.
Lugubres cantus. I. Od. 14, 4. 5.
Lugubri ſtare. III. 3, 61.
Lugubris belli. II. 1, 13. 14.
Lumbis. II. S. 8, 90.
Lumbos dolat ſulci ſatigus. I. 3, 22. 23.
infregit. Ep. 15, 20.
monſtra ulcere. I. S. 6, 105.
Lumina ad primum. II. Epl. 1, 98.
ſub prima venire. II. S. 7, 32.
vari adempta reddidere. Ep. 17, 44.
Lumine placido videris. IV. Od. 3, 2.
cum Lumine librum primum. I. Epl. 1, 13.
Luminibus remotis donat gaudia. III. Od. 6, 17. 18.
Luna bicornis regina ſiderum. C. S. 35. 36.
cœlo ſerano fulgebat. Ep. 12, 1.
micat inter ignes minores. I. Od. 14, 47. 48.
pura mari nocturno renidet. II. 5, 19. 20.
rubens non uno vultu abiit. 11, 10. 11.

te turpent. IV. Od. 12.
orcum miſſos. III.
mptas ſoliti prande-
. II. S. 3, 245.
. I. 5, 34.
mpo filius fortunæ
ntl.) II. 6, 49.
m. I. Od. 32, 2.
I. Epl. 14, 36.
I. 2, 214.
. 27, 69.
II. Epl. 1, 148.
reon. IV. Od. 9, 9.
lecem. 1, 6.
6, 68.
odopen barbaro pe-
. 25, 11. 12.
IV. 14, 37.
um. C. S. 67.
tas trepidavit clau-
Od. 4, 23. 24.
cenas. I. S. 5, 48.
gere. *Bentl.* 6, 126.
Rheni. 10, 37.
Ep. 10, 16.
is. II. Epl. 2, 76.
. 11, 11. 12.
ma. II. S. 4, 83.
t. II. Epl. 2, 75.
I. S. 10, 50.
, 11.
itur. II. 6, 59.
to gratiſſima. I. 5,
Ep. 17, 11.
II. S. 3, 79. 80.
lidit arti. A. P. 214.
pe. II. S. 3, 224.
ompeſcet. II. Epl. 2,
uram ſolvere. Ep.
ilium arcanum re-
. Od. 21, 15. 16.
a. I. 7, 22. 23.
mutæ Lucretilem.
6, 13.
Epl. 19, 25.
10, 1. IV. 13, 1. 2.
, 25.
III. 4, 62. 63.
. I. 8, 16.
um mirabere. 4, 19.

Lycino. A. P. 301.
Lycio. I. S. 7, 17.
Lyciſci. Ep. 11, 24.
Lyco. III. Od. 19, 24.
Lycoride. I. 33, 5.
Lycum decorum oculis nigris nigroque crine. 32, 11. 12.
Lycurgi Thracis exitium. II. 19, 16.
Lycus. III. 19, 23.
Lyde. 11, 7. 25. 28, 3.
Lyden. II. 11, 22.
Lydia. I. 8, 1. 13, 1. 25, 8. III. 9, 6. 7.
Lydiæ rejectæ janua patet. III. 9, 20.
Lydis tibiis. IV. 15, 30.
Lydorum. I. S. 6, 1.
Lympha crepante. Ep. 16, 48.
fugax. II. Od. 3, 12.
manus lavimus. I. S. 5, 24.
prætereunte reſtinguat ardentis Falerni pocula. II. Od. 11, 19. 20.
Lymphæ copia nulla finiret fitim. II. Epl. 2, 146.
dolium inane. III. Od. 11, 26. 27.
loquaces deſiliunt. 13, 15. 16.
Lymphatam mentem. I. 37, 14.
Lymphis iratis. I. S. 5, 97. 98.
natantibus fontes obſtrepunt. Ep. 2, 27.
Lyncas fugaces. IV. Od. 6, 33. 34.
Lynceis oculis contemplere (Lyncei. *Bentl.*) I. S. 2, 90. 91.
Lynceus. I. Epl. 1, 28.
Lyra carmen ſonante. Ep. 9, 5.
curva recines. III. Od. 28, 11.
delectabere. *Bentl.* IV. 1, 23.
eburna. II. 11, 22.
fraterna. I. 21, 12.
Heroa aut virum celebrare. 12, 1.
increpuit. IV. 15, 2.
mendaci ſonari voles. Ep. 17, 39. 40.
ſuſpecta. I. Epl. 18, 42. 43.
tacita pendet. III. Od. 19, 20.
Lyræ carminibus delectabere. IV. Od. 1, 22. 23. 24.
curvæ parentem. I. 10, 6.
imbellis. 6, 10.
jocoſæ. III. 3, 69.
Romanæ fidicen. IV. 3, 23.
ſolers Muſa. A. P. 407.
ſonum motura verba connectere. II. Epl. 2, 86.
Lyricis vatibus me inſeris. I. Od. 1, 35.
Lyris. I. 31, 7.
Lyſippo. II. Epl. 1, 240.

M.

MAcedo portas urbium diffidit. III. 16, 13. 14.
Macelli pernicies. I. Epl. 15, 31.
Macello millia terna dare. II. S. 4, 76.
Macellum cum Velabro. 3, 229.
Macerat me Phryne. Ep. 14, 15. 16.
Macerer ignibus lentis. I. Od. 13, 8.
Machina ingens. II. Epl. 2, 75.
Machinæ ſiccas carinas trahunt. I. Od. 4, 2.
Macies terris incubuit. 3, 30. 31.
turpis occupet decentes malas. III. 27, 53. 54.
Macra repetes cavum arctum quod ſubiſti macra. I. Epl. 7, 33.
Macreſcit rebus alterius opimis. 2, 57.
Macro agello. I. S. 6, 71.
Macros turdos in igne verſat. 5, 72.
Macrum me palma negata donata opimum ducit. II. Epl. 1, 181.
Mactatâ hoſtiâ lenior venies. I. Od. 19, 16.
Macte eſto virtute. I. S. 2, 31. 32.
Maculant veſtem nocturnam. 5, 85.
Maculis offendar. A. P. 352.
Maculoſum nefas edomuit. IV. Od. 5, 22.
Madet Socraticis ſermonibus. III. 21, 9. 10.
Mæcenas. II. Od. 12, 11. 17, 3. III. 8, 13. 29, 3. IV. 11, 19. Ep. 1, 4. I. S. 1, 1. 3, 64. 5, 31. 48. 6, 1. 47. 9, 43. 10, 81. II. 3, 312. 6, 38. 41. 7, 33. 8, 16. 22. I. Epl. 1, 3. 7, 5.
Mæcenas beate. Ep. 9, 4.
Candide. 14, 5.

care equos. I. Od. 20, 7.
dilecta. II. 20, 3.
docte. I. Epi. 19, 1.
edax rerum regibus. I. Od. 1, 2.
equitum decus. III. 16, 39.
jocose. Ep. 3, 10.
optimus. I. S. 1, 33.
Mavortem. II. 6, 11.
Maconii carminis alite. I. Od. 6, 1.
Maonius Homerus. IV. 9, 5. 6.
Magicos terrores. II. Epi. 2, 208.
Magis II. Od. 13, 17. 13, 30. III. 9, 5. Ep. 2, 26. 2, 30. 22, 23. I. S. 2, 80. 114. 3, 143. 4, 33. 9, 10. 22. 10, 38. II. 2, 30. 120. 3, 60. 67. 318. 319. 4, 43. 60. bis. 6, 72. 113. 8, 17. 49. I. Epi. 7, 93. 16, 17. II. 1, 248. A. P. 36, 361.
Magis pro plures. I. Epi. 11, 23.
Magister equum docilem teneris cervice flagit. 3, 84.
navis Hispane. III. Od. 6, 31.
Magilla culpa potuere sisti habena. (cupii. Bentl.) II. S. 1, 105.
Magistri imprudi voces correpuit. 2, 117.
in nullius verba jurare addictus. I. Epi. 1, 14.
Magistro. III. Od. 12, 3.
Lævi dictata. I. Epi. 18, 13.
Magistrum extimuit. A. P. 413.
Magna Carthago. III. Od. 3, 30.
vena. II. S. 6, 104.
dea. III. Od. 24, 21.
munus Jovis silvanorum. III. Od. 4, 61.
pars. I. S. 6, 90.
parvis juvari rebus. II. Epi. 2, 135.
res. II. S. 1, 12, 17.
Roma. I. 2, 1.
Magna da res. II. 6, 30.
nave ferar. II. Epi. 2, 100.
voce compellans. I. S. 7, 31.
exclamat. 3, 75. 76.
Magna sige. I. Epi. 10, 32.
olympia. 1, 50.
omnia loquens. I. S. 2, 33.
ex fumarum. 4, 42. 44.
parvis modis contenta. III. Od. 3, 18.
profectu. A. P. 54.
sepulchra. I. S. 8, 36.
sonabit cornua. 6, 43. 44.
vectigalia habeo. II. 2, 100. 101.
Magnæ animæ prodigus. I. Od. 12, 37. 38.
laudi fore spem. II. S. 2, 20.
Linguæ vitium. IV. Od. 2, 1. 2.
litus quæ gallica Britannis. I. Epi. 16, 28.
Magnam fortunam ferre discrimen. III. Od. 17, 14. 15.
partem mentis depromere. I. Epi. 2, 53.
Magnas inseruit Graiorum inopias. I. S. 10, 35.
Inter opus lucro. III. Od. 16, 18.
fœnus erat. I. S. 10, 17.
Magnellam Hippolytum fugit. III. Od. 7, 18.
Magni Cæsaris frater. Ep. 17, 61.
Cæsaris. I. Od. 12, 50. 51.
Cyzenis. Ep. 5, 18.
Flavi. I. S. 6, 71.
Herculis manum. IV. Od. 3, 36.
Jovis. I. 10, 5.
laboris. I. S. 4, 18.
non Magni gratia. II. S. 4, 81.
Magno de rebus multis. I. 5, 12.
ex addictus. II. 7, 11.
legionibus imperavisse. I. 6, 6.
mis e convictoribus. 8, 13.
parva munuscula. 3, 108.
cum Magno risisse. II. 2, 78.
Magno servo. I. S. 1, 32.
Alexandro. II. Epi. 1, 231.
sua parva nulla lege sub tabo. II. S. 6, 25.
cariosi. 2, 39.
clamore Maurus. 7, 30.
crudelis. I. 2, 56.
flumine. 3, 55.
Homero. 10, 58.
labore. 2, 19, 60.
Mæonium. II. 6, 16.
patre. I. 2, 71.
pondere. A. P. 280.
pugilis. I. S. 2, 39.
præsto filii. 2, 121. 122.
rillis. 8, 50.
strepitu. 3, 118. 119.
Magnarum Deorum matrem latura. Ep. 13, 4.
regum mensas. I. S. 3, 136.
Magnos Deos. 7, 53.
duces audire reges cupidos. II. Od. 2, 22.

ſu. II. S. 3, 324.
id. 320.
, 37.
6, 6.
e. II. Epl. 1, 106.
unt. II. S. 8, 35.
nt. 7, 5.
o extendiſſe. I. Epl.

. I. S. 1, 111. 112.
his orti. 5, 55.
s. 6, 10.
ti decent. I. Epl. 17,

ſæ quicquid nactus
pl. 15, 38.
bria fugiens. I. Epl.

icta lues. III. Od.

18.
icus. II. S. 1, 61.
d. 3, 177.
ieratur. I. Od. 12,

IV. 4, 63. 64.
Roma. C. S. 11. 12.
I. Epl. 12, 5. 6.
is donavere. IV. Od.

ore. I. Epl. 17, 40.
I. S. 3, 84.
ip. 5. 77. 78.
e. III. Od. 11, 30.
. I. Epl. 4, 8.
. 2, 59.
. 8, 57.
pl. 18, 5.
chunt Dii. III. Od.

II. S. 6, 18.
tollet 1, 56.
I. 3, 36.
42.
P. 453.
S. 3, 43.
. 10, 1.
II. S. 3, 78.
5, 5.
8.
S. 6, 6.
s componunt. II.
56.
ret. II. S. 1, 82. 5,

e mea. II. Epl. 2,

faſtidio. I. Epl. 10, 25.
in amore hæc ſunt. II. S. 3, 267.
luſtra. I. 6, 68.
maxima. I. Epl. 1, 42. 43.
multa dederunt. III. Od. 6, 7. 8.
multa nobis facimus. II. Epl. 1, 219.
multa precatus. II. S. 3, 203.
tanta. I. 2, 68.
tua pervideas. 3, 25.
vina lavere. III. Od. 12, 2.
in ſeria Mala hæ nugæ ducent. A. P. 451. 452.
quæ Mala ſunt ſpectes. I. S. 2, 92.
per Mala præceps fertur. 4, 30. 31.
Malâ horribili. II. Od. 19, 24.
ad Mala ab ovo citatur. I. S. 3, 6. 7.
Malam rem feci ratione mala. II. 6, 6.
Malas dapes craſſavit. Ep. 3, 7. 8.
decennes antequam macies turpis occuper. III. Od. 27, 53. 54.
Malthinus (Malchinus. *Bentl.*) I. S. 2, 25.
Male. I. Od. 9, 24. 17, 25. II. 10, 17. III. 14, 11. IV. 6, 14. 12, 7. Ep. 12, 16. I. S. 3, 31. 45. 48. 4, 66. 109. 9, 65. II. 1, 6. 20. 31. 2, 8. 3, 37. 74. 137. 4, 21. 5, 45. 107. 6, 72. 87. 8, 69. I. Epl. 3, 31. 7, 40. 17, 10. 19, 3. 20, 25. II. 1, 233. A. P. 104. 441.
Malè prævideas. *Bentl.* I. S. 3, 25.
Male laxus calceus. 3, 31.
Male *pro* non. II. 5, 45.
pro valde. *ibid.* 107.
pro non ſatis. 3, 136.
parvus *pro* valde. I. 3, 45.
falſus *pro* alieno tempore. 9, 65.
Maledicit vocando Furiam. II. 3, 140.
Maledicunt liberius. II. 8, 37.
Mali culices. I. S. 5, 14.
plus haurire. 2, 79.
ſummi materiam aurum mittamus. III. Od. 24, 48. 49, 50.
tanti nam pudet. Ep. 11, 7.
Maligne *pro* parcè. II. Epl. 1, 109.
Maligais exponibus. I. S. 5, 4.
Malignum vulgus ſperne. II. Od. 16, 39. 40.
Malignus natura. 28, 23.
Malim de magno flumine ſumere. *Bentl.* I. S. 1, 55.
Malis alienis ridentem. II. 3, 72.
Furiis actus. *ibid.* 135.
his domus aliena. I. 9, 49. 50.
laboribus quæritis carere. Ep. 16, 16.
Malis i. e. pomis. II. S. 4, 73.
Malis *Verbum.* III. Od. 24, 58. I. S. 2, 118. 10, 30. 35. 75.
Malis. I. Od. 4, 12. II. S. 4, 61.
Mallem de flumine magno. I. S. 1, 55.
Mallem nullos ludos ſpectaſſe his. *ubi notandus ablat. comparat.* II. 8, 79.
Mallem ego ſermones. II. Epl. 1, 150.
Malles vertere. A. P. 442.
Mallet mandare honorem. I. S. 6, 19. 20.
vivere Athenis doctus. II. 7, 13. 14.
Malo crure. I. S. 2, 102.
mentem concuſſa. II. 3, 295.
meo ſuperbus nunc incedis. Ep. 15, 17. 18.
nulli opertum latus obit. I. S. 3, 59.
preſſa. I. Od. 14, 10.
rumore flagret. I. S. 4, 125.
Malo. *Verb.* A. P. 88.
Malobathro Syrio. II. Od. 7, 8.
Malorum obliviſcitur. Ep. 2, 37. 38.
Malos fures formidare. I. S. 1, 77.
In Malos paratus tollere cornua. Ep. 6, 11. 12.
Malvæ gravi ſalubres corpori. 2, 57. 58.
leves. I. Od. 31, 16.
Maluit. I. S. 8, 3.
Malum fama gravius. 2, 59.
grande. II. 1, 49.
omne vino levato. Ep. 13, 17.
rem patris oblimare. I. S. 2, 62.
vulnus. Ep. 11, 17.
Malum gallina duræ reſponſet palato. II. S. 4, 18.
Malunt. II. Epl. 1, 214.
Malus. I. S. 2, 8. 4, 3. II. Epl. 1, 124.
Juppiter te urget. I. Od. 22, 19. 20.
Laurens aper. II. S. 4, 41. 42.
odor. Ep. 12, 7. 8.

pu-

pudor. I. Epl. 16, 24.
pudor te urget. II. S. 3, 39.
Malus procellis Africis mugiat. III. Od. 29, 57. 58.
fanicius oderi Africo. I. Od. 14, 5.
Mammæ patres. Ep. 8, 7.
Mamurrarum in urbe manemus. I. S. 5, 37.
Manébit tibi copia opulenta. I. Od. 17, 14. 15.
Manant imbres in agros. II. 9, 1. 2.
mella ex cava ilice. Ep. 16, 47.
Manantibus lymphis fontes obſtrepunt. Ep. 2, 27. 28.
Manare Poëtica mella ſuis. I. Epl. 19, 44.
Manaret ſudor ad talos imos. I. S. 9, 10. 11.
Manat frigidus rumor per rampita. II. 6, 50.
lacryma per genas. IV. Od. 1, 34.
omne ſupervacuum de pleno pectore. A. P. 337.
Manca fortuna ruit. II. S. 7, 88.
Mancipat uſos. II. Epl. 2, 159.
Mancipiis locuples æris rget. I. Epl. 6, 39.
Mancipium amicum domino. II. S. 7, 2. 3.
Mancum officiis me dixi. II. Epl. 2, 20. 21.
Mandabo. I. Epl. 19, 9.
Mandare honorem. I. S. 6, 19. 20.
Mandata frangas. I. Epl. 13, 19.
loqueris male. A. P. 104.
Mandela. I. Epl. 18, 105.
Mandentur ſenibus partes juveni. A. P. 176. 177.
Manè. IV. Od. 5, 39. I. S. 6, 120. II. 3, 230. 281. I. Epl. 6, 20. 58. 7, 64. 68. 75. 19, 5. II. 1, 104.
difficilis. III. Od. 7, 32.
Manè. *Subſt.* ipſum manè. I. S. 3, 18.
Manent te jura debita ſuperbæque vitæ. I. Od. 29, 31. 33.
Manebo te domi ſupremus ſole *pro* exſpectabo. I. Epl. 5, 3.
Manemus in urbe. I. S. 5, 37.
Manent fata culpas ſub orcu *pro* exſpectant. III. Od. 11, 29.
hodie rurís veſtigia. II. Epl. 1, 160.
te fata votis tardiora, *pro* exſpectant. Ep. 17, 61.
Manentem fortunam laude. III. Od. 29. 53.
Manentis aulæ plauſoria *pro* exſpectantis. A. P. 154.
Manes. I. Od. 4, 16.
animas daturæ reſponſa elicerent. I. S. 8, 25.
placantur carmine. II. Epl. 1, 138.
Manet *a* mano. Illi lacryma. I. Epl. 17, 59. 60.
in venas tum ſpe divitiæ. 15, 19. 20.
ſanies trilinguî ore. III. Od. 11, 19. 20.
Manet *a* maneo. Aulæ herum divitem. II. 18, 31. 32.
hoc quoque te. I. Epl. 20, 17.
illi nec humida creta calorque. Ep. 11, 9. 10.
me ſtipendium. Ep. 17, 36.
nec mens nec color mihi certa ſede. I. Od. 13, 5. 6.
nos Oceanus circumvagus *pro* exſpectat. Ep. 16, 41.
omnes nox una. I. Od. 28, 15.
ſub Jove frigido. 1, 25.
te tellus Aſſaraci *pro* exſpectat. Ep. 13, 13. *uti* 19.
Manganum nemo faceret hoc. II. Epl. 2, 13.
Manibus caput gnati portat Agave. *Brotl.* II. S. 3, 303.
Eumedi tritum cæſillum. I. 3, 91.
lautis currebat. II. 3, 282.
retortis trahitur fortuna regum. II. Epl. 1, 191.
ſublatis ad cœlum. II. S. 3, 87.
teneri. I. Epl. 19, 34.
vertere proceras fraxinos. III. Od. 25, 16.
unctis calicem tractavit. II. S. 4, 78. 79.
unctis tremor incidit. I. Epl. 16, 23.
vulgi contrectatus. 20, 11.
in Manibus non eſt. II. 1, 53.
in Manicis tenebo te ſub cuſtode. I. 16, 76. 77.
Manifeſtum obſequium. II. S. 1, 46. 47.
Manium Deorum vis. Ep. 1, 34.
Manlio Conſule. III. Od. 21, 1.

12, 15. Ep. 17, 30.
10, 31. II. 8, 47.
46. 84. 7, 11. 15,

hiems vertat. Ep. 2,

. Epl. 11, 16.
hreicio ſonat. Ep. 13,

S. 2, 16.
II. Od. 19, 17.
9, 2.
eris temperant. IV.

I. 26, 2.
ædes decoloravere.
35.
iautis avidis. I. 28,

. III. 29, 35. 36.
Ep. 15, 8.
horret. 2, 6.
avidus ſecet nauta.
14.
16, 10.
generoſæ teſtæ fer-
. 4, 31.
V. Od. 5, 19.
:urrunt. I. S. 1, 29.

III. Od. 24, 4.
ibid. 47.
compeſcant. I. Epl.

. Od. 19, 17.
n. I. 11, 5. 6. III.

'. 345.
n. III. Od. 1, 26.
ui vidit. I. 3, 19.
I. Epl. 2, 202.
III. Od. 4, 45. 46.
is Ulyſſei. I. 6, 7.
fluctus te referent.

ininus celſus pro-
. 16, 29.
runt. I. Epl. 11, 27.
n. II. S. 4, 14.
Od. 37, 14.

:æus verſibus exa-
. 402.
I. Od. 16, 4.
, 61.
i. I. Epl. 16, 25.

incerto. Ep. 9, 32.
inverſo. 10, 5.
magnus erit. II. S. 5, 63. 64.
nocturno. II. Od. 5, 19. 20.
fidet inferius cœlum. Ep. 5, 79.
terraque potentes. C. S. 53.
victus hoſtis. Ep. 9, 27.
Maribus. I. Epl. 1, 64.
Maricæ littoribus innantem. III. Od. 17, 7. 8.
Marina teſta. II. S. 8, 53.
Marinæ Thetidis filium. I. Od. 8, 13. 14.
Thetidos filius. IV. 6, 6.
Veneris latus lævum. III. 26, 5.
Veneris menſem. IV. 11, 15.
Marino rore Deos donantem. III. 23, 15. 16.
Marinus echinus. Ep. 5, 27. 28.
Maris Arabas & Indos ditantis. I. Epl. 6, 6.
Bajis obſtrepentis littora. II. Od. 18, 20. 21.
Carpathii æquora. IV. 5, 10.
Deo. I. 5, 16.
erpera. II. S. 8, 15.
laſſo modus. II. Od. 6, 7.
late effuſi arbiter. I. Epl. 11, 26.
menſorem. I. Od. 28, 1. 2.
odio Lebedum laudas. I. Epl. 11, 6.
Marita. Ep. 8, 13.
Maritat populos propagine vitium. 2, 9. 10.
Mariti inter vina adulteros quærit. III. Od. 6, 25. 26.
olentis uxores. I. 17, 7.
puella ignara. II. Epl. 1, 132.
Maritis jura dare. A. P. 398. *alii legunt* mariti.
ſolis jurat bene eſſe. I. Epl. 1, 89.
Marito eſt poteſtas in ambos. II. S. 7, 61. 62.
forti deſtinet uxorem. 3, 216. 217.
juveni. III. Od. 11, 37.
non ſine conſcio. 6, 29. 30.
protervo cruda. 11, 11. 12.
unico gaudens mulier. 14, 5.
Maritos aura ne tua retardet. II. 8, 23. 24.
Maritum petet fronte. 5, 16.
Maritus turpis. III. 5, 6.
Marius. II. S. 3, 277.
Marmor. II. Epl. 2, 180.
Marmor vetus. I. Epl. 6, 17.
Marmora publicis notis inciſa. IV. Od. 8, 13.
ſecanda locas. II. 18, 17. 18.
Marmoream. IV. 1, 20.
Marmoreum limen. I. Epl. 18, 73.
Marmoris fabros. II. 1, 96.
Marſa næmia. Ep. 17, 29.
Marſæ cohortis Dacus. II. Od. 20, 18.
Marſæus Originis amator. I. S. 2, 55.
Marſi duelli cadum memorem. III. Od. 14, 18.
finitimi. Ep. 16, 3.
Marſi peditis vultus. *Bentl.* I. Od. 2, 39.
Marſis vocibus. Ep. 5, 76.
Marſus. III. Od. 5, 9.
aper. I. 1, 28.
Marſya. I. S. 6, 120.
Marte altero Poenos proteret. III. Od. 5, 34.
cruento carebimus. II. 14, 13.
noſtro arva populata. III. 5, 23. 24.
quid poſſet didicere Vindelici. IV. 14, 8. 9.
cum Marte Thyoneus prælia confundet. I. 17, 23. 24.
Marti redonabo. III. 3, 33.
torvo dent ſpectacula. I. 28, 17.
Martia bella. A. P. 402.
Martiales lupos. I. Od. 17, 9.
Martii campi gramina. IV. 1, 39. 40.
Martiis Calendis quid agam cælebs. III. 8, 1.
Martio gramine conſpicitur. 7, 26.
in certamine ſpectandus. IV. 14, 17.
Martis equis fugit Acheronta. III. 3, 16.
Maſcula proles. 6, 37. 38.
Sappho. I. Epl. 19, 28.
Maſculæ libidinis. Ep. 5, 41.
Maſſagetas. I. Od. 35, 40.
Maſſica vina. II. S. 4, 51.
Maſſici veteris pocula. I. Od. 1, 19.
Maſſico oblivioſo exple cibaria. II. 7, 21. 22.
Maſſicum lectum. III. 21, 5.
Mater. IV. 5, 9. I. S. 9, 26. II. 3, 58. 62. 259.

Mater cærula. Ep. 13, 16.
delira. II. S. 3, 293.
juſti utilitas. I. 3, 98.
pauperculâ. I. Epl. 17, 46.
pia. 19, 26.
ſæva cupidinum. I. Od. 19, 1.
Matercula pueris pallet. I. Epl. 7, 7.
Materiam æquum viribus ſumite. A. P. 38. 39.
ſumpſit multi mirantur (miſeriem. *Bentl.*) III. Od. 24, 49. 50.
Materies publica. A. P. 131.
Materna arte. I. Od. 12, 9.
Maternis rebus abſumptis. I. Epl. 15, 26. 27.
Maternus avus. I. S. 6, 3.
Matina cucumis. Ep. 16, 28.
Matinæ apis more. IV. Od. 2, 27. 28.
Matinum litus. I. 28, 3.
Matre ignota inhoneſtus. I. S. 6, 36.
privignis carentibus. III. Od. 24, 17. 18.
pudenda naſci. II. 4, 19. 20.
pulchrâ pulchrior filia. I. 16, 1.
relicta. IV. 2, 54. 55.
Matrem povidam. I. 23, 2. 3.
venenis interimis. II. S. 3, 131.
vivacem. 1, 53. 54.
Matres equorum. I. Od. 25, 14.
Matres Iliæ. Ep. 17, 11.
Regum barbarorum. I. Od. 35. 11.
ſuis juvencis metuunt. II. 8, 21.
tuere. C. S. 14.
virginum. III. Od. 14, 9.
Matri. II. S. 3, 215.
Matribus bella deteſtata. I. Od. 1, 24. 25.
Matris cineres fallere. II. 8, 9. 10.
fulvæ. IV. 4, 14.
in alvo latentes. IV. 6, 19. 20.
in jugulo ferrum repeſcit. II. S. 3, 136.
ſeveræ ad arbitrium. III. Od. 6, 39. 40.
Matrona bellantis Tyranni. 2, 7.
Junii. 4, 59.
meretrici diſpar erit. I. Epl. 18, 3.
paulum pudibunda. A. P. 232. 233.
potens. *ibid.* 126.
in Matrona togata pecces. I. 82, 63.
Matronæ nil poſſis cernere præter faciem. *ibid.* 34.
peccantis. II. 7, 62.
Matronam ego nullam rogo. I. 2, 54.
Matronas ſectari deſine. *ibid.* 71.
Matronis noſtris *pro* uxoribus. IV. Od. 15, 27.
Phrygum. I. 15, 34.
Matrum dura cuſtodia. I. Epl. 1, 22.
Matura virgo. III. Od. 6, 21.
Maturæ necem Bellerophonti. 7, 15. 16.
Mature. I. Epl. 1, 8. 7, 97. II. 1, 100.
Maturet. II. Od. 21, 23.
Maturior vis. 17, 6.
Maturo funeri propior. III. 15, 4.
Maturos honores largimur. II. Epl. 1, 15.
partus. C. S. 13.
patres. IV. Od. 4, 55.
Maturum roditum. 5, 3.
Maturus ſenex. A. P. 115.
Maturius frigora ladent parum cautos. II. S. 6, 63.
Maturiore patet. *ibid.* 20.
Maturis annis decor. *Bentl.* A. P. 157.
Mavis. I. Od. 1, 33. III. 4, 3. 27. 13. 63. I. S. 2, 103. 4, 21. I. Epl. 14, 40.
Mavortis puer. IV. Od. 8, 23.
Mauras unda affluat. II. 6, 5. 6.
Mauri jaculis integer vitæ non eget. I. 22, 1. 2.
peditis acer vultus. 2, 39. 40.
Mauris. III. 10, 18.
Mavult. II. S. 2, 44.
omnia. *Bentl.* 4, 61.
Maxima formido. I. 8, 4.
pars Hellebori. II. 3, 82.
pars hominum. *ibid.* 121.
pars vacui. A. P. 24.
ruper. II. S. 3, 58.
Maxima multa. I. Epl. 1, 42. 43.
Maxime. I. S. 2, 17.
Lolli. I. Epl. 2, 2.
principum. IV. Od. 14, 6.
regum. II. S. 3, 190.
Maximi Pauli. IV. Od. 1, 10. 11.
Maximus cuſtos. II. S. 6, 15.
Mazonomo. 8, 86.

rarer. II. Epl. 2, 147.
fidis. I. 8, 9.
quod eſt medici pro-
II. 1, 115. 116.
oger ut ſuſcinet oc. I.
2. 83.
3, 30.
grum ex præcipiti le-
ibid. 292.
eler atque fidelis. *ibid.*
ibus. II. Epl. 2, 85.
hiemet mercator. I.
. III. Od. 29, 34.
diſcrepet. A. P. 152.
. S. 4, 74. 75.
ho. II. Od. 4, 7.
mptis. A. P. 243.
ie potare. II. S. 8, 3.
s acceſſit. II. Epl. 1,
ofits. I. S. 2, 108.
ofitorum. I. Epl. 12, 7.
ex vitiis hoc unum
. 4, 139. 140.
. P. 372.
doſa natura. I. S. 7,
or. 4, 130. 131.
uſarum actor. A. P.
is cura ineſt. II. S.
m ſuream. II. Od.
I. 18, 99.
intercinat. A. P. 194.
mire. I. Epl. 2, 30.
IV. Od. 14, 24.
es. III. 16, 9.
ura ferox Roma. 3,
eriæ ſonitum audi-
1, 31. 32.
ernum decus. III.
nugarum. I. S. 9, 2.
nihil obſtet. II. Epl.
um obliquum ver-
I. 22, 7.
, 23.
m verſus canoros.
6.
tenero ungui. III.
Mediocr. II. S. 3, 263.
Meditor poculis tingere lammu-
nem. IV. Od. 12, 23.
Medium ad Janum. II. S. 3, 18.
19.
cœli nox tenebat. 6, 100. 101.
crus impediit. I. 6, 27.
diviſit ſecuri. 1, 99, 100.
nil eſt. 2, 28.
per frigus. I. Epl. 15, 5.
primo ne diſcrepet. A. P. 152.
rebus concedi tolerabile. *ibid.*
368. 369.
vitiorum eſt virtus. I. Epl. 18, 9.
Medius pacis & belli. II. Od. 19,
28.
Medo horribili. I. 29, 4.
ſub rege. III. 5, 9.
Medos inultos equitare non ſi-
nas. I. 2, 51.
Medulla exerta. Ep. 5, 37.
Medullis propius accipient dam-
num. I. Epl. 10, 28.
Medum flumen. II. Od. 9, 25.
Medus. IV. 14, 42.
acinaces. I. 27, 5.
diffidet armis. III. 8, 19. 20.
timet ſecures Albanas. C. S. 54.
Megillæ frater. I. Od. 27, 11.
Mei amore flagres. *Bentl.* Ep. 5,
81.
pars multa. III. Od. 30, 6.
Mei & ipſe ante Larem proprium
veſcor. II. S. 6, 65. 66.
honoris nil profunt ſine te.
I. Od. 26, 9. 10.
pollicis ictum ſervare. IV. 6,
35. 36.
Mejat. II S. 7, 52.
Meis. I. Od. 17, 4. III. 3, 66. 16,
27. IV. 8, 2. 9, 30. 12, 22. Ep.
1, 26. 5, 49. 11, 15. 17, 78.
I. S. 5, 30. 6, 96.
Meleagri. A. P. 146.
Melimelis ad lunam minorem de-
lecta. II. S. 8, 31.
Melior Bellerophonte. III. Od.
12, 7.
fortuna. I. 7, 25.
indocili grege. Ep. 16, 37.
miſſilibus ſagittis. III. Od. 6,
16.
moribus famaque. 1, 12.
pars. Ep. 16, 15.
peloris Lucrina Bajano muri-
ce. II. S. 4, 32.
poſtera nempeſtas. I. S. 5, 96.
Tydides patre. I. Od. 15, 28.
velut inſectere. II. S. 7, 42.
Venus. I. Od. 33, 13.
vir. I. S. 3, 32.
Melior Horatius, an res. I. Epl.
14, 5.
lex. 1, 62.
pugnâ cervus. 10, 34.
ſervo. 16, 63.
Meliora dapis relinquens. II. S. 6,
89.
monet. I. 2, 73.
poëmata. A. P. 303.
poëmata ut vina dies reddit.
II. Epl. 1, 34.
pollicitus tendis. I. Od. 29, 16.
recuſat. II. S. 2, 6.
Meliore flamma puer digne. I.
Od. 27, 20.
oleo. II. S. 3, 125.
vita. *ibid.* 15.
Meliorem in jus audax vocet. 5,
29.
Meliori non vis credere. I. Epl.
1, 48.
tempore dicam. I. S. 9, 68. 69.
Melioribus certans. II. 5, 19.
te offer. I. Epl. 2, 68.
Melioris formæ. II. S. 7, 52.
ſucci. 4, 13.
utroque noſtrum. 1, 29.
Melius audieris. 8, 33.
Bacchius cum Bitho compoſi-
tus. I. 7, 10.
crus. 2, 81. 82.
deneges dare parva. III. Od.
16, 38. 39.
dices hiſtorias. II. 12, 11.
Dii fecere. II. S. 6, 4.
fata terris donavere. IV. Od. 2,
37. 38.
fuit per fluctus longos ire. III.
27, 42. 43.
in vita mihi nunquam fuerit.
II. S. 8, 3. 4.
iter doctus. A. P. 62.
magnas ſecat res. I. S. 10, 15.
muriâ. II. 8, 53.
negares te poſſe. A. P. 439.
ni putem dormire. II. Epl. 2,
54.
nil vita cœlibe. I. 1, 88.
nitent ſoles. IV. Od. 5, 8.
non eſt. II. S. 2, 102.
non tangere. 1, 45.

pati quicquid erit. I. Od. 11, 3.
perirent Perſæ. 2, 22.
petitu quid ſit I. S. 4, 116.
populum moratur. A. P. 321.
præcordia prouteris muſto. II. S. 4, 26. 27.
quid habes arceſſe. I. Epl. 5, 6.
quid turdo. 15, 41.
quis habet ſuadere. Ep. 16, 23.
quod poſſem ſcribere minor inventore. I. S. 10, 47. 48.
Scythæ campeſtres. III. Od. 24, 9.
ſervo ſe non unquam veſtiret. I. S. 1. 96. 97.
ſi quicquid vidit. I. Epl. 6, 13.
ſitum. III. Od. 3, 49.
ubi quid contingit. I. Epl. 15, 44.
via ducat. 18, 20.
vivam hoc faciens. I. S. 4, 135.
ad Mellius tranſcurrere. II. 2, 82.
Mellii Aufidius Falernus miſcebat. II. 4, 24.
apes Calabræ ferunt. III. Od. 16, 33.
condit puris amphoris. Ep. 2, 15.
ex cava ilice manant. 16, 47.
Hymettia. II. S. 2, 15.
Hymetto non decedunt. II. Od. 6, 14. 15.
Poëtica. I. Epl. 19, 44.
truncis cavis lapſa. II. Od. 19, 11. 12.
Melle cicuta virium. II. S. 2, 56.
cum Sardo. A. P. 375.
Melli eſt. II. S. 5, 32.
Mellitis placentis. I. Epl. 10, 12.
Melos longum die Calliope. III. Od. 4, 1. 2.
Melpomene cantus lugubres præcipe. I. 24, 1. 2.
comam cinge. III. 30, 16.
quem tu videris naſcentem. IV. 3, 1. 2.
Membra dedit ſoporí. II. S. 2, 80. 81.
diſjecti Poëtæ. I. 4, 62.
fractus labore. 2, 5.
gruis. II. 8, 87.
invicti Glyconis. I. Epl. 1, 30.
mollius movere. I. S. 9, 24. 25.
pellibus exuere. Ep. 17, 15. 17.
ſimul ac ætas duraverit. I. S. 4, 119. 120.
ſtratus ſub arbuto. I. Od. 1, 21. 22.
Membranem paſcas. II. S. 3, 2.
Membranis intus poſitis ficcabit delere. A. P. 389.
Membris collatis undique. A. P. 3.
nóor creſcit. Ep. 12, 7. 8.
utile. I. Epl. 18, 49. 50.
Memento. I. Od. 7, 17. II. 3, 1. 17, 31. III. 29, 32. Ep. 20, 4. II. S. 22, 89. 5, 52. I. Epl. 8, 16.
Memini. I. S. 9, 68. II. 8, 21. II. Epl. 1, 70.
Meminiſſes. II. S. 1, 37.
Meminit illud libentius. II. Epl. 1, 262.
noſtri. I. 3, 12.
Memnona dum jugulat. I. S. 10, 36.
Memorat Glycerat. I. Od. 33, 12.
Memor ævi brevis. II. S. 6, 97.
carmm præcepta. 4, 11.
eſcæ illius. 2, 72.
hoc tibi dictum tolle. A. P. 367. 368.
Lamiæ. I. Od. 36, 7.
magni Herculis. IV. 5, 36.
nigrorum ignium. 12, 16.
noſtri vivas Galathea. III. 27, 14.
Memor *pro eo quod memorem fecit: ut*, memorem notam labris impreſſit denæ. I. 23, 22.
Memorata Catonibus. II. Epl. 2, 117.
Memoratur. I. S. 1, 64.
Memorem cædem Marſi duelli. III. Od. 14, 18.
genium brevis ævi. II. Epl. 1, 144.
querelam noſtri ſepulchro ſculpe. III. Od. 21, 51. 52.
Memorem *verb.* Pompili regnum. I. 12, 34.
quid ſingula. I. S. 8, 40.
Memores faſtos. III. Od. 17, 4. IV. 14, 4.
Memores velim Muſa. I. S. 5, 53.
Memori mente. II. 6, 31.
pectore referas. 4, 50.
Memphim nive Sithonia cacentem. III. Od. 26, 10.
Mena. I. Epl. 7, 61.
Menam Vultejum. *ibid.* 55.

ornabat. II. S. 2, 122.
junior. II. Epl. 1, 44.
as. I. S. 6, 61.
pl. 11, 19.
II. 1, 40.
ris marinæ. IV. Od.

omnes glacies ſtat.
rere. IV. 6, 39. 40.
bantis. II. S. 3, 289.
te adhibet. IV. Od.
I. S. 4, 87.
templis amica. III.
28, 2.
integra precor. 31,

int. II. S. 2, 89, 90.
re I. 1, 30. 31.
uri. Ep. 1, 9.
. S. 6, 31.
lus. I. Epl. 8, 7.
gnum. 9, 4.
Od. 25, 3.
Epl. 2, 104.
it. III. Od. 3, 40.
im memento ſerva-
1. 2.
ribus. II. S. 2, 109.
I. Od. 16, 21.
ilo. II. S. 3, 295.
lominus exciperet.
286.
Marcotico. I. Od.

Epl. 1, 108.
lominus urget. II.

incola Pythius qua-
. 16, 5. 6.
I. Epl. 1, 97.
re. 2, 36.
ſæ ſtupent. Ep. 7,

ioribus formandæ.
4, 53. 54.
6, 32.
s ſpem reducis. III.
7.
recens. II. Epl. 1,

rtis Petilli injecta.

Mentis bene ſanæ. I. S. 9, 44.
commotæ. II. 3, 278.
error demtus. II. Epl. 2, 140.
iniquæ aſellus. I. S. 9, 20.
integer. II. 3, 65.
male tutæ. *ibid.* 137.
morbo calet. *ibid.* 80.
tumultus ſummovet. II. Od. 16, 10. 11.
Mentita ſpem ſeges. I. Epl. 7, 87.
Mentite nulli quicquam. II. S. 5, 5.
Mentitur. A. P. 151.
amica. I. Epl. 1, 20.
Mento ſolum tetigere. II. Od. 7, 12.
ſuſpenſa corpora extent aquæ. Ep. 5, 35. 36.
Meo. I. Od. 26, 8. II. 13, 10. Ep. 1, 15. 5, 81. 13, 6. 15, 17. 17, 59. I. S. 10, 92. II. 3, 207. I. Epl. 15, 17. 19, 22. II. 1, 268. 2, 22. 99.
Meorum. II. Od. 7, 5. IV. 11, 31. II. S. 1, 3. I. Epl. 11, 9.
Meos. III. Od. 18, 2. I. S. 4, 71.
Mera ærugo. I. S. 4, 101.
libertas. I. Epl. 18, 8.
vinea crepat. 7, 84.
Meraco expulit bilem. II 2, 137.
Mercantur equos. I. S. 2, 86.
Mercarier domos. II. 3, 24.
Mercaris agrum. II. Epl. 2, 164.
Mercator Africum metuens. I. Od. 2, 15. 16.
aër auſtris navim jactantibus. I. S. 1, 5. 6.
dives. I. Od. 31, 10. 11.
impiger. I. Epl. 1, 45.
mediis in undis hiemet. 16, 71.
qui modo miles. I. S. 1, 16. 17.
vagus. A. P. 117.
Mercatorem abigunt nives. III. Od. 24, 39. 30.
Mercatores fortunati. I. S. 1, 4.
Mercatur libra & ære. II. Epl. 2, 158.
Mercaturis averſus. II. S. 3, 107.
Mercatus agrum. 6, 11. 12.
Merce cum tua velox veni. IV. Od. 12, 21. 22.
Syra. I. 31, 12.
Thyna. III. 7, 3.
Mercede aget caballum. I. Epl. 18, 36.
bibam. I. Od. 27, 13. 14.
colonum fortem. II. S. 2, 115.
diurna conductum. 7, 17. 18.
pacta. III. Od. 3, 22.
Mercedem tuleris quod bene feceris. IV. 8, 21. 22.
unde extricæ. I. S. 3, 89.
Mercedes exigit. 2, 14.
ſequerer. 6, 87.
Mercem oſtendi. 2, 105.
ſine fucis geſtat. 2, 83.
Mercemur cadum. III. Od. 19, 5. 6.
ſervum. I. Epl. 6, 50.
Mercenaria vincla. 7, 67.
Mercenarius. II. S. 6, 11.
Merces ad emendas turbam cogit. A. P. 419.
multa defluit ab æquo Jove. I. Od. 28, 28. 29. 30.
murat. I. S. 4, 29.
tuta fideli ſilentio. III. Od. 2, 25. 26.
Tyriæ Cypriæque. 29, 60.
venales laudat. II. Epl. 2, 11.
Mercetur agellum. I. 7, 81.
Mercuri. III. Od. 11, 1.
Atlantis nepos facunde. I. 10, 1.
Mercuriali. II. S. 3, 25.
Mercurialium virorum cuſtos. II. Od. 17, 29. 30.
Mercurius. I. 24, 18. 30, 8. II. S. 3, 68.
celer. II. Od. 7, 13.
Merdis albis caput inquiner. I. S. 8, 37.
Merearis. 1, 87.
Merebere vina (mereberis. *Bentl.*) IV. Od. 12, 16.
Merentem. III. 3, 13.
Merentis. I. Epl. 7, 24.
Meret liber æra. A. P. 345.
Meretrice amica inſanit. I. S. 4, 49.
arguta. 10, 40.
domina. I. Epl. 2, 25.
Meretrici matrona diſpar erit. 18, 3.
Meretricibus. I. S. 2, 58.
Meretricis amore turpi deterreret. 4, 111. 112.
amore ſollicitus. II. 3, 252. 253.
refert acumina. I. Epl. 17, 55.
Meretricula. I. S. 7, 46.
Mergos præda porrecta juveris. Ep. 20, 22.

Mœchis non vultis procedere rectè (mœchos. *Bentl.*) I.S.2,38.
Mœchos arrogantes flebis. I.Od. 25,9.10.
Mœchus. I.S.4,4. II.7,13.72.
Mœnia bari piſcoſi. I.5,97.
Catili. I.Od.18,2.
Circæa tangat. Ep.1,30.
Corinthi bimaris. I.Od.7,2.3.
Formiarum. III.17,6.
Trojæ capta. A.P.141.
urbis. II S.6,99.100.
Mœnibus hoſticis. III.Od.2,6.
relictis Ep.17,13.
Mœrebis tranſlatos amores. Ep. 15,23.
Mœrentes amicos. III.Od.5,47.
Mœrentis fratrem. I.Epl.14,7.
Mœrere. 7,28.
Mœret partus miſſos ad orcum. III.Od.4,74.75.
penates iniquos. II.4,15.16.
Mœſtis reis præſidium. 1,13.
Mœſtum Tigelli morte. I.S.2,3.
vultum triſtia decent verba. A.P.105.106.
Mœſtus diſcedit. I.S.5,93.
vixeris omni tempore. II.Od. 3,5.
Mola ſalſa ſpargis caput. II.S.3, 200.
Mole multa docendus. I.Epl.14, 30.
ſua ruit. III.Od.4,65.
Molem propinquam arduis nubibus. 29,10.
Moles regiæ. II.15,1.2.
Moleſta pituita. I.Epl.1,108.
Moleſtas lites. I.S.7,5.
Moleſti ſunt. *ibid.*10.
Moleſtum onus haud quaquam portare ſolitus. 6,99.
Moleſtus eſt utrique pavor. I.Epl. 6,10.
quovis ſermone. I.S.3,65.
Moliar ſublime atrium. III.Od. 1,46.
Molibus jactis in altum. *ibid.* 34.
Molimine. II.Epl.2,93.
Moliri oppida. A.P.399.
Molitur nil inepte. *ibid* 140.
Molle atque facetum. I.S.10, 44.
Tarentum. II.4,34.
Molles auriculæ gaudent prænomine. 5,32.33.
Molles capillos ære lanitabitur. A.P.33.
columbas. I.Od.37,18.
non Molles viros. Ep.1,10.
Molli mero triſtitiam finire. I. Od.7,17.18.19.
pede ſulca. I S.2,88.
Molliat ignis ferrum. 4,20.
Mollibit hoſtia Penates averſos (mollivit. *Bentl.*) III.Od.23, 18.19.
Mollibus lenire verbis. Ep.5,83. 84.
imperiis flectere. IV.Od.1,6.7.
in pueris urere. Ep.11,4.
modis citharæ aptari. II.Od. 12,3.4.
Mollior ego illis. III.11,42. 43.
eſculo. 10,17.
Mollire impia pectora. Ep.5,13. 14.
Mollis. I.Od.15,31.
ad unum opus. Ep.12,15.16.
inertia. 14,1.
pars. 16,37.
venter. 8,9.
Molliter. II.S.2,12.
Mollitiâ mulierculam vincere (mollitie. *Bentl.*) Ep.11,23. 24.
Mollium querelarum deſine. II. Od.9,17.18.
Mollius ætas imbecilla volet tractari. II.S.2,85.86.
euntes verſiculos. I.10,58.59.
membra movere. 9,24.25.
Moloſſis. II.6,114.
Moloſſus. Ep.6,5.
Momenta leonis. I.Epl.10,16.
Momentis certis decedentia tempora. 6,3.4.
Momento horæ. I.S.1,7.8.
Momorderit oleam æſtus. I.Epl. 8,5.
Moneſos manus contudit noſtros impetus. III.Od.6,9.10.
Mone. II.S.5,93.
Moneam. I.Epl.18,67.
Monendo. A.P.344.
Monendus multum. I.Epl.3,15.
Monet annus. IV.Od.7,7.
Centaurea fixa. I.18,8.
hiſtorias *pro* narrat. III.7,20.
meliora. I.S.2,73.
Monitor non exaudiius. I.Epl. 20,14.
Monſtoribus aſper. A.P.163.
iiſdem uteris. II.Epl.2,154.
Monitoris eges. I.18,67.
Monitus. A.P.355.
caveas. II.S.1,80.
multumque monendus. I.Epl. 3,15.
Monſtra. Ep.16,30.
nova. I.Od.2,6. 3,18.
Monſtrare cæcus vellit iter. I.Epl. 17,4.
indiciis recentibus. A.P.49.
Monſtraret indice digito. II.S.5, 26.
Monſtrat eques viam (monſtret. *Bentl.*) I.Epl.2,65.
Monſtrata radice. II.2,149.
via vitæ. A.P.404.
Monſtratum. II.S.1,53.
Monſtravi. 8,52.
Monſtravit Homerus. A.P.74.
taurum. Ep.12,17.
Monſtret. II.S.6,10.
Monſtri cornua frangere. *Bentl.* III.Od.27,48.
Monſtris ſuis terra injecta dolet. 4,73.
Monſtror digitis prætereuntium. IV.3,22.
Monſtrum Colchi ſummiſere. 4,63.
fatale. I.37,21.
Monte amnis decurrens. IV.2,5.
in Albano Muſas locutas. II.Epl. 1,27.
in ſupremo Siſyphus ſaxum collocare optat. Ep.17,68.69.
Montes altos. I.Od.2,7.8.
continui. I.Epl.16,5.
notos. I.S.5,77.
parturiunt. A.P.139.
ſummos. II.Od.10,11.12.
in Montes ex urbe me removi. II. S.6,16.
Montibus altis. Ep.10,7.16,47.
arduis. I.Od.29,10.18.
aviis. 23,2.
impoſitas arces dicere. II.Epl. 1,252.253.
Montis Vaticani imago. I.Od.20, 7.8.
Montium cuſtos. III.Od.22,1.
non ſine clamore. III.29,38. 39.
umbras Sol mutaret. 6,41.42.
Monuere Sibyllini verſus. C.S.5.

Monu-

II. Od. 29, 57.
,19. I. S. 2, 107. 6,
,1. II. 2, 2. I. Epl.
,258.
I. S. 1, 101. 2, 57.
. 4, 108. 9, 50. 71.
. Epl. 18, 112.
. III. Od. 23, 20.
lli fama. I. 12, 46.
e venisse. I. S. 8, 38.
uptas ab aure ad ilia.
lo. II. Epl. 1, 187.

ernas obscuras. A. P.

21, 1. 23, 5. 24. 27.
,13. 31, 17. 32, 15.
2, 125. 3, 23. 19. 71.
, 104. 134. 142. 5, 51.
50. 54. 69. 80. 81. 97.
19. &c.
quadam. Quid mi-
git. I. Epl. 3, 15.
, 29.
bit repensus anno. III.
5. 26.
is. I. S. 2, 4. 5.
Od. 5, 5.
uci classico. Ep. 2, 5.
id. 6, 3 4.
I. Epl. 2, 26.
cator. I. S. 1, 16. 17.
manciparus fœminæ
1. 12. 13.
rthi perhorrescit. II.
15. 17. 18.
IV. 6, 5.
a chlamidem. I. Epl.

ellum. Ep. 1, 23.
er signa sol Cono-
it. Ep. 5, 15. 16.
nia. I. Od. 22, 13.

les equites. 2, 5. 6.
is in silvis. I. Epl.

sine gloria. III. Od.

. 15, 6.
id. 14, 5.
is oris terrarum. I.

bustum. III. Od. 2, 2.
I. S. 1, 7.
rtes oppidis abdidit.
4, 37. 38.

longa fessum lassa. II. Od. 7,
28.
Romana Græcari affluentem fa-
tigat. II. S. 2, 10. 11.
Militibus arma direpta. III. Od.
5, 19. 20. 21.
Triquetra promissa. II. S. 6, 55.
Militiæ duce Bruto. II. Od. 7, 2.
piger & malus. II. Epl. 1, 124.
sit modus lasso. II. Od. 6, 7. 8.
tuæ signa ferret. IV. 1, 16.
Militiam aerem paras. I. 29, 2.
gravem crepat. 18, 5.
sævam tulisti. I. Epl. 18, 54.
55.
Milium arma. III. Od. 23, 20.
proles masculæ. 6, 37.
Tribuno. Ep. 4, 20.
Mille. III. Od. 7, 12. Ep. 4, 13.
Ep. 9, 27. I. S. 1, 91. 8, 12. II.
1, 4. 3, 61. 70. 116. 197. 226,
325. bis.
Millia. I. S. 1, 45. 5, 25. 86. II.
1, 28. 3, 23. 4, 76. I. Epl. 1, 57.
6, 43.
Millibus. I. S. 6, 111. II. 3, 116.
II. Epl. 2, 5. 165.
Milonius. II. S. 1, 24.
Milvio columbæ adulterentur. Ep.
16, 32.
Milvius. II. S. 7, 36.
mensis opertum humum. I. Epl.
16, 51.
Mimus validus. III. Od. 4, 53.
Mimæ. I. S. 2, 2. 56.
Mimis. *ibid.* 58.
Mimnermus. I. Epl. 6, 65. II. 2,
101.
Mimo. 1, 198.
Mimos. I. S. 10, 6.
Mimum. I. Epl. 18, 14.
Minabitur arcus. A. P. 350.
Eurus. I. Od. 28, 25.
Minaces. II. 7, 11.
arcus III. 26, 7. 8.
Camenæ Alcæi. IV. 9, 7. 8.
Minaci cornuum murmure per-
stringis aures. II. 1, 17. 18.
statu. III. 4, 54.
voce terret. I. 20, 10. 11.
Minacis Porsenæ manus. Ep. 16, 4.
Minæ eodem scandunt quo do-
minus. III. Od. 1, 37. 38.
rejectæ Annibalis. IV. 8, 16.
Minantem pulchra. I. Epl. 8, 3.
Minantis præclara vultus. II. S.
3, 2.

Minantium regum colla, *alii legunt*
minacium. II. Od. 12, 12.
Minarum. A P. 106.
Minas inanes huc vertis. Ep. 6, 3.
tumidas regum contuderit. IV.
Od. 3, 8.
Minati. II Od. 8, 20.
Minatus urbi vincula. Ep. 9, 9.
Minax. II. Epl. 1, 250.
unda. I. Od. 12, 31. 32.
Mineris parva magnis. I. S. 3, 122.
Minervâ crassâ rusticus præcepit.
II. S. 2, 2. 3.
invita nihil facias. A. P. 385.
Minervæ castæ. III. Od. 3, 23.
equo inclusus. IV. 6, 13.
studium operosæ. III. 12, 5. 6.
Minime. I. S. 4, 24. II. 3, 160.
Minimis qui urgetur ille est op-
timus. I. S. 3, 68. 69.
Minimo me provocat. 4, 14.
Minimum. I. Od. 11, 8. II. 6, 19.
II. Epl. 1, 72. 169.
decus meruere. A. P. 286.
Minister fedulus. I. Epl. 13, 5.
Ministeriis ad nutus heriles aptus.
II. 2, 6.
Ministrat res omnes timide ac ge-
lide. A. P. 171.
Ministrent pueri. II. S. 8, 70.
Ministratur cœna tribus pueris. I.
6, 116.
Ministrent verba. I. Epl. 15, 20.
Ministrum fulminis alitem. IV.
Od. 4, 1.
myrtus dedecet. I. 38, 6. 7.
Ministeris mutilus (ministeris *Bentl.*)
I. S. 5, 60.
Minitatur diluviem agris. *Bentl.*
IV. Od. 14, 28.
Minor actu quinto. A. P. 189.
capitis. III. Od. 5, 42.
dante. I. Epl. 17, 22.
genibus. 12, 28.
imperiis rerum. II. S. 7, 75. 76.
in certamine. I. Epl. 10, 39.
inventore. I. S. 10, 48.
Jove. I. Epl. 1, 106.
pede calceus. 10, 42. 43.
privato. I. S. 6, 26.
res. II. 5, 27.
te. I. Od. 12, 57.
uno mense. II. Epl. 1, 40.
Minora famâ. I. Epl. 11, 3.
putarer finxisse. 9, 8.
fidem. Ep. 15, 2.

virtute. I. Epl. 11, 11.
vitia habes. I. S. 3, 20.
Minorem ad lunam. II. 8, 31. 32.
animum æternis conſiliis fatigas. II. Od. 11, 11. 12.
certare tenuo. II. S. 3, 313.
culpâ. 6, 7.
ſumptum. 4, 85.
te geris Diis. III. Od. 6, 5.
Minores gravitate Enni verſus. I. S. 10, 54.
inter ignes. I. Od. 12, 47. 48.
vertices volvere. II. Od. 9, 22.
virtute & honore. II. Epl. 1, 183.
Minori inſano *pro* minus inſano. II. S. 3, 316.
Minori dicere. II. Epl. 1, 106.
Minoribus parere turpe putant. 1, 84.
Minoris. I. S. 6, 121.
Minorum caſtigator. A. P. 174.
Minturnas paluſtres. I. Epl. 5, 4 5.
Minuas cave. II. S. 3, 177.
pulmenta. 2, 34.
Minuat curas. I. Epl. 18, 101.
Minuentur curæ atræ carmine. IV. Od. 11, 35. 36.
Minui per quæ libido poſſit. II. Epl. 1, 106. 107.
Minuit furorem. I. Od. 37, 12.
Tithonum ſenectus longa. II. 16, 30.
Minus. I. Od. 25, 6. bis. IV. 3, 16. Ep. 5, 61. 8, 17. 18. 12, 14. I. S. 1, 93. 2, 49. 3, 29. 93. 5, 6. 6, 24. II. 2, 48. 3, 93. 311. 7, 96. I. Epl. 8, 7. 10, 18. 17, 51. 18, 107. II. 1, 170. 2, 90. 156.
Minus audiens *pro* non audiens. I. Od. 2, 27.
invido dente mordeor. IV. 3, 16.
Minuerit in patrios cineres. A. P. 471.
Mira poëmata ego pango. A. P. 416.
præcepta deſcripſi. II. S. 3, 33. 34.
Mirabere. I. Od. 4, 19. I. Epl. 10, 31.
Mirabile viſu. II. Epl. 2, 91.
Mirabilis illi. I. 6, 23.
tibi ſit. *ibid.*
Mirabimur. Ep. 15, 13.
Mirabor. I. Epl. 17, 16. A. P. 424.
Miracula promat. A. P. 144.
rides. II. Epl. 2, 208. 209.
Mirantur. I. 12, 12. 14, 18.
Mirantur. II. S. 6, 57.
non omnes eadem. II. Epl. 2, 58.
umbræ dicere. II. Od. 13, 30.
Mirare colores Tyrios. I. Epl. 6, 18.
Mirari libet. III. Od. 25, 14.
omittet Romanas opes. 29, 11. 12.
ſecum Mens. I. Epl. 7, 61. 62.
Mirare quid velint flores. III. Od. 8, 2. 3.
quæ ſtulte. I. Epl. 1, 47.
ſi nemo præſtet honorem, quem non mereatis. I. S. 1, 86. 87.
Mirata aurum illitum veſtibus. IV. Od. 9, 14. 15.
eſt ducem Medea. Ep. 3, 20.
Mirari ſtulte. A. P. 272.
Mirator cunni albi. I. S. 2, 36.
Miratur adverſa. I. Epl. 6, 8.
me jurantem. *Bentl.* II. S. 6, 57.
nihil. II. Epl. 1, 49.
te Scythes profugus. IV. Od. 15, 41. 43.
ventres Poëtæ. II. Epl. 1, 64.
Mire. II. Od. 5, 22. II. S. 3, 28.
Mirentur te turbæ. I. S. 10, 73.
Miri. 5, 102.
Miror. II. 3, 27. 7, 97. I. Epl. 15, 39. 1, 72. A. P. 318.
Miros Tragœdos. II. Epl. 2, 229.
Mirum. II. S. 1, 54.
putaris. I. 10, 21. 22.
quod omnibus foret. III. Od. 4, 13.
quid Mirum. II. 13, 33.
Mirus amor. Ep. 18, 31.
utroque. II. S. 4, 7.
Miſce ſtultitiam brevem conſiliis. IV. Od. 12, 27.
Miſcebat Falerno mella. II. S. 4, 24.
Miſcebis profanis ſacra. I. Epl. 16, 74.
Miſcent hederæ me ſuperis Diis. I. Od. 1, 29. 30.
Miſcentor pocula. *Bentl.* III. 29, 12.
Miſcere mero. II. S. 4, 65.

me in celeris Jambos.
6, 24. 25.
dinis. 2, 1. 2.
preces. Ep. 5, 86.
erti neſcit. A. P. 390.
I. S. 5, 18.
um. A. P. 315.
ebus magnis. I. S. 5,
;ittis melior. III. Od.
ibus. II. S. 5, 9.
us. I. 7, 18.
um. III. Od. 4, 75.
eribus ungula rapit.
14.
verſus. A. P. 260.
lo cutem. *ibid.* 476.
II. S. 1, 86.
l. 36.
cenam. *Bentl.* A. P.
ſenum ac juvenum.
9.
pueris curſitare. IV.
ibus. 1, 24.
. II. S. 4, 19.
in tibiis. Ep. 9, 5.
. S. 8, 45.
yburis. I. Od. 18, 2.
poſſit. I. Epl. 1,
ora. IV. Od. 7, 9.
s decorum caput.
e. I. Od. 16, 25.
igrum. II. Epl. 2,
is. III. Od. 10, 18.
entia. II. S. 1, 72.
C. S. 33.
des. I. Epl. 6, 40. 43.
hagini. IV. Od. 4,
ſummi materiam.
ria. I. Epl. 1, 79.
iles. III. Od. 8, 17.
rvacuos. II. 20,
Epl. 5, 8.
, 7.
38, 3.
24, 74.

Mittere equum per ignes medios. IV. Od. 14, 24.
in flumen. II. S. 3, 37. 38.
in ludum noluit. I. 6, 72.
ſub juga. I. Od. 33, 11. 12.
Miſteret. II. S. 7, 17
Mitteris Herdam. I. Epl. 20, 13.
Mittes lucis fulmina. I. Od. 12, 59. 60.
Mittis tabellas. Ep. 12, 2. 3.
Mittit. 5, 22.
Mitulus. II. S. 4, 28.
Mitylene pulchra. I. Epl. 11, 17.
Mitylenen. I. Od. 7, 1.
Mixtis tibiis. *Bentl.* Ep. 9, 5.
Mobile lignum. II. S. 7, 82.
Mobilia. 3, 269.
Mobilibus foliis adventus veris. I. Od. 23, 5. 6.
naturis decor dandus. A. P. 157.
rivis pomaria uda. I. Od. 7, 13. 14.
Mobilis horæ puncto. II. Epl. 2, 172.
Moderabitur iræ. I. 2, 59.
Moderare fidem arboribus auditam. I. Od. 24, 14.
Modeſte. I. S. 2, 50.
Modeſtus occupat ſpeciem obſcuri. I. Epl. 18, 94. 95.
Modicâ patellâ cœnare. 5, 2.
Modici Liberi munera. I. Od. 18, 7.
Modicis cantharis potabis. 20, 1. 2.
poculis humeſcit. II. S. 6, 70.
tignis inſtravit pulpita. A. P. 279.
Modico acervo. II. Epl. 2, 190.
hoſpitio me excepit. I. S. 5, 1. 2.
Modiis fabæ. I. Epl. 16, 55.
Modis acceſſit major licentia. A. P. 211.
fictilibus urges ademtum Myſten. II. Od. 9, 9. 10.
mille tentat. III. 7, 12.
mollibus cytharæ aptari. II. 12, 3. 4.
parvis magna tenuare. III. 3, 72.
Pieriis gratia regum tentata. A. P. 404. 405.
quibus amiſſa queam reparare. II. S. 5, 2. 3.
ſervilibus ſtabat ſupplicier. 8, 32. 33.

Modo apis Matinæ. IV. Od. 2, 27, 28.
certo inſanire. II. S. 3, 271.
humili. III. Od. 25, 17.
incredibili. II. 17, 21.
illo vivimus. I. S. 9, 48. 49.
nullo. 8, 20.
quo ſpectanda. I. Epl. 6, 8.
quocunque. 1, 66.
ſimili. II. 1, 20.
Modo. III. Od. 14, 1. 27, 47 Ep. 2, 23. 24. 17, 70 I. S. 1, 16. 17. 2, 16. 74. 3, 7. 8. 12. 13. 71. *&c.*
Modorum. IV. Od. 6, 43.
Modos ad Italos carmen deduxiſſe. III. 30, 13. 14.
condiſce. IV. 11, 34.
dic. III. 11, 7.
dulces docta. 9, 10.
eripias. I. S. 4, 57. 58.
fortunæ. II. Od. 1, 2. 3.
mutare. I. Epl. 19, 27.
numeroſque vitæ ediſcere. II. 2, 144.
quære. II. Od. 1, 40.
Thebanos fidibus Latinis aptare. I. Epl. 3, 12. 13.
Modulanda fidibus Latinis verba ſequi. II. 2, 143.
Modulare Lesbio civi. I. Od. 32, 5.
Modulator optimus. I. S. 3, 130.
Moduli bipedalis. II. 3, 309.
Modulis ſuis utitur ratio. I. 3, 78.
Modulo ſuo ſe metiri. I. Epl. 7, 98.
Modum Cupidinibus natura ſtatuit. I. S. 2, 111.
extra nil feciſſe curas. I. Epl. 18, 59. 60.
Jambis criminoſis pones. I. Od. 16, 2. 3.
majorem illis dedit natura. II. S. 2, 36. 37.
nequitiæ tuæ fige. III. Od. 15, 3.
non habet. II. S. 3, 266.
vertere fuſtis formidine. II. Epl. 1, 154.
Modus amphoræ. I. Od. 36, 11.
in rebus eſt. I. S. 1, 106.
non ita magnus agri. II. 6, 1.
quis ſit deſiderio. I. Od. 24, 1.
ſit laſſo maris. II. 6, 7.
Mœchas ne ſequerer. I. S. 4, 113.
Mœchatur. 2, 49.

Moechis non vultis procedere rectè (mœchos. *Bentl.*) I.S.2,38.
Mœchos arrogantes flebis. I. Od. 25,9.10.
Mœchus. I. S. 4,4. II. 7,13.72.
Mœnia bari piſcoſi. I. 5,97.
Catili. I. Od. 18,2.
Circæa tangat. Ep. 1,30.
Corinthi bimaris. I. Od. 7,2.3.
Formiarum. III. 17,6.
Trojæ capta. A. P. 141.
urbis. II S. 6,99.100.
Mœnibus hoſticis. III. Od. 2,6.
relictis. Ep. 17,13.
Mœrebis tranſlatos amores. Ep. 15,23.
Mœrentes amicos. III. Od. 5,47.
Mœrentis fratrem. I. Epl. 14,7.
Mœrere. 7,28.
Mœret partus miſſos ad orcum. III. Od. 4,74.75.
penates iniquos. II. 4,15.16.
Mœſtis reis præſidium. 1,13.
Mœſtum Tigelli morte. I. S.2,3.
vultum triſtia decent verba. A. P. 105.106.
Mœſtus diſcedit. I. S. 5,93.
vixeris omni tempore. II. Od. 3,5.
Mola ſalſa ſpargis caput. II. S. 3, 200.
Mole multa docendus. I. Epl. 14, 30.
ſua ruit. III. Od. 4,65.
Molem propinquam arduis nubibus. 29,10.
Moles regiæ. II. 15,1.2.
Moleſta pituita. I. Epl. 1,108.
Moleſtas lites. I. S. 7,5.
Moleſti ſunt. *ibid.* 10.
Moleſtum onus haud quaquam portare ſolitus. 6,99.
Moleſtus eſt utrique pavor. I. Epl. 6,10.
quovis ſermone. I. S. 3,65.
Moliar ſublime atrium. III. Od. 1,46.
Molibus jactis in altum. *ibid.* 34.
Molimine. II. Epl. 2,93.
Moliri oppida. A. P. 399.
Molitur nil inepte. *ibid* 140.
Molle atque facetum. I. S. 10, 44.
Tarentum. II. 4,34.
Molles auriculæ gaudent prænomine. 5,32.33.
Molles capillos ære intorbicat. A. P. 33.
columbas. I. Od. 37,18.
non Molles viros. Ep. 1,10.
Molli mero triſtitiam finire. I. Od. 7,17.18.19.
pede ſalta. I S. 2,88.
Molliat ignis ferrum. 4,20.
Mollibit hoſtia Penates averſos (mollivit. *Bentl.*) III. Od. 23, 18.19.
Mollibus lenire verbis. Ep. 5,83. 84.
imperiis flectere. IV. Od. 1,6.7.
in pueris urere. Ep. 11,4.
modis citharæ aptari. II. Od. 12,3.4.
Mollior ego illis. III. 11, 42. 43.
eſculo. 10,17.
Mollire impia pectora. Ep. 5,13. 14.
Mollis. I. Od. 15,31.
ad unum opus. Ep. 12,15.16.
inertia. 14,1.
pars. 16,37.
venter. 8,9.
Molliter. II. S. 2,12.
Mollitiâ mulierculam vincere (mollitie. *Bentl.*) Ep. 11,23. 24.
Mollium querelarum deſine. II. Od. 9,17.18.
Mollius æras imbecilla volet tractari. II. S. 2,85.86.
cuntes verſiculos. I. 10,58.59.
membra movere. 9,24.25.
Moloſſis. II. 6,114.
Moloſſus. Ep. 6,5.
Momenta leonis. I. Epl. 10,16.
Momentis certis decedentia tempora. 6,3.4.
Momento horæ. I. S. 1,7.8.
Momorderit oleam æſtus. I. Epl. 8,5.
Moneſos manus contudit noſtros impetus. III. Od. 6,9.10.
Mone. II. S. 5,93.
Moneam. I. Epl. 18,67.
Monendo. A. P. 344.
Monendus multum. I. Epl. 3,15.
Monet annus. IV. Od. 7,7.
Centaurea rixa. I. 18,8.
hiſtorias *pro* narrat. III. 7, 20.
meliora. I. S. 2,73.
Monitor non exaudirus. I. Epl. 20,14.
Monitoribus aſper. A. P. 163.
iiſdem uteris. II. Epl. 2,154.
Monitoris eges. I. 18,67.
Monitus. A. P. 355.
caveas. II. S. 1,80.
multumque monendus. I. Epl. 3,15.
Monſtra. Ep. 16,30.
nova. I. Od. 2,6. 3,18.
Monſtrare cocus velit iter. I. Epl. 17,4.
indiciis recentibus. A. P. 49.
Monſtraret indice digito. II. S. 8, 26.
Monſtrat eques viam (monſtret. *Bentl.*) I. Epl. 2,65.
Monſtrata radice. II. 2,149.
via vitæ. A. P. 404.
Monſtratum. II. S. 1,53.
Monſtravi. 8,52.
Monſtravit Homerus. A. P. 74
taurum. Ep. 12,17.
Monſtret. II. S. 6,10.
Monſtri cornua frangere. *Bentl.* III. Od. 27,48.
Monſtris ſuis terra injecta dolet. 4,73.
Monſtror digitis prætereuntium. IV. 3,22.
Monſtrum Colchi ſummiſere. 4,63.
fatale. I. 37,21.
Monte amnis decurrens. IV. 2,5.
in Albano Muſas locutas. II. Epl. 1,27.
in ſupremo Siſyphus ſaxum collocare optat. Ep. 17,68.69.
Montes altos. I. Od. 2,7.8.
continui. I. Epl. 16,5.
notos. I. S. 5,77.
parturiunt. A. P. 139.
ſummos. II. Od. 10,11.12.
in Montes ex urbe me removi. II. S. 6,16.
Montibus altis. Ep. 10,7. 16,47.
arduis. I. Od. 29,10.12.
aviis. 23,2.
impoſitas arces dicere. II. Epl. 1,252.253.
Montis Vaticani imago. I. Od. 20, 7.8.
Montium cuſtos. III. Od. 22,1.
non ſine clamore. III. 29,38. 39.
umbras Sol mutaret. 6,41.42.
Monuere Sibyllini verſus. C.S. 5.

I. Od. 2, 25.
n me ſequentur hæ-
. S. 8, 13.
ære exegi. III. Od.
invidum janitorem.
4.
. 291.
eſt. I. Od. 28, 35.
. P. 132.
ibid. 178.
. S. 4, 27.
Od. 20, 3.
c. III. 29, 5.
t. II. 14, 3. 4.
em occupare. Ep.
ra novitate. A. P.
nu mero fregi. II.
7.
inum. I. 12, 9. 10.
. 4, 51. 52.
pora conſilium. I.
. 24.
3, 5.
13, 17.
lcat. II. S. 7, 87.
s. III. Od. 12, 14.
s aureos. Ep. 9, 21.
m lite. II. Epl. 2,
V. Od. 12, 25.
fabula. A. P. 319.
ura Lamiæ. I. Epl.
. P. 321.
enis fugerit. II. Od.
c. I Epl. 6, 29.
gacem miror. II. S.
rtem deponere. I.
ia. II. S. 3, 254.
t. I. 6, 30.
aut rerum tenem-
, 163. I. Epl. 6, 28.
ere. I. Epl. 7, 86.
ur. II. S. 3, 121.
minatus. I. Od. 37,
. II. S. 3, 80.
. 157.

Morbus amunk. II. Epl. 1, 136.
Morbum Campanum. I. S. 5, 62.
ellebore expulit. II. Epl. 2, 137.
nervis elidere. I. 15, 6.
Morbus regius urget. A. P. 453.
Mordacem Cynicum. I. Epl. 17, 18.
Mordaces ſollicitudines. I. Od. 18, 4.
Mordaci ferro icta pinus. IV. 6, 9. 10.
Mordax tibi videor. I. S. 4, 93.
Mordear falſis opprobriis. I. Epl. 16, 38.
Mordet rura amnis taciturnus. I. Od. 31, 8.
Mordicus. I. S. 8, 27.
More apis Matinæ. IV. Od. 2, 27. 28.
Canuſini. I. S. 10, 30.
ferarum. 3, 109.
hoſtili. I. Epl. 18, 62.
Lacænæ. II. Od. 11, 23.
paleſtræ. I. 10, 4.
patrum. IV. 15, 29.
noſtra. II. Epl. 2, 131. 132.
ex More. II. S. 3, 280.
quo More. I. Epl. 7, 14.
Morem ab antiquis traditum ſervare. I. S. 4, 117.
barbarum tollite. I. Od. 27, 2. 3.
in hunc carmina componere. II. S. 1, 83.
in Salium. I. Od. 36, 12.
per hunc licentia Feſcennina inventa. II. Epl. 1, 145.
Morer longo ſermone tua tempora. *ibid.* 4.
ne te audi. I. S. 1, 14.
ne te longis ambagibus. I. Epl. 7, 82. 83.
Moretis ſub Dio. II. Od. 3, 23.
Mores antiquæ plebis. II. S. 7, 23.
aureos in aſtra deducit. IV. Od. 2, 22. 23.
Catonis repræſentet. I. Epl. 19, 14.
clarorum virorum per opus variis apparent. II. 1, 249. 250.
defecere. IV. Od. 4, 35.
hominum vidit. A. P. 142.
inſpexit. I. Epl. 2, 20.
inverſi. III. Od. 5, 7.
notandi cujuſque ætatis. A. P. 156.
probos. C. S. 45.
repugnant. I. S. 3, 97.
ſunt tibi. I. Epl. 1, 58.
Moretur. I. Od. 32, 4.
Mori bis pœnæ. III. 9, 15.
eſt pretium. 24, 24.
immeritis recludens virtus cœlum. 2, 21. 22.
Muſa vetat virum laude dignum. IV. 8, 28.
nec per vim metuam. III. 14, 15.
non metuam. 9, 11.
pro patria decorum. 2, 13.
pro patria non timidus. 19, 2.
quid ceſſas. 27, 58.
Moriæ. I. Epl. 16, 39.
non omnis. III. Od. 30, 6.
Moribus fraternis puncta ceſſiſſe. I. Epl. 18, 43. 44.
melior. III. Od. 1, 12.
res Italas ornes. II. Epl. 1, 2.
ſine Moribus quid leges proficiunt vanæ. III. Od. 24, 35. 36.
Moricmur inulti. II. S. 8, 34.
Moriens. 3, 170. I. Epl. 17, 10.
Morientur frigore. I. Epl. 17, 31.
Moris nigris finiet prandia. II. S. 4, 22. 23.
Moritur Deli. II. Od. 3, 4.
Morituro animo polum percurriſſe. I. 28, 5. 6.
Moror nil officium. II. Epl. 1, 264.
nil vina oræ illius. I. 15, 16.
orcum. III. Od. 17, 50.
quid altera. II. 17, 6.
Moroſa canities dum virentia abeſt. I. 9, 17. 18.
Moroſum offendet garrulus. II. S. 5, 90.
Mors amis alia cinxerunt volet. 2, 58.
cinx abſtulit Achillem. II. Od. 16, 29.
venit. I. S. 1, 8.
fugacem virum perſequitur. III. Od. 2, 14.
linea ultima rerum. I. Epl. 16, 79.
pallida. I. Od. 4, 13.
quem non terret. II. S. 7, 84.
ultima divideret. I. 7, 13.
una virginum eſt levis. III. Od. 27, 37. 38.
Morſu venenat. I. Epl. 14, 38.

in Morſu refici flagitat. II. S. 4, 61.
Mortale corpus. I. Od. 35, 3.
nil loquar. III. 25, 18.
Mortales curare. I. S. 6, 37.
turmas æquo imperio regit. III. Od. 4, 47. 48.
Mortalem egregii & alti ſilentii. II. S. 6, 58.
Mortales animas. *ibid.* 94.
Mortalia peribunt facta. A. P. 68.
Mortalibus nil eſt arduum. I. Od. 3, 37.
nil dedit vita ſine magno labore. I. S. 9, 59. 60.
Mortalis invicte. Ep. 13, 12.
ultra fas trepidat. III. Od. 29, 31. 32.
Mortalium priſca gens. Ep. 2, 2.
Morte deliberata ferocior. I. Od. 37, 19.
gelida divos carentes. II. 8, 11. 12.
ſuprema permuret dominos. *Bentl.* II. Epl. 2, 173.
Tigelli ſollicitum. I. S. 2, 3.
venalem laurum petiiſſe. III. Od. 14, 2.
Mortem timuit. 5, 36.
ad Mortem flagellis cæſus. I. S. 2, 41. 42.
poſt Mortem vita ducibus bonis redit. IV. Od. 8, 14. 15.
Morti atræ cutem conceſſerat. I. 28, 13.
debemur. A. P. 63.
dedit. II. S. 3, 97.
indomitæ. II. Od. 14, 4.
liberæ devota pectora. IV. 14, 18.
me ſurpite. II. S. 3, 283.
Mortibus ignotis perierunt. I. 3, 108.
Mortis famoſæ amorem ponet. A. P. 469.
formidine caret. II. Epl. 2, 207.
fruſtra cupidum. II. S. 2, 98.
gradum timuit. I. Od. 3, 17.
laqueis non expedies caput. III. 24, 8.
metu ſibi cogit parcere. I. S. 4, 127.
Mortua. II. 5, 87.
Mortuos crematos excitare. Ep. 17, 79.
Morum exemplar reſpicere. A. P. 317.
Mos & lex edomuit nefas. IV. Od. 5, 22.
hic eſt regibus. I. S. 2, 86.
lupis. Ep. 7, 11.
meus. I. S. 9, 1.
tuus eſt. 4, 59.
veſter. II. 7, 79. 80.
unde deductus. IV. Od. 4, 19.
Moſchi cauſam. I. Epl. 5, 9.
Motâ divinâ urnâ anus. I. S. 9, 30.
Motum arti addidit. A. P. 214.
civicum tractas. II. Od. 1, 17.
Motura verba ſonum lyræ. II. Epl. 2, 86.
Motus animi lingua interprete effert. A. P. 111.
auſtri orientis. III. Od. 27, 22.
decens quo fugit. IV. 13, 17. 18.
gaudet doceri Ionicos. III. 6, 21.
prece. I. 21, 16.
Move vina. Ep. 13, 6.
Moveas catulos leænæ. III. Od. 20, 1. 2.
Moveat novos tumultus fortuna. II. S. 2, 126.
riſum cornicula. I. Epl. 3, 19.
men' Movet. I. S. 10, 78.
Movebat cardines janua. I. Od. 25, 4. 5. 6.
non Movenda Dianæ numina. Ep. 17, 3.
Movent faſtidia. II. S. 4, 78.
Moventem ſaxa. I. Epl. 14, 39.
Moventes animo omne nefas. III. Od. 4, 68.
viri arma. II. S. 7, 99. 100.
Moventis cuncta ſupercilio. III. Od. 1, 8.
Movere cereas imagines. Ep. 17, 76.
loco verba. II. Epl. 2, 113.
locum tumultus veſtri. I. 19, 20.
membra mollius. I. S. 9, 24. 25.
ſaxa teſtudinis ſono. A. P. 395.
Moveret. I. S. 6, 20.
Moveri digna bono die. III. Od. 21, 6.
feſtis diebus. A. P. 232.
Moverit bidental inceſtus. *ibid.* 472.
Moves bella. IV. Od. 1, 2.
funera genti Dardanæ. I. Od. 15, 10. 11.
Movet caput. I. S. 5, 58.
faſtidia ſtomacho. II. 4, 78.
hiſtorias peccare docentes. *Bentl.* III. Od. 7, 20.
labra. I. Epl. 16, 60.
Movetur Cyclops. II. 2, 125.
deriſor plus vero laudatore. A. P. 433.
Movit Achillem Briſeis. II. Od. 4, 3. 4.
Ajacem Tecmeſſæ forma. *ibid.* 5. 6.
lapides canendo Amphion. III. 11, 2.
Telephus Nereium nepotem. Ep. 17, 8.
Mox. I. Od. 1, 17. 4, 20. II. 1, 10. III. 6, 20. 47. 27, 69. IV. 4, 9. 7, 11. 14, 14. II. S. 3, 192. 4, 6. I. Epl. 1, 12. 17, 56. 18, 76. II. 1, 1. 8. 191. 2, 95. 161. A. P. 168. 184. 221.
Mugiat malus procellis Africis. III. Od. 29, 57. 58.
Mugientium greges proſpectat. Ep. 2, 11. 12.
Mugire Garganum nemus putes. II. Epl. 1, 202.
Mugiunt vaccæ. II. Od. 16, 34.
Mula. I. S. 5, 13.
Mulæ. *ibid.* 22.
Mulces puellas carmine. III. Od. 11, 23. 24.
Mulcet. II. Epl. 1, 212.
ad Mulctra veniunt capellæ injuſſæ. Ep. 16, 49.
Muli clitellas ponunt. I. S. 5, 47.
Muliebrem luctum - tollite. Ep. 16, 39.
Muliebriter expavit enſem. I. Od. 37, 22. 23.
Mulier. doloſa. II. S. 5, 70.
formoſa. A. P. 4.
innocens. III. Od. 24, 18.
nigris barris digniſſima. Ep. 12, 1.
non humilis. I. Od. 37, 32.
pallida. I. S. 2, 129. 130.
peregrina. III. Od. 3, 20.
perfida. 7, 13.
pudica. Ep. 2, 39.
quinque talenta te poſcit. II. S. 7, 89. 90.
ſua quem magis diligeret pro amica. Ep. 12, 23. 24.

. II. S. 7, 65.
o gaudens. III. Od.
nollitia vincere. Ep.
. 2, 72.
rem laudas. II. S. 2,
cet ire. I. 6, 104.
rolueris præcordia.
minat.
ygnum. IV. Od. 2,
. A. P. 293.
arum. I. S. 4, 141.
)d. 28, 27.
itabit Libitinam *pro*
s. III. 30, 6.
IV. 2, 4. 5.
rus. I. S. 5, 65.
lit. I. Epl. 2, 21. 22.
. P. 175.
i. I. S. 10, 69.
e. II. Epl. 1, 67.
tolles. A. P. 183.
S. 7, 104.
l. 2, 102.
ut. Ep. 5, 74.
I. Od. 16, 17.
A. P. 161.
l. Epl 1, 30.
nt Dii negleti. III.
, 7. 8.
s. II. S. 3, 203.
cimus. II. Epl. 1, 219.
l. 8, 3.
. S. 3, 9.
s ſodalibus. I. Od.
I. S. 7, 7.
leſunt multa. III.
. 43.
non vocaveris bea-
9, 45. 46.
S. 1, 11. 12.
Epl. 2, 10.
A. P. 70.
. S. 1, 13.
Epl. 6, 45.
. P. 413.
S. 6, 82. II. 6, 83.
Multa *ſing. ablat.*
cæde bidentium. III. Od. 23, 14.
cane. Ep. 2, 31.
fruge umbra. I. Epl. 16, 10.
laude. IV. Od. 4, 66. 67. A. P. 281. 282.
libertate. I. S. 4, 5.
mole. I. Epl. 14, 30.
prece. IV. Od. 5, 33.
roſa. I. 5, 1.
tellure. Ep. 5, 19.
vappa prolutus. I. S. 5, 16.
Multæ herbæ prodigus. I. Epl. 7, 42.
Multæ lites. 16, 42.
res officient. I. S. 2, 97.
Multarum rerum divite. II. Epl. 2, 31.
Multi fortes vixere ante Agamemnona. IV. Od, 9, 25. 26.
meri Damalis. I. 36, 13.
nominis Lydia *pro* magni nominis. III. 9, 7.
ſunt. I. S. 4, 75.
Multis flebilis occidit. I. Od. 24, 9.
de Multis una. III. 11, 23.
e Multis unus. I. Epl. 6, 60.
Multis ærumnis. II. 2, 26. 27.
cohæres. II. S. 5, 54.
culullis. A. P. 434.
foliis nemus. III. Od. 17, 9 10.
non ſine lachrymis. 7, 7. 8.
res creſcit occulto fœnore. I. Epl. 1, 80.
Multo dolore. I. S. 2, 39.
fluenti Perſio. *Bentl.* 7, 28.
labore. 1, 5.
milite repetet. I. Od. 15, 6.
odore. III. 18, 7. 8.
riſu. IV. 13, 27.
ſale. I. S. 10, 3. II. 8, 87.
thure. I. Od. 30, 3.
Multo *adverb.* II. 8, 7. I. S. 4, 142. 5, 39. II. 3, 75. 82. 8, 89. I. Epl. 17, 20. 51.
Multorum capitum bellua. I. Epl. 1, 76.
hominum mores. 2, 19. 20. A. P. 242.
unus. I. S. 9, 71. 72.
Multos juvant caſtra. I. Od. 1, 23.
viros majoribus nullis ortos probos vixiſſe. I. S. 6, 10. 11.
Multum. I. Od. 25, 5. III. 27, 47. Ep. 15, 11. 17, 20. I. S. 3, 57. 4, 13. 7, 28. II. 3, 147. 320. I. Epl. 3, 15. 6, 52. 10, 3. II. 2, 62. A. P. 114. 241. 357.
Multum *pro* diu. II. S. 5, 67.
pro valde. *ibid.* 92.
Mulus. I. Epl. 6, 61.
Munda ſit. I. S. 2, 123.
ſuppellex. I. Epl. 5, 7.
Mundæ cœnæ. III. Od. 29, 14. 15.
Mundi faſtos evolvere. I. S. 3, 112.
latus. I. Od. 22, 19.
pars caloribus incluſa. III. 24, 37. 38.
Mundior. II. S. 7, 12.
Munditiæ grave vitus pepulere. II. Epl. 1, 158. 159.
Munditiis. I. Od. 5, 5.
Mundo obſtitit terminus. III. 3, 53.
Mundum variis horis temperat. I. Od. 12, 15. 16.
Mundus pumice. I. Epl. 20, 2.
erit. II. S. 2, 65.
victus (domus & *Bentl.*) I. Epl. 4, 11.
Munera Cæ næniæ. II. Od. 1, 38.
hæc faxis mihi propria. II. S. 6, 5.
illaqueant duces. III. Od. 16, 16.
Liberi jocoſi. IV. 15, 26.
Liberi modici ne quis tranſiliat. I. 18, 7.
mittis. Ep. 12, 2, 3.
pulveris. I. Od. 28, 3. 4.
quæ cum multa laude dantis tulerunt. II. Epl. 1, 246.
te non curvant. III. Od. 10, 13. 16.
terræ quid cenſes. I. Epl. 6, 5.
Munere amici propioris fungi. 9, 5.
dividuo quadra mihi findetur. 17, 49.
pingui donatus. II. 1, 267.
potiore centum ſignis. IV. Od. 2, 19. 20.
te parvo beet. I. Epl. 18, 75.
terræ veſcimur. II. Od. 14, 10.
tritæ veſtis venor ſuffragia. I. Epl. 19, 38.
Muneretur te uva. Ep. 2, 20. 21.
Muneri pretium dicere. IV. Od. 8. 12.

Muneribus æmulos fabruit. III. Od. 16, 14. 15.
Deorum ſapientiæ uti callet. IV. 9, 47. 48.
largis æmuli viſerit. 1, 18.
miſſis pigrior diſcedet. I. S. 7, 17. 18.
plenis honorum. IV. Od. 14, 2.
ſervos corrumpam. I. S. 9, 17.
Veneris potens. IV. Od. 5, 2.
Muneris tui hoc eſt. 3, 21.
Munerum peſſima tu non ferres. 8, 4. 5.
Munia ad præſcripta ſurgit. II. S. 2, 81.
comparis æquare. II. Od. 5, 2. 3.
didit. II. S. 2, 67.
vitæ recto more ſervarez. II. Epl. 2, 131.
Muniant angues caput furiale. III. Od. 11, 17. 18.
Munierant. 16, 3.
Munificum eſſe licet. I. S. 2, 51.
Munire oppida cœperunt. 3, 105.
Munitæ ſapientiæ vim adhibe. III. Od. 28, 4.
Munito ſummâ loco. II. Epl. 2, 30. 31.
Munivit iter liberum. C. S. 43.
Munus dignum Apolline. II Epl. 1, 216.
docebo. A. P. 306.
grande Cecropiis cothurno reperes. II. Od. 1, 11. 12.
Herculis hunteris inarſit. Ep. 3. 17. 18.
imbutum tabo. 5, 65.
Munuſcula non inviſa parvis pueris ferez. I. Epl. 7, 17.
Muræna domum præbente. I. S. 5, 38.
inter iquillas natantes. II. 8, 42.
Murænæ. III. Od. 19, 11.
Murem. 6, 80.
Mures ploſtello adjungere. 3, 147.
Muria. 4, 65.
Murice Afro lanæ tinctæ. II. Od. 18, 35. 36. 37.
Bajano Peloris Lucrina melior. II. S. 4, 32.
Getulo veſtes tinctæ. II. Epl. 2, 181.
Muricibus Tyriis vellera lanæ iteratæ. Ep. 11, 21.
Muris æratum hoſtile impiemerez. I. Od. 16, 20. 21.
Murmure minaci cornuum aures perſtringis. II. Od. 1, 17. 18.
cum Murmure per pronum rivum trepidat. I. Epl. 10, 21.
Murreum cinem nodo cohibere. III. Od. 14, 21.
Muros alitæ potiore ductor. IV. 6, 23. 24.
intra Iliaços peccatur. I. Epl. 2, 16.
Murus æneus eſto nil conſcire ſibi, nulla culpa palleſcez. 1, 60, 61.
æneus largat autore Phœbo. III. Od. 3, 65. 66.
latior urbem ampleſti corpit. A. P. 208, 209.
Mus ridiculus naſcetur. *ibid.* 139.
ruſticus. II. S. 6, 80.
Muſa citharæ. *Beati.* II. Od. 10, 18.
Muſa Antonius. I. Epl. 15, 3.
Muſa cœlo beat. IV. Od. 8, 29.
dedit Græjis rotundo ore loqui. A. P. 323, 324.
die mihi virum. *ibid.* 141.
doliſſet vatem. II. Epl. 1, 133.
dulcis. II. Od. 12, 13.
fidibus divos dedit. A. P. 83.
imbellis lyræ potens. I. Od. 6, 10.
lyræ ſolers. A. P. 407.
nec Diis cordi eſt. I. Od. 17, 13, 14.
procax. II. 1, 37.
pugnam velim me memorez. I. S. 5, 52. 53.
quo vendis? III. Od. 3, 70.
refer rogata. I. Epl. 8, 2.
ſeveræ tragœdiæ deſit theatris. II. Od. 1, 9. 10.
vetat virum laude dignum muri. IV. 8, 28.
Muſâ auſpice. I. Epl. 3, 13.
pedeſtri. II. S. 6, 17.
Muſæ nec ulli dedimus. 3, 105.
Muſam Archilochi pede temperat Sappho maſcula. I. Epl. 19, 28. 29.
tacentem ſuſcitat cithara. II. Od. 10, 18. 19.
Muſarum ad domos vocarez. II. Epl. 2, 143.
ſacerdos. III. Od. 1, 3.
Muſas cinebat. I. 12, 8. 10.
imparez amat. III. 19, 13.

it. I. Epl. 10, 30. 32.
or. I. Od. 36, 8. 9.
bus. I. S. 1, 18.
, 7.
ne. 1, 69.
s flebit. I. Od. 5, 6.
. S. 2, 58.
oras. A. P. 160.
r. IV. Od. 10, 4. 5.
II. S. 3, 254.
tio uvam. 8, 50.
is curſum iniquum.
.
gum. Ep. 9, 28.
I. Epl. 1, 108.
es. I. 16, 38.
paſcua. Ep. 1, 27. 28.
itaris. I. S. 5, 60.
s. IV. Od. 3, 19.
pl. 6, 21. II. 2, 89.
errima Aribum di-
pl. 7, 36.
. 2, 68.
tem album. II. Od.
rret face. III. 9, 13.
ia. I. Epl. 7, 80.
pes credula. IV. Od.
ribus fidum pectus.
6.
. I. S. 3, 100.
is frumenti emetat
ibus. *Bentl.* I. Epl.
rem hunc fore. Ep.
s. I. Od. 7, 9.
pes Lyciniæ crine
. II. 12, 22. 23.
mpis. III. 16, 41. 42.
, 14.
ui. I. Epl. 15, 5.
premerer. III. Od.
.
properare. II. 7, 24.
ar. I. 25, 18.
8, 5.
impedire. 4, 2.
ire pavidus nauta ſe-
t odorem. II. 15, 6. 7.
ecet. I. 38, 6. 7.
nima. Ep. 17, 9. 10.
Od. 9, 10.

N.

N. *pro ſuo integro* ne.
ment'. I. S. 10, 78. II. 3, 152.
nemon'. I. 1, 108. II. 7, 34.
nen'. II. 4, 83.
tun'. 3, 128.
vin'. I. 9, 69.
Nabis ſine nomine. 4, 120.
Nactæ lenæ vitulos. III. Od. 11, 41.
Nactus quicquid prædæ. I. Epl. 15, 38.
Nænia Marſa. Ep. 17, 29.
merita. II. Od. 18, 16.
puerorum. I. Epl. 1, 62. 63.
Næniæ Cæ munera retractes. II. Od. 1, 38.
inani funere abſint. 20, 21.
Nævius. II. Epl. 1, 53.
ſimplex. II. S. 2, 68.
Nævos corpore inſperſos reprendas. I. S. 6, 67.
Najadum potens. III. Od. 25, 14.
Nam. I. 18, 3. 23, 5. III. 7, 21. 11, 1. 30. 23, 9. IV. 14, 9. 34. Ep. 6, 5. 11, 7. 14, 6. 15, 12. 17, 45. I. S. 1, 33. 2, 33. 96. 107. *etc.*
Namque. I. Od. 22, 9. 34, 5. IV. 1, 13. Ep. 6, 11. 12, 4. I. S. 2, 119. 3, 36. 5, 39. 49. 101. 6, 19. 41. 57. 9, 29. II. 4, 14. I. Epl. 17, 17.
Nanciſcentur Poëtæ pretium nomenque. A. P. 299.
Nardi parvus onyx. IV. Od. 12, 17.
Nardo Aſſyriâ uncti potamus. II. Od. 11, 16. 17.
juvat perfundi. Ep. 13, 9.
merebere vino. IV. Od. 12, 16.
perunctum. Ep. 5, 59.
Nares corruget mappa ſordida. I. Epl. 5, 22. 23.
Naribus duces thura plurima. IV. Od. 1, 21. 22.
formido uti. I. Epl. 19, 45. 46.
hominum acutis minus aptus. I. S. 3, 29. 30.
Naris emunctæ. 4, 8.
obeſæ. Ep. 12, 5.
Narium. II. Od. 25, 6.
Narrabo. A. P. 464.
Narrantem. II. S. 2, 126.
Narrare. II. Epl. 1, 198.
Narraret. II. S. 8, 92.
Narrari. A. P. 91.
Narras. III. Od. 19, 3. I. S. 9, 52.
Narrat. III. Od. 7, 17. I. Epl. 7, 55.
Narrata. II. S. 5, 1.
Narratur. III. Od. 21, 11. I. S. 1, 70. I. Epl. 2, 6.
Narres. I. Epl. 13, 16.
Narret. A. P. 184.
Narro. I. S. 6, 60.
Naſcente luna. III. Od. 23, 2.
Naſcentem lumine placido videris. IV. 3, 2.
Naſcentes lunæ implent conchylia. II. S. 4, 30.
Naſceris alius & idem. C. S. 10. 11.
Naſcetur mus ridiculus. A. P. 139.
Naſci. II. Od. 4, 19.
Naſcitur nemo ſine vitiis. I. S. 3, 68.
Naſcuntur plumæ per digitos. II. Od. 20, 11. 12.
Naſica. II. S. 5, 57. 67.
Naſicæ. *ibid.* 65.
Naſidiene. 8, 34.
Naſidieni. *ibid.* 1.
Naſidienus. *ibid.* 75.
Naſo adunco ſuſpendis. I. S. 6, 5.
omnia ſuſpendens. II. 8, 64.
pravo vivere. A. P. 36.
Naſum ſupinor nidore. II. S. 7, 38.
Naſus illis erat nullus *pro* odoratus. 2, 89. 90.
Naſuta. I. 2, 93.
Nata bene culpæ dedecorant. IV. Od. 4, 36.
modo florent. A. P. 62.
neget ſibi jura. *ibid.* 122.
Nata puella magno parre. I. S. 2, 72.
teſte Conſule Manlio. III. Od. 21, 1.
Natale aſtrum. II. Epl. 2, 187.
Natalem Apollinis Delon. I. Od. 21, 10.
ſilvam. III. 4, 63.
Natales celebret. II. S. 2, 60. 61.
grate numeres. II. Epl. 2, 210.
Natali proprio ſanctior. IV. Od. 11, 17. 18.
Natalis *pro loco, quo quis natus eſt.* I. 21, 10. 4, 63.
Natalis horæ violentior pars *pro* temporis. II. 17, 18. 19.

Natam dulcem. II. S. 3, 199.
Natantes ſquillas. I, 42.
Natantia monſtra. I. Od. 3, 18.
Naturæ æquore pavidæ damnæ. 2, 11. 12.
Natat pars multa. II. S. 7, 7.
Nate diffiſa pepedi. I. 8, 46. 47.
Maja. II. 6, 5.
puer Dea Thetide. Ep. 13, 32.
Nates inter aridas hiet podex turpis. 8, 5. 6.
Nati fruges conſumere. I. Epl. 2, 27.
Natis duobus diviſſe. II. S 3, 169.
Immeritis fraudem nocituram committere. I. Od. 28, 30. 31.
male verſibus. II. Epl. 1, 233.
ſcyphis in uſum lætitiæ *per* factis. I. Od. 27, 1.
te reddat. I. S. 1, 83.
Nato citra mare. II. 8, 47.
cras Cæſare feſtus. I. Epl. 5, 9.
Nato ſugato. I. S. 2, 21.
Natos parvos. III. Od. 5, 42.
ſordidos. II. 18, 28.
Nati ter male verſus. *Bentl.* A. P. 441.
Natta. I. S. 6, 124.
Natum agendis rebus. A. P. 82.
Ajacem Telamone. II. Od. 4, 5.
claro patre. I. S. 6, 38.
in craſſo aere Bæotum. II. Epl. 1, 244.
inter heroas. II. S. 2, 91. 93.
libertino patre. I. 6, 6. 45. 46.
I. Epl. 20, 20.
poema animis juvandis. A. P. 377.
præconem ſine crimine. *Bentl.* I. Epl. 7, 36.
Tibure puerum. II. 2, 2. 3.
Natura humana. I. S. 1, 75.
nos intus ad omnem habitum fortunarum format. A. P. 108. 109.
Natura *nom.*
acris me incendit. II. S. 7, 47. 48.
boni quæ ſit. 6, 76.
coercet. 3, 178.
dives ſuæ opis. I. 2, 74.
juberet a certis annis ævum peractum remeare. 6, 93. 94.
majorem modum illis dedit. II. 2, 36. 37.
mea paucis vitiis mendoſa eſt. I. S. 6, 65. 66.
modum cupidinibus ſtatuit. 2, 111.
optima eſt fungis Præneſtinis. II. 4, 20. 21.
piſcibus atque avibus quæ foret. 4, 45.
potens hoc imperet. 2, 51.
poteſt iniquum juſto ſecernere. I. 3, 123.
propriæ telluris herum nec me nec quenquam ſtatuit. II. 2, 129. 130.
quam dedit velit alba magis videri. I. 2, 124.
quos cognatos tibi dat. I. 1, 88. 89.
ſi miti quid ſaciat. 3, 102.
ſublimis & acer. II. Epl. 2, 165.
vaga proſiliet frena remoti. II. S. 7, 74.
virtutem doncc. I. Epl. 18, 100.
vitiorum inſeverit. I. S. 3, 35. 36.
Naturâ *abſit.*
an arte ſieret carmen laudabile. A. P. 408.
factos verſiculos. I. S. 10, 58.
Naturæ autor non fordidus. I. Od. 28, 14. 15.
eſt hoc. II. S. 4, 7.
humanæ Deus. II. Epl. 2, 187.
intra fines vivendi. I. S. 1, 59. 60.
oportet convenienter vivere. I. Epl. 10, 12.
Naturam duplicis juris permoſcere. II. S. 4, 63. 64.
furca expellas tamen recurret tamen uſque. I. Epl. 10, 24.
pecunia mutare neſcit. 12, 10.
Naturas dominus narraret. II. S. 6, 92. 93.
Naturis mobilibus dandus decor. A. P. 157.
Natus ab Inacho. II. Od. 3, 21.
ad Aufidum. IV. 9, 2.
citra mare. I. S. 10, 31.
Diis iratis. II. 3, 8.
ingenuo patre. I. 6, 21.
moriens fefellit. I. Epl. 17, 10.
octoginta annos. II. S. 3, 118.
quali pareute. I. 6, 7. 8.
quo patre. 1, 53. 6, 79. 80.
Vertumnis iniquis. II. 7, 14.

ius. I. Od. 28, 23.
a proluvie. I. S. 5,
ire secet. I. Od. 1,
5, 19.
es per omne mare
1, 29 30.
dolet. 5, 21. 23.
ricia ingerere. *ibid.*
torserunt cornua.
).
illa refulsit. I. Od.
l.
est exitio. 28,
t sidera. II. 16, 3. 4.
um. I. S. 5, 3. 4.
ita. Ep. 17, 20. 21.
us. 15, 7.
cia ingerere. I. S.
. 47. 8, 15. 11, 1.
3. Ep. 12, 23. 16,
4. 23. 40. 78. 94.
nil.) 98. 120. 2, 4.
22. 127. 129. *Bentl.*
106. 119. 137. 4,
I. Epl. 19, 26. 46.
21. 215. A. P. 152.
ul. 189. 227. 272.
1. 406. *&c.*
e nunc, cum me
II. S. 3, 262.
lane. 4, 49.
torne. A. P. 117.
S. 7, 2. A. P. 114.
)J. 3, 21.
, 61.
P. 265.
id. 185.
bid. 117.
)d. 5, 5.
, 45. 63. 125. II.
pl. 1, 79.
, 111.
I. 8, 67. I. Epl.
8. II. 3, 67. 7,
. Od. 27, 38. *Et*
ocis.
1.
14, 21.

Neapolis otiosa. Ep. 5, 43.
Nearchum. III. Od. 20, 6.
Nebulæ. I. 22, 19. III. 3, 56.
Nebulam stellis candidis spargere. III. 15, 6.
Nebulonem. I. S. 1, 104.
Nebulones. I. Epl. 2, 28.
Nebulonis. I. S. 2, 12.
Nec. I. Od. 1, 19. 20. 33. 3, 12. 14. bis. 4, 4. 18. 19. 6, 5. 7. 8. 7, 10. 11. 8, 6. 9, 2. 11. 12. 15. 18, 2. 12, 18. 23. III. 12, 1. *Bentl.* 21, 19. *Bentl.* IV. 8, 9. *Bentl.* I. S. 1, 39. *Bentl.* 60. *Bentl.* II. Epl. 1, 78. 79. 248. 250. 258. 266. 2, 191. A. P. 8. bis. 41. bis. 132. 133. 134. 136. 146. 147. 285. 236. 249. 289. 339. 350. 371. 410. 416. *Bentl.* 450. 468. bis. 470. *&c.*
Nec minimum decus *pro* magnum. A. P. 286.
recitem quicquam. *Bentl.* I. S. 4, 73.
Necabit. II. 3, 293.
Necati ferro. 7, 58.
Necato sponso serviet barbara. I. Od. 29, 6.
Necdum. II. S. 2, 44.
Necem Bellerophonti maturare. III. Od. 7, 15. 16.
Necesse est. I. S. 3, 111. II. 2, 34. 6, 26. A. P. 48.
Necessitas æqua. III. Od. 1, 14.
dira. 24, 6.
sæva. I. 35, 17.
tarda. 3, 32.
Necis fraternæ sceleris. Ep. 7, 18.
Nectar ore purpureo bibit. III. Od. 3, 12.
Nectaris sui quinta parte imbuit. I. 23, 16.
succos ducere. III. 3, 34. 35.
Nectat coronam. II. Epl. 2, 96.
Necte coronam. I. Od. 26, 8.
flores apricos. *ibid.* 7.
Nectendis coronis est apium in horto. IV. 11, 2. 3.
Nectes vincula gutturi tuo. *Bentl.* Ep. 17, 72.
Nectis Modo hortibili catenas. I. Od. 29, 5.
Nectit laqueum. I. Epl. 19, 31.
Nedum *pro* tantum abest ut. A. P. 65.
Nefarius Atreus. *ibid.* 186.
Nefas. I. Od. 37, 5. IV. 11, 30. Ep. 16, 26.
est corrigere. I. Od. 24, 20.
fine exiguo libidinum discernunt. 18, 10. 11.
heu. III. 24, 30. IV. 6, 17.
maculosum lex edomuit. IV. 5, 22.
magnum. Ep. 5, 87.
omne animo moventes. III. Od. 4, 68.
peccare. 24, 24.
per vetitum ruit genus humanum. I. 3, 26.
scire. 11, 1.
tractavit. II. 13, 9. 10.
videre ossa Quirini. Ep. 16, 13. 14.
Nefasti quid intactum linquimus. I. Od. 35, 35. 36.
Nefasto die te posuit. II. 13, 1.
Negabat. I. S. 2, 46.
Negabit. II. 3, 162.
Negabitis. Ep. 9, 11.
Negantem. II. S. 7, 94.
Negares. A. P. 439.
Negarit. II. Od. 16, 31. I. S. 3, 95. 10, 57.
Negas. I. S. 6, 7.
Negat. II. Od. 12, 26. I. S. 6, 90. 121. II. 3, 259. I. Epl. 2, 11. 7, 63. 10, 4. 16, 49.
Negata palma macrum donata opimum reducit. II. Epl. 1, 181.
terra domibus *pro* vacua sive carente. I. Od. 22, 22.
via tentat iter. III. 2, 22.
Negatas. II. S. 5, 67.
Negatum. Ep. 17, 27.
Negaverit. III. Od. 16, 21.
Neget. I. 29, 10. I. Epl. 7, 63. *Bentl.* 16, 63. A. P. 122.
Negitatque Sabellus. *Bentl.* I. Epl. 16, 49.
Neglecta virtus audet redire. C. S. 58. 59.
Neglecti Dii multa mala dederunt. III. Od. 6, 7. 8.
Neglectis agris filix urenda innascitur. I. S. 3, 37.
ingens flagitium. II. 4, 82.
Neglectum genus. I. Od. 2, 35.
nocebit pueris senibusque. I. Epl. 1, 26.
Neglectus Diespiter. III. Od. 2, 29. 30.

Negligens. III. Od. 8, 25.
Negliget (neglegit. *Bentl.*) 21, 10.
Negligis. I. 28, 30.
Negligit re. I. Epl. 7, 83. 64.
Negoti tibi quid incutiat. II. S. 7, 80, 81.
Negotia aliena curo. 3, 19.
Bithyna perdas. I. Epl. 14, 17.
decisa. 7, 59.
invisa. 14, 17.
longa clientum. III. Od. 5, 13.
permagna. I. S. 7, 4.
tanta sustineas. II. Epl. 2, 1.
Negotiis qui procul beatus. Ep. 2, 1.
Negotio favo lata fortuna. III. Od. 29. 49.
Nemo. I. S. 1, 1. 87. 108. 3, 68. 4, 22. 6, 1. 107. 5, 41. 10, 64. II. 7, 34. I. Epl. 1, 39. II. 2, 13.
Nemori. III. Od. 25, 2.
Nemoris præruptí patientem. II. S. 6, 91.
Nemorum comam. I. Od. 21, 5.
spissæ comæ. IV. 5, 2
Virgo. III. 22, 1.
Nempe. II. S. 3, 207. 7, 20. 107. I. Epl. 10, 22. 16, 31. II. 2, 156. 163.
Nempe *invitè*. Ep. 12, 22.
concedentis, in initio orationis. I. S. 10, 1.
Nemus amat scriptorum chorus. II. Epl. 2, 77.
circa lingo carmina. IV. Od. 2, 30. 32.
Garganum. II. Epl. 1, 202.
gelidum. I. Od. 1, 30.
laudo. I. Epl. 19, 6.
remugiat. III. Od. 10, 56.
sternet tempestas. 17, 9. 22. 32.
tutum. I. 17, 5.
vacuum. III. 15, 13.
voce compleſti. Ep. 6, 9.
Neobule. III. Od. 12, 6.
Nepos amica meretrice insanit. I. S. 4, 49.
Atlantis Mercuri. I. Od. 10, 2.
discinctus. Ep. 1, 34.
Nepotem infantulum. III. Od. 3, 31.
Nereium. Ep. 17, 8.
Nomentanum. II. S. 1, 22.
Nepoter autoc respicis. I. Od. 2, 35. 36.
stultos. II. S. 3, 213.
victorum. II. Od. 1, 17.
Nepoti hilaris discreparet. II. Epl. 2, 193. 194.
Nomentano. I. S. 1, 11.
Scevæ. II. 1, 13.
Nepotibus. Ep. 7, 20.
Nepotum genus. III. Od. 17, 3. 4.
in perniciem. II. 13, 3. 4.
ventres. I. Epl. 15, 36.
Neptuni. III. Od. 28, 2.
Neptunia dona. Ep. 9, 7. 8.
Neptuno sacri Tarenti custode. I. Od. 28, 29.
superfusum est penum Latini sanguinis pro patri. Ep. 7, 5. 6.
Neptunum cantabimus. III. Od. 28, 9. 10.
furentem procul è terra spectare. I. Epl. 11, 10.
Neptunus hibernus salo tundit saxa. Ep. 17, 54. 55.
terrâ receptus. A. P. 63. 64.
Nequam. II. S. 7, 100.
Nequaquam. 4, 98. II. Epl. 1, 10.
Neque. I. Od. 1, 32. 3, 38. 4, 5. 6, 5. 7, 10. *Bentl.* 16. 6, 20. 9, 16. 11, 21. 16, 7. 18, 3. III. 11, 43. *Bentl.* IV. 4, 31. *Bentl.* Ep. 1, 19. *Bentl.* 2, 3. *Bentl.* 12, 3. *Bentl.* I. S. 6, 68. bis. 87. 9, 31. 10, 17. 26. 38. *Bentl.* 48. 73. II. 1, 23. 31. 32. 35. bis. 2, 21. *Bentl.* 66. 129. 3, 212. 232. 164. 266. 284.
Neque *iterum*. I. S. 1, 41. 42.
Nequeant contingere mensis divitibus. *Bentl.* II. S. 4, 87.
Nequeas. 2, 59.
Nequeo. 1, 7. A. P. 87.
Nequeunt. I. S. 3, 77. II. 4, 87. 7, 106.
Nequicquam. I. Od. 1, 21. 15, 13, 16. II. S. 7, 1. I. Epl. 5. 32.
Nequiere. II. S. 1, 78.
Nequior. 3, 84. 7, 80.
Nequiores. III. Od. 6, 47.
Nequit. I. S. 1, 107. 4, 85.
Nequitia & nugis par. fratrum nobile. II. 3, 243. 244.
Nequitiæ cultor. III. Od. 2, 28. 29.
fautoribus. I. Epl. 15, 33.
modum fige. III. Od. 15, 2.
Nequitiæ. II. S. 2, 131.

I. S. 3, 108. bis. II. 3, 84. 87. I. Epl. 11, 23. *Bentl.* 13, 16. *Bentl.* 16, 21. 18, 110. A. P. 189.
Nevium. I. S. 3, 21.
Neutram. II. 2, 66.
Nexæ consule Philyræ. I. Od. 38, 2.
Ni. IV. 6, 21. Ep. 1, 8. I. 8, 2, 44. 2, 99. 3, 134. *Bentl.* 7, 59. 9, 37. 47. II. 3, 85. 151. 153. 4, 36. 7, 118. 8, 60. I. Epl. 2, 34. II. 1, 133. 2, 54. Quidni. A. P. 382.
Quidni? *Bentl.* II. S. 3, 132.
Nido inſcium propulit. IV. Od. 4, 6.
pennas majores extendiſſe. I. Epl. 10, 21.
tuto ciconia. II. S. 2, 49.
Nidore in caro non ſummas voluptas. *ibid.* 59.
naſum ſupinor. 7, 38.
Nidum Acherontiæ. III. Od. 4, 14.
ponit. IV. 12, 5.
ſervas. I. Epl. 10, 6.
Niger eſt hunc caveto Romane. I. S. 4, 85.
Eurus. Ep. 10, 5.
Nigra collyria. I. S. 5, 30.
palla ſuccinctam. II. S. 8, 23.
Nigræ colles Arcadiæ. *Bentl.* IV. Od. 12, 11.
frondis. 4, 58.
loliginis ſuccus. I. S. 4, 100.
Nigri æquoris. III. Od. 27, 23.
colles Arcadiæ. IV. 12, 11. 12.
Nigris barrhis digniſſima. Ep. 12, 1.
infeſto. I. S. 4, 91.
moris finiet prandia. II. S. 4, 22. 23.
oculis. I. Od. 31, 11. A. P. 37.
oleis. II. S. 2, 46.
pellibus crus impedit. I. 6, 27.
ſilvis Erymanthi. I. Od. 21, 7. 8.
ventis. 5, 7.
Nigro capillo. A. P. 37.
crine. I. Od. 32, 11. 12.
dente. II. 8, 3.
fumo fœda ſimulachra. III. 6, 4.
gregi. I. 24, 18.
orco. IV. 2, 23. 24.
ſale. II. S. 4, 74. II. Epl. 2, 90.
Nigrorum ignium mentor. IV. Od. 12, 26.
Nigros capillos auguſta fronte. I. Epl. 7, 26.
Nigrum Merionen. I. Od. 6, 15.
ſolem. I. S. 9, 72. 73.
Nihil. I. Od. 19, 12. 28, 12. 38, 5. II. 16, 27. 18, 21. III. 23, 13. 27, 31. IV. 2, 37. Ep. 11, 1. C. S. 11. I. S. 7, 9. 10, 52. II. 1, 79. 2, 29. 3, 92, 116. 4, 16. 6, 4. 8. 57. 8, 57. 94. I. Epl. 2, 46. 15, 18. 16, 53. II. 1, 49. 65. bis. 2, 16, 71. 151. A. P. 122. 237. 385.
Nihilo. I. S. 1, 48. 5, 67. II. 3, 52. 270. II. Epl. 2, 153.
Nihilum. II. S. 3, 54.
Nil. I. Od. 7, 27. 12, 17. 26, 9. II. 3, 22. 24. III. 16, 22. 25, 17. 18. Ep. 11, 17. 17, 81. I. S. 1, 40. 49. 62. 2, 28, 57. 94. 101. II. 6, 4. *Bentl.* 53. 7, 102. 111. *etc.*
Nil mortalibus ardui eſt. *Bentl.* I. Od. 3, 37.
non *pro* omnia. IV. 4, 73.
pro non. I. Od. 14, 14.
Nilus fontium origines celat. IV. 14, 45. 46.
tumidus ri[illegible]erva. III. 3, 48.
Nimbis remotis. IV. 4, 7.
Nimbos Euro agente ocyor. II. 16, 23. 24.
Nimio plus. I. 18, 15. 35, 1. I. Epl. 10, 30.
Nimirum. II. S. 2, 106. 3, 120. I. Epl. 15, 42. II. 2, 141.
Nimirum *pro* ſine dubio. I. Epl. 9, 1. 14, 11.
Nimis. I. Od. 2, 37. III. 7, 14. 24, 52. II. S. 1, 1. I. Epl. 5, 29. 7, 91. II. 1, 66. 2, 122. A. P. 205.
Nimium breves flores. II. Od. 3, 13. 14.
cavere. III. 8, 26.
celeris operæ. A. P. 261.
diu abes. IV. Od. 5, 2.
foro diſtare. I. Epl. 7, 48.
lubricus aſpici vultus. I. Od. 19, 8.
patienter. A. P. 271.
pii. III. Od. 3, 58.
premendo iniquum littus. II. 10, 3. 4.
propinqui ſolis. I. 22, 21. 22.
quærenti Iliæ. 2, 17.
ſecundo veno. II. Od. 10, 23.
ſeverus. I. Epl. 5, 13.
teteris verſibus. A. P. 246.
tutus. *ibid.* 28.
viventi inſitorum. II. S. 5, 88.
Nimium Hyleum mero. II. Od. 12, 5. 6.
Niobæa proles. IV. 6, 2.
Niphæen rigidam. II. 9, 20.
Nirea. Ep. 15, 22.
Nireus. III. Od. 20, 15.
Niſi. I. 10, 9. 14, 15. II. 2, 3. 14. I. S. 2, 28. 30. 3, 85. 87. 134. 4, 47. 73. 5, 79. 7, 14. *etc.*
Niſus inſolitos venti docuere. IV. Od. 4, 8. 9.
Nitantur juvencis aratra. Ep. 1, 25. 26.
Nitedula tenuis. *Bentl.* I. Epl. 7, 29.
Niteris albo humero. II. Od. 5, 18.
Nitent plura in carmine. A. P. 351.
ſo[illegible]s melius. IV. Od. 5, 8.
Nites ex capillos. II. 7, 7. 8.
Cycladas. I. 14, 19. 20.
meſſas. II. S. 2, 4.
Nitentia conder. I. Epl. 6, 27.
Nitere multa prece. 13, 18.
Nitet intentata. I. Od. 5, 13.
Nitet herba. I. Epl. 10, 19.
luna non uno vultu. II. Od. 11, 10. 11.
magna res domino lene. II. S. 5, 12.
Niti cothurno. A. P. 280.
Nitidam agnam geſture lectica. II. S. 3, 214.
Nitidi capilli. I. Epl. 14, 32.
Nitidis villis pecunia fundata. 16, 46.
virginibus. II. Od. 12, 19.
Nitido adultero. III. 24, 20.
curru diem promis. C. S. 9. 10.
ex Nitido fit ruſticus. I. Epl. 7, 83.
Nitidum caput. I. Od. 4, 9.
comâ ſpiſſâ. III. 19, 25.
me vides. I. Epl. 4, 15.
Nitidus. II. S. 1, 64.
Nititur pennis ceratis. IV. Od. 2, 3.
Nitor Glyceræ me urit. I. 19, 5.
Liparæi Hebri. III. 12, 6.
Nitoris. II. S. 2, 118.
Nivalem diem bruma trahit. 6, 25. 26.

Nivali Algido pulvinar. III. Od. 23, 9.
rumpedo virectus. I. Epi. 8, 7.
Nivalibus auris. I. 1, 18.
Nivalis in Hæmonia rumpes. I. Od. 27, 19. 20.
Nive cana Alpes conspecta. II. S. 1, 48.
candidiori Tiresiam. III. Od. 13, 10. 11.
hiberna. IV. 12, 8.
in alia leporem terrente. I. S. 2, 105. 106.
in Lucana ocreatus domuit. II. 2, 116.
Salamina. III. Od. 26, 16.
Nives humus illinere Alliana agris. I. Epi. 7, 10.
cupido. IV. Od. 13, 12.
comprimat Jovis hibernus amnes. Ep. 2, 1. 30.
dedocent Jovem. 13, 6.
diffugere. IV. Od. 7, 5.
durare solo. III. 14, 18.
per alias agant. Ep. 8, 7.
positæ glaciei. III. Od. 10, 7. 8.
Nivem colore. II. 4, 3.
Niveus lapillus. I. S. 8, 60.
Niveum lanæ. III. Od. 23, 13. 14.
Niveus videri. IV. 1, 19.
Nivis satis tetræ pœne mihi. I. S. 1. 2.
Nobile bellum. A. P. 137.
Catonis lethum. I. Od. 12, 35. 36.
par fratrum. II. S. 3, 244.
Nobilem Æolio carmine. IV. Od. 3, 18.
Cæcum nobilem cænum. Ep. 9, 28.
prope Lucrinum ostrifer lacus. III. Od. 16, 33. 34.
pugnis superare. I. 1, 16. 27.
Nobilis libros Panæti. 19, 13. 14.
Nobilibus trifectis. A. P. 459.
Nobilis Cæsarum. Ep. 3, 15.
expedita jaculis. I. Od. 8, 13.
pilum. 1, 5.
puer. IV. 4, 33. 35.
silvæ filia. I. 21, 11.
virgo. III. 14, 25. 26.
Nobilium fontium. 13, 23.
juvenum. IV. 14, 17.
Quiritium. I. 1, 71. *alii legunt* nostrorum.
Scriptorum. I. Epi. 19, 33.
Nobis. Ep. 9, 35. I. S. 1, 81. 82. 2, 11. I. Epi. 2, 28. 3, 14. 20. II. 1, 50. 2, 2. 4, 38.
Nobiscum. I. S. 3, 107.
Nocabat. II. 2, 24.
Nocens. I. 42.
Nocentes. I. Epi. 1, 56.
Nocentibus. I. S. 3, 120.
Nocentum. IV. Od. 2, 47.
Nocentius illinon. Ep. 2, 30.
Noctes. I. Epi. 18, 31.
Nocet. 8, 33.
Nocturnem. I. Od. 28, 3.
Noctis arte. Ep. 19, 9.
caliginosa. III. Od. 10, 30.
gravi. II. S. 3, 14. 24.
longa virgarum. IV. Od. 8, 15. 18.
media. II. S. 3, 23. 8.
prima. III. Od. 7, 28.
silentia. 27, 31.
tot pocula luscum. Ep. 15, 13.
de Noctis fingunt furorem. I. Epi. 2, 30.
Noctium ad auctum. I. S. 1, 89.
adhuc sermone teneor. I. Epi. 1, 11.
aure cum lucibus amicior. I. S. 1, 22.
dicas virgo. Ep. 22, 23.
peccato obscior. I. Epi. 16, 52.
pati medium. I. S. 10, 72.
sole gelidum. II. Epi. 2, 209.
sub Bootem. I. Od. 31, 14.
Noctis altidum. Ep. 15, 35.
cernique Deum. II. S. 6, 62.
discipus. I. 1, 38.
frigidus. III. Od. 1, 6. 7.
longæ. I. 15, 7.
vigilatæ. I. S. 2, 15.
Noctilucam sacra sereno. IV. Od. 6, 38.
Noctis amator. III. 28, 1.
signa tenentem. II. 3, 10. 11.
Noctu flevit. II. Epi. 2, 37.
Nocturna aure tenaberim. II. S. 6, 58.
manu vorare. A. P. 269.
Nocturnæ strigis. Ep. 5, 10.
Nocturnum reliem. I. S. 3, 87.

:s. I. Od. 14, 13.
cere trimetris Jam-
P. 252. 253.
V. Od. 15, 13.
Africa domita. 8,
Poëtæ. A. P. 299.
t capax urna. III.
urandas aras poni-
ipl. 1, 16.
16, 12.
bus. A. P. 400.
a. *ibid.* 59.
velles dicere. I.
S. 8, 11.
II. 1, 22. 3, 175.
. 1, 102. II. 8, 23.
ponto. IV. Od.
6, 50.
A. P. 234.
. 3, 104.
rotulerit. A. P. 57.
2, 16.
s fectus. III. Od.
u.
s & falis. II. 12,
aus, oro. II. S.
. I. 2, 65.
ipleris. Ep. 17,
de te narratur.
I. Od. 21, 5.
I. Epl. 16, 3.
ger. II. S. 2, 133.
rus. I. 9, 3.
am. I. Epl. 7,
105.
honorem. I. S.
. Od. 9, 7.
V. 4, 70. 72.
o. 12.
5. 24. 35. 6, 20.
8. 15, 21. 22.
35. 37. 46. 54.
84. bis. 95. 97. 103. 121. 2, 17.
20. 22. 34. 38. 49. 60. 75. 111.
119. 3, 5. 33. 44. 62. 77. 121.
126. 4, 35. 54. 60. 70. 73. 74.
82. 84. 109. 114. 136. A. P. 450.
Bentl. &c.
Non alius *pro* nemo. III. Od. 7,
25. A. P. 303.
piger *pro* impiger. III. Od. 16,
26.
fine *pro* cum. IV. 1, 24.
tacta fequi veſtigia. *Bentl.* II.
Epl. 2, 80.
Nona. II. S. 7, 118.
Nonæ Decembres. III. Od. 18,
30.
Nonam. I. Epl. 7, 71.
Nondum. II. Od. 1, 5. 5, P. 2.
A. P. 205.
Nonne. I. Od. 14, 3.
Nono. I. S. 6, 61.
Nonum. IV. Od. 12, 1. A. P.
388.
Noram. II. S. 3, 25.
Norico enſe pectus recludere.
Ep. 17, 71.
Noricus enſis deterret. I. Od. 16,
9. 10.
Noris. IV. 11, 23.
Norma loquendi. A. P. 72.
verſum. II. Od. 25, 12.
Nos. I. 4, 15. 6, 5. 17. bis. 7, 25.
35, 34. II. 3, 27. 17, 32. III.
6, 47. 24, 45. 47. 28, 9. IV. 7,
14. 15, 25. Ep. 1, 5. 16, 41.
I. S. 3, 43. 55. 4, 41. 5, 5. 50.
79. 6, 18. 44. 9, 7. II. 2, 130.
6, 72. 75. 8, 27. 34. 57. 61. 93.
I. Epl. 2, 27. 8, 17. 11, 28.
15, 25. 17, 5. II. 1, 59. 227.
A. P. 63 108.
Noſcent. II. Od. 20, 19.
Noſcere. II. S. 7, 89. A. P. 425.
Noſces. I. Od. 15, 27.
Noſmet. I. S. 3, 67. 10, 56.
Noſſe. II. 8, 19.
Noſſet. I 9, 62.
Noſter. II. 6, 48.
Noſti. Ep. 17, 77. I. S. 3, 126.
6, 15. II. 3, 18. I. Epl. 2, 23.
Noſtra. II. Od. 6, 2. I. S. 10, 90.
II. Epl. 1, 89. A. P. 63.
Noſtras. A. P. 388.
Noſtri. III. Od. 11, 51. 27, 14.
IV. 4, 71. I. Epl. 3, 12. 13, 4.
A. P. 270. 285.
Noſtris eumeris tua plus laudes.
I. S. 1, 53.
ducibus. II. Epl. 1, 19.
matronis. IV. Od. 15, 27.
ſeditionibus ductum bellum.
III. 3, 29. 30.
vitiis iniquum. I. 2, 47.
Noſtro Jovi ſigna reſtituit. IV.
15, 6.
Marte populata. III. 5, 24.
ſtomacho vim appoſuiſſe. I. 16,
16.
Noſtrorum ſermonum judex can-
dide. I. Epl. 4, 1.
Noſtros impetus contudit. III.
Od. 6, 10. 11.
labores non apparere. II. Epl.
1, 224. 225.
Noſtrum. II. S. 1, 29.
aſtrum conſentit. II. Od. 17,
21. 22.
concentum dividat. I. Epl. 14,
31.
in ævum fato dilatus. I. S. 10,
68.
per ſcelus. I. Od. 3, 39.
tempus. II. Epl. 1, 62.
Noſtrum uter peccat. II. S. 7, 47.
Nota facies graiarum artium. IV.
Od. 13, 21. 22.
ſedes columbis. I. Od. 2, 10.
Nota diverſoria. I. Epl. 15, 16.
portenta. II. 1, 11.
refert acumina meretricis. I.
17, 55.
Nota Falerni Chio commiſta. I. S.
10, 24.
interiore Falerni. II. Od. 3, 8.
Lesbos. I. Epl. 11, 1.
ne careat pulchra dies. I. Od.
36, 10.
præſente ſignatum. A. P. 59.
Notabant. I. S. 4, 5.
Notabit mutanda. A. P. 449.
Notam duxit. IV. Od. 2, 59.
labemque remittunt. II. Epl. 1,
235.
memoremn impreſſit labris. I.
Od. 23, 12.
Notandi creta an carbone. II. S.
3, 246.
mores. A. P. 158.
Notando quæque vitiorum. I. S.
4, 106.
Notante judice. 6, 14. 15.
Notarent voces ſenſuſque. 3, 203.

Notari dignus. I. S. 3, 24.
Notas pœnas virginum. III. Od. 11, 25. 26.
res. A. P. 148, 149.
ripas. IV. Od. 2, 6.
Notat. I. Epl. 17, 15.
Notari cathone. *Sanct.* II. S. 3, 246.
Notatus. 7, 8.
Nothi amor illum cogit. III. Od. 15, 11.
Nuti. I. S. 1, 85.
rabiem non timuit. I. Od. 3, 12. 14.
Notis ad Orcum actus. III. 7, 5.
exemplis instruit. II. Epl. 1, 130. 131.
fastis condita. IV. Od. 13, 15.
publicis incisa marmora. 8, 13.
Noto scriptori longum ævum prorogat. A. P. 346.
ex Noto carmen factum sequatur. *ibid.* 240.
Noto exercitatus Syrus peritè. Ep. 9, 31.
udo ruperit carinam. Ep. 10, 20.
Noto succum dissimilem celantis. II. S. 8, 28.
Notos montes. I. S. 5, 77.
o lippis & tonsoribus. 7, 3.
patius. I. Epl. 18, 80.
sine crimine. 7, 36.
te conspexerit. 6, 25. 26.
tibi volo vivere. I. S. 9, 17.
verbum. A. P. 47.
Notus. II. Od. 2, 6. III. 4, 70. Ep. 27, 18. I. S. 2, 31. 9, 3.
albus detergit cœlo nubila. I. Od. 7, 15. 16.
detinet à domo invido flatu. IV. 3, 9. 12.
quocunque per undas vocabit. Ep. 16, 21. 22.
undis obrutæ. I. Od. 28, 22.
Nova febrium cohors. 3, 30. 31.
servitus crescit. II. 8, 18.
Novâ fronde. III. 4, 12.
incude. I. 35, 38. 39.
libidine junxerit monstra. Ep. 16, 30.
mente. III. Od. 25, 3.
tellure. I. 7, 29.
Nova arbor collibus inhærret. Ep. 12, 20.
consilia sumet. I. Epl. 18, 33.
crustula. II. S. 4, 47.
factaque verba. A. P. 52.
monstra. I. Od. 2, 6.
rerum nomina tuleris. A. P. 57. 58.
te orsurus atque magna. II. S. 6, 36. 37.
tropea canemus. II. Od. 9, 14. 19.
verba devolvit per dithyrambos. IV. 2, 10. 22.
vocabula addiscet. II. Epl. 2, 117. 119.
Novæ lunæ. II. Od. 18, 16.
proles. C. S. 25.
Novam nuptam abstulit incendia. Ep. 1, 65. 66.
personam formare. A. P. 126.
Novas spes donare largus. IV. Od. 12, 19.
Novem. III. 19, 11. C. S. 62. II. Epl. 2, 92.
Novendiales pulveres dissipare. Ep. 17, 48.
Noverca me intueris. Ep. 3, 9.
Novi. III. Od. 27, 15. I. S. 9, 22. 39. II. 2, 13. 3, 34. I. Epl. 18, 1.
fluctus referent ut ita mare. I. Od. 14, 1.
Noviorum minoris. I. S. 6, 121.
Novis doloribus usque supperas Ep. 17, 64.
fidibus. I. Od. 26. 10.
floribus tempora vincire. IV. 1, 31.
in hortis confidere verna. I. S. 8, 7.
præceptis. II. 4, 2.
rebus Allobrox infidelis. Ep. 25. 6.
Novisti locum potiorem rure. I. Epl. 10, 12.
rectius. 6, 67.
Novit. 9, 6.
Novitas invisa. II. 1, 90.
Novitate gratia moranous. A. P. 223.
Novius. I. S. 6, 40.
Nova adulterio divellitur. I. Od. 25, 19. 20.
Decio honorem mandare. I. S. 6, 20.
dente peritura. IV. Od. 4, 16.
ritu sublime atrium moliar. III. 1, 41. 46.

Nucis emptor. A. P. 249.
Nuda gratia. IV. Od. 7, 5. 6.
natura. II. S. 7, 48.
veritas. I. Od. 24, 7.
utinam inter leones errem. III. 27, 51. 52.
Nudam. I. S. 2, 102.
Nudare ingenium solent res adversæ. II. 8, 73. 74.
Nudat quem præceps alea. I. Epl. 18, 21.
Nudata coloribus furtivis cornicula. 3, 20.
Nudavit Satyros agrestes. A. P. 221.
Nudet te cœlibis obsequium. II. S. 5, 47.
Nudis humeris. 1, 86.
navitis. Ep. 19, 54.
pedibus. I. S. 8, 24.
sororibus Gratia juncta. III. Od. 19, 16. 17.
Nudo pede. 20, 11. 12. I. S. 2, 132. I. Epl. 19, 12.
Nudus *cum ablativo, ut* Nudum latus remigio. I. Od. 14, 4.
Nudus agris, nudus nummis. II. S. 3, 184.
in Tiberi fiabit. *ibid.* 291. 292.
inopsque domum redeam. 5, 6.
pero castra nil cupientium. III. Od. 16, 22. 23.
Nugæ canoræ. A. P. 322.
in seria mala ducent. *ibid.* 451. 452.
Nugari. II. S. 1, 73. II. Epl. 1, 93.
Nugaris. I. Epl. 18, 60.
Nugarum nescio quid meditans. I. S. 9, 2.
Nugas concredere. II. 6, 43.
Nugis armatus, I. Epl. 18, 16.
par nobile fratrum. II. S. 3, 243.
pondus addere. I. Epl. 19, 42.
in Nugis offendam amicum. A. P. 450, 451.
Nulla. I. Od. 22, 17. II. 15, 14. 18, 29. Ep. 5, 29. I. Epl. 1, 75.
epistola ad te veniret. II. Epl. 2, 12.
fides damnis. I. 17, 54.
mihi est religio. I. S. 9, 70. 71.
res me urget. II. Epl. 2, 12.
sententia sit potior hac. Ep. 16, 27.
forte te mihi obtulit. I. S. 6, 54.
taberna libros habeat. 4, 71.
Nullâ culpâ pallescere. I. Epl. 1, 61.
formidine imbuti. 6, 4. 5.
victimâ expiatur detestatio. Ep. 5, 89. 90.
Nulla contagia nocent pecori. Ep. 16, 61.
piacula te resolvent. I. Od. 28, 34.
vitia habes. I. S. 3, 20.
fi Nulla copia lymphæ finiret fitim. II. Epl. 2, 146.
Nullam. I. Od. 18, 1. I. S. 2, 30.
matronam tango. I. S. 2, 54.
Nulli. I. Od. 24, 10. 36, 6. II. S. 2, 134.
audes fatcrier. II. Epl. 2, 148.
datur usus perpetuus. *ibid.* 174.
malo latus opertum obdit. I. S. 3, 59.
mentire quicquam. II. 5, 5.
palatum meum putit. 4, 46.
Nullis majoribus ortos. I. 6, 10.
stupris casta domus polluitur. IV. Od. 5, 21.
Nullius. Ep. 16, 61.
egentem te fers. I. Epl. 17, 22.
in magistri verba jurare. 1, 14.
præter laudem avarus. A. P. 324.
Veneris fabula. *ibid.* 320.
Nullo labore quos natura tibi dat. I. S. 1, 88. 89.
modo hos perdere possum. 8, 20. 21.
Nullos ludos mallem spectasse. II. 8, 79.
versus me affirmo scribere. II. Epl 1, 111.
Nullum caput fugit Proserpina. I. Od. 28, 19. 20.
otium à labore me reclinat. Ep. 17, 24.
ultra verbum fluebat inane. A. P. 443.
Nullus color est argento. II. Od. 2, 1.
nasus erat illis. II. S. 2, 89. 90.
sinus prælucet Bajis. I. Epl. 1, 83.
Num. II. Od. 12, 21. Ep. 3, 6. 8, 17. I. S. 2, 114. 115. 116. 3, 35. 4, 77. 78. 6, 36. 10, 57. bis. II. 1, 65. 2, 27. 28. 3, 317. 318. 5, 58. 8, 81. II. Epl. 2, 205. *alii legunt* jam.
Numa. I. Epl. 6, 27.
Numæ. II. 1, 86.
Numantiæ feræ bella. II. Od. 12, 1.
Numatius. I. Epl. 3, 31. *alii legunt* Munatius.
Numen Deorum læsura. Ep. 15, 3.
tuum. *Bentl.* II. Epl. 1, 16.
tuum laribus miscet. IV. Od. 5, 34. 35.
tuum laudantes. 1, 26. 27.
versite in domos hostiles. Ep. 5, 53. 54.
Numerabilis populus. A. P. 206.
Numerandum. II. S. 3, 150.
Numerare. *ibid.* 173.
Numeras natales grate. II. Epl. 2, 210.
Numerat poëtas Roma. 1, 61.
Numerato vivas. 2, 168.
Numeretur. I. S. 3, 53.
Numeris & arte se commendat. II. Epl. 1, 261.
facetus. I. S. 4, 7.
licentia major accessit. A. P. 211.
solutis lege fertur. IV. Od. 2, 11. 12.
Numero arenæ carentis. I. 28, 1.
beatorum eximit. II. 2, 18. 19.
excerpam poëtas. I. S. 4, 39. 40.
in amicorum esse. 6, 62.
in suorum me habere cœpit. II. 6, 41. 42.
plures. II. Epl. 1, 183.
quo scribi possunt. A. P. 74.
Numeros animosque Archilochi secutus. I. Epl. 19, 24. 25.
Babylonios tentaris. I. Od. 11, 2. 3.
Plautinos. A. P. 270.
vitæ edisccre. II. Epl. 2, 44.
Numerum in horum voto ruis. I. 14, 41.
nil extra fecisse curas. 18, 59. 60.
Numerus finitus pro infinito.
Commodius quam tu atque millibus aliis vivo. I. S. 6, 3.
Numerus lucernis accessit. II. 1, 25.
Saturnius. II. Epl. 1, 198.
fumus. I. 2, 27.
Numici. 6, 7. 8, 20.
Numidæ. I. Od. 36, 3.

Nomidarum. III. Od. 12, 47.
Nomina Diuæ non enouenda. Ep. 17, 5.
præcepta scenis. II. Epi. 1, 224.
Nomine deriguo. IV. Od. 4, 74.
puro. III. 10, 8.
Nomismi regalis. II. Epi. 1, 234.
Nummorum. I. 6, 48.
Nummi persarum. I. S. 2, 134.
Nummis comitatus cocorum obsonia. *Ibid.* 9.
puerum mulcat. II. 3, 184.
positis ad luxum diuis. A. P. 451. I. S. 1, 13.
Nummo addicere se quidquorem. II. 3, 109.
Crispinus me proscens. *Iamb.* I. 4, 14.
Nummorum millibus octo. II. Epi. 2, 1.
millibus trecentis. 2, 164. 183.
luxum effundi. II. S. 3, 142.
Nummos aliunde parcos. I. Epi. 18, 35.
cunctis nominibus certis expendere. II. 1, 103.
den. 2, 10.
den. *Ibid.* 102.
in area conuerplor. I. S. 1, 67.
meritorios. *Ibid.* 98.
pro corpore dedit. 2, 43.
recondit. II. 3, 102.
unde unde corrasos. I. 3, 88.
post Nummos virtus. I. Epi. 1, 54.
Nummum bis dena sesterria. II. 2, 12.
Nummum in loculos gestit demittere. 1, 171.
promidere. *Iamb.* A. P. 59.
Nummus quid valeat nescis. I. S. 1, 73.
Nunc. I. Od. 1, 21. 25. 4, 9. 11. 20. 3, 9. 7, 31. 9, 21. 11, 8. I. S. 1, 23. 3, 19. 4, 56. 64. 5, 11. 6, 45. 47. 88. 104. 8, 14. 2, 3. 16. 18. II. 2, 71. 70. 114. 133. 135. 161.
Nunquam. I. Od. 1, 13. II. 13, 35. III. 4, 60. 5, 46. Ep. 7, 11. *Iamb.* 18, 45. I. S. 3, 2. 3. 127. 5, 68. 79. II. 3, 66. 76. 167. 5, 83. 8, 3. 66. I. Epi. 19, 7. A. P. 300. 457.
Nunquid. I. S. 2, 69. 4, 32. 136. II. 6, 55.
Nunnius. IV. Od. 4, 80.
Nunnius. I. 10, 6.
Nunnius. III. 7, 6.
Nupti. I. 14, 17. II. 5, 22. III. 14, 6. 18, 1. 24, 20. Ep. 8, 7. C. S. 50. II. S. 2, 135. I. Epi. 1, 96. II. 2, 72. 2, 207. A. P. 72. 218.
Nupta. IV. Od. 5, 41.
laeva nuptias. III. 20, 11.
Nuptæ virginum. II. 5, 24.
Nuptum. Ep. 12, 22.
Nuptarum exemplar infame. I. S. 2, 32.
Nuptiali ther Sigma. III. Od. 11, 12.
Nuptiarum expers. *Ibid.* 11.
Nuptias sequestrare. 6, 17. 18.
ruinosas. I. 15, 7.
Nuptiæ. II. S. 5, 102. 5, 129. 131. I. Epi. 17, 38.
Nurus. I. S. 2, 64.
Nutrimenta fortis. C. S. 31.
Nutrica. II. Epi. 1, 137.
Nutricula. I. 4, 8.
Nutrici Knosse. II. 7, 21.
Nutrii Cereris rura. IV. Od. 2, 28.
Nutrix indolem fili cautis praemonstrat. 4, 32. 36.
Nutrium. I. Epi. 20, 1.
glandis ligna. II. S. 4, 40.
Thebit. A. P. 118.
Nutrium. I. Epi. 16, 21.
Nutrix lenimen fubo relinat. I. Od. 2, 13.
fedula. A. P. 170.
Nutrum divitis hoeres. I. Epi. 16, 29.
ad Natis hordea spinat. II. 2, 8.
Nux ornabat mensas. II. S. 2, 121.
Nymphæ properant. I. Od. 30, 6.
simplices. II. 3, 14.
Nymphorum lugentium comitor. III. 28, 2.
leves sluri. I. 1, 31.
Nymphas dilexisse vidi. II. Od. 19, 2. 8.
Nymphis grata dissentes puellæ. I. 4, 6.
dubiæ coronæ cedis. III. 25, 5.
cum Nymphis mixta saltantes chorus. IV. 3, 3. 4.

n patrio malum eſt.
rum verſibus. I. Epl.
lo. 14, 37.
d. 3, 11. 12.
tum meditantis ver-
, 7.
n terruit ſagittæ ſi-
. 7.
ecat, quid non. I.
S. 4, 58.
a verbo oblino. II.
24.
um. I. 11, 9.
togæ. III. Od. 5,
ique patris. I. S. 10,
ucundæ ducere. II.
icum indormit cu-
um. Ep. 5, 69. 70.
ertia imis ſenſibus
4, 1. 2.
das. IV. Od. 9, 33.
ſico. II. 7, 21. 22.
illis. I. Epl. 11, 9.
alorum. Ep. 2, 37.
. II. S. 7, 8.
ium in operæ lon-
. P. 360.
Illyricis undis. I.
15, 3. 4.
genda. I. Epl. 16,
Ep. 5, 98.
rmonibus aurem
pl. 1, 127.
nguine porrectus
5.
ten. 2, 26.
o me ludis. II. 5,
s. I. Od. 34, 13.
na caput. II. S.
nas migret. A. P.
o penetralia Ve-
114. 115.
Obſcuri ſpeciem modeſtus occupat. I. Epl. 18, 94. 95.
Obſcuro cœlo detergit nubila. I. Od. 7, 15.
Odio morſuque venenat. I. Epl. 14, 38.
Obſcurum amat hæc. A. P. 363.
diſcrimen. II. Od. 5, 23.
orbem lunæ quid premat, quid proferat. I. Epl. 12, 18.
Obſcurus fio, dum laboro brevis eſſe. A. P. 25, 26.
Obſecret. II. S. 3, 264.
Obſecro & obteſtor Deos penates I. Epl. 7, 94. 95.
Obſequio graſſare. II S. 5, 93.
Obſequium manifeſtum. *ibid.* 46. 47.
ventris. 7, 104.
in Obſequium pronus plus æquo. I. Epl. 18, 10.
Obſeratis auribus quid preces fundis. Ep. 17, 53.
Obſeſſam Ilion accendit. 14, 14.
Obſit. II. S. 7, 27.
Obſita frondibus variis. I. Od. 18, 14.
Obſoleta ſordibus paternis anus. Ep. 17, 46. 47.
Obſoleti tecti ſordibus caret. II. Od. 10, 6. 7.
Obſonia captas. II. S. 7, 106.
coëmens conductis nummis. I. 2, 9.
horum coquite Auſtri præſentes. II. 2, 41.
Obſtantes in plagas apros trudit. Ep. 2, 31. 32.
per catervas explicuit ſua arma victor. IV. Od. 9, 43. 44.
per catervas juvenum ibit. III. 20, 5. 6.
Obſtantia clauſtra. I. Epl. 14, 9.
conchæ viles pellent. II. S. 4, 28.
Obſtare queratur fluvios in campo. 3, 55.
Obſtaret naciturnitas invida meritis. IV. Od. 8, 23 24.
Obſtat feſtinanti locupletior. I. S. 1, 113.
nil. 2, 101.
quod Obſtat tu omne pulſes. II. 6, 30.
Obſtes. A. P. 362. *alii legunt* abſtes.
Obſtet tibi nil. I. S. 1, 40.
Obſtetrix cruore lavet rubros pannos. Ep. 17, 51.
Obſtinatas aures applicet. III. Od. 11, 7. 8.
Obſtipo capite ſtes. II. S. 5, 92.
Obſtitit quicunque terminus mundo. III. Od. 3, 53.
Obſtrepentis maris. II. 18, 20.
Obſtrepit Oceanus. IV. 14, 48.
violens Auſidus. III. 30, 10.
Obſtrepunt fontes lymphis manantibus. Ep. 2, 27.
Obſtrictis aliis præter Japyga. I. Od. 3, 4.
Obſtringam jurejurando. II. S. 3, 179. 180.
Obteſtor dextram Deosque penates. I. Epl. 7, 94. 95.
Obticuit turpiter chorus. A. P. 283. 284.
Obtigit quanta ſortitò diſcordia. Ep. 4, 1. 2.
Obtulerim qualem me tibi. I. S. 3, 63. 64.
Obtulit cui Deus parca quod ſatis eſt manu. III. Od. 16, 43. 44.
nulla fors te mihi. I. S. 6, 54.
Obturem aures patulas. II. Epl. 2, 105.
Obvius caſu venit Illiadverſarius. I. S. 9, 74. 75.
quicunque eſt me conſulit. II. 6, 51.
Obvolvas vitium verbis decoris. 7, 42.
Occaſionem rapimus de die. Ep. 13, 3. 4.
Occat ſegetes villicus. II. Epl. 2, 160. 171.
Occidenti. A. P. 467.
Occidentis ad ultimum ſinum te ſequemur. Ep. 1, 13. 14.
Occidere Menelaum una cum ſe. II. S. 3, 198.
noli captivum. I. Epl. 16, 69.
Occideris. IV. Od. 7, 21.
Occidi hominem. I. Epl. 16, 48.
Occidis ſæpe rogando. Ep. 14, 5.
Occidiſtis me non ſervaſtis. II. Epl. 2, 138. 139.
Occidit Ajax agnos immeritos. II. S. 3, 211.
genitricem Oreſtes. (occidis *Bentl.*) *ibid.* 133.
legendo. A. P. 475.

Occiſe parentis. II. S. 5, 134.
Occultam febrem ſub tempus diſſimulo. I. Epi. 18, 22. 23.
Occultarchoreas. III. Od. 16, 27.
Occulto zvo. I. 32, 45.
tenero. I. Epi. 2, 80.
Occultum humum. I. Epi. 7, 74.
ignem. III. Od. 29, 27. 28.
Occupa portum. I. Od. 14, 2. 3.
Occupabitur feris ſidum. Ep. 16.
Occupare curam quid moneant. Ars. 24.
Occupat aurem (occupat. Bentl.) II. S. 2, 94. 95.
beati nomen. IV. Od. 9, 46. 47.
modeſtus placentque obſtruit ſpecium. I. Epi. 18, 94. 95.
rapere. Bentl. II. Od. 12, 28.
Vultejum. I. Epi. 7, 89. 90.
Occupatum urbem ſubito nihil dolevit. III. Od. 6, 13. 14.
Occupem polum nube. 24, 44.
Occupavi Attali regnum hæres ignotus. II. 18, 5. 6.
Occuparit Pallas illi proelium honores. I. 12, 15. 16.
Tubiptum puella. IV. 11, 21. 22.
Occupes amne tumentis ripas. III. 24, 3. 4.
Occupo amicos noſtri. 27, 53. 54.
portum alter. I. Epi. 2, 32.
rapere. II. Od. 12, 26.
ſubire extremum. A. P. 417.
ſenectus balba in vicia extremis. I. Epi. 20, 28.
Occupo. I. S. 9, 6.
Occurram dubiis amicis. 4, 135. 136.
furor noſtrorum. Ep. 5, 30.
in trivio. I. S. 9, 59.
Occurro curanti capillos. Bentl. I. Epi. 1, 95.
Occurrit mihi. I. S. 9, 60.
Occurrum. 7, 36.
Occano diſſociabili ebſtridio. I. Od. 3, 21. 22. 23.
ambro. 35, 32.
ſubeſt fol. IV. 5, 40.
Oceanus bellaeſus obſtrepit remotis Britannis. 24, 47. 48.
circumvagus. Ep. 16, 41.
Ocreatus domuit in ulve Lucana. II. S. 3, 234.
Octavam horam. I. Epi. 7, 47.
Octavius opulentus. I. S. 10, 82.
Octavo ſeptimus annus perpetuus. II. 6, 40.
Octavum lubricus declinet annus ſenectus. II. Od. 4, 24. 25.
Octavus ſeptimusve Sextilis. II. S. 3, 296.
Octo centenorum millibus II. Epi. 2, 3.
Octogeno anno natus. II. S. 3, 228.
Octonis libris. I. 6, 77.
Oculiſlibus erepta. II. 3, 176.
Oculi acdis ac lenocinium ſpectant. I. Epi. 2, 19.
Oculis dulcis carpat. Bentl. 94.
fabellam ſubjecta. A. P. 181.
illinere collyria. I. S. 3, 30. 31.
inverſis res male providet. Ep. 17.
ingi juvat. I. Epi. 10, 35. 36.
Lynceis ſcrutemplere. I. S. 2, 90. 91.
nigris decorum. I. Od. 32, 11.
ſubſtrahendum. A. P. 37.
lucis vida mentita ſecundis. I. Od. 3, 14. 15.
urtique ſanus. II. S. 3, 284. 285.
ex Oculis ſubtrahere virentem ſenectam. III. Od. 24, 31. 32.
ex Oculis nodes noctes. A. P. 183. 184.
ex Oculis rerum illitas. Bentl. 429. 430.
Oculis ignotis ſpectat ingenium acuens. III. Od. 21, 20. 21.
lævo mentis pede. I. S. 3, 107.
non pediſ quantum Lyncens animadvertit. I. Epi. 1, 28.
obliqua linea nos commovet. Ep. 27.
velavi amictu. II. S. 7, 72.
Oculos ad lucentia volvere ab ovo malgravis. II. S. 6, 185. 186.
contrahere. Bentl. I. 5, 28.
diſtorquet. I. S. 2, 85.
eripiet quivis mihi citius. II. 7, 37.
Lucinis fulgentes. II. Od. 11, 13. 14.
morſu. I. Epi. 13, 17.
parcus in Damalim deponere. I. Od. 36, 13. 14.

Odorati nanae capillos. II. Od. 11, 15.
Odoratis capillis humerum sparsum. III. 20, 14.
Odoratum caput prodis. II. S. 7, 54. 55.
Odore multo ara vetus fumat. III. Od. 18, 7. 8.
Odorem olei nequeas perferre. II. S. 2, 59.
quo semel recens testa imbuta est. I. Epl. 2, 69. 70.
spargent. II. Od. 15, 7.
Odoribus liquidis pertusus. I. 5, 2.
tuis capillus est albus. Ep. 17, 23.
Odorer sagacius. 12, 4.
Oenophorum portantes pueri. I. S. 6, 109.
Ofelli. II. 2, 133.
Ofello judice. *ibid.* 53. 54.
Ofellum. *ibid.* 112.
Otellus. *ibid.* 2.
Offendam cur in nugis amicum. A. P. 450. 451.
Offendar fidis medicis. I. Epl. 8, 9.
paucis maculis. A. P. 351. 352.
Offendat amicum tuberibus propriis. I. S. 3, 73.
qui non sordibus mundus erit. II. 2, 65.
Offendes. *Bentl.* 5, 90.
Offendet garrulus morosum. *ibid.*
solido dentem. II. S. 1, 77. 78.
Offendunt. A. P. 376.
Offenduntur. *ibid.* 248.
Offensae formae nec semel cedet constantia (offensi. *Bentl.*) Ep. 15, 15.
Offensi ingenio. II. S. 1, 67.
Offensus Castor Helenae vice. Ep. 17, 42. 43.
damnis. I. Epl. 7, 88.
Offer te melioribus. 2, 68.
Offert regnum recte facientibus. 1, 63.
Officient res multae. I. S. 2, 97.
Officiis fungitur nec non vernaliter. II. 6, 108. 109.
omnibus relictis. II. Epl. 2, 67. 68.
talibus me prope mancum dixi. *ibid.* 20. 21.
ab Officiis redit. I. 7, 47. 48.
Officina calet venenis Colchicis. Ep. 17, 35.
Officinas graves urit Vulcanus. I. Od. 4, 8.
Officio prior respondet. II. S. 6, 24.
Officiosa sedulitas. I. Epl. 7, 8.
Officiosus in spem arrepe. II. S. 5, 47. 48.
Officit nil mi. I. 9, 50. 51.
ubique. 2, 60. 61.
Officium facio. I. Epl. 17, 21.
honestum postponet. 18, 34. 35.
ipse docebo mi scribens. A. P. 306.
quod me gravat nil morer. II. Epl. 1, 264.
quod sit judicis. A. P. 324.
virile defendat. *ibid.* 193. 194.
Oha. I. S. 5, 82. II. 5, 96.
Oleam momorderit aestus. I. Epl. 8, 5.
nil intra est (in olea. *Bentl.*) II. 1, 31.
Oleas quinquennes est. II. S. 2, 57.
Olei odorem nequeas perferre. *ibid.* 59.
Oleis nigris hodie locus est. *ibid.* 46.
Olentem Maevium ferens navis. Ep. 10, 2. 2.
Olenti in fornice stantem (olente. *Bentl.*) I. S. 2, 30.
Olentis mariti uxores. I. Od. 17, 7.
Oleo jus mistum. II. S. 8, 45.
meliore caules cepasque ungere. 3, 125.
unctum cadaver. 5, 85. 86.
Olet Libycis lapillis decorius. I. Epl. 10, 19.
pastillos Ruffillus. I. S. 2, 27.
Oleum camino adde. II. 3, 321.
nemon' ocyus foret. 7, 34.
Olidae capreae premunt convivia. I. Epl. 5, 29.
Olim. I. Od. 10, 9. II. 10, 17. III. 11, 9. IV. 4, 5. 9, 9. Ep. 3, 1. 14, 7. I. S. 3, 35. 46. 4, 57. 137. 5, 92. 6, 4. 47. 54. 85. 8, 1. II. 1, 30. 2, 73. 3, 20 (o. 253. 5, 27. 6, 79. I. Epl. 1, 73. 3, 18. 6, 57. 10, 42. II. 2, 166. 197. A. P. 136.
Olim dant crustula blandi doctores. I. S. 1, 25.
scripseris. A. P. 386.
Ollis convenit Venucula. II. S. 4, 71.
Oliteria cubilium mercede ager. I. Epl. 18, 36.
Oliva de ramis pinguissimis arborum lecta. Ep. 2, 55. 56.
Olivae me pascunt. I. Od. 31, 15.
Olivae baccis. I. Epl. 16, 2.
nunquam fallacis termes. Ep. 16, 45.
Venafranae baccae remisit pressa. II. S. 4, 69.
Olivetis fertilibus odorem spargent. II. Od. 15, 7. 8.
Olivo è dulci jus simplex constat. II. S. 4, 64.
pisces perfundat. *ibid.* 50.
ungor. I. 6, 123.
Olivum vitet. I. Od. 8, 8. 10.
Oloribus junctis Paphum visit. III. 28, 14. 15.
purpureis. IV. 1, 10.
Oluerunt Camoenae vina. I. Epl. 19, 5.
Olus decoqueretur. II. S. 1, 74.
emetur. I. Epl. 1, 74.
emptum coenat. II. 2, 168.
fastidiret. I. 17, 15.
modica patella coenare. 5, 2.
praeter non edi quicquam. II. S. 2, 116. 117.
prandaret. I. Epl. 17, 13.
quanti percunctor. I. S. 6, 112.
securum laudas. II. 7, 30.
Oluscula uncta pingui lardo. 6, 64.
Olympia magna coronari. I. Epl. 1, 50.
Olympicum pulverem collegisse I. Od. 1, 3. 4.
Olympo opaco imposuisse. III. 4, 51. 52.
Olympum gravi curru quatiens. I. 12, 58.
Omasi patinas coenabat. I. Epl. 15, 34.
Omaso pingui tentus. II. S. 5, 40.
Omen parra recinentis. III. Od. 27, 1.
Ominatis male verbis. 16, 11. 12.
Omine secundo. 11, 50. 51.
Omisit quod nuper aspexit. I. Epl. 1, 98.
Omissis deliciis. 6, 39. 31.
rebus. 5, 30.
Omittas hoc opus postremus. 6, 48.
in praesens tempus. A. P. 44.
rem illusus. II. S. 5, 36.

Omitte mirari. III. Od. 29, 11.
tueri. I. Epl. 18, 79.
Omne. I. Od. 2, 7. III. 1, 16. 3, 52. 4, 68. 6, 6. 24, 4. 11, 35. 17, 4. 18, 9. IV. 4, 19. Ep. 1, 3. 5, 44. 13, 17. C. S. 48. I. S. 1, 29. 2, 2. 10, 69. II. 3, 217. 229. 4, 31. 6, 30. 109. I. Epl. 2, 43. 15, 38. 16, 57. bis. II. 1, 54. A. P. 337. 343.
Omne olus *pro* cujuſcunque generis olus. I. Epl. 5, 2.
Omnes. I. Od. 8, 1. 12, 46. 28, 15. 36, 17. II. 3, 25. 6, 13. 9, 6. 14. IV. 9, 26. Ep. 3, 9. 5, 57. 11, 3. I. S. 1, 84. 2, 46. 3, 58. 4, 33. 36. 5, 76. 6, 37. 46. 81. 7, 10. 9, 28. 48. II. 3, 32. 47. 81. 130. 6, 49. 54. 8, 69. I. Epl. 6, 44. II. 2, 58. A. P. 265.
Omnem. Ep. 2, 69. II. S. 7, 67. I. Epl. 4, 13. A. P. 108.
Omnem ſummam illis deſtinet *pro* totam. II. S. 3, 83.
Omni à conventu ridetur. I. 7, 22.
à parte nihil beatum. II. Od. 16, 27.
à vitio remotus. A. P. 384.
fœnore ſolutus. Ep. 2, 4.
inſtrumento abjecto. I. S. 3, 130. 131.
laborent parte. 2, 38.
ſollicitudine diſtrictum. II. 8, 67. 68.
tempore mœſtus vixeris. II. Od. 3, 5.
Omnia. II. S. 4, 61. I. Epl. 1, 75.
argento poſtponas. I. S. 1, 86.
cupio quæ vis. 9, 5.
dura ſiccis Deus propoſuit. I. Od. 18, 3.
magna loquens. I. S. 3, 13.
naſo ſuſpendens. II. 8, 64.
obſonia conductis nummis coëmens. I. 2, 9.
perpeti audax. I. Od. 3, 25.
ſcire non fas eſt. IV. 4, 22.
vendas pluris. II. S. 3, 300.
Omnibus. III. Od. 4, 13. I. S. 3, 1. 7, 3. II. 8, 40.
annis hæc ſeges ingratos tulit. I. Epl. 7, 21.
enaviganda unda. II. Od. 14, 9. 11.
officiis relictis. II. Epl. 2, 67. 68.
Omnino. II. S. 1, 6. 8, 94.
Omnis. 1, 32. 3, 94. I. Epl. 7, 7. 16, 18.
civitas. IV. Od. 2, 51. Ep. 16, 36.
clamor & ira procul eſto. III. Od. 8, 15. 16.
color decuit Ariſtippum. I. Epl. 17, 23.
corruptus judex male examinat verum. II. S. 2, 8. 9.
domus hunc videt. I. Epl. 16, 44.
hinc pendet. I. S. 4, 6.
juventus calet. I. Od. 4, 19. 20.
opifex ſapiens eſt optimus. I. S. 3, 132.
pauperies regum cpulis necdum abacta. II. 2. 44. 45.
pubes tibi creſcit. II. Od. 8, 17. 18.
res mea fracta eſt ad Janum medium. II. S. 3, 18. 19.
ſum in hoc. I. Epl. 1, 11.
voluptas ab aure ad incertos oculos migravit. II. 1, 187. 188.
non Omnis moriar *pro* non totus. III. Od. 30, 6.
Omnium cubilibus unctis indormit. Ep. 5, 69.
vultus truces in me. Ep. 5, 3. 4.
urna verſatur. II. Od. 3, 25. 26.
Onerantibus verbis aures impediunt. I. S. 10, 10.
Onerata plagis jumenta. I. Epl. 18, 46.
Onere mantica lumbos ulceret. I. S. 6, 106.
Oneret me pater ſævis catenis. III. Od. 11, 45.
Oneris plus habet. II. Epl. 1, 169. 170.
Onus gravius ſubiit dorſo. I. S. 9, 21.
horret. I. Epl. 17, 39.
moleſtum nollem portare. I. S. 6, 99.
poſitum ſervabis. I. Epl. 13, 12.
propter ſegnes irent tardius. II. S. 3, 101. 102.
ſilvæ laborantes non ſuſtinent. I. Od. 9, 2. 3.
ſollicitis animis eximit. I. Epl. 5, 18.
Onuſta baccis rotundioribus. Ep. 8, 13, 14.
Onuſto humero velus. I. S. 1, 47. 48.
Onuſtum corpus heſternis vitiis prægravat animum. II. 2, 77. 78.
Onuſtus dimittat. I. Epl. 7, 18.
Onyx parvus nardi caſum elicit. IV. Od. 12, 17.
Opaca valle diffocientur montes. I. Epl. 16, 5. 6.
Opacam Arctos portus excipiebat. II. Od. 15, 15. 16.
Opaco Olympo impoſuiſſe Pelion. III. 4, 51. 52.
Ope Dædalea. IV. 2, 2.
Palladis. I. 6, 15.
Opella forenſis. I. Epl. 7, 8.
Opem alterius altera poſcit. A. P. 410. 411.
curet ferre. *ibid.* 461.
poſcit chorus. II. Epl. 1, 134.
Opera nona accedes agro Sabino *pro* nonus operarius. II. S. 7, 118.
Opera vehemente miniſter. I. Epl. 13, 5.
Operæ nimium celeris verſus. A. P. 260. 261.
Operæ ne deſis. II. S. 5, 89.
Operæ pretium eſt audire. I. 2, 37.
cognoſcere quales habeat ædituos. II. Epl. 1, 229. 230.
duplicis juris naturam pernoſcere. II. S. 4, 63.
Operam inanem ſumebat. A. P. 443.
infelix perdas. I. S. 2, 90.
Operata Divis juſtis. III. Od. 14, 6.
plus æquo juventus. I. Epl. 2, 29.
Opere in longo obrepere ſomnum fas eſt (operi longo. *Bentl.*) A. P. 360.
Operis infelix ſumma. *ibid.* 34.
in hunc morem carmina componere. II. S. 1, 63.
lex unde pedem vetet proferre. A. P. 135.
omnis ſapiens opifex eſt optimus. I. S. 3, 132. 133.
Operoſa carmina parvus fingo. IV. Od. 2, 31. 32.
Operoſæ Minervæ ſtudium. III. 12, 5. 6.

Ope-

Operoſiores divitiæ. III. Od. 1, 48.
Opera capſa porrectus. II. Epl. 1, 268.
ebrietas recludit. I. 5, 16.
Operto capite. II. S. 3, 37 38.
Operros cineres matris fallere. II. Od. 8, 9. 10.
equos reges inſpiciunt. I. S. 2, 86. 87.
Opertum hamum milvius metuit. I. Epl. 16, 50. 51.
Operum colores ſervare. A. P. 86.
cum ſociis. II. Epl. 1, 142.
famulis ſolutis. III. Od. 17, 26.
hoc tuorum eſt. I. S. 7, 35.
labores. II. 6, 21.
longorum finis. A. P. 406.
ſtruit cohors ſtudioſa. I. Epl. 3, 6.
vacuo. II. S. 2, 119.
Opes ab ipſo ferro ducit *pro* robur *ſive* incrementum. IV. Od. 4, 59. 60.
animus virilis quærit. A. P. 166. 167.
Arelli ſollicitas ignarus. II. S. 6, 78. 79.
det. I. Epl. 18, 112.
fundet puro amni ſimillimus. II. 2, 120. 121.
hominis equus imploravit. I. 10, 36.
inter magnas inops. III. Od. 16, 28.
Mygdonias Liciniæ crine permutare. II. 12, 22. 23.
patiuntur ſtultitiam. I. Epl. 18, 29.
privatas quærat. 3, 16.
Romæ miſari omitte. III. Od. 29, 11. 12.
unde parentur. A. P. 307.
Opibus curiſque cognatorum refectus. II. Epl. 2, 136.
Hectoreis Achivos refringit. III. Od. 3, 27. 28.
integris. II. S. 2, 113.
Opifex coronæ nymphis debitæ. III. Od. 27, 30.
operis optimus. I. S. 3, 131. 133.
Opima præda. Ep. 10, 21.
Opimæ Lariſſæ. I. Od. 7, 11.
Opimas Sardiniæ ſegetes. 31, 3. 4.
Opimis alterius rebus macreſcit. I. Epl. 2, 57.
Opimius pauper. II. S. 3, 142.
Opimum reducit donata palma *pro* pinguem. II. Epl. 1, 181.
Opimus triumphus. IV. Od. 4, 41. 42.
Opinor. I. S. 3, 53. 7, 2. I. Epl. 16, 78. II. 2, 17.
Opis propriæ diſſimulator. I. Epl. 9, 9.
Opis ſuæ natura dives. I. S. 2, 74.
Oportet. 6, 7. II. 6, 52. I. Epl. 2, 49. 10, 12.
Oppedere curtis Judæis. I. S. 9, 70.
Opperior. I. Epl. 2, 71.
Oppida condunt. II. 1, 8.
moliri. A. P. 399.
muniri cœperunt. I. S. 3, 105.
novo ſaxo decorare. II. Od. 15, 18. 20.
Oppidi ſui jura laudat. I. 1, 17.
Oppidis centum potentem Cretem. III. 27, 33. 34.
ſeſſas cohortes abdidit. 4, 38.
Oppidius. II. S. 3, 168.
Oppidulo manſuri. I. 5, 87.
Oppidum. Ep. 1, 44.
Opponat ſuavio tuo manum puella. 3, 21.
Opponite fortia pectora adverſis rebus. II. S. 3, 236.
Oppono auriculam. I. 9, 77.
Oppoſitis pumicibus mare debilitat. I. Od. 11, 5.
foribus minaces arcus. III. 26, 7. 8.
humeris turba extrahe. II. S. 5, 94. 95.
Oppreſſa à Carthagine duxit nomen. 1, 66.
Oppreſſerit ſi te veſpertinus hoſpes. 4, 17.
Oppreſſus grandi lethargo. 3, 145.
Opprimeret ne ſe victus penuria. I. S. 1, 98. 99.
Opprobria aliena ſæpe à vitiis animum abſterrent. 4, 128. 129.
fudit ruſtica. II. Epl. 1, 146.
majoris culpæ fugiens. I. 9, 10.
quælibet in quemvis fingere. 15, 30.
turpia. *Ex conjecturâ Bentl.* I. Od. 37, 10.
Opprobriis dignum laceraverit. II. S. 1, 85. *alii legunt* lacraverit.
falſis mordear. I. Epl. 16, 38.
recantatis amica mihi fias. I. Od. 16, 26. 27. 28.
Opprobrio turpi. I. S. 6, 84.
Opprobrium æternum domus. IV. Od. 12, 6. 7.
magnum pauperies jubet. III. 24, 4.
pagi. II. 13, 4.
Optarec ſibi quiſque parentes legere ad faſtum. I. S. 6, 95. 96.
Optarim horum bonorum ſemper eſſe pauperrimus. 1, 79.
Optas cur quod habes. 3, 126.
& quæ ſtultæ miſeris ea non cures. I. Epl. 1, 47.
Romæ rus. II. S. 7, 28.
Optat amator ſi non des (oper. *Bentl.*) 3, 259.
ephippia bos piger, optat arare caballus. I. Epl. 14, 43.
Prometheus. Ep. 17, 67.
quietem pater Pelopis. *ibid.* 65.
Siſyphus collocare ſaxum in monte ſupremo. *ibid.* 68. 69.
ſuperbæ fortunæ reſponſare. I. Epl. 1, 68. 69.
Optatam metam curſu contingere. A. P. 412.
Optatis epulis impiger Hercules intereſt. IV. Od. 8, 29. 30.
Optatum decus imperiis peractis. 14, 39. 40.
Optat nihil amplius cui contigit quod ſatis eſt. I. Epl. 2, 46.
Optima natura eſt fungis pratenſibus. II. S. 4, 20. 21.
Optima corporis. I. 2, 90.
Græcorum ſcripta. II. Epl. 1, 28. 29.
Optime cuſtos Romulæ gentis. IV. Od. 5, 1. 2.
pater. II. S. 1, 12.
Quinti. I. Epl. 16, 1.
Optimus ille qui minimis vitiis urgetur I. S. 3, 68. 69.
Mocænas. 5, 27.
modulator Hermogenes quamvis tacet. 3, 129. 130.
Octavius. 10, 82.
opifex. 3, 132. 133.
pater. 4, 105.
Virgilius. 6, 54. 55.

Optivo creſcit cognomine. II. Epl. 2, 101.
Opto. 1, 266.
Opulenta copiâ honorum ruris. I. Od. 17, 14. 16.
Opulentet baccis olivæ fundus herum. I. Epl. 10, 1. 2.
Opulentior theſauris intactis Arabum. III. Od. 24, 1. 2.
Opuntiæ Megillæ frater. I. 87, 10. 11.
Opus nem. ad unum mihi ſemper mollis. Ep. 12, 15. 16.
addit rivus pigro. I. Epl. 14, 29.
debentibus longa dies videtur. 1, 20. 21.
hoc. 3, 28.
hoc repetas primus; omittas poſtremus. 6, 48.
laudas. II. S. 3, 252.
novem Muſis cæſuum. II. Epl. 2, 92.
per vatis mores animique expreſſi. II. 1, 248. 249.
plenum periculoſæ aleæ. II. Od. 1, 6.
regis. A. P. 65.
ſi veſtrum eſt Roma. C. S. 17.
ſolenne viris Romanis. I. Epl. 18, 49.
ultra legem tendere. II. S. 1, 1. 2.
unum quibus eſt urbem Pallade celebrare. I. Od. 7, 5. 6.
Opus eſt brevitate. I. S. 10, 9.
eſt equis imperitare. I. Od. 15, 25.
haud mihi hac vita eſt. II. S. 6, 115. 116.
nil eſt te circumagi. I. 9, 16. 17.
nil illi larvâ. 5, 63.
quanto eſt tantuli egere. 1, 59.
quibus eſt ſomno. II. 1, 8.
quorſum eſt. 7, 116.
ſi tibi ſit liquidi non amplius urna. I. 1, 54.
te ſalvo eſt cognatis. 9, 27.
triſti ſermone jocoſoque modo. 10, 11.
Opuſcula mea laudet ingratis lector. I. Epl. 19, 35. 36.
ſcribere. 4, 3.
Ora cuntium huc & huc vertat. Ep. 4, 9.
frenis temperet. I. Od. 8, 6. 7.
in Romana brevi venturus. I. Epl. 3, 8.
lympha laviamus. I. S. 5, 24.
navium. Ep. 4, 15.
pallor infecit albus. 7, 15.
per nitidus, introrſum turpis. II. S. 1, 64. 65.
perunctis faecibus. A. P. 277.
reliquit verecundus pudor. Ami. Ep. 17, 21.
vulgi albus converteret elephas. II. Epl. 1, 196.
Ora ab Hiſpana victor penates repetit. III. Od. 14, 3. 4.
quæ cruore noſtro carent. II. 1, 36.
Orabant. II. S. 6, 37.
Orabat utriſque auribus mutæ oculis ſanus. II. S. 3, 284. 285.
Orabit. 6, 87.
Oræ gelidæ rex. I. Od. 26, 4.
Hiſpaniæ Cantabet vetus hoſtis. III. 8, 21. 22.
illius vina nihil moror. I. Epl. 15, 16.
Orare Jovem. 18, 111.
Oras habitabiles ſol illuſtrat. IV. Od. 14, 5. 6.
in ultimas nomen extendat. III. 3, 45. 46.
nec lacentes cita claſſe reperavit. I. 37, 23. 24.
Orat. 31, 2.
Oratus multa prece. I. Epl. 13. 18.
per divos penates. II. S. 5, 176.
in Orbe nullus amœnis ſinus pulchrior lucet ſinus. I. Epl. 1, 83.
Orbem circa vilem pauluſque moraberis. A. P. 132.
latum regat te minor. I. Od. 12, 57.
lunæ quid premat, quid proferat; I. Epl. 11, 18.
per totum duella conſecta. II. 1, 254.
Orbi. 2, 160.
Orbillium plagoſum. 1, 70. 71.
Orbis ultimos Britannos. I. Od. 35, 29. 30.
Orbis certus. C. S. 21, 22.
fractus illaborat. III. Od. 3, 7.
feſtus tua dicere nomina. 27, 75. 76.
Orbium forum flebus. IV. 2, 43. 44.
Orca Byzantia putruit. II. S. 4, 56.

Pantos rubros cruore tuo lavet. Ep. 17, 50. 51.
Pannum. I. Epl. 17, 32.
Pannus unus & alter affuitur. A. P. 15. 16.
Panthera genus confuſa camelo. II. Epl. 1, 195.
Panthoiden. I. Od. 28, 10.
Pantilius. I. S. 10, 78.
Papaver cum melle Sardo. A. P. 375.
Paphi regina. I. Od. 30, 1.
Paphon viſit junctis oloribus (Paphum. *Bentl.*) III. 28, 14. 15.
Par eſt tibi nos accredere. I. Epl. 15, 25.
fama nunquam eſt reſponſura labori. II. S. 8, 66.
fratrum nequitia & nugis nobile. 3, 243. 244.
gallina Thrax Syro. 6, 44.
impar ludere. 3, 248.
non eris ſi te ruperis. *ibid.* 319. 320.
Perſi pugnat. I. 7, 18.
ut coëat parique jungatur. I. Epl. 5, 25. 26.
Parabat funus imperio. I. Od. 37, 8.
nox cœlo ſignaa diffundere. I. S. 5, 10.
Parabilem Venerem amo. 2, 119.
Parabo æquum mihi animum. I. Epl. 18, 122.
majus poculum. Ep. 5, 77. 78.
Paragoge.
curarier. II. Epl. 2, 151.
faterier. *ibid.* 148.
Parare plura labores. *ibid.* 196.
Pararet. III. Od. 5, 50.
Pararis ſervos ære. II. S. 3, 129.
Paras acrem militiam. I. Od. 29, 2.
invidiam placare. II. S. 3, 13.
jura civica reſpondere. I. Epl. 3, 23. 24.
Paraſitæ. I. S. 2, 98.
Paraſitis edacibus. II. Epl. 1, 173.
Paraſſet. I. S. 4, 108.
Paraſti quicquid vita meliore. II. 3, 15.
Parat currus & rabiem. I. Od. 15, 12.
reditum. I. Epl. 2, 21.
Parata cornua tollo in malos. Ep. 6, 11. 12.
Parati comites iter carpere. II. Od. 17, 12.
depugnare. II. Epl. 1, 184.
Paratis frui. I. Od. 31, 17.
utare. II. S. 3, 98.
Paratum dignis (paratus. *Bentl.*) I. Epl. 7, 22.
virtute. II. S. 3, 98.
Paratus expiare pœnas. Ep. 17, 37. 38.
ſubire periculum. 1, 3. 4.
Paravero *pro* velim parare. *ibid.* 32.
Parca non mendax. II. Od. 17, 39.
Parcâ manu obtulit Deus quod ſatis eſt. III. 16, 43. 44.
Parca donandi juventus. II. S. 5, 79.
Parcæ iniquæ prohibent. II. Od. 6, 9.
tibi reditum rupere ſub certo tegmine. Ep. 13, 15. 16.
veraces. C. S. 25.
Parcas minori major. II. S. 3, 326.
ſupplicibus tuis. III. Od. 10, 16. 17.
Parce cadis. II. 7, 20.
Liber parce metuende gravi thyrſo. 19, 7. 8.
malignus arenæ. I. 28, 23.
precor. IV. 1, 2.
privatus cavere nimium. III. 8, 26.
ſacris vocibus. Ep. 17, 6.
Parcè hortaretur. I. S. 4, 107.
Græco fonte detorta cadant. A. P. 55.
Parcent fata animæ ſuperſtiti. III. Od. 9, 12.
puero ſuperſtiti. *ibid.* 16.
Parcentes dexteras odi. 19, 21. 22.
Parcentis viribus. I. S. 10, 13.
Parcere prato. I. Epl. 14, 30.
ſacris. I. S. 1, 71.
ſibi cogit mortis metu. 4, 127.
Parcet amico. 4, 35.
ſibi. I. Epl. 7, 11.
Parci ſenes. II. Od. 8, 22.
Parcis diripere horreo amphoram. III. 28, 7. 8.
Parcis ſic placitum. II. 28, 17.
Parcit poplitibus imbellis juventæ. III. 2, 15. 16.
vinum diffundere. II. S. 2, 58.
Parcite verbis male ominatis. III. Od. 14, 11. 12.
Parcius. I. Od. 25, 1. II. S. 2, 127. I. Epl. 7, 38.
hic vivit. I. S. 3, 49.
Parco paucis contento. *ibid.* 16.
Parcus Deorum cultor. I. Od. 34, 1.
diſcordet avaro. II. Epl. 2, 194.
foliis amaris veſcatur ob curam hæredis. I. 5, 13.
non veteris aceti. II. S. 2, 62.
Parebit. *ibid.* 52.
Parem bello ducem. Ep. 9, 23. 24.
iratus quæret. 15, 14.
ſuperis Tydidem. I. Od. 6, 16.
temporibus cornicis vetulæ. IV. 13, 24. 25.
ullum invenient. I. 24, 8.
Parens gulæ. II. S. 7, 111.
Pelopis. II. Od. 13, 37.
quo amore ſit amandus. A. P. 313.
Tyrrhenus. III. Od. 10, 12.
Parent. 29, 28.
divitiis divina humanaque. II. S. 3, 95. 96.
Parente meliot fortuna. I. Od. 6, 25.
occiſa. II. S. 3, 134.
quali natus. I. 6, 7. 8.
Parentem frenis. 1, 91.
male aſellum in rupes detruſit. I. Epl. 20, 15.
Parentem curvæ lyræ. I. Od. 10, 6.
in perjurum ſplendide mendax. III. 11, 34. 35.
Parentes. II. Od. 9, 15.
beati ante decorent. 4, 13. 14.
claros. I. S. 6, 91.
mihi ſuperſtites. Ep. 5, 101.
quoſcunque. I. S. 6, 95.
Parentheſi interpoſitâ vox, quæ præceſſerat, repetitur. III. Od. 17, 1. 5.
Parentheſis.
quæ vis Deorum eſt Manium. Ep. 5, 94.
quæ tua virtus. I. S. 9, 54.
Parentibus non his orta juventus. III. Od. 6, 33.
obominatus Annibal. Ep. 16, 8.
Parentis cervicem fregiſſe. II. Od. 13, 5. 6.
guttur ſenile fregerit. Ep. 5, 1. 2.
regna. II. Od. 19, 21.
rem malus ingluvie ſtringat. I. S. 2, 8.

Ova. II. Epi. 2, 163.
ranæ. Ep. 5, 19.
Ovansque circum loculos curreret. II. S. 3, 146. 147.
Oves infirmas tondet. Ep. 2, 16.
pallas juvat videre. *ibid.* 61. 62.
periere furtim. I. Epi. 7, 88.
Ovibus pellitis. II. Od. 2, 10.
Ovile ursus circum gemit. Ep. 16, 31.
Ovilia. IV. Od. 4, 9.
Ovis quibus longa facies erit illa memento succi melioris. II. S. 4, 12. 13.
villibus. 2, 45.
Ovium mille. 3, 197.
pinguium custodes. IV. Od. 12, 9.
Ovo columbino limum colligit. II. S. 4, 56.
prognatus. 1, 26.
ab Ovo ad mala citarer. 3, 7.
ab Ovo gemino bellum Trojanum orditur. A. P. 147.

P.

PAcantur vomere silvæ. I. Epi. 2, 45.
Pacare. *Bentl.* A. P. 197.
Pacatum mare. IV. Od. 5, 19.
Pace. III. 29, 35.
in Pace meituens futura. II. S. 2, 110. 111.
Pacem duello miscent. III. Od. 5, 38.
impetrat. II. Epi. 1, 187.
Paces bonæ hoc habuere. *ibid.* 102.
Pacori manus. III. Od. 6, 9.
Pacis bellique medius eras. II. 19, 28.
cupido nocear quisquam. II. S. 1, 94.
custodem Janum claustra cohibentis. II. Epi. 1, 255.
Pacisci votis. III. Od. 29, 59.
Pacta mercede. 3, 22.
Pactio hoc excitat. II. S. 3, 148.
isto facinus lenius. I. Epi. 16, 56.
quo. I. S. 4, 56. 99. 8, 40. II. 4, 8. 7, 11. I. Epi. 6, 10. 8, 13. 17, 2. II. 1, 71.
Pactolus tibi fluat. Ep. 14, 20.
Pactumejus ventet. *Bentl.* Ep. 17, 50.
Pacuvius. II. Epi. 1, 56.
Padus Matina cacumina lavit. Ep. 16, 28.
Pæstum. I. S. 3, 45.
Pagi opprobrium. II. Od. 15, 4.
Pagos. I. Epi. 1, 29.
Pagus sellus vacat cum otioso bove. III. 28, 11. 12.
rugosus frigore. I. Epi. 18, 104.
Palæstræ decoræ mors. I. Od. 10, 3. 4.
Palam. IV. 6, 17. Ep. 11, 19. I. S. 2, 85. A. P. 216.
Palantes error pellit de cervice mitræ. II. S. 3, 49.
Palatinas arces videt æquus. C. S. 65.
Palatinus Apollo. I. Epi. 3, 17.
Palato annoso teris verba ficta. II. S. 3, 274.
ne gallina dura malum respuat. 4, 28.
Palatum exsurdant vina. I. 31.
meum nunc nulli parare natura quærit. 4, 46.
irrigare. 1, 24.
Palea in horna projectus. 6, 18.
Palinurus. III. Od. 4, 28.
Palla. Ep. 3, 65.
Palla circumdata. I. S. 2, 59.
nigra succinctam vidi vadere. 8, 73.
Pallados Ægida. III. Od. 4, 37.
intextæ opus. I. 7, 5.
ope. 6, 15.
Pallæ honestæ reperiar. A. P. 171.
Pallas ab ullo illo in impium Aacis ratem ium ecrit. Ep. 10, 13. 14.
galeam & Ægida currus & rubiem parat. I. Od. 15, 11. 12.
illi proximos honores eripuit. 12, 19. 20.
Pallerem casu. I. Epi. 19, 23.
Pallescere culpa. 3, 61.
Pallescet super his. A. P. 429.
Pallet amore argenti. II. S. 3, 58.
pueris matercula. I. Epi. 7, 7.
Pallida mors. I. Od. 4, 13.
mulier lecto desilit. (ita enim Bentl.) I. S. 2, 129. 130.
Pallidus. II. 2, 76.
Pallor albus ora inficit. Ep. 7, 15.
amantium vitia tinctus. III. Od. 10, 14.

ıs cruore tuo lavet.
.51.
ipl. 17, 32.
s & alter affuitur.
.16.
ius confuſa camelo.
95.
I. Od. 28, 10.
5. 10, 78.
melle Sardo. A. P.
I. Od. 30, 1.
unctis oloribus (Pa-
tl.) III. 28, 14. 15.
os accredere. I. Epl.
iam eſt reſponſura.
I. S. 8, 66.
juitia & nugis no-
43. 244.
ix Syro. 6, 44.
:. 3, 248.
e ruperis. *ibid.* 319.
:. I. 7, 18.
rique jungatur. I.
.26.
mperio. I. Od. 37,
gna diffundere. I.
:rem amo. 2, 119.
mihi animum. I.
2.
um. Ep. 5, 77. 78.
Epl. 2, 151.
148.
ores. *ibid.* 196.
I. 5, 50.
re. II. S. 3, 129.
militiam. I. Od.
are. II. S. 3, 13.
ſpondere. I. Epl.
98.
s. II. Epl. 1, 173.
108.
vita meliore. II.
abiem. I. Od. 15,
)l. 2, 21.
llo *in* malos. Ep.

Parati comites iter carpere. II. Od. 17, 12.
depugnare. II. Epl. 1, 184.
Paratis frui. I. Od. 31, 17.
utare. II. S. 3, 98.
Paratum dignis (paratus. *Bentl.*) I. Epl. 7, 22.
virtute. II. S. 3, 98.
Paratus expiare pœnas. Ep. 17, 37. 38.
ſubire periculum. 1, 3. 4.
Paravero *pro* velim parare. *ibid.* 32.
Parca non mendax. II. Od. 17, 39.
Parcâ manu obtulit Deus quod ſatis eſt. III. 16, 43. 44.
Parca donandi juventus. II. S. 5, 79.
Parcæ iniquæ prohibent. II. Od. 6, 9.
tibi reditum rupere ſub certo tegmine. Ep. 13, 15. 16.
veraces. C. S. 25.
Parcas minori major. II. S. 3, 326.
ſupplicibus tuis. III. Od. 10, 16. 17.
Parce cadis. II. 7, 20.
Liber parce metuende gravi thyrſo. 19, 7. 8.
malignus arenæ. I. 28, 23.
precor. IV. 1, 2.
privatus cavere nimium. III. 8, 26.
ſacris vocibus. Ep. 17, 6.
Parcè horruretur. I. S. 4, 107.
Græco fonte detorta cadant. A. P. 55.
Parcent fata animæ ſuperſtiti. III. Od. 9, 12.
puero ſuperſtiti. *ibid.* 16.
Parcentes dexteræ odi. 19, 21. 22.
Parcentis viribus. I. S. 10, 13.
Parcere prato. I. Epl. 14, 30.
ſacris. I. S. 1, 71.
ſibi cogit mortis metu. 4, 127.
Parcet amico. 4, 35.
ſibi. I. Epl. 7, 11.
Parci ſenes. II. Od. 8, 22.
Parcis diripere horreo amphoram. III. 28, 7. 8.
Parcis ſic placitum. II. 28, 17.
Parcit poplitibus imbellis juventæ. III. 2, 15. 16.
vinum diffundere. II. S. 2, 58.
Parcite verbis male ominatis. III. Od. 14, 11. 12.
Parcius. I. Od. 25, 1. II. S. 2, 127.
I. Epl. 7, 38.
hic vivit. I. S. 3, 49.
Parco paucis contento. *ibid.* 16.
Parcus Deorum cultor. I. Od. 34, 1.
diſcordet avaro. II. Epl. 2, 194.
foliis ſaturis veſcatur ob curam hæredis. I. 5, 13.
non veteris aceti. II. S. 2, 62.
Parebit. *ibid.* 52.
Parem bello ducem. Ep. 9, 23. 24.
iratus quæret. 15, 14.
ſuperis Tydidem. I. Od. 6, 16.
temporibus cornicis vetulæ. IV. 13, 24. 25.
ullum invenient. I. 24, 8.
Parens gulæ. II. S. 7, 111.
Pelopis. II. Od. 13, 37.
quo amore ſit amandus. A. P. 313.
Tyrrhenus. III. Od. 10, 12.
Parent. 29, 28.
divitiis divina humanaque. II. S. 3, 95. 96.
Parente meliot fortuna. I. Od. 6, 25.
occiſa. II. S. 3, 134.
quali natus. I. 6, 7. 8.
Parentem frenis. 1, 91.
male aſellum in rupes detruſit. I. Epl. 20, 15.
Parentem curvæ lyræ. I. Od. 10, 6.
in perjurum ſplendide mendax. III. 11, 34. 35.
Parentes. II. Od. 9, 15.
beati ante decorent. 4, 13. 14.
claros. I. S. 6, 91.
mihi ſuperſtites. Ep. 5, 101.
quoſcunque. I. S. 6, 95.
Parenthesi interpolatâ vox, quæ præceſſerat, repetitur. III. Od. 17, 1. 5.
Parenthesis.
quæ vis Deorum eſt Manium. Ep. 5, 94.
quæ tua virtus. I. S. 9, 54.
Parentibus non his orta juventus. III. Od. 6, 33.
obominatus Annibal. Ep. 16, 8.
Parentis cervicem fregiſſe. II. Od. 13, 5. 6.
guttur ſenile fregerit. Ep. 3, 1. 2.
regna. II. Od. 19, 21.
rem malus ingluvie ſtringat. I. S. 2, 8.

Paternum cognomen. I. Epl. 13, 8. 9.
collum laqueo preſſiſſe. 16, 37.
ſalinum. II. Od. 16, 13. 14.
Paternus animus in pueros. IV. 4, 27. 28.
avus. I. S. 6, 3.
Patet janua. III. Od. 9, 20.
imparibus formis te deceptum. II. S. 2, 30.
Pati anguſtam pauperiem. III. Od. 2, 1.
callet duram pauperiem. IV. 9, 49.
pauperiem indocilis. I. 1, 18.
quicquid melius. 11, 3.
quidvis. III. 24, 43.
quidvis poſſum. I. Epl. 15, 17.
Patiar adſcribi ordinibus quietis Deorum. III. Od. 3, 35. 36.
haberi inconſultus. I. Epl. 5, 15.
illorum delicta. I. S. 3, 141.
mori. III. Od. 9, 15.
tuos labores carpere lividas obliviones. IV. 9, 32. 33. 34.
Patiens aquæ cœleſtis latus. I. 10, 19. 20.
& commodus. A. P. 257.
Lacedæmon. I. Od. 7, 10.
pulveris atque ſolis. 8, 4.
vocari filius Majæ. 2, 43.
utitur ante quæſitis. I. S. 1, 37. 38.
ut Patiens. II. 5, 43.
Patientem. 6, 91.
aurem culturæ præbeat. I. Epl. 1, 40.
Patienter nimium utrumque mirati. A. P. 271. 272.
prenderet. I. Epl. 17, 13.
Patientiâ fit leviùs quicquid nefas eſt corrigere. I. Od. 24, 19. 20.
Patientia quem velit panno duplici. I. Epl. 17, 25.
Patientis Ulyſſei proles. 7, 40.
Patimur per noſtrum ſcelus. I. Od. 3, 39.
Patina. II. S. 8, 43.
Patinæ. 2, 95.
Patinam. I. 7, 8. II. 8, 55.
agaſo lapſus frangat. II. 8, 72.
Patinas omaſi cœnabat. I. Epl. 15, 34.
Patitur. I. Od. 19, 10.
Patiuntur atra filatriam ſororum. II. Od. 3, 16.
opes ſtultitiam. I. Epl. 18, 29.
Patre claro. I. S. 6, 58.
ingenuo natus. *ibid.* 21.
juvenes digni. A. P. 24.
libertino natum. I. S. 6, 6. 45. 46.
magno nata puella. 2, 72.
melior Tydides. I. Od. 15, 28.
præclaro. I. S. 6, 64.
Patres bonos. I. Epl. 14, 3.
conſilio habantes firmaret. III. Od. 5, 45. 46.
cuncti. II. Epl. 1, 81.
& equites. *Bentl.* A. P. 113.
& populus. *Bentl.* III. Od. 6, 20.
maturos. IV. 4, 55.
ſeveri. II. Epl. 1, 109.
pro Patria mori dulce & decorum. III. Od. 2, 13.
mori non timidus. 19, 2.
Patria quærit Cæſarem. IV. 5, 16.
Patriâ interdicta voluptas fuit potior. I. Epl. 6, 64.
Patriæ charæ. II. S. 2, 104. 105.
chari volumus vivere. I. Epl. 3, 29.
exul. II. Od. 16, 19.
iter munivit liberum. C. S. 42. 43.
oblitus. I. S. 10, 27.
quid debeat didicit. A. P. 312.
tuæ lucem redde. IV. Od. 5, 5.
Patriam rem perdere. I. S. 4, 110. 111.
in Patriam clades derivata hoc fonte fluxit. III. Od. 6, 19. 20.
Patribus claris orti pueri. IV. 6, 31. 32.
ſub duris. I. S. 2, 17.
Patriis Diis. II. Od. 7, 4.
Patriis malis intermiſcere verba foris petita. I. S. 10, 29. 30.
Patrimoni mille talenta accepit. II. 3, 216.
ſummam ſaxo inſculpere. *ibid.* 90.
Patrio ſepulchro carnere juvenes. *ibid.* 196.
Patrios agros ſarculo findere. I. Od. 1, 11. 12.
cineres. A. P. 471.
penates aſpicere. II. S. 5, 4. 5.
liqui. III. Od. 27, 49.
Patris attenti. II. Epl. 1, 172.
aures. A. P. 387. 388.
fides perjura. III. Od. 24, 59.
hujus. I. S. 6, 89.
Latini oblitus. 10, 27.
per amicitiam peteret. 3, 5.
rem oblimare. 2, 62.
Patrium fundumque laremque mimæ donat. 2, 56.
ſermonem ditaverit. A. P. 57.
Patrius vigor. IV. Od. 4, 5.
Patrone. I. Epl. 7, 92.
Patrono. *ibid.* 54.
Patruæ linguæ verbera. III. Od. 12, 3.
Patrum concilio ſancto redi. IV. 5, 3. 4.
conſulta qui ſervat. I. Epl. 16, 41.
cura. IV. Od. 14, 1.
decreta proſperet. C. S. 17. 18.
more. IV. Od. 15, 29.
virtus. 4, 30. 31.
Patruum iratum. II. S. 2, 97.
Patruus. I. 6, 131. II. 3, 88.
Patuit palatum meum nulli. H. 4, 46.
Patuit continuo. 8, 29.
Patulæ aures non retinent fideliter commiſſa. I. Epl. 18, 70.
Patulas aures obturem impune legentibus. II. 2, 105.
Patulis pectinibus. II. S. 4, 34.
Patulum circa orbem moraberis. A. P. 132.
Pauca. II. Od. 11, 5.
acquirere. A. P. 55.
contra accipe. I. S. 4, 38.
dicere cupiens. II. 7, 1. 2.
jugera moles regiæ relinquent arantro. H. Od. 15, 1. 2.
reſpondes, ut tuus mos eſt. I. S. 6, 60. 61.
ſingultim locutus. *ibid.* 56.
Paucis. 5, 51.
gemis offendi. I. Epl. 20, 4.
lectoribus contentus. I. S. 10, 74.
maculis non offendar. A. P. 351. 352.
parco contento. I. S. 3, 16.
videatur inſanus. II. 3, 120.
vitiis natura mea mendoſa eſt. I. 6, 65. 66.
Pauco foramine aſpirare. A. P. 203. 204.

6,86.
3,13. I. S. 2, 10. I.
nis abeas æquus. III.
3.4.
Epl. 17, 40.
ina tenuare. III. Od.
s munuſcula. I. Epl.
audentem. *ibid.* 58.
pro non ſatis. Ep.
ſt fuſum *pro* non ſa-
itur. II. Od. 16, 23.
II. S. 2, 110.
s major. I. Epl. 17,
3, 156.
ſum Orbilium di-
nini. II. Epl. 1, 70.
ecet. I. 18, 75.
ethi fuga eſt. II. S.
equeunt. 7, 106.
et æternum ſerviet.
41.
. Od. 29, 14.
2, 1.
haurire. I. 2, 51.
ronantem marino
Od. 23, 15. 16.
. I. S. 1, 33.
. Epl. 18, 29.
audo. 15, 42.
79.
las tua non reci-
7. 258.
I. 7, 44.
non eſt. 3, 21.
I. Od. 15, 27. 18.
pl. 12, 15.
eroſa fingo. IV.
3. 45. 46.
ardi elicies. IV.
206.
movi. II. S. 2,
Bentl. I. Od.

Paſcat durus arenque. I. Epl. 16, 70.
herum fundus arvo. *ibid.* 2.
populum copia frumenti. 15, 14.
Paſcendi caballi. I. S. 6, 103. 104.
Paſcere barbam. II. 3, 35.
non firmus fundus. I. Epl. 17, 47.
tigres. III. Od. 27, 46.
Paſces corvos in cruce. I. Epl. 16, 48.
tineas taciturnus. 20, 12.
Paſcet nummos alienos. 18, 35.
Paſci ſi corvus tacitus poſſet. 17. 50.
Paſcit te qui ager tuus eſt. II. 2, 160.
Paſcitur juvenca votiva in veſtrum reditum. I. 3, 36.
nivali Algido. III. Od. 23, 9.
Paſco vernas procaces libatis dapibus. II. S. 6, 66. 67.
Paſcua Lucana mutet. Ep. 1, 28.
Paſquis Calabris Lucana mutet. *Bentl. ibid.*
Gallicis pinguia creſcunt vellera. III. Od. 16, 35. 36.
lætis caprea intenta. IV. 4, 13. 14.
Paſcunt me olivæ. I. 31, 15.
Paſteris ilia. II. S. 8, 29. 30.
Paſſi pejora. I. Od. 7, 30.
Paſſim. II. S. 3, 48.
Paſſo capillo. I. 8, 24.
Paſta. I. Epl. 7, 30.
Paſtas oves juvat videre. Ep. 2, 61. 62.
Paſtillos Ruffillus olet. I. S. 2, 27. 4, 92.
Paſtor cum languido grege umbras quærit. III. Od. 29, 21. 22.
quum Helenen navibus Idæis per freta traheret. I. 15, 1. 2.
Paſtorem. I. S. 5, 63.
Paſtoribus vis amica. Ep. 6, 6.
Paſtum mulæ miſſæ. I. S. 5, 28.
Paſtum jecur anſeris pinguibus ficis. II. 8, 88.
Patareus Apollo. III. Od. 4, 64.
Patefecit aulam. IV. 14, 36.
Patella modica. I. Epl. 5, 2.
Patens iter. III. Od. 16, 7.
Patentem vitare puteum. II. Epl. 2, 135.

Patenti Ægæo. Patente *Bentl.* II. Od. 16, 1. 2.
Pater. I. Od. 2, 50. 24, 3. III. 11, 45. 27, 34. 57. 29, 44. I. S. 2, 20. 3, 45. 116. 4, 53. 6, 41. 71. 131. II. 3, 58. 178. I. Epl. 6, 54. 7, 7. 37. A. P. 24. 248.
Andromedes clarus. III. Od. 29, 17.
Æneas. *Bentl.* IV. 7, 15.
ardens ſævit. I. S. 4, 48. 49.
Bacche. I. Od. 18, 6. III. 3, 13.
cœnæ *pro* rex convivii. II. S. 8, 7.
& rex Juppiter. 1, 42. 43.
Ennius. I. Epl. 19, 7.
gentis humanæ. I. Od. 12, 50.
infidus Pelopis. Ep. 17, 65.
ipſe domus. II. S. 6, 88.
Jane. I. Epl. 16, 59.
Liber. II. 1, 5.
matutine. II. S. 6, 20.
optime. 1, 12.
optimus. I. 4, 105.
perſonatus. *ibid.* 56.
Silvane. Ep. 2, 21. 22.
ventorum regat. I. Od. 3, 3.
urbium. III. 24, 27.
Patera meri bimi. I. 19, 15.
de Patera fundens liquorem. 31, 2. 3.
cum Patera guttus. I. S. 6, 118.
Pateras donarem. IV. Od. 8, 2.
Pateris diffuſo mero te proſequitur. 5, 33. 34.
Pateris ſapiens emendatuſque videri. I. Epl. 16, 30.
Paterna in jura recepit. A. P. 256.
rura ſuis bobus exercet. Ep. 2, 3.
Paterna voce ad rectum fingeris. A. P. 366. 367.
Paterni animi in fratres. II. Od. 2, 6.
& Laris & fundi inopem. II. Epl. 2, 50. 51.
fluminis ripæ. I. Od. 20, 5. 6.
Paternis nummis nudus. II. S. 3, 184.
ſordibus obſoletus. Ep. 17, 46.
rebus abſumptis fortiter. I. Epl. 15, 26. 27.
Paterno arcu. I. Od. 29, 10.
rure. I. Epl. 18, 60.
Paternos Deos in ſinu ferens. II. Od. 18, 26. 27.

Pectore adusto. II. S. 8, 90.
de pleno omne supervacuum manat. A. P. 337.
forti sequemur. Ep. 1, 14.
latum clavum demisit. I. S. 6, 28.
memori cuncta referas. II. 4, 90.
pleno Bacchi. II. Od. 19, 6.
puro. I. S. 6, 64.
puro nunc adbibe. I. Epl. 2, 67. 68.
è Pectore curas pelli. I. S. 2, 110.
sine Pectore corpus tu non eras. I. Epl. 4, 6.
Pectoris fervor me tentavit. I. Od. 16, 22. 23.
Pectus ambitione inani caret. II. Epl. 2, 206. 207.
bene præparatum. II. Od. 10, 14. 15.
circa illi erat æs triplex. I. 3, 9. 10.
ense Norico recludere. Ep. 17, 71.
fervet miſera Cupidine. I. Epl. 1, 33.
fidum amoribus. II. Od. 12, 16.
hoſpitale tibi. Ep. 17, 49.
me incitat. 8, 7.
meum inaniter angit. II. Epl. 2, 211.
præceptis amicis format. *ibid.* 128.
Sabella carmina increpare credam. Ep. 17, 28.
Peculî cura. A. P. 330.
Pecunia collecta ſervit cuiquam. I. Epl. 10, 47.
neſcit naturam mutare. 12, 10.
nitidis villis fundata. 15, 46.
primum quærenda. 1, 53.
regina & genus & formam donat. 6, 37.
Pecuniâ ſuperbus ambules. Ep. 4, 5.
Pecuniæ cuncta ad ſe ducentis. IV. Od. 9, 38.
Pecuniam creſcentem cura ſequitur. III. 16, 17.
omnem idibus relegit. Ep. 2, 69.
properet indigno hæredi. III. Od. 24, 61. 62.
Pecus. 29, 37.
agellos edit. I. Epl. 12, 12.
egit montes altos viſere. I. Od. 2, 7. 8.
lætum. Ep. 2, 45.
ludit herboſo campo. III. Od. 18, 9.
multa fruge dominum juvet. I. Epl. 16, 10.
mutet paſcua. Ep. 1, 27. 28.
pingue facias domino. II. S. 6, 14.
ſervum imitatores. I. Epl. 19, 19.
ſtabulis gaudet. I. Od. 4, 3.
ſtravit ferro. II. S. 3, 202.
turpe. I. 3, 100.
Pedana in regione. I. Epl. 4, 2.
Pedatis fragilis. I. S. 8, 39.
Pede æquo pulſat mors pauperum tabernas regumque turres. I. Od. 4, 13. 14.
alterno terram quatiens. *ibid.* 7.
barbaro luſtratam Rhodopen. III. 25, 11. 12.
candido quatient humum. IV. 1, 27. 28.
certo humum figunt. A. P. 158. 159.
certo ſermoni ſermo merus differt. I. S. 4, 47. 48.
claudo antecedentem ſcelestum deſeruit. III. Od. 2, 31. 32.
crepante defiluit lympha. Ep. 16, 48.
incerto ferebar. 11, 20.
incompoſito dixi verſus currere. I. S. 10, 1.
injurioſo ne ſtantem columnam proruas. I. Od. 35, 13. 14.
lapſus patrimon agaſo frangat. II. S. 8, 72.
libero nunc tellus pulſanda. I. Od. 37, 1. 2.
longo eſt. I. S. 2, 93.
major calceus. I. Epl. 10, 43.
meo aliena preſſi. 19, 22.
molli ſulta. I. S. 2, 88.
nudo. I. Epl. 19. 12.
nudo fugiendum. I. S. 2, 132.
pepuliſſe terram inviſam gaudet. III. Od. 18, 15. 16.
quali ſit. I. S. 6, 33.
ſegni. III. Od. 12, 8.
ſub nudo palmam poſuiſſe. 20, 11. 12.
ſuo ſe quemque metiri verum eſt. I. Epl. 7, 98.
temperat muſam Archilochi Sappho maſcula. 19, 28.
ter percuſſo. I. S. 10, 43.
terram tundet. A. P. 430.
turpi ne ſit. I. S. 2, 102.
vituli ranæ pullis preſſis. II. 3, 314.
I pede fauſto. II. Epl. 2, 37.
in Pede calceus laxus male hæret. I. S. 3, 32. 33.
in Pede uno ſtans diſtubat verſus. 4, 10.
Pedem choris ferre dedecuit. II. Od. 12, 17.
huc intulit. Ep. 16, 58.
hunc ſocci cepere. A. P. 80.
Lesbium ſervate. IV. Od. 6, 35.
proferre vetet pudor. A. P. 135.
ad Pedem non elaboratum amorem flevit. Ep. 14, 11. 12.
Pedes i quo te rapiunt. III. Od. 11, 49.
illuſa recuſant vitioſum ferre. II. S. 7, 108.
ire quocunque ferunt. Ep. 16, 2.
laviſſet ære Siſyphus. II. S. 3, 21.
mille in fronte. I. S. 8, 12.
ore tetigit. II. Od. 19, 32.
Pedeſtri Muſa. II. S. 6, 17.
ſermone. A. P. 95.
Pedibus claudere verba. II. S. 1, 28.
mutatis. I. 4, 7.
nudis. 8, 24.
ſenis. 10, 59.
tuis bene eſt. I. Epl. 12, 5.
Pedites Romani. A. P. 113.
Peditis Mauri. I. Od. 2, 39.
Peditum catervæ. II. Epl. 1, 190.
Pedius. I. S. 10, 28.
Pedum requies. I. Od. 36, 12.
Pegaſus ales. IV. 11, 26. 27.
expediet vix te illigatum Chimæræ triformi. I. 27, 23. 24.
Pejerati juris pœna. II. 8, 1. 2.
Pejor Afris ſerpentibus. II. S. 8, 95.
avis ætas tulit. III. Od. 6, 46.
via. I. S. 5, 96.
Pejora. I. Od. 7, 30.
Pejoribus. I. Epl. 6, 22.
Pejus. I. S. 2, 22.
cane & angue. I. Epl. 17, 30.
letho flagitium timet. IV. Od. 9, 30.
ſua ſpe. I. Epl. 6, 13.
in Pejus vultu ficto. II. 1, 265.

gerum ſilva. III. Od.

ominum. I. S. 9, 44.
, 69.
Od. 5, 25.
, 9.
rentes. *Bentl.*) 14, 49.
upos acres. Ep. 12,

æ naturæ æquore.
1. 12.
, 2.
6, 113.
odem. III. Od. 16, 6.
Ep. 2, 35.
i. *Bentl.* A. P. 172.
tinget mero. II. Od.

um diurna mercede.

Epl. 1, 46. 2, 164.
I. Od. 12, 38.
, 9.
l. Epl. 15, 34.
quit. I. S. 3, 84.
celare inertiæ ſe-
. Od. 9, 29. 30.
S. 9, 38.
A. P. 233.
S. 5, 103.
ſuper his. 6, 3.
ſicca. III. Od. 11,

, 41.
23.
eſt utrique. I. Epl.

, 98. 99.
n ſomnos. Ep. 5,

. 3, 22. II. S. 5, 20.
ri. A. P. 96.
iri intus poſiti. II.

r. III. Od. 30, 11.
. I. S. 6, 71.
erum uſus ſuppe-
12, 4.
s te ambit prece
. Od. 35, 5.
reo. II. Epl. 2, 12.
7, 46.
I. S. 6, 80. 81.
l. 10, 32.
i ſpondere. A. P.

Pauperem functum laboribus levare. II. Od. 18, 38. 39.
me petit dives. *ibid.* 10 11.
Pauperet te caſſa nuce. II. S. 5, 36.
Pauperi addis cornua. III. Od. 21, 17.
regumque pueris æqua tellus recluditur. II. 18, 32. 33. 34.
Pauperibus. I. Epl. 1, 25.
Pauperiem anguſtam pati. III. Od. 2, 1.
crepat. I. 18, 5.
duram callet pati. IV. 9, 49.
fugiens per mare currit. I. Epl. 1, 45. 46.
horres. II. S. 5, 9.
minus metuas. I. 1, 93.
pati indocilis. I. Od. 1, 18.
probam quæro ſine dote. III. 29, 55. 56.
veritus. I. Epl. 10, 39.
vitium ingens credidit. II. S. 3, 91. 92.
Pauperies immundâ domus abſit procul. II. Epl. 2, 199.
importuna abeſt. III. Od. 16, 37.
magnum opprobrium jubet. 24, 42.
nec dum abacta epulis regum. II. S. 2, 44. 45.
quem non terret. 4, 84.
Pauperiorum. I. 1, 111.
Pauperis Ibici uxor. III. Od. 15, 1.
ingenium. Ep. 11, 12.
Pauperrimus horum bonorum optarim eſſe. I. S. 1, 79.
Paupertas audax. II. Epl. 2, 51.
ſæva. I. Od. 12, 42.
Paupertate contracta. I. Epl. 5, 20.
de Paupertate tacentes. 17, 43.
Paupertatis pudor. 18, 24.
Pauperum cœnæ mundæ. III. Od. 29, 14. 15.
ſepulchris. Ep. 17, 47.
tabernas. I. Od. 4, 13.
Pauſiacá tabellâ torpes. II. S. 7, 95.
Pax. C. S. 57. II. S. 3, 268.
Peccantis matronæ. II. S. 7, 62.
odio augur deſipit. I. Epl. 20, 9.
Peccare ætas timentes. A. P. 197.
boni oderunt amore virtutis. I. Epl. 16, 52.
docentes hiſtorias monet. III. Od. 7, 19. 20.
neſas. III. Od. 24, 34.
vetantes tabulas. II. Epl. 1, 23.
Peccas amore ingenuo. I. Od. 27, 16. 17.
qui minus atque ego. II. S. 7, 96.
Peccat hic. *ibid.* 109.
ſi ſcriptor. A. P. 354.
ſuperne. II. S. 7, 64.
ubi vulgus. II. Epl. 1, 63.
uter noſtrum dignius cruce. II. S. 7, 47.
Peccata aliena incutiunt pudorem. I. Epl. 18, 77.
mea viſurus patrem. A. P. 266.
parva. I. S. 3, 96.
Peccati herilis conſcia. II. 7, 60.
Peccatis irroget pœnas æquas. I. 3, 118.
noctem objice. I. Epl. 16, 62.
veniam poſcentem. I. S. 3, 75.
Peccatum fateor. II. 4, 4.
furioſius atque majus. I. 3, 83. 84.
Peccatur intra & extra muros Ilia-cos. I. Epl. 2, 16.
Peccavero ſi quid ſtultus (peccaro. *Bentl.*) I. S. 3, 140.
Peccem in publica commoda. II. Epl. 1, 3.
Pecces in matrona. I. S. 2, 63.
noſtri ſtudio. I. Epl. 13, 4.
Peccet ad extremum. 1, 9.
Japyx albus. III. Od. 27, 19. 20.
tantundem. I. S. 3, 115.
turpi adultero. I. Od. 33, 9.
Pecore. II. S. 2, 115.
dives. Ep. 15, 29.
Pecori lupus infeſtus. *ibid.* 7.
nulla contagio noceat. 16, 61.
vago. III. Od. 13, 12.
Pecoris fertilis tellus. C. S. 29.
uſum tibi invidet Calo argutus. I. Epl. 14, 42.
Pectes Cæſariem. I. Od. 15, 34.
Pecti. Ep. 11, 1.
Pectinibus pexulis. II. S. 4, 34.
Pectora diris ſollicitudinibus levare. Ep. 13, 10.
ſortia adverſis rebus opponere. II. S. 2, 136.
morti liberæ devota. IV. Od. 14, 18.
recti cultus roborant. 4, 34.
Thracum impube corpus mollire poſſet. Ep. 5, 13. 14.

Peragunt iter propoſitum. II. S. 6, 99.
Perambulabis aſtra. Ep. 17, 41.
Perambulat bos tutus rura. IV. Od. 5, 17.
flores Attæ. II. Epl. 1, 79.
Percipiant animi dociles. A. P. 336.
Percontabitur te ævum. I. Epl. 20, 26.
Percontare. 8, 14.
Percontatorem fugito. 18, 69.
Perconteris. I. S. 2, 7. I. Epl. 16, 1.
Percontor. I. S. 10, 25.
Perculſæ mentes ſtupent. Ep. 7, 16.
Perculſit campus Lariſſæ opimæ. I. Od. 7, 11. *alii legunt* percuſſit.
Perculſum amore gravi. Ep. 11, 2.
Percunctabere doctos. I. Epl. 18, 96.
Percunctor. I. S. 6, 112.
Percurram. 1, 24.
Percurrat ſocco pulpita. II. Epl. 1, 174.
Percurre oculo veloci. II. S. 5, 55.
Percuſſiſſe polum animo. I. Od. 28, 5. 6.
Percuſſa Hellade. II. S. 3, 277.
Percuſſo. I. 10, 43.
Percuſſum amore gravi. *Bentl.* Ep. 11, 2.
Percuſti cameram. II. S. 3, 273.
Perdam diſcinctus. Ep. 1, 34.
Perdas ne negotia. I. Epl. 6, 33.
ne tu quid cura mea eſt. II. S. 5, 36. 37.
operam infelix. I. 1, 90.
tu bona in cicere. II. 3, 182.
Perdemus. Ep. 16, 9.
Perdenda. II. Epl. 1, 85.
Perdere. I. Od. 8, 3. III. 11, 32. Ep. 16, 3. I. S. 8, 23.
litem. I. S. 9, 37.
nuces. *Bentl.* II. 3, 172.
patriam rem. I. 4, 110. 111.
Perdiderat. II. Epl. 2, 28.
Perdidit. I. 16, 67. II. 2, 40.
Perdit me ambitio mala. II. S. 6, 18.
Perditior. I. 2, 15.
Perditur miſero lux. II. 6, 59.
Perdocet. I. Epl. 1, 55.
Perduci. II. S. 5, 77.
Perdunt integrum ſaporem lino nitiata. 4, 54.
Peream male. II. S. 1, 6.
rapinis. 3, 157.
Pereant ne nummi. I. 2, 133.
Pereas. II. 3, 42.
Pereat male. Ep. 12, 16.
poſitum telum rubigine. II. S. 1, 43.
ſagitta. I. Od. 27, 12.
ter. III. 3, 66.
Perodit Ænam impoſitam celer ignis. 4, 75. 76.
Peregre. I. S. 6, 102. I. Epl. 12, 13.
Peregrina Lagois. II. S. 2, 22.
mulier. III. Od. 3, 20.
Peregrinæ divitiæ. II. Epl. 1, 204.
Peregrinum. I. 17, 62.
Perennes puteos bibant. 15, 15.
Perennius ære monimentum exegi. III. Od. 30, 1.
Pererro forum. I. S. 6, 113. 114.
Pereunte. I. Od. 25, 7.
Pereuntes cuſpide. II. S. 1, 14.
Pereuntis. III. Od. 11, 27.
Perfacile. I. S. 5, 88.
Perfectius. Ep. 5, 59.
Perfectos. II. Epl. 1, 37.
Perfectum. I. S. 10, 70. A. P. 294.
Perfer. III. Od. 8, 15.
Perferre juberis. I. Epl. 13, 7.
quid me coges. 16, 74.
quidvis poſſum meo rure. 15, 17.
Perfert. 17, 41.
Perficiunt nil non manus Claudiæ. *Bentl.* IV. Od. 4, 73.
Perficit annos centum. II. Epl. 1, 39.
Perfida mulier. III. Od. 7, 13.
Perfidis hoſtibus ſe credidit. 5, 33.
ſervis. Ep. 9, 10.
Perfidum caput obligaſti votis. II. Od. 8, 5. 6.
ſacramentum dixi. II. 17, 9. 10.
Perfidum ridens. III. 27, 67.
Perfidus Annibal. IV. 4, 49.
caupo. I. S. 1, 29.
Ixion. A. P. 124.
Paſtor. I. Od. 15, 1. 2.
Perfluit Aufidus regna Appuli. IV. 14, 25. 26. *alii legunt* præfluit.
Perfluunt aquæ Tibur fertile. 3, 10.
Perfundat piſces olivo. II. S. 4, 50.
Perfundi nardo. Ep. 13, 9.
Perfundit gelida. II. S. 7, 91.
Perfuſus Italo aceto. I. 7, 31.
odoribus. I. Od. 5, 2.
Pergama. II. 4, 12.
Perges quocunque. II. S. 4, 89.
Pergis componere ſecum pugnantia. I. 1, 102. 103.
Pergunt novæ lunæ interire. II. Od. 18, 16.
Perhorreſcit Boſphorum navis Pœnus. 13, 14. 15.
Perhorrui. III. 16, 18.
Peribunt mortalia facta. A. P. 61.
Pericla inter dura. I. S. 2, 46.
Pericli. II. 8, 57.
Periclo. III. Od. 20, 1.
Periclum tolle. II. S. 7, 73.
Pericula ad te ventura ſentis. I. Epl. 18, 83.
metuenda pellit. II. 1, 136.
Periculoſæ alcæ plenum opus tractas. II. Od. 1, 6. 7.
Periculum. 12, 7.
dulce Deum ſequi. III. 25, 10.
omne ſubire paratus. Ep. 1, 3. 4.
Periere morbo capellæ. I. Epl. 7, 86.
Perierunt mortibus ignotis. I. S. 3, 108.
Periiſſe pudorem clament. II. Epl. 1, 80.
Perilli. II. S. 3, 75.
Perire generoſius quærens. I. Od. 27, 21. 22.
iterum poſſis. II. S. 7, 69. 70.
juſſus. Ep. 5, 91.
poëtis liceat. A. P. 466.
pro patria non timidus. IV. Od. 9, 52.
Perirent funditus. I. 16, 19. 20.
Perſæ melius. 2, 22.
Periret dexterâ hæc urbs. Ep. 7, 10.
pubes captiva immiſerabilis. III. Od. 5, 17. 18.
uno quadrante locuples. II. S. 3, 93.
Periſcelidem. I. Epl. 17, 56.
Peritis decede. II. 2, 213.
Peritura dente novo. IV. Od. 4, 16.
ſervilibus modis. I. S. 8, 31.
Peritus Iber me diſcet. II. Od. 20, 19. 20.
juris legumque. I. S. 1, 9.

n commiſit. I. Od.

athium lacteſſe cari-
8.
17.
, 6.
104.
96.
l. 2, 12.
. Ep. 17, 60.
oribus caream. III.

po impoſuiſſe. 4, 52.
. *Bentl.* 7, 20.
ſſa lurida. Ep. 17, 22.
ioſum. I. Epl. 16,

uieſſem. I. S. 6, 22.
um cervus herbis
s. I. Epl. 10, 34. 35.
am latravit. 2, 66.
I. S. 1, 64.
conchæ obſtantia.

os amores. II. Od.

reſidunt cruribus.

, 66.
ectore. I. S. 2, 110.
exuere. Ep. 17, 15.
um impedit crus.
28.
l. 10, 15.
Ep. 3, 13. 5, 63.
: curare. M. S. 5,

ium unctis cubili-
. Ep. 5, 69. 70.
pericula. II. Epl.

or cervo tramite.
.
. 2, 14.
10. I. 7, 31.
II. 6, 10.
Deos paternos in
27.
ſævum. I. 6, 8.
r.
, 37.
Ep. 17, 69.
II. S. 4, 32.
mollibit hoſtis
II. Od. 23, 18. 19.
t. II. 4, 25. 26.

patriæ aſpicere. II. S. 5, 4. 5.
liqui. III. Od. 27, 49.
per Deos obtecro. I. Epl. 7, 94. 95.
divos oratus. II. S. 3, 176.
repetit. III. Od. 14, 3.
Pendentia. II. S 3, 299.
Pendentis de te amici. I. Epl. 1, 105.
habenæ metuens. II. 2, 15.
Pendet enſis ſuper cervice. III. Od. 1, 17. 18.
fiſtula cum tacita lyra. 19, 20.
hinc omnis. I. S. 4, 6.
Pendis non magni. II. S. 4, 93.
Pendulum coſtum zona lædere. III. Od. 27, 59. 60.
Pendulus horæ dubiæ ſpe fluitem I. Epl. 18, 110.
Pene arſit, dum turdos macros verſat in igne. I. S. 5, 72.
datum tartaro Pelea. III. Od. 7, 17.
forenſes. A. P. 245.
gemelli ad cætera. I. Epl. 10, 3.
mentibus receins hæret. II. Epl. 1, 54.
occupatam urbem ſeditionibus delevit. III. Od. 6, 13. 14.
ſanctior proprio natali. IV. Od. 11, 17. 18.
vidimus Proſerpinæ regna. II. Od. 13, 21. 22.
ut nudam Cois videre eſt. I. S. 2, 101.
Pene ſoluto. Ep. 12, 8.
Penelope tibi eſt frugi. II. S. 5, 81.
Penelopen. I. Od. 17, 20. III. 10, 11.
Penelopes ſponſi. I. Epl. 2, 28.
Penes quem arbitrium eſt. A. P. 72.
te es? II. S. 3, 273.
Penetralia ſparſiſti hoſpitis nocturno eruore. II. Od. 13, 6. 7. 8.
Veſtæ. II. Epl. 2, 114.
Penetralibus ſub fauſtis nutrita. IV. Od. 4, 26.
Penetrare oras latentes claſſe. *ex conjecturâ Bentl.* I. 37, 24.
Penitus dilectam Jovi Laronam. 21, 3. 4.
macerer ignibus lentis. 13, 8.
vitium iræ excidi. I. S. 3, 76.
Pennâ metuente ſolvi illum fama feret. II. Od. 2, 7. 8.

fugiente humum ſpernit. III. Od. 2, 24.
non uſitata nec tenui ferar per aëra. II. 20, 1. 2.
Pennas celeres quatit. III. 29, 53. 54.
majores nido extendiſſe. I. Epl. 20. 21.
Pennis ceratis nititur Dædalea ope. IV. Od. 2, 2. 3.
deciſis humilem. II. Epl. 2, 50.
non datis homini aëra expertus Dædalus. I. Od. 3, 34. 35.
Penſantur trutina eadem. II. Epl. 1, 29. 30.
Penſilis uva. II. S. 2, 121.
Penſum herile carpere. III. Od. 27, 63. 64.
Penthei. II. 19, 14.
Pentheus. I. Epl. 16, 73.
Penula. 11, 18.
Penuria victus opprimeret. I. S. 3, 98. 99.
Penus. I. Epl. 16, 72.
Pepedi. I. S. 8, 46.
Peperci viro. III. Od. 11, 46.
Pepercit aris. I. 35, 38.
Peperit honores laurus. II. 1, 15. 16.
quem Troïca ſacerdos. III. 3, 32.
Pepulere dicta. II. S. 6, 97. 98.
grave virus munditiæ. II. Epl. 1, 158. 159.
Pepuliſſe pede inviſam terram. III. Od. 29, 15. 16.
Pepulit Rhætos ſecundis auſpiciis. IV. 14, 15. 16.
Per. I. Od. 3, 26. 39. 6, 7. 8, 1. 10, 10. 15, 1. 17, 5. 22, 5. 6. 34, 7. C. S. 21. 41. I. S. 1, 29. 3, 5. 4, 30. 5, 73. 7, 33. II. 1. 19, 37. 64. II. Epl. 2, 140. A. P. 17. 180. 215. 367. 403. *&c.*
Per ævum ſtabilis *Bentl.* C. S. 26.
exactos annos *pro* ſingulis annis. III. Od. 22, 6.
Peractas res tenui ſermone. II. S. 4, 9.
Peractis bona fata jungite. C. S. 27. 28.
imperiis. IV. Od. 14, 39. 40.
Peractum ævum remeare. I. S. 6, 94.
Peragenda dura cauſa. I. 10, 26.
Peraget æſtates ſalubres. II. 4, 21. 22.

Pera-

Petet cyathos. III. Od. 19, 14.
fronte maritum. II. 5, 16.
ſi quid, ultrò defer. I. Epl. 12, 22. 23.
ultro. II. S. 1, 39.
Petiiſſe laurum venalem morte. III. Od. 14, 2.
Petiit. I. Epl. 1, 98.
Petillî. I. S. 4, 94.
Petimus bene vivere quadrigis atque navibus. I. Epl. 11, 28. 29.
cœlum ſtultitiâ. I. Od. 3, 38.
damuſque veniam viciſſim. A. P. 11.
Petis. IV. Od. 11, 21. I. Epl. 11, 29. II. 2, 64.
me remorſurum. Ep. 6, 4.
Petit cornu taurus. II. S. 1, 52.
ima 4, 57.
loca ſecreta. A. P. 298.
me pauperem dives. II. Od. 18, 10. 11.
non bos dente. II. S. 1, 55.
Romam imbre. I. Epl. 11, 11.
Syrtes Noto exercitatas. Ep. 9, 31. 32.
te Chloë. III. Od. 19, 26. 27.
vir experiens pretium. I. Epl. 17, 42.
Petita bellua ferro. Ep. 5, 10.
Petita verba foris. I. S. 10, 29 30.
Petitæ epulæ ſine fine inamareſcunt. II. 7, 107.
Petitis piſcibus urbe. 2, 120.
præſtent dimiſſa. I. Epl. 7, 96. 97.
Petitor generoſior in campum deſcendat. III. Od. 1, 10. 11.
Petitu melius. I. S. 4, 115. 116.
Petitum hoc in me unde jacis. 4, 79. 80.
Petitus ſpiritus imo laterc. Ep. 11, 10.
ferro. I. S. 2, 66.
Petiverit dente. Ep. 6, 15.
Peto nudus divitum caſtra. III. Od. 16, 23.
Petorita ducenda. I. S. 6, 104.
feſtinant. II. Epl. 1, 192.
Petrinum. I. 5, 5.
Petunt Gabios. 15, 9.
Scythæ reſponſa. C. S. 55.
Pexæ tunicæ. I. Epl. 1, 95. 96.
Phæax. 15, 24.
Phaëton ambuſtus terret. IV. Od. 11, 25.
Phalanto. II. Od. 6, 12.
Pharetrâ inſignem humerum. I. 21, 11. 12.
viduus Apollo. 10, 11. 12.
Pharetra ſagittis gravida. 22, 3. 4.
Pharetratos Gelonos. III. 4, 35.
Pharmacopolæ. I. S. 2, 1.
Phaſelum (Phaſelon. *Bentl.*) III. Od. 2, 29.
Phidile ruſtica. 23, 2.
Philippi. I. Epl. 7, 52. II. 2, 49.
Philippis. III. Od. 4, 26.
Philippo. I. Epl. 7, 66.
Philippos. II. Od. 7, 9. II. Epl. 1, 234.
Philippus. I. Epl. 7, 64. 78. 90.
ſtrenuus cauſis agendis. *ibid.* 46.
Philodemus. I. S. 2, 121.
Philyra. I. Od. 38, 2.
Phocæorum. Ep. 16, 17.
Phoceu. II. Od. 4, 2.
Phœbe. C. S. 1.
doctor fidicen argutæ Thaliæ. IV. Od. 6, 25. 26.
ſagittâ metuende. I. 22, 23. 24.
Phœbi chorus. C. S. 75.
cithara. III. Od. 4, 4.
decus. I. 32, 13.
Phœbo autore. III. 3, 66.
Phœbus augur & fulgente arcu decorus acceptuſque novem Camœnis. C. S. 61. 62.
lyrâ increpuit. IV. Od. 15, 1. 2.
mihi ſpiritum dedit. 6, 29. 30.
rediens fugat aſtra. III. 21, 24.
Pholoë. I. 33, 9.
fugax. II. 5, 17.
Pholoën in aſperam Cyrus declinat. I. 33, 6. 7.
ſi quid decet. III. 15, 7. 8.
Phraaten. II. 2, 17.
Phraates. I. Epl. 12, 27.
Phrygiæ pinguis Mygdonius opes. II. Od. 12, 22.
Phrygiæ fororcs. 9, 16.
Phrygius lapis. III. 1, 41.
Phrygum. I. 15, 34.
Phryne. Ep. 14, 16.
Phthius Achilles. IV. Od. 6, 4.
Phylli. 11, 3.
Phyllidis. II. 4, 14.
Pia dextera nil faciet ſceleris. II. S. 1, 54.
mater. I. Epl. 18, 26.
teſta. III. Od. 21, 4.
Plebem Silvanum lætæ. II. Epl. 1, 143.
Piacula certa. I. 1, 36.
Piæ genti ſecrevit littora. Ep. 16, 63.
Pias animas lætis ſedibus reponis. I. Od. 10, 17. 18.
Pice aſtrictum corrice dimovebit. III. 8, 10.
Picenis. II. S. 3, 272. 4, 70.
Picta cauda. 2, 26.
tabella ſuſpendit vultum mentemque. II. Epl. 1, 97.
Picta prælia. II. S. 7, 98.
Pictæ tabulæ. I. Epl. 2, 52.
Pictis puppibus nil fidit navita I. Od. 14, 14.
tabellis gaudere. I. S. 1, 72.
Pictor. A. P. 1.
Pictoribus. *ibid.* 9.
Pictura. *ibid.* 361.
Picus lævus vetet ire. III. Od. 27, 15.
Pieri. IV. 3, 18.
Pieria pellice ſaucius. III. 10, 15.
Pierides Calabræ. IV. 8, 20.
Pieriis modis tentata. A. P. 405.
Pierio antro recreatis. III. Od. 4, 40.
Pietas furore victa. 27, 35. 36.
Lamiæ. I. Epl. 14, 6.
mea Diis cordi eſt. I. Od. 17, 13. 14.
non afferet rugis moram. II. 14, 3. 4.
non te reſtituet. IV. 7, 23. 24.
Pigeat. Ep. 16, 27.
Piger annus. I. Epl. 1, 21.
auriga. I. Od. 15, 26.
bos. I. Epl. 14, 43.
& malus. II. 1, 124.
laborem ſcribendi ferre. I. S. 4, 12. 13.
nauta. 5, 19.
non ſum. 9, 19.
Pignus dereptum lacertis. I. Od. 9, 23.
Pigrior diſcedet ultro. I. S. 7, 17.
Pigris campis. I. Od. 22, 17.
Pigro rivus opus addit. I. Epl. 14, 29.
Pigrum. II. 2, 20.
Pii nimium. III. Od. 3, 58.
Piis. Ep. 16, 66.
Pilu nulla habeat meos libellos. I. S. 4, 71.

us Primi. III. Od.
.
9.
tro cedit. I. 35, 25.
). 3, 124.
parentem fuit men-
d. 11, 34. 35.
S. 3, 164. 5, 15.
tro fides prodiga ar-
18, 16.
gelida. I. Epl. 15, 4.
otia habebat. I. S.
hunc calones. 2,
im in aves vagas.
3.
pl. 1, 45.
). 3, 209.
: ſonus lituo. I. Od.
S. 3, 124.
cætera. I. Od. 9, 9.
3, 190.
res alienas. I. 2,
uas aures. I. Epl.
4, 97.
atus. 5, 62.
donias opes Lyci-
Od. 12, 22. 23.
na valle operoſio-
III. 1, 47, 48.
pl. 2, 174.
ſo.
2, 117.
nt. I. 4, 130.
II. Od. 13, 3. 4.
nplo. III. 5, 15.
i. I. Epl. 15, 31.
ui eſt obſequium
7, 104.
uxor. Ep. 2, 42.
re amata. A. P.
im juris. II. S. 4,
:.
udax. I. Od. 3,
ntl. 7, 17.
: celebrare. 7, 6.
parturit. 7, 16.
Perpetuum. I. Od. 13, 14.
Perpetuus ſopor. 24, 5.
uſus nulli datur. II. Epl. 2, 175.
Perprimat inopinata cubilia. Ep. 16, 38.
Perraro fallit hæc alea. II. S. 4, 50.
Perrumpere amat aurum ſaxa. III. Od. 16, 9. 10.
Perrumpit victrix faſtidia. I. Epl. 10, 25.
Perrupit labor Herculeus Acheronta. I. Od. 3, 36.
Perſæ graves. 2, 22.
infidi. IV. 15, 23.
Perſæpe. I. S. 2 8a. 3, 10. A. P. 349.
amorem flevit cava teſtudine. Ep. 14, 11.
Perſarum rege vigui beatior. III. Od. 9, 4.
Perſas. I. 21, 15.
Perſcribere. I. S. 4, 54.
Perſequar. I. Od. 23, 10. *alii legunt* perſequor.
Perſi. I. S. 7, 19.
Perſicos apparatus odi. I. Od. 38, 1.
Perſimilem. A. P. 7.
Perſis gravibus. III. Od. 5, 4.
Perſius. I. S. 7, 2. 4. 22. 33.
Perſona. A. P. 192.
Perſonæ repertor. *ibid.* 278.
Perſonæ cuique convenientia reddere. *ibid.* 316.
Perſonam. I. S. 2, 60.
novam formare. A. P. 126.
utramque ferat. I. Epl. 17, 29.
Perſonatus pater. I. S. 4, 56.
Perſonet purgatam aurem. I. Epl. 1, 7.
Perſonuere ſaxa. I. Od. 17, 12.
Perſonuit canibus alta domus. II. S. 6, 114. 115.
Perſpexiſſe. A. P. 435.
Perſta. II. S. 5, 39.
Perſtringis aures murmure cornuum. II. Od. 1, 17. 18.
Perſuadere. I. S. 5, 100.
Perſuades hoc tibi vere. I. S. 6, 8.
Perſuader. I. Epl. 7, 81.
Perterſit menſam purpureo gauſape. II. S. 8, 11.
Pertinaci digito. I. Od. 9, 24.
Pertinax ludum inſolentem ludere. III. 29, 50.
Pertinet. I. S. 2, 23. II. 2, 35. 6, 73.
Pertinuit. II. 3, 11.
Pertulit aſpera multa. I. Epl. 2, 21, 22.
patres ad Auſonias urbes. IV. Od. 4, 55. 56.
Pervellunt ſtomachum. II. S. 8, 9.
Perveneris. I. Epl. 13, 11.
Pervenimus. I. S. 5, 94.
Pervenit. I. Epl. 17, 38.
Pervicaces Thyadas. II. Od. 19, 9.
Pervicacis Achillei. Ep. 17, 14.
Pervicax. III. Od. 3, 70.
Pervideas. I. S. 3, 25.
Pervincere evaluerunt voces ſonum. II Epl. 1, 200. 201.
Perunctæ fæcibus ora. A. P. 177.
Perunctum nardo. Ep. 5, 59.
Perunxit. 3, 12.
Peruſta ſolibus. 2, 41.
Peruſte latus Ibericis funibus, & crura compede. 4, 3.
Pes citus Jambus. A. P. 251. 252.
nec caput uni reddatur formæ. *ibid.* 8.
Peſſima munerum nec tu ferres. IV. Od. 8, 4. 5.
Peſſime. II. S. 7, 22.
Peſtem à populo in Perſas ages. I. Od. 21, 14. 15. 16.
Peſtilentem Africum ſentiet vitis fœcunda. III. 23, 5. 6.
Petam curvis unguibus. Ep. 5, 93.
rura. II. Od. 6, 11. 12.
Petamus arva. Ep. 16, 42.
Petant Helicona. II. Epl. 1, 218.
Petat virtutem ipſam. I. 6, 16.
Pete diſco æra cedentem. II. S. 2, 13.
nunc. 3, 232.
tectum veſpertinus. I. Epl. 6, 20.
voto finem certum. 2, 56.
unguentum puer. III. Od. 14, 17.
Petebas rura. I. Epl. 14, 14.
Petendis. I. S. 2, 75. 3, 114.
Petens ſaxis. Ep. 5, 97.
Petenti reſponde. II. S. 5, 1. 2.
Petentibus. III. Od. 16, 42.
Peteret me Venus. I. 33, 13.
per amicitiam patris. I. S. 3, 5.
Petes interdicta. 2, 96.

Petet cyathos. III. Od. 19, 14.
fronte maritum. II. 5, 16.
ſi quid, ultrò defer. I. Epl. 12, 22. 23.
ultro. II. S. 1, 39.
Petiiſſe laurum venalem morte. III. Od. 14, 2.
Petiit. L. Epl. 1, 98.
Petilli. I. S. 4, 94.
Petimus bene vivere quadrigis atque navibus. I. Epl. 11, 28. 29.
cœlum ſtultitiâ. I. Od. 3, 38.
damuſque veniam viciſſim. A. P. 11.
Petis. IV. Od. 11, 21. I. Epl. 11, 29. II. 2, 64.
me remorſurum, Ep. 6, 4.
Petit cornu taurus. H. S. 1, 52.
ima 4, 57.
loca ſecreta. A. P. 298.
me pauperem dives. II. Od. 18, 10. 11.
non bos dente. II. S. 1, 55.
Romam imbre. I. Epl. 11, 11.
Syrtes Noto exercitatas. Ep. 9, 31. 32.
te Chloë. III. Od. 19, 26. 27.
vir expetiens pretium. I. Epl. 17, 42.
Petita bellua ferro. Ep. 5, 10.
Petita verba foris. I. S. 10, 29 30.
Petitæ epulæ ſine fine inamareſcunt. II. 7, 107.
Petitis piſcibus urbe. 2, 120.
præſtent dimiſſa. I. Epl. 7, 96. 97.
Petitor generoſior in campum deſcendat. III. Od. 1, 10. 11.
Petitu melius. I. S. 4, 115. 116.
Petitum hoc in me unde jacis. 4, 79. 80.
Petitus ſpiritus imo laterc. Ep. 11, 10.
ferro. I. S. 2, 66.
Petiverit dente. Ep. 6, 15.
Peto nudus divitum caſtra. III. Od. 16, 23.
Petorita ducenda. I. S. 6, 104.
feſtinant. II. Epl. 1, 192.
Petrinum. I. 5, 5.
Petunt Gabios. 15, 9.
Scythæ reſponſa. C. S. 55.
Pexæ tunicæ. I. Epl. 1, 95. 96.
Phæax. 15, 24.
Phaëton ambuſtus terret. IV. Od. 11, 25.
Phalanto. II. Od. 6, 12.
Pharetrâ inſignem humerum. I. 21, 11. 12.
viduus Apollo. 10, 11. 12.
Pharetra ſagittis gravida. 22, 3. 4.
Pharetratos Gelonos. III. 4, 35.
Pharmacopolæ. I. S. 2, 1.
Phaſelum (Phaſelon. *Bentl.*) III. Od. 2, 29.
Phidile ruſtica. 23, 2.
Philippi. I. Epl. 7, 52. II. 2, 49.
Philippis. III. Od. 4, 26.
Philippo. I. Epl. 7, 86.
Philippos. II. Od. 7, 9. II. Epl. 2, 234.
Philippus. I. Epl. 7, 64. 78. 90.
ſtrenuus cauſis agendis. *ibid.* 46.
Philodemus. I. S. 2, 121.
Philyra. I. Od. 38, 2.
Phocæorum. Ep. 16, 17.
Phoceu. II. Od. 4, 2.
Phœbe. C. S. 1.
doctor fidicen argutæ Thaliæ. IV. Od. 6, 25. 26.
ſagittâ metuende. I. 22, 23. 24.
Phœbi chorus. C. S. 75.
cithara. III. Od. 4, 4.
decus. I. 32, 13.
Phœbo autore. III. 3, 66.
Phœbus augur & fulgente arcu decorus acceptuſque novem Camœnis. C. S. 61. 62.
lyrâ increpuit. IV. Od. 15, 1. 2.
mihi ſpiritum dedit. 6, 29. 30.
rediens fugat aſtra. III. 21, 24.
Pholoë. I. 33, 9.
fugax. II. 5, 17.
Pholoën in aſperam Cyrus declinat. I. 33, 6. 7.
ſi quid decet. III. 15, 7. 8.
Phraaten. II. 2, 17.
Phraates. I. Epl. 12, 27.
Phrygiæ pinguis Mygdonius opes. II. Od. 12, 22.
Phrygiæ fororcs. 9, 16.
Phrygius lapis. III. 1, 41.
Phrygum. I. 15, 34.
Phryne. Ep. 14, 16.
Phthius Achilles. IV. Od. 6, 4.
Phylli. 12, 3.
Phyllidis. II. 4, 14.
Pia dextera nil faciet ſceleris. II. S. 1, 54.
mater. I. Epl. 18, 26.
teſta. III. Od. 21, 4.
Plebani Silvanum laſce. II. Epl. 1, 143.
Piacula certa. I. 1, 36.
Piæ genti ſecrevit littora. Ep. 16, 63.
Pias animas lætis ſedibus reponis. I. Od. 10, 17. 18.
Pice aſtrictum cortice dimovebit. III. 8, 10.
Picenis. II. S. 3, 272. 4, 70.
Picta cauda. 2, 26.
tabella ſuſpendit vultum mentemque. II. Epl. 1, 97.
Picta prælia. II. S. 7, 98.
Pictæ tabulæ. I. Epl. 2, 52.
Pictis puppibus nil fidit navita. I. Od. 14, 14.
tabellis gaudere. I. S. 1, 72.
Pictor. A. P. 1.
Pictoribus. *ibid.* 9.
Pictura. *ibid.* 361.
Picus lævus vetet ire. III. Od. 27, 15.
Pieri. IV. 3, 18.
Pieria pellice ſaucius. III. 10, 15.
Pierides Calabræ. IV. 8, 20.
Pieriis modis tentata. A. P. 405.
Pierio antro recreatis. III. Od. 4, 40.
Pietas furore victa. 27, 35. 36.
Lamiæ. I. Epl. 14, 6.
mea Diis cordi eſt. I. Od. 17, 13. 14.
non efferet rugis moram. II. 14, 3. 4.
non te reſtituet. IV. 7, 23. 24.
Pigeat. Ep. 16, 27.
Piger annus. I. Epl. 1, 21.
auriga. I. Od. 25, 26.
bos. I. Epl. 14, 43.
& malus. II. 1, 124.
laborem ſcribendi ferre. I. S. 4, 12. 13.
nauta. 5, 19.
non ſum. 9, 19.
Pignus dereptum lacertis. I. Od. 9, 23.
Pigrior diſcedet ultro. I. S. 7, 17.
Pigris campis. I. Od. 22, 17.
Pigro rivus opus addit. I. Epl. 14, 29.
Pigrum. II. 2, 20.
Pii nimium. III. Od. 3, 58.
Piis. Ep. 16, 66.
Pilu nullo habeat meos libellos. I. S. 4, 71.

. I. S. 5, 49.
II. 2, 11.
tus. A. P. 380.
Epl. 1, 192.
13, 15.
a hortenſia. II. S. 1,
: equinæ vello paula-
Epl. 1, 45. 46.
ilcis (Pumplei. *Bentl.*)
, 9.
amœnæ. IV. 9, 6. 8.
ntis hauſtus non ex-
. Epl. 3, 10.
IV. Qd. 2, 1.
, 6.
. Epl. 1, 240.
id. 32.
P. 21.
m. III. Od. 4, 15. 16.
S. 6, 14.
: & nitidum viſes.
, 15.
. 2, 21.
oi Aſiæ. I. Epl. 3, 5.
3, 58.
unere rubeam. II.
57.
i oluſculo. II. S. 6,
5.
us. 5, 40.
a urantur ficcis gle-
6, 55.
unc paſcuis. III. Od.
5.
i. II. S. 8, 88.
. Epl. 2, 184.
pus ſanguine. II.
5.
ne. II. S. 4, 42.
rti. I. Epl. 15, 24.
s. II. Od. 12, 22.
mis. Ep. 2, 55. 56.
n cuſtodes. IV. Od.
.
it Argoo remige
Ep. 16, 57.
ferro. IV. Od. 6,
9.
lis filia ſilvæ. I.
bit Penates. III.

Pierum ſedes diſcreta. II. Od. 13, 25.
Pios per lucos errare. III. 4, 6. 7.
Pipere albo. II. S. 8, 49.
Pirithoo charo vincula abrumpere. IV. Od. 7, 27. 28.
Pirithoum cænæ cohibent. III. 4, 80.
Piſcator. II. S. 3, 227.
Piſcem. A. P. 4.
Piſcemur. I. Epl. 6, 57.
Piſces æquora celent. I. Epl. 15, 23.
carâ menſâ avertere. II. S. 4, 37.
cœnamus. 8, 27.
contracta æquora ſentiunt. III. Od. 1, 33.
defendens mare hiemat. II. S. 2, 17.
olivo perfundat. 4, 50.
ſemeſos. I. 3, 81.
trucidas. I. Epl. 12, 21.
vagos urgere anguſto cetino. II. S. 4, 77.
vellis ex hiberno æquore. 3, 235.
Piſcibus. 4, 45.
mutis. IV. Od. 3, 19.
petitis urbe. II. S. 2, 120.
Piſcis Iberi. 8, 46.
Piſcis viſus ad hamum occultum decurrere. I. Epl. 7, 74.
Piſcium genus hæſit ſumma ulmo. I. Od. 2, 9.
Piſcoſi Bari mœnia. I. S. 5, 97.
Piſones. A. P. 6, 235.
Pitholeonti. I. S. 10, 22.
Pituita lenta ſtomacho tumultum feret. II. 2, 75. 76.
moleſta. I. Epl. 1, 108.
Pius Æneas. IV. Od. 7, 15.
fruſtra. I. 24, 11.
Placabilis. I. Epl. 20, 25.
Placantur manes carmine. II. 1, 138.
Placare invidiam paras. II. S. 3, 13.
thure Deos. I. Od. 36, 1. 2. 3.
Placari vino. A. P. 209. 210.
Placaris thure. III. Od. 23, 3.
Placat Deos porco vel bove. I. Epl. 16, 58.
Placaverit ventrem iratum eſca. II. S. 8, 5.
Placavi divos ſanguine. 3, 206.
Placeant noſtra ſpe deterius. I. 10, 89. 90.
Placeat plus juſto. III. Od. 7, 24.
ut juveni. I. Epl. 8, 14.
Placebit. A. P. 365.
Placem irritabile genus vatum. II. Epl. 2, 102.
Placens uxor. II. Od. 14, 21. 22.
Placent Arcadiæ colles. IV. 12, 11.
Placentas totas abſorbere. II. S. 8, 24.
Placentis mellitis egeo. I. Epl. 10, 11.
Placeo. IV. Od. 3, 24. bis.
Placere. I. Epl. 19, 2.
Places tauris illachrymabilem Plutona. II. Od. 14, 6. 7.
Placet. I. 33, 10. Ep. 16, 23. I. Epl. 7, 45. 14, 11. 18, 17. II. 1, 101. 206.
cultura annua longior. III. Od. 24, 14.
Placidæ ſenectuti. C. S. 46.
Placidejani II. S. 7, 97.
Placidis immitia cocant. A. P. 12.
Placido lumine naſcentem videris. IV. Od. 3, 2.
Placidus telo. C. S. 33.
Placitum Diis. II. S. 6, 22.
Parcis. II. Od. 17, 16.
Placuere Bajæ liquidæ. III. 4, 24.
Diis ſeptem colles. C. S. 7.
Placui. I. S. 6, 63.
Placuiſſe Cynaræ rapaci. I. Epl. 14, 33.
primis urbis. 20, 23.
principibus viris laus non ultima. 17, 35.
Placuit. I. Od. 10, 7. I. S. 3, 96. II. Epl. 1, 83. 165. A. P. 365.
Plagas. I. Epl. 6, 58.
in obſtantes aprum trudit. Ep. 2, 31. 32.
tereres aper Marſus rupit. I. Od. 1, 28.
Plagis Ætolis onerata jumenta. I. Epl. 18, 46.
denſis extricata cerva. III. Od. 5, 31. 32.
hoſtem conſumimus. II. Epl. 2, 97.
Plagoſum Orbilium. 1, 71. 72.
Plance. I. Od. 7, 19.
Planco. III. 14, 28.
Plane communi ſenſu caret. I. S. 3, 66.

Planis ſpatiis porrectus locus. I. Epl. 7, 41. 42.
Planius ac melius. *Bentl.* 2, 4.
Plantam cœno evellere. II. S. 7, 27.
Planum. I. Epl. 17, 59.
Platano alta. II. Od. 11, 13.
Platanus cælebs. 15, 4.
Platææ. II. Epl. 2, 71.
Platona doctum. II. S. 4, 3.
Menandro ſtipare. 3, 11.
Plaudere. I. 10, 76.
Plaudit. II. Epl. 1, 88.
Plaudite. A. P. 155.
Plaudo mihi. I. S. 1, 66.
Plauſor. II. Epl. 2, 130.
Plauſoris eges. A. P. 154.
Plauſtra trahunt domos. III. Od. 24, 10.
Plauſtra ducenta. I. S. 6, 42.
Plauſtris poëmata vexiſſe. A. P. 276.
robuſtis luctantur funera. II. Epl. 2, 74.
Plauſus. I. 6, 7.
in theatro datus. I. Od. 20, 3. 4.
Plauſus feras. II. S. 3, 185.
Plautinos ſales noſtri proavi laudavere. A. P. 270. 271.
Plauto. *ibid.* 54.
Plautus. II. Epl. 1, 58.
de Plebe ſceleſta delectam. II. Od. 4, 17. 18.
Plebecula. II. Epl. 1, 186.
Plebejus. II. S. 3, 188.
Plebi diffidens virtus. II. Od. 2, 18. 19.
miſeræ. I. S. 8, 10.
Plebis antiquæ mores. II. 7, 23.
ſomnum. I. Epl. 7, 35.
ventoſæ ſuffragia impenſis cœnarum venor. 19, 37-38.
Plebs. III. Od. 14, 1. I. Epl. 1, 59.
Plectantur ſilvæ. I. Od. 28, 27.
Plector tergo. II. S. 7, 105.
Plectro aureo. II. Od. 23, 26. 27.
Lesbio. I. 26, 11.
leviore. II. 1, 40.
majore. IV. 2, 33.
Plectuntur Achivi. I. Epl. 2, 14.
Plejadum choro. IV. Od. 14, 21.
Plena acerra thuris. III. 8, 2. 3.
cruoris hirudo. A. P. 476.
Plenâ domo. IV. Od. 12, 24.
Plena minarum verba. A. P. 106.
reliquit mature. II. Epl. 1, 100.
Pleniſſima villa. I. S. 5, 50.
Plenas domos Arabum. II. Od. 12, 24.
Plene. I. Epl. 11, 14.
Plenior. II. 2, 154.
copia juſto *pro* major. I. S. 1, 47.
Plenis honorum muneribus. IV. Od. 14, 2.
Plenius. II. 13, 26. I. Epl. 2, 4.
æquo venales merces laudat *pro* plus juſto. II. Epl. 2, 10. 11.
Pleno anno. III. Od. 18, 5.
cornu. C. S. 59. 60. I. Epl. 12, 29.
corpore tentabat ire foras. I. Epl. 7, 31.
pectore. II. Od. 19, 6.
Plenum lætitiæ. A. P. 427. 428.
tui quo me rapis. III. Od. 25, 1. 2.
Plenum periculoſæ aleæ opus. II. 1, 6.
ad cornu manebit copia. I. 17, 14. 15.
Plenus amator. I. Epl. 20, 8.
cadus Albani. IV. Od. 11, 2.
rapula. II. S. 2, 43.
Pleonaſmus.
rejectæ retrorſum Annibalis minæ. IV. Od. 8, 16.
Pleraque. II. Epl. 1, 66. A. P. 44.
Plerique. I. S. 6, 5.
Plerumque. I. Od. 34, 7. II. S. 5, 55. A. P. 14.
duro ingenio lene tormentum admoves. III. Od. 11, 13. 14.
occupat modeſtus obſcuri ſpeciem. I. Epl. 18, 94. 95.
res magnas ſecat. I. S. 10, 15.
ſtatuâ taciturnius exit. II. Epl. 2, 83. 84.
tragicus dolet pedeſtri ſermone. A. P. 95.
vices divitibus gratæ. III. Od. 29, 13.
Plorant conducti in funere. A. P. 431.
Plorare jubeo inter cathedras diſcipulorum. I. S. 10, 92.
præter nil ſibi legatum. II. 5, 69.
Plorares me objicere aquilonibus. III. Od. 10, 4.
Ploravere ſuis meritis favorem non reſpondere. II. Epl. 1, 9. 10.
Ploravit. II. Od. 9, 14.
Plorat juvenem ſponſæ raptum. IV. 2, 21. 22.
viatica ſubducta. I. Epl. 17, 54.
Plorem. Ep. 17, 81.
Plores ſollicitus amore meretricis. II. S. 3, 252. 253.
Ploret pueros. III. Od. 3, 68.
Ploro vigilans turpe commiſſum. 27, 38. 39.
Ploſtello mures adjungere. II. S. 3, 247.
Plotius. I. 5, 40. 10, 81.
Plumâ ſuperbiæ tuæ venict. IV. Od. 10, 2.
Pluma veſceris. II. S. 2, 27. 28.
Plumæ leves naſcuntur per digitos humeroſque. II. Od. 10, 11. 12.
Plumam ſtrigis nocturnæ. Ep. 5, 20.
Plumas. I. Epl. 3, 19.
variis inducere. A. P. 2.
Plumbeus auſter. II. S. 6, 18.
Plumbum liquidum. I. Od. 35, 20.
rumpere. I. Epl. 10, 20.
Plura. III. Od. 16, 21. 22. 38. C. S. 44. I. Epl. 10, 45. II. 2, 147. 148.
bona mihi ſunt. I. S. 3, 71.
datis non invenerit. II. Epl. 2, 192.
faciunt dolentibus. A. P. 432.
in carmine nitens. *ibid.* 351.
mirabimur felices. Ep. 16, 53.
oſcula nulli dividit. I. Od. 26, 6.
profari pudor prohibebat. I. S. 6, 57.
relinquendis tollenda. 10, 51.
ſpectacula mimo præbentem. II. Epl. 1, 198.
Plures. I. Od. 32, 3. I. S. 4, 24. 142. 6, 103. 9, 23. II. 3, 149. 5, 44. I. Epl. 15, 22. II. 2, 183. 189. 2, 71. *h. l. alii legunt* puræ.
aures tibi ſol tepidus admoverit. I. Epl. 20, 19.
hiemes tribuit Jupiter. I. Od. 11, 4.
ſalutandi. I. S. 6, 101.

). 3, 70. II. Epl. 2,

ſſuerit. II. S. 2, 109.
encis aratra illigata.
16.
bris locus eſt. I. Epl.

). 2, 100.
:s naribus. IV. Od. 1,

borem. IV. Od. 2,

ionorem Junonis. I.

, 120.
um. 9, 22. 23.
ris. *ibid.* 7. 8.
ſſe. 6, 14.
ia. II. 3, 300.
)6. 53. 92. 4, 16. I.
19. 17, 51. 18, 19.
, 170. 2, 43.
1. Ep. 1, 21. 22.
inda operata juven-
l. 2, 29.
m pronus. 18, 10.
), 52.
:nte. I. Epl. 17, 44.
ant *pro* magis 10,

r. III. Od. 7, 24.
riſor movetur. A. P.

rire. I. S. 2, 79.
as. 1, 48.
ns verticem. I. Od.

leas. 33, 1.
undæ delectavere.
l. 10, 30.
ere. I. S. 2, 113.
. IV. Od. 14, 13.
re. II. Epl. 2, 100.
ctum pro imperfe-
Tes omnes. I. S. 9,

nabilem tauris pla-
4, 6. 7.
exilis. I. 4, 17.
I. 3, 56.
I. 17, 4.
deſcribitur. A. P.

pit. II. S. 6, 69.

I. S. 2, 114. 115.

Circes noſti. I. Epl. 2, 23.
ducentia Lethæos ſomnos traxerim arente fauce. Ep. 14, 3. 4.
duces innocentis Lesbii. I. Od. 17, 21. 22.
duo ſuſtinet. I. S. 6, 117.
Falerni reſtinguit lympha. II. Od. 11, 19. 20.
mea Falernæ vites temperant. I. 20, 10. 11. 12.
Maſſici non ſpernit. 1, 19. 21.
miſcentur cyathis commodis. III. 19, 12.
porrecta negantem potores oderunt. I. Epl. 18, 91. 92.
poſcenti non dentur. II. S. 8, 81.
Poculis tingere. IV. Od. 12. 22. 23.
Poculum amoris. Ep. V, 38.
deſideri temperare (pocula *Bentl.*) *pro* philtro. Ep. 17, 80.
majus infundam tibi. 5, 77. 78.
Podagra tarda. I. S. 9, 32.
Podagram *adjective* (podagrum. *Bentl.*) I. Epl. 2, 52.
Podex turpis. Ep. 8, 5. 6.
Poëma. I. S. 4. 45. 63.
animis juvandis natum. A. P. 375.
legitimum feciſſe. II. Epl. 2, 109. 110.
omne vetus ſanctum. 1, 54.
ridiculum. *ibid.* 237. 238.
totum vendit. *ibid.* 75.
Poëmata adde. II. S. 3, 321.
auſtera. A. P. 322.
extorquere. II. Epl. 2, 57.
immodulata eſſe non quivis videt judex. A. P. 263.
lacrymoſa Puppi. I. Epl. 1, 67.
meliora faceret. A. P. 303.
reddit dies. II. Epl. 1, 34.
mira pango. A. P. 416.
panges. I. Epl. 18, 40.
plauſtris vexiſſe. A. P. 276.
pulchra. I. S. 10, 6.
eſſe non ſatis eſt, ſunto dulcia. A. P. 99.
ſcribere. II. Epl. 2, 65. 66.
ſcribimus indocti doctique. 1, 117.
tenui filo deducta. *ibid.* 225.

Pœnæ comes culpam premit. IV. Od. 5, 24.
lata. II. Epl. 1, 153.
raro antecedentem deſeruit pede claudo. III. Od. 2, 31. 32.
ulla tibi ſi nocuiſſet. II. 8, 1. 2.
Pœnæ formidine nihil in te admittes. I. Epl. 16, 53.
ſecurus. II. 2, 17.
Pœnarum ſatis ſuperque tibi dedi. Ep. 17, 19.
Pœnas æquas irroget peccatis. I. S. 3, 118.
juſſas luam cum fide. Ep. 17, 37.
virginum notas. III. Od. 11, 25. 26.
Pœnis inferiorem compeſceret. I. S. 8, 31.
Pœniteat. 2, 77. 6, 89.
Pœnitet conviviorum. Ep. 11, 8.
ſcelerum bene. III. Od. 24, 50.
Pœno. I. 12, 38. II. 12, 3.
Pœnorum tumultu vaſtata. IV. Od. 4, 47.
Pœnos altero Marte proruet. III. Od. 5, 34.
Pœnus navita Boſphorum perhorreſcit. II. 13, 14. 15.
Poëſis ut pictura erit. A. P. 361.
Poëta aſſentatores ad lucrum ire jubet. *ibid.* 420.
majore plectro Cæſarem concines. IV. Od. 2, 33. 34.
mihi ire per extentum funem videtur. II. Epl. 1, 210. 211.
os tenerum balbumque pueri figurat. *ibid.* 126.
ſalutor. A. P. 87.
Poëtæ disjecti membra. I. S. 4, 62.
nomen mihi Phœbus dedit. IV. Od. 6, 29. 30.
nomen nanciſcetur. A. P. 299.
Siculi interitum narrabo, A. P. 463. 464.
vicem defendente. I. S. 10, 12.
Poëtæ indigno non committenda. II. Epl. 1, 231.
Poëtæ *plur.*
aut volunt prodeſſe aut delectare. A. P. 333.
Eupolis & Cratinus Ariſtophanesque. I. S. 4, 1.
nobis multa mala facimus. II. Epl. 1, 219.
non ceſſavere nocturno mero

certare, diurno parere. I. Epl. 19, 10. 11.
noſtri nil intentatum liquere. A. P. 285.
Virgilius Variuſque tibi dilecti. II. Epl. 1, 247.
Poëtam alat formetque. A. P. 307.
audaçem hoc fugat terretque. II. Epl. 1, 181.
hunc putes eſſe. I. S. 4, 42.
odere. *Bentl. ibid.* 33.
veſanum tetigiſſe timent fugiuntque. A. P. 455.
Poëtarum manus multa auxilio veniat. I. S. 4, 141.
ſeniorum turba. 10, 67.
unumquemque limæ labor & mora offenderet. A. P. 290. 291.
Poëtas argutos iſte furor vexat. II. Epl. 2, 90.
Liber Faunis Satyriſque adſciipſit. 19, 4.
odere. I. S. 4, 33.
quibus eſſe dederim. *ibid.* 39.
Roma hos habet numeratque. II. Epl. 1, 61.
ſanos Democritus Helicone excludebat. A. P. 296. 297.
veteres. II. Epl. 1, 41.
miratur laudatque. *ibid.* 64.
Poëtica mella manare vides. I. 19, 44.
Poëtis dederim quibus eſſe. *Bentl.* I. S. 4, 39.
fuit poteſtas æqua audendi quidlibet. A. P. 9. 10.
iratis natus. II. S. 3, 8.
mediocribus eſſe non Dii, non homines, non columnæ conceſſere. A. P. 372. 373.
perire jus ſit liceatque. *ibid.* 466.
Romanis venia indigna. *ibid.* 264.
Pol me miſerum vocares. I. Epl. 7, 92.
occidiſtis me amici. II. 2, 138.
Polemon. II. 3, 254.
Pollet junctura. A. P. 242.
Pollice utroque tuum ludum laudabit. I. Epl. 18, 66.
Pollicem. Ep. 5, 48.
Pollicis ictum ſervate. IV. Od. 4, 35. 36.
Pollicitus. I. Od. 15, 32.
maturum reditum ſancto patrum concilio. IV. Od. 5, 3. 4.
meliora. I. 29, 16.
Pollio. II. 1, 14. I. S. 10, 42. 85.
Polluitur nullis ſtupris domus caſta. IV. Od. 5, 21.
Pollux cum Caſtore. II. Epl. 1, 5.
geminus. III. Od. 29, 64.
innixus arte. 3, 9.
Polo diripere lunam. Ep. 17, 77. 78.
Polum atra nube occupato. III. Od. 29, 44.
rotundum animo morituro percurriſſe. I. 29, 5. 6.
Polyhymnia. 1, 33.
Polypus. Ep. 12, 5. I. S. 3, 40.
Poma dulcia. II. S. 5, 12.
puero irato porrigis. 3, 258.
Pomaria uda rivis mobilibus. I. Od. 7, 13. 14.
Pomarius. II. S. 3, 227.
Pomifer autumnus. IV. Od. 7, 11.
Pomifero anno. III. 23, 8.
Pomis fundus herum opulentet. I. Epl. 16, 2. 3.
mitibus. Ep. 2, 17.
Picenis ſemina excerpens. II. S. 3, 272.
Picenis Tiburtia ſucco cedunt. 4, 70.
viduas avaras venentur. I. Epl. 1, 78.
Pompei. II. Od. 7, 5.
Pompejo. I. Epl. 12, 22.
Pompili. I. Od. 12, 34.
Pompilius. A. P. 292.
Pomponius. I. S. 4, 52.
Ponas inſignia morbi. II. 3, 254.
poſt omnis. I. 1, 86.
Pondera. I. Epl. 6, 51.
Pondere gravi. Ep. 4, 17. 18.
magno. A. P. 260.
ſine Pondere. *ibid.* 310.
Ponderibus cur non ſuis ratio utitur. I. S. 3, 77. 78.
Pondus breve. II S. 2, 37.
nugis addere. I. Epl. 19, 42.
tolerare non vales. II. Od. 5, 1. 4.
Pone me nigris campis. I. 22, 17.
meum eſt, inquit. I. Epl. 16, 35.
moras & lucri ſtudium. IV. Od. 12, 25.
ſub curru ſolis nimium propinqui. I. 22, 21. 22.
ſuperbiam Veneri ingratam. III. 10, 9.
Ponebam. II. S. 3, 23.
Ponendæ. I. Epl. 10, 13.
Ponentur oluſcula uncta pingui lardo. II. S. 6, 64.
Ponere fulmina Jovem non patimur. I. Od. 3, 39. 40.
leges. I. S. 3, 105.
me inter choros vatum. IV. Od. 3, 15.
memento. II. S. 4, 12. 14.
non curat ungues. A. P. 297.
non recte otia. II. S. 7, 111. 113.
pecuniam. Ep. 2, 69. 70.
ſaxo & coloribus nunc hominem, nunc Deum. IV. Od. 8. 7. 8.
ſigna novis præceptis. II. S. 4, 2.
totum neſciet. A. P. 34, 35.
verum nomen. I. Epl. 7, 93.
unctum. A. P. 422.
Pones invitus ſi quid mirabere. I. Epl. 10, 31.
Jambis criminoſis modum. I. Od. 16, 2. 3.
Ponet amorem mortis famoſa. A. P. 469.
te prope lacus Albanos. IV. Od. 1, 20.
Ponetur in eadem trutina. I. S. 3, 72.
Poni jubet menſam. II. 3, 148.
merulas aduſto pectore vidimus. 8, 91.
Ponimus aras per tuum nomen jurandas. II. Epl. 1, 16.
Ponit Chryſippus in Meneni gente. II. S. 3, 287.
& aufert. *Bentl.* I. Epl. 18, 111.
me Athenis. II. Epl. 1, 213.
nidum. IV. Od. 12, 5.
ſecures. III. 2, 19.
veſtigia in domo locuplete. II. S. 6, 101. 102.
Ponite lucida funalia. III. Od. 26, 6. 7.
verbenas pueri. I. 19, 14.
Pono. I. Epl. 16, 35.
ludicra. 1, 10.
Ponte Fabricio. II. S. 3, 36.

ictus lupus. II. S.
o. I. 5, 45.
I. Od. 14, 11.
c. III. 24.
. Ep. 17, 58.
nis. II. Od. 14, 28.
pl. 1, 16
ma tinget cervice.
, 12. 13.
it minax unda. I.
is nomina. IV. 2,
s ſcatentem. III.
3, 37, 38.
47.
o. I. Epl. 7, 65.
14, 21.
dis. II. S. 4, 62.
o miror prœlia.
llis juventæ. III.
17, 38.
tus. A. P. 81. 82.
Od. 13, 25.
arbitrio ſecures
19. 20.
oſtro Marte. 5,
empora vinxiſſe.
II. S. 1, 69.
ſupplex. II. Epl.
ere. I. S. 1, 65.
aria gladiatorum
, 85. 86.
pueros trucidet.
IV. Od. 5, 7.
15.
).
ymphorum cho-
31. 32.
lætus. 2, 46.
l. 6, 60.
rror. 17, 19.
obſcuratæ. II.
get. I. Od. 22,
ce. III. 3, 24.

Populorum agreſtium regnator. 30, 11. 12.
Populos altas vitium propagine maritat. Ep. 2, 9. 10.
Populos hæc formula tenet. II. S. 3, 45. 46.
Populum differtum forum tranſire jubebat. I. Epl. 6, 59.
dimovit. III. Od. 5, 51. 52.
exoret. I. Epl. 1, 6.
falſis vocibus uti dedocet. II. Od. 2, 19. 20.
oblectat, moraturque melius. A. P. 321.
paſcat copia frumenti. I. Epl. 15, 14.
quatit riſu. II. 2, 84.
ſalvum velis I. 16, 27.
ſaxis cædere. II. S. 3, 128.
ſpectaret ludis attentius. II. Epl. 1, 197.
tributim arripuit. II. S. 1, 69.
Populus caſtus. A. P. 277.
frequens ceſſantes ad arma concitet. I. Od. 35, 14. 15. 16.
frequens ter ſonum crepuit. II. 17, 25. 26.
frugi. A. P. 207.
levis mentem mutavit. II. Epl. 1, 108.
me ſibilat. I. S. 1, 66.
negligens ne qua laboret. III. Od. 8, 25.
numerabilis. A. P. 206.
parvus. ibid.
Priami. II. S. 3. 195.
quem Divum vocet. I. Od. 2, 25.
Romanus. I. Epl. 1, 70.
ſapiens. II. 1, 18.
verecundus. A. P. 207.
Populus arbor.
alba, & pinus ingens. II. Od. 3, 9.
certis limitibus adſita. II. Epl. 2, 170. 171.
Porca avida. III. Od. 23, 4.
Porcis relinques comedenda. I. Epl. 7, 19.
Porcius. II. S. 8, 23.
Porco bimeſtri. III. Od. 17, 15.
Deos placat. I. Epl. 16, 58.
tellurem piabant. II. Epl. 1, 143.
Porcum æquis Laribus immolet. II. S. 3, 164. 165.
de grege Epicuri ridere. I. Epl. 4, 16.

Porphyrion. III. Od. 4, 54.
Porrecta Majeſtas imperi. IV. 15, 14. 15.
Muræna in patina. II. S. 8, 42. 43.
pocula negantem. I. Epl. 18, 92.
tellure. Ep. 5, 80.
Porrecto jugulo hiſtorias audit. I. S. 3, 89.
Porrectum ante fores. III. Od. 10, 3.
catino magno. II. S. 2, 39.
in purpurea veſte locavit. 6, 106.
Porrectus ad acervum frumenti. 3, 111. 112.
capſa aperta. II. Epl. 1, 268.
in palea horna. II. S. 6, 88.
locus ſpatiis planis. I. Epl. 7, 41. 42.
palus ab inguine. I. S. 8, 5.
Porrexeris (porrexerat. Bentl.) II. 8, 30.
Porrigam vectigalia. III. Od. 16, 40.
Porrigere. I. Epl. 6, 52.
Porriget. II. Od. 16, 32.
Porrigine impexa. II. S. 3, 126.
Porrigis poma irato puero. ibid. 258.
Porro. I. S. 3, 10. I. Epl. 6, 34. 13, 18. 16, 65.
Porrum. I. Epl. 12, 21.
Porſenæ minacis manus. Ep. 16, 4.
Portâ eburnâ fugiens. III. Od. 27, 41.
Portanda. I. S. 8, 9.
Portantes. 6, 109.
Portare humeris 5, 90.
onus moleſtum nollem. 6, 99.
puerum docendum Romam. ibid. 76.
tradam ventis protervis triſtitiam. I. Od. 26, 1. 2. 3.
Portarit. I. S. 1, 49.
Portas belli refregit. 4, 61.
non clauſas. III. Od. 5, 23.
urbium diffidit. 16, 13. 14.
Portat. II. S. 3, 303.
Portatur ebur captivum. II. Epl. 2, 193.
Portenta nota fatali labore ſubegit. 1, 11.
Theſſala rides. 2, 209.
Portentum. I. Od. 22, 13.
Portes librorum faſciculum. I. Epl. 13, 13.
Portet. 16, 72.

Por-

Porticus Agrippæ. I. Epl. 6, 26.
Chryſippi. II. S. 3, 44.
excipiebat Arcton. II. Od. 15, 18.
me excepit. I. S. 4, 133. 134.
Portis apertis. A. P. 199.
Portu latent navium puppes. Ep. 9, 19. 20.
Portum occupa fortiter. I. Od. 14, 2. 3.
Portus Alexandria ſupplex patefecit. IV. Od. 14, 35. 36.
occupet alter cave. I. Epl. 6, 32.
Poſcas membranam. II. S. 3, 2.
Poſcat. I. Od. 4, 12. A. P. 339.
Poſcente gaudeat magis. II. Od. 12, 27.
plus ferent. I. Epl. 17, 44.
Poſcentem veniam. I. S. 3, 75.
Poſcentes vario palato diverſa. II. Epl. 2, 62.
Poſcenti. II. S. 8, 82. A. P. 349.
Poſcentis pauca ævi. II. Od. 11, 5.
Poſces librum cum lumine ante diem. I. Epl. 2, 35.
Poſcet. 15, 3.
quantum res. II. 2, 190.
Poſci. 1, 78. A. P. 190.
Poſcimus ſi quid ſub umbra vacui. I. Od. 32, 1.
Poſcis *cum duobus accuſ. pers.* 24, 12.
vilia. I. Epl. 17, 21.
Poſcit. I. Od. 31, 1. II. S. 7, 90. 8, 77. II. Epl. 1, 134.
opem res altera. A. P. 411.
Poſco diludia. I. Epl. 19, 47.
ſcrinia. II. 1, 113.
Poſcunt. II. S. 8, 35. II. Epl. 1, 185.
Poſillam adpellet. *Bentl.* II. S. 3, 216.
Poſita. I. 2, 108.
Poſitas artes infra ſe. II. Epl. 1. 13. 14.
nives glaciet Juppiter. III. Od. 10, 7. 8.
Poſitis. I. S. 2, 13. II. 3, 115. A. P. 389. 421.
Poſiti argenti & auri. II. S. 3, 142.
Poſito. 2, 23. 8, 58.
Poſitorum. I. Epl. 12, 7.
Poſitos vernas. Ep. 2, 65.
Poſitum. II. Od. 6, 5. I. S. 2, 106. 3, 92. I. Epl. 13, 12.
telum rubigine peream. II. S. 1, 43.
Poſiturus humeris arcum. III. Od. 4, 60.
Poſſe. I. 29, 11. I. S. 2, 109. 6, 121. II. 1, 4. I. Epl. 2, 11. II. 1, 210. 2, 66. A. P. 150. 332. 439.
Poſſem. I. S. 4, 114. 10, 47. II. Epl. 1, 257. 2, 44.
Poſſent. III. Od. 4, 58. IV. 13, 26. II. Epl. 2, 36. 155. A. P. 74.
Poſſes. I. Epl. 2, 26.
quid Marte. IV. Od. 14, 9.
Poſſeſſor oportet valeat. I. Epl. 2, 49.
Poſſet. IV. Od. 4, 27. Ep. 5, 13. 32. I. S. 3, 4. 7, 6. 9, 46. II. 5, 87. 8, 13. I. Epl. 6, 41. 17, 50. II. 1, 107. 164. 2, 133. 135.
Poſſideam. II. S. 3, 236.
Poſſidentem multa non recte beatum vocaveris. IV. Od. 9, 45. 46.
Poſſim. Ep. 17, 78. 79. *Bentl.* I. S. 4, 119. I. Epl. 1, 12. 9, 6. 15, 24.
Poſſint. I. Od. 14, 8.
Poſſis. I. S. 2, 19. 94. 103. II. 3, 76. 138. 7, 70. I. Epl. 1, 28. 35. 66. 16, 29. 69. 18, 52.
nihil majus urbe Roma viſere. C. S. 11.
Poſſit. III. Od. 30, 4. I. S. 3, 30. 4, 16. 9, 24. 55. I. Epl. 1, 39. 2, 17. 4, 9. 6, 2. 12, 3. 19. 14, 25. A. P. 410. *Bentl.* 422.
depellere *pro* depellat. I. S. 2, 6.
dare *pro* det. III. Od. 3, 43.
Poſſum. Ep. 17, 79. I. S. 4, 103. 119. *Bentl.* 8, 10. 10, 84. II. 1, 79. 5, 134. I. Epl. 6, 41. 7, 39. 15, 17. A. P. 56.
Poſſumus. IV. Od. 8, 11.
Poſſunt. I. S. 6, *ita & Bentl.* 53. I. Epl. 1, 82. 13, 17.
honores nil ſine te mei. *Bentl.* I. Od. 26, 10.
Poſt. 3, 29. 12, 33. 15, 35. III. 7, 6. 9, 6. I. S. 2, 120. 3, 102. 4, 88. 6, 40. 55. 61. 122. 8, 36. 10, 33. *&c.*
ad te pericula ventura ſentis. I. Epl. 18, 83.
equitem cura atra ſedet. III. Od. 1, 40.
nummos virtus quærenda. I. Epl. 1, 54.
vina militiam gravem crepat. I. Od. 18, 5.
Poſtem. I. Epl. 1, 5.
Poſtera ætas reſpuet. II. 1, 41.
lux oritur. I. S. 5, 39.
tempeſtas. *ibid.* 96.
Poſterâ laude creſcam recens. III. Od. 30, 7. 8.
Poſteri. II. 19, 2. Ep. 9, 11.
Poſterius. I. S. 4, 59.
Poſtero minimum credula. I. Od. 11, 8.
Poſtes ad non amicos. Ep. 11, 11.
ferratos belli. I. S. 4, 61.
Poſthac. II. 2, 107. 3, 297. II. Epl. 1, 175.
Poſthume. II. Od. 14, 1. bis.
Poſtibus directa ſigna. IV. 15, 6. 7. 8.
invidendis. III. 1, 45.
Poſtico. I. Epl. 5, 31.
Poſtquam. II. Od. 4, 9. Ep. 17, 13. I. S. 4, 60. 7, 9. 32. II. 3, 18. 171. 257. 7, 15. 8, 57. I. Epl. 10, 37.
Poſtremum. II. S. 2, 132.
Poſtremus. I. Epl. 6, 48.
Poſtulat. I. S. 3, 51. 74.
Poſtulet. II. 5, 17.
Poſtuere. 3, 48.
Poſui libera veſtigia. I. Epl. 15, 21.
Poſuiſſe. I. Od. 34, 16. III. 5, 44. 20, 11.
Poſuiſſet. I. S. 3, 42.
Poſuit te nefaſto die. II. Od. 13, 1.
Pota Cupidinem lentum ſollicitas. IV. 13, 5. 6.
Potabis vile Sabinum. I. 20, 1.
Potamus uncti. II. 11, 17.
Potandum. II. S. 7, 32.
Potantia fucum vellera. I. Epl. 10, 27.
Potare culpâ magiſtrâ erat ludus, *alii* cupâ. II. S. 2, 123.
de media die. 8, 3.
feſtis diebus. 3, 143.
incipiam. I. Epl. 5, 14. 15.
Potens *cum genit.*
Diva Cypri. I. Od. 3, 1.
Muſa lyræ imbellis. 6, 10.
Najadum. III. 25, 14.
Silvarum Diana. C. S. 1.
ſui. III. Od. 29, 41.

ons. A. P. 116.
eret hoc. II. S. 1, 51.
ctat hos Poëtas. II.
1.
iuneribus. IV. Od.

ens. III. 30, 12.
ios linquis inimica.
. 24.
a marique. C. S. 53.
cum. II. Od. 18, 12.
tum oppidis. III. 27,

2. 40.
æ ſic placitum. II.
5. 16.
ſuſpendiſſe veſti-
. 5, 15. 16.
. 1, 17.
Ep. 2, 8.
cultura inexpertis
l. 18, 86.
imperiis cede. *ibid.*

r. Od. 8, 26.
is claris. A. P. 289.
o aurum. III. Od.
11.
1, 16. A. P. 328.
teras) A. P. 376.
ompeſcere mappâ.
. 64.
am ſervare. A. P.

7, 22. II. S. 2, 22.
. Epl. 10, 29.
, 8.
6, 35. I. Epl. 1, 37.
3. A. P. 310.
11, 13. 17, 13.
6, 3. 12, 15. 17,
10. II. 5, 103. 6,
2. I. Epl. 5, 1.
18, 28. Ep. 9, 14.
, 113. 4, 84. I.
.
A. P. 10.
62.
, 9.
.
enus. III. Od. 15,

livitiis. II. 3, 20.
is. Ep. 5, 73.
uros ductos. IV.
9.

cenum ſignis. IV. Od. 2, 19.
cœnis Pontificum. II. 14, 28.
metallis. I. Epl. 11, 39.
pane mellitis placentis egeo. 10, 11.
Potior Ariſtippi ſententia. I. Epl. 17, 17.
interdicta voluptas patria. 6, 64.
militia. I. S. 1, 17.
puella. I. Epl. 5, 27.
quiſquam brachia candida cervici juvenis dabat. III. Od. 9, 2. 3.
ſententia. Ep. 16, 17.
Potiorem locum rure. I. Epl. 10, 14.
Potiori dare noctes. Ep. 15, 13.
facilis. II. S 5, 76.
Potis. *Bentl.* III. Od. 17, 13.
Potius. I. Od. 2, 49. 18, 6. II. 9, 18. III. 28, 1. I. S. 1, 109. II. 2, 24. 3, 263. I. Epl. 6, 23. 10, 48. 13, 7. II. 2, 197.
Potor Rhodani. II. Od. 20, 20.
Potorem. II. S. 4, 59.
Potores. 8, 37. I. Epl. 18, 91.
Potoribus. I. Epl. 19, 3.
Potuere. III. Od. 11, 30. 31.
Potuiſſe. II. 4, 19.
Potuit. III. 14, 19.
Potum. II. Epl. 2, 215.
Potus. I. S. 4, 88. II. 3, 255.
ad arma dicenda proſiluit. I. Epl. 19, 7. 8.
comminxit lectum. I. S. 3, 90.
Præ campo cuncta ſordent. I. Epl. 11, 4.
Præbeat aurem patientem culturæ. 1, 40.
votis. I. S. 1, 22.
uſum. *ibid.* 73.
Præbebit æquam convivis. II. 2, 69.
Præbente. III. Od. 19, 7.
conſilium. IV. 14, 14. 15.
Muræna domum. I. S. 5, 38.
Præbentem ſpectacula mimo. II. Epl. 1, 198.
Præbere. I. 6, 41. 14, 24.
ſcurrantis ſpeciem. 18, 2.
Præberi ſumptus ex re. I. S. 6, 80.
Præbes frigus amabile. III. Od. 13, 10. 12.
Præbet æquam. I. S. 4, 88.
primas tepidas Jupiter. II. Od. 6, 17. 18.
exemplum grave. IV. 11, 26.
Præcanum. I. Epl. 20, 24.
Præcedentibus. 2, 71.
Præcedere. I. S. 9, 42.
Præcedet. Ep. 6, 8.
Præcepit. II. S. 2, 2.
Præceps alea nudat. I. Epl. 18, 21.
Anio. I. Od. 7, 13.
facundia. A. P. 217.
per mala fertur. I. S. 4, 30. 31.
Præcepta canam. II. 4, 11.
in Ariſtippi relabor. I. Epl. 1, 18.
mira deſcripſi docilis. II. S. 3, 33. 34.
vitæ beatæ haurire. 4, 95.
Præceptis amicis pectus format. II. Epl. 1, 128.
novis ſigna ponere. II. S. 4, 2.
Præceptum auriculis inſtillare. I. Epl. 8, 16.
Præcidere belli cauſam. 2, 9.
Præcincti pueri. II. S. 8, 70.
Præcinctis. I. 5, 6.
Præcipe lugubres cantus. I. Od. 24, 2. 3.
Præcipitat. II. S. 3, 277.
Præcipitem Africum timuit. I. Od. 3, 12.
ſe dedit teſto. I. S. 2, 41.
Præcipiti. II. 3, 293.
Præcipue. I. Epl. 1, 108. II. 1, 261.
Præclara minantis vultus. II. S. 3, 9.
Præclaram rem ingluvie ſtringat. I. 2, 8.
Præclare ſenator. 6, 110.
Præclaro patre. 6, 64.
Præco. 6, 86.
cogit turbas ad emendas merces. A. P. 419.
Præconem. I. Epl. 7, 56.
Præconis. Ep. 4, 12.
Præcordia condita verax Liber aperit. I. S. 4, 89.
prolueris mulſo. II. 4, 26. 27.
tenta ſpiritu levare. Ep. 17, 26.
Præcordiis inquietis affidens. 5, 95.
meis bilis libera inæſtuet. 11, 15. 16.
in Præcordiis quid veneni ſævit. 3, 5.

Præcurrere vitâ æmicat regum filii. I. Epi. 10, 35.
Præcurreret equis albis Iarbas. I. S. 7, 8.
Præda Iuporum rapacium corvi. IV. Od. 4, 50.
major tibi cedat. III. 20, 7. & sqq.
spina. Ep. 10, 11.
rejecta quam fert Mercurius præsens. II. S. 3, 68.
Prædæ majoris quicquid naßus erat. I. Epi. 11, 58.
tenera furtur dentur. III. Od. 27, 54. 55.
Prædem adjecisse. 6, 11.
Prædantur nimi cuncta singula. II. Epi. 2, 11.
Prædia damnosa. II. S. 6, 16.
duo. 3, 188.
vendit. 7, 116.
Prædonum in turbam sceptra incidit. I. 2, 43. 45.
Præferat. II. Epi. 1, 184.
Prægestientis. II. Od. 5, 5.
Prægnans canis. III. 27, 9.
Prægravat animum. II. S. 1, 78.
aures. II. Epi. 1, 13.
Præiambens omne quod affert (præibens, Bentl.) II. S. 8, 169.
Præilia Cæsaris dicet historia pedestribus. II. Od. 12, 9. 10.
campestria sustinuit. I. Epi. 18, 54.
conjugibus loquenda gessit. IV. Od. 4, 67. 68.
dura inundas fugies. III. 20, 3. 4.
fruitia dessunt. 15, 5. 6.
Impia. II. 1, 30.
loqui. IV. 15, 1.
Multa dicendo. 9, 11. 12.
pinus rubricata sur carbone. II. S. 7, 98.
Thyoneus consuniet cum Marte. I. Od. 17, 13. 14.
virginum censentis. 6, 17. 18.
in Præilia intactam trudit. I. Epi. 1, 17.
Præliis audax. I. Od. 12, 11.
Prælium grave commisit. IV. 14, 14. 15.
Prælo Calenus uvam domitam bibet. I. 20, 9. 10.
Præluceat Bajis amœnis nullus sinus. I. Epi. 1, 83.
Præmia ducibus frontium hederæ. I. Od. 1, 29.
fortium Gallorum. IV. Od. 8, 4.
grandia laurea cruciatus. II. Epi. 2, 52.
juvenile capiat. Ep. 2, 56.
multis laborum laturus. II. S. 2, 18. 19.
posci. II. Epi. 1, 15.
primo hederæ victricis ferens. I. 3, 13.
sidonius. I. S. 5, 14.
urbana frontis. I. Epi. 3, 11.
Prænestis. 6, 2.
frigidum. III. Od. 4, 23. 24.
Prænestinus. I. S. 5, 14.
Præniteat lapis hujus. I. Od. 33, 16.
Præsecanda auricula mollis gerenti. II. S. 3, 37. 38.
Præsumi. I. Epi. 7, 84.
Præparatum bene pectus. II. Od. 10, 14. 15.
Præponens ultima primis. I. S. 4, 10.
Præsumere alicui undique frondi dextera. I. Od. 35, 7.
urbem illis datis. II. S. 8, 24.
Præpositis casus postpositus.
se adversum. I. Epi. 1, 75. *alibi inter.*
Præpositio remota a casu suo.
inter cæsum nulla lacuna. III. Od. 27, 51.
Præsulo homo fugax. II. S. 1, 21.
Præsupti nemoris. 4, 51.
Præsurdus. 3, 5.
Præscripsa ad munia surgit. 1, 81.
Præscriptum Romulii. II. Od. 13, 16. 17.
intra Præscriptum equitare. II. 3, 23. 24.
Præsidium dejecta sulligere ad unguem. *Bentl.* A. P. 294.
Præsens ætas. II. Epi. 1, 42.
habebitur divus. III. Od. 5, 2.
in tempus omnium. A. P. 44.
Italiæ cœpit. IV. Od. 14, 43. 44.
Mercurius. II. S. 3, 68.
nummale corpus de tuo gratis tollere. I. Od. 33, 5. 6.
rorem fecundis. II. Ep. 1, 104.
in Præsens tempus. II. Od. 10, 17.
Præsens pro præterito.
fudet *pro* fudisti. A. P. 414.
Præsente. *ibid.* 59.
Præsentes Antii. II. S. 2, 45.
Præsenti. II. Epi. 1, 19.

uſſ. potest.
a *pro* velim conferre.
14.
i *pro* potui credere.
,5.
ro velim dare. I.S.4,
5.
pro velim offerre. 3,

m digito monſtror.
22.
S. 9, 36.
1, 116.
,36.
.P. 288.
3, 181. 218. II. Epl.

pl. 1, 103.
7, 18.
4.
108.
or. II. 2, 50.
ripror videri deli-
:. II. Epl. 2, 126.
eſtum utili judex.
1.
lluc. I. S. 3, 38.
è. *Bentl. ibid.* 25.
Epl. 7, 69.
S. 3, 245.
s. I. Epl. 17, 13.
nigris moris. II. S.

340.
, 125.
ride. 6, 127.
canis pruinis. I.

sthi herba. Ep. 2,

Od. 12, 3.
igis optima natura
12. 23.
l. 18, 11. 27, 29.

4, 30.
m ardor. III. Od.

e. I. S. 6, 51. 52.
I. S. 7, 70. 71.
I. Epl. 1, 266. A.P.

am. I. Epl. 1, 104.
elementa eraden-
4, 51-52.
tus Romana. II.

Pravis obnoxia. II. S. 7, 8.
talis male fultum. I. 3, 48.
Pravo naſo vivere. A. P. 36.
Pravorum. II. S. 3, 244.
Pravum de alio detorſeris (pravus *Bentl.*) 2, 55.
Pravus hoc ſtudio facis. I. 4, 79.
Precamur. I. Od. 2, 30. C. S. 3.
Precari. I. Epl. 18, 106.
Precati. II. S. 7, 36.
Precatus. 3, 203.
Prece blanda ducere. A. P. 395. 396.
cogit. I. Epl. 9, 2.
docta. II. 1, 135.
fatigent Veſtam. I. Od. 2, 26. 28.
hac te ero. II. S. 6, 13.
motus. I. Od. 21, 16.
multa nitere. I. Epl. 13, 18.
permutet dominos. II. 2, 173. 174.
ſuſcimbo corvum oſcinem. III. Od. 27, 11.
tacita. I. Epl. 16, 14.
te ambit ſollicida pauper. I. Od. 21, 5.
te multa proſequitur. IV. 5, 33.
victi. Ep. 17, 43.
Preceris. II. S. 8, 75.
Preces ad miſeras decurrere. III. Od. 29, 58. 59.
ad Jovem averſum. Ep. 10, 18.
blandæ te revocent. I. Od. 4, 8.
obſeratis auribus fundis. Ep. 17, 53.
te non curvant. III. Od. 10, 13. 16.
Thyeſteas miſit. Ep. 5, 86.
virorum curet. C. S. 70.
unde diſceret. II. Epl. 1, 133.
Precetur Deos. A. P. 200.
Precibus fera recludere. I. Od. 24, 17.
inultis non linquar. 18, 33.
vocat. IV. 5, 13.
urget iratis. II. S. 6, 29. 30.
Precor. I. Od. 3, 7. IV. 1, 2. bis. Ep. 3, 20.
cum mente integra. I. Od. 31, 18. 19.
per decus inane purpuræ. Ep. 5, 7.
Premam terra. Ep. 1, 33.
Premant Calena falce vitem. I. Od. 31, 9. 10.
Premat extra limen. I. Epl. 19, 36.
obſcurum orbem lunæ. I. Epl. 12, 18.
Prematur in nonum annum. A. P. 388.
Premendo littus. II. Od. 10, 3. 4.
Premerer ſacra lauro. III. 4, 18. 19.
Premet quem ſua culpa. I. Epl. 18, 79.
te nox. I. Od. 4, 16.
Premit comes atra. II. S. 7, 115.
crimine turpi. A. P. 262.
culpam pœna comes. IV. Od. 5, 24.
Deus futuri temporis exitum nocte caliginoſa. III. 29, 30.
dura cuſtodia nactum. I. Epl. 1, 22.
ſitus informis. II. 2, 118.
Premunt columnas trabes. II. Od. 18, 3. 4.
olidæ capræ convivia. I. Epl. 5. 29.
Premuntur. II. 1, 189.
Prenſare manu. I. S. 9, 64.
Prenſus in potenti Ægeo. II. Od. 16, 1. 2.
Preſſa bacca. II. S. 4, 69.
capillis Balanus. III. Od. 29, 4.
malo voces Deos. I. 14, 10.
Preſſa mella condit amphoris. Ep. 2, 15.
vina. Ep. 13, 6.
Preſſi pede. I. Epl. 19, 22.
Preſſis pullis ranæ vituli pede. II. S. 3, 314.
Preſſiſſe laqueo collum. I. Epl. 16, 37.
Preſſit. II. S. 8, 46.
Preſſo cubito remanete. I. Od. 27, 8.
Preſſum Liberum Calibus ducere. IV. Od. 12, 14.
Pretio mercemur eadem. III. 19, 5. 6.
permutet dominos. II. Epl. 2, 173, 174.
ſtet magno. I. S. 2, 121. 122.
unius aſſis licuiſſe. 6, 13. 14.
in Pretio eſt. A. P. 372.
Pretioſa veſtimenta. I. Epl. 18, 32.
Pretioſus emptor dedecorum. III. Od. 6, 32.

Pretium avellier navis. I. S. 2, 103. 104.
chartis quotus annus arroget. II. Epl. 1, 35.
eſt mori. III. Od. 24, 14.
ferat ſecurus pœnæ. II. Epl. 2, 17.
habet. I. 16, 47.
laqui. II. S. 2, 59.
muneri dicere. VI. Od. 8, 12.
nanciſcentur. A. P. 295.
recte petit. I. Epl. 17, 42.
in Pretium converſo Deo. III. Od. 16, 6.
Priami aulam falleret. IV. 6, 15. 16.
buſto. III. 3, 40.
domus. *ibid.* 26.
fortunam. A. P. 137.
populus. II. S. 3, 195.
regnum. I. Od. 15, 8.
Priamidem Hectora. I. S. 7, 12.
Priamus. II. 3, 195.
dives. I. Od. 10, 14.
Priape. Ep. 2, 21.
Priapum. I. S. 8, 2.
Pridem. II. 2, 46. I. Epl. 14, 27. A. P. 254.
Prima. I. S. 1, 26. II. 8, 45. I. Epl. 1, 1. 7, 5. II. 2, 98. A. P. 61.
cera quid ſecundo verſu velit. II. S. 5, 53. 54.
eſca placaverit iratum ventrem. 8, 5.
fides milti ſit. I. Epl. 18, 17.
ſapientia caruiſſe ſtultitia. 1, 41.
tellus utinam tuliſſet. II. S. 2, 93.
Primâ nocte claudam domum. III. Od. 7, 29.
hirundine. I. Epl. 7, 13.
Prima præmia hederæ victricis ferus. I. Epl. 3, 25.
Primæ. IV. Od. 6, 31.
Primam. I. Epl. 17, 6.
Prime ſodalium. II. Od. 7, 5.
Primis. III. 13, 7. Ep. 4, 15. I. S. 3, 58. 4, 59. II. 2, 71. I. Epl. 20, 23.
Primo. III. Od. 7, 2. A. P. 152.
Primores. II. S. 1, 69.
Primorum. II. Epl. 2, 204.
Primos. II. S. 6, 21.
aditus habet difficiles. I. 9, 55.
& extremos metendo. IV. Od. 14, 31.
Primum. I. Od. 32, 5. II. 15, 2. I. S. 4, 39. II. 3, 41. 307. I. Epl. 1, 53. 8, 15. 10, 13. II. 1, 93. 2, 49. 91. A. P. 75. 103.
Primum equum certamine. A. P. 84.
Primus. I. Od. 3, 12. IV. 4, 41. 9, 27. 24. I. S. 6, 83. II. 1, 87. 4, 73. 74. 8, 51. I. Epl. 6, 48. 19, 23. A. P. 130 254.
Princeps. I. Od. 2, 50. III. 30, 13. I. Epl. 19, 23.
pro primus. III. Od. 17, 7.
Principe Cæſare *adjective*. I. 21, 14.
12. II. Epl. 1, 256.
Principi limo. I. Od. 16, 13. 14.
Principibus viris placuiſſe. I. Epl. 17, 35.
Principium carminis eſto. II. S. 6, 22. 23.
& fons. A. P. 309.
omne huc refer. III. Od. 6, 6.
Principum amicitias graves. II. 1, 2. 3.
maxime. IV. 14, 6.
Prior. I. S. 5, 56. II. 7, 19. II. Epl. 2, 55.
bellante imperet. C. S. 52.
cæna. I. Epl. 1, 27.
flore color *pro* melior. IV. Od. 10, 4.
jober ſalvere. I. Epl. 7, 64.
reſpondeat officio. II. S. 6, 24.
Priorem. 5, 30.
virtutibus eſſe. I. Epl. 18, 27.
Priores. II. Od. 8, 18. III. 17, 2. IV. 9, 5. II. Epl. 2, 204.
Priori. II. Od. 15, 8.
vitæ me redde. I. Epl. 7, 95.
Priſca Comœdia. I. S. 4, 2.
gens mortalium. Ep. 2, 2.
Venus redit. III. Od. 9, 23.
Priſcæ arti addidit luxuriam. A. P. 214.
Priſci agricolæ. II. Epl. 1, 193.
Catonis. III. Od. 21, 11.
Priſcis Catonibus atque Cethegis. II. Epl. 2, 117.
Priſco ab Inacho natus. II. Od. 3, 21.
Cretino. I. Epl. 19, 1.
Priſcum in aurum redeant tempora. IV. Od. 2, 39. 40.
Priſcus pudor. C. S. 57. 58.
Priſcus. *nom. proper.* II. S. 7, 9.

d. 5,7.
. 270.
7, 40.
periem quæro ſine
Od. 29, 55. 56.
2, 19.
. Epl. 1, 82.
i Lucina. C.S. 15.
pl. 1,263. A. P. 249.
l. 17, 16.
1, 109. 10, 82.
s juventæ facili dare
S. 45. *alii legunt* do-

is ortos majoribus.
). 11.
iis Italia altior Car-
Od. 5, 39. 40.
3, 56. II. Epl. 1, 39.
as. II. S. 6, 66.
II. Od. 1, 37.
te. I. S. 2, 37.
ntrem. 5, 20. 21.
:edit. *Bentl.*) IV. Od.

S. 8, 14.
juales vexant mare.
3.
ci te erede. III. 27,

dus. A. P. 28
'eſcis cautus. II. Od.

cis mugiet malus.
58.
5, 64.
15, 5.
nos manibus verte-
25, 16.
s. II. S. 2, 36.
P. 127.
78.
IV. Od. 6, 11.
, 13.
m Penelopen. III.
1.
ieca. II. S. 3, 7.
imum. *Bentl.* A. P.

ira. IV. Od. 15,

1. I. S. 6, 52. I.
11, 10. II. 2, 95.

m abſore. I. S. 4,

eſto ira omnis & clamor. III. Od. 8, 15. 16.
procul abeſſe. *Bentl.* II. Epl. 2, 199.
Proculejus vivet extento ævo. II. Od. 2, 5.
Procurare. I. Epl. 5, 21.
Procurrerit Apenninus in mare. Ep. 16, 29.
Procurrunt aeres in jus. I. S. 7, 20. 21.
Procyon jam furit III. Od. 29, 18.
Prodeat operata divis juſtis. 14, 6.
Prodentem gaudia vultum. II. S. 5, 104.
Proderit anus Peligna dixiſſe (proderat. *Bentl.*) Ep. 17, 60.
Prodeſſe. I. Epl. 17, 11. A. P. 333.
Prodeſt. I. Od. 28, 4. I. S. 2, 213. I. Epl. 1, 25.
Prodiderit fide commiſſa. I. S. 3, 95.
Prodiga arcani fides. I. Od. 18, 16.
Prodigialiter variare rem unam. A. P. 29.
Prodigum animæ magnæ. I. Od. 12, 37. 38.
Prodigus æris. A. P. 164.
care emit. II. Epl. 1, 238.
donat quæ odit & ſpernit. I. 7, 20.
eſſe dicatur. I. S. 2, 4. 5.
multæ herbæ. I. Epl. 7, 42.
tua ſparges. II. 2, 195.
Prodire. I. 1, 32.
Prodis publica cura juvenum. II. Od. 8, 7. 8.
turpis ex judice. II. S. 7, 54. 55.
Proditor puellæ riſus. I. Od. 9, 21. 22.
Prodocet Janus hæc. *Bentl.* I. Epl. 1, 55.
Producas ſobolem. C.S. 17.
Producent. III. Od. 21, 23.
Producere nomen. A. P. 59.
Productior. *ibid.* 289.
Produxerit uſus genitor. II. Epl. 2, 159.
Produximus annum jucunde (producimus. *Bentl.*) I. S. 5, 70.
Produxit. II. Od. 13, 3.
Prætum credulum. III. 7, 13.
Profanis ſacra miſcebis. I. Epl. 16, 57.
ſecernere. A. P. 397.
Profanum vulgus odi. III. Od. 1, 1.
Profari. I. S. 6, 57.
Profecti. II. Epl. 2, 25.
Profecto. A. P. 315.
Profetat. I. Epl. 12, 18.
Proferet ætas in apricum. 6, 24.
diem. I. Od. 15, 33.
in lucem. II. Epl. 2, 116.
Proferre pedem pudor vetet. A. P. 135.
Proferies ignota. *ibid.* 150.
Profeſſis. *ibid.* 14.
Profeſſus. I. Epl. 18, 2.
animi grandis. A. P. 27.
Profeſta. II. S. 2, 116.
Profeſtis diebus. 3, 143. 144.
lucibus. IV. Od. 15, 25.
Proficeret. I. S. 3, 6.
Proficiente nihil herba curarier. II. Epl. 2, 151.
Profieſcentem. I. 13, 1.
Proficiſcenti. II. 2, 20.
Proficiunt vanæ leges ſine moribus. III. Od. 24, 35. 36.
Profore. I. Epl. 8, 11.
Profugi Scythæ. I. Od. 35, 9.
Profugit. Ep. 16, 18.
Profugus Scythes. IV. Od. 14, 45.
Profundo merſes. 4, 41.
ore ruit. 2, 7. 8.
Profundum Danubium bibunt. 15, 21.
Progenerant. 4, 32.
Progeniem Veneris almæ canemus. 15, 31. 32.
vitioſiorem. III. 6, 48.
Progenies Arri. II. S. 3, 243.
regum. III. Od. 29, 1.
Prognatos. I. S. 6, 78.
Prognatum. 2, 70.
Prognatus. II. 1, 26.
Progne vertatur in avem. A. P. 187.
Prohibebat. I. S. 6, 57.
Prohibent iniquæ Parcæ. II. Od. 6, 9.
Prohibere. I. S. 8, 20.
concubitu. A. P. 398.
corpus chiragra. I. Epl. 1, 31.
Prohibet. III. Od. 19, 15.
Prohibere Bacchum rixis. I. 27, 3. 4.
Projecerit ſe huc. *Bentl.* A. P. 462.
Projecta præda. *Bentl.* Ep. 10, 22.
Projectis. II. S. 7, 53.

Projectum ante forea. Bentl. III. Od. 10, 3.
cibum odoraris. Ep. 6, 10.
Projectus ad ingentem frumenti acervum. II. S. 3, 112.
Projicere. II. S. 3, 100.
Projicit. A. P. 97.
Prole. IV. Od. 15, 27.
simili puerperæ laudantur. 5, 23.
Prolem Dii date. C. S. 47.
Proles masculæ. III. Od. 6, 37. 38.
Niobæa. IV. 6, 1.
Ulyssei patientis. I. Epl. 7, 40.
Prolis novæ feraci. C. S. 19.
Prolueris mulso præcordia. II. S. 4, 26. 27.
Prolutus vappa. I. 5, 16.
Promat miracula. A. P. 144.
Prome. III. Od. 28, 2.
Promens obscura. I. 34, 14.
vina dulcia. Ep. 2, 47.
Promere clienti jura. II. Epl. 1, 104.
vina. III. Od. 21, 8.
Promes. A. P. 183.
Promethea. II. Od. 18, 35.
Prometheus. I. 16, 13. II. 13, 37. Ep. 17, 67.
Promineret ore. Ep. 5, 35.
Prominet. I. Od. 21, 6.
Promis diem. C. S. 9. 10.
sagittas. III. Od. 20, 9. 10.
Promisit. I. 7, 28.
Promissa Triquetra militibus. II. S. 6, 55.
Promissa multa fidem levant. II. Epl. 2, 10.
quo cadant. 1, 52.
Promissi. A. P. 45.
Promissis aliquid dignum dic. II. S. 3, 6.
Promissor. A. P. 138.
Promissum. Ep. 14, 7.
Promit. II. S. 4, 47.
Promittere. I. 4, 102.
Promittit. 6, 34. I. Epl. 7, 81.
Promitto. I. S. 4, 103.
Promittunt medici quod medicorum est. II. Epl. 1, 115. 116.
Promorat loco arcana. Ep. 11, 14.
Promptæ amphoræ modus. I. Od. 36, 11.
Pronus. II. S. 2, 16.
Pronos in annos silvæ mutantur. A. P. 60.
menses. IV. Od. 6, 39. 40.
rivos. I. 29, 11.
Pronum rivum. I. Epl. 10, 21.
Pronus Orion. III. Od. 27, 18.
plus æquo in obsequium. I. Epl. 18, 10.
Propagine vitium altas populos maritat. Ep. 2, 9. 10.
Prope. I. Od. 28, 3. III. 8, 7. 15, 13. IV. 1, 19. 6, 3. 14, 20. I. S. 3, 98. &c.
flumen Tanain orti. IV. Od. 15, 24.
mancum officiis talibus. II. Epl. 2, 21.
omnes stulti. II. S. 3, 32.
Properabantur. Ep. 12, 22.
Properabat tectum flamma lambere. I. S. 5, 73. 74.
Properantes. Ep. 2, 62.
Properantis aquæ per rivos amœnos. A. P. 17.
Properaret. III. Od. 5, 48.
Properas. IV. 12, 21.
Properat. Ep. 12, 9.
Propere. III. Od. 19, 9.
Properemus parvi & ampli. I. Epl. 3, 28.
Properent. I. Od. 30, 6.
me funesto veterno arcere. I. Epl. 8, 10.
Properes amando Sybarin perdere. I. Od. 8, 2. 3.
Properet. III. Od. 14, 21. 24, 62.
Propero. I. S. 9, 40.
Propinquam molem nubibus arduis. III. Od. 29, 10.
Propinqui nimium solis. I. 22, 21. 22.
Propinquis charis. I. S. 1, 83.
Propinquos ad sanos abeat tutela. II. 3, 218.
obstantes dimovit. III. Od. 5, 51.
Propior. II. S. 6, 40.
Propiora. I. 4, 42.
Propius. II. 3, 80. 6, 52. I. Epl. 1, 67. 10, 28. 16, 11. A. P. 361.
Proponi. II. Epl. 1, 265.
Propositi tenacem virum. III. Od. 3, 1.
victor. I. Epl. 13, 11.
Proposito. A. P. 195.
Propositum iter perges. II. S. 6, 99.
urget. 7, 6. 7.
Proposuit nobis utile exemplar. I. Epl. 2, 18.
siccis omnia dura Deus. I. Od. 18, 3.
Propriâ in pelle quiescem. I. S. 6, 22.
Propria mihi hæc munera fuis. II. 6, 5.
Propriæ. 2, 129.
opis dissimulator. I. Epl. 9, 9.
Proprium laurum. II. Od. 2, 11.
Proprie communia dicere. A. P. 128.
Propriis excussus. II. S. 3, 10.
libris ambustum. I. 10, 63. 64.
tuberibus amicum offendat. 3, 73.
Proprio horreo condidit. I. Od. 1, 9.
Jambo rabies armavit. A. P. 79.
natali sanctior. IV. Od. 11, 18.
Proprios. III. 1, 5.
Lares. Ep. 16, 19.
ungues cultello purgantem. I. Epl. 7, 51.
Proprium. II. S. 7, 89. I. Epl. 17, 5. II. 2, 158. 172.
consilium. I. S. 4, 133.
Proprium ante Larem vescor. II. S. 6, 66.
Proprium nomen pro patronymico.
Afra avis. Ep. 2, 53.
cochlea. II. S. 4, 58.
Afri serpentes. 8, 95.
Itala tellus. 6, 56.
Laurens aper. 4, 42.
Lyda tibia. IV. Od. 15, 30.
Marsa cohors. II. 20, 18.
Marsæ voces. Ep. 5, 76.
Maura unda. II. Od. 6, 3.
Mauri angues. III. 10, 18.
Mauris jaculis eget. I. 22, 2.
Medum flumen. II. 9, 21.
Medus acinaces. I. 27, 5.
rex. III. 5, 9.
Sardum mel. A. P. 375.
Syra merx. I. Od. 31, 12.
Thessala vox. Ep. 5, 45.
Tiburte viâ. I. S. 6, 108.
Umber aper. II. 4, 40.
Proprius. II. S. 2, 134.
Propter. I. 5, 7. II. 3, 102. I. Epl. 2, 6.

navium. Ep. 1, 1. 2.
gis armatus. I. Epl.
. IV. Od. 4, 6.
. 1, 37.
3, 99.
Od. 8, 16.
n. A. P. 346.
ndi. I. Epl. 2, 41.
n (prorogat *Bentl.*)
V, 70.
columnam ſtantem
d. 35, 13, 14.
m (proruit *Bentl.*)
, 66.
7, 1.
Bentl. 9, 16.
ero. IV. Od. 5,
erioſa me trahit.
9. 110.
caput fugit. I. Od.
væ regna. II. 13,
oro. Ep. 17, 2.
7, 74.
. 19, 8.
A. P. 410.
es errantes. Ep.
l. 14, 37.
9.
2, 8.
ngos. I. Epl. 10,
6, 46.
i fine te. I. Od.
rantem teneam
, 90.
œnos. III. Od.
. I. Epl. 7, 28.
4, 26.
I. 25, 2.
ntereris. A. P.
, 2. 3.
19, 7.
III. 12, 23. 12.

Protervum. I. Od. 17, 24.
Protervus Africus. Ep. 16, 22.
Protinus. III. Od. 3, 30. II. S. 5, 21. I. Epl. 18, 67.
Proteus. II. S. 3, 71.
Protulerit nova rerum nomina. A. P. 57. 58.
Protulit. IV. Od. 8, 6.
luna vaga os decorum. I. S. 8, 21. 22.
Provehunt Dii in majus. III. Od. 4, 66. 67.
Provida mens. 5, 13.
Providus. I. Epl. 2, 19.
ſuſpex. III. Od. 27, 8.
Proviſæ frugis in annum copia *pro* collectæ. I. Epl. 18, 109. 110.
Proviſam. A. P. 311.
Proviſor tardus utilium. *ibid.* 164.
Provocat. I. S. 4, 14.
Provoces. Ep. 8, 19.
Prout. II. S. 6, 67.
Proxima. I. 5, 45. A. P. 338.
Proximos. I. Od. 22, 19.
agri terminos revellis. II. 18, 23. 24.
Proximum. III. 24, 47.
Proximus. I. S. 9, 54. II. 6, 9. I. Epl. 18. 84.
Prudens animus. IV. Od. 9, 34. 36.
annus. Ep. 17, 47.
Deus. I. Od. 3, 21. 22.
divos placavi ſanguine. II. S. 3, 206.
huc ſe dejecerit. A. P. 462.
ibis ſub furcam. II. S. 7, 66.
ludis me. 5, 58.
prætereo. I. 10, 88.
ſcelus admittis ob titulos inanes. II. 3, 212.
vir. A. P. 447. I. Epl. 16, 32.
Prudentem. II. Epl. 2, 155.
animum. II. S. 3, 89.
Prudentia curas ſufert. I. Epl. 11, 25. 26.
Pruinis canis prata albicant. I. Od. 4, 4.
Pruna. I. Epl. 16, 9.
Prunæ. I. S. 5, 36.
Pſallere. IV. Od. 13, 7.
Pſallimus. II. Epl. 1, 33.
Priſanarium orizæ. II. S. 3, 155.
Pube canules. Ep. 16, 7.

Pubes captiva. III. Od. 5, 18.
læta gaudeat hedera. I. 25, 17. 18.
Romana crevit ſecundis laboribus. IV. 4, 45. 46.
Publi. II. S. 5, 32.
Publica juvenum cura. II. Od. 8, 7. 8.
materies. A. P. 131.
Publica conducere. I. Epl. 1, 77.
in commoda peccem. II. 1, 3.
privatis ſecernere. A. P. 397.
Publicas res ordinaris. II. Od. 1, 10. 11.
Publicis notis inciſa marmora. IV. 8. 13.
Publico ſumptu. II. 15, 18. 19.
Publicola. I. S. 10, 28.
Publicum ludum. IV. Od. 2, 42.
Publicus uſus. II. Epl. 1, 92.
Pudenda matre. II. Od. 4, 20.
Pudens pravè *pro* impudens. A. P. 88.
Pudenter. I. Epl. 17, 44.
ſumpta licentia debitur. A. P. 51.
Pudet luſiſſe. I. Epl. 14, 36.
ſceleris. I. Od. 35, 33.
ſcripta recitare. I. Epl. 19, 42.
tanti mali. Ep. 11, 7.
Pudibunda matrona. A. P. 232. 233.
Pudica mulier. Ep. 2, 39.
Penelope. II. S. 5, 76. 77.
Pudica aſtra perambulabis. Ep. 17, 40. 41.
Pudicæ conjugis oſculum. III. Od. 5, 41.
Pudicis conjugibus. IV. 8, 23. 24.
Pudico. I. Epl. 20, 3.
Pudicum. I. S. 6, 82.
Hippolytum. IV. Od. 7, 25. 26.
Pudor. I. 24, 6. III. 5, 38.
infans plura fari prohibebat. I. S. 6, 57.
malus celat ulcera. I. Epl. 16, 24.
nec meus rem audet tentare. II. 1, 258. 259.
quem pauperitatis tenet. I. 18, 24.
quis deſiderio. I. Od. 24, 1.
ſummotus deſinet certare imparibus. Ep. 11, 18.
te urget malus. II. S. 3, 39.
vetat. I. Od. 6, 9. 10.

Pudorem clamem periiſſe. II. Epl. 1, 80.
depoſitum laudas. I. 9, 12.
incuriant tibi peccata aliena. 18, 77.
Pudori ne ſit amor puellæ. II. Od. 4, 1.
tibi Muſa ſolers lyræ. A. P. 406, 407.
Puella magno patre nata. I. S. 2, 72.
manum ſuavio tuo opponat. Ep. 3, 21.
mariti ignara. II Epl. 1, 132.
non tuæ ſortis. IV. Od. 11, 22.
potior detinet. I. Epl. 5, 27. 28.
Puellâ nutrice. II. 1, 99.
Puellæ Æoliæ calores commiſſi. IV. Od. 9, 11. 12.
candidæ. Ep. 11, 27.
charæ dominus. I. Epl. 18, 74.
riſus. I. Od. 9, 22.
Puellæ inſanum te clament. II. S. 3, 130.
pueris miſtæ. IV. Od. 11, 10. 11.
virum expertæ. III. 14, 10. 11.
Puellam mendacem ad mediam noctem expecto. I. S. 5, 82. 83.
Puellarum choro inſereres. II. Od. 5, 21.
furores mille. II. S. 3. 325.
Puellas audi. C. S. 35. 36.
Danai mulces carmine. III. Od. 11, 23. 24.
laborantes utero. 22, 2.
Puellis de popularibus Sappho. II. 13, 25.
idoneus vixi. III. 26, 1.
injiciat curam. I. S. 6, 31, 32.
in Puellis urere. Ep. 11, 4.
Puer. I. Od. 29, 7. 38, 1. II. 11, 18. III. 14, 17. 19, 10. IV. 1, 29. Ep. 5, 12. 32. 63. I. S. 10, 92. II. 2, 87. 112. 4, 78. 7, 109. I. Epl. 2, 68. 7, 52. 18, 55. II. 2, 197.
Puer *pro* adoleſcens ſive juvenis. II. S. 1, 60. 2, 87.
Puer alte cinctus. 8, 10.
centum artium. IV. Od. 1, 15.
dulces amores ſperne. I. 9, 15. 16.
ſervidus. 30, 5.
furens. 13, 11.
gracilis. I. Od. 5, 1.
Iliæ Mavortiſque *pro* filius. IV. 8, 22. 23.
ingenuus. III. 24, 55.
jam ſcit voces reddere. A. P. 158.
meliore flamma digne. I. Od. 27, 20.
multa tulit fecitque. A. P. 413.
nate Dea Thetide. Ep. 13, 12.
robuſtus acri militia. III. Od. 2, 2.
Semeles Thebanæ. I. 19, 2.
verna. I. S. 2, 117.
Pueri *gen. ſing.*
cubantis. II. S. 3, 289.
pulchri dominus. I. Epl. 18, 74.
os tenerum. II. 1, 126.
teretis. Ep. 11, 28.
Pueri *plur.* I. Od. 21, 2.
Pueri & uxores hoſtium *pro* filii III. 27, 21.
incauti. A. P. 456.
laſcivi. I. S. 3, 134.
ludentes. I. Epl. 1, 59.
orti claris patribus. IV. Od. 6, 31. 32.
orti e magnis centurionibus. I. S. 6, 73.
ponite verbenas. I. Od. 19, 14.
præcincti, compti. II. S. 8, 70.
Romani. A. P. 325.
Puerilius. II. S. 3, 250.
Pueris. III. Od. 1, 4. I. S. 1, 25. 5, 11. II. 3, 170. 4, 75. 8, 81. I. Epl. 1, 26. II. 1, 141.
caſtis. II. Epl. 1, 132.
creandis beata uxor. I. 2, 44.
ludum concedere. II. 2, 142.
miſtæ puellæ. IV. Od. 11, 10.
mollibus. Ep. 11, 4.
pallet pater & matercula. I. Epl. 7, 7.
parvis teres manuſcula. *ibid.* 17.
regum *pro* filiis. II. Od. 18, 34.
tribus miniſtratur cœna. I. S. 6, 116.
pro Pueris & conjugibus excepit ictus *pro* filiis. IV. Od. 9, 24.
Pueritiæ actæ. I. Od. 36, 8. *alii legunt* puertiæ.
Puero. I. S. 4, 97. 9, 10. 30. A. P. 174.
cur non eadem mens fuit quæ eſt hodie. IV. Od. 10, 7.
irato cum poma porrigis recuſat. II. S. 3, 258.
ſuperſtiti parcent fata. III. Od. 9, 26.
Puerorum amoribus inſanit. I. S. 4, 27.
furores mille. II. 3, 325.
Nænia. I. Epl. 1, 62. 63.
votis aures applicet. C. S. 71. 72.
Pueros. I. S. 4, 38. I. Epl. 18, 62.
caſtos. C. S. 6.
Deorum *pro* filios. A. P. 83.
elementa docentem. I. Epl. 20, 17.
Ledæ dicam. I. Od. 12, 25.
Medea trucidet. A. P. 185.
Nerones. IV. Od. 4, 28.
neſcios fari. 6, 18.
ploret capta *pro* filios. III. 5, 68.
ſupplices. C. S. 34.
Puerpera fortis exilis. Ep. 17, 51.
Puerpuræ ſimili prole laudatur. IV. Od. 5, 23.
Puerum. I. Od. 10, 10. II. S. 3, 290. I. Epl. 18, 13. II. 2, 1.
docendum Romam portare. I. S. 6, 76.
formabat dictis. 4, 121.
Laronæ canentes *pro* filium. IV. Od. 6, 37.
orco egerit. II. S. 5, 49.
Veneri hærentem canebat. I. Od. 32, 9, 10.
vivum alvo extrahat. A. P. 342.
Pugil lethargicus. II. S. 3, 30.
Pugilem. IV. Od. 2, 18.
Iſthimus labor clarabit. 3, 3. 4.
victorem. A. P. 84.
Pugiles. II. Epl. 1, 186.
Pugna Actia. I. 18, 61.
Pugnâ melior cervus. 10, 34.
Pugnabant armis. I. S. 3, 102.
Pugnaces Achivos. III. Od. 3, 27.
Pugnæ amor. IV. 4, 12.
arbiter. III. 20, 11.
non ſat idoneus. II. 19, 26. 27.
ſciens. I. 15, 24. 25.
Pugnam memores mihi. I. S. 5, 51. 52. 53.
ad Pugnam venere. *ibid.* 56.
Pugnantia iſtis. 2, 73.
ſecum adverſis frontibus componere. 1, 102. 103.

is. I. Od. 27, 1. 2.
aure. II. 13, 31.

xtricata denſis pla-
,31. 32.
S. 7, 19.
tia. I. Epl. 1, 97.
ub ſacro ſilio. III.

erra marique. I.

. IV. Od. 9, 19.

Epl. 1, 49.
7, 99.
2, 66.
26.
3, 101. 102.
d. 12, 26.
3.
e ad talos. II. Epl.

4, 39. 40.
I. S. 10, 18.
. 1, 107.
, 46. 47.
), 45.
nis. I. S. 5, 89.
Od. 36, 10.
l. 16, 60.
17.
ulchrior filia. I.

1. I. Epl. 8, 3.

:o, 6. A. P. 99.
odit. I. Epl. 14,

10, 6.
. S. 2, 89.
8.
). 8, 19.
. I. 9, 62.
minus. I. Epl.

us conſtructus

IV. Od. 4, 65.

)d. 1<, 1.
II. 8, 6. 7.

I. S. 3, 95. 96.
1, 8.
3, 33.

Pulchrum in medios dies dormire. I. Epl. 2, 30.
quid ſit. *ibid.* 3.
Pullâ myrto gaudent. I. Od. 25, 18.
Pulla ficus. Ep. 16, 46.
Pullum agnum. I. S. 8, 27.
Pullis implumibus avis aſſidens. Ep. 1, 19.
vituli preſſis pede. II. S. 3, 314.
Pullo. 2, 121.
Pullos. II. Epl. 2, 163.
Pullum. I. S. 3, 45. 92.
Pulmenta. II. 2, 34. I. Epl. 18, 48.
Pulmentaria. II. S. 2, 20.
Pulpita ambire dignor. I. Epl. 19, 40.
inſtravit tignis. A. P. 279.
perçurrat adſtricto ſocco. II. Epl. 1, 174.
per Pulpita veſtem traxit. A. P. 215.
Pulſa domus ſtrepitu reſonat. I. S. 2, 129.
Pulſanda tellus libero pede. I. Od. 37, 1. 2.
Pulſat oſtia conſultor. I. S. 1, 10.
pede tabernas. I. Od. 4, 13.
Pulſes. II. S. 6, 30.
Pulſet. II. Epl. 2, 216.
Pulſis. II. S. 1, 36.
Pulſus regno Tarquinius. I. 6, 13.
Pulvere crines collines. I. Od. 15, 20.
injecto curras. 28, 36.
ſordidos. II. 1, 22.
Teucro poſuit collum. IV. Od. 6, 12.
Troico. I. 6, 14.
in Pulvere ludas. II. S. 3, 251. 252.
ſine Pulvere conditio palmæ cui ſit dulcis. I. Epl. 1, 51.
Pulverem Olympicum collegiſſe. I. Od. 1, 3. 4.
in Pulverem vertit. III. 3, 20. 21.
Pulveres novendiales diſſipare. Ep. 17, 48.
Pulveris exigui munera. I. Od. 28, 3. 4.
patiens. 8, 4.
Pulvillos inter ſericos libelli Stoici amant jacere. Ep. 8, 15. 16.
Pulvinar Deorum ornare. I. Od. 37, 3.
Pulvis collectus turbine. I. S. 4, 31.
ſtrepitusque rotarum delectat. I. Epl. 17, 7.
fumus & umbra. IV. Od. 7, 16.
Pumice mundus. I. Epl. 20, 2.
Pumicibus oppoſitis debilitat mare. I. Od. 11, 7.
Pancto horæ mobilis. II. Epl. 2, 172.
Punctum omne tulit, qui dulci utile miſcuit. A. P. 343.
Punica bella. II. Epl. 1, 162.
Puniceæ roſæ color. IV. Od. 10, 4.
Punicis delubris affixa ſigna.
Punico mutavit lugubre ſagum. Ep. 9, 27. 28.
ſanguine æquor infecit. III. Od. 6, 34.
Pupillis. I. Epl. 1, 22.
Pupillo fraudem ullam non incogitat. II. 1, 122. 123.
Puppes navium. Ep. 9, 19. 20.
Puppi. I. Epl. 1, 67.
Puppibus pictis. I. Od. 14, 14.
Pupulæ intubuiſſent. Ep. 5, 40.
Pura luna. II. Od. 5, 19. 20.
Puræ aquæ rivus. III. 16, 29.
Puræ manus. Ep. 17, 49.
Purè. I. S. 2, 100. I. Epl. 1, 37. 18, 102.
Purgantem ungues cultello. I. Epl. 7, 51.
Purgatam aurem perſonet. 1, 7.
Purgatum te morbi miror. II. S. 3, 27.
Purgor bilem. A. P. 302.
Puri ſalis concha. I. S. 3, 14.
Purior aqua. I. Epl. 10, 20.
domus. I. S. 9, 49.
Hebrus. I. Epl. 16, 13.
Puris amphoris. Ep. 2, 15.
manibus vivat. I. S. 4, 68.
verbis. *ibid.* 68.
Purius Pario marmore. I. Od. 19, 6.
Puro ampi ſimillimus. II. Epl. 2, 216.
numine. III. Od. 10, 8.
pectore & vita. I. S. 6, 64.
rore. III. Od. 4, 69.
ſole. 29, 45.
veſpero. 19, 28.
Purpurâ venale. II. 16, 7. 8.

Purpuræ certantem uvam. Ep. 2, 20.
Coæ. IV. Od. 13, 13.
decus inane. Ep. 5, 7.
Purpurarum uſus fidere clarior non delinit dolentem. III. Od. 1, 42. 43.
Purpuras Lacunicas. II. 18, 7. 8.
Purpurea veſte. II. S. 6, 108.
Purpurei Tyranni. I. Od. 35, 12.
Purpureis oloribus. IV. 1, 10.
Purpureus colore varius. II. 5, 12.
gauſape. II. S. 8, 11.
ore bibit nectar. III. Od. 3, 12.
Purpureum amictum. I. Epl. 17, 27.
mare ſanguine. II. Od. 12, 2. 3.
Purpureus flos roſæ. III. 15, 15.
pannus. A. P. 15. 16.
Purum *pro* æther. I. Od. 34, 7.
cor vitio. II. S. 3, 213.
Purus & inſons. I. 6, 69.
fœderis. I. Od. 22, 1.
Pus. I. S. 7, 1.
Puſillam. II. 3, 216.
Puſilli animi. I. 4, 17. 18.
Puſillo. 5, 69.
Puta. II. 5, 32.
Putando. IV. Od. 11, 30.
Putant. II. Epl. 1, 84.
Putarer. I. 9, 8.
Putaret. II. 1, 199.
Putas. I. S. 2, 77. 3, 23. II. 2, 18. 3, 302. 5, 76. I. Epl. 1, 101. 6, 31. 12, 11. 18, 106.
Putat. II. S. 1, 3. 3, 178. II. Epl. 1, 167.
Putatis. I. S. 10, 21.
Putato. II. 3, 161. I. Epl. 7, 69.
Putatur. I. Epl. 18, 43.
Puteat. II. S. 6, 35. I. Epl. 19, 8.
Putem. II. Epl. 2, 54. A. P. 266.
Puteos perennes. I. Epl. 15, 15.
Putere mero diurno. 19, 11.
Putes. I. S. 1, 121. 4, 42. II. 3, 307. 7, 4. I. Epl. 6, 31. *Bentl.* 16, 20. II. 1, 208.
pro poſſis putare. II. Epl. 1, 202.
Puteſ aper. II. S. 2, 42.
Putetur. II. Epl. 1, 77.
Puteum patentem vitare. 2, 135.
in Puteum aſceps decidit. A. P. 458. 459.
Putida. II. S. 5, 21.
Putidam longo ſeculo. Ep. 8, 1.
Putidius cerebrum. II. S. 3, 75.
Putre ſanum Lacunæ. I. Epl. 10, 49.
Putres oculos. I. Od. 36, 17. 18.
Putres mammæ. Ep. 8, 7.
Putreſcat in arca. II. S. 3, 119.
Putreſcit. *ibid.* 194.
Putruit orca (putuit. *Bentl.*) 4, 66.
Pyga. I. 2, 133.
Pyladen violare ferro auſus. II. 3, 139.
Pylium Neſtora. I. Od. 15, 12.
Pyra inſitiva derzerpens. Ep. 2, 19.
Pyramidum regali ſitu altius. III. Od. 30, 2.
Pyrgum. II. S. 7, 17.
Pyris veſci. I. Epl. 7, 14.
Pyrrha. I. Od. 5, 3.
Pyrrhæ. 2, 6.
Pyrrhe. III. 20, 2.
Pyrrhia. I. Epl. 13, 14.
Pyrrhum. III. Od. 6, 35.
Pythagoræ cognata ſiba. II. S. 6, 63.
renati arcana. Ep. 15, 21.
Pythagoram. II. S. 4, 3.
Pythagorea ſomnia. II. Epl. 1, 52.
Pythia cantat. A. P. 414.
Pythias. *ibid.* 238.
Pythius incola. I. Od. 18, 6.

Q.

QUâ *relat.* I. Od. 2, 26. 27, 21. III. 3, 55. 56. 9, 11. IV. 11, 5. Ep. 2, 21. 10, 10. I. S. 2, 48. *Bentl.* II. 1, 64. 3, 301. 5, 10. I. Epl. 2, 6. 63. *Bentl.* 28, 97.
Qua *adverb. loci.* III. Od. 3, 46. 48. 8, 25. 30, 10. 11. IV. 2, 59. 14, 5. 26. *Bentl.* I. S. 2, 50. *ter.* 8, 15. *Bentl.* II. 6, 10. II. Epl. 2, 170.
ſi Qua. III. Od. 14, 19. I. S. 4, 93.
num Qua. I. S. 3, 35.
Quacunque. I. S. 6, 31.
Qua-rem-cunque geſſeris. *Bentl.* I. Od. 6, 3.
Quadra findetur mihi dividuo munere. I. Epl. 17, 43.
Quadrante ibis lavatum. I. S. 3, 137. 138.
uno minus locuples. II. 3, 87.
Quadrata manat rotundis. I. Epl. 1, 100.
Quadret acervum. I. Epl. 6, 35.

. S. 7, 114.
:em illidere. 2, 77.
perire. I. Od. 37, 21.
:dere. I. S. 9, 8.
labores finire. III.
. S. 4, 77.
Od. 23, 2. Ep. 12,
, 2.
pl. 7, 57.
. S. 3, 20.
pl. 1, 162.
5, 37.
Od. 4, 21.
ras futurum ſit. I.
. 2, 113.
10, 56. 57.
Od. 11, 3. 4.
ſilvas Academi. II.
7, 69.
. Od. 14, 32. I. Epl.
)d. 1, 13. I. S, 2,
1, 2. 10, 8.
)d. 6, 25. 29, 22.
I. S. 2, 85. II. 8,
7, 79. 19, 30. A. P.
nere. Ep. 2, 70.
laboribus carere.
)l. 2, 44.
. 27, 55. II. S. 3,
e dore. III. Od.
nitibus. I. 16, 25.
:es arbutos. 17,
)l. 15, 32.
. 21, 8.
, 46.
iam meritis III.
38.
82.
409.
1, 46.
acerbæ. II. 6,
Quale. I. Od. 22, 13. Ep. 5, 13. 59. I. S. 10, 62. II. 3, 252.
Qualem. IV. Od. 4, 1. 13. I. S. 3, 63. I. Epl. 18, 77.
Quales. Ep. 8, 8. I. S. 5, 41. II. Epl. 1. 229.
Quali. I. S. 6, 20. 32. 33. II. 4, 52.
victu ſapiens utetur. 2, 63.
Qualia. 4, 2. 8, 8.
Qualiscunque. 10, 88.
Qualibet in parte regnanto beati. III. Od. 3, 38. 39.
Qualis. III. Od. 20, 15. IV. 1, 3. Ep. 7, 41. 6, 5. 13. I. Epl. 15, 2. A. P. 127.
undas exercet Auſter. IV. Od. 14, 20.
Qualum. III. 12, 4.
Quam. I. 11, 8. 24, 10. 36, 7. II. 2, 10. III. 3, 51. 16, 26. 41. IV. 8, 20. Ep. 2, 55. II. Epl. 2, 128. A. P. 88. 130. 181. 290. 322. &c.
Quam pene. II. Od. 13, 21.
Tam, quam. I. S. 3, 26. 27.
pro tantum, quantum. I. Od. 7, 11. 12.
prius Quam. 33, 7. 9. Ep. 5, 79. 81.
plus Quam. I. S. 1, 46. 48. 2, 79. I. Epl. 16, 19. 18, 27.
ante Quam. III. Od. 27, 9. 53. I. S. 2, 104. 105. II. 3, 135.
non aliter Quam. III. Od. 5, 50. 53.
non magis Quam. II. S. 3, 66. A. P. 36.
Quam nec. II. Epl. 1, 248. 249.
non minus Quam. I. S. 2, 49.
ultra Quam. IV. Od. 11, 29, 30. I. Epl. 6, 16. 7, 82. 83.
magis Quam. I. S. 2, 124.
citius Quam. II. 5, 35.
potius Quam. I. Epl. 13, 7.
melius Quam. II. 2, 54.
uſque ſuperque Quam ſatis eſt. I. S. 2, 65. 66.
Quam *pro* Quantum. I. Od. 13, 8.
Quam *relat.* 2, 34. 15, 6. II. 3, 18. 12, 17. III. 22, 6. Ep. 12, 25. 13, 13. I. S. 1, 1. II. 2, 28. 87. 3, 68. 5, 78. I. Epl. 2, 65. 7, 4. 14, 44. II. 1, 259.
Quamcunque. I. Epl. 11, 22.
Quam-rem-cunque. I. Od. 6, 3.
Quamlibet. Ep. 11, 23.
Quamque. I. S. 10, 67.
Quamvis. I. Od. 14, 11. 28, 11. III. 7, 25. 10, 13. 11, 17. IV. 2. 39. 6, 6. I. S. 3, 15. II. 1, 74. 2, 29. 41. &c.
cum indicat. Quamvis tacet Hermogenes. I. S. 3, 129.
Quando. I. Od. 24, 8. III. 17, 2. Ep. 9, 1. 16, 27. II. S. 2, 42. 6, 60. 63. 93. 7, 5, 69.
pro quoniam. II. S. 5, 9.
Quandocunque. I. Epl. 14, 17. 16, 58.
Quando-conſumet-cunque *pro* quandoquidem. I. S. 9, 33.
Quandoque. IV. Od. 1, 17. II. S. 6, 60. A. P. 359.
pro quandocunque. IV. Od. 2, 34.
Quanquam. I. 28, 35. II. 19, 25. III. 9, 21. 21, 9. I. S. 1, 24. II. 1, 23. II. Epl. 1, 124.
Quanta. I. Od. 15, 10. 27, 19. Ep. 4, 1. 11, 8. I. S. 5, 43. II. 2, 1. 70. 3, 317.
Quantæ. I. Epl. 3, 31.
Quantas. II. 1, 118.
Quanti. I. S. 6, 112. II. 3, 156. I. Epl. 9, 2.
Quantis ruinis fatigaret. IV. Od. 4, 19.
Quanto. III. 16, 21. I. S. 1, 59. 2, 47. 73. 3, 83. II. 1, 21. 2, 127. 4, 85. 7, 18. II. Epl. 1, 170. A. P. 140.
faſtu, quanto molimine. II. Epl. 2, 93.
labore. I. 1, 44.
periculo. III. Od. 20, 1.
tanto. I. S. 2, 15. II. Epl. 2, 147. 148.
tumultu. III. Od. 27, 17.
Quantulum ſummæ. II. S. 3, 124.
Quantum. I. Od. 27, 6. II. 5, 17. III. 19, 1. Ep. 5, 35. 17, 31. I. S. 1, 59. *Bentl.* 62. 2, 52. 6, 127. 8, 19. 46. II. 2, 127. 3, 87. 8, 56. I. Epl. 1, 28. 7, 16. 96. 20, 22.
tantum. II. S. 5, 80.
Quantumvis. II. Epl. 2, 39.
Quantus. I. Od. 15, 9. bis. Ep. 10, 7. 15. II. S. 4, 81.
Quare. I. S. 2, 77. 9, 53. II. 2, 103.

103. 3, 46. 126. 176. II. Epl. 2, 96.
Quarta. I. S. 5, 23. 9, 35. A. P. 192. 258.
Quartæ. II. S. 5, 100.
Quartam. I. 6, 122.
Quartana frigida. II. 3, 290.
Quarum. I. 2, 29. I. Epl. 15, 45.
Quas. I. Od. 16, 9. II. 14, 22. IV. 4, 74. 8, 6. 15, 13. Ep. 2, 37. 5, 21. I. S. 2, 48. 6, 76. 107. II. 3, 96. II. Epl. 1, 24. A. P. 352.
Quas res agis (quam rem. *Bentl.*) II. S. 6, 29.
Quaſſas rates æquoribus eripiunt. IV. Od. 8, 32.
reficit. I. 1, 17. 18.
Quatenus. I. S. 1, 64.
Quater. I. Od. 31, 13. II. S. 3, 1. 7, 76. I. Epl. 20, 27.
Quateret turres. IV. Od. 6, 7.
Quaternos. I. S. 4, 86.
Quatiam. I. Od. 18, 12.
Quatient humum pede. IV. 1, 27. 28.
res mutatæ, quem ſecundæ, delectavere. I. Epl. 10, 30. 31.
Quaties Olympum. I. Od. 12, 58.
Quatenus. III. 24, 30.
Quatit non ſolida mente. 3, 3. 4.
pennas. 29, 53. 54.
Pythius incola adytis mentem ſacerdotum. I. 16, 5. 6.
riſu populum. II. Epl. 2, 84.
Quatiunt parcius feneſtras. I. Od. 25, 1.
terram pede. 4, 7.
Quatuor. I. S. 5, 86. II. Epl. 1, 189.
Quavis. I. S. 4, 87.
Que. I. Od. 1, 4. 5. 24. 31. 2, 16. 38. 45. 3, 3. 32. 4, 6. 14. 16. 5, 6. 6, 10. 7, 9. 18. 21. 26. 30. 9, 3. 19. 23. 10, 6. 15. 18. 22. 12. 15. 25. 30. 37. 40. 14, 6. 18. 15, 12. 14. 18. 24. 34. 16, 20. 28. 17, 4. 20. 28. I. S. 7, 7. 23. 24. 28. 8, 3. 5. 7. 11. 17. 22. 24. 35. 39. 42. 50. 9, 4. 55. 10, 36. 40. 63. 67. 81. 85, 90. *& multis aliis locis.*
non ſuo loco poſitum. II. Od. 19, 32.
in fine verſus eliſum. I. S. 4, 96.
pro an. II. S. 7, 58.

Que *repetitum.*
animumque moresque. IV. Od. 2, 22.
Anytique reum doctumque Platona. II. S. 4, 3.
caſtusque verecundusque. A. P. 207.
chartæque viæque. I. S. 5, 104.
dextramque Deosque. I. Epl. 7, 94.
divosque mortalesque. III. Od. 4, 47.
fundumque laremque. I. S. 2, 56.
furesque feræque fueræ. 8, 17.
lauroque collataque myrto. III. Od. 4, 19.
ludumque gravesque amicitias. II. 1, 3. 4.
magnumque loqui nitique cothurno. A. P. 280.
natosque maturosque patres. IV. Od. 4, 55.
nautæque caput lumbosque ſaligno fuſte dolat. I. S. 5, 22. 23.
noctesque diesque. 1, 76.
numerisque modisque. A. P. 211.
numerosque modosque vitæ ediſcere. II. Epl. 2, 144.
oculisque legi manibusque teneri. I. 19, 34.
patriæque patrisque Latini oblitus. I. S. 10, 27.
perimusque damusque. A. P. 11.
regumque ducumque. *ibid.* 73.
remque Latiumque. C. S. 66.
prolemque. *ibid.* 47.
rexque patresque. I. Epl. 7, 37.
riſuque jocoque. I. S. 8, 50.
riſusque jocosque. 5, 98.
teque tuasque. I. Od. 26, 12.
urbesque gentesque. 35, 10.
usque ſuperque pœnas, dedit. I. S. 2, 65.
Queam. II. 4, 10. 5, 2.
Queamus. I. 1, 119.
Queant. Ep. 11, 27.
Queas. II. S. 5, 10. I. Epl. 18, 97.
Queat. I. S. 3, 5.
Quem. I. Od. 2, 25. 28. 3, 17. 4, 10. 11, 1. bis. 12, 1. 3. 15, 29. II. 5, 21. 7, 25. 20, 6. Ep. 1, 10. 12, 23. 17, 9. 10. I. S. 1, 35. 73. 87. 2, 21. 111. 117. 4, 55. *&c.*

Quemcunque dierum. I. Od. 9, 14.
Jambis criminoſis modum voles ponere. 16, 2. 3.
Quemvis. I. S. 4, 25. I. Epl. 15, 30.
Quemquam. II. S. 1, 40. 55. 2, 130. II. Epl. 1, 153.
Quemque. I. Epl. 6, 55. 7, 98. A. P. 291.
Quendam. I. S. 9, 17. I. Epl. 7, 50.
Queratur in campo fluvios obſtare. II. S. 3, 55.
Querceta Gargani Aquilonibus laborant. II. Od. 9, 6. 7.
Quercus. III. 23, 10. I. Epl. 16, 9.
Quercus aridas transvolat. IV. Od. 13, 9. 10.
auritas fidibus ducere. I. 12, 11. 12.
Querebar pauperis candidum ingenium nil valere. Ep. 11, 11. 12.
Querela cor ſpectantis tetigiſſe curat. A. P. 98.
Querelam noſtri memorem ſepulchro ſculpe. III. Od. 11, 51. 52.
Querelarum mollium deſine. II. Od. 9, 17. 18.
Querelas geris. III. 21, 2.
tolle. I. Epl. 12, 3.
Querelis tuis cur me examinas. II. Od. 17, 1.
Querentem Æoliis fidibus. 13, 24.
Querenti Iliæ ſe ultorem jactat. I. 2, 17. 18.
Venus ridens aderat. III. 24, 66. 67.
Quereris ſuper hoc. II. Epl. 2, 24.
Querimonia. A. P. 75.
Querimoniæ triſtes. III. Od. 14, 33.
turpes abſint. II. 20, 21. 22.
Querimoniis malis diva ſus. I. 13, 18. 19.
Queritur. I. Epl. 7, 49. 17, 53.
Querulæ tibiæ. III. Od. 7, 30.
Querulus. A. P. 173.
Queruntur aves in ſilvis. Ep. 2, 26.
Queſtæ. I. Od. 2, 6.
Queſtu. 25, 16.
Queſtus eſſem. I. S. 6, 87.
trementi ore. Ep. 5, 11.
Qui *ſing.* I. Od. 1, 19. 3, 10. 18. 19.

o. 10, 2. 12, 14. 15.
4. II. 1, 33. 13, 10.
17. Ep. 11, 3. 12, 7.
11. C. S. 9, 63. I. S.
23. 28. 49. 59. 81.
117. 2, 25. 49. 56.
69. 73. 80. 87. 116.
4, 41. *Bentl.* 81. 82.
6, 15. 17. 30. 34.
9. *Bentl.* 83. 120.

v. I. Od. 9, 9. IV.
i. 1, 30. 2, 28. 38.
3. 6, 4. II. 3, 47.
. 6, 4. 11, 27. 15,
, 2. 4. 2, 106. 182.
77. *Bentl.* 288. 431.

128. *Bentl.* II. 3,

, 1. II. 7, 96. 105.
. A. P. 462.
nodo. II. S. 2, 19.
275. 311. I. Epl. 16,

. 9, 28. 13, 10. 11.
), 92. 6, 1. 47. 49.
5. 36. 89. *etc.*
. 5, 12. 7, 5. 31, 9.
1, 7. 24, 12. 25, 3.
1, 13. Ep. 1, 5. 5,
16, 39. C. S. 7.
etc.
S. 10, 47. 4, 74.
Od. 12, 18. 28, 4.
2, 27. 117. 3, 39.
5, 55. II. Epl. 1,

to. *Bentl.* I. S. 4,

)d. 1, 10. 10, 7.
27, 17. II. 13, 9.
S. 6, 1. II. 1, 2.

rum *pro* quicun-
. 6, 1.
)d. 35, 7. II. 13,
4, 14. Ep. 15,
51. A. P. 227.

i tibi tradet cun-
1.
9. 19, 13. 26, 5.
. 35, 34. 35. II.
18, 32. I. S. 9,
t. 59. II. 1, 5.

49. *Bentl.* 62. 78. 81. 2, 48. 3,
4. 22. bis. 4, 52. 5, 37. 53. 61.
6, 17. 75. 76. *& multis aliis locis.*
Quid *pro* cur. I. Od. 8, 13. II. 11,
11. 16, 17. 18. III. 27, 58. Ep.
5, 9. 6, 1. 12, 2. *Bentl.* 16, 24.
17, 53. I. S. 1, 19. II. Epl. 1,
206.
Quid enim? *pro* quidnam? II. S.
3, 201.
Quid eſſem dixere. 1, 63.
Quid peccet Japyx. III. Od. 27,
19.
Quid ad rem. I. Epl. 6, 12.
agis. I. S. 9, 4.
cauſſæ eſt. 1, 20.
dicam. I. Od. 12, 13.
enim. I. S. 1, 7. II. 3, 132.
A. P. 212.
ergo. A. P. 329.
faciam vis. II. Epl. 2, 57.
facies illi. I. S. 1, 63.
habes illius. IV. Od. 13, 18.
hoc. A. P. 20.
juvat. I. S. 1, 41. II. 6, 90. II.
Epl. 2, 212.
memorem ſingula. I. S. 8, 40.
mirum. II. Od. 13, 33.
moror. 17, 6.
multa. I. S. 6, 82. II. 6, 83.
I. Epl. 7, 62.
nos. Ep. 1, 5.
Paris. I. Epl. 2, 10.
quæris. 10, 8.
qui. 17, 38.
quod. II. Od. 18, 23. Ep. 8,
15.
refert. II. S. 3, 157. 7, 58.
rides. I. 1, 69.
ſi. III. Od. 9, 17.
ſit. A. P. 329.
ſtas. II. Epl. 2, 38.
te læſerit. *Bentl.* I. 19, 6.
tu. I. S. 3, 19.
veter. 1, 25. 10, 56.
vis. Ep. 12, 1. 17, 30. I. S. 2,
69.
Quid *interrog.* II. S. 3, 272. 303.
6, 55.
Quidam. I. 1, 64. 95. 2, 31. 45.
4, 45. 9, 3. II. 3, 22.
Quiddam. I. 1, 105.
Quidem. I. Od. 24, 9. I. S. 10, 51.
I. Epl. 2, 13. 9, 7. II. 1, 43.
219.
Quidlibet. I. S. 9, 12. I. Epl. 17,
28. A. P. 10.
Quidnam. II. S. 2, 86.
Quidni. A. P. 382.
Quidvis. III. Od. 24, 43. II. S. 3,
127. 7, 39. I. Epl. 15, 17. II.
2, 8. A. P. 23. *Bentl.*
Quies grata. I. Epl. 17, 6.
Quieſcas. II. S. 1, 5.
Quieſcit. A. P. 380.
Quieſſem in propria pelle. I. S.
6, 22.
Quietâ aquâ mordet amnis taci-
turnus. I. Od. 31, 7. 8.
Quietem optat. Ep. 17, 65.
ſenectuti date. C. S. 46. 47.
Quietiore æquore non feratur.
Ep. 10, 11.
Quietis ordinibus Deorum adſcri-
bi. III. Od. 3, 35. 36.
Quietos annes fera diluvies irri-
tat. 29, 40. 41.
Quietum regnum. I. 12, 33. 34.
Quietus poſt Punica bella. II.
Epl. 1, 162.
Quin. I. S. 1, 20. 4, 30. II. 2, 77.
3, 42. 4, 8. 61. A. P. 444.
& I. Od. 10, 13. 13, 37. III.
11, 21.
etiam. I. S. 2, 44. II. Epl. 1, 152.
2, 9.
ex quo habitus eſt. II. S. 3,
137.
huc. Ep. 6, 3.
potius. II. S. 8, 23. 24.
ubi. Ep. 5, 91. II. S. 1, 71.
Quinas mercedes exigit. I. S. 2,
14.
Quincunce. A. P. 327.
Quindecim preces virorum Dianæ
curet. C. S. 70. 71.
Quingentis, II. S. 7, 43.
Quinquatribus totis. II. Epl. 2,
197.
Quinque. I. S. 3, 16. 6, 108. II.
3, 289. 7, 89. I. Epl. 6, 43. 7,
1. 14, 2. 3. II. 1, 24.
Quinquennes. II. S. 2, 57.
Quinquenni vino. 8, 47.
Quinqueviro. 5, 56.
Quinta. I. Od. 13, 16.
Quinte. II. S. 5, 32. 6, 37.
Quinti *vocat.* II. Od. 11, 2. I. Epl.
16, 1.
Quinti Atri progenies. II. S. 3,
243.

Quintilio. A. P. 438.
Quintilium. I. Od. 24, 5. 12.
Quintus. A. P. 189.
Quippe. I. Od. 31, 13. I. S. 2, 4.
Quirini Jantus claudi. IV. Od. 15, 8.
in colle sedem. II. Epi. 2, 68.
offa. Ep. 16, 13.
populo lætatus. I. Od. 2, 46.
Quiritem. I. S. 10, 18.
equis Mavis Acheronta fugit. III. Od. 3, 13. 16.
Quiritem. II. 7, 3.
Quiritibus bellicosis. III. 3, 57.
Quiritis. I. Epi. 6, 7.
Quiritium. IV. Od. 14, 5.
nobilium turba. I. 1, 7.
Quis. 3, 6. 18, 5. 8. 24, 1. 29, 30. II. 7, 3. 23. 11, 18. 11. III. 19, 6. 24, 25. bis. fourth. Ep. 15, 23. I. S. 3, 36. 4, 80. 87.
Quis enim. I. Epi. 20, 18.
homo hic. I. S. 6, 29.
non. 2, 17.
pro nullus sive nemo. I. Od. 6, 13. 18, 7. 27, 21. II. 1, 23. 30, 19. IV. 5, 25. 26. 27. Ep. 1, 37.
fert. IV. Od. 7, 17.
flatus civitatem decoxit. III. Od. 29, 25.
fudor pro qualis. Ep. 12, 7.
nesi Quis. I. S. 3, 106.
seu Quis. II. 7, 69.
si Quis. III. Od. 27, 45. 51. Ep. 8, 1. 6, 15. I. S. 1, 15. 50. 2, 23. 3, 80. 4, 3, 67. 6, 79. II. 1, 81. bis 84. 2, 51. 3, 104. 159. 268. 312. 876.
sibi Quis. I. Epi. 20, 7.
Quis pro Quibus. I. Od. 26, 3. Ep. 11, 9. I. S. 1, 75. 3, 86. 4, 72. 138. 7, 42. 9, 27.
Quisnam. II. S. 3, 158. II. 7, 83.
Quisquam. III. Od. 7, 27. 9, 2. I. S. 3, 33. 138. 6, 69. 9, 27. II. 1, 48. 1, 103. 6, 24. I. Epi. 14, 37.
Quisque. III. Od. 16, 21. IV. 5, 29. I. S. 2, 35. 8, 7. 27. 56. II. 1, 13. 50. 64. 3, 124.
Quisquis. II. Od. 2, 23. 10, 5. III. 24, 25. IV. 2, 1. Ep. 5, 1. II. S. 1, 60. 3, 77. 79.
Deorum pro quicunque Dii. II. Od. 1, 25.
Quirita. I. S. 2, 31. II. 1, 33. 1. 31. II. Epi. 1, 10. A. P. 240. 265.
Quis pronus. I. Od. 1, 12. 3, 11. 4, 19. 17, 11. 34. 3. 6. I. S. 2, 17. 30. 125. 3, 15. 6, 14. 7, 17. 349. 7. 11. 8, 40. 9, 49. 58.
Quo sitv. I. Od. 2, 17. II. 3, 9. III. 11, 49. 29, 48. I. S. 4, 74. 6, 34. 73. 8, 15. 8, 40. 73. II. 1, 57. 84. 101. 870.
Quo devenit Diana. I. Epi. 2, 27.
ducit gaia sanus. ibid. 37.
fortes. I. S. 7, 87.
fit. II. 1, 31.
hæc res pertinet. I. S. 2, 12.
licentia. I. Od. 18, 3.
magis credas. II. S. 2, 132.
nihil fortunæ. I. Epi. 3, 27.
nunc tibi id fert. I. S. 3, 36.
pertinet impia culpa. II. 2, 35. 36.
ripis aqua. III. Od. 25, 1.
rem deducam. I. S. 1, 11.
ruitis. Ep. 7, 6.
re demum. II. S. 3, 60.
sendis. III. Od. 3, 70. I. S. 9, 63. I. Epi. 14, 11.
valeat numinus pro ad quam rem opus in. I. S. 6, 73.
vis eo ibat. II. Epi. 2, 20.
Quosd. II. S. 3, 91.
Quocirca. 2, 133. II. Epi. 2, 145.
Quocunque pedes ferunt ire. Ep. 17, 41.
pergas. II. S. 2, 89.
volent animus agunto. A. P. 100.
Quocunque loco. I. Epi. 11, 29.
modo. 1, 66.
nomine. III. Od. 21, 1.
Quodlibet. I. Od. 35, 10.
Quo mecumque. I. Epi. 1, 55.
Quo nescunque. I. Od. 7, 25.
Quone malo meretrix quæsitis. II. S. 3, 191.
Quod. I. Od. 21, 12. II. 2, 24. 16, 33. III. 18, 32. 48. I. S. 2, 47. II. 1, 190. fourth. 103. 7, 78. I. Epi. 1, 90. 2, 10. fourth. 38. 15, 1. 35. 16, 17. 37. 39. 87.
Quod pro quam rem, vel quam ob. I. Od. 34, 2. III. 4, 14. IV. 8, 21. Ep. 1, 33. 2, 48. 7, 17. C. S. 5, 28. I. S. 1, 16. 69. 2.

,85. I. S. 4, 2. II. 4,
. 15, 2.
1, 3. 13, 18. 14, 10.
III. 3, 11. I. S. 10,
3, 129, 185. 8, 22.
2. 79. 12, 2. II. 1,
.
I. S. 6, 95. II. 5, 13.
27. I. Epl. 6, 42.
d. 19, 7.
. S. 6, 44.
p. 16, 43.
d. 5, 5. IV. 2, 28.
I. Epl. 18, 45. 104.

S. 7, 14.
quotidie. II. Od.

5, 30. II. 1, 35.
, 65.

Q.

gratior aura le-
l. 10, 15. 16.
e. III. Od. 24, 26.
I. S. 3, 322.
ocus verti cupis.
48. 149.
lare. Ep. 12, 9.
, 14.
5, 11. 12.
chum Lambis ar-
9.
. Epl. 2, 75.
pora fugio. I. S.

urumnus diffin-
, 10. 11.
a imbribus. Ep.

alma lutulenta.

II. Epl. 2, 149.
e curarier. II.

.
s. II. S. 6, 25.
cis latens. Ep.

ibus *Bentl.* IV.

nis oliva lecta.

Od. 15, 9.
c annae. 3, 10.

Ramos inutiles amputans. Ep. 2, 13.
udos. I. S. 5, 81.
Ranæ pullis. II. 3, 314.
turpis uncta ova. Ep. 5, 19.
Ranæ paluſtres. I. S. 5, 14.
Rancidum aprum laudabant antiqui. II. 2, 89.
Rapaci Cynaræ. I. Epl. 14, 33.
Rapacibus Harpyis. II. S. 2, 40.
lupis. Ep. 16. 20.
Rapacis orci. II. Od. 18, 30.
Rapacium luporum cervi præda. IV. 4, 50.
Rapax fortuna. I. 34, 14. 15.
Rape dona præſentis horæ. *ut quidam legunt.* III. 8, 27.
Rapere oſcula occupet. II. 12, 28.
ſervos. I. S. 5, 75. 76.
Rapiam te. I. Od. 18, 11. 13.
Rapiamus de die occaſionem. Ep. 13, 3. 4.
Raptæ. II. S. 5, 53.
Rapido amni ingenium ferventius. I. S. 10, 62. 63.
Rapidos lapſus fluminum morantem. I. Od. 12, 9. 10.
leones lenire. A. P. 393.
Rapidum flumen. II. S. 3, 242.
ſolem. II. Od. 9, 12.
Rapidus comes Orionis. I. 28, 21.
Rapiente omne ſacrum dextra. III. 3, 52.
Rapientes Venerem incertam ferarum more. I. S. 3, 109.
Rapies in jura ridentem malis alienis. II. 3, 72.
Rapiet vis improviſa lethi. II. Od. 13, 19. 20.
Rapimur rhedis. II. S. 5, 86.
Rapinis peream. 3, 157.
Rapis me ſponſorem. 6, 23.
ni te hinc ocyus. 7, 117, 118.
quo me Bacche. III. Od. 25, 1.
Rapit auditorem. A. P. 149.
currus. I. S. 1, 114.
diem hora. IV. Od. 7, 8.
in jus. I. S. 9, 77.
per medias cædes ira. III. Od. 2, 12.
quo-me-cunque tempeſtas. I. Epl. 1, 15.
te tantus amor ſcribendi. II. S. 1, 10.
vis acrior. Ep. 7, 13.
maturior partem animæ. II. Od. 17, 5. 6.

Rapiunt quo te pedes. III. Od. 11, 49.
Raptâ virgine Atrides arſit. II. 4, 7. 8.
Rapta oſſa ab ore canis jejunæ. Ep. 5, 23.
Raptam periſcelidem. 17, 56.
Raptas ſtirpes. III. Od. 29, 37.
Raptim donec impermiſſa gaudia. 6, 27. 28.
tempore fruaris. II. Epl. 2, 198.
Raptis inſignibus. Ep. 5, 12.
Rapto fratre. I. Epl. 14, 7.
Raptor inaudax. III. Od. 20, 3. 4.
Tityos. IV. 6, 2.
Raptum juvenem flebili ſponſæ. 2, 21.
Raptus ab Ida. III. 20, 16.
Rapuit vis lethi improviſa. II. 13, 19. 20.
Rapula ſcria. I. S. 8, 8.
atque inulas mavult. 2, 43.
Rara avis. II. 2, 26.
fides. I. Od. 35, 21.
juventus. 2, 24.
lacryma per genas meas manat. IV. 1, 34.
ſecuris quo feritur flumine. I. S. 7, 27.
voluptas. 2, 39. 40.
Rara retia. Ep. 2, 33.
Raro fit. I. S. 1, 115.
loquentis. 4, 18.
ſceleſtum pœna deſerult. III. Od. 2, 31. 32.
ſcribis. II. S. 3, 1.
vulgaris jejunus ſtomachus temnit. 2, 38.
Rarus nobiliſibus trimetris. A. P. 259.
Ratas ſpes eſſe jubet ebrietas. I. Epl. 5, 16. 17.
Ratem impiam Ajacis. Ep. 10, 14.
occupare alite ſecunda. 16, 23. 24.
pelago commiſit. I. Od. 3, 11.
Rates quaſſas reficit. 1, 17. 18.
eripiunt æquoribus. IV. Od. 8, 32.
tranſiliunt vada non tangenda. I. 3, 24.
Ratio curas aufert. I. Epl. 11, 25. 26.
evincet. II. S. 3, 250.
illis omnem Anticyram deſtinat. *ibid.* 83.

mea-

mea iſtis longe diſcrepat. I. S. 6, 92. 93.
nec hoc vincit. 3, 115.
quæ ſuaderet. 2, 50.
ſortem dederit. 1, 1. 2.
ſuis ponderibus modulisque utitur. 3, 78.
vincit. II. 3, 225.
Ratione acervi ruentis *pro* modo. II. Epl. 1, 47.
certa infanire paret. II. S. 3, 271.
mala rem non foci majorem. 6, 6.
qua leniter queas traducere ævum. I. Epl. 18, 97.
qua queas diteſcere. II. S. 5, 10.
ſimili. II. Epl. 1, 20.
tenui exacta. II. S. 4, 36.
tractari. 3, 266. 267.
Rationibus longis pueri diſcunt aſſem in centum partes diducere. A. P. 325. 326.
Rava lupa decurrens ab agro Lanuvino. III. Od. 27, 2. 3.
Rauca vicinia reclamat. I. Epl. 17, 62.
Rauos timent armenta leones. *Bentl.* Ep. 16, 33.
Re. II. Epl. 2, 203.
communi. II. S. 6, 36.
male geſta. 3, 37.
in Re augenda ſemper obruitur. I. Epl. 16, 68.
hac una diſſimiles. 10, 2. 3.
tenui natum. 20, 20.
una curam conſumere. II. S. 4, 48.
ex Re decerpere fructus. I. 2, 79.
fabellas aniles garrit. II. 6, 77. 78.
ſumptus præberi. I. 6, 80.
cum Re niſi virtus algâ vilior. II. 5, 8.
in Re præclara filius male validus. *ibid.* 45.
Rebus acer ſpiritus ineſt. I. 4, 46. 47.
adverſis pectora opponite. II. 2, 136.
Ænex. IV. Od. 6, 23.
agendis natum. A. P. 82.
aliis teneri. I. Epl. 1, 81.
anguſtis. II. Od. 10, 21.
arduis. 3, 1. 2.
bonis lætum convivam agit. II. 6, 110. 111.
cognata vocabula imponens. II. S. 3, 280.
comportatis. I. Epl. 2, 50.
concedi medium tolerabile. A. P. 368.
& ordine Alcæus diſpar. I. Epl. 19, 29.
honeſtis animum intendes. 2, 36.
humanis illudere. II. S. 8, 62. 63.
imperi ruentis. I. Od. 2, 25. 26.
jucundis. II. S. 6, 96.
magnis. I. 5, 28.
me non conor ſubmittere. I. Epl. 1, 9.
meis arbitræ non infideles. Ep. 5, 49. 50.
nimium fidentes. III. Od. 3, 58. 59.
novis. Ep. 16, 6.
omiſſis. I. Epl. 5, 30.
opimis alterius macreſcit. 2, 57.
parvis juvari magna. II. 1, 125.
paternis atque maternis abſumptis. I. 15, 26. 27.
trepidis. III. Od. 2, 5. 6.
in Rebus ſit modus. I. S. 1, 106.
Recalcitrat tutus undique. (recalcitret *Bentl.*) II. S. 1, 20.
Recantatis opprobriis fias mihi amica. I. Od. 16, 27. 28.
Recedant in tuta otiâ. I. S. 1, 31.
invita verba. II. Epl. 2, 113.
Recedentes anni. A. P. 175. 176.
Recedentis. II. Od. 19, 31.
Recedo triſtis. I. Epl. 16, 35.
Recens hæret mentibus. II. Epl. 1, 53. 54.
inſigne dicam. III. Od. 25, 7.
juvenum examen. I. 35, 30. 31.
laude creſcam. III. 30, 8.
rhombus. II. S. 2, 42.
teſta. I. Epl. 2, 69. 70.
Recentes flores carpere. III. Od. 27, 43. 44.
Recenti metu mens trepidat. II. 19, 5.
Recentibus indiciis abdita rerum monſtrare. A. P. 49.
Recentum. I. Od. 10, 2.
Recepiſſet villa Trivici. I. S. 5, 79.
Recepit equus frenum. I. Epl. 10, 36.
in paterna jura. A. P. 256.
Palatinus Apollo ſcripta. I. Epl. 3, 17.
Recepta mente. II. Epl. 2, 104.
Recepti in Deorum templa. 1, 6.
Recepto amico. II. Od. 7, 27. 28.
Cæſare felix. IV. 2, 47. 48.
Receptus terra Neptunus. A. P. 63. 64.
Recideret. I. S. 10, 69.
Recidet ambitioſa ornamenta. A. P. 447. 448.
Reciditur ſupplicio culpa. III. Od. 24, 34.
Recinentis parræ omen. 27, 1.
Recines Latonam curva lyra. 21, 11. 12.
Recinunt dictata. I. Epl. 1, 55.
Recipit nec Majeſtas tua parvum carmen. II. 1, 257. 258.
nos villa pleniſſima. I. S. 5, 50.
Reciſas columnas. II. Od. 19, 4.
Reciſos fuſtes portare. III. 6, 40. 41.
Reciſurum falce. I. S. 3, 123.
Recitare ſcripta. 4, 23. I. Epl. 19, 42.
Recitares. A. P. 438.
Recitata loca jam revolvimus. II. Epl. 1, 223.
Recitator acerbus. A. P. 474.
Resitent ſcripta in medio foro. I. S. 4, 74. 75.
Resito non cuiquam niſi amicis. (recitem quicquam. *Bentl.*) *ibid.* 73.
Reclamat. I. Epl. 17. 62.
Reclinat me nullum otium labore. Ep. 17, 24.
Reclinatum in gramine. II. Od. 3, 6. 7.
Recludens cœlum immeritis mori. III. 2, 21. 22.
Recludere fata precibus. I. 24, 17.
pectus enſe. Ep. 17, 71.
Recludit opera. I. Epl. 5, 16.
Recluditur æqua tellus pauperi regumque pueris. II. Od. 18, 32. 33. 34.
Recluſa domo vigilare. II. Epl. 1, 103. 104.
Recoctus. II. S. 5, 55.
Recondit. 3, 109.
Reconditum Cæcubum promit. III. Od. 28, 2. 3.
Recordor hæc tacitus. II. Epl. 2, 145.
Recreabis potorem ſquillis toſſis. II. S. 4, 58. 59.
Recreantur. II. Od. 13, 36.

vento. III. Od. 20,
piacula. I. Epl. 1,
orpus. II. S. 2, 84.
)d. 24, 16.
rio intro. 4, 40.
or æstiva sura. I.
ia fit. I. S. 2, 123.
. 66.
. II. 7, 7.
tum tendimus. I.
9, 46. I. S. 2, 37.
. II. 2, 106. 3, 88.
8, 70. II. Epl. 1,
2, 213. A. P. 309.
. 428. &c.
oborant pectora.
ipimur. A. P. 25.
nstra videre. *Bentl.*
is. *Bentl.* II. Epl.
10, 1. IV. 9, 46.
, 134. II. 1, 21.
I. Epl. 6, 67. 17.
140.
llere. II. S. 5, 78.
2, 131. 132.
. 1, 176.
. I. 16, 74.
ere fana. IV. Od.
15, 9. 10.
ervas. II. S. 3,
e. II. Epl. 2, 44.
s videt. 1, 63.
quod sibi pla-
endis. II. S. 7,
ies nequit con-
6. 107.
. A. P. 367.
ae. II. S. 6, 75.
iisque tempo-
35. 96.
11.
5, 1.
inax unda. I.
ori. II. S. 6, 31.
Recurrat. I. S. 2, 127.
Recurrentes annos. II. Epl. 1, 147.
Recurres ad me. Ep. 5, 75.
Recurret natura. I. Epl. 10, 24.
Recurrit bruma iners. IV. Od. 7, 22.
Recusant pedes vitiosum ferre. II. S. 7, 108.
Recusat meliora. 2, 6.
pœna. 3, 258.
Recusem facere. II. Epl. 2, 208.
Recusent humeri ferre. A. P. 39. 40.
vires ferre. II. Epl. 1, 259.
Recuses. II. S. 5, 17. 7, 24.
Recuset uxorem cum grandi dote. I. 4, 50.
Recuso. I. Epl. 10, 10.
Redacti ad benedicendum. II. 1, 155.
Reddas animum. I. Od. 16, 28.
incolumem Atticis finibus. 3, 6. 7.
modos voce. IV. 11, 34. 35.
quod mihi numquam accipe. II. S. 3, 66.
Reddat te naris propinquisque charis. I. S. 1, 83.
te tibi amicum. I. Epl. 18, 101.
Reddatur. A. P. 9.
Redde bone dux patriæ lumen. IV. Od. 5, 5.
curam brevem. II. Epl. 1, 216.
illa. II. S. 8, 79. 80.
Jovi obligatam dapem. II. Od. 7, 17. 18.
me priori vitæ. I. Epl. 7, 95.
Reddentis agelli mihi me. 14, 1.
Reddere animum finitis amoribus. I. Od. 19, 2.
cuique personæ convenientia. A. P. 316.
fluitantia certa. II. S. 3, 269. 270.
incudi versus male tornatos. A. P. 441.
magistro dictata puerum credas. I. Epl. 18, 13. 14.
metuentis soldum. II. S. 5, 65.
si divitiæ prudentem possent. II. Epl. 2, 155.
valet acuum ferrum coe. A. P. 304. 305.
venium peccatis. I. S. 3, 75.
verbo verbum. A. P. 133.
victimas. II. Od. 17, 30.
voces scit. A. P. 158.
Redderet laudes. I. Od. 20, 7.
senos ictus. A. P. 253.
Reddes decorum rideri. I. Epl. 7, 27.
dulce loqui. *ibid.*
forte latus. *ibid.* 25. 26.
volumina Augusto. 13, 2.
Reddet infectum. III. Od. 29, 47.
tibi causas. I. S. 4, 116.
tibi invisus taurus lacerandæ cornua. III. Od. 27, 71. 72.
Reddidere vati adempta lumina. Ep. 17, 44.
Reddiderit. A. P. 48.
Reddidi. IV. Od. 6, 43.
Reddidisses. I. 10, 9.
Reddidit fortuna exitus belli secundos. IV. 14, 37. 38.
oppidis cohortes. *Bentl.* III. 4, 38.
Reddit dies meliora poëmata. II. Epl. 1, 34.
se bellua canis. II. S. 7, 70. 71.
sonum chordæ. A. P. 348.
tellus inarata Cererem. Ep. 16, 43.
Redditum Phraaten solio Cyri. II. Od. 2, 17.
Redeam. II. S. 3, 264.
nudus domum. 5, 6.
Redeant in priscum aurum tempora. IV. Od. 2, 39. 40.
iterum. I. S. 10, 39.
Redeas in cœlum ferus. I. Od. 2, 45.
Redeat fortuna miseris. A. P. 201.
imagini sanguis. I. Od. 24, 15.
mature. I. Epl. 7, 97.
Redegit in veros timores. I. Od. 37, 15.
Redegit omnem Idibus pecuniam. *Bentl.* Ep. 2, 69
Redemtor calidus festinat. II. Epl. 2, 72.
frequens huc demittit cæmenta. III. Od. 1, 34. 35.
Redeo ad me. I. S. 6, 45.
ad Regem. 7, 9.
unde abii. 1, 108.
Redeunt campis gramina. IV. Od. 7, 1.
his animis genæ incolumes. 10, 8.
nonæ Decembres. III. 18, 10.

Redeunte anno. III. Od. 8, 9.
Redeuntes a forno. I. S. 4, 37.
Redi ſancto concilio. IV. Od. 5. 4.
Redibit. III. 3, 26.
Rediens annus diem feſtum adduxerit. II. S. 2, 83.
Phœbus fugat aſtra. III. Od. 21, 24.
Rediguntur ad aſſem. I. S. 1, 43.
Redit. IV. Od. 8, 19.
Redire ſit nefas. Ep. 16, 26.
virtus audet. C. S. 38. 59.
Rediret ne Pyrrhæ ſoculum grave. I. Od. 2, 5. 6.
Redis mutatæ fronis. II. S. 8, 84.
Redit ab officiis. I. Epl. 7, 47. 48.
ad faſtos. II. 2, 48.
ad ſeſe. 2, 138.
ad vina. IV. Od. 5, 31.
it. I. Epl. 7, 55.
priſca Venus. III. Od. 9, 14.
vita poſt mortem bonis ducibus. IV. 8, 14. 15.
uncta. A. P. 329.
Redita imperatro. IV. Od. 2, 41. 43.
Reditura erat. II. S. 3, 261.
Reditum Diomedis. A. P. 146.
in veſtrum votiva paſcetur juvenca. I. Epl. 3, 38.
maturum poſticitus. IV. Od. 5, 3.
parat ſociis. I. Epl. 2, 21.
Parcæ tibi rupere. Ep. 13, 15. 16.
Reditus dulces quæ abſcindere poterunt. 16, 35.
morantem populum dimovit. III. Od. 5, 51. 52.
tibi emiſſo non erunt. I. Epl. 20, 6.
Redonabo illum Marti. III. Od. 3, 33.
Redonavit te Diis patriis. II. 7, 3. 4.
Reducens cantus ſomnum. III. 1, 21.
Reducet febrem. II. S. 3, 294.
in ſedem. Ep. 19, 8.
Reducis ſpem mentibus anxiis. III. Od. 21, 17.
Reducit domum. IV. 2, 17.
hiemes. II. 10, 15.
palma opimum. II. Epl. 1, 181.
Reducem ſugum Perthi timere. *ex conjectura ſcazi.* II. Od. 13, 17.
Reducta in valle. I. Od. 17, 17.
Reductum utrinque medium. I. Epl. 18, 9.
Refeceris templa. III. Od. 6, 2.
Refectus curis. II. Epl. 2, 136.
Refer. I. 7, 13. 8, 2. 17, 32.
huc exitum. III. Od. 6, 6.
Referam. I. 12, 39. I. Epl. 1, 74.
Referas mihi cuncta memori pectore. II. S. 4, 90.
Referat ludos. C. S. 22.
Referenda. II. S. 7, 36.
Referendus. II. Epl. 1, 41.
Referent te novi fluctus in mare. I. Od. 14, 1. 21.
Referente ſeculo feſtas luces. IV. 6, 42.
ſole dies ſecros. III. 29, 20.
Referentes æra. I. S. 6, 75.
Referentis ortum lunæ. IV. Od. 2, 58.
Refero. I. S. 6, 215.
Referre libera vina. A. P. 85.
pœnas. I. S. 6, 7.
nil putas. 2, 77.
ſermones Deorum. III. Od. 3, 71.
Referret. I. Epl. 6, 60.
Referri. II. 1, 37.
Refers. I. 7, 60.
Refert colores emiſſus lana. III. Od. 5, 25. 28.
grex ubera tenta. Ep. 16, 50.
Refert *i. e.* intereſt. II. S. 3, 157. 7, 58. II. Epl. 2, 166.
Refertur res acta. A. P. 179.
Refertur Actia pugna. I. Epl. 18, 61. 62.
Referunt theatra neſtra ſonum. II. 1, 201.
tibi tempora. IV. Od. 13, 13. 14.
Refici in morſus ſtagnat. II. S. 4, 61.
Reficit aut ſubruit animum. II Epl. 1, 180.
me rivus gelidus. I. 18, 104.
quaſſas rates. I. Od. 1, 17. 18.
Refigie vicina jungit. *Bentl.* II. Epl. 2, 171.
Refixa ſolera colo devocare. Ep. 17, 5.

i æquus. I. Od. 12,
jnam vim. A. P. 283.
dro græcus. II. Epl.
Sardis. I. 11, 2.
14.
II. Od. 15, 1. 2.
tus hæres occupavi.
s edite. I. 1, 1.
I. S. 2, 86.
devictis ante. I. Od.
las divitias habeo.
01.
17, 13. 14.
iis sidcrum. C. S.
I. Od. 4, 2.
rabat dementes rui-
, 6. 7. 8.
que. 30, 1.
Epl. 6, 37.
n tenes. III. Od.
hominum. I. Epl.
pet. I. S. 4, 30.
a. I. Epl. 4, 2.
legis monumenta.
5.
5.
gis Rupili pus ar-
. I. S. 7, 1.
gis Antium. I. Od.
. 5, 51.
.
perio. III. Od. 4,
reſſa. 9, 9.
. Epl. 18, 26.
dorata. III. Od.
II. 4, 15.
rget. A. P. 453.
)d. 27, 65.
I. Epl. 1, 253.
l. 14, 26.
, 21.
, 21. Ep. 17, 2.
4, 46.
re. I. 4, 18.
59.

Regnare credidimus cœlo tonantem Jovem. III. Od. 5, 1. 2.
Regnata Baſtra Cyro. 29, 27. 28.
rura Phalanto petam. II. 6, 11. 12.
Regnator populorum. III. 30, 12.
Regnes lætus. II. 2, 9.
ſecundo Cæſare. I. 12, 51. 52.
Regnet ſalvus. I. Epl. 2, 10.
Regno & vivo. 10, 8.
Regnum deferens uni. II. Od. 2, 21. 22.
Halyattici. III. 16, 41.
homines tibi permittant. I. S. 3, 123. 124.
in aves vagas permiſit. IV. Od. 4, 2. 3.
offert rectè facientibus. I. Epl. 1, 63.
Pompili. I. Od. 12, 34.
Priami vetus. 15, 8.
Tulli ignobile. I. S. 6, 9.
Regula eſſit. 3, 117. 118.
Reguli mens proviſa. III. Od. 5, 13.
Regulum. I. 12, 37.
Regum apices. III. 21, 20.
barbarorum matres. I. 35, 12.
epulis nec dum omnis pauperies abacta. II. S. 2, 44. 45.
facta canit. I. 10, 42. 43.
fœdera. II. Epl. 1, 24.
fortuna. *ibid.* 191.
gratia. A. P. 404.
libidines ultra. IV. Od. 12, 8.
magnorum maxime. I. S. 3, 136.
minantium colla. II. Od. 12, 12.
minas contuderit. IV. 3, 8.
progenies. III. 29, 1.
pueris. II. 18, 34.
res geſtæ. A. P. 73.
rex. I. Epl. 1, 107.
ſtultorum æſtus continet. 2, 8.
timendorum imperium eſt in proprios greges. III. Od. 1, 5. 6.
turres. I. 4, 14.
vitâ amicos præcurrere. I. Epl. 10, 33.
Rei contemtæ dominus. III. Od. 16, 25.
curtæ ſemper quid abeſt. 24, 64.
Rei peragendæ cauſa. I. S. 10, 26.

Rejecit alto vultu dona. IV. Od. 9, 42. 43.
Rejecta præda. II. S. 3, 68.
Rejectæ Lydiæ patet janua. III. Od. 9, 20.
retrorſum Annibalis minæ. IV. 8, 16.
Reis mœſtis inſigne præſidium. II. 1, 13.
pro ſollicitis non tacitus. IV. 1, 14.
Relabi pronos rivos quis neget. I. 29, 10. 11.
Relabor in præcepta Ariſtippi. I. Epl. 1, 18.
Relapſus fonus & mens (*ita etiam Bentl.*) Ep. 17, 17. 18.
Relativum per ſynthaſin non convenions cum antecedente.
monſtrum, quæ. I. Od. 37, 21.
Relectos curſus iterare. *Bentl.* 34, 5.
Relegata ambitione. I. S. 10, 84.
Releget in agros Numidarum. III. Od. 11, 47. 48.
Relegi Trojani belli ſcriptorem. I. Epl. 2, 1. 2.
Relegit omnem pecuniam Idibus. Ep. 2, 69.
Relicta matre. IV. Od. 2, 54. 55.
parmula. II. 7, 10.
virtute. II. S. 3, 13.
Relicta repetat. I. Epl. 7, 97.
Relictis jocis. II. Od. 1, 37.
mœnibus. Ep. 17, 13.
plura daturus. C. S. 43. 44.
pullis. Ep. 1, 19. 21.
Relicto Ilio. I. Od. 10, 14.
Relictos curſus iterare. 34, 4. 5.
Relictum nomen filiæ. III. 27, 34. 35.
Religarat navim ad littore. I. 32, 7. 8.
Religas comam flavam. 5, 4.
Religat ſaxo natura mulæ retinacula. I. S. 5, 18. 19.
Religata comam. II. Od. 11, 24.
crines. IV. 11, 5.
Religio mihi nulla eſt. I. S. 9, 70. 71.
Relinquam te. 9, 41.
tua dona. I. Epl. 7, 43.
urbes. II. Od. 20, 5.
Relinquas. I. S. 1, 52.
Relinquendis. 10, 51.
Relinquens dapis meliora. II. 6, 89.

Relinquere amata pernix. A. P. 165.
frigida curarum fomenta. I. Epl. 3, 26.
Relinqueret negotia. III. Od. 5, 53. 54.
Relinques porcis comedenda. I. Epl. 7, 19.
Relinqui myrteta vicus gemit. 15, 5. 7.
turpe eſt. A. P. 417.
Relinquunt tectum dominæ. II. Od. 8, 19.
Reliquerit puerum quartana. II. S. 3, 290.
Reliquit apris fana habitanda. Ep. 16, 19.
mature plena. II. Epl. 1, 100.
oſſa color. Ep. 17, 21. 22.
Reluctantes dracones. IV. Od. 4, 11.
Rem adimam. I. Epl. 16, 75.
æquam imperito. II. S. 3, 188. 189.
ampliet. I. 4, 32.
apparere invideant. 2, 100.
auge ſtrenuus. I. Epl. 7, 51.
bene gerere. 8, 1.
date genti Romulæ. C. S. 47.
Dii donarent. II. Epl. 2, 152.
eo venturam ſperamus. 1, 226.
facias. I. 1, 65.
geſſerit. I. Od. 6, 3. 4.
mala ratione feci majorem. II. S. 6, 6.
male gerere eſt inſani. 3, 74.
meus pudor non audet tentare. II. Epl. 1, 258. 259.
ob hanc. I. S. 3, 91. 4, 23.
omnem domino furenti committes. II. 7, 66. 67.
oſtendere. A. P. 310.
patriam perdere. I. S. 4, 110. 111.
patris oblimare malum eſt. 2, 62.
præclaram ingluvie ſtringat. 2, 8.
proviſam ſequentur verba. A. P. 311.
quo deducam. I. S. 1, 15.
quo gerat pacto. I. Epl. 8, 13.
relinquam. I. S. 9, 41.
Romanam videt. C. S. 65. 66.
tanquam quicquam attineat. II. S. 2, 27.
tentavit. II. Epl. 1, 164.
tuam poteris ſervare. A. P. 329.
unum prodigialiter variare. *ibid.* 29.
quid ad Rem. I. Epl. 6, 12.
Remanere cubito preſſo. I. Od. 27, 8.
Remeare ævum peractum à certis annis. I. S. 6, 94.
Remi immerentis cruor facer. Ep. 7, 19. 20.
Remige Argoo. 16, 57.
Remiges laborioſi. 17, 16.
Remigio nudum latus. I. Od. 14, 4.
Remigium vitioſum Ulyſſei. I. Epl. 6, 63.
Remis adurgens. I. Od. 37, 17.
apta palus. A. P. 65.
Remiſcet veris falſa. *ibid.* 151.
Remiſit bacca preſſa. II. S. 6, 69.
Remiſſi agilem oderunt. I. Epl. 18, 90.
Remiſſo arcu. III. Od. 27, 67. 68.
Remiſto carmine tibiis. IV. 15, 20.
Remittas quærere. II. 11, 3. 4.
Remittat. II. S. 8, 53.
Remittit chorda ſonum acutum. A. P. 348. 349.
Remittunt labem. II. Epl. 1, 235.
Remorant ſe à vulgo in ſecreta. II. S. 1, 71.
Remorſurum me petis. Ep. 6, 4.
Remos fractos Eurus differat. 10, 6.
Remota uncia de quincunce. A. P. 327. 328.
Remotis Britannis oceanus obſtrepit. IV. Od. 14, 47. 48.
frenis profiliet vaga natura. II. S. 7, 74.
Gadibus Libyam jungas. II. Od. 2, 10. 11.
in rupibus. 19, 1.
luminibus. III. 6, 28.
nimbis. IV. 4, 7.
Remoto cuſtode. A. P. 161.
Remoto in gramine. II. Od. 3, 6.
Remotos à vulgo. I. S. 6, 18.
fontes adire. II. 4, 94.
Remotus ab omni vitio. A. P. 384.
in auras. I. Od. 28, 8.
Removere tabulas à te memento. II. S. 5, 52.
Removi me ex urbe in arcem. 6, 16.
Removiſſe à ſe parvos natos fertur. III. Od. 5, 42. 43.
Remugiat nemus. 10, 5. 6.
Remugiens ſinus. Ep. 10, 19.
Renârint faxa vadis. 16, 25. 26.
Renaſceas fortuna. III. Od. 3, 61. 62.
Renaſcentur multa vocabula. A. P. 70. 71.
Renati Pythagoræ arcana. Ep. 15, 21.
Renes morbo acuto tentantur. II. S. 3, 163. I. Epl. 6, 28.
Renidentes Lares. Ep. 2, 66.
Renidet aureum lacunar. II. Od. 18, 1. 2.
mari lunæ. 5, 19. 20.
torquibus prædam adjeciſſe pro gaudet. III. 6, 11. 12.
Renodantis comam. Ep. 11, 28.
Renuis. II. Epl. 2, 63.
Renuit. I. 16, 49.
Reor. II. 1, 70.
Reparant damna celeres lunæ. IV. 7, 13.
Reparare res amiſſas. II. 5, 2.
tecta. III. 3, 60.
Reparata vina merce Syra. I. 31, 12.
Reparavit oras claſſe cita. 37, 24.
Repenſus auro miles. III. 5, 25. 26.
Reperire per humum ſermones. II. Epl. 1, 250. 251.
Repetire queamus. I. S. 1, 119.
te fuerit. I. Od. 15, 27.
Repertor pallæ honeſtæ. A. P. 278.
Repertus ludus. *ibid.* 405.
Repetantur ſuſurri hora compoſita. I. Od. 9, 19. 20.
Repetas opus. I. Epl. 6, 48.
Repetat paludes. III. Od. 27, 9.
relicta. I. Epl. 7, 97.
Repetens. III. Od. 20, 6.
Repetes cavum macra. I. Epl. 7, 33.
grande munus Cecropio cothurno. II. Od. 1, 11. 12.
mox. II. S. 4, 6.
Repetet milite multo. I. Od. 15, 6.
Repetit. I. S. 8, 44. I. Epl. 1, 98.
penates. III. Od. 14, 3.
Repetita decies placebit. A. P. 365.

dlumas venerit. I. Epl.

gna ſuper foco large. .6.

in cubitum. II. S. 4,

r. III. Od. 5, 30.
ta fabula. A. P. 190.
illem. *ibid.* 120.
s lætis ſedibus. II. Od. 18.
ello ducem. Ep. 9,

ma ſpem domum.

p. 9, 1.
iret. II. S. 2, 60. 61.
irtutem. I. Epl. 19,

nævos. I. S. 6, 67.
: coner. II. Epl. 1,

. 3, 138.
Epl. 1, 222.
verſus inertes. A. P.

I. Epl. 1, 76.
carmen. A. P. 291.
ena ſtudia. I. Epl.

S. 4, 86.
l in Homero. I. 10,

55.
æ. *Bentl.* IV. Od.

umenti cameram.

5, 25.
es. 3, 97.
æ virtus neſcia.

m. I. Epl. 1, 43.
us gelida perfun-
go. 91.
. I. Epl. 7, 79.
I. Od. 36, 12.
ſum & lene vi-
5, 18.

nonſtrare. A. P.

immerſabilis. I.

. IV. Od. 15, 17.

diſcors concordia. I. Epl. 12, 19.
dura natura. I. S. 10, 57.
fictis ridetur. II. 8, 83.
hoc caput, hic fons erat. I. Epl. 17, 45.
imperiis. II. S. 7, 75.
inopes verſus. A. P. 322.
inſcitia vexat. I. Epl. 3, 33.
linea ultima mors. 16, 79.
mearum columen. II. Od. 17, 3. 4.
tutela. I. Epl. 1, 103.
mediis in fluctibus. II. 2, 84. 85.
merum Cæſaris juvat ſolvere. Ep. 9, 37.
multarum divite loco. II. Epl. 2, 30. 31.
nova nomina protulerit. A. P. 57. 58.
prudens animus. IV. Od. 9, 34. 35.
quid agis. I. S. 9, 4.
ſtabilis terminus. C. S. 26.
vanis corruptus. II. S. 2, 25.
viliſſima aqua. I. 5, 88. 89.
vitio laborat. 2, 76.
vocabula ſpecioſa proferet. II. Epl. 2, 116.
uſus ſuppetit. I. 12, 4.
utilium ſagax. A. P. 218.
ſpes. I. Epl. 18, 99.
Res *ſing.* II. Od. 3, 15. IV. 8, 10. I. S. 2, 59. 3, 54. 78. A. P. 248.
altera alterius opem poſcit. A. P. 410. 411.
bellica. IV. Od. 3, 6.
Comica. A. P. 89.
creſcere poſſet. II. Epl. 1, 107.
creſcit fœnore occulto multis. I. 1, 80.
cui potenter erit lecta. A. P. 40.
ex medio acceſſit. II. Epl. 1, 168.
hæc quo pertinet. I. S. 2, 23.
illum juvat. I. Epl. 2, 51.
in ſcenis agitur. A. P. 179.
ipſa feret. II. S. 1, 18.
ludicra valeat. II. Epl. 1, 180.
magna cerrabitur foro. II. S. 5, 27.
nitet. *ibid.* 12.
major foret quærenda. I. 6, 100.
mea fracta eſt. II. 3, 18. 19.
nec morem nec conſilium habet. II. S. 3, 264. 265.
nulla me urgeat. II. Epl. 2, 12.
omnis. II. S. 3, 94.
decuit Ariſtippum. I. Epl. 17, 23.
parvula. 18, 29.
qua ſunderet. I. S. 2, 50.
quantum poſcet tollam. II. Epl. 2, 190. 191.
Romana quo loco ſit. I. 12, 25.
ſola poteſt facere beatum *pro* divitiæ. 6, 47.
ſua non conveniet. 10, 42.
tua agitur. 18, 84.
una quæ beatum poſſet facere. 6, 1. 2.

Res *plur.*
adverſæ ingenium nudare ſolent. II. S. 8, 73. 74.
amiſſas reparare. 5, 2.
Archilochi non ſecutus. I. Epl. 19, 24. 25.
Cæſaris dicere. II. S. 1, 11.
cum deficiunt laudo parvula. I. Epl. 15, 42. 43.
gerere. 17, 33.
geſtæ regum. A. P. 73.
geſtas componere. II. Epl. 1, 251.
ſumit ſcribere. I. 3, 7.
hominum ac Deorum. I. Od. 12, 14.
Italas armis tuteris, ornes moribus. II. Epl. 1, 2.
magnas ſecat. I. S. 10, 15.
medias. A. P. 148.
mihi conor ſubmittere. I. Epl. 1, 19.
multæ tibi officient. I. S. 2, 97.
omnes timidè gelideque miniſtrat. A. P. 171.
publicas ordinatis. II. Od. 1, 10. 11.
quas agis. II. S. 6, 29.
rectæ tibi uni ſemper erunt. 2, 106.
ſecundæ plus nimio delectavere. I. Epl. 10, 30.
ſuaves. II. S. 8, 92.
tenues. 4, 9.
variæ. 2, 71.
Res ſponſore tenentur. *Bentl.* I. Epl. 16, 43.
Reſcierit. II. 1, 227.
Reſcinditur gratia. I. 3, 32.

Reſcribe. I. Epl. 5, 30.
Reſcribere. II. S. 3, 76. I. Epl. 3, 30.
Reſecoes ſpem longam. I. Od. 11, 7.
Reſedit bellum. III. 3, 30.
Reſidunt pelles cruribus. II. 20, 9.
Reſignat teſtamenta. I. Epl. 7, 9.
Reſigno cuncta. *ibid.* 34.
quæ dedit. III. Od. 29, 54.
Reſolvent te piacula nulla. I. 28, 34.
Reſolvit litem lite. II. S. 3, 103.
Reſonans voce ſumma. I. 3, 7. 8.
Reſonantis Albuneæ domus. I. Od. 7, 12.
Reſonare ſeptem nervis callida teſtudo. III. 11, 3. 4.
Reſonarent umbræ (reſonârint. *Bentl.*) I. S. 8, 4.
Reſonat locus ſuave voci concluſus. 4, 76.
Reſonet domus ſtrepitu. 2, 129.
Reſorbens unda te in bellum tulit rurſus. II. Od. 7, 15. 16.
Reſpicere exemplar vitæ. A. P. 317.
tergo pendentia. II. S. 3, 299.
Reſpicientis. I. Epl. 1, 105.
Reſpicis nepotes autor. I. Od. 2, 35. 36.
Pylium Neſtora. 15, 22.
Reſponde. II. S. 5, 2.
Reſpondeat officio. 6, 24.
Reſpondebam. I. 9, 14.
Reſpondere debebat. *ibid.* 36. 37.
jura civica. I. Epl. 3, 23. 24.
licebit. II. S. 3, 192.
metitis favorem. II. Epl. 1, 9. 10.
Reſponderet. I. S. 2, 72.
Reſponderis. II. 3, 233.
Reſpondes pauca. I. 6, 60. 61.
tuo nomine. I. Epl. 6, 31.
Reſpondet. I. S. 2, 11.
Reſpondis. I. Epl. 1, 74.
Reſponſa daturus animas elicerent. I. S. 8, 29.
petunt. C. S. 55.
Reſponſare Cupidinibus. II. S. 7, 85.
fortunæ ſuperbæ. I. Epl. 1, 68.
Reſponſat cornis opimis. II. S. 7, 103.
palato gallina. 4, 18.
Reſponſore. I. Epl. 16, 43.
Reſponſum date. Ep. 7, 14.
Reſponſura arma lacertis. II. Epl. 2, 47. 48.
fama labori. II. S. 8, 66.
Reſpuet æras (reſpuat. *Bentl.*) II. Epl. 1, 42.
Reſtat. I. 1, 27. 6, 27.
Reſtinguere. I. S. 5, 76.
Reſtinguet pocula Falerni lympha. II. Od. 22, 19. 20.
Reſtituent. III. 7, 2.
Reſtituet. IV. 7, 24.
Reſtituit ſigna Jovi noſtro. 15, 6.
Reſto. I. S. 9, 28.
Reſtrictis lacertis. III. Od. 5, 35.
Reſurgat Gyas centimanus. II. 17, 14.
ſi ter murus aheneus. III. 3, 65.
Retardet maritos ſura. II. 8, 23. 24.
Retegis Lyæo arcanum conſilium. III. 21, 15. 16.
Retexens. II. S. 3, 2.
Retia rara tendit. Ep. 2, 33.
Reticulum panis. I. S. 1, 47.
Retinacula mulæ. 5, 18.
Retinent commiſſa aures parulæ non fideliter. I. Epl. 18, 70.
Retinere. I. S. 1, 89.
Retinet imago nomen, *alii legunt* recinet. I. Od. 12, 3. 4.
Retorſiſti. II. 19, 23.
Retorta tergo brachia. III. 5, 22.
Retortis manibus trahitur. II. Epl. 1, 191.
undis. I. Od. 2, 14. 15.
Retractes naviæ munera. II. 1, 37.
Retractus. A. P. 468.
Retrahas. I. Epl. 18, 58.
Retro. I. Od. 35, 25. II. 11, 5. III. 4, 26. 10, 10. 29, 46. Ep. 17, 7.
Retrorſum. I. Od. 34, 3. IV. 8, 16. I. Epl. 1, 75. 18, 88.
Retuſum ferrum. I. Od. 35, 39. 40.
Revehet te domum. Ep. 13, 16.
Revehi Ithacam. II. S. 5, 4.
Revelles agri terminos. II. Od. 18, 27.
Revera pugnent. II. S. 7, 99.
Reverti à ponte. 3, 36.
domum. I. Epl. 15, 24.
meminiſſes. II. S. 6, 37.
Tiberim quis negat. I. Od. 15, 10. 12.
vox miſſa neſcit. A. P. 390.
Revexit. II. Od. 18, 36.
Reviſtæ cineres. IV. 13, 24.
Reviſens æquor Atlanticum. I. 31, 14.
Reviſet os amica dulcia. I. Epl. 7, 18.
Rexit. II. S. 4, 3.
Revocant preces. IV. Od. 1, 8.
Revocas. I. S. 6, 61.
Revocat. II. 4, 264.
Revocavit veteres arcus. IV. Od. 15, 12.
Revolvimus loca jam recita. II. Epl. 1, 223.
Rex adet. I. 16, 20.
Cappadocum. 6, 39.
Deorum. IV. Od. 4, 2.
eris. I. Epl. 1, 59.
erit. II. S. 3, 97.
eſt. I. 3, 125. 133.
gelidæ oræ metuunt. I. Od. 26, 4.
ibis. I. S. 3, 138.
ille. II. Epl. 1, 237.
Juppiter. II. S. 1, 42. 43.
paterque. I. Epl. 7, 37.
procidit ad pedes. Ep. 17, 13. 14.
Regum. I. Epl. 1, 107.
ſum. II. S. 3, 188.
Rhamnes. A. P. 342.
Rheda tollere. II. S. 6, 42.
Rhedis rapimur. I. 5, 86.
Rheni. 10, 37.
Rhenum flumen deſcribitur. A. P. 18.
Rhetor. II. Epl. 2, 87.
Heliodorus. I. S. 5, 2.
Rhetoris. 10, 12.
Rhodani potor. II. Od. 20, 10.
Rhode. *Bentl.* III. 19, 27.
Rhodon. I. 7, 2.
Rhodopen. III. 2, 12.
Rhodos. I. Epl. 11, 17. 21.
Rhœti. IV. Od. 4, 17.
Rhœtos immanes 14, 15.
Rhœtum *Bentl.* Rhœtum *alii.* II. 19, 23.
Rhœtus *Bentl.* Rhœcus *alii.* III. 4, 55.
Rhombi ilia. II. S. 8, 30.
Rhombi grandes. 2, 95.
Rhombos. *ibid.* 48.

Rhombum. I. S. 2, 118.
Rhombus. II. 2, 42. 43. Ep. 2, 50.
Rictum risu diducere. I. S. 10, 7.
Ride. I. Epl. 2, 91.
Rideat omnes senem. Ep. 5, 57.
Rideat. II. Epl. 2, 216.
Ridebit. I. 22, 14.
Ridebo. A. P. 105.
Ridemus. I. S. 5, 57.
Ridendus. I. Epl. 1, 9.
Ridens dissimulare. I. S. 9, 66.
Erycina. I. Od. 2, 33.
percurram. I. S. 1, 23. 24.
Venus perfidum. III. Od. 27, 67.
Rident. II. 8, 13. I. Epl. 14, 39.
Ridentem. I. Od. 22, 23.
malis alienis. II. S. 3, 72.
verum dicere quid vetat. I. 1, 24. 25.
Ridentes. 5, 35.
Ridentibus. A. P. 101.
Ridentur qui mala componunt carmina. II. Epl. 2, 106.
Ridere parcum de grege Epicuri. I. 4, 16.
reddes decorum. 7, 27.
Rideret. II. 1, 194.
Rideri. I. S. 3, 30.
Rides. I. Epl. 1, 95. 97. 101. 19, 43.
portentum Thessala. II. 2, 209.
quid? I. S. 1, 69. II. 5, 3.
spiritum corpore majorem. II. 3, 310. 311.
Rider angulus mihi. II. Od. 6, 13. 14.
Deus. III. 29, 30. 31.
domus argento. IV. 11, 6.
incendia. II. Epl. 1, 121.
Philippus. I. 7, 78.
Venus. II Od. 8, 13.
versus. I. S. 10, 54.
Ridetur. II. 8, 83.
ab omni conventu. I. 7, 22. 25.
citharœdus qui semper chorda eadem oberrat. A. P. 355. 356.
Ridiculum. I. S. 10, 14.
poema. II. Epl. 1, 237. 238.
Ridiculus mi us illo. II. S. 3, 311.
mus. A. P. 139.
Porcius. II. S. 8, 23. 24.
Rigat Nilus arva. III. Od. 3, 48.
Rigent nervi. Ep. 8, 17.
prata. IV. Od. 12, 3.
Rigida mollior æculo. III. Od. 10, 17.
Rigidi Getæ. 24, 11.
Rigidis Sabinis. II. Epl. 1, 25.
Rigidum Nipharem. II. Od. 9, 20.
Rigidus satellites virtutis. I. Epl. 1, 17.
Rimam angustam. 7, 29.
Rimosa aure. II. S. 6, 46.
Ringi. II. Epl. 2, 128.
Ripâ avulsos Aufidus ferat. I. S. 1, 58.
continentæ. II. Od. 18, 22.
sinistra labitur. I. 2, 18. 19.
Ripæ fluminis paterni. 20, 56.
Ripam umbrosam. III. 1, 23.
Ripas mirari. 25, 13. 14.
prætereunt flumina. IV. 7, 3. 4.
super notas imbres sluere. 2, 5. 6.
Tiburis. *ibid.* 31.
crescentes. III. 27, 23. 24.
Ripis altis. Ep. 2, 25.
Riseris invitus. Ep. 17, 56.
Riserit muneribus æmuli. IV. Od. 1, 18.
Risero. Ep. 15, 24.
Risi. I. S. 4, 91.
Risissent. III. Od. 26, 7.
Risisti. II. S. 8, 80.
Risit almæ odorea. IV. Od. 4, 41.
Apollo. I. 10, 12.
Tityos. III. 11, 21. 22.
Risores. A. P. 225.
Risu læto amaram temperet. II. Od. 16, 26. 27.
quatit populum. II. Epl. 2, 84.
rictum diducere. I. S. 10, 7.
solventur. II. 1, 86.
non sine Risu. IV. Od. 13, 17.
cum Risu miror. A. P. 358.
magno. I. S. 8, 50.
Risum compescere. II. 8, 63.
moveat. I. Epl. 5, 19.
sibi excutiant. I. S. 4, 34. 35.
teneatis. A. P. 5.
tollant. *ibid.* 381.
in Risum vertas cognomen. I. Epl. 13, 9.
Risus gratus prodidor puellæ. I. Od. 9, 21. 22.
magnus. II. S. 2, 107.
Risus dabit. 5, 57.
hominum captat. I. 4, 83.
jocosque dedit. 5, 98.
sibi undique quærit. I. Epl. 7, 79.
Rite. I. Od. 32, 16. III. 24, 16. IV. 4, 25. 6, 37. 38. 15, 28. C. S. 13. II. Epl. 2, 78.
Ritu fluminis feruntur. III. Od. 29, 33. 34.
Herculis. 14, 1.
juvenum florent. A. P. 62.
Lucilli. II. S. 1, 29.
novo. III. Od. 1, 45. 46.
tempestatis. II. S. 3, 268.
Rivali. A. P. 444.
Rivis mobilibus uda pomaria. I. Od. 7, 13. 14.
Rivo nomen dare idoneus fons. I. Epl. 16, 12.
obliquo. II. Od. 3, 17. 18.
Rivos apertos. I. Epl. 3, 11.
celeres movere. III. Od. 13, 14.
& vacuum domus mirari. Bonis. 25, 13.
gelidos. 12, 6. 7.
prono relabi posse montibus. I. 29, 12. 13.
ruris laudo. I. Epl. 10, 6. 7.
Tiburis. *Bonis.* IV. Od. 2, 31.
uberes lactis canare. II. 19, 10. 11.
Rivum pronum. I. Epl. 10, 21.
prope. 14, 35.
quærit fessus. III. Od. 29, 22.
Rivus aquæ puræ. 16, 29.
gelidus. I. Epl. 18, 104.
liquidus fortunæ. 12, 9.
pigro addit opus. 14, 29.
Rixa super mero. I. Od. 18, 8.
Rixæ calidæ. III. 27, 70.
immodicæ. I. 13, 10. 11.
multo minus haberet. I. Epl. 17, 50. 51.
protervæ. III. Od. 14, 26.
Rixam geris. I. 21, 2. 3.
Rixarum metuens. III. 19, 18.
Rixatur de lana caprina. I. Epl. 18, 15.
Rixis sanguineis prohibere. I. Od. 27, 4.
Roborant pectora recti cultus. IV. 4, 34.
Robur illi erat circa pectus. I. 3, 9. 10.
Italum. II. 13, 18. 19.
Robustæ fores. III. 16, 2.
Robustis plaustris funera luctantur. II. Epl. 2, 74.

Ro-

Robuſtus puer ſeri militia. III. Od. 2, 2.
Rodens pollicem. Ep. 5, 48.
Rodere diaria urbana. I. Epl. 19, 40.
Roderet ungues. I. S. 10, 71.
Rodit abſentem amicum. 4, 81.
Rodunt. 6, 46.
Rogabat. 5, 63. 67.
Rogando. Ep. 14, 5.
Rogare. 8, 1. II. S. 3, 316.
Rogat. I. S. 9, 63.
me & cogit prece. I. Epl. 9, 2.
otium divos. II. Od. 17, 1.
Rogata Muſa. I. Epl. 8, 2.
Rogati. I. S. 3, 2.
Rogatus. 4, 97. II. 4, 88. I. Epl. 6, 41.
Roges. Ep. 1, 15. I. Epl. 1, 13.
Roget me populus. *ibid.* 70.
medicum. I. S. 1, 82.
te cave. II. 5, 75.
Rogo *i. e.* precor. I. Epl. 1, 11.
Roma. IV. Od. 4, 37. C. S. 37.
ferox. III. Od. 3, 44.
omnis. I. Epl. 16, 18.
potens. II. 1, 61.
regia. I. 7, 44.
ſuis ipſa viribus ruit. Ep. 16, 2.
Româ magnâ egreſſum. I. S. 5, 1.
urbe incolumi. III. Od. 5, 12.
nil majus potes viſere. C. S. 21. 12.
Romæ. II. S. 1, 59. 6. 23. 7, 13.
amem Tibur. I. Epl. 8, 12.
beatæ fumum mirari. III. Od. 29, 11. 12.
declamas. I. Epl. 2, 2.
dominæ. IV. Od. 14, 44.
erat rheror conſulti. II. Epl. 2, 87.
erit charus. I. 20, 10.
fuit diu dulce. II. 1, 103.
me cenſes ſcribere poemata. 2, 65.
nutriri contigit mihi. 2, 41.
principis urbium. IV. Od. 3, 13.
rus optas. II. S. 7, 28.
Samos laudetur. I. Epl. 11, 21.
Romam. III. Od. 3, 38. I. S. 6, 76. I. Epl. 8, 12. 14, 17. II. 1, 256.
Romana Ilia clarior vigui. III. Od. 9, 8.
juventus pravi docilis. II. S. 2, 52.
legio mihi tribuno pareret. I. S. 6, 48.
militia fatigat. II. 2, 10. 11.
pubes crevit. IV. Od. 4, 46.
res quo loco ſit. I. Epl. 12, 25.
Romana in ora venturus. 3, 9.
Romanæ lyræ fidicen. IV. Od. 3, 23.
Romanam rem. C. S. 66.
Romane. III. Od. 6, 2. I. S. 4, 85.
Romani equites. A. P. 113.
pueri. *ibid.* 325.
ſcriptores eadem trutina penſantur. II. Epl. 1, 29. 30.
Romanis poëtis. A. P. 264.
vatibus ædem vacuam ſpectemus. II. Epl. 2, 94.
viris opus ſolenne. I. 18, 49.
Romano. II. S. 1, 37.
habitu. 7, 54.
Romanos agunt acerba fata. Ep. 7, 17.
Romanus. *ibid.* 6. II. S. 4, 10. A. P. 54.
fœminæ emancipatus. Ep. 9, 11. 12.
populus. I. Epl. 1, 70.
Romulæ gentis cuſtos. IV. Od. 5, 1. 2.
Romulæ genti rem prolemque dare. C. S. 49.
Romuli meritis taciturnitas obſtaret. IV. Od. 8, 23. 24.
præſcriptum. II. 15, 10. 11.
Romulum. I. 12, 33.
Romulus. II. Epl. 1, 5.
Rore marino coronantem parvos Deos. III. Od. 23, 15. 16.
puro Caſtaliæ ſolutos crines lavit. 4, 61. 62.
Rorem ex oculis ſtillabit. A. P. 429. 430.
Rores pluvii. III. Od. 3, 56.
Roſa multa. I. 5, 1.
ſera. 38, 3. 4.
Roſâ odorati capillos. II. 11, 14. 15.
Roſæ amœnæ flores jube ferre. 3, 14.
flos purpureus. III. 15, 15.
ne deſint epulis. I. 36, 15.
puniceæ flore prior. IV. 10, 4.
Roſarum flore. III. 29, 3.
Roſas ſparge. 19, 22.
Roſcia lex. I. Epl. 1, 62.
Roſcius. II. S. 6, 35. II. Epl. 1, 82.
Roſeam cervicem. I. Od. 13, 1.
Roſtrata ora navium. Ep. 4, 17. 18.
Roſtris. II. S. 6, 50.
Rota currente. III. Od. 10, 10. A. P. 22.
Rotantes fumum flamme. IV. 11, 11. 12.
Rotarum ſtrepitus. I. Epl. 17, 7.
Rotis ſervidis evitata meta. I. Od. 1, 4. 5.
Rotundas lances aper curvet. II. S. 4, 40. 41.
Rotundentur mille talenta. I. Epl. 6, 34.
Rotundiotibus baccis onuſta. Ep. 8, 13. 14.
Rotundis ovis. II. S. 4, 12. 13.
quadrata mutet. I. Epl. 1, 100.
Rotundo ore loqui. A. P. 323.
Ruam acervos æris. II. S. 5, 22.
Rubeam pingui munere donatus. II. Epl. 1, 267.
Rubens Luna. II. Od. 11, 10.
Rubente dextera jaculatus arcu. I. 2, 2. 3.
Rubentem lunam. I. S. 8, 35.
Ruber palus. *ibid.* 5.
Rubere melimela. II. 8, 31.
Ruberes. II. Epl. 2, 156.
Rubicunda corna. I. 16, 8. 9.
Rubigine pereat telum poſitum. II. S. 1, 43.
Rubiginem ſterilem. III. Od. 13, 6. 7.
Rubos pervenimus. I. S. 5, 94.
Rubra canicula. II. 5, 39.
Rubricâ picta prælia. 7, 98.
Rubro cocco tincta. 6, 102. 103.
Oceano. I. Od. 35, 32.
ſanguine. III. 13, 7.
Rubros pannos. Ep. 17, 51.
Rubum dimovere lacertæ. I. Od. 23, 6. 7.
Ructatur verſus ſublimes. A. P. 457.
Rude donatum quæris ludo includere. I. Epl. 1, 2. 3.
Rude ingenium. A. P. 410.
Rudem belli æſtus tulit in arma. II. Epl. 2, 47.
Rudentes Eurus differat. Ep. 10, 5.
Rudis agminum. III. Od. 2, 9.
fuerit. I. S. 10, 65. 66.
puer neſcit equo hærere. III. Od. 24, 54. 55.

Ruebat ut hibernum flumen. I. S. 7, 26. 27.
Ruens in me Venus. I. Od. 19, 9.
tumultu tremendo Jupiter. 16, 11. 12.
Ruent aulæa. II. S. 8, 71.
Ruentes contra ægida Palladis. III. Od. 4, 57. 58.
Ruenti ſtomacho fulcura accedat. II. S. 3, 154.
Ruentis acervi. II. Epl. 1, 47.
imperi. I. Od. 2, 25.
per fluvios medios. II. S. 3, 57.
tauri pondus. II. Od. 5, 3. 4.
Ruſam *alii* Puſam. II. S. 3, 216.
Ruſillus olet paſtillos. I. 2, 27. 4, 92.
Ruſus. II. 8, 58.
Rugæ te turpant. IV. Od. 13, 11. 12.
Rugis pietas moram non afferet. II. 14, 2. 3.
ſenectus frontem exaret. Ep. 8, 4. 5.
Rugoſis ſpadonibus ſervire. 9, 13. 14.
Rugoſus pagus frigore. I. Epl. 18, 105.
Ruinâ non levi tecta disjecta. II. Od. 19, 14. 15.
Ruinæ Heſperiæ ſonitum. 1, 32.
Ruinæ ſerient impavidum. III. 3, 8.
Ruinam utramque illa dies decet. II. 17, 8. 9.
Ruinas aulæa fecere. II. S. 8, 54. 55.
dementes Capitolio parabat. I. Od. 37, 6. 7. 8.
Ruinis probroſis Italiæ altior. III. 5, 39. 40.
quantis fatigaret. IV. 14, 19.
Ruis voto in horum numerum. I. Epl. 14, 41.
Ruit in quem manca fortuna. II. S. 7, 88.
mole ſua. III. Od. 4, 65.
per vetitum nefas. I. 3, 26.
profundo ore Pyndarus. IV. 2, 7. 8.
ſuis viribus Roma. Ep. 16, 2.
ſus luculenta. II. Epl. 2, 75.
Ruitis. Ep. 7, 1.
Rumor frigidus manat per compita. II. S. 6, 50.
Rumore malo flagret. I. S. 4, 125.
ſecundo ad cœlum effertis. I. Epl. 10, 9.
Rumpat ſerpens inſtitutum iter (Rumpit. *Bentl.*) III. Od. 27, 5.
Rumpere clauſtra obſtantia. I. Epl. 14, 9.
fœdus. 3, 35.
nuptias. I. Od. 15, 7.
plumbum. I. Epl. 10, 20.
Rumperet ſilentium. Ep. 5, 85.
Rumperis miſer. I. S. 3, 135. 136.
Rumpi tentigine. 2, 118.
Rumpit tecta. Ep. 12, 12.
Rumpent edicta. IV. Od. 15, 21.
Rupem vitare. II. Epl. 2, 135.
Rupere Parcæ tibi reditum. Ep. 13, 15. 16.
Ruperis. II. S. 3, 319.
Ruperit ſinus carinam. I. Epl. 10, 19. 20.
Rupes maxima. II. S. 3, 59.
Rupes queratur obſtare. *ibid.* 55.
te delectant. III. Od. 27, 61. 62.
in Rupes aſellum detruſit. I. Epl. 20, 15.
Rupibus remotis. II. Od. 19, 1.
Rupili. I. S. 7, 1. 19.
Rupit aper Marſus plagas. I. Od. 1, 28.
Jarbitam æmula Timagenis lingua. I. Epl. 19, 15.
Ruptis catenis. II. S. 7, 70. 71.
Rura aprica. III. Od. 18, 2.
bos perambulat. IV. 5, 17.
circumvectari. I. S. 6, 58. 59.
frigida petunt. I. Epl. 15, 9.
nutrit Ceres. IV. Od. 5, 18.
oppidi ſui laudat. I. 1, 16. 17.
parva. II. 16, 37.
paterna ſuis bobus exercet. Ep. 2, 3.
petebas. I. Epl. 14, 14.
Phalanto regnata. II. Od. 6, 11. 12.
quæ Lyris aquâ mordet. I. 31, 7. 8.
ſuburbana. I. Epl. 7, 76.
Rure beato. 10, 14.
gaudentes Camœnæ. I. S. 10, 45.
in urbem extractus. 1, 11.
me futurum pollicitus. I. Epl. 7, 1.
meo quidvis pati & perferre poſſum. 15, 17.
paterno. I. Epl. 18, 60.
recufrat. I. S. 2, 127.
viventem beatum dico. I. Epl. 14, 10.
Ruris amatores. 10, 2.
amœni rivos. 10, 6. 7.
honorem. I. Od. 17, 16.
veſtigia. II. Epl. 1, 160.
Ruſum. II. S. 3, 268. I. Epl. 2, 17. *Bentl.*
Ruſus. II. Od. 7, 15. IV. 1, 2. Ep. 16, 10. I. S. 3, 28. 75. II. 7, 91. I. Epl. 2, 17. 7, 30.
Rus exirem. I. S. 6, 102.
quando te aſpiciam. II. 6, 60.
Romæ optas. 7, 28.
Ruſonem debitor æris fugit. *Bentl.* I. 3, 86.
Ruſtica Phidile. III. Od. 23, 2.
Ruſtica opprobria fudit. II. Epl. 1, 146.
Ruſticius. I. S. 3, 31.
Ruſticorum militum proles maſcula. III. Od. 6, 37.
Ruſticus agnum portat. I. Epl. 13, 13.
eris conſultus. I. S. 1, 16. 17.
expectat dum amnis defluat. I. Epl. 2, 42.
fit ex nitido. 7, 83.
futurus Alphius. Ep. 2, 67. 68.
mus. II. S. 6, 80. 115.
quantumvis catus. II. Epl. 2, 39.
ſermo. II. S. 2, 2. 3.
tollis urbem ad aſtra. 7, 28. 29.
urbano confuſus. A. P. 213.
Rutubæ. II. S. 7, 96.
Ruunt templa Deûm. 2, 104.

S.

SAbæ Regibus. I. Od. 29, 3. 4.
Sabbata triceſima. I. S. 9, 69.
Sabella anus. *ibid* 29. 30.
Sabella carmina. Ep. 17, 28.
Sabellis ligonibus. III. Od. 6, 38.
Sabellis pulſis. II. S. 1, 36.
Sabellus. I. Epl. 16, 49.
Sabina diota. I. Od. 9, 8.
mulier. Ep. 2, 41.
ſilva. I. Od. 22, 9.
Sabinâ valle. III. 1, 47.
Sabinis. II. 18, 14.
rigidis. II Epl. 1, 25.

Sabino agro. II. S. 7. 118.
Sabinos in ædibus tollos. III. Od. 18. 14.
Sabinum. I. Epi. 7. 27.
coelum. 7. 28.
ville. I. Od. 20. 1.
Sacris congestis indormio. I. S. 1. 99. 31.
Sacros nummorum effundi jubet. II. 3. 142. 149.
Sacra. I. Od. 1. 43.
Sacer & intactibilis pro execratione. II. S. 3. 183.
Sacerdos Musarum. III. Od. 1. 3. Troica. 1. 34.
Sacerdotis. I. Epi. 10. 10.
Sacerdotum numerum quotie adyta Pythius Iovis. I. Od. 16. 1. 8.
Sacrâ lauro prosternet. III. 4. 18. 19.
vîâ. Ep. 7. 2.
vite. I. Od. 18. 1.
Sacra ad Anfonîm urbis portulit. IV. 4. 14. 36.
arcani fons. Ep. 5. 54.
divum. I. S. 3. 119.
Junonis. Ars. 27.
Minervæ. IV. Od. 6. 13. 34.
profanis lacrimis. A. P. 459.
silicibus. I. Epi. 10. 34.
Sacra equus. I. Od. 1. 28.
Sacram viam. Ep. 4. 5.
Sacramentum perfidum non fixi. II. Od. 17. 9. 10.
Sacrare Lesbio plectro. I. 26. 11.
Sacras aedes. 1. 7.
Sacrarum Musis opus. Basil. II. Epi. 1. 21.
Sacravit ibi Lalétina. 1. 29.
Sacri Tarenti custodes. I. Od. 28. 29.
Sacrilega manus. II. 13. 2.
Sacris edita operata. Basil. III. 14. 6.
Sacris Lucibus. IV. 15. 25.
vocibus puros. Ep. 15. 6.
Sacris Cereris. II. S. 6. 18.
fundus. A. P. 214.
puteus. I. S. 1. 71.
Sacro die. II. Od. 13. 19. 20.
Ilio. III. 19. 4.
lustro. I. S. 5. 96.
flumine digna. III. Od. 13. 23.
numine. C. S. 4.
vino. IV. Od. 8. 12.
Sacrum Cereris avidus vulgus. III. Od. 2. 22.
convegus romanus. II. S. 3. 296.
Iovis Capitolio. C. S. 37.
omne lucri genus. III. Od. 3. 17.
Sacrum Iovem. Ep. 2. 23.
olivum. III. Od. 1. 27.
Sæpe. I. Od. 7. 12. 13. 14. 21. 17. 27. 28. 2. 6. 8. 10. III. 13. 16. I. S. 2. 3. 23. 31. 32. 63. 4. 3. 86. 122. 6. 66. 126. 129. 7. 29. 30.
Sæpius. II. Od. 10. 8.
Sæva Lycambæ. Ep. 7. 41. 42.
mens cupidinis. I. Od. 19. 2.
omnibus et semper avara. Ep. 2. 27.
paupertas. 20. 23.
Proserpina nullum caput flagit. 28. 19. 20.
Sæva tyrannus. 18. 23. 24.
Sævam dominam Pelopis. 6. 2.
militiam. I. Epi. 18. 14. 17.
Triplonem. I. S. 8. 23. 24.
Sævæ fortunæ. II. 6. 3. 16.
litigia urbis patres. S. Od. 26. 13. 14.
pœnas. III. 3. 37. 38.
Sævis bellum. I. 12. 21. 24.
curvis ære rostrum. III. 29. 31.
Libumis tegerier. I. 18. 49.
venenis agros. Epodon. Ep. 17. 21.
Sævit solem pavet. I. S. 4. 48. 49.
Aquilo. IV. Od. 14. 27. 28.
in præsentia. Ep. 2. 27.
Sævitia facili. II. Od. 13. 26.
Sæva rogitat. I. Epi. 18. 13. 14.
pauo. I. Od. 33. 11.
magistro. I. Epi. 18. 13.
urgenti deæ fortuna. III. Od. 29. 49.
Sæva vina. Epod. 13. 2.
Sævo dente illaqueat. 28. 16.
Lapithas. II. 12. 3.
Sævum latus Scithæ. I. Epi. 8. 30. 31.
Sævus ensis. II. S. 2. 28.
ignis. I. Od. 26. 11.
imperat Aquilo. Epodon. 13. 1. 17. 18.
pœna. II. Epi. 2. 148. 149.
pungere. 2. 212. 213.
reprehendere quæ vis in speculo bat nugas. I. 17. 30.

Saliunt. II. S. 6, 34.
Salufti. 2, 3.
Saluftius. I. 2, 48.
Salo alto *pro* mari. Ep. 17, 55.
Salfa æquora. 16, 54.
Salfâ molâ caput ſpargit. II. S. 3, 300.
Salſo arbuſto. I. 7, 28. 29.
Salſus male. 9, 65.
Saltaret. 5, 63.
Saltat Milonius. II. 2, 24.
Saltem. I. 6, 44.
Salter. II. 6, 72.
Saltibus Calabris. II. Epl. 2, 177. 178.
compactis cedes. II. Od. 3, 17.
Saltus Batinos tenent. III. 4, 15. 16.
Salubrem juſtitiam. A. P. 198. 199.
Salubres æſtates peraget. II. S. 4, 21. 22.
aquæ. C. S. 31.
malvæ. Ep. 2, 58.
ſtellas. I. S. 7, 24.
Salubribus Eſquiliis habitare. 8, 14.
Salve. I. Od. 32, 15.
Salvere jubemus. I. Epl. 10, 1.
jubet. 7, 66.
Salvo. I. S. 9, 27.
Salutandi plures. 6, 101.
Salutari arte feſſos levat. C. S. 63.
Salutor Poeta. A. P. 87.
Salvum te non vult uxor. I. S. 1, 84.
te velit. I. Epl. 16, 27.
Salvus regnet. I. Epl. 2, 10.
Samio Bathyllo. Ep. 14, 9.
Samnites. II. Epl. 2, 98.
Samos concinna. I. 11, 2.
laudetur Romæ. *ibid.* 21.
Sanæ mentis. I. S. 9, 44.
Sancimus in nos legem iniquam. 3, 67.
Sanctæ virgines. I. Od. 2, 27.
Sanctarum legum inſcitia. II. S. 1, 83.
Sanctior. IV. Od. 11, 17.
Sanctis ſub penetralibus. *Bentl.* 4, 26.
Sancto concilio. 5, 4.
Sanctum da videri. I. Epl. 16, 61.
per Oſirim juratus. 17, 60.
Sanctum omne vetus poema. II. 1, 54.
Sane. II. S. 3, 238. I. Epl. 7, 61. 15, 5. II. 1, 206. 2, 132. A. P. 206. 418.
Sane *pro* juſta de cauſſa. II. Epl. 2, 64.
Sanguine donem. III. Od. 22, 8.
equino lavum Concenum. 4, 34.
fraterno cruentus. II. S. 5, 25. 26.
placavi divos. 3, 206.
Punico æquor infecit. III. Od. 6, 34.
rubro rivos inficiet. 13, 6. 7.
viperino cautius oliyum vitat. I. 8, 8. 9. 10.
vituli Deos placare. 36, 2. 3.
uncta ova manæ. Ep. 5, 19.
Sanguineis fixis. I. Od. 27, 4.
Sanguinem Deorum. IV. 2, 13, 14.
Sanguinis devoti æmus. Ep. 16, 9.
Latini parum fuſum. 7, 3. 4.
Sanguis calidus vexat. I. Epl. 3, 33.
clarus Anchiſiæ Veneriſque. C. S. 50.
imagini vanæ redeat. I. Od. 24, 15.
pauperum parentum. H. 20, 5. 6.
Pompilius. A. P. 292.
regius. III. Od. 27, 65.
Sani abeant (ſanin' *Bentl.*) II. S. 3, 246.
eſt. *ibid.* 74.
Sanies trilingui ore manat. III. Od. 15, 19. 20.
Sanior. II. S. 3, 241. 275.
Sanius. II. Od. 7, 26.
cultu aſpera levabis. II. Epl. 2, 122. 123.
Sanos inter inſanior. I. S. 3, 82.
Poetas. I. Epl. 19, 3. 4.
excludit Helicone. A. P. 296.
propinquos. II. S. 3, 218.
Sanum. I. 6, 89. I. Epl. 16, 22. 18, 30.
me via vivere. I. Epl. 7, 2.
Sanus. I. S. 4, 129. 5, 44. 6, 98. II. 3, 128. 158. 160. 284. 304. 322. bis. I. Epl. 1, 8, 108. 2, 34.
Sanxerunt tabulas vetantes peccare. II. Epl. 1, 23. 24.
Sapere aude. I. 2, 40.
& lingi. II. 2, 128.
recte. A. P. 309.
vos ajo. I. Epl. 15, 45.
ut poſſit. 4, 9.
utile eſt. II. 2, 145.
vult plus quam ſe. I. 18, 27. 28.
Saperet. A. P. 212.
Sapias. I. Od. 11, 6.
nil parvum. I. Epl. 12, 15.
Sapiat. I. S. 9, 34.
Sapiens. 1, 38. *Bentl.* 7, 17.
Ennius. II. Epl. 1, 50.
ferat nomen inſani. I. 16, 73.
liber. II. S. 7, 83.
Lucilius. 1, 17.
minor eſt uno Jove. I. Epl. 1, 106.
opifex operis ſic omnis eſt. I. S. 3, 132. 133.
pateris vocari. I. Epl. 16, 39.
populus. II. 1, 18.
quali victu ſtetur. II. S. 2, 63.
vir. I. Epl. 7, 24. 16, 73.
Sapiens ſectabitur asmos leporis *pro* qui ſaporem habet. II. S. 4, 44.
Sapiente. 3, 46. I. Epl. 4, 5. 16, 20.
Sapientem. II. S. 3, 35.
Sapienter. II. Od. 10, 22.
uti muneribus. IV. 9, 48.
Sapientia fuit hæc quondam. A. P. 396.
mitis Læli. II. S. 1, 72.
prima ſtultitiâ caruiſſe. I. Epl. 1, 41. 42.
quo te cœleſtis duceret, ires. 3, 27.
Sapientiæ inſanientis. I. Od. 34, 2.
munitæ adhibe vim. III. 28, 4.
Sapientior nihilo. II. S. 3, 52. II. Epl. 2, 153.
paulo. II. S. 3, 265.
Sapientium curas retegis. III. Od. 21, 14. 15. 16.
Sapientius. II. S. 3, 56.
Sapientum octavus. *ibid.* 296.
Sapis per te. A. P. 367.
Sapit. II. Epl. 1, 68.
Sapiunt. A. P. 456.
Saporem dulcem elaborarunt. III. Od. 1, 19.
integrum perdunt. II. S. 4, 54.
Saporum tenui ratione exacta. *ibid.* 36.

Sappho de puellis popularibus. II. Od. 13, 25.
masculа. I. Epl. 19, 28.
Sarcina gravis meæ chartæ uret. 13, 6.
Sarculo agros findere. I. Od. 1, 11.
Sardiniæ feraciſ ſegetes. 31, 4.
Sardis Cræſi regia. I. Epl. 11, 2.
Sardo melle. A. P. 375.
Sardus. I. S. 3, 3.
Sarmenti. 5, 52. 55.
Sarmentus. 5, 56.
Sarta male gratia nequicquam coit. I. Epl. 3, 31. 32.
Sat. II. Od. 19, 26.
Satelles orci. 18, 34.
tripodas virtutis. I. Epl. 1, 17.
Satellites per medios autum amat ire. III. Od. 16, 9. 30.
Satiare ludo. I. 2, 37.
Satis. 13, 13. II. 13, 13. 38, 4. I. S. 1, 52. 4, 41. 5, 68. II. 3, 178. 4, 48. &c.
Satis, abundè. I. Od. 13, 3.
eſt. III. 1, 25. 16, 44. I. S. 1, 61. 130. 2, 60. 4, 54. 116. 5, 13. 10, 7. 76. II. 3, 69. 117. 4, 37. 5, 4. I. Epl. 2, 46. 7, 16. 38, 111. A. P. 93. 416.
grandinis. I. Od. 2, 1. 2.
fuit. III. 17, 69.
per te tibi conſulis. I. Epl. 17, 1.
ſuperque me tua benignitas ditavit. Ep. 1, 31. 32.
parnarum dedi. 17, 19.
plura quam Satis eſt cogere. I. Epl. 10, 45. 46.
ultra quam Satis eſt. 6, 16. 7, 83. 84.
Satum nemus. *Bentl.* III. Od. 10, 6.
Satur ulcilium. I. Epl. 7, 35.
convivæ. I. S. 1, 119.
Saturejano caballo vectari. 6, 59.
Saturnalibus ab ipſis hoc fugiſti. II. 3, 4. 5.
Saturni veteris domus. II. Od. 12, 8. 9.
Saturnius numerus. I. Epl. 1, 152.
Saturno impio. II. Od. 17, 22. 23.
ortæ. I. 12, 50.
Satyra. II. S. 1, 1.
Satyris Poëtæ Liber adſcriptus. I. Epl. 19, 4.
protervis. A. P. 233.
quid illuſtrem. II. S. 4, 17.
cum Satyris chori Nympharum. I. Od. 1, 31.
Satyrorum exprimendum. II. 13, 1.
ſcriptor. A. P. 283.
Satyros *dicaces. ibid.* 225. 226.
Satyrum. II. Epl. 2, 125.
Saucius malus Africo celeri. I. Od. 14, 5.
vir Pieria pellice. III. 10, 15.
Saxa acuta. 17, 61. 62.
aurum amat perrumpere. 16, 9, 10.
moventem. I. Epl. 14, 35.
muſco circumlita. 10, 7.
per fugiens. 1, 46.
perſonuere lævis. I. Od. 12, 12.
renarint imis vadis levata. Ep. 16, 25. 26.
ſuos teſtudinis movere. A. P. 385.
ſurdiora navitis. Ep. 17, 54.
per Saxa fugiens. I. Epl. 1, 46.
Saxis cavis ilicem impoſitam. III. Od. 13, 14. 15.
humor defluit. I. 12, 29.
late candentibus impoſitum Anxur. I. S. 5, 26.
perens contundet. Ep. 5, 97. 98.
populum cædere. II. S. 3, 116.
Saxo inſculpere ſummum patrimoni. *ibid.* 90.
inulæ retinaculis religat. I. 3, 18. 19.
novo decorare templa. II. Od. 15, 20.
ſolers hominem ponere. IV. 6, 7. 8.
è Saxo dejicere. I. S. 6, 39.
Saxum fiet. II. 3, 73.
in monte optæ collocare Siſyphus. Ep. 17, 68. 69.
Scaberet caput. I. S. 10, 71.
Scabiem. I. Epl. 12, 14.
Scabies extremum occupet. A. P. 417.
mala urget. *ibid.* 453.
Scabrum. I. Epl. 7, 30.
Scæva. 17, 1.
Scævæ. II. S. 1, 33.
Scalis. II. Epl. 2, 25.
Scalpe querelam ſepulchro memorem noſtri. III. Od. 21, 51. 52.

des præbere. I. Epl.
.
inexpertum quid.
.
romes geri digna.
:
: verſus. *ibid.* 260.
it res. *ibid.* 179.
iIis ſis. *Bentl.* I. S.
8, 19. 20, 27.
)d. 5, 49.
. 9, 10.
re. 7, 25.
5, 24, 25.
ci do manus. Ep.
ieficæ carmine ſo-
, 71. 72.
37, 30. II. 14, 9.
2. IV. 8, 5. I. S. 10,
70. 2, 36. 3, 185.
s miles redibit a-
vi. III. Od. 5, 25.
11. 273.
m hærentem cri-
, 17, 27. 28.
s Pieridum choro.
.
II. S. 1, 72.
m. 1, 16. 17.
deuntes à furno.
l. 3, 2.
11, 1.
n. II. S. 6, 57.
a. IV. Od. 4, 22.
os. II. S. 5, 52.
l. 2, 35.
5.
193.
, 87.
is. I. 17, 14.
33. 17, 1. 18, 53.
lare. 14, 16.
I. S. 9, 40.
. 20.
12.
:pl. 2, 187.
171.
ue convenientia
d. 316.
nt Dii hodiernæ
ina tempora. IV.
reddere voces puer. A. P. 158.
quam Scit artem hanc exercear. I. Epl. 14, 44.
Scitari ex ipſo libet. 7, 60.
Scobe. II. S. 4, 81.
Scopas *propr.* IV. Od. 8, 6.
Scopis vilibus. II. S. 4, 81.
Scopulis Icari ſurdior voces audit. III. Od. 7, 21.
Scopulos infames Acrocerauna. I. 3, 20.
Scorpius formidoloſus me aſpicit. II. 17, 17. 18.
Scortator. II. S. 5, 75.
Scorto honeſtum poſtponet. I. Epl. 18, 34.
Scortum devium domo eliciet. II. Od. 11, 21.
Scriba. I. S. 5, 66. II. 5, 56.
Scribæ. II. 6, 36.
infani. I. 5, 35.
Neronis. I. Epl. 8, 2.
Scribam. II. S. 1, 60.
licenter. A. P. 265.
Scribare hæres fecundus. II. S. 5, 48. 49.
Scribet. I. 4, 41.
Scribe. II. 3, 69. I. Epl. 9, 13.
Scribendi amor te rapit. II. S. 1, 10.
fons & principium. A. P. 309.
genus ſuſpectum. I. S. 4, 65.
recte. *ibid.* 13.
uno ſtudio calet. II. Epl. 1, 108. 109.
Scribens. A. P. 306.
Scribentes gaudent. II. Epl. 2, 197.
Scribere cogas carmina. 1, 227. 228.
fortem Scipiadam. II. S. 1, 16. 17.
poëmata. II. Epl. 2, 65. 66.
res geſtas ſumit. I. 3, 7.
verſiculos. Ep. 11, 2.
verſus. II. Epl. 1, 111. 2, 54.
Scribêris. I. Od. 6, 1.
Scribes raro. *Bentl.* II. S. 3, 1.
Scribet carmina mala vecors. 5, 74.
Scribetur. I. Epl. 16, 4.
Scribi. A. P. 74.
Scribimus poëmata. II. Epl. 1, 117.
Scribis ſic raro. II. S. 3, 1.
Scribit. I. Epl. 6, 43.
Scribitis. A. P. 38.
Scribo. II. Epl. 2, 103.
Scribuntur. I. 19, 3.
Scrinia compilaſſe. I. S. 1, 120. 121.
poſco. II. Epl. 1, 113.
Scripſere. 2, 118.
Scripſeris. A. P. 387.
Scripſerit. I. Od. 6, 14.
Scripſiſſe. I. S. 10, 60.
Scripſit. 4, 57.
Scripta Comœdia. 10, 16.
Scripta quæque Græcorum antiquiſſima vel optima. II. Epl. 1, 28. 29.
auditum vocat. 2, 67.
in foro recitent. I. S. 4, 74. 75.
Lucili. 10, 56.
mea legat. 4, 22. 23.
recitare pudet. I. Epl. 19, 42.
viret tangere. 3, 16. 17.
in Scriptis lituram metuit. II. 1, 167.
Scripto. I. S. 6, 123.
Scriptor. II. Epl. 1, 36. A. P. 120. 354.
Cyclicus. A. P. 136.
delirus inerſque. II. Epl. 2, 126.
Satyrorum. A. P. 235.
Scriptore. II. Epl. 1, 268.
Scriptorem Trojani belli. I. 2, 1.
Scriptores. II. 1, 199. 236.
Romani. *ibid.* 29. 30.
Scriptori ævum prorogat. A. P. 346.
Scriptoris Livi. II. Epl. 1, 62.
Scriptorum chorus omnis nemus amat. 2, 77.
nobilium auditor. I. 19, 39.
quæque retexens. II. S. 3, 2.
Scriptos nominibus rectis expendere nummos. *Bentl.* II. Epl. 1, 105.
Scripturus. I. S. 10, 73.
Scripta vilia. I. Epl. 7, 65.
Scrutaberis nullius arcanum unquam. 18, 37.
Scrutare ignem gladio. II. S 3, 276.
Sculptum, *alii legunt* ſcalptum. *ibid.* 22.
Scurra vagus. I. Epl. 15, 28.
Volanerius. II. S. 7, 15.
Scurræ diſcedunt. *ibid.* 36. 37.
infido. I. Epl. 18, 3.
Pantolabo. I. S. 8, 11.
Sarmenti pugnam memores. 5, 52. 53.

Scurram Pantolabum. II. S. 1, 22.
Scurrantis ſpeciem præbere. I. Epl. 18, 2.
Scurris. II. S. 3, 219.
Scurror ego ipſe mihi. I. Epl. 17, 19.
Scurica dignum flagello ſectere. I. S. 3, 119.
Scyllam. A. P. 145.
Scyphis pugnare. I. Od. 17, 1. 2.
Scyphos capaciores aſſer. Ep. 5, 33.
Scythæ arcu laxo campis meditantur cedere. III. Od. 8, 23. 24.
campeſtres. 24, 9.
profugi. I. 35, 9.
ſuperbi petunt reſponſa. C. S. 55.
Scythas. I. Od. 18, 10.
Scythen gelidum. IV. 5, 25.
Scythes bellicoſus. II. 11, 1.
profugus. IV. 14, 42.
Scythicum amnem. III. 4, 36.
Se. I. 2, 17. II. 16, 20. III. 5, 33. 41. IV. 9, 38. I. S. 1, 21. 96. 98. 109. III. 117. 2, 22. 41. 57. 130. 6, 120. I. Epl. 18, 7. 27. II. 1, 14. 214. 239. 261. 2, 107. 119. 138. &c.
Se inflans. II. S. 3, 317.
omiſſum. I. Epl. 2, 14.
Secanda marmora. II. Od. 18, 17.
Secandi carmina. A. P. 305.
Secantur lites magnæ. I. Epl. 16, 42.
Secat res magnas. I. S. 10, 15.
Secer ungui. I. Epl. 19, 46.
Secernere juſto iniquum. I. S. 3, 113.
privatis publica. A. P. 397.
Secernis turpi honeſtum. I. S. 6, 63.
Secernit liquor medius Europen ab Afro. III. Od. 3, 46. 47.
Secernunt me chori Nympharum populo. I. 1, 31. 32.
Secet mare. *ibid.* 14.
Secreta loca petit. A. P. 298.
in Secreta ſe à vulgo remorant. II. S. 1, 71.
Secretâ aure ſtridere ſuſurros videres. 2, 77. 78.
Secretis loqui. I. 9, 67.
Secretum licet. I. Epl. 18, 103.
Secrevit genti litora. Ep. 16, 63.
Sectabitur leporis armos. II. S. 4, 44.
te. I. 3, 138. 139.
Sectamur. IV. Od. 4, 12.
Sectani diſſimilis (Sectani. *Bentl.*) I. S. 4, 118.
Sectantem levia. A. P. 26.
Sectari matronas deſine. I. S. 4, 78.
mitte. I. Od. 38, 3.
Sectatur in nive leporem (ſectatus. *Bentl.*) I. S. 2, 105. 106.
nomina. 2, 16.
Sectatus leporem. II. 2, 9.
Sectere flagello. I. 3, 119.
Sectis herbis. II. 4, 67.
unguibus acrium virginum. I. Od. 6, 18.
Secto corpore hydra firmior crevit. IV. 4, 61. 62.
Sectum pravè unguem. I. Epl. 1, 104.
Sectus flagellis triumviralibus. Ep. 4, 11.
orbis. III. Od. 27, 25.
Secula duravit ferro. Ep. 16, 65.
fecunda culpæ. III. Od. 6, 17.
Seculo longa putidam. Ep. 8, 5.
referente feſtas luces. IV. Od. 6, 42.
Seculum gravè Pyrrhæ. I. 2, 3. 6.
Serum. II. S. 2, 30. A. P. 175.
ait. II. S. 3, 260.
frontibus adverſis pugnantia componere. I. 1, 101. 103.
pugnat mea ſententia. I. Epl. 1, 97.
tacitus mirari. 7, 82.
Secundâ alite. Ep. 16, 23. 24.
claſſe. I. S. 2, 47.
fuga. Ep. 16, 66.
ſede. A. P. 257.
Secundæ res ingenium ſolent celare. II. S. 8, 73. 74.
plus nimio delectavere. I. Epl. 10, 30.
Secundam. II. S. 6, 34.
Secundas terre. I. 9, 46.
menſas. II. 2, 121. 122.
partes. I. Epl. 18, 14.
Secundi ventis. II. 1, 191.
Secundis auſpiciis populis. IV. Od. 14, 16.
laboribus. 4, 45.
meruit. II. 10, 13.
temporibus. IV. 9, 31. 32.

lucet. Ep. 13, 8.
. 2, 73.
bis nota. I. Od. 2,

iorum. II. 13, 23.
re. III. 5, 33. 34.
læ fit. II. 6, 6.
et. IV. 9, 5. 6.
rridi. I. 34, 10. 11.
in primis ſedilibus.
. 16.
poſt me. I. S. 4, 40.
m atra cura. III. Od.

pias animas reponis.
3.
omplere. A. P. 205.
rimis ſedet. Ep. 4,

17, 37.
atur. 2, 15. 16.
uctum bellum re-
Od. 3, 29. 30.
ipacata delevit. 6,

A. P. 116.
oſa. I. Epl. 7, 8.
quem diligit. II. 1,

I. Od. 38, 6.
5, 71.
m importet. I. Epl.

. 1, 178.
atos tulit. I. 7, 21.
mict. III. Od. 23,

s. I. Epl. 7, 87.
illicus. II. 2, 160.

imus. I. Od. 31,

les certa. III. 16,

onus. II. S. 3,

m. III. Od. 21,

8.
236.
irritant. A. P.

s. I. S. 4, 123.

, 16. 28, 26. III.
29, 48. Ep. 5, 39.

15, 15. C. S. 26. I. S. 4, 36. II. 1, 24. I. Epl. 2, 69. 7, 96. *Bentl.* 10, 17. 27, 58. 28, 71. *&c.*

Semeleius Thyoneus. I. Od. 17, 22. 23.

Semeles Thebanæ puer. 19, 2.

Semeſa fruſta lardi. II. S. 6, 85. 86.

Semeſos piſces. I. 3, 81.

Semet prognatos. 6, 78.

Semina pinguia ficcis glebis mantur. Ep. 16, 55.

Semis. A. P. 330.

Semita vitæ. I. Epl. 18, 103.

Semota terris. II. 1, 21.

Semoti lethi gradum neceſſitas ſæva corripuit. I. Od. 3, 32. 33.

Semper. 5, 10. 27, 16. 32, 10. 35, 17. II. 6, 3. 8, 15. Ep. 12, 15. 17, 66. C. S. 3, 67. I. S. 1, 79. 113. II. 2, 106. 3, 111. 4, 43. *&c.*

Senator. I. S. 6, 77.
præclare. *ibid.* 110.

Sene domino. II. 5, 12.
me. *ibid.* 84.
uno. *ibid.* 81. 82.

Senecta accedente fis melior. II. Epl. 2, 211.

Senectæ inſtanti moram non aſſeret pietas. II. Od. 14, 2. 3. 4.

Senectæ meæ ſedes. 6, 6.

Senectam turpem degere. I. 31, 19. 20.

Senectus balba occupet. I. Epl. 20, 18.
longa minuit. II. Od. 16, 30.
obducta fronte ſolvatur. Ep. 13, 5.
tarda. II. S. 2, 88.
tranquilla me expectat. 1, 57. 58.
vetus exaret rugis frontem. Ep. 8, 3. 4.

Senectuti placidæ Dii dare quietem (ſenectutis. *Bentl.*) C. S. 46. 47.

Senem adulterum omnes rideant. Ep. 5, 57.
Davo eludente. I. S. 10, 40. 41.
delirum. II. 5, 71.
multa incommoda circumveniunt. A. P. 169.

Senes excipiant viduas. I. Epl. 1, 78. 79.

fateri perdenda putant turpe. II. Epl. 1, 84. 85.
parci. II. Od. 8, 22.
recedant in tuta otia. I. S. 1, 31.
recinunt dictata. I. Epl. 1, 55.

Seneſcentem equum ſolve. *ibid.* 8.

Seneſcit habendi amore. 7, 85.

Senex ævo functus. II. Od. 9, 13. 14.
currebat. II. S. 3, 282.
Diis inimice. *ibid.* 123.
maturus. A. P. 115.

Seni Lyco non habilis. III. Od. 19, 24.

Senibus. I. Epl. 1, 26.

Senile guttur. Ep. 3, 2.

Seniles partes mandentur juveni. A. P. 176. 177.

Senior ſi quis tuſſiet male. II. S. 5, 107.

Seniorum centuriæ. A. P. 341.
Poëtarum turba. I. S. 10, 67.

Senis Albuti. II. 2, 67.
docti. II. Epl. 1, 56.
vita. II. S. 1, 34.

Senis pedibus verſus claudere. I. 10, 59.

Senium depone. I. Epl. 18, 47.

Senos ictus redderet. A. P. 253.

Senſere. IV. Od. 4, 25.

Senſi fugam. II. 7, 9. 10.

Senſibus imis. Ep. 14, 1. 2.

Senſimus. II. S. 8, 58.

Senſit. 3, 90.
lora. III. Od. 5, 35. 36.
vindicem. IV. 6, 2. 3.

Senſu communi caret. I. S. 3, 66.
quo ſpectanda. I. Epl. 6, 8.
ſine Senſu. I. S. 4, 77.

Senſus repugnat. 3, 97.

Senſus notarent. *ibid.* 103.

Sententia Ariſtippi potior. I. Epl. 17, 17.
currat. I. S. 10, 9.
Delphis non diſcrepuit. A. P. 219.
dia Catonis. I. S. 2, 32.
nulla hac ſit potior. Ep. 16, 17.
pugnet ſecum. I. Epl. 1, 97.
voti compos. A. P. 76.

Sententiarum. III. Od. 4, 70.

Sentiant motus auſtri. 27, 22.

quæ Sentiat fari. I. Epl. 4, 9.

Sentiet Africum peſtilentem. 23, 5.

Sentimus *pro* ſenſimus. I. S. 5, 21.

Sen-

Sentire. C. S. 73. I. Epl. 18, 106.
Sentis ut Jupiter glaciet nives. *Ven.* III. Od. 10, 7.
meridiem inclinare. 28, 5. 6.
ventura pericula ad te. I. Epl. 18, 82.
unde datum. II. S. 2, 31.
non Sentis. 7, 25.
Sentit amorem. I. Epl. 1, 84.
aratrum grave. A. P. 66.
mecum. I. Epl. 14, 20.
quæ Sentit dicere. II. S. 3, 190.
Sentiunt pisces æquora contracta. III. Od. 1, 33.
Senum funera denſantur. I. 28, 19.
teſtamenta. II. S. 5, 24.
Separatis in jugis. II. Od. 19, 18.
Seponere inurbanum lepido dicto ſcimus. A. P. 273.
Sepoſiti ciceris. II. S. 6, 84.
Septem annos. II. Epl. 2, 82.
colles. C. S. 7.
millia. I. Epl. 1, 37.
nervis reſonare callida. III. Od. 11, 3. 4.
ſeſtertia. I. Epl. 7, 80.
Septembribus horis *adjective*. I. Epl. 16, 16.
Septimi *progr.* II. Od. 6, 1.
Septimium (Septicium. *Ven.*) I. Epl. 5, 26.
Septimius. 9, 1.
Septimus. II. S. 6, 40.
Sepulchra magna. I. 8, 36.
Sepulchri honores ſupervacuos mitte. II. Od. 20, 23. 24.
immemor. 18, 18, 19.
Sepulchris eruras captiſcus. Ep. 5, 17.
pauperum. 17, 47.
teſtatur impia prælia campus. II. Od. 1, 30, 31.
Sepulchro incidere. II. S. 3, 84.
patrio caruere. *ibid.* 196.
querelam ſcalpe. III. Od. 11, 31. 32.
Sepulchrum commune plebi ſtabat. I. S. 8, 10.
condidit. Ep. 9, 26.
extrue. II. S. 5, 104. 105.
Sepultæ inertiæ celata virtus paulum diſtat. IV. Od. 9, 29. 30.
Sepultis plaudit. II. Epl. 1, 88.
Sequar carmen fictum ex vero. A. P. 240.
non. I. Epl. 1, 72.
quæ nocuere. 8, 11.
quid aut quem? 1, 76.
te usque. I. S. 9, 19.
Sequare te digna. IV. Od. 11, 29.
Sequemur te. Ep. 1, 11, 12.
Sequentes diverſa laudet. I. S. 1, 3. 109.
ſervos. 6, 78.
Sequentur verba rem. A. P. 311.
Sequere. II. Epl. 1, 95.
famem. A. P. 119.
Sequevenur. I. S. 8, 13.
Sequerer mercedes. 6, 87.
manchas. 4, 113.
Sequerere. II. 3, 173.
Sequetur. II. Od. 1, 13. 14, 24.
Sequi Ajacem. I. 15, 18. 19.
Deum dulce eſt periculum. 15, 18. 19.
funem. I. Epl. 10, 48.
mavem. I. Od. 17, 11. 12.
varum veſtigia. II. Epl. 2, &c.
verba. *ibid.* 143.
Sequitur fugacem. II. S. 7, 115.
pecuniam cura. III. Od. 16, 17.
Sequor cum viſtore. I. S. 9, 43.
hunc. II. 1, 34.
volucrem. IV. Od. 1, 38.
Sequuntur. I. S. 6, 108. A. P. 456.
Sera roſa. I. Od. 38, 3. 4.
Serâ catenâ dominus *pro* ſerò. III. Od. 8, 21.
Sera fata. 11, 28.
Serae. I. 12, 56.
Serendis in verbis cautus. A. P. 46.
Sereno vultu. I. Od. 37, 20.
Sereno tutlo. Ep. 15, 1. II. S. 4, 51.
Seres. III. Od. 29, 27. IV. 15, 23.
Seri ſtudiorum. I. S. 10, 31.
Seria contractæ frontis vino explicuit. II. 2, 125.
durent nugæ in mala. A. P. 451.
ludo verrere. *ibid.* 226.
quæramus ludo amoto. I. S. 1, 27.
verba. A. P. 108. 107.
Serices ſagittas doctus tendere. I. Od. 29, 5.
Serieus pulvillos. Ep. 8, 15. 16.

I. Od. 4, 3.
S. 3, 59.
ositum. I. Epl. 23,
diu. 2, 69. 70.
ina cupresso fingi
. P. 331. 332.
. I. Epl. 5, 31.
. I. S. 1, 89.
t. I. Epl. 6, 2. 47.
, 16.
iam. II. Od. 3, 1. 2.
4, 117.
29.
6.
more munia vitæ.
63.
is auribus. I. Epl.
I. Od. 21, 5. 6.
l. 10, 6.
i. II. S. 3, 201.
l. 2, 139.
. A. P. 467.
vultum benignum.
20.
ox. I. S. 3, 54.
c. I. Epl. 16, 41.
n terminus. C. S.
a centum clavibus.
5. 26.
Lesbium. IV. 6,
s clarus. II. S. 3,
parem. IV. Od. 13,
ni turpi facto. I. S.
9, 78.
meæ dimidium. I.
, 29.
m. I. Epl. 18, 80.
33.
guo. 16, 28.
126.
S. 10, 86.
. 2, 12.
n qui nesciet par-
Epl. 10, 41.
d. 29, 6.
l. 16, 70.
et. II. S. 7, 111.
Servilem manum. Ep. 4, 19.
Servilibus modis. I. S. 8, 32. 33.
Servire spadonibus. Ep. 9, 13. 14.
Servis ignoscere. II. Epl. 2, 133.
perfidis. Ep. 9, 10.
sævus erit. II. S. 2, 66. 68.
cum Servis diaria urbana rodere. I. Epl. 14, 40.
Servis aliis miser. II. S. 7, 81.
Servit Cantaber. III. Od. 8, 21. 22.
collecta pecunia. I. Epl. 10, 47.
famæ. I. S. 6, 16.
Servitio te levarit. II. 5, 99.
Servitus nova crescit. II. Od. 8, 18.
Servius. II. S. 3, 168.
Servo. I. 1, 97.
melior. I. Epl. 16, 63.
paret. II. S. 7, 79.
Servorum fugas rides. II. Epl. 1, 121.
Servos aurum projicere jussit. II. S. 3, 100. 101.
corrumpam muneribus. I. 9, 57.
formidare. 1, 77.
forum jubebat transire. I. Epl. 6, 58. 59.
habebat. I. S. 3, 11. 12.
saxis cædere. II. 3, 128. 129.
sequentes. I. 6, 78.
timentes. 5, 75.
Serum. II. 7, 33.
Serus crines adulteros collines pulvere. I. Od. 15, 19. 20.
Græcis chartis acumina admovit. II. Epl. 1, 161.
redeas in cœlum *pro* serò. I. Od. 2, 45.
Servum pecus imitatores. I. Epl. 19, 19.
Servum in cruce suffigat. I. S. 3, 80. 82.
mercemur. I. Epl. 6, 50.
Servus. II. S. 7, 1. I. Epl. 16, 47.
non paulo sapientior. II. S. 3, 265.
toties. 7, 70.
Sese. I. 1, 31.
Sesquipedalia verba. A. P. 97.
Sessor lætus. II. Epl. 2, 130.
Sessuri. A. P. 155.
Sestertia. I. Epl. 7, 80. II. 2, 33.
Setosa membra. Ep. 17, 15. 17.
Setosam frontem. I. S. 5, 61.
Seu. I. Od. 1, 27. 28. 4, 12. 7, 19. 20. 11, 4. 12, 53. 13, 9. 23, 5. 6. II. 3, 5. 6. 17, 17. II. S. 1, 38. 57. 58. 59. 2, 11. 13. 84. 87. 88. 118. *Bentl.* 3, 88. 4, 78. 5, 39. 40. 108. *&c.*
Severa linque. III. Od. 8, 28.
Severæ Tragœdiæ. II. 1, 9.
Severæ matris. III. 6, 39. 40.
Severi Falerni partem sumere. I. 27, 9. 10.
Severi Patres. II. Epl. 1, 109.
Severis arborem. I. Od. 18, 1.
Severis Adimam cantare. I. Epl. 19, 9.
fidibus crevere voces. A. P. 216.
Severo. I. Epl. 18, 42.
Severum vultum verba dictu seria decent. A. P. 106. 107.
Severus. Ep. 11, 19. I. Epl. 5, 13.
uncus. I. Od. 35, 19. 20.
Sex millia. I. Epl. 1, 57.
Sextarius. I. S. 1, 74.
Sextilem. I. Epl. 7, 2.
Sextili. 11, 19.
Sexti. I. Od. 4, 14.
Si. 1, 7. 9. 32. 35. 13, 13. 16, 8. *Bentl.* 24, 13. 32, 1. II. 5, 21. 6, 9. 8, 1. 3. IV. 9, 5. 12, 15. 21. Ep. 1, 5. *Bentl.* 6. 2, 39. 51. 3, 1. 19. 5, 5. C. S. 37. 65. I. S. 1, 15. 43. 46. 54. 57. 80. 87. 88. 90. 2, 7. 23. 49. 68. *&c.*
omissum. I. Od. 11, 6. I. S. 3, 15. 90. II. 3, 292. 6, 39. I. Epl. 1, 87. 16, 36. 37. 54. II. 2, 14. A. P. 25. 329. 439.
pro an. I. Epl. 6, 41. 7, 39. II. 1, 164.
duo. I. S. 7, 15.
forte. I. Epl. 3, 18. A. P. 120.
modo. I. S. 3, 71. A. P. 272.
quid. IV. Od. 9, 9. I. Epl. 15, 38. *Bentl.* A. P. 35.
quis. II. S. 1, 49. 5, 106.
tamen. I. Od. 3, 23.
at Si. I. S. 8, 37. 10, 59.
aut Si. 3, 94. 7, 16.
& Si. II. 5, 103.
o Si. 6, 8. 10.
quam Si. II. Od. 2, 10. III. 16, 41. A. P. 130. 290.
quod Si. I. Epl. 2, 70. 3, 25.
tempora Si. I. S. 3, 112.

Sentire. C. S. 73. I. Epl. 18, 106.
Sentis ut Jupiter glaciet nives. *Bentl.* III. Od. 10, 7.
meridiem inclinare. 28, 5. 6.
ventura pericula ad te. I. Epl. 18, 81.
unde datum. II. S. 2, 31.
non Sentis. 7, 25.
Sentit amorem. I. Epl. 1, 84.
aratrum grave. A. P. 66.
merum. I. Epl. 14, 10.
quæ Sentit dicere. II. S. 3, 190.
Sentiunt pisces æquora contracta. III. Od. 1, 33.
Senum funera deflantur. I. 28, 19.
teſtamenta. II. S. 5, 24.
Separatis in jugis. II. Od. 19, 18.
Seponere inurbanum lepido dicto ſcimus. A. P. 273.
Sepoſiti ciceris. II. S. 6, 84.
Septem annos. II. Epl. 2, 82.
colles. C. S. 7.
millia. I. Epl. 1, 57.
nervis reſonare callida. III. Od. 11, 3. 4.
ſeſtertia. I. Epl. 7, 80.
Septembribus horis *adjective*. I. Epl. 16, 16.
Septimi *propr.* II. Od. 6, 1.
Septimium (Septicium. *Bentl.*) I. Epl. 3, 26.
Septimius. 9, 1.
Septimus. II. S. 6, 40.
Sepulchra magna. I. 8, 36.
Sepulchri honores ſupervacuos mittere. II. Od. 20, 23. 24.
immemor. 18, 18. 19.
Sepulchris erutas caprificos. Ep. 5, 17.
pauperum. 17, 47.
teſtatur impia prælia campus. II. Od. 1, 30, 31.
Sepulchro incidere. II. S. 3, 84.
parvo caruere. *ibid.* 196.
querelam ſcalpe. III. Od. 31, 51. 52.
Sepulchrum commune plebi ſtabat. I. S. 8, 10.
condidit. Ep. 9, 26.
extrue. II. S. 3, 104. 105.
Sepultæ inertiæ celata virtus prælium diſtat. IV. Od. 9, 29. 30.
Sepultis plaudit. II. Epl. 1, 88.
Sequar carmen fictum ex more. A. P. 240.
non. I. Epl. 1, 92.
quæ nocuere. 6, 11.
quid aut quem. 1, 76.
te uſque. I. S. 9, 19.
Sequare te digna. IV. Od. 11, 28.
Sequemur te. Ep. 7, 11, 14.
Sequentes diverſa lauder. I. S. 1, 3. 109.
ſerros. 6, 78.
Sequentur verba rem. A. P. 311.
Sequere. II. Epl. 2, 93.
famam. A. P. 119.
Sequerentur. I. S. 8, 13.
Sequerer meretrices. 6, 87.
manchas. 4, 113.
Sequerere. II. 3, 171.
Sequetur. II. Od. 2, 13. 24. 26.
Sequi Ajacem. I. 15, 18. 19.
Deum dulce eſt periculum. 24. 18. 19.
funem. I. Epl. 10, 48.
matrem. I. Od. 23, 11. 12.
vatum veſtigia. II. Epl. 2, 80.
verba. *ibid.* 143.
Sequitur fugacem. II. S. 7, 115.
pecuniam cura. III. Od. 16, 17.
Sequor cum victore. I. S. 3, 43.
hunc. II. 1, 34.
volucrem. IV. Od. 1, 38.
Sequuntur. I. S. 6, 108. A. P. 456.
Sera roſa. I. Od. 38, 3. 4.
Serâ catenâ domitus *pro ſub.* III. Od. 8, 22.
Sera fata. 11, 28.
Seras. I. 12, 56.
Serendis in verbis cautus. A. P. 46.
Sereno vultu. I. Od. 37, 20.
Sereno cælo. Ep. 15, 1. II. S. 4, 51.
Seres. III. Od. 29, 27. IV. 15, 23.
Seri ſtudiorum. I. S. 10, 21.
Seria contractæ frontis vino explicuit. II. 2, 125.
ducent in mala. A. P. 451.
ludo verrere. *ibid.* 226.
quæramus ludo amoto. I. S. 1, 27.
verba. A. P. 108. 107.
Sericas ſagittas doctus tendere. I. Od. 19, 9.
Sericos pulvillos. Ep. 8, 13. 14.

I. Od. 4, 3.
S. 3, 59.
poſitum. I. Epl. 13,
dia. 2, 69. 70.
iina cupreſſo ſingi
. P. 331. 332.
a. I. Epl. 5, 31.
. I. S. 1, 89.
it. I. Epl. 6, 2. 47.
, 16.
uam. II. Od. 3, 1. 2.
. 4, 117.
129.
86.
more munia vitæ.
1.
463.
vis auribus. I. Epl.
II. Od. 21, 5. 6.
pl. 10, 6.
ai. II. S. 3, 201.
pl. 2, 139.
. A. P. 467.
vultum benignum.
, 20.
ioos. I. S. 3, 54.
ac. I. Epl. 16, 41.
im terminus. C. S.
ba centum clavibus.
25. 26.
n Lesbium. IV. 6,
vis clarus. II. S. 3,
parem. IV. Od. 13,
mni turpi facto. I. S.
9, 78.
meæ dimidium. I.
35, 29.
tum. I. Epl. 18, 80.
1, 33.
biguo. 16, 28.
P. 126.
. S. 10, 86.
id. 2, 12.
um qui neſciet par-
I. Epl. 10, 41.
Od. 19, 6.
Epl. 16, 70.
ibet. II. S. 7, 111.
Servilem manum. Ep. 4, 19.
Servilibus modis. I. S. 8, 32. 33.
Servire ſpadonibus. Ep. 9, 13. 14.
Servis ignoſcere. II. Epl. 2, 133.
perfidis. Ep. 9, 10.
ſævus erit. II. S. 2, 66. 68.
cum Servis diaria urbana rodere. I. Epl. 14, 40.
Servis aliis miſer. II. S. 7, 81.
Servit Cantaber. III. Od. 8, 21. 22.
collectæ pecunia. I. Epl. 10, 47.
famæ. I. S. 6, 16.
Servitio te levarit. II. 5, 99.
Servitus nova creſcit. II. Od. 8, 18.
Servius. II. S. 3, 168.
Servo. I. 1, 97.
melior. I. Epl. 16, 63.
paret. II. S. 7, 79.
Servorum fugas ridet. II. Epl. 1, 121.
Servos aurum projicere juſſit. II. S. 3, 100. 101.
corrumpam muneribus. I. 9, 57.
formidare. 1, 77.
forum jubebat transire. I. Epl. 6, 58. 59.
habebat. I. S. 3, 11. 12.
ſaxis cædere. II. 3, 128. 129.
ſequentes. I. 6, 78.
timentes. 5, 75.
Serum. II. 7, 33.
Serus crines adulteros collines pulvere. I. Od. 15, 19. 20.
Græcis chartis acumina admovit. II. Epl. 1, 161.
redeas in cœlum *pro* ſerò. I. Od. 2, 45.
Servum pecus imitatores. I. Epl. 19, 19.
Servum in cruce ſuffigat. I. S. 3, 80. 82.
mercemur. I. Epl. 6, 50.
Servus. II. S. 7, 1. I. Epl. 16, 47.
non paulo ſapientior. II. S. 3, 265.
toties. 7, 70.
Seſe. I. 1, 31.
Sesquipedalia verba. A. P. 97.
Seſſor lætus. II. Epl. 2, 130.
Seſſuri. A. P. 155.
Seſtertia. I. Epl. 7, 80. II. 2, 33.
Setoſa membra. Ep. 17, 15. 17.
Setoſam frontem. I. S. 5, 61.
Seu. I. Od. 1, 27. 28. 4, 12. 7, 19. 20. 11, 4. 12, 53. 13, 9. 23, 5. 6. II. 3, 5. 6. 17, 17. II. S. 1, 38. 57. 58. 59. 2, 11. 13. 84. 87. 88. 118. *Bentl.* 3, 88. 4, 78. 5, 39. 40. 108. *&c.*
Severa linque. III. Od. 8, 28.
Severæ Tragœdiæ. II. 1, 9.
Severæ matris. III. 6, 39. 40.
Severi Falerni partem ſumere. I. 27, 9. 10.
Severi Patres. II. Epl. 1, 109.
Severis arborem. I. Od. 18, 1.
Severis Adimam cantare. I. Epl. 19, 9.
fidibus crevere voces. A. P. 216.
Severo. I. Epl. 18, 42.
Severum vultum verba dictu ſeria decent. A. P. 106. 107.
Severus. Ep. 11, 19. I. Epl. 5, 13.
uncus. I. Od. 35, 19. 20.
Sex millia. I. Epl. 1, 57.
Sextarius. I. S. 1, 74.
Sextilem. I. Epl. 7, 2.
Sextili. 11, 19.
Sexti. I. Od. 4, 14.
Si. 1, 7. 9. 32. 35. 13, 13. 16, 8. *Bentl.* 24, 13. 32, 1. II. 5, 21. 6, 9. 8, 1. 3. IV. 9, 5. 12, 15. 21. Ep. 1, 5. *Bentl.* 6. 2, 39. 51. 3, 1. 19. 5, 5. C. S. 37. 65. I. S. 1, 15. 43. 46. 54. 57. 80. 87. 88. 90. 2, 7. 23. 49. 68. *&c.*
omiſſum. I. Od. 11, 6. I. S. 3, 15. 90. II. 3, 292. 6, 39. I. Epl. 1, 87. 16, 36. 37. 54. II. 2, 14. A. P. 25. 329. 439.
pro an. I. Epl. 6, 41. 7, 39. II. 1, 164.
duo. I. S. 7, 15.
forte. I. Epl. 3, 18. A. P. 120.
modo. I. S. 3, 71. A. P. 272.
quid. IV. Od. 9, 9. I. Epl. 15, 38. *Bentl.* A. P. 35.
quis. II. S. 1, 49. 5, 106.
tamen. I. Od. 3, 23.
at Si. I. S. 8, 37. 10, 59.
aut Si. 3, 94. 7, 16.
& Si. II. 5, 103.
o Si. 6, 8. 10.
quam Si. II. Od. 2, 10. III. 16, 41. A. P. 130. 290.
quod Si. I. Epl. 2, 70. 3, 25.
tempora Si. I. S. 3, 112.

Sibi. II. Od. 2, 13. III. 5, 49. 8, 15. 16, 21. I. S. 1, 32. 75. 2, 20. 52. 111. 121. 3, 19. 117. 4, 35. 127. 6, 34. 85. 96. &c.
Sibilat me populus. I. S. 1, 66.
Sibyllini verſus monuerunt. C. S. 5.
Sic. I. Od. 3, 1. 2. 7, 17. 24. 12, 31. 16, 8. 28, 25. 33, 10. III. 3, 49. 5, 31. IV. 5, 15. Ep. 5, 81. 9, 3. 16, 23. I. S. 1, 23. 101. 113. 2, 36. 106. 3, 19. 41. 43. 132. 133. 4, 120. 128. 135. 5, 60. &c.
Sic *abundans*.
  ſic temerè jacens. II. Od. 11, 14.
Sic eſt. Ep. 7, 17.
Sic magna *pro* tanta. II. S. 3, 317.
Sic *pro* adeo *aute* ut.
  cocto Chium ſic convenit. 8, 48.
  nil ſic metuentis. *ibid.* 36.
Sic *pro* tam.
  ſic gracilis tamque puſillus. I. 1, 69.
  ſic raro ſcribis. II. 3, 1.
Sicambri gaudentes cæde. IV. Od. 14, 51.
Sicambros feroces. 2, 34. 36.
Sicana Ætna. Ep. 17, 32. 33.
Sicarius. I. S. 4, 4.
Sicca urna. III. Od. 11, 22. 23.
Siccas carinas. I. 4, 2.
Siccat calices. II. S. 6, 68.
Siccatis cædis. I. Od. 35, 26. 27.
Siccet ubera pecus. Ep. 2, 43. 46.
Sicci *pro* ſobrii. IV. Od. 5, 39.
Siccis agris. II. S. 4, 15.
  glebis. Ep. 16, 55.
  mandabo purral. I. Epl. 19, 8. 9.
  oculis. I. Od. 3, 18.
  propoſuit Deus omnia dura. 18, 3.
Siccos dies ſole referente. III. 29, 20.
Siccus. II. S. 2, 74.
  accedes ad unctum. I. Epl. 17, 12.
Sicula unda. III. Od. 4, 28.
Siculæ dapes. 1, 18.
  vaccæ. II. 16, 33. 34.
Siculas undas. IV. 4, 44.
Siculi Epicharmi. II. Epl. 1, 58.
  Poëtæ. A. P. 463.
  Tyranni. I. Epl. 2, 58.
Siculis fructibus. I. Epl. 12, 4.
Siculum mare. II. Od. 11, 2.
Sicut antea. Ep. 11, 1.
  formica. I. S. 1, 32. 33.
  meus eſt mos. 9, 1.
Sidera agros torrentia. III. Od. 1, 31. 32.
  cœlo deripit. Ep. 5, 41. 45.
    refixa devocare. 17, 5.
  certa fulgent nantis. II. Od. 16, 3. 4.
  feriam vertice. I. 1, 36.
  inſana capræ. III. 7, 6.
  lucida. I. 3, 2.
  minora. Ep. 15, 2.
Siderum bicornis regina. C. S. 35.
Siderum vapor. Ep. 3, 15.
Sidet cœlum mari inferius. 5, 79.
Sidonii nautæ. 16, 58.
Sidonio oſtro. I. Epl. 10, 26.
Sidus agricolis inviſum. I. S. 7, 26.
  amicum. Ep. 10, 9.
  aureum. 17, 41.
  clarum. IV. Od. 8, 31.
  fervidum. Ep. 1, 27.
  Julium. I. Od. 12, 47.
Sigilla grata. I. Epl. 20, 3.
  Tyrrhena. II. 2, 180.
Signa imprimat tabellis. II. S. 6, 38.
  militaria. Ep. 9, 15.
  novis præceptis ponere. II. S. 4, 2.
  nox cœlo parabat diffundere. I. 5, 9. 10.
  Parthorum retraxit. I. Epl. 18, 56.
  per ahenea vultus expreſſi. II. 1, 248.
  poſtibus Parthorum direpta. IV. Od. 15, 7. 8.
  Punicis delubris affixa. III. 5, 18. 19.
  taciturna noctis. II. 8, 10. 11.
  tuæ feret militiæ. IV. 1, 16.
Signat humum pede certo. A. P. 158. 159.
Signata volumina. I. Epl. 15, 2.
Signatum nutâ nomen. A. P. 19.
Signi rubioſi tempora fugio. I. S. 6, 116.
Signis caſtra fugientia. I. Od. 7, 19. 20.
  centum potiore donat munere. IV. 2, 19. 20.

ıum. II. Epl. 2, 186.
ıines. A. P. 391.
ıa. II. S. 2, 57.
Fauni. A. P. 244.
appingit, *ibid.* 30.
ı præponere. II. S.

ıtur. *Bentl.* A. P. 60.
is latent feræ. Ep. 5,

lecutit. II. 6.
manthi. I. Od. 21,

ulus militat. I. Epl.

s quæruntur. Ep. 2,

II. S. 3, 48.
. 6, 47. II. 7, 39.
metu minore. *Bentl.*
7.
II. S. 3, 31.
ı. I. 4, 136. 137.
99.
. I. Od. 12, 18.
ɔreæ. III. 15, 12.
I. S. 5, 56. 57.
. 3, 62. 63.
ıuro. III. Od. 19, 26.
ɔrum. II. S. 1, 3.
te recisurum mine-
, 122. 123.
dantur puerperæ. IV.
23.
I. Epl. 1, 20.
. I. S. 4, 69.
. I. Od. 23, 1.
. 2, 107.
. II. 5, 92.
III. Od. 27, 6.
P. 254.
puro amni. II. Epl. 2,

5. 10, 18.
ricus. Ep. 13, 14.
ıuncto talentum. A. P.

beatur. I. S. 3, 52.
e quantum nepoti di-
t. II. Epl. 2, 193. 194.
lci olivo constat. II. S.
64.
s. I. Od. 5, 5.
II. S. 2, 68.
bi. *ibid.* 73.
. 23.

tibia pauco foramine. A. P. 202. 203.
Simplices Nymphæ. II. Od. 8, 14.
Simplici myrto. I. 38, 5.
vice. IV. 14, 13.
Simplicior. I. S. 3, 63.
Simul. I. Od. 12, 27. 20, 6. 36, 9. Ep. 1, 8. 11, 13. 16, 25. I. S. 1, 58. 67. 2, 33. 4, 119. 5, 32. 8, 21. 10, 85. II. 2, 73. 74. *&c.*
ac. I. Epl. 13, 11.
ætas adoleverit. I. S. 9, 34.
Simul *pro* cum *præpos.*
simul his te candide Furni. 10, 86.
Simul *pro* simul ac.
abdidit cohortes. III. Od. 4, 37.
accepit. II. S. 3, 226.
adspexit. I. Epl. 7, 90. 96.
Aquarius contristat annum. I. S. 1, 36.
æra nubes condidit lunam. II. Od. 16, 2.
dimisere. II. Epl. 2, 49.
edixit. I. 18, 10.
humeros lavit. III. Od. 12, 9.
obligasti fidem. II. 8, 5.
quo mearis. I. 4, 17.
reliqui. I. Epl. 10, 8.
stravere. I. Od. 9, 9.
tetigit Creten. III. 27, 33.
ver proterit æstas. IV. 7, 10.
Simul *pro* unâ. I. Epl. 10, 50.
Simulatque. I. S. 2, 18. I. Epl. 17, 78. II. 1, 226.
Simulachra nigro fumo fœda. III. Od. 6, 4.
Simulantia æra vultum. II. Epl. 1, 240. 241.
Simulare scis. A. P. 20.
Simulas. II. S. 7, 56.
Simulet Catonem. I. Epl. 19, 13.
Sin. 5, 6.
Sinas. I. Od. 2, 51.
Sincerum vas. I. S. 3, 56. I. Epl. 2, 54.
Sine. I. Od. 14, 6. 23, 3. 25, 16. 26, 9. 30, 7. II. 19, 20. C. S. 41. I. S. 2, 83. 4, 77. 120. 5, 80. 99. 9, 59. II. 1, 2. 4, 29. *&c.*
Sine *casui postpos.*
flammâ fine. I. S. 5, 99.
vitiis nemo sine nascitur. 3, 68.
Sine ineptus vivat. I. Epl. 17, 32.
pascat. 16, 70.
Sinebat *omissum.* A. P. 444.
Singula de nobis euntes anni prædantur. II. Epl. 2, 55.
frusta. II. S. 6, 86. 87.
pulmenta. 2, 34.
quæque. A. P. 92.
quærendi curam injiciat. I. S. 6, 32.
quid memorem. I. 8, 40.
Singularis pro plur.
Foramine pauco. A. P. 203.
Singulos vitulos. III. Od. 11, 41. 42.
Singultim locutus pauca. I. S. 6, 56.
Singultus mitte. III. Od. 27, 74.
Sinistra ripa labitur. I. 2, 18. 19.
Sinistre exceptum. A. P. 452.
Sinistrorsum sitæ puppes. Ep. 9, 20.
Sint. I. S. 1, 32. 10, 72. 88. II. 4, 49. 6, 74. A. P. 338.
Sinu deos ferens. II. Od. 18, 27.
laxo nuces ferre. II. S. 3, 171. 172.
Sinuessæ. I. 5, 40.
Sinuessanum. I. Epl. 5, 5.
Sinum ad ultimum occidentis. Ep. 1, 13.
Sinus ater Adriæ quid sit novi. III. Od. 27. 18. 19.
Jonius remugiens. Ep. 10, 19.
nullus in orbe amœnis Bajis prælucet. I. Epl. 1, 83.
Sinus Calabros. I. Od. 33, 16.
Siren improba desidia vitanda. II. S. 3, 14.
Sirenum voces. I. Epl. 2, 23.
Sis. III. Od. 27, 13. Ep. 15, 19. I. S. 1, 62. 4, 69. 112. II. 1, 60. 3, 88. 5, 37. 38. 91. 6, 97. 7, 40. I. Epl. 1, 104. II. 2, 153.
Sisyphus abortivus fuit. I. S. 3, 46. 47.
Æolides damnatus longi laboris. II. Od. 14, 19. 20.
optat saxum in monte collocare. Ep. 16, 68. 69.
vafer. II. S. 3, 21.
Sit. I. Od. 9, 13. 24, 1. 36, 12. II. 4, 1. 6, 6. 7. 19, 9. *Bentl.* III. 1, 14. 2, 28. 27, 18. Ep. 1, 5. 8, 3. 13. I. S. 6, 7. 33 36. 120. 7, 2. 10, 26. *&c.*

Sit lacuna plus auxilii. *Bentl.* Ep. 1, 21.
Sithonia nive carentem. III. Od. 26, 10.
Sithoniis. I. 18, 9.
Siticulosæ Appulíæ. Ep. 3, 16.
Sitiens Tantalus. I. S. 1, 68.
Sitim adduxere. IV. Od. 12, 13.
pellit. II. 2, 14.
tibi nulla lymphæ copia finiret. II. Epl. 2, 146.
Sitis argenti importuna. I. 18, 23.
urit fauces. I. S. 2, 114.
Situ regali Pyramidum altius. III. Od. 30, 2.
Situm melius aurum. III. 3, 49.
nemus inter tecta remugiat. 10, 6.
Situs agri. I. Epl. 16, 4.
terrarum. II. 1, 252.
Situs informis premit. 2, 118.
Sive. I. Od. 2, 33. 35. 41. 4, 12. 6, 19. 12, 55. 13, 11. 15, 25. 16, 3. 4. 22, 5. 6. I. S. 4, 121. 124. II. 1, 38. 2, 83. 119. 35. 87. *cet.*
Sive *non repetitum.* I. Od. 32, 7.
Smyrna. I. Epl. 11, 3.
Sobolem producas. C. S. 17.
Soboles lascivi gregis. III. Od. 13, 8.
Romæ principis urbium. IV. 3, 13. 14.
Sobrius caret sula. II. 10, 7. 8.
dic aliquid. II. S. 3, 5. 6.
Socci hunc pedem cepere. A. P. 80.
Socco. *ibid.* 90.
astricto percurrat pulpita. II. Epl. 1, 174.
Socero. II. S. 5, 66.
Socerorum armis. III. Od. 5, 8.
Socerum falle. 11, 39. 40.
quærit. I. Epl. 19, 30.
Viselli. I. S. 1, 105.
Socialiter cederet. A. P. 258.
Sociánda chordis verba loquor. IV. Od. 9, 4.
Socii. I. 7, 26.
Sociis. I. Epl. 2, 21. 22.
operum. II. 1, 142.
Socio non ullam ineogitat fraudem. *ibid.* 122.
Socium consortem fallat. III. Od. 24, 60.
Socius. II. S. 5, 72.
Socraticæ chartæ. A. P. 310.
Socraticam domum. I. Od. 19, 14.
Socraticis sermonibus madet. III. Od. 19, 9. 10.
Sodalibus charis. I. 36, 5.
fidis. II. S. 1, 30.
meis. IV. Od. 8, 2.
parvis. I. Epl. 7, 58.
Sodalis Dame. II. S. 5, 101.
Sodalium meorum prime. II. Od. 7, 5.
Sodes. I. S. 9, 41.
corrige. A. P. 438.
dic. I. Epl. 1, 62. 16, 31.
vescere. 7, 15.
Sol acrior lavatum ire admonuit. I. S. 6, 123. 126.
alme. C. S. 9.
aspicit. I. Epl. 16, 6.
aspicit conopeum. Ep. 9, 16.
montium umbras mutaret. III. Od. 6, 41. 42.
orbis habitabiles illustrat. IV. 14, 5. 6.
pulcher laudande. 2, 46. 47.
subest Oceano. 5, 40.
tepidus. I. Epl. 20, 19.
Sola arfit. IV. Od. 9, 13.
res. I. Epl. 6, 1. 2.
potest beatum facere & servare. 6, 47.
Solabitur tenui cervo. II. S. 6, 117.
Solantis æstum fluviis. II. Od. 5, 6. 7.
Solatur inopem & ægrum. II. Epl. 1, 131.
Solatus. II. S. 3, 35.
Soldo mane abscindere. I. 2, 113.
Soldum reddere. II. 5, 65.
Sole a surgente merces mutat. I. 6, 34.
alio calentes terras mutamus. II. Od. 16, 18. 19.
dies siccos referente. III. 29, 20.
orto. II. Epl. 1, 112. 113.
puro pater polum occupato. III. Od. 29, 44. 45.
supremo te domi manebo. I. Epl. 5, 3.
Soleas cum pilcolo portet. 13, 13. 15.
poscit. II. S. 8, 77.
sibi fecit. I. 3, 127. 128.
Soleat. 5, 90.
Solent acutum accepit furibus. I. Epl. 10, 17.
Asiæ appellat Brutum. I. S. 7, 23. 24.
gravem. II. 4, 23.
rapidum fugiente. II. Od. 9, 11.
spectent. I. Epl. 6, 3. 5.
tam nigrum mihi surrexe. I. S. 9, 72. 73.
Solenne fuit Romæ. II. Epl. 1, 103.
opus Romanis viris. I. 18, 49.
Solennia insanire. 1, 101.
Solennis dies. IV. Od. 11, 15. 17.
Solent. I. S. 6, 5. II. 8, 74.
Solers lyræ Musa. A. P. 407.
nunc hominem nunc Deum ponere. IV. Od. 8, 8.
Soles bitent melius. 5, 8.
Soles *verb.* II. S. 6, 15.
Solet. I. Od. 25, 14. II. S. 3, 28.
Solibus aptum. I. Epl. 20, 24.
carent. Ep. 16, 13.
perusta. 2, 41.
Solida mente. III. Od. 3, 4.
Solido de die partem demere. I. Od. 1, 20.
Solido offendet fragili quærens dentem illidere. II. S. 1, 77. 78.
Solidum decies exforberet. 3, 140.
Solio Cyri redditum. II. Od. 2, 17.
Solis divitibus. I. Epl. 17, 6.
maritis. 1, 89.
Solis ab ortu. III. Od. 27, 12.
ad ortum. IV. 15, 15. 16.
patiens. I. 8, 4.
sub propinqui curru me pone. 22, 21. 22.
Soliti componere amicos legni. I. S. 5, 29.
ludere. II. 1, 73. 74.
prandere. 3, 245.
Solitum. I. Od. 6, 20. I. Epl. 14, 3.
Solitus onus portare. I. S. 6, 99.
potare. 3, 143. 144.
voces populi contemnere. 1, 65. 66.
Solium Jovis attingit. I. Epl. 17, 34.
Sollicita prece te ambit pauper. I. Od. 35, 5.
Sollicitæ hospitæ. III. 7, 9.
vitæ oblivia ducere. II. S. 6, 62.

Sollicitum frontem explicuere. III. Od. 29, 16.
Sollicitus opes laudat. II. S. 6, 78. 79.
Sollicitus lentum Cupidinem. IV. Od. 13, 5. 6.
mare. III. 1, 26.
Sollicitet ægrum ſtomachum. II. S. 2, 43.
Sollicitis animis eximit onus. I. Epl. 5, 18.
reis. IV. Od. 1, 14.
Sollicito librum damus. II. Epl. 1, 220. 221.
Sollicitudine omni diſtrictum torquerier. II. S. 8, 67. 68.
Sollicitudines mordaces diffugiunt. I. Od. 18, 4.
Sollicitudinibus diris levare pectora. Ep. 13, 10.
Sollicitum genus hoc eſt. I. S. 2, 2. 3.
tædium. I. Od. 14, 17.
Sollicitum dimittit. II. S. 7, 51.
Sollicitus amore meretricis. 3, 252. 253.
times urbi. III. Od. 29, 26.
non Sollicitus. I. S. 6, 119.
Solo in angiportu I. Od. 25, 10.
in te hoc erit. II. S. 3, 41. 42.
Solo duratæ nives. III. Od. 24, 39.
Solos ajo bene vivere. I. Epl. 15, 45.
viventes in urbe. I. S. 1, 12.
Solſtitio. I. Epl. 11, 18.
Solvas. I. S. 4, 60.
Solvat phaſelum. III. Od. 2, 29.
Solvatur ſenectus obducta fronte. Ep. 13, 5.
Solve me dementis. 17, 45.
ſeneſcentem equum. I. Epl. 1, 8.
turbinem. Ep. 17, 7.
Solventur riſu. II. S. 1, 86.
Solvere Lyæo curam. Ep. 9, 37. 38.
nodum. III. Od. 21, 22.
quis te poterit Deus. I. 27, 21. 22.
Solveret hoſpitiis arctum animum. II. S. 6, 82. 83.
Solvet me Deus. I. Epl. 16, 78.
me tener vitulus. IV. Od. 2, 54.
querimoniis. I. 13, 19. 20.
Solvi metuente penna aget. II. 2, 7.
Solvitur hiems acris. I. Od. 4, 1.
Solum te. I. Epl. 19, 45.
Solùm hoc laboret. II. S. 4, 49.
non Solùm. I. 6, 84. A. P. 234.
Solum feris occupabitur. Ep. 16, 10.
mite. I. Od. 18, 2.
turpe. II. 7, 12.
Solus. IV. 9, 20. I. S. 3, 125. 133. 6, 102. 112. II. 5, 54. II. Epl. 1, 1. 87. A. P. 444.
Soluta navis. Ep. 10, 1.
Solutæ terræ. I. Od. 4, 10.
Solutis crinibus. II. 5, 23. 24.
famulis operum. III. 17, 16.
lege numeris. IV. 2, 11. 12.
zonis. I. 30, 5. 6.
Soluto. Ep. 12, 8.
Solutorum miſera ambitione. I. S. 6, 129.
Solutos. 4, 82.
crines. III. Od. 4, 62.
Solutum. I. Epl. 5, 20.
Solutus carmine veneficæ ambulat. Ep. 5, 71. 72.
fœnore. 2, 4.
legibus inſanis. II. S. 6, 68. 69.
Somni. 3, 3.
Somnia ægri. A. P. 7.
nocturnam veſtem maculans. I. S. 5, 84. 85.
Pythagoræ. II. Epl. 1, 52.
rides. 2, 208. 209.
vera. I. S. 10, 33.
Somniis nocturnis captum teneo. IV. Od. 1, 37.
ex Somnis ſtupet Euias, *alii legunt* exſomnis, *Bentl.* Edonis. III. 25, 9.
Somnium ducit. III. 27, 42.
Somno alto opus eſt. II. S. 1, 8.
curam fallere. 7, 114.
fatigatum. III. Od. 4, 11.
gaudentis Bacchi. II. Epl. 2, 78.
oblivia vitæ ducens. II. S. 6, 61. 62.
Somnos adimunt. I. Od. 25, 3.
avertunt ranæ. I. S. 5, 14. 15.
auferam pavore. Ep. 5, 96.
divellat cura. I. Epl. 10, 18.
lethæos pocula ducentia. Ep. 14, 3.
leves invitet. 2, 28.
timor aufert. II. Od. 16, 15. 16.
Somnum ducere. *Bentl.* I. Epl. 2, 31.
facilem. II. Od. 11, 8. III. 21, 4.
fas eſt in longo opere obrepere. A. P. 360.
plebis laudo. I. Epl. 7, 35.
reducent. III. Od. 1, 21.
veniamque dies dat. I. Epl. 5, 10.
Somnus aufert Veneri intentum. I. S. 5, 83. 84.
in herba juvat. I. Epl. 14, 35.
horam primam delectat. 17, 6. 7.
lenis agreſtium virorum. III. Od. 1, 21. 22.
longus tibi detur. 11, 38. 39.
Sonabit cornua magna. I. S. 6, 43. 44.
Sonant ſilvæ. Ep. 13, 2. 3.
Sonante lyra. 9, 5.
ungula. 16, 12.
Sonantem ad Aufidum. IV. Od. 9, 2.
Ægida Palladis. III. 4, 57.
plectro. II. 13, 26. 27.
Sonari voles lyra. Ep. 17, 39. 40.
Sonat veſica diſploſa. I. S. 8, 46.
Sonaturum magna. 4, 44.
Sonent. 10, 38.
Sonitum auditum Medis. II. Od. 1, 31. 32.
Sonitus tubæ lituo permiſtus. I. 1, 23. 24.
Sono dulci decipitur. II. 13, 38.
teſtudinis movere ſaxa. A. P. 395.
Sonum chordæ reddit. *ibid.* 349.
cygni muris piſcibus donatura. IV. Od. 3, 19. 20.
evaluere voces pervincere. II. Epl. 1, 200. 201.
lætum populus ter crepuit. II. Od. 17, 25. 26.
legitimum digitis callemus & aure. A. P. 274.
lyræ morura. II. Epl. 2, 86.
Sonus relapſus. Ep. 17, 17. 18.
Sophocles. II. Epl. 1, 163.
Sopor perpetuus urget Quintilium. I. Od. 24, 5. 6.
Sopore dulci. Ep. 5, 96.
Sopori dedit membra curata. II. S. 2, 80. 81.
Soracte altâ nive candidum. I. Od. 9, 1. 2.
Sorde collecta. I Epl. 2, 53.
Sordent cuncta. 11, 4.

Sordes objiciet. I. S. 6, 68. 69. 107.
Sordeſcere manibus vulgi. I. Epl. 20, 11.
Sordet pretium altera ætas. 18, 18.
Sordibus offendat. II. S. 2, 85.
paternis obſoleta. Ep. 17, 46.
tecti obſoleti caret. II. Od. 10, 6. 7.
ſine Sordibus. II. S. 5, 105.
Sordida mappa. I. Epl. 5, 22.
Sordidæ repulſæ virtus neſcia. III. Od. 2, 17.
Sordidos indecoro pulvere. II. 1, 22.
natos. 18, 28.
Sordidum fumum. IV. 11, 11. 12.
Sordidus. I. S. 1, 65. 2, 10. II. 2, 53. 3, 164.
Cupido aufert. II. Od. 16, 15. 16.
non Sordidus auctor naturæ. I. 28, 14. 15.
Soror ducis clari. III. 14, 7.
honeſta. II. S. 3, 58.
indotata. I. Epl. 17, 46.
Juſtitiæ fides incorrupta. I. Od. 24, 6. 7.
Sororē Jovis. III. 3, 64.
Sororem Electram. II. S. 3, 139. 140.
Sorores Phrygiæ. II. Od. 9, 16.
Sorores ſceleſtas falle. III. 11, 39. 40.
tuas. I. 26, 12.
Sororibus cum geminis gratia. IV. 7, 5.
nudis juncta gratia. III. 19, 16. 17.
Sororum trium fila. I. 3, 15. 16.
Sors dabit. 9, 14.
exitura. II. 3, 27.
objecerit. I. S. 1, 2.
ſua eſt odio. I. Epl. 14, 11.
te mihi obtulit. I. S. 6, 54.
Sorte æquali recreat vicarius. III. Od. 24, 16.
beatior. 16, 32.
cæca fluitantis. II. S. 3, 269.
mutata gaudet. 6, 110.
ſuprema. II. Epl. 2, 173.
tua gaude. Ep. 14, 15.
vives lætus. I. Epl. 10, 44.
Sortem alteram metuit. II. Od. 10, 14.
quam ratio dederit tibi. I. S. 1, 1. 2.
Sortes per carmina dictæ. A. P. 403.
Sortiere talis regna vini. I. Od. 4, 18.
Sortilegis Delphis. A. P. 219.
Sortis tuæ puella. IV. Od. 11, 22.
Sortita animas. II. S. 6, 94.
locum. A. P. 92.
Sortitò obtigit. Ep. 4, 11.
Sortitur insignes & imos. III. Od. 1, 15.
Sortitus amicum. I. S. 6, 53.
Soſiis. A. P. 345.
Soſiorum. I. Epl. 20, 2.
Soſpes ab ultima Heſperia. I. Od. 36, 4.
navis ab ignibus. 37, 13.
Soſpite curſu. C. S. 40.
te. I. Od. 28, 27.
Soſpitis amici. III. 8, 13. 14.
Soſpitum juvenum. 14, 9. 10.
Spadonibus rugoſis ſervire. Ep. 9, 13. 14.
Spargas tua prodigus. II. Epl. 2, 195.
Sparge. II. S. 5, 103.
roſas. III. Od. 19, 22.
Spargens aquas avernales. Ep. 5, 26.
Spargent odorem. II. Od. 15, 7.
Spargere flores. I. Epl. 5, 14.
nebulam ſtellis. III. Od. 15, 6.
Sparges favillam lacryma. II. 6, 23.
Spargier. IV. 11, 8.
Spargis mola caput. II. S. 3, 200.
Spargit frondes. III. Od. 18, 14.
Sparſi gruis membra multo ſale. II. S. 8, 87.
Sparſiſſe penetralia cruore. II. Od. 13, 6. 7.
Sparſum humerum capillis. III. 20, 14.
Sparſum croco. II. S. 4, 68.
Spartacum. III. Od. 4, 19.
Spartacus. Ep. 16, 5.
Spatiari in aprico aggere. I. S. 8, 15.
Spatiere in circo. II. 3, 183.
Spatiis obſtantia clauſtra rumpere. I. Epl. 14, 9.
planis porrectum. 7, 41. 42.
Spatio brevi ſpem longam reſeces. I. Od. 11, 7.
Spatium medium cœli nox tenebat. II. S. 6, 101.
Spe cum divite. I. Epl. 15, 19.
dubiæ horæ pendulus fuitem. 18, 110.
finis animum ferentem duri. II. 1, 141.
longus. A. P. 172.
noſtra deterius. I. S. 10, 89. 90.
ſus peſus. I. Epl. 6, 13.
Specie. II. 2, 203.
recti decipimur. A. P. 25.
Speciem ludentis dabit. II. Epl. 2, 124.
modeſtus obſcuri occupat. I. 18, 94. 95.
ſcurrantis præbere. *ibid.* 2.
Species. 6, 49.
ducit te. II. S. 2, 35.
improviſa utrumque exterret. I. Epl. 6, 11.
Species vanæ fingentur. A. P. 7. 8.
Specioſa tigres quæro paſcere. III. Od. 27, 55. 56.
Specioſa jocis oblectant valdius. A. P. 319. 321.
miracula. *ibid.* 144.
vocabula. II. Epl. 2, 116.
Specioſius. I. 18, 52.
Specioſum decora pelle. 16, 45.
Spectabant. I. S. 8, 16.
Spectacula dant Marti. I. Od. 18, 17.
pandat. II. S. 2, 26.
plura præbentem. II. Epl. 1, 198.
Spectaculo inemori. Ep. 5, 34.
Spectaculum magnum. I. S. 7, 21.
parentes effugerit. Ep. 5, 101. 102.
Spectanda ludicra. I. Epl. 6, 7. 8.
theatris. I. S. 10, 39.
Spectandum. A. P. 37.
Spectandus. IV. Od. 14, 17.
Spectant. I. Epl. 6, 19.
Spectante. *ibid.* 60.
Spectantia. 1, 75.
Spectantis. A. P. 98.
Spectantur. II. Epl. 1, 20.
Spectare. II. S. 2, 39.
Neptunum furentem è terra. I. Epl. 11, 10.
Vertumnum. 20, 1.
Spectaret. II. 1, 197.
Spectas quæ mala ſunt. Bentl. I. S. 2, 92.
Spectaſſe ludos. II. 8, 79.

Spe-

ɔma. II. Epl. 1, 61.
rto acervos. II. Od.
1. I. Epl. 16, 57.
i vult reponi. A. P.
lomique. II. Epl. 1,
?. 182.
mat. II. Epl. 1, 178.
ita morandus. A. P.
it. II. Epl. 1, 178.
id. 215.
niſſi amici teneatis
'. 5.
is antiquo ludo in-
Epl. 1, 2. 3.
ſpectaverit. *Bentl.*)
:m. II. Epl. 2, 94.
, 5.
, 92. I. Epl. 1, 67.
leris. IV. Od. 10, 6.
s agor. III. 25, 2.
mentibus reducis.
amque domum re-
. S. 74.
. S. 5, 26.
vi ſpatio reſeces. I.
. 7.
ioare. 4, 15.
I. Epl. 1, 23. 24.
ta. 7, 87.
æ tuæ bellum mili-
. 1, 22. 23.
r arrepe officioſus.
'. 48.
ramque. I. Epl. 4,
'eniæ cautus. A. P.
ra. I. Epl. 4, 14.
P. 331.
nturam. II. Epl. 1,
ibet. I. Od. 37, 10.
licet. IV. 11, 29.
, 109.
. 5, 11. II. 10, 13.
'orem meritis non
II. Epl. 1, 9. 10.
æ laudi fore. II. S.

Speres. I. Od. 13, 14. IV. 7, 7.
Speret. A. P. 241.
Spernat. *ibid.* 45.
Sperne amores dulces. I. Od. 9, 15. 16.
cibum. II. S. 2, 15.
Cypron. I. Od. 30, 2.
priorem cauſa. II. S. 5, 30. 31.
voluptates. I. Epl. 2, 55.
Spernere aurum. III. Od. 3, 49. 50.
cæſpitem. II. 15, 17.
vulgus. 16, 40.
Spernit. I. 1, 21. I. Epl. 1, 20.
humum virtus. III. Od. 2, 21. 24.
quod petiit. I. Epl. 1, 98.
Spes credula animi mutui. IV. Od. 1, 30.
fallendi. I. Epl. 16, 54.
omnis occidit. IV. Od. 4, 70. 71.
palmæ. I. Epl. 1, 50. 51.
rerum utilium. 18, 99.
te colit. I. Od. 35, 21.
Spes avaras terret Phaëton. IV. 11, 25. 26.
leves. I. Epl. 5, 8.
ratas. *ibid.* 17.
ſumet: 18, 33.
Spicea corona. C. S. 30.
Spicula calami Gnoſii. I. Od. 15, 17.
celeris Cynthiæ. III. 28, 12.
Spinas animo evellas. I. Epl. 4, 4. 5.
Spinis. II. 2, 212.
Spirabat amores. IV. Od. 13, 19.
Spirat amor. 9, 10.
ſatis Tragicum. II. Epl. 1, 166.
Spiritu præcordia levare. Ep. 17, 26.
Spiritum avidum domando. II. Od. 2, 9. 10.
mihi dedit. IV. 6, 29. 30.
rides corpore majorem. II. S. 3, 310. 311.
tenuem. II. Od. 16, 38.
Spiritus acer. I. S. 4, 46.
ignæ Chimæræ: II. Od. 17, 13.
imo latere petitus. Ep. 11, 10.
redit. IV. Od. 8, 14.
teter. III. 11, 19.
Spiro. IV. 3, 24.
Spiſſa ramis laurea. II. 25, 9.

Spiſſâ coma nitidum. III. Od. 19, 25.
Spiſſa ſedilia. A. P. 205.
Spiſſæ comæ nemorum. IV. Od. 3, 11.
coronæ. A. P. 381.
Spiſſis theatris indigna ſcripta. I. Epl. 19, 41.
Splendeat late pannus. A. P. 15. 16.
temperato uſu. II. Od. 2, 3. 4.
Splendentis Glyceræ nitor. I. 19, 5, 6.
Splendet focus. I. Epl. 5, 6.
hoſpes famoſæ adulteræ Lacænæ. III. Od. 3, 25. 26.
ſalinum. II. 16, 14.
Splendida bilis. II. S. 3, 141.
Splendida arbitria Minos de te fecit. IV. Od. 7, 21. 22.
facta fœdo linunt carmine. II. Epl. 1, 237.
Splendide mendax in parentem. III. Od. 11, 34. 35.
Splendidior dominus rei contemtæ. 16, 25.
fons vitro. 13, 1.
Splendidius. I. Epl. 17, 20.
Splendor argenti capit hunc. I. S. 4, 28.
Splendoris parum habebunt. II. Epl. 2, 111.
Sponda in extrema cubet. Ep. 3, 22.
Spondeos ſtabiles. A. P. 256.
Spondere levi pro paupere. A. P. 423.
Sponſæ flebili. IV. Od. 2, 21.
laqueum nectit. I. Epl. 19, 31.
Sponſi Penelopes: 2, 28.
Sponſo necato. I. Od. 29, 6.
Sponſore res tenentur. *Bentl.* I. Epl. 16, 43.
Sponſorem me rapis. II. S. 6, 23.
Sponſos impios ferro perdere. III. Od. 11, 31.
Sponſum negarit. I. S. 3, 95.
vocat. II Epl. 2, 67.
Sponſus regius. III. Od. 2, 10.
Sponte. I. Epl. 12, 17.
Spretus gener Lycambe. Ep. 6, 23.
Spurco Damæ. II. S. 5, 18.
Squillas inter natantes Mûræna. 8, 42.
Squillis toſtis. 4, 58.

Stes.

Stabant. I. S. 10, 17.
Stabat ſepulchrum plebi commune. 8, 10.
ſupplicîter. *ibid.* 32.
Staberi. II. 3, 84. 89.
Stabiles Spondeos. A. P. 256.
Stabilis rerum terminus. C. S. 26. 27.
Stabit. II. S. 3, 291.
Stabulis gaudet pecus. I. Od. 4, 3.
Stagna. II. 15, 4.
Stans in uno pede. I. S. 4, 10.
Stante turba. 3, 135.
Stantem columnam ne prorus pede. I. Od. 35, 13. 14.
in fornice. I. S. 2, 30.
tangens cubito. II. 5, 42.
Stantes paludes. III. Od. 27, 9.
Stare valeo. I. S. 9, 39.
Stas animo. II. 3, 213.
quid Stas. II. Epl. 2, 38.
Stat iners glacies. II. Od. 9, 5.
Statis. I. S. 1, 19.
Statu minuci. III. Od. 4, 54.
Statua taciturnius exit. II. Epl. 2, 83.
Statuit infantes findet canicula. II. S. 5, 39. 40.
veteres emendo inſanit. 3, 64.
Statuetur. I. Od. 29, 8.
Statuis natam pro vitulâ. II. S. 3, 199.
Statuis agro lignum. II. Od. 13, 10. 11.
quæret ſubſcribi. III. 24, 27. 28.
Statuit natura cupidinibus modum (ſtatuat. *Bentl.*) I. S. 2, 111.
telluris herum. II. 2, 129. 130.
Status omnis decuit Ariſtippum. I. Epl. 17, 23.
quis decrat civitatem. III. Od. 29, 25.
Stella nautis refulſit alba. I. Od. 12, 27. 28.
veſani leonis. III. 29, 19.
Stellæ ſuâ ſponte vagentur. I. Epl. 12, 17.
Stellas ſalubres. I. S. 7, 24.
ſpectent. I. Epl. 6, 3. 5.
Stellis candidis nebulam ſpargere. III. Od. 15, 6.
honorem additum. II. 29, 13. 14.
inſerere. III. 25, 6.
Stercore crocodili fucatus Ep. 12, 11.
Sterilem rubiginem. III. Od. 23, 6. 7.
Sterilis palus. A. P. 65.
Sternet tempeſtas nemoi ſolia. III. Od. 17, 9. 11. 12.
Sternebat diem totum. I. S. 3, 18.
Sterninil. I. Epl. 12, 20.
Sterninius. II. S. 3, 33. 236.
Sternit noctu laſſus. II. Epl. 2, 27.
ſupinus. I. S. 5, 19.
Stes capite obſtipo. II. 5, 8.
propius. A. P. 361.
ut æneus. II. S. 3, 183.
Stesichori graves Camenæ. IV. Od. 9, 8.
Stet Capitolium. III. 3, 42.
dies volucris. 18, 6.
magno pretio. I. S. 2, 122.
recto talo fibula. II. Epl. 1, 176.
ſermonum honos. A. P. 69.
Soracte nive candidum. I. Od. 9, 1. 2.
Stetere cauſæ. 16, 19.
Stetit dexter. II. S. 3, 38.
hinc Vulcanus. III. Od. 4, 58. 59.
in ſcena. II. Epl. 1, 205.
urna ficca. III. Od. 11, 22. 23.
Sthenelus. I. 15, 24. IV. 9, 20.
Stillabit rorem ex oculis. A. P. 429. 430.
Stimulos laſſo ſubjectat. II. S. 7, 94.
Stipare Menandro Platona. 3, 11.
Stipato theatro. II. Epl. 1, 60.
Stipator te ſectabitur. I. S. 3, 138. 139.
Stipendium quod me manet. Ep. 17, 36.
Stirpes raptas. III. Od. 19, 37.
Stoice. II. S. 3, 160. 300.
Stoici libelli. Ep. 8, 15.
Stomacheris ob pravè ſectum unguem. I. Epl. 1, 104.
Stomachetur. I. S. 4, 35.
Stomacho acri poſt vinum innatat laſſitudo. II. 4. 59. 60.
movent magna faſtidia. *ibid.* 78.
noſtro vim leonis apoſuiſſe. I. Od. 16, 16.
piruita lenta ferat tumultum. II. S. 2, 75. 76.
ruenti accedat fulcura. 3, 154.

Ep. 5, 20.
uvie. I. S. 2, 8.
Od. 18, 19.
I. S. 1, 35.
I. Epl. 3, 6.
hebanos modos
us. *ibid.* 12. 13.
. 19, 16.
. 1, 120.
gere. A. P. 412.
ıulari. IV. Od.

is. I. Epl. 18, 39.
:ptem dedit. II.

entes formandæ.
53. 54.
it. II. Epl. 1, 95.
P. 166.
pl. 2, 104.
7, 85.
um. 2, 36.
lerit consentire.

leditus. II. S. 3,

), 70.
nte. II. 2, 12.
)na petat. II. Epl.

I. 13, 4.
r. II. 1, 108. 109.
I. S. 10, 21.
a. II. 1, 27. 28.
. I. Epl. 3, 6.
5, 80.
Od. 27, 29.
12[illegible].
V. 12, 25.
hoc opus. I. Epl.

II. 1, 260. A. P.

4. II. 3, 32.
)2.
5, 82.
: prima est sapien-
1, 41. 42.
)43.
120. 221.
ı petimus. I. Od.

, 210.
as insanire. *ibid.*

Stultitiæ genus unum. II. S. 3, 53. 54.
Stultitiæ cruorem adde. *ibid.* 275. 276.
Stultitiam brevem misce consiliis. IV. Od. 12, 27.
opes patiuntur. I. Epl. 18, 29.
parvam. II. 2, 152. 153.
Stultorum malus pudor celat ulcera. I. 16, 24.
regum. 2, 8.
Stultos nepotes. II. S. 3, 225.
Stultum. *ibid.* 305.
Stultus. I. 6, 15. II. 3, 158. 159. 6, 8. I. Epl. 2, 24. 14, 12.
amor. I. S. 3, 24.
donat quæ spernit. I. Epl. 7, 20.
peccavero. I. S. 3, 140.
Stupens carminibus. II. Od. 13, 33.
Stupent mentes perculsæ. Ep. 7, 16.
Stupet acies insanis fulgoribus. II. S. 2, 5.
ære Albius. I. 4, 28.
Euias. III. Od. 25, 9.
in titulis. I. S. 6, 17.
Stupris nullis domus casta polluitur. IV. Od. 5, 21.
Stygia unda cohibebor. II. 20, 8.
Stygiis fluctibus ereptum. IV. 8, 25.
Stylum vertas. I. S. 10, 72.
Stylus. II. 1, 39.
Styx. I. Od. 34, 10.
Sua. Ep. 12, 24. I. Epl. 10, 42. 14, 11. 18, 79.
Suâ. III. Od. 4, 65. Ep. 7, 9. I. Epl. 6, 13. 12, 17.
de paupertate tacentes coram rege. *Bentl.* I. Epl. 17, 43.
Sua. IV. Od. 9, 44.
Suadela. I. Epl. 6, 38.
Suadere. Ep. 16, 23.
Suaderet ratio. I. S. 2, 50.
Suades. 1, 101.
Suadet melius. I. Epl. 1, 65.
Suæ. I. S. 2, 74.
Suam. Ep. 16, 44. I. S. 3, 5.
Suas. I. Epl. 3, 18.
Suaserit dolor. 2, 60.
Suave est. I. S. 1, 50.
resonat locus voci. 4, 76.
Suaves mergos. II. 2, 51.
res. 8, 92.

Suavio tuo opponat manum. Ep. 3, 21.
Suavior sermo. I. S. 10, 23. 24.
Suaviter. 9, 5. I. Epl. 8, 4.
Suavius multo. II. S. 8, 89.
victurum. I. 6, 130.
Sub. I. Od. 1, 21. 25. 5, 3. 8, 14. 9, 19. 17, 22. 18, 13. 22, 21. 25, 11. I. S. 1, 10. 2, 17. 3, 34. 9, 74. II. 1, 9. 35. 2, 33. 133. 7, 33. 48. 66. 109. *&c.*
Sub Ilio pugnata bella. III. Od. 19, 4.
ipsum funus. II. 18, 18.
pro post. Sub hæc puer. Ep. 5, 83.
Subacta cuncta terrarum. II. Od. 1, 23.
Subacta cervice ferre jugum. 5, 1. 2.
Subando. Ep. 12, 11.
Subducta. I. Epl. 17, 54.
Subductis. I. S. 2, 26.
Subductum ignem domo ætherea. I. Od. 3, 29. 30.
Subegit portenta. II. Epl. 1, 11.
Subest sol Oceano. IV. Od. 5, 40.
subucula tunicæ. I. Epl. 1, 95. 96.
taberna vinum præbere quæ possit. 14, 24.
Subeunt aquæ lucos. III. Od. 4, 7. 8.
Subjecta oculis fidelibus. A. P. 181.
Subjecta syllaba longa brevi. *ibid.* 251.
Subjectat lasso stimulos. II. S. 7, 94.
Subjectior in horam & diem. 6, 47.
Subjectos Indos & Seras oris orientis. I. Od. 12, 55. 56.
Subiit onus I. S. 9, 21.
Subimus Anxur. 5, 25. 26.
Subinde. II. 5, 103. I. Epl. 8, 15.
Subire periculum. Ep. 1, 3. 4.
verbera majora meritum I. S. 3, 120. 121.
Subisti cavum macra. I. Epl. 7, 33.
Subit. 17, 41.
Subito. II. S. 4, 17. 6, 111. 7, 11.
Subjunctivus modus pro indicativo
fugerit *pro* fugit. I. Od. 11, 7.

consideris, memorderit pro contendit, memordit. I. Epl. 8, 5.
silico pro ridebo. Ep. 15, 24.
Subdere mare. 6, 7.
Subducam viventem ex oculis invisi quærimus. III. Od. 24, 31. 32.
Subduris bis. II. S. 8, 10.
manibus ad cælum. I. 27.
Subdatus necessitati juris. A. P. 284.
Subdatus in re pecuniaria. II. S. 5, 20.
Subdegis quodcunque frustis parcet. I. 18.
Sublime aurium mollit. III. Od. 3, 46.
Sublimus verius mittatur. A. P. 277.
Sublimi arbellite flagito. I. Od. 17, 31.
flagello. III. 16, 13.
vertice ferium fidere. I. 1, 36.
Sublimis curvi. I. Epl. 18, 18.
Sublimis. A. P. 185.
natura. II. Epl. 1, 165.
Subluvii nostri. III. Od. 17, 8.
Submittere mantilium. IV. 4, 63.
Submittere res mihi canon. I. Epl. 1, 19.
Submittis. II. S. 4, 42.
Submissus pudor. Ep. 11, 18.
Submovere. II. Od. 18, 34.
Submoveo. 16, 15.
tumultus litis. 16, 10.
Subruit zelotum avorum laudes. II. Epl. 1, 178. 180.
monarchiam æmulos. III. Od. 16, 14. 15.
Subscribe libello. I. S. 10, 91.
Subtexuit flamis quæres. III. Od. 24, 17. 18.
Subsequitur amor sui rerum. I. Od. 28, 14.
Subtudere nigros cervos. Ep. 16, 11.
Subtundere sumdurare vel aptare.
spinum nectendis coronis. IV. Od. 11, 7.
arcu domo ponendo. I. Epl. 10, 13.
judicium videndis scribus. II. 1, 241.
uxor pueris crescendis. I. 2, 44.
Subtringe aurem longuri. II. S. 3, 295.
Subtilius tollite vobis regis. I. S. 2, 13.
Subtexuit tibi Fama nullorum nostrum. Ep. 13, 11. 18.
Subtilis pulchrum. II. Epl. 1, 148.
pulchrum subtilium scribit versu. II. S. 1, 34.
Subtilis pudor. II. S. 7, 101.
Subtexuit opus. I. Epl. 1, 27. 36.
Subtexuit. 10, 43.
Subtexuit rem. 7, 38.
Subtexuit cuncta. II. S. 4, 21.
Subtexuit tuum. Ep. 1, 18.
Succedunt. I. Epl. 8, 31.
Succedunt. 17. 27.
Succedit. S. I. 181.
Succi nocentis. II. S. 4, 74.
Succenturiat nigræ pelli. I. S. 23.
Succinctus pugnat tunicæ. C. 2, 107.
Succinit. I. Epl. 19, 42.
Succis libri pilosi. II. S. 1, 27.
Succus Pirenis pomis eriam Tiburtis. 4, 70.
Succus nectaris dulcior. III. Od. 3, 32. 37.
Succum. II. S. 2, 18.
Succurrere. A. P. 439.
Succus dulcor. III. Od. 27, 34. 35.
nigræ lolignis. I. S. 4, 100.
Sudando. II. 2, 21.
Sudaville. I. Epl. 13, 16.
Sudavit puer. A. P. 413.
Sudes malum. 446. 447.
Sudat maneat si ultra tenus. I. S. 9, 10. 11.
quantus sua navis undas. Ep. 10, 11.
qui crebit 13, 7. 8.
vires sitiri. I. Od. 15, 8. 15.
Sudoris. II. Epl. 1, 270.
Sueta Gra. I. S. 3, 17.
Sudigo in cruce. 3, 84.
Sufflare fr. flavit. II. 2, 118.
Suffragia plebis venor. I. Epl. 19, 17.
populi capio. II. 2, 103.
Sui. I. Od. 1, 19. 33, 16. 18, 14. II. 7, 1. III. 10, 9.
Suis. II. 8, 11. III. 4, 73. IV. 7, 29. Ep. 4, 3. 16, 2. I. S. 3, 78. II. 5, 59. I. Epl. 18, 23. II. 1, 9. 33.
vanis hor. Ep. 9, 18.
Sulci *proje*. I. S. 4, 30.

ite loco. II. Epl. 2,
materiam mittamus.
, 49.
valet mutare. I. 34,
III. 24, 6.
, 13. A. P. 378.
ntes feriunt fulmina.
, 11. 12.
num. II. S. 6, 76.
5, 74.
ab imo. II. 3, 308. 309.
fortunæ venimus. II.
). II. S. 8, 20.
mo perdocet. I. Epl.
5.
is pudenter dabitur.
I. S. 2, 16.
P. 243.
ico. II. Od. 15, 18. 19.
ias invitus. II. Epl. 2,
16.
II. S. 4, 85.
tu facit. I. 2, 19.
oftia. III. Od. 23, 18.
beri. I. S. 6, 80.
intus conſiſtit. II. 4,
Od. 7, 16. I. S. 4, 142.
pl. 2, 27.
. 1, 3. 7, 5. 14, 9. III.
. S. 3, 71. 4, 24. 75.
, 18. 10, 17. II. 1, 1.
rc.
icunque. *Bentl.* I. S.
I. Epl. 7, 98. 17, 43.
I. S. 6, 41.
115.
ampans. 6, 118.
. *Bentl.* II. 7, 78.
nem. Ep. 9, 25.
impia diſtrictus enſis
t. III. Od. 1, 17. 18.
ne communi. II. Epl.
nmûm ſeſtertia accipit.
jugandis decreta. C. S.
).
na large reponens. I.
, 5. 6.
his. II. S. 6, 3.
palleſcet. A. P. 429.
hoc quereris. II. Epl. 2, 24.
ipſum. II. S. 8, 23.
lectos eburnos veſtis canderet.
6, 103.
mero rina. I. Od. 18, 8.
Neptuno. Ep. 7, 3.
Pindo. I. Od. 12, 6.
reditu imperato. IV. 2, 42. 43.
ripas notas imbres aluerunt.
2, 6.
tellure. Ep. 5, 80.
urbe curas civiles mitte. III.
Od. 8, 17.
ſatis Superque me ditavit tua benignitas. Ep. 1, 31. 32.
pœnarum tibi dedi.
17, 19.
uſque Superque pœnas dedit. I. S.
2, 65.
Superante Pœno *ſenſu neutrali.*
I. Od. 12, 38.
Superantis nonum annum. IV.
11, 1.
Superare canem curſu. I. Epl. 18,
51.
hunc laboret. I. S. 1, 112.
pugnis. I. Od. 12, 26.
Superat. II. S. 2, 102. A. P. 328.
Superba. Ep. 5, 63.
Superba limina civium potentiorum. 2, 7. 8.
Superbæ vices. I. Od. 28, 32.
Superbæ fortunæ reſponſare. I.
Epl. 1, 68.
Superbas arces Carthaginis. Ep.
7, 5. 6.
Superbi Scythæ reſponſa petunt.
C. S. 55.
ſpectatoris faſtidia ferre. II. Epl.
1, 215.
Superbiam pone. III. Od. 10, 9.
ſume meritis quæſitam. 30, 14.
Superbis abeat fortuna. A. P. 201.
poſtibus. IV. Od. 15, 7. 8.
Superbo dente. II. S. 6, 87.
inguine. Ep. 8, 19.
mero pavimentum tinget. II.
Od. 14, 26. 27.
triumpho. I. 37, 31. 32.
Superbos Atridas. 10, 13.
faſces Tarquini. 12, 34. 35.
nuncios. IV. 4, 69. 70.
Superbum Tantalum. II. 18, 36. 37.
Superbum corpus. II. S. 2, 109.
Superbus incedis. Ep. 15, 18.
pecuniâ nimbules. 4, 5.
Tarquinius regno pulſus. I. S.
6, 12. 13.
Telephus. Ep. 17, 8. 9.
Supercilio deme nubem. I. Epl.
18, 94.
moventis cuncta. III. Od. 1, 8.
Supereſſe. I. Epl. 18, 108.
Supereſt *pro* eſt ſuper. I. S. 5, 51.
I. Epl. 18, 108.
Superet. *Bentl.* A. P. 328.
Superi Dii. II. Epl. 1, 138.
Superjecto æquore. I. Od. 2, 11.
12.
Superis Diis miſcent. I. Od. 1, 30.
& impis Deorum gratus. 10, 19.
20.
parem. 6, 16.
Superne. II. 20, 11. II. S. 7, 64.
A. P. 4.
Superni. Ep. 1, 29.
Superſtes. II. Od. 17, 7. C. S. 42.
fama. II. Od. 2, 8.
Superſtite te. Ep. 1, 5.
Superſtites parentes. 5, 101.
Superſtiti animæ. III. Od. 9, 12.
puero. *ibid.* 16.
Superſtitione triſti calet. II. S. 3,
79. 80.
Superſunt. I Epl. 6, 45.
Supervacuas Bajas. 15, 2. 3.
Supervacuos honores. II. Od. 20,
24.
Supervacuum omne manat de pleno pectore. A. P. 337.
Superveniet grata hora. I. Epl. 4,
14.
Supervenit unda undam. II. 2,
176.
Supinas manus. III. Od. 23, 1.
Supini villa candens Tuſculj.
Bentl. Ep. 1, 29.
Supinor naſum nidore. II. S. 7, 38.
Supinum Tybur. III. Od. 4, 23.
Supinum equum. II. S. 7, 50.
ventrem. I 5, 85.
Supinus ſtertit. 5, 19.
Suppetas uſque novis doloribus.
Ep. 17, 64.
Suppetit rerum uſus. I. Epl. 12, 4.
Supplex Alexandrea. IV. Od. 14,
35.
capto populi ſuffragia. II. Epl.
2, 103.
ſcientiæ do manus. Ep. 17, 12.

Supplice vitta. III. Od. 14, 18.
Supplices audi. C. S. 34.
Supplicibus parcas. III. Od. 10, 16. 17.
Suppliciis coërcet delicta. I. S. 3, 79.
Supplicio reciditur culpa. III. Od. 24, 34.
Suppliciter ſtabat. I. S. 8, 32.
Supponas ſereno cœlo vina (ſubpones. *Bentl.*) II. 4, 51.
Supponere ſtomachum fontibus. I. Epl. 15, 8.
Suppoſitos ignes cineri doloſo. II. Od. 1, 7. 8.
Supra dictis adde. II. S. 7, 78.
nil Deos laceſſo *pro* ulterius. II. Od. 18, 11.
trecentis millibus. II. Epl. 2, 164. 165.
tres prohibet. III. Od. 19, 15.
vires gloria ungit & veſtit. I. Epl. 18, 22.
Suprema die. I. Od. 13, 20.
ſorte. II. Epl. 2, 173.
Supremi Jovis. I. Od. 32, 13. 14.
Supremo ſine. II. Epl. 1, 12.
in monte. Ep. 17, 68. 69.
Jovi. I. Od. 21, 3. 4.
ſole. I. Epl. 5, 3.
Supremum iter. II. Od. 17, 11. 12.
tempus. I. S. 1, 98.
Supremum diem tibi crede diluxiſſe. I. Epl. 4, 13.
Sura. I. S. 6, 33.
Suras teretes. II. Od. 4, 21.
Surdior ſcopulis Icari. III. 7, 21.
Surdiora ſaxa. Ep. 17, 54.
Surdo fabellam narrare. II. Epl. 1, 199. 200.
Surge. III. Od. 11, 37. 38. I. Epl. 18, 47.
Surgendum mane. I. S. 6, 120.
Surgente ſole. 4, 29.
veſpero. II. Od. 9, 10. 11.
Surgeret Ceres alto culmo. II. S. 2, 124.
Surget. 3, 162.
Surgit. III. Od. 6, 30.
ad præcipita munia. II. S. 2, 81.
Surgunt latrones de nocte. I. Epl. 2, 32.
Suris tumentibus. Ep. 8, 9 10.
Surpite me unum morti. II. S. 3, 283.
Surpuerat me mihi. IV. Od. 13, 20.
Surrentina. II. S. 4, 55.
Surrentum. I. Epl. 17, 52.
Surrexe ſolem *pro* ſurrexiſſe. I. S. 9, 72. 73.
Surripis. II. 3, 127. I. Epl. 16, 55.
Sus lateat. Ep. 12, 6.
luto amica. I. Epl. 2, 26.
ruit lutulenta. II. 2, 75.
Suſcitabo prece corvum. III. Od. 27, 11.
Suſcitat tacentem Muſam citharæ. II. 10, 18. 19.
Suſcitet te. I. S. 1, 82. 83.
Suſpecta Cyrum metues. I. Od. 17, 25.
lyra conticuit. I. Epl. 18, 42. 43.
Suſpectos. II. S. 1, 50.
laqueos. I. Epl. 16, 51.
Suſpectum genus ſcribendi. I. S. 4, 65.
Suſpendens omnia naſo. II. 8, 64.
Suſpendis naſo adunco. I. 6, 5.
Suſpendiſſe Deo maris veſtimenta. I. Od. 5, 15. 16.
Suſpendit vultum mentemque picta tabella. II. Epl. 1, 97.
Suſpenſa aulæa. II. S. 8, 54.
mento corpora. Ep. 5, 36.
Suſpenſi lævo loculos tabulamque lacerto. I. S. 6, 74. I. Epl. 1, 56.
Suſpicari fuge. II. Od. 4, 22.
Suſpice. I. Epl. 6, 18.
Suſpicientis. *Bentl.* 1, 105.
Suſpirare. III. Od. 7, 10.
Suſpiret *activè*. 2, 9.
Suſtineant ſilvæ onus. I. Od. 9, 2. 3.
Suſtineas negotia. II. Epl. 1, 1.
prælia. I. 18, 54.
Suſtinet pocula. I. S. 6, 117.
Suſtulerat me. II. Od. 17, 27. 28.
Suſtulerit turmam fulmine. III. 4, 43. 44.
Suſtulit apicem. I. 34, 14. 16.
me aëre. II 7, 14
pullum eſuriens. I. S. 3, 92. 93.
Suſurri leves. I. Od. 9, 19.
Suſurros ſtridere videres. II. S. 8, 77. 78
Sutor. 3, 106.
bonus. I. 3, 125.
erat. *ibid.* 132.
ſapiens. *ibid.* 128.
Suum. II. Epl. 2, 170.
Suus. I. S. 9, 52.
Sybarin. I. Od. 8.
Syllaba longa ſubjecta brevi A. P. 251.
Syllæ. I. S. 2, 64.
Syllepſis caſuum.
cum ſcurris fartor &c. veniat. II. 3, 229.
Symphonia diſcors. A. P. 374.
Syncope.
aſſuerit *pro* aſſueverit. II. S. 2, 109.
caldior *pro* calidior. I. 3, 53.
conſueris *pro* conſueveris. 8, 34.
compleſti *pro* compleviſti. Ep. 6, 9.
curto *pro* curtato. I. S. 6, 105.
diviſſe *pro* diviſiſſe. II. 3, 169.
didit *pro* dividit. 2, 67.
evaſti *pro* evaſiſti. 7, 68.
guſtarit *pro* guſtaverit. 5, 82.
honeſtos *pro* honeſtatos. I. 6, 96.
humaſſe *pro* humaviſſe. II. 3, 187.
ignoto *pro* ignorato. *ibid.* 299.
inſaniſſe *pro* inſaniviſſe. *ibid.* 134.
lamna *pro* lamina. I. Epl. 15, 36.
levarit *pro* levaverit. II. S. 1, 292.
maritis *pro* maritatis. A. P. 398.
mearis *pro* meaveris. I. Od. 4, 17.
mi *pro* mihi. I. S. 2, 131.
nequere *pro* nequivere. II. 5, 78.
nudus *pro* nudatus. 3, 184. bis.
optivo *pro* optativo. II. Epl. 2, 101.
pararis *pro* paraveris. II. S. 3, 129.
percuſti *pro* percuſſiſti. *ibid.* 173.
priva *pro* privata. I. Epl. 1, 93.
privum *pro* privatum. II. S. 5, 11.
promorat *pro* promoverat. Ep. 11, 21.
puertiæ *pro* pueritiæ. I. Od. 36, 8.
quieſſem *pro* quieviſſem. I. S. 6, 21.
remorant *pro* removerant. II. 1, 71.
reportatti *pro* reportaviſti. Ep. 5, 24.

re

pro reprehendere.
8.
pro reprehendes. I.
39.
ro reprehendis. I. S.
ro reprehenſis. *ibid.*
olido. 2, 113.
ſolidum. II. 5, 65.
pro ſubmoviſſes. I.
ſurripite. II. 3, 283.
pro ſurripuerat. IV.
20.
o ſurrexiſſe. I. S. 9,
emus. Ep. 16, 9.
mis eamus. *ibid.* 36.
dicemus io. IV.
50.
ue veſcor. II. S. 6, 65.
ma jactamus te bea-
. Epl. 16, 19.
imur. A. P. 24. 25.
ritis. Ep. 16, 15.
namus aves. II. S. 8,
miſſi. I. 5, 28.
procurrunt. 7, 21.
vina reparata. I. Od.
, 38.
bathro. II. Od. 7, 8.
6, 44.
oſas. I. Od. 22, 5 6.
II. 6, 3.
is noto. I. Epl. 9, 31.
II. Od. 20, 15.

T.

Pauſiaca. II. S. 7, 95.
II. Epl. 1, 97.
I. S. 1, 33.
I. Epl. 2, 180.
itis. Ep. 12, 2. 3.
nprimat ſigna. II. S. 6,
udere. I. 1, 72.
auta. 3, 131.
beat meos libellos. 4,
I. Epl. 14, 24.

Tabernas in obſcurus migret. A. P. 229.
pauperum. I. Od. 4, 13.
Tabeſcat. I. S. 1, 111.
Tabo munus imbutum. Ep. 5, 65.
Tabula votiva. I. Od. 5, 13. 14.
Tabulæ perſimilem librum. A. P. 6. 7.
Tabulæ pictæ. I. Epl. 2, 52.
Tabulam. I. S. 6, 74. I. Epl. 2, 56.
Tabulas accipe. I. S. 4, 15.
centum. II. 3, 70.
removere à te memento. 5, 52.
ſocero debit. *ibid.* 66.
Tabulis. II. Epl. 2, 110.
Taceas. *ibid.* 108.
Tacende locutus. I. 7, 72.
Tacent. Ep. 7, 15.
Tacentem Muſam ſuſcitat. II. Od. 10, 18. 19.
Tacentes de pauperate. I Epl. 17, 43.
Tacere nequit commiſſa. I. S. 4, 84. 85.
Taces. III. Od. 19, 8.
Tacet. I. S. 3, 129.
Tacita lyra. III. Od. 19, 20.
prece. I. Epl. 14, 14.
virgine. III. Od. 30, 9.
Tacitum. I. S. 3, 65. 6, 123. I. Epl. 4, 4.
Taciturna ſigna noctis. II. Od. 8, 20. 11.
Taciturna ripa. III. 29, 24.
Taciturnitas invida obſtaret meritis. IV. 8, 23. 24.
Taciturnius ſtatua exit. II. Epl. 2, 83.
Taciturnus amnis. I. Od. 31, 8.
ſpeciem acerbi occupat. I. Epl. 18, 95.
tineas paſces. 20, 12.
Tacitus ajebam. I. S. 9, 12.
corvus ſi paſci poſſet. I. Epl. 17, 50.
leget. II. S. 5, 68.
mirari ſecum. I. Epl. 7, 62.
recordor. II. 2, 145.
non Tacitus pro reis. IV. Od. 1, 14.
Tacta arva ligonibus. I. Epl. 14, 27.
Tactu leonem lac eſſet. III. Od. 2, 10. 11.
Tacuit. Ep. 5, 49.
Tædium ſollicitum. I. Od. 14, 17.
Tænari inviſi ſedes horrida. I. Od. 34, 10.
Tale *emiſſum ante* quale. 22, 13. Ep. 5, 59.
ſi quid unquam concupiveris. Ep. 3, 19.
nil Tale. II. Epl. 1, 17.
Talenta mille. II. S. 3, 226. I. Epl. 6, 34.
quinque. II. S. 7, 89.
Talentum lucrata. A. P. 238.
Tali voce. I. S. 10, 32.
Talibus officiis. II. Epl. 2, 22.
Talis *emiſſum*. IV. Od. 4, 17.
Talis primis tultum. I. S. 3, 48.
regnet natus ſortiere. I. Od. 4, 18.
Talium. IV. 8, 9.
Talo recto ſtet fabula. II. Epl. 1, 176.
Talos. II. S. 3, 171. 7, 17.
ad Talos demiſſa ſtola. I. 2, 99.
imos manaret ſudor 9, 10. 11.
pulcher à vertice. II. Epl. 2, 4.
Tam. I. Od. 7, 10. 11. 24, 2. I. S. 1, 22. 95. *Bentl.* 3, 26. 5, 69. 9, 73. 10, 2. II. 3, 18. 5, 77. bis. 102. bis. 7, 21. I. Epl. 7, 18. II. 1, 90. 238.
Tam *pro* tantum. I. Od. 7, 10. 11. *emiſſum*. Eſt bonus, ut &c. I. S. 3, 32.
Tamen. I. Od. 7, 22. 12, 19. 32, 6. 36, 6. II. 18, 29. I. S. 5, 83. II. 1, 75. 2, 29. 82. 3, 71. 4, 91. II. Epl. 2, 19. 154. A. P. 382. *&c.*
Tamen heu. I. Od. 15, 24.
& Tamen. IV. 13, 2. I. Epl. 15, 3. II. 2, 192. I. S. 10, 8.
interdum Tamen. A. P. 93.
ne Tamen ignores. I. Epl. 12, 25.
nec Tamen. I. S. 10, 5. I. Epl. 7, 23.
non Tamen. III. Od. 29, 45. I. Epl. 1, 29. II. 2, 202. A. P. 182.
non aliter Tamen. III. Od. 5, 50.
quis Tamen. A. P. 77.
ſed Tamen. I. S. 1, 27. 4, 99. II. 1, 80. II. Epl. 1, 229. A. P. 372.
ſi Tamen. I. Od. 3, 23. II. Epl. 2, 24.

si quid Tamen. A. P. 386.
sunt Tamen. *ibid.* 347.
vix Tamen. II. S. 2, 23.
ut Tamen. IV. Od. 11, 13. II. S. 6, 82.
Tanain extremum biberis. III. Od. 10, 1.
Tanain flumen. IV. 15, 24.
Tanain *propr. finxisti.* I. S. 1, 105.
Tanais discors. III. Od. 29, 28.
Tandem. I. 2, 30. 23, 11. II. 3, 18. III. 15, 2. IV. 4, 49. Ep. 17, 6. I. S. 5, 17. II. 3, 317. 326. 5, 83. 6, 90. I. Epl. 7, 75. 17, 2. A. P. 161.
Tangas caput genibus. II. S. 7, 61.
Tangat hunc armis. III. Od. 3, 54.
mœnia. Ep. 1, 30.
Tange flagello sublimi. III. Od. 26, 11. 12.
Tangenda. I. 3, 24.
Tangens cubito. II. S. 5, 41.
Tangentis singula superbo dente. 6, 87.
Tangere. 1, 45.
cyathos. III. Od. 19, 14. 18.
nolit. I. S. 2, 106.
scripta vitet. I. Epl. 3, 16. 17.
te caniculæ hora nescit. III. Od. 13, 9. 10.
Tiberim. I. 8, 8.
Tangi metuit. III. 11, 10.
Tango matronam. I. S. 2, 54.
Tanquam. 1, 71. 72. II. 2, 27. II. Epl. 2, 171.
emissum ante nomen.
commendet me juvenem. I. Epl. 15, 21.
conviva. 5, 1.
deferor hospes. 1, 15.
eques vectabor humeris inimicis. Ep. 17, 74.
fidus interpres. A. P. 133.
incredulus odi. *ibid.* 188.
movet cornicula risum. I. Epl. 3, 19.
ne parce malignus. I. Od. 28, 23.
nec excitatur classico miles truci. Ep. 2, 4.
ni Catia sit. I. S. 2, 95.
non missura cutem hirudo. A. P. 476.
pene rerum. II. Epl. 1, 54.
quæ genitor protulit. II. Epl. 2, 119.
rusticus. I. 7, 42.
sibi fidet dux. 35, 12.
studio pravus facis. I. S. 4, 72.
tu pudica, tu proba perambulabis astra. Ep. 17, 40.
Tanta mala. I. S. 2, 68.
negotia sustinens. II. Epl. 2, 1.
Tantali genus. II. Od. 18, 37. 38.
Tantalum superbum. *ibid.* 36. 37.
Tantalus, egens dapis benignæ. Ep. 17, 66.
fugiens capitis fugientia à labris flumina. I. S. 1, 68. 69.
Tantam oblivionem. Ep. 14, 2. 2.
scabiem. I. Epl. 13, 14.
Tanti mali pudet. Ep. 11, 7.
nil est. A. P. 304.
sis. I. S. 1, 62.
Tantis minor. II. 7, 76.
Tanto acervo. 2, 105.
cum strepitu. II. Epl. 1, 203.
dissimilem. II. S. 3, 311.
hiatu. A. P. 138.
minorem. II. S. 3, 313.
Tauro (tantum. *Bentl.*) *ibid.* 318.
quanto. I. 2, 15. II. 4, 85. 86. 7, 18. 19. II. Epl. 1, 169. 170. 2, 147. 148.
emissum post quanto. III. Od. 16, 22.
Tantos comites. II. S. 3, 12.
Tantuli eget, quanto est opus. I. 1, 58.
Tantum dissimilem. *Bentl.* II. 3, 313.
honoris accedit. A. P. 241.
magna. *Bentl.* II. S. 3, 317. 318.
pollet series juncturaque. A. P. 242.
possideam. II. S. 3, 236.
Tantum. I. 4, 7. 14. 9, 3. 10, 60. II. 3, 140, 306. 4, 47. 5, 80.
emissum post quantum. Ep. 4, 2. 10, 7. I. Epl. 1, 28.
non Tantum. I. S. 8, 17.
Tantummodo. 9, 54.
Tantundem. 1, 52. 56. 3, 235. II. 3, 237. 4, 91.
Tantus vapor. Ep. 3, 15.
amor. II. S. 1, 10.
Tardâ necessitas. I. Od. 3, 32.
podagra. I. S. 9, 32.
senectus. II. 2, 88.

vit forma captivæ
II. Od. 4, 56.
a. II. Od. 16, 11.
jecta. 19, 14. 15.

I. 10, 6.
. 12, 12.
rare. III. Od. 3, 60.
fordibus caret. II.

fons vicinus. II. S.

li. I. 5, 103.
Epl. 10, 32.
cipitem. I. S. 2, 41.
3, 10.
uit villula. I. 5, 45.

. II. Od. 8, 19.
lambere properabat
I. S. 5, 74.
nantina. I. Od. 6, 13.
a enſis me cuſtodiet.
o. 41.
)d. 30, 5. 22, 2. II.
9, 24. bis. Ep. 1, 8.
I. S. 9, 43. II. 5, 82.
. Epl. 2, 3. 76.
)d. 4, 43.
. II. S. V, 18.
iiſſa. A. P. 200.
. 2, 29.
ic. *ibid.* 95.
iiſſum. I. Epl. 18, 38.
Od. 17, 18.
. S. 3, 34. 10, 25. I.
.
reonta. Ep. 14, 10.
n quem torſerat. Ep.

onio direxit. IV. Od.
18.
iatum. II. 4, 5.
ufert. III. 12, 5. 6.
irricidæ juga. 29, 8.
s. I. Epl. 7. 40.
II. Od. 19, 26. A. P.

Od. 13, 1. 2.
IV. 11, 21.
Ep. 17, 8. A. P. 96.
ilta ceſſerat. II. Od. 1,
.
S. 6, 56.
erit magnus. 5, 63. 64.
Od. 7, 29.

porrecta nari inferius ſidet ſuper cœlum. Ep. 5, 79. 80.
Tellurem porco piabant. II. Epl. 1, 143.
Telluris juvenis. II. Od. 12, 7.
proprias herum. II. S. 2, 129.
Tellus æqua. II. Od. 18, 32.
Aſſaraci. Ep. 13, 13.
bruta. I. Od. 34, 9.
fertilis frugum pecoriſque. C. S. 29.
Iberiæ duræ. IV. Od. 3, 50.
inarata reddit Cererem. Ep. 16, 43.
Jubæ. I. Od. 22, 15.
linquenda. II. 14, 9.
me tuliſſet prima. II. S. 2, 93.
pede pulſanda. I. Od. 37, 1. 2.
Telo placidus. C. S. 33.
Telum poſitum rubigine perest. II. S. 1, 43.
Temere. I. Od. 12, 7. II. 11, 14. I. S. 3, 67. II. 2, 116. 4, 35. II. Epl. 2, 13.
pro facile. II. Epl. 1, 120. A. P. 160.
Temeti cædum. II. Epl. 2, 163.
Temnens. I. S. 1, 116.
Temnis. I. Od. 29, 16.
Temnit vulgaria. II. S. 2, 38.
Tempe agitata Zephyris. III. Od. 1, 24.
laudibus tollite. I. Od. 21, 9.
Theſſala. 7, 4.
Temperant mare. IV. 12, 1.
vites pocula. I. 20, 11. 12.
Temperante. Ep. 16, 56.
Temperatè poculum. 17, 80.
Temperas ſtrepitum teſtudinis. IV. Od. 3, 17. 18.
Temperat Alcæus. I. Epl. 19, 29.
aſtrum. II. Epl. 2, 187.
horis mundum. I. Od. 12, 15.
mare. III. 4, 45.
mulier privignis. 24, 18.
Muſam Sappho. I. Epl. 19, 28.
Temperatam mentem ab inſolenti lætitia. II. Od. 3, 3. 4.
vim Dii provehunt. III. 4, 45.
Temperato uſu. II. 3, 3. 4.
Temperet amara lætо riſu. 16, 26. 27.
annum *prò* regat. I. Epl. 12, 16.
æquam ignibus. III. Od. 19, 6.
frenis ora (temperat. *Bentl*) *pro* regat. I. 8, 7.
ſenem delirum *pro* regat. II. S. 5, 71.
Tempeſtem. I. Epl. 16, 18.
Tempeſtas ab Euro demiſſa. III. Od. 17, 11.
macelli. I. Epl. 15, 31.
poſtera. I. S. 5, 96.
quocunque me rapit feror. I. Epl. 1, 25.
Tempeſtatibus immolabitur agna. Ep. 10, 23. 24.
Urbis. II. Epl. 2, 85.
Tempeſtatis ritu. II. S. 3, 268.
Tempeſtiva Chloë. III. Od. 19, 27.
viro. I. 23, 12.
Tempeſtivum ludum concedere. II. Epl. 2, 142.
Tempeſtivius. IV. Od. 1, 9.
Templa antiqua Deûm ruunt. II. S. 2, 104.
Deorum novo ſaxo decorare. II. Od. 15, 19.
in Deorum recepti. II. Epl. 1, 6.
refeceris. III. Od. 6, 2.
Veſtæ. I. 2, 16.
Templis amica. III. 21, 6.
Templis Parthorum refixit ſigna. I. Epl. 18, 56.
Tempora coronâ vinxiſſe. I. Od. 7, 23.
ornatus pampino. IV. 8, 33.
pampino cingentem. III. 25, 20.
vincire floribus. IV. 1, 22.
Tempora certa modosque. I. S. 4, 58.
craſtina. IV. Od. 7, 17. 18.
evolvere mundi. I. S. 3, 112.
grato loco me amovere. II. Epl. 2, 46.
in aurum priſcum redeunt. IV. Od. 2, 39. 40.
orientia. II. Epl. 1, 130.
quæram. I. S. 9, 58.
rabioſi ſigni fugio. 6, 126.
ſignis certis decedentia. I. Epl. 6, 3. 4.
tarda ingrata fluunt. 1, 23.
Trojana. I. Od. 28, 11. 12.
tua morer ſermone longo. II. Epl. 1, 4.
Tempore dextro. II. S. 1, 18.
exacto vitæ. I. 1. 118.
ex quo. I. Epl. 2, 65. 66.

ſcilo

festo corpus levantes. II. Epl. 1, 140.
fruaris exiguo gratoque. 2, 198.
lævo. II. S. 4, 4.
meliori dicam. I. 9, 68. 69.
omni mœstus vixeris. II. Od. 3, 5.
ponunt clitellas. I. S. 5, 47.
quo. II. 3, 34. 5, 62.
sacro. C. S. 4.
Temporibus dubiis secundisque. IV. Od. 9, 35. 36.
fluis defuncta. II. Epl. 1, 22. 23.
vetulæ cornicis. IV. Od. 13, 25.
Temporis acti laudator. A. P. 173.
futuri. III. Od. 29, 29.
sub verni horam. A. P. 302.
Temporum fuga. III. Od. 30, 5.
Tempus ad nostrum. II. Epl. 1, 62.
amicum. III. Od. 6, 43. 44.
aureum ære inquinavit. Ep. 16, 64.
curandi differs. I. Epl. 2, 39.
edendi. 16, 22.
erat. I. Od. 37, 4.
grave. III. 23, 8.
in ultimum deducte. II. 7, 1.
longum. II. S. 2, 118.
non est mihi. 4, 1.
omne. IV. Od. 4, 19. 20.
per totum hoc. II. S. 6, 47.
præsens. A. P. 44.
sub hoc. II. Epl. 2, 34.
supremum. I. S. 1, 98.
tibi est abire. II. Epl. 2, 215.
Tenacem virum propositi. III. Od. 3, 1.
Tenaci gramine. Ep. 2, 24.
Tendant hæc quorsum. II. S. 7, 21.
Tendebat foras ire frustra. I. Epl. 7, 31.
Tendens in agros. III. Od. 5, 55.
Tendentes olympo imposuisse Pelion. 4, 51. 52.
Tendere arcu sagittas. I. Od. 29, 9. 10.
barbyton. 1, 34.
benigno sermone noctem. I. Epl. 5, 11.
opus ultra legem. II. S. 1, 1. 2.
Tendimus Beneventum. I. 5, 71.
quo Tendis? III. Od. 3, 70. I. S. 9, 63. I. Epl. 15, 11.
quid Tendis ultra? II. Od. 18, 32.
Tendit ad ædes. I. Epl. 7, 89.
arcum. II. Od. 10, 19. 20.
haberi differtus. I. Epl. 19, 16.
in tractus altos nubium. IV. Od. 2, 26. 27.
plumbum rumpere. I. Epl. 10, 20.
retia. Ep. 2, 33.
Tendunt extorquere. II. Epl. 2, 57.
Tene tympana. I. Od. 18, 13. 14.
Teneam Protea quo nodo. I. Epl. 1, 90.
Teneant animi dictata. A. P. 335. 336.
locum. A. P. 92.
Teneas te tuis. II. S. 3, 324.
Teneatis risum. A. P. 5.
Tenebat nox medium spatium cœli. II. S. 6. 100. 101.
Tenebit te Tyburis tui umbra. I. Od. 7, 20. 21.
Tenebo te intra claustra. III. 11, 43. 44.
te sub sævo custode. I. Epl. 16, 77.
usque te. I. S. 9, 15. 16.
Tenebris fugatis. IV. Od. 4, 39. 40.
infernis. 7, 25.
Tenent arvum. III. 4, 15. 16.
te castra. I. 7, 29. 20.
Tenente Cæsare terras. III. 14, 15. 16.
Prætore Asiam. I. S. 7, 18. 19.
Tenentur causæ teste. I. Epl. 16, 43.
Teneo somniis nocturnis captum. IV. Od. 1, 37. 38.
Teneor dono. I. Epl. 7, 18.
vitiis. I. S. 4, 131.
Tener vitulus me solvet. IV. Od. 2, 54.
Tenerâ cervice equum docilem viam ire fingit. I. Epl. 2, 64 65.
Teneræ conjugis immemor. I. Od. 1, 26.
prædæ succus. III. 54, 55.
Teneræ mentes. 24, 52. 53.
virgines. I. 21, 1.
Teneram. II. S. 4, 20.
Tenerem quo pacto cuncta. *ibid.* 8.
Teneret præsepe. I. Epl. 15, 28.
Teneri studiis. 1, 81.
Teneri manibus. I. Epl. 19, 34.
Teneris vestibus juvenentur. A. P. 246.
virginibus. IV. Od. 1, 26.
Tenero gramine. IV. 12, 9.
ungui. III. 6, 24.
Teneros animos vitiis abfierent. I. S. 4, 128. 129.
caules alieni horti fregerit. 3, 116.
Tenerum femur. 2, 81.
Lycidam mirabere. I. Od. 4, 19.
os pueri. II. Epl. 1, 126.
Tenes Cyprum. III. Od. 26, 9.
Tenet Aventinum. C. S. 69.
Cycladas fulgentes. III. Od. 28, 14.
hæc formula reges. II. S. 3, 45. 46.
hoc nos. I. 6, 44.
irrupta copula. I. Od. 13, 18.
Lyciæ dumeta. III. 4, 62. 63.
me amor Lycisci. Ep. 11, 24.
sedes priores. IV. Od. 9, 5. 6.
litis importuna argenti. I. Epl. 18, 23.
quem Tener. A. P. 475.
Teneto stomachum. II. S. 7, 44.
Tenta cubilia. Ep. 12, 12.
præcordia spiritu. 17, 26.
ubera refert grex. *ibid.* 50.
Tentabo Bosphorum insanientem. III. Od. 4, 29. 30.
Tentantem majora. I. Epl. 17, 24.
Tentantur morbo acuto. 6, 18. *Bentl.* II. S. 3, 163.
Tentare rem pudor meus audet. II. 1, 258. 259.
te nihil attinet. III. Od. 23, 13. 14.
Tentaris Babylonios numeros. I. 11, 2. 3.
Tentasse aërias domos. 28, 5.
Tentat cœlestia. I. Epl. 17, 34.
mille modis. III. Od. 7, 12.
viâ negatâ iter. 2, 22.
Tentata. A. P. 405.
Tentator Dianæ Orion. III. Od. 4, 71.
Tentatum corpus frigore. I. S. 1, 80.
Tentavit fervor pectoris. I. Od. 16, 22. 23. 24.
jocum gravitate incolumi. A. P. 222.
rem. II. Epl. 1, 164.

. I. Epl. 18,80.
:s acuto morbo.
i. I. 2, 118.
›maſo. II. 5, 40.
. 4, 52.
a modis parvis.
us tecreare. II. S.
m. II. Od. 16, 38.
e Hetruſcum lit-
conamur. I. Od.
S. 4, 9.
14, 32.
, 56.
, 117.
poëmata. II. Epl.
:m. I. Od. 33, 5.
, 14.
20, 1. 2.
. 4, 36.
, 20.
S. 4, 9.
is ſerendis. A. P.
›3.
2, 70.
Epl. 7, 29.
Od. 17, 8.
, 21.
adi poti. III. 15,
quodam. I. Epl. 1,
:s. 10, 15.
ines. I. Od. 4. 20.
ilo ferrum. II. S.
:ſpertina. I. 4, 30.
as præbet Jupiter.
. 18.
II. S. 3, 10.
ligurierit. I. 3, 81.
. Epl. 20, 19.
, 36. II. 9, 13. 14,
. III. 3, 65. 18, 16.
. C. S. 22. I. S. 10,
7. I. Epl. 1, 37.
i toga. Ep. 6, 8.
m miror. A. P. 358.
expertum. *ibid.* 440.
bisve mutatæ dapis ſpectaculo inemori. Ep. 5, 33. 34.
centum millibus. II. S. 3, 116.
& quater anno æquor Atlanticum reviſens. I. Od. 31, 13. 14.
felices. 23, 17.
humum quatient in Sallium morem. IV. 1, 28.
male natos verſus. *Bentl.* A. P. 441.
pereat. III. Od. 3, 66,
reſurgat murus. *ibid.* 65.
ternos cyathos petet. 19, 14.
vocata rudis. 22, 3.
Terque quaterque. II. S. 7, 76.
Terenti. I. 2, 10.
Terentius arte. II. Epl. 1, 59.
Tereret uſus viritim. *ibid.* 92.
Teres atque rotundus. II. S. 7, 86.
Teretes plagas. I. Od. 1, 28.
ſuras. II. 4, 21.
Teretis pueri. Ep. 11, 28.
Tergeminis honoribus tollere. I. Od. 1, 8.
Tergere palatum. II. S. 2, 24.
Tergo ignoto diſcet pendentia. 3, 299.
libero retorta brachia. III. Od. 5, 22.
plector. II. S. 7, 105.
timido. III. Od. 2, 16.
Terit Appiam mannis. Ep. 4, 14.
Teritur ætas bellis civilibus. 16, 1.
Termes olivæ nunquam fallentis. *ibid.* 45.
Terminalibus feſtis. Ep. 2, 59.
Terminos agri revellis. II. Od. 18, 24.
Terminum ultra vagor. I. 22, 10. 11.
Terminus obſtitit mundi. III. 3, 52.
ſtabilis rerum. C. S. 26. 27.
Terna millia. II. S. 4, 76.
Ternos ter cyathos petet. III. Od. 19, 14.
Terra eclat aurum. 3, 49. 50.
domibus negata. I. 22, 22.
meæ cedet inſolentiæ. Ep. 17, 75.
monſtris injecta dolet. III. Od. 4, 73.
mutat vices. IV. Od. 7, 3.
quales tulit. I. S. 5, 41. 42.
Terrâ defoſſa furtivum deponere. I. S. 1, 42.
'marique manus potentes. C. S. 53.
pugnata bella. I. Epl. 16, 25.
victus hoſtis. Ep. 9, 27.
Neptunus receptus. A. P. 63. 64.
premam. Ep. 1, 33.
o Terra & mare. 17, 30.
ſub Terra quicquid eſt ætas in apricum proferet. I. Epl. 6, 24.
è Terra Neptunum ſpectare. 11, 10.
Terræ dominus. III. Od. 1, 36.
gravis ſtrepitum. I. Epl. 14, 26.
menſorem. I. Od. 28, 1. 2.
munera. I. Epl. 6, 5.
muncre veſcimur. II. Od. 14, 10.
ſolutæ. I. 4, 10.
Terram gravem aratro vertit. I. S. 1, 28.
inertem temperat. III. Od. 4, 45.
inviſam pede populiſſe gaudet. 18, 15. 16.
pede quatiunt alterno. I. 4, 7.
tundet pede. A. P. 430.
unguibus ſcalpere. I. S. 8, 26. 27.
in Terram fluxit cruor facer nepotibus. Ep. 7, 19. 20.
Terrarum cuncta ſubacta. II. Od. 1, 23.
Dominos. I. 1, 6.
ille angulus mihi ridet. II. 6, 13. 14.
oris. I. Epl. 3, 1.
ſitus. II. 1, 252.
Terras abſcidit Oceano diſſociabili. I. Od. 3, 21. 22.
Aquilo radit. II. S. 6, 25.
Cæſare tenente. III. Od. 14, 15. 16.
calentes alio ſole. II. 16, 18. 19.
colunt. II Epl. 1, 7.
in cœlo regis. Ep. 5, 1. 2.
temperat. I. Od. 12, 15. 16.
Terras vicinas intercurrentia freta. *Bentl.* I. Epl. 3, 4.
Terreat ſuſpectos. II. S. 1, 50.
Tiridatem. I. Od. 26, 5.

Terrent me veſtigia. I. Epl. 1, 74.
vincula, mors, pauperies. II. S. 7, 84.
Terrenum equitem. IV. Od. 11, 27.
Terrere vultu. II. S. 7, 44.
Terreſtria. 6, 93.
Terret arundo volucres. I. 8, 6. 7.
equos armorum fulgor. II. Od. 1, 19.
mendax infamia. I. Epl. 16, 39.
Phaëton ambuſtus ſpes avaras. IV. Od. 11, 25. 26.
poëtam. II. Epl. 1, 182.
voce. I. Od. 10, 11.
Terris. 2, 42. II. 20, 3.
abdiderint furtim. I. S. 8, 43.
avaris. II. Od. 2, 1. 2.
cohors febrium incubuit. I. 3, 30. 31.
fata nihil melius donavere. IV. 2, 37. 38.
nox umbras inducere parabat. I. S. 5, 9. 10.
pater ſatis nivis miſit. I. Od. 2, 1. 2.
primis. I. S. 3, 99.
ſemota. II. Epl. 1, 21.
in Terris foret. *ibid.* 194.
viveret te uno avarior. 2, 157.
Terrorem Jovi intulerat. III. Od. 4, 49.
Terrores Magicos. II. Epl. 2, 208.
Terroribus falſis implet. 1, 212.
Terruit Mannos. III. Od. 27, 7.
urbem. I. 2, 4.
Tertia. I. Epl. 6, 35.
Tertio luſtro. IV. Od. 14, 37.
Tertium ortum lunæ referentis 2, 58.
Tertius. Ep. 11, 5.
Teſqua inhoſpita. I. Epl. 14, 19.
Teſtâ conditum levi. I. Od. 20, 2. 3.
Teſta marina. II. S. 8, 53.
pia. III. Od. 21, 4.
ſemel imbuta odorem ſervabit. I. Epl. 2, 69. 70.
ſi qua potuit fallere. III. Od. 14, 19. 20.
Teſtæ generoſæ non omne mare fertile. II. S. 4, 31.
Teſtamenta reſignat. I. Epl. 7, 9.
ſenum. II. S. 5, 24.
ex Teſtamento ſic eſt elata. II. S. 5, 85.
Teſtamentum legendum tradat. *ibid.* 51.
Teſtatur campus prælia. II. Od. 1, 30. 31.
Teſtatus tempora Trojana. I. 28, 11. 12.
Teſte quo teneantur cauſæ. I. Epl. 16, 43.
Teſtes demeteret ferro. I. S. 2, 45. 46.
Teſtis his ne foret. 8, 36.
inultus. *ibid.* 44.
mearum ſententiarum. III. Od. 4, 69. 70.
Metaurum flumen. IV. 4, 38.
Teſtudine cava amorem flevit. Ep. 14, 11.
Teſtudinis aureæ dulcem ſtrepitum temperas. IV. Od. 3, 17. 18.
ſono movere ſaxa. A. P. 395.
Teſtudo callida ſeptem nervis reſonare. III. Od. 11, 3. 4.
grata dapibus Jovis. I. 32, 13. 14.
Teter ſpiritus. III. 11, 19.
Teterrima cauſa belli. I. S. 3, 107. 108.
Teterrima aqua. *Bentl.* 5, 7.
Tetigere mento ſolum. II. Od. 7, 12.
Tetigiſſe cor ſpectantis querelâ. A. P. 98.
nolunt. I. S. 2, 28.
timent veſanum. *ibid.* 455.
Tetigit aram inmunis. III. Od. 23, 17.
Creten potentem. II. 27, 33. 34.
crura. 19, 32.
Tetra diſcordia. I. S. 4, 60.
libido inflavit venas. 2, 33.
Tetrarchas. 3, 12.
Teucer. I. Od. 7, 21. 15, 24. IV. 9, 17.
Teucro. I. 7, 27. bis. IV. 6, 12.
Teucrum. II. S. 3, 204.
Texere. III. Od. 4, 13.
Textam Mileti chlamydem. I. Epl. 17, 30. 31.
Textis cratibus. Ep. 2, 45.
Textore ſimulet Catonem. I. Epl. 19, 13.
Thalamo. I. Od. 15, 16.
Thaliæ argutæ. IV. 6, 25.
Thaliarche. I. Od. 9, 8.
Theanum. I. Epl. 1, 86.
Theatra ſonum referunt. II. 1, 201.
Theatris deſit Muſa. II. Od. 1, 9. 10.
populus ter ſonum crepuit. 17, 25. 26.
ſpectande. I. S. 10, 39.
ſpiſſis indigna. I. Epl. 19, 41.
Theatro arcto ſtipata Roma. II. 1, 60.
in vacuo plauſor. 1, 130.
Thebæ Echioniæ. IV. Od. 4, 64.
Thebanæ arcis conditor. A. P. 394.
Semeles puer. I. Od. 19, 2.
Thebanos modos. I. Epl. 3, 13.
Thebarum rector. 16, 74.
Thebas Baccho inſignes. I. Od. 7, 3. 4.
Thebis. II. S. 5, 84.
me ponit. II. Epl. 1, 213.
nutritus. A. P. 118.
Theonino dente circumroditur. I. Epl. 18, 82.
Theſauris intactis opulentior. III. Od. 24, 1. 2.
Theſauro invento. II. S. 6, 11.
Theſeus. IV. Od. 7, 27.
Theſpis. II. Epl. 1, 163. A. P. 276.
Theſſalâ voce excantata fides. Ep. 5, 45.
Theſſala portenta rides. II. Epl. 2, 209.
tempe. I. Od. 7, 4.
Theſſalis venenis. 27, 21. 22.
Theſſalo victore. II. 4, 10.
Theſſalos ignes. I. 10, 5.
Thetide Dea nate. Ep. 13, 12.
Thetidis marinæ filium. I. Od. 8, 13. 14.
Thetidos marinæ filius. IV. 6, 6.
Thyma carpentis. 2, 29
circum volitas agilis. I. Epl. 3, 21.
quærunt. I. Od. 17, 6.
Thraca. I. Epl. 3, 3.
Thracem. 16, 13.
Thrace furioſa. II. Od. 16, 5.
Thracen candidam nive. III. 25, 10. 11.
Thraciæ animæ lintea impellant. IV. 12, 2.
Thracio vento bacchante. I. 15, 11. 12.

. 19, 16.
ignare ſcyphis. I.
i mollire. Ep. 5,
2, 99.
ipl. 18, 36.
6, 44.
lone. Ep. 13, 3.
Od. 24, 13.
III. 9, 9.
, 44.
s Divis benignis.
51. 52.
S. 5, 99.
bus duces. IV. Od.
, 14.
lacare. 36, 1. 2. 3.
is. III. 23, 34.
cantis. I. 30, 2. 3.
9, 14.
III. 8, 2.
Epl. 14, 23.
in vicum deferar.
yiadas. *Bentl.*) II.
ias. *Bentl.*) III. 15,
a. A. P. 91.
ces. Ep. 5, 86.
Od. 16, 27.
. III. 7, 3.
im Marte confunder
7, 23. 24.
. II. 19, 8.
3, 173.
it. *ibid.* 292.
erti quis neget. I.
. 12.
um. 2, 13.
m. I. S. 9, 18.
erim. II. 1, 8.
undis humerus lavit.
, 8.
mine. I. Epl. 11, 4.
pus. II. S. 2, 31.
. II. Od. 3, 18.
Tiberis I. Epl. 11,
o Argeo poſitum. II.
5.
/. 3, 10.
em. I. Epl. 8, 12.
III. Od. 4, 23.
vacuum. I. Epl. 7, 45.
udum. III. Od. 29, 6.
Tibure. I. Epl. 8, 12.
natum. II. 2, 2. 3.
Tiburis mite ſolum. I. Od. 28, 2.
uvidi ripas. IV. 2, 30. 31.
Tiburte. I. S. 6, 108.
Tiburtia Picenis pomis cedent.
II. 4, 70.
Tibi. I. Od. 3, 5. 11. 12, 50.
13, 9. 24, 9. 27, 14. 20, 4. 7.
24, 10. I. S. 6, 3. 8. 24. 41. 47.
54. *Bentl.* 63. 107. 9, 16. 17. 26.
10, 26. II. 1, 81. 4, 6. 5, 11.
13. 33. 51. 81. 6, 28. *Bentl.*
7, 1. 32. 36. 80. 102. 8, 19. 75.
I. Epl. 5, 58. 65. *etc.*
Tibi *i. e. in honorem aut commodum tuum.*
tibi Nonæ redeunt Decembres.
III. Od. 18, 10.
tibi ſilva ſpargit frondes. *ibid.*
14.
tibi Pactolus fluat. Ep. 15, 20.
Tibiâ acri. I. Od. 12, 1. 2.
delectabere. *Bentl.* IV. 1, 23.
Tibia dic melos. III. 4, 1. 2.
orichalco vincta. A. P. 202.
Tibiæ flamina ceſſant. III. Od.
19, 19.
ſub querulæ cantu. 7, 30.
Tibiæ Berecyntiæ (tibiâ Berecyntiâ. *Bentl.*) IV. 1, 22. 23.
Tibias cohibet. I. 1, 32. 33.
Tibicen arti addidit luxuriam.
A. P. 214. 215.
cantat Pythia. *ibid.* 414. 415.
Tibicina meretrix. I. Epl. 14, 25.
Tibicinibus gaviſa. II. 1, 98.
Tibiis miſtum Carmen. Ep. 9, 5.
remiſto carmine. IV. Od. 15,
30.
Tigelli. I. S. 10, 90.
cantoris. 2, 3.
Hermogenis. 4, 72. 10, 80.
Tigellius. 3, 4.
Tigris modicis inſtravit pulpita.
A. P. 299.
Tignum torquet machina. II. Epl.
2, 73.
Tigres cervis ſubſidere. Ep. 16,
31.
ducere. III. Od. 11, 13, 14.
lenire. A. P. 393.
paſcere. III. Od. 27, 56.
trahentes jugum indocili cullo.
3, 14. 15.
Tigribus geminentur agni. A. P.
13.
Tigris aſpera. I. Od. 23, 9.
Tigris trepidus *nom. fluvii.* IV. 14,
46.
Tilli. *Bentl.* I. S. 6, 24. 107.
Timagenis lingua æmula. I. Epl.
19, 15.
Timeant leones armenta. Ep. 16,
33.
Timebo. III. Od. 27, 7.
Timenda voce, Ep. 6, 9.
Timendorum regum. III. Od.
1, 8.
Timendos dentes acuit. 20, 10.
Timendum examen juvenum. I.
35, 30. 31.
Timent veſanum Poetam tetigiſſe.
A. P. 455.
Timentes peccare amet. A. P. 197.
ſervos. I. S. 5, 75.
Timenti. I. Epl. 7, 4.
Timentis nihilum metuenda. II.
S. 3, 54.
recitare. I. 4, 23.
Times. III. Od. 19, 39.
olus cœnare modica patella.
I. Epl. 5, 2.
urbi ſollicitus. III. Od. 29, 26.
Timet Albanas ſecures. C. S. 54.
famam. I. S. 2, 12.
fata cæca. II. Od. 13, 16.
flagitium pejus letho. IV. 9, 50.
navem agere. II. Epl. 1, 114.
ſerpentium allapſus. Ep. 1, 20.
ſibi quisque. II. S. 1, 23.
Tiberim tangere. I. Od. 8, 8.
venari. III. 24, 56.
uti inventis. A. P. 170.
qui Timet. I. Epl. 6, 9.
Timide res omnes miniſtrat. A. P.
171.
Timidis. I. Epl. 15, 33.
Timido addere mentem. II. 2, 36.
tergo. III. Od. 2, 16.
Timidos lyncas agitare. II. 13, 40.
Timidum. I. S. 1, 42.
Timidus mori. III. Od. 19, 2.
navita. I. 14, 14.
perire. IV. 9, 52.
procellæ. A. P. 28.
Timor aufert ſomnos. II. Od. 16,
15. 16.
& minæ eodem ſcandunt. III.
1, 37. 38.
magnus. I. S. 4, 67.

Timore Deorum. II. S. 3, 295.
Timores & iras. I. Epi. 4, 11.
in vera redegit. I. Od. 35, 15.
Tiburi. I. Epi. 7, 8. 45, 17.
Tiburis. I. S. 6, 63. I. Epi. 17, 17.
Africum populorum. I. Od. 53, 12.
gradum mutat. ibid. 17.
mœrens. III. 1, 38.
Tinctæ arma cruoribus nondum expiatis. Sæcul. II. 1, 3.
Tinctis reflit cornu rubro. II. S. 6, 101. 103.
Tinctæ lanæ Afro murice. II. Od. 16, 33. 38. 37.
Tinctas vestes Oxalo murice. II. Epi. 2, 181.
Tinctus viola pannorum pallor. III. Od. 10, 14.
Tinearum cibus vestis in ævo pereat. II. S. 3, 119.
Tinnit lacertæ pisces taciturnus. I. Epi. 20, 22.
Tingere te poculis meditor. IV. Od. 12, 15. 23.
Tinget parimentum mero. II. 24, 26. 29.
fecures cervice. III. 23, 12. 13.
Tiresiæ. II. S. 5, 1.
Tiridatem terret. I. Od. 26, 5.
Tironum nomina fectatur. I. S. 2, 16. 17.
Tisiphonen. I. 8, 34.
Titanas impios. III. Od. 4, 42. 43.
Tithonum. II. 16, 30.
Titillet gloria. II. S. 3, 170.
Titius. I. Epi. 3, 9.
Tityos cave. 17, 19.
Tityus ſtupet. I. S. 6, 17.
per Tityos nunc vitiorum eremet. IV. Od. 14, 4. 5.
Tityos ob manes admissa ficlus. II. S. 5, 312.
Tityi jecur. III. Od. 4, 77.
Tityon inde competem. II. 14, 8. 9.
Tityos lævito vultu riſit. III. 11, 21. 22.
raptor. IV. 6, 2.
Tmolii.
circum tecta volumes. II. 16, 11.
circum Saturejano vectari rura rabello. I. S. 6, 58.
poſt omnia ponas argento. 1, 86.
qui remanique poſcit. I. Od. 5, 3.
quæ se jactet domus Fauni. 17, 10.
quando vocabunt campus. I. S. 9, 32.
quem crudelis rumpat mordax. I. Od. 18, 2.
qui reformidet. I. Od. 7, 27.
Toga Albana. II. Epi. 1, 27.
ardet. I. 18, 34.
bis ter ulmetum. Ep. 4, 4.
deſtula rubrum. I. S. 3, 31.
impar diſſimilis. II. Epi. 2, 50.
quæ frigus quamvis avertit quam defendere. I. S. 3, 14. 15.
Togæ exigua. I. Epi. 17, 3.
munus. I. Od. 36, 2.
rumores. I. Epi. 14, 31.
Togæ ebriæ. II. Od. 7, 22. 23.
Togam componere. II. S. 3, 37.
Togas. I. 2, 63.
Togare, ibid. 32.
Togatus. A. P. 288.
Tolerabile. ibid. 362.
Tolerare ſortem. II. S. 1, 30.
pondus. II. Od. 3, 2.
Tollam ne mœrens. II. Epi. 1, 190. 191.
Tollant riſum. A. P. 363.
Tollas. I. Epi. 16, 26.
Toller. I. Od. 2, 43.
Tolle cupidinem immodici ut. II. 2, 2. 19.
memor ubi hæc dictum. A. P. 367. 368.
pericula. II. S. 1, 13.
quantum vis. I. Epi. 7, 28.
querelas. 18, 3.
Tollenda. I. S. 10, 51.
Tollent cachinnum. A. P. 333.
Tollere corpus de imo gradu. I. Od. 35, 2. 3.
conſortis regni. I. S. 1, 30.
curet. A. P. 460.
ex acervo. I. S. 3, 51.
freta. I. Od. 3, 36.
palmam. I. 1. 3.
rabiem civium. III. Od. 14. 15.
tergeminis honoribus. I. 2, 2.

Od. 7, 23. I. Epl.
13, 6.
vidia vel amore.
A. P. 435.
S. 8, 67.
ab obſcœnis ſer-
II. Epl. 1, 127.
73.
guis prædam adje-
III. Od. 6, 11. 12,
os ſidera. 1, 31. 32.
idoneum. IV. 1,
Cyri Lycorida. I.
yceræ. III. 19, 28.
ace. 9, 13.
impotentia æſtuo-
n. Ep. 16, 61. 62.
lus. I. S. 3, 78.
i tela. Ep. 17, 10.
n huc cornua Sido-
16, 59.
rus. III. Od. 5, 49.
idri manibus. *ex con-*
il. I. S. 3, 91.
m ducere. I. Epl. 10,
& iræ. 18, 38.
dant ſpectacula. I.
17.
s. I. Epl. 19, 12.
Od. 5, 44.
is. II. S. 4, 58.
les. I. Epl. 6, 40. 42.
resque. II. 2, 66.
egotia. 1, 1.
I. S. 3, 196.
iar ſileri. IV. Od. 9,
m. Ep. 4, 17.
imperiis. II. S. 7, 75.
bit. I. 5, 14.
i me ruens. I. Od.
inc videt. I. Epl. 16,
cantabitur. II. S. 1,
i invertunt. 8, 39.
um. Ep. 5, 25.
ntas. II. S. 8, 24.

Totidem. IV. Od. 2, 53. I. S. 10, 61. I. Epl. 6, 34.
audiet qui me dixerit inſanum. II. S. 3, 298.
laudibus tollite Tempe. I. Od. 21, 9.
plagis hoſtem conſumimus. II. Epl. 2, 97.
ſtudiorum millia. II. S. 1, 27, 28.
Toties nocte gratâ frequentes. C. S. 23, 24.
populum exoret. I. Epl. 1, 6.
ſervatus. II. S. 3, 194.
ſervus. *ibid.* 70.
Toto anno. *ibid.* 1.
cœlo. II. Od. 8, 10. 11.
corpore. I. Epl. 8, 7.
ordine. 1, 99.
Totum. A. P. 34.
nemus. *Bentl.* I. Od. 17, 5.
Totum conclave percurrere. II. S. 6, 113.
hoc tui muneris eſt. IV. Od. 3, 21.
per hoc tempus ſubjectior. II. S. 6, 47.
poëma injuſte vendit. II. Epl. 1, 75.
Totum diem ſtertebat. I. S. 3, 18.
per orbem duella confecta. II. Epl. 1, 254.
ſextilem deſideror mendax. I. 7, 2.
Totus. I. S. 9, 2. II. 3, 309.
teres in ſeipſo. II. 7, 86.
Toxicum miſcuiſſe. Ep. 17, 61.
Trabales clavos. I. Od. 35, 18.
Trabe Cypria. 1, 13. IV. 1, 20.
Trabes Hymettiæ. II. 18, 3.
Trabibus. III. 1, 28.
Tractant fabri fabrilia. II. Epl. 1, 116.
Tractare partes ſecundas. I. Epl. 18, 14.
ſerpentes. I. Od. 37, 26. 27.
ſe ipſum benignius voles. I. Epl. 17, 12.
Tractari mollius. II. S. 2, 85.
non vult modo & ratione. 3, 266. 267.
Tractas opus plenum periculoſæ aleæ. II. Od. 1, 6. 7.
Tractata. II. Epl. 1, 235. A. P. 150.

Tractavit calicem manibus. II. S. 4, 79.
dapes. Ep. 3, 8.
neſas. II. Od. 13, 9. 10.
Tractent. II. Epl. 1, 209.
Tractet arma ſpecioſius. I. 18, 52. 53.
Tractûs uter plures alit lepores. 15, 22.
Tractus altos nubium. IV. Od. 2, 26. 27.
Tradam metus ventis portare. I. 26, 1. 2. 3.
Trade Penelopen potiori. II. S. 5, 76.
Tradere cives Cadmo. I. 6, 39.
coner. I. Epl. 9, 3.
hominem. I. S. 9, 47.
Tradet teſtamentum tibi legendum. II. 5, 51.
Tradi. III. Od. 27, 65.
Tradidit Grajis Pergama. II. 4, 11. 12.
Tradimus. I. Epl. 18, 78.
Tradit. A. P. 182.
Traditum ab antiquis morem ſervare. I. S. 4, 117.
Traducere ævum leniter. I. Epl. 18, 97.
Tragica arte. 3, 14.
Tragicæ Camœnæ genus. A. P. 275.
Tragici Acci. I. S. 10, 53.
Tragicis cothurnis. 5, 64.
verſibus. A. P. 89.
Tragico carmine. *ibid.* 220.
colori. *ibid.* 236.
Tragicum ſpirat. II. Epl. 1, 166.
Tragicus dolet pedeſtri ſermone. A. P. 95.
Tragœdia indigna. *ibid.* 231.
Tragœdiæ ſeveræ. II Od. 1, 9.
Tragœdis gaviſa. II. Epl. 1, 98.
Tragœdos miros audire. 2, 129.
Trahat caudam. II. S. 3, 53.
Trahat nos rectum. 6, 75.
Trahentes collo vomerem. Ep. 2, 63. 64.
jugum collo. III. Od. 3, 14. 15.
Trahentia aulæa atri pulveris. II. S. 8, 53. 54.
Trahentis exemplo perniciem. III. Od. 1, 15. 16.
Traheret Helenen. I. 15, 1. 2.
Traheretur. I. S. 10, 70.

Trahet Sicambros feroces. IV. Od. 2, 34. 36.
Trahit curru fulgente. I. S. 4, 23.
diem nivalem bruma. II. 6, 25. 26.
formica ore quodcunque poteſt I. 1, 33. 34.
malum gravius fama. 2, 59.
me imperiosa Proſerpina. II. 5, 109. 110.
Trahitur fortuna regum manibus retortis. II. Epl. 1, 191.
Trahunt clientes honeſtæ purpuras. II. Od. 18, 8.
machinæ ſiccas carinas. I. 4, 2.
me negotia inviſa Romam. I. Epl. 14, 16. 17.
vagas domos plauſtra. III. Od. 24, 10.
Trajecto dolore lateris capitisque miſeri. II. S. 3, 29.
Tramite de certo pellet. *ibid.* 49.
Tranquilla ſenectus me expectat. 1, 57.
Tranquillet pure. I. Epl. 18, 102.
Trans æquora. IV. Od. 5, 10.
mare currunt. I. Epl. 11, 27.
Ægæum. *ibid.* 16.
pondera. 6, 51.
Tiberim. I. S. 9, 18.
Tranſcurrere. II. 2, 82.
Transfer. I. Od. 30, 4.
Transfuga. III. 16. 23.
Tranſiliat modici Liberi munera. I. 18, 7.
Tranſire forum. I. Epl. 6, 59.
Tranſit mare. A. P. 345.
Tranſlatos honores alio mœrebis. Ep. 15, 23.
Tranſmutat honores incertos. III. Od. 29, 51.
Tranſnanto Tiberim. II. S. 1, 8.
Tranſverſo calamo. A P. 447.
Tranſvolat quercus aridas. IV. Od. 13, 9. 10.
poſita in medio. I. S. 2, 108.
Trauſius. *Bentl.* II. 2, 99.
Traxerim pocula arente fauce. Ep. 14, 3. 4.
Traxit vagus veſtem per pulpita. A. P. 215.
Trebati. II. S. 1, 4. 78.
Treboni fama non eſt bella. I. 4, 114.
Trecentæ catenæ cohibent Pirithoum. III. Od. 4, 79. 80.
Trecentis millibus nummorum emptum. II. Epl. 2, 164. 165.
Trecentos. I. S. 5, 12. 8, 12.
Tremenda cuſpide. IV. Od. 6, 7. 8.
Tremendæ Chimeræ flamma cecidit. IV. Od. 2, 15. 16.
Tremendis Alpibus. 14, 12.
Tremendo tumultu ruens. I. 16, 11. 12.
Trementes ilices. Ep. 10, 8.
ripas. III. Od. 27. 23, 24.
Trementi fratos apices regum. 21, 19. 20.
ore queſtus (tremente. *Bentl.*) Ep. 5, 11.
Tremis pavore oſſa. II. S. 7, 57.
Tremit genibus. I. Od. 23, 8.
Tremor unctis manibus incidat. I. Epl. 16, 23.
Tremulo cantu. IV. Od. 13, 5.
Trepidant flammæ vertice fumum rotantes. 11, 11. 12.
Trepidare exanimes. II. S. 6, 114.
Trepidat aqua per pronum rivum cum murmure. I. Epl. 10, 21.
mens recenti metu. II. Od. 19, 5.
ultra fas. III. 29, 31. 32.
Trepidavit ætas luſtrum claudere. II. 4, 23. 24.
Trepides. 11, 4.
Trepidet Orion. III. 27, 17. 18.
Trepidis in rebus vitam aget. 2, 5. 6.
Trepidum certamen. I. Epl. 19, 48.
Trepidus Tigris. IV. Od. 14, 46.
Tres III. 19, 15.
convivæ. II. Epl. 2, 61.
Tria funera. I. S. 6, 43.
millia. 5, 25.
Tribuens. 10, 5.
Tribulis. I. Epl. 13, 15.
Tribunal omne. 16, 57.
Tribuno. Ep. 4, 20. I. S. 6, 48.
Tribunum. I. S. 6, 25.
Tribus Grammaticas ambire. I. Epl. 19. 40.
Tribus anellis. II. S. 7, 9.
Anticyris. A. P. 300.
cyathis. III. Od. 19, 11. 12.
lectis. I. S. 4, 86.
pueris cœna miniſtratur. 6, 116.

nia. Ep. 37, 53.
P. 124.
pl. 16, 35.
dam ventis. I. Od.
1. I. Epl. 2, 95. 96.
19, 38.
lum Euandri mani-
, 90. 91.
centum millia fru-
45.
5, 79. 80.
attollere. I. Epl. 17,
P. 245.
ixum assem. I. Epl.
ccurram. I. S. 9, 59.
um atra fila. II. Od.
ulnarum toga. *Bentl.*
s imagines. Ep. 8, 11.
s Medis darq jura. III.
. 44.
he. IV. 2, 49. 50. Ep.
Dalmatico II. Od. 1, 16.
. III. 1, 7.
II. 4, 7.
1. 37, 31. 32.
s magnos. 2, 49.
. 35, 3. 4.
s opimus. IV. 4, 51. 52.
libus flagellis sectus. Ep.
le feriatos. IV. Od. 6,
doctus. A. P. 380.
Græco ludere. III. Od.
17.
ta. II. S. 3, 191.
erdos (Troia. *Bentl.*) III.
31.
æ victor Achilles. IV.
r. I. Epl. 2, 19.
renascens. III. Od. 3,
51.
a me gessi. II. S. 5, 38.
ptæ tempora. A. P. 141.
parare. III. Od. 3, 60.
ardentem. C. S. 41.
us. IV. Od. 15, 31. 32.
Trojana tempora. I. Od. 28, 11. 12.
Trojani belli scriptorem relegi. I. Epl. 2, 1. 2.
Trojanum bellum. A. P. 147.
Troilon impubem. II. Od. 9, 15. 16.
Tropæa Augusti cantemus. 9, 19.
Truces inimicitias. I. Epl. 19, 49.
vultus. Ep. 5, 4.
Truci classico excitatur. Ep. 2, 5.
Trucidas cepe. I. Epl. 12, 21.
Trucidet pueros Medea. A. P. 185.
Truculentior. I. S. 3, 51.
Trudit in plagas obstantes sprus. Ep. 2, 38. 32.
in prælia inermem. I. Epl. 5, 17.
Trudiur dies die. II. Od. 18, 15.
Trulla campana. II. S. 3, 144.
Truncis cavis lapsa mella iterare. II. Od. 19, 11. 12.
evulsis. III. 4, 55.
Truncus sequinus. II. S. 8, 1.
illapsus cerebro me sustulerat. II. Od. 17, 27. 28.
Trutina eadem ponetur. I. S. 3, 72.
pensantur. II. Epl. 1, 29. 30.
Tu. I. Od. 14, 15. 15, 29. 20, 10. 24, 11. 28, 23. 29, 13. II. 6, 22. 8, 5. 12, 9. 21. 18, 17. I. S. 2, 16. 17. 86. 2, 74. 90. *Bentl.* 3, 19. 21. 134. 137. 4, 19. 69. 85. 6, 110. 9, 49. 75. *&c.*
Tu nive dormis. *Bentl.* II. S. 3, 223.
Tu *abundans.* I. Od. 9, 16.
Tua. II. 8, 23. III. 22, 5. 27, 75. IV. 12, 21. 25, 4. Ep. 1, 31. 5, 75. 14, 15. 17, 33. *Bentl.* I. S. 1, 45. 53. 3, 25. 28. 5, 54. 58. *&c.*
Tuæ. I. Od. 15, 21. 32. II. 5, 5. III. 3, 13. 13, 16. 15, 2. IV. 2, 16. 5, 5. 10, 2. 11, 22. Ep. 1, 24.
Tuam. I. S. 4, 117. A. P. 329.
Tuas. I. Od. 25, 7. 26, 12. IV. 14, 2.
Tubæ sonitus litui permistus. I. Od. 1, 23. 24.
tibia æmula. A. P. 202. 203.
Tubas vincat. I. S. 6, 44.
Tuberibus propriis amicum offendat. 3, 73.
Tuere matres. C. S. 14.
Tueri famam. I. S. 4, 118.
omitte. I. Epl. 18, 79.
Tui. III. Od. 25, 1. IV. 3, 21. I. Epl. 9, 13.
Tuis. II. Od. 17, 1. III. 7, 10. 10, 16.
Tuleris manus supinas cœlo. III. 23, 1.
mercedem. IV. 8, 22.
Tulerunt munera. II. Epl. 1, 246.
Tuli majora. II. S. 5, 21.
Tulisset me tellus. 2, 93.
Tulisti bella. I. Epl. 18, 55.
Tulit cadaver. II. S. 5, 85. 86.
gloria ad cœnam ventoso curru. II. Epl. 1, 177.
hæc seges ingratos. I. 7, 21.
me æstus belli in arma. II. 2, 47.
nos ætas avis pejor. III. Od. 6, 46. 47.
omne punctum. A. P. 343.
puer multa. *ibid.* 413.
te unda. II. Od. 7, 16.
terra. I. S. 5, 42.
Tulli. I. S. 6, 9. 24. 107.
Tullo consule. III. Od. 8, 12.
Tullus. IV. 7, 15.
Tum. II. 15, 5. 9. III. 29, 62, 63, *Bentl.* IV. 2, 45. I. S. 2, 97. 5, 11. 25. 76. 84. 7, 28. II. 2, 48. 121. 3, 304. 5, 66. 8, 33. 77. 90.
quid Tum. II. S. 3, 230.
Tum *exprimens personæ mutationem.* 6, 115.
Tument inguina. I. 2, 117.
Tumentibus furis. Ep. 8, 9. 10.
Tumentis. *Bentl.* A. P. 197.
Tumes laudis amore. I. Epl. 1, 36.
Tumidas minas contuderit. IV. Od. 3, 8.
Tumidi. I. Epl. 6, 61.
Tumidis sermonibus insta utrem. II. S. 5, 98.
velis. II. Epl. 2, 201.
Tumido ore delitigat. A. P. 94.
Tumidum cor. II. S. 3, 213.
Tumidus. I. 7, 7.
Nilus. III. Od. 3, 48.
Tumultu impio. IV. 4, 46. 47.
sceleris. II. S. 3, 208.
tremendo ruens. I. Od. 16, 11. 12.
trepidet Orion. 27, 17. 18.

Tu-

Tumultum. III. Od. 14, 14.
feret pituita ſtomacho. II. S. 2, 75. 76.
Tumultuoſum mare. III. Od. 1, 26.
Tumultus iſte quid ferat. Ep. 5, 3.
Tumultus miſeros ſummovet. II. Od. 16, 9. 10.
novos moveat fortuna. II. S. 2, 126.
per Ægæos te tutum feret aura. III. Od. 29, 62. 63.
veſtri jocum movere. I. Epl. 19, 20.
Tunc. III. Od. 29, 62. Ep. 17, 74. I. S. 9, 36. A. P. 103.
Tundet ſaxa Neptunus. Ep. 17, 54. 55.
terram pede. A. P. 430.
Tunica diſcincta. I. S. 2, 132.
Tunicæ pexæ. I. Epl. 1, 95. 96.
Tunicato popello. 6, 65.
Tunicis demiſſis ambulat. I. S. 2, 25.
pulchris. I. Epl. 18, 33.
Tuo. I. Od. 25, 7. IV. 4, 9. Ep. 1, 43. 21. 17, 50. 72. I. S. 2, 76. 6, 98. 10, 85. II. 3, 207. 8, 66. I. Epl. 16, 31. 18, 81.
Tuo crus rectius. *Bentl.* I. S. 2, 81.
ære paratis. *Bentl.* II. 3, 129.
Tuorum. I. 7, 35.
Tuos. IV. Od. 9, 32. 14, 33. II. S. 3, 129.
Turba cætera. II. S. 8, 26.
clientium. III. Od. 1, 13.
faventium. 24, 46.
impia. II. S. 3, 228.
miretur. I. 10, 73.
Poëtarum. *ibid.* 67.
ſaxis vos vicatim petens. Ep. 5, 97.
Turbâ circumſtante. I. S. 3, 135.
extrahe. II. 5, 94.
luctandum. 6, 28.
mediâ erue. I. 4, 25.
Turbæ majori pauperiorum ſe probet. 1, 111. 112.
Turbam cogit. A. P. 419.
in prædonum decidit. I. S. 2, 42. 43.
in hanc concedere cogemus. 4, 143.
Turbaret mare Orion (turbarit. *Bentl.*) Ep. 15, 7. 8.
Turbatam aquam haurit. I. S. 1, 60.
Turbidum lætatur. II. Od. 19, 6.
Turbidum mare. *Bentl.* I. 3, 19.
Turbidus dux Adriæ. III. 3, 5.
Turbine collectus pulvis. I. S. 4, 31.
Turbinem ſolve. Ep. 17, 7.
Turbonis. II. S. 3, 319.
Turdis edacibus. Ep. 2, 34.
Turgentis caudæ verbera excepit. II. S. 7, 49.
Turget. A. P. 27.
Turgida vela. II. Od. 10, 24.
Turgida frons cornibus. III. 13, 4.
Turgidi fluvii. IV. 12, 3. 4.
Turgidus Alpinus. I. S. 10, 36.
Turinus. II. 8, 20.
Turius. 1, 49.
Turmæ barbaræ. II. Od. 4, 9.
equitum. II. Epl. 1, 190.
Iliæ. C. S. 37. 38.
Turmam immanem. III. Od. 4, 43.
Turmas equitum. II. 16, 22.
hoſtium vexare. IV. 14, 22. 23.
mortales. III. 4, 47.
Turpant te rugæ. IV. 13, 11. 12.
Turpaverit frontem cicatrix. I. S. 5, 60. 61.
Turpe commiſſum vigilans ploro. III. Od. 27, 38. 39.
pecus. I. S. 3, 100.
relinqui mihi eſt. A. P. 417.
ſolum. II. Od. 7, 12.
toral. I. Epl. 5, 22.
Turpe *exclamantis.* Ep. 9, 15.
Turpem introrſum. I. Epl. 16, 45.
lituram metuit. II. 1, 167.
repulſam. I. 1, 43.
ſenectam. I. Od. 31, 19.
Turpes luctus. II. 20, 22.
Turpi adultero. I. 33, 9.
amore meretricis. I. S. 4, 111.
honeſtum ſecernis. 6, 63.
in arca clauſus. II. 7, 59.
jugo colla eripe. *ibid.* 91. 92.
opprobrio facto. I. 6, 84.
pede. 2, 102.
Turpia celer. 2, 85.
Turpia vitia. 3, 39.
Turpior. II. Od. 8, 4.
Turpis fuiſſet ſub domina meretrice. I. Epl. 2, 25.
honeſto confuſus. A. P. 213.
introrſum. II. S. 1, 65.
macies. III. Od. 27, 53.
maritus. 5, 6.
podex. Ep. 8, 5. 6.
prodis. II. S. 7, 54. 55.
Turpis ranæ. Ep. 5, 19.
Turpiſſime. I. S. 9, 75.
Turpiter. A. P. 3, 284.
hirtum ingenium. I. Epl. 3, 21.
Turpium virorum. I. Od. 37, 9. 10.
Turres celſæ. II. 10, 10. 11.
Dardanas quateret. IV. 6, 7.
regum. I. 4, 14.
vicinas. I. Epl. 3, 4.
Turribus altis deſilire. Ep. 17, 70.
Turris ahenea. III. Od. 16, 1.
Tuſci amnis. II. S. 2, 31. 33.
vici. 3, 228.
Tuſcis æquoribus jactata. IV. Od. 4, 54.
Tuſco alveo denatat. III. 7, 28.
Tuſcum mare. II. Epl. 1, 202.
Tuſſiet malè ſenio. II. S. 5, 107.
Tuſſis. I. 9, 33.
Tuta merces. III. Od. 2, 25. 26.
Tutæ & parvulæ laudo. I. Epl. 15, 42.
otia. I. S. 1, 31.
Tutæ mentis. II. 3, 137.
Tutela Deliæ. IV. Od. 7, 33.
Jovis. II. 17, 22. 23.
præſens Italiæ. IV. 14, 43. 44.
Tuteris res Italas armis. II. Epl. 1. 2.
tuo præſidio fidentem. I. Epl. 18, 81.
Tutetur partes Ephebi amantis. II. 1, 171.
Tutior merx. I. S. 2, 47.
Tutis auribus hæc depone. I. Od. 27, 18.
Tuto corpore. III. 4, 17.
nido. II. S. 2, 49.
Tutor finium Silvane. Ep. 2, 22.
Tutum aura per tumultus ferat. III. Od. 29, 63. 64.
Tutum diadema. II. 2, 21.
iter. III. 16, 7.
nemus. I. 17, 5.
Tutus. II. 10, 6. II. S. 6, 117. A. P. 28. 266.
ab infeſtis latronibus. II. S. 1, 41.
bos. IV. Od 5, 17.
rhombus. II. S. 2, 49.
undique. 1, 20.

1, 26. 3, 24. 5,
8, 12. I. S. 2, 81.
, 232. I. Epl. 18,
, 6. Ep. 17, 50.
95. 6, 60. I. Epl.
160.
I. Od. 15, 27. 28.
18, 13. 14.
. III. 15, 10.
19.
1. IV. 8, 31.
fortiſſima. I. S. 1,
Od. 4, 53.
ei. I. 35, 12.
itis matrona. III.
us. 3, 3.
. 2, 58.
os. II. Od. 13, 31.
eriæ undæ Capri-
7, 19. 20.
9.
29, 60.
II. S. 4, 84.
us lanæ iteratæ vel-
, 21.
mirare. I. Epl. 6,
genies regum. III.
la. II. Epl. 2, 180.
iare tuis cæmentis
III. Od. 24, 3. 4.
vela parva darem.
4.
ens te non Penelo-
III. 10, 11. 12.
os verſibus in bella
P. 402. 403.

V.

ipl. 2, 95.
ſo pagus cum bove.
11. 12.
53.
giunt. II. 16, 33. 34.
I. Epl. 7, 50.
)d. 5, 10.
fecit. IV. 14, 36.
tibus ædem. II. Epl.

Vacuus Athenas ingenium deſumpſit. II. Epl. 2, 81.
aures permulceat verbis. I. 16, 26.
Vacui cantamus. I. Od. 6, 19.
luſimus. 32, 1. 2.
Vacuis venis nil niſi lene committere decet. II. S. 4, 25. 26.
Vacunæ fanum putre. I. Epl. 10, 49.
Vacuo in theatro lætus ſeſſor. II. 2, 130.
operum conviva gratus. II. S. 2, 119.
Vacuum ære expertus. I. Od. 3, 34.
duellis Janum clauſit. IV. 15, 18. 19.
nemus. III. 25, 13.
Tibur placet. I. Epl. 7, 45.
Verticem attollens. I. Od. 18, 15.
Vacuum tecto villula cepiſſet. II. S. 3, 10.
per Vacuum me hoſtis incurreret. 1, 37.
in Vacuum venias. 5, 50.
Vada non tangenda rates tranſiliunt. I. Od. 3, 24.
Vadato caſu debebat reſpondere (vadarus. *Bentl.*) I. S. 9, 36.
Vade. I. Epl. 13, 19.
Vadere vidi Canidiam. I. S. 8, 23. 24.
Vadet per loca celeberrima. I. Epl. 17, 26.
Vadibus datis. I. S. 1, 11.
Vadis lævata ſaxa. Ep. 16, 25. 26.
Væ. I. Od. 13, 3.
Vaſcr. II. S. 4, 55. 5, 24.
Alfenus. I. 3, 130.
mille modis tentat. III. Od. 7, 12.
Siſyphus. II. S. 3, 21.
Vafri juris inſcitia. 2, 131.
Vaga cornix. III. Od. 27, 16.
flamma. I. S. 5, 73.
Io. A. P. 124.
luna. I. S. 8, 21.
natura frenis remotis proſiliet. II. 7, 74.
Vaga flumina. I. Od. 34, 9.
Vagæ arenæ ne parce. 29, 23.
Vagantem Spartacum. III. 14, 19.
Vaganti licentiæ injecit frena. IV. 15, 10. 11.
Vagas aves. IV. Od. 4, 2.
domos. III. 24, 10.
Vagentur ſtellæ. I. Epl. 12, 17.
Vager. A. P. 265.
Vagina tectus enſis. II. S. 1, 40. 41.
Vagis ventis. III. Od. 29, 24.
Vago concubitu prohibere. A. P. 398.
pecori. III. Od. 13, 12.
Vagor. I. S. 7, 122.
curis expeditus. I. Od. 22, 11.
Vagos piſces. II. S. 4, 77.
Vagus Hercules. III. Od. 3, 9.
mercator. A. P. 117.
ſcurra. I. Epl. 15, 28.
tibicen. A. P. 215.
Tiberis. I. Od. 2, 18.
Valdius *pro* melius. I. Epl. 9, 6.
oblectat *pro* magis. A. P. 321.
Vale. II. S. 5, 110. I. Epl. 6, 67. 13, 19.
Valeant quid humeri. A. P. 40.
Valeas. II. S. 6, 116. I. Epl. 18, 50.
bene. II. S. 2, 71.
Valear. I. Epl 8, 13.
ne quid. II. S. 7, 87.
non levius. *ibid.* 78.
poſſeſſor. I. Epl. 2, 49.
quid nummus. I. S. 1, 73.
res ludicra. II. Epl. 1, 180.
Valent Fabium delaſſare. I. S. 1, 14.
Medææ venena minus. Ep. 5, 61, 62.
non Valent humanam vicem convertere. 5, 87. 88.
Valentem recte. I. Epl. 7, 3. 16, 21.
Valentium Baccharum. III. Od. 25, 15.
carminum libros. Ep. 17, 4.
Valeo ſtare *pro* poſſum. I. S. 9, 39.
Valere. Ep. 11, 11.
Valeri genus. I. S. 6, 12.
Valet ferrum acutum reddere. A. P. 304. 305.
multum in Fabia. I. Epl. 6, 52.
nondum jugum ferre. II. Od. 5, 1.
quo quiſque. II. S. 1, 50.
ſummis ima mutare. I. Od. 34, 12. 13.
vincula abrumpere. IV. 7, 27. 28.

quo quisque Valet. II. S. 1, 50.
ut Valet. I. Epl. 3, 12.
Valetudo abunde contingæ. 4, 10.
dura inciderit. II. S. 2, 88.
Valgi. II. Od. 9, 5.
Valgius. I. S. 10, 82.
Valido. I. Od. 31, 17.
Validus Auster. I. Epl. 10, 15.
male. II. S. 5, 45.
Mimas. III. Od. 4, 53.
minus mente. I. Epl. 8, 7.
mollitiem præsumis. II. S. 2, 87.
si lætus erit. I. Epl. 13, 3.
Valla. 15, 1.
Valle in reducta æstus vimbis. I. Od. 17, 17. 18.
errantes greges. Ep. 2, 11.
opaca montes diffocientur. I. Epl. 16, 5. 6.
Sabina. III. Od. 1, 47.
Valles personuere. I. 17, 11. 12.
Vallis. 15, 29.
Vallo circumdata. I. S. 2, 96.
Vallum. Ep. 9, 13.
Valvarum strepitus. II. S. 6, 112.
Valuerunt perdere Marsi *pro* potuerunt. Ep. 16, 3.
Valuit caveæ clathros frangere. A. P. 473.
Vana imago ludit. III. Od. 27, 29. 30.
Vana gaudia. II. Epl. 1, 188.
Vanæ imagini sanguis redeat. I. Od. 24, 15.
Vanæ leges sine moribus quid proficiunt. III. 24, 35. 36.
species fingentur. A. P. 7. 8.
Vanis rerum corruptus. II. S. 2, 25.
Vano metu aurarum. I. Od. 23, 3. 4.
Vapor siderum. Ep. 3, 15.
Vapores nocturnos formidare. I. Epl. 18, 93.
Vaporet sol fugiente curru lævum latus. 16, 6. 7.
Vappâ multâ prolutus. I. S. 5, 16.
Vappæ. 2, 12.
Vappam. II. 3, 144.
jubeo fieri. I. 1, 104.
Vare. I. Od. 18, 1. Ep. 5, 73.
Variæ colubræ. I. S. 8, 42.
res. II. 2, 71.
Variare rem unam prodigialiter. A. P. 29.
Varias plumas inducere. A. P. 2.
Variis frondibus obsita. I. Od. 18, 12.
horis mundum temperat. 12, 15. 16.
partibus illudit. II. S. 3, 51.
Vario palato. II. Epl. 2, 62.
Vario *propr.* I. Od. 6, 1. A. P. 55.
Varios lapides luculenta palma radere. II. S. 4, 83.
Varium. 3, 56.
Varium *propr.* I. 9, 23.
Varius autumnus colore purpureo. II. Od. 5, 12.
Varius *propr.* I. S. 5, 40. 93. 5, 55. 10, 44. 81.
Varrone Atacino. 10, 46.
Varum distortis cruribus. 3, 47.
Vas sincerum. *ibid.* 56. I. Epl. 2, 54.
Vasa argentea prætereo. II. S. 7, 72. 73.
Vastata fana tumulus impio. IV. Od. 4, 47. 48.
Vasto impetu. 14, 30.
Vate. Ep. 16, 66. II. S. 5, 6.
sacro. IV. Od. 9, 28.
Vatem dedisset Musa. II. Epl. 1, 133.
Vates attonitus. III. Od. 19, 14. 15.
biformis. II. 20, 2. 3.
dedicatum Apollinem poscit. I. 31, 1. 2.
tuus. I. Epl. 7, 11.
Vati adempta lumina reddidere. Ep. 17, 44.
Vatibus calcar addere. II. Epl. 1, 217.
divinis venit nomen. A. P. 400. 401.
lyricis me inseres. I. Od. 1, 35.
Romanis. II. Epl. 2, 94.
Vaticani montis imago. I. Od. 20, 7. 8.
Vatis amici favillam lacrymis sparges. II. 6, 23. 24.
animus non temere est avarus. II. Epl. 1, 119. 120.
Horati moderum docilis. IV. Od. 6, 43. 44.
per opus clarorum virorum mores animique apparent. II. Epl. 1, 249. 250.
Vatum genus irritabile. 2, 10.
inter choros dignatur me ponere. IV. Od. 3, 14. 15.
pars maxime. A. P. 24.
potentium lingua. IV. Od. 8, 26. 27.
vestigia contracta sequi. II. Epl. 2, 80.
volumina annosa. 1, 26.
Uber distentius gerat alius capella. I. S. 1, 110.
Ubera distenta fecet. Ep. 2, 46.
equina. 8, 8.
tenta grex refert. 16, 50.
ab Ubere marris. IV. Od. 4, 14.
Uberes fruges agris retulit. 15, 5.
rivos. II. 19, 10. 11.
Ubi *adv. temp.* 1, 10. 6, 17. III. 6, 41. 27, 69. IV. 7, 14. Epl. 1, 67. 5, 91. 11, 19. I. S. 2, 16. 125. 4, 138. II. 2, 80. 3, 260. 315. 4, 67. 7, 47. 72. 8, 10. I. Epl. 10, 45. 12, 24. 15, 33. 38. 20, 7. 11. A. P. 351.
Ubi *adverb. loci.* I. Od. 22, 17. II. 6, 3. Ep. 12, 6. 16, 43. I. S. 3, 60. 61. 5, 71. II. 3, 48. 5, 12. 6, 2. I. Epl. 6, 45.
est Ubi. I. S. 6, 125.
quin Ubi. II. 1, 71.
hæc Ubi dicta. 6, 97.
ergo Ubi. 3, 220. 6, 17. 106.
verum Ubi. I. Epl. 7, 86.
est Ubi. 10, 15.
vulgus peccat. II. 1, 63.
hic Ubi. I. 7, 73. II. 2, 136.
Ubicunque. III. Od. 27, 13. I. S. 2, 62. I. Epl. 3, 34.
Ubique. I. S. 2, 60. II. 2, 84. 5, 23.
Ubivis. I. 4, 74.
Uda pomaria mobilibus rivis. I. Od. 7, 13. 14.
tempora Lyæo. *ibid.* 22. 23.
Uda argilla quidvis imitabitur. II. Epl. 2, 8.
Udam humum spernit. III. Od. 2, 23. 24.
Udo apto coronas deproperare. II. 7, 23. 24.
littore. I. 32, 7. 8.
noto. Ep. 10, 19. 20.
salicto. II. Od. 5, 7. 8.
Udos ramos. I. 5, 81.
Udum Tybur. III. 29, 6.
Ve *Conjunctio disjunctiva idem fere significans quod* aut *et.* Achæmeniumve. *Buttl.* 1, 44.
himarisve. I. 7, 2.

II. Od. 4, 4.
7, 25.
. IV. 4, 64.
Bentl. III. 2, 28.
I. 23, 10.
emo. 12, 6.
II. 5, 20.
/. 15, 23.
Bentl. Ep. 2, 13.
. 2, 21.
:p. 2, 50.
IV. Od. 2, 37.
:p. 8, 18.
'e. IV. Od. 4, 63.
entl. Ep. 16, 6.
ve. *Bentl.* 16, 8.
:. *Bentl.* 2, 35.
, 27.
IV. Od. 9, 17.
equumve. 2, 18.
entl. ibid. 13.
A. P. 65.
ve. IV. Od. 9, 20.
. 5, 33.
Bentl. III. Od. 2, 16.
:. Ep. 17, 61. *& multis locis.*
)it mala carmina. II.

imeris. Ep. 17, 74.
illo. I. S. 6, 59.
. Od. 26, 7.
nagna. II. S. 2, 100.
I. Od. 16, 39. 40.
rgit ad munia præferi-
). 2, 81.
nero reticulum panis.

& liquidus puroque
mus amni. II. Epl. 2,

id. 28.
: opera I. 13, 5.
linum improbus (vehit.
10, 40.
im exhauriebat ligoni-
. 5, 29. 30. 31.
I. Epl. 1, 4.
u. II. S. 3, 143.
I. Epl. 2, 167.
. 12, 1. 22, 7. 35, 2. 3.
3. III. 11, 47. I. S. 1,
:. 2, 129. 134. 6, 22.
II. 2, 10. 3, 180. *etc.*
)d. 7, 3. II. 11, 13. II.
132. 8, 37. I. Epl. 17,
58. II. Epl. 1, 25. 44. A. P. 288.
nos *pro* nos ipſi. III. Od. 24, 45. 47.
Vela contrahas turgida. II. 10, 23. 24.
dare retrorſum. I. 34, 3. 4.
nautica. II. S. 3, 106.
parva darem per æquor. IV. Od. 15, 3. 4.
Velabro. II. S. 3, 229.
Velat panno duplici. I. Epl. 17, 25.
Velata panno albo fides. I. Od. 35, 21. 22.
Velatum ſtola. I. S. 2, 71.
Velet caput charum cautus. II. 5, 94.
Veliæ. I. Epl. 15, 1.
Velim. III. Od. 16, 38. I. S. 5, 53. 10, 89. I. Epl. 8, 8. II. 1, 35. A. P. 36.
Velimus. A. P. 347.
Velina. I. Epl. 6, 52.
Velint. III. Od. 3, 60. 8, 2.
diſcedere *pro* diſcedant. I. S. 1, 26.
Velis tumidis agimur. II. Epl. 2, 201.
Velis. II. Od. 12, 23. I. S. 1, 89. 2, 75. 3, 112. 9, 54. II. 2, 23. I. Epl. 5, 30. 19, 35.
Velit. I. S. 2, 124. 4, 111. II. 5, 54. 61. I. Epl. 12, 19. 16, 27. 17, 4. II. 1, 2. A. P. 2.
humare *pro* humaret. II. S. 3, 187.
Velle. I. 5, 76. 9, 67.
Vellem. 3, 41. II. 2, 40. 3, 37. I. Epl. 11, 8.
Vellera Aquinatem ſuccum potantia. I. Epl. 10, 27.
lanæ muricibus Tyriis iteratæ. Ep. 12, 21.
pinguia. III. Od. 16, 35. 36.
Vellere. I. S. 9, 63.
Velles. 4, 11. I. Epl. 7, 93.
Vellet. I. S. 2, 51. II. 6, 43. A. P. 396.
Vellicet abſentem. I. S. 10, 79.
Vellis piſces. II. 3, 235.
Vello pilos equinæ caudæ. II. Epl. 1, 45. 46.
Vellunt barbam pueri laſcivi. I. S. 3, 133.
Veloces Brennos. IV. Od. 14, 11.
Velox oculo percurre. II. S. 5, 55.
procellæ te crede. III. Od. 27, 62. 63.
Velocius. Ep. 17, 61.
Velox animus. I. Epl. 12, 13.
cum tua merce veni. IV. Od. 12, 21. 22.
Faunus. I. 17, 1. 2.
nova mente in quos ſpecus agor. III. 25, 2. 3.
pila. II. S. 2, 11.
victoria. I. Epl. 18, 64.
Velut ac. II. S. 7, 30.
accipiter. I. Od. 37, 17.
ægri ſomnia. A. P. 7.
amnis. IV. Od. 2, 5.
arbor creſcit occulto ævo. I. 12, 45.
equa. III. 11, 9.
ille. II. S. 1, 30.
illis aſtlaſſet. 8, 94. 95.
leænæ vitulos. III. Od. 11, 41.
luna inter ignes minores. I. 12, 47. 48.
melior. II S. 7, 41.
Phocæorum exſecrata civitas. Ep. 16, 17. 18.
pinus ferro icta. IV. Od. 6, 9. 10.
podex crudæ bovis. Ep. 8, 6.
qui. I. S. 3, 9. 10.
ſacrum contingere meruens. II. 3, 110.
ſi. I. 6, 66. II. 7, 98.
ſilvis. II. 3, 48.
triviis innati. A. P. 245.
unda. II. Epl. 2, 176.
urſus. A. P. 472.
Veluti. I. 3, 40. II. 1, 33. 40. 3, 98. 6, 107.
Veluti ſi. *Bentl.* II. 8, 94.
ac Veluti. III. Od. 28, 6. I. S. 4, 142. I. Epl. 18, 26.
ſi Veluti. A. P. 458.
Vena benigna. II. Od. 18, 10.
Venâ divite. A. P. 409.
Venabula. I. Epl. 6, 58.
Venæ te inopem deficient. II. S. 3, 153.
Venafranæ olivæ bacca. 4, 69.
Venafri cella. 8, 45. 46.
Venafro viridi bacca cerasa. II. Od. 6, 15. 16.
Venale habet. I S. 2, 84.
purpurâ. II. Od. 16, 7. 8.

Venalem laurum motto petiſſe. III. Od. 4, 2.
Venales. I. S. 1, 47.
merces. II. Epl. 2, 11.
Venari timet. III. Od. 24, 56.
voler. I. Epl. 18, 40.
Venas libido tetra inſtavit. I. S. 2, 33.
in Venas manet. I. Epl. 15, 19. 20.
Venaticus. 2, 65.
Venator citus. I. Od. 37, 28. 29.
leporem ſectatus. II. S. 2, 105. 106.
manet ſub frigido Jove. I. Od. 1, 25. 26.
Vendas navem. I. Epl. 11, 16.
omnia pluris. II. S. 3, 300.
Vendentem popello ſcruta. I. Epl. 7, 65.
thus & odores. II. 1, 269.
Vendere captivum. I. 16, 69.
puerum. II. 2, 2.
Venderet. II. S. 3, 286.
Vendibilis fundus. I. Epl. 17, 47.
Vendit poëma. II. 1, 75.
prædia. II. S. 7, 110.
Venenat auro. 2, 25.
Veneficæ ſcientioris. Ep. 5, 71. 72.
Venefici Eſquilini. 17, 58.
Venemur. I. Epl. 6, 57.
Venena Colchica. II. Od. 13, 8.
dira. Ep. 5, 61. 62.
non valent. 5, 87.
Venenat morſu. I. Epl. 14, 38.
Venenatis ſagittis. I. Od. 22, 3.
Veneni. Ep. 3, 5.
Venenis animos humanos verſant. I. S. 8, 19, 20.
Colchicis. Ep. 17, 35.
Theſſalis ſolvere. I. Od. 27, 21. 22.
Veneno matrem interimis. II. S. 3, 131.
Tarentino. II. Epl. 1, 207.
Venenorum Iberia ferax. Ep. 5, 21. 22.
Venentur viduas avaras pomis. I. Epl. 1, 78.
Venenum atque pus Rupili. I. S. 7, 1.
atrum corpore combiberet. I. Od. 37, 27. 28.
minatur Canidia. II. S. 1, 47. 48.
Venerabilior dives Lare. 5, 14.
Venerandi amici limen. I. Epl. 18, 72.
Venerantur ſe. II. Epl. 2, 207.
te compoſitis armis. IV. Od. 14, 51. 52.
Venerat hoſpes. II. S. 2, 118.
Venerata Cerea. *ibid.* 124.
Veneratur & probat. II. Epl. 1, 263.
vos bobus albis. C. S. 49.
Venere abſtinuit. A. P. 414.
conceſſa uti. I. S. 4, 113.
Venere *verbum*.
ad pugnam. 5, 56.
frequentes. II. 3, 230.
miſſero Calendæ. I. 3, 87.
Venerem anni eripuere. II. Epl. 2, 55. 56.
& prælia deſtinat. III. Od. 13, 5.
& puerum illi ſemper hærentem canebat. I. 32, 9. 10.
incertam ferarum more rapientes. I. S. 3, 109.
parabilem amo. 2, 119.
in Venerem ruentis tauri pondus tolerare. II. Od. 5, 3. 4.
Veneri ingratam ſuperbiam pone. III. 10, 9.
intentum. I. S. 5, 84.
ſic viſum. I. Od. 33, 10.
Veneris almæ progeniem canemus. IV. 15, 31. 32.
gratæ vocibus. 6, 21. 21.
marinæ latus. III. 26, 5.
menſem Aprilem. IV. 11, 15. 16.
muneribus potens. 10, 1.
nullius fabula. A. P. 320.
ordinis hæc erit. *ibid.* 42.
præſidio ferox. I. Od. 15, 13.
ſanguis. C. S. 50.
ſodali. III. Od. 18, 6.
ſtudioſa. II. S. 5, 80.
Venerit. I. Epl. 3, 18.
Veneror nihil horum. II. S. 6, 8.
Veni ad mare. I. Epl. 15, 18.
Veni cum tua merce velox. IV. Od. 12, 21. 22.
quo Veni. III. 27, 37.
ut Veni coram. I. S. 6, 56.
Venia indigna data eſt. A. P. 264.
Veniæ caret. *ibid.* 355.
cum Venia hoc juris mihi dabis. I. S. 4, 104. 105.
Veniæ intra ſpem cautus. A. P. 266. 267.
quanto minus tanto plus oneris habet Comœdia. II. Epl. 1, 169. 170.
Veniam dabis. I. Epl. 7, 45.
dat. 5, 10.
des. II. S. 4, 5.
peccatis poſcentem. I. 3, 75.
petimusque damnsque. A. P. 11.
poſci. II. Epl. 1, 78.
Veniant. II. S. 3, 230.
Venias. I. Od. 2, 30. II. S. 5, 50. I. Epl. 7, 71.
Veniat. I. S. 4, 141. 8, 38. I. Epl. 7, 61.
Veniens. III. Od. 5, 16. I. Epl. 16, 6.
Venientes. A. P. 175.
Veniet. I. Od. 19, 16. IV. 10, 1. I. S. 4, 141. *Bentl.*
Venimus ad ſummum fortunæ. II. Epl. 1, 32.
Venire. I. S. 2, 122.
Veniret ad aures gravior. A. P. 255.
nulla epiſtola ad te. II. Epl. 2, 22.
Venis fugerit cauſa morbi. II. Od. 2, 14. 15.
vacuis committere. II. S. 4, 29.
unde Venis? I. 9, 62.
Veniſſe. II. 7, 26.
Veniſſet. I. Epl. 7, 68.
Venit lætus ad vina. *Bentl.* IV. Od. 5, 31.
Venit aqua rerum viliſſima. I. S. 5, 88.
honor carminibus. A. P. 400. 401.
injuſtè poëma. II. Epl. 1, 75.
juventus parca magnum donandi. II. S. 5, 79.
Venit caſu obvius. I. 9, 74.
cita mors. 1, 8.
huc novus incola. II. 2, 128.
in vorum. I. Epl. 11, 5.
Veniunt injuſtæ capellæ ad multra. Ep. 16, 49.
Venor ventoſæ plebis ſuffragia. I. Epl. 19, 37.
Venter hic tuus non capiet plus quam meus. I. S. 1, 46.
mollis. Ep. 8, 9.
paſtumejus. 17, 50.
Venti concidunt. I. Od. 12, 30.
docuere parentem inſolitos niſus. IV. 4, 8. 9.
ſecundi. II. Epl. 1, 102.

pinus ingens. II. 10.
Ep. 16, 13.
ium. I. Od. 14, 15.
i dividat. Ep. 11,
ar. 17, 34.
i æquora. I. Od. 5,
etam iturus. Ep. 9,
iemus. III. Od. 10,
adam portare. I. 26,
29, 24.
creare. 20, 13.
la turgida contrahas. 3.
icchante. I. 25, 11.
iter. 3, 3.
s. 12, 10.
otio obruit. 15, 3. 4.
es fervido æquore. 1.
7, 4.
bis suffragia. I. Epl.
rru. II. 1, 177.
are temperat. III. Od.
. Epl. 8, 12.
ii. I. S. 6, 127. 128.
I. 7, 38.
i meum descendat. Ep.
ica placaverit. II. S.
. I. 5, 85.
imna candente uren-
pl. 15, 36. 37.
ro donabat. *ibid.* 32.
. 12, 5.
ellum. I. S. 5, 7. 8.
ofequium. II. 7, 104.
rat. I. S. 9, 35.
nam. I. Epl. 7, 72.
rum. I. S. 3, 97.
ilias. II. 6, 33.
i vepris inhorruit. *Bentl.* 3, 5.
entis pericula. I. Epl.
rem eo speramus. II. 1,
Venturus erat. I. S. 5, 27.
in ora Romana. I. Epl. 3, 9.
Venucula. II. S. 4, 71.
Venus. I. Od. 13, 15. III. 16, 6. IV. 13, 17. I. Epl. 6, 38.
arbitrium bibendi dicet. II. Od. 7, 25. 26.
Cytherea. I. 4, 5.
damnosa nudat. I. Epl. 18, 21.
decens. I. Od. 18, 6.
& virtus hæc ordinis erit. A. P. 42.
favet. III. Od. 11, 50.
intermissa bella moves. IV. 1, 1. 2.
ipsa hoc ridet. II. 8, 13.
læta. III. 21, 21.
melior. I. 33, 13.
prisca. III. 9, 17.
quæcunque te domat. I. 27, 14.
regina Gnidi Paphique. 30, 1.
ridens perfidum. III. 27, 67.
tota in me ruens Cyprum deseruit. I. 19, 9. 10.
Venusinæ silvæ plectantur. 28, 26.
Venusinus erat. II. S. 1, 35.
Vepres ferant corna. I. Epl. 16, 9.
Vepris inhorruit. *Bentl.* I. Od. 23, 5.
Ver æstas proterit. IV. 7, 8.
longum. II. 6, 17.
Vera virtus. III. 5, 29. I. Epl. 18, 8.
Vera prope ait. I. Epl. 18, 28.
somnia. I. S. 10, 33.
Veraces Parcæ. C. S. 25.
Veræ virtutis custos. I. Epl 1, 17.
Veras voces ducere, *alii legunt* vires. A. P. 318.
Verax Liber. I S. 4, 89.
Verba agentia. I. Epl. 19, 25.
balba annoso palato feris. II. S. 3, 274.
chordis socianda loquor. IV. Od. 9, 4.
dare. I. S. 3, 22. 23.
facit. II. 3, 231.
fidibus Latinis modulanda sequi. II. Epl. 2, 143.
foris petita. I. S. 10, 29. 30.
inornata & dominantia. A. P. 235. 236.
inter silentio cadit lingua. IV. Od. 1, 36.
loco movere. II. Epl. 2, 113.
ministrat. I. 15, 20.
non ibunt per attentam aurem Cæsaris. II. S. 1, 19.
non inviſa rem prævisam sequentur. A. P. 311.
nova devolvit. IV. Od. 2, 10. 11.
fictaque. A. P. 52.
nunc puro pectore adbibe puer. I. Epl. 2, 67. 68.
pedibus claudere delectat. II. S. 1, 28.
probes. I. Epl. 17, 16.
quibus notarent voces sensusque invenerunt. I. S. 3, 103. 104.
sesquipedalia projicit. A. P. 97.
sonum lyræ motura connectere. II. Epl. 2, 86.
sunt quibus hunc dolorem lenire possis. I. 1, 34. 35.
tollit cadentia. 18, 12.
tristia mœstum vultum decent. A. P. 105. 106.
virtutem putas. I. Epl. 6, 31.
in Verba mea jurabas. Ep. 15, 4.
nullius magistri jurare. I. Epl. 1, 14.
Verbenas ponite. I. Od. 19, 14.
Verbenis castis ara vincta. IV. Od. 11, 6. 7.
Verbera majora meritum subire. I. S. 3, 120. 121.
patruæ linguæ. III. Od. 12, 3.
turgentis caudæ excepit. II. S. 7, 49.
Verberabit urbem ungula. Ep. 16, 11. 12.
Verberatæ vineæ grandine. III. Od. 1, 29.
Verbere trementes ripas. 27, 23. 24.
Verberes utrumque latus fluctibus. Ep. 10, 3. 4.
Verbi. II. S. 3, 42.
Verbis decoris vitium obvolvas. 7, 48. 42.
eundem hortari cœpit. II. Epl. 2, 35. 36.
istis jurgatur. II. S. 2, 99. 100.
Latinis Græca muscuit. I. 10, 20. 21.
male nominatis parcite. III. Od. 14, 11. 12.
mollibus lenire impias. Ep. 5, 83. 84.

mutonis animus hæc diceret. I. S. 2, 68. 69.
nec rebus vis ineſt. 4, 46. 47.
onerantibus laſſas aures impediat. 10, 10.
puris verſum perſcribere. 4, 54.
ſævis mea faſtidia agitat. Ep. 12, 13.
vacuas aures permulceat. I. Epl. 16, 26.
Verbo. 7, 38.
verbum reddere. A. P. 133.
Verborum ætas vetus interit. *ibid.* 61.
Verbum decorum ſi forte emicuit. II. Epl. 1, 73.
emiſſum ſemel volat irrevocabile. I. 18, 71.
facias poſterius quod ordine prius eſt. I. S. 4, 58. 59.
non addam amplius. 1, 121.
novum junctura reddiderit. A. P. 47. 48.
nullum ultra ſumebat. *ibid.* 443.
Verbum compoſitum pro ſimplici.
addis cornua pauperi. III. Od. 21, 18.
additus cuſtos nequitiæ. 4, 78.
adſit nulla fides. I. Epl. 17, 57.
apprecati Deos. IV. Od. 15, 28.
condiſce modos. 11, 34.
enaviganda. II. 14, 11.
refixa cœlo ſydera. Ep. 17, 5.
refixo clypeo. I. Od. 28, 11.
remanete. 27, 8.
remiſcet. A. P. 151.
remittas quærere. II. Od. 11, 3.
ubi mella non decedunt Hymetto. 6, 15.
Verbum cum genitivo.
abſtineto irarum. III. Od. 27, 69.
deſine mollium querelarum. II. 9, 17.
eges cuſtodis. I. S. 4, 118.
monitoris. I. Epl. 18, 77.
fies nobilium tu quoque fontium. III. Od. 13, 3.
laborum decipitur. II. 13, 38.
metuens pendentis habenæ. II. Epl. 11, 15.
miror te purgatum morbi illius. II. S 3, 4.
regnavit populorum. III. Od. 30, 12.
Verbum deponens in participio prat. paſſivè ſumtum.
abominatus parentibus Annibal. Ep. 16, 8.
arva populata Marte noſtro. III. Od. 5, 24.
deteſtata matribus bella. I. 1, 25.
lana medicata fuco. III. 5, 28.
porticus merata. II. 15, 15.
Verbum varius cum accuſativo poſitum.
annuere muros. IV. Od. 6, 22. 24.
ardere crines. 9, 13.
cœnare aprum. II. S. 3, 235.
olus. II. Epl. 2, 168.
flere multa. Ep. 5, 74.
garrire fabellas aniles. II. S. 6, 77.
inſanire errorem. 3, 63.
ſolennia. I. Epl. 1, 101.
pavens funera. IV. Od. 14, 49.
properare pecuniam. III. 24, 61.
ſtudium. I. Epl. 4, 28.
ſibilat me populus. I. S. 1, 66.
Verbum ſimplex pro compoſito.
citaret *pro* recitaret. I. S. 3, 7.
colunt *pro* excolunt. II. Epl. 1, 7.
dignor *pro* dedignor. I. 19, 40.
ferat *pro* auferat. I. S. 1, 58.
pro proferat. II. Epl. 2, 96.
latraverit *pro* allatraverit. II. S. 1, 85.
latravit *pro* allatravit. I. Epl. 2, 66.
latrent *pro* allatrent. Ep. 5, 58.
legens honeſta *pro* eligens. I. Epl. 9, 4.
mitte *pro* omitte. Ep. 13, 10.
ploret *pro* deploret. III. Od. 3, 68.
pones *pro* depones. I. Epl. 10, 34.
ruam *pro* eruam. II. S. 5, 22.
ſculpe *pro* inſculpe. III. Od. 11, 52.
tendere *pro* extendere. II. S. 1, 2. I. Epl. 5, 11.
tentent *pro* intentent. I. Epl. 18, 80.
tulit *pro* extulit. I. Od. 12, 42.
pro protulit. I. S. 5, 42. A. P. 217.
vertere *pro* evertere. I. Od. 35, 4.
vincet *pro* evincet. II. S. 3, 225.
Vere primo. III. Od. 4, 2.
Verè. 14, 13. I. S. 4, 103. 6, 8. 69. I. Epl. 18, 17. II. 2, 144.
Vereare. II. S. 3, 40.
Verecundum Bacchum. I. Od. 27, 3.
laudaſti ſæpe. I. Epl. 7, 37.
Verecundus color. Ep. 17, 21.
populus. A. P. 206. 207.
nec Vereor. I. S. 2, 127.
non Vereor. 3, 121.
ſed Vereor. I. Epl. 16, 19.
Virgili. I. Od. 24, 10. IV. 12, 13.
Vergilio. A. P. 55.
Vergilium. I. Od. 3, 6.
Vergilius. I. S. 5, 40. 48. 6, 55. 10, 81.
Vergit ad imum. A. P. 378.
Veri autor non ſordidus. I. Od. 28, 13. 14.
inſcitia agit cœcum. II. S. 3, 43. 44.
quid crepet. *ibid.* 33.
ſpecies. *ibid.* 208.
Veris doloribus. I. Epl. 17, 57.
ficta ſint proxima. A. P. 338.
liceat concedere. II. S. 3, 305.
partubus affuit. Ep. 5, 5. 6.
remiſcet falſa. A. P. 151.
Veris comites. IV. Od. 12, 1.
grata vice acris hyems ſolvitur. I. 4. 1.
inſtat vultus tuus affulſit. IV. 5, 6. 7.
Veriti. II. S. 8, 57.
Veritus pauperiem. I. Epl. 10, 38.
Verna. I. S. 2, 117.
aptus miniſteriis ad nutus heriles *pro* ſervus enim. II. Epl. 2, 6.
Vernaliter ipſis officiis fungitur (verniliter *Bentl.*) II. S. 6, 108. 109.
Vernas poſitos. Ep. 2, 65.
procaces paſco. II. S. 6, 66. 67.
Verni temporis ſub horam. A. P. 302.
venti. IV. Od. 4, 7. 9.
Vernis floribus. II. 11, 9. 10.
Vero falſum diſtinguere. I. Epl. 10, 29.
ex Vero dictum cognomen. II. S. 2, 56.
Verò. I. 9, 76. A. P. 422. 433. 475.

res redegit. I. Od.
tis obliquum ictum
quid de areis Liby-
3, 74.
ies. III. Od. 4, 26.
os humanos carmi-
8, 19. 20.
ligonibus. III. Od.
oëtas. *Bentl.* II. Epl.
II. S. 7, 94.
gne. I. 5, 72.
nplaria Græca no-
urnaque manu. A. P.
).
umeri valeant. *ibid.*
ia omnium. II. Od.
tra Veſtæ penetralia.
114.
tia. II. S. 3, 249.
luo. *Bentl.* I. 7, 15.
c inter vitæ genus.
Bentl.) 3, 60.
mos exacuit in bella
A. P. 402, 403.
nat. I. Epl. 19, 30.
operto. II. S. 1, 68.
robria ruſtica alterius.
1, 146.
ibid. 233.
nparitet. A. P. 75.
tis decorari. II. Epl.
.
ivenentur. A. P. 246.
res Comica non vult
i. *ibid.* 89.
dolores tibi è pectore
e ſperas. I. S. 2, 109. 110.
Græcos facerem. 10,
.
ctos & euntes mollius.
8. 59.
Ep. 11, 2.
is. I. Od. 19, 11.
o ante lene merum.
29, 2.
endo. I. S. 10, 70.
dicere. 5, 87.
. II. 5, 53.
dere. 1, 21.
Verſum concludere. I. S. 4, 40.
puris verbis perſcribere. *ibid.* 54.
reprendere. II. Epl. 1, 221.
Verſus amat. *ibid.* 120.
audet fingere. A. P. 382.
canoros tecum meditare. II. Epl. 2, 76.
cum pondere magno miſſos in ſcenam. A. P. 260.
dixi incompoſito pede currere. I. S. 10, 1.
ducentos in uno pede ſtans dictabat. 4, 9. 10.
perſcripſiſſe amet. 10, 60. 61.
emunctæ naris durus componere. 4, 8.
& cetera ludicra pono. I. Epl. 1, 120.
facerem. II. Epl. 2, 52.
faciam. II. S. 1, 4. 5.
facias. I. 10, 25.
facit. II. 7, 117.
factitet. A. P. 470.
inertes reprehendit. *ibid.* 445.
inopes rerum. *ibid.* 322.
leves effutire. *ibid.* 231.
male tornatos incudi reddere. *ibid.* 441.
me nullos ſcribere affirmo. II. Epl. 1, 111.
meruunt. I. S. 4, 33.
mille dies deduci poſſe. II. 1, 4.
non videt gravitate Ennii minores. I. 10, 54.
paulo concinnior. II. Epl. 1, 74.
ſcribere. 2, 54.
Sibyllini monuere. C. S. 5.
ſublimes ructatur. A. P. 457.
tibi factos. *ibid.* 42.
Vertas paternum nomen in riſum. I. Epl. 13, 8 9.
ſtilum ſæpe. I. S. 10, 72.
Vertat ad mare. Ep. 2, 52.
huc & huc ora euntium. Ep. 4, 9.
Vertatur Progne in avem. A. P. 187.
Vertent ſe dulcia in bilem. II. S. 2, 75.
Verterat in fumum. I. Epl. 5, 39.
Vertere digne. II. Epl. 1, 164.
faciem. II. S. 8, 35. 36.
fraxinos manibus. III. Od. 25, 16.
funeribus triumphos. I. Od. 35, 4.
ludo ſeria. A. P. 226.
malles delictum. *ibid.* 442.
modum fuſtis formidine. II. Epl. 1, 154.
Verteret ne quis ſibi vitio. I. S. 6, 85.
Verterit in hiſpidam faciem. IV. Od. 10, 5.
Verterunt ad hunc frementes equos. Ep. 9, 17.
Verti cœpit jocus in rabiem. II. Epl. 1, 149.
Vertice fumum rotantes flammæ. IV. Od. 11, 11. 12.
ſublimi feriam ſidera. I. 1, 36.
in Vertice arundo. I. S. 8, 6. 7.
a Vertice ad talos imos pulcher. II. Epl. 2, 4.
Verticem late conſpicuum tollere. III. Od. 16. 19.
vacuum attollens gloria. I. 18, 15.
Verticibus ſummis. III. 24, 6.
Vertis huc minas inanes. Ep. 6, 3.
Vertit iram ab Ilio in ratem Ajacis. Ep. 10, 13. 14.
mulier Ilium. III. Od. 3, 18. 20.
terram aratro. I. S. 1, 28.
Vertite iram atque numen in hoſtiles domos. Ep. 5, 53. 54.
Vertumnis iniquis natus. II. S. 7, 14.
Vertumnum. I. Epl. 20, 1.
Verum. IV. Od. 12, 25. I. S. 2, 53. 58. 92. 6, 84. II. 1, 7. 3, 165. 205. 8, 47. I. Epl. 1, 80. 7, 86. 12, 21. 15, 44. 17, 21. II. 1, 187. 214. 2, 70. 106. A. P. 215. 225. 303. 351. 360.
Verum amicum. A. P. 425.
Verum atque decens. I. Epl. 1, 11.
conſilium. II. S. 3, 17.
eſt *pro* decet. *ibid.* 312. I. Epl. 7, 98.
& æquum orabit *pro* decens. I. Epl. 12, 23.
inter ſilvas Academi quærere. II. 2, 45.
judex corruptus male examinat. II. S. 2, 8. 9.
nomen. I. Epl. 7, 93.
quid vetat ridentem dicere. I. S. 1, 24. 25.

ad Verum ventum eſt. I. S. 3, 97.
Veſani leonis ſtella. III. Od. 29, 19.
Veſania diſcors ne vos ageret. II. S. 3, 174.
Veſanum Poëtam fugiunt. A. P. 450.
Veſcatur foliis amaris parcus. II. S. 3, 214.
Veſcere ſudes. I. Epl. 7, 15.
Veſceris pluma. II. S. 1, 27. 28.
Veſci pyris. I. Epl. 7, 14.
Veſcimur terræ munere. II. Od. 14, 10.
Veſcor. II. S. 6, 66.
Veſica diſploſa. I. 8, 46.
Veſpero puro ſimilem. III. Od. 19, 26.
ſurgente. II. 9, 10. 11.
Veſpertina regio. I. S. 4, 30.
Veſpertinum forum peterro. 6, 113. 114.
Veſpertinus huſpes te ſubito oppreſſerit. II. 4, 17.
pete rectum. I. Epl. 8, 20.
urſus circumgemit ovile. Ep. 16, 51.
Veſtæ æternæ. III. Od. 5, 11.
intra penetralia adhuc verſantur. II. Epl. 2, 114.
templa. I. Od. 2, 18.
ad Veſtæ ventum erat. I. S. 9, 35.
Veſtam carmina minus audientem fatigent prece. I. Od. 2, 27. 28.
Veſte demiſſa. I. S. 2, 95.
mutata. I. Od. 35, 23. 24.
purpurea. II. S. 8, 106.
ſubſura. I. 2, 29.
virili. *ibid.* 16.
Veſtes murice Gætulo tinctas. II. Epl. 2, 181.
Tyrias. II. S. 4, 84.
Veſtem. I. 6, 78. II. 3, 215.
immeritam ſcindat. I. Od. 17, 28.
nocturnam. I. S. 5, 85.
traxit per pulpita. A. P. 215.
Veſter. III. Od. 4, 21. bis. II. S. 7, 80.
Veſtibus aurum illitum. IV. Od. 9, 14.
Veſtigia Græca auſi deſerere. A. P. 286. 287.
in locupletis domo ponit. II. S. 8, 101. 102.
libera per vacuum poſuit. I. Epl. 19, 21.
omnia ſpectantis te detrectare me terrent. I. Epl. 1, 74-75.
turbo moveat. II. 2, 160.
vetum contracta ſequi. 2, 80.
Veſtimenta pretioſa. I. 18, 32.
uvida. I. Od. 3, 14-16.
Veſtiret ſe non unquem ſervo molius. I. S. 2, 57.
Veſtis ſtragula. II. 3, 118.
triæ munere. I. Epl. 19, 38.
rubro coccо tincta. II. S. 8, 101. 102.
Veſtit gloria ſupra viros. I. Epl. 18, 22.
Veſtiunt te lanæ tinctæ Afro murice. II. Od. 16, 35. 36. 37.
Veſtra. I. Od. 21, 16.
Veſtri. I. Epl. 19, 20.
proavi *Beatl.* A. P. 270.
Veſtris. III. Od. 4, 25. A. P. 38.
Veſtrum. C. S. 37. II. S. 3, 191. I. Epl. 3, 36.
Vetabat. I. S. 4, 124.
Verabu. III. Od. 2, 16.
Vetant leges Jovis. Ep. 17, 69.
Vetantes peccare. II. Epl. 1, 23.
Veras. II. S. 3, 187.
Vetat Deus. Ep. 14, 6.
in hortis navis conſidere. I. S. 8, 7.
mori virum laude dignum. IV. Od. 8, 28.
pudor. I. 6, 9, 10.
quid. I. S. 1, 25. 10. 36.
ſumma vitæ brevis ſpem longam inchoare. I. Od. 4, 15.
Vetat ire. *Beatl.* III. 27, 15.
Veterem amicum. II. S. 6, 81.
cultinam. I. 5, 73.
novus nitræ removit. II. 3, 28.
Veteres aries revocavit. IV. Od. 15, 11.
inter referri debet. II. Epl. 1, 37.
interponetur. *ibid.* 43.
mirarur. *ibid.* 63.
orni agitantur. I. Od. 9, 11.
poëtas. II. Epl. 1, 81.
ſtatuas emenda ſanavit. II. S. 3, 64.
Veteri crateræ adhæſit limus. 4, 80.
Veteris aceti non parcus. 2, 62.
Falerni. 3, 115.
Maſſici pocula. I. Od. 1, 19.
Saturni. II. 10, 9.

s poëmata. A. P.
ena hora. III. Od.
lominos. II. Epl.
calcanda. I. Od.
Appi melius ducat.
20.
,96.
l. 15, 2.
a. 17, 26.
ita. A.P. 404.
onſpexerit. I. Epl.
:entat. III. Od. 2,
idit catenatus. Ep.
S. 6, 108.
is. 5, 104.
I. 6, 93.
, 65.
ientiente. Ep. 4, 7.
Lebedum laudas. I.
16.
II. Od. 6, 7.
i regum ducta. 12,
cc. III. Od. 7, 29.
ta perdiderat. II. Epl.
orat. I. 17, 54.
, 16. 17. 7, 30.
, 90.
Syrii arenas tentabo.
4, 31. 32.
S. 8, 22. 33. 40. 80.
ali ſorte recreat la-
ctſunctum. III. Od.
petens ſaxis turba.
a. 13, 7. 8.
. 304.
Od. 4, 1.
ſenſus Caſtor (vicem.
Ep. 17, 42.
lici. IV. Od. 14, 13.
idente. I. S. 10, 12.
non valent conver-
p. 5, 87. 88.
i delicta patiar. I. S.
Victa deſcripta ſervare. A. P. 86.
divitibus gratæ. III. Od. 29, 13.
mutat terra. IV. 7, 3.
ſuperbæ. I. 28, 32.
Vici quid proſunt. II. Epl. 2, 177.
Vici Tuſci turba. II. S. 3, 228.
Vicina jurgia refugit. II. Epl. 2, 171.
Lyco ſeni non habilis. III. Od. 19, 24.
taberna. I. Epl. 14, 24.
Trivici villa. I. S. 5, 79.
Vicinæ ſilvæ. III. Od. 29, 39.
Vicinas turres. I. Epl. 3, 4.
urbes. A. P. 66.
Vicini omnes oderunt. I. S. 1, 84. 85.
rident. I. Epl. 14, 39.
Vicinia tactum laudet. II. S. 5, 106.
rauca reclamet. I. Epl. 17, 62.
tota hunc videt. 16, 44.
Vicinos. II. S. 2, 97.
Vicinum funus ægros examinat. I. 4, 126. 127.
oppidum. Ep. 5, 44.
Vicinus Enipeus. III. Od. 7, 23.
gratus conviva. II. S. 2, 119. 120.
Servius. 6, 77.
tecto fons aquæ jugis. *ibid.* 2.
Vicis in extremis. I. Epl. 20, 18.
in Vicis aqua purior. 10, 20.
Viciſſim. Ep. 15, 24. A. P. 11.
Vicos. I. S. 9, 13.
Victa furore. III. Od. 27, 36.
Victas urbes. IV. 15, 2.
Victi prece. Ep. 17, 43.
Victima in Albanis hortis creſcit. III. Od. 23, 10. 11.
nulla dira deteſtatio expiatur. Ep. 5, 89. 90.
orci nil miſerantis. II. Od. 3, 24.
Victimas reddere. 17, 30.
Victis gentibus. 9, 21. 22.
Victo ab hoſte diſceſſit. *Bentl.* I. Epl. 10, 37.
Victor agros cœpit extendere. A. P. 208.
barbarus. Ep. 16, 11.
explicuit ſua arma. IV. Od. 9, 44.
hoſtium. I. 6, 1. 2.
penates repetit. III. 14, 3. 4.
i propoſiti. I. Epl. 13, 11.
ſtravit humi primos & extremos merendo. IV. Od. 14, 42. 42.
Trojæ altæ. 6, 3.
violens. I. Epl. 10, 37.
Victore Cæſare. Ep. 9, 2.
Theſſalo. II. Od. 4, 10.
cum Victore contendere durum. I. S. 9, 42. 43.
Victorem curru Achaico ducet. IV. Od. 3, 5. 6.
ferum. II. Epl. 1, 156.
integrum. IV. Od. 4, 66. 67.
pugilem. A. P. 84.
Victoria læta. I. S. 1, 8.
velox coronet fronde. I. Epl. 18, 64.
Victorum Grajæ manus. Ep. 10, 12.
nepotes. II. Od. 1, 27.
Victrices catervæ. IV. Od. 4, 23.
cateryas. III. 3, 63.
Victricis hederæ præmia feres prima. I. Epl. 3, 25.
Victrix. 10, 25.
Victu fœdo. A. P. 392.
quali ſapiens uretur. II. S. 2, 63.
tenui. *ibid.* 53.
Victum dare. I. Epl. 17, 48.
Victurum ſuavius. I. S. 6, 130.
Victus mundus. I. Epl. 4, 11.
penuriâ ſe opprimeret. I. S. 1, 98. 99.
tenuis. II. 2, 70.
Victus hoſtis terra marique. Ep. 9, 27.
ſegni pede. III. Od. 12, 8.
tuis vocibus. IV. 6, 21. 22.
in Vicum deferat. II Epl. 1, 269.
Vicus. I. 11, 8.
gemit. 15, 7.
Videamus. I. S. 4, 16.
Videar. II. 1, 1.
Videas. I. 4, 86.
pro videre poſſis. II. 2, 114.
Videatur. I. S. 3, 51. II. 3, 120.
Videbor. I. Epl. 10, 46.
Viden', ut pauper mutat cœnacula. *Bentl.* 1, 91.
Videndis. II. 1, 242.
Videntis. I. S. 2, 68.
Videntur. II. Epl. 2, 61.
Video. I. S. 9, 15. II. 2, 35. I. Epl. 14, 22. 16, 65. A. P. 410.

Videor. II. Od. 1, 22. III. 4, 6. I. S. 4, 91. 5, 189. 900.
Videre. IV. Od. 4, 19. Ep. 2, 62. 63. 10, 14. I. S. 1, 101.
videor. Bent. II. Od. 1, 21.
Videres. I. S. 5, 76. 8, 310.
pro videre posses. 8, 34. II. 5, 77.
Videretur. 3, 204.
Videri. IV. Od. 2, 32. 15, 3. I. S. 2, 134. I. Epl. 16, 67. II. 1, 71. 87. 2, 116. A. P. 383.
Viderit. IV. Od. 3, 2. 10, 6. I. S. 2, 42. I. Epl. 7, 91. 20, 2.
Video. I. Od. 9, 1. 24, 3. III. 10, 1. 27, 17. Epl. 4, 7. I. S. 4, 169. II. 2, 76. 5, 1. 42. I. Epl. 1, 42. II. 1, 70.
Video. C. S. 65. I. Epl. 7, 78. 9, 6. 10, 24. II. 1, 21. 63. A. P. 163.
Videsne. I. Epl. 18, 28.
Videtur. I. S. 4, 90. II. 3, 304. I. Epl. 1, 21. II. 1, 51. 210.
Vidi. II. Od. 19, 2. III. 5, 42. bis II. S. 3, 172.
Vidimus. I. Od. 2, 13. II. 13, 21. II. S. 8, 21.
Vidisse. II. S. 3, 82. 4, 30.
Vidisses. I. 8, 79.
Vidit. I. Od. 3, 19. II. 19, 29. III. 27, 58. IV. 2, 16. I. Epl. 6, 13. A. P. 146.
Vidmantor foliorumi. II. Od. 9, 8.
Vidua ad arbores vitem ducit. IV. 5, 30.
avaras nascentur pomis. I. Epl. 1, 79.
Viduus pharetrâ rides Apollin. I. Od. 10, 12.
Vietis quis finitor. Ep. 12, 3.
Vigent modo nata. A. P. 62.
alibi orientia. I. S. 3, 361.
Viget. I. Od. 12, 18.
Vigil calamum potes. II. Epl. 1, 17.
torquebere torvalis. I. 1, 37.
Vigila, si vivis. II. S. 1, 152.
Vigilabo nobis. I. 3, 12.
Vigilans. III. Od. 27, 36.
rerum. II. S. 3, 100.
Vigilare mihi domi scalptis. II. Epl. 1, 103. 104.
meum. I. S. 2, 76.
Vigiles lucernas. III. Od. 8, 14.
Vigilat. II. S. 3, 112.
Vigilem amicum occidis. III. Od. 7, 3.
Vigiles. I. S. 5, 86.
Vigor patrius. IV. Od. 4, 2.
Vigor Indiæ regis Porrhum. II. S. 8.
Romanus. Dit. classic. Add. 8.
Vile talentum. I. 10, 1.
Vilius ad alium emptore. I. S. 4, 46.
olivum Sparsus. II. 4, 31.
Sorrentum. A. P. 235.
salinum. Add. 234.
Vilia mercatur. II. S. 4, 48.
fierent ziziphi. II. Epl. 1, 57. 58.
Vili lis aere venales. I. S. 1, 10.
Vilia bene fecisse. I. Epl. 11, 41.
facere. 7, 87.
in publico. IV. 2, 21.
Villosa in hedera. I. S. 10, 31.
arva. II. 4, 41.
Sabini. 4, 32.
Villor algeo. 7, 8.
Villa romana anderorum. I. Epl. 10, 24.
schinum. I. S. 6, 116. 118.
Tiburtes. III. Od. 29, 7.
omnis & agrorum partes comprehensa. I. Epl. 10, 24. 31.
Villulam rerum opus. I. S. 5, 88. 89.
Villus ait argentum aurum, aurum virtutem. I. Epl. 1, 52.
Villa pendens Tarenti. Ep. 1, 83.
Cæsaris plenissima. I. S. 5, 27.
quam Servius Tullius illuxit. II. Ltd. 3, 12.
Trivici villam. I. S. 5, 79.
Villæ immineris pecus. III. Od. 30, 8.
Villam. I. Epl. 14, 1.
Villicus. ibid. 15. II. 2, 160.
Villis. II. S. 6, 71.
nitidis pecudis tondere. I. Epl. 15, 46.
Villulis Campanis pecus. I. S. 1, 45.
cupidis rapidus mihi. II. 3, 10.
Vina solebat lucernis accendi. III. Od. 21, 9.
dignum laude Chiæ. A. P. 321. 365.
Italis leones Romanis nolite opponere. I. Od. 12, 11. 12.
Italum doctrina promotos. IV. 4, 33.

9. I. S. 3, 115.
capiat expugnare. 4.
4, 62.
tuo innectes fru- 7, 72.
xcuſare. I. Epl. 7,
. Ep. 9, 9.
am miſer, Ep. 17,
chalco. A. P. 202.
is ara. IV. Od. 11,
ronde canant. II.
compede tenet. 3. 24.
. S. 7, 31.
pede nivali. I. Epl.
dam. 19, 13.
npere. IV. Od. 7,
S. 3, 71, 72.
8, 49, 50.
, 89.
ra navita. III. Od.
. II. S. 4, 2. 3.
. Od. 4, 18. 14, 8.
dumis. I. S. 7, 29.
fraudis. IV. Od. 9,
is nodus. A. P. 191.
gnæ linguæ ſenſit. 1. 2. 3.
quaterque impoſita. 77.
ita floret. Ep. 16,
apreas. II. S. 4, 43.
ine verbera. III.
cædam. II. Epl. 1,
. I. 7, 84.
cantare. II. Od. 19,
omerus vinoſus ar- . Epl. 19, 6.
ere tulis. I. Od. 4,
. S. 1, 74.
enignus. II. 3, 3.

Vino abſtinuit. A. P. 414.
cantuque omne malum levato. Ep. 13, 17.
curas pellite. I. Od. 7, 31.
diurno. A. P. 209.
dulci mala lavere. III. Od. 12, 2.
& ira torrus. I. Epl. 18, 98.
lucernis aciuaces Medus immane quantum diſcrepet. I. Od. 27, 5. 6.
explicuit frontis contractæ ſeria. II. S. 2, 125.
genium piabant. II. Epl. 1, 143.
querit curam fallere. II. S. 7, 114.
quinquenni. 8, 47.
Vinoſa Pyrrhia. I. Epl. 13, 14.
Vinoſus. 1, 38.
Homerus. 19, 6.
Vinum diffundere. II. S. 2, 58.
ſubeſt taberna præbere. I. Epl. 14, 24.
poſt Vinum lactuca ſtomacho innatat. II. S. 4, 59, 60.
Vinxiſſe tempora populea corona. I. Od. 7, 23.
Violâ amantium pallor tinctus. III. 10, 14.
Violare Pyladen ferro. II. S. 3, 139.
Violaria. II. Od. 15, 5.
Violas imitata lana. II. Epl. 1, 207.
Violavit Ulyſſem. II. S. 3, 204.
Violens Auſidus. III. Od. 30, 10.
victor. I. Epl. 10, 37.
Violenta Lucania. II. S. 1, 38. 39.
Violenter. I. Od. 2, 14.
Violentior pars horæ natalis. II. 17, 18. 19.
Viperino nodo Biſtonidum crines coërces. 19, 19. 20.
ſanguine cantius olivum, vitat. I. 8, 8. 9. 10.
Viperinus cruor. Ep. 3, 6.
Viperis atris. III. Od. 4, 17.
brevibus crines implicata. Ep. 5, 15. 16.
nec humus innumeſcit. 16, 52.
Vir bonus. I. Epl. 16, 57.
& prudens delector dici. ibid. 32.
& ſapiens. 7, 22.
quis eſt. 16, 40.
exierit. I. S. 2, 120.
experiens. I. Epl. 17, 42.
ita bonus eſt. II. S. 8, 76.
latius viro ordinat ſulcis arbuſta. III. Od. 1, 9. 10.
Macedo. 16, 14.
non alius quisquam melior. I. S. 3, 32. 33.
pellitur. II. Od. 18, 26. 28.
recurrat rure. I. S. 2, 127.
ſaucius pellice Pieria. III. Od. 10, 15.
Virent genua. Ep. 13, 4.
Virentem Helicona petant. II. Epl. 1, 218.
Virentes juxta campos eſt animus juvencæ. II. Od. 5, 5. 6.
Virenti abeſt canities. I. 9, 17.
hedera gaudet (virente. *Bentl.*) 25, 17. 18.
Virentis Chiæ. IV. 13, 6. 7.
Virentis cultor agelli. A. P. 117.
Vires anxiis mentibus reducis. III. Od. 21, 17. 18.
cupidum deficiunt. II. S. 1, 12. 13.
in aſtra deducit. IV. Od. 2, 22. 23.
Italæ crevere. 15, 13. 14.
meas quid enervet. Ep. 8, 2.
omne nefas moventes animo Dii odere. III. Od. 4, 67. 68.
recuſent ferre. II. Epl. 1, 259.
ſumere incendia neglecta ſolent. I. 18, 85.
ſupra quem ungit & veſtit gloria. *ibid.* 22.
Virgâ aureâ turbam coërces. I. Od. 10, 18. 19.
Virga horrida compulerit. 24, 16. 18.
Virgilium creditum. 3, 5. 6.
Virgine rapta arſit. II. 4, 7. 8.
tacitâ. III. 30, 9.
Virginea ſagitta domitus. 4, 72.
Virgines deſine inter ludere. 15, 4. 5.
lectas. C. S. 6.
miſeræ nuper nuptæ. II. Od. 8, 22. 23.
ſanctæ. I. 2, 27.
tepebunt. 4, 20.
Virginibus canto carmina. III. 1, 2. 4.
nitidis dare brachia ludentem. II. 12, 18. 19.
teneris. IV. 1, 26.

Virginis abditæ cuſtodem. III. Od. 16, 5. 6.
Virginum acrium prælia. I. 6, 17. 18.
culpæ levis una mora eſt. III. 27, 37. 38.
matres. 14, 9.
pœnas audiat. 11, 25. 26.
primæ. IV. 6, 31.
quæ tibi ſerviet. I. 29, 5. 6.
Virgis uri. II. S. 7, 58.
Virgo adulta ſuſpirat. III. Od. 2, 8. 9.
Atticæ. II. S. 8, 13.
in omne ævum nobilis. III. Od. 11, 35. 36.
matura Ionicos motus gnadet doceri. 6, 21. 22.
nemorum cuſtos. 22, 1.
ſævis belluis inimica. I. 11, 22. 23.
Viri bis quinque. II. Epl. 1, 24.
graviora paſſi. I. Od. 7, 30. 31.
movemtes arma. II. S. 7, 99. 100.
Viri alterius metuens caſtitas. III. Od. 24, 22. 23.
laſſi. Ep. 2, 44.
ſi quid in Flacco eſt non feret. 15, 12. 13.
Viribus æquum ſuperare. I. Epl. 18, 51.
editior cædebat. I. S. 3, 110.
parcentis. 16, 13.
primorum extremi, uſque priores extremis. II. Epl. 2, 204.
ſuis ruit Roma. Ep. 16, 2.
veſtris æquam maretriam ſumite. A. P. 38. 39.
uteris. I. Epl. 13, 10.
Virides colubras. I. Od. 17, 8.
comas Nereidum. III. 28, 10.
crucas. II. S. 8, 51.
lacertæ. I. Od. 23, 6. 7.
lapillos. I. S. 2, 80.
Viridi myrto caput impedire. I. Od. 4, 9.
pampino tempora cingentem. III. 25, 20.
ſub arbuto ſtratus membra. I. 1, 21. 22.
Venafro certat bacca. II. 6, 15. 16.
Viridis Cragi. I. 21, 8.
Virile officium. A. P. 123.
Virilem vultum humi poſuiſſe. III. Od. 5, 43. 44.
Viriles partes mandemtur puero. A. P. 177.
Virili veſte. I. S. 2, 16.
Virilis arma ſpecioſum quæ trahat non eſt. I. Epl. 18, 52. 53.
Virilis animus. A. P. 166.
cultus. I. Od. 8, 15. 16.
Viriliter fecit. I. Epl. 17, 38.
Viris adeſt ſudor. I. Od. 25, 3.
principibus placuiſſe laus non eſt ultima. I. Epl. 17, 35.
quibus Comœdia ſcripta. I. S. 10, 16.
Romanis ſolenne opus. I. Epl. 18, 48.
Viritim terebat uſus publicus. II. 1, 32.
Viro de quoque quid dicas videto. I. 18, 68.
nullem peperci. III. Od. 21, 46.
ſævo nupta. 10, 2.
tempeſtiva. I. 23, 22.
vir ordinet lanas ſulcis æqualia. III. 1, 9. 10.
Virorum ægreſſum. *ibid.* 22. 23.
clarorum animi apparent. II. Epl. 1, 249. 250.
Mercurialium cuſtos Faunus. II. Od. 17, 29. 30.
quindecim preces. C. S. 70.
quorum commendat eſt priſca. I. S. 4, 2.
turpium. I. Od. 37, 9. 10.
Virtus multos nullis artes majoribus. I. S. 6, 10.
non molles. Ep. 1, 10.
Virtus Æacum divitibus Inſulis conſecrat. IV. Od. 8, 25. 26. 27.
Africano ſepulchrum condidit. Ep. 9, 25. 26.
belli domique ſpectata. II. Epl. 1, 230. 231.
cælum recludens morì immeritis. III. Od. 2, 21. 22.
Capuæ æmula. Ep. 16, 5.
Catonis priſci. III. Od. 21, 11. 12.
celata inertiæ parum diſtat. IV. 9, 29. 30.
decus, fama, divitiis parcens. II. S. 3, 95. 96.
diffidens plebi. II. Od. 2, 18. 19.
errori honeſtum nomen poſuiſſet. I. S. 3, 4.

Virtutem annis æstimat. II. Epl. 1, 48.
incolumem odimus, ex oculis sublatam quærimus. III. Od. 24, 31. 32.
ipsam petat. I. Epl. 6, 16.
moresque Catonis repræsentet. 19, 14.
paret doctrina. 18, 100.
pucas verba ut lucum ligna. 6, 31. 32.
Virtutes habeat hæc levis insania. II. 1, 118. 119.
ipsas nos invertimus. I. S. 3, 55.
tuas æternet. IV. Od. 14, 2. 3. 5.
Virtuti uni atque amicis ejus æquus. II. S. 1, 70.
Virtutibus addas quantum demas generi. I. Epl. 20, 22.
aurum vilius. 1, 52.
vult priorem esse. 18, 27. 28.
Virtutis amore boni peccare oderunt. 16, 52.
arduæ viam deserit. III. Od. 24, 44.
custos satellesque rigidus. I. Epl. 1, 17.
honos. I. S. 6, 83.
locum deseruit. I. Epl. 16, 67.
Virum dic mihi Musæ. A. P. 141.
dignum laude Musa vetat mori. IV. Od. 8, 28.
fugacem mors persequitur. III. 2, 14.
justum & tenacem propositi. 3, 1.
puellæ expertæ. 14, 10. 11.
regit conjux docta. 24, 19.
sumis celebrare. I. 12, 1. 2.
uxor ploret. III. 3, 67. 68.
Virus. II. Epl. 1, 158.
Vis *nomen*.
ac acer spiritus. I. S. 4, 46.
acrior. Ep. 7, 13.
amica Patroribus. 6, 6.
est ederæ. IV. Od. 11, 4.
& loquendi norma. A. P. 72.
expers consili. III. Od. 4, 65.
improvisa lethi. II. 13, 19. 20.
maturior. 17, 6.
non hæc mihi. IV. 8, 9.
otium eximet. 15, 18.
quæ est manium Deorum. Ep. 5, 94.
Vis *verbum*.
canere. II. Epl. 2, 80.
meliori non credere. I. Epl. 1, 48.
munus complere. II. 1, 216. 217.
quantum tolle. I. 7, 16.
quid. II. S. 3, 152. 6, 29.
amplius. Ep. 17, 30.
tibi. 12, 1. I. S. 2, 69.
recte vivere. I. Epl. 6, 29.
si me sanum vivere. 7, 31.
tu. I. S. 9, 69. *Bentl.* II. 6, 92.
videri. IV. Od. 13, 3.
Visne. II. S. 5, 18.
quæ Vis cupio omnia. I. 9, 5.
quid Vis faciam. II. Epl. 2, 57.
fit quod Vis. A. P. 23.
si Vis accipe. I. S. 4, 14.
effugere. I. Epl. 7, 32.
me flere. A. P. 102.
potes. II. S. 6, 39.
numquid Vis. I. 9, 6.
Visa catulis fidelibus cerva *passivâ signif. videndi*. I. Od. 2, 27.
quid tibi Chios. I. Epl. 9, 1.
non Visa qui potest fingere *passivâ signif. videndi*. I. S. 4, 84.
Visam Bosphori gementis littora. II. Od. 20, 14.
Britannos. III. 4, 33.
pharetratos Gelonos. 4, 35.
Viscorum uterque. I. S. 10, 83.
Viscum. 9, 22.
Viscus. II. 8, 20.
Viselli. I. 1, 105.
Visendus ater Cocytus. II. Od. 14, 17. 18.
uterque. II. Epl. 2, 69.
Visentur stagna. II. Od. 15, 3. 4.
Visere facem in cineres dilapsam. IV. 13, 26. 28.
gestiens qua parte ignes debacchentur. III. 3, 54. 55.
montes. I. 2, 8.
nihil majus urbe Roma. C. S. 11. 12.
regiam. I. Od. 37, 25.
volo quendam. I. S. 9, 17.
Vises me pinguem. I. Epl. 4, 15.
Visit officinas. *Bentl.* I. Od. 4, 8.
Paphon. III. 28, 14. 15.
Visu immundo somnia. I. S. 5, 84.
mirabile. II. Epl. 2, 91.
Visum lupum. I. Od. 15, 30.
Visuros putem mea peccata. A. P. 266.
Visus piscis ad hamum decurrere. I. Epl. 7, 74.
Quirinus. I. S. 10, 32. 33.
si plus adposcere. II. Epl. 2, 100.
Vita bonis ducibus redit post mortem. IV. Od. 8, 14. 15.
hæc est solutorum ambitione. I. S. 6, 129.
ingrata ducenda est. Ep. 17, 63.
nil sine labore magno dedit mortalibus. I. S. 6, 59. 60.
senis tabella descripta pareat. II. 1, 33. 34.
te superstite jucunda, si contra gravis est. Ep. 1, 5. 6.
Vitâ cum sibe nil melius. I. Epl. 1, 88.
& pectore puro. I. S. 6, 64.
hac mihi haud est opus. II. 6, 125. 126.
meliore quicquid parasti. 3, 15.
regum amicos præcurrere. I. Epl. 10, 33.
Vitabis cauculæ æstus. I. Od. 17, 27. 28.
Gnosii calami spicula. 15, 17.
Vitabit cane pejus & angue chlamydem. I. Epl. 17, 30. 31.
Libitinam multa mei pars. I. Od. 30, 6. 7.
Vitæ beatæ præcepta haurire. II. S. 6, 95.
color quisquis erit scribam. 1, 60.
exemplar respicere. A. P. 317.
hoc inter genus versetur. I. S. 3, 60.
idonea dicere. A. P. 334.
integer. I. Od. 22, 1.
labores instituunt. II. S. 6, 21. 22.
mero finire. I. Od. 7, 27. 28.
munia recto more servet. II. Epl. 2, 131.
numerosque modosque ediscere. *ibid* 44.
ordine disconvenit toto. I. Epl. 1, 99.
priori me redde. 7, 95.
sollicitæ jucunda oblivia ducere. II. S. 6, 62.
summa brevis vetat spem longam inchoare. I. Od. 4, 15.

via monſtrat. A. P. 404.
utile opus. I. Epl. 18, 49. 50.
Vitale putes. II. S. 7, 4.
Vitalis ut ſis metuo. 60, 61.
Vitam det. I. Epl. 18, 112.
domino committes. II. S. 7, 63.
ſummamque tueri. I. 4, 118.
fortunatam præſtantia. I. Epl. 18, 14.
in undis amittit. II. S. 1, 60.
ſub dio & in rebus trepidis agat. III. Od. 2, 5. 6.
unde ſumeret initium. 1, 37.
Vitanda eſt Siren imprudes. II. S. 3, 114.
Vitant vitia. I. 2, 24.
Vitamis carnem inerrem. II. 4, 41.
Vitare puteum patentem. II. Epl. 2, 135.
Vitas me hinnuleo ſimilis. I. Od. 23, 1.
ipſum fugitivus. II. S. 7, 113.
Vitat balnea. A. P. 298.
forum. Ep. 2, 7.
humum. A. P. 230.
olivum viperino ſanguine cautius. I. Od. 8, 8. 9. 10.
Vitatu quid melius. I. S. 4, 115. 116.
Vitaveris vitium. II. S. 2. 54.
Vitavi culpam. A. P. 267.
Vite ſacra nullam arborem ſeveris prius. I. Od. 18, 1.
ſub arctis hibentem. 38, 7. 8.
Vitellum marem cohibent calloſa. II. S. 4, 14.
Vitellus aliena volvens. *ibid.* 57.
Vitem ad arbores viduas ducit. IV. Od. 5, 30.
quibus dedit fortuna. I. 31, 9. 10.
Vitent viri moventes arma. II. S. 7, 59. 100.
Vites æquora. I. Od. 14, 20.
Falernæ. 20, 10. 11.
grando contuderit. I. Epl. 8, 4. 5.
putando. IV. Od. 11, 30. 31.
Vitet quod quiſque. II. 13, 13.
ſcripta tangere. I. Epl. 1, 16. 17.
ſi ſapiat. I. S. 9, 14.
Vitia dum vitant. 2, 24.
nullane habet. 5, 20.
tractas. II. Od. 1, 2. 7.
tua inquiram. I. S. 3, 28.
turpia. 3, 39.
Vitiata lino perdunt ſaporem. II. 4, 17.
Vitiatum. 2, 31.
Vitiato cicuta melle anum tollet. 1, 50.
Vitibus ſenilis ulmus. I. Epl. 16, 3.
Vitiis aliena opprobria abſterrent. I. S. 4, 128. 129.
carentem (vitio *Bentl.*) III. Od. 27, 30.
decrem inſtructior. I. Epl. 18, 25.
ex mediocribus hoc unum eſt. I. S. 4, 139. 140.
heſternis onuſtum corpus. II. 2, 77.
ignoſcas. I. 4, 131.
imitabile exemplar decipit. I. Epl. 19, 17.
in amicorum ſenum cernis. I. S. 3, 26.
mea bona compenſet. *ibid.* 7.
mediocribus mendoſa eſt natura. 6, 65. 66.
noſtris iniquum. I. Od. 2, 47.
parentum pugnas audiet juventus. *ibid.* 23. 24.
pars hominum gaudet. II. S. 7, 6.
pinguem. 2, 21.
ſine nemo naſcitur. I. 3, 68.
Vitio ab omni remotus. A. P. 384.
animi me putes ægrotare. II. S. 2, 306. 307.
culpave rem non facturus ſum minorem. 6, 6. 7.
cum iſto fugere. II. Epl. 2, 206.
huic diverſum vitium. I. 18, 5.
ne ſibi quis verteret. I. S. 6, 85.
parum tibi eſt cot. II. 3, 213.
tuo rerumne labores nil putas referre. I. 2, 76. 77.
uvam mutaverat. II. 8, 50.
Vitiorum medium eſt virtus. I. Epl. 18, 9.
numquam natura tibi olim inſeverit. I. S. 3, 35. 36.
quæque exemplis notando. 4, 106.
Vitioſa cura. II. Od. 16, 21. 22.
libido. I. Epl. 1, 85.
Vitioſiorem progeniem daturos III. Od. 6, 47. 48.

melius. I. S. 4, 135.
quod ævi mihi supereſt. I. Epl. 18, 107. 108.
ut Vivam ſundes. I. S. 1, 101.
in Vivaria mittant. I. Epl. 1, 79.
Vivas ducere voces. *Bentl.* A. P. 318.
Vivas. II. S. 3, 152.
in amore jociſque. I. Epl. 6, 66.
memor noſtri. III. Od. 27, 14.
numerato olim an nuper quid refert. II. Epl. 2, 166.
Vivat beatus. I. 2, 10.
contentus illa. I. S. 1, 2. 3.
hunc in annum & plures. I. Od. 32, 2. 3.
ineptus. I. Ep. 17, 32.
male. I. S. 4, 109.
puris manibus. *ibid.* 68.
Vivax apium. I. Od. 36, 16.
gratia. A. P. 69.
Vive beatus. II. S. 6, 96.
memor quam brevis ævi ſis. *ibid.* 97.
vale. I. Epl. 6, 67.
valeque. II. S. 5, 110.
Vivendi hæc eſt conditio. 8, 65.
recte horam prorogat. I. Epl. 2, 41.
Viventem rure. 14, 10.
Viventes in urbe ſolos felices clamat. I. S. 1, 12.
Viventi intra fines naturæ. *ibid.* 49, 50.
nimium inſtiterat. II. 5, 88.
Vivere amem tecum. III. Od. 9, 24.
Athenis mallet. II. S. 7, 13.
bene petimus quadrigis. I. Epl. 11, 29.
bene ſolos ajo. 15, 45.
illic vellem. 11, 8.
in caupona. *ibid.* 12.
naturæ convenienter. 10, 12.
nec recte nec ſuaviter. 8, 4.
parvo. II. S. 2, 1.
poſſunt carmina. I. Epl. 19, 2.
prærupti nemoris dorſo patientem. II. S. 6, 91.
pravo naſo. A. P. 36.
ſi patriæ chari volumus. I. Epl. 3, 29.
ſi recte neſcis. II. 2, 213.
ſi vis me ſanum & recte valentem. I. 7. 3.
Viverem eo contentus. I. S. 4, 108.
Viveret ſi posset. I. S. 4, 58.
ſi quis te avarior in terris. II. Epl. 2, 157.
Vives lætus tua ſorte. I. 10, 44.
rectius. II. Od. 10, 1.
Vivet extento ævo. 2, 5.
uter ſine gnatis locuples. II. S. 5, 28.
Vividus impetus demiſit hoſtem in ovilia. IV. Od. 4, 9. 10.
Vivimus non iſto modo. I. S. 9, 48. 49.
Vivis recte. I. Epl. 16, 17.
urtica abſtemius. 12, 7. 8.
Vivit bene. 5, 56.
incolumis in urbe. I. S. 4, 98.
metuens. I. Epl. 16, 66.
parcius. I. S. 3, 49.
probus nobiſcum. *ibid.* 56. 57.
ſiliquis & ſecundo pane. II. Epl. 1, 123.
Vivite fortes. II. S. 2, 135.
Vivitis ubicunque locorum. I. Epl. 3, 34. 35.
Vivitur bene parvo. II. Od. 16, 13.
non illic, quo ruere modo. *Bentl.* I. S. 9, 48.
Vivo deſpite. III. Od. 8, 3. 4.
me hæres hoc auferet. II. S. 3, 151. 152.
Vivo amicis charus. I. 6, 70.
commodius. *ibid.* 110. 111.
& regno. I. Epl. 10, 8.
Vivorum unus. I. S. 10, 42.
Vivos ungues roderet. *ibid.* 71.
Vivum ceſpitem. I. Od. 19, 13.
puerum alvo extrahat. A. P. 340.
Vivunt calores. IV. Od. 9, 11.
melius Scythæ. III. 24, 9. 11.
quot capitum millia. II. S. 1, 27. 28.
terreſtria ſortita animas mortales. 6, 93. 94.
Vix. I. Od. 14, 7. 27, 23. 37, 13. I. S. 2, 19. 5, 23. 9, 52. II. 2, 23. 7, 12. 8, 64.
Vixere multi fortes. IV. Od. 9, 25. 26.
Vixeris mœſtus omni tempore. II. 3, 5.
Vixi cui licet diviſſe. III. 29, 42. 43.
cum quibus. I. S. 4, 81.
idoneus puellis. III. Od. 26, 1.
Viviſſe cum magnis. II. S. 1, 76.
miſerum fabula inducit. I. 2, 21. 22.
probos. 6, 11.
ſe beatum dicat. 1, 117. 118.
Vixiſſet immundus canis vel ſus luto amica. I. Epl. 2, 26.
Vixit. II. S. 3, 91.
inæqualis. 7, 10.
nec male. I. Epl. 17, 10.
turpis maritus. III. Od. 5, 6.
Ulcera incurata ſtultorum malus pudor celat. I. Epl. 16, 24.
Ulceret jecur tuum ancilla. 18, 72.
lumbos onere mantica. I. S. 6, 106
Ulceroſum jecur. I. Od. 25, 15.
Ulla ancilla. I. Epl. 18, 72.
arbor. II. Od. 14, 24.
domus. I. S. 9, 49.
fuga. II. 6, 94. 95.
pœna. II. Od. 8, 1. 2.
Ullam fraudem. II. Epl. 1, 122.
Ulli muſæ deditus. II. S. 3, 105.
Ullius arcanum ſcruteberis. I. Epl. 18, 37.
Ullum. I. Od. 24, 8.
Ulmo amicta vitibus. I. Epl. 16, 3.
ſumme genus piſcium hæſit. I. Od. 2, 9.
Ulmos evincet platanus cœlebs. II. 15, 4. 5.
præparat. I. Epl. 7, 84.
Ulnarum. Ep. 4, 8.
Ulta pellicem. Ep. 3, 13. 5, 63.
regum libidines. IV. Od. 12, 8.
Ulti fugimus. II. S. 8, 93.
Ultima Africa. II. Od. 18, 4. 5.
Heſperia. I. 36, 4.
laus non eſt. I. Epl. 17, 35.
linea rerum mors. 16, 79.
mors divideret. I. S. 7, 13.
præponens primis. 4, 59.
Ultionæ cauſæ ſtetere altis urbibus. I. Od. 16, 18. 19.
Ultimam hiemem Jupiter tribuit. 11, 4.
Ultimas in oras extendat nomen. III. 3, 45. 46.
Ultimi Geloni. II. 20, 18. 19.
Ultimos orbis Britannos. I. 35, 29. 30.
Ultimum ad finum Occidentis. Ep. 1, 13.
Ultor Cæſaris voceri patiens. I. Od. 2, 44.
ſcriptorum nobilium. I. Epl. 19, 39.

Ulcorem ſe jactat. I. Od. 2, 17. 18.
Ultra citraque. I. S. 1, 107.
fas trepidat. III. Od. 29, 31. 32.
limites falſi. II. 18, 24. 25. 26.
neque timet cuncta ſata. 13, 11.
nihil. I. 28, 12.
nil queero. II. S. 3, 188.
non datur prodire. I. Epl. 7, 32.
nullum verbum. A. P. 443.
quam licet ſperare. IV. Od. 11, 29. 30.
ſatis eſt. I. Epl. 6, 16.
quid tendis. II. Od. 18, 32.
quod eſt curare odertit. 16, 25. 26.
terminum vagor curis expedi-mus. I. 22, 10. 11.
Ultro accedam. II. S. 3, 261. 263.
arceſſas. II. Epl. 1, 227. 228.
defer ſi quid peter. I. 11, 22. 23.
delatis capſis. I. S. 4, 21. 22.
diſcedet. 7, 17.
haut peter. 1, 39.
improbus. 3, 28.
inſectere. 7, 40. 41.
laudant. II. Epl. 2, 107. 108.
non ſileas. II. S. 5, 90. 91.
portare. I. 5, 89. 90.
ſectamur. IV. Od. 4, 51.
trade. II. S. 5, 75. 76.
Ultus ſit. I. 7, 2.
Ulubris. I. Epl. 11, 30.
Ulvis Laurens malus eſt. II. S. 4, 41.
Ululantem Canidiam cum Sagana. I. 8, 24. 25.
Ulyſſei cohors laborioſa. Ep. 16, 60.
duplicis curſus per mare. I. Od. 6, 7.
Ithacenſis vitioſum remigium. I. Epl. 6, 63.
patientis proles Telemachus. 7, 40.
remiges laborioſi. Ep. 17, 16.
Ulyſſem inelytum. II. S. 3, 197.
ipſum violavit. *ibid.* 204.
virtus nobis utile exemplar poſuit. I. Epl. 2, 17. 18.
Ulyſſes quartæ ſit partis. II. S. 5, 100.
Umber aper. 4, 40.
ad Umbilicum Jambos addocere. Ep. 14, 7. 8.
Umbra denſa Tyburis. I. Od. 7, 11.
& pulvis ſumus. IV. 7, 16.
multa Jovis dominium. I. Epl. 16, 19.
vacua tonſoris. 7, 50.
vultus ungubus peram. Ep. 5, 93.
ſub Umbra luſimus. I. Od. 32, 1. 2.
pocula ducet. 17, 21. 22.
Umbrâ & ſomno gaudentis Bacchi cliens. II. Epl. 2, 78.
Umbræ ſoquentes aterna. I. S. 8, 40. 41.
mirantur dicere. II. Od. 13. 30.
Umbram hoſpitalem. 3, 22.
ad Umbram ab ortu locis. II. Epl. 2, 185.
Umbræ Mæcenas ſerum ſæduno-ras *pro* convivas non voca-tos. II. S. 8, 22.
montium ſol mutaret. III. Od. 6, 41. 42.
paſtor terris quærit inducere. I. S. 5, 9. 10.
quærit paſtor cum grege. III. Od. 29, 21. 22.
regere. *Emil.* 4, 46.
Umbreni ſub nomine. II. S. 2, 133.
Umbris pluribus locus eſt *pro* convivis non vocatis. I. Epl. 5, 28.
Umbroſam ripam. III. Od. 1, 23.
Umbroſis in locis Fauno immo-lare. I. 4, 11.
oris Heliconis. I. Od. 12, 3.
Una de pluribus ſpinis. II. Epl. 2, 212.
ex Attalicis urbibus. I. 12, 3.
libra fatris. I. S. 5, 68. 69.
mora eſt levis. III. Od. 27, 37.
navis vix ab ignibus ſoſpes. I. 37, 13.
nox omnes manet. 28, 15.
res. I. Epl. 6, 1.
virgo. III. Od. 11, 33. 35.
virtus. I. Epl. 6, 32.
Unâ animum quoque prægravat. II. S. 2, 78.
evanuerunt. 8, 18.
cum damno ferunt dedecus. 2, 96.
cum ſcriptore. II. Epl. 1, 267. 268.
domos volventes. III. Od. 29. 37. 38.

e Tyrannus Capri-
)d. 17, 19. 20.
apervenit. II. Epl.

tas Auſter exereet.
14, 20. 21.
equitavit Eurus. 4,

& aſtra nihil vidit.
32.
tus quocunque vo-
p. 16, 21. 22.
12, 7. II. 6, 9. 12, 7.
8. IV. 4, 19. I. S. 1,
2, 31.
ofit. I. Od. 12, 17.
5. I. S. 2, 58. 6, 12.
33. 7, 11. II. Epl.
2, 49. A. P. 135. 252.
uo. II. S. 3, 238.
qua re. I. 2, 78.
uibus. III. Od. 13, 15.
quo loco. Ep. 13, 22.
gandi. I. Od. 35, 36.
37. I. S. 4, 79. 9, 62.
. 2, 18. 3, 17. 4, 1.
7, 116.
Epl. 7, 53.
icat nummos. I. S. 3,

ater Decembres im-
I. Epl. 20, 27.
nta annos natus. II. S.
8.
ens dicatur. *ibid.* 107.

id. 127. 128.
libros. I. Od. 29, 13.

nembris. A. P. 3.
s. I. S. 9, 78.
ſaccis. 1, 70.
particulam. I. Od. 16,
.
cerptæ. 7, 7.
ſcit. Ep. 12, 7. 8.
domus. I. S. 2, 128.

s quærit. I. Epl. 7, 79.
I. S. 1, 20.
. II. Od. 15, 2. 3.
erſis rerum immerſa-
I. Epl. 2, 22.
s merſor. 1, 16.
is mercator hiemet. 16,

in Tiberinis humeros lavit. III. Od. 12, 9.
retortis Tiberim ire vidimus. I. 2, 13. 14. 15.
Ungere caules oleo meliore. II. S. 3, 125.
Ungi. II. Epl. 2, 183.
Ungit ſupra vires gloria. I. 18, 22.
Ungor olivo. I. S. 6, 123.
Ungues exprimet. A. P. 32. 33.
non curat ponere. *ibid.* 297.
proprios cultello purgantem. I. Epl. 7, 51.
vivos roderet. I. S. 10, 71.
Unguem ad perfectum non caſtigavit. A. P. 294.
ob prave factum ſtomacheris. I. Epl. 1, 104.
ad Unguem factus homo. I. S. 5, 32. 33.
Unguenta de capacibus conchis funde. II. Od. 7, 22. 23.
huc jube ferre. 3, 13. 14.
Unguentarius. II. S. 3, 228.
Unguentum craſſum. A. P. 375.
pete. III. Od. 14, 17.
Ungui acuto ne ſecet. I. Epl. 19, 46.
de tenero meditatur. III. Od. 6, 24.
uno turpior ſeres. II. 8, 3. 4.
Unguibus curvis petam vultus. Ep. 5, 93.
leonis retorſiſti Rhœtum. II. Od. 19, 23. 24.
pugnabant. I. S. 3, 101. 102.
ſectis. I. Od. 6, 18.
terram ſcalpere. I. S. 8, 26. 27.
Ungula rapit currus miſſos carceribus. 1, 114.
ſonante verberabit urbem. Ep. 18, 12.
Uni diadema deferens. II. Od. 2, 21. 22.
formæ caput reddetur. A. P. 8. 9.
mihi commodus. I. Epl. 9, 9.
ſerviet. II. Od. 2, 12.
tibi res ſemper recte erunt. II. S. 2, 106.
virtuti æquus. 1, 70.
Unicuique eſt ſuus locus. I. 9, 51. 52.
Unice ſecurus. I. Od. 26, 5. 6.
Unicis Sabinis. II. 18, 14.
Unico marito gaudens mulier. III. Od. 14, 5.
Unius anni conſul. IV. 9, 39.
aſſis pretio licuiſſe. I. S. 6, 13. 14.
Uno contenta. Ep. 14, 15. 16.
gradu ſedet poſt me. I. S. 6, 40.
hoc nomine deceptus. 2, 64. 65.
ſe amplectitur. *ibid.* 53.
Jove minor. I. Epl. 1, 106.
me. I. S. 6, 40.
menſe vel anno. II. Epl. 1, 44.
pede. I. S. 4, 10.
quadrante. II. 3, 93.
ſene. 5, 81. 82.
ſtudio ſcribendi calet *pro* ſolo. II. Epl. 1, 108. 109.
te quis avarior. 2, 157.
ungui. II. Od. 8, 3. 4.
vultu. 11, 10. 11.
in Uno juſtus tuus populus. II. Epl. 1, 18.
laborantes. I. Od. 17, 19.
Unquam. II. 8, 2. 17, 15. Ep. 3, 15. 19. 7, 12. I. S. 1, 97. 6, 14. 99. 2, 57. 3, 18. 9, 50. 10, 18. II. 7, 77. II. Epl. 2, 53. A. P. 246.
Unum ex judicibus. I. S. 4, 123.
ex vitiis. *ibid.* 140.
genus. II. 3, 53. 301.
hoc ſtudet. II. Epl. 1, 120.
iter. I. S. 5, 5. 6.
opus. I. Od. 7, 5. Ep. 12, 15. 16.
quoddam magnum. II. S. 3, 282. 283.
ſit. A. P. 23.
Unum de modiis mille. I. Epl. 16, 55.
me morti ſurpite. II. S. 3, 283.
mortalem. 6, 57. 58.
pilum demo. II. Epl. 1, 46.
verſum. *ibid.* 221. 222.
in me Unum truces, *pro* ſolum Ep. 5, 4.
Unumquodque caput. II. Epl. 1, 188. 189.
Unumquemque. A. P. 290. 291.
Unus è multis. I. Epl. 6, 60.
effugit. II. S. 3, 315.
& acer. I. 6, 101. 102. II. 5, 24.
& idem. II. Epl. 2, 200.
Faber. *Bentl.* A. P. 32.
multorum. I. S. 9, 71. 72.
norum cum lucro domus mercarier. II. 3, 24. 25.

odoror. Ep. 12, 4.
profilit. I. S. 5, 21.
regit æquo imperio. III. Od. 4, 48.
Septimius intelligit. I. Epl. 9, 1.
vivorum. I. S. 10, 42.
utrisque error. II. 3, 50. 51.
Unxere Hectorem matres Iliæ. Ep. 17, 11. 12.
Vocabit quocunque Notus. 16, 21. 22.
Vocabula cognata rebus imponens. II. S. 3, 280.
quæ nunc in honore sunt cadent. A. P. 70. 71.
speciosa rerum in lucem proferet. II. Epl. 2, 116.
Vocalem Orphea silvæ insecutæ. I. Od. 12, 7. 8.
Vocalis ante vocalem non elisa. Et Esquilinæ alites. Ep. 5, 100.
Vocamus asturum. I. S. 3, 62.
Vocando furiam maledicit. II. 3, 140. 141.
Vocanti mihi. I. Od. 32, 15. 16.
te sæpe. III. 7, 31.
Vocantis te Glyceræ. I. 30, 2. 3.
Vocares ad hæc dona Musarum. II. Epl. 1, 243.
me miserum. I. 7, 92.
Vocari probas Lucina. C. S. 15.
sapiens emendatusque pateris. I. Epl. 16, 30.
ultor Cæsaris patiens. I. Od. 2, 43. 44.
Vocas quæ tu pulchra, odit. I. Epl. 14, 20. 21.
quem Vocas. II. Od. 20, 6.
Vocat amœna. I. Epl. 14, 20.
clamor. III. Od. 24, 46.
Hecaten. I. S. 8, 33.
institor. III. Od. 6, 30. 31.
precibus, votis, ominibusque. IV. 5, 13.
quo te virtus tua. II. Epl. 2, 37.
rursus. II. S. 7, 91.
sponsum. II. Epl. 2, 67.
Vocat me ultro. *Bentl.* II. S. 3, 262.
Vocat suum usque. II. Epl. 2, 170.
Vocata affuit partubus. Ep. 5, 5. 6.
mens tua redibit vocibus Marsis. *ibid.* 75. 76.
ter audis. III. Od. 22, 3.
uxor. II. S. 3, 238.
Vocatis natis. II. S. 3, 170.
Vocatur Jambus. A. P. 250.
Vocatus atque non vocatus levare audit. II. Od. 18, 40.
nusquam es. II. S. 7, 29.
Vocaveris. IV. Od. 9, 45.
Voce acuta melos dic. III. 4, 1. 2. 3.
amanda reddas modos. IV. 11, 34. 35.
correptus magistri. II. S. 3, 257.
formasti hominum cultus. I. Od. 10, 2. 3.
magna compellans. I. S. 7, 30. 31.
exclamat. 9, 75. 76.
minaci terret puerum. I. Od. 10, 10. 11.
paternâ ad rectum fingeris. A. P. 366. 367.
summâ resonans. I. S. 3, 7. 8.
tali me vetuit. 10, 32.
Thessala lunam cœlo deripit. Ep. 5, 45. 46.
timenda nemus compleasti. 6, 9.
Vocem liquidam. I. Od. 24, 3. 4.
tollit, A. P. 93.
Voces evaluerunt sonum pervincere. II. Epl. 1, 200. 201.
fidibus severis crevere. A. P. 216.
furiarum horruerim. I. S. 8, 45.
jam scit reddere. A. P. 158.
iterant. I. Epl. 18, 12.
populi contemnere. I. S. 1, 65.
quibus verba notarent. 3, 103.
Sirenum nosti. I. Epl. 2, 23.
sunt quibus dolorem lenire possis. 1, 34. 35.
surdior scopulis Icari audit. III. Od. 7, 21. 22.
veras ducere. A. P. 318.
Voces novius usurpata.
æternet. IV. Od. 14, 5.
ampliet. I. S. 4, 32.
annellis. II. 7, 9.
cerebrosus. I. 5, 21.
clarabit. IV. Od. 4, 3.
denormat. II. S. 6, 9.
elutius. 4, 16.
exsurdant. 9, 38.
figurat. II. Epl. 1, 226.
fortunaverit. I. 11, 22.
glaciet. III. Od. 10, 7.
hillis. II. S. 4, 60.
illuros. II. S. 8, 52.
insudax. III. Od. 20, 3.
incogitat. II. Epl. 1, 122.
inimicat. IV. Od. 15, 20.
juvenescunt. A. P. 244.
maritat. Ep. 2, 9.
oblimare. I. S. 2, 62.
oblimat. I. Epl. 19, 30.
opulentet. 16, 1.
pauperet. II. S. 5, 36.
piabant. II. Epl. 1, 143.
porrigine. II. S. 3, 126.
pœcanum. I. Epl. 20, 24.
rotundentur. 6, 34.
rusticius. I. S. 3, 31.
scurrantis. I. Epl. 18, 20.
scurror. 17, 19.
tranquillet. 18, 102.
viduantur. II. Od. 9, 8.
Voces Deos malo pressa. I. 14, 10.
Vocet in jus. II. S. 5, 29.
me ultro. 3, 262.
quem Divum populus. I. Od. 2, 25.
Voci conclusus locus resonat. I. S. 4, 76.
Vocibus falsis populum uti decet. II. Od. 2, 19. 20.
Marsis vocata. Ep. 5, 75. 76.
meis lunam possum cœlo dispere. 17, 78. 79.
sacris parce. 17, 6.
tuis victus. IV. Od. 6, 21. 22.
Vocis accedet bona pars. 2, 46.
Volam scire. II. Epl. 2, 193.
simulatque. I. 16, 78.
Volanerius scurra. II. S. 7, 15.
Volantes curas circum laqueata tecta. II. Od. 16, 11. 12.
Volantem ab Italia. I. Od. 37, 16.
Volat quem circum locus & cupido. 2, 34.
verbum irrevocabile. I. Epl. 18, 71.
Volate præter Hetrusca litora. Ep. 15, 40.
Volebat nocere. I. Epl. 18, 31.
Volens mihi lauro comam cinge. III. Od. 30, 16.
Volent quocunque auditoris animum agunto. A. P. 100.
Volente Circe. Ep. 17, 17.
Volentem loqui prælia. IV. Od. 15, 1.

d dominare. A. P.
ius. Ep. 17, 70.
ibid. 39. 40.
. 4, 16.
7, 12.
recreare. II. S. 2,
, 54.
n. 2, 60.
tari ætas. II. S. 2,
: modum. I. Od.
. S. 3, 98.
. A. P. 339.
am tollere. III. Od.
pl. 18, 40.
ice. A. P. 363.
iupona. I. Epl. 11,
. S. 3, 73.
72. I. Epl. 16, 33.
. Bentl. II. S. 3, 62.
itæ per mare paca-
)d. 5, 19.
m visere. I. S. 9, 17.
uas. IV. Od. 1, 40.
inis labetur. I. Epl.
rrum. I. Od. 34, 8.
'. 1, 38.
portunas terret. I. S.
alas tardavit. II. Od.
s. III. Od. 28, 6. IV.
ena vitellus. II. S. 4,
ecus & domos una.
9, 37. 38.
Dii. I. 12, 31.
nfes. IV. 6, 40.
II. 9, 22.
ta majores. II. S. 7, 5.
3, 88.
pl. 20, 7.
dicere. II. Od. 12,
ulpere patrimoni fum-
II. S. 3, 90. 91.
ufidus tauriformis. IV.
5.
Volumina annosa vatum. II. Epl. 1, 26.
signata Vinni. I. 13, 2.
Volumus patriæ chari vivere. 3, 29.
Volunt Dii si quid æqui supereſſe. 18, 108.
Poëtæ prodeſſe. A. P. 333.
Voluntas ceſſat. I. Od. 27, 13.
Voluptas ab aure omnis migravit. II. Epl. 1, 187.
dolore empta nocet. I. 2, 55.
extorta. II. 2, 139.
interdicta. I. 6, 64.
multo dolore corrupta. I. S. 2, 39.
non ſumma in caro nidore. II. 2, 19. 20.
Voluptates ſperne. I. Epl. 2, 55.
Voluptatis cauſa ficta. A. P. 338.
Vomere feſſis tauris. III. Od. 13, 11.
incultæ ſilvæ pascantur. I. Epl. 2, 45.
Vomerem inverſum collo trahentes boves. Ep. 2, 63. 64.
Vorsnus fur. I. S. 8, 39.
Vortices volvere. II. Od. 9, 22.
Vos. I. 21, 5. 9. III. 4, 29. 37. 41. Ep. 5, 89. 97. C. S. 25. 49. I. S. 1, 17. 18. 10, 86. II. 2, 50. 3, 81. 174. 179. I. Epl. 3, 3. 10, 9. 15, 45. A. P. 268. 272.
Vos quid facere oportet. Bentl. I. S. 6, 18.
omiſſum. A. P. 347.
Vos o. III. Od. 14, 10. II. S. 2, 127. 128. A. P. 291.
plaudite. A. P. 155.
quibus. Ep. 17, 39.
at Vos. II. S. 2, 40.
Vota ad exitus bonos ducit. IV. Od. 8, 35.
in mea juveneſcit vitulus. 2, 54. 55.
mea Dii audivere. 13, 1.
Parthorum. Ep. 7, 9.
Voti compos ſententia. A. P. 76.
Votis amicas aures applicet. C. S. 71. 72.
aurem præbeat. I. S. 1, 22.
caput perfidum obligaſti. II. Od. 8, 5. 6.
omnibuſque vocat. IV. 5, 13.
paciſci. III. 29, 59.
tardiora fata te manent. Ep. 17, 62.
in Votis hoc erat. II. S. 6, 1.
ſine Votis. 6, 59.
Votiva juvenca. I. Epl. 3, 36.
tabella. II. S. 1, 33.
tabula. I. Od. 5, 13. 14.
Votivam ædem. II. 17, 31.
Voto finem certum pete. I. Epl. 2, 56.
ruis in numerum horum. 14, 41.
ex Voto catenam Laribus donaſſet. I. S. 5, 66.
in Votum venit. I. Epl. 11, 5.
Voveat quid nutricula alumno majus. 4, 8.
Voveram epulas dulces. III. Od. 8, 6.
Vox & ratio mea iſtis longe diſcrepat. I. S. 6, 92. 93.
miſſa neſcit reverti. A. P. 390.
Urantur glebis ſemina. Ep. 16, 55.
Urbana diaria rodere. I. Epl. 14, 40.
Urbanæ ad frontis deſcendi præmia. 9, 11.
Urbani. I. S. 10, 13.
Urbano confuſus ruſticus. A. P. 213.
Urbanum murem ruſticus ferrur cavo accepiſſe. II. S. 6, 80. 81.
Urbanus ſc. mus. ibid. 90.
& comis. I. 4, 90.
haberi cœpit. I. Epl. 15, 27.
ſtudet haberi. 19. 16.
Urbe cantabitur tota. II. S. 1, 46.
Mamurrarum. I. 5, 37.
piſcibus peritis. II. 2, 120.
Roma incolumi. III. Od. 5, 12.
nihil majus. C. S. 11. 12.
ex Urbe me in arcem removi. II. S. 6, 16.
in Urbe dicis beatum. I. Epl. 24, 10.
viventes felices clamat. I. S. 1, 12.
vivit. 4, 98.
ſuper Urbe curas civiles mitte. III. Od. 8, 17.
Urbem abſentem ruſticus laudat. II. S. 7, 28.
eques verberabit ſonante ungula. Ep. 16, 11. 12.
feris ſilvis præponere. II. S. 6, 92.

Iunior murus amplecti cœpit A. P. 108. 109.
laudaret. I. S. 9, 12.
mutare jussa. C. S. 39.
nomine meo impleris. Ep. 17, 19.
nunc optas villicus. I. Epl. 14, 15.
occupatam seditionibus delevit. III. Od. 6, 13. 14.
Palladis carmine celebrare. I. 7, 5. 6.
sale multo desticuit. I. S. 10, 3. 4.
sibi curæ fore promisit. 6, 34. 35.
terruit. I. Od. 2, 4.
in Urbem currere. I. S. 8, 47.
rure extractus. 1, 11.
per Urbem fabula quanta fui. Ep. 11, 7. 8.
Urbes ad Ausonias. IV. Od. 4, 56.
fugit scriptorum chorus. II. Epl. 2, 77.
imperio æquo regit. III. Od. 4, 46. 48.
miseras ira inimicet. IV. 15, 20.
multorum insperat providus. I. Epl. 2, 19. 20.
per Italas. IV. Od. 4, 42.
relinquam. II. 20, 5.
te memunt. I. 35, 10. 12.
vicinas alit. A. P. 56.
vidit. *ibid.* 142.
victas loqui. IV. Od. 15, 1. 2.
Urbi cessit. I. Epl. 16, 28.
minatus vincula. Ep. 9, 9.
sollicitus times. III. Od. 29, 26.
utilis. II. Epl. 1, 124.
Urbibus altis. I. Od. 16, 18.
census nobilem. Ep. 9, 29.
ex Attalicis una. I. Epl. 11, 5.
Urbis amatorem Fuscum. 10, 1.
desiderium incutiunt. 14, 22.
mœnia subrepere. II. S. 6, 99. 100.
primis placuisse. I. Epl. 20, 21.
publicum ludum concines. IV. Od. 2, 41.
in mediis Urbis fluctibus & tempestatibus. II. Epl. 2, 85.
Urbium pater fluvius subscribi quærer. III. Od. 24, 27. 28.
portas vir Macedo diffidit. 16, 13. 14.
principis Romæ. IV. 2, 13.
Urbs hæc sua periret dextera. Ep. 7, 9. 10.
Urceus exit. A. P. 22.
Urenda filix agris inascitur. I. S. 3, 57.
Urendos ventres lanina caniente. I. Epl. 15, 36. 37.
Urens flamma. Ep. 17, 33.
Urente canino cum foliis ramos. I. S. 5, 81.
Urere. Ep. 11, 4. I. S. 9, 66.
Ureret arces Carthaginis. Ep. 7, 5. 6.
pueros flammis. IV. Od. 6, 18. 19.
Uretis loris. I. Epl. 16, 47.
miser. Ep. 14, 13.
Uret Achaicus ignis domos Lizæas. I. Od. 15, 35. 36.
calceus si minor erit pede. I. Epl. 10, 43.
si forte sarcina gravis meæ chartæ. 13, 6.
Urge. II. S. 5, 97. 8, 14.
Urgendo alium. II. Od. 10, 1. 2.
Urgent te. I. 15, 23.
Urgentur longa noctes. IV. 9, 27. 28.
Urgere cululli. A. P. 434.
pisces angusto cano. II. S. 4, 77.
Urgeris turba te circumstante. I. 3, 135.
Urges arva ligonibus non cæsta. I. Epl. 14, 26. 27.
matris summovere littora *pro* cinaris. II. Od. 18, 20. 21.
Mysten sidemptum modii flebilibus. 9, 9. 10.
Urget absens pater. III. 27, 57.
diem nox & dies noctem. Ep. 17, 25.
dominus non lenis mentem. II. S. 7, 93.
hæc lupus, hæc angit canis. 2, 64.
improbus iratis precibus. 6, 25. 30.
me res nulla. II. Epl. 2, 12.
modicum lethargicus. II. S. 3, 30.
propositum. 7, 6. 7.
quem morbus regius. A. P. 453.
quis te. I. Od. 3, 1. 2.
Quintilium sopor perpetuus. 24, 5. 6.

ationem ſignificans.
8, 23. Ep. 1, 13.

ovo citaret. I. S. 3,

im inguen. 2, 26.
rnas dedit *pro* ſatis.

6, 105.
remum tempus. 1,

tis ſaxa. I. Od. 17,

dux Neptunus fu-
7. 8.
iram vertit Pallas.

o ſplendeat. II. Od.

um invidet. I. Epl.
.2.
mus præbeat. I. S.

im integris opibus
us, quam nunc soci-
. 2, 112. 113.
vis ævi pauca poſcen-
. II. Od. 11, 4. 5.
ix natis ſcyphis pug-
, 1. 2.
: mihi nunc alii ce-
2, 134. 135.
ne nos trahat ad ami-
5, 75.
it. I. 3, 102.
os cogere. IH. Od.

etuus detur. II. Epl.

quod viritim legeret
c. 1, 92.
m. III. Od. 1, 42. 43.
luxerit. II. Epl. 2, 119.
mancipat. *ibid.* 159.
ſuppetit non eſt pau-
12, 4.
A. P. 71.
a nemo dexterius. I. S.

ictore *pro* habuit me
orem. 4, 96.
I. Od. 1, 13. 11, 3.
20, 5. 31, 10. *Bentl.*
. 27. III. 4, 17. 18.
90. 6, 31. *Bentl.* 49.
7, 8. 13. 8, 28. 9, 65.
16, 3. 6. 9. 55. 73. II. 1,
43. 50. 55. 60. 80. II. Epl. 2,
44. 52. 72. 87. 89. 102. A. P.
3. 8. 12. 43. 144. 201. 237.
240. 255. 257. 265. *Bentl.*
335. *&c.*
Ut *tenſale omiſſum.* IH. Od. 2, 26.
I. S. 3, 41. 74. II. 6, 37. 38.
I. Epl. 13, 7. 16, 70.
Ut *cum indignatione.* Ep. 17, 56.
59. I. S. 1, 108. II. 5, 18.
6, 53.
Ut *adverb. ſimilitudinis.* I. Od. 7,
15. 8, 13. 9, 1. 16, 9. 23,
9. II. 5, 19. III. 4, 42. I. S.
1, 23. 25. 46. 54. 57. 64. 90.
114. 2, 20. 55. 87. 3, 22. 43.
46. 69. 79. 86. 89. 110. 114.
130. A. P. 60. 101. 136. 202.
232. 354. 355. *Bentl. &c.*
Ut *mirantis.* III. Od. 25, 12. Ep.
2, 19. I. S. 4, 109. II. 8, 62.
I. Epl. 19, 19.
Ut ajunt. I. Epl. 17, 18. II. 2,
30.
cuique libido eſt. *Bentl.* II. S.
6, 67.
ſit. II. Epl. 2, 14.
huc incola novus venit. II. S.
2, 128.
interrogandi. 8, 1. I. Epl. 3, 12.
libet. II. S. 3, 31. I. Epl. 7, 19.
mavis. I. S. 4, 21.
mos tuus eſt. 6, 60.
nunc eſt. 9, 5.
optandi. Ep. 2, 61.
placabilis eſſem. I. Epl. 20, 25.
pœnitet. *Bentl.* Ep. 11, 8.
poſt indignus. A. P. 231.
primum. II. Epl. 1, 93.
pro Dum. *Bentl.* I. S. 5, 15. 9, 1.
pro etiamſi. Ep. 1, 21.
pro poſtquam. Ep. 3, 9. 5, 11.
7, 19. 16, 64. I. S. 6, 27. 56.
9, 23. II. 1, 24. 2, 128. 3, 13.
I. Epl. 7, 72. 15, 26. 19, 3.
II. 1, 93.
pro quam. II. S. 5, 43. *ter.* 8, 62.
I. Epl. 19, 19.
pro quia. I. S. 9, 42.
pro quod. III. Od. 1, 9. I. S. 1,
2, 117.
pro quomodo. III. Od. 4, 42.
7, 13. Ep. 4, 9. 8, 13. 14.
16, 53. II. S. 1, 50. *bis.* 2, 76.
3, 315. II. Epl. 1, 172.
pro quoniam. I. Od. 11, 3.
pro tanquam. III. Od. 5, 42.
I. S. 4, 10. 8, 32. *Bentl.* II. 8,
84. 89.
pro utinam. II. S. 1, 42.
quamvis. I. 3, 129.
qui percurram. 1, 23.
ſi. Ep. 14, 3.
ſimul atque. II. Epl. 1, 226.
ſolet. II. S. 3, 18.
tamen noris. IV. Od. 11, 13.
vivam. I. S. 1, 101.
ſit Ut. II. 1, 32.
reſtat Ut. I. Epl. 1, 27.
ſic Ut. II. S. 8, 3. 93. 94.
ſic tamen Ut. 5, 53.
vides Ut. I. Od. 9, 1. 14, 3. II. S.
2, 76. 5, 5.
videsne Ut. Ep. 4, 7. 9.
Utar & ex acervo tollam. II. Epl.
2, 190. 191.
Utare paratis. II. S. 3, 167.
Utcunque. I. Od. 17, 10. 35, 23.
II. 22, 11. III. 4, 29. IV. 4, 35.
Ep. 17, 52.
Uter *adjecti.* I. S. 4, 16. II. 3, 102.
180. 5, 28. 7, 47. I. Epl. 15,
22. II. 1, 55.
Uterne. II. S. 2, 107.
Utere Decembri libertate. 7, 4. 5.
his mecum. I. Epl. 6, 68.
Pompejo Groſpho. 12, 22.
Uteris monitoribus iisdem. II. 2,
154.
viribus. I. 13, 10.
Utero laborantes puellas. III. Od.
22, 2.
Uterque. II. 2, 11. I. S. 4, 67.
5, 28. 53. 7, 21. 10, 83. II. 3,
176. 6, 101. I. Epl. 14, 12. 44.
II. 2, 69. 96. A. P. 96.
Utetur victu quali ſapiens. II. S.
2, 63.
Uti *pro* ut. Ep. 1, 21. *Bentl.* 5, 37.
I. S. 1, 119. 4, 42. 108. 6, 102.
II. 5, 94. 7, 79. 8, 73. I. Epl.
7, 81. 17, 56.
Uti *adv.*
Bacchus. I. S. 7, 20.
bellua. Ep. 5, 9. 10.
bitumen. *ibid.* 81. 82.
cervus. I. Od. 15, 29.
convivæ. I. S. 1, 119.
Cyclops. 5, 63.
Græcia. IV. Od. 5, 35.
piſcator. II. S. 3, 227.

pulvis. I. S. 4, 31.
Thyas. III. Od. 15, 10.
Uti *verbum*.
ad hæc naribus formido. I. Epl. 19, 45. 46.
cogitat comportatis rebus. 2, 50.
compositis nescius. II. S. 3, 109. 110.
& quærere. I. Epl. 7, 57.
falsis vocibus. II. Od. 2, 19. 20. 21.
inventis timet. A. P. 170.
majoribus quo pacto deceat. I. Epl. 17, 2.
muneribus Deorum sapienter. IV. Od. 9, 47. 48.
qui parvo nescit, æternum serviet. I. Epl. 10, 41.
regibus uti. 17, 13. 14.
si non conceditur quo mihi fortunæ. 5, 12.
Venere concessa. I. S. 4, 113.
Uticam fugies. I. Epl. 20, 13.
Utile abjectis nugis sapere. II. 2, 141.
dulci miscuit. A. P. 343.
exemplar proposuit. I. Epl. 2, 18.
famæ opus. 18, 49.
quid dicit. 2, 3. 4.
ferrent. II. 1, 163.
Utilem bello. I. Od. 12, 42.
Utili honestum prætulit. IV. 11, 41.
Utilis adesse. A. P. 204.
cespiti, alvo. I. Epl. 16, 14.
urbi. II. 1, 124.
Utilitas justi & æqui mater. I. S. 3, 98.
Utiliter serviet. I. Epl. 16, 70.
Utilium provisor tardus. A. P. 164.
mediocriter rerum. I. Epl. 18, 99.
rerum sagax. A. P. 218.
Utinam. II. Od. 6, 6. III. 27, 51. I. S. 10, 83. II. 2, 92.
omissum ante possis. C. S. 2.
o Utinam. I. Od. 35, 38. IV. 5, 37.
Utitur quæsitis ante. I. S. 3, 37. 38.
ratio ponderibus modulisque suis. 3, 78.
Utor permisso. II. Epl. 1, 45.
Utpote. I. S. 4, 24. 5, 94. II. 4, 9. A. P. 206.
Utque *pro* & quomodo. I. S. 8, 42. 44.
Utra. I. Epl. 15, 23.
Utramque. II. Od. 17, 8. I. Epl. 17, 29.
Utraque. I. S. 10, 23.
Utrasque. 8, 25.
Utrem tumidis sermonibus crescentem irrita. II. S. 3, 98.
Utrinque. I. 9, 77. I. Epl. 18, 9.
Utrique. II. S. 3, 50. 140. I. Epl. 6, 10.
Utrisque. II. S. 3, 284.
Utrius. I. Epl. 17, 15.
Utriusque. III. Od. 8, 5.
Utro. II. Epl. 1, 55.
Utroque. I. S. 7, 14. II. 1, 29.
pollice ludum laudabit. I. Epl. 18, 96.
Utrum. II. S. 2, 64. I. Epl. 15, 14. II. 2, 199. A. P. 470.
Utrumne. Ep. 1, 7. II. S. 3, 251. 6, 73.
Utrumque. II. Od. 13, 29. 17, 21. Ep. 10, 3. 16, 56. I. S. 4, 68. 7, 9. II. 1, 35. II. 6, 112. 8, 17. I. Epl. 2, 13. A. P. 271.
Uvâ ocius piper feret iste angulus. I. Epl. 14, 23.
Uva pensilis secundas mensas ornabat. II. S. 2, 121. 122.
Uvæ immitis Cupidinem tolle. II. Od. 5, 9. 10.
Uvam accipis. II. Epl. 2, 162.
Albanam fumo rectius duraveris. II. S. 4, 72.
Methymnæam vitio mutaverit. 8, 50.
prælo Caleno domitam bibes. I. Od. 20, 9. 10.
purpuræ certantem. Ep. 2, 20.
strigili furtiva mutat. II. S. 7, 109. 110.
Uvida. I. Od. 5, 14.
Uvidi Tiburis ripas. IV. 2, 30. 31.
Uvidi dicimus cum sol subest Oceano *pro* ebrii. IV. 5, 39. 40.
Uvidius. I. S. 1, 95.
Uvidus. II. Od. 19, 18.
Uvis Falernis invidet. 6, 19, 20.
Vulcano per culinam delapso. I. S. 5, 73. 74.
Vulcanus ardens Cyclopum officinas urit. I. Od. 4, 7. 8.
avidus. IV. 4, 58. 59.
Vulgares cœtus. III. Od. 1, 23.
Vulgarit Cereris arcanæ sacrum. *ibid.* 26. 27.
Vulgata Corycia riseris. Ep. 1, 56.
Vulgatas artes. IV. Od. 9, 3.
Vulgavi hunc. I. Epl. 19, 33.
Vulgi judicio. I. S. 6, 98.
manibus contrectatus. I. Epl. 20, 11.
ora converteret. II. Epl. 1, 196.
Vulgo recitare. I. S. 4, 23.
a Vulgo remorant se in secreta. II. 1, 71.
remotas longe lucque. I. 6, 18.
Vulgum docebo insanire. II. 3, 63.
Vulgus densum aure bibit. II. Od. 13, 32.
hoc. II. S. 3, 286.
infidum. I. Od. 35, 25.
interdum videt rectum. II. Epl. 1, 63.
malignum spernere. II. Od. 16, 39. 40.
odi profanum. III. 1, 1.
Vulnera Parthi describes. II. S. 1, 15.
Vulnere quo pereat. I. Od. 27, 11. 12.
Vulnus malum nil levantis fomenta. Ep. 11, 17.
non levius tibi fieret. II. Epl. 2, 149. 150.
Vulpe. A. P. 437.
Vulpecula tenuis. I. Epl. 7, 29.
Vulpes astuta. II. S. 3, 186.
cauta. I. Epl. 1, 73.
fœta. III. Od. 27, 4.
Vult. I. Od. 3, 16. I. S. 1, 84. II. 3, 267. I. Epl. 18, 8. 28. II. 1, 87. 2, 11. A. P. 89. 190. 345.
Vultei. I. Epl. 7, 91.
Vultejum. 7, 55. 64.
Vultis. I. Od. 27, 9. I. S. 1, 16. 2, 38.
Vultu alto rejecit dona. IV. Od. 9, 42. 43.
ambiguo. II. 5, 24.
in pejus ficto. II. Epl. 1, 264. 265.
invito risit. III. Od. 11, 22.
mutabilis. II. Epl. 2, 189.
neque uno luna rubens nitet. II. Od. 11, 10.

, 37, 26.
7, 44.
. Epl. 19, 12.
ım ſervat fortuna
5. 4, 92.
. 4, 21. 22.
ent verba triſtia.
106.
ferre poſſe negat.
audia. II. 5, 104.
ultum Alexandri
pl. 1, 241.
ella. *ibid.* 97.
Od. 5, 43. 43.
o. 4, 9.
hoſtem. I. 2, 39.
ret. II. 1, 20.
P. 102.
truces. Ep. 5, 4.
lta & præclara. II.
rotea. I. Epl. 1, 90.
henea expreſſi. II.
48.
ibus. Ep. 5, 93.
tuus affulſit. IV. Od. 5, 6. 7.
Tyranni inſtantis. III. 3, 3.
in Vultus honor relapſus. Ep. 17. 18.
Vulvâ amplâ nil pulchrius. I. Epl. 15, 41.
Uxor clames. II. S. 3, 57. 58.
invicti Jovis. III. Od. 27. 73.
pauperis Ibici. 15, 1.
pellitur. II. 18, 26. 28.
peruſta ſolibus pernicis Appuli. Ep. 2, 41. 42.
placens linquenda. II. Od. 14, 21. 22.
pueris creandis beata. I. Epl. 2, 44. 45.
te ſalvum non vult. I. S. 1, 84.
ter capta ploret virum puerosque. III. Od. 3, 67. 68.
vocata de media nocte currat. II. S. 3, 238.
Uxore vim abſtinuit. *ibid.* 202. 203.
Uxorem donat cum dote pecunia regina. I. Epl. 6, 36. 37.
laqueo interimis. II. S. 3, 13.
marito deſtinat. *ibid.* 216. 217.
recuſat cum grandi dote. I. 4, 50.
in Uxorem comis. II. Epl. 2, 133.
Uxores alienas permolere. I. S. 2, 34. 35.
hoſtium. III. Od. 27, 21.
mariti olentis. I. 17, 7.
Uxoribus cum alienis nil mi fuerit. I. S. 2, 57.
Uxorius amnis. I. Od. 2, 20.

X.

XAnthia Phoceu. II. Od. 4, 2.
Xantho amne lavas crines. IV. 6, 26.

Z.

ZEphyris agitata Tempe. III. Od. 1, 24.
frigora miteſcunt. IV. 7, 9.
cum Zephyris & prima hirundine te reviſet. I. Epl. 7, 12. 13.
Zethi & Amphionis geminorum fratrum gratia. I. Epl. 18, 41. 42.
Zonâ pendulum collum lædere. III. Od. 27. 59. 60.
Zonam perdidit. II. Epl. 2, 40.
Zonis ſolutis Gratiæ. I. Od. 30, 5. 6.

FINIS.
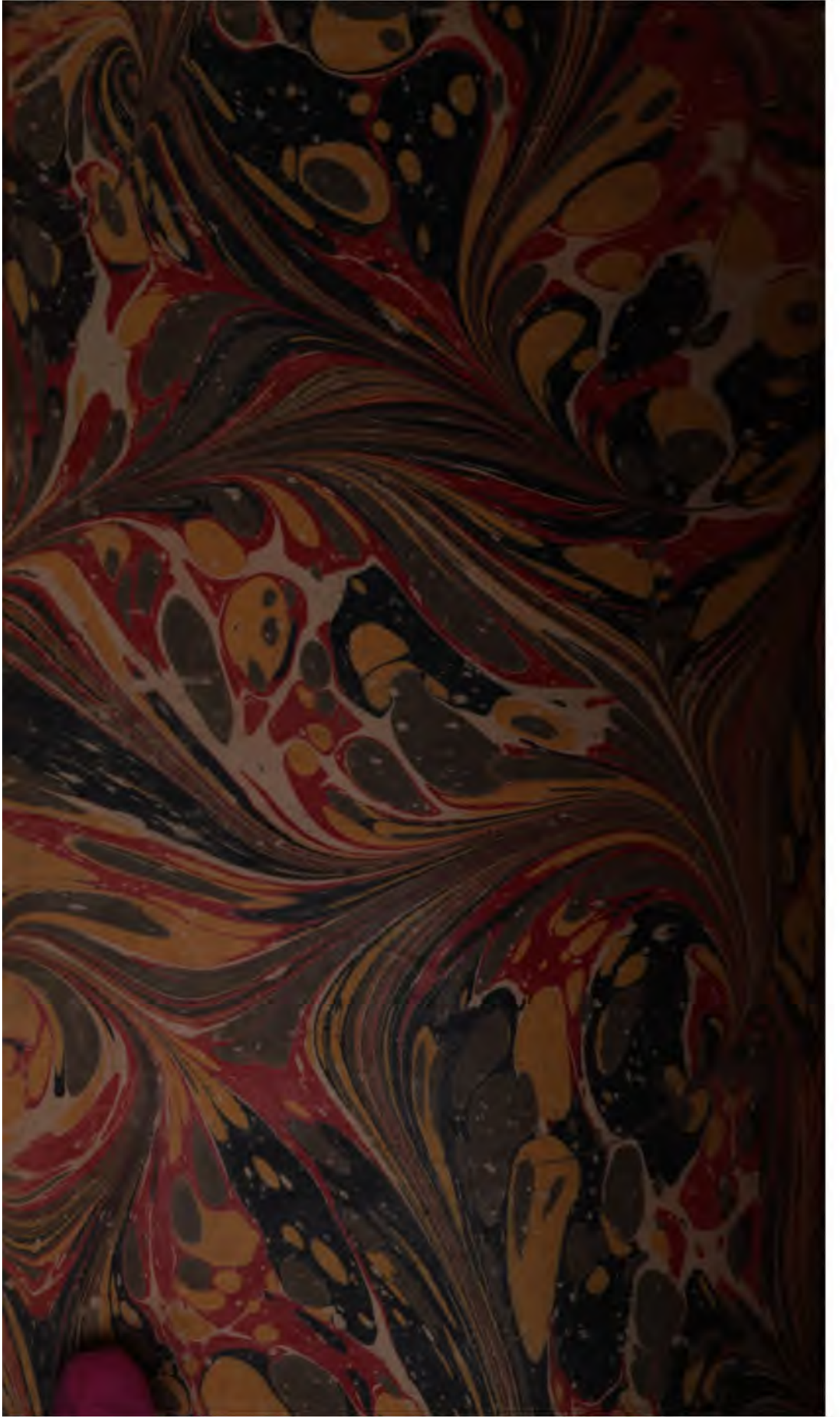
cc/0